This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

WID-LC
KLG
0.12
.I 62
x
[vol. 18-19]

VE RI
TAS

HARVARD
COLLEGE
LIBRARY

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΤΗΣ

ΘΕΜΙΔΟΣ.

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΟΓΔΟΟΣ.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ

ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ,

ΗΤΟΙ

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡ. ΠΑΓΟΥ, ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΕΝ ΝΑΥΠΛ. ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΤΩΝ ΕΦΕΤΩΝ.

ΥΠΟ

Ν. ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ,

Ἐφέτου.

ΕΚΔΟΘΕΙΣΑ ΔΕ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΛΕΩΝΙΔΑ Λ. ΣΓΟΥΤΑ.

ΣΥΝΕΙΔΩΣ—ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΗΡΙΟΝ.

HARVARD
JUL 3 1978

ΑΘΗΝΗΣΙ,

1861.

WID-LC
KLG
0.12
.I 62
x
[vol. 18-19]

HARVARD UNIVERSITY
LIBRARY
JUL 3 1978

ΣΥΝΕΙΔΩΣ ἢ συνεγνωκώς.

Πρλ. Ματθαίου τοῦ Βλαστάρεως, ἐκδ. Ῥάλλη καὶ Ποτλῆ, τ. δ', σ. 228.— γ, 68. Στ. 445.

ΣΥΝΕΙΣΑΚΤΟΣ γυνή. Ἴδε τόμ. β' σελ. 120 καὶ ς' σελ. 193 Ματθαίου τοῦ Βλαστ. ὑπὸ Ῥάλ. καὶ Ποτλῆ.

ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑΙ χρηματικαὶ τῶν Μητροπόλεων ὑπὲρ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας.— Ματθ. τοῦ Βλαστ. τ. ἐ, σ. 134 ὑπὸ Ῥ. καὶ Π.

ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ.— Ὅρα τὰς λέξ. Κληρονομία, Προίξ, Ἀβαρία. Ῥάλ. Ἐμπ. δίκ. τ. 2 σ. 397 ἐπ.

ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ ΕΘΝΙΚΗ.— Ἴδε τὴν λέξ. *Σύνταγμα*.

ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ. Ἴδε τὴν λέξ. Σύστασις, ἔνθα καὶ περὶ *Συνεργείας*.

ΣΥΝΕΠΙΣΤΑΜΕΝΟΣ κληρικοῖς ἁμαρτήματα.— Ματθ. τοῦ Βλαστ. τ. ς σ. 445 (ἐκδ. Ῥ. καὶ Π.).

ΣΥΝΕΧΗ ἢ διαρκῆ ἀδικήματα (1) ποῖα; Ἴδε τὸ περὶ action publique καὶ action civile σύγγραμμα τοῦ Faustin Hélie, § 1364 — 1371, ἔνθα πραγματεύεται τὰ ἑξῆς ζητήματα· ά) Πῶς ὑπολογίζεται ἡ παραγραφὴ εἰς τὰ συνεχῆ (2) ἀδικήματα; (delits successifs) — β') ποῖα θεωροῦνται ὡς συναφῆ ἀδικήματα;— Ἁρπαγή, διγαμία, χρῆσις πλαστογραφημένου ἐγγράφου, ἀπόδρασις, λειποταξία (3), τοκογλυφία, συκοφαντία, κτλ.—γ') Χαρακτῆρες, δι' ὧν διακρίνονται τὰ συνεχῆ ἀδικήματα.

Πρλ. τὸν Πίνακα τοῦ τελευταίου τόμου τοῦ περὶ ποινικῆς δικ. συγγράμματος τοῦ Faustin λέξ. Délits connexes.

---

(1) Πρλ. Φαϋερβάχ σ. 285 ἐπ. τῆς Ἑλλ. μεταφρ. Βέρνερ σελ. 238 ἐπ. τῆς μεταφρ.

(2) Ὅρα τὴν λέξ. Παραγραφὴ ἐπὶ ποιν. δικῶν.

(3) Ἴδε τὴν λέξ. Λειποταξία.

ΣΥΝΗΓΟΡΕΙΝ.

Ἀπαγορεύεται τοῖς ἱερωμένοις. Ματθ. τοῦ Βλ. ὑπὸ Ῥ. καὶ Π. γ', 349.— ϛ', 343.

Πρλ. τὰς ἐν τῷ Εὑρ. λέξ. Ὑπεράσπισις, Δικηγόροι, Ἀντίκλητος.

ΣΥΝΗΘΕΙΑ ἐπὶ συναλλαγματικῶν λέγεται διάστημα χρόνου μᾶλλον ἢ ἧττον ἐκτεταμμένον. Ῥάλ. Ἐμπ. δ. τ. 2, σ. 19.

Διάφοροι συνήθειαι. αὐτ.

Πᾶσα κατὰ συνήθειαν παράτασις τῆς λήξεως τῆς συναλλαγματικῆς ἀκυροῦται. αὐτ. σ. 21.

Ἴδε λέξ. Συναλλαγματικαί.

ΣΥΝΗΘΕΙΑ.

Ὅρα τὴν ἐν τῷ Εὑρετ. λέξ. Ἔθιμα καὶ τὴν λέξ. Συνήθεια εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ματθ. τοῦ Βλαστ. ὑπὸ Ῥ. καὶ Π.

ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΔΙΚΑΙ. Ὅρα τὰς λέξ. Συνοπτικαὶ δίκαι, Συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα, Πινάκιον.

ΣΥΝΘΕΣΙΣ ἐπὶ πολιτ. δικῶν.

§. 1.

Διὰ τὰς πολιτικὰς δίκας ὑπάρχουσι παρ' ἡμῖν τὰ ἑξῆς δικαστήρια· Εἰρηνοδικεῖα, Πρωτοδικεῖα, Ἐμποροδικεῖα, Ἐφετεῖα καὶ ὁ Ἀρ. Πάγος. Ἀσκοῦσι δὲ δικαστικὴν ἐξουσίαν, 1) ἐν τοῖς Εἰρηνοδικείοις, ὁ εἰρηνοδίκης μετὰ τοῦ γραμματέως· 2) ἐν τοῖς Πρωτοδικείοις, 3 δικασταὶ μετὰ τοῦ εἰσαγγελέως καὶ γραμματέως· 3) ἐν τοῖς Ἐμποροδικείοις, 3 δικασταὶ παρὰ τοῦ γραμματέως (1)·

---

(1) *Ἐμποροδικεῖα.*— Τὰ Πρωτοδικεῖα, δικάζοντα ὡς Ἐμποροδικεῖα, πρέπει νὰ σημειόνωσιν, ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἀποφάσεως, τὴν ἰδιότητα, ὑπὸ τὴν ὁποίαν δικάζουσι, καὶ νὰ μὴ παραλαμβάνωσιν εἰσαγγελέα. Ἄλλως ἡ ἀπόφασίς των καταστρέφεται καὶ ἡ ὑπόθεσις παραπέμπεται ἵνα ἐκδικασθῇ ἐκ νέου εἰς πρῶτον δικαιοδοσίας βαθμόν. Απ. 555 τοῦ 1837 τῶν ἐν Αθ. ἐφ.

4) ἐν τοῖς Ἐφετείοις, 5 δικασταὶ (1) μετὰ τοῦ εἰσαγγελέως καὶ γραμματέως· καὶ 5) ἐν τῷ Ἀρ. Πάγῳ, 7 δικασταὶ μετὰ τοῦ εἰσαγγελέως καὶ γραμματέως (2).

§. 2.

Κακὴ σύνθεσις ὑπάρχει οὐ μόνον ὅταν δὲν συνεκροτήθη τὸ δικαστήριον ἐκ τοῦ νομίμου ἀριθμοῦ τῶν προσώπων, τῶν πρὸς σύνθεσιν αὐτοῦ ἀναγκαίων, ἀλλὰ καὶ ὅταν δὲν τηρηθῇ κατὰ τὴν συνεδρίασιν ἡ παρὰ τοῦ νόμου κεκανονισμένη τάξις· ἤγουν

§. 3.

α) Κωλυόμενος ὁ πρόεδρος, ἀναπληροῦται ὑπὸ τοῦ ἀντιπροέδρου ἢ τοῦ ἀρχαιοτέρου δικαστοῦ (3).

§. 4.

β) Κωλυόμενοι οἱ δικασταί, ἀναπληροῦνται ὑπὸ τῶν νεωτέρων δικαστῶν ἢ ὑπὸ τῶν παρέδρων κατὰ τὴν ἐν τῷ διορισμῷ αὐτῶν ὡρισμένην τάξιν.

§. 4α.

Τὸ κώλυμα τοῦ ἀναπληρουμένου προέδρου, δικαστῶν, εἰσαγγελέως ἢ γραμματέως καλὸν μὲν εἶναι νὰ σημειοῦται ἐν τοῖς πρακτικοῖς (ἀπ. Αρ. Π. 69 τοῦ 1850) ἢ ἐν τῇ ἀποφάσει (ἀπ. Ἀρ. Π. 63 τοῦ 1848, 19 τοῦ 1850, 85 τοῦ 1853, 198 τοῦ 1849), ἀλλὰ καὶ ἂν παραλειφθῇ ἡ σημείωσις αὕτη, δὲν βλάπτει (contra ἡ 272 τοῦ 1852 Αρ. Π.), διότι ὑποτίθεται ὅτι ἡ σύνθεσις ἐγένετο νόμιμος. (ἀπ. Αρ. Π. 376 τοῦ 1855. 348, 464 τοῦ 1852. 21, 217, 386 τοῦ 1855 κτλ. ἃς εὑρίσκετε εἰς τὸ προκείμενον ἄρθρον). Ὅρα σ. 5 ἐπ.

---

(1) Ἡ τῶν ἐφετῶν ἀπόφασις εἶναι ἀναιρετέα, ὅταν διαλαμβάνῃ ὅτι 4 μόνον δικασταὶ ἐδίκασαν (182; 201, 736, 847 § 5 πολ.)· εἶναι δὲ ἀδιάφορον ἂν ἐκ τῶν πρακτικῶν προκύπτῃ ὅτι ἐδίκασαν 5 δικασταί.— Απ. πολ. Αρ. Π. 34 τοῦ 1856.
(2) Πολ. 489, 717, 528, 736, 805.
(3) Μέτιθι δὲ τὸ ἐπ. ἐδ. — Τί ὡς πρὸς τὰ ποινικά; Πρλ. τὸ ἐπ. περὶ συνθέσεως ἐπὶ ποινικῶν ὑποθέσεων ἄρθρον.

§. 5.

γ') Κωλυόμενος ὁ ἀρχαιότερος πάρεδρος (4) ἀναπληροῦνται ὑπὸ

---

(4) Οἱ παρ' Εἰρηνοδίκαις πάρεδροι δὲν ἀναπληροῦσι τούτους εἰ μὴ μόνον ὅταν κωλύωνται ἢ ἐξαιρῶνται· ἄλλως, αἱ πράξεις των εἰσὶν ἄκυροι. Απ. 8937 τοῦ 1851 ἐφ. Αθ.

— Ἡ ὕπαρξις τοῦ ἀρχαιοτέρου παρέδρου δύναται ν' ἀποδειχθῇ, δι' ἐπισήμου ἐγγράφου τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς ὑπὸ τοῦ διαδίκου. Απ. πολ. Αρ. Π. 141, 142, 219 τοῦ 1849. Ἡ δὲ 220 τοῦ 1849 πολ. ἀπ. Αρ. Π. φέρει.

Απόφ. Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 27 τοῦ ὀργ. τῶν δικαστηρίων κωλυομένου δικαστοῦ τινος καὶ μὴ ὑπάρχοντος ἄλλου τοιούτου ἐπέχει τὸν τόπον αὐτοῦ εἷς πάρεδρος, ἀλλὰ κατὰ τὴν εἰς τὸ διάταγμα τοῦ διορισμοῦ ὁρισθεῖσαν τάξιν. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 911 τῆς 2 Σεπτ. 1849 πιστοποιητικοῦ τοῦ παρὰ τῷ ἐν Τριπόλει πρωτοδικείῳ γραμματέως τὴν 5 Αὐγούστου 1848, ἡμέραν καθ' ἣν ἐγένετο ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ πρωτοδικείου ἡ συζήτησις τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, ὑπῆρχε διωρισμένος παρὰ τῷ αὐτῷ πρωτοδικείῳ ὁ πάρεδρος Δημήτριος Γαλανόπουλος ἀρχαιότερος κατὰ τὸν διορισμὸν τοῦ ἑτέρου παρέδρου τοῦ λαβόντος μέρος ἐν τῇ εἰρημένῃ συνεδριάσει Ν. Παππαδιαμαντοπούλου· ἑπομένως, ὡς μὴ ὑπάρχοντος βεβαιουμένου ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ὁ ἀρχαιότερος πάρεδρος ἐκωλύετο, καὶ λαβόντος μέρος τοῦ νεωτέρου, τὸ δικαστήριον δὲν ἦτο νομίμως συγκεκροτημένον καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις εἶναι ἀναιρετέα, ἕνεκα κακῆς συνθέσεως τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου (ἄρθρ. 528 καὶ 807 ἀριθ. 1 τῆς πολ. δικον.).

— Ὑπάρχει κακὴ σύνθεσις, ὅταν ὁ νεώτερος πάρεδρος λαμβάνῃ μέρος, ἄνευ κωλύματος τοῦ ἀρχαιοτέρου (27 ὀργ.). (α). Απ. πολ. Αρ. Π. 219 τοῦ 2849 καὶ 130 τοῦ 1852, φέρουσα.

Απόφ. Ἐπειδή, κατὰ τὸ 27 ἄρθρον τοῦ ὀργ. τῶν δικαστηρίων τοὺς δικαστὰς κωλυομένους ἀναπληροῦσιν οἱ πάρεδροι κατὰ τὴν ἐν τῷ διατάγματι τοῦ διορισμοῦ των ὁρισθεῖσαν τάξιν· ὥστε ὁ

(α) Κακὴ τοῦ δικαστηρίου σύνθεσις ὑπάρχει, ὅταν λάβῃ μέρος ὁ νεώτερος πάρεδρος χωρὶς ν' ἀναφέρηται τὸ κώλυμα τοῦ ἀρχαιοτέρου. Απ. πολ. Αρ. Π. 141, 142, 219, 220 τοῦ 1849.

ἑπόμενος πάρεδρος τότε μόνον δύναται νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ δικαστηρίου ὅταν κωλύηται ὁ πρὸ αὐτοῦ· ἄλλως ὑπάρχει κακὴ τοῦ δικαστηρίου σύνθεσις. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, λαβόντος μέρος εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν τοῦ νεωτέρου παρέδρου Ἐπ. Λουριώτου, δὲν προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως ὅτι ἐκωλύετο ὁ ἀρχαιότερος καὶ αὐτοῦ προηγούμενος πάρεδρος Δημακόπουλος· ὥστε ὑπάρχει κακὴ σύνθεσις φέρουσα ἀναίρεσιν κατὰ τὸ 807 ἄρθρον τῆς πολ. δικονομίας.

— Ἡ τῶν ἐμποροδικῶν ἀπόφασις, ὅταν ἔλαβε μέρος ὁ πάρεδρος, πρέπει νὰ βεβαιοῖ τὸ κώλυμα τοῦ δικαστοῦ. Απ. 8001 τοῦ 1851 ἐφ. Αθηνῶν.

— Ὅταν γίνηται μνεία ἐν τῇ ἀποφάσει περὶ τοῦ κωλύματος τῶν ἀρχαιοτέρων παρέδρων, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σημειῶνται καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν. Απ. πολ. Αρ. Π. 268 τοῦ 1850.

— Ὁ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ νὰ σημειοῦται οὔτε ὁ λόγος τοῦ κωλύματος τῶν δικαστῶν, οὔτε τὰ ὀνόματα αὐτῶν. Απ. πολ. Αρ. Πάγου 69 τοῦ 1850.

— Ὅταν προσλαμβάνωνται ἐπικουρικοὶ πρὸς ἀναπλήρωσιν, δὲν εἶναι ἀνάγκη ν' ἀναφέρωνται τὰ ὀνόματα τῶν κωλυομένων δικαστῶν. Απ. πολ. Αρ. Π. 63 τοῦ 1848, φέρουσα.

Απόφ. Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν προσλαβὸν διὰ τὸν σχηματισμὸν αὐτοῦ πρὸς ἐκδίκασιν τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ἕνα δικηγόρον, τὸν Γ. Π. Τριανταφύλλην καὶ ἀναφέρον ἐν τῇ προσβαλλομένῃ αὐτοῦ ἀποφάσει ὅτι ἐκωλύοντο οἱ ἐφέται Χ. Μηλιάνης καὶ Χρῆστος Αντωνόπουλος καὶ οἱ λοιποὶ ἁρμόδιοι ἀναπληρωταί, ἐδήλωσεν ἀρκούντως διὰ τῆς λέξεως *ἁρμόδιοι* ὅτι οἱ κατὰ προτίμησιν τοῦ δικαστηρίου νόμιμοι ἀναπληρωταὶ ἐκωλύοντο, ὥστε δὲν ἦτον ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖον νὰ γενῇ κατ' ὄνομα σημείωσις τῶν ἐλλειπόντων ἀναπληρωτῶν, διότι ὁ νόμος ὁρίζει τοὺς ἔχοντας κατὰ προτίμησιν τοῦ δικηγόρου δικαίωμα ν' ἀναπληροῦν ἐλλείποντα δικαστήν· ἐν ὅσῳ δὲ δὲν ὑπάρχει ἀποδεδειγμένον ὅτι παρελήφθη τις τοιοῦτος νόμιμος ἀναπληρωτής, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅτι κακῶς συνετέθη τὸ δικαστήριον, καθότι ὁ δικηγόρος προσλαμβάνεται, κατὰ τὸν νόμον, πρὸς ἀναπλήρωσιν δικαστοῦ.

— Ὅταν ἐκ τῆς ἀποφάσεως προκύπτῃ ὅτι οἱ παρ' ἐφέταις δύο πάρεδροι προσελήφθησαν παρ' αὐτῶν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν κω-

λυομένων προέδρου καὶ ἐφέτου, δὲν ὑπάρχει κακὴ σύνθεσις καὶ ἂν δὲν βεβαιοῦται τὸ εἶδος τοῦ κωλύματος. Απ. πολ. Αρ. Πάγ. 19 τοῦ 1850, φέρουσα.

Απόφ. Ἐπειδὴ τὸ εἰς τὴν δικογραφίαν συνημμένον ἐπίσημον ἀντίγραφον τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀναφέρει ὅτι ὁ Α. Ῥικάκης καὶ Π. Θεοδοσιάδης, καθὸ πάρεδροι τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν, προσελήφθησαν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐκείνου πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ νομίμου ἀριθμοῦ τῶν δικαστῶν, κωλυομένων τοῦτε προέδρου καὶ τοῦ ἐφέτου Π. Πανταζῆ, ὁ δὲ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ νὰ βεβαιοῦται ἐν τῇ ἀποφάσει καὶ τὸ εἶδος τοῦ κωλύματος τοῦ δικαστοῦ, ἀντὶ τοῦ ὁποίου προσλαμβάνεται ὁ πάρεδρος, καὶ τέλος ἡ αὐτὴ ἀπόφασις βεβαιοῖ ὅτι ἐκωλύοντο πάντες οἱ λοιποὶ δικασταί, καὶ πάρεδροι, ἕνεκα τούτου ἠρνήθη τὸ δικαστήριον νὰ προσλαβῇ πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ εἰσαγγελέως καὶ τοῦ ἀντεισαγγελέως, κωλυομένων, τὸν δικηγόρον Κ. Γ. Τριανταφύλλην.

— Τὸ ἄρθρον 27 τοῦ οργ. δὲν ἀπαιτεῖ ν' ἀναφέρηται ἐν τῇ ἀποφάσει ὁ λόγος τοῦ κωλύματος δικαστοῦ τινός, ἵνα προσληφθῇ ὁ μετ' αὐτὸν ἐρχόμενος (ἄρα καὶ δικηγόρος), ἀλλ' ἀρκεῖ ἁπλῶς ἡ μνεία ὅτι ἐκωλύετο. Απ. πολ. Αρ. Π. 85 τοῦ 1853, φέρουσα.

Απόφ. Ἐπειδὴ ὁ νόμος ἐν τῷ 27 ἄρθρῳ τοῦ ὀργανισμοῦ δὲν ἀπαιτεῖ ν' ἀναφέρηται ἐν τῇ ἀποφάσει ὁ λόγος τοῦ κωλύματος δικαστοῦ τινος, ἵνα δύναται νὰ προσληφθῇ εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ δικαστηρίου ὁ μετ' ἐκεῖνον ἐρχόμενος, ἀλλ' ἀρκεῖ ἁπλῶς ἡ μνεία τοῦ ὅτι ἐκωλύετο· ἐπὶ τοῦ προκειμένου δέ, ὡς ἐκ τῆς ἀποφάσεως προκύπτει, ὁ δικηγόρος Ἰωάν. Κοντολέων ἔλαβε μέρος, κωλυομένων τῶν λοιπῶν ἐφετῶν καὶ ἄλλων ἁρμοδιωτέρων ἀναπληρωτῶν.

— Μὴ βεβαιουμένου ὅτι κατὰ τὴν συνεδρίασιν, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἀπόφασις μὴ μνημονεύουσα ὅτι ἐκωλύοντο οἱ ἀρχαιότεροι τοῦ ἀναπληρώσαντος τὸν κωλυόμενον πρόεδρον δικασταί, ἦσαν παρόντες ἄλλοι ἀρχαιότεροι, εἰκάζεται ὅτι οἱ πρὸ αὐτοῦ ἐκωλύοντο, καὶ δὲν ὑπάρχει κακὴ σύνθεσις δικαστηρίου. Απ. πολ. Αρ. Πάγου 376 τοῦ 1855.

— Μὴ σημειωθέντος ἔν τινι ἀποφάσει τοῦ ἐφετείου, τῇ ὑπὸ τοῦ ἑνὸς τῶν τμημάτων αὐτοῦ ἐκδοθείσῃ, ὅτι ὁ μὴ λαβὼν μέρος πρόεδρος ἐκωλύετο, δὲν ὑπάρχει κακὴ σύνθεσις τοῦ δικαστηρίου. Απ. πολ. Αρ. Π. 217 τοῦ 1855.

— Δὲν ὑπάρχει ἀκυρότης τις, ἂν εἰς τὴν ἀπόφασιν, τὴν ὁποίαν

τὸ ἐν τμῆμα τῶν ἐφετῶν ἐξέδωκε, δὲν μνημονεύηται τὸ κώλυμα τῶν ἀποτελούντων τὸ ἕτερον, ἀφ' οὗ ὁ νόμος ὥρισε τὴν εἰς δύο τμήματα διαίρεσιν τῶν ἐφετῶν. Απ. πολ. Αρ. Π. 182 τοῦ 1850.

— Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ μνημονεύηται εἰς τὰς ἀποφάσεις τοῦ ἑνὸς τμήματος τὸ κώλυμα τῶν ἀποτελούντων τὸ ἕτερον. Απ. πολ. Αρ. Π. 352 τοῦ 1852.

— Δὲν ὑπάρχει κακὴ σύνθεσις, ὅταν ἡ ἀπόφασις δὲν μνημονεύῃ τὰ ὀνόματα τῶν κωλυωμένων καὶ ἀναπληρουμένων ἐξ ἄλλων δικαστῶν. Απ. πολ. Αρ. Π. 82 τοῦ 1845, ἣν ἐν Εὑρετ. τόμ. 3 λέξ. Ἀπόφασις.

— Δὲν εἶναι κακὴ σύνθεσις δικαστηρίου, ἂν ἐν τῇ ἀποφάσει δὲν γίνηται μνεία τοῦ κωλύματος τῶν ἀρχαιοτέρων δικαστῶν, ἀναπληρωθέντων ἐπὶ νεωτέρων. Απ. πολ. Αρ. Π. 69 τοῦ 1856.

— Προεδρεύοντος τοῦ νεωτέρου δικαστοῦ, εἰκάζεται, μέχρις ἀποδείξεως τοῦ ἐναντίου, τὸ κώλυμα τοῦ ἀρχαιοτέρου· ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ μέλη ὁ νόμος δὲν διακρίνει μεταξὺ αὐτῶν· ἑπομένως δὲν ὑπάρχει κακὴ σύνθεσις, ὅταν τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν προεδρεύετο ὑπὸ τοῦ ἀρχαιοτέρου τῶν δικαπάντων καὶ 4 τακτικῶν μελῶν. Απ. πολ. Αρ. Π. 176 τοῦ 1856,

— Δὲν ἀπαιτεῖται νὰ γίνηται μνεία τοῦ κωλύματος τοῦ ἀρχαιοτέρου δικαστοῦ, ὁσάκις λάβει μέρος ὁ νεώτερος κατὰ τὸν διορισμὸν δικαστής.

Ἅπαντες οἱ παρὰ δικαστηρίῳ τινὶ διωρισμένοι τακτικοὶ δικασταὶ εἶναι ἁρμόδιοι ἄνευ διακρίσεως ἀρχαιότητος καὶ διορισμοῦ πρὸς συγκρότησιν τοῦ εἰς ὃ ἀνήκουν δικαστήριον (ἄρθ. 27 δικαστ. ὀργαν. 736 πολ. δικ.)· ἑπομένως δὲν ἀπαιτεῖται νὰ γίνηται μνεία τοῦ κωλύματος τοῦ ἀρχαιοτέρου δικαστοῦ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελε λάβει μέρος εἰς τὴν συνεδρίασιν νεώτερος κατὰ τὸν διορισμὸν δικαστής. Απ. πολ. Αρ. Π. 217 τοῦ 1849.

— Δὲν ὑπάρχει ἀκυρότης, ὅταν ἡ ἀπόφασις δὲν περιέχῃ τὰ ὀνόματα τῶν κωλυομένων δικαστῶν καὶ παρέδρων. Απ. πολ. Αρ. Πάγου 331 τοῦ 1852· ἤτοι

Ἡ μὴ γενομένη ἐν τῇ ἀποφάσει μνεία τῶν ὀνομάτων τῶν κωλυομένων δικαστῶν καὶ τῶν παρέδρων δὲν ἀποτελεῖ κακὴν σύνθεσιν τοῦ δικαστηρίου. Απ. πολ. Αρ. Π. 331 τοῦ 1852.

— Ὁ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ νὰ σημειοῦται ἡ αἰτία τοῦ κωλύματος δικαστοῦ τινός. Απ. πολ. Αρ. Π. 184 τοῦ 1850.

τοῦ νεωτέρου κατὰ τὸν διορισμὸν παρέδρου· κωλυομένου δὲ καὶ τούτου, ὑπὸ δικηγόρου ἢ εἰρηνοδίκου (5).

— Κωλυομένων τῶν παρέδρων δικαστηρίου τινὸς καὶ εἰς τὴν δίκην λαβόντων μέρος δικηγόρων, εἰκάζεται ἀναγκαίως τὸ κώλυμα τοῦ μὴ λαβόντος μέρος δικαστοῦ. Απόφ. πολ. Αρ. Πάγου 276 τοῦ 1856.

— Διὰ νὰ δικάσῃ ὁ νεώτερος τῶν δικαστῶν, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ βεβαιοῦται διὰ τῆς ἀποφάσεως ὅτι ὁ ἀρχαιότερος ἐκωλύετο. Απ. πολ. Αρ. Π. 33 τοῦ 1814, φέρουσα.

Απόφ. Επειδὴ ἅπαντα τὰ τακτικὰ μέλη δικαστηρίου τινὸς εἶναι ἐπίσης φυσικοὶ δικασταὶ τῶν διαδίκων, καὶ ἐπομένως διὰ νὰ δικάσῃ ὁ νεώτερος αὐτῶν, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ βεβαιοῦται διὰ τῆς ἀποφάσεως, ὅτι ὁ ἀρχαιότερος ἐκωλύετο· ὅθεν ὁ παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος προτεινόμενος λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῶν ἐν Αθ. ἐφετῶν, ὅτι ὑπῆρξε κακὴ σύνθεσις δικαστηρίου, διότι ὁ ἀρχαιότερος δικαστὴς Δρ. Ν. Δρόσου παρελείφθη καὶ προσελήφθησαν ἀντ' αὐτοῦ νεώτεροι χωρὶς νὰ βεβαιοῦται τὸ κώλυμα αὐτοῦ εἶναι ἀνυπόστατος.

ὅρα κατωτέρω καὶ τὴν 272 τοῦ 1852.

(5) Ὅταν ἡ ἀπόφασις διαλαμβάνῃ ὅτι, κωλυομένων τῶν παρέδρων, προσελήφθη ὡς δικαστὴς δικηγόρος, ἕπεται ὅτι ἐκωλύοντο καὶ οἱ ἄλλοι δικασταί.— Απ. πολ. Αρ. Πάγ 144 τοῦ 1856, κυρ. τὴν 11282 ἐφ. Αθ.

— Προσληφθέντων εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ δικαστηρίου δικηγόρων, καὶ μὴ βεβαιουμένου οὐδαμῶς τοῦ κωλύματος, τῆς ἀπουσίας, ἢ τῆς ἐλλείψεως τῶν παρέδρων, ὑπάρχει κακὴ σύνθεσις τοῦ δικαστηρίου καὶ ἡ ἀπόφασις εἶναι ἀναιρετέα. Απ. πολ. Αρ. Π. 151 τοῦ 1849.

— Αδιακρίτως προσλαμβάνονται πρὸς ἀναπλήρωσιν δικαστοῦ τινὸς ἢ τοῦ εἰσαγγελέως εἰρηνοδῖκαι ἢ δικηγόροι. Απ. πολ. Αρ. Πάγ. 64 τοῦ 146.

— Κατὰ τὸ ἄρθρον 278 τοῦ δικ. ὀργ. οἱ δικηγόροι δύνανται νὰ προσληφθῶσι καὶ ὅταν δὲν κωλύωνται οἱ εἰρηνοδίκαι. Απόφ. πολ. Αρ. Π. 23 τοῦ 1857. — Κατὰ τὸ ἄρθρον 278 τοῦ όργαν. δικηγόροι καὶ εἰρηνοδῖκαι παραλαμβάνονται ἀδιακρίτως εἰς τὴν συνεδρίασιν κατ' ἐπικουρίαν, πρὸς ἀναπλήρωσιν δικαστοῦ τινὸς κωλυομένου. Απ. πολ. Αρ. Π. 188 τοῦ 1855.

§. 6.

δ') *Εἰσαγγελεύς*. — Κωλυομένου τοῦ εἰσαγγελέως καὶ ἀντεισαγγελέως (6), τὸν ἀναπληροῖ ὁ νεώτερος δικαστὴς ἢ πάρεδρος.—

— Contra. — Δικηγόρους δὲν προσλαμβάνει πρὸς συγκρότησίν του τὸ πρωτοδικεῖον εἰμὴ ὅταν δὲν ἦναι δυνατὸν νὰ προσληφθῶσιν οἱ πάρεδροι ἢ ὁ εἰρηνοδίκης (27, 278 ὀργ.), τοῦ δὲ κωλύματος τούτων πρέπει νὰ γίνηται μνεία. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν. Ὅταν δικαστής τις ἀναπληροῦται ὑπὸ δικηγόρου καὶ τὸ κώλυμα αὐτοῦ τῶν παρέδρων καὶ τοῦ εἰρηνοδίκου, καθὸ νομίμων ἀναπληρωτῶν, δὲν ἀναφέρεται, εἶναι κακὴ σύνθεσις δικαστηρίου καὶ ἡ ἀπόφασις ἀναιρετέα. Απ. πολ. Αρ. Π. 272 τοῦ 1852.

— Δὲν ἀπαιτεῖται νὰ βεβαιοῦται ἐν τῇ ἀποφάσει ὅτι ὁ κατ' ἐπικουρίαν προσληφθεὶς δικηγόρος εἶναι ὁ ἀρχαιότερος τῶν ἄλλων. Απ. πολ. Αρ. Π. 115 τοῦ 1850.

(6) *Εἰσαγγελεύς*. — Δὲν ὑπάρχει κακὴ τοῦ δικαστηρίου σύνθεσις, ὁσάκις ὁ ἀναπληρώσας κατ' ἐπικουρίαν τὸν εἰσαγγελέα δικηγόρος, εἶναι νεώτερος κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν ἄλλων δικηγόρων. (278 ἐδ. 2 ὀργ.). Απ. πολ. Αρ. Π. 172 τοῦ 1849.

— Κακὴ σύνθεσις ὑπάρχει ὁσάκις ἀναπληρωθῇ ὁ εἰσαγγελεὺς ὑπὸ δικηγόρου καὶ δὲν γείνῃ μνεία ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ κωλύματος τόσον τοῦ εἰσαγγελέως, καθὼς καὶ τοῦ ἀντεισαγγελέως. Απ. πολ. Αρ. Π. 196 τοῦ 1849 (α).

— Κατὰ τὸ ἄρθρον 27 τοῦ δικ. ὀργ. ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως καὶ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας ν' ἀναπληρώσῃ ὁ νεώτερος δικαστὴς τὸν εἰσαγγελέα, ὅταν, συγκροτουμένου τοῦ δικαστηρίου ἐκ τακτικῶν δικαστῶν, ὑπάρχῃ καὶ ἕτερος, ἐκτὸς αὐτῶν,

---

(α) Εἶναι ἄκυρος ἡ ἀπόφασις ὅταν λαμβάνῃ μέρος δικηγόρος πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων τοῦ εἰσαγγελέως χωρὶς ν' ἀναφέρηται εἰς αὐτὴν τὸ κώλυμα τοῦ ἀντεισαγγελέως καὶ τοῦ νεωτέρου δικαστοῦ. Απόφ. Ἐφ. Ναυπλ. 29 Μαρτ. 1840 (Νομ. σ. 2038).

— Δὲν ὑπάρχει κακὴ σύνθεσις, ὁπόταν δὲν ἀναφέρηται μὲν ἐν τῇ ἀποφάσει τὸ κώλυμα τοῦ ἀναπληρωθέντος εἰσαγγελέως, βεβαιοῦται ὅμως τοῦτο διὰ τῶν πρακτικῶν (173 πολ. δικ.). Απόφ. πολ. Αρ. Πάγου 198 τοῦ 1849.

μὴ κωλυόμενος· ὅθεν, ὅταν βεβαιοῦται ὅτι ἐκωλύετο ὁ εἰσαγγελεύς, ὁ ἀντεισαγγελεὺς καὶ οἱ λοιποὶ νόμιμοι ἀναπληρωταὶ αὐτοῦ, καλῶς ἀναπληροῦται ὁ εἰσαγγελεὺς ὑπὸ δικηγόρου (278 ὀργ.). Απ. πολ. Αρ. Π. 217 τοῦ 1849.

— Οὔσης ἀδιαιρέτου τῆς εἰσαγγελικῆς ὑπηρεσίας, ἀδιάφορον καθίσταται ἂν καθ' ὅλην τὴν συνεδρίασιν δὲν παρευρέθη ὡς εἰσαγγελεὺς τὸ αὐτὸ πρόσωπον. Απ. πολ. Αρ. Π. 20 τοῦ 1854.

— Ἐνεργοῦντος τοῦ ἀντεισαγγελέως δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ μνημονεύηται ἐν τῇ ἀποφάσει ὅτι ἐκωλύετο ὁ εἰσαγγελεύς, οὐδ' ἑπομένως ἀποτελεῖ κακὴν σύνθεσιν δικαστηρίου ἡ τοιαύτη παράλειψις. Απ. πολ. Αρ. Π. 386 τοῦ 1855.

— Δὲν ὑπάρχει κακὴ σύνθεσις, ἐὰν λαβόντος μέρος τοῦ ἀντεισαγγελέως, δὲν ἀναφέρηται τὸ κώλυμα τοῦ εἰσαγγελέως, κατὰ τὰ ἄρθρα 27 καὶ 91 τοῦ δικ. ὀργανισμοῦ. Απ. πολ. Αρ. Πάγ. 348, 464 τοῦ 1852.

— Ἡ σημείωσις «ἀπόντος τοῦ ἀντεισαγγελέως» δὲν ἀποδεικνύει ὅτι δὲν ἐκωλύετο οὗτος νομίμως, ἂν καὶ ἦτον ἐντὸς τῆς ἕδρας τοῦ δικαστηρίου καὶ οὐχὶ ἀπὼν ἐπ' ἀδείᾳ· διότι ὅταν εἰς τὴν συνεδρίασιν δὲν ἦτο παρών, θεωρεῖται ὅτι νομίμως ἐκωλύετο. Απ. πολ. Αρ. Π. 53 τοῦ 1847.

— Ἡ κυρία τοῦ δικαστοῦ ἐνασχόλησις πρέπει νὰ ἦναι ἡ τῶν δικαστικῶν αὐτοῦ καθηκόντων ἐκπλήρωσις. Ἑπομένως τότε μόνον ὀφείλει καὶ δύναται νὰ προσληφθῇ εἰς ἐκπλήρωσιν εἰσαγγελικῶν ἔργων, ὅταν διατελῇ ἐλεύθερος δικαστικῆς ἐνασχολήσεως κατὰ τὸ ἄρθ. 27 τοῦ ὀργ. Απόφ. πολ. Αρ. Π. 61 τοῦ 1857.— Πρλ. ἀπ. πολ. Αρ. Π. 184 τοῦ 1850 καὶ 446 τοῦ 1852.

— Ὅταν κωλύηται ὁ νεώτερος δικαστής, ἀναπληροῖ τὸν εἰσαγγελέα καὶ ἀντεισαγγελέα ὁ πάρεδρος (27 ὀργ.)· ὥστε, τὸν εἰσαγγελέα δύναται ν' ἀναπληρώσῃ ἄλλος τις παρὰ τὸν νεώτερον δικαστήν; Απ. πολ. Αρ. Π. 184 καὶ 185 τοῦ 1850, ἡ δὲ πρώτη σκέψις τῆς 185 φέρει.

Απόφ. Ἐπειδὴ ἂν καὶ τὸ ἄρθρον 27 τοῦ δικαστ. ὀργανισμοῦ, τὸ ὁποῖον ἐπικαλοῦνται οἱ ἀναιρεσείοντες, ἀπαιτεῖ ν' ἀναπληροῖ ὁ νεώτερος δικαστὴς τὴν θέσιν τοῦ εἰσαγγελέως καὶ τοῦ ἀντεισαγγελέως κωλυομένων, τὸ ἄρθρ. ὅμως 278 τοῦ αὐτοῦ ὀργ. συγχωρεῖ καὶ εἰς τοὺς εἰρηνοδίκας καὶ εἰς τοὺς δικηγόρους ν' ἀναπλη-

Κωλυομένων δὲ καὶ τούτων, δικηγόρος τὶς ἢ εἰρηνοδίκης (7).

ρώσωσιν ἐν τῇ συνεδριάσει τὸν εἰσαγγελέα καὶ τὸν ἀντεισαγγελέα κωλυομένους, ὁρίζον ῥητῶς αὔτι τὰ δικαστήρια ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ προσλαμβάνουν τοὺς εἰρηνοδίκας καὶ τοὺς δικηγόρους εἰς τὴν συνεδρίασιν κατ' ἐπικουρίαν, πρὸς ἀναπλήρωσιν δικαστοῦ τινος ἢ εἰσαγγελέως». Ὅθεν τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. ἔπραξε συμφώνως μὲ τὴν διάταξιν τοῦ εἰρημένου ἄρθρου 278, προσλαβὸν τὸν δικηγόρον Ἰωάννην Δαλωνᾶν εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν κωλυομένων εἰσαγγελέως καὶ ἀντεισαγγελέως καὶ τῶν λοιπῶν ἀναπληρωτῶν αὐτῶν· ὥστε δὲν ἔλαβε χώραν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ προταθεῖσα κακὴ σύνθεσις τοῦ δικαστηρίου ἡ δὲ διάκρισις τὴν ὁποίαν κάμνει ὁ ἀναιρεσείων ὅτι τότε μόνον ἠδύνατο νὰ προσληφθῇ δικηγόρος, ὅταν δὲν ὑπῆρχεν ὁ ἀπαιτούμενος ἀπολύτως ἀριθμὸς τῶν τακτικῶν δικαστῶν πρὸς σύνθεσιν τοῦ δικαστηρίου δὲν προβλέπεται ἀπὸ τὸν νόμον, καὶ ἐπομένως δὲν δύναται αὕτη νὰ γίνῃ δεκτὴ παρὰ τοῦ δικαστηρίου.

—Ὁ νεώτερος δικαστὴς ἀναπληροῖ τὸν κωλυόμενον εἰσαγγελέα· ἀλλὰ καὶ ἐκείνου λαβόντος μέρος ὡς δικαστοῦ εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, ἀναπληροῖ τὸν εἰσαγγελέα ἄλλος δικαστής, ὡς καὶ ὁ εἰρηνοδίκης ἢ δικηγόρος τις. Απ. πολ. Αρ. Π. 20 τοῦ 1854.

(7) Ἐὰν χρῄζει ἀναπληρώσεως τό,τε δικαστήριον καὶ ἡ εἰσαγγελία, ὁ νεώτερος δικαστὴς τίνα ἀναπληροῖ; τὸ δικαστήριον. Απ. πολ. Αρ. Π. 61 τοῦ 1857, 184 τοῦ 1850 καὶ 446 τοῦ 1852, περὶ ὧν κατωτέρω· ἡ τελευταία φέρει.

Ἀπόφ. Ἐπειδὴ τὸ κώλυμα τοῦ μόνου παρὰ τῷ ἐφετείῳ ὑπάρχοντος παρέδρου, ὅτε ἐδικάσθη ἡ προκειμένη ὑπόθεσις, ἀναφέρεται ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει, ἐξ ἧς ἀποδεικνύεται, ὅτι οὗτος ἐξεπλήρωσεν ἔργα εἰσαγγελέως· κατὰ δὲ τὰ ἄρθρα 27 καὶ 278 τοῦ οργ. τῶν δικαστηρίων, ἐλλείποντος τοῦ δικαστοῦ ὅστις ἀπαιτεῖται πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ δικαστηρίου, ἀδιαφόρως εἴτε ὁ πάρεδρος εἴτε ὁ δικηγόρος ἠδύνατο νὰ προσληφθῇ πρὸς συγκρότησιν τοῦ δικαστηρίου καὶ ὁ ἕτερος αὐτῶν πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ κωλυομένου εἰσαγγελέως καὶ ἀντεισαγγελέως.

§. 7.

ϛ) *Γραμματεύς*. — Κωλυόμενος ὁ γραμματεὺς (8), ἀναπληροῦται ὑπὸ τοῦ ὑπογραμματέως (α).

---

(8) Εἶναι ἄκυρος ἡ ἀπόφασις ἂν δὲν περιέχῃ τὸ ὄνομα τοῦ γραμματέως, ἢ δὲν ἐξάγηται ἄλλως ἡ παρουσία του εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως καὶ εἰς τὴν σύνταξιν τῆς ἀποφάσεως; Ναί. Απ. πολ. Αρ. Π. 88 τοῦ 1837.

ΣΗΜ. Πρβ. Berriat σελ. 70. — Πρβ. καὶ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον περὶ τῶν ποιν. δικῶν.

— Ὁσάκις ὁ ἀντεισαγγελεὺς καὶ ὁ ὑπογραμματεὺς ἀναπληρώσωσι τὸν εἰσαγγελέα καὶ τὸν γραμματέα, ἀπαιτεῖται ἡ ἐν τῇ ἀποφάσει μνεία τοῦ κωλύματος τούτων;

Ὄχι, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 354 ἀπόφ. πολ. τοῦ Αρ. Πάγου, τοῦ 1840.— Πρβ. τὸ ἑπόμ. περὶ τῶν ποιν. δικῶν ἄρθρον (§ 7 ἐπ.).

ΣΗΜ. Διαφέρουσα.— τότε μόνον ἡ ἐκ μέρους τοῦ ὑπογραμματέως ἀναπλήρωσις τοῦ γραμματέως δὲν ἀποτελεῖ κακὴν σύνθεσιν, ὅταν ἐκ τῆς ἀποφάσεως βεβαιοῦται ὅτι ὁ γραμματεὺς ἐκωλύετο, ἡ δὲ ἔνστασις αὕτη εἶναι δημοσίας τάξεως. Απ. 67 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ. (Νομικ. σ. 3723).

— Δύναται νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν διάσκεψιν ἄλλος γραμματεὺς παρὰ τὸν λαβόντα εἰς τὸ ἀκροατήριον, καθότι τὸ ἄρθρον 736 τῆς πολ. δικονομίας ἀπαιτεῖ ἁπλῶς τὴν παρουσίαν γραμματέως εἰς τὴν συζήτησιν, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν ἐμφάνισιν αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἐν τῷ συμβουλίῳ ἢ τὴν σύμπραξίν του, καὶ καθόσον μόνον ἡ προσυπογραφή του πρὸς βεβαίωσιν τοῦ ἀκριβοῦς τῆς ἀντιγραφῆς τῶν πρακτικῶν ἀπαιτεῖται. Απ. πολ. Αρ. Π. 41 καὶ 137 τοῦ 1848.

— Κατὰ τὰ ἄρθρα 122 καὶ 123 τοῦ όργ., ὁ ὑπογραμματεὺς ἀναπληροῖ τὴν θέσιν τοῦ κωλυομένου ἢ μὴ ὑπάρχοντος γραμματέως, καὶ τὸ δικαστήριον αὐτὸ λαμβάνει πρόνοιαν περὶ τῆς ἀναπληρώσεώς του. Απ. πολ. Αρ. Π. 57 τοῦ 1857.

(α) Πρλ. τὰ περὶ ἐκθέσιων ἐν λέξ. Συνέδρων Δικαστήριον § 394 ἐπ. 400—403 ἐπ.

— Δὲν θεωρεῖται κακῶς συντεθειμένον τὸ δικαστήριον ἂν δὲν σημειοῦται ὅτι ὁ ὑπό τινος τῶν ὑπογραμματέων ἀναπληρούμενος γραμματεὺς ἐκωλύετο. Απ. πολ. Αρ. Π. 21 τοῦ 1855.

— Δὲν ὑπάρχει κακὴ σύνθεσις δικαστηρίου, ὅταν, ἀντὶ τοῦ γραμματέως προσελήφθη ὁ ὑπογραμματεὺς, χωρὶς νὰ γίνῃ μνεία περὶ τοῦ κωλύματος ἐκείνου (122 όργαν.). Απόφ. πολ. Αρ. Πάγ. 89 τοῦ 1852.

— Δὲν ὑπάρχει ἐπίσης κακὴ σύνθεσις δικαστηρίου ὅταν, ἀναπληρουμένου τοῦ γραμματέως ὑπὸ τοῦ ὑπογραμματέως, δὲν ἀναφέρηται τὸ κώλυμα αὐτοῦ, διότι δύναται νὰ ἀναπληρώσῃ τοῦτον πᾶς τῶν ἐν τῷ γραφείῳ ὡρισμένων ὑπαλλήλων. Απ. πολ. Αρ. Π. 348 τοῦ 1852.

— Ὁ γραμματεὺς τοῦ δικαστηρίου δύναται ν' ἀναθέσῃ μέρος τῆς ὑπηρεσίας εἰς τοὺς ὑπογραμματεῖς (124 οργ.)· ἑπομένως, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, δὲν εἶναι ἀναγκαῖον ν' ἀναφέρηται, ὅτι, κωλυομένου τοῦ γραμματέως, ἐνεργεῖ ὁ ὑπογραμματεύς. Απ. πολ. Αρ. Π. 235 τοῦ 1853.

— Ὁ ὑπογραμματεὺς, ἐν περιπτώσει κωλύματος ἢ ἀπουσίας τοῦ γραμματέως, δύναται ν' ἀναπληρώσῃ αὐτὸν ἀκωλύτως, καὶ χωρὶς νὰ γίνῃ μνεία τοῦ κωλύματος ἐν τῇ ἀποφάσει. Απόφ. πολ. Αρ. Π. 83 τοῦ 1847.

— Γραμματεῖς ἀναπληρόνονται ὑπὸ τῶν ὑπογραμματέων, καὶ χωρὶς νὰ γίνεται μνεία τοῦ κωλύματος ἐκείνων. Ἴδε ἀπ. ἐφ. Αθ. 15481 τοῦ 1857.

— Τὸ δικαστήριον δύναται, ἀπόντος τοῦ λαβόντος μέρος εἰς τὴν συζήτησιν γραμματέως, νὰ προσλάβῃ εἰς τὴν διάσκεψιν τὸν ὑπογραμματέα (122 όργ.). Απ. πολ. Αρ. Π. 187 τοῦ 1850.

— Τὸ κώλυμα τοῦ γραμματέως, ἀναπληρωθέντος ἀπὸ ὑπογραμματέα, τεκμαίρεται νομίμως. Απόφ. πολ. Αρ. Πάγου 106 τοῦ 1850.

— Οἱ ὑπογραμματεῖς νομίμως ἀναπληροῦσι κατὰ τὴν διάσκεψιν τὸν κατὰ τὴν συζήτησιν λαβόντα μέρος γραμματέα ἐὰν οὗτος εἶναι ἀπών. Απ. πολ. Αρ. Π. 57 τοῦ 1857.

Κοιναὶ εἰς ὅλα τὰ δικαστήρια ἀρχαί.

§ 8. Ταῦτα διατάσσει τὸ ἄρθρον 27 τοῦ ὀργαν. τῶν δικαστηρίων, ὅπερ, ἀποκλεῖον πᾶσαν αὐθαιρεσίαν ὡς πρὸς τὴν σύνθεσιν τῶν δικαστηρίων, εἶναι δημοσίας τάξεως, καὶ διὰ τοῦτο οὐσιώδης διάταξις (1). Απ. πολ. Αρ. Π. 185 τοῦ 1838.

§ 9. Κατ' ἀποφάσεως ἐκκλητῆς εἶναι παραδεκτὴ ἡ ἀναίρεσις (2) ἕνεκα κακῆς συνθέσεως τοῦ δικαστηρίου, προτοῦ νὰ γίνῃ κατ' αὐτῆς ἔφεσις; Ἴδε ἐν Νομ. σ. 276, 287.

§ 10. Δὲν εἶναι λόγος ἀναιρέσεως ἂν ἐδίκασε δικαστὴς ἐξαιρούμενος, ἀλλὰ τοῦ ὁποίου ἡ ἐξαίρεσις δὲν ἐπροτάθη κατὰ τὸ ἄρθρον 36, 39 τῆς πολ. δικ. Απ. πολ. Αρ. Π. 37 τοῦ 1858.

ΣΗΜ. Τὰ περὶ τούτου ἴδε ἐκτενέστερα ἐν τῇ λέξ. Ἐξαίρεσις.

§ 11. Απόφασις μὴ κάμνουσα μνείαν ὅλων τῶν παρόντων δικαστῶν, εἶναι ἀναιρετέα, ἂν καὶ ἐν τοῖς πρακτικοῖς σημειοῦνται, ὅτι συνεδρίασαν (3) πλειότεροι. Απ. πολ. Αρ. Π. 54 τοῦ 1856.

§ 12. Δικασθείσης αὐτοτελῶς τῆς ὑποθέσεως διὰ τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως χωρὶς νὰ ληφθῇ παντελῶς ὑπ' ὄψιν ἡ προδικαστικὴ περὶ ἀποδείξεως ἀπόφασις, εἶναι ἀδιάφορον ἂν ἄλλοι δικασταὶ ἔλαβον μέρος εἰς ταύτην, καὶ ἄλλοι εἰς ἐκείνην. Απ. πολ. Αρ. Π. 34 τοῦ 1849.

— Ἂν δὲν ἔλαβον μέρος κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς οὐσίας καὶ τὴν ἔκδοσιν τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως οἱ αὐτοὶ δικασταί, οἵτινες ἐξέδωκαν τὴν περὶ ἀποδείξεως, δὲν ὑπάρχει κακὴ σύνθεσις. Απ. πολ. Αρ. Π. 9 τοῦ 1843.

— Ἡ κατ' ἐρήμην καὶ ἡ κατ' ἀντιμωλίαν συζήτησις εἶναι πάντη διακεκριμέναι, διότι εἰς ἑκατέραν αὐτῶν ἡ ὑπόθεσις συζητεῖται ἐξ ὑπαρχῆς· ἑπομένως δὲν ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως ἡ κατ' ἀμφοτέρας τὰς συζητήσεις ταύτας σύμπραξις τῶν αὐτῶν δικαστῶν. Απ. πολ. Αρ. Π. 366 τοῦ 1840.

— Δὲν ἀπαιτεῖται νὰ λάβουν μέρος οἱ αὐτοὶ δικασταὶ εἰς τε

(1) Ἡ κακὴ σύνθεσις δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν. Πρβ. Οἰκ. § 267.
(2) Πρλ. τὴν λέξ. Ἀναίρεσις.
(3) Τί ἂν ἡ ἀπόφασις ἐξεδόθη ἀπὸ πλειόνων παρ' ὅσους ἀπαιτεῖ ὁ νόμος; Βεββ. σελ. 35 τῆς μεταφρ.

τὴν παρεμπίπτουσαν καὶ ὁριστικὴν ἀπόφασιν. Απ. πολ. Αρ. Π. 136 τοῦ 1847.

— Ὁ λόγος, ὅτι εἰς τὰς περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως συνεδριάσεις πρέπει νὰ λαμβάνωσι μέρος οἱ αὐτοὶ δικασταί, ἰσχύει εἰς μόνην τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις δικάζεται εἰς πλείονας συνεχεῖς συνεδριάσεις. Απ. 1199 καὶ 1218 τοῦ 1839 ἐφ. Αθ. — Κώδ. (8, 42) διάτ. 8.

§ 13. Κακὴ σύνθεσις δὲν ὑπάρχει, ὅταν ἄλλον δικηγόρον ἀναφέρῃ ἡ ἀπόφασις καὶ ἄλλον τὰ πρακτικὰ ὡς ἀναπληρώσαντα τὸν εἰσαγγελέα· καθὸ προελθόντος τούτου ἐκ γραφικῆς βεβαίως παραδρομῆς. Απ. πολ. Αρ. Π. 154 τοῦ 1849.

§ 14. Κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ἀποφάσεως δὲν ἀπαιτεῖ ὁ νόμος νὰ παρευρίσκωνται οἱ λαβόντες μέρος εἰς τὴν συζήτησιν καὶ διάσκεψιν δικασταί. Απ. πολ. Αρ. Π. 331 τοῦ 1852.

§ 15. Ἂν τὸ ἐφετεῖον, συγκείμενον ὑπὸ ἄλλων δικαστῶν, ἀναφέρηται, πρὸς ἀποφυγὴν ἐπαναλήψεων, καὶ εἰς τὴν προηγουμένην ἀπόφασίν του, εἰς ἣν ἄλλοι δικασταὶ ἔλαβον μέρος, δὲν ἕπεται ἐκ τούτου ὅτι δὲν ἐξετίμησεν αὐτὸ ὅλας τὰς ὑποβληθείσας ἀποδείξεις. Απ. πολ. Αρ. Π. 242 τοῦ 1851.

— Δὲν εἶναι ἄκυρος ἡ ἀπόφασις ἂν ἄλλοι δικασταὶ λάβωσι μέρος εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν μαρτύρων, καὶ ἄλλοι εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως. Απόφ. ἐφετ. Ναυπλ. 162 τοῦ 1842 (Νομ. σελ. 3124).

§ 16. *Ὅρκος δικηγόρων* (1).— Ὁ δικαστὴν ἀναπληρῶν δικηγόρος δὲν ὀφείλει νὰ ὁρκισθῇ ἐκ δευτέρου, καθότι μετὰ τὸ σύνταγμα, ὁ ὅρκος τοῦ δικηγόρου εἶναι ὁ αὐτὸς μετὰ τοῦ δικαστοῦ. Απ. πολ Αρ. Π. 61, 151, 218 τοῦ 1857. — Απ. ποιν. Αρ. Π. 31 τοῦ 1848 ἐν λέξ. ὅρκος σελ. 277.

ΠΙΝΑΚΕΣ

Ἀποφάσεις πολιτικαὶ Αρ. Πάγου, περιεχόμεναι εἰς τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον *Σύνθεσις ἐπὶ πολιτ. δικῶν.*

Απ. 88 τοῦ 1837, σελ. 12. | Απ. 185 τοῦ 1838 σελ. 14.

(1) Πρλ. τὴν λέξ Ὅρκος ἐν σελ. 277.

Απ. 354 τοῦ 1840 σ. 12.
Απ. 366— 1840 σ. 14.
Απ. 9—1843 σ. 14.
Απ. 33— 1844 σ. 8.
Απ. 82— 1845 § 5.
Απ. 64— 1846 σ. 8.
Απ. 83—1847 σ. 13.
Απ. 53—1847 σ. 10.
Απ. 136—1847 σ. 15.
Απ. 41—1848 σ. 12.
Απ. 63—1848 § 4, 5.
Απ. 137—1848 σ. 12.
Απ. 34—1849 σ. 14.
Απ. 141, 142—1849 § 5.
Απ. 151— 1849 σ. 8.
Απ. 154— 1849 σ. 15.
Απ. 172—1849 σ. 9.
Απ. 193 — 1849 σ. 9.
Απ. 196—1849 σ. 9.
Απ. 198 —1849 § 4.
Απ. 217— 1849 σ. 7, 10.
Απ. 219— 1849 § 5.
Απ. 220— 1849 § 5.
Απ. 19—1850 § 4 καὶ 5.
Απ. 69—1850 § 4 καὶ 5.
Απ. 106— 1850 σ. 13.
Απ. 115—1850 σ. 9.
Απ. 182—1850 σ. 5.
Απ. 184— 1850 σ. 7 καὶ 10, 11.
Απ. 185—1850 σ. 10.
Απ. 187—1850 σ. 13.
Απ. 268 τοῦ 1850 § 5.
Απ. 242—1851 σ. 15.
Απ. 89—1852 σ. 13.
Απ. 130—1852 §. 5.
Απ. 272—1852 § 4 καὶ σ. 9.
Απ. 331—1852 σ. 7 καὶ § 14.
Απ. 348—1852 σ. 10, 13.
Απ. 352—1852 § 5.
Απ. 446—1852 σ. 10, 11.
Απ. 464—1852 § 4 καὶ σ. 10.
Απ. 85—1853 § 4 καὶ 5.
Απ. 235—1853 σ. 13.
Απ. 20—1854 σ. 10, 11.
Απ. 21—1855 § 4 καὶ σ. 13.
Απ. 188—1845 σ. 8.
Απ. 217—1855 § 4 καὶ 5.
Απ. 348—1855 § 4.
Απ. 376—1855 § 4 καὶ 5.
Απ. 386—1855 § 4 καὶ σ. 10.
Απ. 54—1856 § 4 ὑποσ. καὶ σελ. 14.
Απ. 69—1856 § 5.
Απ. 144—1856 σ. 8.
Απ. 176—1856 § 5.
Απ. 276—1856 σ. 8.
Απ. 57— 1857 σ. 12 καὶ 13.
Απ. 61— 1857 σ. 10 καὶ 11 καὶ 15.
Απ. 151—1857 σ. 15.
Απ. 218—1857 § 16.
Απ. 37—1858 σ. 14.

Ἀποφάσεις ἐφετ. Ἀθηνῶν περιεχόμεναι εἰς τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον Σύνθεσις ἐπὶ πολ. δικῶν.

Απ. 555—1837 § 1 ὑποσ.
Απ. 1199 σ. 15.
Απ. 8001 § 5.
Απ. 8937 § 5.
Απ. 11282 σ. 8.
Απ. 1218 σ. 15.
Απ. 15481 σ. 13.

Πίναξ λεξικός

Τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ Σύνθεσις ἐπὶ πολ. δικῶν.

ντεισαγγελέων ἀναπλήρωσ. § 6.
πόφασις § 4.
πόφασις § 13, 14, 15.
Γραμματέως ἀναπλήρωσις § 7.
καστήρια πόσων εἰδῶν § 1.
καστῶν ἀναπλήρωσις § 4.
κασταὶ ἀναπληροῦντες τὸν εἰσαγγελέα § 6.
κηγόροι ἀναπληροῦντες τοὺς εἰσαγγελεῖς § 6.
Εἰρηνοδίκαι καὶ εἰσαγγελεῖς § 6.
Εἰσαγγελέων ἀναπλήρωσις § 6.
Ἐξαιρέσεις § 10.
Κακὴ σύνθεσις πότε; § 2 ἐπ.
Κακὴ σύνθεσις ἂν συνεδρίασαν πλείονες; § 11. Ἂν ἄλλοι δικασταὶ ἐξέδωκαν τὴν παρεμπίπτουσαν ἢ τὴν ἐρήμην § 12.
Μνεία κωλύματος δικαστῶν κτλ. § 4.
Ὅρκος δικηγόρων § 16.
Πρακτικὰ § 5 καὶ 13.
Προέδρων ἀναπλήρωσις § 5.
Προέδρου ἀναπλήρωσ. § 3.

Ἄρθρα τῆς Νομοθεσίας ἑρμηνευόμενα εἰς τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον Σύνθεσις ἐπὶ πολ. δικῶν.

Εἰς τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον μνημονεύονται ἰδίως τὰ ἄρθρα 27 καὶ 278 τοῦ δικαστ. ὀργανισμοῦ καὶ τὰ ἄρθρα 489, 717, 528, 736, 805 τῆς πολιτ. δικονομίας.

ΣΥΝΘΕΣΙΣ δικαστηρίων ἐπὶ ποιν. δικῶν.

§. 1.

Διὰ τὰς ποινικὰς δίκας ὑπάρχουσι παρ' ἡμῖν τὰ ἑξῆς δικαστήρια. Πταισματοδικεῖα, Πλημμελειοδικεῖα, Κακουργιοδικεῖα καὶ Ἄρειος Πάγος. Παραλείπω ὅσα ὁ νόμος ὁρίζει περὶ τῶν προξενικῶν δικαστηρίων, ὡς καὶ περὶ τῶν Στρατοδικείων καὶ Ναυτοδικείων, διότι ταῦτα ὑπάγονται εἰς ἄλλην κατηγορίαν.— Ὑπομιμνήσκω δὲ ὅτι τὰς ναυταπάτας καὶ πειρατείας δικάζουσι τὰ Ἐφετεῖα κατὰ τὸν νόμον τῆς 30 Μαρτ. 1845, τὰ δὲ δικαστικὰ συμβούλια (1)

(1) *Σύνθεσις δικαστικῶν συμβουλίων.* (247 ποιν. δικον.).— ὅρα κατωτ. § 16.— Ἂν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως ἐκδοθῶσι δύο

ἀποφαίνονται κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 250 ἐπ. τῆς ποιν. δικον. ὡρισμένα.

βουλεύματα, ἐξ ὧν τὸ ἓν διατάττει περαιτέρω ἀνάκρισιν, τὸ δὲ κρίνει περὶ τοῦ ἀποτελέσματος αὐτῆς, δὲν ὑπάρχει κακὴ σύνθεσις, ὅταν δὲν ἔλαβον μέρος εἰς ἀμφότερα οἱ αὐτοὶ δικασταί. Απ. ποιν. Αρ. Π. 61 τῆς 20 Ἰουλίου 1842 (σ. 137 τῆς σειρ. τοῦ 1842).

— Διὰ νὰ ἔχουν κῦρος ἀποφάσεις τοῦ δικαστικοῦ συμβουλίου, ἀπαιτεῖται κατὰ τὸ ἄρθ. 247 τῆς ποιν. δικονομίας ἡ παρουσία τριῶν δικαστῶν· ἡ δὲ παρουσία ἑκάστου τῶν δικαστῶν ἀπαιτεῖται κατὰ τὸ ἄρθ. 249 τόσον εἰς τὴν γνωμοδότησιν τοῦ εἰσαγγελέως, ὅσον καὶ εἰς τὴν περὶ ψηφοφορίας διάσκεψιν. Βουλ. ἐφ. Ν. 44 τοῦ 1837 (Νομ. σ. 2739).

— Δὲν εἶναι κακὴ σύνθεσις τοῦ συμβουλίου ἂν δὲν λάβωσι μέρος εἰς τὸ ὁριστικὸν τῆς παραπομπῆς βούλευμα οἱ αὐτοὶ δικασταί, οἵτινες ἔλαβον εἰς τὸ προδικαστικὸν περὶ συναθροίσεως τῆς ὕλης καὶ προσαγωγῆς ἀποδείξεων. Απ. πολ. Αρ. Π. 61 τοῦ 1842.

— Τὸ συμβούλιον, ὁσάκις δικάζει περὶ ἀντικειμένου τῆς ἀνακρίσεως, σύγκειται ἐκ τριῶν δικαστῶν (247 ποιν. δικ.). Τοῦτο ἐφαρμόζεται καὶ ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν πρόκειται περὶ ἐξαιρέσεως δικαστῶν, προτεινομένης καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ ὑπόθεσις εὑρίσκεται εἰσέτι εἰς τὸ στάδιον τῆς ἀνακρίσεως. Απ. ποιν. Αρ. Πάγ. Ϟμ τοῦ 1840, (σελ. 35 τῆς σειρᾶς τοῦ 1840).

— Ἂν εἰς Βούλευμά τι ἔλαβον μέρος νεώτεροι κατὰ τὸν διορισμὸν δικασταὶ ἀντὶ ἀρχαιοτέρων, χωρὶς νὰ σημειωθῇ, ὅτι οὗτοι ἐκωλύοντο, τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ κακὴν σύνθεσιν δικαστηρίου, καθότι ὁ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ τὸ τοιοῦτον, ὁσάκις τὸ δικαστήριον σύγκειται ἐκ τακτικῶν δικαστῶν, ἀλλὰ μόνον ὁσάκις παραλαμβάνονται πάρεδροι ἤ τις τῶν ἐπικουρικῶν· ἡ δὲ ἀπουσία τοῦ ἀνακριτοῦ δὲν ἀποτελεῖ κακὴν σύνθεσιν, καθότι ὁ νόμος (ὅτι εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ δικαστικοῦ συμβουλίου περιλαμβάνεται καὶ ὁ ἀνακριτὴς) ἐννοεῖ μόνον, ὅτι ἡ σύμπραξις αὐτοῦ εἶναι ἐπιτετραμμένη καὶ δὲν ἀπαγορεύεται ὡς ἐπὶ τῆς συνθέσεως τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων. Απ. ποιν. Αρ. Πάγου 14 τοῦ 1842, ἣν ἐν λέξ. Βουλεύματα.

— Ὁ κατηγορούμενος δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ παρευρίσκηται εἰς τὸ συμβούλιον. Βούλ. ἐφ. Ναυπλ. 19 τοῦ 1837 ἐν λέξ. Βουλεύματα § 5.

— *Ἀνακριτής*.— Κατωτ. σελ. 22.

§. 2.

...ιοῦσι δὲ δικαστικὴν ἐξουσίαν:

α) Ἐν τοῖς Πταισματοδικείοις, ὁ εἰρηνοδίκης μετὰ τοῦ γραμματέως, παρόντος καὶ δημοσίου (1) κατηγόρου (330 ποιν. δικ.).

— Ὅταν πρόκηται περὶ μὴ προσηκούσης συνθέσεως τοῦ συμβουλίου, ἔχουσιν οἱ διάδικοι τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσωσι τὴν ἀναίρεσιν· μετὰ ταῦτα δὲ μένουσιν ἀπαραμείωτα τὰ δικαιώματά των, ... μόνος ὁ παρὰ τῷ Ἀρ. Πάγῳ εἰσαγγελεὺς δύναται νὰ ζητήσῃ ...ρεσιν ὑπὲρ τοῦ νόμου. Βούλ. ἐφ. Ναυπλ. 7 τοῦ 1836 ἐν Νομ. σελ. 2665. Πρλ. τὴν λ. Ἀναίρεσις.

— Κακὴ σύνθεσις ὑπάρχει, ὅταν ὁ εἰσαγγελεὺς, ὑποβαλὼν ...τασιν τινὰ, συσκέπτεται μετὰ τοῦ δικαστικου συμβουλίου ἐπ' ...τῆς. Απ. ποιν. Αρ. Π. 16 τοῦ 1858, φέρουσα.

Απόφ. Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ προσβαλλομένου βουλεύματος ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ εἰσαγγελεὺς ἦτο παρὼν εἰς τὸ δωμάτιον τῶν διασκέψεων τοῦ δικαστικοῦ συμβουλίου τὴν 21 Ἀπριλίου 1856, ὅτε ὑπέβαλεν εἰς αὐτὸ τὴν πρότασίν του κατὰ τοῦ νῦν ἀναιρεσείοντος, ἀλλὰ δὲν ἀποδεικνύεται, ὅτι καὶ κατὰ τὴν 25 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, καθ' ἣν ἡμέραν τὸ δικαστικὸν συμβούλιον ἐσκέφθη καὶ ἀπεφάσισε, ἦτο πάλιν παρὼν ὁ εἰσαγγελεύς· ἄλλως οὐδόλως ἀποδεικνύεται, ὅτι οὗτος συνεσκέφθη καὶ ἀπεφάσισε μετὰ τῶν ἄλλων δικαστῶν τῶν συγκροτησάντων τὸ συμβούλιον, καθόσον εἰς ταύτην τὴν περίπτωσιν ἤθελεν ὑπάρχει κακὴ σύνθεσις, καὶ οὐχὶ ἁπλῶς ἂν ... ἀπεχώρησεν ἐκ τοῦ δωματίου, καθόσον δύναται νὰ ἦτο καὶ εἰς ... νὰ μὴν ἀκούσῃ κἂν τὴν διάσκεψιν τῶν δικαστῶν.

Ὅρα τὴν 26 τοῦ 1858 ποιν. ἀπόφ. Αρ. Π.

— Κακὴ δικαστηρίου σύνθεσις ὑπάρχει, ὅταν εἰσαγγελεὺς, ὑποβάλλων πρότασίν τινα περὶ τοῦ κατηγορουμένου, συσκέπτεται καὶ ἀποφασίζει περὶ αὐτῆς μετὰ δικαςικοῦ τοῦ συμβουλίου. Απ. ποιν. Αρ Π. 16 τοῦ 1858 ἣν ὅρα ἀνωτ.

(1) Ὑπάρχει κακὴ σύνθεσις, ὅταν τὸ πταισματοδικεῖον δικάζῃ τὴν κατὰ τοῦ Δημοσ. Κατηγόρου ἐξαίρεσιν, συνεδριάζοντος καὶ τούτου·—ὑπάρχει δὲ καὶ ὑπέρβασις καθηκόντων, διότι ἡ αἴτησις ἔπρεπε νὰ δικασθῇ ἀπὸ τὸ Πλημμελειοδικεῖον (α) (55, 56 ποιν. δικ.). Απ. ποιν. Αρ. 72 τοῦ 1856. τκέ τοῦ 1839.

(α) Περὶ τούτου ἐκτενέστερα ἐν λ. Ἐξαίρεσις (Εὐρ. τ. 7 σ. 35 ἐν ἀρχ.).

β') Ἐν τοῖς Πλημμελειοδικείοις, πέντε δικασταὶ μετὰ τοῦ εἰσαγγελέως καὶ Γραμματέως (363 ποιν. δικ.) (1).

γ') Ἐν τοῖς Κακουργιοδικείοις, 3 δικασταὶ μετὰ τοῦ εἰσαγγελέως καὶ γραμματέως, ὡς κατωτέρω.

δ') Ἐν τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ, 7 δικασταὶ μετὰ τοῦ εἰσαγγελέως καὶ γραμματέως (476 ποιν. δικ.).

§. 3.

Κακὴ σύνθεσις ὑπάρχει οὐ μόνον ὅταν δὲν συνεκροτήθη τὸ δικαστήριον ἐκ τοῦ νομίμου ἀριθμοῦ τῶν προσώπων, τῶν πρὸς σύνθεσιν αὐτοῦ ἀναγκαίων, ἀλλὰ καὶ ὅταν δὲν τηρηθῇ κατὰ τὴν συνεδρίασιν ἡ παρὰ τοῦ νόμου κανονισμένη τάξις (2)· ἤγουν

α') *Πρόεδρος.*— Κωλυόμενος ὁ πρόεδρος, ἀναπληροῦται ὑπὸ του ἀντιπροέδρου ἢ τοῦ ἀρχαιοτέρου δικαστοῦ. Δὲν εἶναι ὅμως λόγος ἀναιρέσεως, ὅταν ἀντὶ τοῦ ἀρχαιοτέρου δικαστοῦ προεδρεύσῃ εἰς τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων ὁ νεώτερος σύνεδρος. Απ. ποιν. Αρ. Π. 38 τοῦ 1845 ἐν λέξ. Συνέδρων δικαστ. § 202 (3). Ὅρα ὅμως τὴν ἐπ. ἀπόφ. Αρ. Π. 49 τοῦ 1847 εἰς σ. 21.

§. 4.

β') *Δικασταί.*— Κωλυόμενοι οἱ δικασταί, ἀναπληροῦνται ὑπὸ

---

(1) Δὲν εἶναι κακὴ σύνθεσις τοῦ δικαστηρίου, ὅταν τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως φέρουν μὲν ἐπὶ τῆς κεφαλίδος τὰ ὀνόματα τεσσάρων μόνον δικαστῶν, εἶναι ὅμως ὑπογεγραμμένα παρὰ πέντε δικαστῶν τῶν κατ' αὐτὴν τὴν ἀπόφασιν, ἥτις εἶναι ἐπικρατεστέρα τῶν πρακτικῶν, λαβόντων μέρος ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους τῆς ῥηθείσης συνεδριάσεως. Απόφ. ποιν. Αρ. Π. 54 τοῦ 1842.

(2) Δικαστικὸς ὑπάλληλος δὲν δύναται νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν ἀπόφασιν ὑποθέσεώς τινος ποινικῆς, εἰς τὴν ὁποίαν πρόκειται ν' ἀκουσθῇ ὡς μάρτυς. Βούλ. ἐφ. Ν. 32 τοῦ 1840 (Νομ. σ. 2600). Ὅρα τὴν λ. Συνέδρων δικαστ. καὶ τὴν λ. Ἐξαίρεσις.

(3) Πρλ. τὰ περὶ τοῦ δικαστ. τῶν Συνέδρων, ἔνθα εἰδικώτερον τὰ περὶ τούτου.

[..]τέρων δικαστῶν ἢ ὑπὸ τῶν παρέδρων κατὰ τὴν ἐν τῷ διορι[σμ]ῷ αὐτῶν ὡρισμένην τάξιν (1).

---

(1) Ὅρα καὶ τὰ περὶ τοῦ Δικαστ. τῶν Συνέδρων.

Πλημμελειοδίκαι.— Τὸν κωλυόμενον πλημμελειοδίκην δύναται ἀδιαφόρως ν' ἀναπληρώσῃ ὁ νεώτερος (α) καὶ χωρὶς νὰ γίνῃ [μν]εία τοῦ κωλύματος ἐν τῇ ἀποφάσει. — Ἐν ἄλλοις ῥήμασιν.— [Ε]ἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ δικαστηρίου τῶν πλημμελειοδικῶν ὁ νό[μο]ς (27, 73 όργ.) δὲν ἀπαιτεῖ νὰ τηρῆται ἡ κατὰ τὸν διορισμὸν [ἀρχ]αιότης τῶν δικαστῶν, ἀλλά, κωλυομένου τοῦ ἀρχαιοτέρου τακτικοῦ δικαστοῦ δύναται ἀδιαφόρως ὁ νεώτερος νὰ δικάζῃ μετὰ [τῶ]ν λοιπῶν δικαστῶν, χωρὶς νὰ γίνηται μνεία τοῦ κωλύματος ἐν [τ]ῇ ἀποφάσει ἢ ἐν τοῖς πρακτικοῖς. — Απ. ποιν. Αρ. Πάγου 138 [το]ῦ 1856.

— Ἡ παράλειψις τοῦ ἀνακριτοῦ (β) εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ δι-

(α) Δὲν ὑπάρχει λόγος ἀναιρέσεως, ὅταν, ἀντὶ ἀρχαιοτέρου τινὸς δικαστοῦ, συνεδρίασε νεώτερος εἰς τὸ Πλημμελειοδικεῖον· ὁ [νό]μος δὲν κάμνει διάκρισιν μεταξὺ τῶν τακτικῶν δικαστῶν εἰμὴ [μ]όνον εἰς τὴν ἀναπλήρωσιν τοῦ προέδρου (27 όργ.). Απόφ. ποιν. Αρ. Π. 49 τοῦ 1847. Ὅρα τὴν 38 τοῦ 1845 εἰς σ. 20.

(β) Ὅταν ὁ σύνεδρος εἶχεν ἐκτελέσει καθήκοντα ἀνακριτοῦ ἐπὶ τῆς κατὰ τοῦ κατηγορουμένου κατηγορίας, κατὰ τὰ ἄρθρ. 416, καὶ 458 4) τῆς ποιν. δικον., (ὁ ἐκτελέσας τοιαῦτα καθήκοντα ὡς πρὸς τὸν κατηγορούμενον) δὲν δύναται, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας, νὰ συνεδριάσῃ ὡς δικαστὴς ἐν τῷ πρὸς ὁριστικὴν ἐκδίκασιν τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως συγκροτουμένῳ δικαστηρίῳ τῶν συνέδρων. Δὲν πρόκειται δὲ ἐνταῦθα περὶ ἁπλοῦ λόγου ἐξαιρέσεως, ὅστις προτείνεται καὶ ἐκδικάζεται κατὰ τὰ ἄρθρα 51 καὶ ἑπ. τῆς ποιν. δικονομίας, ἀλλὰ περὶ ἀνικανότητος τοῦ τοιούτου δικαστοῦ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ τοῦ συνέδρου καθήκοντα. Ὅθεν, ὄντος βεβαιωμένου διὰ δημοσίων ἐγγράφων τοῦ ἀποτελοῦντος τὴν ἀνικανότητα ταύτην λόγου, περιττὸν καθίσταται νὰ προταθῇ εἰς τὸ δικαστικὸν συμβούλιον καὶ νὰ ἐκδικασθῇ ὑπ' αὐτοῦ ἡ προκειμένη ἀνικανότης, περὶ ἧς οὐδεμία ὑπῆρχεν ἀμφιβολία ἢ ἀμφισβήτησις. Απ. ποιν. Αρ. Π. 110 τοῦ 1855.—Πρβλ. ἀπόφ. ποιν. Αρ. Πάγου 20 τοῦ 1858 καὶ κατωτ. § 192.

§. 5.

Πάρεδροι.— γ') Κωλυομένου τοῦ ἀρχαιοτέρου παρέδρου, ἀνα-πληροῖ αὐτὸν ὁ νεώτερος κατὰ τὸν διορισμὸν πάρεδρος (1). Ἡ πα-

---

καστηρίου δὲν εἶναι λόγος ἀναιρέσεως, καθότι τοῦτο δὲν ἀπαιτεῖ-ται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος. Απ. ποιν. Αρ. Π. 11 τοῦ 1845.

— Δὲν δύναται νὰ ἐξαφανισθῇ βούλευμα Πλημμελειοδικῶν ἐὰν δὲν λάβῃ μέρος εἰς τὸ συμβούλιον αὐτῶν ὁ ἀνακρίνας τὴν ὑπό-θεσιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη τοῦτο, ἀνακριτής. Βούλ. ἐφ. Ναυπλ. 40 τοῦ 1839 (Νομ. σ. 2588).

— Ὁ ἄνευ ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου δικαστικοῦ συμβουλίου ἀπέχων νὰ δικάσῃ φυσικὸς δικαστὴς καθιστᾷ τὴν ἀπόφασιν ἀναι-ρετέαν. Απ. ποιν. Αρ. Π. 21 τοῦ 1858, φέρουσα.

Απόφ. Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 53 τῆς ποιν. δικονομίας ὁ συ-νειδὼς ἑαυτῷ αἰτίαν τινα ἐξαιρέσεως δικαστὴς ὀφείλει νὰ τὴν φα-νερώσῃ εἰς τὸ δικαστικὸν συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἀκοῦσαν τὴν γνώμην τοῦ εἰσαγγελέως ἀποφασίζει, ἐὰν πρέπῃ νὰ κάμῃ ἀπο-χὴν, ἢ μὴ τῶν δικαστικῶν του ἔργων· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ συνέδρων ἀναφέρουσα ἁπλῶς, ὅτι ὁ ἐξαιρούμενος σύνεδρος Πέτρος Μαυρομιχάλης ἀνε-πληρώθη ὑπ' ἄλλου δικαστοῦ, δὲν βεβαιοῖ, ὡς ὤφειλεν, ὅτι ἡ ἐξαίρεσις ἀπεφασίσθη διὰ δικαστικῆς ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου συμβου-λίου ἐκδοθείσης ἀποφάσεως, ποιοῦσα ἐνταυτῷ μνείαν τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῆς χρονολογίας αὐτῆς, ἄρα ἄνευ ἀποφάσεως ἀπέσχε νὰ δι-κάσῃ ὁ φυσικὸς δικαστὴς, ἤτοι ὁ σύνεδρος Π. Μαυρομιχάλης ἐπὶ τῆς προκειμένης δίκης, καὶ ἑπομένως ἀναιρετέα ἐστὶ κατὰ τὸ ἄρ-θρον 458 § 3 τῆς ποιν. δικονομίας ἡ τῶν ἐν Ναυπλίῳ συνέδρων ἀπόφασις.

(1) Πρλ. τὴν λέξ. Συνέδρων Δικ. § 204 ἐπ.

— Ὅτι, κωλυομένων τυχὸν καὶ τῶν παρέδρων αὐτῶν ἢ μὴ ὑπαρχόντων τοιούτων, προσκαλεῖται ὁ εἰρηνοδίκης ἢ δικηγόρος· ἀδιάφορον ἂν ὁ δικηγόρος δὲν ἔχῃ τὴν ἱκανότητα τοῦ ὑπαλλήλου, κατὰ τὸ πολύκροτον ϐ' ψήφισμα! (ἀπ. ποιν. Αρ. Πάγου 46 τοῦ 1846)· οὔτε γίνεται διάκρισις μεταξὺ νεωτέρου καὶ ἀρχαιοτέρου δικηγόρου. Απ. ποιν. Αρ. Π. 116 τοῦ 1846.— Πρϐ. ἀπ. ποιν. Αρ. Π. 42 τοῦ 1845 ἐν λ. Συνέδρων Δικαστ.

ράλειψις μάλιστα τῆς μνείας τοῦ κωλύματος τοῦ ἀρχαιοτέρου παρέδρου ἐπιφέρει τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως (1). Απ. ποιν. Αρ. Π. 19 τοῦ 1847, 61 τοῦ 1848 (2).

§. 6.

Πρόσληψις δικηγόρων ἢ Εἰρηνοδικῶν. — Κωλυομένων (παρὰ τοῖς δικαστηρίοις τῶν συνέδρων καὶ τοῖς Πλημμελειοδικείοις) τῶν εἰς ταῦτα παρέδρων ἀναπληροῦσιν αὐτοὺς δικηγόροι ἢ εἰρηνοδίκαι. Ἀλλ' εἰρηνοδίκου (3) λαμβάνοντος μέρος εἰς τὴν συγκρότησιν τοῦ δικ. συμβουλίου, ἄνευ βεβαιώσεως τοῦ κωλύματος τῶν πλημμελειοδικῶν ἢ τῶν παρέδρων αὐτῶν, ὑπάρχει κακὴ σύνθεσις. Απ. ποιν. Αρ. Π. 26 τοῦ 1858 (4).

---

(1) Ἐν τοῖς πρακτικοῖς ὅμως καὶ ἐν ταῖς ἀποφάσεσι πρέπει νὰ βεβαιοῦται ἀκριβῶς τὸ κώλυμα τοῦ προσώπου, ὅπερ ὁ νόμος καλεῖ κατὰ προτίμησιν εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων (ἀπόφ. ποιν. Αρ. Π. 176 τοῦ 1846). Διὰ τοῦτο ὁ πλημμελειοδίκης, π. χ., δὲν δύναται νομίμως ν' ἀναπληρώσῃ σύνεδρον, οὗτινος δὲν βεβαιοῦται ἐν τοῖς πρακτικοῖς τὸ κώλυμα. Απ. ποιν. Αρ. Π. τοῦ 1847.

(2) *Πάρεδροι.* 27, 278 ὀργανισμοῦ. — Δὲν θεωρεῖται κακῶς συντεθειμένον τὸ δικαστήριον ἄν, κωλυομένου τοῦ προέδρου, προσελήφθη εἷς τῶν παρέδρων, καίτοι μὴ σημειουμένου, ὅτι δὲν ὑπῆρχε καὶ ἄλλος νόμιμος δικαστὴς μὴ προσαγομένης ἀποδείξεως ὅτι ὑπῆρχε καὶ πέμπτος. Απόφ. ποιν. Αρ. Πάγου 6 τοῦ 1855.

— Ὁ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ νὰ σημειῶνται ἐν τῇ ἀποφάσει τὰ ὀνόματα τῶν κωλυομένων παρέδρων. Απόφ. ποιν. Αρ. Πάγου 67 τοῦ 1850.

— Οἱ συγκροτοῦντες τὸ πολιτικὸν τμῆμα δικασταὶ θεωροῦνται δυνάμει τοῦ νόμου κωλυόμενοι νὰ δικάσωσιν εἰς τὸ τμῆμα τῶν ποιν. ὑποθέσεων, καὶ τὸ δικαστήριον δύναται νὰ προσλάβῃ παρέδρους πρὸς συζήτησιν καὶ ἀπόφασιν ποιν. ὑποθέσεων, χωρὶς νὰ κάμῃ μνείαν τοῦ κωλύματος τῶν εἰς τὸ πολιτικὸν τμῆμα ἀνηκόντων δικαστῶν. Απ. ποιν. Αρ. Π. 25 Ἀπρ. 1840.

(3) Σ. ἐκδ.—καὶ δικηγόρου.

(4) *Δικηγόρων ἢ Εἰρηνοδικῶν πρόσληψις εἰς τὰ Πλημμελειοδικεῖα ἢ εἰς τὰ δικαστήρια τῶν Συνέδρων.*— ά) Οἱ κατ' ἐπι-

κουρίαν προσλαμβανόμενοι πρὸς συγκρότησιν τοῦ δικαστηρίου δικηγόροι ὁρκίζονται πρὶν ἢ ἀναλάβωσι τὰ ἔργα των, ἀλλὰ ἐὰν δὲν εἶχον ὁρκισθῆ πρότερον τὸν ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας (288 ὀργ.). Απ. ποιν. Αρ. Π. 42 τοῦ 1853. Πρλ. τὴν λ. ὅρκος.

β) Ὅταν ὁ προσληφθεὶς, ὡς ἐπικουρικὸς δικαστὴς, δικηγόρος ἦναι συγγενὴς ἐξ αἵματος τοῦ δικηγόρου τοῦ κατηγορουμένου, τοῦτο δὲν εἶναι λόγος ἀναιρέσεως ἀλλὰ πειθαρχικῆς ποινῆς (278, 273 ὀργ.), Απ. ποιν. Αρ. Π. 120 καὶ 136 τοῦ 1857.

γ') Τὸ ἄρθ. 278 τοῦ δικ. ὀργ. δὲν προτιμᾷ τὸν εἰρηνοδίκην ἀπὸ τὸν πάρεδρον (ἴσως δικηγόρον), ἀλλ' ἀδιαφόρως προσλαμβάνονται, ὡς ἐπικουρικοὶ, ὅ,τε εἰρηνοδίκαι καὶ δικηγόροι πρὸς ἀναπλήρωσιν δικαστοῦ τινὸς (α). Απ. ποιν. Αρ. Π. 85 τοῦ 1856.

ΣΗΜ. Ἐπρόκειτο περὶ ἀποφάσεως Συνέδρων.

δ') Καὶ εἰς τὰς ἐπὶ ναυταπάτῃ καὶ πειρατείᾳ δίκας τὸ ἐφετεῖον δύναται νὰ προσλάβῃ δικηγόρον τινὰ εἰς ἀναπλήρωσιν τοῦ ἐλλείποντος δικαστοῦ, καὶ ἂν δὲν ἦναι ὁ ἀρχαιότερος δικηγόρος (278 ὀργ.). Απ. ποιν. Αρ. Π. 42 τοῦ 1845, ἣν ἐν λ. Συνέδρων Δικαστ. σ. 92.—Πρλ. τὴν αὐτόθι 116 τοῦ 1846.

ε') *Εἰρηνοδίκαι.*— Ὁ εἰρηνοδίκης δύναται νὰ ἀναπληρώσῃ τὸν ἐξαιρούμενον σύνεδρον, πλημμελειοδίκην ἢ πάρεδρον. Απ. ποιν. Αρ. Π. 78 τοῦ 1852, φέρουσα.

Απόφ. Ἐπειδὴ διὰ τῶν πρακτικῶν καὶ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως βεβαιοῦται ὅτι οἱ πλημμελειοδίκαι καὶ πάρεδροι τοῦ Πλημμελειοδικείου ἐκωλύοντο, ἄρα ὁ ἐξαιρούμενος σύνεδρος νομίμως ἀνεπληρώθη παρὰ τοῦ Πταισματοδικείου Χαλκίδος (ἄρθ. 288 τοῦ ὀργ. τῶν δικαστηρίων).

— Κατὰ τὸ ἄρθ. 278 τοῦ ὀργ. ὁ πταισματοδίκης δύναται νὰ προσληφθῇ κατ' ἐπικουρίαν ὡς δικαστὴς ἀντὶ ἢ τοῦ κωλυομένου συνέδρου, ἢ τῶν ἀναπληρούντων αὐτὸν πλημμελειοδικῶν καὶ τῶν παρέδρων. Απ. ποιν. Αρ. Π. 159 τοῦ 1856.

— Κατὰ τὸ ἄρθ. 42 τοῦ ὀργ., κωλυομένου τινὸς συνέδρου, ἀνα-

(α) Τὸ ἄρθρον 278 τοῦ ὀργ. δὲν διακρίνει μεταξὺ πταισματοδίκου καὶ δικηγόρου, ὁσάκις τὶς ἐξ αὐτῶν προσλαμβάνεται πρὸς ἀναπλήρωσιν δικαστοῦ ἢ παρέδρου. Ἀπ. Ποιν. Ἀρ. Π. 95 τοῦ 1856. (Σημ. Ἐπρόκειτο περὶ ἀποφ. Συνέδρων.)

§. 7.

δ') *Εἰσαγγελεύς*.— Κωλυομένου τοῦ εἰσαγγελέως, ἀναπληροῖ αὐτὸν ὁ ἀντεισαγγελεὺς (1). Μάλιστα δὲν ἀπαιτεῖται ν' ἀναφέρηται τὸ κώλυμα τοῦ εἰσαγγελέως, ὅταν ἀναπληροῦται ὑπὸ τοῦ ἀντεισαγγελέως, διότι ἀναπληροῖ αὐτὸν αὐτοδικαίως (2). Αποφ. ποιν. Αρ. Π. 69 τοῦ 1850.— 55 τοῦ 1851.—32, 37, 56 τοῦ 1855.— 79, 81 τοῦ 1843.—136 τοῦ 1846. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 91 τοῦ δικ. ὀργανισμοῦ, ὁ εἰσαγγελεὺς δύναται ν' ἀναθέσῃ εἰς τὸν ἀντεισαγγελέα του μέρος τῶν ὑποθέσεων· ἑπομένως δὲν εἶναι ἀνάγκη, ὁσάκις ὁ ἀντεισαγγελεὺς λαμβάνει μέρος εἰς τὰ δικαστικὰ συμβούλια ἢ εἰς τὰς συνεδριάσεις, νὰ βεβαιοῦται νόμιμον κώλυμα τοῦ εἰσαγγελέως. Απ. ποιν. Αρ. Π. 79, 81 τοῦ 1843.

Σημειωτέον ὅμως ὅτι τὸ 278 ἄρθ. τοῦ δικ. ὀργ. ἀφορᾷ μόνον τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου ἀναπλήρωσιν δικαστοῦ τινος ἢ εἰσαγγελέως· ἑπομένως μὴ ὑπάρχοντος ἀντεισαγγελέως, καὶ ἀσθενοῦντος κατὰ

πληροῦσιν αὐτὸν οἱ πλημμελειοδίκαι καὶ οἱ πάρεδροι αὐτῶν. Εἰρηνοδίκαι δὲ ἢ δικηγόροι προσλαμβάνονται παρὰ τῶν δικαστηρίων πρὸς συγκρότησιν αὐτῶν ὁσάκις δὲν ὑπάρχει πάρεδρος ἢ κωλύεται ὁ ὑπάρχων (278 ὀργ.). — 458 § 3 ποιν. δικ. Απ. ποιν. Αρ. Π. 26 τοῦ 1858.

ς') Οἱ δικηγόροι προτιμῶνται εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ Πλημμελειοδικείου, τῶν παρὰ τοῖς εἰρηνοδικείοις παρέδρων. Απόφ. ποιν. Αρ. Π. 92 τοῦ 1845.

(1) Ὅταν ἐκ τῶν πρακτικῶν βεβαιοῦται, ὅτι ὁ εἰσαγγελεὺς ἀποτελεῖ μέρος τοῦ δικαστηρίου, ὅτι συνήργησεν εἰς τὰς πράξεις τῆς ἐπὶ ἀκροατηρίου διαδικασίας, ὅτι εὑρέθη παρὼν καὶ εἰς τὴν δημοσίευσιν τῆς ἀποφάσεως, ὑπάρχει νόμιμον τεκμήριον, ὅτι παρευρέθη ἀδιαλείπτως εἰς ὅλας τὰς πράξεις τοῦ δικαστηρίου. Απ. ποιν. Αρ. Π. 9 τοῦ 1842.

—Συνεδριάσαντος εἰς τὸ δικαστ. τῶν Συν. εἰσαγγελέως πρωτοδικῶν, τεκμαίρεται ἡ ὑποκατάστασις καὶ τὸ κώλυμα τοῦ εἰσαγγελέως τῶν ἐφετῶν. Απ. ποιν. Αρ. Π. 113 τοῦ 1842.

(2) Αντεισαγγελεὺς ἀναπληρῶν εἰσαγγελέα (ὡς καὶ δικαστικὸς γραφεύς, γραμματέα) ὑποτίθενται ἀναπληροῦντες αὐτοὺς κωλυομένους, καὶ δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ἐν τῷ βουλεύματι σημείωσις τοῦ κωλύματος αὐτῶν. Απ. ποιν. Αρ. Π. 103 τοῦ 1858.

τὰ πρακτικὰ τοῦ εἰσαγγελέως, δὲν ἐφαρμόζεται τὸ ῥηθὲν ἄρθρον, ἀλλὰ τὰ ἄρθ. 27 καὶ 33 τοῦ δικ. ὀργ. Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 71 τοῦ 1843.

§. 8.

Εἰσαγγελεύς.— Κωλυομένου τοῦ εἰσαγγελέως (1) καὶ ἀντεισαγγελέως, τὸν ἀναπληροῖ ὁ νεώτερος δικαστὴς (2) ἢ πάρεδρος.— Κωλυομένων δὲ καὶ τούτων, δικηγόρος τις (3) ἢ εἰρηνοδίκης (4).

§. 9.

Εἰσαγγελεύς.— ὅταν τὸν εἰσαγγελέα ἀπομακρυθέντα, λόγῳ ἀσθενείας, ἐκ τοῦ ἀκροατηρίου, ἀναπληροῖ ἄλλος, δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ διαδικασία. — Ἡ εἰσαγγελικὴ ὑπηρεσία θεωρεῖται ὡς ἀδιαίρετος (5). Ἀπ. ποιν. Ἀρ. Π. 20 τοῦ 1854.

---

(1) Ἡ ἐν τῇ ἀποφάσει βεβαίωσις τῆς κατὰ τὴν συζήτησιν νομίμου ὑποκαταστάσεως τοῦ εἰσαγγελέως δὲν ἀπαρτίζει κακὴν τοῦ δικαστηρίου σύνθεσιν. Ἀπ. ποιν. Ἀρ. Π. 61 τοῦ 1858.

(2) Ὅταν ὁ νεώτερος δικαστὴς, ὅστις δύναται ν' ἀναπληρώσῃ τὸν εἰσαγγελέα (27 ὀργ.), συνεδριάσεν ὡς δικαστὴς, ἠδύνατο ν' ἀναπληρώσῃ τὸν εἰσαγγελέα καὶ ἄλλος δικαστὴς, ὡς καὶ ὁ εἰρηνοδίκης ἢ δικηγόρος τὶς, ἐν ᾧ, διαρκούσης τῆς συνεδριάσεως, ἀπεμακρύνθη οὗτος τοῦ ἀκροατηρίου, λόγῳ ἀσθενείας (278 ὀργ.). Ἀπ. ποιν. Ἀρ. Π. 20 τοῦ 1854.

ΣΗΜ. Ἡ ὑπόθεσις ἐδικάζετο ἐνώπιον τοῦ Πλημμελειοδικείου.

(3) Πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ εἰσαγγελέως καὶ τῶν νομίμων ἀναπληρωτῶν του, προσλαμβάνεται καὶ δικηγόρος (278 ὀργ.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Π. 136 τοῦ 1857.

(4) Ἡ εἰς τὰ πρακτικὰ παράλειψις τοῦ ὀνόματος τοῦ ἀναπληρώσαντος τὸν εἰσαγγελέα δὲν εἶναι λόγος πρὸς ἀναίρεσιν, ἀφοῦ ἐξ αὐτῆς βεβαιοῦται ὅτι τοιοῦτος ἔλαβε μέρος εἰς τὴν συγκρότησιν τοῦ δικαστηρίου. Ἀπ. ποιν. Ἀρ. Π. 88 τοῦ 1854.

(5) Δύναται ὁ εἰσαγγελεὺς ν' ἀποχωρήσῃ ἐκ τῆς συνεδριάσεως καταλείπων τὴν θέσιν αὐτοῦ εἰς τὸν ἀντεισαγγελέα, καθότι ἡ εἰσαγγελία εἶναι ἀδιαίρετος· ἂν δὲ δὲν ἐγένετο ἐν τοῖς πρακτικοῖς μνεία τοῦ λόγου τοῦ κωλύματος τοῦ εἰσαγγελέως, τοῦτο εἶναι ἄνευ σημασίας, καθότι ὑποτίθεται ὁ λόγος τοῦ κωλύματος. Ἀπ. ποιν. Ἀρ. Π. 155 τοῦ 1855.

§. 10.

Εἰσαγγελεύς. — Ὁ ἐνεργήσας ἔργα εἰσαγγελέως δύναται νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν δίκην ὡς δικαστής; Ὄχι, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ποινικῶν τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀποφάσεων (1) 20 τοῦ 1846, 47 τοῦ 1848, 54 τοῦ 1849, 48, 75 τοῦ 1852, 98 τοῦ 1851, 110, τοῦ 1855.

---

(1) Ὁ ἐκπληρώσας ἔργα εἰσαγγελέως δικαστὴς κατὰ τὴν προανάκρισιν ἐπὶ τῆς αὐτῆς δίκης δὲν δύναται νὰ λάβῃ μέρος κατὰ τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου συζήτησιν. Απ. ποιν. Αρ. Π. 47 τοῦ 1848.
— Ἄρα καὶ ὁ εἰσαγγελεύς, ὅστις ὡς τοιοῦτος ἐπρότεινε τὴν παραπομπὴν τοῦ κατηγορουμένου, δὲν δύναται ἐπὶ ποινῇ ἀναιρέσεως νὰ τὸν δικάσῃ ἐπὶ τῆς αὐτῆς δίκης ὡς δικαστὴς (407 § 3 ποιν. δικ.). Απ. ποιν. Αρ. Π. 50 τοῦ 1848 (α).

— Καθίσταται ἀσυμβίβαστος ἡ θέσις τοῦ τε κατηγόρου καὶ δικαστοῦ καὶ τοῦ ὑπερασπιστοῦ καὶ δικαστοῦ. Απ. ποιν. Αρ. Π. 48 τοῦ 1852.

— Ὁ διατάξας τὴν ἀνάκρισιν ὑποθέσεώς τινος, ὡς εἰσαγγελεύς, δὲν δύναται νὰ δικάσῃ ὡς δικαστής. Απ. ποιν. Αρ. Πάγου 20 τοῦ 1846.

(α) Contra.—Ἐὰν εἰσαγγελεύς τις διευθύνῃ ἔγγραφα πρὸς ἀνακριτικοὺς ὑπαλλήλους, λάβῃ δὲ μέρος εἰς τὴν δίκην παρὰ τῷ αὐτῷ δικαστηρίῳ, δὲν εἶναι λόγος ἀναιρέσεως·—ἤτοι ὁ λαβὼν μέρος ὡς ἀντεισαγγελεὺς εἰς δίκην τινὰ δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ὡς δικαστὴς εἰς τὸ αὐτὸ δικαστήριον. Απόφ. ποιν. Αρ. Πάγ. 75 τοῦ 1852, φέρουσα.

Απόφ. Ἐπειδή, ἂν καὶ ὁ Νικόλαος Γεωργιάδης κατὰ πρῶτον ὡς ἀντεισαγγελεὺς διεύθυνεν ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως διάφορα εἰς ἀνακριτικοὺς ὑπαλλήλους ἔγγραφα, καὶ ἀκολούθως ὡς δικαστὴς ἔλαβε μέρος εἰς τὸ αὐτὸ δικαστήριον, εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, τοῦτο δὲν εἶναι λόγος ἀναιρέσεως, διότι δὲν προκύπτει κακὴ σύνθεσις τοῦ πλημμελειοδικείου· ἂν δὲ θεωρηθῇ ὡς λόγος ἀναιρέσεως, ἔπρεπε κατὰ τὸ ἄρθρον 52 τῆς ποιν. δικον. νὰ προταθῇ πρὶν ἢ ὁ δικαστὴς οὗτος ἀναλάβῃ τὸν δικαστικὸν ἀγῶνα, ὅπερ οἱ ἀναιρεσείοντες δὲν ἔπραξαν· ἄρα δὲν εἶναι βάσιμος ὁ πρῶτος τῆς ἀναιρέσεως λόγος.

§. 11.

ε) Κωλυόμενος ὁ γραμματεύς, ἀναπληροῦται ὑπὸ τοῦ ὑπογραμματέως (1).

— Ὁ ἔργα κατηγόρου ἐπί τινος πράξεως ἐκπληρώσας δὲν δύναται νὰ δικάσῃ ἐπ' αὐτῆς καὶ ὡς δικαστής. Απ. ποιν. Αρ. Π. 54 τοῦ 1849, ἣν ἐν Εὐρ. τ. 8, σ. 398 (λ. Κατήγορος Δημ.).

— Ὑπάρχει κακὴ σύνθεσις, ὅταν ἐδίκασεν ὡς δικαστὴς ἄνθρωπος, ἐκδοὺς τὸ κλητήριον θέσπισμα ὡς εἰσαγγελεὺς (407 § 3 ποιν. δικ.). Απ. ποιν. Αρ. Π. 98 τοῦ 1851.

— Ὁ δικαστής, ὅστις ὡς εἰσαγγελεύων ἐγνωμοδότησεν εἰς τὴν περὶ ἐξαιρέσεως τοῦ ἀντεισαγγελέως πρότασιν, δύναται, μετὰ τὴν ἀπόρριψιν ταύτης, νὰ δικάσῃ ὡς δικαστὴς (51 ποιν. δικ.).—Απ. ποιν. Ηρ. Π. 38 τοῦ 1856.

(1) Πρλ. § 16 τῆς λέξ. Συνέδρων δικαστ. καὶ τὰ αὐτόθι περὶ ἐκθέσεων εἰρημένα.

— Ἐπικουρικοὶ ὑπὸ τοῦ γραμματέως ἐκλεχθέντες καὶ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐπικυρωθέντες δικαστικοὶ ὑπάλληλοι ἀναπληροῦν τὸν γραμματέα κωλυόμενον. Μνεία δὲ τοῦ κωλύματος τούτου δὲν ἀπαιτεῖται 122—124 ὀργ. Απ. ποιν. Αρ. Π. 69 τοῦ 1850.—Απ. 32, 37, 56 τοῦ 1855, 8 τοῦ 1853, 3 τοῦ 1856.—Ἡ ἀρχαιότης τῶν ὑπογραμματέων ἐνταῦθα δὲν ἐξετάζεται. Απ. ποιν. Αρ. Π. 3 τοῦ 1856.

— Ὅταν κωλύηται ὁ γραμματεὺς τῶν συνέδρων, ἀναπληροῦται ὑπὸ τοῦ ὑπογραμματέως (122, 35 ὀργ.). Απ. ποιν. Αρ. Πάγ. 41 τοῦ 1850.

— Ὁ ὑπογραμματεὺς ἀναπληροῖ αὐτεπαγγέλτως τὸν γραμματέα, χωρὶς ν' ἀναφέρηται τὸ κώλυμα τοῦ γραμματέως, καθὼς καὶ ὁ ἀντεισαγγελεὺς τὸν εἰσαγγελέα, διότι διορίζονται ὄχι μόνον διὰ νὰ εὐκολύνωσι τοὺς ἀνωτέρους των, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ εὐκολύνωσι τὴν πρόοδον τῶν ὑποθέσεων καὶ νὰ ἐκπληρῶσιν ὅλας τὰς εἰς αὐτοὺς καὶ ἄνευ τινος κωλύματος ἀνατεθειμένας παρὰ τῶν ἀνωτέρων των ὑποθέσεις. Απ. ποιν. Αρ. Π. 136 τοῦ 1846.

— Ὁ ὑπογραμματεὺς δύναται ν' ἀναπληρώσῃ ἐν τῷ μέσῳ τῆς συνεδριάσεως τὸν γραμματέα ἐν ἀνυπερβλήτῳ περιστάσει (οἷον

Συνέδρων δικαστήριον. — Πλεῖστα ἐκ τῶν ἤδη ἐκτεθέντων, ὅπερ πρόδηλόν ἐστιν, ἐφαρμόζοντας καὶ εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν δικαστηρίων τῶν συνέδρων (1). Διὰ τοῦτο, ὡς πρὸς ταῦτα, περιορίζομαι νὰ ἐκθέσω ὀλίγα τινά, τὰ ἑξῆς· οὕτω δὲ ὁ ἀναγνώστης ἔχει προχειρότερα τὰ μέσα τῆς ἐρεύνης καὶ τοῦ συνδυασμοῦ.

ά) Τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων σύγκειται ἐκ τριῶν (2) δικαστῶν περιεχομένου τοῦ προέδρου, ἐξ ἑνὸς εἰσαγγελέως ἐφετῶν (ἢ ἑνὸς παρ' αὐτοῦ ὑποκατασταθέντος εἰσαγγελέως πρωτοδικῶν) καὶ ἑνὸς γραμματέως. ποιν. δικ. 415, 458 ἐδ 3, 6. ὀργ. 34.

Διορίζονται ὑπὸ ποίου; Δημοσίευσις καὶ κοινοποίησις τοῦ διορισμοῦ των· ἴδε ἄρθ. 36—38, 40 ὀργ. — Περὶ τοῦ γραμματέως ὁρίζουσι τὰ ἄρθρα 35, 44 ὀργ.

6') Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ διορίζῃ τοὺς ἀναπληρώσαντας, τοὺς συνέδρους (35, 37, 42 ὀργαν.). Απ. ποιν, Αρ. Π. 6, 8, 9, 14, 15 τοῦ 1849.

λειποθυμίας), χωρὶς νὰ ἐπαναληφθῇ ἐξ ἀρχῆς ἡ δίκη, καθότι ὑποτίθεται ὅτι ὁ πρῶτος γραμματεὺς ἔχει σημειωμένα τὰ μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς ἀποχωρήσεώς του συμβάντα, ὁ δὲ διαδεχθεὶς αὐτὸν ἐξακολουθεῖ μόνον ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης τὰ λοιπά. Απ. ποιν. Αρ. Π. 69 τῆς 13 Μαρτ. 1846.

— Ὁ ἀνακριτής, ἐν ἐλλείψει δικαστικοῦ γραμματέως, ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ εἶναι μάλιστα ὑπόχρεως νὰ συντάττῃ καὶ μόνος του τὴν ἔκθεσιν· ἡ δὲ συμπεριλαβὴ δικαστικοῦ γραφέως δὲν φέρει ἀκυρότητα· ὁ νόμος δὲν διατάττει τὴν καθ' ἕκαστον φύλλον ὑπογραφὴν τῶν ἐκθέσεων. Απόφ. ποιν, Αρ. Πάγου ρμγ' τῆς 24 Ἰουλίου 1847. Πρλ. τὰ περὶ ἐκθέσεων ἐν λ. Συνέδρων Δικαστ.

(1) Ἡ διὰ τῆς ἐφημερίδος δημοσίευσις τοῦ ὀνόματος τοῦ συνέδρου τοῦ ἀντικαταστήσαντος τὸν πρὸ αὐτοῦ ὑπάργοντα δὲν ἀπαιτεῖται ὑπὸ τοῦ νόμου. Απ. ποιν. Αρ. Π. 61 καὶ 68 τοῦ 1858.

(2) Διάτ. τῆς 30 Ἰουν. 1839, τροπολογῆσαν κατὰ τοῦτο τὸ ἄρθ. 415 ἐδ. 2 τῆς ποιν. δικ. καὶ τὸ 34 τοῦ ὀργ.

— Ἡ τοῦ 1808 γ' νομοθεσία ὥριζε νὰ σύγκηται τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων ἀπὸ 5 μελῶν, ὁ δὲ νόμος τῆς 4 Μαρτ. 1831 ἀπαιτεῖ 3 μόνον. Ἴδε ἐπίκρισιν κατὰ τοῦ Γαλλ. αὐτοῦ νόμου εἰς jur. crim. ἀρ. 2084 καὶ τὰς τοῦ Morin παρατηρήσεις ἐν λέξει cour d'assises ἀρ. 7.

γ΄) Ὁ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ νὰ δημοσιεύηται διὰ τῆς ἐφημερίδος τὸ ὄνομα τοῦ συνέδρου, τοῦ ἀντικαταστήσαντος τὸν πρὸ αὐτοῦ ὑπάρχοντα σύνεδρον (ἄρθ. 35 ὀργ. τῶν δικ.). Απ. ποιν. Αρ. Π. 61 τοῦ 1858, 68 τοῦ 1858.

δ΄) Κατὰ τὸ ἄρθρον 42 τοῦ δικ. ὀργ. ὁ πρόεδρος λαμβάνεται συνήθως ἐκ τῶν ἐφετῶν, δύναται ὅμως νὰ διορισθῇ καὶ ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν ἢ τῶν πλημμελειοδικῶν, εἰς τὴν καθέδραν τοῦ ὁποίου θέλει συνεδριάσει τὸ δικαστήριον τῶν Κακουργιοδικῶν· δι' ἐνδεχόμενον δὲ κώλυμα τοῦ προέδρου διορίζεται καὶ ὁ ἀναπληρώσων αὐτόν· κωλυομένου δὲ καὶ τούτου, λαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ προέδρου ἐκεῖνος τῶν συνέδρων, ὅστις προηγεῖται τῶν ἄλλων κατὰ τὴν εἰς τὸ διάταγμα τοῦ διορισμοῦ διαλαμβανομένην τάξιν.

Η θέσις τοῦ συνέδρου, τοῦ ἀναπληροῦντος ὡς ἄνωτ. τὸν πρόεδρον, ἀναπληροῦται κατὰ τὸν κατωτέρω ἐδ ϛ΄ ὁριζόμενον τρόπον.

ε΄) *Προέδρων κωλύματα.*— Δὲν εἶναι λόγος ἀναιρέσεως ὅταν ἀντὶ τοῦ ἀρχαιοτέρου δικαστοῦ προεδρεύσῃ εἰς τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων ὁ νεώτερος (1). Απ. ποιν. Αρ. Π. 38 τοῦ 1845 ἣν βλέπε εἰς τὴν λέξ. Συνέδρων Δικ. § 202.— Ἐναντία, ὡς πρὸς τὰ Πλημμελειοδικεῖα, ἡ 39 τοῦ 1847.

— Ὁ ἀναπληρωτικὸς πρόεδρος τῶν συνέδρων εἶναι τακτικὸν μέλος τοῦ δικαστηρίου αὐτοῦ, καὶ ὄχι ἀναπληρωτικόν. Απ. ποιν. Αρ. Π. 39 τοῦ 1846 (2).

ΣΗΜ. Ὁ τῆς ἀναιρέσεως λόγος ἦτον ὅτι τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων ἦτο κακῶς συντεθειμένον, ἤτοι ἐξ ἑνὸς συνέδρου, ἐκ τοῦ ἀναπληρωτικοῦ προέδρου καὶ ἑνὸς πλημμελειοδίκου, ἄρα κατὰ τὸν ἀναιρεσείοντα, ἀπὸ 2 ἀναπληρωτικῶν καὶ ἑνὸς τακτικοῦ συνέδρου.

ϛ΄) *Ἀναπλήρωσις συνέδρου, κωλυομένου ἢ ἐξαιρουμένου.*— Κωλυομένου τινὸς τῶν συνέδρων, ἀναπληροῦσι τὸν τόπον του οἱ πλημμελειοδίκαι ἢ οἱ πάρεδροι αὐτῶν, οἵτινες δὲν διωρίσθησαν

---

(1) Τὴν γ΄ Νομοθεσίαν ὅρα εἰς Morin λέξ. cour d'assises ἀρ. 12 καὶ τὸ ἄρθ. 37 τοῦ ἡμετ. ὀργ.

(2) Ὁ ἀναπληρόνων τὸν πρόεδρον τῶν συνέδρων εἶναι ἀντιπρόεδρος, ὅστις ἔχει τακτικοῦ δικαστοῦ χαρακτῆρα, καὶ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς κατ' ἐπικουρίαν λαμβανόμενος. Απ. ποιν. Αρ. Π. ρκθ΄ τοῦ 1837 (σελ. 163 τλμ. 2 τῆς Νομολ.).

σύνεδροι, ἀλλ' εἰς τρόπον ὥστε οἱ μὲν δικασταὶ καταλαμβάνουσι τὴν θέσιν κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς ὑπηρεσίας των, οἱ δὲ πάρεδροι κατὰ τὴν εἰς τὸ διάταγμα τοῦ διορισμοῦ ὁρισθεῖσαν τάξιν. 42 ὀργανισμοῦ.

ζ') Ἐντεῦθεν ἕπεται· α') ὅτι κωλυομένου ἢ ἐξαιρουμένου τινὸς τῶν συνέδρων, ἀναπληροῖ αὐτὸν εἷς τῶν πλημμελειοδικῶν (1)·— β') ὅτι κωλυομένων ἢ ἐξαιρουμένων τῶν πλημμελειοδικῶν, προσκαλεῖται πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ συνέδρου, ὁ ἀρχαιότερος τῶν παρὰ τῷ Πρωτοδικείῳ παρέδρων (2)· — γ') ὅτι, ἐξαιρουμένων, τυχὸν καὶ τῶν παρέδρων αὐτῶν ἢ μὴ ὑπαρχόντων τοιούτων, προσκαλεῖται εἰρηνοδίκης ἢ δικηγόρος· ἀδιάφορον ἂν ὁ δικηγόρος δὲν ἔχῃ τὴν ἱκανότητα τοῦ ὑπαλλήλου, κατὰ τὸ πολύκροτον β' ψήφισμα! (ἀπ. ποιν. Αρ. Π. 46 τοῦ 1846)· οὔτε γίνεται διάκρισις μεταξὺ νεωτέρου καὶ ἀρχαιοτέρου (3) δικηγόρου. Απ. ποιν. Αρ. Π. 116 τοῦ 1842.

---

(1) Κατὰ ποίαν σειράν; Ὅρα ἀνωτ. τὰς 14 τοῦ 1844, 49 τοῦ 1847 καὶ 138 τοῦ 1856 ποιν. ἀπ. Αρ. Π.

(2) Ὁ πάρεδρος ὅμως, ὁ καὶ σύνεδρος ὤν, λαμβάνει μέρος εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων, καὶ ἀδιάφορον ἂν δὲν προϋπῆρξεν εἰρηνοδίκης ἢ δικηγόρος. (Πρλ. τὰ ἐν Εὐρ. τόμ. ΙΖ' σελ. 91).— Ὅταν ἔνορκός τις ἦναι καὶ πάρεδρος τοῦ Πρωτοδικείου, δύναται νὰ προσληφθῇ ὡς σύνεδρος, καὶ λόγος ἀναιρέσεως διὰ τοῦτο δὲν ὑπάρχει, διότι κανεὶς νόμος δὲν ὑποχρεοῖ τοὺς παρέδρους τῶν δικαστηρίων νὰ ἐκπληρῶσι κατὰ προτίμησιν τὰ καθήκοντα τοῦ ἐνόρκου ἀπὸ τὰ τοῦ δικαστοῦ. — Απ. ποιν. Αρ. Π. 26 τοῦ 1856.

(3) Εἰς ἄλλην περίπτωσιν ὁ Ἄρ. Πάγος ἐξεφράσθη οὕτως.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθ. τοῦτο χορηγεῖ δικαίωμα εἰς τὰ δικαστήρια νὰ προσλαμβάνουν δικηγόρον εἰς τὴν συνεδρίασιν, καὶ ὁ κατ' ἐπικουρίαν λαμβανόμενος νὰ ἦναι ἀρχαιότερος τῶν ἄλλων, ἀλλὰ καὶ τοιαύτη ἂν ὑποτεθῇ ἡ ἔννοια τοῦ νόμου, πάλιν δὲν ὑπῆρξε κακὴ σύνθεσις τοῦ δικαστηρίου, διότι, κατὰ τὸ μνησθὲν ἄρθρον, πᾶς δικηγόρος δύναται νὰ προσλαμβάνηται κατ' ἐπικουρίαν εἰς ἀναπλήρωσιν δικαστοῦ, ἡ μὴ τήρησις δὲ τῆς ἀρχαιότητος εἰς τοὺς κατ' ἐπικουρίαν λαμβανομένους δικηγόρους εἶναι μὲν παράλειψις τῆς τάξεως ὄχι ὅμως οὐσιώδης ὡς πρὸς τὸν σχηματισμὸν τοῦ δικ. διό, μὴ γενομένου λόγου περὶ τοιαύτης παραλείψεως ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος τὴν ὑπόθεσιν δικαστ, δὲν δύναται πλέον ὡς ἐκ ταύτης νὰ παράξῃ ὁ ἀναιρεσείων λόγον ἀναιρέσεως. Απ. ποιν. Αρ. Π. 42 τοῦ 1845.

η) Ἐν τοῖς πρακτικοῖς ὅμως ὡς καὶ ἐν ταῖς ἀποφάσεσι (1) πρέπει νὰ βεβαιοῦται ἀκριβῶς τὸ κώλυμα τοῦ προσώπου, ὅπερ ὁ νόμος καλεῖ κατὰ προτίμησιν εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων (ἀπ. ποιν. Αρ. Π. 176 τοῦ 1846). Διὰ τοῦτο, ὁ πλημμελειοδίκης, π. χ., δὲν δύναται νομίμως ν' ἀναπληρώσῃ σύνεδρον, οὗτινος δὲν βεβαιοῦται ἐν τοῖς πρακτικοῖς τὸ κώλυμα. Απ. ποιν. Αρ. Π. 59 τοῦ 1847.

Ὡς πρὸς τοὺς παρέδρους μάλιστα, ὅρα ἀνωτέρω τὴν 19 τοῦ 1847 καὶ 61 τοῦ 1848.

θ') Ὅταν ὅμως ἐκ τῶν πρακτικῶν βεβαιοῦται, ὅτι οἱ μὴ λαβόντες μέρος εἰς τὴν συνεδρίασιν δικασταὶ καὶ πάρεδροι ἐκωλύοντο τεκμαίρεται νόμιμον τὸ κώλυμα (2), καὶ ἂν μετὰ ταῦτα ἐνεφανίσθησαν τινὲς ἐπὶ ἀκροατηρίου. Απ. ποιν. Αρ. Π. 24 τοῦ 1853.

ι) Ὅστις κατὰ τὰ ἄρθρα 247, 262 καὶ 268 τῆς ποιν. δικον. συνεδίκασε περὶ τῆς ἐνώπιον τῶν Κακουργιοδικῶν παραπομπῆς τοῦ κατηγορουμένου δὲν δύναται νὰ συνεδριάσῃ μήτε ὡς πρόεδρος, μήτε ὡς δικαστὴς ἐν τῷ δικαστηρίῳ τῶν συνέδρων. Τὸ αὐτὸ δὲ ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὸν ἀνακριτὴν (3).

ιά) Ἂν τις τῶν συνέδρων ἔλαβε μέρος ὡς δικαστὴς εἰς ἄλλας κατὰ τῶν ἀναιρεσειόντων δίκας, τοῦτο δὲν εἶναι οὔτε λόγος ἐξαιρέσεως, οὔτε λόγος ἀναιρέσεως. Απ. ποιν. Αρ. Π. 64 τοῦ 1847.

---

(1) Ἂν μεταξὺ τούτων καὶ ἐκείνων ὑπάρχῃ ἀντίφασις τὶς ὡς πρὸς τοῦτο, ἐπέρχεται ἀναίρεσις. Jour. crim. ἄρθ. 3544.

(2) Πρλ. τὴν λέξ. Σύνθεσις.

(3) Ποιν. δικον. 416. Inst. crim. 257.— Jour. crim. ἄρθρα 3486, 792 καὶ 1002. Εἰς τὸν Morin λέξ. Cour d'assises, ἀρ. 10, εὕρηνται ταῦτα· la cour de cass. n'a pas cru que la prohibition s'étendit aux conseillers qui ont concouru à un simble arrêt d'évocation ou qui ont été chargés de quelques actes d'instr. ordonnés par la ch. d'acc; elle a décidé que ces magistrats pouvaient siéger aux debats, pourvou toutefois qu'il n'eussent pas pris part à l'arrêt d'accusation qui a suivi l'inst. complémentaire à la quelle ils avaient été commis. Θεωρῶ ἀνεφάρμοστον παρ' ἡμῖν τὴν Γαλλ. ταύτην Νομολ., ἥτις μάλιστα προβαίνει ἔτι μακρύτερον, ὡς ἔστιν ἰδεῖν ἐν τῷ μνημονευθέντι ἀριθ. 10.

— Δὲν ὑπάρχει κακὴ σύνθεσις, ὅταν ὁ πρόεδρος τῶν συνέδρων ἔλαβε μέρος εἰς προηγηθεῖσαν ἀπόφασιν τῶν πλημμελειοδικῶν, δι'ἧς κατεδικάσθη ὁ ἀναιρεσείων. Απ. ποιν. Αρ Π. συά τοῦ 1839 (σελ. 22 τόμ. Α τῆς Νομολ.).

ιε΄) *Εἰσαγγελεὺς παρὰ τοῖς Κακουργιοδικείοις* (1) *ἰδίως*.— Κακὴ σύνθεσις δὲν ὑπάρχει ἂν ἔλαβε μέρος ὁ ἀντεισαγγελεὺς τῶν πλημμελειοδικῶν κωλυομένου τοῦ εἰσαγγελέως (2), ὡς χηρευούσης τῆς θέσεως αὐτοῦ. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν. Οἱ παρὰ τοῖς Πλημμελειοδίκαις ἀντεισαγγελεῖς δύνανται νὰ ὑποκατασταθῶσιν εἰς τὸ Κακουργιοδικεῖον ὑπὸ τοῦ παρ' ἐφέταις εἰσαγγελέως (43, 91 οργ.). Απ. ποιν. Αρ. Π. 84 τοῦ 1953.

— Ὁ παρ' ἐφέταις εἰσαγγελεὺς δύναται νὰ προσλάβῃ τὸν παρὰ τῷ πλημμ. εἰσαγγελέα διὰ νὰ μεθέξῃ καὶ οὗτος τῆς συζητήσεως ἐξ ὑπαρχῆς καὶ νὰ τὸν ἀναπληρώσῃ ἐν ὥρᾳ ἀνάγκης καὶ χωρὶς νὰ κωλύηται ὁ παρ' ἐφ. ἀντεισαγγελεὺς (43 οργ.). Απ. ποιν. Αρ. Π. 81 τοῦ 1852.

— Ὁ νόμος δὲν ἀπαγορεύει νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν συζήτησιν ὅ,τε εἰσαγγελεὺς καὶ ὁ ἀντεισαγγελεὺς (91 οργ.). Απ. ποιν. Αρ. Πάγου 126 τοῦ 1858.

ιγ΄) Ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐν Αθ. Κακουργιοδικῶν βεβαιοῦται ὅτι, κωλυομένου τοῦ τε εἰσαγγελέως καὶ τοῦ ἀντεισαγγελέως τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἐσυνεδρίασεν εἰς τὴν ἐπὶ κλοπῇ δίκην τοῦ Γ. Μ, καὶ τῶν λοιπῶν, ὁ εἰσαγγελεὺς τῶν ἐν Ἀθήν. Πρωτοδικῶν· ἑπομένως τεκμαίρεται ἡ ἀπαιτουμένη παρὰ τοῦ νόμου ὑποκατάστασις αὐτοῦ, καὶ τὸ ῥηθὲν δικαστήριον τῶν Κακουργιοδικῶν ἦτο συντεθειμένον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ 415 ἄρθρου τῆς ποιν. δικονομίας. Απόφ. ποιν. Αρ. Π. 113 τοῦ 1842.

ιδ΄) Ἡ ἐν τῇ ἀποφάσει βεβαίωσις τῆς κατὰ τὴν συζήτησιν νομίμου ὑποκαταστάσεως τοῦ εἰσαγγελέως δὲν ἀπαρτίζει κακὴν σύνθεσιν. Απ. ποιν. Αρ. Π. 61 τοῦ 1858.

ιζ) *Κωλύματα* κλ.— Ὅρα § 14.

§. 13.

Ὁ περὶ ἐξαιρέσεως συνέδρου τινὸς λόγος, κατὰ πρῶτον ἐνώπιον

---

(1) Ὅρα ἀνωτ. § 7 ἐπ. καὶ τὸ περὶ Ἐνόρκων Ἐγχειρίδιον τοῦ Dufort σελ. 13 ἐν τέλει.

(2). Ηρλ. Morin, λέξ. Cour d'assises ἀρ. 9 ἐπ.

τοῦ Άρ. Πάγου προτεινόμενος εἶναι ἀπαράδεκτος. Απ. ποιν. Αρ. Πάγου 151 τοῦ 1855.

Γενικά τινά.

§ 14. Τὸ νόμιμον τοῦ κωλύματος κρίνει τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων. Απόφ. ποιν. Αρ. Πάγου 476 τοῦ 1846.

§ 15. Ὁ ἐσωτερικὸς κανονισμὸς τοῦ δικαστικοῦ συμβουλίου δὲν ἐμποδίζει τοὺς τακτικοὺς δικαστάς, μὴ ἔχοντας νόμιμόν τι κώλυμα, νὰ λαμβάνωσι μέρος εἰς τὸ παρ' οἱουδήποτε τμήματος συζητούμενον καὶ ἐκδιδόμενον βούλευμα. Απόφ. ποιν. Αρ. Π. 79 τοῦ 1854. Όρα ἀνωτ. σ. 17 ἐπ.

§ 16. Ἡ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου περὶ τῆς συνθέσεώς του κατισχύει τοῦ ἐγγράφου τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργείου, ἀντιφάσκοντος μὲ τὴν ἀπόφασιν. Απ. ποιν. Αρ. Π. 11 τοῦ 1845, φέρουσα.

Απόφ. Ἐπειδὴ ὑπάρχει νόμιμον τεκμήριον, ὅτι τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Καλάμαις Πλημμελειοδικῶν συνέκειτο κατὰ τὴν τετάρτην Δεκεμβρίου π. ἔτ. ὅπως ἀναφέρουν τὰ ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν πρακτικὰ καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου· τὸ τεκμήριον δὲ τοῦτο δὲν καταστρέφεται ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 466 καὶ ὑπὸ χρονολογίαν 24 τοῦ παρελθόντος Ἰανουαρίου ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου πρὸς τὸν πληρεξούσιον τῆς ἀναιρεσειούσης, τὸ ὁποῖον, περιγράφον τὸ κατὰ τὸν Δεκέμβριον μῆνα προσωπικὸν τοῦ δικαστηρίου ἐκείνου, ἀναφέρει ὅτι ὑπῆρχε δικαστὴς παρὰ τοῖς ἐν Καλάμ. Πλημμελειοδίκαις ὁ Δ. Γ. Γεωργόπουλος, περὶ οὗ δὲν γίνεται μνεία εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, δὲν μνημονεύει δὲ τὸν Κ. Μαρούδην, ὅστις ἔλαβε μέρος εἰς αὐτήν, διότι εἶναι ἐνδεχόμενον, ὅτι κατὰ τὴν 4 Δεκεμβρίου δὲν ἐκοινοποιήθησαν ἰδίως τὰ μεταβάλλοντα τὸ προσωπικὸν τοῦ δικαστηρίου διατάγματα· ἡ πίστις δέ, ἡ ὀφειλομένη εἰς τὰς δικαστικὰς ἀποφάσεις, ἀπαιτεῖ νὰ ὑποτεθῇ μᾶλλον τοῦτο, ἢ ὅτι τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Καλάμ. Πλημμελ. ἀναφέρει πράγματα ψευδῆ εἰς τὴν ἀπόφασίν του.

§ 17. Ὑπάρχει κακὴ δικαστηρίου σύνθεσις διὰ τοῦτο καὶ μόνον, ὅτι λείπει ὑπογραφή τις εἰς τὴν ἀπόφασιν; Ὄχι, κατὰ τὴν 71 τοῦ 1853 ποιν. τοῦ Άρ. Π. ἀπόφασιν.

§ 18. *Ἐξαιρέσεις.*— Περὶ τούτου ὡμίλησα ἐν λέξ. Ἐξαίρεσις (Εὑρ. τ. 7). Ἐνταῦθα προσθέτω τοῦτο μόνον, ὅτι τὸ περιστατικόν, ὅτι ὁ λαβὼν μέρος εἰς τὴν δίκην πάρεδρος συνέταξε καὶ ὑπέγραψε

τὴν μήνυσιν ἀντὶ τῆς παθούσης, εἶναι μὲν λόγος ἐξαιρέσεως, ἀλλὰ, κατὰ τὸ ἄρθρον 52 τῆς ποιν. δ κ., ἔπρεπε νὰ προταθῇ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τοῦ πράγματος· ἐνώπιον δὲ τοῦ Ἀρ. Πάγου εἶναι ἀπαράδεκτον, προτεινόμενον κατὰ πρῶτον. Ἀπ. ποιν. Ἀρ. Πάγ. 51 τοῦ 1855.

§ 19. Ἀπόφασις, ἐν ᾗ γίνεται λόγος ὅτι τὸν δικαστὴν...... ἐξαιρούμενον ἀνεπλήρωσεν ὁ ...., εἶναι ἀτελής, μὴ μνημονεύουσα τὴν ἀπόφασιν, δι' ἧς διετάχθη ἡ ἐξαίρεσις. Ἀπ. ποιν. Ἀρ Π. 24 τοῦ 1858.—Ἐναντία φαίνεταί μοι ἡ 146 τοῦ 1846, ἣν εἰς Εὐρ. τόμ. 7 σελ. 47.

§ 19α. Ὁ ἄνευ ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου δικαστικοῦ συμβουλίου ἀπέχων νὰ δικάσῃ φυσικὸς δικαστὴς καθιστᾷ τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ ἀναιρετέαν. Ἀπ. ποιν. Ἀρ. Π. 24 τοῦ 1858. Ὅρα ἀνωτ. σελ. 21 τὸ ἐδ. 6'.

§. 20.

Ἀπαιτεῖται ὁ λόγος τοῦ κωλύματος, ἢ ἡ μνεία τοῦ ὀνόματος τοῦ κωλυομένου; Ὄχι (1).

Ὁ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ νὰ σημειοῦται ἐν τῇ ἀποφάσει ἢ ἐν τῷ βουλεύματι ὁ λόγος, δι' ὃν δὲν προσελήφθησαν οἱ ἀρχαιότεροι δικασταί. Ἀπ. ποιν. Ἀρ. Π. 72 τοῦ 1850, φέρουσα.

Ἀπόφ. Ἐπειδὴ οὐδεὶς νόμος ἀπαιτεῖ, ὅταν δικαστήριον ἢ δικαστικὸν συμβούλιον συγκροτῆται ἐκ τῶν τακτικῶν αὐτοῦ δι-

---

(1) Ὁ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ νὰ μνημονεύῃ ἡ ἀπόφασις ποῖον δικαστὴν ἀνεπλήρωσεν ὁ κατ' ἐπικουρίαν προσληφθείς, ἀλλὰ ν' ἀποδεικνύηται ὅτι τὸ δικαστήριον νομίμως συνεκροτήθη (278 ὀργ.).— Ἀπ. ποιν. Ἀρ. Π. 85 τοῦ 1857.

— Κατὰ τὸ ἄρθρον 27 τοῦ δικ. ὀργ. κωλυομένου δικαστοῦ τινὸς καὶ μὴ ὑπάρχοντος πλέον ἄλλου τοιούτου, ἐπέχει τὸν τόπον αὐτοῦ εἷς πάρεδρος κατὰ τὴν εἰς τὸ διάταγμα τοῦ διορισμοῦ ὁρισθεῖσαν τάξιν, ὁ δὲ λόγος τοῦ κωλύματος δὲν ἀπαιτεῖται νὰ μνημονεύηται εἰς τὴν ἀπόφασιν, ἀλλ' ἀρκεῖ μόνον νὰ γίνηται ἁπλῶς μνεία αὐτοῦ. Ἀπ. ποιν. Ἀρ. Π. 87 τοῦ 1845.

— Οἱ πρωτοδίκαι εἰς τὰς ποινικὰς δίκας καλοῦνται πλημμελειοδίκαι. Γινομένης δὲ μνείας εἰς τὰ πρακτικά, ὅτι τῶν λοιπῶν νομίμων ἀναπληρωτῶν, ἤτοι τῶν ἐνταῦθα πλημμελειοδικῶν, κω-

τοῦ Ἀρ. Πάγου προτεινόμενος εἶναι ἀπαράδεκτος. Απ. ποιν. Αρ. Πάγου 151 τοῦ 1855.

Γενικά τινά.

§ 14. Τὸ νόμιμον τοῦ κωλύματος κρίνει τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων. Απόφ. ποιν. Αρ. Πάγου 476 τοῦ 1846.

§ 15. Ὁ ἐσωτερικὸς κανονισμὸς τοῦ δικαστικοῦ συμβουλίου δὲν ἐμποδίζει τοὺς τακτικοὺς δικαστάς, μὴ ἔχοντας νόμιμόν τι κώλυμα, νὰ λαμβάνωσι μέρος εἰς τὸ παρ' οἱουδήποτε τμήματος συζητούμενον καὶ ἐκδιδόμενον βούλευμα. Απόφ. ποιν. Αρ. Π. 79 τοῦ 1854. Ὅρα ἀνωτ. σ. 17 ἐπ.

§ 16. Ἡ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου περὶ τῆς συνθέσεώς του κατισχύει τοῦ ἐγγράφου τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργείου, ἀντιφάσκοντος μὲ τὴν ἀπόφασιν. Απ. ποιν. Αρ. Π. 11 τοῦ 1845, φέρουσα.

Απόφ. Ἐπειδὴ ὑπάρχει νόμιμον τεκμήριον, ὅτι τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Καλάμαις Πλημμελειοδικῶν συνέκειτο κατὰ τὴν τετάρτην Δεκεμβρίου π. ἔτ. ὅπως ἀναφέρουν τὰ ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν πρακτικὰ καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου· τὸ τεκμήριον δὲ τοῦτο δὲν καταστρέφεται ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 466 καὶ ὑπὸ χρονολογίαν 24 τοῦ παρελθόντος Ἰανουαρίου ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου πρὸς τὸν πληρεξούσιον τῆς ἀναιρεσειούσης, τὸ ὁποῖον, περιγράφον τὸ κατὰ τὸν Δεκέμβριον μῆνα προσωπικὸν τοῦ δικαστηρίου ἐκείνου, ἀναφέρει ὅτι ὑπῆρχε δικαστὴς παρὰ τοῖς ἐν Καλάμ. Πλημμελειοδίκαις ὁ Δ. Γ. Γεωργόπουλος, περὶ οὗ δὲν γίνεται μνεία εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, δὲν μνημονεύει δὲ τὸν Κ. Μαρούδην, ὅστις ἔλαβε μέρος εἰς αὐτήν, διότι εἶναι ἐνδεχόμενον, ὅτι κατὰ τὴν 4 Δεκεμβρίου δὲν ἐκοινοποιήθησαν ἰδίως τὰ μεταβάλλοντα τὸ προσωπικὸν τοῦ δικαστηρίου διατάγματα· ἡ πίστις δέ, ἡ ὀφειλομένη εἰς τὰς δικαστικὰς ἀποφάσεις, ἀπαιτεῖ νὰ ὑποτεθῇ μᾶλλον τοῦτο, ἢ ὅτι τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Καλάμ. Πλημμελ. ἀναφέρει πράγματα ψευδῆ εἰς τὴν ἀπόφασίν του.

§ 17. Ὑπάρχει κακὴ δικαστηρίου σύνθεσις διὰ τοῦτο καὶ μόνον, ὅτι λείπει ὑπογραφή τις εἰς τὴν ἀπόφασιν; Ὄχι, κατὰ τὴν 71 τοῦ 1853 ποιν. τοῦ Ἀρ. Π. ἀπόφασιν.

§ 18. *Ἐξαιρέσεις.*— Περὶ τούτου ὡμίλησα ἐν λέξ. Ἐξαίρεσις (Εὑρ. τ. 7). Ἐνταῦθα προσθέτω τοῦτο μόνον, ὅτι τὸ περιστατικόν, ὅτι ὁ λαβὼν μέρος εἰς τὴν δίκην πάρεδρος συνέταξε καὶ ὑπέγραψε

τὴν μήνυσιν ἀντὶ τῆς παθούσης, εἶναι μὲν λόγος ἐξαιρέσεως, ἀλλὰ, κατὰ τὸ ἄρθρον 52 τῆς ποιν. δ κ., ἔπρεπε νὰ προταθῇ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τοῦ πράγματος· ἐνώπιον δὲ τοῦ Ἀρ. Πάγου εἶναι ἀπαράδεκτον, προτεινόμενον κατὰ πρῶτον. Απ. ποιν. Αρ. Πάγ. 51 τοῦ 1855.

§ 19. Ἀπόφασις, ἐν ᾗ γίνεται λόγος ὅτι τὸν δικαστήν...... ἐξαιρούμενον ἀνεπλήρωσεν ὁ ...., εἶναι ἀτελής, μὴ μνημονεύουσα τὴν ἀπόφασιν, δι' ἧς διετάχθη ἡ ἐξαίρεσις. Απ. ποιν. Αρ Π. 24 τοῦ 1858.—Ἐναντία φαίνεταί μοι ἡ 146 τοῦ 1846, ἣν εἰς Εὐρ. τόμ. 7 σελ. 47.

§ 19ª. Ὁ ἄνευ ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου δικαστικοῦ συμβουλίου ἀπέχων νὰ δικάσῃ φυσικὸς δικαστὴς καθιστᾷ τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ ἀναιρετέαν. Απ. ποιν. Αρ. Π. 24 τοῦ 1858. Ὅρα ἀνωτ. σελ. 21 τὸ ἐδ. 6'.

§. 20.

Ἀπαιτεῖται ὁ λόγος τοῦ κωλύματος, ἢ ἡ μνεία τοῦ ὀνόματος τοῦ κωλυομένου; Ὄχι (1).

Ὁ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ νὰ σημειοῦται ἐν τῇ ἀποφάσει ἢ ἐν τῷ βουλεύματι ὁ λόγος, δι' ὃν δὲν προσελήφθησαν οἱ ἀρχαιότεροι δικασταί. Απ. ποιν. Αρ. Π. 72 τοῦ 1850, φέρουσα.

Ἀπόφ. Ἐπειδὴ οὐδεὶς νόμος ἀπαιτεῖ, ὅταν δικαστήριον ἢ δικαστικὸν συμβούλιον συγκροτῆται ἐκ τῶν τακτικῶν αὐτοῦ δι-

---

(1) Ὁ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ νὰ μνημονεύῃ ἡ ἀπόφασις ποῖον δικαστὴν ἀνεπλήρωσεν ὁ κατ' ἐπικουρίαν προσληφθείς, ἀλλὰ ν' ἀποδεικνύηται ὅτι τὸ δικαστήριον νομίμως συνεκροτήθη (278 ὀργ.).—Απ. ποιν. Αρ. Π. 85 τοῦ 1857.

— Κατὰ τὸ ἄρθρον 27 τοῦ δικ. ὀργ. κωλυομένου δικαστοῦ τινὸς καὶ μὴ ὑπάρχοντος πλέον ἄλλου τοιούτου, ἐπέχει τὸν τόπον αὐτοῦ εἷς πάρεδρος κατὰ τὴν εἰς τὸ διάταγμα τοῦ διορισμοῦ ὁρισθεῖσαν τάξιν, ὁ δὲ λόγος τοῦ κωλύματος δὲν ἀπαιτεῖται νὰ μνημονεύηται εἰς τὴν ἀπόφασιν, ἀλλ' ἀρκεῖ μόνον νὰ γίνηται ἁπλῶς μνεία αὐτοῦ. Απ. ποιν. Αρ. Π. 87 τοῦ 1845.

— Οἱ πρωτοδίκαι εἰς τὰς ποινικὰς δίκας καλοῦνται πλημμελειοδίκαι. Γινομένης δὲ μνείας εἰς τὰ πρακτικά, ὅτι τῶν λοιπῶν νομίμων ἀναπληρωτῶν, ἤτοι τῶν ἐνταῦθα πλημμελειοδικῶν, κω-

καστῶν πρὸς ἀπόφασιν ὑποθέσεώς τινος, νὰ σημειοῦται ἐν τῇ ἀποφάσει, ἢ ἐν τῷ βουλεύματι τὸ κώλυμα ἢ ὁ λόγος δι' ὃν δὲν προσελήφθησαν εἰς τὴν συγκρότησιν τοῦ δικαστηρίου οἱ ἀρχαιότεροι δικασταί· ἄρα συγκροτηθέντος τοῦ συμβουλίου τοῦ ἐν Ναυπλίῳ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν ἐκ τῶν τακτικῶν αὐτοῦ δικαστῶν καὶ τοῦ προέδρου, διὰ ν' ἀποφανθῶσιν ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, δὲν ἀπαιτεῖται νὰ σημειωθῇ ἐν τῷ βουλεύματι αὐτοῦ κώλυμά τι, ἢ λόγος, ἕνεκα τοῦ ὁποίου παρελείφθησαν δύο κατὰ τὸν διορισμὸν ἀρχαιότεροι τῶν δύο ἄλλων λαβόντων μέρος εἰς τὸ βούλευμα δικαστῶν, καὶ εἶναι ἀδιάφορον ἂν οἱ παραλειφθέντες ἀνῆκον εἰς τὸ

λυομένων, εἶναι ἀναμφίβολον ὅτι οἱ πρωτοδίκαι ἐκωλύοντο. Απόφ. ποιν. Αρ. Π. 81 τοῦ 1854.

— Οὐδεὶς νόμος ἀπαιτεῖ ν' ἀποδεικνύηται ἐκ τῆς ἀποφάσεως τὸ κώλυμα τοῦ τακτικοῦ δικαστοῦ ἢ παρέδρου, εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν ὁποίων καλεῖταί τις δικηγόρος. Αποφ. ποιν. Αρ. Πάγ. 102, 105 τοῦ 1852.

— Ἡ ἐν τῇ ἀποφάσει μνεία τοῦ κωλύματος ἀρκεῖ εἰς βεβαίωσιν τοῦ ὅτι ἡ ἀναπλήρωσις τῶν κωλυομένων ἐγένετο ὑπὸ ἁρμοδίων προσώπων. Απ. ποιν. Αρ. Π. 46 τοῦ 1846.

— Ὅταν ὅμως ἐκ τῶν πρακτικῶν βεβαιοῦται ὅτι οἱ μὴ λαβόντες μέρος εἰς τὴν συνεδρίασιν δικασταὶ καὶ πάρεδροι ἐκωλύοντο, τεκμαίρεται νόμιμον τὸ κώλυμα, καὶ ἂν μετὰ ταῦτα ἐνεφανίσθησαν τινὲς ἐπὶ ἀκροατηρίου. Απόφ. ποιν. Αρ. Πάγου 24 τοῦ 1853.

— Βεβαιουμένης ἐκ τῆς ἀποφάσεως ἢ ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς ἐξαιρέσεως δικαστοῦ τινός, ὑποτίθεται ὅτι ἐγένετο κατὰ τὸν νόμον, μὴ παρουσιαζομένης ἐναντίας ἀποδείξεως. Απ. ποιν. Αρ. Π. 13 τοῦ 1846.

— Οὐδεὶς νόμος ἀπαιτεῖ ν' ἀποδεικνύηται ἐκ τῆς ἀποφάσεως τὸ κώλυμα τοῦ τακτικοῦ δικαστοῦ ἢ παρέδρου, εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν ὁποίων καλεῖται δικηγόρος τίς. Αποφ. ποιν. Αρ. Π. 42, 76, 102, 105, 106 τοῦ 1852.

— Εἰρηνοδίκης λαμβάνων μέρος εἰς συγκρότησιν τοῦ δικαστικοῦ συμβουλίου ἄνευ βεβαιώσεως τοῦ κωλύματος τῶν πλημμελειοδικῶν, ἢ τῶν παρέδρων αὐτῶν, γεννᾷ κακὴν τοῦ δικαστηρίου σύνθεσιν. Απ. ποιν. Αρ. Π. 26 τοῦ 1858.

δικάσαν τμῆμα, ἐνῷ οἱ προσληφθέντες ἀντ' αὐτῶν ἀνῆκον εἰς τὸ ἕτερον τμῆμα τοῦ δικαστηρίου, διότι ἅπαντες εἶναι δικασταὶ τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου καὶ ὡς τοιοῦτοι οἱ προσληφθέντες ἠδύναντο νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν συγκρότησιν τοῦ συμβουλίου.

ΠΙΝΑΚΕΣ

'Αποφάσεις ποινικαὶ 'Αρ. Πάγου, περιεχόμεναι εἰς τὸ ἄρθρον Σύνθεσις δικαστ. ἐπὶ ποιν. δικῶν

'Αποφάσεις ποιν. 'Αρ Πάγου

τοῦ 1837.

Απ. ρμγ— σελ. 29,

τοῦ 1839.

Απ. συά— σ. 33 ἐν ἀρχ.
Απ. τκέ— σ. 19.

τοῦ 1840.

Απ. ϟμ— σ. 18.

τοῦ 1841.

Απ. 25— σ. 23.

τοῦ 1842.

Απ. 9— σ. 25.
Απ. 14— σ. 18.
Απ. 54—σ. 20.
Απ. 61—σ. 18.
Απ. 113—σ. 25 καὶ 33.

τοῦ 1843.

Απ. 71—σ. 26.
Απ. 79, 81—σ. 25.

τοῦ 1844.

Απ. 14—σ. 31.

τοῦ 1845.

Απ. 11— σ. 22 καὶ § 16.
Απ. 38—σ. 20 καὶ 30.
Απ. 42— σ. 22, 24 καὶ 31.
Απ. 87—σ. 35.
Απ. 92—σ. 25.

'Αποφάσεις ποιν. 'Αρ. Πάγου

τοῦ 1846.

Απ. 13—σ. 36.
Απ. 20—σ. 27.
Απ. 39—σ. 30.
Απ. 46—σ. 22 καὶ 31 καὶ 36.
Απ. 69—σ. 29.
Απ. 116—σ. 22, 24, καὶ 31.
Απ. 136—σ. 25, 28.
Απ. 146—§ 19.
Απ. 176— σ. 23 καὶ 32.

τοῦ 1847.

Απ. 19— σ. 23, 32.
Απ. 39—σ. 30.
Απ. 49—σ. 20, 21 καὶ 31.
Απ. 59—σ. 32.
Απ. 64—σ. 32.

τοῦ 1848.

Απ. 47—σ. 27.
Απ. 50—σ. 27.
Απ. 51—σ. 23.
Απ. 61—σ. 32.
Απ. 68—σ. 30.

τοῦ 1849.

Απ. 6, 8, 9, 14, 15— σ. 29.
Απ. 54—σ. 27 καὶ 28.

Ἀποφάσεις ποιν. Ἀρ. Πάγου

τοῦ 1850.

Απ. 41—σ. 28.
Απ. 67—σ. 23.
Απ. 69—σ. 25 καὶ 28.
Απ. 72—§ 20.

τοῦ 1851.

Απ. 55—σ. 25.
Απ. 98—σ. 27 καὶ 28.

τοῦ 1852.

Απ. 42—σ. 36.
Απ. 48—σ. 27.
Απ. 75—σ. 27.
Απ. 76—σ. 36.
Απ. 78—σ. 24.
Απ. 81—σ. 33.
Απ. 102, 105, 106—σ. 36.

τοῦ 1853.

Απ. 8—σ. 28.
Απ. 24—σ. 32 καὶ 36.
Απ. 42—σ. 24,
Απ. 71—§ 17.
Απ. 84—σ. 33, ἐδ. ιϐ.

τοῦ 1854.

Απ. 20—σ. 26.
Απ. 79—§ 15.
Απ. 81—σ. 36.
Απ. 88—σ. 26.

τοῦ 1855.

Απ. 6—σ. 23.
Απ. 32, 37—σ. 25 καὶ 28.
Απ. 51—§ 18.
Απ. 56—σ. 25 καὶ 28.
Απ. 110—σ. 21, 27.
Απ. 144—σ. 26.
Απ. 151—σ. 33 ἐν τέλ.

τοῦ 1856.

Απ. 3—σ. 28.
Απ. 26—σ. 31.
Απ. 38—σ. 28.
Απ. 72—σ. 19.
Απ. 85—σ. 24.
Απ. 95—σ. 24.
Απ. 138—σ. 21 καὶ 31.
Απ. 159—σ. 24.

τοῦ 1857.

Απ. 85—σ. 35.
Απ. 120—σ. 24.
Απ. 136—σ. 24 καὶ 26.

τοῦ 1858.

Απ. 16—σ. 19.
Απ. 20—σ. 21.
Απ. 24—σ. 22, 36 καὶ § 19 καὶ § 19α.
Απ. 26—σ. 23 καὶ 25.
Απ. 61—σ. 26, 29 καὶ 30 καὶ 33.
Απ. 66—σ. 19.
Απ. 68—σ. 29.
Απ. 103—σ. 25.
Απ. 126—σ. 33.

Βουλεύματα ἐφετῶν Ναυπλίας περιεχόμενα εἰς τὸ ἀνωτ. ἄρθρον Σύνθεσις δικαστ. ἐπὶ ποιν δικῶν.

Βούλ. 7 τοῦ 1836 σελ. 19.
Βούλ. 19 τοῦ 1837 σελ. 18.
Βούλ. 44 τοῦ 1837 σελ. 18.
Βούλ. 40 τοῦ 1839 σελ. 22.
Βούλ. 32 τοῦ 1840 σελ. 20.

Πίναξ λεκτικός.

Τῶν ἐν τῷ ἀνωτ. ἄρθρον Σύνθεσις δικαστ. ἐπὶ ποιν. δικῶν.

Ἀνακριτὴς σελ. 21.
Ἀντεισαγγελεὺς § 7—10.
Ἀπόφασις μὴ φέρουσα ὑπογραφὴν τινὰ § 17.
Ἄρειος Πάγος § 13.
Βεβαίωσις τῆς ἐξαιρέσεως § 19 ἐπ. Τοῦ κωλύματος ἐν γένει § 20 ἐπ.
Γραμματεὺς § 11.
Δημοσίευσις § 12, γ.
Δικαιοσύνης ὑπουργ. § 12, β.
Δικαστῶν ἀναπλήρωσις § 4.
Δικασταὶ διαφόρων τμημάτων § 15.
Δικηγόροι § 6, ὅρα Βεβαίωσις.
Εἰρηνοδίκαι § 6, ὅρα Βεβαίωσις.
Εἰσαγγελεὺς § 7—10.
Εἰσαγγελεὺς παρὰ τοῖς Κακουργ. ἰδίως.—Ἀναπλήρωσις αὐτοῦ—σ. 33 ἐδ. ιβ—ιδ.
Ἐξαίρεσις δὲν προτείνεται κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρ. Πάγου § 13.
Ἐξαιρέσεις § 18. Ὁ ὑπογράψας τὴν μήνυσιν § 18. Ἡ ἐξαίρεσις πρέπει νὰ βεβαιοῦται § 19 ἐπ.
Κατήγορος δημόσιος σελ. 38 ἐν ὑποσ.
Κωλύματα δικαστῶν § 19—20 ἑπόμ.
Μήνυσις § 18.
Πάρεδροι § 5, ὅρα Βεβαίωσις.
Πρακτικὰ σ. 32. Μνεία ἐξαιρέσεως ἢ κωλύματος δικαστῶν § 19—20 ἐπ.
Πρόεδρος § 12 ἐπ. Ἀναπλήρωσις § 3.
Συγγένεια σ. 24 ἐδ. β.
Συμβουλίων δικαστικῶν σύνθεσις σελ. 36 ἐν τέλ. καὶ § 15
Συμβούλιον δικαστικὸν σ. 21.
Συνέδρων δικαστηρίου σύνθεσις § 12.
Συνέδρων ἀναπλήρ. § 12, ς ἐπ.
Συνέδρων ἐξαίρεσις § 13. Οἱ σύνεδροι κρίνουσι περὶ τοῦ κωλύματος τῶν δικαστῶν § 14.
Σύνθεσις. — Δικασταὶ διαφόρων τμημάτων § 15. Ἔλλειψις ὑπογραφῆς τινὸς § 17.
Ὑπογραμματεῖς § 11.

Ἄρθρα τῆς Νομοθεσίας ἑρμηνευόμενα εἰς τὸ ἄρθρον Σύνθεσις δικαστ. ἐπὶ ποιν. δικῶν.

Εἰς τὸ ἀνωτέρω (σελ. 17—36) ἄρθρον ἑρμηνεύονται ἰδίως τὰ ἄρθρα 27, 35, 36—38, 40, 42, 43, 47, 91, 122, 273, 278, 288 τοῦ δικαστ. ὀργανισμοῦ, καὶ τὰ ἄρθρα 53, 55, 56, 247, 249, 250, 416, 458 τῆς ποιν. δικονομίας.

ΣΥΝΘΗΚΗ περὶ τῶν οἰκοπέδων Ἀθηνῶν.

Ὅρα τὴν λέξ. Σχέδια πόλεων.

ΣΥΝΘΗΚΗ περὶ τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἴδε τὴν λέξ. Μικτὴ Ἐπιτροπή.

Ὅσαι ὑποθέσεις ἦσαν ἐκκρεμεῖς ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων πρὶν γενῇ ἡ σύμβασις ἡ περὶ τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς, δὲν ἠδύναντο, κατὰ τὸ ἄρθρον 575 ἐδ. δεύτερον τῆς πολ. δικονομίας, νὰ μεταβάλωσι τὴν δικαιοδοσίαν, εἰς ἣν εἶχον ὑπαχθῆ. Απ. πολ. Αρ. Π. 31 τοῦ 1844, ἣν ἐν Εὐρ. τ. 4 σ. 227 ἐπ. § 221.

ΣΥΝΘΗΚΑΙ περὶ οὐδετερότητος.

Ἴδε Πανδ. φύλλ. 60 καὶ Ἔφφτερ § 144—175. Εἰς τοῦτον εὑρίσκετε παρατηρήσεις περὶ τῶν ἑξῆς.

Πλήρης καὶ ἀτελὴς οὐδετερότης Ἐφφτέρου § 144. Γενικὴ καὶ μερικὴ αὐτόθι. Ἀναγκαία § 145. Ἔνοπλος οὐδετερότης § 145, 152, 164, 165, 170. Δεῖξις τῆς οὐδετερότητος § 145. Ὅροι αὐτῆς § 146, 147. Διόδευσις στρατοῦ καὶ διάπλους στόλου § 147. Ἀπαλλοτρίωσις λαφύρων ἐν οὐδετέρᾳ χώρᾳ αὐτ. Ὑποχρεώσεις τῶν οὐδετέρων ὑπηκόων § 148. Δικαιώματα τῶν οὐδετέρων § 149—153. Ἀπαραβίαστον τῆς οὐδετέρας χώρας καὶ πρόσφυγες (1) § 149. Κινητὰ καὶ ἀκίνητα τῶν οὐδετέρων § 150. Προωνήσεως δικαιώματα § 150. Δικαιώματα ὡς πρὸς τὴν ἐμπορίαν § 151, 152, 165, 166, 175. Νηὸς ἀσύλου ἄσυλον τὸ φορτίον καὶ τ' ἀνάπαλιν § 162—4. Παραβίασις τῆς οὐδετερότητος 174, 175². Ἔκτακτα μέτρα καὶ περιορισμοὶ κατὰ τῶν οὐδετέρων § 174.

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Πρόσφυγες καὶ τὸ μετεπ. ἄρθρον Συνθῆκαι ἐκδόσ.

ΣΥΝΘΗΚΑΙ καὶ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ (1).

Περίληψις,

Νομοθεσία § 1 ἐπ.
Γενικὰ τινὰ ζητήματα. § 130.
Ἑρμηνεία τῶν Συνθηκῶν § 146.
Ἔννοια Πρωτοκόλλων καὶ Συνθηκῶν συνομολογηθεισῶν μετὰ τῆς Τουρκίας. § 148.
Συνθήκη μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, συναφθεῖσα κατὰ τὸ ἔτος 1844.— § 156.
Δικαιοδοσία προξενικὴ ἐν Τουρκίᾳ. § 170.
Δικαιοδοσία τῶν ὀθωμανῶν Προξένων ἐν Ἑλλάδι. § 171.
Πίναξ.

Νομοθεσία (2).

§ 1. Πρωτόκολλον περὶ τῶν πραγμάτων τῆς Ἑλλάδος, ὑπογραφὲν ἐν Πετρουπόλει τὴν 23 Μαρτίου (4 Ἀπριλίου) 1826, μεταξὺ τῆς Ῥωσσίας καὶ τῆς Μεγάλης Βρετανίας. σελ. 1.

§ 2. Συνθήκη ὑπογραφεῖσα ἐν Λονδίνῳ, τὴν 6 Ἰουλίου 1827, παρὰ τῆς Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ῥωσσίας, χάριν τῆς εἰρηνοποιήσεως τῆς Ἑλλάδος. σ. 7.

§ 3. Πρωτόκολλον τοῦ ἐν Λονδίνῳ συμβουλίου τῆς 19 Ἰουλίου 1828. σ. 20.

§ 4. Πρωτόκολλον τῆς ἐν τῷ ἀρχείῳ τῶν ἐξωτερικῶν γενομένης συνδιαλέξεως, τὴν 4/16 Νοεμβρ. 1828. σ. 30.

---

(1) Ὅρα ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 10 τοῦ 1857. — Συνθηκῶν δίκαιον (droit des traités) ὅρα τῆς Πραγματείας: τὰ τῶν ἐθνῶν νόμιμα: τοῦ Κου Σαριπόλου § 63, 141. — Παρ' Ἕλλησι, Π. λέ, μϐ'.— Παρὰ Ῥωμαίοις, Π. νέ.— Πῶς καταρτίζονται; § 142.— Τίνα τ' ἀκυροποιοῦντα αὐτάς; § 143. — Ἐχέγγυα, § 144. — Εἴδη § 149.— Ἄρθρα φανερὰ ἢ μυστικά, αὐτ.— Ἐπ' ἐλπίδι κυρώσεως, sub sperati, § 174.— Προπαρασκευαστικαί, § 193, 331.

(2) Οἱ ἐν τῷ τέλει ἑκάστου § (ἀπὸ § 2—119) ἀριθμοὶ ἀφορῶσι τὰς σελίδας τοῦ τρίτου τόμου (ἔνθα αἱ συνθῆκαι κλ.) τῆς ὑπὸ Ῥάλλη ἐκδόσεως τῶν Κωδίκων.

§ 5. Γνωστοποίησις τῶν Συμμάχων Αὐλῶν πρὸς τὴν Ὑψηλὴν Πύλην, τῆς 4/16 Νοεμβρ. 1828. σ. 33.

§ 6. Ἐπιστολὴ τοῦ Κ. Δόκινς, δι' ἧς διευθύνει εἰς τὴν Ἑλλην. Κυβέρνησιν τὸ Πρωτόκολλον τῆς 10/22 Μαρτ. 1829. σ. 36.

§ 7. Πρωτόκολλον τῆς 10/22 Μαρτ. 1829. σ. 39.

§ 8. Ἀπάντησις τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως πρὸς τὸν Κ. Δόκινς, τῆς 11/23 Μαΐου 1329. σ. 55.

§ 9. Ὑπόμνημα τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως, διευθυνθὲν πρὸς τὸν Κ. Δόκινς, περιέχον παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ Πρωτοκόλλου τῆς 22 Μαρτίου 1829. σ. 65.

§ 10. Πρωτόκολλον τῆς ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν γενομένης συνδιαλέξεως τῆς 3 Φεβρ. 1830. σ. 71.

§ 11. Ἔγγραφον Α.— Κοινὴ ἀναφορὰ τῶν πρέσβεων τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Μεγάλης Βρετανίας, διαβιβαζόντων τὴν δήλωσιν τῆς Ὀθωμανικῆς Πύλης τῆς 9 Σεπτ. 1829 πρὸς τὸν κόμητα Ἀβερδῆνον, ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, τῆς 9 Σεπτ. 1829. σ. 85.

§ 12. Ἔγγραφον Β'.— Δήλωσις τῆς Ὑψηλῆς Πύλης τῆς 9 Σεπτεμβρ. 1829. σ. 87.

§ 13. Οἱ ἐν Ἑλλάδι ἀντιπρέσβεις τῶν τριῶν Αὐλῶν πρὸς τὴν προσωρινὴν Κυβέρνησιν τῆς Ἑλλάδος, ἐν Ναυπλίῳ τῇ 27 Μαρτίου (8 Ἀπριλίου) 1830. σ. 87.

§ 14. Ἀπάντησις τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος πρὸς τοὺς Κυρίους Ἀντιπρέσβεις τῶν Συμμάχων Αὐλῶν, ἐν Ναυπλίῳ τὴν 4/16 Ἀπριλίου 1830. σ. 99.

§ 15. Ὑπόμνημα ὑπὸ στοιχεῖον Α. εἰς τὸ ἐν Λονδίνῳ Πρωτόκολλον τῆς 3 Φεβρ. (22 Ἰανουαρ.) καὶ εἰς τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ ἐπαγγελματικὴν διακοίνωσιν τῶν Κυρίων Ἀντιπρέσβεων τῶν τριῶν Συμμάχων Αὐλῶν, τῶν παρὰ τῇ Ἑλλ. Κυβερνήσει. σ. 108.

§ 16. Πρωτόκολλον ὑπ' ἀριθ. 32 τῆς ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν συνδιαλέξεως τῆς 4/15 Ἰουν. 1830. σ. 128.

§. 17. Πρωτόκολλον ὑπ' ἀριθ. 33 τῆς ἐν τῷ ἀρχείῳ τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων συνδιαλέξεως τῆς 19 Ἰουνίου (1 Ἰούλ.) 1830. σελ. 136.

§ 18. Ὁ Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος, πρὸς τοὺς ΚΚ. Ἀντιπρέσβεις τῶν τριῶν Συμμάχων Αὐλῶν παρὰ τῇ Ἑλλην. Κυβερνήσει, ἐν Ναυπλίῳ, τὴν 14/26 Ἰουλίου 1830. σ. 143.

§ 19. Ἡ Γερουσία τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὸν Α. Ε. τὸν Κυβερνήτην, ἐν Ναυπλίῳ 23 Ἰουλ. (4 Αὐγ.) 1830. σ. 148.

§ 20. Ἡ προσωρινὴ Κυβέρνησις τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα τῆς Παυαρίας Λουδοβῖκον Ἀ. σ. 155.

§ 21. Ἡ Γερουσία τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα τῆς Παυαρίας. σ. 159.

§ 22. Ἔγγραφον ἐπικυρώσεως τῆς ἐν Λονδίνῳ κατὰ τὴν 7 Μαΐου 1832 ὑπογραφείσης συνθήκης, δι' ἧς ῥυθμίζονται ὁριστικῶς τὰ τῆς Ἑλλάδος. σ. 164.

§ 23. Ἐπιστολὴ τῆς Διοικητικῆς ἐπιτροπῆς πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα τῆς Παυαρίας. σ. 185.

§ 24. Ἑτέρα πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδ. σ. 186.

§ 25. Ψήφισμα Β' τῆς ἐν Προνοίᾳ Ἐθνικῆς Συνελεύσ. σ. 187.

§ 26. Ἀπάντησις τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Παυαρίας πρὸς τὴν προσωρινὴν Κυβέρνησιν τῆς Ἑλλάδος. σ. 190.

§ 27. Ἀπάντησις τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Παυαρίας πρὸς τὴν Γερουσίαν. σ. 193.

§ 28. Ἐπιστολὴ τοῦ Κ. Βαρώνου Γίση πρὸς τὸν Κ. Τρικούπην. σ. 196.

§ 29. Συνθήκη ὑπογραφεῖσα ἐν Κωνσταντινουπόλει τὴν 27 Ἰουνίου (9 Ἰουλίου) 1832. σ. 200.

§ 30. Πρωτόκολλον τῆς ἐν τῷ ὑπουργ. τῶν Ἐξωτερικῶν συνδιαλέξεως τῆς 18/30 Αὐγ. 1832. σ. 215.

§ 31. Παράρτημα Β' τοῦ ὑπ' ἀριθ. 52 Πρωτοκόλλου ὑπογεγραμμένου ἐν Κωνσταντινουπόλει τὴν 9/21 Ἰουλίου 1832 μεταξὺ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν τριῶν Αὐλ. καὶ τῆς Ὀθωμ. Πύλης. σ. 226.

§ 32. Ἔγγραφον τοῦ ἐν Λονδίνῳ συμβουλίου πρὸς τοὺς παρὰ τῇ Ὀθωμ. Πύλῃ ἀντιπροσώπους τῶν Αὐλῶν τῆς Γαλλίας, τῆς Μεγάλης Βρετανίας, καὶ τῆς Ῥωσσίας, τῆς 30 Αὐγ. 1832. σ. 229.

§ 33. Ἀναφορὰ τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα τῆς Παυαρίας, σταλεῖσα διὰ τῆς ἐπιτροπῆς, συγκειμένης ἐκ τῶν ΚΚ. Ἀνδρέου Μιαούλη, τῶν στρατηγῶν Κ. Μπότσαρη καὶ Δ. Πλαπούτα. σ. 232.

§ 34. Ἀναφορὰ τῆς προσωρινῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, σταλεῖσα διὰ τῆς πρεσβείας συγκειμένης ἐκ τῶν ΚΚ. Ἀνδρέου Μιαούλη, Κ. Μπότσαρη καὶ Δ. Πλαπούτα. σ. 234.

§ 35. Πρὸς τὰς Σ. Συμμάχους Αὐλάς, ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἑλλάδος. σ. 236.

§ 36. Διακήρυξις τοῦ ἐν Λονδίνῳ Συμβουλίου, δημοσιευθεῖσα

ἐν Ναυπλίῳ ἑλληνιστὶ καὶ Γαλλιστὶ, τὴν 18 (30 Αὐγούστου) 1832. σ. 238.

§ 37. Μετάφρασις τῆς ἐπισήμου διακοινώσεως τῆς Α. Β. Ῥεΐζ Ἐφέντη πρὸς τοὺς ΚΚ. Ἀντιπροσώπους τῶν τριῶν Αὐλῶν, τῆς 14/26 Δεκεμβρ. 1832. σ. 241.

§ 38. Πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν διαχάραξιν τῶν ὁρίων ΚΚ. Ἐπιτρόπων Ὁροθετῶν. — Συνεδρίασις Α΄. ......σ. 244.
Συνεδρίασις Β΄. ......σ. 246.
Συνεδρίασις Γ΄. ......σ. 248.
Συνεδρίασις Δ΄. ......σ. 251.
Συνεδρίασις Ε΄. ......σ. 252.
Συνεδρίασις ϛ΄. ......σ. 254.
Συνεδρίασις Ζ΄. ......σ. 256.
Συνεδρίασις Η΄. ......σ. 258.
Συνεδρίασις Θ΄. ......σ. 262.

§ 39. Ὑπόμνημα ἀπευθυνθὲν ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τῆς ὁροθετικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς τὸ ἐν Λονδίνῳ Συμβούλιον. σ. 267.

§ 40. Διακήρυξις τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος Ὄθωνος πρὸς τοὺς Ἕλληνας. σ. 279.

§ 41. Δηλοποίησις περὶ καταλήψεως τῆς Ἀττικῆς, Φθιώτιδος, Εὐβοίας, καὶ λοιπῶν μερῶν κατὰ τὴν ὁροθετ. γραμμήν. σ. 282.

§ 42. Συνθήκη φιλίας καὶ συμμαχίας μεταξὺ τῶν Βασιλείων τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Βαυαρίας. σ. 285.

§ 43. Συνθήκη περὶ στρατολογίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βαυαρίας. σ. 291.

§ 44. Συνθήκη μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βαυαρίας περὶ ἀποστολῆς ἐπικουρικοῦ σώματος. σ. 301.

§ 45. Δηλοποίησις περὶ τῆς τροπολογίας δύο ἄρθρων τῆς περὶ στρατολογίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βαυαρίας συνθήκης. σ. 316.

§ 46. Συνθήκη περὶ ναυτιλίας καὶ ἐμπορίας μεταξὺ τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Μεγαλειοτάτου Αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας, Βασιλέως τῆς Οὐγγαρίας, Βοημίας, κτλ. ὑπογραφεῖσα ἐν Ἀθήναις τὴν 4 Μαρτίου (20 Φεβρ.) 1835 καὶ τῆς ὁποίας αἱ ἐπικυρώσεις ἀντηλλάχθησαν ἐν Βιέννῃ τὴν 9 Σεπτ. (28 Αὐγούστου) τοῦ αὐτοῦ ἔτους. σ. 317.

§ 47. Δηλοποίησις περὶ προσθήκης τινὸς εἰς τὸ ἄρθ. 3 τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας ἐμπορικῆς συνθήκης. σ. 323.

§ 48. Δηλοποίησις περὶ ἑρμηνείας τοῦ XI ἄρθρου τῆς μεταξὺ Ἑλλάδ. καὶ Αὐςρίας περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας συνθ/κ. σ. 323.

§ 49. Συνθήκη περὶ ναυτιλίας καὶ ἐμπορίας μεταξὺ τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Μεγαλειοτάτης Βασιλίσσης τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ Ἰρλανδίας, ὑπογραφεῖσα ἐν Λονδίνῳ τὴν 22 Σεπτ. (4 Ὀκτωβρίου), καὶ τῆς ὁποίας αἱ ἐπικυρώσεις ἀντηλλάχθησαν ἐπίσης ἐν Λονδίνῳ τὴν 3/15 Ἰανουαρίου 1838. σ. 324.

§ 50. Συνθήκη περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας μεταξὺ τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῆς Σουηκίας καὶ Νορβεγίας, ὑπογραφεῖσα ἐν Ἀθήναις τὴν 22 Νοεμβρ. (4 Δεκεμβρ.) 1836, μετὰ προσθέτου πράξεως ὑπογραφείσης τὴν 26 Ἰουλ. (7 Αὐγ.) 1837, καὶ τῆς ὁποίας αἱ ἐπικυρώσεις ἀντηλλάχθησαν ὡσαύτως ἐν Ἀθήναις τὴν 4/16 Φεβρουαρίου 1838. σ. 332.

§ 51. Συνθήκη περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας μεταξὺ τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῆς Σουηκίας καὶ Νορβεγίας, ὑπογραφεῖσα ἐν Ἀθήναις τὴν 15/27 Ὀκτωβρ. 1852, καὶ τῆς ὁποίας αἱ ἐπικυρώσεις ἀντηλλάγησαν ἐπίσης ἐν Ἀθήναις τὴν 19 Ἰουν. (1 Ἰουλ.) 1853. σ. 342.

§ 52. Συνθήκη περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας μεταξὺ τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Ὁμοσπόνδων Πολιτειῶν τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, ὑπογραφεῖσα ἐν Λονδίνῳ τὴν 10/22 Δεκ. 1837, καὶ τῆς ὁποίας αἱ ἐπικυρώσεις ἀντηλλάχθησαν ἐπίσης ἐν Λονδίνῳ τὴν 13/25 Ἰουνίου 1838. σ. 353.

§ 53. Συνθήκη περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας μεταξὺ τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῆς Πρωσσίας, ἡ ὁποία ὑπεγράφη ἐν Ἀθήναις τὴν 31 Ἰουλ. (12 Αὐγ.) 1839, καὶ τῆς ὁποίας αἱ ἐπικυρώσεις ἀντηλλάχθησαν ἐπίσης ἐν Ἀθήναις τὴν 23 Νοεμβρίου (5 Δεκεμβρίου) τοῦ αὐτοῦ ἔτους. σ. 363.

§ 54. Συνθήκη περὶ ἐμπορίας μεταξὺ τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῆς Σαξωνίας, ὑπογραφεῖσα εἰς διπλοῦν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Δρέσδῃ, τὴν 12/24 Μαΐου 1841, καὶ τῆς ὁποίας αἱ ἐπικυρώσεις ἀντηλλάχθησαν ἐν Ἀθήναις τὴν 23 Ἰουν. (5 Ἰουλ.) τοῦ αὐτοῦ ἔτους. σ. 376.

§ 55. Συνθήκη περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας μεταξὺ τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασι-

λέως τῶν Βέλγων, ὑπογραφεῖσα ἐν Ἀθήναις τὴν 13/25 Σεπτεμβρ. 1840, καὶ τῆς ὁποίας αἱ ἐπικυρώσεις ἀντηλλάχθησαν ἐπίσης ἐν Ἀθήναις τὴν 19/31 Αὐγ. 1841. σ. 380.

§ 56. Πρόσθετος σύμβασις μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου, κλεισθεῖσα τὴν 24 Μαΐου (5 Ἰουνίου) 1856, τῆς ὁποίας αἱ ἐπικυρώσεις ἀντηλλάχθησαν ἐν Ἀθήν. τὴν 10/22 Ἰανουαρ. 1857. σ. 393.

§ 57. Ὑποοργικὴ διακήρυξις περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας μεταξὺ τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Μεγάλου Δουκὸς τοῦ Ὀλδεμβούργου, ὑπογραφεῖσα ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Ὀλδενβούργῳ τὴν 20 Ἀπριλίου (2 Μαΐου) 1842, καὶ τῆς ὁποίας αἱ ἐπικυρώσεις ἀντηλλάχθησαν τὴν 1/13 Ἰουνίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους. σ. 404.

§ 58. Συνθήκη ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας μεταξὺ τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῶν Κάτω Χωρῶν (Ὀλλανδίας), ὑπογραφεῖσα ἐν Ἀθήν. τὴν 10/22 Φεβρουαρίου 1843, καὶ τῆς ὁποίας αἱ ἐπικυρώσεις ἀντηλλάχθησαν ἐπίσης ἐν Ἀθήναις τὴν 15 Ἰουν. τοῦ αὐτοῦ ἔτους. σ. 415.

§ 59. Συνθήκη ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας μεταξὺ τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τοῦ Ἀνοβέρου, συνομολογηθεῖσα ἐν Ἀθήναις τὴν 29 Ἰανουαρ. (10 Φεβρ.) 1846, καὶ τῆς ὁποίας αἱ ἐπικυρώσεις ἀντηλλάχθησαν ἐπίσης ἐν Ἀθήναις τὴν 6/18 Ἀπριλ. τοῦ αὐτοῦ ἔτους. σ. 425.

§ 60. Συνθήκη περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Δανίας, ὑπογραφεῖσα ἐν Ἀθήναις τὴν 13/25 Δεκεμβρ. 1843, καὶ τῆς ὁποίας αἱ ἐπικυρώσεις ἀντηλλάχθησαν ἐπίσης ἐν Ἀθήναις 16/28 Δεκεμβρ. 1846. σελ. 436.

§ 61. Πρωτόκολλον τῆς μετὰ τῆς Πολιτείας Βρέμης ἀνταλλαγῆς τῶν ἐπικυρώσεων τῆς ἐν ἔτει 1843 τὴν 31 Μαΐου ἐν Ἀθήν. συνομολογηθείσης συνθήκης μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Ἀνσεατικῶν Πολιτειῶν σ. 442.

§ 62. Συνθήκη ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῶν ἐλευθέρων Ἀνσεατικῶν πόλεων Λυβέκης, Βρέμης, καὶ Ἀμβούργου τῆς 31 Μαΐου (12 Ἰουν.) 1843. σ. 444.

§ 63. Συνθήκη ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας μεταξὺ τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Μεγαλειοτάτου Αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ῥωσσιῶν, ὑπογραφεῖσα ἐν Ἀθήναις τὴν 12/24 Ἰουνίου 1850, καὶ τῆς ὁποίας αἱ ἐπικυρώσεις ἀντηλλάγησαν ἐπίσης ἐν Ἀθήν. τὴν 10/22 Σεπτ. τοῦ αὐτοῦ ἔτους. σ. 456.

§ 64. Πρωτόκολλον ὑπογραφὲν ἐν Ἀθήναις τὴν εἰκοστὴν πέμπτην Σεπτεμβρίου τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ ἔτ. ὑπὸ τῶν πληρεξουσίων τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ῥωσσίας, ὅπως ἀποτελέσῃ μέρος ἀναπόσπαστον τῆς κατὰ τὴν 12 Ἰουνίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους συνομολογηθείσης μεταξὺ τῶν δύω Κυβερνήσεων συνθήκης ἐμπορίας τε τε καὶ ναυτιλίας καὶ τοῦ ὁποίου αἱ ἐπικυρώσεις ἀντηλλάχθησαν ἐν Ἀθήν. τὴν 11 Ἰανουαρίου 1851. σ. 467.

§ 65. Συνθήκη ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας μεταξὺ τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος, καὶ τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῆς Σαρδηνίας, ὑπογραφεῖσα ἐν Ἀθήν. τὴν 19/31 Μαρτίου 1851, καὶ τῆς ὁποίας αἱ ἐπικυρώσεις ἀντηλλάγησαν ἐπίσης ἐν Ἀθήναις τὴν 3/15 Ἰουλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους. σ. 470.

§ 66. Σύμβασις πρόσθετος εἰς τὴν ἀπὸ 10/22 Φεβρ. 1843 μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τοῦ Βασιλείου τῶν Κάτω Χωρῶν συνθήκην ἐμπορίας τε καὶ ναυτιλίας, ὑπογραφεῖσα ἐν Ἀθήναις τὴν 18/30 Ἰουνίου 1851, ἧς αἱ ἐπικυρώσεις ἀντηλλάγησαν ἐπίσης ἐν Ἀθήν. τὴν 6/18 Ὀκτωβρ. τοῦ αὐτοῦ ἔτους. σ. 479.

§ 67. Συνθήκη περὶ διαδοχῆς εἰς τὸν Θρόνον τῆς Ἑλλάδος, καὶ τῆς Ἀντιβασιλείας τῆς Βασιλίσσης Ἀμαλίας, ὑπογραφεῖσα ἐν Λονδίνῳ τὴν 8/20 Νοεμβρ. 1852 μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῶν τεσσάρων Δυνάμεων Βαυαρίας, Γαλλίας, Μεγάλης Βρεττανίας, καὶ τῆς Ῥωσσίας, κυρωθεῖσα δὲ τὴν 28 Νοεμβρίου (10 Δεκεμβρίου) τοῦ αὐτοῦ ἔτους. σ. 481.

§ 68. Συνθήκη περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας μεταξὺ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ὀθωμ. Αὐτοκρατορίας ὑπογραφεῖσα ἐν Κανλιτζιᾷ τὴν 27 Μαΐου 1855 (24 τῆς Σελήνης τοῦ Ῥαμαζανίου 1271). καὶ τῆς ὁποίας αἱ ἐπικυρώσεις ἀντηλλάγησαν ἐπίσης ἐν Κανλιτζιᾷ τὴν 9 Ἰουλίου 1855, (6 Ζιλκαδὲ 1271). σ. 484.

§ 69. Σύμβασις κλεισθεῖσα τὴν 8/20 Ἀπριλίου 1856 (ἤτοι τὴν 15 τῆς Σελήνης Σαμπάν), μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῆς Ὀθωμαν. Αὐτοκρατορίας ἐν Κανλιντζιᾷ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, διὰ τὴν καταδίωξιν τῆς λῃστείας. σ. 495.

§ 70. Συνθήκη περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τοῦ Μεγάλου Δουκάτου τῆς Τοσκάνης ὑπογραφεῖσα τὴν 10/22 Ἀπριλίου 1856, καὶ κυρωθεῖσα τὴν 23 Μαΐου τοῦ αὐτοῦ ἔτους. σελ. 499.

§ 71. Κοινοποίησις περὶ τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Οὐϋρτεμβέργης συνθήκης, πραγματευομένης τὴν ἀκύρωσιν, μεταξὺ τῶν δύο

Ἐπικρατειῶν, των ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ὑπαρχόντων εἰσπράξεων, γνωστῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα droit d'aubaine (δικαίωμα εἰς τὸ κληρονομεῖν τοὺς ξένους), droit de détraction (δικαίωμα ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ὑπαρχόντων), impôt d'émigration (φόρος μεταναστεύσεως), καὶ ἄλλων τοιούτων. σ. 513.

§ 72. Δηλοποίησις περὶ τῆς μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Μεγάλου Δουκάτου τῆς Βάδης γενομένης συνθήκης, ἀφορώσης τὴν κατάργησιν τῶν ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ὑπαρχόντων λαμβανομένων δικαιωμάτων. σ. 515.

§ 73. Δηλοποίησις περὶ τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀνοβέρου συνθήκης, ἀφορώσης τὴν ἀκύρωσιν μεταξὺ τῶν δύω Ἐπικρατειῶν τῶν ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ὑπαρχόντων εἰσπράξεων. σ. 516.

§ 74. Δηλοποιησις περὶ τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Παυαρίας κλεισθείσης συνθήκης, ἀφορώσης τὴν πρὸς χάριν τῶν ἀμοιβαίων ὑπηκόων των ἀκύρωσιν τῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα «δικαίωμα ἐπὶ τοῦ κληρονομεῖν τοὺς ξένους, ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς ὑπαρχόντων κτλ.» γνωστῶν εἰσπράξεων. σ. 518.

§ 76. Δηλοποίησις περὶ τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Σαξωνίας κλεισθείσης συνθήκης, πραγματευομένης τὴν ἀκύρωσιν μεταξὺ τῶν δύο Ἐπικρατειῶν τῶν ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ὑπαρχόντων, ἐπὶ τοῦ κληρονομεῖν τοὺς ξένους, καὶ ἄλλων εἰσπράξεων. σ. 521.

§ 77. Δηλοποίησις περὶ τῆς γενομένης μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἑλβετίας συνθήκης, ἀφορώσης τὴν ἀκύρωσιν τῶν ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ὑπαρχόντων κτλ. δικαιωμάτων. σ. 523.

§ 78. Σύμβασις μεταξὺ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, καὶ τοῦ Βασιλείου τῶν Δύω Σικελιῶν, ἀφορῶσα τὴν ἀκύρωσιν μεταξὺ τῶν δύω ἐπικρατειῶν, τῶν ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ὑπαρχόντων, ἐπὶ τοῦ κληρονομεῖν τοὺς ξένους κτλ. εἰσπράξεων, καὶ τῆς ὁποίας αἱ ἐπικυρώσεις ἀντηλλάχθησαν ἐν Ἀθήναις τὴν 4/16 Αὐγούστου 1838. σ. 525.

§ 79. Σύμβασις μεταξὺ τῶν Κυβερνήσεων τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος, καὶ τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῆς Σαρδηνίας, περὶ ἀμοιβαίας ἀκυρώσεως τῶν ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ὑπαρχόντων καὶ λοιπῶν δικαιωμάτων, ὑπογραφεῖσα ἐν Ἀθήναις τὴν 22 Δεκεμβρ. 1838 (3 Ἰανουαρ. 1839) καὶ ἀνταλλαχθεῖσα ἐπίσης τὴν 7 Φεβρ. 1839. σ. 527.

§ 80. Διακήρυξις περὶ τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῆς Πρωσσίας συμβάσεως πραγματευομένης τὴν ἀκύρωσιν τῶν ἐπὶ τοῦ κληρονο-

κεῖν τοὺς ξένους καὶ ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ὑπαρχόντων εἰσπράξεων, γνωστῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα, droit d'aubaine (δικαίωμα εἰς τὸ κληρονομεῖν τοὺς ξένους), droit de détraction (δικαίωμα ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ὑπαρχόντων). σ. 529.

§ 81. Διακοίνωσις τοῦ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργείου πρὸς τὸν Κ. Πρέσβυν τῆς Μεγάλης Βρετανίας περὶ τοῦ, ὅτι οἱ Ἰόνιοι ὑπήκοοι κληρονομοῦσιν ἐλευθέρως ἐν Ἑλλάδι εἴτε ἐκ διαθήκης, εἴτε ἐξ ἀδιαθέτου. σ. 532.

§ 82. Σύμβασις μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας, ἀντικείμενον ἔχουσα τὴν κινητὴν περιουσίαν τῶν εἰς τ' ἀμοιβαῖα Κράτη ἀποβιούντων ὑπηκόων των, κλεισθεῖσα τὴν 31 Μαΐου 1856, καὶ κυρωθεῖσα τὴν 16 Αὐγ. τοῦ αὐτοῦ ἔτους. σ. 535.

§ 83. Δηλοποίησις περὶ ἐλευθέρας εἰσόδου τῶν ἐκ τῆς Ἑλλάδος προερχομένων ἐμπορικῶν πλοίων εἰς τοὺς λιμένας τοῦ Βασιλείου τῶν Δύω Σικελιῶν. σ. 538.

§ 84. Δηλοποίησις ὅτι γίνονται δεκτὰ καὶ εἰς τὸν λιμένα τοῦ Βρενδεσίου τὰ ἐκ τῆς Ἑλλάδος πλοῖα, ὅσα φέρουσι πραγματείας ἀνεπιδέκτους μολυσμοῦ. σ. 539.

§ 85. Δηλοποίησις ὅτι οἱ ἀποθνήσκοντες εἰς πλοῖα, ἀπερχόμενα εἰς τοὺς Αὐστριακοὺς λιμένας ἀπὸ ἄλλους, ὑποκειμένους εἰς κάθαρσιν, πρέπει νὰ ῥίπτωνται εἰς τὴν θάλασσαν, σ. 540.

§ 86. Δηλοποίησις περὶ ἀδείας ἐκκαθάρσεως ἐμπορικῶν πλοίων εἰς τὸ τῆς Ῥαγούζας τῆς Δαλματίας καθαρτήριον. σ. 541.

§ 87. Δηλοποίησις περὶ ἀπαγορεύσεως ξένου ἅλατος εἰς τοὺς Αὐστριακοὺς λιμένας. σ. 541.

§ 88. Δηλοποίησις περὶ τῶν παρὰ τῶν πλοίων τῶν ξένων Δυνάμεων πληρωτέων λιμενικῶν δικαιωμάτων. σ. 542.

§ 89. Δηλοποίησις περὶ τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῆς ἐλευθέρας πόλεως Βρέμης ψηφισθείσης ἀμοιβαιότητος περὶ τῶν λιμενικῶν δικαιωμάτων. σ. 545.

§ 90. Δηλοποίησις περὶ τῶν εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν Κράτος διὰ θαλάσσης διευθυνομένων. σ. 545.

§ 91. Δηλοποίησις περὶ τῶν δικαιωμάτων, εἰς τὰ ὁποῖα θέλουν ὑποβάλλεσθαι εἰς τὸ Ἰόνιον Κράτος τὰ Ἑλληνικὰ ἐμπορικὰ πλοῖα. σ. 546.

§ 92. Δηλοποίησις περὶ τῆς παρὰ τῆς Αὐστριακῆς Κυβερνήσεως ὡς πρὸς τὰ Ἑλληνικὰ ἐμπορικὰ πλοῖα παραδεχθείσης ἀμοιβαιότητος. σ. 547.

§ 93. Δηλοποίησις περὶ τῆς παρὰ τῆς Σουηκικῆς καὶ Νορβεγικῆς Κυβερνήσεως ὡς πρὸς τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα παραδεχθείσης ἀμοιβαιότητος. σ. 547.

§ 94. Γνωστοποίησις περὶ τῶν παρὰ τῶν Τοσκανικῶν πλοίων πληρωτέων λιμενικῶν δικαιωμάτων. σ. 518.

§ 95. Δηλοποίησις περὶ ἀμοιβαιότητος ὡς πρὸς τὰ ὑπὸ σημαίαν τῆς Αὐτοῦ Αὐτοκρατορικῆς Μεγαλειότητος Πασῶν τῶν Ῥωσσιῶν πλοῖα. σ. 548.

§ 96. Δηλοποίησις περὶ τῆς μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Κάτω Χωρῶν ἀμοιβαιότητος περὶ τὰ λιμενικὰ δικαιώματα. σελ. 549.

§ 97. Δηλοποίησις περὶ τῶν δικαιωμάτων, εἰς τὰ ὁποῖα θέλουν ὑποβάλλεσθαι, εἰς τοὺς Ἑλληνικοὺς λιμένας, τὰ πλοῖα τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Δανίας. σ. 550.

§ 98. Δηλοποίησις περὶ συνθήκης γενομένης μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἐλευθέρας πόλεως Λυβέκης, περὶ ἀμοιβαιότητος τῶν λιμενικῶν δικαιωμάτων. σ. 550.

§ 99. Δηλοποίησις περὶ ἀμοιβαιότητος λιμενικῶν δικαιωμάτων μεταξὺ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Βορείου Ἀμερικῆς. σ. 551.

§ 100. Δηλοποίησις περὶ τῆς ἐν Σαρδηνίᾳ ἐξομοιώσεως τῶν ξένων πλοίων μὲ τὰ ὑπὸ Σαρδηνιακὴν σημαιαν ὡς πρὸς τὴν κατάργησιν διαφόρων δικαιωμάτων. σ. 552.

§ 101. Δηλοποίησις περὶ τῆς ἐλευθέρας κοινωνίας τῶν ἐκ τῆς Ἑλλάδος εἰς Σουηκίαν καὶ Νορβεγίαν περιεχομένων πλοίων. σ. 553.

§ 102. Δηλοποίησις περὶ ἀπαλλαγῆς παντὸς λιμενικοῦ καὶ θαλασσοπλοϊκοῦ δικαιώματος, τῶν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος προσορμιζομένων Σαρδηνιακῶν πλοίων, καὶ τ' ἀνάπαλιν, Ἑλληνικῶν εἰς τὸ Σαρδηνιακὸν Κράτος. σ. 553.

§ 103. Ἐγκύκλιος περὶ ἀφομοιώσεως τῶν πλοίων τοῦ Βασιλείου τῆς Πορτογαλλίας εἰς τοὺς Ἑλληνικοὺς λιμένας μὲ τὰ ἐγχώρια, ὡς πρὸς τὴν ἐπιβολὴν καὶ ἀπότισιν τῶν ὑγειονομολιμενικῶν δικαιωμάτων. σ. 555.

§ 104. Δηλοποίησις περὶ ἰσχύος τῶν ξένων διαβατηρίων κατὰ τὰς ἐπαρχίας τῆς Αὐστρίας. σ. 555.

§ 105. Δηλοποίησις περὶ ἀφομοιώσεως τῶν πλοίων τοῦ Βασιλείου τῶν Δύω Σικελιῶν εἰς τοὺς Ἑλληνικοὺς λιμένας μὲ τὰ ἐγχώρια, ὡς πρὸς τὴν ἀπότισιν τῶν ναυτιλιακῶν δικαιωμάτων. σ. 556.

§ 106. Διάταγμα περὶ χαιρετισμοῦ τῶν πλοίων τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῶν Δύω Σικελιῶν κατὰ τὰς Βασιλικὰς ἑορτάς. σελ. 556.

§ 107. Ἐγκύκλιος περὶ ἀμοιβαίας πληρωμῆς λιμενικῶν δικαιωμάτων μεταξὺ τῶν Ἑλληνικῶν καὶ Μεκλεμβουργικῶν πλοίων. σελ. 557.

§ 108. Πρᾶξις τῆς Γερουσίας τοῦ Ἡνωμένου Κράτους τῶν Ἰονίων Νήσων περὶ τοῦ, ὅτι οἱ ὑπήκοοι τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος διαδέχονται ἐκ διαθήκης ἢ ἐξ ἀδιαθέτου Ἰόνιον ὑπήκοον ἢ ἀλλοδαπὸν ἐν τῷ Ἰονίῳ Κράτει. σ. 558.

§ 109. Σύμβασις μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Γαλλίας διὰ τὴν διαβίβασιν τῶν ἀνταποκρίσεων, κλεισθεῖσα ἐν Παρισίοις τὴν 21 Δεκεμβρίου 1837 (2 Ἰανουαρίου 1837), καὶ κυρωθεῖσα ἐν Ἀθήναις τὴν 23 Ἰανουαρ. 1838. σ. 560.

§ 110. Διάταγμα περὶ ταχυδρομικῆς συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Γαλλίας. σ. 569.

§ 111. Διάταγμα περὶ δικαιώματος τῶν γραμμάτων, τῶν πεμπομένων ἀπὸ Πειραιᾶ εἰς Σύραν καὶ τ' ἀνάπαλιν διὰ τῶν Γαλλικῶν ἀτμοπλοίων. σ. 573.

§ 112. Διάταγμα περὶ τῆς μετακομίσεως γραμμάτων, δειγμάτων, πραγματειῶν, ἐφημερίδων, καὶ ἄλλων ἐντύπων διὰ τῶν Γαλλικῶν ἀτμοπλοίων. σ. 574.

§ 113. Νόμος περὶ τῆς μεταξὺ τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἑταιρίας τῶν Ἐθνικῶν Διαπορθμεύσεων συνομολογηθείσης ταχυδρομικῆς συμβάσεως. σ. 575.

§ 114. Ταχυδρομικὴ σύμβασις μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἑταιρίας τῶν Ἐθνικῶν Διαπορθμεύσεων. σ. 576.

§ 115. Ταχυδρομικὴ σύμβασις μεταξὺ τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Μεγαλειοτάτου Αὐτοκράτορος Πασῶν τῶν Ρωσσιῶν, ὑπογραφεῖσα ἐν Ἀθήναις τὴν 25 Αὐγ. 1848, καὶ τῆς ὁποίας αἱ ἐπικυρώσεις ἀντηλλάγθησαν ἐπίσης ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Νοεμβρ. τοῦ αὐτοῦ ἔτους. σ. 583.

§ 116. Ταχυδρομικὴ σύμβασις μεταξὺ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Αὐστριακῆς Αὐτοκρατορίας, κλεισθεῖσα τὴν 27 Νοεμβρ. 1850, ἧς αἱ ἐπικυρώσεις ἀντηλλάγησαν ἐν Ἀθήναις τὴν 10/22 Ἰουνίου 1852. σ. 590.

§ 117. Ταχυδρομικὴ σύμβασις μεταξὺ τῆς γενικῆς διευθύνσεως τῶν ταχυδρομείων τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, καὶ τῆς ἑται-

ρίας τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ καὶ Βασιλικοῦ Αὐστριακοῦ Λόϋδ τοῦ προνομιούχου, εἰς Τεργέστην. σ. 604.

§ 118. Νόμος περὶ τῆς συνομολογηθείσης μεταξὺ τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἑταιρίας τοῦ Παπαγιάννη καὶ Μουσαμπίνη συμβάσεως ἀτμοπλοϊκῆς συγκοινωνίας. σ. 614.

§ 119. Σύμβασις μεταξὺ τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἐν Λιβερπούλῃ ἀτμοπλοϊκῆς Ἑταιρίας, τῆς διευθύνσεως ὑπὸ τῶν ΚΚ. Παπαγιάννη καὶ Μουσαμπίνη. σ. 615.

§ 120. Εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ Κου Ἀξελοῦ ἐκδοθέντα Πίνακα εὕρηνται αἱ ἑξῆς νομοθετικαὶ περὶ συνθηκῶν πράξεις.

§ 121. Περὶ φιλίας καὶ συμμαχίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βαυαρίας. Συν. ά Νοεμβρ. 1832. Δηλ. 28 Μαΐου 1833 σ. 125 (1).

§ 122. Περὶ στρατολογίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βαυαρίας. Συν. ά Νοεμβρ. 1832, 1833 σ. 133. — Ἐπισυνάπτεται πίναξ τῆς μισθοδοσίας καὶ τοῦ ἱματισμοῦ. 1833, σ. 144.— Τροπολογία δύω ἄρθρων τῆς συνθήκης ταύτης, περὶ τοῦ ὅτι δὲν ἀπαρτίζουν σῶμα αὐτοσύνταχτον καὶ εἰς ποίους νόμους ὑπόκεινται. Δηλ. 6 Φεβρ. 1834, σ. 62.

§ 123. Περὶ ἀποστολῆς ἐπικουρικοῦ σώματος ἐν Ἑλλάδι, μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βαυαρίας. Συν. 9 Δεκ. 1832, 1833, σ. 157. — Κανονισμὸς τῶν χορηγημάτων εἰς τὸ σῶμα τοῦτο, πρόσθετος εἰς τὴν συνθήκην. 1833, σ. 167.

§ 124. Περὶ ναυτιλίας καὶ ἐμπορίας μεταξὺ Ἑλλλάδος καὶ Αὐστρίας, 4 Μαρτ. 1835 ἐκδ. δευτ. πάρ. φυλ. σ. 20.— Προσθήκη εἰς τὸ ἄρθρον 3 περὶ τῶν πολεμοφοδίων. Δηλ. 7 Ἀπριλίου 1836, σ. 59.— Ἑρμηνεία τοῦ ἄρθρου XI τῆς αὐτῆς Δηλ. 16 Δεκεμβρ. 1838, σ. 215.

Σουηδίας καὶ Νορβεγίας. 22 Νοεμβρ. 1836. Πρᾶξις πρόσθετος 26 Ἰουλ. 1837, 1838, σ. 103 καὶ 15 Ὀκτ. 1852. Δημοσίευσις 1853, σ. 271.

Ἀγγλίας. 22 Σεπτ. 1837, 1838, σ. 29.

Ἀμερικῆς βορ. 10 Δεκ. 1837, 1838, σ. 169.

Πρωσσίας. 3 Ἰουλ. 1839, 1840, σ. 4.

Σαξωνίας. 12 Μαΐου 1841, σ. 120.

Βελγίου. 13 Σεπτ. 1840, 1841, σ. 146.

---

(1) Ὁ τελευταῖος ἀριθμὸς σημαίνει τὴν σελίδα τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως τοῦ ἔτους, οὗ ὁ ἀριθμὸς προηγεῖται.

Ὀλδενβούργου. 20 Ἀπριλ. 1842, σ. 120.
Ὀλλανδίας. 10 Φεβρ. 1843, σ. 122. — Προσθήκη διατάξεων τινῶν, 18 Ἰουν. 1851, σ. 173
Ἀννόβερ. 29 Ἰαν. 1846, σ. 36.
Δανίας. 31 Νοεμβρ. 1843 ἐδημοσιεύθη 1847, σ. 1.
Ἀνσεατικὴ καὶ Πολ. Βρέμης. 31 Μαΐου 1843, ἐδημοσιεύθη 1847, σ. 38.
Ῥωσσίας. 12 Ἰαν. 1850, σ. 339. — Πρωτόκολλον ἐπεξεγηματικὸν καὶ συμπληρωτικῶν διατάξεων τινῶν τῆς συνθήκης ταύτης, 11 Σεπτ. 1850, δημοσίευσις 23 Φεβρ. 1851, σ. 16.
Σαρδηνίας. 9 Μαρτ. 1851, σ. 127.

§ 125. Περὶ διαδοχῆς τοῦ Θρόνου καὶ ἀντιβασιλείας τῆς βασιλίσσης Ἀμαλείας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀγγλίας, Γαλλίας, Ῥωσσίας καὶ Βαυαρίας, 8 Νοεμ. 1852, δημοσίευσις 153, σ. 303.

§ 126. Σύμβασις περὶ ἀκυρώσεως τῶν ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ὑπαρχόντων εἰσπράξεων γνωστῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα (droit d'aubaine) δικαιωμάτων εἰς τὸ κληρόνομεῖν τοὺς ξένους (droit de detraction) τῶν δικαιωμάτων ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ὑπαρχόντων (impot d'émigration), τῶν φόρων μεταναστεύσεως κλ. μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ:
Οὐϋτεμβέργ. Συνθ. 4 Μαΐου 1834, σ. 283.
Σαξωνίας. 17 Δεκ. 1833, 1836, σ. 294.
Βαυαρίας. 1 Ἰανουαρ. 1836, σ. 26.
Ἀννόβερ. 25 Ἀπρ. 1835 ἐκδ. δευτ. σ. 56.
Βάδης (Δουκ.) 28 Ἰουν. 1835 ἔκδ. δευτ. σ. 3.
Ἑλβετίας. 12 Ἰουν. 1837, σ. 181.
Σικελίας. 28 Μαρτ. 1838, σ. 163.
Σαρδηνίας. 22 Δεκ. 1838, 1839, σ. 30.
Πρωσσίας. 21 Ἰουν. 1839, σ. 67.

§ 127. Σύμβασις μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας περὶ τῶν κτημάτων τῶν ὀθωμανῶν καὶ περὶ βακουφίων εἰς:
Θήβας. 3 Σεπτ. 1837, 1838, σ. 45.
Εὔβοιαν καὶ Ἀττικήν. 25 Μαρτ. 1835. Δ. 26 Ἀπρ. 1838, σ. 69, 18 Φεβρ. 1844, σ. 54.
Φθιώτιδα. 18 Φεβρ. 1844, σ. 54.

§ 128. Σύμβασις περὶ ἀμοιβαιότητος ὑγειονομολιμενικῶν καὶ ἀγκυροβολίας δικαιωμάτων κλ. μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ:
Ἰονικοῦ Κράτους. 3 Ἰανουαρ. 1835. σ. 19.
Αὐστρίας. 20 Ἰανουαρ. 1035, σ. 19.

Σουηδίας καὶ Νορβηγίας. 6 Φεβρ. 1835, σ. 44.
Τοσκάνης. 13 Μαρτ. 1835, σ. 59.
Ὀλανδίας. 19 Ἀπριλ. 1835, σ. 75.
Δανίας. 11 Μαΐου 1835, σ. 152.
Βρέμης. 22 Ἰουν. 1842 ἐκδ. δευτ. σ. 20.
Ῥωσσίας. 3 Ἀπριλ. 1835 ἐκδ, δευτ. σ. 78.
Λυβέκης (Lubeck). 11 Νοεμβρ. 1835 ἐκδ. δευτ. σ. 78.
Ἀμβούργου. 10 Ὀκτ. 1836, σ. 307.
Ἀννόβερ. 20 Νοεμβρ. 1836, σ. 389.
Ἀμερικῆς (βορείου). 25 Φεβρ. 1837, σ. 39.
Ἀμερικῆς (ἀρκτώας). 9 Μαρτ. 1837, σ. 49.
Σαρδηνίας. 6 Μαρτ. 1839, σ. 31.
Ἰσπανίας. 29 Νοεμβρ. 1852, σ. 631.
Πορτογαλλίας. 29 Μαΐου 2854, σ. 285.

§ 129. Σύμβασις ταχυδρομικὴ μεταξὺ Ἑλλάδος καί:
Γαλλίας. 2, 23 Ἰανουαρ. 1838, σ. 63.– Πρόσθετος 20 Μαΐου 1844, σ. 183.
Ῥωσσίας. 25 Αὐγ. 1848, δημοσίευσις 1849, σ. 9.
Αὐστρίας. 27 Νοεμβρ. 1850, δημοσ. 1852, σ. 149.

§ 129². Ἡ τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Αὐστρίας, τοῦ 1835. — Ἡ μετὰ τῆς Ἀγγλίας τοῦ 1838.—Ἡ μετὰ τῆς Σουηδίας τοῦ 1852, χορηγοῦσιν ἀστυκὰ δικαιώματα. (Πρλ. Ἔφφτερ ὑπὸ Διομ. σ. 133).
§ 129³. Πρλ. καὶ τὴν ἐν σελ. 193 τοῦ 1856 συνθήκην.

Γενικά τινὰ ζητήματα.

§ 130. Κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ συντάγματος, τὸ στέμμα μόνον δύναται νὰ συνομολογήσῃ συνθήκας· ἀλλ' ἐπειδὴ μόνη ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία δύναται νὰ ἐπιβάλῃ φόρους, ὀρθὴ ἐκ τούτου προκύπτει ἡ διάταξις ὅτι πᾶσα συνθήκη ὁπωσδήποτε τὴν πολιτείαν ἢ τοὺς πολίτας βαρύνουσα νὰ μὴ δύναται νὰ περιβληθῇ πλήρες τὸ κῦρος, ἐὰν μὴ σύμπασα ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία συναινέσῃ (1).

Αἱ βουλαὶ δὲ δεν δύνανται νὰ επιφέρωσιν εἰς τὰς συνθήκας τροπολογίας, ὡς δύνανται νὰ πράξωσιν εἰς τὰ ἄλλα νομοσχέδια; αἱ Βουλαί, καίτοι μὴ δυνάμεναι νὰ τροπολογήσωσι τὴν συνθήκην

(1) Περὶ κηρύξεως πολέμου, συνομολογήσεως συμμαχιῶν κλ. ὅρα Σαριπόλου Πραγμ. περὶ συντάγματος σ. 569—571 ἐπ.

καθ' ἑαυτὴν, διότι εἰς τὸν Βασιλέα ἀνέθετο τὸ σύνταγμα τὸ δικαίωμα τοῦ συνθηκολογεῖν, δύνανται ὅμως νὰ προτείνωσιν ὅσας νομίζωσιν ἀναγκαίας τροπολογίας, καὶ νὰ διαβιβάσωσιν αὐτὰς εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως νέαι καταβληθῶσι προσπάθειαι ἵνα συνταχθῇ νέα συνθήκη κατὰ τοὺς ὅρους, οὓς ἐπέδειξαν (1) αἱ Βουλαί. (Σαρ. περὶ συντ. σ. 568).

§ 131. Ὑποχρεωτικὴ δύναμις τῶν συνθηκῶν κατὰ τὸ ἀλληλεθνὲς δίκαιον· ὅρα Ἔρφτ. § 81.

§ 132. Τίνες αἱ ἐν τῷ ἀλληλεθνεῖ δικαίῳ ὑπαγόμεναι συνθῆκαι. Ὅρα Ἔφφτ. § 82·

§ 133. Οὐσιώδεις τῶν ἀλληλεθνῶν συνθηκῶν ὅροι (2)· ά) θεμιτὴ αἰτία· (Ἐφφτ. § 83)— β') ἱκανότης τοῦ διατιθέναι (αὐτ. § 84)·— γ') ἐλευθέρα βούλησις (αὐτ. § 85).

§ 133². Οὐσιώδης τύπος τῶν συνθηκῶν. (αὐτ. § 87).

§ 133³. Τρίτων σύμπραξις κατὰ τὴν συνομολόγησιν συνθηκῶν. (αὐτ. § 88).

§ 133⁴. Γενικὴ τῶν συνθηκῶν δύναμις. (αὐτ. § 94).

§ 134. Περὶ ἀνταλλαγῆς ἢ παραχωρήσεως χώρας, καὶ περὶ εἰσόδου ξένου στρατοῦ, ὅρα ὅσα ἐκθέτει ὁ Κος Σαρίπολος ἐν § 13 τῆς Πραγματείας αὐτοῦ τὰ τῶν ἐθνῶν νόμιμα, καὶ σ. 567 ἐπ. τῆς περὶ συντάγ. Πραγματείας τοῦ ἰδίου. Προσέτι, Εὐρ. Δαλλ. λ. Lois ἀριθ. 94 ἐπ.

§ 135. Αἱ συνθῆκαι πῶς ἀκυροῦνται; ἰδίως, ἐκραγέντος τοῦ πολέμου, ἀκυροῦνται; Ἴδε Σαριπόλου τὰ τῶν ἐθνῶν νόμιμα τ. 2 σ. 359 σημ. β', § 160, 222.

Περὶ τοῦ πῶς ματαιόνονται ἐν γένει αἱ συνθῆκαι, ὅρα προσέτι Δαλλ. λ. Lois ἀρ. 98 καὶ Ἐφφτέρου μετάφρ. § 99.

§ 136. *Συνθῆκαι τροποποιοῦσαι τὴν νομοθεσίαν.* — Αἱ πρὶν τοῦ συντάγματος συνθῆκαι εἶναι ἰσχυραὶ καίτοι περιέχουσαι διατάξεις, τροποποιούσας τὴν Ἑλλην. Νομοθεσίαν.

Ἀπόφ. Ἐπειδὴ ἡ Μικτὴ Ἐπιτροπὴ ἀπεποιήθη νὰ ἀναβάλῃ τὴν ἐκδίκασιν τῆς μεταξὺ Γεωργίου Μωραΐτου καὶ Βάσου Μαυροβου-

---

(1) Ἀλλ' ἂν τὸ συνθηκολογοῦν κράτος δὲν ἐνδώσῃ; Τοιαύτης φύσεως ζήτημα ἀνεφύη εἰς τὴν Νομοθ. Συνέλευσιν τῆς Γαλλίας κατὰ τὴν 30 Δεκεμβρ. 1850.

(2) Πρλ. καὶ τὸ σύγγραμμα τοῦ Κου Σαριπόλου «Τὰ τῶν ἐθνῶν νόμιμα» § 141 ἐπ.

νιώτου διαφορᾶς μετὰ τὴν περὶ ἀδείας κλητεύσεως, ὑπ' ἀριθ. 29 π. ἔ. ἀπόφασιν τοῦ Ἀρ. Πάγου, ἂν καὶ τακτικῶς κοινοποιηθεῖσαν εἰς αὐτὴν, αἱ πράξεις τὰς ὁποίας ἡ ῥηθεῖσα Μικτὴ Ἐπιτροπὴ ἐξέδωκεν ἐπὶ τῆς ῥηθείσης δίκης, μετὰ τὴν πρὸς αὐτὴν κοινοποίησιν τῆς ῥηθείσης ἀποφάσεως τοῦ Ἀρ. Πάγου εἶναι ἄκυροι κατὰ τὸ 5ον ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 2 Ὀκτ. 1836 Β. διαταγ.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἄρθ. 4 καὶ 5 τῆς ἀπὸ 18 Φεβρ. 1844 συμβάσεως ἡ προκειμένη δίκη, τῆς ὁποίας ἀντικείμενον εἶναι τίς ὁ ἀρχαιότερος ἀγοραστὴς τῶν χωρίων Φραντζῆ καὶ Βαρδάτων, ὑπάγεται ῥητῶς εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἐπειδὴ καθ' ἣν ἐποχὴν συνωμολογήθη ἡ σύμβασις αὕτη, ὁ Βασιλεὺς εἶχεν ἀπόλυτον νομοθετικὴν δύναμιν τοῦ συνθηκολογεῖν· ὁ μόνος δὲ ὅρος τὸν ὁποῖον αὐτὸς ὁ Βασιλεὺς εἶχε θέσει εἰς τὴν νομοθετικὴν αὐτοῦ ἐξουσίαν, ἦτο νὰ ἀκροάζηται προηγουμένως τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας· ὅθεν πᾶσα συνθήκη συντεθειμένη τότε τοιουτοτρόπως παρὰ τοῦ Βασιλέως, καὶ γενομένη κατὰ τοὺς συνήθεις περὶ συνθηκῶν τύπους, καίτοι περιέχουσα διατάξεις τροποποιούσας τὴν Ἑλληνικὴν νομοθεσίαν, εἶχε κῦρος καὶ ἰσχὺν ἔχει ἐπομένως καὶ ἡ παροῦσα σύμβασις ἐπικυρωθεῖσα παρὰ τοῦ Βασιλέως, ἀκουσθείσης τῆς γνώμης τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, καὶ καταρτισθεῖσα κατὰ τοὺς εἰς τὰς μετὰ τῆς Ὀθωμανικῆς Πόρτας συνθήκας τηρουμένους τύπους· ἂν ὅμως δὲν ἐδημοσιεύθη διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, εἰμὴ ἀφοῦ εἰσήχθη εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ Συνταγματικὸν Πολίτευμα, δὲν ἕπεται ὅτι στερεῖται τοῦ κύρους αὐτῆς, ὡς μὴ ὑποβληθεῖσα δῆθεν εἰς τὰς Βουλὰς κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθ. 25 τοῦ συντάγματος, ὡς διϊσχυρίζονται οἱ πληρεξούσιοι τοῦ Γεωργίου Μωραΐτου, διότι ἂν μόνη ἡ δημοσίευσις παρέχῃ ἀληθῶς νόμιμον ὕπαρξιν εἰς τοὺς Νόμους καὶ τὰ διατάγματα, ἡ ἀρχὴ ὅμως αὕτη δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὰς συνθήκας αἵτινες διὰ τὴν φύσιν αὐτῶν, ὅταν δὲν ὑπῆρχον συνταγματικοὶ περιορισμοὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συνομολογήσεως αὐτῶν, λαμβάνουν νόμιμον ὕπαρξιν, καὶ γεννοῦν ἀμοιβαίας ὑποχρεώσεις, ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς ὁριστικῆς ὑπογραφῆς αὐτῶν, ὑπὸ τῶν πληρεξουσίων τῶν συμβαλλομένων ἐπικρατειῶν, ἡ δὲ δημοσίευσίς των δὲν εἶναι ἄλλο εἰμὴ μέρος τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν καθιστῶσα ταύτας ὑποχρεωτικὰς διὰ τοὺς ἰδιώτας καὶ τὰ δικαστήρια. Διὸ λαβοῦσα ἡ παροῦσα σύμβασις τὴν νόμιμον αὐτῆς ὕπαρξιν παρὰ τοῦ Συντάγματος, δὲν ὑπέκειτο βεβαίως ὅτε ἐδημοσιεύθη εἰς τοὺς ὅρους αὐτοῦ τοὺς ἀφορῶντας μόνον τὰς μελλούσας συνθήκας, καὶ μὴ δυναμένους νὰ ἔχωσιν ἀναδρομικὰ ἀποτελέσματα, εἰς τὰς ἤδη

κλεισθείσας καὶ ἐπικυρωθείσας συνθήκας, χωρὶς νὰ παραβιασθοῦν κεκτημένα δικαιώματα τῶν ξένων ἐπικρατειῶν.

Ἐπειδὴ ἡ μνασθεῖσα σύμβασις ὑπάρχει νομίμως δημοσιευμένη διὰ τοῦ ἀπὸ 25 Ἀπριλ. 1844 ὑπ' ἀριθ. 12 φύλλου τῆς ἐφημερ. τῆς Κυβερνήσεως, δὲν ἀπῃτεῖτο δὲ ἰδιαίτερον διάταγμα, ὁρίζον ῥητῶς τὴν δημοσίευσιν αὐτῆς, καθὼς διϊσχυρίσθησαν οἱ πληρεξούσιοι τοῦ Γεωργίου Μωραΐτου, ὡς περιεχομένης σιωπηλῶς τῆς ἐντολῆς ταύτης εἰς τὸ δημοσιευθὲν ἀπὸ 27 Φεβρ. τοῦ αὐτοῦ ἔτους, δι' οὗ ἐπιφορτίζεται ὁ πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τὴν ἐπικύρωσιν αὐτῆς, διότι ἡ ἐπικύρωσις συνεπάγει τὴν ἐκτέλεσιν, ἥτις δὲν δύναται νὰ γείνῃ ἄνευ τῆς δημοσιεύσεως.

Ἐπειδὴ ἡ πρόκλησις εἰς ἀγωγὴν καὶ τοῦ προκαλουμένου ἡ ἀγωγὴ ἀποτελοῦσι δίκας παντάπασιν ἑτεροειδεῖς καὶ χωριστάς, καὶ ἐπειδὴ ὁ προκαλούμενος διατηρεῖ ὅλα τὰ δικαιώματα ἐνάγοντος ἐνεργηθησόμενα, οὐχὶ ὅταν προτείνῃ ἔνστασιν κατὰ τῆς προκλήσεως, ἀλλ' ὅταν κινῇ τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ· εἶναι ἑπομένως προφανὲς ὅτι ἡ ἀπόφασις τοῦ ἐνταῦθα Ἐρετείου περὶ τῆς προκλήσεως εἰς ἀγωγὴν, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ οὐδεμίαν ἐπιῤῥοὴν εἰς τὸν προκείμενον κανονισμὸν τῆς ἁρμοδιότητος, καὶ διὰ τοῦτο ἡ προτεινομένη ἔνστασις τοῦ δεδικασμένου εἶναι ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ ἡ πρὸς τὰ φιλονεικούμενα κτήματα ἁρμοδιότης τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς ἀφορᾷ τὸ ἀντικείμενον καὶ οὐχὶ τὰ πρόσωπα τῆς δίκης, δὲν ἐπλάσθη δὲ ἐπὶ σκοπῷ τῆς ὠφελείας τῶν δικαζομένων, ὥστε νὰ δύνανται οὗτοι νὰ παραιτηθῶσι τῶν προτερημάτων αὐτῆς, ἀλλὰ κατασταθεῖσα ἀντικείμενον συνθήκης μεταξὺ δύω Ἐπικρατειῶν, θεωρεῖται διὰ τοῦτο ὑπαγορευθεῖσα ἀπὸ λόγους δημοσίου συμφέροντος, καὶ ὑποβληθεῖσα εἰς δεσμὸν, τὸν ὁποῖον ἡ μὲν ἰδιωτικὴ θέλησις δὲν δύναται νὰ διαῤῥήξῃ, ἡ δὲ Ἑλλ. Κυβέρνησις ὑποχρεοῦται νὰ διατηρήσῃ διὰ τῶν δικαστηρίων της.

Ἐπειδὴ ἑπομένως καὶ ἂν ἔγεινε μεταξὺ τῶν δικαζομένων προσώπων συνάλλαγμα παρεκτάσεως δικαιοδοσίας ἐνώπιον τοῦ ἐν Λαμίᾳ Πρωτοδικείου διὰ νὰ δικάσῃ τὴν προκειμένην δίκην, μὴ ὑπαγομένην εἰς αὐτὸ λόγῳ τοῦ ἀντικειμένου αὐτῆς, τὸ τοιοῦτον συνάλλαγμα εἶναι διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους ἄκυρον καὶ παράνομον καὶ δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν διὰ νὰ κανονισθῇ ἡ μεταξὺ τοῦ δικαστηρίου ἐκείνου τῆς καὶ Μικτῆς Ἐπιτροπῆς ἀμφισβητουμένη ἁρμοδιότης. Απ. πολ. Αρ. Π. 16 τοῦ 1845.

§ 137. *Δημοσίευσις.—Διάταγμα.—Ἰσχὺς συνθηκῶν.*—Διὰ

τὴν δημοσίευσιν τῶν συνθηκῶν (1) δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐκδοθῇ ἰδιαίτερον διάταγμα. Απ. πολ. Αρ. Πάγου 16 τοῦ 1845, ἣν ἐν τῷ ἀνωτ. § 136.

— Αἱ συνθῆκαι δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ δημοσιεύωνται· λαμβάνουν δὲ τὸ κῦρός των ἀπὸ τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν ὑπογραφῶσιν. Απ. πολ. Αρ. Π. 16 τοῦ 1845.

— Αἱ μεταξὺ δύο Κυβερνήσεων συνθῆκαι δὲν λαμβάνουσιν ὑποχρεωτικὴν ἰσχὺν, ὡς πρὸς τοὺς ὑπηκόους των, εἰμὴ ἀπὸ τῆς εἰς αὐτοὺς γνωστοποιήσεώς των. Απόφ. πολ. Αρ. Π. 213 τοῦ 1849, φέρουσα.

Απόφ. Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον Ναυπλίας διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του παραδέχεται ὅτι ἡ παρὰ τοῦ Μαρκάκη ἐξ Ὀθωμανοῦ κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1830 γενομένη ἀγορὰ τοῦ ἐν Πειραιεῖ κειμένου γηπέδου εἶναι κατὰ τὸ ἰσχύον ἐν Ἑλλάδι δίκαιον νόμιμος, διότι ἡ Ἀττικὴ ὑπῆρχε τότε ὑπὸ τὸ κράτος τῶν Ἑλλην. νόμων, ἀφοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 3 Φεβρ. 1830 πρωτοκόλλου τῶν τριῶν προστατίδων δυνάμεων ἡ μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Ὀθωμανῶν εἰρήνη ἔμελλε ν' ἀποκατασταθῇ ἀφ' ἧς στιγμῆς αἱ Κυβερνήσεις τῶν δύο διαμαχομένων ἐθνῶν ἤθελον λάβει γνῶσιν τοῦ αὐτοῦ πρωτοκόλλου, δι' οὗ προσδιωρίσθησαν τὰ ὅρια τῆς Ἑλλην. Ἐπικρατείας καὶ συμπεριελήφθη ἐν αὐτῇ καὶ ἡ Ἀττικὴ, αἱ δὲ Κυβερνήσεις ἔλαβον γνῶσιν τοῦ εἰρημένου πρωτοκόλλου κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, ἐπὶ δὲ τῇ βάσει ταύτῃ δικάζον καὶ ἐφαρμόζον τοὺς πολιτικοὺς τῆς Ἑλλάδος νόμους, παραδέχεται, ὡς ἐῤῥέθη, ὡς ἰσχυρὰν καὶ νόμιμον τὴν ἀγορὰν τοῦ Μαρκάκη.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς περὶ ἰσχύος τῶν νόμων ἀρχὰς τοῦ δικαίου, αἱ μεταξὺ δύο Κυβερνήσεων συνθῆκαι δὲν λαμβάνουσι διὰ τοὺς ὑπηκόους των ὑποχρεωτικὴν ἰσχυν καὶ δύναμιν εἰμὴ ἀφ' ἧς στιγμῆς αἱ συνθῆκαι γνωστοποιηθῶσιν εἰς αὐτούς· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου οὔτε παραδέχεται τὸ ἐφετεῖον, οὔτε ὑπάρχει βεβαίωσις, ὅτι καθ' ἣν στιγμὴν ἔλαβε χώραν ἡ τοῦ Μαρκάκη ἀγοραπωλησία, τὸ εἰρημένον πρωτόκολλον εἶχε γνωστοποιηθῇ εἰς τοὺς κατοίκους τῆς Ἀττικῆς, οὐδὲ βεβαιοῦται ὅτι τὸ πρωτόκολλον τοῦτο ἐξετελέσθη καὶ πότε. οὐδὲ ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἡ Ἀττικὴ μετέβη πραγματικῶς ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως, ἢ ὅτι κατέστησαν ὑποχρεωτικῶς διὰ τοὺς κατοίκους τῆς ἐπαρχίας ταύ-

(1) Δαλλ. λέξ. Lois § 91 Σαριπ. περὶ συντάγ. σ. 568 ἐπ.

τις οἱ Ἑλληνικοὶ νόμοι δυνάμει τοὐλάχιστον προκηρύξεως τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως· ἄρα τὸ ἐφετεῖον ἐφαρμόζον ἐπὶ τῆς προκειμένης τοῦ Μαρκάκη ἀγοραπωλησίας τοὺς Ἑλλην. νόμους, ἐπὶ τῇ βάσει μόνον τῆς ὑπάρξεως τοῦ πρωτοκόλλου, προσέβαλε προφανῶς τὴν εἰρημένην ἀρχὴν τοῦ δικαίου καὶ ἡρμήνευσεν ἐσφαλμένως αὐτὸ τοῦτο τὸ πρωτόκολλον, ἐκλαβὸν τὴν σύστασιν ὡς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ, ταῦτα δὲ πάντα ἐναντίον τῆς ἰδίας προκηρύξεως τοῦ Βασιλέως τῆς 10 Φεβρ. 1833.

§ 138. *Στρατιῶται Βαυαροί*.—Τὸ προνόμιον, τὸ ὁποῖον ἡ ἀπὸ 1ης Νοεμβρ. 1832 μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βαυαρίας συνθήκη ἀπένεμεν εἰς τοὺς στρατολογηθέντας Βαυαροὺς νὰ δικάζωνται ὡς αὐτοσύντακτον σύνταγμα ἀπὸ ἴδιον αὐτῶν δικαστήριον, ἀνεκλήθη (1). Απ. ποιν. Αρ. Π. μγ' τοῦ 1836 (σ. 32 τόμ. 1 τῆς Νομολ.).

§ 139. *Αὐστριακῶν κλ. Προξένων ἑτεροδικία*.—Οἱ πρόξενοι (καὶ οἱ τῆς Αὐστρίας) δὲν ἔχουν ἐν Ἑλλάδι δικαίωμα ἑτεροδικίας, ὑποκείμενοι εἰς τοὺς πολιτικοὺς νόμους τοῦ κράτους, ὅπου διατελοῦσι (2). Απ. πολ. Αρ. Π. 155 τοῦ 1838 (σ. 24 τόμ. 3 τῆς Νομολογίας).

§ 140. *Ἁρμοδιότης*. — Τῶν περὶ ἁρμοδιότητος διατάξεων τῆς πολ. δικον. ὡς πρὸς τοὺς ἀλλοδαποὺς ἐξαίρεσιν ποιοῦσιν αἱ συνθῆκαι τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Σουηδίας (1837), βορ. Ἀμερικῆς (1837), Πρωσσίας (1839), Βελγίου (1840), Ὀλδεμβούργου (1842), Ῥωσσίας (1850), Σαρδηνίας (1851), καὶ Τουρκίας (1855), δι' ὧν ὁρίζεται ὅτι αἱ μεταξὺ πλοιάρχων καὶ ναυτῶν διενέξεις θέλουν δικάζεσθαι ὑπὸ τῶν ἰδίων προξένων (τῆς μετὰ τῆς Τουρκίας συνθήκης περιλαμβανούσης μάλιστα εἰς τὴν δικαιοδοσίαν ταύτην καὶ τοὺς ὁμοεθνεῖς ἐπιβάτας). Τὸ αὐτὸ δὲ καθιεροῖ καὶ ἡ μετὰ τῆς Τοσκάνης συνθήκη (1856), ἀλλὰ καθ' ὅσον δὲν ἐνέχεται εἰς τὴν διένεξιν Ἕλλην ὑπήκοος. Ἡ δὲ ἐξαίρεσις αὕτη ἐπεκτείνεται καὶ ὑπὲρ ἐκείνων τῶν πολιτειῶν, ὅσαι καθιέρωσαν διὰ συνθηκῶν μετὰ τῆς Ἑλλάδος τὴν ἀρχὴν, ὅτι οἱ ἀμοιβαῖοι πρόξενοι θέλουσιν ἀπολαύει ἴσων προνομίων μὲ τοὺς τοῦ ἔθνους τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου. Πρὸς τούτοις ἐξαίρεσιν ποιεῖ καὶ ἡ μετὰ τῆς Αὐστρίας σύμβασις τοῦ 1856, καθ' ἣν αἱ κατὰ τῆς περιουσίας

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Στρατός.

(2) Ὅρα τὴν λ. Ἑτεροδικία καὶ τὸ τοῦ Ἐφφτέρου σύγγραμμα § 42 κτλ. Οἰκον. Πολ. δικ. § 60,

Αὐστριακοῦ, ἀποβιώσαντος ἐν Ἑλλάδι, ἀπαιτήσεις περὶ κληρονομ. δικαιωμάτων καὶ κληροδοσιῶν ἐπὶ κινητῶν, εὑρισκομένων ἐν Ἑλλάδι, δικάζονται ἐν Αὐστρίᾳ· ἔτι δὲ καὶ ἡ προμνημονευθεῖσα συνθήκη μετὰ τῆς Ῥωσσίας, καθ' ἣν (ἄρθ. 13) αἱ διαγειρόμεναι διενέξεις μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Ῥώσσων, ἀντιποιουμένων κληρονομίαν τινὰ, θέλουσι λυθῆ καὶ ἀποφασισθῆ ὁριστικῶς κατὰ τοὺς νόμους καὶ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τοῦ τόπου, ἔνθα ἡ κληρονομία μένει σχολάζουσα», δηλ. ἔνθα εἶναι ἐκκειμένη (1).

§ 141. *Αὐστριακοί.* — *Προσωπικὴ κράτησις.* — Ἡ ἀπὸ 4 Μαρτίου 1835 συνθήκη μεταξὺ Αὐστρίας καὶ Ἑλλάδος δὲν κατήργησε τὴν περὶ κρατήσεως τῶν ἀλλοδαπῶν διάταξιν τῆς δικονομίας, διότι ἡ κράτησις εἶναι μέτρον προσωρινὸν ἀποβλέπον εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν ἀσφαλειῶν, ὅσας οἱ ἰθαγενεῖς δίδουν ἐξ αὐτῆς τῆς ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν χώρᾳ διατριβῆς των (2). Απ. πολ. Αρ. Π. 119 τοῦ 1837.

§ 142. *Λειποταξία Ἄγγλων ναυτῶν.* — Μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βρετανίας ὑπάρχει συνθήκη, καθ' ἣν οἱ χωροφύλακες ὀφείλουν ἐν Ἑλλάδι νὰ ἐμποδίζωσι τὴν λειποταξίαν τῶν ἄγγλων ναυτῶν. Απ. ποιν. Αρ. Π. 23 τοῦ 1845. ὅρα καὶ τὴν λ. Ναυτιλία.

§ 143. Πότε θεωρεῖταί τις ὡς ἀντιπράττων εἰς τὰς μετ' ἄλλων δυνάμεων ὑπαρχούσας συνθήκας; Ἡ 2 σκέψις τῆς 82 τοῦ 1854 ποιν. ἀπ. Αρ. Πάγου, φέρει.

Ἀπόφ. Ἐπειδὴ, διὰ τὰ ὑπάρξῃ ἀθέμιτος ἕνωσις καὶ ἑταιρία πρέπει, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρου 212 τοῦ ποιν. νόμου, νὰ ἑνωθῶσι πολλοὶ ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ συνέργωνται ἐκ διαλειμμάτων ὑπὸ ῥητοὺς τύπους καὶ θεσμοὺς, ἢ τοῦ νὰ ἔχωσι διὰ γραφῆς ἢ ἄλλων σημείων ἀνταπόκρισιν μετ' ἀλλήλων, ἀποκλείοντες τοὺς μὴ ἰδιαιτέρως παρεισαγμένους, διὰ νὰ ἐνασχολῶνται περὶ ἀντικείμενα κτλ. ἀπὸ δὲ τὰ γεγονότα, τὰ ὁποῖα παραδέχθη τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα ὡς ἐξαγόμενα ἐκ τῆς γενομένης ἀνακρίσεως, δὲν προκύπτει ὅτι τὰ κατηγορούμενα πρόσωπα ἡνώθησαν ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ συνέργωνται ἐκ διαλειμμάτων ὑπὸ ῥητοὺς τύπους καὶ θεσμοὺς, ἢ ἔχοντα πρὸς ἄλληλα ἀνταπόκρισιν διὰ γραφῆς ἢ ἄλλων σημείων, διότι μόνον ὁ Τασσαῖος ἰδιαιτερως συνεννοήθη μετὰ τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἑτέρου ἐκ τῶν

---

(1) πρλ. Φέδερ. σελ. 428.
(2) πρλ. τὴν λέξ. Φυλάκισις (κράτησις προσ.).

θέων ὅθεν μὴ ὑπαρχόντων τῶν ῥηθέντων περιστατικῶν, ἅτινα ἀποτελοῦν τὰ κυριώτερα στοιχεῖα τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ 212 ἄρθρου ἀθεμίτου ἑταιρίας, ὀρθῶς ἡρμηνεύθη ὁ νόμος διὰ τοῦ μνέντος βουλεύματος.

Ἐπὶ τοῦ δευτέρου λόγου τοῦ ἀναγομένου πρὸς τὴν παραβίασιν τοῦ ἄρθ. 134 τοῦ ποιν. νόμου.

Ἐπειδή, διὰ νὰ θεωρηθῇ τις ὡς παραβάτης τοῦ 134 ἄρθρου τοῦ ποιν. νόμου καὶ νὰ κατηγορηθῇ ὡς τοιοῦτος ἀπαιτεῖται, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἰδίου ἄρθρου, ν' ἀντιπράξῃ οὗτος ἐκ προθέσεως εἰς τὰς μετ' ἄλλων δυνάμεων συνθήκας, καὶ νὰ φέρῃ οὕτως εἰς κίνδυνον τὴν ἀσφάλειαν ἢ αὐτονομίαν τοῦ κράτους· ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ, καὶ ἂν τὸ βούλευμα τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν παρεγνώρισε τὴν ὑπάρχουσαν μεταξὺ Ἑλλάδος ἐξ ἑνὸς καὶ τῆς Τουρκίας ἀφ' ἑτέρου συνθήκην τοῦ 1832, ἐπείσθη ὅμως ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν γεγονότων, ὅτι ἡ ἀποδιδομένη εἰς τοὺς ἀναιρεσιβλήτους πρᾶξις δὲν ἠδύνατο νὰ φέρῃ εἰς κίνδυνον τὴν ἀσφάλειαν ἢ αὐτονομίαν τοῦ Κράτους, ἡ δὲ τοιαύτη ἐκτίμησις, οὖσα πραγματική, ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ δικαστηρίου τοῦ πράγματος, ἤτοι τοῦ συμβουλίου τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν· ὅθεν ἀποδειχθείσης κατὰ τὸν νόμον μὴ ἀξιοποίνου τῆς ἀποδιδομένης εἰς τοὺς ἀναιρεσιβλήτους πράξεως, διότι δὲν συντρέχει καὶ ὁ ἀπειλούμενος ἐξ αὐτῆς κίνδυνος, ὀρθῶς ἐφήρμοσε τὸν νόμον τὸ βούλευμα τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν, ἀποφανθὲν ὅτι δὲν δύναται νὰ γίνῃ κατηγορία κατὰ τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἕνεκα τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος πράξεως.

Διὰ ταῦτα, καὶ ἰδὸν τ' ἄρθρα 82 τῆς ποιν. δικον.

Ἀποῤῥίπτει τὴν περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἀναιρέσεως ἔνστασιν.

Ἀποῤῥίπτει τὴν ἀναίρεσιν τοῦ παρὰ τοῖς ἐν Ἀθ. ἐφέταις εἰσαγγελέως κατὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3111 τῆς 22 Ἰουλ. ε. ε. βουλεύματος τοῦ συμβουλίου τῶν αὐτῶν ἐφετῶν».

§ 144. Ἀσυλίας καὶ ἐκδόσεως δίκαιον, ὅρα τὸ ἐπ. ἄρθρον.

§ 145. *Κατάσχεσις χρημάτων, ἅτινα δυνάμει συνθήκης ὀφείλει ἡ Ἑλλην. Κυβέρνησις πρὸς ἄλλην.* — Δύνανται νὰ κατασχεθῶσι χρήματα ὀφειλόμενα δυνάμει συμβάσεως παρὰ τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως εἰς ξένην Κυβέρνησιν ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὰ χρήματα ταῦτα δὲν ἀνήκουν εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν ξένην Κυβέρνησιν, ἀλλ' εἰς ὑπήκοον αὐτῆς, οὗ τινος ὁ κατασχὼν ἀξιοῖ ὅτι εἶναι δανειστής;

Πᾶσα δυσχέρεια ἀναφερομένη κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἢ τὴν ἑρμη-

νείαν διπλωματικῆς συμβάσεως δύναται ν' ἀρθῇ μόνον διὰ τῆς συναινέσεως καὶ συννενοήσεως τῶν συμβαλλομένων Κυβερνήσεων, ἢ διὰ μέσου διαιτήσεως (Heffter Droit international § 95).

Ἐκ τῆς ἀρχῆς ταύτης τοῦ διεθνοῦς δικαίου, ἕπεται ὅτι τὰ δικαστήρια δὲν δύνανται νὰ ἐπιτρέψωσιν ὅπως διὰ κατασχέσεων ἐμποδισθῇ ἡ ἐκτέλεσις τῶν διπλωματικῶν συμβάσεων καὶ ὅτι δὲν εἶναι ἁρμόδια νὰ ἑρμηνεύσωσιν αὐτάς, ἐκτὸς ἂν αὐταὶ αἱ συμβάσεις ἐπρονόησαν περὶ τῶν τοιούτων κατασχέσεων. Περὶ τούτου ἡ Νομολογία τῶν δικαστηρίων ὑπάρχει σταθερὰ καὶ σύμφωνος. Τὸ δικαστήριον τῆς Σεκουσίνης (Seine) δι' ἀποφάσεως τῆς 2 Μαΐου 1828 ἠκύρωσε κατάσχεσιν γενομένην ἐπὶ χρημάτων ὀφειλομένων εἰς ξένην Κυβέρνησιν διὰ τὸν λόγον ὅτι permetre de les saisir-arrêter, ce serait entraver la marche et lui susciter des embarras, ce serait en un mot violer les principes du Droit des nations (ὅρα Carré Chauveaus quest. 1923 bis). Ὡσαύτως τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν διὰ τῆς ἀπὸ 8 Σεπτ. 1854 ὑπ' ἀρ. 12271 ἀποφάσεως ἐκήρυξεν ἀνίσχυρον κατάσχεσιν γενομένην ὑπὸ τοῦ Ι. Δαμιανοῦ ἐπὶ χρημάτων ὀφειλομένων παρὰ τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν δυνάμει τῆς ἀπὸ 18 Φεβρουαρ. 1844 συμβάσεως διὰ τὸν λόγον «ὅτι οἱ Ἕλληνες δὲν δύνανται »ἐξασκοῦντες τὰ κατὰ τῶν ἰδιωτῶν Ὀθωμανῶν δυνάμει τοῦ ἰδιω»τικοῦ δικαίου δικαιώματά των, νὰ ἐμποδίζωσι τὴν εἰς τὴν Υ. »Π. πληρωμὴν τῆς συνομολογηθείσης ποσότητος, καὶ ματαιώ»σωσιν οὕτω τὴν ὁποίαν ἀνέλαβεν ἡ Κυβέρνησις πρὸς τὴν Ὀθω»μανικὴν Ἐπικράτειαν ὑποχρέωσιν, ὑποβάλλοντες τὴν τελευταίαν »ταύτην εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ἑλλην. ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐναν»τίον τῶν περὶ κατασχέσεων ἀρχῶν τοῦ Ἐθνικοῦ δικαίου».

Ἂν τὰ δικαστήρια παρεδέχθησαν ἄλλοτε κατάσχεσιν τῆς Μαρ. Μωραΐτου ἐπὶ τῶν χρημάτων τῆς αὐτῆς ἀπὸ 18 Φεβρ. 1844 συμβάσεως, τοῦτο ἐγένετο, διότι αὐτὴ ἡ σύμβασις καθιέρωνε τοιοῦτον δικαίωμα εἰδικῶς καὶ ἐξαιρετικῶς ὑπὲρ τῶν δευτέρων ἀγοραστῶν τῶν παρὰ τῶν Ὀθωμ. πωληθέντων κτημάτων.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους φρονοῦμεν καὶ γνωμοδοτοῦμεν ὅτι ἂν ἡ Ἑλλην. Κυβέρνησις ἀνέλαβε διὰ διπλωματικῆς συμβάσεως τὴν ὑποχρέωσιν νὰ πληρώσῃ εἰς τὴν Τουρκίαν χρήματα πρὸς ἀποζημίωσιν τῆς ἐν Λαμίᾳ ἁλικῆς, ἡ παρὰ τῶν κληρονόμων τοῦ Βάσσου γενομένη κατάσχεσις ἐπὶ τῶν χρημάτων τούτων δὲν δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς τοιαύτης διεθνοῦς ὑποχρεώσεως, καὶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις, ἀφοῦ κάμνει δήλωσιν κατὰ τῆς κατασχέ-

σεως ταύτης, δύναται ἀκινδύνως καὶ χρεωστεῖ μάλιστα νὰ προβῇ εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν χρημάτων (1).

---

(1) Τοιαύτας ἀρχὰς καθιέρωσε καὶ ἡ 16757 τοῦ 1859 ἀπόφ. τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.— Εἴς τινα δὲ δικηγορικὴν πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργ. γνωμοδότησιν εὕρηνται ταῦτα.

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἂν ἡ παρὰ τοῦ Γ. Μωραΐτου ζητηθεῖσα κατὰ τὴν 12 Ἰουλ. κατάσχεσις ἐπὶ τῶν χρημάτων ὅσα ἡ Κυβέρνησις χρεωστεῖ πρὸς τὴν Ὀθωμ. Πύλην δυνάμει τῆς ἀπὸ....1857 συμβάσεως, δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὴν πληρωμὴν τῶν χρημάτων τούτων γνωμοδοτοῦμεν συμφώνως μὲ τὰς ἀρχὰς τὰς τιθείσας δ.ὰ τῆς ἀπὸ 4 Ἰουλίου γνωμοδοτήσεώς μας, ὅτι δὲν δύναται.

Εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ὁ Γ. Μωραΐτης, ὡς δεύτερος ἀγοραστὴς τῶν χωρίων Φραντζῆ καὶ Βαρδάταις τοῦ Ταφίκμπεη, εἶναι ἐκ τῶν προσώπων ἐκείνων, ὑπὲρ ὧν τὰ Ἑλλην. Δικαστήρια καθιέρωσαν τὸ δικαίωμα τῆς κατασχέσεως ἐπὶ τῶν χρημάτων τῶν ὀφειλομένων δυνάμει τῆς ἀπὸ 18 Φεβρ. 1844 συνθήκης περὶ τῶν κτημάτων τῆς Φθιώτιδος· ἀλλὰ τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀνεγνωρίσθη εἰς τοὺς τοιούτους δευτέρους ἀγοραστάς, διότι ἡ συνθήκη ἐκείνη προνοοῦσα περὶ αὐτῶν ἐχορήγει τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Ἑλλην. Κυβέρνησιν νὰ κρατήσῃ τὰ πρὸς ἀσφάλειαν αὐτῶν ἀπαιτούμενα χρήματα ἐκ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθ. 10 ὀφειλομένου ποσοῦ τῶν γροσίων 1,096,215 καὶ ἑπομένως ἡ Ὀθωμ. Κυβέρνησις δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ εὔλογον παράπονον ἂν ἡ Ἑλλην. Κυβέρνησις σεβομένη τὰς δικαστικὰς ἀποφάσεις καὶ χρῆσιν ποιουμένη δικαιώματος ἐν τῇ συνθήκῃ καθιερωθέντος ἐκράτει τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος χρήματα χρησιμεύοντα πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν δευτέρων ἀγοραστῶν. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως εἰς τὴν νῦν γενομένην σύμβασιν ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἑλλάδος δὲν ἐπεφυλάξατο εἰς ἑαυτὴν κανὲν δικαίωμα κρατήσεως τῶν χρημάτων ὧν ἀνεδέχθη τὴν πληρωμὴν, καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν δύναται ἄνευ ἀθετήσεως τῆς ὑποχρεώσεως, καὶ ἄνευ παραβάσεως τοῦ τῶν ἐθνῶν δικαίου νὰ κρατήσῃ τὰ χρήματα ἐπὶ λόγῳ ὅτι τὰ Ἑλλην. Δικαστήρια ἤτοι μία ἀρχὴ εἰς ἣν ἡ Ὀθωμαν. Κυβέρνησις δὲν ὑπόκειται, διέταξαν κατάσχεσιν.

Ἀθῆναι τῇ 15 Ἰουλίου 1857.

Οἱ Δικηγόροι
Μ. ΠΟΤΛΗΣ.
Μ. ΡΕΝΙΕΡΗΣ.
ΔΙΟΜ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ.

Ἑρμηνεία τῶν Συνθηκῶν (1).

§ 146. Εἰς τὸ Journal de Palais λέξ. Traité dipl. 2224 εὕρηται (2) ὅτι αἱ συνθῆκαι, καθ' ὅσον ἀναφύονται ἐξ αὐτῶν ἰδιωτικαὶ ἔριδες, αἵτινες ἀνήκουσιν εἰς τὴν δικαστικὴν δικαιοδοσίαν, οἷον περὶ ἰδιοκτησίας, οἰκογενειακῆς καταστάσεως, κληρονομίας καὶ τῶν τοιούτων, ἐφαρμόζονται ὑπὸ τῶν δικαστηρίων (ἴσως ὑπάγονται εἰς τὰ δικαστήρια), ἄρα καὶ ἑρμηνεύονται ὑπ' αὐτῶν ὡς καὶ οἱ λοιποὶ τοῦ κράτους νόμοι, προτιμωμένης μάλιστα τῆς ἑρμηνείας τῆς συναδούσης πρός τε τὸ κοινὸν καὶ τὸ δημόσιον τῆς συναλλαξαμένης πολιτείας δίκαιον.

Πᾶσα λοιπὸν μετ' ἄλλης Ἐπικρατείας συνομολογηθεῖσα συνθήκη λογίζεται ὡς νόμος, ἅμα συνωμολογήθη καθ' ἃ τὸ σύνταγμα ὁρίζει (ἄρθ. 25) καὶ προσηκόντως ἐδημοσιεύθη· εἰς τὴν ὀρθὴν ἑρμηνείαν της προσέχει καὶ ὁ Ἄρ. Πάγος (3)· καὶ αὐτὴ ἡ παράβασις τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀλληλεθνοῦς δικαίου εἶναι λόγος ἀναιρέσεως (4). Τὰ τακτικὰ λοιπὸν δικαστήρια κρίνουν περὶ συνθηκῶν, διότι καὶ αὗται ἀποτελοῦν νόμον, ἄλλως δὲν εἶναι ὑποχρεωτικαὶ εἰς τοὺς πολίτας· δὲν δύνανται δὲ τὰ δικαστήρια, ἑρμηνεύοντα αὐτάς, νὰ κρίνωσι περὶ τοῦ κύρους των ἢ τῆς δυνάμεως ὡς πρὸς τὴν πολιτείαν, ἅμα πρόκειται περὶ τῆς σχέσεώς των ὡς πρὸς τὰ δικαιώματα τοῦ πολίτου (5).

§ 147. Ἀνωτέρω ἐσημείωσα τρεῖς ἀποφάσεις τοῦ Ἀρ. Πάγου, δι' ὧν καθιεροῦται ἡ ἀρχὴ ὅτι τὰ δικαστήρια ἐπεμβαίνουσιν εἰς

---

(1) Πρλ. Ἔφφτερ § 95 τῆς Ἑλλην. μεταφράσεως ὑπὸ Διομ. ἔνθα ἐν γένει τὰ περὶ ἑρμηνείας συνθηκῶν, καὶ § 150 Σαριπόλου τὰ τῶν ἐθνῶν νόμιμα.

(2) Ἔφφτερ ὑπὸ Διαμ. σ. 207.

(3) Δαλλοζ λέξ. Lois 91. Cass. 1373. Καλλ. τ. 1, σ. 132.

(4) Αὐτ. Δαλλ. Cass. 1374.

(5) Πρλ. ἀπόφ. πολ. Αρ. Πάγου 15 τοῦ 1846, 76 τοῦ 1847 καὶ 110 τοῦ 1848.— Δαλλ. λέξ. Lois ἀρ. 473. Chauv. Adolp. comp. § 36, 414 καὶ τὰς σημ. — Ἴδε καὶ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Dupin εἰς requis. τόμ. 6 σ. 1 ἐπ. Ταύτην νομίζω μνημονεύει ὁ Καλλιγᾶς τ. 1 σ. 132.

τὴν ἑρμηνείαν τῶν συνθηκῶν, ὅταν αὗται περιστρέφωνται εἰς ὑποχρεώσεις καὶ δικαιώματα ἰδιωτῶν, δὲν ἐπεμβαίνουσι δὲ εἰς τὴν ἑρμηνείαν των, ὅταν ἀφορῶσιν ἀποκλειστικῶς δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τῶν ἐπικρατειῶν.

Κατὰ ταῦτα λοιπὸν, τότε μόνον τὰ δικαστήρια δὲν εἶναι ἁρμόδια νὰ ἐπέμβωσιν εἰς τὴν ἐξέτασιν ἢ ἑρμηνείαν συνθηκῶν γεναμένων μεταξὺ δύο ἐπικρατειῶν, ὅταν αἱ συνθῆκαι αὗται ἀφορῶσιν ἀποκλειστικῶς δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις αὐτῶν τῶν ἰδίων ἐπικρατειῶν· ἐὰν ὅμως αἱ συνθῆκαι περιέχωσι καὶ κανονίζωσιν ἰδιωτικὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις, τὰ δικαστήρια τότε, προσκαλούμενα παρὰ τῶν ἰδιωτῶν ἢ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως αὐτῶν, νὰ ἀποφασίσωσιν ἐπὶ τῶν μεταξὺ τούτων διενέξεων, εἶναι ἁρμόδια νὰ ἑρμηνεύσωσι τὰς συνθήκας μόνον καθόσον αὗται ἀφορῶσι τὰ μεταξὺ ἰδιωτῶν καὶ τῆς Κυβερνήσεως ἀμοιβαῖα δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις, καθότι μόνα τὰ δικαστήρια δύνανται νὰ ἐκκαθαρίσωσι καὶ ἀποφασίσωσι τὰς μεταξὺ τῶν ἰδιωτῶν καὶ τῆς Κυβερνήσεως αὐτῶν ἀπαιτήσεις τὰς πηγαζούσας ἐκ τῶν κανονισθέντων διὰ τῆς συνθήκης δικαιωμάτων, ὡς προκύπτει ἀριδήλως καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 τῆς πολιτ. δικον., καθ' ὃ ἅπασα ἰδιωτικὴ ἀπαίτησις περὶ ἀποκτηθέντων ἤδη δικαίων, γενομένη ἤδη παρά τινος ἰδιώτου κατὰ τοῦ δημοσίου ἢ τὸ ἀνάπαλιν, ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, οἱ δὲ συγγραφεῖς τοῦ ἐθνικοῦ δικαίου, καὶ ἰδίως ὁ Κλύβερος, τὸν ὁποῖον ἐπικαλεῖται ὁ κληρεξούσιος τοῦ δημοσίου, ἀναθέτουσι μὲν τὴν ἑρμηνείαν τῆς ἀμφιβαλλομένης συνθήκης εἰς αὐτὰς τὰς ἰδίας συναλλαξαμένας ἐπικρατείας, ἢ εἰς τρίτον, εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ὁποίου ἤθελαν καθυποβάλλει ταύτην ἐκ συμφώνου, ἀλλὰ μόνον ὅταν ὑπάρχῃ μεταξὺ αὐτῶν τῶν συναλλαξαμένων ἐπικρατειῶν ἀμφιβολία ἢ διένεξις καὶ διὰ τὰ ἀμοιβαῖα αὐτῶν συμφέροντα· ἄλλως τὰ δίκαια τῶν ἰδιωτῶν τὰ πηγάζοντα ἐκ συνθήκης τινὸς δὲν ἤθελαν εἶσθαι ἐξησφαλισμένα καὶ ἤθελαν ἀποφασίζεσθαι ἐκ μονομερείας.

Τὸ ἀντικείμενον τῆς δίκης, ἐφ' ἧς ἡ Νομολογία αὕτη καθιερώθη, εἶχεν οὕτως·

Ἡ Μαρία ἀξιοῦσα, ὅτι ὁ ὀθωμανὸς Ταφὶκ Βέης ὀφείλει εἰς αὐτὴν ποσόν τι, ἐκ τινων πωληθέντων χωρίων, κατέσχεν αὐτὸ παρὰ τῷ ὑπουργῷ τῶν Οἰκονομικῶν, ἵνα ἐκπεσθῇ ἐκ τῶν χρημάτων τῶν ὀφειλομένων εἰς τοὺς ὀθωμανοὺς καὶ τὸν Ταφὶκ Βέην, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρω συμβάσεως· ἐπὶ τῆς κατασχέσεως ταύτης τὸ Δημόσιον ἐδήλωσεν ὅτι τὰ χρήματα ὀφείλει νὰ καταβάλῃ εἰς τὴν

Ὀθωμ. Πρεσβείαν κτλ. τὴν δήλωσιν ταύτην ἀνέκοψεν ἡ Μαρία, καὶ εἰς τὴν δίκην ταύτην ἀνεφύη τὸ περὶ τῆς ἑρμηνείας τῶν συνθηκῶν ζήτημα· τὸ ὁποῖον οἱ μὲν ἐν Ἀθήναις (1) ἐρέται, ὡς καὶ οἱ ἐν Ναυπλίῳ (2), ἔλυσαν ἀποφατικῶς, ὁ δὲ Ἄρ. Πάγος, ὡς ἐκ τῶν ὑποσημ. 1 καὶ 2 προκύπτει, καταφατικῶς. Τοῦτο ἔπραξεν ὁ Ἄρ. Πάγος καὶ διὰ τῆς δευτέρας σκέψεως τῆς 110 τοῦ 1848 ἀποφάσεώς του, δι' ἧς ἐπεκύρωσε κατὰ τοῦτο τὴν ὑπ' ἀρ θμὸν 17 τοῦ 1848 ἀπόφασιν (3) τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ.

Ἔννοια τῶν πρωτοκόλλων καὶ συνθηκῶν τινῶν συνομολογηθεισῶν μετὰ τῆς Ὑψηλῆς Πύλης.

§ 148. Περὶ τῆς ἐννοίας τῶν *πρωτοκόλλων* (4) δια τινὰ εἰς τὰς ἐν τῷ Εὑρετ. λέξεις *Πώλησις*, (ἔνθα περὶ προτιμήσεως) *Δημόσιον* καὶ *Πόλεμος*.

§ 149. *Κτήματα περιελθόντα τῷ Δημοσίῳ δικαιώματι τοῦ πολέμου.*— Ἡ Μ ἐξέθετεν ὅτι κτήματά τινα, κατεχόμενα ἀπὸ τὸ δημόσιον, ἀνήκουσιν εἰς αὐτὴν κληρονομικῷ δικαιώματι· — ὅτι πώποτε δὲν ἀνεχώρησε τῆς Ἑλλάδος καὶ ὅτι δὲν μετέσχε τοῦ τῶν

---

(1) Απόφ. 3691 τοῦ 1845 (ἣν εἰς Εὑρετ. τ. 4 σ. 189) καὶ 3739 τοῦ 1846.— Ἡ τελευταία ἀνῃρέθη διὰ τῆς 15 τοῦ 1846 πολ. ἀπ. Ἀρ. Π. ἣν εἰς Εὑρ. τ. 4, σ. 195.

(2) Αποφ. 208 τοῦ 1846 (ἣν εἰς Εὑρ. τ. 4, σ. 196). Αὕτη ἀνῃρέθη διὰ τῆς 76 τοῦ 1847 ἀποφ. Ἀρ. Πάγου ἣν εἰς Εὑρετ. τόμ. 4, σ. 187.

(3) Ἣν ὅρα εἰς Εὑρ. τ. 4 σ. 198. Κατὰ ταῦτα λοιπὸν, ἡ ἀπὸ 18 Φεβρ. 1844, ἐπικυρωθεῖσα τὴν 28 τοῦ ἰδίου μηνὸς, σύμβασις, γενομένη μεταξὺ τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ὑψηλῆς Πύλης, περιέχουσα καὶ κανονίζουσα ὄχι μόνον δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις ἰδιωτικὰς, ὥρισεν ὡς ἁρμόδια δικαστήρια ἐπὶ τῶν μεταξὺ ὀθωμανῶν καὶ ἑλλήνων διαφορῶν περὶ ἀποζημιώσεως τὰ τακτικὰ δικαστήρια· ἄρα αὐτὰ εἶναι ἁρμόδια νὰ ἑρμηνεύσωσι τὴν συνθήκην ταύτην.

(4) Σημασία τῶν πρωτοκόλλων παρὰ Ῥωμαίοις. Οἰκ. § 103, σημ. 3.

Ὀθωμανῶν πολέμου·— ἑπομένως ἐζήτησε τὴν ἀπόδοσίν των· ἀνεφύη λοιπὸν τὸ ζήτημα ἂν τὰ κτήματα ταῦτα περιῆλθον, δυνάμει τῶν συνθηκῶν, εἰς τὸ δημόσιον. — Ὁ Ἄρ. Πάγος ἐπικυρῶν τὴν 6708 τοῦ 1849 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ. ἐξεφράσθη οὕτως (1).

Ἀπόφ. Ἐπειδὴ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παραδέχεται ὡς

---

(1) Π;λ. σχετικὰ ζητ. ἐν λ. Δημόσιον καὶ Πόλεμος.— Εἰς τὴν Ἑλλ. Κυβέρνησιν ἀνήκουν αἱ γαῖαι, ὅσαι κεῖνται εἰς τὰς πόλεις τὰς διὰ τῶν ὅπλων κατακτηθείσας· οἱ δὲ ὀθωμανοὶ διατηροῦσι τὰ κείμενα εἰς τὰς ἐπαρχίας, ὅσαι διὰ συμφωνιῶν παραδίδονται· ἤτοι εἶναι πασίδηλον, ὅτι τὸ ἑλλην. ἔθνος ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐπαναστάσεώς του, μεταχειριζόμενον τὸ δικαίωμα τῆς κατακτήσεως, ἐθεώρησεν ὡς ἐθνικὴν ἰδιοκτησίαν τὰ κατὰ τὴν Πελοπόννησον κτήματα τῶν ὀθωμανῶν, οἵτινες καὶ αὐτοὶ τὰ κατεῖχον δικαιώματι κατακτήσεως· ὅτι ταῦτα ἀπετέλεσαν κα· ἀποτελοῦν ἕνα ἐκ τῶν πόρων τοῦ Κράτους· ὅτι αἱ κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεις ὑπεσχέθησαν νὰ ἀνταμείψουν, δι' αὐτῶν, τὰς κατὰ τὸν ἀγῶνα ἐκδουλεύσεις, καὶ ὑπεθήκευσαν ταύτας διὰ τὸ ἐν Λονδίνῳ δάνειον. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι, διὰ τῆς ἀπὸ 6 Ἰουλίου 1827 συνθήκης, ἐτέθη ὡς βάσις τῶν μελλουσῶν περὶ Ἑλλάδος διαπραγματεύσεων ὅτι οἱ ὀθωμανοὶ θέλουν ἀποζημιωθῇ, καὶ ὅτι διὰ τοῦ § 5 τοῦ ἀπὸ 3 Φεβρ. 1830 πρωτοκόλλου ἀπεφασίσθη, ὅτι ὅσοι ὀθωμανοὶ θελήσουν νὰ κατοικήσωσιν ἐν τῇ Ἑλλάδι, θέλουν διατηρήσει τὰς ἰδιοκτησίας των, ἀλλ' ἡ Ἑλλην. Κυβέρνησις ὑπέβαλε παράπονα, ἡ δὲ Γερουσία διὰ τοῦ ἀπὸ 10 Ἀπριλίου 1830 ὑπομνήματός της, ἐξέθεσεν, ὅτι αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἰδιοκτησίαι ἀνήκουσι πλέον εἰς τὸ ἔθνος, τὸ δὲ ἐν Λονδίνῳ συμβούλιον διὰ τῆς ἀπὸ 1 Ἰουλ. 1830 πράξεώς του ἐδήλωσεν, ὅτι τὸ ἀπὸ 3 Φεβρ. 1830 πρωτόκολλον δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἄλλην συνέπειαν παρὰ τὴν διατήρησιν τῶν παρὰ τῶν ὀθωμανῶν κατεχομένων ἰδιοκτησιῶν, καὶ οὐχὶ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου δημευθεισῶν. Συμφώνως δὲ μὲ τὴν ἑρμηνείαν ταύτην, ἡ ἀπὸ 9 Ἰουλίου 1842 συνθήκη ἀνεγνώρισε δικαίωμα τῶν ὀθωμανῶν ἐπὶ τῶν ἰδιοκτησιῶν των εἰς μόνας τὰς νέας διὰ συμφωνιῶν παραχωρουμένας ἐπαρχίας καὶ ὄχι εἰς τὰς διὰ τῶν ἑλλην. ὅπλων κατακτηθείσας. Απ. ἐφ. Αθ. 1780 τοῦ 1840 ἡ δὲ ὑπ' ἀριθ. 82 τοῦ 1848 πολ. τοῦ Αρ. Πάγ. ἀπόφ. φέρει.

Ἀπόφ. Ἐπειδὴ καὶ μὲν κατὰ τὸ 7 ἄρθρον ἐδ. 2 τῆς διαλη-

ἀρχὴν καθιερωθεῖσαν ὑπὸ τῶν περὶ ἀποκαταστάσεως τῆς Ἑλλάδος, ὡς κράτος ἀνεξαρτήτου, πρωτοκόλλων καὶ συνθηκῶν, ὅτι τὰ ὑπὸ τῆς Ὀθωμαν. ἐξουσίας ἢ ὑπὸ Ὀθωμανῶν ἐξουσιαζόμενα ἐν Ἑλλάδι κτήματα, ἐκτὸς τῶν κειμένων ἐν ταῖς δυνάμει τῶν συνθηκῶν παραχωρηθείσαις εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπαρχίαις, κατέστησαν, ἅμα ἀρξαμένου τοῦ Ἑλλην. ἀγῶνος, κτήματα ἐθνικά, ἤτοι τοῦ δημοσίου, ἄνευ τινὸς ἐξαιρέσεως ἢ διακρίσεως· ἡ δὲ ἀρχὴ αὕτη καθιεροῦται τῷ ὄντι ὑπὸ τῶν ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει παρ-

---

φθείσης συνθήκης τῶν 6/21 Ἰουλίου 1832, ἐκεῖνοι οἱ ὀθωμανοὶ εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ πωλήσωσι τὰς κατὰ τὴν ἐπαρχίαν τῶν Θηβῶν κειμένας ἰδιοκτησίας των, ὅσοι ἕως τότε ἀπελάμβανον τὰ νόμιμα εἰσοδήματα τῶν ἰδιοκτησιῶν των, ἐὰν αὗται ἐμπεριλαμβάνοντο εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ τόπου, τὸν ὁποῖον κατεῖχεν ὁ ὀθωμανικὸς στρατὸς μέχρι τῆς 3 Φεβρουαρ. 1830· καὶ κατὰ συνέπειαν, ὅσων αἱ ἰδιοκτησίαι κατείχοντο τότε παρὰ τῶν ἑλληνικῶν ὅπλων καὶ οἱ ὀθωμανοὶ δὲν ἀπελάμβανον τὰ εἰσοδήματα αὐτῶν, αὗται ἐθεωροῦντο ὡς κεκτημέναι παρὰ τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως, ἀλλ' αὐτὴ ἡ Ἑλλην. Κυβέρνησις, ἀφοῦ συνῆψε κατὰ τὴν 3 Σεπτ. 1837 (Ἐφημ. τῆς Κυβερ. ὑπ' ἀριθ. 10 τῆς 22 Μαρτίου 1838) συνθήκην μετὰ τῆς Ὀθωμανικῆς Πύλης περὶ ὅλων τῶν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Θηβῶν ἐκ μέρους αὐτῆς δι' ἑαυτὴν καὶ διὰ τοὺς ὑπηκόους της ἐνυπαρχουσῶν ἀπαιτήσεων, μετέπειτα ἐπιεικῶς φερομένη πρὸς τοὺς ἀγοραστὰς τῶν κτημάτων τῶν κειμένων εἰς τὸ κάτω τμῆμα τῶν Θηβῶν, διὰ τῶν εἰρημένων πράξεών της τῆς 20 Φεβρ. 1842 καὶ 2 Νοεμβ. 1843 συγκατετέθη νὰ παραχωρήσῃ ταῦτα εἰς τοὺς ἀγοραστάς, χωρὶς νὰ κάμῃ ἐξαίρεσίν τινα περὶ τῆς παραχωρήσεως αὐτῆς· ἄρα ἡ Ἑλλην. Κυβέρνησις, ὡς πρὸς τὰ κτήματα ταῦτα, παρῄτησεν ἐξ οἰκείας θελήσεως τὸ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἀπελάμβανε, δυνάμει τῆς εἰρημένης συνθήκης τῶν 9|21 Ἰουλίου 1832, ἐπὶ τῶν κατὰ τὰς Θήβας κτημάτων, τὰ ὁποῖα τὰ ἑλληνικὰ ὅπλα κατεῖχον κατὰ τὴν εἰς τὸ μνησθὲν 7 ἄρθρον τῆς συνθήκης ταύτης ἀναφερομένην ἐποχήν· ὅθεν, προκειμένου περὶ κτημάτων κειμένων εἰς τὸ κάτω τμῆμα τῶν Θηβῶν, δὲν ἦτο ποσῶς ἀναγκαῖον ν' ἀποδειχθῇ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος, ἐὰν ὁ ὀθωμανὸς πωλητὴς τῶν περὶ ὧν ἡ δίκη κτημάτων ἐνέμετο αὐτὰ κατὰ τὸν Ἰούλιον τοῦ 1832 ἔτους, καὶ τὸ ἐφετεῖον, θεωρῆσαν περιττὴν τὴν τοιαύτην ἀπόδειξιν, οὔτε τὴν συνθήκην παρεβίασεν, οὔτε νόμον τινά.

μετατεθειμένων Πρωτοκόλλων καὶ συνθηκῶν, καὶ ἰδίως ὑπὸ τοῦ ἀπὸ 6 Ἰουνίου 1832 πρωτοκόλλου, συνδυαζομένου μετὰ τῆς ἀπὸ 27 Ἀπριλίου 1830 ἐκθέσεως τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβεων τῶν τριῶν προστατίδων τῆς Ἑλλάδος Δυνάμεων, εἰς ἣν ἀναφέρεται τὸ εἰρημένον πρωτόκολλον· ὅθεν ἡ αὐτὴ ἀπόφασις θεωρήσασα ἐσφαλμένως τὸ γεγονός, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα δὲν ἀντέπραξεν εἰς τὸν κατὰ τῶν ὀθωμ. ἑλληνικὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ μάλιστα μετὰ τοῦ συζύγου αὐτῆς ἠγωνίσθη κατ' αὐτῶν μετὰ τῶν ἑλλήνων μὴ ἔχον ἐπιῤῥοήν τινα εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ὑποθέσεως, δὲν ἡρμήνευσε ψευδῶς, οὔτε ἐφήρμοσεν ἐσφαλμένως τὰ παρατεθέντα πρωτόκολλα καὶ τὰς συνθήκας, καθ' ἃ παντὸς ὀθωμανοῦ κτήματα, ἄνευ διακρίσεως, ἐὰν ἦτο πολέμιος εἰς τὴν Ἑλλάδα ἢ οὔ, μετέβησαν, ἅμ' ἀρξαμένου τοῦ ἑλλην. ἀγῶνος, εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἑλλην. ἔθνους.

Ἐπειδὴ ἡ ἀναιρεσείουσα ἐπὶ τοῦ τελευταίου μνημονευθέντος γεγονότος ἐστήριξε τοὺς ἑτέρους ἐνώπιον τοῦ ἀνεκκλήτως δικάσαντος δικαστηρίου προταθέντας ἰσχυρισμοὺς αὐτῆς, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1821 ἀπελάμβανεν ἅπαντα τὰ δικαιώματα τοῦ πολίτου Ἕλληνος, διατελοῦσα ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν ἑλληνικῶν πολιτευμάτων καὶ νόμων, οὖσα ἀληθῶς ὁμοία τῶν ἑλλήνων, καὶ μὴ δυναμένη νὰ περιληφθῇ εἰς τὰς ἐπιγενομένας συνθήκας καὶ τὰ πρωτόκολλα, τὰ ὁποῖα ἀνεφέροντο εἰς μόνους τοὺς ὀθωμανούς, καὶ ὅτι ἡ Ἑλλην. Κυβέρνησις ἀνεγνώρισε τὸ δικαίωμα τοιούτων ὀθωμανῶν (ὁποία εἶναι αὕτη) τοῦ νὰ διατηρήσωσι τὰς πρὸ τοῦ ἑλλ. ἀγῶνος ἐν Ἑλλάδι ἰδιοκτησίας των· ὅθεν τὸ ἀνεκκλήτως δικάσαν δικαστήριον θεωρῆσαν διὰ τὸν ἐν τῷ αἰτιολογικῷ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως περιεχόμενον λόγον τὸ ἀνωτέρω γεγονός, ὡς μὴ ἔχον ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν απόφασιν, δὲν ἦτον ἀνάγκη νὰ ἀποφασίσῃ ῥητῶς καὶ δι' ἰδίας αἰτιολογίας τὰ αὐτὰ καὶ περὶ τῶν προκειμένων ἰσχυρισμῶν, οἵτινες εἰσὶν ἁπλῆ ἀπόῤῥοια τοῦ εἰρημένου γεγονότος.

Ἐπειδὴ τὸ αὐτὸ δικαστήριον δὲν ὤφειλε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς γενικὰς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς ταύτης διατάξεις τοῦ τῶν ἐθνῶν δικαίου, ἀφοῦ αὕτη ῥυθμίζεται δι' ἰδίων πρωτοκόλλων καὶ συνθηκῶν, τὰ ὁποῖα ἔθεσεν ὡς βάσιν τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ, οὔτε ὑπεχρεοῦτο νὰ αἰτιολογήσῃ τὴν ἀπόφασίν του ἐπὶ τῇ βάσει τῶν γενικῶν ἐκείνων ἀνεφαρμόστων εἰς τὴν προκειμένην δίκην διατάξεων, ἀφοῦ περιέχει ἀποχρῶσαν αἰτιολογίαν στηριζομένην εἰς τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου μόνας ἐφαρμοστέας εἰδικὰς διατάξεις. Ἀπ. πολ. Ἀρ. Π. 230 τοῦ 1850.

§ 150. *Σύμβασις τῆς 3 Σεπτ. 1837.*— Ὑπάρχει [illegible] ἰσχύουσα μεταξὺ τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ὀθωμ. Πύλης περὶ τῶν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Θηβῶν ὀθωμαν. κτημάτων ὑπὸ χρονολογίαν 3 Σεπτ. 1837 ἐπικυρωθεῖσα ἐπ᾽ ὀνόματι καὶ κατ᾽ ἐντολὴν τοῦ Βασιλέως ὑπὸ τῶν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν σχέσεων ὑπουργοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 20 Φεβρουαρ. 1838 ἐγγράφου. Απ. πολ. Αρ. Π. 121 τοῦ 1851.

§ 151. *Συνθήκη τῆς 3 Σεπτ. 1837 περὶ τῶν ἐν Θήβαις κτημάτων.*— Ἡ ἀπὸ 3 Σεπτ. 1837 συνθήκη μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας (ἐπικυρωθεῖσα κατ᾽ ἐντολὴν τῆς Α. Μ. ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείου διὰ τοῦ ἀπὸ 20 Φεβρ. 1838 ἐγγράφου του) ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν μὴ ὀθωμανῶν ὑπηκόων, ὅταν ἦναι διακάτοχοι ὀθωμ. κτημάτων, ἢ δικαιοῦχοι τῶν ὀθωμ. τῶν ἄλλοτε κυρίων αὐτῶν τῶν κτημάτων. Ἔννοια τῆς συνθήκης ταύτης ὡς πρὸς τὰ εἰσοδήματα. Απόφ. πολ. Αρ. Π. 121 τοῦ 1851, φέρουσα.

Απόφ. Ἐπειδὴ ἂν οἱ ἀναιρεσείοντες, καθὰ διατείνονται, δὲν εἶναι ὑπήκοοι ὀθωμανοί, εἶναι ὅμως, ὡς παραδέχεται τὸ ἐφετεῖον, διακάτοχοι ὀθωμανικῶν κτημάτων, περὶ ὧν προβλέπει ἡ προμνημονευθεῖσα σύμβασις, ἢ δικαιοδόχοι τῶν ὀθωμανῶν τῶν ἄλλοτε κυρίων αὐτῶν τῶν κτημάτων, ὥστε τὸ αὐτὸ δικαστήριον δὲν παρεβίασε τὸν κανόνα «τὰ μεταξὺ ἄλλων τρίτων δὲν βλάπτουν» ἐφαρμόσαν καὶ ἐπ᾽ αὐτῶν τὴν σύμβασιν.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ὅτι ἡ κυριότης τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος κτημάτων μετεβιβάσθη εἰς τοὺς ἀναιρεσείοντας πρὸ τῆς ἐποχῆς τῆς συμβάσεως καὶ ὅτι διὰ τοῦτο ἡ σύμβασις δὲν δύναται νὰ ὑποχρεώσῃ αὐτούς, ὡς ἀποκτήσαντας πρὸ αὐτῆς τὴν κυριότητα τῶν κτημάτων, εἶναι ἀπαράδεκτος κατὰ τὸ ἄρθ. 811 τῆς πολ. δικον. ὡς μὴ προταθεὶς ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος ἐφετείου· ἄλλως τε καθίσταται ἀνυπόστατος, καθότι οἱ ἀναιρεσείοντες δὲν ἀπέκτησαν τὴν κυριότητα ἐπὶ τῶν εἰρημένων χωρίων πρὸ τῆς ἐποχῆς τῆς συμβάσεως, οὐδ᾽ οἱ δικαιοπάροχοι αὐτῶν ὀθωμανοὶ ἠδύναντο νὰ τὴν μεταβιβάσωσιν ὡς μὴ ὄντες κύριοι τῶν κτημάτων, διότι, ὡς δηλοῦται ἐκ τῆς συμβάσεως καὶ ἐκ τῆς ἀπὸ 20 Φεβρ. 1842 δηλοποιήσεως τῆς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματείας τῆς ἐπικρατείας, ἡ Ἑλλην. Κυβέρνησις δὲν ἀνεγνώρισε ποτὲ ὡς ἀνήκοντα εἰς τοὺς ὀθωμανοὺς τὰ ἐν τῷ κάτω τμήματι Θηβῶν κείμενα κτήματα, ἀλλὰ κατέσχεν αὐτὰ ὡς ὁ μόνος κύριος αὐτῶν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν πρωτοκόλλων τῆς 3 Φεβρ. 16 Ἰουν. καὶ 1 Ἰουλ.

1820 τῆς συνθήκης τῆς Κωνσταντινουπόλεως τῶν 9 Ἰουλ 1832 καὶ τῶν παρὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβεων δοθεισῶν διασαφήσεων τῶν 18 Αὐγ. 1833, ὅτι ἔπειτα διὰ τῆς εἰρημένης δηλοποιήσεως ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς, κινούμενος ἀπὸ ἐπιείκειαν καὶ θέλων ὥστε οἱ ἀγορασταὶ αὐτῶν τῶν κτημάτων νὰ μὴ στερηθῶσι τῶν ὁποίων ἔδωκαν πρὸς ἀγορὰν αὐτῶν χρημάτων, συγκατετέθη ν' ἀποζημιώσῃ αὐτοὺς διὰ τῆς πληρωμῆς τῶν χρημάτων, καὶ ὅτι τελευταῖον διὰ τοῦ ἀπὸ 2 Νοεμβρ. 1843 Β. διατάγ. συγκατένευσεν, ἀντὶ χρημάτων, νὰ παραχωρηθῶσι τὰ κτήματα εἰς τοὺς ἀγοραστὰς ὑπὸ ῥητὸν ὅρον τοῦ νὰ μὴν ἔχωσιν οὐδεμίαν ἀξίωσιν ἐπὶ τῶν εἰσοδημάτων αὐτῶν μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1843· ὥστε, τούτων οὕτως ἐχόντων, καὶ διατηρήσαντες εἰς ἑαυτοὺς οἱ ὀθωμανοὶ πᾶν δικαίωμα κυριότητος τὸ ὁποῖον τυχὸν εἶχον ἐπὶ τῶν κτημάτων ἠδύναντο νὰ συμβιβασθῶσι διὰ τῆς ἀντιπροσωπευούσης αὐτοὺς ὀθωμ. Πύλης μετὰ τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως ὡς καὶ ἐσυμβιβάσθησαν διὰ τῆς προεκτεθείσης συμβάσεως ἀπεκδυθέντες πᾶν δικαίωμα· ὥστε τὸ δικάσαν ἐφετεῖον δὲν παρεβίασε κανένα νόμον, ἀλλ' ἐφήρμωσεν ὀρθῶς τὴν σύμβασιν, ἀποῤῥίψαν τὴν περὶ εἰσοδημάτων αἴτησιν τῶν ἀναιρεσειόντων, καθόσον, ὡς προῤῥέθη, οἱ ἀναιρεσείοντες δὲν ἦσαν κύριοι τῶν κτημάτων πρὸ τῆς ἐποχῆς τῆς συμβάσεως, οὐδ' οἱ δικαιοπάροχοί των μετεβίβασαν εἰς αὐτοὺς τὰ τῆς κυριότητός των δικαιώματα.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἐπίσης ἀπαράδεκτος ὡς μὴ προταθεὶς ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν, ἄλλως τε εἶναι καὶ ἀνυπόστατος καθόσον ἡ προμνημονευθεῖσα σύμβασις δὲν καθιεροῖ κανὲν δικαίωμα ὑπὲρ τῶν ὀθωμανῶν ἢ ὑπὲρ τῶν δικαιοδόχων αὐτῶν ἀγοραστῶν ἐπὶ τῶν κτημάτων, ἐξ ἐναντίας διὰ τοῦ γ' ἄρθρου αὐτῆς τῆς συμβάσεως ἀπεκδύεται ἡ ὀθωμ. Κυβέρνησις δι' ἑαυτὴν καὶ διὰ τοὺς ὀθωμανοὺς διὰ τὸ παρὸν καὶ διὰ τὸ μέλλον ἀπὸ πᾶν δικαίωμα ἐπὶ τῶν κατὰ τὰς Θήβας κτημάτων, καὶ δὲν ἐμπορεῖ νὰ παρουσιάσῃ καμμίαν ὁποιασδήποτε φύσεως ἀπαίτησιν, ὥστε οἱ ἀναιρεσείοντες ὡς δικαιοδόχοι τῶν ὀθωμανῶν ἢ ὡς διακάτοχοι τοιούτων κτημάτων δὲν δύνανται ν' ἀπαιτήσωσι καὶ τὰ μετὰ τὴν σύμβασιν εἰσοδήματα, τόσῳ δὲ μᾶλλον ὅσῳ ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς συγκατένευσε διὰ τοῦ ἀπὸ 2 Νοεμβρ. 1843 προμνημονευθέντος διατάγματος νὰ παραχωρήσῃ, ὡς προεῤῥέθη, ἀντὶ χρημάτων, τὰ κτήματα ὑπὸ τὸν ῥητὸν ὅμως ὅρον τοῦ νὰ μὴ ζητήσωσιν αὐτοὶ εἰμὴ τὰ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1844 εἰσοδήματα· λαβόντες δὲ τὰ κτήματα ταῦτα κατὰ συνέπειαν αὐτοῦ τοῦ διατάγματος ὀφείλουσι νὰ συμμορφωθῶσι καὶ μὲ τὸν ἐν αὐτῷ ὅρον. Πρβλ. §. 155.

§ 152. Ἡ Εὔβοια πότε ὑπεβλήθη εἰς τὸ κράτος τοῦ Ἑλλην. δικαίου; Ἡ δὲ τῶν ἀκινήτων πώλησις ὑπὸ ποίων νόμων κανονίζεται; Εἰς τὴν 9346 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ. (Εὐρ. τ. 9 σ. 175 ἐπ.) εὑρίσκετε τάδε (1) «προκειμένου λόγου, μετὰ τὰ πρωτόκολλα, νὰ μεταβῇ ἡ Εὔβοια ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν Ἑλλήνων, δὲν ὑπέκειντο οἱ ἐν Εὐβοίᾳ ἀλλοδαποὶ ἀγοραπωληταί, ὡς πρὸς τὰ συναλλάγματά των, εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ὀθωμανικοῦ νόμου. Διότι ἐπὶ μεταβιβάσεως ἀκινήτων κτημάτων, κατὰ τὸ διεθνὲς δίκαιον, ἐξήρτηται τὸ ὡς πρὸς τοὺς τύπους κῦρος τῶν ἀφορώντων αὐτῶν συναλλαγμάτων ἀπὸ τοὺς νόμους τοὺς ἰσχύοντας εἰς τὴν χώραν, ἔνθα τὰ ἀκίνητα κεῖνται, καθ' ὃν χρόνον τὰ συναλλάγματα συνάπτονται, καὶ βεβαίως μέχρι τῆς παραδόσεως τῆς Εὐβοίας εἰς τὴν Ἑλλάδα (19 Ὀκτωβρ. 1833) διετηρεῖτο ἐν αὐτῇ ἡ κυριαρχία τοῦ Σουλτάνου, ἐξουσίαζαν αἱ ὀθωμανικαὶ ἀρχαί, καὶ ἴσχυον οἱ ἐγχώριοι αὐτῶν νόμοι καὶ οὐχὶ οἱ νόμοι τῆς Ἑλλάδος, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον οἱ νόμοι τῶν ἐπικρατειῶν τῶν εἰς διαφόρους ἐθνικότητας ἀνηκόντων ἀλλοδαπῶν ἐχούσας πολλάκις ἀντιθέτους νομοθεσίας».

§ 153. *Ἀττική*.— Πότε ἡ Ἀττικὴ ἐτέθη ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Ἑλληνικοῦ δικαίου; Ὅρα τὴν λέξ. Νόμοι ἐν σελ. 121. — Πρλ. τὰς λέξ. Ἀττική.—Τουρκία, καὶ ἀπ. πολ. Ἀρ. Π. 213 τοῦ 1849.

§ 154. *Ἰδιοκτησία ἀκίνητος*. — Δικαίωμα τοῦ κτᾶσθαι ἀκίνητα ἐν Τουρκίᾳ. Ἴδε ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 8 τοῦ 1858, ἐν λέξ. Τουρκία.

§ 155. Οἱ ἀγορασταὶ ὀθωμανικῶν κτημάτων, ὡς δικαιοδόχοι ὀθωμανικῶν κτημάτων, ὑπόκεινται εἰς τοὺς ὅρους τῆς ἀπὸ 20 Φεβρ. 1838 συνθήκης μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας· ἄρα δὲν δύνανται ν' ἀπαιτήσωσι τοὺς καρποὺς τῶν κτημάτων, περὶ τῶν ὁποίων ἡ συνθήκη αὕτη διαλαμβάνει, διότι ἡ ὀθωμ. Κυβέρνησις παρῃτήθη παντὸς δικαιώματος δι' ἑαυτὴν καὶ διὰ τοὺς ὑπηκόους της. Ἀπ. 7201 τοῦ 1850 ἐφ. Αθ. Πρλ. ἀν. § 151.

Συνθήκη μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας,
συναφθεῖσα κατὰ τὸ ἔτος 1844.

§ 156. *Βακούφια*. — Ὁ περιορισμὸς τῆς πλήρους ἰδιοκτησίας

(1) Πρλ. τὴν λ. Νόμοι καὶ Καλλ. τ. 1 σ. 50 ἐπ. καὶ § 113 ἐπ. ἐκδ. 2.

τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῶν ὀθωμανικῶν βακουφίων ὑπῆρχε μέχρι τῆς συνθήκης τοῦ 1844. Μετὰ τὴν συνθήκην ταύτην ἔπαυσεν ὁ περιορισμὸς αὐτός.— Ἴδε τὴν ὑπ' ἀριθ. 94 τοῦ 1846 ἀπόφ. τοῦ Ἀρ Π. ἐν Εὑρ. τ. 5 σ. 718 (λ. Δημόσιον). Περὶ βακουφίων πρβ. ἀπ. ἐφ. Αθ. 17955 ἐν τέλει τοῦ παρόντος ἄρθρου.

§ 157. *Κτήματα ὀθωμανικὰ ἐν Θήβαις.*—Ἡ Κυβέρνησις παραίτησεν οἰκειοθελῶς τὸ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἀπελάμβανε δυνάμει τῆς συνθήκης τοῦ 1832 ἐπὶ τῶν ὀθωμανικῶν κτημάτων, τῶν εὑρισκομένων εἰς Θήβας. Απ. πολ. Αρ. Π. 82 τοῦ 1848.

§ 158. Ἡ παρὰ τοῦ πωλητοῦ καὶ τοῦ ἀντιπροσωπεύοντος αὐτὸν γενομένη δήλωσις, ὅτι θέλει κατέχει τοῦ λοιποῦ τὸ πωληθὲν πρᾶγμα ἐν ὀνόματι τοῦ ἀγοραστοῦ, τόπον ἐπέχει καὶ ἔχει ὅλα τ' ἀποτελέσματα τῆς φυσικῆς καὶ πολιτικῆς παραδόσεως ὡς πρὸς τὴν κυριότητα καὶ διακατοχὴν τοῦ πράγματος, διότι τὸ πωληθὲν ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς δηλώσεως ταύτης λογίζεται μεταβὰν εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ φυσικὴν διακατοχὴν τοῦ ἀγοραστοῦ, καὶ ὅταν τοιαύτη δήλωσις γίνῃ ὑπὸ ὅρον μὴ δυνητικόν, ἀνατρέχει, ἅμα ἐξεπληρώθη ὁ ὅρος, καὶ μὲ βλάβην ἔτι τοῦ τρίτου, ὅστις ἔλαβεν ἐν τῷ μεταξὺ τὴν πραγματικὴν διακατοχὴν τοῦ αὐτοῦ πράγματος· τεμ. 18 Π. (41, 2)— τεμ. 26 (45, 3) Πανδ. — Απ. πολ. Αρ. Πάγου 69 τοῦ 1846 (1), κυροῦσα τὰς 3523 καὶ 3936 ἀπ. τῶν ἐν Αθ. ἐφετῶν.

§ 159. Δυνάμει τῆς συμβάσεως τῆς 18 Φεβρ. τοῦ 1844 ὁ ἀγοραστὴς ὀθωμ. κτημάτων θεωρεῖται κάτοχος αὐτῶν, καὶ ἂν δὲν ἐγένετο παράδοσις εἰς αὐτόν. Απ. πολ. Αρ. Π. 111 τοῦ 1847, ἣν ἐν λέξ. Πώλησις § 417 ἐπ.

§ 160. Δὲν ἀπαιτεῖται, κατὰ τὴν συνθήκην της 18 Φεβρουαρ. 1844, παράδοσις τοῦ κτήματος, ὅταν ὁ κύριος δηλώσῃ ὅτι θέλει κατέχει τὸ κτῆμα ἐν ὀνόματι τοῦ ἀγοραστοῦ. Απ. πολ. Αρ. Π. 111 τοῦ 1847, ἣν ἐν λ. Πώλησι, § 418.

§ 161. Ἡ παρὰ τοῦ πωλητοῦ ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου του διατηρουμένη κατοχὴ ἐν ὀνόματι τοῦ ἀγοραστοῦ, ἐπέχει μέν, κατὰ νόμον, τόπον φυσικῆς καὶ πολιτικῆς παραδόσεως, καί, γενομένης δηλώσεως παρὰ τοῦ πωλητοῦ ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου του περὶ τῆς διατηρήσεως ταύτης ὑφ' ὅρον τινά, ἔχει κατὰ τῶν τρίτων αναδρομικὴν δύναμιν ἅμα ἐκπληρωθῇ ὁ ὅρος (Νόμ. 18, (41, 2) καὶ Νόμ. 26, (45 3) τῶν Πανδ.)· αἱ τοιαῦται ὅμως ἀρχαὶ δὲν ἐφαρ-

---

(1) Ἣν ὅρα εἰς Εὑρ. λέξ. Πώλησις § 416.

μόζονται εἰς τὴν περίπτωσιν, περὶ ἧς διαλαμβάνει ἡ ἀπὸ 27 Φεβρ. 1844 συνθήκη (1) μεταξὺ τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως καὶ Ὀθωμανικῆς Πόρτας, καθότι καὶ αὐτὴ ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης κατεῖχε τὰ κτήματα, ἀντικείμενον τῆς εἰρημένης συμβάσεως, ἐν ἰδίῳ ὀνόματι καὶ μὲ πρόθεσιν κυρίου, καὶ οὐχὶ ἐν ὀνόματι τῶν πωλητῶν, ἢ τῶν ἀγοραστῶν, διότι μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις ἐθεώρει ἀμφισβητήσιμα μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς Ὀθωμ. Κυβερνήσεως τὰ ἐπὶ τῶν κτημάτων τούτων δικαιώματα. Απ. πολ. Ἀρ. Π. 67 τοῦ 1847, ἣν ἴδε ἐν λέξ. Κατάσχεσις § 183.

§ 162. Ὁ ἀγοραστὴς ὁ μὴ παραλαβὼν τὸ πρᾶγμα ἀποκτᾷ μόνον τὸ προσωπικὸν κατὰ τοῦ πωλητοῦ δικαίωμα περὶ παραδόσεως τοῦ πράγματος ἢ τοῦ διαφέροντος· οὐδεὶς δὲ νομικὸς δεσμὸς συνδέει τὸν ἀγοραστὴν τοῦτον μετὰ τοῦ τρίτου προσώπου, εἰς ὅ,περ ἐξεποιήθη παρὰ τοῦ πωλητοῦ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα. Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 42 τοῦ 1853, ἣν εἰς Εὑρ. λ. Πώλησις § 367.

§ 163. Κατὰ τὴν σύμβασιν τοῦ 1844, δύνανται νὰ κατασχεθῶσιν εἰς χεῖρας τῆς Κυβερνήσεως τὰ παρ' αὐτῆς ὀφειλόμενα εἰς τὴν Ὀθωμ. Κυβέρνησιν χρήματα Απ. πολ. Αρ. Π. 110 του 1848, ἣν ὅρα ἐν Εὑρετ. τ. 4.

§ 164. Τὰ παρὰ τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως εἰς τοὺς ὀθωμανοὺς δυνάμει τῆς συμβάσεως τοῦ 1848 χρεωστούμενα χρήματα ὑπόκεινται εἰς κατάσχεσιν; (2) Ἐκ τῆς ἀπὸ 18 Φεβρ. 1844 συνθήκης ἐξάγεται ὅτι μόνον ἡ Ὀθωμ. Κυβέρνησις ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ τὸ ποσόν, περὶ οὗ ἡ συνθήκη αὕτη διαλαμβάνει, οἱ δὲ Ἕλληνες, δὲν δύνανται, ἐξασκοῦντες τὰ κατὰ τῶν ἰδιωτῶν ὀθωμανῶν δυνάμει τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου δικαιώματά των, νὰ ἐμποδίσωσι τὴν εἰς τὴν Ὑψηλὴν Πύλην παραδοχὴν τῆς ποσότητος ἐκείνης, καὶ νὰ ματαιώσωσιν οὕτω τὴν ὁποίαν διὰ τῆς συνθήκης ἀνέλαβεν ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις πρὸς τὴν ὀθωμανικὴν ὑποχρέωσιν ὑποβάλλοντες τὴν τελευταίαν ταύτην εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἑλληνικοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐναντίον τῶν περὶ κυριαρχίας τοῦ δικαίου τῶν ἐθνῶν, εἰς ἄλλας παρὰ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 τῆς αὐτῆς συνθήκης μνημονευομένας περιπτώσεις, καθ' ἃ συνήνεσε καὶ ἡ Ὀθωμ. Κυβέρνησις· ὅθεν κατάσχεσις ἐπὶ τοῦ ποσοῦ, δι' ὃ διαλαμβάνει τὸ ἄρθρον 11 τῆς συνθήκης, δι' ἀπαιτήσεις μὴ ὑπαγομένας

---

(1) Ἡ τῆς 18 Φεβρουαρ. 1844.
(2) Ὅρα ἀν. § 145.

τὸ 5 ἄρθρον αὐτῆς δὲν συγχωρεῖται. Απ. πολ. Ἀρ. Π 14 τοῦ 1849. ἀναιρ. τὴν 398 τοῦ 1848 απ. τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. καὶ φέρουσα.

Απόφ. Ἐπειδὴ διὰ τῆς ἀπὸ 18 Φεβρ. 1844 συνθήκης μεταξὺ τῆς ἑλλην. Κυβερνήσεως καὶ τῆς ὀθωμανικῆς, ἡ ἑλλ. Κυβέρνησις πρὸς ὁριστικὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἀμφισβητήσεων τῶν ὑπαρχουσῶν μεταξὺ τῶν δύω Κυβερνήσεων ἕνεκα τῶν κατὰ τὴν Φθιώτιδα κτημάτων, ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ πληρώσῃ εἰς τὴν ἐν Ἑλλάδι ἐθωμ. πρεσβείαν τὸ ποσὸν γρ. 1,096, 215 εἰς ὡρισμένας δόσεις διὰ νὰ διανεμηθῇ εἰς τοὺς ὀθωμανοὺς πωλητὰς τῶν εἰρημένων κτημάτων, διὰ δὲ τοῦ 5 ἄρθρου τῆς αὐτῆς συνθήκης συνωμολογήθη ὑπὸ τῶν δύω Κυβερνήσεων ὅτι, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὸ αὐτὸ κτῆμα ἐπωλήθη εἰς δύω ἢ πλείονας ἀγοραστας καὶ ἀποδειχθῇ νομίμως τίς εἶναι ὁ πρῶτος ἀγοραστὴς, εἰς τοῦτον μὲν νὰ παραδίδηται τὸ κτῆμα, εἰς δὲ τοὺς ἑπομένους ἀγοραστὰς νὰ ἐπιστρέφεται τὸ τίμημα μετὰ τοῦ τόκου, καὶ ὅταν ὁ πωλητὴς ὀθωμανὸς δὲν ἀποδώσῃ αὐτὸ, δύναται ἡ ἑλλ. Κυβέρνησις νὰ κρατήσῃ ἐκ τῶν ... εἰρημένων ποσῶν, μὴ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ μέρους καθ' ὃ ὁ πωλητὴς ὀθωμανὸς μετέχει αὐτοῦ, ἀνάλογον ποσότητα διὰ νὰ δοθῇ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους ἀγοραστάς· ἐκ τούτων δὲ ἕπεται ὅτι, κατὰ τὴν προεκτεθεῖσαν σύμβασιν, δικαίωμα νὰ ἀπαιτήσῃ τὸ εἰρημένον ποσὸν τῶν γροσίων 1 096,215 ἔχει μόνον ἡ ὀθωμ. Κυβέρνησις, καὶ ἐπομένως οἱ Ἕλληνες δεν δύνανται ἐξασκοῦντες τὰ κατὰ τῶν ἰδιωτῶν ὀθωμανῶν δυνάμει τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου δικαιώματά των νὰ ἐμποδίσωσι τὴν εἰς τὴν Ὑψηλὴν Πύλην πληρωμὴν τῆς συνομολογηθείσης ποσότητος καὶ νὰ ματαιώσωσιν οὕτω τὴν ὁποίαν διὰ τῆς συνθήκης ἀνέλαβεν ἡ ἑλλ. Κυβέρνησις πρὸς τὴν ὀθωμανικὴν ὑποχρέωσιν, ὑποβάλλοντες τὴν τελευταίαν ταύτην εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἑλληνικοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐναντίον τῶν περὶ κυριαρχίας ἀρχῶν τοῦ τῶν ἐθνῶν δικαίου, εἰς ἄλλας παρὰ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 τῆς αὐτῆς συνθήκης μνημονευομένας περιπτώσεις, καθ' ἃς συνῄνεσεν εἰς τοῦτο ἡ ὀθωμ. Κυβέρνησις, ὁ δὲ ἀναιρεσείων ἐνήργησε τὴν προκειμένην κατάσχεσιν εἰς χεῖρας τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 11 τῆς παρατεθείσης συνθήκης ἀναφερομένου ποσοῦ, δυνάμει ἀπαιτήσεων μὴ ὑπαγομένων εἰς τὸ 5 ἄρθρον τῆς αὐτῆς συνθήκης· ὅθεν ὀρθῶς καὶ νομίμως τὸ δικάσαν ἐφετεῖον ἀπέρριψε τὴν κατὰ τῆς δηλώσεως τοῦ δημοσίου ἀνακοπὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, καθόσον οὗτος ἐστήριξεν αὐτὴν εἰς τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι δύναται νὰ κατάσχῃ τὸ εἰρημένον

μόζονται εἰς τὴν περίπτωσιν, περὶ ἧς διαλαμβάνει ἡ ἀπὸ 27 Φεβρ. 1844 συνθήκη (1) μεταξὺ τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως καὶ Ὀθωμανικῆς Πόρτας, καθότι καὶ αὐτὴ ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης κατεῖχε τὰ κτήματα, ἀντικείμενον τῆς εἰρημένης συμβάσεως, ἐν ἰδίῳ ὀνόματι καὶ μὲ πρόθεσιν κυρίου, καὶ οὐχὶ ἐν ὀνόματι τῶν πωλητῶν, ἢ τῶν ἀγοραστῶν, διότι μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις ἐθεώρει ἀμφισβητήσιμα μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς Ὀθωμ. Κυβερνήσεως τὰ ἐπὶ τῶν κτημάτων τούτων δικαιώματα. Απ. πολ. Αρ. Π. 67 τοῦ 1847, ἣν ἴδε ἐν λέξ. Κατάσχεσις § 183.

§ 162. Ὁ ἀγοραστὴς ὁ μὴ παραλαβὼν τὸ πρᾶγμα ἀποκτᾷ μόνον τὸ προσωπικὸν κατὰ τοῦ πωλητοῦ δικαίωμα περὶ παραδόσεως τοῦ πράγματος ἢ τοῦ διαφέροντος· οὐδεὶς δὲ νομικὸς δεσμὸς συνδέει τὸν ἀγοραστὴν τοῦτον μετὰ τοῦ τρίτου προσώπου, εἰς ὅ,περ ἐξεποιήθη παρὰ τοῦ πωλητοῦ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα. Ἀπόφ. πολ. Αρ. Π. 42 τοῦ 1853, ἣν εἰς Εὑρ. λ. Πώλησις § 367.

§ 163. Κατὰ τὴν σύμβασιν τοῦ 1844, δύνανται νὰ κατασχεθῶσιν εἰς χεῖρας τῆς Κυβερνήσεως τὰ παρ' αὐτῆς ὀφειλόμενα εἰς τὴν Ὀθωμ. Κυβέρνησιν χρήματα Απ. πολ. Αρ. Π. 110 του 1848, ἣν ὅρα ἐν Εὑρετ. τ. 4.

§ 164. Τὰ παρὰ τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως εἰς τοὺς ὀθωμανοὺς δυνάμει τῆς συμβάσεως τοῦ 1848 χρεωστούμενα χρήματα ὑπόκεινται εἰς κατάσχεσιν; (2) Ἐκ τῆς ἀπὸ 18 Φεβρ. 1844 συνθήκης ἐξάγεται ὅτι μόνον ἡ ὀθωμ. Κυβέρνησις ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ τὸ ποσόν, περὶ οὗ ἡ συνθήκη αὕτη διαλαμβάνει, οἱ δὲ Ἕλληνες, δὲν δύνανται, εξασκοῦντες τὰ κατὰ τῶν ἰδιωτῶν ὀθωμανῶν δυνάμει τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου δικαιώματά των, νὰ ἐμποδίσωσι τὴν εἰς τὴν Ὑψηλὴν Πύλην παραδοχὴν τῆς ποσότητος ἐκείνης, καὶ νὰ ματαιώσωσιν οὕτω τὴν ὁποίαν διὰ τῆς συνθήκης ἀνέλαβεν ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις πρὸς τὴν ὀθωμανικὴν ὑποχρέωσιν ὑποβάλλοντες τὴν τελευταίαν ταύτην εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἑλληνικοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐναντίον τῶν περὶ κυριαρχίας τοῦ δικαίου τῶν ἐθνῶν, εἰς ἄλλας παρὰ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 τῆς αὐτῆς συνθήκης μνημονευομένας περιπτώσεις, καθ' ἃ συνήνεσε καὶ ἡ Ὀθωμ. Κυβέρνησις· ὅθεν κατάσχεσις ἐπὶ τοῦ ποσοῦ, δι' ὃ διαλαμβάνει τὸ ἄρθρον 11 τῆς συνθήκης, δι' ἀπαιτήσεις μὴ ὑπαγομένας

---

(1) Ἡ τῆς 18 Φεβρουαρ. 1844.
(2) Ὅρα ἀν. § 145.

τὸ 5 ἄρθρον αὐτῆς δὲν συγχωρεῖται. Απ. πολ. Άρ. Π 14 τοῦ 1849. άναιρ. τὴν 398 τοῦ 1848 απ. τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. καὶ φέρουσα.

Απόφ. Ἐπειδὴ διὰ τῆς ἀπὸ 18 Φεβρ. 1844 συνθήκης μεταξὺ τῆς ἑλλην. Κυβερνήσεως καὶ τῆς ὀθωμανικῆς, ἡ ἑλλ. Κυβέρνησις πρὸς ὁριστικὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἀμφισβητήσεων τῶν ὑπαρχουσῶν μεταξὺ τῶν δύω Κυβερνήσεων ἕνεκα τῶν κατὰ τὴν Φθιώτιδα κτημάτων, ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ πληρώσῃ εἰς τὴν ἐν Ἑλλάδι ὀθωμ. πρεσβείαν τὸ ποσὸν γρ. 1,096, 215 εἰς ὡρισμένας δόσεις διὰ νὰ διανεμηθῇ εἰς τοὺς ὀθωμανοὺς πωλητὰς τῶν εἰρημένων κτημάτων, διὰ δὲ τοῦ 5 ἄρθρου τῆς αὐτῆς συνθήκης συνωμολογήθη ὑπὸ τῶν δύω Κυβερνήσεων ὅτι, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὸ αὐτὸ κτῆμα ἐπωλήθη εἰς δύω ἢ πλείονας ἀγοραστὰς καὶ ἀποδειχθῆ νομίμως τίς εἶναι ὁ πρῶτος ἀγοραστής, εἰς τοῦτον μὲν νὰ παραδίδηται τὸ κτῆμα, εἰς δὲ τοὺς ἑπομένους ἀγοραστὰς νὰ ἐπιστρέφεται τὸ τίμημα μετὰ τοῦ τόκου, καὶ ὅταν ὁ πωλητὴς ὀθωμανὸς δὲν ἀποδώσῃ αὐτό, δύναται ἡ ἑλλ. Κυβέρνησις νὰ κρατήσῃ ἐκ τῶν ἄνω εἰρημένων ποσῶν, μὴ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ μέρους καθ' ὃ ὁ πωλητὴς ὀθωμανὸς μετέχει αὐτοῦ, ἀνάλογον ποσότητα διὰ νὰ δοθῇ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους ἀγοραστάς· ἐκ τούτων δὲ ἕπεται ὅτι, κατὰ τὴν π.οικτεθεῖσαν σύμβασιν, δικαίωμα νὰ ἀπαιτήσῃ τὸ εἰρημένον ποσὸν τῶν γροσίων 1.096,215 ἔχει μόνον ἡ ὀθωμ. Κυβέρνησις, καὶ ἑπομένως οἱ Ἕλληνες δεν δύνανται ἐξασκοῦντες τὰ κατὰ τῶν ἰδιωτῶν ὀθωμανῶν δυνάμει τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου δικαιώματά των νὰ ἐμποδίσωσι τὴν εἰς τὴν Ὑψηλὴν Πύλην πληρωμὴν τῆς συνομολογηθείσης ποσότητος καὶ νὰ ματαιώσωσιν οὕτω τὴν ὁποίαν διὰ τῆς συνθήκης ἀνέλαβεν ἡ ἑλλ. Κυβέρνησις πρὸς τὴν ὀθωμανικὴν ὑποχρέωσιν, ὑποβάλλοντες τὴν τελευταίαν ταύτην εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἑλληνικοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐναντίον τῶν περὶ κυριαρχίας ἀρχῶν τοῦ τῶν ἐθνῶν δικαίου, εἰς ἄλλας παρὰ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 τῆς αὐτῆς συνθήκης μνημονευομένας περιπτώσεις, καθ' ἃς συνῄνεσεν εἰς τοῦτο ἡ ὀθωμ. Κυβέρνησις, ὁ δὲ ἀναιρεσείων ἐνήργησε τὴν προκειμένην κατάσχεσιν εἰς χεῖρας τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 11 τῆς παρατεθείσης συνθήκης ἀναφερομένου ποσοῦ, δυνάμει ἀπαιτήσεων μὴ ὑπαγομένων εἰς τὸ 5 ἄρθρον τῆς αὐτῆς συνθήκης· ὅθεν ὀρθῶς καὶ νομίμως τὸ δικάσαν ἐφετεῖον ἀπέρριψε τὴν κατὰ τῆς δηλώσεως τοῦ δημοσίου ἀνακοπὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, καθόσον οὗτος ἐστήριξεν αὐτὴν εἰς τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι δύναται νὰ κατάσχῃ τὸ εἰρημένον

ποσὸν εἰς χεῖρας τῆς ἐλλ. Κυβερνήσεως, δυνάμει τοῦ ἑλληνικοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Ἐπειδὴ ὁ αναιρεσείων ἐστήριξε τὴν κατὰ τῆς δηλώσεως τοῦ δημοσίου ἀνακοπήν του ἐπιβοηθητικῶς καὶ ἐπὶ τοῦ λόγου ὅτι, ἡ τὴν ὁποίαν ἐνήργησεν εἰς χεῖρας τοῦ δημοσίου κατάσχεσις ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν εἰρημένην συνθήκην ὀφειλομένων παρ' αὐτοῦ χρημάτων πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἰσχύουσα τουλάχιστον ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τὸ εἰς χεῖρας τοῦ δημοσίου κατὰ τὸ ἄρθ. 5 τῆς αὐτῆς συμβάσεως ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων ἀγοραστῶν Ν. Μωράττου καὶ Γ. Μωράττου καταταχθὲν κατὰ τὰ ἄρθ. 933, 935, 937, 939 καὶ 950 τῆς πολ. δικονομίας, διὰ δὲ τῆς προτάσεως ταύτης περιώρισε τὴν πρώτην αὐτοῦ αἴτησιν τοῦ νὰ θεωρηθῇ ἡ κατάσχεσίς του ἰσχύουσα ὡς πρὸς ὁλόκληρον τὸ κατασχεθὲν παρ' αὐτοῦ ποσὸν μὴ μεταβάλλων τὴν βάσιν τῆς ἀνακοπῆς του· ὅθεν ἡ πρότασις αὕτη, μὴ οὖσα νέα, ἠδύνατο νὰ προταθῇ κατὰ πρῶτον καὶ ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν, κατὰ τὸ ἄρθ. 745 τῆς πολ. δικονομίας, ἀμφισβητοῦσα δὲ τὸ βάσιμον τῆς δηλώσεως τοῦ δημοσίου ἠδύνατο νὰ προταθῇ κατὰ τὴν περὶ τῆς ἀνακοπῆς τῆς δηλώσεως δίκην καὶ ἔπρεπε νὰ δικασθῇ κατ' οὐσίαν, ἔχοντος τοῦ δημοσίου τὸ δικαίωμα νὰ ἀντιτάξῃ κατ' αὐτῆς ὅσας ἤθελε κρίνει ἀναγκαίας ἀντιρρήσεις, ὡς ὑπερασπιζομένου δι' αὐτῶν τὴν δήλωσίν του· ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀποφαινομένη τὴν εἰρημένην διὰ τῆς ἀνακοπῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος ὑποβληθεῖσαν ἐπιβοηθητικὴν αὐτοῦ πρότασιν ἀπαράδεκτον, ὡς νέαν πρότασιν προτεινομένην κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν, καὶ ὡς μὴ τείνουσαν εἰς τὸ ν' ἀμφισβητήσῃ τὴν δήλωσιν τοῦ δημοσίου; παρεμόρφωσε τὰ σαφῶς ὑποβληθέντα αὐτῷ γεγονότα, καὶ ἑπομένως παρεβίασε τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τῶν ἄρθ. 170, 172, καθ' ἃς ὁ δικαστὴς ὀφείλει ν' ἀποφαίνηται ἐπὶ τῶν εἰς αὐτὸν ὑποβαλλομένων γεγονότων καὶ αἰτήσεων ὅπως τῷ ὑποβάλλονται χωρὶς νὰ μεταβάλλῃ αὐτὰ κατὰ τὸ δοκοῦν, εἶναι ἀναιρετέα κατὰ τὸ ἄρθ. 807 § 5 τῆς πολ. δικ.

§ 165. Ὁ Α, δεύτερος ἀγοραστὴς ὀθωμανικοῦ κτήματος, κατέσχε τὸ χρηματικὸν ποσόν, περὶ οὗ διαλαμβάνει τὸ ἄρθρον 11 τῆς ἀπὸ 18 Φεβρ. 1844 συνθήκης· μετὰ ταῦτα κατέσχε τὸ αὐτὸ ποσὸν ὁ Β. Ζητεῖται λοιπόν, ἂν οὗτος ὁ Β δύναται νὰ εἴπῃ, ὅτι ἡ κατάσχεσίς του εἶναι ἔγκυρος, καθότι ὡς δανειστὴς τοῦ Α ἠδύνατο νὰ κατάσχῃ ὅ,τι οὗτος κατέσχεν ἐκ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ποσοῦ; ὁ Ἄρ. Πάγος ἔλυσε καταφατικῶς τὸ ζήτημα, προσθέτας ὅτι ἡ πρότασις αὕτη δύναται νὰ γίνῃ καὶ κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν. Απ. πολ. Ἀρ. Π. 14 τοῦ 1849.

§ 165. Ἔννοια τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας συνθήκης τοῦ 1844. Οἱ μὴ ἀποκτήσαντες πραγματικὸν δικαίωμα ἐπὶ τοῦ κτήματος δὲν δύνανται νὰ προσβάλωσι τὴν παρὰ τρίτου γενομένην κατάσχεσιν. Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 67 τοῦ 1847, ἣν ὅρα ἐν λέξ. Κατάσχεσις § 183 Εὐρ. τ. 8.

§ 166. Τὸ δημόσιον εἶναι ὑπόχρεον νὰ δώσῃ τοὺς καρποὺς τῶν κτημάτων, περὶ ὧν διαλαμβάνει ἡ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ὑψηλῆς Πύλης σύμβασις εἰς τοὺς κυρίους αὐτῶν. Ἀπ. 8893 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ. (τμ. α) ἣν ἴδε εἰς Εὐρ. τ. 9 σ. 40 ἐπ.

§ 167. Ὅταν τὸ δημόσιον δὲν δύναται ν' ἀποδώσῃ αὐτούσια τὰ κτήματα, περὶ ὧν διαλαμβάνει ἡ σύμβασις τοῦ 1844, δίδει τὴν ἀξίαν αὐτῶν μετὰ τοῦ τόκου, ὅστις, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, εἶναι ἀνώτερος τῶν 8 τοῖς 0/0.

Ἀπόφ. Ἐπειδὴ μετὰ τὴν σύμβασιν τοῦ 1844 ἡ ἑλλ. Κυβέρνησις, ὡς πρὸς τὰ κατεχόμενα ὑπ' αὐτῆς καὶ ἀποδοτέα εἰς τοὺς ἀποδειχθησομένους νομίμους ἀγοραστὰς κτήματα, ὅσα ἐν αὐτῇ σημειοῦνται, ἐν οἷς καὶ τὰ περὶ ὧν ἡ προκειμένη δίκη, κατέστη ἀπέναντι τῶν ἀγοραστῶν τούτων, ὡς θεματοφύλαξ, κατέχουσα καὶ διαχειριζομένη τὰ κτήματα ταῦτα ἐπ' ὀνόματι αὐτῶν. Ὅθεν ἔκτοτε ἀπηρτίσθη δεσμὸς προσωπικῆς ἐνοχῆς αὐτῆς πρὸς τοὺς εἰρημένους ἀγοραστὰς περὶ ἀποδόσεως αὐτοῖς τῶν κτημάτων καὶ τῶν ἔκτοτε καρπῶν, ἤ, (ἂν αὕτη ἐτέθη δι' ἰδίας πράξεώς της εἰς κατάστασιν τοῦ νὰ μὴ δύναται νὰ ἀποδώσῃ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης αὐτούσια τὰ κτήματα, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι τὰ εἶχε διαθέσει ἤδη προηγουμένως εἰς φαλαγγιτικὰς προικοδοτήσεις) περὶ ἀποδόσεως τοῦ τε χρηματικοῦ ἀντιτίμου (1) αὐτῶν καὶ τοῦ τόκου ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὑποχρεώσεώς της, ἤγουν τῆς συμβάσεως, διότι τῶν χρηματικῶν ποσῶν ὁ καρπὸς συνίσταται εἰς τὸν τόκον, ὡς ὀρθῶς ᾐτιολόγησε τὴν ἀπόφασίν του τὸ πρωτοδικεῖον. Ἑπομένως οἱ λόγοι τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὅτι εἶναι ἀπαράδεκτος ἡ προκειμένη ἀγωγή, διότι δὲν ὑπάρχει προσωπικὴ ἐνοχὴ τοῦ δημοσίου, ὅτι δὲν ὀφείλονται τόκοι, ἀλλὰ καρποί, ὅτι οἱ τόκοι ὀφείλονται οὐχὶ ἀπὸ τοῦ 1844 (ἐποχῆς τῆς συμβάσεως), ἀλλ' ἀφ' ἧς ὁ Ἀθ. Χρηστίδης ἐσχάτως ἀνεγνωρίσθη δικαστικῶς ὡς νόμιμος ἀγοραστής, ἢ ἀπὸ μόνης τῆς ἀγωγῆς, εἶναι ὅλοι ἀνυπόστατοι.

Ἐπειδή, καθόσον ἀφορᾷ τὸν ὅρον τοῦ τόκου, τὸν ὁποῖον ὁ ἐκ-

---

(1) Πρβλ. ὅσα εἰς ἀρ. ἀπ. φύλλ. 112.

καλῶν ἐξαιτεῖται νὰ περιορισθῇ ἀντὶ τῶν 10 τοῖς 100 εἰς τὰ 8 τοῖς 100 κατ' ἀναλογίαν τοῦ 10 ἄρθρου τῆς εἰρημένης συμβάσεως, καὶ ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος τοῦ δημοσίου εἶναι ἀνυπόστατος, διότι ἡ σύμβασις ἀφορᾷ συμφωνίαν, καὶ ἡ συμφωνία δὲν δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ ὑποχρεωτικῶς παρ' εἰς τὰς ἐν αὐτῇ προνοουμένας περιπτώσεις, καὶ ὑπὲρ τῶν προσώπων, ὑπὲρ ὧν ἐγένετο, εξ ὧν δὲν εἶναι οὔτε ἡ προκειμένη περίπτωσις, οὔτε ὁ ἐνάγων, καὶ δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ δι' ἐπεκτάσεως εἰς περιπτώσεις καὶ πρόσωπα μὴ προνοούμενα, καθότι ὡς πρὸς ταῦτα μόνος ὁ νόμος ἐφαρμόζεται, ὁ δὲ νόμιμος ὅρος τοῦ τόκου εἶναι ἀνώτερος ἔτι τοῦ παρὰ τοῦ πρωτοδικείου ἐπιδικασθέντος εἰς τὸν ἐνάγοντα τῶν 10 τοῖς 100· ὥστε δὲν ἔχει βάσιμον λόγον παραπόνου τὸ δημόσιον. Απ. ἐφ. Αθ. 10173 τοῦ 1852.

§ 168. Ἡ μεταξὺ τῆς ἑλλ. Κυβερνήσεως καὶ τῆς ὑψηλ. Πύλης συνθήκη, περὶ ἧς ὁ λόγος, προβλέπει τὴν ἐκ μέρους τῆς πρώτης κράτησιν τῶν συνομολογηθέντων κτημάτων, πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν ἐν τῷ 5 ἄρθρῳ διαλαμβανομένων δευτέρων ἀγοραστῶν. Απ. πολ. Αρ. Πάγου 44 τοῦ 1849, ἣν ἴδε ἐν λέξ. Κατάσχεσις σελ. 225 ἐπ.

§ 169. Τὸ δημόσιον ὀφείλει τὰ εἰσοδήματα τῶν κτημάτων, ὅσα Ἕλληνες παρ' ὀθωμανῶν ἠγόρασαν, καὶ περὶ ὧν προβλέπει ἡ συνθήκη τῆς 18 Φεβρουαρίου 1844. Δὲν δύναται ὅμως τὸ δημόσιον νὰ θεωρηθῇ ὡς κακῆς πίστεως κάτοχον. Απ. ἐφ. Αθην. 18251, ἧς ἡ σκέψις 3 φέρει.

Απόφ. Ἐπειδὴ ἡ ἔφεσις αὕτη ἔχει ὡς ἀντικείμενον τὸ νὰ ὑποχρεωθῇ τὸ δημόσιον θεωρούμενον κακῆς πίστεως, καὶ οὐχὶ καλῆς, ὡς ἀπεναντίας ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις τὸ ἐθεώρησε, νὰ ἀποζημιώσῃ τοὺς ἐνάγοντας δι' ὅλα τὰ εἰσοδήματα, τὰ ὁποῖα αὐτοὶ ἠδύναντο νὰ συλλέξωσιν ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ 1841 μέχρι τέλους τοῦ 1844, ὅτε παρέλαβον τὴν κατοχὴν τοῦ κτήματος, ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἀποδεδειγμένως ἡ κακὴ πίστις ἀποκρούεται μέχρι τῆς 5 Ἰουνίου 1843, δυνάμει αὐτοῦ τοῦ ἰδίου τίτλου, ὃν ἐπικαλοῦνται πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀγωγῆς των οἱ ἐνάγοντες, τουτέστι τῆς ὑπουργικῆς πράξεως τῆς 20 Δεκ. 1841, διότι αὕτη διαλαμβάνει ὡς ὅρον ἀποδεχθέντα ὑπὸ τοῦ δικαιοπαρόχου τῶν ἐναγόντων, ὅτι ἡ εἰς τὴν κατοχὴν κατάστασις τούτου θέλει διαταχθῆ ἅμα θεωρηθῶσιν ἀπὸ τὴν ἁρμοδίαν ἐπιτροπὴν καὶ εὑρεθῶσι τακτικὰ τὰ τῆς ἀγορᾶς χοτσέτια, καὶ ὡς τοιαῦτα θεωρηθῶσι καὶ ἀπὸ τὴν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματείαν. Ταῦτα δὲ ἐξεπληρώθησαν μόνον

τὴν 5 Ἰουνίου 1843, ὡς βεβαιοῖ τὸ ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἀναμφισβήτητον ἐπίσημον ἔγγραφον ὑπ' ἀριθ. 921 ἀπὸ 26 Μαΐου 1843 τῆς ἁρμοδίας ἐπιτροπῆς, φέρον ἐν περιθωρίῳ τὴν κατὰ τὴν 5 Ἰουνίου 1843 ἔγκρισιν τῆς Γραμματείας· ἐὰν δ' ἐπῆλθεν ἔκτοτε καθυστέρησις τῆς ἀποδόσεως τῆς κατοχῆς μέχρι τέλους τοῦ 1844, ἐνῷ ἡ κατοχὴ αὕτη ἐζητήθη παρὰ τοῦ Σκουμπουρδῆ διὰ τῆς ἀπὸ 14 Ἰουλίου 1843 ἀναφορᾶς του, ἐστηριγμένης εἰς τὴν ἤδη γενομένην τῶν Χουτζετίων του ἔγκρισιν, ἡ ὑπέρθεσις αὕτη (ἂν καὶ δὲν ὑποστηρίζηται διὰ σχετικῆς ἀποδείξεως ὁ παρὰ τοῦ δημοσίου προταθεὶς λόγος τῆς ἀναβολῆς, συνιστάμενος εἰς τὸ ὅτι ὁ ὀθωμανὸς πωλητὴς εἶχε προτείνει εἰς τὴν Κυβέρνησιν παράπονα, διότι ὁ ἀγοραστὴς δὲν εἶχε δῆθεν πληρώσει ὅλον τὸ τίμημα τῆς ἀγορᾶς, ἐνῷ τὸ χοτζέτιον τῆς ἀγορᾶς διαβεβαιοῖ μάλιστα τὸ ἐναντίον) δὲν δύναται νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν καθυστεροῦντα, εἰμὴ εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν *ἐξαχθέντων* εἰσοδημάτων, δυνάμει τῆς ῥητῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 156.

Δικαιοδοσία προξενικὴ ἐν Τουρκίᾳ (1).

§ 170. Πρὸ τοῦ τελευταίου Ἀνατολικοῦ πολέμου, καὶ σχεδόν, δυνάμεθα εἰπεῖν, ἀπὸ τῶν κατὰ τὸν ΙΔ' καὶ ΙΕ' αἰῶνα γενομένων Τουρκικῶν κατακτήσεων ἐν ταῖς ἀνατολικαῖς χώραις τῆς Εὐρώπης καὶ ἐν ταῖς δυτικαῖς τῆς Ἀσίας, ἡ ὀθωμανικὴ κοινωνία εἶχεν ἰδιάζοντά τινα χαρακτῆρα, καταφαινόμενον εἰς δύο ἀξιοσημειώτους περιστάσεις: Πρῶτον, τὴν διαίρεσιν τῶν εἰς τὴν μοναρχίαν ὑποκειμένων λαῶν εἰς διακεκριμένας φυλὰς καὶ ἔθνη, κατὰ τὴν θρησκείαν καὶ τὴν λατρείαν αὐτῶν· καὶ δεύτερον, εἶδός τι προστασίας τῶν Χριστιανικῶν τῆς Εὐρώπης Δυνάμεων ὑπὲρ τῶν Λαῶν τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους, ὅσοι ἦσαν τοῦ αὐτοῦ θρησκεύματος. Ἡ κατάστασις αὕτη ἐπήγαζεν ἐκ τῶν ἀρχῶν, αἵτινες προῆρ-

---

(1) Οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι καὶ ὑποπρόξενοι δικάζουν ἐν τῇ Τουρκίᾳ καὶ τὰς λοιπὰς μὴ χριστιανικὰς χώρας τὰ παρ' Ἑλλήνων πραττόμενα πταίσματα, συνεδριάζοντες μόνοι μετὰ τοῦ γραμματέως των (330 ποιν. δικον. — 13 τοῦ περὶ Προξενικῆς δικαιοδοσίας νόμου)· ἄρα ὅταν συνεδριάσωσιν ἄνευ γραμματέως μετὰ δύο δὲ συνδικαστῶν, ὑπάρχει κακὴ σύνθεσις. Απόφ. ποιν. Αρ. Πάγου 4 τοῦ 1858.

χον κατ' αὐτὴν τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ ἰσλαμισμοῦ ἐν ταῖς ἄλλοτε Χριστιανικαῖς ἐκείναις χώραις. Πανταχοῦ, ὅπου ἂν ἐξετάθη ἡ κατάκτησις, οἱ ὑποταχθέντες λαοὶ παρεδόθησαν εἰς τὴν διάκρισιν τῶν μουσουλμάνων, οἵτινες ἤρκοῦντο ἐπιβάλλοντες αὐτοῖς τὸν φόρον, ὑποτασσομένοις ἐν σώματι, ὡς εἰς τὰς Παραδουνάβιους ἐπαρχίας, εἴτε τὸν φόρον τῆς ἐξαγορᾶς, ὅταν περιήρχοντο ἀμεσώτερον ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν, ἀφίνοντες αὐτοῖς, ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει, τὸν ἐθνισμὸν καὶ τοὺς νόμους αὐτῶν, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ, τοὺς δημοτικοὺς καὶ θρησκευτικοὺς θεσμοὺς αὐτῶν, καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῆς θρησκείας των, συγχεομένης. παρὰ τοῖς λαοῖς τούτοις, μετὰ τοῦ ἐθνισμοῦ αὐτῶν, τὰ παλαιά των ἔθιμα καὶ τοὺς ἰδιαιτέρους θεσμοὺς, μετὰ τοῦ δικαιώματος νὰ διοικῶνται καὶ σχεδὸν νὰ κυβερνῶνται ἀφ' ἑαυτῶν, συμμορφούμενοι ὅμως πρὸς τοὺς γενικοὺς νόμους τοῦ Κράτους. Οὕτως, ἐκτὸς τῶν μουσουλμάνων αὐτῶν, ἡ ὀθωμανικὴ κοινωνία οὐδεμίαν περιεῖχε δύναμιν συνδετικὴν ἢ συγχωνευτικὴν, ἥτις δίδει τοσαύτην ἰσχὺν καὶ ἑνότητα εἰς τὰ Εὐρωπαϊκὰ ἔθνη. Ἅπαντα τὰ ἔθνη, ἅπασαι αἱ φυλαὶ, ἅπασαι αἱ αἱρέσεις, κατακτώμεναι, ἔμενον διακεκριμέναι, ἀπολαύουσαι ἰδικῶν προνομίων, ὑπὸ τὸν δεσποτισμὸν τῶν Τούρκων, μεθ' ὧν οὐδένα ἄλλον εἶχον, οὕτως εἰπεῖν, δεσμὸν ὑποταγῆς, εἰ μὴ τὸν φόρον ἢ τὸν φόρον τῆς ἐξαγορᾶς, ἐὰν μὴ ἤγαγεν ἡ αὐθαιρεσία αὐτοὺς εἰς θέσιν ἀληθοῦς ἐξευτελισμοῦ καὶ δουλείας. Οὕτω, Χριστιανοὶ πάσης θρησκείας καὶ πάσης αἱρέσεως ἦσαν ὑπὸ τὸ Κράτος τῶν Σουλτάνων, γενόμενοι δεκτοὶ ὑπὸ ὅρους τινὰς ἀνεξαρτησίας καὶ φόρου, μᾶλλον ξένοι ἢ ὑπήκοοι. Ἐντεῦθεν ἐγεννῶντο καὶ ἡ τρομερὰ αὐθαιρεσία, ἥτις ἐβάρυνεν ἐπ' αὐτοὺς διὰ τῆς ὀθωμανικῆς διοικήσεως, καὶ αἱ διηνεκεῖς ἐπικλήσεις τῆς προστασίας τῶν Χριστιανικῶν Δυνάμεων κατὰ τῆς αὐθαιρεσίας ταύτης, καὶ ἡ ὑπὲρ αὐτῶν ἐπέμβασις τῶν Δυνάμεων τούτων, καθ' ἁπάσας τὰς συνθήκας, ἃς αὗται συνωμολόγουν μετὰ τῶν Σουλτάνων, ἢ καθ' ἁπάσας τὰς συνομολογίας, ἃς ἐχέρδιζον διὰ τῆς πολιτικῆς των. Ἡ ἐπέμβασις αὕτη τῶν Χριστιανικῶν Δυνάμεων, ἡ ἐπίσημος αὕτη προστασία, ἣν ἤσκουν ὑπὲρ τῶν ὑπὸ τὸν Σουλτάνον Χριστιανῶν, ἀνέρχεται μακρὰν ἐν τῇ ἱστορίᾳ. Ἓν βλέμμα ἐπὶ τῶν κυριωτέρων συνθηκῶν, αἵτινες διωμολογήθησαν μεταξὺ τῆς Πύλης καὶ τῶν πλείστων Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων, συντελέσει, ὅπως κάλλιον νοήσωμεν τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν ἔκτασιν τῆς ἐπεμβάσεως ταύτης, καὶ ἑπομένως, εἰς ὁποίαν εἰδικὴν θέσιν ἔταξε τὴν ὀθωμανικὴν μοναρχίαν, κατὰ τὰς σχέσεις αὐτῆς πρὸς τὸ σημαντικώτατον τοῦτο μέρος τῶν λαῶν της.

Ἐπιμνημονεύομεν ἐσχάτως τῶν προστατευτικῶν ἐπιστολῶν τῶν ἀρχαίων βασιλέων τῆς Γαλλίας ὑπὲρ τῶν Χριστιανῶν τῆς Συρίας, ἀπὸ Λουδοβίκου τοῦ εὐλαβοῦς, κατὰ τὸν ΙΓ' αἰῶνα, μέχρι Λουδοβίκου τοῦ ΙΕ' κατὰ τὸν ΙΗ'. Αἱ γενικαὶ συνομολογίαι μεταξὺ Φραγκίσκου τοῦ Α' καὶ Σολιμὰν τοῦ Κανονιστοῦ κατὰ τὸν ΙϚ' αἰῶνα, ἀνανεωθεῖσαι, μετὰ προσθέτων ἄρθρων καὶ προνομίων, τῷ 1673 καὶ 1740 (ἄρθ. 20, 32—36, 82—84), ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἡ Γαλλία ἤσκησε πάντοτε ἐπὶ τῶν καθολικῶν τῆς Ἀνατολῆς τὴν εἰδικὴν ταύτην προστασίαν. Ἀλλ' οὐδὲν ἀρχαῖον ἱστορικὸν ἢ διπλωματικὸν ἔγγραφον μαρτυρεῖ τοῦτο κάλλιον τοῦ ἐν Λονδίνῳ ὑπογραφέντος πρωτοκόλλου, τῇ 5 Φεβρ. 1830, προκειμένης τῆς ῥυθμίσεως τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων. Ἐν τῷ ἐγγράφῳ τούτῳ, οὗτινος ἡ πρόσφατος χρονολογία αὐξάνει τὴν σπουδαιότητα, ἀναγινώσκομεν τὰ ἑξῆς: «Ὁ Γάλλος πληρεξούσιος παρετήρησεν, ὅτι «ἀπὸ πολλῶν αἰώνων ἡ Γαλλία κέκτηται τὸ δικαίωμα νὰ ἐξασκῇ ὑπὲρ τῶν καθολικῶν, τῶν ὑποτεταγμένων εἰς τὸν Σουλτά«νον, εἰδικὴν πατρωνείαν, ἣν ἡ Α. Χριστιανικωτάτη Μ. πιστεύει, «ὅτι ὀφείλει νὰ ἀποθέσῃ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ μέλλοντος ἡγεμόνος «τῆς Ἑλλάδος, ὡς πρὸς τὰς ἐπαρχίας, αἵτινες θέλουσι συγκροτή«σει τὸ νέον Κράτος. Ἀλλά, παραιτουμένη τοῦ προνομίου τού«του, ἡ Α. Χριστιανικωτάτη Μ. ὀφείλει καὶ ἔχει καθῆκον πρὸς «τοὺς λαούς, οἵτινες ἐπὶ τοσοῦτον μακρὸν χρόνον ἔζησαν ὑπὸ τὴν «προστασίαν τῶν προγόνων της, νὰ ζητήσῃ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγγυή«σεις, ἱκανὰς νὰ ἀντικαταστήσωσι τὴν ὑπὸ τῆς Γαλλίας ὑπὲρ αὐ«τῶν ἀσκηθεῖσαν ἐνέργειαν μέχρι τῆς ἡμέρας ταύτης». Καὶ τὸ πρωτόκολλον προσθέτει, ὅτι οἱ πληρεξούσιοι τῆς Μεγάλης Βρεττανίας καὶ τῆς Ῥωσσίας ἐξετίμησαν τὸ δίκαιον τῆς αἰτήσεως ταύτης, καὶ ὅτι ἀπεφασίσθη, ἵνα ἡ καθολικὴ θρησκεία ἀπολαύῃ ἐν τῷ νέῳ Ἑλληνικῷ Κράτει ἐλευθέρας καὶ δημοσίας ἀσκήσεως κατὰ τὴν λατρείαν, οἱ δὲ ἐπίσκοποι νὰ διατηρήσωσι πάντα τὰ δικαιώματα καὶ τὰ προνόμια, *ὧν ἀπήλαυον ὑπὸ τὴν πατρωνείαν τῆς Γαλλίας*. Διὰ τούτου ἀναμφιβόλως ἐγνωρίζετο τὸ προνόμιον, τὸ δικαίωμα, ὅπερ ἡ Γαλλία ἐπεκαλεῖτο, καὶ εἰς οὗ τὴν εἰδικὴν ἐγκατάλειψιν συγκατένευεν. Οὐδεὶς λοιπὸν ἐν Εὐρώπῃ ἢ ἐν Τουρκίᾳ ἠδύνατο νὰ ἀμφισβητήσῃ τῇ Γαλλίᾳ τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς εἰδικῆς πατρωνείας ὑπὲρ τῶν καθολικῶν, τῶν ὑποτεταγμένων εἰς τὸν Σουλτάνον, ὅπερ «ἀπ' αἰώνων ἐκέκτητο». Ἀλλὰ δὲν ἦτο μόνη ἡ Γαλλία, ἡ ἀσκοῦσα τὴν πατρωνείαν τῶν

την (1). Μετ' ὀλίγον μετέσχε ταύτης ἡ Αὐστρία, καὶ μετ' ὀλίγον εὐθὺς ἡ Ῥωσσία. Αἱ ὑπὸ τῆς Αὐστρίας ἐπιτευχθεῖσαι συνομολογίαι, καὶ αἱ μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς Πύλης διομολογηθεῖσαι συνθῆκαι ἐπιφυλάσσουσι τῇ Αὐστρίᾳ, διὰ τοῦ σαφεστέρου τρόπου, τὴν προστασίαν τῶν καθολικῶν τῆς Ἀνατολῆς καὶ *δικαίωμα ἐπιπλήξεως* διὰ πᾶσαν βιαιοπραγίαν, ἐπιβαλλομένην αὐτοῖς. Ἀπὸ τῆς συνθήκης τῆς 1 Δεκ. 1615, ἥτις ὥρισε τὸ δικαίωμα τοῦτο δι' εὐρυτάτων φράσεων, μέχρι τῆς συνθήκης τῆς 4 Αὐγ. 1791, ἥτις ἐμνήσθη ταύτης μετ' αὐστηρᾶς ἀκριβείας, ἐννέα συνθῆκαι, καὶ ἰδίως αἱ ἐν Κάρλοβιτζ, τῷ 1699, ἐν Πασσάροβιτζ, τῷ 1718, ἐν Βελλιγραδίῳ, τῷ 1739, καὶ ἐν Σιστόβ, τῷ 1791, ἐπεβεβαίωσαν αὐτὸ ἐπὶ δύο αἰῶνας, συμπεριλαμβανομένης οὐ μόνον τῆς προστασίας τῆς θρησκείας καὶ τῶν ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν προσώπων. Ὡς πρὸς τὴν Ῥωσσίαν, ἧς αἱ σχέσεις μετὰ τῶν Τούρκων, πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν Χριστιανικῶν συμφερόντων, πάντοτε ὑπῆρξαν δραστήριαι, ἡ ἐν Τουρκίᾳ προστασία αὐτῆς, ἀσφαλισθεῖσα κατ' ἀρχὰς διὰ τῶν συνθηκῶν τῆς 5 Νοεμ. 1726 καὶ τῆς 18 Ἰουλίου 1739, ἐπεκταθεῖσα ὕστερον διὰ τοῦ ἄρθ. 7 τῆς συνθήκης τοῦ Καϊναρτζικίου, ἐπὶ τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας καὶ τῶν Ἐκκλησιῶν αὐτῆς, μετετράπη διὰ τῶν ἄρθρων 16 καὶ 17 τῆς αὐτῆς συνθήκης εἰς ἀληθῆ προστασίαν πολιτικὴν ὑπὲρ τῶν Παραδουναβίων Ἡγεμονειῶν. Τὸ δικαίωμα τοῦτο, ἐπιβεβαιωθὲν διὰ μεταγενεστέρων συνθηκῶν, δὲν δύναται νὰ φιλονεικηθῇ ἐν τῇ ὑπάρξει καὶ τῇ σπουδαιότητι αὐτοῦ.

Ἐκ τῆς ταχείας ταύτης ἀντλήσεως τῶν συνομολογηθεισῶν συνθηκῶν μεταξὺ τῆς Πύλης καὶ τῶν Χριστιανικῶν τῆς Εὐρώπης Δυνάμεων βλέπει τις, ὅτι αὗται ἤσκησαν πάντοτε πραγματικὴν πολιτικὴν προστασίαν ἐπὶ τῶν χριστιανικῶν φυλῶν, τῶν ὑποτεταγμένων εἰς τὴν Τουρκίαν, καὶ ὅτι, ἑπομένως, ἡ Τουρκία, ὡς πρὸς τοῦτο, εὑρέθη ἀπέναντι αὐτῶν εἰς ἐξαιρετικὴν θέσιν, τροποποιοῦσάν πως τὸ πλῆρες τῶν κυριαρχικῶν δικαιωμάτων αὐτῆς ἐπὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν τελούντων λαῶν. Βλέπει τις, ὅτι οἱ Χριστιανοὶ τῆς Ἀνατολῆς, καίτοι Ὀθωμανοὶ ὑπήκοοι, ἐτέθησαν ὑπὸ τὴν προστασίαν ἐξωτερικῶν Δυνάμεων, καὶ ὅτι, ὡς πρὸς ταύτας, ἀνάγκη

---

(1) Καὶ αἱ δευτερεύουσαι Δυνάμεις μετεῖχον ἐνίοτε τῆς προστασίας ταύτης· ἡ Πωλωνία π. χ. (ἄρθρον 7 τῆς ἐν Κάρλοβιτζ συνθήκης τῆς 26 Ἰανουαρίου 1699) καὶ ἡ Βενετία (ἀριθ. 22 τῆς ἐν Πασσάροβιτζ συνθήκης τῆς 21 Ἰουλίου 1718).

νὰ τὸ εἴπωμεν, ἡ κυριαρχία τῆς Τουρκίας οὐδέποτε ὑπῆρξε πλήρης καὶ ἄνευ ἐξελέγξεως. Τοιαύτη ἦτον ἡ κατάστασις, εἰς ἣν ἤγαγεν αὐτὴν τὸ ἐξαιρετικὸν τοῦτο δημόσιον δίκαιον, καθ' ἣν στιγμὴν ἐξεῤῥάγη ὁ τελευταῖος πόλεμος, καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ἔτι ἡ Σύνοδος τῶν Παρισίων συνήρχετο ἵν' ἀποκαταστήσῃ τὴν εἰρήνην καὶ ἑδραιώσῃ τὸ μέλλον τῆς Τουρκίας ἐπὶ νέων βάσεων. Ἀναμφιβόλως, ἡ Σύνοδος ἠθέλησε νὰ ἐνδυναμώσῃ τὴν Ὀθωμανικὴν μοναρχίαν, νὰ ἐξασφαλίσῃ αὐτὴν κατὰ πάσης ἐπεμβάσεως, δυναμένης νὰ προσβάλῃ τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν αὐτῆς, ἀναβιβάσῃ δὲ αὐτὴν εἰς τὸ ὕψος τοῦ ἀλληλεθνοῦς ἐκείνου εὐρωπαϊκοῦ δικαίου, εἰς οὗτινος τὰ πλεονεκτήματα προσεκάλει αὐτὴν νὰ μεθέξῃ. Ἀναμφιβόλως, κατὰ τὴν ῥύθμισιν τῶν σχέσεων τῆς ὀθωμανικῆς μοναρχίας μετὰ τῶν χριστιανῶν ὑπηκόων αὐτῆς, ἀπέσχε μετ' εὐλαβείας παντὸς ὅπερ ἠδύνατο νὰ φανῇ βία, ἐξασκουμένη κατὰ τῆς κυριαρχίας τῆς μοναρχίας ταύτης, καὶ ἐλάττωσις τῆς ἐπὶ τῶν ἰδίων αὐτῆς ὑπηκόων ἐξουσίας. Ἀλλ' ἆρά γε ἔπραξεν, ἢ ἠδύνατο νὰ πράξῃ πλειότερα; Ἐθυσίασε τοὺς χριστιανοὺς τῆς Ἀνατολῆς εἰς τὸ ὄνειρον ἐκεῖνο τῆς παλινορθώσεως τῆς λάμψεως τοῦ θρόνου τῶν Σουλτάνων; ἐθυσίασε τὴν παλαιὰν ἐκείνην προστασίαν, ἧς τὴν ἀνάγκην ἀπέδειξε τοσούτων αἰώνων πεῖρα, πρὸς τὸ ὑπέρτατον συμφέρον τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τοῦ Χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ; Παρέδωκεν ἄνευ ὅρου τοὺς Χριστιανοὺς τῆς Ἀνατολῆς εἰς τὴν αὐθαιρεσίαν τῶν αἰωνίων καταπιεστῶν αὐτῶν; Ἐν ἑνὶ λόγῳ, ἡ Εὐρώπη ἔδεσε μόνη τὰς χεῖρας αὐτῆς διὰ τοῦ ἄρθ. 9 τῆς συνθήκης τῶν Παρισίων, καὶ οὐδὲν δύναται ἐφεξῆς, ἵνα προλάβῃ καὶ καταστείλῃ τὰς ἀγρίας σκηνάς, ὑφ' ὧν συγκινεῖται τόσῳ βαθέως κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην;

Δικαιοδοσία τῶν Ὀθωμανῶν Προξένων ἐν Ἑλλάδι.

§ 171. Οἱ ἐν Ἑλλάδι πρόξενοι τῆς Τουρκίας ἔχουσιν (ἐν Ἑλλάδι) ἀναγκαστικὴν δικαιοδοσίαν;

Τὸ πολύκροτον τοῦτο ζήτημα ἀνεφύη δὶς ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν, καὶ δὶς ἐλύθη ἀποφατικῶς διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 15687 καὶ 16805 ἀποφάσεων, ἐξ ὧν ἡ μὲν πρώτη (1) φέρει.

« Ἐπειδή, κατὰ θεμελιώδη ἀρχήν, ἐκ τῆς αὐτονομίας καὶ κυριαρ-

(1) Αὕτη ἐκυρώθη καὶ διὰ τῆς 79 τοῦ 1858 πολ. ἀπ. Ἀρ. Π.

χίας τῶν ἐθνῶν ἀποῤῥέουσαν, ὅλα τὰ ἀνεξάρτητα ἔθνη ἔχουσι, καθ' ὅλην τὴν ἑαυτῶν περιφέρειαν, κυριαρχικὴν καὶ ἀποκλειστικὴν δικαιοδοσίαν· πᾶσα δ' ἐξαίρεσις τῆς ἀρχῆς ταύτης πρέπει νὰ προκύπτῃ ἀπὸ διεθνῆ τινα συνθήκην, ἢ νὰ στηρίζηται εἰς ἔθιμον, κατὰ στάν, διὰ τῆς πολυχρονίου καὶ ὁμοιομόρφου ἐφαρμογῆς του, τὸ κοινὸν δίκαιον τοῦ τόπου, ἔνθα ἐπεκράτησε· καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι σκέψεις περὶ γενικῶν συμφερόντων καὶ σχέσεις καλῆς φιλίας (comitas) ὑπηγόρευσαν εἰς τὰ ἔθνη νὰ παραδεχθῶσιν ἐξαίρεσιν τινὰ εἰς τὴν ἀρχὴν ταύτην, ἀλλὰ ἡ ἐξαίρεσις αὕτη, κατὰ τὸ διεθνὲς δίκαιον τῆς Εὐρώπης, περιορίζεται μὲν εἰς στενώτατον κύκλον ὡς πρὸς τὰς ἐν Εὐρώπῃ χώρας, ἐκτείνεται δὲ εἰς εὐρύτερον κύκλον ὡς πρὸς τὰς μὴ χριστιανικὰς χώρας· ἤτοι ά) Οἱ ἐν Εὐρώπῃ πρόξενοι ἔχουσι μὲν τὸ δικαίωμα τοῦ δικάζειν περὶ τῶν μεταξὺ τῶν ναυτῶν, τοῦ πλοιάρχου καὶ ἄλλων τοῦ πληρώματος, ἐρίδων, καὶ τοῦ ἐνεργεῖν δικαστικά τινα καθήκοντα, ἀλλὰ ταῦτα δὲν ἐκτείνονται καὶ εἰς τὰ ἀντικείμενα τῆς ἀμφισβητουμένης δικαιοδοσίας· les conventions entre la France et les autres'états chrétiens ne contient rien de relatif à la jurisdiction contentieuse des consuls· la seule règle à invoquer est maintenant l'usage ou la jouissance des attributions habituellement reconnus aux consuls par les differentes puissances κλ. ἡ ἀρχὴ δὲ αὕτη ἐκτείνεται καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, τῆς ὁποίας αἱ θεσμοθεσίαι ἀφομοιοῦνται μὲ τὰς τῶν μᾶλλον φωτισμένων ἐθνῶν τῆς Εὐρώπης· εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὴν ὁποίαν τὰ πρωτόκολλα κραταιῶν δυνάμεων συγκατέλεξαν μεταξὺ τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν, τὰ ὁποῖα οὐ μόνον οὐδέποτε ἐνήργησαν ἐν Ἑλλάδι, διὰ τῶν προξένων των, τι ἀναγόμενον εἰς τὴν ἀμφισβητουμένην δικαιοδοσίαν, οὐ μόνον δὲν ἀπήτησαν νὰ ἐξασκήσωσιν ἐν αὐτῇ δικαίωμα ἀμφισβητουμένης δικαιοδοσίας, ἀλλὰ μάλιστα ἡ Γαλλία, ἡ ὁποία εἶχε τὴν εἰδικὴν προστασίαν τάξεώς τινος ἀνθρώπων, ἐνόσῳ ὑπέκειντο εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς ὀθωμανικῆς Πύλης, παρήτησε τὸ προνόμιον αὐτὸ ὡς πρὸς τὰς ἐπαρχίας, αἱ ὁποῖαι συμπεριλαμβάνονται εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἐναπέθεσε τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν. (σελ. 93 τῆς ὑπὸ Ῥάλλη Συλλογῆς τῶν συνθηκῶν κτλ.)—6') Οἱ εἰς μὴ χριστιανικὰς χώρας πρόξενοι τῆς Εὐρώπης κέκτηνται τὸ δικαίωμα νὰ ἐξασκῶσιν ἐπὶ τῶν μεταξὺ τῶν ὁμογενῶν των διενέξεων πλήρη δικαστικὴν ἐξουσίαν (jurisdictio et imperium), ἀλλ' αὕτη στηρίζεται εἰς ῥητὰς ὑπὲρ τῶν χριστιανικῶν δυνάμεων συνθήκας καὶ κατέστη πλέον (καὶ ἄνευ αὐτῶν), διὰ τῆς ὁμοιομόρφου καὶ πολυχρονίου ἐφαρμογῆς, τὸ κοινὸν δίκαιον τῶν χωρῶν αὐτῶν (τῶν

μὴ χριστιανικῶν). Τὸ δικαίωμα δ' αὐτὸ εἶχε καὶ ἡ Ἑλλάς, δυνάμει τῶν πρωτοκόλλων, (ἴδε ἰδίως ἄρθ. 4 τοῦ ἀπὸ 3 Φεβρ. 1830 πρωτοκόλλου ἐν σελ. 78 Συλλ. Ῥάλλη) ἀπ' ἀρχῆς τῆς κηρύξεως τῆς Ἑλληνικῆς αὐτονομίας καὶ πρὸ τῆς ἐσχάτως συνομολογηθείσης μετὰ τῆς Τουρκίας ἐμπορικῆς συνθήκης, ἐν ᾧ αὕτη οὐδέποτε ἔσχεν ἐν Ἑλλάδι τοιοῦτον δικαίωμα, μὴ ἔχουσα αὐτὸ οὐδ' εἰς τὴν λοιπὴν Εὐρώπην, εἰς τὸ δίκαιον τῆς ὁποίας συμπεριλαμβάνεται, ὡς εἴρηται, καὶ ἡ Ἑλλάς· . . . .

Ἐπειδὴ ἐντεῦθεν ἕπεται ὅτι ἡ ἀξίωσις, τὴν ὁποίαν ἤγειρεν ἐν Σύρῳ ὁ Ἀλῆ ἀγᾶς, μάχεται προφανῶς πρὸς τὸ διεθνὲς δίκαιον τῆς Εὐρώπης, ἀντιβαίνει εἰς ὅλα τὰ προηγούμενα καὶ παρεισάγει ἐν Ἑλλάδι νέαν τάξιν, τὴν ὁποίαν δὲν δύναται νὰ δικαιολογήσῃ εἰμὴ ῥητὴ καὶ σαφὴς συνθήκη· ὥστε ἀνάγκη νὰ ἐξετασθῇ ἤδη ἡ ἀπὸ 27 Μαΐου 1855 συνθήκη μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, χωρὶς μάλιστα νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὁ τῆς ἑρμηνευτικῆς κανών, καθ' ὃν οἱ εἰδικοὶ νόμοι πρέπει, ἐν ἀμφιβολίᾳ, νὰ ἑρμηνεύωνται στενῶς (Κώδ. (3, 28) διάτ. 35, Βασιλ. (39, 1) 57), καὶ καθ' ὃν ἡ τυχὸν ἀμφίβολος σύμβασις ἑρμηνεύεται κατὰ τοῦ ἐπιζητοῦντος ὠφέλειαν ἀποτελοῦσαν ἐξαίρεσιν εἰς γενικὸν Εὐρωπαϊκὸν κανόνα· ἐξαίρεσιν, ἥτις διὰ τοῦτο ἔπρεπε νὰ ἦναι σαφής, ῥητή, ἀνεπίδεκτος συζητήσεως. . . . .

Ἐπειδή, πρὸς ἑρμηνείαν τοῦ ἄρθρου 24 τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος συνθήκης, πρέπει νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν οὐ μόνον ὅλα τὰ ἐδάφια αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ὁλόκληρος ἡ συνθήκη αὐτή, διότι ἡ ἀλληλουχία τῶν διαφόρων μερῶν τῆς συνθήκης πρὸς ἄλληλα καὶ ἡ ἑρμηνεία τοῦ ἀμφισβητουμένου μέρους τῆς συνθήκης ἐξ ἄλλων μερῶν αὐτῆς εἶναι τὸ ἀσφαλέστερον τῶν μέσων, πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς διανοίας τῶν ὑψηλῶν συμβαλλομένων μερῶν· ὅθεν ὁ κανὼν ἐν τεμ. 24 incivile est nisi tota lege perspecta una aliqua particula ejus proposita, judicare vel respondere· οὐ δεῖ, δηλαδή, δικάζειν ἀπὸ προκομιδῆς μέρους νόμου· τὸ δὲ ἄρθρον 24 τῆς εἰρημένης συνθήκης φέρει « . . . .

Ἐπειδὴ οὔτε ἐκ τοῦ γράμματος, οὔτε ἐκ τοῦ πνεύματος τῆς διατάξεως ταύτης προκύπτει ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις διενοεῖτο ν' ἀπονείμῃ ἢ ἀπένειμε τοῖς ἐν Ἑλλάδι Προξένοις τῆς Ὑψηλῆς Πύλης δικαίωμα ἀμφισβητουμένης δικαιοδοσίας. Δὲν προκύπτει δὲ ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ ἄρθρου ἐκείνου τοιοῦτό τι, διότι τὸ ἄρθρον 24 φέρει, ὅτι οἱ ἔχοντες δίκας *δύνανται* νὰ προστρέχωσιν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν προξενικῶν ἀρχῶν των· ἀλλ' ἡ

λέξις δύνανται, ἔχουσα κοινῶς παρ' ἅπασι τὴν αὐτὴν σημασίαν, σημαίνει πᾶν ἄλλο ἢ ὑποχρεοῦνται· ἐμφαίνει ἐλευθέραν θέλησιν προσφυγῆς ἐκ μέρους ἀμφοτέρων τῶν μερῶν· σημαίνει, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι ἐσήμαινε τὸ ἄρθρον 7 τῆς ἀπὸ 11 Ἰανουαρ. 1787 συνθήκης μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ῥωσσίας, τὸ ὁποῖον διαλαμβάνει μὲν ὅτι οἱ Πρόξενοι αὐτῶν θέλουν δικάζει τὰς διενέξεις τὰς μεταξὺ τῶν ὁμογενῶν αὐτῶν ἐμπόρων, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ κοινοῦ ἤθελαν προσέλθει εἰς αὐτοὺς (qui s'adresseront à eux d'un commun accord), ἀλλὰ, διὰ τῆς φράσεως ταύτης, δὲν περιέλαβον αἱ δυνάμεις ἐκεῖναι καὶ τὴν ἀμφισβητουμένην δικαιοδοσίαν, ὅπερ εἶναι τόσῳ μᾶλλον πρόδηλον, καθόσον αὐτὴ ἐκείνη ἡ συνθήκη διαλαμβάνει προσέτι si l'une des deux parties ne consent pas à recourir à l'autorité de son propre consul, elle pourra s'adresser aux tribunaux ordinaires ec. Τοῦτο δὲ ἀποκρούει προδήλως τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ Ἀλῆ ἀγᾶ, ὅτι περὶ ἑκουσίας δικαιοδοσίας δὲν γίνεται λόγος· εἶναι δὲ τόσον ἀνυπόστατος ὁ ἰσχυρισμὸς αὐτὸς, καθ' ὅσον καὶ οἱ ἐν Εὐρώπῃ Πρόξενοι τῆς Γαλλίας, οἵτινες δὲν ἀναμιγνύονται εἰς τὰς μεταξὺ γάλλων δίκας, ἔχουν τὴν ἑκουσίαν δικαιοδοσίαν (jurisdiction volontaire) δυνάμενοι νὰ διαλύωσι τὰς διενέξεις, ὅσας ἑκουσίως ὑποβάλλουν αὐτοῖς οἱ ὁμοεθνεῖς των. leur devoir n'en est pas moins de chercher à terminer par une amiable composition toutes les contestations qui leur sont v o l o n t a i r e m e n t déférees par leurs nation aux (ἰδὲ Κλέρκ. σελ. 681).

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων ἕπεται, ὅτι τὸ γράμμα τῆς συνθήκης, ὀρθῶς ἑρμηνευόμενον, ἐμφαίνει προδήλως ὅτι τὸ ἄρθρον 24 τῆς συνθήκης δὲν ἀπονέμει τοῖς Προξένοις τῆς Ὑψηλῆς Πύλης δικαίωμα ἀμφισβητουμένης δικαιοδοσίας· ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, ὁ λόγος τῆς συνθήκης, ἡ ἀλληλουχία τῶν διαφόρων τῆς συνθήκης μερῶν πρὸς ἄλληλα, ἡ ἀλληλουχία τοῦ νόμου πρὸς τὴν ἱστορικὴν κατάστασιν τῆς θεσμοθεσίας, τὴν ὁποίαν ἡ συνθήκη ἀφορᾷ, ἡ ἀλληλουχία αὐτῆς πρὸς τὸ ὅλον σύστημα τῶν συνθηκολογιῶν, προδήλως ἐμφαίνουσιν, ὅτι καὶ τὸ πνεῦμα τῆς συνθήκης ἀποκρούει τὴν ἀξίωσιν ταύτην, διότι

α') Τὸ πνεῦμα, ὅπερ εἰς τὴν σύνταξιν αὐτῆς προέδρευσεν, ἦτον ἡ μεταξὺ τῶν δύο ἐπικρατειῶν ἀνάπτυξις ὑφισταμένων ἐμπορικῶν καὶ φιλικῶν σχέσεων, ὡς τὸ προοίμιον μάλιστα αὐτῆς διαλαμβάνει, ἀλλ' ἡ παραδοχὴ ἀρχῆς καινοφανοῦς καὶ ἀγνώστου εἰς τὴν Ἑλλάδα· δηλαδὴ ἡ τοῖς ὀθωμανικοῖς προξένοις ἀπονομὴ ἀμφισβητουμένης δικαιοδοσίας ἤθελε ῥίψει σπέρματα αἰωνίων ἀμφισβητήσεων, ὅπερ, ὡς εἴρηται, μάχεται πρὸς τὸ πνεῦμα, ὃ προέδρευσεν

εἰς τὴν σύνταξιν τῆς συνθήκης· ὅτι δὲ τοιαύτη ἀρχὴ τοιαύτας ἔχει συνεπείας, εἶναι ἀλιαφιλονείκητον. Διὰ τοῦτο καὶ εἷς ἐπίσημος Γάλλος Συγγραφεὺς λέγει· et de cette invasion de la juridiction étrangere au milieu de nous, combien de difficultés pourraient resulter ! (ἴδε Δαλλόζιον λέξ. Consuls σ. 289 ἐν ἀρχ.) καὶ συμπεραίνει ὅτι ὅταν ἡ ὑπόθεσις ὑπάγηται εἰς τὰ δικαστήρια, καὶ δὲν πρόκειται νὰ λυθῇ συμβιβαστικῶς ἡ διαφορά, πρέπει ν' ἀπέχωσιν οἱ ἐν Εὐρώπῃ πρόξενοι πάσης περαιτέρω ἀναμίξεως. Dès que l'exercice de ce droit sort des attributions administratives des consuls et rentre dans la compétence de l'autorité judiciaire, ces agens doivent s'abstenir et renvoyer l'affaire devant les juges compétents (αὐτόθι)· αἱ δυσχέρειαι δὲ, περὶ ὧν ὁ λόγος, καθίστανται ἀνυπέρβλητοι, ὅταν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ Ὑψηλὴ Πύλη δὲν ἔχει κἂν νόμον περὶ προξενικῆς δικαιοδοσίας.

6) Τὸ ἐπικρατοῦν εἰς τὴν συνθήκην ταύτην πνεῦμα εἶναι τὸ νὰ τάξῃ ἑκατέραν τῶν συμβαλλομένων ἐπικρατειῶν εἰς τὴν θέσιν τῶν μᾶλλον εὐνοουμένων ἐθνῶν· τοῦτο μάλιστα διαλαμβάνεται ῥητῶς εἰς πλεῖστα τῆς συνθήκης ἄρθρα καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ἄρθρον 24 αὐτῆς· συνέπεια δ' ἀναγκαία τῆς κυρίας ἐκείνης ἀρχῆς εἶναι, ὅτι ἡ μὲν Ἑλλὰς διετήρησεν ἐν Τουρκίᾳ, δυνάμει τοῦ πρώτου παραγράφου τοῦ ἄρθρου 24, τὰς προνομίας τῶν μᾶλλον εὐνοουμένων ἐθνῶν, ἄρα καὶ πλήρη τὴν προξενικὴν δικαιοδοσίαν, ὡς διὰ τοῦ νόμου ΤΗΔ' τὴν ἐκανόνισε συνῳδὰ πρὸς τὴν Γαλλικὴν Νομοθεσίαν καὶ πρὸς τὸν τοῦ Βελγίου Νόμον τῆς 21 Δεκ. 1851, ἡ δὲ Τουρκία δὲν ἐκτήσατο, διὰ τοῦ 2 ἐδαφ. τοῦ ἄρθ. 24 τῆς εἰρημένης συνθήκης, εἰμὴ ὅ,τι κεχώρηται διὰ συνθηκῶν ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος πρὸς αὐτὰς τὰς κραταιὰς δυνάμεις, δικαίωμα ὅμως ἀμφισβητουμένης δικαιοδοσίας οὐδεμία ἐξ αὐτῶν κέκτηται ἐν Ἑλλάδι· ἄρα οὐδ' ἡ Τουρκία. Ὅθεν ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις, ἔχουσα ἤδη κεκτημένον ἐν Τουρκίᾳ τὸ τῆς προξενικῆς δικαιοδοσίας δικαίωμα, οἷον κέκτηνται αὐτὸ καὶ αἱ λοιπαὶ Κυβερνήσεις τῆς Εὐρώπης, καὶ μὴ παραιτηθεῖσα αὐτοῦ, ὅπερ μάλιστα ἀναγνωρίζει ῥητῶς ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος συνθήκη, καὶ ὁρμωμένη ἐκ τοῦ συνδιαλλακτικοῦ πνεύματος αὐτῆς, παρεχώρησεν εἰς τοὺς Προξένους τῆς Ὀθωμ. Πύλης ὅ,τι παρεχώρησεν εἰς τὰς δυνάμεις μάλιστα ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι τοσοῦτον συνετέλεσαν εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τῆς αὐτονομίας της· εἶναι δὲ ἄτοπον νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι ἡ Ἑλλὰς διεννοήθη νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὴν Ὀθωμ. Ἐπικράτειαν δικαιώματα ἀνώτερα ἐκείνων, τὰ ὁποῖα παρεχώρησε, διὰ συνθηκῶν, εἰς τὰς εὐεργέτιδας Δυνάμεις τῆς Εὐ-

ρώπης· ὅτι μάλιστα παρεχώρησεν εἰς τὴν Ὑψηλὴν Πύλην δικαιώματα, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχει αὕτη εἰς οὐδὲν τῆς Εὐρώπης μέρος. . . .

γ΄) Τὸ δεύτερον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 24 τῆς συνθήκης ἐν ἀρχῇ μὲν φέρει «θέλουν *ἐξασκεῖ ἴσον δικαίωμα ἐπιτηρήσεως ἐπὶ τῶν ὁμοεθνῶν αὐτῶν*» δὲν λέγει δὲ ὅτι θέλουν ἐξασκεῖ καὶ *δικαιοδοσίας ἴσον δικαίωμα*· πρόδηλον δ' εἶναι ὅτι ἡ ἐπιτήρησις δὲν περιλαμβάνει τὴν δικαιοδοσίαν, κατὰ τὴν κυρίαν σημασίαν της. Τὸ δεύτερον δ' αὐτὸ ἐδάφιον φέρον «θέλουσιν ἐξασκεῖ ἴσον δικαίωμα ἐπιτηρήσεως ἐπὶ τῶν ὁμοεθνῶν αὐτῶν, οἵτινες δύνανται νὰ προστρέχωσιν ἐλευθέρως εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν προξενικῶν αὐτῶν ἀρχῶν» δὲν ὁρίζει τὸ εἶδος τῆς εἰς τὰς προξενικὰς ἀρχὰς παραχωρουμένης δικαιοδοσίας, ἀλλ' ἐξηγεῖ ἁπλῶς τὸ κύριον αὐτῆς ἀντικείμενον, ἤτοι τὸ τῆς προσφυγῆς τῶν ὑπηκόων εἰς τὰς προξενικὰς ἀρχάς.

δ΄) Τὸ 2 ἐδάφ. τοῦ ἄρθρου 24 φέρει, ὅτι οἱ ὁμοεθνεῖς δύνανται νὰ προστρέχωσιν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν προξένων αὐτῶν, ἐνῷ τὸ ἄρθρον 25 τῆς αὐτῆς συνθήκης φέρει, ὡς πρὸς τὰς περὶ ὧν διαλαμβάνει ἐνδίκους σχέσεις, ὅτι ἡ ἀνάκρισις καὶ ἡ ἐκδίκασις ἀνατίθενται ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς προξένους· ἂν λοιπὸν ἐσκόπει ἡ συνθήκη νὰ ἐξομοιώσῃ τὸ τελευταῖον τοῦτο προνόμιον τῶν προξένων μὲ ἐκεῖνο, ἤτοι μὲ τὴν ἀμφισβητουμένην ἐπὶ πολιτικῶν καὶ ἐμπορικῶν ὑποθέσεων δικαιοδοσίαν, ἤθελεν ἐκφρασθῇ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον· ἀλλ' ὁ τρόπος τῆς συντάξεως τῶν δύο ἄρθρων διαφέρει ἐντελῶς καὶ οὐσιωδῶς· ὅπερ σημαίνει, ὅτι ἄλλο ἐσκοπεῖτο νὰ χορηγηθῇ διὰ τοῦ ἑνὸς ἄρθρου καὶ ἕτερον διὰ τοῦ ἄλλου· ἡ ῥητὴ λοιπὸν ἔκφρασις τοῦ ἄρθ. 25, περιέχοντος τὰ συνομολογηθέντα καὶ ὑπὲρ ἄλλου ἔθνους (ἄρθ. 14 ἐν τέλει τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ὀλδεμβούργου συνθήκης), καταδεικνύει προδήλως ὅτι τοῦτο ἀποτελεῖ ἐξαίρεσιν τῆς ἀρχῆς, ἣν τὸ ἄρθρον 24 καθιεροῖ· exceptio firmat regulam.

ε΄) Ὁ Ἀλῆ ἀγᾶς δὲν ἐπεκαλέσθη κανὲν διπλωματικὸν ἔγγραφον, ἐμφαῖνον τοὐλάχιστον, ὅτι ἡ Τουρκία ἀπήτησεν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ν' ἀπονείμῃ αὕτη εἰς τοὺς προξένους ἐκείνης δικαίωμα ἀμφισβ. δικαιοδοσίας, δικαίωμα μὴ ἀπονεμηθὲν εἰς καμμίαν ἄλλην δύναμιν τῆς Εὐρώπης, ἔστω καὶ εὐεργέτιδα· εἶναι δὲ ἐναντίον τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ δικαίου νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ἀσυζητητί, ἄνευ αἰτήσεως καὶ ἄνευ ἀνάγκης τινὸς τοὐλάχιστον, ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἑλλάδος παρεχώρησε τοῖς προξένοις τῆς Ὑψηλῆς Πύλης δικαίωμα ἀμφισβητουμένης δικαιοδοσίας, παραμειοῦσα οὕτω κυ-

ριαρχικόν τῆς προνόμιον, ἐνῷ μάλιστα, κατὰτοὺς κανόνας τῆς ἑρμηνευτικῆς,ὑποτίθεται ὅτι τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη εὑρίσκοντο ἀναγκαίως ἐν γνώσει τῆς ἱστορικῆς καταγωγῆς τῆς συνθηκολογίας, καὶ τῶν ἀφορώντων τὴν Ἑλλάδα πρωτοκόλλων, καὶ τὴν ἱστορικὴν ταύτην κατάστασιν ἔχοντα πρὸ ὀφθαλμῶν συνωμολόγησαν τὴν προκειμένην συνθήκην, δι' ἧς κατὰ νόμον ὑποτίθεται ὅτι τὰ ὑψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη ἐπεζήτησαν τὴν ἁρμονίαν καὶ τὴν ἰσότητα· προτόντα, ἅτινα ἤθελον ἐκλείπει ἀπὸ τὴν συνθήκην, ἂν ἀπενέμετο τοῖς προξένοις τῆς ὀθωμ. Πύλης δικαίωμα ἀμφισβητουμένης δικαιοδοσίας· ἤτοι δικαίωμα, ὅπερ οὐδαμῶς κέκτηται ἡ Ὑψηλὴ Πύλη παρά τινι χριστιανικῷ κράτει.

Ἐπειδὴ τὰ ἔγγραφα τῶν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείων, τὰ ὁποῖα ὁ Ἀλῆ ἀγᾶς ἐπικαλεῖται, δὲν ἐμφαίνουσιν ὅτι ταῦτα ἀναγνωρίζουσι τοῖς προξένοις τῆς Ὑψηλῆς Πύλης τὴν ἀμφισβητουμένην δικαιοδοσίαν, ἀλλὰ τὸ μὲν ἀναφέρεται εἰς τὸ ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου, τούτου δὲ τὸ ἔγγραφον ἀναφέρει ἁπλῶς ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῶν ἀλλοδαπῶν δικαστηρίων καὶ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν ἐκτελοῦνται κατὰ τοὺς νόμους, ἀλλὰ προϋποθέτουσιν ἀμφότερα *ἀποφάσεις ἁρμοδίως*, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἐκδοθείσας. Ἄλλως τε δὲ, τὰ δικαστήρια εἰσὶν ἁρμόδια νὰ ἑρμηνεύωσι τὰς συνθήκας, ὅταν πρόκηται περὶ τῆς σχέσεώς των ὡς πρὸς ἰδιωτικὰ δικαιώματα Dalloz, loi, 478 ἀποφάσεις Ἀρείου Πάγου 15 (τοῦ 1846) 76 τοῦ 1847 καὶ 110 τοῦ 1848.

Ἐπειδὴ τοιαύτην ἑρμηνείαν ἔδωκε καὶ αὐτὸς ὁ ἐν Σύρῳ πρόξενος τῆς Ὑψηλῆς Πύλης, ἐνεργῶν μάλιστα κατ' ἀνωτέραν διαταγὴν, εἰς τὸ ἄρθ. 24 τῆς συνθήκης, καθότι διὰ τοῦ ἀπὸ 11 Νοεμβρ. 1857 ἐγγράφου του πρὸς τὸν ἐν Σύρῳ δικηγόρον Ἡσαΐαν ἔγραψε ῥητῶς ταῦτα.

«Δυνάμει τῶν ῥητῶν διαταγῶν τῆς ἐν Ἀθήναις Σ. Πρεσβείας »τῆς Ὑψ. ὀθωμ. Πύλης, εἰς τὴν προστασίαν καὶ ὑπεράσπισιν τῆς »ὁποίας ἐναπέθεσεν ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει κατοικῶν Ἀλῆ ἀγᾶς »ὑπηρέτης τοῦ Εὐσυμῶ Ἐφέντη, ὑπήκοος ὀθωμανὸς, τὰς πολιτι»κὰς ἀπαιτήσεις του κατὰ τοῦ Ἀθανασίου Ἀργυροκαστρίτου, ὑπη»κόου ὀθωμανοῦ κατοικοῦντος ἤδη ἐνταῦθα, ἀφαιρέσαντος ἐκ τῆς »ἐν Κωνσταντινουπόλει οἰκίας αὐτοῦ διάφορα πολύτιμα κινητὰ »ἀντικείμενα, σᾶς διορίζομεν, κύρ. δικηγόρε, ἐπίτροπον τοῦ ῥηθέν»τος Ἀλῆ ἀγᾶ ἵνα κινήσητε ἐν ὀνόματι αὐτοῦ πολιτικὴν ἀγωγὴν »ἐνώπιον τοῦ *ἁρμοδίου δικαστηρίου* κατὰ τοῦ ῥηθέντος Ἀθ. Ἀργυ-

δραχμοτρίτου ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ νὰ καταδικασθῇ εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ ῥηθέντος Ἀλῆ ἀγᾶ διὰ τὴν ἀξίαν τῶν ὅσων ἀφήρεσεν ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ κινητῶν ἀντικειμένων, νὰ λάβητε πᾶν συντηρητικὸν κατ' αὐτοῦ μέτρον, νὰ ἐκβιάσητε τὴν ἐκτέλεσιν πάσης κατ' αὐτοῦ ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως, νὰ λαμβάνητε χρήματα καὶ πράγματα, νὰ ἐνεργήσετε τὴν προσωπικὴν αὐτοῦ κράτησιν καὶ πᾶν ὅ,τι εἶναι νόμιμον καὶ δίκαιον πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ ῥηθέντος Ἀλῆ ἀγᾶ».

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἄρτι εἰρημένων ἕπεται, ὅτι καὶ ἐκ τοῦ γράμματος τῆς συνθήκης καὶ ἐκ τῆς λογικῆς ἑρμηνείας, ἥτις συμβιβάζεται πληρέστατα πρὸς τὸ γράμμα (σύμφωνα μὲ τὸν κανόνα τοῦ δικαίου (Πανδ. (1, 3) τεμ. 20, 21. Βασ. (21) λ. λα) προκύπτει ἀδιστάκτως ὅτι ἡ Ἑλλάς, διατηρήσασα διὰ τῆς συνθήκης ὅσας ἐκέκτητο ἐν Τουρκίᾳ προνομίας ὡς πρὸς τὴν προξενικὴν δικαιοδοσίαν, ἀπένειμεν εἰς τοὺς ἐν Ἑλλάδι προξένους τῆς Ὑψ. Πύλης τὴν προξενικὴν ἐκείνην δικαιοδοσίαν, ἣν ἀπολαύουσιν ἐν Ἑλλάδι καὶ οἱ πρόξενοι τῶν δυνάμεων τῆς Εὐρώπης, ἤτοι τὴν διαιτητικὴν καὶ συμβιβαστικήν. ἡ περὶ τῶν ὁποίων διομολόγησις ἦτο τόσῳ μᾶλλον ἀναγκαία καθ' ὅσον 1) κατὰ τὴν πολιτικὴν δικονομίαν (ἄρθ. 112 καὶ 122) οἱ ἀλλοδαποὶ εἰσὶν ἀνίκανοι πρὸς διαιτητικὴν ὑπηρεσίαν (ἴδε Mongaly ἀρ. 118 καὶ Ῥάλ. Ἐμπ. δ. σελ. 92) 2) τοῦτ' αὐτὸ ἐγένετο καὶ εἰς τὰς ἄλλας μετὰ τῆς Εὐρώπης συνθήκας τῆς Ἑλλάδος· 3) τὰ ἄρθρα 490 ἐπ. 24 καὶ 529 § 3 τῆς πολ. δικον. καθιεροῦσιν, ἐξαιρετικῶς, διατάξεις συμβιβαστικῆς ἐξουσίας καὶ εἰς αὐτὰς τὰς ἐγχωρίους δικαστικὰς ἀρχάς. Τὴν διαιτητικὴν δὲ ταύτην καὶ συμβιβαστικὴν ἐξουσίαν τῶν προξένων διὰ μακρῶν ἀναπτύσσουσιν ὁ Κλὲρκ καὶ ὁ Βαλὰτ ἐν τῷ κατὰ τὸ 1851, ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν σοφῆς Κυβερνήσεως, ἐκδοθέντι συγγράμματί των (σελ. 571 ἐπ. 679 ἐπ.), διὰ βραχέων δ' ἀνακεφαλαιοῖ ἡ ἀπὸ 29 Νοεμβρ. 1833 ἐγκύκλιος τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείου τῆς Γαλλίας.

Ἐπειδὴ βάσις τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος συνθήκης δὲν εἶναι, ὡς ὁ Ἀλῆ ἀγᾶς διατείνεται, ἡ ἀπόλυτος ἀμοιβαιότης, ἥτις ἄλλως δὲν ἠδύναντο ν' ἀπονεμηθῇ πλήρης εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀφοῦ μάλιστα ἡ Ὀθωμανικὴ νομοθεσία δὲν ἀναγνωρίζει ἀκίνητον ἰδιωτικὴν ἰδιοκτησίαν· ἀλλὰ βάσις τῆς συνθήκης εἶναι ἡ σχετικὴ ἀμοιβαιότης, ἤτοι τὸ ἰσχύον εἰς τὰ μᾶλλον εὐνοούμενα ἔθνη.

β') Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον ζήτημα, τὸ περὶ κατασχέσεως καὶ προσωπικῆς κρατήσεως.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ διεθνὲς δίκαιον, οἱ πρόξενοι ἔχουν μὲν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐνεργεῖν προσηκόντως, συντηρητικά τινα μέτρα, ἀλλ' ὄχι κατασχέσεις ἐπὶ τῆς περιουσίας τῶν ὁμοεθνῶν των, οὐδὲ προσωπικὰς κρατήσεις κατὰ τοῦ προσώπου αὐτῶν, διότι 1) καὶ ἡ προσωπικὴ κράτησις καὶ ἡ κατάσχεσις προϋποτιθέασι τὴν ἀμφισβητουμένην δικαιοδοσίαν, ἣν οὐδόλως κέκτηνται ἐν Ἑλλάδι, ὡς ἐρευτὰι, οἱ πρόξενοι, τῆς Υ. Π. καὶ τείνουσιν εἰς τὴν ἀποτελεσματικωτέραν ἐνέργειαν ἐκείνης· 2) κατὰ τὸ διεθνὲς ἰδιωτικὸν δίκαιον, ὁ νόμος τοῦ τόπου, ἔνθα τὰ μέτρα ταῦτα λαμβάνονται, διέπει τὰ πρὸς ἐφαρμογήν των, καὶ κανονίζει τὰ τῆς διαδικασίας, διότι πρόκειται περὶ διαδικαστικῶν καὶ ἐκτελέσεως πράξεων, αἱ ὁποῖαι διέπονται ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων νόμων. La loi du lieu, où ces mesures sont exercées en determine l'application, la même loi régit la forme de procédure; en effet, il s'agit d'actes de procedure et d'actes d'exécution, et les uns et les autres sont soumis à la loi locale. Felix § 251. Τὴν ἀρχὴν δὲ ταύτην ἀνεγνώρισε καὶ αὐτὸς ὁ ἐν Σύρῳ πρόξενος, τὸ ὑπ' ἀρ.θ. 303 ἔγγραφον τοῦ ὁποίου φέρει ταῦτα· ἔρχομαι νὰ σᾶς παρακαλέσω, κύριε νομάρχα, ἵνα ευαρεστηθῆτε νὰ διατάξητε ἵνα γένηται *διὰ τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς* ἡ κατάσχεσις ὅλων τῶν πραγμάτων καὶ χρημάτων κτλ.»....

Ἐπειδὴ λοιπὸν ἄλλα εἰσὶ τὰ συντηρητικὰ μέτρα, ὅσα δύνανται νὰ λάβωσιν οἱ πρόξενοι, καὶ ταῦτα περιλαμβάνει διὰ βραχέων ἡ ἀπὸ 29 9βρίου 1833 ἐγκύκλιος τοῦ γαλ. ὑπουργείου. Συνέπεια δὲ τῶν ἀνωτέρω εἶναι ὅτι ἡ πρᾶξις τοῦ ἐν Σύρῳ Προξενείου τῆς Ὑψηλῆς Πύλης, δι' ἧς διετάχθη ἡ κατάσχεσις τῆς περιουσίας τοῦ Ἀργυροκαστρίτου καὶ ἡ προσωπικὴ του κράτησις ἀπᾴδει πρὸς τὰ νόμιμα, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἔπρεπε νὰ κηρυχθῇ ἐκτελεστὴ, ἀφοῦ μάλιστα ἡ πολιτικὴ δικονομία δὲν ἐπιτρέπει νὰ κηρύσσωνται ἐκτελεσταὶ εἰμὴ ἀποφάσεις ἢ ἔγγραφα τῶν ἀλλοδαπῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν, καὶ ἀφοῦ μάλιστα ἡ πρᾶξις ἐκείνη φέρει, πρὸς τοῖς ἄλλοις, ταῦτα:

«Προσκαλοῦμεν τὸν γραμματέα ἡμῶν κύριον Φελίδη Ῥοβέρτον νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἐνταῦθα οἰκίαν τοῦ Ἀθανασίου Ἀργυροκαστρίτου καὶ νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ῥηθεῖσαν κατάσχεσιν συντάττων ἔκθεσιν τῶν κατασχεθησομένων ἀντικειμένων ἐνώπιον δύο ἐνηλίκων μαρτύρων καὶ μεταφέρων ταῦτα εἰς τὸ κατάστημα τοῦ Προξένου τούτου πρὸς φύλαξιν.»

Ἐνῷ ἡ ἐκτέλεσις εἶναι κυριαρχικὸν δικαίωμα τοῦ τόπου, ἔνθα αὕτη γίνεται· εἰς ὅλα δὲ τὰ εὐνομούμενα κράτη αἱ ἀποφάσεις

ἐκτελοῦνται ἐν ὀνόματι τοῦ κυριάρχου, καὶ διὰ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπηρετῶν, εἰς οὓς ἀνέθεσε τὴν ἐντολὴν ταύτην, ἐπειδὴ ἡ ἐκτέλεσις εἶναι πρᾶξις τῆς δημοσίου ἐξουσίας, ἡ δ' ἀρχὴ τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν ἐπικρατειῶν ἀπαιτεῖ, ὥστε καμμία ἐκτέλεσις νὰ μὴ γίνηται δι' ὑπαλλήλου ἀρχῆς ἀλλοδαπῆς (ἴδε fœlix § 318), ἂν συνθήκαι ἢ ἔθιμον ἐπικρατήσαν καὶ ἐπικρατοῦν ἔν τινι χώρᾳ, ὡς ἐν Τουρκίᾳ, δὲν καθιερῶσιν ἐναντίαν ἀρχήν. Cas 1 ἀπριλ. 1817 (Sir 1818. 9.)

Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡ μὲν ἔφεσις πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ, ἡ δ' ἐκκληθεῖσα ἀπόφασις νὰ ἐξαφανισθῇ. . . . . . .

Διὰ ταῦτα.

Δέχεται τὴν ἀπὸ 11 δεκεμβρίου 1857 ἔφεσιν τοῦ Ἀθ. Δημητρίου Δέκα ἢ Ἀργυροκαστρίτου κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 636 τοῦ 1857 ἀποφάσεως τῶν ἐν Σύρῳ πρωτοδικῶν.

Ἐξαφανίζει τὴν ἀπόφασιν ταύτην καὶ ἀντικαθιστᾷ τὰς ἑξῆς διατάξεις.

Δέχεται τὴν ἀπὸ 18 νοεμβρίου 1857 ἀνακοπὴν τοῦ Ἀθ. Δ. Δέκα ἢ Ἀργυροκαστρίτου.

Ἀνακαλεῖ τὸν περιαφθέντα ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν ἐν Σύρῳ πρωτοδικῶν τύπον τῆς ἐκτελέσεως, κηρύττον ἀνεπίδεκτον ἐκτελέσεως τὴν τοῦ ἐν Σύρῳ Προξένου τῆς Υψ. Πύλης διάταξιν, εἰς ἣν ὁ τύπος ἐκεῖνος περιήφθη.

Διατάττει τὴν ἀποφυλάκισιν τοῦ Ἀθ. Δ. Δέκα ἢ Ἀργυροκαστρίτου καὶ καταδικάζει τὸν ἐφεσίβλητον εἰς τὰ τῆς δίκης ἔξοδα καὶ τέλη τῆς σημάνσεως.

Διατάττει τὴν ἀπόδοσιν τοῦ προστίμου.»

Ἀθῆναι, τὴν 17 Ἰανουαρίου 1858.

Ἡ δὲ δευτέρα φέρει·

«Ἐπειδὴ τοῦ Προξένου δικάσαντος οὐχὶ ὡς διαιτητοῦ, ἀλλ' ὡς δικαστοῦ δυνάμει τῆς περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας συνθήκης τῆς γενομένης μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας καὶ ἰδίως τοῦ ἄρθ. 24 αὐτῆς, ἐξεταστέον, ἂν κατ' αὐτὴν ἔχωσιν οἱ Πρόξενοι τῆς Τουρκίας δικαστικὴν ἐξουσίαν.

Ἐπειδὴ τὸ 24ον ἄρθρον ἔχει οὕτως «εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν » προξενικῶν ἀρχῶν δύνανται νὰ προστρέχωσιν ἐλευθέρως οἱ ὁμογενεῖς αὐτῶν κατὰ τὰς δίκας καὶ τὰς διαφορὰς, αἵτινες ἤθελον » ὑπάρχει ἀποκλειστικῶς μεταξὺ αὐτῶν ἐπὶ πολιτικῶν καὶ ἐμ-

» πορικῶν ὑποθέσεων.» τοῦ ἄρθρου δὲ τούτου οὕτως ἔχοντος, οὐδόλως ἐξάγεται ἐκ τοῦ γράμματος αὐτοῦ, ὅτι οἱ Πρόξενοι τῆς Τουρκίας περιεβλήθησαν ἐν Ἑλλάδι δικαστικῇ ἐξουσίᾳ· α) διότι εἰς τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἀντικειμένη φαίνεται μᾶλλον, ἡ ἁρμόζουσα ἡ ὕφη τῆς φράσεως τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ὅτι τοὺς προστρέχοντας θέλουν δικάζει οἱ πρόξενοι, ὅπερ κατὰ λέξιν σημαίνει τοὺς ὑποβάλλοντας ἑαυτοὺς ἑκουσίως τῇ δικαιοδοσίᾳ των διαδίκους, καὶ διὰ τοῦτο μᾶλλον τὸ διαιτητικὸν τῶν προξένων δικαίωμα ὑποστηρίζει μόνον· β) διότι δικαιοδοσίαν ἔχουσι πανταχοῦ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον οἱ πρόξενοι κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ διεθνοῦς δικαίου, ἤτοι τὴν λεγομένην ἑκουσίαν καὶ διὰ τοῦτο τὸ «δικαιοδοσία» τοῦ ἄρθρ. 24ου δὲν σημαίνει ἀναγκαίως τὴν ἀμφισβητουμένην δικαστικὴν δικαιοδοσίαν καὶ τῶν προξένων τῆς Τουρκίας, ἀλλὰ μᾶλλον ἐκφράζει καθόλου τὸ σύνολον τῶν προξενικῶν καθηκόντων (Heffters Vœlkerecht § 226)· ἄλλως τε καὶ τὸ διαιτητικὸν δικαίωμα, ἀπονεμόμενον τοῖς προξένοις, ὡς τοιούτοις, δυνάμει τοῦ διεθνοῦς δικαίου, ἤτοι νόμου, πολλάκις καὶ παρὰ τὰ περὶ διαιτητῶν νενομισμένα ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ, ἐν ᾗ ἑδρεύουσι, (ἄρθρ. 112 Π. Δικον.), δικαιοδοσία νὰ ἀποκαλεσθῇ δύναται, ὡς δημόσιον ἀποτελοῦν καθῆκον τῶν προξένων (munus publicum) κατὰ παραγγελίαν τρόπον τινὰ τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἁρμοδίων διὰ τοὺς ὁμοεθνεῖς των δικαστηρίων τῆς κατοικίας των ἐξασκούμενον ὑπ' αὐτῶν, ὅταν ἀμφότεροι τὸ αἰτήσωσιν οἱ διάδικοι· δι' αὐτὸν δὲ τὸν λόγον οὐδ' ὁ ὅρος οὗτος ἐκφράζει, ὅτι δικαστικὴ ἐξουσία ἀπενεμήθη τοῖς προξένοις τῆς Τουρκίας διὰ τοῦ 24ου ἄρθρου (Ν. 3 Κωδ. 3. 13 καὶ ἄρθρον 529 τῆς ἡμετ. Π. Δικον. ὅπου καὶ ἡ ἐξουσία τῶν δικαστηρίων, ὡς διαιτητῶν δικαζόντων, δικαιοδοσία ἀποκαλεῖται.)

Ἐπειδὴ τοῦ ἄρθρ. 24ου μὴ ἀπονέμοντος, κατὰ τὸ γράμμα αὐτοῦ, δικαστικὴν ἐξουσίαν τοῖς προξένοις τῆς Τουρκίας ἐπὶ ἀμφισβητουμένων πολιτικῶν καὶ ἐμπορικῶν ὑποθέσεων, ἐξεταστέον ἐκ τοῦ συνόλου τῆς συνθήκης καὶ τῶν προηγηθεισῶν αὐτῆς προξενικῶν σχέσεων μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, ἂν τὰ συμβαλλόμενα μέρη ἐννόουν τοὐλάχιστον δι' αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου, ἂν καὶ ῥητῶς δὲν τὸ ἐξέφρασαν, νὰ διομολογήσωσιν ἀλλήλοις δικαστικὴν τῶν προξένων δικαιοδοσίαν, ἢ μᾶλλον τὴν προϋπάρχουσαν δικαιοδοσίαν αὐτῶν, ἣν διὰ τὰς μεταξύ των φιλικὰς σχέσεις κατὰ τὸ διεθνὲς δίκαιον εἶχον, διὰ συνθήκης προσέτι νὰ ἰσχυροποιήσωσιν.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν μαρτυρίαν διασήμων ἀνδρῶν περὶ τοῦ διεθνοῦς δικαίου συγγραψάντων, ἐξ ἐπισήμων ἐγγράφων ὑποστηριζομένην, αἱ προξενικαὶ ἀρχαὶ ἐν ταῖς εὐρωπαϊκαῖς ἐπικρατείαις εἶχον μὲν

κατὰ τὸν μεσαιῶνα πλήρη δικαστικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ὁμοεθνῶν αὐτῶν· ἀφ' οὗ ὅμως τὸ κυβερνητικὸν σύστημα ἐν ταῖς χριστιανικαῖς ἐπικρατείαις τῆς Εὐρώπης ἤρξατο νὰ προβαίνῃ ἐπὶ τελειοτέραν καὶ ὁμοιόμορφον ἀνάπτυξιν καὶ αἱ Κυβερνήσεις πλήρη νὰ παρέχωσι τοῖς πᾶσι προστασίαν καὶ ἀσφάλειαν διὰ νόμων, ἐξ ὁμοιομόρφου δικαιοσύνης ἀποῤῥεόντων, καὶ τὰ προςβαλλόμενα συμφέροντα πάντων ἐξασφαλιζόντων, οἱαςδήποτε ἂν ὦσιν ἐθνικότητος καὶ θρησκείας, αἱ προξενικαὶ ἀρχαὶ ἔκτοτε ἐν πάσαις ταῖς χριστιανικαῖς ἐπικρατείαις τῆς Εὐρώπης καὶ ἄλλων ἠπείρων οὐδὲν πλέον ἔχουσιν, ἢ τὴν λεγομένην ἑκουσίαν δικαιοδοσίαν καὶ τὸ τοῦ διαιτητοῦ δικαίωμα ἐπὶ πολιτικῶν καὶ ἐμπορικῶν διαφορῶν· μόνον δὲ ἐν ταῖς μωαμεθανικαῖς ἐπικρατείαις, ὅπου τὸ κυβερνητικὸν καὶ δικαστικὸν σύστημα ἐπὶ ἑτερογενῶν ὅλως ἀρχῶν τοῦ δικαίου ἐστηρίζετο καὶ στηρίζεται, εἴθισται εἰσέτι νὰ ἔχωσιν οἱ πρόξενοι, ἣν εἶχον πανταχοῦ κατὰ τὸν μεσαιῶνα πλήρη δικαστικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ὁμοεθνῶν των. (**Heffters Vœlkenecht § 223, 224 καὶ 226**).

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, καὶ ἐν Ἑλλάδι, ὡς κράτει χριστιανικῷ καὶ ὁμοιομόρφῳ τοῖς λοιποῖς χριστιανικοῖς, οἱ πρόξενοι δικαστικὴν ἐξουσίαν ἔχουσι κατ' ἐξαίρεσιν μόνον ἐπὶ τῶν πληρωμάτων τῶν πλοίων των, ὡς ἀποτελούντων τρόπον τινὰ μέρος τῆς χώρας των, καὶ ταύτην δυνάμει συνθηκῶν. ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν ὁμοεθνῶν αὐτῶν, τῶν διαμενόντων καὶ κατοικούντων ἐν Ἑλλάδι, μόνον τὸ τῆς διαιτησίας δικαίωμα κατὰ τὰς γενικὰς τοῦ διεθνοῦς δικαίου ἀρχὰς, ὡς ἐκ πλείστων συνθηκῶν γενομένων μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ ἄλλων χριστιανικῶν ἐπικρατειῶν δῆλον γίνεται, (ἴδε καὶ τὸ ἄρθρον 25 τῆς προκειμένης συνθήκης, ὅπου ὡσαύτως ἡ περὶ τῶν πληρωμάτων ἐξαίρεσις ῥητῶς διωμολόγηται καὶ ὑπὲρ τῆς Τουρκίας)· τούτων δ' οὕτως ἐχόντων, ἄτοπος ὅλως ἀποβαίνει ἡ ἔννοια, ἣν τὸ κατώτερον δικαστήριον ἀπέδωκεν εἰς τὸ 24ον ἄρθρον τῆς συνθήκης, θεωρῆσαν τὸν πρόξενον τῆς Τουρκίας, ὡς ἔχοντα δυνάμει αὐτοῦ δικαστικὴν ἐπὶ τῶν ὑπηκόων του ἐξουσίαν· διότι ἡ ἑρμηνεία αὕτη ἀντίκειται μὲν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ διεθνοῦς δικαίου, ἐπαναφέρει δὲ τὴν Ἑλλάδα εἰς τὴν ἄμορφον κατάστασιν τοῦ μεσαιῶνος, κατατάττουσα τὸ πολίτευμα καὶ τὴν νομοθεσίαν αὐτῆς μεταξὺ τῶν ἀτελῶν καὶ ἀμόρφων πολιτευμάτων καὶ νομοθεσιῶν τοῦ αἰῶνος ἐκείνου, ἅτινα δὲν ἐπήρκουν εἰς προστασίαν καὶ ἀσφάλειαν τῶν συμφερόντων τῶν ξένων, ἀφομοιοῖ δὲ τὴν χριστιανικὴν Ἑλλάδα ταῖς μωαμεθανικαῖς ἐπικρατείαις, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἐν αὐτῇ ἡ ἀνάγκη, ἡ καταστήσασα παρὰ τοῖς Ὀθωμανοῖς ἀνεκτὴν καὶ ἐθι-

μου τὴν πλήρη τῶν προξένων δικαστικὴν ἐξουσίαν, ἀντίκειται δὲ καὶ εἰς τὸν σκοπὸν τῶν συμβαλλομένων δυνάμεων, ὃν ῥητῶς, δι' ὅλων σχεδὸν τῶν ἄρθρων τῆς συνθήκης ἐκφράζουσι, τοῦτ' ἔστι τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ παράσχωσιν ἀλλήλαις διὰ συνθήκης, ὅσας ὠφελείας ἑκατέρα παρέσχεν ἤδη τοῖς ὑπηκόοις τῶν λοιπῶν μᾶλλον εὐνοουμένων δυνάμεων, καὶ διὰ τοιούτων ἀμοιβαίων παραχωρήσεων προαγάγωσιν ἔτι μᾶλλον τὰ συμφέροντα αὐτῶν· (ἴδε προοίμιον τῆς συνθήκης καὶ ἄρθρα 1, 4—6, 8, 10—15, αὐτὸ τὸ 24 καὶ ἰδίως τὸ 27)· διότι ἡ Ἑλλὰς ἀπονέμουσα δικαστικὴν ἐξουσίαν τοῖς προξένοις τῆς Τουρκίας δὲν προάγεται, ἀλλ' ὀπισθοδρομεῖ ἐπανερχομένη, ὡς εἴρηται, εἰς τὴν ἀπολίτευτον κατάστασιν τοῦ μεσαιῶνος, παρέχει δὲ εἰς τὴν Τουρκίαν ἐξαιρετικὸν πλεονέκτημα, ὅπερ οὐδεμία δύναμις, οὐδ' αὐταὶ αἱ μᾶλλον εὐνοούμεναι, δὲν ἀπολαμβάνουσιν ἐν Ἑλλάδι, καὶ τοῦτο πράττει ἄνευ ἴσης ἀμοιβῆς, διότι τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν εἶχον οἱ πρόξενοί της καὶ ἔχουσι καὶ ἤθελον ἔχει καὶ ἄνευ τοῦ 24ου ἄρθρου τῆς συνθήκης δυνάμει τοῦ 27ου ἄρθρου αὐτῆς οὐχὶ ὡς ἐξαιρετικὸν πλεονέκτημα, ἀλλ' ὡς σύνηθες προξενικὸν προσὸν κατὰ τὰ εἰθισμένα ἐν Τουρκίᾳ· (Heffters § 226, 199 καὶ 200).

Ἐπειδὴ ἐξ ὅλων τῶν προεκτεθέντων ἀναμφίβολον καθίσταται, ὅτι διὰ τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τοῦ 24ου ἄρθρου τῆς συνθήκης οὐδὲν ἕτερον διωμολογήθη, ἢ ὅ,τι διὰ πλείστων ἄλλων διατάξεων αὐτῆς ἀδιακόπως ἐπαναλαμβάνεται καὶ ῥητῶς διὰ τῶν ἑπομένων δύο ἐδαφίων τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου διομολογεῖται ὡς πρὸς τὰς πολιτικὰς καὶ ἐμπορικὰς διαφορὰς, τὰς μεταξὺ τῶν ὑπηκόων τῶν δύο δυνάμεων, ἢ μεταξὺ τῶν τῆς ἑτέρας καὶ ξένων ὑπηκόων καὶ ὡς πρὸς τὰς ἀξιοποίνους πράξεις, τὰς πραττομένας ὑπὸ τῶν ὑπηκόων τῆς μιᾶς ἐπὶ τῆς χώρας τῆς ἑτέρας, τοῦτ' ἔστιν ἡ ἐξομοίωσις τῶν ὑπηκόων ἑκατέρας ἐπικρατείας τοῖς ὑπηκόοις τῶν μᾶλλον ἐν αὐταῖς εὐνοουμένων ἐθνῶν καὶ ὡς πρὸς τὴν προξενικὴν δικαιοδοσίαν ἐπὶ πολιτικῶν καὶ ἐμπορικῶν ὑποθέσεων, ἥτις ἐν Ἑλλάδι, κατὰ τὰς παραδεδεγμένας ἐν ταῖς χριστιανικαῖς ἐπικρατείαις ἀρχὰς τοῦ διεθνοῦς δικαίου καὶ ὅλας τὰς μεταξὺ αὐτῆς καὶ ἄλλων δυνάμεων συνθήκας πλὴν τῆς ὑπὲρ τῶν πληρωμάτων τῶν πλοίων ἐξαιρέσεως, δὲν ἐκτείνεται καὶ ὡς πρὸς τὰ μᾶλλον εὐνοούμενα ἔθνη πέραν τῆς ἑκουσίας δικαιοδοσίας καὶ τῆς διαιτησίας, ὡς περὶ τούτων ἤδη εἴρηται. Ὅτι δὲ εἰς τὴν δυνάμει τοῦ διεθνοῦς δικαίου ὑφισταμένην δικαιοδοσίαν τῶν προξένων τῶν δύο ἐπικρατειῶν πλὴν τῆς τοῦ ἄρθρ. 25 ἐξαιρέσεως οὐδεμίαν ἄλλην τὰ συμβαλλόμενα μέρη προετίθεντο διὰ τῆς συνθήκης νὰ φέρωσι τροποποίησιν, τοῦτο ὑποστη-

ρίζεται μὲν προσέτι ἐκ τοῦ ὅτι ὡς ἐγνωσμένον τι καὶ ἤδη ὑπάρχον ἀναφέρεται ἡ δικαιοδοσία τῶν προξένων ἐν αὐτῷ τῷ 24ῳ ἄρθρῳ τῆς συνθήκης, ἐν ᾧ σαφῶς καὶ ἀκριβῶς ἤθελεν ὁρισθῇ ἐν τῇ συνθήκῃ ἡ ἔκτασις τῆς δικαιοδοσίας τῶν προξένων τῆς Τουρκίας, ἂν παρέκτασις αὐτῆς ἐσκοπεῖτο νὰ διομολογηθῇ· διότι, καὶ κατὰ τοὺς κανόνας τοὺς διέποντας τὴν ἑρμηνείαν τῶν συνθηκῶν, οὐδὲν θεωρεῖται ὡς διομολογηθὲν ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων, ἂν μὴ σαφῶς καὶ ὡρισμένως διωμολόγηται ὑπὸ τοῦ ἑτέρου, ὅταν μάλιστα ἡ ἀσαφὴς καὶ ἀόριστος ἀξίωσις τῶν καθεστώτων τοῦ διομολογήσαντος ἔθνους ἐφάπτηται (Heffters § 95)· δὲν ἀντίκειται δὲ εἰς ταῦτα ἡ ἀναγραφὴ δικαιώματος, ὅπερ καὶ ἄνευ συνθήκης ἠδύναντο νὰ ἔχωσιν οἱ πρόξενοι τῆς Τουρκίας ἐν Ἑλλάδι, διότι εἴθισται νὰ περιλαμβάνωσιν αἱ συνθῆκαι φιλικῶν δυνάμεων καὶ ὅ,τι ἄνευ συνθήκης παρεῖχον κατὰ τὸ διεθνὲς δίκαιον ἀλλήλαις, ὡς π. χ. ἡ περὶ ἧς πρόκειται συνθήκη πολλὰ περιλαμβάνει τοιαῦτα καὶ ἰδίως περὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ διορίζειν προξένους καὶ ἀποστέλλειν πρέσβεις, ἅπερ καὶ ἄνευ συνθήκης δυνάμει τοῦ διεθνοῦς δικαίου γίνονται (ἴδε Heffters § 225).

Ἐπειδὴ τοῦ ἐν Χαλκίδι προξενείου τῆς Τουρκίας, ἔχοντος, ὡς προείρηται, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ 24ου ἄρθρου τῆς συνθήκης, εἰς ἣν δὲν ἀντίκειταί ἡ λέξις αὐτοῦ, τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ δικάζῃ τοὺς ὁμοεθνεῖς του ὀθωμανοὺς ὑπηκόους τότε μόνον ὅταν ἀμφότεροι οἱ διάδικοι, προσδραμόντες πρὸς αὐτό, ὑποβάλωσιν ἑκουσίως τὴν διαφοράν των εἰς τὴν κρίσιν καὶ ἀπόφασίν του, καθιστῶντες οὕτως αὐτὸ διαιτητήν των, ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ, ἐκδοθεῖσα κατὰ τὰ προεκτεθέντα, οὐχὶ ὡς ὑπὸ διαιτητοῦ, διότι οἱ ἐναγόμενοι ῥητῶς ἠρνήθησαν νὰ τὸ καταστήσωσιν τοιοῦτον, ἀλλ' ὡς ὑπὸ ἀρχῆς δικαστικὴν ἐχούσης ἐξουσίαν ἐπ' αὐτῶν, οὐδὲν νόμιμον κῦρος δύναται νὰ ἔχῃ ἐν Ἑλλάδι διὰ τὴν ἔλλειψιν δικαστικῆς τοῦ προξένου ἐξουσίας, δυνάμει τῆς ὁποίας καὶ ἄκοντας τοὺς ἐναγομένους νὰ δικάσῃ ἦτο δυνατόν· διὸ δεκτὴ καθίσταται ἡ κατὰ τοῦ περιαφθέντος αὐτῇ ἐντάλματος τοῦ Προέδρου ἀνακοπὴ τῶν ἐκκαλούντων καὶ μεταρρυθμιστέα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὡς ἄδικος.

Ἐπειδὴ περιττὸν ὅλως εἶναι νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν οἱ λοιποὶ λόγοι, οἱ πρὸς ἀκύρωσιν τοῦ αὐτοῦ ἐντάλματος τείνοντες, καὶ διαταχθῶσιν αἱ ὧν χρήζουσιν ἀποδείξεις, ἀφ' οὗ καὶ ἄνευ αὐτῶν τὸ ἔνταλμα ἀκυροῦται

§ 180. *Προσθῆκαι* — Ἀνωτέρω § 156 ἐγένετο λόγος περὶ βακουφίων· ἐνταῦθα προσθέτω, ὅτι, κατὰ τὸ ἀπὸ 16 Ἰουνίου 1830 πρωτόκολλον τῶν τριῶν Αὐλῶν (Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ῥωσσίας)

καὶ τὴν ἀπὸ 7 Ἰουλίου 1832 συνθήκην, τὰ μὲν περὶ βακούφια ἀνήκουσιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, περὶ δὲ τῶν Ἐβλὰτ (ἤτοι τῶν βακουφίων ἐκείνων, ἐφ' ὧν ἰδιῶται ὀθωμανοὶ εἶχον ὠφέλιμον δικαίωμα) μόνον αὐτοὶ ἠδύναντο νὰ διαθέσωσιν Ἀπ. Ἐφ. Ἀθ. 17955 ἐν νομ. μελ. σ. 923.

§ 182. Τὸ ἀπὸ 20 Ἀπρ. (2 Μαΐου) 1857 μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας ἔγγραφον δὲν ἰσχύει ὡς συνθήκη, μήπω ἐπελθούσης τῆς ἐγκρίσεως τῶν βουλῶν, ἀποδεικνύει ὅμως ὅτι αἱ κυβερνήσεις αὗται συνηλλάγησαν ἐν ἰδίῳ αὐτῶν ὀνόματι, καὶ οὐχὶ διὰ τὸν Ταφίκμπέη. Ὥστε ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις δὲν ὀφείλει νὰ πληρώσῃ τί εἰς λογαριασμὸν τοῦ Ταφίκμπέη. Ἀπ. πολ. Ἀρ. Π. 41 τοῦ 59, κυρ. τὴν 16757 Ἐφ. Ἀθ.

§ 182. Διὰ τῆς συνθήκης τῆς 18 Φεβρ. 1844 ἡ Ἑλλ. Κυβέρν. ἀνεδέχθη τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παραδώσῃ τὰ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενα κτήματα εἰς τοὺς νομίμους ἀγοραστὰς αὐτῶν, ἀλλ' ἡ ἐνοχικὴ αὕτη σχέσις δὲν ἰσχύει κατὰ τρίτων νομέων τοιούτων κτημάτων, οἵτινες τότε μόνον ὑποχρεοῦνται νὰ παραδώσωσιν εἰς τοὺς ἐνάγοντας, ὅταν οὗτοι ἀποδείξωσι τὴν κυριότητά των ἢ ἄλλο ἐμπράγματιον δικαίωμα. Μόνον δὲ ἐπὶ τῶν ἐν τῇ πρώην ἐπαρχίᾳ Ζητουνίου κειμένων κτημάτων ἰσχύει ἡ ἐξαιρετικὴ διάταξις τοῦ 5 ἄρθρου τῆς συνθήκης ἐκείνης. Ασ. πολ. Αρ. Π. 67 τοῦ 59 κυρ. τὴν 187 τοῦ 58 Ἐφ. Ν. καὶ φέρουσα·

«Ἐπὶ τοῦ ά καὶ τοῦ 6' λόγου τοῦ ἀναιρετηρίου καὶ τοῦ γ' καὶ δ' τῶν προτάσεων.

Ἐπειδὴ τὸ τῆς οὐσίας δικαστήριον στηριζόμενον εἰς τὴν ὑπ' ἀρ. 134 τοῦ ἔτους 1849 ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου, τὴν κανονίσασαν μεταξὺ τῶν νῦν διαδίκων περὶ τοῦ ἐπιδίκου κτήματος τὴν ἁρμοδιότητα τῶν δικαστηρίων, καὶ εἰς τὰς ἀπὸ 28 Μαΐου 1854 πρώτας ἐγγράφους προτάσεις τῶν νῦν ἀναιρεσειόντων ἐνώπιον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, παραδέχεται ὅτι τὸ ἐπίδικον κτῆμα δὲν κεῖται ἐν τῇ πρώην ἐπαρχίᾳ τοῦ Ζητουνίου, ἀλλ' ἐν τῇ τοῦ Πατρατζικίου. κατὰ δὲ τὸ 4 καὶ τὸ 5 ἄρθρ. τῆς ἀπὸ 18 Φεβρουαρίου 1844 συμβάσεως, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀπεδέχθη τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παραδώσῃ τὰ ἐν τῷ 4 ἄρθρῳ τῆς αὐτῆς συμβάσεως κτήματα εἰς τοὺς δι' ἐπισήμων τίτλων, τουτέστιν εἰς τοὺς νομίμους ἀγοραστὰς αὐτῶν· ἀλλ' ἡ ἐνοχικὴ αὕτη σχέσις οὐδόλως ἰσχύει καὶ κατὰ τρίτων νομέων τοιούτων κτημάτων, ὁποῖοι εἰσὶν οἱ ἀναιρεσίβλητοι, οἵτινες οὐδόλως λογίζονται θεματοφύλακες τοῦ ἐπιδίκου κτήματος, διότι τοῦτο παρεδόθη εἰς αὐτοὺς ὡς ἰδιοκτήτας· νεμό-

ρίζεται μὲν προσέτι ἐκ τοῦ ὅτι ὡς ἐγνωσμένον τι καὶ ἤδη ὑπάρχον ἀναφέρεται ἡ δικαιοδοσία τῶν προξένων ἐν αὐτῷ τῷ 24ῳ ἄρθρῳ τῆς συνθήκης, ἐν ᾧ σαφῶς καὶ ἀκριβῶς ἤθελεν ὁρισθῇ ἐν τῇ συνθήκῃ ἡ ἔκτασις τῆς δικαιοδοσίας τῶν προξένων τῆς Τουρκίας, ἂν παρέκτασις αὐτῆς ἐσκοπεῖτο νὰ διομολογηθῇ· διότι, καὶ κατὰ τοὺς κανόνας τοὺς διέποντας τὴν ἑρμηνείαν τῶν συνθηκῶν, οὐδὲν θεωρεῖται ὡς διομολογηθὲν ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων, ἂν μὴ σαφῶς καὶ ὡρισμένως διωμολόγηται ὑπὸ τοῦ ἑτέρου, ὅταν μάλιστα ἡ ἀσαφὴς καὶ ἀόριστος ἀξίωσις τῶν καθεστώτων τοῦ διομολογήσαντος ἔθνους ἐφάπτηται (Hefflers § 95)· δὲν ἀντίκειται δὲ εἰς ταῦτα ἡ ἀναγραφὴ δικαιώματος, ὅπερ καὶ ἄνευ συνθήκης ἠδύναντο νὰ ἔχωσιν οἱ πρόξενοι τῆς Τουρκίας ἐν Ἑλλάδι, διότι εἴθισται νὰ περιλαμβάνωσιν αἱ συνθῆκαι φιλικῶν δυνάμεων καὶ ὅ,τι ἄνευ συνθήκης παρεῖχον κατὰ τὸ διεθνὲς δίκαιον ἀλλήλαις, ὡς π. χ. ἡ περὶ ἧς πρόκειται συνθήκη πολλὰ περιλαμβάνει τοιαῦτα καὶ ἰδίως περὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ διορίζειν προξένους καὶ ἀποστέλλειν πρέσβεις, ἅπερ καὶ ἄνευ συνθήκης δυνάμει τοῦ διεθνοῦς δικαίου γίνονται (ἴδε Heffters § 225).

Ἐπειδὴ τοῦ ἐν Χαλκίδι προξενείου τῆς Τουρκίας, ἔχοντος, ὡς προείρηται, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ 24ου ἄρθρου τῆς συνθήκης, εἰς ἣν δὲν ἀντίκειταί ἡ λέξις αὐτοῦ, τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ δικάζῃ τοὺς ὁμοεθνεῖς του ὀθωμανοὺς ὑπηκόους τότε μόνον ὅταν ἀμφότεροι οἱ διάδικοι, προσδραμόντες πρὸς αὐτό, ὑποβάλωσιν ἑκουσίως τὴν διαφοράν των εἰς τὴν κρίσιν καὶ ἀπόφασίν του, καθιστῶντες οὕτως αὐτὸ διαιτητήν των, ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ, ἐκδοθεῖσα κατὰ τὰ προεκτεθέντα, οὐχὶ ὡς ὑπὸ διαιτητοῦ, διότι οἱ ἐναγόμενοι ῥητῶς ἠρνήθησαν νὰ τὸ κατακτήσωσιν τοιοῦτον, ἀλλ' ὡς ὑπὸ ἀρχῆς δικαστικὴν ἐχούσης ἐξουσίαν ἐπ' αὐτῶν, οὐδὲν νόμιμον κῦρος δύναται νὰ ἔχῃ ἐν Ἑλλάδι διὰ τὴν ἔλλειψιν δικαστικῆς τοῦ προξένου ἐξουσίας, δυνάμει τῆς ὁποίας καὶ ἄκοντας τοὺς ἐναγομένους νὰ δικάσῃ ἦτο δυνατόν· διὸ δεκτὴ καθίσταται ἡ κατὰ τοῦ περιαφθέντος αὐτῇ ἐντάλματος τοῦ Προέδρου ἀνακοπὴ τῶν ἐκκαλούντων καὶ μεταρρυθμιστέα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὡς ἄδικος.

Ἐπειδὴ περιττὸν ὅλως εἶναι νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν οἱ λοιποὶ λόγοι, οἱ πρὸς ἀκύρωσιν τοῦ αὐτοῦ ἐντάλματος τείνοντες, καὶ διαταχθῶσιν αἱ ὧν χρήζουσιν ἀποδείξεις, ἀφ' οὗ καὶ ἄνευ αὐτῶν τὸ ἔνταλμα ἀκυροῦται

§ 180. *Προσθῆκαι* — Ἀνωτέρω § 156 ἐγένετο λόγος περὶ βακουφίων· ἐνταῦθα προσθέτω, ὅτι, κατὰ τὸ ἀπὸ 16 Ἰουνίου 1830 πρωτόκολλον τῶν τριῶν Αὐλῶν (Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ῥωσσίας)

καὶ τὴν ἀπὸ 7 Ἰουλίου 1832 συνθήκην, τὰ μὲν περὶ βακούφια ἀνήκουσιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, περὶ δὲ τῶν Ἐβλὰτ (ἤτοι τῶν βακουφίων ἐκείνων, ἐφ' ὧν ἰδιῶται ὀθωμανοὶ εἶχον ὠφέλιμον δικαίωμα) μόνον αὐτοὶ ἠδύναντο νὰ διαθέσωσιν Ἀπ. Ἐφ. Ἀθ. 17955 ἐν νομ. μελ. σ. 923.

§ 182. Τὸ ἀπὸ 20 Ἀπρ. (2 Μαΐου) 1857 μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας ἔγγραφον δὲν ἰσχύει ὡς συνθήκη, μήπω ἐπελθούσης τῆς ἐγκρίσεως τῶν βουλῶν, ἀποδεικνύει ὅμως ὅτι αἱ κυβερνήσεις αὗται συνηλλάγησαν ἐν ἰδίῳ αὐτῶν ὀνόματι, καὶ οὐχὶ διὰ τὸν Ταψίκμπέη. Ὥστε ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις δὲν ὀφείλει νὰ πληρώσῃ τί εἰς λογαριασμὸν τοῦ Ταψίκμπέη. Απ. πολ. Ἀρ. Π. 41 τοῦ 59, κυρ. τὴν 16757 Ἐφ. Ἀθ.

§ 182. Διὰ τῆς συνθήκης τῆς 18 Φεβρ. 1844 ἡ Ἑλλ. Κυβέρν. ἀπεδέχθη τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παραδώσῃ τὰ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενα κτήματα εἰς τοὺς νομίμους ἀγοραστὰς αὐτῶν, ἀλλ' ἡ ἐνοχικὴ αὕτη σχέσις δὲν ἰσχύει κατὰ τρίτων νομέων τοιούτων κτημάτων, οἵτινες τότε μόνον ὑποχρεοῦνται νὰ παραδώσωσιν εἰς τοὺς ἐνάγοντας, ὅταν οὗτοι ἀποδείξωσι τὴν κυριότητά των ἢ ἄλλο ἐμπράγματιον δικαίωμα. Μόνον δὲ ἐπὶ τῶν ἐν τῇ πρώτῃ ἐπαρχίᾳ Ζητουνίου κειμένων κτημάτων ἰσχύει ἡ ἐξαιρετικὴ διάταξις τοῦ 5 ἄρθρου τῆς συνθήκης ἐκείνης. Ασ. πολ. Αρ. Π. 67 τοῦ 59 κυρ. τὴν 187 τοῦ 58 Ἐφ. Ν. καὶ φέρουσα·

«Ἐπὶ τοῦ ά καὶ τοῦ 6' λόγου τοῦ ἀναιρετηρίου καὶ τοῦ γ' καὶ δ' τῶν προτάσεων.

Ἐπειδὴ τὸ τῆς οὐσίας δικαστήριον στηριζόμενον εἰς τὴν ὑπ' ἀρ. 134 τοῦ ἔτους 1849 ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου, τὴν κανονίσασαν μεταξὺ τῶν νῦν διαδίκων περὶ τοῦ ἐπιδίκου κτήματος τὴν ἁρμοδιότητα τῶν δικαστηρίων, καὶ εἰς τὰς ἀπὸ 28 Μαΐου 1854 πρώτας ἐγγράφους προτάσεις τῶν νῦν ἀναιρεσειόντων ἐνώπιον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, παραδέχεται ὅτι τὸ ἐπίδικον κτῆμα δὲν κεῖται ἐν τῇ πρώτῃ ἐπαρχίᾳ τοῦ Ζητουνίου, ἀλλ' ἐν τῇ τοῦ Πατρατζικίου. κατὰ δὲ τὸ 4 καὶ τὸ 5 ἄρθρ. τῆς ἀπὸ 18 Φεβρουαρίου 184 συμβάσεως, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀπεδέχθη τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παραδώσῃ τὰ ἐν τῷ 4 ἄρθρῳ τῆς αὐτῆς συμβάσεως κτήματα εἰς τοὺς δι' ἐπισήμων τίτλων, τουτέστιν εἰς τοὺς νομίμους ἀγοραστὰς αὐτῶν· ἀλλ' ἡ ἐνοχικὴ αὕτη σχέσις οὐδόλως ἰσχύει καὶ κατὰ τρίτων νομέων τοιούτων κτημάτων, ὁποῖοι εἰσὶν οἱ ἀναιρεσίβλητοι, οἵτινες οὐδόλως λογίζονται θεματοφύλακες τοῦ ἐπιδίκου κτήματος, διότι τοῦτο παρεδόθη εἰς αὐτοὺς ὡς ἰδιοκτήτας· νεμό-

μενοι δὲ αὐτὸ διανοίᾳ κυρίου ὑπάγονται εἰς τὸ κοινὸν δίκαιον, καθ' ὃ τότε μόνον δύνανται νὰ ὑποχρεωθῶσιν εἰς παράδοσιν αὐτοῦ πρὸς τοὺς ἐνάγοντας, ὅταν οὗτοι ἀποδείξωσι κυριότητα ἢ ἄλλο ἐμπράγματον δικαίωμα ἐπὶ τοῦ κτήματος, ὅπερ δὲν ἀπέδειξαν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ τῆς οὐσίας δικαστηρίου· κατὰ δὲ τὸ 5 ἄρθρον τῆς αὐτῆς συμβάσεως ἐπὶ μόνων τῶν ἐν τῇ πρώην ἐπαρχίᾳ Ζητουνίου κειμένων κτημάτων ἰσχύει τὸ ἐξαιρετικὸν καὶ εἰς τὸ κοινὸν δίκαιον ἀντιβαῖνον δόγμα τοῦ 5 ἄρθρου τῆς αὐτῆς συμβάσεως, καθ' ὃ, ἂν τὸ αὐτὸ κτῆμα ἐπωλήθη εἰς πλείονας ἀγοραστάς, δύνανται οὗτοι ν' ἀμφισβητήσωσι μεταξύ των τίς ὁ ἀρχαιότερος, τουτέστι δύναται ὁ ἕτερος νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ἄλλου, μεθ' οὗ δι' οὐδενὸς ἐνοχικοῦ δεσμοῦ συνάπτεται, ἐξαιτούμενος ν' ἀποφασισθῇ ὅτι ἡ ἰδία αὐτοῦ ἀγορὰ εἶναι ἐπικρατεστέρα τῆς τοῦ ἐναγομένου, καί, τούτου τεθέντος, νὰ καταδικασθῇ ὁ ἐναγόμενος νὰ τῷ παραδώσῃ τὸ κτῆμα, καὶ ἂν τυχὸν ὁ ἐνάγων δὲν ἔχῃ κεκτημένον ἐπ' αὐτοῦ κυριότητος δικαίωμα· τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων, καὶ κοινοποιηθείσης ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὑπὸ τῶν νῦν ἀναιρεσειόντων ἀγωγῆς διεκδικήσεως τῆς κυριότητος τοῦ ἐπιδίκου κτήματος κατὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν οὐδένα νόμον παρεβίασεν ἐξετάσαν πρὸ πάντων, ἂν οἱ ἀναιρεσείοντες ἀπέδειξαν τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς των, ἀποῤῥίψαν αὐτὴν ἀφοῦ ἐπείσθη ὅτι δὲν ἀπέδειξαν οἱ ἐνάγοντες τὴν βάσιν αὐτῆς, καὶ οὐδόλως ἐξετάσαν δυνάμει τίνος δικαιώματος νέμονται οἱ ἐναγόμενοι τὸ κτῆμα, τὸ δὲ ἀπὸ 10 Νοεμβρίου 1851 Β. Διάταγμα, δυνάμει τοῦ ὁποίου παρεδόθη εἰς τὸν Κοντογιάννην καὶ τοὺς ὁμοδίκους αὐτοῦ ὡς κυρίους τὸ ἐπίδικον κτῆμα, οὐδόλως ὑποβάλλει αὐτοὺς εἰς τὴν ἐξαιρετικὴν ὑποχρέωσιν νὰ εναχθῶσιν ὑπὸ ἄλλων ἀγοραστῶν μὴ κεκτημένων ἐπὶ τοῦ κτήματος δικαίωμα κυριότητος, οὐδ' ἐχόντων πρὸς αὐτοὺς σχέσιν ἐνοχῆς, καὶ νὰ δικασθῶσιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τίς ὁ ἐπικρατέστερος ἀγοραστής, διότι ὁ ὁρισμὸς τοῦ διατάγματος, ὅτι ἡ τῆς νομῆς παράδοσις θέλει θεωρηθῇ ἄκυρος ἐὰν ἄλλοι ἀγορασταὶ ἀποδείξωσιν ἐπικρατεστέραν ἀγοράν, καὶ θέλει ἰσχύει (ἡ παράδοσις) ὑπὲρ αὐτῶν, οὐδόλως ἀποφαίνεται, ὅτι ἡ δίκη περὶ τῆς ἐπικρατεστέρας ἀγορᾶς θέλει γενῇ μεταξὺ τοῦ ἐπικαλουμένου αὐτὴν καὶ τῶν νομέων τοῦ κτήματος, παρὰ τὸν ἀνωτέρω ἐκτεθέντα κανόνα τοῦ κοινοῦ δικαίου· ὅθεν εὐλόγως ὑποτίθεται ἐννοοῦν, ὅτι ἐν τῷ θέματι τούτῳ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις θέλει ἀναλάβει τὴν δίκην, δυνάμει τοῦ 4 ἄρθρου τῆς παρατεθείσης συμβάσεως καὶ ἀποδείξαντος τοῦ τρίτου ἐπικρατεστέραν ἀγοράν, ἡ αὐτὴ Κυβέρνησις θέλει ἐπιδιώξει κατὰ τοῦ ἀσθενεστέρου ἀγο-

ραστοῦ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ κτήματος, δυνάμει τῆς συμφωνίας, ὑπὸ τὴν ὁποίαν παρέδωκεν αὐτῷ τὸ κτῆμα.

ΣΗΜ. Ἡ 5 σχ. τῆς 68 τοῦ 59 ἀπ. τοῦ Α. Π. ἔχει οὕτως·

«Ἐπειδὴ ἀληθῶς ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ὑπεχρεώθη διὰ τοῦ 4 ἄρθρου τῆς ἀπὸ 18 Φεβρουαρίου 1844 συμβάσεως νὰ παραδώσῃ τὰ ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ ἀναφερόμενα κτήματα εἰς τοὺς δι' ἐπισήμων τίτλων, ὅπερ ἐστὶ τοὺς νομίμους ἀγοραστὰς αὐτῶν, ἀλλ' ἡ ἐνοχικὴ αὕτη σχέσις οὐδόλως ἰσχύει καὶ κατὰ τρίτων νομέων τῶν τοιούτων κτημάτων, ὁποῖοι εἰσὶν οἱ ἀναιρεσίβλητοι, οἵτινες ὑπάγονται εἰς τὸ κοινὸν δίκαιον, καθ' ὃ τότε μόνον δύνανται νὰ ὑποχρεωθῶσιν εἰς πάραδοσιν αὐτῶν πρὸς τοὺς ἐνάγοντας, ὅταν οὗτοι ἀποδείξωσι κυριότητα ἢ ἄλλο ἐμπράγματον δικαίωμα ἐπὶ τοῦ ἐπιδίκου κτήματος, τοιοῦτον δὲ δὲν ἀπέδειξαν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ τῆς οὐσίας δικαστηρίου, οἱ ἀναιρεσείοντος ἐπὶ τοῦ ἐπιδίκου κτήματος, τὸ δὲ ἀπὸ 10 Νοεμβρίου Β. Διάταγμα, δυνάμει τοῦ ὁποίου παρεδόθη ὑπὸ τοῦ δημοσίου εἰς τὰς ἀναιρεσιβλήτους ἡ νομὴ τοῦ αὐτοῦ δικαιώματος, οὐδόλως ὑποβάλλει εἰς τὴν ἐξαιρετικὴν ὑποχρέωσιν τοῦ δημοσίου νὰ εναχθῶσιν ὑπὸ ἀγοραστῶν τοῦ αὐτοῦ κτήματος μὴ κεκτημένων ἐπ' αὐτοῦ κυριότητα καὶ μὴ διατελούντων πρὸς τοὺς ἀναιρεσιβλήτους εἰς ἐνοχικόν τινα δεσμὸν καὶ νὰ ὑποκύψωσιν εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν ἐξ ἀγορᾶς συναφθείσης μετ' ἄλλων προσώπων, διότι τὸ διάταγμα ἐκεῖνο ὁρίζει μόνον ὅτι ἡ τῆς νομῆς παράδοσις εἰς τοὺς ἀναιρεσιβλήτους θέλει θεωρηθῆ ἄκυρος ἐὰν ἄλλοι ἀγορασταὶ ἀποδείξωσιν ἐπικρατεστέραν ἀγορὰν καὶ ἄλλα ἰσχύει πρὸς ὄφελος τῶν ὑπερισχυσάντων, ὅπερ ἐστὶ τὸ δημόσιον θέλει ἐνεργήσει ὑπὲρ αὐτῶν τὴν παραχώρησιν τῆς νομῆς ἀφαιροῦν αὐτὴν ἀπὸ τοὺς πρώτους νομεῖς, διότι τὴν ἐξαιρετικὴν ὑποχρέωσιν νὰ παραδώσῃ εἰς τοὺς νομίμους ἀγοραστὰς τὰ ἐν τῷ 4 ἄρθρ. τῆς παρατεθείσης συνθήκης ἀναφερόμενα κτήματα ἀνέλαβε διὰ τῆς αὐτῆς συνθήκης τὸ δημόσιον, τὴν δὲ ὑποχρέωσιν ταύτην δὲν ὑποτίθεται ἐπιῤῥίψαν εἰς τοὺς ἀναιρεσιβλήτους διὰ τῆς εἰρημένης μονομεροῦς καὶ ἀμφιβόλου τοῦ Διατάγματος δηλώσεως· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ὑπάρχει δίκη μεταξὺ τῶν ἀναιρεσειόντων καὶ τοῦ δημοσίου περὶ τούτου, ὅτι ἡ ἀγορὰ αὐτῶν εἶναι ἐπικρατεστέρα τῆς τῶν ἀναιρεσιβλήτων καὶ ἡ μόνη ἰσχυρὰ, διότι ἡ παροῦσα δίκη εἶναι, ὡς εἴρηται, περὶ διεκδικήσεως τῆς κυριότητος τοῦ ἐπιδίκου κτήματος κατὰ τῶν ἀναιρεσιβλήτων, ἡ δὲ κατὰ τοῦ δημοσίου αἴτησις ἦτο περὶ ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει ἀποτυχίας τῆς ἀγωγῆς τῆς διεκδικήσεως, ὅθεν δὲν πρόκειται περὶ κακῆς ἑρμηνείας τοῦ εἰρημένου Διατάγματος.

Λεκτικὸς πίναξ τῶν ἐν τῇ λέξει συνθῆκαι.

ΣΗΜ. Οἱ ἀριθμοὶ σημαίνουσι τοὺς § §. ὅταν δὲ προηγῆται τὸ σ. σημαίνει τὴν σελίδα.

Ἅλας § 87.
Ἀκίνητα (πώλησις) 152 ἀγορὰ ἐν Τουρκίᾳ 154.
Ἀλλοδαπῶν κληρονομία § 71—80 ἐπ. ὅρα ἁρμοδιότης.
Ἀμαλίας Βασιλεία § 67.
Ἀμφισβητουμένη δικαιοδοσία, ὅρα δικαιοδοσία. Δικαιοδοσία τῶν Ὀθωμανῶν ἐν Ἑλλάδι 171 ἐπ.
Ἀποθνήσκοντες 85.
Ἁρμοδιότης § 145 ὡς πρὸς τοὺς ἀλλοδαποὺς 140.
Ἀσυλία § 144.
Ἀττικὴ § 153. Κατάληψις αὐτῆς 41.
Αὐτουσία παράδοσις 167.
Βακούφια § 156 ἐπ. 181.
Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος § 18—21—28· 33 ἐπ. 67. Διακήρυξις Βασιλέως § 40.
Βαυαροὶ στρατιῶται 138.
Βουλαὶ 130.
Δημόσιον· ὅρα πόλεμος·
Δημοσίευσις 137 ἐπ.
Διαβατήρια 104.
Διαδοχὴ εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἑλλάδος § 67.
Διακήρυξις § 40.
Διαπορθμεύσεις ἐθνικαὶ 113.
Διάταγμα 137 ἐπ.
Δικαιοδοσία προξενικὴ ἐν Τουρκίᾳ 170ἐπ.
Δικαιοδοσίαν ἀμφισβητουμένην ἔχουν ἐν Ἑλλάδι αἱ προξεν. ἀρχαί; § 171 ἐπ.
Ἔκδοσις 144.
Ἕνωσις ἀθέμιτος 143.
Ἑορτὴ 106.
Ἑρμηνεία συνθηκῶν 146 ἐπ.
Ἑτεροδικία 139.
Εὔβοια § 41 πότε συμπεριελήφθη εἰς τὸ κράτος; § 152.
Θῆβαι σελ. 68 καὶ § 151 ἐπ. 157 ἐπ.
Θρόνος Ἑλλάδος § 67.
Κάθαρσις 85.
Καρποὶ § 166 ἐπ.
Κατάσχεσις § 163—165.
Κατάσχεσις σελ. 92 χρημάτων ὀφειλομένων διὰ συνθήκης § 145.
Κληρονομίαι ξένων § 71—80 ἐπ.
Κληρονομία §80 81 ἐπ.108140.
Κράτησις προσωπικὴ σ. 62.
Κράτησις προσωπικὴ § 141.
Λειποταξία Ἄγγλων 142.
Λιμενικὰ δικαιώματα 88 ἑπόμ. 94 ἐπ.
Λονδῖνον· ὅρα πρωτόκολλα. Συνθῆκαι.
Συνθῆκαι περὶ τῶν οἰκοπέδων Ἀθηνῶν. Ὅρα τὰς λ. σχέδια πόλεων.
Λόϋδ ὅρα ταχυδρομεῖα.
Μετανάστευσις ὅρα φόρος.

Μικτὴ ἐπιτροπὴ 136.
Ναυτιλιακὰ δικαιώματα 105 ἐπ.
Νόμοι περὶ ἀκινήτων 152.
Ὀθωμανοί. — ὅρα πρόξενοι.
Ὁροθέται § 38 ἐπ.
Παπαγιάννης 118 ἐπ.
Παράδοσις § 159 ἐπ. Μὴ αὐτουσίου τοῦ πράγματος 167.
Παραχώρησις γῆς 134.
Πλοῖα 83 ἐπ.
Πόλεμος § 135. — Κτήματα κτηθέντα δυνάμει τοῦ πολέμου. § 149 ἐπ.
Πρόξενοι Ὀθωμανοὶ ἔχουν ἀμφισβητ. δικαιοδοσίαν ἐν Ἑλλάδι; § 171 ἐπ.
Προξενικὴ δικαιοδοσία 170 ἐπ. Σύνθεσις αὐτ.
Πρόξενοι· ἑτεροδικία 139.
Πρωτόκολλα § 148 ἐπ.
Πρωτόκολλα περὶ τῆς Ἑλληνικῆς αὐτονομίας § 1—41.
Ῥαγούζα 86.
Ῥωμαϊκὸν κράτος 90.
Στρατοῦ διάβασις 131.
Σύνθεσις § 170 ὑποσημ.
Συνθήκας συνομολογεῖ τὸ στέμμα· αἱ δὲ βουλαί; 130 Δύναμις 131 133[4]. Συνθῆκαι ἀλληλ. δικαίου 132· ὅροι 133 ἐπ. ἀκυροῦνται πῶς; 135 Τροποποιοῦσαι τὴν νομοθεσίαν· 136 Δημοσίευσις· 137 Πότε θεωρεῖταί τις ὡς ἀντιπράττων εἰς τὰς συνθήκας· 143. Ἑρμηνεία 146 ἐπ.
Συνθήκη ῥυθμίζουσα τὰ τῆς Ἑλλάδος. — § 22, 29—32.
Συνθῆκαι μετὰ τῆς Τουρκίας. 148—150 ἐπ. 156 ἐπ.
Συνθῆκαι μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀγγλίας. — Ἴδε Βρεττανία.
Ἀμβούργου § 61, 62, 128.
Ἀμερικῆς § 52, 99, 124, 128.
Ἀνοβέρου § 59, 73, 124, 125, 128, 126
Ἀνσεατικῶν χωρῶν § 61, 62, 124.
Αὐστρίας § 46—48, 82, 85, 87, 92, 104.
Αὐστριακοῦ Λόϋδ ὅρα Λόϋδ 116 ἐπ. 124, 128, 129[2], 129.
Βάδης § 72, 126.
Βαυαρίας § 42, 45, 74, 121—123, 126.
Βελγίου § 55, 56, 124.
Βρέμης § 61, 62, 89, 124.
Βρενδεσίου § 84.
Βρετανίας § 49, 81, 129[2], 129[2], 142· ἴδε Ἰόνιον κράτος.
Γαλλίας § 109, 112, 129.
Δανίας § 60, 97, 124, 128.
Ἑλβετίας § 66, 77, 126.
Ἑταιρίαι ἐθνικῶν διαπορθμεύσεων· ἴδε διαπορμεύσεις.
Ἰονίου Κράτ. § 91, 108, 128.
Ἰσπανίας 138.
Κάτω χωρῶν § 66, 96.
Λυβέκης 61, 62, 98, 128.
Μεκλεμβούργου § 107.
Μελίτης.
Νοβεργίας § 50, 51, 93, 101, 124, 128.
Ὀλδεμβούργου § 57, 124.
Ὀλλανδίας § 58, 124, 128.
Οὐΐρτεμβέργης § 71, 126.
Πορτογαλλίας § 103 128.
Πρωσσίας § 53, 124, 126.
Ῥωσσίας § 63, 64, 95, 115, 124, 128, 129.

Συνθῆκαι μετὰ Σαξωνίας § 54, 76, 124, 126.
Σαρδηνίας § 65, 79, 100, 102, 124, 126, 128.
Σικελίας § 78, 83,105,106, 126.
Σουηκίας § 50, 51,93,101, 124, 128, 129[2].
Τοσκάνης § 70, 94, 128.
Τουρκίας § 68, 69, 127.
Ταχυδρομικαὶ συμβάσεις 109, ἐπ. 144 ἐπ.
Τόκοι 166 ἐπ.
Τουρκία. — Συνθήκη τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1837 § 150. ὅρα συνθῆκαι ἐν τέλ.
Τουρκία.—Κατάσχεσις χρημάτων 145.
Φόρος μεταναστεύσεως § 71—80 ἐπ.
Φθιῶτις σελ. 78 καὶ § 151 ἐπ. Κατάληψις § 41.
Χαιρετισμὸς 106.

'Αποφάσεις πολιτικαὶ 'Αρ. Πάγου περιεχόμεναι εἰς τὸ ἄρθρον Συνθῆκαι (σελ. 41 ἐπ.)

ΣΗΠ. ὁ πρῶτος ἀριθμὸς εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀποφάσεων.

Απ. μγ'. τοῦ 36—§ 138.
119 τοῦ 37—§ 141.
155 τοῦ 38—§ 139.
14 τοῦ 43 § 164 164[2].
16 τοῦ 45—§ 136, 137.
23 τοῦ 45 (ποιν.) § 142.
15 τοῦ 46—§ 146, 147 ἐν σ. 66.
69 τοῦ 46 § 158.
94 τοῦ 46 § 156.
67 τοῦ 47 § 161, 165.
76 τοῦ 47 § 146 147 ἐν σελ. 66.
Απ. 111 τοῦ 47 § 159, 160.
82 τοῦ 48 § 149, 157.
110 τοῦ 48 § 163, 146.
44 τοῦ 49 § 168.
213 τοῦ 49 § 153, 137.
121 τοῦ 50 § 1150.
230 τοο 50 σελ. 69.
121 τοῦ 51 § 151.
42 τοῦ 53 § 162.[1]
82 τοῦ 54 ποιν § 143.
8 τοῦ 58 § 154.
79 τοῦ 58 σελ. 83 ἐπ.
4 τοῦ 58 (ἀλλὰ ποιν.)§170.

'Αποφάσεις ἐφετῶν 'Αθηνῶν περιεχόμεναι εἰς τὸ ἄρθρον Συνθῆκαι (σελ. 41 ἐπ.)

Απ. 1780 σελ. 67.
3523 § 157.
3691 τοῦ 45 § 147 ἐν σ. 66.
3936 § 157.
6708 § 149.
7201 § 55.
Απ. 8893 § 166.
9346 § 152.
10173 § 167.
15687 σ. 85 ἐπ.
16757 σ. 63.
16805 σ. 94 ἐπ.
18251 § 169.

ΣΥΝΘΗΚΑΙ περὶ ἀσυλίας καὶ ἐκδόσεως (1).

§ 1. Περιττὸν θεωρῶ νὰ ἐκθέσω τὰ ὑπὸ τῶν νομοδιδασκάλων διδασκόμενα περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου· παραπέμπω λοιπὸν τὸν ἀναγνώστην εἰς τὴν τοῦ Ἐρφτέρου μετάφρασιν ἐν § 63 ἐπ. εἰς τὸ περὶ διεθνοῦς δικαίου σύγγραμμα τοῦ Κ. Σαριπώλου § 102 ἐπ. καὶ ἐν λ. *πρόσφυγες* τοῦ ἡμετέρου Εὑρετηρίου.

§ 2. Εἰς τὸ σύγγραμμα τοῦ Héllie de l'action publique εὑρίσκετε ἀνάλυσιν ἐπὶ τῶν ἑπομένων ζητημάτων (2). Περιστάσεις δοῦσαι ἀφορμὴν εἰς τὴν ἔκδοσιν· ἡ ἐπιστήμη δὲν ἐπαρκεῖ πρὸς λύσιν τῶν ζητημάτων, ἅτινα συνδέονται μὲ αὐτὴν § 917.

Ἀρχαιότης τοῦ μέτρου αὐτοῦ. Ἰουδαῖοι· Ἕλληνες· Ῥωμαῖοι κτλ. § 918, 919 ἐπ..

Ἀρχὴ, καθ' ἣν ἕκαστος κυριάρχης παρέχει ἄσυλα τοῖς πρόσφυξιν ἀλλοδαποῖς § 924.

Τροπολογία τῆς ἀρχῆς ταύτης. Πηγὴ τῆς χρήσεως τῆς ἐκδόσεως. Συνθῆκαι § 925 ἐπ.

Θεωρία τοῦ δικαίου τῆς ἐκδόσεως. — Ἡ ἔκδοσις θεωρουμένη ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς σχέσεως τοῦ ἡγεμόνος, ὅστις τὴν προσκαλεῖ § 927.

Ἡ ὑπὸ τὴν σχέσιν τοῦ ἡγεμόνος, ὅστις τὴν ἐπιτρέπει· ὁ ἀλλοδαπὸς δὲν ἔχει δικαίωμα ἀπόλυτον εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ ἔθνους, παρ' ᾧ προσφεύγει § 928.

Ὁ ἡγεμὼν τοῦ ἔθνους αὐτοῦ δύναται νὰ τὸν παραδώσῃ εἰς τὴν

---

(1) Ποῦ εὕρηνται αἱ νεώτεραι περὶ τούτου ἔρευναι; Μετάφρ. Ἐρφτέρου § 63 σημ. 1 καὶ Héllie de l'act. pub. § 916. Περὶ τῆς νεωτέρας δὲ τῶν πολιτειῶν πράξεως ὅρα Foelix σ. 578 καὶ Héllie ἐν τῷ revue de législ ὑπὸ Weloswski 1. 2, σ. 220. — Ἑλλήνων ἀρχαὶ, Εὐριπ. Ἡρακλ. 330 ἐπ. 252, 253. Ξενοφ. Ἑλλην. ς, ε, 38 ἕτερα περὶ Ἑλλήνων ἴδε εἰς Ἐφφ. μετάφρ. § 63 ἐπ. καὶ τὴν λ. ἄσυλον τοῦ λεξικοῦ τοῦ Smith.

(2) Οἱ ἐν τῷ τέλει τῶν ζητημάτων ἀριθμοὶ ἀνταποκρίνονται εἰς τὸ σύγγραμμα αὐτό.

ἀλλοδαπὴν δικαιοδοσίαν. Χαρακτὴρ καὶ ὅρια τοῦ δικαιώματος τῆς ἐκδόσεως § 929—932.

Εἰς ποῖα πρόσωπα ἐφαρμόζεται ἡ ἔκδοσις; — Δὲν ἐφαρμόζεται κατὰ τῶν ἰθαγενῶν § 933 ἐπ. Ἐφαρμόζεται κατὰ τῶν προσφύγων ἀλλοδαπῶν § 936 ἐπ. Ὅταν τὸ αὐτὸ ἄτομον ἐκζητῆται ὑπὸ δύο κυβερνήσεων; 939.

Διὰ ποῖα ἀδικήματα συγχωρεῖται ἡ ἔκδοσις; ὅρα τοὺς § 941—952 τοῦ αὐτοῦ συγγράμματος.

Διατυπώσεις τηρούμεναι κατὰ τὴν ἔκδοσιν. ὅρα τοὺς § 953—957 αὐτ.

Ζητήματα σχετικά. — Συγχωρεῖται ἔκδοσις προσώπου ὄντος ὑπὸ τὸ βάρος κατηγορίας ἢ καταδίκης; § 958.

Ἕτερα ζητήματα § 960—968.

§ 3. Περὶ τοῦ ζητήματος ἂν δύναται νὰ δικασθῇ τὶς ἐκ νέου ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τοῦ τόπου, ἔνθα διέπραξε τὸ κακούργημα καὶ κατεδικάσθη, ὅρα τὰ ἐν λ. *τελεσιδικία.* — Πρβλ. Σόλωνος σ. 206 ἐπ. Σαριπώλου τὰ τῶν ἐθνῶν νόμιμα § 100 ἐπ.

§ 4. *Ἑλληνικὴ περὶ ἐκδόσεως νομοθεσία.* — Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ παραδώσῃ Ἕλληνας εἰς ξένας ἀρχάς, ἐκτὸς ἂν ἀνεδέχθη τοιαύτην ὑποχρέωσιν διὰ συνθήκης (ἄρθρ. 2 ποιν. δικ.). Ἀλλὰ καὶ διὰ συνθηκῶν πλαγίως μέχρι τοῦδε ὑπεχρεώθη εἰς ἔκδοσιν Ἑλλήνων, ἤτοι ὅταν οὗτοι ἀποτελοῦντες μέρος τοῦ πληρώματος ἀλλοδαποῦ πολεμικοῦ ἢ ἐμπορικοῦ πλοίου, εὑρισκομένου ἐν Ἑλλάδι, δραπετεύσωσιν ἐν αὐτῇ. Τοιαῦται δὲ εἰσὶν αἱ συνθῆκαι μετὰ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς (1838), τῆς Πρωσσίας (1839), τοῦ Βελγίου (1840), τοῦ Ὀλδεμβούργου (1842), τῆς Ὀλλανδίας (1843), τῶν Ἀνσεατικῶν πόλεων (1843), τοῦ Ἀνοβέρου (1846), τῆς Ῥωσσίας (1850), τῆς Σαρδηνίας (1851), τῆς Σουηδίας (1852) καὶ τῆς Τουρκίας (ἄρθρ. 21 καὶ 24 τῆς ἀπὸ 27 μαΐου 1855 συνθήκης) (1). Μετὰ τῆς Τουρκίας συνωμολογήθη καὶ ἡ ἔκδοσις λειποτακτῶν τοῦ στρατοῦ.

Δι' ὅλων σχεδὸν τῶν συνθηκῶν, τῶν συναφθεισῶν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ ἄλλων πολιτειῶν, συνωμολογήθη ἀμοιβαίως ἡ ἔκδοσις δρα-

(1) Ὅρα καὶ τὸ διάταγμα τῆς 4 Φεβρουαρίου 1834.

πετῶν τῶν πολεμικῶν καὶ ἐμπορικῶν πλοίων. Μὴ ὑφισταμένης δὲ συνθήκης, οὐδ᾽ ἀλλοδαποὺς δύναται ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις νὰ παραδώσῃ ἄχρις οὗ γίνῃ περὶ τούτου νόμος (4 ποιν. δικ.)

§ 5. Πολιτεία, ἧς τὸ Σύνταγμα καθιεροῖ τὴν ἀρχὴν, ὅτι πᾶς δοῦλος πατήσας τὸ ἔδαφος τῆς ἐπικρατείας εἶναι ἐλεύθερος, δὲν ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ συνθήκην περὶ παραδόσεως ἀλλοδαπῶν, ἔστω καὶ ἁπλῶν λειποτακτῶν, ἂν τὸ παραδοτέον πρόσωπον εἶναι δοῦλος, καθότι ὅ,τι ἀντιβαίνει εἰς τὸ Σύνταγμα, ἀνισχύρως ἀπ᾽ ἀρχῆς συνωμολογήθη καὶ ἀποτελεῖ λόγον ἠθικῆς ἀδυναμίας πρὸς ἐκτέλεσιν· ὅρα Ἐφφ. μετάφρ. σ. 223 ἐν τέλ.

ΣΥΝΙΣΤΑΜΑΝΟΙ· ὅρα Σύνταγμα Ματθαίου τοῦ Βλαστ. τόμος ς'. σ. 363 (ἐκδ. Ῥάλλη καὶ Ποτλ.)

ΣΥΝΟΔΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ· ὅρα Σύνταγμα Ματθαίου τοῦ Βλαστ. τ. δ. σ. 585 (ἐκδ. Ῥ. καὶ Π.)

ΣΥΝΟΔΟΣ (congrès) Ἔφτερ § 8, 240 τῆς Βεσταραλίας αὐτ. § 8 Βιέννης κλ. αὐτ.

ΣΥΝΟΔΟΣ ἐν Βαγαρχαβάδῃ, σ. 160. ἐπ. (1)
ἐν Θεοδοσιουπόλει σ. 166.
ἐν Καρίνῃ σ. 165.
ἐν Καρχηδόνι σ. 464.
ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἡ παρά τισιν ὀγδόη οἰκουμενικὴ καλουμένη σ. 411.
ἐν Μανασκάρδῃ σ. 167.
ἐν Σχιρακαβάνῃ σ. 168.
ὀγδόη οἰκουμενικὴ σ. 372.
Ψευδοσύνοδος σ. 372.
ἡ ἐν Χαλκιδόνῃ ὀγδόη σ. 160, 161.
Συνόδου τῆς ἐν Φλωρεντίᾳ ἱστορία σ. 129—140 175—189, 315, 363—368, 540—552.

ΣΥΝΟΔΟΣ (κανόνες ἐκκλησιαστικοὶ) πρβ. τὸν ἔλεγχον τὸν ἐν τῷ Συντάγματι τῶν ἱερῶν κανόνων (ὑπὸ Ῥάλλη καὶ Ποτλῆ σελ. 606, 607.

---

(1) Αἱ σελ. ἀφορῶσι τὰς τοῦ Εὐαγγ. κήρ. τοῦ δ. ἔτους.

ΣΥΝΟΔΟΣ ΙΕΡΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (1).

Περίληψις.

Κανόνες ἐκκλησιαστικοὶ § 1.
Ἑλληνικὴ νομοθεσία ἐπὶ τῆς Βασιλείας § 15 ἐπ.
Περὶ διοικήσεως τῶν Μονῶν § 25.
Διάφορα ἀντικείμενα περιγραφόμενα εἰς τὴν συλ. τοῦ Μάμουκα § 26.
Περὶ νομιμοποιήσεως § 27.
Περὶ δανείων § 40.
Περὶ πωλήσεως § 50.
Περὶ περιουσίας τῶν μοναχῶν § 55.
Περὶ τῆς περιουσίας τῶν διαλελυμένων Μονῶν § 65.
Διάφορα. Παραπομπὴ § 75.
Ἐκλογὴ Πατριάρχου § 76.
Δικαστικὴ ἐξουσία ἱερατείου § 77.
Τόκους λαμβάνουν οἱ ἱερεῖς § 78.
Συντάττουσι διαθήκας οἱ ἀρχιερεῖς; § 79.
Ὅρκισις ἱερωμένων § 80, 91.
Ἔγγραφα ἐκδιδόμενα ἐπὶ τοῦ Πατριάρχου. Δυτικοὶ § 81.
Δικαστήρια, εἰς ἃ ὑπάγονται οἱ ἱερωμένοι; § 82.
Ἡ περὶ τριμοιρίας διάταξις. § 83.
Πόσα τὰ μέλη τοῦ συμβουλίου; § 84.
Δαπάναι εἰς κωδωνοστάσια § 85.
Ἐκκλησιαστικὴ εὐλογία γάμων § 86.
Φορολογία.—Παραβάσεις § 87.

---

(1) Σημειόνω ἐνταῦθα διάφορα ζητήματα, ἅτινα ἔπρεπε νὰ σημειώσω κυρίως ἐν λ. *ἐκκλησία*. Τὰ σημειόνω δὲ ἐνταῦθα, ἐπειδὴ δὲν ἔχω ἀφορμὴν νὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν λέξιν *ἐκκλησία*.

Φορολογία § 88.

Παρακομπὴ § 89.

Δικογράφων ὑπογραφὴ § 90.

Ὅρκισις § 80—91.

Ἀποζημιώσεις δι' οἰκόπεδα } § 92—93.
Ναὸς τοῦ Σωτῆρος }

Περὶ παραγραφῶν § 94.

Περὶ ἐπιδόσεων § 95.

Περὶ παλαιῶν χρεῶν § 96.

Ὀθωμανοὶ μεταβάλλοντες θρήσκευμα § 97.

Κληροδότησις ἐκκλησίας ἢ Μονῆς § 98.

Ὑποχρεώσεις κληρικῶν § 99.

Ἡ ἐκκλησ. περιουσία ἀνήκει εἰς τοὺς δήμους § 100.

Ἀγορὰ πράγματος ἐκκλ. § 101.

Κεφάλαιον 6 τῆς 7 νεαρᾶς § 102.

Ἰδιωτικοὶ ναοὶ κτλ. § 105.

Κανόνες τινὲς ἐκκλησιαστικοί.

§ 1. Ἴδε τὸν ἔλεγχον τὸν εἰς τὸ Σύνταγμα τῶν ἱερῶν κανόνων, τὸ ὑπὸ Ῥάλλη καὶ Ποτλῆ ἐκδοθὲν ἐν λ. ἐκκλησία. Κληρονομία. Μοναί. Ναοί.

Νομοθεσία ἐπὶ Βασιλείας (1).

1α) Σύστασις ἐπιτροπῆς πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς καταστάσεως τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν Μοναστηρίων—Περὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ ἀνωτέρω κλήρου — Καὶ περὶ συστάσεως συνόδου μονίμου. Δ. 15 Μαρτ. 1833 72.

2) Διακήρυξις περὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας — Εἰς ποίου χεῖρας ἐναπόκειται ἡ ὑπερτάτη Ἐκκλησιαστικὴ ἐξου-

(1) Ὁ τελευταῖος ἀριθ. δηλοῖ τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἧς τὸ ἔτος προηγεῖται.

σία — Σύστασις Ἱερᾶς Συνόδου — Διοργανισμός — Δικαιοδοσία — Καθήκοντα — Ὅρκος — Εὐθύνη — Ἀλληλογραφία — Κατάχρησις τῆς ἐκκλ. ἐξουσίας — Δημόσιοι δεήσεις καὶ εὐχαριστήριοι ἑορταὶ — Ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ θεωρῶνται ὡς πολιτικὰ καὶ νὰ διευθετῶνται μόνον παρὰ τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας — Συγκάλεσις γενικῆς Συνόδου — Βαθμὸς προέδρου καὶ μελῶν — Εἰς τὰς ἐκκλησιαστικὰς τελετὰς μνημονεύουν τὸν Βασιλέα καὶ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον — Τύπος. Δ. 23 Ἰουλίου 1833 169.

Τέλεσις ἐκκλ. τελετῆς καθόλας τῆς πρωτευούσας ἐκκλησίας διὰ τὴν πρᾶξιν τῆς κανονικῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ἐκκλησίας. Δ. 11 Αὐγ. 1850. 271.

§ 2α Περὶ ἐπισκόπων καὶ ἐπισκοπῶν καὶ περὶ τοῦ ὑπὸ τοὺς ἐπισκόπους κλήρου—Ἀριθμὸς τῶν ἐπισκοπῶν — Καθήκοντα ἐπισκόπων — Βεβαίωσις πίστεως — Ἐπίδομα Ν. 9 Ἰουλ. 1852. 183. Νόμος καταστατικὸς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ν. 9 Ἰουλίου. 1852. 195. — Συγκρότησις τοῦ ἐπισκοπικοῦ δικαστηρίου. Δ. 27, Σεπτεμβρίου 1852. 287.

3) Κοινοποίησις τοῦ πρωτοκόλλου περὶ τῆς γνώμης τῶν ἐν Ἑλλάδι Μητροπολιτῶν, ἀρχιεπισκόπων καὶ ἐπισκόπων, ὡς πρὸς τὴν πολιτικὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν σύστασιν συνόδου διαρκοῦς. 15 Ἰουλ. 1833. 174. — Συνέχεια τοῦ πρωτοκόλλου. 175. 177. 268.

4) Κανονισμὸς ὑπηρεσίας καὶ τρόπος ἐργασιῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου —Πότε ζητεῖται ἡ ἔγκρισις τῆς Κυβερνήτεως — Παρὰ ποίου δίδεται ἡ ἐπικύρωσις, καθόσον ἀνάγεται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων τῆς Συνόδου—Πῶς δίδεται ἡ ἐπικύρωσις αὕτη — Δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεσθαι εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον. Δ. 15 Αὐγ. 1833. 197.

5) Προσωρινὴ διαίρεσις τῶν ἐπισκοπῶν τοῦ Βασιλείου — Ἀριθμὸς αὐτῶν — Ἐπισκοπικὴ καθέδρα — Περίπτωσις χηρεύσεως. Δ. 20 Νοεμβρίου 1833 285.

6) Διορισμὸς προσωπικοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου — Μισθοδοσία.(1) — Συμπληρωματικὰ μέλη. Δ. 25 Ἰουλίου 1833. 177. — Διο-

---

(1) Περιττὸ νὰ δημοσιευθῶσι τὰ μετὰ ταῦτα περὶ τοῦ προσωπικοῦ.

ρισμὸς προσωπικοῦ — Ὅρκος — Ποῦ δίδεται — Τίτλος — Καθήκοντα. Δ. 21 Νοεμβρίου 1833. 287.

7) Ἀνέγερσις ναοῦ Σωτῆρος εἰς Ἀθήνας — Θέσις — Πότε θέλει τεθῇ ὁ πρῶτος λίθος — Σχέδιον — Τεχνῖται — Ποίων ὀνόματα θέλουν καταγραφεῖ — Ἀνεγείρεται εἰς μνήμην τοῦ Σ. Βασιλέως τῆς Βαυαβαρίας Λουδοβίκου. Δ. 25 Ἰανουαρίου 1884. 46. — Ἔναρξις τῶν προκαταρκτικῶν ἐργασιῶν — Ἐπιτρέπεται ἡ ἑκούσιος συνδρομὴ διὰ συνεισφορῶν. Δ. 3 Ἀπριλ. 1838. 54.

8) Καθήκοντα τῶν πρωτοσυγγέλων καὶ ἀρχιδιακόνων — Πῶς καὶ ὑπὸ ποίων διορίζονται — Ποῦ διαμένουν — Μισθός. Δ. 8 Ἰανουαρ. 1834. 46. Μεταθέσεις 1836 2. Ὅρκος σ. 47 τοῦ 34.

9) Γυναικείων Μοναστηρίων διάλυσις — Διατήρησις· μόνον 3 ἐξ αὐτῶν — Κανονισμὸς — Μοναχαὶ — Προσόντα πρὸς παραδοχὴν—Ἐπιτηρητικὴ πειθαρχία — Ἐπιτήρησις — Δικαιώματα— Οἰκονόμος — Ὅρκος αὐτοῦ — Ἡγουμενία — Ἀρχιερεύς. Δ. 25 Φεβρ. 1834. 123.

Διάταγμα διατηρήσεως γυναικείων Μοναστηρίων καὶ προσδιορισμὸς αὐτῶν. 16 Μαρτ. 1834 126. — Διατήρησις τοῦ ἐν Τήνῳ. Δ. 4 Ὀκτωβρ. 1834 270.

Διάλυσις τοῦ τῆς Λουκοῦς καὶ Καισαριανῆς. 1834 293.

Διατήρησις τῆς Μονῆς τοῦ ἁγίου Νικολάου ἐν Καλτεζαῖς. 1838 26.

9² Ἀναγνώρισις δικαιωμάτων ἰδιοκτησίας ἐπὶ ἰδιωτικῶν Μοναστηρίων καὶ Ναῶν — Εἰς ποῖον ἀνήκουν τ' ἀφιερώματα—Δικαιώματα τοῦ δημοσίου — Πότε ὁ ἰδιοκτήτης στερεῖται τῶν τῆς ἰδιοκτησίας του δικαιωμάτων — Δικαιώματα ἐνορίας ἐπὶ τῶν ἰδιοκτήτων Ναῶν — Τί ὄνομα φέρουν τοῦ λοιποῦ τὰ ἰδιόκτητα Μοναστήρια Δ. 26 Ἀπριλ. 1834 236. Β. 15.

9³ Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς Μοναχοὺς νὰ διαμένωσιν ὡς ἐνοικιασταὶ εἰς τὰ Μοναστήρια — Ὀφείλουν νὰ ἐκλέξουν Μοναστήριον διαμονῆς — Ἔχουν δικαίωμα νὰ διαχειρίζωνται καὶ κατέχουν τὰς ὁποίας εἶχον ἰδιοκτησίας οἱ μοναχοὶ τῶν διαλυθέντων Μοναστηρίων καὶ μεταβαινόντων εἰς τὰ διατηρούμενα — Τί ὀφείλουν ν' ἀποδείξουν καὶ νὰ πράξουν πρὸς διατήρησιν τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν — Τὰ μὴ ἐκποιηθέντα ἀποδίδονται εἰς τοὺς ἰδίους — Εἰς ποίου βάρος εἶναι τὰ ἔξοδα τῆς καλλιεργείας — Τί γίνεται ἂν τὰ μὲν κινητὰ ἐξεποιήθησαν, τὰ δὲ ἀκίνητα κεῖνται εἰς μεμακρυσμέ-

νους τόπους — Δικαιώματα τῶν μοναχῶν — Εἰς ποῖον ἀνήκουν τὰ κτήματα τῶν μοναχῶν μετὰ θάνατον — Αὐτοὶ ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας. Δ. 4 Δεκεμβ. 1834 290.

9[4] Οἱ ἱεροὶ ναοὶ τῶν διαλυθέντων μοναστηρίων δὲν θέλουν συμπεριλαμβάνεσθαι εἰς τὴν ἐνοικίασιν τῶν ὑποστατικῶν καὶ οἰκοδομημάτων αὐτῶν — Εἰς ποῖον δίδεται ἡ κλεὶς αὐτῶν — Πότε γίνεται ἡ θεία λειτουργία καὶ πῶς — Τί ἀπαγορεύεται εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν — Ἀργυρολογία — Εἰς τὸν δῆμον ἀνατίθεται ἡ φροντὶς τῆς εὐταξίας — Τί ἀνήκει ἐκ τῶν εἰσοδημάτων εἰς τὸν δῆμον καὶ τί εἰς τὸν ἱερέα — Τ' ἀφιερώματα ποῦ ἀνήκουν. Δ. 24 Ἀπριλίου 1835 95.

9[5] Σύστασις δύω ἐπιτροπῶν πρὸς ἐξήγησιν τῶν ἐκδοθεισῶν παρὰ τῆς ἱερᾶς συνόδου ὁδηγιῶν, ἀφορωσῶν τὰ διατηρούμενα Μοναστήρια. Ὑπουργ. ἐκκλ. 1836 214.

9[6] Πῶς εἰσπράττεται τὸ ἐκκλ. δέκατον ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν διατηρουμένων Μοναστηρίων — Ἡ ἐπικαρπία τῶν κτημάτων τῶν διαλελυμένων Μοναστηρίων θέλει ἐκτεθῇ εἰς δημοπρασίαν. Δ. 2 Μαΐου 1839 54. Προσδιορισμὸς κατ' ἐκτίμησιν τοῦ Βασ. ἐκκλησ. δεκάτου τῶν διατηρουμένων Μοναστηρίων διὰ τὰ 1841 1842. 85. — Πῶς εἰσπράττεται τὸ Β. δέκατον τῶν διατηρουμένων καὶ ἡ ἐπικαρπία τῶν διαλελυμένων Μοναστηρίων. 1843 70.

9[7] Ἡ περὶ τῶν κτημάτων τῶν διαλελυμένων Μοναστηρίων καὶ ἡ περὶ τοῦ δευτέρου δεκάτου τῶν διατηρουμένων φροντίς, ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ἀντιπροσώπευσις τῆς περιουσίας ταύτης θέλει μεταβαίνει εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Οἰκ. Γραμματείαν. Δ 29 Ἀπριλίου 1843 64. Β. § 11.

9[8] Ἀπόδοσις τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι Μετοχίων τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ Μονῶν. — Ἀποδίδονται μὲ τὰ βάρη, καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ ν' ἀπαιτηθῶσι τὰ μετόχια καὶ τὰ ὑπ' αὐτῶν ἐξαρτώμενα κτήματα ὅσα καὶ αἱ ἐν τῇ Ἑλλάδι ἱεραὶ μοναὶ εἶχον εἰς διάφορα μέρη τῆς Τουρκίας. Ν. 7 Μαρτίου 1847 53.

10) Σύστασις ἐκκλ. ταμείου — Ποῦ διαμένει — Πῶς σύγκειται — Ποῖος διορίζει τὸ προσωπικὸν — Ποῦ δίδει τὸν ὅρκον — Καθήκοντα — Ὑπηρεσία — Ποῖος ἀντικαθιστάνει τὸν ταμίαν κωλυόμενον — Τίνα σκοπὸν ἔχει ἡ σύστασις αὕτη — Σύστημα λογιστικότητος — Εἰς τὴν Γραμματείαν τῶν Ἐκκλ. ὑπόκειται Δ. 1 Δεκεμβ. 1834 285. 1835 20.

Σχηματισμὸς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ ἐκκλ. ταμείου — Εἰς αὐτὴν ἐμπιστεύεται ἡ περιουσία τοῦ ἐκκλ. ταμείου — Καθήκοντα — Πῶς ἀποφασίζει — Τί σφραγῖδα φέρει — Ποῖαι αἱ σχέσεις τοῦ ἐκκλ. ταμείου μὲ τὴν ἐπιτροπὴν — Χρέη καὶ δικαιώματα τῆς τῶν ἐκκλ. Γραμματείας — Ἐπιθεωρήσεις καὶ ἀποστολαὶ ἔκτακτοι — — Σχέσεις τῆς ἐπιτροπῆς μὲ τὰς λοιπὰς ἀρχὰς — Ἀλληλογραφία — Μισθὸς — Σύνταξις — Ὅρκος — Εἰς αὐτὴν παραδίδονται ὅλα τὰ εἰς τὴν διάλυσιν τῶν Μοναστηρίων ἀναγόμενα ἔγγραφα. Δ. 1 Δεκεμβρ. 1834 288.

Διάλυσις τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ἐκκλ. ταμείου, τὰ δὲ ἔργα αὐτῆς ἀνατίθενται εἰς τὴν Γραμμ. τῶν Ἐκκ. Δ. 1 Ἰουλ. 1838 137.

Κατάργησις τοῦ ἐκκλ. ταμείου. Ἡ διαχείρισις διεβιβάσθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν Δ. 17 Σεπτεμβίου 1842 147. Βλ. § 10.

11) Ἕνωσις τῆς ἐπισκοπῆς Καρδαμύλης μὲ τὴν τῆς Λακεδαίμονος. 1034 294. — Τῆς ἐπαρχίας Διποταμίας μετὰ τῆς ἐπισκοπῆς Ἀχαΐας. 1835 ἐκδ. δευτ. 38. — Ἕνωσις ἐπισκοπῶν τινῶν μὲ τὰς τῶν Μητροπόλεων ἐπισκοπὰς τῶν ἐν οἷς κεῖνται Νομῶν. 1841 159. — Ἕνωσις ἐπισκοπῆς Καλλιδρόμης. 1842 112. — Ἕνωσις τῆς ἐπισκοπῆς Γυθείου 1842 113. — Ὕδρας — Καρυστίας. 1842 160. — Ἄνδρου — Σκοπέλου. 1842 169. — Θήρας — Κύθνου. 1843 14.

Ἕνωσις τοῦ τμήματος τῆς πρώην ἐπαρχίας Διποταμίας μὲ τὴν ἐπισκοπὴν Κυναίθης. 1843 176.

12) Ὁ εὐλογῶν γάμον πρεσβύτερος ἄνευ ἀδείας ἐπισκοπῆς, καθαιρεῖται — Ὁ γάμος εἶναι ἄκυρος — Τί πράττει ὁ βιασθεὶς νὰ εὐλογήσῃ τοιοῦτον γάμον. Ἐγκ. Συν. 2 Ἀπρ. 1835 72.

13) Διακήρυξις τῆς ἱερᾶς Συνόδου περὶ κανονικῆς μεταφράσεως τῆς Π. διαθήκης 2 Ἀπρ. 1855 128.

14) Τὰ ἐκκλ. κτήματα εἰς πόσας τάξεις διαιροῦνται — Εἰς πόσας αἱ ἐν τῇ πόλει Ἀθηνῶν κατερειπωμέναι ἐκκλ. καὶ τὰ γήπεδα αὐτῶν — Ποῖα ἐκ τῶν Μοναστηρίων θέλουσιν ἐκποιηθῇ — Αἱ ἐνοριακαὶ θέλουν παραχωρηθῇ εἰς τὸν δῆμον Ἀθηναίων — Μὲ ποίας ὑποχρεώσεις — Ἡ ἐκποίησις γίνεται ἐπὶ δημοπρασίας — Ὑπὸ ποίου ἐνεργεῖται — Ὁ διευθυντὴς Ἀττικῆς ἐπιτηρεῖ — Ἡ πληρωμὴ γίνεται εἰς μετρητὰ — Τὸ προκύπτον ἐκ τῆς δημοπρασίας χρησιμεύει εἰς ἱερὰ καὶ φιλανθρωπικὰ καταστήματα — Τὸ

ἀποτέλεσμα τῆς δημοπρασίας καὶ τὰ σχέδια ἑκάστης ὑποβάλλονται εἰς ἔγκρισιν — Οἱ ἔχοντες ἀξιώσεις ἰδιῶται ἐπὶ τοιούτων ποῦ ὑπάγονται καὶ τί ὀφείλουν νὰ πράξουν — Δύνανται νὰ προσφύγουν εἰς τὰ δικαστήρια — Παραγραφὴ τοῦ δικαιώματός των— Τὸ διάταγ. τοῦτο ἰσχύει δι' ὅλους τοὺς δήμους τοῦ Κράτους. Δ. 10 Μαΐου 1836 89. Β. § 19.

15) Ἀναγνώρισις τοῦ ἐν Σύρῳ ἐπισκόπου τῆς δυτικῆς καθολικῆς ἐκκλησίας. 1838 116. 1853 54.

16) Προβιβασμὸς ἐπισκόπων. 1841 160.— Παραίτησις 1834 198. — Ἐγκατάστασις ἀρχιεπισκόπου. 1852 188 200.

17) Ἀνέγερσις τῆς δημοτικῆς ἐκκλησίας Ἀθηνῶν κατὰ τὸ ἐγκριθὲν σχέδιον. 1842 35. — Ἀνέγερσις δημοτικοῦ ναοῦ ἐν τῇ πόλει Ἀθηνῶν εἰς τὴν θέσιν τῆς παλαιᾶς Μητροπόλεως. 1842. 173.

18) Ἡ ἐπισκοπὴ τοῦ νομοῦ Ἀργολίδος θέλει φέρει τὸ ὄνομα τοῦ νομοῦ Κορινθίας καὶ Ἀργολίδος. 1843. Παράρτ, φυλ. 1. — Ἡ ἐπισκοπὴ Κυναίθης μετωνομάσθη Καλαβρύτων. 1849 34.

19) Προσωνυμία ἀρχιερέων. 1852 208. 282. 318. 500. 515. 522. 618. 619. 630. 633. 634. 1853. 15. 1854. 172.

§ 20. Διορισμὸς ἱεροκηρύκων Δ. 1 Σεπτεμβρίου 1853 288.

§ 21. Περὶ τοῦ ἐν Τήνῳ καταστ. τῆς Εὐαγγελιστρίας ὅρα σ. 59 τοῦ 51, σ. 1 τοῦ 52, σ. 527 καὶ 257 τοῦ 53.

---

§ 25. Περὶ διοικήσεως τῶν Μονῶν· ὅρα Φαρμακίδου τὸ περὶ συνοδικοῦ τόμου σ. 562 ἑπ. — Ὁ θέλων δὲ νὰ λάβῃ πλατυτέραν γνῶσιν περὶ τῆς διοικήσεως ταύτης, δύναται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν τοῦ Κ. Μάμουκα συλλογὴν τῶν περὶ Μονῶν νόμων κτλ.

§ 26. Εἰς τὴν συλλογὴν ταύτην εὑρίσκετε παρατηρήσεις περὶ τῶν ἑξῆς·

Ἀδειῶν ἀπουσίας σ. ξζ.
Ἀνάδοχοι οἱ μοναχοί; σ. μα.
Ἀνταλλαγῆς σ. κα.
Ἀποθήκης (βιβλίον) σ. ιζ.
Ἀπολογισμοῦ σ. λβ.
Ἀποφάσεων σ. ια. ιδ.
Βιβλίων μοναστ. σ. ιβ.
Βρέβιον σ. ιβ.
Δανείων σ. κδ. ἑπ.
Διαβατηρίων σ. ξζ.

Διασκέψεων σ. ια. ιδ.
Ἐγγυηταὶ οἱ μοναχοὶ σ. μα.
Ἐκκλ. μέτρικα σ. ιϐ.
Ἐμφυτεύσεων σ. κδ. ἑπ.
Ἐπισκευῶν σ. λα.
Ἐπισκόπων σχέσις πρὸς τοὺς μοναχοὺς καὶ τὰ μοναστηριακὰ συμϐούλια ἐν σελ. ιϐ.
Ἐπίτροποι οἱ μοναχοὶ σ. μα.
Ἡγουμένου ἐκλογὴ σ. θ.
Ἡλικίας σ. ξϐ.
Καθημερινῶν μονῶν σ. ιε.
Κτηματολογίου σ. ιϐ, ιδ.
Μισθώσεως σ. κα, κδ, ἑπ.
Μοναζουσῶν σ. ξγ.
Μοναχολογίων σ. ιε.
Μετοχίων σ. ξε.
Νομιμοποιήσεως σ. λ.
Οἰκοδομῶν σ. λα.
Ὅρκου σ. ξϐ.
Παράνυμφοι οἱ μοναχοί; σ. μα.
Πρακτικὰ συμϐουλίων σ. ια, ιδ.
Προϋπολογισμῶν σ. λϐ.
Πωλήσεως σ. κα, κγ.
Σφραγίδος μονῶν σ. ια.
Σφραγίσεως σ. νη.
Ὑπηρεσίας τῶν μοναστ. συμϐουλίων σ. ια, ιδ.
Ὑποθηκεύσεως σ. κη ἑπ.
Χαρτοσήμου· εἰς τί χαρτόσημον γράφεται τὸ πωλητήριον; σ. κγ.

Περὶ νομιμοποιήσεως, ἤτοι περὶ παραστάσεως ἐνώπιον δικαστηρίου (1).

§ 27. Εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 4064 1110 τοῦ 1859 ἐγκύκλιον τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου εὕρηνται ταῦτα.

---

(1) Πρϐ. ἀπ. 13027 ἐφ. Αθ.
Ὅρα διάτ. τῆς 12/24 Μαΐου 1835 εἰς ἐφ. Κυϐερν. ἀριθ. 18 τοῦ 1835.

«Τὰ μοναστηριακὰ Συμβούλια δὲν δύνανται νὰ ἐπιχειρῶσιν ἀφ' ἑαυτῶν, χωρὶς δηλονότι τῆς ἀδείας τῆς προεστώσης Ἀρχῆς, οἱαν δήποτε ἄλλην πρᾶξιν, οἷον περὶ δίκης, περὶ συμβιβασμοῦ καὶ τῶν ὁμοίων· διὰ τοῦτο, ἵνα ὦσι πρόχειροι εἰς ὑμᾶς οἱ ἐκ πολλοῦ ἤδη κείμενοι περὶ τῶν τοιούτων νόμοι καὶ διατάξεις, δημοσιεύομεν ἐν τῷ Παραρτήματι ὑπὸ Στοιχ. ΙΔ', σελ. 68—76, τὰ κυριώτερα αὐτῶν, τουτέστι τὰ ἄρθρα 74 καὶ 75, 93, 94, 97, 106, 477, 486 καὶ 486, 531 καὶ 532 § 5, 588 §§ 1 καὶ 2, καὶ 785 § 4 τῆς πολιτικῆς δικονομίας — τὸ περὶ τῆς ἐν δικαστηρίῳ παραστάσεως τοῦ δημοσίου, τῶν δήμων, τῶν ἀγαθοεργῶν καὶ ἄλλων δημοσίων καταστημάτων Βασιλ. Διάταγμα τῆς 12 Μαΐου 1835 — καὶ τὰς ἐγκυκλίους τοῦ ὑπουργείου 25 Ἰουνίου 1836 ὑπ' ἀριθ. 6630, καὶ 13 Φεβρουαρίου 1847 ὑπ' ἀριθ. 4444.

»Μνημονεύσαντες τοῦ Βασ. Διατάγματος τῆς 12 Μαΐου 1835, ἀναγκαῖον κρίνομεν νὰ προσθέσωμεν ὧδε τὰ ἑξῆς.

»Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ χρόνου καὶ ἐκ τῆς πείρας ἐγένετο γνωστὸν εἰς ἡμᾶς, ὅτι, ὅταν μοναστήριον ἐνάγῃ ἢ ἐνάγηται ἐνώπιον Εἰρηνοδίκου, συμβαίνει πολλάκις — ἀφοῦ τὸ μοναστηριακὸν συμβούλιον συντάξῃ τὴν πρὸς ἡμᾶς ἀναφοράν του ζητοῦν ἄδειαν παραστάσεως, — νὰ βραδύνῃ ἢ ἡ πρὸς ἡμᾶς ἐπιστολὴ τῆς ἀναφορᾶς του, ἢ ἡ πρὸς αὐτὸ ἔγκαιρος περιέλευσις τῆς ἡμετέρας ἀπαντήσεως· ἐκ δὲ τῆς βραδύτητος ταύτης εἶν' ἑπόμενον νὰ βλάπτωνται τὰ συμφέροντα τῆς μονῆς· — διότι, κατὰ τὰ ἐν τῇ πολιτικῇ δικονομίᾳ ὡρισμένα, ἡ ἐνώπιον τῶν Εἰρηνοδικῶν διαδικασία γίνεται συνοπτικῶς· — διὰ ταῦτα, θέλοντες νὰ προλάβωμεν τοῦ λοιποῦ πᾶσαν ἐν τοιαύταις περιπτώσεσιν ἐνδεχομένην βλάβην τοῦ συμφέροντος τῶν εὐαγῶν μοναστηρίων, ἐπιτρέπομεν εἰς τὰ συμβούλια αὐτῶν ἵνα, ὁσάκις ἡ μονή, τῆς ὁποίας ἕκαστον προΐσταται, ἐνάγει ἢ ἐνάγεται δι' ὑπόθεσιν ὑπαγομένην εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Εἰρηνο-

---

Τὰ ἐκκλησιαστικὰ καταστήματα τῶν δυτικῶν δὲν χρήζουν ἀδείας τῆς ἀρχῆς πρὸς εἰσαγωγὴν δίκης (ἄρθρον 15 ἐδ. γ. καὶ 20 ἐδ. 6. τοῦ περὶ δήμων νόμου.) Απ. πολ. Αρ. Π. 104 τοῦ 1847 ἣν ἴδε ἐν Εὑρ. τ. 4 σ. 366.

Ἀπαιτεῖται ἄδεια ὅταν ὁ ἐπίσκοπος τῆς δυτικῆς ἐκκλησίας πρόκηται νὰ παρασταθῇ ἐπὶ δικαστηρίου δι' ὑπόθεσιν τοῦ ἠθικοῦ προσώπου; ὅρα τὴν 14269 τοῦ 1856 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ. κατ. § 106.

δικῶν, παρίσταται ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου διά τινος τῶν παρ' αὐτῷ δικηγορούντων, ἐκλέγον τὸν ἱκανώτερον ἐξ αὐτῶν, ἐγκρίσει τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς, καὶ διεκδικοῦν τὰ δικαιώματα τῆς οἰκείας μονῆς. Μόνον δ' ἐν ταῖς περιστάσεσι, καθ' ἃς πρόκειται νὰ παρασταθῇ μοναστηριακὸν συμβούλιον ἐν ὀνόματι τῆς οἰκείας μονῆς, εἴτ' ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν κατ' ἔφεσιν ἀποφάσεως Εἰρηνοδίκου, ἢ ὡς ἐνάγον ἢ ἐναγόμενον· εἴτ' ἐνώπιον τῶν Ἐφετῶν, ὡς ἐκκαλοῦν ἢ ἐφεσίβλητον· εἴτ' ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου ὡς ἀναιρεσεῖον ἢ ἀναιρεσίβλητον· μόνον, λέγομεν, ἐν ταύταις ταῖς περιστάσεσι θέλει ἀναφέρεσθαι εἰς ἡμᾶς, ὑποβάλλον κατὰ τὰ κανονισμένα τακτικὴν δικηγορικὴν πιστοποίησιν περὶ τοῦ ἐννόμου, εὐλόγου καὶ εὐϋποστηρίκτου τῆς δίκης, καὶ δηλοῦν συγχρόνως τὸ ὄνομα τοῦ δικηγόρου ἢ τῶν δικηγόρων, εἰς τοὺς ὁποίους προτίθεται ν' ἀναθέσῃ τὴν διεξαγωγὴν αὐτῆς τῆς δίκης, διὰ νὰ ἐκδίδωμεν ἑκάστοτε τὴν ἐκ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένην ἄδειαν παραστάσεως ἐν δικαστηρίῳ (1).»

---

(1) «Μολονότι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6630 (25 Ἰουνίου 1836) ἐγκυκλίου τῆς Γραμματείας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν πρὸς τοὺς Νομάρχας οὐ μόνον ἐκανονίσθη ὁ τρόπος τῆς ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων παραστάσεως τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ διατηρουμένων μονῶν ὁσάκις αὗται ἐνάγουσιν ἢ ἐνάγονται, ἀλλὰ καὶ προσδιωρίσθη ποία εἶναι ἡ ἀρχή, παρ' ἧς δίδοται εἰς τοὺς προϊσταμένους τῶν εἰρημένων μονῶν ἡ κατὰ τὸ 4 ἄρθρον τοῦ Βασ. Διατάγματος 12/24 Μαΐου 1835 ἀπαιτουμένη ἄδεια πρὸς ἐπιχείρισιν δίκης, μολοντοῦτο, ἐπειδὴ διοικητική τις ἐκ τῶν κατὰ τὰς ἐπαρχίας ἀρχή, μὴ ἔχουσα ἴσως προχείρως ὑπ' ὄψιν τὰ ἔκτοτε διαταχθέντα, δὲν συνεμορφώθη πρὸς αὐτά, ἀναγκαζόμεθα νὰ ἐπιστείλωμεν διὰ τῆς παρούσης πρὸς τοὺς Κυρίους Νομάρχας τὰ ἑξῆς.

Πᾶν μοναστηριακὸν συμβούλιον ὀφείλει, ἐνάγον μὲν πρὶν ἢ ἐπιχειρήσῃ τὴν ἀγωγήν, ἐναγόμενον δὲ πρὶν ἢ ἀναδεχθῇ τὸν δικαστικὸν ἀγῶνα, νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς ἀνωτέρας ἀρχῆς τὴν ἄδειαν τῆς ἐν δικαστηρίῳ παραστάσεως, καὶ νὰ σημειώσῃ συγχρόνως εἰς τὴν ἀναφοράν του καὶ τ' ὄνομα τοῦ τακτικοῦ δικηγόρου, εἰς ὃν προτίθεται ν' ἀναθέσῃ τὴν διεξαγωγὴν τῆς δίκης· ἡ ἄδεια δὲ δίδοται τότε μόνον, ὅταν δὲν σταθῇ δυνατὸν νὰ δοθῇ τέλος εἰς τὴν ὑπόθεσιν διὰ τῆς διοικητικῆς ὁδοῦ, εἴτε διὰ τοῦ συμβιβασμοῦ, καὶ προσέτι ὅταν τὸ εἰρημένον μοναστηριακὸν συμβούλιον φέρῃ,

«Τὰ μοναστηριακὰ Συμβούλια δὲν δύνανται νὰ ἐπιχειρῶσιν ἀφ' ἑαυτῶν, χωρὶς δηλονότι τῆς ἀδείας τῆς προεστώσης Ἀρχῆς, οἱανδήποτε ἄλλην πρᾶξιν, οἷον περὶ δίκης, περὶ συμβιβασμοῦ καὶ τῶν ὁμοίων· διὰ τοῦτο, ἵνα ὦσι πρόχειροι εἰς ὑμᾶς οἱ ἐκ πολλοῦ ἤδη κείμενοι περὶ τῶν τοιούτων νόμοι καὶ διατάξεις, δημοσιεύομεν ἐν τῷ Παραρτήματι ὑπὸ Στοιχ. ΙΔ', σελ. 68—76, τὰ κυριώτερα αὐτῶν, τουτέστι τὰ ἄρθρα 74 καὶ 75, 93, 94, 97, 106, 477, 486 καὶ 486, 531 καὶ 532 § 5, 588 §§ 1 καὶ 2, καὶ 785 § 4 τῆς πολιτικῆς δικονομίας — τὸ περὶ τῆς ἐν δικαστηρίῳ παραστάσεως τοῦ δημοσίου, τῶν δήμων, τῶν ἀγαθοεργῶν καὶ ἄλλων δημοσίων καταστημάτων Βασιλ. Διάταγμα τῆς 12 Μαΐου 1835 — καὶ τὰς ἐγκυκλίους τοῦ ὑπουργείου 25 Ἰουνίου 1836 ὑπ' ἀριθ. 6630, καὶ 13 Φεβρουαρίου 1847 ὑπ' ἀριθ. 4444.

»Μνημονεύσαντες τοῦ Βασ. Διατάγματος τῆς 12 Μαΐου 1835, ἀναγκαῖον κρίνομεν νὰ προσθέσωμεν ὧδε τὰ ἑξῆς.

»Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ χρόνου καὶ ἐκ τῆς πείρας ἐγένετο γνωστὸν εἰς ἡμᾶς, ὅτι, ὅταν μοναστήριον ἐνάγῃ ἢ ἐνάγηται ἐνώπιον Εἰρηνοδίκου, συμβαίνει πολλάκις — ἀφοῦ τὸ μοναστηριακὸν συμβούλιον συντάξῃ τὴν πρὸς ἡμᾶς ἀναφοράν του ζητοῦν ἄδειαν παραστάσεως, — νὰ βραδύνῃ ἢ ἡ πρὸς ἡμᾶς ἐπιστολὴ τῆς ἀναφορᾶς του, ἢ ἡ πρὸς αὐτὸ ἔγκαιρος περιέλευσις τῆς ἡμετέρας ἀπαντήσεως· ἐκ δὲ τῆς βραδύτητος ταύτης εἶν' ἑπόμενον νὰ βλάπτωνται τὰ συμφέροντα τῆς μονῆς· — διότι, κατὰ τὰ ἐν τῇ πολιτικῇ δικονομίᾳ ὡρισμένα, ἡ ἐνώπιον τῶν Εἰρηνοδικῶν διαδικασία γίνεται συνοπτικῶς· — διὰ ταῦτα, θέλοντες νὰ προλάβωμεν τοῦ λοιποῦ πᾶσαν ἐν τοιαύταις περιπτώσεσιν ἐνδεχομένην βλάβην τοῦ συμφέροντος τῶν εὐαγῶν μοναστηρίων, ἐπιτρέπομεν εἰς τὰ συμβούλια αὐτῶν ἵνα, ὁσάκις ἡ μονή, τῆς ὁποίας ἕκαστον προΐσταται, ἐνάγει ἢ ἐνάγεται δι' ὑπόθεσιν ὑπαγομένην εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Εἰρηνο-

---

Τὰ ἐκκλησιαστικὰ καταστήματα τῶν δυτικῶν δὲν χρήζουν ἀδείας τῆς ἀρχῆς πρὸς εἰσαγωγὴν δίκης (ἄρθρον 15 ἐδ. γ. καὶ 20 ἐδ. β. τοῦ περὶ δήμων νόμου.) Απ. πολ. Αρ. Π. 104 τοῦ 1847 ἣν ἴδε ἐν Εὐρ. τ. 4 σ. 366.

Ἀπαιτεῖται ἄδεια ὅταν ὁ ἐπίσκοπος τῆς δυτικῆς ἐκκλησίας πρόκηται νὰ παρασταθῇ ἐπὶ δικαστηρίου δι' ὑπόθεσιν τοῦ ἠθικοῦ προσώπου; ὅρα τὴν 14269 τοῦ 1856 τῶν ἐν Αθ. ἐφ. κατ. § 106.

δικῶν, παρίσταται ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου διά τινος τῶν παρ' αὐτῷ δικηγορούντων, ἐκλέγον τὸν ἱκανώτερον ἐξ αὐτῶν, ἐγκρίσει τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς, καὶ διεκδικοῦν τὰ δικαιώματα τῆς οἰκείας μονῆς. Μόνον δ' ἐν ταῖς περιστάσεσι, καθ' ἃς πρόκειται νὰ παρασταθῇ μοναστηριακὸν συμβούλιον ἐν ὀνόματι τῆς οἰκείας μονῆς, εἴτ' ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν κατ' ἔφεσιν ἀποφάσεως Εἰρηνοδίκου, ἢ ὡς ἐνάγον ἢ ἐναγόμενον· εἴτ' ἐνώπιον τῶν Ἐφετῶν, ὡς ἐκκαλοῦν ἢ ἐφεσίβλητον· εἴτ' ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου ὡς ἀναιρεσεῖον ἢ ἀναιρεσίβλητον· μόνον, λέγομεν, ἐν ταύταις ταῖς περιστάσεσι θέλει ἀναφέρεσθαι εἰς ἡμᾶς, ὑποβάλλον κατὰ τὰ κανονισμένα τακτικὴν δικηγορικὴν πιστοποίησιν περὶ τοῦ ἐννόμου, ἐλλόγου καὶ εὐϋποστηρίκτου τῆς δίκης, καὶ δηλοῦν συγχρόνως τὸ ὄνομα τοῦ δικηγόρου ἢ τῶν δικηγόρων, εἰς τοὺς ὁποίους προτίθεται ν' ἀναθέσῃ τὴν διεξαγωγὴν αὐτῆς τῆς δίκης, διὰ νὰ ἐκδίδωμεν ἑκάστοτε τὴν ἐκ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένην ἄδειαν παραστάσεως ἐν δικαστηρίῳ (1).»

---

(1) «Μολονότι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6630 (25 Ἰουνίου 1836) ἐγκυκλίου τῆς Γραμματείας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν πρὸς τοὺς Νομάρχας οὐ μόνον ἐκανονίσθη ὁ τρόπος τῆς ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων παραστάσεως τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ διατηρουμένων μονῶν ὁσάκις αὗται ἐνάγουσιν ἢ ἐνάγονται, ἀλλὰ καὶ προσδιωρίσθη ποία εἶναι ἡ ἀρχή, παρ' ἧς δίδοται εἰς τοὺς προϊσταμένους τῶν εἰρημένων μονῶν ἡ κατὰ τὸ 4 ἄρθρον τοῦ Βασ. Διατάγματος 12/24 Μαΐου 1835 ἀπαιτουμένη ἄδεια πρὸς ἐπιχείρισιν δίκης, μολοντοῦτο, ἐπειδὴ διοικητική τις ἐκ τῶν κατὰ τὰς ἐπαρχίας ἀρχή, μὴ ἔχουσα ἴσως προχείρως ὑπ' ὄψιν τὰ ἔκτοτε διαταχθέντα, δὲν συνεμορφώθη πρὸς αὐτά, ἀναγκαζόμεθα νὰ ἐπιστείλωμεν διὰ τῆς παρούσης πρὸς τοὺς Κυρίους Νομάρχας τὰ ἑξῆς.

Πᾶν μοναστηριακὸν συμβούλιον ὀφείλει, ἐνάγον μὲν πρὶν ἢ ἐπιχειρήσῃ τὴν ἀγωγήν, ἐναγόμενον δὲ πρὶν ἢ ἀναδεχθῇ τὸν δικαστικὸν ἀγῶνα, νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς ἀνωτέρας ἀρχῆς τὴν ἄδειαν τῆς ἐν δικαστηρίῳ παραστάσεως, καὶ νὰ σημειώσῃ συγχρόνως εἰς τὴν ἀναφοράν του καὶ τ' ὄνομα τοῦ τακτικοῦ δικηγόρου, εἰς ὃν προτίθεται ν' ἀναθέσῃ τὴν διεξαγωγὴν τῆς δίκης· ἡ ἄδεια δὲ δίδοται τότε μόνον, ὅταν δὲν σταθῇ δυνατὸν νὰ δοθῇ τέλος εἰς τὴν ὑπόθεσιν διὰ τῆς διοικητικῆς ὁδοῦ, εἴτε διὰ τοῦ συμβιβασμοῦ, καὶ προσέτι ὅταν τὸ εἰρημένον μοναστηριακὸν συμβούλιον φέρῃ,

§ 27ª Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 27 Ἀπριλίου 1843 διατάγματος, ἡ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ἀντιπροσώπευσις τῆς περιουσίας τῶν διαλελυμένων μοναστηρίων μετεβιβάσθη εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον (1). Απ. ἐφ. Ναυπλ. 284 τοῦ 1845 ἐν νομ. σ. 4221.

§ 28. Ἄδεια διὰ τὰς δίκας.

ά.) Ἡ κατὰ τὸ ἀπὸ 12 Μαΐου 1835 διάταγμα διδομένη παρὰ τῆς ἀνωτέρας ἀρχῆς πληρεξουσιότης, διὰ νὰ ἐπιχειρήσωσι φιλανθρωπικὰ καταστήματα ἢ σωματεῖα (ἄρα καὶ μονή τις) δίκην τινά, δύναται νὰ ἦναι ἢ περιωρισμένη ἢ γενική. — Ὥστε δύναται νὰ

περὶ τῆς ὑπαρχούσης εὐλόγου ἀφορμῆς πρὸς ἐπιχείρησιν τῆς δίκης, πιστοποιητικὸν τακτικοῦ δικηγόρου συντεταγμένον κατὰ τὸν § 3 τοῦ 220 ἄρθρου τῆς πολ. δικον.

Τὸ νομαρχεῖον, διευθύνον τὴν ἀναφορὰν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, κάμνει σύντομον ἔκθεσιν τῆς ὑποθέσεως, σημειόνει τὰ οὐσιωδέστερα τῶν ἐφ' οἷς στηρίζονται τὰ δίκαια τῆς μονῆς, καὶ προσθέτει ἐπὶ πᾶσι καὶ τὴν ἰδίαν του γνωμοδότησιν.

«Ἐπειδὴ δὲ ἐμνημονεύθη ἀνωτέρω περὶ συμβιβασμοῦ, προσθέτομεν, ὅτι ἀκόμη καὶ ὅταν πρόκηται περὶ τούτου ἐν διενέξει μεταξὺ μονῆς τινος καὶ πολίτου, ἀπαιτεῖται ἡ πρὸς συμβιβασμὸν ῥητὴ ἄδεια τῆς ἀνωτέρας ἀρχῆς. Ὅθεν καὶ ἐν περιπτώσει συμβιβασμοῦ, τὸ νομαρχεῖον θέλει ἀναφέρεσθαι ἐπίσης εἰς ἡμᾶς, ἐπιφέρον καὶ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ γνωμοδότησιν.

Ταῦτα προσκαλεῖσθε νὰ γνωστοποιήσητε πρὸς τοὺς ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ νομοῦ, τοῦ ὁποίου προΐστασθε, ἐπάρχους καὶ προϊσταμένους ἱερῶν μοναστηρίων, παραγγέλλοντες εἰς τούτους μὲν ἵνα συμμορφῶνται πρὸς τὴν ἄνω ἐκτεθεῖσαν τάξιν, ὁσάκις ἐνάγουσιν ἢ ἐνάγονται· εἰς ἐκείνους δὲ, ἵνα ἀπέχωσιν ἐκδόσεως ἀδειῶν εἰς διατηρουμένας μονὰς πρὸς ἐπιχείρησιν δικαστικῆς ἀγωγῆς ἢ ὑπερασπίσεως.» (Πρβ. τὴν εἰρημένην συλλ. Μάμουκα 75 ἐπ.) Πρλ. δὲ § 30.

(1) *Ἅγιος Τάφος*. — Τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον δὲν ἀντιπροσωπεύει νομίμως τὸν Ἅγιον Τάφον, ὡς πρὸς τὰ ἐν Ἑλλάδι κτήματα τὰ εἰς αὐτὸν ἀνήκοντα, οὔτε δύναται τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον, διεκδικοῦν τὰ κτήματα ταῦτα, νὰ προτείνῃ δικαιώματα εἰς τὸν Ἅγιον τάφον ἀνήκοντα. Ὅρα Εὐρ. τ. 10 σ. 298 § 7.

ἐπιτραπῇ δι' αὐτῆς καὶ ἡ ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν διεξαγωγὴ τῆς δίκης. Δὲν ὑπάρχει δὲ διάταξίς τις, ἀπαιτοῦσα νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἡ διάταξις τοῦ συμβουλίου τῆς μονῆς πρὸς ἐπιχείρησιν τῆς δίκης. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 29 τοῦ 1851 (1).

§ 29. β'.) Ἡ περιουσία τῶν ἐκκλησιαστικῶν καταστημάτων ξένης θρησκείας δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ἀρχῶν, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἀπαιτεῖται ἄδεια αὐτῶν πρὸς εἰσαγωγὴν δίκης τινός. Ἴδε τὴν πολιτικὴν Ἀρείου Πάγου ἀπόφασιν 104 τοῦ 1847 ἐν Εὐρ. τ. 4 σ. 366 ἐπ. (λ. Ἁρμοδιότης.) Πρλ. ἀν. σ. 114 ἐν τέλ.

§ 30. Ὁ νομάρχης καὶ ὁ ἔπαρχος εἶναι ἡ ἁρμοδία ἀρχὴ πρὸς τὸ ἐγκρίνειν τὴν διεξαγωγὴν δικῶν ἀφορωσῶν μονάς, καὶ τὸν διορισμὸν πληρεξουσίων, ἡ δὲ ἔγκρισις ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν δὲν ἀπαιτεῖται. Ἀποφ. πολ. Ἀρ. Π. 50 καὶ 54 τοῦ τοῦ 1847, ἃς ἴδε ἐν Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 308, 369 (λέξιν Ἁρμοδιότης § 322) (2). Πρλ. δὲ τὴν ἀν. ἐν σ. 116 ἐγκύκλ.

§ 31. Τίς ἀντιπροσωπεύει τὰς ἐπισκοπάς; ἡ 54 τοῦ 1851 πολ. ΑΠ. ἀπ. φέρει (3).

«Ἐπειδὴ κατὰ τὸν ἀπὸ 3/15 Ἀπριλίου 1834 νόμον περὶ τῆς

---

(1) Ἐκκλησιαστικὸν συμβούλιον, ἡ περίοδος τῆς ἐνεργείας τοῦ ὁποίου ἔληξε, δύναται νὰ ἐγκρίνῃ τὴν ἐπιχείρησιν δίκης, ἐὰν δὲν ἐξελέχθησαν εἰσέτι τὰ νέα αὐτοῦ μέλη; Ναί. Ἀπόφ. ἐφετ. Ναυπλ. 431 τοῦ 1854 ἀπὸ Νομικ. Σ. 5939.

(2) Ἄδεια ἀπαιτεῖται, ὅταν πρόκηται νὰ κινηθῇ ἡ δίκη· ἡ ἔγκρισις δὲ τῆς ἀνωτέρας ἀρχῆς (δηλ. τῆς τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου), ἥτις ἰσοδυναμεῖ μὲ πληρεξουσιότητα, δὲν ἀπαιτεῖται κατ' ἔφεσιν (α). — Απ. ἐφ. Αθ. 2097, ἣν ἴδε ἐν λ. Μοναὶ § 8.

(3) Τὸ διάτ. τῆς 29 Ἀπριλ. 1843 ἀναθέτει τὴν διαχείρησιν τῆς ἐκκλ. περιουσίας (ὄχι δὲ καὶ τῆς ἐπισκοπῆς) εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον· ὥστε ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς δὲν δύναται νὰ ἐναχθῇ δι' ἐπισκοπικὰ κτήματα, ἐκτὸς ἐὰν ὁ ἐντολοδόχος τὰ διαχειρίζηται, διότι, διαρκούσης τῆς ἐντολῆς, ὁ ἐντολοδόχος ἰσχυρῶς ἐνάγεται ὡς πρὸς τὰ διαχειριζόμενα πράγματα. τομ. 67 Πδ. (3. 3.) — Απ. ἐφ. Ναυπλ. ἣν μνημονεύω ἐν § 58 τῆς λ. Δημόσιον.

(α) Μεταγενεστέρα ἔγκρισις· ἴδε τὴν λ. πληρεξουσιότης.

ἁρμοδιότητος τῆς ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κλπ. γραμματείας, κατὰ τὸν ἀπὸ 1|13 Δεκεμβρίου 1834 περὶ συστάσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων ἐπιτροπῆς, τὸν ἀπὸ 12|24 Μαΐου 1835 περὶ παραστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ταμείου τούτου ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, τὸν τῆς 1/13 Ἰουλίου 1838 περὶ διαλύσεως τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων, καὶ τὸν ἀπὸ 29 Ἀπριλίου 1843 περὶ μεταβάσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰσοδημάτων εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, οὐχὶ ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν, ἀλλ' ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς ἀντιπροσωπεῖ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων τὰς ἐπισκοπὰς τοῦ κράτους ὡς πρὸς τὰς περὶ τῶν κτημάτων αὐτῶν διαφοράς, τοῦτ' αὐτὸ δὲ ἐπρότεινε καὶ ὁ ἀναιρεσείων ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν ἐνώπιον τοῦ ἀνεκκλήτως δικάσαντος δικαστηρίου, ἰσχυρισάμενος διὰ τῆς ἐφέσεώς του, ὅτι τὸ δημόσιον, τοῦ ὁποίου εἶναι ἀντιπρόσωπος, διαχειρίζεται ἁπλῶς τὴν εἰς τὰς ἐπισκοπὰς ἀνήκουσαν περιουσίαν, δὲν ἔχει ὅμως καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ παρίστασθαι ἐπὶ τῶν περὶ αὐτῆς διαφορῶν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων. Τὸ δὲ ἀνεκκλήτως δικάσαν δικαστήριον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς δευτέρας σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, παραδέχεται, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, καθὸ κατ' ἐντολὴν διαχειριστὴς ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ παρίστασθαι ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ὡς ἀντιπρόσωπος τῶν ἐπισκοπῶν, ἤτοι παραδέχεται δυνάμει τοῦ νόμου Πανδ. (13) 67, ὅτι ἡ εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν οἰκονομικῶν δοθεῖσα καὶ διὰ μόνης τῆς ἀνωτέρω ὁμολογίας τοῦ πληρεξουσίου αὐτοῦ ἀποδεικνυομένη ἐντολὴ περιελάμβανε καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἀντιπροσωπεῖν τὰς ἐπισκοπὰς ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, ἐναντίον τοῦ, ὡς εἴρηται σαφοῦς, περιορισμοῦ τῆς ὁμολογίας ταύτης, καὶ ἐνῷ ὁ μὲν τελευταῖος παρατεθεὶς νόμος οὐδὲν περὶ τῆς προκειμένης περιστάσεως διαλαμβάνει· οἱ δὲ ἀνωτέρω παρατεθέντες νόμοι ἀποφαίνονται τὸ ἐναντίον, ὥστε οὕτω παρεβίασε τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 67 καὶ 68 τῆς πολιτικῆς δικονομίας αἵτινες εἰσὶν οὐσιώδεις, καθὸ ὁρίζουσαι τίς δύναται νὰ παρασταθῇ ὡς ἐνάγων ἢ ἐναγόμενος εἰς πολιτικὴν δίκην, καὶ ἡ ὑπέρβασις τῶν ὁποίων φέρει ἀναίρεσιν κατὰ τὸ ἄρθρον 507, 5) τῆς πολ. δικον.»

§ 32. Τὸ δημόσιον εἶναι διακεκριμένον ἠθικὸν πρόσωπον ἀπὸ τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας, ἧς ἡ ἀντιπροσώπευσις τῷ ἀνετέθη διὰ τοῦ διατ. τῆς 27 Απριλ. 1843· ὥστε ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀποφάσεως πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργόν, ὡς ἀντιπροσωπεύοντα τὸ δημόσιον, δὲν ἔχει συνεπείας, ὅταν πρόκηται περὶ δίκης ἀφορώσης τὴν ἐκκλησιαστικὴν περιουσίαν. Απ. ἐφ. Αθηνῶν 4717 τοῦ 1848.

§ 33 Δὲν εἶναι παραδεκτὴ ἀγωγὴ ἀφορῶσα τὴν ἐκκλησιαστικὴν περιουσίαν, ὅταν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς κινῇ τὴν ἀγωγὴν ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ δημοσίου, διότι ἡ ἐκκλησιαστικὴ περιουσία εἶναι ἠθικὸν πρόςωπον διακεκριμένον ἀπὸ τὸ δημόσιον καὶ ἡ ἀγωγὴ πρέπει νὰ κινῆται ὑπὸ τὴν προςήκουσαν ἰδιότητα· (ὅρα νόμον τῆς 29 Ἀπριλ. 1843) ἀποφ. ἐφ. Ναυπλ. 1164 τοῦ 1851 (ἐν νομικ. σ. 5528.)

§ 34. Ἀγωγαὶ ἀφορῶσαι ἐκκλησιαστικὰ κτήματα πρέπει νὰ κινῶνται ἀπὸ τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον ὄχι ὡς ἀντιπροσωπεῦον τὸ δημόσιον, ἀλλ' ὡς ἀντιπροσωπεῦον τὴν ἐκκλησιαστικὴν περιουσίαν· διότι εἶναι διακεκριμένον ἠθικὸν πρόσωπον. Απ. 1308 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ. ἐν νομικ. σ. 5534.

§ 35. Ἡ περὶ ἀνατροπῆς ἀγωγὴ ἐπιδίδεται εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸν καὶ ἂν πρόκηται περὶ ἐπισκοπικοῦ κτήματος, ὅταν ἡ ἐκκρεμὴς δίκη ἐκινήθη ἀπὸ τὸν ὑπουργὸν ἐκεῖνον, διότι ἡ ἀγωγὴ περὶ ἀνατροπῆς ἐπιδιώκει τὴν ἀνατροπὴν τῆς ἐκκρεμοῦς δίκης. Απ. ἐφ. Αθ. 15530 τοῦ 1857.

Περὶ δανείων.

§ 40. Δάνεια (1) πρὸς ἠθικὰ (2) πρόςωπα ἰσχύουσι (3);

---

(1) Ἡ πολλάκις ἐνταῦθα μνημονευθεῖσα ἐγκύκλιος (4064 κτλ.) φέρει·

«Ὁ περὶ τῆς λήψεως δανείων τελευταῖος παράγραφος τοῦ ἰδίου ἄρθρου τοῦ κανονισμοῦ, εἶναι ἀντιγραφὴ τῶν ἐκ τοῦ ἔτους 1834 κανονισμένων διὰ τοῦ Δ. ἄρθρου τῆς ὑπ' ἀριθ. 2624 ἐγκυκλίου τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματείας (βλ. σ. 17—40 Μάμ.). Οὐ μόνον δὲ τὸ μὴ δανείζεσθαι παρ' ἰδιωτῶν, ἀλλὰ καὶ τὸ μὴ δανείζειν εἰς ἰδιώτας χρήματα ἄνευ τῆς ἀδείας τῆς προεστώσης ἀρχῆς, ἐπίσης δὲ καὶ τὸ ἀποδοῦναι τὰ παλαιὰ μοναστηριακὰ χρέη εἰς τοὺς δανείσαντας ἰδιώτας, ὑπάρχει ἐκ τοῦ 1835 παρηγγελμένον εἰς τὰ μοναστηριακὰ συμβούλια. Τὰς περὶ τούτων ὑπ' ἀριθ. 1033 καὶ 2635 ἐγκυκλίους διαταγὰς καταχωρίζομεν ὑπὸ στοιχ. ΙΓ. σελ. 65—67 ἐν τῷ παραρτήματι, ἀνακαλοῦντες οὕτως εἰς τὴν μνήμην αὐτῶν τῶν συμβουλίων τὰ προδιατεταγμένα καὶ ἐν πλήρει ἰσχύϊ ὄντα.

Περὶ δανείων δ' ἐνταῦθα προκειμένου τοῦ λόγου, θέλομεν καὶ

Περὶ τῶν ἐν ὀνόματι τῶν ἀστυκῶν κοινοτήτων, ὑπὸ τῶν ἐκπροσωπούντων αὐτάς, γινομένων δανείων ὁρίζει ὁ ῥωμαϊκὸς καὶ βυζαντινὸς νόμος, ὅτι τὰ νομικὰ ταῦτα πρόσωπα δὲν ἐνέχονται ἐξ αὐτῶν, εἰμὴ καθ' ὅσον τὸ δάνειον ἠναλώθη εἰς ὄφελος τῆς κοινότητος (4), θεωρῶν ὅτι τὰ φυσικὰ πρόσωπα τὰ ἐνεργοῦντα ὡς ἀντιπρόσωποι τῶν τοιούτων νομικῶν προσώπων δὲν ταυτίζονται ἐντελῶς μετ' αὐτῶν ὡς πρὸς τὰς ἐκ τῶν ἰδίων πράξεων (τῶν ἀντιπροσώπων) παραγομένας ὑποχρεώσεις εἰμὴ καθ' ὅσον ἠνήργησαν πρὸς ὄφελος αὐτῶν· ὅθεν, ἐνόσῳ τὰ χρήματα σώζονται αὐτούσια, διεκδικοῦνται ὑπὸ τοῦ δανείσαντος· ἂν δὲ ἠναλώθησαν, διακριτέον· εἰ μὲν ἐδαπανήθησαν εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς κοινότητος, ἀναζητοῦνται κατ' αὐτῆς· ἄλλως, ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ ἀντιπροσώπου. Τὴν αὐστηρὰν ταύτην ἀρχὴν ἐξέτεινεν ὁ Ἰουστινιανὸς καὶ εἰς πάντας τοὺς εὐαγεῖς οἴκους, ἤτοι τὰ ἀγαθοεργὰ καταστήματα (5). Νομίζομεν ὅμως, ὅτι αἱ διατάξεις αὗται κατηργήθησαν ὑπὸ τοῦ παρ' ἡμῖν ἰσχύοντος περὶ δήμων νόμου (6). Πρλ. Παπ. τ. 2 σελ. 229 ἑπόμ. καὶ Καλλ. γ. § 155, ὅστις δὲν λέγει τὶ περὶ τοῦ ἂν ἤδη ἰσχύωσι τ' ἀνωτέρω (7).

ἀπαιτοῦμεν, ἵνα ὅσα μέχρι τοῦδε δι' ἡμετέρας ἀδείας, κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ἐκδοθείσης, δάνεια, ἔτυχον νὰ λάβωσι προσωρινῶς παρ' ἰδιωτῶν μοναστηριακά τινα συμβούλια πρὸς θεραπείαν ὁμολογουμένης ἀνάγκης τῶν οἰκείων μονῶν, τὰ δάνεια ταῦτα, ἂν εἰσέτι δὲν ἀπεδόθησαν, ἀποδοθῶσιν εἰς τοὺς δανειστὰς κατ' ἀναλογίαν τῆς ἐνούσης ἑκάστῃ μονῇ ἐκ τῶν ἰδίων εἰσοδημάτων χρηματικῆς εὐκολίας· διότι σκοπὸς τῆς κυβερνήσεως ἀμετάθετος ὑπάρχει, τὸ νὰ κατασταθῶσι βαθμηδὸν ἅπασαι αἱ ἐν τῷ βασιλείῳ εὐαγεῖς μοναὶ ἐντελῶς ἀπηλλαγμέναι ἀπὸ παντὸς βάρους καὶ ὑποχρεώσεως εἰς πρόσωπα οὐ μόνον οὐδὲν πρὸς αὐτὰς κοινὸν ἔχοντα, ἀλλὰ καὶ τοῦ μοναστικοῦ βίου ἀλλότρια.

(2) Ἡ νεαρὰ 120 κ. 6 § 3 περιλαμβάνει καὶ τὰς περὶ δανείων συμβάσεις μεταξὺ μετοχίων τοῦ Ἁγίου Τάφου καὶ ἰδιώτου τινός. Απ. πολ. Αρ. Πάγου 57 τοῦ 1853, κυροῦσα τὰς 7487, 7957 καὶ 8889 ἀπ. τῶν ἐν Αθ. ἐφ.

(3) Τί δὲ ἐπὶ τουρκοκρατίας; εὑρ. λ. Μοναὶ § 22, 24, 26.

(4) (12. 1) 27. — Βασ. (23. 1) 27.

(5) Νεαρὰ 120 κεφ. 6 § 3.

(6) Παπ. τ. 2 σ. 230.

(7) Ἡ 17871 ἀπ. ἐφ. Αθ. φέρει. «Ἐπειδή, καθόσον ἀφορᾷ τὴν

§ 41. Ἡ ὁμολογία ἡγουμένου μονῆς τινὸς ὅτι ἐδανείσθη διὰ τὰς ἀνάγκας αὐτῆς δὲν συνεπάγει καὶ τὴν ὑποχρέωσιν αὐτῆς πρὸς πληρωμὴν τοῦ δανείου, ἐὰν ἄλλως δὲν ἤθελεν ἀποδειχθῆ ὅτι πραγματικῶς ἐλήφθη τὸ δάνειον ἐν ὀνόματι καὶ διὰ τὰς ἀνάγκας αὐτῆς. Απ. πολ. ΑΠ. 211 τοῦ 1850, ἣν ἴδε ἐν λ. Μοναὶ σ. 301.— Οἱ δανεισταὶ εὐαγῶν οἴκων δὲν ἔχουσι κατ' αὐτῶν ἀγωγὴν, εἰμὴ δείξουσιν ὡς αἰτίας τῷ εὐαγεῖ οἴκῳ προςηκούσας τὰ χρήματα προεισχείρισεν. (Νεαρ. 120 κεφ. 6 § 3.) Απ. πολ. Αρ. Π. 57 τοῦ 1853 (1).

ἔνστασιν τῆς μονῆς περὶ τοῦ ὅτι δὲν ἠδύνατο ἐγκύρως ἄνευ ἀδείας τοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου νὰ συνομολογηθῇ ὑπ' αὐτῆς τὸ ἐν λόγῳ δάνειον, ὀρθὴ εἶναι ἡ ἀποῤῥίψασα αὐτὴν ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, διότι οὔτε κατὰ τὰ ὁποῖα ἰδίως ὁρίζει ἤδη καὶ ἐπικαλεῖται πρὸς στήριξιν τῆς τοιαύτης ἐνστάσεώς της ἡ μονὴ 14 ἢ 15 ἄρθρα τοῦ περὶ καθηκόντων τῶν νομαρχῶν νόμου τοῦ 1845, οὔτε κατ' ἄλλην τοῦ νόμου τούτου ἢ ἄλλου τινος διάταξιν, προαπῃτεῖτο ὅπως δήποτε τοιαύτη τοῦ ὑπουργείου ἢ ἄλλης ἀρχῆς ἄδεια πρὸς συνομολόγησιν τοῦ προκειμένου δανείου.

Ἐπειδὴ ὅμως, καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἑτέραν ἔνστασιν τῆς αὐτῆς μονῆς ἀντιταξάσης, ὅτι δὲν ἀναγνωρίζει ὅτι ἀληθῶς δι' ἀνάγκας αὐτῆς ἐλήφθη τὸ δάνειον, οὐκ ὀρθῶς τὸ δικάσαν πρωτοδικεῖον ἀπέῤῥιψεν αὐτὴν, ἐπὶ μόνῳ τῷ λόγῳ τοῦ ὅτι τὸ ἐναντίον τοῦ τοιούτου ἰσχυρισμοῦ ἀναφέρεται ῥητῶς ἐν τῷ ὁμολόγῳ, καθότι ἀδιάφορος ἀποβαίνει ἡ τοιαύτη ἐν τῷ ὁμολόγῳ δήλωσις, ἀφοῦ, κατὰ τὴν ῥητὴν τῆς ἐν κεφαλαίῳ 6 § 3 τῆς 120 τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ Νεαρᾶς διάταξιν, ὑποχρεωτικὸν διὰ τὴν μονὴν δὲν δύναται νὰ συνομολογηθῇ τὸ προκείμενον, συνομολογηθὲν ὡς δι' ἀνάγκας αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ἡγουμένου καὶ τοῦ συμβουλίου τῆς ἰδίας, δάνειον, πρὶν ἡ ἀποδειχθῇ παρὰ τοῦ δανειστοῦ, ὅτι καὶ πραγματικῶς πρὸς ὄφελός της ἐχρησίμευσε τὸ δάνειον αὐτό.

Ἐπειδὴ τὴν ἀπόδειξιν ταύτην μὴ διαταχθεῖσαν ὑπὸ τῶν πρωτοδικῶν, πρέπει νὰ διατάξῃ προδικαστικῶς τὸ ἐφετεῖον, ἐπιτρεπομένου κατὰ νόμον καὶ τοῦ μέσου τῶν μαρτύρων, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν ἀποδεικτέων ἀντικειμένων.»

(1) Ἡ ἀπόδειξις τῆς χρήσεως βαρύνει τὸν ἐνάγοντα. Ὅθεν καὶ ἡ 5281 τοῦ 1849 ἀπόφ. τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφ. φέρει, ὅτι, κατὰ τὴν νεαρὰ ρκ. κεφ. ς. § 3 ἀπαιτεῖται ἀπόδειξις περὶ τοῦ ὅτι τὸ

§ 42. Εἰς τὸ τῆς ἀποδείξεως θέμα ἐὰν τὰ ὁμόλογα τὰ φέροντα τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἡγουμένου καὶ τῆς μονῆς τὴν σφραγίδα ἦσαν ἔγκυρα καὶ ὑποχρεωτικὰ εἰς αὐτὴν» περιείχετο καὶ τὸ ἀντίθετον ὡς ἀνταπόδειξις, ὅτι δὲ ἤρκει ἡ ὑπογραφὴ τοῦ ἡγουμένου καὶ τῆς μονῆς ἡ σφραγίς, ἀλλ' ἀπῃτεῖτο καὶ ὁ τύπος καὶ ἡ τῶν πατέρων ὑπογραφή. Ἀπόφ. πολ. Α. Π. 89 τοῦ 1858, κυρ. τὴν 14852 ἐφ. Ἀθηνῶν.

§ 43. Ὁ ὑπογράψας ὁμόλογόν τι ὡς ἐπίτροπος ἐκκλησίας τινὸς, χωρὶς ὅμως νὰ ἦναι τοιοῦτος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, ὑποχρεοῖ ἑαυτόν. — Ἴδε τὴν 10439 τοῦ 1853 ἀπ. τῶν ἐν Αθ. ἐφ.

Ἀνταλλαγή (1). ἐκποίησις μοναστηριακῶν γαιῶν (2).

§ 50. Τὸ ἄρθρον ἔννατον τῆς ὑπ' ἀριθ. 4064, 1110 τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου φέρει ταῦτα.

δανεισθέντα ἀληθῶς εἰς χρείας τῷ εὐαγεῖ οἴκῳ ἐδαπανήθησαν, καὶ τὴν ἀπόδειξιν ὀφείλει νὰ φέρῃ ὁ ἐνάγων. Οὕτω καὶ ἡ 17871 ἀπ. ἐφ. Αθ. καὶ ἡ 211 τοῦ 1850 ἀπόφ. ΑΠ. ἣν ἴδε εἰς εὑρ. λ. Μοναὶ σελ. 301, καὶ ἡ 9334 τοῦ 1852 ἐφ. Αθ. ἣν ἐν λ. Μοναὶ § 25α. Πρλ. Καλλ. γ. § 155 δίς.

Ὅταν τὶς ζητῇ δάνειον γενόμενον εἰς εὐαγῆ τινὰ οἶκον, ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ ὅτι τὸ πρόσωπον, ὅπερ ἔλαβε τὸ δάνειον καὶ ὑπέγραψε τὸ ὁμόλογον, τὰ ἔλαβε δι' ἀνάγκην τῆς μονῆς. (Νεαρ. ρκ, κεφ. ς. § 3.) Απ. ἐφ. Αθ. 10981 τοῦ 1853 τ. ά. καὶ 17871 τοῦ 1860 ἣν ὅρα εἰς Μέλ. σ. 741.

(1) Ἐμφύτευσις· ὑποθήκη. — ὅρα κεφ. Ι. τῆς ὧδε μνημονευομένης ἐγκυκλίου.

(2) Γαῖαι μοναστηριακαὶ διετίθεντο, πρὸ τοῦ Συντάγματος, ἄνευ γνωμοδοτήσεως τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας; Ἴδε τὴν νομολ. ἐν Εὑρ. τ. 6 σ. 160 ἐπ. (λ. Διάταγμα).

Ὁ λόγος ὅτι κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ἐν Τριδέντῳ συνόδου τὸ ἐπίδικον κτῆμα εἶναι κληρικὴ προικοδότησις, καὶ ὡς τοιαύτη ἀναπαλλοτρίωτος, εἶναι χωρὶς βάσιν, καθότι τὰ ἑλληνικὰ δικαστήρια δὲν δύνανται νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν κανόνας, οἵτινες δὲν ἔχουν ἰσχὺν νόμου ἐν Ἑλλάδι. Απόφ. 33 τοῦ 1841 Α. Π.

«Τὸ ἀναπαλλοτρίωτον (1) τῶν ἐκκλησιας. κτημάτων ἐθέσπισαν δι' ἰδιαιτέρων κανόνων αἱ ἱεραὶ σύνοδοι, καὶ οἱ θεῖοι πατέρες κατὰ μέρος· «Νὰ φυλάττωνται τὰ εἰς τὰ μοναστήρια ἀνήκοντα πράγματα», ὥρισεν ἡ δ' οἰκουμενικὴ σύνοδος διὰ τοῦ κδ' κανόνος αὐτῆς· αὐτὸ δὲ τοῦτο ἐπανέλαβε καὶ ἡ ς' οὐκουμενικὴ διὰ τοῦ μθ' κανόνος. *Ἄκυρον εἶναι τὴν πρᾶσιν ἀγροῦ* ἀνήκοντος εἰς ἐπισκοπεῖον ἢ εἰς μοναστήριον, ἀπεφήνατο ἡ ζ' οἰκουμενικὴ σύνοδος διὰ τοῦ ιβ' κανόνος. — «Ἤρεσεν, ἵνα πρᾶγμα ἐκκλησιαστιακὸν μηδεὶς πιπράσκῃ», διέταξεν ἡ ἐν Καρθαγένῃ σύνοδος διὰ τοῦ κς' κανόνος.— «Κειμήλια καὶ κτήσεις ἀκινήτους, ἀνεκποιήτους ταῖς ἐκκλησίαις σώζεσθαι χρὴ», παρήγγειλεν ὁ ἐν ἁγίοις Κύριλλος Ἀλέξανδρος ἐν τῷ 6' τῶν κανόνων αὐτοῦ.

«Τὰ ὀλίγα ταῦτα ἐκ πολλῶν σημειώσαντες ὧδε, προςθέτομεν,

---

(1) Πρλ. ἀπ. ἐφ. Αθ. 8143. Οὔτε νόμος, οὔτε διάταγμά τι ὑπάρχει ὑποβάλλον καὶ τῶν μοναστηριακῶν γηπέδων τῶν εἰς διατηρουμένας μονὰς ἀνηκόντων τὴν ἐκποίησιν ἐπὶ πλειστηριασμοῦ. Απ. ἐφ. Αθ. 8201 ἣν ἴδε εἰς Εὐρ. τομ. 10 σ. 305 ἐπ.

Ἡ 8143 ἀπόφ. τῶν ἐν Αθ. ἐφ. ἣν εἰς Εὐρ. 10 σελ. 303 φέρει πρὸς τοῖς ἄλλοις ταῦτα.

«Ἐπειδὴ ἡ μνημονευθεῖσα μονὴ κτισθεῖσα ἐκκλησιαστικῶς καὶ καθιερωθεῖσα ἀπὸ τὸν πρῶτον κτήτορα ὡς καὶ τὰ ἀφιερωθέντα εἰς αὐτὴν κτήματα παρὰ τοῦ κτήτορος ἢ ἄλλων χριςιανῶν, κατέστησαν ἔκτοτε πράγματα ἱερὰ ἀφωσιωθέντα εἰς τὴν δημοσίαν χρῆσιν καὶ μὴ δυνάμενα νὰ γίνουν ἀντικείμενον ἰδιωτικῆς κτήσεως δι' ἀπαλλοτριώσεως ἢ κατ' ἄλλον τρόπον, συμφώνως μὲ τὴν καταστατικὴν διάταξιν τοῦ κτίτορος Ι καὶ τοὺς ἱεροὺς κανόνας, ἰδίως τοὺς ΚΘ' τῆς τετάρτης οἰκουμενικῆς συνόδου, ΜΘ' τῆς ἕκτης, ΙΓ' καὶ ΙΘ' τῆς ἑβδόμης, καὶ τοὺς συνᾴδοντας μὲ αὐτοὺς πολιτικοὺς νόμους Νεαρᾶς Γ' κεφ. 1, 4 καὶ 5—7 κεφ. ά 67—76, 120 κεφ. 1 § 1 καὶ 131 κεφ. 2.

Ἐπειδὴ, διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους, ὁ ἐφεσίβλητος Δ, εἰς ὃν περιῆλθεν ἡ μονὴ, δὲν εἶχεν, οὔτ' ἔχει ἐπ' αὐτῆς δικαίωμα ἀπολύτου διαθέσεως τῶν εἰς αὐτὴν ἀφιερωμένων κτημάτων, ἅτινα εἰς ἱερὸν σκοπὸν ἀφιερώθησαν, ἀλλὰ μόνον ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τῆς ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς διοικήσεως αὐτῶν, καθ' ἣν ὁ πρῶτος κτίτωρ ὥρισε τάξιν, ἐν ὅσῳ ἡ μονὴ ὑπάρχει εἰς δημόσιον χρῆσιν, καὶ νομίμως δὲν ἤθελε καταργηθῇ.»

ὅτι διὰ τῶν ἄνωθι διατάξεων οἱ θεῖοι πατέρες δὲν ἐννόουν ν' ἀπαγορεύσωσιν *ἀπολύτως* τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῆς ἀκινήτου ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας (1)· διότι, καὶ ἡ ἐν Ἀγκύρᾳ σύνοδος διὰ τοῦ ιέ κανόνος αὐτῆς, καὶ ἡ ἐν Καρθαγένῃ διὰ τῶν κς' καὶ λγ' ἐπιτρέπουσι τὴν ἐκποίησιν κτήματος ἐκκλησιαστικοῦ, ἐν ὡρισμέναις εἰδικαῖς περιστάσεσιν, ὁπόταν δηλονότι ἡ «ἡ εἴσοδος τῶν πεπραμένων φέρῃ πλείονα τὴν τιμὴν,» ἢ «τὸ πρᾶγμα προσόδους μὴ ἔχῃ, καὶ πολλή τις ἐπείγῃ ἀνάγκη.» Μὲ τὴν ἐκποίησιν δὲ ἐξομοιοῦται καὶ ἡ ἀνταλλαγὴ μοναστηριακοῦ κτήματος, κατὰ τοὺς ἑρμηνευτὰς τῶν ἱερῶν κανόνων (2), ὁπόταν τὸ κτῆμα τῆς μονῆς εἶναι ἀπρόσοδον, καὶ ἡ ἐκ τῆς ἀνταλλαγῆς ὠφέλεια ὑπάρχῃ προφανής.

«Ἐπὶ τούτων τῶν κανονικῶν διατάξεων στηρίζονται ἥ τε περὶ ἐκποιήσεως μοναστηριακῶν κτημάτων προεκδεδομένη κυβερνητικὴ διάταξις, τουτέστι τὸ ἀπὸ 15 Μαΐου 1829 διάταγμα τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος, δι' οὗ ἀπηγορεύθησαν οὐ μόνον αἱ ἐκποιή-

---

(1) Οἱ ἡγούμενοι τῶν ἐν Κέᾳ μονῶν ἠδύναντο, πρὶν ἢ ἔμβῃ εἰς ἐνέργειαν ἡ ῥωμαϊκὴ νομοθεσία, νὰ ἐκποιήσωσιν ἀκίνητα τῶν μονῶν κτήματα. Απ. ἐφ. Αθ. 9939 τοῦ 1852.

Σκέψις τις τῆς ὑπ' ἀριθ. 7204 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφ. φέρει, ὡς πρὸς τὸ ζήτημα αὐτό, οὕτως·

«Ἐπειδὴ ὅμως ὁ εἰρημένος ὑπουργὸς προσβάλλει τὸ ἄνω μνησθὲν πωλητήριον ὡς ἄκυρον καὶ παράνομον, λόγῳ ὅτι οἱ ἡγούμενοι δὲν εἶχον τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκποιεῖν ἐκκλησιαστικὸν κτῆμα, ὡς διευθύνοντες ἁπλῶς τὰ ἀγαθοεργὰ καταστήματα, καὶ ὅτι, διὰ νὰ ἰσχύῃ ἐκποίησις, πρέπει νὰ προηγῆται ἡ ἐπὶ τούτῳ ἄδεια τῆς ἀνωτέρας ἀρχῆς, ἤ, τοὐλάχιστον, τῆς κυβερνήσεως, καὶ κυρίως μόνον εἰς τὰς περιστάσεις καὶ κατὰ τὰς διατυπώσεις, περὶ ὧν γίνεται λόγος εἰς τὸν § 2 τοῦ κεφ. Ἑ τῆς Νεαρᾶς 120 τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ἤτοι, ἀφοῦ ἤθελε βεβαιωθῇ ἡ ἀπόλυτος ἀνάγκη τῆς ἐκποιήσεως καὶ ἡ μὴ ὕπαρξις ἄλλων μέσων τῆς ἐκπληρώσεως τῆς ἀνάγκης ταύτης, καὶ ἀφοῦ προηγηθῇ ἡ γνωμοδότησις ἐπὶ τούτῳ ὅλων τῶν μελῶν τῆς μονῆς καὶ ἡ ἔγκρισις τῆς προϊσταμένης ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, ὡς ἐξ ἀναλογίας ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τοῦ κεφ. 1 § 2 καὶ 6 § 2 τῆς αὐτῆς Νεαρᾶς, τῶν 143 καὶ 142 τοῦ Μακελδ. §§ καὶ τοῦ ἀριθ. 120 β. γ' τ. 3 τοῦ Ἀρμενοπ.»

(2) Βλ. Βαλσαμῶνα ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ ιβ. κανόνος τῆς ζ. οἰκουμενικῆς συνόδου.

σεις, ἀλλὰ καὶ αἱ πολυτελεῖς ἐνοικιάσεις κτημάτων μοναστηριακῶν· καὶ ἡ ἀπὸ 18 Ἰουλίου 1833 ὑπ' ἀριθ. 882 ἐγκύκλιος τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματείας· καὶ ἡ ἀπὸ 24 Ὀκτωβρίου 1842 καὶ ὑπ' ἀριθ. 11042 ἐγκύκλιος τῆς Ἱερᾶς συνόδου, ἃς δημοσιεύομεν ἐν τῷ παραρτήματι, στοιχ. ζ' σελ. 40—44(Μάμ.) Σύμφωνος πρὸς ταῦτα διάταξις περιέχεται καὶ ἐν τῷ ε ἄρθρῳ τῆς ἀπὸ 26 Φεβρουαρίου 1834 ὑπουργικῆς ἐγκυκλίου (1). Ὁ δὲ τῆς ἐκποιήσεως τρόπος ἐκανονίσθη διὰ τῶν ἀπὸ 17 Νοεμβρίου καὶ 31 Δεκεμβρίου 1836 βασιλικῶν διαταγμάτων, ἔτι δὲ καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 24 Μαρτίου 1837 ἑτέρου βασιλικοῦ διατάγματος, ὅτι εἶναι αὐτὸς ὁ διὰ τοῦ νόμου 13 Νοεμβρίου 1836 νενομοθετημένος διὰ τὴν ἐκποίησιν τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων. Τὰ ἔγγραφα ταῦτα, μετὰ τῆς τελευταίου ἐκδοθείσης παρ' ἡμῶν ὑπ' ἀριθ. 3373 ἐγκυκλίου, δημοσιεύονται ἐν τῷ παραρτήματι, στοιχ. ή, σελ. 44—58.

«Διὰ τὴν ὁμοιόμορφον ἔκδοσιν τῆς προκηρύξεως ἐπὶ ἐκποιήσει κτημάτων μοναστηριακῶν, δίδομεν εἰς τοὺς ἐνεργοῦντας τὰς δημοπρασίας ἁρμοδίους νομάρχας, ἢ ἐπάρχους, τὸ ὑπ' ἀριθ. 5 ὑπόδειγμα· καὶ συνιστῶμεν αὐτοῖς προσοχὴν περὶ τὴν τήρησιν τῶν διατάξεων τοῦ μνησθέντος νόμου 13 Νοεμβρίου 1836, ἰδίως δὲ τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 8, 11 καὶ 12 αὐτοῦ τοῦ νόμου, αἵτινες ἀφορῶσι τὸν χρόνον τῆς τε ἐνάρξεως καὶ τῆς κατακυρώσεως τῆς δημοπρασίας καὶ τὴν παραδοχὴν ἀξιοχρέων ἐγγυητῶν.

«Ἐπειδὴ δὲ, ἀφοῦ ὑποβληθῶσιν εἰς ἡμᾶς τὰ πρωτόκολλα τῶν πρακτικῶν καὶ ἐξετασθέντα ἐγκριθῶσιν, ἕπεται ἡ ἔκδοσις καὶ ἡ εἰς τὸν ἀγοραστὴν ἐπίδοσις τοῦ πωλητηρίου τοῦ ἀπαλλοτριωθέντος μοναστηριακοῦ κτήματος, δέον ἐκρίναμεν διὰ τὸ ὁμοιόμορφον νὰ ἐπισυνάψωμεν ὧδε ὑπόδειγμα ὑπ' ἀριθ. 6, συνταχθὲν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διὰ τῆς ἀπὸ 10 Μαρτίου 1837 καὶ ὑπ' ἀριθ. 10092 ἐγκυκλίου τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματείας προδιατεταγμένων, ἅτινα ἐν συνόψει εἰσὶ τὰ ἑξῆς·

«Τὸ πωλητήριον ἔγγραφον κτήματος μοναστηριακοῦ ἐν τακτικῇ δημοπρασίᾳ ἀπαλλοτριωθέντος, Α) συντάττεται ὑπὸ τοῦ ἐνεργήσαντος τὴν δημοπρασίαν διοικητοῦ· ἀριθμεῖται μὲ τὸν αὔξοντα ἀριθμὸν τοῦ πρωτοκόλλου τῆς διοικήσεως, ἔτι δὲ καὶ μὲ τὸν αὔξοντα τοῦ πρωτοκόλλου τῆς μονῆς, εἰς ἣν ἀνῆκε τὸ ἀπαλλοτριωθὲν κτῆμα· ἀριθμὸν, τιθέμενον ὑπὸ τὸν ἀριθμὸν τοῦ πρωτοκόλλου τῆς

(1) Βλ. ἔμπροσθεν σ. 17.

διοικήσεως καὶ χωριζόμενον δι' ὁριζοντίου γραμμῆς. Β.) Συντάττεται ἐν πρωτογράφῳ, εἰς διπλοῦν, τὸ μὲν ἐπὶ χαρτοσήμου, τὸ δὲ ἐπὶ κοινοῦ χάρτου· καὶ ὅτε μὲν ἡ πληρωμὴ τῆς τιμῆς τῆς ἀγορᾶς μέλλει νὰ γίνῃ κατὰ δόσεις, ἐπειδὴ αἱ χρεωστικαὶ ὁμολογίαι θέλουσι γραφῆ ἐπὶ τοῦ νομίμου χαρτοσήμου αξίας, τὸ πωλητήριον γράφεται ἐπὶ χαρτοσήμου τρίτης τάξεως, ἤτοι δραχμῆς· ὅτε δὲ ἡ πληρωμὴ γίνεται διὰ μιᾶς καὶ ἀμέσως, τὸ πωλητήριον γράφεφεται ἐπὶ τοῦ νομίμου σφαγιστοῦ χάρτου ἀξίας, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ποσοῦ τῆς τιμῆς τῆς ἀγορᾶς. Καθ' ἑκατέραν τῶν δύο τούτων περιπτώσεων, τὸ τέλος τοῦ σφαγιστοῦ χάρτου πληρόνεται ἀπὸ τὸν ἀγοραστὴν, συμφώνως πρὸς τὸ 38 ἄρθρον τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου καὶ πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ 19 ἄρθρου τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1836 νόμου. Γ) Συνταχθὲν προσηκόντως, ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ ἐπιθέτοντος καὶ τὴν σφραγῖδα τοῦ διοικητηρίου, καὶ ὑπὸ τοῦ ἡγουμένου καὶ τῶν συμβούλων τῆς μονῆς, ἐπιτιθεμένης καὶ τῆς μοναστηριακῆς σφραγῖδος. Ἀμφότερα δὲ τὰ πρωτόγραφα, οὕτως ὑπογραφέντα καὶ σφραγισθέντα, ὑποβάλλονται ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ εἰς τὴν Γραμματείαν, ἥτις ἐξετάζουσα περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ ἐκποιηθέντος κτήματος, κυροῖ τὸ πωλητήριον διὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Γραμματέως τῆς Ἐπικρατείας, ἐπιθέτοντος τὸ *ἐθεωρήθη*, καὶ διὰ τῆς δημοσίας σφραγῖδος. Καὶ, ἀφοῦ καταχωρισθῇ εἰς τὸ παρ' αὐτῇ βιβλίον τῶν ἀπαλλοτρουμένων μοναστηριακῶν κτημάτων, ἐπιστρέφεται τὸ ἓν (τὸ ἐπὶ χαρτοσήμου γεγραμμένον) εἰς τὸν διοικητὴν, ἵνα δι' αὐτοῦ ἐπιδοθῇ εἰς τὸν ἀγοραστήν· τὸ δὲ ἕτερον τῶν πρωτογράφων κατατίθεται εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Γραμματείας.»

«Καὶ ταῦτα μὲν ἐκανονίσθησαν καὶ διετάχθησαν οὕτω περὶ τῆς ἐκποιήσεως τῶν ἀκινήτων μοναστηριακῶν κτημάτων.

«Περὶ τῶν κινητῶν φθαρτῶν κτημάτων καὶ περὶ τῶν περιττῶν προϊόντων, καὶ ἰδίως περὶ τῶν γηραιῶν ἢ ἄλλως ἀχρήστων κτηνῶν, τὰ ὁποῖα ἡ προεστῶσα μοναστηριακὴ ἀρχὴ ἤθελε κρίνει ἐκποιήσιμα ἢ δι' ἀνάγκας τοῦ μοναστηρίου, ἢ δι' ἀντικατάστασιν νεαζόντων καὶ χρησίμων εἰς τὴν τῆς μονῆς ὑπηρεσίαν ζώων, οἷον ἐργατῶν βοῶν, ἵππων, ἡμιόνων κτλ., τῶν τοιούτων ἡ ἐκποίησις εἶναι ἐπιτετραμμένη εἰς τὰ ἁρμόδια συμβούλια μετὰ ἔγκρισιν τῆς ἐπιτοπίου διοικητικῆς ἀρχῆς, ἀφοῦ αὕτη ἐξετάσασα βεβαιωθῇ περὶ τοῦ συμφέροντος τῇ μονῇ· ἡ δὲ περὶ τούτου ἄδεια τοῦ ὑπουργείου ζητεῖται μόνον ὅταν ὑπάρχωσι περιστάσεις ὑπαγορεύουσαι ἐξαίρεσιν τοῦ τοιούτου μέτρου. Αἱ δὲ τοιαῦται ἐκποιήσεις κινητῶν φθαρτῶν

κτημάτων ἐνεργοῦνται διὰ δημοπρασίας τακτικῆς. Ἡ περὶ τούτου ἐγκύκλιος, 19 Φεβρουαρ. 1835 ὑπ' ἀριθ. 7733 δημοσιεύεται ὑπὸ στοιχ. Θ. σελ. 58—59.»

§ 54. Αἱ ἀγωγαί, αἱ πηγάζουσαι ἀπὸ τὰς ἀγορὰς καὶ πωλήσεις τῶν κινητῶν πραγμάτων τῶν διαλελυμένων μοναστηρίων, ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ μοναστήρια. Ἀπόφ. ἐφ. Ναυπλ. τῆς 21 Νοεμβρίου 1839 (Νομικ. σ. 994). — Πρβ. καὶ τὸ ἀνωτ. § 1.

Περιουσία τῶν μοναχῶν.

§ 55. «Ὁ Ϛ' Κανὼν τῆς ΑΒ' ἁγίας συνόδου, αὐτολεξεὶ καταχωρισθεὶς ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ΙΖ' ἄρθρου τοῦ κανονισμοῦ, αἴρει πᾶσαν ἀμφιβολίαν περὶ τοῦ ὅτι ἡ μονὴ τῆς μετανοίας ἑκάστου μοναχοῦ, Α) κτᾶται τὴν κυριότητα τῶν κατὰ τὴν ἀπόκαρσιν προσφερομένων αὐτῇ ὑπὸ τοῦ μοναχοῦ κτημάτων· καὶ Β) καθίσταται νόμιμος κληρονόμος τῆς περιουσίας του μετὰ τὴν τελευτὴν αὐτοῦ, ἐξαιρουμένων τῶν κατωτέρω ἐκτεθησομένων περὶ τῆς ἐξουσίας μοναχοῦ εἰς τὸ διαθέτειν τὴν περιουσίαν του ὑπὲρ τῶν ἰδίων τέκνων καὶ περὶ τοῦ δικαιώματος αὐτῶν εἰς τὸ κληρονομεῖν ἐξ ἀδιαθέτου τὸν οἰκεῖον γονέα τὸν μετὰ τὴν κουρὰν ἀποβιώσαντα (1).

»Αὐτῷ τῷ Κανόνι στοιχοῦσι καὶ αἱ ἐν τῇ Ἑξαβίβλῳ τοῦ Ἁρμενοπούλου (βιβλ. Ε, τίτλ. Δ') 2 καὶ 4 διατάξεις· ὧν ἡ μὲν 2 εἶναι αὐτὸ τὸ κείμενον τοῦ κεφ. Ε' τῆς Ε Ἰουστινιανείου Νεαρᾶς (2), ἡ δὲ 4, εἶναι περίληψις αὐτοῦ τούτου τοῦ κανόνος τῆς ΑΒ' συνόδου.

---

(1) Αἱ ἐξαιρέσεις αὗται καθιεροῦνται διὰ νόμων αὐτοκρατορικῶν, οἵτινες, κατὰ τὰς ἀποφάσεις τῶν ἐθνικῶν συνελεύσεων (βλ. *τὰ κατὰ τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος*, ὑπὸ Ἀνδρέου Ζ. Μάμουκα τόμ. Β. σελ. 32 καὶ σελ. 143 αὐτόθ. — καὶ τόμ. Θ. σελ. 148), καὶ κατὰ τὸν ἀπὸ 23 Φεβρουαρίου (1 Μαρτίου) 1835 νόμον, ἰσχύουσι παρ' ἡμῖν «μέχρις οὗ δημοσιευθῇ ὁ πολιτικὸς κώδηξ».

(2) «Κακεῖνο δὲ προσδιορίζομεν, ὥστε τὸν εἰς μοναστήριον » εἰσιέναι βουλόμενον, πρὶν εἰς τὸ μοναστήριον εἰσέλθοι, ἄδειαν » ἔχειν τοῖς ἑαυτοῦ χρῆσθαι καθ' ὃν βούλεται τρόπον· εἰσελθόντι » γάρ, συνακολουθήσει πάντως τὰ πράγματα, κἂν μὴ ῥητῶς εἰσά» γειν ταῦτα φήσειε, καὶ οὐκ ἔσται κύριος αὐτῶν οὐκέτι κατ' οὐ» δένα τρόπον». (Νεαρ. Ἰουστινιαν. Ε, κεφ. Ε.)

«Σύμφωνοι πρὸς ταῦτα διατάξεις κεῖνται παρ' ἡμῖν ἐκ τοῦ ἔτους 1834 καὶ ἐφεξῆς, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῶν ἐν τῷ παραρτήματι ὑπὸ στοιχ. ΚΕ, σελ. 107—116, δημοσιευομένων ἐγγράφων ὑπουργικῶν τε καὶ συνοδικῶν, 8 Ἰανουρίου 1834, ἀριθ. 2112—14 Φεβρουαρίου 1834, ἀριθ. 353—11 Μαΐου 1834, ἀριθ. 3615—28 Ἀπριλίου1836, ἀριθ. 5387—6 Μαΐου 1837, ἀριθ. 11090 12474·— ἔτι δὲ. καὶ ἐκ τοῦ ἐν εἰδικῇ τινι περιστάσει ἐκδοθέντος τῇ 15 Ἀπριλίου Βασιλικοῦ Διατάγματος (1).

---

(1) Ταῦτα φέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 4064 ἐπ. 1116 ἐγκύκ. τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου, εἰς ἣν εὕρηνται καὶ ταῦτα·

«Ἐντεῦθεν ἡ ἀνάγκη τῆς ἀπογραφῆς τῶν πραγμάτων, ἅτινα προαιρεῖται νὰ προσφέρῃ τῇ μονῇ ὁ εἰς αὐτὴν ὡς δόκιμος εἰσερχόμενος.

» Ἡ ἀπογραφὴ κατατίθεται ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ μοναστηρίου καὶ, μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ὑπὸ τῶν κανόνων ὁριζομένου χρόνου τῆς δοκιμασίας καὶ τὴν παραδοχὴν τοῦ δοκίμου εἰς τὴν χορείαν τῶν μοναχῶν, συντάσσεται περὶ τῆς τῇ μονῇ γινομένης προσφορᾶς κινητῶν ἢ ἀκινήτων συμβολαιογραφικὸν ἔγγραφον κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ 42 ἄρθρου τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου. Ἡ πρᾶξις αὕτη, ἐὰν σκοπῇ τὴν εἰς τὴνμονὴν μετάθεσιν τῶν ἐν τῷ 1 ἄρθ. τοῦ ἀπὸ 29 Ὀκτωβρίου 1856 (ΤΚ') νόμου ἀναφερομένων δικαιωμάτων, μεταγράφεται εἰς τὰ βιβλία τῆς μεταγραφῆς· τὰ δὲ προσφερόμενα, κινητὰ ἢ ἀκίνητα, σημειοῦνται ἀπαραλλάκτως εἰς τὸ κτηματολόγιον τοῦ μοναστηρίου, εἰς ὃ ἀνήκουσιν ὡς περιουσία αὐτοῦ ἀναφαίρετος (α).

» Ἐὰν ἡ περιουσία, ἣν ὁ μονάσαι βουλόμενος προτίθεται νὰ εἰσφέρῃ εἰς τὸ μοναστήριον, ἦναι βεβαρημένη μὲ ὑποθήκας ἢ ἄλλα πραγματικὰ (ἀπόλυτα) δικαιώματα, ἢ ἐὰν ὁ εἰσφέρων αὐτὴν ἔχῃ χρέη, ὀφείλει οὗτος νὰ δηλώσῃ ταῦτα πάντα ἐν τῇ κατὰ τὰ προειρημένα συντασσομένῃ ἀπογραφῇ· τὸ δὲ ὑπουργεῖον, σταθμίζον τὰ βάρη ταῦτα καὶ τὰ χρέη (ὧν τὴν πληρωμὴν ὁ μονάσαι βουλόμε-

---

(α) « Αἱ ἀπὸ τῶν προσερχομένων εἰς ἀπόκαρσιν γινόμεναι ἑκουσίως » κατὰ γνώμην τῶν προσφερόντων προσενέξεις, προσδεχθήσονται καὶ » ἀπογραφήσονται ἐν τῷ Βρεβίῳ τῆς μονῆς.» (Νεαρ. ΛΖ'. Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, Βλ. Συλλογ. Γ. Ε. Ζαχαρίου, σελ. 409).

§ 56. Περὶ τῆς περιουσίας τῶν μοναχῶν (φέρει ἡ αὐτὴ ἐγκύκλιος) καὶ περὶ τῆς εἰς τὸ διατίθεσθαι ἀνικανότητος αὐτῶν προκειμένου τοῦ λόγου, ἐπάναγκες κρίνομεν νὰ διαλάβωμεν ὧδε περὶ τῶν

νος θέλει νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τὴν μονὴν) πρὸς τὴν εἰσφερομένην θετικὴν περιουσίαν, ἀποφαίνεται περὶ τῆς ἀποδοχῆς ἢ τῆς ἀποποιήσεως αὐτῆς. Ἂν δὲ ὁ συντάξας τὴν ἀπογραφὴν ἀπέκρυψε τὰς ὑποθήκας ἢ τὰ ἄλλα τοῖς εἰσφερομένοις κτήμασιν ἐπικείμενα πραγματικὰ δικαιώματα, ἐντεῦθεν ἡ μὲν κατὰ νόμον ἰσχὺς καὶ ἔκτασις τῶν τοιούτων δικαιωμάτων κατ' οὐδὲν ἐλαττοῦται· ὁ δὲ μοναχὸς ἐπιτιμᾶται προσηκόντως ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ἐπισκόπου ὡς καταψευσάμενος. Ἂν δὲ ὁ συντάξας τὴν ἀπογραφὴν ἀπέκρυψε τὰ χρέη, οἷς εἶναι βεβαρημένος, ἐπιτιμᾶται καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου, ὡς ἐμβάλλων εἰς πράγματα καὶ πειρασμοὺς τὸ μοναστήριον διὰ τῆς ἀποσιωπήσεως τῆς ἀληθοῦς καταστάσεως τῆς περιουσίας του. Ἡ δὲ μονή, ζῶντος μὲν τοῦ μοναχοῦ καὶ προσενεγκόντος αὐτῇ ἅπασαν τὴν θετικὴν αὐτοῦ περιουσίαν, ἐνέχεται εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν χρεῶν μέχρι μόνου τοῦ ποσοῦ τῆς περιουσίας ταύτης, οὐδὲν πλέον ὀφείλουσα· εἰσενεγκόντος δὲ τοῦ μοναχοῦ *κατ' εἶδος* μόνον ὡρισμένα πράγματα, οὐδόλως ἐνέχεται εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν χρεῶν, καθὸ εἰδικῶς ὡρισμένων πραγμάτων δωρεοδόχος. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ μοναχοῦ, ἐὰν ἡ μονὴ ἦναι ὁ μόνος κληρονόμος αὐτοῦ, ἀποδεξαμένη, ἐπ' ὠφελείᾳ ἀπογραφῆς τότε γινομένης, τὴν κληρονομίαν, ἐνέχεται εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν χρεῶν ὡς πᾶς ἐξ ἀπογραφῆς κληρονόμος, τουτέστι μέχρι τῆς ἐξαντλήσεως τῆς κληρονομικῆς περιουσίας, εἰς οὐδὲν δὲ περαιτέρω. Ἂν δὲ ἐκληρονόμησε τὸν μοναχὸν μετὰ τῶν τέκνων αὐτοῦ, ἐνέχεται εἰς τὰ ἀνωτέρω χρέη κατὰ λόγον τῆς κληρονομικῆς αὐτῆς μερίδος. Ἂν δὲ τέλος λαβοῦσα *κατ' εἶδος* ὡρισμένα πράγματα λόγῳ δωρεᾶς ἐν τῷ καιρῷ τῆς κουρῆς τοῦ τοιούτου μοναχοῦ, οὐδόλως ἐκληρονόμησεν αὐτόν, κληρονομηθέντα παρ' ἄλλων, εἰς οὐδὲν ἐνέχεται ἕνεκα τῶν ἐγχειρογράφων (τουτέστι τῶν μὴ ἐνυποθήκων ἢ ἐνεχυρούχων) κατ' αὐτοῦ ἀπαιτήσεων.»

—Τὸ δημόσιον δὲν θεωρεῖται ὡς κληρονόμος τῶν διαλυθεισῶν μονῶν, ὥστε νὰ ὑπόκηται προσωπικῶς καὶ ἀπολύτως εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν χρεῶν του, ἀλλ' εἶναι ἁπλοῦς ἀντιπρόσωπος καὶ διαχειριστὴς τῆς περιουσίας του, ὥστε τὸ χρέος τῶν μονῶν αὐτῶν πρέπει νὰ πληρωθῇ ἐκ τῆς εἰδικῆς περιουσίας των. Ἀπόφ. ἐφετείου Ἀθην. 5251 τοῦ 1859. Πρβ. Εὐρ. τ. 5 σ. 185.

ἑξῆς τεσσάρων περιπτώσεων πρὸς ὁδηγίαν, ἄν ποτε τοιαῦται συμβῶσι παρ' ὑμῖν. Αἱ περιπτώσεις δὲ αὗταί εἰσιν αἱ ἑξῆς·

Α'.

Ἐὰν ἀνὴρ ἢ γυνὴ μονάσῃ, ἂν μὲν ὦσιν ἄπαιδες, τὰ πράγματα αὐτοῦ ἢ αὐτῆς ἀνήκουσιν, ὡς προείπομεν, εἰς τὸ ἐν ᾧ εἰσῆλθε μοναστήριον. Ἐὰν ὅμως οὗτος ἢ ἐκείνη ἔχῃ τέκνα, καὶ πρὸ τῆς εἰς τὴν μονὴν εἰσελεύσεως δὲν διέταξέ τι περὶ τῶν ἰδίων πραγμάτων, ἐν ταύτῃ τῇ περιπτώσει δύναται νὰ διαθέσῃ τὰ οἰκεῖα μεταξὺ τῶν τέκνων καὶ τοῦ μοναστηρίου οὕτως, ὥστε οὔτε τοῦτο, οὔτε ἐκεῖνα ν' ἀδικηθῶσιν. Ἐὰν δὲ θέλῃ νὰ διαθέσῃ τὸ ὅλον τῆς περιουσίας ὑπὲρ τῶν τέκνων κατ' ἰσομοιρίαν, τότε ὀφείλει, συναριθμῶν ἑαυτὸν ἢ ἑαυτὴν μετὰ τῶν τέκνων, νὰ κρατήσῃ ἓν μερίδιον, τὸ ὁποῖον μένει εἰς τὸ μοναστήριον (1).

Β'.

Ἐὰν, συνεστῶτος τοῦ γάμου, ὁ εἷς τῶν συζύγων θελήσῃ νὰ γένῃ μοναχὸς καὶ εἰσέλθῃ εἰς τὸ μοναστήριον, εἰ μὲν εἶναι ὁ ἀνὴρ, ὀφείλει ν' ἀποδώσῃ εἰς τὴν σύζυγόν του τὴν προῖκα καὶ εἴ τι ἄλλο ἀπ' αὐτῆς ἔλαβε, καὶ πρὸς τούτοις τοσοῦτον μέρος ἐκ τῆς γαμικῆς δωρεᾶς, ὅσον ἐκ τῆς τελευτῆς τοῦ ἀνδρὸς τῇ ἀνήκῃ κατὰ τὰ μεταξὺ αὐτῶν ἐν τῷ προικώῳ συμβολαίῳ κατὰ νόμον συμπεφωνημένα. Εἰ δὲ γυνὴ εἶναι ἡ θέλουσα νὰ μονάσῃ, ὁ σύζυγος, ἀφοῦ κρατήσῃ τὴν γαμικὴν δωρεὰν, ἀποδίδει εἰς τὴν γυναῖκα τὸ λοιπὸν τῆς προικὸς καὶ εἴ τι ἄλλο παρ' αὐτῷ ὑπάρχει ἐκ τῶν πραγμάτων της. Ἐὰν δὲ ἀμφότεροι οἱ σύζυγοι θέλωσι νὰ μονάσωσιν ὁ μὲν εἰς ἀνδρῶον ἡ δὲ εἰς γυναικεῖον μοναστήριον, τότε, χωρὶς νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν τὰ διὰ προικώων συμβολαίων συμφωνηθέντα, ὁ μὲν ἀνὴρ κρατεῖ τὴν γαμικὴν δωρεὰν, ἡ δὲ γυνὴ τὴν προῖκα καὶ ὅ,τι ἄλλο ἀποδεδειγμένως ἔδωκεν εἰς τὸν ἄνδρα, ἐκτὸς μόνον ἂν ὁ εἷς θελήσῃ νὰ δωρήσῃ πλέον τι εἰς τὸν ἕτερον (2).

Γ'.

Ἐὰν μοναχὸς μετὰ τὴν κανονικὴν ἀπόκαρσίν του ἀποκτήσῃ περιουσίαν ἐκ κληρονομίας ἢ ἐκ δωρεᾶς γονέων, ἀδελφῶν, θείων ἢ ἄλλων, ἔχει μὲν οὗτος κατὰ τὴν Ε. Νεαρὰν τοῦ αὐτοκράτορος Λέοντος ἀβίαστον καὶ κυρίαν τὴν γνώμην νὰ διαθέτῃ ὅπως βούλεται τὰ οὕτως εἰς αὐτὸν περιελθόντα, ἀλλὰ τότε μόνον, ὅταν, ὅτε

---

(1) Νεαρὰ Ἰουστινιανοῦ ρκγ'. κεφ. λη'.
(2) Νεαρὰ Ἰουστινιανοῦ ρκγ'. κεφ. μ'.

προείλετο νὰ μονάσῃ, ἀφιέρωσέ τι εἰς τὸ μοναστήριον τῆς μετανοίας του. Ἂν ὅμως μηδὲν κατ' ἀρχὰς τῷ μοναστηρίῳ προσέφερε, τότε τὰ δύο τριτημόρια δύναται νὰ διαθέσῃ, τὸ δὲ ἄλλο τριτημόριον προσκληροῦται εἰς τὴν μονήν. Τὸ περὶ τούτου ἔγγραφον τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, 18 Ἰουλίου 1856 καὶ ὑπ' ἀριθ. 6953, μετὰ τῆς μνημονευθείσης Νεαρᾶς, δημοσιεύομεν ὑπὸ στοιχ. ΚΓ'. σελ. 116—113. (συλλ. Μάμ.) καί,

Δ'.

Ἐν ἀποβιώσει μοναχοῦ, δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον εἰς δημοτικὴν ἢ διοικητικὴν ἀρχὴν ν' ἀπέρχηται εἰς τὸ μοναστήριον τῆς μετανοίας τοῦ ἀποβιώσαντος πρὸς ἀπογραφὴν τῶν πραγμάτων του ἢ πρὸς ἐπίθεσιν σφραγίδων. Δύο περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἔγγραφα, δηλονότι τὸ ἀπὸ 8 Σεπτεμβρίου 1850 ὑπ' ἀριθ. 5090, 8295, 8346 τοῦ καθ' ἡμᾶς ὑπουργείου πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ τὴν περὶ τούτου ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς νομάρχας 6 Ὀκτωβρίου 1850 ὑπ' ἀριθ. 17714, δημοσιεύομεν ὑπὸ στοιχ. ΚΔ'. σελ 119—122.

Δέον ὅμως κρίνομεν νὰ σημειώσωμεν, ὅτι αἱ εὐαγεῖς μοναὶ δὲν ἐξαιροῦνται τοῦ κοινοῦ δικαίου· αἱ ἁρμόδιαι ἀρχαὶ ἔχουσι καθῆκον, ἢ κατὰ πρόσκλησίν τινος ἔχοντος νόμιμον *συμφέρον* ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως, νὰ ἐνεργῶσιν ἐπίθεσιν σφραγίδων κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1049 καὶ ἑπόμενα τῆς πολιτικῆς δικονομίας. Ποῖα δὲ πρόσωπα δύνανταί ποτε νὰ ἔχωσι νόμιμον συμφέρον ἐπὶ περιουσίας μοναχοῦ, τοῦτο δηλοῦται ἐκ τῶν ἄνωθι ἐκτεθέντων ἐν σελ. 157 καὶ 158 κ' ἑπόμ. (συλλ. Μάμ.)

Σημειωτέον πρὸς τούτοις, ὅτι ἐπὶ τῆς περιουσίας τῶν μακρὰν τῆς οἰκείας μονῆς ἀποβιούντων μοναχῶν, αἱ ἁρμόδιαι ἀρχαὶ ὀφείλουσι νὰ ἐνεργῶσιν ὅ,τι συνήθως, κατὰ τὰς εἰρημένας διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, πράττουσιν ἐν ἀποβιώσει λαϊκῶν. Ἐν δὲ ἀποβιώσει ἡμεδαποῦ μοναχοῦ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, αἱ ἁρμόδιαι προξενικαὶ ἀρχαὶ ἐνεργοῦσι τὸ αὐτὸ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους καὶ κατὰ τὰς ὁποίας ἔχουσιν αὗται ὁδηγίας.»

§ 57. Ἴδωμεν ἤδη ζητήματά τινα, ἃ ἔλυσεν ἡ νομολογία· εἰσὶ δὲ ταῦτα (1).

---

(1) Ἡ ἐκκλησία κληρονομεῖ κληρικόν, ὅστις ἤθελεν ἀποθάνει ἄνευ κληρονόμων, ἐὰν ἀνήκῃ εἰς αὐτήν. Διάταξις 20 § 1 κώδ. (1 3.) Πρλ. Θέμ. τ. 1 σ. 329 σημ. 64.

§ 58. Ἡ Νεαρὰ 131 κεφ. 13 ἀναφέρεται εἰς πράγματα κινητὰ ἢ ἀκίνητα ἢ αὐτοκίνητα, ὅσα μετὰ τὴν ἐπισκοπὴν εἰς τοὺς ἐπισκόπους, οἱῳδήποτε τρόπῳ, περιέλθῃ, ἤτοι κυρίως εἰς τὰ ἰδιαίτερα μετὰ τὴν ἐπισκοπὴν ἀποκτηθέντα κτήματα τοῦ ἐπισκόπου. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 15 τοῦ 1858, κυροῦσα τὴν 14394 ἐφ. Ἀθ.

§ 59. Οἱ ἐκκλησιαστικοὶ κανόνες (1) ὁσάκις ῥυθμίζουν ἰδιωτικὰς σχέσεις, οἷον κληρονομικὰ δικαιώματα, δὲν ὑπερισχύουσι τοῦ πολιτικοῦ νόμου. Ὑπάρχει δὲ ἔθιμον, καθ' ὃ ἡ περιουσία τῶν ἀρχιερέων καὶ ἐπισκόπων περιέρχεται εἰς τοὺς πλησιεστέρους συγγενεῖς των· τοιούτου ἐθίμου μάλιστα τὴν ὕπαρξιν ἀνεγνώρισε καὶ ἡ μεγάλη ἐκκλησία. Ἀπ. ἐφ. Ἀθηνῶν 4476 (ἣν ἴδε εἰς Εὐρ. τ. γ. σελ. 427 καὶ ἑπ.) Ἂν ὅμως ἀφήσωσι διαθήκην, αὕτη ἔῤῥωται κατά τι ἔθιμον, ἰσχῦον ἰδίως ἐν Νάξῳ, καὶ τὸ ὁποῖον μάλιστα δὲν διακρίνει μεταξὺ τῆς περιουσίας τῆς ἀποκτηθείσης πρὸ τοῦ εἰς ἐπισκοπὴν διορισμοῦ τοῦ κληρονομουμένου, ἢ τῆς περιελθούσης αὐτῷ ἐκ κληρονομίας γονέων, θείων ἢ ἀδελφῶν, καὶ τῆς ἀποκτηθείσης μετὰ τοῦ εἰς τὴν ἐπισκοπὴν διορισμοῦ του, ἀλλ' ἀφορᾷ ὅλην ἐν γένει τὴν περιουσίαν αὐτῶν. Ἀπ. ἐφ. Ἀθηνῶν 2378 ἣν ἴδε εἰς Εὐρ. γ. σελ. 430. — Ἀπ. πολ. Ἀρείου Πάγου 10 τοῦ 1843 ἣν ἴδε αὐτ.

§ 60. Τὸ ἀπὸ 4 Δεκεμβρίου 1834 διάταγμα (2) προβλέπει μόνον περὶ τῶν κτημάτων, ὅσα εἶχον οἱ μοναχοὶ πρὸ τῆς ἐν τῇ μονῇ εἰσόδου των ἢ ἀπέκτησαν καθ ὃν χρόνον ἐμόναζον ἐν αὐτῇ. Δὲν προνοεῖ δὲ καὶ περὶ ἐκείνων, ὅσα ἀπέκτησαν μετὰ τὴν ἀπὸ τῆς διαλυθείσης μονῆς ἀναχώρησίν των καὶ τὴν μὴ ἐγκαταβίωσίν των εἰς ἄλλην μονήν· ὥστε τὸ δημόσιον δὲν δύναται νὰ διεκδικήσῃ ταῦτα. Ἀπόφασις ἐφετείου Ἀθηνῶν 4068 τοῦ 1846, ἣν ὁ Ἄρειος Πάγος δὲν ἀνήρεσε διὰ τῆς 69 τοῦ 1847, καθότι δὲν ὑπάρχει ἐσφαλμένη ἐφαρμογὴ καὶ ψευδὴς ἑρμηνεία τοῦ διατάγματος, ἀλλ' ἔλλειψις ἐκτάσεως αὐτοῦ κατ' ἀναλογίαν, ὅπερ δὲν δίδει

---

(1) Ὅρα αὐτοὺς εἰς Εὐρ. γ. σ. 428 ἑπ.

Ὑπάρχει ἔθιμον συγχωροῦν εἰς τοὺς μοναχοὺς νὰ διαθέτωσι τὴν περιουσίαν των εἰς συγγενεῖς των κτλ; Ναί, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 12952 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἣν ἐκύρωσε καὶ ὁ ΑΠ. διὰ τῆς ἀποφ. 9 τοῦ 1856.

(2) Πρλ. Νεαρὰν 5 τοῦ αὐτοκράτορος Λέοντος ἐν Ἀρμ. § 3 (ε. δ.) καὶ τεμ. 5 Βασ. (β. ς.)

ἀφορμὴν εἰς ἀναίρεσιν κατὰ τὸ 810 ἐδ. 1 πολιτικῆς δικονομίας. Περὶ τοῦ ἂν οἱ μοναχοὶ δύνανται νὰ διαθέσωσι καὶ τὴν ἑαυτῶν περιουσίαν, πρλ. τὴν 12,952 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρουσαν.

§ 61. Τὸ ἀπὸ 4 Δεκεμβρίου 1834 διάταγμα κανονίζει τὰ περὶ ἰδιοκτησίας τῶν μοναχῶν τῶν διαλελυμένων μοναστηρίων, καὶ οὐδὲν ὁρίζει περὶ ἐκείνης τῶν διατηρουμένων. Ἀπόφασις πολ. Ἀρείου Πάγου 10 τοῦ 1853.

§ 62. Ἡ μονή, παρὰ τῇ ὁποίᾳ ἀπεβίωσε μοναχός τις, ὅστις ζῶν ἐδάνεισε χρήματά του, δύναται ν' ἀπαιτήσῃ ταῦτα, ἀφοῦ ὁ μοναχὸς ἀπήλλαξε τοῦ χρέους τὸν ὀφειλέτην; ὄχι. (Νεαρὰ ε. τοῦ Λέοντος).

«Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἁπλῆς ἀναγνώσεως τῆς προκειμένης ἀγωγῆς βεβαιοῦται, ὅτι ἡ βάσις αὐτῆς εἶναι, ὅτι ὁ ποτὲ μοναχὸς Ἰωακὴμ Παντάζης ἐδάνεισε τῷ ἐναγομένῳ οὐχὶ χρήματα πηγάζοντα ἐκ τῆς περιουσίας τῆς μονῆς, ἀλλὰ χρήματα ἴδια μὲν αὐτοῦ, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὅμως ἡ μονὴ ἔχει τὸ δικαίωμα διότι κληρονομεῖ τὴν περιουσίαν τοῦ μοναχοῦ· ἤ, ἐν ἄλλαις λέξεσι, διότι ἡ περιουσία τοῦ μοναχοῦ θεωρεῖται ὡς περιουσία ἀνήκουσα εἰς τὴν μονήν, μὴ δυναμένου αὐτοῦ νὰ ἔχῃ τοιαύτην, καὶ τὴν ὁποίαν οὗτος ἑπομένως δὲν ἠδύνατο νὰ διαθέσῃ πρὸς βλάβην αὐτῆς, ἀλλὰ πραγματικῶς τοιουτοτρόπως διέθεσεν ἀποδοὺς εἰς τὸν ὀφειλέτην τὸ ὁμόλογόν του, ὅπερ ἐστὶν ἀπαλλάξας αὐτὸν τῆς πρὸς ἀπόδοσιν ἐνοχῆς.

» Ἐπειδὴ ἡ βάσις αὕτη τῆς ἀγωγῆς, ὅτι δηλαδὴ ἡ μονὴ ἔχει τὸ τοιοῦτον ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ μοναχοῦ, ὥστε οὗτος δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ διαθέσῃ ἐλευθέρως τὰς δανεισθείσας ὑπ' αὐτοῦ 1110 δραχμάς του, ἀντιβαίνει εἰς τὸν νόμον, τουτέστιν εἰς τὴν Νεαρὰν τοῦ Λέοντος, ὁ ὁποῖος καθιεροῖ τὴν ἐναντίαν ἀρχήν, τόσον μᾶλλον, ὅσον ἡ μονὴ δὲν ἰσχυρίσατο κἄν, ὅτι ὁ εἰρημένος μοναχὸς Ἰωακήμ, ὅταν ἐξελέξατο τὸν μοναστηριακὸν βίον, οὐδὲν ἀφιέρωσε δῆθεν εἰς τὴν μονήν, εἰσελθὼν εἰς αὐτήν· περίπτωσιν, καθ' ἣν πάλιν ἤθελεν ἔχει τὴν ἐλευθέραν διάθεσιν διμοιρίας ἐκ τῆς περιουσίας του.

» Ἐπειδή, τοιαύτης οὔσης ἀφ' ἑνὸς τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ τῆς ἐν αὐτῇ ὁμολογίας, αἵτινες εἶναι ἀμετάβλητοι κατὰ τὰ ἄρθρα 158, ἐδάφιον τελευταῖον, καὶ 745 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ ἀντιβαίνοντος εἰς αὐτὴν τὴν ἀγωγὴν νόμου, ἡ ἀπόδειξις τῶν γεγονότων, ἥτις διετάχθη διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀπο-

φάσεως καὶ τὴν ὁποίαν ἐπικαλεῖται ἡ ἐφεσίβλητος μονὴ διὰ μαρτύρων, ἢ, ἂν ἀποκλεισθῇ τὸ μέσον τοῦτο, δι' ἐπαγωγῆς ὅρκου, εἶναι πάντῃ ἀλυσιτελὴς καὶ ἄσκοπος.» Ἀπ. ἐφ. Ἀθ. 11216 τοῦ 53.

§ 63. *Διάταγμα τῆς 4 Δεκεμβρίου 1834 — Περιουσία μοναχῶν ὑπαρχόντων εἰς τὰ διατηρηθέντα μοναστήρια.*

Τὸ ἀπὸ 4 δεκεμβρίου 1834 διάταγμα περὶ τῶν ἐν τοῖς διαληφθεῖσι μοναστηρίοις μοναχῶν κύριον σκοπὸν ἔχει νὰ κανονίσῃ τὰ περὶ τῆς ἰδιοκτησίας τῶν μοναχῶν ἐκείνων, οἵτινες μεταβαίνουσιν ἐκ τῶν διαληφθέντων μοναστηρίων πρὸς τὰ διατηρούμενα, καὶ ἐκείνων, οἵτινες μὴ ἀνήκοντες εἰς μονὴν ὡρισμένην, ὀφείλουν νὰ ἐκλέξουν τοιαύτην καὶ νὰ καταταχθῶσιν ὡς μοναχοί· ἐπομένως περὶ τῆς ἰδιοκτησίας καὶ τῶν σχέσεων τῶν εἰς τὰ διατηρηθέντα μοναστήρια ὑπαρχόντων μοναχῶν οὐδὲν διέλαβε, καὶ, κατ' ἀναγκαίαν συνέπειαν, αἱ σχέσεις αὗται διέπονται ἀπὸ τοὺς ἰσχύοντας τότε νόμους καὶ ἔθιμα ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο. — Ἄρα τὸ μνησθὲν διάταγμα δὲν κανονίζει τὰς προϋπαρχούσας σχέσεις τῶν μοναχῶν ἐν τοῖς διατηρουμένοις μοναστηρίοις ὡς πρὸς τὴν ἰδιοκτησίαν των, καὶ δὲν κατήργησε τὴν περὶ αὐτῶν Νεαρὰν τοῦ Λέοντος (1). Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 8968 τοῦ 1851.

Περὶ τῆς περιουσίας τῶν ἀφ' ἑνὸς εἰς ἕτερον μοναστήριον μεταβαινόντων μοναχῶν.

§ 64. «Τὸ ιθ'. ἄρθρον στηρίζεται εἰς τοὺς κανόνας τῶν ἱερῶν συνόδων—τῆς δ'. οἰκουμενικῆς, δ'. η. καὶ κγ'.—τῆς ς'. οἰκουμενικῆς, μά. καὶ μς'.—τῆς ζ'. οἰκουμενικῆς, κά.—τῆς αβ'. β'. καὶ δ'.— τῆς ἐν Καθαργένῃ, π'.—καὶ ἄλλους, δυνάμει τῶν ὁποίων οὐ μόνον δὲν ἐπιτρέπεται εἰς μοναχὸν νὰ μεταβαίνῃ κατ' ἀρέσκειαν ἀπὸ μοναστηρίου εἰς μοναστήριον, ἀλλ' οὐδὲ νὰ γίνηται δεκτὸς ὁ τοιοῦτος εἰς ἄλλο μοναστήριον, ἂν δὲν φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ ἀπολυτήριον τοῦ οἰκείου ἡγουμένου, συναινοῦντος καὶ ἐγκρίνοντος τοῦ ἁρμοδίου ἢ τῶν ἁρμοδίων ἐπισκόπων.

Τὸ δὲ νὰ μένῃ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ περιουσία τοῦ μοναχοῦ εἰς τὸ πρῶτον μοναστήριον τῆς μετανοίας του, τοῦτο στηρίζεται

(1) Νεαρὰ 5 ἐν Ἀρμεν. βιβλ. 5 τίτλ. 4 § 3.

εἰς τὸ ζʹ. κεφ. τῆς ἑ. Ἰουστινιανείου Νεαρᾶς· εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ιθʹ. κανόνος τῆς ζʹ. οἰκουμενικῆς συνόδου· εἰς τὸ δʹ. κεφάλαιον τοῦ ιά. τίτλου τοῦ νομοκάνονος τοῦ Φωτίου, καὶ εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἑ. βιβλ. δʹ. τίτλου τῆς Ἑξαβίβλου τοῦ Ἀρμενοπούλου.

Τοιαῦτα ἦσαν καὶ τὰ μέχρι τοῦδε ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐνεργούμενα.

Ἐπειδὴ δὲ, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, ὑπάρχουσι περιστάσεις, ἐν αἷς μόναις δύναται μοναχὸς νὰ μεταβῇ εἰς ἄλλο παρὰ τὸ τῆς μετανοίας του μοναστήριον, καὶ νὰ γένῃ ἐν αὐτῷ δεκτὸς ὁπόταν φέρῃ τακτικὸν ἀπολυτήριον τοῦ οἰκείου ἡγουμένου καὶ τὰ ἀνήκοντα συστατικὰ παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ἢ τῶν ἁρμοδίων ἐπισκόπων, διὰ τοῦτο κρίνομεν ἐπάναγκες νὰ προσθέσωμεν ὧδε, ὅτι, ἐκτὸς τῆς τακτικῆς ἀπολυτικῆς τοῦ μοναστηρίου, ἐν ᾧ οὗτος ἔλαβε τὴν κουρὰν, καὶ τῆς ἐγγράφου ἐπισκοπικῆς ἀδείας, ὀφείλει νὰ φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὴν ἀπόδειξιν τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς τοῦ δήμου, ἔνθα εἶναι κατὰ τὸν νόμον ἐγγεγραμμένος.

Ἐνταῦθα δέον κρίνομεν νὰ προσθέσωμεν καὶ τὰ ἑξῆς. Ἐπειδὴ ἐν ταῖς ἡμεδαπαῖς μοναῖς οὐδεὶς κείρεται μοναχὸς ἂν δὲν ἦναι πολίτης Ἕλλην καὶ δὲν ἔχῃ δεδομένον τὸν ὅρκον τοῦ πολίτου Ἕλληνος, ἕπεται, ὅτι, ἀλλοδαπὸς μοναχὸς, προσερχόμενος ἵνα ἐγκαταβιώσῃ ἐντὸς μοναστηρίου ἐν τῇ Ἑλλάδι, δύναται μὲν νὰ γένῃ δεκτὸς ἐν αὐτῷ, ἐὰν ἡ ἀδελφότης συγκατατεθῇ εἰς τοῦτο, ἀδείᾳ τοῦ ἐπισκόπου· ἀλλ' ἵνα λαμβάνῃ μέρος εἰς τὰς ἀρχαιρεσίας καὶ εἰς τὴν διοίκησιν τῶν τῆς μονῆς πραγμάτων, ἀπαιτεῖται νὰ προσκτήσῃ οὗτος πρῶτον τὴν ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν. Πρὸς αὐτὸ δὲ τοῦτο τὸ τέλος, ὀφείλει, κατὰ τὸ 15 ἄρθρον τοῦ τλά. ἀστυκοῦ ἑλληνικοῦ νόμου, νὰ δηλώσῃ τὴν περὶ τούτου πρόθεσίν του εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν τοῦ δήμου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖται τὸ μοναστήριον, καὶ νὰ συμμορφωθῇ συνάμα πρὸς ὅσα ὁ ῥηθεὶς περὶ τῆς προσκτήσεως τῆς ἑλληνικῆς ἰθαγενείας νόμος διακελεύεται. (Πρλ. συλλ. Μάμ. σ. ξά.)

Περιουσία διαλελυμένων μονῶν.

§ 65. Ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τοῦ ἀπὸ 25 Σεπτεμβρίου (7 Ὀκτωβρίου) 1843 διατάγματος καὶ ἐξ ὅλων τῶν μετὰ ταῦτα ἐκδοθέντων, ἀφορώντων τὴν ὑπηρεσίαν τῶν διαλελυμένων καὶ μὴ μονῶν, ἡ περιουσία τῶν διαλυθεισῶν μονῶν κατέστη περιουσία τοῦ κρά-

τους καὶ προσδιωρίσθη διὰ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τῆς νεολαίας καὶ τὴν βελτίωσιν τοῦ κλήρου. Ὅθεν τὰ ἐμφυτευτικὰ δικαιώματα, ὅσα τὶς ἀπέκτησε δυνάμει ῥητῆς ἢ σιωπηλῆς συμφωνίας μετὰ τῆς μονῆς, ἀπεσβέσθησαν. Ἀπόφ. πολ. Ἀρείου Πάγου 172 τοῦ 1849 (1).

§ 66. Ἡ διάλυσις τῆς μονῆς φέρει καὶ τῆς νομῆς τὴν ἀπώλειαν· ἴδε τὴν 122 τοῦ 1851 πολ. ἀπ ΑΠ. ἐν λ. *Νομή*.

§ 67. *Διάταγμα τῆς 26 Ἀπριλίου 1834. — Ἰδιόκτητα μοναστήρια.*

Τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀπὸ 26 Ἀπριλίου 1834 διατάγματος ἀφήρεσε τὰ δικαιώματα, ὅσα οἱ πρόγονοι τοῦ διεκδικοῦντος εἶχον ἐπὶ περιουσίας μονῆς ἄλλοτε ὑπαρξάσης, ἥτις συνέστη καὶ διαχειρίζετο ὑπ' αὐτῶν; (2)

---

(1) Τὰ ἐμφυτευτικὰ δικαιώματα, ὅσα μονή τις ἀπέκτησε πρὸ τῆς διαλύσεώς της, ἀναζῶσι μετὰ τὴν ἀποκατάστασίν της; ὄχι. Εὐρ. τόμ. 10 σελ. 295, ἔνθα ἡ 77 τοῦ 1848 ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας.

(2) Τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀπὸ 25 Ἀπριλίου διατάγματος περὶ τῶν ναῶν καὶ τῶν μοναστηρίων δὲν ἔχει ἐφαρμογήν, ὅταν διεκδικῆται ὄχι κυρίως μονὴ διαλυθεῖσα καὶ ἄλλοτε ἀφωσιωμένη εἰς δημοσίαν χρῆσιν, ἀλλὰ περιουσία μονῆς ἄλλοτε ὑπαρξάσης, ἥτις συνέστη καὶ διεχειρίζετο ὑπὸ τῶν προγόνων τοῦ διεκδικοῦντος ὡς ἀποκλειστικὴ ἰδιοκτησία των· ἄρα τὸ διάταγμα ἐκεῖνο δὲν ἀφήρεσε τὰ τῆς τοιαύτης ἐκλογῆς δικαιώματα. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 7745 τοῦ 1850.

— Εἰς ἑτέραν περίπτωσιν, καθ' ἣν δῆμός τις διεξεδίκει ἐργαστήριά τινα ὡς ἀνήκοντα εἰς ἐνοριακόν τινα ναόν, τὸ ἐν Ναυπλίῳ ἐφετεῖον διὰ τῆς 24 τοῦ 1842 ἀποφάσεώς του (ἣν εἰς Εὐρ. τ. 10 σ. 298) εἶπε ταῦτα·

« Ἐπειδὴ δέ, ὑπάρχοντος πραγματικῶς τοιούτου κοινοβίου, ἡ πρόληψις εἶναι, ὅτι τοῦτο ἀπετέλει νόμιμον μοναστήριον, καὶ ἑπομένως ὁ δῆμος διϊσχυριζόμενος, ὅτι τοιοῦτον ἐλέγετο καταχρηστικῶς καὶ ποτὲ νόμιμον δὲν ἀνεγνωρίσθη καὶ ἡ ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου, καίτοι περιλαμβάνουσα εἰς τὴν περιοχήν της τὰς κοινῶς βιούσας μοναχάς, δὲν κατέστη ἀληθῶς ποτὲ μοναστη-

Τὸ ζήτημα τοῦτο ἀφορῶσιν αἱ ὑπ' ἀριθ. 5043, 5404 καὶ 6094 ἀποφάσεις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἃς δὲν ἀνήρεσεν ὁ ΑΠ. ὡς προκύπτει ἐκ τῆς 279 τοῦ 1849 ἀποφάσεως αὐτοῦ (Εὐρ. τ. 10 σ. 292 ἑπ. ἔνθα αἱ λεπτομέρειαι). Διὰ τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν ἀπερρίφθη ἡ διεκδικητικὴ ἀγωγή, διότι τὸ δικαστήριον ἐπείσθη, ὅτι ἡ μονή, περὶ ἧς ἐπρόκειτο, ἵδρυται εἰς κοινὴν χρῆσιν (ἤτοι εἰς ἄσκησιν τῶν ἐν αὐτῇ μοναζουσῶν) ὡς νομικὸν πρόσωπον, εἰς ὃ ἀφιέρωσαν οἱ πρῶτοι κτίτορες τὴν περιουσίαν αὐτῶν, ἧς αὐτὸ μὲν εἶχε τὴν νομικὴν κυριότητα, οἱ δὲ ἀντιπρόσωποι τὴν διαχείρησιν, καὶ ὅτι ἑπομένως ἡ κυριότης τῆς μονῆς καὶ τῶν ἀφιερωθέντων αὐτῇ κτημάτων δὲν ἀνήκει εἰς τοὺς ἀπογόνους τῶν κτιτόρων· εἰς τὴν ἐκτίμησιν δὲ ταύτην δὲν ἐπεμβαίνει ὁ ΑΠ.

Αὐτὸ τοῦτο τὸ ζήτημα ἀφορᾷ καὶ ἡ 18177 τοῦ 1860 ἀπόφ. ἐφ. Ἀθ. φέρουσα·

«Ἐπειδή, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀπὸ 26 Απριλίου διατάγματος, τὰ μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὡς ἰδιωτικὰ θεωρούμενα μοναστήρια καὶ ἐκκλησίαι, ἤτοι τὰ ἀνεγερθέντα παρ' ἰδιωτῶν ἰδίᾳ αὐτῶν δαπάνῃ καὶ μένοντα ὑπὸ τὴν διοίκησιν καὶ διαχειρησιν αὐτῶν ἢ τῶν διαδόχων των εἰς τὸ ἑξῆς, τὰ μὲν μοναστήρια δὲν δύνανται νὰ ἦναι τοιαῦτα εἰς τὴν κυρίαν τῆς λέξεως σημασίαν, ἤτοι διαμονὴ μοναχῶν πρὸς τὴν θείαν λατρείαν ἐγκαταβιούντων ἐν αὐτοῖς, αἱ δὲ ναοὶ δὲν δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς δημοσίαν χρῆσιν, (ἄρθρον 4 καὶ 5,· καὶ οἱ μὲν καὶ τὰ δὲ παύουσι τοῦ ν' ἀποτελῶσιν ὡς εὐαγεῖς οἶκοι, (pia causa) ἠθικὰ πρόσωπα δυνάμενα νὰ ἔχωσιν ἰδίαν περιουσίαν (ἄρθρον 3), καὶ ἑπομένως παραχωροῦνται εἰς τὸν ἰδιοκτήτην πρὸς ἰδιαιτέραν αὐτοῦ χρῆσιν, ὡς ἰδιαίτερα εὐκτήρια καὶ ἡσυχαστήρια (ἄρθρον 1 καὶ 5)· ἀλλὰ πρὸς τοῦτο κατά

μαχή, ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀποδείξῃ τοῦτο, ἢ ἄλλως ν' ἀποδείξῃ, ὅτι καὶ νόμιμον ἂν ἦτο τὸ γυναικεῖον μοναστήριον, δηλαδή, ὡς τοιοῦτον νομίμως ἀφιερωμένον καὶ ἀνεγνωρισμένον, ἡ διαληφθεῖσα ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου δὲν κατέστη ποτὲ ἰδιοκτησια τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου, ἀλλὰ διετηρήθη καὶ διεχειρίσθη πάντοτε ὡς ἐνοριακή, καὶ ὅτι τὸ γήπεδον, ἐφ' οὗ ἐκτίσθησαν τὰ ἐπίδικα ἐργαστήρια, ἀφιερώθη ἰδίως εἰς τὴν ἐκκλησίαν ταύτην ὡς ἐνοριακήν, καὶ οὐχὶ ὡς τό, καταχρηστικῶς ἢ μή, ὑπάρχον ἐν αὐτῇ κοινόβιον τῶν μοναζουσῶν· ὅθεν καὶ ἐνοριακῶς διεχειρίσθησαν τὰ εἰρημένα μοναστήρια, ὡς ἡ ἐκκλησία αὐτη.»

τὴν ῥητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 ἐδ. ά. ὑποχρεοῦται ὁ ἀξιῶν δικαίωμα ἰδιοκτησίας ἐπὶ τοῦ ναοῦ ἢ τοῦ μοναστηρίου ν' ἀποδείξῃ τὸ δικαίωμα αὐτοῦ, ἤτοι ὅτι αὐτὸς ἢ ὁ δικαιοπάροχός του ἀνήγειραν, ἰδίᾳ δαπάνῃ, τὴν μονὴν ἢ τὴν ἐκκλησίαν, ἐπιφυλάξαντες εἰς ἑαυτοὺς ἢ εἰς τοὺς διαδόχους των τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τοῦ ἱεροῦ καταστήματος· ἐξαιροῦνται δὲ τῆς διατάξεως ταύτης, κατὰ τὸ ἄρθρον 3, ἐκεῖνα ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 ὁριζομένων μοναστηρίων καὶ ἐκκλησιῶν, ἅτινα ἀφωσιώθησαν ἅπαξ εἰς τὴν δημοσίαν χρῆσιν, καὶ ἔπαυσαν ὅπως δήποτε τοῦ νὰ διοικῶνται καὶ διαχειρίζωνται ἀμέσως παρὰ τῶν ἀξιούντων αὐτὰ ὡς ἰδιόκτητα. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰ κτήματα τῶν ἐν τῷ ά. ἐδαφίῳ τοῦ ἄρθρου 1 μνημονευομένων μοναστηρίων καὶ ἐκκλησιῶν, ἐκ τῆς διατάξεως αὐτῆς δὲν ἕπεται ὅτι θέλουσι μένει εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ μοναστηρίου ἢ τοῦ ναοῦ τὰ κτήματα, τὰ ἀφιερωθέντα εἰς συντήρησιν αὐτοῦ, ὡς ἂν ἦσαν παρακολούθημα ἢ προσαύξημα τοῦ εὐαγοῦς οἴκου, *ἐξ ἐναντίας* (κατὰ τὴν φράσιν τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 1) τὰ κτήματα, περὶ ὧν ὁ ἰδιοκτήτης τῆς μονῆς ἢ τοῦ ναοῦ δὲν ἤθελεν ἔχει τὰς ἀποδείξεις τοῦ *ὅτι ἀνήκουσιν ἰδίως εἰς τὸν πρῶτον κτίτορα* (δομήτορα) *ἢ τοὺς ἀπογόνους του*, θεωρούμενα ὡς ἀφιερώματα ἄλλων, θέλουν παραλαμβάνεσθαι εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον. Ἡ δ' ἔννοια αὕτη τῆς διατάξεως τοῦ δευτέρου ἐδαφίου προκύπτει ἐκ τῆς ἀντιθέσεως τοῦ δευτέρου πρὸς τὸ πρῶτον ἐδάφιον, διότι ἂν τὸ διάταγμα θεωροῦν τὰ κτήματα ὡς παρακολούθημα τῆς μονῆς ἢ τοῦ ναοῦ, ἐκ τοῦ ἐπ' αὐτοῦ ἀναγνωριζομένου δικαιώματος τῆς ἰδιοκτησίας ἐτεκμαίρετο τὸ αὐτὸ δικαίωμα καὶ ἐπὶ τῶν κτημάτων, ἤθελεν ἐπεκτείνει καὶ ἐπ' αὐτῶν τὴν διάταξιν τοῦ πρώτου ἐδαφίου, ἐξαιροῦν διὰ τῆς ἐναντιωματικῆς φράσεως· «*ἐξ ἐναντίας* κτλ. μόνα ἐκεῖνα δι' ἃ ἤθελεν ἀποδείξει τὸ δημόσιον, ὅτι ἀφιερώθησαν παρ' ἄλλων ἢ τῶν ἱδρυτῶν καὶ τῶν ἀπογόνων των. Ἀλλ' ὁ νομοθέτης, ἀφοῦ διὰ τοῦ πρώτου ἐδαφίου ἀναγνωρίζει τὸ τῆς ἰδιοκτησίας δικαίωμα ἐπὶ τοῦ ναοῦ ἢ τοῦ μοναστηρίου, θέτει διὰ τοῦ δευτέρου ἐδαφίου ἐναντίαν διάταξιν ὡς πρὸς ὅλα τὰ εἰς αὐτὸ ἀνήκοντα κτήματα, καὶ διακρίνων μεταξὺ τούτων, ἀπαιτεῖ τὴν προσαγωγὴν νέων ἀποδείξεων, ὡς πρὸς τὰ παραχωρητήρια εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ εὐαγοῦς καταστήματος, μὴ ἀρκούμενος εἰς τὴν προσαχθεῖσαν ἤδη καὶ παραδεδεγμένην ἀπόδειξιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἰδιοκτησίας ἐπὶ τοῦ καταστήματος αὐτοῦ, ἡ δὲ ἀπαιτουμένη ἀπόδειξις ῥητῶς ὁρίζεται ἐν τῷ ἐδαφίῳ δευτέρῳ, ὡς ἀφορῶσα τὸ δικαίωμα τῆς ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ ναοῦ ἢ τῆς μονῆς κυριότητός τοῦ δομήτορος ἢ τῶν διαδόχων του

κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀφιερώσεως τῶν αὐτῶν κτημάτων. Τὸ δὲ ὑπὲρ τῆς ἐναντίας ἑρμηνείας ἐξαγόμενον ἐπιχείρημα ἐκ τῆς ἑπομένης φράσεως τοῦ ἐδαφίου δευτέρου, *«ἀλλ' ἀφιερώθησαν παρ' ἄλλων,»* εἶναι ἀνίσχυρον, διότι ἡ φράσις αὕτη δὲν προστίθεται ὡς ἀντικείμενον τῆς προηγουμένως διαταττομένης *ἀποδείξεως*, ἀλλὰ (ὡς ἐξάγεται ἰδίως ἐκ τῆς φράσεως τοῦ Γερμανικοῦ κειμένου ἐφημ. κυβερνήσεως 1834 σελ. 237) τίθεται ὡς κατηγορούμενον *εἰς τὰ κτήματα*, περὶ ὧν δὲν ὑπάρχει ἡ ἀπόδειξις τοῦ δικαιώματος τῆς κυριότητος τοῦ δομήτορος ἢ τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ. Τοῦτο δ' ἐξάγεται καὶ ἐκ τῆς λογικῆς ἑρμηνείας τοῦ νόμου, διότι, ἐνῷ ἡ μὲν ἀπόδειξις τῆς κυριότητος τοῦ δομήτορος ἐπὶ τοῦ κτήματος ἦτον ἀναγκαία πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἀξιώσεως τοῦ ἰδιοκτήτου τῆς μονῆς ἢ τοῦ ναοῦ, ἡ δὲ τῆς παρ' ἄλλου ἀφιερώσεως τοῦ κτήματος ἦτον ἀναγκαία πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀντιθέτου ἀξιώσεως τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου, δὲν ἠδύνατο νὰ ὁρισθῇ συνάμα, ἐν τῇ αὐτῇ φράσει, ὡς ἀντικείμενον μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἀποδείξεως, ὁ ἀντίθετος τῶν διαφερομένων μερῶν ἰσχυρισμός· ἐὰν δὲ τὸ δεύτερον μέρος τῆς φράσεως περιεῖχεν, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἐφεσίβλητος, τὸ κύριον θέμα τῆς ἀποδείξεως, εἰς τὸ δημόσιον ἐπιβαλλομένης, καθίστατο πάντη περιττὴ ἡ ἐν τῷ πρώτῳ ὁριζομένη ἀπόδειξις, μὴ προσαγομένης τῆς ἀποδείξεως ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου· ἄλλως τε τοιαύτη ἑρμηνεία τοῦ νόμου, καθ' ἣν τὰ εἰς τὸν ναὸν ἢ εἰς τὴν μονὴν ἀνήκοντα κτήματα, ὡς παρακολουθήματα αὐτῆς θεωρούμενα, εἰκάζονται ὡς ἀνήκοντα εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τῆς μονῆς ἢ τοῦ ναοῦ, ἕως οὗ παρὰ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου προσαχθῇ ἡ ἀπόδειξις τοῦ ὅτι ἀφιερώθησαν παρ' ἄλλων ἢ τοῦ δομήτορος καὶ τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ, δὲν συμβιβάζεται μὲ τὴν πραγματικὴν θέσιν τῶν διαδίκων, διότι ἔχοντος ἀνέκαθεν τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ ναοῦ ἢ τῆς μονῆς τὴν διαχείρησιν τῶν κτημάτων καὶ κατέχοντος τὸ βρέβιον καὶ τὰ ἔγγραφα τοῦ ἱεροῦ καταστήματος, ἐν οἷς περιλαμβάνονται τὰ ἀφιερωτήρια τῶν κτημάτων, ἤθελεν εἶσθαι ἀνέφικτος εἰς τὸ δημόσιον ἡ προσαγωγὴ τῶν ἀποδεικτικῶν τούτων μέσων, ἄνευ τῶν ὁποίων καθίστατο λίαν δυσχερὴς ἡ ἐξακρίβωσις τῶν περιστάσεων τῆς ἀφιερώσεως, τῶν ὁποίων τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ γνῶσιν, προκειμένου περὶ πράξεων μεταξὺ τρίτων προσώπων λαβουσῶν χώραν, εἰς ἐποχὰς πολὺ ἀρχαιτέρας τῆς συστάσεως αὐτοῦ, οὐδὲ στηρίζεται ἡ ἑρμηνεία αὕτη εἰς τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου καὶ τὰς διατάξεις τῶν λοιπῶν, παρ' ἡμῖν ἰσχυόντων, πολιτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν νόμων, διότι ἂν καὶ εἰς τὸ διάταγμα τῆς 26 Ἀπριλίου 1834 χαρακτηρίζονται *ἰδιόκτητα* τὰ

ἐν αὐτῷ μνημονευόμενα ἰδιωτικὰ μοναστήρια καὶ ἐκκλησίαι, δὲν ἀναγνωρίζονται διὰ τούτου οἱ εὐαγεῖς οὗτοι οἶκοι ὡς *πράγματα* εἰς τὴν νομικὴν τῆς λέξεως σημασίαν, ἤτοι ἀντικείμενα παντὸς ἀνθρωπίνου δικαίου, κατὰ τὴν ἔννοιαν τὴν ἀποδιδομένην εἰς τὸ διάταγμα, διὰ τῆς δευτέρας αἰτιολογίας τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, χαρακτηρίζονται δὲ ὡς ἰδιωτικὰ καὶ ἰδιόκτητα, πρὸς διάκρισιν τῶν Πατριαρχικῶν, ἐπισκοπικῶν, ἐνοριακῶν κτλ. τὰ μοναστήρια καὶ αἱ ἐκκλησίαι τὰ ἀνεγερθέντα παρ' ἰδιωτῶν, οἵτινες διετήρησαν ἐπ' αὐτῶν τὸ δικαίωμα τῆς διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως, κατὰ τοὺς μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης κειμένους νόμους, καὶ τὰ ὁποῖα, κατὰ τὸ διάταγμα, δὲν δύνανται τοῦ λοιποῦ νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς κατοικητήρια μοναχῶν καὶ τόπος τῆς δημοσίας λατρείας, καὶ ὡς ἠθικὰ πρόσωπα δυνάμενα ν' ἀποκτήσωσιν ἰδίαν περιουσίαν, μένουσι δὲ μολαταῦτα ὡς εὐκτήρια καὶ ἡσυχαστήρια, ἤτοι πράγματα τοῦ θείου δικαίου (res divini juris) εἰς τὴν ἀτομικὴν χρῆσιν τοῦ διαδόχου τοῦ ἱδρυτοῦ, ὡς ἐκ τούτου χαρακτηριζομένου ὡς ἰδιοκτήτου, ἔχοντος δηλονότι τὴν ἰδιωτικὴν καὶ ἀποκλειστικὴν χρῆσιν αὐτῶν· διότι κατὰ τοὺς μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἰσχύοντας νόμους, τοὺς ὁποίους κατὰ τὴν συζήτησιν ἐπεκαλέσθη καὶ ὁ ἀνακόπτων ταμίας, ἦτον εἰς ἕκαστον ἰδιώτην ἐπιτετραμμένον ν' ἀνεγείρῃ, ἀδείᾳ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, μονὴν ἢ ἐκκλησίαν, ὑπὸ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἐντελοῦς καταρτίσεως τοῦ εὐαγοῦς οἴκου (κ. 8 B. 5, 3, κ. 7 N. 131 κανὼν ιζ'. τῆς ἐν Νικαίᾳ 2 συνόδου) καὶ τῆς ἀφιερώσεως ἀποχρώσης πρὸς συντήρησιν καὶ χρῆσιν τοῦ εὐαγοῦς οἴκου περιουσίας (κ. 1 N. 5—Βλασταρ. Σύνταγμα. στοιχ. Ε. κεφ. ιβ'. τοῦ αὐτοῦ σχολ. εἰς τὸν κανόνα 12 τῆς 2 οἰκουμενικῆς συνόδου ἐν Νικαίᾳ, Λέοντος Νεαρὰ 14) καὶ ἠδύνατο ὁ δημήτωρ νὰ ἐπιφυλάξῃ εἰς ἑαυτὸν τὴν διοίκησιν τοῦ ἱεροῦ καταστήματος κατὰ τοὺς ἐν ἰσχύϊ ἐκκλησιαστικοὺς νόμους καὶ τὴν διαχείρησιν τῆς περιουσίας αὐτοῦ, ἀλλὰ δὲν εἶχε δικαίωμα κυριότητος οὐδ' ἐπὶ τοῦ εὐαγοῦς οἴκου, ὡς ἀφοσιωμένου εἰς τὴν τὴν θείαν λατρείαν, οὐδ' ἐπὶ τῶν κτημάτων αὐτοῦ, ὡς ἀφιερωμένων εἰς τὸ ἠθικὸν πρόσωπον τοῦ εὐαγοῦς οἴκου (κ. 8 N. 131— κ. ζ. B. 5. 1—Θ. B. 5. 2. κανὼν ά. τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ά. καὶ β'. συνόδου), καὶ αὐτὴ δὲ ἡ διοίκησις καὶ διαχείρισις τοῦ κτήματος ὑπέκειτο εἰς τὴν ἐποπτείαν καὶ ἐπιτήρησιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, ἐχούσης καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ν' ἀντικαθιστᾷ τὸν διοικητὴν (ἡγούμενον) τῆς μονῆς (κανὼν ά. τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ά. καὶ β'. συνόδου—κ. 10 N. 131—κανὼν 38 τῶν ἁγίων Ἀποστόλων. Θ. Bας. 52)· ἐκ δὲ τούτων καὶ ἐκ τῶν διατάξεων

(κ. 33 ἐξ. 2, 1—§ 1. ζ. 2, 6—Ν. 9. Π. 41. 3—Ν. 6 Π. 18. 1.) προκύπτει, ὅτι οὐδ' ὁ εὐαγὴς οἶκος δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς πρᾶγμα τοῦ κοινοῦ δικαίου, καὶ ὡς κτῆμα τοῦ κτίτορος (δομήτορος), οὐδ' ἑπομένως θεωροῦνται ὡς παρακολουθήματα τὰ εἰς συντήρησιν αὐτοῦ ἀφιερωμένα κτήματα, καὶ οὐδὲ. κατὰ τὸ ἀπὸ 26 Ἀπριλίου 1834 διάταγμα, τὰ ἰδιόκτητα καλούμενα μοναστήρια καὶ ἐκκλησίαι, (ἤτοι διοικούμενα καὶ διαχειριζόμενα ὑπὸ τῶν κτιτόρων) ἀναγνωρίζονται ὡς κτήματα, οὐδ' ὡς παρακολούθημα συνεπείᾳ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 ἐδ. 1 τοῦ αὐτοῦ διατάγματος, οὐδὲ καθ' ἑαυτὰ ὡς ἀντικείμενα τοῦ ἀνθρωπίνου δικαίου, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἐν ἰσχύει νόμων, τὰ εἰς τοὺς ἰδιωτικοὺς εὐαγεῖς οἴκους ἀφιερωθέντα κτήματα μένουσιν εἰς τὴν κυριότητα τῶν κτιτόρων ἢ τῶν διαδόχων τούτων, εἰς ἣν οὐδέποτε ὑπῆρχον μετὰ τὴν ἀφιέρωσιν αὐτῶν, μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἀπὸ ἀπὸ 26 Ἀπριλίου 1834 διατάγματος. Κατὰ δὲ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ παρ' ἡμῖν ἰσχύοντος ἀστικοῦ δικαίου, ἡ ἐκκλησία ἢ τὸ μοναστήριον θεωρούμενον ὡς ἠθικὸν πρόσωπον (Pia causa) ἐφ' ὅσον ἔχει ἰδίαν περιουσίαν, δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ καὶ διατηρῆται ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως καὶ ἀναγνωρίσεως τῆς κυβερνήσεως (Μακελδ. Ἐγχ. § 145). καὶ ἐν ὅσῳ μὲν δι' αὐτῆς ὑφίσταται ὡς ἠθικὸν πρόσωπον, διατελεῖ ὑπὸ τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τῶν ἀντιπροσωπευόντων αὐτό, ἐχόντων τάξιν ἐπιτρόπων καὶ κηδεμόνων, μετὰ δὲ τὴν κατάργησιν αὐτοῦ, ὡς ἠθικοῦ προσώπου, ἡ περιουσία του μεταβιβάζεται, δυνάμει τοῦ νόμου, εἰς τὸ δημόσιον, ἐκτὸς ἂν ὁ παραχωρήσας αὐτὴν εἰς τὸ ἠθικὸν πρόσωπον διέθεσε περὶ αὐτῆς κατὰ τὴν ἀφιέρωσιν, προνοήσας τὴν περίπτωσιν τῆς ἐλλείψεως τοῦ ἠθικοῦ προσώπου (Mülenbruch doctrina § 201.)

» Συμφώνως δὲ μὲ τὰς ἀρχὰς ταύτας, καὶ τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις, ἡ κυβέρνησις, συγκεντροῦσα ἐν ἑαυτῇ τὴν ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴν τοῦ κράτους, εἶχε τὸ δικαίωμα τοῦ ν' ἀναλάβῃ τὴν ἄμεσον διοίκησιν καὶ τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας παντὸς εἰς τὴν θείαν λατρείαν ἀφοσιωμένου καταστήματος τῶν ἰδιοκτήτων λεγομένων μονῶν καὶ ἐκκλησιῶν, ἤτοι τῶν διατηρουμένων ὑπὸ τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τῶν ἱδρυτῶν, διὰ δὲ τοῦ διατάγματος τῆς 26 Ἀπριλίου 1834, ἀντὶ τοῦ ν' ἀναγνωρίσῃ δικαιώματα κυριότητος μὴ ὑπάρχοντα, παρεχώρησεν εἰς αὐτοὺς τὴν ἰδιωτικὴν χρῆσιν τῶν αὐτῶν εὐαγῶν οἴκων, καὶ τοῖς ἀπέδωκε διὰ νὰ ἔχωσι τοῦ λοιποῦ ὡς ἰδιοκτησίαν των ὅσα κτήματα ἀποδείξωσιν, ὅτι ἐξ ἰδίας περιουσίας ἀφιερώθησαν εἰς τὸν ὑπ' αὐτῶν ἀνεγερθέντα καὶ διοικούμενον ναὸν ἢ μοναστήριον, κατ' ἀναλογίαν τῆς διατάξεως

κ. 15. Β. 5. 3. καὶ εἰς τὴν παραχώρησιν ταύτην ἡ κυβέρνησις εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ θέσῃ οἵους ἐνέκρινεν ὅρους, μὴ περιοριζομένη εἰς τοῦτο ἐκ κεκτημένου τινος δικαιώματος τῶν καταχρηστικῶς καλουμένων ἰδιοκτητῶν τῶν εὐαγῶν οἴκων· ὅτι δὲ τοιαύτη εἶναι ἡ ἔννοια τοῦ περὶ οὗ πρόκειται διατάγματος, ἐπιβεβαιοῦται ἐκ τῶν διατάξεων τῶν σχετικῶν διαταγμάτων α΄) τῆς 4 Δεκεμβρίου 1834 περὶ τῶν ἰδιοκτησιῶν τῶν ἐν ταῖς διαλυθεῖσι μοναστηρίοις μοναχῶν, ἰδίως τοῦ ἄρθρου 3, καθ' ὃ, εἰς τοὺς ἀξιοῦντας δικαίωμα κυριότητος ἐπὶ κτημάτων τοῦ μοναστηρίου ἐπιβάλλεται τὸ χρέος τῆς ἀποδείξεως ἐντὸς ὡρισμένου χρόνου· προσαγομένης δὲ τῆς ἀποδείξεως, ἀποδίδονται μὲν εἰς τοὺς μοναχοὺς τὰ εἰς αὐτοὺς ἀνήκοντα κτήματα, ἀλλὰ μόνον διὰ νὰ ἔχωσι τὴν ἐπικαρπίαν αὐτῶν ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ παραχωρήσωσι τὴν κυριότητα εἰς τὴν μονὴν τῆς ἐγκαταβιώσεως αὐτῶν ἢ εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον· β΄) τοῦ ἀπὸ 30 Μαΐου 1836 περὶ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων, καθὸ ἕνεκα τοῦ λόγου, ὅτι κατὰ τοὺς καθεστῶτας νόμους τὰ κτίρια, ὅσα ἀφιερώθησαν ἅπαξ εἰς τὴν δημοσίαν θείαν λατρείαν, καθὼς καὶ οἱ τόποι ἐφ' ὧν ἀνεγέρθησαν, δὲν ὑπάγονται εἰς οὐδενὸς ἰδιοκτησίαν, καὶ ἂν κατεδαφίσθη τὸ κτίριον· ἐπομένως αἱ κατερειπωμέναι ἐκκλησίαι καὶ τὰ γήπεδα αὐτῶν δὲν δύνανται νὰ ἐκποιηθῶσιν, εἰμὴ πρὸς ἐπίτευξιν ἄλλων θεαρέστων ἔργων, διὰ τοῦ ἄρθρου 3, ἐδαφίου τελευταίου, διατάττεται, ὅτι αἱ ἰδιωτικαὶ ἐκκλησίαι ὑπάγονται εἰς τὸ ἀπὸ 26 Ἀπριλίου 1834 διάταγμα, καὶ οἱ ἔχοντες ἀξιώσεις ἐπὶ τοιούτων ἐκκλησιῶν, τῶν ἐρειπίων, τῶν γηπέδων ἢ τῆς ὕλης αὐτῶν, ὀφείλουσιν, ἐντὸς τεσσαράκοντα ἡμερῶν, νὰ παρουσιάσωσι τὰς ἀπαιτήσεις των, ὑποβάλλοντες τὰς προσηκούσας ἀποδείξεις εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου ἐπιτροπὴν, καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 ἐὰν ἡ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματεία ἀπαντήσῃ ἀρνητικῶς, ὀφείλει ὁ ἀπαιτῶν, ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀπαντήσεως, νὰ ἐνάξῃ τὸ δημόσιον, ἐν τούτοις ὅμως ἡ ἀμφισβητουμένη ἰδιόκτητος ἐκκλησία ἢ τὸ ἐρείπιον αὐτῆς μένει εἰς τὴν διακατοχὴν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου· ἐξ ἁπάντων δὲ τούτων συνάγεται, ὅτι κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 26 Ἀπριλίου 1834 διατάγματος, τὸ δημόσιον, εἴτε τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον, ἔχον τὴν ἀποκλειστικὴν διοίκησιν καὶ τὴν διαχείρησιν τῆς περιουσίας τῶν εὐαγῶν οἴκων, ὑποχρεοῦται νὰ παραχωρήσῃ τὰ μοναστήρια ἢ τὰς ἐκκλησίας, τῶν ὁποίων οἱ ἱδρυταὶ διετήρισαν τὴν ἄμεσον διοίκησιν καὶ διαχείρισιν εἰς αὐτοὺς καὶ τοὺς ἀπογόνους καὶ διαδόχους αὐτῶν, πρὸς ἰδιωτικήν των χρῆσιν μετὰ τὴν προσαγωγὴν τῶν προσηκουσῶν

ἀποδείξεων περὶ τοῦ δικαιώματος αὐτῶν, ἐκ δὲ τῶν κτημάτων τῶν ἀνηκόντων εἰς τοὺς εὐαγεῖς οἴκους, ὑπεχρεώθη νὰ παραχωρήσῃ ἐκεῖνα μόνα, περὶ ὧν ὁ ἀποδεδειγμένος ἰδιοκτήτης, εἰς τὴν ἀνωτέρω σημασίαν τῆς λέξεως, ἤθελε προσαγάγει τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ὅτι ἀφιερώθησαν ἐκ περιουσίας ἰδίας τοῦ ἱδρυτοῦ ἢ τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ, πάντα δὲ τὰ λοιπὰ εἰς τὴν ἰδιόκτητον μονὴν ἢ ἐκκλησίαν ἀφιερωθέντα κτήματα ἤθελον παραλαμβάνεσθαι εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον. Συνεπείᾳ δὲ τούτων ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἡ εἰς τὸν ἐναγόμενον καὶ νῦν ἀνακόπτοντα διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐπιτραπεῖσα ἀπόδειξις τοῦ ὅτι τὰ παρὰ τοῦ δημοσίου διεκδικούμενα κτήματα ὡς ἀνήκοντα εἰς τὴν μονὴν τῶν ἁγίων Μαρτύρων Ἠγνᾶ Βίκτορος καὶ Βικεντίου ἐνέμετο ὁ εἰρημένος ἐναγόμενος καὶ οἱ πρόγονοι αὐτοῦ ἐπὶ πλέον τῶν τεσσαράκοντα ἐτῶν, καθίσταται ἀλυσιτελὴς καὶ ἄσκοπος εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς προκειμένης διαφορᾶς, καθόσον, ἰσχυριζομένου τοῦ αὐτοῦ διαδίκου, ὅτι τὰ κτήματα ταῦτα ἐνέμοντο, αὐτὸς καὶ οἱ δικαιοπάροχοί του, οὐχὶ ἐν ἰδίῳ ὀνόματι ὡς ἰδιωτικὴν αὐτῶν περιουσίαν, ἀλλ' ἐπ' ὀνόματι τῆς μονῆς ὡς εἰς ταύτην ἀνήκοντα καὶ καθὸ ἰδιοκτῆται, ἤτοι ἱδρυταί, διοικηταὶ καὶ διαχειρισταὶ τῆς περιουσίας τῆς αὐτῆς μονῆς, ἡ τεσσαρακονταετὴς διακατοχὴ αὐτῶν ἠδύνατο εἰς τὴν μονὴν νὰ προσκτήσῃ τὴν κυριότητα τῶν παρ' αὐτῶν κατεχομένων κτημάτων, ἐκ τούτου δὲ καὶ ἂν ἀποδειχθῇ ὅτι ὁ ἐναγόμενος εἶναι ἰδιοκτήτης τῆς μονῆς, δὲν ἕπεται ὅτι εἶναι κύριος τῶν διὰ τῆς μακροχρονίου παραγραφῆς παρ' αὐτῆς ἀποκτηθέντων κτημάτων, καθόσον ταῦτα, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἐδάφιον δεύτερον τοῦ ἀπὸ 26 Ἀπριλίου 1834 διατάγματος, ὡς προείρηται, θέλουν παραλειφθῇ εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον, ἐὰν δὲν προσαχθῇ παρὰ τοῦ εἰρημένου ταμίου, μετὰ τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ἐπὶ τῆς μονῆς δικαιώματός του, καὶ ἡ ἀπόδειξις τοῦ ὅτι τὰ διεκδικούμενα κτήματα, ἀνήκοντα εἰς τὴν κυριότητα τοῦ κτίτορος ἢ τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ, παρ' αὐτῶν τούτων ἀφιερώθησαν εἰς τὴν μονήν· ἀπόδειξις, ἥτις οὐδόλως προκύπτει ἐκ τῆς διακατοχῆς τῶν κτημάτων παρὰ τῶν αὐτῶν προσώπων, ὡς διοικητῶν καὶ διαχειριστῶν τῆς περιουσίας τῆς μονῆς.

§ 68. Τὸ δημόσιον δικαιοῦται, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 26 Ἀπριλίου 1834 περὶ ἰδιοκτήτων μοναστηρίων διατάγματος, νὰ παραλάβῃ τὰ κτήματα, περὶ ὧν διαλαμβάνει, εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον ὡς ἀφιερώματα, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχωσιν ἀποδείξεις (1), ὅτι

(1) Αὗται δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ὦσιν ἔγγραφοι. Ἀπ. ἐφ. Ναυπλ. 24 τοῦ 1842 ἐν Εὐρ. τ. 10 σ. 298.

ἀνήκουσιν ἰδίως εἰς τὸν πρῶτον κτίτορα ἢ τοὺς ἀπογόνους του· ἀποδείξεις, ἃς ὀφείλει νὰ φέρῃ ὁ προτείνων τοιοῦτον (1) ἰσχυρισμόν (2). Ἀπέναντι δὲ τῆς ἀποδείξεως ταύτης καὶ μόνης, ἐκλείπει, κατὰ τὴν προαναφερθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἀπὸ 24 Ἀπριλίου 1834 εἰδικοῦ Βασ. διατάγματος, πᾶν ἐπὶ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος κτημάτων ὑπὲρ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου δικαίωμα τοῦ δημοσίου, καὶ ἀδιαφόρως ἂν ὁ ἐφεσίβλητος δὲν ἦναι ὁ πλησιέστερος συγγενὴς ἢ δὲν διελέχθη καθ' ὁλοκληρίαν ἢ ἐν μέρει τὰ δικαιώματα τοῦ κτίτορος τῆς μονῆς καὶ τῶν ἀπογόνων του, διότι καὶ ὡς ἁπλοῦς κάτοχος δικαιοῦται ὁ ἐφεσίβλητος ν' ἀποκρούσῃ διὰ τῆς προαναφερθείσης ἀποδείξεως τὴν κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴν τοῦ δημοσίου, οὐδὲ δύναται τὸ δημόσιον νὰ παραγάγῃ δικαίωμά τι ἐκ τῆς ὑπάρξεως τυχὸν ἄλλων πλησιεστέρων συγγενῶν τοῦ κτίτορος. Ἀπόφ. ἐφετ. Ἀθ. 10375 τοῦ 1853. (Κόκκος καὶ Δημόσιον).

Διάφορα.

§ 75. ὅρα τὰς λέξεις ἀρχιερεῖς (Εὐρ. τ. 5 σ. 178 ἑπ.) ἐκκλησία, μοναὶ (Εὐρ. σελ. 288—308), ναοί, (Εὐρ. σελ. 312—314), ἱερεῖς καὶ ὅρκος, ὅπου ἐξέθεσα διάφορα ζητήματα, ἅτινα ἔλυσεν ἡ νομολογία.

§ 76. Πατριάρχου ἐκλογὴ πῶς γίνεται; ὅρα τὴν ἐν τῷ Εὐαγγελικῷ Κήρυκι ἀτελῆ διατριβήν, ἔτι δὲ τῶν ἐφημερίδων Αἰῶνος (φύλλ. 1673 τοῦ 1858) καὶ Ἕλληνος (φύλλ. Ὀκτωβρίου 1858) καὶ Μελέτιον Μητροπολίτην Ἀθηνῶν.

§ 77. Τὸ ἱερατεῖον εἶχε δικαστικὴν ἐξουσίαν; ὅρα λ. ἀρχιερεῖς (Εὐρ. τ. 5 σελ. 178, 179) καὶ λ. γάμος (Εὐρ. τ. 5 σελ. 47 ἑπ.) Οἰκ. § 11 καὶ ἀπ. πολ. ΑΠ. 503 τοῦ 1852.

§ 78. Οἱ ἱερεῖς ἐλάμβανον τόκους; ὅρα Εὐρ. λ. Ἀρμενόπουλος σ. 437 § 78 καὶ τὴν λέξιν Βυζαντινὸν δίκαιον.

§ 79. Οἱ ἀρχιερεῖς ἠδύναντο κατὰ τὸ ἔτος 1826 νὰ συντάττωσι διαθήκας; ὅρα. Εὐρ. λ. Ἀρμοδιότης πολιτικὴ σ. 380 § 333.

---

(1) Ἐναντία ἡ ἀπ. αὕτη τῆς τῶν ἐν Ναυπ. ἐφ; σ. 136.

(2) Οὕτω καὶ ἡ 8143 ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν, ἣν εἰς Εὐρ. τ. 10 σ. 303.

§ 80. Περὶ τοῦ ὅρκου τῶν ἱερέων κ τ λ. πολλὰ καὶ ἐγράφησαν καὶ ἐλέχθησαν (1)· τί δὲ ἡ νομολογία; Πρλ. Εὑρ. λέξ. Ὅρκος σελ. 280 § 5 καὶ 6, ἀλλὰ ταῦτα πάντα κατέστησε περιττὰ ὁ νεώτερος νόμος (2)· ὅρα ἐφημερ. Κυβερνήσ. τοῦ 1852 σελ. 198 καὶ νόμ. ψμέ. τοῦ 60.

§ 81. Τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου ἐκδεδομένα ἔγγραφα θεωροῦνται ὡς ἐπίσημα καὶ εἰκάζεται ὅτι εἰσὶ γνήσια (3). Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 45 τοῦ 1840 ἣν εἰς Εὑρ. τ. 5 σ. 183.

§ 82. Αἱ ἰδιωτικαὶ διενέξεις τῶν κληρικῶν ὑπάγονται εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 5028, ἣν ὅρα εἰς Εὑρ. τ. 5 σ. 184.

§ 83. Ἡ περὶ τριμοιρίας διάταξις τοῦ Ἀρμενοπούλου ἔχει ἰσχὺν νόμου; ὅρα Εὑρ. τ. 5 σ. 394 § 5 καὶ τὴν λ. ἔθιμα.

§ 84. Πόσα μέλη τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ συμβουλίου πρέπει νὰ συνέλθωσι διὰ νὰ ἦναι ἔγκυρος ἡ ἀπόφασις αὐτῶν; ἴδε ἀπ. ἐφετ. Ἀθην. 431 τοῦ 54 ἐν νομιμ. σ. 5939.

§ 85. Δαπάναι γενόμεναι εἰς κωδωνοστάσιον ναοῦ τινος θεωροῦνται ὡς δαπάναι ὠφέλιμοι· ἄρα ἀποδίδονται αἱ βελτιώσεις αὗται πρὸς τοὺς ἐνεργήσαντας αὐτὰς ἐπιτρόπους ἢ διαχειριστάς, ἐκτὸς ἂν ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ ναοῦ ἀπεζημιώθησαν. Ἀπόφ. ἐφ. Ἀθην. 13396 τοῦ 1855 τ. ά. ὅρα Δαπάναι.

§ 86. Ἐκκλησιαστικὴ εὐλογία τῶν γάμων· ἴδε ἀπόφασιν ΑΠ. 509 τοῦ 1852. Εὑρ. λ. Γάμος. Πρλ. καὶ τὴν λ. Χωρισμὸς ἀπὸ κοίτης καὶ τραπέζης.

§ 87. Ὅταν ἡγούμενός τις δὲν δηλώσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν μελισσίων τῆς μονῆς ἐπὶ τῇ προθέσει τοῦ νὰ ὑπεκφύγῃ τὴν φορολογίαν (νόμος τῆς 12 Ἀπριλίου 1856), ὁ δικαστὴς χρεωστεῖ νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν ἀναγκαίαν ποινήν, καὶ ἀδιάφορον ἂν πρόκηται περὶ ἱεροῦ μιταγωγίου Ἀπ. ποιν. ΑΠ. 144 1856.

---

(1) Πρλ. Εὑρ. τ. 5 σ. 418.
(2) Ὅρα τὴν λ. Συνέδρων δικαστήριον σ. 382, 428.
(3) Ἐπίσκοπος τῶν δυτικῶν δύναται νὰ πιστοποιήσῃ περὶ τῶν βαθμῶν τῶν ἱερέων του; Ἀπ. ΑΠ. 104 τοῦ 1847, ἣν βλ. εἰς τὸ Εὑρ. λ. Ἁρμοδιότης σ. 366.

§ 88. Φορολογία τῶν κτημάτων τῶν διαλελυμένων μοναστηρίων. ὅρα ἀπόφ. ἐφετ. Ἀθ. 9224 ἐν λέξει Φορολογία.

§ 89. ὅρα τὴν λ. Πρότασις § 25⁵.

§ 90. Οὐδεὶς νόμος ἀπαιτεῖ νὰ ὑπογράφηται ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως καὶ ὑπὸ τῶν μελῶν τῶν συγκροτούτων μονήν τινά. (ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 12 Μαΐου 1835 διατάγματος·) ἄρα ἡ ὑπογραφὴ μόνου τοῦ ἡγουμένου ἀρκεῖ. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 306 τοῦ 1852.

§ 91. Δι' ὑπόθεσιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου τίς ὁρκίζεται; ὅρα Εὐρ. ὅρκος § 24, δ, ἔνθα ἡ 231 τοῦ 1850 πολιτικὴ ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου.

§ 92. Τίς ἐνάγεται, ὅταν ζητῆται ἀποζημίωσις διὰ γήπεδον προσληφθὲν εἰς πλατεῖαν κειμένην περὶ ναὸν διαλελυμένον; ἴδε ἀπόφασιν 11685 τοῦ 1854 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἐν λέξει Νομιμοποίησις.

§ 93. Περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ Σωτῆρος, ἴδε τὴν λέξιν Γήπεδα ἐν Εὐρ. τόμος 5 σελὶς 453 ἐπ. — Ἴδε καὶ τὴν λέξιν Δῆμος ἐν Εὐρ. τόμος 5 σελὶς 663 ἐπ. ἔνθα γίνεται λόγος περὶ τῶν ἑπομένων ζητημάτων·

ά) Ἂν ἡ τῶν ναῶν περιουσία δύναται νὰ συγχωνευθῇ μὲ τὴν τοῦ δήμου, ἢ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὰς ἀνάγκας του.

β') Κατὰ τίνος ἀπευθύνεται ἡ ἀγωγή, προκειμένου περὶ ἐκκλησιαστικοῦ καταστήματος.

γ') Ἱεροὶ ναοί, ἀνήκοντες εἰς ἰδιώτας, δύνανται νὰ κατασχεθῶσι; — Πρὸς καθίδρυσιν δὲ οἰκογενικοῦ καταπιστεύματος ἀπαιτεῖται τελευταία βούλησις; — Ἔπειτα τὴν πρότασιν ταύτην δύνανται νὰ κάμωσι μόνον οἱ κληρονόμοι τοῦ καταδιωκομένου ὀφειλέτου.

ὅρα τὴν ἐπὶ τῶν ζητημάτων αὐτῶν ἀπόφασιν τῶν ἐν Σύρῳ πρωτοδικῶν εἰς Εὐρ. τόμον 10 σελ. 313.—Πρλ. τὴν λέξιν Συντηρητικὴ κατάσχεσις καὶ κατ. § 98.

§ 94. *Παραγραφή*. — ὅρα τὴν ἐν τῷ Εὐρ. λέξιν παραγραφὴ § 40 ἐπ. 74, 114, 83⁶. Πρλ. ἀπόφασιν ἐφετῶν Ἀθηνῶν 12259.

§ 95². Δικαίωμα δουλείας, διὰ κτητικῆς παραγραφῆς, ἐπὶ ἀκινήτων ἀνηκόντων εἰς ἐκκλησίας δὲν ἀποκτᾶται εἰμὴ διὰ 40ετίας, διότι εἰς τοιαῦτα κτήματα ἰσχύει μόνον ἡ 40ετὴς ἔκτακτος πα-

ραγραφή. (Νεαρὰ 131 κεφ. 6.) Ἀπόφασις ἐφετῶν 16295 τοῦ 1858 ἐν Νομικ. Μελίσσῃ σ. 67.

§ 95. Ἐπιδόσεις εἰς μοναστήρια· ὅρα Εὐρ. τ. 10 σελ. 294 § 12ª καὶ Εὐρ. τ. 7 λ. ἐπίδοσις § 129.

§ 96. *Χρέη παλαιά* (1). — Τὸ διάταγμα τῆς 1 Μαρτίου 1833 ἀπηγόρευσε τὴν ἀπαίτησιν τῶν χρεῶν τοῦ δημοσίου, ὄχι δὲ καὶ ἄλλων νομικῶν νομικῶν προσώπων, οἷον εἶναι τὸ ἐκ τῆς διαλύσεως τῶν μονῶν σχηματισθὲν ἐκκλ. ταμεῖον. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 201 τοῦ 1857 κυρ. τὴν 14243 ἐφ. Ἀθ.

§ 97. Ὀθωμανοὶ ἀναδεχθέντες τὸ ἀνατολικὸν δόγμα ἀνακτῶσι τὰς ἰδιοκτησίας των; Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 24 τοῦ 1857 ἐν λ. Τουρκία.

§ 98. Ἐκκλησία ἡ μονὴ κληροδοτηθεῖσα· ἴδε ἀπόφασιν πολιτικὴν Ἀρείου Πάγου 213 τοῦ 1855 καὶ Εὐρ, τ. 10 σελ. 303 § 31, ἔνθα ἡ 8143 ἀπ. ἐφ. Ἀθ. καὶ ἀν. § 93 ἐν τέλ.

§ 99. Κληρικοὶ ἀναδέχονται ὑποχρεώσεις; ὅρα Μακ. § 441.

§ 100. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ περιουσία ἀνήκει ἀπολύτως εἰς τοὺς δήμους; Ὄχι· (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 69 τοῦ 1848, ἣν ἐν τῇ λ. Δῆμος § 22).

§ 101. Περὶ τοῦ ἐν γνώσει ἀγοράζοντος πρᾶγμα ἐκκλησιαστικόν (2)· ὅρα Καλλ. γ. § 253 ἐν τέλ.

§ 102. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ περιουσία ἀνήκει ἀπολύτως εἰς τοὺς δήμους; Ὄχι· ὥστε ἡ τῶν ναῶν περιουσία δὲν δύναται νὰ συγχωνευθῇ μὲ τὴν τοῦ δήμου, οὐδὲ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ. Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 69 το 1848, βλ. ἐν Εὐρ. τ. 5 σ. 633.

§ 103. Τὸ κεφ. 5 τῆς 7 Νεαρᾶς, ποινικὴν διάταξιν περιέχουσα, δὲν ἰσχύει. — Ἴδε ἀπόφασιν 13688 τοῦ 1856 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 105. Τὸ ζήτημα, περὶ οὗ ἔμελλε νὰ γίνῃ λόγος ἐνταῦθα, ἐξέθεσα ἀνωτ. ἐν σ. 137 ἐπ.

§ 106. Ἰδοὺ ἡ 14269 ἀπόφασις ἐφ. Ἀθηνῶν, ἧς ἐγένετο μνεία ἀνωτ. ἐν σελ. 114.

---

(1) Ὅρα τὴν λ. χρέη παλαιά.
(2) Πρλ. λ. πώλησις.

«Ἐπειδή, ἂν καὶ ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ ὡς πρὸς τὴν περὶ νομιμοποιήσεως πρὸς τὸ παρίστασθαι ἔνστασιν τοῦ ἐναγομένου, ὅτι ἀπῃτεῖτο διὰ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ παραδοχὴν τῆς προκειμένης ἀγωγῆς ἡ ἄδεια τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου, τὴν ὁποίαν κελεύει τὸ ἄρθ. 1 τοῦ ἀπὸ 12 Μαΐου 1835 διατάγματος, προκειμένου λόγου περὶ ἐπιδιωκομένου δικαιώματος, μὴ ἀνήκοντος ἀτομικῶς εἰς τὸν δυτικὸν ἐπίσκοπον Σύρου, καθὸ μὴ ὄντος ἀτομικῶς ἰδιοκτήτου τοῦ γειτονεύοντος μετὰ τοῦ ζητουμένου, λόγῳ προτιμήσεως, κτήματος, ἀλλ' εἰς τὸ ἰδανικὸν πρόσωπον τῆς ἐπισκοπῆς, ἤγουν ἐκκλησιαστικοῦ σωματείου, διότι ἡ ἄδεια αὕτη διατάττεται ἀπὸ τὸ εἰρημένον διάταγμα ἄνευ διακρίσεως τῆς θρησκείας, ὡς πρὸς ὅλα τὰ ἐν τῷ ἑλληνικῷ κράτει τοιαῦτα ἠθικὰ πρόσωπα, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 1 γ'. καὶ ιά. τοῦ ἀπὸ 3 Ἀπριλίου 1833 περὶ ἁρμοδιότητος τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργείου ὑπάγονται, ἄνευ ἐξαιρέσεως τῆς δυτικῆς θρησκείας, καὶ ἡ ἐπιτήρησις τῆς διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως τῆς εἰς θρησκευτικὰς ἀνάγκας ἀφιερωμένης περιουσίας, τὰ δὲ ἄρθρα 15 καὶ 20 τοῦ περὶ συστάσεως τῶν δήμων νόμου τῆς 27 Δεκεμβρίου 1833 ἀφορῶσιν εἰδικῶς καὶ μόνον τὸν περιορισμὸν τῶν δικαιωμάτων τῶν δήμων καὶ τῆς ἐκτάσεως τῆς ἰδιοκτησίας τῆς ὁλομελείας τῶν δημοτῶν ἐπὶ τῆς περιουσίας, ἥτις εἰς συμμίκτους δήμους ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς ἑτέραν θρησκείαν· ὅθεν τ' ἄρθρα ταῦτα οὐδεμίαν σχέσιν καὶ ἐπιρροὴν ἔχουν ὡς πρὸς τὸ προκείμενον ζήτημα τῆς ἐπὶ ὅλων τῶν ἐντὸς τοῦ κράτους κειμένων ἀγαθοεργῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων ἐπιτηρήσεως καὶ ἐφορείας τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργοῦ.

» Μολαταῦτα, τὸ δικαστήριον τοῦτο παραδέχεται τοὺς τῆς πλειονοψηφίας, καθόσον ἀφορᾷ τὴν διεγερθεῖσαν περὶ νομιμοποιήσεως ἔνστασιν, καθὼς προσέτι καὶ τοὺς ἀφορῶντας τὴν ἀξίωσιν τοῦ νῦν ἐκκαλοῦντος περὶ γενομένης προφορικῆς προφωνήσεως καὶ τὸν ἐπαχθέντα ὑπ' αὐτοῦ ὅρκον, λόγους τῆς ἐπικαλουμένης ἀποφάσεως ὡς ὀρθοὺς καὶ νομίμους, δι' οὓς ἀπεῤῥίφθη μὲν ἡ αὐτὴ ἔνστασις, δὲν ἐπετράπη δὲ ὡς πρὸς τὴν προφώνησιν ἡ μαρτυρικὴ ἀπόδειξις, ἀλλ' οὔτ' ὁ ἐπαχθεὶς ὅρκος, ὅπως ἀορίστως πρωτοδίκως ἐπήχθη.»

§ 107. Μετὰ τὸν ἀνωτέρω παράγραφον πρόσθες τὰ ἑξῆς, ἃ παρελείφθησαν.

Περὶ τῶν χρεῶν τῶν ἱεροκηρύκων· ὁδηγίαι τῆς ἱερᾶς συνόδου σ. 137 138 ἐφ. Κυβ. τοῦ 58.

Περὶ μονογραφήσεως τῶν βιβλίων τῶν ἐνοριῶν σ. 157 ἐφ. τοῦ 58. Διαίρεσις τῶν ἐνοριῶν τῆς ἐπισκοπῆς Ἀθηνῶν. αὐτ. — Ἐνορίαι κατὰ πόλεις κλ. σ. 173 ἐπ. τοῦ 56.

Περὶ τοῦ ἐπισκοπικοῦ δικαστηρίου σ. 134 τοῦ 56.

Περὶ τῶν γνώσεων, ὅσας πρέπει νὰ ἔχωσιν οἱ μέλλοντες ἱερωθῆναι. σ 354 τοῦ 56.

ΠΙΝΑΞ ΛΕΚΤΙΚΟΣ

Τῶν ἐν ταῖς λέξεσι Σύνοδος ἱερὰ τῆς Ἑλλάδος.

Ἅγιος Τάφος σ. 116

Ἅγιος Νικόλαος, μονὴ ἐν Καλτεζαῖς 9.

Ἀγορά· ὅρα πώλησις.

Ἄδειαι ἀπουσίας § 25.

Ἄδεια τοῦ παρίστασθαι· ὅρα νομιμοποίησις.

Ἀλληλογραφία 2.

Ἀντίδοχοι οἱ μοναχοὶ § 25.

Ἀνταλλαγὴ § 25, 50 ἐπ.

Ἀναιρέσεως αἴτησις § 90.

Ἀνεξατηρσία § 2, 3.

Ἀπογραφὴ σ. 127.

Ἀπολογισμὸς § 25.

Ἀφιερώματα § 67 ἐπ.

Ἁρμοδιότης § 81 ὑποσ. 82 καὶ 125 ἐν τέλ.

Ἀρχιδιάκονοι 8.

Βασιλέων μνημόνευσις 2.

Βιβλία ἐνοριακὰ § 107.

Βρέβιον § 25.

Γάμος § 12. — Εὐλογία 86·

Γαῖαι μοναστηριακαί· ὅρα πώλησις.

Γυναικεῖα μοναστήρια· ὅρα μοναστήρια.

Δανεια § 25, 62 πρὸς ἠθικὰ πρόσωπα § 40 ἐπ.

Δαπάναι ὠφέλιμοι § 85.

Δημόσιον· ὅρα κληρονόμος.

Δημόσιον καὶ ἰδιωτικαὶ μοναὶ 9a ἐπ.

Δημόσιον καὶ μοναὶ 9γ· ὅρα κληρονομία.

Δημόσιον ἀντιπροσωπεῦον τὰς μονὰς § 32 ἐπ.

Διαβατήρια σ. 113.

Διαθῆκαι § 79.

Διαθήκης πολ. μετάφρασις 13.

Διασκέψεις σ. 113.

Διάταγμα τῆς 4 Δεκεμβ. 1834 § 60, 63.

Διάταγμα τῆς 26 Ἀπριλ. 1834 § 67 ἐπ.

Δικαστικὴ ἐξουσία § 77.

Δικογράφων ὑπογραφὴ § 90.

Διοίκησις μονῶν 25.

Δουλεία § 94.

Δυτικὴ ἐκκλησία σελ. 114· ὅρα νομιμοποίησις, ὅρκος.
Δωρεὰ σ. 130.
Ἔγγραφα ὑπὸ Πατριάρχου ἐκδιδόμενα ἐπίσημα; § 81.
Ἐγγύησις σ. 113.
Ἔγκρισις σ. 117.
Ἔθιμα § 59.
Ἐκκλησία· σύστασις ἐπιτροπῆς· ὀργανισμὸς κλήρου § 1². Ἀνεξαρτησία 2, 3· — ὅρα τὰς λ. ναοί, μοναί.
Ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον § 10.
Ἐκκλησιαστικὰ κτήματα ἐν Ἀθήναις· διαίρεσις 14.
Ἐκκλησιαστικὰ συμβούλια. — Ἐκ πόσων μελῶν § 84· ὅρα δικόγραφα.
Ἐμφύτευσις § 65 ὑποσ. καὶ σελ. 113.
Ἐνορίαι § 107.
Ἐπιδόσεις § 95.
Ἐπισκευαὶ σ. 113.
Ἐπισκοπαὶ § 2, ἐπίσκοποι § 2, ἐπισκοπικὸν δικαστήριον § 2, διαίρεσις 5, ἀντιπροσώπευσις ἐπισκοπῶν § 31· ὅρα τὴν λ. κληρονομία· ἐπισκοπικὸν δικ. § 107.
Ἐπίτροποι οἱ μοναχοὶ σ. 113.
Εὐθύνη § 87.
Ἡγουμένου ἐκλογὴ σ. 113.
Ἠθικὰ πρόσωπα· ὅρα δάνεια·νομιμοποίησις·ἀνταλλαγή·πώλησις.
Ἰδιόκτητα μοναστήρια καὶ ναοὶ § 67 ἐπ.
Ἱεροκήρυκες § 107.
Ἰθαγένεια σ. 113.
Καισαριανῆς μονὴ § 9.
Κανόνες ἐκκλ. ὑπερισχύουσι τῶν πολ. νόμων; § 59.
Κατάσχεσις § 93
Κληρικοὶ ἀναδέχονται ὑποχρεώσεις; § 99.
Κληροδότημα § 98· ὅρα κατάσχεσις.
Κληρονομεῖ τὸ δημόσιον τὰς διαλυθείσας μονάς; — Χρέη των σ. 129 ἐν τέλ. — Κληρονομία μοναχῶν σ. 130 ἐπ. — Κληρονομία ἐπισκόπων καὶ μοναχῶν § 58, 62, 64. — Περιουσία διαλελυμένων μονῶν § 65 ἑπόμ. ὅρα τὴν λέξιν περιουσία.
Κτηματολόγιον σ. 113.
Λουκοῦς μονὴ § 9.
Μετόχια § 9³ καὶ σ. 113.
Μισθὸς § 6, 8.
Μίσθωσις σ. 113.
Μονὴ κληροδοτηθεῖσα § 98· ὅρα τὴν λέξ. κατάσχεσις καὶ κληρονομία.
Μοναστήρια ἰδιόκτητα § 67 ἐπ.
Μοναὶ διαλυθεῖσαι ὑπό τινος κληρονομοῦνται ; ὅρα κληρονόμος.
Μοναὶ διατηρούμεναι § 9⁵ τὸ δέκατον 9⁶.
Μοναί. Διάλυσις γυναικείων. Τηροῦνται πόσα; § 9.
Μοναί. Διοίκησις § 25.
Μοναί. Ἰδιωτικὰ δικαιώματα; § 9² ἐπ.
Μοναὶ διαλυθεῖσαι. — Μίσθωσις· ἱεροπραξία· ἀφιερώματα § 9⁴ 9⁶· κτήματα· φροντὶς 9⁷.
Μοναχολόγιον σ. 113.
Μοναχῶν κατοικία 9³ ἀνάδοχοι; 25 ὅρα ἐγγύησις· ἐπίτροποι· τόκοι· διαθῆκαι· περιουσία.

Μονογράφησις ἐνοριακῶν βιβλίων § 107.
Ναὸς κληροδοτηθεὶς § 98· ὅρα τὴν λ. κατάσχεσις.
Ναὸς τοῦ Σωτῆρος § 93. 7.
Ναός. — Τίς ἐνάγεται δι' ὀφειλομένην ἀποζημίωσιν § 92 93.
Ναοὶ ἰδιόκτητοι § 67 ἐπ.
Ναὸς τοῦ Σωτῆρος § 7. 93.
Ναοί. — Διατηροῦνται ἰδιωτικὰ δικαιώματα 9ª ἐπ.
Ναοῦ ἀνέγερσις ἐν Ἀθήναις § 17.
Ναοί· ὅρα μοναί.
Νομὴ § 64.
Νομιμοποίησις σ. 113 καὶ § 27 ἐπόμ.
Ὀθωμανοὶ μεταβάλλοντες θρήσκευμα § 97.
Οἰκοδομαὶ σ. 113.
Ὀμνύζεται τίς; § 91· ὅρκος ἱερέων § 2, 75, 80· ὅρκος σελ. 113.
Παραγραφὴ σ. 143 καὶ § 94.
Παράνυμφοι οἱ μοναχοί; σ. 113.
Πατριάρχου ἐκλογὴ § 76· ὅρα τὴν λ. ἔγγραφα.
Περιουσία μοναχῶν ὑπαρχόντων εἰς τὰ διατηρηθέντα μοναστήρια; § 63 τῶν διαλελυμ. § 61 65 ἐπ. τῶν μοναχῶν, οἱ μεταβαίνουσιν ἀφ' ἑνὸς εἰς ἄλλο § 64.
Περιουσία μοναχῶν § 55 ἐπ.
Πρακτικὰ σ. 113.
Προὶξ σ. 130.
Προϋπολογισμὸς σ. 113.
Πρωτοσύγγελοι 8.
Πώλησις σ. 113 καὶ § 50 ἐπ. Ἁρμοδιότης σ. 125 ἐν τέλ.
Πώλησις σ. 113 ἐκκλησιαστικοῦ πράγματος § 101.
Σύνθεσις § 84.
Συνόδου σύστασις § 1ª, 2, 2ª, ὑπηρεσία· ἐπικύρωσις πράξεων; 4. Μισθός· προσωπικὸν 6.
Σφραγὶς σ. 113.
Σφράγισις σ. 113, 131.
Σχέδια πόλεων § 92, 93.
Τόκοι § 78.
Τριμοιρία § 83.
Ὑπογραφὴ δικογράφων § 90.
Ὑποθήκη σ. 113.
Φορολογία § 87 ἐπ.
Χαρτόσημον σ. 113.
Χρέη παλαιὰ § 96 καὶ σ. 129.

Ἀποφάσεις περιεχόμεναι εἰς τὸ ἄρθρον Σύνοδος ἱερὰ τῆς Ἑλλάδος.

Α'. Ἀποφάσεις Ἀρείου Πάγου.

Ἀπ. 33 τοῦ 41 σ. 121.
» 10 τοῦ 43 § 59.
» 69 τοῦ 47 § 60.
» 104 τοῦ 47 σ. 114.
» 69 τοῦ 48 § 100—102.
Ἀπ. 172 τοῦ 49 § 65.
» 279 τοῦ 49 § 67.
» 211 τοῦ 50 σ. 120.
» 51 τοῦ 51 § 31.
» 122 τοῦ 51 § 66.

Ἀπ. 306 τοῦ 52 § 90.
» 509 τοῦ 52 § 86.
» 57 τοῦ 53 σ. 119 καὶ § 41.
» 213 τοῦ 55 § 98.
» 9 τοῦ 56 σ. 132 ἐπ.
» 24 τοῦ 57 § 97.
Ἀπ. 201 τοῦ 57 § 96.
» 144 τοῦ 56 (ποιν.) § 87.
» 10 τοῦ 58 § 61.
» 15 τοῦ 58 § 58.
» 89 τοῦ 58 § 42.

Β'. Ἀποφάσεις ἐφετῶν Ἀθηνῶν.

Ἀπ. 2097 σ. 117
» 2378 § 59.
» 4068 § 60.
» 5028 § 82.
» 5043 § 67.
» 5251 σελ. 128 ἐν τέλ. καὶ σ. 129.
» 5281 σ. 120
» 5404 § 67.
» 6094 § 67.
» 7205 σ. 123.
» 7487 σ. 119.
» 7745 § 67 ὑποσ.
» 7957 σ. 119.
» 8143 σ. 121 καὶ 122 καὶ § 98.
» 8201 σ. 121.
» 8839 σ. 119.
» 8968 § 63.
» 9224 § 88.
Ἀπ. 9334 σ. 120.
» 9939 σ. 122 ἐν τέλ.
» 10439 § 43.
» 10981 σ. 121.
» 11216 § 62.
» 11685 § 92.
» 12259 § 94.
» 12952 § 60.
» 12752 σ. 132 ὑπ.
» 13027 σ. 113.
» 13396 § 85.
» 13688 § 102.
» 14243 § 96.
» 14269 σ. 114.
» 14394 § 58.
» 14852 § 42.
» 15530 § 35.
» 16295 § 94.
» 17871 σ. 119 καὶ 120 ἐπ.
» 18177 σ. 137 ἐπ.

Γ'. Ἀποφάσεις ἐφετῶν Ναυπλίας.

Ἀπ. 45 τοῦ 40 § 81.
» 24 τοῦ 42 σ. 136.
» 1164 τοῦ 51 § 33.
» 77 τοῦ 48 σ. 136.
» 1308 τοῦ 51 § 34.
» 431 τοῦ 54 σ. 117 ἐν ὑπ. καὶ § 84.

ΣΥΝΟΙΚΕΣΙΟΝ.

Τὰ περὶ τούτου ἐξέθεσα ἐν λέξει *Γάμος*· θέλω δὲ προσθέσει ὅ,τι νεώτερον ὑπάρχει ἐν λέξει *Χωρισμὸς* ἀπὸ κοίτης καὶ τραπέζης.

Πρλ. ἀπ. πολ. ΑΠ. 185 τοῦ 1859.

ΣΥΝΟΙΚΗΣΙΣ.

Πρλ. ποιν νόμου ἄρθρ. 658. — ἀπόφ. ποιν. Α. Π. ρυμ΄. τοῦ 1838 καὶ ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Π. τά. τοῦ 1839 (ἀμφοτέρας ἐν λέξει Γάμος.) — ἀπ. ποιν. 9 τοῦ 1850.

Πρλ. τὴν λέξιν Χωρισμὸς ἀπὸ κοίτης καὶ τραπέζης.

ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΣ (1).

Νομοθεσία ἑλληνική (2).

§ 1. Παραχώρησις οἰκ. κατὰ τὸν Πειραιᾶ εἰς τοὺς Χίους—(3) Εἰς ποίαν θέσιν — Πῶς γίνεται ἡ παραχώρησις καὶ πληρωμὴ τοῦ τιμήματος — Τιμὴ τοῦ γηπέδου — Δικαίωμα ἰδιοκτησίας ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτήτων — Ὑποχρεώσεις καὶ συμφωνίαι — Πῶς καὶ ὑπὸ ποίων γίνεται ἡ διανομὴ τῶν γηπέδων. Διάταγμα 24 Ἰανουαρίου 1835 42.

§ 1² Παραχώρησις εἰς τοὺς Χίους χάριν συνοικισμοῦ των, ὅλον τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ Πειραιῶς — Εἰς τί χρεώλυτρον ὑπόκεινται τὰ παραχωρηθέντα οἰκόπεδα — Ποῖαι γαῖαι ἐξαιροῦνται τῆς πληρωμῆς — Ἐμβαδὸν γηπέδου — Ἐντὸς πόσου καιροῦ πρέπει ν' ἀρ-

---

(1) ὅρα τὰ λέξεις Κρῆτες· Σάμιοι· Πειραιεύς.

(2) Ὁ τευλευταῖος ἀριθμὸς σημαίνει τὰς σελ. τῆς ἐφ. τῆς Κυβ. ὁ δὲ προτελευταῖος τὸ ἔτος τῆς ἐφημ. αὐτῆς.

(3) Διακήρυξις περὶ τοῦ ἐν Πειραιεῖ συνοικισμοῦ. σ. 204 ἐφημ. τοῦ 50.

ἀνήκουσιν ἰδίως εἰς τὸν πρῶτον κτίτορα ἢ τοὺς ἀπογόνους του· ἀποδείξεις, ἃς ὀφείλει νὰ φέρῃ ὁ προτείνων τοιοῦτον (1) ἰσχυρισμόν (2). Ἀπέναντι δὲ τῆς ἀποδείξεως ταύτης καὶ μόνης, ἐκλείπει, κατὰ τὴν προαναφερθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἀπὸ 24 Ἀπριλίου 1834 εἰδικοῦ Βασ. διατάγματος, πᾶν ἐπὶ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος κτημάτων ὑπὲρ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου δικαίωμα τοῦ δημοσίου, καὶ ἀδιαφόρως ἂν ὁ ἐφεσίβλητος δὲν ἦναι ὁ πλησιέστερος συγγενὴς ἢ δὲν διεδέχθη καθ' ὁλοκληρίαν ἢ ἐν μέρει τὰ δικαιώματα τοῦ κτίτορος τῆς μονῆς καὶ τῶν ἀπογόνων του, διότι καὶ ὡς ἁπλοῦς κάτοχος δικαιοῦται ὁ ἐφεσίβλητος ν' ἀποκρούσῃ διὰ τῆς προαναφερθείσης ἀποδείξεως τὴν κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴν τοῦ δημοσίου, οὐδὲ δύναται τὸ δημόσιον νὰ παραγάγῃ δικαίωμά τι ἐκ τῆς ὑπάρξεως τυχὸν ἄλλων πλησιεστέρων συγγενῶν τοῦ κτίτορος. Ἀπόφ. ἐφετ. Ἀθ. 10375 τοῦ 1853. (Κόκκος καὶ Δημόσιον).

Διάφορα.

§ 75. ὅρα τὰς λέξεις ἀρχιερεῖς (Εὐρ. τ. 5 σ. 178 ἐπ.) ἐκκλησία, μοναὶ (Εὐρ. σελ. 288—308), ναοί, (Εὐρ. σελ. 312—314), ἱερεῖς καὶ ὅρκος, ὅπου ἐξέθεσα διάφορα ζητήματα, ἅτινα ἔλυσεν ἡ νομολογία.

§ 76. Πατριάρχου ἐκλογὴ πῶς γίνεται; ὅρα τὴν ἐν τῷ Εὐαγγελικῷ Κήρυκι ἀτελῆ διατριβήν, ἔτι δὲ τῶν ἐφημερίδων Αἰῶνος (φύλλ. 1673 τοῦ 1858) καὶ Ἕλληνος (φύλλ. Ὀκτωβρίου 1858) καὶ Μελέτιον Μητροπολίτην Ἀθηνῶν.

§ 77. Τὸ ἱερατεῖον εἶχε δικαστικὴν ἐξουσίαν; ὅρα λ. ἀρχιερεῖς (Εὐρ. τ. 5 σελ. 178, 179) καὶ λ. γάμος (Εὐρ. τ. 5 σελ. 47 ἐπ.) Οἰκ. § 11 καὶ ἀπ. πολ. ΑΠ. 503 τοῦ 1852.

§ 78. Οἱ ἱερεῖς ἐλάμβανον τόκους; ὅρα Εὐρ. λ. Ἀρμενόπουλος σ. 437 § 78 καὶ τὴν λεξιν Βυζαντινὸν δίκαιον.

§ 79. Οἱ ἀρχιερεῖς ἠδύναντο κατὰ τὸ ἔτος 1826 νὰ συντάττωσι διαθήκας; ὅρα. Εὐρ. λ. Ἁρμοδιότης πολιτικὴ σ. 380 § 333.

---

(1) Ἐναντία ἡ ἀπ. αὕτη τῆς τῶν ἐν Ναυπ. ἐφ; σ. 136.

(2) Οὕτω καὶ ἡ 8143 ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν, ἣν εἰς Εὐρ. τ. 10 σ. 303.

§ 80. Περὶ τοῦ ὅρκου τῶν ἱερέων κ τ λ. πολλὰ καὶ ἐγράφησαν καὶ ἐλέχθησαν (1)· τί δὲ ἡ νομολογία; Πρλ. Εὑρ. λέξ. Ὅρκος σελ. 280 § 5 καὶ 6, ἀλλὰ ταῦτα πάντα κατέστησε περιττὰ ὁ νεώτερος νόμος (2)· ὅρα ἐφημερ. Κυβερνήσ. τοῦ 1852 σελ. 198 καὶ νόμ. ςψέ. τοῦ 60.

§ 81. Τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου ἐκδεδομένα ἔγγραφα θεωροῦνται ὡς ἐπίσημα καὶ εἰκάζεται ὅτι εἰσὶ γνήσια (3). Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 45 τοῦ 1840 ἣν εἰς Εὑρ. τ. 5 σ. 183.

§ 82. Αἱ ἰδιωτικαὶ διενέξεις τῶν κληρικῶν ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 5028, ἣν ὅρα εἰς Εὑρ. τ. 5 σ. 184.

§ 83. Ἡ περὶ τριμοιρίας διάταξις τοῦ Ἀρμενοπούλου ἔχει ἰσχὺν νόμου; ὅρα Εὑρ. τ. 5 σ. 394 § 5 καὶ τὴν λ. ἔθιμα.

§ 84. Πόσα μέλη τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ συμβουλίου πρέπει νὰ συνέλθωσι διὰ νὰ ἦναι ἔγκυρος ἡ ἀπόφασις αὐτῶν; ἴδε ἀπ. ἐφετ. Ναυπ. 431 τοῦ 54 ἐν νομιμ. σ. 5939.

§ 85. Δαπάναι γενόμεναι εἰς κωδωνοστάσιον ναοῦ τινος θεωροῦνται ὡς δαπάναι ὠφέλιμοι· ἄρα ἀποδίδονται αἱ βελτιώσεις αὗται πρὸς τοὺς ἐνεργήσαντας αὐτὰς ἐπιτρόπους ἢ διαχειριστάς, ἐκτὸς ἂν ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ ναοῦ ἀπεζημιώθησαν. Ἀπόφ. ἐφ. Ἀθην. 13396 τοῦ 1855 τ. ά. ὅρα Δαπάναι.

§ 86. Ἐκκλησιαστικὴ εὐλογία τῶν γάμων· ἴδε ἀπόφασιν ΑΠ. 509 τοῦ 1852. Εὑρ. λ. Γάμος. Πρλ. καὶ τὴν λ. Χωρισμὸς ἀπὸ κοίτης καὶ τραπέζης.

§ 87. Ὅταν ἡγούμενός τις δὲν δηλώσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν μελισσίων τῆς μονῆς ἐπὶ τῇ προθέσει τοῦ νὰ ὑπεκφύγῃ τὴν φορολογίαν (νόμος τῆς 12 Ἀπριλίου 1856), ὁ δικαστὴς χρεωστεῖ νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν ἀναγκαίαν ποινήν, καὶ ἀδιάφορον ἂν πρόκηται περὶ ἱεροῦ μελισσαγωγίου Ἀπ. ποιν. ΑΠ. 144 1856.

---

(1) Πρλ. Εὑρ. τ. 5 σ. 418.
(2) Ὅρα τὴν λ. Συνέδρων δικαστήριον σ. 382, 428.
(3) Ἐπίσκοπος τῶν δυτικῶν δύναται νὰ πιστοποιήσῃ περὶ τῶν βαθμῶν τῶν ἱερέων του; Ἀπ. ΑΠ. 101 τοῦ 1847, ἣν βλ. εἰς τὸ Εὑρ. λ. Ἁρμοδιότης σ. 366.

ἀνήκουσιν ἰδίως εἰς τὸν πρῶτον κτίτορα ἢ τοὺς ἀπογόνους του· ἀποδείξεις, ἃς ὀφείλει νὰ φέρῃ ὁ προτείνων τοιοῦτον (1) ἰσχυρισμόν (2). Ἀπέναντι δὲ τῆς ἀποδείξεως ταύτης καὶ μόνης, ἐκλείπει, κατὰ τὴν προαναφερθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἀπὸ 24 Ἀπριλίου 1834 εἰδικοῦ Βασ. διατάγματος, πᾶν ἐπὶ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος κτημάτων ὑπὲρ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου δικαίωμα τοῦ δημοσίου, καὶ ἀδιαφόρως ἂν ὁ ἐφεσίβλητος δὲν ἦναι ὁ πλησιέστερος συγγενὴς ἢ δὲν διεδέχθη καθ' ὁλοκληρίαν ἢ ἐν μέρει τὰ δικαιώματα τοῦ κτίτορος τῆς μονῆς καὶ τῶν ἀπογόνων του, διότι καὶ ὡς ἁπλοῦς κάτοχος δικαιοῦται ὁ ἐφεσίβλητος ν' ἀποκρούσῃ διὰ τῆς προαναφερθείσης ἀποδείξεως τὴν κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴν τοῦ δημοσίου, οὐδὲ δύναται τὸ δημόσιον νὰ παραγάγῃ δικαίωμά τι ἐκ τῆς ὑπάρξεως τυχὸν ἄλλων πλησιεστέρων συγγενῶν τοῦ κτίτορος. Ἀπόφ. ἐφετ. Ἀθ. 10375 τοῦ 1853. (Κόκκος καὶ Δημόσιον).

Διάφορα.

§ 75. ὅρα τὰς λέξεις ἀρχιερεῖς (Εὐρ. τ. 5 σ. 178 ἐπ.) ἐκκλησία, μοναὶ (Εὐρ. σελ. 288—308), ναοί, (Εὐρ. σελ. 312—314), ἱερεῖς καὶ ὅρκος, ὅπου ἐξέθεσα διάφορα ζητήματα, ἅτινα ἔλυσεν ἡ νομολογία.

§ 76. Πατριάρχου ἐκλογὴ πῶς γίνεται; ὅρα τὴν ἐν τῷ Εὐαγγελικῷ Κήρυκι ἀτελῆ διατριβήν, ἔτι δὲ τῶν ἐφημερίδων Αἰῶνος (φύλλ. 1673 τοῦ 1858) καὶ Ἕλληνος (φύλλ. Ὀκτωβρίου 1858) καὶ Μελέτιον Μητροπολίτην Ἀθηνῶν.

§ 77. Τὸ ἱερατεῖον εἶχε δικαστικὴν ἐξουσίαν; ὅρα λ. ἀρχιερεῖς (Εὐρ. τ. 5 σελ. 178, 179) καὶ λ. γάμος (Εὐρ. τ. 5 σελ. 47 ἐπ.) Οἰκ. § 11 καὶ ἀπ. πολ. ΑΠ. 503 τοῦ 1852.

§ 78. Οἱ ἱερεῖς ἐλάμβανον τόκους; ὅρα Εὐρ. λ. Ἀρμενόπουλος σ. 437 § 78 καὶ τὴν λέξιν Βυζαντινὸν δίκαιον.

§ 79. Οἱ ἀρχιερεῖς ἠδύναντο κατὰ τὸ ἔτος 1826 νὰ συντάττωσι διαθήκας; ὅρα. Εὐρ. λ. Ἁρμοδιότης πολιτικὴ σ. 380 § 333.

---

(1) Ἐναντία ἡ ἀπ. αὕτη τῆς τῶν ἐν Ναυπ. ἐφ; σ. 136.

(2) Οὕτω καὶ ἡ 8143 ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν, ἣν εἰς Εὐρ. τ. 10 σ. 303.

§ 80. Περὶ τοῦ ὅρκου τῶν ἱερέων κ τ λ. πολλὰ καὶ ἐγράφησαν καὶ ἐλέχθησαν (1)· τί δὲ ἡ νομολογία; Πρλ. Εὑρ. λέξ. Ὅρκος σελ. 280 § 5 καὶ 6, ἀλλὰ ταῦτα πάντα κατέστησε περιττὰ ὁ νεώτερος νόμος (2)· ὅρα ἐφημερ. Κυβερνήσ. τοῦ 1852 σελ. 198 καὶ νόμ. ϛψέ. τοῦ 60.

§ 81. Τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου ἐκδεδομένα ἔγγραφα θεωροῦνται ὡς ἐπίσημα καὶ εἰκάζεται ὅτι εἰσὶ γνήσια (3). Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 45 τοῦ 1840 ἣν εἰς Εὑρ. τ. 5 σ. 183.

§ 82. Αἱ ἰδιωτικαὶ διενέξεις τῶν κληρικῶν ὑπάγονται εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 5028, ἣν ὅρα εἰς Εὑρ. τ. 5 σ. 184.

§ 83. Ἡ περὶ τριμοιρίας διάταξις τοῦ Ἀρμενοπούλου ἔχει ἰσχὺν νόμου; ὅρα Εὑρ. τ. 5 σ. 394 § 5 καὶ τὴν λ. ἔθιμα.

§ 84. Πόσα μέλη τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ συμβουλίου πρέπει νὰ συνέλθωσι διὰ νὰ ἦναι ἔγκυρος ἡ ἀπόφασις αὐτῶν; ἴδε ἀπ. ἐφετ. Ναυπ. 431 τοῦ 54 ἐν νομιμ. σ. 5939.

§ 85. Δαπάναι γενόμεναι εἰς κωδωνοστάσιον ναοῦ τινος θεωροῦνται ὡς δαπάναι ὠφέλιμοι· ἄρα ἀποδίδονται αἱ βελτιώσεις αὗται πρὸς τοὺς ἐνεργήσαντας αὐτὰς ἐπιτρόπους ἢ διαχειριστάς, ἐκτὸς ἂν ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ ναοῦ ἀπεζημιώθησαν. Ἀπόφ. ἐφ. Ἀθην. 13396 τοῦ 1855 τ. ά. ὅρα Δαπάναι.

§ 86. Ἐκκλησιαστικὴ εὐλογία τῶν γάμων· ἴδε ἀπόφασιν ΑΠ. 509 τοῦ 1852. Εὑρ. λ. Γάμος. Πρλ. καὶ τὴν λ. Χωρισμὸς ἀπὸ κοίτης καὶ τραπέζης.

§ 87. Ὅταν ἡγούμενός τις δὲν δηλώσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν μελισσίων τῆς μονῆς ἐπὶ τῇ προθέσει τοῦ νὰ ὑπεκφύγῃ τὴν φορολογίαν (νόμος τῆς 12 Ἀπριλίου 1856), ὁ δικαστὴς χρεωστεῖ νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν ἀναγκαίαν ποινήν, καὶ ἀδιάφορον ἂν πρόκηται περὶ ἱεροῦ μεταγωγίου Ἀπ. ποιν. ΑΠ. 144 1856.

---

(1) Πρλ. Εὑρ. τ. 5 σ. 418.

(2) Ὅρα τὴν λ. Συνέδρων δικαστήριον σ. 382, 428.

(3) Ἐπίσκοπος τῶν δυτικῶν δύναται νὰ πιστοποιήσῃ περὶ τῶν βαθμῶν τῶν ἱερέων του; Ἀπ. ΑΠ. 101 τοῦ 1847, ἣν βλ. εἰς τὸ Εὑρ. λ. Ἁρμοδιότης σ. 366.

ἀνήκουσιν ἰδίως εἰς τὸν πρῶτον κτίτορα ἢ τοὺς ἀπογόνους του· ἀποδείξεις, ἃς ὀφείλει νὰ φέρῃ ὁ προτείνων τοιοῦτον (1) ἰσχυρισμόν (2). Ἀπέναντι δὲ τῆς ἀποδείξεως ταύτης καὶ μόνης, ἐκλείπει, κατὰ τὴν προαναφερθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἀπὸ 24 Ἀπριλίου 1834 εἰδικοῦ Βασ. διατάγματος, πᾶν ἐπὶ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος κτημάτων ὑπὲρ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου δικαίωμα τοῦ δημοσίου, καὶ ἀδιαφόρως ἂν ὁ ἐφεσίβλητος δὲν ἦναι ὁ πλησιέστερος συγγενὴς ἢ δὲν διεδέχθη καθ' ὁλοκληρίαν ἢ ἐν μέρει τὰ δικαιώματα τοῦ κτίτορος τῆς μονῆς καὶ τῶν ἀπογόνων του, διότι καὶ ὡς ἁπλοῦς κάτοχος δικαιοῦται ὁ ἐφεσίβλητος ν' ἀποκρούσῃ διὰ τῆς προαναφερθείσης ἀποδείξεως τὴν κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴν τοῦ δημοσίου, οὐδὲ δύναται τὸ δημόσιον νὰ παραγάγῃ δικαίωμά τι ἐκ τῆς ὑπάρξεως τυχὸν ἄλλων πλησιεστέρων συγγενῶν τοῦ κτίτορος. Ἀπόφ. ἐφετ. Ἀθ. 10375 τοῦ 1853. (Κόκκος καὶ Δημόσιον).

Διάφορα.

§ 75. ὅρα τὰς λέξεις ἀρχιερεῖς (Εὐρ. τ. 5 σ. 178 ἐπ.) ἐκκλησία, μοναὶ (Εὐρ. σελ. 288—308), ναοί, (Εὐρ. σελ. 312—314), ἱερεῖς καὶ ὅρκος, ὅπου ἐξέθεσα διάφορα ζητήματα, ἅτινα ἔλυσεν ἡ νομολογία.

§ 76. Πατριάρχου ἐκλογὴ πῶς γίνεται; ὅρα τὴν ἐν τῷ Εὐαγγελικῷ Κήρυκι ἀτελῆ διατριβήν, ἔτι δὲ τῶν ἐφημερίδων Αἰῶνος (φύλλ. 1673 τοῦ 1858) καὶ Ἕλληνος (φύλλ. Ὀκτωβρίου 1858) καὶ Μελέτιον Μητροπολίτην Ἀθηνῶν.

§ 77. Τὸ ἱερατεῖον εἶχε δικαστικὴν ἐξουσίαν; ὅρα λ. ἀρχιερεῖς (Εὐρ. τ. 5 σελ. 178, 179) καὶ λ. γάμος (Εὐρ. τ. 5 σελ. 47 ἐπ.) Οἰκ. § 11 καὶ ἀπ. πολ. ΑΠ. 503 τοῦ 1852.

§ 78. Οἱ ἱερεῖς ἐλάμβανον τόκους; ὅρα Εὐρ. λ. Ἀρμενόπουλος σ. 437 § 78 καὶ τὴν λέξιν Βυζαντινὸν δίκαιον.

§ 79. Οἱ ἀρχιερεῖς ἠδύναντο κατὰ τὸ ἔτος 1826 νὰ συντάττωσι διαθήκας; ὅρα. Εὐρ. λ. Ἁρμοδιότης πολιτικὴ σ. 380 § 333.

---

(1) Ἐναντία ἡ ἀπ. αὕτη τῆς τῶν ἐν Ναυπ. ἐφ; σ. 136.

(2) Οὕτω καὶ ἡ 8143 ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν, ἣν εἰς Εὐρ. τ. 10 σ. 303.

§ 80. Περὶ τοῦ ὅρκου τῶν ἱερέων κ τ λ. πολλὰ καὶ ἐγράφησαν καὶ ἐλέχθησαν (1)· τί δὲ ἡ νομολογία; Πρλ. Εὑρ. λέξ. Ὅρκος σελ. 280 § 5 καὶ 6, ἀλλὰ ταῦτα πάντα κατέστησε περιττὰ ὁ νεώτερος νόμος (2)· ὅρα ἐφημερ. Κυβερνήσ. τοῦ 1852 σελ. 198 καὶ νόμ. ϛϞέ. τοῦ 60.

§ 81. Τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου ἐκδεδομένα ἔγγραφα θεωροῦνται ὡς ἐπίσημα καὶ εἰκάζεται ὅτι εἰσὶ γνήσια (3). Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 45 τοῦ 1840 ἣν εἰς Εὑρ. τ. 5 σ. 183.

§ 82. Αἱ ἰδιωτικαὶ διενέξεις τῶν κληρικῶν ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 5028, ἣν ὅρα εἰς Εὑρ. τ. 5 σ. 184.

§ 83. Ἡ περὶ τριμοιρίας διάταξις τοῦ Ἁρμενοπούλου ἔχει ἰσχὺν νόμου; ὅρα Εὑρ. τ. 5 σ. 394 § 5 καὶ τὴν λ. ἔθιμα.

§ 84. Πόσα μέλη τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ συμβουλίου πρέπει νὰ συνέλθωσι διὰ νὰ ἦναι ἔγκυρος ἡ ἀπόφασις αὐτῶν; ἴδε ἀπ. ἐφετ. Ναυπ. 431 τοῦ 54 ἐν νομιμ. σ. 5939.

§ 85. Δαπάναι γενόμεναι εἰς κωδωνοστάσιον ναοῦ τινος θεωροῦνται ὡς δαπάναι ὠφέλιμοι· ἄρα ἀποδίδονται αἱ βελτιώσεις αὗται πρὸς τοὺς ἐνεργήσαντας αὐτὰς ἐπιτρόπους ἢ διαχειριστάς, ἐκτὸς ἂν ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ ναοῦ ἀπεζημιώθησαν. Ἀπόφ. ἐφ. Ἀθην. 13396 τοῦ 1855 τ. ά. ὅρα Δαπάναι.

§ 86. Ἐκκλησιαστικὴ εὐλογία τῶν γάμων· ἴδε ἀπόφασιν ΑΠ. 509 τοῦ 1852. Εὑρ. λ. Γάμος. Πρλ. καὶ τὴν λ. Χωρισμὸς ἀπὸ κοίτης καὶ τραπέζης.

§ 87. Ὅταν ἡγούμενός τις δὲν δηλώσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν μελισσίων τῆς μονῆς ἐπὶ τῇ προθέσει τοῦ νὰ ὑπεκφύγῃ τὴν φορολογίαν (νόμος τῆς 12 Ἀπριλίου 1856), ὁ δικαστὴς χρεωστεῖ νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν ἀναγκαίαν ποινήν, καὶ ἀδιάφορον ἂν πρόκηται περὶ ἱεροῦ καταγωγίου Ἀπ. ποιν. ΑΠ. 144 1856.

---

(1) Πρλ. Εὑρ. τ. 5 σ. 418.

(2) Ὅρα τὴν λ. Συνέδρων δικαστήριον σ. 382, 428.

(3) Ἐπίσκοπος τῶν δυτικῶν δύναται νὰ πιστοποιήσῃ περὶ τῶν βαθμῶν τῶν ἱερέων του; Ἀπ. ΑΠ. 101 τοῦ 1847, ἣν βλ. εἰς τὸ Εὑρ. λ. Ἁρμοδιότης σ. 366.

§ 88. Φορολογία τῶν κτημάτων τῶν διαλελυμένων μοναστηρίων. Ὅρα ἀπόφ. ἐφετ. Ἀθ. 9224 ἐν λέξει Φορολογία.

§ 89. ὅρα τὴν λ. Πρότασις § 25[5].

§ 90. Οὐδεὶς νόμος ἀπαιτεῖ νὰ ὑπογράφηται ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως καὶ ὑπὸ τῶν μελῶν τῶν συγκροτούντων μονήν τινά. (ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 12 Μαΐου 1835 διατάγματος·) ἄρα ἡ ὑπογραφὴ μόνου τοῦ ἡγουμένου ἀρκεῖ. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 306 τοῦ 1852.

§ 91. Δι' ὑπόθεσιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου τίς ὁρκίζεται; ὅρα Εὑρ. ὅρκος § 24, δ, ἔνθα ἡ 231 τοῦ 1850 πολιτικὴ ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου.

§ 92. Τίς ἐνάγεται, ὅταν ζητῆται ἀποζημίωσις διὰ γήπεδον προσληφθὲν εἰς πλατεῖαν κειμένην περὶ ναὸν διαλελυμένον; Ἴδε ἀπόφασιν 11685 τοῦ 1854 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἐν λέξει Νομιμοποίησις.

§ 93. Περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ Σωτῆρος, ἴδε τὴν λέξιν Γήπεδα ἐν Εὑρ. τόμος 5 σελὶς 453 ἐπ. — Ἴδε καὶ τὴν λέξιν Δῆμος ἐν Εὑρ. τόμος 5 σελὶς 663 ἐπ. ἔνθα γίνεται λόγος περὶ τῶν ἑπομένων ζητημάτων·

α') Ἂν ἡ τῶν ναῶν περιουσία δύναται νὰ συγχωνευθῇ μὲ τὴν τοῦ δήμου, ἢ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὰς ἀνάγκας του.

β') Κατὰ τίνος ἀπευθύνεται ἡ ἀγωγή, προκειμένου περὶ ἐκκλησιαστικοῦ καταστήματος.

γ') Ἱεροὶ ναοί, ἀνήκοντες εἰς ἰδιώτας, δύνανται νὰ κατασχεθῶσι; — Πρὸς καθίδρυσιν δὲ οἰκογενικοῦ καταπιστεύματος ἀπαιτεῖται τελευταία βούλησις; — Ἔπειτα τὴν πρότασιν ταύτην δύνανται νὰ κάμωσι μόνον οἱ κληρονόμοι τοῦ καταδιωκομένου ὀφειλέτου.

Ὅρα τὴν ἐπὶ τῶν ζητημάτων αὐτῶν ἀπόφασιν τῶν ἐν Σύρῳ πρωτοδικῶν εἰς Εὑρ. τόμον 10 σελ. 313.—Πρλ. τὴν λέξιν Συντηρητικὴ κατάσχεσις καὶ κατ. § 98.

§ 94. *Παραγραφή*. — ὅρα τὴν ἐν τῷ Εὑρ. λέξιν παραγραφὴ § 40 ἐπ. 74, 114, 83[6]. Πρλ. ἀπόφασιν ἐφετῶν Ἀθηνῶν 12259.

§ 95[a]. Δικαίωμα δουλείας, διὰ κτητικῆς παραγραφῆς, ἐπὶ ἀκινήτων ἀνηκόντων εἰς ἐκκλησίας δὲν ἀποκτᾶται εἰμὴ διὰ 40ετίας, διότι εἰς τοιαῦτα κτήματα ἰσχύει μόνον ἡ 40ετὴς ἔκτακτος πα-

ραγραφή. (Νεαρὰ 131 κεφ. 6.) Απόφασις ἐφετῶν 16295 τοῦ 1858 ἐν Νομικ. Μελίσση σ. 67.

§ 95. Ἐπιδόσεις εἰς μοναστήρια· ὅρα Εὐρ. τ. 10 σελ. 294 § 12[a] καὶ Εὐρ. τ. 7 λ. ἐπίδοσις § 129.

§ 96. *Χρέη παλαιά* (1). — Τὸ διάταγμα τῆς 1 Μαρτίου 1833 ἀπηγόρευσε τὴν ἀπαίτησιν τῶν χρεῶν τοῦ δημοσίου, ὄχι δὲ καὶ ἄλλων νομικῶν νομικῶν προσώπων, οἷον εἶναι τὸ ἐκ τῆς διαλύσεως τῶν μονῶν σχηματισθὲν ἐκκλ. ταμεῖον. Απόφ. πολ. ΑΠ. 201 τοῦ 1857 κυρ. τὴν 14243 ἐφ. Αθ.

§ 97. Οθωμανοὶ ἀναδεχθέντες τὸ ἀνατολικὸν δόγμα ἀνακτῶσι τὰς ἰδιοκτησίας των; Απόφασις πολιτικὴ Αρείου Πάγου 24 τοῦ 1857 ἐν λ. Τουρκία.

§ 98. Ἐκκλησία ἢ μονὴ κληροδοτηθεῖσα· ἴδε ἀπόφασιν πολιτικὴν Αρείου Πάγου 213 τοῦ 1855 καὶ Εὐρ, τ. 10 σελ. 303 § 31, ἔνθα ἡ 8143 ἀπ. ἐφ. Αθ. καὶ ἀν. § 93 ἐν τέλ.

§ 99. Κληρικοὶ ἀναδέχονται ὑποχρεώσεις; ὅρα Μακ. § 441.

§ 100. Η ἐκκλησιαστικὴ περιουσία ἀνήκει ἀπολύτως εἰς τοὺς δήμους; ὄχι· (ἀπόφ. πολιτ. Αρείου Πάγου 69 τοῦ 1848, ἣν ἐν τῇ λ. Δῆμος § 22).

§ 101. Περὶ τοῦ ἐν γνώσει ἀγοράζοντος πρᾶγμα ἐκκλησιαστικόν (2)· ὅρα Καλλ. γ. § 253 ἐν τέλ.

§ 102. Η ἐκκλησιαστικὴ περιουσία ἀνήκει ἀπολύτως εἰς τοὺς δήμους; ὄχι· ὥστε ἡ τῶν ναῶν περιουσία δὲν δύναται νὰ συγχωνευθῇ μὲ τὴν τοῦ δήμου, οὐδὲ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ. Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 69 το 1848, βλ. ἐν Εὐρ. τ. 5 σ. 633.

§ 103. Τὸ κεφ. 5 τῆς 7 Νεαρᾶς, ποινικὴν διάταξιν περιέχουσα, δὲν ἰσχύει. — Ἴδε ἀπόφασιν 13688 τοῦ 1856 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 105. Τὸ ζήτημα, περὶ οὗ ἔμελλε νὰ γίνῃ λόγος ἐνταῦθα, ἐξέθεσα ἀνωτ. ἐν σ. 137 ἐπ.

§ 106. Ἰδοὺ ἡ 14269 ἀπόφασις ἐφ. Ἀθηνῶν, ἧς ἐγένετο μνεία ἀνωτ. ἐν σελ. 114.

---

(1) ὅρα τὴν λ. χρέη παλαιά.
(2) Πρλ. λ. πώλησις.

«Ἐπειδὴ, ἂν καὶ ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ ὡς πρὸς τὴν περὶ νομιμοποιήσεως πρὸς τὸ παρίστασθαι ἔνστασιν τοῦ ἐναγομένου, ὅτι ἀπῃτεῖτο διὰ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ παραδοχὴν τῆς προκειμένης ἀγωγῆς ἡ ἄδεια τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου, τὴν ὁποίαν κελεύει τὸ ἄρθ. 1 τοῦ ἀπὸ 12 Μαΐου 1835 διατάγματος, προκειμένου λόγου περὶ ἐπιδιωκομένου δικαιώματος, μὴ ἀνήκοντος ἀτομικῶς εἰς τὸν δυτικὸν ἐπίσκοπον Σύρου, καθὸ μὴ ὄντος ἀτομικῶς ἰδιοκτήτου τοῦ γειτονεύοντος μετὰ τοῦ ζητουμένου, λόγῳ προτιμήσεως, κτήματος, ἀλλ' εἰς τὸ ἰδανικὸν πρόσωπον τῆς ἐπισκοπῆς, ἤγουν ἐκκλησιαστικοῦ σωματείου, διότι ἡ ἄδεια αὕτη διατάττεται ἀπὸ τὸ εἰρημένον διάταγμα ἄνευ διακρίσεως τῆς θρησκείας, ὡς πρὸς ὅλα τὰ ἐν τῷ ἑλληνικῷ κράτει τοιαῦτα ἠθικὰ πρόσωπα, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 1 γ'. καὶ ια. τοῦ ἀπὸ 3 Ἀπριλίου 1833 περὶ ἁρμοδιότητος τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργείου ὑπάγονται, ἄνευ ἐξαιρέσεως τῆς δυτικῆς θρησκείας, καὶ ἡ ἐπιτήρησις τῆς διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως τῆς εἰς θρησκευτικὰς ἀνάγκας ἀφιερωμένης περιουσίας, τὰ δὲ ἄρθρα 15 καὶ 20 τοῦ περὶ συστάσεως τῶν δήμων νόμου τῆς 27 Δεκεμβρίου 1833 ἀφορῶσιν εἰδικῶς καὶ μόνον τὸν περιορισμὸν τῶν δικαιωμάτων τῶν δήμων καὶ τῆς ἐκτάσεως τῆς ἰδιοκτησίας τῆς ὁλομελείας τῶν δημοτῶν ἐπὶ τῆς περιουσίας, ἥτις εἰς συμμίκτους δήμους ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς ἑτέραν θρησκείαν· ὅθεν τ' ἄρθρα ταῦτα οὐδεμίαν σχέσιν καὶ ἐπιῤῥοὴν ἔχουν ὡς πρὸς τὸ προκείμενον ζήτημα τῆς ἐπὶ ὅλων τῶν ἐντὸς τοῦ κράτους κειμένων ἀγαθοεργῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων ἐπιτηρήσεως καὶ ἐφορείας τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργοῦ.

» Μολαταῦτα, τὸ δικαστήριον τοῦτο παραδέχεται τοὺς τῆς πλειονοψηφίας, καθόσον ἀφορᾷ τὴν διεγερθεῖσαν περὶ νομιμοποιήσεως ἔνστασιν, καθὼς προσέτι καὶ τοὺς ἀφορῶντας τὴν ἀξίωσιν τοῦ νῦν ἐκκαλοῦντος περὶ γενομένης προφορικῆς προφωνήσεως καὶ τὸν ἐπαχθέντα ὑπ' αὐτοῦ ὅρκον, λόγους τῆς ἐπικαλουμένης ἀποφάσεως ὡς ὀρθοὺς καὶ νομίμους, δι' οὓς ἀπεῤῥίφθη μὲν ἡ αὐτὴ ἔνστασις, δὲν ἐπετράπη δὲ ὡς πρὸς τὴν προφώνησιν ἡ μαρτυρικὴ ἀπόδειξις, ἀλλ' οὔτ' ὁ ἐπαχθεὶς ὅρκος, ὅπως ἀορίστως πρωτοδίκως ἐπήχθη.»

§ 107. Μετὰ τὸν ἀνωτέρω παράγραφον πρόσθες τὰ ἑξῆς, ἃ παρελείφθησαν.

Περὶ τῶν χρεῶν τῶν ἱεροκηρύκων· ὁδηγίαι τῆς ἱερᾶς συνόδου σ. 137 138 ἐφ. Κυβ. τοῦ 58.

Περὶ μονογραφήσεως τῶν βιβλίων τῶν ἐνοριῶν σ. 157 ἐφ. τοῦ 58. Διαίρεσις τῶν ἐνοριῶν τῆς ἐπισκοπῆς Ἀθηνῶν. αὐτ. — Ἐνορίαι κατὰ πόλεις κλ. σ. 173 ἐπ. τοῦ 56.

Περὶ τοῦ ἐπισκοπικοῦ δικαστηρίου σ. 134 τοῦ 56.

Περὶ τῶν γνώσεων, ὅσας πρέπει νὰ ἔχωσιν οἱ μέλλοντες ἱερωθῆναι. σ 354 τοῦ 56.

ΠΙΝΑΞ ΛΕΚΤΙΚΟΣ

Τῶν ἐν ταῖς λέξεσι Σύνοδος ἱερὰ τῆς Ἑλλάδος.

Ἅγιος Τάφος σ. 116
Ἅγιος Νικόλαος, μονὴ ἐν Καλτεζαῖς 9.
Ἀγορά· ὅρα πώλησις.
Ἄδειαι ἀπουσίας § 25.
Ἄδεια τοῦ παρίστασθαι· ὅρα νομιμοποίησις.
Ἀλληλογραφία 2.
Ἀνάδοχοι οἱ μοναχοὶ § 25.
Ἀνταλλαγὴ § 25, 50 ἐπ.
Ἀναιρέσεως αἴτησις § 90.
Ἀνεξατηρσία § 2, 3.
Ἀπογραφὴ σ. 127.
Ἀπολογισμὸς § 25.
Ἀφιερώματα § 67 ἐπ.
Ἁρμοδιότης § 81 ὑποσ. 82 καὶ 125 ἐν τέλ.
Ἀρχιδιάκοναι 8.
Βασιλέων μνημόνευσις 2.
Βιβλία ἐνοριακὰ § 107.
Βραβεῖον § 25.
Γάμος § 12. — Εὐλογία 86·
Γαῖαι μοναστηριακαί· ὅρα πώλησις.
Γυναικεῖα μοναστήρια· ὅρα μοναστήρια.
Δανεια § 25, 62 πρὸς ἠθικὰ πρόσωπα § 40 ἐπ.
Δαπάναι ὠφέλιμοι § 85.
Δημόσιον· ὅρα κληρονόμος.
Δημόσιον καὶ ἰδιωτικαὶ μοναὶ 9[2] ἐπ.
Δημόσιον καὶ μοναὶ 9[7]· ὅρα κληρονομία.
Δημόσιον ἀντιπροσωπεῦον τὰς μονὰς § 32 ἐπ.
Διαβατήρια σ. 113.
Διαθῆκαι § 79.
Διαθήκης πολ. μετάφρασις 13.
Διασκέψεις σ. 113.
Διάταγμα τῆς 4 Δεκεμβ. 1834 § 60, 63.
Διάταγμα τῆς 26 Ἀπριλ. 1834 § 67 ἐπ.
Δικαστικὴ ἐξουσία § 77.
Δικογράφων ὑπογραφὴ § 90.
Διοίκησις μονῶν 25.
Δουλεία § 94.

Δυτικὴ ἐκκλησία σελ. 114· ὅρα νομιμοποίησις, ὅρκος.
Δωρεὰ σ. 130.
Ἔγγραφα ὑπὸ Πατριάρχου ἐκδιδόμενα ἐπίσημα; § 81.
Ἐγγύησις σ. 113.
Ἔγκρισις σ. 117.
Ἔθιμα § 59.
Ἐκκλησία· σύστασις ἐπιτροπῆς· ὀργανισμὸς κλήρου § 1[2]. Ἀνεξαρτησία 2, 3· — ὅρα τὰς λ. ναοί, μοναί.
Ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον § 10.
Ἐκκλησιαστικὰ κτήματα ἐν Ἀθήναις· διαίρεσις 14.
Ἐκκλησιαστικὰ συμβούλια. — Ἐκ πόσων μελῶν § 84· ὅρα δικόγραφα.
Ἐμφύτευσις § 65 ὑποσ. καὶ σελ. 113.
Ἐνορίαι § 107.
Ἐπιδόσεις § 95.
Ἐπισκευαὶ σ. 113.
Ἐπισκοπαὶ § 2, ἐπίσκοποι § 2, ἐπισκοπικὸν δικαστήριον § 2, διαίρεσις 5, ἀντιπροσώπευσις ἐπισκοπῶν § 31· ὅρα τὴν λ. κληρονομία· ἐπισκοπικὸν δικ. § 107.
Ἐπίτροποι οἱ μοναχοὶ σ. 113.
Εὐθύνη § 87.
Ἡγουμένου ἐκλογὴ σ. 113.
Ἠθικὰ πρόσωπα· ὅρα δάνεια·νομιμοποίησις·ἀνταλλαγή·πώλησις.
Ἰδιόκτητα μοναστήρια καὶ ναοὶ § 67 ἐπ.
Ἱεροκήρυκες § 107.
Ἰθαγένεια σ. 113.
Καισαριανῆς μονὴ § 9.
Κανόνες ἐκκλ. ὑπερισχύουσι τῶν πολ. νόμων; § 59.
Κατάσχεσις § 93
Κληρικοὶ ἀναδέχονται ὑποχρεώσεις; § 99.
Κληροδότημα § 98· ὅρα κατάσχεσις.
Κληρονομεῖ τὸ δημόσιον τὰς διαλυθείσας μονάς; — Χρέη των σ. 129 ἐν τέλ. — Κληρονομία μοναχῶν σ. 130 ἐπ. — Κληρονομία ἐπισκόπων καὶ μοναχῶν § 58, 62, 64. — Περιουσία διαλελυμένων μονῶν § 65 ἑπόμ. ὅρα τὴν λέξιν περιουσία.
Κτηματολόγιον σ. 113.
Λουκοῦς μονὴ § 9.
Μετόχια § 9[8] καὶ σ. 113.
Μισθὸς § 6, 8.
Μίσθωσις σ. 113.
Μονὴ κληροδοτηθεῖσα § 98· ὅρα τὴν λέξ. κατάσχεσις καὶ κληρονομία.
Μοναστήρια ἰδιόκτητα § 67 ἐπ.
Μοναὶ διαλυθεῖσαι ὑπό τινος κληρονομοῦνται ; ὅρα κληρονόμος.
Μοναὶ διατηρούμεναι § 9[5] τὸ δέκατον 9[6].
Μοναί. Διάλυσις γυναικείων. Τηροῦνται πόσα; § 9.
Μοναί. Διοίκησις § 25.
Μοναί. Ἰδιωτικὰ δικαιώματα; § 9[2] ἐπ.
Μοναὶ διαλυθεῖσαι. — Μίσθωσις· ἱεροπραξία· ἀφιερώματα § 9[4] 9[6]· κτήματα· φροντὶς 9[7].
Μοναχολόγιον σ. 113.
Μοναχῶν κατοικία 9[3] ἀνάδοχοι; 25 ὅρα ἐγγύησις· ἐπίτροποι· τόκοι· διαθῆκαι· περιουσία.

Μονογράφησις ἐνοριακῶν βιβλίων § 107.
Ναὸς κληροδοτηθεὶς § 98· ὅρα τὴν λ. κατάσχεσις.
Ναὸς τοῦ Σωτῆρος § 93. 7.
Ναός. — Τίς ἐνάγεται δι' ὀφειλομένην ἀποζημίωσιν § 92 93.
Ναοὶ ἰδιόκτητοι § 67 ἐπ.
Ναὸς τοῦ Σωτῆρος § 7. 93.
Ναοί. — Διατηροῦνται ἰδιωτικὰ δικαιώματα 9[a] ἐπ.
Ναοῦ ἀνέγερσις ἐν Ἀθήναις § 17.
Ναοί· ὅρα μοναί.
Νομὴ § 64.
Νομιμοποίησις σ. 113 καὶ § 27 ἑπόμ.
Ὀθωμανοὶ μεταβάλλοντες θρήσκευμα § 97.
Οἰκοδομαὶ σ. 113.
Ὁρκίζεται τίς; § 91· ὅρκος ἱερέων § 2, 75, 80· ὅρκος σελ. 113.
Παραγραφὴ σ. 143 καὶ § 94.
Παράνυμφοι οἱ μοναχοί; σ. 113.
Πατριάρχου ἐκλογὴ § 76· ὅρα τὴν λ. ἔγγραφα.
Περιουσία μοναχῶν ὑπαρχόντων εἰς τὰ διατηρηθέντα μοναστήρια; § 63 τῶν διαλελυμ. § 61 65 ἐπ. τῶν μοναχῶν, οἱ μεταβαίνουσιν ἀφ' ἑνὸς εἰς ἄλλο § 64.
Περιουσία μοναχῶν § 55 ἐπ.
Πρακτικὰ σ. 113.
Προὶξ σ. 130.
Προϋπολογισμὸς σ. 113.
Πρωτοσύγγελοι 8.
Πώλησις σ. 113 καὶ § 50 ἐπ. Ἀρμοδιότης σ. 125 ἐν τέλ.
Πώλησις σ. 113 ἐκκλησιαστικοῦ πράγματος § 101.
Σύνθεσις § 84.
Συνόδου σύστασις § 1[a], 2, 2[a], ὑπηρεσία· ἐπικύρωσις πράξεων; 4. Μισθός· προσωπικὸν 6.
Σφραγὶς σ. 113.
Σφράγισις σ. 113, 131.
Σχέδια πόλεων § 92, 93.
Τόκοι § 78.
Τριμοιρία § 83.
Ὑπογραφὴ δικογράφων § 90.
Ὑποθήκη σ. 113.
Φορολογία § 87 ἐπ.
Χαρτόσημοι σ. 113.
Χρέη παλαιὰ § 96 καὶ σ. 129.

Ἀποφάσεις περιεχόμεναι εἰς τὸ ἄρθρον Σύνοδος ἱερὰ τῆς Ἑλλάδος.

Α'. Ἀποφάσεις Ἀρείου Πάγου.

Ἀπ. 33 τοῦ 41 σ. 121.
» 10 τοῦ 43 § 59.
» 69 τοῦ 47 § 60.
» 104 τοῦ 47 σ. 114.
» 69 τοῦ 48 § 100—102.
Ἀπ. 172 τοῦ 49 § 65.
» 279 τοῦ 49 § 67.
» 211 τοῦ 50 σ. 120.
» 51 τοῦ 51 § 31.
» 122 τοῦ 51 § 66.

Ἀπ. 306 τοῦ 52 § 90.
» 509 τοῦ 52 § 86.
» 57 τοῦ 53 σ. 119 καὶ § 41.
» 213 τοῦ 55 § 98.
» 9 τοῦ 56 σ. 132 ἐπ.
» 24 τοῦ 57 § 97.
Ἀπ. 201 τοῦ 57 § 96.
» 144 τοῦ 56 (ποιν.) § 87.
» 10 τοῦ 58 § 61.
» 15 τοῦ 58 § 58.
» 89 τοῦ 58 § 42.

Β'. Ἀποφάσεις ἐφετῶν Ἀθηνῶν.

Ἀπ. 2097 σ. 117
» 2378 § 59.
» 4068 § 60.
» 5028 § 82.
» 5043 § 67.
» 5251 σελ. 128 ἐν τέλ. καὶ σ. 129.
» 5281 σ. 120
» 5404 § 67.
» 6094 § 67.
» 7205 σ. 123.
» 7487 σ. 119.
» 7745 § 67 ὑποσ.
» 7957 σ. 119.
» 8143 σ. 121 καὶ 122 καὶ § 98.
» 8201 σ. 121.
» 8839 σ. 119.
» 8968 § 63.
» 9224 § 88.
Ἀπ. 9334 σ. 120.
» 9939 σ. 122 ἐν τέλ.
» 10439 § 43.
» 10981 σ. 121.
» 11216 § 62.
» 11685 § 92.
» 12259 § 94.
» 12952 § 60.
» 12752 σ. 132 ὑπ.
» 13027 σ. 113.
» 13396 § 85.
» 13688 § 102.
» 14243 § 96.
» 14269 σ. 114.
» 14394 § 58.
» 14852 § 42.
» 15530 § 35.
» 16295 § 94.
» 17871 σ. 119 καὶ 120 ἐπ.
» 18177 σ. 137 ἐπ.

Γ'. Ἀποφάσεις ἐφετῶν Ναυπλίας.

Ἀπ. 45 τοῦ 40 § 81.
» 24 τοῦ 42 σ. 136.
» 1164 τοῦ 51 § 33.
» 77 τοῦ 48 σ. 136.
» 1308 τοῦ 51 § 34.
» 431 τοῦ 54 σ. 117 ἐν ὑπ. καὶ § 84.

ΣΥΝΟΙΚΕΣΙΟΝ.

Τὰ περὶ τούτου ἐξέθεσα ἐν λέξει *Γάμος*· θέλω δὲ προσθέσει ὅ,τι νεώτερον ὑπάρχει ἐν λέξει *Χωρισμὸς* ἀπὸ κοίτης καὶ τραπέζης.

Πρλ. ἀπ. πολ. ΑΠ. 185 τοῦ 1859.

ΣΥΝΟΙΚΗΣΙΣ.

Πρλ. ποιν νόμου ἄρθρ. 658. — ἀπόφ. ποιν. Α. Π. ρυμ΄. τοῦ 1838 καὶ ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Π. τά. τοῦ 1839 (ἀμφοτέρας ἐν λέξει Γάμος.) — ἀπ. ποιν. 9 τοῦ 1850.

Πρλ. τὴν λέξιν Χωρισμὸς ἀπὸ κοίτης καὶ τραπέζης.

ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΣ (1).

Νομοθεσία ἑλληνική (2).

§ 1. Παραχώρησις οἰκ. κατὰ τὸν Πειραιᾶ εἰς τοὺς Χίους—(3) Εἰς ποίαν θέσιν — Πῶς γίνεται ἡ παραχώρησις καὶ πληρωμὴ τοῦ τιμήματος — Τιμὴ τοῦ γηπέδου — Δικαίωμα ἰδιοκτησίας ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτήτων — Ὑποχρεώσεις καὶ συμφωνίαι — Πῶς καὶ ὑπὸ ποίων γίνεται ἡ διανομὴ τῶν γηπέδων. Διάταγμα 24 Ἰανουαρίου 1835 42.

§ 1[a] Παραχώρησις εἰς τοὺς Χίους χάριν συνοικισμοῦ των, ὅλον τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ Πειραιῶς — Εἰς τὶ χρεώλυτρον ὑπόκεινται τὰ παραχωρηθέντα οἰκόπεδα — Ποῖαι γαῖαι ἐξαιροῦνται τῆς πληρωμῆς — Ἐμβαδὸν γηπέδου — Ἐντὸς πόσου καιροῦ πρέπει ν' ἀρ-

---

(1) Ὅρα τὰ λέξεις Κρῆτες· Σάμιοι· Πειραιεύς.

(2) Ὁ τευλευταῖος ἀριθμὸς σημαίνει τὰς σελ. τῆς ἐφ. τῆς Κυβ. ὁ δὲ προτελευταῖος τὸ ἔτος τῆς ἐφημ. αὐτῆς.

(3) Διακήρυξις περὶ τοῦ ἐν Πειραιεῖ συνοικισμοῦ. σ. 204 ἐφημ. τοῦ 50.

χήσῃ ἡ οἰκοδομὴ — Πότε δύνανται ν' ἀποτελέσουν δῆμον — Δικαίωμα τῆς Κυβερνήσεως. Διάταγμα 25 Μαΐου 1836. 90.

§ 1[3]. Ὅλα τὰ εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ Πειραιῶς γήπεδα μεταβαίνουν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δήμου διὰ νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς τοὺς Χίους διὰ τὸν συνοικισμόν των. — Ποῖα ἐξαιροῦνται — Ἀποζημιώσεως δικαίωμα ποῖος ἔχει — Ὑποχρεώσεις τοῦ ἰδιοκτήτου. Δ. 20 Ὀκτωβρίου 1836 304. — Τὸ ἄρθρον 8 τοῦ προηγουμένου διατάγματος ἀκυροῦται, ὡς καὶ αἱ διατάξεις αἱ σχετικαὶ τοῦ διατάγματος τούτου — Τὸ δημόσιον παραχωρεῖ εἰς τὸν συνοικισμὸν ὅλας ὅσας ἔχει γαίας ἐντὸς τοῦ σχεδίου — Οἱ ἰδιοκτῆται ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ διαθέσουν τὰς ἰδιοκτησίας των. — Ποῖα ἐξαιροῦνται. Δ. 3 Ἰανουαρίου 1838. 22, 23.

§ 1[4]. Οἱ λαβόντες οἰκόπεδα Χῖοι πρὸς συνοικισμὸν, ἐντὸς ποίας προθεσμίας ὀφείλουν ἐπὶ ποινῇ νὰ οἰκοδομήσουν — Συνέπειαι. Δ. 13 Μαρτίου 1837. 48.

§ 1[5]. Ἀναγνώρισις τοῦ δικαιώματος τῆς ἰδιοκτησίας τῶν οἰκοδομησάντων μετὰ τὴν παραχωρηθεῖσαν προθεσμίαν, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως τοῦ ν' ἀποπερατώσωσιν αὐτὰς ἐντὸς 9 μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ διατάγματος τούτου. Διάταγμα 19 Ὀκτωβρίου 1842. 153.

§ 2. Συνοικισμὸς τῶν Ψαῤῥιανῶν εἰς Ἐρέτριαν (1)— Προθεσμία ὅπως παρουσιάσωσι τὰς αἰτήσεις των εἰς τὴν ἀρχὴν — Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ πώλησις τῶν γηπέδων — Ἐπιτρέπεται ἀλλαγὴ διὰ συμβιβασμοῦ — Δίδεται ἀτέλεια εἰς τὰς δι' οἰκοδομὴν ὕλας — Δίδεται δάνειον δραχμῶν 500. — Πότε ἐκδίδεται τὸ ἔγγραφον τῆς παραχωρήσεως — Χαρίζονται τὰ ὑγειονομολιμεναρχικὰ καὶ λοιμοκαθαρτικὰ δικαιώματα. Δ. 3 Ἰουλίου 1836. 153.

§ 2[2]. Συνοικισμὸς τῶν Ψαῤῥιανῶν εἰς Ἐρέτριαν. Ν. 10 Μαρτίου 1847. 53. Διάταγμα ἐκτελέσεως τοῦ νόμου τούτου — Ὑποχρεώσεις τῶν οἰκιστῶν 14 Μαρτίου 1847. 57. — Παράτασις τῆς προθεσμίας πρὸς ἔναρξιν τῶν οἰκοδομῶν. Διάταγμα 31 Ἰουλίου 1847. 212.

§ 2[3]. Ἐπιτρέπεται νὰ μεταβιβασθῶσι τὰ οἰκόπεδα καὶ αἱ γαῖαι τῶν μὴ ἐκπληρωσάντων τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 4 τοῦ νόμου τούτου

---

(1) Περὶ ἰσχύος τοῦ περὶ συνοικισμοῦ τῶν Ψαῤῥιανῶν νόμου ἐπὶ πενταετίαν σ. 187 ἐφ. τοῦ 60.

ὑποχρεώσεις, οἰκογενειῶν, εἰς τὰς ἀκολούθους οἰκογενείας, ὅσαι ἐξεπλήρωσαν ἐμπροθέσμως τὰς ὑποχρεώσεις των. Διάτ. 1 Νοεμβρίου 1847 263.

§ 2[4]. Ἐπιτρέπεται ἡ δαπάνη μέχρι δρ. 40,000 πρὸς βοήθειαν τῶν οἰκογενειῶν, τῶν ὁποίων αἱ ἐν Ἐρετρίᾳ οἰκίαι ἐβλάφθησαν ὑπὸ τῆς συμβάσης πολυομβρίας καὶ πρὸς διευθέτησιν τῶν ὑδάτων Ν. 3 Μαρτίου 1848. 31. — Διάταγμα ἐκτελέσεως τοῦ νόμου τούτου. 2 Ἰουλίου 1848. 159.

§ 2[5]. Σύστασις δήμου τῶν Ψαῤῥιανῶν. Διάταγμα 18 Ἰουνίου 18.8. 159.

§ 2[6]. Προσόντα τῶν συνοικιζομένων — Ἐπιτρέπεται νὰ λαμβάνωσι δωρεὰν τὴν ξυλείαν ἐκ τῶν παρακειμένων δασῶν. Ν. 12 Φεβρουαριου 1849. 33.

§ 2[7]. Ἐπιτρέπεται νὰ ὀνομασθῇ *νέα Ψαῤῥὰ* ἡ πόλις Ἐρέτρια. Δ. 9 Φεβρουαρίου 1849. 99.

§ 2[8]. Χορήγησις προθεσμίας τριῶν μηνῶν εἰς τοὺς ἐν Ἐρετρίᾳ συνοικιζομένους πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν οἰκοδομῶν των. Δ. 23 Ἰουνίου 1851. 89.

§ 3. Συνοικισμὸς Ὑδραίων εἰς Πειραιᾶ — Ὑποχρεώσεις — Ἐντὸς ἓξ μηνῶν ὀφείλει ἕκαστος ν' ἀρχίσῃ τὴν οἰκοδομήν. Δ. 19. Μαΐου 1838. 94.

§ 4. Περὶ τοῦ πότε πρέπει νὰ πληρωθῇ τὸ δάνειον ὑπὸ τῶν ἐν Πεταλιδίῳ συνοικισθέντων Σπαρτιατῶν κατὰ τὸ ἀπὸ 4 Ἰανουαρ. 1840 διάταγμα. Δ. 5 Ἰουλίου 1840. 106.

§ 5. Συνοικισμὸς τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Βορλοβᾶ τοῦ δήμου Δαφνησίων εἰς τὴν θέσιν Γράδος. Διάταγμα 5 Ἰουλίου 1843 119.

§ 6. Συνοικισμὸς Θρακοβουλγάρων καὶ Σέρβων. Δ. 1 Ἰουλίου 1846. 78. — Κανονισμὸς τῶν οἰκιστῶν — Συνέλευσις — Διοίκησις — Μέλη — Σύμβουλος — Πρόεδρος — Γραμματεὺς — Ἐπιτροπὴ τοῦ ταμείου 23 Σεπτεμβρίου 1845. 1846. 79.

Β. Βουλή. Κρής. Οἰκοδομή.

§ 7. *Κρῆτες*. — Σύστασις ἰδιαιτέρου δήμου τῶν ἀποίκων Κρητῶν εἰς Μῆλον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν δῆμος *Ἀδάμαντος*. Δ. 22 Αὐγούστου 1844. 110.

§ 7[2]. Παραχώρησις έγγράφων ίδιοκτησίας είς τούς συνοικισθέντας Κρῆτας έν Μεθώνῃ καί Μινώᾳ καί λαβόντας γαίας κατά τό ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου — Παραχώρησις γῆς είς τούς μή λαβόντας τοιαύτην. Ν. 15 Σεπτεμβρίου τοῦ 48. 127. — Διάταγμα έκτελέσεως τοῦ νόμου τούτου. 22 Άπριλ. 1850. 46.

§ 7[3]. Διάταγμα περί πραγματοποιήσεως τῶν έκδοθέντων καί έκδοθησομένων γραμματίων δυνάμει τοῦ άπό 15 Σεπτεμβρίου 1848 νόμου περί άποικισμοῦ τῶν Κρητῶν καί έκθεσις τοῦ ύπουργοῦ τῶν Οίκονομικῶν. Δ. 28 Αύγ. έκθεσις 25 τοῦ 1854. 169. 176. — Ύπουργική άπόφασις περί πραγματοποιήσεως τῶν Κρητικῶν γραμματίων 10 Σεπτεμβρίου 1854 179. — Όδηγίαι περί έκτελέως τοῦ άπό 28 Αύγούστου 1854. Διάταγμα ύπουργ. Οίκον. 4 Σεπτεμβ. 1854 182.

Β. Άξιωματικός. Πρόσοδος. Τράπεζα έθνική.

§ 8. *Κόρινθος*. Περί συνοικισμοῦ είς νέαν Κόρινθον. σ. 40, 63, 74, 75 έφ. Κυβ. τοῦ 58. — Σχέδιον τῆς πόλεως σ. 156 έφημ. Κυβ. τοῦ 58. — Όνομασία δύο πλατειῶν σ. 316 τοῦ 58. Κλήρωσις οίκοπέδων σ. 37 έπ. 127 έφημ. Κυβ. τοῦ 59. Περί τῶν έκ τοῦ σεισμοῦ παθόντων σελ. 102 έπ. 124 έπ. 188 έπ. 200 έπ. 242 έπ. 266, 269, 289, 310, 348, έφ. Κυβ. τοῦ 58. — σελ. 3, 127. 230, 328 τοῦ 59.

§ 8[2]. Περί συνοικισμοῦ πόλεως έπί τῆς θέσεως Λάλα τῆς Ήλείας σ. 336 έφημ. Κυβ. τοῦ 60.

§ 9. Περί συνοικισμοῦ έπί τῆς παραλίας Καλαμῶν σελ. 269 έφ. του 60.

§ 10. Περί συνοικισμοῦ έν τῇ θέσει Μαράθῳ τῆς Τριφυλίας σ. 335 έφ. τοῦ 59.

§ 11. Περί τοῦ έν Σινάνῳ συνοικισμοῦ σ. 321 τοῦ 56.

§ 12. Περί τοῦ δικαιώματος τῆς έπιλογῆς έπί έθνικῶν γαιῶν παραχωρηθεισῶν είς Κρῆτας (1)· ὅρα ὅσα έξέθετα είς Εύρ. λέξει Συναλλάγματα σ. 120—131· ὅρα άπ. άπ. πολ. ΑΠ. κυροῦσαν τήν άπ. έφ. Άθ. έν νομικ. μελισ. (τούτων συμπλήρωσιν θέλω έκθέσει έν λ. Φθαρτά κτήματα.)

§ 13. Έχουν δικαίωμα άγωγῆς περί διαταράξεως κατοχῆς οί

(1) Πρβ. τήν λ. Κρῆτες.

λαβόντες ἀπὸ τὸ δημόσιον, ἐν Σπάρτῃ, γήπεδα πρὸς οἰκοδομήν; ἴδε ἀπ. πολ. Α. Π. 77 τοῦ 1852 ἐν λέξει Νομὴ (εἰς τὸ ἐκδοθησόμενον παράρτημα).

ΣΥΝΟΙΚΟΣ.

Ὅρα τὴν λ. ἐπίδοσις.—Εἰς τὸν ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ ὅρον *σύνοικοι* περιλαμβάνονται οἵ τε συγγενεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται, οἱ συνοικοῦντες ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πρὸς ὃν ἡ ἐπίδοσις. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 92 τοῦ 58.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑΙ δίκαι (1).

Περίληψις.

Πότε χωρεῖ ἡ συνοπτικὴ διαδικασία; § 1.
Ποῖαι συνοπτικαὶ δίκαι; § 2 ἐπ.
Κατὰ τί διαφέρουσι τῶν συνήθων; § 15 ἐπ.
  Κατὰ τὴν προδικασίαν.
  Κατὰ τὴν ἐπὶ ἀκρ. διαδικασίαν.
  Κατὰ τὴν ἀπόδειξιν.
  Κατὰ τὴν δαπάνην.
Ἐπιδόσεις δικογράφων εἰς τὸν γραμματέα § 15ª.
Δίκαι συνήθεις § 16 ἐπ.
  Ἀντέφεσις.
  Διαδικασία § 17.
  Ἀγωγὴ κλ· § 18.
  Ἀπάντησις § 18.
  Διαδικασία μέχρι τῆς ἐν τῷ ἀκρ. συζητ. § 19.
  Πινάκιον § 12 ἑ.

---

(1) Πρλ. δικ. 618—633. Γαλ. δικ. 404—413 Berriat σελ. 258. Οἰκ. § 198 ἐπ. — Ἡ τῶν συνοπτικῶν δικῶν διαδικασία εὕρηται καὶ παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις, ὡς εἰδικώτερον σημειοῖ ὁ Οἰκ. αὐτ.

Συμβιβασμοῦ απόπειρα § 36 ἐπ.
Προξενικαὶ δίκαι § 37.
Προικῷαι § 37[2].
Συνέχεια ἄλλης δίκης § 38.
Ἀνταγωγαὶ § 39.
Ἀνακοπὴ κατὰ κατασχ. § 40.
Προτιμηθεῖσαι § 41.
Πλειστηριασμὸς § 42.
Ἀπαίτησις ἐνυποθήκου § 43.
Ἀποζημιώσεις § 44.
Πρόσοδοι § 45.
Παυλιακὴ ἀγωγὴ § 45[2].
Παράδοσις πωληθέντος § 46.
Ἐνήλικες καὶ ἀνήλικες § 47.
Ἀνατροπὴ § 48.
Τράπεζα § 48[2].
Ἐπιβοηθητικαὶ αἰτήσεις § 48[3].
Προικοδότησις § 48[4].
Παρέμβασις § 48[5].
Ἁρμοδιότης Εἰρηνοδίκου § 49.
Διαδικασία § 50.
Ἐπισύναψις τῆς ἐκθέσεως § 52.
Μεταγραφῆς νόμος § 53.
Παράβολον μὴ ἐμφανίσεως § 54.
Ἀπόῤῥιψις ἐνστάσεως ὅτι δὲν ἐγένετο ἀπόπειρα § 55.
Πρακτικὰ ἀποτελοῦν ὁμολογίαν § 56.
Ἀκύρωσις ἀγωγῶν § 57.
Πότε προτείνεται ἡ ἔνστασις; § 58.
Ἂν ἀπεῤῥίφθη ὅμως ; § 59.
Κλήτευσις ἄνευ ἐντολῆς § 60.
Πίναξ λεκτικὸς καὶ πίναξ τῶν ἀποφάσεων.
Ὅρα αὐτοὺς ἐν τῷ τέλει τοῦ ἄρθρου.

§ 1. Ἡ συνοπτικὴ διαδικασία εἶναι δύο εἰδῶν, διότι ποτὲ μὲν διαγράφονται ὑπὸ τοῦ νόμου τὰ στοιχεῖα αὐτῆς καὶ αἱ διατυπώσεις γενικῶς (1), ποτὲ δὲ εἰδικῶς· ὡς ἐξαιρετικὴ δὲ λαμβάνει χώραν ὅπου ῥητῶς ὁ νόμος καθιεροῖ αὐτήν.

§ 2. Ποῖαι δὲ αἱ συνοπτικαὶ δίκαι (2);

ά) Αἱ προσωπικαὶ ἀγωγαὶ οἱασδήποτε ἀξίας, αἱ στηριζόμεναι εἰς ἔγγραφα σαφῆ, ἀποδεικτικὰ καὶ ἀπρόσβλητα (3).

---

(1) Ἤγουν ἐν τοῖς θέμασι τοῦ ἄρθρου 618 πολ. Ποῖοι οἱ λόγοι, δι' οὓς αἱ κατὰ γένος συνοπτικαὶ ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς τοιαῦται; Οἰκ. § 199 σημ. 1.

(2) Πρλ. Εὐρ. ιέ. σ. 272—328, ἔνθα περὶ ἀποπείρας πρὸς συμβιβασμόν. Εἰς τὸ ἄρθρον 532 πολ. παρέλκει ἡ λ. κατεπειγουσῶν. Εὐρ. ιέ. σ. 277 ἐν ἀρχ.

(3) Τὸ ἔγγραφον λοιπὸν, δι' οὗ ἡ προσωπικὴ ἀπαίτησις ἀποδεικνύεται, πρέπει νὰ φέρῃ τρία προσόντα. Ἤγουν νὰ ἦναι

ά) *Σαφές*. Ἡ διάταξις αὕτη ἐλήφθη ἐκ τοῦ Βαυαρ. Σχ. τοῦ 31 (§ 316, *Klare Briefe*), ὥστε δυνάμεθα εὐλόγως πρὸς ἑρμηνείαν αὐτῆς νὰ ἐπικαλεσθῶμεν τὸν 317 § τοῦ αὐτοῦ σχεδίου. Κατ' αὐτὸν

«Σαφῆ ἔγγραφα . . . . ὅπου οἱ νόμοι δὲν ὁρίζουσιν ἄλλως, θεωροῦνται πάντα τὰ ἔγγραφα, τὰ κατὰ τὸν ἀπαιτούμενον διὰ τὴν πρᾶξιν τύπον συντεταγμένα καὶ ὑπογεγραμμένα, ἐμφαίνοντα δὲ τὸν τόπον καὶ χρόνον τῆς συντάξεως, τ' ὄνομα τοῦ δανειστοῦ καὶ ὀφειλέτου, τὸ εἶδος καὶ τὸ ποσὸν τοῦ χρέους καὶ τὴν νομικὴν πρᾶξιν, ἐξ ἧς τοῦτο ἐπήγασεν· ἔτι προθεσμίαν πληρωμῆς παρελθοῦσαν καὶ, προκειμένου περὶ αἱρέσεως ἢ χορηγίας τινός, ἀναντίῤῥητον καὶ ἀναμφίβολον αὐτῶν ἐκπλήρωσιν». *Bayer* Summar. Pr. σ. 13 ἐν ἀρ. *Seuffer B'*. 54. *Schmid Γ'*. 173.

β') *Ἀποδεικτικὸν*, ἤγουν κατ' ἀποδεικτικὸν τύπον συντεταγμένον καὶ *προσηκόντως* προσαγόμενον. Ποία πρέπει νὰ ἦναι ἡ προσαγωγή; ἴδε Οἰκ. § 184. *Bayer* σ. 101.

γ') *Ἀπρόσβλητον*, ἤτοι μὴ ἀμφισβητούμενον κατὰ τὴν νόμιμον αὐτοῦ ὕπαρξιν. Τὸ προσὸν τοῦτο ἐλήφθη ἐκ τῆς γαλ. δικονομίας (ἄρθρον 404 . . . quand il y a titre, pourvu *qu'il ne soit pas contesté*). Τὸ ἔγγραφον παύει τοῦ νὰ ἦναι ἀπρόσβλητον ἐὰν κατὰ τῆς *ἰσχύος* καὶ *νομίμου ὑπάρξεως* αὐτοῦ προταθῶσιν ἀμ-

§ 2—5. ϐ.—δ.) Σχέδια πόλεων· ὅρα Εὐρ. ιέ. σ. 277 § 11.
§ 6. ε.) Καινοτομίαι· ὅρα Εὐρ. ιέ. σ. 277 ἐπ. § 12, 18.
§ 7. ϛ.) Διεκδίκησις δουλείας, ὅταν ἀπηγορεύθη ἡ πρόοδος τῆς οἰκοδομῆς. Εὐρ. ιέ. σ. 278, § 13,
§ 8. ζ.) Ἐκκένωσις οἰκίας ὑπὸ μίσθωσιν· αὐτ. § 14.
§ 9. ή) Μίσθωσις· ὅρα ἀνωτ. σημ. τοῦ § καὶ Εὐρ. ιέ. σ. 278 § 15 ἐπ. καὶ σ. 323 § 270.

φισϐητήσεις· δὲν ἀναγνωρίζεται π. χ. ἡ γνησιότης αὐτοῦ, ἢ προσϐάλλεται ὡς πλαστὸν, ὡς διὰ βίας ἢ ἀπάτης γενόμενον. *Carré* ζ. 1470. 1470 ter. *Bourbeau* VI. 28. Boitard II. 48. *Dalloz* matières sommaires ἀρ. 24 (α).

Ἐκ τῶν ῥηθέντων συνάγεται ὅτι τὸ ἔγγραφον τότε δύναται νὰ καταστήσῃ συνοπτικὴν τὴν ὑπόθεσιν, ὅταν ἀποδεικνύῃ ἐντελῶς καὶ παραχρῆμα τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς. Schmid III 171 § 406. (ἀπὸ § 199 Οἰκ.)

(α) Πρλ. Εὐρ λ. Συμϐιϐασμοῦ ἀπόπειρα § 60—90.

Προσωπικαὶ ἀγωγαὶ, στηριζόμεναι εἰς εὐκρινῆ κατὰ τύπον ἀποδεικτικὸν συντεταγμένα καὶ ἀναϐισϐήτητα. ἔγγραφα, δικάζονται συνοπτικῶς· (533 § 3. 618 ἐπ. πολ. δικ.). ὡς τοιαῦτα δὲ ἔγγραφα θεωρεῖ ὁ νόμος ὅσα ὁ διάδικος, καθ' οὗ προσάγονται, ὁμολογεῖ γνήσια, μὴ προσϐάλλων τὰ ἐξωτερικὰ συστατικά των· ἀδιάφορον δ' εἶναι, ἂν προσϐάλῃ τὸ ἀνίσχυρον τοῦ δι' αὐτῶν συναφθέντος συναλλάγματος ἕνεκα εἰκονικότητος ἢ ἄλλου τινὸς λόγου. Ἀπόφ. ἐφ. Ναυπ. 307 τοῦ 1845 ἐν νομικ. σ. 4232.

Ἄλλως ἐν μέρει ἡ ἑπομ. «Ἀμφισϐητουμένου τοῦ ἐγγράφου, ἐφ' οὗ ἡ ἀγωγὴ στηρίζεται, ἢ προσϐαλλομένου ὡς ἀκύρου, (οἷον ὅταν οἱ ἐναγόμενοι δὲν ἀναγνωρίζωσι τὴν ὑπογραφήν των, ἢ ὅταν διατείνωνται ὅτι τὸ ἔγγραφον ἦναι ἄκυρον λόγῳ βίας ἢ εἰκονικότητος), ἡ δίκη δὲν εἶναι συνοπτικὴ καὶ πρέπει νὰ προηγῆται ἀπόπειρα πρὸς συμϐιϐασμόν. Ἀπόφ. ἐφετῶν Ναυπλίας 472 τοῦ 59 ἐν δικ. σελ. 140 Καρ. ζ. 1470, 3.

Συμϐιϐασμοῦ ἀπόπειρα δὲν ἀπαιτεῖται, ὅταν ἡ ἀγωγὴ στηρίζηται εἰς ὁμολογίαν, γενομένην ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου κατὰ τὴν πρὸς συμϐιϐασμὸν ἀπόπειραν. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 123 τοῦ 59, κυρ. τὴν 113 τοῦ 58 ἀπ. ἐφ. Ν.

ὁ Φ. ἐξέθεσεν ὅτι ἐμίσθωσε τῷ Π. διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου, κτήματά τινα διὰ δραχμὰς ἑξακοσίας κατ' ἔτος, καὶ ὅτι συνωμολογήθη νὰ ἐξώνηται ὁ μισθωτὴς ἐν περιπτώσει μὴ πληρωμῆς τοῦ μισθώματος· ὅθεν, μὴ πληρωθέντος αὐτοῦ, ἐζήτησε τὴν ἔξωσίν του καὶ δρ. 600 δι' ἀγωγῆς, ἧς δὲν προηγήθη ἀπόπειρα.— Ἀνεφύη λοιπὸν τὸ ζήτημα, ἂν ἀπῃτεῖτο τοιαύτη· ὁ δὲ Ἄρειος Πάγος (ἀπ. 278 τοῦ 56) ἔλυσεν ἀποφατικῶς τὸ ζήτημα, σκεφθεὶς ὅτι ἡ διαφορὰ πηγάζει ἐκ συμβολαίου ἐκμισθώσεως καὶ ἀναφέρεται εἰς ἀγωγὴν προσωπικήν, στηριζομένην εἰς δημόσιον ἔγγραφον. (618 § 1 καὶ 4, καὶ 532 § 3 πολ.) Πρλ. τὴν τελ. σημ. τῆς ἐπ. λ.

§ 10. ι.) Ὑποθέσεις τῆς κατ' ἀναφορὰν διαδικασίας. αὐτ. § 19. Εὑρ. ιέ. σ. 278.

§ 11. ια.) Αἱ μετὰ τὴν πρόκλησιν κινούμεναι ἀγωγαί; αὐτ. § 19α.

Συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα δὲν ἀπαιτεῖται ἐπὶ ἀγωγῆς γινομένης ἐπιπείᾳ προκλήσεως. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 127 τοῦ 59, κυρ. τὴν 148 τοῦ 59. ἐφ. Ν.

§ 12. ιβ.) Ἂν προηγήθη κατάσχεσις; Εὑρ. ιέ. σ. 279 ἐπ.

§ 12α ιδ.) *Κολάσιμοι πράξεις*(1). ὅταν ἡ προτεινομένη ἀπάτη δὲν συνίσταται εἰς γεγονότα, ἐπισύροντα ποινικὴν καταδίωξιν, ἀπαιτεῖται ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμόν; ἴδε τὴν 18472 τοῦ 1860 ἀπ. ἐφ. Ἀθ. σκέψιν δευτέραν.

---

(1) Πρλ. § 126 τῆς λ. συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα.

ὅταν ἡ ἀγωγή, δι' ἧς ζητεῖται ἀποζημίωσις, στηρίζηται εἰς τὸν λόγον ὅτι ὁ ἐναγόμενος ἐνέπρησε τὴν οἰκίαν τοῦ ἐνάγοντος, ἤτοι εἰς ἀδίκημα, ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμὸν δὲν εἶναι ἀναγκαία. 588 § 12 καὶ 532 § 6 πολ. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 55 τοῦ 59, κυρ. τὴν 1031 τοῦ 58 ἐφ. Ναυπλ.

ΣΗΜ. Δὲν προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως ἂν ἐγένετο ἀνάκρισις ποινική.

ὅταν τὸ ποινικὸν δικαστήριον δὲν παραδεχθῇ τὴν κατηγορίαν, ἡ περὶ ἰδιωτικῶν ἀπαιτήσεων ἀγωγὴ παραπέμπεται εἰς τὸ πολιτικὸν δικαστήριον, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν ἀπαιτεῖται ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμόν. (531 πολ. 6 καὶ 85 ποιν. δικ.) Ἀπ. πολ. ΑΠ. 256 τοῦ 1857. Πρλ. τὴν λ. πολιτικὴ ἀγωγή.

Ἀγωγὴ στηριζομένη εἰς ἐμπρησμὸν δὲν ὑπόκειται εἰς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ. Ἀπ. πολ. ΑΠ 55 τοῦ 59.

§ 13. ιε) Αἱ προσωπικαὶ ἀγωγαὶ ἀξίας 500 δραχμῶν (1). Ἐνταῦθα δὲν ἀπαιτεῖται ἔγγραφον, διότι τὸ ταπεινὸν τῆς διαφορᾶς καθίστησιν αὐτὴν συνοπτικήν (2).

§ 14. ις) Διὰ τὸ κατεπεῖγον (3) τῆς ἐκδικάσεως (4) α) αἱ μισθώσεις πραγμάτων, αἱ μὴ ἀνήκουσαι εἰς τοὺς εἰρηνοδίκας (5), β) αἱ περὶ νομῆς δίκαι, ἤτοι περὶ διατηρήσεως, ἀνακτήσεως τῆς ἀφαιρεθείσης ἢ καταργήσεως τῆς κατὰ παράκλησιν ἀσκουμενης δια-

---

(1) Συνδυάζοντες τὰ ἄρθρα 618 § 3 καὶ 530 § 1 πρέπει νὰ εἴπωμεν ὅτι οὐχὶ πᾶσαι αἱ ὑπὸ τῶν πρωτοδικείων ἀνεκκλήτως δικαζόμεναι ὑποθέσεις εἰσὶ καὶ συνοπτικαί. Δὲν εἶναι δηλ. συνοπτικαὶ αἱ περὶ κινητῶν ἐμπράγματοι ἀγωγαὶ καίτοι μὴ ὑπερβαίνουσι τὴν ἀξίαν 500 δραχμῶν, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχῃ ἕτερος λόγος καθιστῶν αὐτὰς συνοπτικάς. Motive von 1827 σ. 231. Παρὰ τοῖς Γάλλοις δυνάμει τοῦ νόμου τῆς 11 Ἀπριλίου 1838, πᾶσα ἀνέκκλητος ὑπόθεσις εἶναι συνοπτική. Dalloz ἀρ. 20 Bourbeau σ. 24. Carré ζ. 1471.

(2) Πρβ. Bourbeau σελ. 26. Boitard σελ. 49 Dalloz ἀρ. 20. Contra Carré ζ. 1470 bis. Schlink II 11 ἀρ. 5.

(3) Bourbeau. σ. 40.

(4) Προκειμένου περί τινος τῶν ἐν Β΄. § τοῦ Ϛ΄. ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς συνελεύσεως μνημονευομένων διαφορῶν ἐπὶ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ, δὲν ἀπαιτεῖται ἀπόπειρα συμβιβασμοῦ, διότι αἱ ὑποθέσεις αὗται ἐθεωρήθησαν ὑπὸ τοῦ εἰρημένου ψηφίσματος ὡς κατεπείγουσαι, καὶ ἐπὶ κατεπειγουσῶν ὑποθέσεων δὲν ἀπαιτεῖται τοιαύτη ἀπόπειρα κατὰ τὸ ἄρθρον 532, 3 τῆς πολιτικῆς δικονομίας· ὅρα τὴν ὑπ' ἀριθ. 15397 ἐφ. Ἀθηνῶν ἀπόφασιν καὶ σελ. 164.

(5) Αἱ ἀπὸ τοῦ συναλλάγματος τῆς μισθώσεως πηγάζουσαι διαφοραὶ εἰσὶν ἅπασαι (ἤγουν πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ αἰτηθῇ διὰ τῆς actio locati ἢ conducti) συνοπτικαὶ καὶ δικάζονται ὑπὸ τῶν πρωτοδικείων, ἐξαιρουμένων τῶν διὰ τοῦ 9 § τοῦ 490 ἄρθρου εἰς τοὺς εἰρηνοδίκας παραπεμφθεισῶν. Seuffert III. 18. Κατὰ ῥωμ. δίκαιον ἡ περὶ ἐκμισθώσεως τοῦ μισθωθέντος πράγματος δίκη ἠδύνατο καὶ συνοπτικῶς νὰ ἐκδικασθῇ. arg. N. 1 § 2 Π. de migrando (43 32). Bayer σελ. 11 σημ. 31. Heffter Syst. σ 485 σημ. 268. — Κατὰ τὴν γαλλικὴν δικονομίαν (ἄρθρον 404) τῆς συνοπτικῆς διαδικασίας εἰσὶ les demandes en payement de loyers,

κατοχῆς (1), γ) αἱ ἐφέσεις εἰρηνοδικειακῶν ἀποφάσεων, δ) αἱ παρεμπίπτουσαι δίκαι (2), ε) τὰ πρὸς ἀποτροπὴν ἐπικειμένου κινδύνου διατασσόμενα προφυλακτικὰ μέτρα (3) καὶ ς) αἱ διαφοραὶ ὅσας ὁ νόμος ὥρισεν (4) ἢ τὸ δικαστήριον κρίνει ὡς κατεπειγούσας (5).

---

fermages et arrérages de rentes. Thomine II. 228. Dalloz ἀρ. 48—50 (α).

(1) Τὰς περὶ νομῆς δίκας δικάζουσιν ἐν Γαλλίᾳ τὰ εἰρηνοδικεῖα. γαλ. δικ. ἄρθρ. 3. Boitard. II. 84. Πρβλ. μετ. Πολ. § 81.

(2) Π. χ. Πολ. 234, 296, 330, 346, 465, 472, 481, 474. Ἴδε Οἰκ. § 191. σημ. 10 § 194 σημ. 14. Παρὰ τοῖς Γάλλοις οὐχὶ πᾶσαι αἱ παρεμπίπτουσαι ὑποθέσεις εἰσὶ συνοπτικαί, Dalloz ἀρ. 11, 39. ὅρα Εὐρ. ιέ. 276 § 4, 5, ἐπ.

(3) Γαλ. δικ. 404 § 4. Ἴδε κατωτ. § 201 (β).

(4) Ἐκτὸς τῶν ὑποθέσεων τοῦ 618 ἄρθρου ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι ὡς τῆς συνοπτικῆς διαδικασίας ῥητῶς ὑπὸ τῆς πολ. δικονομίας ἢ ἄλλων νόμων χαρακτηριζόμεναι· ἤγουν

ά) Τῆς πολ. δικονομίας ἴδε τὰ ἄρθρα 190 ἐδάφ. 2, 296, 433, 638 ἐδ. 3, 684, 842 ἐδ. 3, 871, 910, 911, 934, 950 ἐδ. 2. 966 ἐδ. 2, 985, 994, 1018, 1021, 1041. 1060 ἐδ. 2, 1061 ἐδ. 2, 1068 ἐδ. 3, 1089. (Dalloz ἀρ. 56). Πρβ. Carré ζ. 1473. Bourbeau σ. 42. — Κατὰ τὸ 934 ἄρθρον εἶναι συνοπτικὴ παρ' ἡμῖν ἡ περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως ἀγωγή, παρὰ τοῖς Γάλλοις ἀμφίβολον. Bourbeau σ. 44. Dalloz ἀρ. 43. — Ἡ ἀνακοπὴ διαιτητικῆς ἀποφάσεως κατὰ τὸ 123 ἄρθρον; Συνήθης ἐὰν ὑπερβαίνῃ τὰς 500 δραχμὰς ἡ διαφορά. Πολ. 236 ἐδ. 2. Dalloz ἀρθ. 42, 4°. — Ἡ περὶ ἐξαλείψεως ὑποθήκης ἀγωγή; Ἐὰν μὴ ὑπάρχωσιν ἰδιαίτεροι λόγοι, κατὰ γενικὸν κανόνα εἶναι συνήθης. ΑΠ. 60 τοῦ 54 καὶ 188 τοῦ 55. Ὁ Troplong (privileges et hypothèques ἀρ. 744[a]) ἐναντίαν φέρει γνώμην· ἀλλὰ τὴν γνώμην αὐτοῦ πολεμεῖ αὐτὸς ὁ λόγος, ὃν ἐπικαλεῖται· parceque, λέγει, dans une telle matière il est rare qu'il n'y ait pas urgence. Πρλ. λ. ὑποθήκη καὶ συμβιβασμοῦ ἀπόσπ. § 153—154.

(α) Περὶ μισθώσεων, ὅρα Εὐρ. ιέ. σ. 263 § 15 ἐπ. καὶ ἀν..§ 9.

(β) Πρλ. Εὐρ. ιέ. σ. 278 § 19, 20, ἐπ.

§ 15. Κατὰ τί διαφέρουσι τῶν συνήθων;

α) Κατὰ τὴν προδικασίαν. Ἀπαιτεῖται καὶ ἐνταῦθα αἴτησις θεραπείας, οὐχὶ ὅμως ἀπόπειρα συμβιβασμοῦ. Ἡ ἀγωγὴ συντάσσεται καὶ ἐπιδίδοται ὅπως καὶ ἐν ταῖς συνήθεσι δίκαις, ἐκτὸς μόνον ὅτι ἐνταῦθα, ἀντὶ ἀπαντήσεως, δίδοται τῷ ἐναγομένῳ προθε-

---

β) Τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων ἴδε τὸ ἄρθρον 246 ἐδ. 3.

γ) Κατὰ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ ς' ψηφίσματος τῆς τελευταίας συνελεύσεως αἱ παραπεμφθεῖσαι εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια διοικητικαὶ διαφοραὶ εἰσὶ κατεπείγουσαι· ἄρα συνοπτικαί. — Ἴδε καὶ τὸ 13 ἄρθρον τοῦ περὶ ὁδοποιίας νόμου. Περὶ τῆς γαλλικῆς νομοθεσίας ὅρα Carré ζ. 1473. ἀν. σ. 162 σημ. 4.

(5) Κατὰ τὸν 1 § τοῦ 618 ἄρθρου αἱ κατεπείγουσαι διαφοραὶ εἰσὶ τῆς συνοπτικῆς διαδικασίας. Ἤγουν ἐκεῖναι ἃς ὁ δικαστὴς τῆς οὐσίας κρίνει ὡς τοιαύτας, ἐκτιμῶν τὴν φύσιν καὶ τὰς ἰδιαιτέρας αὐτῆς περιστάσεις. Π. χ. ἀγωγαὶ περὶ διατροφῆς, περὶ ἀποζημιώσεως ἐπὶ παρανόμου πράξεως στηριζομένης δύνανται κατὰ τὰς περιστάσεις νὰ θεωρηθῶσι κατεπείγουσαι. Carré ζ. 1472. Bourbeau σ. 33 σημ. 1. Dalloz ἀρ. 37.

Ἡ πρᾶξις τοῦ προέδρου, ἡ συγχωροῦσα κλῆσιν βραχυπρόθεσμον, ποῖα ἔχει ἀποτελέσματα; ἀπαλλάττει τῆς ἀποπείρας τοῦ συμβιβασμοῦ; καθίστησι τὴν ὑπόθεσιν συνοπτικήν; Τὸ ζήτημα εἶναι λίαν ἀμφισβητούμενον παρὰ τοῖς Γάλλοις. Πρβ. Carré ζ. 208. Bourbeau σ. 70. Dalloz, Conciliation ἀρθ. 161 ἐπ.— Παρ' ἡμῖν λύεται συνήθως καταφατικῶς (ΑΠ. 200 τοῦ 47 καὶ 57 τοῦ 54. Εὐρ. ιζ. σ. 280 ἐπ.) Κατὰ τῆς λύσεως ταύτης δύνανται κατὰ τὴν ἡμετέραν νομοθεσίαν τὰ ἑξῆς ν' ἀντιταχθῶσιν ἐπιχειρήματα· α) ναὶ μὲν ὁ πρόεδρος ἐκτιμᾷ καὶ κρίνει περὶ τοῦ κατεπείγοντος τῆς διαφορᾶς, ἀλλὰ πρὸς τὸν σκοπὸν μόνον τοῦ νὰ συντέμῃ τὴν προθεσμίαν τῆς εἰς τὸ ἀκροατήριον ἀφίξεως αὐτῆς, ἄρα μόνον ἡ συντετμημένη καὶ ταχεῖα αὕτη εἰσαγωγὴ ἐδικάσθη παρὰ τοῦ προέδρου ὁριστικῶς καὶ ἀμετατρέπτως· ἅμα ὅμως φθάσῃ ἡ διαφορὰ εἰς τὸ ἀκροατήριον καὶ ἐκτελεσθῇ ἡ τὸ προσωρινὸν τοῦτο μέτρον σκοποῦσα τοῦ προέδρου ἀπόφασις, τὰ πράγματα λαμβάνουσι τὴν ἀρχικήν των θέσιν. Τὸ δικαστήριον οὐδόλως κωλύεται τοῦ νὰ ἐξετάσῃ καὶ κρίνῃ, ἂν ἡ ὑπόθεσις φέρῃ χαρακτῆρα κατεπείγοντος ἢ στερῆται τούτου, καὶ νὰ θεωρήσῃ αὐτὴν συνοπτικὴν καὶ ἀ πηλ-

σμία πρὸς ἐμφάνισιν εἰς τὸ ἀκροατήριον (1). Ἄλλο ἔγγραφον ἐν τῇ προδικασίᾳ δὲν γίνεται (2), ἀλλ' εὐθὺς μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς ἐγγράφεται ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ πινάκιον τῶν συνοπτικῶν δικῶν καὶ ἔπειτα φέρεται εἰς τὸ ἀκροατήριον πρὸς συζήτησιν μετὰ

λεγμένην ἀποπείρας ἢ τὸ ἐναντίον, 6) κατὰ τὸ 621 ἄρθρον συντέμνει ὁ πρόεδρος τὴν προθεσμίαν ἐπὶ ἐγγυήσει διὰ τὴν δικαστικὴν δαπάνην. Πρὸς τί ἄλλο χρησιμεύει ἡ ἐγγύησις αὕτη εἰμὴ διὰ τὴν ἐνδεχομένην ἀκυρότητα τῆς κατεσπευσμένως εἰσαχθείσης διαδικασίας;

Ἀλλ' ὅμως ἡμεῖς νομίζομεν ὀρθοτέραν, καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν ἐκτεθέντων ἐπιχειρημάτων στηριζομένην, ταύτην τὴν γνώμην. Ἡ πρᾶξις τοῦ προέδρου, συγχωροῦσα τελειωτικῶς καὶ ἀπροσβλήτως τὴν σύντομον εἰσαγωγὴν τῆς ὑποθέσεως, καθίστησι τὴν εἰσαγωγὴν ταύτην νόμιμον καὶ κατὰ πάσης προσβολῆς ἐξησφαλισμένην. Ἀφοῦ λοιπὸν, ἕνεκα τῆς πράξεως τοῦ προέδρου, μένει ἀναμφισβήτητον πλὴν ὅτι νομίμως ἔφθασεν ἡ διαφορὰ εἰς τὸ ἀκροατήριον, ἕπεται ἀναγκαίως ὅτι εἶναι ἀπαράδεκτος ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐλλείψεως ἀποπείρας, ὡς εἰς τὴν νομιμότητα τῆς εἰσαγωγῆς ταύτης ἀναφερόμενος.

Ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν μεταταῦτα διαδικασίαν, ἂν δηλ. τὸ δικαστήριον πρέπῃ ν' ἀνακρίνῃ καὶ ἀποφασίσῃ τὴν διαφορὰν κατὰ τὴν συνοπτικὴν και συνήθη διαδικασίαν, οὐδεμίαν ἐπιῤῥοὴν δύναται νὰ ἔχῃ τοῦ προέδρου ἡ πρᾶξις. Τὸ δικαστήριον δύναται κατὰ τὸ 624, ἂν ἴδῃ ὅτι ἡ διαφορὰ δὲν φέρῃ πλέον χαρακτῆρα κατεπείγοντος, νὰ παραπέμψῃ αὐτὴν εἰς τὴν συνήθη διαδικασίαν. Ἕνεκα τῆς ἐνδεχομένης ταύτης παραπομπῆς, ἥτις δαπάνης ἔσεται πρόξενος, ἀπαιτεῖ τὸ 620 ἄρθρον ἐγγύησιν. Chauveau sur Carré ζ. 1472 . . l'ordonnance du président portant permision d'assigner à bref délai n'est pas un caractère infaillible pour reconnaitre à une cause la qualité de sommaire, cette ordonnance pouvant être nécessité par un motif accidentel d'urgence, à l'égard d'une affaire qui ne serait pas urgente par sa nature. Οἰκ. § 200.

(1) Πολ. 619. Ἐὰν παραλειφθῇ ἡ σημείωσις τῆς προθεσμίας ταύτης, ἰσχύει ἡ τριήμερος τοῦ νόμου. Πολ. 620.

(2) Ἐὰν θέλῃ ὁ ἐναγόμενος δύναται νὰ κοινοποιήσῃ ἀπολογητήριον κατὰ τὸν τύπον τῶν συνήθων δικῶν καὶ ν' ἀντιτάξῃ ἐν τῇ

τὴν παρέλευσιν τῆς τῶν συνοπτικῶν δικῶν προθεσμίας (1). Ἡ προθεσμία δὲ αὕτη εἶναι τριῶν ἡμερῶν, παρεκτεινομένη λόγῳ τῆς ἀποστάσεως ἢ κατὰ θέλησιν τοῦ ἐνάγοντος (2). Νὰ συντέμῃ δὲ αὐτὴν δύναται ὁ πρόεδρος μόνον ὑπάρχοντος κινδύνου (3).

β) Κατὰ τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου διαδικασίαν. Ἐὰν διαφορά τις, εἰσαχθεῖσα ὡς συνοπτική, εὑρέθη συνήθης, ἀποβάλλεται ὁ ἐνάγων τῆς συνοπτικῆς διαδικασίας (4) καὶ καταδικάζεται εἰς τὴν δαπάνην. Ἡ ἀπολογία τοῦ ἐναγομένου γίνεται ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ καὶ σύγκειται ἐκ τῶν αὐτῶν ἐν γένει μερῶν (5). Ἡ διαδικασία δὲ αὕτη ἐν γένει μὲν ὁμοιάζει τὴν τῶν συνήθων δικῶν, διότι ἰσχύουσι καὶ

προδικασίᾳ ἃς τυχὸν ἔχει ἐνστάσεις ἢ ἀνταγωγάς. Ἀλλ' ἡ πρᾶξις αὐτοῦ αὕτη οὔτε τὴν πρόοδον τῆς δίκης ἀνακόπτει, οὔτε εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην νὰ καταλογισθῇ συγχωρεῖται. (Πολ. 569. Carré ζ. 1478). — Μόνον τὰς προτάσεις αὐτοῦ τὰς ἐγγράφους ὀφείλει κατὰ τὰ ἄρθρα 623 καὶ 580, νὰ ἐκθέσῃ εἰς τὸ δικαστήριον πρὸ 24 ὡρῶν. Ἐν ταῖς προτάσεσι ταύταις πρέπει νὰ ὑπάρχωσιν ἀναγκαίως αἱ ἐνστάσεις αὐτοῦ καὶ ἀνταγωγαί.

(1) Πολ. 623.

(2) Πολ. 620. Κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο ἡμέρα τῆς ἐμφανίσεως εἶναι ἡ μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τρίτη ἡμέρα· ἐπειδὴ δὲ ἡ ἡμέρα τῆς ἐπιδόσεως δὲν ὑπολογίζεται εἰς τὴν προθεσμίαν, ἀγωγὴ ἐπιδοθεῖσα τὴν τετάρτην τῆς ἑβδομάδος δύναται νὰ συζητηθῇ τὸ σάββατον.— Περὶ τῆς γαλλικῆς νομοθεσίας ἴδε Boitard II. 52. Thomine ἄρθ. 475.

(3) Πολ. 621. Γαλ. 72. Ὅταν ὁ πρόεδρος συγχωρήσῃ βραχυπρόθεσμον κλῆσιν, ὀφείλει ὁ ἐνάγων νὰ ἐπισυνάψῃ εἰς τὴν ἀγωγὴν, τὴν κοινοποιηθησομένην εἰς τὸν ἐναγόμενον, τὴν πρᾶξιν τοῦ προέδρου. Πολ. 622 ἐδ. 2.

(4) Τοῦτο δύναται νὰ συμβῇ πρὸ πάντων ὅταν τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς εὑρεθῇ ἀξίζον πλέον τῶν 500 δραχμῶν, ἢ ἀμφισβητηθῇ ὁ τίτλος, ἐφ' οὗ στηρίζεται (ὅρα Οἰκ. § 199 σημ. 2. Miterm. Beitr. Δ', 68).— Ἡ οὕτω παραπεμπομένη διαφορὰ ὑπόκειται εἰς ἀπόπειραν; ὅρα. Εὐρ. ιέ. σ. 323. Οἰκ. § 116 σημ. 18 καὶ 199 σημ. 11.

(5) Ὁ ἐναγόμενος ἀπολογεῖται διὰ τῶν ἐγγράφων αὐτοῦ προτάσεων (ὅρα σημ. 5 τοῦ § τούτου Οἰκ. καὶ 199 σημ. 11.) Ἡ ἀπολογία περιέχει καὶ ἐνταῦθα ὅσα καὶ ἐν ταῖς συνήθεσι δίκαις (Οἰκ. § 121.) Μόνον τὸ πρὸς ἀνταγωγὴν δικαίωμα εἶναι περιωρισμένον. Πολ. 633. Βαυαρ. Σχ. § 330 331.

ἐνταῦθα τὰ ἀνωτέρω ἐκθέντα (1). Διαφέρει δὲ μόνον κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἀποδείξεων. Ἤγουν οἱ ὅρκοι πρέπει, εἰ δυνατὸν, νὰ δίδωνται ἐν τῇ αὐτῇ συνεδριάσει· οἱ μάρτυρες καὶ πραγματογνώμονες, ἐὰν μὴ κατοικῶσιν ἀπώτερον τῶν 4 σχοίνων, νὰ ἐξετάζωνται ἐπὶ ἀκροατηρίου καὶ νὰ μὴ συντάσσηται, ἐπὶ ἀνεκκλήτων διαφορῶν, ἔκθεσις τῆς ἐξετάσεως αὐτῶν, ἀλλὰ μόνον ν' ἀναφέρωνται ἐν τῇ ἀποφάσει τὰ ὀνόματα τῶν μαρτύρων καὶ τὸ ἐξαγόμενον τῶν καταθέσεων αὐτῶν· τέλος δὲ τὰ ἀναφυόμενα παρεμπίπτοντα νὰ δικάζωνται παραχρῆμα ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ (2).

---

(1) Ἐφαρμόζονται καὶ ἐνταῦθα τὰ ἀνωτέρω ἐν τοῖς §§ 130—133 ἐξηγηθέντα, ἤγουν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 580—611, Πολ. 623 ἐδ. 2. — Πῶς προτείνεται ἡ τῆς ἐγγυήσεως καὶ τῆς ὁμοδικίας ἔνστασις; Ὄχι, ὡς ἐπὶ συνήθων δικῶν, ὅτι προσεκλήθησαν ἐγγυηταὶ ἢ ὁμόδικοι, ἀλλ' ὅτι θέλουσι προσκληθῇ· διότι ὁ νόμος δὲν δὲν χορηγεῖ τῷ ἐναγομένῳ ἐν τῇ προδικασίᾳ πρὸς τοῦτο προθεσμίαν, ὅπως εἰς τὰς συνήθεις δίκας γίνεται διὰ τοῦ 561 ἄρθρου· ἄρα διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεων ἐπικαλούμενος τὴν ἔνστασιν ταύτην, μόνον ὅτι μέλλει νὰ προσκαλέσῃ ὁμοδίκους ἢ ἐγγυητὰς δύναται νὰ εἴπῃ. arg. Πολ. 502. ὅρα Οἰκ. § 124 ἑ. σημ. 24.

Ἐν δίκαις δὲ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν αἱ προτεινόμεναι ἐνστάσεις πρέπει νὰ ἦναι ἐκκαθαρισμέναι. Πολ. 872.

(2) Πολ. 625. Γαλ. 407, 410. — Ἡ διάταξις τοῦ νόμου ὅτι ἐπὶ ἀνεκκλήτων διαφορῶν δὲν πρέπει νὰ συντάσσηται ἔκθεσις τῆς ἐξετάσεως τῶν μαρτύρων (ἤγουν δὲν πρέπει νὰ σημειοῦταί τι περὶ αὐτῶν ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς συνεδριάσεως· ὅρα Οἰκονόμ. § 166 σημ. 1) ἐφαρμόζεται μόνον εἰς τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου ἐξέτασιν. Περὶ τῶν ἐκτὸς τοῦ ἀκροατηρίου ἐξετάσεων ἀνάγκη καὶ ἐνταῦθα νὰ συντάσσηται ἔκθεσις. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις οἰκονομίαν δαπάνης σκοπεῖ, καὶ παραβιασθεῖσα ἀποτέλεσμα ἔχει ὅτι δὲν ἐπιβαρύνονται οἱ διάδικοι τῇ δαπάνῃ ταύτῃ.

Ἐὰν δὲν συνταχθῶσι πρακτικὰ τῆς ἐξετάσεως, καίτοι ἐφεσίμου τῆς δίκης οὔσης; Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, εἰς ὃ μεταβιβάζεται ἡ διαφορὰ, δὲν ἔχει τὰς καταθέσεις τῶν μαρτύρων ἐγγράφως ἀποδεικνυομένας, ἵνα στηρίξῃ ἐπ' αὐτῶν τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ, ἀνάγκη νὰ διατάξῃ νέαν ἐξέτασιν καὶ νὰ ἐπιβάλῃ τὰ ἔξοδα εἰς βάρος τοῦ πρωτοδικείου. (Πολ. 348.) Ἄλλως ἐν μέρει σκέπτονται οἱ Γάλλοι συγγραφεῖς, ἀλλὰ τὸ συναγόμενον τῶν σκέψεων αὐτῶν εἶναι σχεδὸν τὸ αὐτό. Carré ζ. 1484 quinq. Bourbeau σ. 102. (ἀπὸ § 200 Οἰκ.)

γ) Κατὰ τὴν ἀπόδειξιν. Κατὰ γενικὸν κανόνα ἀπαιτεῖται καὶ ἐν ταῖς συνοπτικαῖς δίκαις πλήρης ἀπόδειξις, διὰ τῶν συνήθων ἀποδεικτικῶν μέσων προσαγομένη· ἀλλὰ κατ' ἐξαίρεσιν ἐνίοτε ἀρκεῖ καὶ ἁπλῆ βεβαίωσις.

δ) Κατὰ τὴν δικαστικὴν δαπάνην. Τὰ δικαιώματα τῶν δικηγόρων ἐν ταῖς συνοπτικαῖς δίκαις εἰσὶ κατὰ τὸ ἥμισυ μικρότερα τῶν ἐν ταῖς συνήθεσιν. Οἰκ. § 200.

§ 15α. Πότε γίνονται αἱ ἐπιδόσεις εἰς τὸν γραμματέα; ἴδε λέξεις ἀντίκλητος· γραμματεύς. ἐπίδοσις.

Δίκαι συνήθεις (1).

§ 16. Πρλ. τὰ προηγούμενα καὶ ὅσα ἐξέθεσα εἰς Εὐρ. ιέ. σελ. 296—301.

§ 17. *Διαδικασία.* — Προπαρασκευαστικαὶ πράξεις αὐτῆς α) ἡ πρὸς συμβιβασμὸν ἀπόπειρα (2)· β) ἡ πρὸς θεραπείαν αἴτησις (3).

§ 18. *'Αγωγὴ κλ.* — Μετὰ ταῦτα ἕπεται ἡ ἀγωγὴ (4), εἰς ἣν δύναται ν' ἀπολογηθῇ ὁ ἐναγόμενος (5), ἔχοντος τοῦ ἐνάγοντος τὸ δικαίωμα ν' ἀποκρούσῃ τὴν ἀπολογίαν δι' ἀνταπολογίας. (Οἰκ. § 128).

---

(1) *'Αντεφέσεις.* — Οὔσης συνήθους τῆς ὑποθέσεως, ἡ ἀντέφεσις γίνεται δι' ἀπολογητηρίου ἐγγράφου; ἴδε τὴν 4776 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ. καὶ τὴν λ. ἔφεσις.

(2) Ὅρα τὴν λέξιν συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα καὶ τὰ περὶ ταύτης ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ.

(3) Ὅρα τὴν λ. θεραπείας αἴτησις καὶ Οἰκ. § 117.

(4) Ὅρα Εὐρ. λ. ἀγωγὴ καὶ ἀπάντησις. — Οἰκ. 118.

(5) Ὅρα Εὐρ. λ. ἀπάντησις καὶ πρότασις (ἔνθα περὶ ἐνστάσεων) καὶ Οἰκ. § 121, 122 ἐπ.

Ἡ γενικὴ ἀπάντησις ἀρνοῦμαι πάντα ἰσχυρισμὸν εἶναι ἐναντία τοῦ νόμου, καθ' ὃν ἡ ἀπάντησις πρέπει νὰ ἦναι εἰδικὴ καὶ ν' ἀναφέρηται εἰς ἕκαστον ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀντιδίκου. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 170 τοῦ 1859, κυροῦσα τὴν 178 τοῦ 58 καὶ 179 τοῦ 59 ἀπ. ἐρ. Ν.

§ 19. *Διαδικασία μέχρι τῆς εἰς τὸ ἀκροατήριον συζητήσεως.*— Μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς ἔχει ὁ ἐναγόμενος δεκαπενθήμερον προθεσμίαν πρὸς ἀπολογίαν. Ἡ προθεσμία δὲ αὕτη παρεκτείνεται δικαιώματι ἀποστάσεως (1), ἢ ἐὰν ὑπάρχῃ περίπτωσις τοῦ εὐεργετήματος τῆς ἀπογραφῆς (2) ἢ προσκληθῶσιν ὁμόδικοι καὶ ἐγγυηταί (3). Ἀλλ' ἡ ἀπολογία δύναται ν' ἀναβληθῇ καὶ διὰ τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου συζήτησιν (4). Ὅθεν, παρελθούσης τῆς προθεσμίας ταύ-

---

(1) Ὅρα Οἰκ. § 113 β' γ' κολ. 540 κατ. § 25. Ὁ ἐνάγων δύναται κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο νὰ ὁρίσῃ ἐν τῇ ἀγωγῇ μακροτέραν προθεσμίαν, οὐχὶ ὅμως βραχυτέραν (Carré ζ. 322—324). Ταχθείσης ἐν τῇ ἀγωγῇ προθεσμίας μακροτέρας τῆς νομίμου, δύναται ὁ ἐναγόμενος νὰ ἀποποιηθῇ αὐτὴν, τὴν νόμιμον ἐπικαλούμενος προθεσμίαν· διότι μόνον αὕτη τέτακται πρὸς τὸ συμφέρον ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων· ἡ δὲ προσθήκη θεωρεῖται γενομένη ὑπὲρ μόνου τοῦ ἐναγομένου (Carré ζ. 225). Παρ' ἡμῖν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ ἐναγόμενος ἀρκεῖ νὰ γνωστοποιήσῃ τῷ ἀντιδίκῳ αὐτοῦ, ὅτι θέλει νὰ δικασθῇ κατὰ τὰς προθεσμίας τοῦ νόμου.

Ὅταν ὁ ἐναγόμενος ἤ τις τῶν προσκεκλημένων ὁμοδίκων κατοικῇ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, ἔχει, ἀντὶ τῆς δεκαπενθημέρου προθεσμίας, τὴν ὑπὸ τοῦ 511 ἄρθρου ὁριζομένην· (γαλ. δικον. 73). Ἐὰν εὑρίσκωνται οἱ εἰρημένοι ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐπιδοθῇ αὐτοῖς αὐτόθι ἡ ἀγωγή, ἔχουσι τότε τὴν συνήθη προθεσμίαν. (Πολ. 542. γαλ. δικον. 74). Τὴν προσθήκην τοῦ γαλλικοῦ ἄρθρου «sauf au tribunal à les (les délais ordinaires) prolonger s'il y a lieu» παρέλειψεν ὁ ἡμέτερος νομοθέτης, διότι βραδύτητα μᾶλλον τοιαύτη παρεμπίπτουσα αἴτησις ἤθελε προξενεῖ. Ἐὰν ὁ ἐναγόμενος ἀδυνατῇ νὰ ὑπερασπισθῇ κατὰ τῆς ἀγωγῆς ὡς ἔχων τὰ ἔγγραφα αὐτοῦ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, δύναται ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ νὰ αἰτήσῃ ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως, ἵνα προμηθευθῇ αὐτά.

(2) Πολ. 560 ἐδάφ. 3. «Μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας ταύτης (τῆς τετραμήνου πρὸς σύνταξιν ἀπογραφῆς) ἄρχονται αἱ πρὸς ἐγχείρισιν τῆς ἀπολογίας τοῦ ἐναγομένου ἐν τοῖς ἄρθροις 540—544 ὡρισμέναι προθεσμίαι.»

(3) Πολ. 565. 562.

(4) Πολ. 511. 566. πρλ. Οἰκ. § 129.

της καὶ μὴ ἀπολογηθέντος τοῦ ἐναγομένου, δικαιοῦται ὁ ἐνάγων ἢ ὁ ὁμόδικος αὐτοῦ νὰ ἐγγράψῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ πινάκιον. Γενομένης δὲ ἀπολογίας, δίδοται τῷ ἐνάγοντι 8 ἡμερῶν προθεσμία πρὸς ἀνταπολογίαν, ἣν ὅμως δύναται νὰ παραλείψῃ καὶ αὐτὸς καὶ νὰ ἐγγράψῃ ἀμέσως τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ πινάκιον.

Πινάκιον.

§ 21. Ἀνωτέρω ἐγένετο λόγος περὶ πινακίου, περὶ οὗ προσθέτω καὶ τὰ ἑπόμενα. Πρλ. δὲ τὴν λ. πινάκιον

§ 22. Πᾶσα δίκη εἰσάγεται εἰς τὸ δικαστήριον ἐγγραφομένη εἰς ἰδιαίτερον ἐπὶ τούτῳ παρὰ τοῦ γραμματέως συντασσόμενον βιβλίον, *πινάκιον* καλούμενον. Πινάκιον πᾶν πολυμελὲς δικαστήριον πρέπει νὰ ἔχῃ (1).

Ἕνεκα τῆς ἐνδεχομένης ἐν τῷ πινακίῳ συσσωρεύσεως πολλῶν δικῶν ἀναγκαῖος καθίσταται ὁ προσδιορισμὸς τῶν ἑκάστοτε εἰς τὸ ἀκροατήριον πρὸς συζήτησιν εἰσακτέων διαφορῶν. Διὸ ἀνὰ πᾶσαν ἑβδομάδα σημειοῖ ἐπὶ τοῦ πινακίου ὁ πρόεδρος κατὰ τὴν χρονολογίαν τῆς ἐγγραφῆς τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεως (2). Περίληψις δὲ τῶν οὕτω προσδιωρισμένων δικῶν τοιχοκολλᾶται εἰς τὸ ἀκροατήριον, ἵνα μάθωσιν οἱ διάδικοι τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεως (3)· ἀλλὰ συνοπτικαὶ καὶ κατεπείγουσαι διαφοραὶ δύνανται νὰ συζητηθῶσι καὶ ἄνευ ἐγγραφῆς (4).—Πρὸ τῆς συνεδριάσεως συντάσσει ὁ κλητὴρ τοῦ ἀκροατηρίου δελτίον, ἐν ᾧ ἐγγράφει τὰς συζητέας τὴν ἡμέραν ἐκείνην διαφορὰς κατὰ τὴν ἐν τῷ 266 ἄρθρῳ τοῦ ὀργανισμοῦ ὡρισμένην τάξιν, καθ' ἣν καὶ ἐκφωνοῦνται πρὸς συζήτησιν (5).

---

(1) Ὀργ. 263. Πολ. 570. 623. 727. 769. 821. Τὰ δὲ εἰρηνοδικεῖα δὲν ἔχουσι πινάκιον. Πολ. 496.

(2) Ὀργ. 264. Πολ. 576. Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ δίκαι μὴ χρῄζουσαι τοιούτου προσδιορισμοῦ. Ὀργ. 265. Πρβ. δὲ Οἰκ. § 129. σημ. 12. 13.

(3) Πολ. 577. 578.

(4) Πολ. 578. ἐδ. 2. Ὀργ. 267. ἐδ. 3.

(5) Τὰ ἐντεῦθεν γεννώμενα πταίσματα δικάζει ὁ δικαστήριον. Ὀργ. 267. Πρλ. Οἰκ. § 39.

§ 23. *Χρόνος ἐγγραφῆς.* — Ἐπί τινος δίκης, τὸ ἐν Ἀθήναις δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ἐξέδωκεν ἐρήμην ἀπόφασιν περὶ ἀποδείξεως· τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἀνέκοψεν ὁ ἕτερος τῶν διαδίκων. Ἀργότερα δὲ οἱ ἀνακοπτόμενοι ἐκίνησαν ἀγωγὴν περὶ ἀνατροπῆς τῆς ὅλης δίκης. Ἐν τοσούτῳ, ὁ ἀνακόπτων ἐνέγραψεν εἰς τὸ πινάκιον τὴν κυρίαν δίκην, ἐκφωνηθείσης τῆς ὁποίας οἱ αντίδικοί του ἐπρότειναν τὴν διαγραφὴν ἐπὶ λόγῳ ὅτι ἐγένετο μετὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἀποδείξεως;

Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν δι' ἀποφάσεως 10707 τοῦ 53 (τμ. α) ἀπέῤῥιψε (ὅρα τὴν ἀπόφ. εἰς Εὐρ. τ. 12 σελ. 275 ἐπ.) τὴν ἔνστασιν, ὅτι ἡ ἐγγραφὴ ἐγένετο πρoώρως καὶ παρανόμως λόγῳ τῆς παρεμπιπτούσης ἀνακοπῆς.

§ 23². *Ἐγγραφὴ συνήθων ὑποθέσεων* (1). — Πότε ἐγγράφονται εἰς τὸ πινακιον αἱ συνήθεις ὑποθέσεις; ἡ 12984 τοῦ 1855 ἀπ. τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ. φέρει·

«Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἄρθρων 768 καὶ 769 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἐπὶ συνήθων δικῶν ἡ δίκη ἐγγράφεται εἰς τὸ πινάκιον τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν, ἢ μετὰ τὴν παράδοσιν τοῦ ἀπολογητηρίου κατὰ τῆς ἐφέσεως, ἢ τοὐλάχιστον μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς πρὸς ἀπολογίας προθεσμίας, ἤτοι τῆς προθεσμίας δεκαπέντε ἡμερῶν (ἄρθρ. 268 καὶ 540 συνδυασμένα)· οὕτω δὲ γενομένης τακτικῆς τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὸ πινάκιον, ἡ τοιχοκόλλησις περιλήψεως ἐξαγομένης ἐκ τοῦ πινακίου ἐπιφέρει τὴν εἰς τοὺς διαδίκους καὶ τοὺς πληρεξουσίους κοινοποίησιν καὶ δύναται νὰ γίνῃ συζήτησις ἄνευ περαιτέρω κλήσεως· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἡ μὲν ἔφεσις ἐπεδόθη τὴν 9 Φεβρουαρίου πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον, ἡ δὲ ἔφεσις ἐνεγράφη,

(1) Ἡ δεκαπενθήμερος προθεσμία τοῦ ἄρθρου 540 τῆς πολιτικ. δικονομ. χορηγεῖται πρὸς τὸ συμφέρον μόνον τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἵνα δυνηθῇ νὰ ἑτοιμάσῃ τὰ μέσα τῆς ὑπερασπίσεώς του· ἑπομένως, δυνάμενος νὰ παραιτηθῇ τῆς προθεσμίας ταύτης, δύναται νὰ ἐγγράψῃ καὶ πρότερον τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ πινάκιον·—ἀπόφ. 9632 τοῦ 1852 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφ.

Μὴ ἐγγραφείσης τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ ἁρμόδιον πινάκιον κατὰ τὸ ἄρθρον 569 τῆς πολιτικ. δικον. καὶ μὴ ἐκτεθείσης αὐτῆς κατὰ τὰ ἄρθρα 577 καὶ 578 τῆς πολ. δικον., ἡ ὑπόθεσις, ἀντιτείνοντος τοῦ ἐκκαλοῦντος, δὲν δύναται νὰ συζητηθῇ· — ἀπόφ. ἐφετ. Ν. 709 τοῦ 1851 (ἐν νομικ. σ. 5490).

ἐπιμελείᾳ τῆς αὐτῆς ἐφεσιβλήτου, τὴν 11 τοῦ αὐτοῦ μηνός· ἑπομένως ἡ τοιχοκόλλησις περιλήψεως, ἐλαττωματικῆς οὔσης τῆς ἐγγραφῆς, δὲν δύναται νὰ ἐπέχῃ τόπον κλητεύσεως, εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα, ὅστις οὐδόλως ἐδύνατο νὰ γνωρίζῃ ὅτι ἡ ὑπόθεσις ἐνεγράφη πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς πρὸς ἀπάντησιν προθεσμίας διὰ νὰ ἐμφανισθῇ, καὶ ναὶ μὲν ἡ ἐφεσίβλητος ἠδύνατο νὰ παραιτηθῇ τοῦ δικαιώματός της τοῦ νὰ ὠφεληθῇ τῆς προθεσμίας πρὸς ἀπάντησιν καὶ ν' ἀπαντήσῃ, ἀλλ' ὤφειλε τότε νὰ γνωστοποιήσῃ τοῦτο εἰς τὸν ἀντίδικον, ἵνα λάβῃ καὶ οὗτος γνῶσιν, ὅτι ἡ ὑπόθεσις ἐνεγράφη καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς πρὸς ἀπάντησιν προθεσμίας εἰς τὸ πινάκιον καὶ ἐμφανισθῇ κατὰ τὴν συζήτησιν.

§ 23[3]. *Ἐγγραφὴ εἰς τὸ πινάκιον ἀναγκαία ἐστίν.* — Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ συζήτησις ὑποθέσεώς τινος, εἰμὴ ἂν ἦναι νομίμως ἐγγεγραμμένη εἰς τὸ πινάκιον· — ἀπόφ. ἐφετ. Ἀθηνῶν 13653 τοῦ 1856, φέρουσα (1)·

«Ἐπειδὴ δὲ ὑπ' ἀριθ. 273 πρᾶξις τοῦ προέδρου δὲν ἐκήρυξε τὴν ὑπόθεσιν ὡς κατεπείγουσαν, ἀλλ' ἁπλῶς διέταξε νὰ καταχωρηθῇ ἡ προκειμένη δίκη εἰς τὸ δελτίον, ὑπὸ τὸν νέον τῆς περιγραφῆς της εἰς τὸ πινάκιον ἀριθ. 39, καίτοι μὴ ἐλθούσης ἔτι τῆς τακτικῆς σειρᾶς τοῦ ἀριθμοῦ τούτου, ἐπὶ τῇ βάσει μόνον τοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον εἶχον ἀποκτήσει οἱ ἐγγράψαντες τὴν αὐτὴν δίκην προηγουμένως ὑπὸ τὸν ἀριθμὸν 1185 ἐν τῷ πινακίῳ, ἤγουν τὴν 25 Αὐγούστου 1855, ὅθεν εἶχε διαγραφῆ παρὰ τοῦ προέδρου ἁπλῶς, διὰ τὸν λόγον, ὅτι, μετὰ τὴν ἐκφώνησίν της εἰς τὸ ἀκροατήριον συνεπείᾳ τοῦ ἐπὶ τοῦ εἰρημένου ἀριθμοῦ 1185 γενομένου προσδιορισμοῦ τῆς δικασίμου εἶχεν ἀναβληθῆ ἀορίστως, ἑπομένως ἡ κατὰ τὴν πρᾶξιν τοῦ προέδρου γενομένη εἰς τὸ σημερινὸν δελτίον καταχώρησις τῆς προκειμένης δίκης δὲν δύναται νὰ ἔχῃ νόμιμον ἀποτέλεσμα πρὸς τακτικὴν συζήτησιν αὐτῆς, εἰμὴ ἐφ' ὅσον ὑπῆρχε νομίμως ἐγγεγραμμένη ἐν τῷ πινακίῳ ὑπὸ τὸν ἀριθμὸν 1185.

§ 23[4]. *Ἔχει ἀποτέλεσμα ὡς πρὸς τοὺς κληρονόμους ἡ ἐγγραφή;* Ὅταν τὸ ἀνχιρετήριον ὑπεγράφη ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἀ-

---

(1) Τοῦ προέδρου τῶν ἐφετῶν διατάξαντος τὴν κατὰ προτίμησιν συζήτησιν, ἡ ὑπόθεσις δὲ εἶναι ἀνάγκη νὰ καταχωρῆται εἰς τὸ τοιχοκόλλητον ἔκθεμα (578 πολ.)—ἀπόφ. πολ. Ἀρείου Πάγου 170 τοῦ 1859.

νπεξουσίοντος, ὡς ἐκπροσωποῦντος τοῦτον, μετὰ δὲ ταῦτα ἀπεβίωσεν ὁ πατὴρ, δὲν ἕπεται ἐντεῦθεν ὅτι ἡ ἐν ὀνόματι τούτου ἐγγραφὴ τῆς ἀναιρέσεως αἰτήσεως εἰς τὸ πινάκιον εἶναι ἄκυρος, διότι τὰ δικόγραφα ἐγγράφονται εἰς τὸ πινάκιον ὑπὸ τὰ ὀνόματα, ἅτινα φέρουσι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐπιδόσεώς των, μόνον δὲ κατὰ τὴν συζήτησιν ἀνάγκη, ἐπὶ μεταβολῆς τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων, νὰ παρασταθῇ ὁ νόμιμος. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 290 τοῦ 56.

§ 24. *Ἐφέσεις* (1). *Ἀντεφέσεις*. — Ἐγγραφὴ εἰς τὸ πινάκιον τῶν ἐφέσεων τῶν εἰς συνήθεις δίκας γινομένων· ἴδε τὴν λέξιν ἔφεσις § 50² (Κύρ. τ. 7 σ. 310.). Ἐγγράφεται εἰς τὸ πινάκιον ἡ ἀντέφεσις; αὐτ. § 20.

§ 25. *Ἀνακοπή*· ἴδε ἀπ. ἐφ. Ἀθ. 9202 καὶ 10707.

§ 26. *Ἀπόστασις*. Παρατείνεται ἡ πρὸς ἐγγραφὴν εἰς τὸ πινάκιον προθεσμία ἕνεκα ἀποστάσεως; Κύρ. τ. 12 σ. 277. ἀν. § 19.

§ 27. *Μετὰ ἀναίρεσιν*. — Κατὰ τὸ ἄρθρον 864 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὅταν ἀπόφασίς τις ἀναιρεθῇ, φέρεται ἡ ὑπόθεσις, ἄνευ περαιτέρω προδικασίας, εἰς τὸ ἀκροατήριον τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου· ὅθεν, συνοπτικῶς εἰσαγομένης τῆς ὑποθέσεως, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ παρέλθωσι 15 ἡμέραι ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς πρὸς συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως κλήσεως, ἀλλὰ ἐγγράφεται ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ πινάκιον ἀμέσως μετὰ τὴν παράδοσιν τῆς κλήσεως (ἄρθρ. 770, 516, 623 πολ. δικ.). ἀπόφ. 8624 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

Κατὰ τὰς περὶ ἐγγραφῆς τῶν δικῶν εἰς τὸ πινάκιον διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, δίκη, παραπεμφθεῖσα κατ' ἀναίρεσιν εἰς ἄλλο δικαστήριον, δὲν ἐγγράφεται εἰς τὸ πινάκιον, ἂν δὲν προηγηθῇ κλήτευσις πρὸς συζήτησιν, ἥτις, ἐπιδεικνυομένη εἰς τὸν γραμματέα, χρησιμεύει πρὸς ἐγγραφήν. Ἀπόφασ. ἐφετῶν Ἀθηνῶν 13042 τοῦ 55.

§ 28. Ὅτι ἓν πινάκιον διά τε τὰς συνήθεις καὶ τὰς συνοπτικάς. Ἴδε ἀπ. πολ. ΑΠ. 203 τοῦ 56.

§ 28² *Εἰς ποῖον πινάκιον* (2). — Δίκη συνοπτικὴ δύναται νὰ ἐγγραφῇ εἰς τὸ τῶν συνήθων δικῶν πινάκιον τῶν ἐφετῶν, ὅταν

---

(1) Πρλ. καὶ ἀπ. ἐφ. Ἀθη. 11225 εἰς Κύρ. τ. 12 σ. 276 ἐπ.
(2) Ὅταν ὑπόθεσίς τις συνήθης ἐνεγράφη εἰς τὸ πινάκιον τῶν

ὡς συνήθης ἐδικάσθη πρωτοδίκως. Δικασθεῖσης δὲ ἐρήμην, δὲν ὑπάρχει ἀκυρότης τίς. Ἀπόφ. ἐφ. Ἀθ. 14061 τοῦ 56 φέρουσα·

«Ἐπειδὴ καὶ μὲν ἡ προκειμένη δίκη ἦτον ἐξ ἐκείνων, αἵτινες ὑπήγοντο εἰς τὴν συνοπτικὴν διαδικασίαν, διότι, ἀφορῶσα διένεξιν μεταξὺ ἐνοικιαστοῦ καὶ δημοσίου προερχομένην ἀπὸ ἐνοικίασιν ἀμέσων φόρων, καὶ ὡς τοιαύτη ἀνήκουσα εἰς τὴν διοικητικὴν ἁρμοδιότητα πρὸ τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς συνελεύσεως, κατὰ τὸ ἀπὸ 7 Μαΐου 1837 διάταγμα, ἐχαρακτηρίσθη, διὰ τοῦ ς΄. ψηφίσματος (ἄρθρον 2) τῆς συνελεύσεως, ὡς κατεπείγουσα ὑπόθεσις ὑπαγομένη εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια, αἱ δὲ κατεπείγουσαι ὑποθέσεις, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 618 § 1 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, θεωροῦνται ὡς συνοπτικαί, ἀλλὰ οἱ ἐνάγοντες αὐτοὶ εἰσήγαγον τὴν ἀγωγήν των εἰς τὴν συνήθη διαδικασίαν, εἰς ταύτην ῥητῶς προσκαλέσαντες τὸ ἐναγόμενον δημόσιον, ὅπερ συνεμορφώθη, ἄνευ ἀντιῤῥήσεως, εἰς αὐτὴν, ὡς ὠφελιμωτέραν αὐτῷ, καὶ μὲ τοῦτο ἔδωκαν τὸ δικαίωμα εἰς τὸ δημόσιον, γενομένης ἐφέσεως, νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ αὐτὸ εἶδος τῆς διαδικασίας, ἐγγράφον τὴν ἔφεσίν του εἰς τὸ πινάκιον τῶν συνήθων δικῶν. Διὰ τοῦτο λοιπὸν, καὶ διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 624 τῆς πολιτικῆς δικονομίας τότε μόνον, ὅταν συνήθης δίκη εἰσαχθῇ τυχὸν ὡς συνοπτική, ἀποβάλλεται τῆς τοιαύτης διαδικασίας ὁ ἐνάγων, διότι στερεῖ τὸν εναγόμενον ἀπὸ προθεσμίας ὡς μέσα ὑπερασπίσεως, οὐχὶ δὲ καὶ τ' ἀνάπαλιν, ἤγουν, ὅταν συνοπτικὴ δίκη εἰσαχθῇ ὡς συνήθης, δὲν ὑπάρχει νόμιμος λόγος διὰ νὰ κηρυχθῇ ἄκυρος ἡ ἐν τῷ πινακίῳ τῶν συνήθων δικῶν γενομένη τοῦ ἐκκαλοῦντος δημοσίου ἐγγραφὴ τῆς ἐφέσεώς του καὶ νὰ διαταχθῇ ἡ διαγραφὴ αὐτῆς, ὡς ἐξαιτοῦνται οἱ ἐφεσίβλητοι.»

§ 29. Ἀταξίαι εἰς τὰς ἐν τῷ πινακίῳ ἐγγραφὰς ποίαν συνέπειαν φέρουσιν; ἡ 12704 τοῦ 55 ἀπόφ. ἐφ. Ἀθ. φέρει (1)·

συνοπτικῶν, διαγράφεται ἀπὸ τοῦτο. Ἀπ. 5726 τῆς 28 Μαΐου 1849 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

Μὴ ἐγγραφείσης τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ ἁρμόδιον πινάκιον κατὰ τὸ ἄρθρον 569 τῆς πολιτικῆς δικονομίας καὶ μὴ ἐκτεθείσης αὐτῆς κατὰ τὰ ἄρθρα 577 καὶ 578 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἡ ὑπόθεσις, ἀντιτείνοντος τοῦ ἐκκαλοῦντος, δὲν δύναται νὰ συζητηθῇ. Ἀπ. ἐφετ. Ν. 709 τοῦ 51 (ἐν νομικ. σ. 5490).

(1) Ἀταξίαι εἰς τὴν ἐν τῷ πινακίῳ ἐγγραφὴν ἐπιφέρουσιν ἀκυ-

«Ἐπειδή, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ὀνόματα τῶν διαδίκων, ὑπάρχουν μὲν ἀληθῶς ἀταξίαι κατὰ τοῦτο, ἀλλ' ὁ νόμος (ἄρθρ 571 πολ. δικ.) τὰς κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ πινακίου ἀταξ. δὲν διατάσσει ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, ἀλλὰ τιμωρεῖ μόνον μὲ πρόστιμον, ἑπομένως δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ἀκυρότητα, δυνάμει τοῦ νόμου, πᾶσα ἀταξία τῆς ἐγγραφῆς, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὸ ἄρθ. 201 τῆς πολ. δικ. ἡ οὐσιώδης· ὡς οὐσιώδης δὲ δὲν δύναται ἐπὶ τοῦ προκειμένου νὰ θεωρηθῇ ἡ ἀταξία, περὶ ἧς πρόκειται, καθότι, ἂν καὶ διὰ τῆς ἐγγραφῆς, ὅπως αὕτη ἐγένετο, ἤτοι διὰ σημειώσεως ἐχούσης οὕτως οἱ αὐτοὶ κατὰ τῶν αὐτῶν,» ἐννοοῦντες πάλιν ὡς ὀνόματα τῶν διαδίκων τὰ αὐτὰ τῆς προηγουμένης ἐγγραφῆς, ἐνῷ εἰς τὴν προκειμένην δίκην διάδικοι εἶναι ἄλλοι· ὥστε ἀντεκατεστάθη διὰ τῆς οὕτω γενομένης ἐγγραφῆς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἡ ἀταξία ὅμως αὕτη ἐπανορθοῦται. ὡς ἐκ τῆς ἐν τῇ ἐγγραφῇ σημειώσεως τοῦ ἀριθμοῦ 1670 ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, καθ' ἣν ἀντίδικοι τοῦ δημοσίου δὲν εἶναι ἐπίσης οἱ αὐτοὶ κατὰ τὴν προταθεῖσαν ἐγγραφήν· ἄλλη δὲ ὑπὸ τοιοῦτον ἀριθμὸν καὶ ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἐφεσιβληθεῖσα ἀπόφασις τῶν ἐνταῦθα πρωτοδικῶν δὲν ἰσχυρίσθησαν οἱ ἐνάγοντες ὅτι ὑπάρχει ἐπίσης μεταξὺ τῶν πρώτων ἐκείνων διαδίκων Δαπουσιάδου καὶ Α. Παπᾶ Γεωργίου ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ δημοσίου ἀφ' ἑτέρου μέρους. ὥστε νὰ δύναται ἐνταῦθα νὰ προκύψῃ ἡ ἀξιουμένη ὡς ἐκ τῆς ἀτάκτου σημειώσεως τῶν ὀνομάτων τῶν διαδίκων σύγχυσις.»

§ 30. *Ἀποτελέσματα ἐγγραφῆς* (1). — Ἡ ἐγγραφὴ τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ πινάκιον τοῦ δικαστηρίου, γινομένη προσηκόντως, ἐπιφέρει ἀποτέλεσμα (2)· α) τὴν προτίμησιν μεταξὺ πολλῶν ἐξ ἴσου ἁρμοδίων δικαστηρίων (3)· β) τὸ ἀμετάβλητον τῆς ἁρμοδιότητος, καὶ ἂν ὁ ἐναγόμενος ἀλλάξῃ μετὰ ταῦτα κατοικίαν (4),

---

ρότητα τῆς ἐγγραφῆς; Ἡ 110 τοῦ 57 ἀπόφ. πολ. Αρ. Π. ἐπεκύρωσε τὴν ἀνωτ. 12704 ἐφ. 'Αθ. καθ' ἣν ἡ ἀταξία αὕτη δὲν ἐθεωρήθη ὡς ἐπιφέρουσα ἀκυρότητα.

(1) Ἴδε ἀπόφασιν 824 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἐν Εὑρετηρίῳ τόμ. 4 σελ. 227 (ἡ ἐγγραφὴ ἐπιφέρει τὸ ἀμετάβλητον τῆς δικαιοδοσίας.) Πρλ. Πρωϊν. Κήρ. φύλλ. 401, 405.

(2) Πολ. 575. Βαυαρ. σχέδ. § 167.

(3) ὅρα Οἰκ. § 58 ά. Bayer σ. 560.

(4) ὅρα Αἰκ. § 46 σημ. 8.

τὴν παρέλευσιν τῆς τῶν συνοπτικῶν δικῶν προθεσμίας (1). Ἡ προθεσμία δὲ αὕτη εἶναι τριῶν ἡμερῶν, παρεκτεινομένη λόγῳ τῆς ἀποστάσεως ἢ κατὰ θέλησιν τοῦ ἐνάγοντος (2). Νὰ συντέμῃ δὲ αὐτὴν δύναται ὁ πρόεδρος μόνον ὑπάρχοντος κινδύνου (3).

β) Κατὰ τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου διαδικασίαν. Ἐὰν διαφορά τις, εἰσαχθεῖσα ὡς συνοπτική, εὑρέθη συνήθης, ἀποβάλλεται ὁ ἐνάγων τῆς συνοπτικῆς διαδικασίας (4) καὶ καταδικάζεται εἰς τὴν δαπάνην. Ἡ ἀπολογία τοῦ ἐναγομένου γίνεται ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ καὶ σύγκειται ἐκ τῶν αὐτῶν ἐν γένει μερῶν (5). Ἡ διαδικασία δὲ αὕτη ἐν γένει μὲν ὁμοιάζει τὴν τῶν συνήθων δικῶν, διότι ἰσχύουσι καὶ

προδικασίᾳ ἃς τυχὸν ἔχει ἐνστάσεις ἢ ἀνταγωγάς. Ἀλλ' ἡ πρᾶξις αὐτοῦ αὕτη οὔτε τὴν πρόοδον τῆς δίκης ἀνακόπτει, οὔτε εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην νὰ καταλογισθῇ συγχωρεῖται. (Πολ. 569. Carré ζ. 1478). — Μόνον τὰς προτάσεις αὐτοῦ τὰς ἐγγράφους ὀφείλει κατὰ τὰ ἄρθρα 623 καὶ 580, νὰ ἐκθέσῃ εἰς τὸ δικαστήριον πρὸ 24 ὡρῶν. Ἐν ταῖς προτάσεσι ταύταις πρέπει νὰ ὑπάρχωσιν ἀναγκαίως αἱ ἐνστάσεις αὐτοῦ καὶ ἀνταγωγαί.

(1) Πολ. 623.

(2) Πολ. 620. Κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο ἡμέρα τῆς ἐμφανίσεως εἶναι ἡ μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τρίτη ἡμέρα· ἐπειδὴ δὲ ἡ ἡμέρα τῆς ἐπιδόσεως δὲν ὑπολογίζεται εἰς τὴν προθεσμίαν, ἀγωγὴ ἐπιδοθεῖσα τὴν τετάρτην τῆς ἑβδομάδος δύναται νὰ συζητηθῇ τὸ σάββατον. — Περὶ τῆς γαλλικῆς νομοθεσίας ἴδε Boitard II. 52. Thomine ἄρθ. 475.

(3) Πολ. 621. Γαλ. 72. Ὅταν ὁ πρόεδρος συγχωρήσῃ βραχυπρόθεσμον κλῆσιν, ὀφείλει ὁ ἐνάγων νὰ ἐπισυνάψῃ εἰς τὴν ἀγωγὴν, τὴν κοινοποιηθησομένην εἰς τὸν ἐναγόμενον, τὴν πρᾶξιν τοῦ προέδρου. Πολ. 622 ἐδ. 2.

(4) Τοῦτο δύναται νὰ συμβῇ πρὸ πάντων ὅταν τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς εὑρεθῇ ἀξίζον πλέον τῶν 500 δραχμῶν, ἢ ἀμφισβητηθῇ ὁ τίτλος, ἐφ' οὗ στηρίζεται (ὅρα Οἰκ. § 199 σημ. 2. Miterm. Beitr. Δ', 68). — Ἡ οὕτω παραπεμπομένη διαφορὰ ὑπόκειται εἰς ἀπόπειραν; ὅρα. Εὐρ. ιέ. σ. 323. Οἰκ. § 116 σημ. 18 καὶ 199 σημ. 11.

(5) Ὁ ἐναγόμενος ἀπολογεῖται διὰ τῶν ἐγγράφων αὐτοῦ προτάσεων (ὅρα σημ. 5 τοῦ § τούτου Οἰκ. καὶ 199 σημ. 11.) Ἡ ἀπολογία περιέχει καὶ ἐνταῦθα ὅσα καὶ ἐν ταῖς συνήθεσι δίκαις (Οἰκ. § 121.) Μόνον τὸ πρὸς ἀνταγωγὴν δικαίωμα εἶναι περιωρισμένον. Πολ. 633. Βαυαρ. Σχ. § 330 331.

ἐνταῦθα τὰ ἀνώτέρω ἐκθέντα (1). Διαφέρει δὲ μόνον κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἀποδείξεων. Ἤγουν οἱ ὅρκοι πρέπει, εἰ δυνατὸν, νὰ δίδωνται ἐν τῇ αὐτῇ συνεδριάσει· οἱ μάρτυρες καὶ πραγματογνώμονες, ἐὰν μὴ κατοικῶσιν ἀπώτερον τῶν 4 σχοίνων, νὰ ἐξετάζωνται ἐπὶ ἀκροατηρίου καὶ νὰ μὴ συντάσσηται, ἐπὶ ἀνεκκλήτων διαφορῶν, ἔκθεσις τῆ ἐξετάσεως αὐτῶν, ἀλλὰ μόνον ν' ἀναφέρωνται ἐν τῇ ἀποφάσει τὰ ὀνόματα τῶν μαρτύρων καὶ τὸ ἐξαγόμενον τῶν καταθέσεων αὐτῶν· τέλος δὲ τὰ ἀναφυόμενα παρεμπίπτοντα νὰ διτάζωνται παραχρῆμα ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ (2).

---

(1) Ἐφαρμόζονται καὶ ἐνταῦθα τὰ ἀνωτέρω ἐν τοῖς §§ 130—133 ἐξηγηθέντα, ἤγουν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 580—611, Πολ. 623 ἐδ. 2. — Πῶς προτείνεται ἡ τῆς ἐγγυήσεως καὶ τῆς ὁμοδικίας ἔνστασις; Ὄχι, ὡς ἐπὶ συνήθων δικῶν, ὅτι προσεκλήθησαν ἐγγυηταὶ ἢ ὁμόδικοι, ἀλλ' ὅτι θέλουσι προσκληθῇ· διότι ὁ νόμος δὲν δὲν χορηγεῖ τῷ ἐναγομένῳ ἐν τῇ προδικασίᾳ πρὸς τοῦτο προθεσμίαν, ὅπως εἰς τὰς συνήθεις δίκας γίνεται διὰ τοῦ 561 ἄρθρου· ἄρα διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεων ἐπικαλούμενος τὴν ἔνστασιν ταύτην, μόνον ὅτι μέλλει νὰ προσκαλέσῃ ὁμοδίκους ἢ ἐγγυητὰς δύναται νὰ εἴπῃ. arg. Πολ. 502. ὅρα Οἰκ. § 124 ἐ. σημ. 24.

Ἐν δίκαις δὲ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν αἱ προτεινόμεναι ἐνστάσεις πρέπει νὰ ἦναι ἐκκαθαρισμέναι. Πολ. 872.

(2) Πολ. 625. Γαλ. 407, 410. — Ἡ διάταξις τοῦ νόμου ὅτι ἐπὶ ἀνεκκλήτων διαφορῶν δὲν πρέπει νὰ συντάσσηται ἔκθεσις τῆς ἐξετάσεως τῶν μαρτύρων (ἤγουν δὲν πρέπει νὰ σημειοῦταί τι περὶ αὐτῶν ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς συνεδριάσεως· ὅρα Οἰκονόμ. § 166 σημ. 1) ἐφαρμόζεται μόνον εἰς τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου ἐξέτασιν. Περὶ τῶν ἐκτὸς τοῦ ἀκροατηρίου ἐξετάσεων ἀνάγκη καὶ ἐνταῦθα νὰ συντάσσηται ἔκθεσις. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις οἰκονομίαν δαπάνης σκοπεῖ, καὶ παραβιασθεῖσα ἀποτέλεσμα ἔχει ὅτι δὲν ἐπιβαρύνονται οἱ διάδικοι τῇ δαπάνῃ ταύτῃ.

Ἐὰν δὲν συνταχθῶσι πρακτικὰ τῆς ἐξετάσεως, καίτοι ἐφεσίμου τῆς δίκης οὔσης; Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, εἰς ὃ μεταβιβάζεται ἡ διαφορὰ, δὲν ἔχει τὰς καταθέσεις τῶν μαρτύρων ἐγγράφως ἀποδεικνυομένας, ἵνα στηρίξῃ ἐπ' αὐτῶν τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ, ἀνάγκη νὰ διατάξῃ νέαν ἐξέτασιν καὶ νὰ ἐπιβάλῃ τὰ ἔξοδα εἰς βάρος τοῦ πρωτοδικείου. (Πολ. 348.) Ἄλλως ἐν μέρει σκέπτονται οἱ Γάλλοι συγγραφεῖς, ἀλλὰ τὸ συναγόμενον τῶν σκέψεων αὐτῶν εἶναι σχεδὸν τὸ αὐτό. Carré ζ. 1484 quinq. Bourbeau σ. 102. (ἀπὸ § 200 Οἰκ.)

τὴν παρέλευσιν τῆς τῶν συνοπτικῶν δικῶν προθεσμίας (1). Ἡ προθεσμία δὲ αὕτη εἶναι τριῶν ἡμερῶν, παρεκτεινομένη λόγῳ τῆς ἀποστάσεως ἢ κατὰ θέλησιν τοῦ ἐνάγοντος (2). Νὰ συντέμῃ δὲ αὐτὴν δύναται ὁ πρόεδρος μόνον ὑπάρχοντος κινδύνου (3).

β) Κατὰ τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου διαδικασίαν. Ἐὰν διαφορά τις, εἰσαχθεῖσα ὡς συνοπτική, εὑρέθη συνήθης, ἀποβάλλεται ὁ ἐνάγων τῆς συνοπτικῆς διαδικασίας (4) καὶ καταδικάζεται εἰς τὴν δαπάνην. Ἡ ἀπολογία τοῦ ἐναγομένου γίνεται ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ καὶ σύγκειται ἐκ τῶν αὐτῶν ἐν γένει μερῶν (5). Ἡ διαδικασία δὲ αὕτη ἐν γένει μὲν ὁμοιάζει τὴν τῶν συνήθων δικῶν, διότι ἰσχύουσι καὶ

προδικασίᾳ ἃς τυχὸν ἔχει ἐνστάσεις ἢ ἀνταγωγάς. Ἀλλ' ἡ πρᾶξις αὐτοῦ αὕτη οὔτε τὴν πρόοδον τῆς δίκης ἀνακόπτει, οὔτε εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην νὰ καταλογισθῇ συγχωρεῖται. (Πολ. 569. Carré ζ. 1478). — Μόνον τὰς προτάσεις αὐτοῦ τὰς ἐγγράφους ὀφείλει κατὰ τὰ ἄρθρα 623 καὶ 580, νὰ ἐκθέσῃ εἰς τὸ δικαστήριον πρὸ 24 ὡρῶν. Ἐν ταῖς προτάσεσι ταύταις πρέπει νὰ ὑπάρχωσιν ἀναγκαίως αἱ ἐνστάσεις αὐτοῦ καὶ ἀνταγωγαί.

(1) Πολ. 623.

(2) Πολ. 620. Κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο ἡμέρα τῆς ἐμφανίσεως εἶναι ἡ μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τρίτη ἡμέρα· ἐπειδὴ δὲ ἡ ἡμέρα τῆς ἐπιδόσεως δὲν ὑπολογίζεται εἰς τὴν προθεσμίαν, ἀγωγὴ ἐπιδοθεῖσα τὴν τετάρτην τῆς ἑβδομάδος δύναται νὰ συζητηθῇ τὸ σάββατον.— Περὶ τῆς γαλλικῆς νομοθεσίας ἴδε Boitard II. 52. Thomine ἄρθ. 475.

(3) Πολ. 621. Γαλ. 72. Ὅταν ὁ πρόεδρος συγχωρήσῃ βραχυπρόθεσμον κλῆσιν, ὀφείλει ὁ ἐνάγων νὰ ἐπισυνάψῃ εἰς τὴν ἀγωγήν, τὴν κοινοποιηθησομένην εἰς τὸν ἐναγόμενον, τὴν πρᾶξιν τοῦ προέδρου. Πολ. 622 ἐδ. 2.

(4) Τοῦτο δύναται νὰ συμβῇ πρὸ πάντων ὅταν τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς εὑρεθῇ ἀξίζον πλέον τῶν 500 δραχμῶν, ἢ ἀμφισβητηθῇ ὁ τίτλος, ἐφ' οὗ στηρίζεται (ὅρα Οἰκ. § 199 σημ. 2. Miterm. Beitr. Δ', 68).— Ἡ οὕτω παραπεμπομένη διαφορὰ ὑπόκειται εἰς ἀπόπειραν; ὅρα. Εὐρ. ιέ. σ. 323. Οἰκ. § 116 σημ. 18 καὶ 199 σημ. 11.

(5) Ὁ ἐναγόμενος ἀπολογεῖται διὰ τῶν ἐγγράφων αὐτοῦ προτάσεων (ὅρα σημ. 5 τοῦ § τούτου Οἰκ. καὶ 199 σημ. 11.) Ἡ ἀπολογία περιέχει καὶ ἐνταῦθα ὅσα καὶ ἐν ταῖς συνήθεσι δίκαις (Οἰκ. § 121.) Μόνον τὸ πρὸς ἀνταγωγὴν δικαίωμα εἶναι περιωρισμένον. Πολ. 633. Βαυαρ. Σχ. § 330 331.

ἐνταῦθα τὰ ἀνώτερω ἐκθέντα (1). Διαφέρει δὲ μόνον κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἀποδείξεων. Ἤγουν οἱ ὅρκοι πρέπει, εἰ δυνατὸν, νὰ δίδωνται ἐν τῇ αὐτῇ συνεδριάσει· οἱ μάρτυρες καὶ πραγματογνώμονες, ἐὰν μὴ κατοικῶσιν ἀπώτερον τῶν 4 σχοίνων, νὰ ἐξετάζωνται ἐπὶ ἀκροατηρίου καὶ νὰ μὴ συντάσσηται, ἐπὶ ἀνεκκλήτων διαφορῶν, ἔκθεσις τῆς ἐξετάσεως αὐτῶν, ἀλλὰ μόνον ν' ἀναφέρωνται ἐν τῇ ἀποφάσει τὰ ὀνόματα τῶν μαρτύρων καὶ τὸ ἐξαγόμενον τῶν καταθέσεων αὐτῶν· τέλος δὲ τὰ ἀναφυόμενα παρεμπίπτοντα νὰ δικάζωνται παραχρῆμα ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ (2).

---

(1) Ἐφαρμόζονται καὶ ἐνταῦθα τὰ ἀνωτέρω ἐν τοῖς §§ 130—133 ἐξηγηθέντα, ἤγουν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 580—611, Πολ. 623 ἐδ. 2. — Πῶς προτείνεται ἡ τῆς ἐγγυήσεως καὶ τῆς ὁμοδικίας ἔνστασις; Ὄχι, ὡς ἐπὶ συνήθων δικῶν, ὅτι προσεκλήθησαν ἐγγυηταὶ ἢ ὁμόδικοι, ἀλλ' ὅτι θέλουσι προσκληθῆ· διότι ὁ νόμος δὲν δὲν χορηγεῖ τῷ ἐναγομένῳ ἐν τῇ προδικασίᾳ πρὸς τοῦτο προθεσμίαν, ὅπως εἰς τὰς συνήθεις δίκας γίνεται διὰ τοῦ 561 ἄρθρου· ἄρα διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεων ἐπικαλούμενος τὴν ἔνστασιν ταύτην, μόνον ὅτι μέλλει νὰ προσκαλέσῃ ὁμοδίκους ἢ ἐγγυητὰς δύναται νὰ εἴπῃ. arg. Πολ. 502. ὅρα Οἰκ. § 124 ἑ. σημ. 24.

Ἐν δίκαις δὲ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν αἱ προτεινόμεναι ἐνστάσεις πρέπει νὰ ἦναι ἐκκαθαρισμέναι. Πολ. 872.

(2) Πολ. 625. Γαλ. 407, 410. — Ἡ διάταξις τοῦ νόμου ὅτι ἐπὶ ἀνεκκλήτων διαφορῶν δὲν πρέπει νὰ συντάσσηται ἔκθεσις τῆς ἐξετάσεως τῶν μαρτύρων (ἤγουν δὲν πρέπει νὰ σημειοῦταί τι περὶ αὐτῶν ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς συνεδριάσεως· ὅρα Οἰκονόμ. § 166 σημ. 1) ἐφαρμόζεται μόνον εἰς τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου ἐξέτασιν. Περὶ τῶν ἐκτὸς τοῦ ἀκροατηρίου ἐξετάσεων ἀνάγκη καὶ ἐνταῦθα νὰ συντάσσηται ἔκθεσις. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις οἰκονομίαν δαπάνης σκοπεῖ, καὶ παραβιασθεῖσα ἀποτέλεσμα ἔχει ὅτι δὲν ἐπιβαρύνονται οἱ διάδικοι τῇ δαπάνῃ ταύτῃ.

Ἐὰν δὲν συνταχθῶσι πρακτικὰ τῆς ἐξετάσεως, καίτοι ἐφεσίμου τῆς δίκης οὔσης; Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, εἰς ὃ μεταβιβάζεται ἡ διαφορὰ, δὲν ἔχει τὰς καταθέσεις τῶν μαρτύρων ἐγγράφως ἀποδεικνυομένας, ἵνα στηρίξῃ ἐπ' αὐτῶν τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ, ἀνάγκη νὰ διατάξῃ νέαν ἐξέτασιν καὶ νὰ ἐπιβάλῃ τὰ ἔξοδα εἰς βάρος τοῦ πρωτοδικείου. (Πολ. 348.) Ἄλλως ἐν μέρει σκέπτονται οἱ Γάλλοι συγγραφεῖς, ἀλλὰ τὸ συναγόμενον τῶν σκέψεων αὐτῶν εἶναι σχεδὸν τὸ αὐτό. Carré ζ. 1484 quinq. Bourbeau σ. 102. (ἀπὸ § 200 Οἰκ.)

τὴν παρέλευσιν τῆς τῶν συνοπτικῶν δικῶν προθεσμίας (1). Ἡ προθεσμία δὲ αὕτη εἶναι τριῶν ἡμερῶν, παρεκτεινομένη λόγῳ τῆς ἀποστάσεως ἢ κατὰ θέλησιν τοῦ ἐνάγοντος (2). Νὰ συντέμῃ δὲ αὐτὴν δύναται ὁ πρόεδρος μόνον ὑπάρχοντος κινδύνου (3).

β) Κατὰ τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου διαδικασίαν. Ἐὰν διαφορά τις, εἰσαχθεῖσα ὡς συνοπτική, εὑρέθη συνήθης, ἀποβάλλεται ὁ ἐνάγων τῆς συνοπτικῆς διαδικασίας (4) καὶ καταδικάζεται εἰς τὴν δαπάνην. Ἡ ἀπολογία τοῦ ἐναγομένου γίνεται ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ καὶ σύγκειται ἐκ τῶν αὐτῶν ἐν γένει μερῶν (5). Ἡ διαδικασία δὲ αὕτη ἐν γένει μὲν ὁμοιάζει τὴν τῶν συνήθων δικῶν, διότι ἰσχύουσι καὶ

προδικασίᾳ ἃς τυχὸν ἔχει ἐνστάσεις ἢ ἀνταγωγάς. Ἀλλ' ἡ πρᾶξις αὐτοῦ αὕτη οὔτε τὴν πρόοδον τῆς δίκης ἀνακόπτει, οὔτε εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην νὰ καταλογισθῇ συγχωρεῖται. (Πολ. 569. Carré ζ. 1478). — Μόνον τὰς προτάσεις αὐτοῦ τὰς ἐγγράφους ὀφείλει κατὰ τὰ ἄρθρα 623 καὶ 580, νὰ ἐκθέσῃ εἰς τὸ δικαστήριον πρὸ 24 ὡρῶν. Ἐν ταῖς προτάσεσι ταύταις πρέπει νὰ ὑπάρχωσιν ἀναγκαίως αἱ ἐνστάσεις αὐτοῦ καὶ ἀνταγωγαί.

(1) Πολ. 623.

(2) Πολ. 620. Κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο ἡμέρα τῆς ἐμφανίσεως εἶναι ἡ μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τρίτη ἡμέρα· ἐπειδὴ δὲ ἡ ἡμέρα τῆς ἐπιδόσεως δὲν ὑπολογίζεται εἰς τὴν προθεσμίαν, ἀγωγὴ ἐπιδοθεῖσα τὴν τετάρτην τῆς ἑβδομάδος δύναται νὰ συζητηθῇ τὸ σάββατον.— Περὶ τῆς γαλλικῆς νομοθεσίας ἴδε Boitard II. 52. Thomine ἄρθ. 475.

(3) Πολ. 621. Γαλ. 72. Ὅταν ὁ πρόεδρος συγχωρήσῃ βραχυπρόθεσμον κλῆσιν, ὀφείλει ὁ ἐνάγων νὰ ἐπισυνάψῃ εἰς τὴν ἀγωγήν, τὴν κοινοποιηθησομένην εἰς τὸν ἐναγόμενον, τὴν πρᾶξιν τοῦ προέδρου. Πολ. 622 ἐδ. 2.

(4) Τοῦτο δύναται νὰ συμβῇ πρὸ πάντων ὅταν τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς εὑρεθῇ ἀξίζον πλέον τῶν 500 δραχμῶν, ἢ ἀμφισβητηθῇ ὁ τίτλος, ἐφ' οὗ στηρίζεται (ὅρα Οἰκ. § 199 σημ. 2. Miterm. Beitr. Δ', 68).— Ἡ οὕτω παραπεμπομένη διαφορὰ ὑπόκειται εἰς ἀπόπειραν; ὅρα. Εὐρ. ιέ. σ. 323. Οἰκ. § 116 σημ. 18 καὶ 199 σημ. 11.

(5) Ὁ ἐναγόμενος ἀπολογεῖται διὰ τῶν ἐγγράφων αὐτοῦ προτάσεων (ὅρα σημ. 5 τοῦ § τούτου Οἰκ. καὶ 199 σημ. 11.) Ἡ ἀπολογία περιέχει καὶ ἐνταῦθα ὅσα καὶ ἐν ταῖς συνήθεσι δίκαις (Οἰκ. § 121.) Μόνον τὸ πρὸς ἀνταγωγὴν δικαίωμα εἶναι περιωρισμένον. Πολ. 633. Βαυαρ. Σχ. § 330 331.

ἐνταῦθα τὰ ἀνωτέρω ἐκθέντα (1). Διαφέρει δὲ μόνον κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἀποδείξεων. Ἤγουν οἱ ὅρκοι πρέπει, εἰ δυνατὸν, νὰ δίδωνται ἐν τῇ αὐτῇ συνεδριάσει· οἱ μάρτυρες καὶ πραγματογνώμονες, ἐὰν μὴ κατοικῶσιν ἀπώτερον τῶν 4 σχοίνων, νὰ ἐξετάζωνται ἐπὶ ἀκροατηρίου καὶ νὰ μὴ συντάσσηται, ἐπὶ ἀνεκκλήτων διαφορῶν, ἔκθεσις τῆ ἐξετάσεως αὐτῶν, ἀλλὰ μόνον ν' ἀναφέρωνται ἐν τῇ ἀποφάσει τὰ ὀνόματα τῶν μαρτύρων καὶ τὸ ἐξαγόμενον τῶν καταθέσεων αὐτῶν· τέλος δὲ τὰ ἀναφυόμενα παρεμπίπτοντα νὰ δικάζωνται παραχρῆμα ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ (2).

---

(1) Ἐφαρμόζονται καὶ ἐνταῦθα τὰ ἀνωτέρω ἐν τοῖς §§ 130—133 ἐξηγηθέντα, ἤγουν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 580—611, Πολ. 623 ἐδ. 2. — Πῶς προτείνεται ἡ τῆς ἐγγυήσεως καὶ τῆς ὁμοδικίας ἔνστασις; Ὄχι, ὡς ἐπὶ συνήθων δικῶν, ὅτι προσεκλήθησαν ἐγγυηταὶ ἢ ὁμόδικοι, ἀλλ' ὅτι θέλουσι προσκληθῆ· διότι ὁ νόμος δὲν δὲν χορηγεῖ τῷ ἐναγομένῳ ἐν τῇ προδικασίᾳ πρὸς τοῦτο προθεσμίαν, ὅπως εἰς τὰς συνήθεις δίκας γίνεται διὰ τοῦ 561 ἄρθρου· ἄρα διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεων ἐπικαλούμενος τὴν ἔνστασιν ταύτην, μόνον ὅτι μέλλει νὰ προσκαλέσῃ ὁμοδίκους ἢ ἐγγυητὰς δύναται νὰ εἴπῃ. arg. Πολ. 502. ὅρα Οἰκ. § 124 ἑ. σημ. 24.

Ἐν δίκαις δὲ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν αἱ προτεινόμεναι ἐνστάσεις πρέπει νὰ ἦναι ἐκκαθαρισμέναι. Πολ. 872.

(2) Πολ. 625. Γαλ. 407, 410. — Ἡ διάταξις τοῦ νόμου ὅτι ἐπὶ ἀνεκκλήτων διαφορῶν δὲν πρέπει νὰ συντάσσηται ἔκθεσις τῆς ἐξετάσεως τῶν μαρτύρων (ἤγουν δὲν πρέπει νὰ σημειοῦταί τι περὶ αὐτῶν ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς συνεδριάσεως· ὅρα Οἰκονόμ. § 166 σημ. 1) ἐφαρμόζεται μόνον εἰς τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου ἐξέτασιν. Περὶ τῶν ἐκτὸς τοῦ ἀκροατηρίου ἐξετάσεων ἀνάγκη καὶ ἐνταῦθα νὰ συντάσσηται ἔκθεσις. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις οἰκονομίαν δαπάνης σκοπεῖ, καὶ παραβιασθεῖσα ἀποτέλεσμα ἔχει ὅτι δὲν ἐπιβαρύνονται οἱ διάδικοι τῇ δαπάνῃ ταύτῃ.

Ἐὰν δὲν συνταχθῶσι πρακτικὰ τῆς ἐξετάσεως, καίτοι ἐφεσίμου τῆς δίκης οὔσης; Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, εἰς ὃ μεταβιβάζεται ἡ διαφορὰ, δὲν ἔχει τὰς καταθέσεις τῶν μαρτύρων ἐγγράφως ἀποδεικνυομένας, ἵνα στηρίξῃ ἐπ' αὐτῶν τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ, ἀνάγκη νὰ διατάξῃ νέαν ἐξέτασιν καὶ νὰ ἐπιβάλῃ τὰ ἔξοδα εἰς βάρος τοῦ πρωτοδικείου. (Πολ. 348.) Ἄλλως ἐν μέρει σκέπτονται οἱ Γάλλοι συγγραφεῖς, ἀλλὰ τὸ συναγόμενον τῶν σκέψεων αὐτῶν εἶναι σχεδὸν τὸ αὐτό. Carré ζ. 1484 quinq. Bourbeau σ. 102. (ἀπὸ § 200 Οἰκ.)

γ) Κατὰ τὴν ἀπόδειξιν. Κατὰ γενικὸν κανόνα ἀπαιτεῖται καὶ ἐν ταῖς συνοπτικαῖς δίκαις πλήρης ἀπόδειξις, διὰ τῶν συνήθων ἀποδεικτικῶν μέσων προσχγομένη· ἀλλὰ κατ' ἐξαίρεσιν ἐνίοτε ἀρκεῖ καὶ ἁπλῆ βεβαίωσις.

δ) Κατὰ τὴν δικαστικὴν δαπάνην. Τὰ δικαιώματα τῶν δικηγόρων ἐν ταῖς συνοπτικαῖς δίκαις εἰσὶ κατὰ τὸ ἥμισυ μικρότερα τῶν ἐν ταῖς συνήθεσιν. Οικ. § 200.

§ 15ª. Πότε γίνονται αἱ ἐπιδόσεις εἰς τὸν γραμματέα; ἴδε λέξεις ἀντίκλητος· γραμματεύς. ἐπίδοσις.

Δίκαι συνήθεις (1).

§ 16. Πρλ. τὰ προηγούμενα καὶ ὅσα ἐξέθεσα εἰς Εύρ. ιέ. σελ. 296—301.

§ 17. *Διαδικασία.* — Προπαρασκευαστικαὶ πράξεις αὐτῆς α) ἡ πρὸς συμβιβασμὸν ἀπόπειρα (2)· β) ἡ πρὸς θεραπείαν αἴτησις (3).

§ 18. *Ἀγωγὴ κλ.* — Μετὰ ταῦτα ἕπεται ἡ ἀγωγὴ (4), εἰς ἣν δύναται ν' ἀπολογηθῇ ὁ ἐναγόμενος (5), ἔχοντος τοῦ ἐνάγοντος τὸ δικαίωμα ν' ἀποκρούσῃ τὴν ἀπολογίαν δι' ἀνταπολογίας. (Οἰκ. § 128).

---

(1) *Ἀντεφέσεις.* — Οὔτης συνήθους τῆς ὑποθέσεως, ἡ ἀντέφεσις γίνεται δι' ἀπολογητηρίου ἐγγράφου; ἴδε τὴν 4776 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ. καὶ τὴν λ. ἔφεσις.

(2) ὅρα τὴν λέξιν συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα καὶ τὰ περὶ ταύτης ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ.

(3) ὅρα τὴν λ. θεραπείας αἴτησις καὶ Οἰκ. § 117.

(4) ὅρα Εὐρ. λ. ἀγωγὴ καὶ ἀπάντησις. — Οἰκ. 118.

(5) ὅρα Εὐρ. λ. ἀπάντησις καὶ πρότασις (ἔνθα περὶ ἐνστάσεων) καὶ Οἰκ. § 121, 122 ἐπ.

Ἡ γενικὴ ἀπάντησις «ἀρνοῦμαι πάντα ἰσχυρισμὸν» εἶναι ἐναντία τοῦ νόμου, καθ' ὃν ἡ ἀπάντησις πρέπει νὰ ἦναι εἰδικὴ καὶ ν' ἀναφέρηται εἰς ἕκαστον ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀντιδίκου. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 170 τοῦ 1859, κυροῦσα τὴν 178 τοῦ 58 καὶ 179 τοῦ 59 ἀπ. ἐφ. Ν.

§ 19. *Διαδικασία μέχρι τῆς εἰς τὸ ἀκροατήριον συζητήσεως.*— Μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς ἔχει ὁ ἐναγόμενος δεκαπενθήμερον προθεσμίαν πρὸς ἀπολογίαν. Ἡ προθεσμία δὲ αὕτη παρεκτείνεται δικαιώματι ἀποστάσεως (1), ἢ ἐὰν ὑπάρχῃ περίπτωσις τοῦ εὐεργετήματος τῆς ἀπογραφῆς (2) ἢ προσκληθῶσιν ὁμόδικοι καὶ ἐγγυηταί (3). Ἀλλ' ἡ ἀπολογία δύναται ν' ἀναβληθῇ καὶ διὰ τὴν ἐπὶ ακροατηρίου συζήτησιν (4). Ὅθεν, παρελθούσης τῆς προθεσμίας ταύ-

---

(1) Ὅρα Οἰκ. § 113 β'γ'πολ. 540 κατ. § 25. Ὁ ἐνάγων δύναται κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο νὰ ὁρίσῃ ἐν τῇ ἀγωγῇ μακροτέραν προθεσμίαν, οὐχὶ ὅμως βραχυτέραν (Carré ζ. 322—324). Ταχθείσης ἐν τῇ ἀγωγῇ προθεσμίας μακρυτέρας τῆς νομίμου, δύναται ὁ ἐναγόμενος νὰ ἀποποιηθῇ αὐτὴν, τὴν νόμιμον ἐπικαλούμενος προθεσμίαν· διότι μόνον αὕτη τέτακται πρὸς τὸ συμφέρον ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων· ἡ δὲ προσθήκη θεωρεῖται γενομένη ὑπὲρ μόνου τοῦ ἐναγομένου (Carré ζ. 225). Παρ' ἡμῖν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ ἐναγόμενος ἀρκεῖ νὰ γνωστοποιήσῃ τῷ ἀντιδίκῳ αὐτοῦ, ὅτι θέλει νὰ δικασθῇ κατὰ τὰς προθεσμίας τοῦ νόμου.

Ὅταν ὁ ἐναγόμενος ἤ τις τῶν προσκεκλημένων ὁμοδίκων κατοικῇ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, ἔχει, ἀντὶ τῆς δεκαπενθημέρου προθεσμίας, τὴν ὑπὸ τοῦ 541 ἄρθρου ὁριζομένην· (γαλ. δικον. 73). Ἐὰν εὑρίσκωνται οἱ εἰρημένοι ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐπιδοθῇ αὐτοῖς αὐτόθι ἡ ἀγωγὴ, ἔχουσι τότε τὴν συνήθη προθεσμίαν. (Πολ. 542. γαλ. δικον. 74). Τὴν προσθήκην τοῦ γαλλικοῦ ἄρθρου «sauf au tribunal à les (les délais ordinaires) prolonger s'il y a lieu» παρέλειψεν ὁ ἡμέτερος νομοθέτης, διότι βραδύτητα μᾶλλον τοιαύτη παρεμπίπτουσα αἴτησις ἤθελε προξενεῖ. Ἐὰν ὁ ἐναγόμενος ἀδυνατῇ νὰ ὑπερασπισθῇ κατὰ τῆς ἀγωγῆς ὡς ἔχων τὰ ἔγγραφα αὐτοῦ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, δύναται ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ νὰ αἰτήσῃ ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως, ἵνα προμηθευθῇ αὐτά.

(2) Πολ. 560 ἐδάφ. 3. «Μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας ταύτης (τῆς τετραμήνου πρὸς σύνταξιν ἀπογραφῆς) ἄρχονται αἱ πρὸς ἐγχείρισιν τῆς ἀπολογίας τοῦ ἐναγομένου ἐν τοῖς ἄρθροις 540—544 ὡρισμέναι προθεσμίαι.»

(3) Πολ. 565. 562.

(4) Πολ. 544. 566. παρλ. Οἰκ. § 129.

της καὶ μὴ ἀπολογηθέντος τοῦ ἐναγομένου, δικαιοῦται ὁ ἐνάγων ἢ ὁ ὁμόδικος αὐτοῦ νὰ ἐγγράψῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ πινάκιον. Γενομένης δὲ ἀπολογίας, δίδοται τῷ ἐνάγοντι 8 ἡμερῶν προθεσμία πρὸς ἀνταπολογίαν, ἣν ὅμως δύναται νὰ παραλείψῃ καὶ αὐτὸς καὶ νὰ ἐγγράψῃ ἀμέσως τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ πινάκιον.

Πινάκιον.

§ 21. Ἀνωτέρω ἐγένετο λόγος περὶ πινακίου, περὶ οὗ προσθέτω καὶ τὰ ἑπόμενα. Πρλ. δὲ τὴν λ. πινάκιον

§ 22. Πᾶσα δίκη εἰσάγεται εἰς τὸ δικαστήριον ἐγγραφομένη εἰς ἰδικώτερον ἐπὶ τούτῳ παρὰ τοῦ γραμματέως συντασσόμενον βιβλίον, *πινάκιον* καλούμενον. Πινάκιον πᾶν πολυμελὲς δικαστήριον πρέπει νὰ ἔχῃ (1).

Ἕνεκα τῆς ἐνδεχομένης ἐν τῷ πινακίῳ συσσωρεύσεως πολλῶν δικῶν ἀναγκαῖος καθίσταται ὁ προσδιορισμὸς τῶν ἑκάστοτε εἰς τὸ ἀκροατήριον πρὸς συζήτησιν εἰσακτέων διαφορῶν. Διὸ ἀνὰ πᾶσαν ἑβδομάδα σημειοῖ ἐπὶ τοῦ πινακίου ὁ πρόεδρος κατὰ τὴν χρονολογίαν τῆς ἐγγραφῆς τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεως (2). Περίληψις δὲ τῶν οὕτω προσδιωρισμένων δικῶν τοιχοκολλᾶται εἰς τὸ ἀκροατήριον, ἵνα μάθωσιν οἱ διάδικοι τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεως (3)· ἀλλὰ συνοπτικαὶ καὶ κατεπείγουσαι διαφοραὶ δύνανται νὰ συζητηθῶσι καὶ ἄνευ ἐγγραφῆς (4).—Πρὸ τῆς συνεδριάσεως συντάσσει ὁ κλητὴρ τοῦ ἀκροατηρίου δελτίον, ἐν ᾧ ἐγγράφει τὰς συζητέας τὴν ἡμέραν ἐκείνην διαφορὰς κατὰ τὴν ἐν τῷ 266 ἄρθρῳ τοῦ ὀργανισμοῦ ὡρισμένην τάξιν, καθ' ἣν καὶ ἐκφωνοῦνται πρὸς συζήτησιν (5).

(1) Ὀργ. 263. Πολ. 570. 623. 727. 769. 821. Τὰ δὲ εἰρηνοδικεῖα δὲν ἔχουσι πινάκιον. Πολ. 496.

(2) Ὀργ. 264. Πολ. 576. Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ δίκαι μὴ χρήζουσαι τοιούτου προσδιορισμοῦ. Ὀργ. 265. Πρβ. δὲ Οἰκ. § 129. σημ. 12. 13.

(3) Πολ. 577. 578.

(4) Πολ. 578. ἐδ. 2. Ὀργ. 267. ἐδ. 3.

(5) Τὰ ἐντεῦθεν γεννώμενα πταίσματα δικάζει ὁ δικαστήριον. Ὀργ. 267. Πρλ. Οἰκ. § 39.

§ 23. *Χρόνος ἐγγραφῆς*. — Ἐπί τινος δίκης, τὸ ἐν Ἀθήναις δικαστήριον τῶν ἐφετῶν εξέδωκεν ἐρήμην ἀπόφασιν περὶ ἀποδείξεως· τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἀνέκοψεν ὁ ἕτερος τῶν διαδίκων. Ἀργότερα δὲ οἱ ἀνακοπτόμενοι ἐκίνησαν ἀγωγὴν περὶ ἀνατροπῆς τῆς ὅλης δίκης. Ἐν τοσούτῳ, ὁ ἀνακόπτων ἐνέγραψεν εἰς τὸ πινάκιον τὴν κυρίαν δίκην, ἐκφωνηθείσης τῆς ὁποίας οἱ αντίδικοί του ἐπρότειναν τὴν διαγραφὴν ἐπὶ λόγῳ ὅτι ἐγένετο μετὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἀποδείξεως.

Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν δι' ἀποφάσεως 10707 τοῦ 53 (τμ. α) ἀπέῤῥιψε (ὅρα τὴν ἀπόφ. εἰς Εὐρ. τ. 12 σελ. 275 ἐπ.) τὴν ἔνστασιν, ὅτι ἡ ἐγγραφὴ ἐγένετο προώρως καὶ παρανόμως λόγῳ τῆς παρεμπιπτούσης ἀνακοπῆς.

§ 23². *Ἐγγραφὴ συνήθων ὑποθέσεων* (1). — Πότε ἐγγράφονται εἰς τὸ πινακιον αἱ συνήθεις ὑποθέσεις; ἡ 12984 τοῦ 1855 ἀπ. τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ. φέρει·

«Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἄρθρων 768 καὶ 769 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἐπὶ συνήθων δικῶν ἡ δίκη ἐγγράφεται εἰς τὸ πινάκιον τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν, ἢ μετὰ τὴν παράδοσιν τοῦ ἀπολογητηρίου κατὰ τῆς ἐφέσεως, ἢ τοὐλάχιστον μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς πρὸς ἀπολογίας προθεσμίας, ἤτοι τῆς προθεσμίας δεκαπέντε ἡμερῶν (ἄρθρ. 268 καὶ 540 συνδυασμενα)· οὕτω δὲ γενομένης τακτικῆς τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὸ πινάκιον, ἡ τοιχοκόλλησις περιλήψεως ἐξαγομένης ἐκ τοῦ πινακίου ἐπιφέρει τὴν εἰς τοὺς διαδίκους καὶ τοὺς πληρεξουσίους κοινοποίησιν καὶ δύναται νὰ γίνῃ συζήτησις ἄνευ περαιτέρω κλήσεως· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἡ μὲν ἔφεσις ἐπεδόθη τὴν 9 Φεβρουαρίου πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον, ἡ δὲ ἔφεσις ἐνεγράφη,

(1) Ἡ δεκαπενθήμερος προθεσμία τοῦ ἄρθρου 540 τῆς πολιτικ. δικονομ. χορηγεῖται πρὸς τὸ συμφέρον μόνον τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἵνα δυνηθῇ νὰ ἑτοιμάσῃ τὰ μέσα τῆς ὑπερασπίσεώς του· ἐπομένως, δυνάμενος νὰ παραιτηθῇ τῆς προθεσμίας ταύτης, δύναται νὰ ἐγγράψῃ καὶ πρότερον τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ πινάκιον·—ἀπόφ. 9632 τοῦ 1852 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφ.

Μὴ ἐγγραφείσης τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ ἁρμόδιον πινάκιον κατὰ τὸ ἄρθρον 589 τῆς πολιτικ. δικον. καὶ μὴ ἐκτεθείσης αὐτῆς κατὰ τὰ ἄρθρα 577 καὶ 578 τῆς πολ. δικον., ἡ ὑπόθεσις, ἀντιτείνοντος τοῦ ἐκκαλοῦντος, δὲν δύναται νὰ συζητηθῇ· — ἀπόφ. ἐφετ. Ν. 709 τοῦ 1851 (ἐν νομικ. σ. 5490).

ἐπιμελείᾳ τῆς αὐτῆς ἐφεσιβλήτου, τὴν 11 τοῦ αὐτοῦ μηνός· ἑπομένως ἡ τοιχοκόλλησις περιλήψεως, ἐλαττωματικῆς οὔσης τῆς ἐγγραφῆς, δὲν δύναται νὰ ἐπέχῃ τόπον κλητεύσεως, εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα, ὅστις οὐδόλως ἐδύνατο νὰ γνωρίζῃ ὅτι ἡ ὑπόθεσις ἐνεγράφη πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς πρὸς ἀπάντησιν προθεσμίας διὰ νὰ ἐμφανισθῇ, καὶ ναὶ μὲν ἡ ἐφεσίβλητος ἠδύνατο νὰ παραιτηθῇ τοῦ δικαιώματός της τοῦ νὰ ὠφεληθῇ τῆς προθεσμίας πρὸς ἀπάντησιν καὶ ν' ἀπαντήσῃ, ἀλλ' ὤφειλε τότε νὰ γνωστοποιήσῃ τοῦτο εἰς τὸν ἀντίδικον, ἵνα λάβῃ καὶ οὗτος γνῶσιν, ὅτι ἡ ὑπόθεσις ἐνεγράφη καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς πρὸς ἀπάντησιν προθεσμίας εἰς τὸ πινάκιον καὶ ἐμφανισθῇ κατὰ τὴν συζήτησιν.

§ 23[3]. *Ἐγγραφὴ εἰς τὸ πινάκιον ἀναγκαία ἐστίν.* — Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ συζήτησις ὑποθέσεώς τινος, εἰμὴ ἂν ἦναι νομίμως ἐγγεγραμμένη εἰς τὸ πινάκιον· — ἀπόφ. ἐφετ. Ἀθηνῶν 13653 τοῦ 1856, φέρουσα (1)·

«Ἐπειδὴ δὲ ὑπ' ἀριθ. 273 πρᾶξις τοῦ προέδρου δὲν ἐκήρυξε τὴν ὑπόθεσιν ὡς κατεπείγουσαν, ἀλλ' ἁπλῶς διέταξε νὰ καταχωρηθῇ ἡ προκειμένη δίκη εἰς τὸ δελτίον, ὑπὸ τὸν νέον τῆς περιγραφῆς της εἰς τὸ πινάκιον ἀριθ. 39, καίτοι μὴ ἐλθούσης ἔτι τῆς τακτικῆς σειρᾶς τοῦ ἀριθμοῦ τούτου, ἐπὶ τῇ βάσει μόνον τοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον εἶχον ἀποκτήσει οἱ ἐγγράψαντες τὴν αὐτὴν δίκην προηγουμένως ὑπὸ τὸν ἀριθμὸν 1185 ἐν τῷ πινακίῳ, ἤγουν τὴν 25 Αὐγούστου 1855, ὅθεν εἶχε διαγραφῇ παρὰ τοῦ προέδρου ἁπλῶς, διὰ τὸν λόγον, ὅτι, μετὰ τὴν ἐκφώνησίν της εἰς τὸ ἀκροατήριον συνεπείᾳ τοῦ ἐπὶ τοῦ εἰρημένου ἀριθμοῦ 1185 γενομένου προσδιορισμοῦ τῆς δικασίμου εἶχεν ἀναβληθῆ ἀορίστως, ἑπομένως ἡ κατὰ τὴν πρᾶξιν τοῦ προέδρου γενομένη εἰς τὸ σημερινὸν δελτίον καταχώρησις τῆς προκειμένης δίκης δὲν δύναται νὰ ἔχῃ νόμιμον ἀποτέλεσμα πρὸς τακτικὴν συζήτησιν αὐτῆς, εἰμὴ ἐφ' ὅσον ὑπῆρχε νομίμως ἐγγεγραμμένη ἐν τῷ πινακίῳ ὑπὸ τὸν ἀριθμὸν 1185.

§ 23[4]. *Ἔχει ἀποτέλεσμα ὡς πρὸς τοὺς κληρονόμους ἡ ἐγγραφή;* Ὅταν τὸ ἀνχιρετήριον ὑπεγράφη ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἀ-

---

(1) Τοῦ προέδρου τῶν ἐφετῶν διατάξαντος τὴν κατὰ προτίμησιν συζήτησιν, ἡ ὑπόθεσις δὲ εἶναι ἀνάγκη νὰ καταχωρῆται εἰς τὸ τοιχοκόλλητον ἔκθεμα (578 πολ.)—ἀπόφ. πολ. Ἀρείου Πάγου 170 τοῦ 1859.

πατρεξουσίοντος, ὡς ἐκπροσωποῦντος τοῦτον, μετὰ δὲ ταῦτα ἀπεβίωσεν ὁ πατὴρ, δὲν ἕπεται ἐντεῦθεν ὅτι ἡ ἐν ὀνόματι τούτου ἐγγραφὴ τῆς ἀναιρέσεως αἰτήσεως εἰς τὸ πινάκιον εἶναι ἄκυρος, διότι τὰ δικόγραφα ἐγγράφονται εἰς τὸ πινάκιον ὑπὸ τὰ ὀνόματα, ἅτινα φέρουσι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐπιδόσεώς των, μόνον δὲ κατὰ τὴν συζήτησιν ἀνάγκη, ἐπὶ μεταβολῆς τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων, νὰ παρασταθῇ ὁ νόμιμος. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 290 τοῦ 56.

§ 24. *Ἐφέσεις* (1). *Αντεφέσεις*. — Ἐγγραφὴ εἰς τὸ πινάκιον τῶν ἐφέσεων τῶν εἰς συνήθεις δίκας γινομένων· ἴδε τὴν λέξιν ἔφεσις § 50ª (Εὑρ. τ. 7 σ, 310.). Ἐγγράφεται εἰς τὸ πινάκιον ἡ ἀντέφεσις; αὐτ. § 20.

§ 25. *Ἀνακοπή*· ἴδε ἀπ. ἐφ. Ἀθ. 9202 καὶ 10707.

§ 26. *Ἀπόστασις*. Παρατείνεται ἡ πρὸς ἐγγραφὴν εἰς τὸ πινάκιον προθεσμία ἕνεκα ἀποστάσεως; Εὑρ. τ. 12 σ. 277. ἀν. § 19.

§ 27. *Μετὰ ἀναίρεσιν*. — Κατὰ τὸ ἄρθρον 864 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὅταν ἀπόφασίς τις ἀναιρεθῇ, φέρεται ἡ ὑπόθεσις, ἄνευ περαιτέρω προδικασίας, εἰς τὸ ἀκροατήριον τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου· ὅθεν, συνοπτικῶς εἰσαγομένης τῆς ὑποθέσεως, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ παρέλθωσι 15 ἡμέραι ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς πρὸς συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως κλήσεως, ἀλλὰ ἐγγράφεται ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ πινάκιον ἀμέσως μετὰ τὴν παράδοσιν τῆς κλήσεως (ἄρθρ. 770, 516, 623 πολ. δικ.). ἀπόφ. 8624 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

Κατὰ τὰς περὶ ἐγγραφῆς τῶν δικῶν εἰς τὸ πινάκιον διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, δίκη, παραπεμφθεῖσα κατ' ἀναίρεσιν εἰς ἄλλο δικαστήριον, δὲν ἐγγράφεται εἰς τὸ πινάκιον, ἂν δὲν προηγηθῇ κλήτευσις πρὸς συζήτησιν, ἥτις, ἐπιδεικνυομένη εἰς τὸν γραμματέα, χρησιμεύει πρὸς ἐγγραφήν. Ἀπόφασ. ἐφετῶν Ἀθηνῶν 13042 τοῦ 55.

§ 28. Ὅτι ἓν πινάκιον διά τε τὰς συνήθεις καὶ τὰς συνοπτικάς. Ἴδε ἀπ. πολ. ΑΠ. 203 τοῦ 56.

§ 28ª *Εἰς ποῖον πινάκιον* (2). — Δίκη συνοπτικὴ δύναται νὰ ἐγγραφῇ εἰς τὸ τῶν συνήθων δικῶν πινάκιον τῶν ἐφετῶν, ὅταν

---

(1) Πρβλ. καὶ ἀπ, ἐφ. Ἀθη. 11225 εἰς Εὑρ. τ. 12 σ. 276 ἐπ.
(2) Ὅταν ὑπόθεσίς τις συνήθης ἐνεγράφη εἰς τὸ πινάκιον τῶν

ὡς συνήθης ἐδικάσθη πρωτοδίκως. Δικασθεῖσης δὲ ἐρήμην, δὲν ὑπάρχει ἀκυρότης τίς. Ἀπόφ. ἐφ. Ἀθ. 14061 τοῦ 56 φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ναὶ μὲν ἡ προκειμένη δίκη ἦτον ἐξ ἐκείνων, αἵτινες ὑπήγοντο εἰς τὴν συνοπτικὴν διαδικασίαν, διότι, ἀφορῶσα διένεξιν μεταξὺ ἐνοικιαστοῦ καὶ δημοσίου προερχομένην ἀπὸ ἐνοικίασιν ἀμέσων φόρων, καὶ ὡς τοιαύτη ἀνήκουσα εἰς τὴν διοικητικὴν ἁρμοδιότητα πρὸ τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς συνελεύσεως, κατὰ τὸ ἀπὸ 7 Μαΐου 1837 διάταγμα, ἐχαρακτηρίσθη, διὰ τοῦ ς'. ψηφίσματος (ἄρθρον 2) τῆς συνελεύσεως, ὡς κατεπείγουσα ὑπόθεσις ὑπαγομένη εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια, αἱ δὲ κατεπείγουσαι ὑποθέσεις, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 618 § 1 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, θεωροῦνται ὡς συνοπτικαί, ἀλλὰ οἱ ἐνάγοντες αὐτοὶ εἰσήγαγον τὴν ἀγωγὴν των εἰς τὴν συνήθη διαδικασίαν, εἰς ταύτην ῥητῶς προσκαλέσαντες τὸ ἐναγόμενον δημόσιον, ὅπερ συνεμορφώθη, ἄνευ ἀντιρρήσεως, εἰς αὐτήν, ὡς ὠφελιμωτέραν αὐτῷ, καὶ μὲ τοῦτο ἔδωκαν τὸ δικαίωμα εἰς τὸ δημόσιον, γενομένης ἐφέσεως, νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ αὐτὸ εἶδος τῆς διαδικασίας, ἐγγράφον τὴν ἔφεσίν του εἰς τὸ πινάκιον τῶν συνήθων δικῶν. Διὰ τοῦτο λοιπόν, καὶ διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 624 τῆς πολιτικῆς δικονομίας τότε μόνον, ὅταν συνήθης δίκη εἰσαχθῇ τυχὸν ὡς συνοπτική, ἀποβάλλεται τῆς τοιαύτης διαδικασίας ὁ ἐνάγων, διότι στερεῖ τὸν εναγόμενον ἀπὸ προθεσμίας ὡς μέσα ὑπερασπίσεως, οὐχὶ δὲ καὶ τ' ἀνάπαλιν, ἤγουν, ὅταν συνοπτικὴ δίκη εἰσαχθῇ ὡς συνήθης, δὲν ὑπάρχει νόμιμος λόγος διὰ νὰ κηρυχθῇ ἄκυρος ἡ ἐν τῷ πινακίῳ τῶν συνήθων δικῶν γενομένη τοῦ ἐκκαλοῦντος δημοσίου ἐγγραφὴ τῆς ἐφέσεώς του καὶ νὰ διαταχθῇ ἡ διαγραφὴ αὐτῆς, ὡς ἐξαιτοῦνται οἱ ἐφεσίβλητοι.»

§ 29. Ἀταξίαι εἰς τὰς ἐν τῷ πινακίῳ ἐγγραφὰς ποίαν συνέπειαν φέρουσιν; ἡ 12704 τοῦ 55 ἀπόφ. ἐφ. Ἀθ. φέρει (1)·

συνοπτικῶν, διαγράφεται ἀπὸ τοῦτο. Ἀπ. 5726 τῆς 28 Μαΐου 1849 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

Μὴ ἐγγραφείσης τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ ἁρμόδιον πινάκιον κατὰ τὸ ἄρθρον 569 τῆς πολιτικῆς δικονομίας καὶ μὴ ἐκτεθείσης αὐτῆς κατὰ τὰ ἄρθρα 577 καὶ 578 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἡ ὑπόθεσις, ἀντιτείνοντος τοῦ ἐκκαλοῦντος, δὲν δύναται νὰ συζητηθῇ. Ἀπ. ἐφετ. Ν. 709 τοῦ 51 (ἐν νομικ. σ. 5490).

(1) Ἀταξίαι εἰς τὴν ἐν τῷ πινακίῳ ἐγγραφὴν ἐπιφέρουσιν ἀκυ-

«Ἐπειδή, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ὀνόματα τῶν διαδίκων, ὑπάρχουν μὲν ἀληθῶς ἀταξίαι κατὰ τοῦτο, ἀλλ' ὁ νόμος (ἄρθρ 571 πολ. δικ.) τὰς κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ πινακίου ἀταξ. δὲν διατάσσει ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, ἀλλὰ τιμωρεῖ μόνον μὲ πρόστιμον, ἑπομένως δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ἀκυρότητα, δυνάμει τοῦ νόμου, πᾶσα ἀταξία τῆς ἐγγραφῆς, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὸ ἄρθ. 201 τῆς πολ. δικ. ἡ οὐσιώδης· ὡς οὐσιώδης δὲ δὲν δύναται ἐπὶ τοῦ προκειμένου νὰ θεωρηθῇ ἡ ἀταξία, περὶ ἧς πρόκειται, καθότι, ἂν καὶ διὰ τῆς ἐγγραφῆς, ὅπως αὕτη ἐγένετο, ἤτοι διὰ σημειώσεως ἐχούσης οὕτως οἱ αὐτοὶ κατὰ τῶν αὐτῶν,» ἐννοοῦντες πάλιν ὡς ὀνόματα τῶν διαδίκων τὰ αὐτὰ τῆς προηγουμένης ἐγγραφῆς, ἐνῷ εἰς τὴν προκειμένην δίκην διάδικοι εἶναι ἄλλοι· ὥστε ἀντεκατεστάθη διὰ τῆς οὕτω γενομένης ἐγγραφῆς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἡ ἀταξία ὅμως αὕτη ἐπανορθοῦται. ὡς ἐκ τῆς ἐν τῇ ἐγγραφῇ σημειώσεως τοῦ ἀριθμοῦ 1670 ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, καθ' ἣν ἀντίδικοι τοῦ δημοσίου δὲν εἶναι ἐπίσης οἱ αὐτοὶ κατὰ τὴν προταθεῖσαν ἐγγραφήν· ἄλλη δὲ ὑπὸ τοιοῦτον ἀριθμὸν καὶ ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἐφεσιβληθεῖσα ἀπόφασις τῶν ἐνταῦθα πρωτοδικῶν δὲν ἰσχυρίσθησαν οἱ ἐνάγοντες ὅτι ὑπάρχει ἐπίσης μεταξὺ τῶν πρώτων ἐκείνων διαδίκων Λαπουσιάδου καὶ Α. Παπᾶ Γεωργίου ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ δημοσίου ἀφ' ἑτέρου μέρους. ὥστε νὰ δύναται ἐνταῦθα νὰ προκύψῃ ἡ ἀξιουμένη ὡς ἐκ τῆς ἀτάκτου σημειώσεως τῶν ὀνομάτων τῶν διαδίκων σύγχυσις.»

§ 30. *Ἀποτελέσματα ἐγγραφῆς* (1). — Ἡ ἐγγραφὴ τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ πινάκιον τοῦ δικαστηρίου, γινομένη προσηκόντως, ἐπιφέρει ἀποτέλεσμα (2)· α) τὴν προτίμησιν μεταξὺ πολλῶν ἐξ ἴσου ἁρμοδίων δικαστηρίων (3)· β) τὸ ἀμετάβλητον τῆς ἁρμοδιότητος, καὶ ἂν ὁ ἐναγόμενος ἀλλάξῃ μετὰ ταῦτα κατοικίαν (4),

---

ρότητα τῆς ἐγγραφῆς; Ἡ 110 τοῦ 57 ἀπόφ. πολ. Αρ. Π. ἐπεκύρωσε τὴν ἀνωτ. 12704 ἐφ. Ἀθ. καθ' ἣν ἡ ἀταξία αὕτη δὲν ἐθεωρήθη ὡς ἐπιφέρουσα ἀκυρότητα.

(1) Ἴδε ἀπόφασιν 824 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἐν Εὑρετηρίῳ τόμ. 4 σελ. 227 (ἡ ἐγγραφὴ ἐπιφέρει τὸ ἀμετάβλητον τῆς δικαιοδοσίας.) Πρλ. Πρωϊν. Κήρ. φύλλ. 401, 405.

(2) Πολ. 575. Βαυαρ. σχέδ. § 167.

(3) ὅρα Οἰκ. § 58 ά. Bayer σ. 560.

(4) ὅρα Αἰκ. § 46 σημ. 8.

καὶ γ) τὴν εἰς τοὺς κληρονόμους μεταβίβασιν πασῶν τῶν ἀγωγῶν, πλὴν τῶν ἀχωρίστως προσωπικῶν (1).

---

(1) Πολ. 575. Ὁ γενικὸς κανὼν ὅτι αἱ ἀγωγαὶ μεταβαίνουσιν εἰς τοὺς κληρονόμους καὶ κατὰ τῶν κληρονόμων (actionrs heredi et in heredem competunt), πάσχει τινὰς ἐξαιρέσεις. Ἤγουν·

α) Εἰς τοὺς κληρονόμους δὲν μεταβαίνουσιν αἱ δημοτικαὶ ἀγωγαὶ (act. populares) καὶ αἱ ἀγωγαὶ αἱ meram vindictam spirantes—δι' ὧν φιλοτιμίας ἱκανοποίησις καὶ οὐχὶ χρηματικὴ ἐπιδιώκεται.—Ἐνταῦθα ἀνήκει a) ἡ μέμψις διαθήκης ἢ δωρεᾶς (Νόμ. 6 § 2. Νόμ. 7 Βασ. (39. 1.) Νόμ. 12 Βασ. αὐτ. Νομ. 5 Κώδ. 3. 28.) b) ἡ ἀγωγὴ περὶ ἀνακλήσεως δωρεᾶς δι' ἀχαριστίαν (Νόμ. 10. Βασ. 47. 2 «. . . . . μέχρι δὲ τῶν πρώ ων προσώπων τοῦτο κρατεῖ, οὐ μὴν καὶ εἰς κληρονόμους διαβαίνειν δύναται»), καὶ c) ἡ ἀγωγὴ περὶ τῶν ἐξ ὑπαιτίου διαζυγίου κερδῶν (Νόμ. 15 § 1 Π. (24. 3.) ἀπόφ. ΑΠ. 139 τοῦ 50.) Αἱ λοιπαὶ τοῦ ῥωμαϊκοῦ δικαίου περιπτώσεις εἰσὶν ἄχρηστοι παρ' ἡμῖν. Puchta Lehrb. § 88. Vanger. I. 239 Arndts Lehrb § 104.

β) Κατὰ τῶν κληρονόμων δὲν κινοῦνται αἱ ἐμπράγματοι ἀγωγαί, καθὸ προϋποτιθεῖσαι ὡρισμένην σχέσιν τοῦ ἐναγομένου πρὸς τὸ πρᾶγμα (διακατοχήν). Κατὰ ῥωμ. δὲ δίκαιον αἱ ἀπὸ ἀξιοποίνων πράξεων πηγάζουσαι ἀγωγαὶ κινοῦνται κατὰ τοῦ κληρονόμου μόνον καθόσον οὗτος ὠφελήθη ἐκ τοῦ ἀδικήματος. (Vanger I. 242 σημ. 2. Arnids l. c. σελ. 131 ση. 2.) Ἀλλὰ κατὰ τὴν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν ἐνέχονται εἰς ὁλόκληρον διὰ τὰς πολιτικὰς ἀπαιτήσεις οἱ κληρονόμοι τοῦ ἐγκληματίου (ἄρθρον 9 τῆς ποιν. δικον. Aubry et Bau II. 93 σημ. 10.)· ὅπερ καὶ τὸ ῥωμαϊκ. δίκαιον ὡς πρὸς τὴν condictionem furtivam ἀνεγνώρισε (Νόμ. 7 § 2 Π. 13 1.)

Αὗται λοιπὸν αἱ ἀγωγαί, αἱ μὴ μεταβαίνουσαι εἰς τοὺς κληρονόμους ἢ μὴ δυνάμεναι νὰ κινηθῶσι κατὰ τῶν κληρονόμων, ἀπαλλάττονται τοῦ περιορισμοῦ τούτου ἅμα ἐγγραφῶσιν εἰς τὸ πινάκιον· κατὰ τὸ ῥωμαϊκὸν δίκαιον, ἅμα τῇ κατάρξει τῆς δίκης. Νομ. 58 Βασ. (52. 1.)

«Ἐκ πάσης αἰτίας αἱ προκαταρχθεῖσαι δίκαι παραπέμπονται κατὰ κληρονόμων καὶ τῶν ὁμοίων.»

Ἐξαιρεῖ δὲ τοῦ πλεονεκτήματος τούτου ἡ πολιτικὴ δικονομία τὰς ἀχωρίστως προσωπικὰς ἀγωγάς, ἤγουν τὰς ἀναφερομένας εἰς

§ 31. *Διακοπὴ παραγραφῆς* (1). — Ἡ εἰς τὸ πινάκιον ἐγγραφὴ τῆς δίκης διακόπτει τὸν τῆς παραγραφῆς χρόνον ὡς πρὸς ἀμφοτέρους τοὺς διαδίκους; Ναί, κατὰ τὴν 733 τοῦ 1858 ἀπ. ἐφ. Ν. (νομ. σ. 6367.)

§ 32. *Διαγραφή*. — Ἀπὸ πότε ἄρχεται ἡ πρὸς ἀνατροπὴν προθεσμία, ἂν ὑπόθεσίς τις διεγράφη; ἀπ. ἐφ. Ἀθ. 9037 (σ. 734 νομ. μελ.) καὶ ἀπ. 13552.

§ 33. *Διαγραφή*. — Ἡ ἐκ τοῦ πινακίου διαγραφὴ τῆς ὑποθέσεως ποῖα ἀποτελέσματα ἔχει ὡς πρὸς τὴν ἀνατροπήν; Ἴδε τὴν 13552 τοῦ 60 ἀπ. τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ. (2).

§ 34. *Διαγραφὴ ἐκ τοῦ δελτίου μόνον*. — Ἡ ἐκ τοῦ δελτίου γενομένη ὑπὸ τοῦ προέδρου διαγραφὴ ὑποθέσεώς τινος, καὶ ἰδιόχειρος ἂν ᾖ, ἔχει ἰσχύν, ἐὰν ἡ ὑπόθεσις δὲν διεγράφη καὶ ἐκ τοῦ πινακίου; Ὄχι, κατὰ τὴν 42 τοῦ 59 ἀπ. ΑΠ. φέρουσαν (3)·

τοιαύτας σχέσεις, αἵτινες ἐκ τῆς φύσεώς των συναποθνήσκουσιν ἀναγκαίως μετὰ τοῦ προσώπου (jura personalissima) π. χ. προσωπικαὶ δουλεῖαι, προνόμια προσωπικά, ἑταιρία, ἐντολὴ κτλ. Vangen. I. 239.

Τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα ἐκλείπουσι πάλιν ἂν ἡ ἀγωγὴ ἀπορριφθῇ; ἤτοι ἐφαρμόζονται καὶ ἐνταῦθα τοῦ 157 ἄρθρου αἱ διατάξεις; Τὸ ἐρώτημα ἔχει ὁπωσοῦν σπουδαιότητα ὡς πρὸς τὸ τρίτον ἀποτέλεσμα. Ὀρθοτέρα φαίνεται ἡ καταφατικὴ ἀπάντησις· ὁ νόμος συγχωρεῖ τὰς τοιαύτας δίκας νὰ ἐξακολουθῶσιν καὶ οὐχὶ ν' ἀρχίζωσιν οἱ κληρονόμοι. Πρλ. Οἰκ. § 129 καὶ ἄρθρ. 570—574.

(1) Ὅρα τὴν λ. ἀνατροπή, ἔνθα σχετικὰ ζητήματα.

(2) Πρλ. τὴν λ. ἀνατροπή. — Ὅταν ὑπόθεσίς τις δὲν ἦναι διαγεγραμμένη ἐκ τοῦ πινακίου, ἡ ὑπάρχῃ μὲν σημείωσις ὅτι διεγράφη, ἀλλ' ἀνυπόγραφος, ἡ ἐκ τοῦ δελτίου διαγραφή, καὶ ἰδιόχειρος τοῦ προέδρου ἂν ᾖ, δὲν ἀποδεικνύει ὅτι διεγράφη ἐκ τοῦ πινακίου, ὥστε νὰ λογίζηται προθεσμία πρὸς ἀνατροπήν. Ἀπόφ. πολ. Ἀρείου Πάγου 42 τοῦ 59.

(3) Ἡ ἐγγραφεῖσα εἰς τὸ πινάκιον ὑπόθεσις διαγράφεται μετὰ τὴν συζήτησιν, ἤ, ἐὰν κατὰ τὴν ἐκφώνησιν αὐτῆς οὐδεὶς τῶν διαδίκων ἐνεφανίσθη· ὥστε ὅταν διεγράφη ὡς συζητηθεῖσα, ἐν ᾧ δὲν συνεζητήθη, οὔτε ὑπάρχει πρακτικὸν συνεδριάσεως ἀποδεικνύον τὴν διαγραφήν, ἡ διαγραφὴ δὲν ἔχει συνεπείας (572, 590 πολ.) Ἀπ. πολ. ΑΠ. 121 τοῦ 59.

«Ἐπειδή, κατὰ τὸ 269 ἄρθρον τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων καὶ τὸ 572 ἄρθρον τῆς πολ. δικ. ὅταν ἡ ὑπόθεσις συζητηθῇ κατ' ἀντιμωλίαν, ἢ κατ' ἐρήμην, ἢ ὅταν κἀνεὶς τῶν διαφερομένων δὲν ἐμφανισθῇ εἰς τὸ ἀκροατήριον, ἐκφωνουμένης ὑπὸ τοῦ κλητῆρος τῆς ὑποθέσεως, διαγράφεται αὕτη ἐκ τοῦ πινακίου ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως τοῦ Δημητρίου Τζερεμὲ κατὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 11062 καὶ 11394 ἀποφάσεων τοῦ ἐν Ἀθήναις ἐφετείου ἐγγραφεῖσα εἰς τὸ πινάκιον τοῦ Ἀρείου Πάγου τὴν 3 Σεπτεμβρίου 1854, οὔτε ἐσυζητήθη, ὡς εἶναι σύμφωνα περὶ τούτου τὰ μέρη, οὔτε διεγράφη ἐκ τοῦ πινακίου ὑπὸ τοῦ προέδρου, ὡς ὁ νόμος ὁρίζει, καθότι οὐδεμία περὶ τοιαύτης διαγραφῆς πρᾶξις ὑπάρχει ἐν τῷ πινακίῳ, ἡ δὲ εἰς τὸ δελτίον ὑπάρχουσα σημείωσις, ὅτι διεγράφη, καὶ ἰδιόχειρος ἂν ἦναι τοῦ προέδρου, οὐδεμίαν ἔχει ἰσχύν, ἀφοῦ ὁ πρόεδρος δὲν διέγραψε τὴν ὑπόθεσιν ἐκ τοῦ πινακίου, ἡ δὲ εἰς τὸ περιθώριον τῆς ἐγγραφῆς τῆς ὑποθέσεως σημείωσις ἐν τῷ πινακίῳ, ὅτι ἡ ὑπόθεσις ἐσυζητήθη εἶναι ὡς μὴ οὖσα, καθὸ ἀνυπόγραφος· ἐκτὸς δὲ τούτου, ἀντίκειται εἰς τὴν ἀλήθειαν· ἄρα ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως εἶναι ἐγγεγραμμένη εἰς τὸ πινάκιον καὶ οὐδεμία προθεσμία πρὸς ἀνατροπὴν αὐτῆς ἤρξατο.»

§ 35. *Βαθμοὶ δικαιοδοσίας.* — Ἡ περὶ διαγραφῆς δίκη ἀπὸ τοῦ πινακίου ὑπάγεται εἰς ἔφεσιν; Εὐρ. τ. 12 σ. 275 ἐν ἀρχ. ἀπ. πολ. ΑΠ. 252 τοῦ 55.

§ 35ᵃ Εἰς τὴν νομικὴν ἐφ. (σελ. 6309 ἐπ.) εὕρηται διατριβή τις περὶ πινακίου, τὴν ὁποίαν περιττὸν νὰ μεταφέρω ἐνταῦθα.

Συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα.

§ 36. Περὶ αὐτῆς ὡμίλησα ἐν λ. Συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα (Εὐρ. τ. 15, σελ. 272—328). Ἐνταῦθα προσθέτω ζητήματά τινα, ἅτινα μετὰ ταῦτα ἐλύθησαν ὑπὸ τῶν δικαστηρίων· εἰσὶ δὲ ταῦτα, ἐκτειθέμενα κατὰ τὴν γενομένην ἐν λ. συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα διαίρεσιν.

Περιπτώσεις, καθ' ἃς ἀπαιτεῖται, ἢ οὔ, ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμόν.

§ 37. *Δίκαι εἰσαγόμεναι εἰς τὰ προξενεῖα.* — Κατὰ τὴν 3 σκέψιν τῆς 17020 ἀπ. ἐφ. Ἀθηνῶν, ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων εἰς τὰ

ἐν Τουρκίᾳ προξενικὰ δικαστήρια ἀγωγῶν, δὲν προαπαιτεῖται ἡ ἐκπλήρωσις τῶν τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὁρισμῶν τῶν ἀφορώντων τὴν ἀπόπειραν τοῦ συμβιβασμοῦ, διότι ἡ περὶ ταύτης διαδικασία διαττάτεται ἐνώπιον τῶν εἰρηνοδικείων, τὰ ὁποῖα ἐκεῖσε δὲν ὑπάρχουν, καὶ ἑπομένως εἶναι ἀνεφάρμοστος ἐνταῦθα (1).

§ 37ª *Προικῷα* (2) — Ὅταν τις ζητῇ κτῆμά τι, λόγῳ προτιμήσεως, ὡς συνορεῦον μὲ προικῷον, ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμὸν δὲν ἀπαιτεῖται. — Ὅθεν, ἂν ὁ ἐναγόμενος δὲν ἐμφανισθῇ εἰς τὴν περὶ τούτου κλῆσιν, δὲν ὀφείλει νὰ καταθέσῃ τὸ πρόστιμον. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 260 τοῦ 58, κυρ. τὴν 15126 ἐφ. Ἀθ.

§ 38. *Παρακολούθημα*.—Ὅταν τις, ζητῇ πρὸς τοῖς ἄλλοις, διὰ τῆς ἀγωγῆς του νὰ καταδικασθῇ ὁ ἀντίδικος νὰ ἐξακολουθῇ πληρώνων ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς τὰς ἔκ τινος συντροφικοῦ κτήματος ὠφελείας, περὶ τούτων δὲν ἀπαιτεῖται ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμόν, διότι δὲν εἶναι κυρία ἀγωγή, ἀλλὰ συνέχεια ἄλλης κυρίας (3). Ἀπ. 1827 τοῦ 41 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφ.

§ 39. *Ἐπὶ ἀνταγωγῶν* (4). — Ἡ τῆς ἀγωγῆς ἀπόῤῥιψις δὲν ἐπιφέρει τὸ ἀπαράδεκτον τῆς ἀνταγωγῆς, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 564 τῆς πολ. δικον. ἀντικείμενα τῆς ἀνταγωγῆς δύνανται νὰ ἦναι καὶ διεκδίκησις ἀκίνητα, μὴ ἀπαιτουμένης ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀποπείρας πρὸς συμβιβασμὸν (532 πολ.) Ἀπ. ἐφ. Ἀθηνῶν 17616 ἐν νομ. μελ. σ. 671.

§ 40. *Ἀνακοπὴ διεκδικητικὴ κατὰ κατασχέσεως* (5). — Δὲν ἀπαιτεῖται ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμόν, ὅταν γίνηται ἀνακοπὴ κατὰ

---

(1) Δὲν γίνεται ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμὸν διὰ τὰς ἐνώπιον τῶν προξένων εἰσαγομένας (ἐπρόκειτο περὶ διαλύσεως μισθώσεως) ἀγωγάς. Ἀπ. 17790 τοῦ 60 ἐφ. Ἀθ.

(2) Πρλ. τὴν λ. συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα § 1ª 101—105 ἐπ.

(3) Πρλ. συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα § 1—5 ἐπ.

(4) Πρλ. τὴν λ. συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα § 3.

Δὲν ἀπαιτεῖται ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμὸν ἐπὶ ἀνταγωγικῶν ἀπαιτήσεων, ἤτοι ἐπὶ ἀνταγωγικῆς προσωπικῆς ἀπαιτήσεως ἀπόπειρα συμβιβασμοῦ δὲν ἀπαιτεῖται (531, 532, 633 πολ.) Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 159 τοῦ 59.

(5) Ὅρα Εὐρ. τ. ιε. σ. 279 § 20—23 καὶ 283 § 51 ἐπ.

κατασχέσεως συνεχομένης μετ' ἀγωγῆς διεκδικήσεως. Ἀπόφ. ἐφετ. Ἀθηνῶν 15388.

§ 41. *Πρᾶξις προέδρου προτιμῶσα τὴν ἐκδίκασιν* (1).—Πρᾶξις τοῦ προέδρου κηρύττουσα δίκην τινὰ ὡς κατεπείγουσαν δὲν καθιστᾷ περιττὴν τὴν πρὸς συμβιβασμὸν ἀπόπειραν, ὅταν ἐγένετο μετὰ τὴν ἀγωγήν. Ἀπ. ἐφ. Ν. 11 τοῦ 59 ἐν νομικ. σ. 6396.

§ 42. *Πλειστηριασμός* (2). — Ἀγωγῆς περὶ ἀκυρώσεως πλειστηριασμοῦ πλοίου, παραδοθέντος τῷ ἀγοραστῇ, πρέπει νὰ προηγῆται ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμόν. Ἀπ. ἐφ. Ἀθ. δημοσιευθεῖσα τὴν 28 Ὀκτωβρίου 1858 μεταξὺ Δαμιλιάνου καὶ Βασιλᾶ.

§ 43. Ἡ περὶ ἀπαιτήσεως ἐνυποθήκου δανείου κτήματος πωληθέντος ὡς ἐλευθέρου εἶναι συνήθης. Ἀπ. ἐφ. Ναυπλ. 11 τοῦ 59 ἐν δικ. σελ. 11.

§ 44. *Ἀποζημίωσις*. — Ἀπαιτεῖται ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμόν, ὅταν ἀπαιτῇ τις ἀποζημίωσιν διὰ τὴν μὴ παράδοσιν τοῦ μισθωθέντος κτήματος.

«Ἐπειδὴ τὸ μὲν ἐδ. 4 τοῦ ἄρθρ. 618 τῆς πολιτ. δικον. ὑπηγόρευσε προφανῶς τὸ κατεπεῖγον τῆς ἐκτελέσεως τῶν τῆς ἐνοικιάσεως καὶ μισθώσεως συμβολαίων, ὥσπερ καὶ τὸ ἐδ. 9 τοῦ ἄρθρου 490, τὸ δὲ ἐδ. 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 618 τὸ εὐκρινὲς καὶ ἀναμφισβήτητον τῆς ἐγγράφου ἀποδείξεως τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ ἐνάγον-

---

(1) Πρλ. Εὐρ. τ. ιέ. σελ. 280 ἐπ. καὶ σ. 323 ἐπ. Οἰκ. § 199 σημ. 11. ἄν. σ. 164, 166.

Κηρυχθείσης ὡς κατεπειγούσης ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν ὑποθέσεώς τινος, πρὶν ἢ κοινοποιηθῇ ἡ ἀγωγή, δὲν ἀπαιτεῖται ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμόν· τὰ δὲ δικαστήρια δὲν δύνανται ν' ἀνατρέψωσι τὴν πρᾶξιν ταύτην (622 πολ.) Ἀπόφ. ἐφ. Αθ. 17876 τοῦ 60 ἐν νομ. μελ. σ. 743.

Δὲν χρήζουσιν ἀποπείρας συμβιβασμοῦ ὑποθέσεις, ὧν ὁ πρόεδρος, ὡς συνοπτικῶν καὶ κατεπειγουσῶν, συνέτεμε τὴν πρὸς ἐμφάνισιν προθεσμίαν διὰ πράξεως πρὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς. Κατὰ τῆς πράξεως δὲ ταύτης δὲν συγχωρεῖται οὔτε ἀνακοπή, οὔτε ἔφεσις (638 πολ.), ἑπομένως οὔτε ὁ διαφορετικὸς χαρακτηρισμός. Ἀπόφ. 18469 τοῦ 60 ἐφ. Αθ.

(2) Πρλ. λ. συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα § 51 καὶ ἀπ. πολ. ΑΠ. 26 τοῦ 46 ἐν τέλ.

τος, αἵτινες δὲν εἶναι δίκαιον νὰ μεταβάλλωνται διὰ συμβιβασμοῦ τῇ προσπαθείᾳ τοῦ δικαστοῦ. Κατὰ ταῦτα δὲ ἡ προκειμένη ἀγωγὴ, ἀντικείμενον ἔχουσα ἀπαίτησιν ἀποζημιώσεως διὰ τὴν μὴ ἐκτέλεσιν συμφωνίας περὶ ἐνοικιάσεως, μὴ ἀναγνωρισμένην δι' εὐκρινοῦς καὶ ἀμφισβητουμένου ἐγγράφου, διότι τὸ μὲν ἐνοικιαστήριον ἔγγραφον οὐδὲν περὶ ἀποζημιώσεως ἀναφέρει, τὸ δὲ ὑπ' ἀριθ. 971 συμβόλαιον, γενόμενον μεταξὺ τοῦ ἐνάγοντος καὶ τρίτου προσώπου καὶ οὐχὶ τοῦ ἐναγομένου, δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἀνεπιδέκτων ἀμφισβητήσεως ἐγγράφων τοῦ ἐδ. 2 τοῦ ἄρθρου 618, εἶναι ἐκ τῶν συνήθων ὑποθέσεων, τῶν μὴ δυναμένων, κατὰ τὸ ἄρθρον 531 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς τὸ δικαστήριον πρὸ τῆς νενομισμένης ἀποπείρας συμβιβασμοῦ, διότι, ὡς εἴρηται, κατὰ τὸ ἐδ. 1 τοῦ ἄρθρ. 618 μόναι αἱ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν συμβολαίων τῆς ἐνοικιάσεως ἐπιδιώκουσαι ἀγωγαὶ συνοπτικαὶ εἰσὶν καὶ οὐχὶ αἱ περὶ ἀποζημιώσεως, διὰ τὴν μὴ ἐκτέλεσιν, αἵτινες δὲν εἶναι συνοπτικαί, οὐδὲ κατεπείγουσαι.» Ἀπ. ἐφ. Ἀθ. 15087 τοῦ 58. Πρλ. § 5, 9, 14.

§ 45. *Πρόσοδοι* — ὅταν πρόκηται περὶ δίκης μεταξὺ ἀγοραστῶν μὲν δημοσίους προσόδους, διαφορουμένων ὅμως δι' ἀπαιτήσεις, ὑπαρχούσας ὄχι μεταξὺ πωλητοῦ καὶ ἀγοραστοῦ τῶν προσόδων τούτων, ἀλλὰ πρὸς τρίτον πρόσωπον, ἀπαιτεῖται ἀπόπειρα συμβιβασμοῦ, καὶ αὕτη εἶναι ἔνστασις δημοσίας τάξεως. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 123 τοῦ 37 σ. 109 τ. 6' τῆς Νομολογίας.

§ 45² *Παυλιανὴ ἀγωγή*. — Ἀπαιτεῖται νὰ κινηθῇ ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμόν, πρὶν κινηθῇ ἡ Παυλιανὴ ἀγωγὴ περὶ ἀνατροπῆς δωρεᾶς, γενομένης παρὰ τοῦ ἑνὸς πρὸς τὸν ἕτερον τῶν συζύγων; Ναί, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 3 τοῦ 60 ἀπ. πολ. ΑΠ. ἀναιρέσασαν τὴν ὑπ' ἀριθ. 10064 (1) ἀπ. τῶν ἐν Αθ. ἐφ.

§ 46. *Παράδοσις πωληθέντος* (2). — Ἀγωγή, δι' ἧς ζητεῖται παράδοσις ἀγορασθέντος πράγματος, εἶναι συνοπτική, ὅταν στηρίζηται εἰς εὐκρινὲς ἔγγραφον, μὴ προσβαλλόμενον ὡς πρὸς τοὺς ἐξωτερικοὺς τύπους, ἀλλ' ἕνεκα εἰκονικότητος· τὸ ἄρθρον 618 ἐδ. 2 διὰ τῆς λ. *ἀναμφισβητήτου* ἐννοεῖ τὸ προσβαλλόμενον ὡς μὴ γνήσιον, πλαστὸν καὶ δι' ἀπάτης ἢ δόλου γενόμενον. Εἶναι δὲ συνοπτικὴ δίκη, διότι ἐκ τῶν ἄρθρων 532 § 2 καὶ 618 § 2 καὶ 3 τῆς πολιτ. δικον. προκύπτει, ὅτι αὐτὰ δὲν περιλαμβάνουσι μόνον

---

(1) ὅρα ταύτην εἰς Εὐρ. τ. 12 σ. 243.
(2) Ἀνωτ. § 43 καὶ Εὐρ. τ. 15 σ. 285 ἐπ. § 60 ἐπ.

τὰς προσωπικὰς ἀγωγὰς, ὅσαι ἀφορῶσι χρηματικὴν ἀπαίτησιν. Απ. ἐφ. Ν. 11 τοῦ 59 ἐν νομ. σ. 6395 (1).

§ 47. *Ενήλικες καὶ ἀνήλικες* (2). — Συνεναγομένων ἐνηλίκων καὶ ἀνηλίκων, καὶ διαιρετῆς οὔσης τῆς ἀπαιτήσεως (οἷον περὶ κληρονομίας) καὶ συνήθους τῆς δίκης, πρέπει νὰ προηγῆται ἀπόπειρα συμβιβασμοῦ κατὰ τῶν ἐνηλίκων. Απ. ἐφ. Ναυπλ. 287 τοῦ 59 ἐν δικ. σ. 90.

§ 48. *Ανατροπή* (3). — Ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμὸν δὲν ἀπαιτεῖται ἐπὶ ἀγωγῆς περὶ ἀνατροπῆς. Ἴδε ἀπόφ. ἐφετ. Ἀθηνῶν 17623 τοῦ 59.

§ 48[a] *Τράπεζα*. — Ὁ λόγος ὅτι αἱ μεταξὺ Τραπέζης καὶ ἰδιωτῶν δίκαι, οὖσαι συνοπτικαὶ καὶ κατεπείγουσαι, ἐξαιροῦνται τῆς πρὸς συμβιβασμὸν ἀποπείρας, κατὰ τὸ καταστατικὸν τῆς Τραπέζης, δὲν εἶναι ἰσχυρὸς, διότι τὸ ἀπὸ 22 Ἰουνίου 1842 καταστατικὸν οὐδαμοῦ ἀναφέρει ὅτι αἱ δίκαι αὐτῆς εἰσὶ συνοπτικαί. Απόφ. πολ. ΑΠ. 3 τοῦ 60.

§ 48[β] *Δημόσιον*. — *Ἐπιβοηθητικὴ αἴτησις* (4). — Ἡ κυρία καὶ δίκης εἰσαγωγικὴ ἀγωγὴ περὶ διεκδικήσεως κυριότητος δύνα-

---

(1) Κατὰ τῆς ἀποφ. εὕρηται ἐπίκρισις ἐν τῇ ἐφημ. τῶν δικ. σ. 50. Κατ' αὐτὴν τὰ ἐδ. 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρ. 618 ἀφορῶσι προσωπικὰς ἀγωγὰς ἀναγομένας εἰς ἔγγραφα ἀναμφισβήτητα ἢ εἰς ποσὸν μέχρι 500 δραχμῶν, ἡ δὲ περὶ ἧς ὁ λόγος ἀγωγὴ δὲν ἔχει ἀντικείμενον ὡρισμένης ἀξίας, οὔτε σκοπεῖται ἡ ἐπιδίκασις τῆς ἀξίας τοῦ πωληθέντος, ἀλλ' ἡ παράδοσις αὐτοῦ. Ἐκτὸς τούτου, λέγει ὁ ἐπικριτὴς, τὰ ἐδάφια 2 καὶ 3 τοῦ 618 ἐλήφθησαν ἐκ τῶν ἐδ. 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρ. 404 τῆς γαλλ. δικ. καὶ ὅμως οἱ Γάλλοι συγγραφεῖς παραδέχονται ὅτι προσωπικαὶ ἀγωγαὶ ἐννοοῦνται ἐνταῦθα αἱ μὴ ἔχουσαι σχέσιν πρὸς τὰ ἀκίνητα. Καρ. ζ. 1471 καὶ add, ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. τῆς πολ. δικ. — Boitart τ. 2 σ. 344. — Ἄλλως ὅμως διέταξεν νόμος τῆς 11 ἀπρ. 1838.

(2) Πρλ. Εὑρ. λ. συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα § 1[a] 111 272.

(3) Πρλ. Εὑρ. τ. ιέ. σ. 311 ὑποσημ.

(4) Κυρία καὶ δίκης εἰσαγωγικὴ ἀγωγὴ ἀπαλλάσσεται τῆς πρὸς συμβιβασμὸν ἀποπείρας, ἐὰν ἑτέρα ἐπιβοηθητικὴ κατὰ τοῦ δημοσίου, ἐν ἀποτυχίᾳ ἐκείνης, ὑποβαλλομένη δὲν ὑπόκηται εἰς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ. Απ. πολ. ΑΠ. 68 τοῦ 59.

ται νὰ ἦναι ἀπηλλαγμένη τῆς πρὸς συμβιβασμὸν ἀποπείρας διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι ἑτέρα ἐπιβοηθητικὴ αἴτησις, ἀπευθυνομένη κατὰ τοῦ δημοσίου, δὲν ἀπαιτεῖ ἀπόπειραν πρὸς συμβιβασμόν. Απ. πολ. ΑΠ. 68 τοῦ 59, κυροῦσα τὴν 11011 ἐφ. 'Αθ.

§ 48[4] *Προικοδότησις ἐθνικῶν γαιῶν.* — Δὲν ἀπαιτεῖται ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμὸν, ὅταν διεκδικῇ τις ἐθνικὰς γαίας προικοδοτηθείσας αὐτῷ, διότι ἡ προικοδότησις ἡ γενομένη πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἐκπεσθῇ ἐξ ὅσων ἡ οἰκογένεια τοῦ προικοδοτουμένου ἔχει νὰ λάβῃ ἀπὸ τοῦ ἔθνους, καθιστᾷ μὴ ἐκποιητέας τὰς γαίας. Απ. πολ. ΑΠ. 345 τοῦ 57.

§ 48[5] Παρέμβασις κατ' ἔφεσιν συγχωρεῖται, ὅταν ὁ παρεμβαίνων ἔχῃ ἔνδικον συμφέρον ν' ἀνακόψῃ τὴν ἀπόφασιν, π. χ. ὅταν ὁ Α ζητῇ ὁλόκληρον τὴν κληρονομίαν, ὁ δὲ παρεμβαίνων ἀξιοῖ ὅτι μέρος αὐτῆς τῷ ἀνήκει· ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει δὲν ἀπαιτεῖται ἀπόπειρα συμβιβασμοῦ. Πολ. 90, 532 ἐδάφ. 2, 741. 'Απ. ΑΠ. 18 τοῦ 57 ἣν ἐν λ. Παρέμβασις.

'Ενώπιον ποίου ἐνεργεῖται ἡ πρὸς συμβιβασμὸν ἀπόπειρας.

§ 49. *'Αρμοδιότης εἰρηνοδίκου* (1) — Ἡ κλῆσις πρὸς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ, ἔχοντος ἀντικείμενον κυρίως μὲν τὴν ἔκδοσιν τίτλου ἰδιοκτησίας κοινοῦ τινος ἀκινήτου κτήματος, πρέπει νὰ ἀπευθύνηται ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδικείου τῆς κατοικίας τοῦ ἐναγομένου, ἢ εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον τῆς περιφερείας, ἐν ᾗ τὸ κτῆμα κεῖται; τὸ ζήτημα τοῦτο λύει ἡ ὑπ' ἀριθ. 17723 ε. ε. ἀπόφασις, φέρουσα·

«'Επειδὴ ἡ ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1858 ἀγωγὴ τοῦ Δρόσου Ν. Δρόσου ἔχει ὡς βάσιν, ὅτι Α. Γούδας ἠγόρασε κατ' ἐντολήν του δι' ἑταιρικὸν λογαριασμὸν αὐτοῦ τε, τοῦ Δρόσου Ν. Δρόσου καὶ τοῦ Δημ. Καλλιφορνᾶ, πωληθὲν ὀνόματι ἰδίῳ, τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ του ἀναφερόμενον περιβόλιον καὶ ὅτι ἀκολούθως συνεφώνησαν μὲν πρὸ τῆς διανομῆς καὶ προσδιωρίσθη τὸ μέρος τοῦ Δρόσου· ἀλλ' ὁ Γούδας ἠρνήθη νὰ ἐκδώσῃ τὸ περὶ διανομῆς ἔγγραφον, καὶ ἐπομένως ἐξαιτεῖται ὁ εἰρημένος Δρόσος νὰ ἐκδώσῃ ὁ διαληφθεὶς Γούδας τὸ ἐπίσημον τοῦτο ἔγγραφον περὶ τῆς διανομῆς· ἐπιβοηθητικῶς δὲ, ἂν ἀποῤῥιφθῇ ἡ αἴτησις αὕτη ἐξαιτεῖται νὰ διαταχθῇ ἡ δικαστικὴ

(1) Πρλ. Εὐρ. τ. ιέ. σελ. 302—304 § 170 ἐπ.

διανομὴ τοῦ κτήματος τούτου· ἐντεῦθεν δ' ἕπεται ὅτι ἡ κυρία αἴτησις εἶναι προσωπική, στηριζομένη εἰς τὴν ὁποίαν εἶχεν ὑποχρέωσιν ὁ Γούδας νὰ καταστήσῃ κύριον τὸν Δρόσου τοῦ εἰρημένου μέρους τοῦ γηπέδου, διότι α') ἔλαβεν ἐντολὴν ν' ἀγοράσῃ διὰ κοινὸν λογαριασμὸν καὶ β') εἰς τὴν ὁποίαν ἔκαμε μετὰ τούτου συμφωνίαν, περὶ τοῦ μέρους τοῦ γηπέδου, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ δώσῃ εἰς τὸν Δρόσον· ἡ δὲ δευτέρα αἴτησις εἶναι ὅλως ἐπιβοηθητική, ἂν ἡ πρώτη δὲν κριθῇ βάσιμος·

» Ἐπειδὴ ἑπομένως, οὔσης τῆς κυρίας αἰτήσεως προσωπικῆς, ὁ Δρόσος Ν. Δρόσος ὤφειλε νὰ καλέσῃ τὸν ἀντίδικόν του πρὸς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδικείου τῆς κατοικίας του, τὸ ὁποῖον ὁμολογουμένως εἶναι τὸ τῆς νοτείου πλευρᾶς Ἀθηνῶν, καὶ ὄχι ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδικείου τῆς βορείου πλευρᾶς, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου τὸ κτῆμα κεῖται· ἡ δὲ ἐπιβοηθητικὴ αἴτησις τοῦ νὰ διαταχθῇ δικαστικὴ διανομὴ δὲν καθιστᾷ ἁρμόδιον τὸν εἰρηνοδίκην τῆς περιφερείας τοῦ κτήματος, διότι αὕτη δὲν εἶναι, ὡς εἴρηται, ἀνεξάρτητος καὶ πρώτη αἴτησις, ἀλλ' ἐπιβοηθητική, εἰς τῆς ὁποίας τὴν ἐξέτασιν τότε μόνον προσκαλεῖται τὸ δικαστήριον, ὅταν κρίνῃ μὴ βάσιμον τὴν κυρίαν αἴτησιν·

» Ἐπειδή, ἄλλως τε περὶ τῆς δευτέρας αἰτήσεως τῆς δικαστικῆς διανομῆς, οὔτε ἀναγκαία ἦτον ἡ ἀπόπειρα (ἄρθρ. 1080 πολ. δικονομίας), οὔτε ἐγένετο τοιαύτη, διότι ἐν τῇ κλήσει του ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου ὁ Δρόσος οὐδὲν ἄλλο λέγει, ἢ ὅτι, ἂν δὲν συναινέσῃ ὁ Γούδας νὰ ἐκδώσῃ τὸν τίτλον, θέλει ζητήσει δικαστικὴν διανομήν, καὶ τῷ ὄντι ἡ δικαστικὴ διανομὴ οὐδόλως δύναται νὰ γίνῃ συμβιβαστικῶς·

» Ἐπειδή, ὑπαρχούσης ἀγωγῆς προσωπικῆς καὶ ἁρμοδίου ὄντος τοῦ εἰρηνοδίκου, ἄκυρος ἦτον ἡ προκειμένη περὶ ἀποπείρας συμβιβασμοῦ κλῆσις καὶ πρᾶξις· ἡ δὲ ἀγωγὴ τοῦ Δρόσου Ν. Δρόσου καὶ ὅλη ἡ κατὰ συνέπειαν αὐτῆς διαδικασία εἶναι ἐπίσης ἄκυρος, ὡς μὴ γενομένης ἀποπείρας τοῦ συμβιβασμοῦ καὶ ὡς μὴ κλητευθέντος τοὐλάχιστον τοῦ μὴ ἐμφανισθέντος ἐναγομένου ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου τῶν εἰρηνοδικῶν·

» Ἐπειδή, ὡς εἴρηται, ἐπὶ τῆς δευτέρας αἰτήσεως περὶ δικαστικῆς διανομῆς δὲν δύναται ν' ἀποφασίσῃ τὸ δικαστήριον, καθ' ὅσον ἡ αἴτησις αὕτη εἶναι ἐπιβοηθητική, καὶ ὁ Δρόσος οὐ μόνον δὲν παραιτεῖται αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ ἐμμένει νὰ ἐξετασθῇ πρῶτον τὸ βάσιμον τῆς πρώτης αἰτήσεώς του.

» Ἐπειδὴ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον τῆς ἐλλείψεως τῆς ἀποπείρας τοῦ συμβιβασμοῦ ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου εἰρηνοδίκου εἶναι ἄκυρος καὶ ἡ ἑτέρα προσωπικὴ ἀγωγὴ ἡ εἰς τὸ αὐτὸ ἔγγραφον περιεχομένη περὶ τοῦ δανείου, καθ' ὅσον ὑπερβαίνουσα τὰς πεντακοσίας δραχμὰς δὲν στηρίζεται εἰς εὐκρινὲς καὶ ἀναμφισβήτητον ἔγγραφον, διότι διὰ τῆς ἀπὸ 25 Δεκεμβρίου ἐπιστολῆς του ὁ Γούδας ὁμολογεῖ μὲν ὅτι ἔλαβε δραχμὰς 833, ἀλλὰ χάριν ἀῤῥαβῶνος πωλουμένου ὕδατος καὶ προτείνει συμβιβασμὸν εἰς τὸν ἀντίδικόν του. »

§ 50. Ἡ ἐξαιρετικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 20 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἐφαρμόζεται καὶ ὡς πρὸς τὴν τοῦ συμβιβασμοῦ ἀπόπειραν· ἀλλ' ἡ τῆς τοιαύτης ἁρμοδιότητος ἔνστασις καλύπτεται μὴ προταθεῖσα ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου. Ἀπόφ. ἐφετ. Ναυπλίας 462 τοῦ 60 ἐν ἐφημ. δικ. σ. 60.

Ἡ ἀπόφασις μάχεται πρὸς τὸν § 170 τῆς λέξεως συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα.

Διαδικασία.

§ 51. *Διαδικασία.*—Ἡ 16396 τοῦ 1858 ἀπόφ. ἐφετ. Ἀθηνῶν φέρει (1)·

« Ἐπειδὴ πρέπει μὲν, κατὰ τὸ ἄρθρον 523 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, νὰ προσπαθῇ ὁ εἰρηνοδίκης κατὰ τὴν συμβιβαστικὴν διαδικασίαν νὰ συμβιβάζῃ τοὺς διαδίκους· τὸ νὰ γίνηται ὅμως μνεία τῆς ὑποτιθεμένης πάντοτε προσπαθείας ταύτης ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ εἰρηνοδίκου, δὲν διατάττεται ῥητῶς παρὰ τοῦ νόμου, ὅθεν καὶ δὲν δύναται νὰ παράξῃ λόγον εἰς ἀκυρότητα· μάλιστα δὲ ἐπὶ τοῦ προκειμένου καὶ ὁ ἐναγόμενος διὰ τῆς εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ἐκκαλοῦντος ῥητῆς ἀπαντήσεώς του, τῆς περιεχομένης εἰς τὴν ἔκθεσιν, ὅτι δὲν δέχεται κανὲν εἶδος συμβιβασμοῦ δι' οὓς θέλει ἐκθέσει λόγους ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου, κατέστησε περιττὴν καὶ ματαίαν πᾶσαν πρὸς συμβιβασμὸν προσπάθειαν ἐκ μέρους τοῦ εἰρηνοδίκου. Ἑπομένως ἡ περὶ ἀκυρότητος διὰ τὸν εἰρημένον λόγον τῆς περὶ ἀποπείρας συμβιβασμοῦ ἐκθέσεως ἔνστασις τοῦ ἐκκαλοῦντος δὲν εἶναι βάσιμος.»

---

(1) Πρβλ. συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα § 183, 184.

Παράλειψις τῆς ἐπισυνάψεως τῆς ἐκθέσεως.

§ 52. *Ἐπισύναψις τῆς ἐκθέσεως ἐν τῇ ἀγωγῇ* (1).— Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ προταθῇ κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν, ὅτι ἡ περὶ ἀποπείρας τοῦ συμβιβασμοῦ ἔκθεσις δὲν συνήφθη ἐν τῇ ἀγωγῇ (202 πολ. δικ.) ὅθεν, ἀποτυχούσης τῆς πρὸς συμβιβασμὸν ἀποπείρας, ἡ ἐπισύναψις τῆς περὶ ταύτης ἐκθέσεως ἐν τῇ δικογραφίᾳ, τῇ εἰς τὸ πρωτοδικεῖον ὑποβαλλομένῃ, ἐκπληροῖ τὸν σκοπὸν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 538 τῆς πολιτικῆς δικονομίας; Ναί, κατὰ τὴν 15694 ἀπόφασιν, ἣν ἴδε ἐν νομ. μελ. σ. 6.

Ἡ μὴ κοινοποίησις τῆς περὶ ἀποπείρας συμβιβασμοῦ ἐκθέσεως μετὰ τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀγωγῆς ἐπιφέρει τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀγωγῆς· ἄρα μεταγενεστέρα κοινοποίησις ἢ κατάθεσις εἰς τὸ δικαστικὸν γραφεῖον δὲν καλύπτει τὴν ἀκυρότητα (538 πολ.) Απ. ἐφ. Ν. 1127 τοῦ 57, νομ. σ. 6299.

Δὲν εἶναι λόγος ἀναιρέσεως, ὅτι δὲν ἐκοινοποιήθη τὸ ἀντίγραφον τῆς περὶ συμβιβασμοῦ ἐκθέσεως, ὅπερ δὲν ἐπροτάθη εἰς τὸ κατώτερον δικαστήριον. Απ. πολ. ΑΠ. 144 τοῦ 56, κυρ. τὴν 11282 ἐφετ. Ἀθηνῶν.

Τὸ 538 ἄρθρον τῆς πολ. δικον. ἀπαιτεῖ, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς ἀγωγῆς, νὰ ἐπισυνάπτηται ἐν αὐτῇ ἀντίγραφον τῆς περὶ ἀποτυχίας τοῦ συμβιβασμοῦ πράξεως, ἢ τοῦ ἐγγράφου τοῦ βεβαιοῦντος τὴν μὴ ἐμφάνισίν τινος τῶν διαδίκων εἰς τὴν περὶ συμβιβασμοῦ συζήτησιν· ἡ ἀκυρότης λοιπὸν δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν. Απ. πολ. ΑΠ. 139 τοῦ 60, κυρ. τὴν 744 καὶ 745 τοῦ 58 ἀπ. ἐφ. Ν.

Ἔννοια τοῦ ἄρθρου 527 τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

§ 53. *Μεταγραφῆς νόμος.*— Ὁ περὶ μεταγραφῆς νόμος δὲν ἐτροποποίησε τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 527 τῆς πολ. δικονομ. (1). Απ. ἐφ. Αθ. 16253 τοῦ 58 φέρουσα·
«Ἐπειδὴ τῷ ὄντι, κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ περὶ μεταγραφῆς

---

(1) Πρλ. τὰ ἐν τοῖς § 210—221 Εὑρ. σ. 312 ἐπ.
(2) Πρλ Εὑρ. τ. ιέ. σ. 311 ἐπ. § 208.

νόμου, αἱ περὶ προτιμήσεως ἀγωγαί, αἵτινες ἔλαβον ὕπαρξιν πρὸ τῆς δημοσιεύσεώς του, ἀλλ' ὅμως ἡ παραγραφὴ αὕτη, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη παραγραφή, διακόπτεται διὰ τῆς ἐκδόσεως τῆς πρὸς ἀπόπειραν τοῦ συμβιβασμοῦ κλήσεως, ἂν ἡ ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν κλῆσις ἐκοινοποιήθη, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐντὸς μηνὸς ἀφοῦ ἔγινεν ἡ ἀπόπειρα τοῦ συμβιβασμοῦ (ἄρθ. 527 καὶ 156 τῆς πολ. δικονομ.)· ὁ δὲ περὶ μεταγραφῆς νόμος οὐδόλως ἐτροποποίησε τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 527 τῆς πολ. δικον. οὐδὲ δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ ἄλλως, εἰμὴ ὡς παρέχων ὁλόκληρον τὸ ὠφέλιμον διάστημα τῶν ἓξ μηνῶν, διὰ νὰ σκεφθῇ ὁ προτιμώμενος, ἐὰν ὀφείλῃ νὰ κινήσῃ τὴν ἀγωγήν του, ἀλλὰ τὸ διάστημα αὐτὸ ἤθελεν εἶσθαι ἔλαττον ἂν ἡ κλῆσις τῆς ἀποπείρας τοῦ συμβιβασμοῦ δὲν διέκοπτε τὴν παραγραφήν, ἀφοῦ ὁ νόμος ὑποχρεοῖ τὸν ἐνάγοντα εἰς τοιαύτην ἀπόπειραν.

» Ἐπειδή, τούτων οὕτως ἐχόντων, ὀρθῶς τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν ἀπέρριψε τὴν περὶ ἀκυρότητος τῆς ἐκδόσεως ἔνστασιν τῶν ἐκκαλούντων, ὑπεχρέωσε τοὺς ἐκκαλοῦντας ν' ἀποδείξωσι πρὸς ὑποστήριξιν τῆς περὶ παραγραφῆς ἐνστάσεως, ὅτι τὸ φύλλον τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐν ᾧ κατεχωρήθη ὁ περὶ μεταγραφῆς νόμος, ἀφίχθη εἰς Καρυστίαν πρὸ τοῦ Νοεμβρίου 1856.

. . . .

» Ἐπειδὴ ὁ κατέχων κτῆμά τι, διανοίᾳ κυρίου, θεωρεῖται ὡς κύριος αὐτοῦ μεχρισοῦ ἀποδειχθῇ τὸ ἐναντίον· ἡ κυριότης δὲ δὲν δύναται νὰ διαφιλονεικηθῇ οὐδέποτε παρὰ τρίτου τινός, μὴ προτείνοντος δικαίωμα ἐπ' αὐτοῦ, ἀλλὰ ὑπὸ τοῦ ἀντιποιουμένου τὸ κτῆμα ὡς κυρίου· ἔχων δὲ ὑπὲρ ἑαυτοῦ ὁ διανοίᾳ κυρίου κάτοχος τὸ τεκμήριον τῆς κυριότητος, δύναται ἀναμφιβόλως νὰ ἀπαιτήσῃ ὅλα τὰ συνημμένα εἰς τοῦτο δικαιώματα, ἄρα καὶ τὸ τῆς προτιμήσεως δικαίωμα· ὀρθῶς ἄρα, ὁ ἐνάγων ὑπεχρεώθη ν' ἀποδείξῃ, ὅτι κατέχει διανοίᾳ, κυρίου, γειτονικὸν κτῆμα, διότι οὐχ' ἧττον γείτων ἐστίν, ἂν ἀποδείξῃ τοῦτο.»

§ 54. *Μὴ ἐμφάνισις.—Παράβολον.*—Κατὰ ἄρθρα 526 καὶ 531 τῆς πολ. δικ. δὲν εἶναι δεκτὸς ἐνώπιον δικαστηρίου πρωτοδικῶν ὁ μὴ ἐμφανισθεὶς εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον πρὸς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ διάδικος (ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ ἐναγόμενος), οὐδὲ καταβαλὼν διὰ τὴν μὴ ἐμφάνισίν του τὴν νόμιμον δεκάδραχμον ποινήν (1). Ἀπ. πολ. ΑΠ. 164 τοῦ 1856, ἀναιροῦσα τὴν 13,355 ἐφετῶν Ἀθηνῶν.

---

(1) Οὕτω καὶ ἄλλοτε πρλ. § 230 ἐπ. τὴν λ. συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα.

ὁ ὁρισμὸς τοῦ ἄρθρου 526 τῆς πολ. δικονομίας εἶναι οὐσιώδης, ὥστε τὸ δικαστήριον ἀρνεῖται πᾶσαν ἀκρόασιν εἰς τὸν ἐναγόμενον, ὅστις οὔτε εἰς τὴν πρὸς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ ἐνεφανίσθη, οὔτε τὸ πρόστιμον ἐπλήρωσεν. Απ. πολ. ΑΠ. 245 τοῦ 57 ἀναιρ. τὴν 86 τοῦ 56 ἐφ. Ν.

§ 56. Ὡς μέσον ἀποδεικτικὸν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ καὶ ἡ μὴ ῥητῶς γενομένη ἐξώδικος ὁμολογία, οἷον ἡ γενομένη κατὰ τὴν πρὸς συμβιβασμὸν ἀπόπειραν, 266, 267 πολ. Απ. πολ. ΑΠ. 123 τοῦ 59, κυρ. τὴν 113 τοῦ 58 ἐφ. Ν.

§ 57. Ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀγωγῆς δι' ἔλλειψιν περιεχομένην ἐν αὐτῇ, δὲν συνεπάγεται εἰς τὴν ἀκύρωσιν τῆς περὶ ἀποπείρας συμβιβασμοῦ πράξεως. Απ. πολ. ΑΠ 281 τοῦ 59, κυρ. τὴν 71 τοῦ 57 ἐφ. Ναυπλ.

§ 58. Πότε προτείνεται ἡ ἔνστασις τῆς ἐλλείψεως τῆς πρὸς συμβιβασμὸν ἀποπείρας (1); ἡ πρὸς συμβιβασμὸν ἀπόπειρα ἀφορῶσα τὴν δημοσίαν τάξιν ἐξετάζεται καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου; Ναί, κατὰ τὸ ἄρθρ. 531 πολ. Απ. πολ. ΑΠ. 313 τοῦ 57.

§ 59. Ὅταν ἡ περὶ ἐλλείψεως ἀποπείρας συμβιβασμοῦ πρότασις ἀπεῤῥίφθη δι' ἀποφάσεως, καθ' ἧς δὲν ἐγένετο ἔφεσις καὶ οὕτω κατέστη τελεσίδικος, δὲν συγχωρεῖται νέα ἐξέτασις περὶ αὐτῆς. Απ. πολ. ΑΠ. 50 τοῦ 60, κυρ. τὴν 17249 ἀπ. ἐφ. Αθ.

§ 60. Ἡ ἄνευ ἐντολῆς ὅμως γενομένη πρᾶξις, οἷον ἡ ἄνευ εἰδικῆς ἐντολῆς κλήτευσις πρὸς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ, δὲν ἀφορᾷ τὴν δημοσίαν τάξιν, καὶ διὰ τοῦ τοῦτο δὲν προτείνεται κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου. 811 ἐδ. 2 πολ. Απόφ. πολ. ΑΠ. 281 τοῦ 59, κυρ. τὴν 71 τοῦ 57 ἐφ. Ν.

---

(1) Ὅρα Εὑρ. λ. συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα ἀπόπειρα § 260—262.
Τὴν περὶ τῆς ἐλλείψεως τῆς πρὸς συμβιβασμὸν ἀποπείρας ἔνστασιν δύναται νὰ προτείνῃ τὶς κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς ἀφορῶσαν τὴν δημοσίαν τάξιν, κατὰ τὸ 531 ἄρθρον τῆς πολ. δικ. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 3 τοῦ 1860.

ΠΙΝΑΞ ΛΕΚΤΙΚΟΣ

Τῶν ἐν λέξει Συνοπτικαὶ δίκαι.

Ἀγωγαὶ προσωπικαὶ πότε συνοπτικαί; § 2. α.
Ἀγωγαὶ προσωπικαὶ ἀξίας 500 δρ. δεῖνται ἀποπείρας· κινητὰ § 13.
Ἀγωγαὶ § 15 α. μεταβαίνουσιν εἰς τοὺς κληρονόμους; σελ. 176 ἑπόμ.
Ἀγωγῆς ἀκύρωσις ἀκυροῖ καὶ τὴν ἀπόπειραν; § 57.
Ἀλλοδαπὴ σ. 169.
Ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ ὑποθέσεις § 14 σημ. 4 καὶ σελ. 164 ἐδ. γ.
Ἀναίρεσις· ἐγγραφὴ εἰς τὸ πινάκιον § 27.
Ἀνακοπὴ κατὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως συνοπτική; σελ. 163 ἐν ὑποσ. Ἀνακοπῆς ἐγγραφὴ εἰς τὸ πιν. § 25 — Κατὰ κατασχέσεως § 40.
Ἀνατροπὴ § 33, 38.
Ἀναφορᾷ (ἐπ') διαδικασία § 10.
Ἀνήλικες καὶ ἐνήλικες § 47.
Ἀνταγωγαὶ § 39.
Ἀντέφεσις σελ. 168 σημ. 1 ὅρα ἔφεσις.
Ἀπαγόρευσις οἰκοδομῆς § 7.
Ἀπάτῃ, βίᾳ, πλαστότητι ἢ εἰκονικότητι γενόμενον ἔγγραφον σ. 160 ἐν ὑποσ.
Ἀπάντησις σ. 168.
Ἀποδεικτικόν.—ὅρα σαφές.
Ἀποζημίωσις § 44.
Ἀπολογητήριον σ. 165 ἐν τέλ. καὶ σ. 166 ἐν τέλ.
Ἀπρόσβλητον—ὅρα σαφές.
Ἀπόστασις πρὸς ἐγγραφὴν εἰς τὸ πινάκιον § 26.
Ἁρμοδιότης § 30 — Πότε καλύπτεται ἡ ἔνστασις § 50 Ἁρμοδιότης εἰρην. § 49.
Ἀταξίαι εἰς τὸ πινάκιον § 29 ἑπόμ.
Βία, ὅρα ἀπάτη.
Βραχυπρόθεσμος κλῆσις σ. 164 ἐν ὑπ. καὶ σ. 166 σημ. 3 καὶ σ.172 ἐν τ. ὅρα πρόεδρος § 41.
Γνησιότης ἐγγράφου σ. 160 ἐν ὑποσημ.
Δάνειον ἐνυπόθηκον § 43.
Δελτίον § 34 ὅρα πινάκιον.
Δημοσία τάξις § 58—60.
Δημόσιον § 48[3]
Διαγραφή, ὅρα πινάκιον.
Διαδικασία ἐπ' ἀναφορᾷ § 10.
Διαίτησις, ὅρα ἀνακοπή.
Δικαστικὰ ἔξοδα σ. 168, δ.
Δουλείας διεκδίκησις § 7.
Ἔγγραφα — Πότε καθιστῶσι τὴν δίκην συνοπτικὴν § 2, α.
Ἐγγύησις σ. 167 σημ. 1.
Εἰρηνοδίκης—Ἰσχὺς τῆς ἐνώπιόν του ὁμολογίας σ. 160 ἐν τέλ. ὑποσ.
Εἰκονικότης, ὅρα ἀπάτη.
Ἔκθεμα σελ. 172 ἐν τέλ. ὅρα πινάκιον.

Ἔκθεσις, ὅρα μάρτυρες.
Ἐκκένωσις οἰκίας, ὅρα μίσθωσις.
Ἐπιδόσεις εἰς τὸν γραμματέα § 15[2]
Ἐφέσεις § 14, 35.
Ἐφέσεις καὶ ἀντεφέσεις, ἐγγραφὴ εἰς τὸ πινάκιον § 24.
Θεραπείας αἴτησις 17.
Καινοτομίαι § 6.
Κατάσχεσις § 12, 40 καὶ σελ. 163 περὶ τὸ τέλ.
Κατεπείγουσαι § 14 καὶ σ. 164 σημ. 5.
Κινητὰ § 13.
Κληρονόμοι, ἡ εἰς τὸ πινάκιον ἐγγραφὴ ἔχει ἀποτέλεσμα ὡς πρὸς αὐτούς; § 23[3] ἀγωγαὶ μεταβαίνουσι τοῖς κληρονόμοις; σελ. 176 ἐπ.
Κολάσιμοι πράξεις § 12[1]—Μετάβασις ἀγωγῶν τοῖς κληρονόμοις σ. 176.
Μαρτύρων ἐξέτασις — Σύνταξις ἐκθέσεως σ. 167 σ. 2.
Μεταγραφὴ § 53.
Μισθωθέντος μὴ παράδοσις § 44.
Μίσθωσις § 8, 9, 14 ἐν ὑποσημειώσεσι, 5. § 34.
Νομὴ § 14.
Ὁμοδικίας ἔνστασις σελ. 167 σημ. 1.
Ὁμολογία ἐξώδικος ἡ εἰς τὴν πρὸς συμβιβασμὸν ἀπόπειραν § 56.
Ὁμολογία ἐνώπιον εἰρηνοδίκου καθιστᾷ συνοπτικὴν τὴν δίκην; σελ. 160 ἐν τέλ. ὑποσ.
Παράβολα § 54.
Παραγραφῆς διακοπὴ § 31.
Παράκλησις § 14.
Παρέμβασις § 48[5]
Παρεμπίπτουσαι § 14 σημ. 2.
Παυλιακὴ ἀγωγὴ § 45[2]
Πινάκιον § 21 ἐπ.
Πλαστογραφία, ὅρα ἀπάτη.
Πλειστηριασμὸς § 42.
Πληρεξουσιότης εἰδικὴ πρὸς απόπειραν συμβιβασμοῦ. — Εἶναι τῆς δημοσίας τάξεως; § 60.
Πολιτικαὶ ἀπαιτήσεις σελ 176.
Πρακτικά, ὅρα μάρτυρες σ. 167 σημ. 2.
Πρόεδρος συντέμων τὰς δίκας § 41 καὶ σελ. 164 ἐν ὑποσ. καὶ σ. 166 σημ. 3 σ. 172 ἐν τέλ.
Προθεσμία σελ. 165 σημ. 1 καὶ 166 σημ. 2 ἐν τῇ ἀγωγῇ εἰς συνήθεις δίκας σελ. 169, ὅρα πινάκιον.
Προικῷα § 37[3]
Προικοδότησις ἐθνικῶν γαιῶν σ. 48[4]
Πρόκλησις § 11.
Προξενικαὶ διαφοραὶ § 37.
Πρότασις κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ ΑΠ. § 58 ἐπ. 60, προτάσεις περὶ ἀποπείρας συμβιβασμοῦ ἀποῤῥιφθεῖσα τελεσιδίκως § 59.
Προτάσεις ἔγγραφοι. — Κατάθεσις σ. 165 σημ. 2.
Πωληθέντος παράδοσις § 46.
Σαφές, ἀποδεικτικὸν ἔγγραφον ποῖον; § 2, α ἐν ὑποσ.
Συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα § 36 ἐπ.
Συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα. — Ὅρα πληρεξουσιότης εἰδική. — Ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀγωγῆς συνεπάγει καὶ τὴν τῆς ἀποπείρας § 57, ὅρα ὁμολογία.— Μὴ ἐμφάνισις· ἔννοια τοῦ ἄρθρου 526 πολ. §

54, ἐπισύναψις ἐκθέσεως § 52, διαδικασία § 51.
Συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα § 2—9, ἐπ. 17.
Συνήθεις δίκαι § 16 ἐπ.
Συντηρητικὰ μέτρα § 14.
Συνοπτικὴ διαδικασία δύο εἰδῶν § 1. — Ποῖαι δὲ συνοπτικαὶ § 2—9 ἐπ.
Συνοπτικῶς εἰσαχθεῖσα δίκη ἐν ᾧ εἶναι συνήθης; σ. 166, 6,
Σχέδια πόλεων § 5.
Τελεσιδικία § 59.
Τράπεζα § 48²
Ὑπογραφή, ὅρα γνησιότης.
Ὑποθήκης ἐξάλειψις σελ. 163 ἐν ὑποσημ.
Φόροι § 45.
Ψήφισμα ς'. ὅρα ἀμφισβητούμενον.

ΠΙΝΑΞ

Τῶν ἐν τῇ λέξει Συνοπτικαὶ δίκαι ἀποφάσεων.

Α'.) Ἀρείου Πάγου.

Ἀπ. 123 τοῦ 37 § 45.
» 200 τοῦ 47 σ. 164.
» 139 τοῦ 50 σ. 176.
» 57 τοῦ 54 σ. 161.
» 60 τοῦ 54 σ. 163 σημ. 4.
» 188 τοῦ 55 σ. 163 σημ. 4, α.
» 252 τοῦ 55 § 35.
» 144 τοῦ 56 § 52.
» 164 τοῦ 56 § 54.
» 203 τοῦ 56 § 28.
» 278 τοῦ 56 § 9 ἐν σ. 161.
» 290 τοῦ 56 § 23⁴
» 245 τοῦ 57 § 54.
» 256 τοῦ 57 σ. 161 σ. 1.
» 313 τοῦ 57 § 58.
» 345 τοῦ 57 § 48⁴
Ἀπ. 260 τοῦ 58 § 37²
» 55 τοῦ 59 σ. 161 σημ. 1,
» 68 τοῦ 59 § 48³
» 121 τοῦ 59 § 34 ὑποσ.
» 123 τοῦ 59 § 56 καὶ σελ. 160 ἐν τέλ.
» 127 τοῦ 59 § 11.
» 159 τοῦ 59 § 39.
» 170 τοῦ 59 σελ. 168 σημ. 5 καὶ σ. 172 σημ. 1.
» 179 τοῦ 59 σ. 168 σημ. 5,
» 281 τοῦ 59 § 57, 60.
» 287 τοῦ 59 § 47.
» 3 τοῦ 60 § 48² 58,
» 50 τοῦ 60 § 59.
» 139 τοῦ 60 § 52.
» 462 τοῦ 60 § 49.

Β'.) Ἐφετῶν Ἀθηνῶν.

Ἀπ. 824 σ. 175 ἐν ὑποσ.
» 1827 § 38.
» 5726 σ. 174.
» 8624 § 27.
» 9037 § 32.
Ἀπ. 9632 σ. 171 σημ. 1,
» 10064 § 45²
» 10707 § 23.
» 11011 § 48³
» 11225 σ. 173 σημ. 1,

Ἀπ. 11282 § 52.
» 12704 § 29.
» 12984 § 23[2]
» 13042 § 27.
» 13355 § 54.
» 13552 § 33.
» 13658 § 23[3]
» 14061 § 28[2]
» 15126 § 37[2]
» 15388 § 40.
» 15397 σ. 162 σημ. 4.
» 15694 § 52.

Ἀπ. 15807 § 44.
» 16253 § 53.
» 16396 § 51.
» 17020 § 37,
» 17249 § 59.
» 17616 § 39.
» 17623 § 48.
» 17723 § 49.
» 17790 § 37.
» 17876 § 41.
» 18469 § 41.
» 18472 § 12[2]

Γ'.) Ἐφετῶν Ναυπλίας.

Ἀπ. 307 τοῦ 45 σ. 160.
» 709 τοῦ 51 σ. 174 ἐν ὑπ. σ. 171 σημ. 1.
» 86 τοῦ 56 § 54.
» 71 τοῦ 57 § 57, 60.
» 1127 τοῦ 57 § 52.
» 113 τοῦ 58 σ. 160 ἐν τέλ. καὶ § 56.

Ἀπ. 178 τοῦ 58 σ. 168 σημ. 5.
» 733 τοῦ 58 § 31.
» 1031 τοῦ 58 σ. 161 σημ. 1.
» 11 τοῦ 59 § 41, 43, 46.
» 148 τοῦ 59 § 11.
» 472 τοῦ 59 σ. 160 ὑποσ.

ΣΥΝΤΑΓΑΙ.

Ὅρα φαρμακεῖον.

§ 1. Ἰατροῦ συνταγαὶ ἀποτελοῦν ἀρχὴν ἐγγράφου ἀποδείξεως; ἴδε ἀπ. πολ. ΑΠ. 258 τοῦ 54 ἐν λ. Μάρτυρες.

§ 2. Πρλ. τὴν λ. Μάρτυρες σ 133 § 466—468.

ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΝ (1).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 145 § 8 τῆς πολ. δικον. ἡ ἐπίδοσις γίνεται ἐπὶ διοικητικῶν συνταγμάτων, εἰς τὰς χεῖρας τῶν διαδίκων αὐτῶν· ὅθεν, ὅταν δικαστὴς συντάγματος μετετέθη εἰς Ἀθήνας ὡς συνταγ-

(1) Ὅρα τὰς λ. Στρατός.—Φάλαγξ.—Χωροφυλακή.

μκτάοχης, θεωρεῖται ἐν ἀμφιβολίᾳ ὡς ἐκτελῶν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν του ἐνταῦθα, ἤτοι ὅτι διοικεῖ σύνταγμα, ἢ τάγμα· ὅθεν καλῶς ἐπιδίδονται αὐτῷ τὰ δικόγραφα. Απ. πολ. ΑΠ. 259 τοῦ 58, ἴδ. ἐν λ. ἐπίδοσις.

ΣΥΝΤΑΓΜΑ (1).

Περίληψις τῶν περιεχομένων.

Σύνταγμα ἐν Σαλώνοις § 1.
» ἐν Ἐπιδαύρῳ § 2.
» ἐν Ἑρμιόνῃ καὶ Τροιζῆνι § 3.
» ἐν Ἄργει § 4. (Συνέλευσις).
» ἐν Ἀθήναις § 5 ἐπ.
Συγγράμματα § 7.
Διορισμὸς δικαστικῶν ἐπιτρόπων ἐσυγχωρεῖτο; § 8.
Ἀφαίρεσις ἰδιοκτησίας § 9.
Ἀναδρομικὴ δύναμις εἰς τὰς περὶ ἀφαιρέσεως ἰδιοκτησίας διενέξεις § 10.
Μισθὸς τῶν στρατιωτῶν τῆς φρουρᾶς Ἀθηνῶν § 11.
Σύστασις ἐπιτροπῶν πρὸς ἐκδίκασιν διαφορῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ § 11.
Προσωπικὴ κράτησις· ἐπίδειξις τοῦ ἐντάλματος δὲν ἀπαιτεῖται § 13.
Ἰσχὺς τῶν πρακτικῶν τῆς συνελεύσεως § 14.
Ὁ προϋπολογισμὸς τῶν Βουλῶν ῥυθμίζει ἰδιωτικὰ συμφέροντα § 15.
Τὸ Σύνταγμα δὲν ἐτροποποίησε κεκτημένα δικαιώματα § 16.
Ἡ Βουλὴ ἀποφασίζει περὶ ἀντιμισθίας τῶν ὑπαλλήλων της; § 17.
Οἱ Βουλευταί, ἐρχόμενοι εἰς Ἀθήνας, μεταβάλλουσι κατοικίαν; Οἱ Γερουσιασταί; § 18, 18[a]
Ὑπάγεται εἰς τὰ δικαστήρια ἡ ἐξέτασις τοῦ ζητήματος, ἂν ἡ ἐκλογὴ Βουλευτοῦ τινος ἦναι νόμιμος § 19.
Σύλληψις Βουλευτῶν ἀπαγορεύεται; Κατ' οἶκον ἔρευνα § 20, 20[a].
Ἀδικήματα κατὰ τὰς ἐκλογὰς ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια; § 21.
Καθήκοντα τῆς ἐν Πελοποννήσῳ Γερουσίας ὡς πρὸς τὴν πρόσκτησιν ὀθωμ. κτημάτων § 22.
Ὁ Κυβερνήτης ἀπεφάσιζε περὶ ἐθνικῶν κτημάτων ἄνευ τῆς συναινέσεως τῆς Γερουσίας; § 23 ἢ νὰ παραχωρήσῃ τὴν κάρπωσιν; § 24.
Τὸ Βουλευτικὸν σῶμα ἐξέδιδεν ἀποφάνσεις περὶ ἀφαιρέσεως γηπέδων δι' ἀνταλλαγῆς ἐθνικῶν γαιῶν; § 25.
Ἐπίδοσις § 26.
Πειθαρχικαὶ ποιναὶ § 27.
Ἀναβολὴ συνεδριάσεως βουλευτικῶν καταλόγων δίδει ἀφορμὴν εἰς κατοδίωξιν; § 28.

---

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Συνθῆκαι, — Ναυτοδικεῖα. — Κακουργιοδικεῖα. — Βουλαί. — Γερουσιασταί. — Δωροδοκία.

Ἀναγνώρισις ἰδιοκτησίας § 29.
Τὰ δικασ. ἐξετάζουσιν ἂν αἱ νομοθετικαὶ πράξεις φέρωσι νομοθετικὸν χαρακτῆρα; § 30.
Ἀποφάσεις ἐκδιδόμεναι δυνάμει τοῦ Συντάγματος τῆς Τροιζῆνος § 31.
Ἐπιτρέπεται τοῖς δικασταῖς ἄλλην ὑπηρεσίαν ἔχειν; § 32.
Ἡ Βουλὴ ἐξετάζει τοὺς βουλευτικοὺς καταλόγους; § 33. — Τὰ προσόντα τῶν Γερουσιαστῶν § 34.

Σημείωσις τῶν ἀποφάσεων τῶν περιεχομένων εἰς τὴν λέξιν Σύνταγμα.

Α'. Ἀρείου Πάγου.

Ἀπ. 88 τοῦ 49 § 15.	Ἀπ. 270 τοῦ 54 § 17.
» 114 τοῦ 49 § 14.	» 322 τοῦ 56 § 13.
» 54 τοῦ 53 § 18.	» 164 τοῦ 59 § 11.
» 69 τοῦ 53 § 23.	» 108 τοῦ 60 § 19.
» 175 τοῦ 53 § 24.	» 252 τοῦ 60 § 22.
» 283 τοῦ 53 § 25.	» 2 τοῦ 49 ποιν. § 20.
» 17 τοῦ 54 § 16.	» 29 τοῦ 59 ποιν. § 21.

Β'.) Ἐφετῶν Ἀθηνῶν.

Ἀπ. 2997 § 10.	Ἀπ. 12289 § 17.
» 10830 § 25.	» 13583 § 9.
» 12248 § 12.	» 17115 § 11.

Γ'.) Ἐφετῶν Ναυπλίας.

Ἀπ. 38 τοῦ 35 § 8.	Ἀπ. 252 τοῦ 60 § 22.

§ 1. Εἰς τὴν ἐν Σαλώναις συνέλευσιν οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους ἐθέσπισαν, τὴν 15 Νοεμβρίου αωκα', τὰ ἑξῆς·

«Α'. Ἐθνικὴ Βουλή, ἡ ὁποία εἶναι δεσμὸς τῆς Ἀνατολικῆς Χέρσου Ἑλλάδος, τῆς Δυτικῆς Χέρσου, τῆς Πελοποννήσου, τοῦ Ἀρχιπελάγους καὶ ὅλων τῶν μικροτέρων ἐκείνων κεφαλαίων τῆς Ἑλλάδος· αὐτὴ εἶναι τὸ κέντρον τῆς Ἑλλάδος· εἶναι ὁ Τοποτηρητὴς τοῦ ἐσομένου Βασιλέως, τὸν ὁποῖον ἡ Ἑλλὰς ἔχει νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν Χριστιανικὴν Εὐρώπην, καὶ τὸν ὁποῖον, ἀφοῦ καθυποβάλῃ εἰς τοὺς ἐθνικοὺς νόμους της, ὁποίους ἂν κοινῶς ἀποδεχθῇ, ἔχει νὰ ἀναγνωρίζῃ Μονάρχην της.

§ 2. Αἱ δειναὶ τῆς πατρίδος περιστάσεις δὲν ἐπέτρεπον τότε εἰς τὸ ἔθνος ν' ἀσχοληθῇ εἰς τὴν σύνταξιν κωδίκων καὶ ἄλλων ἔργων νο-

μαθητικῶν πρὸς ῥύθμισιν τῶν πραγμάτων. Ἐγένοντο ὅμως ὅλα ἐκεῖνα, ὅσα ἦσαν ἀναπόφευκτα πρὸς εὐόδωσιν τοῦ μεγάλου σκοποῦ, μὲ τὴν αὐστηρὰν προσοχὴν νὰ λαμβάνωνται ἑκάστοτε καὶ μέτρα ἀνάλογα μὲ τὰς περιστάσεις καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς πατρίδος, τὰ ὁποῖα δεικνύουν καὶ τοῦ νομοθέτου τὴν σύνεσιν καὶ τὴν ἀρετὴν τοῦ ἔθνους καὶ τὴν συναίσθησιν τοῦ μεγαλείου του. Καὶ ἡ μὲν ἐν Ἐπιδαύρῳ συνέλευσις τὸ ἔτος 1822, ἀφοῦ κατήργησε τὰ βασανιστήρια καὶ τὴν δήμευσιν, ἐν ἐνεργείᾳ ἐν Ἑλλάδι ἀπὸ τῆς καταχτήσεως, ἐσύστησε πολιτικὰ δικαστήρια καὶ ἐθέσπισεν ὅτι τὰ στρατ. ἐγκλήματα δικάζονται ἀπὸ πολεμικὰ συμβούλια (νομ. 12 καὶ 13 συνελ. Ἐπιδαύρου), ἐκήρυξεν ἀτίμους τοὺς φυγάδας (νομ. 4) ἐνομοθέτησε τὴν πυρπόλησιν τῶν οἰκιῶν τῶν λειποτακτῶν καὶ τὴν διὰ βίας προσαγωγὴν των εἰς τὸν στρατὸν, ἐθέσπισε τὴν σύστασιν τοῦ τακτικοῦ δι' ἀπογραφῆς, τὴν σύστασιν τάγματος φιλελλήνων καὶ τὴν σύστασιν τοῦ Γερμανικοῦ λεγεῶνος, δηλαδὴ τὴν σύστασιν τῶν τακτικῶν αὐτῶν σωμάτων, τῶν ὁποίων οἱ στρατιῶται ἤνωσαν τὴν λόγχην των μ' ἐκείνην τῶν πατέρων μας καὶ ἀπέκτησαν εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν τὴν ὡραιοτέραν θέσιν, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ κατέχῃ εὐεργέτης πρὸς εὐεργετηθέντα (νομ. 8. 11. 20.)

§ 3. Καθόσον δὲ τὸ ἔθνος ἤρχιζε νὰ αἰσθάνηται ἡμέρας ζωῆς, ἐπὶ τοσοῦτον ἐφρόντιζε καὶ περὶ τῆς συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας του· καὶ κατὰ μὲν τὸ ἔτος 1823, διὰ τοῦ ιά. ψηφίσματος τῆς ἐν Ἄστρει συνελεύσεως, ἐψήφισε τὸ ἀπάνθισμα ἐκ τῶν Βασιλικῶν περὶ τῆς τιμωρίας τῶν ἐγκλημάτων. Κατὰ τὸ ἔτος 1825, θέλον νὰ ἐνισχύσῃ τὸν τακτικὸν στρατὸν ἔτι μᾶλλον, ἐψήφισε τὸν περὶ ἀπογραφῆς νόμον, τοῦ ὁποίου κορωνὶς εἶναι τὸ ἄρθρον 7, καθ' ὃ οἱ ἀξιωματικοὶ μετὰ πλήρη τριετῆ δούλευσιν, ἐὰν ἤθελον νὰ παραιτηθῶσιν, ἠδύναντο νὰ φυλάττωσι τὸν στρατιωτικὸν αὐτῶν βαθμὸν καὶ νὰ λαμβάνωσι τὸ 1/3 τοῦ ἀναλόγου εἰς τὸν βαθμὸν αὐτῶν μισθοῦ.

Κατὰ τὸ 1826 ἐφάνη ὁ νόμος περὶ συστάσεως ἐγκληματικοῦ δικαστηρίου καὶ τὸ οὐσιῶδες ψήφισμα ιδ'. περὶ αὐξήσεως τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ.

§ 4. Κατόπιν ἔρχεται ἡ ἐν Ἄργει Συνέλευσις.

Κατὰ τὸ ἔτος 1828 ἐπῆλθον ὁριστικώτεροι κανονισμοὶ περὶ τῶν πολιτικῶν τοῦ κράτους δικαστηρίων, τῶν ὁποίων ἡ ἐφαρμογὴ ἤρξατο τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1829, μὲ ἐντολὴν νὰ λαμβάνωσιν ὡς κείμενον τοὺς Βυζαντινοὺς νόμους, τὸ Γαλλικὸν ἐμπορικὸν δίκαιον, τὸ Ἀπάνθισμα, καὶ νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψιν τὰ ποινικὰ καὶ τὴν ἐπιείκειαν. Διὰ δὲ τοῦ ψηφίσματος ιή τοῦ 1828, ἐπροικίσθη ὁ στρατὸς μὲ ὅσον ἐπέτρεπαν αἱ τότε περιστάσεις πλήρη νομοθεσίαν· διότι

καὶ καὶ ὁ βαθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν διὰ παντὸς εἶχεν ἐξασφαλισθῆ καὶ ἡ θέσις μόνον δικαστικῶς ἠδύνατο ν' ἀφαιρεθῇ καὶ περὶ ἀπομάχων καὶ συντάξεων αἱ πρῶται βάσεις φιλαγάθως εἶχον τεθῇ. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος 1828 ἔγινε καὶ ἡ πρώτη τακτικὴ τῶν τοτε διαρκῶν στρατοδικείων.

Καὶ τέλος τὸ 1830 ἐγένετο τακτικὴ τῶν δικαστηρίων διοργάνωσις, τῶν ὁποίων αἱ ἐργασίαι δυστυχῶς διεκόπησαν ἀπὸ ἀνωμάλους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης περιστάσεις.

§ 5. Σύνταγμα ἐπὶ Βασιλέως. — Περὶ θρησκείας. Δημόσιον δίκαιον τῶν Ἑλλήνων. — Περὶ τοῦ Βασιλέως. — Περὶ διαδοχῆς καὶ ἀντιβασιλείας. — Περὶ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας. — Περὶ τῶν ὑπουργῶν. — Περὶ τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας. — Εἰδικαὶ διατάξεις. Σύνταγμα τοῦ 1844 ἐν σελ. 17 ἐπ. τῆς ἐφ. τῆς Κυβ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.

§ 6. Δημοσίευσις αὐτοῦ. Διάταγμα τῆς 18 Μαρτίου 1844. — σ. 17 ἐφ. Κυβ. τοῦ 44.

§ 7. Περὶ τῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος ὅρα τὴν πραγματείαν τοῦ Κυρίου Σαριπόλου καὶ τὴν τοῦ Κυρίου Παπαδούκα. Πρλ. δὲ Θέμ. τ. 4 σ. 25 ἐπ.

§ 8. Τὸ ὑπουργεῖον τοῦ δικαίου δὲν ἠδύνατο νὰ διορίζῃ δικαστικὰς ἐπιτροπάς· τοῦτο ἀντιβαίνει εἰς τὸ ἄρθρον οβ'. τοῦ πολιτεύματος τῆς ἐν Ἄστρει συνελεύσεως. Πᾶσα λοιπὸν πρᾶξις τοιούτων ἐπιτροπῶν ἄκυρος (1) ἐστί. Ἀπόφ. ἐφετ. Ἀθηνῶν 38 τοῦ 35 εἰς Εὐρ. τ. 4 σ. 374.

§ 9. Τὸ Σύνταγμα, λέγον ὅτι ἡ ἰδιοκτησία δὲν ἀφαιρεῖται ἄνευ ἀποζημιώσεως, κατήργησε τὸ διάταγμα περὶ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Πειραιῶς; Ἴδε ΑΠ. 13583 ἐφ. Αθ. καὶ τῆν λ. Σχέδια.

§ 9. Αἱ περὶ ἀποζημιώσεως, ἕνεκα ἀποξενώσεως ἰδιοκτησίας διαφοραί, ὅσαι ἐγεννήθησαν πρὸ τῆς 25 Ἰανουαρίου 1833, ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια; Τὸ Σύνταγμα ἔχει ἀναδρομικὴν κατὰ τοῦτο ἰσχύν; ὅρα ἀπ. ἐφ. Αθ. 2997 εἰς Εὐρ. τόμ. 4 σελ 229 ἐπ.

§ 11. Περὶ τοῦ μισθοῦ τῶν στρατιωτῶν, οἵτινες ἀπετέλουν μέ-

---

(1) Πρλ. ὅσα ἔγραψα εἰς νομ. μέλ. σ. 873 ἐπ.

ρος τῆς φρουρᾶς Ἀθηνῶν κατὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου 1833, ὅρα τὴν 17115 τοῦ 59 ἀπ. ἐφ. Ἀθ. ἐν λ. Ψήφισμα.

Κατ' αὐτό, οἱ ἐν ἀργίᾳ διατελοῦντες Σεπτεμβριανοὶ ἀξιωματικοὶ δύνανται, καὶ ἄνευ ἀδείας, νὰ μεταβῶσιν ὅπου θέλουν, δὲν χάνουσι δὲ τὸν μισθόν των. Απ. πολ. ΑΠ. 161 τοῦ 59.—Πρλ. τὴν λ. Μισθός.—Σύνταξις.

§ 12. Προσβάλλεται τὸ ἄρθρον 89 τοῦ Συντάγματος, ὅταν διορίζωνται ἐπιτροπαὶ πρὸς ἐκδίκασιν τῶν διαφορῶν τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ; Ἀπόφ. ἐφ. Ἀθ. 12248 ἐν λέξει Πρόξενος.—Πρλ. τὴν λέξιν Συνυποσχετικόν.

§ 13. Τὸ ἄρθ. 5 τοῦ Συντάγματος, ὃ ἀπαιτεῖ τὴν κοινοποίησιν αἰτιολογημένου δικαστικοῦ ἐντάλματος κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συλλήψεως, ἢ προφυλακίσεως, ἀφορᾷ τοὺς ἐπ' ἐγκλήματι κατηγορουμένους, καὶ δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν εἰς τὴν προσωπικὴν κράτησιν. Απ. πολ. ΑΠ. 322 τοῦ 56 ἣν ὅρα ἐν λ. Φυλάκισις.

§ 14. Τὰ πρακτικὰ τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς συνελεύσεως ἔχουσιν ἰσχὺν νόμιμον. Ἴδε ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 114 τοῦ 49, φέρουσαν προσέτι.

«Ἐπειδὴ ἡ πρώτη ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος Καρόλου Συγαμβούργου γενομένων ἀπαιτήσεων κατὰ τοῦ δημοσίου, ἤτοι περὶ ἀποδόσεως 10,040 δραχμ. ὡς ὀφειλομένων δῆθεν αὐτῷ ἀπὸ τοῦ 1831 ἔτους, ἀναφερομένη εἰς ἐποχὴν προγενεστέραν τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῆς Βασιλ. ἀρχῆς, ὑπάγεται εἰς τὰς περὶ τῶν γενομένων παλαιῶν χρεῶν διαφοράς, αἵτινες ἀποτελοῦσαι πρότερον, δυνάμει τοῦ ἀπὸ ἀπὸ 7 Μαΐου 1817 διατάγματος, ἀντικείμενον τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ, ἀντὶ νὰ συνεξομοιωθῶσι μὲ τὰς λοιπὰς ἄλλας, ὅσας ὁ 6'. παράγραφος τοῦ 6 ψηφίσματος τῆς συνελεύσεως παρέπεμψεν εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια διὰ ῥητῆς καὶ ἐπισήμου ἑρμηνείας τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς συνελεύσεως, (ἑρμηνείας λαβούσης χώραν κατὰ τὴν ΟΓ'. συνεδρίασίν της καὶ ἐχούσης ἰσχὺν νόμιμον ὡς καὶ τὸ ψήφισμα αὐτό), ἀφῃρέθησαν ἀπὸ τὴν ἁρμοδιότητα αὐτῶν· ὅθεν ὀρθῶς τὸ δικαστήριον τῶν ἐνταῦθα ἐφετῶν, μὲ τὴν ἔννοιαν τῆς ἑρμηνείας ἐκείνης συμμορφούμενον, ἐκήρυξε τὸ πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν ὡς ἀναρμοδίως τῆς προκειμένης διαφορᾶς ἐπιληφθέν, καὶ ἑπομένως ὁ λόγος τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι τοῦτο ἔκλασε, καθ' ὑπέρβασιν τῶν καθηκόντων του, ἀναρμοδιότητα μὴ διατασσομένην ὑπὸ τοῦ νόμου, εἶναι ἀνυπόστατος.» Ὅρα κατ. σ. 206.

§ 15. Τὸ δημόσιον δὲν ταυτίζεται μὲ τὰ βουλευτικὰ σώματα. Ὁ ὑπὸ τῶν βουλευτικῶν σωμάτων κυρούμενος προϋπολογισμὸς τοῦ κράτους δύναται νὰ ρυθμίσῃ ἰδιωτικὰ, συμφέροντα, ὥστε, δυνάμει αὐτοῦ, νὰ ζητήσῃ ἀποζημίωσιν ὁ ἰδιοκτήτης, οὗτινος οἰκόπεδόν τι τέμνεται; Ἴδε ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 88 τοῦ 1849 ἐν λέξει Προϋπολογισμός.

§ 16. Τὸ Σύνταγμα δὲν ἐτροποποίησε τὰ δικαιώματα, τὰ κεκτημένα δυνάμει συναλλάγματος, συναφθέντος κατὰ τοὺς πρὸ τοῦ Συντάγματος νόμους. Απ. πολ. ΑΠ. 17 τοῦ 54, ἣν ἴδε ἐν λέξει Συναλλάγματα § 109.

Τὸ ἱστορικὸν αὐτῆς ἔχει οὕτως: ὁ Μ. ἐνήγαγε τὸ δημόσιον ἐκθέσας ὅτι εἶναι κάτοχος δύο γραμματίων ἐκ δραχμῶν · · τοῦ Γ, εἰς ὃν παρεχωρήθησαν, πρὸ τοῦ Συντάγματος, ἀπέναντι τῶν ἀφαιρεθέντων διὰ δημοσίαν ἀνάγκην κτημάτων του· ὅτι ταῦτα ἦσαν δεκτὰ πρὸς ἀγορὰν εθνικῶν γαιῶν, καὶ πρὸς τοῦτο καταμέτρησε γαίας τινὰς, ἃς τὸ δημόσιον ἀρνεῖται νὰ χορηγήσῃ.—Εἰς τὴν δίκην λοιπὸν ταύτην ἀνεφύη τὸ ζήτημα αὐτό.

§ 17. Δύναται ἡ Βουλὴ νὰ ἀποφασίσῃ ἐκτάκτως, ὥστε νὰ δοθῇ ἀντιμισθία τις εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Γραφείου της; Ἔννοια τοῦ ἄρθρου 58 τοῦ Συντάγματος. Ἡ 12289 τοῦ 54 ἀπόφ. τῶν ἐν Αθ. ἐφετῶν φέρει (1)·

---

(1) Αὕτη ἐκυρώθη διὰ τῆς 270 τοῦ 54, ἧς αἱ σκέψεις 3 καὶ 4 φέρουσιν·

«Ἐπειδὴ ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς νὰ προστεθῇ εἰς τὸν ἀνεπαρκῆ θεωρηθέντα μισθὸν τῶν ὑπαλλήλων τοῦ γραφείου αὐτῆς τὸ ποσὸν 700 δραχμῶν διὰ τὴν τριετῆ ὑπηρεσίαν ἑκάστου, οὖσα ἀπόρροια τοῦ 58 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, καθ' ὃ ἡ Βουλὴ, ἔχουσα τὸ δικαίωμα νὰ κανονίζῃ τὰ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων της ἀπαιτούμενα, ἔχει, κατ' ἀναγκαίαν συνέπειαν, καὶ τὸ δικαίωμα ν' ἀποφασίζῃ τὰ περὶ τῆς ἀντιμισθίας τῶν ὑπαλλήλων τοῦ γραφείου αὐτῆς, δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὰ ἄρθρα 17 καὶ 54 τοῦ αὐτοῦ πολιτικοῦ Συντάγματος, διότι οὔτε αὔξησιν τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ κράτους ἀφορᾷ ἡ ἀπόφασις αὕτη, ὡς ἀνοιχθείσης προηγουμένως πιστώσεως ἐπὶ τοῦ 6'. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτῆς, ἐξ ἧς διέθεσεν αὕτη τὰ προκείμενα ποσὰ, οὔτε ἄλλην τινὰ περίστασιν ἐκ τῶν ἐν τοῖς μνησθεῖσιν ἄρθρ. 17 καὶ 54 ἀναφερομένων.

« Ἐπειδὴ, ἐκδοθείσης παρὰ τῆς Βουλῆς παμψηφεὶ, ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν τῶν συνεδριάσεων αὐτῆς ἐξάγεται, τῆς ἀποφάσεως τοῦ νὰ προστεθῇ εἰς τὸν συμφωνηθέντα τῶν ἐναγόντων, ὡς ὑπαλλήλων τοῦ Γραφείου αὐτῆς, μισθὸν, θεωρηθέντα ἀνεπαρκῆ, ὡς ἐκ τῆς συζητήσεως τῆς Βουλῆς προκύπτει, καὶ ἐκτάκτως ἡ μικρὰ ποσότης, τὴν ὁποίαν ἐν τῇ ἀγωγῇ διαλαμβάνουσιν οὗτοι ἐκ δραχμῶν 700 πρὸς ἕκαστον διὰ τὴν τριετῆ ὑπηρεσίαν του, καὶ πρὸς τὸ τέλος τοῦτο, ἐκδοθείσης ὑπ' αὐτῆς καὶ τῆς ἀπαιτουμένης πιστώσεως, δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα καμμιᾶς ἀρχῆς τὸ νὰ ἐξελέγξῃ ἂν τῆς ἀποφάσεως ταύτης προηγήθη ἡ διατήρησις τῶν τύπων τῆς λογιστικῆς τάξεως, τὴν ὁποίαν ὁ κανονισμὸς τῆς Βουλῆς διαγράφει, δηλαδὴ ἂν προηγήθη ἔκθεσις πρὸς αὐτὴν τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς· ἄλλως τε, προκειμένου λόγου περὶ δαπάνης ἐξαρτωμένης μόνον ἀπὸ τῆς περὶ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ὑπαλλήλων, κατὰ τὸ πέρας αὐτῆς, οἰκείας τῆς Βουλῆς ἐκτιμήσεως καὶ αὐτοπροαιρέτου ἀποφάσεως, δὲν ὑπῆρχεν ἡ περίπτωσις τῆς προεισηγήσεως τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς.

» Ἐπειδὴ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 58 τοῦ Συντάγματος,

» Ἐπειδὴ, καὶ ἂν ἤθελε θεωρηθῇ ὅτι ἡ διαληφθεῖσα ἀπόφασις τῆς Βουλῆς δὲν εἶναι περιβεβλημένη μὲ ὅλους τοὺς τύπους τοῦ προϋπάρχοντος κανονισμοῦ αὐτῆς, μολοντοῦτο δὲν προσκρούει εἰς νόμον τινὰ ἀπειλοῦντα ἀκυρότητα τῶν παρὰ τὰς διατυπώσεις τοῦ κανονισμοῦ καταρτιζομένων ἀποφάσεων αὐτῆς· ὅθεν, ἀφοῦ ἡ Βουλὴ ἔχει, κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα, τὸ δικαίωμα νὰ ἀποφασίζῃ περὶ τῶν δαπανῶν τοῦ γραφείου αὐτῆς, καὶ ὑπῆρχε συμπληρωτικὴ πίστωσις διὰ τὰς τοιούτου εἴδους δαπάνας, ἠδύνατο, καὶ μετὰ τὸν προϋπολογισμὸν αὐτῆς, νὰ ἀποφασίζῃ διὰ τὴν κατὰ προσθήκην ἀντιμισθίαν τῶν ὑπαλλήλων τοῦ γραφείου της, θεωρήσασα, ὡς παραδέχεται τὸ ἐφετεῖον, ὅτι ὑπῆρχεν ἔκτακτος περίπτωσις διὰ τὴν κατὰ προσθήκην αὐτὴν δαπάνην· ἀδιάφορον δὲ ἂν ἡ ὑπάρχουσα συμπληρωτικὴ πίστωσις ἦτο διὰ τὰς τακτικὰς μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων, καὶ οὐχὶ δι' ἐκτάκτους, διότι καὶ περὶ τούτων ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀποφασίζῃ, ὅταν ἀπαιτῶνται πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτῆς, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου· ἄρα ἡ ἀπόφασίς της κατ' οὐδὲν ἀντίκειται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ λογιστικοῦ νόμου, τὰς ὁποίας τὸ δημόσιον θεωρεῖ παραβιασθείσας, καὶ ὀρθῶς τὸ ἐφετεῖον ἐθεώρησεν ὑποχρεωτικὴν τὴν ἀπόφασιν ταύτην διὰ τὸ δημόσιον. »

καθ' ὃ ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία προσδιορίζουν διὰ κανονισμοῦ πῶς ἑκάστη αὐτῶν θέλει ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντά της, καὶ ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς τῶν νομοθετικῶν τούτων σωμάτων, τῶν ὁποίων ἡ ὕπαρξις πρέπει νὰ ἦναι ἀνεξάρτητος, πηγάζει δι' αὐτὰ ἡ ἐξουσία τοῦ ν' ἀποφασίζωσιν ἑκάτερον, ἀνεξαρτήτως ἀπὸ πᾶσαν ἔξελεγξιν καὶ ἀντίκρουσιν, τὰς δαπάνας τὰς θεωρουμένας ἀναγκαίας καὶ συντελεστικὰς πρὸς διατήρησιν αὐτῶν, καὶ εὔστοχον ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων. Ἐπομένως ἐντὸς τῆς κυριαρχικῆς ταύτης ἐξουσίας ἐμπεριέχεται καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ν' ἀποφασίζῃ ἕκαστον τῶν σωμάτων τούτων, ὅπως ἐγκρίνῃ, τὴν δοτέαν ἀνταμοιβὴν εἰς τὰ πρόσωπα τὰ ἐκτελοῦντα τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ Γραφείου αὐτῶν καὶ τῆς εὐταξίας ὑπηρεσίαν. Ἄρα, ἂν ἡ Βουλὴ ἀποφασίσῃ νὰ ἀνταμειφθῶσιν αἱ ὑπηρεσίαι αὗται, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐγένετο, οὐχὶ μόνον διὰ μιᾶς τακτικῆς μισθοδοσίας, κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς συνόδου συμφωνηθείσης μεταξὺ τοῦ προεδρείου καὶ τῶν ὑπαλλήλων, ἀλλὰ διὰ μιᾶς ἐκτάκτου προσθήκης, τὴν ὁποίαν ὁλόκληρον τὸ σῶμα κατὰ τὸ τέλος τῆς συνόδου ἐγκρίνει νὰ ψηφίσῃ, ὅταν ἐκτιμήσῃ ὅτι οἱ ὑπάλληλοι ἐξεπλήρωσαν μετὰ ἀξιεπαίνου ἐπιτυχίας τὰ καθήκοντά των, καὶ τοῦτο ὡς συντεῖνον εἰς προτροπὴν τοῦ διηνεκοῦς ζήλου τῶν ὑπαλλήλων πρὸς ἐντελεστέραν τῶν χρεῶν των ἐκπλήρωσιν, ἡ ἀπόφασις τοῦ κυριαρχικοῦ τούτου σώματος δὲν δύναται παρὰ νὰ ἦναι ἀνεξελέγκτως ὑποχρεωτικὴ τόσον ὡς πρὸς τὴν ἔκτακτον καὶ αὐτοπροαίρετον προσθήκην, ὡς καὶ ὡς πρὸς τὸν τακτικῶς συμφωνηθέντα διὰ τοῦ προεδρείου μισθόν, διότι ἀμφότερα ἀποτελοῦσι τῆς αὐτῆς φύσεως ἀνταπόδοσιν.

» Ἐπειδή, ὡς ἐκ περισσοῦ, κατ' ἰδιαίτερον ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς, ἂν καὶ γίνηται ἅπαξ μετὰ τὴν ἀρχὴν τῆς συνόδου ὁ προϋπολογισμὸς τῶν τακτικῶν ἐξόδων της, ἐπιφυλάττεται τὸ ἄλλως καὶ σιωπηρῶς ὑπάρχον καὶ ἀναφαίρετον δικαίωμα τῆς Βουλῆς τοῦ νὰ ἐκδίδῃ ἀπόφασιν καὶ πίστωσιν δι' ἐκτάκτους δαπάνας, καὶ τοιαύτη εἶναι ἡ ἀφορῶσα τὴν ἀγωγήν, διότι ἐκ μόνης τῆς εὐχαριστήσεως τοῦ σώματος, κατὰ τὸ τέλος τῆς ὑπηρεσίας τῶν ὑπαλλήλων, ἠδύνατο νὰ προκύψῃ καὶ προέκυψε.

» Ἐπειδὴ ὡς ἐκ τούτων οὐδὲν ἄρθρ. τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ τηρῆται πιστῶς παρά τε τῶν νομοθετικῶν σωμάτων καὶ ὅλων τῶν ἀρχῶν τοῦ κράτους, παρεβιάσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, διότι ἡ προκειμένη δαπάνη τῆς Βουλῆς, περιλαμβανομένη ὡς ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας φύσεώς της, καθὰ προελέχθη, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἀναμφισβητήτου ἀποκλειστικῆς ἐξουσίας της, δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν κα-

τηρησίαν τῶν δωρεῶν καὶ ἀμοιβῶν ἢ δαπανῶν ἐκείνων, αἵτινες μόνον διὰ νόμου κυροῦνται, καὶ περὶ τῶν ὁποίων δὲν ἔχουν τὴν πρότασιν ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία (κατὰ τὰ ἄρθρα 54 καὶ 17 τοῦ Συντάγματος.)

§ 18. Οἱ Βουλευταὶ (1), πρόσκαιρον καὶ ἀπροσδιορίστου διαρκείας διαμονὴν ἐν Ἀθήναις ἔχοντες δὲν μεταβάλλουσι τὴν μόνιμον αὐτῶν κατοικίαν ἐκ μόνου τοῦ περιστατικοῦ, ὅτι ἐξελέχθησαν βουλευταί. Απ. πολ. ΑΠ. 51 τοῦ 53.

§ 18α. Οἱ γερουσιασταὶ δὲν θεωροῦνται διὰ τοῦτο καὶ μόνον ὅτι εἶναι ἰσόβιοι, ὅτι ἔχουσι τὴν κατοικίαν των ἐν Ἀθήναις· διότι ἡ [illegible] των δὲν εἶναι συνεχής. Απ. ἐφ. Αθ. 15338 τοῦ 57.

§ 19. Ὑπάγεται εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια ἡ ἐξέτασις, ἂν ἡ ἐκλογὴ βουλευτοῦ τινὸς ἦναι νόμιμος, ἢ μή;—Ὄχι· ἡ περὶ τούτου ἔρευνα ἀνήκει εἰς τὴν Βουλὴν (66 συντ.) καὶ διαφεύγει τὴν ἁρμοδιότητα πάσης ἄλλης ἀρχῆς. Ὅθεν ὁ εἰρηνοδίκης πρέπει νὰ περιορίζηται εἰς τὴν ἐξέτασιν, ἂν οἱ βουλευταὶ ἔλαβον ἀληθῶς καὶ πραγματικῶς ψήφους πλειοτέρας τῶν ἀντιπάλων των, ἢ ἂν ἔλαβον μόνον καλπονοθεύσεις· πρὸς τοῦτο δὲ νὰ διατάξῃ ἀποδείξεις. Απ. πολ. ΑΠ. 108 τοῦ 60 φέρουσα (2).

---

(1) Οἱ Βουλευταὶ πρόσκαιρον καὶ ἀπροσδιόριστον ἐν Ἀθήναις διαμονὴν ἔχοντες, δὲν μεταβάλλουσι τὴν μόνιμον αὐτῶν κατοικίαν ἐκ μόνου τοῦ περιστατικοῦ, ὅτι ἐξελέχθησαν Βουλευταὶ καὶ μετέβησαν εἰς Ἀθήνας, ἀφήσαντες εἰς τὰς οἰκίας των τὰς οἰκογενείας των. Απ. ἐφ. Αθ. 10491 τοῦ 53.

(2) Εἰς [illegible] ἐγείρων ἀγωγὴν κατά τινος Μ. [illegible] ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδ. Πύργου καὶ ἐξηγήσας ὅτι ὑπεχρεώθη οὗτος νὰ τῷ δώσῃ ποσόν τι ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ἡ μεταξύ των περὶ [illegible] περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Ἠλείας ἦτον ὑπὲρ αὐτοῦ· ὑπῆρχε δὲ ὅρος εἰς τὴν περίστασιν ταύτην, ὅτι αἱ ἐκλογαὶ θέλουν γίνει ἐλευθέρως καὶ ἄνευ καλπονοθεύσεων. Κατὰ δὲ τὴν συζήτησιν τῆς ἀγωγῆς ταύτης ὁ ἐναγόμενος ἐπρότεινεν ὅτι οἱ ἀναδειχθέντες βουλευταὶ εἶναι προϊόντα καλπονοθεύσεων καὶ ἐπρότεινε ν' ἀποδείξῃ τοῦτο, καὶ ὁ εἰρηνοδίκης ἐπέτρεψε δι' ἀποφάσεώς του [illegible] πλὴν τὸ δικαστήριον τοῦ Ἀρείου Πάγου, συνεπείᾳ αἰτήσεως τοῦ παρ' αὐτῷ Εἰσαγγελέως, ἀνῄρεσε τὴν ἀπόφασιν ταύτην.

«Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 66 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, μόνη ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξετάζῃ ἐὰν ἦναι νόμιμος, ἢ μὴ, ἡ ἐκλογὴ τῶν Βουλευτῶν καὶ ν' ἀποφαίνηται αὐτὴν ὡς ἔγκυρον ἢ μὴ, ἡ δὲ περὶ τούτων ἔρευνα καὶ ἐξέλεγξις διαφεύγει τὴν ἁρμοδιότητα πάσης ἄλλης ἀρχῆς, ὡς καὶ τῶν δικαστηρίων· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὁ εἰρηνοδίκης Πύργου ἐνῷ ὤφειλε, πρὸς λύσιν τῆς ὑπαρχούσης μεταξὺ τῶν διαδίκων διαφορᾶς, νὰ περιορισθῇ εἰς τὴν ἐξέτασιν, ἐὰν ὁ Ἀνδρέας Αὐγερινὸς καὶ οἱ λοιποὶ Βουλευταὶ Ἠλείας ἔλαβον ἀληθεῖς καὶ πραγματικὰς ψήφους πλειοτέρας τῶν ἀντιπάλων των ἢ, λαβούσης χώραν καλπονοθεύσεως, ὑπερέβησαν αὐτοὺς διὰ ψευδῶν καὶ πλαστῶν ψήφων, καὶ περὶ τῶν γεγονότων αὐτῶν, ὡς ἀμφισβητηθέντων, ἀσχέτως μὲ τὴν νομιμότητα τῆς παραδοχῆς των, νὰ διατάξῃ ἀπόδειξιν, ἐξ ἐναντίας σκεφθεὶς, ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς διαφορᾶς ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς νομιμότητος ταύτης, ἐπέτρεψεν ἀπόδειξιν ἂν οἱ παραδεχθέντες ὡς πλειοναψηφήσαντες Βουλευταὶ ἀνεδείχθησαν διὰ καλπονοθεύσεως ἐν ἄλλοις, διέταξεν ἀπόδειξιν ἂν ἡ παραδοχὴ τῶν ὑπαιχόντων Βουλευτῶν στηρίζηται εἰς καλπονόθευσιν, καὶ ὑπέβαλεν εἰς δικαστικὴν ἐξέλεγξιν τὴν περὶ τῆς ἐκλογῆς κρίσιν τῆς Βουλῆς, ὡς καὶ τὸ κῦρος αὐτῆς· οὕτω δὲ ὑπερέβη τὰ ὅρια τῆς ἐξουσίας του, καὶ ἡ ἀπόφασίς του εἶναι ἀναιρετέα, δυνάμει τῶν 815, 807 ἀριθ. 3 καὶ 808 ἀριθ. 2 ἄρθ. τῆς πολ. δικον.»

§ 20. Ἀπαγορεύεται ἡ σύλληψις βουλευτοῦ, διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς συνόδου, ἄνευ προηγουμένης ἀδείας τοῦ βουλευτικοῦ σώματος· ἡ διὰ βίας προσαγωγὴ βουλευτοῦ δύναται νὰ ἐνεργηθῇ ἐν περιπτώσει ἀπειθείας; Ἡ ποιν. τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀπόφασις 2 τοῦ 49 φέρει·

«Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 56 τοῦ Συντάγματος ὁρίζει ὅτι «Βουλευτὴς ἢ Γερουσιαστὴς, διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς συνόδου, δὲν καταδιώκεται, συλλαμβάνεται ἢ φυλακίζεται ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ σώματος, εἰς ὃ ἀνήκει· τοιαύτη ἄδεια δὲν ἀπαιτεῖται εἰς τὰ ἐπ' αὐτοφώρῳ κακουργήματα», ἡ δὲ διὰ τῆς βίας προσαγωγὴ τοῦ ὡς μάρτυρος, ἐκαλεσμένου Βουλευτοῦ ἢ Γερουσιαστοῦ, διατασσομένη ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου, δὲν δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ ἄλλως, ἐὰν ἑκουσίως δὲν ὑπακούσῃ εἰς τὴν ἀπόφασιν ὁ Βουλευτὴς ἢ Γερουσιαστὴς, εἰ μὴ διὰ τῆς συλλήψεώς του· ὅθεν ἡ περίπτωσις αὕτη ὑπάγεται εἰς τὴν διάταξιν τοῦ παρατεθέντος ἄρθρου, τὸ ἄρθρον ὅμως τοῦτο δὲν ἀπαγορεύει τὴν κατὰ Βουλευτοῦ ἢ Γερουσιαστοῦ, διαρκούσης τῆς συνόδου, ἔκδοσιν ἀποφάσεως διατασσούσης τὴν διὰ βίας προσα-

μηνίτου ὡς μάρτυρος, ἀλλ' αὐτὴν τὴν σύλληψιν του ἄνευ ἀδείας τοῦ σώματος, εἰς ὃ ἀνήκει ὁ συλληφθησόμενος, οὐδ' ἄλλως ἤθελε συμβιβάζεσθαι μὲ τὴν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Συντάγματος καθιερωμένην εἰρα ἀνεξαρτησίαν τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας (ἄρθρον 21, 86 καὶ 87, τοῦ Συντάγματος) τὸ νὰ μὴ δύνανται τὰ δικαστήρια, ἄνευ προηγουμένης εἰδικῆς ἀδείας τῆς Βουλῆς ἢ τῆς Γερουσίας, ν' ἀπαγγέλλωσιν, ἐν περιπτώσει ἀδικαιολογήτου μὴ ἐμφανίσεως τῶν ὡς μαρτύρων καλουμένων Βουλευτῶν ἢ Γερουσιαστῶν, τὴν διὰ τῆς βίας προσαγωγὴν αὐτῶν· ὥστε, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, δύναται μὲν εἰς τὰς παρὰ τοῦ νόμου ὡρισμένας περιπτώσεις νὰ διαταχθῇ, καὶ [illegible] τῆς βουλευτικῆς συνόδου, ἡ διὰ τῆς βίας προσαγωγὴ [illegible] ἢ Γερουσιαστοῦ κλητευθέντος ὡς μάρτυρος καὶ ἀπολιπόντου ἀδικαιολογήτως, ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἀπόφασις δὲν ἐκτελεῖται [illegible] τοῦ ἁρμοδίου εἰσαγγελέως, ἐὰν δὲν ζητηθῇ καὶ δὲν δοθῇ ἡ πρὸς [illegible] ἄδεια τοῦ σώματος, εἰς ὃ ἀνήκει, ὁ καθ' οὗ ἐξεδόθη τριαύτη [illegible] Βουλευτὴς ἢ Γερουσιαστής· ὅθεν τὸ διατακτικὸν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ συνέδρων εἶναι ὀρθόν, [illegible] στηρίζηται εἰς ἐσφαλμένας αἰτιολογίας.»

§ 20[a] Τὸ ἄρθρον 56 τοῦ Συντάγματος ἀπαγορεύει καὶ αὐτὴν [illegible] οἴκον ἔρευναν; Ἴδε Κύρ. Ρολλ. λ. représentation nationale 261 ἑπ.

§ 21. Αἱ κατὰ τὰς ἐκλογὰς πραττόμεναι κολάσιμοι πράξεις [illegible] ονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ποινικῶν δικαστηρίων; ὅρα [illegible] ΑΠ. 29 τοῦ 59.

§ 22. Ἡ κεντρικὴ τῆς Πελοποννήσου Γερουσία εἶχεν ἐξουσίαν [illegible] ἀναγνωρίζῃ τὸ ἔγκυρον, ἢ μή, τῆς πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως προσ[illegible] ὀθωμανικῶν κτημάτων; Ἴδε τὴν 163 τοῦ 1860 ἀπόφασιν [illegible] ΑΠ. ἀναιροῦσαν τὴν 252 τοῦ 1860 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλ. [illegible], καὶ παραπέμπουσαν τὴν ἐκδίκασιν τοῦ ζητήματος τούτου [illegible] τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 23. Ἄνευ συναινέσεως τῆς Γερουσίας, ἠδύνατο ὁ Κυβερνήτης [illegible] τὰ περὶ τοῦ τιμήματος ἐθνικοῦ κτήματος; Ἴδε ἀπ. [illegible] ΑΠ. 69 τοῦ 53.

§ 24. Ὁ Κυβερνήτης ἠδύνατο, ἄνευ γνωμοδοτήσεως τῆς Γερουσίας, νὰ παραχωρήσῃ κτῆμά τι πρὸς χρῆσιν καὶ κάρπωσιν; Ὄχι, [illegible] τὴν 175 τοῦ 53 ἀπ. τοῦ ΑΠ.

§ 24[a] Ἡ Κυβέρνησις (πρὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Βασιλέως) ἠδύνατο [illegible] ἐναντίον τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Γερουσίας νὰ ἐκτελέσῃ τὰ [illegible] αὐτῆς ψηφισθέντα· ἑπομένως αἱ ἀπὸ 25 Ἰουνίου 1830 ὑπ'

ἀριθ. 2663 καὶ ἡ ἀπὸ 13 Μαρτίου 1831 ὑπ' ἀριθ. 3384 ἐγκύκλιος τοῦ Κυβερνήτου ἔγγραφον, καίτοι μὴ γνωμοδοτησάσης τῆς Γερουσίας (1). Απ. πολ. ΑΠ. τοῦ 45.

§ 25. Τὸ βουλευτικὸν σῶμα εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ἐκδίδη ἀποφάσεις περὶ ἀφαιρέσεως ἰδιωτικῶν γηπέδων, χάριν δημοσίου ἀνάγκης, δι' ἀνταλλαγῆς ἐθνικῶν.—Ὁ ἐκ τούτου δὲ ζημιούμενος ἐδύνατο νὰ ζητήση τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης, καὶ, ἂν παρέλιπε, δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ζητῇ χρηματικὴν ἀποζημίωσιν. Απ. πολ. ΑΠ. 283 τοῦ 53, κύρ. τὴν 10830 τῶν ἐν Αθ. ἐφ.

Πᾶσα πρᾶξις τοῦ ἄλλοτε βουλευτικοῦ σώματος ὑποχρεοῖ σήμερον τὴν κυβέρνησιν; ὅρα Εφ. τ. 5 σ. 385 καὶ τὴν λέξ. Δημοσίευσις § 19.

§ 26. Ἴδε ἐπίδοσις. Ἀπόφ. πολ. Ἀρείου Πάγου 51 τοῦ 1851 ἀν § 18.

Ποῦ ἐπιδίδονται τὰ ἀφορῶντα βουλευτὰς δικόγραφα; Ἴδε τὴν λ. Ἐπίδοσις, ἔνθα ἡ 10491 τοῦ 53 ἀπ. τῶν ἐν Αθ. ἐφ.

§ 27. Ἴδε τὴν λ. Πειθαρχικαὶ ποιναί.

§ 28. Ὁ δήμαρχος, ἀναβαλὼν τὴν σύνταξιν τῶν βουλευτικῶν καταλόγων, ἐναντίον τῶν διαταγῶν τῆς προϊσταμένης αὐτοῦ ἀρχῆς, ὑπόκειται εἰς ποινήν; ὅρα τὴν 94 τοῦ 1847 ποιν. ἀπόφ. ΑΠ ἐν σ. 383 Εὐρ. τ. 5.

§ 29. Ἀναγνώρισις ἰδιοκτησίας ἐκ μέρους τῶν κατὰ καιροὺς κυβερνήσεων· ὅρα Εὐρ. τ. 4 σ. 163 καὶ 219.

§ 30. Τὰ δικαστήρια δύνανται νὰ ἐξετάσωσιν ἂν αἱ νομοθετικαὶ πράξεις φέρωσι νομοθετικὸν χαρακτῆρα; αὐτόθι.

§ 31. Ποῖαι διατυπώσεις ἀπῃτοῦντο διὰ νὰ ἔχωσιν ἰσχὺν αἱ τῆς Βουλῆς ἀποφάσεις, αἱ δυνάμει τοῦ Συντάγματος τῆς Τροιζῆνος ἐκδιδόμεναι; ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σ. 384 ἐπ.

§ 33. Η Βουλὴ δύναται νὰ ἐξετάσῃ τοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους; ὅρα φύλ. 415 τοῦ Πρωϊνοῦ Κήρυκος ἔτους 1859.

§ 34. Η Βουλὴ ἔχει δικαίωμα νὰ ἐξετάσῃ ἂν οἱ Γερουσιασταὶ ἔχωσι τὰ νόμιμα προσόντα; φύλλον τῆς ἐφ. τῆς Ἀθηνᾶς 1460.

(1) Αἱ ἐγκύκλιοι αὗται ἀφορῶσι τὰς κατὰ τὰς ὁδοὺς πραττομένας λῃστείας.

ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ ἐφημερίδων.

Ἴδε τὰς λέξεις Ἐλευθεροτυπία.—Τύπος.—Ὑπεύθυνοι συντάκται.

ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ συγγραμμάτων.

Βλ. τὴν λ. Βιβλιοθήκη.

ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ.

ὅρα τὰς λ. Ψηφίσματα.—Μισθοί.

Νομοθεσία ἑλληνική. § 1—12.

§ 1. Οἱ ἔχοντες δικαίωμα συντάξεως κλ. νὰ ὑποβάλωσι τὰς αἰτήσεις των. σ. 38 τῆς 2 ἐκδόσεως τῆς ἐφημ. τοῦ 35.—Παρουσίασις ἀποδείξεων. σ. 37 τοῦ 36.

§ 2. Σύνταξις τοῦ στρατοῦ· νόμος τῆς 17 Αὐγούστου 1852 ἐν σ. 229 τῆς ἐφημ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.—Διάταγμα περὶ ἐκτελέσεως τοῦ νόμου αὐτοῦ ἐν σ. 265 τῆς αὐτῆς ἐφ.

§ 3. Σύνταξις ναυτικῶν· νόμος τῆς 6 Ἀπριλίου 1853 ἐν σελ. 57, 166 τῆς ἐφημ. τῆς Κυβ. τοῦ 53.

§ 4. Περὶ ἐλαττώσεως τοῦ χρόνου τοῦ παρέχοντος δικαίωμα συντάξεως εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ πρὸ Συντάγματος ἀποθανόντων σ. 29 ἐφ. Κυβ. τοῦ 59.

§ 5. Σύστασις ταμείου τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ. σ. 329 τοῦ 56.

§ 9. Περὶ τῆς διοικητικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, σ. 22 τοῦ 56.—σ. 30 τοῦ 57.

§ 7. Περὶ ἐπιτρόπου παρὰ τῷ ταμείῳ αὐτῷ σ. 273 τοῦ 57.

§ 8. Περὶ ἐκτελέσεως τοῦ νόμου. — Περὶ ναυτικῶν συντάξεων σ. 153, 387 ἐκ. τοῦ 56.—ἰατρικὰ καὶ ἀνακριτικὰ συμβούλια σ. 435 ἐκ. τοῦ 55.

§ 9. Σύνταξις Μαυροκορδάτου σ. 189 τοῦ 56.

§. Δημοσίευσις πίνακος συντάξεως ἀπομάχων σελ. 39 ἐφ. Κυβ. τοῦ 35 ἐκδ. 2.

§. 11 Σύνταξις Μαυρομιχάλη καὶ τῆς χήρας αὐτοῦ σ. 51 τῆς ἐφ. τοῦ 46.—σ. 47 τῆς ἐφ. τοῦ 48.

§ 12. Σύνταξις Λευκία, Μιχαλοπούλου σελ. 95 τῆς ἐφ. τοῦ 48. Πρλ. τὰς λ. Φάλαγξ.—Χωροφυλακή.

---

§ 13. *Ἁρμοδιότης*. — Αἱ περὶ τῆς ἀπονομῆς καὶ τῆς ἀφαιρέσεως συντάξεως διαφοραί, ἀναφερόμεναι εἰς ἐποχὴν πρὸ τῆς καθιερώσεως τοῦ Συντάγματος, δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν δικαστικὴν ἁρμοδιότητα. Απ. πολ. ΑΠ. 114 τοῦ 49, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ὀρθῶς ἐπίσης τὸ αὐτὸ ἐφετεῖον ἀπεφάνθη ἀναρμόδια τὰ τακτικὰ δικαστήρια καὶ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν δευτέραν τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀπαίτησιν ἐκ δραχμῶν 10.600, λόγῳ καθυστερούσης συντάξεως, καθότι, μὴ ὑπάρχοντος οὐδενὸς νόμου κανονίζοντος τὰ περὶ στρατιωτικῶν συντάξεων, ὅλαι αἱ πρὸ τῆς καθιερώσεως τοῦ Συντάγματος χορηγούμεναι συντάξεις ἐπήγαζον ἐκ μόνης τῆς διακριτικῆς τοῦ Βασιλέως ἐξουσίας (περίστασις, ἥτις ἐπροκάλεσε καὶ τὴν διάταξιν τοῦ 105 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος). Ὅθεν αἱ περὶ τῆς ἀπονομῆς καὶ τῆς ἀφαιρέσεως αὐτῶν πράξεις, ἀναγόμεναι εἰς τὴν οὕτως εὐμενῆ διοικητικὴν δικαιοδοσίαν (juridiction gracieuse), δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν δικαστικὴν ἁρμοδιότητα· ἡ δὲ τοῦ ἀναιρεσείοντος προκειμένη αἴτησις συντάξεως στηρίζεται εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς νομιμότητος καὶ τῆς ἐννοίας τοιαύτης κυβερνητικῆς πράξεως, ἤτοι τῆς τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Γραμματέως τῆς 9 Σεπτεμβρίου 1843, δι' ἧς ἀφῃρέθη τῷ ἀναιρεσείοντι ἡ τὴν ὁποίαν πρότερον ἐλάμβανε σύνταξις, ἐπὶ ἐκτελέσει τοῦ τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1843 περὶ ἀπολύσεως πάντων τῶν μὴ αὐτοχθόνων φιλελλήνων ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ κράτους Βασ. διατάγματος, κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ γενομένην ἑρμηνείαν τοῦ τε διατάγματος τούτου καὶ τῆς εἰρημένης ὑπουργικῆς πράξεως· ἀπέναντι δὲ τοῦ παρατεθέντος διατάγματος, φέροντος εἰδικὸν χαρακτῆρα καὶ εἰς ἐξαιρετικὴν ἐκδοθέντος περίστασιν, οὐδεμία ἄλλη προγενεστέρα διάταξις, ἑπομένως οὐδ' ὁ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπικαλούμενος τῆς 21 Δεκεμβρίου 1829 νόμος τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος, ἰσχύει.»

§ 14. *Κατάργησις τοῦ διατάγματος τοῦ 1830.*—Τὰ ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1830 περὶ συντάξεως τῶν στρατιωτικῶν διατάγματα τοῦ Κυβερνήτου κατηργήθη, ἅμα ἡ Βασιλεία ἀνέλαβε τὴν κυβέρνησιν. Απ. πολ. ΑΠ. 117 τοῦ 56, κυροῦσα τὴν 12826 ἐφ. Ἀθηνῶν καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὀρθῶς συνδυάσασα καὶ ἑρμηνεύσασα οὓς ἐπικαλεῖται ἐν τῷ αἰτιολογικῷ αὐτῆς νόμους καὶ διατάγματα, παρεδέχθη, ὅτι ἀναλαβοῦσα ἡ Βασιλεία τὴν κυβέρνησιν τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους κατήργησεν ἐξ ὁλοκλήρου τὰ τῶν προηγουμένων κυβερνήσεων νομοθετήματα περὶ τοῦ στρατιωτικοῦ καὶ ἀντικατέστησεν ὅλως νέον σύστημα, περιλαμβάνον πάσας τὰς τάξεις τῶν στρατιωτικῶν, εἴτε ἐν ἐνεργείᾳ εἴτε μή, εἴτε ἱκανῶν, εἴτε ἀπομάχων, ὅπερ ὑποστηρίζεται προσέτι καὶ ἐκ τοῦ, διὰ τῆς ἀπὸ 7 Νοεμβρίου 1846 δηλοποιήσεως τῆς γραμματείας τῶν οἰκονομικῶν, μνημονευομένου διατάγματος. Ὅθεν ὀρθῶς ἐθεωρήθη μὴ ἰσχύον πλέον τὸ τῆς 1 Ἰουνίου 1830 διάτ. τοῦ Κυβερνήτου, ἐφ' οὗ στηρίζει τὴν προκειμένην περὶ συντάξεως ἀγωγὴν ὁ ἀναιρεσείων· ἀναμφίβολον δὲ εἶναι, ὅτι ἠδύνατο ν' ἀθετηθῇ διὰ μεταγενεστέρου νόμου τὸ διάταγμα τοῦτο.» ὅρα τὴν ἐπ. § 16.

§ 15. *Νόμοι περὶ συντάξεως πρὸ τῆς Βασιλείας.*—Ὁ τῆς 21 Δεκεμβρίου 1829 νόμος τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος δὲν ἰσχύει ἀπέναντι τῶν δυνάμει τοῦ τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1843 διατάγματος ἀπολυθέντων μὴ ἀρχαίων φιλελλήνων συνταξιούχων. Ἀπόφ. πολ. Απ. 114 τοῦ 49, κυρ. τὴν 5484 ἐφ. Ἀθηνῶν, ἣν ἴδε ἐν τῇ λέξει Σύνταγμα (1).

Αἱ πρὸ τοῦ Συντάγματος συντάξεις ἐπήγαζον ἐκ μόνης τῆς διακριτικῆς τοῦ Βασιλέως ἐξουσίας· οὐδεὶς δὲ νόμος ὑπάρχει κανονίζων τὰ περὶ στρατιωτικῶν συντάξεων· (ἡ αὐτὴ ἀπόφασις).

§ 16. Ἔχει δικαίωμα συντάξεως ὁ πρὸ τῆς Βασιλείας στρατιώτης

---

(1) Οἱ στρατιωτικοὶ ἔχουν θετικὰ δικαιώματα εἰς ἀπόκτησιν καὶ ἀπαίτησιν ὡρισμένων συντάξεων καθ' ὡρισμένας περιπτώσεις; ὄχι· καθότι αἱ συντάξεις ἀπορρέουσι, πρὸ τοῦ Συντάγματος, οὐχὶ ἐκ τοῦ νόμου, ἀλλ' ἐκ τῆς διακριτικῆς τοῦ Βασιλέως ἐξουσίας, καὶ δὲν παρέχουσι διὰ τοῦτο θετικὰ καὶ ἀναφαίρετα κεκτημένα δικαιώματα, αἱ δὲ περὶ αὐτῶν αἰτήσεις ἀποτελοῦσιν ἀντικείμενον τῆς διακριτικῆς διοικητικῆς δικαιοδοσίας, οὐχὶ δὲ καὶ δικαστικῆς ἁρμοδιότητος· ὅθεν, ἂν τὸ ὑπουργεῖον ἀφήρεσε σύνταξιν χορηγηθεῖσαν εἴς τινα στρατιωτικὸν κατὰ τὸν Ἰούνιον τοῦ 1843, τὰ δικαστήρια δὲν δύνανται νὰ ἐπιληφθῶσι τῆς ὑποθέσεως ταύτης. Απ. 5184 τῆς 8 Μαρτίου 1849 τῶν ἐν Αθ. ἐφ.

δικαίωμα ἀπολαύσας; ὄχι· ἡ 12826 τοῦ 51 ἀπόρ. τῶν ἐν Αθήν. ἐφετῶν φέρει (1)·

«Ἐπειδὴ εἶναι ἀναντίῤῥητον ὅτι, ἅμα ἀναλαβούσης τῆς Βασιλ. ἐξουσίας τὴν κυβέρνησιν τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους, κατηργήθη ὁλοσχερῶς πᾶν τὸ τῶν προηγουμένων κυβερνήσεων ἀφορῶν τὸν στρατὸν καὶ τοὺς στρατιωτικοὺς ἐν γένει ἔν τε ἐνεργείᾳ καὶ ἀργείᾳ, ἱκανούς τε πρὸς ὑπηρεσίαν καὶ ἀνικάνους καὶ ἀπομάχους σύστημα μετ' ἁπάσων τῶν σχετικῶν εἰς τοὺς βαθμοὺς, τοὺς μισθοὺς, τὰς ἀποδοχὰς, τὰς συντάξεις καὶ τὰς ἀμοιβὰς, διατάξεων, ἀντικαταταθέντος ὅλως νέου συστήματος, περιλαμβάνοντος ἕκαστον σχετικὸν ἀντικείμενον, καὶ ἰδίως ληφθείσης προνοίας πρὸς ἐξέτασιν παρ' ἁρμοδίων ἐπιτροπῶν καὶ ἐκτίμησιν τῆς θέσεως ἑκάστου καὶ περίθαλψιν ὅλων τῶν στρατιωτικῶν τοῦ ἀγῶνος τῶν ὑπηρετησάντων εἴς τε τὰ τακτικὰ καὶ τὰ ἄτακτα σώματα, διὰ διαφόρων νεοψηφισθέντων μέτρων, ἀφοῦ ἕκαστον ἄτομον προσεκλήθη νὰ ὑποβάλῃ τὰς ἐκδοθείσας τοὺς τίτλους καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, εἰς βαθμοὺς, ἀμοιβὰς καὶ συντάξεις, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀναγνώσεως καὶ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἑξῆς διαταγμάτων καὶ δηλοποιήσεων.

Διατάγματος ἀπὸ 25 Φεβρουαρίου (3 Μαρτίου) 1833 περὶ τακτικῶν σωμάτων.

2/14 Μαρτίου 1833 περὶ διαλύσεως τῶν ἀτάκτων.

13/25 Μαρτίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους περὶ συστάσεως ἐπιτροπῆς πρὸς ἐξέτασιν τῶν ἀξιωματικῶν τῶν διαλυθέντων ἀτάκτων στρατευμάτων.

27 Ἰουνίου (8 Αὐγούστου) 1833 περὶ συστάσεως λόχου τῶν ἀπομάχων.

20 Μαΐου (1 Ἰουνίου) 1834 περὶ τῶν μὴ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν τῆς ξηρᾶς καὶ θαλάσσης.

23 Ἰουνίου 1834 περὶ συνθέσεως, παραδόσεως καὶ ἐξετάσεως τῶν συνοδευτικῶν τοῦ ἀπὸ 20 Μαΐου ἰδίου διατάγματος ἀπαιτουμένων πιστοποιητικῶν.

18/30 Σεπτεμβρίου 1835 περὶ συστάσεως τῆς φάλαγγος.
» » » » ἐκτελέσεως τοῦ περὶ συστάσεως τῆς φάλαγγος διατάγματος.

(1) Ὅρα τὸν § 14.

18/30 Σεπτεμβρίου 1835 περὶ τῶν ἀξιωματικῶν τῶν τακτικῶν στρατευμάτων.

26 Σεπτεμβρίου 1835 περὶ ἐπικυρώσεως καταλόγου συντάξεως εἰς ἀπομάχους.

20 Φεβρουαρίου 1836 δηλοποιήσεως περὶ προσκλήσεως συνταξιούχων κτλ.

»Ἐπειδή, καθιερωθείσης τοιαύτης γενικῆς ἀρχῆς, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑποχρεωτικὸν τὸ ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1830 διάταγμα τοῦ Κυβερνήτου, δι' οὗ ὁ ἐνάγων ἐτέθη εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀπομάχων μὲ σύνταξιν μηνιαίαν 60 φοινίκων, διότι ὤφειλεν αὐτος, ἅμα ἱδρυθείσης τῆς Βασιλείας, νὰ ὑποβάλῃ καὶ ὑποστηρίξῃ, ἐνώπιον τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν, τὰς ἐκδουλεύσεις του καὶ τὰς ἀξιώσεις του εἴτε εἰς τὴν εἰρημένην σύνταξιν, εἴτε εἰς ἄλλην ἀμοιβήν· καὶ ἂν τοῦτο ἐφρόντισε νὰ ἐκπληρώσῃ μόνον κατὰ τὸ ἔτος 1837, ὅτε διὰ τοῦ ἀπὸ 4/16 Αὐγούστου τοῦ αὐτοῦ ἔτους Βασ. διατάγματος ὠνομάσθη ἀνθυπολοχαγὸς καὶ φαλαγγίτης εἰς τοὺς πρεσβύτας τῆς φάλαγγος μὲ τὰς προσδιωρισμένας κανονικὰς ἀποδοχάς, δὲν δικαιοῦται νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸ δημόσιον τὰς συνεπείας τῆς βραδύτητος.»

ΣΗΜ. Ἡ 117 τοῦ 1856 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου κυροῖ τὴν ἀνωτέρω. Ἴδε αὐτὴν ἀν. § 14.

§ 17. *Δημοσίευσις.—Κοινοποίησις.*—Τὸ περὶ συντάξεως διάταγμα, καθὸ νόμος προσωπικός, δὲν δύναται νὰ ὑποχρεώσῃ τὸ δημόσιον πρὶν ἢ δημοσιευθῇ νομίμως ἢ γνωστοποιηθῇ εἰς τὸν ὑπὲρ οὗ ἡ σύνταξις·—ἐν ἄλλαις λέξεσιν· ὁσάκις δὲν ἐκοινοποιήθη εἴς τινα διάταγμά περὶ συντάξεως, δὲν ἔχει τίτλον πρὸς ὑποστήριξιν ἀγωγῆς, καθότι τὸ περὶ συντάξεως ὑπὲρ προσώπου τινὸς διάταγμα εἶναι νόμος προσωπικὸς μὴ ἐπιβάλλων εἰς τὸ δημόσιον ὑποχρεώσεις, εἰμὴ ἀφοῦ νομίμως γνωστοποιηθῇ ἢ δημοσιευθῇ, δυνάμενον ν' ἀνακληθῇ μέχρι τῆς γνωστοποιήσεώς του. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 339 τοῦ 35, κυροῦσα τὴν 12732 ἐφ. Αθ. Πρλ. κατ. σ. 222.

§ 18. *Δημοσίευσις.*—Τὸ ἀπὸ 19 Ἰουλίου 1835 διάταγμα δὲν ἀφορᾷ εἰδικὴν ὑπόθεσιν, ἀλλὰ κανονίζει τὰς ὑποχρεώσεις τῶν λαμβανόντων συντάξεις ὡς πρὸς τὴν σταθερὰν αὐτῶν διαμονήν· εἶναι λοιπὸν γενικόν, καὶ ὡς τοιοῦτον ἔπρεπε νὰ δημοσιευθῇ, διὰ ν' ἀποκτήσῃ νόμιμον ἰσχύν. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 122 τοῦ 58, κυροῦσα τὴν 15879 ἐφ. Αθ. ἣν κατ. σ. 222.

§ 19. *Κατάσχεσις.*—Διὰ τὸ πρὸς τὸ δημόσιον χρέος δύναται νὰ κατασχεθῇ ἡ σύνταξις παντὸς ποσοῦ μέχρι τοῦ ἑνὸς τετάρτου

ιθ.—Ἐν ἄλλαις ῥήμασι, τὸ ἄρθρον 25 τοῦ ἀπὸ 19 Αὐγούστου 1852 νόμου, καθ' ὃ αἱ στρατιωτικαὶ συντάξεις καὶ ἀποδοχαὶ δὲν παραχωροῦνται, οὐδὲ κατάσχονται, ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 125 τοῦ ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1852 νόμου, καθ' ὃ καὶ διὰ χρέος πρὸς τὸ δημόσιον συγχωρεῖται ἡ κατάσχεσις τῶν συντάξεων παντὸς ποσοῦ μέχρι τοῦ ἑνὸς τετάρτου αὐτῶν, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 121 τοῦ αὐτοῦ νόμου. Ἀπόφ. πολ. Ἀρείου Πάγου 253 τοῦ 57, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ ἀπὸ 19 Αὐγούστου 1852 200 νόμου, καθ' ὃ αἱ στρατιωτικαὶ συντάξεις καὶ ἀποδοχαὶ δὲν παραχωροῦνται, οὐδὲ κατάσχονται, ἐκτὸς ἐὰν πρόκηται περὶ διατροφῆς συζύγου, τέκνων καὶ γονέων, ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 125 τοῦ ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1852 212 νόμου, καθ' ὃ καὶ διὰ χρέη πρὸς τὸ δημόσιον συγχωρεῖται ἡ κατάσχεσις τῶν συντάξεων παντὸς ποσοῦ μέχρι τοῦ ἑνὸς τετάρτου αὐτῶν. ὅτι δὲ ἡ μεταγενεστέρα αὕτη διάταξις ἀφορᾷ καὶ τὰς στρατιωτικὰς συντάξεις, ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 121 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἐν ᾧ ἀναφέρονται ῥητῶς καὶ αἱ τοιαῦται συντάξεις· ἑπομένως τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάζον πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν συμφώνως πρὸς τὸν νόμον ἀπέῤῥιψε τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὀφειλέτου τοῦ δημοσίου, περὶ ἀκυρώσεως κατασχέσεως, τὴν στηριζομένην εἰς μόνον τὸν λόγον, ὅτι τὸ δημόσιον δὲν ἠδύνατο νὰ κατάσχῃ τὴν στρατιωτικὴν σύνταξιν αὐτοῦ, ὡς μὴ ἐπιτρεπομένης ὑπὸ τοῦ νόμου.»

§ 20. *Κατάσχεσις*.—Ὅταν διὰ νόμου τινὸς ὁρίζηται ὅτι ὁ . . ἄλλως λαμβάνει ποσόν τι ὡς σύνταξιν, ἥτις θέλει συμψηφίζεσθαι πρὸς τὰς στρατιωτικὰς ἀποδοχάς, ἃς λαμβάνει, κατάσχεσις ἐπ' αὐτῶν δὲν χωρεῖ κατὰ τ' ἄρθρα 21-26 τοῦ περὶ συντ. νόμου τοῦ 52, ἐκτὸς τῶν ἐν αὐτοῖς ὡρισμένων περιπτώσεων. Ἀδιάφορον δέ, ἂν ὁ κατασχὼν εἶχε προηγουμένως κατάσχεσιν ἐπὶ τῶν μισθῶν τοῦ ἀντιδίκου του. Ἀπόφ. ἐφ. Αθ. 18526 τοῦ 60· ὅρα τὴν λ. Κατάσχεσις παρὰ τρίτῳ.

§ 21. *Ψαριανοί*.—Ἔχει δικαίωμα συντάξεως ὁ μόνον στρατιωτικὸν βαθμὸν τῆς τιμῆς λαβών; οἱ ἐκ Ψαρρέας ἐλθόντος καὶ καταταχθέντες εἰς τὸν στρατὸν ἔχουσι δικαίωμα συντάξεως; ὅρα τὴν 18033 τοῦ 60 ἀπ. τῶν ἐν Αθ. ἐφ.

§ 22. Κατὰ τὴν ἀπόφ. 15105 τοῦ 57 τῶν ἐν Αθην. ἐφετῶν, ὁ στρατιωτικός, πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἀποκτηθέντων δικαιωμάτων του εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, δὲν ὀφείλει νὰ παρουσιάζῃ αἷμα τὸ

σχετικὸν φύλλον του μητρῴου, τὸ ὁποῖον ὁ νόμος ἐπὶ τούτῳ ἐψηφίσατο νὰ συντάττηται, καὶ τοιοῦτον προσήχθη εἰς τὴν δίκην, διαλαμβάνον τὴν κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ἀγῶνος, ἤγουν τῆς ἐν πολέμῳ ἐνεργείας, ὑπηρεσίαν τοῦ ἐνάγοντος τοιαύτην, οἵαν αὐτὸς ἰσχυρίζεται κατὰ τὴν ἀγωγήν του, καὶ ἥτις ἐπιφέρει τὸν διπλασιασμὸν τῶν κατ' αὐτὴν δαπανηθέντων ἐτῶν, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου ΣΕ. τῆς 19 Αὐγούστου 1852· ἐκτὸς δὲ τούτου, τὸ ἄρθρον 11 § 1 τοῦ περὶ ἐκτελέσεως τοῦ εἰρημένου νόμου διατάγματος, τὸ ὁποῖον εἶναι ὑποχρεωτικὸν διὰ τὰ ὑπουργεῖα, καθόσον πρὸς ῥύθμισιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἐξεδόθη, διατάττει, ὅτι τὸ ἀπόσπασμα τοῦ στρατιωτικοῦ μητρῴου θέλει θεωρεῖσθαι ὡς κυρία ἀπόδειξις ἐν τῇ πρακειμένῃ περιπτώσει, τουτέστι πρὸς ὑποστήριξιν τῶν πρὸς σύνταξιν ἀποστρατείας αἰτήσεων δι' ἀρχαιότητα ὑπηρεσίας, καὶ μόνον ἐὰν ὑπῆρχεν ἀμφιβολία περὶ τοῦ κύρους, ἤγουν περὶ τοῦ κατὰ τοὺς ἐξωτερικοὺς τύπους ἐγκύρου αὐτοῦ, διαγράφει τὴν ἀντικατάστασιν ἄλλων πιστοποιητικῶν· ἡ ἀξίωσις δθεν τοῦ ἐκκαλοῦντος δημοσίου, ὅτι ἔπρεπε νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐνάγων εἰς ἄλλας ἀποδείξεις, εἶναι ἀνυπόστατος. Καὶ ἠδύνατο μὲν τὸ δημόσιον νὰ προσαγάγῃ αὐτάς, ἂν εἶχε, ἢ ἠδύνατο νὰ ἐπιτραπῇ αὐτῷ ἡ προσαγωγὴ τοιούτων, ἐὰν ἰσχυρίζετο θετικῶς ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν ὑπηρέτησε κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ ἀγῶνος, σύμφωνα μὲ τὸ μητρῷον, ἀλλὰ τοιοῦτον θετικὸν ἰσχυρισμόν, ἢ τὴν αἴτησιν τοῦ ν' ἀνταποδείξῃ, δὲν προτείνει ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὸ δημόσιον, ἀξιοῦν μόνον νὰ κηρυχθῇ ὁ ἐνάγων ὑπόχρεως εἰς ἄλλου εἴδους, ἀποδείξεις καὶ ἀνυπόστατος ἡ ἀγωγὴ αὐτοῦ, ἂν τοιαύτας δὲν προσαγάγῃ, ὅπερ εἶναι μὴ νόμιμον κατὰ τὰ ἀνωτέρω· ὡς ἐκ περισσοῦ δέ, ὁ ἐνάγων φέρει, κατὰ τὸ ἄρθρον 11 ἐδάφιον 4 τοῦ μνησθέντος διατάγματος, καὶ πιστοποιητικὸν τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν ἐτῶν μέχρι τοῦ 1835, ἀναφέρον καὶ τὰς μάχας καὶ τὰς στρατιωτικὰς ὑπηρεσίας.

§ 23. Ἡ 15104 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει·

« Ἐπειδὴ ὁ στρατιωτικός, πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἀποκτηθέντων δικαιωμάτων του εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, δὲν ὀφείλει νὰ παρουσιάσῃ εἰμὴ τὸ σχετικὸν φύλλον τοῦ μητρῴου, τὸ ὁποῖον ὁ νόμος ἐπὶ τούτῳ ἐψηφίσατο νὰ συντάττηται, καὶ τοιοῦτον προσήχθη εἰς τὴν δίκην διαλαμβάνον τὴν κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ἀγῶνος, ἤγουν τῆς ἐν πολέμῳ ἐνεργείας, ὑπηρεσίαν τοῦ ἐνάγοντος τοιαύτην, οἵαν τὸ πρωτοδικεῖον τὴν ἐχαρακτήρισε, καὶ ἥτις ἐπιφέρει τὸν διπλασιασμὸν τῶν κατ' αὐτὴν δαπανηθέντων ἐτῶν, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου ΣΕ. τῆς 19 Αὐγούστου 1852· ἐκτὸς δὲ τούτου, καὶ τὸ ἄρ-

«Ἐπειδή, κατὰ τὸ 66 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, μόνη ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξετάζῃ ἐὰν ἦναι νόμιμος, ἢ μή, ἡ ἐκλογὴ τῶν Βουλευτῶν καὶ ν' ἀποφαίνηται αὐτὴν ὡς ἔγκυρον ἢ μή, ἡ δὲ περὶ τούτων ἔρευνα καὶ ἐξέλεγξις διαφεύγει τὴν ἁρμοδιότητα πάσης ἄλλης ἀρχῆς, ὡς καὶ τῶν δικαστηρίων· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὁ εἰρηνοδίκης Πύργου ἐνῷ ὤφειλε, πρὸς λύσιν τῆς ὑπαρχούσης μεταξὺ τῶν διαδίκων διαφορᾶς, νὰ περιορισθῇ εἰς τὴν ἐξέτασιν, ἐὰν ὁ Ἀνδρέας Αὐγερινὸς καὶ οἱ λοιποὶ Βουλευταὶ Ἠλείας ἔλαβον ἀληθεῖς καὶ πραγματικὰς ψήφους πλειοτέρας τῶν ἀντιπάλων των ἤ, λαβούσης χώραν καλπονοθεύσεως, ὑπερέβησαν αὐτοὺς διὰ ψευδῶν καὶ πλαστῶν ψήφων, καὶ περὶ τῶν γεγονότων αὐτῶν, ὡς ἀμφισβητηθέντων, ἀσχέτως μὲ τὴν νομιμότητα τῆς παραδοχῆς των, νὰ διατάξῃ ἀπόδειξιν, ἐξ ἐναντίας σκεφθείς, ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς διαφορᾶς ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς νομιμότητος ταύτης, ἐπέτρεψεν ἀπόδειξιν ἂν οἱ παραδεχθέντες ὡς πλειοψηφήσαντες Βουλευταὶ ἀνεδείχθησαν διὰ καλπονοθεύσεων ἐν ἄλλοις, διέταξεν ἀπόδειξιν ἂν ἡ παραδοχὴ τῶν ὑπαιτίων Βουλευτῶν στηρίζηται εἰς καλπονόθευσιν καὶ ὑπέβαλεν εἰς δικαστικὴν ἐξέλεγξιν τὴν περὶ τῆς ἐκλογῆς κρίσιν τῆς Βουλῆς, ὡς καὶ τὸ κῦρος αὐτῆς· οὕτω δὲ ὑπερέβη τὰ ὅρια τῆς ἐξουσίας του, καὶ ἡ ἀπόφασίς του εἶναι ἀναιρετέα, δυνάμει τῶν 815, 807 ἀριθ. 3 καὶ 808 ἀριθ. 2 ἄρθ. τῆς πολ. δικον.»

§ 20. Ἀπαγορεύεται ἡ σύλληψις βουλευτοῦ, διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς συνόδου, ἄνευ προηγουμένης ἀδείας τοῦ βουλευτικοῦ σώματος· ἡ διὰ βίας προσαγωγὴ βουλευτοῦ δύναται νὰ ἐνεργηθῇ ἐν περιπτώσει ἀπειθείας. Ἡ ποιν. τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀπόφασις 2 τοῦ 49 φέρει·

«Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 56 τοῦ Συντάγματος ὁρίζει ὅτι «Βουλευτὴς ἢ Γερουσιαστής, διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς συνόδου, δὲν καταδιώκεται, συλλαμβάνεται ἢ φυλακίζεται ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ σώματος, εἰς ὃ ἀνήκει· τοιαύτη ἄδεια δὲν ἀπαιτεῖται εἰς τὰ ἐπ' αὐτοφώρῳ κακουργήματα», ἡ δὲ διὰ τῆς βίας προσαγωγὴ τοῦ ὡς μάρτυρος, ἀπολειπομένου Βουλευτοῦ ἢ Γερουσιαστοῦ, διαταττομένη ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου, δὲν δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ ἄλλως, ἐὰν ἑκουσίως δὲν ὑπακούσῃ εἰς τὴν ἀπόφασιν ὁ Βουλευτὴς ἢ Γερουσιαστής, εἰ μὴ διὰ τῆς συλλήψεώς του· ὅθεν ἡ περίπτωσις αὕτη ὑπάγεται εἰς τὴν διάταξιν τοῦ παρατεθέντος ἄρθρου, τὸ ἄρθρον ὅμως τοῦτο δὲν ἀπαγορεύει τὴν κατὰ Βουλευτοῦ ἢ Γερουσιαστοῦ, διαρκούσης τῆς συνόδου, ἔκδοσιν ἀποφάσεως διατασσούσης τὴν διὰ βίας προσα-

γωγήν του ὡς μάρτυρος. Ἀλλ' αὐτὴν τὴν φύλληψίν του ἄνευ ἀδείας τοῦ σώματος, εἰς ὃ ἀνήκει ὁ συλληφθησόμενος, οὐδ' ἄλλως ἤθελε συμβιβάζεσθαι μὲ τὴν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Συντάγματος καθιερωμένην πλήρη ἀνεξαρτησίαν τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας (ἄρθρον 21, 86 καὶ 87, τοῦ Συντάγματος) τὸ νὰ μὴ δύνανται τὰ δικαστήρια, ἄνευ προηγουμένης εἰδικῆς ἀδείας τῆς Βουλῆς ἢ τῆς Γερουσίας, ν' ἀπαγγέλλωσιν, ἐν περιπτώσει ἀδικαιολογήτου μὴ ἐμφανίσεως τῶν ὡς μαρτύρων καλουμένων Βουλευτῶν ἢ Γερουσιαστῶν, τὴν διὰ τῆς βίας προσαγωγὴν αὐτῶν· ὥστε, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, δύναται μὲν εἰς τὰς παρὰ τοῦ νόμου ὡρισμένας περιπτώσεις νὰ διαταχθῇ, καὶ διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς συνόδου, ἡ διὰ τῆς βίας προσαγωγὴ Βουλευτοῦ ἢ Γερουσιαστοῦ κλητευθέντος ὡς μάρτυρος καὶ ἀπολιπομένου ἀδικαιολογήτως, ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἀπόφασις δὲν ἐκτελεῖται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου εἰσαγγελέως, ἐὰν δὲν ζητηθῇ καὶ δὲν δοθῇ ἡ πρὸς τοῦτο ἄδεια τοῦ σώματος, εἰς ὃ ἀνήκει, ὁ καθ' οὗ ἐξεδόθη τοιαύτη ἀπόφασις Βουλευτὴς ἢ Γερουσιαστής· ὅθεν τὸ διατακτικὸν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ συνέδρων εἶναι ὀρθόν, ἂν καὶ στηρίζηται εἰς ἐσφαλμένας αἰτιολογίας.»

§ 20ª Τὸ ἄρθρον 56 τοῦ Συντάγματος ἀπαγορεύει καὶ αὐτὴν τὴν κατ' οἶκον ἔρευναν; Ἴδε. Κύρ. Καλλ. λ. représentation nationale ἀριθ. 261 ἐπ.

§ 21. Αἱ κατὰ τὰς ἐκλογὰς πραττόμεναι κολάσιμοι πράξεις ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ποινικῶν δικαστηρίων; ὅρα ἀπ. ποιν. ΑΠ. 29 τοῦ 59.

§ 22. Ἡ κεντρικὴ τῆς Πελοποννήσου Γερουσία εἶχεν ἐξουσίαν ν' ἀναγνωρίζῃ τὸ ἔγκυρον, ἢ μή, τῆς πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως προσκτήσεως ὀθωμανικῶν κτημάτων; Ἴδε τὴν 163 τοῦ 1860 ἀπόφασιν τοῦ ΑΠ. ἀναιροῦσαν τὴν 252 τοῦ 1860 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν, καὶ παραπέμπουσαν τὴν ἐκδίκασιν τοῦ ζητήματος τούτου ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 23. Ἄνευ συναινέσεως τῆς Γερουσίας, ἠδύνατο ὁ Κυβερνήτης νὰ ἀποφασίσῃ τὰ περὶ τοῦ τιμήματος ἐθνικοῦ κτήματος; Ἴδε ἀπ. πολ. ΑΠ. 69 τοῦ 53.

§ 24. Ὁ Κυβερνήτης ἠδύνατο, ἄνευ γνωμοδοτήσεως τῆς Γερουσίας, νὰ παραχωρήσῃ κτῆμά τι πρὸς χρῆσιν καὶ κάρπωσιν; Ὄχι, κατὰ τὴν 175 τοῦ 53 ἀπ. τοῦ ΑΠ.

§ 24ª Ἡ Κυβέρνησις (πρὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Βασιλέως) ἠδύνατο καὶ ἐναντίον τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Γερουσίας νὰ ἐκτελέσῃ τὰ παρ' αὐτῆς ψηφισθέντα· ἐπομένως αἱ ἀπὸ 25 Ἰουνίου 1830 ὑπ'

«Ἐπειδή, κατὰ τὸ 66 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, μόνη ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξετάζῃ ἐὰν ἦναι νόμιμος, ἢ μή, ἡ ἐκλογὴ τῶν Βουλευτῶν καὶ ν' ἀποφαίνηται αὐτὴν ὡς ἔγκυρον ἢ μή, ἡ δὲ περὶ τούτων ἔρευνα καὶ ἐξέλεγξις διαφεύγει τὴν ἁρμοδιότητα πάσης ἄλλης ἀρχῆς, ὡς καὶ τῶν δικαστηρίων· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὁ εἰρηνοδίκης Πύργου ἐνῷ ὤφειλε, πρὸς λύσιν τῆς ὑπαρχούσης μεταξὺ τῶν διαδίκων διαφορᾶς, νὰ περιορισθῇ εἰς τὴν ἐξέτασιν, ἐὰν ὁ Ἀνδρέας Αὐγερινὸς καὶ οἱ λοιποὶ Βουλευταὶ Ἠλείας ἔλαβον ἀληθεῖς καὶ πραγματικὰς ψήφους πλειοτέρας τῶν ἀντιπάλων των ἤ, λαβούσης χώραν καλπονοθεύσεως, ὑπερέβησαν αὐτοὺς διὰ ψευδῶν καὶ πλαστῶν ψήφων, καὶ περὶ τῶν γεγονότων αὐτῶν, ὡς ἀμφισβητηθέντων, ἀσχέτως μὲ τὴν νομιμότητα τῆς παραδοχῆς των, νὰ διατάξῃ ἀπόδειξιν, ἐξ ἐναντίας σκεφθείς, ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς διαφορᾶς ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς νομιμότητος ταύτης, ἐπέτρεψεν ἀπόδειξιν ἂν οἱ παραδεχθέντες ὡς πλειονοψηφήσαντες Βουλευταὶ ἀνεδείχθησαν διὰ καλπονοθεύσεων· ἐν ἄλλοις, διέταξεν ἀπόδειξιν ἂν ἡ παραδοχὴ τῶν ὑπαιτίων Βουλευτῶν στηρίζηται εἰς καλπονόθευσιν, καὶ ὑπέβαλεν εἰς δικαστικὴν ἐξέλεγξιν τὴν περὶ τῆς ἐκλογῆς κρίσιν τῆς Βουλῆς, ὡς καὶ τὸ κῦρος αὐτῆς· οὕτω δὲ ὑπερέβη τὰ ὅρια τῆς ἐξουσίας του, καὶ ἡ ἀπόφασίς του εἶναι ἀναιρετέα, δυνάμει τῶν 815, 807 ἀριθ. 3 καὶ 808 ἀριθ. 2 ἄρθ. τῆς πολ. δικον.»

§ 20. Ἀπαγορεύεται ἡ σύλληψις βουλευτοῦ, διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς συνόδου, ἄνευ προηγουμένης ἀδείας τοῦ βουλευτικοῦ σώματος; ἡ διὰ βίας προσαγωγὴ βουλευτοῦ δύναται νὰ ἐνεργηθῇ ἐν περιπτώσει ἀπειθείας; Ἡ ποιν. τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀπόφασις 2 τοῦ 49 φέρει·

«Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 56 τοῦ Συντάγματος ὁρίζει ὅτι «Βουλευτὴς ἢ Γερουσιαστής, διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς συνόδου, δὲν καταδιώκεται, συλλαμβάνεται ἢ φυλακίζεται ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ σώματος, εἰς ὃ ἀνήκει· τοιαύτη ἄδεια δὲν ἀπαιτεῖται εἰς τὰ ἐπ' αὐτοφώρῳ κακουργήματα», ἡ δὲ διὰ τῆς βίας προσαγωγὴ τοῦ ὡς μάρτυρος, ἀπολειπομένου Βουλευτοῦ ἢ Γερουσιαστοῦ, διατασσομένη ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου, δὲν δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ ἄλλως, ἐὰν ἑκουσίως δὲν ὑπακούσῃ εἰς τὴν ἀπόφασιν ὁ Βουλευτὴς ἢ Γερουσιαστής, εἰ μὴ διὰ τῆς συλλήψεώς του· ὅθεν ἡ περίπτωσις αὕτη ὑπάγεται εἰς τὴν διάταξιν τοῦ παρατεθέντος ἄρθρου, τὸ ἄρθρον ὅμως τοῦτο δὲν ἀπαγορεύει, κατὰ Βουλευτοῦ ἢ Γερουσιαστοῦ, διαρκούσης τῆς συνόδου, ἔκδοσιν ἀποφάσεως διατασσούσης τὴν διὰ βίας προσα-

γωγήν του ὡς μάρτυρος. ἀλλ' αὐτὴν τὴν σύλληψιν του ἄνευ ἀδείας τοῦ σώματος, εἰς ὃ ἀνήκει ὁ συλληφθησόμενος, οὐδ' ἄλλως ἤθελε συμβιβάζεσθαι μὲ τὴν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Συντάγματος καθιερωμένην πλήρη ἀνεξαρτησίαν τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας (ἄρθρον 21, 86 καὶ 87, τοῦ Συντάγματος) τὸ νὰ μὴ δύνανται τὰ δικαστήρια, ἄνευ προηγουμένης εἰδικῆς ἀδείας τῆς Βουλῆς ἢ τῆς Γερουσίας, ν' ἀπαγγέλλωσιν, ἐν περιπτώσει ἀδικαιολογήτου μὴ ἐμφανίσεως τῶν ὡς μαρτύρων καλουμένων Βουλευτῶν ἢ Γερουσιαστῶν, τὴν διὰ τῆς βίας προσαγωγὴν αὐτῶν· ὥστε, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, δύναται μὲν εἰς τὰς παρὰ τοῦ νόμου ὡρισμένας περιπτώσεις νὰ διαταχθῇ, καὶ διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς συνόδου, ἡ διὰ τῆς βίας προσαγωγὴ Βουλευτοῦ ἢ Γερουσιαστοῦ κλητευθέντος ὡς μάρτυρος καὶ ἀπολιπομένου ἀδικαιολογήτως, ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἀπόφασις δὲν ἐκτελεῖται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου εἰσαγγελέως, ἐὰν δὲν ζητηθῇ καὶ δὲν δοθῇ ἡ πρὸς τοῦτο ἄδεια τοῦ σώματος, εἰς ὃ ἀνήκει, ὁ καθ' οὗ ἐξεδόθη τοιαύτη ἀπόφασις Βουλευτὴς ἢ Γερουσιαστής· ὅθεν τὸ διατακτικὸν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ συνέδρων εἶναι ὀρθόν, ἂν καὶ στηρίζηται εἰς ἐσφαλμένας αἰτιολογίας.»

§ 20ª Τὸ ἄρθρον 56 τοῦ Συντάγματος ἀπαγορεύει καὶ αὐτὴν τὴν κατ' οἶκον ἔρευναν; Ἴδε Κύρ. Βολλ. λ. représentation nationale ἀριθ. 261 ἐπ.

§ 21. Αἱ κατὰ τὰς ἐκλογὰς πραττόμεναι κολάσιμοι πράξεις ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ποινικῶν δικαστηρίων; ὅρα ἀπ. ποιν. ΑΠ. 29 τοῦ 59.

§ 22. Ἡ κεντρικὴ τῆς Πελοποννήσου Γερουσία εἶχεν ἐξουσίαν ν' ἀναγνωρίζῃ τὸ ἔγκυρον, ἢ μή, τῆς πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως προσκτήσεως ὀθωμανικῶν κτημάτων; Ἴδε τὴν 163 τοῦ 1860 ἀπόφασιν τοῦ ΑΠ. ἀναιροῦσαν τὴν 252 τοῦ 1860 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν, καὶ παραπέμπουσαν τὴν ἐκδίκασιν τοῦ ζητήματος τούτου ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 23. Ἄνευ συναινέσεως τῆς Γερουσίας, ἠδύνατο ὁ Κυβερνήτης νὰ ἀποφασίσῃ τὰ περὶ τοῦ τιμήματος ἐθνικοῦ κτήματος; Ἴδε ἀπ. πολ. ΑΠ. 69 τοῦ 53.

§ 24. Ὁ Κυβερνήτης ἠδύνατο, ἄνευ γνωμοδοτήσεως τῆς Γερουσίας, νὰ παραχωρήσῃ κτῆμά τι πρὸς χρῆσιν καὶ κάρπωσιν; ὄχι, κατὰ τὴν 175 τοῦ 53 ἀπ. τοῦ ΑΠ.

§ 24ª Ἡ Κυβέρνησις (πρὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Βασιλέως) ἠδύνατο καὶ ἐναντίον τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Γερουσίας νὰ ἐκτελέσῃ τὰ παρ' αὐτῆς ψηφισθέντα· ἑπομένως αἱ ἀπὸ 25 Ἰουνίου 1830 ὑπ'

«Ἐπειδή, κατὰ τὸ 66 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, μόνη ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξετάζῃ ἐὰν ἦναι νόμιμος, ἢ μή, ἡ ἐκλογὴ τῶν Βουλευτῶν καὶ ν' ἀποφαίνηται αὐτὴν ὡς ἔγκυρον ἢ μή, ἡ δὲ περὶ τούτων ἔρευνα καὶ ἐξέλεγξις διαφεύγει τὴν ἁρμοδιότητα πάσης ἄλλης ἀρχῆς, ὡς καὶ τῶν δικαστηρίων· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὁ εἰρηνοδίκης Πύργου ἐνῷ ὤφειλε, πρὸς λύσιν τῆς ὑπαρχούσης μεταξὺ τῶν διαδίκων διαφορᾶς, νὰ περιορισθῇ εἰς τὴν ἐξέτασιν, ἐὰν ὁ Ἀνδρέας Αὐγερινὸς καὶ οἱ λοιποὶ Βουλευταὶ Ἠλείας ἔλαβον ἀληθεῖς καὶ πραγματικὰς ψήφους πλειοτέρας τῶν ἀντιπάλων των ἤ, λαβούσης χώραν καλπονοθεύσεως, ὑπερέβησαν αὐτοὺς διὰ ψευδῶν καὶ πλαστῶν ψήφων, καὶ περὶ τῶν γεγονότων αὐτῶν, ὡς ἀμφισβητηθέντων, ἀσχέτως μὲ τὴν νομιμότητα τῆς παραδοχῆς των, νὰ διατάξῃ ἀπόδειξιν, ἐξ ἐναντίας σκεφθείς, ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς διαφορᾶς ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς νομιμότητος ταύτης, ἐπέτρεψεν ἀπόδειξιν ἂν οἱ παραδεχθέντες ὡς πλειονοψηφήσαντες Βουλευταὶ ἀνεδείχθησαν διὰ καλπονοθεύσεων· ἐν ἄλλοις, διέταξεν ἀπόδειξιν ἂν ἡ παραδοχὴ τῶν ὑπαρχόντων Βουλευτῶν στηρίζηται εἰς καλπονόθευσιν, καὶ ὑπέβαλεν εἰς δικαστικὴν ἐξέλεγξιν τὴν περὶ τῆς ἐκλογῆς κρίσιν τῆς Βουλῆς, ὡς καὶ τὸ κῦρος αὐτῆς· οὕτω δὲ ὑπερέβη τὰ ὅρια τῆς ἐξουσίας του, καὶ ἡ ἀπόφασίς του εἶναι ἀναιρετέα, δυνάμει τῶν 815, 807 ἀριθ. 3 καὶ 808 ἀριθ. 2 ἄρθ. τῆς πολ. δικον.»

§ 20. Ἀπαγορεύεται ἡ σύλληψις βουλευτοῦ, διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς συνόδου, ἄνευ προηγουμένης ἀδείας τοῦ βουλευτικοῦ σώματος; ἡ διὰ βίας προσαγωγὴ βουλευτοῦ δύναται νὰ ἐνεργηθῇ ἐν περιπτώσει ἀπειθείας; Ἡ ποιν. τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀπόφασις 2 τοῦ 49 φέρει·

«Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 56 τοῦ Συντάγματος ὁρίζει ὅτι «Βουλευτὴς ἢ Γερουσιαστής, διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς συνόδου, δὲν καταδιώκεται, συλλαμβάνεται ἢ φυλακίζεται ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ σώματος, εἰς ὃ ἀνήκει· τοιαύτη ἄδεια δὲν ἀπαιτεῖται εἰς τὰ ἐπ' αὐτοφώρῳ κακουργήματα», ἡ δὲ διὰ τῆς βίας προσαγωγὴ τοῦ ὡς μάρτυρος, ἀπαιτουμένου Βουλευτοῦ ἢ Γερουσιαστοῦ, διατασσομένη ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου, δὲν δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ ἄλλως, ἐὰν ἑκουσίως δὲν ὑπακούσῃ εἰς τὴν ἀπόφασιν ὁ Βουλευτὴς ἢ Γερουσιαστής, εἰ μὴ διὰ τῆς συλλήψεώς του· ὅθεν ἡ περίπτωσις αὕτη ὑπάγεται εἰς τὴν διάταξιν τοῦ παρατεθέντος ἄρθρου, τὸ ἄρθρον ὅμως τοῦτο δὲν ἀπαγορεύει τὴν κατὰ Βουλευτοῦ ἢ Γερουσιαστοῦ, διαρκούσης τῆς συνόδου, ἔκδοσιν ἀποφάσεως διατασσούσης τὴν διὰ βίας προσα-

γωγήν του ὡς μάρτυρος. ἀλλ' αὐτὴν τὴν σύλληψιν του ἄνευ ἀδείας τοῦ σώματος, εἰς ὃ ἀνήκει ὁ συλληφθησόμενος, οὐδ' ἄλλως ἤθελε συμβιβάζεσθαι μὲ τὴν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Συντάγματος καθιερωμένην πλήρη ἀνεξαρτησίαν τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας (ἄρθρον 21, 86 καὶ 87, τοῦ Συντάγματος) τὸ νὰ μὴ δύνανται τὰ δικαστήρια, ἄνευ προηγουμένης εἰδικῆς ἀδείας, τῆς Βουλῆς ἢ τῆς Γερουσίας, ν' ἀπαγγέλλωσιν, ἐν περιπτώσει ἀδικαιολογήτου μὴ ἐμφανίσεως τῶν ὡς μαρτύρων καλουμένων Βουλευτῶν ἢ Γερουσιαστῶν, τὴν διὰ τῆς βίας προσάγωγὴν αὐτῶν· ὥστε, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, δύναται μὲν εἰς τὰς παρὰ τοῦ νόμου ὡρισμένας περιπτώσεις νὰ διαταχθῇ, καὶ διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς συνόδου, ἡ διὰ τῆς βίας προσαγωγὴ Βουλευτοῦ ἢ Γερουσιαστοῦ κλητευθέντος ὡς μάρτυρος καὶ ἀπολιπομένου ἀδικαιολογήτως, ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἀπόφασις δὲν ἐκτελεῖται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου εἰσαγγελέως, ἐὰν δὲν ζητηθῇ καὶ δὲν δοθῇ ἡ πρὸς τοῦτο ἄδεια τοῦ σώματος, εἰς ὃ ἀνήκει, ὁ καθ' οὗ ἐξεδόθη τοιαύτη ἀπόφασις Βουλευτὴς ἢ Γερουσιαστής· ὅθεν τὸ διατακτικὸν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ συνέδρων εἶναι ὀρθόν, ἂν καὶ στηρίζηται εἰς ἐσφαλμένας αἰτιολογίας.»

§ 20[a] Τὸ ἄρθρον 56 τοῦ Συντάγματος ἀπαγορεύει καὶ αὐτὴν τὴν κατ' οἶκον ἔρευναν; ἴδε. Εὐρ. Βολλ. λ. représentation nationale ἀριθ. 261 ἑπ.

§ 21. Αἱ κατὰ τὰς ἐκλογὰς πραττόμεναι κολάσιμοι πράξεις ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ποινικῶν δικαστηρίων; ὅρα ἀπ. ποιν. ΑΠ. 29 τοῦ 59.

§ 22. Ἡ κεντρικὴ τῆς Πελοποννήσου Γερουσία εἶχεν ἐξουσίαν ν' ἀναγνωρίζῃ τὸ ἔγκυρον, ἢ μὴ, τῆς πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως προσκτήσεως ὀθωμανικῶν κτημάτων; ἴδε τὴν 163 τοῦ 1860 ἀπόφασιν τοῦ ΑΠ. ἀναιροῦσαν τὴν 252 τοῦ 1860 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν, καὶ παραπέμπουσαν τὴν ἐκδίκασιν τοῦ ζητήματος τούτου ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 23. Ἄνευ συναινέσεως τῆς Γερουσίας, ἠδύνατο ὁ Κυβερνήτης νὰ ἀποφασίσῃ τὰ περὶ τοῦ τιμήματος ἐθνικοῦ κτήματος; ἴδε ἀπ. πολ. ΑΠ. 69 τοῦ 53.

§ 24. Ὁ Κυβερνήτης ἠδύνατο, ἄνευ γνωμοδοτήσεως τῆς Γερουσίας, νὰ παραχωρήσῃ κτῆμά τι πρὸς χρῆσιν καὶ κάρπωσιν; ὄχι, κατὰ τὴν 175 τοῦ 53 ἀπ. τοῦ ΑΠ.

§ 24[a] Ἡ Κυβέρνησις (πρὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Βασιλέως) ἠδύνατο καὶ ἐναντίον τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Γερουσίας νὰ ἐκτελέσῃ τὰ παρ' αὐτῆς ψηφισθέντα· ἑπομένως αἱ ἀπὸ 25 Ἰουνίου 1830 ὑπ'

ἀριθ. 2663 καὶ ἡ ἀπὸ 13 Μαρτίου 1831 ὑπ' ἀριθ. 3384 ἐγκύκλιοι τοῦ Κυβερνήτου ἱερέων, καίτοι μὴ γνωμοδοτησάσης τῆς Γερουσίας (1). Απ. πολ. ΑΠ. τοῦ 45.

§ 25. Τὸ βουλευτικὸν σῶμα εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ἐκδίδῃ ἀποφάσεις περὶ ἀφαιρέσεως ἰδιωτικῶν γηπέδων, χάριν δημοσίου ἀνάγκης, δι' ἀνταλλαγῆς ἐθνικῶν.—Ὁ ἐκ τούτου δὲ ζημιούμενος ἐδύνατο νὰ ζητήσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης, καὶ, ἂν τὸ παρέλιπε, δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ζητῇ χρηματικὴν ἀποζημίωσιν. Απ. πολ. ΑΠ. 283 τοῦ 53, κυρ. τὴν 10830 τῶν ἐν Αθ. ἐφ.

Πᾶσα πρᾶξις τοῦ ἄλλοτε βουλευτικοῦ σώματος ὑποχρεοῖ σήμερον τὴν κυβέρνησιν; ὅρα Ευρ. τ. 5 σ. 385 καὶ τὴν λέξ. Δημοσίευσις § 19.

§ 26. Ἴδε ἐπίδοσις. Ἀπόφ. πολ. Ἀρείου Πάγου 51 τοῦ 1853 ἐν § 18.

Ποῦ ἐπιδίδονται τὰ ἀφορῶντα βουλευτὰς δικόγραφα; Ἴδε τὴν λ. Ἐπίδοσις, ἔνθα ἡ 10491 τοῦ 53 ἀπ. τῶν ἐν Αθ. ἐφ.

§ 27. Ἴδε τὴν λ. Πειθαρχικαὶ ποιναί.

§ 28. Ὁ δήμαρχος, ἀναβάλλων τὴν σύνταξιν τῶν βουλευτικῶν καταλόγων, ἐναντίον τῶν διαταγῶν τῆς προϊσταμένης αὐτοῦ ἀρχῆς, ὑπόκειται εἰς ποινήν; ὅρα τὴν 94 τοῦ 1847 πον. ἀπόφ. Αθ. ἐν σ. 383 Ευρ. τ. 5.

§ 29. Ἀναγνώρισις ἰδιοκτησίας ἐκ μέρους τῶν κατὰ καιροὺς κυβερνήσεων· ὅρα Ευρ. τ. 4 σ. 163 καὶ 219.

§ 30. Τὰ δικαστήρια δύνανται νὰ ἐξετάσωσιν ἂν αἱ νομοθετικαὶ πράξεις φέρωσι νομοθετικὸν χαρακτῆρα; αὐτόθι.

§ 31. Ποῖαι διατυπώσεις ἀπῃτοῦντο διὰ νὰ ἔχωσιν ἰσχὺν αἱ τῆς Βουλῆς ἀποφάσεις, αἱ δυνάμει τοῦ Συντάγματος τῆς Τροιζῆνος ἐκδιδόμεναι; ὅρα Ευρ. τόμ. 5 σ. 384 ἐπ.

§ 33. Ἡ Βουλὴ δύναται νὰ ἐξετάσῃ τοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους; ὅρα φύλ. 415 τοῦ Πρωϊνοῦ Κήρυκος ἔτους 1859.

§ 34. Ἡ Βουλὴ ἔχει δικαίωμα νὰ ἐξετάσῃ ἂν οἱ Γερουσιασταὶ ἔχωσι τὰ νόμιμα προσόντα; φύλλον τῆς ἐφ. τῆς Ἀθηνᾶς 1460.

---

(1) Αἱ ἐγκύκλιοι αὗται ἀφορῶσι τὰς κατὰ τὰς ὁδοὺς πραττομένας ληστείας [illegible]

ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ ἐφημερίδων.

Ἴδε τὰς λέξεις Ἐλευθεροτυπία.—Τύπος.—Ὑπεύθυνοι συντάκται.

ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ συγγραμμάτων.

Βλ. τὴν λ. Βιβλιοθήκη.

ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ.

Ὅρα τὰς λ. Ψηφίσματα.—Μισθοί.

Νομοθεσία ἑλληνική. § 1—12.

§ 1. Οἱ ἔχοντες δικαίωμα συντάξεως κλ. νὰ ὑποβάλωσι τὰς αἰτήσεις των. σ. 38 τῆς 2 ἐκδόσεως τῆς ἐφημ. τοῦ 35.—Παρουσίασις ἀποδείξεων. σ. 37 τοῦ 36.

§ 2. Σύνταξις τοῦ στρατοῦ· νόμος τῆς 17 Αὐγούστου 1852 ἐν σ. 229 τῆς ἐφημ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ.—Διάταγμα περὶ ἐκτελέσεως τοῦ νόμου αὐτοῦ ἐν σ. 265 τῆς αὐτῆς ἐφ.

§ 3. Σύνταξις ναυτικῶν· νόμος τῆς 6 Ἀπριλίου 1853 ἐν σελ. 57, 166 τῆς ἐφημ. τῆς Κυβ. τοῦ 53.

§ 4. Περὶ ἐλαττώσεως τοῦ χρόνου τοῦ παρέχοντος δικαίωμα συντάξεως εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ πρὸ Συντάγματος ἀποθανόντων σ. 29 ἐφ. Κυβ. τοῦ 59.

§ 5. Σύστασις ταμείου τῶν χηρῶν καὶ τῶν ὀρφανῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ. σ. 329 τοῦ 56.

§ 9. Περὶ τῆς διοικητικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, σ. 22 τοῦ 56.—σ. 30 τοῦ 57.

§ 7. Περὶ ἐπιτρόπου παρὰ τῷ ταμείῳ αὐτῷ σ. 273 τοῦ 57.

§ 8. Περὶ ἐκτελέσεως τοῦ νόμου. — Περὶ ναυτικῶν συντάξεων σ. 153, 387 ἐκ. τοῦ 56.—Ἰατρικὰ καὶ ἀνακριτικὰ συμβούλια σ. 435 ἐπ. τοῦ 55.

§ 9. Σύνταξις Μαυροκορδάτου σ. 180 τοῦ 56.

§. Δημοσίευσις πίνακος συντάξεως ἀπομάχων σελ. 39 ἐφ. Κυβ. τοῦ 35 ἐκδ. 2.

§. 11 Σύνταξις Μαυρομιχάλη καὶ τῆς χήρας αὐτοῦ σ. 51 τῆς ἐφ. τοῦ 46.—σ. 47 τῆς ἐφ. τοῦ 48.

§ 12. Σύνταξις Λευκία, Μιχαλοπούλου σελ. 95 τῆς ἐφ. τοῦ 48. Πρλ. τὰς λ. Φάλαγξ.—Χωροφυλακή.

---

§ 13. *Ἁρμοδιότης.* — Αἱ περὶ τῆς ἀπονομῆς καὶ τῆς ἀφαιρέσεως συντάξεως διαφοραί, ἀναφερόμεναι εἰς ἐποχὴν πρὸ τῆς καθιερώσεως τοῦ Συντάγματος, δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν δικαστικὴν ἁρμοδιότητα. Απ. πολ. ΑΠ. 114 τοῦ 49, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ὀρθῶς ἐπίσης τὸ αὐτὸ ἐφετεῖον ἀπεφάνθη ἀναρμόδια τὰ τακτικὰ δικαστήρια καὶ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν δευτέραν τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀπαίτησιν ἐκ δραχμῶν 10.600, λόγῳ καθυστερούσης συντάξεως, καθότι, μὴ ὑπάρχοντος οὐδενὸς νόμου κανονίζοντος τὰ περὶ στρατιωτικῶν συντάξεων, ὅλαι αἱ πρὸ τῆς καθιερώσεως τοῦ Συντάγματος χορηγούμεναι συντάξεις ἐπήγαζον ἐκ μόνης τῆς διακριτικῆς τοῦ Βασιλέως ἐξουσίας (περίστασις, ἥτις ἐπροκάλεσε καὶ τὴν διάταξιν τοῦ 105 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος). Ὅθεν αἱ περὶ τῆς ἀπονομῆς καὶ τῆς ἀφαιρέσεως αὐτῶν πράξεις, ἀναγόμεναι εἰς τὴν οὕτως καλουμένην διοικητικὴν δικαιοδοσίαν (juridiction gracieuse), δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν δικαστικὴν ἁρμοδιότητα· ἡ δὲ τοῦ ἀναιρεσείοντος προκειμένη αἴτησις συντάξεως στηρίζεται εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς νομιμότητος καὶ τῆς ἐννοίας τοιαύτης κυβερνητικῆς πράξεως, ἤτοι τῆς τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Γραμματέως τῆς 9 Σεπτεμβρίου 1843, δι' ἧς ἀφηρέθη τῷ ἀναιρεσείοντι ἡ τὴν ὁποίαν πρότερον ἐλάμβανε σύνταξις, ἐπὶ ἐκτελέσει τοῦ τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1843 περὶ ἀπολύσεως πάντων τῶν μὴ ἀρχαίων φιλελλήνων ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ κράτους Βασ. διατάγματος, κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ γενομένην ἑρμηνείαν τοῦ τε διατάγματος τούτου καὶ τῆς εἰρημένης ὑπουργικῆς πράξεως· ἀπέναντι δὲ τοῦ παρατεθέντος διατάγματος, φέροντος εἰδικὸν χαρακτῆρα καὶ εἰς ἐξαιρετικὴν ἐκδοθέντος περίστασιν, οὐδεμία ἄλλη προγενεστέρα διάταξις, ἐπομένως οὐδ' ὁ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπικαλούμενος τῆς 21 Δικεμβρίου 1829 νόμος τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος, ἰσχύει.»

§ 14. *Κατάργησις τοῦ διατάγματος τοῦ 1830.*—Τὰ ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1830 περὶ συντάξεως τῶν στρατιωτικῶν διάταγμα τοῦ Κυβερνήτου κατηργήθη, ἅμα ἡ Βασιλεία ἀνέλαβε τὴν κυβέρνησιν. Απ. πολ. ΑΠ. 117 τοῦ 56, κυροῦσα τὴν 12826 ἐφ. Ἀθηνῶν καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὀρθῶς συνδυάσασα καὶ ἑρμηνεύσασα οὓς ἐπικαλεῖται ἐν τῷ αἰτιολογικῷ αὐτῆς νόμους καὶ διατάγματα, παρεδέχθη, ὅτι ἀναλαβοῦσα ἡ Βασιλεία τὴν κυβέρνησιν τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους κατήργησεν ἐξ ὁλοκλήρου τὰ τῶν προηγουμένων κυβερνήσεων νομοθετήματα περὶ τοῦ στρατιωτικοῦ καὶ ἀντικατέστησεν ὅλως νέον σύστημα, περιλαμβάνον πάσας τὰς τάξεις τῶν στρατιωτικῶν, εἴτε ἐν ἐνεργείᾳ εἴτε μή, εἴτε ἱκανῶν, εἴτε ἀπομάχων, ὅπερ ὑποστηρίζεται προσέτι καὶ ἐκ τοῦ, διὰ τῆς ἀπὸ 7 Νοεμβρίου 1846 δηλοποιήσεως τῆς γραμματείας τῶν οἰκονομικῶν, μνημονευομένου διατάγματος. Ὅθεν ὀρθῶς ἐθεωρήθη μὴ ἰσχῦον πλέον τὸ τῆς 1 Ἰουνίου 1830 διάτ. τοῦ Κυβερνήτου, ἐφ' οὗ στηρίζει τὴν προκειμένην περὶ συντάξεως ἀγωγὴν ὁ αναιρεσείων· ἀναμφίβολον δὲ εἶναι, ὅτι ἠδύνατο ν' ἀθετηθῇ διὰ μεταγενεστέρου νόμου τὸ διάταγμα τοῦτο.» ὅρα τὸν ἐπ. § 16.

§ 15. *Νόμοι περὶ συντάξεως πρὸ τῆς Βασιλείας.*—Ὁ τῆς 21 Δεκεμβρίου 1829 νόμος τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος δὲν ἰσχύει ἀπέναντι τῶν δυνάμει τοῦ τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1843 διατάγματος ἀπολυθέντων μὴ ἀρχαίων φιλελλήνων συνταξιούχων. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 114 τοῦ 49, κυρ. τὴν 5484 ἐφ. Ἀθηνῶν, ἣν ἴδε ἐν τῇ λέξει Σύνταγμα (1).

Αἱ πρὸ τοῦ Συντάγματος συντάξεις ἐπηγάζον ἐκ μόνης τῆς διακριτικῆς τοῦ Βασιλέως ἐξουσίας· οὐδεὶς δὲ νόμος ὑπάρχει κανονίζων τὰ περὶ στρατιωτικῶν συντάξεων· (ἡ αὐτὴ ἀπόφασις).

§ 16. Ἔχει δικαίωμα συντάξεως ὁ πρὸ τῆς Βασιλείας τοιοῦτον

---

(1) Οἱ στρατιωτικοὶ ἔχουν θετικὰ δικαιώματα εἰς ἀπόκτησιν καὶ ἀπαίτησιν ὡρισμένων συντάξεων καθ' ὡρισμένας περιπτώσεις· ὄχι· καθότι αἱ συντάξεις ἀποῤῥέουσι, πρὸ τοῦ Συντάγματος, οὐχὶ ἐκ τοῦ νόμου, ἀλλ' ἐκ τῆς διακριτικῆς τοῦ Βασιλέως ἐξουσίας, καὶ δὲν παρέχουσι διὰ τοῦτο θετικὰ καὶ ἀναφαίρετα κεκτημένα δικαιώματα, αἱ δὲ περὶ αὐτῶν αἰτήσεις ἀποτελοῦσιν ἀντικείμενον τῆς διακριτικῆς διοικητικῆς δικαιοδοσίας, οὐχὶ δὲ καὶ δικαστικῆς ἁρμοδιότητος· ὅθεν, ἂν τὸ ὑπουργεῖον ἀφῄρεσε σύνταξιν χορηγηθεῖσαν εἴς τινα στρατιωτικὸν κατὰ τὸν Ἰούνιον τοῦ 1843, τὰ δικαστήρια δὲν δύνανται νὰ ἐπιληφθῶσι τῆς ὑποθέσεως ταύτης. Απ. 5184 τῆς 8 Μαρτίου 1849 τῶν ἐν Αθ. ἐφ.

δικαίωμα ἀπολαύσας; ὄχι· ἡ 12826 τοῦ 51 ἀπόφ. τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν φέρει (1)·

«Ἐπειδὴ εἶναι ἀναντίῤῥητον ὅτι, ἅμα ἀναλαβούσης τῆς Βασιλ. ἐξουσίας τὴν κυβέρνησιν τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους, κατηργήθη ὁλοσχερῶς πᾶν τὸ τῶν προηγουμένων κυβερνήσεων ἀφορῶν τὸν στρατὸν καὶ τοὺς στρατιωτικοὺς ἐν γένει ἔν τε ἐνεργείᾳ καὶ ἀργείᾳ, ἱκανούς τε πρὸς ὑπηρεσίαν καὶ ἀνικάνους καὶ ἀπομάχους σύστημα μετ' ἁπασῶν τῶν σχετικῶν εἰς τοὺς βαθμούς, τοὺς μισθούς, τὰς ἀποδοχάς, τὰς συντάξεις καὶ τὰς ἀμοιβὰς, διατάξεων, ἀντικατασταθέντος ὅλως νέου συστήματος, περιλαμβάνοντος ἕκαστον σχετικὸν ἀντικείμενον, καὶ ἰδίως ληφθείσης προνοίας πρὸς ἐξέτασιν παρ' ἁρμοδίων ἐπιτροπῶν καὶ ἐκτίμησιν τῆς θέσεως ἑκάστου καὶ περίθαλψιν ὅλων τῶν στρατιωτικῶν τοῦ ἀγῶνος τῶν ὑπηρετησάντων εἴς τε τὰ τακτικὰ καὶ τὰ ἄτακτα σώματα, διὰ διαφόρων νεοψηφισθέντων μέτρων, ἀφοῦ ἕκαστον ἄτομον προσεκλήθη νὰ ὑποβάλῃ τὰς ἐκδουλεύσεις, τοὺς τίτλους καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, εἰς βαθμούς, ἀποδοχὰς καὶ συντάξεις, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀναγνώσεως καὶ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἑξῆς διαταγμάτων καὶ δηλοποιήσεων.

Διατάγματος ἀπὸ 25 Φεβρουαρίου (3 Μαρτίου) 1833 περὶ τακτικῶν σωμάτων.

2/14 Μαρτίου 1833 περὶ διαλύσεως τῶν ἀτάκτων.

13/25 Μαρτίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους περὶ συστάσεως ἐπιτροπῆς πρὸς ἐξέτασιν τῶν ἀξιωματικῶν τῶν διαλυθέντων ἀτάκτων στρατευμάτων.

27 Ἰουνίου (8 Αὐγούστου) 1833 περὶ συστάσεως λόχου τῶν ἀπομάχων.

20 Μαΐου (1 Ἰουνίου) 1834 περὶ τῶν μὴ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν τῆς ξηρᾶς καὶ θαλάσσης.

23 Ἰουνίου 1834 περὶ συνθέσεως, παραδόσεως καὶ ἐξετάσεως τῶν συνεπείᾳ τοῦ ἀπὸ 20 Μαΐου ἰδίου διατάγματος ἀπαιτουμένων πιστοποιητικῶν.

18/30 Σεπτεμβρίου 1835 περὶ συστάσεως τῆς φάλαγγος.

» » » » ἐκτελέσεως τοῦ περὶ συστάσεως τῆς φάλαγγος διατάγματος.

---

(1) Ὅρα τὸν § 14.

18/30 Σεπτεμβρίου 1835 περὶ τῶν ἀξιωματικῶν τῶν τακτικῶν στρατευμάτων.

26 Σεπτεμβρίου 1835 περὶ ἐπικυρώσεως καταλόγου συντάξεως εἰς ἀπομάχους.

20 Φεβρουαρίου 1836 δηλοποιήσεως περὶ προσκλήσεως συνταξιούχων κτλ.

»Επειδή, καθιερωθείσης τοιαύτης γενικῆς ἀρχῆς, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑποχρεωτικὸν τὸ ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1830 διάταγμα τοῦ Κυβερνήτου, δι' οὗ ὁ ἐνάγων ἐτέθη εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀπομάχων μὲ σύνταξιν μηνιαίαν 60 φοινίκων, διότι ὤφειλεν οὗτος, ἅμα ἱδρυθείσης τῆς Βασιλείας, νὰ ὑποβάλῃ καὶ ὑποστηρίξῃ, ἐνώπιον τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν, τὰς ἐκδουλεύσεις του καὶ τὰς ἀξιώσεις του εἴτε εἰς τὴν εἰρημένην σύνταξιν, εἴτε εἰς ἄλλην ἀμοιβήν· καὶ ἂν τοῦτο ἐφρόντισε νὰ ἐκπληρώσῃ μόνον κατὰ τὸ ἔτος 1837, ὅτε διὰ τοῦ ἀπὸ 4/16 Αὐγούστου τοῦ αὐτοῦ ἔτους Βασ. διατάγματος ὠνομάσθη ἀνθυπολοχαγὸς καὶ φαλαγγίτης εἰς τοὺς πρεσβύτας τῆς φάλαγγος μὲ τὰς προσδιωρισμένας κανονικὰς ἀποδοχάς, δὲν δικαιοῦται νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸ δημόσιον τὰς συνεπείας τῆς βραδύτητος.»

ΣΗΜ. Ἡ 117 τοῦ 1856 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου κυροῖ τὴν ἀνωτέρω. Ἴδε αὐτὴν ἀν. § 14.

§ 17. *Δημοσίευσις.—Κοινοποίησις.*—Τὸ περὶ συντάξεως διάταγμα, καθὸ νόμος προσωπικός, δὲν δύναται νὰ ὑποχρεώσῃ τὸ δημόσιον πρὶν ἢ δημοσιευθῇ νομίμως ἢ γνωστοποιηθῇ εἰς τὸν ὑπὲρ οὗ ἡ σύνταξις·—ἐν ἄλλαις λέξεσιν· ἐφόσον δὲν ἐκοινοποιήθη εἴς τινα διάταγμά περὶ συντάξεως, δὲν ἔχει τίτλον πρὸς ὑποστήριξιν ἀγωγῆς, καθότι τὸ περὶ συντάξεως ὑπὲρ προσώπου τινὸς διάταγμα εἶναι νόμος προσωπικὸς μὴ ἐπιβάλλων εἰς τὸ δημόσιον ὑποχρεώσεις, εἰμὴ ἀφοῦ νομίμως γνωστοποιηθῇ ἢ δημοσιευθῇ, δυνάμενον ν' ἀνακληθῇ μέχρι τῆς γνωστοποιήσεώς του. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 339 τοῦ 55, κυροῦσα τὴν 12732 ἐφ. Αθ. Πρλ. κατ. σ. 222.

§ 18. *Δημοσίευσις.*—Τὸ ἀπὸ 19 Ἰουλίου 1835 διάταγμα δὲν ἀφορᾷ εἰδικὴν ὑπόθεσιν, ἀλλὰ κανονίζει τὰς ὑποχρεώσεις τῶν λαμβανόντων συντάξεις ὡς πρὸς τὴν σταθερὰν αὐτῶν διαμονήν· εἶναι λοιπὸν γενικόν, καὶ ὡς τοιοῦτον ἔπρεπε νὰ δημοσιευθῇ, διὰ ν' ἀποκτήσῃ νόμιμον ἰσχύν. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 122 τοῦ 58, κυροῦσα τὴν 15879 ἐφ. Αθ. ἣν κατ. σ. 222.

§ 19. *Κατάσχεσις.*—Διὰ τὸ πρὸς τὸ δημόσιον χρέος δύναται νὰ κατασχεθῇ ἡ σύνταξις παντὸς ποσοῦ μέχρι τοῦ ἑνὸς τετάρτου

ιϛ.—Ἐν ἄλλαις ῥήμασι, τὸ ἄρθρον 25 τοῦ ἀπὸ 19 Αὐγούστου 1852 νόμου, καθ' ὃ αἱ στρατιωτικαὶ συντάξεις καὶ ἀποδοχαὶ δὲν παραχωροῦνται, οὐδὲ κατάσχονται, ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 125 τοῦ ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1852 νόμου, καθ' ὃ καὶ διὰ χρέος πρὸς τὸ δημόσιον συγχωρεῖται ἡ κατάσχεσις τῶν συντάξεων παντὸς ποσοῦ μέχρι τοῦ ἑνὸς τετάρτου αὐτῶν, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 121 τοῦ αὐτοῦ νόμου. Ἀπόφ. πολ. Ἀρείου Πάγου 253 τοῦ 57, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ ἀπὸ 19 Αὐγούστου 1852 200 νόμου, καθ' ὃ αἱ στρατιωτικαὶ συντάξεις καὶ ἀποδοχαὶ δὲν παραχωροῦνται, οὐδὲ κατάσχονται, ἐκτὸς ἐὰν πρόκηται περὶ διατροφῆς συζύγου, τέκνων καὶ γονέων, ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 125 τοῦ ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1852 212 νόμου, καθ' ὃ καὶ διὰ χρέη πρὸς τὸ δημόσιον συγχωρεῖται ἡ κατάσχεσις τῶν συντάξεων παντὸς ποσοῦ μέχρι τοῦ ἑνὸς τετάρτου αὐτῶν. Ὅτι δὲ ἡ μεταγενεστέρα αὕτη διάταξις ἀφορᾷ καὶ τὰς στρατιωτικὰς συντάξεις, ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 121 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἐν ᾧ ἀναφέρονται ῥητῶς καὶ αἱ τοιαῦται συντάξεις· ἑπομένως τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάζον πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν συμφώνως πρὸς τὸν νόμον ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὀφειλέτου τοῦ δημοσίου, περὶ ἀκυρώσεως κατασχέσεως, τὴν στηριζομένην εἰς μόνον τὸν λόγον, ὅτι τὸ δημόσιον δὲν ἠδύνατο νὰ κατάσχῃ τὴν στρατιωτικὴν σύνταξιν αὐτοῦ, ὡς μὴ ἐπιτρεπομένης ὑπὸ τοῦ νόμου.»

§ 20. *Κατάσχεσις.*—Ὅταν διὰ νόμου τινὸς ὁρίζηται ὅτι ὁ . . θέλει λαμβάνει ποσόν τι ὡς σύνταξιν, ἥτις θέλει συμψηφίζεσθαι πρὸς τὰς στρατιωτικὰς ἀποδοχάς, ἂς λαμβάνει, κατάσχεσις ἐπ' αὐτῶν δὲν χωρεῖ κατὰ τ' ἄρθρα 21-26 τοῦ περὶ συντ. νόμου τοῦ 52, ἐκτὸς τῶν ἐν αὐτοῖς ὡρισμένων περιπτώσεων. Ἀδιάφορον δέ, ἂν ὁ κατασχὼν εἶχε προηγουμένως κατάσχεσιν ἐπὶ τῶν μισθῶν τοῦ ἀντιδίκου του. Ἀπόφ. ἐφ. Αθ. 18526 τοῦ 60· ὅρα τὴν λ. Κατάσχεσις παρὰ τρίτῳ.

§ 21. *Βαυαροί.*—Ἔχει δικαίωμα συντάξεως ὁ μόνον στρατιωτικὸν βαθμὸν τῆς τιμῆς λαβών; οἱ ἐκ Βαυαρίας ἐλθόντες καὶ κατατανθέντες εἰς τὸν στρατὸν ἔχουσι δικαίωμα συντάξεως; ὅρα τὴν 18033 τοῦ 60 ἀπ. τῶν ἐν Αθ. ἐφ.

§ 22. Κατὰ τὴν ἀπόφ. 15105 τοῦ 57 τῶν ἐν Αθην. ἐφετῶν, ὁ στρατιωτικός, πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἀποκτηθέντων δικαιωμάτων του εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, δὲν ὀφείλει νὰ παρουσιάσῃ εἰμὴ τό,

σχετικὸν φύλλον του μητρώου, τὸ ὁποῖον ὁ νόμος ἐπὶ τούτῳ ἐψηφίσατο νὰ συντάττηται, καὶ τοιοῦτον προσήχθη εἰς τὴν δίκην, διαλαμβάνον τὴν κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ἀγῶνος, ἤγουν τῆς ἐν πολέμῳ ἐνεργείας, ὑπηρεσίαν τοῦ ἐνάγοντος τοιαύτην, οἵαν αὐτὸς ἰσχυρίζεται κατὰ τὴν ἀγωγήν του, καὶ ἥτις ἐπιφέρει τὸν διπλασιασμὸν τῶν κατ' αὐτὴν δαπανηθέντων ἐτῶν, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου ΣΕ. τῆς 19 Αὐγούστου 1852· ἐκτὸς δὲ τούτου, τὸ ἄρθρον 11 § 1 τοῦ περὶ ἐκτελέσεως τοῦ εἰρημένου νόμου διατάγματος, τὸ ὁποῖον εἶναι ὑποχρεωτικὸν διὰ τὰ ὑπουργεῖα, καθόσον πρὸς ῥύθμισιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἐξεδόθη, διατάττει, ὅτι τὸ ἀπόσπασμα τοῦ στρατιωτικοῦ μητρώου θέλει θεωρεῖσθαι ὡς κυρία ἀπόδειξις ἐν τῇ πρακειμένῃ περιπτώσει, τουτέστι πρὸς ὑποστήριξιν τῶν πρὸς σύνταξιν ἀποστρατείας αἰτήσεων δι' ἀρχαιότητα ὑπηρεσίας, καὶ μόνον ἐὰν ὑπῆρχεν ἀμφιβολία περὶ τοῦ κύρους, ἤγουν περὶ τοῦ κατὰ τοὺς ἐξωτερικοὺς τύπους ἐγκύρου αὐτοῦ, διαγράφει τὴν ἀντικατάστασιν ἄλλων πιστοποιητικῶν· ἡ ἀξίωσις ὅθεν τοῦ ἐκκαλοῦντος δημοσίου, ὅτι ἔπρεπε νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐνάγων εἰς ἄλλας ἀποδείξεις, εἶναι ἀνυπόστατος. Καὶ ἠδύνατο μὲν τὸ δημόσιον νὰ προσαγάγῃ αὐτάς, ἂν εἶχε, ἢ ἠδύνατο νὰ ἐπιτραπῇ αὐτῷ ἡ προσαγωγὴ τοιούτων, ἐὰν ἰσχυρίζετο θετικῶς ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν ὑπηρέτησε κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ ἀγῶνος, σύμφωνα μὲ τὸ μητρῷον, ἀλλὰ τοιοῦτον θετικὸν ἰσχυρισμόν, ἢ τὴν αἴτησιν τοῦ ν' ἀνταποδείξῃ, δὲν προτείνει ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὸ δημόσιον, ἀξιοῦν μόνον νὰ κηρυχθῇ ὁ ἐνάγων ὑπόχρεως εἰς ἄλλου εἴδους, ἀποδείξεις καὶ ἀνυπόστατος ἡ ἀγωγὴ αὐτοῦ, ἂν τοιαύτας δὲν προσαγάγῃ, ὅπερ εἶναι μὴ νόμιμον κατὰ τὰ ἀνωτέρω· ὡς ἐκ περισσοῦ δέ, ὁ ἐνάγων φέρει, κατὰ τὸ ἄρθρον 11 ἐδάφιον 4 τοῦ μνησθέντος διατάγματος, καὶ πιστοποιητικὸν τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν ἐτῶν μέχρι τοῦ 1835, ἀναφέρον καὶ τὰς μάχας καὶ τὰς στρατιωτικὰς ὑπηρεσίας.

§ 23. Η 15104 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει·

« Ἐπειδὴ ὁ στρατιωτικός, πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἀποκτηθέντων δικαιωμάτων του εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, δὲν ὀφείλει νὰ παρουσιάσῃ εἰμὴ τὸ σχετικὸν φύλλον τοῦ μητρῴου, τὸ ὁποῖον ὁ νόμος ἐπὶ τούτῳ ἐψηφίσατο νὰ συντάττηται, καὶ τοιοῦτον προσήχθη εἰς τὴν δίκην διαλαμβάνον τὴν κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ἀγῶνος, ἤγουν τῆς ἐν πολέμῳ ἐνεργείας, ὑπηρεσίαν τοῦ ἐνάγοντος τοιαύτην, οἵαν τὸ πρωτοδικεῖον τὴν ἐχαρακτήρισε, καὶ ἥτις ἐπιφέρει τὸν διπλασιασμὸν τῶν κατ' αὐτὴν δαπανηθέντων ἐτῶν, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου ΣΕ. τῆς 19 Αὐγούστου 1852· ἐκτὸς δὲ τούτου, καὶ τὸ ἄρ-

ρον 11 § 1 τοῦ περὶ ἐκτελέσεως τοῦ εἰρημένου νόμου διατάγματος, τὸ ὁποῖον εἶναι ὑποχρεωτικὸν διὰ τὰ ὑπουργεῖα, καθόσον πρὸς ῥύθμισιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἐξεδόθη, διατάττει, ὅτι τὸ ἀπόσπασμα τοῦ στρατιωτικοῦ μητρῴου θέλει θεωρεῖσθαι ὡς κυρία ἀπόδειξις ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, τουτέστι πρὸς ὑποστήριξιν τῶν πρὸς σύνταξιν ἀποστρατείας αἰτήσεων δι' ἀρχαιότητα ὑπηρεσίας, καὶ μόνον, ἐὰν ὑπῆρχεν ἀμφιβολία περὶ τοῦ κύρους, ἤγουν τοῦ κατὰ τοὺς ἐξωτερικοὺς τύπους ἐγκύρου αὐτοῦ, διαγράφει τὴν ἀντικατάστασιν ἄλλων πιστοποιητικῶν· ἡ ἀξίωσις ὅθεν τοῦ ἐκκαλοῦντος δημοσίου, ὅτι ἔπρεπε νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐνάγων εἰς ἄλλας ἀποδείξεις, εἶναι ἀνυπόστατος. Καὶ ἠδύνατο μὲν τὸ δημόσιον νὰ προσαγάγῃ αὐτὸ ἀνταποδείξεις, ἐὰν εἶχε, ἢ ἠδύνατο νὰ ἐπιτραπῇ αὐτῷ ἡ προσαγωγὴ τοιούτων, ἐὰν ἰσχυρίζετο θετικῶς ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν ὑπηρέτησε κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ ἀγῶνος, σύμφωνα μὲ τὸ μητρῷον, ἀλλὰ τοιοῦτον θετικὸν ἰσχυρισμὸν ἢ τὴν αἴτησιν τοῦ ν' ἀνταποδείξῃ, δὲν προτείνει ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὸ δημόσιον ἀξιοῦν μόνον νὰ κηρυχθῇ ὁ ἐνάγων ὑπόχρεος εἰς ἄλλου εἴδους ἀποδείξεις, καὶ ἀνυπόστατος ἡ ἀγωγὴ αὐτοῦ, ἂν τοιαύτας δὲν προσαγάγῃ, ὅπερ εἶναι μὴ νόμιμον κατὰ τὰ ἀνωτέρω. Ὡς ἐκ περισσοῦ δὲ, ὁ ἐνάγων στηρίζων τὴν ἀγωγήν του εἰς τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι ἐντὸς τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος ὑπηρέτησε στρατιωτικῶς ἀπὸ τοῦ 1823, ἀφότου καὶ λογίζεται ἡ ὑπηρεσία του, φέρει ἔτι τὰ πιστοποιητικὰ τῶν ὁπλαρχηγῶν Νικολάου Κριεζώτου, Θεοδ. Γρίβα, Χ. Χρήστου καὶ Σωνιὲ διαλαμβάνοντα ὅτι ὁ ἐνάγων ὑπηρέτησε στρατιωτικῶς κατὰ τὸν ἀγῶνα ὑπὸ διαφόρους ὁπλαρχηγοὺς καὶ ἰδίως εἰς τὸ σῶμα τοῦ Κριεζώτου κατὰ τα Σαλωνα καὶ τὰς Θήβας ὡς μπουλουξῆς, εἰς τὸ σῶμα τοῦ Γρίβα ὡς τοιοῦτος κατὰ τὸ Ἀγρίνιον, εἰς τὸ σῶμα τοῦ Χ. Χρήστου μέχρι τῆς ἐν Πύλῳ ἀποτυχίας, εἰς τὸ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ συνταγματάρχου Γ' τάγμα τῆς γραμμῆς κατὰ τὸ 1818 μέχρι τοῦ 1832.

» Ἐπειδὴ ὀρθῶς ἐθεωρήθη, διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἡ ἀπόδειξις τοῦ ὅτι ἐζήτησεν ὁ ἐνάγων αὐτὸς νὰ τεθῇ εἰς ἀποστρατείαν ὅταν προεβιβάσθη ἀνθυπολοχαγός, ὅπερ δὲν ἀναφέρει μὲν τὸ τοῦ διορισμοῦ του διάταγμα, αὐτὸς δὲ ἀρνεῖται, δηλώσας μάλιστα ὅτι δέχεται καὶ τὸν ἐπὶ τούτῳ ἐπαχθέντα αὐτῷ ὅρκον, διότι τὸ διάταγμα τοῦτο διαλαμβάνει ὅτι τῷ προσδιωρίσθη σύνταξις δραχμῶν πεντήκοντα, αἵτινες, κατὰ τὸν προσηρτημένον εἰς τὸν νόμον πίνακα, εἶναι ὁ διὰ τὸν ἀνθυπολοχαγὸν προσδιωρισμένος ὅρος, καὶ ὁ ὅρος οὗτος, ὅστις τῷ ἀνήκει καθόσον τὸ Βασ. διάταγμα των ἀπένειμεν εἰς αὐτὸν, δὲν ἦτο ἀντικείμενον οὔτε τῆς ἀγωγῆς, οὔτε

ἄλλης τινὸς ἀνταγωγῆς, μόνου ἀντικειμένου τῆς δίκης ὄντος· ἐν τρέπῃ, διπλασιαζομένων τῶν ἐτῶν τῆς κατὰ τὸν ἀγῶνα ὑπηρεσίας, νὰ προστεθῇ ἡ κατ' ἔτος μετὰ τὴν τριακονταετῆ ὑπηρεσίαν νονομισμένη κατὰ ἓν εἰκοστὸν αὔξησις τῆς συντάξεως.

§ 24. Αἱ σύζυγοι ἔχουν δικαίωμα συντάξεως; Ὅταν ἀξιωματικός τις ἐφονεύθη ἐκτελῶν ὑπηρεσίαν, ἡ ἀνήλικον τέκνον ἔχουσα σύζυγός του ἔχει δικαίωμα πρὸς σύνταξιν, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ περὶ συντάξεως νόμου τῆς 19 Αὐγούστου 1852. Απόφ. ἐφ. Αθ. 16580 τοῦ 58.

§ 25. *Χῆραι καὶ ὀρφανὰ ναυτικῶν ἰατρῶν*.—Ἡ 17924 ἀπόφ. ἐφ. Αθην. φέρει,

«Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 33 τοῦ ἀπὸ 6 Ἀπριλίου 1853 νόμου (σελ. 59 τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως), αἱ χῆραι καὶ τὰ ἀνήλικα ὀρφανὰ τῶν μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ Συντάγματος ἀποθανόντων ναυτικῶν ἰατρῶν τῆς Κυβερνήσεως, μὴ συνταξιούχων, ὑπάγονται εἰς τὸν νόμον αὐτόν, ἐλαττουμένου τοῦ πρὸς σύνταξιν ἀπαιτουμένου χρόνου κατὰ ἔτη δέκα.

»Ἐπειδὴ ὁ σύζυγος τῆς ἐναγούσης, ὑφ' ἣν παρίσταται ἰδιότητα, κατετάχθη τὴν 15 Νοεμβρίου 1826 ὡς ἰατρὸς εἰς τὸν τακτικὸν στρατόν, μετετέθη τὸ 1834 εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ναυτικοῦ μὲ τὸν αὐτὸν βαθμόν, ἐτέθη κατὰ τὴν 8 Αὐγούστου 1839 εἰς τοὺς διαθεσίμους καὶ ἀπεβίωσε τὴν 11 Νοεμβρίου 1851, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἐγγράφων, ἅ ινα ἀποτελοῦσι πλήρη πίστιν, συντεταγμένα κατὰ νόμον καὶ μὴ προσβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ δημοσίου.

»Ἐπειδὴ ὁ . . . . ἦτο νυμφευμένος ἐν τάξει λαβὼν τὴν περὶ τούτου ἄδειαν, ὁ δὲ γάμος του ἐξετελέσθη προσηκόντως, ὡς ἐκ τοῦ βιβλίου τῆς ἐν Πάτραις ἐκκλησίας...προκύπτει.

»Ἐπειδὴ ὁ λόγος ὅτι τὸ μητρῷον δὲν φέρει πεπληρωμένας ὅλας τὰς στήλας, δὲν ἔχει νομικήν τινα σημασίαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἕνεκα τοῦ ἐν τῇ ἐκκλιθείσῃ ἀποφάσει περιεχομένου λόγου, τὸν ὁποῖον ὡς ὀρθὸν δέχεται καὶ τὸ δικαστήριον τοῦτο.

»Ἐπειδὴ ἡ ἐνάγουσα προσήγαγε τὸ ἀπόσπασμα τοῦ ληξιαρχικοῦ βιβλίου, καὶ τὸ ἐν τῇ δικογραφίᾳ ὑπάρχον ἀπόσπασμα τοῦτο, μὴ προσβληθὲν ὁπωσδήποτε, μαρτυρεῖ ὅτι τὴν 11 τοῦ μηνὸς ἀνεμώδους τοῦ ἐννάτου ἔτους ἀπὸ τῆς γαλλικῆς δημοκρατίας, (ἀντιστοιχοῦντος, ὡς εἶναι γνωστὸν εἰς τὸ δικαστήριον, εἰς τὸ 1801 ἀπὸ Χριστοῦ) ἐγεννήθη ὁ σύζυγος τῆς ἐναγούσης.

»Επειδὴ διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς ἀγωγῆς ἐπὶ τῇ βάσει, περὶ ἧς ἡ πρώτη σκέψις τῆς παρούσης διαλαμβάνει, δὲν μεταβάλλεται ἡ βάσις τῆς ἀγωγῆς, διότι ἡ ἐπίκλησις τοῦ ἄρθρου 33 δὲν εἶναι εἰμὴ ἁπλοῦν νομικὸν ἐπιχείρημα πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀγωγῆς.

»Επειδὴ ἐκ τοῦ γενικοῦ μητρώου προκύπτει μὲν ὅτι ὁ σύζυγος τῆς ἐναγούσης κατετάχθη εἰς τὸν στρατὸν τὴν 15 Νοεμβρίου 1826, καὶ ὅτι τὸ 1834 μετετέθη εἰς τὸ ναυτικὸν, δὲν προκύπτει δὲ ὅτι ἡ ὑπηρεσία του δὲν ἦτο συνεχὴς, ἐν ᾧ, ἂν δὲν ἦτο τοιαύτη, ἔπρεπε ῥητῶς νὰ σημειοῦται εἰς τὸ μητρῷον αὐτὸ, ἢ τοὐλάχιστον ὤφειλε τὸ δημόσιον νὰ ἐκθέσῃ ὡρισμένως πότε τυχὸν διεκόπη ἡ ὑπηρεσία του καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον διήρκεσεν ἡ διακοπή· ἄλλως τε δὲ (καὶ τοῦτο ὡς ἐκ περισσοῦ) ἀπὸ τὸ ναυτικὸν μητρῷον προκύπτει ὅτι μέχρι τῆς 8 Αὐγούστου 1839 διετέλει ὡς ἰατρὸς παρὰ τῷ στρατιωτικῷ νοσοκομείῳ.

»Επειδὴ ἡ προκειμένη ἀπόφασις δὲν στηρίζεται εἰς τὰς παλαιὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ Βεναρδῆ, ἀλλὰ στηρίζεται εἰς τὴν βάσιν ὅτι ὑπηρέτησεν ἀπὸ 15 Νοεμβρίου 1826, ἀφοῦ συνεπληρώθησαν τὰ 20 ἔτη μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς ἀποβιώσεώς του· ἐπομένως περιττὸν εἶναι νὰ γίνῃ ἐξέτασίς τις παλαιῶν ἐκδουλεύσεων.

»Επειδὴ ἡ ἐνάγουσα ἔχει τρία τέκνα ἐκ τοῦ μετὰ τοῦ Βερναδῆ γάμου της, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἀπὸ 6 Φεβρουαρίου 1858 ἐγγράφου τοῦ δημάρχου Πατρέων.»

§ 26. Βαθμοί. — Ὁ ἰατρὸς συντάγματος ἔχει βαθμὸν λοχαγοῦ πρώτης τάξεως. Απ. ἐφ. Αθ. 18242 τοῦ 60.

§ 27. Προθεσμία ἀπαιτήσεως.—Απόδειξις.—Αἱ συντάξεις πρέπει ν' ἀπαιτῶνται ἐντὸς τριετίας, ὅπερ ἀποδείκνυσιν ὁ ἔχων τὴν ἀπαίτησιν. Απ. ἐφ. Αθ. 18125 τοῦ 60.

§ 28. Ποῖον ταμεῖον πληρόνει; Φαλαγγῖται.—Ἀπὸ ποῖον ταμεῖον πληρόνονται αἱ συντάξεις τῶν φαλαγγιτῶν; ὅρα τὴν 2 καὶ 3 σκέψιν τῆς 17711 τοῦ 59 ἀπ. τῶν ἐν Αθ. ἐφ.

§ 29. Προικοδοτηθέντες.—Κατὰ τὸ ἀπὸ 20 Μαΐου 1834 περὶ τῶν μὴ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικῶν διάταγμα, ὁ βαθμολογηθεὶς καὶ λαβὼν ὡς προικοδότησιν, διὰ γραμματίου, ἐθνικὰς γαίας, δὲν λαμβάνει σύνταξιν, καὶ τὸ ἀνάπαλιν. Ἀπόφ. πολ. Ἀρείου Πάγου 339 τοῦ 1855, φέρουσα·

«Επειδὴ, ὁμολογήσαντος τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὅτι οὐδέποτε ἐκοινοποιήθη αὐτῷ διάταγμα περὶ συντάξεως, ὀρθῶς τὸ ἐφετεῖον ἀπο-

φήνατο, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων δὲν ἔχει τίτλον πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀγωγῆς του, καθότι τὸ περὶ συντάξεως ὑπὲρ προσώπου τινος διάταγμα εἶναι νόμος προσωπικὸς μὴ ἐπιβάλλων εἰς τὸ δημόσιον ὑποχρεώσεις, εἰμὴ ἀφοῦ νομίμως δημοσιευθῇ, (ὅπερ δὲν ἰσχυρίσθη ὁ ἀναιρεσείων), ἢ γνωστοποιηθῇ πρὸς τὸν ὑπὲρ οὗ ἡ σύνταξις, καὶ δυνάμενος μέχρι τῆς γνωστοποιήσεώς του ν' ἀνακληθῇ ὑπὸ τοῦ δημοσίου· τὸ δὲ παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπικαλούμενον ἔγγραφον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπ' ἀριθ 24339 ὑποστηρίζει μᾶλλον τὴν νομιμότητα τῆς τοῦ ἐφετείου ἀποφάσεως, καθότι καὶ δι' αὐτοῦ τὸ δημόσιον διατείνεται, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἐβαθμολογήθη καὶ ἐπροικοδοτήθη, καὶ δὲν δικαιοῦται πλέον ν' ἀπαιτῇ σύνταξιν.

»Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἀπὸ 20 Μαΐου 1834 περὶ τῶν μὴ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικων Βασιλ. διάταγμα, ὁ βαθμολογηθεὶς καὶ λαβὼν προικοδότησιν διὰ γραμματίου ἐθνικὰς γαίας δὲν λαμβάνει σύνταξιν, καὶ τ' ἀνάπαλιν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ ἐφετεῖον παραδέχεται καὶ ὁ ἀναιρεσείων ὁμολογεῖ, ὅτι οὗτος ἔλαβε βαθμὸν καὶ τὸ εἰς αὐτὸν ἀναλογοῦν γραμμάτιον προικοδοτήσεως, ὅπερ καὶ ἐπραγματοποίησεν· ἄρα, ὡς καὶ τὸ ἐφετεῖον σκέπτεται, δὲν ἠδύνατο ὁ ἀναιρεσείων, παραιτούμενος τῆς προικοδοτήσεως, ν' ἀπαιτήσῃ σύνταξιν· διότι ἀφοῦ ἡ Κυβέρνησις προσδιώρισε τὰ μέσα, δι' ὧν θέλει ἀποδώσει τὴν πρὸς τοὺς μὴ ἐν ἐνεργείᾳ, ὡς ὁ ἀναιρεσείων, ἀξιωματικοὺς ὀφειλομένην διὰ τὰς κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα ἐκδουλεύσεις των ἀμοιβὴν, καὶ αὕτη ἐδόθη (ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ ἐδόθη ἡ προικοδότησις κατ' ἐκλογὴν τοῦ ἰδίου ἀναιρεσείοντος), πᾶσα ἐποχὴ τοῦ δημοσίου ἐξηλείφθη· ἐσφαλμένως δὲ διατείνεται ὁ ἀναιρεσείων καὶ ὅτι τὸ ἐφετεῖον ὤφειλε νὰ παραδεχθῇ, ὅτι τῷ ὀφείλεται τοὐλάχιστον ἡ σύνταξις μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς προικοδοτήσεως, διότι ἡ προικοδότησις συμπεριλαμβάνει, κατὰ νόμον, τὸ ὅλον τῆς ἀμοιβῆς, καὶ ἀποκρούει πᾶσαν ἄλλην ἀπαίτησιν.

§ 30. Υἱοθέτησις. — Τὰ υἱοθετηθέντα τέκνα ἔχουσι δικαίωμα συντάξεως κατὰ τὸν νόμον τῆς 25 Αὐγούστου 1852. Απόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 343 τοῦ 1855, ἀναιροῦσα τὴν 12676 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν καὶ φέρουσα·

« Ἐπειδὴ ὁ περὶ συντάξεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς νόμος τῆς 25 Αὐγούστου 1852 καὶ τὸ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου Βασιλικ. διάταγμα τῆς 26 Σεπτεμβρίου 1852 δὲν κάμνουν καμμίαν διάκρισιν μεταξὺ τῶν ἐκ τοῦ νομίμου γάμου διὰ γεννήσεως ἀποκτηθέντων καὶ τῶν υἱοθετηθέντων τέκνων, ἀλλὰ παρέχουσι τὸ

»Ἐπειδὴ διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς ἀγωγῆς ἐπὶ τῇ βάσει, περὶ ἧς ἡ πρώτη σκέψις τῆς παρούσης διαλαμβάνει, δὲν μεταβάλλεται ἡ βάσις τῆς ἀγωγῆς, διότι ἡ ἐπίκλησις τοῦ ἄρθρου 33 δὲν εἶναι εἰμὴ ἁπλοῦν νομικὸν ἐπιχείρημα πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀγωγῆς.

»Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ γενικοῦ μητρῴου προκύπτει μὲν ὅτι ὁ σύζυγος τῆς ἐναγούσης κατετάχθη εἰς τὸν στρατὸν τὴν 15 Νοεμβρίου 1826, καὶ ὅτι τὸ 1834 μετετέθη εἰς τὸ ναυτικὸν, δὲν προκύπτει δὲ ὅτι ἡ ὑπηρεσία του δὲν ἦτο συνεχὴς, ἐν ᾧ, ἂν δὲν ἦτο τοιαύτη, ἔπρεπε ῥητῶς νὰ σημειοῦται εἰς τὸ μητρῷον αὐτὸ, ἢ τοὐλάχιστον ὤφειλε τὸ δημόσιον νὰ ἐκθέσῃ ὡρισμένως πότε τυχὸν διεκόπη ἡ ὑπηρεσία του καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον διήρκεσεν ἡ διακοπή· ἄλλως τε δὲ (καὶ τοῦτο ὡς ἐκ περισσοῦ) ἀπὸ τὸ ναυτικὸν μητρῷον προκύπτει ὅτι μέχρι τῆς 8 Αὐγούστου 1839 διετέλει ὡς ἰατρὸς παρὰ τῷ στρατιωτικῷ νοσοκομείῳ.

»Ἐπειδὴ ἡ προκειμένη ἀπόφασις δὲν στηρίζεται εἰς τὰς παλαιὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ Βεναρδῆ, ἀλλὰ στηρίζεται εἰς τὴν βάσιν ὅτι ὑπηρέτησεν ἀπὸ 15 Νοεμβρίου 1826, ἀφοῦ συνεπληρώθησαν τὰ 20 ἔτη μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς ἀποβιώσεώς του· ἐπομένως περιττὸν εἶναι νὰ γίνῃ ἐξέτασίς τις παλαιῶν ἐκδουλεύσεων.

»Ἐπειδὴ ἡ ἐνάγουσα ἔχει τρία τέκνα ἐκ τοῦ μετὰ τοῦ Βερναρδῆ γάμου της, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἀπὸ 6 Φεβρουαρίου 1858 ἐγγράφου τοῦ δημάρχου Πατρέων.»

§ 26. Βαθμοί. — Ὁ ἰατρὸς συντάγματος ἔχει βαθμὸν λοχαγοῦ πρώτης τάξεως. Απ. ἐφ. Αθ. 18242 τοῦ 60.

§ 27. Προθεσμία ἀπαιτήσεως.—Απόδειξις.—Αἱ συντάξεις πρέπει ν' ἀπαιτῶνται ἐντὸς τριετίας, ὅπερ ἀποδεικνυσιν ὁ ἔχων τὴν ἀπαίτησιν. Απ. ἐφ. Αθ. 18125 τοῦ 60.

§ 28. Ποῖον ταμεῖον πληρόνει; Φαλαγγῖται.—Ἀπὸ ποῖον ταμεῖον πληρόνονται αἱ συντάξεις τῶν φαλαγγιτῶν; ὅρα τὴν 2 καὶ 3 σκέψιν τῆς 17711 τοῦ 59 ἀπ. τῶν ἐν Αθ. ἐφ.

§ 29. Προικοδοτηθέντες.—Κατὰ τὸ ἀπὸ 20 Μαΐου 1834 περὶ τῶν μὴ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικῶν διάταγμα, ὁ βαθμολογηθεὶς καὶ λαβὼν ὡς προικοδότησιν, διὰ γραμματίου, ἐθνικὰς γαίας, δὲν λαμβάνει σύνταξιν, καὶ τὸ ἀνάπαλιν. Ἀπόφ. πολ. Ἀρείου Πάγου 339 τοῦ 1855, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ, ὁμολογήσαντος τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὅτι οὐδέποτε ἐκοινοποιήθη αὐτῷ διάταγμα περὶ συντάξεως, ὀρθῶς τὸ ἐφετεῖον ἀπο-

φέρετο, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων δὲν ἔχει τίτλον πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀγωγῆς του, καθότι τὸ περὶ συντάξεως ὑπὲρ προσώπου τινὸς διάταγμα εἶναι νόμος προσωπικὸς μὴ ἐπιβάλλων εἰς τὸ δημόσιον ὑποχρεώσεις, εἰμὴ ἀφοῦ νομίμως δημοσιευθῇ, (ὅπερ δὲν ἰσχυρίσθη ὁ ἀναιρεσείων), ἢ γνωστοποιηθῇ πρὸς τὸν ὑπὲρ οὗ ἡ σύνταξις, καὶ δυνάμενος μέχρι τῆς γνωστοποιήσεώς του ν' ἀνακληθῇ ὑπὸ τοῦ δημοσίου· τὸ δὲ παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπικαλούμενον ἔγγραφον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπ' ἀριθ. 24339 ὑποστηρίζει μᾶλλον τὴν νομιμότητα τῆς τοῦ ἐφετείου ἀποφάσεως, καθότι καὶ δι' αὐτοῦ τὸ δημόσιον διατείνεται, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἐβαθμολογήθη καὶ ἐπροικοδοτήθη, καὶ δὲν δικαιοῦται πλέον ν' ἀπαιτῇ σύνταξιν.

»Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἀπὸ 20 Μαΐου 1834 περὶ τῶν μὴ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικῶν Βασιλ. διάταγμα, ὁ βαθμολογηθεὶς καὶ λαβὼν προικοδότησιν διὰ γραμματίου ἐθνικῆς γαίας δὲν λαμβάνει σύνταξιν, καὶ τ' ἀνάπαλιν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ ἐφετεῖον παραδέχεται καὶ ὁ ἀναιρεσείων ὁμολογεῖ, ὅτι οὗτος ἔλαβε βαθμὸν καὶ τὸ εἰς αὐτὸν ἀναλογοῦν γραμμάτιον προικοδοτήσεως, ὅπερ καὶ ἐπραγματοποίησεν· ἄρα, ὡς καὶ τὸ ἐφετεῖον σκέπτεται, δὲν ἠδύνατο ὁ ἀναιρεσείων, παραιτούμενος τῆς προικοδοτήσεως, ν' ἀπαιτήσῃ σύνταξιν· διότι ἀφοῦ ἡ Κυβέρνησις προσδιώρισε τὰ μέσα, δι' ὧν θέλει ἀποδώσει τὴν πρὸς τοὺς μὴ ἐν ἐνεργείᾳ, ὡς ὁ ἀναιρεσείων, ἀξιωματικοὺς ὀφειλομένην διὰ τὰς κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα ἐκδουλεύσεις των ἀμοιβὴν, καὶ αὕτη ἐδόθη (ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ ἐδόθη ἡ προικοδότησις κατ' ἐκλογὴν τοῦ ἰδίου ἀναιρεσείοντος), πᾶσα ἐποχὴ τοῦ δημοσίου ἐξηλείφθη· ἐσφαλμένως δὲ διατείνεται ὁ ἀναιρεσείων καὶ ὅτι τὸ ἐφετεῖον ὤφειλε νὰ παραδεχθῇ, ὅτι τῷ ὀφείλεται τοὐλάχιστον ἡ σύνταξις μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς προικοδοτήσεως, διότι ἡ προικοδότησις συμπεριλαμβάνει, κατὰ νόμον, τὸ ὅλον τῆς ἀμοιβῆς, καὶ ἀποκρούει πᾶσαν ἄλλην ἀπαίτησιν».

§ 30. Υἱοθέτησις. — Τὰ υἱοθετηθέντα τέκνα ἔχουσι δικαίωμα συντάξεως κατὰ τὸν νόμον τῆς 25 Αὐγούστου 1852. Απόφ. πολ. Άρ. Πάγου 343 τοῦ 1855, ἀναιροῦσα τὴν 12676 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ὁ περὶ συντάξεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς νόμος τῆς 25 Αὐγούστου 1852 καὶ τὸ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου Βασιλικ. διάταγμα τῆς 26 Σεπτεμβρίου 1852 δὲν κάμνουν καμμίαν διάκρισιν μεταξὺ τῶν ἐκ τοῦ νομίμου γάμου διὰ γεννήσεως ἀποκτηθέντων καὶ τῶν υἱοθετηθέντων τέκνων, ἀλλὰ παρέχουσι τὸ

καίωμα τοῦ κληρονομεῖν τὴν ἀνήκουσαν, κατὰ τὸν ῥηθέντα νόμον, εἰς τὸν ἀποβιώσαντα ἀξιωματικὸν σύνταξιν εἰς τὰ τέκνα αὐτοῦ· κατὰ δὲ τὰς περὶ υἱοθεσίας ἀρχὰς τοῦ δικαίου, τὰ υἱοθετούμενα τέκνα ἀπολαμβάνουν ὅλα ἐν γένει τὰ δικαιώματα, ὅσα ἔχουν κατὰ τὸν νόμον καὶ τὰ ἐκ γάμου τέκνα ἐπὶ τῆς κληρονομίας τῶν πατέρων των· ἄρα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ ἐν Ἀθήναις ἐφετείου, ἀποφανθεῖσα ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα Ἄννα δὲν δύναται, κατὰ τοὺς μνησθέντας νόμους, νὰ κληρονομήσῃ τὴν ἀνήκουσαν εἰς τὸν ἀποβιώσαντα ἤδη Ἴλαρχον Ἐπαμινώνδαν Μαυροκορδάτον σύνταξιν, διότι δὲν εἶναι γνήσιον καὶ φυσικὸν, ἀλλὰ θετὸν τέκνον αὐτοῦ, κακῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τοὺς αὐτοὺς νόμους, καὶ διὰ τοῦτο αὕτη εἶναι ἀναιρετέα, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 7 τῆς πολιτικῆς δικονομίας.»

ΣΗΜ. Ἡ ἀναιρεθεῖσα ἔφερεν οὕτως·

«Ἐπειδὴ ἡ σύνταξις εἶναι περίθαλψις, τὴν ὁποίαν ἡ πολιτεία, χάριν τῆς πρὸς αὐτὴν ὑπηρεσίας ἀποβιώσαντος τινὸς ἀξιωματικοῦ χορηγεῖ, δὲν ἀποτελεῖ μέρος τῆς ἰδιωτικῆς αὐτοῦ περιουσίας, ἀλλὰ πηγάζει ἀμέσως ἐξ αὐτοῦ τοῦ νόμου καὶ γεννᾶται οὐσιωδῶς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ τοιούτου ἀξιωματικοῦ· ὅτι δὲ τὸ τοιοῦτον δικαίωμα ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἀποβιώσαντος συμπληρώσεως τῶν νομίμων πρὸς ἀπόκτησιν τῆς συντάξεως προσόντων δὲν μεταβάλλει τὸν χαρακτῆρα τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ· τοῦτο δὲ, ὅτι δηλαδὴ τὸ πρὸς σύνταξιν δικαίωμα αὐτὸ δὲν περιέχεται εἰς τὴν ἰδιωτικὴν περιουσίαν τοῦ ἀποβιώσαντος καὶ ὅτι δὲν μεταβιβάζεται κληρονομικῶς εἰς τὴν χήραν ἢ τὰ ὀρφανὰ αὐτοῦ, ἐξάγεται προσέτι ἐκ τῆς παρατηρήσεως, ὅτι ὁ πατὴρ δὲν δικαιοῦται, κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ περὶ συντάξεως νόμου, οὔτε νὰ παραιτηθῇ ἐγκύρως τοῦ τοιούτου δικαιώματος τῆς χήρας ἢ τῶν τέκνων, οὔτε ὁπωσδήποτε ἄλλως νὰ διαθέσῃ ἐπ' αὐτοῦ. Ὅθεν ἄνευ βάσεως ἀναφαίνεται τὸ ἐπιχείρημα, ἐφ' οὗ στηρίζονται αἱ σκέψεις τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως.

» Ἐπειδὴ ἀπὸ τοῦ συνόλου τοῦ ἀπὸ 25 Αὐγούστου 1852 περὶ συντάξεως νόμου καὶ ἰδίως τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 19 καὶ 20 καὶ τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου αὐτοῦ εκδοθέντος Βασιλικοῦ διατάγματος, συνάγεται, ὅτι ἐν αὐτῷ πρόκειται μόνον περὶ τέκνων ἐν νομίμῳ γάμῳ διὰ γεννήσεως, καὶ οὐχὶ καὶ τῶν διὰ θέσεως ἀποκεκτημένων· ἄλλως τε, προκειμένου περὶ ἀναλήψεως ὑποχρεώσεως, ἥτις, κατὰ τοὺς περὶ ἑρμηνείας κανόνας, πρέπει πάντοτε νὰ ἑρμηνεύηται στενῶς, πρέπει ἐν τῇ ἀμφιβολίᾳ, ἂν ὁ νόμος

σιωπῶν περὶ τούτου, περιλαμβάνῃ καὶ τὰ θετὰ τέκνα, νὰ παραδεχθῇ τις τὸ ἔλαττον, ἤτοι ὅτι ταῦτα δὲν περιλαμβάνονται.

§ 31. Μισθοδοτούμενοι. — Ὅταν ὁ συνταξιοῦχος λαμβάνει μισθοδοσίαν, συμψηφίζεται ἡ σύνταξις μὲ τὴν μισθοδοσίαν μέχρι τοῦ ποσοῦ αὐτῆς. Απ. ἐφ. Αθ. 10172 τοῦ 1852, κυρ. διὰ τῆς 143 τοῦ 54 άπ. ΑΠ.

Ὅθεν ἡ σύνταξις παύει ὅταν ὁ συνταξιοῦχος μισθοδοτῆται λόγῳ δημοσίας υπηρεσίας.

Τὸ ἀπὸ 18/30 Σεπτεμβρίου 1842 διάταγμα, δι' οὗ απονέμεται εις τὸν Λουμάκην μηνιαία βοήθεια 40 δρ. κατὰ μῆνα, εἰς λογαριασμὸν τῶν κατὰ τοῦ δημοσίου ἀπαιτήσεών του, δὲν ἐννοεῖ ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀπεδέχθη, δι' αὐτῆς, νὰ ἐξοφλήσῃ τὰς ἀπαιτήσεις του, ἀλλ' ἐννοεῖ μόνον, βοηθείας χάριν, ν' ἀπονείμῃ τὴν χορήγησιν ταύτην, καὶ νὰ ἐκπεσθῇ ἐκ τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ ἀπολαμβάνοντος αὐτήν· ἡ ἔννοια δὲ αὕτη δὲν μεταβάλλεται ἐκ τῆς καταχωρήσεως τοῦ Λουμάκη εἰς τὸν κατάλογον τῶν χορηγημάτων. Ὅθεν ἡ χορήγησις αὕτη δύναται καὶ νὰ παύσῃ, ὅταν ἄλλως ἀντικαθίσταται, οἷον ὅταν λαμβάνῃ μισθὸν ὡς ὑπάλληλος, ἐξομοιουμένη μὲ τὴν σύνταξιν, ἥτις παύει, ὅταν ὁ συνταξιοῦχος μισθοδοτῆται. Απ. πολ. ΑΠ. 143 τοῦ 54 κυρ. τὴν 10172 τῶν ἐν Αθ. ἐφ.

§ 32. Λάκωνες στρατιωτικοί.—Οἱ μισθοὶ καὶ αἱ συντάξεις τῶν στρατιωτικῶν Λακώνων ἀπὸ πότε ἄρχονται;

Ἡ 15561 τοῦ 1857 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει·

« Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἀπὸ 1/13 Νοεμβρίου 1837 Βασ. διάταγμα, ὅπερ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀγωγῆς του ἐπικαλεῖται ὁ ἐφεσείων Πατρικάκης, τῶν στρατιωτικῶν Λακώνων, περὶ ὧν τὸ διάταγμα τοῦτο διέλαβεν, ἐν οἷς καὶ ὁ αὐτὸς Πατρικάκης, καθὸ εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν συνταξιούχων ὑπαγόμενος, οἱ μισθοὶ καὶ συντάξεις ἔμελλον ἄρχεσθαι μόνον ἀπὸ τῆς παρελεύσεως τῶν 6 μηνῶν, ἀφοῦ, ἐντὸς τῆς ἀνατρεπτικῆς ταχθείσης προθεσμίας ταύτης, οἱ διαληφθέντες στρατιωτικοὶ ἤθελον κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ αὐτοῦ διατάγματος καταταχθῇ εἰς τὰς συστηθησομένας δύο 17 καὶ 18 Τετραρχίας τῆς Φάλαγγος, ὅτε αἱ Τετραρχίαι αὗται ἔμελλον νὰ διοργανισθῶσιν· ὅθεν πρόδηλόν ἐστιν, ὅτι ἐκ τῆς μελλούσης πραγματοποιήσεως τῶν ὁρισμῶν τούτων ἐξηρτᾶτο ἡ ἀπόκτησις τοῦ πρὸς ἀπόλαυσιν τοῦ μισθοῦ καὶ τῆς συντάξεως δικαιώματος.

» Ἐπειδή, τοιαύτης πραγματοποιήσεως μὴ ἐπελθούσης καὶ μιᾶς

-ου, διὰ μεταγενεστέρου τῆς 18/30 Σεπτεμβρίου 1839, Βασιλ. διατάγματος, Τετραρχίας τῆς Φάλαγγος, ὑπὸ τὸ ὄνομα 4 Τετραρχία, συστηθείσης ἐκ προσώπων ὀνομαστὶ ἐν τοῖς αὐτόθι καταλόγοις ἀναφερομένων, ἐν οἷς δὲν συγκαταλέγεται καὶ ὁ Πατρικάκης, ἐκτὸς ἐνεργείας μάλιστα τεθέντων τῶν ὁρισμῶν τοῦ πρώτου, ὅσοι ἀντίκεινται εἰς τὸ Βασ. διάταγμα, ἕπεται, ὅτι ὁ Πατρικάκης αὐτὸς δὲν ἀπέκτησε δυνάμει τοῦ πρώτου διατάγματος, κατὰ τὴν ἀξίωσίν του, ὡς καὶ τὸ δημόσιον ὀρθῶς διατείνεται, τὸ δικαίωμα πρὸς ἀπόλαυσιν τῆς ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ αὐτοῦ διατάγματος ἀπονεμηθείσης αὐτῷ συντάξεως, καὶ δὲν δικαιοῦται, ἕνεκα τούτου, ν' ἀπαιτήσῃ αὐτήν· πάντῃ δὲ ἀδιάφορον ἀποβαίνει ἑπομένως κατὰ ταῦτα ἡ μὴ κοινοποίησις εἰς αὐτόν, ἡ μὴ δημοσίευσις τοῦ μεταγενεστέρου, ὡς εἴρηται, διατάγματος· ὥστε ὀρθῶς ἀπερρίφθη διὰ τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως, ὡς μὴ βάσιμος οὖσα, ἡ προκειμένη ἀγωγή.»

§ 33. Φρουρὰ Ἀθηνῶν.—Τὸ ά. ψήφισμα (1) τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικ. συνελεύσεως ἐξησφάλισε διὰ βίου εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς φρουρᾶς τῆς πρωτευούσης τὸν ἐν ἐνεργείᾳ μισθὸν ἐκείνου τοῦ βαθμοῦ, ὃν ἕκαστος εἶχε κατὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου 1843· ἄρα ὄχι καὶ τὸν μετὰ ταῦτα αὐξηθέντα. Απ. πολ. ΑΠ. 55 τοῦ 56, ἐπικυροῦσα τὴν 12900 τῶν ἐν Αθ. ἐφ. καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδή, διὰ τοῦ ά. ψηφίσματος αὐτῆς, ὁρίζουσα ἡ ἐν Ἀθήναις τῆς 3 Σεπτεμβρίου ἐθνικὴ συνέλευσις, ὅτι ἐξασφαλίζει διὰ βίου εἰς τοὺς ἀνωτέρους καὶ κατωτέρους ἀξιωματικοὺς τῆς φρουρᾶς τῆς πρωτευούσης τὸν ἐν ἐνεργείᾳ μισθὸν ἐκείνου τοῦ βαθμοῦ, ὃν ἕκαστος τῶν εἰρημένων ἀξιωματικῶν εἶχε κατὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου.

»Ἐπειδή, κατὰ τὸ σαφὲς πνεῦμα καὶ ῥῆμα τοῦ ἀπὸ 18 Σεπτεμβρίου 1835 Βασ. διατάγματος (ἄρθρον 14 καὶ 17), οἱ ἀνθυπολοχαγοὶ τῆς φάλαγγος, οἵτινες ἔχουσι βαθμὸν καὶ ἀξίαν ταγματάρχου, λαμβάνουσιν ὡς μισθὸν τοῦ βαθμοῦ των μόνον δραχμὰς 75, οἷον καὶ οἱ ταγματάρχαι τῆς γραμμῆς κατὰ τὸ ἀπὸ 25 Φεβρουαρίου 1833 Βασ. διάταγμα· ἐὰν δὲ ὑπάρχουν εἰς ἐνέργειαν, προσδιορίζεται ὁ μισθός των εἰς δραχμὰς 140, εἰς δὲ τὸν μισθὸν τοῦτον τῶν δραχμῶν 140 συμπεριλαμβάνονται ὅλοι οἱ μισθοὶ τῆς ἐνεργείας, αἱ συντάξεις κλπ. τοῦτο δὲ προκύπτει σαφέστερα καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ αὐτοῦ διατάγματος τοῦ ἔτους 1835 ὁρίζοντος,

(1) Πρβλ. τὴν λέξιν Ψήφισμα.

ὅτι αἱ ἐν ἐνεργείᾳ ἀποδοχαὶ προσδιωρίσθησαν εἰς χρήματα ἐν τῷ ἄρθρῳ 17, ἤγουν εἰς δραχμὰς 140, τὸ δὲ ἄρθρον 29 τοῦ ἰδίου διατάγματος, ὅπερ ἐπικαλεῖται ὁ ἀναιρεσείων πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ του, δὲν ἀφορᾷ τὴν προκειμένην, ἀλλὰ τὴν περίστασιν, καθ' ἣν, ἐὰν ἀξιωματικός τις τῆς φάλαγγος ἤθελε μεταβῇ κατὰ βασιλικὴν διαταγὴν εἰς ἄλλα σώματα στρατιωτικά, τότε μόνον λαμβάνει θέσεις ἀναλόγους μὲ τὴν ἀξίαν καὶ τὸν βαθμὸν εἰς τὴν φάλαγγα καὶ τὰς διωρισμένας εἰς ταύτας τὰς θέσεις ἀποδοχάς· ὥστε ὁ λοχαγὸς μεταβαίνει ὡς συνταγματάρχης, ὁ ὑπολοχαγὸς ὡς ἀντισυνταγματάρχης καὶ ὁ ἀνθυπολοχαγὸς ὡς ταγματάρχης· ὅθεν τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰ προμνημονευθέντα τό τε πρῶτον ψήφισμα τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως καὶ τὸ Βασ. διάταγμα, ἀποφανθὲν ὅτι ὁ ἀναιρεσείων Ν. Στράτος, καθὸ ἀνθυπολοχαγὸς τῆς φάλαγγος κατὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου 1843 καὶ συντελέσας ὑπὲρ τῆς κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν γενομένης μεταπολιτεύσεως, καθὰ παρεδέχθη ἐκ τῶν ὑπαρχουσῶν ἀποδείξεων, δὲν εἶχε δικαίωμα νὰ λαμβάνῃ εἰμὴ μόνον τὰς ἃς καὶ ἐλάμβανε δραχμὰς 140 κατὰ μῆνα, ἤτοι τὸν ἐν ἐνεργείᾳ μισθὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ τῆς φάλαγγος· εἶναι δὲ ἀνίσχυρος ὁ λόγος τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὅτι ἐπροβιβάσθη οὗτος ἔπειτα εἰς ἀνώτερον βαθμὸν καὶ ὅτι ἐλάμβανε προσκαίρως περισσότερον μισθόν, καθότι τὸ προμνημονευθὲν ψήφισμα τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως δὲν τῷ ἠσφάλισε διὰ βίου εἰμὴ μόνον τὸν προρηθέντα ἐν ἐνεργείᾳ μισθὸν τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ τῆς φάλαγγος, ὃν εἶχε κατὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου.»

— Περὶ τοῦ μισθοῦ τῶν στρατιωτικῶν, οἵτινες ἀπετέλουν μέρος τῆς φρουρᾶς Ἀθηνῶν κατὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου 1843, ἡ 17115 ἀρ. ἐφ. Αθ. φέρει·

«Ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνησις, ἀναγνωρίσασα ὁμολογουμένως τὸν ἐνάγοντα ὡς μέλος τῆς Σεπτεμβριανῆς φρουρᾶς τῶν Ἀθηνῶν διὰ τῆς ἀποδοχῆς τῆς αἰτήσεως αὐτοῦ τοῦ νὰ τῷ δίδηται ὁ διὰ τοῦ α. ψηφίσματος ἀσφαλισθεὶς διὰ βίου τῇ φρουρᾷ ταύτῃ μισθὸς καὶ διὰ τῆς προσκλήσεως καὶ ἐκδόσεως καὶ ἐκτελέσεως Βασ. διατάγματος, παρέχοντος τῷ ἐνάγοντι τὸν μισθὸν τοῦτον, δὲν δύναται νὰ τῷ ἀμφισβητήσῃ τὴν ἰδιότητα τοῦ Σεπτεμβριανοῦ στρατιωτικοῦ καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ λαμβάνῃ πλήρη τὸν μισθὸν τοῦ τότε βαθμοῦ του, ὡς δὲν δύναται ν' ἀμφισβητήσῃ καὶ πᾶσαν ἄλλην ἀπαίτησιν ἰδιώτου, ἀναγνωρισθεῖσαν ἅπαξ ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου τῆς Κυβερνήσεως μέλους διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος ὡς ὑπηρετήσαντος, πλὴν μόνον διὰ λόγον πλάνης, ἢ ἀπάτης, ἢ ἐλλείψεως νόμου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, οὔτε τὸ Βασιλικὸν διάταγμα στερεῖται νομίμου

ως· διότι δὲν καθιστᾷ αὐτὸ Σεπτεμβριανὸν τὸν ἐνάγοντα, ἀλλ' ἀναγνωρίζει αὐτὸν τοιοῦτον, καὶ τὴν εκτέλεσιν νόμου, ἐπὶ τοῦ ά. ψηφίσματος ὑπὲρ τοῦ ἐνάγοντος διατάττει ἀδόλως, καθόσον τὸ δημόσιον δὲν ἰσχυρίζεται ὅτι δολίως προσεκλήθη ὑπὸ τοῦ τότε ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, οὔτε ὁ ὑπουργὸς οὗτος ἐξαπατηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος, ἢ πλανηθεὶς νὰ θεωρηθῇ δύναται, διότι ὁμολογουμένως καὶ αὐτὸς ἀρχηγὸς τῆς Σεπτεμβριανῆς μεταπολιτεύσεως καὶ φρουρᾶς ἦτο, καὶ εἰς θέσιν ἦτο νὰ γνωρίζῃ, ὡς ὑπουργὸς, ἂν ὁ ἐνάγων ἀποτελῇ, ἢ δὲν ἀποτελεῖ μέρος τῆς Σεπτεμβριανῆς φρουρᾶς Ἀθηνῶν.

»Ἐπειδὴ, ἐκτὸς ταύτων, τὸ δημόσιον δὲν δύναται ν' ἀμφισβητήσῃ τῷ ἐνάγοντι τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐφαρμογὴν τοῦ ά. ψηφίσματος, διότι τὸ ψήφισμα τοῦτο ἐννοεῖ προφανῶς νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸν μισθὸν τῶν πράγματι ἀποτελεσάντων κατὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου τὴν φρουρὰν των, Ἀθηνῶν, τουτέστιν ἐκείνων, οἵτινες ὡς μέλη τῆς φρουρᾶς τὸν ἐνήργησαν καὶ ἐπεραίωσαν τὴν μεταπολίτευσιν, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ὑπάγονται εἰς τὸ ψήφισμα τὰ μὴ λαβόντα μέρος εἰς τὸ ἔργον τῆς μεταπολιτεύσεως μέλη τῆς φρουρᾶς τῶν Ἀθηνῶν, μετέχουσι δὲ τῆς ἐθνικῆς ἀμοιβῆς οἱ ἀποτελέσαντες πράγματι κατὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου μέρος τῆς φρουρᾶς ταύτης ἀξιωματικοὶ, καίτοι ἐν ἀργίᾳ διετέλουν μέχρις αὐτῆς. Τοιοῦτον δὲ μέλος τῆς φρουρᾶς ὑπῆρξεν ὁμολογουμένως ὁ ἐνάγων καὶ ἂν ἀληθῶς ἐν ἀργίᾳ διετέλει ἔκτοτε, διότι ἐκτὸς ὅτι συμπεριελήφθη εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἀξιωματικῶν τῆς φρουρᾶς τῆς 3 Σεπτεμβρίου, καὶ τὸ δημόσιον δὲν ἀρνεῖται τὸν ἰσχυρισμὸν αὐτοῦ, ὅτι ἀπετέλει πράγματι μέρος τῆς φρουρᾶς κατὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου, ὑπασπιστοῦ τοῦ ἀρχηγοῦ Καλλέργη χρέη ἐκτελῶν.

»Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, ὀρθῶς ἐπεδικάσθη τῷ ἐνάγοντι τὸ καθυστεροῦν μέρος τῶν μισθῶν του ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1846 μέχρι 31 Ὀκτωβρίου 1847 ὅτε ἀνεχώρησεν ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1851, ὅτε ἐπανῆλθε, μέχρι τέλους Αὐγούστου 1854, ἀφότου λαμβάνει πλήρη τὸν μισθόν του· νομίμως δὲ οὐχ ἧττον ἀπερρίφθη ἡ ἀπαίτησις αὐτοῦ τοῦ νὰ τῷ πληρωθῇ καὶ ὁ μισθὸς τοῦ χρόνου τῆς ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως ἀποδημίας του, διότι ὁ ἀποδημῶν ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως παραιτεῖται ἔργῳ τοῦ μισθοῦ του. ἐν ὅσῳ διὰ τὴν ἀποδημίαν του ἀδύνατος ἡ ὑπηρεσία του τῇ Κυβερνήσει καθίσταται, ἡ ἔργῳ δὲ παραίτησις ἰσοδυναμεῖ, κατὰ νόμον, τῇ ῥητῇ παραιτήσει. Οἱ δὲ κανονισμοὶ, οὓς ἐπικαλεῖται ὑπὲρ ἑαυτοῦ, οὐδεμίαν ἐπιρροὴν δύνανται νὰ ἔχωσι, προκειμένου λόγου περὶ ἀποδημίας ἄνευ ἀδείας ἐκτὸς τοῦ Κράτους·

διότι ὁ ἐνάγων δὲν ἰσχυρίζεται, ὅτι καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει λαμβάνει ὁ μὴ διαγραφεὶς ἐκ τῶν καταλόγων στρατιωτικὸς τοὺς μισθούς του, ἀλλὰ μόνον ἀορίστως τοῦτο λέγει, ὅτι ὁ μακρυνόμενος τοῦ τόπου τῆς διατριβῆς του δὲν στερεῖται τοῦ μισθοῦ του.»

§ 34. Ἡ 15879 ἀπόφ. τῶν ἐν Αθ. ἐφ. φέρει·

«Ἐπειδή, κατὰ τὸ παρουσιαζόμενον ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος Ἰωάννου Α. Βαλσάμου δίπλωμα τῆς συντάξεώς του ὑπ' ἀριθ 48/212 τῆς 16 Ἰανουαρίου 1836, ἡ σύνταξις ἀπενεμήθη αὐτῷ, ὡς τοῦτο ῥητῶς ἐκθέτει, δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 13529 τῆς 20 Μαΐου 1834 Βασιλικοῦ διατάγματος, κατὰ δὲ τὸ περὶ ἀδειῶν ἐν περιπτώσει παραβιάσεως αὐτῶν διάταγμα ὑπ' ἀριθ. 2060 τῆς 19/31 Ἰουλίου 1835, τὸ ὁποῖον, προσάγον τὸ δημόσιον, ἀντιτάττει εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς ἀγωγῆς, τὸ μνησθὲν ὑπ' ἀριθ. 13529 διάταγμα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου, ὡς εἴρηται, στηρίζεται τὸ δικαίωμα τῆς εἰς τὸν ἐνάγοντα χορηγηθείσης συντάξεως, καὶ τὸ ὁποῖον μόνον οὗτος ἐπικαλεῖται, δὲν περιέχει ὅρους περὶ ἀδειῶν, καὶ περὶ ἐπιζημίων συνεπειῶν ἐν περιπτώσει παραβιάσεως αὐτῶν, ἀλλὰ μόνον τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ νὰ στήσωσιν οἱ συνταξιοῦχοι σταθερὸν τόπον διαμονῆς εἰς ξένον Κράτος χωρὶς τὴν ἰδιαιτέραν ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως, καί, ὡς καὶ αὐτὸ τὸ διάταγμα ὑπ' ἀριθ. 2060 ῥητῶς διαλαμβάνει: «ἡ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον βραχυπρόθεσμος, ἢ μακρο» πρόθεσμος ἀπουσία τοῦ συνταξιούχου ἀπὸ τὸ Κράτος, δὲν δύ» ναται νὰ θεωρηθῇ ὡς μετάθεσις τῆς σταθερᾶς διαμονῆς εἰς ἐξωτε» ρικὸν Κράτος.»

» Ἐπειδή, μὴ ἀποδιδομένης εἰς τὸν ἐνάγοντα μεταθέσεως τῆς σταθερᾶς διαμονῆς εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, ἀλλ' ἁπλῶς προσωρινῆς ἀπουσίας καθ' ὑπέρβασιν ζητηθείσης ἀδείας, ἡ ἐπιζήμιος συνέπεια, ἥτις κατὰ μόνον τὸ διάταγμα ὑπ' ἀριθ. 2060, τὸ ὁποῖον ἐπικαλεῖται τὸ δημόσιον, δύναται νὰ ἐπιβληθῇ εἰς τὸν ἐνάγοντα, τῆς στερήσεως τῆς συντάξεώς του κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἄνευ ἀδείας ἀπουσίας του, διότι τοῦτο μόνον τὴν διαγράφει, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν κατ' αὐτοῦ, εἰμὴ καθόσον τὸ διάταγμα τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι ὑποχρεωτικὸν δι' αὐτόν· ἀλλ' ὁμολογουμένως τὸ διάταγμα τοῦτο δὲν ἐδημοσιεύθη διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ κατὰ τὸν νόμον τῆς 1 Φεβρουαρίου 1833, ὅλα τὰ φέροντα τὴν Βασιλικὴν ὑπογραφὴν γενικὰ διατάγματα θέλουν δημοσιευθῆ τοῦ λοιποῦ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως· «ἡ ἐφημερὶς αὕτη θέλει εἶσθαι » τοῦ λοιποῦ τὸ μόνον ὄργανον, διὰ τοῦ ὁποίου θέλουν γνωστοποιεῖ» σθαι ὅλοι οἱ νόμοι καὶ τὰ διατάγματα, » καὶ ὑποχρεωτικὰ

ὧν ἔξουσιν ἀφ' ἧς ἡμέρας γνωστοποιηθῶσιν, εἰς τοὺς κατοίκους μιᾶς ἐπαρχίας διὰ τῆς ἐφημερίδος ταύτης τῆς Κυβερνήσεως· ὥστε μὴ γνωστοποιηθὲν εἰς τὸν ἐνάγοντα διὰ τῆς δημοσιεύσεως ταύτης, δὲν εἶναι δι' αὐτὸν ὑποχρεωτικόν, διότι καὶ ἂν ὑπάρχῃ ἔν τι διάταγμα καὶ ἂν τοῦτο ἦναι γνωστὸν εἰς τοὺς κατοίκους κατ' ἄλλον τρόπον, ἐνόσῳ ἡ Κυβέρνησις δὲν τὸ ὑπήγαγεν εἰς ἐκείνην τὴν κατηγορίαν, καθ' ἣν τὸ διάταγμα καθίσταται κατὰ τὸν νόμον ὑποχρεωτικόν, ἐννοεῖται ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἠθέλησε νὰ προβῇ εἰσέτι εἰς τὸ μέτρον ἐκεῖνο, δι' οὗ προτίθεται ν' ἀναγκάσῃ τοὺς ὑπηκόους εἰς τὴν πρὸς τὰς διατάξεις αὐτῆς ὑπακοήν, καὶ νὰ ἐπιφέρῃ δεσμὸν ἀμοιβαίων δικαιωμάτων καὶ ἐνοχῶν· (ὅρα ἀν. § 17.)

«Ἐπειδὴ ἑπομένως ἐσφαλμένη καθίσταται ἡ βάσις τῆς ἐπομένης ἀποφάσεως περὶ τοῦ ὅτι, ζητήσαντος τοῦ ἐνάγοντος ἄδειαν πρὸς μετάβασιν προσωρινὴν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν καὶ παράτασιν τῆς ἅπαξ δοθείσης, ὑποτίθεται ὅτι ἐγίνωσκε τὴν ὕπαρξιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2060 διατάγματος, καὶ ἑπομένως καὶ τὴν ὕπαρξιν τῶν ἐν αὐτῷ διαγραφομένων διὰ τὴν παράβασιν τῶν περὶ ἀδείας διατάξεων αὐτοῦ ἐπιζημίων συνεπειῶν.

»Ἐπειδή, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡ σύνταξις τοῦ ἐνάγοντος δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς νομίμως διακοπεῖσα διὰ τοῦ προειρημένου διατάγματος, καὶ κατὰ συνέπειαν μὴ ὑπαρχούσης ἄλλης ἀρνήσεως, ἡ ἀγωγή του, ὡς πρὸς τὴν ἀπαίτησιν τῆς καθυστερούσης συντάξεως, στηρίζεται εἰς τὸν νόμον καὶ εἰς τὸ προειρημένον δίπλωμά του, τὸ ὁποῖον ἀπονέμει αὐτῷ ὀκτὼ δραχμῶν κατὰ μῆνα σύνταξιν.» Κυροῦται διὰ τῆς ἐν § 18.

§ 35. Τὸ ἄρθρον 79 τοῦ ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1852 νόμου, καθ' ὃ αἱ συντάξεις, ὧν ἡ πληρωμὴ δὲν ζητηθῇ ἐπὶ τρία κατὰ συνέχειαν ἔτη, λογιζόμενα ἀπὸ τῆς πληρωμῆς τῆς τελευταίας, διακόπτονται, καὶ τὸ ἄρθρον 23 τοῦ ἀπὸ 17 Αὐγούστου 1852 νόμου, καθ' ὃ ἡ σύνταξις διακόπτεται ἕνεκα διαμονῆς, ἄνευ ἀδείας, ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογήν τινα ὡς πρὸς τὴν πρὸ τῶν νόμων αὐτῶν ἐποχήν, διότι οἱ νόμοι αὐτοὶ δὲν ἔχουσιν ἀναδρομικὴν δύναμιν. Απ. ἐφ. Αθ. μεταξὺ Κασσέτα καὶ δημοσίου φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ δημόσιον ἰσχυρίζεται ὅτι ἡ ἐνάγουσα ἔμεινεν, ἄνευ ἀδείας, ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος καὶ μετὰ τὸν ἀνωτέρω νόμον τῆς 19 Αὐγούστου 1852, ἑπομένως ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὸν ἰσχυρισμόν του αὐτὸν διὰ παντὸς νομίμου μέσου καὶ διὰ μαρτύρων, διότι δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἔγγραφον περὶ τούτου ἀπόδειξιν . . . . .

» Ἐπειδὴ ἡ ἐνάγουσα ἀξιοῖ ὅτι εἰς διαφόρους ἐποχάς, ἰδίως δὲ κατὰ τὰ ἔτη 1856, 57 καὶ 58 τῇ ἐγένοντο πληρωμαὶ ἀπέναντι τῆς συντάξεώς της· πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τοῦ ἰσχυρισμοῦ της αὐτοῦ ἐπάγει ὅρκον, ἡ δὲ πρότασις αὕτη πρέπει νὰ γίνῃ δεκτή.

§ 36. Πρλ. ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 14 τοῦ 59, κυροῦσα τὴν 16580 ἐφετῶν Ἀθηνῶν.

ΠΙΝΑΞ ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ

Τῶν ἐν τῇ Λέξει Συντάξεις.

Ἀδείας ἀπουσίας χρήζουσιν οἱ συνταξιοῦχοι; § 34 ἐπ.
Ἀνακριτικὰ συμβούλια § 8.
Ἀποστρατεία § 27.
Ἀπόδειξις § 23 ὅρα στρατός.
Ἀπουσία, ὅρα ἄδεια.
Ἁρμοδιότης ὡς πρὸς τὰ περὶ ἀπονομῆς καὶ ἀφαιρέσεως συντάξεων § 13.
Βαθμὸς ἰατροῦ § 26.
Βαυαροὶ § 21.
Δημοσίευσις διαταγμάτων § 17, 18, 34.
Διατάγματα, ὅρα δημοσίευσις.
Ἰατρικὰ συμβούλια § 8.
Ἰατρὸς § 25, 26.
Κατάσχεσις § 19, 20.
Κοινοποίησις, ὅρα δημοσίευσις.
Λάκωνες στρατιωτικοὶ § 32.
Λευκίας § 12.
Μαυροκορδάτος § 9.
Μαυρομιχάλης § 9.
Μητρῷον § 22, 23.
Μισθὸς, ὅρα φρουρὰ Ἀθηνῶν.
Μισθοδοτούμενός τις δὲν ἔχει σύνταξιν § 31.
Μιχαλόπουλος § 12.
Ναυτικῶν ἰατρ. σύνταξις § 25, 26.
Ναυτικῶν σύνταξις § 3 ἐπομ. 8 ἐπόμ.
Νόμοι περὶ συντάξεων § 1—12.
Νόμοι, ὅρα δημοσίευσις.
Παραχωροῦνται αἱ συντάξεις; § 19 ἐπ.
Προθεσμία ἀπαιτήσεως τῆς συντάξεως § 27.
Προικοδότησις § 29.
Σεπτεμβριανοὶ § 33 ἐπ.
Στρατοῦ σύνταξις § 2 ἐπ. 6—8. Κατάργησις τοῦ διατάγματος τοῦ 30 § 14—16.
Σύζυγοι ἔχουν δικαίωμα συντάξεως, § 24 ἐπ.
Συμψηφισμὸς 20.
Συντάξεις, νομοθεσία § 1—12, νομολογία § 13 ἐπ. νόμοι πρὸ τῆς Βασιλείας § 14—16.
Συντάξεων κατάσχεσις, ὅρα κατάσχεσις, παραχώρησις.
Τέκνων σύνταξις § 24—25.
Υἱοθέτησις § 30 ἐπ.
Φαλαγγῖται ὑπὸ ποίου ταμείου πληρόνονται § 28.
Φρουρὰ Ἀθηνῶν § 35.

ΠΙΝΑΞ

Τῶν ἐν τῇ λέξει Συντάξεις ἀποφάσεων.

Α'.) Ἀρείου Πάγου.

Ἀπ. 114 τοῦ 49 § 13, 15.
» 143 τοῦ 54 § 31.
» 339 τοῦ 55 § 17, 29.
» 343 τοῦ 55 § 30.
» 55 τοῦ 56 § 33.
Ἀπ. 117 τοῦ 56 § 14, 16 ἐν τι
» 253 τοῦ 57 § 19.
» 123 τοῦ 58 § 18.
» 14 τοῦ 59 § 36.

Β'.) ἐφετῶν Ἀθηνῶν.

Ἀπ. 5484 § 15.
» 10172 § 31.
» 12676 § 30.
» 12732 § 17.
» 12826 § 14, 16.
» 12900 § 33.
» 15104 § 23.
» 15105 § 22.
» 15561 § 32.
Ἀπ. 15879 § 18, 34.
» 16580 § 24, 36.
» 17115 § 33.
» 17711 § 28.
» 17924 § 25.
» 18033 § 21.
» 18125 § 27.
» 18242 § 26.
» 18526 § 20.

ΣΥΝΤΕΚΝΟΣ.

Χήρα γάμῳ μὴ συναπτέσθῳ. Σύντ. Ματθ. τοῦ Βλαστ ὑπὸ Ῥάλ. καὶ Ποτ. τόμ. 6'. σ. 429. Κώλυμα πρὸς γάμον τῆς θυγατρός αὐτ. ε. σ. 407.

ΣΥΝΤΗΡΗΣΙΣ ΟΔΩΝ.

Ἴδε τὴν λ. Ὁδοὶ εἰς πίνακα Ἀξελοῦ.

ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΑ ἢ προσωρινὰ μέτρα (1).

---

(1) Οἰκ. § 201 ἐπ. ἐκ τοῦ § τούτου τὰ πλεῖστα τῶν ἐνταῦθα. Pigeau 1, 270. Carré ὑπὸ τὸ ἄρθρον 1034. Πρλ. τὰ περὶ συντηρητικῆς κατασχέσεως.

Περίληψις.

Περὶ προσωρινῶν μέτρων § 1 ἐπ.
Περὶ διαδικασίας ἐνώπιον τοῦ προέδρου § 7 ἐπ.

§ 1. Προσωρινὰ μέτρα λέγονται ἐκεῖναι τοῦ δικαστηρίου αἱ διαταγαί, δι' ὧν, ἕνεκα κινδύνου ἐπικειμένου, κανονίζεται προσκαίρως ἢ ἀσφαλίζεται ἡ διαφορά (1). Τοιαῦτα δὲ μέτρα δύναται νὰ διατάξῃ οὐ μόνον τὸ πρωτοδικεῖον ἐν τῇ συνοπτικῇ διαδικασίᾳ, ἀλλὰ καὶ ὁ πρόεδρος αὐτοῦ (2) καὶ ὁ εἰρηνοδίκης (3).

§ 2. Ἐνταῦθα γίνεται λόγος μόνον περὶ τοῦ πρώτου εἴδους τῶν προσωρινῶν μέτρων, ἃ κατατάσσονται εἰς τὴν συνοπτικὴν διαδικασίαν. Παρατηρητέον δὲ εἰδικώτερον περὶ αὐτῶν ταῦτα.

---

(1) Carré ζ. 1472. Ἀκριβέστερον δ' ἐκφράζεται ἐν τῷ ἀριθ. XCVI.

Τὸ προσωρινὸν μέτρον δύναται νὰ αἰτήσῃ καὶ ὁ ἐν τῇ κυρίᾳ δίκῃ ἐναγόμενος. Σκοπὸς δὲ αὐτοῦ εἶναι ἢ 1) ἡ ἐξασφάλισις τοῦ ἀντικειμένου τῆς διενέξεως, ἵνα καταστῇ ἐφικτὴ ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἐκδοθησομένης ὁριστικῆς ἀποφάσεως, ἢ 2) ἐπιτυχία προσωρινὴ τοῦ κυρίου σκοποῦ τῆς δίκης. Τοῦ πρώτου εἴδους, εἰσὶ π. χ. αἱ ἐπιθέσεις σφραγίδων, ἡ συντηρητικὴ κατάσχεσις τοῦ διεκδικουμένου πράγματος ἢ τῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου, ἡ ἀπαγόρευσις καινοτομιῶν ἐπὶ τοῦ πραγματος. Τοῦ δευτέρου εἴδους, ἡ αἴτησις τῆς συζύγου περὶ διατροφῆς κατὰ τὴν περὶ διαζυγίου δίκην, ἡ τοῦ τέκνου περὶ προσωρινῆς διατροφῆς ἐν τῇ κατὰ τοῦ πατρὸς περὶ διατροφῆς κυρίᾳ δίκῃ. Οἰκ. αὐτ.

(2) Πολ. 634 § 1.

(3) Πολ. πολ. 490. ς' 874, 1035 ἐδ. 2. 1060.

Συντηρητικὰ μέτρα (α) δύναται νὰ λάβῃ ὁ εἰρηνοδίκης, ἀλλὰ δι' ἀποφάσεως τακτικῆς, ἐκδοθείσης συνεπείᾳ συζητήσεως· ἄλλως προσβάλλεται καὶ δι' ἐνστάσεως ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ (β). Ἴδε ἀπόφ. ἐφ. Αθ. 14688 εἰς νομ. μέλ. σ. 173. καὶ κατ. σ. 234.

Οἱ εἰρηνοδίκαι μόνον εἰς λίαν κατεπειγούσας περιστάσεις ἐπιτρέπουσι κατάσχεσιν (ἄρθρον 1035 πολ. δικ.)· ἄλλως ἡ κατάσχεσις ἀκυροῦται. Απ. 8710 τοῦ 51 τῶν ἐν Αθ. ἐφ.—Ἔφεσις; Ἀπ. ΑΠ. 81 τοῦ 49.

(α) 490 § 6 πολ.
(β) Ὅρα ὅσα περὶ τούτου ἔγραψα εἰς νομ. μέλ. σ. 872. ἐπ.

§ 3. α) Εἰσὶ πάντοτε ἀναγκαῖον παράρτημα ἄλλης κυρίας δίκης καὶ δύνανται εἰς παντὸς εἴδους διαφορὰς ν' ἀπαιτηθῶσι (1). Προτίθεται δὲ δι' αὐτῶν ὁ ἐνάγων ὁτὲ μὲν τὴν ἐπιτυχίαν ὠφελημάτων τινῶν διὰ τοῦ προκαταρκτικοῦ κανονισμοῦ τῆς διαφορᾶς, ὁτὲ δὲ τὴν διευκόλυνσιν τῆς δίκης καὶ τὴν ἐξαφάλισιν τοῦ ἀντικειμένου αὐτῆς.

§ 4. β') Πρέπει νὰ συγχωρῶνται ὁσάκις ὑπάρχει ἀποδεδειγμένος κίνδυνος καὶ νὰ μὴ ἐπηρεάζωσιν ἄνευ ἀπαραιτήτου ἀνάγκης τὴν ἀρχὴν «lite pendente nihil est innovandum» (2). Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἐπιτρέπωνται μόνον ὅσα ἀρκοῦσι πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ κινδύνου· μεταξὺ δὲ πολλῶν τῆς αὐτῆς ἐνεργείας, τὸ ἧττον ὀχληρὸν καὶ ἐπιβλαβὲς τῷ ἐναγομένῳ (3). Οὐδέποτε ὅμως πρέπει νὰ μεταβάλληται ἡ διακατοχὴ (4), ἀλλὰ μόνον νὰ περιορίζηται (5).

§ 5. γ') Ἔχουσι προσωρινὸν μόνον ἀποτέλεσμα, ὅπερ παύει ἅμα κανονισθῇ ὁριστικῶς ἡ κυρία δίκη ἢ ἐκλείψῃ ὁπωσδήποτε ὁ κίνδυνος (6).

---

(1) Εἴτε πρὸ τῆς ἐνάρξεως εἴτε καὶ μετὰ τὴν ἔναρξιν αὐτῶν. Δικαστήριον ἁρμόδιον εἶναι τὸ καὶ διὰ τὴν κυρίαν δίκην τοιοῦτον. Ἐπὶ ἀπολύτου ὅμως ἀνάγκης δύναται νὰ γείνῃ καὶ εἰς ἕτερον δικαστήριον προσφυγή· arg. Πολ. 258. Seuffert σ. 43 ἀρ. 6.

(2) Seuffert σ. 41.

(3) Seuffert σ. 42.

Περισσότερα μέτρα προφυλακτικά, ἀφ' ὅσα εἶναι ἀναγκαῖα δὲν πρέπει νὰ διατάσσωνται· τὸ ζήτημα δὲ τοῦτο εἶναι πραγματικόν, καὶ ἀνήκει ἰδίως εἰς τὰ κατώτερα δικαστήρια νὰ κρίνωσιν, ἂν ἦναι ἀποχρῶσα ἡ ἐξασφάλισις. Απ. πολ. ΑΠ. 81 τοῦ 37, ἣν εἰς Εὐρ. τ. 8 σ. 244.

(4) Ἐκτὸς τῶν συντηρητικῶν κατασχέσεων κατὰ τὸ ἄρθρ. 1039 πολ., ἢ ἂν ἦναι ἀδύνατον ν' ἀποτραπῇ ἄλλως ὁ κίνδυνος.

(5) Δι' ἀπειλῆς π. χ. ποινῆς ἢ ὑποχρεώσεως εἰς ἐγγύησιν.

(6) Κατὰ τὸ 627 ἄρθρον τοιαῦται ἀποφάσεις ἀργοῦσι α) μετὰ τὴν ἔκδοσιν τελεσιδίκου ἀποφάσεως ἐν τῇ κυρίᾳ δίκῃ κατὰ τοῦ ἐπιτυχόντος τὸ προσωρινὸν μέτρον· β) ἐκτελεσθείσης τῆς ὑπὲρ αὐτοῦ ἐκδοθείσης ὁριστικῆς ἀποφάσεως (π. χ. Seuff. Blätt. XVI. 329)· γ) ἐπελθόντος συμβιβασμοῦ περὶ τοῦ φιλονεικουμένου πράγματος· καὶ δ) ἀπομακρυνθέντος τοῦ κινδύνου δι' ἐγγυήσεως ἢ κατ'

§ 6 δ') Καὶ ἡ περὶ καταργήσεως αὐτῶν διαδικασία συνοπτικὴ ἐστίν (1).

§ 7. Αἱ περὶ προσωρινῶν μέτρων ἀποφάσεις εἶναι ἐπιδεκτικαὶ ἐφέσεως; ὅρα Εὐρ. 7 σ. 377 ἐν τέλ. κατ. σ. 230.

Διαδικασία παρὰ τῷ προέδρῳ τῶν πρωτοδικῶν (2).

§ 8. Προκειμένου λόγου περὶ συντηρητικῶν μέτρων, ἀναγκαῖον θεωρῶ νὰ κάμω λόγον καὶ περὶ τῆς ἁρμοδιότητος τῶν προέδρων τῶν πρωτοδικῶν· ὡς πρὸς αὐτὴν λοιπὸν παρατηρητέον ταῦτα·

§ 9. Ὑπάρχουσιν, ὡς εἶναι γνωστόν, περιπτώσεις τινὲς, καθ' ἅς, ἕνεκα κατεπείγοντός τινος λόγου, ὁ διάδικος δύναται νὰ προσφύγῃ ἐνώπιον μόνον τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν. Ἡ ἁρμοδιότης δ' αὐτοῦ λύεται κατὰ τοὺς γενικοὺς περὶ ἁρμοδιότητος κανόνας· ὅταν ὅμως ἡ ὑπόθεσις κατεπείγῃ, ἁρμόδιος εἶναι καὶ ὁ πλησιέστερος πρόεδρος. arg. πολ. 874, 258. Carré ζ. 2764 δίς. Οἰκ. § 233 σημ. 1.

§ 10. Κατὰ τὴν ἡμετέραν νομοθεσίαν ἁρμόδιός ἐστιν ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν.

§ 11. α') Νὰ διατάξῃ προσωρινὰ μέτρα ἐπὶ λίαν κατεπειγούσης ὑποθέσεως (3)· ἔτι τὴν προσωπικὴν κράτησιν ἀλλοδαποῦ καὶ ἡμεδαποῦ ὀφειλέτου, (ὅταν ὅμως ἦναι ὕποπτος φυγῆς ἢ ὡρμήθη ἤδη εἰς φυγήν).

ἄλλον τρόπον. Βαυαρ. Σχ. § 334. Seuffert σ. 44. Ὁ Toull. (ἀρ. 95) δὲν ἀποδίδει ἰσχὺν δεδικασμένου εἰς τὰς τοιαύτας ἀποφάσεις, ἀλλ' ὀρθότερον εἶναι νὰ εἴπωμεν ὅτι τὸ δεδικασμένον ἔχει προσωρινὴν ἰσχύν. Οἰκ. αὐτ.

(1) Πολ. 628. Βαυαρ. Σχ. § 335.

(2) Οἰκ. § 233. Boitard 2, 340. Rauter σ. 383. Pigeau 1, 78. Carré VI, 88. Εὐρ. ἑ. 776. Πολ. 634—639. Γαλ. 806—811.

(3) Ἡ ἁρμοδιότης τοῦ προέδρου ὁρίζεται ἐνταῦθα ἐκ τοῦ κατεπείγοντος τῆς αἰτήσεως καὶ ἐκ τοῦ προσωρινοῦ τῶν ἀποτελεσμάτων της· διότι πᾶσα αἴτησις περὶ ἀντικειμένου οἱουδήποτε, φέρουσα τὰ δύο ταῦτα προσόντα, ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ προέδρου· ὅθεν ἀπαιτεῖται ἄκρα προσοχὴ καὶ περίσκεψις ἐκ μέρους

§ 12. β') Νὰ δικάζῃ τὰς ἐπὶ ἀναγκαστικῶν ἐκτελέσεων ἀναφυομένας δυσχερείας (1).

§ 13. γ') Ἐπὶ τῶν ῥητῶς ὑπὸ τῆς πολ. δικον. παραπεμπομένων αὐτῷ διενέξεων (2).

§ 14. Ἡ διαδικασία ἐνταῦθα ἁπλουστάτη ἐστὶ καὶ συντομωτάτη. Ὁ ἐνάγων δηλαδὴ ἐγχειρίζει ἀναφορὰν τῷ προέδρῳ· οὗτος (3)

του. Περὶ τοῦ δικαιώματος δὲ αὐτοῦ (εἴτε προσωπικοῦ, εἴτε ἐμπραγμάτου) οὐδέποτε δύναται νὰ δικάσῃ ὁ πρόεδρος, ἔστω καὶ προσωρινῶς.

Ὁ Chauveau sur Carré ζ. 2574 δ'ς, ἀναφέρει διάφορα παραδείγματα τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ προέδρου, τῆς διδασκαλίας δὲ αὐτοῦ μετάφρασις εὕρηται ἐν τῷ Εὐρ. (ἐ. 776) καὶ ἐν πολλοῖς ἐφαρμόζεται παρ' ἡμῖν. Οἰκ. αὐτ. σημ. 2. Ὅρα καὶ Dalloz comp. civile des trib d arrond. ἀρ. 279 ἐπ, καὶ jugement ἀρ. 697 ἐπ.

(1) Δυσχερείας δὲ κατὰ τῆς ἐκτελέσεως δύναται νὰ προβάλῃ ἢ ὁ ὀφειλέτης, καθ' οὗ ἡ ἐκτέλεσις γίνεται, ἢ τρίτοι διεκδικοῦντες τὰ κατασχεθέντα (Πολ. 910. 911.) Ἀλλὰ οἱ τρίτοι διεκδικηταὶ ὀφείλουσι κατὰ τὸ ἄρθρον 911 νὰ εἰσαγάγωσι τὴν ἀνακοπὴν αὐτῶν εἰς ὁλόκληρον τὸ δικαστήριον, καὶ οὐχὶ εἰς μόνον τὸν πρόεδρον, ὅστις ἀναστολὴν ἁπλῶς τοῦ πλειστηριασμοῦ δικαιοῦται νὰ διατάξῃ ἐνταῦθα (Εὑρετ. σ. 782 ἐν τ.). Ὥστε μόνου τοῦ ὀφειλέτου τὰς ἀντιῤῥήσεις δύναται νὰ δικάσῃ ὁ πρόεδρος, στηριζομένας εἴτε εἰς ἀταξίαν τῆς διαδικασίας εἴτε εἰς γενομένην ἤδη πληρωμήν· καὶ μάλιστα δικάζει ἐνταῦθα κατ' ἐξαίρεσιν τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ, μὴ ὢν περιωρισμένος εἰς τὴν ἀπόφασιν ἁπλῶς περὶ τῆς προόδου ἢ τῆς ἀναστολῆς τοῦ πλειστηριασμοῦ (sur la continuation ou la discontinuation des poursuites), ὅπερ ἀρχούντως ἐξάγεται ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ 910 ἄρθρου. Οἰκ. § 233 σημ. 4. Ἄλλην γνώμην ἐκφράζει ὁ Chauveau. Εὐρ. ἐ. 780 ἐν τ. Οἰκ. αὐτ.

(2) Τοιαῦτα εἰσὶ τὰ θέματα π. χ. τῶν ἄρθρων 621, 844, 845, 877, 1008, 1022, 1060, 1063, 1066, § 2, 1071 § 8, 1073 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καὶ τῶν ἄρθρων 193 ἐδ. 2, 246 ἐδ. 2 τοῦ ὀργ.

(3) Ἐὰν ὁ πρόεδρος εὑρίσκῃ τὴν αἴτησιν μὴ ὑπαγομένην εἰς αὐτόν, ἢ δὲν τολμᾷ ν' ἀποφασίσῃ αὐτὴν μόνος, παραπέμπει αὐτὴν εἰς τὸ ἀκροατήριον (Πολ. 635. Carré ζ. 2764 quat.). Διὰ τὴν εἰς

δὲ σημειοῖ ἐπ' αὐτῆς τόπον καὶ χρόνον τῆς συζητήσεως καὶ κλητῆρα τινὰ πρὸς ἐπίδοσιν. Ἐπὶ δὲ ὑποθέσεων ὑπερβαλόντως κατεπειγουσῶν δύναται νὰ δικάσῃ καὶ ἄνευ κλητεύσεως τοῦ ἐναγομένου (1).

Ἀλλὰ καὶ χωρὶς προδικασίας τινὸς δύνανται νὰ ἐμφανισθῶσιν αὐθόρμητοι οἱ διάδικοι εἰς τὸν πρόεδρον καὶ νὰ ὑποβάλωσιν αὐτῷ τὴν διαφορὰν αὐτῶν (2).

§ 15. Ἡ ἀπόφασις τοῦ προέδρου πρόσκαιρον μόνον ἔχει ἀποτέλεσμα, οὐδόλως ἐπηρεάζουσα τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως (3).

τὸ ἀκροατήριον εἰσαγωγὴν δὲν χρειάζεται ἄλλη προδικασία, ἐκτὸς τῆς κοινοποιήσεως τῆς πράξεως ταύτης εἰς τὸν ἀντίδικον καὶ τῆς κλητεύσεως αὐτοῦ, ἂν δὲν ἦτο παρών. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου συγχωροῦνται ἔνδικα μέσα; Ὁ Ἄρειος Πάγος (ἀρ. 261 τοῦ 53) ἀπήντησε καταφατικῶς· καί, νομίζομεν, εὐλόγως. Τὸ δικαστήριον προσκαλεῖται τότε νὰ δικάσῃ κατὰ τὸ ἄρθρον 618 § 1 περὶ προσωρινοῦ μέτρου. Ἄλλως φρονοῦσιν οἱ Γάλλοι. Carré ζ. 2773. Οἰκ. αὐτ.

(1) Πολ. 636, 637. Γαλ. 807, 808. Παρὰ τοῖς Γάλλοις ὑπάρχουσι τακτικαὶ ἡμέραι συνεδριάσεως τοῦ προέδρου, μόνον δὲ εἰς τὰς ἐκτάκτους συνεδριάσεις εἶναι ἀνάγκη νὰ ὁρισθῇ παρ' αὐτοῦ ὁ τόπος καὶ ὁ χρόνος τῆς συνεδριάσεως (Carré ζ. 2765). Παρ' ἡμῖν γίνεται τὸ δεύτερον πάντοτε, περὶ ὃ ἀπεριόριστος ἐστὶν ὅλως τοῦ προέδρου ἡ ἐξουσία. Carré ζ. 2767. Οἰκ. αὐτ.

(2) Πολ. 637 ἐδ. 2. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ περιπτώσεις τινές, ὅτε οὐδεμία μεταξὺ τῶν διαφερομένων προδικασία γίνεται. π. χ. Πολ. 1008, 1066 § 1 ἐδ. 2, 1071 § 8. Οἱ Γάλλοι θέλουσι καὶ τότε προδικασίαν. Carré ζ. 2766 bis.

(3) Πολ. 638. Γαλ. 809. Les ordonnances sur référé ne feront aucun préjudice au pricipal. Πάντοτε ἡ ἀπόφασις τοῦ προέδρου, εἴτε περὶ προσωρινῶν μέτρων δικάζουσα, εἴτε καὶ περὶ δικαιωμάτων (π. χ. εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ 910 ἄρθρου), προσωρινὸν ἔχει ἀποτέλεσμα, ἤγουν ἀποτέλεσμα διαρκοῦν μέχρισοῦ τὸ δικαστήριον δικάσῃ περὶ τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως. Ἰσχύουσι δηλ. καὶ ἐνταῦθα τὰ τοῦ ἄρθρου 627. Εἰς τὴν προσωρινότητα ταύτην δὲν ὑπάγονται, νομίζομεν, τὰ θέματα τῶν ἄρθρων 1066 § 1 ἐδ. 2 καὶ 1071 § 8. Οἰκ. αὐτ.

ἀλλὰ πάλιν οὐδὲν συγχωρεῖται κατ' αὐτῆς ἔνδικον μέσον, οὔτε ἀνακοπῆς, οὔτε ἐφέσεως (1). Ἐκτελεῖται δὲ ἐνίοτε καὶ ἐν πρωτοτύπῳ (2).

---

(1) Πολ. 638 ἐδάφιον 2. ἀνωτ. § 7 καὶ σελ. 225 ἐν τέλει.— Εὑρετήρ. Ἐ. 787 § 10. Ἡ γαλλικὴ δικονομία (ἄρθρον 809) συγχωρεῖ ἐνίοτε ἔφεσιν. Ἡ ἔφεσις καὶ ἡ ἀνακοπὴ ἀπαγορεύεται παρ' ἡμῖν, οὐ μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 634, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς τῶν λοιπῶν τῆς πολιτικῆς δικονομίας (ἴδε σημ. 2 τοῦ § 13 Οἰκονομίδ.)· ὅπερ ἀναμφίβολον μὲν εἶναι διὰ τὰ θέματα τῶν ἄρθρων 621 (ἄρθρον 622), 1008, 1022 1060 καὶ 1073· ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ῥητέον καὶ περὶ τῶν ἐπιλοίπων, διότι τὰ ἄρθρα 634—639 ὁρίζουσι τὴν ἐξουσίαν τοῦ προέδρου ἐπὶ πασῶν τῶν ὑπαγομένων εἰς αὐτὸν ὑποθέσεων (ἄρθρ. 634 «ἐνώπιον τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν . . . δύναται νὰ γείνῃ, ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ παρόντι νόμῳ διωρισμένων περιπτώσεων [ὥστε καὶ τῶν περιπτώσεων τούτων ἡ διαδικασία αὐτόθι κανονίζεται], συζήτησις καὶ νὰ ἐκδοθῇ ἀπόφασις . . . . »). Ἐναντία ἐδίκασε ἀπόφασίς τις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. Εὑρ. Ἐ. 788.

Τὰ λεχθέντα δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰς πράξεις τοῦ προέδρου, τὰς ἐν τοῖς θέμασι τῶν ἄρθρων 123 καὶ 949, 994 ἐκδιδομένας.

Ἀνακοπὴ τρίτου; Ἐκεῖνοι, περὶ ὧν ἡ ἀπόφασις δικάζει, δὲν δύνανται νὰ ἀνακόψωσιν αὐτήν, καὶ ἂν δὲν ἐκλητεύθησαν (Πολ. 637 ἐδ. 1). Τρίτοι ὅμως δύνανται, νομίζομεν, κατὰ τὰ ἄρθρα 89 καὶ 235. Κατὰ τὸν Chauveau (Carré ζ. 2773 bis) la personne à qui l'ordonnance rendue est de nature à occasionner un préjudice immédiat doit se pourvoir elle-même en référé.

Τὸ ἔνδικον τῆς ἀναιρέσεως μέσον; Τελεσιδικία, ἕνεκα τῆς προσωρινότητος, δὲν ὑπάρχει εἰς τὰς ἀποφάσεις τῶν προέδρων· ἄρα κατὰ τὸ 812 ἄρθρ. δὲν ὑπόκεινται εἰς ἀναίρεσιν. Carré ζ. 2776 quinq.

Ὁ πρόεδρος αὐτὸς δύναται ν' ἀνακαλέσῃ τὴν ἀπόφασίν του; Ὄχι, εἶπεν ὁ ΑΠ. δι' ἀπ. 345 τοῦ 55. Οἰκ. αὐτ.

(2) Πολ. 639. Γαλ. 810. 811. π. χ. Πολ. 1008 ἐδ. 2. Ἄλλως τὸ πρωτότυπον κατατίθεται εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ δικαστηρίου, ὅπερ ἐν τοῖς ἄρθροις 1066 § 1 ἐδάφ. 2, 1071 § 8 δὲν συμβαίνει. Carré ζ. 2777.

ΠΙΝΑΞ ΛΕΚΤΙΚΟΣ

Τῶν ἐν τῇ λέξει Συντηρητικὰ ἢ προσωρινὰ μέτρα.

Ἀλλοδαποῦ κράτησις § 11.
Ἀναίρεσις, ὅρα ἔφεσις.
Ἀνακοπὴ, ὅρα ἔφεσις.
Ἁρμοδιότης § 1, 3, 9—11 ἐπ.
Διαδικασία ἐνώπιον τοῦ προέδρου § 8 ἐπ.
Διατροφὴ § 1 ὑποσ.
Εἰρηνοδίκης διατάσσει προσωρινὰ μέτρα; § 1.
Ἐπίθεσις σφραγίδων § 1 ὑποσ.
Ἔφεσις § 7, 14, 15.
Κατάργησις συντηρητικῶν μέτρων § 5, 6.
Κράτησις προσωπικὴ ἀλλοδαποῦ § 11.
Μέτρα προσωρινὰ τίς διατάσσει; § 1.
Νομὴ § 4.
Πλειστηριασμοῦ ἀναστολὴ § 12, 13.
Πρόεδρος διατάσσει προσωρινὰ μέτρα § 1. Διαδικασία ἐνώπιον τοῦ προέδρου § 8 ἐπόμεν. ὅρα Ἁρμοδιότης.
Τελεσιδικία § 5, 15.

ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ.

Ἴδε τὴν λέξιν Μάρτυρες ἐπὶ πολιτικῶν δικῶν, § 25, 26, 27, 276, 449, 450.

Συντηρητικὴ ἀπόδειξις περὶ τοῦ ἂν οἰκοδομή τις, ἣν ὁ μηχανικὸς ὁ ἐπὶ τοῦ σχεδίου ἐκήρυξεν ὡς ἑτοιμόῤῥοπον ἦναι τοιαύτη διατάσσεται ὑπὸ τῶν δικαστηρίων; ὅρα ἀπ. πολ. ΑΠ. 284 τοῦ 50.

Εἶναι ἄκυροι αἱ συντηρητικαὶ μαρτυρίαι, ὅταν διετάχθησαν παρ' ἀναρμοδίου δικ.; ἴδε τὴν λέξιν Μάρτυρες ἐπὶ πολιτ. δικῶν καὶ ἀπ. ἐφ. Αθ. 9344.

ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΧΕΣΙΣ.

ΣΗΜ. 1. Τὸ ἄρθρον τοῦτο πρέπει νὰ συνδυασθῇ μὲ τὸ περὶ κατασχέσεως παρὰ τρίτῳ ἄρθρον, τὸ ὁποῖον κατεχώρησα ἐν Σόλωνι σ. 103, 150, 161, 201, καὶ τὸ ὁποῖον πιθανῶς θέλω συμπληρώσει ἐν λ. Τρίτος.

ΣΗΜ. 2. Τοὺς πίνακας ὅρα ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου.

§ 1. Κατὰ ποίας περιπτώσεις συγχωρεῖται ἡ παρὰ τῷ ὀφειλέτῃ κατάσχεσις ὡς συντηρητικὸν μέτρον ὁρίζει τὸ ἄρθρον 1034 τῆς πολ. δικ. (1).

§ 2. Τὸ ὑπὸ στοιχεῖον λγ'. καὶ ὑπ' ἀριθ. 12571 ψήφισμα περὶ τῆς ἐπιεικείας κωλύει τὴν κατάσχεσιν; ὄχι, κατὰ τὴν 9627 τοῦ 52 ἀπ. ἐφ. Αθ., ἣν ὅρα ἐν νομ. μελ. σελ. 172. Περιττὸν εἶναι νὰ τὴν μεταφέρω ἐδῶ, ὡς ἀφορῶσαν ζήτημα, ὃ σπανιώτατα ἀναφύεται. Πρλ. καὶ Εὐρ. τ. 8. σ. 242 καὶ τὴν λ. Ψήφισμα (2).

Ποῖοι προκαλοῦσι συντηρητικὴν κατάσχεσιν (3);

§ 3. Ὁ ἀλλοδαπὸς (4), δυνάμενος νὰ καταδιώξῃ ἐνώπιον τῶν ἑλληνικῶν δικαστηρίων ἀλλοδαπὸν δι' ἐμπορικὰς ὑποχρεώσεις, δύναται νὰ λάβῃ καὶ συντηρητικὰ κατ' αὐτοῦ μέτρα; ἀπόφ. ἐφετ. Ναυπλ. 582 τοῦ 52 ἐν νομ. σ. 5637.

§ 3² Οἱ δανεισταὶ ὁμορρύθμου ἑταιρίας δύνανται νὰ λάβωσι συντηρητικὰ μέτρα κατὰ τῆς περιουσίας τῶν μελῶν της; Ἴδε τὴν λ. ἑταιρία § 20, 82, 94 τῆς λ. Κατάσχεσις καὶ § 289, 876 τῆς λ. Πώλησις.

§ 3³ Οἱ δανεισταὶ πότε ἐν ὀνόματι τοῦ ὀφειλέτου των δύνανται νὰ κατάσχωσιν; ἀπ. 9204 τῶν ἐν Αθ. ἐφ. ὅρα τὴν ἐπ. σημ. 1.

§ 4. Ὁ νόμος ἐπιτρέπων, διὰ τοῦ ἄρθρου 1034 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, τὴν παρὰ τῷ ὀφειλέτῃ ἢ τρίτῳ τινὶ κατάσχεσιν κινητῶν πραγμάτων, δὲν ἀπαγορεύει ἄλλως διὰ καμμιᾶς διατάξεως τὴν παρὰ τῷ δανειστῇ αὐτῷ πρὸς διατήρησιν ἀκαθαρίστου δανείου κατάσχεσιν, ὅταν οὗτος ἦναι συγχρόνως καὶ ὀφειλέτης ἐκκαθαρισμένου ποσοῦ πρὸς τὸ αὐτὸ πρόσωπον, ἀλλὰ μάλιστα ὁ διπλοῦς οὗτος χαρακτὴρ συντρέχει εἰς τὸ νὰ θεωρῇ εὐλόγως τὸ αὐτὸ πρόσωπον, καθὸ ὀφειλέτης, ὡς τρίτος τις, σχετικῶς ὡς πρὸς ἑαυτὸν, καθὸ δανειστήν· τοῦτο δὲ τόσον δικαιότερον, ὅσον τὸ ἐναντίον σύ-

---

(1) Περὶ τῆς ἀρχῆς, καθ' ἣν ὁ δανειστὴς ἐνασκεῖ τὸ δικαίωμα τοῦ ὀφειλέτου, θέλει γίνει λόγος ἐν ἄλλῳ τόπῳ. Πρλ. δὲ Παπ. σελ. 15 σημ. 18. Κύρ. λ. Συμψηφισμὸς § 47. Απ. ἐφ. Αθ. 9204.

(2) Πρλ. τὴν λ. Συνυποσχετικόν.

(3) Πρλ. τὰ περὶ κατασχέσεως παρὰ τρίτῳ, καὶ Δαλλ. λ. saisie conservatoire ἀρ. 10.

(4) Πρλ. ἀπ. πολ. ΑΠ. 109 τοῦ 47 εἰς Εὐρ. 4 σελ. 262. Δύγ. φύλλ. 200 ἐπ.

σύστημα ἤθελεν ἄνευ τινὸς βασίμου λόγου καταστήσει τὴν θέσιν αὐτοῦ ἐπισφαλεστέραν ἐκείνης τῶν ξένων δανειστῶν. Απ. ἐφ. Ν.302 τοῦ 38, ἣν εἰς Εὐρ. 8 σ. 256.

§ 4ª Μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς παραχωρήσεως τῶν ἀπαιτήσεων, ἃς ὁ Α ἔχει κατὰ τοῦ Β, δύναται ὁ Α νὰ ἐνεργήσῃ κατάσχεσιν εἰς χεῖράς του; ἡ 2 σκέψ. τῆς 5 τοῦ 50 ἀπ. ΑΠ. φέρει (1)·

«Ἐπειδὴ, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῆς διατάξεως 4 τοῦ Κ. βιβλ. 4. τιλ. 39, ὅσας ἐνστάσεις ἠδύνατο ὀφειλέτης τις ν' ἀντιτάξῃ κατὰ τοῦ παραχωρητοῦ, καθόσον ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα τῆς ἀπαιτήσεως, δύναται ν' ἀντιτάξῃ καὶ κατὰ τοῦ ἐκδοχέως· ἐκ τούτου δ' ἕπεται ὅτι καὶ ἂν ὁ ἐκδοχεὺς ἐκοινοποίησε τὴν εἰς αὐτὸν γενομένην παραχώρησιν εἰς τὸν ὀφειλέτην, οὗτος δὲν ἀποκλείεται νὰ προτείνῃ καὶ ἐνεργήσῃ κατὰ τοῦ ἐκδοχέως ὅσα εἶχε κατὰ τοῦ παραχωρητοῦ δικαιώματα· ἄρα ἂν καὶ ὁ Δημήτ. Γιαγλόπουλος, ἐκδοχεὺς, ἐκοινοποίησεν εἰς τὸν Βασίλειον Γεωργίου, ὅτι ἡ κατ' αὐτοῦ ἀπαίτησις τοῦ Γεωργίου Σωτηροπούλου παρεχωρήθη εἰς αὐτὸν (τὸν Γιαγλόπουλον), ὁ Βασίλειος Γεωργίου ἠδύνατο, καὶ μετὰ τὴν κοινοποίησιν ταύτην, νὰ ἐνεργήσῃ εἰς χεῖρας ἑαυτοῦ συντηρητικὴν κατάσχεσιν διὰ τὰς ἀπαιτήσεις, τὰς ὁποίας εἶχε κατὰ τοῦ δανειστοῦ του Γεωργίου Σωτηροπούλου, καθὼς ἠδύνατο νὰ ἐνεργήσῃ τοιαύτην, καὶ ἂν δὲν ἐγίνετο ἡ παραχώρησις, τὸ δὲ πρωτοδικεῖον, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, θεωρῆσαν ὅτι μετὰ τὴν, ὡς εἴρηται, παραχώρησιν δὲν ἠδύνατο νὰ γίνῃ κατάσχεσις ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ Γιαγλόπουλος κατέστη κύριος τῆς ἀπαιτήσεως, ἀφοῦ ἐκοινοποίησε τὴν παραχώρησιν, καὶ ὅτι δὲν ἠδύνατο διὰ τοῦτον τὸν λόγον νὰ ἔχῃ ἐπιρροὴν ἡ ὑπὸ τοῦ Βασιλείου Γεωργίου προταθεῖσα ἔνστασις εκκρεμοδικίας τῆς μεταξὺ τούτου καὶ τοῦ Γεωργίου Σωτηροπούλου δίκης, ἐνώπιον τοῦ ἐμποροδικείου, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπεβλήθη ἡ ἐκδίκασις τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ πρώτου κατὰ τοῦ δευτέρου, ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὸν διαληφθέντα νόμον, καὶ κατὰ συνέπειαν παρεβίασε τὴν οὐσιώδη διάταξιν τοῦ 553 ἄρθρου ἐδ. 2 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καθότι, ὑπαρχούσης ἐκκρεμοῦς τῆς κυρίας μεταξὺ τῶν διαδίκων δίκης, τὸ πρωτοδικεῖον ὤφειλε ν' ἀναβάλῃ τὴν περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως αἴτησιν τοῦ Β. Γεωργίου μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τῆς κυρίας ταύτης δίκης, ἐξ ἧς ἤθελεν ἀναφανῆ ἂν ἡ ἀπαίτησις ἦτον βάσιμος, ἢ μή· ὥστε ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις

(1) Πρλ. τὴν λ. Παραχώρησις καὶ νομ. μελ. σ. 909 ἐπ. Πρλ. τὴν λ. Συμψηφισμὸς § 18—15, 43 44.

εἶναι ἀναιρετέα κατὰ τὰ ἄρθρα 201 καὶ 807 § 5 καὶ 7 τῆς αὐτῆς δικονομίας ἡ δὲ διάταξις 9 τοῦ Κώδ. βιβλ. 4 τίτλ. 31, ἣν ἐπικαλεῖται ὁ ἀναιρεσίβλητος, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν τινὰ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι εἰς ταύτην δὲν γίνεται λόγος περὶ παραχωρήσεως.

Κατὰ ποίων προκαλεῖται συντηρητικὴ κατάσχεσις;

§ 5. Ὅρα τὰ περὶ τούτου ἐν τῷ περὶ κατασχέσεως παρὰ τρίτῳ ἄρθρῳ. (σελ. 105 ἐκ. Σόλωνος).

§ 6. Περὶ τῶν ἐχόντων δικαίωμα ἑτεροδικίας, ὅρα αὐτόθι.

Ἄδεια περὶ κατασχέσεως (1).

§ 7. Ἄνευ ἀδείας τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν δὲν γίνεται συντηρητικὴ κατάσχεσις· εἰς λίαν κατεπειγούσας (2) δὲ περιστά-

---

(1) Ἂν δὲν προηγηθῇ ἄδεια; Δαλλ. λ. saisie conserv. ἀρ. 11. Ποῖος πρόεδρος εἶναι ἁρμόδιος; αὐτ. ἀρ. 12. Τὸ δικαστήριον εἶναι ἁρμόδιον; αὐτ. § 15 ἐπ. Πρλ. καὶ τὸ προηγούμενον ἄρθρον Συντηρητικὰ μέτρα § 9.

(2) Οἱ εἰρηνοδίκαι μόνον εἰς λίαν κατεπειγούσας περιστάσεις ἐπιτρέπουσι κατάσχεσιν (ἄρθρον 1035 πολ. δικ.)· ἄλλως ἡ κατάσχεσις ἀκυροῦται· ἀπ. 8710 τοῦ 51 τῶν ἐν Αθ. ἐφ.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 618, 627, 624, 1028 καὶ 1030 τῆς πολ. δικονομίας ἐξάγεται, ὅτι, πλὴν τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν, οὐδεὶς ἄλλος δικαστὴς δύναται νὰ διατάξῃ συντηρητικὰ μέτρα, εἰμὴ μετὰ προηγηθεῖσαν ἐπὶ ἀκροατηρίου συζήτησιν, καὶ δι' ἀποφάσεως προσηκόντως συντεταγμένης καὶ δημοσιευμένης κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 138, 182 καὶ 183 τῆς αὐτῆς δικονομίας· ὁ δὲ εἰρηνοδίκης, δυνάμενος, κατὰ τὸ ἐδάφ. 6 τοῦ ἄρθρου 490 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, νὰ διατάττῃ προσωρινὰ μέτρα ἐπὶ πάσης διαφορᾶς περὶ διακατοχῆς, ἔχει μόνον τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιτρέπῃ καὶ συντηρητικὰ μέτρα διαρκέσοντα μέχρις οὗ τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν ἀποφανθῇ, ἀλλὰ, διὰ νὰ ἔχῃ νόμιμον κῦρος ἡ περὶ αὐτῶν διάταξις, πρέπει νὰ περιέχηται ἐν ἀποφάσει συντεταγμένῃ καὶ δημοσιευμένῃ κατὰ τὰ προειρημένα ἄρθρα 138 καὶ 182. Τὸ δὲ προσαγόμενον ἔγγραφον τοῦ εἰρηνοδίκου Αἰγιαλείας, τὸ φέρον ἀριθ. 26|82, μὴ ὂν κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 182

σεις χορηγεῖ τὴν ἄδειαν ταύτην ὁ εἰρηνοδίκης, ἀναφέρων τὰ εἰκότα εἰς τὸν πρόεδρον, ὡς τὸ ἄρθρον 1035 τῆς πολ. δικον.

§ 8. Ὑπαρχόντων δημοσίων (1), ἢ ἰδιωτικῶν ἐγγράφων, δύναται νὰ γενῇ συντηρητικὴ κατάσχεσις εἰς τρίτου χεῖρας καὶ ἄνευ πρὸς τοῦτο ἀδείας τοῦ προέδρου, ἥτις, κατὰ τὰ ἄρθρα 1028, 921, 922 τῆς πολ. δικον. αἰπαιτεῖται μόνον ἐν ἐλλείψει δικογράφου, ἢ

διαγραφόμενον τύπον ἀποφάσεως συντεταγμένον καὶ μὴ ἐκδοθὲν μετὰ προηγηθεῖσαν συζήτησιν, μηδὲ δημοσιευθὲν ἐπὶ ἀκροατηρίου, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀπόφασις εἰρηνοδίκου κῦρος ἔχουσα, ἀλλ' ἄκυρον εἶναι καὶ μὴ ὄν, οὐδὲ δύναται, ὡς πρᾶξις τοῦ εἰρηνοδίκου θεωρουμένη, νὰ ἔχῃ νόμιμον ἰσχύν· διότι, ὡς εἴρηται, μόνον δι' ἀποφάσεως δύναται ὁ εἰρηνοδίκης νὰ διατάξῃ συντηρητικὰ μέτρα, οἷον εἶναι τὸ περὶ παύσεως τοῦ ἔργου, ἐπὶ ἀπειλῇ χρηματικῆς ποινῆς. ὅθεν βάσιμος εἶναι ἡ περὶ ἀκυρότητος τοῦ εἰρημένου ἐγγράφου πρότασις κατὰ τὸ ἄρθρον 759 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καθ' ὃ ἀποφάσεις, οἷα ἡ περὶ ἧς πρόκειται, μὴ ἔχουσαι τὸν ἐξωτερικὸν τύπον, δύνανται νὰ προσβληθῶσιν ὡς ἄκυροι καὶ μὴ οὖσαι ἐνώπιον παντὸς δικαστηρίου. Απ. 14688 τοῦ 57 τῶν ἐν Αθ. ἐφ. Πρλ. νομ. μελ. σ. 873 ἑπ.—Ἔφεσις; Απ. ΑΠ. 81 τοῦ 49.

(2) Ἡ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μηκέτι κοινοποιηθείσης ὁριστικῆς κατ' ἀντιμωλίαν ἀποφάσεως ἐνεργηθεῖσα κατάσχεσις εἰς χεῖρας τρίτου εἶναι νόμιμος.

Οὕτως ἀπεφήνατο τὸ ἐν Παρισίοις πρωτοδικεῖον·

ΣΗΜ. Ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν συμφωνεῖ μὲ τὴν γνώμην τῶν συγγραφέων. Ὁ Κύριος Roger εἰς τὸ περὶ κατασχέσεων σύγγραμμά του λέγει, «Δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, συμφώνως μὲ τὴν γνώμην τοῦ Dalloz et Bioche (λ. saisie arrêt), ὅτι μία ἀπόφασις ἀκοινοποίητος δὲν δύναται νὰ δώσῃ χώραν εἰς κατάσχεσιν εἰς χεῖρας τρίτου· μέχρι τῆς κοινοποιήσεώς της δὲν ἔχει ὕπαρξιν ὡς πρὸς τὸν καταδικασθέντα, καθότι, ἂν ἐκοινοποιεῖτο εἰς αὐτὸν, ἐδύνατο νὰ τὴν ἐκτελέσῃ· ὅθεν ἂν ὁ ζητήσας τὴν κατάσχεσιν δὲν ἐφρόντισε προηγουμένως νὰ κοινοποιήσῃ τὴν ἀπόφασιν εἰς τὸν ἀντίδικόν του, ἂς μέμφηται τὸν ἑαυτόν του, διότι ἔγινεν αἴτιος ἐξόδων, τὰ ὁποῖα ἐδύνατο ὁ καταδικασθεὶς ν' ἀποφύγῃ, ἂν ἐγνώριζε τὴν καταδικαστικὴν ἀπόφασιν, ἐφ' ἧς στηρίζεται ἡ ἐνεργηθεῖσα κατάσχεσις· ἄρα ἡ κατάσχεσις εἶναι ἄκυρος, ἂν καὶ ἡ ἀπόφασις εἶχε κοινοποιηθῇ εἰς τὸν καταδικασθέντα ὑπὸ τρίτου τινός. Ἐφ. droit. τοῦ 1839 102 (νομ. φ. 993.)

ὅταν ἡ ἀπαίτησις δὲν ἦναι ἐκκαθαρισμένη· ὥστε, δυνάμει τελεσιδίκων ἀποφάσεων καὶ ἐγγράφου, δι' οὗ ὁ καθ' οὗ ἡ κατάσχεσις ὁμολογεῖ ὅτι ἔλαβε χρήματα τῆς ἀντιδίκου του, συγχωρεῖται κατάσχεσις εἰς χεῖρας τρίτου. Απ. πολ. ΑΠ. 82 τοῦ 49. Ὅρα τὰ περὶ κατασχέσεως παρὰ τρίτῳ § 21—31 ἐν Σόλ.

§ 9. Μόνος ὁ πρόεδρος ὁ χορηγήσας τὴν περὶ συντηρητικῆς κατασχέσεως ἄδειαν εἶναι ἁρμόδιος ν' ἀποφανθῇ καὶ περὶ τῆς ἐπιβλητέας ἐγγυήσεως,ἐὰν παρέλειψε νὰ τὴν διατάξῃ διὰ τῆς περὶ κατασχέσεως διατάξεώς του, (628, 1036 πολ.)· ἄρα ἡ αἴτησις δὲν ὑποβάλλεται εἰς τὸ δικαστήριον. Απ. ἐφ. Ναυπ. 255 τοῦ 59 ἐν δικ. σελ. 82 καὶ ἐν ἐφ. δικαστηρίων σελ. 44 καὶ ἐν νομ. σ. 6412. Πρλ. § 9[3]

Ἐγγύησις.

§ 9[2] Ὅρα ἄρθρ, 1036 τῆς πολ. δικον. Δαλλ. λ. saisie conservatoire ἀρ. 9.

§ 9[3] Ὅταν ὁ πρόεδρος ἐπέτρεψε κατάσχεσιν χωρὶς νὰ ὁρίσῃ τὶ περὶ ἐγγυήσεως, ὁ διάδικος, καθ' οὗ διετάχθη τὸ μέτρον αὐτὸ, ἔχει δικαίωμα νὰ ὑποβάλῃ αἴτησιν περὶ τούτου εἰς τὸ δικαστήριον; ὄχι, κατὰ μειονοψηφίαν· ναὶ κατὰ τὴν πλειονοψηφίαν· ὅρα ἀπόφ. ἐφ. Αθ. 18575 τοῦ 60. Πρλ. § 9.

§ 10. Ἄρσις κατασχέσεως δι' ἐγγυήσεως.— Κατὰ τὰ ἄρθρα 628, 1027 ἐδάφ. 2 καὶ 1041 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, δι' ἐγγυήσεως ἄρσις τῆς κατασχέσεως πρέπει νὰ ζητῆται δι' αναφορᾶς, ὡς καὶ ἡ περὶ κατασχέσεως αἴτησις· ἄλλως ἀποῤῥίπτεται γενομένη διὰ τῶν προτάσεων μόνον. Απ. πολ. ΑΠ. 50 τοῦ 54, κυροῦσα τὰς 10458 καὶ 11346 ἀποφάσεις τῶν ἐν Αθ. ἐφ.

Ἔγγραφα.

§ 11. Ἐπὶ συντηρητικῶν κατασχέσεων, οὔτε ἐκτελεστὸς τίτλος ἀπαιτεῖται,οὔτε ἐπιταγῆς(1)προεπίδοσις(1035 1038 πολ.) Τοιαύτη κατάσχεσις παρὰ τοῖς Γάλλοις δὲν συγχωρεῖται εἰμὴ μόνον ἐν εἰδικοῖς θέμασι. (P. 832 cod. comm 417.) Carré ζ. 2003. Dalloz saisie conservatoire ἀρ. 19 ἐπ. Πρλ. ἀν § 7 ἐπ.

---

(1) Ὅρα § 30 ἐπ. τῆς παρὰ τρίτῳ κατασχέσεως εἰς Σόλωνα.

§ 12.

Κινητὰ κατασχετέα (1).

§ 13. Κατὰ γενικὸν κανόνα δύναται ἅπασα τοῦ ὀφειλέτου ἡ περιουσία (2) νὰ ἐκποιηθῇ ἀναγκαστικῶς πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν δανειστῶν αὐτοῦ. ἀλλ' ἕνεκα λόγων φιλανθρωπίας εἰσήχθησάν τινες ἐξαιρέσεις, αὗται·

§ 14. ά) Ἐξῃρέθησαν τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως τινὰ τοῦ ὀφειλέτου πράγματα, ἤτοι τὰ πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ ἀπολύτως ἀναγκαῖα (3). Τοιαῦτα δὲ εἰσὶ

1) Τ' ἀναγκαῖα ἐνδύματα καὶ, στρώματα τοῦ ὀφειλέτου, τῆς γυναικὸς καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ.

2) Ἡ ἐπὶ 8 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἀναγκαία τῷ ὀφειλέτῃ καὶ τῇ οἰκογενείᾳ αὐτοῦ πρὸς τροφὴν προμήθεια.

3) Ἐπὶ λογίων ἢ τεχνιτῶν, τ' ἀναγκαῖα βιβλία καὶ ἐργαλεῖα ἢ ἄλλα πρὸς τὸ ἐπάγγελμα αὐτῶν χρήσιμα σκεύη μέχρι 500 δραχ. κατ' ἐκλογὴν τοῦ ὀφειλέτου.

---

(1) Ἐνταῦθα θέλω συμπαραλάβει ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ κατασχετέα κινητά, ἵνα ᾖ προχειρότερος ὁ συνδυασμός.

(2) Πρλ. Οἰκ. § 284. Ρουσ. 47—50. Δαλλ. λ. saisie éxéc. ἀρ. 152 ἐπ. Carré ζ. 1984. Τὸ περὶ κατασχέσεως παρὰ τρίτῳ ἄρθρον § 32 ἐπ.

(3) Πολ. 885. Γαλ. 592. Οὐ μόνον τὰ χρήματα τοῦ ὀφειλέτου, ἀλλὰ καὶ πᾶν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου (ἀρ. 5 διακρ. κτημάτ.) κινητὸν αὐτοῦ πρᾶγμα δύναται νὰ κατασχεθῇ καὶ ἐκποιηθῇ παρὰ τῶν δανειστῶν αὐτοῦ κατὰ τὴν περὶ κατασχέσεως κινητῶν διαδικασίαν. Ἐξαιροῦνται δὲ μόνον τὰ ὡς παρακολούθημα ἀκινήτου χρησιμεύοντα πράγματα (Πολ. 954. ἀρ. 8 διακρ. κτημάτ. Carré ζ. 2035. Dalloz ἀρ. 172), ἅπερ καταλληλότερον μετὰ τοῦ κυρίου πράγματος κατάσχονται (Πολ. 954 συνδ. 888 ἐδάφ. 2), καὶ τὰ ἐν χερσὶ τρίτου κινητά. Ὅθεν καὶ τὰ ἀσώματα κινητά, ἰδίως αἱ ἀνώνυμοι ἀπαιτήσεις ἐνταῦθα ἀνήκουσιν. Dalloz Saisie exécution ἀρ. 153—158. Carré ζ. 2030. Roger ἀρ. 168. Οἰκ. § 284.

( ) Ἡ ἀπαγόρευσις τῆς κατασχέσεως τῶν ἀπολύτως ἀναγκαίων πραγμάτων τοῦ ὀφειλέτου ὑπὲρ αὐτοῦ μόνον ἐνομοθετήθη καὶ οὐχὶ χάριν δημοσίου τινὸς συμφέροντος. Ὅθεν δύναται νὰ παραιτηθῇ ὁ ὀφειλέτης τοῦ εὐεργετήματος τούτου. Dalloz ἀρ. 199 Chauveau sur Carré ζ. 2032. Ὁ Carré ἐναντίαν ἀποφαίνεται γνώμην,

4) Τὰ ἀναποφεύκτως ἀναγκαῖα σύνεργα τῶν χειροτεχνῶν.

5) Τῶν γεωργῶν εἰς βοῦς ἢ μία δάμαλις ἢ τρία πρόβατα ἢ δύο αἶγες ἢ εἷς ὄνος, κατ' ἐκλογὴν αὐτῶν. Πρλ. κατ. § 43.

6) Ἡ στολὴ τῆς ὑπηρεσίας καὶ ὁ ἱματισμὸς τῶν στρατιωτικῶν(1).

---

(1) Περὶ τῶν ἀκατασχέτων τούτων πραγμάτων ῥητέον εἰδικώτερον ταῦτα

ά) Τίνα καὶ πόσα ἐνδύματα καὶ στρώματα εἰσὶν ἀναγκαῖα ἄφησεν ὁ νόμος εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅπερ, κατὰ τὴν ἐκτίμησιν ταύτην, ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ τὴν τάξιν, τὴν ἡλικίαν καὶ τὰς λοιπὰς τοῦ ὀφειλέτου σπουδαίας περιστάσεις· οὐχὶ τὰς ἰδιοτροπίας ἢ ματαιότητας αὐτοῦ. Ἑπομένως δύναται νὰ ἐξαιρέσῃ τῆς κατασχέσεως μόνον τ' ἀναποφεύκτως ἀναγκαῖα φορέματα καὶ στρώματα (χειμερινά τε καὶ θερινά), τὰ δὲ πλεοναστικὰ ἢ εἰς πολυτέλειαν μεταπίπτοντα ν' ἀφήσῃ (π. χ. κλίνην πέραν τοῦ δέοντος κεκοσμημένην, κοσμήματα τοῦ σώματος)·—«τῆς γυναικὸς καὶ τῶν τέκνων» λέγων ὁ νόμος, ἐννοεῖ τὴν οἰκογένειαν τοῦ ὀφειλέτου, ὥςτε πρέπει νὰ εἴπωμεν ὅτι καὶ τῶν γονέων αὐτοῦ τῶν παρ' αὐτοῦ διατρεφομένων καὶ μετ' αὐτοῦ βιούντων τὰ ἐνδύματα καὶ στρώματα ἐξαιροῦνται, ἐν ἀναποφεύκτῳ δὲ ἀνάγκῃ καὶ τοῦ ὑπηρέτου. Dalloz ἀρ. 164—170. Carré ζ. 2037—2039. Colmet—Daage ἀρ. 101. Οἰκ. § 284 σημ. 3.

β') Ἡ πρὸς τὸν βίον προμήθεια περιλαμβάνει πᾶν ὅ,τι ὁ ἄνθρωπος ἐναποταμιεύει φαγώσιμον, οἷον ἄλευρον, ἄρτον, ἔλαιον, τυρόν, ξύλα, ὄσπρια κλ. Ὁ Γάλλος νομοθέτης ἐφάνη ἐνταῦθα γενναιότερος κηρύξας ἀκατάσχετον τὴν 30 ἡμερῶν ζωοτροφίαν. Carré ζ. 2045. Dalloz ἀρ. 195. — Ἐὰν παρὰ τῷ ὀφειλέτῃ εὑρεθῶσι μετρητά, δύναται οὗτος νὰ κρατήσῃ ὅσα τῷ χρειάζονται ἐπὶ 8 ἡμέρας; Καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου καὶ ἡ φιλανθρωπία ὑπαγορεύει ν' ἀπαντήσωμεν καταφατικῶς. Carré ζ. 2026. Dalloz ἀριθ. 196. Colmet—Daage ἀρ. 194. Οἰκ. αὐτ.

γ') Εἶναι δίκαιον καὶ εἰς αὐτὸν τὸν δανειστὴν συμφέρον νὰ μὴ ἀφαιρεθῶσιν ἀπὸ τὸν ὀφειλέτην, τὸν ἐπιστήμης τινὸς ἢ τέχνης κάτοχον, τὰ πρὸς ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτοῦ μέσα, ἤγουν τὰ βιβλία καὶ ἐργαλεῖα τῆς ἐπιστήμης ἢ τέχνης του· ἡ γαλλικὴ διανομία κηρύττει ἀκατάσχετα αὐτὰ μέχρι τῆς ἀξίας 300 φράγκων. — Ἐὰν ἡ ἐξάσκησις ἐπαγγέλματος τινὸς χρειάζηται συνάμα

§ 15. ϐ') Ὀφειλέται τινὲς ἔχουσι τὸ τῆς εὐπορίας εὐεργέτημα, δι' οὗ δύνανται νὰ κρατήσωσιν ἐκ τῆς περιουσίας αὐτῶν τόσον μέρος,

---

καὶ βιβλία καὶ ἐργαλεῖα, ὁ ὀφειλέτης δύναται ν' ἀφαιρέσῃ ἐξ ἀμφοτέρων 500 μόνον δραχμῶν ἀξίας οὐχὶ 1000, διότι ἡ ἡμετέρα δικονομία (ἄρθρον 885 § 5) ἀναφέρει ἡνωμένως ἀμφοτέρους, τούς τε λογίους καὶ τοὺς τεχνίτας. Ἐν Γαλλίᾳ διδάσκεται τὸ ἐναντίον. Carré ζ. 2041. Dalloz ἀρ. 138 Colmet—Daage ἀρ. 192. Οἰκ. αὐτόθεν.

δ') Ὡς πρὸς τὰ σύνεργα τῶν χειροτεχνῶν δὲν ὁρίζει ἀξίαν ὁ νόμος, ἀλλ' ἐξετάζει μόνον ἂν ἦναι ἀναποφεύκτως ἀναγκαῖα εἰς τὰς ἐργασίας αὐτῶν. Κατὰ ῥωμ. δ. ἐξαιροῦνται τῆς κατασχέσεως τὰ γεωργικὰ ἐργαλεῖα. Ν. 27 Βασ. (25. 5.) Ἐὰν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ χειροτέχνου ἦναι τοιοῦτον ὥστε δὲν δύναται ν' ἀσκηθῇ ἄνευ τῆς βοηθείας ἐργατῶν, τότε ἐξαιροῦνται τῆς κατασχέσεως καὶ τῶν ἐργατῶν τὰ σύνεργα. Οἱ Γάλλοι συγγραφεῖς ἐναντίαν ἀποφαίνονται γνώμην, διότι ὁ νόμος αὐτῶν ἐξαιρεῖ les outils des artisans, nécessaires à leurs occupaçions personnelles. Carré ζ. 2044. Dalloz ἀρ. 191. Τοῦ ἀγωγιάτου ὁ ἵππος, τοῦ ἁμαξηλάτου ἡ ἅμαξα, τοῦ τυπογράφου ἡ τυπογραφία δύνανται νὰ ὑποταχθῶσιν εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην; Ὀρθοτέρα φαίνεται ἡ γνώμη ἡ καταφατικῶς ἀπαντῶσα. Carré ζ. 2036, 2041 ter. Dalloz ἀρ. 192, 193, 185. Οἰκον. αὐτόθ.

ε) Οἱ ἀροτῆρες βόες καὶ κατὰ ῥωμ. δίκαιον ἐξῃρημένοι τῆς κατασχέσεως εἰσίν. Νόμ. 26. Βασ. (25 5).

ϛ) Ἡ στολὴ καὶ ὁ ἱματισμὸς τῆς ὑπηρεσίας ἐξαιρεῖται τῆς κατασχέσεως καὶ ἴσως ὑπὲρ τοῦ δημοσίου συμφέροντος· ἀλλὰ μόνον τῶν στρατιωτικῶν, οὐχὶ καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν πολιτικῶν (Πολ. 885 § 2. Γαλ. 592 § 5). contra Ῥουσόπ. σ. 48. Οἰκ. αὐτ.

ζ') Ἐκτὸς τῶν πραγμάτων, ἅτινα ῥητῶς ἐξαιρεῖ τῆς κατασχέσεως ἡ πολιτικὴ δικονομία, ἀκατάσχετα εἰσὶ καὶ τὰ ἐκτὸς ἐμπορίας κατὰ τὸν ἀστυκὸν νόμον ὄντα πράγματα, ἰδίως τὰ τῇ θείᾳ λατρείᾳ καθιερωμένα καὶ τῶν ἱερέων τὰ ἄμφια. Ν. 21 κώδ. (1.2). Dalloz ἀρ. 160. Carré ζ. 2042.—Πρλ. § 25[4] τῆς λ. Κα-τάσχεσις· καὶ σ. 60 τῆς λ. Συναλλάγματα.—Τὰ τιμητικὰ παράσημα; Οὐ δυνατὸν ὑποτιθεσθαι (ἐνεχυράζεσθαι) τὰ ἐλπιζόμενα ἔπαθλα ὑπὲρ τοῦ στεφάνου, λέγει ὁ Ν. 24 Βασ. (25 5). Dalloz ἀρ. 161. Carré ζ. 2043.—Τὸ χειρόγραφον συγγράμματός τινος; Ὄχι λέγουσιν οἱ Γάλλοι συγγραφεῖς στηριζόμενοι εἰς τὸ 571 ἄρθρον τῆς δικονομίας των. Carré ζ. 2042 bis. Dalloz ἀρ. 157. Colmet—Daage. ἀριθ. 193. Οἰκ. αὐτ.

ὥστε ἀπέχῃ ἐξ αὐτοῦ (1). Τὸ εὐεργέτημα τοῦτο ὅτὲ μὲν συμπίπτει τῇ πρώτῃ ἐξαιρέσει (2), ὅτὲ δὲ παρέχει μείζονα ὠφέλειαν.

§ 16. α') Τὰ φαλαγγιτικὰ γραμμάτια ὑπόκεινται εἰς κατάσχεσιν; ὄχι, διότι δὲν ἐπιτρέπεται, ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ἐκποίησις αὐτῶν· ἄρα οὔτε ἡ κατάσχεσις, ὡς ἄφευκτον ἀποτέλεσμα φέρουσα τὴν ἀναγκαστικὴν ἐκποίησιν αὐτῶν, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἀπὸ 1/13 Ἰανουαρ. 1836 διατάγματος, διὰ τοῦ ὁποίου ἡ Κυβέρνησις ἀπηγόρευσε τὴν ἐκποίησιν τῶν δι' αὐτοῦ εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς στρατιωτικοὺς παραχωρουμένων γαιῶν, πρὸς πληρωμὴν τῆς ἀξίας τῶν ὁποίων ἐξέδωκεν εἰς πίστωσίν των τὰ φαλαγγιτικὰ καλούμενα γραμμάτια, διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς αὐτοὺς ὡς μετρητὰ πρὸς πληρωμὴν εἰς τὰ ταμεῖα τοῦ Κράτους διὰ τὴν ἀγορὰν τῶν γαιῶν· καθότι καὶ ἀφοῦ αὐτὰ δὲν ἐξεδόθησαν, εἰμὴ μόνον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ χρησιμεύσωσι διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν τοιούτων γαιῶν, αἱ δὲ γαῖαι εἶναι ἀνεκποίητοι, ἕπεται ὅτι καὶ τὰ γραμμάτια, τὰ ὁποῖα ἀντιπροσωπεύουσι τὰς γαίας, εἶναι καὶ αὐτὰ ἀνεκποίητα, καθόσον χάριν μόνον τῶν εἰς τὸ ῥηθὲν διάταγμα περιλαμβανομένων ἀξιωματικῶν στρατιωτικῶν ἐξεδόθησαν· καὶ ἑπομένως οὔτε αὐτοί, ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως, δύνανται νὰ ἐκποιήσωσι τὰ τοιαῦτα γραμμάτιά των, ἢ ἄλλως πως μεταβιβάσωσιν αὐτὰ εἰς ἄλλους· οὔτε ἄλλοι πολῖται δύνανται νὰ περιποιήσωσιν εἰς ἑαυτοὺς διὰ τῆς ἀγορᾶς, ἢ δι' ἄλλου τρόπου ἐμμέσως, τὰ παρὰ τοῦ νόμου αὐτοῦ χορηγούμενα πλεονεκτήματα ῥητῶς εἰς ὡρισμένην τάξιν ἀνθρώπων, ἄνευ τῆς τοιαύτης ἀδείας· ἡ δὲ τοιαύτη ἀπαγορευτικὴ ἔννοια τοῦ νόμου διὰ τὴν ἐκποίησιν τῶν φαλαγγιτικῶν γραμματίων προκύπτει ἐκ τοῦ διατάγματος, διὰ τοῦ ὁποίου δίδεται ἡ ἄδεια τῆς ἐκποιήσεως εἴς τινας ζητήσαντας παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τὴν ἄδειαν νὰ ἐκποιήσωσι τὰ γραμμάτιά των. Ἀπ. ἐφ. Ναυπλ. 624 τοῦ 53 (νομ. σ. 5838.)

§ 17–26. β') Ὑπόκειται εἰς κατάσχεσιν τὸ ἐπὶ ἀνοικτῷ λογαριασμῷ ὑποσχεθὲν ὑπὸ τῆς Τραπέζης δάνειον; Ἴδε ἀπ. ἐφ. Αθ. 13079, Πλρ. τὴν λέξιν Τράπεζα.

---

(1) Νόμ. 173 π. (50 17.) Jn condemnatione personarum, quae in id quod facere possunt damnantur, non totum, quod habent, extorquendum est sed et ipsaeum ratio habenda est ne egeant. Πρλ. Vanger. I 326. Κλ. Γ'. 595. Οἰκ. § 284 σημ. 4.

(2) Π. χ. ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων, ὧν δὲν κατάσχεται τὸ 1/4 τοῦ μισθοῦ. Πρλ. 885 § 2.

§ 27. Ἐπὶ χρημάτων ἐκ συναλλαγματικῶν ἢ γραμματίων εἰς διαταγὴν συγχωρεῖται κατάσχεσις; ὅρα τὴν λέξιν Συναλλαγματικαὶ § 550 ἑπόμ. (1). κατ. § 36 ἐπ.

§ 28. Προικῷα χρήματα δύνανται νὰ κατασχεθῶσι διὰ χρέη τοῦ συζύγου; ἴδε ἀπόφ. 333 τοῦ 1853 τῶν ἐν Ναυπλίῳ πρωτοδικῶν ἐν λέξει Προίξ. Πρλ. τοὺς αὐτόθι §§ 31, 114, 270—275. 423.

§ 29. Δύναταί τις νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἐκτέλεσιν πρὸς πληρωμὴν χρεωκαιτήσεώς τινος, τὴν ὁποίαν ἕτερος (δανειστὴς ἐκείνου) κατέσχεν εἰς χεῖρας τοῦ ὀφειλέτου; ὄχι, ἂν ἐκοινοποιήθη πρὸς τὸν ἐπισπεύδοντα τὴν ἐκτέλεσιν ἡ περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως ἀγωγή· ἂν ὅμως τοιαύτη κοινοποίησις δὲν ἐγένετο, κατάσχεσις χωρεῖ. Ἀπόφ. 7161 τοῦ 50 τῶν ἐν Αθ. ἐφ. φέρουσα·

« Ἐπειδὴ ὁ πλειστηριασμὸς ἐδύνατο νὰ ἐνεργηθῇ ἐν Ἀθήναις, ἂν καὶ τὰ κατασχεθέντα πράγματα κῆνται εἰς Κάλαμον, ὡς ὀρθῶς ἐσκέφθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὑπ' ἀριθ. 21292 καὶ τὰς περὶ τούτου αἰτιολογίας παραδέχεται ὡς βασίμους καὶ τὸ δικαστήριον τοῦτο· καὶ πρὸς τούτοις, διότι σκοπὸς τῆς ἀλλαγῆς τοῦ τόπου τοῦ πλειστηριασμοῦ ἦτον ἡ εἰς καλλιτέραν τιμὴν πώλησις τῶν κτημάτων· ἄρα πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐκκαλούσης, ἥτις, ἂν ἐνόμιζεν ἐπιβλαβῆ τὴν ἀλλαγὴν ταύτην τοῦ τόπου, ἐδύνατο κατὰ νόμον ν' ἀμφισβητήσῃ τὸ σκόπιμον αὐτῆς καὶ νὰ ὑποβάλῃ τὸ ζήτημα εἰς

---

(1) Κατὰ τὸ ἄρθ. (α) 187 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, τὰ εἰς διαταγὴν γραμμάτια ἐξομοιοῦνται μὲ τὰς συναλλαγματικάς· ἑπομένως ἐφαρμόζεται καὶ ὡς πρὸς ἐκεῖνα τὸ ἄρθρον 149 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, καθ' ὃ δὲν συγχωρεῖται ἀντίστασις εἰς τὴν πληρωμὴν εἰμὴ ἐν περιπτώσει ἀπωλείας τῆς συναλλαγματικῆς, ἢ πτωχεύσεως τοῦ κομιστοῦ αὐτῆς· ἀφοῦ δέ, κατὰ τὸ ἄρθρον 920 § 3 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἐπιτρέπεται ἡ κατάσχεσις χρεῶν ἐκ συναλλαγματικῶν, ἕπεται, ὅτι, ἐκτὸς τῶν περιστάσεων αὐτῶν, δὲν ἐπιτρέπεται οὐδὲ ἡ τῶν χρεῶν τῶν γραμματίων εἰς διαταγὴν κατάσχεσις, καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς καλῆς ἢ κακῆς πίστεως τῶν κομιστῶν ὡς πρὸς τοὺς τρίτους. Ἀπ. ἐφ. Αθ. 11223 τοῦ 53 τομ. 1.

(α) Ἴδε τὴν 9239 ἀπ. ἐφετῶν Ἀθηνῶν ἐν τῷ περὶ κατασχέσεως παρὰ τρίτῳ ἄρθρῳ.

τὸ δικαστήριον (ἄρθρον 966 τῆς πολιτικῆς δικονομίας)· ἀλλὰ μὴ πράξασα τοῦτο, θεωρεῖται ὡς ἀποδεχθεῖσα τὴν πρᾶξιν τῶν ἀντιδίκων της (1).

»Ἐπειδὴ κατὰ τοῦ πλειστηριασμοῦ ἐπεκαλέσθη προσέτι ἡ ἐκκαλοῦσα 1) ὅτι ἐξετελέσθη οὗτος ἐνῷ εἶχε κατασχεθῆ εἰς χεῖρας της παρὰ τοῦ Βασ. Σπεράντσα ἡ ἀπαίτησις, ἧς ἐπεσπεύδετο διὰ τοῦ πλειστηριασμοῦ ἡ ἐξόφλησις· καὶ ὅτι ἐπληρώθησαν ἀπέναντι τῆς αὐτῆς ποσότητος ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης καὶ ἄλλων ἀλληλεγγύων μετ' αὐτῆς ὑποχρέων διάφορα ποσά. Ἀλλ' ὁ πρῶτος λόγος, ὁ τῆς κατασχέσεως, τότε μόνον εἶχεν ἐπιῤῥοὴν, ὅταν ἤθελεν ἀποδειχθῇ ὅτι ἐκοινοποιήθη πρὸς τοὺς ἐφεσιβλήτους ἡ περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως ἀγωγή· διότι μόνον διὰ τῆς πράξεως ταύτης καθίσταται ἀμφισβητουμένη, καὶ διὰ τοῦτο μὴ ἐπιδεκτικὴ ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως ἡ ἀπαίτησις, ὄχι δὲ καὶ διὰ τῆς εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν, ὡς τρίτον πρόσωπον, γενομένης γνωστοποιήσεως τῆς περὶ κύρους ἀγωγῆς, καθὸ μὴ καθιστανούσης ἐκκρεμοδικίαν ταύτης τῆς κοινοποιήσεως, ἀλλ' ἐκείνης· ἄρα ἰσχυριζομένη ἡ ἐκκαλοῦσα, ὅτι ἀπωλέσθη τὸ ἐπιδοτήριον, τὸ ἀποδεικνύον ὅτι ἐκοινοποιήθη εἰς τοὺς ἐφεσιβλήτους ἡ περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως ἀγωγὴ, πρέπει νὰ ὑποχρεωθῇ ν' ἀποδείξῃ τὸ περιστατικὸν τοῦτο κατὰ τὰ ἄρθρα 390 καὶ 304 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, δυναμένη νὰ κάμῃ χρῆσιν καὶ τῆς μαρτυρικῆς ἀποδείξεως. Ἡ ἀπόδειξις δ' αὕτη δὲν ἀποβαίνει περιττὴ ἕνεκα τοῦ περιστατικοῦ, ὅπερ ἐπικαλεῖται ἡ ἐκκαλοῦσα, ὅτι δῆθεν ἐκ τῶν ἀπὸ 24 Σεπτεμβρίου 1839 πρακτικῶν τοῦ πρωτοδικείου προκύπτει ὅτι ὑπῆρχε τοιοῦτον ἐπιδοτήριον προσαχθὲν εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, διότι ἡ προσαγωγὴ ἐγγράφου τινὸς καθίσταται περιττὴ διὰ τῆς προσαγωγῆς ἄλλου ἐγγράφου, ὅταν τὸ ἔγγραφον τοῦτο ἐμβῆκεν εἰς τὴν θέσιν ἐκείνου, ἢ τὸ οὐσιῶδες μέρος τοῦ ἐγγράφου ἐκείνου ἐπαναλαμβάνηται ἐν τῷ προσαγομένῳ, ἀλλὰ τὰ προσαγόμενα πρακτικὰ οὔτε ὡς ἐμβάντα εἰς τὸν τόπον τοῦ ἐπιδοτηρίου δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν, οὔτε τὸ οὐσιῶδες αὐτοῦ περιεχόμενον ἐπαναλαμβάνουσι διὰ τῶν ἐν αὐτοῖς ὑπαρχουσῶν λέξεων «προσέβαλεν (ὁ Καλογερούπουλο) ὡς πλαστὸν τὸ ἐπιδοτήριον, δι' οὗ βεβαιοῦται ὅτι τοῖς ἐκοινοποιήθη τὸ κατασχετήριον» . . . ».

§ 30. Αἱ μετοχαὶ τῆς Τραπέζης δύνανται νὰ κατασχεθῶσι καὶ

---

(1) Περὶ τοῦ ζητήματος τούτου γενήσεται λόγος ἐν οἰκείῳ τόπῳ.

πλειστηριασθῶσι, τὸ μέρισμα ὅμως αὐτῶν δὲν πλειστηριάζεται. Απ. ἐφ. Ναυπ. 88 τοῦ 40, ἣν ἐν Εὐρ. τ. 8 σελ. 249. Πρλ. τὴν λ. Τράπεζα, ἔνθα ἐκτενέστερα.

§ 31. Συγχωρεῖται κατάσχεσις ἐπὶ τοῦ ὅλου τῆς ἐκτάκτου ἐπιχορηγήσεως (ὄχι τῆς μηνιαίας ἀντιμισθίας), ἣν οἱ Γερουσιασταὶ λαμβάνουσι, διότι τὸ ἄρθρον 885 ἐδάφ. 2 προνοεῖ τὴν κατάσχεσιν τοῦ τακτικοῦ μισθοῦ. Απ. ἐφ. Αθ. 1854 τοῦ 60 Πρλ τὴν λέξ. Σύνταξις καὶ τὰ περὶ Κατασχέσεως παρὰ τρίτῳ εἰς Σόλωνα, καὶ κατωτ. § 44.

§ 32. Κατάσχεσις ἐπὶ συντάξεων· ὅρα τὴν λέξιν Συντάξεις καὶ κατ. § 44.

§ 32[a] Τὰ εἰσοδήματα τοῦ κράτους; τῶν δήμων; τῶν νοσοκομείων; ὅρα τὰ περὶ κατασχέσεως παρὰ τρίτῳ εἰς Σόλ. σ. 105 ἐπ.

Ἐπὶ ποίων ἀντικειμένων ἐνεργεῖται κατάσχεσις παρὰ τρίτῳ ἰδίως (1);

ΣΗΜ. Τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἀνήκει εἰς ἄλλο μέρος· συνδυαζόμενον ὅμως μὲ τὰς ὧδε παρατηρήσεις συμπληροῖ αὐτάς.

§ 33. Η εἰς χεῖρας τρίτου κατάσχεσις ἐπιβάλλεται ἐπὶ πάσης τῆς κινητῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου, οἷον χρημάτων, προσόδων, κεφαλαίων καὶ παντοίων ἄλλων κινητῶν.

---

(1) Π.λ. νόμ. μέλ. σ. 207 ἐπ. 216 ἐπ. Αφαιροῦνται παρὰ τοῦ τρίτου τὰ κατασχεθέντα; οὔ· ἐὰν δ' ἀφαιρεθῶσιν, ὁ κάτοχος δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν διατήρησιν τῆς διακατοχῆς του, χωρὶς νὰ κινήσῃ διεκδικητικὴν ἀγωγήν. Απόφ. ἐφ. Ναυπλίας 245 τοῦ 1840 ἐν Εὐρετ. 8 σελ. 273.

Ποῖα ἀντικείμενα ὑπόκεινται εἰς κατάσχεσιν κατὰ τὸ γαλλικὸν δίκαιον;

α΄ Οἱ πολ. καρποὶ ἀκινήτων; Carré ζητ. 1951 β΄, 1972.
β΄ Μισθοί. ζήτ. 1984, 1990 γ΄.
γ΄ Ναυτικοὶ μισθοί. ζητ 1986 ἐν τέλ.
δ΄ Συντάξεις ζ. 1984.
ε΄ Χρήματα ἐμπιστευθέντα εἰς τὸ ταχυδρ. αὐτ. τόμ. V. σελ. 662 σημ. 2.
ς΄ Ἐγγυήσεις ὑπαλλήλων. ζ. 1985, β΄. καὶ 1929.
ζ΄ Τὰ πρὸς διατροφὴν ὡρισμένα; ζ. 1986 ἐπ.
η΄ Τὰ δωρηθέντα. αὐτόθ. τόμ. IV σελ ς 662 σημ. 1 καὶ ζητ. 1987 ἑπόμ.

§ 34. Τὰ πωληθέντα καὶ μήπω παραδοθέντα ἢ μεταγραφέντα ἀκίνητα; Κατὰ τὸν Οἰκ. § 288 σημ. 1 δύνανται ταῦτα νὰ κατασχεθῶσιν εἰς χεῖρας τοῦ πωλητοῦ, ὡς τρίτου.

Εἰς τὸν 'Ρογέριον εὑρίσκετε παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ἑξῆς ζητημάτων.

α') Πᾶν πρᾶγμα τοῦ ὀφειλέτου δύναται νὰ κατασχεθῇ παρὰ τρίτῳ § 162.

β') Πρέπει ὅμως νὰ ἦναι κινητὸν § 163.

γ') Ἀδιάφορον ἂν ἦναι ἀσώματον § 164.

δ') Ὑπόκεινται λοιπὸν εἰς κατάσχεσιν σωματικὰ καὶ ἀσώματα, § 167 ἐπόμ.

ε') Δικαίωμα χρήσεως ἢ ἐπικαρπίας, § 169 δίς.

ς')Πράγματα ἢ χρήματα ὀφειλόμενα ὑπὸ ὅρον ἢ προθεσμίαν, § 17 —173.

ζ') Τί, ἂν τὸ κατασχεθὲν ἀνήκῃ εἰς ἄλλον; § 175.

η') Τί, ἂν ἦναι ἀδιαίρετον; § 176—178.

θ') Κατασχέσεις ἐνεργούμεναι κατὰ τοῦ ἐξ ἀπογραφῆς κληρονόμου ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ τῆς κληρονομίας, § 179—181.

ι') Κατασχέσεις κατὰ σχολαζούσης περιουσίας, 181 δὶς ἐπ.

ια') Κατασχέσεις κατὰ ὀφειλέτου τῶν συζύγων, § 185—195, ἢ εἰς χεῖρας τῶν συζύγων, 198—203.

ιβ') Τὰ προικῷα καθίστανται ἀκατάσχετα μετὰ τὴν ἀπόφασιν, ἥτις διατάσσει τὸν χωρισμόν; § 196.

ιγ') Δὲν δύναται νὰ κατασχεθῇ πρᾶγμα, ὡς πρὸς τὸ ὁποῖον συμψηφισμὸς δὲν χωρεῖ. Παρακαταθῆκαι, διατροφή, § 202 ἐπ.

ιδ') Δὲν ὑπόκειται εἰς κατάσχεσιν, ἂν σύμβασις ἢ ὁ προσδιορισμὸς τοῦ πράγματος ἀντίκεινται. Παραδείγματα, § 204 ἐπ.

ιε') Χειρόγραφα ; ἔγγραφα κατασχεθέντα ὑπὸ τῆς ἀναφορίσεως; § 205 δὶς ἐπ.

ις') Δικαιώματα τοῦ συγγραφέως ; § 207.

ιζ') Τί περὶ πραγμάτων ἀνηκόντων ἀλλοδαποῖς; § 207 δίς.

ιη') Πράγματα μὴ ἀνήκοντα πλέον τῷ ὀφειλέτῃ· ἰδοὺ τί λέγει ὁ Roger εἰς τοὺς κατωτέρω σημειουμένους § §

ιθ') Αὐτὰ δὲν ὑπόκεινται εἰς κατάσχεσιν; § 208.

κ') Πιστώσεις μεταβιβασθεῖσαι. Πράξεις ἐμφαίνουσαι τὴν μεταφοράν, § 209.

κα') Κοινοποίησις τῆς ἐκχωρήσεως, § 210.

§ 35. Δύναται νὰ ἐπιβληθῇ κατάσχεσις ἐπὶ μέρους τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ ἀμερίστου κοινωνοῦ ἢ κληρονόμου ἢ ἐπὶ ἐνοικίου καὶ μισθοῦ, μήπω δεδουλευμένων. Καρρ. ζ. 1924 δίς. Δαλλ. ἀρ. 47. Οἰκ. 288 τμ. 2. Πρλ. ἰδ. ἡ τῆς σ. 244, καὶ § § 94, 22, 72 2 τῆς ἐν Εὐρ. λ. Κατάσχεσις. Απ. ἐφ. Αθ. 5554.

§ 36. Ἀκατάσχετα ὅμως εἰσὶ (1)

κδ΄) Ἁπλῆ γνῶσις τῆς ἐκχωρήσεως δὲν ἀρκεῖ. § 221.

κγ΄) Ἂν καὶ ἡ κατάσχεσις καὶ ἡ ἐκχώρησις ἐγένοντο κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν; § 212 ἑπ.

κδ΄) Ἂν ὁ ἐκχωρῶν πτωχεύσῃ πρὸ τῆς κοινοποιήσεως; § 214 ἰσόμ.

κέ) Τί, περὶ τῆς κατασχέσεως, ἥτις ἀφορᾷ χρέος συνομολογηθὲν μετὰ τὴν παῦσιν τῶν πληρωμῶν; § 218 δίς.

κς΄) Κατασχέσεις παρὰ πτωχεύσαντι. § 219.

κζ΄) Τί, ἂν ὁ δανειστὴς ἔχῃ προνόμιον ἢ πραγματικόν τι δικαίωμα; § 220.

κη΄) Τί ὡς πρὸς τοὺς καρποὺς τῶν κτημάτων, ἐφ᾽ ὧν ἐνεργοῦσι κατάσχεσιν οἱ ἐνυπόθηκοι δανεισταί; § 222.

κθ΄) Τὰ ἐμπορεύσιμα πράγματα ὑπόκεινται εἰς κατάσχεσιν; § 224—231.

λ΄) Γραμμάτια, ἐνοχαὶ εἰς δόμα τοῦ κομιστοῦ; § 232.

λά) Ἐξαίρεσις, ἐν περιπτώσει δόλου, § 233.

λβ΄) Τί, ἐν περιπτώσει ἐκχωρήσεως χρημάτων, ὧν ὁ ἐκχωρῶν ἦτο δανειστὴς κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐκχωρήσεως; § 235.

λγ΄) Παραχώρησις πιστώτεως ὑπὸ ὅρον. § 236.

λδ΄) Κατάσχεσις καρπῶν, § 238 δίς.

λέ) Παραχώρησις ἐπικαρπίας, § 239 ἑπ.

λς΄) Τὸ μίσθωμα; § 241.

λζ΄) Τὸ εἰς ἐνέχυρον δοθέν; § 243 ἑπ.

λή) Τὸ κληροδότημα; § 245.

λθ΄) Κατάσχεσις πραγμάτων, ὧν ἡ παρ᾽ ἄλλου γενομένη κατάσχεσις ἠκυρώθη; § 245 δίς.

μ΄) Τί, ἂν ποσὸν κατασχεθὲν παραχωρηθῇ ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου, καὶ δὲ κατασχέσεις ἐπέλθωσι μετὰ τὴν ἀκύρωσιν; § 247 ἑπ.

μά) Οἱ μεταγενέστεροι τῆς κατασχέσεως δανεισταὶ δύνανται νὰ συντρέξωσι μετὰ τοῦ προκατασχόντος εἰς τὸ παρὰ τούτου κατασχεθὲν ποσόν; § 251.

(1) Πολ. 920. Γαλ. 580—582.

α') Η δικαστικῶς δικασθεῖσα διατροφή (1).

β') Αἱ ἐγγυοδοσίαι τῶν ὑπαλλήλων, εἰ μὴ δι' ἣν ἐδόθησαν ἀπαίτησιν. Καρ. ζ. 1985 δὶς, πρλ. Ρ. σελ. 73.

γ') Τὰ 3/4 τοῦ μισθοῦ τῶν πολιτικῶν, στρατιωτικῶν, ναυτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων, καὶ ὅλος ὁ μισθὸς τῶν ὑπαξιωματικῶν, ςρατιωτικῶν καὶ ναυτῶν. Ἂν ὑπάρχῃ κατὰ τοῦ ὑπαλλήλου ἀπαίτησις διατροφῆς τῆς συζύγου του, τῶν τέκνων του, τῶν γονέων του, συγχωρεῖται νὰ κατασχεθῇ καὶ ὑπὲρ τὸ τέταρτον τοῦ μισθοῦ του. Ρ. σ. 74. Πρλ. λ. Κατάσχεσις § 25²

δ') Τὰ 3/4 τῶν συντάξεων τῶν ἀφυπηρετικῶν μισθῶν καὶ τῶν εἰς γῆρας καὶ ὀρφανὰ διδομένων χορηγιῶν. κατ. § 44 ἐπ.

ε') Αἱ ἐκ τῶν συναλλαγματικῶν ἢ γραμματίων εἰς διαταγὴν ἀπαιτήσεις, εἰμὴ ἀπὸ πτωχεύσεως τοῦ κομιστοῦ καὶ ἀπωλείας τῆς συναλλαγματικῆς ἢ τοῦ γραμματίου· ἄρθρον 149 ἐμπ. ν. (ὅρα δὲ Εὑρ. λ. Συναλλαγματικαὶ § 530 ἐπ. Ρ. σ. 74. ἀν. § 27. καὶ ἐπ.)

§ 37. Ὁ Α, δι' ἀπαιτήσεις ἃς εἶχε κατὰ τοῦ δήμου Ἀθηνῶν, κατέσχε παρὰ τῷ Β ποσόν τι, ὡς ὀφειλόμενον δῆθεν ὑπὸ τούτου πρὸς τὸν δῆμον· ὁ τρίτος ἐδήλωσεν ὅτι διὰ τὸ ποσὸν αὐτὸ προεξέδωκε συναλλαγματικὰς πληρωτέας εἰς τὸν δῆμον, καὶ ὅτι ἑπομένως δὲν ὀφείλει πλέον τι εἰς τοῦτον. Γενομένης ἀνακοπῆς κατὰ τῆς δηλώσεως, οἱ ἐν Ἀθήναις ἐφ. ἐξέδωκαν (2) τὴν 9239 τοῦ 1852 ἀπόφασίν των φέρουσαν. Πρλ. τὸν ἀν. § 36 ἐδ. ε.

«Ἐπειδὴ ἐκ τῶν μαρτυριῶν τῶν συνεπείᾳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8932 π. ε. ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου ἐξετασθέντων μαρτύρων ἀποδείξεως ἐπὶ τοῦ δι' αὐτῆς τεθέντος θέματος ἀποδεικνύεται ἐν γένει, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν παρέδωκεν εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ δήμου Ἀθηνῶν ἕνδεκα συναλλάγματα ἀπέναντι τοῦ ἐνοικίου τοῦ δημοτικοῦ φόρου τῶν ἐδωδίμων τοῦ ἔτους 1851 ἐκ δραχμῶν 2225 ἕκαστον, ὅτι ἡ

---

(1) Περὶ τῆς ἐννοίας τῆς διατροφῆς ὅρα Οἰκον. § 239 σημ. 17 καὶ Καβ. ζ. 1986. Δαλ. ἀρ. 182 — Η ἀπαγόρευσις αὕτη δὲν ἐκτείνεται εἰς τὰς ἀπαιτήσεις, (πρλ. Εὑρ. λ. Συναίνεσις σ. 403 ἐπ.), ἐκ δικαιώματος διατροφῆς ἢ χορηγίας τῶν πρὸς διατροφὴν προερχομένας. Οἰκ. § 288 σημ. 3. ὁ Ρ. σ. 63 λέγει, ὅτι τὰ καθυστερήσαντα ποσὰ τῆς διατροφῆς δὲν ὑπόκεινται εἰς κατάσχεσιν. Ἴδε εἰς τὸν Ρογέριον § 340 ἑπόμ. 356 ἐπ. τῆς ἐκδ. τοῦ 60 διάφορα ζητήματα.

(2) Πρλ. νομ. μελ. 216 ἐπ.

παράδοσις τῶν συναλλαγμάτων τούτων ἐγένετο εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ δήμου Ἀθηνῶν τὴν 4 Ἰανουαρίου τοῦ ἰδίου ἔτους, καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἔδωσεν εἰς αὐτὸν ὁ δημόσιος εἰσπράκτωρ ἀπόδειξιν τῆς παραλαβῆς των, τὴν ὁποίαν ἀπόδειξιν εἶδε καὶ ὁ μάρτυς Γ. Παπαγιάννης, καὶ τέλος ὅτι αὐτὴ ἡ ἀπόδειξις ἐχάθη κατὰ τὸν Φεβρουάριον π. ἔ.

»Ἐπειδὴ ἡ ἔκδοσις τῶν, ὡς εἴρηται, συναλλαγματικῶν ἀποδεικνύεται καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ἰδίων παρουσιαζομένων ἤδη, καὶ ἐκ τοῦ ἀπὸ 24 Δεκεμβρίου π. ε. ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου, γενομένου μεταξὺ τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ τοῦ Ρ. Ἀγγελοπούλου, ἐνεργοῦντος δι' ἑαυτὸν καὶ ὡς πληρεξουσίου τοῦ Σπυρίδωνος Ρούλια καὶ λοιπῶν ἐφεσιβλήτων, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐγγράφου βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν ἐξώφλησε τρία συναλλάγματα, ἅπερ εἶχε παραδώσει εἰς τὸν δημοτικὸν εἰσπράκτορα Ἀθηνῶν διὰ τὸ ἀντίτιμον τοῦ δημοτικοῦ φόρου.

»Ἐπειδή, ἀποδεικνυομένου ἐκ τῶν ἐκτεθέντων τοῦ ἐπιβληθέντος εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα θέματος διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως, ἡ πρότασις αὐτοῦ, ὅτι, δηλώσαντος τὴν γενομένην διὰ συναλλαγματικῶν πληρωμὴν τοῦ πρὸς τὸν δῆμον χρέους του, κακῶς ἐγένετο ὑπὸ τῶν ἀντιδίκων του ἡ κατάσχεσις, βάσιμος καθίσταται, ὁ δὲ λόγος τῶν ἐφεσιβλήτων ὅτι τὰ συναλλάγματα ἀφοροῦν ἐγγύησιν καὶ ἀσφάλειαν μεταξὺ τῶν ἐκδόντων αὐτά, ὄντων συνεταίρων, καὶ ὅτι ἐπομένως ἠδύναντο νὰ κατάσχουν τὰ εἰς τὸν δῆμον ὀφειλόμενα, εἶναι χωρὶς βάσιν· διότι τά, ὡς εἴρηται, συναλλάγματα ἰσοδυναμοῦν μὲ πληρωμήν· ἄλλως τε ἡ κατάσχεσις δὲν ἀναφέρεται εἰς τὸ ὅ,τι ὁ ἐκκαλῶν ὤφειλε διὰ τῶν συναλλαγματικῶν, ἀλλ' εἰς τὸ ὅ,τι ὀφείλει διὰ τὴν ἐνοικίασιν τοῦ δημοτικοῦ φόρου·

»Ἐπειδὴ ὁ λόγος τῶν ἐφεσιβλήτων, ὅτι τὰ δοθέντα συναλλάγματα δὲν εἶναι ἐμπορεύσιμα, δὲν ἐξεδόθησαν εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ δημάρχου, καὶ δὲν ἠδύνατο οὗτος νὰ τὰ ἐμπορευθῇ, εἶναι ἀπαράδεκτος, καὶ κατὰ τὰ ἐκτεθέντα καὶ ὡς προτεινόμενος ἐκ δικαιώματος τρίτου.

»Ἐπειδὴ καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ὁ δήμαρχος Ἀθηνῶν συνήνεσε νὰ λάβουν οἱ ἐφεσίβλητοι τὰ χρήματα, ὡς οὗτοι ἰσχυρίζονται, ὁ δὲ ἐκκαλῶν, καίτοι προσκληθείς, οὐδεμίαν πρόνοιαν ἔλαβε, θέλων νὰ ὠφεληθῇ τοὺς τόκους τῶν χρημάτων, ἐκ τούτου δὲν ἕπεται ὅτι ὑποχρεοῦται εἰς τὴν πληρωμὴν τόκου, ὡς οὐκ ὀρθῶς διατείνονται οἱ ἐφεσίβλητοι, ἀφοῦ, ὡς εἴρηται, κακῶς ἐγένετο ἡ κατάσχεσις, καὶ ἀφοῦ ὁ δήμαρχος καὶ ἄνευ τῆς προσελεύσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος

α΄) Η δικαστικῶς δικασθεῖσα διατροφή (1).

β΄) Αἱ ἐγγυοδοσίαι τῶν ὑπαλλήλων, εἰ μὴ δι' ἣν ἐδόθησαν ἀπαίτησιν. Καρ. ζ. 1985 δὶς, πρλ. Ρ. σελ. 73.

γ΄) Τὰ 3/4 τοῦ μισθοῦ τῶν πολιτικῶν, στρατιωτικῶν, ναυτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων, καὶ ὅλος ὁ μισθὸς τῶν ὑπαξιωματικῶν, στρατιωτικῶν καὶ ναυτῶν. Ἂν ὑπάρχῃ κατὰ τοῦ ὑπαλλήλου ἀπαίτησις διατροφῆς τῆς συζύγου του, τῶν τέκνων του, τῶν γονέων του, συγχωρεῖται νὰ κατασχεθῇ καὶ ὑπὲρ τὸ τέταρτον τοῦ μισθοῦ του. Ρ. σ. 74. Πρλ. λ. Κατάσχεσις § 25[2]

δ΄) Τὰ 3/4 τῶν συντάξεων τῶν ἀφυπηρετικῶν μισθῶν καὶ τῶν εἰς γῆρας καὶ ὀρφανὰ διδομένων χορηγιῶν. κατ. § 44 ἐπ.

ε΄) Αἱ ἐκ τῶν συναλλαγματικῶν ἢ γραμματίων εἰς διαταγὴν ἀπαιτήσεις, εἰμὴ ἀπὸ πτωχεύσεως τοῦ κομιστοῦ καὶ ἀπωλείας τῆς συναλλαγματικῆς ἢ τοῦ γραμματίου· ἄρθρον 149 ἐμ.π. ν. (ὅρα δὲ Εὑρ. λ. Συναλλαγματικαὶ § 530 ἐπ. Ρ. σ. 74. ἀν. § 27. καὶ ἐπ.)

§ 37. Ὁ Α, δι' ἀπαιτήσεις ἃς εἶχε κατὰ τοῦ δήμου Ἀθηνῶν, κατέσχε παρὰ τῷ Β ποσόν τι, ὡς ὀφειλόμενον δῆθεν ὑπὸ τούτου πρὸς τὸν δῆμον· ὁ τρίτος ἐδήλωσεν ὅτι διὰ τὸ ποσὸν αὐτὸ προεξέδωκε συναλλαγματικὰς πληρωτέας εἰς τὸν δῆμον, καὶ ὅτι ἐπομένως δὲν ὀφείλει πλέον τι εἰς τοῦτον. Γενομένης ἀνακοπῆς κατὰ τῆς δηλώσεως, οἱ ἐν Ἀθήναις ἐφ. ἐξέδωκαν (2) τὴν 9239 τοῦ 1852 ἀπόφασίν των φέρουσαν. Πρλ. τὸν ἀν. § 36 ἐδ. ε.

«Ἐπειδὴ ἐκ τῶν μαρτυριῶν τῶν συνεπείᾳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8932 π. ε. ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου ἐξετασθέντων μαρτύρων ἀποδείξεως ἐπὶ τοῦ δι' αὐτῆς τεθέντος θέματος ἀποδεικνύεται ἐν γένει, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν παρέδωκεν εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ δήμου Ἀθηνῶν ἕνδεκα συναλλάγματα ἀπέναντι τοῦ ἐνοικίου τοῦ δημοτικοῦ φόρου τῶν ἐδωδίμων τοῦ ἔτους 1851 ἐκ δραχμῶν 2225 ἕκαστον, ὅτι ἡ

---

(1) Περὶ τῆς ἐννοίας τῆς διατροφῆς ὅρα Οἰκον. § 239 σημ. 17 καὶ Καβ. ζ. 1986. Δαλ. ἀρ. 182—Ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη δὲν ἐκτείνεται εἰς τὰς ἀπαιτήσεις, (πρλ. Εὑρ. λ. Συναίνεσις σ. 403 ἐπ.), ἐκ δικαιώματος διατροφῆς ἢ χορηγίας τῶν πρὸς διατροφὴν προερχομένας. Οἰκ. § 288 σημ. 3. ὁ Ρ. σ. 63 λέγει, ὅτι τὰ καθυστερήσαντα ποσὰ τῆς διατροφῆς δὲν ὑπόκεινται εἰς κατάσχεσιν. Ἴδε εἰς τὸν Ῥογέριον § 340 ἐπόμ. 356 ἐπ. τῆς ἐκδ. τοῦ 60 διάφορα ζητήματα.

(2) Πρλ. νομ. μελ. 216 ἐπ.

παράδοσις τῶν συναλλαγμάτων τούτων ἐγένετο εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ δήμου Ἀθηνῶν τὴν 4 Ἰανουαρίου τοῦ ἰδίου ἔτους, καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἔδωσεν εἰς αὐτὸν ὁ δημόσιος εἰσπράκτωρ ἀπόδειξιν τῆς παραλαβῆς των, τὴν ὁποίαν ἀπόδειξιν εἶδε καὶ ὁ μάρτυς Γ. Παπαγιάννης, καὶ τέλος ὅτι αὐτὴ ἡ ἀπόδειξις ἐχάθη κατὰ τὸν Φεβρουάριον π. ἔ.

»Ἐπειδὴ ἡ ἔκδοσις τῶν, ὡς εἴρηται, συναλλαγματικῶν ἀποδεικνύεται καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ἰδίων παρουσιαζομένων ἤδη, καὶ ἐκ τοῦ ἀπὸ 24 Δεκεμβρίου π. ε. ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου, γενομένου μεταξὺ τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ τοῦ Ρ. Ἀγγελοπούλου, ἐνεργοῦντος δι' ἑαυτὸν καὶ ὡς πληρεξουσίου τοῦ Σπυρίδωνος Ρούλια καὶ λοιπῶν ἐφεσιβλήτων, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐγγράφου βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν ἐξώφλησε τρία συναλλάγματα, ἅπερ εἶχε παραδώσει εἰς τὸν δημοτικὸν εἰσπράκτορα Ἀθηνῶν διὰ τὸ ἀντίτιμον τοῦ δημοτικοῦ φόρου.

»Ἐπειδὴ, ἀποδεικνυομένου ἐκ τῶν ἐκτεθέντων τοῦ ἐπιβληθέντος εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα θέματος διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως, ἡ πρότασις αὐτοῦ, ὅτι, δηλώσαντος τὴν γενομένην διὰ συναλλαγματικῶν πληρωμὴν τοῦ πρὸς τὸν δῆμον χρέους του, κακῶς ἐγένετο ὑπὸ τῶν ἀντιδίκων του ἡ κατάσχεσις, βάσιμος καθίσταται, ὁ δὲ λόγος τῶν ἐφεσιβλήτων ὅτι τὰ συναλλάγματα ἀφοροῦν ἐγγύησιν καὶ ἀσφάλειαν μεταξὺ τῶν ἐκδόντων αὐτὰ, ὄντων συνεταίρων, καὶ ὅτι ἑπομένως ἠδύναντο νὰ κατάσχουν τὰ εἰς τὸν δῆμον ὀφειλόμενα, εἶναι χωρὶς βάσιν, διότι τὰ, ὡς εἴρηται, συναλλάγματα ἰσοδυναμοῦν μὲ πληρωμήν· ἄλλως τε ἡ κατάσχεσις δὲν ἀναφέρεται εἰς τὸ ὅ,τι ὁ ἐκκαλῶν ὤφειλε διὰ τῶν συναλλαγματικῶν, ἀλλ' εἰς τὸ ὅ,τι ὀφείλει διὰ τὴν ἐνοικίασιν τοῦ δημοτικοῦ φόρου·

»Ἐπειδὴ ὁ λόγος τῶν ἐφεσιβλήτων, ὅτι τὰ δοθέντα συναλλάγματα δὲν εἶναι ἐμπορεύσιμα, δὲν ἐξεδόθησαν εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ δημάρχου, καὶ δὲν ἠδύνατο οὗτος νὰ τὰ ἐμπορευθῇ, εἶναι ἀπαράδεκτος, καὶ κατὰ τὰ ἐκτεθέντα καὶ ὡς προτεινόμενος ἐκ δικαιώματος τρίτου.

»Ἐπειδὴ καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ὁ δήμαρχος Ἀθηνῶν συνήνεσε νὰ λάβουν οἱ ἐφεσίβλητοι τὰ χρήματα, ὡς οὗτοι ἰσχυρίζονται, ὁ δὲ ἐκκαλῶν, καίτοι προσκληθεὶς, οὐδεμίαν πρόνοιαν ἔλαβε, θέλων νὰ ὠφελῆται τοὺς τόκους τῶν χρημάτων, ἐκ τούτου δὲν ἕπεται ὅτι ὑποχρεοῦται εἰς τὴν πληρωμὴν τόκου, ὡς οὐκ ὀρθῶς διατείνονται οἱ ἐφεσίβλητοι, ἀφοῦ, ὡς εἴρηται, κακῶς ἐγένετο ἡ κατάσχεσις, καὶ ἀφοῦ ὁ δήμαρχος καὶ ἄνευ τῆς προσελεύσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος

ἠδύνατο νὰ παραχωρήσῃ τὰ συναλλάγματα εἰς τοὺς ἐφεσιβλήτους καὶ νὰ λάβωσιν οὗτοι τὰ χρήματα.

»Ἐπειδὴ, ἂν παραδεχθῇ ὡς ἀληθὴς ὁ ἰσχυρισμὸς τῶν ἐφεσιβλήτων, ὅτι ὁ ἀντίδικος αὐτῶν, προσκληθεὶς ἀμέσως μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς κατασχέσεως νὰ προσέλθῃ εἰς τὸν δήμαρχον, δὲν προσῆλθεν, ἐκ τούτου δὲν εἶναι ὑπόχρεως εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ζητουμένων τόκων, διότι, ὡς ἐῤῥέθη ἀνωτέρω, ἠδύνατο ὁ δήμαρχος ἢ ὁ κάτοχος τῶν συναλλαγμάτων νὰ παραχωρήσῃ αὐτὰ πρὸς τοὺς ἐφεσιβλήτους, καὶ νὰ ζητήσουν οὗτοι τὴν ἐξόφλησιν αὐτῶν, ὡς ἤδη ἐγένετο· ἡ ἐπιβοηθητικὴ ἑπομένως περὶ ὅρκου τῶν αὐτῶν ἐφεσιβλήτων πρότασις εἶναι ἀπαράδεκτος, ὡς ἀλυσιτελής.»

§ 38. ς') Κατάσχεσις μισθοῦ παραχωρηθέντος συγχωρεῖται; (1) Ἴδε ἀπ. 11342 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

§ 38ª ζ') Ὅσα οἱ πρέσβεις καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερ. λαμβάνουσιν ὡς ἔξοδα παραστάσεως δὲν δύνανται νὰ κατασχεθῶσι, Διάτ. τῆς 19 Ἰουνίου 1836 ὑπὸ τὸ 885 ἄρθ. ον.

§ 38ᵇ η') Αἱ ἐπιχορηγήσεις τῶν προξενικῶν ἀρχῶν εἶναι ἀκατάσχετοι· ἄρθρον 10 τοῦ Πρ. νόμου τοῦ 1856.

Προσβάλλεται κεκτημένον τι δικαίωμα διὰ τῆς ἀποφάσεως, ἥτις ἀποφαίνεται ὅτι ἡ κατάσχεσις, ἥτις εἰσέτι δὲν ἐκυρώθη, πρέπει νὰ περιορισθῇ μέχρι τῆς ἐποχῆς, ὅτε ἐξεδόθη ὁ νόμος, δι' οὗ ἀπαγορεύεται ἡ κατάσχεσις τῶν προξενικῶν ἐπιχορηγήσεων; ὄχι. Απ. ἐφ. Αθ. 15568 τοῦ 57 (2).

§ 39. θ') Τὰ ἡνωμένα ὅλως τῷ προσώπῳ δίκαια, οἷα ἡ χρῆσις καὶ οἴκησις, ἀκατάσχετα εἰσὶν, ὡς καὶ τὰ ἡνωμένα τῷ πράγματι δικαιώματα π. χ. πραγματικαὶ δουλεῖαι. Αλλ. ἄρ. 195. Οἰκ. § 288 σημ. 2.

§ 40. ι') Ὑπόκεινται εἰς κατάσχεσιν τὰ κινητὰ καὶ ἔπιπλα τῶν ἐχόντων δικαίωμα ἑτεροδικίας; ὄχι· ὅρα ἀνωτ. § 12.

§ 41. ια') Ὁ ἔχων δικαίωμα ἐπικαρπίας ἐπί τινος χρηματικῆς ἀπαιτήσεως εἶναι ὁ καθ' αὐτὸ δικαιοῦχος τῆς ἀπαιτήσεως ταύτης, ὑποχρεούμενος μόνον, μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐπικαρπίας, ν' ἀποδώσῃ ἴσην χρηματικὴν ποσότητα· ἄρα δύναται νὰ ἐπιδιώξῃ δι'

(1) Πρλ. Εὑρ. λ. Παραχώρησις § 21 ἐπ. 28 ἐπ.
(2) Ὅρα τὴν λ. Συντάξεις.

...φυγῆς τὴν ἐξόφλησιν αὐτῆς, ὡς καὶ οἱ δανεισταί του νὰ τὴν κατάσχωσι πρὸ τῆς λήξεως τῆς ἐπικαρπίας. Νόμ. 2. Εἰς. (2. 4.) Αφ. πολ. ΑΠ. 98 τοῦ 56, κυρ. τὴν 946 τοῦ 45 ἐφ. Ν.

§ 42. ιβ') Συγχωρεῖται κατάσχεσις καὶ ἐπὶ τῆς ἐπικαρπίας τοῦ κτήματος, τὴν ὁποίαν (ἐπικαρπίαν) τρίτον πρόσωπον ἔλαβε λόγῳ δωρεᾶς αἰτίᾳ θανάτου; Παραπιπτόντως προτείνεται τὸ ἄκυρον ταύτης; Ἡ 2 σκέψ. τῆς 242 τοῦ 55 πολ. ἀποφ. ΑΠ. φέρει·

«Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσίβλητος Ἰωάννης Παπαθανασίου ἐκτελεῖ ἀπόφασιν ἐκδοθεῖσαν ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ κατὰ τῶν εἰρημένων ἑτέρων ἀναιρεσιβλήτων, ὡς κληρονόμων τοῦ ποτὲ Δημ. Παναγιωτίδου, διὰ χρέος τούτου πρὸς αὐτὸν (τὸν Ἰ. Παπαθανασίου)· ὅθεν κατὰ τὰ ἄρθρα 855 καὶ 954 τῆς πολιτικ. δικονομίας, ὤφειλε νὰ κατάσχῃ πράγματα ἢ τῆς κληρονομίας ἢ ἰδιαίτερα τῶν εἰρημένων κληρονόμων, μεθ' ὧν ἐδικάσθη καὶ καθ' ὧν ἐκτελεῖ τὴν ἀπόφασιν, οὐχὶ ὅμως καὶ πράγματα τρίτου. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐνεργήσαντος τοῦ εἰρημένου Παπαθανασίου κατάσχεσιν οὐ μόνον ἐπὶ τῶν κτημάτων τῆς κληρονομίας, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς ἐπικαρπίας αὐτῶν, ἥτις, καθ' ἃ βεβαιοῦται ἐκ τῆς δικογραφίας καὶ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐδόθη εἰς τὴν ἀναιρεσείουσαν ὑπὸ τοῦ συζύγου της Δ. Παναγιώτου ὡς δωρεὰ διὰ θανάτου αἰτίαν, ἐπικυρωθεῖσα μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ, διὰ νὰ τὴν νέμηται ἐνόσῳ ζῇ καὶ μετὰ τὴν ἀποβίωσίν της νὰ μεταβαίνῃ εἰς τοὺς κληρονόμους του, τὸ δικάσαν ἐφετεῖον Ναυπλίας ἐξέτεινεν ἀπολύτως τὴν κατάσχεσιν καὶ τὸν πλειστηριασμὸν ἐπὶ τῆς ἐπικαρπίας, ἥτις ἀνήκει, ὡς ἀνωτέρω ἐῤῥέθη, εἰς τὴν ἀναιρεσείουσαν, ἐνῷ ὤφειλε νὰ περιορίσῃ τὰ αναγκαστικὰ ταῦτα μέτρα εἰς μόνην τὴν ψιλὴν κυριότητα. Ἂν δὲ ὁ δανειστής, ἢ οἱ κληρονόμοι τοῦ Δ. Παναγιώτου, ἤθελον νὰ προσβάλωσι τὴν προκειμένην δωρεάν, ἠδύναντο νὰ κάμωσι, διὰ κυρίας ἀγωγῆς, χρῆσιν τῶν μέσων τὰ ὁποῖα τοῖς ἐπιτρέπει ὁ νόμος, πρὸς ἀκύρωσιν αὐτῆς· ἡ δὲ ἀρχή, ἣν ἐπικαλεῖται τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν «περιουσία ἐστὶν ἡ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν χρεῶν τοῦ κληρονομουμένου», δὲν ἐφαρμόζεται εἰς αὐτήν, καθὸ δωρεοδόχον καὶ οὐχὶ κληρονόμον· ὅθεν τὸ διαληφθὲν ἐφετεῖον παρεβίασε τὰς προμνημονευθείσας οὐσιώδεις διατάξεις τοῦ νόμου, αἵτινες δίδουν χώραν εἰς ἀναίρεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 932 ἀποφάσεώς του.»

ΣΗΜ. Δι' αὐτῆς ἀναιρεῖται ἡ 932 τοῦ 1854 ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.

§ 43. ιγ') Ὁ ἡμίσυνος τῶν γεωργῶν ὑπόκειται εἰς κατάσχεσιν. (895 § 7 πολ. δικ.) ἀπ. πολ. ΑΠ. 217 τοῦ 52. ἀν § 14 ἀν.

§ 44. ιδ') Κατάσχεσις ἐπὶ συντάξεων δὲν χωρεῖ. Απ. ἐφ. Αθ. 18526, ὅρα την λ. Συντάξεις (1).

§ 45. ιέ) Ἡ χρῆσις καὶ ἡ κάρπωσις δὲν ὑπόκεινται εἰς κατάσχεσιν, διότι ὁ μισθωτὴς δὲν ἔχει πραγματικὰ δικαιώματα, ὧν τὸ 954 ἐπιτρέπει τὴν κατάσχεσιν. Απόφ. πολ. ΑΠ. 18 τοῦ 60; κυρ. τὴν 16188 απ. ἐφ. Αθ.

§ 46. ις') Συγχωρεῖται κατάσχεσις ἐπὶ τῶν χρημάτων, τὰ ὁποῖα ἐκ τῶν βοηθημάτων πρόκειται νὰ λάβωσιν οἱ ἐκ τοῦ σεισμοῦ παθόντες Κορίνθιοι; ναί, κατὰ τὴν 58 τοῦ 60 πολ. ἀπόφ. ΑΠ. (ἀναιρ. τὴν 17999 ἐφ. Αθ. ἣν ἐν νομ. μελ. σελ. 723), καὶ φέρουσαν·

§ 47. Δύναται νὰ παραιτηθῇ ὁ ὑπάλληλος τοῦ πλεονεκτήματος, περὶ οὗ ὁ λόγος ἐν τῷ ἐδ. γ' τοῦ § 36; Ναί, Δαλλ. ἀρ. 199 Ο.κ. § 284 σημ. 2. ὁ Καρρ. ζ. 2032 ἐναντίαν ἀποφαίνεται γνώμην.

§ 48. Ἡ ἀρχὴ τοῦ νόμου, ὅτι κατάσχεσις ἐπὶ κατασχέσεως δὲν ἐπιτρέπεται, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν εἰς τὰς παρὰ τρίτοις κατασχέσεις (2). Απ. ἐφ. Αθ. 10197 τοῦ 53.

§ 49. ιζ) Τὰ κληροδοτήματα; ὅρα Roger § 245, 349 ἐπ. 356 ἐτ. τῆς ἐκδ. τοῦ 60. Πρλ. § 21 τῆς λ. Κατάσχεσις.

§ 50. Ὡς ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 919 καὶ ἐπ. καὶ 928 τῆς πολ. δικονομίας συνάγεται, ἡ παρὰ τρίτῳ κατάσχεσις περιορίζεται εἰς τὰ ἐν τῷ κατασχετηρίῳ διαλαμβανόμενα χρήματα ἢ πράγματα τοῦ ὀφειλέτου· ὅθεν τὸ δημόσιον, κατασχὸν παρὰ τῷ ἐκκαλοῦντι διὰ κατασχετηρίου εἰσπράκτορος, ποσὸν ὡρισμένον χρημάτων τῶν ὀφειλετῶν αὐτοῦ, δὲν δύναται νὰ ἐκτείνῃ τὴν κατάσχεσιν καὶ ἐπὶ τοῦ τιμήματος τοῦ παρὰ τρίτῳ εὑρισκομένου σταφιδοκαρποῦ. Απ. ἐφ. Ν. 708 τοῦ 59 ἐν νομ. σ. 6430.

---

(1) Τὸ ἄρθρον 25 τοῦ ἀπὸ 19 Αὐγούστου 1852 νόμου, καθ' ὃ αἱ στρατιωτικαὶ συντάξεις καὶ ἀποδοχαὶ δὲν παραχωροῦνται, οὐδὲ κατάσχονται, ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 125 τοῦ ἀπὸ 1 Οκτωβρίου 1852 νόμου, καθ' ὃ καὶ διὰ χρέος πρὸς τὸ δημόσιον συγχωρεῖται ἡ κατάσχεσις τῶν συντάξεων παντὸς ποσοῦ μέχρι τοῦ ἑνὸς τετάρτου αὐτῶν, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 121 τοῦ αὐτοῦ νόμου. Απ. πολ. ΑΠ. 253 τοῦ 57.

(2) Πρλ. νομ. μελ. σ. 234 ἐπ.

§ 51. Ποῖα ἀκίνητα κτήματα ὑπόκεινται εἰς κατάσχεσιν, δυνάμενα νὰ ἐκποιηθῶσιν ἀναγκαστικῶς; Τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν ὑπάγεται κυρίως ἐνταῦθα, ἀλλ' εἰς τὸ περὶ ἀναγκαστικῆς κατασχέσεως· ὅρα δὲ ὅσα ἐσημείωσα εἰς νομ. μέλ. σ. 200. ἐπ. καὶ ἀν. § 34.

Ἀφαίρεσις τῶν πραγμάτων. Φύλαξ.

§ 52. Ὅρα τὸ ἄρθρον 1039 τῆς πολιτικῆς δικονομίας. Οἰκ. § 201 σημ. 7. Ἀπόφ. ποιν. ΑΠ. 41 τοῦ 1858. Εὑρ. λέξει Πλοίαρχος § 30.

§ 53. Ὁ πρόεδρος ἔχει ἁρμοδιότητα νὰ διατάξῃ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν κατασχεθησομένω ; ὄχι (1). Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 919, 1025, 1037 καὶ 1039 τῆς πολιτικ. δικονομίας προκύπτει ἀδιστάκτως ὅτι τὰ συντηρητικῶς κατασχεθέντα, εἴτε εἰς χεῖρας τρίτου, εἴτε εἰς χεῖρας τοῦ ὀφειλέτου, μένουν εἰς χεῖρας ἐκείνου, ὅστις τὰ διακατεῖχε κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς κατασχέσεως, ἐκτὸς ἂν τὸ δικαστήριον (κατ' αἴτησιν τῶν διαδίκων, ἢ καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος) ἤθελε διατάξει ἄλλο τί· ἐντεῦθεν δ' ἕπεται, ὅτι ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν δὲν ἔχει ἁρμοδιότητα εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 634 ἀριθ. 1 τῆς πολιτικῆς δικονομίας νὰ διατάττῃ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν κατασχεθησομένων καὶ τὴν παράδοσιν εἰς τρίτον ὡς μεσεγγυοῦχον, πρὸς φύλαξιν, ἀλλ' ἔχει ἁρμοδιότητα νὰ ἐπιτρέπῃ μόνον τὴν συντηρητικὴν κατάσχεσιν. Απ. ἐφ. Ναυπλίας 828 τοῦ 1856 ἐν νομ. σ. 6182

Πράγματα ὑποκείμενα εἰς φθοράν.

§ 54. Ὅρα τὸ 1040 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

Διατυπώσεις (2).

§ 55. Οἱ μάρτυρες (3), οἵτινες ὑπογράφονται εἰς τὴν ἔκθεσιν

---

(1) Πρλ. § 32 (ὑποσημ.) τῆς παρὰ τρίτῳ κατασχέσεως. (Σόλων σελ. 110.)

(2) Πρλ. § 24 τῆς παρὰ τρίτῳ κατασχέσεως ἐν Σόλωνι σ. 108.

(3) Πρλ. Οἰκ. τ. 2 σ. 654 σημ. 2.

τῆς συντηρητικῆς κατασχέσεως, πρέπει νὰ μνημονεύωνται καὶ ἐλλειχοῦ τῆς ἐκθέσεως; πρέπει νὰ ὑπογράφωνται καὶ ὑπὸ τὰς ἐν τῷ περιθωρίῳ προσθήκας· ὅρα ἀπόφ. ἐφετῶν Ἀθηνῶν 13076 ἐν νομικ. μελ. σελ. 173.

§ 56. Εἶναι ἄκυρος ἡ συντηρητικὴ κατάσχεσις, ὅταν ὁ ὀφειλέτης δὲν προσεκλήθη εἰς τὴν δόσιν τῆς ἐγγυήσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατάσχεσις ἐπετράπη; ὄχι (1038 πολ. δικον.) Ἀπόφ. ἐφετῶν Ναυπλ. 310 τοῦ τοῦ 53 ἐν νομικ. σ. 5782.

Διαδικασία.

§ 57. Ἀγωγή. — Ὡς πρὸς τὴν κυρίαν ἀπαίτησιν ἢ τὴν διεκδίκησιν αὐτήν, ἐφαρμόζονται τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 19 ἀρ. 5, 619 ἐπ. καὶ 925 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὡρισμένα (1). Ἐὰν δὲ ἡ κυρία ἀγωγὴ ἦτον ἤδη ἐκκρεμὴς εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς κατασχέσεως, ἐξακολουθεῖται παρὰ τῷ ἐπιλαβομένῳ ἤδη αὐτῆς δικαστηρίῳ. (1042 πολιτικῆς δικονομίας).

§ 58. Προθεσμία, ἵνα κινηθῇ ἡ ἀγωγή.—Ὅρα τοὺς § 39 ἑπόμ. τοῦ περὶ κατασχέσεως παρὰ τρίτῳ. (Σόλωνος σελ. 153)

§ 59. Ἀκυρότης (2).—Ὅρα § 48, 49 τῆς παρὰ τρίτῳ κατασχέσεως. (Σόλωνος σ. 155.)

§ 59[a] Ὅταν πρόκηται περὶ ἀγωγῆς περὶ κύρους κατασχέσεως συντηρητικῶς καὶ παρεμπιπτόντως εἰσαχθείσης, διαρκούσης ἔτι τῆς κυρίας δίκης, δύναται καὶ μὴ ἐκκαθαρισμένη, μήτε προαποδεδειγμένη ἔνστασις νὰ προταθῇ, καὶ ἐπ' αὐτῆς ἀπόδειξις νὰ διαταχθῇ (871 πολ. δικ.). Απ. ἐφ. Αθ. 10060 τοῦ 52.

Εἰς ποῖον δικαστήριον εἰσάγεται ἡ περὶ κύρους ἀγωγή;

§ 60. Ἁρμοδιότης.—Ὅρα ὅσα ἐκθέτω εἰς τὸ ἄρθρον περὶ τῆς παρὰ τρίτῳ κατασχέσεως § 78 ἑπομ. (Σόλωνος) σ. 171 ἐπ.)

---

(1) Πβλ. τὸ περὶ κατασχέσεως παρὰ τρίτῳ ἐν Σόλωνι σ. 171.

(2) Αἱ κατὰ τῆς κατασχέσεως τυπικαὶ ἀκυρωτικαὶ ἐνστάσεις μὴ προταθεῖσαι πρωτοδίκως καλύπτονται. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 110,227 τοῦ 1848.

Ἔνδικα μέσα.

§ 61. Ἀνακοπὴ κατὰ τῶν ἐρήμων ἀποφάσεων χωρεῖ; ὅρα § 110 ἐπ. τῆς παρὰ τρίτῳ κατασχέσεως (σ. 203 Σόλωνος) καὶ τὰς αὐτόθι παραπομπάς.

§ 62. Ἔφεσις. — Ὅρα § 111—112 τῆς κατασχέσεως παρὰ τρίτῳ, καὶ τὰς αὐτόθι παραπομπὰς (Σόλωνος σ. 203 ἐπ.) Παρατηρῶ δὲ ἐνταῦθα τὰ ἑξῆς (1).

§ 63. Εἰς δίκας ἐπὶ κατασχέσεων ἀναφυομένας προσδιορίζει τοὺς βαθμοὺς τῆς διαδικασίας ὁτὲ μὲν ἡ ἀπαίτησις, ὑπὲρ ἧς ἡ κατάσχεσις γίνεται, ὁτὲ δὲ τὰ κατασχεθέντα πράγματα, καθόσον δηλ. ἡ διένεξις στρέφεται περὶ τὴν ἀπαίτησιν αὐτὴν ἢ περὶ τὰ κατασχεθέντα πράγματα (2). Προσέτι ἐπὶ καταταξέων τῶν δανειστῶν,

---

(1) Ἔφεσις (α). — Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1041 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν συντηρητικὴν κατάσχεσιν προκυπτουσῶν ἀντιδικιῶν ἐφαρμόζεται τὸ 871, καθ' ὃ ἡ κατὰ τῆς ἀποφάσεως ἔφεσις συγχωρεῖται μόνον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν. Ἀπ. ἐφ. Αθ. 18304 τοῦ 60.

ΣΗΜ. Τὸ ἱστορικὸν εἶχεν οὕτως. Ὁ Α. ἀνέκοψε κατάσχεσιν, ἣν εἰς χεῖράς του ἐνήργησεν ὁ Β εἰς ποσόν, ὃ ὤφειλε πρὸς τὸν Α. Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ταύτης ἐξεδόθη ἀπόφασις, παραδεχομένη τὴν ἀνακοπήν· ἡ ἀπόφασις ὅμως ἐξεκαλέσθη μετὰ 10 ἡμέρας, καὶ οὕτως ἀνεφύη τὸ ζήτημα αὐτό.

(2) Αἱ ἀπὸ τῶν κατασχέσεων γεννώμεναι δίκαι εἰσὶ συνήθως· ἡ περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως, ἡ ἀνακοπὴ κατὰ τῆς δηλώσεως τοῦ τρίτου, ἡ περὶ ἀκυρώσεως τῆς κατασχέσεως ἀνακοπὴ τοῦ ὀφειλέτου καὶ ἡ διεκδικητικὴ ἀνακοπὴ τοῦ τρίτου. Ἐν τῇ πρώτῃ καὶ τρίτῃ (β) ὁρίζει τοὺς βαθμοὺς ἡ ἀπαίτησις, ὑπὲρ ἧς ἡ κατάσχεσις ἐγένετο· ἐν τῇ δευτέρᾳ, ἡ κατασχεθεῖσα ποσότης· καὶ ἐν τῇ τρίτῃ τὰ κατασχεθέντα πράγματα. Dalloz ἀρ. 291, 305, 311, 318, 324. Benech σ. 156, 166, 167, 263. Frémin. I. 528 ἀρ. 505. Carré ζ. 1980 bis. Εὐρ. Δ'. 79.

(α) Περὶ τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας κατὰ τῶν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, ὅρα ὅσα ἔγραψα εἰς νομ. μελ. σ. 414.

(β) Ὡς πρὸς τὰς κατασχέσεις τῶν ἀκινήτων ὑπάρχει διαφωνία παρὰ τοῖς Γάλλοις. Δελ. ἀρ. 326, 329.

εἴτε περὶ τῆς ἀληθείας τῶν ἀμοιβαίων ἀπαιτήσεων, εἴτε περὶ τῆς τοποθετήσεως αὐτῶν ἐν τῷ πίνακι ἐρίζουσιν οἱ δανεισταί, ὁ βαθμὸς τῆς διαδικασίας ὁρίζεται, κατὰ τὴν ὀρθοτέραν γνώμην, ἐκ τοῦ ποσοῦ πάντοτε, δι' ὅπερ ἀπαιτεῖ ἕκαστος δανειστὴς νὰ καταταχθῇ (1)· ἄλλως ἔχει τὸ πρᾶγμα ἂν ἡ δίκη ὑφίσταται μεταξὺ δανειστῶν καὶ ὀφειλέτου (2). Οἰκ. § 251. Παρλ. § 36 τῆς σελ. 290 Εὐρ. τ. 12 καὶ ἀπ. ἐφ. Αθ. 14638.

§ 64. *Ἀνακοπὴ κατὰ τῆς κατασχέσεως, εἰς ποῖον δικαστήριον εἰσάγεται;*

---

(1) Δὲν ὑπάρχει λόγος διατί νὰ μὴ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐνταῦθα ὁ κανὼν τοῦ ἄρθρου 530, καθ' ὃν αἱ τῶν διαδίκων αἰτήσεις προσδιορίζουσι τοὺς βαθμοὺς τῆς δικαιοδοσίας. Καὶ ἐν ταῖς κατατάξεσιν ἕκαστος δανειστὴς ἀναγγέλλεται, ἵνα καταταχθῇ εἰς τὸν πίνακα δι' ὡρισμένον ποσόν. Τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν δύναται βεβαίως νὰ ἦναι μήτε τῆς ἀπαιτήσεώς του, μήτε τῆς διανεμητέας ποσότητος ἀνώτερον, ἐνδεχόμενον ὅμως νὰ ἦναι μικρότερον. Ἐὰν λοιπὸν οἱ λοιποὶ δανεισταὶ ἀμφισβητῶσι τὴν αἴτησιν αὐτοῦ περὶ κατατάξεως, εἴτε τὴν ὕπαρξιν τῆς ἀπαιτήσεως, εἴτε τὴν θέσιν αὐτῆς ἐν τῷ πίνακι ἀποκρούοντες, πρὸς τί ἄλλο πράττουσι ταῦτα εἰμὴ ὅπως μὴ λάβῃ ὁ δανειστὴς οὗτος ὅ,τι ζητεῖ ἐκ τῶν διανεμητέων χρημάτων; ἄρα τοῦτο ἐστὶ πάντοτε τὸ ἀντικείμενον τῆς ἔριδος.

Ἀλλ' ἄλλοι ἄλλως σκέπτονται περὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος. Οἱ μὲν φρονοῦσιν ὅτι λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν πάντοτε τῆς ἀπαιτήσεως τὸ μέγεθος, οἱ δὲ πάλιν τὸ τῶν διανεμητέων χρημάτων. Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Benech· α') ὅταν τὰ διανεμητέα χρήματα ὦσι κατώτερα τῆς ἀνεκκλήτου ποσότητος, ὁρίζεται ὁ βαθμὸς τῆς δικαιοδοσίας, ἀμφισβητουμένης μὲν τῆς ὑπάρξεως τῆς ἀπαιτήσεως, ἐκ ταύτης· ἀμφισβητουμένης δὲ τῆς τοποθετήσεως αὐτῆς, ἐκ τῶν διανεμητέων χρημάτων· β') ὅταν δὲ τὰ διανεμητέα χρήματα ὦσιν ἀνώτερα τῆς ανεκκλήτου ποσότητος, ὁ βαθμὸς ὁρίζεται πάντοτε ἐκ τοῦ μεγέθους τῆς ἀπαιτήσεως. Παλ. Dalloz Degrès ἀρ. 336 ἐπ. Fréminv I, 520 ἀρ. 503. Carré Compét Δ'. 316. Procéd. ζ. 2192. 2594. Benech σ. 168. Berriat σ. 431 σημ. 18α.

Ἐὰν ἀμφισβητῆται ἡ ὕπαρξις πολλῶν ἀπαιτήσεων, δὲν συμπολογίζονται αὗται εἰς εὕρεσιν τοῦ ἐφεσίμου ἢ ἀνεκκλήτου τῆς διαφορᾶς. Benech σ. 176. Linde Rechtsm. I. 326. Pfeiffer. σ. 333. Οἰκ. αὐτ.

(2) Τότε τὸν βαθμὸν τῆς δικαιοδοσίας ὁρίζει πάντοτε τὸ μέγεθος τῆς ἀπαιτήσεως. Benech σ. 183.

Διαφοραὶ προκύπτουσαι ἐκ τῆς κατασχέσεως τοῦ πράγματος ἢ ἐκ τῆς ἐκτελέσεως προσωπικῆς κρατήσεως ἀποφασίζονται παρὰ τοῦ δικαστηρίου, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου εὑρίσκεται τὸ κατασχεθὲν πρᾶγμα, ἢ ἐξετελέσθη, ἢ πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ προσωπικὴ κράτησις. Απ. πολ. ΑΠ. 83 τοῦ 49 ἐν λ. Δωσιδικία.

Ἀνακοπαὶ διεδικητικαί (1).

§ 65. Ἀνακοπὴ συγχωρεῖται καὶ ἐπὶ συντηρητικῶν κατασχέσεων. Απ. πολ. ΑΠ. 51 τοῦ 46. (Εὐρ. 4. 334). Απ. ἐφ. Ναυπλ, 99 τοῦ 46. ἣν εἰς Εὐρ. λ. Κατάσχεσις § 48.

---

(1) Ὅρα, ὡς πρὸς τὰς ἀναγκαστικὰς κατασχέσεις, ὅσα ἐξέθεσα εἰς νομ. μέλ. σελ. 319 ἐπ. 331 ἐπ. (ἀνακοπαὶ τρίτων) σ. 332, (ἀνακοπαὶ δανειστῶν) σ. 332, 336 349—351 (ἁρμοδιότης).

Ἀνακοπαὶ κατὰ κατασχέσεων πότε ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ εἰρηνοδίκου;

Ἡ Α ἐκίνησεν ἀγωγὴν κατά τινος προσώπου, ὅπερ ψευδῶς παρίστα ἑαυτὸ ὡς κληρονόμον τοῦ Β, ἀπαιτήσασα μισθοὺς ἐκ δραχμῶν 2000 ὀφειλομένων δῆθεν ὑπὸ τούτου. Ἡ ἀγωγή της ἐγένετο δεκτή, καὶ μετὰ ταῦτα κατέσχε δραχμὰς 100 παρὰ τῷ Γ. ὡς τρίτῳ ὀφειλέτῃ τοῦ Β, ἐπικυρωθείσης δὲ τῆς κατασχέσεως, ἡ Α κατέσχεν ἄμπελον τοῦ Γ, ἣν καὶ ἐξεποίησε. Μετὰ ταῦτα ὁ κηδεμὼν τῆς σχολαζούσης περιουσίας, δι' ἀνακοπῆς του, ἐζήτησε τὴν ἄρσιν τῆς κατασχέσεως τῶν δραχμῶν 100 καὶ τῶν ἀναγκαστικῶν μέτρων, προσέτι δὲ ἀποζημίωσιν ἐκ δραχμῶν 300, τὴν δὲ ἀνακοπὴν ταύτην εἰσήγαγεν ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδικείου, ἀλλ' ἐπροτάθη ἡ ἀναρμοδιότης, ὁ ΑΠ. ὅμως ἀπέφηνεν (ἀπόφ. 153 τοῦ 58) ὅτι καλῶς εἰσήχθη εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 873 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὁ εἰρηνοδίκης δύναται ν' ἀποφασίσῃ καὶ ἐπὶ κατασχέσεων, ἐὰν ἡ ἀπαίτησις ὑπάγηται εἰς τὴν ἁρμοδιότητά του, ὡς ἡ προκειμένη περὶ ἀποζημιώσεως ἐκ δραχμῶν 300, περὶ ἧς ἐγένετο ἡ ἔνστασις.

Ἁρμοδιότης εἰς τὰς διεκδικητικὰς ἀνακοπάς, ὅσαι γίνονται κατὰ κατασχέσεων. Ἴδε ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 1 τοῦ 54, καθ' ἣν ὅταν πρόκηται περὶ ἀνακοπῆς ἐνεργηθείσης ἐπὶ ἡμιόνου, ἀξίας (ἰδίως κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῆς κατασχέσεως) ἥττονος τῶν 300 δραχμῶν, τὸ εἰρηνοδικεῖον εἶναι ἁρμόδιον νὰ τὴν δικάσῃ. Πρλ. τὴν λέξ. Σώρευσις καὶ νομ. μέλ. σελ. 640.

εἴτε περὶ τῆς ἀληθείας τῶν ἀμοιβαίων ἀπαιτήσεων, εἴτε περὶ τῆς τοποθετήσεως αὐτῶν ἐν τῷ πίνακι ἐρίζουσιν οἱ δανεισταί, ὁ βαθμὸς τῆς διαδικασίας ὁρίζεται, κατὰ τὴν ὀρθοτέραν γνώμην, ἐκ τοῦ ποσοῦ πάντοτε, δι' ὅπερ ἀπαιτεῖ ἕκαστος δανειστὴς νὰ καταταχθῇ (1)· ἄλλως ἔχει τὸ πρᾶγμα ἂν ἡ δίκη ὑφίσταται μεταξὺ δανειστῶν καὶ ὀφειλέτου (2). Οἰκ. § 251. Πρλ. § 36 τῆς σελ. 290 Εὐρ. τ. 12 καὶ ἀπ. ἐφ. Αθ. 14638.

§ 64. *Ἀνακοπὴ κατὰ τῆς κατασχέσεως, εἰς ποῖον δικαστήριον εἰσάγεται ;*

---

(1) Δὲν ὑπάρχει λόγος διατί νὰ μὴ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐνταῦθα ὁ κανὼν τοῦ ἄρθρου 530, καθ' ὃν αἱ τῶν διαδίκων αἰτήσεις προσδιορίζουσι τοὺς βαθμοὺς τῆς δικαιοδοσίας. Καὶ ἐν ταῖς κατατάξεσιν ἕκαστος δανειστὴς ἀναγγέλλεται, ἵνα καταταχθῇ εἰς τὸν πίνακα δι' ὡρισμένον ποσόν. Τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν δύναται βεβαίως νὰ ἦναι μήτε τῆς ἀπαιτήσεώς του, μήτε τῆς διανεμητέας ποσότητος ἀνώτερον, ἐνδεχόμενον ὅμως νὰ ἦναι μικρότερον. Ἐὰν λοιπὸν οἱ λοιποὶ δανεισταὶ ἀμφισβητῶσι τὴν αἴτησιν αὐτοῦ περὶ κατατάξεως, εἴτε τὴν ὕπαρξιν τῆς ἀπαιτήσεως, εἴτε τὴν θέσιν αὐτῆς ἐν τῷ πίνακι ἀποκρούοντες, πρὸς τί ἄλλο πράττουσι ταῦτα εἰμὴ ὅπως μὴ λάβῃ ὁ δανειστὴς οὗτος ὅ,τι ζητεῖ ἐκ τῶν διανεμητέων χρημάτων; ἄρα τοῦτο ἐστὶ πάντοτε τὸ ἀντικείμενον τῆς ἔριδος.

Ἀλλ' ἄλλοι ἄλλως σκέπτονται περὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος· Οἱ μὲν φρονοῦσιν ὅτι λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν πάντοτε τῆς ἀπαιτήσεως τὸ μέγεθος, οἱ δὲ πάλιν τὸ τῶν διανεμητέων χρημάτων. Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Benech· ά) ὅταν τὰ διανεμητέα χρήματα ὦσι κατώτερα τῆς ἀνεκκλήτου ποσότητος, ὁρίζεται ὁ βαθμὸς τῆς δικαιοδοσίας, ἀμφισβητουμένης μὲν τῆς ὑπάρξεως τῆς ἀπαιτήσεως, ἐκ ταύτης· ἀμφισβητουμένης δὲ τῆς τοποθετήσεως αὐτῆς, ἐκ τῶν διανεμητέων χρημάτων· 6') ὅταν δὲ τὰ διανεμητέα χρήματα ὦσιν ἀνώτερα τῆς ἀνεκκλήτου ποσότητος, ὁ βαθμὸς ὁρίζεται πάντοτε ἐκ τοῦ μεγέθους τῆς ἀπαιτήσεως. Πρλ. Dalloz Degrés ἀρ. 336 ἐπ. Fréminv I. 520 ἀρ. 503. Carré Compét Δ'. 316. Procéd. ζ. 2192. 2594. Benech σ. 168. Berriat σ. 431 σημ. 18α.

Ἐὰν ἀμφισβητῆται ἡ ὕπαρξις πολλῶν ἀπαιτήσεων, δὲν συνυπολογίζονται αὗται εἰς εὕρεσιν τοῦ ἐφεσίμου ἢ ἀνεκκλήτου τῆς διαφορᾶς. Benech σ. 176. Linde Rechtsm. I. 326. Pfeiffer. σ. 333. Οἰκ. αὐτ.

(2) Τότε τὸν βαθμὸν τῆς δικαιοδοσίας ὁρίζει πάντοτε τὸ μέγεθος τῆς ἀπαιτήσεως. Benech σ. 183.

Διαφοραὶ προκύπτουσαι ἐκ τῆς κατασχέσεως τοῦ πράγματος ἢ ἐκ τῆς ἐκτελέσεως προσωπικῆς κρατήσεως ἀποφασίζονται παρὰ τοῦ δικαστηρίου, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου εὑρίσκεται τὸ κατασχεθὲν πρᾶγμα, ἢ ἐξετελέσθη, ἢ πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ προσωπικὴ κράτησις. Απ. πολ. ΑΠ. 83 τοῦ 49 ἐν λ. Δωσιδικία.

Ἀνακοπαὶ διεδικητικαί (1).

§ 65. Ἀνακοπὴ συγχωρεῖται καὶ ἐπὶ συντηρητικῶν κατασχέσεων. Απ. πολ. ΑΠ. 51 τοῦ 46. (Κύρ. Α. 334). Απ. ἐφ. Ναυπλ. 99 τοῦ 46. ἣν εἰς Κύρ. λ. Κατάσχεσις § 48.

---

(1) Ὅρα, ὡς πρὸς τὰς ἀναγκαστικὰς κατασχέσεις, ὅσα ἐξέθεσα εἰς νομ. μέλ. σελ. 319 ἐπ. 331 ἐπ. (ἀνακοπαὶ τρίτων) σ. 332, (ἀνακοπαὶ δανειστῶν) σ. 332, 336 349 —351 (ἁρμοδιότης).

Ἀνακοπαὶ κατὰ κατασχέσεων πότε ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ εἰρηνοδίκου;

Ἡ Α ἐκίνησεν ἀγωγὴν κατά τινος προσώπου, ὅπερ ψευδῶς παρίστα ἑαυτὸ ὡς κληρονόμον τοῦ Β, ἀπαιτήσασα μισθοὺς ἐκ δραχμῶν 2000 ὀφειλομένων δῆθεν ὑπὸ τούτου. Ἡ ἀγωγή της ἐγένετο δεκτὴ, καὶ μετὰ ταῦτα κατέσχε δραχμὰς 100 παρὰ τῷ Γ. ὡς τρίτῳ ὀφειλέτῃ τοῦ Β, ἐπικυρωθείσης δὲ τῆς κατασχέσεως, ἡ Α κατέσχεν ἄμπελον τοῦ Γ, ἣν καὶ ἐξεποίησε. Μετὰ ταῦτα ὁ κηδεμὼν τῆς σχολαζούσης περιουσίας, δι' ἀνακοπῆς του, ἐζήτησε τὴν ἄρσιν τῆς κατασχέσεως τῶν δραχμῶν 100 καὶ τῶν ἀναγκαστικῶν μέτρων, προσέτι δὲ ἀποζημίωσιν ἐκ δραχμῶν 300, τὴν δὲ ἀνακοπὴν ταύτην εἰσήγαγεν ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδικείου, ἀλλ' ἐπροτάθη ἡ ἀναρμοδιότης, ὁ ΑΠ. ὅμως ἀπεφήνεν (ἀπόφ. 153 τοῦ 58) ὅτι καλῶς εἰσήχθη εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 873 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὁ εἰρηνοδίκης δύναται ν' ἀποφασίσῃ καὶ ἐπὶ κατασχέσεων, ἐὰν ἡ ἀπαίτησις ὑπάγηται εἰς τὴν ἁρμοδιότητά του, ὡς ἡ προκειμένη περὶ ἀποζημιώσεως ἐκ δραχμῶν 300, περὶ ἧς ἐγένετο ἡ ἔνστασις.

Ἁρμοδιότης εἰς τὰς διεκδικητικὰς ἀνακοπὰς, ὅσαι γίνονται κατὰ κατασχέσεων. Ἴδε ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 1 τοῦ 54, καθ' ἣν ὅταν πρόκηται περὶ ἀνακοπῆς ἐνεργηθείσης ἐπὶ ἡμιόνου, ἀξίας (ἰδίως κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῆς κατασχέσεως) ἧττονος τῶν 300 δραχμῶν, τὸ εἰρηνοδικεῖον εἶναι ἁρμόδιον νὰ τὴν δικάσῃ. Πρλ. τὴν λέξ. Σώρευσις καὶ νομ. μέλ. σελ. 640.

§ 66. Ἡ περὶ τούτου δὲ διαδικασία εἶναι συνοπτική. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 51 τοῦ 46.

Ἀποζημίωσις.

§ 67. Ὁ κατασχὼν ἄνευ λόγου ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν; Τὸ ζήτημα τοῦτο θέλω ἐξετάσει εἰ ἄλλο μέρος (λέξιν Ὑπεύθυνος)· ὅρα δὲ Ζαχ. droit civil franc. § 447. Carré ζ. 1975 δίς. Κύρ. τ. 5 σ. 620. Ἀπόφ. ΑΠ. 143 τοῦ 49, 170, 181 τοῦ 56, 223 249 τοῦ 58, 67 τοῦ 54, 117 καὶ 285 τοῦ 53, 91 τοῦ 57.

Μετατροπὴ εἰς ἀναγκαστικὴν κατάσχεσιν.

§ 68. Περαιτέρω ἐνέργεια τῆς κατασχέσεως. Ὅρα τὸ ἄρθρ. 1037 τῆς πολ.δικ. Οἰκ. § 284 ἐπ. Δαλλ. λ. saisie conservatoire § 22 ἀπ. πολ. ΑΠ. 81 τοῦ 60, ἥτις ἕπεται.

§ 69. Ἐπικυρωθείσης τῆς συντηρητικῆς κατασχέσεως, ἀπαιτεῖται ἑτέρα κατάσχεσις ἀναγκαστικὴ διὰ νὰ ἐκποιηθῶσι τὰ κατασχεθέντα; ὄχι, κατὰ τὴν 81 τοῦ 60 πολ. ἀπόφ. ΑΠ. ἐπικυροῦσαν τὰς 16710, 17023 καὶ 17210 ἀπ. ἐφ. Αθ. καὶ φέρουσα (1)·

«ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὀρθῶς παρεδέχθη, ὅτι μετὰ τὴν συντηρητικὴν κατάσχεσιν καὶ τὴν ἐπικυροῦσαν αὐτὴν ἀπόφασιν δὲν ἀπαιτεῖται νέα ἀναγκαστικὴ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἀκινήτων κτημάτων, διότι εἰς τὴν συντηρητικήν, ἐνεργουμένην κατὰ τὰ 1038, 957 καὶ ἐπ. ἄρθρα τῆς πολιτικῆς δικονομίας, τηροῦνται, ὡς καὶ εἰς τὴν ἀναγκαστικήν, οἱ αὐτοὶ τύποι, μετὰ δὲ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς συντηρητικῆς, τὸ 1043 ἄρθρον τῆς αὐτῆς δικονομίας ἀπαιτεῖ νὰ γίνηται μόνη ἡ διαδικασία, περὶ ἧς διαλαμβάνουσι τὰ ἄρθρα 965 καὶ ἑπόμ. ἥτις, ὡς παραδέχεται τὸ ἐφετεῖον, ἐγένετο, ἔτι δὲ καὶ ἡ γνωστοποίησις τῶν μετὰ τὴν συντηρητικὴν κατάσχεσιν γινομένων βελτιώσεων.»

---

(1) Πρλ. τομ. μελ. σελ. 509.

Απαγόρευσις τῆς ἀπαλλοτριώσεως ἢ βλάβης μετὰ τὴν κατάσχεσιν (1).

§ 70. Τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν ἀνάγεται κυρίως ἐνταῦθα· ἐπειδὴ ὅμως ἔχει σχέσιν μὲ τὸ προκείμενον ἄρθρον καὶ ἀφορμὴν νὰ ἐπανέλθω εἰς τὰ περὶ κατασχέσεως δὲν ἔχω, θεωρῶ καλὸν νὰ σημειώσω, ἐν περιλήψει, ταῦτα·

§ 71. Ἐν γένει, ἀφ' ἧς μάθῃ νομίμως τὴν γενομένην κατάσχεσιν ὁ ὀφειλέτης (2), στερεῖται τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀπαλλοτριῶσαι ἢ ἐνεχυράσαι τὰ κατασχεθέντα· ὅρα Οἰκ. § 285 σημ. 3. ὅθεν

(1) Ἴδε Θεμ. τ. 5 σελ. 84 ἐπ. Τροπ. περὶ ὑποθ. § 413. Ῥουσ. σ. 53, 100. Οἰκ. § 115 σημ. 9 καὶ § 285 σημ. 10. Καρβ. ζ. 2321 ἐπ. Δαλλ. λ. vente d imm ἀρ. 643 ἐπ. 680. Πρλ. 890, 963 ἐπ.—Σόλ. σ. 157 § 52 καὶ σ. 162—165.

(2) Ὅρα ἀνωτ. περὶ φύλακος.

Πρλ. Καλλ. τ. 2 § 554. Μετὰ τὴν κατάσχεσιν καὶ τὴν γνωστοποίησιν αὐτῆς πρὸς τὸν ὀφειλέτην, οὗτος δὲν δύναται νὰ παραχωρήσῃ ὑποθήκην ἐπὶ τοῦ κατασχεθέντος ἀκινήτου. (963. 969. πολ. ἄρθρ. 15 ὑποθ.) Απ. πολ. ΑΠ. 264 τοῦ 57. Ἡ δὲ 241 τοῦ 54 ἀπ. ΑΠ. φέρει·

«Ἐπειδὴ, ἀφοῦ εἰδοποιήθη ὁ ὀφειλέτης περὶ τῆς κατασχέσεως στερεῖται τοῦ δικαιώματος τῆς ἐλευθέρας διαθέσεως τοῦ κατασχεθέντος πράγματος (ἄρθρον 963 τῆς πολιτικῆς δικονομίας)· ἕνεκα δὲ τούτου διατάσσει τὸ 960 ἄρθρον τὴν ἐγγραφὴν τῆς κατασχέσεως εἰς τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν πρὸς ὁδηγίαν τῶν τρίτων· ἀλλὰ τὴν ἐγγραφὴν ταύτην δὲν ἐπιτάσσει ὁ νόμος ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς κατασχέσεως, περιοριζόμενος μόνον εἰς τὴν περὶ ἀποζημιώσεως εὐθύνην, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει εἰς τοὺς ἐπιφορτισμένους τὴν φροντίδα τῆς ἐγγραφῆς ὑπαλλήλους. Ὅθεν ἡ ὑποθήκη τοῦ ἀναιρεσείοντος, μετὰ τὴν κατάσχεσιν καὶ τὴν περὶ αὐτῆς εἰδοποίησιν πρὸς τὸν ὀφειλέτην ἐγγραφεῖσα, ὀρθῶς ἐθεωρήθη ὑπὸ τοῦ ἐφετείου ὡς ἀνίσχυρος.

»Ἐπειδὴ καὶ ἂν ἡ ὑποθήκη τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐνεγράφη μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 103 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν τῆς ἀκυρούσης τὴν κατάσχεσιν, ἤτοι εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν δὲν ὑπῆρχεν ὁ ἐκ τῆς κατασχέσεως περιορισμὸς τῆς ἐλευθέρας διαθέσεως τοῦ πράγματος ἐκ μέρους τοῦ ὀφειλέτου, πάλιν ἡ εἰρημένη

α) Πᾶσα διάθεσις τοῦ κτήματος, ἀπαλλοτρίωσις, ἢ ἄλλη ἐπιζήμιος μεταβολή, γενομένη παρὰ τοῦ ὀφειλέτου μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς κατασχέσεως, εἶναι ἄκυρος, καὶ μάλιστα αὐτοδικαίως. Ἑπομένως ἐάν, φέρ' εἰπεῖν, ἐξεποιήσατο τὸ κτῆμα ὁ ὀφειλέτης, ἐξακολουθεῖται κατ' αὐτοῦ ἡ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν διαδικασία, ὡς ἐὰν δὲν ἔλαβε χώραν ἀπαλλοτρίωσις. Ῥουσ. σελ. 100. Δαλλ. λ. vente d'imm § 664.

ὑποθήκη δὲν εἶναι ἰσχυρά· διότι ἡ ὑπ' ἀριθ. 103 ἀπόφασις τῶν ἐφετῶν ἀνῃρέθη, καὶ διὰ ἀναιρέσεως ἐπανῆλθον τὰ πράγματα εἰς τὴν προτέραν αὐτῶν κατάστασιν, ἑπομένως ἐματαιώθησαν καὶ ὅσα δυνάμει τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως ἐνηργήθησαν, ἐν οἷς καὶ ἡ τῆς ὑποθήκης ἐγγραφή.

»Ἐπειδὴ μετὰ τὴν κατάσχεσιν μόνον ἡ ἀπόκτησις καὶ ἡ ἐγγραφὴ ὑποθήκης ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου χορηγηθείσης ἀπαγορεύεται, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ δικαστική, οἵα ἡ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Α. Γράφ, τὴν ὁποίαν ἠδύνατο οὗτος καὶ μετὰ τὴν κατάσχεσιν νὰ ἐγγράψῃ, οὐδενὸς νόμου τοῦτο ἀπαγορεύοντος.» Πρλ. κατ. σ. 159 ἐδ, γ'.

—Ὁ μὴ μεταγράψας, καὶ ἑπομένως μήπω ἀποκτήσας τὴν κυριότητα, δὲν φαίνεται δυνάμενος ν' ἀποκρούσῃ τοὺς ἐγχειρογράφους δανειστάς, κατασχόντας παρ' αὐτῷ τῷ ἀγοραστῇ τὸ διὰ δημοσίου συμβολαίου πρὸς αὐτὸν πωληθὲν καὶ παραδοθὲν ἀκίνητον. Ἡ λύσις τοῦ ζητήματος τούτου εἶναι ἁπλουστάτη, ἀφοῦ ἄνευ μεταγραφῆς δὲν μεταβιβάζεται κυριότης· ὥστε πρὸ αὐτῆς τὸ κατασχεθὲν ἀκίνητον ἀποτελεῖ εἰσέτι μέρος τῆς ὑπεγγύου περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου. Ὅρα ἀν. § 34.

Ἀλλὰ ζήτημα ὑπάρχει, ἂν μετὰ τὴν κατάσχεσιν δύναται ὁ ἀγοραστὴς νὰ ματαιώσῃ αὐτήν, διὰ τῆς μεταγραφῆς τῆς προγενεστέρας πωλήσεως γινόμενος κύριος.

Παρὰ τοῖς Γάλλοις δὲν εὑρίσκομεν περὶ τούτου λύσιν, διότι κατ' αὐτοὺς διὰ μόνου τοῦ συμβολαίου ἐστερήθη τῆς κυριότητος ὁ πωλητής, οἱ δὲ ἐγχειρόγραφοι δανεισταὶ δὲν ἐξασκοῦν διὰ τῆς κατασχέσεως πραγματικὸν δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἀποκρούεται διὰ μόνης τῆς μεταγραφῆς.

Κατὰ τὴν πολ. δικον. Ἄρ. 963, ἀπὸ τῆς δηλοποιήσεως τῆς κατασχέσεως πρὸς τὸν ὀφειλέτην, πᾶσα παρ' αὐτοῦ ἐνεργηθεῖσα ἀπαλλοτρίωσις ἢ παραχώρησις ὑποθήκης εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος. Ἐκ τούτου ὅμως δὲν ἕπεται ὅτι μετὰ τὴν κατάσχεσιν δὲν δύναται νὰ γίνῃ μεταγραφή, εἰς οὐδεμίαν ὑποκειμένη προθεσμίαν, πωλήσεως

β') Διάθεσις δὲ τοῦ κατασχεθέντος, γενομένη πρὸ τῆς κοινοποιήσεως, ἔχει ἀνάγκην προσβολῆς ἐπὶ ἀκυρότητι ἕνεκα δόλου, ἐὰν δόλος ἔλαβε χώραν. Ἐὰν δὲ ἡ ἐκποίησις ἔγινε τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῆς κοινοποιήσεως; (Ἴδε Καρ. ζ. 2324. 2325[5]) Τινὲς θεωροῦν αὐτὴν πάντοτε αὐτοδικαίως ἄκυρον· ἄλλοι, ὀρθότερον, διακρίνουν, ἂν ἔγινε πρὸ τῆς στιγμῆς τῆς κονοποιήσεως, ἢ μετ' αὐτήν· καὶ τότε απόκειται εἰς τὸν ὀφειλέτην ν' ἀποδείξῃ τὸ προγενέστερον τῆς διαθέσεως, τούτου δὲ ἀποδειχθέντος, δὲν ὑπάρχει αὐτοδικαίως ἀκυρότης, ἀλλ' ὁ ἔχων συμφέρον δύναται νὰ προσβάλῃ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν ὡς ἄκυρον. Ὥστε ὁ νόμος, λέγων ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἐννοεῖ ἀπ' ἐκείνης τῆς στιγμῆς τῆς ἡμέρας, ἀπ' ἐκείνου τοῦ μέρους τῆς ἡμέρας. (1). Ρουσ. σ. 100· ὁ Οἰκ. § 292 σημ. 10 δὲν ἐκφράζεται ὡς πρὸς τὰς τῆς αὐτῆς ἡμέρας.

γ') Τὸ αὐτοδικαίως ἄκυρον ἀφορᾷ τὰς παρὰ τοῦ ὀφειλέτου ἐπιχειρηθείσας ὑποθήκας, τουτέστι τὰς στηριζομένας εἰς τίτλον ἰδιωτικόν, (τὴν θέλησιν δηλαδὴ τοῦ ὀφειλέτου)· δὲν ἀφορᾷ δὲ τὰς ὑποθήκας, ὅσαι, καίτοι μεταγενέστεραι τῆς προκειμένης κοινοποιήσεως, στηρίζονται εἰς τίτλον παραγόμενον ἐκ τοῦ νόμου, ἢ ἐκ δικαστικῆς ἀποφάσεως. Απ. 229, 426 τοῦ 49 ἐφετ. Ν. κυρωθεῖσα

προγενεστέρως τελεσθείσης διὰ δημοσίου συμβολαίου, ὅπως δὲν ἕπεται ὅτι δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἐγγραφὴ ὑποθήκης προγενεστέρως παραχωρηθείσης.

Οἱ ἐγχειρόγραφοι δανεισταὶ δὲν δύνανται νὰ προσβάλλουν τὴν μεταγραφὴν ὡς δολίαν, διότι ὁ ἀγοραστὴς βραδέως ἐνεργεῖ ὅ,τι ἠδύνατο πρὸ καιροῦ νὰ πράξῃ. Δὲν ὑπάρχει ὅμως λόγος, ἕνεκα τῆς ἀμελείας ταύτης, νὰ στερηθῇ δικαιώματος ὅλως ἀνυποστάτου, καὶ προγενεστέρως λαβόντος ὕπαρξιν.

Ἄλλως τε οἱ δανεισταὶ ἐνεργοῦν τὰ δικαιώματα τοῦ ἰδίου ὀφειλέτου, ἅμα δὲ ἡ μεταγραφὴ ἠδύνατο νὰ ἐνεργηθῇ κατ' αὐτοῦ ἀποτελεσματικῶς, ἕπεται ὅτι ἐπάγεται τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο καὶ κατὰ τῶν ἐπερχομένων ἀντὶ τοῦ ὀφειλέτου. Σόλ. σ, 446 ἐπ.

—Ἀπὸ τίνος δὲ ἐποχῆς ὑποχρεοῦται ὁ θεματοφύλαξ, εἰς χεῖρας τοῦ ὁποίου ἐγένετο κατάσχεσις, ν' ἀποποιηθῇ τὴν ἀπόδοσιν τῶν κατασχεθέντων, φυλάττων αὐτὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 919 τῆς πολιτ. δικον.; Ὅρα Σόλωνος σελ. 164 ἐπ. κατ. § 72.

(1) Περὶ τῆς ἐννοίας τῶν ἄρθρων 919 καὶ 924. Ὅρα Σόλ. σελ. 164 ἐπόμ.

διὰ τῆς τοῦ ΑΠ. 140 τοῦ 49, ἣν ἐν λ. Κατάσχεσις § 93. Ῥαυσ. σ. 100. Δαλ. λ. vente d'imm ἀρ. 664.

§ 72. δ') Ἡ ὑφαίρεσις τῶν κατασχεθέντων θεωρεῖται ὡς ἀδίκημα καὶ ἂν ἦναι ἄκυρος. Απ. ἐφ. Αθετ. 14312. Πρλ. κατ. § 77. ἡ κατάσχεσις.

Τιμωρεῖται ὁ ὑφαιρέσας κατασχεθέντα, ἡ δὲ μετὰ τὴν ὑφαίρεσιν γενομένη ἀκύρωσις δὲν ἀπαλλάττει αὐτὸν τῆς εὐθύνης, ὅταν δὲν πρόκηται περὶ κατασχέσεως παρὰ τρίτῳ, ἥτις θεωρεῖται αὐτοδικαίως ἄκυρος καὶ μὴ οὖσα, δυναμένου τοῦ ὀφειλέτου νὰ διαθέσῃ τὰ κατασχεθέντα (926 πολ.), ἂν δὲν κλητευθῇ ἐντὸς 8 ἡμερῶν (171 ποιν. ν.). Απ ποιν. ΑΠ. 53 τοῦ 58, φέρουσα. Πρλ. Σόλ. σ. 164 ἐπ.

«Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσείων δὲν ἐπρότεινεν ἐνώπιον τοῦ πλημμελειοδικείου, ὅτι ὁ ἐνεργήσας τὴν κατάσχεσιν Π. Περρούκας παρητήθη αὐτῆς· ἄρα ἐστὶν ἀπαράδεκτος ὁ λόγος οὗτος, ὡς κατὰ πρῶτον ἤδη ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου προταθείς.

»Ἐπειδὴ τὸ τῆς οὐσίας δικαστήριον παρεδέχθη, ὅτι ὁ αὐτὸς ἀναιρεσείων πολὺ πρὶν ἢ ἀκυρωθῇ ὑπὸ τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου τὸ ἐκτελεστήριον, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ ἐνεργειθεῖσα ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ αὐτοῦ κατάσχεσις ἐπὶ τοῦ σταφιδοκαρποῦ του, ὑφήρεσε τὸν κατεσχεμένον σταφιδοκαρπὸν αὐτόν, καίτοι γνωρίζων τὴν γενομένην κατάσχεσιν, ὡς παρὼν, ὅτε αὕτη ἐνηργήθη· ἄρα ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὸ ἄρθρον 171 τοῦ ποιν. νόμου, καταδικάσαν τὸν ἀναιρεσείοντα εἰς τὴν παρὰ τῆς διατάξεως ὁριζομένην ποινήν· ἡ δὲ μετὰ τὴν ὑφαίρεσιν γενομένη ἀκύρωσις τῆς κατασχέσεως δὲν ἀπαλλάττει αὐτὸν τῆς εὐθύνης, διότι δὲν ἐπρόκειτο περὶ κατασχέσεως γενομένης παρὰ τρίτῳ, ἥτις θεωρεῖται αὐτοδικαίως ἄκυρος καὶ μὴ οὖσα, δυναμένου τοῦ ὀφειλέτου νὰ διαθέτῃ κατὰ τὸ ἄρθρον 926 τῆς πολ. δικονομίας τὰ κατασχθέντα, ἐὰν δὲν κλητευθῇ ἐντὸς 8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς γνωστοποιήσεως τῆς κατασχέσεως ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου πρὸς συζήτησιν περὶ τοῦ κύρους αὐτῆς, ἀλλ' ἐπρόκειτο, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, περὶ κατασχέσεως γενομένης παρὰ τῷ ὀφειλέτῃ πρὸς ἐκτέλεσιν διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία κατάσχεσις, παραλειφθέντων τῶν περιφρορούντων αὐτὴν τύπων τοῦ νόμου, δὲν καθίστατο αὐτοδικαίως ἄκυρος, ἀλλ' ἔπρεπε, κατὰ τὸ ἄρθρον 896 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ν' ἀκυρωθῇ παρὰ τοῦ δικαστηρίου, καὶ μετὰ τὴν οὕτω πως γενομένην ἀκύρωσιν νὰ παύσῃ ἡ διατασσομένη ὑπὸ τῶν ἄρθρων 890, 963 καὶ 964 ἀπαγόρευσις, διότι, κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας, ἀπὸ τῆς γνωστοποιήσεως τῆς κατασχέσεως εἰς τὸν ὀφειλέτην μέχρι τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τὸ πρᾶγμα θεω-

ρεῖται κατεσχεμένον, καὶ δὲν δύναται ὁ ὀφειλέτης νὰ τὸ διαθέσῃ· ἄλλως διὰ τὴν παρ' αὐτοῦ γενομένην τυχὸν ἀπαλλοτρίωσιν, ἥτις θεωρεῖται παρὰ τοῦ νόμου ὡς μὴ οὖσα, ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν καὶ εἰς τὴν παρὰ τοῦ ἄρθρου 171 τοῦ ποινικοῦ νόμου διατασσομένην ποινήν.»

—— Η δὲ 41 τοῦ 58 ποιν. ἀπ. ΑΠ. φέρει·

«Ἐπειδὴ, κατὰ μὲν τ' ἄρθρ. 1039, 890 καὶ 963 τῆς πολιτικ. δικονομίας, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πρὸς τὸν ὀφειλέτην κοινοποιήσεως τῆς κατασχέσεως, οὗτος στερεῖται τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπαλλοτριώσεως τῶν κατασχεθέντων ἀντικειμένων, καὶ πᾶσα ἐπιχειρηθεῖσα ἀπαλλοτρίωσις, ἥτις αὐτοδικαίως εἶναι ἄκυρος καὶ μὴ οὖσα· ἀλλ' ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη τότε μόνον ἰσχύει καὶ ἔχει νόμιμον ὑπόστασιν, ὅταν ἐντὸς τῆς παρὰ τοῦ ἄρθρου 925 τῆς ἰδίας δικονομίας διατεταγμένης προθεσμίας ὁ δανειστὴς κλητεύσῃ τὸν ὀφειλέτην ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου πρὸς κύρωσιν τῆς κατασχέσεως· ἄλλως αὕτη εἶναι ἄκυρος, καὶ καθὸ τοιαύτη δὲν παράγει νόμιμα ἀποτελέσματα· ἐκ δὲ τῆς περὶ τῆς ἀκυρότητος ταύτης διατάξεως συνάγεται, ὅτι ἡ τοιαύτη κατάσχεσις δὲν ἀποβαίνει ἄκυρος, ἀφ' ἧς ἀποφανθῇ τοῦτο ὁ δικαστὴς, ἀλλὰ στερεῖται, δυνάμει τοῦ νόμου, τοῦ κύρους αὐτῆς, ἅμα παραλειφθῇ ἡ ἐντὸς τῆς εἰρημένης προθεσμίας κοινοποίησις καὶ κλῆσις· ἑπομένως ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ ἐκποίησις τῶν κατασχεθέντων πραγμάτων δὲν παραβιάζει τὸν νόμον, ὡς τοῦτο γίνεται ἔτι σαφέστερον ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 927 τῆς ἰδίας δικονομίας, κατὰ τὴν ὁποίαν, ἂν ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν δὲν κοινοποιηθῇ εἰς τὸν τρίτον ἡ περὶ κύρους ἀγωγὴ, οὗτος δὲν εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν περαιτέρω φύλαξιν τῶν κατασχεθέντων, ἀλλὰ δύναται νὰ τὰ δώσῃ ἢ νὰ συμψηφίσῃ· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 865 τοῦ 55 ἑτέρας τῶν ἐν Ναυπλίῳ πρωτοδικῶν, ἀποδεικνύεται, ὅτι ἡ προκειμένη συντηρητικὴ κατάσχεσις ἐκηρύχθη ἄκυρος, διότι ὁ δανειστὴς δὲν ἐκλήτευσε τὸν ὀφειλέτην ἐμπροθέσμως πρὸς κύρωσιν αὐτῆς· ἑπομένως ὁ ἀναιρεσείων, ἐκποιήσας τὸν κατασχεθέντα οἶνον πρὸ τῆς δικαστικῆς ἀκυρώσεως, δὲν παρεβίασεν, ὡς ἐσφαλμένως παρεδέχθη τὸ δικάσαν δικαστήριον, τὸ ἄρθρον 171 τοῦ ποινικ. νόμου, διότι, οὔσης τῆς κατασχέσεως ἀκύρου καὶ μὴ ὑπαρχούσης κατ' οὐσίαν, λείπουν ἐν τῇ πράξει τοῦ ἀναιρεσείοντος τὰ στοιχεῖα τῆς ἐγκληματικότητος, τουτέστι δὲν ὑπάρχει ὑφαίρεσις κατασχεθέντων πραγμάτων.

»Ἐπειδὴ ὁσάκις ἡ ἀποδιδομένη εἰς τὸν καταδικασθέντα πρᾶ-

ξις δὲν εἶναι κολάσιμος, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὁ Ἄρειος Πάγος ὀφείλει νὰ τὸν ἀθωώσῃ (ἄρθρον 500 ποιν. δικονομίας).»

— Παραβιάζει τὸ ἄρθρον 171 τοῦ ποινικ. νόμου ὅστις πωλεῖ ζῶον κατασχεθὲν ὑπὸ τοῦ ἐνωματάρχου κατὰ παραγγελίαν τοῦ εἰσαγγελέως. Απ. ποιν. ΑΠ. 27 τοῦ 54. — Τὸ ἄρθρον 171 τοῦ ποιν. νόμου ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ συντηρητικῶν κατασχέσεων· ἡ δὲ παρεισχωρήσασα εἰς τὸ ἄρθρον αὐτὸ ξένη λέξις saisie exécution δὲν δύναται ν' ἀλλοιώσῃ τὴν ἀληθῆ καὶ λογικὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου, ὅστις μάλιστα εἰς τὸν § 2 τοῦ ἄρθρου ὁμιλεῖ ῥητῶς περὶ μεσεγγυήσεων πραγμάτων. Απ. ποιν. ΑΠ. υνϛ' τοῦ 37. — Ὅρα Morin λ. vol § 23.—Πρλ. Εὐρ. τ. 8. σ. 221.

§ 73. ε) Ποῖοι δύνανται(1) νὰ προτείνωσι τὴν ἀκυρότητα τῆς ἐκποιήσεως;—Ἱστορικόν.—Ὁ Κ. ἐνυπόθηκος δανειστὴς τοῦ Β, κατέσχε τὸ κτῆμα τοῦ Γ, ἐφ' οὗ εἶχεν ἐγγεγραμμένην ὑποθήκην· μετὰ δὲ ταῦτα ὁ κατασχὼν παρῃτήθη τῆς κατασχέσεως, συναινέσας νὰ διαγραφῇ καὶ ἡ ὑποθήκη. Μετὰ τοῦτο ὁ Β ἐπώλησε τὸ κτῆμα εἰς τὸν Δ, ἀλλ' ὁ Ε, δανειστὴς ἐγχειρόγραφος τοῦ Β, προσέβαλε τὴν ἐκποίησιν, λέγων, ὅτι ἀπαγορεύεται δυνάμει τοῦ ἄρθρου 963 τῆς πολιτικῆς δικονομίας. Ζητεῖται λοιπόν, ἂν τῷ ὄντι ἡ ἐκποίησις αὕτη ἦναι ἄκυρος; Τὸ ἐν Αθ. ἐφ. ἔλυσεν ἀποφατικῶς τὸ ζήτημα, σκεφθὲν οὕτως·

«Ἐπειδὴ ἐκ μὲν τῆς ἐκθέσεως τοῦ συμβολαιογράφου βεβαιοῦται ὅτι ἡ περὶ ἧς πρόκειται οἰκία ἐξετέθη εἰς ἑκούσιον πλειστηριασμὸν ὑπὸ τοῦ Π. καὶ κατεκυρώθη εἰς τὸν ἐφεσίβλητον, ὡς τελευταῖον πλειοδότην, ἐκ δὲ τοῦ ἑτέρου ἐπισήμου ἐγγράφου δηλοῦται, ὅτι ὁ πρὸ τοῦ, ὡς εἴρηται, ἑκουσίου πλειστηριασμοῦ ὑποθηκικὸς δανειστὴς τῆς αὐτῆς οἰκίας, ὁ καὶ κατασχὼν αὐτήν, ἔλαβε δραχμὰς 1400 παρὰ τοῦ αὐτοῦ Π ὀφειλέτου του, καὶ συνήνεσε νὰ ἐξαλειφθῇ ἡ

---

(1) Ἡ πώλησις κατασχεθέντος πράγματος εἶναι ἄκυρος, καὶ ἕνεκα τούτου ἐπιτρέπεται ἡ διεκδικητικὴ ἀγωγὴ καὶ κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ, ἀλλ' ὁ νόμος δὲν ἐπιτρέπει τὴν περὶ ἀποζημιώσεως εἰμὴ κατὰ τοῦ πωλητοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ κατὰ τοῦ ἐν ἀγνοίᾳ τῆς κατασχέσεως ἀγοράσαντος τὸ κατασχεθέν, διότι, μὴ ἔχων οὗτος γνῶσιν, δὲν ἠδίκησεν. Απ. πολ. ΑΠ. 45 τοῦ 1858, κυροῦσα τὰς 14312 καὶ 14619 ἐφ. Αθ. Ἡ δὲ 9664 ἀπόφασις ἐρετῶν Ἀθηνῶν; κατωτ. § 75.

ὑποθήκη ἐπὶ τοῦ μέρους ἐκείνου τῆς οἰκίας, τὸ ὁποῖον ἐπώλησεν ὁ Π πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον, περιορίσας μόνον τὴν ὑποθήκην εἰς τὸ ὑπόλοιπον τῆς οἰκίας μέρος, τὸ μὴ πωληθὲν καὶ ἀνῆκον εἰς τὸν αὐτὸν Π.

»Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ περιορισμοῦ τούτου τῆς ὑποθήκης, τῆς ὑπὸ τοῦ κατασχόντος δανειστοῦ Α. Γ. Κρίτζα παραδοχῆς τοῦ γενομένου πλειστηρισμοῦ καὶ παρ' αὐτοῦ λήψεως τῶν δρ. 1400, ἀντιτίμου τοῦ πλειστηριασθέντος μέρους τῆς οἰκίας, ἐξάγεται ἀρκούντως ὁ σκοπὸς καὶ ἡ συναίνεσις αὐτοῦ τοῦ νὰ θεωρηθῇ ἄκυρος καὶ ἡ ἐπὶ ἐπὶ τοῦ πωληθέντος, ὡς εἴρηται, μέρους αὐτῶν ἐπιβληθεῖσα παρ' αὐτοῦ προηγουμένη κατάσχεσις.

»Ἐπειδὴ, οὔσης ἀκύρου τῆς παρὰ τοῦ Α. Γ. Κρίτζου ἐνεργηθείσης κατασχέσεως, κατακυρωθείσης δὲ τῆς οἰκίας εἰς τὸν ἐφεσίβλητον καὶ ἐγκατασταθέντος τούτου εἰς αὐτὴν, δὲν ἠδύνατο ὁ ἐκκαλῶν, καίτοι ἔχων ἐκτελεστὸν δικόγραφον, νὰ στηριχθῇ εἰς τὴν ἄκυρον ταύτην κατάσχεσιν, οὐδὲ νὰ ἐπισπεύσῃ τὸν πλειστηριασμὸν τῆς οἰκίας, ἥτις ἀπηλλάγη πάσης ὑποχρεώσεως, καὶ ἀφοῦ οὐδὲν ἐπὶ αὐτῆς πραγματικὸν δικαίωμα εἶχεν· ὁ δὲ λόγος αὐτοῦ, ὅτι ὁ Πρεβεζάνος δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκποιήσῃ τὴν οἰκίαν, καθόσον, κατὰ τὸ ἄρθρον 963 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἀπὸ τῆς δηλοποιήσεως καὶ κατασχέσεως αἱ ἀπαλλοτριώσεις καὶ ὑποθῆκαι εἰσὶν αὐτοδικαίως ἄκυροι καὶ μὴ οὖσαι χωρὶς ν' ἀπαγγελθῇ ἡ ἀκυρότης παρὰ τοῦ δικαστηρίου, ὥστε ἡ ἀκυρότης αὕτη εἶναι ἀπόλυτος, καὶ δύναται νὰ προταθῇ παρὰ παντὸς ἔχοντος συμφέρον, εἶναι χωρὶς βάσιν, διότι τὴν ἀπόλυτον ταύτην ἀκυρότητα τῶν ἀπαλλοτριώσεων καὶ τῶν ὑποθηκῶν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ μόνον ὁ πρῶτος κατασχὼν χειρόγραφος δανειστὴς καὶ οἱ ἐνυπόθηκοι δανεισταὶ, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ ἔχων ἐκτελεστὸν δικαιόγραφον, ὅστις, ὡς εἴρηται, οὐδὲν προνόμιον, ἢ ὑποθήκην ἔχει ἐπὶ τοῦ κτήματος καὶ τὸ ὁποῖον δὲν ἐξασφαλίζει τὸ κτῆμα καὶ τοὺς ἐνυποθήκους δανειστὰς, ἀλλ' ἡ ἀξία αὐτοῦ· ὅτι δὲ τοιαύτη εἶναι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν συνδυασμένων ἄρθρων 914 καὶ 985 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἐξάγεται ἐκ τῶν ἄρθρων 612 καὶ 692 τῆς γαλλικῆς δικονομίας, οὐδόλως διαφερούσης ὡς πρὸς τοῦτο τῆς ἑλληνικῆς (ἴδε καὶ Carré quest. 2325 ἑπ.)

»Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, ἀποῤῥιπτέα καθίσταται ἡ προκειμένη ἔφεσις κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ὡς μὴ βάσιμος. Απ. ἐφ. Αθ. 11028 τοῦ 52.

§ 74 ϛ') Τοιαύτη τις πρᾶξις (963, 964, πολιτ. δικ.) συνα-

νέσει τοῦ καταδιώκοντος δανειστοῦ γενομένη δὲν δύναται νὰ προσβληθῇ ὑπὸ τοῦ ἀγοραστοῦ, τοῦ γινώσκοντος τὴν ὑποθήκην ἢ τὴν κατάσχεσιν. Carré Ζ. 2325 δίς. Απ. ΑΠ. 251 τοῦ 53, κυροῦσα τὴν 10575 ἐφ. Αθ· καὶ φέρουσα (ἡ τοῦ ΑΠ.)

«Ἐπειδὴ ἡ ἀκυρότης τῆς ἀπαλλοτριώσεως κατεσχεμένου ἀκινήτου, περὶ ἧς ὁρίζει τὸ 963 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας, διατάττεται πρὸς τὸ συμφέρον τῶν δανειστῶν τοῦ καθ' οὗ ἡ κατάσχεσις, οἵτινες πρόκειται νὰ πληρωθῶσιν ἐκ τοῦ ὑπεγγύου αὐτοῦ πράγματος· ἑπομένως, ὅταν οὗτοι συναινῶσιν εἰς τὴν ἐκουσίαν ἀπαλλοτρίωσιν τούτου, ἐκλείπει καὶ ὁ λόγος τῆς ἀκυρότητος· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ,τὸ τῆς οὐσίας δικαστήριον παραδέχεται, ἐξ ὅσων εἰς αὐτὸ ὑπεξλήθησαν, ὅτι ὁ Νικόλ. Μαυριόπουλος ἠγόρασε τὴν σταφιδάμπελον τοῦ Παππαδιαμαντοπούλου, ὄχι μόνον γινώσκων ὅτι αὐτὴ ἦτον ὑποθηκευμένη εἰς τὴν ἑταιρίαν Φακίρη καὶ Γλαράκη καὶ κατεσχεμένη ὑπ' αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ ὅτι πρὸ τῆς ἀγορᾶς ταύτης συνεννοήθη - μετὰ τῆς ἰδίας ἑταιρίας αὐτῆς περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ χρέους, ὅπερ ἀνεδέχθη νὰ πληρώσῃ εἰς αὐτὴν κατὰ τὴν 1 Σεπτεμβρίου 1847 ἐκ τοῦ τιμήματος τῆς ἀγορᾶς, ὡς καὶ περὶ τοῦ χρέους τούτου τῆς πληρωμῆς, ἤτοι τὸ ἐφετεῖον ἐξ ὁμολογίας τοῦ Μαυριοπούλου, ἀναφερομένης ἐν τῷ πωλητηρίῳ ἐγγράφῳ, ἐπειδὴ ὅτι καὶ ἡ δανείστρια τοῦ Παππαδιαμαντοπούλου ἑταιρία, ἡ ἐνεργήσασα τὴν κατάσχεσιν ἐπὶ τῆς ῥηθείσης σταφιδαμπέλου, συνήνεσεν εἰς τὴν ἐκουσίαν ἀπαλλοτρίωσιν· ὀρθῶς ἄρα δὲν ἐθεωρήθη αὕτη ἄκυρος.»

§ 75. ζ') Ἡ ἀκυρότης τῆς μετὰ τὴν γνωστοποίησιν τῆς κατασχέσεως πωλήσεως τοῦ κατασχεθέντος δὲν δύναται νὰ προταθῇ ὑπὸ τοῦ ἐν γνώσει τῆς κατασχέσεως ἀγοράσαντος τὸ κατασχεθέν. Απ. Ἐφ. Αθ. 9664 τοῦ 52, φέρουσα (1)·

«Ἐπειδὴ ὁ ἐναγόμενος καὶ ὁ μετ' αὐτοῦ διὰ συμβολαίου συνυποχρεωθεὶς Ἰωάννης Οἰκονόμου, γινώσκοντες ἐν καιρῷ τῆς ἀγορᾶς τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος κτήματος τὴν εἰς αὐτὸ ὑπάρχουσαν κατάσχεσιν, δὲν δύνανται νὰ προτείνωσι τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 963 τῆς πολιτ. δικονομ. ὁριζομένην ἀκυρότητα τῆς πωλήσεως παντὸς κατεσχεμένου πράγματος, καθόσον ἡ ἀκυρότης αὕτη, σχετικὴ οὖσα καὶ οὐχὶ ἀπόλυτος, δὲν δύναται νὰ προταθῇ εἰμὴ παρὰ τῶν τρίτων, οἵτινες ἤθελον βλαφθῇ ἐκ τῆς πωλήσεως, ὁποῖοι εἰσὶ κυρίως οἱ τὸν πλει-

(1) Πρβλ. ἀπ. ΑΠ. 45 τοῦ 58.

στηρισμὸν ἐπισπεύδοντες καὶ οἱ λοιποὶ ἐνυπόθηκοι δανεισταί, οὐχὶ δὲ καὶ παρὰ τοῦ ἀγοραστοῦ, ὅστις ἐν γνώσει τῆς κατασχέσεως συνηλλάξατο μετὰ τοῦ ὀφειλέτου, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν τῆς προμηθεύσεως χρημάτων πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ ἐπισπεύδοντος τὸν πλειστηριασμὸν δανειστοῦ καὶ ἀπαλλαγὴν τοῦ κτήματος ἐκ τοῦ πλειστηριασμοῦ, τὸ δὲ ἀπόλυτον τῆς ἀκυρότητος ταύτης ἀποκρούει ἐντελῶς ἡ παρατήρησις, ὅτι κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 964 τῆς πολιτ. δικον. ἡ ἀπαλλοτρίωσις καὶ διάθεσις ἐν γένει τοῦ κατεσχεμένου πράγματος δὲν ἐπιφέρει τὴν ἐν ἀποζημιώσει ὑποχρέωσιν, οὐδὲ τὴν μεγαλητέραν, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 171 τοῦ ποιν. νόμου, ὡρισμένην ποινήν, εἰμὴ καθόσον ἡ γενομένη διάθεσις ἤθελεν εἶσθαι ἐπιζήμιος, ἤτοι δολία πρὸς βλάβην τρίτου τινὸς γενομένη, ὅπερ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ, ἀφοῦ ῥητῶς διὰ τοῦ πωλητηρίου ὑπεχρεώθησαν οἱ ἐναγόμενοι νὰ πληρώσωσιν ἐκ τοῦ τιμήματος ὁλόκληρον τὸ χρέος, πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ ὁποίου ἦτο κατεσχεμένον τὸ κτῆμα. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 779 συνδυαζόμενον μὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 906 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὁ ὀφειλέτης δύναται μέχρι τῆς κατακυρώσεως νὰ ὑποθηκεύσῃ τὸ κατασχεθὲν κτῆμα πρὸς πληρωμὴν τοῦ χρέους του, μολονότι καὶ τὴν ὑποθήκην τοῦ κατασχεμένου πράγματος ἀπαγορεύει ῥητῶς τὸ ἄρθρον 973, οὐδὲ δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὅτι τὴν ἐξαίρεσιν ταύτην ἀπένειμεν ὁ νομοθέτης ὡς πρὸς μόνην τῆς ὑποθήκης τὴν ἀπαγόρευσιν, οὐχὶ δὲ καὶ ὡς πρὸς τὴν τῆς πωλήσεως, καθόσον ὁ περιορισμὸς οὗτος τῆς προκειμένης ἐξαιρέσεως ἀντίκειται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου καθιερωθεῖσαν ἀρχὴν τοῦ δικαίου, καθ' ἣν ὁ διομολογῶν τὴν ὑποθήκην πρέπει νὰ ἔχῃ ἀναγκαίως καὶ τὴν πρὸς ἐκποίησιν τοῦ εἰς ὑποθήκην διδομένου κτήματος ἱκανότητα. Απ. ἐφ. Αθ. 9664 τοῦ 52.»

§ 76. η) Καὶ ἂν ἡ ὑποθήκη ἐνεγράφη μετὰ τὴν ἔκδοσιν ἀποφάσεως, ἀκυρούσης τὴν κατάσχεσιν (ἤτοι εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν δὲν ὑπῆρχεν ὁ ἐκ τῆς κατασχέσεως περιορισμὸς τῆς ἐλευθέρας διαθέσεως τοῦ πράγματος ἐκ μέρους τοῦ ὀφειλέτου), ἡ ὑποθήκη ὅμως δὲν εἶναι ἰσχυρά, ἂν ἀναιρεθῇ ἡ ἀπόφασις ἡ τὴν κατάσχεσιν ἀκυροῦσα. Απ. πολ. ΑΠ. 241 τοῦ 54, κυρ. τὴν 317 τοῦ 52 ἐφ. Ναυπ.

§77. θ') Ἡ πώλησις τοῦ κατασχεθέντος, ἐκτὸς ὅτι ἐπάγεται ποινικὴν καταδίωξιν (171 ποιν. ν.), εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος καὶ ἂν ὁ ἀγοραστὴς διατελῇ ἀγνοῶν τὴν κατάσχεσιν· οἱ Γάλλοι ἄλλως σκέπτονται. Καλλ. ἀρ. 147. Διὰ τί; Οἰκ. τ. 2, σελ. 556 σημ. 3 Πρλ. Ρουσ. σ. 101. Ὅρα ἀν. § 72 ἐπ.

§ 77[a] ί)Διὰ τῆς εἰς χεῖρας τοῦ ὀφειλέτου παρὰ τοῦ δανειστοῦ τοῦ ἐπισπεύδοντος τὸν πλειστηριασμὸν κτήματος τοῦ ὀφειλέτου ἐνεργουμένης κατασχέσεως, ὁ ὀφειλέτης ἐμποδίζεται νὰ πληρώσῃ τὰ χρήματα (927 πολ. δικον.), ὁ δὲ ἐπισπεύδων τὸν πλειστηριασμὸν δὲν δύναται νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἐκποίησιν τοῦ κτήματος πρὸς ἐξόφλησιν ἀπαιτήσεως ἐμποδισθεῖσαν διὰ τῆς κατασχέσεως· ἀλλὰ ἡ ἀρχὴ αὕτη δὲν ἐφαρμόζεται, ὅταν ἡ ἀπαίτησις, δι' ἣν ἐπισπεύδεται ἡ ἐκποίησις, ἐξεχωρήθη εἰς ἄλλον καὶ ἐκοινοποιήθη ἡ ἐκχώρησις εἰς τὸν ὀφειλέτην. διότι ἡ ἀπαίτησις ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀνήκει εἰς τὸν ἐκδοχέα (νόμ. 3 Κ. 8 42. νομ. 4 Κ. 8 17). Ἴδε τὴν πρώτην σκέψιν τῆς 6175 τοῦ 49 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν φέρουσαν·

§ 78. ιά) Ὁ ἐκδοχεὺς ποσοῦ, περὶ οὗ διαλαμβάνει ἐμπορική τις ἀπόφασις, δὲν δύναται νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς προκαλῶν τὴν προσωπικὴν κράτησιν τοῦ ὀφειλέτου, πρὶν ἢ ἀρθῇ ἡ εἰς χεῖρας τοῦ ὀφειλέτου ἐνεργηθεῖσα τυχὸν κατάσχεσις (926, 963, 964 πολ. δικ.). Απ. ἐφ. Αθ. 9452 τοῦ 52.

Κατάσχεσις ἐπὶ κατασχέσεως (1).

§ 79. Καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο ἀνήκει κυρίως εἰς ἄλλο μέρος, ἀλλὰ διὰ τὸν ἐν τῷ § 70 λόγον σημειῶ ὧδε τὰ ἑξῆς·

(1) Πρλ. δικ. 908 (Γαλλ. 611) 933, 984. Ῥουσ. 60. Θ'κον. § 306 σημ. 1. Δαλλ. λ. saisie exécution ἀρ. 100 ἑπόμ. Carré ζ. 2078 ἐπ. Ῥολλ. λ. saisie imm. ἀρ. 879, 883, 908 ἐπ. Carré saisie exéc. σ. 76;

Εἰς ἄλλο μέρος(α)παρετηρήσαμεν ὅτι ἐὰν ἐμποδισθῇ ἕνεκα παρεμπίπτοντός τινος τῶν κατασχεθέντων πραγμάτων ὁ πλειστηριασμὸς κατὰ τὴν ὡρισμένην ἡμέραν, δύναται νὰ ἐπισπεύσῃ αὐτὸν πᾶς ἄλλος δανειστής, ἔχων ἐκτελεστὸν τίτλον· διότι τοῦτο μέν, ἀπαγορεύεται αὐτοῖς ἡ κατάσχεσις τῶν ἤδη κατασχεμένων πραγμάτων, τὰ συντηρητικῶς ὅμως κατασχεθέντα δύνανται νὰ κατασχεθῶσιν ἀναγκαστικῶς. (Carré ζ. 2078 δίς). Τοῦτο δέ, τὴν περὶ τὰς προκηρύξεις ἀμέλειαν τοῦ καταδιώκοντος δανειστοῦ δὲν δύνανται ν' ἀποτρέψωσιν ἄλλως εἰμὴ ζητοῦντες παρὰ τοῦ δικαστηρίου ν'ἀποκατασταθῶσιν εἰς τὴν αὐτοῦ θέσιν. Ρ. σ. 60. Οἰκ § 306 σημ. 1 (β).

(α) Πρωϊνὸς Κήρυξ φύλλ. 407 § 3 ἐπ.

(β) Τὴν ὑποκατάστασιν θεωρεῖ περιττὴν ἡ 18215 ἀπ. ἐφ. Αθ.

§ 80. Κατάσχεσις μεσεγγυημένων ἤδη κτημάτων εἶναι ἀπαράδεκτος, διότι ἡ παρὰ δανειστοῦ τινὸς ἐνεργηθεῖσα ἀναγκαστικὴ κατάσχεσις καθίσταται κοινὴ δι' ὅλους τοὺς δανειστάς, ὥστε οὗτοι δὲν ἔχουσιν εἰμὴ ν' ἀναγγείλωσι τὰ δάνειά των, ἵνα ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν εἰς τὴν διανομὴν τοῦ ἐκπλειστηριάσματος· ἐὰν αἱ ἀπαιτήσεις των ἐξαρτῶνται ἀπό τινα συμφωνίαν, κατατάττονται ὑπὸ τὸν ὅρον αὐτόν. Απ. ἐφ. Ν. 188 τοῦ 37. (Εὐρ. 8 σ. 245)· ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης μάλιστα ὠφελοῦνται οἱ μὴ ἔχοντες τίτλον ἐκτελεστόν, καθότι αὐτοὶ δὲν ἤθελον ἔχει δικαίωμα νὰ ἐπιχειρήσωσιν ἀναγκαστικὴν κατάσχεσιν. (Ῥουσ. σελ. 58)· ὥστε ὁ κλητήρ, ἅμα ἐπιδειχθῇ αὐτῷ ἡ ἔκθεσις προηγουμένης ἀναγκαστικῆς κατασχέσεως, ὀφείλει νὰ περιορισθῇ μόνον εἰς ἀντιπαράθεσιν ὅσων εὑρίσκει πραγμάτων μὲ τὰ ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς κατασχέσεως, καὶ ἂν ὑπάρχωσι μὴ κατασχεμένα ἤδη, ταῦτα μόνα νὰ κατάσχῃ, χωρὶς ν' ἀπαριθμῇ καὶ περιγράφῃ τὰ κατασχεθέντα. (Ῥουσ. σ. 58). Ἴδε δὲ Δαλ. λ. saïsie exécution.

§ 81. Ἐὰν ὅμως δὲν τῷ ἐπιδειχθῇ ἔκθεσις προηγουμένης κατασχέσεως, εἶναι συγχωρημένον νὰ ἐνεργηθῇ ἀναγκαστικὴ κατάσχεσις· ἐὰν δὲ τυχὸν ἀποδειχθῇ ἔπειτα ὅτι προϋπῆρχε κατάσχεσις, ἡ νέα κατάσχεσις πίπτει, μὴ ὑποκειμένου τοῦ κλητῆρος εἰς ἀποζημίωσιν, ἐπειδὴ δὲν τῷ ἐπεδείχθη ἡ ἔκθεσις. (Απ. 258 τοῦ 37 ἐφ. Ν. ἐν Εὐρ. 8 σ. 302 ἐν τέλ.) ἐκ τῆς ἰδιότητος τῆς πρώτης ἀναγκαστικῆς κατασχέσεως, δικαιολογεῖται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 914, ὅπερ προϋποτίθησιν ἔγκυρον κατάσχεσιν. (Ῥουσ. σ. 59, 60.)

§ 82. Κατάσχεσις ἐπὶ κατασχέσεως ἀπαγορεύεται καὶ ὅταν πρόκηται περὶ συντηρητικῆς κατασχέσεως; ὄχι. Οἰκ. § 306 σημ. 1 (1). Καῤῥ. ζ. 2078² Δαλλ. λ. saisie exéc. ἀρ. 104 ἐπ. Κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 984 καὶ 908 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, εἶναι μὲν ἀπαράδεκτος ἡ κατάσχεσις μεσεγγυημένων ἀκινήτων πραγμάτων, ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη ἀφορᾷ μόνον τὰς ἀναγκαστικὰς κατασχέσεις, καὶ δὲν ἐπεκτείνεται εἰς τὰς συντηρητικάς, αἵτινες ἐνεργοῦνται ἁπλῶς πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ δανειστοῦ ἀπὸ πάσης καταδολιεύσεως, καὶ δὲν δύνανται ν' ἀποβάλωσιν, οὔτε νὰ βλάψωσι κεκτημένα δικαιώματα τρίτων· ἀπόφασις 10757 τοῦ 53 ἐφ. Αθ. ἀπ. ἐφ. Ν. 494 τοῦ 48. (Εὐρ. 8. σ. 301 §

(1) Τὸ δὲ ὡς πρὸς τὴν παρὰ τρίτῳ; § 37 τῆς παρὰ τρίτῳ κατασχέσεως.

90)—ὁ νόμος λοιπὸν ἐννοεῖ ὁμοειδῆ κατάσχεσιν, ἤτοι ἄλλην ἀναγκαστικὴν, καὶ οὐχὶ ἀναγκαστικὴν ἐπὶ συντηρητικῆς. Ἀπ. ἐφ. Ν. 355 τοῦ 48 ἐν Εὑρ. τ. 8 σ. 302.

§ 83. Συγχωρεῖται κατάσχεσις κινητοῦ κατασχεθέντος ἤδη, ἂν ἡ πρώτη κατάσχεσις εἶναι ἄκυρος; Ναὶ, ἐπειδὴ ὁ νόμος, ἀπαγορεύων τὴν κατάσχεσιν ἐπὶ κατασχέσεως, ἐννοεῖ κατάσχεσιν ἰσχυρὰν καὶ νόμιμον, καθότι ἂν ἡ προενεργηθεῖσα ἦναι ἄκυρος, δὲν κωλύεται ἡ ἐνέργεια νέας κατασχέσεως, αἱ δὲ ἀναγγελίαι ἀκολουθοῦν τὴν τύχην τῆς κατασχέσεως. Απόφ. ἐφ. Ναυλ. 189 τοῦ 1852 ἐν νομ. σελ. 5567.

§ 84. Ὁ κατασχὼν, ἅπαξ πρᾶγμά τι, δύναται παραιτούμενος τῆς κατασχέσεως, νὰ ἐνεργήσῃ δευτέραν. — ἡ παραίτησις δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ κοινοποιηθῇ δι' ἰδιαιτέρου ἐγγράφου, προκύπτουσα ἐκ τῆς ἐκθέσεως τῆς νέας κατασχέσεως. Τὰ ἄρθ. 908 καὶ 984 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἀφορῶσι τοὺς τρίτους δανειστάς. Απόφ. ἐφ. Ν. 56 τοῦ 53 ἐν νομ. σ. 5741 (1).

Ἀλλὰ, κατὰ τὴν 290 τοῦ 50 πολ. ἀπόφ. τοῦ ΑΠ. (Εὑρ. τ. 8 σ. 304) ὁ ἔχων ἀναγκαστικὴν κατάσχεσιν δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ἄλλην συντηρητικὴν, χωρὶς, πρὶν ταύτης, νὰ παραιτηθῇ διὰ νομίμου τρόπου τῆς ἀναγκαστικῆς καὶ τῆς περὶ αὐτῆς, συνεπείᾳ ἀνακοπῆς δίκης (473, 497, πολ.)

§ 85. Κατάσχεσις μεσεγγυημένων ἤδη πραγμάτων δὲν συγχωρεῖται, ἀλλὰ ἀκυρότης δὲν ὑπάρχῃ ὅταν ἐκ τῆς δευτέρας κατασχέσεως προκύπτῃ ὅτι ὁ κατασχὼν παρῃτήθη τῆς πρώτης. Απόφ. ἐφ. Αθ. 18476 τοῦ 60.

§ 86. Κατάσχεσις ἐπὶ κατασχέσεως ἀναγκαστικῆς.—Ἡ 2 σκέψις τῆς 513 τοῦ 52 πολ. απ. ΑΠ., κυρυούσης τὴν 9097 ἀπόφ. ἐφετ. Αθην. φέρει (2)·

« Ἐπειδὴ τὸ ἀνεκκλήτως δικάσαν δικαστήριον, ἀποφηνάμενον, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος τὴν ἐκτέλεσιν δανειστοῦ ἐπιχειρουμένη κατάσχεσις τοῦ ἤδη ὑπ' αὐτοῦ κατασχεθέντος ἀναγκαστικῶς

---

(1) Πρλ. καὶ ἀπόφ. ἐφετ. Αθην. 5235 ἐν Εὑρετ. 7. 8. σ. 240 καὶ απ. 18476.

(2) Πρλ. τὴν 18399 απ. ἐφ, Αθ. Ὁ ἔχων ἀναγκαστικὴν κατάσχεσιν δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ἄλλην συντηρητικὴν χωρὶς πρὸ ταύτης νὰ παραιτηθῇ κατά τινα νόμιμον τρόπον τρόπον τῆς ἀναγκαστικῆς καὶ τῆς περὶ ταύτης ἐκκρεμοῦς δίκης. Ἀποφ. πολ. ΑΠ. 290 τοῦ 50, ἣν ἐν λ. Κατάσχεσις § 91.

κτήματος, πρὸς απότισιν τῆς αὐτῆς ἀπαιτήσεως, ἢ μᾶλλον ἡ ἐκ δευτέρου ἐπαναλαμβανομένη κατάσχεσις τοῦ αὐτοῦ κτήματος δὲν καθιστᾷ ἄκυρον τὴν ἐπαναληφθεῖσαν, οὐδένα νόμον παρεβίασε, διότι ἡ διάταξις τῶν ἄρθρων 908 καὶ 984 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἀφορᾷ προδήλως τὴν ὑπὸ ἄλλων μετέπειτα ἐμφανιζομένων δανειστῶν ἐπιχειρουμένην κατάσχεσιν τοῦ ἤδη κατασχεθέντος κτήματος, ἥτις περιπλέκουσα τὴν ἤδη ἀρξαμένην διαδικασίαν τῆς ὑπὸ τοῦ πρώτου δανειστοῦ ἐπιχειρηθείσης ἐκτελέσεως, καὶ αὐξάνουσα τὰ ἔξοδα αὐτοῦ, προσβάλλει πολυειδῶς τοῦ τε ὀφειλέτου καὶ τῶν δανειστῶν αὐτοῦ τὰ συμφέροντα, ἐνῷ ἡ κατ' ἐπανάληψιν ἐπιχειρουμένη κατάσχεσις ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ δανειστοῦ, διότι τυχὸν οὗτος πείθεται ὅτι ἡ κατὰ πρῶτον γενομένη δὲν εἶναι ἰσχυρά, ἐκτίθησιν αὐτὸν καὶ μόνον εἰς ματαίας δαπάνας, οὐδόλως ἐλαττοῦσα τὴν τοῦ ὀφειλέτου περιουσίαν, οὔτε ἐκθέτουσα αὐτὸν εἰς ποινικὴν καταδίωξιν.

§ 87. Ὅταν γίνῃ παραίτησις ἀπὸ τῆς παρά τινος προενεργηθείσης κατασχέσεως, ἣν ἄλλος ἐνήργησε μετὰ ταῦτα, δὲν εἶναι ἄκυρος, διότι ἡ ἀπὸ τῆς πρώτης κατασχέσεως παραίτησις ἐπαναφέρει τὰ πράγματα εἰς τὴν πρώτην των κατάστασιν. Απόφ. ἐφετ. Αθην. 9668.

— Ἡ διάταξις τῶν ἄρθρων 908 καὶ 984 τῆς πολιτικῆς δικονομίας δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὸ προφυλακτικὸν μέτρον τῆς συντηρητικῆς κατασχέσεως, διότι ὡς ἐκ τοῦ μέρους, ἐν ᾧ κατετάχθη ἡ διάταξις ἐκείνη, ἐξάγεται ὅτι ἀποβλέπει τὰς ἀναγκαστικὰς κατασχέσεις, διότι, διάταξις ἀφορῶσα τὰ καταναγκαστικὰ μέτρα, δὲν ἐφαρμόζεται ἀναγκαίως καὶ εἰς τὰ προφυλακτικά, ὄντος τοῦ σκοποῦ τῶν μὲν διαφόρου τῶν δέ· τῶν μὲν ὄντων προσωρινῶν καὶ ἐπιδεκτικῶν ἄρσεως καὶ ἀποβλεπόντων μόνον τὸν ἐνεργοῦντα αὐτά, τῶν δὲ οὐσῶν ὁριστικῶν καὶ ἀφορωσῶν ἅπαντας τοὺς δανειστάς, διότι οἱ ὑπαγορεύοντες τὴν εἰρημένην διάταξιν ὡς πρὸς τὰς καταναγκαστικὰς κατασχέσεις λόγοι δὲν παρουσιάζονται προκειμένου περὶ συντηρητικῶν κατασχέσεων, καὶ διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι ὁ νομοθέτης ἔθεσεν ἀρχὴν ἀναστέλλουσαν τὴν ἐκτέλεσιν ἐκτελεστέων δικογράφων καὶ παραβλάπτουσαν οὕτω τὰ συμφέροντα τῶν ἐπιμελῶν δανειστῶν. Ἀπόφ. 8759 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν (1).

(1) Ἡ διάταξις, ἥτις ἀπαγορεύει τὴν κατάσχεσιν ἐπὶ κατασχέσεως μεσεγγυημένων ἤδη κινητῶν, ἀναφέρεται εἰς τοὺς ἄλλους δανειστάς· ὁ κατασχὼν συντηρητικῶς δύναται νὰ ἐνεργήσῃ καὶ ἀναγκαστικὴν κατάσχεσιν. Απ. 8407 τοῦ 51 τῶν ἐν Αθ. ἐφ.

Πίναξ Λεκτικός.

Τῶν ἐν τῇ λέξει Συντηρητικὴ κατάσχεσις.

Ἀγοραστοὶ σ. 261.
Ἀγωγὴ § 57 ἑπ.
Ἀγωγιάτης σ. 239.
Ἄδεια περὶ κατασχέσεως § 7 ἑπ.
Ἄδεια πρὸς ἐκποίησιν § 16.
Ἀδιαίρετον § η τῆς σ. 244 καὶ § 35.
Ἀκινήτων κατάσχεσις § 34, 51. 71 ἑπόμ.
Ἀκυρότητες § 59. Ἀκυρότης ἀπαλλοτριώσεως ἐκποιηθέντων § 73—75.
Ἀλλοδαποί.—Κατάσχεσις ἐδ. ιζ' τῆς σ. 244.
Ἀλλοδαπὸς προκαλεῖ κατάσχεσιν; § 3 ἑπ·
Ἅμαξα σ. 239.
Ἀμέριστος ἀπαίτησις· ὅρα ἀδιαίρετος.
Ἄμφια σ. 239.
Ἀνακοπὴ § 61 ἑπ. εἰς ποῖον δικαστήριον; § 64 ἑπ.
Ἀνακοπὴ διεκδικητικὴ § 61—63, 64, 65 ἑπ.
Ἀνοικτοῦ λ/σμοῦ δάνειον § 17.
Ἀνώνυμοι ἀπαιτήσεις σ. 239.
Ἀπαλλοτρίωσις μετὰ τὴν κατάσχεσιν § 70 ἑπ.
Ἀποζημιώσεις § 67.
Ἁρμοδιότης § 60, 61 ἑπ.
Ἀσώματα. ἐδάφ. γ'. δ'. σ. 244 σ. 237.
Ἀφαίρεσις κατασχεθέντων σ. 243 καὶ § 52 ἑπ. Ἴδε ὑφαίρεσις.
Βαθμοὶ δικαιοδοσίας § 62—64. ὅρα ἔφεσις.
Βιβλία § 14 ἑπ.
Βόες, ὅρα ζῶα.
Βοηθήματα· ὅρα Κορίνθιοι.
Γερουσιαστῶν ἐπιχορήγησις § 31.
Γεωργικὰ ζῶα, κατάσχεσις § 43.
Γεωργοὶ § 14 ἑπ.
Γεωργικὰ ἐργαλεῖα § 14 ἑπ.
Γνῶσις § 75, 77.
Γραμμάτια· ὅρα συναλλαγματικαί.
Δάνεια Τραπέζης § 17.
Δανεισταὶ § 3[a] ἑπ.
Διατροφὴ § 14 ἑπ.
Διατροφὴ σελ. 243 ὑποσ. καὶ § 36.
Διατροφὴ ἐδ. ιγ' τῆς σ. 244.
Δωρηθέντα σ. 243 ὑποσ. καὶ § 42.
Ἔγγραφα, κατάσχεσις. ἐδ. ιέ τῆς σ. 244 καὶ § 8—11.
Ἐγγυήσεις ὑπαλλ. § 56 καὶ σ. 243 ὑποσ. καὶ § 36 ἑπ. καὶ § 9, 10 ἑπ.
Εἰρηνοδικείων ἁρμοδιότης § 65.
Εἰρηνοδίκαι συγχωροῦσι κατάσχεσιν; 7 ἑπ.
Ἔκθεσις κατασχέσεως. Μάρτυρες § 55.
Ἐκχώρησις. ἐδ. κ', κά ἑπ. τῆς σ. 244.
Ἐκχώρησις. § λ'—λγ' τῆς σελ. 245.
Ἐκχώρησιν (μετὰ) κατάσχεσις; § 4[a]
Ἔνδικα μέσα § 61 ἑπ.
Ἐνδύματα § 14 ἑπ.

Ἐνέχυρον, ἐδ. λζ' τῆς σ. 245.
Ἔξοδα παραστάσεως § 38²
Ἐπιεικείας ψήφισμα § 2.
Ἐπικαρπία, ἐδάφ. ἑ. σελ. 244 § 41, 42 καὶ λέ τῆς σ. 245.
Ἐπιχορήγησις γερουσιαστῶν § 31 ἴδε Πρόξενοι.
Ἐργαλεῖα § 14 ἐπ.
Ἑταιρία ὁμόῤῥυθμος § 3²
Ἑτεροδικία § 6, 40
Ἔφεσις § 62 ἐπ. ὅρα Βαθμοί.
Ζῶα § 14 ἐπ.
Ἡμίονος § 43.
Ἱματισμὸς § 14 ἐπ.
Καρποὶ κατασχεθέντων. ἐδάφ. κή τῆς σ. 245.— Καρπῶν κατάσχεσις. ἐδάφ. λδ' τῆς 245.— Καρποὶ ἀκινήτων σ. 243.
Κάρπωσις § 45.
Κατασχετέα ποῖα; 13 ἐπ.
Κατάσχεσις ἐπὶ κατασχέσεως § 48. 79 ἐπ. Μέχρι τίνος ἐκτείνεται ἡ κατάσχεσις; § 50.
Κατασχεθέντων ἀφαίρεσις § 52 ἐπ. καὶ σ. 243. Φύλαξ. αὐτ.
Κατάσχεσις συντηρητικὴ μετατρεπομένη εἰς ἀναγκαστικὴν § 68 ἐπ.
Κατάσχεσις. — Ἀπαλλοτρίωσις συγχωρεῖται; 70 ἐπ. ὑφαίρεσις § 72 ἐπ. 77.
Κατάσχεσις πρὸ τῆς ἄρσεως ἐκβιάζεται ἡ πληρωμὴ § 77² ἐπ.—Κατάσχεσις ἐπὶ κατασχέσεως § 79 ἐπ.
Κατάσχεσις ἀναγκαστικὴ χωρεῖ, ὅταν ἄλλος κατέσχε τὸ ποσὸν παρὰ τῷ ὀφειλέτῃ; § 29.
Κατάσχεσις, ἂν ἀκυρωθῇ. ἐδάφ. λθ'.—μά. τῆς σελ. 245. Τίνες συντρέχουσιν; αὐτ.
Κινητὰ κατασχετέα ποῖα; § 13 ἐπ. ὅρα Κατάσχεσι.
Κληροδότημα. ἐδ. λή τῆς σ.245 ἐπ. § 49.
Κληρονόμοι ἐξ ἀπογραφῆς ἐδάφ. θ', ί τῆς σ 244.
Κληρονόμος ἀμέριστος § 35.
Κλίνη σ. 238.
Κορίνθιοι. — Βοηθημάτων κατάσχεσις § 46.
Λατρείας ἀντικείμενα σ. 239 ἐν τέλ.
Μάρτυρες εἰς τὴν ἔκθεσιν § 55.
Μεταγραφὴ σ. 557 ἐν τέλ. καὶ § 34.
Μετοχαὶ Τραπέζης § 30.
Μισθοὶ § 31 καὶ ὑποσ. σ. 233 καὶ σ. 240 ἐν τέλ.
Μισθοὶ μήπω δεδουλευμένοι § 35 36 ἐπ. Παραχωρηθέντες § 38, 47.
Μίσθωμα. ἐδ. λς' τῆς σ. 245 καὶ καὶ § 35.
Οἴκησις § 39.
Ὅρον (ὑπὸ) ἢ ὑπὸ προθεσμίαν. Κατάσχεσις; ἐδ. ς' σ. 244.
Παραίτησις § 47 καὶ σ. 239 ἐν τέλ. ἀπὸ κατασχέσεως § 84 ἑπόμ.
Παρακαταθήκη ἐδ. ιγ' τῆς σελ. 244.
Παράσημα σ. 239 ἐν τέλ.
Παραχωρηθέντων κατάσχεσις·ὅρα ἐκχώρησις.
Πίναξ κατατάξεως § 62, 63 ἑπόμ.
Πιστώσεις ἐδ. κ' τῆς σ. 244.
Πλειστηριασμὸς εἰς ἄλλον τόπον § 29.

Πλειστηριασμοῦ ἀναβολὴ σ. 265
Πρόεδρος συγχωρεῖ κατάσχεσιν; § 7 ἑπ. ἀφαίρεσιν κατασχεθέντων § 53.
Προικώων κατάσχεσις § 28 καὶ σ. 244 ἐδ. ιϐ'.
Προνόμι·ο ἐδ. κζ' τῆς σ. 245.
Προξενικὴ ἐπιχορήγησις § 38[3]
Πτώχευσις. ἐδ. κδ' ἑπ. τῆς σελ. 245.
Πώλησις γαιῶν § 16.
Πωληθέντα καὶ μὴ παραδοθέντα κατάσχονται; § 34 καὶ σελ. 257. ἑπ.
Σεισμός· ὅρα Κορίνθιοι.
Στολὴ § 14 ἑπ.
Στρατιωτικοί· ὅρα ἱματισμός.
Χρώματα § 14 ἑπ.
Συγγράμματα. ἐδ. ις' τῆς σελ. 244 καὶ σ. 239.
Σύζυγοι. Κατάσχεσις ἐδ. ιά. τῆς σ. 244.
Συμβιβασμοί. ἐδ. ιγ' τῆς σ. 244.
Συναλλαγματικαὶ § 36 ἐδ. έ ἑπ. καὶ § 27, 36 ἑπ.
Σύνεργα § 14 ἑπ.
Συντάξεις § 32, 36, 44 καὶ ὑπ. σ. 243.
Σχολάζουσα περιουσία. ἐδ. θ'. σ. 244.
Ταχυδρομεῖον. — Κατάσχεσις σ. 243.
Τράπεζα § 17 μετοχαὶ § 30.
Τυπογραφία σ. 239.
Ὑπάλληλοι· ὅρα μισθοὶ καὶ ἐγγύησις.
Ὑπηρέτης σ. 238.
Ὑποθήκη § 70 ἑπ. 76 ἑπ.
Ὑφαίρεσις τῶν κατασχεθέντων § 72 ἑπ. 77.
Φαλαγγιτικὰ γραμμάτια § 16.
Φθορὰν (εἰς) ὑποκείμενα § 54.
Φύλαξ τῶν κατασχεθέντων § 52 ἑπόμ.
Χειροτέχναι § 14 ἑπ.
Χρῆσις ἐδ. έ. σ. 244 καὶ § 45, 39.
Ψήφισμα ἐπιεικείας § 2.

Ἀποφάσεις περιεχόμεναι ἐν τῇ λέξει Συντηρητικὴ κατάσχεσις.

Α'.) Ἀρείου Πάγου.

Ἀπ. 256 τοῦ 37 σ. 260.
» 51 τοῦ 46 § 65.
» 51 τοῦ 46 § 66.
» 125 τοῦ 47 σ. 232 ἐν τέλ.
» 110 τοῦ 48 σ. 252 ἐν τέλ.
» 227 τοῦ 48 σ. 252 ἐν τέλ.
» 82 τοῦ 49 § 8.
» 83 τοῦ 49 § 64.
» 140 τοῦ 49 § 71, γ.
Ἀπ. 429 τοῦ 49 § 71 ιγ'.
» 5 τοῦ 50 § 4[2]
» 290 τοῦ 50 σ. 267.
» 447 τοῦ 52 § 43.
» 513 τοῦ 52 § 86.
» 251 τοῦ 53 § 74.
» 1 τοῦ 54 σ. 255.
» 50 τοῦ 54 § 10.
» 241 τοῦ 54 σ. 257.

Ἀπ. 241 τοῦ 54 § 76.
» 242 τοῦ 55 § 42.
» 98 τοῦ 56 § 41.
» 253 τοῦ 57 σ. 250 ἐν τέλ.
» 264 τοῦ 57 σ. 257.
» 41 τοῦ 58 (ποιν.) § 52.
» 41 τοῦ 58 (ποιν.) σ. 259.
» 53 τοῦ 58 (ποιν.) § 72.
Ἀπ. 45 τοῦ 58 σ. 263.
» 45 τοῦ 58 σ. 261.
» 153 τοῦ 58 σ. 255.
» 255 τοῦ 59 § 9.
» 18 τοῦ 68 § 45.
» 58 τοῦ 60 § 46.
» 81 τοῦ 60 § 68, 69.

Β'.) Ἐφετῶν Ἀθηνῶν.

Ἀπ. 5235 σ. 267.
» 6175 § 77[2]
» 7161 § 29.
» 8407 σ. 261.
» 8710 σ. 234.
» 9209 § 3[3]
» 9239 § 37.
» 9239 σ. 241 ἐν τέλ.
» 9452 § 78.
» 9627 § 2.
» 9664 § 75.
» 9668 § 87.
» 10197 § 48.
» 10458 § 10.
» 10575 § 74.
» 10757 § 82.
» 11028 σ. 262.
» 11023 § 27 ὑποσημ.
» 11342 § 38.
Ἀπ. 11346 § 10.
» 13076 § 55.
» 13079 § 17.
» 14312 § 72 καὶ σ. 261.
» 14619 σ. 261.
» 14688 σ. 235.
» 15568 σ. 38[3]
» 16188 § 45.
» 15710 § 69.
» 17023 § 69.
» 17210 § 69.
» 17999 § 46.
» 18245 σ. 265.
» 18304 σ. 253.
» 18399 σ. 267.
» 18476 § 85.
18526 § 44.
» 18544 § 31.
» 18575 § 9[3]

Γ'.) Ἐφετῶν Ναυπλίας.

Ἀπ. 302 τοῦ 38 § 4.
» 245 τοῦ 40 σ. 243 ὑποσ.
» 946 τοῦ 45 § 41.
» 88 τοῦ 46 § 30.
» 99 τοῦ 46 § 65.
» 355 τοῦ 48 § 82.
» 229 τοῦ 49 § 71, γ'.
» 528 τοῦ 52 § 3.
Ἀπ. 582 τοῦ 52 § 3.
» 56 τοῦ 53 § 84.
» 310 τοῦ 53 § 56.
» 624 τοῦ 53 § 16.
» 932 τοῦ 54 § 42 ἐν τέλ.
» 828 τοῦ 56 § 53.
» 189 τοῦ 59 § 83.
» 708 τοῦ 59 § 50.

ΣΥΝΥΠΟΣΧΕΤΙΚΟΝ.

Ἔριδες τοῦ ἀλληλεθνοῦς δικαίου ὑποβαλλόμεναι εἰς διαίτησιν. Ἔφφτερ § 109. — Σαρπόλου περὶ διεθνοῦς δικαίου § 158 ἑπόμ. 192 ἑπόμενα.

ΣΥΝΥΠΟΣΧΕΤΙΚΟΝ περὶ διαιτησίας.

Σύστασις ἐπιτροπῶν πρὸς ἐκδίκασιν τῶν διαφορῶν τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ Ἑλλήνων.

§ 1. Πρλ. τὴν ἐν Κύρ. λ. Πρόξενοι σελ. 66 ἐπ. Ἀπόφ. ἐφετῶν Ἀθην. 12906.

ΣΥΝΥΠΟΣΧΕΤΙΚΟΝ ἢ περὶ διαιτησίας (1).

ΣΗΜ. Ὅρα τοὺς πίνακας ἐν τῷ τέλει τοῦ ἄρθρου.

Ἱστοριογραφία περὶ διαιτήσεως. Σύγκρισις νομοθεσιῶν.

§ 2. Ὅρα § 2 ἑπόμ. τῆς λ. arbitrage τοῦ Κύρ. τοῦ Δαλλοζ'ου, ἔνθα ἀντιπαρατίθησι τὰς περὶ διαιτήσεως νομοθεσίας τῶν Ἑβραίων, τῶν Ἑλλήνων, τῶν Ρωμαίων κ.τ.λ. ἔργον σπουδαῖον καὶ χρήσιμον. Καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα, ἴδε τὴν λ. Διαίτησις τοῦ εἰς τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν μεταγλωττισθέντος λεξικοῦ τοῦ Σμίθ.

Γενικά.

§ 3. Πρλ. Οἰκ. § 238. Παπ. τ. 2 σ. 126.

§ 4. Οἱ διαφερόμενοι ἔχουσι τὸ δικαίωμα ν' ἀναθέσωσι τὴν διάγνωσιν τῆς διαφορᾶς εἰς δικαστὰς τῆς ἰδίας αὐτῶν ἐκλογῆς, οἵτι-

---

(1) Καρρέ, comp. ἰ, 302.—Δαλλ. λ. arbitrage.—Ἡμέτ. Εὑρ. τ. 6. λ. Διαίτησις.—Παπ. τ. 2 σ. 412.—Οἰκ. § 238—245.—Πηγαί. Πολ. 106-123. Πανδ. (4. 8).-Κώδ. (2. 56).-Βασ. (7. 2).

ΣΗΜ. Τὰ ἐν λ. Διαίτησις τοῦ Εὑρετ. μεταφέρω εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο, διὰ βραχέων, ἵνα ὑπάρχῃ ὁ ἀπαιτούμενος σύνδεσμος.

τὰς ὀνομάζονται διαιτηταὶ (1), καὶ ἡ περὶ τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν σύμβασις συνυποσχετικόν. (compromissum. τεμ. 17 § 5, 6. Π. h. t.) (4. 8.) 1, 3, Β. (7. 2.) 1. 3.

§ 5. Τὸ συνυποσχετικὸν κατατάσσει ὁ νόμος εἰς τοὺς συμβιβασμοὺς, καθὸ περιέχον καὶ αὐτὸ ἐκποίησιν δικαίων. Πολ. 105.

Ὅθεν κεῖνται καὶ τὸ συνυποσχετικὸν κατὰ τὰς περὶ συμβιβασμῶν ἀρχὰς τοῦ ἀστυκοῦ νόμου. Ἰδίως ἐξήρτηται κατὰ γενικὸν κανόνα (ἐκτὸς τῆς ἀναγκαίας διαιτησίας) ἐκ τῆς θελήσεως ὅλως τῶν διαφερομένων ἡ ἐκλογὴ διαιτητῶν.

Οἱ παρὰ τῶν διαφερομένων ἐκλεγόμενοι διαιτηταὶ δὲν παρέχουσιν, ὡς οἱ δημόσιοι δικασταὶ, ἱκανὰ ἐχέγγυα ἀκριβοῦς καὶ πλήρους ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης· ὥστε οἱ διορίζοντες αὐτοὺς εἰς κίνδυνον πάντοτε ἐμβάλλουσι τὰ ἑαυτῶν δικαιώματα. Διὰ τοῦτο τὸ συνυποσχετικὸν λέγεται εἶδος συμβιβασμοῦ· μάλιστα δὲ ἔτι πλέον ὕποπτον φαίνεται αὐτὸ ὡς ἐκ τοῦ ἀβεβαίου τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτοῦ. Οἰκ. § 238.

§ 6. Ὑπάρχουσιν ἑκούσιαι καὶ ἀναγκαῖαι (ὅταν ἦναι ἠναγκασμένοι οἱ διάδικοι εἰς ἐκλογὴν διαιτητῶν) διαιτησίαι.

§ 7. Οἱ διαιτηταὶ δὲν εἶναι ὑπόχρεοι νὰ δεχθῶσι τὴν ἐντολὴν καὶ δικάσωσι (Πρλ. 113. τεμ. 3 § 1 Π.) (4. 8.) ν. 3 Βασ. (7. 2). Ἀπαιτεῖται λοιπὸν, ἵνα τὸ συνυποσχετικὸν φέρῃ ἀποτέλεσμα, κα' ἑτέρα σύμβασις μεταξὺ τῶν διαφερομένων καὶ τῶν διαιτητῶν, δι' ἧς οὗτοι ἀναδέχονται τὴν διαίτησιν· ἡ σύμβασις αὕτη καλεῖται recipere arbitrium (τεμ. 13 § 2, Π. h. t.)· δύναται δὲ νὰ ἐκτελεσθῇ καὶ σιωπηρῶς διὰ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν ὑπὸ τῶν διαιτητῶν. Οἰκ. § 238 σημ. 5.

Ἡ εἰς διαιτησίαν παραπομπὴ τῆς δίκης καταργεῖ ταύτην (2);

§ 8. Ἡ εἰς διαιτητὰς παραπομπὴ τῆς δίκης καταργεῖ αὐτήν; ἡ νομολογία δὲν μοὶ φαίνεται σταθερὰ, ὡς εἰς ὅλα σχεδὸν, δυστυχῶς, τὰ ζητήματα συμβαίνει· ἰδοὺ δὲ τί εὕρηται εἰς αὐτήν.

---

(1) Λέγονται καὶ αἱρετοὶ δικασταί. Τὰ Βασιλ. τοὺς ὀνομάζουν [illegible] καὶ διαγνώμονας.

(2) Οἰκ. § 193. κτλ. § 35 ἐν τέλ. Πρλ. τὴν λ. Συμβιβασμός.

α') ὅταν οἱ διαιτηταὶ δὲν ἐξέδωκαν τὴν ἀπόφασίν των ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας, κατηργήθη καὶ ἡ ἐνώπιόν των παραπεμφθεῖσα δίκη (1). Ἡ εἰς διαιτητὰς δὲ παραπομπὴ τῆς δίκης καταργεῖ καὶ τὰ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ζητήματα (2). Ἀπόφασις 9719 ἐφ. Αθ. (Φρ. Μαρκουΐζης κλ.) φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ἡ ἀπὸ 16 Μαρτίου 1838 ἀγωγὴ τῆς ἐπιτρόπου τῶν ἐκ δευτέρου γάμου ἀνηλίκων τέκνων τοῦ Φ. εἶχεν ἀντικείμενον τὴν ἀκύρωσιν τῆς διαθήκης τούτου, τὴν ἐξ ἀδιαθέτου διανομὴν τῆς κληρονομίας τούτου μεταξὺ τῶν νομίμων κληρονόμων, ἤγουν τῶν τέκνων τούτων ἐπὶ τῇ προσφορᾷ τῆς προικός, τὴν ὁποίαν ἡ ἐνάγουσα εἶχε λάβει καὶ τὴν εἰς τὴν ἐνάγουσαν ἀπόδοσιν τῆς κατὰ

---

(1) Ἡ 1314 τοῦ 51 ἀπόφ. τῶν ἐν Ν. ἐφετ. φέρει οὕτως·

«Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 476 τῆς πολιτ. δικονομίας, νόμιμος κατάργησις ἢ ἀποπεράτωσις τῆς δίκης γίνεται πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ διὰ συνυποσχετικοῦ· ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐνῷ ἡ προκειμένη δίκη ὑφίστατο ἐνώπιον τῶν ἐν Ναυπλίῳ πρωτοδικῶν, οἱ διάδικοι διὰ τοῦ ἀπὸ 4 Ἰουλίου 1850 καὶ ὑπ' ἀριθ. 622 συνυποσχετικοῦ διώρισαν διαιτητὰς ἵνα ἀποφασίσωσι περὶ τῆς προκειμένης δίκης ἐντὸς 20 ἡμερῶν.

»Ἐπειδὴ εἶναι ἀδιάφορον, ἂν ἡ διὰ τοῦ συνυποσχετικοῦ τεθεῖσα εἰκοσαήμερος προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας οἱ διαιτηταὶ ὤφειλον νὰ ἐκδώσωσι τὴν ἀπόφασίν των, παρῆλθεν ἀνωφελῶς, καθότι, κατὰ τὸ προμνηθὲν ἄρθρον, ἡ δίκη καταργεῖται διὰ μόνου τοῦ συνυποσχετικοῦ, καὶ δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ἐπέλθῃ διαιτητικὴ ἀπόφασις, καθόσον κατὰ τὸ ἄρθρον 105 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, εἰς ὃ ἀναφέρεται τὸ ἄρθρον 476 § 1 τῆς αὐτῆς δικονομίας, συνυποσχετικὸν εἶναι ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων συμφωνία, δι' ἧς ἀναθέτουσι τὴν διαφοράν των εἰς διαιτητάς, καὶ οὐχὶ ἡ ἀπόφασις τῶν διαιτητῶν, καθότι ἄλλως ὁ νομοθέτης ἤθελε θεωρήσει, ὅτι τὸ μὲν συνυποσχετ. διακόπτει τὴν δίκην, μόνη δὲ ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις καταργεῖ αὐτήν, ἐνῷ οὐδεμία τοιαύτη διάκρισις γίνεται, οὔτε εἰς τὰς περὶ διακοπῆς δίκης διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἀλλ' οὔτε εἰς τὰς περὶ καταργήσεως.»

(2) Συνυπόσχεσις ἄκυρος δὲν καταργεῖ τὴν δίκην, διότι αἱ ἄκυροι πράξεις (οἷον ἐὰν ἐγένετο συνυπόσχεσις ἐπὶ διαφορᾶς ἀνηλίκων) δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἀποτέλεσμα. Ἀπόφ. 843 τοῦ 50 τῶν ἐν Ν. ἐφ. (Νομ. σ. 5363). Πρλ. σημ. 3 τῆς σ. 283.

τὴν διανομὴν ἐπιβαλλούσης αὐτῇ μερίδος, συνισταμένης, κατὰ τὴν ἀγωγὴν, εἰς δραχμὰς 8000· ἡ δὲ ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἐκδοθεῖσα παρὰ τῶν ἐν Σύρῳ πρωτοδικῶν ἀπόφασις, ἐπικυρωθεῖσα διὰ τῆς 2666 ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου τούτου, ὁριστικῶς ἐπεδίκασε τὰς εἰρημένας αἰτήσεις τῆς ἀγωγῆς, ἀφήσασα μόνον ἐκκρεμὲς τὸ ζήτημα αὐτῆς τὸ περὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ συνιστῶντος τὴν διανεμητέαν κληρονομίαν, πρὸς βεβαίωσιν τοῦ ὁποίου προδικαστικῶς διέταξε νὰ παρουσιάσῃ ἡ Σταματικὴ τὴν ἀπογραφὴν τῆς κληρονομίας, ἄλλως νὰ δώσῃ ἡ ἐνάγουσα ὅρκον περὶ τῆς ἀξίας τῆς κληρονομίας.

»Ἐπειδὴ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ 92 συνυποσχετικοῦ τοῦ εἰρηνοδίκου Τήνου, (ὅπερ ἐγένετο ἀμέσως μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 91 πρᾶξιν, δι' ἧς οἱ διάδικοι συμβιβαστικῶς παρῄτησαν τὴν ἐξέτασιν τῶν μαρτύρων ἐπὶ τοῦ θέματος οὐχὶ μόνον τῆς ὑπ' ἀριθ. 8770 ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου, τείνοντος εἰς τὸ νὰ ἀποδειχθῇ τὸ παραδεκτὸν ἢ μὴ τῆς αἰτήσεως τοῦ Φραγκίσκου Μαρκούτζου περὶ ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2666 ἀπόφασις τῶν ἐφετῶν καὶ καταργήσεως ταύτης, ἀλλὰ καὶ τοῦ θέματος τῆς ἄνω μνησθείσης ὑπ ἀριθ. 8809 ἀποφάσεως ἐκδοθείσης ἐπὶ τοῦ ἐκκρεμοῦς ζητήματος τοῦ ἀποδοτέου ποσοῦ τῆς ἐξ ἀδιαθέτου διανεμητέας κληρονομίας), οἱ αὐτοὶ διάδικοι συμβιβαστικῶς ὑπέβαλον εἰς διαιτητὰς οὐχὶ τὴν περὶ τὴν οὐσίαν διένεξιν, ἥτις διὰ τῆς εἰρημένης ὑπ' ἀριθ. 2666 ἀποφάσεως τῶν ἐφετῶν εἶχεν ὁριστικῶς ἀποφασισθῇ, δηλαδὴ τὴν τῆς ἀκυρώσεως τῆς διαθήκης τοῦ ποτὲ Χ. Μαρκούτζου τῆς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομίας του καὶ τῆς διανομῆς αὐτῆς κατ' ἴσας μεταξὺ τῶν νομίμων κληρονόμων μερίδας, ἀλλὰ τὴν κατ' οὐσίαν διένεξιν, ἥτις ἔμεινεν εἰσέτι προδικαστικῶς ἐκκρεμὴς, ἐπὶ τῇ βάσει καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν διὰ τῆς εἰρημένης ὑπ' ἀριθ. 2666 ἀποφάσεως ὁριστικῶς ἐκδικασθέντων, ἤγουν, ὡς ἡ πρᾶξις διαλαμβάνει: «τὸ νὰ ἐξιχνιάσωσιν (οἱ διαιτηταὶ) τὸ ποσὸν αὐτῆς »τῆς κληρονομίας τοῦ Χ. Μαρκούτζου καὶ τὸ εἰς ἕκαστον τῶν νο»μίμων κληρονόμων αὐτοῦ ἀναλογοῦν ἐξ αὐτῆς μέρος, καθὼς ἐπί»σης καὶ περὶ τῆς πληρωμῆς τῶν χρεῶν (τοῦ ἀποθανόντος) ἂν »ὑπάρχωσι τοιαῦτα καὶ νὰ ἀποφασίσωσιν ὁριστικῶς καὶ διαλύσω»σιν ἀνεκκλήτως τὴν προμνησθεῖσαν διαφοράν των». Ἕπεται λοιπὸν φυσικῶς ὅτι, τούτου ὄντος τοῦ ἀντικειμένου τῆς εἰς διαιτητὰς ὑποβληθείσης διατάξεως, ἤγουν μόνον περὶ τοῦ ἐκκρεμοῦς περὶ τῆς ἀξίας, ἢ τοῦ ποσοῦ τῆς ἐξ ἀδιαθέτου διανεμητέας κληρονομίας ζητήματος, ἡ παρὰ τοῦ Φραγκίσκου Μαρκούτζου γενομένη, ἐπὶ τῷ τέλει τούτῳ, παραίτησις τῆς ἐξετάσεως μαρτύρων, ἥτις τῷ εἶχεν ἐπιτραπῇ πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ του, δυνάμει τοῦ ὁποίου

ἠδύνατο νὰ γίνῃ δεκτὴ ἥ τε περὶ ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας αἴτησίς του καὶ κατὰ συνέπειαν τούτου ἡ κατάργησις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2666 ἀποφάσεως τῶν ἐφετῶν, συνδυασμένη μὲ τὸ ἀντικείμενον τῆς εἰς τοὺς διαιτητὰς ὑποβληθείσης διενέξεως, ἀφορᾷ μόνον, ὡς προείρηται, τὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἡ εἰρημένη ἀπόφασις διετήρει ἐκκρεμὲς εἰσέτι ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, ἤγουν τῆς ἀξίας καὶ τοῦ ποσοῦ τῆς διανεμητέας ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομίας, ἐπέφερε τὸ ἀποτέλεσμα δυνάμει μὲν τοῦ ἄρθρου 476 § 4 καὶ 6 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὅτι κατηργήθη ἡ περὶ τῆς ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας καὶ καταργήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 2666 ἀποφάσεως ἐκκρεμὴς κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 8790 ἀπόφασιν δίκη· δυνάμει δὲ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 476 § 3, ὅτι κατηργήθη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, ὡς διὰ συνυποσχετικοῦ παραπεμφθεῖσα εἰς τὴν ἀπόφασιν τῶν διαιτητῶν, ἡ ἐκκρεμὴς ἔτι, δυνάμει τῆς προδικαστικῆς διατάξεως τῆς ὑπ' ἀρ. 294 ἀποφάσεως τῶν πρωτοδικῶν (ὡς κυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 2666) διένεξις περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς διανεμητέας κληρονομίας καὶ κατὰ συνέπειαν κατηργήθη καὶ ἡ προδικαστικὴ αὕτη διάταξις τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως, ἡ ἀφορῶσα δηλ. τὴν προσαγωγὴν τῆς ἀπογραφῆς παρὰ τῆς Σταματικῆς Χ. Μαρκουτζου ἢ τὴν ὁρκοδοσίαν τῆς ἐναγούσης Αἰκατερίνης Χ. Μακουτζου, διότι ἀντὶ τῶν μέσων τούτων ὑπεβλήθη ἡ ἐκκαθάρισις εἰς τοὺς διαιτητάς.

»Ἐπειδὴ εἶναι ὁμολογούμενον παρ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ὅτι οἱ διαιτηταὶ δὲν ἐξέδωκαν τὴν ἀπόφασίν των ἐντὸς τῆς προσδιορισθείσης αὐτῆς προθεσμίας· ὅθεν παυσάσης τῆς ὑπηρεσίας ταύτης δυνάμει τοῦ ἄρθρου 121 § 1 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, κατηργήθη κατ' ἀναγκαίαν συνέπειαν καὶ ἡ ἐνώπιον τῶν διαιτητῶν παραπεμφθεῖσα ἐκκρεμὴς αὕτη διένεξις.

»Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, πρέπει νὰ γίνωσιν ἐν μέρει δεκταὶ αἱ αἰτήσεις τοῦ Φραγκίσκου Χ. Μαρκουτζου καὶ ἐν μέρει αἱ τῆς Αἰκατερίνης Χ. Μαρκουτζου.»

ϛ') Καταργεῖται ἡ δίκη διὰ μόνου τοῦ συνυποσχετικοῦ, καίτοι μὴ ἐκδοθείσης ὑπὸ τῶν διαιτητῶν ἀποφάσεως; Καὶ κατὰ τὴν 767 τοῦ 60 ἀπ. ἐφ. Ν. φέρουσαν (1)·

«Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 476 § 3 τῆς πολιτικῆς δικονομίας,

---

(1) Ὁ ἐκδότης τῆς ἐφημερίδος τῶν Δικ. παρατηρεῖ ταῦτα. «Τὸ ἐφετεῖον Ἀθηνῶν κατὰ τὸ 1843 ἀπεφήνατο, ὅτι, μὴ δικασάντων

...ατάργησις ἢ ἀποπεράτωσις τῆς δίκης γίνεται καὶ διὰ συνυποσχετικοῦ· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁμολογουμένου ὄντος ὑπὸ τῶν διαδίκων ὅτι τὴν μνησθεῖσαν πρώτην ἀγωγὴν ἀνέθεσαν εἰς διαιτητὰς διὰ συνυποσχετικοῦ, ὡς καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἐγγρά-

---

τῶν διαιτητῶν ἐντὸς τῆς ὁρισθείσης προθεσμίας, ἡ ἰσχὺς τοῦ συνυποσχετικοῦ παύει· ἑπομένως παύει καὶ ἡ κατάργησις τῆς κατ' ἔφεσιν δίκης. (Κύρ. τόμ. 6 σ. 91 § 25. Πρλ. κατ. § 8[2] ἐν ἀρχῇ.)

Οἱ Γάλλοι συγγραφεῖς καὶ ἡ γαλλικὴ νομολογία διηρέθησαν περὶ τοῦ ἀποτελέσματος σχετικῶς μὲ τὴν ἀνατροπὴν τῆς δίκης· οἱ μέν, (καὶ αὐτὴ ἡ γνώμη φαίνεται ἐπικρατεστέρα) παρεδέχθησαν, ὅτι τὸ μὴ ἐκτελεσθὲν συνυποσχετικὸν διακόπτει τὴν προθεσμίαν τῆς ἀνατροπῆς· οἱ δέ, ὅτι τοῦτο οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει πρὸς τὴν ἀνατροπήν, καὶ ἑπομένως αὕτη τρέχει. (Dalloz arbitre ἀρ. 573 καὶ ἐπ. Carré quest 1419)· ὥστε, κατ' ἀμφοτέρας τὰς γνώμας, δὲν ἐπέρχεται ἐντελὴς τῆς δίκης κατάργησις διὰ τοῦ συνυποσχετικοῦ μόνου, ὅταν μείνῃ ἀνεκτέλεστον. Ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι, ἀπράκτου μείναντος τοῦ συνυποσχετικοῦ, ἡ δίκη θεωρεῖται ὑφισταμένη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, καὶ δὲν δύναται νὰ εἰσαχθῇ νέα, πρὶν ἢ δι' ἄλλου τρόπου καταργηθῇ ἐκείνη.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 476 § 2 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἡ δίκη καταργεῖται διὰ συνυποσχετικοῦ· ἄρθρον 105 καὶ ἐπ. Γενομένης δὲ παραπομπῆς εἰς τὸ ἄρθρον 105 καὶ ἐπ. φρονοῦμεν, ὅτι τὴν σημασίαν τοῦ συνυποσχετικοῦ, ἣν ἐνταῦθα ἠθέλησε νὰ δώσῃ ὁ νομοθέτης, ὀφείλομεν νὰ ἐξετάσωμεν κατὰ τὰς διατάξεις, εἰς ἃς γίνεται ἡ παραπομπή, καὶ νὰ μὴ ἐμμείνωμεν ἁπλῶς εἰς τὴν λέξιν, ὅπως ἡ προεκτεθεῖσα ἀπόφασις· ἐκτὸς τούτου, δυνάμει τῆς γενικῆς παραπομπῆς εἰς τὸ ἄρθρον 105 καὶ ἐπ. πρέπει νὰ περιλάβωμεν ἁπάσας τὰς περὶ διαιτητῶν διατάξεις ἀπὸ τὸ ἄρθρον 105—123, διότι οὐδεὶς δύναται εὐλόγως νὰ ἰσχυρισθῇ, μὴ διακρίνοντος τοῦ νόμου, ὅτι ἡ παραπομπὴ ἀφορᾷ τοῦτο καὶ οὐχὶ ἐκεῖνο τὸ ἄρθρον.

Ὅθεν ἐκ τῆς φύσεως τοῦ συνυποσχετικοῦ, καὶ ἐκ τῶν περὶ διαιτητῶν διατάξεων, καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 476 § 2 καὶ 3, δύνανται νὰ ἐξαχθῶσι τὰ ἑξῆς συμπεράσματα.

1) Κατὰ τὸ ἄρθρον 105, τὸ συνυποσχετικὸν εἶναι εἶδος συμβιβασμοῦ, καὶ κρίνεται κατὰ τὰς περὶ τούτου ἀρχάς· διότι ἀντὶ νὰ

ἠδύνατο νὰ γίνῃ δεκτὴ ἥ τε περὶ ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας αἴτησίς του καὶ κατὰ συνέπειαν τούτου ἡ κατάργησις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2666 ἀποφάσεως τῶν ἐφετῶν, συνδυασμένη μὲ τὸ ἀντικείμενον τῆς εἰς τοὺς διαιτητὰς ὑποβληθείσης διενέξεως, ἀφορᾷ μόνον, ὡς προείρηται, τὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἡ εἰρημένη ἀπόφασις διετήρει ἐκκρεμὲς εἰσέτι ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, ἤγουν τῆς ἀξίας καὶ τοῦ ποσοῦ τῆς διανεμητέας ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομίας, ἐπέφερε τὸ ἀποτέλεσμα δυνάμει μὲν τοῦ ἄρθρου 476 § 4 καὶ 6 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὅτι κατηργήθη ἡ περὶ τῆς ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας καὶ καταργήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 2666 ἀποφάσεως ἐκκρεμὴς κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 8790 ἀπόφασιν δίκη· δυνάμει δὲ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 476 § 3, ὅτι κατηργήθη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, ὡς διὰ συνυποσχετικοῦ παραπεμφθεῖσα εἰς τὴν ἀπόφασιν τῶν διαιτητῶν, ἡ ἐκκρεμὴς ἔτι, δυνάμει τῆς προδικαστικῆς διατάξεως τῆς ὑπ' ἀρ. 294 ἀποφάσεως τῶν πρωτοδικῶν (ὡς κυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 2666) διένεξις περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς διανεμητέας κληρονομίας καὶ κατὰ συνέπειαν κατηργήθη καὶ ἡ προδικαστικὴ αὕτη διάταξις τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως, ἡ ἀφορῶσα δηλ. τὴν προσαγωγὴν τῆς ἀπογραφῆς παρὰ τῆς Σταματικῆς Χ. Μαρκούτζου ἢ τὴν ὁρκοδοσίαν τῆς ἐναγούσης Αἰκατερίνης Χ. Μακούτζου, διότι ἀντὶ τῶν μέσων τούτων ὑπεβλήθη ἡ ἐκκαθάρισις εἰς τοὺς διαιτητάς.

»Ἐπειδὴ εἶναι ὁμολογούμενον παρ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ὅτι οἱ διαιτηταὶ δὲν ἐξέδωκαν τὴν ἀπόφασίν των ἐντὸς τῆς προσδιορισθείσης αὐτῆς προθεσμίας· ὅθεν παυσάσης τῆς ὑπηρεσίας ταύτης δυνάμει τοῦ ἄρθρου 121 § 1 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, κατηργήθη κατ' ἀναγκαίαν συνέπειαν καὶ ἡ ἐνώπιον τῶν διαιτητῶν παραπεμφθεῖσα ἐκκρεμὴς αὕτη διένεξις.

»Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, πρέπει νὰ γίνωσιν ἐν μέρει δεκταὶ αἱ αἰτήσεις τοῦ Φραγκίσκου Χ. Μαρκούτζου καὶ ἐν μέρει αἱ τῆς Αἰκατερίνης Χ. Μαρκούτζου.»

ϛ') Καταργεῖται ἡ δίκη διὰ μόνου τοῦ συνυποσχετικοῦ, καίτοι μὴ ἐκδοθείσης ὑπὸ τῶν διαιτητῶν ἀποφάσεως; Καὶ κατὰ τὴν 767 τοῦ 60 ἀπ. ἐφ. Ν. φέρουσαν (1)·

«Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 476 § 3 τῆς πολιτικῆς δικονομίας,

---

(1) Ὁ ἐκδότης τῆς ἐφημερίδος τῶν Δικ. παρατηρεῖ ταῦτα. «Τὸ ἐφετεῖον Ἀθηνῶν κατὰ τὸ 1843 ἀπεφήνατο, ὅτι, μὴ δικασάντων

νόμιμος .κατάργησις ἢ ἀποπεράτωσις τῆς δίκης γίνεται καὶ διὰ συνυποσχετικοῦ· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁμολογουμένου ὄντος ὑπὸ τῶν διαδίκων ὅτι τὴν μνησθεῖσαν πρώτην ἀγωγὴν ἀνέθεσαν εἰς διαιτητὰς διὰ συνυποσχετικοῦ, ὡς καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἐγγρά-

---

τῶν διαιτητῶν ἐντὸς τῆς ὁρισθείσης προθεσμίας, ἡ ἰσχὺς τοῦ συνυποσχετικοῦ παύει· ἐπομένως παύει καὶ ἡ κατάργησις τῆς κατ' ἔφεσιν δίκης. (Κύρ. τόμ. 6 σ. 91 § 25. Πρλ. κατ. § 8[2] ἐν ἀρχῇ.)

Οἱ Γάλλοι συγγραφεῖς καὶ ἡ γαλλικὴ νομολογία διηρέθησαν περὶ τοῦ ἀποτελέσματος σχετικῶς μὲ τὴν ἀνατροπὴν τῆς δίκης· οἱ μὲν, (καὶ αὐτὴ ἡ γνώμη φαίνεται ἐπικρατεστέρα) παρεδέχθησαν, ὅτι τὸ μὴ ἐκτελεσθὲν συνυποσχετικὸν διακόπτει τὴν προθεσμίαν τῆς ἀνατροπῆς· οἱ δὲ, ὅτι τοῦτο οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει πρὸς τὴν ἀνατροπὴν, καὶ ἐπομένως αὕτη τρέχει. (Dalloz arbitre ἀρ. 573 καὶ ἑπ. Carré quest 1419)· ὥστε, κατ' ἀμφοτέρας τας γνώμας, δὲν ἐπέρχεται ἐντελὴς τῆς δίκης κατάργησις διὰ τοῦ συνυποσχετικοῦ μόνου, ὅταν μείνῃ ἀνεκτέλεστον. Ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι, ἀπράκτου μείναντος τοῦ συνυποσχετικοῦ, ἡ δίκη θεωρεῖται ὑφισταμένη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, καὶ δὲν δύναται νὰ εἰσαχθῇ νέα, πρὶν ἢ δι' ἄλλου τρόπου καταργηθῇ ἐκείνη.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 476 § 2 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἡ δίκη καταργεῖται διὰ συνυποσχετικοῦ· ἄρθρον 105 καὶ ἑπ. Γενομένης δὲ παραπομπῆς εἰς τὸ ἄρθρον 105 καὶ ἑπ. φρονοῦμεν, ὅτι τὴν σημασίαν τοῦ συνυποσχετικοῦ, ἣν ἐνταῦθα ἠθέλησε νὰ δώσῃ ὁ νομοθέτης, ὀφείλομεν νὰ ἐξετάσωμεν κατὰ τὰς διατάξεις, εἰς ἃς γίνεται ἡ παραπομπὴ, καὶ νὰ μὴν ἐμμείνωμεν ἁπλῶς εἰς τὴν λέξιν, ὅπως ἡ προεκτεθεῖσα ἀπόφασις· ἐκτὸς τούτου, δυνάμει τῆς γενικῆς παραπομπῆς εἰς τὸ ἄρθρον 105 καὶ ἑπ. πρέπει νὰ περιλάβωμεν ἁπάσας τὰς περὶ διαιτητῶν διατάξεις ἀπὸ τὸ ἄρθρον 105—123, διότι οὐδεὶς δύναται εὐλόγως νὰ ἰσχυρισθῇ, μὴ διακρίνοντος τοῦ νόμου, ὅτι ἡ παραπομπὴ ἀφορᾷ τοῦτο καὶ οὐχὶ ἐκεῖνο τὸ ἄρθρον.

Ὅθεν ἐκ τῆς φύσεως τοῦ συνυποσχετικοῦ, καὶ ἐκ τῶν περὶ διαιτητῶν διατάξεων, καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 476 § 2 καὶ 3, δύνανται νὰ ἐξαχθῶσι τὰ ἑξῆς συμπεράσματα.

1) Κατὰ τὸ ἄρθρον 105, τὸ συνυποσχετικὸν εἶναι εἶδος συμβιβασμοῦ, καὶ κρίνεται κατὰ τὰς περὶ τούτου ἀρχάς· διότι ἀντὶ νὰ

φου τοῦ συνυποσχετικοῦ ἀποδεικνύεται, ἕπεται, ὅτι ἡ πρώτη ἀγωγή, καταργηθεῖσα διὰ συνυποσχετικοῦ, δὲν ὑφίσταται πλέον, καὶ ἑπομένως, μὴ ὑφισταμένης πλέον τοιαύτης ἄλλης δίκης, οὐκ ὀρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του παρεδέχθη

συμβιβασθῶσιν οἱ ἴδιοι διάδικοι, δίδουσι τοιαύτην ἐντολὴν εἰς ἄλλους, τοὺς διαιτητάς· διὰ νὰ πραγματοποιηθῇ δὲ συμβιβασμός, νὰ ὑποχρεώσῃ τοὺς συμβαλλομένους, καὶ νὰ καταργήσῃ τὴν ὑφισταμένην δίκην, πρέπει ὁριστικῶς νὰ κανονισθῶσι δι' ἐγγράφου αἱ ἀμοιβαῖαι παροχαί, ἢ συμφωνίαι (ἄρθρον 477 καὶ 478 τῆς πολτικ. δικον.)· καὶ πρὸ τοῦ ὁριστικοῦ τούτου κανονισμοῦ, οὔτε ἡ δίκη καταργεῖται, οὔτε ἀμοιβαία ὑποχρέωσις, ἢ δικαίωμα γεννῶνται· τὸ συνυποσχετικὸν δὲν λύει διαφοράν, ἀλλὰ δίδωσι μόνον ἐντολὴν πρὸς λύσιν εἰς ἄλλους, καὶ τούτων μόνον ἡ ἀπόφασις ἐπιφέρει τὴν διὰ συμβιβασμοῦ λύσιν· ἄρα, ἂν ἡ ἀπόφασις τούτων δὲν ὑπάρξῃ, δὲν ἐγένετο συμβιβασμὸς καὶ ἑπομένως δὲν κατηργήθη ἡ δίκη, κατὰ τὰ ἄρθρα 477 καὶ 478 καὶ 476 § 3.

2) Τὸ συνυποσχετικὸν δίδωσιν ἁπλῶς ἐντολὴν τοῖς διαιτηταῖς πρὸς λύσιν τῆς διαφορᾶς τῶν συμβαλλομένων, ἐντὸς τῆς ὑπὸ τούτων, ἢ τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ὁρισθείσης προθεσμίας (ἄρθρον 111 πολ. δικονομίας)· ἡ ἐντολὴ δὲ αὕτη παύει αὐτοδικαίως, παρελθούσης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας κατὰ τὸ ἄρθρον 121 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καὶ ἑπομένως παύει καὶ ἡ ἰσχὺς τοῦ συνυποσχετικοῦ· πῶς λοιπὸν τὸ ἄκυρον καὶ ἀνίσχυρον τοῦτο ἔγγραφον δύναται νὰ ἔχῃ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς καταργήσεως τῆς δίκης; τούτου ἕνεκα, εὐλόγως δύναταί τις νὰ ἰσχυρισθῇ, ὅτι ἡ διὰ τοῦ συνυποσχετικοῦ κατάργησις τῆς δίκης εἶναι ὑπὸ ὅρον ἀναβλητικόν· τουτέστιν ἀναβάλλεται ἡ κατάργησις μέχρι τῆς ἐκτελέσεως τοῦ συνυποσχετικοῦ· τῆς αἱρέσεως δὲ ταύτης μὴ ἐκπληρωθείσης, ἐπανέρχονται οἱ διάδικοι εἰς τὴν πρὸ τοῦ συνυποσχετικοῦ στάσιν· ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι, καὶ ἡ ἐνώπιον τῶν διαιτητῶν εἰσαγομένη διὰ τοῦ συνυποσχετικοῦ ἐκκρεμοδικία, ἣν οἱ πλεῖστοι παραδέχονται, ἐρείδεται ἐπὶ τῆς αὐτῆς αἱρέσεως· ὑπὸ τοιαύτην ἔποψιν φαίνεται, ὅτι καὶ οἱ Γάλλοι συγγραφεῖς ἐθεώρησαν τὸ ζήτημα, διότι δὲν συμβιβάζεται ἄλλως ἡ ὑπὸ τούτων δοθεῖσα λύσις, ὅτι τὸ συνυποσχετικὸν διακόπτει τὴν προθεσμίαν τῆς ἀνατροπῆς· καθόσον, ἂν ἐντελῶς κατηργεῖτο ἡ δίκη, οὐδεὶς περὶ τῆς ἀνατροπῆς ταύτης ἠδύνατο νὰ γίνῃ λόγος.

3) Ἐὰν ὁ νομοθέτης ἐσκόπει νὰ καταργήσῃ τὴν δίκην διὰ μό-

ὡς ὁρισταμένην τὴν καταργηθεῖσαν αὐτὴν πρώτην δίκην, καὶ κατὰ συνέπειαν, ὅτι ὑπάρχει ἐκκρεμοδικία, καὶ ἀνέβαλε τὴν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως, μέχρι τῆς ἐκδικάσεως τῆς πρώτης δίκης· ὁ δὲ λόγος, ὅτι οἱ διαιτηταὶ δὲν ἀπεφάσισαν, καὶ παρῆλθεν ἡ δοθεῖσα προθεσμία εἰς τοὺς διαιτητὰς, δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἐπιῤῥοὴν, οὐδὲ δύναται νὰ δώσῃ νέαν ὕπαρξιν εἰς τὴν πρώτην δίκην, μηδενισθεῖσαν καὶ καταστραφεῖσαν ἐντελῶς διὰ τοῦ συνυποσχετικοῦ· διότι, κατὰ τὴν ῥηθεῖσαν διάταξιν τοῦ νόμου, ἀρκεῖ τὸ συνυποσχετικὸν μόνον πρὸς ἐντελῆ κατάργησιν τῆς δίκης· καὶ ῥητῶς ὁ νόμος ὁρίζει, ὅτι διὰ συνυποσχετικοῦ καταργεῖται ἡ δίκη, χωρὶς νὰ προσθέτῃ συνάμα, ἢ κἂν μνείαν νὰ κάμῃ περὶ τῆς ἀποφάσεως τῶν διαιτητῶν καὶ περὶ ἀποπερατώσεως τῆς δίκης δι' ἀποφάσεως· ὅθεν παραδεκτέα ἡ ἔφεσις, καὶ μεταῤῥυθμιστέα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις.»

§ 8ª Ἄλλη ἀρχὴ καθιεροῦται, νομίζω, ἐν τοῖς ἑπομένοις.

α) Μὴ δικασάντων τῶν διορισθέντων διαιτητῶν ἐντὸς τῆς ὁρισθείσης προθεσμίας, ἡ ἰσχὺς τοῦ συνυποσχετικοῦ παύει, κατὰ τὸ ἄρθρον 121 τῆς πολιτικῆς δικονομίας· ἑπομένως παύει καὶ ἡ κατάργησις τῆς κατ' ἔφεσιν δίκης, ἥτις κατάργησις ἐπεγένετο συνεπείᾳ τοῦ συνυποσχετικοῦ, τὸ ὁποῖον συνετάχθη μετὰ τὴν ἔφεσιν. Απ. 2705 τοῦ 43 τῶν ἐν Αθ. ἐφετ.

β) Η ἀγωγὴ καὶ ἡ κατάσχεσις, μετὰ τὴν ἀκύρωσιν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἀναλαμβάνουσι τὸ κῦρός των, θεωρούμεναι ὡς ἐκκρεμεῖς. Απ. ἐφ. Αθ. 18220 τοῦ 0, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ἐκ μὲν τῆς ὑπὸ τοῦ Γ. Φιλιππούση προσαγομένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως τῆς 11 Νοεμβρίου 1837 ἐξάγεται, ὅτι ὁ Σ.

νου τοῦ συνυποσχετικοῦ, δὲν ὤφειλε νὰ παραπέμψῃ εἰς τὸ ἄρθρον 105 καὶ ἐπ. νὰ ἐξομοιώσῃ, δηλονότι, τοῦτο μὲ τὸν συμβιβασμὸν, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν, ὅτι ἐν μὲν τῇ πρώτῃ ἀμέσως οἱ ἴδιοι, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ ἐμμέσως διὰ τῶν διαιτητῶν οἱ διάδικοι συμβιβάζονται. Ὅθεν ἡ παραπομπὴ δεικνύει, ὅτι ἡ τοιαύτη δύναμις τῆς καταργήσεως τῆς δίκης ἐδόθη τῷ συνυποσχετικῷ, ὅπως καὶ τῷ συμβιβασμῷ διὰ μόνης τῆς πραγματοποιήσεως.

Περαίνοντες λέγομεν, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο δύναται νὰ διαιρέσῃ τὰς γνώμας, καὶ ἑκατέρα μερὶς δὲν στερεῖται λόγων ἀποχρώντων· ὅθεν μόνη ἡ ἐμβριθεστέρα μελέτη καὶ συζήτησις δύνανται νὰ ἐκφέρωσι τὴν ὀρθοτέραν κρίσιν.»

Ταμβάκης ἐκίνησεν ἀγωγὴν κατ' αὐτοῦ περὶ χρέους κατὰ τὴν 4/16 Ὀκτωβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἥτις ἀπεῤῥίφθη διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τοῦ ἑτέρου τῶν διαιτητῶν Σ. Κυριακοπούλου, ἐπικυρωθείσης καὶ ὑπὸ τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ Κωνστ. Ν. Ναστέου· ἐκ δὲ τοῦ ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων προσαγομένου ὑπ' ἀριθ. 280 συμβολαίου δῆλον γίνεται, ὅτι τῆς ἀγωγῆς ἐκείνης προηγήθη κατάσχεσις τοῦ περὶ οὗ ἡ δίκη ἀκινήτου κτήματος ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος Ταμβάκου, ἣν ἀνεγνώρισεν ὁ Φιλιππούσης ὡς ἔγκυρον καὶ ἰσχυρὰν καὶ ἐπέτρεψε μάλιστα ῥητῶς τὴν ἐκποίησιν αὐτοῦ, ἂν κατ' αὐτοῦ οἱ διαιτηταὶ ἀποφασίσωσιν· ἐξάγεται δὲ προσέτι ἐκ τῆς συμπαραβολῆς τοῦ αὐτοῦ συμβολαίου πρὸς τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ὅτι ἡ ἀπὸ 4/16 Ὀκτωβρίου 1857 ἀγωγὴ προηγήθη τοῦ διορισμοῦ τῶν διαιτητῶν, ὡς γενομένου καθ' ἣν ἡμέραν συνετάχθη καὶ τὸ ὑπ' ἀρ. 280 συμβόλαιον, ἤτοι τὴν ἑβδόμην Ὀκτωβρίου 1857· ἐκ δὲ τῆς ὑπὸ τοῦ Φιλιππούση προσαγομένης ὑπ' ἀριθ. 17040 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου ἀποδεικνύεται, ὅτι ἡ εἰρημένη ἐπιδιαιτητικὴ ἀπόφασις μετὰ τῆς ἐπικυρωθείσης διαιτητικῆς ἠκυρώθησαν ὑπὸ τοῦ Προξενείου Ἀλεξανδρείας καὶ οἱ διάδικοι ἐτέθησαν ῥητῶς εἰς ἣν ἦσαν στάσιν πρὸ τῆς διαιτησίας, καὶ ὅτι τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἐπεκύρωσε τὸ δικαστήριον τοῦτο.

»Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἥ τε ἀγωγὴ καὶ ἡ προηγηθεῖσα κατάσχεσις μετὰ τὴν ἀκύρωσιν τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἀνέλαβον τὸ κῦρος αὐτῶν καὶ θεωροῦνται ἐκκρεμεῖς οὖσαι, ἀφοῦ ὁ Φιλιππούσης δὲν ἀντιτάττει ἕτερον λόγον κατὰ τοῦ ἐκκρεμοῦς αὐτῶν, ἢ τοῦτον καὶ μόνον, ὅτι μετὰ τὴν ἀκύρωσιν τῆς διαιτησίας ἔπαυσε καὶ ἡ ἰσχὺς τῆς κατασχέσεως, ὅπερ ἀνυπόστατον εἶναι.

»Ἐπειδὴ, ἐνόσῳ ὑφίσταται ἡ εἰρημένη κατάσχεσις, ἐπίκειται κίνδυνος ἐκνικήσεως, τοῦτ' ἔστιν ἀφαιρέσεως τοῦ περὶ οὗ ἡ δίκη κτήματος, καὶ διὰ τοῦτο ὁ πωλητὴς Φιλιππούσης δὲν δύναται, κατὰ τὰς περὶ ἐπικειμένης ἐκνικήσεως διατάξεις τοῦ νόμου, ν' ἀπαιτήσῃ τὸ τίμημα, πρὶν ἢ ἄρῃ τὴν κατάσχεσιν ὁπωσδήποτε, ἢ ἐγγύησιν ἀποχρῶσαν προσενέγκῃ τῷ ἀγοραστῇ. Β. 12, (19, 6.)»

§ 9. Τὸ μετὰ τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασιν γενόμενον μεταξὺ τῶν διαδίκων συνυποσχετικὸν, δι' οὗ ἀναθέτουν εἰς διαιτητὰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς διαφορᾶς των, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀποπερατόνον ἢ καταργοῦν δίκην καταργηθεῖσαν ἤδη ἢ ἀποπερατωθεῖσαν διὰ τῆς ἀποφάσεως ἐκείνης· ἂν δὲ οἱ διάδικοι θέλουν νὰ ἀναθέσουν ἐκ νέου εἰς διαιτητὰς τὴν ἤδη δικασθεῖσαν δίκην, ὀφείλουν συνάμα μὲ τὸ συνυποσχετικὸν νὰ παραιτηθῶσι τῆς ἀποφάσεως διὰ νὰ κα-

τηθῇ ἐκ νέου ἐκκρεμὴς ἡ πρωτόδικος δίκη, καὶ οὕτω νὰ ἦναι αὕτη ἐπιδεκτικὴ ἄλλου τρόπου καταργήσεως ἢ ἀποπερατώσεως, τόσον πλέον, καθόσον ἡ παραίτησις δὲν δύναται νὰ ἐξαχθῇ σιωπηλῶς ἀπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ συνυποσχετικοῦ, διότι ἡ παραίτησις πρέπει πάντοτε νὰ ἦναι ῥητὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 487 τῆς πολιτικῆς δικονομίας. Απ. 1743 τῆς 1 Νοεμβρ. 1840 τῶν ἐν Αθ. ἐφ. (1).

Περὶ τῆς φύσεως καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῆς διαιτησίας.

§ 10. Πρλ. Δαλλ. λ. arbitrage ἀρ. 45 ἑπ.

Διάφορα εἴδη διαιτησίας.

§ 11. Ἑκουσία. Δαλλ. αὐτ. § 58 αὐτ.

§ 12. Ἀναγκαστική. αὐτ. ἀρ. 62 ἑπ. Περὶ ταύτης ὅρα κατωτέρω § 160 ἑπ.

§ 12ª Θεωρεῖται ὡς ἀπόφασις διαιτητικὴ ἡ ἔκθεσις πραγματογνωμόνων ἡ ἀφορῶσα ἐκτίμησιν ἀξαριθῶν; ὄχι. Απ. ἐφ. Αθ. 17091 τοῦ 59 ἐν νομ. μελ. σ. 392.

Ποῖοι δύνανται νὰ ὑποβάλωσι τὰς διαφορὰς των εἰς διαιτητάς; (2) Πληρεξουσιότης εἰς τοῦτο.

§ 13. Πρὸς σύστασιν διαιτητικοῦ δικαστηρίου ἀπαιτεῖται·

Α) Ἵνα ὦσιν ἱκανοὶ πρὸς τοῦτο οἱ διαφερόμενοι· ἱκανοὶ εἰς διορισμὸν διαιτητῶν εἰσὶν οἱ ἔχοντες ἐξουσίαν τοῦ διατίθεσθαι ἐλευθέρως (3) τὰ ἑαυτῶν (πολ. 106. Δαλλ. ἀριθ. 219)· ἕνεκα τούτου στεροῦνται τῆς ἱκανότητος·

---

(1) Πρλ. Ῥάλλη ἐμπ. δ. σ. 92.

(2) Πρλ. Οἰκ. § 239.—Εὐρ. λ. Διαίτησις § 12. Παπ. τ. 2 σ. 416 ἑπ.—Δαλλ. λ. arbitrage ἀρ. 219 ἑπόμ. Μεταξὺ πατρὸς καὶ τέκνου; Εὐρ. 6 σ. 83. Δαλλ. αὐτ. Εὐρ. Συναίνεσις σ. 402 ἑπ.

(3) Ὅθεν οἱ δανεισταί τινος δὲ δύνανται νὰ συστήσωσι διαιτησίαν. Οἱ ἀλληλέγγυοι; Δαλ. ἀρ. 276· ἡ ἀνικανότης τοῦ ἑτέρου μόνον τῶν διαφερομένων καθίστησιν ἄκυρον τὸ συνυποσχετικὸν ὡς πρὸς ἀμφοτέρους· τεμ. 35 Π. h. t. Δαλ. ἀρ. 222. Καρ. ζ. 3238, 3239. Ἀλλὰ κἂν ἐνώπιον τῶν διαιτητῶν δὲν δύναται ὁ ἐνήλικος διάδικος ν' ἀμφισβητήσῃ τὴν εἰς τὸ παρίστασθαι ἀνικανότητα τοῦ

α) Πάντα τὰ νομικὰ πρόσωπα (τοιαῦτα δ' εἰσὶ, κατὰ τὸ 75 τῆς πολ. δικ. τὸ δημόσιον, αἱ κοινότητες, τὰ σωματεῖα καὶ τὰ φιλανθρωπικὰ καταστήματα)· (πολ. 106 ἐδ. 2 107 ἐδ. 2. Δαλλ. ἀρ. 220).

β') Πάντες οἱ ὑπὸ ἐπιμέλειάν τινα διατελοῦντες. Ἐνταῦθα ἀνήκουσιν οἱ αὐτεξούσιοι ἀνήλικοι, οἱ παράφρονες, οἱ ἄσωτοι καὶ οἱ ἀπηγορευμένοι. Δαλλ. ἀρ. 221—227, 279. Καρ. ζ. 3255, 3256, 3256 δίς. Βουρπὼ σ. 464 ἑπ. Εἰς ὅλων τούτων τὰς ὑποθέσεις ἀγορεύει ὁ εἰσαγγελεύς· ἄρα ἀπαράδεκτος ἡ διαιτησία. Τὸ αὐτὸ ῥητέον καὶ περὶ τοῦ μὴ διατελοῦντος τυχὸν ὑπὸ κηδεμόνα ἐφήβου αὐτεξουσίου, καθὸ χρῄζοντος κηδεμόνος διὰ τὴν ἐπὶ δικαστηρίου παράστασιν. Ν. 2. Κ. (3. 6.) Ν. 11 Κώδ. (5. 34). § 2. Εἰσηγ. (1. 23.) Οἱ Γάλλοι διαφωνοῦσι (Καρρ. ζ. 3252. Δαλλ. ἀρ. 224. Βουρπ. σ. 464). Ἐξαιρεῖται ὁ ἔμπορος ἀνήλικος. Καρ. ζ. 3251 bis. Δαλλ. ἀρ. 225. Παρδ. ἀρ. 1388 (1) Οἱ τυχόντες συγγνώμης ἡλικίας; Ὡς πρὸς τὰ ἀκίνητα μόνον περιωρισμένη ἐστὶν ἡ ἐξουσία αὐτῶν· ἑπομένως, νομίζομεν, ὡς πρὸς τὴν λοιπὴν περιουσίαν δύνανται νὰ ἐκλέξωσι διαιτητάς. Ν. 2. § 1. Ν. 3 Κώδ. (2. 45.) Gluck Β'. 226 Cöschen Α' 138. Οἰκ § 239 σημ. 3. Ὅρα λ. Συγγνώμη ἡλ. καὶ λ. Συναίνεσις σ. 406 ἑπ.

ἀνηλίκου ἀντιδίκου αὐτοῦ;—Ὀρθὸν ὅμως εἶναι κατὰ τὸ ἄρθρον 202 τῆς πολ. δικον ὅτι τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν δὲν δύναται νὰ προσβάλῃ ὡς ἄκυρον ὁ ἐνήλικος. Bioche, Arbitrage ἀρ. 65. Ὅρα ἐδάφ. β'. ἐν τέλ. τοῦ § 13 καὶ σημ. 2 σελ. 276.

Οἱ ἐξ ἀπογραφῆς κληρονόμοι δύνανται νὰ ἐκλέξωσι διαιτητάς, χάνουσιν ὅμως τὸ τῆς ἀπογραφῆς εὐεργέτημα. Carré ζ. 3353. Dalloz ἀρ. 255. Bourb. σ. 469.

Ἡ ὕπανδρος γυνή; Πλήρη ἐλευθερίαν ἔχει κατὰ τὴν ἡμετέραν νομοθεσίαν. Περὶ τῆς γαλλικῆς ἴδε Carré ζ. 3254 bis 3264 bis. Dalloz ἀρ. 228.

(1) Ὁ ἔχων συμπληρωμένον τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ μετερχόμενος τὸ ἐμπόριον, δύναται νὰ καθυποβάλῃ τὰς διαφορὰς του εἰς διαιτητάς; Ναί· (ἄρθρον 2 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου)· ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι οὗτος δὲν ἔχει τοιοῦτον δικαίωμα, ὁ ἐνῆλιξ ἀντίδικός του δὲν δύναται νὰ προτείνῃ τὴν ἔνστασιν ταύτην πρὸς ἀκύρωσιν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Απόφ. 97 τοῦ 36 τῶν ἐν Ν. ἐφ. (νομ. σ. 351.) Ὅρα τὴν σημ. 3 τῆς σημ. 283.

γ') Ὅταν τις κατὰ τὴν ἀνηλικότητά του ὑπογράψῃ σύνυποσχετικὸν, καὶ μετὰ τὴν ἐνηλικότητά του δεχθῇ καὶ ἀναγνωρίσῃ τὴν πρᾶξιν ταύτην, μένει τὸ σύνυποσχετικὸν τοῦτο ἰσχυρὸν καὶ ἀπρόσβλητον; Ναί. Απ. πολ. ΑΠ. 117 τοῦ 37.

δ') Οἱ ὑπεξούσιοι παῖδες ὡς πρὸς τὸ καλούμενον ὁμαλὸν ἀπροσπόριςον χρημάτιον (1)· ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐπιμελητοῦ ἢ τοῦ πατρὸς συναινοῦντος δὲν δύναται νὰ γίνῃ διαιτητοῦ ἐκλογή. Διότι εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς δίκας ἀγορεύει ὁ εἰσαγγελεὺς (πολ. 107). Carré ζ. 3251. Dalloz ἀρ. 245 ἐπ. Boitard II 349. Carré. Compét. Ė. 340. Ἑπομένως καὶ ὁ κηδεμὼν ἀφάντου δὲν δύναται νὰ συστήσῃ συνυποσχετικόν. Carré ζ. 3257. Dalloz ἀρ. 252. Κατὰ τὸ ῥωμ. δίκαιον, ὁ συναινέσει τοῦ ἐπιτρόπου ἢ πατρὸς διορισμὸς διαιτητοῦ ἔγκυρός ἐστι· ὅρα τὸν ἐν τῇ 3 σημ. τοῦ § 13 ῥωμαϊκ. νόμον καὶ Ν. 8 § 5 Κ. (6. 61). Glück ς'. 77.—Δύναται ὅμως ὁ τὴν ἐπικαρπίαν τοῦ χρηματίου ἔχων γονεὺς νὰ συνομολογήσῃ διαίτησιν ὡς πρὸς αὐτήν. Dalloz ἀρ. 243. Οἰκ. § 239 σημ. 5.

ἑ) Οἱ σύνδικοι πτωχεύσεων. Dalloz ἀρ. 283. Carré ζ. 3251 ter, Compét. Ė. 378. Bourbeau σελ. 469.—Καὶ ὁ πτωχεύσας ἢ ἐκστὰς τῆς περιουσίας αὐτοῦ ἀνίκανος εἶναι νὰ συνομολογήσῃ συνυποσχετικὸν περὶ τῆς περιουσίας ταύτης (Ν. 17 πρ. Π. h. t. Dalloz ἀριθ. 278)· ἀλλὰ περὶ ὑποθέσεως ἀσχέτου πρὸς αὐτὴν δύναται βεβαίως, π. χ. ἐξεμίσθωσε τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ.

§ 14. Β') Ἵνα ὦσιν ἱκανοὶ οἱ ἐκλεχθέντες διαιτηταί. Ἀλλὰ περὶ τούτου ἐν τοῖς ἑπομένοις.

§ 15. Τοὺς διαιτητὰς δ' ἐκλέγουσιν εἴτε αὐτοὶ οἱ διάδικοι, εἴτε οἱ πληρεξούσιοι αὐτῶν, ῥητῶς τὸ δικαίωμα τοῦτο λαβόντες. Πολ. 106, 97 § 1, Dalloz ἀρ. 259—270. Ἡ ἐξουσία τοῦ συμβιβάζεσθαι ἡ διδομένη τῷ πληρεξουσίῳ δὲν περιέχει καὶ τὴν τοῦ ἐκλέγειν διαιτητάς. Γαλ. κώδ. 1989. ὅρα Οἰκον. § 73 σημ. 12.—

(1) Τὸ peculium adventium vulgare. Τοῦ ἀνωμάλου καὶ τῶν στρατιωτικῶν ἔχει τὴν διοίκησιν καὶ διάθεσιν ὅλην (σχεδὸν) ὁ παῖς ὅθεν ἂν ἦναι ἐνήλικος, δύναται νὰ συστήσῃ διαιτητικὸν δικαστήριον περὶ αὐτῶν, μὴ ὑπαγόμενος εἰς τὰς διατάξεις τοῦ 74 ἄρθρου τῆς πολιτικῆς δικονομίας. Περὶ τῶν χρηματίων τούτων ἐπιθ. Παπαῤῥηγοπούλου οἰκογ. δίκαιον § 162, 163, 166, 168. Vangerow Ά. 496 ἐπ.

Οἱ διαχειρισταὶ ἐμπορικῆς ἑταιρίας ἔχουσιν ἐξουσίαν νὰ ἐκλέξωσι διαιτητάς; Διαφωνοῦσιν οἱ συγγραφεῖς· ὀρθοτέρα φαίνεται ἡ καταφατικὴ ἀπάντησις (Carré ζ. 3251 ter. Bourbeau σ. 477. Dalloz ἀρ. 271).—Ὁ ἐκκαθαριστὴς ὅμως τῆς ἑταιρίας δὲν ἔχει τὴν ἐξουσίαν ταύτην. Dalloz ἀρ. 273. Ῥάλλη Α. 155.

§ 16. Ὅταν τις ἔλαβε πληρεξουσιότητα, ἵνα ὑποβάλῃ διένεξίν τινα εἰς διαιτητάς, δύναται αὐτὸς νὰ κάμῃ συνομολόγησιν καὶ δι' ἐπιδιαιτητήν. Ἀπ. ἐφ. Ἀθ. 10510 τοῦ 53.

§ 17. Ὅταν τὸ συνυποσχετικὸν καὶ ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἦναι ἄκυρα διὰ τὸν λόγον ὅτι ὁ ὡς πληρεξούσιός τινος τῶν διαδίκων συνομολογήσας τὴν διαίτησιν δὲν εἶχεν ἐντολὴν τοιαύτην, ἡ ἔλλειψις αὕτη κυροῦται διὰ μεταγενεστέρας ἐκ μέρους τοῦ ἐντολέως ἐγκρίσεως. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 171 τοῦ 51, κυροῦσα τὴν 7414 καὶ 9411 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετ. καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ἡ προταθεῖσα ἀκυρότης τοῦ συνυποσχετικοῦ καὶ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐστηρίχθη εἰς μόνην τὴν ἔλλειψιν τῆς ἐντολῆς, τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ὁ ἐν ὀνόματι τοῦ Στουρνάρη συνάψας τὸ συνυποσχετικόν· ἑπομένως τὸ ἐφετεῖον ἐδύνατο νὰ ἐπιβάλῃ ἀπόδειξιν καὶ νὰ παραδεχθῇ ὅτι τὸ συνυποσχετικὸν ἐκυρώθη καὶ ἐνεκρίθη μετὰ ταῦτα παρὰ τοῦ Στουρνάρη, καθότι κατὰ τον νόμον 60 βιβλ. 2 τίτλ. 3 τῶν βασιλικῶν καὶ νόμον 60 βιβλ. 17 τίτλ. 1 τῶν πανδ. ἡ ἔγκρισις ἰσοδυναμεῖ μὲ ἐντολήν· ἄρα, ἀποδειχθησομένης τῆς ἐγκρίσεως, τὸ ἀπ' ἀρχῆς ἀνίσχυρον συνυποσχετικὸν ἤθελεν ἔχει κῦρος, καὶ κατὰ συνέπειαν ἤθελεν εἶσθαι διὰ τὸν Στουρνάρην ὑποχρεωτικὴ ἡ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συνυποσχετικοῦ ἐκδοθεῖσα διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἀφοῦ ἡ ἀρχικὴ ἀκυρότης δὲν ἀφορᾷ τὴν δημοσίαν τάξιν.»

§ 18. Δὲν δύναταί τις νὰ προτείνῃ κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου ὅτι οἱ διορίσαντες τοὺς διαιτητὰς δὲν εἶχον ἐντολὴν τοιαύτην, διότι διὰ τῆς σιωπῆς των ὑποτίθενται ἐγκρίναντες τὴν πρᾶξιν ταύτην. Ἀπ. πολ. ΑΠ· 49 τοῦ 51, φέρουσα·

«Ἐπειδή, ἂν καὶ οἱ πληρεξούσιοι τῶν κληρονόμων τοῦ Σπυρίδωνος Μακρῆ δὲν εἶχον λάβει εἰδικὴν ἐντολὴν νὰ διορίσωσιν, ὡς ἔπραξαν, διαιτητὰς πρὸς ἐκδίκασιν τῆς προκειμένης μεταξὺ τῶν ἐντολέων των καὶ τῶν ἀδελφῶν Μουτζοπούλου διαφορᾶς, ἀφοῦ ὅμως οἱ κληρονόμοι τοῦ Σπυρίδωνος Μακρῆ, προσβάλοντες ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν δι' ἄλλους λόγους, δὲν προσέβαλον αὐτὴν δὲν ὑπέρβασιν τῶν ὁρίων τῆς εἰρημέ-

νας ἐντολῆς, καὶ διὰ τῆς σιωπῆς των ταύτης ἐνέκριναν κατὰ τοῦτο τὴν πρᾶξιν τῶν ἐντολοδόχων των, δὲν δύνανται ἤδη κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου νὰ προτείνωσι τὸ γεγονὸς τῆς ὑπερβάσεως τῆς ἐντολῆς, καὶ ἐπ' αὐτοῦ νὰ στηρίξωσι λόγον ἀναιρέσεως, παράγοντες αὐτὸν ἐκ τῆς ἰδίας αὐτῶν σιωπηρᾶς ἀποδοχῆς τῶν πράξεων τῶν ἐντολοδόχων των, κατὰ τὸ ἄρθρον 811 1) πολιτικῆς δικονομίας.»

Περὶ τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα ἔχουν τὸ δικαίωμα τοῦ σ μβιβάζεσθαι, ὅρα ὅσα ἐν λ. Συναίνεσις σ. 401—410 ἐσημείωσα.

Ποῖαι διαφοραὶ ὑποβάλλονται εἰς διαιτητάς (1);

§ 20. Πᾶσα διαφορὰ σ μβιβασμοῦ δεκτικὴ δύναται νὰ διαλυθῇ διὰ διαιτητῶν (2). Τίνες διαφοραὶ εἰσὶ δεκτικαὶ συμβιβασμοῦ, διδάσκει ὁ ἀστυκὸς νόμος (3). Ἐνταῦθα δὲ σημειοῦται ἰδίως ὅτι ὡς συνέπεια τοῦ κανόνος ἀναφέρονται τὰ ἑξῆς·

§ 20[a] Α) Αἱ ἀπὸ κολασίμων πράξεων προερχόμεναι ἰδιωτικαὶ ἀπαιτήσεις εἰσὶ διαιτητικῆς διαλύσεως δεκτικαί, διότι καὶ συμβιβασμὸς περὶ αὐτῶν συγχωρεῖται (4). Πρβ. Εὐρ. 18 σ. 295 ἑπ.

Β') Ἀνεπίδεκτοι διαιτησίας εἰσὶν

§ 20'α) Αἱ γαμικαὶ διαφοραὶ (5), ὡς ἀνεπίδεκτοι καὶ συμβιβασμοῦ, διότι κατ' αὐτὰς ἐνδιαφέρεται μεγάλως ἡ πολιτεία. Εἰσὶ δὲ γαμι-

---

(1) Πρλ. Οἰκον. § 239 σημ. 13 ἑπ.—Κύρ. 6 § 8 ἑπ.—Παπ. τ. 2. σελ. 415 ἑπ.—Δαλλ. λ. arbitrage κεφ. 5. Πρλ. Εὐρ. τ. 15. σ. 256 ἑπ. 410 ἑπ.

(2) Πολ. 107. Γαλ. 1004. Γλοὺκ σ. 78. Βουρπὼ 482. Δαλλ. ἀριθ. 301.

(3) Γλ. Ε. 49.—Ἐὰν τὸ δίκαιον, περὶ ὃ ἡ διαίτησις ὡρίσθη, ἦναι ἀναμφισβήτητον καὶ καθαρόν; Καρρ. ζ. 3265. Δαλ. ἀρ. 55. Εὐρ. γ. σ. 187. λ. Ἀποχὴ § 12 καὶ λ. Μάρτυρες § 18.

(4) Παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις συνυποσχετικὸν δὲν ἐπετρέπετο ἐπὶ δημοσίων ἐγκλημάτων καὶ ἐπὶ ἰδιωτικῶν, τῶν ἀτιμίαν ἐπαγομένων. Ν. 32 § 6 Π. h. t. Γλοὺκ ϛ' 78 σημ. 85. Κατὰ τὸν γαλλικὸν κώδικα (ἀρ. 2046) on peut transiger sur l'interêt civil qui resulte d'un délit, ὅπερ οἱ δ' οὐκ οἶδά πως κατώρθωσαν νὰ ἐξελληνίσωσι «δύναταί τις νὰ συναλλάττηται περὶ τῶν ἔκ τινος παραπτώματος προερχομένων πολιτικῶν τόκων. Καρ. comp. Ε 382. Δαλλ. ἀρ. 326. Οἰκ. αὐ.

(5) Γλοὺκ ϛ' 79 Ε 49.

καὶ διαφορχὶ, ἡ περὶ διαζυγίου, ἡ περὶ χωρισμοῦ ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης καὶ ἡ περὶ χωρισμοῦ κτημάτων (1).

§ 20[4] 6')Αἱ περὶ διατροφῆς ἀπαιτήσεις. Περιλαμβάνουσι δὲ αὗται οὐ μόνον τὰ πρὸς τὸ τρώγειν καὶ πίνειν, ἀλλὰ καὶ τὰ πρὸς τὸ ἐνδύεσθαι καὶ κατοικεῖν ἀναγκαῖα (2) καὶ ἔχουσιν ὡς ἀρχὴν τελευταίαν βούλησιν, νόμον ἢ σύμβασιν. Ἀλλὰ περὶ τοῦ πρώτου μόνον εἴδους ἀπαγορεύεται συμβιβασμὸς (3), ἄρα καὶ διαιτησία.

---

(1) Πολ. 679 ἰδ. 3. 588 § 6—8. Ἀμφίβολον φαίνεται ἂν καὶ ἡ περὶ χωρισμοῦ κτημάτων δίκη πρέπῃ νὰ ὀνομασθῇ γαμικὴ διαφορά. Ἀλλ' ἀφοῦ καὶ κατ' αὐτὴν ὀφείλει ν' ἀγορεύσῃ ὁ εἰσαγγελεὺς, εἶναι φανερὸν ὅτι δὲν χωρεῖ συνυποσχετικόν. Καῤ. ζ. 3262. Δαλλ. ἀρ. 312. Βαιτάρδος 2. 351. Οἰκ. αὐτ.

(2) Νόμ. 6. Βασ. (44. 14.) «ταῖς διατροφαῖς καὶ ἡ τροφὴ καὶ ἡ ἐσθὴς καὶ οἴκησις περιέχεται» quia sine his ali corpus non potest (Ν. 6 Π. 34. 1.) Ἴδε εἰδικώτερον περὶ τοῦ σημαινομένου τῆς λέξεως Walther in Linde's Zeitschr, XX. 343, πρβ. καὶ Ν. 8 § 2 Βασ. (11. 2), ὡς καὶ τὸ αὐτ. σχόλ. περὶ οἰκήσεως, ὅρα λ. Διατροφὴ § 1. 18. 19.

(3) Ἤτοι τῆς ἐκ διαθήκης, κωδικύλου ἢ διὰ δωρεᾶς αἰτίᾳ θανάτου καταλειπομένης διατροφῆς (Ν. 8 Βασ. 11. 2). περὶ αὐτῆς λοιπὸν ἀναμφιβόλως δὲν χωρεῖ συνυπόσχεσις, ἀλλ' εἰς τὴν ἐκ τοῦ νόμου ἢ ἐκ συμβάσεως διατροφὴν δὲν δύναται ἡ ἀπαγόρευσις νὰ ἐκταθῇ. Δαλ. ἀρ. 319. Ὁ Γλοὺκ (Β'. 53) φρονεῖ ὅτι καὶ περὶ τῆς νομίμου διατροφῆς δεν χωρεῖ συμβιβασμός. Κατὰ τὴν γαλλικὴν δικονομίαν (ἀρ. 1004) δὲν δύνανται νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς διαίτησιν αἱ δωρεαὶ καὶ κληροδοσίαι διατροφῆς, οἰκήσεως καὶ ἐνδυμασίας (les dons et legs d'aliments, logement et vetements), ἑπομένως ὑπάγονται εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν καὶ αἱ μεταξὺ ζώντων δωρεαί. Δαλλ. ἀρ. 313. 314. Καῤ. ζ. 3263. Πρλ. Εὔρ. λ. Συναίνεσις σελ. 404, ἔνθα ἐν ἐκτάσει τὰ περὶ συμβιβασμοῦ περὶ ἀπαιτήσεων διατροφῆς.

Ἀλλ' ἡ ἀπαγόρευσις ἀναφέρεται οὐχὶ εἰς τὰ ἐκ παρελθόντος χρόνου λόγῳ διατροφῆς ὀφειλόμενα, περὶ ὧν συγχωρεῖται βεβαίως καὶ συμβιβασμὸς καὶ συνυπόσχεσις.

Νόμ. 25 Βασ. (11. 2).

Περὶ διατροφῶν παρουσῶν, ἐὰν ζήτησις ἐπιφέρηται, διαλύεσθαι δύναται. Καῤ. ζ. 3264. Δαλ. ἀρ. 317 Γλοὺκ Β'. 54. Il ne faut néanmoins prendre ceci à la lettre, ἐπιφέρει ὁ Καῤ. car si celui qui doit ces alimayait ents été mis en demeuré de les payer et

20[5] γ') Αἱ διαφοραί, καθ' ἃς ὀφείλει ἐπὶ ἀκροατηρίου ν' ἀγορεύσῃ ὁ εἰσαγγελεύς (1).

§ 21. Ποῖαι, κατὰ τὴν ἡμετέραν νομολογίαν, διαφοραὶ ὑπάγονται εἰς διαιτητάς; ὅρα σ. 69, 70 Εὐρ. τ. 6.

§ 22. Αἴτησις περὶ ἀποκαταστάσεως εἰς ἀκέραιον ὑποβάλλεται εἰς διαιτητάς; Παπ. 2 σ. 415 σημ. 73.

Πόσοι διαιτηταί.

§ 23. Ἡ λύσις τῆς διαφορᾶς δύναται νὰ τεθῇ ἢ εἰς ἕνα (Βασ. [7. 2.] 8. ἐξ ἀναλ. τοῦ 109 πολ.), ἢ καὶ εἰς πλείους διαιτητάς· ἀδιάφορον δὲ ἐὰν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἶναι ἄρτιος ἢ περιττὸς (109. 118. 115. πολ.) Πρλ. Παπ. τ. 2 σ. 421. Οἰκ. § 299 σημ. 12.

Ποῖοι δύνανται νὰ διορισθῶσι διαιτηταί; Ἀλλοδαποί. Γυναῖκες (2). Ἀνήλικες. Κατάδικοι.

§ 24. Διαιτητὴς νὰ ἐκλεχθῇ δύναται πᾶς ἡμεδαπὸς, μὴ ἐξαι-

---

que celui auquel ils sont dus pfoovât qu'il eût été obligé d'emservaspour vivre. il serait juste que les arrérages passés comprunteraent alors tout leur privilége. Ἡ διαστολὴ αὕτη δὲν φαίνεται ἡμῖν δεδικαιολογημένη. Οἰκ. αὐτ.

— Ὁροθεσία δήμων. — Ἄρθρον 15 τῶν τοῦ Δεκεμβρίου 1838 βελγικῶν (σ. 954 συλλ. νόμων ὑπὸ Πετσάλη).

(1) Ὅρα Οἰκ. § 132 σημ. 2. Δαλ. ἀρ. 230 ἐπ. Καρ. ζ. 3264 δἰς. Ἐνταῦθα ἀνήκουσιν ἰδίως τὰ περὶ προσωπικῆς καταστάσεως ζητήματα, ἅπερ ῥητῶς ἐξαιρεῖ τῆς διαιτήσεως ὁ ῥωμ. νόμ. 32 § 8 D. h. t.

«Κωλύεται δ' αἱρετὸς δικαστὴς ψηφίζεσθαι . . . περὶ καταστάσεως ἐλευθερίας ἢ εὐγενείας . . . »

καὶ ἡ γαλλικὴ δικονομία. On ne peut compromette sur . . . les questions d'état. Ἐννοεῖ δὲ ὁ Μερλῖνος πολιτικὴν κατάστασιν (état civil) τὸ εἶναι τὸν ἄνθρωπον φυσικὸν ἢ θετὸν τέκνον, τοῦ δεῖνος πατρὸς ἢ δεῖνος μητρὸς, γνήσιον ἢ νόθον, ἔγγαμον ἢ ἄγαμον, διεζευγμένον ἢ ἀδιάζευκτον, ζῶντα ἢ ἀποθανόντα φυσικῶς εἴτε πολιτικῶς. Δαλλ. ἀρ. 303 ἐπ. Καρ. ζ 3267. Οἰκ. αὐτ.

(2) Πρλ. λ. arbitrage, κεφ. 6.—Οἰκον. § 239 σημ. 8 ἐπ.—Εὐρ. λ. Διαίτησις § 9 ἐπ. Ῥάλλ. ἐμπ. δ. § 108.—Παπ. τ. 2 σ. 418—421.—Καλλ. τ. ά. σ. 226 σημ. 6.

ρουμένων τῶν δικαστῶν οὐδὲ τῶν δικαστηρίων (1) ὡς τοιούτων, (Πολ. 112. 491. 529 § 3. Καρρ. ζ. 3260), οὐδὲ τῶν προξένων. ἄρθρον 4 τοῦ περὶ προξ. δικαιοδ. νόμου.

§ 25. Ἀνίκανοι δὲ εἰσὶν

ά) Ἀλλοδαποί· διότι καὶ ἡ διαίτησις δημόσιόν ἐστι λειτούργημα (Καρ. comp. É. 392. Καλλ. τ. 1 ἐκδ. 2 σελ. 226 ἑπόμ. Ῥάλ. τ. 1 § 108. · νομοθετικῶς ἐπιδέχεται ἀμφισβήτησιν ἡ διάταξις αὕτη. Καρ. ζ. 3260. Δαλλ. άρ. 340. Οἰκ. § 239 σημ. 9. Παπ. τ. 2 σ. 416, ὅστις συγκεφαλαιόνει τοὺς ὑπὲρ καὶ κατὰ λόγους, συμπεραίνων ὅτι ὑπὲρ τῆς καταφατικῆς λύσεως μάχονται σπουδαῖοι λόγοι, ἀλλ' ἡ ἀποφατικὴ συνᾴδει μᾶλλον τῷ ῥήματι τοῦ νόμου (2).

Ἡ νομολογία τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν δὲν εἶναι σταθερά· διότι, διὰ μὲν τῆς 2554 τοῦ 43 (Εὐρ. τ. 6 σ. 71), ἀπέφηναν οὗτοι ὅτι ἐπιτρέπεται νὰ διορισθῶσι διαιτηταὶ ἀλλοδαποί· (οὕτω καὶ οἱ ἐν Ν. ἐφέται· αὐτ. σ. 72 ἐν τέλ.). διὰ δὲ τῆς 1743 (Ῥαλ. τ. 1 § 108) τὴν ἐναντίαν ἐξέφρασαν γνώμην.

§ 26. Σημειωτέον ὅμως ὅτι (3), ὅταν τις διώρισεν ἀλλοδαπόν τινα ὡς ἐπιδιαιτητὴν, καὶ δὲν ἐπρότεινεν εἰς τὸ τῆς οὐσίας δικαστήριον ὅτι ἠγνόει τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ ὡς ἀλλοδαποῦ, δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸν λόγον τοῦτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, διότι κανεὶς δὲν δύναται νὰ παραγάγῃ λόγον πρὸς ἀναίρε-

---

(1) Κατὰ τὸ ῥωμαϊκὸν δίκαιον ὁ ἄρχων (δικαστὴς) περὶ πράγματος ὑποκειμένου αὐτῷ κεκώλυται ἐπιτρέπειν γίνεσθαι αἱρετοῦ δικαστήριον εἰς ἑαυτόν.—Πρλ. Οἰκον. § 239 σημ. 8.—Παπαρ. τ. 2 σελ. 420 σημ. 87.

(2) Δέχονται τοὺς ἀλλοδαποὺς ἀπολύτως, Guichard Traité des droits civils 43. Mongalvy 118. Merlin Quest. Arbitr. 14 art. 4. Malpeyre et Jourdain des Societés σελ. 386. ἐπὶ μόνης ἑκουσίας διαιτησίας Pardessus 1839, 1411. Οὐδαμῶς δὲ Bellot v. Arbitr 112. Goujet v. Arbitr. 64. Demolombe 237. Dalloz Arbitr. 340 Dr· civ. 217.

(3) Κατὰ τὴν 46 τοῦ 43 άπ. ΑΠ. δὲν δύναταί τις νὰ προτείνῃ τὴν ἀκυρότητα ἑκουσίας διαιτησίας, γενομένης παρ' ἀλλοδαπῶν, ὡς ἰδίαν πρᾶξιν.

ὅιν ἐκ τῶν ἰδίων ἑαυτοῦ πράξεων. (ἄρθρον 811 § 1 τῆς πολιτικῆς δικονομίας). Ἀποφ. ΑΠ. 46 τοῦ 43.

§ 27. Τῆς διαφορᾶς οὔσης μεταξὺ ὁμοεθνοῦς καὶ ἀλλοεθνοῦς δὲν ἀπαγορεύεται νὰ ἦναι διαιτητὴς καὶ ἀλλοεθνής. Ἄλλοις ῥήμασιν. «Τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ 22 ἄρθρου τῶν πρὸς τοὺς προξένους ὁδηγιῶν δὲν ἀπαγορεύει νὰ ἦναι μεταξὺ τῶν διαιτητῶν καὶ ἀλλοεθνὴς διαιτητὴς, ὅταν ἡ διαφορὰ ἦναι μεταξὺ ὁμοεθνοῦς καὶ ἀλλοεθνοῦς, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καὶ δὲν ἀφαιρεῖ ἐκ τῆς ἁρμοδιότητός τῶν διαιτητῶν τὴν ἐκδίκασιν πολιτικῆς διαφορᾶς ἐχούσης ἀξιόποινον αἰτίαν· μάλιστα δὲ τὸ μνησθὲν ἐδάφιον ὁρίζει, ὅτι οἱ πρόξενοι εἰς τὰς διαφορὰς ἀπὸ ποίαν αἰτίαν πηγάζουσι, συμμορφοῦνται μετὰ παρὰ τῶν λοιπῶν προξενείων εἰς τὴν ἕδραν των παραδεδιγμένα· καὶ ταῦτα ἐτηρήθησαν, ὡς παρεδέχθησαν τὰ τῆς οὐσίας δικαστήρια. Ἀποφ. πολ. ΑΠ. 130 τοῦ 1856, κυροῦσα τὴν 13285 ἐφ. Ἀθ.

§ 28. β') Γυναῖκες (112. Πολ.) ἂς καὶ τὸ ῥωμ. δίκαιον ἀποκλείει. Διάτ. 6 κώδ. (2. 56.) Διάτ. 56 Βασ. (7. 2). Ἐν Γαλλίᾳ, διαιροῦνται αἱ γνῶμαι. Δαλ. ἀρ. 332.

§ 29. γ') Ἀνήλικοι νεώτεροι τοῦ εἰκοστοῦ πρώτου ἔτους. (Παπ. τ. 2 σ. 416.)—Κατὰ τὸν Ῥ. καὶ Βυζ. νόμον, ὁ μείζων τῶν εἴκοσι ἐτῶν ἀνήλικος διορίζεται διαιτητής· ἀλλ' ἐὰν προπετῶς ἀνάσχηται γενέσθαι αἱρετὸς δικαστὴς, βοηθεῖται (4. 8.) 41.—διάτ. 41 Βασ. (7. 2.). Οἱ Γάλλοι διαφωνοῦσι. Δαλλ. ἀρ. 330.

§ 30. δ') Οἱ τοῖς ἀνηλίκοις ὅμοιοι, ὡς οἱ φρενοβλαβεῖς (4. 8.) 9 § 1.—Βασ. (7. 2.) 9. (1).

§ 31. ε') Περὶ ἰδίου πράγματος οὐδεὶς γίνεται αἱρετὸς δικαστής. Βασ. 51 αὐτ.

---

(1) Τὸ ἄρθρον κηρύττον ἀνικάνους τῆς διαιτητικῆς ἐξουσίας τοὺς ὁμοίους τοῖς ἀνηλίκοις ἐννοεῖ ὁμοιότητα κατὰ τὰς διανοητικὰς δυνάμεις. Ὅθεν ἐκτὸς τῶν φρενοβλαβῶν καὶ τῶν κωφαλάλων (ἐνίοτε) ἄλλοι δὲν ἀποκλείονται π. χ. ὁ πτωχεύσας, ὁ κληρικὸς, ὁ ἀγράμματος, ὁ ἄσωτος καὶ ὁ καταδικασθεὶς εἰς ἀτιμωτικὴν ποινὴν ἐκλέγονται διαιτηταί. Carré Compét. Ε 396. Dalloz ἀρ. 333. 334. 336—338. 357. Τὸ ῥωμαϊκὸν δίκαιον (Ν. 9 § 1. Βασ. αὐτόθ.) τοὺς κωφοὺς καὶ ἀλάλους θεωρεῖ ἄνευ διαστολῆς τινὸς ἀνικάνους διαιτητάς. Οἰκ. αὐτ.—Πρλ § 32.

§ 32. ς') Ἀμφισβητεῖται ἐὰν δύνανται νὰ διορισθῶσι διαιτηταὶ οἱ καταδικασμένοι εἰς ποινὴν κακουργήματος, ἢ τινος τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 22 τοῦ ποινικοῦ νόμου πλημμελημάτων· ὡς πρὸς τὸν πολιτικῶς νεκρὸν, ἡ ἀποφατικὴ λύσις (1) εἶναι ἀναμφίβολος (7. ποιν. ν.). Ὁ εἰς ποινὴν κακουργήματος καταδικασθεὶς, ὅστις, διαρκούσης τῆς ποινῆς, εὑρίσκεται εἰς κατάστασιν νομίμου ἀπαγορεύσεως καὶ διατελεῖ ὑπὸ κηδεμονίαν, εἶναι ἐπίσης ἀνίκανος πρὸς διαιτητικὴν ὑπηρεσίαν· περὶ τοῦ εἰς ποινὴν πλημμελήματος καταδικασθέντος, ἂν ὡς ἐκ τῆς καταδίκης ἐστερήθη τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 23 τοῦ ποινικοῦ νόμου δικαιωμάτων, δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ἱκανότητα αὐτῶν πρὸς διαιτητικὴν ὑπηρεσίαν. Πρλ. Παπαρ. τ. 2 σ. 419 ἑπόμ. καὶ τὴν ὑποσ. τῆς σ. 291.

Καταστατικὸν περὶ διαιτησίας.—Προσόντα αὐτοῦ (2).

§ 35. Ὑπὸ τὸ κεφάλαιον τοῦτο ὁ Δαλλ. (λ. arbitrage κεφ. 7) ἐξετάζει τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρον 1. Χαρακτῆρες συνυποσχετικοῦ.

Ἄρθρον 2. Διατυπώσεις αὐτοῦ.

Ἄρθρον 3. Προσδιορισμὸς τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς καὶ τῶν ὀνομάτων τῶν διαιτητῶν. — Clause compromissoire, δι' ἧς ῥήτρας, δηλαδὴ, ὑποβάλλονται ὅλαι αἱ διαφοραὶ εἰς διαιτητὰς (3), ἔῤῥωται; Παρακολουθήματα.

Ἄρθρον 4. Ὀνομασία τῶν διαιτητῶν.

Ἄρθρον 5. Ἀποτελέσματα τοῦ συνυποσχετικοῦ μεταξὺ τῶν μερῶν καὶ τῶν δικαιοδόχων των. Ἀνήλικες· πτώχευσις, παραίτησις ἀπὸ τῆς ἐφέσεως.

---

(1) Ἀντιδοξεῖ ὁ Μερλ. quest § 14 ἄρθρον 5. οἱ πλεῖστοι ὅμως τῶν Γάλλων νομομαθῶν λύουσιν ἀποφατικῶς τὸ ζήτημα. Καρ. ζ. 3260. Δαλλ. λ. arbitre ἀρ. 336.

(2) Πρλ. Οἰκον. § 240.—Εὐρετ. τόμ. 6 § 13 ἑπόμ.—Παπαρ. τόμ. 2 σελ. 416 ἑπόμ.

(3) Εἶναι ἄκυρος ἡ συμφωνία, δι' ἧς τὰ μέρη συνωμολόγησαν νὰ καθυποβάλωσιν εἰς διαιτητὰς τὰς μελλούσας διαφοράς των; Ἴδε revue crit. de la jurispr. ἔτους 1850—1851 σελ. 65 ἑπόμ. καὶ ἔτους 1852 σ. 214 ἐπ. Ὅρα κατ. σ. 296.

§ 36. Τὸ συνυποσχετικὸν πρέπει νὰ φέρῃ τὰ προσόντα τοῦ νόμου κατά τε τὸν τύπον καὶ κατὰ τὰ περιεχόμενα.—Ὡς σύμβασις ὑπάγεται εἰς τὰς γενικὰς περὶ συμβάσεων διατάξεις· ὅθεν δύναται νὰ προσβληθῇ διὰ δόλον ἢ βίαν. Δαλλ. ἀρ. 376 ἰδίως.

§ 37. ά) Κατὰ τύπον (1), δύναται μόνον ἐγγράφως νὰ συνταχθῇ· μάλιστα δὲ ὁ τύπος οὗτος ἀπαρτίζει στοιχεῖον τοῦ κύρους τῆς συμβάσεως αὐτῆς.

Ἡ ἔγγραφος σύνταξις τοῦ συνυποσχετικοῦ, ἣν ὡς τύπον αὐτοῦ ἀναγκαῖον διαγράφει τὸ 111 ἄρθρον, ἀπαιτεῖται μόνον ἐπὶ ἐκλογῆς διαιτητῶν, οὐχὶ καὶ παρατάσεως τῆς ἁρμοδιότητος τῶν δικαστηρίων, γινομένης εἴτε κατὰ τὸ 24 ἄρθρον, εἴτε κατὰ τὸ 491.

Πρὸς ἑρμηνείαν τοῦ 111 ἄρθρου ῥητέον ταῦτα· ά) αἱ λέξεις αὐτοῦ *δι' ἐγγράφου συμβολαίου* δὲν ἐννοοῦσι μόνον συμβολαιογραφικὴν πρᾶξιν, ἀλλὰ καὶ ἰδιωτικὸν ἔγγραφον· διότι ἄλλως τὸ ἔγγραφον ἤθελεν εἶσθαι περιττόν, τὸ γερμανικὸν δὲ κείμενον φέρει durch einen schriftlichen Vertrag (δι' ἐγγράφου συμβάσεως). Ὥστε συνυποσχετικὸν ἐγκύρως συντάσσεται δι' ἐγγράφου δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ. Τὸ ἰδιωτικὸν δ' ἔγγραφον ἀναγκαῖον νὰ συνταχθῇ διπλοῦν. Οἰκ. § 118 σημ. 7. Καρρ. ζ. 3272. Δαλλ. ἀριθ. 403, Βοιτ. 2, 355. Οἰκ § 240 σημ. 2.

β') Ἀλλὰ καὶ δι' ἐκθέσεως, κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον, δύναται νὰ συστηθῇ διαίτησις, ἤτοι διὰ δηλώσεως τῶν διαδίκων, περὶ ἧς τὸ δικαστικὸν πρόσωπον, παρ' ᾧ αὕτη γίνεται, συντάσσει ἔκθεσιν. Ἡ ἔκθεσις αὕτη ὀφείλει νὰ φέρῃ τὰ προσόντα τῶν ἐκθέσεων· (ἴδε Οἰκ.

---

(1) Τὸ ἄρθρ. 111 τῆς πολ. δικ. δὲν ἀπαιτεῖ νὰ ἦναι δημόσιον τὸ συμβόλαιον περὶ συνυποσχέσεως πρὸς σύστασιν διαιτητῶν. Ἀπ. 10090 τοῦ 52 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

Εἶναι ἄκυρος ἡ δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου γενομένη συνυπόσχεσις; Ὄχι, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 111 τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ συνυποσχετικὸν πρέπει νὰ γίνηται δι' ἐγγράφου συμβολαίου, οὐχὶ δὲ ἀναγκαίως καὶ δι' ἐπισήμου, Ἀπ. 158 τοῦ 46 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετ.—νομ. σ. 4679.

Ὅταν οἱ διαιτηταὶ διορίζωνται δι' ἀποφάσεως, ἡ σύνταξις τοῦ συνυποσχετικοῦ εἶναι ἀναγκαία (ἄρθρον 51 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου) Ὄχι.—Ἀπφ. 214 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. — Νομικ. σελ. 3655.

§ 103). Ὁ νόμος δὲν ὁρίζει παρὰ τίνι δικαστικῷ προσώπῳ πρέπει νὰ γείνῃ ἡ δήλωσις· ἑπομένως δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι, ἐκτὸς τοῦ δικαστηρίου παρ' ᾧ διατελεῖ ἐκκρεμὴς ἡ διαφορά, πᾶν δικαστικὸν πρόσωπον, σχετιζόμενον ὁπωσδήποτε πρὸς τὴν δίκην, ἁρμόδιον ἐστὶ νὰ δεχθῇ τοιαύτην δήλωσιν, π. χ. ὁ εἰρηνοδίκης, εἰς ὃν ἐμφανίζονται οἱ διάδικοι πρὸς συμβιβασμὸν (Πολ. 500), ὁ εἰσηγητὴς ὁ ἐπιτετραμμένος πρᾶξίν τινα ἀνακρίσεως τῆς δίκης, ὁ συμβολαιογράφος, παρ' ᾧ γίνονται αἱ κατὰ τοῦ πίνακος τῆς κατατάξεως ἀνακοπαὶ κλ Δαλλ. ἀρ. 425 ἑπ.

γ') Κατὰ γαλλικὴν δικονομίαν (ἀρ. 1005), καὶ οἱ ἐκλεγόμενοι διαιτηταὶ δύνανται νὰ συντάξωσι τὴν περὶ συνυποσχετικοῦ ἔκθεσιν, ὅπερ παρ' ἡμῖν δὲν ἐγχωρεῖ. Δαλλ. ἀρ. 402 ἑπ.

δ') Ἐὰν περὶ τοῦ συνυποσχετικοῦ συνταχθῇ ἰδιωτικὸν ἔγγραφον, ἡ ἔλλειψις τῆς χρονολογίας δὲν ἐπηρεάζει ἐν γένει τὸ κῦρος τοῦ ἐγγράφου, ἂν ἄλλως δὲν γεννᾶται ἀμφιβολία περὶ τῆς ἐμπροθέσμου ἐκδόσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Ἴδε Οἶκον. § 177 σημ. 2. Δαλλ. ἀρ. 422.

Πολ. 111 «συνυποσχετικὸν δύναται νὰ γείνῃ μόνον δι' ἐγγράφου συμβολαίου ἢ δι' ἐκθέσεως». Ὅθεν προφορικὴ συνυπόσχεσις οὐδὲν ἔχει ἀποτέλεσμα, καὶ ἂν ἀποδειχθῇ ἡ ὕπαρξις αὐτῆς· διότι ἡ γραφὴ ἐνταῦθα ἀποτελεῖ στοιχεῖον τῆς συμβάσεως αὐτῆς (ὅρα Οἶκον. § 175 σημ. 7)· ἑπομένως ἄκυρός ἐστι καὶ μὴ οὖσα ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἡ στηριζομένη εἰς συνυποσχετικὸν παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ 111 ἄρθρου συνταχθὲν (Πολ. 122 § 1). Δαλλ. ἀρ. 338—391. Καρ. ζ. 3270. Βοιτ. 2. 353.

§ 38α ά) Ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις εἶναι ἄκυρος ὅταν ἐγένετο συνεπείᾳ συνυποσχετικοῦ, τὸ ὁποῖον δὲν φέρει τὴν ὑπογραφήν τινος τῶν διαδίκων, μήτε περιέχει τὴν ὁμολογίαν αὐτοῦ ὅτι εἶναι ἀγράμματος· ἡ δὲ παρατήρησις τοῦ συμβολαιογράφου, ὅτι ὁ Α ὡς ἀγράμματος δὲν ὑπέγραψε, δὲν ἀναπληροῖ τὴν διάνοιαν τοῦ νόμου(1). Ἀποφ. 253 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. — (Νομικ. σελ. 4213) (2).

---

(1) Τὸ συνυποσχετικὸν εἶναι ἄκυρον, ἂν ὁ συμβολαιογράφος βεβαιοῖ μέν, ὅτι εἷς τῶν συμβαλλομένων εἶναι ἀγράμματος, καὶ δι' αὐτὸ δὲν ὑπεγράφη, δὲν ἐμπεριέχεται δὲ ἐν τῷ ἐγγράφῳ ἡ ὁμολογία τοῦ μὴ ὑπογράψαντος, ὅτι εἶναι ἀγράμματος. (ἡ αὐτὴ ἀπόφ.)

(2) Ὅρα τὴν λ. Συμβόλαια.—Ὑπομνήματα.

§ 38 β) Κατὰ περιεχόμενον, τινὰ μὲν εἰσὶν οὐσιώδη, τινὰ δὲ ἐπουσιώδη τοῦ συνυποσχετικοῦ μέρη. Οὐσιώδης εἶναι ὁ προσδιορισμὸς τῶν ἐκλεγομένων διαιτητῶν καὶ τῆς ὑποβαλλομένης αὐτοῖς διαφορᾶς· ὁ προσδιορισμὸς δ' οὗτος ἀποχρῶν λογίζεται ἐὰν ἐξ αὐτοῦ προκύπτῃ ἀναμφίβολον τίνες οἱ διαιτηταὶ καὶ τίς ἡ ἀνατιθεμένη αὐτοῖς διένεξις.

Ὁ νόμος (ἄρ. 111 ἐδ. 2) λέγει μόνον, ὅτι ἐν τῷ συνυποσχετικῷ σημειοῦνται ἀκριβῶς οἵ τε διαιτηταὶ καὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς. Γαλ. 1006. Le compromis désignera les objets en litige et les noms des arbitres. Παρατηρητέον δὲ περὶ τῆς σημειώσεως.

α') Τῶν διαιτητῶν· ὅτι τακτικώτερον εἶναι νὰ χαρακτηρισθῶσιν οὗτοι διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτῶν· ἀλλὰ παραδεκτὴ ἐστὶ καὶ πᾶσα ἄλλη ἐξίσου ἀκριβὴς καὶ σαφὴς περιγραφὴ αὐτῶν· π. χ. ἐκλέγομεν διαιτητὴν τὸν δήμαρχον τῶν Ἀθηναίων, τὸν διευθυντὴν τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, τὸν συντάκτην τοῦ Ἡλίου κλ. Καρρὲ ζ. 3275. Δαλλ. ἀρ. 486. Βουρπὼ σ. 526.—Ἐὰν ἐν τῷ μεταξὺ ἀλλάξῃ ὁ δήμαρχος, ὁ ἀστυνόμος κλ.; Ὁ διάδοχος τότε μόνον ἀναπληροῖ ἐν τῇ διαιτησίᾳ τὸν ἀπολεσθέντα, ὅταν ἐκ τοῦ συνυποσχετικοῦ σαφῶς προκύπτῃ ὅτι ἡ ἰδιότης ἐχρησίμευσεν ὡς αἰτία τῆς ἐκλογῆς καὶ οὐχὶ ὡς τρόπος σημειώσεως τοῦ ἐκλεγομένου προσώπου. Ἐν ἀμφιβολίᾳ εἰκάζεται τὸ δεύτερον. N. 45 Π. h. t. In compromissis arbitrium personae incertum personam non egreditur. Carré ζ. 3276 Glück σ. 103 σημ. 88.

β') Τῆς διαφορᾶς· ἐκ τοῦ συνυποσχετικοῦ ὁρίζεται ἡ ἁρμοδιότης καὶ ἐξουσία τῶν διαιτητῶν. N. 32 § 15 Π. h. t. De officio arbitri tractantibus sciendum est, omnem tractatum ex ipso compromisso sumendum; nec enim aliud illi licebit, quam quod ibi, ut efficere possit, cautum est. Non ergo quodlibet statuere arbiter poterit, nec in qua re libet, nisi de qua re compromissum est et quantum compromissum. Ὅθεν ἀνάγκη νὰ ἦναι τοῦτο, ὅσον οἷόν τε ἀκριβέστερον περὶ τὴν σημείωσιν τῆς ὑποβαλλομένης εἰς τοὺς διαιτητὰς διαφορᾶς, καὶ ν' ἀναπληροῖ, οὕτως εἰπεῖν, τὸν τόπον τῆς ἀγωγῆς ἐν ταῖς ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων δίκαις. Ἀρκοῦσα δ' ἐθεωρήθη ἡ τοιαύτη τῆς διαφορᾶς σημείωσις· ἡ ἐνώπιον τοῦ δεῖνος δικαστηρίου ἐκκρεμὴς δίκη (Carré ζ. 3274)· ἡ ἐν τοῖς δεῖνα ἐγγράφοις ἀναφερομένη διαφορὰ (Dalloz ἀρ. 437). Ἴδε καὶ ἄλλα παραδείγματα παρὰ Dalloz ἀρ. 438—443. Ὁ ἐναγόμενος δύναται, καὶ ἂν δὲν ἐσημειώθησαν ἐν τῷ συνυποσχετικῷ, νὰ προτείνῃ ὅλας τὰς ἐναντίον τῆς ἀγωγῆς ἐνστάσεις αὐτοῦ.

§ 38. Ἐνταῦθα ἀνήκει ἡ ἐξέτασις τοῦ σπουδαίου ζητήματος τῆς λεγομένης διαιτητικῆς ῥήτρας (clause compromissoire). Ζωηρὰ ὑπάρχει διένεξις μεταξὺ τῶν Γάλλων συγγραφέων καὶ τῶν γαλλικῶν δικαστηρίων, ἂν πρέπῃ νὰ θεωρηθῇ ἰσχυρὰ αὕτη ἡ ῥήτρα, τεθεῖσα ἔν τινι συμβάσει καὶ ἀπὸ τῆς συμβάσεως ταύτης ἀναφυησόμεναι ἔριδες θέλουσι δικασθῇ ὑπὸ διαιτητῶν. Ἀναμφίβολον δὲ εἶναι ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο ἔχει σημασίαν, καὶ ὅταν, ἐγερθείσης τῆς ἔριδος, ἀρνῆταί τις τῶν διαφερομένων νὰ συμπράξῃ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν διαιτητῶν. Οἱ ἀνίσχυρον τὴν μνησθεῖσαν ῥήτραν ἀποφαινόμενοι εὑρίσκουσιν αὐτὴν παραβιάζουσαν τὸν κανόνα, ὅτι ἐν τῷ συνυποσχετικῷ πρέπει νὰ ὁρίζωνται τά τε ὀνόματα τῶν διαιτητῶν καὶ ἡ διαφορά. Boubeau σ. 250. Ἡ γνώμη δὲ αὕτη μὴ κλονιζομένη ὑπὸ τῆς ἐξαιρετικῆς διατάξεως τοῦ 332 ἄρθρου τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, φαίνεται θεωρητικῶς ἀκριβεστέρα, διότι κατηρτισμένον τὸ συνυποσχετικὸν λογίζεται ἀφοῦ συμφωνήσωσι τὰ μέρη περί τε τῆς διαφορᾶς, ἣν θέλουσι νὰ ὑποβάλωσιν εἰς διαιτητάς, καὶ περὶ τῶν τῶν διαιτητῶν αὐτῶν· ἡ ῥήτρα δ᾽ ἐκείνη, μὴ ὁρίζουσα τὰ ὀνόματα κἂν τῶν διαιτητῶν, ἀποτελεῖ ἔναρξιν τοῦ συνυποσχετικοῦ, οὐχὶ τετελεσμένον συνυποσχετικόν. Ἀλλ᾽ ἐξενίκησεν ἡ ἐναντία γνώμη. Πρλ. Dalloz ἀρ. 454 ἑπ. Fréminv. Η. 42. Carré ζ. 3274.—Κατὰ ῥωμ. δίκαιον ἔγκυρον ἐστὶ τὸ συνυποσχετικόν, τὸ περὶ πασῶν τῶν φιλονεικιῶν συνταςσόμενον. Ν. 21 § 6. Ν. 46 Π. h. t. Τὸ τοιοῦτον λέγεται plenum compromissrm. Glück. ϛ'73. (1). Οἰκ. αὐτ.

§ 39. Ἐπουσιώδης καὶ διὰ τοῦτο ἐκ τῆς θελήσεως τῶν διαδίκων ἐξήρτηται ὁ προσδιορισμός, α) τῆς διαρκείας τῆς διαιτήσεως, περὶ ἧς ἴδε κατωτ. β') ἐπιδιαιτητοῦ δι᾽ ἐνδεχομένην διχοψηφίαν (§ 70 ἑπόμ.) γ') τῆς διαδικασίας καὶ τῶν νόμων, οὓς ὀφείλουσι νὰ ἐφαρμόσωσι (§ 80 ἑπόμ.) δ') τοῦ ἀνέκκλητον εἶναι τὴν ἐκδοθησομένην ἀπόφασιν (2).

(1) Πρλ. ἀνωτ. σ. 292 σημ. 3.

(2) Πολ. 116. Κατὰ τοῦτο συγχωρεῖται ἔφεσις κατὰ τῶν διαιτητῶν ἀποφάσεων ἐὰν γινομένης τῆς συνυποσχέσεως, δὲν συνεφωνήθη ἄλλο τι. Τοῦτο βεβαίως δεν σημαίνει ὅτι μόνον διὰ τοῦ συνυποσχετικοῦ δύνανται νὰ παραιτηθῶσιν οἱ διάδικοι τοῦ πρὸς ἔφεσιν δικαιώματος. Οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει τοῦ νὰ μὴ θεωρηθῇ ἔγκυρος καὶ ἡ μετὰ ταῦτα γινομένη συμφωνία περὶ τούτου. Ἀλλ᾽ ἐκτὸς τῆς ἐκ συμφώνου παρ᾽ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν γινομένης παραιτήσεως (Carré ζ. 3295. Dalloz ἀρ. 1267 ἑπ.), ἰσχυρὰ ἐστὶ καὶ ἡ παρὰ τοῦ ἑτέρου μόνον αὐτῶν γινομένη, ὡς καὶ ἐνώπιον τῶν δικαστη-

§ 40. Συνυποσχετικὸν διαιτησίας περιέχον ἀκυρότητά τινα καλύπτεται διὰ τῆς ἐνώπιον τῶν διαιτητῶν ἐμφανίσεως τῶν διαδίκων (1); ὅρα ἀπ. πολ. ΑΠ. 41 τοῦ 47 ἐν Εὐρ. τ. 6. σ. 84.

ρίων συμβαίνει (Πολ. 750 συνδ. 818 ἐδ. 3 114)· μάλιστα δὲ καὶ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Carré ζ. 3293 bis. Λαλλ. ἀριθ. 1278. Κανὼν λοιπὸν εἶναι παρ' ἡμῖν τὸ ἐφέσιμον τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως· ἐξαίρεσις τὸ ἀνέκκλητον· ἀλλὰ κατὰ ῥωμ. δίκαιον, αἱ ἀποφάσεις τῶν διαιτητῶν ἦσαν ἀνέκκλητοι. Ν. 1 Κώδ. (2. 53) ex sententia arbitri, ex compromisso jure perfecta aditi, appellari non posse, saepe rescriptum est. Ο.χ. § 240 σημ. 8. Ὅρα κατ. § 125² ἐπ.

(1) Ὅταν τις κατὰ τὴν ἀνηλικιότητά του ὑπογράψῃ συνυποσχετικόν, καὶ μετὰ τὴν ἐνηλικιότητα παραδεχθῇ καὶ ἀναγνωρίσῃ τὴν πρᾶξιν ταύτην, μένει τὸ συνυποσχετικὸν τοῦτο ἰσχυρὸν καὶ ἀπρόσβλητον. Απ. πολ. ΑΠ. 117 τοῦ 1837. Πρλ. ἀν. § 13 σημ. 3.

Ἡ ἐμφάνισις τῶν μερῶν ἐνώπιον τῶν διαιτητῶν εἶναι πρᾶξις ἐμφαίνουσα παραδοχὴν τοῦ ἀκύρου συνυποσχετικοῦ καὶ ἐπιφέρουσα τὴν σιωπηρὰν παραίτησιν τῶν δυναμένων νὰ προταθῶσιν ἐνστάσεων καὶ ἐνδίκων μέσων κατ' αὐτοῦ. Απόφ. πολιτ. ΑΠ. 142 τοῦ 1837.

Διαιτητικὴ ἀπόφασις ἐκδοθεῖσα ὑπὸ τὸ κράτος τῆς πολιτικῆς διαδικασίας τοῦ 1830, χωρὶς νὰ προηγηθῇ ἡ εἰς τὸ δικαστήριον παρουσίασις τοῦ συνυποσχετικοῦ, πρὸς ἐπικύρωσιν αὐτοῦ καὶ ὅρκισιν τῶν διαιτητῶν, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἔγκυρος.

Μὴ γενομένης ἀντιῤῥήσεώς τινος ἐνώπιον τῶν διαιτητῶν περὶ τῆς ἄνω ἐκτεθείσης μὴ παρουσιάσεως τοῦ συνυποσχετικοῦ εἰς τὸ δικαστήριον, ὁ ἐκ ταύτης προκύπτων λόγος τῆς ἀκυρότητος δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ κεκαλυμμένος. Ε.Ν.241 τοῦ 42 σ. νομ.3305.

Ἐν ἐλλείψει τοῦ συνυποσχετικοῦ δύναται τὸ δικαστήριον νὰ συμπεράνῃ τὴν ὕπαρξιν αὐτοῦ ἐκ τεκμηρίων προκυπτόντων ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς διαδικασίας; Ναί (α). Ἀπόφ. 1 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ν. ἐφ. — Νομ. σ. 2120.

Ἐν ἐλλείψει συνυποσχετικοῦ δύναται τὸ δικαστήριον νὰ συμπεράνῃ περὶ τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ, ἐκ τεκμηρίων προκυπτόντων ὑπὸ τῶν ἐγγράφων τῆς δικογραφίας.

(α) Σημειωτέον ὅτι ἐπρόκειτο περὶ διαιτησίας πρὸ τοῦ 1835.

Ἀποτελέσματα τῆς συνυποσχέσεως.

§ 41. ὅ,α ἀνωτ. § 8 ἐπ. 35.

Παῦσις τῆς διαιτησίας (1).

§ 49. Ὁ Δαλλ. (ἐν ἄρθρῳ 6 τῆς λέξ. arbitrage) συζητεῖ τὰς ἑξῆς περιπτώσεις· ἤτοι τὸν θάνατον τῶν διαιτητῶν ἢ τῶν διαδίκων. Τὴν παραίτησιν διαιτητῶν. Τὴν ἐξαίρεσιν τῶν διαιτητῶν. Τὴν ἀνάκλησιν αὐτῶν. Τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας. Τὴν περίπτωσιν τῆς διχοψηφίας.

Ὁ ἀναγνώστης, ἂν ἔχῃ ἀνάγκην, δύναται νὰ συμβουλευθῇ τὸ σύγγραμμα αὐτό.

§ 50 Ἡ ἐξουσία τῶν διαιτητῶν παύει (2).

α΄) Παρελθόντος τοῦ χρόνου,ὃν τὰ μέρη ἢ ὁ νόμος ὥρισαν αὐτοῖς.
β΄) Συμβάσης διχοψηφίας, μὴ δυναμένης ν' ἀρθῇ (3).

---

(1) Πρλ. Οἰκ. § 243.—Παπαρ. περὶ ἐνοχῶν τ. 2 σ. 431.—Δαλ. λ. arbitrage κεφ. 6.

(2) Πολ. 121 Γαλ. 1012. Νόμ. 21 § 8. Ν. 32 § 3. Π. h. t. Ν. 1. Κώδ. (7. 56). Sed si utra diem compromisso comprebensum judicatum est, sententia nulla est, nec ullam pœnam committit qui ei non paruerit.—Ὁ 1 § τοῦ 121 ἄρθρου φέρει «παρελθόντος τοῦ παρὰ τῶν διαδίκων κατὰ τὸ ἄρθρον 111 ὡρισμένου χρόνου». Ἐκ τῆς ἀνακριβείας δὲ ταύτης τοῦ νόμου δὲν πρέπει νὰ συμπεράνῃ τις ὅτι ἡ διαιτησία δὲν παύει μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς νομίμου προθεσμίας. Διότι κατὰ τὸ 111 ἄρθρον μὴ ὁρισθείσης προθεσμίας παρὰ τῶν διαδίκων, ἡ διαιτησία δὲν διαρκεῖ πλέον τῶν τριῶν μηνῶν· ἄρα παύει μετὰ τοὺς τρεῖς μῆνας. Ὥστε ἐν τῷ εἰρημένῳ παραγράφῳ παρέλκει τὸ «παρὰ τῶν διαδίκων». ἐλήφθη δὲ κατὰ παραδρομὴν ἐκ τοῦ Βαυαρικοῦ Σχ. (§ 50. f.), ὅπου ἦτον ἀναγκαῖον, ὡς μὴ ὑπαρχούσης κατὰ τὸ σχέδιον αὐτὸ νομίμου προθεσμίας. Οἰκ. αὐτ.

(3) Δηλ. Ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἐπιδιαιτητὴς ἵνα συμπράξῃ πρὸς ἄρσιν τῆς ἰσοψηφίας, ἢ ἂν καὶ τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ λαβόντος μέρος διχοψηφία ὑφίσταται. Π. χ. οἱ δύω διαιτηταὶ καὶ ὁ ἐπιδιαιτητὴς ἔχουσιν ἕκαστος ἰδίαν γνώμην,

γ') Ἀποθανόντος τινὸς τῶν διαιτητῶν· διότι ἡ διαιτησία ἀνατίθεται εἰς πάντας ὁμοῦ τοὺς διαιτητάς (1). Ἐκ τοῦ θανάτου δέ τινος τῶν διαδίκων, παύει ἡ διαιτησία μόνον ἐὰν ὑπάρχωσι κληρονόμοι ἀνήλικοι (2).

δ') Ἀνακληθείσης τῆς ἐντολῆς· ἀποποιηθέντος, κωλυθέντος ἢ ἐξαιρεθέντος τινὸς τῶν διαιτητῶν (3).

ε') Ἐκδοθείσης τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως, εἰ καὶ πρὸ τῆς ἐκπνεύσεως τῆς προθεσμίας (4).

Ἡ διχοψηφία δηλοῦται παρὰ τῶν διαιτητῶν κατὰ πάντα τρόπον, μὴ ὁρίζοντος τρόπον τινὰ τοῦ νόμου, ἀλλὰ καλὸν εἶναι νὰ γίνηται ἐγγράφως καὶ δι' ἀποφάσεως ἐνίοτε. Boitard II 370. Dalloz ἀρ. 754 ἐπ. Πρλ. δὲ ἀπόφ. ἐφετ. Ἀθην. 1879Δ.

(1) Dalloz ἀριθ. 586. Τὰ ἤδη δεδικασμένα κεφάλαια μένουσι. arg. Ν. 21. Βασ. (7. 2). Carré ζ. 3304. Dalloz ἀριθ. 589. Ὁ θάνατος τινὸς διαιτητοῦ δὲν καταπαύει τὴν διαίτησιν, ἂν ἐν τῷ συνυποσχετικῷ εἶχε συμφωνηθῇ νὰ δικάζωσιν οἱ μένοντες.—Ὅταν σωματεῖόν τι (τὸ πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, ἡ νομικὴ σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου) ἐκλέχθη διαιτητής, ὁ θάνατός τινος τῶν μελῶν αὐτοῦ δὲν φέρει πέρας εἰς τὴν διαίτησιν. Glück σ. 102.

(2) Boitard II. 364. Bourbeau σελ. 565. Κατὰ τὸ ῥωμαϊκὸν δίκαιον (Ν. 27 § 1. Π. h. t.), οὐ διαβαίνει τὸ αἱρετὸν δικαστήριον εἰς διαδόχους, εἰμὴ γέγονεν αὐτῶν μνήμη. Κατὰ τὴν ἡμετέραν δικονομίαν καὶ τὴν γαλλικήν, ἡ διαιτησία μεταβαίνει καὶ εἰς τοὺς κληρονόμους τῶν διαδίκων. Ἐξαίρεσις τούτου γίνεται ὅταν μεταξὺ τῶν κληρονόμων ὑπάρχωσιν ἀνήλικοι (Γαλ. 1013). Διότι, καθὼς ὁ ἀνήλικος δὲν δύναται νὰ συστήσῃ διαιτητικὸν δικαστήριον, οὕτω καὶ τὸ συστηθὲν ἀνίκανος ἐστὶ νὰ ἐξακολουθήσῃ, τοῦ αὐτοῦ ὑπάρχοντος καὶ ἐνταῦθα κινδύνου.—ὡρίμου γενομένης πρὸ τοῦ θανάτου τῆς δίκης; Δυσκόλως ὁρίζεται τοῦτο παρὰ τῇ διαιτητικῇ διαδικασίᾳ. Ἑπομένως πρέπει νὰ εἴπωμεν ὅτι καὶ τότε παύει ἡ διαίτησις (ἴδε μολοντοῦτο Dalloz ἀρ. 592).—ἐναντία συμφωνία; Δὲν ἰσχύει. Dalloz ἀριθ. 604.—Ἐὰν ὁ διάδικος ἐξ ἱκανοῦ καταστῇ μετὰ τὸ συνυποσχετικὸν ἀνίκανος; Ὁ Bourbeau λέγει (σελ. 572) ὅτι καὶ τότε παύει ἡ διαιτησία· ἐναντίος ἐν μέρει ὁ Dalloz ἀρ. 580. Πρλ. Οἰκ. § 242.

(3) Ὅρα Οἰκ. § 242 σημ. 1—3. 7.

(4) Πολ. 121 § 7. Ν. 21 πρ. Π. h. t. (4. 8). Ν. 20 Βασ.

ς΄) Ὑπάρχουσι καὶ τινες ἄλλαι αἰτίαι, ἐν τῷ νόμῳ μὲν μὴ ἀναφερόμεναι, οὐχ ἧττον ὅμως τὴν διαιτησίαν καταπαύουσαι (1).

§ 50² Ἴδωμεν δὲ ἤδη κατ' ἰδίαν τὰς περιπτώσεις ταύτας.

Χρόνος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ ἐκδοθῇ ἡ ἀπόφασις (2).

Παράτασις.

§ 51. Ἡ διάρκεια τῆς εἰς τοὺς διαιτητὰς δοθείσης ἐξουσίας τοῦ διαλύσαι τὴν διαφορὰν, δύναται νὰ διορισθῇ ὑπὸ τῶν διαδίκων κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῶν. Ἐὰν ὅμως οὐδὲν ὁρίσωσιν οἱ διάδικοι περὶ

(7. 2) «ψηφισάμενος γὰρ (ὁ διαιτητὴς) πέπαυται εἶναι δικαστής». Dalloz ἀρ. 1126. Ὑπαρχόντων πολλῶν κεφαλαίων ἐπικοινούντων ἀλλήλοις, ἰσχύουσι τὰ τοῦ νόμου 21 Βασ. (7. 2), ἤτοι εἰ μὲν ἔδοξεν ἅμα πάντα τμηθῆναι, δύναται ἐναλλάσσειν (γνώμην), εἰδεμὴ πολλὰ εἶναι δοκεῖ τὰ αἱρετὰ δικαστήρια, καὶ ὅσον πρὸς τὸ τμηθὲν πέπαυται εἶναι δικαστής. Dalloz ἀρ. 1044—Κατὰ τὸν Bourbeau (σελ. 629) ἐντὸς τῆς ῥηθείσης προθεσμίας δύνανται νὰ συμπληρώσωσιν οἱ διαιτηταὶ τὴν ἀπόφασιν αὐτῶν. Ἴδε ὅμως Dalloz ἀρ. 1132. Carré ζ. 3311.

(1) Τοιαῦται αἰτίαι εἰσὶ π. χ. ἡ ἡ καταστροφὴ τοῦ ἐπιδίκου πράγματος ἢ τῆς ἐπιδίκου ἀξιώσεως. Νόμ. 32 § 5 Π. h. t. Ν. 32. Βασ. αὐτ. Οὐκ ἀναγκάζει (ὁ πραίτωρ) τὸν αἱρετὸν δικαστὴν ἀποφήνασθαι εἴτε . . . ἠτόνησεν ἡ ποινὴ . . . προκατάρξει εἰς ἔμβαθμον δικαστὴν, ἢ συμφώνῳ λυθέντος τοῦ αἱρετοῦ δικαστηρίου, ἢ διαλύσεως γενομένης, ἢ τοῦ δούλου τελευτήσαντος, περὶ οὗ ἐδικάζοντο. Ἐφαρμόζονται κατ' ἀναλογίαν καὶ ἐνταῦθα αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 476 πολ. Carré ζ. 3301. Rauter ἀρ. 407.— Ἡ παραχώρησις τῆς περιουσίας; Κατὰ ῥωμαϊκὸν δίκαιον (Ν. 17. Π. h. t.) ἐὰν ὁ εἷς τῶν δικαζομένων ἐκστῇ, ἐπειδὴ ἐνάγειν ἢ ἐνάγεσθαι οὐ δύνανται, οὐκ ἀναγκάζεται ψηφίζεσθαι ὁ αἱρετὸς δικαστής· ἄρα παύει ἡ διαιτησία. Τοῦτο πρέπει νὰ εἴπωμεν ὅτι ἰσχύει καὶ τὴν σήμερον· διότι ἂν καὶ τὴν περιουσίαν τοῦ ἐκστάντος ἀναλαμβάνουσιν οἱ δανεισταὶ, ἡ ἐξουσία ὅμως αὐτῶν εἶναι λίαν περιωρισμένη (Πολ. 693). contra Dalloz ἀρ. 579.

(2) Οἰκ. § 240 σημ. 5 ἐπ.—Παπαῤ. τ. 2. 425.—Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 89 ἐπόμ.

τῆς διαρκείας, αὕτη δὲν ὑπερβαίνει (1) τοὺς 3 μῆνας. (111. πολ.) Απ. πολ. ΑΠ. 177 τοῦ 38 ἐν Εὐρ. τ. 6 σ. 78.

§ 52. Ἀπό τινος ἐποχῆς ἄρχεται ἡ ὑπὸ τῶν διαδίκων ἢ ὑπὸ τοῦ νόμου ὡρισμένη προθεσμία; Δὲν ἄρχεται πρὶν ἡ διαιτηταὶ λάβωσι γνῶσιν περὶ τοῦ διορισμοῦ των. Απ. πολ. ΑΠ. 177 τοῦ 38. Απ. ἐφ. Αθ. 8829 (2). Ἐν Γαλλίᾳ (Καρ. ζ. 3281.) ἡ προθεσμία ἄρχεται de la confection du compromis, διότι ὁ γ. ν. εἶναι ῥητός. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ἡ προθεσμία ἄρχεται καὶ ἐὰν ὁ ἕτερος τῶν διαδίκων κοινοποιήσῃ τὸν διορισμὸν εἰς τοὺς διαιτητάς. Πρλ. Παπαρ. τόμ. 2 σελ. 425.

---

(1) Ἂν ἐν τῷ συνυποσχετικῷ καὶ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς πολιτικῆς δικονομίας παρελείφθη ὁ πρὸς ἔκδοσιν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως προσδιορισμὸς τοῦ χρόνου, δύνανται οἱ διαιτηταὶ ν' ἀποφασίσωσιν εἰς οἱονδήποτε καιρόν; Ναί, δυνάμει τοῦ ν. 14 παν. de rec. qui arbitri. Απόφ. τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. 4 τοῦ 1838.— Νομ. σελ. 2120.

(2) Τὸ 111 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας διατάττει, ὅτι, μὴ ὑπαρχούσης συμφωνίας τῶν διαδίκων, τὸ συνυποσχετικὸν δὲν διαρκεῖ πλέον τῶν τριῶν μηνῶν, ἡ δὲ προθεσμία λογίζεται ἀπὸ τῆς ἐπιούσης τῆς κοινοποιήσεως, ἐὰν ἀπαιτῆται τοιαύτη, ἢ ἀπὸ τὴν ἐπιοῦσαν τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἔγινεν ἡ πρᾶξις, ἐὰν δὲν ἀπαιτῆται κοινοποίησις· κοινοποίησις δὲ τοῦ διορισμοῦ τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ δὲν ἀπαιτεῖται. Ἀπόφασις πολιτικὴ ΑΠ. 177.—σελ. 69 τόμ. 3 τῆς νομολογίας.

Ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ συνυποσχετικοῦ εἰς τοὺς διαιτητὰς ἄρχεται ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων, ἂν δὲν θέλωσι νὰ παραιτηθῶσιν. Ἀπόφασις 8829 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

Ἄλλως φρονεῖ ὁ Οἰκ. καθ' ὃν τρέχει (ἡ προθεσμία) ἀπὸ τῆς χρονολογίας τοῦ συνυποσχετικοῦ, συνυπολογιζομένης καὶ ταύτης (ὅρα Οἰκον. § 112 σημ. 9 καὶ § 240 σημ. 5. contra ΑΠ. 177 τοῦ 1838). διότι ἡ ἔναρξις τῆς προθεσμίας ἐνταῦθα δὲν ὁρίζεται ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως δικογράφου τινός. Παρὰ τοῖς Γάλλοις δὲν ὑπάρχει ἀκρίβεια κατὰ τοῦτο. Dalloz ἀρ. 710. Carré ζ. 3281 bis ἐδ. τελευταῖον.

Ἡ μὴ κοινοποίησις τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ εἰς τὸν ἀντίδικον, δὲν προς

§ 52ª Ἐκ τῶν ἄρθρων 36—38 τοῦ περὶ προξενικῆς ἁρμοδιότητος νόμου προκύπτει, ὅτι ἡ πρὸς τοὺς διαιτητὰς κοινοποίησις τοῦ διορισμοῦ των δύναται νὰ γίνῃ προσκαλουμένων ὑπὸ τοῦ γραμματέως τοῦ προξενείου, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ διαδίκου, νὰ λάβωσι γνῶσιν τῆς ἀποφάσεως καὶ ν' ἀναλάβωσι τὸ ἔργον των. Ἀπ. ἐφ. Ἀθ. 18048 τοῦ 60.

§ 53. Ἐὰν οἱ διάδικοι δώσωσιν εἰς τοὺς διαιτητὰς τὸ δικαίωμα νὰ παρατείνωσιν ἐν ἀνάγκῃ τὸν ταχθέντα παρὰ τῶν διαδίκων χρόνον τῆς διαρκείας τῆς συνυποσχέσεως (ν. 25 § 1. 32 § τελ. αὐτ. Βασ. 25 32 § 19), δύνανται οὗτοι νὰ παρατείνωσιν αὐτὸν καὶ ὑπὲρ τοὺς 3 μῆνας ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ συνομολογηθέντος χρόνου; πειθόμεθα (λέγει ὁ Παπ. τ. 2 σ. 427) ὅτι οἱ διαιτηταὶ (1) δὲν περιορίζονται κατὰ τὴν ἔκτασιν τοῦ ὑπ' αὐτῶν τασσομένου χρόνου τῆς συνυποσχέσεως, καὶ ὅτι, ἐὰν οἱ διαιτηταὶ δὲν ποιήσωσι χρῆσιν

νοεῖται εἰδικῶς ἀπὸ τὸν νόμον ὡς λόγος ἀκυρώσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Απ. ἐφ. Ν. 215 τοῦ 36. (Νομ. σ. 428).

Ὁσάκις, ἐν περιπτώσει διαφωνίας, ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν διορίζει δυνάμει τοῦ συνυποσχετικοῦ ἐπιδιαιτητὴν, δὲν ἀπαιτεῖται, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, ἡ εἰς τὰ μέρη κοινοποίησις αὐτοῦ. Απ. πολ. ΑΠ. 177 τοῦ 38. Πρλ. Οἰκ. § 240 σημ. 5.

Ἡ προθεσμία δ' αὕτη λογίζεται κατὰ τὸ ἄρθρον 193 τῆς πολ. δικονομίας, ἤτοι ἀπὸ τῆς ἐπιούσης τῆς κοινοποιήσεως, ὅταν τοιαύτη ἀπαιτῆται, ἢ ἀπὸ τῆς ἐπιούσης τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐγένετο ἡ πρᾶξις, ἐὰν κοινοποίησις δὲν ἀπαιτῆται. (ἡ αὐτὴ ἀπόφ.)

(1) Ἐπεκτείνεται ὑπὸ τῶν διαδίκων ὅπως καὶ ὅταν ἀρέσῃ αὐτοῖς (Δαλλ. ἀρ. 724)· ἀλλ' ὑπὸ τῶν διαιτητῶν; Καὶ ὑπὸ τούτων, ἐὰν δοθῇ αὐτοῖς τοιαύτη ἐξουσία παρὰ τῶν μερῶν (Ν. 25. Βασ. αὐτ.) ἀλλὰ τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον εἶναι ἐλευθερώτερον, παραχωροῦν καὶ τῷ διαιτητῇ ἐν ἀνάγκῃ τοιαύτην ἐξουσίαν. Ν. 32 § 11 Βασ. αὐτ.). Ἐὰν ὅμως οἱ διαιτηταὶ δὲν συμφωνῶσιν εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς προθεσμίας ταύτης, πρέπει νὰ εἴπωμεν κατὰ τὸ 111 ἄρθ. ὅτι ἰσχύει τότε ἡ τρίμηνος τοῦ νόμου. Δὲν ὑπάρχει δὲ λόγος, διὰ τί νὰ μὴ θεωρηθῶσιν οἱ διαιτηταὶ δυνάμενοι νὰ ὁρίσωσι καὶ μακροτέραν τῶν 3 μηνῶν προθεσμίαν. Ἄλλως οἱ Γάλλοι. Δαλλ. ἀριθ. 707. Καῤῥὲ ζ. 3282. Οἰκ. § 240 σημ. 5. ὅρα τὴν ἐπ. σημ.

τοῦ ἐπιτραπέντος αὐτοῖς δικαιώματος. νὰ ὁρίσωσι τὴν διάρκειαν τῆς συνυποσχέσεως, αὕτη εἶναι τρίμηνος (1).

---

(1) Carré τόμ. 6 ἀριθ. 3282. Ὡς ὀρθῶς παρατηρεῖ ὁ ἐκδότης αὐτοῦ Chauveau Adolphe (κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Rollot τόμ. 2 σ. 113), δὲν ἐπιτρέπονται εἰς τοὺς διαιτητὰς οὔτε αἱ ἐπανειλημμέναι παρατάσεις τῆς προθεσμίας, οὔτε ἡ ἐπὶ ἀορίστῳ χρόνῳ παράτασις. Οἱ διάδικοι, ὁρίσαντες τὸν χρόνον τῆς διαρκείας τοῦ συνυποσχετικοῦ, δύνανται, ἐὰν ὁ χρόνος οὗτος ἀποβῇ ἀνεπαρκὴς πρὸς διάλυσιν τῆς διαφορᾶς, νὰ παρατείνωσιν αὐτόν· ἐπομένως, νομίζω, ὅτι δύνανται καὶ εἰς τοὺς διαιτητὰς νὰ ἀναθέσωσι τὴν ἐξουσίαν τῆς παρατάσεως ταύτης· τοῦτο ῥητῶς ἀποφαίνεται ὁ ῥωμαϊκὸς καὶ ὁ βυζαντινὸς νόμος 25 § 1. 32 § τελ. αὐτ. Β. 25. 32 § ιθ'. δὲν ἀπᾴδει δὲ ἡ ἐξουσία αὕτη πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Clauveau Hdolphe τὴν πρὸ μικροῦ ἐκτεθεῖσαν. Κατὰ τὸν ῥωμαϊκὸν καὶ τὸν βυζαντινὸν νόμον, ἐὰν οἱ διαιτηταὶ ἐκδώσωσι τὴν ἀπόφασίν των μετὰ παρέλευσιν τῆς ταχθείσης προθεσμίας, οἱ διάδικοι δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ παραδεχθῶσιν αὐτήν, ἐὰν δὲν συνήνεσαν εἰς τὴν παράβασιν ταύτην τῆς προθεσμίας. 50 αὐτ. Κ. (2. 56) 1. Β. 53 αὐτ. Ἐὰν οἱ διαιτηταὶ ὑπερβῶσι τὴν προθεσμίαν καὶ δύναται τοῦτο ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν ἀμέλειαν αὐτῶν, οἱ διάδικοι δικαιοῦνται ν' ἀπαιτήσωσι παρ' αὐτῶν τὴν διάλυσιν τῆς διαφορᾶς καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας, ἤτοι δικαιοῦνται νὰ διορίσωσιν αὐτοὺς ἐκ νέου, μὴ δυνάμενοι ν' ἀποποιηθῶσι τὸν νέον τοῦτον διορισμόν· 21 § 5 αὐτ. Β. 21 αὐτ. Μὴ ὁρισθείσης διὰ τοῦ συνυποσχετικοῦ τῆς διαρκείας τῆς διαιτησίας, ὀφείλουσιν οἱ διαιτηταὶ νὰ ὁρίσωσιν αὐτὴν ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν διαδίκων· παραλιπόντες δὲ τοῦτο ὀφείλουσι κατὰ πάντα νόμον νὰ ἐκδώσωσι τὴν ἀπόφασίν των. 14 αὐτ. (σημ. 92). Κατὰ πᾶσαν ὅμως περίπτωσιν δύναται νὰ ἐπιτύχῃ παράτασιν τῆς προθεσμίας ὁ διαιτητὴς ἐὰν ἐνόρκως βεβαιώσῃ, ὅτι δὲν διευκρινίσθη εἰσέτι ἀρκούντως ἡ ὑπόθεσις· 12 § τελ. αὐτ. ἀλλὰ πάντες ὁ ὁρισμοὶ οὗτοι ἀνηρέθησαν ὑπὸ τῶν νεωτέρων περὶ διαρκείας συνυποσχετικοῦ διατάξεων τῆς πολ. δικονομίας. (Παπ. αὐτ.)

— Ῥητὴ συμφωνία πρὸς παράτασιν τῆς προθεσμίας, ἐντὸς τῆς ὁποίας πρέπει ν' ἀποφασίσωσιν οἱ διαιτηταί, δὲν εἶναι ἀναγκαία, ἂν οἱ διάδικοι διὰ πράξεών τινων παρέτειναν σιωπηρῶς αὐτήν. Ἀπόφασις τῆς 5 Ἰουλίου 1838 τοῦ πρωτ. Colmar, ἣν ὅρα ἐν τῇ Νομικῇ.

§ 54. Μὴ ὑπάρχοντος συνυποσχετικοῦ, ἡ προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας δύναται νὰ ἐκδοθῇ διαιτητικὴ ἀπόφασις, εἶναι τρίμηνος· ἐξαιρεῖται δὲ ἡ περίπτωσις, καθ' ἣν τὰ μέρη ἐξακολουθοῦν νὰ ἐμφανίζωνται ἐνώπιον τῶν διαιτητῶν καὶ μετὰ τὴν προθεσμίαν. Απ. ἐφ. Αθ. 17158 τοῦ 59, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ἐκ τῶν εἰς τὰς προτάσεις τῶν διαδίκων ἐπισυνημμένων ἐγγράφων τῆς προδικασίας ἐπὶ τῆς προκειμένης ἀγωγῆς, καὶ ἐκ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως προκύπτει, ὅτι οἱ ἐκδόντες αὐτὴν διωρίσθησαν εἰς συγκρότησιν διαιτητικοῦ δικαστηρίου ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνάγοντος καὶ νῦν ἐκκαλοῦντος· συστάντος οὕτω κατ' ἀνάγκην, ἕνεκα τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς καὶ τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν διαδίκων, συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 108—110 τῆς πολιτικῆς δικονομίας διότι, μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἀγωγῆς, τῆς ἀπαντήσεως καὶ ἀνταπαντήσεως, ὁ ἐνάγων Α. Πὼπ διὰ τῆς ἀπὸ 4/16 Αὐγούστου 1857 ἀναφορᾶς του ζητήσας ὑπὸ τοῦ ἐν Δαρδανελλίοις ἑλληνικοῦ προξενείου τὴν σύστασιν δικαστηρίου πρὸς ἐκδίκασιν τῆς διὰ τῶν ἐγγράφων τῆς προδικασίας ὁρισθείσης διαφορᾶς τῶν διαδίκων ὡς διαιτητὴν αὐτοῦ ἐπρότεινε τὸν Ἠλίαν Κοκκόλην, εἰς ἀπάντησιν δὲ τούτων ὁ ἐναγόμενος διὰ τῆς ἀπὸ 12 Σεπτεμβρίου 1857 ἀναφορᾶς του ἐπρότεινεν ὡς διαιτητὴν ἀντ' αὐτοῦ τὸν Ἰωάννην Μαρκόπουλον, καὶ ὁ ὑποπρόξενος, ὡς πρόεδρος τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου ἐκπληρῶν καθήκοντα προέδρου ἐμποροδικῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 53 τοῦ περὶ δικαιοδοσίας τῶν προξενικῶν ἀρχῶν νόμου, τϛ', διὰ τῆς ἀπὸ 2/14 Δεκεμβρίου 1837 πράξεώς του πρὸς τοῖς ὑπὸ τῶν διαδίκων προταθεῖσι διώρισεν ἀντὶ ἐπιδικαιτητοῦ τρίτον διαιτητὴν τὸν Μ. Βατόν· ὡς διαιτητικοῦ δὲ δικαστηρίου θεωρουμένου τοῦ οὕτω συστηθέντος, ἐφαρμόζονται, ὡς πρὸς τὴν διάρκειαν καὶ τὸ κῦρος τῶν πράξεων αὐτοῦ, τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 111 ἐπ. τῆς πολ. δικονομίας διατεταγμένα.

»Ἐπειδὴ ἡ παρὰ τοῦ νόμου, ἐν ἐλλείψει συμφωνίας τῶν διαδίκων, ὁριζομένη τρίμηνος διάρκεια τῆς διαιτησίας θεωρεῖται ὡς παρεκτεινομένη διὰ τῆς σιωπηρᾶς συναινέσεως τῶν διαδίκων μόνον, ἐφ' ὅσον χρόνον διὰ πράξεων βεβαίων καὶ αἱ ὁποῖαι δὲν ἀφίνουσιν ἀμφιβολίαν ὡς πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτῶν δηλοῦσιν οἱ διάδικοι τὴν συναίνεσίν των εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἀρξαμένης τῆς τριμήνου προθεσμίας τῆς διαδικασίας ἀπὸ τῆς 2/14 Ὀκτωβρίου 1857, ὅτε συνέστη τὸ διαιτητικὸν δικαστήριον καὶ ληξάσης κατὰ τὴν 2/14 Μαρτίου 1858, δύναται μὲν νὰ θεωρηθῇ ὡς παρεκταθεῖσα ἡ διάρκεια

τῆς διαιτησίας σιωπηρῶς ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐφ' ὅσον χρόνον ἐξηκολούθουν ἀμφότεροι νὰ παρίστανται ἐνώπιον τοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου, ἤτοι μέχρι τῆς κατὰ τὴν 23 Αὐγούστου 1858 συνεδριάσεως τῶν διαιτητῶν, μεθ' ἣν καὶ ἕνεκα τῆς κατ' αὐτὴν γενομένης διαταράξεως τῆς εὐταξίας ὑπὸ τοῦ Α. Πὼπ καὶ τῆς ἀποβολῆς τούτου ἐκ τοῦ τόπου τῆς συνεδριάσεως, ὁ αὐτὸς διάδικος διὰ τῆς ἀπὸ 25 Αὐγούστου 1858 ἀναφορᾶς ἐζήτησε τὴν ἐξαίρεσιν τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ Π. Βατοῦ ἀρνούμενος ν' ἀναγνωρίσῃ τοῦ λοιποῦ τὸ διαιτητικὸν δικαστήριον, ἀλλὰ τοιαύτη σιωπηρὰ συναίνεσις τοῦ Α. Πὼπ εἰς τὴν παρέκτασιν τῆς διαρκείας τῆς διαιτησίας μετὰ τὴν 23 Αὐγούστου 1858 καὶ μετὰ τὴν ἔκπνευσιν τῆς κατὰ τὴν 26 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὑπὸ τοῦ προξένου γενομένης παρατάσεως τῆς διαιτησίας ἐπὶ δέκα ἡμέρας ἀπὸ τῆς 26 Αὐγούστου 1858 (ἐὰν αὕτη ἐθεωρεῖτο ὡς ὑποχρεωτικὴ διὰ τοὺς διαδίκους) βεβαιοῦται ὡς μὴ ὑπάρξασα, ῥητῶς δὲ καὶ ἀνενδοιάστως ἀποκλείεται ἐκ τῶν ἀπὸ 30 Αὐγούστου 1858 καὶ 17 Σεπτεμβρίου 1858 ἀναφορῶν τοῦ αὐτοῦ Α. Πὼπ, τῶν ὁποίων τὴν κοινοποίησιν δὲν ἠμφισβήτησεν ὁ ἀντίδικος αὐτοῦ καὶ δι' ὧν, ἀρνούμενος ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν νόμιμον ὕπαρξιν τοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου ἕνεκα τῆς ὑπερβάσεως τῆς διαρκείας τῆς διαιτησίας,ἐπανειλημμένως ἐζήτησε σύστασιν ἑτέρου δικαστηρίου πρὸς ἐκδίκασιν τῆς προκειμένης διαφορᾶς· εἶναι ἑπομένως ἄκυρος κατὰ τὴν διάταξιν τῶν ἄρθρων 121 ἐδ. 1. καὶ 122 ἐδ. 3 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐκδοθεῖσα κατὰ τὴν 30 Σεπτεμβρίου 1858, ἤτοι ἡμέρας τριάκοντα μὲν μετὰ τὴν διαμαρτύρησιν τοῦ Α. Πὼπ κατὰ τῆς παρεκτάσεως τῆς ὑπηρεσίας τοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου, εἴκοσι τέσσαρας δὲ μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ὑποπροξένου, ὡς προέδρου, ἐμποροδικῶς ταχθεῖσαν προθεσμίαν κατὰ παράτασιν τοῦ ἐκ τοῦ νόμου καὶ ἐκ τῆς σιωπηρᾶς συναινέσεως τῶν διαδίκων ὡρισμένου χρόνου τῆς ὑπηρεσίας τῶν διαιτητῶν τῆς μετ' αὐτὴν ἐκδοθείσης ὁριστικῆς ἀποφάσεως, καθ' ἧς ἡ προκειμένη ἔφεσις.»

§ 55. Ἡ παράτασις τοῦ χρόνου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου οἱ διαιτηταὶ ὀφείλουν ν' ἀποφασίζωσι, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ προκύπτῃ ἐκ τῆς ἀποφάσεως. Ἀπ. 199 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 5101).

§ 56. Παρελθούσης τῆς παρὰ τῶν διαδίκων ταχθείσης προθεσμίας, δὲν ὑφίσταται πλέον τὸ διαιτητικὸν δικαστήριον (1)· ἂν

(1) Ποῖον τὸ ἀποτέλεσμα, ἂν οἱ διαιτηταὶ δὲν ἐξέδωκαν τὴν ἀ-

δὲ εἷς τῶν διαιτητῶν παρῃτήθη ἀφοῦ ἀνεδέχθη τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, τοῦτο τὸν καθιστᾷ ὑπεύθυνον, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ παρατείνῃ τὴν ὕπαρξιν τοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου. Ἀπόφασ. ἐφετ. Ἀθηνῶν 15830 τοῦ 1858. — Πρλ. καὶ ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 179 τοῦ 1838 ἐν Εὐρ. τ. 6 σ. 90 καὶ τὴν κατωτ. § 60 ἐπ. σημείωσιν.

§ 57. Παυσάσης τῆς ὑπηρεσίας διαιτητοῦ τινὸς ἕνεκα κωλύματος, εἶναι ἄκυρος ἡ παρὰ τῶν ἄλλων διαιτητῶν ἐκδιδομένη ἀπόφασις; Ἐκ τοῦ ἄρθρου 115 τῆς πολιτικ. δικονομίας συνάγεται ὅτι, ἐν περιπτώσει διχοψηφίας, ἡ ψῆφος τῶν πλειόνων ἰσχύει, καὶ ἐὰν κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως ὁ μειονοψηφῶν, κωλυόμενος, δὲν λαμβάνῃ μέρος εἰς τὴν ἀπόφασιν. Ἀπ. 501 τοῦ 48 τῶν ἐν Ναυπ. ἐφετ. — Νομ. σελ. 4937.

Ἐν ἄλλοις ῥήμασι.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 122 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις εἶναι μὲν ἄκυρος ἐν γένει, ἐκδιδομένη μετὰ τὴν παῦσιν τῆς ὑπηρεσίας τῶν διαιτητῶν, ἀλλ' ἡ ὑπηρεσία των δὲν παύει καὶ ὅταν οὗτοι δέχωνται τὴν θέσιν των, περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ὅμως τῶν καθηκόντων αὐτῆς κωλύονται· οὐδ' ἐπιφέρει ἡ τοιαύτη κώλυσίς των ἀκυρότητα τῆς ἀποφάσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 122 § 3 τῆς πολιτικῆς δικονομίας· ἐκ δὲ τούτων καὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 115 συνάγεται, ὅτι, πλειόνων ὄντων τῶν διαιτητῶν, ἐν περιπτώσει διχοψηφίας, ἡ ψῆφος τῶν πλειόνων ἰσχύει, καὶ ἂν κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως ὁ μειοψηφῶν, ὡς κωλυόμενος, δὲν λαμβάνῃ μέρος εἰς τὴν ἀπόφασιν. (ἡ αὐτὴ ἀπόφ.)

Παραίτησις (1).

§ 60. Πρλ. § 211.—Εὐρ. τόμ. 6 σ. 74 ἐπ. — Παπαῤῥηγ. τόμ. 2 σελ. 412. 422. ἐν σ. 275 § 7.

πόφασίν των ἐγκαίρως ; Ἴδε τὴν ἀνωτέρω ἀπόφασιν 9719 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

(1) Ἐκ τῆς εἰς Εὑρετήριον τόμος 6 σελ. 74 διατριβῆς προκύπτει ὅτι ἡ διαιτητικὴ ὑπηρεσία δὲν εἶναι ὑποχρεωτική, ἀλλὰ πᾶς τις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τὴν ἀποποιηθῇ, χωρὶς ν' ἀναγκάζηται ν' ἀναφέρῃ τοὺς λόγους τῆς ἀρνήσεώς του· τοῦτο ἐφαρμόζεται ἐπίσης εἴς τε τὰς ἑκουσίας διαιτήσεις καὶ τὰς κατ' ἀνάγκην.

Ὁ διαιτητὴς δὲν δύναται, ἀφοῦ ἐδέχθη τὸν διορισμόν του, νὰ παραιτηθῇ.

§ 61. Ἡ μεταξὺ τῶν διαφερομένων καὶ τῶν διαιτητῶν νομικὴ σχέσις ἡ τῆς ἐντολῆς ἐστιν· ὅθεν μόνον μετὰ τὴν ἀποδοχὴν τῆς

Ὁ νόμος δὲν ὁρίζει τύπον τινὰ πρὸς βεβαίωσιν τῆς παραιτήσεως· ἀρκεῖ δὲ νὰ ὑπάρχῃ βεβαία ἡ παραίτησις, καὶ ἰσχύει, ἂν καὶ μὴ γενομένη εἰς τοὺς διαδίκους γνωστή. (Ἀκυρ. Γαλλ. 24 Δεκεμβρίου 1817).

Ὁ διαιτητὴς δύναται νὰ παραιτηθῇ καὶ μετὰ τὴν ἀποδοχὴν τοῦ διορισμοῦ του. Πρλ. κωτ. σ. 359.

α) Ἐὰν ὑπάρχωσιν ἰσχυροὶ πρὸς ἐξαίρεσιν αὐτοῦ λόγοι· ἐπομένως καὶ ἂν ἐξυβρίσθη, ἢ ἐδυσφημίσθη ὑπό τινος τῶν διαδίκων, ἢ ἂν μεταξὺ τούτων καὶ ἐκείνου ἐγεννήθη ἔρις, ἢ ἔχθρα, δίδουσα χώραν εἰς ἐξαίρεσιν·

β) Ἐὰν τὸ συνυποσχετικὸν ἦναι πλημμελὲς ἢ ἄκυρον, εἴτε δι' ἔλλειψιν τῶν οὐσιωδῶν τύπων, εἴτε διότι μεταξὺ τῶν διαδίκων ... καὶ ἀνήλικες· εἴτε, διότι ἀφορᾷ ἀντικείμενα, περὶ τῶν ὁποίων δὲν ἐπιτρέπεται διαίτησις· εἴτε ἐν γένει, διότι περιέχει διατάξεις, ...βαινούσας εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ τὰ χρηστὰ ἤθη·

γ) Ἐὰν ἕνεκα νόσου ἢ ἄλλου σωματικοῦ κωλύματος δὲν δύναται νὰ ἐργασθῇ·

δ) Ἐὰν ἡ μετὰ τὸ συνυποσχετικὸν ἀποδοχὴ δημοσίου ὑπηρεσίας, ἢ ἐπισυμβᾶσαι ἀπροσδόκητοι οἰκιακαὶ ὑποθέσεις, δὲν παρέχουν εἰς αὐτὸν καιρὸν νὰ ἐνασχοληθῇ καὶ εἰς τὴν διαίτησιν·

ε) Ἐὰν ἀφοῦ τὸν διώρισαν οἱ διάδικοι διαιτητὴν, ἔφερον τὴν ὑπόθεσιν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, μετέπειτα δὲ ἀπετάνθησαν πάλιν πρὸς αὐτὸν (ὅρα καὶ Ν. 13 § 4. Ν. 16 καὶ 32 § 3. Πανδ. de receptis ἀναφέροντας καὶ ἄλλους τινὰς λόγους παραιτήσεως σπανίας ἐφαρμογῆς).

Ἐὰν εἰς τὸ συνυποσχετικὸν ὑπάρξῃ ὁ ὅρος, ὅτι ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως ἢ παραιτήσεως τοῦ ἑτέρου τῶν διαιτητῶν δι' οἱανδήποτε αἰτίαν θέλει ἐκλεχθῆ ἄλλος ἀντ' αὐτοῦ, ὁ ὅρος οὗτος δὲν δύναται ν' ἔχῃ ἄλλον σκοπὸν, εἰμὴ νὰ προϊδῇ παραίτησιν, γενομένην ἕνεκα νομίμου αἰτίας, ἢ λόγου. Ἀπ. ἐφ. Παρ. 8 Μαΐου 1824.

Ἡ παραίτησις τοῦ διαιτητοῦ δύναται νὰ λάβῃ χώραν ὄχι μόνον ἀμέσως, ἀλλὰ καὶ ἐμμέσως π. χ. ἂν πράξῃ τι μὴ συμβιβαζόμενον μὴ τὴν ἐξακολούθησιν τῶν διαιτητικῶν αὐτοῦ καθηκόντων·

διαιτησίας ἀναλαμβάνουσιν οἱ διαιτηταὶ ὑποχρεώσεις (1). (διάτ. 3 Βασ. (7. 2). καὶ δὲν δύνανται ἔκτοτε, μὴ ὑπάρχοντος νομίμου

ἑπομένως ὁ διαιτητὴς, ὅστις ἐδέχθη τὴν ἐντολὴν τοῦ ἑτέρου τῶν διαδίκων νὰ καλέσῃ τὸν ἀντίδικον αὐτοῦ πρὸς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ, ἐπὶ τῆς διαφορᾶς δι' ἣν συνέστη τὸ συνυποσχετικὸν, λογίζεται, ἕνεκα τούτου, ὡς παραιτηθεὶς τῆς θέσεώς του, καὶ εἶναι ἄκυρος ἡ ἀπόφασις, εἰς ἣν ἔλαβε μέρος ὡς τοιοῦτος.

Η ἄρνησις τοῦ διαιτητοῦ νὰ λάβῃ μέρος εἴς τινας ἐργασίας ἢ νὰ ἐκπληρώσῃ διατυπώσεις τινὰς, ἐξομοιοῦται πάντοτε μὲ τὴν παραίτησιν, ἥτις ἐπιφέρει τὴν παῦσιν τῆς συνυποσχέσεως· ἐν τούτοις τὸ ἀκυρωτικὸν τῆς Γαλλίας (τῇ 18 Μαΐου 1814) ἀπεφάσισεν ὅτι, ὅταν διαιτητής τις, ὅστις ἤρξατο τῶν ἐργασιῶν του, καὶ ἐξέφρασε γνώμην ἐναντίαν τῆς τοῦ ἑτέρου διαιτητοῦ, ἀρνῆται νὰ βεβαιώσῃ τὴν διχογνωμίαν ταύτην διὰ τῶν πρακτικων, τοῦτο δὲν εἶναι παραίτησις ἐπιφέρουσα τὴν παῦσιν τῆς συνυποσχέσεως.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ ἕτερος τῶν διαιτητῶν δὲν συνέρχεται μετ' αὐτῶν κατὰ τὴν ἐπὶ τούτῳ ὡρισμένην ἡμέραν, οἱ διάδικοι ὀφείλουν νὰ κλητεύσωσιν αὐτὸν νὰ ἐμφανισθῇ κατ' ἄλλην τινὰ ῥητὴν ἡμέραν, καὶ ἂν οὐδὲ τότε δὲν ἐμφανισθῇ, ἡ συνυπόσχεσις παύει, ἐκτὸς ἂν οἱ διάδικοι ἔχουν ἤδη συμφωνήσει, ἢ ἂν συμφωνήσωσι νὰ ἐκλέξωσιν ἄλλον.

Οἱ διαιτηταὶ, καίτοι δεχθέντες τὸν διορισμόν των δὲν δύνανται ν' ἀναγκασθῶσι καὶ ἄκοντες νὰ δικάσωσι τὴν καθυποβληθεῖσαν εἰς αὐτοὺς διαφορὰν, καὶ νὰ ἐκδώσωσι περὶ αὐτῆς ἀπόφασιν, καθότι τῆς ὑποχρεώσεως τῶν διαιτητῶν οὔσης ὑποχρεώσεως πρὸς τὸ πράττειν, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μὴ ἐκτελέσεως αὐτῆς εἶναι ἡ πληρωμὴ ἀποζημιώσεων καὶ τόκων διὰ τῆς ἀγωγῆς κακοδικείου. (Ν. 13 § 1. Πανδ. de re juticata.)

(1) Ἐφαρμόζεται καὶ ἐνταῦθα τὸ voluntatis est suscipere mandatum, necessitatis consummere. τεμ. 17 § 3 Π. (13. 6).

Κατὰ τὴν γαλλικὴν δικονομίαν (ἀριθ. 1014) συγχωρεῖται νὰ παραιτηθῇ ὁ διαιτητὴς καὶ μετὰ τὴν ἀποδοχὴν μέχρις ὅμως τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν· τοῦτο καλεῖται déport (Dalloz ἀρ. 617) καὶ ζημιοῖ τὸν διαιτητὴν, ἂν ἦναι ἀδικαιολόγητον. Carré ζ. 3342 Dalloz ἀρ. 622.

κωλύματος (1), ν' ἀποποιηθῶσιν ἀζημίως τὴν ἐντολὴν, (Πρλ. ἀν. § 7) ἀλλ' ὀφείλουν νὰ ἐκτελέσωσι τὴν ἐντολὴν ἀποφαινόμενοι περὶ τῆς διαφορᾶς.

Ὁ ἀπειθῶν νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ καθῆκον αὐτοῦ διαιτητὴς ἠναγκάζετο εἰς τοῦτο παρὰ τοῦ πραίτορος καὶ ἀμέσως, ἀλλὰ καὶ δι' ἐπιβολῆς προστίμου. Νόμ. 15 sententiam se arbitrum dicere coacturum. Ν. 32 § 12. Π. h. t.. Παρ' ἡμῖν κατὰ τοῦ τοιούτου διαιτητοῦ ἄλλο μέσον δὲν ἔχει ὁ διάδικος εἰμὴ τὴν ἀγωγὴν κακοδικίου. Πολ. 56. 57. Dalloz ἀρ. 609. 635. Carré ζ 3314. Boitart II. 364 στ. 1.

---

(1) Ὡς τοιαύτη θεωρεῖται π. χ. ἔχθρα βαρεῖα μεταξὺ διαιτητοῦ καὶ διαδίκου, ἀσθένεια τοῦ διαιτητοῦ ἢ ὁδοιπορία σπουδαία καὶ κατεπείγουσα, ἐνίοτε δὲ καὶ δημόσιον λειτούργημα ἀνατεθὲν τῷ διαιτητῇ. Ν. 9 § 4. 5. Ν. 10. 11. 15. Π. h. t. (4. 8). Carré ζ. 3312. 3313. Dalloz ἀρ. 622—627. Οἰκ. σελ. 409 σημ. 7. Πρλ. Παπ. τόμ. 2 σ. 412 σημ. 66 καὶ σ. 422 σημ. 94. ἀνωτ. σελ. 370 ἑπόμ.

Σημειωτέον ὅτι ἐὰν ὁ διαιτητὴς κωλύηται εὐλόγως νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὁποίαν ἀνέλαβεν ὑποχρέωσιν, δύναται νὰ ἀποποιηθῇ τὴν ἐκτέλεσιν χωρὶς κίνδυνον ἀποζημιώσεως. Ὁ νεώτερος ἡμῶν νόμος δὲν ὁρίζει τίνα εἰσὶ τὰ εὔλογα ταῦτα κωλύματα, ὅθεν δικαιούμεθα ν' ἀνατρέξωμεν εἰς τὸν ἀρχαιότερον, ὅστις, ὁρίζων αὐτὰ, δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὁδηγὸς τοῦ δικαστοῦ. Τοιαῦτα κωλύματα εἶναι κατὰ τὸν ῥωμαϊκὸν καὶ τὸν βυζαντινὸν νόμον, ἂν ὁ διαιτητὴς ἐγήρασεν ἢ ἐνόσησε μετὰ ταῦτα, ἢ πράγμασιν οἰκείοις ἀσχολῆται, ἢ μέλλῃ ἀποδημεῖν ἢ δημοσίᾳ λειτουργεῖν, ἢ ἄλλη συμφορὰ συνέβη αὐτῷ μετὰ τὸ γενέσθαι δικαστήν. Παπ. τ. 2 σ. 423.

Ἄρθρον 121. 6) τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

15. 16 αὐτ. Β. 15. 16 αὐτ.

Οἱ αὐτοὶ λόγοι ἐγένοντο δεκτοὶ καὶ ἐν Γαλλίᾳ, ἔνθα ὁ νόμος ἐπίσης σιωπᾷ περὶ τοῦ εἴδους τῶν empêchements. Carré τ. 6 ἄρθρον 3313. Δὲν ἀναφέρομεν μεταξὺ τῶν κωλυμάτων τούτων τὴν τραχεῖαν ὕβριν τῶν διαφερομένων κατὰ τοῦ διαιτητοῦ ἢ τὴν κεφαλικὴν ἔχθραν πρός τινα ἐξ αὐτῶν (15 αὐτ.), διότι οἱ λόγοι οὗτοι ἀποτελοῦσι παρ' ἡμῖν λόγους ἐξαιρέσεως (ἄρθρον 36. 3 τῆς πολιτικῆς δικονομίας)· καὶ ἑπομένως ὑπάγονται εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 113 τῆς πολιτικῆς δικονομίας. Πρλ. ἀν. σ. 307.

Περὶ ἀνακλήσεως τῆς διαιτησίας (1).

§ 62. Οἰκ. § 241.—Ε'ρετ. τόμ. 6 σελ. 78 ἑπόμ.—Παπαῤῥηγ. τόμ. 2. σ. 422.

§ 62. Διὰ τοῦ συνυποσχετικοῦ καὶ τῆς ἀποδοχῆς τῆς διαιτη-

---

(1) Ὁ παρὰ τοῦ δικαστηρίου διορισμὸς διαιτητοῦ δύναται ν' ἀνακληθῇ, ἂν δὲν ἐγένετο οὗτος δεκτὸς ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου. Pardessus § 1413.

Ὁ κατ' ἀντιμωλίαν τῶν μερῶν καὶ ἕνεκα τῆς ἀρνήσεως διαδίκου τινος παρὰ τοῦ δικαστηρίου διοριζόμενος διαιτητὴς δὲν δύναται ν' ἀνακληθῇ. Carré § 1, ὑπὸ τὸ ἄρθρον 1008 σημ. 1 καὶ Α. Ε. Παρ. 25 Μαΐου 1813.

Οἱ διάδικοι δύνανται ἐκ συμφώνου ν' ἀνακαλέσωσιν τούς τε ὑπ' αὐτῶν καὶ τοὺς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου διορισθέντας διαιτητάς. Carré ὑπὸ τὸ ἄρθρον 1008.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἂν δὲν διορίσωσιν ἄλλους, ἡ ὑπόθεσις εἰσάγεται αὐτοδικαίως εἰς τοὺς ἐμποροδίκας.

Ἡ ἀνάκλησις αὕτη δύναται νὰ ἦναι ἢ ῥητή, ἢ σιωπηρά.

Ῥητὴ εἶναι, ὅταν οἱ διάδικοι γνωστοποιήσωσιν αὐτὴν ἐκ συμφώνου εἰς τοὺς διαιτητὰς εἴτε δι' ἐπιστολῆς. (Ἀκυρ. Γαλλ. 23. Pluv. An. XII.) εἴτε δι' οἱουδήποτε ἄλλου ἐξωδίκου ἐγγράφου, ὑπογεγραμμένου ὑπ' αὐτῶν καὶ κοινοποιουμένου διὰ κλητῆρος, εἴτε καταχωρουμένης τῆς κοινῆς τῶν διαδίκων θελήσεως εἰς τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων τοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου, τὰ ὁποῖα ὑπογράφονται παρ' αὐτῶν.

Σιωπηρὰ εἶναι, ὅταν οἱ διάδικοι πράξωσί τι, ἐξ οὗ συνάγεται ἀναγκαίως ὁ σκοπὸς αὐτῶν τοῦ ν' ἀνακαλέσωσι τοὺς διαιτητάς· π. χ. ἐὰν ἐπιχειρήσωσι νὰ συμβιβασθῶσιν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου, δι' ὃ συνέστη τὸ διαιτητικὸν δικαστήριον, ἢ ἐὰν ἀντὶ τῶν ὑπαρχόντων διορίσωσιν ἄλλους τοιούτους, ἢ ἁπλοῦς συμβιβαστάς.

Ἡ ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου ἐμφάνισις τῶν διαδίκων διὰ νὰ συμβιβασθῶσιν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου, δι' ὃ συνέστη τὸ διαιτητικὸν δικαστήριον, ἀποδεικνύει ἀρκούντως τὴν σιωπηρὰν τῶν διαιτητῶν ἀνάκλησιν. Brux 4 fruct. an 12.

Οἱ διάδικοι δύνανται ν' ἀνακαλέσωσι τοὺς διαιτητὰς κατὰ πᾶν

σίας γεννῶνται τοῖς τε διαφερομένοις καὶ τοῖς διαιτηταῖς δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις· ἤγουν

α') Οἱ διαφερόμενοι δικαίωμα ἔχουσι ν' ἀπαιτήσωσι παρὰ τῶν διαιτητῶν τὴν ἐκδίκασιν τῆς διαφορᾶς καὶ καθῆκον νὰ ὑποταχθῶσι τῇ ἀποφάσει αὐτῶν. Μόνον δὲ δι' ἀνακλήσεως τῆς διαιτησίας, ἢ ἐξαιρέσεως τῶν διαιτητῶν παύει τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο.

§ 63. Ἡ ἀνάκλησις (1) πρέπει νὰ γίνῃ παρὰ πάντων τῶν διαδίκων (2) καὶ πρὶν τῆς ἐκτελέσεως τῆς διαιτησίας, ῥητῶς ἢ καὶ σιωπηρῶς. Πολ. 113. 121 § 4. Ὡς πάντες οἱ διάδικοι ἔδωκαν τὴν ἐντολὴν, πάντες πρέπει καὶ ν' ἀνακαλέσωσιν αὐτήν. Ὁ νόμος δὲν ὁρίζει τὸν τόπον τῆς ἀνακλήσεως, ἑπομένως δύναται νὰ γείνῃ αὕτη κατὰ πάντα τρόπον (Carré ζ. 3286. Dalloz ἀρ. 680), ῥητῶς ἢ καὶ σιωπηρῶς, π. χ. διοριζομένων ἄλλων διαιτητῶν περὶ τῆς αὐτῆς διαφορᾶς (Ν. 31 § 2 Π. 3 3), ἢ συμβιβασμοῦ ἐπερχομένου (Ν. 32 § 5. Π. h. t.). Ἀλλὰ μετὰ τὴν ἔκδοσιν ὁριστικῆς ἀποφάσεως παύει ἡ ἐξουσία τῶν διαιτητῶν· ἄρα μετὰ τοῦτο ἀνάκλησις δὲν χωρεῖ (Dalloz ἀρ. 677). Δύναται ἐνίοτε ἡ τοιαύτη ἀνάκλησις νὰ ἐξηγηθῇ ὡς περιέχουσα ἐν ἑαυτῇ ἑτέρας συμβάσεως στοιχεῖα, π. χ. κατάργησιν τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Dalloz ἀρ. 681. Carré ζ. 3286.

ἐὰν τῆς διαιτήσεως στάσω, ἑπομένως καὶ ἀφοῦ ἀκόμη συμπληρώθείσης τῆς διαδικασίας, ἐξέδωκαν οἱ διαιτηταὶ ἀπόφασιν, ἀποφηναμένην, ὅτι ὑπάρχει ἰσοψηφία καὶ διώρισαν καὶ τὸν ἐπιδιαιτητήν. Malèpeyre et Jourdain. σελ. 393. Ἀκυρ. Γαλλ. 3 Ἰουνίου 1811.

Ἡ γενομένη ἀνάκλησις καθ' ἕνα τῶν εἰρημένων εἰς τοὺς ἀνωτ. § τρόπων, καί τοι μεταγενεστέρα τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, εἶναι ἰσχυρὰ, ἂν ἡ ἀπόφασις αὕτη, ἐκδοθεῖσα ἐν ἀγνοίᾳ τῶν διαδίκων, καὶ καταστᾶσα τελεσίδικος, ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν. Ν. 32. Κώδ. de trans. Ν. 7 καὶ 11 Παν. juris. et facti ignor.

Ἂν ὅμως ἡ ἀπόφασις τῶν διαιτητῶν ἦναι τελεσίδικος, δὲν δύναται νὰ μηδενισθῇ διὰ μεταγενεστέρας ἀνακλήσεως, εἰμὴ ὅταν ἀμφότεροι οἱ διάδικοι εἶχον γνῶσιν τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς. (Διατριβὴ ἐν Εὐρ 6. σ. 78 ἐπ.

(1) Ἴδε τὰ ἐν Εὐρ. τόμ. ς. 79 ἑπόμ.

(2) Ὅθεν εἷς τῶν διαδίκων δὲν δύναται ν' ἀνακαλέσῃ τὴν ἐντολὴν χωρὶς τῆς συναινέσεως τῶν λοιπῶν.

Ἐξαίρεσις διαιτητῶν (1).

§ 64. Ἡ ἐξαίρεσις (2) τῶν διαιτητῶν συγχωρεῖται διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους καὶ δικάζεται ὡς ἡ τῶν τακτικῶν δικαστῶν (3)· ἀλλ' εἰσὶ δεκτοὶ μόνον οἱ μεταγενέστεροι τοῦ συνυποσχετικοῦ λόγοι ἐξαιρέσεως.

Ὁ περιορισμὸς οὗτος δικαιολόγημα νομοθετικὸν ἔχει ὅτι εἰκάζεται εὐλόγως παραίτησις ὡς πρὸς τοὺς προγενεστέρους τοῦ συνυποσχετικοῦ λόγους. Ὅθεν παραδεκτοί εἰσι λόγοι, προγενέστεροι μὲν τοῦ συνυποσχετικοῦ, γενόμενοι ὅμως μετὰ ταῦτα γνωστοὶ τῷ διαδίκῳ· ἢ γενικώτερον, ἡ ἐξαίρεσις δεκτὴ ἐστὶ μεχρισοῦ ὁ διάδικος ἐπιχειρήσῃ πρᾶξιν τινὰ ἐμφαίνουσαν παραίτησιν αὐτῆς. Dalloz ἀρ. 655—657. Carré ζ. 3317. 3317 bis. Boitard II. 366 στ. 2. Ὡς πρὸς τὸ τῆς ἀποδείξεως βάρος τῆς γνώσεως ἢ ἀγνοίας τοῦ λόγου πρέπει νὰ γείνῃ ἡ διάκρισις αὕτη· τῶν πρὸ τοῦ συνυποσχετικοῦ λόγων εἰκάζεται ἡ γνῶσις, τῶν μετὰ ταῦτα ἡ ἄγνοια. Ἄρα ἐκεῖ ἀποδεικνύει ὁ ἐξαιρῶν, ἐνταῦθα ὁ ἀντίδικος αὐτοῦ· διότι ἐν ἀμφοτέροις τοῖς θέμασιν ἡ ἄγνοια ἀποτελεῖ κυρίως στοιχεῖον ἐνστάσεως, ἐν τῷ πρώτῳ μὲν ταύτης, ἀλλ' ἠγνόουν τὸν λόγον τῆς τῆς ἐξαιρέσεως· ἐν τῷ δευτέρῳ δέ· ἀλλ' ἐγίνωσκες τὸν λόγον τῆς ἐξαιρέσεως. Ἐν τῷ Ν. 21 Π. (22. 3) ἡ γνῶσις ἀποτελεῖ στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἀπόδειξις ἐπιβάλλεται τῷ ἐνάγοντι.

---

(3) Πρλ. Οἰκον. § 241.—Εὐρ. τ. 6 σ. 73—78.—Παπαῤῥηγ. τόμ. 2 σελ. 423.

(2) Ἴδε τὰ ἐν Εὐρ. τ. 6 σ. 73 ἐπ.

(3) Δηλαδὴ ὁ διάδικος ἅμα γεννηθῇ ὁ λόγος τῆς ἐξαιρέσεως ὑποβάλλει αἴτησιν ἐξαιρέσεως εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου. Οὗτος δὲ διατάσσει τὰ περαιτέρω κατὰ τὰ ἐν τῇ περὶ ἐξαιρέσεως δικαστῶν διαδικασίᾳ ἐξηγηθέντα. Περιττὸν εἶναι νὰ κοινοποιηθῇ ἀπὸ τοῦδε ἡ αἴτησις εἰς τὸν ἐξαιρούμενον διαιτητήν. Ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχουσιν, εἶναι ἀναμφίβολον παρ' ἡμῖν, διότι τὸ 113 ἄρθρον παραπέμπει εἰς τὸ 36 ἄρθρον τὸ περὶ ἐξαιρέσεως δικαστῶν πραγματευόμενον. Τὴν γνώμην ταύτην ὑποστηρίζει ὁ Chauveau καὶ περὶ τῆς γαλλικῆς νομοθεσίας (Carré ζ. 3318), ἀλλ' ὑπάρχουσιν ἐκεῖ καὶ ἐναντίαι γνῶμαι. Dalloz ἀρ. 660.

§ 65. Δικάζουσι δὲ τὸ τῆς ἐξαιρέσεως οὐχὶ οἱ διαιτηταὶ, ἀλλὰ τὸ δικαστήριον.

Οἱ διαιτηταὶ δὲν δύνανται νὰ δικάσωσι τὴν ἐξαίρεσιν, διότι ὁ ἐξαιρούμενος δὲν λαμβάνει μέρος (πολ. 19), οἱ λοιποὶ δὲ ἄνευ αὐτοῦ οὐδὲν ἐνεργοῦσιν ἐγκύρως· ἔπειτα εἰς τὰς ἐξαιρέσεις τῶν δικαστῶν ὀφείλει ν' ἀγορεύσῃ ὁ εἰσαγγελεὺς (Οἰκον. § 132 σημ. 4 § 212, 6'). Dalloz ἀρ. 666.—Ἀλλὰ ποῖον δικαστήριον; Τινὲς λέγουσιν ἐκεῖνο, ὅπερ, ἂν δὲν ὑπῆρχεν ἡ διαιτησία, ἦτο τὸ ἁρμόδιον τῆς διαφορᾶς δικαστήριον (Carré ζ. 3321). Ἀλλὰ σιωπῶντος τοῦ νόμου, καὶ τῆς περὶ τὴν ἐξαίρεσιν δικδικασίας ὁμοιαζούσης ἐν πολλοῖς τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ, ὀρθοτέρα φαίνεται ἡ γνώμη ὅτι τὸ δικαστήριον τοῦ τόπου τῆς διαιτησίας εἶναι τὸ ἁρμόδιον. Dalloz ἀριθ. 667.—Δύνανται οἱ διάδικοι ν' ἀναθέσωσι τὸ τῆς ἐξαιρέσεως εἰς τοὺς διαιτητὰς αὐτούς; Ὄχι, ὀφείλοντος τοῦ εἰσαγγελέως ν' ἀγορεύσῃ. contra, Carré ζ. 3320 bis.

§ 66. Εἰς Εὐρ. τ. 6 σελ. 73—78 εὑρίσκετε οὐσιώδεις παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας, πρὸς ἀποφυγὴν ἐπαναλήψεων, δὲν μεταφέρομεν ἐνταῦθα.

Ἐπιδιαιτηταί (1).

§ 70. Ὁ Δαλλ. ὑπὸ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ἐξετάζει τὰ ἑξῆς·

Ἄρθρον 1. Ἀποτελέσματα τῆς διχοψηφίας. Γνωμοδότησις διακεκριμένη.
Ἄρθρον 2. Διορισμὸς τρίτου διαιτητοῦ καὶ ἐπιδιαιτητοῦ.
Ἄρθρον 3. Προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας πρέπει νὰ δικάσωσι.
Ἄρθρον 4. Περὶ τῆς ἀποφάσεώς των. Συνδιάσκεψις κτλ.

§ 71. Ἐπιδιαιτητὴς λέγεται ὁ διαιτητὴς ἐκεῖνος, ὅστις ἐκλέγεται παρὰ τῶν διαδίκων πρὸς ἄρσιν τῆς ἰσοψηφίας τῶν δικαζόντων διαιτητῶν. Ὁ ἐπιδιαιτητὴς κατὰ τὸ 115 ἄρθρον δύναται νὰ διορισθῇ διὰ τοῦ συνυποσχετικοῦ ἢ καὶ μετὰ ταῦτα. Ἀναγκαῖος δὲ ὁ διορισμὸς ἐπιδιαιτητοῦ γίνεται καὶ ὅταν ἐν περιττῷ ἀριθμῷ τὸ διαιτητικὸν συστηθῇ δικαστήριον, διότι καὶ τότε δυνατὸν νὰ συμβῇ διχοψηφία. Ἡ γαλλικὴ δικονομία (ἀρ. 1012 § 3. Carré ζ.

---

(1) Πρλ. Οἰκ. § 240 σημ. 6.—Εὐρ. τ. 6 σελ. 95 ἑπ.—Δαλλ. λ. arbitrage κεφ. 8.

3341 bis) συγχωρεῖ τὸ ν' ἀνατεθῇ εἰς τοὺς διαιτητὰς αὐτοὺς ἡ ἐκλογὴ ἐπιδιαιτητοῦ, δύναται καὶ παρ' ἡμῖν νὰ γείνῃ τοῦτο; Τὴν καταφατικὴν λύσιν τῆς ἀπορίας ταύτης ὑπ' οὐδενὸς νομίμου λόγου ἀντικρουομένην εὑρίσκομεν, ἀπ' ἐναντίας δὲ ὑπὸ τοῦ ῥωμαϊκοῦ δικαίου στηρίζεται (N. 17 § 5. 6. Π. h. t. Glück ς'. 82). Ἀλλὰ ταύτην ἔχει τὴν ἔλλειψιν ἡ τοιαύτη ἀνάθεσις, ὅτι θέλει μείνει ἄνευ ἀποτελέσματος, ἂν οἱ διαιτηταὶ διαφωνήσωσι περὶ τὴν ἐκλογήν, ὅπερ προέβλεψεν ἡ γαλλικὴ δικονομία (ἄρθρον 1017) (1). Οἰκον. σελ. 405 σημ. 6. ὅρα σ. 302 ἑπ.

§ 72. Ἡ σύμπραξις τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ εἰς διαιτητικὴν ἀπόφασιν, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἔγγραφος, ἀλλὰ νὰ προκύπτῃ ἐξ ἄλλων περιστάσεων ἡ ἰσοψηφία τῶν διαιτητῶν, δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀκυρότητα τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Ἀπόφ. ἐφετ. Ναυπλίας 223 τοῦ 42 ἐν Βόρ. τ. 6 σελ. 99 (2).

§ 73. Κοινοποίησις τοῦ διορισμοῦ τῶν. — Ὅρα ἄνωτ. § 52 ἐν ὑποσημειώσεσι.

§ 74. Ὁ ἐπιδιαιτητὴς πρέπει, ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας τῶν διαι-

---

Οἱ διαιτηταὶ δὲν ἔχουν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐκθέτουν ἰδιαιτέρως ἕκαστος τὴν γνώμην των ὅταν δεν ὑπάρχῃ πλειοψηφία.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην εἰδοποιοῦν μόνον τὸ γεγονός, εἴτε πρὸς τὸν ἐπιδιαιτητήν, ἂν ἦναι γνωστὸς εἰς αὐτούς, εἴτε πρὸς τοὺς αὐτούς, εἴτε πρὸς τοὺς διαδίκους, ὅταν πρόκηται νὰ ἐκτελεσθῶσιν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 110 τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

Τούτου γενομένου, ἐντὸς τῆς ὠφελίμου προθεσμίας ὁ ἐπιδιαιτητὴς προσδιορίζει τὴν συνεδρίασιν, καὶ συνεδριάζει μετὰ τῶν διαιτητῶν ἐντὸς τῆς εἰς αὐτὸν δοθείσης προθεσμίας. γενομένης δὲ συζητήσεως ἐνώπιόν των, ἀποφασίζουν οὗτοι μετὰ τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ διὰ πλειονοψηφίας. Διατριβὴ ἐν 1035 σ. νομ.

(1) Οἱ διαιτηταί, εἰς οὓς ἀνετέθη διὰ τοῦ συνυποσχετικοῦ ὁ διορισμὸς τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ, δύνανται νὰ διορίσωσιν αὐτὸν καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς παρὰ τοῦ ἄρθρου 115 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὁριζομένης τριημέρου προθεσμίας. Ἀπόφ. ἐφετ. Ναυπλίας 223 τοῦ 42 (σ. 3285 νομ.)

(2) Οἱ διάδικοι δύνανται καὶ μετὰ τὴν διαφωνίαν τῶν διαιτητῶν νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς ἰδίου ἐπιδιαιτητοῦ τὴν κρίσιν. Ἀπόφ. ἐφετ. Αθ. 16129 τοῦ 58.

τητῶν, νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὴν συζήτησιν, ἢ δύναται ν' ἀποφασίσῃ λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὰς γνωμοδοτήσεις τῶν διαιτητῶν καὶ τὰ ἔγγραφα (1);

Ἡ γαλλικὴ δικονομία διαφέρει ἐνταῦθα τῆς ἡμετέρας. Κατὰ τὴν ἡμετέραν ἐπὶ διχοψηφίας τῶν διαιτητῶν γίνεται ὅ,τι καὶ ἐπὶ διχοψηφίας τῶν δικαστῶν, δηλ. προσλαμβάνεται ὁ ἐπιδιαιτητὴς καὶ συζητεῖται ἐκ νέου ἡ ὑπόθεσις κατὰ τὸ 179 ἄρθρ. ὅτι τοῦτο οὕτως ἔχει, ἐξάγεται ἀρκούντως ἐκ τοῦ 115 ἄρθρου, καθ' ὃ ὑπάρχοντος ἐπιδιαιτητοῦ ἡ διχοψηφία τῶν διαιτητῶν δὲν φέρει πέρας εἰς τὴν συνυπόσχεσιν· ἄρα μένουσι καὶ μετὰ ταῦτα διαιτηταί, δυνάμενοι νὰ δικάσωσιν ὡς ὁ ἐπιδιαιτητής· προσυποστηρίζεται δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ 110 ἄρθρου, καθ' ὃ ἐπὶ ἀναγκαίας διαιτησίας ὁ ἐπιδιαιτητὴς λαμβάνει μέρος εἰς τὴν συζήτησιν· ἄρα δὲν δικάζει μόνος· οὐδεμία δὲ ὑπάρχει ἔνδειξις ὅτι ὁ νομοθέτης ἠκολούθησεν ἄλλην ἀρχὴν ἐπὶ τῆς ἐκουσίας διαιτήσεως. ΑΠ. 89 καὶ 147 τοῦ 1850. Εὐρετ. 6. 95 (2).

Ἡ τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ ἀπόφασις, τὴν ὁποίαν ἐκδίδει χωρὶς ν' ἀκούσῃ πρότερον τοὺς διαδίκους καὶ νὰ συνδικάσῃ μετὰ τῶν διχογνωμούντων διαιτητῶν, εἶναι ἄκυρος καὶ μὴ οὖσα, ὅταν οἱ διάδικοι συνεφώνησαν νὰ κανονισθῇ ὁ τῆς διαιτήσεως τρόπος κατὰ τὴν ἰσχύει δικονομίαν, τὸ 114 ἄρθρον τῆς ὁποίας ὑποθέτει τὴν δημο

---

(1) Ἐν περιπτώσει διχοψηφίας τῶν διαιτητῶν ὁ ἐπιδιαιτητὴς δύναται νὰ παραδεχθῇ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ ἑνός, χωρὶς ν' ἀπαιτῆται ἡ ἐκ νέου συζήτησις τῆς ὑποθέσεως. Ἀπόφασ. πολ. ΑΠ. 15 τοῦ 1844.

(2) Ἀποφάσεις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 1628 τοῦ 40, 4725 τοῦ 48, 6526 τοῦ 49, ἃς ἐν Εὐρ. τ. 6 σ. 95 ἑπ.—Απ. ἐφ. Αθ. 15880 ἐν νομ. μελ. σ. 52.—Απ. ἐφ. Αθ. 16477 τοῦ 58. Πρλ. τοιαύτης φύσεως γνωμοδότησιν τοῦ ἀειμνήστου καὶ ἀφιλοκερδοῦς Πάλμα τοῦ Ἀρειοπαγίτου ἐν Εὐρ. τ. 6 σελ. 86—88. Πρλ. καὶ τὴν 6504 τοῦ 49 ἀπόφ. ἐφ. Αθ.

Κατὰ τὴν γαλλικὴν δικονομίαν (ἄρ. 1017. 1018), οἱ διχογνωμοῦντες διαιτηταὶ συντάσσουσιν ἕκαστος ἠτιολογημένην τὴν ἑαυτοῦ γνώμην καὶ ἀκολούθως συνέρχονται μετὰ τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ, ὅπου ἀποφασίζεται ποία ἡ ὀρθοτέρα γνώμη· ἐὰν δὲν συνέλθωσιν οἱ διαιτηταί, σκέπτεται καὶ ἀποφασίζει περὶ τούτου μόνος ὁ ἐπιδιαιτητής. Boitard II. 370. Carré ζ. 3346. Dalloz ἄρθ. 811—893. Οἰκ. σελ. 411 σημ. 7.

σιότητα· ἡ ἔλλειψις δ' ἐκείνη ἀποτελεῖ ἀκυρότητα κατὰ τὸ ἄρθρον 122 § 2 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, διότι πρόκειται περὶ ὑπερβάσεως τῶν ὁρίων τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ (1). Απόφ. πολ. ΑΠ. 151 τοῦ 51.

Ἡ εἰρημένη 147 τοῦ 1850 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου φέρει· «Ἐπειδὴ ἂν καὶ ἐπὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, συμπεσούσης διχοψηφίας, ἰσχύῃ οὐδὲν ἧττον, ἐν ἐλλείψει ἰδίας περὶ διαιτητῶν διαδικασίας, ἡ ἐν τῷ 179 ἄρθρῳ τῆς πολιτικῆς δικονομίας διαγραφομένη τῶν τακτικῶν δικαστηρίων διαδικασία, καθ' ἣν ὁ ἐπιδιαιτητὴς ὀφείλει, συνερχόμενος ἐν τῷ αὐτῷ μετὰ τῶν ἄλλων δύο διαιτητῶν, νὰ δικάζῃ ἐκ νέου τὴν ὑπόθεσιν, ἀλλ' ὅμως τὰ διαφερόμενα μέρη ἔχοντα τὸ δικαίωμα, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐννοίας τοῦ 115 ἄρθρου τῆς αὐτῆς δικανομίας, ν' ἀναθέσωσι τὴν ἀπόφασιν τῆς ὑποθέσεως καὶ εἰς ἕνα μόνον διαιτητὴν, χωρὶς ἐντεῦθεν νὰ παραβιασθῇ ἡ δημοσία τάξις, δύνανται ἐπίσης καὶ μετὰ τὴν διαφωνίαν τῶν πρώτων ἐπιδιαιτητῶν νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς ἑνὸς διαιτητοῦ τὴν κρίσιν, καὶ νὰ χορηγήσωσιν αὐτῷ τὴν ἐξουσίαν ἢ νὰ ἐκδώσῃ μόνος αὐτοτελῆ ἀπόφασιν, ἢ καὶ νὰ παραδεχθῇ, χωρὶς προηγουμένης συνδιασκέψεως, μίαν ἐκ τῶν δύο ἐγγράφων γνωμῶν τῶν διαφωνησάντων διαιτητῶν· τοῦτο δ' αὐτὸ βεβαιούσης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως συνέβη καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου· ὥστε τὸ δικαστήριον τῶν ἐνταῦθα ἐφετῶν, στηριχθὲν εἰς τὴν μεταξὺ τῶν διαδίκων γενομένην συμφωνίαν, ἥτις περιέχεται ῥητῶς ἐν τῷ συνυποσχετικῷ, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης ἀποφηνάμενον ἔγκυρον τὴν παρὰ τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ Ἀνδρονίκου Παΐκου, ἄνευ συνδυασκέψεως μετὰ τῶν διαιτῶν, ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν, δὲν παρεβίασεν οὐδαμῶς, ὡς ὁ ἀναιρεσείων διατείνεται, τὴν διάταξιν τοῦ προμνημονευθέντος ἄρθρου τῆς πολ. δικον.»

§ 75. Ὅταν λοιπὸν ὁ ἐπιδιαιτητὴς καλῆται νὰ ἐκφέρῃ τὴν γνώμην του, πρέπει νὰ ἐφαρμόζωνται αἱ ἀρχαὶ περὶ τῆς ἐκ νέου συζητήσεως καὶ συνδυασκέψεως (2) καὶ σχηματίσεως κατὰ πλειο-

---

(1) Πρλ. καὶ τὴν νομολ. τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν εἰς Εὔρ. τ. 6 σελ. 99.

(2) Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας τῶν διαιτητῶν, ὁ διοριζόμενος ἐπιδιαιτητὴς πρέπει νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὴν συζήτησιν καὶ διάσκεψιν τῆς ὑποθέσεως· ἄλλως ἡ περὶ αὐτῆς ἀπόφασις εἶναι ἄκυρος. Απ. ἐφετ. Ναυπλίας 301 τοῦ 43 (σ. 3393 νομ.)

νοψηφίαν τῶν ἀποφάσεων τῶν δικαστηρίων, καθ' ἓν ἕκαστον κεφάλαιον τῆς δίκης. Τὰ μέρη ὅμως δύνανται ν' ἀναθέσωσιν εἰς τὸν ἐπιδιαιτητὴν τὸ δικαίωμα ν' ἐκδώσῃ μόνος αὐτοτελῆ ἀπόφασιν, ἢ νὰ παραδεχθῇ, χωρὶς προηγουμένης συνδιασκέψεως, μίαν τῶν δύο ἐγγράφων γνωμῶν τῶν διαιτητῶν (1), ἀλλ' ἡ ἐν τῷ συνυποσχετικῷ ἔκφρασις· διορίζουν ἐπιδιαιτητὴν τὸν.....ὅστις χρεωστεῖ νὰ παραδεχθῇ μίαν γνώμην ἐκ τῶν δύο διαιτητικῶν, δὲν ἀποδεικνύει τοιαύτην συνομολόγησιν. Απ. 8758 τοῦ 47 τῶν ἐν Αθ. ἐφετῶν.

— Ἴδε ἕτερον παράδειγμα εἰς τὴν 16129 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

Ἐν περιπτώσει διχοψηφίας, πρέπει οἱ πλειονοψηφοῦντες νὰ ὑπογράψωσιν εἰς ἓν μόνον ἔγγραφον ἀποφάσεως· ὅταν δὲ λάβῃ μέρος καὶ ὁ ἐπιδιαιτητής, πρέπει νὰ συνέλθῃ μετὰ τῶν ἄλλων διαιτητῶν καί, ἀκούσας οὕτω μετ' αὐτῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 499 τὴν συζήτησιν, νὰ συνεκδώσῃ μετ' αὐτῶν μίαν καὶ μόνην ἀπόφασιν σύμφωνον μὲ τὰ προσόντα τοῦ ἄρθρου 182 τῆς πολιτικῆς δικον. Απ. ἐφ. Ναυπλ. 280 τοῦ 38 (σ. 3661 νομ.)

(1) Οὕτω καὶ ἡ 16477 τοῦ 58 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἀπόφασις, ὡς καὶ ἡ 6526, ἧς μία σκέψις ἔχει οὕτως·

«Ἐπειδὴ ὅμως ἐκ τοῦ συνυποσχετικοῦ, φέροντος ἐπὶ γράμματος οὕτως: «ἐν περιπτώσει δὲ διχοψηφίας ἐκλέγουν ἐκ συμφώνου ἐπι-
» διαιτητὴν τὸν Α Π, ὅστις θέλει λάβει μέρος ἐν περιπτώσει δι-
» χοψηφίας, καὶ θέλει δικάσει ἐντὸς δέκα ἡμερῶν μετὰ τὴν εἰς
» αὐτὸν παράδοσιν τῆς διχοψηφίας καὶ τῶν ἐγγράφων· δὲν ὑπο-
» χρεοῦται δὲ δεχθῇ ἀποκλειστικῶς τὴν μίαν τῶν δύω γνωμῶν,
» ἀλλὰ δύναται νὰ δεχθῇ μέρος τῆς μιᾶς καὶ μέρος τῆς ἄλλης
» τῶν γνωμῶν, ἡ δὲ κατὰ πλειονοψηφίαν οὕτω μορφωμένη ἀπόφα-
» σίς του θέλει εἶσθαι ἐπίσης ὑποχρεωτικὴ διὰ τὰ μέρη» προκύπτει ὅτι οἱ διάδικοι ἀνέθεσαν εἰς τὸν ἐπιδιαιτητὴν τὸ χρέος νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασίν του, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὰ ἔγγραφα καὶ τὰς γνώμας τῶν διαιτητῶν, δηλαδὴ ἐδήλωσαν, ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ὅτι ηὐχαριστήθησαν ν' ἀποφασίσῃ μόνος του ὁ διαιτητὴς ἄνευ συνδιασκέψεως μετὰ τῶν διαιτητῶν, παραιτηθέντες οὕτω ἀπὸ τὸ ὑπὸ νόμου χορηγούμενον αὐτοῖς δικαίωμα, ἡ δὲ παραίτησις αὕτη εἶναι ἔγκυρος καὶ ἰσχυρά (α).

(α) Ὅρα Καῤῥ. ζήτ. 3346. ἀνωτ. σελ. 316

— Πρλ. τὴν 6 σελίδα τῆς 10510 τοῦ 1853 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν

§ 76. Ὁ ἐπιδιαιτητής, παραδεχόμενος μίαν τῶν γνωμῶν τῶν διαιτητῶν, ὀφείλει νὰ συντάττῃ πρᾶξιν ἐμφαίνουσαν ὅτι ἀποδέχεται ταύτην ἢ ἐκείνην τῶν δύο γνωμῶν, ἂν καὶ ὄχι νὰ ἐκθέσῃ τοὺς λόγους, δι' οὓς προτιμᾷ τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην· ἁπλῆ λοιπὸν ἡ σημείωσις, ἡ παραπόδας τῆς μιᾶς τῶν γνωμοδοτήσεων γενομένη, ὁ πρόεδρος ὡς ἐπιδιαιτητὴς Ν. Α. δὲν εἶναι νόμιμος ἀπόδειξις ἐμφαίνουσα τὴν τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ ἀπόφασιν. Ἀπόφ. 8758 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 77. Ὁ ἐπιδιαιτητὴς δύναται νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασίν του ἄνευ συμπράξεως γραμματέως, καὶ ὅταν τὸ συνυποσχετικὸν διαλαμβάνῃ ὅτι ἐκεῖνος θέλει δικάσει κατὰ τὴν περὶ εἰρηνοδικῶν διαδικασίαν, διότι διὰ τῆς φράσεως ταύτης ἠννόουν οἱ συμβαλλόμενοι τὸν τρόπον τῆς συζητήσεως καὶ οὐχὶ τὸν καταρτισμὸν τοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου. Απ. ἐφ. Αθ. 17647 τοῦ 59. Πρλ. § 81.

Διαδικασία.—Ἐξουσία τῶν διαιτητῶν (1).

§ 80. Οἱ διαιτηταὶ ἐκτελοῦσι τὰ τῆς διαιτησίας αὐτοπροσώπως καὶ πάντες ὁμοῦ, ἀκολουθοῦντες, ἐν ἐλλείψει ἐναντίας ἐν τῷ συμφωνητικῷ ῥήτρας, τοὺς κειμένους νόμους (2) καὶ τὴν τῶν εἰ-

---

(1) Πρλ. Δαλλ. λ. arbitrage κεφ. 9 (instruction devant les arbitres—insription de faux—production). Οἰκ. § 242. Εὐρ. 6 σ. 86 ἐπ. Παπ. τ. 2 σ. 423 ἐπ.

(2) Ἐὰν ὅμως διὰ τοῦ συνυποσχετικοῦ δὲν περιορισθῶσιν οἱ διάδικοι νὰ ὁρίσωσι τὸν τρόπον τῆς διαδικασίας, ἢ τὸν νόμον, καθ' ὃν θέλουσι δικάσει αὐτοὺς οἱ διαιτηταὶ (ὑποτιθείσθω, ὅτι δύο ἀλλοδαποὶ ὁρίζουσιν ἐν τῷ συνυποσχετικῷ, ὅτι ἡ διαφορὰ αὐτῶν θέλει λυθῆ κατὰ τοὺς νόμους τῆς πατρίδος αὐτῶν), ἀλλ' ὁρίσωσι καὶ τί θέλουσιν ἀποφασίσει οἱ διαιτηταί, ἢ ὅτι οὗτοι θέλουσιν ἀποφασίσει κατὰ τὴν κρίσιν τρίτου (εἶνα κατὰ τὸ δοκοῦν τῷ Πέτρῳ ψηφίσηται ὁ αἱρετὸς δικαστής») οὐκ ἔρρωται τὸ συνυποσχετικόν· ὁ γὰρ αἱρετὸς ὀφείλει τὴν ἐξουσίαν ἔχειν τοῦ ψηφίζεσθαι τεμ. 47 § 3. 19 πρ. αὐτ. Β. αὐτ.

ρητῶν (1) διαδικασιῶν (πολ. 114). Οἱ διαφερόμενοι δύνανται νὰ διαγράψωσι τοῖς διαιτηταῖς τὸν τύπον τῆς διαδικασίας ἢ νὰ περικόψωσι τινὰς τῶν διαδικαστικῶν διατυπώσεων. Ἀλλὰ καὶ ἡ φύσις αὐτὴ τῆς διαιτησίας καθίστησι περιττὰς καὶ ἀνεφαρμόστους τινὰς διαδικαστικὰς πράξεις, π. χ. τὸ ἔγγραφον τῆς ἀγωγῆς, ἐνίοτε τὴν συζήτησιν ἐνώπιον τῶν διαιτητῶν. Carré ζ. 3228. Dalloz ἀρ. 894 ἑπ. Bourbeau σ. 580.

Καὶ ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἀστυκοῦ νόμου δύνανται ν' ἀπαλλαχθῶσιν οἱ διαιτηταί. Ἡ ἀπαλλαγὴ αὕτη γίνεται εἴτε ῥητῶς εἴτε δι' ἄλλης ἰσοδυνάμου φράσεως, π. χ. ἔχουσι τὴν ἄδειαν οἱ διαιτηταὶ νὰ δικάσωσι κατ' ἐπιείκειαν, ὅπερ δηλοῖ κατὰ ἰδίας αὐτῶν περὶ τοῦ δικαίου ἰδέας. Carré ζ. 3296.

§ 80² Ὁμολογία τῶν διαδίκων βεβαιουμένη ἐν τῇ διαιτητικῇ ἀποφάσει, μὴ περιεχομένη δὲ ἐν τοῖς πρακτικοῖς, ἔρρωται. Απόφ. ἀπ. Αθ. 4709 ἦν ἐν Εὐρ. τ. 6 σ 59.

§ 80³ Δὲν εἶναι ἀναγκαῖον, ὥςε αἱ ἐνώπιον τῶν διαιτητῶν προτάσεις νὰ ἐκτίθενται εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεώς των· ἀρκεῖ μόνον ν' ἀναφέρωνται εἰς τὸ διαγηματικὸν τῆς ἀποφάσεώς των. Ε. Παρισ. 16 Μαρτίου 1850. (σ. 2174 νομ.),

§ 81 Διὰ τοῦ ἄρθρου 114 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἡ σύμπραξις δικαστικοῦ γραμματέως εἰς διαιτητικὴν ἀπόφασιν δὲν διατάσσεται

---

(1) Κατὰ τὸ ἄρθρον 114 τῆς πολιτ. δικονομίας, οἱ διαιτηταὶ τότε μόνον δύνανται ν' ἀποφασίσωσι κατὰ τοὺς ὑφεστῶτας νόμους, καὶ ὡς πρὸς τὴν διαδικασίαν νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν τοὺς περὶ εἰρηνοδικῶν διαγεγραμμένους τύπους, ὅταν οἱ διάδικοι, ἐν τῷ συνυποσχετικῷ αὐτῶν, δώσωσιν ἐξουσίαν εἰς τοὺς διαιτητὰς τοῦ νὰ κρίνωσιν κατὰ νόμον καὶ κατὰ τοὺς τύπους, οὐχὶ δὲ ἀνεκκλήτως καὶ καὶ κατὰ συνείδησιν. Απόφ. ἐφετ. Ναυπλίας 97 τοῦ 36. (σελ. 351 νομ.)

Ὅταν οἱ διαιτηταὶ ἔχουν τὴν πληρεξουσιότητα νὰ δικάζωσιν ἀπολύτως τὰς διενέξεις, ἀπαλλάττονται τοῦ περιορισμοῦ τῶν διατυπώσεων. Απ. ἐφ. Ναυπλίας 129 τοῦ 36 (σ. 389 νομ.)

Ὅταν οἱ διαιτηταὶ ἔχουν πληρεξουσιότητα νὰ δικάσωσιν ἀπολύτως τὴν διαφοράν, θεωροῦνται ἀπηλλαγμένοι τῶν διατυπώσεων. Απ. πολ. ΑΠ. 129 τοῦ 36.

— Πρλ. τὴν 6 σελίδα τῆς 10510 τοῦ 1853 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν

§ 76. Ὁ ἐπιδιαιτητὴς, παραδεχόμενος μίαν τῶν γνωμῶν τῶν διαιτητῶν, ὀφείλει νὰ συντάττῃ πρᾶξιν ἐμφαίνουσαν ὅτι ἀποδέχεται ταύτην ἢ ἐκείνην τῶν δύο γνωμῶν, ἂν καὶ ὄχι νὰ ἐκθέσῃ τοὺς λόγους, δι' οὓς προτιμᾷ τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην· ἁπλῆ λοιπὸν ἡ σημείωσις, ἡ παραπόδας τῆς μιᾶς τῶν γνωμοδοτήσεων γενομένη, ὁ πρόεδρος ὡς ἐπιδιαιτητὴς Ν. Α. δὲν εἶναι νόμιμος ἀπόδειξις ἐμφαίνουσα τὴν τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ ἀπόφασιν. Ἀπόφ. 8758 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 77. Ὁ ἐπιδιαιτητὴς δύναται νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασίν του ἄνευ συμπράξεως γραμματέως, καὶ ὅταν τὸ συνυποσχετικὸν διαλαμβάνῃ ὅτι ἐκεῖνος θέλει δικάσει κατὰ τὴν περὶ εἰρηνοδικῶν διαδικασίαν, διότι διὰ τῆς φράσεως ταύτης ἠννόουν οἱ συμβαλλόμενοι τὸν τρόπον τῆς συζητήσεως καὶ οὐχὶ τὸν καταρτισμὸν τοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου. Απ. ἐφ. Αθ. 17647 τοῦ 59. Πρλ. § 81.

Διαδικασία.—Ἐξουσία τῶν διαιτητῶν (1).

§ 80. Οἱ διαιτηταὶ ἐκτελοῦσι τὰ τῆς διαιτησίας αὐτοπροσώπως καὶ πάντες ὁμοῦ, ἀκολουθοῦντες, ἐν ἐλλείψει ἐναντίας ἐν τῷ συμφωνητικῷ ῥήτρας, τοὺς κειμένους νόμους (2) καὶ τὴν τῶν εἰ-

---

(1) Πρλ. Δαλλ. λ. arbitrage κεφ. 9 (instruction devant les arbitres—insription de faux—production). Οἰκ. § 242. Εὐρ. 6 σ. 86 ἐπ. Παπ. τ. 2 σ. 423 ἐπ.

(2) Ἐὰν ὅμως διὰ τοῦ συνυποσχετικοῦ δὲν περιορισθῶσιν οἱ διάδικοι νὰ ὁρίσωσι τὸν τρόπον τῆς διαδικασίας, ἢ τὸν νόμον, καθ' ὃν θέλουσι δικάσει αὐτοὺς οἱ διαιτηταὶ (ὑποτεθείσθω, ὅτι δύο ἀλλοδαποὶ ὁρίζουσιν ἐν τῷ συνυποσχετικῷ, ὅτι ἡ διαφορὰ αὐτῶν θέλει λυθῇ κατὰ τοὺς νόμους τῆς πατρίδος αὐτῶν), ἀλλ' ὁρίσωσι καὶ τί θέλουσιν ἀποφασίσει οἱ διαιτηταὶ, ἢ ὅτι οὗτοι θέλουσιν ἀποφασίσει κατὰ τὴν κρίσιν τρίτου (εἶνα κατὰ τὸ δοκοῦν τῷ Πέτρῳ ψηφίσηται ὁ αἱρετὸς δικαστὴς) οὐκ ἔρρωται τὸ συνυποσχετικόν· ὁ γὰρ αἱρετὸς ὀφείλει τὴν ἐξουσίαν ἔχειν τοῦ ψηφίζεσθαι τεμ. 47 § 3. 19 πρ. αὐτ. Β. αὐτ.

ρητοδικῶν (1) διαδικασιῶν (πολ. 114). Οἱ διαφερόμενοι δύνανται νὰ διαγράψωσι τοῖς διαιτηταῖς τὸν τύπον τῆς διαδικασίας ἢ νὰ περικόψωσι τινὰς τῶν διαδικαστικῶν διατυπώσεων. Ἀλλὰ καὶ ἡ φύσις αὐτὴ τῆς διαιτησίας καθίστησι περιττὰς καὶ ἀνεφαρμόστους τινὰς διαδικαστικὰς πράξεις, π. χ. τὸ ἔγγραφον τῆς ἀγωγῆς, ἐνίοτε τὴν συζήτησιν ἐνώπιον τῶν διαιτητῶν. Carré ζ. 3228. Dalloz ἀρ. 894 ἑπ. Bourbeau σ. 580.

Καὶ ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἀτυχοῦ νόμου δύνανται ν' ἀπαλλαχθῶσιν οἱ διαιτηταί. Ἡ ἀπαλλαγὴ αὕτη γίνεται εἴτε ῥητῶς εἴτε δι' ἄλλης ἰσοδυνάμου φράσεως, π. χ. ἔχουσι τὴν ἄδειαν οἱ διαιτηταὶ νὰ δικάσωσι κατ' ἐπιείκειαν, ὅπερ δηλοῖ κατὰ ἰδίας αὐτῶν περὶ τοῦ δικαίου ἰδέας. Carré ζ. 3296.

§ 80[2] Ὁμολογία τῶν διαδίκων βεβαιουμένη ἐν τῇ διαιτητικῇ ἀποφάσει, μὴ περιεχομένη δὲ ἐν τοῖς πρακτικοῖς, ἔῤῥωται. Ἀπόφ. ἀπ. Αθ. 4709 ἣν ἐν Εὐρ. τ. 6 σ 59.

§ 80[3] Δὲν εἶναι ἀναγκαῖον, ὥςτε αἱ ἐνώπιον τῶν διαιτητῶν προτάσεις νὰ ἐκτίθενται εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεώς των· ἀρκεῖ μόνον ν' ἀναφέρωνται εἰς τὸ διαγηματικὸν τῆς ἀποφάσεώς των. Ε. Παρισ. 16 Μαρτίου 1850. (σ. 2174 νομ.),

§ 81 Διὰ τοῦ ἄρθρου 114 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἡ σύμπραξις δικαστικοῦ γραμματέως εἰς διαιτητικὴν ἀπόφασιν δὲν διατάσσεται

---

(1) Κατὰ τὸ ἄρθρον 114 τῆς πολιτ. δικονομίας, οἱ διαιτηταὶ τότε μόνον δύνανται ν' ἀποφασίσωσι κατὰ τοὺς ὑφεστῶτας νόμους, καὶ ὡς πρὸς τὴν διαδικασίαν νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν τοὺς περὶ εἰρηνοδικῶν διαγεγραμμένους τύπους, ὅταν οἱ διάδικοι, ἐν τῷ συνυποσχετικῷ αὐτῶν, δώσωσιν ἐξουσίαν εἰς τοὺς διαιτητὰς τοῦ νὰ κρίνωσιν κατὰ νόμον καὶ κατὰ τοὺς τύπους, οὐχὶ δὲ ἀνεκκλήτως καὶ καὶ κατὰ συνείδησιν. Ἀπόφ. ἐφετ. Ναυπλίας 97 τοῦ 36. (φελ. 351 νομ.)

Ὅταν οἱ διαιτηταὶ ἔχουν τὴν πληρεξουσιότητα νὰ δικάζωσιν ἀπολύτως τὰς διενέξεις, ἀπαλλάττονται τοῦ περιορισμοῦ τῶν διατυπώσεων. Απ. ἐφ. Ναυπλίας 129 τοῦ 36 (σ. 389 νομ.)

Ὅταν οἱ διαιτηταὶ ἔχουν πληρεξουσιότητα νὰ δικάσωσιν ἀπολύτως τὴν διαφοράν, θεωροῦνται ἀπηλλαγμένοι τῶν διατυπώσεων. Απ. πολ. ΑΠ. 129 τοῦ 36.

ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος. Ἀπόφ. 253 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομ. σ. 4213. Πρλ. ἀνωτ. § 77.

§ 82. Οἱ διαιτηταὶ δύνανται ν' ἀπαιτήσωσι τὴν ἐνώπιόν των συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως, νὰ διατάξωσιν (1) ἀποδείξεις (π. χ. διὰ μαρτύρων, δι' ἐμπειροτεχνῶν ἐγγράφων, δι' ὅρκων κτλ. Δαλλ. ἀρ. 913—921. Καρρ. ζ. 3290) καὶ διεξαγάγωσιν αὐτὰς κατὰ τοὺς τύπους· αἱ δὲ συνεδριάσεις γίνονται συνήθως εἰς τοῦ πρεσβυτέρου αὐτῶν τὴν οἰκίαν. Καρ. ζ. 3331.

§ 83. Ποινὰς δὲ νὰ ἐπιβάλλωσιν ἢ ἐξαναγκαστικὰ μέτρα κατὰ τρίτων (2) νὰ διατάξωσι δὲν δύνανται, (ἵνα ἐξετάσωσιν αὐτοὺς ὡς μάρτυρας, πραγματογνώμονας, κτλ.) ἐὰν μὴ ὦσι περιβεβλημένοι δικαστικὴν ἐξουσίαν.

Πολ. 114 ἐδάφ. 2. Κατὰ τῶν μαρτύρων ἐξαναγκαστικὰ μέτρα ἔχουσι τὰ δικαστήρια τὰ τοῦ 314 ἄρθρου, κατὰ τῶν ἐν ταῖς αὐτοψίαις προσκομμάτων, τὰ τοῦ 280 ἄρθρου κατὰ τῶν ἐμπειροτεχνῶν, οὐδὲν (Πολ. 294 ἐδ. 2). Ὅθεν περιττεύει ἡ μνεία τούτων ἐν τῷ 114 ἄρθρῳ.— Τί πρέπει νὰ γείνῃ ἂν ὁ προσκληθεὶς μάρτυς κλ ἀπειθῇ; προσφυγὴ εἰς τὸ δικαστήριον πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 314 καὶ 280. Carré ζ. 3290. Dalloz ἀρ. 913.

---

(1) Οἱ διαιτηταὶ διατάττουν ἀποδείξεις;—Οἱ διαιτηταὶ δύνανται νὰ ἐπιβάλλωσι τὸ χρέος κλητέρας ἀποδείξεως· προκειμένης δὲ διαφορᾶς μεταξὺ συνεταίρων περὶ διαφορῶν προκυψασῶν ὡς ἐκ τῆς ἑταιρείας, δύνανται ὄχι μόνον τὴν παρουσίασιν λεπτομερῶν λογαριασμῶν νὰ διατάξωσιν, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ βιβλία τῆς ἑταιρίας νὰ ζητήσωσι. τεμ. 4 § 1 τῶν πανδ. βιβλ. 2 τίτλ. 13 κώδ. διάτ. 7 de edendo, καὶ πανδ. τεμ. 7 de edendo. Απ. 2161 τοῦ 46 τῶν ἐν Αθ. ἐφετῶν.

(2) Ἀλλὰ κατὰ τῶν διαδίκων αὐτῶν δύνανται ν' ἀπαγγείλωσιν ἐξαναγκαστικὰ μέτρα (π. χ. προσωπικὴν κράτησιν. Carré ζ. 3334. Dalloz ἀρ. 998) ἢ ποινὰς πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως· διότι ἐνταῦθα ὁριζομένων ἀκριβῶς τῶν περιπτώσεων δὲν εἶναι φόβος καταχρήσεως τῆς ἐξουσίας αὐτῶν, μάλιστα δὲ ὅταν δὲν δικάζωσιν ἀνεκκλήτως. Ὁ νόμος ἀπαγορεύων τοῖς διαιτηταῖς τοῦ ἐπιβάλλειν ποινάς, ἐννοεῖ βεβαίως τὰς τοῦ 204 ἄρθρου καὶ οὐχὶ τὰς τῶν ἄρθρων 630, 883, 884, αἵτινες ἀντὶ ἀποζημιώσεως εἰσὶ καὶ ὑπὲρ τοῦ διαδίκου ἀπαγγέλλονται. Carré ζ. 3333. Dalloz ἀριθ. 1005. Πρλ. τὴν ὧδε 93 τοῦ 51 ἀπ. ΑΠ., ὡς καὶ τὴν τῶν ἐν Ν. ἐφ. τὴν εἰς σ. 100 τοῦ 6 τόμ. Εὐρ.

Κατὰ τὸ 114 ἄρθρον δύνανται οἱ διαιτηταὶ καὶ ποινὰς νὰ ἐπιβάλωσι καὶ ἐξαναγκαστικὰ μέτρα ν' ἀπαγγείλωσιν, ἐὰν ἦναι συγχρόνως οἱ τακτικοὶ καὶ ἁρμόδιοι τῆς ὑποθέσεως δικάσταί. Εἰσὶν ἀναγκαῖα ἀμφότερα; καὶ τακτικὸς καὶ ἁρμόδιος πρέπει νὰ ἦναι ὁ δικαστής; Τὸ δεύτερον φαίνεται ἡμῖν περιττόν· διότι δὲν εὑρίσκοσκομεν λόγον, διὰ τί, δικαστήριον ἀναρμόδιον ἐκλεχθὲν διαιτητής, νὰ μὴ δύναται νὰ ἐπιβάλῃ ποινὰς κλ. Οἰκ. αὐτ.

§ 84. Ἀποφασίζουσι τὴν διαφορὰν κατὰ πλειονοψηφίαν (1), προσλαβάνοντες ἐπὶ διχοψηφίας τὸν ἐπιδιαιτητὴν (πολ. 115), μεθ' οὗ συζητοῦσιν ἐκ νέου τὴν ὑπόθεσιν κατὰ τὰ ἀνωτέρω § 70 ἐπ. (2)

§ 85. Ἐπὶ ἑκουσίας διαιτησίας, ἡ ἰσοψηφία συνεπάγεται τὴν ματαίωσιν τῆς συνυποσχέσεως (3), ἐὰν οἱ διάδικοι δὲν διώρισαν ἤδη ἐπιδιαιτητὴν, ἢ δὲν συμφωνήσωσι περὶ τοῦ διορισμοῦ αὐτοῦ ἐντὸς 3 ἡμερῶν ἀφ' ἧς λάβωσι γνῶσιν τῆς ἰσοψηφίας. 115 πολ.— (Ἄλλως παρὰ τοῖς ῥωμ. Πρλ. Παπ. τ. 2 σ. 421 σημ. 93).

§ 86. Περιορίζονται δὲ εἰς τὴν διάγνωσιν ἐκείνων μόνον τῶν πραγμάτων, ἅτινα διὰ τοῦ συνυποσχετικοῦ ἀνέθεσαν αὐτοῖς (τεμ. 32 § 15 Π. h. t.)· τοῦτο δὲ τὸ τῆς ἑρμηνείας τοῦ συνυποσχετικοῦ ζήτημα εἶναι ὅλως πραγματικόν. Δαλλ. ἀρ. 982.

§ 8 . Δύνανται νὰ ἐξετάσωσιν, ἐκτὸς τοῦ κυρίου τῆς δίκης ἀντικειμένου, καὶ τὰ παρεπόμενα ἢ παρεμπίπτοντα ζητήματα, ὅσα ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν ἐννοοῦνται περιεχόμενα (4) ἐν τῇ συνυποσχέσει (Καῤῥὲ ζήτημ. 3274) καὶ εἰσὶ δεκτὰ διαιτητικῆς δια-

---

(1) Πρλ. Παπ. τ. 2 σ. 421 σ. 71.
(2) Ὅρα τὰ περὶ ἐπιδιαιτητῶν. ἀν.
(3) Πρλ. ανωτ. § 50.

(4) Π. χ. ἐνστάσεις συμψηφισμοῦ, παραγραφῆς, αἰτήσεις καρπῶν, τόκων (οὐχὶ ἀνταγωγάς. Heffter Syst. σελ. 167), περὶ γνησιότητος ἐγγράφων, δικαστικῆς δαπάνης κ. λ. Carré ζ. 3291. 3332. Dalloz ἀρ. 913. 995. 1061. Δύνανται οἱ διαιτηταὶ νὰ δικάσωσι περὶ τῆς ἁρμοδιότητος αὐτῶν; Ἡ ἐρώτησις αὕτη ἰσοδυναμεῖ τῇ ἐρωτήσει, ἂν δύνανται οἱ διαιτηταὶ νὰ ἑρμηνεύσωσι τὸ συνυποσχετικόν· ὅθεν λυτέα καταφατικῶς (Dalloz ἀρ. 984. Carré ζήμ. 3281). Ἀλλ' ἐὰν διὰ κακῆς ἑρμηνείας τοῦ συνυποσχετικοῦ ὑπερβῶσι τὰ ὅρια τῆς ἐξουσίας αὐτῶν, ἐκδίδουσιν τότε ἀπόφασιν ἄκυρον, ὑποκειμένην εἰς τὸ ἔνδικον μέσον τοῦ 123 ἄρθρου.

λύσεως· π. χ. ζητήματα δημοσίας τάξεως (περὶ πλαστογραφίας) ἐξαιροῦνται τῆς ἁρμοδιότητός των. Ν. 32 § 7 Βασ. (7. 2). Δαλ. ἀρ. 977. 949.

§ 88. Οἱ διαιτηταὶ δύνανται ν' ἀπαγγέλλωσι προσωπικὴν κράτησιν, ὅταν τοῦτο ἐπιτρέπηται καὶ εἰς τοὺς δικαστὰς αὐτούς, οἷον ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 999 τῆς πολιτικῆς δικονομίας (1). Απ. πολ. ΑΠ. 93 τοῦ 1851, κυροῦσα τὴν 199 ἐφετῶν Ναυπλίας καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ, οἱ διαιτηταὶ, ἐὰν οἱ διάδικοι ἐν τῷ συνυποσχετικῷ, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, δὲν ἀπεφάσισαν ἄλλως, περιβάλλονται δυνάμει τοῦ 114 ἄρθρ. τῆς πολιτικῆς δικονομίας δικαστικὴν ἐξουσίαν, περιωρισμένην μόνον κατὰ τὰς ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ διαγεγραμμένας εἰδικὰς περιπτώσεις, ἐν αἷς δὲν διαλαμβάνεται ἡ τῆς προσωπικῆς κρατήσεως ἀπαγγελία· ἑπομένως ἔχουσι τὴν ἐξουσίαν ν' ἀπαγγέλλωσιν αὐτὴν ὁσάκις ὁ νόμος τὸ ἐπιτρέπει εἰς τοὺς τακτικοὺς δικαστὰς, κατὰ τὸ ἄρθρον 999· 1) τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἐνισχυόμενον καὶ ἀπὸ τὴν διάταξιν τοῦ 732 ἄρθρου τῆς αὐτῆς δικονομίας· προσωπικὴ δὲ κράτησις ἐπιβάλλεται δυνάμει τοῦ νόμου καὶ αὐτεπαγγέλτως εἰς ὅλας τὰς δίκας, τὰς ἀφορώσας τὴν ἐμπορίαν. Ὅθεν ἀνυπόστατος εἶναι ὁ λόγος ὅτι οἱ διαιτηταὶ δὲν ἐδύναντο νὰ ἐπιβάλλωσι τὴν προσωπικὴν κράτησιν καὶ μάλιστα ἄνευ αἰτήσεως.»

§ 89 Ἔννοια τοῦ τεμ. 21 § 11. Πανδ. (4. 8) ἡ τοῦ νόμ. 21 Βασ. (7. 2)· ὅρα Θέμιδα τόμ. 5 σελ. 48 σημ. 21.

§ 90. Ἔννοια τοῦ τεμ. 32 § 8. Πανδ. αὐτ.—ἡ νόμ. 32 Βασ. αὐτ. ὅρα Θέμιδα αὐτ. σημ. 23.

---

(1) Πρλ. τὴν λέξιν Διαίτησις § 29 δὶς καὶ τὴν λέξιν Κράτησις προσωπικὴ § 18. καὶ ἀνωτ. σελ. 320.

. Οἱ διαιτηταὶ δύνανται ἐπὶ ἐμπορικῶν διαφορῶν, κατ' αἴτησιν τῶν μερῶν, ν' ἀπαγγέλλωσι προσωπικὴν κράτησιν τοῦ ὀφειλέτου. Απ. ἐφ. Ν. 27 τοῦ 41 (σ. 2486 νομ.)

Οἱ διαιτηταὶ δύνανται ν' ἀπαγγείλωσι προσωπικὴν κράτησιν. Απ. ἐφ. Ν. 434 τοῦ 48 (σ. 1848 νομ.)

Περὶ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων. Περιεχόμενον αὐτῶν. Αἰτήσεις. Αἰτιολογία. Διατακτικόν. Ἀνάγνωσις. (1).

§ 100. Ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἀποτετελεσμένη ἐστὶν ἅμα συνταχθῇ καὶ ὑπογραφῇ παρὰ τῶν διαιτητῶν.

§ 101. Κατὰ γενικὸν λοιπὸν κανόνα αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις πρέπει νὰ συντάσσωνται ἐγγράφως καὶ ὅπως αἱ τῶν δικαστηρίων (Πολ. 182. Οἰκ. § 106. 244. Καρὼ. ζ. 3337). Ἐντεῦθεν ἕπεται ὅτι καὶ ἐν ταῖς διαιτητικαῖς ἀποφάσεσιν ἀναγκαῖαι εἰσὶν αἰτιολογίαι καὶ διατακτικόν. (Πολ. ἀπ. ἐφ. Αθ. 2591 τοῦ 43)· ἀλλὰ κατὰ τῆς ἀναιτιολογήτου ἀποφάσεως τῶν διαιτητῶν, ὅταν ἦναι ἀνέκκλητοι, οὐδὲν μέσον προσβολῆς ἔχει ὁ διάδικος. Πολ. 122. 123. Δαλλ. ἀρ. 1051. 1055. Οἰκ. § 244.

Ἀπαιτεῖται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος νὰ ἐκτίθεται ἐν τῇ διαιτητικῇ ἀποφάσει τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως; ὄχι, διότι τὸ ἄρθρον 122 τῆς πολιτικῆς δικονομίας δὲν προνοεῖ τὴν περίπτωσιν αὐτήν. Απ. 199 τοῦ 51 τῶν ἐν Ν. ἐφ. (νομ. σ. 5400).

§ 102. Χρόνος καὶ τόπος τῆς συντάξεως αὐτῶν; Πρλ. Δαλ. ἀρ. 1065. 1071.

§ 103. Ἡ διάταξις τῆς γαλλικῆς δικονομίας (1016), ὅτι ἀρκοῦσιν τῆς πλειονοψηφίας αἱ ὑπογραφαὶ, ὅταν ἀρνῆται νὰ ὑπογράψῃ ἡ μειονοψηφία, οὐκ ἔστιν ἀκολουθητέα παρ' ἡμῖν ὡς μὴ ὑπάρχουσα· ἄρα πρέπει πάντες οἱ διαιτηταὶ νὰ ὑπογραφῶσιν. Ἡ ἄρνησις δέ τινος αὐτῶν, οὖσα ἀποποίησις τῆς ἐντολῆς, καταπαύει τὴν διαίτησιν (Πολ. 121 § 5. Οἰκον. § 241 σημ. 6—8). Δὲν φαίνεται λοιπὸν ὀρθὴ ἡ ἐν τῷ Εὑρετηρ. (ΣΤ'. 92 § 29) ἐκτιθεμένη νομολογία τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Ἐάν τις τῶν διαιτητῶν εἶναι ἀγράμματος; Πρέπει τότε, φρονοῦμεν, νὰ ἐκθέσωσιν οἱ διαιτηταὶ εἰς συμβολαιογράφον ἢ εἰρηνοδίκην τὴν ἀπόφασιν αὐτῶν, καὶ οὗτοι νὰ συντάξωσιν ἔγγραφον περὶ τούτου· ὅρ. ὅμως Dalloz ἀρ. 357. 358. Bourbeau σ. 624. 625. Οἰκ. σ. 415 σημ. 2. Πρλ. κατ. § 110.

---

(1) Πρλ. Οἰκ. § 244.—Παπ. τ. 2 σ. 424.—Εὑρ. τόμ. 6 σ. 91 ἑπ.—Δαλλ. λ. arbitrage κεφ. 11, ἔνθα ἐρευνᾶ ταῦτα. «Διατυπώσεις ἀποφάσεως.—Ἄρνησις πρὸς ὑπογραφήν.—Ἀνακοπὴ τρίτου.—Ἀποτελέσματα ἀποφάσεως.—Χρονολογία.—Τρίτοι.—Παρακατάθεσις.—Ἁρμοδιότης.

λύσεως· π. χ. ζητήματα δημοσίας τάξεως (περὶ πλαστογραφίας) ἐξαιροῦνται τῆς ἁρμοδιότητός των. Ν. 32 § 7 Βασ. (7. 2). Δαλ. ἀρ. 977. 949

§ 88. Οἱ διαιτηταὶ δύνανται ν' ἀπαγγέλλωσι προσωπικὴν κράτησιν, ὅταν τοῦτο ἐπιτρέπηται καὶ εἰς τοὺς δικαστὰς αὐτούς, οἷον ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 999 τῆς πολιτικῆς δικονομίας (1). Απ. πολ. ΑΠ. 93 τοῦ 1851, κυροῦσα τὴν 199 ἐφετῶν Ναυπλίας καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ, οἱ διαιτηταὶ, ἐὰν οἱ διάδικοι ἐν τῷ συνυποσχετικῷ, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, δὲν ἀπεφάσισαν ἄλλως, περιβάλλονται δυνάμει τοῦ 114 ἄρθρ. τῆς πολιτικῆς δικονομίας δικαστικὴν ἐξουσίαν, περιωρισμένην μόνον κατὰ τὰς ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ διαγεγραμμένας εἰδικὰς περιπτώσεις, ἐν αἷς δὲν διαλαμβάνεται ἡ τῆς προσωπικῆς κρατήσεως ἀπαγγελία· ἑπομένως ἔχουσι τὴν ἐξουσίαν ν' ἀπαγγέλωσιν αὐτὴν ὁσάκις ὁ νόμος τὸ ἐπιτρέπει εἰς τοὺς τακτικοὺς δικαστὰς, κατὰ τὸ ἄρθρον 999· 1) τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἐνισχυόμενον καὶ ἀπὸ τὴν διάταξιν τοῦ 732 ἄρθρου τῆς αὐτῆς δικονομίας· προσωπικὴ δὲ κράτησις ἐπιβάλλεται δυνάμει τοῦ νόμου καὶ αὐτεπαγγέλτως εἰς ὅλας τὰς δίκας, τὰς ἀφορώσας τὴν ἐμπορίαν. Ὅθεν ἀνυπόστατος εἶναι ὁ λόγος ὅτι οἱ διαιτηταὶ δὲν ἐδύναντο νὰ ἐπιβάλλωσι τὴν προσωπικὴν κράτησιν καὶ μάλιστα ἄνευ αἰτήσεως.»

§ 89 Ἔννοια τοῦ τεμ. 21 § 11. Πανδ. (4, 8) ἡ τοῦ νόμ. 21 Βασ. (7. 2)· ὅρα Θέμιδα τόμ. 5 σελ. 48 σημ. 21.

§ 90. Ἔννοια τοῦ τεμ. 32 § 8. Πανδ. αὐτ.— ἡ νόμ. 32 Βασ. αὐτ. ὅρα Θέμιδα αὐτ. σημ. 23.

---

(1) Πρβλ. τὴν λέξιν Διαίτησις § 29 δὶς καὶ τὴν λέξιν Κράτησις προσωπικὴ § 18. καὶ ἀνωτ. σελ. 320.

Οἱ διαιτηταὶ δύνανται ἐπὶ ἐμπορικῶν διαφορῶν, κατ' αἴτησιν τῶν μερῶν, ν' ἀπαγγέλλωσι προσωπικὴν κράτησιν τοῦ ὀφειλέτου. Απ. ἐφ. Ν. 27 τοῦ 41 (σ. 2486 νομ.)

Οἱ διαιτηταὶ δύνανται ν' ἀπαγγείλωσι προσωπικὴν κράτησιν. Απ. ἐφ. Ν. 434 τοῦ 48 (σ. 1848 νομ.)

Περὶ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων. Περιεχόμενον αὐτῶν. Αἰτήσεις. Αἰτιολογία. Διατακτικόν. Ἀνάγνωσις. (1).

§ 100. Ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἀποτετελεσμένη ἐστὶν ἅμα συνταχθῇ καὶ ὑπογραφῇ παρὰ τῶν διαιτητῶν.

§ 101. Κατὰ γενικὸν λοιπὸν κανόνα αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις πρέπει νὰ συντάσσωνται ἐγγράφως καὶ ὅπως αἱ τῶν δικαστηρίων (Πολ. 182. Οἰκ. § 106. 244. Καρῥ. ζ. 3337). Ἐντεῦθεν ἕπεται ὅτι καὶ ἐν ταῖς διαιτητικαῖς ἀποφάσεσιν ἀναγκαῖαι εἰσὶν αἰτιολογίαι καὶ διατακτικόν. (Πρλ. ἀπ. ἐφ. Αθ. 2591 τοῦ 43)· ἀλλὰ κατὰ τῆς ἀναιτιολογήτου ἀποφάσεως τῶν διαιτητῶν, ὅταν ἦναι ἀνέκκλητοι, οὐδὲν μέσον προσβολῆς ἔχει ὁ διάδικος. Πολ. 122. 123. Δαλλ. ἀρ. 1051. 1055. Οἰκ. § 244.

Ἀπαιτεῖται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος νὰ ἐκτίθεται ἐν τῇ διαιτητικῇ ἀποφάσει τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως; ὄχι, διότι τὸ ἄρθρον 122 τῆς πολιτικῆς δικονομίας δὲν προνοεῖ τὴν περίπτωσιν αὐτήν. Απ. 199 τοῦ 51 τῶν ἐν Ν. ἐφ. (νομ. σ. 5400).

§ 102. Χρόνος καὶ τόπος τῆς συντάξεως αὐτῶν; Πρλ. Δαλ. ἀρ. 1066. 1071.

§ 103. Ἡ διάταξις τῆς γαλλικῆς δικονομίας (1016), ὅτι ἀρκοῦσιν τῆς πλειονοψηφίας αἱ ὑπογραφαὶ, ὅταν ἀρνῆται νὰ ὑπογράψῃ ἡ μειονοψηφία, οὐκ ἔστιν ἀκολουθητέα παρ' ἡμῖν ὡς μὴ ὑπάρχουσα· ἄρα πρέπει πάντες οἱ διαιτηταὶ νὰ ὑπογραφῶσιν. Ἡ ἄρνησις δέ τινος αὐτῶν, οὖσα ἀποποίησις τῆς ἐντολῆς, καταπαύει τὴν διαίτησιν (Πολ. 121 § 5. Οἰκον. § 241 σημ. 6—8). Δὲν φαίνεται λοιπὸν ὀρθὴ ἡ ἐν τῷ Εὑρετηρ. (ΣΤ'. 92 § 29) ἐκτιθεμένη νομολογία τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Ἐάν τις τῶν διαιτητῶν εἶναι ἀγράμματος; Πρέπει τότε, φρονοῦμεν, νὰ ἐκθέσωσιν οἱ διαιτηταὶ εἰς συμβολαιογράφον ἢ εἰρηνοδίκην τὴν ἀπόφασιν αὐτῶν, καὶ οὗτοι νὰ συντάξωσιν ἔγγραφον περὶ τούτου· ὅρ. ὅμως Dalloz ἀρ. 357. 358. Bourbeau σ. 624. 625. Οἰκ. σ. 415 σημ. 2. Πρλ. κατ. § 110.

---

(1) Πρλ. Οἰκ. § 244.—Παπ. τ. 2 σ. 424.—Εὐρ. τόμ. 6 σ. 91 ἐπ.—Δαλλ. λ. arbitrage κεφ. 11, ἔνθα ἐρευνᾷ ταῦτα. «Διατυπώσεις ἀποφάσεως.—Ἄρνησις πρὸς ὑπογραφήν.—Ἀνακοπὴ τρίτου.—Ἀποτελέσματα ἀποφάσεως.—Χρονολογία.—Τρίτοι.—Παρακατάθεσις.—Ἁρμοδιότης.

§ 104. Ἡ ἀπόφασις τῶν διαιτητῶν θεωρεῖται ὡς ἐκδεδομένη καὶ διὰ τοῦτο ἀμετάκλητος ἅμα περατωθῇ τὸ περὶ αὐτῆς ἔγγραφον (1). Ἀνάγνωσις αὐτῆς ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν διαδίκων καλὸν μὲν εἶναι νὰ γίνεται, ἀλλ' οὐχὶ ἀναγκαῖον ὡς παρὰ Ρωμαίοις (Νόμ. 27 § 4. 5. Ν. 47 πρλ. § 1 Νόμ. 49 § 1 Π. Β. Τ. — Carré ζήτ. 3338. Bourbeau σελ. 626), δίδει δὲ ὕπαρξιν ἐνίοτε εἰς τὴν ἀπό-

(1) Ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις καταρτίζεται ἐγγράφως, ὑπογράφεται ὑπὸ τῶν διαιτητῶν καὶ ἀναγινώσκεται εἰς τοὺς διαδίκους καλουμένους ἐπὶ τούτῳ· ὁ τρόπος ὅμως οὗτος τῆς κοινοποιήσεως δὲν εἶναι οὐσιῶδες συμπλήρωμα τῆς ἐκδοθείσης διαιτητικῆς κρίσεως ὡς ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν τακτικῶν δικαστῶν· ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ἡ ἀπόφασις κατατίθεται παρὰ τῷ γραμματεῖ τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν.

Ταῦτα συνάγομεν (λέγει ὁ ἴδιος Παπαρ. ἐν τῇ ὑποσ. 168) ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 114, 119, 178, 182 τῆς πολιτικῆς δικονομίας. Παρὰ τοῖς Ρωμαίοις ὅμως καὶ τοῖς Βυζαντινοῖς ἀπῃτεῖτο ἡ ἐνώπιον τῶν διαδίκων ἀπαγγελία τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐπὶ ποινῇ τῆς ματαιώσεως τῆς διαιτησίας 27 § 4. 5. 47, 48 π. αὐτ. Β. 27 § ς'. καὶ ζ'. 47, 48.

Πρλ. Εὐρ. τ. 6 σ. 568, ἔνθα ἐξεθέσαμεν τὴν γνώμην τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου.

Δὲν ἀπαιτεῖται ν' ἀπαγγέλληται ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἐνώπιον τῶν διαδίκων, οὔτε νὰ κοινοποιῆται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρώσεως πρὸς τοὺς διαφερομένους, ἀλλὰ μόνον νὰ ἐκδίδεται παρὰ τῶν διαιτητῶν κατὰ τὸ διάστημα τῆς συνυποσχέσεως· ἄλλως τε δὲ ἡ ἐν τῇ ἀποφάσει χρονολογία θεωρεῖται βεβαία μέχρις ἀποδείξεως τῆς πλαστογραφίας. Ἀπόφ. 199 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (Θεμιχ. σελ. 5101).

Ἡ χρονολογία διαιτητικῆς ἀποφάσεως διὰ νὰ ἦναι βεβαία, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ παρακατατεθῇ αὕτη εἰς τὸ δικαστικὸν γραφεῖον, ἢ νὰ θεωρηθῇ πρὸς τοῦτο παρά τινος ἀρχῆς. Απ. ἐφ. Ν. 337 τοῦ 43 (νομ. σ. 3418). Πρλ. τὴν κατωτ. 8310 ἀπόφ. ἐφ. Αθ.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν τρόπον, δι' οὗ διάδικοι λαμβάνουσι γνῶσιν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δὲν ὑπάρχει ὡρισμένος τύπος· ἑπομένως ὁ λόγος ὅτι ἡ ἀπόφασις, οὐδ' ἀπηγγέλθη, οὐδ' ἐκοινοποιήθη προσηκόντως, εἶναι ἀνυπόστατος. Αρ. πολ. ΑΠ. 93 τοῦ 51.

φασιν καίτοι οὐδὲ συνταχθῶσιν. Dalloz ἀριθ. 1093. Πρβλ. Θίχ. σ. 416 σημ. 3.

§ 105. Ἡ ἀπόφασίς των ἔχει τὸν αὐτὴν δύναμιν ὡς καὶ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων αἱ ἀποφάσεις, ἔχουν ἀποτελεῖ δεδικασμένον τελεσίδικος καταστᾶσα (1). Πολ. 118.—διάτ. 27 § 2 Βασ. αὐτ. — Ἄλλως δὲ ὡς πρὸς τὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις τὰς κατὰ τὸ 1827.—Εὑρ. τόμ. 6 σ. 66) ἀφοῦ δὲ περιβληθῇ τὸ ἐκτελεστήριον, παρέχει τίτλον πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης (2) καὶ ἐκτελεῖται ἀναγκαστικῶς (Πολ. 118). Δαλλ. ἀρ. 1123.

§ 106. Παρέχει πίστιν δημοσίου ἐγγράφου ἡ ἀπόφασις τῶν διαιτητῶν. Κατὰ Θίχον (§ 214 σημ. 4), ἡ ἀπόφασίς των, ἕως νὰ περιβληθῇ τὸν τύπον τῆς ἐκτελέσεως, δύναμιν ἰδιωτικοῦ μόνον (3)

---

(1) Δὲν δύναται ν' ἀντιταχθῇ ἔνστασις τελεσιδικίας, δυνάμει διαιτητικῆς ἀποφάσεως, διότι κατὰ τὸν νόμον ὁ διάδικος, ὁ μὴ ἐμμένων εἰς τὴν ἀπόφασιν τῶν διαιτητῶν, δὲν ὑποχρεοῦται εἰς ἄλλο, εἰμὴ εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ προστίμου, ἐὰν τοῦτο συνεφωνήθη διὰ τοῦ συνυποσχετικοῦ, δι' οὗ ἡ διαίτησις συνεστάθη. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 80 τοῦ 46.

Διαιτητικὴ ἀπόφασις μὴ φέρουσα τὸν τύπον τῆς ἐκτελέσεως καὶ μὴ κοινοποιηθεῖσα δὲν θεωρεῖται τελεσίδικος. Ἀπόφ. πολ. 89 ΑΠ. τοῦ 1847.

(2) Νομ. ὑποθ. 14. Καρ. ζ. 3368. Δαλλ. ἀρ. 1139.

Ἡ δυνάμει διαιτητικῆς ἀποφάσεως, μὴ φερούσης τὸν τύπον τῆς ἐκτελέσεως, ἐγγραφεῖσα ὑποθήκη εἶναι τακτικὴ καὶ ἔγκυρος; ὄχι, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 14 τοῦ περὶ ὑπ. νόμου, τότε αἱ ἀποφάσεις τῶν διαιτητῶν παρέχουν δικαίωμα πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης, ὅταν ἦναι περιβεβλημμέναι μὲ τὸ παρὰ τῶν ἄρθρων 118 καὶ 119 τῆς πολιτικῆς δικονομίας διατεταγμένον ἔνταλμα τοῦ ἁρμοδίου προέδρου τῶν πρωτοδικῶν· ὅρα τὴν λ. Ὑποθήκη. (νομ. σ. 3402).

(3) Πρβλ. Mongaly, arbitrage 229 καὶ σχετικὰ εἰς Εὑρετήρ. τόμ. 6 σελ. 93 § 30—34.

Ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἀποτελεῖ καθὸ δημόσιον ἔγγραφον πλήρη πίστιν περὶ τοῦ περιεχομένου αὐτῆς, ἑπομένως καὶ περὶ τῆς χρονολογίας τῆς ἐκδόσεώς της, καθὼς καὶ περὶ τῆς συμπράξεως εἰς αὐτὴν τοῦ ὁμολογουμένως ἀγραμμάτου διαιτητοῦ, ἡ ἔλλειψις

ἐγγράφου ἔχει. Ἄρα ἀποδεικνύει μόνον τὰ πραχθέντα οὐχὶ καὶ τὰ μαρτυρούμενα παρὰ τῶν διαιτητῶν. Boubeau σ. 652. Ἡ νομολογία καὶ οἱ συγγραφεῖς φαίνονται ἠπιώτεροι περὶ τὴν λύσιν τῶν εἰς τὸ προκείμενον ἀναφερομένων ζητημάτων, ἀποδίδοντες ἐν πολλοῖς εἰς τὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις δύναμιν δημοσίου ἐγγράφου. Ἀλλ' ὁ συλλογισμὸς τοῦ Chauveau (sur Carré ζ. 3337 bis), ὅτι ὡς δικαστικὸν χαρακτῆρα περιβεβλημένοι οἱ διαιτηταὶ ἀξιόπιστοι εἰσὶ μεχρισοῦ προσβληθῶσιν ἐπὶ πλαστογραφίᾳ τὰ λεγόμενα παρ' αὐτῶν, στερεῖται ὅλως νομίμου βάσεως. Dalloz ἀρ. 1111 ἑπόμ. Ἡμεῖς ἀμφιβάλλομεν μάλιστα ἂν καὶ περὶ τῆς χρονολογίας αὐτῆς ἀποτελῇ ἀπόδειξιν ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις. Ὁ Ἄρειος Πάγος ἐθεώρησεν ἄλλοτε (ἀπόφ. 29 τοῦ 45) ὡς ἀναμφίβολον τὸ πρᾶγμα καὶ ἄνευ ἐνδυασμοῦ παρεδέχθη, ὅτι ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις καθὸ δημόσιον ἔγγραφον ἀποτελεῖ πλήρη πίστιν περὶ τοῦ περιεχομένου αὐτῆς. Οἰκ. αὐτ. Ὅρα Εὑρ. σ. 93 καὶ § 20. Ἀπόφ. ΑΠ. 23 τοῦ 46 καὶ § 245 τῆς λ. ἀπόφασις, καὶ τὸν ἐπ. §

§ 107. Ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἀποτελεῖ πίστιν ὡς πρὸς τὴν χρονολογίαν της (1); ὅρα ἀπ. 8310 ἐφ. Αθ.

§ 108. Ὁ αἱρετὸς δικαστὴς δὲν φέρει δημόσιον χαρακτῆρα. νόμ. 3 Κώδ. (3. 13).

§ 109. Αἱ τῶν διαιτητῶν ἀποφάσεις πότε θεωροῦνται ὡς ὁριστικαί; ἴδε τὴν λ. ὁριστικαὶ ἀποφάσεις καὶ Εὑρ. 6 σ. 94 ἐπ.

Ὅταν διὰ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως διορίζωνται ἐμπειροτέχναι καὶ διατάττωσιν οἱ διαιτηταὶ συγχρόνως (διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως) καὶ περὶ τοῦ ἀποτελέσματος, ἤγουν νὰ γίνῃ ἡ ἀποζημίωσις συμφώνως μὲ τοὺς ὅρους τῆς ἐκτιμήσεως αὐτῆς, ἡ ἀπόφασις αὕτη εἶναι ὁριστική.

Εἰς τοιαύτην περίπτωσιν, αἱ κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐκτιμήσεως ἔριδες ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, κατὰ τὸ ἄρθρον 120 τῆς πολ. δικονομίας. Ἀπόφασ. 129 τοῦ 35 ἐφετ. Ναυπλίας.—Νομ. σελ. 389.

τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ὁποίου, ὑπαρχούσης τῆς βεβαιώσεως ταύτης, καὶ προκυπτούσης ἐξ αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀκύρωσιν. Απ. πολ. ΑΠ. 29 τοῦ 45.

(1) Πρβλ. ἀνωτ. § 105. ἑπόμ.

Ὑπογραφὴ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

§ 109. Ἡ διαιτητική, ὡς εἴρηται, ἀπόφασις ἀποτετελεσμένη ἐστὶν ἅμα συνταχθῇ καὶ ὑπογραφῇ παρὰ τῶν διαιτητῶν.

§ 110. Ἰσχυρὰ πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἡ ὑπὸ μόνων τῶν πλειοψηφησάντων ὑπογραφομένη ἀπόφασις τῶν διαιτητῶν, ἀρκεῖ ν' ἀποδεικνύηται, ὅτι συνέπραξαν καὶ συνδιεσκέφθησαν καὶ οἱ μειοψηφοῦντες.

Ἐν ἄλλοις ῥήμασι,

Τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν πρέπει νὰ ὑπογράφωσιν πάντες οἱ διαιτηταί, ὡς ἀνατιθεμένης εἰς πάντας ὁμοῦ τῆς διαιτητικῆς ἐξουσίας, ἀλλὰ μεταξὺ πολλῶν διαιτητῶν ἀποφασίζει ἡ ψῆφος τῶν πλειόνων, ὥστε ἡ ἀπόφασις ἰσχύει ὑπογεγραμμένη οὕτως ὑπὸ τῶν πλειοψηφησάντων, φθάνει μόνον ν' ἀποδεικνύηται ὅτι συνέπραξαν καὶ συνδιεσκέφθησαν καὶ οἱ μειοψηφοῦντες (114. 115 πολ.). Αἰτ. πολ. Δικ. 309 τοῦ 57, ἐπικυρ. τὴν 12906 ἐφετ. Ἀθ. Πρβλ. ἀνωτ. § 103.

§ 111. Ἀπόφασις διαιτητῶν μὴ φέρουσα τὴν ὑπογραφὴν, οὔτε ποιοῦσα μνείαν τοῦ λόγου, δι' ὃν δὲν ἠθέλησεν ἢ δὲν ἠδυνήθη νὰ ὑπογράψῃ εἷς τῶν διαιτητῶν, δὲν ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν περὶ τοῦ ὅτι συνεσκέφθη καὶ συναπεφάσισε μετὰ τῶν ἄλλων καὶ ὁ μὴ ὑπογράψας. Τοιαύτη δ' ἀπόφασις οὐ μόνον εἶναι ἀκυρωτέα, ἀλλὰ μάλιστα οὔτε τὸν ἐξωτερικὸν τύπον ἀποφάσεως φέρει (111, 115 καὶ 121 § 3 καὶ 6 καὶ 759 § 2 πολιτικῆς δικονομίας). Ἀπόφ. ἐφ. Ἀθην. 11145 τοῦ 1853 τμ. 2.

Περὶ τοῦ ἐκτελεστηρίου (1).

§ 112. Περὶ τοῦ ἐκτελεστηρίου τούτου ῥητέον ταῦτα λέγει ὁ Οἴκον. σελ. 417.

α) Εἶναι περιττὸν ἐὰν διαιτητὴς εἶχεν ἐκλεχθῆ δικαστήριον ὁλόκληρον· τότε κηρύττει ἐκτελεστὴν τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ

---

(1) Δαλλ. λεξ. arbitrage κεφ. 14 ἄρθρον 7 (ordon. d'exéc.— président. compétence.) Πρβλ. τὴν σημ. 21 § 214 Οἴκον.

Ἀπόφασις ἀλλοδαποῦ διαιτητοῦ; Ἐὰν φέρῃ τὸ ἐκτελεστήριον τοῦ δικαστηρίου τῆς πατρίδος τοῦ διαιτητοῦ, δύναται, γενομένη οὕτω

ἄρθρον 856 αὐτὸ τοῦτο τὸ δικαστήριον πρὸ ἐκτελεστηρίου ἱκέτ' αἴτησιν τοῦ διαδίκου (Δαλλ. ἀρ. 1167).

β') Περιβάλλεται ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν (1) ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ἦτο ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις (εἴτε πρώτου εἴτε δευτέρου βαθμοῦ). Ἁρμόδιος δὲ πρόεδρος ἐστὶν ὁ τοῦ τόπου τῆς ἐκδόσεως (τοῦτο πιθανῶς ἠθέλησεν ὁ νομοθέτης νὰ σημάνῃ εἰπὼν ἐν τῷ 118 ἄρθρῳ ἐνάρθρως τὸ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν)· ἀλλὰ μὴ ὄντος ἐντελῶς σαφοῦς τοῦ γράμματος τοῦ νόμου, δὲν θέλει ἀκυρωθῆ ἐκτελεστήριον παρ' ἄλλου προέδρου περιαφθέν. Ἡ γαλλικὴ δικονομία (ἄρθ. 1020) εἶναι σαφὴς κατὰ τοῦτο καὶ οἱ συγγραφεῖς αὐτῆς αὐστηρότεροι (Καρρ. ζ. 3356 δίς. 3359 δίς. Δαλλ. ἀριθ. 1175)· ἀλλὰ παρ' ἡμῖν ἀκολουθητέα εἰσὶ μᾶλλον τὰ ἐπὶ τοῦ νόμου τῆς 24 Αὐγούστου 1790 ἰσχύοντα, ὅτι rien n' obligait les parties ni les arbitres à réclamer l'ordonnance plutôt à l'un qu'à l'autre de ces tribunaux et qu'il suffisait qu' elle eut été apposée au bas de la sentence par le président d' un tribunal civil quelconque.

γ') Γράφεται κάτωθι τῆς ἀποφάσεως καὶ συνίσταται εἰς τὴν λέξιν ἁπλῶς (2) Ἐκτελεστή, ἥτις, σημειουμένου τοῦ τόπου καὶ χρόνου τῆς ἐκδόσεως, ὑπογράφεται παρὰ τοῦ προέδρου καὶ τοῦ γραμματέως καὶ σφραγίζεται. Πολ. 169. Παρὰ τοῖς Γάλλοις ἀμφίβολον ἂν ἡ ὑπογραφὴ τοῦ γραμματέως ἦναι ἀναγκαία. Δαλλ. ἀριθ. 1168.

δ') Ἐὰν ἡ ἀπόφασις τῶν διαιτητῶν ἔχῃ ἀκυρότητας, χρεωστεῖ νὰ μὴ κηρύξῃ αὐτὴν ἐκτελεστὴν ὁ πρόεδρος (Πολ. 123)· ἄλλας ἐλλείψεις αὐτῆς δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ἐξετάσῃ. Ἐν Γαλλίᾳ διαφωνοῦσι. Bourbeau σελ. 665. Dalloz ἀριθ. 1185. Boitard II. 375. Carré ζ. 3360.

δημόσιον ἔγγραφον, νὰ κηρυχθῇ ἐκτελεστὴ ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὴν διαστολὴν τοῦ ἄρθρ. 859. Ἄλλοι ἄλλας ποιοῦσι διακρίσεις. Δαλ. ἀρ. 428. Ῥουσοπ. σ. 24 καὶ τὴν σημείωσιν ἔκτην τοῦ Βέλγου ἐκδότου τοῦ Troplong ὑπὸ τὸν ἀρ. 453. Πρλ. προσέτι Κυβερνήτ. 6 σ. 120 σημ. 3 καὶ ἀπ. πολ. ΑΠ. 105, 106, 107 τοῦ 49. κατ. § 119.

(1) Πρλ. ἀπ. ΑΠ. 77 τοῦ 37.

(2) Τὸ ἐντέλλεται πρὸς πάντα μὲν κλητῆρα κ. λ. περιττόν. Ledru-Rollin Arbitrage ἀριθ. 934. contra Κυβερνήτριον σελ. 112 § 53.

Διὰ νὰ ἐκβιασθῇ ἡ ἐκτέλεσις διαιτητικῆς ἀποφάσεως πλὴν τῆς

§ 116. Τὸ 123 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας δὲν χορηγεῖ εἰς τὸν πρόεδρον τῶν πρωτοδικῶν τὸ δικαίωμα τοῦ ν' ἀπορρίπτῃ ἐξ ἐπαγγέλματος καὶ μόνας τὰς ἀφορώσας τὴν περίαψιν τύπου ἐκτελέσεως ἐπὶ διαιτητικῆς ἀποφάσεως αἰτήσεις, αἵτινες γενόμεναι ἐν εἴδει ἀναφορᾶς, ὑπάγονται εἰς τὸ 640 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας· καὶ ὅταν μὲν ἐγκρίνωνται παρὰ τοῦ προέδρου, ἔχει οὗτος τὸ δικαίωμα, κατὰ τὸ ἄρθρον 119 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, νὰ περιάπτῃ τὸ περὶ τῆς ἐκτελέσεως ἔνταλμα, ὅταν δὲ διστάζῃ, ὀφείλει νὰ ἐνεργῇ τὰ ἀπὸ τὰ ἄρθρα 641—643 τῆς πολιτικῆς δικονομίας διαγεγραμμένα. Ἀπόφ. 61 τῆς 12 Νοεμβρίου 1835 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 117. Ὅταν ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν ἠρνήθη νὰ περιάψῃ τὸν τύπον τῆς ἐκτελέσεως ἐπὶ διαιτητικῆς τινος ἀποφάσεως, θεωρήσας αὐτὴν ὡς ἄκυρον, ὁ διάδικος δύναται νὰ φέρῃ τὸ περὶ κύρους αὐτῆς ζήτημα ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου; Ναί, διότι ἡ πρᾶξις τοῦ προέδρου δὲν ἔχει ἰσχὺν τελεσιδίκου ἀποφάσεως. Ἀπόφ. 253 τοῦ 45 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σ. 4209.

§ 118. Δὲν εἶναι ἀναπόφευκτος ἡ ἐμφάνισις τοῦ συνυποσχετικοῦ διὰ νὰ κηρυχθῇ ἐκτελεστέα ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ὅταν ἐξ ἄλλων μέσων δύναται ν' ἀποδειχθῇ βεβαίως ἡ θέλησις τῶν διαδίκων περὶ τῆς συστάσεως τοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου, καὶ περὶ τῆς πραγματικῆς ὑπάρξεως τοῦ ἐπὶ τούτῳ γενομένου συμφωνητικοῦ ἐγγράφου. Ἀπ. ἐφ. Ναυπλ. 21 τοῦ 40.—Νομ. σ. 3715.

§ 119. Καὶ αἱ ξέναι διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, αἱ κηρυχθεῖσαι ἐκτελεσταὶ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς χώρας, ἐν ᾗ ἐξεδόθησαν, προσαγόμεναι πρὸς ἐκτέλεσιν ἐν Ἑλλάδι, ἐξομοιοῦνται (1) ταῖς ξέναις δικαστηρίων ἀποφάσεσι καὶ ἐνταῦθα ὑπάγονται εἰς τοὺς περὶ τούτων ὁρισμούς (2).

λέξεως ἐκτελεστή, πρέπει νὰ φέρῃ καὶ τὸν τύπον τῆς ἐκτελέσεως, ὡς περιάπτεται καὶ εἰς τὰς ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων. Ἀπ. ἐφ. Ν. 53 τοῦ 48. (νομ. σ. 4712).

Πρλ. τὴν 107 τοῦ 49 πολ. ἀπόφ. ΑΠ.

(1) Ὅρα σημ. 9 τῆς σελ. 91 τῆς μεταφράσεως Ἐφφτέρου. ἀνωτ. σελ. 327 ἐν ὑποσημ.

(2) Ὅρα ὅσα ἔγραψα εἰς Νομικ. Μέλ. σ. 284. 298 ἐπ.

Ἀντιμισθία διαιτητῶν.—Ὅρκισις αὐτῶν (1).

§ 120. Παρατηρῶ περὶ τούτων τὰ ἑπόμενα:

α') Οἱ κατ' ἀνάγκην διαιτηταὶ ἔχουν δικαίωμα ν' ἀπαιτῶσιν ἀντιμισθίαν ἀπὸ τοὺ διαδίκους, οἵτινες καθυπέβαλον εἰς αὐτοὺς τὴν διαφοράν των; Ναί, καθότι εἶναι συνήθεια ἀδιαφιλονείκητος ν' ἀνταμείβηται ἡ ὑπηρεσία των, ὅταν τοὐλάχιστον πρόκηται περὶ διαιτητῶν μὴ ἐμπόρων· δὲν δύνανται ὅμως νὰ παρακρατήσωσι τὰ ἔγγραφα μέχρι τῆς πληρωμῆς τῆς ἀντιμισθίας των. (Πρωτ. Παρισ. 18 Ἰουνίου 1839).

§ 121. β') Ὁ νόμος δὲν διατάττει νὰ ὁρκίζωνται οἱ διαιτηταὶ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος πρὶν ἀναλάβωσι τὰ ἔργα των. Ἀπ. τῆς 27 Ἰουνίου 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

γ') Διαιτητικὴ ἀπόφασις ἐκδοθεῖσα ὑπὸ τὸ κράτος τῆς πολιτικῆς διαδικασίας τοῦ 1830 χωρὶς νὰ προηγηθῇ ἡ εἰς τὸ δικαστήριον παρουσίασις τοῦ συνυποσχετικοῦ πρὸς ἐπικύρωσιν αὐτοῦ καὶ ὅρκισιν τῶν διαιτητῶν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἔγκυρος. Ἀπ. 241 τοῦ 42 τῶν ἐν Ναυπ. ἐφετῶν.—Νόμ. σελ. 3305.

Ἔνδικα μέσα.—Γενικά (2).

§ 125. Κατὰ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων τρία κυρίως ἔνδικα μέσα συγχωροῦνται, ἡ ἔφεσις, ἡ ἀναψηλάφησις καὶ ἡ περὶ ἀκυρώσεως ἀγωγή.

Ἡ ἀνακοπὴ λοιπὸν καὶ τὸ μέσον τῆς ἀναιρέσεως δὲν συγχωροῦνται (3)· ὅθεν καὶ ὁ ἐρήμην δικασθεὶς οὐδὲν ἄλλο μέσον ἔχει εἰμὴ

---

(1) Πρλ. Τροπλ. mandat ἀριθ. 221, 2. Δαλλ. λέξιν arbitrage κεφ. 13.

(2) Πρλ. Οἰκον. § 244.—Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 101 ἑπόμ.—Δαλλ. λ. arbitrage, κεφ. 12 (des fins de non recevoir résultant de ce que dans le compromis ou dans le cours de l'arb. I y a eu renonciation aux voies de recours, exécution, acyuiescement ou ratification).

(3) Πρλ. § 45 Εὐρ. τ. 6 σελ. 105.

τὰ τρία ἐκεῖνα. Ἄλλως ἐν μέρει οἱ Γάλλοι ἀποφαίνονται. Οἴκον. § 244 σημ. 11 (1).

Ἀλλὰ καὶ τὰ τρία ἔνδικα μέσα, τὰ συγχωρούμενα, ἀποκλείονται, ὑπαρχούσης κατ' αὐτῶν ἐνστάσεως τινὸς ἀπαραδέκτου (τὰ εἰδικώτερα περὶ τούτου ἴδε παρὰ Dalloz ἀριθ. 1244—1252). Ἡ χρῆσις αὐτῶν οὐδόλως ἐξήρτηται ἐκ τῆς περιαφῆς τοῦ ἐκτελεστηρίου· διότι ἡ ἀπόφασις δύναται νὰ προσβληθῇ καὶ πρότερον (Dalloz ἀρ. 1164. Burbeau σ. 680. contra Carré ζήτ. 3370. quat.) —Τρέχει προθεσμία, ἐὰν κοινοποιηθῇ ἡ ἀπόφασις πρὸ τῆς περιαφῆς; Ἐκ τοῦ 11ου ἄρθρου συνάγεται καταφατικὴ ἀπόκρισις. Κατά τινα τοῦ ἀκυρωτικοῦ τῆς Γαλλίας ἀπόφασιν, ὑπὸ τοῦ Μερλίνου (Quest λ. hypothéque § 2) ἀναφερομένην, εἶναι ἄκυρος ἡ κοινοποίησις ἀποφάσεως διαιτητικῆς μὴ περιβεβλημένης τὸν τῆς ἐκτελέσεως τύπον, ἀλλ' ἡ νομολογία αὕτη ἀντίκειται εἰς τὸ ἄνω μνησθὲν ἄρθρον.

Ἡ τάξις τῆς χρήσεως τῶν ἐνδίκων τούτων μέσων εἶναι αὕτη· προηγεῖται ἡ ἔφεσις, ἕπεται ἡ ἀναψηλάφησις, παρέπεται ἡ ἀνακοπὴ τοῦ ἐντάλματος. Ἀλλ' ἐνίοτε συντρέχουσιν ἡ ἀνακοπὴ τοῦ ἐντάλματος καὶ ἡ ἀναψηλάφησις (π. χ. ἂν ὁ τῆς ἀκυρότητος λόγος δύναται νὰ χρησιμεύσῃ καὶ ὡς λόγος ἀναψηλαφήσεως).—Ἂν ὑπάρχωσι λόγοι καὶ ἐφέσεως καὶ ἀνακοπῆς; ὁ διάδικος δύναται νὰ ἐκλέξῃ ἢ τὴν ἔφεσιν ἐπικαλούμενος δι' αὐτῆς καὶ τὰς ἀκυρότητας, ἢ ν' ἀφήσῃ αὐτὰς διὰ τὴν ἀνακοπήν. Ἄλλως οἱ Γάλλοι. Dalloz ἀρ. 1264. Carré ζ. 3382.

Ἔφεσις (2).

§ 125[a] Πρλ. Οἴκον. § 224.—Εὕρετ, τ. 6 σελ. 101 ἑπόμ.—Δαλ. λ. arbitrage κεφ. 12 ἐν ἄρθ. 2 (appel. compétence. amende) ἀνωτ. σελ. 296 σημ. 2.

---

(1) Ἡ ἀνακοπὴ τοῦ ἐντάλματος τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως δὲν περιορίζεται ἀπὸ προθεσμίαν τινα. Ἀπόφ. ἐφετῶν Ναυπλίας 212 τοῦ 36.—Νομ. σ. 472.

Ἀνάκλησις διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Ὁ διὰ τελεσιδίκου διαιτητικῆς ἀποφάσεως καταδικασθεὶς ἐρήμην διάδικος δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀνάκλησιν αὐτῆς; ὅρα τὴν περὶ τούτου διατριβὴν ἐν τῷ Εὔρ. λ. Ἀπόφασις ἐρήμην σ. 177.

(2) Συγχωρεῖται ἔφεσις κατ' ἀποφάσεως ἐκδοθείσης ἐπὶ ἀνακο-

§ 126. Τὸ ἔνδικον τῆς ἐφέσεως μέσον εἰσάγεται καὶ ἐκδικάζεται ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων κατὰ τὴν παρ' αὐτοῖς ἰσχύουσαν διαδικασίαν. Ἄξια δὲ σημειώσεως ἐνταῦθα εἰσὶ ταῦτα:

α) Τὰ διαιτητικὰ δικαστήρια δικάζουσιν ἀνεκκλήτως μόνον ἐὰν δοθῇ αὐτοῖς τὸ δικαίωμα τοῦτο παρὰ τῶν διαδίκων· ἄλλως, ὅσον μικρὸν καὶ ἂν ἦναι τῆς διαφορᾶς τὸ ἀντικείμενον, ἡ ἀπόφασις ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν; Ναὶ (1), κατὰ τὸν Οἰκ. ἐν § 24 ὑποσημ. 12. Ἀλλ' ὁ Ἄρειος Πάγος ἀπεφήνατο ἄλλως, ἐναντίως συγχωρήσας διὰ τῆς 332 ἀποφάσεως τοῦ 1840 (ἴδε εἰς Κλόν. τόμ. 6 σελ. 106 § 46) καὶ 98 καὶ 99 τοῦ 47, καθ' ἃς τὸ 123 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας δὲν καθιεροῖ ἐξαίρεσίν τινα τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 530 τῆς πολιτικῆς δικονομίας γενικοῦ κανόνος, ἀλλ' ἐννοεῖ ὅτι τὰ ἐκκλητικὰ ἔνδικα μέσα λαμβάνουσι χώραν ὁσάκις τὸ ἀντικείμενον ὑπερβαίνῃ τὰς πεντακοσίας δραχμάς.

πῆ, κατὰ τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως, τῆς ὁποίας τὸ ἀντικείμενον δὲν ὑπερβαίνει τὰς 500 δραχμάς. (μὲ λόγους ἀμφιβολίας). Απ. ἐφ. Ν. 501 τοῦ 48. — Νομ. σ. 4937.

Ὁ ἐν τῷ ἑταιρικῷ συμβολαίῳ ἐμπεριεχόμενος ὅρος περὶ τῆς παραιτήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἐφέσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῶν κατ' ἀνάγκην διαιτητῶν εἶναι ὑποχρεωτικὸς καὶ διὰ τοὺς ἀνηλίκους κληρονόμους τῶν συναλλαξαμένων μερῶν. Απ. τῆς 8 Μαΐου 1837 τοῦ ἀκυρ. τῆς Γαλλίας. — Νομ. σελ. 1065.

Ὅταν ἡ ἀπόφασις τῶν κατ' ἀνάγκην διαιτητῶν προσβάλληται δι' ὑπέρβασιν ἐξουσίας, εἶναι δεκτὴ ἡ ἔφεσις, ἂν καὶ οἱ διάδικοι ἐν τῷ συνυποσχετικῷ παρῃτήθησαν αὐτῆς. Ἀπόφασις ἐφετῶν Gand ἐν Νομικῇ σελ. 2121.

(1) Πρλ. § 139 τῆς λ. Ἔφεσις. Τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν λαμβάνουσιν οἱ διαιτηταὶ παρὰ τῶν τῶν διαφερομένων, καὶ ἂν ὁ νόμος ἐσιώπα περὶ τῶν ἐνδίκων μέσων κατὰ τῶν ἀποφ. αὐτῶν ἠθέλομεν εἴπει ὅτι οὐδὲν μέσον ἔνδικον κατ' αὐτῶν ὑπάρχει, ἄρα οὐδὲ ἔφεσις, ὡς ὥρισε καὶ τὸ ῥ. δίκαιον (Ν. 1 Κώδ. h. t.)· ἀλλ' ἡ δικ. (ἄρθρ. 116) συγχωρεῖ ἔφεσιν κατὰ τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν· ὅθεν ἀνάγκη νὰ δεχθῶμεν ὅτι πάντοτε, ὅσον μικρὸν καὶ ἂν ἦναι τὸ ἀντικείμενον τῆς δίκης, εἰσὶν ἐφέσιμοι. διότι τὸ ἀνέκκλητον αὐτῶν, σιωπῶντος τοῦ νόμου, πόθεν ἄλλοθεν δυνάμεθα νὰ πορισθῶμεν ἢ ἐκ τοῦ συνυποσχετικοῦ; τὰ ἄρθρ. 490 καὶ 530 κανονίζουσι τὴν ἁρμοδιότη-

§ 127. Ἡ περὶ προσαγωγῆς [illegible] ἀποφάσεων τῶν διαιτητῶν ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν. Ἴδε [illegible] 297 τῶν 2879 ἀποφάσεων ἐφετῶν Ἀθηνῶν.

§ 128. Ἔφεσις κατὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως δὲν χωρεῖ, ὅταν [illegible]

τα τῶν εἰρηνοδικείων καὶ πρωτοδικείων, ἀλλὰ καὶ θετικαὶ ἀποδείξεις ὑπὲρ τῆς γνώμης ταύτης ὑπάρχουσι, τοῦτο μὲν ἡ τοῦ 116 ἄρθρου [illegible] ἂν δὲν συνεφωνήθη ἄλλο τι, [illegible] δὲ τὰ ἄρθρα 529 καὶ [illegible] καθ' ἃ ἄνευ τινὸς διαστολῆς αἱ ἀποφάσεις τῶν διαιτητῶν τῆς ἁρμοδιότητος τῶν εἰρηνοδικείων ἢ πρωτοδικείων [illegible] εἰς τὰ πρωτοδικεῖα ἢ ἐφετεῖα. Ἐν Γαλλίᾳ δὲν ὑπάρχει περὶ τούτου ἀμφιβολία τις, διότι [illegible] τὸ ἄρθρον 123 τῆς δικονομίας αὐτῶν ἐκφράζεται. Dalloz ἀρ. 1294. Carré ζ. 3370 bis. Boitard II. 359. 380. Ὁ Ἄρειος Πάγος ἀπεφήνατο ἄλλοτε ἐναντίαν γνώμην διὰ τῆς 332 ἀποφάσεως τοῦ 1840 ἔτους. Ἴδε Βόρετ. σ. 106 § 46. Οἰκ. σελ. 419.

— Δὲν ὑπάγεται εἰς ἔφεσιν ὁ τῆς ἐκτελέσεως τύπος ὁ παρεθεὶς εἰς ἀνέκκλητον κατ' ἀνέκκλητον διαιτητικὴν ἀπόφασιν.

— Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπάγονται καὶ αἱ ἀποφάσεις αἱ ἐκδιδόμεναι ἐπὶ τῇ ἀνακοπῇ κατὰ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, διότι ὁ τύπος τῆς ἐκτελέσεως καὶ ἡ ἀπόφασις ἀπαρτίζουν ἓν ὅλον, καὶ ἐπειδὴ τὸ ὅλον τοῦτο δὲν ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν, ὑπάγεται εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν καὶ ἡ ἐπὶ τῇ ἀνακοπῇ τοῦ τύπου ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις. Απόφ. τῆς Cour royale de Pau τῆς 22 Ἰουλίου 1837.— Πρλ. Pardessus ἀρ. 1417.

— ΣΗΜ. Ἡ μειονοψηφία τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν φρονεῖ ὅτι τὰ ἄρθρα 529 καὶ 530 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου· ὅτι μόνην ἐξαίρεσιν περιέχει τὸ 738 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καὶ ὅτι ἡ ἔννοια αὕτη προσεπιβεβαιοῦται καὶ ἐκ τῶν ἄρθρων 812 καὶ 806 τῆς πολιτικῆς δικονομίας. Ἡ πλειονοψηφία φρονεῖ ὅτι ἔφεσις ἐπιτρέπεται ὅταν δὲν συνεφωνήθη τὸ ἐναντίον, τοσοῦτον μᾶλλον, καθόσον ἡ ἀνακοπὴ τοῦ ἐντάλματος φέρεται πάντοτε εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, ὅσον δήποτε καὶ ἂν ἦναι τὸ ἀντικείμενον τῆς δίκης· ὥστε ὁ νόμος ἔχει ὑπ' ὄψιν ἀντικείμενον μὴ ὑποκείμενον εἰς ἐκτίμησιν. Απ. 501 τοῦ 48 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομ. σ. 4937.

Εἶναι ἐφέσιμοι αἱ ἀποφάσεις αἱ ἐκδιδόμεναι ἐπὶ ἀνακοπῆς κατὰ

τὸ συνυποσχετικὸν φέρῃ ἐθέλουν ἀναθέσει (τὴν διένεξιν) εἰς διαιτητάς· μὴ ῥητῶς παραιτηθῶσιν ἀπὸ τῆς παραδοχῆς τῆς διαιτητικῆς δικαιοδοσίας, διότι οὔτε τὸ ἄρθρον 116 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἀπαιτεῖ εἰδικὴν παραίτησιν ἀπὸ τῆς ἐφέσεως, οὐδ' ἄλλως ἀπαγορεύεται τοῖς διαδίκοις ν' ἀναθέτωσι τὰς διαφοράς των εἰς τὴν ἀνέκκλητον ἀπόφασιν τῶν διαιτητῶν. Chevеau sur Carré Ζ. 3295 bis καὶ 3297 καὶ Καρ. περὶ ἁρμοδ. ἄρθρον 306 σελ. 311 ἀρ. α. Απ. ἐφ. Αθ. 16335 τοῦ 58 ἐν νομ. μελ. 115.

§ 129. Τὰς κατὰ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἀνακοπὰς ἐνστάσεις δύνανται οἱ διάδικοι νὰ προτείνωσι καὶ δι' ἐφέσεως, ἂν αὗται ὑπάγωνται εἰς ἔφεσιν· ὥστε ἡ ἔνστασις ὅτι οἱ ἐνάγοντες ἀ-

τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ ἂν τὸ ἀντικείμενον αὐτὸ δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 500 δραχμάς. Απ. ἐφετῶν 434 τοῦ 48.—Νομ. σελ. 4927.

ΣΗΜ. Ἐκ τοῦ ἄρθρου 116 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἐξάγεται ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἐφέσεως κατὰ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων δὲν περιορίζεται εἰς τὰς περιπτώσεις καθ' ἃς εἶναι δεκτὴ καὶ ἡ ἔφεσις κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν εἰρηνοδικῶν καὶ τῶν πρωτοδικῶν, ἀλλὰ συγχωρεῖται καθ' ὅλων τῶν ἀποφάσεων τῶν διαιτητῶν, ἐὰν ἄλλο τι δὲν ἐσυμφωνήθη ἐν τῷ συνυποσχετικῷ· διὰ δὲ τῆς φράσεως συνήθεις τύπους ὁ νομοθέτης δὲν ἠθέλησε νὰ ἐκθέσῃ εἰμὴ ἁπλῶς ὅτι ὡς πρὸς τὴν ἔφεσιν καὶ τὸ ἐφετήριον φυλάττονται οἱ συνήθεις τύποι διὰ τὰ τοιαῦτα ἔγγραφα· ἑπομένως καὶ ἂν τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀποφάσεως περιστρέφηται εἰς δραχμὰς 368, ἡ ἔφεσις εἶναι παραδεκτή· ἡ ἔφεσις δὲ εἶναι μάλιστα παραδεκτή, ὅταν πρόκηται περὶ μηδενώσεως ὁμολόγου, ἤτοι περὶ ἀντικειμένου ἀορίστου. Απ. 2850 τοῦ 44 τῶν ἐν Αθ. ἐφετ. (α).

Δι' ἀντικείμενον ὑπερβαῖνον τὰς 500 δραχμάς, διωρίσθησαν διαιτηταί, οἵτινες ἐπεδίκασαν ποσὸν πολὺ κατώτερον τῶν 500 δραχμῶν. Κατὰ τῆς ἀποφάσεώς των δὲ ἐγένετο ἀνακοπή, ἥτις δι' ἀποφάσεως τῶν πρωτοδικῶν ἀπεῤῥίφθη, ἀλλὰ καὶ κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐγένετο ἔφεσις. — Ἀνεφύη λοιπὸν τὸ ζήτημα ἂν συγχωρῆται ἔφεσις; τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἔλυσε διὰ τῆς ἀποφάσεως 8829 τοῦ 51. τὸ ζήτημα καταφατικῶς. Πρλ. Οἰκον. § 251.

(α) Ἄλλην ἀρχὴν καθιέρωσε τὸ δικ. διὰ τῆς ἀποφάσεως 1173.

[illegible] δῆλον δέ [illegible] τῆς ἐκτελέσεως τῆς διαιτητ. [illegible] ἐντάλματος τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν νὰ προσβάλλωσιν αὐτὴν καὶ οὐχὶ δι᾽ ἐφέσεως εἶναι ἀνυπόστατος. Ἀπ. 1709 τοῦ 1860 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετ. [illegible] 5208.

§ 130. Ἁρμόδιον πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ἐφέσεως ἐστὶν αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ δικαστήριον, ὅπερ ἤθελεν εἶσθαι ἁρμόδιον ἂν ἐδίκαζον τὰ τακτικὰ δικαστήρια· ἄρα τὸ πρωτοδικεῖον ἂν ἡ ὑπόθεσις κατὰ πρῶτον βαθμὸν ὑπήγετο εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον· καὶ πᾶσαν δὲ ἄλλην περίπτωσιν, τὸ ἐφετεῖον. Πολ. 116 ἐδάφ. 2.

Ἀλλὰ ποῖον πρωτοδικεῖον ἢ ποῖον ἐφετεῖον; Οἱ Γάλλοι ἀπαντῶσιν ἐκεῖνο ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ ὁποίου κατετέθη ἡ ἀπόφασις. Dalloz ἀριθ. 1260. Carré ζήτ. 3370 ter. Παρ᾽ ἡμῖν κατάθεσιν τῆς ἀποφάσεως εἰς δικαστικὸν γραφεῖον δὲν διατάττει ὁ νόμος ὡς ἐν Γαλλίᾳ (ἄρθρον 1020)· λοιπόν, ἀκολουθοῦντες τὰς γενικὰς περὶ ἁρμοδιότητος ἀρχάς, πρέπει νὰ εἴπωμεν ὅτι δικάζει τὴν ἔφεσιν ἐκεῖνο τὸ πρωτοδικεῖον ἢ ἐκεῖνο τὸ ἐφετεῖον, ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ [illegible] εὑρίσκεται τὸ κατὰ πρῶτον βαθμὸν ἁρμόδιον δικαστήριον.

Ἐκ συμφώνου δύνανται οἱ διάδικοι νὰ φέρωσι τὴν ἔφεσιν καὶ εἰς ἄλλο ratione loci ἀναρμόδιον ἐφετεῖον καὶ εἰς διαιτητὰς δευτέρου βαθμοῦ. Dalloz ἀρ. 1263. Carré ζ. 3370 ter. Boitard II. 880. Ἀλλὰ τρίτου βαθμοῦ ἐφετεῖον δὲν δύνανται νὰ συστήσωσιν. Carré ζ. 3292. Dalloz ἀρ. 1297.

Αναψηλάφησις (1).

§ 131. Ἀναψηλάφησις. — Καὶ τὸ ἔνδικον τοῦτο μέσον συγχωρεῖται (2) ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς λόγοις καὶ ἐκδικάζεται κατὰ τὰς αὐτὰς διατυπώσεις, ὅπως καὶ κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν τακτικῶν δικαστηρίων (Πολ. 117). Ἀλλὰ λόγοι τινὲς ἀναψηλαφήσεως, οἷοι εἰσὶν οἱ τοῦ § 4 τοῦ 785 ἄρθρου, μένουσιν ἐνταῦθα ἀνεφάρμοστοι.

---

(1) Πρλ. Οἰκον. § 244. Πατ. σ. 429. Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 114. Δαλ. λ. arbitrage κεφ. 12 (ἐν ἄρθρῳ 3 requête civile. compétence, ouverture). Πρλ. καὶ τὴν λ. Ἐπανάληψις.

Γίνεται ἐπανάληψις τῆς διαδικασίας, ὅταν οἱ διαιτηταὶ παρέλειψαν ν᾽ ἀποφασίσωσι περί τινος ἐκ τῶν ὑποβληθέντων αὐτοῖς ζητημάτων. Απ. πολ. ΑΠ. 118 τοῦ 37.

Εἰσάγεται δὲ εἰς τὸ παρὰ τοῦ Ἀρείου Πάγου σημειούμενον δικαστήριον καὶ συντρέχει τῇ περὶ ἀκυρώσεως ἀγωγῇ. Πρλ. 122 § 5.—Ἀφοῦ ἐκδώσωσι τὴν ὁριστικὴν αὐτῶν ἀπόφασιν οἱ διαιτηταί, παύει ἡ ἐξουσία των κατὰ τὸ ἄρθρον 121 § 7· ἑπομένως ἡ περὶ ἀναψηλαφήσεως δίκη δὲν δύναται νὰ δικασθῇ παρ' αὐτῶν καὶ ἀνάγκη νὰ ὁρίσῃ ὁ Ἄρειος Πάγος δικαστήριον ἄλλο (Πολ. 787). Κατὰ τὴν γαλ. δικονομίαν (ἄρθρον 1026) ἡ ἀναψηλάφησις φέρεται εἰς τὸ καὶ διὰ τὴν ἔφεσιν ἁρμόδιον δικαστήριον.

§ 132. Ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις εἶναι ἄκυρος καθ' ἃς περιπτώσεις ὑπάρχει λόγος πρὸς ἐπανάληψιν. Ἀπόφασ. πρλ. ΑΠ. 80 τοῦ 45.—Νομ. σ. 4534.

§ 132' Πρλ. κατωτ. τὴν 355 τοῦ 55 πολ. άπ. ΑΠ.

Ἀνακοπὴ κατὰ τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως (1).

§ 133. Ἀγωγὴ περὶ ἀκυρώσεως, εἴτε ἀνακοπὴ κατὰ τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως. Ἀντὶ τοῦ ἐνδίκου τῆς ἀναιρέσεως μέσου συγχωρεῖται κατὰ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἡ περὶ ἀκυρώσεως ἀγωγή, ἥτις δικονομικῶς παρίσταται ὡς ἀνακοπὴ κατὰ τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως.

Τῆς ἀγωγῆς ταύτης (2) δὲν δύναται κατὰ γενικὸν κανόνα

---

(1) Πρλ. Οἰκ. § 214. Βύρ. τ. 6 σελ. 101 ἑπ.—Δαλλ. λ. arbitrage κεφ. 12 (opposition à l'ordonn.—nullité).

(2) Οἱ διάδικοι δύνανται νὰ παραιτηθῶσι τῶν πρὸς ἀκύρωσιν διαιτητικῆς τινος ἀποφάσεως μέσων· ὄχι, διότι ἀφορῶσι τὴν δημοσίαν τάξιν. Ἀπόφα. 253 τοῦ 45 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομ. σελ. 4710.

Ἡ κατὰ τοῦ ἐκτελεστηρίου ἐντάλματος, εἰς ἀπόφασιν κατ' ἀνάγκην διαιτητῶν περιαφθέντος, ἀνακοπή, στηριζομένη εἰς αναρμοδιότητα ἢ ὑπέρβασιν ἐξουσίας τῶν διαιτητῶν, δύναται νὰ γίνῃ παραδεκτή, καὶ ὅταν οἱ διάδικοι παρῃτήθησαν ὅλων τῶν ἐνδίκων κατὰ τῆς ἀποφάσεως μέσων. Ἀκυρ. Γαλ. 7 Μαρτίου τοῦ 1852. —Νομ. σ. 2332.

Δὲν ὑπάρχει παραίτησις ἀπὸ τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἀνακοπῆς κατα τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως ἐπὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων. Απ. ἐφ. Ναυπ, 501 τοῦ 48.—Νομ. σ. 4937.

παρατηρηθῇ ὁ διάδικος ἐκ προοιμίων. Carré ζ. 3374. Dalloz ἀριθ. 1337). Ὑπόκειται δὲ εἰς τὴν συνήθη τῶν ἀγωγῶν τριακονταετῆ παραγραφήν· ἀλλὰ, καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως δύναται νὰ γενόμενη ἐνίοτε λόγον ἀπαράδεκτου. Carré ζ. 3381. Boitard II. 386 (1). Πρλ. σχετικὰ ἐν Εὐρ. 6 σ. 101.

§ 134. Ἡ ἀνακοπὴ αὕτη βάσιν ἔχει τὴν ἀκυρότητα τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐν τοῖς ἑξῆς θέμασι (2)·

α). Ἐὰν τὸ συνυποσχετικὸν συναφθῇ μεταξὺ ἀνικάνων (νὰ ἐκλέξωσι ἢ νὰ ἐκλεχθῶσι διαιτηταί), περὶ διαφορᾶς εἰρημένης τῆς διαιτησίας ἢ παρὰ τοὺς τύπους.

---

(1) Ὁποιαιδήποτε καὶ ἂν ἦσαν αἱ ἀκυρότητες τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δὲν δύνανται πλέον νὰ προταθῶσι παρ' ἐκείνου, ὅστις τὴν ἀπεδέχθη καὶ τὴν ἐξετέλεσεν. Ἀπόφ. ἐφετῶν Ναυπλίας τῆς 5 Δεκεμβρίου τοῦ 1839.—Νομ. σ. 1010.

Ὁ ἐκτελέσας ἑκουσίως τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν, δὲν δύναται νὰ τὴν προσβάλῃ ὡς πρὸς τὸ κατ' αὐτοῦ μέρος αὐτῆς, ἀλλ' εἶναι ἐκτελεστέα καὶ ὡς πρὸς αὐτόν.

Κατὰ τὸν νόμον, ἐὰν συνομολογήσῃ τις νὰ ἐμμείνῃ εἰς τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν, εἶναι ἀορίστως ἐνακτέος καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν δὲν εἶναι συμπεφωνημένη ποινική τις ῥήτρα, πολλῷ δὲ μᾶλλον, ἐὰν παραδεχθῇ αὐτήν. Ἀπόφ. ἐφετ. Ναυπλίας 395 τοῦ 1843.—Νομ. σ. 3457.

(2) Ἐν περιπτώσει διχοψηφίας τῶν διαιτητῶν, ὁ ἐπιδιαιτητὴς δύναται νὰ παραδεχθῇ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ ἑνὸς, χωρὶς ν' ἀπαιτῆται ἡ ἐκ νέου συζήτησις τῆς ὑποθέσεως. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 15 τοῦ 1844. Παλ. ἀνωτ. § 70 ἐπόμ.

Διατακτικὸν ἀόριστον· ἀκύρωσις. Ὁ λόγος ὅτι τὸ διατακτικὸν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἶναι ἀόριστον, δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 122 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὁριζομένων λόγων, διὰ τοὺς ὁποίους μόνον δύναται νὰ ζητηθῇ ἡ ἀκύρωσις διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Ἀπόφ. 2637 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετ.

Ἄλλοι λόγοι ὑπάρχουσιν; ὄχι· Dalloz ἀρ. 1312. Ὀφείλει ὁ διάδικος νὰ περιλάβῃ πάντας ἐν τῇ τῇ ἀνακοπῇ; Carré ζ. 3382 bis, Dalloz ἀρ. 1301. Ὅρα Οἰκ. § 109 σημ. 11.

β') Ἐὰν οἱ διαιτηταὶ ὑπερβῶσι τὰ ὅρια τῆς ἐξουσίας των ἢ ἐκδώσωσιν ἀπόφασιν μετὰ τὸ πέρας τῆς διαιτησίας.

γ') Ἐὰν ὑπάρχῃ λόγος ἀναψηλαφήσεως. περιττεύει λοιπὸν ὁ § 4 τοῦ 122· ὅτι ὁ διάδικος ἐδικάσθη ἐρήμην, δὲν εἶναι παρ' ἡμῖν λόγος ἀναψηλαφήσεως· οἱ Γάλλοι; Καρ. ζ. 3387.

§ 134. Πρὸς ἑρμηνείαν τῶν § § 2 καὶ 3 τοῦ 122 ἄρθρου ῥητέον ταῦτα·

Α') Κατὰ τὸν 2 § ὑπέρβασις ἐξουσίας ὑπάρχει ὁσάκις οἱ διαιτηταὶ ἐξέρχονται τῶν ὁρίων τῆς ἐξουσίας των κατὰ χρόνον καὶ ἔκτασιν. Ὑπέρβασις κατὰ χρόνον ὑπάρχει ἀναμφιβόλως ἀναφορικῶς πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς ἐξουσίας τῶν διαιτητῶν (ἐὰν δηλ. οἱ διαιτηταὶ λαβόντες ἐξουσίαν νὰ δικάσωσιν ἐντὸς 3 μηνῶν, δικάζουσι μετὰ ταῦτα)· ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ἀκυρότητα ἐπιφέρει κατὰ τὸν § 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἡ μετὰ παρέλευσιν τῆς προθεσμίας τοῦ συνυποσχετικοῦ ἔκδοσις τῆς ἀποφάσεως· ὥστε ἡ αὐτὴ ἀκυρότης νομοθετεῖται δὶς κατὰ παραδρομὴν βεβαίως προελθοῦσαν ἐκ τοῦ ὅτι τὸ μὲν ἐλήφθη ἐκ τοῦ Βαυαρ. Σχ. § 44 ἀριθ. 2, τὸ δὲ ἐκ τῆς γαλλικῆς δικονομίας 1018 ἄρθρον, s'il l'a été sur compromis ... expiré. ΑΠ. 164 τοῦ 1838.

Ὑπέρβασις κατ' ἔκτασιν ὑπάρχει ὅταν οἱ διαιτηταὶ δικάζωσι περὶ πράγματος μὴ ὑποβληθέντος αὐτοῖς διὰ τοῦ συνυποσχετικοῦ. Τί διαφέρει τοῦτο τοῦ 4 § τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου (περὶ πραγμάτων μὴ αἰτηθέντων;) Ὁ § 4 ἀναφέρεται εἰς πράγματα μὴ ῥητῶς ἐκπεφρασμένα ἐν τῷ συνυποσχετικῷ, ἐννοούμενα ὅμως ὡς περιεχόμενα ἐν αὐτῷ ἐκ τῆς ὅλης αὐτοῦ ὑφῆς· περὶ αὐτῶν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ αἴτησις διὰ νὰ δικάσωσιν οἱ διαιτηταί. Carré ζ. 3336 bis. Dalloz ἀρ. 1304.

Β') Διὰ τί τὸ ἄρθρον 122 § 3 δὲν παραπέμπει καὶ εἰς τοὺς § § 3 καὶ 6; Θεωροῦμεν ἔλλειψιν τοῦτο· διότι καθὼς ἐξαιρεθέντος τινὸς διαιτητοῦ ἄκυρος εἶναι ἡ ἀπόφασις, ἡ παρὰ τῶν λοιπῶν ἐκδοθεῖσα, τὸ αὐτὸ πρέπει νὰ συμβῇ καὶ ἐπὶ τοῦ θανάτου ἢ τοῦ κωλύματος τινὸς διαιτητοῦ. Πλὴν ἂν καὶ ἐλλειπὴς εἶναι ὁ § 3 τοῦ 112 ἄρθρου, οὐχ ἧττον ἄκυρος εἶναι ἡ ἀπόφασις καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν § § 3 καὶ 6 τοῦ 121 ἄρθρου δυνάμει τοῦ 759 ἄρθρου τῆς αὐτῆς δικονομίας. Οἰκον. § 214 σημ. 19.

§ 135. Ἡ ἀνακοπὴ ἀπευθύνεται κατὰ τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως τοῦ παρὰ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν εἰς τὴν ἀπόφασιν περιαφθέντος· ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς περιαφῆς δύναται ὁ διάδικος νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν, διότι ὁ νόμος ὑποχρεοῖ τὸν πρόεδρον

νὰ μὴ κηρύξῃ ἐκτελεστὴν ἀπόφασιν ἄκυρον (1) (Πολ. 123). Τοῦ καθήκοντος δὲ τούτου ἡ παράβασις χορηγεῖ τὸ τῆς ἀνακοπῆς δικαίωμα. Οἰκον. § 244 σημ. 21. 22 (2).

§ 136. Η ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τῆς ἐπιεικείας δὲν δύναται νὰ ἐξομοιωθῇ μὲ τὴν κατὰ τὴν ἐν ἰσχύει πολιτικὴν δικονομίαν ἐκδιδομένην διαιτητικὴν ἀπόφασιν, διότι αὕτη μὲν εἶναι αὐτοτελὴς καὶ ἐπιβάλλει καθ' ἑαυτὴν ὑποχρεώσεις· ἐκείνη δὲ (ἡ τοῦ Δικαστηρίου τῆς ἐπιεικείας) δὲν ἐπιφέρει καθ' ἑαυτὴν ὑποχρέωσιν, ἐὰν ἀναμφισβητήτως δὲν στηρίζηται εἰς δικαστικὴν τελεσίδικον ἀπόφασιν ἐκκαθαρίζουσαν τὸ χρέος. Ὥστε ἐὰν τοιαύτη δικαστικὴ ἀπόφασις δὲν ὑπάρχῃ, οὔτε ἀπόφασις δικαστηρίου ἐπιεικείας δύναται νὰ ὑφίσταται, ἢ καὶ ὑπάρχουσα, νὰ ἐκτελεσθῇ. Ἄρα δι' ἀνακοπῆς κατὰ τοῦ περιαχθέντος ἐν αὐτῇ ἐνκάλματος τῆς ἐκτελέσεως δύναται ὁ διάδικος νὰ προτείνῃ τὸν ἀνωτέρω λόγον. Απ. πολ. ΑΠ. 294 τοῦ 50.

§ 137. Συγχωρεῖται ἀνακοπὴ κατὰ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, τὸν ὁποῖον εἰς διαιτητικὴν ἀπόφασιν κεθέτῃεν ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβεία ἢ τὸ ἐκεῖ προξενεῖον ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων τῆς Ἑλλάδος. Απόφ. ἐφετῶν Αθην. 10510 τοῦ 1853, φέρο σα.

Καθόλη ἡ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἔνστασις ὅτι τὰ τακτικὰ δικαστήρια δὲν εἶναι ἁρμόδια νὰ ἐξετάσωσι τὸ ἔγκυρον ἢ μὴ τῆς προξε-

---

(1) Οἰκ. § 244 σημ 22. Δαλλ. ἀρ. 1164 contra Carré ζήτ. 3370 quar. καὶ ἡ 1548 τοῦ 40 ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν, ἣν Εὐρετ. τόμ. 6 σελ. 107, καὶ ἡ τῆς 20 Σεπτεμβρίου 1840 ἀπόφ. ἐφετ. Ναυπλίας, ἣν εἰς Εὐρ. τ. 6 σ. 109.

(2) Πολ. 123. — ὅταν ἡ ἀκυρότης ἐκτείνηται εἰς μέρος μόνον τῆς ἀποφ., τί πρέπει νὰ πράξῃ ὁ πρόεδρος; Νὰ κηρύξῃ ἐκτελεστὸν μόνον τὸ ἔγκυρον μέρος. (Ἰδ. Οἰκ. σημ. 23 τοῦ § 244. κατ. §150). contra Εὑρετ. σελ. 113 § 56.—Ἀποποιουμένου τοῦ προέδρου τὴν περιαφὴν τοῦ ἐκτελεστηρίου; Ἐπειδὴ ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ εἶναι προσωρινὴ κατὰ τὴν γενικὴν διάταξιν τοῦ 638 ἄρθρου, δύναται ὁ διάδικος ὁ νομίζων ἑαυτὸν ἠδικημένον, νὰ φέρῃ τὴν αὐτὴν αἴτησιν εἰς ὁλόκληρον τὸ πρωτοδικεῖον, ὅπερ καὶ τὸ 120 ἄρθρον ἐπιτρέπει (ὅρα Οἰκον. § 233 σημ. 10). Πρλ. μίαν ἀπόφασιν τῶν ἐν Σύρῳ πρωτοδικῶν εἰς Εὐρ. τ. 6 σ. 113.

νικῆς διαδικασίας δὲν εἶναι βάσιμος, πρῶτον μὲν, διότι πρόκειται περὶ ἀποφάσεως, τὴν ὁποίαν ἐξέδωκαν διαιτηταὶ ἐκλεχθέντες ὑπὸ τῶν διαδίκων χωρὶς νὰ συμπράξῃ εἰς τοῦτο ἡ προξενικὴ ἀρχή· τοὐλάχιστον δὲν ἐπροτάθη τί τὸ δυνάμενον νὰ φέρῃ εἰς τὸ συμπέρασμα αὐτό, ἀφοῦ ἡ ὑπ' ἀριθ. 9222 ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου (ἀσφάλιστρα ἀφορῶσα) ἔλυσε ζήτημα ὅλως ἄσχετον μὲ τὸ προκείμενον· ἄλλως τε δὲ μόνη ἡ ὑπόθεσις, ἐφ' ἧς ἀπεφάσισαν οἱ διαιτηταί, ἦτον ἐκκρεμὴς ἐνώπιον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑλληνικῆς πρεσβείας, ἡ δὲ σύμπτωσις, ὅτι αὕτη ἔθεσεν εἰς τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν τὸ ἐκτελεστὴν δὲν ἐμφαίνει, ὅτι ἡ προξενικὴ ἀρχὴ ἡ πρεσβεία συνέπραξαν εἰς τὸν τῶν διαιτητῶν διορισμόν, ὅτε πᾶσα κατὰ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως προσβολὴ δὲν δύναται νὰ προταθῇ εἰμὴ ἐνώπιον τῆς πρεσβείας ἐκείνης· δὲν ὑπάρχει κάμμία ἐν τῷ νόμῳ διάταξις ὁρίζουσα ὅτι δὲν δύνανται νὰ προσβληθῶσιν ἕνεκα ἀκυροτήτων ἀποφάσεις διαιτητῶν, διορισθέντων ὑπὸ προξενικῆς τινος ἀρχῆς.

»Ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει κάμμία διάταξις ἀπαγορεύουσα νὰ προσβάλλωνται ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων λόγῳ ἀκυροτήτων διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, εἰς τὰς ὁποίας περιῆψε τὸν τῆς ἐκτελέσεως τύπον ἡ προξενικὴ ἀρχὴ ἢ ἡ πρεσβεία· ἀφοῦ δὲ ὁ νόμος ἐπιτρέπει τὸ ἔνδικον αὐτὸ μέσον κατὰ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, εἰς τὰς ὁποίας περιήφθη ὁ τύπος τῆς ἐκτελέσεως ὑπὸ δικαστῶν, κατὰ μείζονα λόγον πρέπει νὰ συγχωρῆται αὐτό, ὅταν περιῆψε τὸν τύπον τῆς ἐκτελέσεως ἀρχή, μὴ ἔχουσα κυρίως δικαστικὴν δικαιοδοσίαν.»

§ 138. Ἡ ἀνακοπὴ εἰσάγεται εἰς τὸ πρωτοδικεῖον ἐκεῖνο, οὗ ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἐκτελεστὴν τὴν ἀπόφασιν καὶ δικάζεται συνοπτικῶς. Πρλ. § 244 σημ. 23.

§ 139. Προθεσμία.—Μέχρι ποίας ἐποχῆς δύνανται οἱ συμφέρον ἔχοντες ν' ἀνακόψωσι τὸ ἔνταλμα; Ὅρα ἀνωτέρω § 125 ὅπου ἡ σημ. 11 Οἰκ. σ. 418. Πρλ. § 133.

§ 140. Διαιτ. ἀπόφασις πρὸ τοῦ 35.—Ἡ αἴτησις τῆς ἀκυρώσεως δι' ἀνακοπῆς κατὰ τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, τὴν ὁποίαν συγχωρεῖ τὸ ἄρθρον 123 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, εἶναι ἔκτακτον ἔνδικον μέσον κατὰ τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν, διότι δι' αὐτῆς ζητεῖται ὄχι ἡ ἀκυρότης τοῦ ἐντάλματος, ἀλλ' ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς. (Dalloz jeune voc. arbitrage § 20)· ἐπομένως δὲν δύναται νὰ συγχωρηθῇ κατὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως δημοσιευθείσης ὑπὸ τὸ κράτος τῆς διαδι-

[illegible]ίας τοῦ 1830, διότι ἡ προθεσμία καὶ τὰ ἔνδικα μέσα κανονίζονται κατὰ τοὺς νόμους, τοὺς ἰσχύοντας κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκδόσεως τῶν ἀποφάσεων. (Merlin rep. v° effet retroactif sec. 9). Ἀπόφ. 2581 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν (ὅρα τὴν λέξ. Ἀναδρομικὴ δύναμις).

Ἀνακοπή.

§ 141. Τρίτοι δὲν δύνανται ν' ἀνακόψωσιν ἀπόφασιν διαιτητικὴν μεταξὺ ἄλλων ἐκδοθεῖσαν. Ἀπόφ. ἐφετῶν Ναυπλίας 34 τοῦ 1846.—Νομικ. σελ. 4608.

§ 142. Ἀνακόπτων τις ἐρήμην ἀπόφασιν, διὰ τῆς ὁποίας διωρίσθη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ὁ διαιτητής του, δύναται νὰ προτείνῃ [illegible], καθότι οὐδεμία διάταξις ἀπαγορεύει τοῦτο, τὸ δὲ ἄρθρον 113 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἀφορᾷ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν οἱ διαιτηταὶ διορίζονται παρὰ τῶν διαδίκων. Ἀπόφ. 232 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 4748.

§ 143. Ἀναίρεσις.—Κατὰ τὸν § 2 τοῦ 117 ἄρθρου τῆς πολ. δικ., τὸ ἔνδικον τῆς ἀναιρέσεως μέσον εἶναι ἀπαράδεκτον ἐπὶ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἐν γένει, καὶ ἡ ῥητὴ αὕτη διάταξις τοῦ νομοθέτου ἐφαρμόζεται, κατὰ τὸ 110 ἄρθρον τῆς αὐτῆς δικονομίας, καὶ εἰς τὴν κατ' ἀνάγκην διαίτησιν, ἥτις, κατὰ τὸ 108 ἄρθρον, λαμβάνει χώραν εἰς τὰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις· ὥστε ἐντεῦθεν συνάγεται ὅτι εἰς τὰς ὑποθέσεις ταύτας δικαζομένας παρὰ τῶν διαιτητῶν δὲν συγχωρεῖται ἐπίσης τὸ μέσον τῆς ἀναιρέσεως, ἡ δὲ τοῦ 118 ἄρθρου διάταξις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς κατηργημένη ἀπὸ τὴν τοῦ 719, ὅπου, ἂν καὶ γίνηται λόγος περὶ τοῦ μέσου τῆς ἀναιρέσεως ἐπὶ διαιτητῶν δικαζόντων ὡς ἐμποροδικῶν, καὶ περὶ τῆς χρήσεως τοῦ μέσου τούτου ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου κατὰ τὰς παρὰ τοῦ νόμου ὡρισμένας περιπτώσεις, δὲν ἀναφέρεται ὅμως ῥητῶς καὶ εἰδικῶς εἰς ποίας περιπτώσεις ἐπιτρέπεται τὸ εἰρημένον μέσον· ἑπομένως ὁ νομοθέτης ἀφίνει εἰς πλήρη ἰσχὺν τὰ περὶ διαιτήσεως εἰδικῶς ὡρισμένα. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 210 τοῦ 1837. Πρλ. § 279 τῆς λ. Ἁρμοδιότης πολιτικὴ ἐν γένει.

§ 141. Κατὰ τὸ ἄρθρον 110 § 2 τῆς πολιτικ. δικονομίας, ὡς πρὸς τὴν διαδικασίαν τῆς κατ' ἀνάγκην διαιτήσεως πράττονται τὰ ἐν τοῖς ἑπομένοις ἄρθροις περὶ διαιτητῶν ὡρισμένα· μεταξὺ δὲ τῶν ἄρθρων τούτων ὑπάρχει καὶ τὸ ἄρθρον 117, τὸ ὁποῖον ἀπαγορεύει τὰ ἔνδικα μέσα τῆς ἀνακοπῆς καὶ τῆς ἀναιρέσεως δι'

Ἑλληνικὴ νομολογία.

§ 151. Contra. Ἀρκεῖ μία μόνη διάταξις διαιτητικῆς ἀποφάσεως ν' ἀντιβαίνῃ εἰς τὸν νόμον, διὰ νὰ θεωρηθῇ ὁλόκληρος ἡ ἀπόφασις ὡς ἄκυρος. Ἀπόφ. 296 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπ. ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3665.

§ 152. Ἐκτὸς τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς πρὸς ἐπανάληψιν αἰτήσεως κατὰ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ὁ νόμος συγχωρεῖ καὶ τὸ τῆς ἀνακοπῆς τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως, δι' οὗ ἐπιτυγχάνεται μόνη ἡ ἀκυρότης τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, παραπεμπομένων τῶν διαδίκων ὡς πρὸς τὴν ἐκδίκασιν τῆς οὐσίας εἰς τὴν διαδικασίαν ἢ τῶν διαιτητῶν, ἐὰν δὲν ἐξέπνευσεν ὁ τῆς διαιτησίας χρόνος, ἢ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων· ὅθεν, προτεινομένης τῆς ἀκυρότητος διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δι' ἀνακοπῆς κατὰ τοῦ τῆς ἐκτελέσεως ἐντάλματος, διότι δὲν ἐγένετο ἀπόφασις περί τινων αἰτήσεων, ἡ ἀνακοπὴ δὲν ἔχει ἄλλα ἀποτελέσματα ὡς πρὸς τὴν ἀκυρότητα παρὰ τὰ ὁποῖα ἔχει ἡ ἐπανάληψις, ἰδίως τοῦ νὰ μὴ ἐπιφέρῃ τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀποφάσεως μόνον ὡς πρὸς τὴν παράλειψιν αὐτῆς τοῦ ν' ἀποφασίσῃ ἐπί τινος αἰτήσεως, ἵνα καταστάθῃ δυνατὴ ἡ ἐκ νέου συζήτησις αὐτῆς, μενουσῶν ὅμως ἐν ἰσχύει τῶν λοιπῶν διατάξεων, ὅσαι δὲν ἀντιβαίνουσιν εἰς τὸν νόμον. Ἀποφ. πολ. ΑΠ. 355 τοῦ 1855, φέρουσα. (Πρλ. § 150.)

«Ἐπειδὴ, καθ' ἃ παραδέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις διὰ τῆς ἑβδόμης αὐτῆς αἰτιολογίας, εἰς τοὺς διαιτητὰς ἀνετέθη καὶ τοῦ πλοίου «Εὐαγγελίστρια» ἡ διανομή.

»Ἐπειδὴ καὶ κατὰ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων εἶναι δεκτὸν τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας ἂν δὲν ἔγινε παντάπασιν ἀπόφασις περί τινος αἰτήσεως κατὰ τὰ ἄρθρα 785 1), 790 καὶ 800 τῆς πολιτικῆς δικονομίας· γενομένης δὲ δεκτῆς τῆς περὶ ἐπαναλήψεως αἰτήσεως, καταργεῖται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, τουτέστιν ἀνατρέπεται αὕτη καθόσον διὰ τῆς παραλείψεώς τοῦ ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς γενομένης αἰτήσεως, ἀπεδίκασε σιωπηρῶς αὐτὴν, καὶ ἐὰν μὴ προσβληθεῖσα διὰ τοῦ ἐνδίκου τούτου μέσου κατασταθῇ ἀμετάκλητος, ἡ αἴτησις ἐκείνη δὲν δύναται νὰ εἰσαχθῇ ἐκ νέου εἰς τὸ δικαστήριον· ἀνατρεπομένης δὲ τῆς ἀποφάσεως, καθόσον παρέλειπε ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς γενομένης αἰτήσεως, αὕτη ἐκδικάζεται ὑπὸ τοῦ παραδεχθέντος τὴν ἐπανάληψιν δικαστηρίου, διατηρουμένων ἐν ἰσχύει τῶν λοιπῶν κεφαλαίων τῆς

πρώτης ἐκείνης ἀποφάσεως· ἐκτὸς ὅμως τοῦ ἐνδίκου τούτου μέσου ὁ νόμος παρέχει ἐπὶ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων καὶ τὸ τῆς ἀνακοπῆς τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως, δι' οὗ ἐπιτυγχάνεται μόνη ἡ ἀκυρότης τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, παραπεμπομένων τῶν διαδίκων ὡς πρὸς τὴν ἐκδίκασιν τῆς οὐσίας εἰς τὴν διαδικασίαν ἢ τῶν διαιτητῶν, ἐὰν δὲν ἐξέπνευσεν ὁ τῆς διαιτησίας χρόνος· ἢ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων· ὅθεν, προτεινομένης τῆς ἀκυρότητος διαιτητικῆς ἀποφάσεως δι' ἀνακοπῆς τοῦ τῆς ἐκτελέσεως ἐντάλματος, διότι δὲν ἐγένετο ἀπόφασις περί τινων αἰτήσεων, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, δὲν ὑπάρχει λόγος τοῦ νὰ ἔχῃ ἡ ἀνακοπὴ αὕτη ἄλλα ἀποτελέσματα ὡς πρὸς τὴν ἀκυρότητα, παρὰ τὰ ὁποῖα ἔχει ἡ ἐπανάληψις, ἰδίως τοῦ νὰ μὴν ἐπιφέρῃ τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀποφάσεως μόνον ὡς πρὸς τὴν παράλειψιν αὐτῆς τοῦ ν' ἀποφασίσῃ ἐπὶ τῆς γενομένης αἰτήσεως, ἵνα καταστανῇ δυνατὴ ἡ ἐκ νέου συζήτησις αὐτῆς, μενουσῶν ὅμως ἐν ἰσχύει τῶν λοιπῶν διατάξεων αἵτινες δὲν ἀντιβαίνουσιν εἰς τὸν νόμον· ὅθεν τὸ τῆς οὐσίας δικαστήριον τῶν ἐφετῶν οὐδένα νόμον παρεβίασε διατάξαν τὴν κατὰ νόμον ἐκδίκασιν τῶν αἰτήσεων, περὶ ὧν παρέλειπε ν' ἀποφασίσῃ ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, διότι ἡ διάταξις αὕτη περιέχει ἐν ἑαυτῇ τὴν ἀκυρότητα τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὡς πρὸς τὴν εἰρημένην παράλειψιν, εἰς τοὺς διαδίκους δ' ἀπόκειται ἢ νὰ συστήσωσι νέον περὶ τῶν παραλειφθεισῶν αἰτήσεων διαιτητικὸν δικαστήριον, ἢ νὰ ἐπιδιώξωσι τὴν ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρ. ἐκδίκασιν αὐτῶν.

»Ἐπειδὴ πρόκειται περὶ διαφορᾶς μεταξὺ πατρὸς καὶ υἱῶν.

§ 153. Ἡ προσβολή, ἢ ἡ ἀκύρωσις, διατάξεώς τινος διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δὲν συνεπάγει ἀναγκαίως καὶ τὴν καταστροφὴν τῶν λοιπῶν. Απ. πολ. ΑΠ. 49 τοῦ 51, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ αἱ διάφοροι τῆς ἀποφάσεως διατάξεις ἀποτελοῦσι τοσαύτας διακεκριμένας ἀποφάσεις, ὥστε ἡ προσβολὴ ἢ ἀκύρωσις τῆς μιᾶς δὲν συνεπάγει ἀναγκαίως τὴν καταστροφὴν τῶν λοιπῶν· ὁ δὲ κανὼν οὗτος ἐφαρμοζόμενος εἰς πᾶν εἶδος ἀποφάσεων, ἐκτείνεται προδήλως καὶ εἰς τὰς διαιτητικάς· ὅθεν καλῶς τὸ δικάσαν ἐφετεῖον, θεωρῆσαν ἀκύρους τὰς διατάξεις τῆς ἐνώπιον αὐτοῦ ἐκκληθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δι' ὧν γίνονται δεκτὰ κονδύλια ὑπερβαίνοντα τὰς αἰτήσεις τῶν ἐναγόντων, καθ' ὑπέρβασιν τῶν ὁρίων τῆς εἰς τοὺς διαιτητὰς ἀνατεθείσης ἐξουσίας, ἐπεκύρωσε τὰς λοιπὰς αὐτῆς διατάξεις· δὲν ἀντίκεινται δὲ εἰς τοῦτο αἱ λέξεις τοῦ ἄρθρου 122 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὅτι ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις εἶναι ἄκυρος καὶ μὴ οὖσα εἰς τὰς ἐν αὐτῷ ἀπαριθμουμένας περι-

πτώσεις, διότι ἡ ἀκυρότης αὕτη πρέπει νὰ ἐννοηθῇ ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη δι' ἐκείνην, ἢ ἐκ μίας τὰς διατάξεις τῆς προκειμένης ἀποφάσεως, ὅσαι φέρουσιν ἐν αὐταῖς τὸν λόγον τῆς ἀκυρότητος, ἐκτὸς ὅταν πρόκηται ἀκυρότης ἐπεκτεινομένη ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς, εἰς ὁλόκληρον τὴν ἀπόφασιν.»

§ 154. Ἡ τῶν διαιτητῶν ἀπόφασις δύναται ἐν μέρει μόνον νὰ μεταρρυμισθῇ; Ναί, ἡ δὲ ἀκύρωσις τῆς ἀποφάσεως τῶν ἐπιδιαιτητῶν δὲν ἐπηρεάζει τὴν τῶν διαιτητῶν. Ἀπόφ. ἐφετ. Ἀθην. 16477 τοῦ 58, ἧς ἡ σκέψις 4 φέρει·

«Ἐπειδὴ ἡ ἀκύρωσις τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ρυθόλως δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν τῶν διαιτητῶν ἀπόφασιν· διότι δὲν συνεφωνήθη διὰ τοῦ συνυποσχετικοῦ τὸ ἀδιαίρετον τῆς ἀποφάσεως τῶν διαιτητῶν, καὶ διὰ τοῦτο, ὡς καὶ ἡ τῶν εἰρηνοδικῶν ἀπόφασις νὰ διαιρεθῇ δύναται ἐν μέρει ἀκυρουμένη, ἂν μέρος μόνον, ἀνεξάρτητον τοῦ ὑπολοίπου, τὴν ἀκυρότητα φέρῃ, οὕτω καὶ ἡ ἐπιδιαιτητικὴ ἀπόφασις, ὡς ἀνεξάρτητος τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως κατὰ τύπον καὶ ἀντικείμενον, νὰ ἀκυρωθῇ δύναται χωρὶς νὰ συνακυρωθῇ καὶ ἡ τῶν διαιτητῶν.

Ἀναγκαῖα διαιτησία (1).

§ 160. Ὁ Dalloz ἐν λέξει arbitrage ἀριθ. 79 ἑπόμ. ἐξετάζει τὰ ἑξῆς·

Διενέξεις μεταξὺ συνεταίρων καὶ τῶν δικαιοδόχων (ayants cause) αὐτ. ἀριθ. 128 ἑπόμ.

Διαφορὰ ἐκ τῆς εταιρίας (pour raison de la soc.). Παρακολουθήματα. Πληρωμαὶ (versement) κτλ.—αὐτ. § 146 ἑπ.

Φύσις τῆς εταιρίας.—Μετοχικὴ εταιρία· αὐτόθ. § 160 ἑπόμ. Εταιρίαι πραγματικαὶ ἢ ἄκυροι (de fait ou nulles). αὐτόθ. ἀριθ. 166 ἑπόμ.

(1) Ο.χ. § 215.—Παπ. τόμ. 2 σελ. 413.—Κύρ. τόμ. 6 σελ. 68.—ἀνωτ. § 141.

Καὶ τότε ἀκόμη, ὅτε τὰ δικαστήρια διώρισαν ἐξ ἐπαγγέλματος τὸν διαιτητήν, τὸν ὁποῖον παρέλειπε νὰ διορίσῃ ἐγκαίρως ὁ διάδοχος, ἔχει οὗτος τὸ δικαίωμα ν' ἀντικαταστήσῃ δι' ἰδιαιτέρας ἐκλογῆς ἄλλον διαιτητήν, ἐνόσῳ οἱ ἐξ ἐπαγγέλματος διορισθέντες δὲν συνῆλθον εἰσέτι πρὸς ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν των, διότι ὁ διορι-

Περίπτωσις, καθ' ἣν συνεταῖρός τις διαπραγματεύεται χάριν ἰδίου αὐτοῦ συμφέροντος.—αὐτ. ἀρ. 175 ἐπ.

Ὕπαρξις τῆς ἑταιρίας καὶ ἰδιότης τῶν συνεταίρων.—Ἀκυρότης, διάρκεια, διάλυσις καὶ ἐκκαθάρισις τῆς ἑταιρίας. αὐτόθ. ἀριθ. 183 ἑπόμενα.

Περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ ἑταιρία διελύθη ἢ ἐγένετο ἐκκαθάρισις. Λίθη λογιστικά. αὐτ. ἀρ. 204 ἑπόμ.

§ 161. Ἐνίοτε ἐπιβάλλεται παρὰ τοῦ νόμου ἀναγκασμός τις πρὸς σύστασιν διαιτητικοῦ δικαστηρίου εἴτε εἰς ἀμφοτέρους τοὺς διαδίκους εἴτε εἰς τὸν ἕτερον αὐτῶν. Αἱ περιπτώσεις αὗται ἀποτελοῦσιν ἀναγκαίαν διαιτησίαν, ἣν ῥυθμίζει τοῦτο μὲν ἡ πολιτικὴ δικονομία, τοῦτο δὲ ὁ ἐμπορικὸς νόμος (Πολ. 108—110, ἐμπορικὸς νόμ. 51—63) (1).

σμὸς τοῦ δικαστηρίου δὲν γίνεται εἰμὴ ἐπιβοηθητικῶς. Απόφ. ἐφετ. Ν. τῆς 9 Σεπτεμβρίου 1841.—Νομ. σ. 2706.

Ὁ παρὰ τοῦ δικαστηρίου διορισμὸς διαιτητοῦ δύναται ν' ἀνακληθῇ, ἂν δὲν ἐγένετο αὐτὸς δεκτὸς ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου (Pardessus § 1413).

Ὁ κατ' ἀντιμωλίαν τῶν μερῶν καὶ ἕνεκα τῆς ἀρνήσεως διαδίκου τινος παρὰ τοῦ δικαστηρίου διοριζόμενος διαιτητὴς δὲν δύναται ν' ἀνακληθῇ. Carré § 1 ὑπὸ ἄρθρον 1088 Σημ. 1. καὶ ἀπ. ἐφετ. Παρ. 25 Μαΐου 1813.

Οἱ διάδικοι δύνανται ἐκ συμφώνου ν' ἀνακαλέσωσι τούς τε ὑπὸ αὐτῶν καὶ τοὺς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου διορισθέντας διαιτητάς. Carré ὑπὸ τὸ ἄρθρον 1008.

Οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 108 τῆς πολιτικῆς δικονομίας παρὰ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐμποροδικῶν διοριζόμενοι διαιτηταὶ ἀντικαθίστανται ἀναγκαίως δυνάμει τοῦ νόμου εἰς τὴν θέσιν τῶν ἐμποροδικῶν ἀναπληροῦντες νομίμως αὐτούς· αἱ δὲ παρ' αὐτῶν ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις δὲν ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν, ἂν τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 800 δραχμάς. Εὑρετ. τόμ. 4 σελ. 293 ἑπόμ. ἀνωτ. § 125[2]

(1) Ἑπομένως δὲν ἰσχύουσι πλέον αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 426 τῆς διαδ. τοῦ 30 καὶ τοῦ 12 ψηφίσματος τῆς ἐν Ἄργει Συνελεύσεως. Απόφ. Απ. 243 τοῦ 33 καὶ 255 τοῦ 39, περὶ ὧν ἐν ἰδίῳ ἄρθρῳ.

Εἰσάγεται δὲ εἰς τὸ παρὰ τοῦ Ἀρείου Πάγου σημειούμενον δικαστήριον καὶ συντρέχει τῇ περὶ ἀκυρώσεως ἀγωγῇ. Πρλ. 122 § 5.—Ἀφοῦ ἐκδώσωσι τὴν ὁριστικὴν αὐτῶν ἀπόφασιν οἱ διαιτηταί, παύει ἡ ἐξουσία των κατὰ τὸ ἄρθρον 121 § 7· ἑπομένως ἡ περὶ ἀναψηλαφήσεως δίκη δὲν δύναται νὰ δικασθῇ παρ' αὐτῶν καὶ ἀνάγκη νὰ ὁρίσῃ ὁ Ἄρειος Πάγος δικαστήριον ἄλλο (Πολ. 787). Κατὰ τὴν γαλ. δικονομίαν (ἄρθρον 1026) ἡ ἀναψηλάφησις φέρεται εἰς τὸ καὶ διὰ τὴν ἔφεσιν ἁρμόδιον δικαστήριον.

§ 132. Ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις εἶναι ἄκυρος καθ' ἃς περιπτώσεις ὑπάρχει λόγος πρὸς ἐπαναληψιν. Ἀπόφασ. πρλ. ΑΠ. 80 τοῦ 45.—Νομ. σ. 4534.

§ 132' Πρλ. κατωτ. τὴν 355 τοῦ 55 πολ. ἀπ. ΑΠ.

Ἀνακοπὴ κατὰ τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως (1).

§ 133. Ἀγωγὴ περὶ ἀκυρώσεως, εἴτε ἀνακοπὴ κατὰ τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως. Ἀντὶ τοῦ ἐνδίκου τῆς ἀναιρέσεως μέσου συγχωρεῖται κατὰ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἡ περὶ ἀκυρώσεως ἀγωγή, ἥτις δικονομικῶς παρίσταται ὡς ἀνακοπὴ κατὰ τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως.

Τῆς ἀγωγῆς ταύτης (2) δὲν δύναται κατὰ γενικὸν κανόνα

---

(1) Πρλ. Οἰκ. § 214. Εὐρ. τ. 6 σελ. 101 ἐπ.—Δαλλ. λ. arbitrage κεφ. 12 (opposition à l'ordonn.—nullité).

(2) Οἱ διάδικοι δύνανται νὰ παραιτηθῶσι τῶν πρὸς ἀκύρωσιν διαιτητικῆς τινος ἀποφάσεως μέσων, ὄχι, διότι ἀφορῶσι τὴν δημοσίαν τάξιν. Ἀπόφα. 253 τοῦ 45 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομ. σελ. 4710.

Ἡ κατὰ τοῦ ἐκτελεστηρίου ἐντάλματος, εἰς ἀπόφασιν κατ' ἀνάγκην διαιτητῶν περιαφθέντος, ἀντκοπή, στηριζομένη εἰς ἀναρμοδιότητα ἢ ὑπέρβασιν ἐξουσίας τῶν διαιτητῶν, δύναται νὰ γίνῃ παραδεκτή, καὶ ὅταν οἱ διάδικοι παρητήθησαν ὅλων τῶν ἐνδίκων κατὰ τῆς ἀποφάσεως μέσων. Ἀκυρ. Γαλ. 7 Μαρτίου τοῦ 1852. —Νομ. σ. 2332.

Δὲν ὑπάρχει παραίτησις ἀπὸ τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἀνακοπῆς κατα τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως ἐπὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων. Απ. ἐφ. Ναυπ, 501 τοῦ 48.—Νομ. σ. 4937.

παραιτηθῇ ὁ διάδικος ἐκ προοιμίων. Carré ζ. 3374. Dalloz ἀριθ. 1337). Ὑπόκειται δὲ εἰς τὴν συνήθη τῶν ἀγωγῶν τριακονταετῆ παραγραφήν· ἀλλὰ, καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως δύναται νὰ γεννήσῃ ἐνίοτε λόγον ἀπαραδέκτου. Carré ζ. 3381. Boitard II. 386 (1). Πρλ. σχετικὰ ἐν Εὑρ. 6, σ. 104.

§ 134. Ἡ ἀνακοπὴ αὕτη βάσιν ἔχει τὴν ἀκυρότητα τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐν τοῖς ἑξῆς θέμασι (2)·

α') ἐὰν τὸ συνυποσχετικὸν συναφθῇ μεταξὺ ἀνικάνων (νὰ ἐκλέξωσι ἢ νὰ ἐκλεχθῶσι διαιτηταί), περὶ διαφορᾶς ἐξῃρημένης τῆς διαιτησίας ἢ παρὰ τοὺς τύπους.

---

(1) Ὁποιαιδήποτε καὶ ἂν ἦσαν αἱ ἀκυρότητες τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δὲν δύνανται πλέον νὰ προταθῶσι παρ' ἐκείνου, ὅστις τὴν ἀπεδέχθη καὶ τὴν ἐξετέλεσεν. Απόφ. ἐφετῶν Ναυπλίας τῆς 5 Δεκεμβρίου τοῦ 1839.—Νομ. σ. 1010.

Ὁ ἐκτελέσας ἑκουσίως τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν, δὲν δύναται νὰ τὴν προσβάλῃ ὡς πρὸς τὸ κατ' αὐτοῦ μέρος αὐτῆς, ἀλλ' εἶναι ἐκτελεστέα καὶ ὡς πρὸς αὐτόν.

Κατὰ τὸν νόμον, ἐὰν συνομολογήσῃ τις νὰ ἐμμείνῃ εἰς τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν, εἶναι ἀορίστως ἐνακτέος καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν δὲν εἶναι συμπεφωνημένη ποινικὴ τις ῥήτρα, πολλῷ δὲ μᾶλλον, ἐὰν παραδεχθῇ αὐτήν. Απόφ. ἐφετ. Ναυπλίας 395 τοῦ 1843.—Νομ. σ. 3457.

(2) Ἐν περιπτώσει διχοψηφίας τῶν διαιτητῶν, ὁ ἐπιδιαιτητὴς δύναται νὰ παραδεχθῇ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ ἑνὸς, χωρὶς ν' ἀπαιτῆται ἡ ἐκ νέου συζήτησις τῆς ὑποθέσεως. Απόφ. πολ. ΑΠ. 15 τοῦ 1844. Πρλ. ἀνωτ. § 70 ἑπόμ.

Διατακτικὸν ἀόριστον· ἀκύρωσις. Ὁ λόγος ὅτι τὸ διατακτικὸν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἶναι ἀόριστον, δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 122 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὁριζομένων λόγων, διὰ τοὺς ὁποίους μόνον δύναται νὰ ζητηθῇ ἡ ἀκύρωσις διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Απόφ. 2637 τοῦ 1843 τῶν ἐν Αθ. ἐφετ.

Ἄλλοι λόγοι ὑπάρχουσιν; ὄχι· Dalloz ἀρ. 1312. Ὀφείλει ὁ διάδικος νὰ περιλάβῃ πάντας ἐν τῇ τῇ ἀνακοπῇ; Carré ζ. 3382 bis, Dalloz ἀρ. 1301. ὅρα Οἰκ. § 109 σημ. 11.

Εἰσάγεται δὲ εἰς τὸ παρὰ τοῦ Ἀρείου Πάγου σημειούμενον δικαστήριον καὶ συντρέχει τῇ περὶ ἀκυρώσεως ἀγωγῇ. Πρλ. 122 § 5.—Ἀφοῦ ἐκδώσωσι τὴν ὁριστικὴν αὐτῶν ἀπόφασιν οἱ διαιτηταί, παύει ἡ ἐξουσία των κατὰ τὸ ἄρθρον 121 § 7· ἑπομένως ἡ περὶ ἀναψηλαφήσεως δίκη δὲν δύναται νὰ δικασθῇ παρ' αὐτῶν καὶ ἀνάγκη νὰ ὁρίσῃ ὁ Ἄρειος Πάγος δικαστήριον ἄλλο (Πολ. 787). Κατὰ τὴν γαλ. δικονομίαν (ἄρθρον 1026) ἡ ἀναψηλάφησις φέρεται εἰς τὸ καὶ διὰ τὴν ἔφεσιν ἁρμόδιον δικαστήριον.

§ 132. Ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις εἶναι ἄκυρος καθ' ἃς περιπτώσεις ὑπάρχει λόγος πρὸς ἐπανάληψιν. Ἀπόφασ. πρλ. ΑΠ. 80 τοῦ 45.—Νομ. σ. 4534.

§ 132' Πρλ. κατωτ. τὴν 355 τοῦ 55 πολ. ἀπ. ΑΠ.

Ἀνακοπὴ κατὰ τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως (1).

§ 133. Ἀγωγὴ περὶ ἀκυρώσεως, εἴτε ἀνακοπὴ κατὰ τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως. Ἀντὶ τοῦ ἐνδίκου τῆς ἀναιρέσεως μέσου συγχωρεῖται κατὰ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἡ περὶ ἀκυρώσεως ἀγωγή, ἥτις δικονομικῶς παρίσταται ὡς ἀνακοπὴ κατὰ τοῦ εντάλματος τῆς ἐκτελέσεως.

Τῆς ἀγωγῆς ταύτης (2) δὲν δύναται κατὰ γενικὸν κανόνα...

---

(1) Πρλ. Οἰκ. § 214. Εὐρ. τ. 6 σελ. 101 ἐπ.—Δαλλ. λ. arbitrage κεφ. 12 (opposition à l'ordonn.—nullité).

(2) Οἱ διάδικοι δύνανται νὰ παραιτηθῶσι τῶν πρὸς ἀκύρωσιν διαιτητικῆς τινος ἀποφάσεως μέσων; ὄχι, διότι ἀφορῶσι τὴν δημοσίαν τάξιν. Ἀπόφα. 253 τοῦ 45 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομ. σελ. 4710.

Ἡ κατὰ τοῦ ἐκτελεστηρίου ἐντάλματος, εἰς ἀπόφασιν κατ' ἀνάγκην διαιτητῶν περιαφθέντος, ἀντκοπή, στηριζομένη εἰς αναρμοδιότητα ἢ ὑπέρβασιν ἐξουσίας τῶν διαιτητῶν, δύναται νὰ γίνῃ παραδεκτή, καὶ ὅταν οἱ διάδικοι παρητήθησαν ὅλων τῶν ἐνδίκων κατὰ τῆς ἀποφάσεως μέσων. Ἀκυρ. Γαλ. 7 Μαρτίου τοῦ 1852. —Νομ. σ. 2332.

Δὲν ὑπάρχει παραίτησις ἀπὸ τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἀνακοπῆς κατα τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως ἐπὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων. Απ. ἐφ. Ναυπ, 501 τοῦ 48.—Νομ. σ. 4937.

παραστήθῃ ὁ διάδικος ἐκ προοιμίων. Carré ζ. 3374. Dalloz ἀριθ. 1337). Ὑπόκειται δὲ εἰς τὴν συνήθη τῶν ἀγωγῶν τριακονταετῆ παραγραφήν· ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως δύναται νὰ γεννήσῃ ἐνίοτε λόγον ἀπαραδέκτου. Carré ζ. 3381. Boitard II. 386 (1). Πρβλ. σχετικὰ ἐν Εὐρ. 6 σ. 104.

§ 134. Ἡ ἀνακοπὴ αὕτη βάσιν ἔχει τὴν ἀκυρότητα τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐν τοῖς ἑξῆς θέμασι (2)·

α). Ἐὰν τὸ συνυποσχετικὸν συναφθῇ μεταξὺ ἀνικάνων (νὰ ἐκλέξωσι ἢ νὰ ἐκλεχθῶσι διαιτηταί), περὶ διαφορᾶς ἐξῃρημένης τῆς διαιτησίας ἢ παρὰ τοὺς τύπους.

---

(1) Ὁποιαιδήποτε καὶ ἂν ἦσαν αἱ ἀκυρότητες τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δὲν δύνανται πλέον νὰ προταθῶσι παρ' ἐκείνου, ὅστις τὴν ἀπεδέχθη καὶ τὴν ἐξετέλεσεν. Ἀπόφ. ἐφετῶν Ναυπλίας τῆς 5 Δεκεμβρίου τοῦ 1839.—Νομ. σ. 1010.

Ὁ ἐκτελέσας ἑκουσίως τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν, δὲν δύναται νὰ τὴν προσβάλῃ ὡς πρὸς τὸ κατ' αὐτοῦ μέρος αὐτῆς, ἀλλ' εἶναι ἐκτελεστέα καὶ ὡς πρὸς αὐτόν.

Κατὰ τὸν νόμον, ἐὰν συνομολογήσῃ τις νὰ ἐμμείνῃ εἰς τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν, εἶναι ἀορίστως ἐνακτέος καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν δὲν εἶναι συμπεφωνημένη ποινικὴ τις ῥήτρα, πολλῷ δὲ μᾶλλον, ἐὰν παραδεχθῇ αὐτήν. Ἀπόφ. ἐφετ. Ναυπλίας 395 τοῦ 1843.—Νομ. σ. 3457.

(2) Ἐν περιπτώσει διχοψηφίας τῶν διαιτητῶν, ὁ ἐπιδιαιτητὴς δύναται νὰ παραδεχθῇ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ ἑνός, χωρὶς ν' ἀπαιτῆται ἡ ἐκ νέου συζήτησις τῆς ὑποθέσεως. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 15 τοῦ 1844. Πρβλ. ἐνωτ. § 70 ἑπόμ.

Διατακτικὸν ἀόριστον· ἀκύρωσις. Ὁ λόγος ὅτι τὸ διατακτικὸν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἶναι ἀόριστον, δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 122 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὁριζομένων λόγων, διὰ τοὺς ὁποίους μόνον δύναται νὰ ζητηθῇ ἡ ἀκύρωσις διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Ἀπόφ. 2637 τοῦ 1843 τῶν ἐν Αθ. ἐφετ.

Ἄλλοι λόγοι ὑπάρχουσιν; ὄχι· Dalloz ἀρ. 1312. Ὀφείλει ὁ διάδικος νὰ περιλάβῃ πάντας ἐν τῇ τῇ ἀνακοπῇ; Carré ζ. 3382 bis, Dalloz ἀρ. 1301. Ὅρα Οἰκ. § 109 σημ. 11.

β΄) Ἐὰν οἱ διαιτηταὶ ὑπερβῶσι τὰ ὅρια τῆς ἐξουσίας των ἢ ἐκδώσωσιν ἀπόφασιν μετὰ τὸ πέρας τῆς διαιτησίας.

γ΄) Ἐὰν ὑπάρχῃ λόγος ἀναψηλαφήσεως. περιττεύει λοιπὸν ὁ § 4 τοῦ 122· ὅτι ὁ διάδικος ἐδικάσθη ἐρήμην, δὲν εἶναι παρ' ἡμῖν λόγος ἀναψηλαφήσεως· οἱ Γάλλοι; Καρ. ζ. 3387.

§ 134 Πρὸς ἑρμηνείαν τῶν § § 2 καὶ 3 τοῦ 122 ἄρθρου ῥητέον ταῦτα·

Α) Κατὰ τὸν 2 § ὑπέρβασις ἐξουσίας ὑπάρχει ὁσάκις οἱ διαιτηταὶ ἐξέρχονται τῶν ὁρίων τῆς ἐξουσίας των κατὰ χρόνον καὶ ἔκτασιν. Ὑπέρβασις κατὰ χρόνον ὑπάρχει ἀναμφιβόλως ἀναφορικῶς πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς ἐξουσίας τῶν διαιτητῶν (ἐὰν δηλ. οἱ διαιτηταὶ λαβόντες ἐξουσίαν νὰ δικάσωσιν ἐντὸς 3 μηνῶν, δικάζουσι μετὰ ταῦτα)· ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ἀκυρότητα ἐπιφέρει κατὰ τὸν § 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἡ μετὰ παρέλευσιν τῆς προθεσμίας τοῦ συνυποσχετικοῦ ἔκδοσις τῆς ἀποφάσεως· ὥστε ἡ αὐτὴ ἀκυρότης νομοθετεῖται δὶς κατὰ παραδρομὴν βεβαίως προελθοῦσαν ἐκ τοῦ ὅτι τὸ μὲν ἐλήφθη ἐκ τοῦ Βαυαρ. Σχ. § 44 ἀριθ. 2, τὸ δὲ ἐκ τῆς γαλλικῆς δικονομίας 1018 ἄρθρον, s'il l'a été sur compromis ... expiré. ΑΠ. 164 τοῦ 1838.

Ὑπέρβασις κατ' ἔκτασιν ὑπάρχει ὅταν οἱ διαιτηταὶ δικάζωσι περὶ πράγματος μὴ ὑποβληθέντος αὐτοῖς διὰ τοῦ συνυποσχετικοῦ. Τί διαφέρει τοῦτο τοῦ 4 § τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου (περὶ πραγμάτων μὴ αἰτηθέντων;) Ὁ § 4 ἀναφέρεται εἰς πράγματα μὴ ῥητῶς ἐκπεφρασμένα ἐν τῷ συνυποσχετικῷ, ἐννοούμενα ὅμως ὡς περιεχόμενα ἐν αὐτῷ ἐκ τῆς ὅλης αὐτοῦ ὑφῆς· περὶ αὐτῶν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ αἴτησις διὰ νὰ δικάσωσιν οἱ διαιτηταί. Carré ζ. 3336 bis. Dalloz ἀρ. 1304.

Β΄) Διὰ τί τὸ ἄρθρον 122 § 3 δὲν παραπέμπει καὶ εἰς τοὺς § § 3 καὶ 6; Θεωροῦμεν ἔλλειψιν τοῦτο· διότι, καθὼς ἐξαιρεθέντος τινὸς διαιτητοῦ ἄκυρος εἶναι ἡ ἀπόφασις, ἡ παρὰ τῶν λοιπῶν ἐκδοθεῖσα, τὸ αὐτὸ πρέπει νὰ συμβῇ καὶ ἐπὶ τοῦ θανάτου ἢ τοῦ κωλύματος τινὸς διαιτητοῦ. Πλὴν ἂν καὶ ἐλλειπὴς εἶναι ὁ § 3 τοῦ 112 ἄρθρου, οὐχ ἧττον ἄκυρος εἶναι ἡ ἀπόφασις καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν § § 3 καὶ 6 τοῦ 121 ἄρθρου δυνάμει τοῦ 759 ἄρθρου τῆς αὐτῆς δικονομίας. Οἰκον. § 214 σημ. 19.

§ 135. Ἡ ἀνακοπὴ ἀπευθύνεται κατὰ τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως τοῦ παρὰ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν εἰς τὴν ἀπόφασιν περιαρθέντος· ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς περιαφῆς δύναται ὁ διάδικος νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν, διότι ὁ νόμος ὑποχρεοῖ τὸν πρόεδρον

νὰ μὴ κηρύξῃ ἐκτελεστὴν ἀπόφασιν ἄκυρον (1) (Πολ. 123). Τοῦ καθήκοντος δὲ τούτου ἡ παράβασις χορηγεῖ τὸ τῆς ἀνακοπῆς δικαίωμα. Οἰκον. § 244 σημ. 21. 22 (2).

§ 136. Ἡ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τῆς ἐπιεικείας δὲν δύναται νὰ ἐξομοιωθῇ μὲ τὴν κατὰ τὴν ἐν ἰσχύει πολιτικὴν δικονομίαν ἐκδιδομένην διαιτητικὴν ἀπόφασιν, διότι αὕτη μὲν εἶναι αὐτοτελὴς καὶ ἐπιβάλλει καθ' ἑαυτὴν ὑποχρεώσεις· ἐκείνη δὲ (ἡ τοῦ Δικαστηρίου τῆς ἐπιεικείας) δὲν ἐπιφέρει καθ' ἑαυτὴν ὑποχρέωσιν, ἐὰν ἀναμφισβητήτως δὲν στηρίζηται εἰς δικαστικὴν τελεσίδικον ἀπόφασιν ἐκκαθαρίζουσαν τὸ χρέος. Ὥστε ἐὰν τοιαύτη δικαστικὴ ἀπόφασις δὲν ὑπάρχῃ, οὔτε ἀπόφασις δικαστηρίου ἐπιεικείας δύναται νὰ ὑφίσταται, ἢ καὶ ὑπάρχουσα, νὰ ἐκτελεσθῇ. Ἄρα δι' ἀνακοπῆς κατὰ τοῦ περιαφθέντος ἐν αὐτῇ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως δύναται ὁ διάδικος νὰ προτείνῃ τὸν ἀνωτέρω λόγον. Απ. πρβλ. ΑΠ. 294 τοῦ 50.

§ 137. Συγχωρεῖται ἀνακοπὴ κατὰ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, τὸν ὁποῖον εἰς διαιτητικὴν ἀπόφασιν περιῆψεν ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβεία ἢ τὸ ἐκεῖ προξενεῖον ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων τῆς Ἑλλάδος. Απόφ. ἐφετῶν Αθην. 10510 τοῦ 1853, φέρουσα·

«Επειδὴ ἡ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἔνστασις ὅτι τὰ τακτικὰ δικαστήρια δὲν εἶναι ἁρμόδια νὰ ἐξετάσωσι τὸ ἔγκυρον ἢ μὴ τῆς προξε-

(1) Οἰκ. § 244 σημ 22. Δαλλ. ἀρ. 1164 contra Carré ζήτ. 3370 quar. καὶ ἡ 1548 τοῦ 40 ἀπόφασις ἐφετῶν Αθηνῶν, ἣν Εὐρετ. τόμ. 6 σελ. 107, καὶ ἡ τῆς 20 Σεπτεμβρίου 1840 ἀπόφ. ἐφετ. Ναυπλίας, ἣν εἰς Εὑρ. τ. 6 σ. 109.

(2) Πολ. 123. — Ὅταν ἡ ἀκυρότης ἐκτείνηται εἰς μέρος μόνον τῆς ἀποφ., τί πρέπει νὰ πράξῃ ὁ πρόεδρος; Νὰ κηρύξῃ ἐκτελεστὸν μόνον τὸ ἔγκυρον μέρος. (Ἰδ. Οἰκ. σημ. 23 τοῦ § 244. κατ. §150). contra Εὑρετ. σελ. 113 § 56. — Ἀποποιουμένου τοῦ προέδρου τὴν περιαφὴν τοῦ ἐκτελεστηρίου; Ἐπειδὴ ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ εἶναι προσωρινὴ κατὰ τὴν γενικὴν διάταξιν τοῦ 638 ἄρθρου, δύναται ὁ διάδικος ὁ νομίζων ἑαυτὸν ἠδικημένον, νὰ φέρῃ τὴν αὐτὴν αἴτησιν εἰς ὁλόκληρον τὸ πρωτοδικεῖον, ὅπερ καὶ τὸ 120 ἄρθρον ἐπιτρέπει (ὅρα Οἰκόν. § 233 σημ. 10). Πρλ. μίαν ἀπόφασιν τῶν ἐν Σύρῳ πρωτοδικῶν εἰς Εὑρ. τ. 6 σ. 113.

νικῆς διαδικασίας δὲν εἶναι βάσιμος, πρῶτον μὲν, διότι πρόκειται περὶ ἀποφάσεως, τὴν ὁποίαν ἐξέδωκαν διαιτηταὶ ἐκλεχθέντες ὑπὸ τῶν διαδίκων χωρὶς νὰ συμπράξῃ εἰς τοῦτο ἡ προξενικὴ ἀρχή· τοὐλάχιστον δὲν επροτάθη τι τὸ δυνάμενον νὰ φέρῃ εἰς τὸ συμπέρασμα αὐτὸ, ἀφοῦ ἡ ὑπ' ἀριθ. 9222 ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου (ἀσφάλιστρα ἀφορῶσα) ἔλυσε ζήτημα ὅλως ἄσχετον μὲ τὸ προκείμενον· ἄλλως τε δὲ μόνη ἡ ὑπόθεσις, ἐφ' ἧς ἀπεφάσισαν οἱ διαιτηταὶ, ἦτον ἐκκρεμὴς ἐνώπιον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑλληνικῆς πρεσβείας, ἡ δὲ σύμπτωσις, ὅτι αὕτη ἔθεσεν εἰς τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν τὸ ἐκτελεστὴν δὲν ἐμφαίνει, ὅτι ἡ προξενικὴ ἀρχὴ ἢ πρεσβεία συνέπραξαν εἰς τὸν τῶν διαιτητῶν διορισμὸν, ὅτε πᾶσα κατὰ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως προσβολὴ δὲν δύναται νὰ προταθῇ εἰμὴ ἐνώπιον τῆς πρεσβείας ἐκείνης· δὲν ὑπάρχει κάμμία ἐν τῷ νόμῳ διάταξις ὁρίζουσα ὅτι δὲν δύνανται νὰ προσβληθῶσιν ἕνεκα ἀκυροτήτων ἀποφάσεις διαιτητῶν, διορισθέντων ὑπὸ προξενικῆς τινος ἀρχῆς.

»Ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει κάμμία διάταξις ἀπαγορεύουσα νὰ προσβάλλωνται ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων λόγῳ ἀκυροτήτων διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, εἰς τὰς ὁποίας περιῆψε τὸν τῆς ἐκτελέσεως τύπον ἡ προξενικὴ ἀρχὴ ἢ ἡ πρεσβεία· ἀφοῦ δὲ ὁ νόμος ἐπιτρέπει τὸ ἔνδικον αὐτὸ μέσον κατὰ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, εἰς τὰς ὁποίας περιήφθη ὁ τύπος τῆς ἐκτελέσεως ὑπὸ δικαστῶν, κατὰ μείζονα λόγον πρέπει νὰ συγχωρῆται αὐτὸ, ὅταν περιῆψε τὸν τύπον τῆς ἐκτελέσεως ἀρχὴ, μὴ ἔχουσα κυρίως δικαστικὴν δικαιοδοσίαν.»

§ 138. Ἡ ἀνακοπὴ εἰσάγεται εἰς τὸ πρωτοδικεῖον ἐκεῖνο, οὗ ὁ πρόεδρος ἐκήρυξεν ἐκτελεστὴν τὴν ἀπόφασιν καὶ δικάζεται συνοπτικῶς. Πρλ. § 244 σημ. 23.

§ 139. Προθεσμία.—Μέχρι ποίας ἐποχῆς δύνανται οἱ συμφέρον ἔχοντες ν' ἀνακόψωσι τὸ ἔνταλμα; Ὅρα ἀνωτέρω § 125 ὅπου ἡ σημ. 11 Οἰκ. σ. 418. Πρλ. § 133.

§ 140. Διαιτ. ἀπόφασις πρὸ τοῦ 35.—Ἡ αἴτησις τῆς ἀκυρώσεως δι' ἀνακοπῆς κατὰ τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, τὴν ὁποίαν συγχωρεῖ τὸ ἄρθρον 123 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, εἶναι ἔκτακτον ἔνδικον μέσον κατὰ τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν, διότι δι' αὐτῆς ζητεῖται ὄχι ἡ ἀκυρότης τοῦ ἐντάλματος, ἀλλ' ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς. (Dalloz jeune voc. arbitrage § 20)· ἐπομένως δὲν δύναται νὰ συγχωρηθῇ κατὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως δημοσιευθείσης ὑπὸ τὸ κράτος τῆς διαδι-

κασίας τοῦ 1830, διότι ἡ προθεσμία καὶ τὰ ἔνδικα μέσα κανονίζονται κατὰ τοὺς νόμους, τοὺς ἰσχύοντας κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκδόσεως τῶν ἀποφάσεων. (Merlin rep. v° effet retroactif sec. 9). Απόφ. 2581 τοῦ 1843 τῶν ἐν Αθήναις ἐφετῶν (ὅρα τὴν λέξ. Αναδρομικὴ δύναμις).

Αγακοπή.

§ 141. Τρίτοι δὲν δύνανται ν' ἀνακόψωσιν ἀπόφασιν διαιτητικὴν μεταξὺ ἄλλων ἐκδοθεῖσαν. Απόφ. ἐφετῶν Ναυπλίας 34 τοῦ 1846.—Νομικ. σελ. 4608.

§ 142. Ἀνακόπτων τις ἐρήμην ἀπόφασιν, διὰ τῆς ὁποίας διωρίσθη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ὁ διαιτητής του, δύναται νὰ προτείνῃ ἕτερον, καθότι οὐδεμία διάταξις ἀπαγορεύει τοῦτο, τὸ δὲ ἄρθρον 113 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἀφορᾷ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν οἱ διαιτηταὶ διορίζονται παρὰ τῶν διαδίκων. Απόφ. 232 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 4748.

§ 143. Αναίρεσις.—Κατὰ τὸν § 2 τοῦ 117 ἄρθρου τῆς πολ. δικ., τὸ ἔνδικον τῆς ἀναιρέσεως μέσον εἶναι ἀπαράδεκτον ἐπὶ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἐν γένει, καὶ ἡ ῥητὴ αὕτη διάταξις τοῦ νομοθέτου ἐφαρμόζεται, κατὰ τὸ 110 ἄρθρον τῆς αὐτῆς δικονομίας, καὶ εἰς τὴν κατ' ἀνάγκην διαίτησιν, ἥτις, κατὰ τὸ 108 ἄρθρον, λαμβάνει χώραν εἰς τὰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις· ὥστε ἐντεῦθεν συνάγεται ὅτι εἰς τὰς ὑποθέσεις ταύτας δικαζομένας παρὰ τῶν διαιτητῶν δὲν συγχωρεῖται ἐπίσης τὸ μέσον τῆς ἀναιρέσεως, ἡ δὲ τοῦ 118 ἄρθρου διάταξις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς κατηργημένη ἀπὸ τὴν τοῦ 719, ὅπου, ἂν καὶ γίνηται λόγος περὶ τοῦ μέσου τῆς ἀναιρέσεως ἐπὶ διαιτητῶν δικαζόντων ὡς ἐμποροδικῶν, καὶ περὶ τῆς χρήσεως τοῦ μέσου τούτου ἐνώπιον τοῦ Αρείου Πάγου κατὰ τὰς παρὰ τοῦ νόμου ὡρισμένας περιπτώσεις, δὲν ἀναφέρεται ὅμως ῥητῶς καὶ εἰδικῶς εἰς ποίας περιπτώσεις ἐπιτρέπεται τὸ εἰρημένον μέσον· ἑπομένως ὁ νομοθέτης ἀφίνει εἰς πλήρη ἰσχὺν τὰ περὶ διαιτήσεως εἰδικῶς ὡρισμένα. Απόφ. πολ. ΑΠ. 210 τοῦ 1837. Πρλ. § 279 τῆς λ. Αρμοδιότης πολιτικὴ ἐν γένει.

§ 144. Κατὰ τὸ ἄρθρον 110 § 2 τῆς πολιτικ. δικονομίας, ὡς πρὸς τὴν διαδικασίαν τῆς κατ' ἀνάγκην διαιτήσεως πράττονται τὰ ἐν τοῖς ἑπομένοις ἄρθροις περὶ διαιτητῶν ὡρισμένα· μεταξὺ δὲ τῶν ἄρθρων τούτων ὑπάρχει καὶ τὸ ἄρθρον 117, τὸ ὁποῖον ἀπαγορεύει τὰ ἔνδικα μέσα τῆς ἀνακοπῆς καὶ τῆς ἀναιρέσεως δι'

ὅλας ἐν γένει τὰς διαιτήσεις, χωρὶς νὰ κάμῃ διαστολὴν μεταξὺ τῶν κατ' ἀνάγκην καὶ τῶν ἑκουσίων· τὸ δὲ ἄρθρον 719 δὲν ἀφορᾷ τὰς ἀποφάσεις τῶν κατ' ἀνάγκην διαιτητῶν, ἤτοι τῶν ὡς ἐμποροδικῶν δικαζόντων, διότι τοιαῦται περιπτώσεις καὶ διατυπώσεις εὑρίσκονται μὲν εἰς τὴν πολιτικὴν δικονομίαν διὰ τὰς ἀποφάσεις τῶν ἐμποροδικῶν, πρωτοδικῶν καὶ τῶν ἐφετῶν, ἀλλ' ὄχι καὶ διὰ τὰς τῶν διαιτητῶν, διὰ τὰς ὁποίας ὑπάρχουσι μάλιστα ἐναντίαι διατάξεις. Ἀπόφ. πολιτ. ΑΠ. 32 τῆς 9 Ἰανουαρίου 1836 (σελ. 67 τοῦ πρώτου τόμου τῆς Νομολογίας).

§ 145. ὅρα ἀνωτ. § 125 ὅπου ἡ σημ. 11 Οἰκ. § 244.

Προσβάλλεται δι' ἐνστάσεως ὡς ἄκυρος διαιτητική τις ἀπόφασις (1);

§ 146. Δύναταί τις δι' ἐνστάσεως, τουτέστι χωρὶς ν' ἀνακόψῃ τὸ ἔνταλμα τῆς ἐκτελέσεως, νὰ προτείνῃ ὅτι ἡ ἀπόφασις εἶναι ἀνεπίδεκτος ἐκτελέσεως, ἢ ὅτι ἐξεδόθη παρ' ἀναρμοδίου προσώπου; ὅρα ἀπόφασίν τινα τῶν ἐν Παρισίοις ἐφετῶν εἰς Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 107 ἑπόμ.

§ 147. Διαιτητικὴ ἀπόφ. καίτοι ἄκυρος οὖσα δὲν δύναται μ' ὅλα ταῦτα νὰ προσβληθῇ ἐπὶ ἀκυρότητι, εἰμὴ διὰ τῆς ἀνακοπῆς τοῦ ἐντάλματος. Απ. ἐφ. Ναυπλίας 152 τοῦ 48.—Νομ. σ. 4734.

§ 148. Η ἀπὸ τὸ ἄρθρον 123 τῆς πολ. δικονομίας καθιερωμένη ἀνακοπὴ τῆς ἀκυρότητά τινα περιεχούσης ἀποφάσεως εἶναι ἔνδικον μέσον, τὸ ὁποῖον ὀφείλει ὁ ἐπικαλούμενος αὐτὸ νὰ τὸ ἐνεργῇ κατὰ τοὺς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου διατεταγμένους τύπους, ἤτοι δι' ἀνακοπῆς κατὰ τοῦ ἐκτελεστηρίου ἐντάλματος, ἐὰν τυχὸν ἤθελε τοῦτο ἐπισυναφθῇ ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν εἰς ἀπόφασιν ἄκυρον, καὶ ἑπομένως μὴ δεκτικὴν τοιαύτης νομικῆς κυρώσεως· ἄλλως καὶ αὐτὸ τὸ κατὰ ἀκύρου καὶ μὴ οὔσης ἀποφάσεως καθιερούμενον εἰς τὸ ἄρθρον 759 τῆς πολιτικῆς δικονομίας μέσον ἀκυρώσεως δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῇ εἰμὴ δι' ἐνστάσεως, ὅταν ὁ ἕτερος τῶν διαδίκων κάμῃ χρῆσιν τῆς προκειμένης ἀποφάσεως προσάγων αὐτὴν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου· ἡ διαδικασία δὲ αὕτη εἶναι σύμφωνος

---

(1) Βλ. τὴν ἐν Νομ. Μελ. σ. 872 ἐπ. διατριβήν μου, καὶ τὴν 1518 ἀπόφ. ἐφετῶν Ἀθηνῶν ἐν Εὐρ. τ. 6 σελ. 111.

καὶ μὲ τὸ ἀξίωμα τοῦ δικαίου, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀγωγὴ χωρὶς συμφέρον. Απόφασις 1950 τῆς 20 Ἰουνίου 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 149. Η 8813 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει· ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 120 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἐὰν συμβῶσιν ἔριδες κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ περὶ αὐτῆς, ἡ περὶ τούτων ἀπόφασις ὑπάγεται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια· ἄρα δὲν εἶναι βάσιμος ἡ περὶ ἀναρμοδιότητος ἔνστασις τῶν ἐναγομένων.

»Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἄρθρων 123 καὶ 759 τῆς πολιτικῆς δικονομίας προκύπτει, ὅτι ἐπὶ ἀποφάσεων, αἵτινες προσβάλλονται ὡς μὴ ἔχουσαι τὸν ἐξωτερικὸν τύπον ἀποφάσεως, ἰδίως ἐὰν δικάζῃ τὶς μὴ ἔχων (1) δικαστικὴν δύναμιν, ἢ ἐάν τις διαιτητὴς δικάζῃ μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ὡρισμένου χρόνου, ἀρκεῖ νὰ γίνῃ αἴτησις περὶ ἀκυρότητος τῆς ἀποφάσεως ἐνώπιον παντὸς δικαστοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον προσάγεται· καὶ ὅτι, ὅταν ἡ ἀπόφασις προσβάλληται διὰ πάντα ἄλλον λόγον, πρέπει νὰ γίνεται ἀνακοπὴ κτλ.»

Διαιρετὸν δικαστικῶν ἀποφάσεων (2).

§ 150. Ἐὰν ὁ λόγος τῆς ἀκυρότητος δὲν ἐκτείνηται ἐφ' ὅλην τὴν ἀπόφασιν; Η ἀπόφασις οὐχ ἧττον πρέπει ν' ἀκυρωθῇ ὁλόκληρος, ἀποκρίνεται ὁ Carré ζ. 3383 καί τινες ἄλλοι συγγραφεῖς ἀλλ' ὑπερίσχυσεν ἡ ἐναντία γνώμη (ὅρα Dalloz ἀρ. 1035. 1036), ἡ ἐφαρμόζουσα καὶ ἐνταῦθα τὸν κανόνα tot capita, tot sententiae· τὴν γνώμην ταύτην ὑποστηρίζει παρ' ἡμῖν καὶ οὗτος ὁ ἰσχυρὸς λόγος. Ὑπάρχοντος ἐν τῇ ἀποφάσει ἁμαρτήματος, διδόντος δικαίωμα εἰς ἀναψηλάφησιν, ἔχει ὁ διάδικος κατ' ἐντολὴν εἴτε τὸ ἔνδικον τοῦτο μέσον, εἴτε τὴν περὶ ἀκυρώσεως ἀγωγὴν (Πολ. 122 § 5). Ἤθελεν εἶσθαι λοιπὸν ὅλως ἄτοπον νὰ δεχθῇ τὶς, ὅτι ἡ μὲν ἀναψηλάφησις κατὰ τὸ 790 ἄρθρον φέρει μερικὴν ἀκύρωσιν τῆς ἀποφάσεως, ἡ δὲ περὶ ἀκυρώσεως ἀγωγή, ὁλικήν. Απόφ. Αϊ. 355 τοῦ 55. Εὑρετ. τ. 6 σ. 114. Οἰκ. § 244 σημ. 23. Πρλ. § 135 καὶ 152.

Ἀξιόλογον περὶ τούτου ἄρθρον εὑρίσκετε εἰς Εὕρετ. τόμ. 6 σελ. 115, ὅπερ, συντομίας χάριν, δὲν μεταφέρω ἐνταῦθα.

---

(1) Πρλ. Νομ. Μέλ. σελ. 872.

(2) Πρλ. Εὑρετ. Ρολλ. λ. execution des actes ἀριθ. 80 καὶ λ. arbitrage ἀρ. 973 ἑπ.

Ἑλληνικὴ νομολογία.

§ 151. Contra. Ἀρκεῖ μία μόνη διάταξις διαιτητικῆς ἀποφάσεως ν' ἀντιβαίνῃ εἰς τὸν νόμον, διὰ νὰ θεωρηθῇ ὁλόκληρος ἡ ἀπόφασις ὡς ἄκυρος. Ἀπόφ. 296 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπ. ἐφετῶν. — Νομικ. σελ. 3865.

§ 152. Ἐκτὸς τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς πρὸς ἐπανάληψιν αἰτήσεως κατὰ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ὁ νόμος συγχωρεῖ καὶ τὸ τῆς ἀνακοπῆς τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως, δι' οὗ ἐπιτυγχάνεται μόνη ἡ ἀκυρότης τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, παραπεμπομένων τῶν διαδίκων ὡς πρὸς τὴν ἐκδίκασιν τῆς οὐσίας εἰς τὴν διαδικασίαν ἢ τῶν διαιτητῶν, ἐὰν δὲν ἐξέπνευσεν ὁ τῆς διαιτησίας χρόνος, ἢ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων· ὅθεν, προτεινομένης τῆς ἀκυρότητος διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δι' ἀνακοπῆς κατὰ τοῦ τῆς ἐκτελέσεως ἐντάλματος, διότι δὲν ἐγένετο ἀπόφασις περί τινων αἰτήσεων, ἡ ἀνακοπὴ δὲν ἔχει ἄλλα ἀποτελέσματα ὡς πρὸς τὴν ἀκυρότητα παρὰ τὰ ὁποῖα ἔχει ἡ ἐπανάληψις, ἰδίως τοῦ νὰ μὴ ἐπιφέρῃ τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀποφάσεως μόνον ὡς πρὸς τὴν παράλειψιν αὐτῆς τοῦ ν' ἀποφασίσῃ ἐπί τινος αἰτήσεως, ἵνα κατασταθῇ δυνατὴ ἡ ἐκ νέου συζήτησις αὐτῆς, μενουσῶν ὅμως ἐν ἰσχύει τῶν λοιπῶν διατάξεων, ὅσαι δὲν ἀντιβαίνουσιν εἰς τὸν νόμον. Ἀποφ. πολ. ΑΠ. 355 τοῦ 1855, φέρουσα. (Πρλ. § 150.)

«Ἐπειδή, καθ' ἃ παραδέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις διὰ τῆς ἑβδόμης αὐτῆς αἰτιολογίας, εἰς τοὺς διαιτητὰς ἀνετέθη καὶ τοῦ πλοίου «Εὐαγγελίστρια» ἡ διανομή.

»Ἐπειδὴ καὶ κατὰ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων εἶναι δεκτὸν τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας ἂν δὲν ἔγινε παντάπασιν ἀπόφασις περί τινος αἰτήσεως κατὰ τὰ ἄρθρα 785 1), 790 καὶ 800 τῆς πολιτικῆς δικονομίας· γενομένης δὲ δεκτῆς τῆς περὶ ἐπαναλήψεως αἰτήσεως, καταργεῖται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, τουτέστιν ἀνατρέπεται αὕτη καθόσον διὰ τῆς παραλείψεώς τοῦ ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς γενομένης αἰτήσεως ἀπεδίκασε σιωπηρῶς αὐτήν, καὶ ἐὰν μὴ προσβληθεῖσα διὰ τοῦ ἐνδίκου τούτου μέσου κατασταθῇ ἀμετάκλητος, ἡ αἴτησις ἐκείνη δὲν δύναται νὰ εἰσαχθῇ ἐκ νέου εἰς τὸ δικαστήριον· ἀνατρεπομένης δὲ τῆς ἀποφάσεως, καθόσον παρέλειπε ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς γενομένης αἰτήσεως, αὕτη ἐκδικάζεται ὑπὸ τοῦ παραδεχθέντος τὴν ἐπανάληψιν δικαστηρίου, διατηρουμένων ἐν ἰσχύει τῶν λοιπῶν κεφαλαίων τῆς

πρώτης ἐκείνης ἀποφάσεως· ἐκτὸς ὅμως τοῦ ἐνδίκου τούτου μέσου ὁ νόμος παρέχει ἐπὶ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων καὶ τὸ τῆς ἀνακοπῆς τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως, δι' οὗ ἐπιτυγχάνεται μόνη ἡ ἀκυρότης τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, παραπεμπομένων τῶν διαδίκων ὡς πρὸς τὴν ἐκδίκασιν τῆς οὐσίας εἰς τὴν διαδικασίαν ἢ τῶν διαιτητῶν, ἐὰν δὲν ἐξέπνευσεν ὁ τῆς διαιτησίας χρόνος· ἢ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων· ὅθεν, προτεινομένης τῆς ἀκυρότητος διαιτητικῆς ἀποφάσεως δι' ἀνακοπῆς τοῦ τῆς ἐκτελέσεως ἐντάλματος, διότι δὲν ἐγένετο ἀπόφασις περί τινων αἰτήσεων, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, δὲν ὑπάρχει λόγος τοῦ νὰ ἔχῃ ἡ ἀνακοπὴ αὕτη ἄλλα ἀποτελέσματα ὡς πρὸς τὴν ἀκυρότητα, παρὰ τὰ ὁποῖα ἔχει ἡ ἐπανάληψις, ἰδίως τοῦ νὰ μὴν ἐπιφέρῃ τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀποφάσεως μόνον ὡς πρὸς τὴν παράλειψιν αὐτῆς τοῦ ν' ἀποφασίσῃ ἐπὶ τῆς γενομένης αἰτήσεως, ἵνα κατασταθῇ δυνατὴ ἡ ἐκ νέου συζήτησις αὐτῆς, μενουσῶν ὅμως ἐν ἰσχύει τῶν λοιπῶν διατάξεων αἵτινες δὲν ἀντιβαίνουσιν εἰς τὸν νόμον· ὅθεν τὸ τῆς οὐσίας δικαστήριον τῶν ἐφετῶν οὐδένα νόμον παρεβίασε διατάξαν τὴν κατὰ νόμον ἐκδίκασιν τῶν αἰτήσεων, περὶ ὧν παρέλειπε ν' ἀποφασίσῃ ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, διότι ἡ διάταξις αὕτη περιέχει ἐν ἑαυτῇ τὴν ἀκυρότητα τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὡς πρὸς τὴν εἰρημένην παράλειψιν, εἰς τοὺς διαδίκους δ' ἀπόκειται ἢ νὰ συστήσωσι νέον περὶ τῶν παραλειφθεισῶν αἰτήσεων διαιτητικὸν δικαστήριον, ἢ νὰ ἐπιδιώξωσι τὴν ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρ. ἐκδίκασιν αὐτῶν.

» Ἐπειδὴ πρόκειται περὶ διαφορᾶς μεταξὺ πατρὸς καὶ υἱῶν.

§ 153. Η προσβολή, ἢ ἡ ἀκύρωσις, διατάξεώς τινος διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δὲν συνεπάγει ἀναγκαίως καὶ τὴν καταστροφὴν τῶν λοιπῶν. Απ. πολ. ΑΠ. 49 τοῦ 51, φέρουσα·

« Ἐπειδὴ αἱ διάφοροι τῆς ἀποφάσεως διατάξεις ἀποτελοῦσι τοσαύτας διακεκριμένας ἀποφάσεις, ὥστε ἡ προσβολὴ ἢ ἀκύρωσις τῆς μιᾶς δὲν συνεπάγει ἀναγκαίως τὴν καταστροφὴν τῶν λοιπῶν· ὁ δὲ κανὼν οὗτος ἐφαρμοζόμενος εἰς πᾶν εἶδος ἀποφάσεων, ἐκτείνεται προδήλως καὶ εἰς τὰς διαιτητικάς· ὅθεν καλῶς τὸ δικάσαν ἐφετεῖον, θεωρῆσαν ἀκύρους τὰς διατάξεις τῆς ἐνώπιον αὐτοῦ ἐκκληθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δι' ὧν γίνονται δεκτὰ κονδύλια ὑπερβαίνοντα τὰς αἰτήσεις τῶν ἐναγόντων, καθ' ὑπέρβασιν τῶν ὁρίων τῆς εἰς τοὺς διαιτητὰς ἀνατεθείσης ἐξουσίας, ἐπεκύρωσε τὰς λοιπὰς αὐτῆς διατάξεις· δὲν ἀντίκειται δὲ εἰς τοῦτο αἱ λέξεις τοῦ ἄρθρου 122 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὅτι ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις εἶναι ἄκυρος καὶ μὴ οὖσα εἰς τὰς ἐν αὐτῷ ἀπαριθμουμένας περι-

πτώσεις, διότι ἡ ἀκυρότης αὕτη πρέπει νὰ ἐννοηθῇ ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη δι' ἐκείνην, ἢ ἐκείνας τὰς διατάξεις τῆς προκειμένης ἀποφάσεως, ὅσαι φέρουσιν ἐν αὐταῖς τὸν λόγον τῆς ἀκυρότητος, ἐκτὸς ὅταν πρόκηται ἀκυρότης ἐπεκτεινομένη ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς, εἰς ὁλόκληρον τὴν ἀπόφασιν.»

§ 154. Ἡ τῶν διαιτητῶν ἀπόφασις δύναται ἐν μέρει μόνον νὰ μεταῤῥυμισθῇ; Ναί, ἡ δὲ ἀκύρωσις τῆς ἀποφάσεως τῶν ἐπιδιαιτητῶν δὲν ἐπηρεάζει τὴν τῶν διαιτητῶν. Ἀπόφ. ἐφετ. Ἀθην. 16477 τοῦ 58, ἧς ἡ σκέψις 4 φέρει·

«Ἐπειδὴ ἡ ἀκύρωσις τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ρυδόλως δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν τῶν διαιτητῶν ἀπόφασιν· διότι δὲν συνεφωνήθη διὰ τοῦ συνυποσχετικοῦ τὸ ἀδιαίρετον τῆς ἀποφάσεως τῶν διαιτητῶν, καὶ διὰ τοῦτο, ὡς καὶ ἡ τῶν εἰρηνοδικῶν ἀπόφασις νὰ διαιρεθῇ δύναται ἐν μέρει ἀκυρουμένη, ἂν μέρος μόνον, ἀνεξάρτητον τοῦ ὑπολοίπου, τὴν ἀκυρότητα φέρῃ, οὕτω καὶ ἡ ἐπιδιαιτητικὴ ἀπόφασις, ὡς ἀνεξάρτητος τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως κατὰ τόπον καὶ ἀντικείμενον, νὰ ἀκυρωθῇ δύναται χωρὶς νὰ συνακυρωθῇ καὶ ἡ τῶν διαιτητῶν.

Ἀναγκαία διαιτησία (1).

§ 160. Ὁ Dalloz ἐν λέξει arbitrage ἀριθ. 79 ἑπόμ. ἐξετάζει τὰ ἑξῆς·

Διενέξεις μεταξὺ συνεταίρων καὶ τῶν δικαιοδόχων (ayants cause) αὐτ. ἀριθ. 128 ἑπόμ.

Διαφορὰ ἐκ τῆς ἑταιρίας (pour raison de la soc.). Παρακολουθήματα. Πληρωμαὶ (versement) κτλ.—αὐτ. § 146 ἑπ.

Φύσις τῆς ἑταιρίας.—Μετοχικὴ ἑταιρία· αὐτόθ. § 160 ἑπόμ. Ἑταιρίαι πραγματικαὶ ἢ ἄκυροι (de fait ou nulles). αὐτόθ. ἀριθ. 166 ἑπόμ.

---

(1) Ὅρ. § 245.—Παπ. τόμ. 2 σελ. 413.—Βύρ. τόμ. 6 σελ. 68.—ἀνωτ. § 141.

Καὶ τότε ἀκόμη, ὅτε τὰ δικαστήρια διώρισαν ἐξ ἐπαγγέλματος τὸν διαιτητήν, τὸν ὁποῖον παρέλειπε νὰ διορίσῃ ἐγκαίρως ὁ διάδοχος, ἔχει οὗτος τὸ δικαίωμα ν' ἀντικαταστήσῃ δι' ἰδιαιτέρας ἐκλογῆς ἄλλον διαιτητήν, ἐνόσῳ οἱ ἐξ ἐπαγγέλματος διορισθέντες δὲν συνῆλθον εἰσέτι πρὸς ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν των, διότι ὁ διορι-

Περίπτωσις, καθ' ἣν συνεταῖρός τις διαπραγματεύεται χάριν ἰδίου αὐτοῦ συμφέροντος.—αὐτ. ἀρ. 175 ἐπ.

Ὕπαρξις τῆς ἑταιρίας καὶ ἰδιότης τῶν συνεταίρων.—Ἀκυρότης, διάρκεια, διάλυσις καὶ ἐκκαθάρισις τῆς ἑταιρίας. αὐτόθ. ἀριθ. 183 ἑπόμενα.

Περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ ἑταιρία διελύθη ἢ ἐγένετο ἐκκαθάρισις. Λάθη λογιστικά. αὐτ. ἀρ. 204 ἑπόμ.

§ 161. Ἐνίοτε ἐπιβάλλεται παρὰ τοῦ νομου ἀναγκασμός τις πρὸς σύστασιν διαιτητικοῦ δικαστηρίου εἴτε εἰς ἀμφοτέρους τοὺς διαδίκους εἴτε εἰς τὸν ἕτερον αὐτῶν. Αἱ περιπτώσεις αὗται ἀποτελοῦσιν ἀναγκαίαν διαιτησίαν, ἣν ῥυθμίζει τοῦτο μὲν ἡ πολιτικὴ δικονομία, τοῦτο δὲ ὁ ἐμπορικὸς νόμος (Πολ. 108—110. ἐμπορικὸς νόμος 51—63) (1).

[illegible]

σμὸς τοῦ δικαστηρίου δὲν γίνεται εἰμὴ ἐπιβοηθητικῶς. Ἀπόφ. ἐφετ. Ν. τῆς 9 Σεπτεμβρίου 1841.—Νομ. σ. 2706.

Ὁ παρὰ τοῦ δικαστηρίου διορισμὸς διαιτητοῦ δύναται ν' ἀνακληθῇ, ἂν δὲν ἐγένετο οὗτος δεκτὸς ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου (Pardessus § 1413).

Ὁ κατ' ἀντιμωλίαν τῶν μερῶν καὶ ἕνεκα τῆς ἀρνήσεως διαδίκου τινος παρὰ τοῦ δικαστηρίου διοριζόμενος διαιτητὴς δὲν δύναται ν' ἀνακληθῇ. Carré § 1 ὑπὸ ἄρθρον 1088 Σημ. 1. καὶ ἀπ. ἐφετ. Παρ. 25 Μαΐου 1813.

Οἱ διάδικοι δύνανται ἐκ συμφώνου ν' ἀνακαλέσωσι τούς τε ὑπὸ αὐτῶν καὶ τοὺς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου διορισθέντας διαιτητάς. Carré ὑπὸ τὸ ἄρθρον 1008.

Οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 108 τῆς πολιτικῆς δικονομίας παρὰ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐμποροδικῶν διοριζόμενοι διαιτηταὶ ἀντικαθίστανται ἀναγκαίως δυνάμει τοῦ νόμου εἰς τὴν θέσιν τῶν ἐμποροδικῶν ἀναπληροῦντες νομίμως αὐτούς· αἱ δὲ παρ' αὐτῶν ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις δὲν ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν, ἂν τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 800 δραχμάς. Εὑρετ. τόμ. 4 σελ. 293 ἑπόμ. ἀνωτ. § 125[2]

(1) Ἐπομένως δὲν ἰσχύουσι πλέον αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 426 τῆς διαδ. τοῦ 30 καὶ τοῦ 12 ψηφίσματος τῆς ἐν Ἄργει Συνελεύσεως. Ἀπόφ. ΑΠ. 243 τοῦ 33 καὶ 255 τοῦ 39, περὶ ὧν ἐν ἰδίῳ ἄρθρῳ.

§ 162. Ἰσχύουσι περὶ αὐτῆς τὰ ἑξῆς·

α') Ὁ εἰσάγων εἰς δικαστήριον ἀγωγὴν ἀφορῶσαν τὴν ἐμπορίαν ἢ τὰς συναλλαγματικὰς (εἴτε ἡμεδαπὸς εἴτε ἀλλοδαπὸς) ἔχει δικαίωμα (1), κοινοποιῶν (2) αὐτὴν ν' ἀπαιτήσῃ τὴν διὰ διαιτητῶν διάλυσιν τῆς διαφορᾶς, ὁ δ' ἐναγόμενος ὀφείλει (3) νὰ παραδεχθῇ τοῦτο.

β') Τὸν ἀριθμὸν τῶν διαιτητῶν ὁρίζει ὁ ἐνάγων, ἕκαστος δὲ διάδικος ἐκλέγει ἴσον ποσόν. Ὁ πρόεδρος δὲ τῶν ἐμποροδικῶν διορίζει τὸν ἐπιδιαιτητήν.

γ') Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται καὶ ἐνταῦθα ὅσα περὶ τῆς ἑκουσίας διαιτησίας ἐλέχθησαν (4).

δ') Ἐὰν ἡ ἐμπορικὴ διαφορὰ ὑφίσταται μεταξὺ συνεταίρων, ἡ πρὸς σύστασιν διαιτητικοῦ δικαστηρίου ὑποχρέωσις ἐπιβάλλεται εἰς ἀμφοτέρους τοὺς διαδίκους κατὰ τοὺς εἰδικωτέρους ὁρισμοὺς τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου. (Οἰκον.)

---

(1) Τὸ δικαίωμα τοῦτο, λέγει ὁ Μάουρερ (des Griech. Volk II. 472), ἔπρεπε κατὰ προτίμησιν νὰ δοθῇ τῷ ἐνάγοντι, διότι ἐν ταῖς ἐμπορικαῖς δίκαις αἱ ἀγωγαὶ συνήθως στηρίζονται ἐπὶ ἐγγράφων ἀποδείξεων· ἄρα ἔχουσιν ὑπὲρ ἑαυτῶν τὴν πρόληψιν ὅτι εἰσὶ δίκαιαι. Ἐκτὸς δὲ τούτου τὸ δικαίωμα αὐτὸ ἐν χερσὶ τοῦ ἐναγομένου ἤθελε γείνει πρόξενον βραδυτήτων, λίαν ἐπιβλαβῶν εἰς τὸ ἐμπόριον.

(2) Ἄρα μέχρι τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς ἔχει ἐξουσίαν ὁ ἐνάγων νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τούτου, μετὰ ταῦτα εἶναι ἀπαράδεκτος.

(3) Ἐὰν δυστροπῇ ὁ ἐναγόμενος νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ὑποχρέωσίν του ταύτην; Συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 55 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου δύναται τὸ ἐμποροδικεῖον νὰ ἐκλέξῃ αὐτὸ ἀντὶ τοῦ δυστροποῦντος ἐπιδιαιτητήν· ἀλλὰ συγχωρεῖται νὰ ἐνεργήσῃ καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 882 § 2.

(4) Πρβλ. τὰ ἐν τοῖς § § 239–244 Θἰκ. Διαφοραί τινες ὑπάρχουσιν ἐνταῦθα· π. χ. ὁ ἐναγόμενος ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ τὴν πρὸς τὸ παρίστασθαι ἐπὶ δικαστηρίου ἱκανότητα· μετὰ τὴν παῦσιν τῆς ἐξουσίας τῶν διαιτητῶν, καθίσταται ἐνίοτε ἀναγκαῖον νὰ διορισθῶσιν ἄλλοι. Πότε ἡ διαίτησις εἶναι ἀναγκαστικὴ ἐπὶ ἑταιριῶν;

α') Οἱ διαιτηταὶ εἶναι ἁρμόδιοι μόνον νὰ κρίνωσι τὰς ἐκ τῆς

§ 162ª Κατὰ τὸ ἄρθρον 108 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἡ περὶ συστάσεως διαιτητικοῦ δικαστηρίου αἴτησις τοῦ ἐνάγοντας εἰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις πρέπει νὰ ὑποβάλληται κατὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς, ὑποβαλλομένη δὲ μετ' αὐτὴν καὶ ἀφοῦ τὸ ἐμποροδικεῖον ἐπιληφθῇ τῆς δίκης (1), εἶναι ἀπαράδεκτος ὡς ἀπαράδεκτος εἶναι καὶ ὅταν ἐπιβοηθητικῶς προτείνηται εἰς τὸ ἀκροατήριον. Απόφ. ἐφ. Αθην. 18007 τοῦ 60.

§ 163. Αἱ περὶ ἀναγκαστικῆς διαιτησίας διατάξεις τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου κατηργήθησαν ὑπὸ τῆς πολιτικῆς δικονομίας (2);

Κατὰ Παπ. (τόμ. 2 σελ. 14) ἡ μὲν δόξα, καθ' ἣν ἡ διάταξις

ἑταιρείας πηγαζούσας διαφορὰς. καὶ, ὄχι ν' ἀποφασίζωσιν, ὅταν ἀμφισβητῆται ἡ ὕπαρξις τῆς ἑταιρείας, ἂν αὕτη ὑπῆρξεν ἢ ὄχι. — Τὸ δὲ πρωτοδικεῖον δὲν δύναται αὐτεπαγγέλτως νὰ παραπέμψῃ ἄκοντα τὸν ἐνάγοντα εἰς τὸ διαιτητικὸν δικαστήριον. Απόφ. ἐφετ. Αθ. 801 τοῦ 38, ἣν εἰς Εὐρ. τ. 6 σ. 67.

β') Κατὰ τὸ 108 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἡ διαιτητικὴ δικαιοδοσία δὲν εἶναι ἀναγκαστικὴ ἐπὶ τῶν ἀφορωσῶν τὴν ἐμπορίαν καὶ τὰς συναλλαγματικὰς ὑποθέσεων, εἰμὴ ὅταν τὸ ζητήσῃ ὁ ἐνάγων, ὅστις δύναται, ὅταν θέλῃ, νὰ παραιτηθῇ πάλιν τοῦ δικαιώματος τούτου· ὡς παραίτησις δὲ θεωρεῖται καὶ ὅταν ἀπαντήσῃ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου εἰς τὴν τοῦ ἐναγομένου ἔνστασιν περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς. Απ. 915 τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1838 τῶν ἐν Αθ. ἐφετῶν.

(1) Ὁ ἐνάγων ἔχει τὸ δικαίωμα (πολ. 108, καταργήσαν τὸ 51 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου) νὰ ζητήσῃ τὴν εἰς διαιτητὰς παραπομπὴν τῶν ἐξ ἑταιριῶν πηγαζουσῶν ἐταιρειῶν, πλὴν ὀφείλει νὰ κάμῃ τὴν αἴτησίν του κατὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς· εἶναι λοιπὸν ἀπαράδεκτος ἡ αἴτησις, ὅταν ἐμφανισθεὶς ὁ ἐνάγων εἰς τὸ ἀκροατήριον ζητήσῃ τὴν παραδοχὴν τῆς ἀγωγῆς, τὴν ἀπόρριψιν τῶν ἀνταγωγικῶν ἀπαιτήσεων, καὶ ἄλλως τὴν εἰς διαιτητὰς παραπομπὴν τῆς δίκης, διότι αὕτως ἐγένετο μεταξὺ τῶν διαδίκων τὸ συνάλλαγμα τῆς ἐμπορικῆς ἁρμοδιότητος. Απόφ. ἐφετῶν Αθηνῶν 17576 τοῦ 1859.

(2) Τὸ ἄρθρον 51 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου κατηργήθη ἀπὸ τὸ 108 τῆς πολιτικῆς δικονομίας. Διατριβὴ Νομ. σελ. 767.
Γνώμης ἐναντίας. Διατριβὴ Νομ. σ. 1019.

τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου δὲν ἀνῃρέθη ὑπὸ τῆς δικονομίας, εἶναι θεωρητικῶς ὀρθοτέρα, διότι ἡ διάταξις τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου εἶναι εἰδικωτέρα τῆς τοῦ ἄρθρου 105 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, οἱ δὲ γενικοὶ νόμοι, ἂν καὶ μεταγενέστεροι, δὲν ἀναιροῦσιν ἐν ἀμφιβολίᾳ τοὺς τοῦ προγενεστέρου δικαίου ἐξαιρετικοὺς ὁρισμοὺς (50, 17) 80.—Βασ. (2. 3) 80, ἀλλ' ἐπεκράτησε, λέγει, ἡ ἐναντία γνώμη, διότι τὰ ἐμποροδικεῖα οὐδέποτε παραπέμπουσιν ἐξ ἐπαγγέλματος εἰς διαιτητὰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν μεταξὺ συνεταίρων ἐκ τῆς ἑταιρίας παραγομένων διαφορῶν.

Ὁ Οἰκονομίδης λέγει ταῦτα·

« Ὁ Ἄρειος Πάγος εἶπεν ἄλλοτε (ἀπόφασις 97 τοῦ 1837 καὶ 210 τοῦ 1838), ὅτι αἱ περὶ ἀναγκαστικῆς διαιτησίας διατάξεις τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου κατηργήθησαν ὑπὸ τῆς πολιτικῆς δικονομίας. Ἀλλὰ δὲν πρέπει εὐκόλως μήτε νὰ τιθενται μήτε νὰ καταργῶνται οἱ νόμοι. Ὁ Μάουρερ ἀναφέρων τὴν ἱστορίαν τῶν ἄρθρων 108—110 τῆς πολιτικῆς δικονομίας (ΙΙ. 417) λέγει ὅτι τὸ ἐν Μυκόνῳ κρατοῦν ἔθιμον τοῦ νὰ κρίνωνται ὑπὸ διαιτητῶν αἱ ἐμπορικαὶ διαφοραὶ κατέστησε διὰ τῶν εἰρημένων ἄρθρων νόμον καθολικὸν ὅλου τοῦ Κράτους. Ὑπῆρχον λοιπὸν πρότερον, συγάμα ἰσχύοντες, ὁ τοπικὸς νόμος τῆς Μυκόνου καὶ ὁ εἰδικὸς τοῦ ἐμπορικοῦ κώδικος· ὁ πρῶτος ἐγένετο καθολικὸς ὅλου τοῦ Κράτους νόμος· ἀλλ' ὁ καθολικὸς οὗτος, ὁ ὑποβάλλων εἰς διαιτητὰς πάσας τὰς ἐμπορικὰς διαφορὰς (γενικὸς νόμος), δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ καταργήσας τὸν εἰδικόν, τὸν περὶ ἑταιρικῶν διαφορῶν τῶν ἐμπόρων πραγματευόμενον· αἱ διατάξεις τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου εἰσὶ lex specialis, αἱ τῆς πολιτικῆς δικονομίας, generalis.

§ 164. Τί δὲ κατὰ τὴν νομολογίαν;

Ὁ Ἄρειος Πάγος λοιπὸν, ἀπόφασις 32 τοῦ 36, 97 τοῦ 38, 210 τοῦ 38, φρονεῖ ὅτι τὸ ἄρθρον 51 κατηργήθη ὑπὸ τῆς πολιτικῆς δικονομίας.—Τὴν αὐτὴν δὲ δόξαν ἐξέφερε καὶ διὰ μεταγενεστέρων ἀποφάσεων (1).

---

(1) Τὸ ἄρθρον 51 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου κατηργήθη ὑπὸ τὸ ἄρθρον 108 καὶ 1100 τῆς πολιτικῆς δικονομίας. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 222 τοῦ 1852, κυροῦσα τὰς 189 τοῦ 47, 485 τοῦ 49, 1134 τοῦ 51 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

Μὴ συναινοῦντος τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὴν σύστασιν διαιτητικοῦ

§ 165. Τὴν αὐτὴν ἀρχὴν καθιέρωσαν καὶ οἱ ἐν Ἀθήναις ἐφέται, ὡς προκύπτει ἰδίως ἐκ τῶν ἑπομένων ἀποφάσεων.

Ὁ ἐνάγων δύναται ν' ἀπαιτήσῃ τὴν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως ὑπὸ διαιτητῶν ἐπὶ πάσης ἐμπορικῆς διαφορᾶς, ἐνώπιον δὲ τῶν διαιτητῶν δύναται νὰ προτείνῃ ὁ ἐναγόμενος, ὅτι ἡ δίκη δεν ὑφίσταται πλέον, ὡς δόντος δῆθεν αὐτοῦ (π. χ.) λογοδοσίαν. Ἀπόφ. ἐφ. Αθ. 16606 τοῦ 1858.

Κατηργήθη τὸ ἄρθρον 51 τοῦ ἐμπορ. νόμου, κατὰ τὴν 16707 τοῦ 59 ἀπ. ἐφ. Αθ. φέρουσαν (1)·

«Ἐπειδὴ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἡ ἔνστασις ἀναρμοδιότητος τοῦ ἐμποροδικείου, λόγῳ τοῦ ὅτι πρόκειται περὶ διαφορᾶς πηγαζούσης ἐξ ἑταιρίας ἐμπορικῆς καὶ ὑπαγομένης διὰ τοῦτο ὑποχρεωτικῶς εἰς διοικητὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 51 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, εἶναι ἀνυπόστατος, διότι τὸ ἄρθρον τοῦτο τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου κατηργήθη ὑπὸ τῆς μεταγενεστέρας αὐτοῦ πολιτικῆς δικονομίας,

---

δικαστηρίου, ἡ περὶ τούτου αἴτησις τοῦ ἐναγομένου ἀποβαίνει ἀνυπόστατος (ἄρθρον 108 πολιτικῆς δικονομίας, καταργῆσαν τὸ 51 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου). Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 512 τοῦ 1852, κυροῦσα ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

Τὸ ἄρθρον 108 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὡς ἰσχυρότερον, καθὸ μεταγενέστερον τοῦ 51 ἄρθρου τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, διατάττει τὴν κατ' ἀνάγκην διαιτησίαν εἰς ὑποθέσεις ἀφορώσας τὸ ἐμπόριον καὶ τὰς συναλλαγματικὰς, ὅταν ὁ ἐνάγων ζητήσῃ νὰ δικασθῇ ἀπὸ διαιτητάς. Απ. πολ. ΑΠ. 210 τοῦ 1857, κυροῦσα τὴν 13858 ἐφετῶν Ἀθηνῶν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 108 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὁ ἐνάγων ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκβιάσῃ τὴν σύστασιν διαιτητικοῦ δικαστηρίου καὶ ἐπὶ διαφορῶν πηγαζουσῶν ἐξ ἐμπορικῶν ἑταιριῶν, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῆς ἐν αὐτῷ φράσεως «ἐμπορικαὶ ὑποθέσεις», καὶ ἐκ τοῦ ὅτι εἶναι διάταξις γενική, διαφέρουσα τοῦ ἄρθ. 51 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, αἱ περὶ διαιτήσεως διατάξεις τοῦ ὁποίου δὲν ἰσχύουν μετὰ τὴν πολιτικὴν δικονομίαν. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 265 τοῦ 51, κυροῦσα τὴν 572 τοῦ 50 ἐφετῶν Ναυπλίας.

(1) Τ' αὐτὰ καὶ διὰ τῆς 16638, ἣν ἴδε εἰς Νομικὴν Μέλισσαν φύλλον 19.

καθόσον ἐν τῷ κεφαλαίῳ αὐτῷ ἡ δικονομία διέγραψε σύστημα ὁλοτελὲς περὶ διαιτησίας, περιέχον τάς τε πολιτικὰς ὅλας, ἀδιακρίτως τήν τε ἑκουσίαν καὶ τὴν ἀναγκαστικὴν διαίτησιν, καὶ ἑπομένως οὐδεμία ἄλλη ἐντὸς τοῦ συστήματος τούτου διάταξις δύναται νὰ ὑπερισχύσῃ, καθόσον ἐν τῷ δευτέρῳ ἐδαφίῳ τοῦ ἄρθρου 105 ὁρίζει ὅτι, οὔσης τῆς διαιτησίας κατὰ κανόνα εἴδους συμβιβασμοῦ, ἤγουν ἑκουσίας ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων συμφωνίας τοῦ νὰ δικάζωνται παρὰ διαιτητῶν, μόνη ἐξαίρεσις ἤγουν μόνη περίπτωσις μὴ ἀμοιβαίας ἑκουσιότητος ἀλλ' ἀνάγκης, εἶναι ἡ διὰ τὰς ἀφορώσας τὴν ἐμπορίαν ὑποθέσεις περίπτωσις τοῦ ἄρθρου 108· κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 108 ἀναγκαστικὴ εἶναι ἡ διαίτησις μόνον διὰ τὸν ἐναγόμενον, ὅταν ὁ ἐνάγων, ἔχων ἐκλεκτικὸν κατὰ τοῦτο δικαίωμα, θελήσῃ νὰ ζητήσῃ διαιτητὰς διὰ τῆς ἐγχειρίσεως τῆς ἀγωγῆς, καὶ τελευταῖον κατὰ τὸ 20 ἄρθρον τοῦ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1835 διατάγματος τὸ ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸ ἀκροτελεύτιον ἄρθρον τῆς αὐτῆς δικονομίας, ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν 25 Ἰανουαρίου 1835 ἀρξαμένης ἰσχύος τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἠκυρώθησαν ὅλοι οἱ ὑπάρχοντες νόμοι, οἱ ἀντιβαίνοντες εἰς τὰς διατάξεις τῆς δικονομίας αὐτῆς, τὸ δὲ ἄρθρον 51 τοῦ προϋπάρχοντος ἐν ἰσχύει ἐμπορικοῦ νόμου, ὑποβάλλον καὶ τὸν ἐνάγοντα εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τῆς διαιτησίας διὰ τὰς ἑταιρικὰς διαφοράς, προφανῶς ἀντιβαίνει εἰς τὸ ἄρθρον 108 τῆς δικονομίας, ἥτις δίδει αὐτῷ εἰς πᾶσαν ἀδιαιρέτως ἐμπορικὴν ὑπόθεσιν δικαίωμα πρὸς τὴν διαιτησίαν, χωρὶς νὰ ἐπιβάλλῃ αὐτῷ ὑποχρέωσιν οὐδέποτε.»

§ 166. Ἡ νομολογία τῶν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἔλυεν ἄλλοτε (ἀπόφασις 42 τοῦ 38 ἐν Εὐρ. τόμ. 6 σ. 68) ἀποφατικῶς τὸ ζήτημα, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἔκλινε πρὸς τὴν καταφατικὴν λύσιν, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἀνωτέρω μνημονευθεισῶν ἀποφάσεων καὶ ἐκ τῆς ἑπομένης.

Αἱ μεταξὺ συνεταίρων διαφοραὶ ὑπάγονται ἐξ ἀνάγκης εἰς διαιτητικὸν δικαστήριον; Τὸ ἄρθρον 108 τῆς πολιτικῆς δικονομίας κατήργησε τὸ ἄρθρ. 51 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου· ἑπομένως ὑπερισχύει ἡ πολιτικὴ δικονομία. Ἀπόφ. 931 τοῦ 49 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομ. σελ. 5292.

§ 167. Κατὰ τὸ ἄρθρον 108 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, εἰς ὑποθέσεις ἀφορώσας τὴν ἐμπορίαν, ἐπιτρέπεται κατ' αἴτησιν τοῦ ἐνάγοντος νὰ συστηθῇ διαιτητικὸν δικαστήριον· ἡ δὲ μνησθεῖσα διάταξις καὶ τὸ δικαίωμα τῶν διαδίκων τοῦ διαλύειν διὰ διαιτητῶν τὰς ἑαυτῶν διαφοράς, οὐδαμῶς κατηργήθη διὰ τοῦ νέου νόμου

περὶ δικαιοδοσίας τῶν προξενικῶν ἀρχῶν. Απόφ. ἐφετῶν Ἀθηνῶν 15050 τοῦ 1857.

§ 168. Ὅταν ἐπὶ ἐμπορικῶν ὑποθέσεων ὁ ἐνάγων ἐκβιάζῃ τὴν σύστασιν διαιτητικοῦ δικαστηρίου, πρέπει νὰ προηγηθῇ ἀπόφασις, ἐπιτάττουσα τὴν σύστασιν αὐτοῦ; Ὄχι· ἐκ τῶν ἄρθρων μάλιστα 108 καὶ 109 τῆς πολιτικῆς δικονομίας προκύπτει ὅτι ὁ ἐνάγων δι' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἐγγράφου δύναται νὰ ἐκθέσῃ τοὺς λόγους τῆς ἀγωγῆς του καὶ τὰς αἰτήσεις του, συγχρόνως δὲ νὰ ὁρίσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν διαιτητῶν καὶ νὰ ὀνομάσῃ τὸν ἰδικόν του. Απ. 232 τοῦ 46 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 4718.

§ 170. Περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιβαλλομένης διαιτησίας παρατηρῶ, ά) ὅτι ὁ νόμος καθιεροῖ ὅσα ἐν § 160 ἑπόμ. ἐσημείωσα.

§ 171.

β) Κατὰ τὸ 12 ψήφισμα τῆς τετάρτης ἐθνικῆς Συνελεύσεως πᾶσαι αἱ μεταξὺ ὁμογενῶν διαφοραί, αἱ γεννηθεῖσαι ἀπὸ πράξεις ἐχούσας χαρακτῆρα πταίσματος ἢ ἐγκλήματος καὶ συμβάσας ἀπὸ τῆς 23 Φεβρουαρίου 1821 μέχρι τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ 1828 θέλουσι δικάζεσθαι ἀνεκκλήτως ὑπὸ τριμελοῦς διαιτητικοῦ δικαστηρίου (1).

§ 172.

γ') Κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 12754 τῆς 18 Μαΐου 1839 διάταγμα τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος, ὁ τρόπος τῆς ἐκτελέσεως τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων περὶ χρεῶν ἐκ δανείων συμφωνηθέντων ὑπὸ ἰδιωτῶν μέχρι τοῦ 1827 ἔτους, συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ, θέλει κανονίζεσθαι ἀπὸ δικαστήρια ἐπιεικείας (2).

---

(1) ὅρα περὶ τῆς συγκροτήσεως τοῦ αἱρετικοῦ τούτου δικαστηρίου καὶ τῆς διαδικασίας τὰ ἄρθρα 2—3 τοῦ αὐτοῦ ψηφίσματος, τὰς ὑπ' ἀριθ. 6753, 214, 215, 770 καὶ 1248 ἐγκυκλίους τῆς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματείας καὶ τὸ ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου 1836 Βασιλ. διάταγμα ἐν τῇ συλλογῇ τῶν Κωδίκων κλπ. ὑπὸ Γ. Α. Ῥάλλη τῆς τρίτης ἐκδόσεως τόμ. Β'. σελ. 986—991 καὶ σελ. 998.—Εὑρετ. τόμ. 6 σελ. 56 ἑπόμ.

Αἱ διατάξεις τοῦ 12 ψηφίσματος τῆς ἐν Ἄργει Συνελεύσεως δὲν ἰσχύουσι πλέον. Απ. ΑΠ. 243 τοῦ 33 καὶ 255 τοῦ 39. Οἰκον. § 245 σημ. 1. Πρλ. ὅσα ἐν Εὑρ. τ. 6 σελ. 57. 58.

(2) Περὶ τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν καὶ τῆς διαδικασίας, ὅρα τὰ ὑπ'

§ 173.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τῆς ἐπιεικείας δὲν δύναται νὰ ἐξομοιωθῇ μὲ τὴν κατὰ τὴν ἐν ἰσχύϊ πολιτικὴν δικονομίαν ἐκδιδομένην διαιτητικὴν ἀπόφασιν, διότι αὕτη μὲν εἶναι αὐτοτελὴς καὶ ἐπιβάλλει καθ' ἑαυτὴν ὑποχρεώσεις, ἐκείνη δὲ (ἡ τοῦ δικαστηρίου τῆς ἐπιεικείας) δὲν φέρει καθ' ἑαυτὴν ὑποχρέωσιν, ἐὰν ἀναμφισβητήτως δὲν στηρίζηται εἰς δικαστικὴν τελεσίδικον ἀπόφασιν ἐκκαθαρίζουσαν τὸ χρέος· ὥστε ἐὰν τοιαύτη δικαστικὴ ἀπόφασις δὲν ὑπάρχῃ, οὔτε ἀπόφασις δικαστικὴ ἐπιεικείας δύναται νὰ ὑφίσταται, ἢ καὶ ὑπάρχουσα νὰ ἐκτελεσθῇ· ἄρα δι' ἀνακοπῆς κατὰ τοῦ περιαφθέντος ἐν αὐτῇ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως δύναται ὁ διάδικος νὰ προτείνῃ τὸν ἀνωτέρω λόγον. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 294 τοῦ 1850.

§ 174.

Τὸ ὑπ' ἀριθ. 12754 ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος ἀπονέμει δικαίωμα εἰς τοὺς καταστάντας πρὸ τοῦ 1827 ὀφειλέτας, καὶ δὲν ἠκυρώθη ἐκ νεωτέρας τινὸς διατάξεως. Ἀπόφασις πολιτικὴ 8120 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 175.

Κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 162 καὶ 530 ψήφισμα τῆς 17 Αὐγούστου 1830 καὶ 18 Σεπτεμβρίου 1831, αἱ διαφοραὶ περὶ τῶν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ὑπὸ τῶν Ψαῤῥιανῶν καὶ τῶν Γαλαξειδιωτῶν γενομένων ἐμπορικῶν μόνον χρεῶν διαλύονται ἀπὸ διαιτητάς (1).

§ 176.

Τὸ ἄρθρον 89 τοῦ Συντάγματος κατήργησε τὰ διαιτητικὰ δικαστήρια; Ἴδε τὴν λέξιν Σχέδια (ἔνθα ἡ 127 τοῦ 1853 ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν).

ἀριθ. 12576 καὶ 190 διατάγματα τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ συλλογῇ τῶν Κωδίκων. τόμ. Β'. σελ. 993—995. Πρλ. ὅσα ἐν Κύρετ. τόμ. 6 σελ. 59 ἑπόμ. 60 ἑπόμ.

(1) Πρλ. τὴν λέξιν Ψαῤῥιανοί.—Ὅρα τὰ περὶ τούτου ἀκριβέστερον ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 172 ψηφίσματι. Συλλογὴ τόμος Β'. σελ. 915—998.

Διαίρεσις κατὰ κεφάλαια τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ Συνυποσχετικὸν (σελ. 274—354) περιεχομένων.

Ἱστοριογραφία περὶ διαιτήσεως. Σύγκρισις νομοθεσιῶν § 2.

Γενικά· ὅτι οἱ διάδικοι δύνανται νὰ συνομολογήσωσι συνυποσχετικὸν, κατατασσόμενον εἰς τοὺς συμβιβασμούς·—ὑπόχρεοι οἱ διαιτηταὶ νὰ δεχθῶσι τὴν ἐντολήν; § 3—7.

Ἡ εἰς διαιτησίαν παραπομπὴ καταργεῖ τὴν δίκην; § 8—9. Τὸ μετὰ τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασιν συνυποσχετικόν; § 9.

Φύσις καὶ χαρακτὴρ τῆς διαιτησίας § 10. Εἴδη διαιτησίας § 11—12[2].

Ποῖοι δύνανται νὰ ὑποβάλωσι τὰς διαφοράς των εἰς διαίτησιν; οἱ ἔχοντες τὴν ἱκανότητα τοῦ διατίθεσθαι τὰ ἑαυτῶν· (νομικὰ πρόσωπα; οἱ ὑπὸ ἐπιμέλειαν; ὑπεξούσιοι; Σύνδικοι πτωχεύσεων); § 13 Α.

Δανεισταί; ἐξ ἀπογραφῆς κληρονόμοι; ὕπανδροι γυναῖκες; § 13 Α (ἐν ὑποσ.) οἱ κληρεξούσιοι τῶν διαδίκων; Ἀναγνώρισις § 15 ἐπ.

Ποῖαι διαφοραὶ ὑποβάλλονται εἰς διαίτησιν; αἱ ἐκ κολασίμων πράξεων; 20[2] Γαμικαὶ διαφοραί. (Διαζύγιον· χωρισμὸς ἀπὸ κοίτης καὶ κτημάτων) § 20[3] Αἱ περὶ διατροφῆς § 20[4] αἱ εἰς ἃς ἀγορεύει ὁ εἰσαγγελεύς; Ἄλλαι τινές; Αἱ περὶ ἀποκαταστάσεως; 21. 22. Τὰ περὶ προσωπικῆς καταστάσεως; σελ. 289.

Πόσοι διαιτηταί; § 23.

Ποῖοι δύνανται νὰ διορισθῶσι διαιτηταί; § 24 ἐπ. Ἀλλοδαποί; § 25—27. Γυναῖκες; § 28. Ἀνήλικες § 29. Οἱ τούτοις ἐξομοιούμενοι § 30. Περὶ ἰδίου πράγματος; § 31. Κατάδικοι § 32.

Καταστατικὸν περὶ διαιτησίας· χαρακτῆρες αὐτοῦ § 35 ἑπόμ. Ὑπάγεται εἰς τὰς περὶ συμβολαίων διατάξεις. Βία. Δόλος § 36. Συντάσσεται ἐγγράφως· ἀλλ'ἐπισήμως; § 37 ἐπ. Τί πρέπει νὰ περιέχῃ § 38 ἐπ. Ἐνστάσεις καλυπτόμεναι σελ. 297.

Παῦσις διαιτησίας § 49 ἐπ. Παρέλευσις χρόνου § 50, 51 (1) ἐπ. Διχοψηφία § 50. Θάνατος § 50. Διαβαίνει εἰς διαδόχους; αὐτ. Ἀνάκλησις § 50. Ἀπόφασις § 50. Ἄλλαι αἰτίαι; § 50, 5.

---

(1) Ἀπὸ πότε λογίζεται ἡ προθεσμία; § 52 ἑπόμ.—Παράτασις § 53, 54 ἑπόμ.

Ἔχουσιν ἰσχὺν δημοσίου ἐγγράφου; § 105 ἑπόμ. ὑποθῆκαι § 105.

Παραίτησις διαιτητῶν § 60 ἑπόμ. Ἀνάκλησις § 60 ἐπ. Ἐξαίρεσις διαιτητῶν § 64 ἐπ.

Ἐπιδιαιτηταὶ § 70 ἑπόμ.

Τίς καλεῖται ἐπιδιαιτητής; Πότε καὶ ὑπὸ ποίων διορίζεται; § 71. Κοινοποίησις τοῦ διορισμοῦ του § 73. Ἀπαιτεῖται νέα συζήτησις; § 74 ἐπ.

Διαδικασία· ἐξουσία τῶν διαιτητῶν.

Κατὰ ποίους τύπους δικάζουσι; § 80. Γραμματεύς; § 81. 77. Ἀποδείξεις; § 82. Ποινὰς καταγινώσκουσι; § 83. ἐπ.

Ἀποφασίζουσι κατὰ πλειονοψηφίαν § 84. Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας; § 85.—Δικάζουσι τὰ παρεμπίπτοντα § 87. Ἀπαγγέλλουσι κράτησιν; § 88.

Αἱ ἀποφάσεις συντάσσονται ἐγγράφως § 101 ἐπ. ὑπογράφονται § 101—103 ἐπ. 109 ἐπ. Ἀπαγγέλλονται; σ. 324.

Ἐκτελεστήριον § 115. Τίς τὸ ἐπιθέτει; εἰς τί συνίστατάι; § 115 ἑπόμ. αἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ; § 119.

Ἀντιμισθία· ὅρκισις § 120 ἐπ.

Ἔνδικα μέσα § 125 ἐπ.

Ἔφεσις πότε; εἰς ποῖον δικαστήριον; § 125²—130.

Ἀναψηλάφησις § 131 ἐπ.

Ἀνακοπὴ κατὰ τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως § 133 ἐπ.

Ἀνακοπὴ τρίτων § 141 ἑπόμ.

Ἀναίρεσις § 143 ἑπόμ.

Ἡ ἄκυρος διαιτητικὴ ἀπόφασις προσβάλλεται δι' ἐνστάσεως; § 146 ἑπόμ.

Διαιρετὸν διαιτ. ἀποφάσεων § 150 ἑπόμ,

Ἀναγκαία διαιτησία. Τὸ ἄρθρον 51 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου κατηργήθη; § 160 ἑπόμ.

Ψηφίσματα § 173 ἐπ.

Πίναξ λεκτικὸς

Τῶν ἐν τῇ λέξει Συνυποσχετικὸν (σελ. 274—354),

Ἀβαρίαι § 12[2]
Ἄγνοια.—ὅρα Γνῶσις.
Ἀγωγὴ κακοδικείου § 61 καὶ σελ. 309.
Ἀδιαίρετον· ὅρα διαιρετόν.
Ἀδικήματα· ὅρα κολάσιμοι πράξεις.
Αἰτιολογία § 101 ἐπ.
Ἀκυρότης § 40 καὶ ὑποσ. σελ. 291 ἐν ὑποσ. ὅρα ἀνήλικες.—Ἡ ἐν μέρει ἀκυρότης ἔχει ἐπιρροὴν ὡς πρὸς τὸ ὅλον τῆς ἀπ; § 135 ἐν ὑποσ.
Ἀλληλεγγυότης· ὅρα Δανεισταί.
Ἀλλοδαποὶ διορίζονται διαιτηταί; § 25. 27. Ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου ἀπόφ. σ. 327 ἐπ.
Ἀνάγνωσις· ὅρα ἀπόφασις.
Ἀναίρεσις § 143 ἐπ.
Ἀνάκλησις διαιτησίας § 62 ἐπ.
Ἀνακοπὴ κατὰ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως § 125 ἐπ.
Ἀνακοπῆς βάσις ποία; § 134. Ἀπευθύνεται κατὰ τοῦ ἐντάλματος. 135 147 εἰς ποῖον δικαστήριον; § 137. 138. Προθεσμία § 133. 139. Κατὰ ποίων ἀποφάσεων; § 140.
Ἀνακόπτουσι τρίτοι διαιτ. ἀπ; § 141.
Ἀνατροπὴ σ. 279.
Ἀναψηλάφησις § 125—131 ἐπ. 134, γ.
Ἀνήλικες § 40 καὶ ὑποσ. ὡς διαιτηταί; § 29 ἐπ.
Ἀνήλικες ὑποβάλλουν τὰς δίκας των εἰς διαιτητὰς σελ. 283—285.
Ἀνταγωγὴ σελ. 321 ἐν ὑποσημ. σημ. 4.
Ἀντιμισθία διαιτητῶν § 120 ἑπόμ.
Ἀνυπόγραφον καταστατικὸν περὶ διαιτησίας § 38[2]
Ἀπηγορευμένοι· ὅρα παράφρονες.
Ἀπογραφή· ὅρα κληρονόμοι.
Ἀποδεικνύει τίς; § 64.
Ἀποδείξεις διατάττουσιν οἱ διαιτηταί; § 82.
Ἀποκατάστασις εἰς ἀκέραιον § 22.
Ἀπόφασις ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου σελ. 327 ἑπόμ. καὶ § 119 ὅρα ἀλλοδαπός.
Ἀπόφασις ἔγγραφος· αἰτιολογίαι· διατακτικὸν § 100. 101. Ὑπογραφὴ § 101 ἐπ. καὶ σελ. 326 ἐν ὑποσ. § 109. ἑπόμ. Ἀνάγνωσις σελ. 324. Ἰσχὺς ἀποφάσεως· πίστις § 105 106 ἑπόμ.
Ἀπόφασις διαιτητικὴ ἄκυρος, ὅταν ἐξεδόθη ὑπὸ τῶν δύο, παυσάσης τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἄλλου; § 57.
Ἀπόφασις δικ. ἐπιεικείας § 136 Ἀπόφασις διαιτητική.—Παραγραφῆς χρόνος ἵνα προσβληθῇ § 133. Ἀποδοχὴ (αὐτ.) ἐν ὑπ. Ἂν ἐν μέρει ἦναι ἄκυρος; §

135 ἐν ὑποσ. 150 ἐπ. Προσβάλλονται δι' ἐνστάσεως; § 146 ἑπόμ.
Ἁρμοδιότης.—Δι' ἀναρμοδιότητα χωρεῖ ἔφεσις; σελ. 336 ἐν ὑπ.
Ἁρμοδιότης ἐκδικάσεως τῆς ἐξαιρέσεως διαιτητοῦ § 65.
Ἄσωτοι· ὅρα παράφρονες.
Ἄφαντοι· ὅρα κηδεμόνες.
Βία § 37.
Γαλαξειδιωτῶν χρέη § 175 ἐπ.
Γαμικαὶ διαφοραὶ ὑποβάλλονται εἰς διαιτητάς; § 20'
Γῆρας σελ. 309 σημ. 1.
Γῆρας σ. 309 σημ. 1.
Γνῶσις λόγων ἐξαιρέσεως § 64.
Γραμματεὺς § 77. 81.
Γυναῖκες ὑποβάλλονται εἰς διαιτησίαν; § 13 σημ. 3.
Γυναῖκες ὡς διαιτηταί; οὔ § 28.
Clause compromissoire σ. 296.
Δάνεια παλαιά· ὅρα χρέη.
Δανεισταὶ σελ. 300 σημ. 1 συνιστῶσι διαιτησίαν; § 13 σημ. 3.
Δεδικασμένα μετὰ τὸν θάνατον τινὸς τῶν διαιτητῶν, σελ. 299 σημ. 1.
Δῆμοι· ὅρα ὁροθεσία.
Δημόσιον· ὅρα νομικὰ πρόσωπα.
Διαγνώμονες § 4.
Διαδικασία § 80 ἐπ.
Διαζύγιον· ὅρα γαμικαὶ διαφοραί.
Διαιρετὸν ἀποφάσεων § 150 ἐπ.
Διαιτηταί.—Εἰς τὰ Βασιλ. διαγνώμονες § 4.
Διαιτηταὶ ὑπόχρεοι νὰ δεχθῶσι; § 7, 60 ἐπ. ὅρα παραίτησις. —Ἡ εἰς διαιτητὰς παραπομπὴ τῆς δίκης τὴν καταργεῖ; § 8 ἑπόμ.
Διαιτηταί· εἰς διαδόχους μεταβαίνει ἡ διαιτησία; σελ. 299 σημ. 2.
Διαιτητὴς ἀντικαθίσταται; σελ. 346 ἑπόμ.
Διαίτησις.—Παραίτησις διαιτητῶν § 60 ἐπ. Ἀνάκλησις διαιτησίας § 62 ἑπόμ. Ἐξαίρεσις διαιτητῶν § 64 ἐπ. Ἐπιδικάζονται § 70 ἑπόμ. Διαδικασία. Ἐξουσία διαιτητῶν § 80 ἐπ.
Διαιτήσεως εἴδη § 6, 11 ἑπόμ. —Ποῖαι διαφοραὶ ὑποβάλλονται εἰς διαιτητάς; § 20 ἑπόμ. —Πόσοι διαιτηταί; § 23. —Ποῖοι εἶναι ἱκανοὶ ὡς διαιτηταί; § 24 ἐπ.—Καταστατικὸν περὶ διαιτησίας. — Προσόντα αὐτοῦ § 35 ἐπ.—Παῦσις διαιτησίας § 49—59. Ποῖοι ὑποβάλλ; § 13 ἑπόμ.
Διαιτησία ἀναγκαία § 160 ἐπ.
Διατακτικὸν § 101 ἐπ. ἀόριστον. — Λόγος ἀνακοπῆς σελ. 337 περὶ τὸ τέλος.
Διατροφῆς ἀπαιτήσεις ὑποβάλλονται εἰς διαιτητάς; § 20ⁱ Διατροφὴ τί περιλαμβάνει; αὐτ.
Διχοψηφία § 57 σ. 298 ἐν τέλ. πῶς δηλοῦται; (αὐτόθι) ἴδε ἀπόφασις ἴδε καὶ § § 71—77.
Ἔγγραφον δημόσιον σ. 325 ἑπόμ.
Ἔγκρισις § 17 ἑπόμ. σελ. 297 ἑπόμ.
Εἰρηνοδικῶν διαδικασία § 80 ἑπόμ.
Εἰσαγγελεύς. — Εἰς ὅσας δίκας ἀγορεύει δὲν ὑποβάλλονται εἰς διαιτησίαν σελ. 287—289 ἐν ἀρχῇ.

Ἔκστασις περιουσίας λύει τὴν διαιτησίαν; σελ. 300 σημ. 1.
Ἔκστασις περιουσίας. — Συνομολογεῖται διαίτησις § 285.
Ἐκτελεστήριον § 115 ἐπ.
Ἐμπορικὸς νόμος § 161 ἐπ.
Ἔμποροι ἀνήλικες ὑποβάλλονται εἰς διαιτησίαν; σελ. 284.
Ἔνδικα μέσα § 125 ἐπ.
Ἔνστασις.—Δι' ἐνστάσεως προσβάλλονται αἱ ἄκυροι διαιτητικαὶ ἀποφάσεις; § 146 ἐπ.
Ἐντολὴ § 7, ὅρα παραίτησις.
Ἐξαίρεσις διαιτητῶν § 64 ἐπ.
Ἐπιδιαιτητὴς § 70 ἐπόμ. Πότε καὶ ὑπὸ ποίων ἐκλέγεται; § 16 71.— Κοινοποίησις τοῦ διορισμοῦ του § 73. — Συνδιασκέπται; 74 ἐπ.
Ἐπιδιαιτητὴς § 16 καὶ σελ. 298 ἐν τέλει.
Ἐπιδιαιτητὴς ἐκλέγεται ὑπὸ τοῦ πληρεξουσίου; § 16.
Ἐπιείκεια § 80 ἐπιεικίας δικασ. ἀποφ. § 136.
Ἐπίτροποι, ὅρα κηδεμόνες.
Ἐρημοδικία σελ. 331 ἐν ὑποσ.
Ἑταιρίας διαχειρισταὶ συνομολογοῦσι διαιτησίαν; § 15.
Ἔφεσις § 125—130.
Ἔφεσις.—Δι' ἀναρμοδιότητα σελ. 336 ἐν ὑποσ. — Παραίτησις; αὐτ. Εἰς ποῖον δικαστήριον εἰσάγεται; § 130.
Ἔφηβοι, ὅρα ἀνήλικες.
Ἔφεσις κατὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως πότε; σ. 296 ἐν ὑποσ.
Ἔχθρα σελ 309.
Θάνατος παύει τὴν διαίτησιν σ. 299. σημ. 2. τὰ δεδικασμένα; αὐτ. σημ. 1.
Ἱκανότης, ἵνα ὑποβάλῃ τις τὴν δίκην του εἰς διαιτησίαν, § 13 ἐπ. ὅρα λ. Ἀνήλικες.—Ποῖοι ὡς διαιτηταί; § 24 ἐπ.
Ἱκανότης.—Ἡ ἀνικανότης λόγος ἀνακοπῆς, § 134, α.
Ἰσοψηφία, ἴδε διχοψηφία.
Ἱστοριογραφία περὶ διαιτησίας, § 2.
Καρποί, σελ. 421 σημ. 4.
Κατάδικοι ὡς διαιτηταί; § 32.
Κατάργησις τῆς δίκης, § 8 ἐπ.
Καταστατικὸν περὶ διαιτησίας. Προσόντα αὐτοῦ, § 35 ἐπόμ. Ἔγγραφον, § 37. Πῶς συντάσσεται; § 37, 6. Ἐπίσημον· οὔ, § 37 ἐπ. ἀνυπόγραφον, § 38[2] Τί περιγράφει; σελ. 295.
Καταστροφὴ τοῦ ἐπιδίκου λύει τὴν διαιτησίαν; σελ. 300 ἐν ὑποσημ.
Κατάσχεσις § 8[2] 6.
Κηδεμόνες ὑποβάλλουν τὰς δίκας εἰς διαίτησιν, σελ. 284, 285.
Κληρονόμοι ἀνήλικες, σελ. 332 ἐν ὑποσημ.
Κληρονόμοι.—Μεταβαίνει ἡ διαιτησία εἰς διαδόχους; σ. 299 σημ. 2.
Κληρονόμοι ἐξ ἀπογραφῆς ὑποβάλλονται εἰς διαιτησίαν; § 13 σημ. 3.
Κοινότητες· ὅρα νομικὰ πρόσωπα.
Κολάσιμοι πράξεις ὑποβάλλονται εἰς διαιτητάς, § 20[2]
Κράτησις προσωπική, § 88.
Κράτησιν προσωπικὴν ἐπιβάλλουν οἱ διαιτηταί; § 82.

Λόγοι παραστάσεως ἀπὸ τῆς διαιτησίας, σελ. 307, 309.
Μέλλουσαι διαφοραὶ εἰς διαιτησίαν; σ. 292 ἐν ὑποσημ. καὶ σελ. 296.
Νόμοι, § 80.
Νομικὰ πρόσωπα ὑποβάλλουν τὰς δίκας των εἰς διαιτησίαν; σελ. 284 ἐν ἀρχῇ.
Νόσος, σελ 309 σημ. 1.
Ὁδοιπορία σελ. 309.
Ὁμολογία, § 80²
Ὁριστικαί, § 109.
Ὅρκισις διαιτητῶν, § 120 ἑπ.
Ὁροθεσία δήμων ὑπὸ διαιτητῶν, σελ. 289 ἐν ὑποσημ.
Παραγραφή, σελ. 421 σημ. 4 § 133.
Παραίτησις διαιτητῶν παρατείνει τὴν προθεσμίαν τῆς διαιτησίας; § 56. Παραίτησις διαιτητοῦ, § 60 ἑπ.
Παραίτησις ἀπὸ τῆς ἐφέσεως, σ. 336 ἐν ὑποσημ.
Παραίτησις ἀπὸ ἐνδίκων μέσων; § 125—133 ἑπόμ. καὶ σελ. 336 ἐν ὑποσ.
Παράτασις προθεσμίας, ὅρα λέξ. Προθεσμία.
Παρεμπίπτοντα ζητήματα, § 87.
Παράφρονες ὑποβάλλονται εἰς διαιτησίαν; σ. 284.
Πλαστογραφία § 87.
Πλαστογραφία, § 84, 85, ὅρα Διχοψηφία.
Πληρεξούσιοι ἐπιβάλλουν τὰς δίκας εἰς διαιτησίαν; πότε; § 15 ἑπόμ.
Ποινὰς ἐπιβάλλουν οἱ διαιτηταί; § 83.
Πρακτικά, § 80³
Πραγματογνώμονες, § 12²
Πρόεδρος περιάπτει τὸν τύπον τῆς ἐκτελέσεως; Τίς; σελ. 328 ἑπόμ.
Προθεσμία ἀνακοπῆς, σελ. 331 ἐν ὑποσημ.—Ἡ παρέλευσις τῆς πρὸς ἀπόφασιν προθεσμίας λόγος ἀνακοπῆς, § 134, 6.
Προθεσμίας παρέλευσις ἐπιφέρει τὴν παῦσιν τῆς διαιτησίας, σ. 298 σημ. 2. Πόση ἡ προθεσμία; § 51. 54. Ἀπὸ ποίας ἐποχῆς ἄρχεται; § 52. Παράτασις χρόνου ἀφίεται εἰς τοὺς διαιτητάς; § 53 ἑπ.
Πρόξενοι, § 137 πῶς εἰδοποιοῦσι τοὺς διαιτητάς; § 52²
Προσωπικῆς καταστάσεως ζητήματα (ποῖα;) ὑποβάλλονται εἰς εἰς διαίτησιν; σελ. 289 ἐν ὑπ.
Προτάσεις, § 80³
Πτωχεύσεις. — Συνομολογεῖται διαιτησία; σελ. 285. ἑ.
Συγγνώμη ἡλικίας, σ. 284.
Συμβόλαιον ἔγγραφον περὶ διαιτησίας, ὅρα Καταστατικόν.
Συμψηφισμός, σελ. 321 σημ. 4.
Σύνδικοι, ὅρα πτώχευσις.
Συναίνεσις, § 133 ὑποσημ.
Συνυποσχετικὸν § 1 ἑπόμ.—Κατάσσεται εἰς τοὺς συμβιβασμούς, § 5.
Σωματεῖα, ὅρα νομικὰ πρόσωπα.
Τρίτων ἀνακοπαί, § 141.
Ὕβρις, σελ. 309.
Ὕπανδροι γυναῖκες, ὅρα Γυναῖκες.
Ὑπεξούσιοι ὑποβάλλονται εἰς διαιτησίαν; σ. 284, 285.
Ὑπέρβασις, § 87 σελ. 316 ἐν

ἀρχῇ. —Ἐξουσίας, λόγος ἀνακοπῆς, § 134, σ. 134[2]
Ὑπηρεσία, σελ. 309.
Ὑπογραφή, ὅρα ἀπόφασις.
Ὑποθήκη, σελ. 325.
Φιλανθρωπικὰ καταστήματα, ὅρα νομικὰ πρόσωπα.
Φρενοβλαβεῖς, διαιτηταί; οὔ, § 30.
Χρέη παλαιά, § 172, 74 ἐπ.
Χρημάτια, σελ. 285.
Χωρισμὸς ἀπὸ κοίτης.—Χωρισμὸς κτημάτων, ὅρα Γαμικαὶ διαφοραί.
Χρόνος, ὅρα προθεσμία.
Ψαῤῥιανοὶ § 175 ἐπ.
Ψήφισμα, § 171—176.

Ἀποφάσεις περιεχόμεναι ἐν τῇ λέξει Συνυποσχετικὸν ἢ περὶ διαιτησίας.

Α΄. Ἀρείου Πάγου.

Ἀπ. 32 τοῦ 36—§ 144. 163.
» 77 τοῦ 37—σ. 328.
» 129 τοῦ 36—σ. 319.
» 117 τοῦ 37—σ. 285. 297.
» 118 τοῦ 37—σ. 335.
» 142 τοῦ 37—σ. 297.
» 210 τοῦ 37—§ 143.
» 97 τοῦ 38—§ 163, 164.
» 164 τοῦ 38—§ 134[2]
» 177 τοῦ 38—§ 51, 52.
» 179 τοῦ 38—§ 56.
» 210 τοῦ 38—§ 163 164.
» 255 τοῦ 39—σ. 347.
» 332 τοῦ 40—σ. 332.
» 46 τοῦ 43—§ 26.
» 15 τοῦ 44—σ. 315.
» 29 τοῦ 45—σ. 326.
» 80 τοῦ 45—§ 132.
» 23 τοῦ 46—§ 106.
» 80 τοῦ 46—σ. 225.
Ἀπ. 232 τοῦ 46—§ 142.
» 41 τοῦ 47—§ 40.
» 89 τοῦ 47—σ. 325.
» 98 τοῦ 47—§ 126.
» 89 τοῦ 50—σ. 315.
» 147 τοῦ 50—σ. 315 316.
» 294 τοῦ 50—§ 136 137.
» 49 τοῦ 51—§ 18. 153.
» 93 τοῦ 51—§ 88 καὶ σ. 324.
» 171 τοῦ 51—§ 17 καὶ σ. 316.
» 265 τοῦ 51—σ. 351.
» 222 τοῦ 52—σ. 350.
» 542 τοῦ 52—σ. 351.
» 355 τοῦ 55—§ 150. 152.
» 130 τοῦ 56—§ 27.
» 210 τοῦ 57—σ. 351.
» 309 τοῦ 57—§ 110.

Β΄. Ἐφετῶν Ἀθηνῶν.

Ἀπ. 801—σ. 349.
» 915—σ. 347.
» 1173—σ. 334 ἐν ὑποσημ.
Ἀπ. 1548—σ. 339.
» 1628—σ. 315.
» 1743—§ 25, α, καὶ σελ. 283.
» 1950—§ 148.

Ἀπ. 2379—§ 127.
» 2554—§ 25, α.
» 2581—§ 140.
» 2591—§ 101.
» 2637—σ. 337.
» 2705—§ 8²
» 2850—σ. 334.
» 4709—§ 129.
» 4725—σ. 315.
» 6504—σ, 315.
» 6526—σ. 315.
» 7414—§ 17.
» 8110—§ 174.
» 8758—σ. 317, 318.
» 8313—§ 149.
» 8829—σ 301, 334.
» 9411—§ 17.
» 9719—σ. 276, 306.
» 10090—σ. 293.
» 10510—§ 16, 137 καὶ σ. 318.
Ἀπ 11145—§ 111.
» 12906—§ 110.
» 13285—§ 27.
» 13858—σ. 351.
» 15050—§ 167.
» 15830—§ 56.
» 15880—σ. 315.
» 16129—σ. 314, 317.
» 16335—§ 128.
» 16477—σ. 315, 317 καὶ § 154.
» 16638—σ. 351.
» 16707—σ. 351.
» 17158—§ 54.
» 17756—σ. 349.
» 17647—§ 77.
» 18007—§ 162²
» 18048—§ 52²
» 18220—σ. 281.

Γ'. Ἐφετῶν Ναυπλίας.

Ἀπ 61 τοῦ 35—§ 116.
» 97 τοῦ 36—σ. 284 319.
» 129 τοῦ 36—σ. 319.
» 212 τοῦ 36—σ. 331.
» 215 τοῦ 36—σ. 302.
» 4 τοῦ 38—σ. 297 καὶ σελ. 301.
» 42 τοῦ 38—σ. 352.
» 214 τοῦ 38—σ. 293.
» 280 τοῦ 38—σ. 317.
» 296 τοῦ 38—§ 151.
» 21 τοῦ 40—§ 118.
» 27 τοῦ 41—σ. 322.
» 223 τοῦ 42—§ 72.
» 241 τοῦ 42—σ. 297 καὶ § 121.
Ἀπ. 341 τοῦ 42—σ. 297 καὶ § 121.
» 258 τοῦ 43—§ 81.
» 301 τοῦ 43—σ. 316.
» 337 τοῦ 43—σ. 324.
» 395 τοῦ 43—σ. 337.
» 253 τοῦ 45—§ 117 καὶ σελ. 336, 294.
» 34 τοῦ 46—§ 141.
» 158 τοῦ 46—σ. 293.
» 232 τοῦ 46—§ 168.
» 53 τοῦ 48—σ. 329.
» 152 τοῦ 48—§ 147.
» 434 τοῦ 48—σ. 322 ἐν ὑποσ. 334.
» 501 τοῦ 48—§ 57 καὶ σ. 332, 333, 336.

Απ. 931 τοῦ 49—σ. 352.
» 572 τοῦ 50—σ. 351.
» 843 τοῦ 50—σ. 276.
Απ. 199 τοῦ 51—§ 55, 101 καὶ σελ. 324.
» 1314 τοῦ 51—σ. 276.
» 767 τοῦ 60—σ. 278.

ΣΥΡΟΣ (1).

§ 1. Ἔθιμον περὶ κοινοκτημοσύνης· ὅρα ἀπόφασιν ἐφετῶν Ἀθηνῶν 16997 ἀναιρεθεῖσαν διὰ τῆς 128 τοῦ 60 ἀποφ. ΑΠ.—Πρλ. Σόλωνος σελ. 43 καὶ Νομ. Μελ. σελ. 43.—Ἐν λ. Χωρισμὸς κτημάτων ἐκθέσω τὰ περὶ τούτου.

§ 2. Ἀπόστασις Σύρου· α) ἀπ' Ἀθηνῶν κτλ. ὅρα Εὑρ. τ. 13 σ. 236 ἑπόμ.

β') Μεταξὺ Σύρου καὶ Ὕδρας ὑπάρχουσι 71 μίλια· ἀπὸ δὲ τῆς τελευταίας ἡ Ἑρμιόνη ἀπέχει μίλια 15. Απόφ. πολ. ΑΠ. 98 τοῦ 1852.

§ 3. Ἴδε τὴν λέξιν Σχέδια πόλεων.

§ 4. Διαφοραὶ μεταξὺ αὐτοχθόνων καὶ παροίκων Ἑρμουπόλεως περὶ τῶν οἰκοδομῶν, ὅσας οὗτοι ἤγειραν ἐπὶ τῶν οἰκοπέδων ἐκείνων, ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια.

Ἡ Α ἐνήγαγε τὸν Μ ζητοῦσα οἰκίαν οἰκοδομηθεῖσαν ἐπὶ γηπέδου της ἐν Σύρῳ, ἀλλ' ἡ ἀγωγὴ διὰ τῆς ἀποφάσεως 4000 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἀπεῤῥίφθη· αἴτησις ἀναιρέσεως, διότι, πρὸς τοῖς ἄλλοις, αἱ διατάξεις τοῦ 14578 καὶ 14579 διατάγματος τοῦ Κυβερνήτου καὶ ἡ ἀπόφασις τῆς ἐν Σύρῳ τετραμελοῦς ἐπιτροπῆς πρὸς διάλυσιν τῶν μεταξὺ τῶν αὐτοχθόνων καὶ τῶν παροίκων τῆς Ἑρμουπόλεως διαφορῶν ὡς πρὸς τὰς παρὰ τούτων ἀνεγερθείσας οἰκίας ἐπὶ γηπέδων ἐκείνων ἔχουν ἰσχὺν νόμου διὰ τὰς ὑπὸ τὸ κράτος των ἐνεργηθείσας πράξεις, ὥστε τὰ δικαστήρια δὲν εἶχον νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὴν προκειμένην ἐξέτασιν.—Ὁ ΑΠ. ἀπέῤῥιψε τὴν αἴτησιν (ἀπόφ. πολ. 64 τοῦ 1849), σκεφθεὶς ὅτι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τοῦ ἀπὸ 23 Σεπτεμβρίου 1829 ὑπ' ἀριθ. 14578 διατάγματος τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος, ἡ διορισθεῖσα δι' αὐτοῦ τετραμελὴς ἐπιτροπὴ διὰ ν' ἀποφασίζῃ ἀνεκκλήτως τὰς με-

---

(1) Ἡ Σῦρος; Πρλ. τὰ πάρεργα τοῦ Κ. Γ. Βελλίου ἐν σελ 149.

ταξὺ τῶν κατοίκων Σύρου καὶ τῶν αὐτόθι τότε παροίκων διαφορὰς, τὰς πηγαζούσας ἐκ των οἰκοδομῶν, τὰς ὁποίας οἱ τελευταῖοι ἀνήγειραν ἐπὶ τῶν γηπέδων τῶν πρώτων, ἔπρεπε ν' ἀκούσῃ τὰ διαφερόμενα μέρη ἢ ταῦτα ν' ἀναθέσωσιν εἰς αὐτὴν τὰς διαφοράς των διὰ ν' ἀποφασίσῃ· ὅπερ γίνεται ἔτι πρόδηλον ἐκ τοῦ μεταγενεστέρου 14579 διατάγματος, καθ' ὃ τὰ μέρη ἔπρεπε νὰ δώσωσιν ἔγγραφον ὑπόσχεσιν, ὅτι θέλουν μείνει εὐχαριστημένα εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐπιτροπῆς· τούτου δὲ μὴ γενομένου, ἡ ἀπόφασίς της δὲν ἔχει κῦρος, τὰ δὲ δικαστήρια εἶναι ἁρμόδια νὰ κρίνωσι περὶ τῆς τοιαύτης φύσεως διενέξεως.

§ 5. Αἰγιαλὸς Σύρου.—Μόλωσις.—Ὁ Α ἐνήγαγε τὸν Β καὶ ἐζήτησε νὰ παραχωρήσῃ οὗτος ἐκείνῳ περιαύλιον τί, ὡς ἀνῆκον τῷ ἐνάγοντι, ὅστις τὸ ἐμόλωσε. Γενομένης δεκτῆς τῆς ἀγωγῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9390 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ὁ Ἄρειος Πάγος τὴν ἀνῄρεσε, διὰ τῆς 417 τοῦ 52 ἀποφάσεώς του, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ μόλωσις τοῦ αἰγιαλοῦ δὲν παράγει δικαίωμα κυριότητος ἐπὶ τοῦ μολωθέντος μέρους, διότι ὁ αἰγιαλὸς εἶναι κτῆμα τοῦ δημοσίου (§ 3 τῶν εἰσ. [1, 3] καὶ ἄρθρον 15 τοῦ περὶ διακρίσεως κτημάτων νόμου)· ἐπομένως καὶ τὸ μωλοθὲν μέρος, κατὰ τὸν κανόνα ὅτι τὰ ἐπικείμενα τοῖς ὑποκειμένοις (1).—Παρέπεμψε

---

(1) Ἰδοὺ ἡ σκέψις τῆς 417 τοῦ 52 ἀποφάσεως ΑΠ.

«Ἐπειδὴ ἂν καὶ, ὡς παραδέχεται τὸ ἐφετεῖον, τὸ ἐπίδικον γήπεδον ἐμολώθη ὑπὸ τοῦ δικαιοπαρόχου τῶν ἀναιρεσιβλήτων συνάμα μετὰ τοῦ γηπέδου τῆς παρακειμένης ἀποθήκης των, καὶ ἀποτελῇ ταύτης μέρος χρησιμεῦον ὡς προαύλιον αὐτῆς, δὲν εἶναι ἐκ τῆς φύσεώς του παράρτημα, ἢ παρακολούθημα τῆς ἀποθήκης διὰ νὰ θεωρηθῇ ὁ κύριος ταύτης κύριος καὶ τοῦ παρακειμένου αὐτῆς γηπέδου, οὔτε τὸ ἐφετεῖον ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ θεωρεῖ κυρίους τοὺς ἀναιρεσιβλήτους τοῦ ἐπιδίκου γηπέδου, ἡ δὲ μόλωσις τοῦ Αἰγιαλοῦ ὑπὸ τοῦ δικαιοπαρόχου των δὲν παρήγαγε κανὲν ἐπὶ τοῦ μολωθέντος ἐπιδίκου μέρους δικαίωμα κυριότητος, διότι ὁ αἰγιαλὸς εἶναι κτῆμα τοῦ δημοσίου, (§ 3 τῶν εἰσηγήσεων βιβλ. 1 τίτλ. 3 καὶ ἄρθρον 15 τοῦ περὶ διακρίσεως τῶν κτημάτων νόμου)· ἐπομένως τὸ μολωθὲν μέρος κατὰ τὸν κανόνα τὰ ἐπικείμενα τοῖς ὑποκειμένοις, ὅθεν τὸ ἐφετεῖον ἀναγνωρίσαν εἰς τοὺς ἀναιρεσιβλήτους δικαίωμα ἀγωγῆς διεκδικήσεως καὶ κυριότητος ἐπὶ τοῦ μολωθέντος γηπέδου χωρὶς προηγουμένως ν' ἀποδείξωσιν ὅτι ἀπέκτησαν κατὰ

δὲ τὴν δίκην ἐνώπιον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, οἵτινες διὰ τῆς 250 τοῦ 53 ἀποφάσεως ἀπέφηναν ὅ,τι οἱ ἐν Ἀθήναις ἐφέται· ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπόφασις τούτων ἀνῃρέθη διὰ τῆς 343 τοῦ 53 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅστις δικάζων, ὡς δικαστήριον τῆς οὐσίας, ἀπέφηνεν, ὅτι ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν τεμαχ. 13 καὶ 49 τῶν Βασλικ. (50, 1) μετὰ τῶν § 1 καὶ 5 τῶν εἰσηγ. (2, 1) συνάγεται, ὅτι ὁ κτίζων ἐπὶ αἰγιαλοῦ (1) δεσπόζει τὸ κτιζόμενον, καὶ ἔχει τὴν διεκδικητικὴν κατὰ τρίτων ἀγωγὴν, ὅταν ἀδείᾳ ἢ ἐγκρίσει τῆς ἀρχῆς ἔκτισε· τοιοῦτον δικαίωμα ἔχουν καὶ οἱ κτίσαντες ἐπὶ τοῦ ἐν Σύρῳ αἰγιαλοῦ πρὸ τοῦ ψηφίσματος τῆς 23 Σεπτεμβρίου τοῦ 1829 ὑπ' ἀριθ. 14578 τοῦ Κυβερνήτου καθότι δι' αὐτοῦ διωρίσθη ἐπιτροπὴ πρὸς ἐξέτασιν τῶν διαφορῶν, ὅσαι πηγάζουν ἐκ τοῦ τόπου, ὅπου οἱ πάροικοι τῆς Σύρου ᾠκοδόμησαν, μολώσαντες τὸν λιμένα· ἄρα ἀναγνώρισε καὶ ἐνέκρινε τὰς μολώσεις ταύτας ὁ Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος. Απ. πολ. ΑΠ 278 τοῦ 54.

§ 6. Αἰγιαλοί.—Οἰκοδομὴ οἰκιῶν ἐπὶ τῶν παραλίων Σύρου.— Κατὰ τὴν 92 τοῦ 56 πολιτικὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου, οἱ αἰγιαλοὶ δὲν εἶναι μὲν ἐκ τῶν ἰδίως ἀνηκόντων εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου, εἶναι ὅμως ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτοῦ, ὡς ἀνήκοντες εἰς τὴν χρῆσιν ἁπάντων, τὸ δὲ ἀπὸ ἀπὸ 14 Ἰουνίου 1831 ψήφισμα δὲν μεταβάλλει τὴν ἰδιότητα τοῦ αἰγιαλοῦ τῆς Σύρου.

Ἡ 3 καὶ 4 σκέψις τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς φέρουσιν·

«Ἐπειδὴ οἱ αἰγιαλοὶ δὲν εἶναι μὲν ἐκ τῶν ἰδίως εἰς τὴν κυριότητα τῆς ἐπικρατείας ἢ τοῦ δημοσίου ἀνηκόντων· εἶναι ὅμως, ὡς ἀνήκοντες εἰς τὴν χρῆσιν ἁπάντων (res communes), ὑπὸ τὴν προστασίαν καὶ τὴν ἐπιτήρησιν αὐτοῦ· ὅθεν τὸ ἐφετεῖον δὲν παρηνόμησε μὴ ἀναγνωρίσαν ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ δικαίωμα κυριότητος εἰς τὸν Κ. Σαλάγαν, ἀφοῦ οὗτος δὲν ὥρισε πῶς κατέστη κύριος. Τὸ δὲ νόμιμον τρόπον τὴν κυριότητα ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου, παρεγνώρισε τοὺς διαληφθέντας νόμους καὶ κακῶς ἐφήρμοσε τὸν νόμον 23 βιβλ. 6 τίτλ. 1 τῶν Πανδεκτῶν, καθ' ὃν ὁ ἀληθὴς κύριος δύναται νὰ διεκδικήσῃ· πρὸς δὲ τούτοις παρεβίασε καὶ τὰς περὶ ἀποδείξεως οὐσιώδεις διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἡ δὲ κακὴ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου καὶ ἡ παραβίασις οὐσιωδῶν διατάξεων τῆς πολιτικῆς δικονομίας δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν, κατὰ τὰ ἄρθρα 202 καὶ 807 § 5 καὶ 7 τῆς αὐτῆς δικονομίας.»

---

(1) Πρλ. τὴν λέξιν Αἰγιαλοί.

ἀπὸ 14 Ἰουνίου 1831 ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου δὲν μεταβάλλει ποσῶς τὴν ἰδιότητα τοῦ αἰγιαλοῦ τῆς Σύρου, ἀλλ' ἀναγνωρίζει μόνον εἰς τοὺς μολώσαντας ἢ προχώσαντας θάλασσαν δικαίωμά τι ἀπέναντι τῶν οἰκοδομησάντων ἐπ' αὐτῶν. ὥστε οὐδόλως τὸ ψήφισμα τοῦτο ὠφελεῖ τὸν Σαλάχα, μὴ προτείναντα ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου κἂν, ὅτι ἐμόλωσεν, ἢ ἐπρόχωσε τὸ διεκδικούμενον.

»Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον δὲν παραδέχεται, ὅτι μέρος τοῦ βράχου ἐβρέχετο ἀπὸ τὴν θάλασσαν, ὅταν ἔπνει σφοδρὸς ἄνεμος, ἀλλὰ παραδέχεται, ὡς ἐκθέτει εἰς τὴν 7 αἰτιολογίαν τῆς ἀποφάσεώς του, ὅτι ὅλον τὸ μέρος τοῦ βράχου, ἐφ' οὗ εἰσὶν ᾠκοδομημέναι αἱ ἀποθῆκαι τοῦ δημοσίου, τὰς ὁποίας ὁ Σαλάχας ἐζήτει, ὡς κτισθείσας ἐπὶ γηπέδων του, τουτέστι τὸ ἐφετεῖον θεωρεῖ, ὅτι ὅλα τὰ διεκδικούμενα γήπεδα ἢ βράχοι, ἐφ' ὧν εἶναι αἱ ἀποθῆκαι, καθ' ἃ διαλαμβάνει ἡ ἀγωγὴ τοῦ Σαλάχα, ἐβρέχοντο ἀπὸ τὴν θάλασσαν, ὅταν ἔπνει σφοδρὸς ἄνεμος, ἐννοοῦν, ὡς δηλοῦται ἐκ τοῦ συνόλου τῆς ὡς εἴρηται αἰτιολογίας, ἐν καιρῷ χειμῶνος, καὶ τοῦτο ἤρκει διὰ νὰ θεωρηθῇ τὸ διεκδικούμενον μέρος ὡς αἰγιαλός».

§ 7. Ἐπειδὴ ἐγένετο λόγος περὶ αἰγιαλῶν, δέον ἐνόμισα νὰ προσθέσω (μολονότι γεννήσεται λόγος περὶ αὐτῶν ἐν οἰκείῳ τόπῳ) καὶ ταῦτα·

α') Οἱ αἰγιαλοὶ ἀνάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν κτημάτων, τὰ ὁποῖα ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἐπικράτειαν, καὶ εἶναι ἀναπαλλοτρίωτα, ἐνόσῳ διατηροῦν τὸν προορισμόν των αὐτόν, καὶ ἑπομένως ἀπαράγραπτα, διότι ἡ παραγραφὴ εἶναι μέσον ἀπαλλοτριώσεως. (rapport au tribunat τῆς 20 Ἰανουαρίου 1804) — § 3 εἰσηγ. (2. 1). — Θεόφ. (2. α). § 3. τεμ. 96, 112 (50, 16). Πανδ. Βασ. (2. 1) 93, 108. — Ἄρα οἱ αἰγιαλοὶ δὲν δύνανται νὰ καταστάθωσι, δι' ἐθίμου, ἰδιωτικὴ ἰδιοκτησία. Ἀπόφ. 11519 τοῦ 1854 τῶν ἐν Αθ. ἐφετ. τμ. α'.

β') Κατὰ τὸν περὶ διακρίσεως τῶν κτημάτων νόμον, καὶ τὴν διάταξιν 5 εἰσηγ. (2, 1) οἱ αἰγιαλοί, ὡς πράγματα κοινὰ τοῖς πᾶσιν, ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἐπικράτειαν καὶ δὲν εἶναι ἐπιδεκτικὰ ἰδιωτικῆς κτήσεως, οὐδ' ἀντικείμενον νομῆς διανοίᾳ κυρίου. Ἀπόφ. 10712 τοῦ 53.

γ') Ἡ ἀκτὴ δὲν εἶναι ἀντικείμενον ἰδιωτικῆς κτήσεως, εἰμὴ ἁπλῆς κατοχῆς ἐνόσῳ ὑφίσταται τὸ ἀνεγερθὲν οἰκόπεδον. Ἀπόφ. ἐφ. Αθην 12382 τοῦ 54.

δ') Τὸ δημόσιον ἔχει δικαίωμα ἀπαιτήσεως κατεδαφίσεως παραπήγματος ἐγερθέντος ἐπὶ αἰγιαλοῦ;

Ὁ ἐγείρας τὸ παράπηγμα ἔχει δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἢ ἐπισχέσεως;. . . . . . .

Ὁ ἐγείρας τὸ παράπηγμα γίνεται κύριος τῆς θέσεως, ἐφ' ἧς ἀνήγειρεν αὐτὸ, προσφέρων εἰς τὸ δημόσιον τὸ τίμημα;

Ἡ 872 τοῦ 1857 ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν φέρει·

«Ἐπειδὴ κατὰ τὸν ἀπὸ 21 Ἰουνίου 3 Ἰουλίου 1857 περὶ διακρίσεως κτημάτων ἰσχύοντα σήμερον νόμον, οἱ αἰγιαλοὶ τῆς θαλάσσης καὶ ὅλα ἐν γένει τὰ μέρη τῆς ἐπικρατείας, ὅσα δὲν δύνανται νὰ γενῶσιν ἰδιοκτησία ἰδιωτικὴ, ἀνεκηρύχθησαν καὶ ἐχαρακτηρίσθησαν δημόσια κτήματα ἀνήκοντα εἰς τὴν ἐπικράτειαν· τούτου οὕτως ἔχοντος, ἕπεται ἀναντιῤῥήτως, ὅτι τὸ δημόσιον, καθὸ ἰδιοκτήτης τοῦ αἰγιαλοῦ, ἔχει ἀναντιῤῥήτως τὸ δικαίωμα κατὰ τὰς περὶ κυριότητος ἀρχὰς τοῦ δικαίου νὰ ζητήσῃ δι' ἀγωγῆς τὴν κατεδάφισιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος παραπήγματος, διότι, διὰ τῆς ἄνευ ἀδείας ἀνεγέρσεως τοῦ παραπήγματος ἐπὶ ἐδάφους ἐθνικοῦ, προσβάλλονται τὰ δικαιώματα τῆς ἰδιοκτησίας του, καὶ διότι ἡ ἰδιοκτησία του θέλει νὰ ἦναι ἐλευθέρα παντὸς βάρους καὶ κατοχῆς ξένης· πρὸς δὲ καὶ διὰ νὰ μὴ στερῶνται οἱ ἐκεῖσε κάτοικοι καὶ ναυτικοὶ τῶν ἀνωτέρω εἰρημένων ὠφελειῶν, ἐφ' ὅσον δὲν ἤθελεν ἐγκρίνει νὰ διαθέσῃ ἄλλως τὸ μέρος αὐτὸ τῆς ἰδιοκτησίας του· ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτὸ τὸ ῥωμαϊκὸν δίκαιον, καθ' ὃ οἱ αἰγιαλοὶ ἐθεωροῦντο δημόσια μὲν πράγματα μόνον ὡς πρὸς τὴν δεσποτείαν καὶ κυριότητα, καθόσον μέρος αὐτῶν ἐδύνατο νὰ γενῇ προσωρινὴ ἰδιοκτησία ἀτομικὴ διὰ καταλήψεως, μέχρις ὅτου διήρκει ἡ κατάληψις, οὐχ ἧττον ἦτον ἀπηγορευμένον ν' ἀνεγείρῃ τις οἰκοδομὴν ἐπὶ κοινοῦ πράγματος ἄνευ ἀδείας τῆς ἀρχῆς, καὶ ἡ ἀρχὴ αὕτη εἶχε τὸ δικαίωμα, καὶ ἂν ἤθελεν ὑπάρχει προσέτι ἄδεια, νὰ διατάξῃ τὴν κατεδάφισιν τῆς οἰκοδομῆς, ἂν ἐξ αὐτῆς προέκυπτε βλάβη τις κατὰ τὴν περὶ τούτου ἰδίαν αὐτῆς κρίσιν, εἴτε εἰς τὸ κοινὸν, εἴτε εἰς τὸ ἄτομον. Εἰσηγητ. Ν. 1. 2. 3. 4. 5. (2. 1.) Πανδ. Κ. 2. § 1. 6. 5. § 1. (1. 8.) καὶ Ν. 1. 2. 3. § 1. 4. καὶ 2. § 2. 3. 5. 8. 10. 11. 17. 18. 8. (43. 8.) καὶ Ν. 50. (41. 1.), ὥστε ἡ περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς τοῦ δημοσίου ἔνστασις τοῦ ἐκκαλοῦντος, λόγῳ τοῦ ὅτι τὸ δημόσιον μὴ ὂν δῆθεν κύριον τοῦ ἐδάφους τῆς οἰκοδομῆς, καὶ διὰ τοῦτο μὴ ἔχον οὐδὲν συμφέρον εἰς τὴν κατεδάφισιν τοῦ παραπήγματος δὲν ἔχει δῆθεν καὶ δικαίωμα ἀγωγῆς, δὲν εἶναι βάσιμος.

»Ἐπειδὴ, κατασταθέντος τοῦ δημοσίου κυρίου καὶ ἰδιοκτήτου

τοῦ αἰγιαλοῦ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1837 κατὰ τὸν περὶ διακρίσεως κτημάτων νόμον, τοῦ δὲ παραπήγματος ἀνεγερθέντος ἀπὸ τοῦ ἔτους 1831, καθότι τότε κατὰ πρῶτον ἐδόθη ἄδεια τοιαύτη παρὰ τῶν ἀνωτέρω ῥηθέντων ἐπιτρόπων καὶ προκρίτων Γυθείου, ἕπεται, ὅτι οὔτε παραγραφὴ ἐχώρησε, μὴ παρελθόντος τοῦ χρόνου τῆς παραγραφῆς ἀπὸ τῆς ἀνεγέρσεως μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ νόμου τοῦ 1837, οὐδὲ ἐδύνατο νὰ λάβῃ χώραν καὶ κατ' αὐτὸ τὸ ῥωμαϊκὸν δίκαιον, ἀφοῦ καὶ κατ' αὐτὸ δὲν ἐδύνατο νὰ γενῇ τις κυρίως ἰδιοκτήτης μέρους τοῦ αἰγιαλοῦ καὶ τῆς θαλάσσης, ἀλλὰ κάτοχος μόνον, καὶ ἐκ τῆς κατοχῆς κατὰ συνέπειαν προσωρινὸς καὶ μετακλητὸς μόνον ἰδιοκτήτης, καθότι δὲν διαρκεῖ ἡ τοιαύτη κυριότης του, εἰμὴ μόνον ὅσον διετηρεῖτο ἡ ὑπ' αὐτοῦ γενομένη οἰκοδομὴ καὶ διότι τὰ κοινὰ πράγματα δὲν ἐδύναντο νὰ γίνωσιν ἀτομικὴ ἰδιοκτησία.

»Ἐπειδή, διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους, ὅλοι οἱ λόγοι τῆς τε ἐφέσεως καὶ τῶν ἐγγράφων αὐτοῦ προτάσεων, ὡς καὶ τῶν αἰτήσεων περὶ τῆς ἐπισχέσεως, τοῦ κτήματος, καὶ τῶν διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ παραπήγματος αὐτοῦ δαπανῶν, καὶ περὶ ἀποδείξεως τῶν πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν του, καθίσταται ἀνυπόστατος, καθόσον δὲν πρόκειται περὶ ἀφαιρέσεως ἰδιωτικῆς ἰδιοκτησίας ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου, λόγῳ δημοσίας ἀνάγκης, ὥστε νὰ ἦναι ὑπόχρεων εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν δαπανῶν, ἀλλὰ περὶ κατεδαφίσεως οἰκοδομῆς ἀνεγερθείσης ἀπ' ἀρχῆς ἐπὶ ἰδιοκτησίας τοῦ δημοσίου ἄνευ ἀδείας του, ὅτε ὁ ἐκκαλῶν καὶ ἐναγόμενος οὐδὲν ἄλλο δικαίωμα ἔχει κατὰ νόμον, εἰμὴ τὸ νὰ λάβῃ τὴν ὕλην τῆς οἰκοδομῆς, καθὸ ἰδιοκτησίαν του, ἄνευ ἄλλης τινος ἀποζημιώσεως.

»Ἐπειδή, προκειμένου περὶ ἄρσεως κωλυμάτων παρεμβληθέντων εἰς τὴν ἐλευθέραν διάθεσιν τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ δημοσίου ἄνευ τῆς ἀδείας καὶ θελήσεως αὐτοῦ, ἡ ὑπόθεσις καθίσταται βεβαίως κατεπείγουσα, καὶ ἑπομένως προσωρινὴ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως ἠδύνατο νὰ διαταχθῇ· ὅθεν καὶ ὁ λόγος αὐτὸς τῆς ἐφέσεως ἀνυπόστατος.

»Ἐπειδὴ ὁ λόγος, ὅτι κατὰ τὸν ἀπὸ 11 Μαΐου 1855 νόμον, δικαιοῦνται νὰ καταβάλωσι τὸ τίμημα τοῦ ἐδάφους τοῦ παραπήγματος, διὰ νὰ μένῃ αὐτὸ εἰς πλήρη ἰδιοκτησίαν των, δὲν εἶναι ἐπίσης βάσιμος· πρῶτον διότι ὁ νόμος αὐτός, ὡς ἐξ αὐτοῦ προκύπτει, ἀφορᾷ γαίας ἐθνικάς, ἐφ' ὧν συνήθως ἀνεγείρονται οἰκίαι καὶ ἄλλαι τοιαῦται οἰκοδομαί, οὐχὶ δὲ καὶ αἰγιαλοὺς μὴ ἐπιδεκτικοὺς τοιούτων οἰκοδομῶν, εἰμὴ κατ' ἐξαίρεσιν καὶ εἰς σπανίας περιπτώσεις, περὶ ὧν δὲν ἐπρόκειτο, οὐδ' ἦτο τὸ ἀντικείμενον τοῦ

νόμου αὐτοῦ· δεύτερον, διότι καὶ ἐπὶ τῇ ἐναντίᾳ ὑποθέσει, τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου αὐτοῦ ὁρίζει τὸν τρόπον, δι' οὗ καὶ μόνου δύναταί τις νὰ ὠφεληθῇ ἀπὸ τὰς ἐνεργητικὰς διατάξεις αὐτοῦ, καὶ ἐπομένως πᾶς ἄλλος τρόπος κτήσεως τοιούτων οἰκοδομῶν, ὡς καὶ ὁ δι' ἁπλῆς προσφορᾶς τοῦ τιμήματος προτεινόμενος ἤδη παρὰ τοῦ ἐναγομένου ἀπαγορεύεται· καὶ τρίτον, διότι ὁ ἐναγόμενος ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τὸ δημόσιον ἤθελεν ἐγκρίνει νὰ πωλήσῃ τὸ μέρος αὐτὸ τῆς ἰδιοκτησίας του, δύναται ν' ἀναφερθῇ πρὸς αὐτὸ τὸ δημόσιον, καὶ δὲν ἀνήκει εἰς τὸ δικαστήριον ν' ἀποφασίζῃ περὶ μελλόντων ἀδήλων πραγμάτων, ἐξαρτωμένων ἀπὸ μόνην τὴν θέλησιν τοῦ ἰδιοκτήτου· ὅθεν καὶ ὁ λόγος αὐτὸς εἶναι ἀπαράδεκτος.»

ε) Δικαιώματα τῶν ἐπικρατειῶν εἰς τὰ παρὰ τὴν ἀκτὴν ὕδατα.—Τὸ ζήτημα τοῦτο ἐξεταστέον εἰς ἄλλο μέρος. Πρλ. δὲ Ἐρφτέρου μετάφρασιν § 75—77.

ΣΥΡΙΓΓΟΣ ΕΥΡΕΣΙΣ.

Ὅρα σελ. 2 Εὐαγγελικοῦ Κήρυκος, ἔτους 4.

ΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὅρα σελ. 541 Εὐαγγελικοῦ Κήρυκος, ἔτους 4.

ΣΥΡΡΟΗ δύο ἐπικερδῶν αἰτιῶν.

Πότε λύει τὴν ἐνοχήν; Παπαῤῥηγ. γ. σελ. 298.

ΣΥΡΡΟΗ (1) ἡ σύμπτωσις ἀγωγῶν.

Ὁ Καλλ. τ. 1 ἐκδ. 2 ἐξετάζει ἐν τοῖς § § 261—275 τὰ ἑξῆς διάφορα σχετικὰ ζητήματα.

261. Τρία τῆς ἀγωγῆς τὰ μέρη, γεγονότα, νόμιμος αἰτία καὶ αἴτησις.

262. Πολλαὶ ἀγωγαὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γεγονότος διαφέρουσι κατὰ τὸ ἀποτέλεσμα.

(1) Ἴδε τὰς λέξεις Τόκος.—Τελεσιδικία.—Πρλ. καὶ τὴν λέξιν Σώρευσις ἀγωγῶν.—Ποία ἡ διαφορά; Οἴκον. § 90.

263. Πολλαὶ ἀγωγαὶ πρὸς τὸ αὐτὸ τέλος καθιστοῦν συῤῥοήν.
264. Κοινὴ θεωρία συγχέουσα τὰς διαφόρους περιστάσεις.
265. Πότε δὲν ὑπάρχει συῤῥοή.
366. Πότε εἶναι πλήρης.
267. Πότε ἐν μέρει.
268. Κατανάλωσις τῶν ἀγωγῶν κατὰ τοὺς ἀρχαίους.
269. Μὴ λαβούσης πέρας ἀγωγῆς τινος, δὲν καταναλίσκεται ἡ ἑτέρα.
270. Διαφέρει τὸ δεδικασμένον.
271. Ἐξαιρέσεις. Ἡ τῆς συνοφειλῆς κατηργήθη.
272. Περὶ καταπιστευτέου νόμου καὶ ἀγορανομικοῦ δόγματος.
273. Περὶ κληρονόμων καὶ κληροδόχων.
274. Δανειστὴς ὑπεξουσίου.
275. Ἀγωγαὶ κατὰ ξενοδόχου καὶ κλέπτου καὶ περὶ κλοπῆς τοῦ κατὰ χρῆσιν δοθέντος.

ΣΗΜ. Περιττὸν νὰ μεταφέρω ἐνταῦθα ὅ,τι αὐτόθι ἀκριβῶς ἐξετάζεται.

ΣΥΡΡΟΗ ἀδικημάτων καὶ ποινῶν (1).

§ 1. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐπισώρευσις (2) τῶν ποινῶν, καὶ ὅταν πολλαὶ ἀποφάσεις ἐκδοθῶσιν ἐναντίον ἑνὸς προσώπου· ἡ ἐκτέλεσις αὐτῶν ἐνεργεῖται συγχρόνως.

Ἐν ἄλλοις ῥήμασι.

Πᾶσα ποινικὴ ἀπόφασις ἐκτελεῖται ἅμα κατάσταθῇ τελεσίδικος·

---

(1) Πολ. τὸ περὶ ποινικοῦ δικαίου σύγγραμμα τοῦ Hellie. τ. 1. σελ. 334 ἐπ. 356 ἐπ.—τὸ περὶ εἰσαγγελιῶν σύγγραμμα τοῦ Massabieau τ. 2 σ. 468 ἐπ. καὶ τόμ. 4 σελ. 242.—Φάϋερβαχ. 129—129. Δοκ. Βικ. σελ. 203 φυλλ. ά. Θέμ. τ. 1 σ. 21, ἔνθα ποία ἀρχὴ λύει τὰ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ποινικ. ἀποφ. ἀναφυόμενα ζητ.

(2) Ὁ ἤδη διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως καταδικασθείς, δικαζόμενος ἀκολούθως δι' ἀξιοποίνους πράξεις, προγενεστέρας τῆς πρώτης καταδίκης, καὶ κηρυττόμενος ἔνοχος τούτων, πρέπει, ἂν αἱ πράξεις αὗται δὲν τιμωρῶνται διὰ βαρυτέρων ποινῶν τῆς πρῶτον ἐπιβληθείσης, νὰ τιμωρηθῇ, θεωρουμένων τῶν δευτέρων πράξεων ὡς ἐπιβαρυντικῶν τῆς πρώτης, μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ἀνωτάτου ὅρου τῆς ἐπιβληθείσης ποινῆς. Ἀπόφ. ποινικὴ Αρ. Π. 60 τοῦ 1854, ἣν ἐν λ. Ποιναὶ (Εὑρ. τ. 12 σ. 398 ἐπ.)

ἂν δὲ πλείονες ποινικαὶ ἀποφάσεις κατὰ τοῦ αὐτοῦ προσώπου ἐκδοθεῖσαι κατασταθῶσι τελεσίδικοι, ἡ ἐκτέλεσις ἄρχεται ἅμα κατασταθῇ ἑκάστη τελεσίδικος. Απόφ. ποιν. ΑΠ. 32 καὶ 33 τοῦ 44, ἃς ἐν Εὑρετ. τ. 3 σελ. 192.

Τότε δὲ αἱ ποιναὶ τῶν δευτέρων πράξεων συγχωνεύονται μὲ τὴν πρώτην, ὅταν αὕτη ἐπεβλήθη ἤδη διὰ τῆς πρώτης ἀποφάσεως κατὰ τὸν ἀνώτατόν αὐτῆς ὅρον. Απόφ. ποιν. ΑΠ. 60 τοῦ 1854, φέρουσα·

«Επειδὴ τὸ ἄρθρον 109 τοῦ ποινικοῦ νόμου οὐ μόνον δὲν διακρίνει μεταξὺ ἐγκληματικῶν πράξεων εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν συζήτησιν, ἢ χωριστὰς κατὰ διαφόρους χρόνους δικασθησομένων, καὶ ἑπομένως οὔτε ὁ δικαστὴς δύναται νὰ παραδεχθῇ διάκρισιν μὴ ἐν τῷ νόμῳ ὡρισμένην, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας ἐκ τοῦ γράμματος καὶ τῆς ἐννοίας αὐτοῦ καὶ τοῦ ἑπομένου ἄρθρου, καὶ ἐκ τῶν περὶ ποινῶν ἀρχῶν τοῦ ποινικοῦ δικαίου προκύπτει ὅτι ὁ ἤδη διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως καταδικασθεὶς, δικασθησόμενος ἀκολούθως δι' ἀξιοποίνους πράξεις, προγενεστέρας τῆς πρώτης καταδίκης, καὶ κηρυχθεὶς διὰ τῶν δευτέρων πράξεων ἔνοχος, πρέπει, ἂν αἱ πράξεις αὗται δὲν τιμωρῶνται διὰ βαρυτέρων ποινῶν τῆς πρώτης ἐπιβληθείσης ποινῆς, (περίπτωσις καθ' ἣν ἡ πρώτη ποινὴ συγχωνεύεται μετὰ τῆς βαρυτέρας μεταγενεστέρως ἐπιβληθείσης) νὰ τιμωρηθῇ, θεωρουμένων τῶν δευτέρων τούτων πράξεων ὡς ἐπιβαρυντικῶν τῆς πρώτης, καὶ τοῦτο μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ἀνωτάτου ὅρου τῆς ἐπιβληθείσης πρώτης ποινῆς· τότε δὲ μόνον αἱ ποιναὶ τῶν δευτέρων πράξεων συγχωνεύονται μὲ τὴν πρώτην, ὅταν αὕτη ἐπεβλήθη ἤδη, διὰ τῆς πρώτης ἀποφάσεως, κατὰ τὸν ἀνώτατόν αὐτῆς ὅρον, καὶ αἱ δεύτεραι πράξεις τιμωρῶνται διὰ ποινῶν ἐλαφρυτέρων κατά τε τὸ εἶδος καὶ τὴν διάρκειαν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ Ἰωάννης Πατζαδὸς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ 83 ἀποφάσεως τῶν ἐν Τριπόλει συνέδρων κατεδικάσθη, τὴν 4 Ἰανουαρίου 1851 ἕνεκα ληστείας, εἰς 10 ἐτῶν καὶ 6 μηνῶν πρόσκαιρα δεσμὰ, κατηγορηθεὶς δὲ τὴν πέμπτην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ τὴν ὀγδόην ἰδίου ἔτους, καὶ δικασθεὶς ἕνεκα κλοπῶν πραχθεισῶν κατὰ τὸ 1851 καὶ 1852 ἐκηρύχθη ἔνοχος· ἄρα τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Τριπόλει συνέδρων ὤφειλε, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, νὰ θεωρήσῃ τὰς πράξεις ταύτας ὡς ἐπιβαρυντικὰς τῆς πρώτης, καὶ νὰ προσαυξήσῃ τὴν ἤδη ἐπιβληθεῖσαν ποινὴν τῶν προσκαίρων δεσμῶν, καθόσον χρόνον ἐθεώρει νόμιμον, μέχρι τοῦ ἀνωτάτου τῆς ποινῆς ὅρου, διατάξαν δὲ τὴν συγχώνευσιν τῶν δευτέρων ποινῶν μὲ τὴν πρώτην, ἐπὶ λόγῳ ὅτι αἱ δεύτεραι πράξεις τιμωροῦνται διὰ ποινῶν ἐλαφροτέρων τῆς πρώτης,

ἥτις, ὡς ἐῤῥέθη, δὲν εἶχεν ἐπιβληθῆ κατὰ τὸν ἀνώτατον αὐτῆς ὅρον (ἄρθρον 8 ποινικοῦ νόμου), παρεβίασε τὰς εἰρημένας τοῦ 109 ἄρθρου διατάξεις τοῦ ἰδίου νόμου, καὶ ἑπομένως αἱ προσβαλλόμεναι ἀποφάσεις εἶναι, κατὰ τὸ ἄρθρον 458 § 19 τῆς ποινικῆς δικονομίας, ἀναιρετέαι.»

§ 2. Ὁ διατελῶν ἐν φυλακῇ πρὸς ἐκτέλεσιν καταγνωσθείσης ποινῆς, ἐὰν ἐκ νέου δι' ὁμοίαν πρᾶξιν καταδικασθῇ, θεωρεῖται ἡ δευτέρα αὕτη πρᾶξις ὡς ἐπιβαρυντικὴ τῆς πρώτης περίπτωσις. Απ. ποιν ΑΠ. 97 τοῦ 1858.

§ 3. Ἡ μετὰ τὴν τετελεσμένην λῃστείαν πραχθεῖσα ἐκβίασις εἶναι πρᾶξις ἀνεξάρτητος καὶ αὐτοτελής. Απόφ. ποιν. ΑΠ. 32 τοῦ 1858.

§ 4. Ἂν ὁ ἔνοχος πολλῶν ἀξιοποίνων πράξεων δὲν δικασθῇ συγχρόνως δι' ὅλας αὐτάς, ἀλλ' ἀλληλοδιαδόχως, δὲν πρέπει νὰ ὑποστῇ οὗτος ὅλας αὐτῶν τὰς ποινάς, ἤτοι τὴν μίαν κατόπιν τῆς ἄλλης, ἀλλὰ μίαν, τὴν βαρυτέραν, (ἄρθρον 109 ποινικοῦ νόμου)· ἄρα ἡ ἐπισώρευσις τῶν ποινῶν δὲν ἐπιτρέπεται καὶ ὅταν τὶς δὲν δικασθῇ συγχρόνως δι' ὅσας ἐξετέλεσε πράξεις. Τὸ δικαστήριον δέ, ὅπερ δικάζει τὴν πρὸ τῆς ἑτέρας καταδίκης τελεσθεῖσαν πρᾶξιν, δύναται, ἐὰν μὴ αὕτη ἐπισύρῃ βαρυτέραν ποινὴν τῆς ἤδη καταγνωσθείσης, νὰ ἐπιβάλῃ ταύτην, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν καὶ τῆς ἤδη ἐκδικασθείσης πράξεως ὡς ἐπιβαρυντικῆς περιστάσεως ἐντὸς τοῦ μέρους τῆς βαρυτέρας ποινῆς, ἣν ὁ νόμος ὁρίζει· ἐὰν δὲ εἰς τὴν πρὸ τῆς καταδίκης τελεσθεῖσαν πρᾶξιν ὁ νόμος ἐπιβάλῃ ἐλαφρυτέραν τῆς ἤδη καταγνωσθείσης, καὶ αὕτη εἶναι δεκτικὴ ἐπιτάσεως, ὡς μὴ ἐπιβληθεῖσα κατὰ τὸν ἀνώτατον αὐτῆς ὅρον, τὸ δικαστήριον δύναται νὰ ἐπιτείνῃ ταύτην ἐντὸς τοῦ μέτρου, ὃ ὁ νόμος ὁρίζει διά τε τὴν κατὰ πρῶτον δικασθεῖσαν καὶ μετέπειτα δικαζομένην πρᾶξιν. Αποφ. ποιν. ΑΠ. 21 τοῦ 52, ἣν εἰς Εὐρ. 12 σ. 394.

§ 5. Ὁ καταδικασθεὶς ἕνεκα ἀξιοποίνου πράξεως εἰς τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου, καὶ ἀπαλλαγεὶς ἑπομένως ταύτης διὰ χάριτος, δύναται νὰ καταδικασθῇ εἰς τὴν αὐτὴν ποινὴν τοῦ θανάτου καὶ ἕνεκεν ἄλλης ἀξιοποίνου πράξεως, προγενεστέρας τῆς ἀποφάσεως (109 ποινικοῦ νόμου)· καθότι, ἂν καὶ διὰ τῆς διπλῆς ταύτης καταδίκης δὲν θέλῃ ὑποστῇ ὁ καταδικασθεὶς εἰμὴ θατέραν τῶν ποινῶν, αὗται ὅμως εἰσὶν ἀνεξάρτητοι ἀπ' ἀλλήλων· ὥστε ἂν ἡ πρώτη ἤθελεν ἐξαλειφθῇ διά τινος τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 548 τῆς ποινικ. δικονομίας ὁριζομένων μέσων, ἡ δευτέρα ὅμως μένει ἀκεραία καὶ δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ. Απόφ. ποιν. ΑΠ. 84 καὶ 86 τοῦ 51, ἃς εἰς Εὐρ. τόμ. 12 σελ. 396.

ΣΥΣΤΑΣΙΣ.

Ἄρθρον 57 ἐπόμ. ποινικοῦ νόμου.—ὅρα τὴν λέξιν Ὑπαιτιότης.

ΣΥΣΤΑΤΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

Ὅρα τόμ. 6 σελ. 91 τοῦ περὶ τῶν ἱερῶν κανόνων συγγράμματος ὑπὸ Ῥάλλη καὶ Ποτλῆ.

Κατὰ τί διαφέρουσι τῆς ἐντολῆς; Παπ. τ. 2 σ. 110.

ΣΥΣΑΧΘΕΙΑ.

Ὅρα τὸ φύλλον 2684 τοῦ 1858 τῆς ἐφημερίδος τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τὴν αὐτόθι μνημονευομένην ἐν Πανδώρᾳ διατριβήν.

ΣΦΑΓΙΑ.

Ὅρα κατ. σ. 386 ἐν τέλ.

Ἡ μίσθωσις χρηματικοῦ φόρου ἢ δασμοῦ δὲν ἀποτελεῖ πρᾶξιν ἐμπορικὴν, διότι δὲν ἔχει ἀντικείμενον τὴν ἀγορὰν καὶ μεταπώλησιν προϊόντων γῆς. Απόφ. ἐφετῶν Ἀθηνῶν 16130 τοῦ 1858. Ὅρα τὴν λέξιν Ἁρμοδιότης ἐμπορική.

ΣΗΜ. Επρόκειτο περὶ ἐνοικιάσεως τῶν δημοτικῶν φόρων τῶν σφαγίων καὶ ἰχθυοπωλείων.

ΣΦΡΑΓΙΖΕΙΝ.

Δηλοῖ τῷ ἁγίῳ μύρῳ χρίειν. γ. σελ. 6· μὴ σφαγίζειν τὸ ἐν τῇ προθέσει ποτήριον. δ. σελ. 428.

ΣΗΘ. Οἱ ἀλφ. ἀριθμοὶ δηλοῦσι τοὺς τόμους τοῦ περὶ τῶν ἱερῶν κανόνων συγγράμματος ὑπὸ Ῥάλλη κλ.

ΣΦΡΑΓΙΣΙΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ.

Ἡ ἔλλειψις τοῦ τύπου τῆς σφραγῖδος ἐπιφέρει ἀκυρότητα τοῦ τὴν ἔλλειψιν ταύτην ἔχοντος ἀντιγράφου (1); Ὄχι. Απόφ. ἐφετῶν Ἀθηνῶν 16768, ἣν ἴδε εἰς Νόμ. Μέλ. σελ. 276.—Πρλ. Ῥουσ. τὰ περὶ ἐκτελέσεως ἐν Θέμ. τόμ. 7 σελ. 18.

---

(1) Πρλ. τὴν λέξιν Ὑπομνήματα.

ΣΦΡΑΓΙΣΤΗΡΙΟΝ.

Διάταγμα της 15 Ιουνίου τοῦ 1836 (σελ. 123 ἐφημ. Κυβερνήσεως τοῦ ἔτους αὐτοῦ). Ὅρα τὴν λέξιν Τράπεζα.

ΣΦΡΑΓΙΣ.

Νομοθεσία.

§ 1. Τύπος σφραγίδος τοῦ κράτους. Διάταγμα τῆς 26 Ιανουαρίου 1833 σελ. 6 ἐφημ. Κυβερνήσεως τοῦ ἔτους αὐτοῦ.

§ 2. Τύπος σφραγίδος τῶν ἀρχῶν. Τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 272 τοῦ δικ. ὀργ. Διάταγμα τῆς 7 Αὐγούστου 1834 ἐν σελ. 257 ἐπ. ἐφημ. Κυβερνήσεως τοῦ 1834,

§ 3. Ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγὶς παραδίδεται τῷ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργῷ. Διάταγμα τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1833. (σελ. 165 ἐφημ. Κυβερνήσεως τοῦ 1843).

§ 4. Σφραγίδες τῶν Μοναστηρίων. Διάταγμα τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1843 (σελ. 165 ἐφημερ. Κυβερνήσεως τοῦ 1843) σελ. νή. τῆς περὶ Μονῶν συλλογῆς Μάμουκα.

ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ.

Ἡ κατασκευὴ σφραγίδος ἀρχῆς ἀνυπάρκτου δὲν εἶναι κολάσιμος. Ἴδε τὴν 53 τοῦ 1853 ποινικὴν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀπόφασιν ἐν λέξει Πλαστογραφία.

ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ.

Ὅρα ἀνωτ. σελ. 257 ἐφημ.

Διάρρηξις αὐτῶν.

§ 1. Ἐὰν τις παραβιάσῃ τὰς ἐπιτεθείσας σφραγίδας, δυνάμει τοῦ Βασ. διατάγματος τοῦ περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων νόμου τοῦ ἀπὸ 7 Φεβρουαρίου 1835 παρὰ τοῦ δημαρχικοῦ παρέδρου, ὑπόκειται εἰς τὰς ποινὰς τοῦ ἄρθρου 154 τοῦ ποινικοῦ νόμου. Ἀπόφ. ποιν. ΑΠ. ρνϐ'. τοῦ 1837.

Ἡ ἀπόφασις αὐτὴ ρνϐ'. φέρει οὕτως·

«Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 154 τοῦ ποινικοῦ νόμου τιμωρεῖται ὅστις ἐν γνώσει, ἐξεπίτηδες καὶ αὐτογνωμόνως διαρρηγνύει, λύει ἢ βλάπτει σφραγίδας δικαστηρίου ἢ ἄλλης ἀρχῆς· ἐπὶ δὲ τοῦ προ-

κειμένου ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐν Καλάμαις πλημμελειοδικῶν γίνεται φανερὸν, ὅτι αἱ σφραγίδες, τὰς ὁποίας ὁ Α παρεβίασε καὶ ἔβλαψεν, ἐπετέθησαν παρὰ τοῦ δημαρχικοῦ παρέδρου τοῦ δήμου Β. δηλ. παρὰ ἀρχῆς ὁποίαν ἐννοεῖ ὁ νόμος, ἤτοι δυναμένην νὰ ἐκτελέσῃ νομίμως τοιαύτας ἐπισήμους πράξεις· ἑπομένως οἱ λόγοι τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι αἱ σφραγίδες ἐπετέθησαν παρὰ ἀρχῆς ἀναρμοδίου, καὶ ἐφηρμόσθη κακῶς τὸ ἄρθρον 154 τοῦ ποινικοῦ νόμου εἶναι ἀνυπόστατος.»

— Δὲν πράττει λοιπὸν ἔγκλημα, ὅστις βλάψῃ τὰς παρὰ τοῦ δικαστηρίου ἐπιτεθειμένας σφραγίδας, ὅταν ἐκηρύχθη ἤδη ἄκυρος ἡ ἐπίθεσις αὐτῶν (1). Απ. ποιν. ΑΠ. ροά. τοῦ 38, ἣν ὅρα κατωτ.

---

(2) Ἡ διάλυσις τῶν δικαστικῶν σφραγίδων ὁσάκις διατάττεται παρά τινος, ἢ καθίσταται τοῦ λοιποῦ περιττὴ, πρέπει νὰ γίνηται πάντοτε, δυνάμει τῶν ἄρθρων 1062 καὶ 1064 τῆς πολιτικῆς δικονομίας διὰ τοῦ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου ; Ναί. Βούλ. ἐφ. Ναυπλίας 48 τοῦ 1837. Ὄχι. Απόφ. ποιν. ΑΠ. (τῇ 20 Ἰανουαρίου 1838). —Νομ. σελ. 712.—Πρλ. τὴν λέξιν Κατάσχεσις.

Ἰδοὺ δὲ τὸ βούλευμα αὐτό.

«Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ 154 τοῦ ποινικοῦ νόμου, ὅστις ἐν γνώσει, ἐξεπίτηδες καὶ αὐθογνωμόνως διαῤῥηγνύει, λύει, ἢ βλάπτει σφραγίδας δικαστηρίου, ἢ ἄλλης ἀρχῆς, δι᾽ ὧν φυλάττονται κεκλεισμένα πράγματα ἢ ἔγγραφα, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν ἐξ μηνῶν ἕως δύο ἐτῶν.

»Ἐπειδὴ ἀπὸ τὰς μνημονευθείσας ἐκθέσεις τοῦ ἐν Ναυπλίῳ παρέδρου, τοῦ εἰρηνοδίκου καὶ τοῦ κλητῆρος, καὶ ἀπὸ τὴν ὁμολογίαν τοῦ καταμηνυθέντος ἐξάγεται, ὅτι τὸ κιβώτιον καὶ τὸ ἑρμάριον τοῦ Α . . . . . . ἐσφραγίσθησαν παρὰ τοῦ παρέδρου τοῦ εἰρηνοδικείου μὲ τὰς δικαστικὰς σφραγίδας πρὸς φύλαξιν τῶν ἐν αὐτῷ κεκλεισμένων εἰδῶν, παρόντος τοῦ ἰδίου Α . . . . . . καὶ ὅτι οὗτος τὰς ἔλυσεν, οὐχὶ κατὰ παραδρομὴν, ἀλλὰ ἑκουσίως καὶ ἐκ προθέσεως· ἐκ δὲ τούτων ὅλων συνάγεται, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου παρεβιάσθησαν παρὰ τοῦ Α . . . . . . τὰ προσόντα τοῦ εἰρημένου ποινικοῦ ἄρθρου, τὰ ἀφορῶντα τὴν ἐν γνώσει καὶ ἐξεπίτηδες λύσιν δικαστικῶν σφραγίδων, φυλαττουσῶν κεκλεισμένα πράγματα, καὶ ἀντίγραφα.

»Ἐπειδὴ ἡ ἀπόφασις τῶν ἐφετῶν θεωρήσασα παράνομον τὴν

Τὸ ἄρθρον 154 τοῦ ποινικοῦ νόμου τιμωρεῖ τὴν ἐν γνώσει καὶ αὐτογνωμόνως διάῤῥηξιν τῶν σφραγίδων ἀρχῆς τινος, ὅταν γίνηται δολίως, ἤτοι ἐπὶ σκοπῷ προσβολῆς καὶ παραβιάσεως τοῦ πρὸς ἀρχὴν ἀπαιτουμένου σεβασμοῦ· ὅταν λοιπὸν ὁ· · · ·ἄνοιξεν ἀποθήκην, ἵνα παραμερίσῃ τὰ γεννήματα ἀπὸ τὰ καταῤῥέοντα ὕδατα, ἡ διάταξις ἐκείνη δὲν ἐφαρμόζεται. Απ. ποιν. ΑΠ. 12 τοῦ 1854.

περὶ ἧς ὁ λόγος σφράγισιν, ὡς μέτρον ἀντικαταστατικὸν κατασχέσεως, ἐκήρυξεν αὐτὴν ἄκυρον καὶ ὡς μὴ οὖσαν, διὰ τὸ τέλος τοῦ νὰ λυθῇ αὕτη, ἡ δὲ λύσις τῶν δικαστικῶν σφραγίδων ὁσάκις διατάττεται παρά τινος δικαστηρίου, ἢ καθίσταται τοῦ λοιποῦ περιττή, πρέπει νὰ γίνηται, δυνάμει τῶν ἄρθρων 1062 καὶ 1064 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, πάντοτε διὰ τοῦ ἁρμοδίου εἰρηνοδίκου, ἢ τοῦ παρέδρου αὐτοῦ, καὶ παρόντων τῶν ἐχόντων συμφέρον· εἰς τρόπον ὥστε εἰς μόνους τοὺς εἰρημένους δικαστικοὺς ὑπαλλήλους ἀνήκει τὸ δικαίωμα τῆς ἀποσφραγίσεως, φυλαττομένων καὶ τῶν παρὰ νόμου ὡρισμένων τύπων· ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀφαιρεθεισῶν τῶν σφραγίδων, ὡς ἐκ τῆς ἰδίας ὁμολογίας τοῦ Α · · · · · προκύπτει, παρ' αὐτοῦ, ἄνευ συμπράξεως τῶν εἰρημένων δικαστικῶν ἀρχῶν, καὶ γνώσεως τῶν ἐχόντων συμφέρον, ἡ τοιαύτη πρᾶξις, ὡς γενομένη παρ' ἀνθρώπου μὴ ἔχοντος τὸ δικαίωμα νὰ ἐκτελέσῃ αὐτὴν καὶ παρὰ τὰς νομίμους διατυπώσεις, ἐνδεικνύεται ὡς πραχθεῖσα αὐτογνωμόνως, ἐκ δὲ τούτου ἐνδεικνύεται καὶ ἡ παράβασις τοῦ προσαπτομένου τούτου ὅρου τοῦ διαληφθέντος ποινικοῦ ἄρθρου.»

Ἰδοὺ καὶ ἡ ἀπόφασις.

«Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 154 τοῦ ποινικοῦ νόμου τιμωρεῖται ἡ ἐν γνώσει, ἐξεπίτηδες καὶ αὐτογνωμόνως γενομένη διάῤῥηξις, λύσις ἢ βλάβη τῶν παρὰ τοῦ δικαστηρίου ἢ ἄλλης ἀρχῆς ἐπιτεθειμένων σφραγίδων, τὸ δὲ ἄρθρον τοῦτο ὑποθέτει νόμιμον σφράγισιν, καὶ ὡς τοιαύτη θεωρεῖται πᾶσα παρὰ τῶν δικαστηρίων ἢ ἄλλων ἀρχῶν ἐνεργηθεῖσα ἐπίθεσις σφραγίδων, μεχρισοῦ κηρυχθῇ ἄκυρος παρὰ τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ ἐπίθεσις τῶν σφραγίδων, ἕνεκα τῆς λύσεως τῶν ὁποίων ἐκατηγορήθη ὁ ἀναιρεσείων, ἐκηρύχθη ἄκυρος καὶ ὡς μὴ οὖσα διὰ τῆς ἀπὸ 8 Ἰουλίου π. ε. ὑπ' ἀρ. 141 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, πρὶν ἐπιχειρήσῃ ὁ ἀναιρεσείων τὴν κατηγορουμένην πρᾶξιν, εἰς τὴν ὁποίαν τὸ συμβούλιον τῶν ἐφετῶν ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὸ ἄρθρον 154 τοῦ ποινικοῦ νόμου.»

ΣΦΡΑΓΙΔΩΝ ΕΠΙΘΕΣΙΣ (1).

§ 1.

Ἐπίθεσις σφραγίδων πότε ζητεῖται; 1049 πολ.

§ 2. Ἡ σφράγισις κινητῶν ἐνεργεῖται, ὅταν ὑπάρχῃ κίνδυνος ἀφαιρέσεως, ἐπὶ τὸ χεῖρον μεταβολῆς, ἢ ἐλλείψεως, ἢ ἄλλης ἀπωλείας τῶν πραγμάτων τοῦ ὀφειλέτου. Απ. ἐφετ. Ναυπλίας 1 τοῦ 1838.—Νομικ. σελ. 2114.

§ 3.

Πότε ζητεῖται ὡς συντηρητικὸν μέτρον;

Ἡ σφράγισις δὲν δύναται νὰ διαταχθῇ, ὅταν ζητῆται νὰ μὴν ἀποκρυφθῶσιν ἔγγραφα παρὰ τρίτων κατεχόμενα, διότι τὸ συντηρητικὸν τῆς σφραγίσεως μιᾶς ὁλοκλήρου περιουσίας καὶ τῆς ἀπογραφῆς αὐτῆς μέσον ἐνεργεῖται νομίμως κατ' αἴτησιν τῶν ἰδιωτῶν μόνον ὁσάκις πρόκειται περί τινος περιουσίας, ἀνηκούσης κοινῶς εἰς πολλοὺς, ἢ περί τινος ὁμάδος περιουσίας ἐγκαταλελειμμένης, ἢ ἐκτεθειμένης ἄνευ διαχειριστοῦ τινος μὲ κίνδυνον ὑφαιρέσεως, ἢ ζημίας τῶν ἐχόντων συμφέροντα ἐπ' αὐτῆς, εἴτε ἀπόντων, εἴτε παρόντων μὲν, ἀλλ' ἀνηλίκων.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δύναται νὰ ἐνεργηθῇ μόνον συντηρητικὴ κατάσχεσις. Ἀπόφ. ἐφετῶν Ναυπλίας τῆς 11 Ἰουλίου 1841.— Νομικ. σελ. 2517.

§ 4. Ὁ λόγος ὅτι ἡ σφράγισις ἐνηργήθη ἀδείᾳ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν, ἐνῷ δὲν ἀπητεῖτο τοιαύτη, δὲν καθιστᾷ ἄκυρον τὴν σφράγισιν. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 337 τοῦ 1846.—Νομικ. σελ. 4767.

§ 5. Ὅταν περὶ τῆς σφραγίσεως δὲν συνταχθῇ ἔκθεσις, ἢ δὲν κοινοποιηθῇ εἰς τὸν ὀφειλέτην ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἡ περὶ κύρους ἀγωγὴ, ἡ σφράγισις αὕτη θεωρεῖται αὐτοδικαίως ἄκυρος; Ναί. Ἀπόφ. ἐφετ. Ναυπλίας 141 τοῦ 1837.—Νομικ. σελ. 966.— Πρλ. τὴν λέξιν Συντ. κατάσχεσις.

ΣΗΜ. Περιττὸν νὰ εἴπωμεν, ὅτι ὅταν ἡ σφράγισις ἐνεργεῖται ὡς συντηρητικὸν μέτρον, πρέπει νὰ κινῆται ἀγωγὴ ὡς ἐπὶ συντηρητικῶν κατασχέσεων.

---

(1) Πρλ. τὴν λέξιν Συντηρητικὰ μέτρα.

§ 5 Ἔφεσις.—Ἡ περὶ συντηρητικῆς σφραγίσεως δίκη δὲν δύναται νὰ συγχυσθῇ μὲ τὰς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν, ὡς πρὸς τὰς ὁποίας μόνας ἀπαιτεῖται, κατὰ τὸ ἄρθρον 871 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, νὰ γίνηται ἔφεσις ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως. Απόφ. 1341 τοῦ 1839 τῶν ἐν Αθ. ἐφετῶν. ὅρα ἀνωτέρ. σελ. 293 ἑπόμ.

§ 6.

Τίνες δύνανται νὰ ζητήσωσι ἐπίθεσιν σφραγίδων; 1050. 1051 Πολιτικ. δικονομίας.

§ 7. Ὅταν δὲν ἦναι ὁμολογούμενον, ὅτι τὰ πράγματα, τῶν ὁποίων ἡ σφράγισις ἐνεργεῖται, ἀνήκουν εἰς τὸν ἀποθανόντα, τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως ἐπίκειται εἰς τὸν ἐνεργήσαντα τὴν σφράγισιν. Απόφ. ἐφετ. Ναυπλίας 84 τοῦ 1847 ἐν Νομικῇ σελ. 4819.

§ 7ª Ὅταν ὁ ἐνεργῶν τὴν σφράγισιν φέρῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἐνδείξεις, ὅτι τὰ πράγματα ἀνήκουν εἰς αὐτόν, ἡ ἀπόδειξις τῆς κυριότητός των ἀνήκει εἰς τὸν διεκδικοῦντα. Απόφ. ἐφετῶν Ναυπλίας 129 τοῦ 1847.—Νομικ. σελ. 4838. Ὅρα τὸ ἄρθρον τίς ἀποδεικνύει.

§ 8.

Τίνες δύνανται νὰ ἐπιθέσωσι σφραγίδας; 1052. 1053. Πολιτικῆς Δικονομίας.

§ 9. Ὁ ἀναπληρῶν τὸν εἰρηνοδίκην δύναται νὰ ἐνεργήσῃ σφράγισιν, κωλυομένου τοῦ εἰρηνοδίκου. Απόφ. ἐφετῶν Ναυπλίας 129 τοῦ 1847 ἐν Νομικ. σελ. 4838.

§ 10. Οἱ δημοτικοὶ πάρεδροι δύνανται νὰ ἐπιθέτωσι σφραγῖδας· ἡ παραβίασις λοιπὸν αὐτῶν εἶναι ἀξιόποινος. Ἀπόφασ. ποιν. ΑΠ. ρνε΄. τοῦ 1837, ἣν ἴδε ἐν λέξει Σφράγισις σελ. 374 ἑπόμ. (Διάρρηξις σφραγίδων).

§ 11.

Ἔκθεσις περὶ ἐπιθέσεως σφραγίδων καὶ περιεχόμενον αὐτῆς. 1054. Πολιτικῆς δικονομίας.

§ 12.

Ποῖα ἀντικείμενα σφραγίζονται; 1055. Πολιτικῆς δικονομίας.

§ 13. Ὁ νόμος ἀπαγορεύει τὴν σφράγισιν τῶν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀναγκαῖα πρὸς χρῆσιν τῶν ἐν τῷ οἴκῳ, καὶ ἐκεῖνα, τῶν ὁποίων ἡ σφράγισις εἶναι ἀδύνατος, ἢ ἐπιβλαβής· διὰ δὲ τῆς λέ-

ξεως επιβλαβής ὁ νομοθέτης δὲν ἐννοεῖ βεβαίως εἰμὴ βλάβην, τὴν ὁποίαν δύναται νὰ ὑποστῇ φυσικῶς αὐτὸ τὸ σφραγιζόμενον ἕνεκα τῆς σφραγίσεως, καὶ ζημίαν φύσει ἀνεπανόρθωτον· αἱ δὲ ἐμπορίαι ἐν γένει καὶ ἁπλῶς δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην, οὐδ' εἰς τὴν ῥηθεῖσαν ἐξαίρεσιν. Ἀπόφ. ἐφετ. Ναυπλίας 129 τοῦ τοῦ 1847 ἐν Νομικ. σελ. 4838.

§ 14. Δὲν δύναται νὰ γίνῃ σφράγισις πρὸς ἐξασφάλισιν κληρονομικῶν πραγμάτων, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ τοὐλάχιστον ἔνδειξις, ὅτι ταῦτα ἦσαν τοῦ ἀποθανόντος. Ἀπόφ. ἐφετ. Ναυπλίας 84 τοῦ 1847 ἐν Νομικ. σελ. 4819, ἣν ἴδε εἰς Εὑρετ. τόμ. 5 σελ. 296.

§ 15. Τὰ ἐμπορικὰ βιβλία εἶναι δεκτικὰ τοῦ συντηρητικοῦ μέτρου τῆς σφραγίσεως. Ἀπόφ. ἐφετ. Ναυπλίας 129 τοῦ 1847 ἐν Νομικῇ σελ. 4838.

Πότε δύναται νὰ ζητηθῇ ἡ σφράγισις τῶν ἐμπορικῶν βιβλίων; Ἀπόφ. ἐφετ. Ἀθην. 11053 τοῦ 53. (αἱ τρεῖς πρῶται σκέψεις).

§ 16.

Παρεμπίπτοντα.—Διεκδίκησις.—Πολ. δικονομίας ἄρθρον 1061.

§ 17. Ὅταν τρίτος τις κατὰ τὴν σφράγισιν πραγμάτων προτείνῃ ἀξιώσεις ἐπί τινων αὐτῶν, ὀφείλει νὰ κινήσῃ δίκην περὶ διεκδικήσεως, ἢ περὶ διακατοχῆς; ἡ μειονοψηφία εἶπεν, ὅτι δύναται νὰ κινήσῃ τὴν τελευταίαν, ἀλλ' ἡ πλειονοψηφία ἀπεφάσισεν ὅτι ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει μόνον ἡ διεκδικητικὴ ἀγωγὴ χωρεῖ. Ἀπόφ. 414 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικῆς σελ. 4921. Πρλ. ἀνωτ. σελ. 255 § 65 ἑπόμ.

§ 18. Ἀντίκλητοι.—Ὅταν ὁ αἰτῶν τὴν ἀποσφράγισιν δὲν κατοικῇ ἐν τῷ τόπῳ, ἔνθα ἐπετέθησαν αἱ σφραγῖδες, πρέπει νὰ διορίζῃ ἀντίκλητον. 1061 πολ. Ἀπόφ. ἐφετῶν Ἀθηνῶν 18678 τοῦ 1861. Κατὰ τὴν 129 τοῦ 47 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (Νομικῆς σελ. 4838), ὁ διορισμὸς ἀντικλήτου δὲν ἀπαιτεῖται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος,

§ 19. Τὸ πρωτοδικεῖον εἶναι ἁρμόδιον ἐπὶ ἀντιδικιῶν κατὰ τὴν σφράγισιν.

Αἱ ἀντιδικίαι αὗται εἰσάγονται καὶ ὅταν πρόκηται περὶ διεκδικήσεως τρίτων, χωρὶς προηγουμένης ἀποπείρας συμβιβασμοῦ.

Αυθεισῶν τῶν ἀντιδικιῶν τούτων διὰ μέτρου συντηρητικοῦ παρὰ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν διαταχθέντος, δὲν δύ-

νααι νὰ ζητηθῇ παρὰ τοῦ δικαστ. τῶν πρωτοδικῶν ἡ διάταξις ἄλλων μέτρων, μήτε χωρεῖ ἄλλη πλὴν τῆς διεκδικητικῆς τοῦ ἀμφισβητουμένου πράγματος ἀγωγῆς. Ἀπόφ. ἐφετ. Ναυπλίας 414 τοῦ 1848.—Νομικ. σελ. 4920.

§ 20.

Ἀποσφράγισις πότε καὶ παρά τινος ζητεῖται; ἄρθρον 1062 ἐπόμ. Πολιτικῆς δικονομίας.

§ 21.

Τρόπος τῆς ἀφαιρέσεως. ἄρθρον 1063. Πολιτικῆς δικονομίας.

§ 22. Ἡ περὶ ἄρσεως τῶν σφραγίδων αἴτησις ἁρμοδίως γίνεται ἐνώπιον τοῦ προέδρου τοῦ διατάξαντος τὴν σφράγισιν ταύτην, καὶ ὁσάκις ὁ πρόεδρος παραπέμπει τὴν αἴτησιν εἰς ὁλόκληρον τὸ δικαστήριον διὰ ν' ἀποφασίσῃ περὶ αὐτῆς, δὲν ἀπαιτεῖται νὰ εἰσαχθῇ δι' ἄλλης τακτικῆς ἀγωγῆς. Ἀπόφ. ἐφετῶν Ἀθηνῶν τῆς 11 Ἰουλίου τοῦ 41.—Νομ. σελ. 2517.

§ 23. Ἡ περὶ ἄρσεως τῶν σφραγίδων αἴτησις φέρεται ἐνώπιον τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν, ἢ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν (ὄχι τῶν ἐμποροδικῶν, καὶ ἂν πρόκηται περὶ ἐμπορικῶν ἀντικειμένων). Ἀπόφ. ἐφετῶν Ἀθην. 18678 τοῦ 1861. Πρβλ. Ledru λεξ. scellés § 164.—Ὑπάρχει καὶ ἐναντία μεταγενεστέρα ἀπόφασις.

§ 24. Τὰ πρωτοδικεῖα εἶναι ἁρμόδια νὰ διατάττωσιν ἀποσφραγίσεις καὶ πότε; Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 331 τοῦ 1852 ἐν Νομικῇ σελ. 5581, φέρουσα.

«Ἐπειδὴ ὀρθῶς τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Τριπόλει πρωτοδικῶν ἐθεώρησε τὴν ἀποσφράγισιν αἴτησιν καὶ τὰς ἀνταγωγικὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἐκκαλούσης ὡς ἀπαραδέκτους, ἀφοῦ ἡ ὡς ἀπαράδεκτος ἀποῤῥιφθεῖσα ἀπαίτησις τῆς ἀντιδίκου της εἰσήχθη δι' ἀνακοπῆς, οἷα εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1061 τῆς πολιτ. δικονομίας διαγραφομένη, τὴν ὁποίαν ἡ ἐφεσίβλητος, ὡς ἐκ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐξάγεται, ἐπεκαλέσθη πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ παραδεκτοῦ τῆς ἀνακοπῆς της· διότι ἡ περὶ ἀποσφραγίσεως αἴτησις ἐὰν μὲν θεωρηθῇ ὡς ἁπλῆ αἴτησις στηριζομένη εἰς τὸν λόγον, ὅτι ἔπαυσεν ἡ προκαλέσασα τὴν σφράγισιν αἰτία, εἶναι ἀπαράδεκτος, ὡς ὑπαγομένη εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ προέδρου κατὰ τὸ ἄρθρον 1063 της πολιτ. δικονομίας καὶ διὰ τὸν λόγον, ὅτι πρὶν ἢ ληφθῇ

τὸ ζήτημα περὶ τοῦ ἰδιοποιουμένου παρ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων δικαιώματος τῆς κυριότητος τῶν σφραγισθέντων, τοιαύτη αἴτησις δὲν δύναται νὰ ἦναι δεκτή· ἐὰν δ' ἡ εἰρημένη αἴτησις θεωρηθῇ ὡς ὑπερειδομένη εἰς τὸν λόγον, ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα δεσπόζει τῶν σφραγισθέντων, φέρει χαρακτῆρα διεκδικητικῆς, ἤτοι συνήθους ἀγωγῆς, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι οὐχ' ἧττον ἀπαράδεκτος, καὶ μὴ δυναμένη νὰ ζητηθῇ ἐν τῷ αὐτῷ εἴδει τῆς διαδικασίας, ὡς καὶ ἡ ἀνακοπὴ τῆς ἐφεσιβλήτου, συνοπτικὴ οὖσα, καὶ διότι αἱ δύω ἕτεραι ἀνταγωγικαὶ απαιτήσεις, ἐπιδικάζουσαι ἀντικείμενα ἀξίας πολλῷ μείζονος τῶν 500 δραχμῶν καὶ μὴ στηριζόμεναι εἰς ἔγγραφον, εἶναι φύσεως συνήθους· καὶ διὰ τοῦτο ἀπαράδεκτοι ὡσαύτως καθίστανται (ἄρθρον 633 τῆς πολιτικῆς δικονομίας)».

Ἀποφάσεις περιεχόμεναι ἐν τῇ λ. Σφραγίδων ἐπίθεσις (σελ. 377—381).

Α'.) Ἀρείου Πάγου.

Ἀπ. ρνϛ'. τοῦ 37 (κοιν.)—§ 10.

Β'.) Ἐφετῶν Ναυπλίας.

Ἀπ. 1 τοῦ 38 § 2.
» 337 τοῦ 46—§ 4.
» 84 τοῦ 47—§ 7, 14.
» 129 τοῦ 47—§ 7² 9, 13, 15, 18.

Ἀπ. 141 τοῦ 47—§ 5.
» 414 τοῦ 48—§ 17, 19.
» 131 τοῦ 52—§ 24.

Γ'.) Ἐφετῶν Ἀθηνῶν.

Ἀπ. 1341—§ 5²
» 11053—§ 15.

Ἀπ. 18678—§ 18, 23.

Πίναξ λεκτικὸς

Τῶν ἐν τῇ λέξει Σφραγίδων ἐπίθεσις.

Ἀγωγὴ περὶ κύρους § 5.
Ἀντιδικίαι § 19.
Ἀντέκλητοι § 18.
Ἀποδεικνύει τίς; § 7 ἑπόμ.
Ἀποσφράγισις § 21, 24.
Ἁρμοδιότης § 19, 22—24.
Βιβλία ἐμπορικὰ § 15.
Διεκδίκησις § 17 ἑπόμ.

Ἔκθεσις § 11.
Ἐπίθεσις σφραγίδων πότε ζητεῖται; § 1, 2. ὡς συντηρητικὸν μέτρον; § 3. Τίνες ζητοῦσι; κληρονομικά. § 6—7ᵃ. Τίνες ἐπιθέτωσι; § 8—10. Ἔκθεσις § 11. Ποῖα ἀντικείμενα σφραγίζονται, § 12—15. Διεκδίκησις, § 17. Ἀντίκλητος § 18. Ἁρμοδιότης ἐπὶ ἀντιδικιῶν, § 19. Ἀποσφάγισις § 20. Τρόπος τῆς ἀφαιρέσεως § 22 ἑπόμ.—Ἁρμοδιότης § 23 ἐπ.
Ἔφεσις (προθεσμία) § 5ᵃ
Κληρονομία § 7 ἐπ. 14.
Πάρεδροι § 9 ἐπ.
Προθεσμία· ὅρα ἔφεσις.

ΣΦΥΓΜΟΣ.

Πρλ. σελ. 175 τῆς Ἀποθήκης τῶν Ὠφελίμων Γνώσεων τοῦ ἔτους 1839 (ἰατροδικαστικά).

ΣΧΕΔΙΑ (1).

Νομοθεσία.

§ 1. Πρλ. τὴν λέξιν Συνοικισμός.

§ 2. Περὶ νεκροταφείων.—ὅρα σελ. 127 ἐφημ. Κυβερνήσεως τοῦ 31.—σελ. 154. 157 τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ 35.—σελ. 40 τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ 40.

§ 3. Ἀνέγερσις πόλεως εἰς Κυλλήνην.—Μετὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ σχεδίου θέλουν ἐκτεθῇ οἰκόπεδα εἰς τὴν δημοπρασίαν—Ποῖαι διατάξεις ἰσχύουν — Προικοδοτήσεως νόμος—Δικαιώματα Κυβερνήσεως. Διάταγμα τῆς 17 Ὀκτωβρίου τοῦ 1835 ἐκδ. δευτ. σ. 74.

§ 4. Ἡ νέα Μιτζέλα μετωνομάσθη Ἀμαλιούπολις. Διάταγμα τῆς 11 Ἰουνίου τοῦ 1839 σελ. 66.

§ 5. Ἔγκρισις τῆς τακτοποιήσεως τῆς ἀγορᾶς τῆς πόλεως Λεβαδείας κατὰ τὸ διαγραφὲν σχέδιον. Διάταγμα τῆς 3 Σεπτεμβρίου τοῦ 1842, σελ. 133.

§ 6. Μεταῤῥυθμίσεις τινὲς ἐπὶ τοῦ σχεδίου τοῦ προαστείου τῆς πόλεως Χαλκίδος—Ὁ δῆμος οὗτος θὰ ἐνεργήσῃ τὰς ἀποζημιώσεις. Διάταγμα τῆς 4 Ἀπριλίου τοῦ 1842, σελ. 92.

---

(1) Τὸ Δ. σημαίνει διάταγμα. Τὸ Ν. νόμος. Ὁ πρῶτος ἀριθμὸς σημαίνει τὸν μῆνα, ὁ δεύτερος τὸ ἔτος καὶ ὁ τελευταῖος τὴν σελίδα τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἧς προηγεῖται τὸ ἔτος.

Ἔγκρισις σχεδίου τοῦ προαστείου Χαλκίδος διὰ τὴν διατήρησιν καὶ διεύθυνσιν δύο παλαιῶν ὁδῶν καὶ διὰ τὴν διεύθυνσιν τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τῆς πλατείας τοῦ ἁγίου Νικολάου. Διάταγμα τῆς 5 Ἰουλίου τοῦ 1843, σελ. 107.

Ἐγκρίνεται νὰ ὀνομασθῇ ἡ ἐν τῷ φρουρίῳ Χαλκίδος κατασκευασθεῖσα πλατεῖα; πλατεῖα Ἀμαλίας. Διάταγμα τῆς 17 Ἰουλίου τοῦ 1850, σελ. 66.

Σχηματισμὸς νέου τετραγώνου εἰς τὴν θέσιν Μαΐρακλῆ Τζιμὶ τοῦ προαστείου Χαλκίδος. Διάταγμα τῆς 18 Αὐγούστου τοῦ 51, σελ. 119. — Διατήρησις καὶ ῥύθμισις τῆς διερχομένης ἔμπροσθεν τοῦ δημοτικοῦ καταστήματος παλαιᾶς ὁδοῦ. Διάταγμα τῆς 18 Ἰουλίου τοῦ 1852, σελ. 212. σελ. 227. Σχέδιον Ὡραιῶν σ. 52.

§ 7. Ἐγκρίνεται νὰ ὀνομασθῇ ἡ ὑπὸ τῶν κατοίκων Βορλοβοῦ ἀνεγερθεῖσα νέα κώμη εἰς Γράδον, ὁ μέγας Κωνσταντῖνος. Διάταγμα τῆς 2 Ἰουνίου τοῦ 1844, σελ. 92.

§ 8. Ἐγκρίνεται νὰ ὀνομασθῇ Ἀχίλλειον ἡ εἰς τὴν θέσιν Τραχῆλι τοῦ δήμου Πτελεατῶν ἀνεγερθεῖσα νέα κώμη. Διάταγμα τῆς 13 Σεπτεμβρίου τοῦ 1844, σελ. 147.

§ 9. Ἔγκρισις τροποποιήσεως σχεδίου τῆς πόλεως Μεσολογγίου. Διάταγμα τῆς 8 Δεκεμβρίου τοῦ 1841,1846, σ. 11.—Ἔγκρισις τροποποιήσεως πρὸς ἐπέκτασιν ἐπὶ τοῦ μὴ σχεδιαγραφέντος μέρους τοῦ φρουρίου. Διάταγμα τῆς 16 Φεβρουαρίου τοῦ 1847, σελ. 37. —Μεταρρύθμισις τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως. Διάταγμα τῆς 12 Μαΐου τοῦ 1848, σελ. 73.—Τροποποίησις τοῦ αὐτοῦ. Διάταγμα τῆς 5 Ὀκτωβρίου 1850, σελ. 361.

§ 10. Ἔγκρισις μεταρρυθμίσεως δύο ὁδῶν εἰς τὸ σχέδιον τῆς πόλεως Ναυπλίου. Διάταγμα τῆς 21 Φεβρουαρίου τοῦ 48, σ. 59.— Τροποποίησις τοῦ σχεδίου κατὰ τὴν ὁδὸν Ὄθωνος. Διάταγμα τῆς 11 Αὐγούστου τοῦ 1849, σελ. 123.—Τροποποίησις τῆς μεταξὺ τῶν ἐν Ναυπλίῳ οἰκιῶν Κουφάδου καὶ Βουδούρη διερχομένης ὁδοῦ. Διάταγμα τῆς 24 Αὐγούστου τοῦ 1854, σελ. 177.

§ 11. Τριπόλεως.—ὅρα Τρίπολις· ἴδε σελ. 123 τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ 1849 καὶ σ. 297 τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ 1852.

§ 12. Πειραιῶς.—ὅρα τὴν λέξιν Πειραιεύς. Ἐγκρίνεται ἡ ἄρσις πλατείας τινός. σ. 311 τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ 50.

§ 13. Ἑρμούπολις.—ὅρα τὴν λέξιν Σύρος. σελ. 179 τοῦ 42 τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

§ 14. Μεταῤῥύθμισις ὁδοῦ τινὸς ἐκ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Πύλου. Διάταγμα τῆς 13 Αὐγούστου τοῦ 1851, σελ. 119.

§ 15. Ἔγκρισις σχεδιαγραφήσεως τοῦ κατὰ τὴν Ἀργολίδα χωρίου οἱ μύλοι τοῦ Ναυπλίου. Διάταγμα τῆς 19 Σεπτεμβρίου τοῦ 52, σελ. 498.

§ 16. Ἐπιτρέπεται ἡ κεντρικὴ πλατεῖα τῆς πόλεως Λαμίας νὰ φέρῃ τὸ ὄνομα τοῦ Ὄθωνος. Διάταγμα τῆς 27 Ὀκτωβρ. τοῦ 52, σελ. 505.

§ 17. Τακτοποίησις τῆς πόλεως Ἀγρινίου καὶ προσδιορισμὸς τῆς ἐφαρμοστέας εἰς τὴν πόλιν ταύτην εὐθυγραμμίας. Διάταγμα τῆς 16 Ὀκτωβρίου τοῦ 1852, 1853, σελ. 22.

§ 18. Προσδιορισμὸς τῶν εἰς Σπάρτην γενομένων ἑβδομαδιαίων ἀγορῶν καὶ πωλήσεων ἐπὶ τῆς μεγάλης πλατείας τῆς πόλεως ταύτης καὶ ἐπιτρέπεται ἡ ἀνέγερσις τῶν ἀποθηκῶν κατὰ τὸ ἐγκριθὲν σχέδιον. Διάταγμα τῆς 14 Ὀκτωβρίου τοῦ 1852, 1853, σ. 45.

§ 19. *Σχέδιον Ἀθηνῶν*.—Μεταῤῥύθμισις τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Ἀθηνῶν ὡς πρὸς τὴν ὁδὸν τὴν ἀνοιχθησομένην διὰ τὴν συγκοινωνίαν τῆς ὁδοῦ τοῦ Ἀδριανοῦ καὶ τῆς Ἀπολλωνίας. Διάταγμα τῆς 21 Ἰανουαρίου τοῦ 1843, σελ. 7.

Ἔγκρισις τοῦ σχεδίου περὶ ἐπεκτάσεως τῆς πλατείας τῆς αὐτῆς πόλεως ὄπισθεν τοῦ ἱεροῦ βήματος τῆς ἁγίας Εἰρήνης. Διάταγμα τῆς 8 Ἀπριλίου τοῦ 1839, σελ. 60.

Ἐγκρίνεται ἡμικύκλιος πλατεῖα ἀπέναντι τῶν ἀνακτόρων. Διάταγμα τῆς 9 Σεπτεμβρίου τοῦ 1850, σελ. 331.

Τροποποίησις τῆς πλατείας τῆς Μητροπόλεως. Διάταγμα τῆς 15 Σεπτεμβρίου τοῦ 1850, σελ. 312.

Ἐπέκτασις τῆς περὶ τὴν πύλην τῆς ἀγορᾶς μικρᾶς πλατείας. Διάταγμα τῆς 17 Δεκεμβρίου τοῦ 1850, σελ. 376.

Μεταῤῥύθμισις τῆς πλατείας Ὄθωνος καὶ Αἰολικῆς ὁδοῦ. Διάταγμα τῆς 10 Δεκεμβρίου τοῦ 1850, 1851, σελ. 1.

Τροποποίησις τῆς ὁδοῦ τῶν παλαιῶν ἀνακτόρων. Διάταγμα τῆς 16 Δεκεμβρίου τοῦ 1850, 1851, σελ. 1.

Ἐγκρίνεται ν' ἀνοιχθῇ ὁδὸς ἀπὸ τοῦ μνημείου τοῦ Λυσικράτους μέχρι τῆς πύλης τοῦ Ἀδριανοῦ καὶ εὐθυγραμμία πλατειῶν, τοῦ Ἀδριανοῦ καὶ τῆς ἐκκλησίας τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης. Διάταγμα τῆς 28 Ἀπριλίου τοῦ 1851, σελ. 65.

Προσθήκη ὀκτὼ πρὸς οἰκοδομὴν τετραγώνων ἐντὸς τῆς περιοχῆς

τοῦ κήπου τοῦ Λαοῦ. Διάταγμα τῆς 18 Ἰουλίου τοῦ 1851, σελ. 143.

Κανονισμὸς τῆς μικρᾶς πλατείας περὶ τὴν ἐκκλησίαν τῆς Καπνικαρέας. Διάταγμα τῆς 1 Μαΐου τοῦ 1852, σελ. 133.

Ἄνοιξις τοῦ μεταξὺ τῆς ὁδοῦ ἁγίας Ρόμβης καὶ Καλαμιώτου δρομίσκου. Διάταγμα τῆς 18 Ἰουλίου τοῦ 1852. σελ. 212.

Τροποποίησις τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως περὶ τὴν ἐκκλησίαν τῆς Καπνικαρέας. Διάταγμα τῆς 8 Σεπτεμβρίου τοῦ 1852, σελ. 297.

Ἔγκρισις σχεδίου πρὸς ἐπέκτασιν τῆς ὁδοῦ Καπνικαρέας. Διάταγμα τῆς 11 Ὀκτωβρίου τοῦ 1852, σελ. 505.

Τροποποίησις τῆς πλατείας τοῦ Πανεπιστημίου. Διάταγμα τῆς 8 Δεκεμβρίου τοῦ 1853, σ. 510.

Τροποποίησις τῆς προσδιωρισμένης οἰκοδομικῆς γραμμῆς περὶ τὸν ναὸν τοῦ Νικοδήμου. Διάταγμα τῆς 21 Μαΐου τοῦ 54, σ. 82.

Μετρρύθμισις τῶν οἰκοπέδων εἰς τὴν ἀνοιχθεῖσαν ὁδὸν τοῦ Ἑρμοῦ.—Ἀποζημίωσις. Διάταγμα τῆς 23 Δεκεμβρίου τοῦ 1842, σελ. 180.

§ 20. Σχηματισμὸς μικρᾶς παραλίας πλατείας ἐν τῇ πόλει Σύρου. Διάταγμα τῆς 30 Δεκεμβρίου τοῦ 1850, 1851, σ. 2.

Ἔγκρισις τοῦ σχεδίου τοῦ ἀφορῶντος τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Νικολάου ἐν Σύρῳ. Διάταγμα τῆς 28 Αὐγούστου τοῦ 1851, σελ. 123.

§ 21. Περὶ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν, ὅρα προσέτι σελ. 22, 25, 234 τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ 1857, 170, 171, 197, 198, 238, 239, 345, 346, 347, 349, 373, 391, 394 τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ 56.

§ 22. *Οἰκοδομαί.* — Ἄνευ σχεδίου δὲν ἐπιτρέπεται οἰκοδομὴ μύλων καὶ νεροτριβῶν ἐντὸς τῆς περιοχῆς τῶν πολυετῶς ἐνοικιασθέντων — Τί ἐνοίκιον πληρώνει εἰς τὸ δημόσιον ὁ οἰκοδομῶν—Ἀπὸ πότε λογίζεται ἡ πληρωμή—Πότε καὶ πῶς πληρώνεται τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας —Πότε γίνεται τὸ συμφωνητικὸν μετὰ τοῦ δημοσίου — Τί γίνεται μετὰ παρέλευσιν τῆς προθεσμίας τῆς ἐνοικιάσεως—Ποῖοι μύλοι καὶ νεροτριβαὶ εἶναι ἐλεύθεροι τῆς πληρωμῆς τοῦ ἐπιτοπίου φόρου. Ἐγκύκλιος τῆς 13 Σεπτεμβρίου τοῦ 1833, σελ. 235.

§ 23. Εἰς οἰκοδομικὰς δίκας ὁ εἰρηνοδίκης εἶναι ἁρμόδιος. Διάταγμα τῆς 12 Δεκεμβρίου τοῦ 1833, 1834, σελ. 1.

§ 24. Εἰς ποίας ὑποχρεώσεις ὑπόκειται ὁ θέλων ν' ἀποκτήσῃ εἰς Πειραιᾶ οἰκόπεδον—Πόσους πήχεις δύναται νὰ ἔχῃ ὁ θέλων νὰ οἰκοδομήσῃ οἶκον, ἢ ξενοδοχεῖον κ.τ.λ.—Ἐκ ποίων γαιῶν γίνεται ἡ παραχώρησις—Κῆπος—Συνέπειαι τῆς παραβιάσεως τῶν συμφωνιῶν—Ἀπὸ πότε γίνεται κύριος ὁ λαμβάνων τὸ γήπεδον—Ἔγγραφον ἰδιοκτησίας. Διάταγμα τῆς 2 Δεκεμβρίου τοῦ 35, σ. 7.

Ἔγκρισις τῶν γενομένων ὑπερβάσεων εἰς τὴν παραχώρησιν κατὰ ἀριστερὰν πλευρὰν Πειραιῶς οἰκοπέδων κατὰ τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ διατάγματος τούτου. Διάταγμα τῆς 4 Νοεμβρίου τοῦ 1842, σ. 169.

Εἰς ποίους παραχωροῦνται οἰκόπεδα ἐν Πειραιεῖ κατὰ κυριότητα—Πότε ὁ λαβὼν τοιοῦτον γίνεται κύριος—Ἡ Κυβέρνησις μέχρι τίνος ἐποχῆς διαφυλάττει εἰς ἑαυτὴν τὸ δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας—Πότε δίδεται τὸ παραχωρητήριον—Δὲν ἐπιτρέπεται μετάπρασις εἰς τρίτον—Συνέπειαι τῆς παραβάσεως τῶν συμφωνιῶν. Διάταγμα τῆς 13 Μαΐου τοῦ 1835, σελ. 62.

Ἡ παραχωρηθεῖσα προθεσμία πρὸς ἀνέγερσιν θεμελίων οἰκοδομῶν διὰ τοῦ ἀπὸ 29 Μαρτίου 1839 διατάγματος (δὲν ἐδημοσιεύθη) εἰς τοὺς ἀγοραστὰς τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 37, 38, 39 καὶ 41 τῆς πόλεως Πειραιῶς ἐθνικῶν γηπέδων, λογίζεται διὰ μὲν τοὺς λαβόντας τοὺς τίτλους τῆς ἰδιοκτησίας, ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος διατάγματος· διὰ δὲ τοὺς λοιποὺς, ἀφ' ἧς λάβωσιν αὐτούς. Διάταγμα τῆς 19 Ὀκτωβρίου τοῦ 1842, σελ. 154.

§ 25 Εἰς τὰς πόλεις καὶ κώμας εἰς ποίους τόπους ἀνεγείρονται οἰκοδομαί—Τί πρέπει νὰ παρατηρῆται πρὶν οἰκοδομηθῶσι πόλεις ὅπως ἐξασφαλίζεται ἡ ὑγεία τῶν κατοίκων—Πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ὕδωρ, Θέσις κατάλληλος—Ὁδός—Πλατεῖαι—Δενδροστοιχίαι—Δημόσια καταστήματα καὶ ἐκκλησίαι—Πηγαί, δεξαμεναί, ὑδραγωγεῖα—Δὲν ἐπιτρέπεται οἰκοδομὴ ἄνευ σχεδίου—Τίνα χρώματα διὰ τὸ ἐξωτερικὸν τῶν οἰκιῶν ἀπαγορεύονται—Πότε αἱ οἰκοδομαὶ κατοικοῦνται—Σταῦλος, νοσοκομεῖα, σωφρονιστήρια, φρενοβλαβεῖα, μηχανικὰ ἢ τεχνικὰ καταστήματα, σφαγεῖα—Καθήκοντα νομάρχου, ἐπάρχου καὶ δημάρχου—Καταδίωξις παραβατῶν—Ποιναί. Διάταγμα τῆς 3 Ἀπριλίου τοῦ 35, σελ. 133.

Ὁ οἰκοδομῶν πληρώνει δραχμὰς πέντε διὰ τὴν ἄδειαν—Ὁ φόρος οὗτος ἀνήκει εἰς τὸν δῆμον. Διάταγμα τῆς 25 Φεβρουαρίου τοῦ 36, σελ. 36.

Χορήγησις ἀδείας πρὸς οἰκοδομὴν—Ὁ μὴ ἔχων τοιαύτην τιμωρεῖται καὶ θέλει ἐμποδίζεσθαι εἰς τὴν ἔναρξιν τῆς οἰκοδομῆς. Ἐγκ. τῆς 28 Σεπτεμβρίου τοῦ 49, σ. 152.

§ 26. Κατεδάφισις ἐπισφαλῶν οἰκοδομῶν—Καθήκοντα μηχανικοῦ καὶ ἀστυνομίας. Διάταγμα τῆς 20 Σεπτεμβρίου τοῦ 1852, σ. 285.

Αρμόδιος πρὸς κατεδάφισιν οἰκοδομήματος ἀνεγερθέντος ἐπὶ παραβάσει τῆς οἰκοδομικῆς γραμμῆς τοῦ ἐγκεκριμένου σχεδίου πόλεώς τινος, εἶναι ὁ ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ σχεδίου τούτου μηχανικὸς ἢ ἀρχιτέκτων—Καθήκοντα αὐτοῦ—Ὑποχρεώσεις ἰδιοκτήτου. —Κατάστασις ἐξόδων διὰ τὴν κατεδάφισιν—Κηρύττεται ἐκτελεστὸς ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς. Διάταγμα τῆς 9 Ὀκτωβρίου τοῦ 52, σ. 482.

Τὰ ἔξοδα πρὸς κατεδάφισιν κτλ. προκαταβάλλονται ὑπὸ τοῦ δημοσίου. Διάταγμα τῆς 16 Ὀκτωβρίου τοῦ 52, σ. 483.

§ 27. Ἐκτέλεσις τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Ἀθηνῶν—Ὁ θέλων νὰ οἰκοδομήσῃ τί χρεωστεῖ νὰ φυλάττῃ—Διαγραφὴ σχεδίου — Ὑποχρεώσεις τῶν οἰκοδεσποτῶν ὡς πρὸς τὰς τομὰς καὶ μεταβολὰς τῶν οἰκοπέδων — Ὡς πρὸς τὴν οἰκοδομὴν εἰς ὁδοὺς καὶ πλατείας — Εἰς ποῖα μέρη ἀπαγορεύονται αἱ οἰκοδομαὶ—Μεσότοιχον—Καπνοδοχεῖα καὶ ἑστίαι—Καθήκοντα ἀστυνομίας καὶ τοῦ μηχανικοῦ τοῦ νομοῦ—Ποιναὶ κατὰ τῶν παραβατῶν. Διάταγμα τῆς 9 Ἀπριλίου τοῦ 36, σ. 83.

Προσθήκη εἰς τὸ διάταγμα τοῦτο περὶ τοῦ μεγέθους τῶν γηπέδων—Ὑποχρεώσεις τῶν οἰκοδομούντων—Δουλεῖαι—Ἐπιτροπὴ πρὸς ἐπιθεώρησιν καπνοδόχων καὶ οἰκιῶν—Ὑπὸ ποίων σύγκειται —Ἀποζημίωσις ὑπὲρ ἐκείνων, τῶν ὁποίων τὰ γήπεδα ἀφαιροῦνται καὶ κόπτονται—Κανόνες διὰ τὴν ἐκτίμησιν—Ἀπόφασις πραγματογνώμονος. Διάταγμα τῆς 12 Νοεμβρίου τοῦ 36, σ. 494.

Τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ διατάγματος τούτου ὡς πρὸς τὰ τεμάχια τῶν γηπέδων. Διάταγμα τῆς 28 Σεπτεμβρίου τοῦ 37, σ. 138.

Καὶ ἑτέρα τροποποίησις τοῦ § 3, ἄρθρου 2, ἄρθρου 9 καὶ 11 τοῦ διατάγματος τῆς 9 Ἀπριλίου τοῦ 36. Διάταγμα τῆς 3 Ἰουνίου τοῦ 42, σ. 93.

Τὸ ἄρθρον 25 τοῦ διατάγματος τούτου περὶ ἐκτιμήσεως καὶ ἀποζημιώσεως ἰσχύει καὶ εἰς Σύρον. Διάταγμα τῆς 10 Φεβρουαρίου τοῦ 38, σ. 38.

Τροποποίησις τοῦ σχεδίου πλησίον τῶν νέων ἀνακτόρων. Δηλ. τῆς 7 Ἰουλίου τοῦ 37, σ. 115.

Αἱ διατάξεις τῶν διαταγμάτων τούτων ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰς λοιπὰς πόλεις, κώμας καὶ χωρία τοῦ Βασιλείου. Διάταγμα τῆς 5 Ἰουνίου τοῦ 42, σ. 94.

§ 28. Ποῖος ἔχει τὴν ἐπιτήρησιν τῶν δημοσίων οἰκοδομῶν—Ὑπὸ ποίων ἀρχιτεκτόνων ἐκτελοῦνται—Σχέδιον καὶ προϋπολογισμός—Ἐπιθεώρησις ὑπὸ ποίων καὶ πότε γίνεται—Τμῆμα οἰκοδομῶν ἐν τῇ Γραμματείᾳ τῶν Ἐσωτερικῶν — Ἐπισκευαὶ—Αἱ συμφωνίαι πῶς γίνονται —Ἀναθεωρητικὴ ἐπιτροπὴ πότε διορίζεται καὶ ὑπὸ ποίων σύγκειται—Ἀσφάλεια—Κατάλογος δημοσίων οἰκοδομῶν—Απότισις καὶ ἀπολογισμὸς τῶν οἰκονομικῶν ἐξόδων — Ἀποθῆκαι καὶ κατάστιχα — Τύπος τῆς ὑπηρεσίας διὰ τὸν ἐπιφορτισμένον ἀρχιτέκτονα—Τὸ διάταγμα τοῦτο ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὴν ὁδοποιΐαν καὶ εἰς τὰς ὑδραυλικὰς ἐργασίας — Εἰς τὰς δημοτικὰς οἰκοδομὰς πότε καὶ πῶς. Διάταγμα τῆς 26 Δεκεμβρίου τοῦ 36, σ. 404.

Πίναξ λεκτικὸς

Τῶν ἐν τῇ λέξει Σχέδια (σελ. 381—388).

Ἀγρίνιον § 17.
Ἄδεια οἰκοδομῆς § 25.
Ἀθῆναι, περὶ τῶν ἐν αὐτῇ οἰκοδομῶν § 27.
Ἀθῆναι § 19, 21.
Ἀμαλιούπολις § 4.
Ἁρμοδιότης § 26.
Ἁρμοδιότης εἰρηνοδίκου § 23.
Ἀχίλλειον § 8.
Βορλωβοῦ § 7.
Γράδον § 7.
Ἔξοδα κατεδαφίσεως § 26.
Ἑρμούπολις, ὅρα Σύρος.
Ἐτοιμόρροπα κτίρια § 26.
Κυλλήνη § 3.
Λαμία § 16.
Λεβάδια § 5.
Μέγας Κωνσταντῖνος § 7.
Μεσολόγγιον § 9.
Μύλοι, ὅρα Ναύπλιον.
Μύλοι § 22.
Ναύπλιον § 10, μύλος Ναυπλίου § 15.
Νέα Μιτσέλα § 4.
Νεκροταφεῖα § 2.
Νεροτριβαὶ § 22.
Οἰκοδομαὶ § 22—28. Πῶς καὶ ποῦ § 25 ἑπόμ. εἰς τὰς λοιπὰς πόλεις; § 27.
Πειραιεὺς § 12.
Πειραιῶς οἰκοδομαὶ § 24. 27.
Πτελεάται § 8.
Πύλος § 14.
Σπάρτη § 18.
Συνοικισμὸς § 1.
Σύρος § 13, 20 οἰκοδομαὶ § 22 ἑπ. 27.
Τρίπολις § 11.
Χαλκὶς § 6.
Ὡραιῶν πόλις § 6 ἐν τέλ.

ΣΧΕΔΙΑ ΠΟΛΕΩΝ.

Ὅρα ἀνωτ. σελ. 381—388.

§ 1. Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου θέλω ὁμιλήσει ἐν λέξει Χάραξις ὁδῶν κτλ. ὑπενθυμίζω δὲ εἰς τὸν ἀναγνώστην, ὅτι ἐν λέξει Γήπεδα καὶ ἀποζημίωσις ἐξετάζονται διάφορα ζητήματα (1), τὰ

---

(1) ἰδοὺ, διὰ βραχέων, τὰ ζητήματα αὐτά·

§ 1. Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ σχεδίου τῶν πόλεων ὑπάγεται εἰς τὰς δικαστικὰς ἀρχάς.

§ 2. Ἡ μεταξὺ τῆς κυβερνήσεως καὶ τοῦ δήμου Ἀθηνῶν συνθήκη ἔχει ἰσχύν;

§ 3. Ἀπαιτεῖται ἡ δημοσίευσις τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως καὶ τὸ ἐγκρίνον αὐτὸ διάταγμα.

§ 4. Διαφοραὶ μεταξὺ τῶν οἰκοδομούντων καὶ τῶν γειτόνων ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια. Ὡσαύτως καὶ αἱ πηγάζουσαι ἀπὸ τὰ διατάγματα τῆς 9 Ἀπριλίου καὶ 12 Νοεμβρ. 1836 διαφοραί.

§ 5. Τὰ δικαστήρια δύνανται νὰ ἐκτιμῶσι τὰς διοικητικὰς πράξεις;

§ 6. Ἡ ἀποζημίωσις δίδεται εἰς τὸν ἰδιοκτήτην, ἢ εἰς τὸν κάτοχον;

§ 7. Ὡσαύτως.

§ 8. Προικῷα κτήματα.

§ 9. Κτήματα, ἐφ' ὧν ὑπάρχουν ἀρχαιότητες.

§ 10. Ὡσαύτως.

§ 11. Οἰκόπεδα, ἐφ' ὧν κεῖνται ἀρχαιότητες.

§ 12. Ὁ δῆμος τῶν Ἀθηνῶν καὶ ὄχι ἡ κοινότης ἀποζημιόνει.

§ 13. Ὁ δῆμος τῶν Ἀθηνῶν δὲν ἀποζημιόνει διὰ τὰς πλατείας τὰς μὴ διαλαμβανομένας εἰς τὴν συμφωνίαν τὴν μεταξὺ κυβερνήσεως καὶ αὐτοῦ.

§ 14. Τὸ δημόσιον ἀποζημιόνει διὰ τὰ οἰκόπεδα, τὰ ὁποῖα περιληφθήσονται εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σωτῆρος.

§ 15 Τίς ἀποζημιόνει διὰ τὰ οἰκόπεδα, ἅτινα χρησιμεύουν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον;

§ 16. Ὁμοίως.

§ 17. Ἀνακτορικὰ ἱπποστάσια—Νομισματοκοπεῖον.

§ 18. Ἀνάκτορα—Κῆποι.

§ 19. Γήπεδα καταληφθέντα ἀπὸ τὴν ὁδὸν τοῦ Αἰόλου· οἱ γείτονες ἀποζημιόνουν ὅταν ἑκάτεροι οἱ γείτονες ἐξέλιπον.

ὁποῖα θέλω συγκεφαλαιώσει ἐν ἐν τῇ εἰρημένῃ λέξει· ἐπὶ τοῦ παρόντος σημειόνω μόνον, πρὸς εὐκολίαν τοῦ ἀναγνώστου, ὀλίγα ζητήματα ἐκ τῆς νομολογίας τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐρανισθεὶς αὐτὰ ἐκ

---

§ 20. Ἡ ἐκτίμησις τοῦ ἐπιδίκου τεμαχίου κατὰ ποίας τιμὰς πρέπει νὰ γίνηται;

§ 21. Πότε ἀναφύεται τὸ πρὸς ἀποζημίωσιν δικαίωμα;

§ 22. Πότε τὰ τεμάχια μεταβαίνουν εἰς τὴν κατοχὴν τῶν γειτόνων;

§ 23. Δίδονται τόκοι ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως;

§ 24. Ἀπὸ πότε χορηγοῦνται τόκοι;

§ 25. Ἀποσπάσματα τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως ἀποτελοῦν ἀπόδειξιν;

§ 26. Ἀφαίρεσις οἰκοπέδων παρέχει ἀφορμὴν εἰς τὴν περὶ διαταράξεως καὶ ἐγκαταστάσεως ἀγωγήν.

§ 27. Οἱ πωλοῦντες γήπεδα ἀποζημιόνουν τοὺς ἀγοραστάς.

§ 28. Ὡσαύτως—Προσωπικὴ κράτησις.

§ 29. Οἱ γείτονες διὰ ποῖα ἀντικείμενα ἀποζημιόνουν;

§ 30. Ἡ τιμὴ τῶν γηπέδων προσδιορίζεται ὑπὸ τῶν πραγματογνωμόνων;

§ 31. Ὑπὸ ποίων διορίζονται οἱ πραγματογνώμονες;

§ 32. Οὗτοι πρέπει νὰ καταμετροῦν τὸ οἰκόπεδον.

§ 33. Ἔκθεσις πραγματογνωμόνων.

§ 34. Ἀκυρότης τῆς ἐκθέσεως αὐτῶν.

§ 35. Ἡ ἀπόφασις, δι' ἧς κηρύττεται ἐκτελεστὴ ἡ ἔκθεσις τῶν πραγματογνωμόνων, ἀνακόπτεται;

§ 36. Ἀποζημίωσις διὰ τὰ ἐν Πειραιεῖ οἰκόπεδα.

§ 37. Ὁ κτήτωρ πρέπει νὰ συμμορφωθῇ μὲ κανονισμὸν μὴ ὑπάρχοντα;

§ 38. Ὀφείλεται ἀποζημίωσις διὰ τὴν περίπτωσιν οἰκοδομῆς, ὅταν γίνηται διὰ δημοσίαν ὠφέλειαν.

§ 39. Μεσότοιχος.

§ 40. Παραβάσεις τῶν περὶ οἰκοδομῆς συμφωνιῶν.

§ 41. Δουλεῖαι.

§ 42. Διανομαὶ κληρονομικῶν κτημάτων.

§ 43. Ἀπόπατοι.

§ 44. Ἀπόπατοι.

§ 45. Παραγραφαί.

τῶν πινάκων τοῦ γραφείου του, καὶ ὀλίγιστα ἐκ τῆς νομολογίας τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 2. Πρλ. τὰς λέξεις Διοικητικὴ ἁρμοδιότης § 9, 10.—Πανεπιστήμιον,—Δουλεία § 3, ἔνθα ἡ 767 τοῦ 49 ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας.—Ζητήματα προδικαστικὰ § 43. — Διεκδίκησις § 12. —Νομή.—Εὑρετήρ. τόμ. 6 σελ. 297, 299 καὶ τόμ. 5 σελ. 676 ἑπόμενα.

§ 2α. Πρλ. τὰς λέξεις Ἀρχαιότητες—Κλίβανοι — Παράθυρα— Πρότασις § 64, 241, 276, 292.

Πολιτικαὶ ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου τοῦ 1845.

§ 3. Τὰ τεμάχια, ὅσα χρησιμεύουν πρὸς ἄνοιξιν ἢ πλάτυνσιν τῶν ὁδῶν, ἐκτιμῶνται ὑπὸ πραγματογνωμόνων, διοριζομένων ἀπὸ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον καὶ τὸν στερούμενον τὸ κτῆμά του. Ἀπόφασις 34.

§ 4. Τὸ ἀπὸ 10 Δεκεμβρίου 1833 διάταγμα τὸ ἀφορῶν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν, δὲν ἔχει ἰσχὺν ὡς μὴ δη οσιευθέν. Απ. 54, 81. (Ἄλλως ἡ 145 τοῦ 47) ὅρα § 9.

§ 5. Δὲν ὑπόκειται ὁ τῶν Ἀθηναίων δῆμος εἰς ἀποζημίωσιν τῶν μὴ διαλαμβανομένων εἰς τὴν μεταξὺ τῆς κυβερνήσεως καὶ αὐτοῦ συμφωνίαν. Απ. 41. Πρλ. τὴν 209 τοῦ 49 ἐν § 11.

§ 6. Ἡ τιμὴ τοῦ ἀφαιρεθέντος γηπέδου πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου Ἀθηνῶν προσδιορίζεται ὑπὸ πραγματογνωμόνων ἄνευ τῆς συμπράξεως τοῦ ἀρχιτέκτονος. Απ. 54.

Πολιτικαὶ ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου τοῦ 1847.

§ 7. Οἱ πραγματογνώμονες δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ καταμετρῶσιν, οἱ ἴδιοι τὰ γήπεδα. Απ. 97, 99.

§ 8 Ἡ ἔκθεσίς των εἶναι ἔγκυρος καὶ ὅταν ἀναφέρωσιν ἐν αὐτῇ ὅτι ὑπόχρεος πρὸς ἀποζημίωσιν εἶναι ὁ ἀποθανὼν γείτων. Ἀπόφ. 97, 99.

§ 9. Τὸ σχέδιον τῆς πόλεως Ἀθηνῶν καί τοι μὴ δημοσιευθὲν ἔχει ἰσχὺν (1). Απ. 145. (Ἄλλως ἡ 44 καὶ 81 τοῦ 45).

---

(1) Πρλ. § 12. Ἡ μὲν δημοσίευσις τοῦ ἀπὸ 29 Μαΐου 1837

Πολιτικαὶ ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου τοῦ 848.

§ 10. Κατὰ τὴν διανομὴν κληρονομικῆς οἰκίας δὲν ἐφαρμόζονται αἱ περὶ τοῦ σχεδίου Ἀθηνῶν διατάξεις. Απ. 28.

Πολιτικαὶ ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου τοῦ 1849.

§ 11. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νόμων ὁ δῆμος Ἀθηνῶν ὀφείλει ἀποζημιώσιν τῶν διὰ τὰς ὁδοὺς καὶ πλατείας Ἀθηνῶν γηπέδων, ἢ τεμαχίων. Απ. 209. Πρλ. τὴν 41 τοῦ 45 ἐν § 5.

§ 12. Διὰ τῆς δημοσιεύσεως τῶν ἐπικυρωσάντων τὸ σχέδιον Ἀθηνῶν νόμων καὶ διαταγμάτων ἀναπληροῦται ἡ ἔλλειψις τῆς μὴ δημοσιεύσεως αὐτῶν.—Ἡ αὐτὴ ἀπόφασις. (Πρλ. § 9).

§ 13. Ἡ δυνάμει τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Ἀθηνῶν ἀπαλλοτρίωσις τῆς ἰδιοκτησίας τῶν πολιτῶν θεωρεῖται ἀγοραπωλησία· ἑπομένως καὶ ἐπὶ τῆς ἀπαιτήσεως τόκων εἶναι ἐφαρμοστέοι οἱ περὶ αὐτῆς νόμοι. (ἡ αὐτὴ ἀπόφασις) Πρλ. ἀπόφ. ΑΠ. 5 καὶ 47 τοῦ 60 ἐπ. λ. Τόκος.

§ 14. Πότε ἔχει δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐκεῖνος, τοῦ ὁποίου τὸ γήπεδον ὡρίσθαι ὡς ἀφαιρεθησόμενον διὰ δημοσίαν ἀνάγκην; ὅρα ἀπ. ΑΠ. 155 τοῦ 49.

§ 15. Ἡ τοῦ Πανεπιστημίου πλατεῖα εἶναι παρακολούθημα αὐτοῦ· ὥστε τὸ δημόσιον ὀφείλει τὴν ἀποζημίωσιν. Ἀπόφασις πολ. Ἀρείου πάγου 133 τοῦ 1849.

Πολιτικαὶ ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου τοῦ 1850.

§ 16. Διὰ τὴν ἀπέναντι τῶν ἀνακτόρων κάτω πλατεῖαν, τὴν διαστελλομένην ἀπὸ τῆς ἄνω διὰ τῆς ὁδοῦ Βουλεβαρίου, ὀφείλει ἀποζημίωσιν ὁ δῆμος. (διάταγμα τῆς 9 Ἀπριλίου 1836 καὶ διάταγμα τῆς 12 Νοεμβρίου 1836). Απόφ. πολ. Ἀρείου Πάγου 212 τοῦ 1850

διατάγματος (περὶ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Ἀθηνῶν) δὲν ἔχει συνέπειάν τινα ὅταν ἄλλως ἦναι ἀποδεδειγμένον ὅτι ὁ δῆμος Ἀθηνῶν ἔλαβεν ἐγκαίρως γνῶσιν αὐτοῦ. Ἀπόφ. πολ. τοῦ Ἀρείου Πάγου 214 τοῦ 50.

§ 17. Πρλ. ἀπόφασιν πολιτικὴν Ἀρείου Πάγου 29 τοῦ 1850.

§ 18. Ὁ δῆμος Ἀθηνῶν ὀφείλει νὰ ἀποζημιοῖ διὰ τὸ μεσαῖον μέρος τῆς ἐν Ἀθήναις ὁδοῦ Βουλεβαρίου, εἰς ὃ περιελήφθη τὸ γήπεδον τοῦ ἐνάγοντος δυνάμει τοῦ ἄρθρου 18 § 6 τοῦ περὶ δήμων νόμου, καὶ δυνάμει τοῦ ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1836 διατάγματος. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου 29 τοῦ 50.

Πολιτικαὶ ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου τοῦ 1853.

Αἱ περὶ τεμαχίων διατάξεις τοῦ περὶ σχεδίου τῆς πόλεως Ἀθηνῶν διατάγματος ἐφαρμόζονται τότε, ὅταν καὶ τὸ προσαρτώμενον γήπεδον καὶ τὸ εἰς ὃ προσαρτᾶται μένωσιν ὁριστικῶς εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ μεγαλητέρου γηπέδου. Ἀπόφασις πολιτκὴ Ἀρείου Πάγου 28 τοῦ 53.

Πολιτικαὶ ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου τοῦ 1857.

§ 19. Ἡ ἀποζημίωσις τῶν οἰκοπέδων διὰ τῆς ἀνοίξεως ἢ πλατύνσεως ἀγυιᾶς τινος ἢ πλατείας ἀφορᾷ τὸν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ῥυμοτομίας μένοντα γείτονα (1). Απ. 141.

---

(1) Ἡ περὶ ἀποζημιώσεως διὰ τὰ ἀφαιρούμενα ἐξ ἀγυιᾶς τινὸς οἰκόπεδα ἀγωγὴ εἶναι προσωπική, χωροῦσα μόνον κατ' ἐκείνων, οἵτινες ἔμεινaν ἰδιοκτῆται γειτονικῶν γηπέδων κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀνοίξεως ἢ πλατύνσεως τῆς ὁδοῦ, καὶ οὐχὶ κατ' ἄλλων, οἵτινες διατελοῦν τυχὸν κάτοχοι ἰδιοκτῆται καθ' ἣν ἐποχὴν ἐγείρεται ἡ ἀγωγή. Απ. ἐφ. Αθ. 18484 τοῦ 60.

Κατὰ τὸ ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1836 διάταγμα περὶ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Ἀθηνῶν,αὐτὸ ἐφαρμόζεται οὐ μόνον ὡς πρὸς τὰς μετὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὰς πρότερον γενομένας, δυνάμει καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου, ἀφαιρέσεις ἰδιωτικῶν γηπέδων πρὸς σχηματισμὸν πλατείας ἢ ὁδοῦ· ἡ δ' ἀποζημίωσις ἐκείνων, οἵτινες διὰ τῆς ἀνοίξεως ἢ πλατύνσεως ἀγυιᾶς τινος ἔχασαν γήπεδον, θέλει γίνεσθαι παρὰ τῶν μενόντων ἰδιοκτητῶν κατ' ἀναλογίαν τοῦ μήκους τοῦ προσώπου τῶν μενόντων γειτονικῶν γηπέδων, ἐὰν πρόκηται περὶ πλατείας μέχρι δέκα βασιλικῶν πήχεων· μένοντες δὲ ἰδιοκτῆται, ὑπεύθυνοι πρὸς ἀποζημίωσιν, ἐννοοῦνται οἱ ὁριστικῶς μένοντες μετὰ τὴν παρὰ τοῦ τέκτονος γενομένην με-

Πολιτικαὶ ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου τοῦ 1856.

§ 20. Τὸ 8 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 9 Ἀπριλίου 1836 διατάγματος περὶ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Ἀθηνῶν ἀπαγορεύει τὸ ἄνοιγμα καπνοδοχείων ἐπὶ τῶν μεσοτοίχων. Ἀπόφασις 35 ἄνευ συγκαταθέσεως. Ἀπόφ. 241.

§ 21. Τὸ ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1836 διάταγμα περὶ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Ἀθηνῶν δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὰς λοιπὰς πόλεις. Ἀπόφασις 74.

§ 22. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν δὲν περιορίζεται ἐντὸς προθεσμίας τινὸς ὡς πρὸς τὸ μεταῤῥυθμίζειν τὰ περὶ συνόρων τῶν οἰκοπέδων σχέδια τῶν ἀρχιτεκτόνων, ἅτινα αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ δὲν εἶναι τελεσίδικοι πράξεις. Ἀπόφ. 70.

Πολιτικαὶ ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου τοῦ 1859.

§ 23. Ἡ ἀφαίρεσις τῆς ἰδιοκτησίας δυνάμει τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως ἀποτελεῖ τίτλον παραγραφῆς; Ναί. Ἀπόφ. πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 195 τοῦ 45 (σκέψις 3).

§ 24. Διὰ γήπεδα, προσληφθέντα εἰς πλατεῖαν τινά, ἀποζημιοῦ-

ταῤῥύθμισιν ἰδιοκτῆται γειτονικῶν οἰκοπέδων· ἑπομένως καὶ ἐκεῖνοι, οἵτινες προσλαμβάνουσι μικρὰ τεμάχια ἀλλοτρίων γηπέδων, καὶ ἀντ' αὐτῶν παραχωροῦσιν εἰς τοὺς γείτονας ἕτερα ἴσης ἐκτάσεως, ὡς θεωρούμενοι οὗτοι ἀπ' ἀρχῆς ἰδιοκτῆται αὐτῶν τῶν τεμαχίων, καὶ ἀπολαύοντες ὅλας τὰς ἐκ τῆς θέσεως καὶ τοῦ προσώπου τῶν οἰκιῶν των ὠφελείας. Ἀπόφασ. Ἀρείου Πάγου πολ. 2 τοῦ 1859.

ΣΗΜ. Ὁ λόγος τῆς ἀναιρέσεως εἶχεν οὕτως· ὅτι τὸ δικαστήριον, παραδεχόμενον ἐξ ἑνὸς ὅτι τὸ τεμάχιον, διὰ τὸ πρόσωπον τοῦ ὁποίου ἐζητεῖτο ἀποζημίωσις, παρεχωρήθη εἰς τὸν ἐναγόμενον μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀπὸ 12 Φεβρουαρίου καὶ 9 Ἀπριλίου 1834 διαταγμάτων, καὶ ἀποφαινόμενον ἐξ ἄλλου ὅτι θεωρεῖται μένουσα ἰδιοκτήτρια τοῦ αὐτοῦ τεμαχίου κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ῥυμοτομίας τῆς ὁδοῦ παρερμήνευσε τὰ ῥηθέντα διατάγματα, κατὰ τὰ ὁποῖα μόνον οἱ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ῥυμοτομίας τῆς ὁδοῦ μένοντες ἰδιοκτῆται ὑπόκεινται εἰς ἀποζημίωσιν.

ὁ δῆμος (1). Απ. πολ. Ἀρείου Πάγου 147 τοῦ 59, κυροῦσα τὴν 306 τοῦ 58 ἀπόφ. ἐφ. Ναυπλίας.

§ 24[a] Ἀγωγὴ περὶ διαταράξεως νομῆς χωρεῖ κατὰ τοῦ κτίζοντος ἀδείᾳ τῆς ἀρχῆς καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως; ὅρα ἀπόφ. ἐφετῶν Αθην. 18732, απόφ. πολ. Ἀρείου Πάγου 168 τοῦ 1850 καὶ 230 τοῦ 1852.

§ 25. Καθόσον ἀφορᾷ τὸ ἰδιωτικὸν συμφέρον διὰ τὴν εἰς γειτονεύουσαν ἰδιοκτησίαν προξενουμένην βλάβην ἐκ τῆς ἀνεγέρσεως οἰκοδομῆς τινὸς ἐναντίον τῶν διαταγμάτων, πᾶσα ἀπαίτησις περὶ ἀποδόσεως τῆς ἐκ τούτου προξενουμένης ζημίας καὶ περὶ ἄρσεως τῶν ἐκ τοιαύτης οἰκοδομῆς κωλυμάτων ἢ ἐπαπειλουμένων κινδύνων καὶ περιοριζόντων τὴν ἐλευθέραν καὶ νόμιμον ἐξάσκησιν τοῦ κεκτημένου δικαιώματος τῆς χρήσεως τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ γείτονος, ὑπάγεται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια, ἡ δὲ ἄδεια τοῦ ἀρχιτέκτονος καλύπτει τὴν εὐθύνην τοῦ ἀνεγείροντος τὴν οἰκοδομὴν ἀπέναντι μόνον τῆς τὴν δημοσίαν τάξιν ἐπιτηρούσης ἀρχῆς. Απόφ. ἐφ. Αθ. 18022 τοῦ 60 (σκέψις 1).

§ 26. Τὸ δημόσιον ἐνέχεται διὰ τὰ οἰκόπεδα, ὅσα προσελήφθησαν εἰς τὸ Βαρβάκειον Σχολεῖον. Ἀπόφ. ἐφετῶν Ἀθηνῶν 17988 τοῦ 1860.

§ 27. Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 22 καὶ 24 τοῦ ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1836 περὶ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Ἀθηνῶν, ἡ ἀποζημίωσις ἐκείνων, ὧν τινων ἡ ἰδιοκτησία κατελήφθη ὑπὸ πλατείας, προσδιορίζεται κατὰ μὲν τὸ μέρος τὸ καταλαμβανόμενον ἀπὸ τὸ πλάτος 10 πήχεων ἐπὶ ἕκαστον πλάγιον τῆς πλατείας εἰς βάρος τῶν μενόντων ἰδιοκτητῶν τῶν γειτονικῶν γηπέδων· κατὰ δὲ τὸ μέρος τὸ καταλαμβανόμενον ἀπὸ τὸ μέσον τῆς πλατείας, εἰς βάρος τῆς κοινότητος. Απ. ἐφ. 18001 τοῦ 60.

§ 28. Ὅταν, λόγῳ δημοσίας ἀνάγκης, ἀφαιρῆται ἡ ἰδιοκτησία τινὸς πρὶν ἔτι ἀποζημιωθῇ, δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ νὰ ἀναλάβῃ τὴν

(1) Εἰς τὸν δῆμον ἀπόκειται ἡ εὐθύνη τῆς ἀποζημιώσεως δι' ἀφαιρουμένας πρὸς σχηματισμὸν πλατείας τῆς πόλεως Ἀθηνῶν ἰδιοκτησίας. Απ. ἐφ. Αθ. 17980 τοῦ 60.

Τίς ἀποζημιόνει διὰ τὰ τεμάχια, τὰ περιλαμβανόμενα εἰς ὁδοὺς πλατείας; Οἱ γείτονες καὶ ἡ κοινότης; Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 6887 τοῦ 50, (σκέψις 2).

κατοχήν του, προσέτι δὲ καὶ ἀποζημίωσιν δι' ἣν τυχὸν ὑπέστη ζημίαν. Απόφ. έφετ. Αθην 17980 τοῦ 1860, (σκέψις δευτέρα) ἐν Νομικ. Μελ. σελ. 791.

§ 29. Εἰς τὸν στερούμενον τοῦ οἰκοπέδου του, τὸ ὁποῖον περιλαμβάνεται εἴς πλατεῖάν τινα, δίδεται ἡ ἀξία, τὴν ὁποίαν τὸ οἰκόπεδον εἶχε κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀφαιρέσεως τῆς νομῆς (1). Απ. 7901 τοῦ 51 τῶν ἐν Αθ. ἐφ. (τμῆμα α.)

§ 30. Τὰ τακτικὰ δικαστήρια δὲν ἔχουσι νὰ κρίνωσιν ἂν καλῶς ἢ κακῶς αἱ κατώτεραι ἀρχαὶ ἑρμηνεύωσιν ἔγγραφόν τι τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερ. ὑπουργείου, ἀφορῶν δίοδόν τινα, καὶ διατάξαν νὰ χωρισθῇ αὕτη διὰ τοίχου πρὸς εφαρμογὴν τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν. Απ. έφ. Αθ. 18732 τοῦ 61.

§ 31. Τὸ δικαίωμα τῆς ἀποζημιώσεως τῶν τεμαχίων, τὰ ὁποῖα τὸ σχέδιον τῆς πόλεως Ἀθηνῶν ἀφαιρεῖ ἀπὸ τοὺς ἰδιοκτήτας, ἀνοίγει ἅμα γίνῃ, διὰ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως, ὁ προσδιορισμὸς τῆς γῆς εἰς τὸ, περὶ οὗ πρόκειται, σκοπόν. Απ. έφ. Αθ. 6928 τοῦ 50.

§ 32. Εἰς τοῖχον (2) ἰδιόκτητον δύναται ν' ἀνοίξῃ τις παράθυρον ἐξ ἀναλ. τοῦ (8, 2) 9 Κώδ. (3, 31) 9 καὶ Βατ, (58, 7) 6. αἱ περιορίζουσαι δὲ τὴν κυριότητα δουλεῖαι δὲν ἀποκτῶνται διὰ τεκμηρίων, ἀλλὰ διὰ συμφώνων καὶ παραγραφῆς. Απόφ. πολ. ΑΠ. 109 τοῦ 57, κυροῦσα τὴν 502 τοῦ 56 ἀπόφασιν ἐφετῶν Ν., ἣν ἴδε ἐν λ. Δουλεῖαι.

§ 33. Διὰ νὰ ἔχῃ τις δικαίωμα πρὸς ἀποζημίωσιν ἕνεκα γηπέδου, τὸ ὁποῖον τοῦ ἀφαιρεῖται πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως, ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι κύριος αὐτοῦ, ἢ ἀρκεῖ νὰ νέμηται μόνον αὐτὸ ἐν ἰδίῳ ὀνόματι ;

Ἐν ἄλλοις ἐσήμανεν.

Ἐὰν τὸ δημόσιον ἀποζημιώσῃ τὸν φαινόμενον κύριον, οἱ μὴ ὄντες κάτοχοι τρίτοι καὶ κύριοι τοῦ κτήματος ἔχουσιν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ δημοσίου ;

Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5,603 καὶ 5,290 ἀποφάσεών του ἀπεφάνθη ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀγω-

---

(1) Ὑπάρχουν ἄλλαι ἄλλως τὸ ζήτημα κανονίζουσαι ἀποφάσεις, ἃς ἐν λ. Χάραξις ὁδῶν κτλ.

(2) ὅρα τὴν λέξιν Τοῖχος.

γῆς πρὸς ἀποζημίωσιν ἔχει μόνος ὁ κύριος τοῦ κτήματος. Ἀλλὰ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12,067 καθιέρωσε τὴν ἐναντίαν ἀρχὴν, καὶ προσέτι ὅτι ὁ κύριος τοῦ κτήματος ἔχει μόνον ἀγωγὴν περὶ τοῦ τιμήματος κατὰ τοῦ κατόχου, ἂν ἐγκαίρως δὲν ἐξήσκησε τὰ δικαιώματά του. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη ἀνῃρέθη ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς 80 τοῦ 1855 ἀποφάσεώς του, ἀλλὰ μόνον διότι τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἰσχυρισμὸν μὴ προταθέντα ὑπὸ τῶν μερῶν, κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 170 τῆς πολιτικῆς δικονομίας· ὥστε ἐπὶ τῶν ζητημάτων τούτων τὸ ἀνώτατον δικαστήριον δὲν ἀπεφάνθη.

ΣΗΜ. Τὴν 5003 ἐσημείωσα ἐν λέξει γήπεδα· ἡ δὲ 12067 φέρει οὕτως·

«Ἐπειδὴ ἀρχὴ ῥητὴ ἢ σιωπηλῶς ὑπεννοουμένη ἐπὶ τῷ σκοπῷ δημοσίας ἀνάγκης ἀναγκαστικῶν ἀφαιρέσεων τῶν ἰδιωτικῶν κτημάτων, εἶναι ὅτι ἡ δημοσία ἀρχὴ, ὑπὲρ τῆς ὁποίας γίνεται ἡ ἀφαίρεσις, ὀφείλει συγχρόνως ἢ προηγουμένως ἀποζημίωσιν εἰς ἐκεῖνον, τοῦ ὁποίου τὰ συμφέροντα προσβάλλει ἡ ἀφαίρεσις, προσβάλλει δ' αὕτη ἀμέσως τὰ συμφέροντα τοῦ ἐν ἰδίῳ ὀνόματι νεμομένου τὸ κτῆμα, τουτέστι τοῦ φαινομένου κυρίου (Proprietaire apparant) καθ' ἣν ὥραν ἐνεργεῖται ἡ ἀφαίρεσις, καὶ εἶναι συγχρόνως ἀποδοτέα ἡ ἀποζημίωσις, διότι στερεῖ αὐτὸν τῆς νομῆς του, διάνοια κυρίου, κατεχομένου κτήματος, καὶ ἐν περιπτώσει προσέτι, καθ' ἣν τὰ περὶ κυριότητος δικαιώματά του ἐνδέχεται νὰ προσβληθῶσι παρὰ τρίτων διεκδικητῶν, στερεῖ τὸν κάτοχον τοῦτον τῶν πρὸς χρησιδεσποτείαν δικαιωμάτων του καὶ ἐν γένει τῆς Παυλιανῆς ἀγωγῆς· εἰς τὸ πρόσωπον ἑπομένως τοῦτο ὀφείλεται ἡ ἀποζημίωσις, τὸ ὁποῖον στερεῖται τῶν παρόντων τούτων καὶ φαινομένων δικαιωμάτων, οὐδὲν δὲ δικαίωμα νόμιμον ἔχει ἡ δημοσία ἀρχὴ νὰ προσβάλῃ τοὺς τίτλους τοῦ φαινομένου κυρίου, προτείνουσα ἐνστάσεις ἀναγομένας εἰς δικαιώματα προσώπων ἀβεβαίων, προσώπων τὰ ὁποῖα οὐδόλως ἀντιπροσωπεύει· τοιοῦτόν τι δὲ πράττουσα δὲν ἤθελεν εἰσακουσθῇ παρὰ τῶν δικαστηρίων (ἄρθρον 551 πολιτ. δικονομίας), πολὺ δὲ ὀλιγώτερον εἶναι ὑπόχρεος νὰ προτείνῃ ἐνστάσεις ἀναγομένας εἰς δικαιώματα ἄγνωστα ἀγνώστων προσώπων, τουτέστιν ἐκείνων τοὺς ὁποίους οὔτε οἶδεν ὡς ἀληθεῖς κυρίους.

»Ἐπειδὴ ὀφείλοντος τοιουτοτρόπως τοῦ δημοσίου νὰ πληρώσῃ τὴν ἀποζημίωσιν εἰς τὸν φαινόμενον κύριον πρὸ τῆς ἀφαιρέσεως τοῦ κτήματος καὶ ἄνευ ἐνστάσεων, ἀναγομένων εἰς δικαιώματα τρίτων ἐπὶ τῆς ἰδιοκτησίας, ἕπεται ὡς ἀναγκαία καὶ ἀναπόφευκτος

συνέπεια τῆς ἀρχῆς ταύτης, ὅτι τρίτοι οἱ ὁποῖοι μὴ ὄντες κάτοχοι δὲν παρουσιάσθησαν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀφαιρέσεως, ἢ καὶ μετὰ ταῦτα πρὸ τῆς παραλαβῆς τῆς ἀποζημιώσεως, διὰ νὰ δηλώσωσι τὸ δικαίωμα τῆς κυριότητός των εἰς τὸ δημόσιον καὶ κατάσχωσι τὸ χρηματικὸν ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ἀλλ' ἄφησαν ν' ἀντιπροσωπευθῶσιν ἀπὸ τὸν φαινόμενον κύριον, ἤτοι τὸν κάτοχον διανοίᾳ κυρίου, οὐδὲν πλέον δικαίωμα ἔχουσι κατὰ τοῦ δημοσίου, ἀλλὰ τὸ περὶ διεκδικήσεως δικαίωμά των τρέπεται εἰς ἀπαίτησιν τοῦ τιμήματος (ὅπερ ἀντιπροσωπεύει πλέον τὸ κτῆμα) κατὰ τοῦ λαβόντος τὸ τίμημα αὐτὸ ὡς κυρίου, οὐδέποτε ἔχουσι δικαίωμα κατὰ τοῦ δημοσίου, τὸ ὁποῖον δὲν ὤφειλεν, ὡς εἴρηται, νὰ πληρώσῃ εἰμὴ εἰς τὸν φαινόμενον κύριον, ἐνόσῳ τοὐλάχιστον δὲν ἐγένετο ἀντίῤῥησίς τις ἀπὸ ἄλλον προτείνοντα δικαιώματα ἰδιοκτησίας.

»Ἐπειδὴ αἱ ἀρχαὶ αὗται, ἀποῤῥέουσαι ἀπὸ αὐτὸν τὸν ὀρθὸν λόγον, παρεδέχθησαν ὡς ἐκ περισσοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ γαλλικοῦ νόμου τῆς 7 Ἰουλίου 1833 De l'expropeiation pour utilité publique art 18 (ὅρα καὶ Fucait Tom. I. § 532.»)

§ 34. Τὸ σχέδιον τῆς πόλεως Ἀθηνῶν αὐτὸ μόνον δὲν εἶναι νόμος, ἢ διάταγμα· ἑπομένως δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ὅπερ λαμβάνει κῦρος διὰ τῆς δημοσιεύσεως τῶν ἐγκρινόντων αὐτὸ διαταγμάτων. Απ. πολ. Ἀρείου Πάγου 29 τοῦ 51.

Τὸ περὶ τῶν πόλεων καὶ κωμῶν τῶν ἐπαρχιῶν διάταγμα δὲν διέλαβε περὶ τεμαχίων, ὡς τοῦτο ἐκανονίσθη ἰδίως ἀπὸ τὸ περὶ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Ἀθηνῶν διάταγμα· ἑπομένως οὐδεὶς δύναται νὰ κτίσῃ ἐπὶ τῆς ἰδιοκτησίας ἄλλου. Απ. ΑΠ. 256 τοῦ 51.

§ 35. Σχέδιον Π, Πατρῶν. — Ποία ἡ ἔννοια τοῦ διατάγματος τῆς 17 Αὐγούστου 1836 περὶ τῶν ἐν Π. Πάτραις οἰκοπέδων; ὅρα σκέψιν δευτέραν τῆς 26 τοῦ 1860, (ἀναιρ. τὴν 16826 ἀπ. ἐφετῶν Ἀθην.)

§ 36ª Τὰ τακτικὰ δικαστήρια δύνανται νὰ κρίνωσιν ἂν γήπεδόν τι ἐν Πάτραις ἐδύνατο ν' ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὸν μὲν πρὸς ἀποζημίωσιν ἄλλου. Απ. πολ. ΑΠ. 85 τοῦ 59, ἀναιροῦσα τὴν 15422 ἐφετῶν Ἀθην.

§ 37. Τιπόλεως σχέδιον.—Ὅρα ἀπόφασιν ἐφετῶν Ἀθηνῶν ἐκδοθεῖσαν περὶ τὰ τέλη Σεπτεμβρίου τοῦ 1850 μεταξὺ δημοσίου καὶ Πετίνη.

Πίναξ Λεκτικὸς

Τῶν ἐν τῇ λέξει Σχέδια πόλεων (σελ. 389—398).

Αἰόλου ὁδὸς σελ. 389 § 19.
Ἀξία γηπέδων, ὅρα ἀποτίμησις.
Ἀποζημίωσις, ὅρα κατάσχεσις.
Ἀποζημιώσεως δικαίωμα πότε γεννᾶται; § 14, 31.
Ἀποζημιόνει ποῖος γείτων, § 19.
Ἀπόπατοι, σελ. 390 § 43, 44.
Ἀποτίμησις, § 29 (σελ. 390 § 20).
Ἁρμοδιότης § 25, 30 (σελ. 389 § 1, 4, 5).
Ἀρχαιότητες σ. 389 § 11.
Βαρβάκειον σχολεῖον § 26.
Βουλευτήριον § 16, 18.
Δημοσίευσις τοῦ σχεδίου § 4, 9, 12, 16 (σ. 389 § 3). 34.
Δημοσίευσις τοῦ σχεδίου σελ. 389 § 3.
Δημόσιον σελ. 389 (§ 9, 13).
Διανομὴ § 10 (σελ. 390 § 42).
Διαιτητικαὶ πράξεις ἐκτιμῶνται ὑπὸ τῶν δικαστηρίων; σελ. 389 § 5.
Δουλεῖαι § 32 (σ. 390 § 41).
Ἑρμηνεία § 30.
Ἱπποστάσια ἀνακτορικὰ σ. 389 § 17.
Καπνοδοχεῖα § 20.
Κάτοχος. — Εἰς τὸν κάτοχον ἢ ἰδιοκτήτην δίδεται ἡ ἀποζημίωσις; σελ. 389 § 6, 7.
Κάτοχος (ὁ) ἢ ὁ ἰδιοκτήτης λαμβάνει τὴν ἀποζημίωσιν; § 33.
Κληρονομία, ὅρα διανομή.
Κοινότητες σελ. 389 § 12.
Κράτησις προσωπικὴ σελ. 390 § 28.
Κυριότης, ὅρα κάτοχος.
Μεσοτοιχίαι σ. 390 § 39.
Ναὸς τοῦ Σωτῆρος σ. 389 § 14
Νομῆς ἀγωγὴ § 24ª
Νομῆς ἀγωγὴ σ. 390 § 26.
Νομισματοκοπεῖον σελ. 389 § 17.
Πανεπιστήμιον § 15 σελ. 389 § 15, 16.
Παραγραφὴ § 32, 23.
Παραγραφὴ σ. 390 § 45.
Παράθυρον § 32.
Πάτραι § 30 ἐπ.
Πειραιεὺς σελ. 390 § 36.
Πλατεῖαι, § 11, 13, 14, 26, 27, 28.
Πραγματογνώμονες ὑπὸ ποίου διορίζονται; § 3, ὁρίζουσι τὰς τιμάς, § 6 πρέπει νὰ καταμετρῶσι; § 7, ἔκθεσις αὐτῶν § 8.
Πραγματογνώμονες σελ. 389 § 30—35.
Προθεσμία § 22.
Προικῷα σελ. 389 § 8.
Συνθήκη μετὰ τοῦ δήμου § 5 (σ. 389 § 2).
Τόκοι § 13 (σελ. 390 § 23, 21).
Τριπόλεως σχέδιον § 29.
Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν § 22.

ΣΧΗΜΑ.

Τί λέγεται; γ, 25, δ, 209· μέγα καὶ μικρὸν ϐ. 707· μετὰ τὸ κληρικὸν ἢ μοναχικὸν, ὁ γάμος ἀπαγορεύεται ϐ, 318.—Τοῦ κατ' ἐπιφάνειαν, ὅ φροντιστέον δ, 174.

ΣΗΜ. Οἱ ἀλφ. αριθμοὶ ἐμφαίνουσι τοὺς τόμους τοῦ περὶ τῶν ἱερῶν κανόνων συγγράμματος (ὑπὸ Ράλλη κτλ.), οἱ ἀραϐ κοί τὰς σελίδας.

ΣΧΙΣΜΑ (1).

Ὅρα α, 261. δ, 89. Διαφορὰ πρὸς τὴν αἵρεσιν καὶ τὴν παρασυναγωγήν. δ, 89. ς, 57. 450.

Σχιματικοὶ ϐ, 185. ἀναϐιϐάζονται; γ, 2: ς, 450.

ΣΗΜ. Οἱ ἀλφ. ἀριθμοὶ σημαίνουσι τοὺς τόμους τοῦ περὶ τῶν ἱερῶν κανόνων συγγράμματος (ὑπὸ Ράλλη κτλ.), οἱ ἀριθμητικ τὰς σελίδας.

ΣΧΟΛΑΖΟΥΣΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗ.

Ὅρα τόμ. γ. σ. 156 τοῦ περὶ ἱερῶν κανόνων συγγράμματος ὑπὸ Ποτλῆ καὶ Ράλλη.

ΣΧΟΛΑΖΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ.

§ 1. ὅρα αὐτ. τόμ. γ. σ. 156.—Ἐκκλησία αὐτ.—Σχολάζοντος καὶ ἀπρονοήτου διαφορά· ὅρα αὐτ. τ. δ. σ. 57.

§ 2 Πρλ. Εὔρε*. λ. Κηδεμονία.

ΣΧΟΛΕΙΑ.

§ 1. Διδασκαλία ἄνευ ἀδείας συγχωρεῖται; (532 Ποιν. ν.) Απ. ποιν. ΑΠ. 82 τοῦ 52, φέρουσα·

« Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 61 καὶ 62 τοῦ ἀπὸ 8 Φεϐρουαρίου 1834 περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου ὑπόκειται εἴς τινα τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 532 τοῦ ποινικοῦ νόμου ὁριζομένων ποινῶν, πᾶς ὁ ἄνευ διπλώματος διδάσκαλος καὶ ἄνευ ἀδείας τοῦ ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργείου διατηρῶν σχολεῖον, εἴτε ἔχει ἴδιον ἐπὶ τούτῳ κατάστημα, εἴτε συνάγει ἐν τῇ ἰδίᾳ κατοικίᾳ τοὺς ὁποίους διδάσκει παῖδας· ὅθεν ἡ προσϐαλλομένη ἀπόφασις τοῦ ἐν Χαλκίδι πταισματοδίκου, ἀποφηνομένη τὸν Νικόλαον Παπ. Σταμάτιον ἀθῶον τῆς κατ' αὐτοῦ γενομένης κατηγορίας, ἐπὶ παραϐάσει τοῦ ἄρθρου 532 τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἐπὶ λόγῳ ὅτι ἐδίδασκεν ἐν τῇ ἰδίᾳ οἰκίᾳ πέντε ἢ δέκα ἢ πλείονας παῖδας ἄν καὶ ἄνευ ἀδείας καὶ διπλώ-

(1) Σχίσμα τῆς Δυτικῆς ἐκκλησίας ἀπὸ τῆς Ἀνατολικῆς. σελ. 361—367. 368—374. 410—416 Εὐαγγελικοῦ Κήρυκος, ἔτους τετάρτου.

ματος, κατὰ παράβασιν τῶν παρατεθέντων ἄρθρων τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, ἡρμήνευσε ψευδῶς τὸ ἄρθρον 532 τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἡ δὲ τοιαύτη ἑρμηνεία φέρει κατὰ τὸ ἄρθρον 360 6) τῆς ποιν. δικονομίας ἀναίρεσιν.»

§ 2. Ἐπιτρέπεται ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως ἐπέμβασις ἐπὶ τῆς ἐν τῇ Φιλεκπαιδευτικῇ Ἑταιρίᾳ κτλ. διδασκαλίας; Ἴδε Εὑρετ. λέξ. Κυβέρνησις τόμ. 9 σελ. 265.

§ 3. Ἐλευθέριοι τέχναι καὶ ἐπιστημονικὴ διδασκαλία ἐξομοιοῦνται τῇ μισθώσει ἢ τῇ ἐντολῇ; οὔτε τῇ μιᾷ, οὔτε τῇ ἑτέρᾳ κατὰ τὸ ῥωμαϊκὸν δίκαιον, ἀλλὰ βασίζεται εἰς τὰ πράγματα καὶ ἔχει ἀποτέλεσμα τὴν ἀμοιβήν. Καλλ. γ. 310.

§ 4. Ὁρίζοντος τοῦ ἀπὸ 6/18 Νοεμβρίου 1834 (ἄρθρ. 24) περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, ὅτι εἰς ἕκαστον δημοδιδάσκαλον θέλουν δίδεσθαι μηνιαίως, σὺν τοῖς ἄλλοις, ἐκ τοῦ δημοτικοῦ ταμείου δι' ἕκαστον μαθητὴν 10—50 λεπτὰ κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου γενόμενον προσδιορισμόν, ἡ ὑποχρέωσις τοῦ δήμου, καὶ ἂν δὲν ἀνέλαβε ῥητήν τινα ὑποχρέωσιν, πηγάζει ἐκ τοῦ νόμου, ἡ δὲ παράλειψις τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἀντιμισθίας δὲν δύναται νὰ παραβλάψῃ τὰ δικαιώματα τοῦ δημοδισκάλου, ὅστις δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ προσφύγῃ εἰς τοὺς γονεῖς τῶν μαθητῶν. Ἀπόφ. ἐφ. Αθ. 14936 τοῦ 57.

§ 5. Ὁ δήμαρχος ὀφείλει νὰ πληρώσῃ τὴν ἀντιμισθίαν τοῦ ὑποδιδασκάλου, ὃν ἀπεδέχθη εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον, καίτοι μὴ ἐννόμως διορισθέντα; Ἴδε τὴν λέξιν Μίσθωσις ὑπηρεσίας, ἔνθα ἡ 666 τοῦ 52 ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.

§6. Πρὸς καταδίωξιν τῶν δημοδιδασκάλων ἀπαιτεῖται ἄδεια διοικητική; (28, 322 ποιν. δικον.) ὄχι. Ἀπόφ. ποιν. ΑΠ. 98 τοῦ 46, ἣν ἴδε ἐν Εὑρ. 6 σ. 205 ἐπ.

§ 7. ὅρα τὴν λέξιν Μισθός.—Παραχώρησις.—Κατάσχεσις.—Ὑπάλληλοι δημόσιοι.

§ 8. Τὴν περὶ σχολείων κλ. νομοθεσίαν ὅρα εἰς τὴν λέξιν Ἐκπαίδευσις τοῦ πίνακος τοῦ Κυρίου Ἀξελοῦ.

ΣΧΟΛΕΙΑ ΙΕΡΑΤΙΚΑ.

Σύστασις σελ. 434 ἐφημ. Κυβερνήσεως τοῦ 56.—Κανονισμὸς σελ. 428 τοῦ 1856.—σελ. 75 τοῦ 57.—Πόροι πρὸς διατήρησιν. σελ. 351 τοῦ 56.

ΣΧΟΛΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ (Ῥιζάρειος).

Ἴδε σελ. 11 199 τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ 1843 καὶ σελ. 51 τοῦ 45.

Γυνὴ ἀναδεχθεῖσα νὰ πληρόνῃ τὰ δίδακτρα ὑποτρόφου (γενομένου δεκτοῦ ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ γίνῃ ἱερεὺς, ἄλλως δὲ νὰ πληρόνῃ τὰ δίδακτρα) ὠφελεῖται ἀπὸ τὰς τοῦ Βελλιανείου δόγματος διατάξεις· ὅρα ἀπ. ἐφ. Αθ. 17002 τοῦ 59.

ΣΧΟΙΝΟΒΑΣΙΑ.

Βλ. εἰς πίνακα Ἀξελοῦ τὴν λέξιν προνόμιον.

ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΟΙ.

Ὅρα σελ. 189 τῆς Ἀποθήκης τῶν ὠφελίμων γνώσεων τοῦ ἔτους 1839.

ΣΧΟΛΙΟΝ.

Περὶ τῆς λέξεως ταύτης ὅρα Θέμ. τ. 1 σελ. 213 ἐπ. καὶ Βασ. ἐκδ. Εἰμδ. 2 σ. 536, 550, 564 675, 685.

ΣΩΜΑ.

Πρλ. τὴν λέξιν ταύτην εἰς τὸν Ἔλεγχον τοῦ περὶ τῶν ἱερῶν κανόνων συγγράμματος ὑπὸ Ῥάλλη καὶ Ποτλῆ.

ΣΩΜΑΤΕΜΠΟΡΙΑ.

§ 1. Ὅρα σελ. 105, 124, 135, 154 τῆς Ἀποθήκης τῶν Ὠφελίμων Γνώσεων τοῦ ἔτους 1841—2. Βιχ. σελ. 168 φύλ. ϛ'.

§ 2. Ὅρα τὸ περὶ Διεθνοῦς Δικαίου σύγγραμμα τοῦ Κυρίου Σαριπόλου σελ. κϛ'. τῶν προλεγομένων καὶ σελ. 167 τόμ. ά.—Πρλ. τὴν ὑπὸ τοῦ Κ. Διομίδους μετάφρασιν τοῦ Ἐφφτέρου ἐν σ. 32 (σημ. 1, 2. Τὰ παρ' Ἕλλησι), 70 (σημ. 7), 175 (σημ. 3) καὶ 267.

§ 3. Πρλ. Φαϋερβάχ § 253 σχ. 3, 252 σημ.

§ 4. Πᾶσα ἐμπορία καὶ συναλλαγὴ, ἀντιβαίνουσα εἰς τὰ καθολικὰ τῶν ἀνθρώπων δικαιώματα, ἀποκηρύττεται ὡς ἀθέμιτος. Οὐδεὶς δὲ πράττει ἄδικον ἐμποδίζων ἢ καταστρέφων αὐτήν. Τοῦτο δὲ ἰσχύει περὶ τῆς ἀνθρωπεμπορίας. Καὶ γνωσταὶ μὲν εἰσιν αἱ περὶ καταργήσεως ταύτης προσπάθειαι τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν, μάλιστα δὲ ἀπὸ τῆς ἐν Βιέννῃ συνόδου (1), ἀλλ' αὗται οὔτε ἐτελεσφόρησαν

---

(1) Ὅρα τὴν ἐν Παρισίοις περὶ εἰρήνης μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας συνθήκην (ἄρθρον πρόσθετον ά.)· ἔτι διακήρυξιν τῶν πληρεξουσίων τῶν ὀκτὼ δυνάμεων τῆς Εὐρώπης, ἀπὸ 8 Φεβρουαρίου 1815· βοῦλλαν τοῦ παπ. θρόνου, ἀπὸ 3 Δεκεμβρίου 1839· πρᾶξιν τῆς γερμαν. Διαίτης, ἀπὸ 19 Ἰουνίου 1845, τὴν ἀφομοιοῦσαν

ἄχρι τοῦδε, οὔτε θέλουσι τελεσφορήσει ἐν ὅσῳ ἀφ' ἑνὸς δὲν ὑπάρχει ἐντελὴς κατὰ θάλασσαν ἰσοῤῥοπία, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπιμένουσιν αἱ ἐλεύθεραι πολιτεῖαι τῆς Βορείου Ἀμερικῆς ἀνθιστάμεναι κατὰ τῆς καταργήσεως ταύτης.

Ἑλληνικὴ νομοθεσία.

§ 5. Ἀπαγόρευσις σωματεμπορίας—Ποιναὶ κατὰ τῶν παραβατῶν — Εὐθύνη πλοιάρχου — Αἱ προξενικαὶ ἀρχαὶ θεωροῦνται ὡς ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι ἔχοντες τὸ δικαίωμα καὶ ἄνευ ἐντολῆς τοῦ εἰσαγγελέως νὰ ἐπιλαμβάνωνται τῆς ἀνακρίσεως. Ν. τῆς 1 Μαρτίου τοῦ 1841 σελ. 65 ἐφημ. Κυβ. — Ὁδηγίαι ἐξηγητικαὶ τοῦ νόμου τούτου. Ὑπουργ. Δικαιοσύνης καὶ Ναυτικῶν 18 Ἰουλίου 1841. σ. 100 ἐφημ. Κυβ.

ΣΩΜΑΤΕΙΑ.

§ 1. Ὅρα τὴν λ. Σύνοδος ἱερὰ τῆς Ἑλλάδος, ἔνθα περὶ μονῶν.
§ 2. Ὅρα τὴν λ. Κυβέρνησις.—Ὅρκος καὶ νομιμοποίησις.

τὴν ἀνθρωπεμπορίαν πρὸς τὴν πειρατείαν καὶ λῃστείαν· μετὰ δὲ ταῦτα διαφόρους συνθήκας τῶν εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων πρὸς ἀλλήλας. Περὶ δὲ τῆς νῦν καταστάσεως τοῦ ζητήματος ἴδε Klüber. dr. d. g. § 72, καὶ τὴν ἐφημερίδα Ausland τοῦ 1842, ἄρθρον 338. Murhard, N. Suppl. III σ. 48. 238. ἔτι δὲ τὰς συνομολογηθείσας συνθήκας μεταξὺ Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ὀλλανδίας, ἀπὸ 30 Νοεμβρίου 1831 καὶ 22 Μαρτίου 1833 (Martens, N. R. IX, 547, 555), εἰς ἃς προσεχώρησαν ἡ Σαρδηνία (τὴν 8 Αὐγούστου 1834), αἱ Ἀνσεατικαὶ πόλεις (τὴν 9 Ἰουνίου 1837) καὶ ἡ Τοσκάνα (Martens XIII, 194. XV, 191 καὶ 292)· τὴν συνθήκην μεταξὺ Αὐστρίας, Πρωσσίας, Ἀγγλίας καὶ Ῥωσσίας, ἀπὸ 20 Δεκεμβρίου 1841 (N. R. S. II, 392)· καὶ τέλος τὴν συνθήκην μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας ἀπὸ 29 Μαΐου 1845 (VIII, 284).—*Διὰ τῶν συνθηκῶν τούτων ἀνεγνωρίσθη ἡ ἐν καιρῷ εἰρήνης ἐπίσκεψις οὐδετέρων ἐμπορικῶν πλοίων, καθ' ὧν γεννῶνται ὑπόνοιαι ὅτι μετέρχωνται τὴν ἀνθρωπεμπορίαν· διά τινων δὲ ἐξ αὐτῶν διορίζονται καὶ μικτὰ δικαστήρια, ἵνα δικάζωσι τὰ συλλαμβανόμενα τοιαῦτα πλοῖα. Ἀλλὰ πολιτεῖαί τινες, ἰδίως ἡ Γαλλία καὶ ἡ βόρ. Ἀμερικὴ, μόνον εἰς τὰ ἴδια αὐτῶν πολεμικὰ πλοῖα ἐπιτρέπουσι τὴν ἐπίσκεψιν τῶν ὁμοεθνῶν πλοίων. Ὅρα καὶ Διομίδους σημ. 3 τοῦ § 80.

§ 3. Ὅρα τὴν λ. Δῆμος καὶ ἠθικὰ πρόσωπα.

§ 4. Πρλ. Μακ. § 142, 143 ἐπ.

§ 5. Διὰ τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην πρέπει νὰ ζητῶσιν ἔγκρισιν τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς ἐκ μέρους τῶν σωματείων, ἐπομένως καὶ τῶν μονῶν. Απ. 2097 τοῦ 1841 τῶν ἐν Αθήν. ἐφετῶν.—Ἴδε τὴν λέξ. Σύνοδος ἱερὰ τῆς Ἑλλάδος.

ΣΩΡΕΥΣΙΣ ΑΓΩΓΩΝ (1) comulatio actionum.

§ 1. Ἕνωσις πολλῶν ἀγωγῶν ἐν τῷ αὐτῷ δικογράφῳ ἐπὶ σκοπῷ κοινῆς συνεκδικάσεως συγχωρεῖται.

1) Τοῦ αὐτοῦ ἐνάγοντος κατὰ τοῦ αὐτοῦ ἐναγομένου (cum. objetiva) πάντοτε ἐὰν α') αἱ πολλαὶ ἀξιώσεις μὴ ἀντιφάσκωσιν (2) ἤτοι μὴ ἀποκλείωσιν (3) ἀλλήλας· β') ὑπάγωνται εἰς τὸ αὐτὸ δι-

---

(1) Πρλ. Οἰκ. § 89 καὶ τὴν λέξιν Συῤῥοὴ ἢ σύμπτωσις ἀγωγῶν. Ποία ἡ διαφορά; Οἰκ. § 90.

(2) Τοιαύτη εἶναι π. χ. ἡ actio redhibitoria καὶ ἡ quandi misoris· ἡ μὲν σκοπεῖ τὴν διάῤῥηξιν τῆς πωλήσεως, ἡ δὲ τὴν μείωσιν τοῦ τιμήματος· ἄρα ἀντιφάσκουσι πρὸς ἀλλήλας. Cöschen Verlesungen III. 358.

(3) Ὑπάρχουσι περιπτώσεις τινὲς κατὰ ῥωμαϊκὸν δίκαιον, καθ' ἃς μεταξὺ διαφόρων δικαίων καὶ τῶν πρὸς ἐπιδίωξιν αὐτῶν ἀγωγῶν δίδοται ἐκλογὴ μόνον· ὥστε τῆς μιᾶς ἀγωγῆς ἐκλεχθείσης, ἀποκλείεται ἡ ἑτέρα. Τοιαύτας περιπτώσεις ἀναφέρουσιν οἱ συγγραφεῖς τὰς ἑξῆς·

α') Ἐὰν εἰς πώλησίν τινα προστεθῇ ἡ lex commissoria καὶ παραβιασθῇ· ὁ πωλητὴς δύναται ἢ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ πωληθέντος πράγματος νὰ αἰτήσῃ ἢ τὸ τίμημα. Ν. 7. Π. (18. 3).

β') Ἐὰν ἐν τῇ διαθήκῃ ὑπάρχῃ ἡ clausula codicillaris. ὁ ἐκ διαθήκης κληρονόμος δύναται κατ' ἐκλογὴν νὰ παρασταθῇ ἢ ὡς κληρονόμος ἢ ὡς κληροδόχος. Ν. 8 κώδ. (6. 36).

γ') Ὁ κληροδόχος ἔχει πρὸς ἀπαίτησιν τοῦ κληροδοτήματος ἢ τὴν ἐμπράγματον ἢ τὴν προσωπικὴν ἀγωγήν. Νόμ. 76 § 8 Π. de legat II. Νόμ. 84 § 13 Π. de legat I.

δ') Κατὰ τὸ 627 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας δὲν δύναν-

καστήριον καὶ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν (1)· γ') μὴ περιπλέκωσι τὴν δίκην (2).

2) Πολλῶν ἐναγόντων ἢ κατὰ πολλῶν ἐναγομένων (cum. sub-

ται νὰ ἑνωθῶσιν αἱ περὶ διακατοχῆς καὶ κυριότητος ἀγωγαί.—Ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι τινὲς περιπτώσεις ἄνευ πρακτικῆς σημασίας παρ' ἡμῖν. Πρβ. Savig V 256.

Ὡς πρὸς τὰ ἄρθρα 535 καὶ 537 τῆς πολιτικῆς δικονομίας παρατηρητέον τὰ ἑξῆς. Κατὰ τὸν 1 § τοῦ 535 ἄρθρου δύνανται νὰ ἑνωθῶσι πολλαὶ ἀπαιτήσεις εἰς τὴν αὐτὴν ἀγωγήν, ἐὰν κατὰ τὴν οὐσίαν των μὴ ἀντιφάσκωσι πρὸς ἀλλήλας. Κατὰ δὲ τὸν § 2 τοῦ 537 ἄρθρου δὲν συγχωρεῖται ἡ ἕνωσις πολλῶν ἀγωγῶν ἐὰν διετάχθη ῥητῶς, ὅτι διὰ τῆς ἐκλογῆς τῆς μιᾶς ἀποκλείεται ἡ ἄλλη. Αἱ δύο αὗται ἐκφράσεις τῶν ἄρθρων τούτων ταυτίζονται. Ἐπομένως πρέπει νὰ θεωρηθῇ παρέλκουσα ἡ ἑτέρα αὐτῶν. Ἔλαβε δ' αὐτὰς κατὰ παραδρομὴν ὁ νομοθέτης τὴν μὲν πρώτην ἐκ τοῦ Βαυαρικοῦ σχεδίου (§ 154), τὴν δὲ δευτέραν ἐκ τοῦ Βαϋέρου (σελ. 307 ἐν ἀρ.). Οἰκ. αὐτ. Πρλ. ἀπ. 67 τοῦ 53 ΑΠ.

(1) Ὅθεν ἀγωγὴ τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ ἐμποροδικείου καὶ ἄλλη τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ πρωτοδικείου δὲν δύνανται νὰ ἑνωθῶσιν· προσέτι εἰς διαδικασίαν συνοπτικὴν δὲν δύνανται νὰ ἑνωθῶσιν ἀγωγαὶ συνοπτικῆς καὶ συνήθους διαδικασίας· τὸ ἐναντίον ὅμως ἐπιτρέπεται, Bayer 305.

(2) Τοῦτο ἐκτιμᾷ ὁ δικαστής. Ἐὰν δὲ κρίνῃ ὅτι ἡ σύγχρονος συζήτησις φέρει σύγχυσιν, δὲν πρέπει ν' ἀκυρώσῃ τὴν διαδικασίαν, ἀλλὰ νὰ διατάξῃ τὴν διαχώρισιν αὐτῶν. Πολ. 537 § 3. Morstadt σελ. 171 ἐν ἀρ.

Ἡ πρώτη σκέψις τῆς 67 τοῦ 1853 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου φέρει·

«Ἐπειδὴ τὸ 535 ἄρθρον ἐδ. 1 καὶ 2 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὅπερ ἐπιτρέπει τὴν ἕνωσιν πολλῶν ἀγωγῶν τοῦ αὐτοῦ ἐνάγοντος κατὰ τοῦ αὐτοῦ ἐναγομένου· 1) ἐὰν κατὰ τὴν οὐσίαν των δὲν ἀντιφάσκουν πρὸς ἀλλήλας καὶ δεύτερον ἐὰν δύνανται νὰ ζητηθῶσιν κατὰ τὸ αὐτὸ εἶδος τῆς διαδικασίας, ἐννοεῖ, διὰ μὲν τοῦ 1 ἐδαφίου αἱ ἡνωμέναι ἀγωγαὶ νὰ μὴν ἦναι ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των εἰς τοιαύτην ἀντίφασιν, ὥστε διὰ τῆς μιᾶς ν' ἀποκλείηται ἡ ἑτέρα, ἀπαραλλάκτως ὡς εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ 2 ἐδαφίου τοῦ 537 ἄρθρου τὸ ἀσυμβίβαστον τῆς μιᾶς ἀγωγῆς ἀπὸ τὴν ἄλλην προκύπτει ἐκ τῆς φύσεώς των, κατὰ δὲ τὸ 2 ἐδάφ. τοῦ 537 ἄρθρου, ὁ νόμος διέ-

jectiva) μόνον ἐὰν ὑπάρχῃ μεταξὺ αὐτῶν ὁμοδικίας δεσμός (1). (Πρλ. Οἰκον. § 90).

§ 2. Ἡ ἕνωσις διαφόρων ἀγωγῶν ἢ ἐφέσεων δὲν εἶναι ὑποχρεω-

ταξε ῥητῶς ἐκ τῶν προτέρων ὅτι ἡ ἐκλογὴ τῆς μιᾶς ἀποκλείει τὴν ἄλλην· διὰ δὲ τοῦ 2 ἐδαφίου ἐννοεῖ αἱ ἡνωμέναι ἀγωγαὶ νὰ μὴν ὑπάγωνται εἰς διάφορον εἶδος διαδικασίας, οἷον συνήθους καὶ συνοπτικῆς· ὅθεν ὅταν ὑπάρχῃ, ὡς εἴρηται, ἀντίφασις, καὶ αἱ διάφοροι ἀγωγαὶ ὑπάγονται εἰς τὸ αὐτὸ εἶδος τῆς διαδικασίας, ἐπιτρέπεται ἡ ἕνωσίς των, μάλιστα δὲ, ὅταν δι' αὐτῶν ζητῆται τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον, δὲν εἶναι κυρίως διάφοροι ἀγωγαὶ, ἀλλὰ μία, στηριζομένη ἐπὶ διαφόρων λόγων· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ ἀγωγὴ τοῦ δημοσίου καίτοι ἀναφέρουσα ὅτι τοῦτο ἐπλανήθη κατὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ γενομένην ἐκμίσθωσιν περὶ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐκμισθωθέντος κτήματος, ὅτι ὁ μισθωτὴς δὲν ἐξεπλήρωσε τὰς ὑποχρεώσεις του περὶ τῆς ἀποξηράνσεως τῶν βαλτωδῶν γαιῶν κλπ. ὅτι καθυστέρησε τὸ ὀφειλόμενον πλέον τῶν δύο ἐτῶν μίσθωμα, καὶ ὅτι εἰς ἐκμισθωθείσας, δὲν περιέχει ἀγωγὰς τοιαύτας, αἵτινες, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των, ἀπέκλειον ἡ μία τὴν ἄλλην, ἀλλὰ στηρίζεται εἰς διαφόρους λόγους ἕνεκα τῶν ὁποίων τὸ δημόσιον ἐζήτησε κυρίως ἓν πρᾶγμα, ἤτοι τὴν διάλυσιν τοῦ συμβολαίου τῆς μισθώσεως μετὰ τῶν συνεπειῶν αὐτῆς, θεωροῦν τὸ συμβόλαιον ὡς ὑπάρξαν καὶ οὐχὶ ὡς ἐξ ἀρχῆς ἄκυρον λόγῳ τῆς πλάνης· ἀλλὰ καὶ τοιαύτην περὶ ἀκυρότητος αἴτησιν ἂν εἶχεν, ἡ ἀγωγὴ δὲν ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς περιέχουσα ἀντιφατικὰς κατὰ τὴν φύσιν των ἀγωγὰς, ὥστε ν' ἀποκλείωσιν ἡ μία τὴν ἄλλην· διότι καὶ ἂν ἡ περὶ ἀκυρότητος ἕνεκα πλάνης ἀγωγὴ ἀπέβαινε κατὰ τοῦ δημοσίου, ἠδύνατο νὰ δικασθῇ ἡ περὶ διαλύσεως ἕνεκα τῆς μὴ πληρωμῆς τοῦ μισθώματος· οἱ δὲ δύο λόγοι τῆς ἀγωγῆς ἠδύναντο νὰ ἐξετασθῶσιν εἰς τὸ αὐτὸ εἶδος τῆς διαδικασίας, διότι ὅλοι, ὡς καὶ ὁ περὶ τῶν μὴ ἐκμισθωθεισῶν γαιῶν λόγος, περιστρέφονται εἰς τὴν μίσθωσιν, ὡς μὴ ἀμφισβητηθείσης τῆς κυριότητος τοῦ δημοσίου καὶ ἐπὶ τῶν γαιῶν αὐτῶν· τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων, ὀρθῶς τὸ ἐφετεῖον ἀπέρριψε τὴν κατὰ τῆς ἀγωγῆς τοῦ δημοσίου ἔνστασιν ἀπαραδέκτου τοῦ ἀντιδίκου αὐτοῦ, καὶ δὲν παρεβίασε νόμον τινὰ ἢ διάταξιν τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὁμόσαν κατὰ πρῶτον ἐπὶ τοῦ λόγου περὶ διαλύσεως τοῦ συμβολαίου τῆς μισθώσεως ἕνεκα τῆς μὴ πληρωμῆς τοῦ μισθώματος».

(1) Πρλ. 587 § 1.—Πρλ. τὴν λέξιν Ὁμοδικία.

τικὴ κατὰ τὸ 535 τῆς πολιτικῆς δικονομίας καὶ ἂν ὑπάρχωσιν αἱ εἰς αὐτὸ ἀναφερόμεναι περιπτώσεις. Απ. πολ. Ἀρείου Πάγου 108 τοῦ 1849.

§ 3. Ὁ εναγόμενος δὲν δύναται νὰ ἐκβιάσῃ τὴν ἕνωσιν τῶν κατ' αὐτοῦ ἀγωγῶν, ὅταν μάλιστα δὲν ὑπάρχῃ συνάφεια. Απόφ. ἐφετ. Ναυπλίας 227 τοῦ 46 (σ.4746 Νομ. ἐφ.)

§ 4. Εἶναι λόγος ἀναιρέσεως ἡ περίπτωσις ὅτι διὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἐξεδικάσθησαν δύο ἐφέσεις καθ' ὁριστικῶν ἀποφάσεων ἐκδοθεισῶν ἐπὶ χωριστῶν ἀγωγῶν; ὄχι, ὅταν δὲν προταθῇ κατὰ τῆς περὶ ἑνώσεως αἰτήσεως ἔνστασις. Απόφ. πολ. ΑΠ. 47 τοῦ 47.

§ 5. Τὸ ἄρθρον 537 τῆς πολιτικῆς δικονομίας δὲν ἀνάγεται εἰς τὴν κοινὴν εὐταξίαν, ἀφορῶν ἰδιωτικὰ συμφέροντα· ὅθεν δὲν δύναται νὰ προταθῇ κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ τυχὸν παραβίασις αὐτοῦ. Ἀπόφασ. πολ. ΑΠ. 86 τοῦ 1848, ἣν εἰς Εὕρετ. 7 σελ. 2.

§ 6. Ἡ σύγχρονος καὶ διὰ μιᾶς ἀποφάσεως ἐκδίκασις δύο ἐφέσεων ἐν τῇ αὐτῇ ὑποθέσει, τῆς μὲν κατὰ προδικαστικῆς, τῆς δὲ κατ' οὐσιαστικῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, δὲν ἀπαγορεύεται ἀπὸ καμμίαν τῆς δικονομίας διάταξιν, ἀλλὰ μάλιστα εἶναι σύμφωνος μὲ τὰς θεμελιώδεις τῆς διαδικασίας ἀρχὰς, τὴν οἰκονομίαν τοῦ καιροῦ καὶ τῶν ἐξόδων· ἐκτὸς δὲ τούτου, ἡ ἔνστασις τοῦ χωρισμοῦ τῶν δικῶν δὲν δύναται νὰ προταθῇ κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ ΑΠ. Απ. πολ. ΑΠ. 55 τοῦ 49.

§ 7. Ἡ παραβίασις τῶν ἄρθρων 535 καὶ 537 τῆς πολιτικῆς δικονομίας (ἤτοι ἡ παρὰ τὸν νόμον ἕνωσις πολλῶν ἀγωγῶν ἢ ἐφέσεων) δὲν ἐπιφέρει ἀκυρότητα τοῦ ἐγγράφου, ἀλλ' ἁπλῶς διαχώρισιν τῶν ἀγωγῶν (1). Απ. πολ. τοῦ Ἀρείου Πάγου 76 τοῦ 50, ἣν εἰς Εὕρετ. 8 σ. 18.

---

(1) Ἡ εἰς ἓν ἔγγραφον ἕνωσις ἀγωγῶν μὴ δυναμένων νὰ συζητηθῶσιν ὁμοῦ εἶναι λόγος ἀκυρότητος; ἡ ἐκ τοῦ 537 ἄρθρου τῆς πολιτικῆς δικονομίας πηγάζουσα ἔνστασις ἐπάγει ἐν μὲν τῇ περιπτώσει τοῦ § 2 τὴν ἐκλογὴν τῆς μὲν καὶ παράλειψιν τῆς δὲ, ἐν δὲ τῇ περιπτώσει τοῦ § 3 τὸν χωρισμὸν ἐκ τῆς φύσεώς των δὲ εἶναι ἔνστασις ἀαναβλητικὴ ἁπλῶς καὶ οὐχὶ ἀκυρωτικὴ τοῦ ἐγγρά-

§ 8. Ἡ εἰς πλείονας λόγους στηριζομένη ἀγωγὴ δὲν ἀποτελεῖ ἀγωγὰς διακεκριμένας (1). Ἀπόφ. 569 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 5489.

§ 9. Ὅταν διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐγγράφου εἰσαχθῶσι δύο διάφοροι καὶ ἀσυμβίβαστοι μεταξύ των ἀγωγαί, τὸ δικόγραφον τῆς ἀγωγῆς δὲν ἀκυροῦται. Απόφ. ἐφετῶν Ναυπλίας 144 τοῦ 38. (σελ. 3640 Νομικῆς ἐφημερίδος). Ὥστε ἡ εἰς τὸ αὐτὸ ἔγγραφον ἕνωσις πολλῶν ἀγωγῶν δὲν εἶναι λόγος ἀκυρότητος, ἀλλὰ διαχωρήσεως, ἥτις πρέπει ῥητῶς νὰ διατάσσηται. Απόφ. ἐφετῶν Ναυπλίας 46 τοῦ 48 (σελ. 4711 Νομικῆς ἐφημερίδος). Ἀπόφ. ἐφετῶν Ναυπλίας 569 τοῦ 51 (σελ. 5489 τῆς Νομικῆς ἐφημερίδος).

§ 10. Πρλ. τὴν λέξιν Κατάσχεσις § 147 καὶ τὴν λέξιν Πίναξ κατατάξεως.

§ 11. Τὸ δικόγραφον, εἰς ὃ ἡνώθησαν πρόσωπα μὴ ἔχοντα τὸν δεσμὸν τῆς ὁμοδικίας, ἀκυροῦται. Απόφ. ἐφετῶν Ἀθηνῶν. 13174 ἐν λ. Ὁμοδικίᾳ.

§ 12. Ἀπαγορεύεται ἡ ἐν τῷ αὐτῷ ἐγγράφῳ τῆς ἀγωγῆς προσθήκη ἀπαιτήσεως τοῦ αὐτοῦ μὲν πράγματος, ἀλλ' ἐπικουρικῶς καὶ ἐπὶ λόγῳ ἀντιφατικῷ πρὸς τοὺς λόγους τῆς ἀρχικῆς ἀγωγῆς; ὄχι· ὁ νόμος ἀποκλείει ἁπλῶς τὴν σύγχρονον ἀξίωσιν πολλῶν ἀπαιτήσεων, ἀντιφασκουσῶν πρὸς ἀλλήλας. Ἀπόφ. 696 τοῦ 52 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν ἐν Νομ. σ. 5661.

§ 13. Ἡ ἕνωσις ἀγωγῶν καθιστᾷ ἄκυρον τὴν ἀγωγήν, ὅταν ἡ μία τῶν δικῶν δὲν ὑπάγεται εἰς τὸ αὐτὸ εἶδος τῆς διαδικασίας; Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 573 § 3 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, τὸ δικαστήριον δύναται νὰ χωρίσῃ διαφόρους εἰς ἓν καὶ τὸ

φου τῆς ἀγωγῆς· τότε δὲ ἐκδίδεται ἰδιαιτέρα ἀπόφ. Ἀπόφ. 604 τοῦ 51 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ.—Νομ. σ. 5462.

Ἡ ἄτοπος ἕνωσις πλειόνων ἀγωγῶν εἰς ἓν δικόγραφον ἀποτελεῖ λόγον ἀκυρότητος; ὄχι, δίδει ἁπλῶς ἀφορμὴν εἰς χωρισμὸν τῆς δίκης· Απόφ. 568 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 5496.

(1) Ἀπαίτησις, στηριζομένη ἐπὶ διαφόρων λόγων, ἀποτελεῖ ἕνωσιν ἀγωγῶν; ὄχι. Απόφ. 568 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σ. 5496).

αὐτὸ ἔγγραφον περιληφθείσας ἀγωγάς, καὶ κρατοῦν τὴν μίαν νὰ παραπέμψῃ τὰς λοιπὰς εἰς ἰδιαιτέραν συζήτησιν ἐνώπιόν του, ἀλλὰ τοῦτο γίνεται ὅταν ἅπασαι αἱ ἀγωγαὶ ὑπάγωνται εἰς τὸ αὐτὸ τῆς διαδικασίας εἶδος, οὐχὶ δὲ καὶ ἐν τῇ ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἐν ᾗ τὸ ἔγγραφον τῆς ἀγωγῆς καθίσταται ἄκυρον κατὰ τὸ ἄρθρον 535. Ἀπόφ. ἐφετῶν Ἀθηνῶν 11940 τοῦ 54 τμ. ά.

ΣΗΜ. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου, δε' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἐγγράφου ἐκινήθη ἀγωγὴ κατὰ διαφόρων προσώπων, ἀπὸ τινας τῶν ὁποίων ἐζητεῖτο ἡ ἀναγνώρισις τῆς κυριότητος ἐπὶ τῆς συναλλαγματικῆς, ἀπ' ἄλλο δὲ (τοῦ ἀποδέκτου) ἡ ἐξόφλησις αὐτῆς.

§ 14. Ἀπόφασις, διατάττουσα τὸν χωρισμὸν τῶν ἀγωγῶν εἶναι δεκτικὴ ἐφέσεως; Ἴδε τὴν λέξιν Ἔφεσις.

§ 15. Ὁ ἔχων δύο ἰδιότητας, τὴν τοῦ συγκοινωνικοῦ καὶ τὴν τοῦ δανειστοῦ, δύναται νὰ ἐξασκήσῃ τὰ δικαιώματα του συγχρόνως ὑπὸ τὴν διττὴν ταύτην ἰδιότητα· ἡ δὲ ἐξάσκησις τοῦ ἑνὸς δὲν ἀποκλείει τὴν χρῆσιν τοῦ ἑτέρου. Ἀπόφ. ἐφετῶν Ναυπλίας 227 τοῦ 46 (Νομικ. ἐφ. σ. 4746).

§ 16. Ἀγωγαὶ περὶ ἀκυρώσεως διαθήκης καὶ διανομῆς κοινῶν κτημάτων δύνανται νὰ ἑνωθῶσιν. Ἀπόφασ. ἐφετῶν Ναυπλίας 139 τοῦ 43 (σ. 3371 Νομ. ἐφ.)

§ 17. Ἀγωγαὶ κατὰ τῶν αὐτῶν προσώπων ἔχουσαι ἀντικείμενον τὰ αὐτὰ πράγματα, ἐκ διαφόρων ὅμως λόγων πηγάζουσαι, δύνανται νὰ ἑνωθῶσιν. Ἀπόφ. ἐφετῶν Ναυπλίας 233 τοῦ 44 (σελ. 4056 Νομ. ἐφημ.)

§ 18. Ὅταν ὁ ἐνάγων ἑνόνῃ εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἔγγραφον (τὴν ἀγωγὴν) διαφόρους ἀπαιτήσεις, εἰς ποῖον δικαστήριον ὑπάγεται ἡ ὑπόθεσις; Ἰδοὺ περιπτώσεις τινὲς, καθ' ἃς ἐξεφράσθη ἡ νομολογία (1).

ά) Ὁ Α ἐκίνησεν ἀγωγὴν ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου περιέχουσαν δύο ἀπαιτήσεις χρηματικοῦ ποσοῦ ἐκ διαφόρου αἰτίας πηγαζούσας καὶ ὑπερβαινούσας συνάμα τὰς δραχμὰς 300, ἐπροτάθη δὲ ἔνστασις ἀναρμοδιότητος, τὴν ὁποίαν οἱ ἐν Ἀθήναις ἐφέται δὲν ἐθεώρησαν βάσιμον, σκεφθέντες (ἀπ. 12461 τοῦ 1855.—15889 τοῦ 1858.—11480.) ὅτι ἡ ἁρμοδιότης δὲν κανονίζεται ἀπὸ τὸ ποσὸν ἑκάστης τῶν ἐν μιᾷ ἀγωγῇ ἡνωμένων πολλῶν καὶ ἐκ δια-

(1) Παρλ. τὴν 11476 ἀπόφ. ἐφετ. Ἀθηνῶν.

φόρου αἰτίας παραγομένων ἀπαιτήσεων, ἀλλ' ἀπὸ τὸ ποσόν, τὸ ἐξ ὅλων ὁμοῦ ἀπαρτιζόμενον, ὅπερ ἀποτελεῖ τὸ ἀντικείμενον τῆς δίκης.—Ὅτι τὴν ἀρχὴν ταύτην παρεδέχθη ἤδη σταθερῶς ἡ γαλλικὴ νομολογία εἰς ἀνάλογον περίπτωσιν, τούτεστι περὶ τῆς ἁρμοδιότητος τῶν ἐφετῶν ἐπὶ ἐφέσεων ἀποφάσεων ἐκδιδομένων ἐπὶ ἀγωγῶν πολλὰς τοιούτου εἴδους ἀπαιτήσεις συμπεριλαμβανουσῶν, ἂν καὶ ἑκάστη τῶν ἀπαιτήσεων, ἰδίως ἐξεταζομένη, περιέχῃ ποσὸν τῆς ἀνεκκλήτου ἁρμοδιότητος τῶν πρωτοδικείων (ἴδε Εὐρ. Ῥολλ. λ. degrés de jurisd.—Εὐρ. τ. 4 σ. 49 § 51). — ὅτι τὸ ὀρθὸν τῆς ἀρχῆς ταύτης, ἀπολύτως ἐξεταζομένου τοῦ πράγματος, προκύπτει καὶ ἐκ τῆς παρατηρήσεως, ὅτι ὁ νέος γαλλικὸς νόμος τῆς 25 Μαΐου 1838 ἄρθρον 9, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ καθιερώσῃ αὐτὴν διὰ ῥητῆς διατάξεως ὡς πρὸς τὸν κανονισμὸν τῆς ἁρμοδιότητος τῶν εἰρηνοδικείων. (Εὐρ. Ῥολλ. λ. justice de paix ἀρ. 231—238).

β) Ὁ Τ. ἐνήργησε νὰ κηρυχθῶσιν ἐκτελεστοὶ 7 κατάλογοι ἐξόδων ἐκ δραχμῶν 322, ἃς εἶχε νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ Δ δι' ὑποθέσεις, τὰς ὁποίας ὡς δικηγόρος ὑπερασπίσθη ἐνώπιον τοῦ ἐμποροδικείου (ἄρθρον 242 § 3 όργ.)· ἐγένετο ἀνακοπὴ κατὰ τῆς πρὸς πληρωμὴν ἐπιταγῆς ὑπὸ τοῦ Δ ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου, ἀλλ' ὁ δικηγόρος επρότεινε τὸ ἀναρμόδιον αὐτοῦ, πλὴν τοῦτο ἀπέῤῥιψε τὴν ἔνστασιν· ἐζητήθη λοιπὸν ἀναίρεσις διὰ τὸν λόγον τῆς ἀναρμοδιότητος, ὁ δὲ Ἄρειος Πάγος (ἀπ. 41 τοῦ 1316) ἀνῄρεσε σκεφθείς, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 873 τῆς πολιτικῆς δικονομίας τὸ εἰρηνοδικεῖον εἶναι ἁρμόδιον εἰς τὴν περὶ ἐκτελέσεως δίκην καὶ περὶ ἐμπορικῶν καὶ διαιτητικῶν ἀποστάσεων, ἐὰν πρόκηται περὶ ἁρμοδιότητος εἰρηνοδικείου τινός· ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως τὸ ὅλον τῆς ἀπαιτήσεως ὑπερέβαινε μὲν τὰς 300 δραχμάς, ἀλλ' ἐπήγαζεν ἐκ διαφόρων νομίμων σχέσεων, ἑκάστη δὲ αὐτῶν ἀφορᾷ ποσὸν ἧττον τῶν δραχμῶν 300· ἄρα ἡ δίκη ὑπήγετο εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον καὶ ὄχι εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 535 ἐδάφιον 2 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἑκάστης τῶν διαφόρων ἀπαιτήσεων πηγαζούσης ἐξ ἑνὸς ἑκάστου τῶν καταλόγων καὶ μὴ ὑπαγομένης εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, τοῦτο δὲν ἦτον ἁρμόδιον κατὰ τὸ ἄρθρον 875 οὔτε εἰς τὴν περὶ ἐκτελέσεως δίκην· ὅθεν ὤφειλε καὶ αὐτεπαγγέλτως νὰ κηρύξῃ ἑαυτὸ ἀναρμόδιον· αἱ κατ' ἀποφάσεων τῶν πρωτοδικείων ὅμως ἔριδες περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ὑπάγονται εἰς αὐτά, ὅσον μικρὸν καὶ ἂν ἦναι τὸ ποσόν, περὶ οὗ ἡ ἔρις. Απ. ἐφετ. Ναυπλίας 229 τοῦ 48 ἐν Εὐρ. τ. 6 σελ. 480.

γ') Ὁ δικηγόρος Α ἔχων λαμβάνειν παρὰ τοῦ Β δικηγορικὰ δικαιώματα ὑπερβαίνοντα τὰς 300 δραχμὰς ἐνήργησε κατάσχεσιν

παρὰ τρίτῳ, καὶ ἐκίνησεν ἀγωγὴν ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδικείου· ἐπροτάθη λοιπὸν, ὅτι τὸ εἰρηνοδικεῖον ἦτον ἀναρμόδιον, ἀλλ' ὁ Ἄρειος Πάγος (ἀπόφ. 141 τοῦ 1856) δὲν ἐθεώρησε βάσιμον τὸν λόγον· σκεφθεὶς ὅτι ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι τὸ ποσὸν ὅλων τῶν ἐκτελεστῶν καταλόγων τῶν δικηγορικῶν δικαιωμάτων ὑπερέβαινε τὰς 300 δρ. δὲν μεταβάλλει τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ εἰρηνοδίκου, καθότι ἕκαστος τῶν καταλόγων παράγει ἰδιαιτέραν ἀπαίτησιν καὶ ἀγωγήν· καὶ ὅταν ἑκάστου αὐτῶν τὸ ποσὸν ἦναι ἔλαττον τῶν δραχμῶν 300, τὸ εἰρηνοδικεῖον εἶναι ἁρμόδιον εἰς τὴν περὶ ἐκτελέσεως δίκην, ἀδιαφόρως ἂν τὰ εἰς τοὺς καταλόγους τούτους δικηγορικὰ δικαιώματα παρήχθησαν ἀπὸ δίκας, διεξαχθείσας ἐνώπιον ἀνωτέρων δικαστηρίων.

δ) Ἑταιρία τις ἐνήγαγεν ἐνώπιον τοῦ ἐμπορ. Ἀθηνῶν ἄλλην ἑταιρίαν ζητήσασα 1) δραχμὰς 900· 2) δραχμὰς 217· 3) δραχμὰς 51, ἀπαιτήσεις ἐκ διαφόρων σχέσεων πηγαζούσας. Τὸ πρωτοδικεῖον, ὡς ἐμποροδικεῖον, ἐθεώρησεν ἀπαραδέκτους τὰς δύο τελευταίας αἰτήσεις, γενομένης δ' ἐφέσεως ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, τοῦτο ἀπεφήνατο (ἀπόφ. 16363 τοῦ 58) (1) ὅτι ἐκ τοῦ ἄρθρου 535 § 3 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἐξάγεται, ὅτι ὅταν ἑκάστη τῶν ἀπαιτήσεων ὑπάγηται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ εἰρηνοδίκου, δὲν μεταβάλληται ἡ ἁρμοδιότης τούτου ὡς ἐκ τοῦ ἀθροίσματος τῶν ποσοτήτων τῶν διαφόρων τοῦ ἐνάγοντος ἀπαιτήσεων.

ε) Πῶς ὁρίζεται ἡ ἁρμοδιότης ὅταν ἑνῶνται πολλαὶ ἀγωγαί; ὅρα ἀπόφ. ΑΠ. 4 τοῦ 54 καὶ τὸ περὶ ἐφέσεως κεφάλαιον. Ἰδίως τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ εἰρηνοδίκου ὁρίζει τὸ μέγεθος τῆς αἰτήσεως, περὶ ἧς οὗτος καλεῖται νὰ δικάσῃ. Ὅθεν δύναται νὰ δικάσῃ αἴτησιν 300 δραχμῶν, λείψανον οὖσαν ἀνωτέρας ποσότητος, ἢ αἴτησιν 400 δραχμῶν, περιορισθεῖσαν κατόπιν εἰς 300 ἢ ἧς τὰς 100 ἀνεγνώρισεν ὁ ἐναγόμενος. Dalloz ἀρ. 35, 36, 40, 41.—Ἐὰν ὁ ἐνάγων τὴν ἐκ 500 δραχμῶν ἀπαίτησίν του διαιρέσῃ εἰς δύο καὶ ζητῇ ἤδη δικαστικῶς μόνον τὰς 300; Dalloz ἀρ. 37.—Μὴ οὔσης ὡρισμένης τῆς ἀξίας (π. χ. ἵππος) καὶ ἀμφιβαλλομένης, διατάσσει ὁ εἰρηνοδίκης ἀπόδειξιν. ΑΠ. 191 τοῦ 53. Οἱ Γάλλοι διαφωνοῦσι. Dalloz ἀρ. 45, 46, 58.

ς') Δὲν συγχωρεῖται ἡ ἕνωσις ἀπαιτήσεων, ἀνεξαρτήτων τῆς μιᾶς ἐκ τῆς ἄλλης, ὅταν ἐκ τοῦ ποσοῦ, ἡ μὲν ὑπάγεται εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, ἡ δὲ εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 16931 τοῦ 1859.

(1) Ἐν Νομικῇ Μελέτῃ σελ. 163.

ζ') Τὸ ἐμποροδικεῖον, ὃν ἁρμόδιον ἐπὶ τῆς κυρίας ἀγωγῆς, εἶναι ἁρμόδιον νὰ δικάσῃ καὶ τὴν ἀπαίτησιν τοῦ ἐνάγοντος περὶ πληρωμῆς δραχμὰς 13 ἕνεκα ὑπηρεσίας, καθὸ παραχθεῖσαν ἐκ τῆς αὐτῆς ἑταιρικῆς σχέσεως. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 174 τοῦ 58.

§ 19. Εἶναι ἁρμόδιον τὸ πρωτοδικεῖον ἐπὶ ἀπαιτήσεως κατὰ πολλῶν ἀλληλεγγύων ὀφειλετῶν, ὅταν αὕτη ὁλόκληρος μὲν ὑπερβαίνῃ τὰς δραχμὰς 300, τὸ ἐπιβάλλον δ' ἑκάστῳ ἦναι κατώτερον τοῦ ποσοῦ τούτου;

Τὸ ἐν Ναυπλίῳ ἐφετεῖον (ἀπόφ. 843 τοῦ 56) ἀπέφηνεν, ὅτι τὸ πρωτοδικεῖον εἶναι ἁρμόδιον ἐπὶ τοιαύτης δίκης· ἴδε τὴν ἀπόφασιν ἐν Νομικῇ σελ. 6199.

§ 20. Τί δὲ ὡς πρὸς τὴν ἔφεσιν; Τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν ὑπάγεται ἐνταῦθα· ὅρα δὲ Αὐγ. § 80 ἐπ. 85 ἐπ. Οἰκον. τόμ. 2 σελ. 447 ἑπόμ.

ΣΩΣΤΡΑ (1).

§ 1. Πρλ. Ῥάλλ. ἐμπ. δ. τόμ. 2 σελ. 376. Εἰς βάρος τοῦ ἀσφαλιστοῦ (αὐτόθι).

§ 2. Πρλ. τὴν μετάφρασιν τοῦ Εφφτέρου ἐν σ. 172.—Τὸ καλούμενον ἐκβράσματος δικαίωμα (droit d'épave) εἶναι καταισχύνης δικαίωμα (αὐτ.)

§ 3. Πρλ. τὸν περὶ ναυγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων ἑλληνικὸν νόμον τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1856.

Κατὰ τὸ βιβλ. 53, τίτλ. 8 ἐδ. 47 τῶν Βασιλ. δικαίωμα σώστρων ἔχει οὐ μόνον ὁ ἐπαίρων τι ἀπὸ τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀποσώζων πράγματα ἐκριπτόμενα ἀπὸ θαλάσσης εἰς γῆν κλ. Απ. πολ. ΑΠ. 96 τοῦ 1851, κυροῦσα τὴν 7445 ἀπόφ. ἐφετῶν Ἀθην.

ΣΩΤΗΡ.

Ὅρα τὸν τῆς νομοθεσίας πίνακα τοῦ Κυρίου Ἀξελοῦ ἐν λέξει Παράσημον.

Ναὸς Σωτῆρος.—Ὅρα τὴν λ. Σύνοδος ἱερὰ τῆς Ἑλλάδος.

ΣΩΦΡΟΝΗΣΤΗΡΙΟΝ.

Βλ. Εἰς πίνακα Ἀξελοῦ τὴν λ. Οἰκοδομή.

---

(1) Εὕρετρα, μήνυτρα ἢ σῶστρα μὴ ἀπαιτεῖν, ὁρίζουν οἱ ἱεροὶ κανόνες. τόμ. δ. σ. 65 καὶ 396 τοῦ περὶ αὐτῶν συγγ. ὑπὸ Ρ. κλ.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΙΗ'. ΤΟΜΟΥ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΤΗΣ

ΘΕΜΙΔΟΣ.

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΕΝΝΑΤΟΣ.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ

ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ,

ΗΤΟΙ

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡ. ΠΑΓΟΥ,
ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΕΝ ΝΑΥΠΛ.
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΤΩΝ ΕΦΕΤΩΝ.

ΥΠΟ

Ν. ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ,

Ἀρειοπαγίτου.

ΕΚΔΟΘΕΙΣΑ ΔΕ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΛΕΩΝΙΔΑ Λ. ΣΓΟΥΤΑ.

ΤΑΓΜΑ ΙΕΡΟΝ—ΤΡΙΤΟΣ.

ΑΘΗΝΗΣΙ,

1862.

ΤΑΓΜΑ ΙΕΡΟΝ.

Βλ. τόμον 2 σελ. 321 Συντάγματος τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων ὑπὸ Ῥάλλη καὶ Ποτλῆ.

ΤΑΓΜΑΤΑΡΧΑΙ.

§ 1. *Μισθός.* — Πῶς κανονίζεται ὁ μισθὸς τῶν Ταγματαρχῶν τῆς χωροφυλακῆς ἐν ὥρᾳ ἀπουσίας; Ἴδε ἀπόφασιν ἐφετῶν Ἀθηνῶν 10571 ἐν Εὑρετηρ. τόμ. 10. σελ. 277. ἑπόμ.—Πρβ. τὴν λέξιν Μισθός.

§ 2. *Ἐπίδοσις.*—Περὶ ἐπιδόσεως δικογράφων, ὅρα τὴν ἐν Εὑρ. λ. Σύνταγμα σελ. 192 ἑπόμ. καὶ τὴν λέξιν Ἐπίδοσις § 95—104, ἔνθα καὶ τὴν 4732 ἀπ. ἐφ. Ἀθ.

§ 3. *Νομιμοποίησις.*—Τὰ τάγματα δὲν εἶναι νομικὰ πρόσωπα ἔχοντα ἰδίαν περιουσίαν διακεκριμένην ἀπὸ τῆς τοῦ δημοσίου θησαυροῦ, καὶ τὰ εἰς τὰ ταμεῖα αὐτῶν στελλόμενα χρήματα εἶναι, καὶ μετὰ τὴν ἀποστολήν των, χρήματα τοῦ δημοσίου· ὅθεν οὔσης δίκης ἂν πρέπῃ νὰ πληρωθῶσι τοιαῦτα χρήματα εἰς ἰδιώτας, ἢ οὔ, διάδικος κατ' αὐτὴν εἶναι τὸ δημόσιον καὶ οὐχὶ τὸ τάγμα διὰ τοῦ διοικητοῦ αὐτοῦ. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 224 τοῦ 1850.

§ 4. Πρβ. τὰς λέξεις Στρατιωτικοί. Φαλαγγῖται. Συντάξεις.

ΤΑΜΕΙΟΝ.

Νομοθεσία (1).

§ 5. Ὀργανισμὸς τῶν δημοσίων ταμείων—Σχηματισμός—Γεν. ταμεῖον—Ταμεῖα νομῶν—Ταμεῖα ἐπαρχιακὰ—Ταμεῖα εἰδικὰ —

(1) Ὁ τελευταῖος ἀριθμὸς σημαίνει τὰς σελ. τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερν. τοῦ ἔτους, ὃ προηγεῖται.

(Βλ. τελωνεῖον)—Ἁρμοδιότης—Τάξις εἰς τὰ ταμεῖα—Ὑπηρεσία—Ὑποχρεώσεις—Παραβιάσεις—Πειθαρχικαὶ ποιναὶ—Βαθμὸς—Στολὴ—Ἐγγύησις—Μισθοδοσία. Διάταγμα τῆς 6 Φεβρουαρίου 1834. 97—120. 130.—Δηλοποίησις περὶ τῶν εἰδικῶν ταμείων κατὰ τὰ ἄρθρα 20—26 τοῦ διατάγματος τούτου—Ὀνομαστικὸς αὐτῶν κατάλογος—Καθήκοντα τῶν ἀποθηκαρίων ἀλάτων καὶ τῶν ἐπιστατῶν τῶν τελωνείων ὡς πρὸς τὴν εἴσπραξιν καὶ πληρωμὴν χρημάτων. Δηλ. ὑπουργείου Οἰκονομικῶν τῆς 15 Μαρτίου 1834. 194—198.—Πότε ἐμβαίνει εἰς ἐνέργειαν τὸ νέον λογιστικὸν σύστημα—Ἡ εἴσπραξις ἐνεργεῖται διὰ λογαριασμὸν τοῦ Γεν. ταμείου—Χρηματικὸν ἔνταλμα—Κῦρος πληρωμῆς—Καταδίωξις ὀφειλετῶν—Εἰδικοῦ ταμίου καθήκοντα—Ταμεῖα ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας—Τῆς ὑπηρεσίας ταύτης τὰ χρήματα πότε παραδίδονται—Κατάλογος τοῦ προσωπικοῦ τῶν προσωρινῶν ἐπαρχιακῶν ταμιῶν. Δηλ. ὑπουργ. Οἰκονομικῶν 15 Σεπτεμβρίου 1834. 263.

Ἔχουν τὴν ἄδειαν οἱ ταμίαι νὰ δέχωνται πληρωμὰς τμηματικὰς καὶ πρὸ τῆς προθεσμίας. Διάταγμα τῆς 24 Σεπτεμβρίου 1834 281.

Ἐπιτρέπεται εἰς ἕκαστον ταμίαν νὰ δέχηται τὰς εἰς αὐτὸν γινομένας πληρωμὰς τῶν ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου, τὰς ὁποίας ἤθελον χρεωστεῖ εἰς ἄλλο ταμεῖον—Ἐκτύπωσις διατυπώσεών τινων καὶ γραμματίου ἔκδοσις. Διάταγμα τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1835. 60.—Ὁ τοιοῦτος συμψηφισμὸς ἐπιτρέπεται νὰ γίνηται καὶ ἄνευ δαπάνης. Δηλ. ὑπουργ. Οἰκονομικῶν τῆς 31 Αὐγούστου. 1841. 113.

Ὀργανισμὸς τῶν ταμείων τοῦ Κράτους καὶ κατάργησις τῶν ἤδη ὑπαρχόντων—Διορισμὸς 30 ἐπαρχιακῶν ταμείων—Βαθμὸς—Μισθὸς—Ὑπόκεινται εἰς τὴν ἄμεσον ἐπιτήρησιν τῶν Β. οἰκ. ἐπιτρόπων κατὰ τὸ ἀπὸ 19 Μαρτίου 1836 διάταγμα. Διάταγμα τῆς 29 Ἰουλίου 1836. 117.

Ὀργανισμὸς τοῦ Γεν. ταμείου—Αὔξησις τοῦ προσωπικοῦ—Μισθός. Διάταγμα τῆς 31 Ἰουλίου 1836. 180.—Τὸ Γεν. θέλει ἐπικαλεῖται Κεντρικὸν ταμεῖον καὶ τροπολογοῦνται τὰ καθήκοντα αὐτοῦ (βλ. ὑπουργεῖον)—Περιορισμὸς τοῦ προσωπικοῦ του. Διάταγμα τῆς 17 Σεπτεμβρίου 1842. 147.

Κατάργησις τῶν διοικητικῶν ταμείων—Σύστασις ἐπαρχ. ὑπαγομένων εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν—Διαιροῦνται εἰς τρεῖς τάξεις—Τὸ Κεντρικὸν ταμεῖον διατηρεῖται—Τὰ καθήκοντα τῶν ταμιῶν δύνανται ν' ἀνατεθῶσιν εἰς τοὺς τελωνικοὺς ὑπαλλήλους—

Βαθμὸς—Μισθὸς—Ἐπιχορήγησις—Ἐγγύησις. Ν. τῆς 9 Αὐγούστου 1845. 37.

Προσδιορισμὸς τῶν ἑδρῶν τῶν ἐπαρχιακῶν ταμιῶν — Σχέσεις μὲ τὰς ἀρχὰς τοῦ Κράτους καὶ καθήκοντα αὐτῶν. Διάταγμα τῆς 9 Αὐγούστου 1845. 99.—Διορισμὸς τοῦ προσωπικοῦ. Διάταγμα τῆς 11 Αὐγούστου 1845. 106.

Τροποποίησις τοῦ νόμου ἀπὸ 9 Αὐγούστου 1845—Νέα διαίρεσις τῶν ἐπαρχικῶν ταμείων—Εἰσπράκτορες ὑπάρχουν — Ἀριθμὸς αὐτῶν—Ποῖος διορίζει τοὺς γραφεῖς, τοὺς κλητῆρας καὶ τοὺς εἰσπράκτορας—Μισθὸς—Ἐπιχορήγησις—Ὑποχρεώσεις τῶν ταμιῶν—Τί γίνεται ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως—Καθήκοντα εἰρηνοδίκου—Ἐγγύησις—Ὅρκος. Νόμος τῆς 24 Ὀκτωβρίου 1853. 513.—Διάταγμα ἐκτελέσεως τοῦ νόμου τούτου, καὶ διορισμὸς τοῦ προσωπικοῦ τῆς 15 Ἰανουρίου 1854. 25.

Αὔξησις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰσπρακτόρων τινῶν ταμείων. Διάταγμα τῆς 6 Ἰουλίου 1854. 123.

§ 6. Μετάθεσις ἕδρας τοῦ ἐπαρχιακοῦ ταμείου Μεσσηνίας εἰς Νησί. Δηλ. ὑπουργ. Οἰκ. τῆς 14 Μαΐου 1835. 166.

Μετάθεσις ἐπαρχιακοῦ ταμείου Καρυστίας εἰς Κούμην. Διάταγμα τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1835 ἐκδ. δευτ. 61.

Μετάθεσις ἐπαρχιακοῦ ταμείου Μεθώνης εἰς Πύλον. Διάταγμα τῆς 6 Νοεμβρίου 1835 ἐκδ. δευτ. 71.

Μετάθεσις τοῦ ταμείου τοῦ νομοῦ Μεσσηνίας εἰς Καλάμας καὶ τοῦ νομοῦ Φωκίδος καὶ Λοκρίδος εἰς Λαμίαν. Διάταγμα τῆς 26 Νοεμβρίου καὶ δηλοπ. ὑπουργείου Οἰκονομικῶν τῆς 9 Δεκεμβρίου 1835 ἐκδ. δευτ. 90.

Ὑπαγωγὴ τῆς ἐπαρχίας Οἰτύλου εἰς τὸ ταμεῖον Μεσσηνίας. Δ. 20 Ἰουλίου 1843. 159.

§ 7. Ἕνωσις ἐπαρχιακοῦ ταμείου Φολεγάνδρου καὶ Σικίνου μὲ τὸ τῆς Μήλου, καὶ τὸ τῆς Ἴου μὲ ἐκεῖνο τῆς Θήρας. Διάταγμα τῆς 4 Δεκεμβρίου 1835 ἐκδ. δευτ. 92.

§ 8. Οἱ ἀπόντες διοικητικοὶ ταμίαι λαμβάνουν μόνον τὰ 3/4 τῆς μισθοδοσίας αὐτῶν. Διάταγμα τῆς 27 Δεκεμβρίου 1837. 23.

§ 9 Σύστασις καταθετικοῦ ταμείου καὶ διοίκησις αὐτοῦ—Παραδοχὴ καὶ ἀπόδοσις τῶν παρακαταθηκῶν — Σχέσεις αὐτοῦ πρὸς τὸ γενικόν. Διάταγμα τῆς 25 Ἰουλίου 1839. 73.

§ 10. Ἡ ἐπαρχία Μεγαλουπόλεως μεταβαίνει εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ταμείου Γόρτυνος. Διάταγμα τῆς 5 Ἰουλίου 1840. 65.

§ 11. Ἡ ἐπιθεώρησις τῶν γραμματίων παραλαβῆς τοῦ Γενικοῦ ταμείου, ἐπιτρέπεται νὰ γίνεται ἀπὸ τὸν παρὰ τῇ Γραμματείᾳ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργικὸν Γραμματέα Δ. Σιλήβεργον. Διευθ. Οἰκον. Γραμ. 15 Ἀπριλίου 1841. 75. — Τὰ γραμμάτια παραλαβῆς τοῦ Κέντρικοῦ ταμείου ὑπογράφονται ὑπὸ τοῦ ὑπουργικοῦ Γραμματέως Πρασσᾶ. Δηλ, ὑπουργ. Οἰκον. τῆς 16 Νοεμβρίου 1848. 165. — Ἡ ἐργασία αὕτη ἀνετέθη εἰς τὸν ἐπὶ τῆς διεκπεραιώσεως τοῦ ὑπ. τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργικὸν Γραμματέα. Δηλ. τῆς 29 Ἀπριλίου 1850. 48.—ὅτι ἡ ἐπιθεώρησις αὕτη θέλει γίνεσθαι ἀπὸ τὸ λογιστήριον κατὰ τὸ ἄρθρον 145 τοῦ περὶ δημοσ. λογιστικοῦ νόμου. Δηλ. ὑπουργ. Οἰκον. τῆς 16 Δεκεμβρίου 1852. 634.

§ 12. Πρόσκλησις εἰς τοὺς ταμίας νὰ δέχωνται ἀντὶ μετρητῶν τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια. Διευθ. ὑπουργείου Οἰκονομικῶν τῆς 1 Ἰουνίου 1842. 87.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὰ ταμεῖα ὁσάκις προσφέρονται τραπεζικὰ γραμμάτια ἢ νομίσματα μεγαλητέρας ἀξίας τῶν, περὶ τῶν ὁποίων πρόκειται, πληρωμῶν, ν' ἀποδίδεται τὸ ὑπόλοιπον ἀδιαφόρως εἴτε εἰς μεταλλικὰ, εἴτε εἰς γραμμάτια, ἀλλ' εἰς ποσὸν ὡρισμένον. Δ. τῆς 13 Αὐγούστου 1842. 130.

Βλ. εἰς Πίνακα Ἀξελοῦ τὰς λέξεις Ἀξιωματικός. Βοσκή. Δημοπρασία. Ἐμβολίασμα. Ἐκκλησία. Λαχεῖον. Νομισματοκοπεῖον. Νόμισμα. Ὁδός. Παρακαταθήκη. Ταχυδρομεῖον. Τράπεζα. Τύπος. Φάλαγξ. Χαρτονόμισμα. Χαρτόσημον.

Νομολογία.

§ 13. Ἔγγραφα ἐκδιδόμενα ὑπὸ ταμιῶν ὑποχρεοῦσι τὸ δημόσιον; ὅρα ἀπόφ. ἐφετ. Ἀθην. 7514 τοῦ 50.

§ 14. Ὅρα προσέτι τὰς ἐν Εὑρετ. λέξ. Δημόσιον. Νομιμοποίησις καὶ ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν.

ΤΑΞΙΣ.

Ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ τάξει μενέτω. Τόμος 4 σελ. 402. τῶν κληρικῶν. Τόμος 5 σ. 455. τῶν θρόνων. Τόμος 5 σελ. 455 τοῦ Συντ. τῶν κανόνων ὑπὸ Ῥάλλη καὶ Ποτλῆ.

ΤΑΠΙΟΝ.

Ὅρα τὴν λ. Χοτσέτιον.

ΤΑΥΤΟΠΑΘΕΙΑ.

ὅρα τόμ. 2 σελ. 568 τῶν κανόνων ὑπὸ Ῥάλλη καὶ Ποτλῆ.

ΤΑΥΤΟΤΗΣ ἐπὶ πολιτικῶν δίκων.

§ 1. ὅρα τὴν λέξιν Πρότασις § 142, 323.

§ 2. Τὰ περὶ ταυτότητος ἐκτιμηθέντα πραγματικὰ γεγονότα εἶναι ἔργον κατωτέρων δικαστηρίων, ἡ δὲ ἑρμηνεία ἢ ἐκτίμησις αὐτῶν διαφεύγει τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ἀπόφασις πολ. Ἀρείου Πάγου 23 τοῦ 1849. Πρβ. τὰς λέξεις Ἄρειος Πάγος. Ἀναίρεσις.

§ 3. Ἐπιτρέπεται ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις περὶ τῆς ταυτότητος τῶν κτημάτων. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 75 τοῦ 1857, ἣν ἐν λέξει Μάρτυρες.

ΤΑΥΤΟΤΗΣ ἐπὶ ποινικῶν δικῶν.

§ 1. Πρβ. τὴν λέξιν Λάθη.

§ 2. Ἀμφισβητουμένης τῆς ταυτότητος τοῦ κατηγορουμένου, τίθεται ζήτημα τοῖς ἐνόρκοις; ὅρα ὅσα ἐξέθεσα ἐν λέξει Συνέδρων Δικαστήριον § 341, 435 καὶ ἐν σελίδι 195 τῆς αὐτῆς λέξεως (1). Ἀπ. ποιν. ΑΠ. 44 τοῦ 45.

§ 3. Ἂν μόνον εἰς τὸ ἀκροατήριον ἀντέτεινέ τις περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ ὀνόματός του, καὶ δὲν ἀπέδειξε τὴν διαφορὰν, ἡ πρότασις δὲν φέρει ἀποτέλεσμα. Ἀπόφασις ποινικὴ ΑΠ. ρκέ. τοῦ 37 σελ. 152 τ. 2 τῆς νομολ.

---

(1) Ἡ 44 τοῦ 1845 ἀπόφασις ΑΠ. φέρει·

«Ἐπειδὴ ὁ ὑπὸ τοῦ Δημητρίου Ἰωάννου Σφίκα ἰδίως προτεινόμενος ἀναιρέσεως λόγος, ὅτι δὲν ἐτέθη ζήτημα ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν συνέδρων εἰς τοὺς ἐνόρκους διὰ νὰ ἀποφανθοῦν, ἐὰν ἦναι αὐτὸς ὁ ἐν τῷ παραπομπῆς βουλεύματι καὶ τῷ ἐγκλητηρίῳ ἀναφερόμενος Σφίκας Σπανὸς εἶναι νόμιμος, διότι, ὑπαρχούσης ἀμφισβητήσεως περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ κατηγορουμένου τούτου, ἀπῃτεῖτο, καθὸ πραγματικὸν τὸ περιστατικὸν τοῦτο, νὰ ὑποβληθῇ εἰς τοὺς ἐνόρκους διὰ ν' ἀποφανθοῦν οὗτοι, καθότι ἐκ τῆς ἀποφάσεως αὐτῶν ἤθελεν ἀναφανῇ ἂν καλῶς ἢ ὄχι ὁ Δημήτριος Ἰωάννου Σφίκας ἐκληρεύθη καὶ εἰσήχθη εἰς δίκην δυνάμει τοῦ ῥηθέντος βουλεύματος καὶ τοῦ ἐγκλητηρίου.»

§ 4. Η ἀπὸ γραφικῆς παραδρομῆς συμβαίνουσα εἰς τὴν ἀπόφασιν παραλλαγὴ τοῦ ὀνόματος τοῦ κατηγορουμένου, ὁσάκις ἐκ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως γίνεται τοῦτο φανερὸν καὶ δὲν μένει καμμία ἀμφιβολία περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ προσώπου, δὲν παρέχει λόγον ἀναιρέσεως. Απόφασις ποιν. Αρείου Πάγου σογ΄. τοῦ 1838 σελ. 213, τ. 3 τῆς νομολ.

§ 5. ὅταν τὰ ὀνόματα τῶν μαρτύρων ἀναφέρωνται ὡς εἶναι γνωστὰ εἰς τὸν τόπον, ὅπου κατοικοῦσι, δὲν ἀφίνουν ἀμφιβολίαν περὶ τῆς ταυτότητός των. Απόφασις ποινικὴ ΑΠ. σοϐ΄. τοῦ 1838 σελ.211, τ. 3 τῆς νομολ.

§ 6. Δὲν δύναταί τις νὰ εἴπῃ, ὅτι δὲν ὑπάρχει ταυτότης προσώπου, ὅταν ὁτὲ μὲν ὀνομάζεται οὕτως, ὁτὲ δὲ ἄλλως, καὶ τὸ ὡμολόγησεν ἅπαξ. Απόφασις ποινικὴ Αρείου Πάγου 62 τοῦ 42 (σελ. 141, τῆς σειρᾶς τοῦ 1842).

§ 7. Διὰ νὰ ἔχῃ κῦρος ἔκθεσίς τις, ἀρκεῖ νὰ ἀναφέρηται τὸ ὄνομα τοῦ μηνύοντος τοιουτοτρόπως, ὥστε νὰ μὴν ἀφίνῃ οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ταυτότητος τοῦ προσώπου, ἡ τοιαύτη δὲ ἀμφιβολία πρέπει νὰ προτείνηται εἰς τὸ κατώτερον δικαστήριον. Απόφ. ποινικὴ ΑΠ. 91 τοῦ 42, (σελ. 200, τῆς σειρᾶς τοῦ 1842).

§ 8. Αν τὸ ἐγκλητήριον ἀναφέρῃ ὅτι ἡ ἐμπρησθεῖσα οἰκία ἦτο τοῦ Νικ. Χήρα καὶ τῆς συζύγου του, ἡ δὲ ἐτυμηγορία ἀναφέρῃ, ὅτι ἡ οἰκία ἦτο τοῦ Νικ. Ιω. Χήρα, ἡ διαφορὰ αὕτη δὲν ἀποτελεῖ λόγον ἀναιρέσεως, Απ. ποιν. ΑΠ. 16 τοῦ 1845.

§ 9. Γραφικὰ λάθη εἰς τὸ ὄνομα τῶν μαρτύρων δὲν ἀποτελοῦν λόγον ἀναιρέσεως. Απόφασις ποινικὴ Αρείου Πάγου 87 τοῦ 1847. Πρβ. τὴν λέξιν Λάθη.

§ 10. Μὴ γενομένης παρατηρήσεως ἐν τῷ ποινικῷ δικαστηρίῳ περὶ τῆς διαφορᾶς τοῦ ὀνόματος μάρτυρός τινος, συμπεραίνεται, ὅτι ἡ διαφορὰ προέκυψεν ἀπὸ γραφικὸν λάθος. Απόφασις ποινικὴ Αρείου Πάγου 9 τοῦ 1845.—Ιδὲ τὴν λέξιν Λάθη γραφικά.

§ 11. Δὲν πρέπει νὰ δοθῇ ὁ λόγος εἰς τὸν κατηγορούμενον, ὅταν ὁ εἰσαγγελεὺς κάμνῃ πρότασιν κατὰ τοῦ μάρτυρος ὡς ὑπόπτου ψευδορκίας. Απ. ποιν. ΑΠ. 53 τοῦ 1843.

ΤΑΦΗ.

ὅρα τόμον 5 σελ. 465 συντάγμ. τῶν κανόνων ὑπὸ Ράλλη καὶ Ποτλῆ.

Τάφοι γυναικεῖοι ἐν ἀνδρῴοις μοναστηρίοις μὴ κατορυττέσθωσαν. αὐτόθ. τόμ. 2 σελ. 418.

ΤΑΦΟΣ.

§ 1. Ἂν ἀπολεσθῇ ἡ ὁδὸς καὶ δὲν δύναταί τις νὰ ἐπισκεφθῇ τάφον; ὅρα ἀπ. πολ. ΑΠ. 19 τοῦ 58 ἐν λέξει Δουλεία.

§ 2. Οἱ τάφοι ἱεροί. — Ἀπηγορεύετο ἡ τῶν τάφων τῶν πολεμίων καταστροφή· σελ. 271 τῆς μεταφράσεως τοῦ Ἐφφτέρου.

ΤΑΦΟΣ ΠΑΝΑΓΙΟΣ.

§ 1. Τίς ὀμνύει; ὅρα ἀπόφασιν πολιτικὴν Ἀρείου Πάγου 368 τοῦ 1855 καὶ τὴν λέξ. ὅρκος σελ. 298.

§ 2. Εἰς δίκας τοῦ Παναγίου Τάφου δὲν ἀπαιτεῖται ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμὸν, διότι εἶναι ἐξ ἐκείνων, ἐν αἷς ὀφείλει ν' ἀγορεύσῃ ὁ εἰσαγγελεύς. 588 § 1 πολιτικῆς δικονομίας. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 368 τοῦ 1855.—Πρβ. τὴν λέξιν Συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ.

§ 1. Πρβ. Σαριπόλου περὶ διεθνοῦς δικαίου σελ. 169 τόμου πρώτου.

§ 2. Περὶ τῆς εὐθύνης τῶν ταχυδρομικῶν ἁμαξῶν, ἴδε Παπαρρηγοπούλου Φ. 2 σελ. 386 σημ. 17. Μακελδ. § 431.

§ 3. Τίς ἀποδεικνύει ὅτι ἐκ τῆς ἀμελείας ἀτμοπλοϊκῆς τινὸς ἑταιρίας συνέβη λήστευσίς τις; ὅρα ἀπόφασιν ΑΠ. 125 τοῦ 47 καὶ 132 τοῦ 48 ἐν τῷ ἄρθρῳ τίς ἀποδεικνύει;

§ 4. Ὁ κίνδυνος τῶν διὰ τοῦ ταχυδρομείου ἀποστελλομένων χρημάτων εἶναι εἰς τὸν ἀποστέλλοντα, ἐὰν οὗτος δὲν ἔχῃ ῥητὴν περὶ τῆς διὰ τοῦ μέσου τούτου ἀποστολῆς συναίνεσιν ἐκείνου, διὰ λογαριασμὸν τοῦ ὁποίου γίνεται ἡ ἀποστολή· ἡ δὲ κυβέρνησις ἀνεδέχθη μὲν τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐπιστολῶν, δὲν ἀνέλαβεν ὅμως καὶ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ διαβιβάζῃ χρήματα, ἢ γραμμάτια, εἰμὴ εἰς ὡρισμένας περιπτώσεις, καθ' ἃς εἰς γροῦπον καὶ δι' ἀποδεικτικῶν παραδίδονται ταῦτα. Ἀπόφασις 646 τοῦ τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφ. Νομικῆς σ. 543.

§ 5. Οἱ νόμοι καὶ τὰ διατάγματα δὲν φέρουν δύναμιν ὑποχρεωτικὴν εἰμὴ ἀφοῦ δημοσιευθῶσιν· ὅθεν τὸ περὶ διανομῆς γραμμάτων

διάταγμα τῆς 12 Νοεμβρίου 1835 δὲν ἰσχύει μὴ δημοσιευθὲν, οὐδ' ἀναπληροῦται δι' ἁπλῆς δηλοποιήσεως. Ἀπ. ποιν. ΑΠ. (σελ. 64, τόμου πρώτου τῆς νομολογίας).

§ 6. Περίληψιν τῆς νομοθεσίας ὅρα εἰς τὸν Πίνακα τοῦ Κυρίου Ἀξελοῦ, σελ. 111 ἐπ.

ΤΑΧΥΠΛΟΑ.

Τὴν περὶ αὐτῶν νομοθεσίαν ὅρα εἰς τὸν Πίνακα τοῦ Κυρίου Ἀξελοῦ, σελ. 115 ἐπ.

ΤΕΚΜΗΡΙΑ (1).

§ 1. Τεκμήρια εἰσὶ συμπεράσματα, τὰ ὁποῖα ὁ νόμος ἢ ὁ δικαστὴς συνάγει ἐκ γνωστοῦ πράγματος περὶ ἀγνώστου (Πολ. 272). Τοσούτῳ δὲ βεβαιότερα εἰσὶν, ὅσῳ στενώτερος καὶ ἀναγκαιότερος ὁ μεταξὺ γνωστοῦ καὶ ἀγνώστου ὑφιστάμενος δεσμός· ὥστε ἀπόδειξιν πλήρη ἀποτελοῦσι μόνον ὅταν τὸ γνωστὸν γεγονὸς φέρῃ ὡς ἀναγκαίαν καὶ ἀπαραίτητον τὴν παραδοχὴν τοῦ ἀγνώστου (2)· ἄλλως ἁπλῆν παρέχουσι πιθανότητα. κατ. § 23[2]

§ 2. Τεκμήρια juris et de jure εἰσὶ μόνον ὅσα ἀναφέρει τὸ 273 ἄρθρον. Ἤτοι ἡ δικαστικὴ ὁμολογία, ὁ δικαστικὸς ὅρκος (3) καὶ ἡ

---

(1) Πρβ. Πολ. 567-569. γαλ. 78. Bayer σελ. 663. Schmid αὐτ. II. 80. Rauter ἀριθ. 117. Heffter System ἀρ. 145. Οἰκον. § 148. Taglioni ὑπὸ τὸ ἄρθρον 1316 (σελ. 961 ἐν τέλει) καὶ 1350.

Εἰς τὸν Dalloz, λ. obligation § 4976—5023 εὑρίσκετε ἀρίστην περὶ τεκμηρίων πραγματείαν· ἰδίως ἐξετάζει τίνα εἰσὶ τὰ νόμιμα τεκμήρια· τίνα δὲν καθιεροῦνται ὑπὸ τοῦ νόμου. Ποῖοι ὅροι ἀπαιτοῦνται ἵνα παραδεχθῇ τὶς τὰ τεκμήρια ὡς μέσα ἀποδείξεως. Πότε εἰσὶ δεκτὰ τὰ νόμιμα ἀποτελέσματα αὐτῶν. Τίνα τέκμήρια κτλ.

Εἰς τὴν λεπτομέρειαν ταύτην δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐμβῶμεν ἡμεῖς, τὸ βοήθημα δὲ εἶναι πρόχειρον εἰς τὸν ἀναγνώστην.

(2) Ὁ εὑρισκόμενος π. χ. ἐν Ναυπλίῳ, ἀδύνατον εἶναι νὰ ὑπογράψῃ συμβόλαιον ἐν Ἀθήναις συνταχθέν. Ἀποδεικνύων λοιπὸν τὸ πρῶτον, συναποδεικνύει ἀναγκαίως καὶ τὴν πλαστότητα τοῦ ἐγγράφου. Toullier ἀρ. 358 (23). Πρβ. Οἰκ. § 148.

(3) Νόμ. 34 § 9 Π. (12, 2).

τελεσίδικος ἀπόφασις (ὅρα τὴν λέξιν Τελεσιδικία) παράγουσι τεκμήριον, καθ' οὗ οὐδεμία συγχωρεῖται ἀνταπόδειξις. Ἐπίσης ὑπάρχει τεκμήριον juris et de jure ὁσάκις ὁ νόμος ἐκ τῆς σιωπῆς τοῦ διαδίκου ἢ τῆς παραμελήσεως προθεσμίας τινὸς συνάγει ὁμολογίαν· οἷον ἐν τοῖς ἄρθροις 352, 360, 381, 406, 437, 439 καὶ 585, ἅπερ ῥητῶς ἀναφέρει τὸ 273 ἄρθρον. Ἀλλὰ τὸ αὐτὸ πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν καὶ ἐν τοῖς θέμασι τῶν ἄρθρων 353, 355, 433 ἐδ. 3.

§ 3. Τὰ τεκμήρια διαιροῦνται εἰς νόμιμα (praesumtio legis s. juris) καὶ δικαστικὰ (praes. facti, s. hominis)· καὶ νόμιμα μὲν εἰσὶν ὅσα ὁ νόμος κυροῖ ὁρίζων τὸ συμπέρασμα καὶ ὑποχρεῶν τὸν δικαστὴν νὰ παραδεχθῇ τι ὡς ἀληθές. Τοῦτο δὲ γίνεται διττῶς, ἢ ὑποχρεοῦται ὁ δικαστὴς νὰ θεωρήσῃ τι ὡς ἀληθὲς μέχρις ἀποδείξεως τοῦ ἐναντίου, συγχωρουμένης οὕτω τῆς ἐπικρίσεως τῆς ὀρθότητος τοῦ δικαστηρίου, ἢ ἀπαγορεύεται πᾶσα ἐπίκρισις καὶ ἀποκλείεται ἡ ἀνταπόδειξις. Τὰ μὲν λέγονται praesumt. juris simplices, τὰ δὲ praesumt. juris et de jure.

Τὰ νόμιμα τεκμήρια, ὡς εἰδικώτερα καὶ ἐξαιρέσεις τῶν δικαστικῶν, ὑπάρχουσι μόνον ὅπου ῥητῶς ὁ νόμος καθιεροῖ αὐτά, ἤτοι διατάττει νὰ θεωρῆταί τι ὡς δικαστικῶς ἀληθές. Ἰδίως δὲ praesumt. juris simplex ὑπάρχει ὅταν ὁ νόμος ὁρίζῃ ὅτι γεγονότα τινὰ πρέπει νὰ ὑπολαμβάνωνται ἀληθῆ καὶ νὰ μὴ διατάττηται αὐτῶν ἀλλὰ τοῦ ἐναντίου ἡ ἀπόδειξις (1), οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν κυροῖ κανό-

---

(1) Λεκτικῶς παρίστανται τὰ νόμιμα τεκμήρια ἐν τῷ νόμῳ διὰ τῶν λέξεων «θεωρεῖται, ὑποτίθεται, εἰκάζεται κ.τ.λ.». Ἀλλὰ τὸ γνώρισμα τοῦτο δὲν εἶναι πάντη ἀλάνθαστον. π. χ. Πολ. 253 ἐδ. 3 (ἴδε τὴν ἐπ. σημείωσιν). 92. «Ἐνόσῳ πρόκειται λόγος περὶ τῶν προπαρασκευαστικῶν πράξεων καὶ κλήσεων μέχρι τῆς εἰς τὸ πινάκιον ἐγγραφῆς προϋποτίθεται ὅτι οἱ εἰς τὸ 147 ἄρθρον ἀναφερόμενοι ἔχουν πληρεξουσιότητα». Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου δὲν εἰσάγεται βεβαίως τεκμήριον κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ 248 ἄρθρου. Ὅρα Οἰκ. § 76 σημ. 2.

Τὰ τεκμήρια λοιπὸν διακρίνονται εἰς νόμιμα καὶ δικαστικὰ (fictiones juris, praescriones facti ἢ hominis).

Καλοῦνται praescriptiones juris et de jure ἐκεῖνα, καθ' ὧν ἀνταπόδειξις δὲν ἐπιτρέπεται. (273 πολ. δικ.)· praescriptiones δὲ juris καλοῦνται ὅσα δὲν ἀποκλείουν τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ἐναντίου.

νας ἑρμηνευτικοὺς ἀμφιβόλων πραγμάτων (1), ἢ ἀναφέρῃ τὸ συνήθως ἐν τῷ βίῳ συμβαῖνον (2), ἢ τέλος ὁρίζῃ τὸ ἀποτέλεσμα πράξεώς τινος ἢ παραλείψεως (3). Οἰκ. § 148.

§ 4. Τοιούτου εἴδους τεκμήρια ἀναφέρει καὶ ἡ πολιτικὴ δικονομία (4) καὶ τὸ ἀστυκὸν δίκαιον (5).

Τοιαῦτα εἶναι πολλὰ ἀποτελοῦντα ἀντικείμενον τοῦ πολιτικοῦ Κώδηκος π. χ. τὸ ἀφορῶν τὸν ἐν πολέμῳ θάνατον πατρὸς καὶ υἱοῦ. Πρβ. Μακ. § 141.

(1) Π. χ. Νόμ. 31 § 3 Βασ. (8, 2). «Ὁ δύο δοὺς διαφόροις καιροῖς ἐντολεῖς διὰ τοῦ δευτέρου δοκεῖ κωλύειν τὸν πρῶτον». Νόμ. 6 § 3 Κώδ. (6, 61) verb....hoc obtinente, etsi in emancipatione sibi parentes hoc minime servaverint. Νόμ. 2 § 6 Βασ. (51, 4). «Ὁ τοῦ μέλλοντος τόκου λαβὼν τόκους δοκεῖ συμφωνεῖν μὴ ἐνάγειν πρὸ συμπληρώσεως τοῦ τοιούτου χρόνου...» Πολ. 253 ἐδ. 3. «Ἐπαγωγὴ ὅρκου μετ' ἄλλων πρὸς ἀπόδειξιν μέσων γινομένη θεωρεῖται ὡς ἁπλῶς τυχαία». ἄρθρον 8 τοῦ περὶ ἀρμ. τῶν ἐμποροδικείων νόμου. «Τὰ γραμμάτια τὰ παρ' ἐμπόρων ὑπογεγραμμένα θεωροῦνται ὡς ἕνεκα τοῦ ἐμπορίου αὐτῶν γενόμενα ἐὰν ἄλλη τις αἰτία δὲν ὑπάρχῃ ῥητῶς ἐκπεφρασμένη εἰς αὐτά». Νόμ. 74. Βασ. (42, 3). Οἰκ.

(2) Π. χ. Νόμ. 3 § 1 Π. (1, 15).....Et quia plerumque incendia culpa fiunt inhabitantium......Νόμ. 31 § 21 Π. (21. 1). κατ. § 12.

(3) Π. χ. Πολ. 261 ἐδάφ. 2, 280, 281, 315, 464, ἐδάφ. 2 602, 605, 608, 931. Ὁ Ἄρειος Πάγος εἶπεν (ἀπόφασις 54 τοῦ 1853) ὅτι διὰ τοῦ 931 ἄρθρου καθιεροῦται τεκμήριον juris et de jure. Ἀσφαλεστέρα φαίνεται ἡ τοῦ κειμένου ἔποψις.

(2) Π. χ. Πολ. 388, 389. Νόμ. 24 Βασ. (22, 1). «Ἐὰν χιωθῇ τὸ γραμματεῖον, ὁ χρεώστης ἠλευθέρωται κατὰ πρόληψιν, εἰμὴ δείξῃ ὁ δανειστὴς ἔτι κεχρεωστεῖσθαι». Ἀρείου Πάγου 258 τοῦ 1854.

(5) Π. χ. Νόμ. 25 πρ. Π. (22, 3). Νόμ. 51 Π. (24, 1) Ν. 2 § 1 Π. (2, 14). Νόμ. 6 πρ. Π. (12, 4). Νόμ. 10 § 1 Π. (34, 5). Νόμ. 29 Βασ. (56, 8). Νόμ. 27 Βασ. (22, 1). Νόμ. 1 Βασ. (44, 29). «Ἐάν τις καταλείψῃ τινὶ ληγάτον ὑπὸ αἵρεσιν τὴν, ἐὰν ὁ κληρονόμος ἄπαις τελευτήσῃ· τελευτήσῃ δὲ οὗτος ἐπὶ ἐκ-

§ 5. Πᾶν μὴ νόμιμον τεκμήριον λέγεται δικαστικόν· ὁ ἀριθμὸς των δὲ εἶναι ἀπροσδιόριστος, ἐπειδὴ πᾶσα συνάφεια μεταξὺ δύο πραγμάτων δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς τεκμήριον (1)· πρέπει νὰ ὦσι σπουδαῖα, ὡρισμένα καὶ σύμφωνα. (276. Πολ.)

Τὸ πολιτικὸν δικαστήριον δύναται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ ἐκ τῆς ἀνακρίσεως προκύπτοντα περιστατικά, ἀλλ' ὅταν συγχωρεῖται ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις. (270. Πολ.) Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 16631 τοῦ 1858.

§ 6. Μόσον καθ' ὅσον ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις εἶναι παραδεκτὴ συγχωροῦνται καὶ τὰ δικαστικὰ τεκμήρια (2).

§ 8. Τά τε νόμιμα καὶ τὰ δικαστικὰ τεκμήρια πρέπει νὰ στηρίζωνται ἐπὶ βεβαίας καὶ ἀναντιῤῥήτου προϋποθέσεως, ἥτις χρησιμεύει ὡς βάσις αὐτῶν (3). Ἄλλως διατάσσεται ἀπόδειξις αὐτῶν (4).

γόνων ἀπὸ θυγατρός, ἠτόνησεν ἡ αἵρεσις. Ἐπειδὴ γὰρ ἐπὶ παισὶν ἐτελεύτησε καὶ ἄχρηστον ἐστὶ τὸ ληγάτον· εἰ μὴ ἄλλη τοῦ τελευτήσαντος βούλησις φανερῶς ἀποδειχθῇ». Νόμ. 12 Π. (1, 5). συνδ. 5 Π. (1, 6) «νόμιμός ἐστιν ὁ ἐξ ἐννόμου γάμου καὶ ἐν τῷ ἑβδόμῳ μηνὶ τικτόμενος». Νόμ. 1 Βασ. (29, 1.—Τόμ. Γ' 351.) «Ὁ κουρατορεύων τῆς αὐτεξουσίας αὐτοῦ θυγατρός, ἐὰν προικίσῃ αὐτήν, δοκεῖ τοῦτο ποιεῖν ὡς πατὴρ καὶ οὐχ ὡς κουράτωρ». ἄρθρ. 10 β'. τοῦ περὶ ἰθαγενείας νόμου. «Τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα θέλουν θεωρεῖσθαι ὡς συσταθέντα μετὰ προθέσεως παλινοστίας». Οἰκ. αὐτ.

(1) Μαρτυρίας ἑτέρας δίκης δύναται ὁ δικαστὴς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ ἐκτιμήσῃ. Carré ζ. 975 τέτ. Ῥουτ. σ. 86. Εὑρ. 9, 366 § 11. Οἰκ. § 98. Πολ. Εὑρ. 2 σ. 72 ἐπ. Εὑρ. λ. Ἁρμοδιότης ἐν γένει σελ. 373. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 15620. Εὑρετ. λέξει Ὁμολογία § 26—28. Οἰκ. § 98 σημ. 8 καὶ 148 σημ. 11. Τῆς ἀνατραπείσης δίκης; ναί, κατὰ Οἰκον. § 148 σημ. 11. ὄχι. Εὑρ. β', 73. Ἀλλὰ καὶ ὅθεν δήποτε ἄλλοθεν συμπεράσματα ν' ἀντλήσῃ δύναται ὁ δικαστής π. χ. ἀπόφ. Ἀρείου Πάγου 192 τοῦ 1853· 227 τοῦ 1854.

(2) Πολ. 276.

(3) Ἐπὶ ἑνὸς τεκμηρίου δύναται νὰ στηριχθῇ ἀπόφασις; Οἰκον. § 148 σημ. 13.

(4) Πρέπει τὸ χρησιμεῦον ὡς βάσις τοῦ τεκμηρίου στοιχεῖον νὰ ἦναι γνωστὸν ἤτοι ἀναμφισβήτητον, π. χ. ὅτι τὸ τέκνον, οὗ ἀμ-

νας ἑρμηνευτικοὺς ἀμφιβόλων πραγμάτων (1), ἢ ἀναφέρῃ τὸ συνήθως ἐν τῷ βίῳ συμβαῖνον (2), ἢ τέλος ὁρίζῃ τὸ ἀποτέλεσμα πράξεώς τινος ἢ παραλείψεως (3). Οἰκ. § 148.

§ 4. Τοιούτου εἴδους τεκμήρια ἀναφέρει καὶ ἡ πολιτικὴ δικονομία (4) καὶ τὸ ἀστύκὸν δίκαιον (5).

Τοιαῦτα εἶναι πολλὰ ἀποτελοῦντα ἀντικείμενον τοῦ πολιτικοῦ Κώδηκος π. χ. τὸ ἀφορῶν τὸν ἐν πολέμῳ θάνατον πατρὸς καὶ υἱοῦ. Πρβ. Μακ. § 141.

(1) Π. χ. Νόμ. 31 § 3 Βασ. (8, 2). «Ὁ δύο δοὺς διαφόροις καιροῖς ἐντολεῖς διὰ τοῦ δευτέρου δοκεῖ κωλύειν τὸν πρῶτον». Νόμ. 6 § 3 Κώδ. (6, 61) verb....hoc obtinente, etsi in emancipatione sibi parentes hoc minime servaverint. Νόμ. 2 § 6 Βασ. (51, 4). «Ὁ τοῦ μέλλοντος τόκου λαβὼν τόκους δοκεῖ συμφωνεῖν μὴ ἐνάγειν πρὸ συμπληρώσεως τοῦ τοιούτου χρόνου...» Πολ. 253 ἐδ. 3. «Ἐπαγωγὴ ὅρκου μετ' ἄλλων πρὸς ἀπόδειξιν μέσων γινομένη θεωρεῖται ὡς ἁπλῶς τυχαία». ἄρθρον 8 τοῦ περὶ ἁρμ. τῶν ἐμποροδικείων νόμου. «Τὰ γραμμάτια τὰ παρ' ἐμπόρων ὑπογεγραμμένα θεωροῦνται ὡς ἕνεκα τοῦ ἐμπορίου αὐτῶν γενόμενα ἐὰν ἄλλη τις αἰτία δὲν ὑπάρχῃ ῥητῶς ἐκπεφρασμένη εἰς αὐτά». Νόμ. 74. Βασ. (42, 3). Οἰκ.

(2) Π. χ. Νόμ. 3 § 1 Π. (1, 15).....Et quia plerumque incendia culpa fiunt inhabitantium......Νόμ. 31 § 21 Π. (21. 1). κατ. § 12.

(3) Π. χ. Πολ. 261 ἐδάφ. 2, 280, 281, 315, 464, ἐδάφ. 2 602, 605, 608, 931. Ὁ Ἄρειος Πάγος εἶπεν (ἀπόφασις 54 τοῦ 1853) ὅτι διὰ τοῦ 931 ἄρθρου καθιεροῦται τεκμήριον juris et de jure. Ἀσφαλεστέρα φαίνεται ἡ τοῦ κειμένου ἔποψις.

(2) Π. χ. Πολ. 388, 389. Νόμ. 24 Βασ. (22, 1), «Ἐὰν χιασθῇ τὸ γραμματεῖον, ὁ χρεώστης ἠλευθέρωται κατὰ πρόληψιν, εἰμὴ δείξῃ ὁ δανειστὴς ἔτι κεχρεωστεῖσθαι». Ἀρείου Πάγου 258 τοῦ 1854.

(5) Π. χ. Νόμ. 25 πρ. Π. (22, 3). Νόμ. 51 Π. (24, 1) Ν. 2 § 1 Π. (2, 14). Νόμ. 6 πρ. Π. (12, 4). Νόμ. 10 § 1 Π. (34, 5). Νόμ. 29 Βασ. (56, 8). Νόμ. 27 Βασ. (22, 1). Νόμ. 1 Βασ. (44, 29). «Ἐάν τις καταλείψῃ τινὶ ληγάτον ὑπὸ αἵρεσιν τήν, ἐὰν ὁ κληρονόμος ἄπαις τελευτήσῃ· τελευτήσῃ δὲ οὗτος ἐπὶ ἐκ-

§ 5. Πᾶν μὴ νόμιμον τεκμήριον λέγεται δικαστικόν· ὁ ἀριθμός των δὲ εἶναι ἀπροσδιόριστος, ἐπειδὴ πᾶσα συνάφεια μεταξὺ δύο πραγμάτων δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς τεκμήριον (1)· πρέπει νὰ ὦσι σπουδαῖα, ὡρισμένα καὶ σύμφωνα. (276. Πολ.)

Τὸ πολιτικὸν δικαστήριον δύναται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ ἐκ τῆς ἀνακρίσεως προκύπτοντα περιστατικά, ἀλλ' ὅταν συγχωρεῖται ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις. (270. Πολ.) Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 16631 τοῦ 1858.

§ 6. Μόσον καθ' ὅσον ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις εἶναι παραδεκτὴ συγχωροῦνται καὶ τὰ δικαστικὰ τεκμήρια (2).

§ 8. Τά τε νόμιμα καὶ τὰ δικαστικὰ τεκμήρια πρέπει νὰ στηρίζωνται ἐπὶ βεβαίας καὶ ἀναντιῤῥήτου προϋποθέσεως, ἥτις χρησιμεύει ὡς βάσις αὐτῶν (3). Ἄλλως διατάσσεται ἀπόδειξις αὐτῶν (4).

γόνων ἀπὸ θυγατρὸς, ἠτόνησεν ἡ αἵρεσις. Ἐπειδὴ γὰρ ἐπὶ παισὶν ἐτελεύτησε καὶ ἄχρηστόν ἐστι τὸ ληγάτον· εἰ μὴ ἄλλη τοῦ τελευτήσαντος βούλησις φανερῶς ἀποδειχθῇ». Νόμ. 12 Π. (1, 5). συνδ. 5 Π. (1, 6) ανόμιμός ἐστιν ὁ ἐξ ἐννόμου γάμου καὶ ἐν τῷ ἑβδόμῳ μηνὶ τικτόμενος». Νόμ. 1 Βασ. (29, 1.—Τόμ. Γ' 351.) «Ὁ κουρατορεύων τῆς αὐτεξουσίας αὐτοῦ θυγατρὸς, ἐὰν προικίσῃ αὐτὴν, δοκεῖ τοῦτο ποιεῖν ὡς πατὴρ καὶ οὐχ ὡς κουράτωρ». ἄρθρ. 10 β'. τοῦ περὶ ἰθαγενείας νόμου. «Τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα θέλουν θεωρεῖσθαι ὡς συσταθέντα μετὰ προθέσεως παλινοστίας». Οἰκ. αὐτ.

(1) Μαρτυρίας ἑτέρας δίκης δύναται ὁ δικαστὴς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ ἐκτιμήσῃ. Carré ζ. 975 τέτ. Ρουτ. σ. 86. Εὐρ. 9, 366 § 11. Οἰκ. § 98. Πολ. Κύρ. 2 σ. 72 ἐπ. Εὐρ. λ. Ἁρμοδιότης ἐν γένει σελ. 373. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 15620. Εὑρετ. λέξει Ὁμολογία § 26—28. Οἰκ. § 98 σημ. 8 καὶ 148 σημ. 11. Τῆς ἀνατραπείσης δίκης; ναί, κατὰ Οἰκον. § 148 σημ. 11. ὄχι. Εὐρ. β', 73. Ἀλλὰ καὶ ὅθεν δήποτε ἄλλοθεν συμπεράσματα ν' ἀντλήσῃ δύναται ὁ δικαστής· π. χ. ἀπόφ. Ἀρείου Πάγου 192 τοῦ 1853· 227 τοῦ 1854.

(2) Πολ. 276.

(3) Ἐπὶ ἑνὸς τεκμηρίου δύναται νὰ στηριχθῇ ἀπόφασις; Οἰκον. § 148 σημ. 13.

(4) Πρέπει τὸ χρησιμεῦον ὡς βάσις τοῦ τεκμηρίου στοιχεῖον νὰ ἦναι γνωστὸν ἤτοι ἀναμφισβήτητον, π. χ. ὅτι τὸ τέκνον, οὗ ἀμ-

Ζητήματα τῆς νομολογίας.

§ 9. Κατὰ τὴν νεαρὰν 117 κεφ. 2, ὅταν τις ὁμολογῇ διὰ τῆς διαθήκης του, ὅτι ἡ ἐγκατασταθεῖσα ὡς κληρονόμος του εἶναι θυγάτηρ αὐτοῦ, ὑπάρχει νόμιμον τεκμήριον, ὅτι εἶναι νόμιμος κόρη του, καὶ δὲν ὀφείλει αὕτη νὰ φέρῃ ἄλλην ἀπόδειξιν.—Ὁ ἀντίδικος αὐτῆς ὀφείλει νὰ φέρῃ τὴν ἐναντίαν ἀπόδειξιν. (Πόλ. Δικ. 250, 248).—Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 152 τοῦ 1852.—Ὅρα τὴν λέξιν Υἱότης (1).

§ 10. Τὸ 228 ἄρθ. τοῦ ἐμπορικ. νόμου κηρύττει τὸν πλοίαρχον ὑπεύθυνον ἕνεκεν ὅλων τῶν καίτοι τυχαίων συμβεβηκότων, ἐὰν δὲν παρευρέθη εἰς τὸ πλοῖον· τὸ δὲ ἄρθρον 228 καθιεροῖ ἁπλοῦν ἔννομον τεκμήριον, ἐναντίον τοῦ ὁποίου συγχωρεῖται ἔτι ἀπόδειξις (2). Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 274 τοῦ 1839, (σελ. 113 τόμου 4 τῆς νομολογίας).

Νόμιμα τεκμήρια ἀπαλλάτουν μὲν ἀπὸ τὴν πρὸς ἀπόδειξιν ὑποχρέωσιν, δὲν ἀποκλείουν ὅμως τὴν ἀνταπόδειξιν (3). Ἀπόφ. πολ. Ἀρείου Πάγου 209 τοῦ 50.

§ 11. Ἡ μὴ δήλωσις κατὰ κατασχέσεως παρὰ τρίτῳ, ἀποτελεῖ τεκμήριον juris et de jure. Ἴδ. τὴν Νομολογίαν ἐν λέξει Κατάσχεσις παρὰ τρίτῳ (4).

§ 12. Ὑπάρχει μέχρις ἐναντίας ἀποδείξεως νόμιμον τεκμήριον, ὅτι ὁ ἐμπρησμὸς τῆς οἰκίας προῆλθεν ἐκ σφάλματος τοῦ ἐνοίκου, ὑποχρεουμένου οὕτω ν' ἀποδείξῃ τὸ τυχαῖον τοῦ ἐμπρησμοῦ, ὅπως ἀπαλλαγῇ τῆς πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρεώσεως; Περὶ τούτου θέλω ὁμιλήσει ἐν τῷ ἄρθρῳ τίς ἀποδεικνύει. Ὅρα δὲ ἀνωτέρω § 3 σημ. 2 σ. 10 καὶ ἀπ. ΑΠ. 64 τοῦ 54.

φισβητεῖται ἡ γνησιότης, ἐγεννήθη ἐν νομίμῳ γάμῳ καὶ ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος τῆς εἰκαζομένης γνησιότητος. Ἄλλως διατάττεται ἀπόδειξις τοῦ περιστατικοῦ τούτου. Schemid II. 213 σημ. 6. Bayer σ. 717.

(1) Πρβ. ἀνωτ. § 3 ὑποσ.

(2) Ὅρ. ἀνωτ. § 3 ὑποσ.

(3) Ὅρα ἀνωτ. § 3 ὑποσ.

(4) Ὅρα ἀνωτ. § 3 σημ. 3 σ. 10.

§ 13. Τὰ νόμιμα τεκμήρια ἀπαλλάττουν μὲν ἀπὸ τὴν πρὸς ἀπόδειξιν ὑποχρέωσιν, δὲν ἀποκλείουν ὅμως τὴν ἀνταπόδειξιν· ἡ ἀποδοχὴ δὲ ἐπὶ συναλλαγματικῆς τινὸς δὲν εἶναι ἐκ τῶν νομίμων τεκμηρίων, καθ' ὧν δὲν συγχωρεῖται ἀνταπόδειξις· ὥστε πρέπει νὰ ἐπιτρέπηται τοιαύτη, ὅταν ἰσχυρίζηται ν' ἀποδείξῃ ὁ ἕτερος τῶν διαδίκων ὅτι ἄλλος τύπος ἰσχύει εἰς τὴν ἀποδοχήν της. Ἀπόφασ. πολ. ΑΠ. 209 τοῦ 50.

§ 14. Ἐπιτρεπομένης τῆς μαρτυρικῆς ἀποδείξεως, δεκτὰ εἰσὶ καὶ τὰ δικαστικὰ τεκμήρια. (276. Πολ.) Ἀπόφασις πολιτικὴ ΑΠ. 4 τοῦ 1856, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ἐπιτρεπομένης ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως τῆς ἐπιτραπείσης μαρτυρικῆς ἀποδείξεως, δεκτὰ εἰσὶ καὶ τὰ δικαστικὰ τεκμήρια (ἄρθρον 276 τῆς πολιτικῆς δικονομίας)· ὅθεν τὸ ἐφετεῖον, θεωρῆσαν ὡς τοιαῦτα τὰ ὑπὸ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου ὑποβληθέντα αὐτῷ ἔγγραφα, ἅτινα δὲν ἦσαν ἔγγραφα ἁπλῶς ὑπὸ τοῦ δημοσίου συντεταγμένα, ὡς οἱ ἀναιρεσείοντες διατείνονται, ἀλλ' ἀποδεικνύοντα ἐπισήμως τὰς ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἐνεργηθείσας δημοπρασίας καὶ ἐνοικιάσεις, ἐποιήσατο χρῆσιν δικαιώματος χορηγουμένου αὐτῷ ὑπὸ τοῦ νόμου».

§ 15. Τὰ δικαστικὰ τεκμήρια νομιμοποιοῦσι τὴν διὰ μαρτύρων ἀπόδειξιν τῆς εἰκονικότητος; Ἴδε ἀπόφασιν 11780 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 16. Εἶναι παραδεκτὰ τὰ νόμιμα τεκμήρια, ὅταν δὲν ἐπιτρέπηται ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις; Ναί, ὡς ἐκ τῶν ἄρθρων 273 καὶ 275 τῆς πολιτικῆς δικονομίας προκύπτει· ὁ νόμος ἀπαγορεύει τοῦτο μόνον, ὅταν πρόκηται περὶ τῶν δικαστικῶν τεκμηρίων. Ἀπ. 496 τοῦ 53 τῶν ἐν Ν. ἐφ. (Νομικ. σ. 5825).

§ 17. Τεκμήρια ἐξ ἐγγράφων προκύπτοντα συγχωροῦνται, καίτοι μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς μαρτυρικῆς ἀποδείξεως. Ἀπόφασις πολ. ΑΠ. 374 τοῦ 55.

§ 18. Ἡ δι' ἐγγράφων ἀπόδειξις εἶναι πάντοτε δεκτή, εἰς οὐδένα ὑποκειμένη περιορισμόν, ἑπομένως καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν προκύπτοντα τεκμήρια. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 31 τοῦ 54.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 305 τῆς πολιτικῆς δικονομίας δύνανται νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν τεκμήρια καὶ ὅπου ἡ μαρτυρικὴ ἀπόδειξις ἀπαγορεύεται, ὅταν τὰ τεκμήρια ταῦτα πηγάζουν ἐξ ἐγγράφων. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 112 τοῦ 59.

§ 19. Φορτωτικὸν ἔγγραφον μὴ ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ ὀφει-

λέτου χρησιμεύει ὡς δικαστικὸν τεκμήριον, ὅταν ἦναι παραδεκτὴ ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 2 του 1855.

§ 20. Ἡ σιωπὴ δὲν θεωρεῖται ὡς ἀποδοχή (1). Ἀπόφασις πολ. Ἀρείου Πάγου 126 τοῦ 1855, ἀναιροῦσα τὴν 557 τοῦ 1854 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ ἐμποροδικεῖον, ἐκτιμῆσαν τὰς εἰς αὐτὸ ὑποβληθείσας ἐγγράφους ἀποδείξεις ὡς πρὸς τὸ ζήτημα, ἂν πρέπῃ νὰ θεωρηθῇ συμμέτοχος ὁ ἀναιρεσείων εἰς τὰ φορτία τοῦ Στ. Βλασοπούλου καὶ Μ. Ἀρβανίτου, ἐπέβαλε πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀποδείξεως τὸν ἐπαχθέντα εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον ἑταιρίαν ὅρκον· ὅθεν ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ εἶναι παρεμπίπτουσα περὶ ἀποδείξεως, διὰ τοῦτο ἡ ἐπικυρώσασα αὐτὴν ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου ὑπ' ἀριθ. 567 ὑπόκειται εἰς ἀναίρεσιν, κατὰ τὸ ἄρθρον 812 § 3 τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

»Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς τετάρτης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως παραδέχεται, ὅτι μὴ ἀπαντήσαντος τοῦ ἀναιρεσείοντος ἂν δέχηται ἢ ὄχι τὴν προσαχθεῖσαν αὐτῷ μετοχὴν τοῦ 1/4, ἀλλὰ βραδύναντος ἐπὶ μῆνας ὁλοκλήρους, ὅτε πλέον ἡ ἀναιρεσίβλητος ἑταιρία δὲν ἠδύνατο νὰ προλάβῃ τὰς ἐνδεχομένας ζημίας, ἡ τοιαύτη σιωπὴ αὐτοῦ θεωρεῖται κατὰ τὸν νόμον ὡς ἀποδοχὴ τῆς προσφερθείσης μετοχῆς. Τοιουτοτρόπως δὲ τὸ ἐφετεῖον, ἐναντίον τοῦ νόμου 142 Πανδ. de regulis juris, εἰσήγαγε καὶ ἐφήρμοσε νόμιμον τεκμήριον ὑπὸ οὐδενὸς νόμου καθιερούμενον· ἑπομένως παρεβίασε τὴν οὐσιώδη διάταξιν τοῦ ἄρθρου 248 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καθ' ὃ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου μόνον καθιερούμενα τεκμήρια ἀποτελοῦσιν ἀπόδειξιν ὑπὲρ τοῦ διαδίκου, ἐπιβαρύνοντα μὲ τὴν ἀνταπόδειξιν τὸν ἀντίδικον».

§ 21. Τὸ δικαστήριον δύναται, ἵνα κρίνῃ ἐάν τις ἦναι πολίτης Ἕλλην, νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ ἐκμαρτύρια, διότι ἐπιτρέπεται ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐγκαταστάσεως καὶ προθέσεως τοῦ νὰ γίνῃ τις Ἕλλην. Ἀπόφασις πολ. ΑΠ. 77 τοῦ 57.

Εἰς ὑποθέσεις λαβούσας χώραν πρὸ τῆς πολιτικῆς δικονομίας συγχωροῦνται τὰ δικαστικὰ τεκμήρια, καίτοι τοῦ ἀντικειμένου

(1) Πρβ. τὴν ἐν Εὐρ. λ. Ἀπάντησις, ἰδίως τὸν § 13.

ὑπερβαίνοντος τὰς 50 δραχμάς. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 124 τοῦ 1847.

§ 22. Ὅπου εἶναι δεκτὴ ἡ μαρτυρικὴ ἀπόδειξις, εἶναι δεκτὰ καὶ τὰ δικαστικὰ τεκμήρια. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 254 τοῦ 1853. Πρβ τὴν 299 τοῦ 59.

Προκειμένου περὶ ζητήματος, πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ὁποίου ἐπετράπη ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις (οἷον περὶ τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τινος) συγχωρεῖται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ ἔγγραφον τοῦ δημάρχου, διαλαμβάνον περὶ τῆς διαμονῆς ταύτης. (276 πολ. δικ.) Ἀπφ. πολ. ΑΠ. 227 τοῦ 54.

§ 23. Λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν τεκμήρια, ὅταν συγχωρῆται ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις. Ἀπ. ΑΠ. 253 τοῦ 51 ἐν λ. Μάρτυρες.

Τεκμήρια καὶ μάρτυρες εἶναι δεκτοί, ὡς πρὸς τοὺς ὅρους, ὑπὸ ὁποίους ἑταιρία τις συνέστη; Ἴδε ἀπόφ. 113 τοῦ 1851 ΑΠ. ἐν λ. Ἑταιρία.

Ὅπου ἡ μαρτυρικὴ ἀπόδειξις ἀπαγορεύεται, οὔτε τὰ τεκμήρια λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 54 καὶ 278 τοῦ 49.

§ 23α Τὰ τεκμήρια τότε δύνανται νὰ χρησιμεύσουν ὡς μέσα πρὸς ἀπόδειξιν, ὅταν στηρίζωνται εἰς πράγματα βεβαιωμένα καὶ ἀδιαφιλονείκητα (1). Ἀπ. πολ. ΑΠ. 77 τοῦ 45, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 379 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἀναπληρωτικὸς ὅρκος ἐπιβάλλεται εἰς τὸν ἀποδεικνύοντα, ὅταν διὰ τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων καθίστανται σφόδρα πιθανὰ τὰ παρ' αὐτοῦ λεγόμενα, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 352 καὶ ἑπόμενα τῆς αὐτῆς δικονομίας, τὰ τεκμήρια εἶναι ἐκ τῶν διαγραφομένων μέσων πρὸς ἀπόδειξιν, ταῦτα δὲ κατὰ τὸ ἄρθρον 272 κλπ. τῆς αὐτῆς δικονομίας εἶναι συμπεράσματα, τὰ ὁποῖα ὁ νόμος ἢ ὁ δικαστὴν συνάγει ἐκ γνωστοῦ πράγματος περὶ ἀγνώστου. Ἐκ τούτων δὲ ἕπεται, ὅτι τότε μόνον δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς μέσα πρὸς ἀπόδειξιν τὰ τεκμήρια, εἰς ἃς περιστάσεις τὸ ἐπιτρέπει ὁ νόμος, ὅταν ταῦτα στηρίζωνται εἰς πράγματα βεβαιωμένα καὶ ἀδιαφιλονείκητα, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου μεταξὺ τῶν ἄλλων τεκμηρίων, τὰ ὁποῖα τὸ ἐν Ναυπλίῳ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ἐθεώρησεν ὡς καθιστῶντα σφόδρα πιθανὰ τὰ παρὰ τοῦ αναιρεσι-

(1) Ὅρα σημ. 4 σελ. 11 καὶ § 1.

βλήτου Θ. Μυλωνᾶ λεγόμενα περὶ συστάσεως ἐμπορικῆς μετοχικῆς ἑταιρίας, μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν ἀναιρεσειόντων, εἶναι καὶ ἡ ἀπὸ 19 Δεκεμβρίου 1844 ἐπιστολὴ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου εἰς τὸν ἀδελφόν του Ἰωάννην, παρουσιασθεῖσαν εἰς ἁπλοῦν καὶ ὅλως διόλου ἀνεπικύρωτον ἔγγραφον, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν σχέδιον, τῆς ὁποίας τὴν ὕπαρξιν ἠρνήθη οὗτος ὁ Ἰωάννης ῥητῶς, διϊσχυρισθεὶς, ὅτι δὲν ἔλαβε ποτὲ τοιαύτην ἐπιστολὴν, ὡς γίνεται δῆλον καὶ ἀπὸ τὰς ἐγγράφους προτάσεις του καὶ ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου γενομένης συζητήσεως, τὸ δὲ δικάσαν ἐφετεῖον χωρὶς νὰ λάβῃ παντάπασιν εἰς σκέψιν τὴν προταθεῖσαν ἄρνησιν καὶ χωρὶς ν' ἀναφέρῃ ποσῶς τοὺς λόγους, δι' ὧν ἐμόρφωσε τὴν πεποίθησίν του περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιστολῆς, ἐξέλαβεν ὡς βεβαίαν καὶ ἀδιαφιλονείκητον τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, καὶ ἐξαγαγὸν ἐξ αὐτῆς συμπέρασμα ἐξ ἀγνώστου πράγματος περὶ ἀγνώστου ἐναντίον τοῦ ἄρθρου 272 τῆς πολιτικῆς δικονομίας παρεβίασε τοὺς περὶ ἀποδείξεως κανόνας τῆς αὐτῆς δικονομίας καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἀπόφασις εἶναι ἀναιρετέα».

§ 24. Συμβολαιογραφικὸν ἔγγραφον συντεταγμένον ὑπὸ Β. εἰρηνοδικιακοῦ παρέδρου ἀναπληροῦντος τὸν καὶ χρέη συμβολαιογράφου ἐκπληροῦντα εἰρηνοδίκην, δὲν θεωρεῖται ἄκυρον, ὡς ὑπὸ ἀναρμοδίου προσώπου συντεταγμένον, ἐὰν δὲν γίνηται ἐν αὐτῷ μνεία ὅτι ἐκωλύετο ὁ Α. πάρεδρος, διότι τοῦτο εἰκάζεται. Ἀπόφασις πολ. ΑΠ. 261 τοῦ 55 (1).

§ 25. Μὴ βεβαιουμένου ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἀπόφασις μὴ μνημονεύουσα ὅτι ἐκωλύοντο οἱ ἀρχαιότεροι τοῦ ἀναπληρώσαντος τὸν κωλυόμενον πάρεδρον δικασταί, ἢ ὅτι ἦσαν παρόντες ἄλλοι ἀρχαιότεροι, τεκμαίρεται ὅτι οὗτοι ἐκωλύοντο. Απ. πολ. ΑΠ. 376 τοῦ 55 (2).

§ 26. Μὴ ἐμφανισθεὶς δικαστής τις κατὰ τὴν ὥραν τῆς συνεδριάσεως, τεκμαίρεται ὅτι ἐκωλύετο. Ἀπόφασις ποινικὴ 156 τοῦ 1855 ΑΠ. (3).

§ 26² Ἡ καταβολὴ τοῦ παραβόλου εἰκάζεται, ἐὰν ἀπόδειξις περὶ

---

(1) Ὅρα σημ. 11 Οἰκ. 148.

(2) Ὅρα ἀνωτ. § 3 σημ. 1 σ. 10.

(3) ὅρα ἀνωτ. § 3 σημ. 1 σ. 10.

τοῦ ἐναντίου δὲν προσάγηται. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 25 τοῦ 1855 (1).

§ 26[3] Συγχωρουμένης τῆς μαρτυρικῆς ἀποδείξεως, ὅταν ἔγγραφόν τι προσβάλληται ὡς δι' ἀπάτης γενόμενον, συγχωροῦνται καὶ τὰ δικαστικὰ τεκμήρια, ἅτινα, μὴ ληφθέντα ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, καθιστῶσιν ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασίν του. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 279 τοῦ 59.

§ 27. Ἡ ἐκ δικαστικῶν τεκμηρίων συναγομένη παραίτησις τοῦ δικαιώματος τοῦ ν' ἀπαιτήσῃ τις τὸν ὑπολογισμὸν χορηγουμένης προθεσμίας ἐστὶ δεκτή. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 269 τοῦ 1858.

§ 28. Ἴδε τὴν 4 τοῦ 1847 ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν λέξει Εἰκονικότης.

§ 29. Τίς ἀποδεικνύει τὴν ἀλήθειαν τῆς συμβάσεως, ἥτις ἐγένετο διαρκοῦντος τοῦ γάμου μεταξὺ τῶν συζύγων;

Περὶ τούτου ἔγραψα εἰς τὸ ἐν Σόλωνι ἄρθρον τίς ἀποδεικνύει ἐν § 211. Πρβ. δὲ ἀνωτ. § 1 τὴν σημ. 1 Οἰκον. Παρέλιπον μόνον τὰ ἑξῆς, ἃ προσθέτω ἐνταῦθα.

Τὸ τεκμήριον, ὅτι πᾶν ὅ,τι ἡ γυνὴ κατέχει, ἐὰν δὲν ἀποδειχθῇ ἡ ἀρχικὴ τῆς ἐπ' αὐτοῦ κυριότητος αἰτία, θεωρεῖται ὡς ἀνῆκον τῷ συζύγῳ (τεμ. 51 Π. καὶ διάταξις 6 Κώδ. de donat. inter vir. et ux.) δὲν εἶναι διάταξις ποινική. Ἀπόφασις 496 τοῦ 53 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (Νομιτ. σελ. 5825).

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ νόμου 51 Πανδ. (24, 1) πᾶν ὅ,τι, διαρκοῦντος τοῦ γάμου, ἐκτήσατο ἡ γυνή, θεωρεῖται ὡς ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ ἀνδρὸς εἰς αὐτὴν περιελθὸν μέχρις οὗ ἀποδείξῃ τὴν νόμιμον τῆς κτήσεως αὐτοῦ αἰτίαν· ἡ δὲ πρόληψις αὕτη, καθιερωθεῖσα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἐμποδίζηται ἡ εἰς τὴν γυναῖκα διὰ δωρεᾶς μετάβασις μέρους ἢ ὁλοκλήρου τῆς περιουσίας τοῦ συζύγου, ἥτις ἀπαγορεύεται κατὰ τὸν νόμον, ἰσχύει καὶ ἀπέναντι τῶν κληρονόμων τῆς συζύγου, ὡς πρὸς τὰ, διαρκοῦντος τοῦ γάμου, παρ' αὐτῆς ἀποκτηθέντα πράγματα, καθ' ὅσον ἡ ἀπόδειξις τῆς αἰτίας τῆς κτήσεως ἀπαιτεῖται πρὸς ἀπομάκρυσιν πάσης ὑπονοίας περὶ τοῦ παρανόμου χαρακτῆρος αὐτῆς. Απ. ἐφ. Αθ. 12861 τοῦ 55.

Κατὰ τοῦ τεκμηρίου, ὅτι τὸ ὑπὸ τῆς γυναικὸς κατεχόμενον εἰκάζεται ὡς ἀνῆκον τῷ ἀνδρί, συγχωρεῖται ἀνταπόδειξις. (275. πολ. τεμ. 51 Π. καὶ διάταξ. 6 Κώδ. de don. inter vir. et ux.) Ἀπ. 496 τοῦ 53 τῶν ἐν Ν. ἐφ. (Νομ. σ. 5825).

(1) Ὅρα ἀνωτ. § 3 σημ. 1 σ. 10.

Πίναξ λεκτικὸς

Τῆς λέξεως Τεκμήρια.

Αἵρεσις σ. 10.
Ἀνάκρισις § 5.
Ἀνατροπὴ σ. 11.
Ἀνταπόδειξις· ὅρα ἀπόδειξις.
Ἀπόδειξις. Ἀνταπόδειξις συγχωρεῖται κατὰ τῶν τεκμηρίων juris et de jure; § 2, 3, 9, 10. Ἀπόδειξις τῆς μεταξὺ συζύγων συμβάσεως § 29.
Γάμος, ὅρα υἱότης.
Γνησιότης, ὅρα υἱότης.
Γραμματείου χίωσις. σελ. 10.
Γραμμάτια, ὅρα Συναλλαγματικαί.
Δικαστικὰ τεκμήρια, ὅρα Τεκμήρια.
Ἐμπρησμὸς § 12.
Ἐντολὴ σελ. 10.
Ἰθαγένεια § 21.
Κατάσχεσις παρὰ τρίτῳ § 11.
Μαρτυρίαι ἀνακρίσεως § 5. Τὰ τεκμήρια δεκτὰ, ὅταν καὶ μάρτυρες § 6 ἐπ.
Μαρτυρ. δίκης τινὸς χρησιμεύουν εἰς ἄλλην; σελ. 11.
Νόμιμα τεκμήρια, ὅρα τεκμήρια.
Ὁμολογία § 2.
Ὅρκος § 2.
Παράβολον § 26[2]
Πλοίαρχος § 10.
Προθεσμίας παραμέλησις § 2.
Προίκισις σ. 11.
Σιωπὴ § 2, 20.
Σύζυγοι. Συμβάσεις τίς ἀποδεικνύει; § 29.
Συναλλαγματικαὶ σελ. 10.
Σύνθεσις § 24—26.
Τεκμήρια τί εἰσί; § 1. Τεκμήρια juris et de jure ποῖα; § 2. Νόμιμα καὶ δικαστικὰ § 3—5 Τὰ τεκμήρια δεκτὰ ὅταν συγχωρῶνται μάρτυρες. § 6, 14 ἐπ. 22 ἐπ. ὅρα ἀπόδειξις.
Τεκμήριον περὶ υἱότητος § 9. Εὐθύνη πλοιάρχου § 10. Εὐθύνη τοῦ παρ' ᾧ ἡ κατάσχεσις § 11. Ἐμπρησμὸς § 12. Ἀποδοχὴ συναλλαγματικῆς § 13.
Τεκμήρια εἰκαζόμενα § 24–26.
Τεκμήρια ἐξ ἐγγράφων § 17, 18 ἑπόμ.
Τελεσιδικία § 2.
Τόκοι σ. 10.
Υἱότης § 4 ἐν ὑποσ. καὶ § 9, ὅρα καὶ σημ. 4 τῆς σ. 11.
Φορτωτικὸν ἔγγραφον § 12.

Ἀποφάσεις Ἀρείου Πάγου.

Ἀπ. 274 τοῦ 39 § 10.
» 77 τοῦ 45 § 23.
» 4 τοῦ 47 § 28.
» 54 } τοῦ 49 § 23.
» 278 }
Ἀπ. 209 τοῦ 50 § 10, 13.
» 113 τοῦ 51 § 23.
» 253 τοῦ 51 § 23.
» 152 τοῦ 52 § 9.
» 54 τοῦ 53 σ. 10.

Ἀπ. 192 τοῦ 53 σ. 11.
» 254 τοῦ 53 § 22.
» 227 τοῦ 54 σ. 11 καὶ § 22.
» 258 τοῦ 54 σ. 10.
» 25 τοῦ 55 § 26²
» 31 τοῦ 54 § 18.
» 64 τοῦ 54 § 12.
» 2 τοῦ 55 § 19.
» 25 τοῦ 55 § 26²
» 126 τοῦ 55 § 20.
Ἀπ. 261 τοῦ 55 § 24.
» 374 τοῦ 55 § 17.
» 376 τοῦ 55 § 25.
» 156 (κοιν. τοῦ 55 § 26.
» 4 τοῦ 56 § 14.
» 77 τοῦ 57 § 21.
» 124 τοῦ 57 § 21.
» 269 τοῦ 58 § 27.
» 112 τοῦ 59 § 18.
» 279 τοῦ 59 § 26¹

Ἀποφάσεις ἐφετῶν Ἀθηνῶν.

Ἀπ. 11780 § 15.
» 12861 § 29.
Ἀπ. 15620 σ. 11.
» 16631 σ. 11.

Ἀποφάσεις ἐφετῶν Ναυπλίας.

Ἀπ. 496 τοῦ 53 § 16. 29.
Ἀπ. 557 του 54 § 20.

ΤΕΛΕΣΙΔΙΚΙΑ (ἐπὶ πολ. δικῶν).

ΣΗΜ. Τὸν λεκτικὸν πίνακα ὅρα εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου καταχωρισθήσεται καὶ ὁ πίναξ τῶν εἰς τὸ ἄρθρον αὐτὸ μνημονευομένων ἀποφάσεων.

Διαίρεσις.

Ἐν γένει § 1 ἑπόμ.
Ἀναγκαῖα προσόντα
 Ἀποφάσεις
 Ταυτότης προσώπων
 Ταυτότης τῆς διαφορᾶς
} § 6.
Α) Ποῖαι ἀποφάσεις συνεπάγονται τελεσιδικίαν; § 6² ἑπ.
 Αἱ τελεσίδικοι ὁριστικαὶ § 7.
 Αἱ τῆς ἐξουσίας δικαιοδοσίας; § 7.
 Αἱ τῶν ἀλλοδαπῶν δικαστηρίων § 8 ἑπ.
 Γνωμοδότησις συμβιβαστῶν § 10.
 Ἀπ. μικτῆς ἐπιτροπῆς § 11.

Αἱ περὶ τοῦ παραδεκτοῦ ἢ μὴ τῆς ἐφέσεως § 12.
Αἱ ἀταξίας ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἀφορῶσαι § 13.
Αἱ διαιτητικαὶ § 14.
Αἱ παρεμπίπτουσαι § 15.
Αἱ περὶ ἁρμοδιότητος § 15ª
Αἱ περὶ λειῶν § 20⁵
Τίνες ἀποφάσεις εἰσὶν ὁριστικαὶ καὶ τελεσίδικοι; § 16 ἐπ.
Ἀποφάσεων διατακτικὸν, σκέψεις.
Β') Ταυτότης προσώπων § 20⁶
Δανεισταὶ § 21 ἐπ.
Διάδοχοι § 22.
Ἐνυπόθηκοι δανεισταὶ § 22.
Προγενέστερον ἢ μεταγενέστερον δικαίωμα § 22, 23.
Διαδοχὴ διαρκούσης τῆςδίκης § 24.
Τρίτοι § 25.
Ἐξαιρέσεις τινὲς
Συμπαιγνία
Γνῶσις τῆς δίκης
Κληροδόχος
Ἀλληλεγγυότης χρέους
Ἐγγυηταὶ
Δουλεῖαι
Ὁμόδικοι
} § 26 ἑπόμ.
Τὰ ἐν τῇ νομολογίᾳ.
Ταυτότης προσώπων.
Δικαιοδόχος § 30 ἐπ.
Ὁμόδικοι § 50 ἐπ.
Ἐγγυηταὶ § 52 ἐπ.
Πτώχευσις § 56 ἐπ.
Ἑταιρίαι § 58 ἐπ.
Σύζυγοι § 65 ἐπ.
Κληρονόμοι § 70 ἐπ.
Δανεισταὶ § 80 ἐπ.
Ἐπιτροποκηδεμόνες § 96 ἐπ.
Ἐρήμην δικασθέντες § 102 ἐπ.
Ταυτότης ἰδιότητος § 27, 103 ἐπ.
Γ') Ταυτότης τῆς διαφορᾶς § 112 ἐπ.
Αἴτησις τοῦ ὅλου § 113, α.
Αἴτησις μέρους § 113, β.
Ἐπικαρπία § 113, δ.

Διεκδίκησις δυνάμει ἑτέρου τίτλου § 113, ε.
Πραγματικαὶ ἀγωγαὶ § 114.
Ἀοριστία § 115.
Νομὴ § 116.
Κληρονομικαὶ ἀγωγαὶ § 120, α.
Διεκδίκησις καὶ διανομὴ § 120, β.
Διεκδίκησις καὶ Πουλ. ἀγωγὴ § 120. γ.
Παρεμπίπτοντα § 121.
Ἐμποροδικεῖα § 122.

Τὰ ἐν τῇ νομολογίᾳ.
Ὑπάρχει τελεσιδικία, ὅταν ἡ ἀπόφασις στηρίζηται εἰς ἀοριστίαν ἢ παρατυπίαν; § 123 ἐπ.
Παρεμπίπτοντα ζητήματα § 129 ἐπ.
Ταυτότης τῆς διαφορᾶς ὡς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου § 131 ἐπ.
Ὡσαύτως. Τόκοι § 143.
Ταυτότης τῆς διαφορᾶς ὡς ἐκ τοῦ λόγου § 144 ἐπ.
Ὅταν ἀνεγνωρίσθη ἡ ὕπαρξις τῆς ὀφειλῆς, συγχωρεῖται πλέον ἡ περὶ ἐξοφλήσεως πρότασις; § 151 ἐπ.

Περιπτώσεις, καθ' ἃς δὲν ὑπάρχει τελεσιδικία ὡς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης § 155 ἐπόμ.—ὡς ἐκ τοῦ λόγου § 168 ἐπ. Διάφορα § 179 ἐπ.
Ὁ Ἄρειος Πάγος ἐξετάζει τὰ περὶ τῆς τελεσιδικίας; § 196.
Τὸ δεδικασμένον ἀποτελεῖ τίτλον; § 200 ἐπ.
Πότε προτείνεται τὸ δεδικασμένον § 204 ἐπ.
Ἡ τελεσιδικία ἐξετάζεται αὐτεπαγγέλτως § 207 ἐπ.
Διάφορα § 211 ἐπ.

§ 1. Διὰ τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως τέμνεται ἡ διαφορὰ τελειωτικῶς καὶ ἀμετατρέπτως· *τὰ κρινόμενα ἀντὶ ἀληθείας παραλαμβάνεται* (1), δεδικασμένον ὅμως δύναμιν ἔχει μόνον τὸ διὰ τελεσιδίκου ὁριστικῆς ἀποφάσεως μεταξὺ τῶν διαδίκων δικασθέν (2).

§ 2. Τὸ ἐκ τῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως πηγάζον ὑπὲρ τῆς ἀληθείας τεκμήριον δὲν δύναται νὰ προσβληθῇ δι' ἀνταποδείξεως (3).

---

(1) Τεμ. 207 Βχσ. (3. 3). Νόμος 20 Βχσ. (42. 1). Τεμ. 25 Π. (1, 5). Νόμ. 207 Π. (50, 17).
(2) Τεμ. 1 Π. (12 1).
(3) Πρβ. Παπαῤῥ. β. σελ. 640 σημ. 16. Πρβ. τὴν λέξιν Τεκμήρια.

Εἶναι τεκμήριον juris et de jure (273 § 3 πολ.)· ὥστε ὑπαρχούσης τῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως, δὲν ἐρωτᾶται πλέον ἂν sit verum, sed an sit judicatum. τεμ. 65 § 2 Π. (36, 1). Νόμ. 12 § 3 Π. (38, 2). Νομ. 1 § 4 Πανδ. (43, 30)· διότι ἄλλως, ἄνευ τοῦ τεκμηρίου τούτου, modus litium muptiplicatus atque inexplicabilem faciet difficultatem, maxime si diversa pronuntiarentur. τεμ. 6 Π. (44, 2).

Τὸ δεδικασμένον λοιπὸν δὲν προσβάλλεται δι' ἀνταποδείξεως (1) ἥτις ὅμως συγχωρεῖται,

α') Ὅταν πρόκηται περὶ γεγονότων μεταγενεστέρων τῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως· παράδειγμα δὲ τούτου περιέχει ἡ 138 τοῦ 52 πολ. ἀπ. ΑΠ. φέρουσα (2).

«Ἐπειδὴ κατὰ τοῦ διὰ τελεσίκου ἀποφάσεως δικασθέντος εἶναι μὲν ἀπαράδεκτος πᾶσα ἀνταπόδειξις κατὰ τὸ 273 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἀλλὰ κατὰ τὸ 251 ἄρθρον τῆς αὐτῆς δικονομίας ἀνταπόδειξις εἶναι τὸ ἐναντίον ἐκείνου, ὅπερ διὰ τῆς ἀποδείξεως πρόκειται νὰ πιστοποιηθῇ. ὅθεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ πρότασις τοῦ ἀναιρεσείοντος τοῦ νὰ τῷ ἐπιτραπῇ ν' ἀποδείξῃ, «ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος καὶ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποτελούσης τὴν τελεσιδικίαν ἀποφάσεως 12142 ἐκήρυττε καὶ ἐθεώρει αὐτὸν ὡς συνεταῖρον, λέγων προσέτι, ὅτι τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις αὕτη, δὲν τὴν ἔκαμε διὰ ν' ἀφαιρέτῃ ἀπὸ τὸν ἀναιρεσείοντα τὸ μερίδιον του, ἀλλὰ μόνον διὰ ν' ἀποβάλῃ τὸν ἄλλον συνεταῖρον Κουντούρην» δὲν ἀποτελεῖ ἀνταπόδειξιν τοῦ διὰ τῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως 12442 δικασθέντος, ἥτις, ὡς τὸ ἐφετεῖον παραδέχεται, ἐκήρυξεν ἔκπτωτον τὸν ἀναιρεσείοντα τοῦ ἐπὶ τοῦ μύλου τοῦ Τεκὲ δικαιώματος, καθὸ μὴ πληρώσαντος τὰς δόσεις του, ἀλλ' ἀναφέρεται εἰς μεταγενέστερα τῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως γεγονότα, δι' ὧν κατὰ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐτροποποιήθησαν αἱ συνέπειαι τῆς ἀποφάσεως ταύτης· ὅθεν τὸ ἐφετεῖον μὴ ἐπιτρέψαν τὴν ἀπόδειξιν τῶν εἰρημένων γεγονότων, παρεβίασε τὰς διατάξεις τῶν μνησθέντων ἄρθρων τῆς πολιτικῆς δι-

---

(1) Ἀπόφασις δικαστηρίου παραδεχθεῖσα ν' ἀποδειχθῇ δι' ὅρκου τὸ ἐναντίον τοῦ περιεχομένου τελεσιδίκων ἀποφάσεων παραβιάζει τὰς περὶ τελεσιδικίας διατάξεις. Ἀπόφασις πολιτικὴ ΑΠ. 236 τοῦ 1858.

(2) Ἀναιρεῖται, δι' αὐτῆς, ἡ 8622 ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν,

κονομίας καὶ τὰ ἄρθρα 244 καὶ 248 τῆς αὐτῆς δικονομίας, αἵτινες εἰσὶν οὐσιώδεις ὡς ἀφορῶσαι τὸ τῆς ὑπερασπίσεως δικαίωμα, ἑπομένως εἶναι ἀναιρετέα ἡ ἀπόφασίς του (ἄρθρον 807 § 5 τῆς πολιτικῆς δικονομίας)».

ϛ') Ἡ ἀπόφασις, δι' ἧς ἐπιδικάζονται τῷ ἐνάγοντι γαῖαι ἄνευ ὡρισμένων ὁρίων, δὲν ἀποτελεῖ τεκμήριον juris et de jure, ὥστε νὰ μὴ χωρῇ ἀνταπόδειξις. Ἀπόφασις πολιτικὴ ΑΠ. 183 τοῦ 53, φέρουσα (1).

«Ἐπειδή, ἂν καὶ τὸ δημόσιον κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς ὑπο-

---

(1) Μάλιστα τὸ δικαστήριον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διατάξῃ δικαστικὴν αὐτοψίαν, διὰ νὰ ἐξακριβωθῇ ἂν αἱ γαῖαι (π. χ.) περὶ ὧν πρόκειται, περιέχωνται ἐντὸς ἐκείνων, περὶ ὧν ἄλλοτε ἐδικάσθησαν τὰ μέρη· ἤτοι, ἂν ὑπάρχῃ δεδικασμένον. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 136 τοῦ 1851, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ κατὰ τοὺς νόμους 3 τοῦ Κώδηκος βιβλ. 7 τίτλ. 46, 59 § 1 καὶ 12—14 τῶν πανδ. βιβλ. 42 τίτλ. 1 καὶ βιβλ. 44 τίτλ. 2 καὶ ἄρθρον 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, δεδικασμένον ὑπάρχει ὅ,τι διὰ τελεσιδίκου ὁριστικῆς ἀποφάσεως ἀπεφασίσθη ὡρισμένως, ἢ δυνάμενον νὰ ὁρισθῇ διὰ τῶν εἰς ἃ ἀναφέρεται ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐγγράφων τῆς δίκης· τὴν δὲ τελεσιδικίαν ταύτην δικαιοῦται νὰ προτείνῃ ὁ ὑπὲρ οὗ αὕτη ὑπάρχει, ὅταν πρόκηται νὰ δικασθῇ ἐκ νέου ὁλόκληρον ἢ ἐν μέρει τὸ αὐτὸ δικασθὲν ἀντικείμενον μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων καὶ ὡς ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ὑπ' ἀριθ. 75 καὶ 91 τοῦ ἔτους 1847 ὁριστικῶν καὶ τελεσιδίκων ἀποφάσεων τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς, ὁ νῦν ἀναιρεσείων ἡγούμενος, ὡς ἀντιποιούμενος κτήματά τινα ἐντὸς τοῦ τζεφλικίου Ὠρωποῦ, ἐνήχθη περὶ αὐτῶν παρὰ τοῦ διοπαρόχου τοῦ νῦν ἀναιρεσιβλήτου, καὶ κατεδικάσθη ἀποβληθεὶς πάσης ἀντιποιήσεως ἀντικειμένης εἰς τὰ ἐν ταῖς μνησθείσαις ἀποφάσεσιν ἀναφερόμενα ταπία, ἀναγνωρισθέντος τοῦ δικαιοπαρόχου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κυρίου τῶν ἐν τοῖς ταπίοις αὐτοῖς ἀναφερομένων γαιῶν καὶ λοιπῶν τοῦ τζεφλικίου Ὠρωποῦ κατὰ τὰ ὅριά του· ἑπομένως, κατὰ τοὺς μνησθέντας νόμους, ὡς ὀρθῶς ἀποφαίνεται τὸ ἐφετεῖον, οὐδεμίαν ἀοριστίαν ἔχουσιν αἱ μνησθεῖσαι ἀποφάσεις ἐπὶ τοῦ δι' αὐτὸν δικασθέντος ἀντικειμένου.

»Ἐπειδὴ ὡρισμένου ὄντος τούτου, καὶ προτείναντος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου τὴν ἐκ τῶν μνησθεισῶν ἀποφάσεων προκύπτουσαν τελεσιδικίαν, κατὰ τῆς προηγουμένης τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀγωγῆς, ὡς

θέσεως, ἐζήτετε τὰς ἐπιδίκους γαίας ἀπό τε τοὺς Γρηγοράκιδας καὶ τοὺς Κροτηραίους συνάμα, χωρὶς νὰ ὁρίσῃ πόσον μέρος ἐξ αὐτῶν κατεῖχε ἕκαστος, καὶ οὗτοι ἀφ' ἑτέρου, ἀντικρούοντες τὴν αἴτησιν τοῦ δημοσίου, δὲν διέκρινον καὶ οὗτοι τὸ μέρος διὰ τὸ ὁποῖον ἕκαστος ὑπερασπίζετο, καὶ ἂν προσέτι ἡ ὑπ' ἀριθ. 114 ἀπόφασις τοῦ ἐν Ναυπλίῳ ἐφετείου, δι' ἧς κατεδικάσθησαν οἵ τε Γρηγοράδικες καὶ Κροντηραῖοι εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν αὐτῶν γαιῶν, ἄνευ διακρίσεως τοῦ μέρους ἑκάστου, ἔμεινεν ὁριστικὴ καὶ τελεσίδικος ὡς πρὸς τοὺς τελευταίους, μολοντοῦτο οἱ Γρηγοράκιδες δύνανται τοὐλάχιστον ν' ἀποδείξωσιν ὅτι δὲν ἦταν κατ' ἴσα μέρη συγκύριοι μετὰ τῶν Κροντηραίων, διότι ἡ ῥηθεῖσα ἀπόφασις δὲν ὁρίζει ῥητῶς τὸ μέρος τῶν Κροτηραίων, ὥστε νὰ προκύπτῃ ἐκ τούτου τὸ πηγάζον νόμιμον τεκμήριον juris et de jure, ἑπομένως τὸ ἐξ αὐτῆς πηγάζον νόμιμον τεκμήριον εἶναι δεκτικὸν ἀνταποδείξεως· ἐκτὸς δὲ τούτου, οἱ Γρηγοράκιδες καὶ Κροντηραῖοι δὲν ἦσαν ἐνάγοντες, ὥστε νὰ θεωρηθῶσιν ὑπόχρεοι νὰ ὁρίσωσι τὸ μέρος αὐτῶν, ἀλλ' ἐπεῖχον τὴν θέσιν τοῦ ἐναγομένου, καὶ διὰ τοῦτο οἱ Γρηγοράκιδες εἶναι εἰσέτι εἰς καιρὸν ν' ἀποδείξωσι κατὰ πόσον εἶναι κύριοι τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος γαιῶν.

»Ἐπειδὴ ἡ ἀπὸ 3 Αὐγούστου 1844 ὑπ' ἀριθ. 102 ἀπόφασις τοῦ ἐν Σπάρτῃ πρωτοδικείου, τὴν ὁποίαν οἱ Γρηγοράκιδες ἐπεκαλέσθησαν, οὐδὲν ἀποδεικνύει ὑπὲρ τῶν ἰσχυρισμῶν αὐτῶν, ὅτι εἶναι κύριοι τῶν 3/4 τοῦ ἡμίσεως τῶν προκειμένων γαιῶν, διότι ἡ ἀπόφασις αὕτη, ἐκδοθεῖσα μεταξὺ τούτων καὶ τῶν Κροντηραίων, οὐδὲν ἀπεφάσισε περὶ τῆς συγκυριότητός των.»

ἀντικείμενον ἐχούσης κτήματα, τὰ ὁποῖα ἐμπεριλαμβάνονται ἐντὸς τῶν ὑπὲρ αὐτοῦ διὰ τῶν εἰρημένων ἀποφάσεων ἐπιδικασθέντων ὁρίων τοῦ τζεφλικίου Ὀρωποῦ, τὸ ἐφετεῖον, ἀμφισβητουμένου τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου, διατάξαν ἀναγκαίως πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς ἀληθείας, οὐχὶ διὰ τῶν μαρτύρων ἀπόδειξιν, περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ ἀντικειμένου, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἀναιρεσείων, ἀλλὰ δικαστικὴν αὐτοψίαν περὶ τοῦ ἂν τὸ ἀντικείμενον τῆς παρούσης δίκης, τὸ ἐν τῇ προκειμένῃ ἀγωγῇ περιγεγραμμένον, ἐμπεριλαμβάνηται ἐντὸς τῆς περιφερείας, τὴν ὁποίαν περιγράφουσι τὰ ἐν ταῖς μνησθείσαις τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς ἀποφάσεσιν ἀναφερόμενα πέντε ταπία, σημειουμένων ἐν τῇ ἐκθέσει τῶν τυχὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων διαφωνιῶν, ὡς πρὸς τὴν ταυτότητα τῶν ἐν τοῖς ταπίοις ἀναφερομένων σημείων, δὲν παρεβίασε κανένα νόμον».

§ 3. Συνέπεια τοῦ δεδικασμένου κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον εἶναι, ά) ὅτι ἐξ αὐτοῦ γεννᾶται τὸ δικαίωμα τῆς ἐκτελέσεως, ἅμα ὑπάρχει (1) καταψήφισις· καὶ 6') ἡ τοῦ δεδικασμένου ἔνστασις, ἥτις ἐνίοτέ δύναται νὰ προταθῇ καὶ ὡς ἀντένστασις (2), ἀνήκει συνήθως τῷ ἐναγομένῳ, καὶ τοῦτο ὅταν ἀποῤῥιφθῇ ἡ ἀγωγή· ἀλλ' ἔστιν ὅτε παράγεται καὶ ἐκ καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, δυναμένη καὶ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος νὰ προταθῇ (3).

§ 4. Τὸ δεδικασμένον ἀποτελεῖ ἀνανέωσιν; Πρ6. Καλ. τόμ. 3 § 537. Molitor γ § 1028. Παπ. 2 σελ. 443 ἑπόμ. Εὑρετ. λέξ. Παραγραφὴ § 31.

§ 5. Πῶς ἀνεπτύχθη κατὰ τοὺς Ῥωμαίους τὸ δεδικασμένον; Καλλ. 3 § 538.

§ 6. Τῆς τελεσιδικίας δὲ ἀναγκαῖα προσόντα εἰσὶ ά) ἀπόφασις, 6') ταυτότης τῶν προσώπων· καὶ γ') ταυτότης τῆς διαφορᾶς· ὅθεν ἀναγκαῖον ἐστὶ νὰ ἐξετασθῶσιν εἰδικώτερον τὰ τρία ταῦτα.

Ἀποφάσεις. Ποῖαι ἀποφάσεις συνεπάγονται τελεσιδικίαν;

§ 6² Ὑπὸ τὸ τμῆμα τὸ ἐπιγραφόμενον «περὶ τῶν παραγουσῶν τὸ δεδικασμένον ἀποφάσεων», ὁ Δαλλ. (λέξ. chose jugée) ὁμιλεῖ ἰδίως.

Περὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν μὴ ἐκδικαζουσῶν ζήτημά τι εἰμὴ ὑποθετικῶς. π. χ. *καταδικάζεται καὶ εἰς τοὺς τόκους ἂν ὀφείλωνται τοιοῦτοι.* ἀρ. 11—13.

Περὶ τῶν κοινοποιηθεισῶν ἀποφάσεων (jug. signifiés ou produits priorité de date). ἀρ. 14.

Περὶ τῶν ἐπὶ ἐξουσίας ἢ ἀμφισβητουμένης δικαιοδοσίας ἐκδιδομένων ἀποφάσεων. ἀρ. 15.

Περὶ τῶν ὁριστικῶν ἀποφάσεων. ἀρ. 16—20.

Περὶ τῶν ἀποφάσεων θεωρουμένων ὡς πρὸς τὸ διατακτικὸν ἢ τὰς αἰτιολογίας των. ἀρ. 21 ἑπ.

Περὶ τῶν ὑπὸ ἀλλοδαπῶν δικαστηρίων ἐκδιδομένων ἀποφάσεων. ἀρ. 26 ἑπ.

---

(1) (42, 1) Η. (9, 3) Βασ. Περὶ τῶν τόκων; Ὅρα τὴν λέξιν ταύτην.

(2) Νόμ. 22 Βασ. (51, 2).

(3) Νόμ. 12 Βασ. (51, 2).

Περὶ τῶν ἀποφάσεων, δι' ὧν ἐπικυροῦται πρᾶξίς τις (homologatifs, donnants acte, d'adoption ou d'expédient). ἀρ. 27 ἐπ.

Περὶ τῶν περὶ κατατάξεως ἢ ἁρμοδιότητος ἀποφάσεων, ἢ τῶν προσωρινῶν. ἀρ. 33 ἐπ.

Περὶ τῶν προπαρασκευαστικῶν ἢ προδικαστικῶν ἀποφάσεων. ἀρ. 39 ἐπ.

Περὶ τῶν ἐρήμην ἀποφάσεων. ἀρ. 52 ἐπ.

Περὶ τῶν ἀνεκκλήτων ἀποφάσεων ἀρ. 58.

Περὶ τῶν παραπομπὴν ἀφορωσῶν. ἀρ. 59 ἐπ.

Περὶ τῶν διαιτητικῶν. ἀρ. 61.

Περὶ τῶν πειθαρχικῶν. ἀρ. 62.

Περὶ τῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου. ἀρ. 63.

Περὶ τῶν διοικητικῶν ἀποφάσεων. ἀρ. 64 ἐπ.

Περὶ τῶν ἐπὶ ἀκυρότητι προσβαλλομένων. ἀριθ. 94 (ἀναρμοδιότης ἀρ. 100).

§ 7. Δεδικασμένον (1) ἀποτελοῦσι μόνον τῶν ἡμεδαπῶν δικαστηρίων αἱ τελεσίδικοι ὁριστικαὶ ἀποφάσεις, καὶ αὗται κυρίως ὁσάκις ἀμφισβητούμενα δίκαια τέμνουσι· πλὴν καὶ ἀποφάσεις

---

(1) Π. τεμ. 1 (42, 1).—Βασ. (9. 3) 1.

Διὰ τῆς ἀποφάσεως ἢ καταδικάζεται ἢ ἀπολύεται ὁ ἐναγόμενος, δὲν καταδικάζεται ὅμως ὁ ἐνάγων· ἀλλ' ἐπὶ ἀνταγωγῆς ἢ συμψηφισμοῦ; Πρβ. Καλ. γ. § 541.

Περὶ τῶν ἀδίκων ἀποφάσεων καὶ λογιστικῶν λαθῶν πρβ. Καλ. γ. § 542· ὡς πρὸς τὰ λογιστικὰ λάθη λέγει τάδε «Διαφέρουν τὰ λογιστικὰ σφάλματα. Οἱ κανόνες τῆς ἀριθμητικῆς εἶναι εἰς ὅλους γνωστοὶ καὶ τὰ λάθη ἀμέσως ὁρατὰ καὶ ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὰ νομικὰ καὶ πραγματικὰ ζητήματα, τὰ ὁποῖα λύονται διὰ τῆς ἀποφάσεως. Ἤθελεν εἶναι ὅμως γελοῖον νὰ θέσῃ τις τελεσιδικίαν ὑπεράνω τῶν κανόνων τῆς ἀριθμητικῆς, ὥστε δύο καὶ δύο νὰ ἦναι πέντε, ἐνῷ ἡ βάσις τῆς ἀποφάσεως διὰ τῆς διορθώσεως ποτῶς δὲν κλονίζεται. Τοῦτο παρεδέχθησαν καὶ οἱ Ῥωμαῖοι, ὅτι ὁ αὐτὸς δικαστὴς δύναται νὰ διορθώσῃ τὸ λογιστικὸν σφάλμα του (α). Δὲν εἶναι τὸ αὐτὸ, ὅταν τὸ εἰσχωρῆσαν εἰς συμβόλαιον λογιστικὸν λάθος ἔγινεν ἀντικείμενον δίκης καὶ ἐξεδικάσθη ἢ ἐπῆλθε συμβιβά-

---

(α) L. 1 § 1 quae sent. (49, 8). B. IX. 1, 44.

τὰ τῆς ἑκουσίας δικαιοδοσίας πράττουσαι ἔχουσι κατά τινα τρόπον ἰσχὺν δεδικασμένου (1).

Ἐπὶ τῆς ἑκουσίας δικαιοδοσίας (2) ὁ δικαστὴς δὲν λύει κυρίως ἀμφισβητήσεις, ἀλλὰ τὸ δημόσιον αὐτοῦ κῦρος παρεμβάλλει, ὅθεν ἐνταῦθα δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ τελεσιδικίας· ἀλλ' ὁπωσδήποτε καὶ τότε κατά τι ἐνεργεῖ τὸ δικαστήριον· ὥστε καθ' ὅσον ἐνεργεῖ, γεννᾶται καὶ τελεσιδικία κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ 645 ἄρθρου. Παρὰ τοῖς Γάλλοις ὑπάρχει διαφωνία. Aubry et Rau III. 355 σημ. 5. Dalloz l. c. ἀρ. 15. ὅστις εἰς τὴν ἀπόφανσιν καὶ ἀποφάσεις τῆς ἑκουσίας δικαιοδοσίας δὲν παράγουσι δεδικασμένον, ἐπιφέρει: mais cela pêche par trop de généralité, car il ne nous paraît pas douteux que les parties qui ont figuré dans ces décisions ne fussent repoussées par l'autorité de la chose jugée, si elles en demandaient l'annulation. Εὐρ. I. 263 ἀρ. 9. Οἰκον. § 109 σημ. 7.

§ 8. Αἱ ἀποφάσεις τῶν ἀλλοδαπῶν δικαστηρίων (3) δὲν ἀπο-

σμός (α). Ἅμα ὅμως δὲν πρόκειται ἁπλῶς περὶ λογιστικοῦ λάθους, ἀλλὰ περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ὤφειλε νὰ γίνῃ ὁ ὑπολογισμός, ὥστε τὸ ζήτημα συνέχεται μὲ τὰς τεθείσας παρὰ τῆς ἀποφάσεως βάσεις, μόνον διὰ τῶν ἐνδίκων μέσων αὕτη προσβάλλεται (ϐ).

Τοῦτο ἐκφράζει καὶ ἡ πολιτικὴ δικονομία ἄρθρον 713, ὅτι λάθη περὶ τὸν λογαριασμόν, παραλείψεις περὶ αὐτόν, διπλαῖ ἐγγραφαὶ τῆς αὐτῆς ποσότητος καὶ ἄλλα τοιαῦτα, διορθόνονται κατ' ἀναφορὰν παρὰ τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου· νέαι δὲ ἀναθεωρήσεις τοῦ ὅλου λογαριασμοῦ εἶναι ἀπαράδεκτοι. ἄρθρον 759 § 1. Ὅρα Εὐρ. λέξ. Λογιστικαὶ δίκαι § 26—30 αὐτ. σελ. 334 καὶ Οἰκ.

(1) Πρβ. Εὐρ. 1 σ. 263 § 9.

(2) Ὅρα Δαλλ. λ. chose jugée ἀρ. 15 ἐπ.

(3) Δαλ. λ. chose jugée ἀρ. 26 ἐπ.

Ὅταν ἀνεγνωρίσθη τις δι' ἀποφάσεως ἐγχωρίου δικαστηρίου ἀπέναντι τοῦ Α ὡς σύνδικος πτωχεύσαντος, διορισθεὶς ὡς τοιοῦτος ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, θεωρεῖται ὡς τοιοῦτος, δυνάμει τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, καὶ ὡς πρὸς τὸν Β; ὄχι, κατὰ τὴν 18778 τοῦ 1860 ἀπ. ἐφετῶν Ἀθηνῶν (γ) φέρουσαν·

«Ἐπειδή, καθόσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τοῦ ἂν οἱ ἐφεσίβλητοι ἦναι

(α) L. un. C. de err. calc. (2, 5) B. XI. 2, 61. ὁ Paulus S. R. V. 5 § 11 ὑπεθέτει ἀποφάσεων λογιστικὰ λάθη § 536. Savigny Syst. VI. § 292.

(ϐ) L. 2. C. de re jud. (7, 52). B. IX. 3, 72. Savigny Syst VI. § 292.

(γ) Πρβ. ὅσα ἐσημείωσα εἰς Θέμ. τ. 8 σ. 432 ἐπ.

τελοῦσι δεδικασμένον εἰμὴ ἐὰν καὶ ἀφοῦ κηρυχθῶσιν ἐκτελεσταὶ παρά τινος δικαστηρίου ἡμεδαποῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 858 τῆς πολιτικῆς δικονομίας. Περὶ τῆς Γαλλικῆς νομοθεσίας ὅρα Dalloz, chose jugée ἀρ. 26. ὅρα τὰ ἐν Νομ. Μελ. σ. 284 ἐπ. 298 ἐπ.

§ 9. Προταθείσης ἐνώπιον τῶν ἐμποροδικῶν τῆς τελεσιδικίας ἀποφάσεως ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου, ἧς ζητεῖται ἡ ἐκτέλεσις ἐν Ἑλλάδι, παραπέμπεται ὑπὸ τῶν ἐμποροδικῶν εἰς τὸ πρωτοδικεῖον ἡ περὶ τελεσιδικίας δίκη, ὡς δίκη ἀφορῶσα αἴτησιν τοῦ νὰ κηρυχθῇ τελεσίδικος καὶ ἐν Ἑλλάδι, καὶ ἐκτελεστὴ ἐν αὐτῇ, ἡ ἀπόφασις τοῦ ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου.

Τὸ ἄρθρον 759 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἀναφέρεται εἰς μόνας τὰς ἀποφάσεις τῶν ἐγχωρίων δικαστηρίων, ὧν ὁ τύπος γνωστὸς ἐστὶ τοῖς δικαστηρίοις. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 18321, ἥτις περιέχει καὶ γνώμην μειονοψηφίας, καθ' ἣν ἡ παραπομπὴ καθίσταται ἀναγκαία ὅταν δὲν ἀμφισβητῆται τὸ ἐν τῷ τόπῳ, ἔνθα ἡ ἀπόφασις ἐξεδόθη, κῦρος τοῦ ἐξωτερικοῦ τύπου της καὶ τὸ τελεσίδικον· ἀμφισβητουμένων δὲ τούτων, ἁρμόδιον εἶναι πᾶν δικαστήριον ἐμποροδικῶν.

Ἰδοὺ πῶς ἐκφράζεται ἡ ἀπόφασις αὕτη.

«Ἐπειδὴ προταθείσης ἐν καιρῷ τῆς τελεσιδικίας τῶν περὶ ὧν ἡ δίκη ἀπαιτήσεων, τὸ ἐμποροδικεῖον ὤφειλεν, ἀναβάλλον τὴν ἀπόφασίν του περὶ ὅλων αὐτῶν, πλὴν τῆς τῶν δραχ. 968 10,100, τῶν παρὰ τοῦ Γ. Διαμαντοπούλου ληφθεισῶν, νὰ παραπέμψῃ τὴν περὶ τῆς τελεσιδικίας δίκην εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον τῶν ἐν Σύρῳ πρωτοδικῶν, ὡς δίκην περὶ αἰτήσεως τοῦ νὰ κηρυχθῇ δικαστικῶς τελεσίδικος καὶ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐκτελεστὴ ἐν αὐτῇ ἡ ἀπόφασις τοῦ Ὀθωμανικοῦ δικαστηρίου· διότι α) ἡ αὐτὴ ἀπόφασις κα-

---

νομίμως διωρισμένοι σύνδικοι τῆς πτωχεύσεως τοῦ Σ, ἡ ὑπ' ἀρθ. 16987 ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἐκδοθεῖσα ἐπὶ τῆς μεταξὺ τῶν ἐφεσιβλήτων καὶ τοῦ Πανεπιστημίου Ὄθωνος διαφορᾶς, δὲν ἀποτελεῖ τελεσιδικίαν ὡς πρὸς τὸν ἐκκαλοῦντα μὴ παραστάντα ὡς διάδικον, μηδὲ νομίμως ἀντιπροσωπευθέντα κατὰ τὴν δίκην ἐκείνην».

—Ὁ φέρων ἀπόφασιν ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου ἔχει ἔνστασιν τελεσιδικίας, ἐὰν ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν ἐκηρύχθη ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἐκτελεστή; ὄχι. Ἀπόφασις 270 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σ. 5415).

τάδηλον καθίστησι τὴν τελείαν ἐκδίκασιν οὐ μόνον τῶν περὶ ὀρυζίου καὶ ζακχάρεως ἀπαιτήσεων τοῦ ἐνάγοντος, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν γραμματίων τοῦ Π. Γλύκα καὶ Π. Τσηλιπάνη ἐκ δραχμῶν 2,200· 6′) τοῦ νόμου ἀποφαινομένου μόνον τὰ πρωτοδικεῖα ἁρμόδια πρὸς ἐκδίκασιν τῶν περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι ἰσχύος ἀποφάσεων ἀλλοδαπῶν δικαστηρίων, ἐκδοθεισῶν, ὡς ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος, μεταξὺ ἀνθρώπων, ὧν ὁ ἕτερος τοὐλάχιστον ἡμεδαπός ἐστι, τὰ αὐτὰ δικαστήρια εἰσιν ἁρμόδια ν' ἀποφανθῶσι περὶ παντὸς, ὅ,τι ἀνάγεται εἰς τὴν ἰσχὺν αὐτῶν, ἤτοι περί τε τοῦ ἐξωτερικοῦ τύπου των καὶ τῆς τελεσιδικίας των, ὡς καὶ περὶ τοῦ περιεχομένου των, ἂν ἀντίκηται εἰς ἀποδεδειγμένα πράγματα ἢ ἀπαγορευτικοὺς τοῦ Κράτους νόμους, ἡ δὲ διάταξις τοῦ ἄρθρου 759 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἀναφέρεται εἰς μόνας τὰς ἀποφάσεις τῶν ἐγχωρίων δικαστηρίων, ὧν ὁ τύπος αὐταπόδεικτός ἐστι καὶ γνωστὸς τοῖς δικαστηρίοις· ἂν καὶ ἠδύνατό τις ἴσως ἀμφιβάλλων νὰ εἴπῃ, ὅτι ἡ παραπομπὴ καθίσταται ἀναγκαία, ὅταν δὲν ἀμφισβητῆται τὸ ἐν τῷ τόπῳ, ὅπου ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις τοῦ ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου, κῦρος τοῦ ἐξωτερικοῦ τύπου αὐτῆς καὶ τὸ τελεσίδικον· ἀμφισβητουμένων δὲ τούτων, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἁρμόδιόν ἐστι πᾶν δικαστήριον ἐμπορικὸν, ἢ ἄλλο, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου γίνεται ἡ ἀμφισβήτησις, νὰ διατάξῃ τὰς ἀναγκαίας περὶ αὐτῆς ἀποδείξεις· καὶ μετὰ τὴν διεξαγωγὴν αὐτῶν, εἰ μὲν εὕρῃ ἀβάσιμον τὴν ἀμφισβήτησιν, παραπέμπει εἰς τὸ ἁρμόδιον πρωτοδικεῖον τὸ περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι ἰσχύος τῆς ἀλλοδαπῆς ἀποφάσεως ζήτημα, ἵνα ἐξετασθῇ τὸ περιεχόμενον αὐτῆς, εἰ δὲ βάσιμον ἀποφανθῇ τὴν ἔνστασιν τὴν κατὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ τύπου καὶ τοῦ ἐν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ τελεσιδίκου τῆς ἀποφάσεως, προβαίνει εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως».

§ 10. Ἡ ἔνστασις τῆς τελεσιδικίας χωρεῖ καὶ ὅταν ἐξετελέσθη ἁπλῆ γνωμοδότησις συμβιβαστῶν, οἵτινες, ἐπιληφθέντες τῆς ὑποθέσεως, εἴτε συναινέσει εἴτε μὴ τοῦ ἐκτελέσαντος αὐτὴν διαδίκου, ἐγνωμοδότησαν. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 177 τοῦ 1842 φέρουσα·

«Ἐπειδὴ, ἂν καὶ ἡ προμνησθεῖσα ἔκθεσις τῆς 26 Ἰουλίου 1824 δὲν φέρῃ καθ' ἑαυτὴν τοὺς χαρακτῆρας ἑνὸς συμβιβαστικοῦ ἐγγράφου, ὥσπερ καὶ διατείνεται ἡ διαληφθεῖσα διάδικος, ἀφοῦ ὅμως οἱ ἐναγόμενοι ἰσχυρίσθησαν ν' ἀποδείξωσιν, ὅτι ἡ ἔκθεσις ἐγένετο διὰ συναινέσεως τῆς ἐναγούσης, καὶ ὅτι ἡ ἐνάγουσα αὕτη ἐν γνώσει τῆς ἐκθέσεως ταύτης, καὶ τῶν περιεχομένων της τὴν παρεδέχθη καὶ τὴν ἐξετέλεσε· τουτέστιν, ὅτι πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν περιεχομένων ἐν αὐτῇ διατάξεων ἐλέγχθη ἀπὸ τοὺς ἐναγομένους τὰ ὅσα ὁμολογεῖ,

ὅτι πραγματικῶς τῇ ἐδόθησαν παρ' αὐτῶν ἀκίνητα κτήματα καὶ προσέτι ἄλλα χρήματα, τὸ πρωτοδικεῖον ὀρθῶς καὶ νομίμως ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς ἐναγομένους διὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως τὴν ἀπόδειξιν τῶν ἰσχυρισμῶν τούτων, κατὰ τὸ ἄρθρον 244 καὶ 248 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, διότι ἔχουσιν οὗτοι ἄμεσον οὐσιώδη ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς προβληθείσης περὶ τελεσιδικίας ἐνστάσεως καὶ διάλυσιν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ὅσον ὁποιονδήποτε χαρακτῆρα καὶ ἂν ἔχῃ τὸ προμνησθὲν ἔγγραφον, τουτέστι καὶ ἁπλῆ γνωμοδότησις ἂν ἦναι ἀληθῶς, ὡς ἡ ἐνάγουσα τὴν ὁρίζει, ἡ διένεξις ὅμως πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς διαλελυμένη ὁριστικῶς ἀφοῦ ἀποδειχθῇ τυχὸν, ὅτι ἡ αὐτὴ ἐνάγουσα παρεδέχθη τὰ περιεχόμενα ἐν αὐτῇ μέτρα ὡς μέτρα συμβιβασμοῦ καὶ ἐν γνώσει ἑκουσίως, καὶ μὲ σκοπὸν ἐκτελέσεως τὰ ἐξετέλεσε πραγματικῶς».

§ 11. Τὰ καθήκοντα καὶ ὁ σκοπὸς τῆς συστάσεως τῶν κατὰ τὸ 1830 ἐξεταζουσῶν καὶ ἐπικυρουσῶν τὰς ἐκποιήσεις τῶν Ὀθωμανικῶν κτημάτων ἐπιτροπῶν δὲν ἦτο κυρίως ἡ βεβαίωσις τοῦ ἂν τὸ πωλούμενον κτῆμα ἦτο ἰδιοκτησία τοῦ δεῖνος ἰδιώτου μᾶλλον ἢ τοῦ δεῖνος, ἀλλ' ἐὰν ἦτο ἰδιωτικὴ περιουσία καὶ ἐπομένως ἀνήκουσα δικαιωματικῶς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν· ὥςε δὲν ἐθεωροῦντο ὡς ἀπόφασις χορηγοῦσα ἔνστασιν τελεσιδικίας. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 131 τοῦ 1838, ἣν ἴδε εἰς Εὑρετ. λέξιν Μικτὴ ἐπιτροπή. Ὅρα ἀπ. 11505 ἐφ. Αθ.

§ 12. Αἱ ἀποφάσεις τῶν πρωτοδικείων περὶ τοῦ παραδεκτοῦ ἢ μὴ τῆς ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεως προεκδοθείσης δὲν ἔχουν ἰσχὺν δεδικασμένου, καὶ τὰ ἐφετεῖα δύνανται, χωρὶς νὰ λάβουν ὑπ' ὄψιν τὰς ἀποφάσεις ταύτας, καίτοι μὴ ἐκκληθείσας, ν' ἀποφανθῶσι περὶ τοῦ παραδεκτοῦ ἢ μὴ τῆς ἐφέσεως. Ἀπόφ. ἐφετῶν Ναυπλίας 219 τοῦ 1838 ἐν Νομ. σ. 3655.

§ 13. Ὑπόκειται εἰς ἀνακοπὴν ἡ ἀπόφασις, δι' ἧς καταδικάζεταί τις ἕνεκεν ἀταξίας εἰς τὸ ἀκροατήριον; ἡ ἀπόφασις θεωρεῖται ὡς τελεσίδικος; Ἴδε ἀπόφασιν ποινικὴν Ἀρείου Πάγου 109 τοῦ 1858 ἐν λέξει Ἀταξίαι εἰς τὸ ἀκροατήριον.

§ 15. Δὲν δύναται νὰ ἀντιταχθῇ ἡ ἔνστασις τῆς τελεσιδικίας δυνάμει διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 70 τοῦ 52 ἐν Νομ. φύλλ. 221 (1).

(1) Ὅρα Δαλ. λ. chose jugée ἀρ. 61.

§ 15. Διὰ τῶν παρεμπιπτουσῶν ἀποφάσεων δὲν ἀποκτᾶται τελεσιδικία, ἄρα καὶ ἀνακαλοῦνται (1). Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρ. Π. 197 τοῦ 1847.

---

(1) Ὅρα Δαλ. λ. chose jugée ἀρ. 39 ἐπ.

Ἀπόφασις προδικαστικὴ δὲν ἀποτελεῖ τελεσιδικίαν, διότι ὑπόκειται εἰς ἀνέκκλησιν. Ἀπόφασις 11870 τοῦ 1854 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν τμ. α.

Αἱ παρεμπίπτουσαι περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεις, ὡς δυνάμεναι ν' ἀνακληθῶσι μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως, δὲν δύνανται αὐταὶ καθ' ἑαυτὰς ν' ἀποβῶσι τελεσίδικοι· ὅθεν δὲν προσβάλλεται δικαίωμα τελεσιδικίας, ἂν ὑπάρχῃ ἀντίφασίς τις πρὸς τὴν ὁριστικήν. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 17 τοῦ 1844.

Ἡ ἀποῤῥίψασα τὴν τῆς τελεσιδικίας ἔνστασιν εἶναι ἀπόφασις παρεμπίπτουσα, καὶ δεδικασμένον δὲν ἀποτελεῖ. Ἀπόφασις πολιτ. Ἀρείου Πάγου 248 τοῦ 1859, ἀναιροῦσα τὴν 14908 ἐφετῶν Ἀθηνῶν. Πρβ. τὴν λέξιν Ὁριστικαὶ ἀποφάσεις.

Αἱ προπαρασκευαστικαὶ καὶ παρεμπίπτουσαι ἀποφάσεις δὲν γίνονται τελεσίδικοι ὡς δυνάμεναι ν' ἀνακληθῶσιν ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ὁριστικῆς. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρ. Π. 179 καὶ 248 τοῦ 59.

Μόνη ἡ γνωστοποίησις τῶν καταλόγων τῶν μαρτύρων δὲν ἐμφαίνει ἀποδοχὴν τῆς ἀποφάσεως ἐκ μέρους τοῦ γνωστοποιήσαντος, καὶ ἑπομένως δὲν ἀποτελεῖ τελεσιδικίαν. Ἀπόφασις πολιτικὴ ΑΠ. 66 τοῦ 1853.

Καὶ αἱ ἐπιβάλλουσαι ἀναπληρωτικὸν ὅρκον παρεμπίπτουσαι ἀποφάσεις δύνανται ν' ἀνακληθῶσι, καί τοι δοθέντος τοῦ ὅρκου; ναί. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 292 τοῦ 1859 ἐν Δικ. σελ. 91, ἣν ἐν λ. Ὅρκος.

Τελεσίδικοι ἀποφάσεις δὲν εἶναι εἰμὴ ἐκεῖναι, αἵτινες ἀποπερατόνουν ὁριστικῶς τὴν δίκην, ἢ ὁριστικῶς διατάττουν περί τινος χωριστοῦ ἀπὸ τὴν κυρίαν δίκην ἀνθυπάρκτου ζητήματος· ἀλλ' αἱ ἀπόδειξιν διατάττουσαι δὲν φέρουν τοιοῦτον χαρακτῆρα· ἐν ἄλλαις λέξεσιν: Αἱ ἀποφάσεις, διὰ νὰ ἔχουν ἰσχὺν διαδικασμένου, πρέπει νὰ ἦναι ὁριστικαί, τουτέστι νὰ ἔχωσι τὰ ἀνωτέρω χαρακτηριστικὰ (v. 1 de reg. jud.)· αἱ δὲ περὶ ἀποδείξεως δὲν ἔχουν τοιοῦτον χαρακτῆρα, ἀφίνουσαι ἐκκρεμὲς τὸ ζήτημα (διάτ. 7 K. de sent et interl). Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 39 τοῦ 1846, σύμφωνος μὲ τὴν 167 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

§ 15ª Τελεσιδικία ὑπάρχει καὶ ὅταν ἡ ἁρμοδιότης ἀποφασισθῇ συνεπείᾳ αἰτήσεως περὶ κανονισμοῦ ἁρμοδιότητος. Ἀπόφασις πολ. ΑΠ. 88 τοῦ 1846 φέρουσα (1).

α Ἐπειδὴ διὰ τῆς ἀπὸ 26 Αὐγούστου 1844 ὑπ' ἀριθ. 22 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, συμφώνως μὲ τὰς τότε προτάσεις τοῦ ἰδίου Κριτιάδου, ἀπεφασίσθη μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων, ἀμφισβητησάντων ἄλλοτε τὴν αὐτὴν ἁρμοδιότητα τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς σχετικῶς μὲ ἐκείνην τῶν τακτικῶν δικαστηρίων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπιδίκου ζητήματος τοῦ ἀφορῶντος δηλαδὴ τὴν παρ' αὐτῶν διαφιλονεικουμένην νομιμότητα τῆς ἀμοιβαίας τῶν αὐτῶν κτημάτων ἀγορᾶς των, ὅτι πρὸς ἐκδίκασιν τῆς μεταξὺ αὐτῶν ὑφισταμένης διαφορᾶς των ταύτης ἁρμοδία εἶναι ἡ μικτὴ ἐπιτροπή.

» Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου συντρέχουσιν ὅλοι οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἀποτελοῦντες τὴν τελεσιδικίαν ὅροι· ἐπὶ δὲ τῆς ἀντιταττομένης, ὡς ἐνταῦθα, τελεσιδικίας ὑπάρχει κεκτημένον δικαίωμα καὶ δὲν ἐπιτρέπεται ποσῶς κατὰ τὰ ἄρθρα 185, 273, 563 § 2, 749 καὶ 856 § 1 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἡ εἰς τὸ δεδικασμένον ἐπάνοδος ὁποιοιδήποτε καὶ ἂν ὦσιν ἄλλως, οἱ λόγοι, ἐξ ὧν τοῦτο φθάσαν ἐστηρίχθη· ὅθεν ἡ παρὰ τοῦ Κριτιάδου νέα καὶ ἐναντία τῶν ἄλλοτε προτάσεών του ὑποβαλλομένη αἴτησις τοῦ νὰ κηρυχθῶσι τὰ τακτικὰ δικαστήρια ἁρμόδια νὰ δικάσωσι τὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν παρεμβαινόντων προρηθεῖσαν δίκην, ἀπέναντι τῆς ὑπαρχούσης τελεσιδικίας, εἶναι, κατὰ τὴν ἔνστασιν τῶν παρεμβαινόντων, ἀπαράδεκτος».

Ποῖαι ὁριστικαὶ (2); ποῖαι τελεσίδικοι ἀποφάσεις;

§ 16. Τίνες ἀποφάσεις εἰσὶν ὁριστικαὶ κατὰ τὴν ἡμετέραν δικονομίαν; Ὅρα Οἰκ. § 104.

Καὶ τῶν μὴ ὁριστικῶν ἀποφάσεων τὰς διατάξεις ὑπόχρεοι εἰσὶ νὰ ἐκτελῶσι καὶ ἄκοντες οἱ διάδικοι. Ἀλλὰ ταύτας δύναται νὰ μεταβάλλῃ τὸ δικαστήριον καὶ μετὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτῶν, μέχρισοῦ διὰ τῆς ἐκδόσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως ἀποπεράνῃ ἐντελῶς τὴν δίκην. Πολ. 180. Berriat I 179 σημ. 40.

---

(1) Πρβ. Δαλ. λ. chose jugée ἀρ. 33 ἐπ.
(2) Ὅρα τὴν λέξιν Ὁριστικαὶ ἀποφάσεις.

; Τελεσίδικος λέγεται ἡ ἀπόφασις, καθ' ἧς δὲν συγχωρεῖται πλέον τακτικόν τι ἔνδικον μέσον (ἀναίρεσις ἢ ἔφεσις). Εἶναι ἀδιάφορον πόθεν προῆλθεν ἡ τελεσιδικία· διότι π. γ. ὁ διάδικος παρῄτησε τὴν γενομένην ἔφεσιν, ἢ παρῃτήθη τοῦ πρὸς ἔφεσιν δικαιώματος, ἢ ἀνετράπη ἡ κατ' ἔφεσιν δίκη, ἢ παρῆλθεν ἡ προθεσμία. Πρβ. Bayer σελ. 442 τῆς 8 ἐκδ. Οἰκ. § 109 σημ. 6. Πρβ. Κελλ. γ. § 540.—Β. § 433. Sav. Syst. § 285.

§ 17. Ποῖαι θεωροῦνται ὡς τελεσίδικοι ἀποφάσεις; Ἴδε ἀποφάσεις πολιτικὴν Ἀρείου 474 τοῦ 1852 (1), 74 καὶ 80 τοῦ 1857. Ἰδοὺ καὶ ἕτεραι ἀποφάσεις.

§ 18. α') Διὰ νὰ ὑπάρξῃ τὸ δεδικασμένον, ἀπαιτεῖται, πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἡ ἀπόφασις, ἐξ ἧς τοῦτο παράγεται, νὰ ἦναι τελεσίδικος, τουτέστι νὰ μὴ ὑπόκηται εἰς τακτικόν τι ἔνδικον μέσον. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 206 τοῦ 56.

§ 19. β') Κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ 812 ἄρθρου τῆς πολιτικῆς δικονομίας, τελεσίδικοι γενόμεναι εἰσὶν αἱ ἀποφάσεις αἱ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν μὴ οὖσαι τελεσίδικοι, ὡς ὑποκείμεναι εἰς τακτικὸν ἔνδικον μέσον, γενόμεναι δ' ἀκολούθως διὰ τῆς παρελεύσεως τῶν προθεσμιῶν, ἢ δι' ἄλλην αἰτίαν. Ἀπόφασις πολιτ. ΑΠ. 179 τοῦ 58, φέρουσα·

«Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 812 § 1 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, τὸ ἔνδικον τῆς ἀναιρέσεως μέσον εἶναι δεκτὸν κατὰ τῶν τελεσιδίκων γενομένων ἢ ἀνεκκλήτως ἀπηγγελμένων ἀποφάσεων. Τελεσιδίκους δὲ γενομένας ἀποφάσεις δὲν δύναται νὰ ἐννοῇ ὁ νόμος τὰς τῶν ἐφετῶν ἀποφάσεις, διότι καὶ ταύτας ἀνεκκλήτως ἀπαγγελλομένας ἀλλαχοῦ καλεῖ (πολ. 739)· ἔπειτα καὶ τῶν εἰρηνοδικείων αἱ ἀποφάσεις διακρίνονται εἰς τελεσιδίκους καὶ εἰς ἀνεκκλήτως ἀπηγγελμένας (πολ. 520), ἐνῷ οἱ εἰρηνοδίκαι οὐδέποτε δικάζουσι κατὰ δεύτερον βαθμόν· ἕπεται λοιπὸν ὅτι τελεσίδικοι γενόμεναι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ 812 ἄρθρου εἰσὶν αἱ ἀποφάσεις, αἱ κατὰ τὸν χρό-

---

(1) Κατὰ τὴν 474, τελεσιδίκους ἐν τῷ ἄρθρῳ 812 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἀποφάσεις ἐννοεῖ ὁ νόμος ἐκείνας μόνον, καθ' ὧν δὲν εἶναι πλέον δεκτὸν τὸ ἔνδικον τῆς ἐφέσεως μέσον, οὐχὶ δὲ καὶ ἐκείνας, αἵτινες ἐκκληθεῖσαι καὶ ἐπικυρωθεῖσαι ὑπὸ τοῦ κατ' ἔφεσιν δικάσαντος δικαστηρίου λαμβάνουσι κῦρος διὰ μόνης τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ.

νον τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν μὴ οὔσαι τελεσίδικοι ὡς ὑποκείμεναι εἰς τακτικόν τι ἔνδικον μέσον, γενόμεναι δὲ τελεσίδικοι ἀκολούθως διὰ τῆς παρελεύσεως τῶν προθεσμιῶν ἢ διά τινα ἄλλην αἰτίαν ἐπελθοῦσαν (πολ. 750, 755)· ἑπομένως ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι παραδεκτὴ καί τοι ἀπευθυνομένη κατ' ἀποφάσεως μὴ οὔσης τελεσιδίκου κατὰ τὴν ἔκδοσιν αὐτῆς.

§ 20. γ') Τελεσιδίκους ἀποφάσεις δὲν ἐννοεῖ ὁ νομὸς τὰς τῶν ἐφετῶν, ἀλλὰ τὰς καταστάσας τοιαύτας ἀκολούθως διὰ τῆς παρελεύσεως τῆς πρὸς ἀνακοπὴν καὶ ἔφεσιν προθεσμίας. Ἀπόφασ. πολ. ΑΠ. 175 τοῦ 60.

Νομολογία.—Ἀποφάσεις θεωρούμεναι ἐν τῷ διατακτικῷ καὶ αἰτιολογικῷ αὐτῶν (1).

§ 20[2] Ἀπόφασις, ἥτις ἐν τῷ σκεπτικῷ μόνον (οὐχὶ καὶ ἐν τῷ διατακτικῷ) θεωρεῖ ἀνυπόστατον ἀνταγωγικήν τινα ἀπαίτησιν, ἀποτελεῖ δεδικασμένον. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 32 τοῦ 1854, κυροῦσα τὴν 388 τοῦ 1053 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

§ 20[3] Τὸ διακτατικόν, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ τῆς ἀποφάσεως σκέψις, ἀποτελεῖ δεδικασμένον· ὥστε ἂν ἐν παρόδῳ εἰς τὸ σκεπτικὸν διαλαμβάνῃ ἡ ἀπόφασις, ὅτι ὁ κληρονόμος κατεῖχε δι' ἑαυτὸν καὶ τοὺς συγκληρονόμους του, τὸ δεδικασμένον ὅμως δὲν ἐκτείνεται, εἰμὴ μόνον μεταξὺ τῶν δικασθέντων προσώπων. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθ. 15431 τοῦ 58, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ἡ ἀγωγὴ τῆς Ἑλένης Μπαλάνου νῦν Ν. Γεωργούλα κατὰ τοῦ Λαζαρῆ, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 717 ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν δὲν ἀπέβλεπε παντάπασι τὴν Μαρίαν Σταϊκοπούλου, κληρονουμένην ὑπὸ τῶν ἐκκαλούντων, ἀλλ' ἀπευθύνετο ἐκ μέρους μόνης τῆς Ἑλένης κατὰ τῶν συζύγων Λαζαρῆ, καὶ ἐστηρίζετο εἰς τὸν λόγον ὅτι ἡ Ἑλένη Μπαλάνου κατεῖχε τὸ προκείμενον κτῆμα Χαϊδάρι· ὅθεν τὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἐπρόκειτο νὰ λυθῇ καὶ ἔλυσε τὸ ἐφετεῖον, ἦτον ἂν ὅλον ἢ μέρος τοῦ κτήματος κατείχετο ἀπὸ τὴν Ἑλένην Μπαλάνου καὶ πρέπῃ νὰ ἐγκατασταθῇ ἢ ὄχι

---

(1) Ὅρα § 119 καὶ Δαλλ. chose jugée ἀριθ. 21 ἐπ. 88—2, 217, 12, 19, 46—9. Sav. § CCXCI.

εἶχε τὴν διακατοχὴν αὐτὴν ὁ Ἀγγελόπουλος, πρὸς τὸν ὁποῖον τὸ εἶχε παραχωρήσει ὡς προῖκα καὶ πρὸς τὸν ὁποῖον ἐζητεῖτο νὰ γίνῃ ἡ ἐγκατάστασις. Ὅθεν αὐτὸ καὶ μόνον τὸ ζήτημα ἔλυσε τὸ ἐν Ναυπλίῳ ἐφετεῖον καταφατικῶς καθόσον ἀφορᾷ τὰ δύο τρίτα τοῦ κτήματος· εἶναι δὲ ἀδιάφορον ἂν ἐν παρόδῳ παρενείρῃ εἰς τὰς αἰτιολογίας τῆς ἀποφάσεώς του, ὅτι ἡ Ἑλένη Μπαλάνου διακατέχει οὐ μόνον δι' ἑαυτὴν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς ἀδελφάς της, τήν τε Μαρίαν Σταϊκοπούλου καὶ Σαδὲν, διότι αἱ αἰτιολογίαι δὲν ἀποτελοῦσι τὸ δεδικασμένον, ἀλλὰ τὸ διατακτικὸν, καὶ διότι οὔτε κἂν προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως ἢ ἄλλως, ὅτι ὑπῆρξε τοιαύτη ὁμολογία ἐκ μέρους τῆς Ἑλένης Μπαλάνου, ἥτις μάλιστα, κατὰ τὴν ἀπόφασιν ἐκείνην, ἰσχυρίζετο, ὅτι αὕτη ἰδίῳ ὀνόματι κατεῖχε.

»Ἐπειδὴ, ἐκτὸς τούτων, ἡ διανομὴ μεταξὺ τῶν τριῶν ἀδελφῶν Ἑλένης, Μαρίας καὶ Σαδὲ ἐγένετο πολλοὺς χρόνους πρὶν ἐπιδικασθῇ ἡ κατοχὴ εἰς τὴν Ἑλένην Μπαλάνου ἢ τὸν Ἀγγελόπουλον, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1666 ἔτους 1848 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν. Ὅθεν ἔκτοτε ἡ κυριότης τοῦ Χαϊδαρίου εἶχε μεταβιβασθῇ εἰς τὸν Σαδὲ, ὥστε δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ἡ Ἑλένη Μπαλάνου ἔκαμε τὴν δίκην ἐκείνην μεταξὺ τοῦ Λαζαρῆ κατ' ἐντολὴν τῆς Μαρίας Σταϊκοπούλου, οὔτε ἰσχυρίσθησαν κἂν τοῦτο οἱ ἐκκαλοῦντες· ἀπεναντίας ἡ βάσις τῆς ἀγωγῆς των εἶναι ὅτι εἶναι κύριοι κατὰ τὸ ἓν τρίτον ὡς συγκληρονόμοι μετὰ τῆς Ἑλένης Μπαλάνου καὶ τοῦ Σαδὲ, καὶ ὅτι ἡ Ἑλένη Μπαλάνου ἤρξατο τὴν διακατοχὴν ἐν ὀνόματι καὶ τῶν λοιπῶν συγκληρονόμων· βάσις ἥτις καταπίπτει ἀφ' ἧς ὁμολογουμένως ἐγένετο δικαστικὴ διανομὴ καὶ ἔλαχεν ὁλόκληρον τὸ κτῆμα εἰς τὸν Σαδὲ, ὥστε διὰ τῆς διανομῆς ἀπώλεσαν τήν τε διακατοχὴν καὶ συγκυριότητα οἱ δύο ἄλλοι· ἂν δὲ ἡ Ἑλένη Μπαλάνου καὶ ὁ δικαιοδόχος αὐτῆς Ἀγγελόπουλος κατέχουσιν ὁπωσδήποτε, ἔστω καὶ ἀδίκως, τὸ κτῆμα Χαϊδάριον, δὲν δικαιοῦνται οἱ κληρονόμοι τῆς Μαρίας Σταϊκοπούλου νὰ διεκδικήσωσι μέρος αὐτοῦ, ἀφοῦ νόμιμον λόγον κυριότητος δὲν προτείνουσιν, ὁ δὲ προτεινόμενος ἀνατρέπεται ἐκ τῆς γενομένης διανομῆς».

§ 20. Δεδικασμένον ἀποτελεῖ ἡ ἀπόφασις, ἡ μόνον διὰ τοῦ σκεπτικοῦ θεωροῦσα ἀνυποστάτους τοὺς ἰσχυρισμοὺς τινὸς τῶν διαδίκων, ἀφοῦ δὲν ἐγένετο κατ' αὐτῆς χρῆσις ἐνδίκου τινὸς μέσου, τακτικοῦ ἢ ἐκτάκτου. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 32 τοῦ 1854, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ καὶ ἂν δὲν ἔχῃ διατακτικὸν ἡ ἀπόφασις 357 τοῦ

εἰρηνοδικείου Πύργου, ἀλλὰ μόνον διὰ τοῦ σκεπτικοῦ θεωρεῖ ἀνυποστάτους τὰς ἀνταγωγικὰς αἰτήσεις τοῦ ἀναιρεσείοντος· οὐχ ἧττον ἡ ἀπόφασις αὕτη ἀποτελεῖ δεδικασμένον, ἀφοῦ δὲν ἐγένετο κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης χρῆσις ἐνδίκου τινὸς μέσου εἴτε τακτικοῦ εἴτε ἐκτάκτου.

»Ἐπειδὴ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παραδέχεται, ὅτι ὑπάρχει ταυτότης τῶν δύο ἀπαιτήσεων, τῆς ἐκδικασθείσης δηλ. ὑπὸ τῆς 57 ἀποφάσεως τοῦ εἰρηνοδικείου Πύργου, καὶ τῆς εἰς εἰς τὸ ἐφετεῖον ὑποβληθείσης ὡς πρὸς τὸ ποσὸν 500 δραχμῶν. Ἑπομένως ὀρθῶς κατὰ τοῦτο παρεδέχθη τὴν ἔνστασιν τοῦ δεδικασμένου, διότι εἶναι ἀδιάφορον πόσα καὶ ποῖα ἔγγραφα ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ὁ εἰρηνοδίκης, ὅτε ἐδίκασε τὴν ἐκ 500 δραχμῶν αἴτησιν· τὸ οὐσιῶδες εἶναι μόνον ὅτι ἐδίκασε περὶ αὐτῆς. Ὡς πρὸς τὸ περιπλέον δὲ ποσὸν μέχρι τῶν 888 δραχμῶν, ἤτοι τὰς δραχμὰς 388, εἶναι ὡσαύτως ὀρθὴ ἡ ἀπόφασις ἡ προσβαλλομένη, καθότι ἀποῤῥίπτει αὐτάς, ἐπὶ λόγῳ, ὅτι θεωρεῖ τὸν ἀναιρεσείοντα παραδεχθέντα ὡς πληρωθείσας τὰς δραχμὰς ταύτας ἐκ χρημάτων τοῦ Θεοδώρου».

§ 20[5] Αἱ περὶ λειῶν ἀποφάσεις κτῶνται κῦρος ἐν μόνῃ τῇ ἐπικρατείᾳ, ἔνθα ἐξεδόθησαν; Ὅρα τὸ περὶ διεθνοῦς δικαίου σύγγραμμα τοῦ Κυρίου Σαριπούλου § 310 καὶ Ἔφφτερ § 172.

Ταυτότης προσώπων (1).

§ 20[6] Μόνον οἱ διάδικοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις, ὀφείλουσι ν' ἀναγνωρίσωσι τὸ ἐν αὐτῇ δικασθὲν ὡς ἀλήθειαν.

§ 20[7] Οὐ μόνον δὲ οἱ διάδικοι, ἀλλὰ καὶ οἱ διάδοχοι τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν ἐν τῇ αὐτῇ ὑπείκουσιν ἀνάγκῃ, εἴτε γενικοὶ εἴτε εἰδικοὶ ὦσιν, ὡς κατωτέρω εἰδικώτερον ἐκτεθήσεται.

Ὑποτίθεται ὅτι ἔσχομεν μέρος εἰς τὴν δίκην, ὅταν οἱ δικαιοπάροχοι ἡμῶν (auteurs), ὧν ἐσμὲν διάδοχοι γενικοί, ἐνίοτε δὲ καὶ εἰδικοί, ἦσαν διάδικοι εἰς αὐτὴν ἢ ἀντεπροσωπεύθησαν. Ὅθεν οἱ

---

(1) Ποῖοι δὲ θεωροῦνται ὡς διάδικοι; Ὅρα Δαλλ. λ. chose jugée ἀρ. 223 ἐπ. Ζαχ. 5 σ. 767. Οἱ ἀντιπροσωπευθέντες ὑπὸ πληρεξουσίου; Δαλλ. αὐτ. καὶ τεμ. 11 § 7 Π. de exc. rei jud. Ποτιέρον ἀρ. 901. Οἱ ἔχοντες ἐντολοδόχον; Δαλλ. αὐτ. ἀρ. 240 ἐπ.

κληρονόμοι, οἱ χειρογραφικοὶ δανεισταί, οἱ ἀγορασταὶ κτλ. εἰσὶ διάδοχοι, εἴτε τοῦ κληρονομουμένου, εἴτε τοῦ ὀφειλέτου, εἴτε τοῦ πωλητοῦ κτλ., ὅταν ἀσκῶσι δικαιώματα τούτων, ἢ ἀντιτάττωσιν ἐνστάσεις ἐκ δικαιώματος αὐτῶν. Ἂν ἕως ἐδῶ περιορίζωνται, δὲν δύνανται νὰ προσβάλωσιν ἀπόφασιν ἐκδοθεῖσαν κατὰ τῶν δικαιοπαρόχων των, ἐκτὸς ἂν προτείνωσι δόλον ἢ συμπαιγνίαν (collusion), καθ' ἣν περίπτωσιν ἐνεργοῦσιν ἴδιον προσωπικὸν αὐτῶν δικαίωμα. τεμ. 5 Κώδικος de pign. et hyp. ἄρθρῳ γ. κ. 1167 (1).

§ 21. Αἱ ἀποφάσεις, αἱ κατὰ τῶν ὀφειλετῶν ἐκδοθεῖσαι, ὑποχρεοῦσι καὶ τοὺς χειρογραφικοὺς αὐτῶν δανειστάς· μόνον διὰ δόλου δύνανται νὰ προσβληθῶσι παρὰ τούτων. Carré ζ. 1713. Δαλ. chose jugée ἀρ. 243, 245 ἐπ.

§ 22. *Διάδοχοι.* — Οὐ μόνον κατὰ τῶν *γενικῶν*, ἀλλὰ καὶ κατὰ των εἰδικῶν διαδόχων ἰσχύει ἡ τελεσιδικία. νόμ. 9 § 2 Π. (44, 2). νόμ. 11 § 3, 9, 10 Π. (αὐτ.). νόμ. 25 Βασ. (51, 2). νόμ. 28 Π. (αὐτ.). νόμ. 2 Κώδικ. (8, 36).

Οἱ διάδοχοι λοιπὸν ἀντιπροσωπεύονται ὑπ' ἐκείνων, παρ' ὧν παράγουσι τὸ δικαίωμά των· ὥστε, προκειμένου περὶ αὐτοῦ, δὲν ἀντιτάττουσι τὴν περὶ τοῦ μεταξὺ ἄλλων δικασθέντος ἔνστασιν· ὅθεν ὁ ἀγοράζων κτῆμα, περὶ οὗ ἐδικάσθη ὁ πωλητής, ὑπόκειται εἰς τὸ δεδικασμένον, ἢ τὸ ἐπικαλεῖται· ὁ πατὴρ ἐπικαλεῖται τὴν ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ τελεσιδικίαν. νόμ. 11 § 8 (42, 2). Βασ. (51, 2) 10.—ἄρθρον 867 § 1 πολ. δικ., περὶ οὗ ἐν Πρ. Κ.

Ἀλλ' ἡ ἐκ τῆς ἀντιπροσωπεύσεως συνέπεια ἀπαιτεῖ, ὥστε ἂν μετὰ τὴν διαδοχὴν δικασθῇ, δὲν ἐκτείνεται πλέον εἰς τὸν διάδοχον

---

(1) Δαλλ. chose jugée ἀρ. 243.

Ἡ Α ἐπώλησε τῷ Β. ἀγρόν τινα, οὗτος δὲ ἐνήγαγε τὸν Γ διατεινόμενος ὅτι ὁ ἐναγόμενος αὐθαιρέτως τὸν ἔσπειρεν.—Ὁ ἐναγόμενος ἀντέταξεν ἀπόφασιν, δι' ἧς ἀνεγνωρίσθη κύριος τοῦ ἀγροῦ ὁ Δ. Ζητεῖται λοιπόν, ἂν ἡ ἀπόφασις αὕτη δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τοῦ Β, ἀφοῦ οὔτε ὁ Α, οὔτε ὁ Β ἔλαβον μέρος εἰς τὴν δίκην, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἡ ἀπόφασις ἐξεδόθη; Ὁ Ἄρειος Πάγος, ἀναιρῶν ἀπόφασιν τῶν ἐν Λαμίᾳ πρωτοδικῶν, ἀπεφήνατο ὅτι ἡ ἀπόφασις δὲν ἔχει ἰσχύν τινα ὡς πρὸς τὸν ἐνάγοντα. (τεμ. 63 Πανδ. βιβλ. 42 τίτλ. 1. ἄρθρον 238 πολ. Δικ.) Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 13 τοῦ 1848.

τὸ δεδικασμένον· ὅθεν τὸ πρὸ τῆς δόσεως ἐνεχύρου δεδικασμένον βλάπτει τὸν δανειστήν (1).

Ἀφοῦ μετέλθῃ τὸ δικαίωμα εἰς τὸν διάδοχον, τότε μόνον ἐνεργεῖ ὑπὲρ ἢ κατ' αὐτοῦ τὸ δεδικασμένον, ὅταν ἐν γνώσει ἀφῆκε τὸν ἐξ οὗ ἕλκει τὸ δικαίωμά του νὰ διεξαγάγῃ μόνος τὴν δίκην. Τὰ ἑξῆς παραδείγματα μνημονεύονται, οὐχὶ ὡς τὰ μόνα, ἀλλὰ πρὸς ἐξήγησιν τῆς ὅλης ἐξαιρέσεως. Ὅταν ὁ ὀφειλέτης δικάζηται περὶ τῆς κυριότητος τοῦ ἐνεχύρου, ἢ τοῦ ὑποτεθέντος κτήματος, ἐν γνώσει τοῦ δανειστοῦ, μὴ παρεμβαίνοντος, ἐπεκτείνεται καὶ εἰς αὐτὸν τὸ δεδικασμένον (2). Τὸ αὐτὸ συμβαίνει, ὅταν ὁ σύζυγος ἀνέχηται νὰ διεξαγάγῃ τὴν περὶ κυριότητος τῆς προικὸς δίκην ὁ καταστήσας αὐτὴν (3), ἢ ὅταν ὁ πωλητὴς δικάζηται περὶ τῆς κυριότητος τοῦ πωληθέντος, ἐν γνώσει καὶ κατέχοντος τοῦ ἀγοραστοῦ (4).

Ἡ ἐξαίρεσις αὕτη δὲν ἰσχύει βεβαίως σήμερον, διότι οἱ τοιοῦτοι κατὰ τὴν πολιτικὴν δικονομίαν, ἄρθρον 89, ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς, τοῦ ὁποίου στεροῦνται μόνον ὅταν ἐκλητεύθησαν πρὸς παρέμβασιν. ἄρθρ. 232 § 2 (5). Ὅρα δὲ σημ. 1 τῆς σ. 41.

---

(1) Τεμ. 11 § 10. τεμ. 29 § 1 (44, 2). τεμ. 3 Π. (20, 1). Βασ. (25, 2) 3. Duranton ιγ, 506. Δαλ. ch. jug. ἀρ. 246.

(2) L. 63. de re jud. (42, 1). Β. IX 3, 60.

(3) Αὐτ.

(4) Αὐτ.

(5) Durantou XIII. 507. Bonnier 695. Valette Revue du droit. 1844. p. 27. Marcadé Revue de légils. 1848. III. p. 340. ὅστις ἀνασκευάζει τὴν ἐναντίαν γνώμην περὶ τῶν ἐνυποθήκων δανειστῶν τοῦ Merlin Quést. Opp. tierces § 1. Τὸ ἀκυρωτικὸν τῆς Γαλλίας καθιέρωσε τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς. Dalloz ch. jug. 251.

Ἡ ἐκδοθεῖσα κατὰ τοῦ ὀφειλέτου ἀπόφασις, ἥτις ἀφορᾷ τὴν κυριότητα κτήματος ὑποθηκευθέντος παρ' αὐτοῦ, δύναται νὰ ἀντιταχθῇ κατὰ τοῦ δανειστοῦ, ὅστις πρὸ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐνέγραψεν ὑποθήκην ἐπὶ τοῦ κτήματος; ὅρα ἀξιόλογον διατριβὴν ἐν Εὐρ. 3 σελ. 119 ἐπ. καὶ τὴν λ. Ἔφεσις ὑπὸ τὸν § 101.

Κατὰ τὸν νόμ. (τεμ. 11 § 10—τεμ. 28 καὶ 29 § 1 Πανδ.) (4, 2) οἱ μερικοὶ διάδοχοι, οἷος εἶναι ὁ ἀγοραστὴς ἀπέναντι τοῦ πωλητοῦ, δὲν δύνανται νὰ ἐπικαλεσθῶσιν, οὐδ' ἄλλοι κατ' αὐτῶν ν' ἀντιτάξωσιν ὡς τελεσιδίκους εἰμὴ τὰς ἀποφάσεις ἐκείνας, εἰς

§ 22² ὄντος τοῦ ὑποθηκικοῦ δικαιώματος τοῦ Γ προγενεστέρου τῆς δίκης περὶ ἀκυρώσεως τῆς πωλήσεως, δυνάμει τῆς ὁποίας ὁ δικαιοπάροχος τοῦ Γ ὑπεθήκευσεν αὐτῷ τὸ κτῆμα, ἡ ἀκυρώσασα τὴν πώλησιν ἀπόφασις δὲν ἀποτελεῖ δεδικασμένον κατὰ τοῦ Γ, διότι

ἧς ἔλαβε μέρος ἐκεῖνος, ἐξ οὗ παράγουν τὰ δικαιώματά των, καὶ αἵτινες ἐξεδόθησαν πρὸ τῆς μεταβιβάσεως αὐτῆς, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς μετὰ τὴν γενομένην μεταβίβασιν ἐκδοθείσας ἀποφάσεις, καθότι αἱ διαδικαστικαὶ ἀποφάσεις, ὡς καὶ αἱ συμβάσεις, τότε μόνον ἔχουν νόμιμα ἀποτελέσματα κατὰ τῶν τρίτων ἀποκτησάντων πραγματικὸν δικαίωμα ἐπὶ ἀκινήτου κτήματος, ὅταν ἔλαβον χώραν πρὸ τῆς μεταβιβάσεως τοῦ πραγματικοῦ τούτου δικαιώματος. ὅρα τὴν νομολογίαν ἐν τῇ λέξει Δικαιοπάροχος § 2 (σελ. 264 τοῦ 6 τόμ. τοῦ Εὐρ.)

Ἔχει ἰσχὺν τελεσιδικίας ἡ ἀπόφασις, ἥτις ἐπιδικάζει τὸ ἥμισυ κτῆμα εἰς τὸν Ν, ἐν ᾧ ὁ Μ εἶχεν ἐγγράψει ὑποθήκην ἐπὶ τοῦ ὅλου κτήματος πρὶν ἢ κινηθῇ ἡ ἀγωγὴ ἐκείνου; Ὄχι.—Ἡ 2 καὶ 3 σκέψις τῆς 211 τοῦ 1855 ἀπ. τοῦ ΑΠ. φέρει·

«Ἐπειδή, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 235 καὶ 288 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὁ μὴ συνεργήσας ἢ μὴ προσκληθεὶς εἴς τινα δικαστικὴν ἢ ἐξώδικον πρᾶξιν δύναται, ἐὰν ἐντεῦθεν γίνηται βλάβη εἰς τὰ νόμιμα συμφέροντά του, νὰ μεταχειρισθῇ τὸ μέσον τῆς ἀνακοπῆς· ὅθεν ὁ ἀναιρεσίβλητος Ι. Μαμάκης, ὁμολογουμένως ἐνυπόθηκος δανειστὴς τῶν ὑπὸ τοῦ Ν. Ζόντου δικαστικῶς κηδεμονευομένων ἀνηλίκων τοῦ Χ. Μιλιάνη, καθ' ὧν ὁ ἀναιρεσείων Ν. Μιλιάνης διεκδικεῖ τὸ ἥμισυ τοῦ ἐπιδίκου ὑπὸ ὑποθήκην κτήματος, κατασχεθέντος ἀναγκαστικῶς καὶ ἐκτεθέντος εἰς πλειστηριασμὸν παρ' ἄλλου ἐνυποθήκου δανειστοῦ, τοῦ Ν. Ζαβετζιάνου, ὀρθῶς καὶ συμφώνως μὲ τὴν εἰρημένην δικονομικὴν διάταξιν ἀνέκοψε τὴν ὑπ' ἀριθ. 277 πρωτόδικον ἀπόφασιν, τὴν ὑπὲρ τοῦ Ν. Μιλιάνη ἐρήμην τῶν ἀντιδίκων του ἐκδοθεῖσαν, οὐ μόνον διότι, κατὰ τὴν βεβαίωσιν τοῦ ἐφετείου, ἀναγγείλας ἑαυτὸν ἐνυπόθηκον δανειστήν, πρὶν ἢ ἐκδοθῇ ἡ εἰρημένη ἀπόφασις, δὲν προσεκλήθη εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Ζαβετζιάνου ἐνεργηθεῖσαν κατάσχεσιν καὶ πλειστηρίασιν τοῦ ἐπιδίκου κτήματος, ἀλλὰ καὶ διότι ἐνεργῶν ἴδιον πραγματικὸν δικαίωμα, ὅπερ εἶχεν ἤδη κεκτημένον διὰ τῆς προηγουμένως γενομένης ἐγγραφῆς ὑποθήκης ἐπὶ τοῦ εἰρημένου κτήματος, δὲν ἠδύνατο ἄνευ βλάβης τῶν ἑαυτοῦ συμφερόντων, ὡς ὁ ἀναιρεσείων δια-

ἡ τελεσιδικία κατά τινος ὑποχρεοῖ μόνον τοὺς μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς δίκης διαδόχους αὐτοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς προγενεστέρους. νόμ. 11 § 1 Πανδ. (44, 2) ἀφοῦ δὲν προτείνεται ὅτι ἐν γνώσει τοῦ Γ ἐγένετο ἡ δίκη, ὅπερ ἄλλως καὶ ἀνυπόστατον κατὰ τὰ ἄρθρα 89

τείνεται, ν' ἀντιπροσωπευθῇ ὑπὸ τῶν εἰς τὴν ἀπόφασιν ἐκείνην λαβόντων μέρος, ἤγουν τοῦ ἑτέρου δανειστοῦ καὶ τοῦ ὀφειλέτου αὐτοῦ.

»Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ δικαίου, τὰ μεταξὺ ἄλλων δικασθέντα δὲν βλάπτουσι τὸν τρίτον· ὅθεν οὐκ ὀρθῶς ὁ ἀναιρεσείων ἐπικαλεῖται τὴν ἐκ τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ζίντζου, δικαστικοῦ κηδεμόνος τῶν ἀνηλίκων τέκνων τοῦ Χ. Μιλιάνη, προγενεστέρας ἀποφάσεως τῶν πρωτοδικῶν παραγομένην τελεσιδικίαν· διότι ἡ ἀπόφασις αὕτη, ἂν καὶ ἐπιδικάζῃ τὴν αἰτηθεῖσαν παραχώρησιν τοῦ ἡμίσεως κτήματος εἰς τὸν Ν. Μιλιάνην, δὲν βλάπτει παντάπασι τὸν μὴ λαβόντα μέρος εἰς αὐτὴν Ιω. Μημμάκην, ὅστις, ὡς οὐδόλως ὁ ἀναιρεσείων ἀρνεῖται, εἶχεν ἤδη ἐγγράψει ὑποθήκην ὑπὲρ τῆς ἀπαιτήσεώς του ἐπὶ τοῦ ὅλου κτήματος, πρὶν ἢ ἔτι ὁ Ν. Μιλιάνης κινήσῃ διὰ τοῦ κηδεμόνος του τὴν ἀπὸ 19 Ὀκτωβρίου 1850 ἀγωγὴν αὐτοῦ κατὰ τῶν αὐτῶν ἀνηλίκων τοῦ Χ. Μιλιάνη.»

—Αἱ δὲ 4—6 σκέψεις τῆς 218 τοῦ 55 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου φέρουσιν·

«Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν νόμ. 9 § 2 Πανδ. (44, 2), ἡ τοῦ δεδικασμένου ἔνστασις οὔτε ὠφελεῖ οὔτε βλάπτει τὸν τρίτον, ὅστις πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς δίκης ἀποκτήσει δικαιώματα ἐπὶ τοῦ δικαζομένου πράγματος, ὁ νόμος δὲ 63 Πανδ. de re judicata, ὃν ἐπικαλοῦνται οἱ ἐκκαλοῦντες, εἶναι κατ' αὐτῶν καὶ οὐχὶ ὑπὲρ αὐτῶν· διότι κατὰ τὸν νόμον τοῦτον ἡ τοῦ δεδικασμένου ἔνστασις βλάπτει ἐνίοτε καὶ τρίτα πρόσωπα, δυναμένη ν' ἀντιταχθῇ καὶ κατ' αὐτῶν, ἐνῷ οἱ ἐκκαλοῦντες θέλουν νὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1666 ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου, τρίτοι ὄντες καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς περὶ διανομῆς δίκης, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1666 ἀπόφασις, τὸ ἐπίδικον κτῆμα ἀγοράσαντες· ἐκ τούτων δὲ ἕπεται ὅτι δὲν δικαιοῦνται νὰ ἐπικαλεσθῶσιν ὑπὲρ ἑαυτῶν τὴν ἀπόφασιν ταύτην, εἰμὴ μόνον ἂν ἀποδείξωσιν ὅτι ἐξεχωρήθησαν αὐτοῖς τὰ ἐξ αὐτῆς δικαιώματα. Πρβ. κατ. § 24.

»Ἐπειδὴ οὔτε τὸ συμβόλαιον τῆς 10 Ἰουλίου 1837, οὔτε αἱ

καὶ 741 τῆς πολιτικῆς δικονομίας (1). Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 136 τοῦ 1860, κυροῦσα τὰς 519 τοῦ 1855, 272 τοῦ 1857 καὶ 377 τοῦ 1857 ἀπ. ἐφ. Ναυπλ. Πρβ. Δαλλ. ch. jug. ἀριθ. 251.

—Ὅταν τὶς ἀπέκτησε τὸ τῆς ὑποθήκης δικαίωμα πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς μεταξὺ τῶν δικαιοδόχων αὐτοῦ καὶ τοῦ ὀφειλέτου δίκης, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ περὶ κυριότητος τοῦ ὑποθηκευμένου κτήματος ἀπόφασις, αὕτη ἀποτελεῖ δεδικασμένον μεταξὺ ἐκείνου καὶ τοῦ ὀφειλέτου; (2). Οὔ. Ἀπόφασις πολ. ΑΠ. 201 τοῦ 51, φέρουσα·

ἀποφάσεις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἃς ἐπικαλοῦνται οἱ ἐκκαλοῦντες, ἀποδεικνύουσι παραχώρησιν τινά· διότι διὰ τοῦ συμβολαίου ἐκείνου ἐξεχωρήθη μόνον τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς ἡ ἀπόφασις, αἱ ἀποφάσεις δὲ τοῦ ἐφετείου Ναυπλίου δὲν εἶναι ὁριστικαὶ, καὶ καθὸ τοιαῦται δὲν ἀποτελοῦσι δεδικασμένον.

»Ἐπειδὴ τὸ ἤδη παρὰ τῶν ἐκκαλούντων προσαγόμενον ἔγγραφον τῆς 27 τῆς Σελήνης Σεμπὰν τοῦ ἔτους 1271 (ἤτοι 2 Μαΐου 1855) εἶναι μὲν δεκτὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 745 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἀλλ' ἡ ἐν αὐτῷ ὑπάρχουσα ὁμολογία τοῦ Σαδίκη, ὅτι παρεχώρησεν εἰς τοὺς ἐκκαλοῦντας ὅσα δικαιώματα ἀφορᾷ ἡ ὑπ' ἀριθ. 1666 ἀπόφασις τοῦ πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς παρούσης δίκης γενομένη, δὲν δύναται νὰ βλάψῃ τὰ ἐκ τῆς δίκης κεκτημένα τοῦ Γ. Ἀγγελοπούλου δικαιώματα, διότι ἡ ὁμολογία ἀποδεικνύει κατὰ τοῦ ὁμολογοῦντος καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ κατὰ τρίτων, οἷος εἶναι ὁ Γ. Ἀγγελόπουλος ζητῶν νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1666 ἀπόφασιν· ὥστε ἡ κατὰ τῆς ἐπιταγῆς αὐτῶν ἀνακοπὴ τούτου ἀπὸ 3 Σεπτεμβρίου 1849 εἶναι βάσιμος, καὶ ἐσφαλμένως ἀπέῤῥιψεν αὐτὴν ἡ ὑπ' ἀριθ. 323 ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου Ναυπλίας». Πρλ. κατ. § 24.

(1) Πρβ. Οἰκ. § 109 σημ. 10, β. Ἄλλως ὁ Καλλιγᾶς τόμ. γ'. σελ. 525. Ὅρα ἀν, σ. 38

Κατὰ τοῦ τῆς ὑποθήκης δικαιώματος, τὸ ὁποῖον ἐκτήσατό τις πρὸ τῆς ἀποφάσεως ἥτις ἐξεδόθη κατὰ τοῦ ὀφειλέτου ὡς πρὸς τὸ ὑποθηκευθὲν αὐτῷ κτῆμα, ἡ τελεσιδικία δὲν χωρεῖ. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 15735 τοῦ 1858, καὶ ἀπόφασις 18401 τῶν αὐτῶν ἐφετῶν.

(2) Ἰδοὺ τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως.

Ὁ Ζ ἐζήτησε τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπὸ τοῦ Β ἐνεργηθείσης κατασχέσεως κτημάτων τινων ἐπὶ λόγῳ ὅτι ταῦτα κατασχεθέντα ἀλ-

«Ἐπειδὴ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρεδέχθη τὴν ἀνακοπὴν τοῦ Σπεράντζα καθὸ ὑποθηκικοῦ δανειστοῦ τῶν ἀδελφῶν Βαλέζη, ἐκ τῆς αὐτῆς δὲ ἀποφάσεως ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ Σπεράντζας εἶχεν ἀποκτήσει τὸ τῆς ὑποθήκης δικαίωμα πολὺν χρόνον πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς δίκης, μεταξὺ τῶν δικαιοδόχων αὐτοῦ καὶ τῶν ἀδελφῶν Βαλέζη, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ περὶ κυριότητος τοῦ ὑποθηκευμένου κτήματος ἀπόφασις, ἡ ἀνακοπεῖσα ὑπὸ τοῦ Σπεράντζα, καθὸ τρίτου· ὅθεν αὕτη δὲν ἀποτελεῖ δεδικασμένον μεταξὺ τοῦ Σπεράντζα καὶ τῶν ἀδελφῶν Βαλέζη περὶ τοῦ τῆς ὑποθήκης δικαιώματος τοῦ Σπεράντζα κατὰ τὸν σαφῆ ὁρισμὸν τῶν Πανδ. (42, 2) 11 § 10. Βασ. (51, 2), 10· εἶναι δὲ ἀδιάφορον ἐὰν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐν τῇ πρώτῃ αὐτῆς αἰτιολογίᾳ ἀναφέρῃ τὸν Σπεράντζαν ὡς δικαιοδότην τῶν Θ. Δροσινοῦ καὶ Π. Ἰωάννου, ἐν ᾧ παραδέχεται τὴν τρίτου ἀνακοπὴν τοῦ Σπεράντζα καθὸ ὑποθηκικοῦ δανειστοῦ, διότι ἐσφαλμένη σκέψις δὲν δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν· οὔσης δὲ δεκτῆς τῆς ἀνακοπῆς τοῦ Σπεράντζα κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8293 ἀποφάσεως, οὐδεὶς νόμος ἀπαγορεύει εἰς αὐτὸν νὰ προτείνῃ πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων του τὰς αὐτὰς ἀξιώσεις καὶ τὰ αὐτὰ ἐπιχειρήματα, ὅσα ἐπροτάθησαν καὶ ἐσυζητήθησαν κατὰ τὴν δίκην, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἀνακοπεῖσα ἀπόφασις».

§ 23. Δὲν ὑπάρχει ὅμως κατὰ τοῦ δικαιοπαρόχου δεδικασμένον, ὅταν ὁ εἰδικὸς διάδοχος ἐδικάσθη, διότι τὸ δικαίωμα ἐκείνου εἶναι ἀνεξάρτητον καὶ προγενέστερον (1).

§ 24. Χωρεῖ τελεσιδικία κατὰ τῶν διαδόχων καὶ ὅταν ἡ δια-

λοπε πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ἧς ἡ ἐκτέλεσις ἐπισπεύδεται καὶ ἤδη, καὶ ἐκτεθέντα εἰς πλειστηριασμὸν ὑπὸ τοῦ Β κατεκυρώθησαν εἰς τὸν Ζ, ὅστις τὰ ἐπώλησεν εἰς τὸν Σπεράντζαν, οὗτος δὲ εἰς τὸν ἀνακόπτοντα. Ἡ ἀνακοπὴ ἀπερρίφθη δι' ἀποφάσεως, τὴν ὁποίαν ἀνέκοψεν ὁ Σπεράντζας ὡς τρίτος. Γενομένης δὲ ταύτης δεκτῆς, ἐζητήθη ἀναίρεσις ὑπὸ τοῦ Β, ὅστις, μεταξὺ ἄλλων, ἐπρότεινεν, ὅτι ὁ ἐνυπόθηκος δανειστὴς δὲν δύναται ὁμολογουμένως νὰ προσβάλῃ διὰ τριτανακοπῆς τὴν κατὰ τοῦ ὀφειλέτου αὐτοῦ ἀπόφασιν, τὴν κηρύξασαν διαλελυμένον τὸ συμβόλαιον, δι' οὗ εἶχεν ἀποκτήσει τὴν κυριότητα τοῦ εἰς ὑποθήκην ὑποβεβλημένου ἀκινήτου.

(1) Τεμ. 9 § 2 (44, 2) Βασιλ. (51, 2) 9. Καλλ. γ'. § 545 σημ. 45. κατ. § 44¹ ἡ νομολ.

δοχὴ λάβῃ χώραν διαρκούσης τῆς δίκης (1); ἀμφίβολον. Ὁ Sav. V. σελ. 470, τὸ λύει ἀποφατικῶς. Ὁ Carré ζ. 1283 tert. 1710, 1710 tert. καὶ ἄλλοι (περὶ ὧν ὁ Οἰκ. ἐν § 109 σημ. 9) τὸ λύουσι καταφατικῶς. Ὁ Ἄρ. Π. ἐξέδωκεν ἀντιθέτους ἀποφάσεις ὑπ' ἀριθ. 218 (τοῦ 1851) καὶ 537) (τοῦ 1852). Διὰ τῆς δευτέρας παρεδέξατο ὅτι ἡ τελεσιδικία χωρεῖ καὶ κατὰ τοῦ διαρκούσης τῆς δίκης γενομένου διαδόχου (2). Ὅρα κατ. § 43. καὶ ἀν. σ. 40. ἐπ.

§ 25. Τρίτους δὲν ὑποχρεοῖ κατὰ γενικὸν κανόνα τὸ δεδικασμένον.

§ 26. Ὑπάρχουν ὅμως ἐξαιρέσεις τινες, διότι

α') Ἡ περὶ πολιτικῆς καταστάσεώς τινος, μετὰ τοῦ ἁρμοδίου ἀντιδίκου καὶ ἄνευ συμπαιγνίας δικασθέντος, ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις (3) ὑποχρεοῖ πάντας. νόμ. 1 § 16. Βασ. (31, 6). Πρβ. νόμ. 1 § 16. νόμ. 2, 3 Π. (25, 3) συνδ. νόμ. 3, 1, 2. πρ. (40, 16). Sav. σ. 471. Carré ζ. 1721. Πρβ. Δαλλ. αὐτ. ἀρ. 271—280.

---

(1) Ὅρα Δαλ. αὐτ. ἀρ. 247.

(2) Ἂν ὁ ἀγοραστὴς, ὁ ἐπικαρπωτὴς κτλ. ἦσαν ἰδιοκτῆται πρὸ τῆς δίκης, ἥτις ἔσχε πέρας διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης κατὰ τοῦ δικαιοπαρόχου, ἡ ἀπόφασις αὕτη ἀντιτάσσεται κατ' ἐκείνων; ὅρα Δαλ. λ. chose jugée ἀρ. 246.

(3) Πρβ. Καλλ. γ. § 550, ὅπου, πρὸς τοῖς ἄλλοις, λέγει.

«Σήμερον μᾶς ἐνδιαφέρει μόνον τὸ περὶ γνησιότητος καὶ ἐρωτᾶται ἂν ἡ κατ' ἀντιμωλίαν περὶ τούτου ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις, ἀμφισβητοῦντος τοῦ πατρὸς, πρέπῃ νὰ ἰσχύῃ ὡς πρὸς τρίτους, διότι μόνον τὸν πατέρα ἐθεώρουν οἱ Ῥωμαῖοι νόμιμον ἀντιλέγοντα. Ἡ ἀρχὴ τοῦ δεδικασμένου δὲν ἐξαρκεῖ. Μάλιστα ἡ πολιτικὴ δικονομία ἄρθρον 673, 674 ἐπὶ διορθώσεως ληξιαρχικῶν πράξεων ἐπιτρέπει τὸ τῆς ἀνακοπῆς δικαίωμα εἰς τοὺς μὴ κεκλημένους διαδίκους. ἄρθρον 645 (α). Ἀπόκειται ὅμως εἰς τὸν δικαστὴν, καθόσον συμβιβάζεται μὲ τὸ καθῆκον καὶ τὴν συνείδησίν του, νὰ καταβάλῃ πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς διατήρησιν τῶν ἅπαξ μετὰ τοῦ οἰκείου προσώπου δικασθέντων, ὥστε νὰ μὴ παραλλάσσουν αἱ ἀποφάσεις μόνον διότι παρίστανται ἄλλοι διάδικοι».

(α) Dalloz ch. jug. 271, ὅστις ἀνασκευάζει τὸν Toullier X. 216 καὶ ἑπόμ. καὶ τὸν Duranton XIII. 527.

β') Ὁ γνωρίζων, ὅτι ὁ δικαιοδότης αὐτοῦ δικάζεται καὶ ἡσυχάζων ὑποχρεοῦται ὑπὸ τῆς ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως. νόμ. 63. Πανδ. (42, 1). νόμ. 60 Βασ. (9, 3). Vang. σελ. 323. Savigny σελ. 476. Καλλ. γ. § 545. ἀν. § 22.

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 89 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἐξάγεται κατάργησις τῆς διατάξεως ταύτης; ὄχι. (Οἰκον. § 109 σημ. 10 καὶ ἡ νομολ). Ναί, Καλ. γ. § 545 ὡς ἀν. σελ. 38, 41.

γ') Ἡ κατὰ τοῦ ἐκ διαθήκης κληρονόμου ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις ἔχει ἰσχὺν δεδικασμένου καὶ ἀπέναντι τῶν κληροδόχων, εἰμὴ κατὰ συμπαιγνίαν ἐξεδόθη. νόμ. 8 § 16. νόμ. 16 § 1 Πανδ. (44, 2). νόμ. 14 Πανδ. (49, 1). Sav. σελ. 474.

Ἡ μεταξὺ δύο τινων περὶ κληρονομίας δίκη οὐδεμίαν ἔχει συνέπειαν πρὸς τρίτους· ὡσαύτως ἡ μεταξὺ τοῦ ἐκ διαθήκης κληρονόμου καὶ κληροδόχου δὲν προδικάζει τῶν λοιπῶν κληροδόχων τὰ δικαιώματα (1)· ὅστις δὲ διεκδικῶν κατά τινος ἀπέδειξε τὸ κληρονομικόν του δικαίωμα, δὲν ἕπεται ὅτι ἀπαλλάττεται ἀπὸ τὴν ἀπόδειξιν διεκδικῶν κατ' ἄλλου (2).

Ὅταν ὅμως ἐδικάσθησαν κληρονόμοι ἐκ διαθήκης καὶ ἐξ ἀδιαθέτου, κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον, ἡ ἀπόφασις ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς κληροδόχους, οἵτινες ὅμως ἔχουν τὸ τῆς παρεμβάσεως δικαίωμα καὶ τῆς ἐκκλήσεως (3). Τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς τῶν κληροδόχων εἶναι σήμερον ἀναντίῤῥητον (4).

Τῶν δανειστῶν τὸ δικαίωμα εἶναι ἀνεξάρτητον ἀπὸ τὴν διαθήκην· ὅθεν ἔχουν μόνον τὸ δικαίωμα νὰ στραφοῦν πρὸς τὸν νικήσαντα διάδικον κατὰ τὴν περὶ κληρονομίας (5), ἐκ τούτου δὲ δὲν ἕπεται ὅτι ἔχουν καὶ τὴν ὑποχρέωσιν (6).

Ὅταν ἡ διαθήκη προσβάλληται ὡς ἄστοργος, ἅμα κηρυχθῇ τοιαύτη δι' ἀποφάσεως, ἀπ' ἐκείνης τῆς στιγμῆς ἄρχεται ἡ ἐξ ἀδια-

---

(1) L. 1 de exc. r j. (44, 2). B. LI. 2, 1.
(2) L. 12 de jurej (12, 2). B. XXII. 5, 12.
(3) L. 3 pr. de pign. (20, 1). B. XXV. 2, 3. S. 50 § 1. de leg. (30). B. XLIV. 1, 48. L. 14. de appell. (49, 1). B. IX. 1, 14. L. 12 pr. § 2. C. de pet. her. (3, 31). B. XLII, 1, 70.
(4) Duranton XIII. 516.
(5) L. 50 § 1 de leg. (30). Βασ. XLIV. 1, 48. L. 12 § 1 C. de pet. her. (3, 31). B. XLII, 1, 70.
(5) Sav. Syst. VI. § 301.

θέτου κληρονομία, ἥτις δύναται νὰ μετέλθῃ καὶ εἰς τὸν ἴδιον διάδοχον (1). Ἀλλὰ τὴν μέμψιν τῆς ἀστοργίας ἀντικατέστησεν ἡ Νεαρὰ 115 (2).

δ') Ἡ ἀπολύσασά τινα τῶν ἀλληλεγγύων ὀφειλετῶν ἀπόφασις ὠφελεῖ καὶ τοὺς λοιπούς· ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἡ καταδικάσασα. νόμ. 42 Βασ. (22, 5). Vang. σελ. 325. Dalloz chose jugée ἀριθ. 267 ἐπ. Carré ζ. 1718 (3).

---

(1) L. 6 § 1. L. 8 § 16. L. 17 § 1. de inoff. (5, 2). Βασ. XXXIX. 1 § 6, 8, 17.

(2) Sav. αὐτ. Καλ. γ. § 552. Ὅρα τὴν νομολ. ἐν § 71 ἑπόμ.

(3) Ὁ Καλ. γ. § 547—549 ἐν μέρει διαφωνεῖ. Τὰ ἀναιροῦντα τὴν ἐνοχὴν γεγονότα, εἴτε περιποιοῦσι τῷ δανειστῇ τὸ ὀφειλόμενον, εἴτε οὔ, ἐὰν συμβῶσι παρ' ἑνὶ τῶν δανειστῶν ἢ τῶν ὀφειλετῶν, ἐξαλείφουσιν ὡς πρὸς πάντας τὴν ἐνοχήν· τὰ δὲ ἀφαιροῦντα μόνον τινὰ ἀπὸ τῆς ἐνοχῆς, μὴ ἀναιροῦντα ὅμως αὐτὴν κατ' οὐσίαν, οὐδεμίαν ἔχουσιν ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἀπαίτησιν τῶν λοιπῶν δανειστῶν ἢ τὴν ὑποχρέωσιν τῶν λοιπῶν ὀφειλετῶν· ἰδίως ὁποῖον εἶναι ὡς τοὺς ἐν συνενοχῇ ὀφειλέτας ἢ δανειστὰς τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ μετὰ τοῦ κοινοῦ δανειστοῦ ἢ μετὰ τοῦ κοινοῦ ὀφειλέτου γενομένου συμψηφισμοῦ, συμβιβασμοῦ ἢ ἀνακαινισμοῦ, τοῦ ὑπὸ τοῦ κοινοῦ δανειστοῦ ἢ ὀφειλέτου εἰς αὐτοὺς ἐπαχθέντος καὶ δοθέντος ὅρκου περὶ τοῦ ἀνυπάρκτου τῆς ἀπαιτήσεως τῆς μεταξὺ αὐτῶν ἐκδοθείσης ἀποφάσεως, ἥτις ἀποψηφίζει τὴν ἀπαίτησιν; Πρβ. κατ. σ. 49 ἑπόμ. καὶ Παπαῤῥ. § 325, ὅστις ὡς πρὸς τὸν ὅρκον λέγει τάδε:

«Ὁ ὑφ' ἑνὸς τῶν δανειστῶν εἰς τὸν κοινὸν ὀφειλέτην, ἢ ὑπὸ τοῦ κοινοῦ δανειστοῦ εἰς ἕνα τῶν ὀφειλετῶν ἐπαχθεὶς καὶ δοθεὶς ὅρκος περὶ τοῦ ἀνυπάρκτου τῆς ἀπαιτήσεως ἀναιρεῖ τὴν ἐνοχὴν πρός τε τοὺς λοιποὺς δανειστὰς καὶ ὑπὲρ τῶν λοιπῶν ὀφειλετῶν (α)· τὸ αὐτὸ δὲ ἀποτέλεσμα συνεπάγεται καὶ ἡ ἀποψηφίζουσα τὴν ἀπαίτησιν ἀπόφασις (οὐχὶ διὰ λόγους προσωπικοὺς τῷ ὀφειλέτῃ ἤτοι ἀποχωρίζοντας μόνον αὐτὸν τῆς ἐνοχῆς), διὰ τὴν στενὴν συγγένειαν τοῦ ἐκ τῆς τελεσιδικίας συναγομένου τεκμηρίου πρὸς τὸ ἐκ τοῦ δοθέντος ἐπακτοῦ ὅρκου παραγόμενον.

Ἀλλ' ὁ ὅρκος ἑνὸς τῶν δανειστῶν ἢ τοῦ κοινοῦ δανειστοῦ, ὅτι ὑπάρχει ἡ ἀπαίτησις (sibi dari oportere) ἢ ἡ καταδικαστικὴ ἀπό-

---

(α) Β. (22, 5) 5, 28. 42, ἄρθρον 369 τῆς πολιτικῆς δικον.

Ὁ Καλλιγᾶς γ'. § 548 λέγει:

«Μετὰ τὴν ἐξέτασιν ταύτην μεταβαίνομεν εἰς τὴν περὶ τοῦ δεδικασμένου, καθ' ὃ ἡ αὐτὴ διαστολὴ εἶναι χρήσιμος. Διακρίνομεν λοιπὸν δύο τινά, ἢ ἀπεφασίσθη ὅτι δὲν ὑπάρχει χρέος, ἢ ἀπεφασίσθη ὅτι ὑπάρχει.

»Θετέον ὅτι ἐπὶ τῇ ἀγωγῇ τινὸς τῶν συνδανειστῶν κατὰ τοῦ κοινοῦ ὀφειλέτου ἀπεφασίσθη, ὅτι δὲν ὑπῆρξε χρέος. Μολονότι αἱ πηγαὶ σιωποῦν, δὲν δυνάμεθα νὰ διστάσωμεν, ὅτι πρέπει νὰ ἐκταθῇ τὸ δεδικασμένον καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς μὴ διαδίκους συνδανειστάς, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ὅρκου (1).

Ἀλλ' ἡ αὐτὴ διάταξις τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἄρθρον 369 περὶ ὅρκου δὲν δικαιολογεῖ ἀρκούντως τὴν ἐξ ἀναλογίας ἐφαρμογὴν τῆς αὐτῆς λύσεως ἐπὶ τοῦ δεδικασμένου, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 274 ἡ ἐνέργεια αὐτοῦ περιορίζεται μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων (2). Ἐὰν ὅμως ἀπεῤῥίφθη ἡ ἀγωγὴ κατὰ συνέπειαν ὅρκου, ἢ διότι ἀπεδείχθη καταβολὴ ἢ ἀνανέωσις (3), ἐπειδὴ διὰ τῶν μέσων τούτων ἀποσβέννυται νομίμως τὸ χρέος, ἕπεται ὅτι εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ὠφελεῖ τὸ δεδικασμένον κατὰ τῶν μὴ δικασθέντων συνδανειστῶν, λόγῳ τῆς ἀποσβέσεως ταύτης (4).

Ἐρχόμεθα εἰς τὴν ἄλλην ὑπόθεσιν, ὅταν ἐπὶ τῇ ἀγωγῇ τοῦ δανειστοῦ καθ' ἑνὸς τῶν συνοφειλετῶν ἀπεφασίσθη ὅτι δὲν ὑπάρχει

φασις καθ' ἑνὸς τῶν ἐν τῇ συνενοχῇ ὀφειλετῶν ἢ ἡ κατὰ τοῦ κοινοῦ ὀφειλέτου ὑπὲρ ἑνὸς τῶν δανειστῶν οὐδεμίαν ἔχει ἐπιῤῥοὴν πρὸς τοὺς λοιποὺς ἐν συνενοχῇ δανειστὰς ἢ ὀφειλέτας, διότι ἡ διὰ τοῦ ὅρκου καὶ τοῦ δεδικασμένου ἐνίσχυσις τῆς ἀπαιτήσεως χωρεῖ μόνον μεταξὺ τῶν μετασχόντων τῶν πράξεων τούτων (α).»

(1) Σαβινύ. Περὶ ἐνοχῶν § 19.

(2) Κατὰ τὸν Γαλλικὸν Κώδηκα δὲν χρησιμεύει ἡ ἀναλογία ἐξ αἰτίας τοῦ ἄρθρου 1365· ὅθεν ἀποκρούουν τὴν ἐπέκτασιν ὁ Duranton XIII. 521 καὶ Zachariae § 298. Τὸ ἐναντίον διδάσκει ὁ Merlin Quést. chose jugée § 18 n. 1, ὅστις θεωρεῖ ἕκαστον συνδανειστὴν ἐντολοδόχον τῶν λοιπῶν.

(3) Ὅρα § 21· περὶ δὲ συμψηφισμοῦ § 20. Καλ. γ.

(4) Dalloz Jurispr. Chose jug. 268.

(α) Ἄρθρον 368 τῆς πολιτικῆς δικον.

χρέος. Αἱ πηγαὶ πάλιν σιωποῦν, ἀλλ' ἡ ἀναλογία τοῦ ὅρκου βεβαιόνει τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἀποφάσεως κατὰ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον πρὸς ὄφελος τῶν μὴ δικασθέντων συνοφειλετῶν (1). Ὡς εἴρηται ἀνωτέρω ὅμως, ἐννοεῖται ὅτι ὁ δικασθεὶς ὀφειλέτης δὲν ἀπηλλάγη διὰ λόγους προσωπικούς (2). Τὴν αὐτὴν ἐν τούτοις προτείνομεν ἑρμηνευτικὴν μέθοδον καθόσον ἀφορᾷ τὴν πολιτικὴν δικονομίαν, ἥτις τοῦ μὲν ὅρκου τὰς συνεπείας (ἄρθον 369) ἐπεκτείνει, περὶ δὲ τοῦ δεδικασμένου (ἄρθρον 274) σιωπᾷ. Ὅθεν ἐὰν ἀπεῤῥίφθη ἡ κατὰ τοῦ συνοφειλέτου ἀγωγὴ κατὰ συνέπειαν ὅρκου περὶ μὴ ὑπάρξεως τοῦ χρέους, ἢ διότι ἀπεδείχθη ἐξόφλησις, ἢ ἀνανέωσις (3), ὠφελοῦνται καὶ οἱ μὴ δικασθέντες συνοφειλέται, οὐχὶ λόγῳ τοῦ δεδικασμένου, ἀλλὰ διότι τὸ χρέος ἀπεσβέσθη νομίμως. Ἐὰν ὅμως ἀπεῤῥίφθη ἡ ἀγωγὴ κατὰ συνέπειαν ἄλλης ἐκτὸς τοῦ ὅρκου ἀποδείξεως, ὅτι δὲν ὑπῆρξε χρέος, ἢ ὅτι παρεγράφη, δὲν ἐπεκτείνεται τὸ δεδικασμένον κατὰ τὴν αὐστηρὰν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἥτις περιορίζει αὐτὸ μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων (4).

Ἡ τελευταία ὑπόθεσις εἶναι, ὅταν ἡ ἀγωγὴ ἑνὸς τῶν συνδανειστῶν κατὰ τοῦ κοινοῦ ὀφειλέτου, ἢ τοῦ μόνου ὑπάρχοντος δανειστοῦ καθ' ἑνὸς τῶν συνοφειλετῶν γίνεται δεκτή. Ἐπειδὴ πλέον ἡ ἀναλογία τοῦ ὅρκου κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον ἐπὶ τοιαύτῃ ὑποθέσει δὲν ὑπάρχει, οὐδεὶς λόγος συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς ἐπεκτάσεως, ἥτις ἑπομένως ἀργεῖ (5).

Ἡ μόνη νόμιμος συνέπεια ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εἶναι, ὅτι ὁ

---

(1) Σαβινύ. Περὶ ἐνοχῶν § 19 ὅστις μεταχειρίζεται ἐπιχείρημα ἐκ τῆς διατάξεως περὶ ἐγγυητῶν καὶ πρωτοφειλετῶν ὅτι τὸ ὑπὲρ ἑνὸς αὐτῶν δεδικασμένον ὠφελεῖ τὸν ἕτερον L. 42 § 3 de jurej. (12, 6). B. XXII. 5, 42. ἡ ἀμοιβαιότης δὲ αὕτη φαίνεται μᾶλλον συνέπεια τῆς συνενοχῆς, ἢ τῆς ἐξαρτήσεως.

(2) Ὅρα ὑποσ. 66 § 547 τ. γ. Καλ.

(3) Περὶ συμψηφισμοῦ ὅρα § 20 αὐτ.

(4) Dalloz jurisp. ch. jug. 267. Duranton XIII. 519 ὅστις ὅμως ἐσφαλμένως ἐπικαλεῖται ἐνταῦθα L. 52 § 3 de fidej (46, 1). ὡς θέλει δειχθῇ ἐν ὑποσ. 81 Καλ.

(5) Σαβινύ. Περὶ ἐνοχῶν § 19 ὅστις δεικνύει, ὅτι L. 5 pr. de appell. (49, 1). B. IX. 1, 5. δὲν ἀφορᾷ τὸ δεδικασμένον, ἀλλὰ τὰ πρόσωπα, ἅτινα δύνανται νὰ παρασταθοῦν κατὰ τὴν ἔκκλητον, μολονότι δὲν ἦσαν διάδικοι κατὰ τὴν πρωτόδικον.

συνδανειστὴς διακόπτει τὴν παραγραφὴν ὑπὲρ τῶν συνδανειστῶν του, καί τοι μὴ ἐνεργησάντων πρᾶξίν τινα, ὅπως ἐπεκτείνεται ἡ διακοπὴ τῆς παραγραφῆς καθ' ὅλων τῶν συνοφειλετῶν, διακοπείσης καθ' ἑνός (1).

Κατὰ τὴν πολιτικὴν δικονομίαν δὲν δυνάμεθα ν' ἀμφιβάλλωμεν περὶ τῶν αὐτῶν συνεπειῶν, διότι, καταδικασθέντος ἑνὸς τῶν συνοφειλετῶν, δὲν ὑπάρχει διαταγμὸς, ὅτι οἱ λοιποὶ ἔχουν τὸ τῆς ἀνακοπῆς δικαίωμα (ἄρθρον 235), ἡ δὲ ὑπὲρ ἑνὸς τῶν συνδανειστῶν ἀπόφασις δὲν ἀποδεικνύει, ὅτι καὶ οἱ λοιποὶ εἶναι συνδανεισταὶ μετερχόμενοι τὸ αὐτὸ δικαίωμα (2).

Ἀπὸ τοὺς συνοφειλέτας διακρίνομεν ἐν τούτοις τοὺς εἰς ἀκέραιον ὑπευθύνους διὰ τὸ αὐτὸ χρέος, ὅταν ἕκαστος ὀφείλῃ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἄλλου. Εἰς τοιαύτην περίπτωσιν οὔτε κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον ἡ ὑπὲρ ἑνὸς τούτων ἀπόφασις ὠφελεῖ τοὺς λοιπούς. Παράδειγμα τούτου οἱ διάφοροι ἐντείλαντες ἀνεξαρτήτως τὸν αὐτὸν νὰ δανείσῃ πρός τινα. Ἕκαστος τούτων ἐνέχεται αὐτοτελῶς· ὅθεν καὶ ἂν ἀπηλλάγη, οὐδεμία ἐπέρχεται ὑπὲρ τῶν λοιπῶν συνέπεια, διότι ἕκαστος ἔδωκεν ἰδίαν ἐντολὴν, ἀλλὰ, καταβαλόντος τινος, ἀπαλλάττονται καὶ οἱ λοιποὶ, ἐκτὸς τοῦ δανεισθέντος (3). Τοῦτ' αὐτὸ συμβαίνει ὅταν τὸ αὐτὸ πρᾶγμα, δοθὲν πρὸς δύο τινας εἰς φύλαξιν, ἐκλάπῃ παρ' ἀμφοτέρων τῶν θεματοφυλάκων, ἢ παρ' ἑνὸς, ὅτε ὁ ἕτερος δύναται νὰ ἐνέχηται ἐξ ἀμελείας, ἀλλ' ἡ ἀθώωσίς του δὲν ἀπαλλάττει τὸν κλέπτην (4). Ἐν γένει τοιαύτη εἶναι ἡ ἐπὶ ἀποζημιώσει ὑποχρέωσις ἐξ ἀδικήματος (5).

---

(1) L. 5; C. de duob. reis (8, 40). B. XXVI. 3, 7. Duranton XIII. 520, 521. ὅρα τόμ. α'. Καλλ. § 312.

(2) Duranton αὐτόθι. Dalloz Jurispr. ch. jug. 268, ἔνθα ὅρα καὶ τὰς ἐναντίας γνώμας.

(3) Τοῦτο τὸ παράδειγμα παρηρμήνευσεν ὁ Duranton XIII. 519 ἐκλαβὼν αὐτὸ ὡς ὑπαγόμενον εἰς τὴν συνοφειλήν. L. 52 § 3 de fidej. (46, 1). B. XXVI. 1, 52. L 23 C. de fidej. (8, 41).

(4) L. 1 § 43 dep. (16, 3). B. XIII. 2, 1. ὅρα Καλλ. γ. § 22 καὶ 23. Σαβινὺ σύστ. ε. § 235. g. Ἀξιοπερίεργον εἶναι ὅτι ἐν τῷ περὶ ἐνοχῶν § 20 ἐγκατέλειψεν οὗτος σιωπηλῶς τὴν διαστολὴν μεταξὺ συνενοχῆς καὶ εἰς ἀκέραιον ὑποχρεώσεως, ἀντικαταστήσας αὐτὴν διὰ τῆς διαστολῆς μεταξὺ γνησίας καὶ μὴ γνησίας συνενοχῆς.

(5) Ὅρα Καλ. γ. § 19 Σαβινὺ περὶ ἐνοχῶν § 20.

ε) Ἡ τὸν πρωτοφειλέτην καταδικάσασα ἀπόφασις ἀποτελεῖ δεδικασμένον κατὰ τοῦ ἐγγυητοῦ; ὄχι, λέγει ὁ Sav. εἰς τὸ περὶ ἐνοχῶν 1, 191. Aubry et Reau, γ, 360 σημ. 40. Dalloz chose jugée ἀρ. 266. Ἀπ. ΑΠ. 395 τοῦ 52. (Πρβ. κατ. § 52 ἐπ.)

Ὁ Καλλιγᾶς γ. § 549 ἐξετάζων τί ἰσχύει κατὰ τὴν πολιτικὴν δικονομίαν λέγει τάδε:

«Ὅταν ὁ πρωτότυπος ἐλευθεροῦται διὰ τῆς ἀποφάσεως, οὐχὶ διὰ προσωπικοὺς λόγους, οἷον ἀνηλικιότητος κτλ. ἀλλὰ διότι τὸ χρέος δὲν ὑπάρχει, εἶναι ἀχώριστον τὸ περὶ τελεσιδικίας ζήτημα, διότι ἡ ἐγγύησις, ὡς παρακολούθημα τοῦ κυρίου χρέους, δὲν ὑπάρχει ἄνευ αὐτοῦ. Καθόσον ὁ ἐγγυητὴς δύναται νὰ προτείνῃ ὅλας τὰς ἡνωμένας μὲ τὸ πρᾶγμα ἐνστάσεις (1), ὁ πρωτότυπος ἀντιπροσωπεύει τὸν ἐγγυητὴν (2), ὅστις ἄλλως δύναται νὰ τὸν προσεπικαλέσῃ εἰς τὴν δίκην, ἢ κατόπιν νὰ στραφῇ κατ' αὐτοῦ, ἐνῷ ἐδικάσθη ὅτι οὗτος εἶναι ἀνεύθυνος. Ὑπὸ τὸ πρόσωπον τοῦ πρωτοτύπου δικάζεται λοιπὸν ὁ ἐγγυητής, ἅμα πρόκειται περὶ τοῦ χρέους αὐτοῦ, ἐξ αἰτίας τῆς ἀναγωγῆς καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐκχωρήσεως τῆς ἀγωγῆς, τὴν ὁποίαν πλέον ὁ δανειστὴς δὲν ἔχει, ἅμα ἀπεῤῥίφθη εἰς τὴν μετὰ τοῦ πρωτοτύπου δίκην (3).

»Τἀνάπαλιν ὅμως, ὅταν ἐδικάσθη μόνος ὁ ἐγγυητής, πρέπει νὰ διακρίνωμεν τ' ἀναμφισβήτητα ζητήματα, διὰ νὰ ὁρίσωμεν καθαρῶς τὸ πρόβλημα.

»Ὅταν ὁ ἐγγυητὴς ἠλευθερώθη διὰ λόγους ἀφορῶντας ἁπλῶς τὴν ἰσχὺν τῆς ἐγγυήσεώς του, εἶναι προφανὲς ὅτι οὐδὲν γεννᾶται ὑπὲρ τοῦ πρωτοτύπου πρόκριμα, διότι οὐδεμίαν ἔχει ἡ ἀπόφασις μὲ τὸ κύριον χρέος σχέσιν.

»Ἀλλ' ὅταν ἠλευθερώθη διὰ λόγους ἀφορῶντας τὸ χρέος αὐτό, εἰ μὲν κατὰ συνέπειαν ὅρκου, (ὅρα ἀν. σ. 45 ἐπ.) κατὰ ῥητὴν διάταξιν τῆς πολ. δικ. ἄρθ. 274 ἀπαλλάττεται καὶ ὁ πρωτότυπος· εἰ δὲ διότι ἀπέδειξεν ἐξ ἰδίων καταβολήν, συντρέχει ὑπὲρ τοῦ πρωτοτύπου ὁ λόγος ὅτι διὰ τῆς καταβολῆς τοῦ ἐγγυητοῦ ἀπεσβέσθη τὸ χρέος (4). Μένει λοιπὸν ἀμφισβητούμενον, ὅταν δι' ἄλλων

(1) L. 7 § 1 de exc (44, 1). B. LI. 1, 6. ὅρα § 351 Καλ.
(2) Duranton XIII. 519. Dalloz Jurispr. ch. jug. 266. Troplong Caut. 510.
(3) § 4 J. de repl. (4, 14).
(4) Duranton XIII 518. Dalloz Jurispr. ch. jug. 266.

ἀποδείξεων, ἐκτὸς τοῦ ὅρκου, ἐδικάσθη, ὅτι δὲν ὑπῆρξε χρέος, ἢ ἀπεσβέσθη παρὰ τοῦ πρωτοτύπου, ἢ ὅτι παρεγράφη, ἢ λόγῳ ἄλλων ἐνστάσεων ἀνατρεπτικῶν κατ' οὐσίαν ἀπεῤῥίφθη ἡ ἀγωγή. Τινὲς φρονοῦν ὅτι δὲν ὠφελεῖται ἐκ τοιαύτης ἀποφάσεως ὁ πρωτότυπος, διότι δὲν ἀντιπροσωπεύεται παρὰ τοῦ ἐγγυητοῦ (1), ἀλλὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀπωθοῦν οἱ ἐπικαλούμενοι τὴν ἀναλογίαν τοῦ ὅρκου (2). Ἐνώπιον ὅμως τῆς ῥητῆς διατάξεως τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἄρθρον 274 ὅτι ἡ τελεσιδικία ἰσχύει μόνον μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων, ἡ ἀναλογία μόνη τοῦ ὅρκου, εἶναι αὐθαίρετος, ἐὰν δὲν παραδεχθῶμεν κάλλιον, ὅτι ὁ ἐγγυητὴς ἔχει ἐντολὴν νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν πρωτότυπον· ὥστε ἕνεκα αὐτῆς τὸν ἀντιπροσωπεύει (3).

Δὲν ὑπάρχει ἐν τούτοις λόγος, ὅταν ἐλευθεροῦταί τις τῶν ἐγγυητῶν, νὰ ἐπεκτείνηται εἰς τοὺς λοιποὺς συνεγγυητὰς τὸ δεδικασμένον, ἐκτὸς ἂν ὁ δικασθεὶς ὤμοσε τὸν ἐπαχθέντα ὅρκον (πολ. δικ. ἄρθρον 369 (4)

Ἐρχόμεθα εἰς τὸ τελευταῖον ζήτημα, ὅταν κατεδικάσθη ὁ πρωτότυπος, ἢ ὁ ἐγγυητής.

Ἡ καταδίκη τοῦ ἐγγυητοῦ δὲν φέρει πρόκριμα εἰς τὸν πρωτότυπον, διότι ἔχει μὲν οὗτος ἐντολὴν νὰ βελτιώσῃ τὴν θέσιν τοῦ πρωτοτύπου, οὐχὶ ὅμως νὰ τὴν χειροτερεύσῃ, ἐνῷ μάλιστα μὴ μεταχειρισθεὶς τὰς ἐνστάσεις τοῦ πρωτοτύπου, ἔδειξε ῥαθυμίαν (5). Ὁ πρωτότυπος λοιπόν, ἐκτὸς τοῦ τῆς ἀνακοπῆς τρίτου δικαιώματος (πολ. δικ. ἄρθρον 89), δύναται νὰ προτείνῃ καὶ τὴν ἔνστασιν περὶ τοῦ μεταξὺ ἄλλων δικασθέντος (ἄρθρον 238) (6).

---

(1) Duranton XIII. 518. Merlin quést. ch. jug. § 14 n. 4, ὅστις ἐπικαλεῖται ἐντελῶς ἄσχετον διάταξιν τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δικαίου 29 de receptet. (4, 8). Β. VII. 2, 29, ἐνῷ, κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον, ὡς εἴδομεν, ἐπεκτείνεται τὸ δεδικασμένον.

(2) Troplong Caut. 449—453 je persiste donc à croire, avec Pomponius, que le serment et la chose jugée marchent d' un pas égal.

(3) Αὐτ. 458. Dalloz ch jug. 266.

(4) Αὐτ. Duranton XIII. 518. ὅρα κατ. § 53.

(5) Ὅρα § 357. Καλ.

(6) Duranton XIII. 518. Troplong Caut. 454—457. Dalloz ch. jug. 266.

ὁ πρωτότυπος ὅμως ἀντιπροσωπεύει τὸν ἐγγυητήν, δικαζόμενος περὶ τοῦ κυρίου χρέους, τοῦ ὁποίου ἡ ἐγγύησις εἶναι παρακολούθημα (1)· ὥστε πρέπει ν' ἀρνηθῶμεν τὸ τῆς ἀνακοπῆς τρίτου δικαίωμα καὶ ὅταν ὁ πρωτότυπος κατεδικάσθη, διότι δὲν ὤμοσε τὸν ἐπαχθέντα ὅρκον, ἐκτὸς μόνον ἂν φιλονεικῇ τὴν ὕπαρξιν τῆς ἐγγυήσεως ὁ ἐγγυητής· ἢ ὁ πρωτότυπος συνεβιβάσθη, ἢ παρέλειψε νὰ προτείνῃ τὴν παραγραφήν, ἢ ἄλλην ἀνατρεπτικὴν ἔνστασιν (2). Ἐν τούτοις δύναται ὁ ἐγγυητὴς νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, καὶ ἂν ὁ καταδικασθεὶς πρωτότυπος παρεδέχθη αὐτήν, οὐχὶ ὅμως μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας (3). Πολιτικ. δικονομίας ἄρθρον 740.

Εἰς τὸν Τροπλ. εὑρῆνται ταῦτα: Ὁ δανειστὴς δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ κατὰ τοῦ ἐγγυητοῦ ἀπόφασιν ἐκδοθεῖσαν κατὰ τοῦ πρωτοφειλέτου (4);

Οἱ συγγραφεῖς διχογνωμοῦσιν (5). Ὁ Bartole (6) κάμνει διάκρισιν μεταξὺ ἐκείνων, οἵτινες ἐγγυήθησαν διὰ συνάλλαγμά τι, καὶ ἐκείνων, οἵτινες ἐγγυήθησαν τὰ ἀποτελέσματα τινὸς ἀποφά-

---

(1) Ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, πρέπει ν' ἀποκρούσωμεν τὰ ἐκ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δικαίου ἐπιχειρήματα, ἰδίως τοῦ Troplong Caut. 512 ὅστις ἐπικαλεῖται L. 7 C. de evict. (8, 45). Ὅρα Καλλ. § 252 ὑποσ. 163 περὶ μὴ ἀνακοινώσεως εἰς τοὺς ἐγγυητὰς τοῦ προκτήτορος, οἵτινες δὲν εἶναι ἀναγκαίως διάδικοι, διότι δὲν πρόκειται περὶ τοῦ δικαιώματος, ἀλλὰ περὶ τοῦ συμφέροντός των, ἐκτὸς ὅτι ἡ διάταξις δὲν λέγει, ὅτι ἀπολύτως ἰσχύει κατ' αὐτῶν τὸ δεδικασμένον, ἀλλ' ὅτι δύνανται νὰ ἐναχθοῦν (conveniri) καὶ μετὰ ταῦτα.

(2) Troplong Caut. 511—519. Dalloz ch. jug. 266. Merlin Quést ch. jug. 18 n. 4. Duranton XIII. 517. Εἶναι ἀξιοπερίεργον ὅμως ὅτι ὁ Troplong 516 ἀποκρούει τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς, ἐνῷ ὁμολογεῖ ὅτι δικαιοῦται ὁ ἐγγυητὴς νὰ προτείνῃ τὴν παραλειφθεῖσαν παραγραφήν. 519. Prescript. 103. Πρβ. δὲ κατωτ. § 54.

(3) Troplong 514—516. Merlin Quést. Acquiésc. L. 5 pr. de appell. (49, 1). Β. IX. 1, 5.

(4) Ὁ ἐγγυητὴς ἐκκαλεῖ τὴν κατὰ τοῦ πρωτοφειλέτου ἀπόφασιν; Ἴδε Troplong λ. cautionnemet ἀριθ. 516 καὶ Εὑρετ. λέξ. Ἔφεσις σ. 295 λ. Ἐγγυηταί.

(5) In quo jura et doctores videntur varii, λέγει ὁ Marsili, ἀριθ. 347.

(6) Ἐπὶ τοῦ νόμ. 1 Π. jud. sol. ἀρ. 1, 2.

σεως· ἐκεῖνοι, λέγει, δὲν βλάπτονται ἀπὸ τὸ δεδικασμένον. unde teneo hoc pro vero quòd in fidejussore contractus non fit executio sine novo processu. Κατὰ τῶν τελευταίων δὲ, λέγει, ἰσχύει ἡ κατὰ τοῦ πρωτοφειλέτου ἀπόφασις.

ὁ Troplong (cautionnement, ἀριθ. 512 (1). vente ἀρ. 442), ὁ Merlin (quést. v° chose jugée § 18 ἀριθ. 5 καὶ acquiescement) καὶ ὁ Henris (c. κζ'. μέρος δ'. ἀριθ. 16) φρονοῦσιν ὅτι ἡ κατὰ τοῦ πρωτοφειλέτου ἀπόφασις ἰσχύει καὶ κατὰ τοῦ ἐγγυητοῦ· ἡ ἐνοχὴ τοῦ ἐγγυητοῦ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν τοῦ πρωτοφειλέτου· totum pendit, ὡς λέγει ὁ Doneau (2), ex obligatione principalis rei· οὗτος δὲ συνήθως εἶναι εἰς καταλληλοτέραν θέσιν νὰ ὑπερασπισθῇ κατὰ τῆς ἀγωγῆς, ὁ δὲ ἐγγυητὴς θεωρεῖται ὡς ἀντιπροσωπευθεὶς ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου (3).

ς') Ἕνεκα τοῦ ἀδιαιρέτου τῶν πραγματικῶν δουλειῶν (4), ἡ μετά τινος τῶν συγκυρίων ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις ὠφελεῖ ἢ βλάπτει καὶ τοὺς ἄλλους. νόμ. 4 § 3, 4. νόμ. 19 Π. (8, 5)· ἐν περιπτώσει δὲ συμπαιγνίας, οἱ συνιδιοκτῆται ἔχουν κατὰ τοῦ νικήσαντος ἀντιδίκου τὴν περὶ δόλου ἀγωγὴν, κατὰ δὲ τοῦ συνιδιοκτήτου των; ὅρα Καλ. γ. § 546 σημ. 46—48.

Συγχωρουμένης ἤδη τῆς παρεμβάσεως, οἱ συνιδιοκτῆται ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς, ἐν ᾧ οἱ συνιδιοκτῆται τοῦ νικήσαντος ἀπολαμβάνουν τὴν ὠφέλειαν τοῦ δεδικασμένου (5), ἐπειδὴ ἐξαρτᾶται ἀπ' αὐτῶν νὰ δεχθῶσι τὴν ἀπόφασιν. Πρβ. Δαλ. chose jugée ἀρ. 255.

Μολονότι εἰς τὸν ἐμφυτευτὴν, τὸν ἐφαιειοῦχον, ἢ τὸν ἐπὶ ἐνε-

---

(1) Ὁ ἐγγυητὴς δύναται νὰ ἀντιτάξῃ κατὰ τοῦ δανειστοῦ τὴν ὑπὲρ τοῦ ὀφειλέτου ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν (α). Ἡ ἀπόφασις, δι' ἧς ἀποφαίνεται τὸ δικαστήριον ὅτι οὗτος εἶναι ἀπηλλαγμένος, ἀφορᾷ τὸ πρᾶγμα αὐτὸ (non in personam sed in rem), καὶ ὠφελεῖ τὸν ἐγγυητὴν χωρὶς νὰ ἦτο περιειλημμένος εἰς τὴν δίκην. Ἴδε Troplong cautionnemen ἀρ. 510.

(2) Ἐπὶ τοῦ νόμ. 7 Κώδ. de evict.

(3) Dalloz caution, σελ. 406.

(4) Sav. VI § 301. Καλλ. γ. § 546. Οἰκ. § 109 σημ. 10.

(5) Duranton ιγ, 528. Dalloz chose jugée 269. Καλλ. γ'. § 546 σημ. 52.

(α) τεμ. 7 § 1 Πανδ. de except. Pothier ἀριθ. 381. Henrion c. κζ'. § 4 ἀριθ. 16.

χήρῳ δανειστὴν κτήματος ἐπιτρέπεται νὰ διεκδικήσουν τὰς δουλείας διὰ τῆς περὶ ὁμολογήσεως ἀγωγῆς, δὲν λέγουν οἱ νόμοι ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τοῦ δεδικασμένου ἐπεκτείνονται εἰς τὸν ἰδιοκτήτην (1).

ζ') Κατὰ τὰ ἄρθρα 602 § 1, 3, 606 καὶ 608 τῆς πολ. δικ. ἡ ἀπόφασις ἀποτελεῖ δεδικασμένον κατὰ τοῦ προσκεκλημένου ὁμοδίκου, ἢ τοῦ μὴ ἐμφανισθέντος διαδίκου, ἢ τοῦ ἀναγγελέως τῆς δίκης, ἢ τοῦ κυρίου διακατόχου. ὅρα κατ. § 50 ἐπ.

Προσέτι κατὰ τὸ ἄρθρον 782 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἡ μεταῤῥυθμιστικὴ τοῦ ἐφετείου ἀπόφασις ἔχει τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα καὶ κατὰ τῶν μὴ ἐκκαλεσάντων ὁμοδίκων, τῶν διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου καταδικασθέντων. Πρβ. νόμ. 10 § 4 Π. (49, 1). νόμ. 10 Β. (9, 1). Πρβ. Εὐρ. 7 σ. 301—311.

§ 27. Οἱ δικαιούμενοι νὰ προσβάλλωσιν ἀπόφασίν τινα διὰ τῆς τριτανακοπῆς, δύνανται ἐπίσης ν' ἀποκρούσωσι τὴν τελεσιδικίαν αὐτῆς, προτείνοντες, ὅτι ἕνεκα τοῦ δόλου καὶ τῆς συμπαιγνίας δὲν τοὺς ἀφορᾷ. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 272 τοῦ 59, φέρουσα. (Πρβ. κατωτ. § 80 ἑπόμ.)

«Ἐπειδὴ οἱ ἀναιρεσείοντες, ὡς δανεισταὶ τοῦ κοινοῦ αὐτῶν καὶ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ὀφειλέτου Ἐπαμ. Λουριώτου, ὑπεχρεοῦντο μὲν ὑπὸ τῆς κατὰ τούτου καὶ ὑπὲρ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐκδοθείσης ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 956, ἀλλ' ἀφοῦ ἀπέκρουσαν, καθὰ παραδέχεται τὸ ἐφετεῖον, τὴν ἀπόφασιν ταύτην ὡς δολίως καὶ κατὰ συνεννόησιν μεταξὺ τῆς ἀναιρεσιβλήτου καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς Ἐπαμ. Λουριώτου ἐκδοθεῖσαν καὶ ἑπομένως ἐδικαιοῦντο κατὰ νόμον νὰ προσβάλλωσιν αὐτὴν διὰ τῆς τρίτου ἀνακοπῆς, ἠδύναντο ἐπίσης ν' ἀποκρούσωσι τὴν τελεσιδικίαν αὐτῆς προτείνοντες, ὅτι αὕτη ἕνεκα τοῦ δόλου καὶ τῆς συμπαιγνίας δὲν τοὺς ἀφορᾷ, διότι, κατὰ τὸ 238 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὅπου συγχωρεῖται ἡ τριτανακοπὴ, ἐκεῖ δύναται νὰ προταθῇ ἀντὶ ταύτης ἡ ἔνστασις, ὅτι τὰ μεταξὺ ἄλλων δικασθέντα κλπ. ὅθεν τὸ ἐφετεῖον ἄλλως ἀποφηνάμενον παρεβίασε τὴν οὐσιώδη διάταξιν τοῦ εἰρημένου νόμου». (Πρβ. § 43[2] ἔνθα περίληψις ἀκριβεστέρα).

§ 27[2] Δὲν ἀρκεῖ ἡ ταυτότης τῶν προσώπων· ἀπαιτεῖται καὶ ἡ ταυτότης τῆς ἰδιότητος, ὑφ' ἣν παρίστανται (2)· ὅθεν ὁ κινήσας

---

(1) L. 16 de serv (8, 1). L. 3 § 3. L. 9 de op. nov. (39, 1). L. 1 § 5 de remiss (43, 25).Καλ. γ. § 546.

(1) Πρβ. Καλ. γ. § 543. κατ. § 103.

ἀγωγὴν ὡς πληρεξούσιος ἢ ἐπίτροπος, δύναται νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν διὰ τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον ἐν ἰδίῳ ὀνόματι (1).

Δὲν πρέπει ὅμως νὰ συγχύσωμεν τὴν ἰδιότητα τοῦ προσώπου μὲ τὴν νόμιμον αἰτίαν, οἷον ὅταν ἐνάγῃ τις ὡς ἀγοραστὴς, ἀποτυγχάνων δὲ διεκδικεῖ τὸ αὐτὸ κτῆμα ὡς κληρονομικόν. Ἐνταῦθα ἡ ἰδιότης τοῦ προσώπου δὲν παραλλάσσει, ἀλλὰ ὑπάρχει διαφορὰ ὡς πρὸ τὴν νόμιμον αἰτίαν (2).

Τοιαύτη ταυτότης δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἢ κατὰ τὸ πρᾶγμα, ἢ κατὰ τὸ ποσὸν, ἢ κατὰ τὸ δικαίωμα· ὅθεν ὁ δικασθεὶς περὶ ὡρισμένου κτήματος ἐκβάλλεται διεκδικῶν πάλιν μέρος αὐτοῦ διαιρετὸν ἢ ἀδιαίρετον (3)· ὅστις δὲ ἀπέτυχε ζητῶν 100, δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ μετὰ ταῦτα ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας 90 (4)· ἢ ὅστις ἡττήθη περὶ τῆς ἐπικαρπίας οἰκίας, δὲν εἰσακούεται περὶ τῆς ἐπικαρπίας τῆς ἡμισείας οἰκίας· ἢ ὁ ἀποτυχὼν περὶ τῆς κληρονομίας, δὲν δύναται ν' ἀντιποιηθῇ πλέον μέρος αὐτῆς (5).

Ὁ αὐτὸς λόγος ὑπάρχει ὅταν ὁ κινήσας περὶ δύο πραγμάτων κατόπιν κινῇ περὶ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν (6)· ἢ ὅταν ἀποτυχὼν κατὰ τὴν διεκδίκησιν ἀγέλης, ἐπανέρχηταί τις διεκδικῶν θρέμματα ὡρισμένα, τὰ ὁποῖα ἦσαν τότε τῆς ἀγέλης, ἢ τὴν αὐτὴν ἀγέλην, διότι ηὐξήνθη ἢ ἐμειώθη (7).

---

(1) Τεμ. 14 (44, 2). Βασιλ. (51, 2) 11. Duranton γ, 499. Πολ. δικ. 868,

(2) Καλλ. γ. § 552. Ὅρα κατ. § 113 ἐπ.

(3) L. 7 pr. L, 26 § 1 de exc. r. j. (44, 2). Βασιλ. LI. 2 § 7, 24.

(4) L. 7 pr. αὐτ. Ὁ Marcadé Revue de législ. III. (1848) p. 321 ἀποδέχεται τὴν λύσιν ταύτην μόνον, ὅταν διὰ τῆς πρώτης ἀποφάσεως ἐδικάσθη ὅτι οὐδὲν ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ ὁ ζητήσας τὸ πολύ.

(5) L. 7 p. αὐτ. vel in jure L. 30 pr. αὐτ. Βασ. LI 2 § 7, 27. ἐν L. 21 § 3 αὐτ. δὲν λέγει ὁ Πομπώνιος ἀπολύτως ὅτι ὁ ἀποτυχὼν κατὰ τὴν κυριότητα δὲν δύναται μετὰ ταῦτα ν' απαιτήσῃ τὴν ἐπικαρπίαν, ἀλλ' ὅτι δὲν δύναται ν' ἀπαιτήσῃ αὐτὴν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κυριότητος, ἐκτὸς ἂν αὕτη μετῆλθεν εἰς αὐτὸν μετὰ ταῦτα. Τὸ προτεινόμενον παρὰ τοῦ Dalloz ch. jug. 108 παράδειγμα πρὸς ἀντίκρουσιν οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν. Ὅρ. κατ. § 113 ἐπ.

(6) L. 7 pr. αὐτ.

(7) L. 21 § 1 αὐτ.

Ἡ περὶ τούτων ῥῆσις τοῦ Οὐλπιανοῦ (1) ἐφάνη σκοτεινή, ἀλλὰ διὰ τῆς προτεινομένης παρὰ τοῦ Σαβινὺ στίξεως ἐκλείπει πᾶσα ἀπορία. Μετὰ τὰ προηγούμενα ἀπαριθμεῖ λοιπὸν διαφόρους περιπτώσεις ἀμφιβόλους ὁ Οὐλπιανὸς (2) ἐπιφέρων, ὅτι ἐφ' ὅλων αὐτῶν σχεδὸν ἐφαρμόζεται τὸ δεδικασμένον. Καὶ τῳόντι ἐφαρμόζεται ὁσάκις διεκδικοῦνται ἀποκοπέντα δένδρα μετὰ τὴν ἀπόῤῥιψιν τῆς διεκδικήσεως τοῦ κτήματος, ὅθεν ἐξυλεύθησαν· ὁμοίως ἐπὶ διεκδικήσεως τοῦ γηπέδου μετὰ τὴν ἀποτυχοῦσαν διεκδίκησιν τῆς ἐπ' αὐτοῦ οἰκίας· καὶ ἐπὶ διεκδικήσεως τοκετοῦ ἐκ δούλης, τῆς ὁποίας ἀπέτυχεν ἡ διεκδίκησις (3). Ἡ ἐξαιρουμένη περίπτωσις ἄρα εἶναι ἡ τοῦ ὑλικοῦ οἰκοδομῆς (4) καὶ τῶν ξύλων νηός, διότι τὸ ὑλικὸν οἰκοδομῆς κατ' ἰδιαιτέραν διάταξιν δὲν διεκδικεῖται, πρὶν ἡ οἰκοδομὴ καταλυθῇ, ἡ δὲ ξυλικὴ νηὸς πρὶν ζητηθῇ ἡ ἀποχώρησις αὐτῆς (5). Ἀλλ' οἱ καρποὶ ὑπάγονται εἰς τὸν κανόνα τοῦ δεδικασμένου, ὅπως ὁ τοκετός, διότι προέρχονται ἐκ τοῦ διεκδικηθέντος πράγματος (6).

§ 28. Τὸ αὐτὸ πρέπει νὰ εἴπωμεν καὶ περὶ τόκων, οἵτινες εἶναι πολιτικοὶ καρποὶ καὶ παρακολούθημα. Ὅστις ἀπαιτῶν τὸ κεφάλαιον παρέλειψε νὰ ζητήσῃ τόκους, ὑπόκειται εἰς τὸ δεδικασμένον (7),

---

(1) L. 7 αὐτ.

(2) Ὁ § 1 ἄρχεται λοιπὸν ἀπὸ τῶν λέξεων Item si quis fundum.

(3) Παραδόξως λέγουν τὸ ἐναντίον περὶ τῆς τελευταίας περιπτώσεως τὰ Βασ. LI. 2, 6. Ἀλλ' ἡ ἐναντία γνώμη τοῦ Οὐλπιανοῦ ἐξάγεται ἐκ τοῦ § 3.

(4) Διὰ τοῦτο ὁ § ἄρχεται διὰ τοῦ ἐναντιωματικοῦ sed.

(5) L. 23 § 6 de R. V. (6, 1). Β. XV 1, 23. L. 6 ad exh. (10, 4). Β. XV. 4, 6. L. 7 § 10. de A. R. D. (41, 1). Β. L. 1, 6. ὅρα Εὐρ. λ. Ἀγωγὴ § 23[2]

(6) Παρέλκει ἑπομένως ἐν § 3 τὸ non εἰς τὰς γραφάς. Τὰ Βασ. LI. 2, 6. μαρτυροῦν ὅτι δὲν παρέλκει, ἀλλὰ δὲν εἶναι περὶ τούτου πλέον πιστευτά, ἢ περὶ τοῦ τοκετοῦ δούλης, διότι πῶς ὁ μὴ ἰδιοκτήτης δούλης ἠδύνατο διὰ νέας ἀγωγῆς νὰ προτείνῃ ἰδιοκτησίαν τοῦ τοκετοῦ αὐτῆς; Τὸ ἐπιφερόμενον: εἰμὴ ἄρα καὶ οἱ καρποὶ καὶ ὁ τοκετὸς εἰς τὸ πρῶτον κατηνέχθησαν δικαστήριον, εἶναι ἰδιαιτέρα περίπτωσις, ἔτι ἐναργεστέρα. Σαβινὺ ς'. σελ. 501. Dalloz ch. jug. 119.

(7) L. 4. C. depos. (4, 34). Β. XIII. 2, 37. Ὁ Σαβινὺ ς', §

ἐκτὸς ἂν οἱ τόκοι ζητῶνται δυνάμει αὐτοτελοῦς συμφώνου (1). Οἱ τόκοι ὑπερημερίας εἶναι ἀποζημίωσις διὰ τὴν ἄρνησιν τοῦ ὀφειλέτου ν' ἀποδώσῃ, ὅτε ὤφειλε, τὸ κεφάλαιον, ἀλλ' ἀφοῦ ἐδικάσθη τὸ περὶ ἀποδόσεως αὐτοῦ, πῶς δύναται νὰ δικασθῇ πάλιν ζήτημα περὶ τῆς βραδείας ἀποδόσεως; Ἡ περὶ τῶν τῆς ὑπερημερίας τόκων ἀγωγὴ δὲν ἔχει χωριστὴν ὕπαρξιν, ἀλλ' εἶναι σύμπτωμα τῆς κυρίας (2)· οἱ ἐκ ῥητῆς συμφωνίας τόκοι ὅμως ἔχοντες ἰδίαν ὕπαρξιν, τὴν περὶ αὐτῶν συνομολόγησιν, δὲν περιλαμβάνονται σιωπηλῶς εἰς τὰ ἐκδικασθέντα.

Ὑπόθες ὅμως ὅτι ἐζητήθη μόνος τόκος, ὅτε ἐρωτᾶται, ἂν δύναται μετὰ ταῦτα νὰ ζητηθῇ τὸ κεφάλαιον. Ἐὰν μὲν ἀπεῤῥίφθη ἡ περὶ τόκου αἴτησις ἁπλῶς, οὐδεὶς λόγος ἐναντιούμενος εἰς τὴν ἀπαίτησιν τοῦ κεφαλαίου, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ κύριον (3)· ἐὰν δὲ

---

299 ὑποσημ. γ. ἐννοεῖ τὴν ἀντιγραφὴν ταύτην τοῦ Γορδιανοῦ ὡς ἐξηγουμένην κατὰ μὲν τὸ ἀρχαιότερον δίκαιον ἐκ τῆς καταναλώσεως τῶν ἀγωγῶν, κατὰ δὲ τὸ νεώτερον ἐκ τῆς σιωπηλῆς ἀποῤῥίψεως τῶν τόκων, περὶ ὧν ὁ δικαστὴς κατ' ἐλευθέραν διάγνωσιν ἀπεφαίνετο, ταύτην δὲ τὴν σιωπηρὰν ἀπόῤῥιψιν θεωρεῖ ἰσχυρὰν καὶ σήμερον, ἀνεξαρτήτως τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δικαίου § 286 πρβ. L 13. C. de usur. (4, 32). B. XXIII. 3. 61. καὶ περὶ τῶν δικαστικῶν ἐξόδων L. 3. C. de fruct. (7, 51). Βασιλ. IX. 3. 67. Περὶ τούτων διατάττει τὸ ἐναντίον ἡ πολιτικὴ δικονομία ἄρθρον 209, 218. Ὁ Dalloz ch. jug. 123 ἀποκρούει τὴν τελεσιδικίαν ἅμα οἱ τόκοι ἀπετέλουν χωριστὸν ζήτημα μὴ δυνάμενον νὰ θεωρηθῇ περιληφθὲν ἐν τῇ ἀποφάσει. Διαφέρει ὅταν ἐγένετο αἴτησις περὶ τόκων, ἀλλὰ τὸ δικαστήριον ἀπέσχε νὰ δικάσῃ, διότι τότε κατὰ τὴν πολιτικὴν δικονομίαν δὲν συγχωρεῖται νέα ἀγωγή, ἀλλ' ἀπαιτεῖται χρῆσις τοῦ μέσου τῆς ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας. ἄρθρ. 785 § 1.

(1) Ἀργεῖ λοιπὸν μόνη ἡ ἀρχὴ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δικαίου, ὅτι ἄνευ ἐπερωτήσεως δὲν ἐδίδετο αὐτοτελὴς ἀγωγὴ περὶ τόκων (ὅρα § 306 Καλ.).

(2) Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἐξωδίκως, ὅτι ὁ ἀποδειχθεὶς μετὰ τὴν ὑπέρθεσιν τὸ κεφάλαιον δὲν δύναται μετὰ ταῦτα ν' ἀπαιτήσῃ, μὴ ἐπιφυλαχθείς, τοὺς τῆς ὑπερθέσεως τόκους. L. 49 § 1 de act. emti (19, 1). B. XIX. 8, 49, ὅρα § 419 Καλ. Τὸ ἐναντίον ἀπεφάνθη ὁ Ἄρειος Πάγος ἀπόφ. 152 τοῦ 52. Πρβ. τὴν λ. Τόκοι.

(3) L. 23. de exc. rei jud. (44, 2). B. LI. 2, 21.

ἀπεῤῥίφθη λόγῳ ὅτι δὲν χρεωστεῖται τὸ κεφάλαιον,· πῶς δύναται νὰ γίνῃ περὶ τούτου μεταγενεστέρα ἀγωγὴ, ἐνῷ ὑπῆρξε τοῦτο προδικαστικὸν τῆς περὶ αἰτήσεως τόκου ζήτημα (2);—Ἀπεναντίας, ἂν ἡ περὶ τόκων ἀγωγὴ ἐγένετο δεκτὴ, ἀναντιῤῥήτως δύναται μετὰ ταῦτα ν' ἀπαιτηθῇ τὸ κεφάλαιον, τὸ ὁποῖον μάλιστα ἡ ἐπιδίκασις τόκου ὑποθέτει (2). Καλλ. γ. § 553.

Νομολογία. Ταυτότης προσώπων. Δικαιοδόχοι.

§ 29. Ἐκ' τῶν ἀνωτέρω (§ 20[6] ἑπόμ.) εἰρημένων προκύπτει ὅτι ἡ τελεσιδικία ἰσχύει καὶ κατὰ τῶν διαδόχων τῶν δικαιωμάτων ἡμῶν, εἴτε γενικῶν, εἴτε εἰδικῶν (3). —Ὅτι, ἂν μετὰ τὴν διαδοχὴν δικασθῇ ὁ δικαιοπάροχος, δὲν ἐκτείνεται εἰς τὸν διάδοχον τὸ δεδικασμένον (4)· ἐκτὸς ἂν ἐν γνώσει ἀφῆκε τὸν ἐξ οὗ ἕλκει τὸ δικαίωμά του νὰ διεξαγάγῃ μόνος τὴν δίκην (5).—Ὅτι ἐκ τοῦ κατὰ τοῦ ὀφειλέτου δεδικασμένου δὲν βλάπτεται ὁ προγενέστερος ἐνυπόθηκος δανειστὴς ὡς πρὸς τὸ κτῆμα, ἐφ' οὗ ἡ ὑποθήκη εἶναι προεγγεγραμμένη (6).—Ὅτι τρίτους δὲν ὑποχρεοῖ τὸ δεδικασμένον (7) ἐκτὸς τινων ἐξαιρέσεων, ὁρισθεισῶν ἀνωτέρω § 26 ἐδ. ά.—δ'. ἑπόμ. Ἔλθωμεν ἤδη εἰς ζητήματά τινα τῆς νομολογίας.

§ 30. Ἡ κατὰ τοῦ πατρὸς τῶν διαδίκων ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις ἰσχύει καὶ κατὰ τῶν τέκνων ὡς γενικῶν διαδόχων τοῦ πατρός των καὶ δὲν δύναται νὰ προσβληθῇ παρ' αὐτῶν τυχαίως ὡς εἰκονική (8). Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 3 τοῦ 1859, ἀναιροῦσα ἐν μέρει τὴν 16633 ἐφ. Ἀθ.

---

(1) Κατὰ τὸν Σαβινὺ ς'. § 299 ἡ ῥῆσις αὕτη ἀφορᾷ τὴν κατανάλωσιν τῶν ἀγωγῶν. Ἀλλὰ, ἐνῷ σιωπᾷ περὶ τοῦ προδικαστικοῦ ζητήματος, δὲν λύει τὸ ζήτημά μας Duranton XIII. 469. Dalloz ch. jug. 122, οἵτινες ἀνασκευάζουν τὸν Pothier 893.

(2) Ὅρα τοὺς αὐτούς.

(3) Ἀνωτ· § 20[7], 21, 22. Πρβ. τοὺς κατωτ. § § ἰδίως τοὺς περὶ δανειστῶν § 80 ἑπ.

(4) Ἀνωτ. § 22.

(5) Ἀνωτ § 22.

(6) Ἀνωτ. § 22[2], 23. Ἂν ἡ δι... ...η χωραν διαρκούσης τῆς δίκης; ἀν. § 24.

(7) Ἀνωτ. § 25.

(8) Πρβ. ἀπ. πολ. ΑΠ. 11 καὶ 39 τοῦ 61.

§ 31. Τὸ ὑπὲρ τοῦ προκτήτορος τελεσιδίκως δεδικασμένον δικαιοῦται νὰ ἐπικαλεσθῇ ὁ διάδοχος (1), μὴ ἔχων ἀνάγκην τῆς ἐκχωρήσεως τῶν ἀποφάσεων, ῥητῶς ἀποφαινομένου τοῦ νόμου, ὅτι ἡ τοῦ δεδικασμένου παραγραφὴ ἁρμόζει τῷ ἀγοραστῇ καὶ κατ' αὐτοῦ ἐκ τοῦ προσώπου τοῦ πωλήσαντος. — Βασιλ. (51, 1) 10, 11.—Βασιλ. (12, 3) 25 § 7.—Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 220 τοῦ 1856.

§ 34. Ὁ δικαιοδόχος τῶν δικαιωμάτων τινὸς θεωρεῖται ὡς ἀντιπροσωπευθεὶς ὑπὸ τοῦ δικαιοπαρόχου του; Ἡ ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 4365 τοῦ 1847, φέρει·

«Ἐπειδή, γενομένης ἤδη καὶ ὑπὸ τοῦ εἰρημένου Κ. Πλατύ, διὰ τοῦ ἀπὸ 7 Ὀκτωβρίου 1846 ἐγγράφου, ἐφέσεως κατά τε τῆς μνησθείσης ὑπ' ἀρ. 10534 ὡς καὶ κατὰ τῆς ἀπὸ 24 Σεπτεμβρίου ὑπ' ἀρ. 15322 ἀποφάσεως τοῦ εἰρημένου πρωτοδικείου, καὶ ἐκκρεμοῦς οὔσης ἤδη εἰσέτι ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου τῆς περὶ κυριότητος τῶν αὐτῶν κτημάτων μεταξὺ τοῦ ἐκκαλοῦντος Πλατὺ καὶ τῶν εἰρημένων ἀδελφῶν Κροντηρᾶ δίκης, οὗτοι δύνανται εἴτε καὶ δι' ἀντερέσεως κατὰ τῆς τελευταίας ὑπ' ἀριθ. 15322 ἀποφάσεως, εἴτε καὶ δι' ἐνστάσεως ἁπλῆς νὰ προτείνωσι τὴν πρὸς τοῦτον τελεσιδικίαν ἢ δεδικασμένον, διότι ἡ ἔνστασις αὕτη, ὡς ἀνατρεπτικὴ τῆς ἀγωγῆς καὶ ἀποπερατοῦσα τὴν δίκην, δύναται, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρ. 160, 563 καὶ 682 τῆς πολιτικῆς δικονομίας καὶ τοῦ νόμου 3 Πανδεκτῶν de exc. καὶ 8 τοῦ Κώδ. eodem καὶ 32 ἰδίου Κώδ. Β. 6. 7 tit. 50, νὰ προταθῇ ὑπὸ τῶν διαδίκων ἀδελφῶν Κροντηρᾶ, κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν, καὶ κατὰ τοῦ αὐτοῦ ἐκκαλοῦντος Κ. Πλατύ· διότι οὗτος, καθὸ ἐνυπόθηκος ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἐπιδίκων κτημάτων δανειστὴς τῆς Μαρίας Σταϊκοπούλου δυνάμει τῆς πρὸς αὐτὸν γενομένης διὰ τοῦ 22 ἀπὸ Μαρτίου 1841 ὑπ' ἀριθ. 20968 ἐγγράφου συνταχθέντος ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Κοκίδου ὑπὸ τοῦ Ἀνδρέου Γαλάτη, πρώτου δανειστοῦ τῆς Μαρίας Σταϊκοπούλου, παραχωρήσεως τοῦ ἐκ δραχμῶν 1000 δανείου του, θεωρεῖται ὡς διάδοχος τῶν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐνυποθήκου καὶ ἤδη ἐπιδίκου κτήματος δικαιωμάτων αὐτῆς, καὶ ἀντιπρόσωπός της εἰς τὴν περὶ τούτου δίκην, καὶ τούτων ἕνεκα πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὅτι καὶ ἡ προμνησθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 4857 τελεσίδικος ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου ἐξεδόθη μεταξὺ αὐτοῦ τοῦ Κ. Πλατὺ καὶ τῶν ἀδελφῶν Γεωργίου καὶ Δροσιᾶς

---

(1) Πρβ. ἀνωτ. § 20 6 22.

Κροντηρᾶ, διότι ἄλλα δικαιώματα ἐπὶ τοῦ κτήματος τούτου δὲν διεκδικεῖ εἰμὴ τὰ τῆς ὀφειλέτιδός του Μαρίας Σταϊκοπούλου, καὶ ἄλλον εἰς τὴν προκειμένην περὶ διεκδικήσεως αὐτῶν δίκην κατ' ἔνστασιν τῶν αὐτῶν ἀντιδίκων τῶν ἀδελφῶν Γεωργίου καὶ Δροσιᾶς Κροτηρᾶ δὲν ἀντιπροσωπεύει εἰμὴ αὐτὴν τὴν ἰδίαν ὀφειλέτιδά του Μαρίαν Σταϊκοπούλου· ἑπομένως ἡ ἀντένστασις τοῦ εἰρημένου Πλατὺ, περὶ ἀπαραδέκτου τῆς περὶ τελεσιδικίας, ἢ δεδικασμένου ἐνστάσεως τῶν ἀδελφῶν Κροντηρᾶ εἶναι ἀνυπόστατος».

§ 35. Ὅταν ἐδικάσθη μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ Α ὅτι οὗτος ἐν ἰδίῳ ὀνόματι κατεῖχεν ὡρισμένον τι κτῆμα, (ἄρα ὅτι δὲν τὸ κατεῖχεν ἐν ὀνόματι τοῦ δημοσίου), τὸ δεδικασμένον τοῦτο δύναται ν' ἀντιταχθῇ καὶ κατὰ τοῦ προσώπου, τὸ ὁποῖον παρίσταται ὡς μισθωτὴς τοῦ δημοσίου ζητοῦν φόρον ἐπικαρπίας ἐκ τοῦ ἰδίου κτήματος. Ἀπ. ἐφ. Ἀθ. 16853 τοῦ 59.

§ 36. Ὅταν ἡ ἀπόφασις, ἥτις κακῶς ἀναφέρει τὸν Α ὡς πληρεξούσιον τοῦ Β, κατέστη τελεσίδικος, ἰσχύει πλέον ὁ λόγος οὗτος; Δύναται νὰ τὸν ἀποκρούσῃ ὁ διάδοχος;

Αἱ 6 καὶ 9 σκέψεις τῆς 220 τοῦ 1856 πολιτικῆς ἀποφάσεως τοῦ ΑΠ. φέρουσιν·

«Ἐπειδὴ ἡ Μονὴ ἐδικάσθη μετὰ τοῦ Μεχμὲτ Βέη, ὡς μόνου τοῦ κτήματος Ὠρωποῦ κυρίου, οὗτος δὲ ἀναφέρεται ἐν ταῖς ἀποφάσεσι τῆς Μικτῆς ἐπιτροπῆς ὡς ἐκπροσωπευθεὶς κατὰ τὴν δίκην ὑπὸ τοῦ Ὀσμὰν Ἐφένδη· ὅθεν ἡ πρότασις, ὅτι οὗτος δὲν ἦτον ἀληθῶς πληρεξούσιος τοῦ Μεχμὲτ Βέη κατὰ τὴν δίκην ἐκείνην, ἠδύνατο ν' ἀποτελέσῃ λόγον προσβολῆς κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς ἐπιτροπῆς, ἀφοῦ ὅμως αὗται κατέστησαν ἀμετάκλητοι, μὴ συγχωρουμένου κατ' αὐτῶν τινὸς ἐνδίκου μέσου, ὁ λόγος οὗτος, ὅστις, συνεπαγόμενος τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ν' ἀνατρέψῃ τὰς ἀποφάσεις ἐκείνας, ἤθελεν ἀποκρουσθῇ ὑπὸ τοῦ Μεχμὲτ Βέη διὰ τῆς ἐνστάσεως τῆς τελεσιδικίας, εὐλόγως ἀποκρούεται καὶ ὑπὸ τοῦ εἰδικοῦ διαδόχου αὐτοῦ εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Ὠρωποῦ, ἤτοι τοῦ νῦν ἐφεσιβλήτου.

»Ἐπειδὴ, ἐὰν ὁ ἐφεσίβλητος δώσῃ τὸν ὅρκον τοῦτον, θέλει ἀποδειχθῇ ἐντελῶς τὸ ἀνωτέρω θέμα, ὅτι δηλαδὴ διὰ τῶν εἰρημένων ἀποφάσεων τῆς Μικτῆς ἐπιτροπῆς ἀπεφασίσθη τελεσιδίκως τὸ ζήτημα τῆς κυριότητος τοῦ ἐπιδίκου κτήματος μεταξὺ τοῦ προκτήτορος τοῦ ἐφεσιβλήτου καὶ τῆς ἐκκαλούσης Μονῆς· καὶ ἑπομένως βάσιμος καὶ παραδεκτὴ θέλει ἀποβῇ ἡ κατὰ τῆς προκειμένης ἀγωγῆς ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου προταθεῖσα ἔνστασις τοῦ δεδικασμέ-

νου· τούτου δὲ τεθέντος, τὸ δικαστήριον δὲν δύναται, κατὰ τὰ ἄρθρα 273 καὶ 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, νὰ ἐξετάσῃ ἐὰν ἡ Μονὴ εἶχε πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν εἰρημένων ἀποφάσεων τῆς Μικτῆς ἐπιτροπῆς τὴν κυριότητα τοῦ ἐπιδίκου κτήματος, καὶ πῶς ἀπέκτησεν αὐτὴν, διότι διὰ τῆς εἰρημένης τελεσιδικίας παρήχθη ὑπὲρ τοῦ ἀντιδίκου αὐτῆς τὸ πᾶσαν ἐναντίαν ἀπόδειξιν ἀποκροῦον τεκμήριον, ὅτι ἡ Μονὴ δὲν ἔχει τὴν κυριότητα τοῦ ἐπιδίκου κτήματος· ἐπομένως πάντῃ περιττὸς ἀποβαίνει καὶ ὁ εἰς τὴν ἐναντίαν ταύτην ἀπόδειξιν ἀναγόμενος ὅρκος, ὃν ἐπάγει ἡ ἐκκαλοῦσα Μονὴ εἰς τὸν ἐφεσίβλητον περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Λιούπη καλλιεργουμένων ἐν ἔτει 1835 γαιῶν.

§ 37. Κατὰ τὸν νόμ. (τεμ. 11 § 10—τεμ. 28 καὶ 29 § 1 πανδ. (44, 2) οἱ μερικοὶ διάδοχοι, οἷος εἶναι ὁ ἀγοραστὴς ἀπέναντι τοῦ πωλητοῦ, δὲν δύνανται τὰ ἐπικαλεσθῶσιν, οὐδ' ἄλλοι κατ' αὐτῶν ν' ἀντιτάξωσιν ὡς τελεσιδίκους εἰμὴ τὰς ἀποφάσεις ἐκείνας, εἰς ἃς ἔλαβε μέρος ἐκεῖνος, ἐξ οὗ παράγουν τὰ δικαιώματά των καὶ αἵτινες ἐξεδόθησαν πρὸ τῆς μεταβιβάσεως αὐτῆς, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς μετὰ τὴν γενομένην μεταβίβασιν ἐκδοθείσας ἀποφάσεις· καθότι αἱ δικαστικαὶ ἀποφάσεις, ὡς καὶ αἱ συμβάσεις, τότε μόνον ἔχουν νόμιμα ἀποτελέσματα κατὰ τῶν τρίτων ἀποκτησάντων πραγματικὸν δικαίωμα ἐπὶ ἀκινήτου κτήματος, ὅταν ἔλαβον χώραν πρὸ τῆς μεταβιβάσεως τοῦ πραγματικοῦ τούτου δικαιώματος· διότι ὅστις δικάζεται ἢ συμβάλλεται μὲ ἄλλους, θεωρεῖται ὅτι ἐνεργεῖ οὐχὶ μόνον δι' ἑαυτὸν καὶ τοὺς γενικοὺς διαδόχους του, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς μετὰ ταῦτα μερικοὺς διαδόχους του· ὥστε ὅταν ὁ Α ἠγόρασε κτῆμά τι ἀπὸ τὸν Β πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως, ἥτις ἐξεδόθη ἀφοῦ ὁ Β ἐπώλησεν εἰς τὸν Α τὸ ἐπίδικον κτῆμα, ἡ ἀπόφασις αὕτη, καίτοι τελεσίδικος καθόσον ἀφορᾷ τὸν Β, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ τοιαύτη καὶ ὡς πρὸς τὸν Α· ἐπομένως οὔτε προσωρινὴ ἐκτέλεσις διατάσσεται δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 186 § 2 τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

Ἤτοι. Κατὰ τὸν νόμ. 11 § 10. νόμ. 28 § 1 Πανδ. (44, 2), οἱ μερικοὶ διάδοχοι (οἷος εἶναι ὁ ἀγοραστὴς ἀπέναντι τοῦ πωλητοῦ) δὲν δύνανται νὰ ἐπικαλεσθοῦν, οὐδ' ἄλλοι κατ' αὐτῶν ν' ἀντιτάξωσιν ὡς τελεσιδίκους εἰμὴ τὰς ἀποφάσεις ἐκείνας, εἰς ἃς ἔλαβε μέρος ὁ δικαιοπάροχός των, καὶ αἵτινες ἐξεδόθησαν πρό. Ἀπ. 1298 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ. φέρουσα·

«Ἐπειδὴ κατὰ τὸν νόμ. (νόμ. 11 § 10. νόμ. 28 καὶ νόμ. 29 § 1 Πανδ. (44, 2) οἱ μερικοὶ διάδοχοι, οἷος εἶναι ὁ ἀγοραστὴς

ἀπέναντι τοῦ πωλητοῦ, δὲν δύνανται νὰ ἐπικαλεσθοῦν, οὐδ' ἄλλοι κατ' αὐτῶν ν' ἀντιτάξωσιν ὡς τελεσιδίκους εἰμὴ τὰς ἀποφάσεις ἐκείνας, εἰς ἃς ἔλαβε μέρος ἐκεῖνος, ἐξ οὗ παράγουν τὰ δικαιώματά των, καὶ αἵτινες ἐξεδόθησαν πρὸ τῆς μεταβιβάσεως αὐτῆς, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς μετὰ τὴν γενομένην μεταβίβασιν ἐκδοθείσας ἀποφάσεις· καθότι αἱ δικαστικαὶ ἀποφάσεις, ὡς καὶ αἱ συμβάσεις, τότε μόνον ἔχουν νόμιμα ἀποτελέσματα κατὰ τῶν τρίτων ἀποκτησάντων πραγματικὰ δικαιώματα ἐπὶ ἀκινήτου κτήματος, ὅταν ἔλαβον χώραν πρὸ τῆς μεταβιβάσεως τοῦ πραγματικοῦ τούτου δικαιώματος· διότι ὅστις δικάζεται ἢ συμβάλλεται μὲ ἄλλους, θεωρεῖται ὅτι ἐνεργεῖ οὐχὶ μόνον δι' ἑαυτὸν καὶ τοὺς γενικοὺς διαδόχου, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς μετὰ ταῦτα μερικοὺς διαδόχους του.

»Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου (ἂν καὶ ἡ ὑπ' ἀρ. 14669 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν ἐκδοθεῖσα μεταξὺ τοῦ Ἰω. Δ. Λέκα καὶ τοῦ Ἰω. Κινάτου κατέστη τελεσίδικος, καθόσον ἀφορᾷ τοῦτον), δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ τοιαύτη καὶ ὡς πρὸς τὸν Νικόλαον Δημητρίου, καθότι οὗτος ἠγόρασε τὸ ἐν τῇ ῥηθείσει ἀποφάσει ἀναφερόμενον κτῆμα ὑπὸ τοῦ Ἰω. Κινάτου πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς, ἥτις ἐξεδόθη ἀφοῦ ὁ ῥηθεὶς Ἰω. Κινάτος εἶχε πωλήσει πρὸς αὐτὸν τὸ ἐπίδικον κτῆμα, ὅτε πλέον δὲν ἀντεπροσώπευεν αὐτὸν κατὰ τὰ ἄνω ἐκτεθέντα· τὸ δὲ ὑπ' ἀριθ. 212 τῆς 9 Ἰουλίου 1825 πωλητήριον γενόμενον ἐνώπιον τοῦ τότε Νοταρίου Ἀθηνῶν Π. Πούλου, ἠμφισβήτησεν ὁ Ν. Δημητρίου· ἑπομένως τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον οὐκ ὀρθῶς ἐθεώρησε τὴν ὑπ' ἀριθ. 14667 ἀπόφασίν του ὡς τελεσίδικον, καὶ καθόσον ἀφορᾷ τὸν Νικόλαον Δημητρίου, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῇ διέταξε τὴν προσωρινὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 15889 ἀποφάσεως ἐκδοθείσης μεταξὺ τοῦ Ἰω. Δ. Λέκα καὶ τοῦ διαληφθέντος Νικολάου Δημητρίου, ἐνῷ, κατὰ τὸ ἄρθρον 186 § 2 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἡ προσωρινὴ ἐκτέλεσις διατάττεται, ὅταν ὑπάρχῃ ἀπόφασις τελεσίδικος, ἢ ἀναμφισβήτητον δημόσιον ἔγγραφον. Ὅθεν ἡ αἴτησις τοῦ Ν. Δημητρίου τοῦ ν' ἀνασταλῇ ἡ προσωρινὴ ἐκτέλεσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 15899 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν, εἶναι βάσιμος, καὶ στηριζομένη εἰς τὸ ἄρθρον 765 § 1 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ προσωρινὴ ἐκτέλεσις δύναται ν' ἀνασταλῇ παρὰ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν, ἐὰν τὸ πρωτοδικεῖον ἐναντίον τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 186 καὶ 187 ὡρισμένων ἀπεφήνατο τὴν προσωρινὴν ἐκτέλεσιν».

§ 38. Ὁ ἀγοραστής, ὡς μερικὸς διάδοχος τοῦ ἐπισπεύσαν-

τος τὸν πλειστηριασμὸν ὑπό τινα διαλυτικὸν ὅρον (1), ὑπόκειται ὡς πρὸς τὴν ἀγορὰν εἰς τὰς αὐτὰς συνεπείας, εἰς ἃς καὶ ὁ δικαιοπάροχός του.—Ὥστε δὲν ἐφαρμόζεται ἐνταῦθα ὁ κανὼν ὅτι τὰ μεταξὺ ἄλλων τρίτον δὲν βλάπτουσιν. Ἀπόφασις πολ. Ἀρείου Πάγου 538 τοῦ 1852.

§ 41. Ὁ Α ἐνήγαγε δῆμόν τινα ἰσχυριζόμενος ὅτι κατὰ συνέπειαν ἐντολῆς του ἐδάνεισε χρηματικόν τι ποσόν· ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἐξεδόθη ἀπόφασις ὑποχρεοῦσα τὸν δῆμον νὰ πληρώσῃ ποσὸν ἔλαττον τοῦ ζητηθέντος· μετὰ ταῦτα ὁ ἐνάγων ἐκίνησεν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ λαβόντος τὰ χρήματα διὰ τὸ ἐκπεσθὲν ποσόν; οὗτος δὲ ἀνεκοίνωσε τὴν δίκην εἰς τὸν δῆμον· ἀνεφύη λοιπὸν τὸ ζήτημα ἂν ἡ ἀνακοίνωσις αὕτη ἀντιβαίνῃ εἰς τὸ δεδικασμένον. Το δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἔλυσεν ἀποφατικῶς τὸ ζήτημα ἀποφανθὲν οὕτω διὰ τῆς ἀποφάσεως 7228 τοῦ 1850.

«Ἐπειδή, ἂν ὁ δῆμος Λαμίας ἐναχθεὶς ἄλλοτε ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ Α. Π. Ζητουνιάτου ἀνεγνωρίσθη διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως ὑπόχρεως ἀπέναντι αὐτοῦ πρὸς πληρωμὴν μόνον δραχ. 3000 ἐκ τῶν δραχ. 4118 50/100, ἃς ὁ πατὴρ τῆς ἐκκαλούσης ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ δήμου ἐν ἔτει 1838 ἐδανείσθη, ἀρνηθεὶς ὅτι ἔδωκεν ἐντολὴν διὰ τὴν περιπλέον ποσότητα, ἡ ἀπόφασις ἐκείνη, εἰς ἣν δὲν ἔλαβε μέρος ἡ ἐκκαλοῦσα ἢ ὁ πατήρ της, οὔτε προσεκλήθη, οὔτε ἀντεπροσωπεύθη, παρ' ἐκείνων τῶν διαδίκων, δὲν ἰσχύει ἐναντίον αὐτῆς ἰσχυριζομένης ἤδη καὶ ζητούσης ν' ἀποδείξῃ, ὅτι ὁ δῆμος Λαμίας ἔδωκεν ἐντολὴν διὰ τὸ δάνειον τῶν δραχ. 4118 50/100 καὶ ἐνέκρινεν αὐτό· ὅθεν ἐσφαλμένως τὸ πρωτοδικεῖον ἀπέῤῥιψεν ὡς ἀπαράδεκτον τὴν κατὰ τοῦ δήμου Λαμίας ἀπαίτησιν τῆς ἐκκαλούσης, παραβιάσαν τὸ ἄρθρον 238 § 2 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καὶ κατὰ τοῦτο εἶναι βάσιμος ἡ ἔφεσις».

§ 42. Ὅταν ὁ εναγόμενος, καθ' οὗ ἐκινήθη ἀγωγὴ διεκδικητικὴ κτήματός τινος, παρενέβαλεν εἰς τὴν δίκην τὸν πωλητήν, ἀλλὰ κατεδικάσθη δι' ἀποφάσεως, ἥτις κατέστη τελεσίδικος ὡς πρὸς τὸν ἐναγόμενον, ὠφελεῖται οὗτος ἐκ τῆς ἐφέσεως τοῦ εἰς ἀποζημίωσιν ὑποχρέου; Η ἀπ. ἐφ. Ν. 616 τοῦ 52 φέρει·

«Ἐπειδὴ ἡ τελεσιδικία, τὴν ὁποίαν τυχὸν ἐκτήσατο ἡ Εἰρήνη

---

(1) Αἱ μετὰ τὴν πώλησιν συμφωνίαι τοῦ πωλητοῦ μετὰ τρίτων δὲν ὑποχρεοῦσι τὸν ἀγοραστήν. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 87 τοῦ 1847. (Πρβ. τὴν λ. Πώλησις).

Ταμπακοπούλου κατὰ τῶν Σινανιώτου καὶ Κωσμοπούλου, ὡς μὴ ἐκκαλεσάντων δῆθεν τούτων ἐγκαίρως τὴν περὶ οὗ λόγος πρωτόκλητον ἀπόφασιν, δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ καὶ τὴν ἀπώλειαν τοῦ κατ' αὐτῆς πρὸς ἔφεσιν δικαιώματος τοῦ Λουκᾶ Ταμπακοπούλου, διότι ἀφοῦ οὗτος ἐκβιασθεὶς παρενέβη εἰς τὴν ἐφ' ἧς ἐξεδόθη δίκην, καὶ θεωρηθεὶς ὑπόχρεως πρὸς ἀποζημίωσιν διὰ τὴν ἐκ τῶν ἐπιδίκων κτημάτων ἐκνίκησιν τοῦ Σινανιώτου καὶ Κωσμοπούλου, κατεδικάσθη νὰ τοὺς ἀποζημιώσῃ, ἔχει τὸ δικαίωμα, ὡς διάδικος παραστὰς εἰς τὴν δίκην αὐτοπροσώπως, νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν αὐτήν, ἥτις ἐξεδίκασε συνάμα τὴν κυρίαν ἀγωγὴν καὶ τὴν περὶ τῆς ἀποζημιώσεως, καὶ συμφέρον ἄμεσον καὶ προσωπικὸν ἔχει, ἀνεξαρτήτως οἱουδήποτε συμφέροντος τοῦ Σινανιώτου καὶ Κωσμοπούλου, νὰ ἐπιτύχῃ τὴν μεταρρύθμισιν αὐτῆς ὡς πρὸς τὸ ἀποδεξάμενον τὴν ἀγωγὴν τῆς Εἰρήνης Ταμπακοπούλου κεφάλαιον, διότι θέλει οὕτως ἀπαλλαχθῆ ἐκ τῆς πρὸς τούτους ἐπιβαλλομένης αὐτῷ περὶ ἀποζημιώσεως ὑποχρεώσεως, ἐκπηγαζούσης ἀναγκαίως ὡς ἐκ τῆς παραδοχῆς τῆς ἀγωγῆς τῆς Εἰρήν. Ταμπακοπούλου, καὶ τῆς ἐκ ταύτης προερχομένης ἐκνικήσεως κατὰ τῶν διαληφθέντων Σινανιώτου καὶ Κωσμοπούλου τῶν ἐπιδίκων κτημάτων· ἀλλ' ἀπεναντίας, ἡ ἔφεσις τοῦ Λουκᾶ Ταμπακοπούλου, γενομένη εἰς ὠφέλιμον χρόνον, ἀνεγείρει ἐκ τῆς παραγραφῆς καὶ τοὺς τελευταίους τούτους, διότι ἀπέναντι τοῦ ἐνάγοντος ὅ,τε πρὸς ἀποζημίωσιν ὑπόχρεως καὶ οἱ ἐναγόμενοι ἐξακολουθοῦντες ἀμφότεροι νὰ παρίστανται εἰς τὴν δίκην, λογίζονται ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον διώκοντες ἓν καὶ τὸ αὐτὸ συμφέρον, τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἀγωγῆς, καὶ ἑπομένως ἀντιπροσωπευόμενοι ἀμοιβαίως ἐνεργητικῶς· ἡ δὲ παρ' ἑνὸς γενομένη διαδικαστικὴ πρᾶξις λογίζεται ὑπὲρ ὅλων κοινή» (1).

§ 43. Οἱ πρὸς ἀποζημίωσιν ὑπόχρεοι, οἱ ὁποῖοι ἐκλητεύθησαν μὲν εἰς τὴν δίκην, ἀλλ' οὐδ' ἐνεφανίσθησαν οὐδ' ἐδικάσθησαν ἐρήμην, δὲν ἔχουν δικαίωμα ν' ἀνακόψωσι τὴν τελεσίδικον ἀπόφασιν. Απ. ἐφ. Ἀθ. 11152, ἣν ἴδε ἐν λέξ. Προσεπίκλησις. (Πρβ. κατ. § 55[5]).

§ 44. Τὸ ὡς πρὸς τὸν διάδοχον δεδικασμένον δὲν παρέχει ἔνστασιν οὔτε ὑπέρ, οὔτε κατὰ τοῦ δικαιοπαρόχου. Ἀπόφ. ἐφ. Ἀθ. 14270 τοῦ 56 φέρουσα·

(1) Πρβ. Εὑρετ. λέξ. Ἔφεσις σελ. 301 ἑπόμ. λέξ. Ὁμόδικοι § 56—62. Οἰκ. § 133 σημ. 8.

«Ἐπειδὴ τὸ δεδικασμένον μεταξὺ τοῦ δικαιοπαρόχου καὶ τρίτου τινὸς παρέχει ἔνστασιν τόσον ὑπὲρ τοῦ διαδόχου, ὅσον καὶ κατ' αὐτοῦ, οὐχὶ ὅμως καὶ τὸ ἐναντίον· ἤγουν τὸ δεδικασμένον τῶν διαδόχων δὲν παρέχει ἔνστασιν, οὔτε κατὰ, οὔτε ὑπὲρ τοῦ δικαιοπαρόχου (νόμος 9 § 2 καὶ νόμος 10 Πανδεκτῶν de exceptioue rei judicatae· ὅθεν οὐκ ὀρθῶς τὸ ἐν Ἀθήναις πρωτοδικεῖον παρεδέχθη τὴν ἔνστασιν τῆς τελεσιδικίας παρὰ τοῦ δημοσίου προταθεῖσαν, λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ αὐτὴ ἀγωγὴ γενομένη κατὰ τοῦ δημοσίου, παρὰ τῆς ἑταιρίας Καλουτᾶ, δικαιοδόχου τοῦ Σταϊκοπούλου, ἀπερρίφθη διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 10133 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου.

»Ἐπειδὴ προσέτι οὔτε παραχώρησις τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ Σταϊκοπούλου πρὸς τὴν ἑταιρίαν Καλουτᾶ ἔλαβε χώραν ἐπὶ τοῦ προκειμένου διὰ νὰ θεωρηθῇ, ὅτι εἰς τὴν δίκην ἐκείνην ἡ ἑταιρία Καλουτᾶ ἦτο πληρεξούσιος τοῦ Σταϊκοπούλου, ἢ καὶ ἐν τῷ ἰδίῳ πράγματι· διότι ἐκ τοῦ προκειμένου γραμματίου, τὸ ὁποῖον εἶναι ἡ βάσις τῆς ἀπαιτήσεως, δὲν προκύπτει ὅτι παρεχωρήθη εἰς τὴν ἑταιρίαν Καλουτᾶ χρέος τι προϋπάρχον τοῦ δημοσίου πρὸς τὸν Σταϊκόπουλον, οὔτε ἄλλο τι ἔγγραφον ἐκχωρήσεως ἐκοινοποίησεν εἰς τὸ δημόσιον ἢ τὸ ταμεῖον, διὰ νὰ θεωρῆται μὲν τοῦ λοιποῦ ἡ ἑταιρία Καλουτᾶ δανειστὴς τοῦδημοσίου, στερηθῇ δὲ ὁ Σταϊκόπουλος τοῦ δικαιώματος τῆς ἀγωγῆς· μέχρις οὗ δὲ κοινοποιηθῇ τοιοῦτον ἔγγραφον παραχωρήσεως εἰς τὸν ὀφειλέτην, ὁ δανειστὴς διατηρεῖ τὸ δίκαιον τῆς ἀπαιτήσεως καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἐγένετο παραχώρησις παρ' αὐτοῦ εἰς τρίτον τινα,(κατ. § 47 ἐπ.) ἥτις ὅμως οὐδὲ κἂν ἔλαβε χώραν ἐπὶ τοῦ προκειμένου· ἀπ' ἐναντίας, ὡς ἐξάγεται, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 699 γραμματίου τοῦ ταμίου Φθιώτιδος, τὸ δημόσιον ἔλαβε παρὰ τοῦ Σταϊκοπούλου δραχμὰς 7460 24/100 μὲ τὴν ἐντολὴν τούτου καὶ τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ δημοσίου νὰ τὰς πληρώσῃ εἰς Σύρον εἰς τὴν ἑταιρίαν Καλουτᾶ, δηλαδὴ συνεβάλοντο μετὰ τοῦ Σταϊκοπούλου καὶ μόνον ἀπέναντι τῆς ἑταιρίας Καλουτᾶ ὑπεσχέθη νὰ τὰ πληρώσῃ εἰς τὴν ἑταιρίαν Καλουτᾶ· ὅθεν οὐδεὶς δεσμὸς δικαίου ὑπῆρξε μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τῆς ἑταιρίας Καλουτᾶ καὶ οὐδὲ κἂν εἶχεν ἡ ἑταιρία Καλουτᾶ ἀπ' εὐθείας ἀγωγὴν κατ' αὐτοῦ· τὰ μεταξὺ ἄρα αὐτῆς καὶ τοῦ δημοσίου δικασθέντα δὲν ὑποχρεοῦν τὸν Σταϊκόπουλον (1).

§ 44[a] Ὁ Α ἐνήγαγε τὸν Β διὰ χρέος, δι' ὅπερ καὶ ἐδικαιώθη

---

(1) Ὅρα ἀνωτ. § 23 τὴν ἀρχὴν τοῦ νόμου.

δι' ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου, καὶ κατὰ συνέπειαν ἐνέγραψεν ὑποθήκην ἐπὶ κτήματος τοῦ Β, τὸ κτῆμα τοῦτο ἐξεποίησεν ὁ Γ, ἄλλος ὀφειλέτης τοῦ Β· ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος δὲ ἀνηγγέλθησαν ὡς δανεισταὶ ὁ Β καὶ ἄλλοι τρίτοι· ἐξ ὧν οἱ μὲν τρίτοι, ζητοῦντες νὰ καταταχθῶσι πρῶτοι τοῦ Α εἰς τὴν διανομὴν τοῦ ἐκπλειστηριάσματος, ἠμφισβήτησαν τὴν ὕπαρξιν τοῦ χρέους τοῦ Β πρὸς τὸν Α, ἀλλὰ τὸ ἐφετεῖον Ναυπλίας, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 979 τοῦ 1859 ἀποφάσεώς του, ἀπέρριψε τὰς ἐνστάσεις τῶν τρίτων στηριχθὲν εἰς τὸν λόγον, ὅτι ἡ μεταξὺ τοῦ Α καὶ Β ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις τοὺς δεσμεύει νὰ προσβάλωσι τὴν ὕπαρξιν τοῦ μεταξὺ τούτων χρέους· τὸ δικαστήριον ὅμως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀνήρεσε τὴν ἀπόφασιν ταύτην τῶν ἐφετῶν, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 272 τῆς 14 Δεκεμβρίου 1859 ἀποφάσεώς του, φερούσης· (ὅρα § 27).

«Ἐπειδὴ οἱ ἀναιρεσείοντες, ὡς δανεισταὶ τοῦ κοινοῦ αὐτῶν καὶ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ὀφειλέτου Ε. Α, ὑπεχρεοῦντο μὲν ὑπὸ τῆς κατὰ τούτου καὶ ὑπὲρ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐκδοθείσης ἀποφάσεως ὑπ' ἀρ. 956, ἀλλ' ἀφοῦ ἀπέκρουσαν, καθ' ἃ παραδέχεται τὸ ἐφετεῖον, τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ὡς δολίως καὶ κατὰ συνεννόησιν μεταξὺ τῆς ἀναιρεσιβλήτου καὶ τοῦ ὀφειλέτου αὐτῆς Ε. Α. ἐκδοθεῖσαν· καὶ ἑπομένως ἐδικαιοῦντο, κατὰ νόμον, νὰ προσβάλωσιν αὐτὴν διὰ τῆς τρίτου ἀνακοπῆς, ἠδύναντο ἐπίσης ν' ἀποκρούσωσι τὴν τελεσιδικίαν αὐτῆς προτείνοντες, ὅτι αὕτη ἕνεκα τοῦ δόλου καὶ τῆς συμπαιγνίας δὲν τοὺς ἀφορᾷ· διότι, κατὰ τὸ 238 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὅπου συγχωρεῖται ἡ τριτανακοπή, ἐκεῖ δύναται νὰ προταθῇ, ἀντὶ ταύτης, ἡ ἔνστασις, ὅτι τὰ μεταξὺ ἄλλων δικασθέντα κ.τ.λ. Ὅθεν τὸ ἐφετεῖον, ἄλλως ἀποφηνάμενον, παρεβίασε τὴν ουσιώδη διάταξιν τοῦ εἰρημένου ἄρθρου.»

§ 43' Χωρεῖ τελεσιδικία κατὰ τῶν διαδόχων, ὅταν ἡ διαδοχὴ λάβῃ χώραν διαρκούσης τῆς δίκης (1); Ἀμφίβολον ὡς ἀν. § 24. Ἰδοὺ τί εὕρηται ἐν τῇ νομολογίᾳ, ἀμφιταλαντευομένῃ.

---

(1) Πρβ. ἀνωτέρω § 24. Παπ. γ. σελ. 44. Ἀπόφασιν ἐφετῶν Ἀθηνῶν 17407. Ἡ δευτέρα σκέψις τῆς 165 τοῦ 1851 ἀποφάσεως ΑΠ. φέρει·

«Ἐπειδή, καθ' ὃν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐπικαλεῖται νόμον 9 § 2 βιβ. 44 τίτλ. 2 τῶν Πανδέκτων, καὶ τὸ ἄρθρον 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὀρθῶς ἀπερρίφθη ἡ τοῦ δεδικασμένου ἔνστασις τοῦ ἀναιρεσείοντος, καθότι ἡ μεταξὺ τούτου ἄλλοτε γε-

α') Τὸ μεταξὺ τοῦ πωλήσαντος τὸ ἐπίδικον ἀντικείμενον καὶ τοῦ διεκδικοῦντος αὐτὸ δεδικασμένον τότε δύνανται ν' ἀντιταχθῇ, ὅταν ἡ ἀγοραπωλησία γίνῃ μετὰ τὴν τελεσίδικον κατὰ τοῦ πωλητοῦ ἀπόφασιν, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν ἡ ἀγοραπωλησία τελειοποιηθῇ ἐκκρεμοῦς οὔσης τῆς δίκης, εἰς ἣν δὲν ἔλαβε μέρος ἢ δὲν ἐκλητεύθη. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 218 τοῦ 1851, ἀναιροῦσα τὴν 5176 ἐφετῶν Ἀθηνῶν καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ 156 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὁρίσαν τὰς μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς συνεπείας αὐτῆς κατ' οὐσίαν· ἄρα αἱ ῥυθμίζουσαι αὐτὰς ἐν μέρει διατάξεις 2 καὶ 4 τοῦ Κώδικος βιβλ. 8 τίτλ. 37 καθ' ἃς ἡ μετὰ τὴν προκάταρξιν τῆς δίκης ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου ἀπαλλοτρίωσις τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς εἶναι ἄκυρος καὶ τὸ ἀπαλλοτριωθὲν πρᾶγμα μεταβαίνει εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου, ἠκυρώθησαν δυνάμει τοῦ 1100 ἄρθρου τῆς αὐτῆς δικονομίας, καθότι ἀντιβαίνουσιν εἰς τὸ μνησθὲν 156 ἄρθρον ἐδάφ. 3 τὸ ὁποῖον καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ὡς παρεδέχθη τὸ ἐφετεῖον, ὅτι διὰ τῆς λέξεως «μεταβολαὶ» ἐννοεῖ καὶ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τοῦ ἐπιδίκου πράγματος, δὲν κηρύττει μ' ὅλον τοῦτο αὐτὴν ἄκυρον, ἀλλ' ὑποχρεοῖ τὸν ἀπαλλοτριώσαντα ἐναγόμενον εἰς ἀποζημίωσιν (1). Τὸ δὲ μεταξὺ τοῦ πωλήσαντος τὸ ἐπίδικον ἀντικείμενον καὶ τοῦ διεκδικοῦντος αὐτὸ δεδικασμένον τότε δύναται νὰ ἀντιταχθῇ ὅταν ἡ ἀγοραπωλησία γίνῃ μετὰ τὴν τελεσίδικον κατ' αὐτοῦ (τοῦ πωλητοῦ) ἀπόφασιν, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν ἡ ἀγοραπωλησία τελειοποιηθῇ, ἐκκρεμοῦς οὔσης τῆς δίκης, εἰς ἣν ὁ τρίτος ἀγοραστὴς δὲν ἔλαβε μέρος, ἢ δὲν ἐκλητεύθη (νόμος 28 καὶ 29 τοῦ βιβλίου 44 τίτλ. 2 τῶν Πανδεκτ. Βασιλ. βιβλ. 51 τίτλ. 2 τεμαχ. 25 ἐδάφ. 2 καὶ 26 ἐδάφ. 2 νόμος 3 τοῦ βιβλ. 20 τίτλ. 1 τῶν Πανδεκτ. καὶ Βασιλ. βιβλ 25 τίτλ. 2 τεμαχ. 3)· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ ἐφετεῖον, ἐναντίον τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων, παραδεχθὲν, ὅτι δυνάμει τοῦ 156 ἄρθρου τῆς πολιτικῆς δικονομένη δίκη καὶ τοῦ Ν. Γεωργίου περὶ τῆς αὐτῆς ἁμάξης, περὶ ἧς καὶ ἤδη πρόκειται, ἦτον δίκη μεταξὺ ἄλλων προσώπων, καθ' ἣν ὁ εἰς τὴν προκειμένην δίκην διεκδικῶν ὡς ἰδίαν του τὴν ἅμαξαν ἀναιρεσίβλητος οὔτε μέρος ἔλαβεν, οὔτε ἀντεπροσωπεύθη ὑπὸ τοῦ Ν. Γεωργίου, τοῦ καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον μάλιστα ἀγοράσαντος τὴν αὐτὴν ἅμαξαν ἀπὸ τὸν ἀναιρεσίβλητον».

---

(1) Ὅρα Παπ. γ. σελ. 44. Εὑρετ. λέξ. Πώλησις § 330. Ἀπ. ΑΠ. 97 καὶ 117 τοῦ 61.

μίας καὶ τῶν εἰρημένων 2 καὶ 4 διατάξεων τοῦ Κώδηκος ἡ παρὰ τοῦ Νικολάου Δημητρίου δι' ἀγορᾶς ἀπόκτησις τοῦ κτήματος εἶναι ἄκυρος, ὡς γενομένης τῆς ἀγοραπωλησίας καθ' ὃν καιρὸν ἦτον ἐκκρεμὴς ἡ περὶ τοῦ πωληθέντος δίκη μεταξὺ τοῦ πωλητοῦ καὶ τοῦ ἐκδικήσαντος αὐτὸ, πατρὸς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, καὶ ὅτι ἡ μετέπειτα κατὰ τοῦ πωλητοῦ ἐκδοθεῖσα τελεσίδικος ἀπόφασις ἰσχύει καὶ κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ Νικολάου Δημητρίου, χωρὶς νὰ βεβαιοῖ, ὅτι ἔλαβε μέρος εἰς τὴν περὶ διεκδικήσεως δίκην, ἢ ὅτι ἐκλητεύθη εἰς αὐτὴν, παρεβίασε τό τε διαληφθὲν 156 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας καὶ τὸ 274 τῆς αὐτῆς, αἱ διατάξεις τῶν ὁποίων, ῥυθμίζουσαι κατ' οὐσίαν δικαιώματα, εἶναι οὐσιώδεις καὶ ἡ παραβίασις αὐτῶν ἐπιφέρει ἀναίρεσιν κατὰ τ' ἄρθρα 201 καὶ 807 § 5 τῆς αὐτῆς δικονομίας.

β') Contra. Ὁ διαρκούσης τῆς δίκης τὸ ἐπίδικον πρᾶγμα παρὰ τοῦ ἐναγομένου κτησάμενος ὀφείλει νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὰς συνεπείας τῆς κατὰ τούτου ἐκδοθείσης ἀποφάσεως. Ἄρα τῷ ἀντιτάσσεται ἡ τῆς τελεσιδικίας ἔνστασις. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 537 τοῦ 1852, φέρουσα· οὕτω καὶ οἱ ἐφ. Ἀθην. διὰ τῆς 17627 κατωτ. § 45.

«Ἐπειδὴ, ἀρξαμένης τῆς δίκης, συνίσταται μεταξὺ τῶν δικαζομένων ἡ ἐνοχὴ τοῦ νὰ ὑποκύψωσιν εἰς τὰς συνεπείας τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως (νομ. 3 § 11 Πανδεκ. de peculio)· ἡ δὲ ἐνοχὴ αὕτη μεταβαίνει ἀναγκαίως καὶ εἰς τοὺς διαρκούσης τῆς δίκης διαδεξαμένους τινὰ τῶν διαδίκων ὡς πρὸς τὸ ἐπίδικον πρᾶγμα, διότι ὑπὸ τοιοῦτον βάρος ἔλαβον καὶ αὐτοὶ τὸ πρᾶγμα τοῦτο· ἐκ τῆς ἀρχῆς δὲ ταύτης τῆς ἀπὸ τῆς φύσεως τῶν δικῶν ἀποῤῥεούσης, καὶ ὑπὸ τῶν νόμων (11 § 10 Πανδεκτ. 44 2 Βασιλ. τεμ. 10 ἐδάφ. τελευτ. (51, 2)· διότι τὸ δικάζεσθαι ἐνταῦθα κεῖται ἀντὶ τοῦ χρισολογεῖσθαι) ἀρκούντως ὑποστηριζομένης, ἕπεται ὅτι ὁ διαρκούσης τῆς δίκης παρὰ τοῦ ἐναγομένου τὸ ἐπίδικον πρᾶγμα κτησάμενος ὀφείλει νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὰς συνεπείας τῆς κατὰ τούτου ἐκδοθείσης ἀποφάσεως· ἄρα ἀνσιτάσσεται καὶ κατ' αὐτοῦ τῆς τελεσιδικίας ἡ ἔνστασις».

§ 44. Ἡ τοῦ δεδικασμένου ὅμως ἔνστασις οὔτε ὠφελεῖ, οὔτε βλάπτει τὸν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς δίκης ἀποκτήσαντα δικαίωμα ἐπὶ τοῦ ἐπιδίκου πράγματος τρίτον (1).

---

(1) Ὅρα ἀνωτέρω § 24. Ἡ 215 τοῦ 1855 ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου φέρει·

«Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν νόμ. 9 § 2 Πανδ. (44, 2), ἡ τοῦ δεδικασμέ-

Ἐν ἄλλαις λέξεσιν.

αἩ τοῦ δεδικασμένου ἔνστασις οὔτε ὠφελεῖ, οὔτε βλάπτει τὸν τρίτον, ὅστις πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς δίκης ἀπέκτησε δικαίωμα ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτῆς. νόμ. 9 § 2 Π. (44, 2). Ἄρα ὅταν ἀπόφασίς τις ἐξεδόθη πρὸς ὄφελος τοῦ δικαιοπαρόχου σου, δὲν ἀποκτᾷς

νου ἔνστασις οὔτε ὠφελεῖ, οὔτε βλάπτει τὸν τρίτον, ὅστις πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς δίκης ἀποκτήσει δικαιώματα ἐπὶ τοῦ δικαζομένου πράγματος, ὁ νόμος δὲ 63 Πανδ. de re judicata, ὃν ἐπικαλοῦνται οἱ ἐκκαλοῦντες, εἶναι κατ' αὐτῶν καὶ οὐχὶ ὑπὲρ αὐτῶν· διότι κατὰ τὸν νόμον τοῦτον ἡ τοῦ δεδικασμένου ἔνστασις βλάπτει ἐνίοτε καὶ τρίτα πρόσωπα, δυναμένη ν' ἀντιταχθῇ καὶ κατ' αὐτῶν, ἐνῷ οἱ ἐκκαλοῦντες θέλουν νὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1666 ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου, τρίτοι ὄντες καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς περὶ διανομῆς δίκης, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθμὸν ἀπόφασις, τὸ ἐπίδικον κτῆμα ἀγοράσαντες· ἐκ τούτων δὲ ἕπεται ὅτι δὲν δικαιοῦνται νὰ ἐπικαλεσθῶσιν ὑπὲρ ἑαυτῶν τὴν ἀπόφασιν ταύτην, εἰμὴ μόνον ἂν ἀποδείξωσιν ὅτι ἐξεχωρήθησαν αὐτοῖς τὰ ἐξ αὐτῆς δικαιώματα.

»Ἐπειδὴ οὔτε τὸ συμβόλαιον τῆς 20 Ἰουλίου 1837, οὔτε αἱ ἀποφάσεις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἃς ἐπικαλοῦνται οἱ ἐκκαλοῦντες, ἀποδεικνύουσι παραχώρησιν τινά· διότι διὰ τοῦ συμβολαίου ἐκείνου ἐξεχωρήθη μόνον τῆς Μικτῆς ἐπιτροπῆς ἡ ἀπόφασις, αἱ ἀποφάσεις δὲ τοῦ ἐφετείου Ναυπλίου δὲν εἶναι ὁριστικαί, καὶ καθὸ τοιαῦται δὲν ἀποτελοῦσι δεδικασμένον.

»Ἐπειδὴ τὸ ἤδη παρὰ τῶν ἐκκαλούντων προσαγόμενον ἔγγραφον τῆς 27 τῆς Σελήνης Σεμπὰν τοῦ ἔτους 1271 (ἤτοι 2 Μαΐου 1855) εἶναι μὲν δεκτὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 746 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἀλλ' ἡ ἐν αὐτῷ ὑπάρχουσα ὁμολογία τοῦ Σαδίκη, ὅτι παρεχώρησεν εἰς τοὺς ἐκκαλοῦντας ὅσα δικαιώματα ἀφορᾷ ἡ ὑπ' ἀριθ. 1666 ἀπόφασις τοῦ πρωτοδικείου Ἀθηνῶν μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς παρούσης δίκης γενομένη, δὲν δύναται νὰ βλάψῃ τὰ ἐκ τῆς δίκης κεκτημένα τοῦ Γ. Ἀγγελοπούλου δικαιώματα, διότι ἡ ὁμολογία ἀποδεικνύει κατὰ τοῦ ὁμολογοῦντος καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ κατὰ τρίτων, οἷος εἶναι ὁ Γ. Ἀγγελόπουλος ζητῶν νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1666 ἀπόφασιν· ὥστε ἡ κατὰ τῆς ἐπιταγῆς αὐτῶν ἀνακοπὴ τρίτου ἀπὸ 3 Σεπτεμβρίου 1849 εἶναι βάσιμος καὶ ἐσφαλμένως ἀπέρριψεν αὐτὴν ἡ ὑπ' ἀριθ. 323 ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου Ναυπλίου. Ὅρα κατ. § 49.

δικαίωμά τι ἐκ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὅταν ἐγένου ἀγοραστὴς τοῦ κτήματος, περὶ οὗ ἡ δίκη, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς περὶ διανομῆς δίκης. — Ἄλλως τε, τὰ ἐκ τῆς ἀποφάσεως δικαιώματα, ὡς ὄντα προσωπικά, δὲν δύνανται νὰ περιέλθωσιν εἰς σέ, ειδικὸν ὄντα διάδοχον, ἄλλως, εἰμὴ δι' ἐκχωρήσεως τοῦ ἐκ τῆς ἀποφάσεως πηγάζοντος δικαιώματος πρὸς ἐκτέλεσιν· τοιαύτην λοιπόν, ἄνευ ἐκχωρήσεως, δὲν δύνασαι νὰ ἐπιχειρήσῃς. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 103 τοῦ 1855, ἀναιρ. τὴν 525 τοῦ 51 τῶν ἐν Ναυπ. ἐφ.

§ 45. Τὸ δεδικασμένον ἰσχύει κατὰ παντός, ὅστις παρὰ τοῦ ἐναγομένου μετὰ τὴν κατ' αὐτοῦ ἀγωγήν, διαρκούσης τῆς δίκης, ἢ καὶ μετ' αὐτὴν ἔλαβε τὸ ἐπίδικον δωρεάν, ἢ ἐπὶ τιμήματι. νόμ. 1 § 2. νόμος 11 § 3 καὶ νόμος 28 (44, 2). Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 17627 τοῦ 1859. (Πρβ. ἀνωτ. σ. 67, 6.)

Νομολογία. Ταυτότης προσώπων. Ἐκχώρησις (1).

§ 47. Ὅταν ὁ ἐκδοχεὺς (2) δὲν ἐκοινοποίησε τὴν γενομένην αὐτῷ παραχώρησιν πρὸς τὸν ἐκχωρηθέντα ὀφειλέτην, ὁ ἐκχωρητὴς ἔχει δικαίωμα νὰ ἀπαλλάξῃ τοῦτον τοῦ χρέους, ἢ καὶ νὰ δικασθῇ μὲ αὐτόν, ταῦτα δὲ ὑποχρεοῦσι τὸν ἐκδοχέα μὴ καταστήσαντα τὸν ὀφειλέτην, διὰ κοινοποιήσεως, ἀμέσως πρὸς αὐτὸν ὑπόχρεων· ἑπομένως ἡ μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ παραχωρητοῦ ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις ἔχει ἰσχὺν δεδικασμένου διὰ τὸν ἐκδοχέα ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὡς ἀντιπροσωπευθέντα. Διάταξις 3 Κώδικ. (4, 35).— Διάταγμα 4 Κώδ. (8, 17). — Τεμ. 9 § 2. — Τεμ. 11 § 3, 9, 10 Πανδ. (44, 2).—Τροπλ. vente ἀριθ. 892.—Καῤῥ. ζ. 1710 d.—Ἀπ. ἐφετ. Ἀθ. 16118 τοῦ 1858.

§ 48. Μετὰ τὴν γνωστοποίησιν τῆς ἐκχωρήσεως εἰς τὸν ὀφειλέτην, ὁ ἐκχωρητής, δικαζόμενος περὶ τῆς ἐκχωρηθείσης ἀπαιτήσεως, δὲν ἀντιπροσωπεύει τὸν ἐκδοχέα, καὶ ἑπομένως ἐκ τῆς δίκης ἐκείνης δὲν προκύπτει τελεσιδικία ὡς πρὸς τοῦτον. Ἐξαίρεσις χωρεῖ (3) ὅταν ἐν γνώσει καὶ συναινέσει τοῦ ἐκδοχέως (οἷον ὅταν οὗτος ἦτο πληρεξούσιος δικηγόρος τοῦ ἐκχωρητοῦ) ἐγένετο ἡ δίκη

---

(1) Πρβ. Εὑρετήρ. λέξ. Παραχώρησις § 98 ἑπόμ. καὶ Δαλλ. λ. chose jugée ἀριθ. 249.

(2) Πρβ. ἀνωτ. § 44[1] καὶ τὴν λ. Παραχώρησις.

(3) Οἰκ. τ. 2 σ. 259. contra. Καλ. γ. § 545. ἀν. σ. 38, 41.

ἐκείνη. Τεμ. 63 Πανδεκτῶν (42, 1). Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 18291 τοῦ 1860, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ἂν καὶ συνήθως μετὰ τὴν γνωστοποίησιν τῆς ἐκχωρήσεως εἰς τὸν ἐκχωρηθέντα ὀφειλέτην, ὁ ἐκχωρητής, δικαζόμενος περὶ τῆς ἐκχωρηθείσης ἀπαιτήσεως, δὲν ἀντιπροσωπεύει τὸν ἐκδοχέα, καὶ ἑπομένως ἐκ τῆς δίκης ἐκείνης δὲν προκύπτει τελεσιδικία ὡς πρὸς τοῦτον· μολαταῦτα ἐξαιρετικῶς τοῦτο δὲν ἔχει χώραν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καὶ ὁ Ἀρ. Μπαλάνος δικαιοῦται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἐκ τῆς ὑπ' ἀρ. 17141 ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου τούτου πηγάζουσαν τελεσιδικίαν, ἂν καὶ ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ ἐφετείου ἐξεδόθη μεταξὺ τοῦ ἐκχωρητοῦ Δ. Αἰνιᾶνος καὶ τοῦ ἐκχωρηθέντος ὀφειλέτου δημοσίου, μετὰ τὴν πρὸς τοῦτον γνωστοποίησιν τῆς ἐκχωρήσεως μέρους τῆς τοῦ Δ. Αἰνιᾶνος ἀπαιτήσεως, δυνάμει τῆς διατάξεως τοῦ νόμου 63 Πανδ. 42. 1, καθόσον ὁ Αἰνιάν, μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 39 ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἥτις παρέπεμψεν εἰς τὸ ἐνταῦθα πρωτοδικεῖον τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ ποσοῦ τῆς ἐπιδικασθείσης εἰς τὸν Δ. Αἰνιᾶνα ἀποζημιώσεως, ἐξηκολούθει τὴν δίκην κατὰ τοῦ δημοσίου ἐπὶ ὅλης τῆς ἀπαιτήσεώς του, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ εἰς τὸν Ἀρ. Μπαλάνον ἐκχωρηθέντος κατὰ δρ. τρεῖς χιλιάδας μέρους αὐτῆς, ἐν γνώσει καὶ συναινέσει αὐτοῦ τοῦ Ἀρ. Μπαλάνου, ὡς βεβαιοῦται ἀνενδοιάστως ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς ὑπ' ἀριθ. 17141 ἀποφάσεως, σημειούσης ὡς παρόντα καὶ ὡς ὑπερασπιζόμενον μάλιστα κατὰ τὴν δίκην ἐκείνην τὸν διάδικον Δημ. Αἰνιᾶνα, ἐκχωρητήν του, αὐτὸν τὸν Ἀρ. Μπαλάνον δικηγόρον καὶ ὡς ἐκ περισσοῦ καὶ ὁ ὀφειλέτης αὐτός, ἤγουν τὸ δημόσιον, ἐδικάσθη μετὰ τοῦ ἐκχωρητοῦ περὶ τοῦ ὅλου τῆς ἀπαιτήσεως ἐν γνώσει τῆς προγεγονείας καὶ γνωστοποιηθείσης αὐτῷ ἐκχωρήσεως, καὶ ἰδίως ὅτι ὁ Ἀρ. Μπαλάνος συναινεῖ εἰς τὴν τοιαύτην τοῦ ἐκχωρητοῦ δίκην, ἤγουν εἰς τὴν ἀντιπροσώπευσίν του.

§ 49. Ἡ μετὰ τὴν παραχώρησιν ὁμολογία τοῦ παραχωρητοῦ ποίαν ἐπιρροὴν ἔχει ὡς πρὸς τὸν ἐκδοχέα; Ἴδε ἐν λ. Ὁμολογία τὴν 132 τοῦ 1853 ἀπ. τοῦ Ἀρ. Πάγου. Ὅρα ἀν. σ. 68.

§ 49² Τὸ μεταξὺ παραχωρητοῦ καὶ ὀφειλέτου δεδικασμένον ἰσχύει μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ ἐκδοχέως, καὶ οὐχὶ μεταξὺ τοῦ ἐκδοχέως καὶ τοῦ παραχωρητοῦ.

Ἐν ἄλλοις ῥήμασι.

«Τὸ μεταξὺ τοῦ παραχωρητοῦ καὶ ὀφειλέτου δεδικασμένον ἰσχύει μὲν καὶ κατὰ τοῦ ἐκδοχέως, ἀλλὰ μόνον ὡς πρὸς τὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ὀφειλέτου νομικὴν σχέσιν, ὡς δυναμένου τοῦ

.... ν' ἀντιτάξη εἰς αὐτὸν τὸ δεδικασμένον ἀντιπροσωπευθέντα ὑπὸ τοῦ ἐκχωρητοῦ, ἀφοῦ αὐτὸς δὲν ἐγνωστοποίησεν εἰς τὸν ὀφειλέτην τὴν ἐκχώρησιν, δὲν δύναται δὲ νὰ ἰσχύση κατ' αὐτοῦ τοῦ ἐκδοχέως καὶ διὰ τὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐκχωρητοῦ νομικὴν σχέσιν, ὅταν δὲν ἐξεδικάσθη ἡ σχέσις αὕτη μεταξὺ τῶν δύο, οὐδ' ἠδύνατο ὁ ἐκχωρητὴς ν' ἀντιπροσωπεύση τὸν ἐκδοχέα ὡς πρὸς τὰ κατὰ τοῦ ἐκχωρητοῦ ἐκ τῆς ἐκχωρήσεως κεκτημένα δικαιώματα. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 8 τοῦ 1859, ἀναιροῦσα ἐν μέρει τὴν 16118 ἀπ. ἐφ. Ἀθ. καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ὁ αὐτὸς Δεληγεώργης διὰ τῶν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ἐγγράφων προτάσεών του, ἰσχυρισθέμενος ὅτι ὁ Ι. Ροῦτζος δὲν ἐπλήρωσεν εἰς τὸν Γ. Γρίβαν τοὺς 5100 φοίνικας, ἐζήτησε νὰ τῷ παραχωρηθῇ ἡ ἀπόδειξις τοῦ ἰσχυρισμοῦ του· τὸ δὲ ἐφετεῖον δὲν ἐπέτρεψε τὴν ἀπόδειξιν ταύτην ἐπὶ λόγῳ, ὅτι τὸ διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου δεδικασμένον μεταξὺ τοῦ ἐκχωρητοῦ δημοσίου καὶ τοῦ ὀφειλέτου Ι. Ρούτζου περὶ τῶν 5100 φοινίκων οὓς δῆθεν ἔδωκεν οὗτος πρὸς τὸν Γαρδικιώτην Γρίβαν κατὰ τὸν Αὔγ. τοῦ 1842, ἰσχύει καὶ κατὰ τοῦ ἐκδοχέως Δεληγεώργη, καὶ ἑπομένως ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ διὰ τὸ περισσὸν τοῦ συμψηφισθέντος ποσοῦ τῶν 5100 φοινίκων, ἤτοι διὰ τὸ ποσὸν τῶν 8614 φοινίκων· ἀλλ' ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἐσφαλμένως, διότι τὸ μεταξὺ παραχωρητοῦ καὶ ὀφειλέτου διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου ἰσχύει μὲν καὶ κατὰ τοῦ ἐκδοχέως Δεληγεώργη, ἀλλὰ μόνον ὡς πρὸς τὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ὀφειλέτου νομικὴν σχέσιν ὡς δυναμένου τούτου ν' ἀντιτάξη εἰς αὐτὸν τὸ δεδικασμένον ἀντιπροσωπευθέντα ὑπὸ τοῦ ἐκχωρητοῦ ἐνώπιον τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, ἀφοῦ αὐτὸς δὲν ἐγνωστοποίησεν εἰς τὸν ὀφειλέτην τὴν ἐκχώρησιν, δὲν δύναται δὲ νὰ ἰσχύση κατ' αὐτοῦ τοῦ ἐκδοχέως καὶ διὰ τὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐκχωρητοῦ νομικὴν σχέσιν, καθότι δὲν ἐξεδικάσθη ἡ σχέσις αὕτη μεταξὺ αὐτῶν τῶν δύο ἐνώπιον τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, ὡς μὴ ὄντων τούτων ἀντιδίκων ἐν τῇ δίκῃ ἐκείνῃ, οὐδ' ἠδύνατο ὁ ἐκχωρητὴς ν' ἀντιπροσωπεύση τὸν ἐκδοχέα ὡς πρὸς τὰ κατὰ τοῦ ἐκχωρητοῦ ἐκ τῆς ἐκχωρήσεως κεκτημένα δικαιώματα· ὅθεν τὸ ἐφετεῖον παρεβίασε τὰ ἄρθρα 170 καὶ 244 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, τὰ ὁποῖα, ὡς οὐσιώδη δίδουσι χώραν εἰς ἀναίρεσιν κατὰ τὰ συνδυασμένα 201 καὶ 807 τῆς αὐτῆς δικονομίας ἄρθρα καὶ ἑπομένως καθίσταται ἀναιρετέα ἡ ὑπ' ἀριθ. 16118 ἀπόφασις μόνον καθόσον ἀφορᾷ τὸ ποσὸν τῶν 8614 φοινίκων».

§ 49' ὅρα τὰς 8984 καὶ 9403 ἀποφάσεις ἐφετῶν Ἀθηνῶν.

Νομολογία. Ταυτότης προσώπων. Ὁμόδικοι (1).

§ 49ª Ἀνωτέρω (σελ. 53) εἴπομεν, ὅτι ἡ ἀπόφασις ἀποτελεῖ δεδικασμένον κατὰ τοῦ προσκεκλημένου ὁμοδίκου ἢ τοῦ μὴ ἐμφανισθέντος διαδίκου, ἢ τοῦ ἀναγγελέως τῆς δίκης, ἢ τοῦ κυρίου διακατόχου·—καὶ ὅτι, κατὰ τοὺς αὐτόθι νόμους, ἡ μεταρρυθμιστικὴ τοῦ ἐφετείου ἀπόφασις ἔχει τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα καὶ κατὰ τῶν μὴ ἐκκαλεσάντων ὁμοδίκων, τῶν διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου καταδικασθέντων.

Ἴδωμεν ἤδη τὰ ἐν τῇ νομολογίᾳ.

§ 50. Ὁ ὁμόδικος δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ὑπὲρ τοῦ ὁμοδίκου ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν; Ἡ 2 σκέψις τῆς 359 τοῦ 1855 πολιτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, κυρούσης τὴν 13048 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, φέρει:

«Ἐπειδὴ παραδεχόμενον τὸ ἐφετεῖον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις μετερρυθμίσθη μὲν ἐν μέρει ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10949 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου ὑπὲρ τῆς ὁμοδίκου τοῦ ἀναιρεσείοντος Μαρίας Πούλου, ἐκτελεσάσης αὐτήν, ἀλλ' ὅτι ὁ λόγος τῆς μεταρρυθμίσεως ἀναφέρεται εἰς μόνην τὴν Μαρίαν Πούλου, ὀρθῶς δὲν ἐφήρμοσε τὸ ἄρθρον 782 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὅπερ λαμβάνει ἐφαρμογὴν μόνον ὅταν ὁ πάντας τοὺς ὁμοδίκους ἀφορῶν λόγος, δι' ὃν κατεδίκασε τὸ πρωτοδικεῖον, ἀποδοκιμάζεται ὑπὸ τοῦ ἐφετείου· νόμος 10 § 4 Βασ. (9, 1)».

§ 51. Ὅταν ἀπεφασίσθη, ὅτι ὁ Α ὀφείλει τῷ Β ποσόν τι, ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν ἀποδεικνύει τὴν ὕπαρξιν ὀφειλῆς τοῦ αὐτοῦ Α πρὸς τὸν ὁμόδικον τοῦ αὐτοῦ Β, ὅπως ὁ δοθείς, ἢ μή, ὑπὸ τοῦ ὁμοδίκου ὅρκος (2) δὲν ὠφελεῖ, οὔτε βλάπτει τὸν ἕτερον ὁμόδικον (368 πολ.), οὔτε ἐπάγεται τελεσιδικίαν ὑπὲρ τοῦ μὴ δικασθέντος ὁμοδίκου διὰ τὸ πρὸς αὐτὸν δῆθεν χρέος τοῦ Α. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 235 τοῦ 56, κυρ. τὴν 6116 ἐφ. Ἀθην.

§ 51ª Ὁ Γ δι' ἀγωγῆς του κατὰ τοῦ Π ἐξέθεσεν ὅτι αὐτὸς παρανόμως κατακρατεῖ κτῆμά τι, ὃ δημοπρατηθὲν ὑπὸ τῆς Α

---

(1) Παράβ. Δαλλ. λέξιν chose jugée ἀριθ. 255, ἔνθα καὶ περὶ συνιδιοκτητῶν (ἀν. σ. 52 ἐν τέλ).

(2) Πρβ. ἀν. σ. 45 ἐπ. 49 ἐπ.

ἠγόρασεν ὁ ἐναγόμενος· ὅτι τὴν κατάσχεσιν, τὴν δημοπρασίαν καὶ τὴν ἀγορὰν προσβάλλει.—Τὸ πρωτοδικεῖον ἀπέῤῥιψε τὴν ἀγωγήν του, ἀλλὰ τὸ ἐφετεῖον, ἐξαφανίσαν τὴν ἀπόφασιν, ἠκύρωσε τὴν κατάσχεσιν καὶ ἐκήρυξεν ὡς κακῶς ἀγορασθεῖσαν τὴν οἰκίαν παρὰ τοῦ Π.—Τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἐκοινοποίησε τῷ Π, καὶ τὸν προσεκάλεσε νὰ δώσῃ τὸ κτῆμα. Ὅθεν ἐκίνησεν ἀγωγὴν περὶ παραδόσεως αὐτοῦ καὶ περὶ ἀποζημιώσεως· τὸ πρωτοδικεῖον παρεδέχθη τὴν ἀγωγήν, καί, ἐφέσεως γενομένης, ἀνεφύη τὸ ζήτημα ἂν ὑπάρχῃ δεδικασμένον.

Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν (ἀπόφασις 9403 τοῦ 1852) ἔλυσε καταφατικῶς τὸ εἰρημένον ζήτημα, διότι

ά) Ὁ Γ ἀνεκοίνωσε τὴν κατὰ τῆς κατασχέσεως ἀνακοπήν του εἰς τὸν Π, ὅστις, τεθείς, διὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἐκτὸς τῆς δίκης, δὲν παρενέβη εἰς τὴν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ἐκδίκασιν τῆς ἐφέσεως τοῦ Γ, ἀλλ' ἀφῆκεν ἐν γνώσει νὰ δικασθῇ μόνη ἡ δικαιοπάροχός του.

β') ὅτι ἡ ἀπόφασις τῶν ἐφετῶν, δι' ἧς ἐκηρύχθη ἄκυρος ἡ τοῦ ἐπιδίκου κτήματος κατάσχεσις, ἔχει, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἰσχὺν δεδικασμένου, καὶ δὲν ἐφαρμόζεται ἡ ἀρχὴ περὶ τῶν μεταξὺ ἄλλων δεδικασμένων.

§ 51[3] Ὁ ἀναγκασθεὶς εἰς παρέμβασιν καὶ θεωρηθεὶς ὑπόχρεως πρὸς ἀποζημίωσιν διὰ τὴν ἐκνίκησιν κτήματός τινος ἔχει δικαίωμα νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν, ἣν ὁ ἐνάγων προεκάλεσε κατὰ τῶν ἐναγομένων, οἵτινες παρενέβαλον ἐκεῖνον, ἀφῆκαν δὲ νὰ κατασταθῇ τελεσίδικος ἡ ἀπόφασις (1).—Ἡ ἔφεσις μάλιστα ἐκείνου ἀνεγείρει ἐκ τῆς παραγραφῆς καὶ τοὺς ἐναγομένους. Ἀπόφασις ἐφ. Ναυπλίας 616 τοῦ 52, ἣν ὅρα ἀν. ἀν. σ. 63 (2). Ὅρα κατ. § 53 καὶ 55[2]

Νομολογία. Ταυτότης προσώπων. Ἐγγυηταί (3).

§ 51[4] Ἀνωτέρω (σελ. 49 ἑπόμ.) εἴπομεν, ὅτι ἡ τὸν πρωτοφειλέτην καταδικάσασα ἀπόφασις δὲν ἀποτελεῖ δεδικασμένον κατὰ

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Προσεπίκλησις § 120 ἐπ. 150—154.
(2) Πρβ. ἕτερά τινα ζητήματα ἐν Εὑρετηρ. τόμ. 7 σ. 224.
(3) Ὅρα ἀνωτέρ. σελ. 49 ἐπ. Δαλλ. chose jugée ἀριθ. 248. Ἡ ὑπὲρ τοῦ ὀφειλέτου ἀπόφασις ὠφελεῖ τὸν ἐγγυητήν; Πρβ. Δαλλ. αὐτ. ἀρ. 266 ἑπόμ.

τοῦ ἐγγυητοῦ (1)· ὅτι ὅταν ὁ πρωτοφειλέτης ἀπηλλάγη διὰ τῆς ἀποφάσεως, οὐχὶ διὰ λόγους προσωπικούς, τὸ δεδικασμένον τοῦτο δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ καὶ ὁ ἐγγυητής· ὅτι ὅταν ἐδικάσθη ὁ ἐγγυητής, διακριτέον ἂν ἀπηλλάγη διὰ λόγους ἀφορῶντας ἁπλῶς τὴν ἰσχὺν τῆς ἐγγυήσεώς του· ἢ διὰ λόγους ἀφορῶντας τὸ χρέος αὐτό (2)· ὅτι ἡ καταδίκη τοῦ ἐγγυητοῦ δὲν φέρει πρόκριμα κατὰ τοῦ πρωτοφειλέτου.

Ἴδωμεν ἤδη τὰ ἐν τῇ νομολογίᾳ.

§ 52. Διὰ νὰ ὑπάρχῃ τελεσιδικία, ἀπαιτεῖται, πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ταυτότης προσώπων, οὐδεὶς δὲ νόμος ἐπεκτείνει καὶ εἰς τὸν ἐγγυητὴν τὴν τελεσιδικίαν τῆς μόνον τὸν πρωτοφειλέτην καταδικασάσης ἀποφάσεως (3).

---

(1) Ὅρα ὅμως ἀν. σ. 51 ἐν ἀρχ.

(2) Ὅρα κατ' ἔκτασιν τὴν λύσιν ἀν. ἐν σ. 49 ἐπ.

(3) Ἡ 9987 τοῦ 1852 ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν, φέρει·

«Ἐπειδή, διὰ νὰ ὑπάρξῃ τελεσιδικία, ἀπαιτεῖται, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, νὰ ὑπάρχωσι, πρὸς τοῖς ἄλλοις, οἱ αὐτοὶ διάδικοι κατὰ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα, οἵτινες, καίτοι δικασθέντες, πρόκειται πάλιν νὰ δικασθῶσιν ἐκ νέου κατὰ τὸ αὐτὸ δίκαιον.

»Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἂν καὶ ὁ Κώστας Παππαγγέλου ἦναι ὁ ἐγγυητὴς τοῦ Ἰω. Ναντάκη, πρωτοφειλέτου, κατὰ τοῦ ὁποίου, δικασθέντος μόνον μὲ τὸν ἤδη ἐνάγοντα καὶ ἐφεσίβλητον δῆμον Πειραιῶς, ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 10912 καὶ ἀπὸ 13 Ὀκτωβρίου 1844 ἀπόφασις τοῦ ἐν Ἀθήναις δικαστηρίου τῶν Πρωτοδικῶν καὶ δι' αὐτῆς κατεδικάσθη τελεσιδίκως ὁ πρωτοφειλέτης οὗτος εἰς τὴν πληρωμὴν δραχμῶν 1859, προερχομένων ἐκ καθυστερήσεως τῆς τρίτης δόσεως ἐνοικίων τῶν ἐμμέσων φόρων τοῦ δήμου Πειραιῶς, διὰ τὸ ὁποῖον ὁ Παππαγγέλου ἐγγυήθη, μόλα ταῦτα, ἡ ἐκ τῆς καταδικαστικῆς ταύτης ἀποφάσεως τῆς κατὰ μόνον τοῦ πρωτοφειλέτου ἐνοικιαστοῦ Ναντάκη ἐκδοθείσης, πηγάσασα τελεσιδικία δὲν δύναται, κατὰ διάταξιν ῥητοῦ τινὸς περὶ τούτου νόμου, νὰ ἐπεκταθῇ καὶ κατὰ τοῦ ἐγγυητοῦ του Κ. Παππαγγέλου, καθόσον οὗτος οὔτε προσεκλήθη ἀπό τινα τῶν διαδίκων εἰς τὴν δίκην ἐκείνην τῆς μεταξὺ τοῦ δήμου Πειραιῶς καὶ τοῦ Ναντάκη λαβούσης χώραν, οὔτε μέρος ὁπωσδήποτε ἔλαβεν εἰς αὐτήν, ἀλλ' οὔτε καὶ ἡ διαληφθεῖσα ἀπόφασις τῷ ἐκοινοποιήθη· ἀφοῦ δὲ δὲν εἶναι τὸ αὐτὸ πρόσωπον μὲ τὸν πρωτοφειλέτην ὁ ἐγγυητής,

Ἐν ἄλλοις ῥήμασιν:

«Οὐδεὶς νόμος, οὔτε ὁ νόμος 3 § 1 Κώδ. (7, 54), οὔτε ὁ νόμος 7 Κώδ. (8, 44) ἐπεκτείνει καὶ εἰς τὸν ἐγγυητὴν τὴν τελεσιδικίαν τῆς μόνου τὸν πρωτοφειλέτην καταδικασάσης ἀποφάσεως. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 395 τοῦ 1852, φέρουσα·

οὗτος δύναται νὰ ἔχῃ καὶ ἴδιον συμφέρον καὶ διαφόρους ἐνστάσεις νὰ προτείνῃ πρὸς ὑπεράσπισίν του ἰδίαν καὶ πρὸς ἀπόκρουσιν τῶν κατ' αὐτοῦ ἀπαιτήσεων, προερχομένων εἴτε ὡς ἐκ τοῦ προσώπου του, εἴτε καὶ ἐκ τοῦ συναλλάγματος τοῦ μεταξὺ τοῦ ἐνάγοντος καὶ τοῦ πρωτοφειλέτου γενομένου, εἴτε τὴν ἐξ ἐγγυήσεως ὑποχρέωσίν του ἀφορωσῶν· καὶ ἐὰν ὁ εἰς ἀποζημίωσιν ὑπόχρεως ἐγγυητὴς ἤθελε θεωρεῖσθαι ὡς συνδικασθεὶς εἰς τὴν ὑπόθεσιν μὲ τοὺς κυρίους διαδίκους, δὲν ἤθελε παραπέμπεσθαι ἡ περὶ ἐγγυήσεως αὐτοῦ, καίτοι προσκληθέντος καὶ ἀπιλειφθέντος, ἀγωγὴ εἰς ἰδιαιτέραν συζήτησιν ἀριθ. 604 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἀλλ' οὔτε ἤθελεν ἔχει κατὰ τὸ ἄρθρον 610 τῆς αὐτῆς τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς καὶ ἐναντίον τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 602, 609 ἐκδοτέων ἐρήμην ἀποφάσεων. Ὅθεν ἡ περὶ τελεσιδικίας ἢ τοῦ δεδικασμένου καὶ ὡς πρὸς τὸν ἐγγυητὴν πρότασις δὲν εἶναι νόμιμος. Πρβ. κατ. § 55·

»Ἐπειδὴ ἂν καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 532 § 3 τῆς πολιτικῆς δικονομίας καὶ τοὺς νόμους 7 § 1 καὶ 19 Πανδέκτων Βιβλίον 44 τίτλος 1 καὶ νόμος 8, 19 Βασιλικῶν βιβλίον 51 τίτλος 1 οἱ ἐγγυηταὶ δύνανται νὰ προτείνωσι κατὰ τοῦ ἐνάγοντος τὰς ἐνστάσεις, αἵτινες εἰς τὸν ἐναγόμενον ἁρμόζουσιν, ἀλλὰ ἐπὶ τῆς συγκεκριμένης περιπτώσεως αἱ ὑπὸ τοῦ ἐγγυητοῦ Παππαγγέλου ἢ τῶν ἀντιπροσωπευόντων αὐτὸν τέκνων του ἐπιτροπευομένων ὑπὸ τῆς μητρός των Σοφίας γενόμεναι ἤδη ἐνστάσεις, μὴ ἀναφερόμεναι εἰμὴ μόνον εἰς τὰς κατὰ τοῦ δήμου Πειραιῶς ἀνταγωγικὰς ἀπαιτήσεις τοῦ πρωτοφειλέτου Ναυτάκη, αἵτινες οὐδὲ ὡς ἐνστάσεις δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν, δὲν ἀφορῶσιν πράγματα, περὶ ὧν ὁ Παππαγγέλου ἐγγυήθη· καὶ 2) τὸ συμφέρον καὶ αἱ ἀξιώσεις περὶ μόνας τὰς ἀνταγωγικὰς ταύτας ἀπαιτήσεις ὡς μὴ ἀνήκοντα εἰμὴ εἰς τὸν πρωτοφειλέτην μόνον, δὲν δύνανται νὰ προταθῶσι καὶ ὑπὸ τοῦ ἐγγυητοῦ Παππαγγέλου, ἀφοῦ ἄλλως τε αὗται αἱ ἀνταγωγικαὶ ἀπαιτήσεις, αἱ προτεινόμεναι ἤδη παρὰ τῶν ἐκκαλούντων ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς λόγους, ὑπὸ τὰ αὐτὰ περιστατικὰ καὶ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ἰσχυρισμούς, ἐπροτάθησαν ἤδη ὡσαύτως καὶ ἀπαραλλάκτως ὑπὸ τοῦ

κοῦ ἐγγυητοῦ (1)· ὅτι ὅταν ὁ
ἀποφάσεως, οὐχὶ διὰ λόγους π
δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ καὶ ὁ ἐγ
γυητής, διακριτέον ἂν ἀπηλλάγ
ἰσχὺν τῆς ἐγγυήσεώς του· ἢ
αὐτό (2)· ὅτι ἡ καταδίκη τοῦ
τοῦ πρωτοφειλέτου.

Ἴδωμεν ἤδη τὰ ἐν τῇ νομολ

§ 52. Διὰ νὰ ὑπάρχῃ τελεσίδ
καὶ ταὐτότης προσώπων, οὐδ
ἐγγυητὴν τὴν τελεσιδικίαν τῆς
κατάσης ἀποφάσεως (3).

---

(1) Ὅρα ὅμως ἀν. σ. 51 ἐν

(2) Ὅρα κατ' ἔκτασιν τὴν λ

(3) Ἡ 9987 τοῦ 1852 ἀπό
«Ἐπειδή, διὰ νὰ ὑπάρξῃ τε
τάξεις τοῦ ἄρθρου 274 τῆς
πρὸς τοῖς ἄλλοις, οἱ αὐτοὶ
οἵτινες, καίτοι δικασθέντες, πρό
κατὰ τὸ αὐτὸ δίκαιον.
»Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμέν
ἦναι ὁ ἐγγυητὴς τοῦ Ἰω. Ν
ὁποίου, δικασθέντος μόνον μὲ
δῆμον Πειραιῶς, ἐξεδόθη ἡ ὑπ'
βρίου 1844 ἀπόφασις τοῦ ἐν
κῶν καὶ δι' αὐτῆς κατεδικάσθη
τος εἰς τὴν πληρωμὴν δραχμῶν
ρήσεως τῆς τρίτης δόσεως ἐνο
μου Πειραιῶς, διὰ τὸ ὁποῖον
ταῦτα, ἡ ἐκ τῆς καταδικαστι
μόνον τοῦ πρωτοφειλέτου ἐνοι
σασα τελεσιδικία δὲν δύναται
του νόμου, νὰ ἐπεκταθῇ καὶ κα
γέλου, καθόσον οὗτος οὔτε προ
τὴν δίκην ἐκείνην τῆς μεταξὺ
στάκη λαβούσης χώραν, οὔτε μ
ἀλλ' οὔτε καὶ ἡ διαληφθεῖσ
ρὲ δὲν εἶναι τὸ αὐτὸ πρόσωπο

δίκης διατάξεων τοῦ νόμου, καὶ ὑπεδείξ... παραλείψεως τῆς ἀνακοινώσεως ταύτης πρὸς ν ὑποχρέους. Ἐντεῦθα λοιπὸν περιοριζόμεθα ραχέων τὰ ἑξῆς·

, οἱ πρὸς ἀποζημίωσιν ὑπόχρεοι, οἱ ὁποῖ... ἣν δίκην, ἀπελίποντο δὲ καὶ δὲν ἐδικάσθη- δικαίωμα ν' ἀνακόψωσι τὴν ἀπόφασιν, ἥτις ταξὺ τοῦ ἐνάγοντος καὶ τοῦ ἐναγομένου (1). ς ἀποζημίωσιν ὑποχρέων ἐνεφανίσθη μόνον ' ἀποζημιώσῃ ὅ,τι ἀναλογεῖ αὐτῷ ἐκ τοῦ , ἡ δὲ κατὰ τῶν λοιπῶν αἴτησις παρεπέμ- τησιν ὡς μὴ ἐμφανισθέντων, οὗτοι δὲν δύ- τὴν μεταξὺ τῶν κυρίων διαδίκων ἐκδοθεῖσαν ὡς νὰ διαμφισβητήσωσι τὴν πρὸς ἐγγύησιν ρός τινα τῶν ἐγγυητῶν δικασθὲν δὲν ἰσχύει (Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 9044, ἣν ὅρα

ς παρέμβασιν καὶ θεωρηθεὶς ὑπόχρεως πρὸς ἐκνίκησιν κτήματός τινος ἔχει τὸ δικαίωμα φασιν, ἣν ὁ ἐνάγων προεκάλεσε κατὰ τῶν ἐνέβαλον ἐκεῖνον, ἀφῆκαν δὲ νὰ κατασταθ- ...σις (3). — Ἡ ἔφεσις μάλιστα ἐκείνου ἀνε- ...ῆς καὶ τοὺς ἐναγομένους. Ἀπόφασις ἐφετῶν 352, ἣν ὅρα ἀνωτέρω σελ. 63 (4). Ὅρα ἀν.

...διὰ νὰ δυνηθῇ οὗτος νὰ ὑπερασπισθῇ τὰ δι-

...αὕτη γίνεται δι' ἀνακοινώσεως τῆς δίκης ... πρέπει νὰ γίνῃ πρὸς ὅλους, ὄχι ... εἶναι συγκτήτορες.

... ὀφείλει ... σθῇ, ἄλλως ... τοῦ ἀγορα- ... 10 ... ωτέρω

... 14 ...

«Ἐπειδὴ τὸ πρωτοδικεῖον θεωρεῖ τὸν Διπλαρόπουλον ὡς ἐγγυητὴν καὶ τὸν Πολυχρονόπουλον ὡς πρωτοφειλέτην, κατὰ τοῦτο δὲ ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ δὲν προσβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος· ὥστε καὶ ἂν ἀνεγνώρισε τὸ τῆς ἐγγυήσεως ἔγγραφον ὁ Διπλαρόπουλος ὡς ὑποχρεωτικὸν δι' αὐτὸν, δὲν ἕπεται ἐκ τούτου ὅτι ἔπρεπε νὰ καταδικασθῇ, οὔτε νὰ ἐξετασθῇ ἂν ἠδύνατο νὰ λάβῃ χώραν διζησις, ἀφοῦ ἐθεωρήθη ἄκυρος ἡ πρωτοφειλή· ὅθεν ἀνυπόστατοί εἰσιν ὁ δεύτερος καὶ ὁ τέταρτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου.

» Ἐπειδὴ, διὰ νὰ ὑπάρχῃ τελεσιδικία, ἀπαιτεῖται, κατὰ τὸ ἄρθρον 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ ταυτότης προσώπων· εἰς ἐξηρημένας δὲ μόνον καὶ ῥητῶς ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένας περιπτώσεις ἐκτείνεται ἡ τελεσιδικία καὶ εἰς τρίτα πρόσωπα· ἀλλ' οὐδεὶς νόμος, οὔτε ὁ νόμος 3, § 1 Κώδικ. (7, 54), οὔτε ὁ νόμος 7 Κώδ. (8, 44) ἐπεκτείνει καὶ εἰς τὸν ἐγγυητὴν τὴν τελεσιδικίαν τῆς μόνον τὸν πρωτοφειλέτην καταδικασάσης ἀποφάσεως· ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀνακόψας ὁ ἐγγυητὴς τὴν καὶ τὸν πρωτοφειλέτην καταδικάσασαν ἀπόφασιν, ἐπανήνεγκεν εἰς νέαν συζήτησιν ὁλόκληρον τὴν διαφοράν.

» Ἐπειδὴ μὴ ὑπαρχούσης κατὰ τὰ ἐκτεθέντα τελεσιδικίας κατὰ τοῦ ἐγγυητοῦ, ἠδύνατο τὸ πρωτοδικεῖον νὰ παραδεχθῇ ὅτι ὁ ἐγγυητὴς εἶχεν ἔνστασιν κατὰ τοῦ δανειστοῦ, τὴν ὁποίαν δὲν εἶχε πλέον ὁ πρωτοφειλέτης».

§ 53. Τὸ δικασθὲν ὡς πρός τινα τῶν ἐγγυητῶν ἰσχύει καὶ κατὰ τῶν ἄλλων, (1); Ὄχι. «Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ὅτι εἰς τὴν τῆς ἐκνικήσεως

πρωτοφειλέτου Ναντάκη καὶ ἐκδικασθεῖσθαι ὁριστικῶς ἀπεῤῥίφθησαν διὰ τῶν ἀπὸ 28 Μαΐου καὶ 13 Ὀκτωβρίου 1844 ὑπ' ἀριθμὸν 10061, 10912 τελεσιδίκων ἀποφάσεων τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν.

»Ἐπειδὴ οἱ ἐκκαλοῦντες ἄλλην τινὰ ἐπὶ τῆς προκειμένης κατ' αὐτῶν ἀγωγῆς πρότασιν ἢ αἴτησιν κατὰ τοῦ ἐνάγοντος ἐφεσιβλήτου δήμου Πειραιῶς παρὰ τὰς, περὶ ὧν εἴρηται, ἀνταγωγικὰς ἀπαιτήσεις τοῦ πρωτοφειλέτου Ναντάκη, οὔτε ἔχουσιν, οὔτε ἀντιτάττουσι, καὶ ἀφοῦ τὴν ἐξ ἐγγυήσεως ὑποχρέωσίν των πρὸς τὸν δῆμον Πειραιῶς οὔτε ἀρνοῦνται, οὔτε ἀμφισβητοῦσιν, ὀρθῶς τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 9182 ἀποφάσεώς του ἀπέῤῥιψε τὴν ἀνακοπήν των κατὰ τῆς ὑπ' 1703 ἐρήμην ἀποφάσεως, δι' ἧς ἐπεδικάσθησαν εἰς τὸν δῆμον Πειραιῶς αἱ προτάσεις του».

(1) Ὅρα ἀν. σ. 50 σημ. 4. καὶ § 51.

τοῦ ἐπιδίκου γηπέδου δίκην, ἀνακοινωθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος πρὸς τοὺς ἐφεσιβλήτους ἐγγυητὰς, ἐνεφανίσθη μόνον ὁ Ν, καὶ ὅτι οὗτος κατεδικάσθη ὁριστικῶς ν' ἀποζημιώσῃ διὰ τὸ ἀνάλογοῦν αὐτῷ μέρος τοῦ ἐκνικηθέντος γηπέδου τὸν ἐκκαλοῦντα, ἕπεται μὲν ὅτι οἱ λοιποὶ ἐφεσίβλητοι, ὡς πρὸς τοὺς ὁποίους ἡ τῶν ἐγγυητῶν ἀγωγὴ παρεπέμφθη, ὡς ἐκ τῆς μὴ ἐμφανίσεώς των, εἰς ἰδιαιτέραν συζήτησιν, δὲν δύνανται πλέον κατὰ τὴν συζήτησιν ταύτην νὰ προσβάλωσι τὰ μεταξὺ τῶν κυρίως διαδίκων ὡς πρὸς τὴν ἐκνίκησιν ἀποφασισθέντα, οὐχὶ ὅμως καὶ ὅτι ἀπώλεσαν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ διαμφισβητήσωσι τὴν πρὸς ἐγγύησιν ἐνοχήν των, ἀρνούμενοι τὴν ἐκ μέρους των πρὸς τὸν ἐκκαλοῦντα πώλησιν τοῦ ἐκνικηθέντος κτήματος, καθότι ἡ τοιαύτη ἀμφισβήτησις εἶναι ἀνεξάρτητος ἐντελῶς τοῦ ἀποφασισθέντος ἤδη ζητήματος τῆς ἐκνικήσεως· ἄλλως τε θεωρουμένης ἀπαραδέκτου τῆς ἀμφισβητήσεως ταύτης, ἤθελεν εἶσθαι ἄσκοπος ἐντελῶς ἡ παρὰ τοῦ νόμου (604 § 2 πολ. δικον.) διατασσομένη παραπομπὴ τῆς περὶ ἐγγυήσεως ἀγωγῆς εἰς ἰδιαιτέραν συζήτησιν, οὐδὲ δύναται νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ ἐναντίον, ὡς ἐκ τῆς καταδίκης τοῦ ὁμοδίκου των Ν, ὁ παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐπικαλούμενος 62 νόμος τῶν Πανδεκ. de evict., καθότι ὁ νόμος οὗτος ὑποτίθησι προφανῶς ὁμολογουμένην καὶ ὄχι ἀμφισβητουμένην τὴν τοῦ δικαιώματος μετάβασιν, ἀφ' ἧς πηγάζει ἡ τῆς ἐγγυήσεως ἀγωγή. Ἀπόφασις 9044 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφ. τμ. ά. κατ. § 55[4] 55[5]

§ 51. Οἱ ἐγγυηταὶ δύνανται ν' ἀνακόψωσι τὴν κατὰ τοῦ πρωτοφειλέτου ἀπόφασιν, ὅταν ἐμεσολάβησε μεταξὺ τούτου καὶ τοῦ δανειστοῦ δόλος, ἢ μεγάλη ἀμέλεια (1). Ἀπόφ. ἐφετῶν Ἀθηνῶν 9091 τοῦ 51, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ οἱ ἐγγυηταὶ δύνανται νὰ κάμωσιν ἀνακοπὴν τρίτου κατὰ τῆς κατὰ τοῦ πρωτοφειλέτου ἀποφάσεως, ὅταν ἐμεσολάβησε μεταξὺ τούτου καὶ τοῦ δανειστοῦ δόλος· μὲ δόλον δὲ ἐξομοιοῦται ἡ μεγάλη ἀμέλεια, ὡς προκύπτει ἐξ ἀναλογίας τοῦ τεμ. 4 (42, 9) τῶν Πανδεκτ. συνδυασμένου μὲ τὸ τεμ. 226 (50, 16) τῶν Παν. (2) Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἀφ' ἑνὸς μὲν οἱ ἐκκαλοῦντες διατείνονται ὅτι ἐμεσολάβησε μεγάλη ἀμέλεια ἐκ μέρους τοῦ Λεβίδου ἐπὶ τῆς εἰρημένης κατ' αὐτοῦ ἀγωγῆς τοῦ δήμου, καὶ ἀφ'

(1) Ὅρα ἀν. σ. 51 σημ. 2.
(2) Βασ. (2, 2) 218.

α') Τὸ μεταξὺ τοῦ πωλήσαντος τὸ ἐπίδικον ἀντικείμενον καὶ τοῦ διεκδικοῦντος αὐτὸ δεδικασμένον τότε δύναται ν' ἀντιταχθῇ, ὅταν ἡ ἀγοραπωλησία γίνῃ μετὰ τὴν τελεσίδικον κατὰ τοῦ πωλητοῦ ἀπόφασιν, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν ἡ ἀγοραπωλησία τελειοποιηθῇ ἐκκρεμοῦς οὔσης τῆς δίκης, εἰς ἣν δὲν ἔλαβε μέρος ἢ δὲν ἐκλητεύθη. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 218 τοῦ 1851, ἀναιροῦσα τὴν 5176 ἐφετῶν Ἀθηνῶν καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ 156 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὁρίζει τὰς μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς συνεπείας αὐτῆς κατ' οὐσίαν· ἄρα αἱ ρυθμίζουσαι αὐτὰς ἐν μέρει διατάξεις 2 καὶ 4 τοῦ Κώδικος βιβλ. 8 τίτλ. 37 καθ' ἃς ἡ μετὰ τὴν προκάταρξιν τῆς δίκης ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου ἀπαλλοτρίωσις τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς εἶναι ἄκυρος καὶ τὸ ἀπαλλοτριωθὲν πρᾶγμα μεταβαίνει εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου, ἠκυρώθησαν δυνάμει τοῦ 1100 ἄρθρου τῆς αὐτῆς δικονομίας, καθότι ἀντιβαίνουσιν εἰς τὸ μνησθὲν 156 ἄρθρον ἐδάφ. 3 τὸ ὁποῖον καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ὡς παρεδέχθη τὸ ἐφετεῖον, ὅτι διὰ τῆς λέξεως «μεταβολαὶ» ἐννοεῖ καὶ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τοῦ ἐπιδίκου πράγματος, δὲν κηρύττει μ' ὅλον τοῦτο αὐτὴν ἄκυρον, ἀλλ' ὑποχρεοῖ τὸν ἀπαλλοτριώσαντα ἐναγόμενον εἰς ἀποζημίωσιν (1). Τὸ δὲ μεταξὺ τοῦ πωλήσαντος τὸ ἐπίδικον ἀντικείμενον καὶ τοῦ διεκδικοῦντος αὐτὸ δεδικασμένον τότε δύναται νὰ ἀντιταχθῇ ὅταν ἡ ἀγοραπωλησία γίνῃ μετὰ τὴν τελεσίδικον κατ' αὐτοῦ (τοῦ πωλητοῦ) ἀπόφασιν, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν ἡ ἀγοραπωλησία τελειοποιηθῇ, ἐκκρεμοῦς οὔσης τῆς δίκης, εἰς ἣν ὁ τρίτος ἀγοραστὴς δὲν ἔλαβε μέρος, ἢ δὲν ἐκλητεύθη (νόμος 28 καὶ 29 τοῦ βιβλίου 44 τίτλ. 2 τῶν Πανδεκτ. Βασιλ. βιβλ. 51 τίτλ. 2 τεμαχ. 25 ἐδάφ. 2 καὶ 26 ἐδάφ. 2 νόμος 3 τοῦ βιβλ. 20 τίτλ. 1 τῶν Πανδεκτ. καὶ Βασιλ. βιβλ 25 τίτλ. 2 τεμαχ. 3)· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ ἐφετεῖον, ἐναντίον τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων, παραδεχθὲν, ὅτι δυνάμει τοῦ 156 ἄρθρου τῆς πολιτικῆς δικονο-

---

νομένη δίκη καὶ τοῦ Ν. Γεωργίου περὶ τῆς αὐτῆς ἁμάξης, περὶ ἧς καὶ ἤδη πρόκειται, ἦτον δίκη μεταξὺ ἄλλων προσώπων, καθ' ἣν ὁ εἰς τὴν προκειμένην δίκην διεκδικῶν ὡς ἰδίαν του τὴν ἅμαξαν ἀναιρεσίβλητος οὔτε μέρος ἔλαβεν, οὔτε ἀντεπροσωπεύθη ὑπὸ τοῦ Ν. Γεωργίου, τοῦ καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον μάλιστα ἀγοράσαντος τὴν αὐτὴν ἅμαξαν ἀπὸ τὸν ἀναιρεσίβλητον».

(1) Ὅρα Παπ. γ. σελ. 44. Εὑρετ. λέξ. Πώλησις § 330. Ἀπ. ΑΠ. 97 καὶ 117 τοῦ 61.

μίας καὶ τῶν εἰρημένων 2 καὶ 4 διατάξεων τοῦ Κώδηκος ἡ παρὰ τοῦ Νικολάου Δημητρίου δι' ἀγορᾶς απόκτησις τοῦ κτήματος εἶναι ἄκυρος, ὡς γενομένης τῆς ἀγοραπωλησίας καθ' ὃν καιρὸν ἦτον ἐκκρεμὴς ἡ περὶ τοῦ πωληθέντος δίκη μεταξὺ τοῦ πωλητοῦ καὶ τοῦ ἐκδικήσαντος αὐτὸ, πατρὸς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, καὶ ὅτι ἡ μετέπειτα κατὰ τοῦ πωλητοῦ ἐκδοθεῖσα τελεσίδικος ἀπόφασις ἰσχύει καὶ κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ Νικολάου Δημητρίου, χωρὶς νὰ βεβαιοῖ, ὅτι ἔλαβε μέρος εἰς τὴν περὶ διεκδικήσεως δίκην, ἢ ὅτι ἐκλητεύθη εἰς αὐτὴν, παρεβίασε τό τε διαληφθὲν 156 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας καὶ τὸ 274 τῆς αὐτῆς, αἱ διατάξεις τῶν ὁποίων, ῥυθμίζουσαι κατ' οὐσίαν δικαιώματα, εἶναι οὐσιώδεις καὶ ἡ παραβίασις αὐτῶν ἐπιφέρει ἀναίρεσιν κατὰ τ' ἄρθρα 201 καὶ 807 § 5 τῆς αὐτῆς δικονομίας.

6) Contra. Ὁ διαρκούσης τῆς δίκης τὸ ἐπίδικον πρᾶγμα παρὰ τοῦ ἐναγομένου κτησάμενος ὀφείλει νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὰς συνεπείας τῆς κατὰ τούτου ἐκδοθείσης ἀποφάσεως. Ἄρα τῷ ἀντιτάσσεται ἡ τῆς τελεσιδικίας ἔνστασις. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 537 τοῦ 1852, φέρουσα· οὕτω καὶ οἱ ἐφ. Ἀθην. διὰ τῆς 17627 κατωτ. § 45.

«Ἐπειδὴ, ἀρξαμένης τῆς δίκης, συνίσταται μεταξὺ τῶν δικαζομένων ἡ ἐνοχὴ τοῦ νὰ ὑποκύψωσιν εἰς τὰς συνεπείας τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως (νομ. 3 § 11 Πανδεκ. de peculio)· ἡ δὲ ἐνοχὴ αὕτη μεταβαίνει ἀναγκαίως καὶ εἰς τοὺς διαρκούσης τῆς δίκης διαδεξαμένους τινὰ τῶν διαδίκων ὡς πρὸς τὸ ἐπίδικον πρᾶγμα, διότι ὑπὸ τοιοῦτον βάρος ἔλαβον καὶ αὐτοὶ τὸ πρᾶγμα τοῦτο· ἐκ τῆς ἀρχῆς δὲ ταύτης τῆς ἀπὸ τῆς φύσεως τῶν δικῶν ἀποῤῥεούσης, καὶ ὑπὸ τῶν νόμων (11 § 10 Πανδεκτ. 44 2 Βασιλ. τεμ. 10 ἐδάφ. τελευτ. (51, 2)· διότι τὸ δικάζεσθαι ἐνταῦθα κεῖται ἀντὶ τοῦ χρισολογεῖσθαι) ἀρκούντως ὑποστηριζομένης, ἕπεται ὅτι ὁ διαρκούσης τῆς δίκης παρὰ τοῦ ἐναγομένου τὸ ἐπίδικον πρᾶγμα κτησάμενος ὀφείλει νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὰς συνεπείας τῆς κατὰ τούτου ἐκδοθείσης ἀποφάσεως· ἄρα ἀνσιτάσσεται καὶ κατ' αὐτοῦ τῆς τελεσιδικίας ἡ ἔνστασις».

§ 44. Ἡ τοῦ δεδικασμένου ὅμως ἔνστασις οὔτε ὠφελεῖ, οὔτε βλάπτει τὸν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς δίκης ἀποκτήσαντα δικαίωμα ἐπὶ τοῦ ἐπιδίκου πράγματος τρίτον (1).

---

(1) Ὅρα ἀνωτέρω § 24. Ἡ 215 τοῦ 1855 ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου φέρει·

«Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν νόμ. 9 § 2 Πανδ. (44, 2), ἡ τοῦ δεδικασμέ-

ά) Τὸ μεταξὺ τοῦ πωλήσαντος τὸ ἐπίδικον ἀντικείμενον καὶ τοῦ διεκδικοῦντος αὐτὸ δεδικασμένον τότε δύνανται ν' ἀντιταχθῇ, ὅταν ἡ ἀγοραπωλησία γίνῃ μετὰ τὴν τελεσίδικον κατὰ τοῦ πωλητοῦ ἀπόφασιν, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν ἡ ἀγοραπωλησία τελειοποιηθῇ ἐκκρεμοῦς οὔσης τῆς δίκης, εἰς ἣν δὲν ἔλαβε μέρος ἢ δὲν ἐκλητεύθη. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 218 τοῦ 1851, ἀναιροῦσα τὴν 5176 ἐφετῶν Ἀθηνῶν καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ 156 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὁρίζει τὰς μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς συνεπείας αὐτῆς κατ' οὐσίαν· ἄρα αἱ ρυθμίζουσαι αὐτὰς ἐν μέρει διατάξεις 2 καὶ 4 τοῦ Κώδικος βιβλ. 8 τίτλ. 37 καθ' ἃς ἡ μετὰ τὴν προκάταρξιν τῆς δίκης ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου ἀπαλλοτρίωσις τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς εἶναι ἄκυρος καὶ τὸ ἀπαλλοτριωθὲν πρᾶγμα μεταβαίνει εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου, ἠκυρώθησαν δυνάμει τοῦ 1100 ἄρθρου τῆς αὐτῆς δικονομίας, καθότι ἀντιβαίνουσιν εἰς τὸ μνησθὲν 156 ἄρθρον ἐδάφ. 3 τὸ ὁποῖον καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ὡς παρεδέχθη τὸ ἐφετεῖον, ὅτι διὰ τῆς λέξεως «μεταβολαὶ» ἐννοεῖ καὶ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τοῦ ἐπιδίκου πράγματος, δὲν κηρύττει μ' ὅλον τοῦτο αὐτὴν ἄκυρον, ἀλλ' ὑποχρεοῖ τὸν ἀπαλλοτριώσαντα ἐναγόμενον εἰς ἀποζημίωσιν (1). Τὸ δὲ μεταξὺ τοῦ πωλήσαντος τὸ ἐπίδικον ἀντικείμενον καὶ τοῦ διεκδικοῦντος αὐτὸ δεδικασμένον τότε δύναται νὰ ἀντιταχθῇ ὅταν ἡ ἀγοραπωλησία γίνῃ μετὰ τὴν τελεσίδικον κατ' αὐτοῦ (τοῦ πωλητοῦ) ἀπόφασιν, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν ἡ ἀγοραπωλησία τελειοποιηθῇ, ἐκκρεμοῦς οὔσης τῆς δίκης, εἰς ἣν ὁ τρίτος ἀγοραστὴς δὲν ἔλαβε μέρος, ἢ δὲν ἐκλητεύθη (νόμος 28 καὶ 29 τοῦ βιβλίου 44 τίτλ. 2 τῶν Πανδεκτ. Βασιλ. βιβλ. 51 τίτλ. 2 τεμαχ. 25 ἐδάφ. 2 καὶ 26 ἐδάφ. 2 νόμος 3 τοῦ βιβλ. 20 τίτλ. 1 τῶν Πανδεκτ. καὶ Βασιλ. βιβλ 25 τίτλ. 2 τεμαχ. 3)· ἐπεὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ ἐφετεῖον, ἐναντίον τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων, παραδεχθὲν, ὅτι δυνάμει τοῦ 156 ἄρθρου τῆς πολιτικῆς δικονομίας

νομένη δίκη καὶ τοῦ Ν. Γεωργίου περὶ τῆς αὐτῆς ἁμάξης, περὶ ἧς καὶ ἤδη πρόκειται, ἦτον δίκη μεταξὺ ἄλλων προσώπων, καθ' ἣν ὁ εἰς τὴν προκειμένην δίκην διεκδικῶν ὡς ἰδίαν του τὴν ἅμαξαν ἀναιρεσίβλητος οὔτε μέρος ἔλαβεν, οὔτε ἀντεπροσωπεύθη ὑπὸ τοῦ Ν. Γεωργίου, τοῦ καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον μάλιστα ἀγοράσαντος τὴν αὐτὴν ἅμαξαν ἀπὸ τὸν ἀναιρεσίβλητον».

(1) Ὅρα Παπ. γ. σελ. 44. Εὑρετ. λέξ. Πώλησις § 330. Ἀπ. ΑΠ. 97 καὶ 117 τοῦ 61.

μίας καὶ τῶν εἰρημένων 2 καὶ 4 διατάξεων τοῦ Κώδηκος ἡ παρὰ τοῦ Νικολάου Δημητρίου δι' ἀγορᾶς ἀπόκτησις τοῦ κτήματος εἶναι ἄκυρος, ὡς γενομένης τῆς ἀγοραπωλησίας καθ' ὃν καιρὸν ἦτον ἐκκρεμὴς ἡ περὶ τοῦ πωληθέντος δίκη μεταξὺ τοῦ πωλητοῦ καὶ τοῦ ἐκδικήσαντος αὐτό, πατρὸς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, καὶ ὅτι ἡ μετέπειτα κατὰ τοῦ πωλητοῦ ἐκδοθεῖσα τελεσίδικος ἀπόφασις ἰσχύει καὶ κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ Νικολάου Δημητρίου, χωρὶς νὰ βεβαιοῖ ὅτι ἔλαβε μέρος εἰς τὴν περὶ διεκδικήσεως δίκην, ἢ ὅτι ἐκλητεύθη εἰς αὐτήν, παρεβίασε τό τε διαληφθὲν 156 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας καὶ τὸ 274 τῆς αὐτῆς, αἱ διατάξεις τῶν ὁποίων ῥυθμίζουσαι κατ' οὐσίαν δικαιώματα, εἶναι οὐσιώδεις καὶ ἡ παραβίασις αὐτῶν ἐπιφέρει ἀναίρεσιν κατὰ τ' ἄρθρα 201 καὶ 807 § 5 τῆς αὐτῆς δικονομίας.

β') Contra. Ὁ διαρκούσης τῆς δίκης τὸ ἐπίδικον πρᾶγμα παρὰ τοῦ ἐναγομένου κτησάμενος ὀφείλει νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὰς συνεπείας τῆς κατὰ τούτου ἐκδοθείσης ἀποφάσεως. Ἄρα τῷ ἀντιτάσσεται ἡ τῆς τελεσιδικίας ἔνστασις. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 537 τοῦ 1852, φέρουσα· οὕτω καὶ οἱ ἐφ. Ἀθην. διὰ τῆς 17627 κάτωτ. § 45.

«Ἐπειδὴ, ἀρξαμένης τῆς δίκης, συνίσταται μεταξὺ τῶν δικαζομένων ἡ ἐνοχὴ τοῦ νὰ ὑποκύψωσιν εἰς τὰς συνεπείας τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως (νομ. 3 § 11 Πανδεκ. de peculio)· ἡ δὲ ἐνοχὴ αὕτη μεταβαίνει ἀναγκαίως καὶ εἰς τοὺς διαρκούσης τῆς δίκης διαδεξαμένους τινὰ τῶν διαδίκων ὡς πρὸς τὸ ἐπίδικον πρᾶγμα, διότι ὑπὸ τοιοῦτον βάρος ἔλαβον καὶ αὐτοὶ τὸ πρᾶγμα τοῦτο· ἐκ τῆς ἀρχῆς δὲ ταύτης τῆς ἀπὸ τῆς φύσεως τῶν δικῶν ἀποῤῥεούσης, καὶ ὑπὸ τῶν νόμων (11 § 10 Πανδεκτ. 44 2 Βασιλ. τεμ. 10 ἐδάφ. τελευτ. (51, 2)· διότι τὸ δικάζεσθαι ἐνταῦθα κεῖται ἀντὶ τοῦ χρισολογεῖσθαι) ἀρκούντως ὑποστηριζομένης, ἕπεται ὅτι ὁ διαρκούσης τῆς δίκης παρὰ τοῦ ἐναγομένου τὸ ἐπίδικον πρᾶγμα κτησάμενος ὀφείλει νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὰς συνεπείας τῆς κατὰ τούτου ἐκδοθείσης ἀποφάσεως· ἄρα ἀνθιτάσσεται καὶ κατ' αὐτοῦ τῆς τελεσιδικίας ἡ ἔνστασις».

§ 44. Ἡ τοῦ δεδικασμένου ὅμως ἔνστασις οὔτε ὠφελεῖ, οὔτε βλάπτει τὸν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς δίκης ἀποκτήσαντα δικαίωμα ἐπὶ τοῦ ἐπιδίκου πράγματος τρίτον (1).

---

(1) Ὅρα ἀνώτερω § 24. Ἡ 215 τοῦ 1855 ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου φέρει·

«Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν νόμ. 9 § 2 Πανδ. (44, 2), ἡ τοῦ δεδικασμέ-

α) Τὸ μεταξὺ τοῦ πωλήσαντος τὸ ἐπίδικον ἀντικείμενον καὶ τοῦ διεκδικοῦντος αὐτὸ δεδικασμένον τότε δύναται ν' ἀντιταχθῇ, ὅταν ἡ ἀγοραπωλησία γίνῃ μετὰ τὴν τελεσίδικον κατὰ τοῦ πωλητοῦ ἀπόφασιν, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν ἡ ἀγοραπωλησία τελειοποιηθῇ ἐκκρεμοῦς οὔσης τῆς δίκης, εἰς ἣν δὲν ἔλαβε μέρος ἢ δὲν ἐκλητεύθη. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 218 τοῦ 1851, ἀναιροῦσα τὴν 5176 ἐφετῶν Ἀθηνῶν καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ 156 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὡρίσε τὰς μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς συνεπείας αὐτῆς κατ' οὐσίαν· ἄρα αἱ ρυθμίζουσαι αὐτὰς ἐν μέρει διατάξεις 2 καὶ 4 τοῦ Κώδικος βιβλ. 8 τίτλ. 37 καθ' ἃς ἡ μετὰ τὴν προκάταρξιν τῆς δίκης ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου ἀπαλλοτρίωσις τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς εἶναι ἄκυρος καὶ τὸ ἀπαλλοτριωθὲν πρᾶγμα μεταβαίνει εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου, ἠκυρώθησαν δυνάμει τοῦ 1100 ἄρθρου τῆς αὐτῆς δικονομίας, καθότι ἀντιβαίνουσιν εἰς τὸ μνησθὲν 156 ἄρθρον ἐδάφ. 3 τὸ ὁποῖον καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ὡς παρεδέχθη τὸ ἐφετεῖον, ὅτι διὰ τῆς λέξεως «μεταβολαὶ» ἐννοεῖ καὶ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τοῦ ἐπιδίκου πράγματος, δὲν κηρύττει μ' ὅλον τοῦτο αὐτὴν ἄκυρον, ἀλλ' ὑποχρεοῖ τὸν ἀπαλλοτριώσαντα ἐναγόμενον εἰς ἀποζημίωσιν (1). Τὸ δὲ μεταξὺ τοῦ πωλήσαντος τὸ ἐπίδικον ἀντικείμενον καὶ τοῦ διεκδικοῦντος αὐτὸ δεδικασμένον τότε δύναται νὰ ἀντιταχθῇ ὅταν ἡ ἀγοραπωλησία γίνῃ μετὰ τὴν τελεσίδικον κατ' αὐτοῦ (τοῦ πωλητοῦ) ἀπόφασιν, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν ἡ ἀγοραπωλησία τελειοποιηθῇ, ἐκκρεμοῦς οὔσης τῆς δίκης, εἰς ἣν ὁ τρίτος ἀγοραστὴς δὲν ἔλαβε μέρος, ἢ δὲν ἐκλητεύθη (νόμος 28 καὶ 29 τοῦ βιβλίου 44 τίτλ. 2 τῶν Πανδεκτ. Βασιλ. βιβλ. 51 τίτλ. 2 τεμαχ. 25 ἐδάφ. 2 καὶ 26 ἐδάφ. 2 νόμος 3 τοῦ βιβλ. 20 τίτλ. 1 τῶν Πανδεκτ. καὶ Βασιλ. βιβλ 25 τίτλ. 2 τεμαχ. 3)· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ ἐφετεῖον, ἐναντίον τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων, παραδεχθὲν, ὅτι δυνάμει τοῦ 156 ἄρθρου τῆς πολιτικῆς δικονομένη δίκη καὶ τοῦ Ν. Γεωργίου περὶ τῆς αὐτῆς ἁμάξης, περὶ ἧς καὶ ἤδη πρόκειται, ἦτον δίκη μεταξὺ ἄλλων προσώπων, καθ' ἣν ὁ εἰς τὴν προκειμένην δίκην διεκδικῶν ὡς ἰδίαν του τὴν ἅμαξαν ἀναιρεσίβλητος οὔτε μέρος ἔλαβεν, οὔτε ἀντεπροσωπεύθη ὑπὸ τοῦ Ν. Γεωργίου, τοῦ καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον μάλιστα ἀγοράσαντος τὴν αὐτὴν ἅμαξαν ἀπὸ τὸν ἀναιρεσίβλητον».

(1) Ὅρα Παπ. γ. σελ. 44. Εὑρετ. λέξ. Πώλησις § 330. Ἀπ. ΑΠ. 97 καὶ 117 τοῦ 61.

μίας καὶ τῶν εἰρημένων 2 καὶ 4 διατάξεων τοῦ Κώδηκος ἡ παρὰ τοῦ Νικολάου Δημητρίου δι' ἀγορᾶς ἀπόκτησις τοῦ κτήματος εἶναι ἄκυρος, ὡς γενομένης τῆς ἀγοραπωλησίας καθ' ὃν καιρὸν ἦτον ἐκκρεμὴς ἡ περὶ τοῦ πωληθέντος δίκη μεταξὺ τοῦ πωλητοῦ καὶ τοῦ ἐκδικήσαντος αὐτὸ, πατρὸς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, καὶ ὅτι ἡ μετέπειτα κατὰ τοῦ πωλητοῦ ἐκδοθεῖσα τελεσίδικος ἀπόφασις ἰσχύει καὶ κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ Νικολάου Δημητρίου, χωρὶς νὰ βεβαιοῖ, ὅτι ἔλαβε μέρος εἰς τὴν περὶ διεκδικήσεως δίκην, ἢ ὅτι ἐκλητεύθη εἰς αὐτὴν, παρεβίασε τό τε διαληφθὲν 156 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας καὶ τὸ 274 τῆς αὐτῆς, αἱ διατάξεις τῶν ὁποίων, ρυθμίζουσαι κατ' οὐσίαν δικαιώματα, εἶναι οὐσιώδεις καὶ ἡ παραβίασις αὐτῶν ἐπιφέρει ἀναίρεσιν κατὰ τ' ἄρθρα 201 καὶ 807 § 5 τῆς αὐτῆς δικονομίας.

6) Contra. Ὁ διαρκούσης τῆς δίκης τὸ ἐπίδικον πρᾶγμα παρὰ τοῦ ἐναγομένου κτησάμενος ὀφείλει νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὰς συνεπείας τῆς κατὰ τούτου ἐκδοθείσης ἀποφάσεως. Ἄρα τῷ ἀντιτάσσεται ἡ τῆς τελεσιδικίας ἔνστασις. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 537 τοῦ 1852, φέρουσα· οὕτω καὶ οἱ ἐφ. Ἀθην. διὰ τῆς 17627 κατωτ. § 45.

«Ἐπειδὴ, ἀρξαμένης τῆς δίκης, συνίσταται μεταξὺ τῶν δικαζομένων ἡ ἐνοχὴ τοῦ νὰ ὑποκύψωσιν εἰς τὰς συνεπείας τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως (νομ. 3 § 11 Πανδεκ. de peculio)· ἡ δὲ ἐνοχὴ αὕτη μεταβαίνει ἀναγκαίως καὶ εἰς τοὺς διαρκούσης τῆς δίκης διαδεξαμένους τινὰ τῶν διαδίκων ὡς πρὸς τὸ ἐπίδικον πρᾶγμα, διότι ὑπὸ τοιοῦτον βάρος ἔλαβον καὶ αὐτοὶ τὸ πρᾶγμα τοῦτο· ἐκ τῆς ἀρχῆς δὲ ταύτης τῆς ἀπὸ τῆς φύσεως τῶν δικῶν ἀποῤῥεούσης, καὶ ὑπὸ τῶν νόμων (11 § 10 Πανδεκτ. 44 2 Βασιλ. τεμ. 10 ἐδάφ. τελευτ. (51, 2)· διότι τὸ δικάζεσθαι ἐνταῦθα κεῖται ἀντὶ τοῦ χρισολογεῖσθαι) ἀρκούντως ὑποστηριζομένης, ἕπεται ὅτι ὁ διαρκούσης τῆς δίκης παρὰ τοῦ ἐναγομένου τὸ ἐπίδικον πρᾶγμα κτησάμενος ὀφείλει νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὰς συνεπείας τῆς κατὰ τούτου ἐκδοθείσης ἀποφάσεως· ἄρα ἀντιτάσσεται καὶ κατ' αὐτοῦ τῆς τελεσιδικίας ἡ ἔνστασις».

§ 44. Ἡ τοῦ δεδικασμένου ὅμως ἔνστασις οὔτε ὠφελεῖ, οὔτε βλάπτει τὸν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς δίκης ἀποκτήσαντα δικαίωμα ἐπὶ τοῦ ἐπιδίκου πράγματος τρίτον (1).

---

(1) Ὅρα ἀνωτέρω § 24. Ἡ 215 τοῦ 1855 ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου φέρει·

«Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν νόμ. 9 § 2 Πανδ. (44, 2), ἡ τοῦ δεδικασμέ-

Ἐν ἄλλαις λέξεσιν.

«Ἡ τοῦ δεδικασμένου ἔνστασις οὔτε ὠφελεῖ, οὔτε βλάπτει τὸν τρίτον, ὅστις πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς δίκης ἀπέκτησε δικαίωμα ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτῆς. νόμ. 9 § 2 Π. (44, 2). Ἄρα ὅταν ἀπόφασίς τις ἐξεδόθη πρὸς ὄφελος τοῦ δικαιοπαρόχου σου, δὲν ἀποκτᾷς

νου ἔνστασις οὔτε ὠφελεῖ, οὔτε βλάπτει τὸν τρίτον, ὅστις πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς δίκης ἀποκτήσει δικαιώματα ἐπὶ τοῦ δικαζομένου πράγματος, ὁ νόμος δὲ 63 Πανδ. de re judicata, ὃν ἐπικαλοῦνται οἱ ἐκκαλοῦντες, εἶναι κατ' αὐτῶν καὶ οὐχὶ ὑπὲρ αὐτῶν· διότι κατὰ τὸν νόμον τοῦτον ἡ τοῦ δεδικασμένου ἔνστασις βλάπτει ἐνίοτε καὶ τρίτα πρόσωπα, δυναμένη ν' ἀντιταχθῇ καὶ κατ' αὐτῶν, ἐνῷ οἱ ἐκκαλοῦντες θέλουν νὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1666 ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου, τρίτοι ὄντες καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς περὶ διανομῆς δίκης, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθμὸν ἀπόφασις, τὸ ἐπίδικον κτῆμα ἀγοράσαντες· ἐκ τούτων δὲ ἕπεται ὅτι δὲν δικαιοῦνται νὰ ἐπικαλεσθῶσιν ὑπὲρ ἑαυτῶν τὴν ἀπόφασιν ταύτην, εἰμὴ μόνον ἂν ἀποδείξωσιν ὅτι ἐξεχωρήθησαν αὐτοῖς τὰ ἐξ αὐτῆς δικαιώματα.

»Ἐπειδὴ οὔτε τὸ συμβόλαιον τῆς 20 Ἰουλίου 1837, οὔτε αἱ ἀποφάσεις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἃς ἐπικαλοῦνται οἱ ἐκκαλοῦντες, ἀποδεικνύουσι παραχώρησιν τινά· διότι διὰ τοῦ συμβολαίου ἐκείνου ἐξεχωρήθη μόνον τῆς Μικτῆς ἐπιτροπῆς ἡ ἀπόφασις, αἱ ἀποφάσεις δὲ τοῦ ἐφετείου Ναυπλίου δὲν εἶναι ὁριστικαί, καὶ καθὸ τοιαῦται δὲν ἀποτελοῦσι δεδικασμένον.

»Ἐπειδὴ τὸ ἤδη παρὰ τῶν ἐκκαλούντων προσαγόμενον ἔγγραφον τῆς 27 τῆς Σελήνης Σεμπὰν τοῦ ἔτους 1271 (ἤτοι 2 Μαΐου 1855) εἶναι μὲν δεκτὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 746 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἀλλ' ἡ ἐν αὐτῷ ὑπάρχουσα ὁμολογία τοῦ Σαδίκη, ὅτι παρεχώρησεν εἰς τοὺς ἐκκαλοῦντας ὅσα δικαιώματα ἀφορᾷ ἡ ὑπ' ἀριθ. 1666 ἀπόφασις τοῦ πρωτοδικείου Ἀθηνῶν μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς παρούσης δίκης γενομένη, δὲν δύναται νὰ βλάψῃ τὰ ἐκ τῆς δίκης κεκτημένα τοῦ Γ. Ἀγγελοπούλου δικαιώματα, διότι ἡ ὁμολογία ἀποδεικνύει κατὰ τοῦ ὁμολογοῦντος καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ κατὰ τρίτων, οἷος εἶναι ὁ Γ. Ἀγγελόπουλος ζητῶν νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1666 ἀπόφασιν· ὥστε ἡ κατὰ τῆς ἐπιταγῆς αὐτῶν ἀνακοπὴ τρίτου ἀπὸ 3 Σεπτεμβρίου 1849 εἶναι βάσιμος καὶ ἐσφαλμένως ἀπέρριψεν αὐτὴν ἡ ὑπ' ἀριθ. 323 ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου Ναυπλίου. Ὅρα κατ. § 49.

δικαίωμά τι ἐκ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὅταν ἐγένου ἀγοραστὴς τοῦ κτήματος, περὶ οὗ ἡ δίκη, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς περὶ διανομῆς δίκης. — Ἄλλως τε, τὰ ἐκ τῆς ἀποφάσεως δικαιώματα, ὡς ὄντα προσωπικά, δὲν δύνανται νὰ περιέλθωσιν εἰς σέ, εἰδικὸν ὄντα διάδοχον, ἄλλως, εἰμὴ δι' ἐκχωρήσεως τοῦ ἐκ τῆς ἀποφάσεως πηγάζοντος δικαιώματος πρὸς ἐκτέλεσιν· τοιαύτην λοιπόν, ἄνευ ἐκχωρήσεως, δὲν δύνασαι νὰ ἐπιχειρήσῃς. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 103 τοῦ 1855, ἀναιρ. τὴν 525 τοῦ 51 τῶν ἐν Ναυπ. ἐφ.

§ 45. Τὸ δεδικασμένον ἰσχύει κατὰ παντός, ὅστις παρὰ τοῦ ἐναγομένου μετὰ τὴν κατ' αὐτοῦ ἀγωγήν, διαρκούσης τῆς δίκης, ἢ καὶ μετ' αὐτὴν ἔλαβε τὸ ἐπίδικον δωρεάν, ἢ ἐπὶ τιμήματι. νόμ. 9 § 2. νόμος 11 § 3 καὶ νόμος 28 (44, 2). Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 17627 τοῦ 1859. (Πρβ. ἀνωτ. σ. 67, β.)

Νομολογία. Ταυτότης προσώπων. Ἐκχώρησις (1).

§ 47. Ὅταν ὁ ἐκδοχεὺς (2) δὲν ἐκοινοποίησε τὴν γενομένην αὐτῷ παραχώρησιν πρὸς τὸν ἐκχωρηθέντα ὀφειλέτην, ὁ ἐκχωρητὴς ἔχει δικαίωμα νὰ ἀπαλλάξῃ τοῦτον τοῦ χρέους, ἢ καὶ νὰ δικασθῇ μὲ αὐτόν, ταῦτα δὲ ὑποχρεοῦσι τὸν ἐκδοχέα μὴ καταστήσαντα τὸν ὀφειλέτην, διὰ κοινοποιήσεως, ἀμέσως πρὸς αὐτὸν ὑπόχρεων· ἑπομένως ἡ μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ παραχωρητοῦ ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις ἔχει ἰσχὺν δεδικασμένου διὰ τὸν ἐκδοχέα ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὡς ἀντιπροσωπευθέντα. Διάταξις 3 Κώδικ. (4, 35).— Διάταγμα 4 Κώδ. (8, 17). — Τεμ. 9 § 2. — Τεμ. 11 § 3, 9, 10 Πανδ. (44, 2).—Τροπλ. vente ἀριθ. 892.—Καῤῥ. ζ. 1710 d.—Ἀπ. ἐφετ. Ἀθ. 16118 τοῦ 1858.

§ 48. Μετὰ τὴν γνωστοποίησιν τῆς ἐκχωρήσεως εἰς τὸν ὀφειλέτην, ὁ ἐκχωρητής, δικαζόμενος περὶ τῆς ἐκχωρηθείσης ἀπαιτήσεως, δὲν ἀντιπροσωπεύει τὸν ἐκδοχέα, καὶ ἑπομένως ἐκ τῆς δίκης ἐκείνης δὲν προκύπτει τελεσιδικία ὡς πρὸς τοῦτον. Ἐξαίρεσις χωρεῖ (3) ὅταν ἐν γνώσει καὶ συναινέσει τοῦ ἐκδοχέως (οἷον ὅταν οὗτος ἦτο πληρεξούσιος δικηγόρος τοῦ ἐκχωρητοῦ) ἐγένετο ἡ δίκη

(1) Πρβ. Εὑρετήρ. λέξ. Παραχώρησις § 98 ἑπόμ. καὶ Δαλλ. λ. chose jugée ἀριθ. 249.

(2) Πρβ. ἀνωτ. § 44¹ καὶ τὴν λ. Παραχώρησις.

(3) Οἰκ. τ. 2 σ. 259. contra. Καλ. γ. § 545. ἀν. σ. 38, 41.

ἐκείνη. Τεμ. 63 Πανδεκτῶν (42, 1). Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 18291 τοῦ 1860, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ἂν καὶ συνήθως μετὰ τὴν γνωστοποίησιν τῆς ἐκχωρήσεως εἰς τὸν ἐκχωρηθέντα ὀφειλέτην, ὁ ἐκχωρητής, δικαζόμενος περὶ τῆς ἐκχωρηθείσης ἀπαιτήσεως, δὲν ἀντιπροσωπεύει τὸν ἐκδοχέα, καὶ ἐπομένως ἐκ τῆς δίκης ἐκείνης δὲν προκύπτει τελεσιδικία ὡς πρὸς τοῦτον· μολαταῦτα ἐξαιρετικῶς τοῦτο δὲν ἔχει χώραν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καὶ ὁ Ἀρ. Μπαλάνος δικαιοῦται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἐκ τῆς ὑπ' ἀρ. 17141 ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου τούτου πηγάζουσαν τελεσιδικίαν, ἂν καὶ ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ ἐφετείου ἐξεδόθη μεταξὺ τοῦ ἐκχωρητοῦ Δ. Αἰνιᾶνος καὶ τοῦ ἐκχωρηθέντος ὀφειλέτου δημοσίου, μετὰ τὴν πρὸς τοῦτον γνωστοποίησιν τῆς ἐκχωρήσεως μέρους τῆς τοῦ Δ. Αἰνιᾶνος ἀπαιτήσεως, δυνάμει τῆς διατάξεως τοῦ νόμου 63 Πανδ. 42. 1, καθόσον ὁ Αἰνιάν, μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 39 ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἥτις παρέπεμψεν εἰς τὸ ἐνταῦθα πρωτοδικεῖον τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ ποσοῦ τῆς ἐπιδικασθείσης εἰς τὸν Δ. Αἰνιᾶνα ἀποζημιώσεως, ἐξηκολούθει τὴν δίκην κατὰ τοῦ δημοσίου ἐπὶ ὅλης τῆς ἀπαιτήσεώς του, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ εἰς τὸν Ἀρ. Μπαλάνον ἐκχωρηθέντος κατὰ δρ. τρεῖς χιλιάδας μέρους αὐτῆς, ἐν γνώσει καὶ συναινέσει αὐτοῦ τοῦ Ἀρ. Μπαλάνου, ὡς βεβαιοῦται ἀνενδοιάστως ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς ὑπ' ἀριθ. 17141 ἀποφάσεως, σημειούσης ὡς παρόντα καὶ ὑπερασπιζόμενον μάλιστα κατὰ τὴν δίκην ἐκείνην τὸν διάδικον Δημ. Αἰνιᾶνα, ἐκχωρητήν του, αὐτὸν τὸν Ἀρ. Μπαλάνον δικηγόρον καὶ ὡς ἐκ περισσοῦ καὶ ὁ ὀφειλέτης αὐτός, ἤγουν τὸ δημόσιον, ἐδικάσθη μετὰ τοῦ ἐκχωρητοῦ περὶ τοῦ ὅλου τῆς ἀπαιτήσεως ἐν γνώσει τῆς προγεγονείας καὶ γνωστοποιηθείσης αὐτῷ ἐκχωρήσεως, καὶ ἰδίως ὅτι ὁ Ἀρ. Μπαλάνος συναινεῖ εἰς τὴν τοιαύτην τοῦ ἐκχωρητοῦ δίκην, ἤγουν εἰς τὴν ἀντιπροσώπευσίν του.»

§ 49. Ἡ μετὰ τὴν παραχώρησιν ὁμολογία τοῦ παραχωρητοῦ ποίαν ἐπιῤῥοὴν ἔχει ὡς πρὸς τὸν ἐκδοχέα; Ἴδε ἐν λ. Ὁμολογία τὴν 132 τοῦ 1853 ἀπ. τοῦ Ἀρ. Πάγου. Ὅρα ἀν. σ. 68.

§ 49² Τὸ μεταξὺ παραχωρητοῦ καὶ ὀφειλέτου δεδικασμένον ἰσχύει μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ ἐκδοχέως, καὶ οὐχὶ μεταξὺ τοῦ ἐκδοχέως καὶ τοῦ παραχωρητοῦ.

Ἐν ἄλλοις ῥήμασι.

«Τὸ μεταξὺ τοῦ παραχωρητοῦ καὶ ὀφειλέτου δεδικασμένον ἰσχύει μὲν καὶ κατὰ τοῦ ἐκδοχέως, ἀλλὰ μόνον ὡς πρὸς τὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ὀφειλέτου νομικὴν σχέσιν, ὡς δυναμένου τοῦ

καὶ ν' ἀντιτάξῃ εἰς αὐτὸν τὸ δεδικασμένον ἀντιπροσωπευθέντα ὑπὸ τοῦ ἐκχωρητοῦ, ἀφοῦ αὐτὸς δὲν ἐγνωστοποίησεν εἰς τὸν ὀφειλέτην τὴν ἐκχώρησιν, δὲν δύναται δὲ νὰ ἰσχύσῃ κατ' αὐτοῦ τοῦ ἐκδοχέως καὶ διὰ τὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐκχωρητοῦ νομικὴν σχέσιν, ὅταν δὲν ἐξεδικάσθη ἡ σχέσις αὕτη μεταξὺ τῶν δύο, οὐδ' ἠδύνατο ὁ ἐκχωρητὴς ν' ἀντιπροσωπεύσῃ τὸν ἐκδοχέα ὡς πρὸς τὰ κατὰ τοῦ ἐκχωρητοῦ ἐκ τῆς ἐκχωρήσεως κεκτημένα δικαιώματα. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 8 τοῦ 1859, ἀναιροῦσα ἐν μέρει τὴν 16118 ἀπ. ἐφ. Ἀθ. καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ὁ αὐτὸς Δεληγεώργης διὰ τῶν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ἐγγράφων προτάσεών του, ἰσχυρισάμενος ὅτι ὁ Ι. Ροῦτζος δὲν ἐπλήρωσεν εἰς τὸν Γ. Γρίβαν τοὺς 5100 φοίνικας, ἐζήτησε νὰ τῷ παραχωρηθῇ ἡ ἀπόδειξις τοῦ ἰσχυρισμοῦ του· τὸ δὲ ἐφετεῖον δὲν ἐπέτρεψε τὴν ἀπόδειξιν ταύτην ἐπὶ λόγῳ, ὅτι τὸ διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου δεδικασμένον μεταξὺ τοῦ ἐκχωρητοῦ δημοσίου καὶ τοῦ ὀφειλέτου Ι. Ρούτζου περὶ τῶν 5100 φοινίκων οὓς δῆθεν ἔδωκεν οὗτος πρὸς τὸν Γαρδικιώτην Γρίβαν κατὰ τὸν Αὔγ. τοῦ 1842, ἰσχύει καὶ κατὰ τοῦ ἐκδοχέως Δεληγεώργη, καὶ ἑπομένως ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ διὰ τὸ περιπλέον τοῦ συμψηφισθέντος ποσοῦ τῶν 5100 φοινίκων, ἤτοι διὰ τὸ ποσὸν τῶν 8614 φοινίκων· ἀλλ' ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἐσφαλμένος, διότι τὸ μεταξὺ παραχωρητοῦ καὶ ὀφειλέτου διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου ἰσχύει μὲν καὶ κατὰ τοῦ ἐκδοχέως Δεληγεώργη, ἀλλὰ μόνον ὡς πρὸς τὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ὀφειλέτου νομικὴν σχέσιν ὡς δυναμένου τούτου ν' ἀντιτάξῃ εἰς αὐτὸν τὸ δεδικασμένον ἀντιπροσωπευθέντα ὑπὸ τοῦ ἐκχωρητοῦ ἐνώπιον τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, ἀφοῦ αὐτὸς δὲν ἐγνωστοποίησεν εἰς τὸν ὀφειλέτην τὴν ἐκχώρησιν, δὲν δύναται δὲ νὰ ἰσχύσῃ κατ' αὐτοῦ τοῦ ἐκδοχέως καὶ διὰ τὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐκχωρητοῦ νομικὴν σχέσιν, καθότι δὲν ἐξεδικάσθη ἡ σχέσις αὕτη μεταξὺ αὐτῶν τῶν δύο ἐνώπιον τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, ὡς μὴ ὄντων τούτων ἀντιδίκων ἐν τῇ δίκῃ ἐκείνῃ, οὐδ' ἠδύνατο ὁ ἐκχωρητὴς ν' ἀντιπροσωπεύσῃ τὸν ἐκδοχέα ὡς πρὸς τὰ κατὰ τοῦ ἐκχωρητοῦ ἐκ τῆς ἐκχωρήσεως κεκτημένα δικαιώματα· ὅθεν τὸ ἐφετεῖον παρεβίασε τὰ ἄρθρα 170 καὶ 244 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, τὰ ὁποῖα, ὡς οὐσιώδη δίδουσι χώραν εἰς ἀναίρεσιν κατὰ τὰ συνδυασμένα 201 καὶ 807 τῆς αὐτῆς δικονομίας ἄρθρα καὶ ἑπομένως καθίσταται ἀναιρετέα ἡ ὑπ' ἀριθ. 16118 ἀπόφασις μόνον καθόσον ἀφορᾷ τὸ ποσὸν τῶν 8614 φοινίκων».

§ 49' ὅρα τὰς 8984 καὶ 9403 ἀποφάσεις ἐφετῶν Ἀθηνῶν.

Νομολογία. Ταυτότης προσώπων. Ὁμόδικοι (1).

§ 49α Ἀνωτέρω (σελ. 53) εἴπομεν, ὅτι ἡ ἀπόφασις ἀποτελεῖ δεδικασμένον κατὰ τοῦ προσκεκλημένου ὁμοδίκου ἢ τοῦ μὴ ἐμφανισθέντος διαδίκου, ἢ τοῦ ἀναγγελέως τῆς δίκης, ἢ τοῦ κυρίου διακατόχου·—καὶ ὅτι, κατὰ τοὺς αὐτόθι νόμους, ἡ μεταῤῥυθμιστικὴ τοῦ ἐφετείου ἀπόφασις ἔχει τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα καὶ κατὰ τῶν μὴ ἐκκαλεσάντων ὁμοδίκων, τῶν διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου καταδικασθέντων.

Ἴδωμεν ἤδη τὰ ἐν τῇ νομολογίᾳ.

§ 50. Ὁ ὁμόδικος δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ὑπὲρ τοῦ ὁμοδίκου ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν; Ἡ 2 σκέψις τῆς 359 τοῦ 1855 πολιτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, κυρούσης τὴν 13048 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, φέρει·

«Ἐπειδὴ παραδεχόμενον τὸ ἐφετεῖον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις μετεῤῥυθμίσθη μὲν ἐν μέρει ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10949 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου ὑπὲρ τῆς ὁμοδίκου τοῦ ἀναιρεσείοντος Μαρίας Πούλου, ἐκτελεσάσης αὐτὴν, ἀλλ' ὅτι ὁ λόγος τῆς μεταῤῥυθμίσεως ἀναφέρεται εἰς μόνην τὴν Μαρίαν Πούλου, ὀρθῶς δὲν ἐφήρμοσε τὸ ἄρθρον 782 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὅπερ λαμβάνει ἐφαρμογὴν μόνον ὅταν ὁ πάντας τοὺς ὁμοδίκους ἀφορῶν λόγος, δι' ὃν κατεδίκασε τὸ πρωτοδικεῖον, ἀποδοκιμάζεται ὑπὸ τοῦ ἐφετείου. νόμος 10 § 4 Βασ. (9, 1)».

§ 51. Ὅταν ἀπεφασίσθη, ὅτι ὁ Α ὀφείλει τῷ Β ποσόν τι, ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν ἀποδεικνύει τὴν ὕπαρξιν ὀφειλῆς τοῦ αὐτοῦ Α πρὸς τὸν ὁμόδικον τοῦ αὐτοῦ Β, ὅπως ὁ δοθεὶς, ἢ μὴ, ὑπὸ τοῦ ὁμοδίκου ὅρκος (2) δὲν ὠφελεῖ, οὔτε βλάπτει τὸν ἕτερον ὁμόδικον (368 πολ.), οὔτε ἐπάγεται τελεσιδικίαν ὑπὲρ τοῦ μὴ δικασθέντος ὁμοδίκου διὰ τὸ πρὸς αὐτὸν δῆθεν χρέος τοῦ Α. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 235 τοῦ 56, κυρ. τὴν 6116 ἐφ. Ἀθην.

§ 51α Ὁ Γ δι' ἀγωγῆς του κατὰ τοῦ Π ἐξέθεσεν ὅτι αὐτὸς παρανόμως κατακρατεῖ κτῆμά τι, ὃ δημοπρατηθὲν ὑπὸ τῆς Α

(1) Παράβ. Δαλλ. λέξιν chose jugée ἀριθ. 255, ἔνθα καὶ περὶ συνιδιοκτητῶν (ἀν. σ. 52 ἐν τέλ).

(2) Πρβ. ἀν. σ. 45 ἐπ. 49 ἐπ.

ἠγόρασεν ὁ ἐναγόμενος· ὅτι τὴν κατάσχεσιν, τὴν δημοπρασίαν καὶ τὴν ἀγορὰν προσβάλλει.—Τὸ πρωτοδικεῖον ἀπέρριψε τὴν ἀγωγήν του, ἀλλὰ τὸ ἐφετεῖον, ἐξαφανίσαν τὴν ἀπόφασιν, ἠκύρωσε τὴν κατάσχεσιν καὶ ἐκήρυξεν ὡς κακῶς ἀγορασθεῖσαν τὴν οἰκίαν παρὰ τοῦ Π.—Τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἐκοινοποίησε τῷ Π, καὶ τὸν προσεκάλεσε νὰ δώσῃ τὸ κτῆμα. Ὅθεν ἐκίνησεν ἀγωγὴν περὶ παραδόσεως αὐτοῦ καὶ περὶ ἀποζημιώσεως· τὸ πρωτοδικεῖον παρεδέχθη τὴν ἀγωγήν, καί, ἐφέσεως γενομένης, ἀνεφύη τὸ ζήτημα ἂν ὑπάρχῃ δεδικασμένον.

Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν (ἀπόφασις 9403 τοῦ 1852) ἔλυσε καταφατικῶς τὸ εἰρημένον ζήτημα, διότι

α) Ὁ Γ ἀνεκοίνωσε τὴν κατὰ τῆς κατασχέσεως ἀνακοπήν του εἰς τὸν Π, ὅστις, τεθεὶς, διὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἐκτὸς τῆς δίκης, δὲν παρενέβη εἰς τὴν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ἐκδίκασιν τῆς ἐφέσεως τοῦ Γ, ἀλλ' ἀφῆκεν ἐν γνώσει νὰ δικασθῇ μόνη ἡ δικαιοπάροχός του.

β') ὅτι ἡ ἀπόφασις τῶν ἐφετῶν, δι' ἧς ἐκηρύχθη ἄκυρος ἡ τοῦ ἐπιδίκου κτήματος κατάσχεσις, ἔχει, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἰσχὺν δεδικασμένου, καὶ δὲν ἐφαρμόζεται ἡ ἀρχὴ περὶ τῶν μεταξὺ ἄλλων δεδικασμένων.

§ 51[3] Ὁ ἀναγκασθεὶς εἰς παρέμβασιν καὶ θεωρηθεὶς ὑπόχρεως πρὸς ἀποζημίωσιν διὰ τὴν ἐκνίκησιν κτήματός τινος ἔχει δικαίωμα νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν, ἣν ὁ ἐνάγων προεκάλεσε κατὰ τῶν ἐναγομένων, οἵτινες παρενέβαλον ἐκεῖνον, ἀφῆκαν δὲ νὰ κατασταθῇ τελεσίδικος ἡ ἀπόφασις (1).—Ἡ ἔφεσις μάλιστα ἐκείνου ἀνεγείρει ἐκ τῆς παραγραφῆς καὶ τοὺς ἐναγομένους. Ἀπόφασις ἐφ. Ναυπλίας 616 τοῦ 52, ἣν ὅρα ἀν. ἀν. σ. 63 (2). Ὅρα κατ. § 53 καὶ 55[2]

Νομολογία. Ταυτότης προσώπων. Ἐγγυηταί (3).

§ 51[4] Ἀνωτέρω (σελ. 49 ἑπόμ.) εἴπομεν, ὅτι ἡ τὸν πρωτοφειλέτην καταδικάσασα ἀπόφασις δὲν ἀποτελεῖ δεδικασμένον κατὰ

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Προσεπίκλησις § 120 ἐπ. 150—154.
(2) Πρβ. ἕτερά τινα ζητήματα ἐν Εὑρετηρ. τόμ. 7 σ. 224.
(3) Ὅρα ἀνωτέρ. σελ. 49 ἐπ. Δαλλ. chose jugée ἀριθ. 248. Ἡ ὑπὲρ τοῦ ὀφειλέτου ἀπόφασις ὠφελεῖ τὸν ἐγγυητήν; Πρβ. Δαλλ. αὐτ. ἀρ. 266 ἑπόμ.

τοῦ ἐγγυητοῦ (1)· ὅτι ὅταν ὁ πρωτοφειλέτης ἀπηλλάγη διὰ τῆς ἀποφάσεως, οὐχὶ διὰ λόγους προσωπικοὺς, τὸ δεδικασμένον τοῦτο δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ καὶ ὁ ἐγγυητής· ὅτι ὅταν ἐδικάσθη ὁ ἐγγυητὴς, διακριτέον ἂν ἀπηλλάγη διὰ λόγους ἀφορῶντας ἁπλῶς τὴν ἰσχὺν τῆς ἐγγυήσεώς του· ἢ διὰ λόγους ἀφορῶντας τὸ χρέος αὐτὸ (2): ὅτι ἡ καταδίκη τοῦ ἐγγυητοῦ δὲν φέρει πρόκριμα κατὰ τοῦ πρωτοφειλέτου.

Ἴδωμεν ἤδη τὰ ἐν τῇ νομολογίᾳ.

§ 52. Διὰ νὰ ὑπάρχῃ τελεσιδικία, ἀπαιτεῖται, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ ταὐτότης προσώπων, οὐδεὶς δὲ νόμος ἐπεκτείνει καὶ εἰς τὸν ἐγγυητὴν τὴν τελεσιδικίαν τῆς μόνον τὸν πρωτοφειλέτην καταδικασάσης ἀποφάσεως (3).

---

(1) Ὅρα ὅμως ἀν. σ. 51 ἐν ἀρχ.

(2) Ὅρα κατ' ἔκτασιν τὴν λύσιν ἀν. ἐν σ. 49 ἐπ.

(3) Ἡ 9987 τοῦ 1852 ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν, φέρει·

«Ἐπειδὴ, διὰ νὰ ὑπάρξῃ τελεσιδικία, ἀπαιτεῖται, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, νὰ ὑπάρχωσι, πρὸς τοῖς ἄλλοις, οἱ αὐτοὶ διάδικοι κατὰ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα, οἵτινες, καίτοι δικασθέντες, πρόκειται πάλιν νὰ δικασθῶσιν ἐκ νέου κατὰ τὸ αὐτὸ δίκαιον.

»Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἂν καὶ ὁ Κώστας Παππαγγέλου ἦναι ὁ ἐγγυητὴς τοῦ Ἰω. Ναντάκη, πρωτοφειλέτου, κατὰ τοῦ ὁποίου, δικασθέντος μόνον μὲ τὸν ἤδη ἐνάγοντα καὶ ἐφεσίβλητον δῆμον Πειραιῶς, ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 10912 καὶ ἀπὸ 13 Ὀκτωβρίου 1844 ἀπόφασις τοῦ ἐν Ἀθήναις δικαστηρίου τῶν Πρωτοδικῶν καὶ δι' αὐτῆς κατεδικάσθη τελεσιδίκως ὁ πρωτοφειλέτης οὗτος εἰς τὴν πληρωμὴν δραχμῶν 1859, προερχομένων ἐκ καθυστερήσεως τῆς τρίτης δόσεως ἐνοικίων τῶν ἐμμέσων φόρων τοῦ δήμου Πειραιῶς, διὰ τὸ ὁποῖον ὁ Παππαγγέλου ἐγγυήθη. Μόλα ταῦτα, ἡ ἐκ τῆς καταδικαστικῆς ταύτης ἀποφάσεως τῆς κατὰ μόνον τοῦ πρωτοφειλέτου ἐνοικιαστοῦ Ναντάκη ἐκδοθείσης, πηγάσασα τελεσιδικία δὲν δύναται, κατὰ διάταξιν ῥητοῦ τινὸς περὶ τούτου νόμου, νὰ ἐπεκταθῇ καὶ κατὰ τοῦ ἐγγυητοῦ του Κ. Παππαγγέλου, καθόσον οὗτος οὔτε προσεκλήθη ἀπό τινα τῶν διαδίκων εἰς τὴν δίκην ἐκείνην τῆς μεταξὺ τοῦ δήμου Πειραιῶς καὶ τοῦ Ναντάκη λαβούσης χώραν, οὔτε μέρος ὁπωσδήποτε ἔλαβεν εἰς αὐτὴν, ἀλλ' οὔτε καὶ ἡ διαληφθεῖσα ἀπόφασις τῷ ἐκοινοποιήθη· ἀφοῦ δὲ δὲν εἶναι τὸ αὐτὸ πρόσωπον μὲ τὸν πρωτοφειλέτην ὁ ἐγγυητὴς,

1. Ἐν ἄλλοις ῥήμασιν:

«Οὐδεὶς νόμος, οὔτε ὁ νόμος 3 § 1 Κώδ. (7, 54), οὔτε ὁ νόμος 7 Κώδ. (8, 44) ἐπεκτείνει καὶ εἰς τὸν ἐγγυητὴν τὴν τελεσιδικίαν τῆς μόνον τὸν πρωτοφειλέτην καταδικασάσης ἀποφάσεως. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 395 τοῦ 1852, φέρουσα:

οὗτος δύναται νὰ ἔχῃ καὶ ἴδιον συμφέρον καὶ διαφόρους ἐνστάσεις νὰ προτείνῃ πρὸς ὑπεράσπισίν του ἰδίαν καὶ πρὸς ἀπόκρουσιν τῶν κατ' αὐτοῦ ἀπαιτήσεων, προερχομένων εἴτε ὡς ἐκ τοῦ προσώπου του, εἴτε καὶ ἐκ τοῦ συναλλάγματος τοῦ μεταξὺ τοῦ ἐνάγοντος καὶ τοῦ πρωτοφειλέτου γενομένου, εἴτε τὴν ἐξ ἐγγυήσεως ὑποχρέωσίν του ἀφορωσῶν· καὶ ἐὰν ὁ εἰς ἀποζημίωσιν ὑπόχρεως ἐγγυητὴς ἤθελε θεωρεῖσθαι ὡς συνδικασθεὶς εἰς τὴν ὑπόθεσιν μὲ τοὺς κυρίους διαδίκους, δὲν ἤθελε παραπέμπεσθαι ἡ περὶ ἐγγυήσεως αὐτοῦ, καίτοι προσκληθέντος καὶ ἀπιλειφθέντος, ἀγωγὴ εἰς ἰδιαιτέραν συζήτησιν ἀριθ. 604 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἀλλ' οὔτε ἤθελεν ἔχει κατὰ τὸ ἄρθρον 610 τῆς αὐτῆς τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς καὶ ἐναντίον τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 602, 609 ἐκδοτέων ἐρήμην ἀποφάσεων. Ὅθεν ἡ περὶ τελεσιδικίας ἡ τοῦ δεδικασμένου καὶ ὡς πρὸς τὸν ἐγγυητὴν πρότασις δὲν εἶναι νόμιμος. Πρβ. κατ. § 55⁴

»Ἐπειδὴ ἂν καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 532 § 3 τῆς πολιτικῆς δικονομίας καὶ τοὺς νόμους 7 § 1 καὶ 19 Πανδεκτῶν Βιβλίον 44 τίτλος 1 καὶ νόμος 8, 19 Βασιλικῶν βιβλίον 51 τίτλος 1 οἱ ἐγγυηταὶ δύνανται νὰ προτείνωσι κατὰ τοῦ ἐνάγοντος τὰς ἐνστάσεις, αἵτινες εἰς τὸν ἐναγόμενον ἁρμόζουσιν, ἀλλὰ ἐπὶ τῆς συγκεκριμένης περιπτώσεως αἱ ὑπὸ τοῦ ἐγγυητοῦ Παππαγγέλου ἢ τῶν ἀντιπροσωπευόντων αὐτὸν τέκνων του ἐπιτροπευομένων ὑπὸ τῆς μητρός των Σοφίας γενόμεναι ἤδη ἐνστάσεις, μὴ ἀναφερόμεναι εἰμὴ μόνον εἰς τὰς κατὰ τοῦ δήμου Πειραιῶς ἀνταγωγικὰς ἀπαιτήσεις τοῦ πρωτοφειλέτου Ναυτάκη, αἵτινες οὐδὲ ὡς ἐνστάσεις δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν, δὲν ἀφορῶσιν πράγματα, περὶ ὧν ὁ Παππαγγέλου ἐγγυήθη· καὶ 2) τὸ συμφέρον καὶ αἱ ἀξιώσεις περὶ μόνας τὰς ἀνταγωγικὰς ταύτας ἀπαιτήσεις ὡς μὴ ἀνήκοντα εἰμὴ εἰς τὸν πρωτοφειλέτην μόνον, δὲν δύνανται νὰ προταθῶσι καὶ ὑπὸ τοῦ ἐγγυητοῦ Παππαγγέλου, ἀφοῦ ἄλλως τε αὗται αἱ ἀνταγωγικαὶ ἀπαιτήσεις, αἱ προτεινόμεναι ἤδη παρὰ τῶν ἐκκαλούντων ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς λόγους, ὑπὸ τὰ αὐτὰ περιστατικὰ καὶ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ἰσχυρισμοὺς, ἐπροτάθησαν ἤδη ὡσαύτως καὶ ἀπαραλλάκτως ὑπὸ τοῦ

ἑτέρου προκύπτει ἐξ αὐτῶν τῶν ὑπ' ἀριθ. 10894 τοῦ 1844 καὶ 11311 τοῦ 1845 ἀποφάσεων τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν, ὅτι τῷ ὄντι ἐμεσολάβησε μεγάλη ἀμέλεια ἐκ μέρους του, διότι ὄχι μόνον ἀφῆκε νὰ δικασθῇ ἐρήμην τὸ πρῶτον, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἀποκοπήν του, ἥτις ἐμφαίνει, ὅτι εἶχε λόγους κατὰ τῆς ἀγωγῆς τοῦ δήμου, ἀφῆκε νὰ δικασθῇ καὶ αὖθις ἐρήμην· κοινοποιηθείσης δὲ αὐτῷ τῆς δευτέρας ἀποφάσεως, παρέλειπε νὰ κάμῃ ἔφεσιν».

§ 55. Μὴ ἀποδείξαντος τοῦ πρωτοφειλέτου θέμα τι, βλάπτεται ὁ ἐγγυητής; Ἴδε ἀπ. 10146 τῶν ἐν Αθ. ἐφ. καὶ λ. Προσεπίλκησις § 30 ἐπ.

§ 55² Οἱ ἀλληλέγγυοι ἐγγυηταὶ δύνανται νὰ συνεναχθῶσιν; ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἡ ἐμπρόθεσμος ἐπίδοσις τῆς ἐφέσεως πρός τινα ἐξ αὐτῶν ἰσχύει ὡς πρὸς ὅλους τοὺς συνεναγομένους; Ὅρα ἀπ. ἐφ. Αθ. 5416 τοῦ 49. Ὅρα ἀνωτ. § 51³

§ 55³ Τρεῖς ἐνάγοντες ἐκίνησαν ἀγωγὴν ἀντικείμενον ἔχουσαν τοῦ ν' ἀποδώσῃ ὁ ἐναγόμενος πρὸς τοὺς ἐνάγοντας χρηματικόν τι ποσὸν διὰ τὸν λόγον ὅτι ἀντ' αὐτοῦ, ὑποχρεωθέντος νὰ τὸ πληρώσῃ, ἠναγκάσθησαν νὰ τὸ πληρώσουν αὐτοί, ὡς ἔχοντες ἕκαστος αὐτῶν δικαίωμα ἀπαιτήσεως κατὰ τοῦ ἐναγομένου διὰ τὸ ἀναλογοῦν ἑαυτῷ ἐκ τοῦ διαιρετοῦ τούτου ποσοῦ· ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ἐξεδόθη ἀπόφασις ἐπιδικάζουσα ὁλόκληρον τὸ ποσὸν αὐτό· ἡ ἐκδίκασις αὕτη ὅμως δὲν ἐγένετο εἰς ἕκαστον αὐτῶν ἀλληλεγγύως ἢ ἐξ ὁλοκλήρου, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς τρεῖς, διότι καὶ οἱ τρεῖς τὸ ἀπήτουν διὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἀγωγῆς των· ἐκ τούτου λοιπὸν δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀπολαύοντες ἕκαστος αὐτῶν ἀλληλεγγύως τὸ δικαίωμα ἀπαιτήσεως ὁλοκλήρου τοῦ ποσοῦ· ἄρα ἔχοντες ἕκαστος αὐτῶν διὰ μόνον τὸ ἀναλογοῦν αὐτῷ ἐκ τοῦ διαληφθέντος ποσοῦ δικαίωμα ἀπαιτήσεως, ἕπεται ὅτι ὁ εἷς τῶν ἐναγόντων, ὅστις μόνος ἐνεφανίσθη εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ εἰμὴ ὡς δικασθεὶς διὰ μόνον τὸ ἀναλογοῦν αὐτῷ ποσόν. Ἀπόφασις 6116 τῆς 2 Σεπτεμβρίου 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 55⁴ Ἀνωτέρω (σελ. 45), εἴπομεν ὅτι ἡ ἀπολύσασά τινα τῶν ἀλληλεγγύων ὀφειλετῶν ἀπόφασις ὠφελεῖ καὶ τοὺς λοιπούς· ὄχι ὅμως καὶ ἡ καταδικάσασα.

§ 55⁵ *Ἰδίως περὶ τῶν πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέων.* Ἄλλοτε (1) ἐξεθέσαμεν διάφορα ζητήματα, τὰ ὁποῖα ἀναφύονται ἐκ τῶν

---

(1) Ἐν λέξει Προσεπίλκησις. Διὰ βραχέων ἐπαναλαμβάνομεν ταῦτα. «Ἅμα ἐναχθῇ ὁ ἀγοραστής, ὀφείλει νὰ εἰδοποιήσῃ περὶ

περὶ ἀνακοινώσεως τῆς δίκης διατάξεων τοῦ νόμου, καὶ ὑπεδείξαμεν τὰς συνεπείας τῆς παραλείψεως τῆς ἀνακοινώσεως ταύτης πρὸς τοὺς πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέους. Ἐντεῦθα λοιπὸν περιοριζόμεθα νὰ σημειώσωμεν διὰ βραχέων τὰ ἑξῆς·

α) Κατὰ τὸν νόμον, οἱ πρὸς ἀποζημίωσιν ὑπόχρεοι, οἱ ὁποῖοι ἐκλητεύθησαν μὲν εἰς τὴν δίκην, ἀπελίποντο δὲ καὶ δὲν ἐδικάσθησαν ἐρήμην, δὲν ἔχουν δικαίωμα ν' ἀνακόψωσι τὴν ἀπόφασιν, ἥτις κατέστη τελεσίδικος μεταξὺ τοῦ ἐνάγοντος καὶ τοῦ ἐναγομένου (1).

β) Ἐὰν ἐκ τῶν πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέων ἐνεφανίσθη μόνον εἷς καὶ κατεδικάσθη ν' ἀποζημιώσῃ ὅ,τι ἀναλογεῖ αὐτῷ ἐκ τοῦ ἐκνικηθέντος κτήματος, ἡ δὲ κατὰ τῶν λοιπῶν αἴτησις παρεπέμφθη εἰς ἰδιαιτέραν συζήτησιν ὡς μὴ ἐμφανισθέντων, οὗτοι δὲν δύνανται νὰ προσβάλωσι τὴν μεταξὺ τῶν κυρίων διαδίκων ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν, δύνανται ὅμως νὰ διαμφισβητήσωσι τὴν πρὸς ἐγγύησιν ἐνοχήν των· ὥστε τὸ πρός τινα τῶν ἐγγυητῶν δικασθὲν δὲν ἰσχύει κατὰ τῶν ἄλλων (2). Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 9041, ἣν ὅρα ἀνωτέρω § 53.

γ) Ὁ ἀναγκασθεὶς εἰς παρέμβασιν καὶ θεωρηθεὶς ὑπόχρεως πρὸς ἀποζημίωσιν διὰ τὴν ἐκνίκησιν κτήματός τινος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν, ἣν ὁ ἐνάγων προεκάλεσε κατὰ τῶν ἐναγομένων, οἵτινες παρενέβαλον ἐκεῖνον, ἀφῆκαν δὲ νὰ καταστᾷ τελεσίδικος ἡ ἀπόφασις (3). — Ἡ ἔφεσις μάλιστα ἐκείνου ἀνεγείρει ἐκ τῆς παραγραφῆς καὶ τοὺς ἐναγομένους. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 616 τοῦ 1852, ἣν ὅρα ἀνωτέρω σελ. 63 (4). Ὅρα ἀν. § 53 καὶ 55ª

τούτου τὸν πωλητὴν, διὰ νὰ δυνηθῇ οὗτος νὰ ὑπερασπισθῇ τὰ δικαιώματά του.

Ἡ γνωστοποίησις αὕτη γίνεται δι' ἀνακοινώσεως τῆς δίκης, καὶ ἂν ἦναι πολλοὶ οἱ πωλήσαντες, πρέπει νὰ γίνῃ πρὸς ὅλους, ὄχι ὅμως εἰς τοὺς ἐγγυητὰς, οἵτινες δὲν εἶναι προκτήτορες.

Ὁ προσεπικληθεὶς προκτήτωρ ὀφείλει νὰ ἐμφανισθῇ, ἄλλως κινδυνεύει δι' αὐτὸν ἡ δίκη· ὥστε καταδικασθέντος τοῦ ἀγοραστοῦ ὀφείλει νὰ τὸν ἀποζημιώσῃ».

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Προσεπίκλησις § 138 ἑπόμ. καὶ ἀνωτέρω § 43.

(2) Πρβ. ὅμως ἀνωτ. σελ. 50 σημ. 4.

(3) Ὅρα τὴν λ. Προσεπίκλησις § 120 ἐπ. 150—154.

(4) Πρβ. ἕτερά τινα ζητήματα ἐν Εὐρ. τόμ. 7 σ. 224.

Νομολογία. Ταυτότης προσώπων. Πτώχευσις. (1).

§ 56. Ἀποφάσεις, ἐκδοθεῖσαι μεταξὺ τῶν πρακτόρων ἢ συνδίκων πτωχεύσεως, καὶ ἀφορῶσαι τὴν κυριότητα πραγμάτων τοῦ πτωχεύσαντος, ἀποτελοῦσι τελεσιδικίαν ὡς πρὸς τὸν πτωχεύσαντα αὐτὸν, ὥστε οὗτος νὰ μὴ δύναται ν' ἀντιτάξῃ τὴν εἰκονικότητα; Ναὶ, κατὰ τὴν μειονοψηφίαν τῆς 558 τοῦ 1857 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. Ὄχι, κατὰ τὴν πλειονοψηφίαν. Ἡ δ' ἀπόφασις φέρει οὕτως·

α'Ἐπειδὴ, ἂν καὶ ἐδύνατό τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ἐπειδὴ αἱ ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις ἐπὶ δικῶν μεταξὺ πρακτόρων ἢ συνδίκων ἐπὶ τῆς πτωχεύσεως ἐμπόρου τινὸς, καὶ ἄλλων προσώπων ὡς πρὸς τὴν περιουσίαν τοῦ πτωχεύσαντος, εἶναι ὑποχρεωτικαὶ ὄχι μόνον διὰ τοὺς δανειστὰς τοῦ πτωχεύσαντος, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν πτωχεύσαντα αὐτὸν, καὶ ἑπομένως δύνανται νὰ παρέξωσι τελεσιδικίαν ἐπὶ τῶν δικαζομένων δι' αὐτῶν ζητημάτων, καθότι οἱ πράκτορες, ἢ οἱ σύνδικοι καὶ τὰ ὀνόματα τῶν δανειστῶν, οἵτινες ἔχοντες ὑπέγγυον δυνάμει τοῦ νόμου ὅλην τὴν περιουσίαν τοῦ ὀφειλέτου των ἀντιπροσωπεύουσιν αὐτὴν, δυνάμει τοῦ νόμου, καὶ ὅλας τὰς ἀφορώσας τὴν περιουσίαν τοῦ πτωχεύσαντος δίκας δύνανται νὰ διεξαγάγωσιν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ἄνευ τῆς συμπράξεως τοῦ πτωχεύσαντος· ὅθεν ἤθελεν εἶσθαι ἀντιφατικὸν καὶ ἄτοπον ἀφ' ἑνὸς μὲν ν' ἀντιπροσωπεύωσιν οἱ πράκτορες καὶ οἱ σύνδικοι τὴν ὁμάδα τῶν δανειστῶν τοῦ πτωχεύσαντος, οἵτινες δυνάμει τοῦ νόμου ἀντιπροσωπεύουσι τὴν περιουσίαν του, καὶ νὰ δύνανται νὰ διεξαγάγωσιν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ὅλας τὰς ἀφορώσας τὴν περιουσίαν αὐτὴν δίκας ἄνευ τῆς συμπράξεως τοῦ πτωχεύσαντος, ἀφ' ἑτέρου δὲ αἱ ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις μεταξὺ πρακτόρων ἢ συνδίκων αὐτῶν καὶ τῶν τρίτων νὰ μὴ δεσμεύουν καὶ τὸν πτωχεύσαντα.

»Ἐπειδὴ κατὰ τὸ 274 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας τελεσιδικία ὑπάρχει τότε μόνον, ὅταν περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων, κατὰ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα, πρόκειται νὰ συζητηθῇ τὸ αὐτὸ δίκαιον εἰς νέαν δίκην· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, μολονότι ἡ δίκη περιστρέφε-

(1) Πρβ. Δαλ. λ. chose jugée ἀρ. 235 ἑπ.

καὶ μεταξὺ τῶν δύο ἀδελφῶν, οἵτινες ἦσαν διάδικοι μετὰ τῶν πρακτόρων τῆς πτωχεύσεως· τοῦ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν, ἤτοι τοῦ Σ. Ραυτοπούλου εἰς τὴν κατ' ἀνακοπὴν τοῦ ἑτέρου, ἤτοι τοῦ Β. Ραυτοπούλου, δίκην κατὰ τοῦ κατασχόντος δημοσίου, καὶ δι' ἀποφάσεων ἀνεγνωρίσθη ἡ ἐπίδικος οἰκία ὡς ἀνήκουσα εἰς τὸν Βασίλειον· δὲν ἰσχυρίζονται ὅμως, οὔτε ἐκ τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν ἐξάγεται, ὅτι κατὰ τὴν δίκην ἐκείνην ἐπροτάθη ἡ σήμερον προσαγομένη ἀντεπιστολὴ εἰς ἀπόδειξιν τῆς εἰκονικότητος τοῦ περὶ διανομῆς ἐγγράφου· ἑπομένως τὸ περὶ οὗ πρόκειται ζήτημα, ἂν διὰ τῆς ἀντεπιστολῆς αὐτῆς ἀποδεικνύηται, ἢ μή, εἰκονικὸν τὸ ἔγγραφον αὐτό, δὲν ἐξεδικάσθη διὰ τῶν εἰς τὴν δίκην ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων, καὶ ὡς ἐξ αὐτῶν δὲν ἐμποδίζεται τὸ δικαστήριον νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς ἀντεπιστολῆς, οὐδὲ ὁ ἐφεσίβλητος νὰ ἐπικαλεσθῇ ταύτην εἰς ἀπόδειξιν τοῦ περὶ εἰκονικότητος προτεινομένου ἰσχυρισμοῦ του· ἂν δὲ διὰ τῶν αὐτῶν ἀπ. ἀνεγνωρίσθη, ἐν ἐλλείψει τῆς ἀντεπιστολῆς, ὡς σπουδαῖον τὸ ὡς εἰκονικὸν προσβαλλόμενον ἤδη ἔγγραφον τῆς διανομῆς, (πρβ. κατ. § 75, 85, 87), τοῦτο βεβαίως προέκυψε, διότι ὁ νῦν ἐφεσίβλητος εἰς τὴν κατὰ τοῦ δημοσίου δίκην τοῦ ἀδελφοῦ του Βασιλείου, θέλων νὰ καλύψῃ τὴν περιουσίαν του ἀπέναντι τοῦ αὐτοῦ δημοσίου καὶ τῶν ἄλλων δανειστῶν, ἡνοῦτο μετὰ τοῦ διεκδικοῦντος ἀδελφοῦ του· καὶ ἂν ὑποτεθῇ ἀληθὴς καὶ ἔγκυρος ἡ ἀντεπιστολή, ἐν γνώσει τῆς εἰκονικότητος παρίστα τὸ αὐτὸ μετὰ τοῦ διεκδικοῦντος πρόσωπον· ἑνωμένου δὲ μετὰ τοῦ διεκδικοῦντος ἐν γνώσει τῆς εἰκονικότητος, ἀντιδικία τότε μεταξύ των δὲν ὑπῆρχε μεταξύ των σπουδαία, καὶ διὰ τοῦτο οὔτε τὰ μεταξύ των τότε δικασθέντα εἶναι πρὸς ἀλλήλους σπουδαῖα, ἄνευ δὲ σπουδαιότητος αἱ ἀποφάσεις μεταξύ των δὲν ἔχουν οὐδὲ δεδικασμένου ἰσχύν· ὥστε καὶ διὰ τὸν λόγον αὐτόν, μὴ ὑπαρχούσης τελεσιδικίας, ὁ ἐφεσίβλητος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν εἰκονικότητα τοῦ περὶ διανομῆς ἐγγράφου, καὶ τὸ δικαστήριον νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐξέτασιν αὐτῆς καὶ τῶν εἰς ἀπόδειξιν προτεινομένων μέσων, ἀδιαφόρως ἂν αἱ ἀποφάσεις αὗται ἔλαβον ἰσχὺν τελεσιδικίας· ἐὰν δὲ εἰς τὴν δίκην, ἐφ' ἧς ἐξεδόθησαν αἱ ἀποφάσεις αὗται, ἔλαβον μέρος καὶ οἱ πράκτορες καὶ σύνδικοι, τῆς πτωχεύσεως τοῦ νῦν ἐφεσιβλήτου, τοῦτο δὲν μεταβάλλει τὴν θέσιν ἀπέναντι τοῦ ἀντιδίκου του, διότι οἱ πράκτορες καὶ οἱ σύνδικοι ὡς ἀντιπρόσωποι τῆς ὁμάδος τῶν δανειστῶν καὶ τοῦ πτωχεύσαντος συνάμα, δὲν ἐδύναντο ἐν ἀγνοίᾳ τῆς προτεινομένης ἤδη ἀντεπιστολῆς ν' ἀμφισβητήσωσι τὴν σπουδαιότητα τῆς διανομῆς, καὶ διὰ τοῦτο, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποφάσεων, οὔτε ἠμφισβήτησαν· ἄλλως ὡς ἀντιπρόσωποι τῆς ὁμά-

δος ἤθελον ἀμφισβητήσει· σιωπήσαντες δὲ ἔλαβον, ἐν ἀγνοίᾳ τῆς εἰκονικότητος, τὴν θέσιν τοῦ πτωχεύσαντος ἀπέναντι τοῦ διεκδικοῦντος Β. Ραυτοπούλου, καὶ αἱ περὶ τῆς εἰκονικότητος ἐκδοθεῖσαι κατ' αὐτῶν ἀποφάσεις ἔχουν τὴν αὐτὴν, οἵαν ἔχουν μεταξὺ τοῦ πτωχεύσαντος καὶ τοῦ νῦν ἐκκαλοῦντος ἰσχύν· πλὴν δὲ τούτων, ἂν θεωρηθῇ ὡς εἰκονικὸν τὸ προσβαλλόμενον ἔγγραφον τῆς διανομῆς, περιέχει δόλον ἀμφοτέρων τῶν νῦν δικαζομένων μερῶν, καὶ διὰ τοῦ δόλου δὲν εἶναι νόμιμον νὰ ὠφεληθῇ ὁ νῦν ἐκκαλῶν, καὶ ἂν ὑποτεθῇ, ὅτι δι' αὐτοῦ ὠφελήθη ὁ ἐφεσίβλητος εἰς τὴν κατὰ τοῦ δημοσίου δίκην· ὅθεν δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους δὲν εἶναι ἀναγκαία ἡ ἀναβολὴ τῆς προκειμένης δίκης, (καὶ τὸ δικαστήριον δύναται νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν λοιπῶν ἰσχυρισμῶν τῶν διαδίκων· ἄλλως ἡ ἀναβολὴ τῆς δίκης ἀποβαίνει ματαία, ἀκυρουμένης τῆς ἀντεπιστολῆς διὰ τὰς ἑπομένας σκέψεις· διότι, αὐτῆς κηρυττομένης ἀκύρου, τὸ προσβαλλόμενον ἔγγραφον, ἀποδεικνύεται σπουδαῖον, καὶ κατ' οὐσίαν ἀποῤῥιπτομένης τῆς περὶ εἰκονικότητος ἐνστάσεως, ἀποβαίνει περιττὴ ἡ περὶ ἀπαραδέκτου αὐτῆς ἀντένστασις τοῦ ἐκκαλοῦντος».

§ 57. Ὁ πτωχεύσας ὑποχρεοῦται ἐκ τῶν ἀποφάσεων, εἰς τὰς ὁποίας ἔλαβον μέρος οἱ σύνδικοι, ὄχι ὅμως καὶ ὡς πρὸς τὴν προσωπικὴν ἐλευθερίαν του. Ἀπόφασις ἐφ. Ἀθηνῶν 9753 τοῦ 1852 (Μεσσηνέζης καὶ Κουρόπουλος), φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ὁ λόγος, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος Κουρόπουλος, καθὸ πτωχεύσας, ἀντεπροσωπεύθη νομίμως ὑπὸ τοῦ συνδίκου τῆς πτωχεύσεώς του εἰς τὴν δίκην, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 666 ἀπόφασις τῶν ἐνταῦθα ἐμποροδικῶν, καὶ ὅτι ὡς ἐκ τούτου δὲν ἠδύνατο νὰ ἀνακόψῃ ὡς τρίτος, τὴν εἰρημένην ἀπόφασιν, οὐδὲ καθόσον ἀφορᾷ μόνον τὴν ἀπαγγελθεῖσαν κατ' αὐτοῦ προσωπικὴν κράτησιν, δὲν εἶναι βάσιμος, καὶ ὀρθῶς τὸ ἐμποροδικεῖον ἀπέῤῥιψε τὴν ἐπὶ τοῦ λόγου τούτου στηριχθεῖσαν ἔνστασιν τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἀνακοπῆς, διότι ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 442 καὶ 494 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου προκύπτει μὲν ὅτι ὁ σύνδικος ἀντιπροσωπεύει νομίμως τὸν πτωχεύσαντα, ἀλλὰ μόνον ὡς πρὸς τὴν περιουσίαν του, τῆς ὁποίας τὴν διαχείρησιν στερεῖται οὗτος ἀπὸ τῆς πτωχεύσεώς του, καὶ μόνον ὡς πρὸς ταύτην ἑπομένως ἔχουσιν ἰσχὺν δεδικασμένου καὶ κατὰ τοῦ πτωχεύσαντος αὐτοῦ αἱ κατὰ τοῦ συνδίκου ἐκδοθεῖσαι ἀποφάσεις, οὐχὶ ὅμως καὶ ὡς τὴν προσωπικὴν τοῦ πτωχεύσαντος ἐλευθερίαν, τὴν ὁποίαν δικαιοῦται νὰ ὑπερασπίσῃ πάντοτε ὁ ἴδιος.

»Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 732 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, προσω-

πικὴ κράτησις ἀπαγγέλλεται ἐναντίον τοῦ ἡττημένου διαδίκου πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς κατ' αὐτοῦ ἐκδοθείσης ἀποφάσεως· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἐνήχθη παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος μόνον ὁ σύνδικος, ἀντιπροσωπεύων, ὡς εἴρηται, τὸν πτωχεύσαντα ἐφεσίβλητον, καθόσον ἀφορᾷ μόνον τὴν περιουσίαν του, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ἄτομόν του· ὥςε ὡς πρὸς τὴν αἴτησιν τῆς προσωπικῆς κρατήσεως, κἂν τε ἀληθὲς ὑποτεθῇ ὅτι ἐγένετο τοιαύτη, μὴ ἀντιπροσωπευθέντος νομίμως τοῦ πτωχεύσαντος, δὲν ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ οὗτος διάδικος, οὐδὲ ν' ἀπαγγελθῇ ἐπομένως κατ' αὐτοῦ προσωπικὴ κράτησις δυνάμει τοῦ εἰρημένου ἄρθρου διὰ τῆς κατὰ τοῦ συνδίκου ἐκδοθείσης ἀποφάσεως, καὶ ὀρθῶς, ἐπομένως, παρεδέχθη τὸ ἐμποροδικεῖον καὶ κατ' οὐσίαν τὴν κατ' αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἀνακοπὴν τοῦ πτωχεύσαντος καὶ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐπὶ τῆς ἐφέσεως τοῦ συνδίκου καὶ τοῦ Γ. Μιχαλοπούλου ὡς πρὸς τὴν προσωπικὴν κράτησιν τοῦ τελευταίου.»

Νομολογία. Ταυτότης προσώπων. Ἑταιρία.

§ 58. **Αἱ κατὰ τῆς ἑταιρίας ἀποφάσεις ἀποτελοῦσι τελεσιδικίαν ὡς πρὸς τοὺς συνεταίρους;**

Ἐπειδὴ ἅπαντα τὰ μέλη τῆς ἑταιρίας εἶναι ὀφειλέται τοῦ αὐτοῦ χρέους, καὶ ἀντιπροσωπεύονται παρὰ τῶν διαχειριςῶν τῆς ἑταιρίας εἰς τὰς κατὰ τῆς ἑταιρίας δίκας, αἱ κατ' αὐτῆς ἀποφάσεις ἀποτελοῦσι τελεσιδικίαν κατὰ τῶν συνεταίρων ἀτομικῶς, καὶ χορηγοῦσι τίτλον πρὸς ὑποθήκην ἐπὶ τῶν ἰδιαιτέρων αὐτῶν ἀκινήτων κτημάτων, ὅπως καὶ ἐπὶ τῶν τῆς ἑταιρίας. Ἡ συνέπεια αὕτη προκύπτει ἀναγκαίως ἐκ τῆς ἀρχῆς ὅτι διὰ τῆς ἑταιρικῆς ἐπωνυμίας θεωροῦνται συναλλαττόμενα ὅλα τὰ εἰ καὶ μὴ ῥητῶς ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενα μέλη τῆς ὁμορρύθμου ἑταιρίας (1).

Ἔχει μολαταῦτα ἕκαστος συνεταῖρος τὸ δικαίωμα νὰ προσβάλῃ δι' ἀνακοπῆς, ἐφέσεως, ἀναιρέσεως κ.τ.λ. τὴν κατὰ τῆς ἑταιρίας ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν, ἂν καὶ ἡ πλειονοψηφία τῶν συνεταίρων ἤθελεν εἶσθαι γνώμης νὰ τὴν παραδεχθῇ. Μολονότι ἡ γνώμη τῆς πλειονοψηφίας εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ ἠθικὸν τῆς ἑταιρίας πρόσωπον, δὲν δύναται ὅμως νὰ στερήσῃ ἕκαστον συνεταῖρον τοῦ δικαιώματος νὰ προσβάλῃ ἐν ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι καὶ δι' ἐξόδων

(1) Molinier ἀρ. 357.

τοῦ τὴν καταδικαστικὴν ἀπόφασιν, καθόσον αὕτη τὸν βλάπτει προσωπικῶς (1). Εἰς τοιαύτην περίπτωσιν δύναται μὲν ὁ δανειστὴς νὰ ζητήσῃ νὰ πληρωθῇ ὁλοσχερῶς ἀπὸ τὴν ἑταιρίαν, ἀλλ᾽ ἂν ἡ ἀπόφασις μεταρρυθμισθῇ, ὁ ἐπιτυχὼν τὴν μεταρρύθμισιν αὐτῆς συνεταῖρος δὲν δύναται δυνάμει αὐτῆς νὰ καταδιωχθῇ οὔτε διὰ προσωπικῆς κρατήσεως, οὔτε διὰ κατασχέσεως τῆς περιουσίας του (2).

§ 59. Ἐὰν εἷς τῶν συνεταίρων ἐκχωρήσῃ εἰς ἄλλον τὴν μερίδα του, ἢ τὸν προσλάβῃ κοινωνὸν εἰς αὐτήν, ὁ ἐκδοχεὺς οὗτος ἢ κοινωνὸς τοῦ κοινωνοῦ δὲν καθίσταται συνέταιρος τῶν λοιπῶν συνεταίρων· ὅθεν κατ᾽ αὐτῶν ἔχει μόνον τὴν περὶ διαιρέσεως κοινὴν ἀγωγὴν ἐπὶ διανομῇ τῆς κοινῆς περιουσίας (3)·

§ 60. Ὁ Α συνεταῖρος τοῦ συνεταίρου δὲν εἶναι καὶ τῆς ἑταιρίας μέλος· ἀλλ᾽, ὡς τοιοῦτος, ὑπόκειται εἰς τὰς συνεπείας ὅλων τῶν πράξεων, τὰς ὁποίας ὁ συνεταῖρός του, ὡς συνεταῖρος τῆς ἑταιρίας, ἐνήργησε σχετικῶς πρὸς αὐτήν· ἄρα ἡ ἀπόφασις, ἥτις ἐδίκασεν ὁριστικῶς τὸ ἁναρμόδιον τῶν Ἑλλ. δικ. ἐπὶ τῶν διαφορῶν τῶν ἀφορωσῶν ἐν γένει τὴν ἑταιρίαν, εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν Α, ὡς ἀντιπροσωπευθέντα εἰς τὴν εἰρημένην δίκην ὑπὸ τοῦ συνεταίρου του. (264 πολιτ. δικον.) Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 81 τοῦ 1846, ἀναιροῦσα τὴν 112 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ν. ἐφ. ἣν ἐν λ. Κοινωνία σ. 180.

§ 61. Ὑπάρχει ταυτότης ἀγωγῶν, ὅταν οἱ μέτοχοι ἑταιρίας τινὸς ἐνάγωνται πρὸς ἐκτέλεσιν ὑποχρεώσεως, εἰς ἣν ἡ ἑταιρία κα-

---

(1) Ῥάλλη ἐμπ. δ. τ. 1 § 192.

(2) Αἱ κατὰ τῶν ὁμορρύθμων ἑταιριῶν ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις ἐκτελοῦνται κατὰ τῶν συνεταίρων αὐτῶν· ἐπειδὴ αὐτοὺς ἡ δικασθεῖσα ἑταιρικὴ ἐπωνυμία παρίστησιν. Αἱ ἀνωνύμους ὅμως ἑταιρίας καταδικάζουσαι ἀποφάσεις ἐκτελοῦνται κατὰ τῆς ἑταιρικῆς μόνον περιουσίας. Οἰκ. § 280 σημ. 8 Bonçenne, 2, 130. Carré ζ. 287 δίς· 307, 370 duodec. Ἄλλως ἐδίκασεν ἡ 8085 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἣν ὅρα εἰς Εὐρ. 9 σελ. 191. Πρβ. κατ. § 61, 62.—Τί ὡς πρὸς τοὺς δημότας διὰ τὰ χρέη τῶν δήμων; Εὑρετ. λ. Δῆμος § 11. Ζαχαρ. § 115 Ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου 205 τοῦ 1855. Εὑρετήριον λέξ. Ἐκτέλεσις μετὰ τὴν ὑποσ. 20. κατ. § 109.

(3) (50, 17) 47 § 1.—Βασιλ. (2, 3) 47. —(17, 2) 17 πρ. 19.—Βασ. (12, 1) 17, 19 Κώδ. (5, 42) 3. Ἁρμ. περὶ κανόνων § 37. Πρβ. Πάπ. § 403 σημ. 61 καὶ τόμ. 3 σ. 22.

τελεσιδικία, δυνάμενον ἐν ἐνστάσει ἐν τῇ δευτέρᾳ δίκῃ νὰ προταθῇ; Οὔ. Ἡ ἀπόφασις 5500 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, φέρει·

«Ἐπειδὴ ἡ ἔνστασις τῆς τελεσιδικίας, τὴν ὁποίαν οἱ ἐκκαλοῦντες ἀντέταξαν κατὰ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου, δὲν εἶναι βάσιμος, διότι ὁ ἐφεσίβλητος διὰ μὲν τῆς πρώτης ἀγωγῆς ἐνήγαγε τὴν ἀνώνυμον ἀσφαλιστικὴν ἑταιρίαν οἱ «Ἀργοναῦται» διὰ τοῦ διευθυντοῦ αὐτῆς, καὶ αὕτη κατεδικάσθη, διὰ τῆς 113 ἀποφάσεως τοῦ ἐμποροδικείου, νὰ τῷ πληρώσῃ δραχμὰς 4685· διὰ τῆς δευτέρας δὲ ἀγωγῆς του ἐνήγαγε τοὺς ἐκκαλοῦντας ὡς μετόχους τῆς αὐτῆς ἑταιρίας διὰ νὰ πληρώσουν τὰς ὀφειλομένας εἰς αὐτὴν τὴν ἑταιρίαν μετοχάς των πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς μνησθείσης ἐναντίον αὐτῆς ἀποφάσεως, ἐπὶ λόγῳ ὅτι δὲν ἠδυνήθη νὰ τὴν ἐκτελέσῃ, μὴ εὑρεθείσης ἄλλης ἑταιρικῆς περιουσίας, ἤγουν ἐξετέλεσε δικαίωμα τοῦ διευθύνοντος τὴν ἑταιρίαν (ἀρ. 1025 § 2 τῆς πολιτικῆς δικονομίας)· ἑπομένως δὲν ὑπάρχει ταυτότης τῶν δύο ἀγωγῶν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας.» Πρβ. § 58 σημ. 2.

§ 62. Ἡ κατὰ τοῦ διαχειριστοῦ τῆς ἑταιρίας ἀπόφασις ὑποχρεοῖ καὶ τὰ μέλη αὐτῆς ἀτομικῶς; ὄχι· ἄρα δὲν δύνανται νὰ ἐκτελεσθῶσιν εἰμὴ μόνον κατὰ τῆς ἑταιρικῆς περιουσίας. Ἀπ. ἐφ. Ἀθηνῶν 7911 τοῦ 51, ἣν εἰς Εὐ. λ. Κοινωνία § 165. Πρβ. § 58 σημ. 2.

§ 63. Ὅταν διά τινος ἀποφάσεως ἐξεδικάσθη ἡ ἑταιρία Δ, ἐν ἄλλῃ δὲ δίκῃ δικάζεται ὁ Δ αὐτὸς ὑπὸ τὴν ἀτομικότητα αὐτοῦ, δὲν χωρεῖ τελεσιδικία, διότι αὕτη προϋποθέτει ταυτότητα προσώπων ἐν ἀμφοτέραις ταῖς δίκαις· Ἀπόφασις πολιτικὴ ΑΠ. 224 τοῦ 51, κυρ. τὴν 710 τοῦ 51 τῶν ἐν Ν. ἐφετῶν.

§ 64. Ἑταιρία, ἀνανεωθεῖσα ὑπ' ἄλλο ὄνομα, ὀφείλει νὰ πληρώσῃ ὅ,τι ἡ πρώτη ὤφειλε; Ναί. Ὅρα τὴν 8 σκέψιν τοῦ 5588 ἀποφ. τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ. (1).

Νομολογία. Ταυτότης προσώπων. Σύζυγοι (2·)

§ 64α Τὸ δεδικασμένον μεταξὺ τινὸς καὶ τοῦ συζύγου, εἰς ὅσας περιστάσεις οὗτος ἀσκεῖ τὰς ἀγωγὰς τῆς γυναικός του, ἰσχύει καὶ ὡς πρὸς αὐτήν, καίτοι μὴ περιειλημμένην ἐν τῇ δίκῃ; Πρβ. Δαλ. λ. chose jugée ἀρ. 233 καὶ τὴν λέξιν Προίξ.

(1) Πρβ. Εὐρ. τ. 9 σ. 223. Πρβ. Νομ. Μελ. σ. 1142.

(2) Οἱ δανεισταὶ τῶν συζύγων δύνανται νὰ κάμωσιν ἀνακοπὴν τρίτου; Ὅρα § 39 τῆς λ. Ἀνακοπὴ τρίτου. Πρβ. δὲ τὴν λ. Χωρισμὸς ἀπὸ κοίτης καὶ τραπέζης.

§ 65. Ὑπάρχει τελεσιδικία, ὅταν ἡ περὶ διεκδικήσεως προικώου τινὸς κτήματος ἀγωγὴ, κινηθεῖσα ὑπὸ τοῦ συζύγου πρὸ τοῦ χωρισμοῦ τῶν κτημάτων, ἀπεῤῥίφθη, ὥστε νὰ μὴ δύναται πλέον ἡ γυνὴ νὰ τὸ διεκδικήσῃ μετὰ τὸν χωρισμὸν τῶν κτημάτων;

Ναί· διότι ὁ σύζυγος, θεωρούμενος πρὸ τοῦ χωρισμοῦ τῶν κτημάτων ὡς κύριος τῆς προικὸς, καὶ μόνος αὐτὸς ἔχων τὸ τῆς διαχειρίσεως καὶ ὑπερασπίσεως δικαίωμα αὐτῆς (Αρμενόπουλος Δ. Θ. § 9.) ἠδύνατο, καὶ ἄνευ ἐντολῆς τῆς συζύγου, νὰ τὸ διεκδικήσῃ. Απ. ἐφ. Αθηνῶν 11777 τοῦ 54.

§ 66. Ἡ διατάξασα τὸν χωρισμὸν τῶν προικώων κτημάτων ἀπόφασις δὲν ἰσχύει ἀπέναντι τῶν τρίτων εἰμὴ μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ἔτους· ὥστε ἐν τῷ μεταξὺ οἱ δανεισταὶ τοῦ συζύγου δύνανται νὰ κατάσχωσι τὸν καρπὸν τῶν προικώων κτημάτων, χωρὶς νὰ κινήσωσιν ἰδίαν κατὰ τῆς γυναικὸς ἀγωγὴν, ἥτις ὅμως εἶναι ἀναγκαία μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ἔτους αὐτοῦ. Ἴδε 13947 τοῦ 56 ἀπ. τῶν ἐν Αθ. ἐφ. (1).

§ 67. Ἐπὶ ἀποφάσεως ἐκδοθείσης μεταξὺ συζύγων περὶ χωρισμοῦ κτημάτων, δύναται ὁ δανειστὴς, καὶ ἀφοῦ ἐδικάσθησαν αἱ μεταξὺ τῶν συζύγων ἀμοιβαῖαι ἀπαιτήσεις των, νὰ ἐπικαλῆται ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὴν ἀπαίτησιν τοῦ ἑνὸς συζύγου κατὰ τοῦ ἑτέρου, ὁσάκις ὅμως δύναται ἄλλως ν' ἀνακόψῃ, καὶ ἀνακόπτει πραγματικῶς, τὴν μεταξὺ τῶν συζύγων ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν· ἀλλ' ἂν μὲν θέλῃ νὰ στηρίξῃ τὸ δικαίωμα τοιαύτης προσβολῆς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 681 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, δὲν δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτοῦ εἰμὴ καθ' ὅσον αὐτὸ εἰδικῶς ἐπιτρέπει τὸ τοιοῦτον δικαίωμα εἰς τοὺς δανειστάς· ἐὰν δὲ στηρίζῃ τὸ δικαίωμα εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς συμπαιγνίας, πρέπει νὰ κάμῃ ἀνακοπὴν καὶ ἀπαίτησιν, στηριζομένην εἰς τὸν λόγον αὐτόν. Ἴδε ἀπ. ἐφετ. Ἀθηνῶν 16669 ἐν λ. Χωρισμὸς κτημάτων.

§ 68. Ἡ περὶ χωρισμοῦ κτημάτων (2) ἀπόφασις φέρει χαρακτῆρα τελεσιδικίας ἀπέναντι τῶν δανειστῶν, ὡς πρὸς τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς προικὸς τῆς γυναικὸς, μετὰ 30 ἔτη; Ἴδε ἀπόφασιν ἐφετῶν Ἀθηνῶν 11996.

§ 69. Οἱ δανεισταὶ ὑποχρεοῦνται ἐκ τῶν ἀποφάσεων, αἱ ὁποῖαι

(1) Ὅρα τὴν λ. Χωρισμὸς κτημάτων.
(2) Ὅρα τὴν λ. Χωρισμὸς κτημάτων.

ἀποφαίνονται μεταξὺ συζύγων περὶ χωρισμοῦ κτημάτων (1), ἂν δὲν προσβάλλωνται διὰ συμπαιγνίαν, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι οἱ δανεισταὶ δύνανται μετὰ τὸ ἔτος ν' ἀνακόψωσι τὴν ἀπόφασιν τὴν ἀποφαινομένην περὶ χωρισμοῦ κτημάτων κατὰ τὸ μέρος τὸ ἐκκαθαρίζον τὴν προῖκα. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 120 τοῦ 1858, κυροῦσα τὴν 15881 ἐφετῶν Ἀθηνῶν (2). κατ. § 82.

§ 69[2] Πρβ. κατ. § 82.

Νομολογία. Ταυτότης προσώπων. Κληρονόμος (3).

§ 70. Ἀνωτέρω (σελ. 44) εἶπον, ὅτι ἡ κατὰ τοῦ ἐκ διαθήκης κληρονόμου ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις ἔχει ἰσχὺν δεδικασμένου καὶ κατὰ τῶν κληροδόχων, εἰμὴ κατὰ συμπαιγνίαν ἐξεδόθη.—Ὅτι ἡ μεταξὺ δύο τινων περὶ κληρονομίας δίκη δὲν ἔχει συνέπειαν πρὸς τρίτους (4).—Ὅτι ἡ μεταξὺ τοῦ ἐκ διαθήκης κληρονόμου καὶ κληροδόχου δὲν προδικάζει τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων κληροδόχων.—Ὅτι ὁ ἀποδείξας κατά τινος τὸ κληρονομικόν του δικαίωμα δὲν

---

(1) Ἡ περὶ χωρισμοῦ τῶν κτημάτων τῶν συζύγων ἀπόφασις δὲν δύναται μὲν νὰ προσβληθῇ παρὰ τῶν δανειστῶν τῶν συζύγων, κατὰ τὸ ἄρθρον 681 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, εἰμὴ μόνον ἐντὸς τῆς ἐνιαυσίου προθεσμίας, τῆς ὁποίας παρελθούσης, μένει τελεσίδικος· ἀλλ' ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου τούτου ἐφαρμόζεται, ἐὰν αἱ περὶ τοιχοκολλήσεως καὶ δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς περιεχόμεναι εἰς τὸ ἄρθρον 680 τῆς πολιτικῆς δικονομίας διατάξεις διετηρήθησαν· ὥστε ἂν ἡ ἀπόφασις, δι' ἧς ἀποφασίζεται ὅτι οἰκία τις ἀνήκει εἰς τὴν σύζυγον, δὲν ἐδημοσιεύθη δεόντως, οὔτε ἐκοινοποιήθη, οὔτε ἐτοιχοκολλήθη, οὔτε ἔμεινε τοιχοκολλημένη ἐπὶ ἓν ἔτος, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 681 δὲν ἐφαρμόζεται. Ἀπ. 4919 τῆς 11 Αὐγ. 1848 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

(2) Ὅρα τὴν λ. Χωρισμὸς κτημάτων.

(3) Δαλλ. chose jugée ἀρ. 244. Ὁ κληρονόμος θεωρεῖται ὡς ἓν μὲ τὸ κληρονομούμενον πρόσωπον. ce qui a été jugé pour ou contre celui ci (son auteur) est censé jugé pour ou contre celui là. Ἂν ὅμως ζητῇ ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι πρᾶγμα, ὃ ἐζήτησεν ἀνωφελῶς ὡς κληρονόμος; ἢ ἂν ζητῇ ὡς κληρονόμος ὅ,τι ἐν ἰδίῳ ὀνόματι ἐζήτησεν ἀνωφελῶς; Δ'ν ὑπάρχει τελεσιδικία. (τεμ. 10 Π. de praescr. et except.) Τί ὡς πρὸς τὸν ἐξ ἀπογραφῆς κληρονόμον; Δαλλ. αὐτ. ἀρ. 244. Ἐρημοδικία; Καλ. ε. σελ. 93. Διαιτησία; αὐτ. § 396.

(4) Ὅρα κατ. § 71, 72.

ἀπαλλάττεται τῆς ἀποδείξεως ταύτης ὡς πρὸς ἄλλον ἀντίδικον (1). —Καὶ ὅτι οἱ δανεισταὶ ἔχουν δικαίωμα νὰ στραφῶσι κατὰ τοῦ νικήσαντος εἰς τὴν περὶ κληρονομίας δίκην διαδίκου.

§ 70^α Φιλονεικεῖται εἰς τὴν Γαλλίαν τὸ ζήτημα: τίνα δύναται νὰ ὠφελήσῃ ἡ ἀπόφασις, ἥτις ἀπέδωκεν εἴς τινα τὴν τοῦ κληρονόμου ἰδιότητα (2). Ὁ Δαλλ. (3) συγκεφαλαιόνει τὰς γνώμας, καὶ παραδέχεται τὴν τοῦ Βένεκ (4), ὅστις συμπεραίνει ταῦτα·

«Ἐν συνελόντι ἀναγνωρίζομεν ὅτι ἡ νομολογία, ἐπικυροῦσα ὁριστικῶς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ἐπὶ τῆς οὐσίας ἁρμοδιότητος εἰς τὴν ἁρμοδιότητα ἐπὶ τῆς παρεμπιπτόντως διαφιλονεικηθείσης ἰδιότητος τοῦ κληρονόμου, ὑπονοουμένως παρεδέχθη ὅτι ἡ ἀπόφασις θέλει ἐπιβάλει τὴν ἰδιότητα ταύτην εἰς μόνους τοὺς λαβόντας μέρος εἰς τὴν δίκην. Αἱ δύο διδασκαλίαι ἑνοῦνται διὰ στενῆς πρὸς ἀλλήλας ἀναφορᾶς, ἢ μᾶλλον ἐπερείδονται εἰς τὴν αὐτὴν βάσιν (5).

«Καὶ δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν μόνον ὅτι ἡ περὶ τῆς ἰδιότητος τοῦ κληρονόμου διαλαμβάνουσα ἀπόφασις δὲν δύναται νὰ ὠφε-

---

(1) Πρβ. κατ. § 73.
(2) Πρβ. Καλλ. γ. § 550 ἐπ.
(3) Λ. dégrés ἀρ. 251.
(4) Ἣν ὅρα εἰς Εὑρετ. 4 σ. 56 ἐπ.
(5) Ὁ ἐπὶ τῆς κυρίας δίκης δικαστὴς εἶναι ἁρμόδιος καὶ εἰς τὰ παρεμπίπτοντα ζητήματα, τὰ ὁποῖα εἶναι παρακολουθήματα ἐκείνης. Ὁ δικαστὴς λοιπὸν τῆς οὐσίας κρίνει περὶ ὅλων τῶν ἐνστάσεων, ὅσαι δὲν ἐξαιροῦνται τῆς δικαιοδοσίας του ἕνεκα τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς· ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ ἄλλαι τινὲς ἐξαιρέσεις ὡς πρὸς τὰ ἔκτακτα δικαστήρια· π. χ. τὰ ἐμποροδικεῖα δὲν δικάζουσι περὶ γνησιότητος· οἱ εἰρηνοδίκαι δὲ, μολονότι δὲν δικάζουσι περὶ ἀντικειμένων ἀορίστου ἀξίας, δικάζουσι περὶ παρεμπιπτόντων τοιαύτης φύσεως ζητημάτων, π. χ. περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς παραστάσεως, περὶ προσωπικῆς καταστάσεως, περὶ ἐξαιρέσεως μαρτύρων κτλ., ὅταν τὸ κύριον ἀντικείμενον ὑπάγηται εἰς τὴν ἁρμοδιότητά των. Ὅρα ἀπ. ποιν. 123 τοῦ 53. Τὰ ζητήματα δὲ ταῦτα λύονται σχετικῶς πρὸς τὴν δικαζομένην ὑπόθεσιν, καὶ τοῦ κανόνος τούτου ἐξαιροῦνται αἱ περὶ ἁρμοδιότητος ἀποφάσεις, αἵτινες ἐκκαλοῦνται (ὅρα τὴν ἑλληνικὴν νομολογίαν ἐν Εὑρ. 4 σελ. 8 (§ 143) καὶ σελ. 13 (§ 270). Ὅρα καὶ τὴν ἐν τῷ Εὑρετ. λέξιν Ἁρμοδιότης εἰρηνοδικῶν) καὶ Αὐ. § 121. Πρβ. Π. Κ. Φ. 384 ἀρ. 121.

λήση τρίτους, οἵτινες εἰς αὐτὴν δὲν ἀναφέρονται, ἀλλὰ πρὸς τούτοις, διὰ νὰ ἐξαντλήσωμεν ἁπάσας τῶν ὑγειῶν ἀρχῶν τὰς συνεπείας, πρέπει νὰ ἀναγνωρίσωμεν, ὅτι καὶ ὡς πρὸς διαδίκους ἀκόμη αὐτοὺς ἡ προδικαστικὴ αὕτη ἀπόφασις δὲν ἔχει τὴν τοῦ δεδικασμένου ἰσχὺν παρὰ μόνον ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς.—Διὰ τί δὲ τοῦτο; Τὸν λόγον σαφῶς ἐκτεθειμένον εὑρίσκομεν εἰς μίαν διάταξιν τῶν αὐτοκρατόρων Σεβήρου καὶ Ἀντωνίου λέγουσαν· «*Adite praesidem provinciae, et ruptum esse testamentum Fabii praesentis, agnationefilii docete: nequem enim notionem ejus impedit, quod status quaestio in cognitionem vertitur, et si, super status causa cognoscere non possit: pertinet enim ad officium judicis, qui de haereditate cognoscit, universam incidentem quastionem, quae in judicium devocatur examinare:* QUONIAM NON DE EA, SED DE HAEREDITATE PRONUNCIAT (1)». Αὗται αἱ τελευταῖαι ἐκφράσεις πρέπει νὰ σταθμισθῶσιν ἀρκούντως, ὡς καὶ ἡ ἰσχὺς τῆς διατάξεως αὐτῆς, ἔργον δύο αὐτοκρατόρων, ἐπὶ τῆς αὐτοκρατορίας τῶν ὁποίων τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον ἦτον εἰς τὴν ἀκμαίαν του κατάστασιν, καὶ τῶν ὁποίων αἱ διατάξεις δὲν ἀπᾴδουσι τοῖς ἔργοις τῶν πλέον σοφῶν νομοδιδασκάλων.

«Ἡ αὐτὴ ἀρχὴ καθιεροῦται ἐν πολλοῖς τῶν Πανδεκτῶν τεμαχίοις (2). Τούτων τὴν ἔννοιαν ὁ Jousse ἀναφέρει κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον (3). «Ἐν γένει, ὁσάκις προδικαστικὰ ζητήματα δὲν συζητοῦνται χωριστὰ ἀπὸ τὸ κύριον ζήτημα τὸ ἀφορῶν τὴν οὐσίαν, ὁ δικαστὴς δύναται ν' ἀποφανθῇ καὶ περὶ τοῦ μὲν καὶ περὶ τοῦ δὲ διὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, καὶ οὐδὲν κωλύει ὥστε μετὰ τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασιν νὰ λύσῃ τις χωριστὰ τὸ προδικαστικὸν ζήτημα. Τῷ ὄντι, τὸ διὰ τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως ἀποφασισθὲν δὲν ἀπέβλεπε τὸ προδικαστικὸν ζήτημα.

» Οὕτως, ὅταν υἱός τις ἐνάγῃ τοὺς κληρονόμους τοῦ πατρός του περὶ διατροφῆς, οἱ δὲ κληρονόμοι οὗτοι διϊσχυρίζονται ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν εἶναι υἱὸς ἐκείνου, τοῦ ὁποίου αὐτοὶ εἰσὶ κληρονό-

(1) Const. 1 cod. de ord. judiciorum.
(2) Loi 5, § 9 et § 18, ff. de agnoscend. et alend. liberis. —Loi pénult ff. de his qui sui vel alieni juris sunt.
(3) Commentaire sur l'edit, pag. 198, et suivantes.

» μοι, ἐὰν ὁ δικαστὴς, διὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ἀπο-» φασίσῃ περὶ τῆς ζητουμένης διατροφῆς, καὶ καταδικάσῃ τοὺς » κληρονόμους εἰς τὸ νὰ τὴν παράσχωσι τῷ ἐνάγοντι, αὕτη ἡ » ἀπόφασις δὲν δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ παντάπασι τὸ ζήτημα, ἄν, » δηλαδὴ, ὁ ἐνάγων οὗτος ἦναι, ἢ μὴ, υἱὸς τοῦ ἀποθανόντος, διότι » ἡ ἀπόφασις δὲν διαλαμβάνει τι ἰδίως περὶ τοῦ ἀντικειμένου » τούτου, ἀλλ' ἁπλῶς καταδικάζει τοὺς κληρονόμους εἰς τὸ νὰ » παράσχωσι τὰ πρὸς διατροφὴν πρὸς τὸν υἱόν» (1).

§ 71. Ἡ ἀναγνώρισις διαθήκης ὡς ἐγκύρου ἐν δίκῃ μεταξὺ ἄλλων προσώπων δὲν ἐμποδίζει τοὺς τρίτους νὰ τὴν προσβάλωσιν ὡς ἄκυρον τυπικῶς. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 2 τοῦ 59, ἀναιρ. τὰς 15584 καὶ 15918 ἀπ. ἐφ. Ἀθ. καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ἡ Βαστιανὴ, χήρα Ἰωάννου Καρώρη, ὡς ἐκ διαθήκης κληρονόμος τοῦ συζύγου της, ἀξιοῦσα δικαιώματα προτιμήσεως εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ ἐπιδίκου γηπέδου, ὤφειλε, διὰ νὰ δύναται νὰ παρίσταται εἰς τὴν προκειμένην δίκην, ν' ἀποδείξῃ ὅτι τῷ ὄντι εἶναι κληρονόμος ἐκ διαθήκης ἐγκύρου (ἄρθρον 67 καὶ 68 τῆς πολιτικῆς δικονομίας)· δὲν ὠφελεῖ δ' αὐτὴν, ὅτι εἰς ἄλλην δίκην μεταξὺ ἄλλων ἀνεγνωρίσθη ὅτι ἡ διαθήκη εἶναι ἔγκυρος, καὶ ὅτι δυνάμει αὐτῆς εἶναι κληρονόμος· διότι τὰ μεταξὺ ἄλλων δὲν βλάπτουσι τὸν Γ. Π. Σχουζὲν (ἄρθρον 238 καὶ 274 τῆς αὐτῆς δικονομίας)· παραδεχθὲν δὲ τὸ ἐφετεῖον ὅτι ὁ Σχουζὲς δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προσβάλῃ τὴν ῥηθεῖσαν διαθήκην διὰ παράβασιν τύπων, καθόσον αὕτη ἀνεγνωρίσθη εἰς ἄλλην δίκην μεταξὺ ἄλλων ὡς ἔγκυρος κτλ. παρεβίασε τὰς ῥηθείσας οὐσιώδεις διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας».

§ 72. Ἀπόφασις δι' ἧς ἐκηρύχθη τὶς ὡς κληρονόμος ἀπέναντί τινος, δὲν τὸν καθιστᾷ τοιοῦτον καὶ ἀπέναντι ἄλλου, ἤτοι δὲν ἀποδεικνύει ἂν ἀνεμίχθη εἰς τὴν κληρονομίαν. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 315 τοῦ 57, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ἡ ὑπ' ἀριθ. 40 ἀπόφασις τοῦ εἰρηνοδικείου Ἄστρους (οὐχὶ δὲ τοῦ πρωτοδικείου Τριπόλεως), δι' ἧς ὁ Παναγιώτης Γ. Ψαρὸς, ὡς κληρονόμος τοῦ πατρός του, κατεδικάσθη, εἶναι μεταξὺ ἄλλων· ἑπομένως τὸ πρωτοδικεῖον, μὴ πεισθὲν ἐκ ταύτης καὶ τῶν

---

(1) Πρβ. πρ. Κ. Φ. 385. Αὐ. § 125. Μαρετσόλιον βιβλίον γ. σελ. 33. Ἡ ἀπόφασις, ἡ ἀναγνωρίζουσά τινα κληρονόμον, ἐπιφέρει κώλυμα ν' ἀρνηθῇ τὴν ἰδιότητα ταύτην ἀπέναντι προσώπων, τὰ ὁποῖα δὲν ἔλαβον μέρος εἰς τὴν δίκην; Ἀμφισβητεῖται. Προτιμοτέρα δὲ ἡ ἀποφατικὴ γνώμη. Δαλλ. chose jugée ἀρ. 280.

λοιπῶν εἰς αὐτὸ ὑποβληθεισῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ῥηθεὶς Ψαρὸς ἀνεμίχθη εἰς τὴν κληρονομίαν τοῦ πατρός του, δὲν παρέβιασε νόμον τινα, μὴ θεωρήσαν τὸν Ψαρὸν εἰς τὴν προκειμένην δίκην ὑπόχρεον ὡς κληρονόμον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

»Ἐπειδὴ τὸ πρωτοδικεῖον αἰτιολογεῖ τὴν πρότασιν τοῦ Νικολάου Ι. Κωνσταντίνου, ὅτι ὁ ἀντίδικός του ὡς κληρονόμος τοῦ πατρός του κατεδικάσθη διὰ τῆς μνησθείσης ὑπ' ἀριθ. 40 ἀποφάσεως, διότι διὰ τῆς δευτέρας σκέψεως τῆς ἀποφάσεώς του παραδέχεται τὸ γεγονός, ὅτι κατεδικάσθη καὶ ἐπλήρωσε τὸν Ζαφείριον, ὑπὲρ οὗ ἐξεδόθη ἡ διαληφθεῖσα ἀπόφασις, ἀλλὰ δὲν πείθεται ἐκ τούτου, ὅτι καὶ ἀνεμίχθη εἰς τὴν κληρονομίαν».

§ 73. Ἡ κληρονομικὴ ἰδιότης τινός, ἥτις δι' ἀποφάσεως ἀνεγνωρίσθη, ἀποτελεῖ δεδικασμένον ὑπὲρ ἑαυτοῦ κατὰ τοῦ προσώπου ἐκείνου, μὲ τὸ ὁποῖον ὁ κληρονόμος ἐδικάσθη ἄλλοτε δι' ἄλλο κτῆμα; Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 17691 τοῦ 59. Πρβ. τὴν ὧδε ἀπ. ΑΠ. 115 τοῦ 59.

§ 74. Ἑνὸς τῶν κληρονόμων καταδικαζομένου, ὁ ἕτερος βλάπτεται; ὄχι. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 118 τοῦ 57 (1).

§ 75. Ἀπόφασις ἐκδοθεῖσα μετά τινος τῶν τέκνων καὶ τοῦ κληρονομηθέντος πατρὸς δὲν δύναται νὰ προσβληθῇ ὑπὸ τῶν λοιπῶν ὡς εἰκονική. Ἀπόφ. πολιτικὴ ΑΠ. 3 τοῦ 59, φέρουσα. (Πρβ. § 85, 87).

«Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσείων Ἀναστάσιος Μαριώτης, ἰσχυριζόμενος ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ὡς δηλοῦται ἐκ τῶν ἀπὸ 10 Νοεμβρίου π. ε. ἐγγράφων προτάσεών του, ὅτι ὁ πατὴρ του τῷ ὀφείλει, δυνάμει τῆς ἀπὸ 19 Ὀκτωβρίου 1855 ὑπ' ἀριθ 598 τελεσιδίκου ἀποφάσεως 9202 δραχμὰς μετὰ τοῦ τόκου αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1854, ἤτοι 13000 καὶ ἐπέκεινα δραχμάς, ἀντέταξεν ἐπιβοηθητικῶς κατὰ τῶν ἀντιδίκων του, ὡς κληρονόμων καὶ τούτων τοῦ αὐτοῦ πατρός του καὶ ὑποχρέων εἰς τὰ χρέη του, τὴν ἐκθαρισμένην ταύτην ἀπαίτησιν, καί τοι ἀνωτέραν τῆς ὀφειλῆς αὐτοῦ, καὶ ἐζήτησε τὴν ἀκύρωσιν τῆς κατασχέσεως τοῦ πλοίου καὶ τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἀγωγῆς των, ἐπιδιώκων οὕτω κατ' ἔνστασιν ἐν τῇ περὶ ἐκτελέσεως δίκῃ τὴν πληρωμὴν τῆς ἐκτελεστικῆς ταύτης ἀνταπαιτήσεως. Τὸ εἰρημένον δικαστήριον ἀπέρριψε ταύτην τὴν περὶ συμψηφισμοῦ πρότασιν τοῦ Ἀναστασίου Μαριώτου ἐπὶ τῷ λό-

---

(1) Ὅρα Δαλλ. chose jugée ἀρ. 259 ἐπ.

γω, ὅτι τὸ ἔγγραφον τοῦτο, ὥσπερ τὸ αὐτὸ δικαστήριον ὡνόμασε τὴν προμνημονευθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 590 ἀπόφασιν, ἀμφισβητηθὲν παρὰ τῶν ἤδη ἀναιρεσιβλήτων ὡς εἰκονικὸν καὶ ἐπίβουλον, δὲν ἠδύνατο ν' ἀντιταχθῇ εἰς τὴν παροῦσαν δίκην, ἀφορῶσαν ἐκτέλεσιν, ἐνῷ ὤφειλε, κατὰ τὸ ἄρθρον 872 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, νὰ παραδεχθῇ τὴν αἴτησιν ταύτην τοῦ συμψηφισμοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διαληφθείσης τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἀποῤῥίπτον τὰς ἐνστάσεις τῶν ἀναιρεσιβλήτων ὡς μὴ ἐκκαθαρισμένας, καθότι ἡ κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτῶν ἀνωτέρω ἀπόφασις οὐδὲν ἧττον ἴσχυε καὶ κατ' αὐτῶν ὡς γενικῶν διαδόχων τοῦ ἰδίου πατρός των καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ προσβληθῇ παρ' αὐτῶν τυχαίως ὡς εἰκονική· (πρβ. ἀν. σ. 81)· ἂν δὲ δὲν ἦτο αὕτη τελεσίδικος, ὅπως ἰσχυρίσθησαν οἱ ἀναιρεσίβλητοι, τὸ αὐτὸ δικαστήριον ὤφειλεν ἐπίσης νὰ ἐξετάσῃ κατ' οὐσίαν αὐτὸν τὸν ἰσχυρισμόν· καὶ ἂν ἐθεώρει αὐτὸν βάσιμον, νὰ τὸν παραδεχθῇ αἰτιολογημένως οὐχὶ δὲ διὰ τῆς εἰς οὐδένα λόγον ἐρειδομένης ἀποφάνσεως, ὅτι ὑπάρχει ἐκκρεμὴς δίκη περὶ τούτου· ὅθεν τὸ διαληφθὲν δικαστήριον παρεβίασε τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ εἰρημένου ἄρθρου 872, παραδεχθὲν ἐνστάσεις μὴ ἐκκαθαρισμένας κατὰ τῆς ὡς τελεσιδίκου ὑποβληθείσης αὐτῷ ἀποφάσεως καὶ τὸ ἄρθρον 807 § 5 τῆς αὐτῆς δικονομίας, παραλεῖψαν νὰ αἰτιολογήσῃ τὴν ἀπόφασίν του περὶ τῆς μὴ τελεσιδικίας τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως· καὶ ἑπομένως καθίσταται ἀναιρετέα κατὰ τοῦτο ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου.

»Ἐπειδὴ τὸ τῆς οὐσίας δικαστήριον αἰτιολογεῖ ἀρκούντως τὴν ἀπόφασίν του περὶ τῆς ἀναμίξεως αὐτῶν εἰς τὴν κληρονομίαν ἀναφέρον τὰ παρὰ τῶν μαρτύρων ὁμολογηθέντα γεγονότα, ἐξ ὧν ἐμόρφωσε τὴν πεποίθησίν του».

§ 76. Τὸ δεδικασμένον δύναται νὰ ἀντιταχθῇ κατὰ τοῦ μὴ δικασθέντος, καὶ ἐὰν οὗτος ἦναι ὁ συγκληρονόμος τοῦ διὰ χρέος τοῦ συγκληρονόμου καταδικασθέντος; Οὔ. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 67 τοῦ 1842 ἐν Νομ. σελ. 2872. νόμ. 63 Π. (42, 1).

§ 77. Ὁ Α ἔχων λαμβάνειν παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ Β κατέσχε κτῆμα τι· ἀλλὰ οὗτος ἀνέκοψε τὴν κατάσχεσιν διατεινόμενος ὅτι τὸ κτῆμα ἀνῆκεν εἰς τὴν μητέρα του. — Ἡ ἀνακοπὴ ἀπεῤῥίφθη, διότι ὁ Β ἐθεωρήθη ὡς κληρονόμος τοῦ πατρός του ἄνευ ὅρου τινός. Μετὰ ταῦτα ὁ Β ἐκίνησεν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ κηδεμόνος τῆς περιουσίας τοῦ πατρός του, ζητῶν τὴν προῖκα τῆς μητρός. Εἰς τὴν δίκην ταύτην παρενέβη καὶ ὁ Α, καὶ ἀνεφύη τὸ ζήτημα ἂν δὲν ἦναι δεδικασμένον ὅτι ὁ Β εἶναι ἄνευ ὅρου τινὸς κληρονόμος

τοῦ πατρός του, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ συγχώνευσις περιουσιῶν; Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν (τμ. β.), κυροῦν τὴν ὑπ' ἀριθ. 425 τοῦ 1851 ἀπόφασιν τῶν ἐν Μεσολογγίῳ πρωτοδικῶν, ἔλυσε καταφατικῶς τὸ ζήτημα διὰ ὑπ' ἀρ. 9467 τοῦ 1852 ἀποφάσεώς του, ἧς ἡ 3 σκέψις φέρει·

«Ἐπειδὴ εἰς τὴν μεταξὺ τῶν εἰρημένων ἀνηλίκων, ἐπιτροπευομένων ὑπὸ τοῦ εἰρημένου Εὐαγγέλη Μάνθου ἐξ ἑνός, καὶ τοῦ Ἰω. Σουλτάκη ἤδη ἐφεσιβλήτου ἐξ ἄλλου, περὶ ἐκτελέσεως δίκης ἀναφυεῖσαν ἐκ τῆς γενομένης παρὰ τοῦ ἐπιτροποκηδεμόνος ἀνακοπῆς κατὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Σουλτάκη ἐνεργηθείσης κατασχέσεως ἑνὸς περιβολίου (περιγραφομένου εἰς τὰς ἐκθέσεις) ὑποθηκευμένου εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ ἀποβιώσαντος Γ. Ἰωαννίδου πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ ἐκ δρ. 1116 δανείου κατὰ τὸ ἀπὸ 12 7βρίου 1847 ὑπ' ἀρ. 69 καὶ ἀπὸ 16 Μαρτίου 1848 ὑπ' ἀριθ. 45 δημόσιον συμβόλαιον, γενομένης ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐπιτροποκηδεμόνο. καὶ πρωτοδίκως καὶ ἐφεσίμως προτάσεως τοῦ ὅτι τὸ κατασχεθὲν περιβόλιον δὲν ἠδύνατο νὰ κατασχεθῇ ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ Σουλτάκη, λόγῳ, ὅτι τοῦτο δὲν ἀνῆκεν εἰς τὴν πατρικὴν περιουσίαν, ἀλλὰ εἰς τὴν μητρικὴν ὡς προικῷον, καὶ μετεβιβάσθη εἰς αὐτοὺς μητρικῷ κληρονομικῷ δικαιώματι, καὶ ὅτι κληρονόμοι τοῦ ἀποβιώσαντος πατρός των Γ. Ἰωαννίδου, ὀφειλέτου τοῦ Σουλτάκη, δὲν εἶναι· τὸ δικαστήριον τοῦτο σκεφθὲν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8363 ἀποφάσεώς του, ὅτι οἱ εἰρημένοι ἀνήλικες Μαριγώ, Πολυξένη καὶ Βασιλική, τέκνα τοῦ ἀποβιώσαντος πατρός των Ἰωαννίδου, ὀφειλέτου, εἶναι κληρονόμοι αὐτοῦ, καὶ κατὰ συνέπειαν ὑπόχρεοι καὶ εἰς τὴν ἀπότισιν τῆς πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον Σουλτάκη ὀφειλῆς τοῦ πατρός των, ἀπέρριψε διὰ τοῦ πρώτου κεφαλαίου τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τὴν πρότασιν τοῦ Εὐαγγέλη Μάνθου, ἐπιτροποκηδεμόνος τῶν ἀνηλίκων, περὶ τοῦ ὅτι τὸ κατασχεθὲν κτῆμα δὲν ἠδύνατο νὰ κατασχεθῇ, λόγῳ, ὅτι αἱ εἰρημέναι ὀρφαναὶ δὲν εἶναι κληρονόμοι τοῦ πατρός των· ὥστε κατὰ τὰ ἐκτεθέντα δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς δεδικασμένον τελεσιδίκως, ὅτι αἱ εἰρημέναι ὀρφαναὶ εἶναι κληρονόμοι τοῦ ἀποβιώσαντος πατρός των Ἰωαννίδου ὀφειλέτου τοῦ Σουλτάκη, καθόσον καὶ εἰς τὴν προκειμένην περὶ κύρους τῆς ὑπὸ τοῦ εἰρημένου ἐπιτροποκηδεμόνος ἐνεργηθείσης ἤδη συντηρητικῶς καὶ ἐπὶ τοῦ προσημειωθέντος περιβολίου κατασχέσεως δίκην νέαν οὖσαν, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν παρενέβη ὁ ἐφεσίβλητος Σουλτάκης πρόκειται νὰ ζητηθῇ τὸ αὐτὸ δίκαιον, περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα· διότι καὶ εἰς τὴν δίκην ταύτην αἱ αὐταὶ ἀνήλικες διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐπιτροποκηδεμόνος

των καὶ ὡς κληρονόμοι ῥητῶς τῆς ἀποβιωσάσης μητρός των Ἑλένης καὶ οὐχὶ τοῦ πατρός των, ζητοῦσαι νὰ λάβωσι τὴν προῖκα αὐτῆς, κατέσχον συντηρητικῶς μετὰ τῶν λοιπῶν καὶ τὸ εἰς τὸν αὐτὸν ἀντίδικόν των, τὸν Σουτάκην, ὑποθηκευμένον ἤδη ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου πατρός των περιβόλιον, ἐνῷ καὶ εἰς τὴν προτέραν μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων περὶ τοῦ αὐτοῦ περιβολίου δίκην, ἥτις ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀνακοπῆς τοῦ ἐπιτροποκηδεμόνος τῶν αὐτῶν ἀνηλίκων κατὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Σουλτάκη ἐνεργηθείσης ἐπὶ τοῦ ὑποθηκευμένου εἰς αὐτὸν περιβολίου κατασχέσεως πρὸς πλήρωμὴν τοῦ ἐκ δραχ. 1116 δανείου του εἰς τὸν ὀφειλέτην πατέρα τῶν ἀνηλίκων καὶ ἠκυρώθη ἡ κατάσχεσις διὰ λόγον παρατυπίας αἱ αὐταὶ ἀνήλικες τὸ αὐτὸ δάνειον ἐζήτησαν».

§ 78. Δὲν ὑπάρχει τελεσιδικία, ὅταν ὁ Μ ἀνέκοψε τὸ πρῶτον κατάσχεσίν τινα ὄχι ὡς κληρονόμος τοῦ Κ, ἀλλ' ὡς τρίτος δανειστὴς αὐτοῦ καὶ διεκδικητὴς τοῦ κατασχεθέντος, ἐφ' οὗ ἠξίου ὅτι ἔχει δικαίωμα ἐπισχέσεως, κατόπιν δὲ οἱ κληρονόμοι τοῦ Μ ἀνακόπτουσιν ὡς ὀφειλέται τὴν αὐτὴν κατάσχεσιν. Ἀπ. ἐφ. Ἀθηνῶν 16188 τοῦ 1858.

§ 79. Ὅταν ὁ Α ἐνήγαγε τὸν Β ζητῶν τὸ κτῆμα ὡς κληρονόμος τοῦ πατρός του, ἐν δὲ τῇ δίκῃ ταύτῃ ἀπέτυχε, δύναται κατόπιν νὰ ζητήσῃ αὐτὸ ὡς κληρονόμος τοῦ Δ, διότι δὲν ὑπάρχει τὸ ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας δίκαιον. 274 πολ. δικ. (1). Ἀπόφ. ἐφετ. Ἀθην. 10363 τοῦ 53.

Νομολογία. Ταυτότης προσώπων. Δανεισταὶ καὶ ὀφειλέται.

§ 80. Κατὰ κανόνα ὡς πρὸς τοὺς δανειστὰς ἰσχύουσι τὰ ἑξῆς·

α') Αἱ ἀποφάσεις αἱ περὶ δικαιώματος τοῦ ὀφειλέτου δικάζουσαι ὑποχρεοῦσι τοὺς δανειστάς, ὡς ταυτιζομένους μὲ τὸ πρόσωπον τοῦ ὀφειλέτου, οὗ τὰ δικαιώματα ἐνασκοῦσιν· ὥστε αἱ ἀποφάσεις αἱ κατὰ τῶν ὀφειλετῶν ἐκδοθεῖσαι ὑποχρεοῦσι καὶ τοὺς χειρογραφικοὺς αὐτῶν δανειστάς· μόνον διὰ δόλον (2) δύνανται νὰ προσβληθῶσι παρὰ τούτων (3).

---

(1) Ὅρα τὴν 9930 ἀπ. τῶν ἐν Ἀθ ἐφ.

(2) Carré ζ. 1709.

(3) Ἀνωτέρω § 21. Δαλλ. chose jugée ἀρ. 243, 245 ἑπόμ. Carré ζήτημ. 1713 ἑπόμ. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 35

β´) Οἱ δανεισταὶ λοιπὸν δὲν δύνανται νὰ μὴ ἀναγνωρίσωσι τὸ κατὰ τοῦ ὀφειλέτου των δεδικασμένον· ἐκτὸς ἂν προτείνωσιν ὅτι εἰς τὴν ἀπόφασιν ἔλαβε χώραν δόλος (1).

γ´) Ἀπαιτεῖται, ἵνα αἱ ἀποφάσεις αὗται κατασταθῶσιν ὑποχρεωτικαὶ διὰ τοὺς ἄλλους δανειστάς, ἡ πρὸς αὐτοὺς κοινοποίησις αὐτῆς, ἢ ἀρκεῖ ἡ πρὸς μόνον τὸν ὀφειλέτην κοινοποίησις; ἀρκεῖ αὕτη (2).

δ´) Ὁ ἐπὶ ὑποθήκῃ δανειστὴς δύναται νὰ κάμῃ τρίτου ἀνακοπὴν κατ᾽ ἀποφάσεως ἐκδοθείσης ὑπὲρ τρίτου κατὰ τοῦ ὀφειλέτου του; ὅρα ἀνωτέρω § 22 ἑπόμ. καὶ § 37 τῆς λέξ. Ἀνακοπὴ τρίτου (3).

§ 80ª Τὸ ἀποτέλεσμα ἀποφάσεως ἐκδοθείσης μεταξὺ διαφόρων δανειστῶν ἐνυποθήκων, ἰσχύει ἀπέναντι ἄλλων ἐνυποθήκων δανειστῶν, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔλαβον μέρος εἰς τὴν δίκην; π. χ. κτῆμά τι εἶναι ὑποθηκευμένον τῷ Α, Β καὶ Γ· ὁ Γ διεφιλονείκησε τὴν ὑποθήκην τοῦ Α ἢ τὴν τῆς κατατάξεώς του προτεραιότητα, καὶ ἐνίκησεν· ἡ ἀπόφασις λοιπὸν ὠφελεῖ ἢ βλάπτει τὸν Β, ὅστις δὲν ἔλαβε μέρος εἰς τὴν δίκην; Ὄχι· ὡς πρὸς τὸν Β, ὁ Α πρέπει νὰ φυλάξῃ τὴν τάξιν του καὶ νὰ καταταχθῇ διὰ τὸ ποσὸν τῆς πιστώσεώς του· mais, λέγει ὁ Dalloz, chose jugée ἀρ. 270, comme il a été écarté de l'ordre au profit de Tertius, le montant de sa collocation doit être accordé, jusqu'à due concurrence, à ce

---

τοῦ 1851, 140 τοῦ 1849, 222 τοῦ 1848, 120 τοῦ 1858, 175 τοῦ 1856, ἃς ἴδε κατωτ.

Ὁ Carré, αὐτόθι, λέγει ὅτι ὁ δανειστὴς δὲν δύναται νὰ προσβάλῃ διὰ τριτανακοπῆς ἀπόφασιν κατὰ τοῦ ὀφειλέτου ἐκδοθεῖσαν· ἀλλὰ δύναται νὰ τὴν προσβάλῃ ὅταν πρόκηται περὶ προσωπικῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα ὁ ὀφειλέτης δὲν ἠδύνατο νὰ προτείνῃ· ὅθεν οἱ δανεισταὶ δύνανται νὰ κάμωσι τρίτου ἀνακοπήν, ὅταν πρόκηται νὰ ὑποστηρίξωσι δικαίωμα προτεραιότητος πηγάζούσης ἐξ ἐγγραφῆς ὑποθήκης, ἢ ὅταν προτείνωσι δόλον ἢ συμπαιγνίαν μετὰ τοῦ καταδικασθέντος.

(1) Μεταξὺ πολλῶν ἀποφάσεων, ὅρα ἀποφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 140 τοῦ 1849, 175 τοῦ 1856. Ἀπόφασιν ἐφετῶν Ναυπλίας 979 τοῦ 1857 ἐν Νομ. σελ. 6289. Ἴδε τὴν ἐν § 27 ἀπόφασιν ΑΠ. 272 τοῦ 59.

(2) Ἀπ. ἐφ. Ναυπ. 979 τοῦ 57 ἐν Νομ. σ. 6289.

(3) Πρβ. Carré ζήτ. 1715.

dernier, qui, si sa créance est plus forte que celle de Primus (A), ne peut toutefois prétendre à se mettre entierement à son lieu et place.—Τοῦτο προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ τεμ. 16 Πανδεκτῶν qui potiores in pig. vel hyp. habeantur. Τουλλ. τόμ. 10 ἀριθ. 197. ὅρα κατωτέρω § 95 τὰ περὶ τοῦ πίνακος τῆς κατατάξεως.

§ 81. *Νομολογία.* Ἕπονται ἤδη αἱ ὑποστηρίζουσαι τ' ἀνωτέρω ἀποφάσεις.

§ 82. Αἱ ἀποφάσεις αἱ περὶ δικαιωμάτων ὀφειλέτου τινὸς δικάσασαι, ὑποχρεοῦσι καὶ τοὺς δανειστὰς ὡς ταυτιζομένους μὲ τὸ πρόσωπον τοῦ ὀφειλέτου, οὗ τὰ δικαιώματα ἐνασκοῦσι. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 120 τοῦ 58, φέρουσα (1).

«Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει παραδέχεται, ὅτι ἐν τῇ μεταξὺ τῶν συζύγων Σταθοπούλων δίκῃ περὶ χωρισμοῦ κτημάτων ἐξητάσθη τὸ ζήτημα, πόθεν ἐγένοντο αἱ δαπάναι εἰς τὴν οἰκοδομὴν τῆς προικῴας οἰκίας, ἐκ προικῴων χρημάτων ἢ ἐκ χρημάτων τοῦ ἀνδρός, καὶ ὅτι τὸ πρωτοδικεῖον παρεδέχθη γενομένην τὴν οἰκοδομὴν ἐκ χρημάτων τῆς προικός· ὅθεν θεωρῆσαν τὸ ἐφετεῖον δεδικασμένον ὅτι τὰ δαπανήματα πρὸς ἀνέγερσιν τῆς οἰκίας ἀνῆκον τῇ συζύγῳ, οὐδόλως παρεβίασε τὰς περὶ τελεσιδικίας ἀρχὰς τῆς πολιτικῆς δικονομίας· διότι ἐν τῇ ἐξετάσει εἰς ποῖον τῶν συζύγων ἀνῆκον τὰ δαπανήματα τῆς οἰκοδομῆς περιελαμβάνετο καὶ ἡ ἐξέτασις τῆς πρὸς ταῦτα ἀνταγωγικῆς ἀπαιτήσεως τοῦ ἀνδρός. Τὰ ἀνωτέρω δὲ τὸ ἐφετεῖον δὲν ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ αἰτιολογικοῦ τῆς ἀποφάσεως, ἀλλὰ διὰ τοῦ αἰτιολογικοῦ ἡρμήνευσε τὸ διατακτικὸν αὐτῆς· ὅπερ δὲν ἀπηγορεύετο ὑπὸ τοῦ νόμου νὰ πράξῃ. (Πρβ. κατ. § 119 ἐπ.)

»Ἐπειδὴ καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι οἱ δανεισταὶ τοῦ συζύγου δύνανται καὶ μετὰ τὸ ἔτος ν' ἀνακόψωσι τὴν ἀποφαινομένην περὶ χωρισμοῦ κτημάτων ἀπόφασιν κατὰ τὸ μέρος τὸ ἐκκαθαρίζον τὴν ἀποδοτέαν εἰς τὴν σύζυγον προῖκα, τὸ ἐφετεῖον ὅμως θεωρεῖ ὡς ὑποχρεωτικὴν διὰ τὸν ἀναιρεσείοντα τὴν περὶ χωρισμοῦ κτημάτων 12150 ἀπόφασιν, καθὸ μὴ προσβαλλομένην ὑπ' αὐτοῦ διὰ συμπαιγνίαν· ὡς πρὸς τοῦτον δὲ τὸν λόγον ἡ ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου δὲν προσβάλλεται, αἱ ἀποφάσεις δ' αἱ περὶ δικαιωμάτων ὀφειλέτου τινὸς δικάσασαι ὑποχρεοῦσι καὶ τοὺς δανειστὰς αὐτοῦ ὡς ταυτιζομένους μὲ τὸ πρόσωπον τοῦ ὀφειλέτου, οὗ τὰ δικαιώ-

---

(1) Πρβ. καὶ τὴν 222 τοῦ 1848 πολ. ἀπόφ. ΑΠ. ἐν Εὑρετηρ. τ. 5 σ. 575 καὶ ἀν. § 61—69.

μετὰ ἐνακοῦσιν, ἐκτὸς ἂν προτείνωσιν ὅτι ἐκ δολίας συνεννοήσεως τῶν δικασθέντων προῆλθεν ἡ ἀπόφασις, ὅτε ὑποστηρίζουσιν ἴδιον δικαίωμα.

§ 83. Ὁ δανειστὴς ὑποχρεοῦται ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ἥτις ἐξεδόθη μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου του καὶ ἄλλου δανειστοῦ. Απ. πολ. ΑΠ. 35 τοῦ 51, κυροῦσα τὴν 6539 ἐφ. Αθ. καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ὀρθῶς τὸ δικάσαν ἐφετεῖον παρεδέχθη, συμφώνως μὲ τὰς γενικὰς ἀρχὰς καὶ μὲ τὴν ῥητὴν τοῦ ἄρθρου 1025 τῆς πολιτικῆς δικονομίας διάταξιν, ὅτι ὁ δανειστής, παράγων τὰ δικαιώματά του ἀπὸ τὸν ὀφειλέτην του, δὲν δύναται νὰ ἐπιδιώξῃ δικαίωμα τὸ ὁποῖον ὁ ὀφειλέτης δὲν ἔχει· ἑπομένως, καταστάσης τελεσιδίκου τῆς ὑπ' ἀριθ. 1236 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις ἐμποροδικῶν ἐκδοθείσης μεταξὺ τοῦ δανειστοῦ Βαφιαδάκη καὶ τοῦ ὀφειλέτου Γκουρογιάννη, καὶ μὴ δυναμένου τοῦ τελευταίου νὰ τὴν προσβάλῃ, οὔτε οἱ ἀναιρεσείοντες δανεισταὶ τοῦ Γκουρογιάννη δύνανται νὰ τὸ πράξωσι, καθότι τὸ μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ τρίτου δεδικασμένον θεωρεῖται δεδικασμένον μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ δανειστοῦ, ἐκτὸς ἐὰν οὗτος προτείνῃ ὅτι ἡ ἀπόφασις προυκαλέσθη ὑπὸ δόλου κατ' αὐτοῦ, ἢ ὅτι ἡ μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ τρίτου ἀπόφασις ἐπιδικάζει εἰς τοῦτον δικαίωμα προσβάλλον τὴν προτεραιότητα κεκτημένης ὑποθήκης τοῦ δανειστοῦ· οἱ δὲ ἀναιρεσείοντες, ὡς ἁπλοῖ δανεισταί, οὔτε ἐπρότειναν, οὔτε ἠδύναντο νὰ προτείνωσι τοιαύτην ἔνστασιν· ὅθεν ὀρθῶς τὸ ἐφετεῖον ἀπεφάνθη ὅτι ὡς πρὸς τὴν τελεσιδικίαν δὲν ἔχει ἐπιῤῥοὴν ὁ τῶν ἀναιρεσειόντων ἰσχυρισμός, ὅτι πρὶν ἢ κινηθῇ τοῦ Βαφιαδάκη ἡ ἀγωγή, οὗτοι εἶχον κεκτημένον δικαίωμα ἐκπηγάζον ἐκ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας τοῦ ναυτοδανείου».

§ 84. Τὸ μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ τρίτου δεδικασμένον θεωρεῖται δεδικασμένον μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ δανειστοῦ, ἐκτὸς ἐὰν οὗτος προτείνῃ ὅτι ἡ ἀπόφασις ἐπροκαλέσθη ὑπὸ δόλου, ἢ ὅτι ἡ μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ τρίτου ἀπόφασις ἐπιδικάζει εἰς αὐτὸν δικαίωμα προσβάλλον τὴν προτεραιότητα κεκτημένου ὑποθήκης δικαιώματος τοῦ δανειστοῦ, πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ ὁποίου οὗτος ἀναγκάζεται ν' ἀντιτάξῃ κατὰ τῆς ἀποφάσεως τὴν ἔνστασιν ὅτι τὰ μεταξὺ ἄλλων κ.τ.λ. Ἀπόφασις πολιτικὴ ΑΠ. 140 τῆς 4 Ἰουλίου 1849, κυροῦσα τὴν 229 (426) τοῦ 49 ἐφ. Ν.

§ 85. Ὁ δανειστὴς δύναται νὰ προσβάλῃ ὡς εἰκονικὴν τὴν μεταξὺ τοῦ κοινοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ ἑτέρου δανειστοῦ ἐκδοθεῖσαν καὶ τελεσίδικον καταστᾶσαν ἀπόφασιν; Ναί, ὅταν προτείνηται δολιό-

dernier, qui, si sa créance est plus forte que celle de Primus (A), ne peut toutefois prétendre à se mettre entierement à son lieu et place.—Τοῦτο προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ τεμ. 16 Πανδεκτῶν qui potiores in pig. vel hyp. habeantur. Τουλλ. τόμ. 10 ἀριθ. 197. ὅρα κατωτέρω § 95 τὰ περὶ τοῦ πίνακος τῆς κατατάξεως.

§ 81. *Νομολογία.* Ἕπονται ἤδη αἱ ὑποστηρίζουσαι τ' ἀνωτέρω ἀποφάσεις.

§ 82. Αἱ ἀποφάσεις αἱ περὶ δικαιωμάτων ὀφειλέτου τινὸς δικάσασαι, ὑποχρεοῦσι καὶ τοὺς δανειστὰς ὡς ταυτιζομένους μὲ τὸ πρόσωπον τοῦ ὀφειλέτου, οὗ τὰ δικαιώματα ἐνασκοῦσι. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 120 τοῦ 58, φέρουσα (1).

«Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει παραδέχεται, ὅτι ἐν τῇ μεταξὺ τῶν συζύγων Σταθοπούλων δίκῃ περὶ χωρισμοῦ κτημάτων ἐξητάσθη τὸ ζήτημα, πόθεν ἐγένοντο αἱ δαπάναι εἰς τὴν οἰκοδομὴν τῆς προικῴας οἰκίας, ἐκ προικῴων χρημάτων ἢ ἐκ χρημάτων τοῦ ἀνδρὸς, καὶ ὅτι τὸ πρωτοδικεῖον παρεδέχθη γενομένην τὴν οἰκοδομὴν ἐκ χρημάτων τῆς προικός· ὅθεν θεωρῆσαν τὸ ἐφετεῖον δεδικασμένον ὅτι τὰ δαπανήματα πρὸς ἀνέγερσιν τῆς οἰκίας ἀνῆκον τῇ συζύγῳ, οὐδόλως παρεβίασε τὰς περὶ τελεσιδικίας ἀρχὰς τῆς πολιτικῆς δικονομίας· διότι ἐν τῇ ἐξετάσει εἰς ποῖον τῶν συζύγων ἀνῆκον τὰ δαπανήματα τῆς οἰκοδομῆς περιελαμβάνετο καὶ ἡ ἐξέτασις τῆς πρὸς ταῦτα ἀνταγωγικῆς ἀπαιτήσεως τοῦ ἀνδρός. Τὰ ἀνωτέρω δὲ τὸ ἐφετεῖον δὲν ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ αἰτιολογικοῦ τῆς ἀποφάσεως, ἀλλὰ διὰ τοῦ αἰτιολογικοῦ ἡρμήνευσε τὸ διατακτικὸν αὐτῆς· ὅπερ δὲν ἀπηγορεύετο ὑπὸ τοῦ νόμου νὰ πράξῃ. (Πρβ. κατ. § 119 ἐπ.)

»Ἐπειδὴ καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι οἱ δανεισταὶ τοῦ συζύγου δύνανται καὶ μετὰ τὸ ἔτος ν' ἀνακόψωσι τὴν ἀποφαινομένην περὶ χωρισμοῦ κτημάτων ἀπόφασιν κατὰ τὸ μέρος τὸ ἐκκαθαρίζον τὴν ἀποδοτέαν εἰς τὴν σύζυγον προῖκα, τὸ ἐφετεῖον ὅμως θεωρεῖ ὡς ὑποχρεωτικὴν διὰ τὸν ἀναιρεσείοντα τὴν περὶ χωρισμοῦ κτημάτων 12150 ἀπόφασιν, καθὸ μὴ προσβαλλομένην ὑπ' αὐτοῦ διὰ συμπαιγνίαν· ὡς πρὸς τοῦτον δὲ τὸν λόγον ἡ ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου δὲν προσβάλλεται, αἱ ἀποφάσεις δ' αἱ περὶ δικαιωμάτων ὀφειλέτου τινὸς δικάσασαι ὑποχρεοῦσι καὶ τοὺς δανειστὰς αὐτοῦ ὡς ταυτιζομένους μὲ τὸ πρόσωπον τοῦ ὀφειλέτου, οὗ τὰ δικαιώ-

---

(1) Πρβ. καὶ τὴν 222 τοῦ 1848 πολ. ἀπόφ. ΑΠ. ἐν Εὑρετηρ. τ. 5 σ. 575 καὶ ἀν. § 61—69.

κατὰ ἐνασκοῦσιν, ἐκτὸς ἂν προτείνωσιν ὅτι ἐκ δολίας συνεννοήσεως τῶν δικασθέντων προῆλθεν ἡ ἀπόφασις, ὅτε ὑποστηρίζουσιν ἴδιον, δικαίωμα.

§ 83. Ὁ δανειστὴς ὑποχρεοῦται ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ἥτις ἐξεδόθη μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου του καὶ ἄλλου δανειστοῦ. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 35 τοῦ 51, κυροῦσα τὴν 6539 ἐφ. Ἀθ. καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ὀρθῶς τὸ δικάσαν ἐφετεῖον παρεδέχθη, συμφώνως μὲ τὰς γενικὰς ἀρχὰς καὶ μὲ τὴν ῥητὴν τοῦ ἄρθρου 1025 τῆς πολιτικῆς δικονομίας διάταξιν, ὅτι ὁ δανειστής, παράγων τὰ δικαιώματά του ἀπὸ τὸν ὀφειλέτην του, δὲν δύναται νὰ ἐπιδιώξῃ δικαίωμα τὸ ὁποῖον ὁ ὀφειλέτης δὲν ἔχει· ἑπομένως, καταστάσης τελεσιδίκου τῆς ὑπ' ἀριθ. 1236 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις ἐμποροδικῶν ἐκδοθείσης μεταξὺ τοῦ δανειστοῦ Βαφιαδάκη καὶ τοῦ ὀφειλέτου Γκουρογιάννη, καὶ μὴ δυναμένου τοῦ τελευταίου νὰ τὴν προσβάλῃ, οὔτε οἱ ἀναιρεσείοντες δανεισταὶ τοῦ Γκουρογιάννη δύνανται νὰ τὸ πράξωσι, καθότι τὸ μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ τρίτου δεδικασμένον θεωρεῖται δεδικασμένον μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ δανειστοῦ, ἐκτὸς ἐὰν οὗτος προτείνῃ ὅτι ἡ ἀπόφασις προὐκαλέσθη ὑπὸ δόλου κατ' αὐτοῦ, ἢ ὅτι ἡ μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ τρίτου ἀπόφασις ἐπιδικάζει εἰς τοῦτον δικαίωμα προσβάλλον τὴν προτεραιότητα κεκτημένης ὑποθήκης τοῦ δανειστοῦ· οἱ δὲ ἀναιρεσείοντες, ὡς ἁπλοῖ δανεισταί, οὔτε επρότειναν, οὔτε ἠδύναντο νὰ προτείνωσι τοιαύτην ἔνστασιν· ὅθεν ὀρθῶς τὸ ἐφετεῖον ἀπεφάνθη ὅτι ὡς πρὸς τὴν τελεσιδικίαν δὲν ἔχει ἐπιρροὴν ὁ τῶν ἀναιρεσειόντων ἰσχυρισμός, ὅτι πρὶν ἡ κινηθῇ τοῦ Βαφιαδάκη ἡ ἀγωγὴ οὗτοι εἶχον κεκτημένον δικαίωμα ἐκπηγάζον ἐκ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας τοῦ ναυτοδανείου».

§ 84. Τὸ μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ τρίτου δεδικασμένον θεωρεῖται δεδικασμένον μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ δανειστοῦ, ἐκτὸς ἐὰν οὗτος προτείνῃ ὅτι ἡ ἀπόφασις ἐπροκαλέσθη ὑπὸ δόλου, ἢ ὅτι ἡ μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ τρίτου ἀπόφασις ἐπιδικάζει εἰς αὐτὸν δικαίωμα προσβάλλον τὴν προτεραιότητα κεκτημένου ὑποθήκης δικαιώματος τοῦ δανειστοῦ, πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ ὁποίου οὗτος ἀναγκάζεται ν' ἀντιτάξῃ κατὰ τῆς ἀποφάσεως τὴν ἔνστασιν ὅτι τὰ μεταξὺ ἄλλων κ.τ.λ. Ἀπόφασις πολιτικὴ ΑΠ. 140 τῆς Ἰουλίου 1849, κυροῦσα τὴν 229 (426) τοῦ 49 ἐφ. Ν.

§ 85. Ὁ δανειστὴς δύναται νὰ προσβάλῃ ὡς εἰκονικὴν τὴν μεταξὺ τοῦ κοινοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ ἑτέρου δανειστοῦ ἐκδοθεῖσαν τελεσίδικον καταστᾶσαν ἀπόφασιν; Ναί, ὅταν προτείνῃ [illegible]

της ἡ συμπαιγνία· κατὰ τὴν 272 τοῦ 60 ἀπόφασ. Ἀρείου Πάγου ἀνηρέσαταν τὴν 979 τοῦ 59 ἀπ. ἐφ. Ναυπλίας. Πρβ. § 56, 75.

§ 86. Ὡς ὁ ὀφειλέτης δὲν δύναται νὰ προσβάλῃ τὸ καθ' αὐτοῦ δεδικασμένον, οὕτω καὶ ὁ δανειστὴς αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ μὴ τὸ ἀναγνωρίσῃ, ἐκτὸς ἂν προτείνῃ ὅτι εἰς τὴν ἀπόφασιν ἔλαβε χώραν δόλος κατ' αὐτοῦ. 1025 § 2 — 274 πολ. Ἀπ. πολ. ΑΙΙ. 175 τοῦ 56, κυρ. ἀπ. τῶν ἐν Ἀθ. πρ.

§ 87. Ἀπόφασις ἐκδοθεῖσα μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τρίτου τινὸς ἰσχύει κατὰ τῶν δανειστῶν; Ἡ ἀπ. 15286 τοῦ 57 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ. φέρει·

«Ἐπειδὴ οἱ δανεισταὶ δὲν δύνανται νὰ προσβάλωσιν ἀποφάσειν ἐκδοθεῖσαν μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου αὐτῶν καὶ τρίτου τινός, τελεσίδικον δὲ καταστᾶσαν, ἐκτὸς ἂν ἡ δίκη, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις, εἰκονικῶς, ἢ δολίως πρὸς βλάβην αὐτῶν διεξήχθη ἐκ συνεννοήσεως τῶν διαδίκων· διότι ὁ ὀφειλέτης ἔχων τὴν ἐλευθέραν διαχείρησιν καὶ διάθεσιν τῆς περιουσίας του, ἐνόσῳ διὰ καταισχέσεως δὲν τοῦ ἀφαιροῦνται τὰ δικαιώματα ταῦτα, δύναται νὰ δικάζηται μετὰ παντὸς τρίτου, καὶ ἡ κατ' αὐτῶν τελεσιδικία δύναται νὰ ἀντιταχθῇ καθ' ὅλων τῶν ἐξ αὐτοῦ παραγόντων τὰ δικαιώματά των δανειστῶν καὶ ἄλλων προσώπων, ὅταν ἡ δίκη δὲν διεξήχθη δολίως πρὸς βλάβην αὐτῶν. Ὅθεν ὀρθῶς ἔπραξε τὸ δικάσαν δικαστήριον, λαβὸν ὑπ' ὄψιν πρὸ παντὸς ἄλλου τὸν ἐν τῇ ἀνακοπῇ περιεχόμενον ἰσχυρισμόν, ὅτι ἡ μεταξὺ τῶν ὀφειλετῶν τοῦ ἀνακόπτοντος καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν δίκη ἐκ συνεννοήσεως αὐτῶν διεξήχθη ἐρήμην τῶν ὀφειλετῶν διὰ νὰ γενῇ δεκτὴ ἡ ἀγωγή της, καίτοι ἀνυπόστατος ὁλοσχερῶς, ἢ κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος, διότι, τούτων ἀποδειχθέντων, δύναται ἡ ἀνακοπτομένη ἀπόφασις νὰ θεωρηθῇ ὡς προσβάλλουσα συμφέροντα νόμιμα τοῦ ἀνακόπτοντος, ὅστις ὁμολογουμένως δανειστὴς ἦτο καὶ τότε τῶν ἀντιδίκων του ἀντιδίκων. (Νόμος 1 Νόμος 3 § 1 quae in fraud cred (42 8.). Νόμ. 50 § 1 de leg. (30). Νόμ. 14 de appellat (49, 1). Πρβ. κατ. § 102 ἐπ.

§ 88. Ἡ ἀπόφασις, ἥτις ἐξεδόθη εἰς δίκην μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ δανειστοῦ του ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ διεκδικοῦντος τὸ κτῆμα, ὅπερ ὁ δανειστὴς ἐκεῖνος κατέσχε διὰ χρέος τοῦ ὀφειλέτου, ἀποτελεῖ δεδικασμένου ἰσχὺν ἀπέναντι ἄλλου, μεταγενεστέρου, δανειστοῦ τοῦ αὐτοῦ ὀφειλέτου;

Τὸ ζήτημα ἔλυσε καταφατικῶς τὸ ἐν Ἀθήναις ἐφετεῖον (ἀπό-

φασις 13515 τοῦ 1855 μεταξὺ Κεφαλοπούλου καὶ Ἀγγελίδου), ἡ δὲ ὑπόθεσις, ἐφ' ἧς ἡ ἀπόφασις ἐκείνη ἐξεδόθη, ἔχει οὕτως·

«Ὁ Π κατέσχε κτῆμά τι διὰ χρέος τοῦ Α καὶ ὡς κτῆμα τοῦ ἰδίου, ἀλλὰ τὴν κατάσχεσιν ταύτην ἀνέκοψεν ἡ σύζυγος τοῦ Α, ἀξιοῦσα ὅτι τὸ κτῆμα ἦτον ἰδικόν της, περιελθὸν αὐτῇ ἐκ πατρικῆς περιουσίας· ἡ ἀνακοπὴ ἐγένετο δεκτὴ καὶ ἡ κατάσχεσις ἠκυρώθη.—Μετὰ ταῦτα ἕτερος δανειστής, ὁ Κ, διὰ χρέος, μεταγενέστερον τῆς ἀποφάσεως ταύτης, τοῦ αὐτοῦ συζύγου Α κατέσχε τὸ αὐτὸ κτῆμα ὡς ἀνῆκον τῷ Α. — Ἡ σύζυγος λοιπὸν τούτου ἀνέκοψε καὶ αὖθις τὴν κατάσχεσιν, εἰς τὴν δίκην δὲ ταύτην ἀπεφασίσθησαν τ' ἀνωτέρω».

§ 89. Ὅταν ὁ ἐναγόμενος δὲν ἀμφισβητῇ ὅτι ἡ οἰκία, περὶ ἧς πρόκειται, ἀνήκει εἰς τὸν σύζυγον τῆς ἐναγούσης, ἀμφισβητεῖ δὲ μόνον ὅτι αὕτη ἐκληρονόμησε τὸν σύζυγον, ἡ πρότασις δὲν ἔχει ἐπιβολὴν ὅταν ἡ σύζυγος, δικασθεῖσα μετὰ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου τοῦ συζύγου της, ἀνεγνωρίσθη κυρία τῆς οἰκίας· διότι οὕτως ἀπέκτησε τίτλον μεταβιβάζοντα εἰς αὐτὴν τὴν οἰκίαν καὶ ἀπόδειξιν δυναμένην ν' ἀντιταχθῇ κατὰ παντός, ὅστις τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς μεταβιβάσεως ταύτης ἀμφισβητεῖ, καὶ ὅστις ὅμως δὲν προσβάλλει τὴν σπουδαιότητα τοῦ τίτλου. Ἀπόφ. πολιτ. ΑΠ. 89 τοῦ 59, κρ. τὴν 16250 ἐφ. Ἀθ.

§ 90. Ὁ ἐνεργῶν κατάσχεσιν παρὰ τρίτῳ δανειστὴς ὑπεισέρχεται εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ ὀφειλέτου του, καὶ ὑπόκειται εἰς ὅσας οὗτος ἐνστάσεις καὶ ἀποδείξεις, ὡς ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ. Πρβ. Εὐρ. 5 σ. 567 καὶ 6 σ. 263 § 1 καὶ 9 σ. 397.

§ 91. Αἱ κατὰ τοῦ ὀφειλέτου ἐκδοθεῖσαι ἀποφάσεις δὲν ὑποχρεοῦσι τοὺς ἄλλους δανειστάς, ἂν ὁ ὀφειλέτης ἐδικάσθη ἐρήμην πρὸς βλάβην τῶν ἄλλων δανειστῶν. Ἀπόφ. ἐφετ. Ἀθηνῶν 15281 τοῦ 57, φέρουσα·

«Ἐπειδή, κατὰ νόμον, δανεισταί, καὶ μάλιστα ἐνυπόθηκοι καὶ οἱ τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος ἐπὶ ἀναγκαστικοῦ πλειστηριασμοῦ γενόμενοι ἀγορασταί, δύνανται νὰ αἰτήσωσι τὴν ἀκύρωσιν πάσης ἀπαλλοτριώσεως αὐτοῦ, γενομένης παρὰ τοῦ ὀφειλέτου πρὸς βλάβην τῶν αὐτῶν δανειστῶν του· ὡς ἀπαλλοτρίωσις δὲ θεωρεῖται καὶ ἡ ἕνεκεν ἐρημοδικίας τοῦ ὀφειλέτου ἀπώλεια δίκης τινός, ἀντικείμενον ἐχούσης τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα καθ' ὁλοκληρίαν, ἢ καὶ κατὰ μέρος μόνον, ἂν ἡ μὴ ἐμφάνισις τοῦ ὀφειλέτου ἐγένετο ἐπὶ σκοπῷ βλάβης τῶν ἐνυποθήκων δανειστῶν καὶ ἡ βλάβη ὑπαρκτὴ εἶναι·

διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἀκύρωσις τῆς ἐρημοδικίας ν' ἀπαιτηθῇ δύναται, καὶ ἡ ἀπόῤῥιψις τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ ἀντιδίκου ὑπὸ τῶν δανειστῶν καὶ τοῦ ἀγοραστοῦ τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος· κατὰ ταῦτα δὲ ἀμφότερα, αἱ ἀνακοπαὶ τοῦ τε δανειστοῦ καὶ ἡ τοῦ Η, ᾧπερ ἐπὶ πλειστηριασμοῦ κατεκυρώθη τὸ ἐπίδικον μέρος τοῦ χωρίου, εἶναι, κατὰ τὰ ἄρθρα 235 καὶ 236 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, δεκταὶ πρὸς συζήτησιν ὡς στηριζόμεναι εἰς τὸν λόγον, ὅτι αἱ προσβαλλόμεναι ἀποφάσεις ἐξεδόθησαν ἐρήμην τοῦ ὀφειλέτου ἐγκαταλιπόντος ἐπίτηδες, πρὸς βλάβην τῶν δανειστῶν, τὴν δίκην, καὶ ἐν γνώσει τοῦ ἐνάγοντος τοῦτο πράξαντες, ἐπεδικάσθησαν δὲ τούτῳ τὰ τρία ἐνδέκατα τοῦ πλειστηριασθέντος ἐπιδίκου κτήματος, ὡς ἐξ ἕνδεκα δῆθεν ζευγαρίων συνισταμένου, καί τοι μὴ ἀποδείξαντος τοῦτο τοῦ Δούμα, μηδὲ ὄντος ἀληθοῦς, ὅτι τὸ αὐτὸ κτῆμα ἔχει περιοχὴν μείζονα τῶν ὀκτὼ ζευγαρίων, ἤτοι 2400 στρεμμάτων, διότι ἐρήμην ἐκδοθεῖσαι αἱ ἀνακοπτόμεναι ἀποφάσεις, ὡς ἐξ αὐτῶν δῆλον γίνεται, ἀκυρωτέα καθίσταται καὶ ἀποῤῥιπτέα ἡ ἀγωγὴ τοῦ Δοῦμα, ἐὰν οἱ λοιποὶ ἰσχυρισμοὶ τῶν ἀνακοπτόντων ἀποδειχθῶσιν. N. 1 pr N. 3 § 1. Νόμ. 21 (42, 8). Νόμ. 50 § 1 de lg. (30). Νόμ. 14 de appellat (49, 1)». Πρβ. κατ. § 102.

§ 92. Ὅρα ἀνωτέρω, § 27, τὴν 272 τοῦ 59 πολ κὴν ἀπόφασιν Ἀρείου Πάγου.

§ 92ª Ἡ ὑπὲρ τινος δανειστοῦ ἐκδοθεῖσα κατὰ τοῦ πλοιάρχου ἀπόφασις δεσμεύει τοὺς ἄλλους δανειστὰς ὡς πρὸς τὰ ὁποῖα ἔχουν προνόμια ἐπὶ τοῦ πλοίου. Ὄχι. Ἴδε ἐν λέξ. Ναυτικὸν δάνειον § 78. τὴν 496 τοῦ 52 ἀπ. τῶν ἐν Ν. ἐφετ.

§ 93. Ὁ ὀφειλέτου τινὸς δανειστής, ὅστις ἐπιχειρεῖ τῶν κτημάτων του τὸν πλειστηριασμόν, ἐκπροσωπεῖ τοὺς λοιποὺς δανειστὰς τοῦ αὐτοῦ ὀφειλέτου;

Ἔχουν οὗτοι δικαίωμα ἀνακοπῆς κατὰ τῆς μεταξὺ τοῦ εἰρημένου δανειστοῦ καὶ τοῦ κοινοῦ ὀφειλέτου ἐκδοθείσης ἀποφάσεως, ἐὰν δὲν ἀποδείξωσι δόλον;

Ἡ 911 τοῦ 1857 ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν φέρει·

«Ἐπειδὴ πᾶς ὀφειλέτης, ὅταν δικάζηται μετά τινος τῶν δανειστῶν αὐτοῦ, καὶ ὅταν πλειστηριάζωνται τὰ κτήματά του ἀναγκαστικῶς παρά τινος ἐξ αὐτῶν, εἰς τὰς περὶ τούτου δικαστικὰς πράξεις ἀντιπροσωπεύει τοὺς ἄλλους αὐτοῦ δανειστάς, καὶ οὗτοι δὲν ἔχουν ἄλλα κατὰ τοῦ δικαζομένου δανειστοῦ δικαιώματα, εἰμὴ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 908. 914, 936 ἑπόμ. 967 ἑπόμ. 984, 955, 989 καὶ ἑπόμ. τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὡρισμένα, καὶ τὸ τῆς

ἀμφισβητήσεως, κατὰ τὰ ἄρθρα 89, 231, καὶ 740 τῆς αὐτῆς· ἀνακοπὴν δὲ τρίτου κατὰ τῶν ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων κατὰ τὰ ἄρθρα 235, 238 καὶ ἐπ. δύνανται νὰ κάμνουν, ὅταν δύνανται ν' ἀποδείξουν δόλον καὶ συνεννόησιν τινὰ πανοῦργον αὐτοῦ μετὰ τοῦ κοινοῦ ὀφειλέτου, φέρουσαν βλάβην εἰς αὐτὸν ἢ κίνδυνον εἰς τὰ νόμιμα συμφέροντά του· ὅθεν τοιαύτην ἀνακοπὴν παρουσιασάσης τῆς εἰρημένης Αὐγερινῆς Κοκκίνη, ὀρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 614 (1856) ἀποφάσεώς του ἀπεφήνατο, ὅτι αἱ ἀνακοπτόμεναι ἀποφάσεις ἔχουν ἰσχὺν καὶ κατ' αὐτῆς, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἐξετάσῃ, ἂν ἡ κατ' αὐτῶν ἀνακοπὴ αὐτῆς ἦναι βάσιμος, διέταξε ν' ἀποδειχθῶσι τά τε περιστατικὰ τῶν ἀξιουμένων ὑπ' αὐτῆς ῥαδιουργιῶν καὶ τῆς δολίας συνεννοήσεως, καὶ τὸ ἀνυπόστατον καὶ πλαστὸν τῆς ἀπαιτήσεως τῆς Μαρίας Θεοδωράκη, συγχωρῆσαν καὶ τὸ μέσον τῶν μαρτύρων κ.λ.

§ 94. Ὅταν τὸ δικαστήριον, διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἐκήρυξεν ἄκυρον διαθήκην τινά, συνεπείᾳ ἀγωγῆς τῶν τέκνων τοῦ διαθέτου κατὰ τῆς ὀφειλέτιδός τινος, ἡ ἀπόφασις αὕτη ἰσχύει καὶ κατὰ τοῦ δανειστοῦ τούτου, ἀντιπροσωπευθέντος ἀπὸ ἐκείνην, ἂν δὲν προτείνηται συνεννόησίς τίς. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 259 τοῦ 51.

§ 95. Ὁ τῆς κατατάξεως πίναξ κατὰ ποίων ἀποτελεῖ τελεσιδικίαν; (Πρβ. ἀν. § 80²). Ἰδοὺ τί εὕρηται εἰς τὴν νομολογίαν.

Ἡ Αἰκ. Μπανάνα δι' ἀγωγῆς της κατὰ τοῦ Ἰω. Μουστάκα καὶ Μάρκου Κωνσταντίνου, ὡς διαχειριστοῦ τῆς προικώας περιουσίας του, ἐξέθεσεν ὅτι, (ὑπαρχούσης δίκης κατ' ἀνακοίνωσιν μεταξὺ τοῦ Σ. Μπανάνα καὶ τῆς Ἐλευθερίας Μουστάκα, μητρὸς τοῦ Ἰω. Μουστάκα, δι' ἧς (ἀνακοινώσεως) ὁ Σ. Μπανάνας ἀπήτει παρὰ τῆς Ἐλ. Μουστάκα ποσόν τι λόγῳ ἐκνικήσεως κτήματος πωληθέντος πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ πατρός της¹, ἡ Ἐλ. Μουστάκα προβλέπουσα ἥτταν καὶ θέλουσα νὰ καταστήσῃ ἀδύνατον τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως, ἥτις ἔμελλε νὰ ἐκδοθῇ ὑπὲρ τοῦ Σ. Μπανάνα, συνεννοήθη μετὰ τοῦ Ἰω. Μουστάκα καὶ συνέταξεν εἰκονικὸν συμβόλαιον, δι' οὗ ὡμολόγει ὅτι δῆθεν ἐδανείσθη παρὰ τοῦ υἱοῦ της Ἰω. Μουστάκα ποσόν τι, δι' ὃ οὗτος ἐνέγραψε καὶ ὑποθήκην ἐπὶ οἰκίας, ἀποτελούσης τὴν μόνην περιουσίαν της· ὅτι, ἐκδοθείσης ἀποφάσεως ἐπιδικαζούσης τῷ Σ. Μπανάνα τὸ ζητηθὲν παρ' αὐτοῦ ποσόν, ἡ εἰρημένη Ἐλευθερία, ἵνα καταστήσῃ ἀδύνατον τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης, συνέταξε συμβόλαιον μετὰ τοῦ γαμβροῦ της Μάρκου Κωνσταντίνου, δι' οὗ ὁ λαβὼν εἰς αὐτὸ μέρος Ἰω. Μου-

στάκης ἐπροίκισε τὴν ἀδελφήν του μὲ τὴν κατὰ τῆς μητρός του εἰρημένην ἐνυπόθηκον ἀπαίτησιν· ὅτι ἐν τούτοις ἐπλειστηριάσθη ἡ διαληφθεῖσα οἰκία, ἧς τὸ ἐκπλειστηρίασμα ἔλαβεν ὁλόκληρον ὁ Μάρκος Κωνσταντίνου, δυνάμει τοῦ εἰρημένου συμβολαίου, ὅπερ ἀνεγνωρίσθη δικαστικῶς εἰκονικόν· ὅθεν ἐζήτησε ν' ἀποδοθῇ εἰς ταύτην (τὴν ἐνάγουσαν) τὸ ἐκπλειστηρίασμα αὐτό (1). Εἰς τὴν προκειμένην λοιπὸν δίκην ἀνεφύησαν δύο ζητήματα, ταῦτα· ά) ἂν ὁ πίναξ τῆς κατατάξεως μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τῶν δανειστῶν πρὸς ἀλλήλους, δ᾽οι ἔλαβον γνῶσιν αὐτοῦ (οἷον ἡ ἐπισπεύσασα τὸν πλειστηριασμὸν Αἰκατερίνη καὶ ὁ ἐνυπόθηκος δανειστὴς Μάρκος Κωνσταντίνου) ἀποτελῇ τελεσιδικίαν ἂν δὲν προσβληθῇ· β) ἂν ὁ Μ. Κωνσταντίνου, δικαιοπάροχος τοῦ Ἰω. Μουστάκα ὡς πρὸς τὴν παραχωρηθεῖσαν αὐτῷ λόγῳ προικὸς ἀπαίτησιν, ἀντεπροσώπευε τοῦτον εἰς τὴν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν δίκην. Τὸ ἐν Ἀθήναις ἐφετεῖον (άπ. 16141) ἔλυσε καταφατικῶς τὸ πρῶτον, ἀποφατικῶς δὲ τὸ δεύτερον, σκεφθὲν ὅτι ἡ Αἰκ. Μπανάνα ἠδύνατο ν' ἀποδείξῃ τὸν περὶ δολίας συνεννοήσεως ἰσχυρισμόν της, ἐσκέφθη δ' οὕτως·

«Ἐπειδὴ ὅ τε ἐκκαλῶν καὶ ὁ εἰς τὴν ἔφεσιν προστεθείς, οἵτινες, ὡς ἐναγόμενοι, ἔχοντες δικαίωμα νὰ προτείνωσιν ἀναβλητικὴν ἔνστασιν ἐκκρεμοδικίας, δὲν ζητοῦσιν αὐτὴν (ἥτις ἄλλως εἶναι καὶ προφανῶς ἀνυπόστατος· διότι εἰς τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ὅπου διὰ τῆς ἀναιρέσεως παρεπέμφθη ἡ ἐκδίκασις τῆς μεταξὺ τοῦ Μάρκου Κωνσταντίνου, ἐνάγοντος, καὶ Αἰκατερίνης Μπανάνα, ἐναγομένης, δίκης, τὸ ζήτημα τῆς εἰκονικότητος τῆς ἐκ τοῦ Μάρκου Κωνσταντίνου παραχωρηθείσης ἀπαιτήσεως μόνον δυνάμει ἐνστάσεως πρόκειται νὰ συζητηθῇ ὡς μέσον ἀποδείξεως τῆς βάσεως ἢ μή, τῆς ἀγωγῆς ἐκείνης τοῦ Μάρκου Κωνσταντίνου, καὶ ἑπομένως δὲν ἀποτελεῖ τὴν αὐτὴν σήμερον προκειμένην δίκην, οὔτε τὴν κυρίαν δίκην ταύτης, οὔτε προδικαστικὸν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου ζήτημα τῆς προκειμένης δίκης)· ὅθεν ἀπαράδεκτος εἶναι καὶ ἄλλως ἀνυπόστατος ἡ ἐπιβοηθητικῶς ὑποβαλλομένη παρὰ τῆς ἐφεσιβλήτου αὐτῆς ἔνστασις τῆς τοιαύτης ἀναβολῆς,

---

(1) Εἰς προγενεστέραν δίκην ἀνεφύη τὸ ζήτημα, ἂν ὁ Μάρκος Κωνσταντίνου ὤφειλε ν' ἀποδώσῃ τὸ τίμημα, ἐνῷ ἠγνόει τὴν εἰκονικότητα τοῦ παραχωρηθέντος αὐτῷ, λόγῳ προικός, ποσοῦ· ἐπὶ τοῦ ζητήματος δὲ αὐτοῦ ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 15525 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἣν ἀνήρεσεν ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. ἀποφάσεώς του.

διότι αὕτη, ὡς ἐνάγουσα, δὲν δύναται νὰ τὴν προτείνῃ κατὰ τῆς ἰδίας αὐτῆς πράξεως, ἤγουν τῆς ἀγωγῆς της, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ὑποστηρίξῃ ἀμέσως διὰ σχετικῶν ἀποδείξεων.

»Ἐπειδὴ ἡ ἀναιρεθεῖσα, ὡς τὰ μέρη συνωμολόγησαν, ὑπ' ἀριθμὸν 15525 ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου τοῦ β'. τμήματος δὲν ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῆς προκειμένης ἀγωγῆς τῆς ἐφεσιβλήτου, ὡς ἐσφαλμένως διατείνονται οἱ ἐκκαλοῦντες, ἀλλὰ μνημονεύεται ἐν αὐτῇ ὡς μέσον ἀποδεικτικὸν καὶ δῆθεν ὑποχρεωτικὸν διὰ τοὺς ἐναγομένους τῆς βάσε ς τῆς ἀγωγῆς της, ἥτις συνίσταται εἰς τὴν μετὰ δόλου καταρτισθεῖσαν εἰκονικότητα τῆς παρὰ τοῦ ἑνός, ἤγουν τοῦ Ἰωάννου Μουστάκα, πρὸς τὸν ἕτερον, ἤγουν τὸν Μάρκον Κωνσταντίνου, παραχωρηθείσης λόγῳ προικὸς ἐνυποθήκου ἀπαιτήσεως τοῦ πρώτου κατὰ τῆς μητρός του Ἐλευθερίας Μουστάκα, δυνάμει τῆς ὁποίας ὁ Μάρκος Κωνσταντίνου εἰσέπραξε, καίτοι μὴ ἔχων ἀληθῶς ὑπαρκτὴν ἀπαίτησιν, διὰ τοῦ πίνακος τῆς κατατάξεως, τὸ ἐκπλειστηρίασμα τῆς εἰς τὴν ἀπαίτησιν ταύτην ἐνυποθήκου οἰκίας τῆς ὀφειλέτιδος Ἐλευθερίας Μουστάκα, ἥτις εἶχεν ἐπισπεύσει τὸν πλειστηριασμὸν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος οἰκίας πρὸς πλήρωσιν ἰδίας πιστώσεως· ὅθεν ἡ τῶν ἐκκαλούντων αἴτησις περὶ ἀποῤῥίψεως τῆς ἀγωγῆς, ὡς καταστραφείσης δῆθεν τῆς βάσεως αὐτῆς ἕνεκα τῆς ἀναιρέσεως τῆς μνημονευθείσης ἀποφάσεως τοῦ β'. τμήματος τοῦ ἐφετείου τούτου, ἥτις εἰς ἄλλην δίκην μεταξὺ τοῦ τότε ἐνάγοντος Μάρκου Κωνσταντίνου καὶ τῆς τότε ἐναγομένης Αἰκατερίνης Μπανάνα εἶχεν ἀποῤῥίψει τὴν αἴτησιν τοῦ ἐνάγοντος ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι, διατυχθείσης τότε ἀποδείξεως ἐπὶ τοῦ τίτλου, ἐφ' οὗ αὕτη ἐστηρίζετο, ἤγουν τῆς παραχωρηθείσης αὐτῷ, ὡς προείρηται, ἀπαιτήσεως ἀπεδείχθη αὕτη εἰκονική, εἶναι πάντῃ ἀνυπόστατος.

Ἐπειδή, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας (ἄρθρον 938, 917—931. ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου ὑπ' ἀριθ. 147 τοῦ 1853), ὁ πίναξ τῆς κατατάξεως μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τῶν δανειστῶν πρὸς ἀλλήλους, ὅσοι ἔλαβον γνῶσιν αὐτοῦ (καὶ τοιοῦτος εἶναι ἥ τε ἐπισπεύσασα τὸν πλειστηριασμὸν Αἰκατερίνη Μπανάνα καὶ ὁ ἐν αὐτῷ προτιμηθεὶς ὡς ἐνυπόθηκος δανειστὴς Μάρκος Κωνσταντίνου), ἂν δὲν προσβληθῇ ἐγκαίρως καὶ τακτικῶς δι' ἀνακοπῆς ἢ δι' ἐφέσεως, ἀποτελεῖ ἀπόφασιν τελεσίδικον, καὶ ἐπ μόνως ὑποχρεωτικὴν δι' αὐτοὺς ὡς πρὸς τὴν ὕπαρξιν καὶ ἰσχὺν τῶν ἀπαιτήσεων ἢ τίτλων τῶν δανειστῶν κατὰ τοῦ ὀφειλέτου, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐστηρίχθη· ὅθεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐπιδικασθείσης διὰ τοῦ πίνακος τῆς κατατάξεως εἰς τὸν Μάρκον Κωνσταντίνου κατὰ τῆς

των καὶ ὡς κληρονόμοι ῥητῶς τῆς ἀποβιωσάσης μητρός των Ἐλέ-νης καὶ οὐχὶ τοῦ πατρός των, ζητοῦσαι νὰ λάβωσι τὴν προῖκα αὐτῆς, κατέσχον συντηρητικῶς μετὰ τῶν λοιπῶν καὶ τὸ εἰς τὸν αὐτὸν ἀντίδικόν των, τὸν Σουτάνην, ὑποθηκευμένον ἤδη ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου πατρός των περιβόλιον, ἐνῷ καὶ εἰς τὴν προτέραν μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων περὶ τοῦ αὐτοῦ περιβολίου δίκην, ἥτις ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀνακοπῆς τοῦ ἐπιτροποκηδεμόνος τῶν αὐτῶν ἀνηλίκων κατὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Σουλτάκη ἐνεργηθείσης ἐπὶ τοῦ ὑποθηκευμένου εἰς αὐτὸν περιβολίου κατασχέσεως πρὸς πλήρωμὴν τοῦ ἐκ δραχ. 1116 δανείου του εἰς τὸν ὀφειλέτην πατέρα τῶν ἀνηλίκων καὶ ἠκυρώθη ἡ κατάσχεσις διὰ λόγον παρατυπίας αἱ αὐταὶ ἀνήλικες τὸ αὐτὸ δάνειον ἐζήτησαν».

§ 78. Δὲν ὑπάρχει τελεσιδικία, ὅταν ὁ Μ ἀνέκοψε τὸ πρῶτον κατάσχεσίν τινα ὄχι ὡς κληρονόμος τοῦ Κ, ἀλλ' ὡς τρίτος δανειστὴς αὐτοῦ καὶ διεκδικητὴς τοῦ κατασχεθέντος, ἐφ' οὗ ἠξίου ὅτι ἔχει δικαίωμα ἐπισχέσεως, κατόπιν δὲ οἱ κληρονόμοι τοῦ Μ ἀνακόπτουσιν ὡς ὀφειλέται τὴν αὐτὴν κατάσχεσιν. Ἀπ. ἐφ. Ἀθηνῶν 16188 τοῦ 1858.

§ 79. Ὅταν ὁ Α ἐνήγαγε τὸν Β ζητῶν τὸ κτῆμα ὡς κληρονόμος τοῦ πατρός του, ἐν δὲ τῇ δίκῃ ταύτῃ ἀπέτυχε, δύναται κατόπιν νὰ ζητήσῃ αὐτὸ ὡς κληρονόμος τοῦ Δ, διότι δὲν ὑπάρχει τὸ ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας δίκαιον. 274 πολ. δικ. (1). Ἀπόφ. ἐφετ. Ἀθην. 10363 τοῦ 53.

Νομολογία. Ταυτότης προσώπων. Δανεισταὶ καὶ ὀφειλέται.

§ 80. Κατὰ κανόνα ὡς πρὸς τοὺς δανειστὰς ἰσχύουσι τὰ ἑξῆς·

α') Αἱ ἀποφάσεις αἱ περὶ δικαιώματος τοῦ ὀφειλέτου δικάζουσαι ὑποχρεοῦσι τοὺς δανειστάς, ὡς ταυτιζομένους μὲ τὸ πρόσωπον τοῦ ὀφειλέτου, οὗ τὰ δικαιώματα ἐνασκοῦσιν· ὥστε αἱ ἀποφάσεις αἱ κατὰ τῶν ὀφειλετῶν ἐκδοθεῖσαι ὑποχρεοῦσι καὶ τοὺς χειρογραφικοὺς αὐτῶν δανειστάς· μόνον διὰ δόλον (2) δύνανται νὰ προσβληθῶσι παρὰ τούτων (3).

---

(1) Ὅρα τὴν 9930 ἀπ. τῶν ἐν Ἀθ ἐφ.
(2) Carré ζ. 1709.
(3) Ἀνωτέρω § 21. Δαλλ. chose jugée ἀρ. 243, 245 ἑπόμ. Carré ζήτημ. 1713 ἑπόμ. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 35

ϛ') Οἱ δανεισταὶ λοιπὸν δὲν δύνανται νὰ μὴ ἀναγνωρίσωσι τὸ κατὰ τοῦ ὀφειλέτου των δεδικασμένον· ἐκτὸς ἂν προτείνωσιν ὅτι εἰς τὴν ἀπόφασιν ἔλαβε χώραν δόλος (1).

γ') Ἀπαιτεῖται, ἵνα αἱ ἀποφάσεις αὗται κατασταθῶσιν ὑποχρεωτικαὶ διὰ τοὺς ἄλλους δανειστάς, ἡ πρὸς αὐτοὺς κοινοποίησις αὐτῆς, ἢ ἀρκεῖ ἡ πρὸς μόνον τὸν ὀφειλέτην κοινοποίησις; ἀρκεῖ αὕτη (2).

δ') Ὁ ἐπὶ ὑποθήκῃ δανειστὴς δύναται νὰ κάμῃ τρίτου ἀνακοπὴν κατ' ἀποφάσεως ἐκδοθείσης ὑπὲρ τρίτου κατὰ τοῦ ὀφειλέτου του; ὅρα ἀνωτέρω § 22 ἐπόμ. καὶ § 37 τῆς λέξ. Ἀνακοπὴ τρίτου (3).

§ 80ª Τὸ ἀποτέλεσμα ἀποφάσεως ἐκδοθείσης μεταξὺ διαφόρων δανειστῶν ἐνυποθήκων, ἰσχύει ἀπέναντι ἄλλων ἐνυποθήκων δανειστῶν, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔλαβον μέρος εἰς τὴν δίκην; π. χ. κτῆμά τι εἶναι ὑποθηκευμένον τῷ Α, Β καὶ Γ· ὁ Γ διεφιλονείκησε τὴν ὑποθήκην τοῦ Α ἢ τὴν τῆς κατατάξεώς του προτεραιότητα, καὶ ἐνίκησεν· ἡ ἀπόφασις λοιπὸν ὠφελεῖ ἢ βλάπτει τὸν Β, ὅστις δὲν ἔλαβε μέρος εἰς τὴν δίκην; Ὄχι· ὡς πρὸς τὸν Β, ὁ Α πρέπει νὰ φυλάξῃ τὴν τάξιν του καὶ νὰ καταταχθῇ διὰ τὸ ποσὸν τῆς πιστώσεώς του· mais, λέγει ὁ Dalloz, chose jugée ἀρ. 270, comme il a été écarté de l'ordre au profit de Tertius, le montant de sa collocation doit être accordé, jusqu'à due concurrence, à ce

---

τοῦ 1851, 140 τοῦ 1849, 222 τοῦ 1848, 120 τοῦ 1858, 175 τοῦ 1856, ἃς ἴδε κατωτ.

Ὁ Carré, αὐτόθι, λέγει ὅτι ὁ δανειστὴς δὲν δύναται νὰ προσβάλῃ διὰ τριτανακοπῆς ἀπόφασιν κατὰ τοῦ ὀφειλέτου ἐκδοθεῖσαν· ἀλλὰ δύναται νὰ τὴν προσβάλῃ ὅταν πρόκηται περὶ προσωπικῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα ὁ ὀφειλέτης δὲν ἠδύνατο νὰ προτείνῃ· ὅθεν οἱ δανεισταὶ δύνανται νὰ κάμωσι τρίτου ἀνακοπήν, ὅταν πρόκηται νὰ ὑποστηρίξωσι δικαίωμα προτεραιότητος πηγάζούσης ἐξ ἐγγραφῆς ὑποθήκης, ἢ ὅταν προτείνωσι δόλον ἢ συμπαιγνίαν μετὰ τοῦ καταδικασθέντος.

(1) Μεταξὺ πολλῶν ἀποφάσεων, ὅρα ἀποφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 140 τοῦ 1849, 175 τοῦ 1856. Ἀπόφασιν ἐφετῶν Ναυπλίας 979 τοῦ 1857 ἐν Νομ. σελ. 6289. Ἴδε τὴν ἐν § 27 ἀπόφασιν ΑΠ. 272 τοῦ 59.

(2) Ἀπ. ἐφ. Ναυπ. 979 τοῦ 57 ἐν Νομ. σ. 6289.

(3) Πρβ. Carré ζήτ. 1715.

των καὶ ὡς κληρονόμοι ῥητῶς τῆς ἀποδιωσάσης μητρός των Ἑλένης καὶ οὐχὶ τοῦ πατρός των, ζητοῦσαι νὰ λάβωσι τὴν προῖκα αὐτῆς, κατέσχον συντηρητικῶς μετὰ τῶν λοιπῶν καὶ τὸ εἰς τὸν αὐτὸν ἀντίδικόν των, τὸν Σουτάκην, ὑποθηκευμένον ἤδη ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου πατρός των περιβόλιον, ἐνῷ καὶ εἰς τὴν προτέραν μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων περὶ τοῦ αὐτοῦ περιβολίου δίκην, ἥτις ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀνακοπῆς τοῦ ἐπιτροποκηδεμόνος τῶν αὐτῶν ἀνηλίκων κατὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Σουλτάκη ἐνεργηθείσης ἐπὶ τοῦ ὑποθηκευμένου εἰς αὐτὸν περιβολίου κατασχέσεως πρὸς πλήρωμὴν τοῦ ἐκ δραχ. 1116 δανείου του εἰς τὸν ὀφειλέτην πατέρα τῶν ἀνηλίκων καὶ ἠκυρώθη ἡ κατάσχεσις διὰ λόγον παρατυπίας αἱ αὐταὶ ἀνήλικες τὸ αὐτὸ δάνειον ἐζήτησαν».

§ 78. Δὲν ὑπάρχει τελεσιδικία, ὅταν ὁ Μ ἀνέκοψε τὸ πρῶτον κατάσχεσίν τινα ὄχι ὡς κληρονόμος τοῦ Κ, ἀλλ' ὡς τρίτος δανειστὴς αὐτοῦ καὶ διεκδικητὴς τοῦ κατασχεθέντος, ἐφ' οὗ ἠξίου ὅτι ἔχει δικαίωμα ἐπισχέσεως, κατόπιν δὲ οἱ κληρονόμοι τοῦ Μ ἀνακόπτουσιν ὡς ὀφειλέται τὴν αὐτὴν κατάσχεσιν. Ἀπ. ἐφ. Ἀθηνῶν 16188 τοῦ 1858.

§ 79. Ὅταν ὁ Α ἐνήγαγε τὸν Β ζητῶν τὸ κτῆμα ὡς κληρονόμος τοῦ πατρός του, ἐν δὲ τῇ δίκῃ ταύτῃ ἀπέτυχε, δύναται κατόπιν νὰ ζητήσῃ αὐτὸ ὡς κληρονόμος τοῦ Δ, διότι δὲν ὑπάρχει τὸ ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας δίκαιον. 274 πολ. δικ. (1). Ἀπόφ. ἐφετ. Ἀθην. 10363 τοῦ 53.

Νομολογία. Ταυτότης προσώπων. Δανεισταὶ καὶ ὀφειλέται.

§ 80. Κατὰ κανόνα ὡς πρὸς τοὺς δανειστὰς ἰσχύουσι τὰ ἑξῆς·

α') Αἱ ἀποφάσεις αἱ περὶ δικαιώματος τοῦ ὀφειλέτου δικάζουσαι ὑποχρεοῦσι τοὺς δανειστάς, ὡς ταυτιζομένους μὲ τὸ πρόσωπον τοῦ ὀφειλέτου, οὗ τὰ δικαιώματα ἐνασκοῦσιν· ὥστε αἱ ἀποφάσεις αἱ κατὰ τῶν ὀφειλετῶν ἐκδοθεῖσαι ὑποχρεοῦσι καὶ τοὺς χειρογραφικοὺς αὐτῶν δανειστάς· μόνον διὰ δόλον (2) δύνανται νὰ προσβληθῶσι παρὰ τούτων (3).

---

(1) Ὅρα τὴν 9930 ἀπ. τῶν ἐν Ἀθ ἐφ.
(2) Carré ζ. 1709.
(3) Ἀνωτέρω § 21. Δαλλ. chose jugée ἀρ. 243, 245 ἑπόμ. Carré ζήτημ. 1713 ἑπόμ. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 35

β') Οἱ δανεισταὶ λοιπὸν δὲν δύνανται νὰ μὴ ἀναγνωρίσωσι τὸ κατὰ τοῦ ὀφειλέτου των δεδικασμένον· ἐκτὸς ἂν προτείνωσιν ὅτι εἰς τὴν ἀπόφασιν ἔλαβε χώραν δόλος (1).

γ') Ἀπαιτεῖται, ἵνα αἱ ἀποφάσεις αὗται κατασταθῶσιν ὑποχρεωτικαὶ διὰ τοὺς ἄλλους δανειστάς, ἡ πρὸς αὐτοὺς κοινοποίησις αὐτῆς, ἢ ἀρκεῖ ἡ πρὸς μόνον τὸν ὀφειλέτην κοινοποίησις; ἀρκεῖ αὕτη (2).

δ') Ὁ ἐπὶ ὑποθήκῃ δανειστὴς δύναται νὰ κάμῃ τρίτου ἀνακοπὴν κατ' ἀποφάσεως ἐκδοθείσης ὑπὲρ τρίτου κατὰ τοῦ ὀφειλέτου του; ὅρα ἀνωτέρω § 22 ἑπόμ. καὶ § 37 τῆς λέξ. Ἀνακοπὴ τρίτου (3).

§ 80[a] Τὸ ἀποτέλεσμα ἀποφάσεως ἐκδοθείσης μεταξὺ διαφόρων δανειστῶν ἐνυποθήκων, ἰσχύει ἀπέναντι ἄλλων ἐνυποθήκων δανειστῶν, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔλαβον μέρος εἰς τὴν δίκην; π. χ. κτῆμά τι εἶναι ὑποθηκευμένον τῷ Α, Β καὶ Γ· ὁ Γ διεφιλονείκησε τὴν ὑποθήκην τοῦ Α ἢ τὴν τῆς κατατάξεώς του προτεραιότητα, καὶ ἐνίκησεν· ἡ ἀπόφασις λοιπὸν ὠφελεῖ ἢ βλάπτει τὸν Β, ὅστις δὲν ἔλαβε μέρος εἰς τὴν δίκην; Ὄχι· ὡς πρὸς τὸν Β, ὁ Α πρέπει νὰ φυλάξῃ τὴν τάξιν του καὶ νὰ καταταχθῇ διὰ τὸ ποσὸν τῆς πιστώσεώς του· mais, λέγει ὁ Dalloz, chose jugée ἀρ. 270, comme il a été écarté de l'ordre au profit de Tertius, le montant de sa collocation doit être accordé, jusqu'à due concurrence, à ce

---

τοῦ 1851, 140 τοῦ 1849, 222 τοῦ 1848, 120 τοῦ 1858, 175 τοῦ 1856, ἃς ἴδε κατωτ.

Ὁ Carré, αὐτόθι, λέγει ὅτι ὁ δανειστὴς δὲν δύναται νὰ προσβάλῃ διὰ τριτανακοπῆς ἀπόφασιν κατὰ τοῦ ὀφειλέτου ἐκδοθεῖσαν· ἀλλὰ δύναται νὰ τὴν προσβάλῃ ὅταν πρόκηται περὶ προσωπικῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα ὁ ὀφειλέτης δὲν ἠδύνατο νὰ προτείνῃ· ὅθεν οἱ δανεισταὶ δύνανται νὰ κάμωσι τρίτου ἀνακοπήν, ὅταν πρόκηται νὰ ὑποστηρίξωσι δικαίωμα προτεραιότητος πηγάζούσης ἐξ ἐγγραφῆς ὑποθήκης, ἢ ὅταν προτείνωσι δόλον ἢ συμπαιγνίαν μετὰ τοῦ καταδικασθέντος.

(1) Μεταξὺ πολλῶν ἀποφάσεων, ὅρα ἀποφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 140 τοῦ 1849, 175 τοῦ 1856. Ἀπόφασιν ἐφετῶν Ναυπλίας 979 τοῦ 1857 ἐν Νομ. σελ. 6289. Ἴδε τὴν ἐν § 27 ἀπόφασιν ΑΠ. 272 τοῦ 59.

(2) Ἀπ. ἐφ. Ναυπ. 979 τοῦ 57 ἐν Νομ. σ. 6289.

(3) Πρβ. Carré ζήτ. 1715.

των καὶ ὡς κληρονόμοι ῥητῶς τῆς ἀποβιωσάσης μητρός των Ἑλένης καὶ οὐχὶ τοῦ πατρός των, ζητοῦσαι νὰ λάβωσι τὴν προῖκα αὐτῆς, κατέσχον συντηρητικῶς μετὰ τῶν λοιπῶν καὶ τὸ εἰς τὸν αὐτὸν ἀντίδικόν των, τὸν Σουτάκην, ὑποθηκευμένον ἤδη ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου πατρός των περιβόλιον, ἐνῷ καὶ εἰς τὴν προτέραν μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων περὶ τοῦ αὐτοῦ περιβολίου δίκην, ἥτις ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀνακοπῆς τοῦ ἐπιτροποκηδεμόνος τῶν αὐτῶν ἀνηλίκων κατὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Σουλτάκη ἐνεργηθείσης ἐπὶ τοῦ ὑποθηκευμένου εἰς αὐτὸν περιβολίου κατασχέσεως πρὸς πλήρωμὴν τοῦ ἐκ δραχ. 1116 δανείου του εἰς τὸν ὀφειλέτην πατέρα τῶν ἀνηλίκων καὶ ἠκυρώθη ἡ κατάσχεσις διὰ λόγον παρατυπίας αἱ αὐταὶ ἀνήλικες τὸ αὐτὸ δάνειον ἐζήτησαν».

§ 78. Δὲν ὑπάρχει τελεσιδικία, ὅταν ὁ Μ ἀνέκοψε τὸ πρῶτον κατάσχεσίν τινα ὄχι ὡς κληρονόμος τοῦ Κ, ἀλλ' ὡς τρίτος δανειστὴς αὐτοῦ καὶ διεκδικητὴς τοῦ κατασχεθέντος, ἐφ' οὗ ἠξίου ὅτι ἔχει δικαίωμα ἐπισχέσεως, κατόπιν δὲ οἱ κληρονόμοι τοῦ Μ ἀνακόπτουσιν ὡς ὀφειλέται τὴν αὐτὴν κατάσχεσιν. Ἀπ. ἐφ. Ἀθηνῶν 16188 τοῦ 1858.

§ 79. Ὅταν ὁ Α ἐνήγαγε τὸν Β ζητῶν τὸ κτῆμα ὡς κληρονόμος τοῦ πατρός του, ἐν δὲ τῇ δίκῃ ταύτῃ ἀπέτυχε, δύναται κατόπιν νὰ ζητήσῃ αὐτὸ ὡς κληρονόμος τοῦ Δ, διότι δὲν ὑπάρχει τὸ ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας δίκαιον. 274 πολ. δικ. (1). Ἀπόφ. ἐφετ. Ἀθην. 10363 τοῦ 53.

Νομολογία. Ταυτότης προσώπων. Δανεισταὶ καὶ ὀφειλέται.

§ 80. Κατὰ κανόνα ὡς πρὸς τοὺς δανειστὰς ἰσχύουσι τὰ ἑξῆς·

α') Αἱ ἀποφάσεις αἱ περὶ δικαιώματος τοῦ ὀφειλέτου δικάζουσαι ὑποχρεοῦσι τοὺς δανειστάς, ὡς ταυτιζομένους μὲ τὸ πρόσωπον τοῦ ὀφειλέτου, οὗ τὰ δικαιώματα ἐνασκοῦσιν· ὥστε αἱ ἀποφάσεις αἱ κατὰ τῶν ὀφειλετῶν ἐκδοθεῖσαι ὑποχρεοῦσι καὶ τοὺς χειρογραφικοὺς αὐτῶν δανειστάς· μόνον διὰ δόλον (2) δύνανται νὰ προσβληθῶσι παρὰ τούτων (3).

---

(1) Ὅρα τὴν 9930 ἀπ. τῶν ἐν Ἀθ ἐφ.
(2) Carré ζ. 1709.
(3) Ἀνωτέρω § 21. Δαλλ. chose jugée ἀρ. 243, 245 ἑπόμ. Carré ζήτημ. 1713 ἑπόμ. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 35

β') Οἱ δανεισταὶ λοιπὸν δὲν δύνανται νὰ μὴ ἀναγνωρίσωσι τὸ κατὰ τοῦ ὀφειλέτου των δεδικασμένον· ἐκτὸς ἂν προτείνωσιν ὅτι εἰς τὴν ἀπόφασιν ἔλαβε χώραν δόλος (1).

γ') Ἀπαιτεῖται, ἵνα αἱ ἀποφάσεις αὗται κατασταθῶσιν ὑποχρεωτικαὶ διὰ τοὺς ἄλλους δανειστάς, ἡ πρὸς αὐτοὺς κοινοποίησις αὐτῆς, ἢ ἀρκεῖ ἡ πρὸς μόνον τὸν ὀφειλέτην κοινοποίησις; ἀρκεῖ αὕτη (2).

δ') Ὁ ἐπὶ ὑποθήκῃ δανειστὴς δύναται νὰ κάμῃ τρίτου ἀνακοπὴν κατ' ἀποφάσεως ἐκδοθείσης ὑπὲρ τρίτου κατὰ τοῦ ὀφειλέτου του; ὅρα ἀνωτέρω § 22 ἐπόμ. καὶ § 37 τῆς λέξ. Ἀνακοπὴ τρίτου (3).

§ 80² Τὸ ἀποτέλεσμα ἀποφάσεως ἐκδοθείσης μεταξὺ διαφόρων δανειστῶν ἐνυποθήκων, ἰσχύει ἀπέναντι ἄλλων ἐνυποθήκων δανειστῶν, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔλαβον μέρος εἰς τὴν δίκην; π. χ. κτῆμά τι εἶναι ὑποθηκευμένον τῷ Α, Β καὶ Γ· ὁ Γ διεφιλονείκησε τὴν ὑποθήκην τοῦ Α ἢ τὴν τῆς κατατάξεώς του προτεραιότητα, καὶ ἐνίκησεν· ἡ ἀπόφασις λοιπὸν ὠφελεῖ ἢ βλάπτει τὸν Β, ὅστις δὲν ἔλαβε μέρος εἰς τὴν δίκην; Ὄχι· ὡς πρὸς τὸν Β, ὁ Α πρέπει νὰ φυλάξῃ τὴν τάξιν του καὶ νὰ καταταχθῇ διὰ τὸ ποσὸν τῆς πιστώσεώς του· mais, λέγει ὁ Dalloz, chose jugée ἀρ. 270, comme il a été écarté de l'ordre au profit de Tertius, le montant de sa collocation doit être accordé, jusqu'à due concurrence, à ce

---

τοῦ 1851, 140 τοῦ 1849, 222 τοῦ 1848, 120 τοῦ 1858, 175 τοῦ 1856, ὡς ἴδε κατωτ.

Ὁ Carré, αὐτόθι, λέγει ὅτι ὁ δανειστὴς δὲν δύναται νὰ προσβάλῃ διὰ τριτανακοπῆς ἀπόφασιν κατὰ τοῦ ὀφειλέτου ἐκδοθεῖσαν· ἀλλὰ δύναται νὰ τὴν προσβάλῃ ὅταν πρόκηται περὶ προσωπικῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα ὁ ὀφειλέτης δὲν ἠδύνατο νὰ προτείνῃ· ὅθεν οἱ δανεισταὶ δύνανται νὰ κάμωσι τρίτου ἀνακοπήν, ὅταν πρόκηται νὰ ὑποστηρίξωσι δικαίωμα προτεραιότητος πηγάζούσης ἐξ ἐγγραφῆς ὑποθήκης, ἢ ὅταν προτείνωσι δόλον ἢ συμπαγνίαν μετὰ τοῦ καταδικασθέντος.

(1) Μεταξὺ πολλῶν ἀποφάσεων, ὅρα ἀποφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 140 τοῦ 1849, 175 τοῦ 1856. Ἀπόφασιν ἐφετῶν Ναυπλίας 979 τοῦ 1857 ἐν Νομ. σελ. 6289. Ἴδε τὴν ἐν § 27 ἀπόφασιν ΑΠ. 272 τοῦ 59.

(2) Ἀπ. ἐφ. Ναυπ. 979 τοῦ 57 ἐν Νομ. σ. 6289.

(3) Πρβ. Carré ζήτ. 1715.

dernier, qui, si sa créance est plus forte que celle de Primus (A), ne peut toutefois prétendre à se mettre entierement à son lieu et place.—Τοῦτο προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ τεμ. 16 Πανδεκτῶν qui potiores in pig. vel hyp. habeantur. Τουλλ. τόμ. 10 ἀριθ. 197. ὅρα κατωτέρω § 95 τὰ περὶ τοῦ πίνακος τῆς κατατάξεως.

§ 81. *Νομολογία.* Ἕπονται ἤδη αἱ ὑποστηρίζουσαι τ' ἀνωτέρω ἀποφάσεις.

§ 82. Αἱ ἀποφάσεις αἱ περὶ δικαιωμάτων ὀφειλέτου τινὸς δικάσασαι, ὑποχρεοῦσι καὶ τοὺς δανειστὰς ὡς ταυτιζομένους μὲ τὸ πρόσωπον τοῦ ὀφειλέτου, οὗ τὰ δικαιώματα ἐνασκοῦσι. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 120 τοῦ 58, φέρουσα (1).

«Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει παραδέχεται, ὅτι ἐν τῇ μεταξὺ τῶν συζύγων Σταθοπούλων δίκῃ περὶ χωρισμοῦ κτημάτων ἐξητάσθη τὸ ζήτημα, πόθεν ἐγένοντο αἱ δαπάναι εἰς τὴν οἰκοδομὴν τῆς προικῴας οἰκίας, ἐκ προικῴων χρημάτων ἢ ἐκ χρημάτων τοῦ ἀνδρός, καὶ ὅτι τὸ πρωτοδικεῖον παρεδέχθη γενομένην τὴν οἰκοδομὴν ἐκ χρημάτων τῆς προικός· ὅθεν θεωρῆσαν τὸ ἐφετεῖον δεδικασμένον ὅτι τὰ δαπανήματα πρὸς ἀνέγερσιν τῆς οἰκίας ἀνῆκον τῇ συζύγῳ, οὐδόλως παρεβίασε τὰς περὶ τελεσιδικίας ἀρχὰς τῆς πολιτικῆς δικονομίας· διότι ἐν τῇ ἐξετάσει εἰς ποῖον τῶν συζύγων ἀνῆκον τὰ δαπανήματα τῆς οἰκοδομῆς περιελαμβάνετο καὶ ἡ ἐξέτασις τῆς πρὸς ταῦτα ἀνταγωγικῆς ἀπαιτήσεως τοῦ ἀνδρός. Τὰ ἀνωτέρω δὲ τὸ ἐφετεῖον δὲν ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ αἰτιολογικοῦ τῆς ἀποφάσεως, ἀλλὰ διὰ τοῦ αἰτιολογικοῦ ἡρμήνευσε τὸ διατακτικὸν αὐτῆς· ὅπερ δὲν ἀπηγορεύετο ὑπὸ τοῦ νόμου νὰ πράξῃ. (Πρβ. κατ. § 119 ἐπ.)

»Ἐπειδὴ καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι οἱ δανεισταὶ τοῦ συζύγου δύνανται καὶ μετὰ τὸ ἔτος ν' ἀνακόψωσι τὴν ἀποφαινομένην περὶ χωρισμοῦ κτημάτων ἀπόφασιν κατὰ τὸ μέρος τὸ ἐκκαθαρίζον τὴν ἀποδοτέαν εἰς τὴν σύζυγον προῖκα, τὸ ἐφετεῖον ὅμως θεωρεῖ ὡς ὑποχρεωτικὴν διὰ τὸν ἀναιρεσείοντα τὴν περὶ χωρισμοῦ κτημάτων 12150 ἀπόφασιν, καθὸ μὴ προσβαλλομένην ὑπ' αὐτοῦ διὰ συμπαιγνίαν· ὡς πρὸς τοῦτον δὲ τὸν λόγον ἡ ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου δὲν προσβάλλεται, αἱ ἀποφάσεις δ' αἱ περὶ δικαιωμάτων ὀφειλέτου τινὸς δικάσασαι ὑποχρεοῦσι καὶ τοὺς δανειστὰς αὐτοῦ ὡς ταυτιζομένους μὲ τὸ πρόσωπον τοῦ ὀφειλέτου, οὗ τὰ δικαιώ-

---

(1) Πρβ. καὶ τὴν 222 τοῦ 1848 πολ. ἀπόφ. ΑΠ. ἐν Εὑρετηρ. τ. 5 σ. 575 καὶ ἀν. § 61—69.

μετὰ ἐνασκοῦσιν, ἐκτὸς ἂν προτείνωσιν ὅτι ἐκ δολίας συνεννοήσεως τῶν δικασθέντων προῆλθεν ἡ ἀπόφασις, ὅτε ὑποστηρίζουσιν ἴδιον, δικαίωμα.

§ 83. Ὁ δανειστὴς ὑποχρεοῦται ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ἥτις ἐξεδόθη μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου του καὶ ἄλλου δανειστοῦ. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 35 τοῦ 51, κυροῦσα τὴν 6539 ἐφ. Αθ. καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ὀρθῶς τὸ δικάσαν ἐφετεῖον παρεδέχθη, συμφώνως μὲ τὰς γενικὰς ἀρχὰς καὶ μὲ τὴν ῥητὴν τοῦ ἄρθρου 1025 τῆς πολιτικῆς δικονομίας διάταξιν, ὅτι ὁ δανειστὴς, παράγων τὰ δικαιώματά του ἀπὸ τὸν ὀφειλέτην του, δὲν δύναται νὰ ἐπιδιώξῃ δικαίωμα τὸ ὁποῖον ὁ ὀφειλέτης δὲν ἔχει· ἑπομένως, καταστάσης τελεσιδίκου τῆς ὑπ' ἀριθ. 1236 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις ἐμποροδικῶν ἐκδοθείσης μεταξὺ τοῦ δανειστοῦ Βαφιαδάκη καὶ τοῦ ὀφειλέτου Γκουρογιάννη, καὶ μὴ δυναμένου τοῦ τελευταίου νὰ τὴν προσβάλῃ, οὔτε οἱ ἀναιρεσείοντες δανεισταὶ τοῦ Γκουρογιάννη δύνανται νὰ τὸ πράξωσι, καθότι τὸ μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ τρίτου δεδικασμένον θεωρεῖται δεδικασμένον μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ δανειστοῦ, ἐκτὸς ἐὰν οὗτος προτείνῃ ὅτι ἡ ἀπόφασις προὐκαλέσθη ὑπὸ δόλου κατ' αὐτοῦ, ἢ ὅτι ἡ μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ τρίτου ἀπόφασις ἐπιδικάζει εἰς τοῦτον δικαίωμα προσβάλλον τὴν προτεραιότητα κεκτημένης ὑποθήκης τοῦ δανειστοῦ· οἱ δὲ ἀναιρεσείοντες, ὡς ἁπλοὶ δανεισταὶ, οὔτε ἐπρότειναν, οὔτε ἠδύναντο νὰ προτείνωσι τοιαύτην ἔνστασιν· ὅθεν ὀρθῶς τὸ ἐφετεῖον ἀπεφάνθη ὅτι ὡς πρὸς τὴν τελεσιδικίαν δὲν ἔχει ἐπιρῥοὴν ὁ τῶν ἀναιρεσειόντων ἰσχυρισμὸς, ὅτι πρὶν ἢ κινηθῇ τοῦ Βαφιαδάκη ἡ ἀγωγὴ, οὗτοι εἶχον κεκτημένον δικαίωμα ἐκπηγάζον ἐκ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας τοῦ ναυτοδανείου».

§ 84. Τὸ μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ τρίτου δεδικασμένον θεωρεῖται δεδικασμένον μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ δανειστοῦ, ἐκτὸς ἐὰν οὗτος προτείνῃ ὅτι ἡ ἀπόφασις ἐπροκαλέσθη ὑπὸ δόλου, ἢ ὅτι ἡ μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ τρίτου ἀπόφασις ἐπιδικάζει εἰς αὐτὸν δικαίωμα προσβάλλον τὴν προτεραιότητα κεκτημένου ὑποθήκης δικαιώματος τοῦ δανειστοῦ, πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ ὁποίου οὗτος ἀναγκάζεται ν' ἀντιτάξῃ κατὰ τῆς ἀποφάσεως τὴν ἔνστασιν ὅτι τὰ μεταξὺ ἄλλων κ.τ.λ. Ἀπόφασις πολιτικὴ ΑΠ. 140 τῆς 4 Ἰουλίου 1849, κυροῦσα τὴν 229 (426) τοῦ 49 ἐφ. Ν.

§ 85. Ὁ δανειστὴς δύναται νὰ προσβάλῃ ὡς εἰκονικὴν τὴν μεταξὺ τοῦ κοινοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ ἑτέρου δανειστοῦ ἐκδοθεῖσαν καὶ τελεσίδικον καταστᾶσαν ἀπόφασιν; Ναὶ, ὅταν προτείνηται δολιό-

της ἡ συμπαιγνία· κατὰ τὴν 272 τοῦ 60 ἀπόφασ. Ἀρείου Πάγου ἀνατρέσαταν τὴν 979 τοῦ 59 ἀπ. ἐφ. Ναυπλίας. Πρβ. § 56, 75.

§ 86. Ὡς ὁ ὀφειλέτης δὲν δύναται νὰ προσβάλῃ τὸ καθ' αὐτοῦ δεδικασμένον, οὕτω καὶ ὁ δανειστὴς αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ μὴ τὸ ἀναγνωρίσῃ, ἐκτὸς ἂν προτείνῃ ὅτι εἰς τὴν ἀπόφασιν ἔλαβε χώραν δόλος κατ' αὐτοῦ. 1025 § 2 — 274 πολ. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 175 τοῦ 56, κυρ. ἀπ. τῶν ἐν Ἀθ. πρ.

§ 87. Ἀπόφασις ἐκδοθεῖσα μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τρίτου τινὸς ἰσχύει κατὰ τῶν δανειστῶν; Ἡ ἀπ. 15286 τοῦ 57 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ. φέρει·

«Ἐπειδὴ οἱ δανεισταὶ δὲν δύνανται νὰ προσβάλωσιν ἀπόφασιν ἐκδοθεῖσαν μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου αὐτῶν καὶ τρίτου τινός, τελεσίδικον δὲ καταστᾶσαν, ἐκτὸς ἂν ἡ δίκη, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις, εἰκονικῶς, ἢ δολίως πρὸς βλάβην αὐτῶν διεξήχθη ἐκ συνεννοήσεως τῶν διαδίκων· διότι ὁ ὀφειλέτης ἔχων τὴν ἐλευθέραν διαχείρησιν καὶ διάθεσιν τῆς περιουσίας του, ἐνόσῳ διὰ καταχρέσεως δὲν τοῦ ἀφαιροῦνται τὰ δικαιώματα ταῦτα, δύναται νὰ δικάζηται μετὰ παντὸς τρίτου, καὶ ἡ κατ' αὐτῶν τελεσιδικία δύναται νὰ ἀντιταχθῇ καθ' ὅλων τῶν ἐξ αὐτοῦ παραγόντων τὰ δικαιώματά των δανειστῶν καὶ ἄλλων προσώπων, ὅταν ἡ δίκη δὲν διεξήχθη δολίως πρὸς βλάβην αὐτῶν. Ὅθεν ὀρθῶς ἔπραξε τὸ δικάσαν δικαστήριον, λαβὸν ὑπ' ὄψιν πρὸ παντὸς ἄλλου τὸν ἐν τῇ ἀνακοπῇ περιεχόμενον ἰσχυρισμόν, ὅτι ἡ μεταξὺ τῶν ὀφειλετῶν τοῦ ἀνακόπτοντος καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν δίκη ἐκ συνεννοήσεως αὐτῶν διεξήχθη ἐρήμην τῶν ὀφειλετῶν διὰ νὰ γενῇ δεκτὴ ἡ ἀγωγή της, καίτοι ἀνυπόστατος ὁλοσχερῶς, ἢ κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος, διότι, τούτων ἀποδειχθέντων, δύναται ἡ ἀνακοπτομένη ἀπόφασις νὰ θεωρηθῇ ὡς προσβάλλουσα συμφέροντα νόμιμα τοῦ ἀνακόπτοντος, ὅστις ὁμολογουμένως δανειστὴς ἦτο καὶ τότε τῶν ἀντιδίκων του ἀνηλίκων. (Νόμος 1 Νόμος 3 § 1 quae in fraud cred (42 8.). Νόμ. 50 § 1 de leg. (30). Νόμ. 14 de appellat (49, 1). Πρβ. κατ. § 102 ἐπ.

§ 88. Ἡ ἀπόφασις, ἥτις ἐξεδόθη εἰς δίκην μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ δανειστοῦ του ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ διεκδικοῦντος τὸ κτῆμα, ὅπερ ὁ δανειστὴς ἐκεῖνος κατέσχε διὰ χρέος τοῦ ὀφειλέτου, ἀποτελεῖ δεδικασμένου ἰσχὺν ἀπέναντι ἄλλου, μεταγενεστέρου, δανειστοῦ τοῦ αὐτοῦ ὀφειλέτου;

Τὸ ζήτημα ἔλυσε καταφατικῶς τὸ ἐν Ἀθήναις ἐφετεῖον (ἀπό-

φασις 13515 τοῦ 1855 μεταξὺ Κεφαλοπούλου καὶ Ἀγγελίδου), ἡ δὲ ὑπόθεσις, ἐφ' ἧς ἡ ἀπόφασις ἐκείνη ἐξεδόθη, ἔχει οὕτως·

«Ὁ Π κατέσχε κτῆμά τι διὰ χρέος τοῦ Α καὶ ὡς κτῆμα τοῦ ἰδίου, ἀλλὰ τὴν κατάσχεσιν ταύτην ἀνέκοψεν ἡ σύζυγος τοῦ Α, ἀξιοῦσα ὅτι τὸ κτῆμα ἦτον ἰδικόν της, περιελθὸν αὐτῇ ἐκ πατρικῆς περιουσίας· ἡ ἀνακοπὴ ἐγένετο δεκτὴ καὶ ἡ κατάσχεσις ἠκυρώθη.—Μετὰ ταῦτα ἕτερος δανειστής, ὁ Κ, διὰ χρέος, μεταγενέστερον τῆς ἀποφάσεως ταύτης, τοῦ αὐτοῦ συζύγου Α κατέσχε τὸ αὐτὸ κτῆμα ὡς ἀνῆκον τῷ Α. — Ἡ σύζυγος λοιπὸν τούτου ἀνέκοψε καὶ αὖθις τὴν κατάσχεσιν, εἰς τὴν δίκην δὲ ταύτην ἀπεφασίσθησαν τ' ἀνωτέρω».

§ 89. Ὅταν ὁ ἐναγόμενος δὲν ἀμφισβητῇ ὅτι ἡ οἰκία, περὶ ἧς πρόκειται, ἀνήκει εἰς τὴν σύζυγον τῆς ἐναγούσης, ἀμφισβητεῖ δὲ μόνον ὅτι αὕτη ἐκληρονόμησε τὸν σύζυγον, ἡ πρότασις δὲν ἔχει ἐπιβολὴν ὅταν ἡ σύζυγος, δικασθεῖσα μετὰ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου τοῦ συζύγου της, ἀνεγνωρίσθη κυρία τῆς οἰκίας· διότι οὕτως ἀπέκτησε τίτλον μεταβιβάζοντα εἰς αὐτὴν τὴν οἰκίαν καὶ ἀπόδειξιν δυναμένην ν' ἀντιταχθῇ κατὰ παντός, ὅστις τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς μεταβιβάσεως ταύτης ἀμφισβητεῖ, καὶ ὅστις ὅμως δὲν προσβάλλει τὴν σπουδαιότητα τοῦ τίτλου. Ἀπόφ. πολιτ. ΑΠ. 89 τοῦ 59, κυρ. τὴν 16250 ἐφ. Ἀθ.

§ 90. Ὁ ἐνεργῶν κατάσχεσιν παρὰ τρίτῳ δανειστὴς ὑπεισέρχεται εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ ὀφειλέτου του, καὶ ὑπόκειται εἰς ὅσας οὗτος ἐνστάσεις καὶ ἀποδείξεις, ὡς ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ. Πρβ. Εὐρ. 5 σ. 567 καὶ 6 σ. 263 § 1 καὶ 9 σ. 397.

§ 91. Αἱ κατὰ τοῦ ὀφειλέτου ἐκδοθεῖσαι ἀποφάσεις δὲν ὑποχρεοῦσι τοὺς ἄλλους δανειστάς, ἂν ὁ ὀφειλέτης ἐδικάσθη ἐρήμην πρὸς βλάβην τῶν ἄλλων δανειστῶν. Ἀπόφ. ἐφετ. Ἀθηνῶν 15281 τοῦ 57, φέρουσα·

«Ἐπειδή, κατὰ νόμον, δανεισταί, καὶ μάλιστα ἐνυπόθηκοι καὶ οἱ τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος ἐπὶ ἀναγκαστικοῦ πλειστηριασμοῦ γενόμενοι ἀγορασταί, δύνανται νὰ αἰτήσωσι τὴν ἀκύρωσιν πάσης ἀπαλλοτριώσεως αὐτοῦ, γενομένης παρὰ τοῦ ὀφειλέτου πρὸς βλάβην τῶν αὐτῶν δανειστῶν του· ὡς ἀπαλλοτρίωσις δὲ θεωρεῖται καὶ ἡ ἕνεκεν ἐρημοδικίας τοῦ ὀφειλέτου ἀπώλεια δίκης τινός, ἀντικείμενον ἐχούσης τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα καθ' ὁλοκληρίαν, ἢ καὶ κατὰ μέρος μόνον, ἂν ἡ μὴ ἐμφάνισις τοῦ ὀφειλέτου ἐγένετο ἐπὶ σκοπῷ βλάβης τῶν ἐνυποθήκων δανειστῶν καὶ ἡ βλάβη ὑπαρκτὴ εἶναι·

διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἀκύρωσις τῆς ἐρημοδικίας ν' ἀπαιτηθῇ δύναται, καὶ ἡ ἀπόῤῥιψις τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ ἀντιδίκου ὑπὸ τῶν δανειστῶν καὶ τοῦ ἀγοραστοῦ τοῦ ἐνυποθέκου κτήματος· κατὰ ταῦτα δὲ ἀμφότερα, αἱ ἀνακοπαὶ τοῦ τε δανειστοῦ καὶ ἡ τοῦ Π, ὧπερ ἐπὶ πλειστηριασμοῦ κατεκυρώθη τὸ ἐπίδικον μέρος τοῦ χωρίου, εἶναι, κατὰ τὰ ἄρθρα 235 καὶ 236 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, δεκταὶ πρὸς συζήτησιν ὡς στηριζόμεναι εἰς τὸν λόγον, ὅτι αἱ προσβαλλόμεναι ἀποφάσεις ἐξεδόθησαν ἐρήμην τοῦ ὀφειλέτου ἐγκαταλιπόντος ἐπίτηδες, πρὸς βλάβην τῶν δανειστῶν, τὴν δίκην, καὶ ἐν γνώσει τοῦ ἐνάγοντος τοῦτο πράξαντες, ἐπεδικάσθησαν δὲ τούτῳ τὰ τρία ἑνδέκατα τοῦ πλειστηριασθέντος ἐπιδίκου κτήματος, ὡς ἐξ ἕνδεκα δῆθεν ζευγαρίων συνισταμένου, καίτοι μὴ ἀποδείξαντος τοῦτο τοῦ Δούμα, μηδὲ ὄντος ἀληθοῦς, ὅτι τὸ αὐτὸ κτῆμα ἔχει περιοχὴν μείζονα τῶν ὀκτὼ ζευγαρίων, ἤτοι 2400 στρεμμάτων, διότι ἐρήμην ἐκδοθεῖσαι αἱ ἀνακοπτόμεναι ἀποφάσεις, ὡς ἐξ αὐτῶν δῆλον γίνεται, ἀκυρωτέα καθίσταται καὶ ἀποῤῥιπτέα ἡ ἀγωγὴ τοῦ Δοῦμα, ἐὰν οἱ λοιποὶ ἰσχυρισμοὶ τῶν ἀνακοπτόντων ἀποδειχθῶσιν. N. 1 pr. N. 3 § 1. Νόμ. 21 (42, 8). Νόμ. 50 § 1 de lg. (30). Νόμ. 14 de appellat (49, 1)». Πρβ. κατ. § 102.

§ 92. Ὅρα ἀνωτέρω, § 27, τὴν 272 τοῦ 59 πολ. κλ. ἀπόφασιν Ἀρείου Πάγου.

§ 92ᵃ Ἡ ὑπέρ τινος δανειστοῦ ἐκδοθεῖσα κατὰ τοῦ πλοιάρχου ἀπόφασις δεσμεύει τοὺς ἄλλους δανειστὰς ὡς πρὸς τὰ ὁποῖα ἔχουν προνόμια ἐπὶ τοῦ πλοίου. Ὄχι. Ἴδε ἐν λέξ. Ναυτικὸν δάνειον § 78 τὴν 496 τοῦ 52 ἀπ. τῶν ἐν Ν. ἐφετ.

§ 93. Ὁ ὀφειλέτου τινὸς δανειστής, ὅστις ἐπιχειρεῖ τῶν κτημάτων του τὸν πλειστηριασμόν, ἐκπροσωπεῖ τοὺς λοιποὺς δανειστὰς τοῦ αὐτοῦ ὀφειλέτου;

Ἔχουν οὗτοι δικαίωμα ἀνακοπῆς κατὰ τῆς μεταξὺ τοῦ εἰρημένου δανειστοῦ καὶ τοῦ κοινοῦ ὀφειλέτου ἐκδοθείσης ἀποφάσεως, ἐὰν δὲν ἀποδείξωσι δόλον;

Ἡ 911 τοῦ 1857 ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν φέρει·

«Ἐπειδὴ πᾶς ὀφειλέτης, ὅταν δικάζηται μετά τινος τῶν δανειστῶν αὐτοῦ, καὶ ὅταν πλειστηριάζωνται τὰ κτήματά του ἀναγκαστικῶς παρά τινος ἐξ αὐτῶν, εἰς τὰς περὶ τούτου δικαστικὰς πράξεις ἀντιπροσωπεύει τοὺς ἄλλους αὐτοῦ δανειστάς, καὶ οὗτοι δὲν ἔχουν ἄλλα κατὰ τοῦ δικαζομένου δανειστοῦ δικαιώματα, εἰμὴ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 908. 914, 936 ἐπόμ. 967 ἐπόμ. 984, 955, 989 καὶ ἐπόμ. τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὡρισμένα, καὶ τὸ τῆς

ανταμοιβάσεως, κατὰ τὰ ἄρθρα 89, 231, καὶ 740 τῆς αὐτῆς· ἀνακοπὴν δὲ τρίτου κατὰ τῶν ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων κατὰ τὰ ἄρθρα 235, 238 καὶ ἑπ. δύνανται νὰ κάμνουν, ὅταν δύνανται ν' ἀποδείξουν δόλον καὶ συνεννόησιν τινὰ πανοῦργον αὐτοῦ μετὰ τοῦ κοινοῦ ὀφειλέτου, φέρουσαν βλάβην εἰς αὐτὸν ἢ κίνδυνον εἰς τὰ νόμιμα συμφέροντά του· ὅθεν τοιαύτην ἀνακοπὴν παρουσιασάσης τῆς εἰρημένης Αὐγερινῆς Κοκκίνη, ὀρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 614 (1856) ἀποφάσεώς του ἀπεφήνατο, ὅτι αἱ ἀνακοπτόμεναι ἀποφάσεις ἔχουν ἰσχὺν καὶ κατ' αὐτῆς, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἐξετάσῃ, ἂν ἡ κατ' αὐτῶν ἀνακοπὴ αὐτῆς ἦναι βάσιμος, διέταξε ν' ἀποδειχθῶσι τά τε περιστατικὰ τῶν ἀξιουμένων ὑπ' αὐτῆς ῥαδιουργιῶν καὶ τῆς δολίας συνεννοήσεως, καὶ τὸ ἀνυπόστατον καὶ πλαστὸν τῆς ἀπαιτήσεως τῆς Μαρίας Θεοδωράκη, συγχωρῆσαν καὶ τὸ μέσον τῶν μαρτύρων».

§ 94. Ὅταν τὸ δικαστήριον, διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἐκήρυξεν ἄκυρον διαθήκην τινά, συνεπείᾳ ἀγωγῆς τῶν τέκνων τοῦ διαθέτου κατὰ τῆς ὀφειλέτιδός τινος, ἡ ἀπόφασις αὕτη ἰσχύει καὶ κατὰ τοῦ δανειστοῦ τούτου, ἀντιπροσωπευθέντος ἀπὸ ἐκείνην, ἂν δὲν προτείνηται συνεννόησίς τις. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 259 τοῦ 51.

§ 95. Ὁ τῆς κατατάξεως πίναξ κατὰ ποίων ἀποτελεῖ τελεσιδικίαν; (Πρβ. ἀν. § 80²). Ἰδοὺ τί εὕρηται εἰς τὴν νομολογίαν.

Ἡ Αἰκ. Μπανάνα δι' ἀγωγῆς της κατὰ τοῦ Ἰω. Μουστάκα καὶ Μάρκου Κωνσταντίνου, ὡς διαχειριστοῦ τῆς προικῴας περιουσίας του, ἐξέθεσεν ὅτι, (ὑπαρχούσης δίκης κατ' ἀνακοίνωσιν μεταξὺ τοῦ Τ. Μπανάνα καὶ τῆς Ἐλευθερίας Μουστάκα, μητρὸς τοῦ Ἰω. Μουστάκα, δι' ἧς (ἀνακοινώσεως) ὁ Σ. Μπανάνας ἀπήτει παρὰ τῆς Ἐλ. Μουστάκα ποσόν τι λόγῳ ἐκνικήσεως κτήματος πωληθέντος πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ πατρός της¹, ἡ Ἐλ. Μουστάκα προβλέπουσα ἴσταν καὶ θέλουσα νὰ καταστήσῃ ἀδύνατον τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως, ἥτις ἔμελλε νὰ ἐκδοθῇ ὑπὲρ τοῦ Σ. Μπανάνα, συνεννοήθη μετὰ τοῦ Ἰω. Μουστάκα καὶ συνέταξεν εἰκονικὸν συμβόλαιον, δι' οὗ ὡμολόγει ὅτι δῆθεν ἐδανείσθη παρὰ τοῦ υἱοῦ της Ἰω. Μουστάκα ποσόν τι, δι' ὃ οὗτος ἐνέγραψε καὶ ὑποθήκην ἐπὶ οἰκίας, ἀποτελούσης τὴν μόνην περιουσίαν της· ὅτι, ἐκδοθείσης ἀποφάσεως ἐπιδικαζούσης τῷ Σ. Μπανάνα τὸ ζητηθὲν παρ' αὐτοῦ ποσόν, ἡ εἰρημένη Ἐλευθερία, ἵνα καταστήσῃ ἀδύνατον τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης, συνέταξε συμβόλαιον μετὰ τοῦ γαμβροῦ της Μάρκου Κωνσταντίνου, δι' οὗ ὁ λαβὼν εἰς αὐτὸ μέρος Ἰω. Μου-

στάκας ἐπροίκισε τὴν ἀδελφήν του μὲ τὴν κατὰ τῆς μητρός του εἰρημένην ἐνυπόθηκον ἀπαίτησιν· ὅτι ἐν τούτοις ἐπλειστηριάσθη ἡ διαληφθεῖσα οἰκία, ἧς τὸ ἐκπλειστηρίασμα ἔλαβεν ὁλόκληρον ὁ Μάρκος Κωνσταντίνου, δυνάμει τοῦ εἰρημένου συμβολαίου, ὅπερ ἀνεγνωρίσθη δικαστικῶς εἰκονικόν· ὅθεν ἐζήτησε ν' ἀποδοθῇ εἰς ταύτην (τὴν ἐνάγουσαν) τὸ ἐκπλειστηρίασμα αὐτό (1). Εἰς τὴν προκειμένην λοιπὸν δίκην ἀνεφύησαν δύο ζητήματα, ταῦτα· α) ἂν ὁ πίναξ τῆς κατατάξεως μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τῶν δανειστῶν πρὸς ἀλλήλους, ὅσοι ἔλαβον γνῶσιν αὐτοῦ (οἷον ἡ ἐπισπεύσασα τὸν πλειστηριασμὸν Αἰκατερίνη καὶ ὁ ἐνυπόθηκος δανειστὴς Μάρκος Κωνσταντίνου) ἀποτελῇ τελεσιδικίαν ἂν δὲν προσβληθῇ· β) ἂν ὁ Μ. Κωνσταντίνου, δικαιοπάροχος τοῦ Ἰω. Μουστάκα ὡς πρὸς τὴν παραχωρηθεῖσαν αὐτῷ λόγῳ προικὸς ἀπαίτησιν, ἀντεπροσώπευε τοῦτον εἰς τὴν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν δίκην. Τὸ ἐν Ἀθήναις ἐφετεῖον (άπ. 16141) ἔλυσε καταφατικῶς τὸ πρῶτον, ἀποφατικῶς δὲ τὸ δεύτερον, σκεφθὲν ὅτι ἡ Αἰκ. Μπανάνα ἠδύνατο ν' ἀποδείξῃ τὸν περὶ δολίας συνεννοήσεως ἰσχυρισμόν της, ἐσκέφθη δ' οὕτως·

«Ἐπειδὴ ὅ τε ἐκκαλῶν καὶ ὁ εἰς τὴν ἔφεσιν προστεθείς, οἵτινες, ὡς ἐναγόμενοι, ἔχοντες δικαίωμα νὰ προτείνωσιν ἀναβλητικὴν ἔνστασιν ἐκκρεμοδικίας, δὲν ζητοῦσιν αὐτὴν (ἥτις ἄλλως εἶναι καὶ προφανῶς ἀνυπόστατος· διότι εἰς τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ὅπου διὰ τῆς ἀναιρέσεως παρεπέμφθη ἡ ἐκδίκασις τῆς μεταξὺ τοῦ Μάρκου Κωνσταντίνου, ἐνάγοντος, καὶ Αἰκατερίνης Μπανάνα, ἐναγομένης, δίκης, τὸ ζήτημα τῆς εἰκονικότητος τῆς ἐκ τοῦ Μάρκου Κωνσταντίνου παραχωρηθείσης ἀπαιτήσεως μόνον δυνάμει ἐνστάσεως πρόκειται νὰ συζητηθῇ ὡς μέσον ἀποδείξεως τῆς βάσεως ἢ μή, τῆς ἀγωγῆς ἐκείνης τοῦ Μάρκου Κωνσταντίνου, καὶ ἑπομένως δὲν ἀποτελεῖ τὴν αὐτὴν σήμερον προκειμένην δίκην, οὔτε τὴν κυρίαν δίκην ταύτης, οὔτε προδικαστικὸν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου ζήτημα τῆς προκειμένης δίκης)· ὅθεν ἀπαράδεκτος εἶναι καὶ ἄλλως ἀνυπόστατος ἡ ἐπιβοηθητικῶς ὑποβαλλομένη παρὰ τῆς ἐφεσιβλήτου αὐτῆς ἔνστασις τῆς τοιαύτης ἀναβολῆς,

(1) Εἰς προγενεστέραν δίκην ἀνεφύη τὸ ζήτημα, ἂν ὁ Μάρκος Κωνσταντίνου ὤφειλε ν' ἀποδώσῃ τὸ τίμημα, ἐνῷ ἠγνόει τὴν εἰκονικότητα τοῦ παραχωρηθέντος αὐτῷ, λόγῳ προικός, ποσοῦ· ἐπὶ τοῦ ζητήματος δὲ αὐτοῦ ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 15525 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἣν ἀνήρεσεν ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. ἀποφάσεώς του.

διότι αὕτη, ὡς ἐνάγουσα, δὲν δύναται νὰ τὴν προτείνῃ κατὰ τῆς ἰδίας αὐτῆς πράξεως, ἤγουν τῆς ἀγωγῆς της, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ὑποστηρίξῃ ἀμέσως διὰ σχετικῶν ἀποδείξεων.

»Ἐπειδὴ ἡ ἀναιρεθεῖσα, ὡς τὰ μέρη συνωμολόγησαν, ὑπ' ἀριθμὸν 15525 ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου τοῦ β'. τμήματος δὲν ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῆς προκειμένης ἀγωγῆς τῆς ἐφεσιβλήτου, ὡς ἐσφαλμένως διατείνονται οἱ ἐκκαλοῦντες, ἀλλὰ μνημονεύεται ἐν αὐτῇ ὡς μέσον ἀποδεικτικὸν καὶ δῆθεν ὑποχρεωτικὸν διὰ τοὺς ἐναγομένους τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς της, ἥτις συνίσταται εἰς τὴν μετὰ δόλου καταρτισθεῖσαν εἰκονικότητα τῆς παρὰ τοῦ ἑνός, ἤγουν τοῦ Ἰωάννου Μουστάκα, πρὸς τὸν ἕτερον, ἤγουν τὸν Μάρκον Κωνσταντίνου, παραχωρηθείσης λόγῳ προικὸς ἐνυποθήκου ἀπαιτήσεως τοῦ πρώτου κατὰ τῆς μητρός του Ἐλευθερίας Μουστάκα, δυνάμει τῆς ὁποίας ὁ Μάρκος Κωνσταντίνου εἰσέπραξε, καίτοι μὴ ἔχων ἀληθῆ ὑπαρκτὴν ἀπαίτησιν, διὰ τοῦ πίνακος τῆς κατατάξεως, τὸ ἐκπλειστηρίασμα τῆς εἰς τὴν ἀπαίτησιν ταύτην ἐνυποθήκου οἰκίας τῆς ὀφειλέτιδος Ἐλευθερίας Μουστάκα, ἥτις εἶχεν ἐπισπεύσει τὸν πλειστηριασμὸν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος οἰκίας πρὸς πληρωμὴν ἰδίας πιστώσεως· ὅθεν ἡ τῶν ἐκκαλούντων αἴτησις περὶ ἀποῤῥίψεως τῆς ἀγωγῆς, ὡς καταστραφείσης δῆθεν τῆς βάσεως αὐτῆς ἕνεκα τῆς ἀναιρέσεως τῆς μνημονευθείσης ἀποφάσεως τοῦ β'. τμήματος τοῦ ἐφετείου τούτου, ἥτις εἰς ἄλλην δίκην μεταξὺ τοῦ τότε ἐνάγοντος Μάρκου Κωνσταντίνου καὶ τῆς τότε ἐναγομένης Αἰκατερίνης Μπανάνα εἶχεν ἀποῤῥίψει τὴν αἴτησιν τοῦ ἐνάγοντος ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι, διαταχθείσης τότε ἀποδείξεως ἐπὶ τοῦ τίτλου, ἐφ' οὗ αὕτη ἐστηρίζετο, ἤγουν τῆς παραχωρηθείσης αὐτῷ, ὡς προείρηται, ἀπαιτήσεως ἀπεδείχθη αὕτη εἰκονική, εἶναι πάντῃ ἀνυπόστατος.

Ἐπειδή, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας (ἄρθρον 938, 917—931. ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου ὑπ' ἀριθ. 147 τοῦ 1853), ὁ πίναξ τῆς κατατάξεως μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τῶν δανειστῶν πρὸς ἀλλήλους, ὅσοι ἔλαβον γνῶσιν αὐτοῦ (καὶ τοιοῦτος εἶναι ἥ τε ἐπισπεύσασα τὸν πλειστηριασμὸν Αἰκατερίνη Μπανάνα καὶ ὁ ἐν αὐτῷ προτιμηθεὶς ὡς ἐνυπόθηκος δανειστὴς Μάρκος Κωνσταντίνου) ἂν δὲν προσβληθῇ ἐγκαίρως καὶ τακτικῶς δι' ἀνακοπῆς ἢ δι' ἐφέσεως, ἀποτελεῖ ἀπόφασιν τελεσίδικον, καὶ ἐπομένως ὑποχρεωτικὸν δι' αὐτοὺς ὡς πρὸς τὴν ὕπαρξιν καὶ ἰσχὺν τῶν ἀπαιτήσεων ἢ τίτλων τῶν δανειστῶν κατὰ τοῦ ὀφειλέτου, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐστηρίχθη· ὅθεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐπιδικασθείσης διὰ τοῦ πίνακος τῆς κατατάξεως εἰς τὸν Μάρκον Κωνσταντίνου κατὰ τῆς

Αἰκατερίνης Μπανάνα τῆς ἀπαιτήσεώς του, καὶ τοῦ πίνακος μὴ προσβληθέντος ὑπ' αὐτῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου δι' ἐγκαίρου ἀνακοπῆς ἢ ἐφέσεως, ὑπάρχει τελεσιδικία κατ' αὐτῆς περὶ τῆς νομίμου ὑπάρξεως καὶ ἰσχύος τῆς τοῦ Μάρκου Κωνσταντίνου ἀπαιτήσεως, καὶ διὰ τοῦτο ἡ πρωτοδίκως ὑποβληθεῖσα ἔνστασις αὐτοῦ περὶ ἀπορρίψεως τῆς προκειμένης ἀγωγῆς τῆς Αἰκατερίνης Μπανάνα, δι' ἧς αὕτη φέρει εἰς νέαν δίκην τὴν αὐτὴν ἀπαίτησιν τοῦ Μάρκου Κωνσταντίνου, ἕνεκα τελεσιδικίας, κατὰ τὰ ἄρθρα 563, 274 καὶ 275 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, εἶναι βάσιμος, καὶ ἐπομένως βάσιμος εἶναι καὶ ἡ αἴτησις αὐτοῦ κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἥτις τὴν ἀπέῤῥιψεν· αἴτησις ἀντισυστοιχοῦσα, κατὰ τὸ ἄρθρον 742 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, μὲ ἰδίαν ἔφεσιν, ἀφοῦ προστίθεται οὗτος εἰς τὴν ἔφεσιν τοῦ Ἰω. Μουστάκα, ἐκκαλοῦντος, καθόσον διὰ τὸν αὐτὸν λόγον τοῦ ἀνυποστάτου δῆθεν τῆς τελεσιδικίας, ἣν ἀμφότεροι ὑπέβαλον πρωτοδίκως, ἀπεῤῥίφθη ἡ ἔνστασίς των διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Ἰω. Μουστάκα ἐκκληθείσης ἀποφάσεως. (Ὅρα τὴν ἐν σελ. 106 ὑποσ.)

»Ἐπειδὴ κατὰ τὸν νόμον 9 § 2 Πανδεκτῶν (44, 2), de except. rei judic.), ὁ ἀγοραστὴς μετὰ τὴν ἀγορὰν δὲν ἀντιπροσωπεύει τὸν δικαιοπάροχόν του· ἐπομένως ὁ Μάρκος Κωνσταντίνου, ὡς δικαιοδόχος τοῦ Ἰω. Μουστάκα τῆς παραχωρηθείσης αὐτῷ λόγῳ πρατικός ἐνυποθήκου ἀπαιτήσεως τούτου, δὲν ἀντεπροσώπευε τοῦτον εἰς τὴν περὶ κατατάξεως κατ' ἐκτέλεσιν δίκην (ὅρα καὶ Poncet traité des jug. N. 351)· καὶ ἐπομένως ὁ πίναξ τῆς κατατάξεως δὲν ἔχει ἰσχὺν δεδικασμένου μεταξὺ τῆς Αἰκατερίνης Μπανάνα καὶ Ἰω. Μουστάκα τοῦ μὴ λαβόντος μέρος εἰς αὐτὸν οὔτε ὑπὲρ, οὔτε κατὰ, ἀλλ' εἶναι ὁ πίναξ οὗτος res inter alios acta· καὶ ἐπομένως ἡ παρ' αὐτοῦ ὁμοία ἔνστασις ὀρθῶς ἀπεῤῥίφθη ὡς ἀνυπόστατος, καθόσον ἀφορᾷ αὐτόν. (Ὅρα τὴν ἐν σ. 106 ὑποσ. καὶ ἀν. § 22.)

»Ἐπειδὴ ἀπέναντι αὐτοῦ δικαιοῦται ἐπομένως ἡ ἐνάγουσα (ἀναιρεθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 15525 ἀποφάσεως τῶν ἐφετῶν, ἐφ' ἧς εἶχε στηρίξει τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως τὴν ἀπόδειξιν) νὰ ἀποδείξῃ, διὰ παντὸς ἄλλου μέσου, καὶ ὡς τρίτη μὴ δυναμένη ν' ἀπαιτήσῃ ἔγγραφον ἀπόδειξιν τῶν ἀλλοτρίων πράξεων, καὶ διὰ μαρτύρων, τοὺς ἀποτελοῦντας τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς της ἰσχυρισμοὺς περὶ τῆς δολίως καταρτισθείσης παρὰ τοῦ Ἰω. Μουστάκα μετὰ τῆς μητρός του εἰκονικῆς ἐνυποθήκου ἀπαιτήσεως ἐκείνου κατ' αὐτῆς πρὸς καταδολίευσιν αὐτῆς τῆς ἐναγούσης, ὡς δανειστοῦ τῆς μητρός του, καὶ ἀφαίρεσιν ἐκ τῆς κυριότητος τῆς μητρὸς τῆς ἐνυποθήκου οἰκίας, τῆς μόνης περιου-

σίας αὐτῆς καὶ τῆς πρὸς πλειοτέραν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου λόγῳ προικὸς παραχωρήσεως τῆς εἰρημένης ἀπαιτήσεώς εἰς τὸν Μάρκον Κωνσταντίνου».

Βράδιον δὲ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 16748 ἀπ. ἐσκέφθη οὕτως·

«Ἐπειδὴ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν τῆς ἐναγούσης Αἰκατερίνης Μπανάνα περὶ τῶν περιστάσεων, καθ' ἃς ὁ Ἰω. Μουστάκας, συνεννοηθεὶς μετὰ τῆς μητρός του Ἐλευθερίας πρὸς καταδολίευσιν τοῦ πιστωτοῦ αὐτῆς Σωφρόντου Μπανάνα, εἰκονικῶς μετ' αὐτῆς συνωμολόγησε τὸ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 445 δηλούμενον καὶ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 873 συμβολαίῳ μνημονευόμενον ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ κατ' αὐτῆς δάνειον ἐπὶ ὑποθήκῃ τῆς οἰκίας τῆς εἰρημένης μητρός της, καὶ ἀκολούθως τὴν εἰκονικὴν ἐνυπόθηκον ἀπαίτησιν ταύτην μετεβίβασε τίτλῳ προικὸς εἰς τὴν ἑαυτοῦ ἀδελφήν, σύζυγον τοῦ Μάρκου Κωνσταντίνου διὰ τοῦ μνημονευθέντος ὑπ' ἀριθ. 873 συμβολαίου, οὗτος δὲ ὁ Μάρκος Κωνσταντίνου, δυνάμει τῆς ἐνυποθήκου ταύτης ἀπαιτήσεως, εἰσέπραξεν ὅλον τὸ ἐκπλειστηρίασμα τῆς ἀναγκαστικῶς πλειστηριασθείσης οἰκίας τῆς Ἐλευθερίας Μουστάκα, στερηθείσης οὕτω τῆς ἐναγούσης, διακοδόχου τοῦ συζύγου της, ἀπὸ τῆς μόνης πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν ἰδίων της ἀπαιτήσεων ὑπαρχούσης περιουσίας τῆς ὀφειλέτιδος Ἐλευθερίας Μουστάκα, θεωρουμένων τῶν αὐτῶν ἰσχυρισμῶν ὡς ἀληθῶν καὶ ἀποδεδειγμένων, ἡ ἐνάγουσα εἶχεν, ὡς καὶ αὐτὴ ἡ ἰδία παραδέχεται καὶ ἰσχυρίζεται, τὴν Παυλιανὴν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ Μάρκου Κωνσταντίνου, ὃν ῥητῶς χαρακτηρίζει ὡς δολίως συναλλαξάμενον κατὰ τὴν συμφωνίαν τῆς προικὸς περὶ ἀνακλήσεως ἢ ἀκυρώσεως τῆς εἰς τὸν Ἰω. Μουστάκα καὶ παρὰ τούτου εἰς τὸν αὐτὸν Μάρκον Κωνσταντίνου παραχωρηθείσης ὑποθήκης, ὡς ἀφορώσης ἐξασφάλισιν εἰκονικῆς καὶ ἀνυπάρκτου κατ' αὐτὴν ἀπαιτήσεως, δολίως παραχωρηθείσης καὶ δολίως ἐκδεχθείσης· αὐτὴν δὲ τὴν ἀγωγὴν ἔχουσα κατ' ἐκείνου, δὲν εἶχε πλέον κατὰ τοῦ Ἰω. Μουστάκα νόμιμον ἀγωγὴν περὶ ἀποζημιώσεως πρὸς ἐξόφλησιν τῆς κατὰ τῆς Ἐλευθερίας Μουστάκα ἀπαιτήσεώς της, οἵαν ἤδη κατ' αὐτοῦ ἐγείρει, καθ' ὅσον, ἀφοῦ ἡ ἐνάγουσα εἶχεν ἐκ τούτου δικαιωματικῶς τὸ νόμιμον μέσον τοῦ νὰ ἱκανοποιηθῇ πληρέστατα ἐκ τῆς περιουσίας τῆς ὀφειλέτιδός της συμφώνως μὲ τὰ προειρημένα πραγματικὰ δικαιώματά της, τὰ ὁποῖα καὶ μόνα ὑποστηρίζει· ἐὰν δὲ ἡ ἐνάγουσα ἀπεκλείσθη ἀπὸ τὴν ἐξάσκησιν τῆς εἰρημένης Παυλιανῆς ἀγωγῆς κατὰ τοῦ Μάρκου Κωνσταντίνου, ὡς διαχειριστοῦ τῆς προικὸς τῆς συζύγου, καθὸ μὴ ἐπιμεληθεῖσα, ὡς ὤφειλε καὶ ἠδύνατο, νὰ προτείνῃ ἢ ἀντιτάξῃ αὐτὴν προσηκόντως καὶ ἐν δέοντι ἐπὶ τῆς διαδικασίας τῆς κα-

§ 96. Αἱ μεταξὺ κηδεμόνος σχολαζούσης περιουσίας καὶ δανειστοῦ τινὸς ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις ὑποχρεοῦσι τοὺς ἄλλους δανειστάς;

Τὸ ἐν Ναυπλίῳ ἐφετεῖον, διὰ τῆς 10 τοῦ 1846 (1) ἀποφάσεώς του, παρεδέχθη ὅτι ὁ κηδεμὼν σχολαζούσης τινὸς περιουσίας εἶναι ἀντιπρόσωπος τῶν δανειστῶν αὐτῆς, καὶ ἑπομένως ὅτι ἡ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἑνὸς τῶν δανειστῶν ἀπόφασις δὲν δύναται νὰ προσβληθῇ παρ' ἄλλου δανειστοῦ· ἀλλ' ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς 130 τοῦ 1847 ἀποφάσεως αὐτοῦ ἀνῄρεσεν αὐτήν, ἀποφανθεὶς ὅτι ὁ κηδεμὼν σχολαζούσης περιουσίας (2) δὲν ἀντιπροσωπεύει τοὺς δανειστὰς αὐτῆς, ἀλλὰ τὴν διαδοχὴν ὡς κληρονομίαν τοῦ ἀποθανόντος ὀφειλέτου· ἡ δὲ μεταξὺ τοῦ ἑνὸς δανειστοῦ καὶ τοῦ κηδεμόνος ἀπόφασις δὲν βλάπτει τοὺς ἄλλους (3). Η εἰρημένη 130 τοῦ 1847 ἀπ. ΑΠ. φέρει ταῦτα·

---

(1) Ὅρα αὐτὴν εἰς Θέμ. τόμ. 5 σ. 316 ἐπ.

(2) Ὁ κηδεμὼν σχολαζούσης περιουσίας δύναται ν' ἀποκρούσῃ παρεμπιπτόντως ἀπόφασιν ἐκδοθεῖσαν κατὰ τοῦ δῆθεν κληρονόμου αὐτῆς. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 153 τοῦ 58.

(3) Πρβ. τὴν ἐν Εὐρ. 6 σελ. 367 ἀπόφασιν ἐφετῶν Ἀθηνῶν, ἧς ἡ πρώτη σκέψις φέρει·

«Ἐπειδὴ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ὁ τῆς ἐκκειμένης περιουσίας κηδεμὼν ἀντιπροσωπεύει τὸν ὀφειλέτην εἰς ἅπαντα τὰ ἐνεργητικὰ καὶ παθητικὰ δικαιώματα (τεμ. 34 Πανδ. βιβλ. 41 τίτλ. 1.— Ἁρμεν. βιβλ. ἑ. τίτλ. ή § 55), καὶ ἑπομένως τοὺς δανειστὰς (Βασ. βιβλ. 38, τίτλ. 12 νόμ. 2). ἡ πρόκλησις τῶν ὁποίων ἀποβαίνει ἄσκοπος, διότι ἀφ' ἑνὸς ἀντιπροσωπεύονται παρὰ τοῦ κηδεμόνος καὶ ἀφ' ἑτέρου χάριν οἰκονομίας χρόνου καὶ ἐξόδων (Carré ζήτ. 2528)· ἀλλ' ἡ ἀρχὴ αὕτη δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι

1) Πᾶς δανειστὴς ἔχει ἴδιον καὶ ἄμεσον συμφέρον καὶ ἑπομένως δικαίωμα νὰ προσβάλῃ τὸ ἀποφασισθὲν εἰς δίκην, εἰς ἣν ἦτο παρειλημμένος ὁ κηδεμών, ἐὰν ὑπεβολάβησε δολιότης τις (διάτ. 5 κώδ. βιβλ. 8 τίτλ. 14), ὅπερ συμφωνεῖ καὶ μὲ τὴν νομικὴν ἀρχὴν (διάτ. 5 κώδ. βιβλ. 2 τίτλ. 41 καὶ διάτ. 2 βιβλ. 3 τίτλ. 27 τοῦ κώδ.), καθ' ἣν εἶναι κάλλιον νὰ συντηρῆται ἀνέπαφον τὸ πρᾶγμα παρὰ νὰ ζητῆται ἡ ἀνόρθωσίς του μετὰ τὴν ἀπώλειάν του· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ Γ Ζ ἰσχυρίσθη ἐξ ὑπαρχῆς καὶ ἐνώπιον

«Ἐπειδή, προκειμένου λόγου περὶ ἀνακοπῆς παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος γενομένης ὡς τρίτου κατὰ τῶν ὑπ' ἀριθμὸν 260, 420 καὶ 4 ἀπὸ 13 Ἰουλίου καὶ 6 Νοεμβρίου τοῦ 1842 καὶ 4 Ἰανουαρίου 1843 ἀποφάσεων ἐπὶ λόγῳ ὅτι αὗται αἱ ἀποφάσεις, εἰς τὰς ὁποίας στηρίζεται τὸ δικαίωμα τῆς ἀναιρεσειβλήτου Αἰκατερίνης Σκούρτη, χήρας τοῦ ποτὲ Ἀστασίου Μιτσοπούλου, ὡς πρὸς τὴν προῖκα καὶ προγαμιαίαν δωρεάν, καθὼς καὶ ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν αὐτῶν ἐκ τῶν χρημάτων τῶν ὑπαρχόντων παρὰ τῷ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ Συμβολαιογράφῳ, ἐξεδόθησαν ὑπὲρ αὐτῆς κατὰ δολίαν συνεννόησιν μετὰ τοῦ Παναγιώτου Κανελοπούλου, διορισθέντος κηδεμόνος τῆς σχολαζούσης περιουσίας τοῦ Μιτσοπούλου, ὁ ὁποῖος κηδεμὼν ἔδειξεν ἀσύγγνωστον ἀμέλειαν κατὰ τὴν ἐκδίκασιν αὐτῶν τῶν δικῶν, μὴ λαβὼν παντάπασι μέρος εἰς τὴν διεξαγωγὴν αὐτῶν, αἵτινες ἐξεδόθησαν ὅλαι κατ' ἐρήμην αὐτοῦ, καὶ δὲν διεφιλονείκησεν, ὡς ἐδύνατο νὰ πράξῃ, τὴν νομιμότητα τῆς προικὸς καὶ τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς κ. τ. λ. ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἀπὸ 10 Μαΐου 1843 ἐγγράφου τῆς ἀνακοπῆς καὶ ἐκ τοῦ ἐμεταμίου τῆς 1 Σεπτεμβρίου 1846, δὲν ἠδύνατο ποτὲ τὸ ἐν Ναυπλίῳ

τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὅτι αἱ ἀνακοπτόμεναι ἀποφάσεις, δι' ὧν δικαιοῦται ἡ Α Σ νὰ λάβῃ ποσόν τι ἀπὸ τὴν ὑπὸ τοῦ Π Κ κηδεμονευομένην περιουσίαν, ἐξεδόθησαν κατὰ δολίαν συνεννόησιν μεταξὺ τούτου καὶ ἐκείνης. Ἄρα τὸ δικαίωμα τῆς ἀποζημιώσεως, ἥτις δύναται τυχὸν νὰ χωρήσῃ κατὰ τοῦ κηδεμόνος, δὲν ἀποκλείει τὸ ἀνωτέρω ἔκτακτον ἔνδικον τῆς τρίτου ἀνακοπῆς μόνον.»

2) Ἡ εἰρημένη ἀρχὴ δὲν εἶναι ἐφαρμοστέα εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν πρόκειται περὶ ἰδιικοῦ συμφέροντος τῶν δανειστῶν, προκύπτοντος ἐκ τῆς Παυλιανῆς ἀγωγῆς καὶ ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ κηδεμόνος παραβιάσεως τῶν καθηκόντων του, διότι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὄχι μόνον δὲν ἐπιτρέπουν οἱ νόμοι τὴν συνέπειαν τῆς τελεσιδικίας κατ' αὐτῶν τῶν δανειστῶν εἰς τὰς ἀποφάσεις, εἰς τὰς ὁποίας ὁ κηδεμὼν περιέπεσεν εἰς δόλον τινὰ ἢ ἀπάτην (Αρμεν. βιβ. α. τίτλος ή. ἄρθρον 34 πολιτικῆς δικονομίας ἄρθρον 681), ἀλλὰ μάλιστα ὁ κηδεμὼν ὑποχρεοῦται νὰ προσβάλῃ πράξεις τινάς, πραχθείσας ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τῶν δανειστῶν του, ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὸν νόμ. 1 τίτλ. 8—νόμ. 8 τίτλ. 5 βιβλ. 42 Π. καὶ διατ. 4 (7, 75) τοῦ κώδηκος, ἂν καὶ δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα αὐτὸ ὁ ὀφειλέτης καὶ οἱ κληρονόμοι, κατὰ τὴν ἀρχὴν quem de evictione (νόμ. 17 βιβλ. 21 τίτλ. 2 τῶν Πανδεκτῶν).

πρωτοδικῶν, καὶ ὁμολογήσας ἢ ἀποδεχθεὶς, ἐπ' ὀνόματι τῶν ἐντολέων του ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν ὡς βάσιμον, ἤγουν διὰ τὴν ἀποζημίωσιν μόνον πήχεων 24 ἀνὰ δραχμὰς 24 τὸν πῆχυν κατὰ μίαν προϋπάρχουσαν σχετικὴν ἐκτίμησιν πραγματογνωμόνων, προσήνεγκε τὸ ποσὸν τοῦτο, τὸ ὁποῖον δεχθεῖσα ἡ ἐνάγουσα παρῃτήθη τῆς περαιτέρω ἀγωγῆς, ἐφ' ὃ καὶ ἐξεδόθη ἡ σύμφωνος μὲ τὴν ἀποδοχὴν ὁριστικὴ ἀπόφασις· ἐκ δὲ τῆς τοιαύτης αὐθορμήτου ἐνεργείας καὶ ἑκουσίας ἀποδοχῆς τοῦ εἰρημένου πληρεξουσίου προκύπτει ἀναγκαίως καὶ σαφῶς ἡ συναίνεσις αὐτοῦ ἐξ ὀνόματος τῶν ἐντολέων του εἰς τὴν προηγουμένην ἀπόφασιν, καθόσον δι' αὐτῆς εἶχε κηρυχθῇ ὡς ὑπάρχουσα ἡ πρὸς ἀποζημίωσιν ἐνοχὴ τοῦ ἐναγομένου. Μετὰ δὲ τοιαύτην διὰ συναινέσεως ἀποδοχὴν, ἡ ἔφεσις κατὰ τῆς εἰρημένης διατάξεως τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως ὑπὸ τῶν τοῦ ἐναγομένου κληρονομων Τζαβέλλα, ὡς ὀρθῶς ἐνίσταται ἡ ἐφεσίβλητος, εἶναι ἀπαράδεκτος, τῆς διατάξεως ταύτης μενούσης ἀπροσβλήτου, δυνάμει τῶν συνδυασμένων ἄρθρων 749 2 καὶ 750 τῆς πολιτικῆς δικονομίας· καθὼς ἐπίσης ἀπαράδεκτος εἶναι ἡ ἔφεσις κατὰ τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης ἐπὶ τῆς ἀποδοχῆς ἐν μέρει τῆς ἀγωγῆς, δυνάμει τῶν ἄρθρων 485 καὶ 549 τῆς αὐτῆς δικονομίας.

»Ἐπειδὴ οἱ ἐκκαλοῦντες προσβάλλουσιν ὡς ἄκυρον τὴν γενομένην διὰ συναινέσεως ἀποδοχὴν ταύτην τῆς τε προηγουμένης ἀποφάσεως καὶ τῆς ἀγωγῆς ἐν μέρει, λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ δίκη ἀφορᾷ ἀνηλίκους, ἀλλ' ἡ ἔνστασις τῆς ἀκυρότητος εἶναι ἀνυπόστατος, διότι ὁ δικηγόρος, ὁ συναινέσας καὶ ἀποδεχθεὶς, ἔπραξε κατ' ἐντολὴν οὐχὶ τῶν ἀνηλίκων αὐτῶν (ὁπόταν βεβαίως ἡ πρᾶξις ἦτο προσβλητέα ὡς ἄκυρος δυνάμει τῶν συνδυασμένων ἄρθρων 486, 1 καὶ 74 τῆς πολιτικῆς διοκονομίας μὴ δυναμένων τῶν ἀνηλίκων ἄνευ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου νὰ ἐνεργῶσιν ἐπὶ δικαστηρίου οὔτε αὐτοπροσώπως, οὔτε διὰ πληρεξουσίου παρ' αὐτῶν διωρισμένου· καὶ ἑπομένως οὐδὲ νὰ συναινῶσιν ἰδίως εἰς δίκην, ἀλλ' ἔπραξε κατ' ἐντολὴν τῶν κηδεμόνων αὐτῶν· κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 74 καὶ τὰ ἄρθρα 486 1 καὶ 487 1 περὶ καταργήσεως καὶ ἀποπερατώσεως τῶν δικῶν διὰ συναινέσεως καὶ ἀποχῆς, τὰ ὁποῖα, παραπέμποντα ῥητῶς εἰς τὸ μνησθὲν ἄρθρον 74, σαφῶς δηλοῦσι διὰ τούτου ὅτι ἀπαγορεύουσι τὰ μέσα ταῦτα μόνον εἰς τοὺς μὴ ἔχοντας δικαίωμα τοῦ ὑπερασπίζειν τὰ δίκαιά των ὑπὸ ἐπιμέλειαν διατελοῦντας ἄνευ τῆς *συναινέσεως τῶν ἐπιτρόπων καὶ κηδεμόνων*, *συνάγεται* ὅτι οἱ ἐπίτροποι καὶ κηδεμόνες δύνανται, ἀπ' ἐναντίας αὐτοὶ, ὡς νόμιμοι ἀντιπρόσωποι τῶν ἐπιτροπευομένων νὰ κάμωσιν

ἐγκύρως χρῆσιν τῶν εἰρημένων δικονομικῶν μέσων, ὅταν, ὡς ἐκ τοῦ ὑπὸ δίκην ἀντικειμένου, δὲν ἦναι κατὰ τὸν πολιτικὸν νόμον περιωρισμένη ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἡ ἐξουσία αὐτῶν· τοιοῦτος δὲ περιορισμὸς ὑπάρχει ἐπὶ ἀπαλλοτριώσεως ἀκινήτων, ἐν τῇ ὁποίᾳ περιπτώσει ἠδύνατο ἴσως τὸ ἄκυρον τῆς περιλαμβανούσης τὴν ἀπαλλοτρίωσιν πράξεως τῶν κηδεμόνων νὰ προταθῇ καὶ νὰ γίνῃ δεκτὴ διαρκούσης τῆς δίκης), οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ χρηματικῶν ἀπαιτήσεων, τὰς ὁποίας καὶ ἐξωδίκως ἠδύναντο οἱ κηδεμόνες, ἐντὸς τῆς ἐξουσίας των, νὰ ἱκανοποιήσωσιν εἰς τοὺς πιστωτὰς τῶν ἀνηλίκων ἐκ τῆς περιουσίας τούτων· καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου μόνον περὶ προσωπικῆς ἀγωγῆς, ἤγουν χρηματικῆς ἀπαιτήσεως, ἡ δίκη ἀφορᾷ· ἐκτὸς δὲ τοῦ ὅτι συνάγεται ἀνενδοιάστως ἀπὸ τὰς εἰρημένας τῆς δικονομίας διατάξεις ὅτι τῶν κηδεμόνων ἡ (ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω ἐξουσίας των) δικαστικὴ ἐνέργεια εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τοὺς κηδεμονευομένους ἀνήλικας ἀπέναντι τῶν ἀντιδίκων αὐτῶν δυναμένους νὰ ἔχωσι προσωπικὴν κατὰ τῶν κηδεμόνων αὐτῶν ἀναγωγήν, ἐὰν παρὰ τούτων ὑπαιτίως ἐζημιώθησαν ἐκ τῆς διεξαγωγῆς τῆς δίκης, προκύπτει προσέτι καὶ ἀπὸ τὴν τοῦ ἄρθρου 813 1 διάταξιν, παραδεχομένην ῥητῶς ὡς ἰσχυρὰν τὴν τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου ἐντελῆ ἢ ἐν μέρει συναίνεσιν ἢ παραίτησιν, καὶ τὰς τῶν ἄρθρων 480 καὶ 755 διατάξεις περὶ ἀνατροπῆς δίκης καὶ ἀπαραδέκτου ἐφέσεως, ἕνεκα παρελεύσεως προθεσμίας, καθόσον τὰ ἄρθρα ταῦτα, προκειμένου ἐκεῖσε λόγου περὶ προθεσμιῶν, περὶ ὧν ἠδύνατο νὰ προκύψῃ ὁ ἐνδοιασμὸς ὅτι, κατὰ τὴν γενικὴν ἀρχὴν τοῦ δικαίου, αἱ προθεσμίαι δὲν τρέχουσι κατὰ τῶν ἀνηλίκων κτλ. ὁ νόμος ὁρίζει ῥητῶς ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τῆς παρελεύσεως τῶν προθεσμιῶν συμβάσης τυχὸν ἐκ πράξεως τῶν ἀντιπροσώπων, ὑποχρεοῦσι καὶ τοὺς ἀνηλίκους ἔχοντας δικαίωμα ἀναγωγῆς μόνον κατὰ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν· ἡ δὲ περίπτωσις αὕτη τῆς, διὰ παρελεύσεως τῆς προθεσμίας, τελεσιδικίας ἐξομοιοῦται κατὰ τὸ ἄρθρον 750 μὲ τὴν διὰ συναινέσεως ἀνατροπῆς, παραιτήσεως, τελεσιδικίαν, ὅθεν δὲν ὑπάρχει λόγος ἵνα ὑποθέσῃ τις ὅτι ἐξαιρετικῶς δῆθεν μόνον εἰς ἐκεῖνον τὸν τρόπον τῆς τελεσιδικίας ἠθέλησεν ὁ νόμος νὰ κηρύξῃ, ὡς ἐκήρυξε ῥητῶς, ὑποχρεωτικὴν τὴν τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου πρᾶξιν, εἰς τοὺς λοιποὺς δὲ τρόπους οὐχί· διότι δι' ἐκείνου τοῦ τρόπου ὁ ἀντιπρόσωπος δύναται, ὅταν θέλῃ, νὰ φέρῃ τὰς αὐτὰς συνεπείας, ὡς καὶ διὰ τούτων. Προσέτι συνάγεται τοῦτο καὶ ἀπὸ τὰς συνδυασμένας περὶ ὁρκοδοσίας δοτέας ὑπὸ τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων, ἀντὶ τῶν μὴ δυναμένων νὰ ὁρκισθῶσιν ἀνηλίκων, διατάξεις τῶν ἄρθρων 356 1, 361, 363 καὶ 357, ἰδίως δὲ

ἀπὸ τὴν τελευταίαν, ὁρίζουσαν ὅτι ἡ ὁρκοδοσία ἀντιπροσώπου, ἥτις δὲν εἶναι εἰμὴ ὁμολογία ὑπὸ τὸ κῦρος τοῦ ὅρκου, ἐπιτρέπεται καὶ φέρει ἐντελῆ ἀπόδειξιν ὡς ἡ τοῦ ἐνήλικος διαδίκου. Τελευταῖον δὲ συνάγεται τοῦτο καὶ ἐκ τῆς ἰσχύος, τὴν ὁποίαν ἡ πολιτικὴ δικονομία ἀποδίδει εἰς τὴν τελεσιδικίαν, καὶ ἀπέναντι τῶν ἀνηλίκων, διότι, ὡς συνάγεται ἀπὸ τὰ ἄρθρα 785 4 καὶ ἑπόμ. αὕτη ἐνομοθέτησε τὴν ἀποκατάστασιν κατὰ τῶν τελεσιδίκων ἀποφάσεων, ὁρίσασα αὐτὴν εἰς τὴν ἐπανάληψιν τῆς διαδικασίας μόνον κατὰ τὰς ἐν αὐτοῖς τοῖς ἄρθροις διαγεγραμμένας περιπτώσεις, διατυπώσεις καὶ προθεσμίας· καθόσον δὲ ἰδίως ἀφορᾷ τοὺς ἀνήλικας, δὲν ἐπιτρέπει αὐτήν, ὅταν οὗτοι ὑπερασπίσθησαν διὰ νομίμων ἀντιπροσώπων, καὶ κατὰ τῶν πράξεων τῶν ἀντιπροσώπων τούτων, ἀλλὰ μόνον, ὅταν οἱ ἀνήλικες, κατὰ παράβασιν τῶν προνοουμένων διατυπώσεων, ἐδικάσθησαν τυχὸν ἄνευ ἀντιπροσώπου, ἢ χωρὶς νὰ ἔχωσι τὴν προσήκοντα, καὶ τότε δὲ δὲν ἐπιτρέπει ἡ δικονομία εἰς αὐτούς, πρὸς οὐδετέρωσιν τῆς τελεσιδικίας, εἰμὴ μόνον τὰ ἐντὸς τριῶν μηνῶν, ἀφ' ἧς ἐπιδοθῇ αὐτοῖς ἡ ἀπόφασις ἐπαναλήψεως δίκης· δυνάμει δε τοῦ ἄρθρου 1100, τὸ ὁποῖον ἀκυροῖ ὅλα τὰ εἰς τὴν δικονομίαν ἀντιβαίνοντα προνομοθετημένα, κατηργήθη ἡ εἰς ἀκέραιον ἀποκατάστασις, τὴν ὁποίαν οἱ ἀνήλικες εἶχον δυνάμει τοῦ αὐτοκρατορικοῦ Βυζαντινοῦ δικαίου κατὰ τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων ἐπὶ τετραετίαν ἀπὸ τῆς ἐνηλικιότητος αὐτῶν, καὶ ὅταν ὑπερασπίσθησαν παρὰ νομίμων ἀντιπροσώπων, ἐζημιώθησαν δὲ ἐκ τῶν κατὰ τὴν δίκην πράξεων τῶν ἀντιπροσώπων τούτων.

»Ἐπειδὴ ἡ προκειμένη κατὰ τὴν πρωτόδικον διεξαγωγὴν τῆς δίκης πρᾶξις τοῦ πληρεξουσίου τῶν ἐκκαλούντων δὲν ἔχει τὸν χαρακτῆρα τοῦ συμβιβασμοῦ, ὡς ἐσφαλμένως διατείνονται οἱ ἐκκαλοῦντες, ἀλλὰ καθαρᾶς ὁμολογίας καὶ ἀποδοχῆς ἐν μέρει τῆς ἀγωγῆς, ὅπερ ἐνυπάρχει, ἐπὶ χρηματικῆς ἀπαιτήσεως, εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ κηδεμόνος, ὡς ἐνυπάρχει ἐξωδίκως καὶ ἡ πληρωμὴ χρέους· συνᾴδει δὲ καὶ μὲ τὴν περὶ ὁμολογίας διάταξιν τοῦ πολιτικοῦ νόμου. Βασιλ. ΙΧ. 5 νόμ. ς'. ἐδάφ. 4. «Όπου δὲ ἄνηβος » εἴη, αὐθεντίαν ἐπιτρόπου ζητοῦμεν», καὶ νόμ. 6 § 5 Πανδεκτῶν 47, 2».

§ 98. Οἱ κληρονόμοι ἔχουν δικαίωμα ν' ἀνακόψωσιν ὡς τρίτοι ἀπόφασιν καταδικάζουσαν τὸν κηδεμόνα τῆς, ὡς σχολαζούσης θεωρηθείσης, περιουσίας, ἐφ' ἧς ἔχουν ἀξιώσεις; Ναί. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 240 τοῦ 53, ἣν ὅρα κατ. § 219.

§ 99. Τίνι τρόπῳ οἱ ἀνήλικες δύνανται νὰ προσβάλωσιν ἀπό

φασιν, εἰς ἣν δὲν ἀντεπροσωπεύθησαν νομίμως; Ἴδε τὴν 8551 ἀπ. ἐφετῶν Ἀθηνῶν.

§ 100. Πρβ. τὴν 259 τοῦ τοῦ 1851 πολιτικὴν ἀπόφασιν ΑΠ. ἧς ἀπόσπασμα ἐν Εὐρ. 9 σελ. 88.

§ 101. Ὅταν ἀποδεικνύηται ὅτι ἀπόφασίς τις, ἐκδοθεῖσα μεταξὺ κηδεμόνος καὶ δανειστοῦ τινὸς τῆς κηδεμονευομένης περιουσίας, ἐξεδόθη κατὰ συμπαιγνίαν, πᾶς τρίτος δανειστὴς δύναται ν' ἀνακόψῃ τὴν ἀπόφασιν. Κώδ. (8, 14) 5. τεμ. 1 Πανδ. (40, 16). Ἀπ. ἐφετῶν Ἀθηνῶν 7715 τοῦ 1850.

Νομολογία. Ταυτοτης προσώπων. Τρίτοι. Ἐρημοδικία (1).

§ 102. Ἀπόφασις, παραβλάπτουσα τὰ συμφέροντα τρίτου τινὸς, δὲν φέρει χαρακτῆρα τελεσιδικίας κατ' αὐτοῦ, ἂν δὲν παρέστη αὐτοπροσώπως ἢ διὰ πληρεξουσίου· ὥστε ἁπλῆ ἡ γνῶσις τῆς ἐκκρεμοδικίας τῆς μεταξὺ ἄλλων δίκης, δὲν ἀρκεῖ, ἀκυρωθείσης ὑπὸ τῆς δικον. τῆς σχετικῆς διατάξεως τοῦ Κώδηκος.—Ἡ 13609 ἀπ. τοῦ 56 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ. φέρει·

«Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, δια νὰ ὑπάρχῃ τελεσιδικία, ἀπαιτεῖται, μεταξὺ τῶν ἄλλων, ὥστε τὸ αὐτὸ δίκαιον νὰ ἐδικάσθη ἤδη μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων, κατὰ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα· ταυτιζομένων δὲ μὲ τοὺς κυρίους τῶν γενικῶν καὶ μερικῶν διαδόχων αὐτῶν, ἡ τελεσιδικία ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τούτους· ἀφ' ἑτέρου ὅμως, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 89 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, πᾶς τρίτος, ὅστις, κατὰ τὴν μεταξὺ ἄλλων διαδίκων ἐκκρεμῆ ἢ ἤδη ἀποφασισμένην δίκην, ἔχει ἔνδικον συμφέρον, δύναται, ἂν καὶ δὲν προσεκλήθη ἐπὶ τούτῳ, νὰ παρεμβῇ εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ἐκκρεμοῦς ἔτι ὑποθέσεως, ἢ, ἂν δὲν προτιμᾷ τοῦτο, ν' ἀνακόψῃ τὴν ἤδη ἀπαγγελθεῖσαν ἀπόφασιν, καὶ, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 235 τῆς αὐτῆς δικονομίας, πᾶς ὅστις δὲν συνήργησεν ἢ δὲν προσεκλήθη ἢ δὲν προσελήφθη εἰς δικαστικὴν ἢ ἐξώδικον πρᾶξιν φέρουσαν βλάβην εἰς τὰ νόμιμα συμφέροντά του, δύναται νὰ κάμῃ ἀνακοπὴν, ἂν

(1) Πρβ. Δαλλ. λ. chose jugée ἀριθ. 17, 24, 52 ἑπόμ. Πρβ. τὴν ἐν τῷ Εὐρετηρίῳ λέξιν Ἐρημοδικία. Καλλ. ε. σ. 2, 93, 332 καὶ ἀνωτ. § 87, 91, 96.

δὲν προτιμᾷ νὰ ὑπερασπισθῇ προτείνων τὴν ἔνστασιν ὅτι τὰ μεταξὺ ἄλλων δικασθέντα κτλ. (ἄρθρον 238 τῆς πολιτικῆς δικονομίας)· διὰ νὰ θεωρηθῇ δέ τις, ὅτι συνήργησεν εἰς δικαστικήν τινα πρᾶξιν, πρέπει νὰ παρέστη ἢ αὐτοπροσώπως ἢ διὰ πληρεξουσίου· τούτου δὲ ὁ διορισμὸς, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 93 τῆς ἰδίας δικονομίας,δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἄλλως ἢ ῥητῶς (ἐγγράφως,καὶ προφορικῶς μόνον ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ)· μία μόνον ἐξαίρεσις γίνεται τοῦ κανόνος τούτου εἰς τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 602 τῆς αὐτῆς δικονομίας προβλεπομένην περίπτωσιν, καθ' ἣν, ὅταν ὁ ὁμόδικος, προσκληθεὶς παρὰ τοῦ ὁμοδίκου, δὲν ἐμφανισθῇ, ὁ νόμος τεκμαίρεται, ὅτι ὁ μὴ ἐμφανισθεὶς ἀνέθεσε τὴν διεξαγωγὴν τῆς δίκης εἰς τὸν προσκαλέσαντα αὐτὸν ὁμόδικόν του. Ἐκτὸς ὅμως τῆς περιπτώσεως ταύτης, διὰ νὰ ὑποχρεωθῇ τις διὰ τῶν δικαστικῶν πράξεων ἄλλου, πρέπει νὰ παρέσχεν εἰς τοῦτον ῥητὴν καὶ ἔγγραφον μάλιστα πληρεξουσιότητα, ἄλλως δὲν ὑποχρεοῦται· ὥστε τὸ περιστατικὸν ὅτι ὁ τρίτος εἶχε δῆθεν γνῶσιν τῆς μεταξὺ ἄλλων διεξαχθείσης δίκης, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ κατ' αὐτοῦ προτεινομένη ἀπόφασις, εἶναι ἄνευ σημασίας, διότι, κατὰ τὰς ἐκτεθείσας ἀρχὰς τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἡ διὰ τὴν ἐπὶ δικαστηρίου παράστασιν πληρεξουσιότης, ἐκτὸς τῆς ἐκτεθείσης ἐξαιρέσεως, δὲν δύναται νὰ δοθῇ ἄλλως ἢ ῥητῶς καὶ δι' ἐγγράφου, καὶ ἐπομένως πώποτε τεκμαίρεται, καὶ κατὰ τοῦτο αἱ διατάξεις αὗται τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καταργήσασαι διὰ τὴν ἐπὶ δικαστηρίου παράστασιν τὴν σιωπηρὰν πληρεξουσιότητα, κατήργησαν τὴν διάταξιν τοῦ νόμου 63 de re judicata (12, 2) καθ' ἣν ἡ τελεσιδικία ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ ἐκείνου ἀκόμη, ὅστις, ἔχων συμφέρον πρὸς ἐπιδίωξιν ἢ ὑπεράσπισιν δικαιώματός τινος, ἀφίνει ἐν γνώσει τρίτον τινα νὰ ἐπιδιώξῃ ἢ νὰ ὑπερασπίσῃ δικαστικῶς τὸ δικαίωμα αὐτοῦ, θεωρούμενος ὡς δικασθεὶς διὰ πληρεξουσίου καὶ ὑποκείμενος εἰς τὴν τελεσιδικίαν τῆς ἐκδοθείσης κατὰ τοῦ τρίτου ἀποφάσεως· ἄρα ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ κατὰ τοῦ Βαφιαδάκη προτεινομένη ἔνστασις τῆς τελεσιδικίας, παραγομένη ἐκ τῆς ἀποφάσεως, τῆς ἐκδοθείσης ἐπὶ τῆς περὶ χωρισμοῦ κτημάτων μεταξὺ τῶν συζύγων Κακόνη δίκης, δὲν στηρίζεται εἰς τὸν νόμον, διότι ὁ Βαφιαδάκης δὲν συνήργησεν οὔτε αὐτοπροσώπως, οὔτε διὰ πληρεξουσίου, οὐδὲ προσεκλήθη εἰς τὴν δίκην ἐκείνην, καὶ ἐπομένως δυνάμενος ν' ἀνακόψῃ, δύναται καὶ νὰ προτείνῃ τὴν ἔνστασιν, ὅτι τὰ μεταξὺ ἄλλων δικασθέντα κτλ.»

Νομολογία. Ταυτότης προσώπων, ἀλλ' ὑπ' ἄλλην ἰδιότητα (1).

Ἀνωτέρω (§ 27) εἶπον ὀλίγα περὶ τούτου. Ἰδοὺ δὲ τί εὕρηται ἐν τῇ νομολογίᾳ.

§ 103. Πρὸς ἀπαρτισμὸν τῆς τελεσιδικίας ἀπαιτεῖται οὐ μόνον ἡ συνδρομὴ τῶν ἰδίων προσώπων, ἀλλὰ καὶ ἡ ταυτότης τοῦ δικαίου (274 πολιτ.). — Ὥστε ὅ,τι ἀπεφασίσθη εἰς δίκην, εἰς ἣν παρέστη τὶς ὡς κληρονόμος τοῦ πατρός του, δὲν ἰσχύει εἰς τὴν περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου δίκην, εἰς ἣν παρίσταται ὡς κληρονόμος ἄλλου προσώπου. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 39 τοῦ 56, κυροῦσα τὴν 10363 ἐφ. Ἀθ., ἥτις (10363) φέρει οὕτως·

«Ἐπειδὴ ἡ ῥηθεῖσα ἀνακοπή, γενομένη ἐμπροθέσμως καὶ προσηκόντως, ἐπιφέρει νέαν τῆς ὑποθέσεως συζήτησιν.

»Ἐπειδὴ ἂν καί, κατὰ τὸν ἰσχυρισμὸν τῶν ἀνακοπτουσῶν, ἡ ἀγωγὴ τοῦ Π. Λαχανᾶ, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 8647 ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἀφορᾷ τὸ ἥμισυ ἐκ τῶν διὰ τῆς προκειμένης ἀγωγῆς διεκδικουμένων κτημάτων, πάλιν, διὰ νὰ ὑπάρξῃ τελεσιδικία, ἀπαιτεῖται οὐ μόνον ἡ συνδρομὴ τῶν ἰδίων προσώπων, ἀλλὰ καὶ ἡ ταυτότης τοῦ αὐτοῦ δικαίου ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος παραγομένη (ἄρθρον 271 τῆς πολιτικῆς δικονομίας)· περίπτωσις, ἥτις ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ὑπάρχει, διότι ἐκ τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως προκύπτει, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν παρέστη τότε ὡς κληρονόμος τοῦ πατρός του Π. Λαχανᾶ καὶ ὡς ἐκ τοῦ γεγονότος τῆς κληρονομήσεως τούτου παράγων τὸ δίκαιόν του, ἐνῷ ἐπὶ τῆς προκειμένης δίκης παρίσταται ὡς κληρονόμος τοῦ εἰρημένου Π. Βουτυρᾶ, παράγων τὸ δίκαιόν του ἐκ τῆς κληρονομήσεως τούτου· ὥστε, μὴ ὑπάρχοντος τοῦ ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας δικαίου, αἱ ἀνακόπτουσαι ἐσφαλμένως εἰς τὴν δίκην ταύτην ἐπικαλοῦνται τελεσιδικίαν καὶ ὡς πρὸς τὸ ἥμισυ καὶ ὡς πρὸς τὸ ἄλλο τῶν διεκδικουμένων κτημάτων, καὶ τὸ ἐν Μεσολογγίῳ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν ἐσφαλμένως οὐχ ἧττον παρεδέχθη ταύτην διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του.

»Ἐπειδὴ ὁ Π. Λαχανᾶς διὰ τῆς προκειμένης ἀγωγῆς του ἰσχυρίζεται ὅτι ὁ πατήρ του ἀπεβίωσε πρὸ τοῦ Πάνου Βουτυρᾶ· καὶ

---

(1) Πρβ. Δαλλ. λ. chose jugée ἀρ. 257, 281 ἐπ.

ἑπομένως δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν περιουσίαν τούτου ὡς ἄμεσος πλησιέστερος κληρονόμος του, τὸν δὲ ἰσχυρισμὸν τοῦτον ἀποκρούουν αἱ ἀνακόπτουσαι ἰσχυριζόμεναι, ὅτι ὁ ἀντίδικός των διὰ τῆς προγενεστέρας ἀγωγῆς του ὡμολόγησε δικαστικῶς ὅτι ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἔζῃ καθ' ὃν χρονον ὁ Π. Βουτυρᾶς ἀπεβίωσε, καὶ ἑπομένως δὲν ἤνοιξεν ὑπὲρ αὐτοῦ κληρονομικὸν δικαίωμα, τουτέστι δεν ἐπήχθη εἰς αὐτὸν ἡ τοῦ Βουτυρᾶ κληρονομία.

»Ἐπειδὴ διὰ τῆς προγενεστέρας ταύτης, ἤτοι τῆς ἀπὸ 22 Νοεμβρίου 1849 ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὡς ἀνωτέρω ἐῤῥέθη ὑπ' ἀρ. 8647 ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὁ Π. Λαχανᾶς ἀπήτησε τὸ ἥμισυ τῶν ἐπιδίκων κτημάτων ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ κληρονόμου πατρός του Πέτρου Λαχανᾶ ῥητῶς ἀναφέρων ὅτι οὗτος ἔζη ἐπὶ τοῦ θανάτου τοῦ Πάνου Βουτυρᾶ.

»Ἐπειδὴ ἡ διὰ τῆς ἀγωγῆς ταύτης γενομένη δικαστικὴ ὁμολογία τοῦ εἰρημένου, καθ' οὗ ἡ ἀνακοπή, ἀποτελεῖ,κατὰ τὸ ἄρθρον 264 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἐντελῆ ἀπόδειξιν τοῦ γεγονότος τῆς ἀποβιώσεως τοῦ Πάνου Βουτυρᾶ πρὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Πέτρου Λαχανᾶ· ὁ δὲ λόγος αὐτοῦ ὅτι αἱ ἀνακόπτουσαι κατὰ τὴν προηγηθεῖσαν, ὡς εἴρηται, δίκην δὲν ἀπεδέχθησαν τὴν ὁμολογίαν του ταύτην, δὲν εἶναι βάσιμος, διότι, διὰ τῶν ἐνώπιον τῶν ἐν Μεσολογγίῳ πρωτοδικῶν προτάσεων τῶν ἀνακοπτουσῶν τῆς 18 Ἰουνίου 1850 καὶ διὰ τῆς ἀπὸ 5 Σεπτεμβρίου 1850 ἐφέσεως αὐτῶν κατὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 132 καὶ 386 ἀποφάσεων τοῦ αὐτοῦ πρωτοδικείου, ἰσχυρίζοντο, ὅτι κύριος τῶν διεκδικουμένων κτημάτων ἦτο ὁ πάππος τῶν παρ' αὐτῶν ἐπιτροπευομένων τέκνων, καὶ ὅτι ἐν ὑποθέσει ὅτι εἶχε συμμετοχὴν εἰς αὐτὴν ὁ Πάνος Βουτυρᾶς, οὗτος ἀνεχώρησε πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ ὡς εἴρηται πάππου τῶν τέκνων καὶ ἀπεβίωσεν εἰς Βόνιτζαν κατὰ τὸ 1810 καὶ οὐδεὶς ἐκ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν (ἐν οἷς καὶ ὁ πατὴρ τοῦ ἐνάγοντος) ἀνεμίχθη εἰς τὴν περιουσίαν ταύτην· ὥστε ἐκ τούτων δὲν ἐξάγεται ἡ ὑπὸ τῶν ἀνακοπτουσῶν μὴ ἀποδοχὴ τῆς ὡς εἴρηται ὁμολογίας τῆς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Βουτυρᾶ ἐπιζήσεως τοῦ πατρὸς τοῦ ἐνάγοντος· ἀπ' ἐναντίας ἐθεώρησεν αὐτοὺς ζῶντας μὲν, μὴ ἀναμιχθέντας δὲ εἰς τὴν περιουσίαν, περὶ ἧς πρόκειται.

Ἐπειδὴ ἀποδεικνυομένου κατὰ τὰ ἐκτεθέντα ὅτι ὁ πατὴρ τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ ἔζη καθ ὃν χρόνον ἀπεβίωσεν ὁ Πάνος Βουτυρᾶς, καὶ μὴ ὑπαρχούσης περιπτώσεώς τινος, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐξ ἐκείνων καθ' ἃς καὶ ἄνευ τῆς ἀποδοχῆς ἐκ μέρους τοῦ εἰρημένου πατρός, τοῦ ἀρχικοῦ κληρονόμου, ἠδύνατο νὰ μεταβιβασθῇ ἡ

κληρονομία τοῦ εἰρημένου Πάνου Βουτυρᾶ πρὸς τὸν Π. Λαχανᾶν, ἡ προκειμένη ἀγωγὴ τοῦ. .ἀποβαίνει ἀστήρικτος, ἡ δὲ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καθίσταται ἐπικυρωτέα, καί τοι δι' ἄλλους λόγους ἐκείνων, τοὺς ὁποίους παρεδέχθη τὸ πρωτοδικεῖον, καὶ ἀποῤῥιπτέα ἡ κατ' αὐτῆς ἔφεσις τοῦ Π. Λαχανᾶ».

§ 104. Ὅταν ἀπόφασίς τις ἐξεδόθη μὲν διὰ τὴν αὐτὴν ποσότητα, ὄχι δὲ κατὰ τοῦ αὐτοῦ διαδίκου, δὲν χωρεῖ τελεσιδικία. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 75 τοῦ 1848, (ἀναιροῦσα τὴν 274 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ πρωτοδικῶν) καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ ἐν Ναυπλίῳ πρωτοδικεῖον, διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 274 ἀπὸ 9 Αὐγούστου 1845 ἀποφάσεως, ἀποῤῥίψαν τὴν ἀπὸ 29 Ἰουνίου 1844 αἴτησιν καὶ ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος στηριζομένην εἰς τὸ ἀπὸ 22 Ἰουνίου 1843 χρεωστικὸν ὁμόλογον, φέρον τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐπὶ λόγῳ· 1) τοῦ δεδικασμένου διὰ ὑπ' ἀριθ. 325 ἀπὸ 9 Αὐγούστου 1844 ἀποφάσεως ἐκδοθείσης παρὰ τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου μεταξὺ τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἀναιρεσείοντος, καὶ 2) τοῦ εἰκονικοῦ τοῦ εἰρημένου ἀπὸ 22 Ἰουνίου 1843 ὁμολόγου, παρεβίασε προφανῶς τὴν ἀρχὴν καὶ ἔκαμε ψευδῆ ἑρμηνείαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἥτις ἀναφέρεται εἰς τὸν νόμον 2 καὶ 3 § 1 βιβλ. 44 τίτλ. 2 τῶν Πανδεκτῶν, καθ' ἣν τέλειον δικαιον δὲν ὑπάρχει, ὅταν ἡ ἀπόφασις δὲν ἐξεδόθη μεταξὺ τῶν αὐτῶν προσώπων, καίτοι ἐξεδόθη διὰ τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον, ἢ τὴν αὐτὴν ποσότητα. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ ὑπ' ἀριθ. 325 ἀπόφασις ἐξεδόθη μὲν διὰ τὴν αὐτὴν ποσότητα, ὄχι δὲ κατὰ τοῦ αὐτοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἀλλὰ κατὰ τοῦ Μιχ. Ἰω. Στεμνιτζιώτου, τρίτου προσώπου, ὅστις ἔδωκεν ἄλλο ὁμόλογον εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα· ὥστε δὲν ὑπάρχει ἓν ἐκ τῶν τριῶν περιστατικῶν, τῶν ὁποίων τὴν συνδρομὴν ἀπαιτεῖ τὸ εἰρημένον ἄρθρον 274, διὰ νὰ λάβῃ χώραν ἡ τελεσιδικία, καὶ νὰ ἦναι παραδεκτὴ ἡ ἔνστασις τοῦ δεδικασμένου».

§ 105. Τελεσιδικία δὲν ὑπάρχει, ὅταν ὁ ἄλλοτε δικασθεὶς περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἐδικάσθη ὑπὸ ἄλλην ἰδιότητα· οἷον ὅταν τὸ πρῶτον ἐδικάσθη δι' ἴδιον αὐτοῦ συμφέρον, κατόπιν δὲ παρίσταται ὡς σύζυγος.

Ἐπειδὴ,διὰ νὰ ὑπάρξῃ τελεσιδικία,ἀπαιτεῖται,πρὸς τοῖς ἄλλοις, ταυτότης τῶν ἰδιοτήτων τῶν μερῶν, ὑπὸ τῶν ὁποίων ἢ κατὰ τῶν ὁποίων ἡ αἴτησις· ἄρθρον 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, συνδυασμένον μὲ τὸ τεμ. 12, 13, 14 πρ. Πανδεκτῶν (44, 2) καὶ Βασ. (51, 2) ιϛ, καθ' ὃ τότε ἀντιτίθεται ἡ παραγραφὴ (ἡ τοῦ δεδικα-

σμένου ἔνστασις), ὅτε τὸ αὐτὸ σῶμα ἐστιν, ἡ αὐτὴ ποσότης, τὸ αὐτὸ δίκαιον, ἡ αὐτὴ αἰτία τῆς κινήσεως καὶ ἡ αὐτὴ τῶν προσώπων αἵρεσις.

Ἐπειδὴ καὶ μὲν ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10480 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου προκύπτει, ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς περὶ κατατάξεως δίκης, ἥτις ἀνεφύη ἄλλοτε μεταξὺ τῶν ἤδη δικαζομένων, ἦτον ὅτι ὁ Χαντζόπουλος δὲν ἔχει νὰ λάβῃ ἀπὸ τὸν Ἁγιομαυρίτην τόσον ποσὸν, ὅσον ἤδη ζητεῖ ἐκπηγάζον μάλιστα ἀπὸ αὐτὰ ἐκεῖνα τὰ συμβόλαια, τὰ ὁποῖα καὶ τότε ἐπεκαλεῖτο οὗτος πρὸς ὑποστήριξιν τῆς περὶ κατὰ κατατάξεως αἰτήσεώς του· τὴν ὁποίαν ἀπέκρουεν ὁ Δασκαλόπουλος, ὡς δανειστὴς τοῦ Ἁγιομαυρίτου, ἀλλ' ἤδη καὶ μὲν ὁ Δασκαλόπουλος ζητεῖ τὴν ἐξάλειψιν τῆς ὑποθήκης, ἣν ἔχει ἐγγεγραμμένην ἐπὶ προικῴου αὐτοῦ κτήματος ὁ Χαντζόπουλος πρὸς ἐξασφάλισιν αὐτοῦ ἐκείνου τοῦ ποσοῦ, περὶ οὗ καὶ ἐν τῇ πρώτῃ ἐκείνῃ δίκῃ ἐπρόκειτο, πλὴν ὁ Δασκαλόπουλος παρίσταται ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ ὑπὸ ἄλλην αἵρεσιν, ἤτοι ὑπὸ ἄλλην ἰδιότητα· τὴν ἰδιότητα τοῦ διαχειριστοῦ τῆς προικῴας περιουσίας, καὶ δὲν προτείνει κἂν ὅτι αἱ δύο αὗται ἰδιότητες εἶχον συγχωνευθῆ εἰς τὸ πρόσωπόν του πρὸ τῆς πρώτης αἰτήσεως. Πρβ. Πανδ. 19, 1 τεμ. 10.

Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡ τοῦ δεδικασμένου ἔνστασις δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἔνθα μάλιστα πρόκειται περὶ ἐνυποθήκου δανειστοῦ. Ἄρα ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις εἶναι μεταῤῥυθμιστέα, καὶ τὸ δικαστήριον ὀφείλει νὰ προβῇ εἰς τὰ περαιτέρω. Ἀπ. ἐφ. Ἀθ. 12079 τοῦ 54.

§ 106. Ἀποφάσεις ἐκδοθεῖσαι κατὰ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου δὲν ἔχουν ἐπιῤῥοήν τινα εἰς δίκας τοῦ Ἁγίου Τάφου. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 368 τοῦ 55.

§ 107. Ὁ Α ἐνέτειλε τὸν Β νὰ τῷ προμηθεύσῃ ποσότητά τινα ἐλαίου, ὁ δὲ Β ἀνέθεσε τὸ βάρος τοῦτο εἰς τὸν Γ, ἀλλ' ἐπειδὴ οὗτος δὲν ἐξεπλήρωσεν ἀκριβῶς τὴν ὁποίαν ἀνεδέχθη ἐντολὴν, ὁ Β ὑπεχρεώθη διὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ν' ἀποζημιώσῃ τὸν Α. — Ὁ Β λοιπὸν, ἐπικαλούμενος τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἐζήτησεν ἀποζημίωσιν ἀπὸ τὸν Γ, καὶ ἐν τῇ δίκῃ ταύτῃ ἀνεφύη τὸ ζήτημα, ἂν ἡ ἀπόφασις ἐκείνη ἦτον ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν Γ. — Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἔλυσεν ἀποφατικῶς τὸ ζήτημα διὰ τῆς 10090 τοῦ 52 ἀποφάσεώς του.

§ 108. Ὅταν τις ἐδικάσθη ὡς ἐν ἰδίῳ ὀνόματι ἐνεργῶν, εἶτ

ἄλλην δὲ δίκην παρίσταται ὡς ἐκδοχεύς, δὲν ὑπάρχει τελεσιδικία. Ἀπ. ἐφ. Ἀθ. 4081.

§ 109. Δὲν ὑπάρχει τελεσιδικία μεταξὺ δίκης ἀφορώσης κοινότητά τινα, καὶ δίκης ἀφορώσης ἄτομα (1). Ἀπόφασις 2616 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

§ 110. Περίπτωσιν, καθ' ἣν δὲν ὑπάρχει μεταβολὴ ὡς ἐκ τῆς ἰδιότητος, ἵνα μὴ χωρῇ τελεσιδικία, ὅρα εἰς τὴν πρώτην καὶ τρίτην σκέψιν τῆς 11921 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

§ 111. Ὁ Κ ἐνήγαγε τὸ δημόσιον ἐπὶ ἀποβολῇ ἀπὸ τῆς νομῆς του.—Ἡ ἀγωγὴ ἐδικάσθη, καὶ ἐγένετο δεκτή.—Τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἀνέκοψε δικηγόρος τις, ἀλλ' ἡ ἀνακοπή του ἐθεωρήθη ἀπαράδεκτος, ὡς γενομένη παρ' ἀνθρώπου, μὴ λαβόντος τακτικὴν πληρεξουσιότητα.—Μετὰ ταῦτα τὸ δημόσιον ἐξεκάλεσε τὴν ἐρήμην ἐκείνην ἀπόφασιν, καί, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἀνεφύη τὸ ζήτημα, ἂν ἡ ἀπόφασις ἀποτελῇ τελεσιδικίαν κατὰ τοῦ δημοσίου. —Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ὡς τοιαύτην τὴν ἐθεώρησε διὰ τῆς 3062 τοῦ 1844 ἀποφάσεώς του, ἀλλ' ὁ Ἄρειος Πάγος τὴν ἀνήρεσε διὰ τῆς ἑπομένης σκέψεως.

«Ἐπειδὴ αἱ ἀποφάσεις δὲν ἔχουσι νόμιμον ἰσχὺν εἰμὴ μόνον ὡς πρὸς τοὺς διαδίκους, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐξεδόθησαν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ ὑπ' ἀριθ. 9962 καὶ ἀπὸ 22 Μαΐου 1844 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν ἐξεδόθη, ὡς καὶ ἡ ἰδία αὐτὴ παραδέχεται, μεταξὺ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Παναγ. Κενταύρου καὶ τοῦ δικηγόρου Ἐμμ. Κοκκίνου, ἀκυρώσασα δὲ τὴν ὑπὸ τοῦ τελευταίου γενομένην ἀνακοπὴν τῆς ἐρήμην προεκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 9761, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὗτος δὲν ἀντεπροσώπευε νομίμως τὸ δημόσιον, ἀπέσχε συνεπῶς τοῦ νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὰ δικαστικὰ ἔξοδα τὸ δημόσιον αὐτό, ὡς μὴ δικασθέν· ἐντεῦθεν ἄρα τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν δὲν ἠδύνατο ν' ἀντιτάξῃ τὴν εἰρημένην τῶν πρωτοδικῶν ἀπόφασιν κατὰ τοῦ δημοσίου, μὴ δικασθέντος, καὶ στηριζόμενον ἐπ' αὐτῆς ν' ἀποῤῥίψῃ τὴν ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας γενομένην ἔφεσιν τοῦ δημοσίου κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9761 ἀποφάσεως· πράξαν δὲ οὕτω, παρεβίασε τὴν ἀρχὴν τῆς ἰσχύος τοῦ δεδικασμένου καὶ ἰδίως τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τῶν ἄρθρων 238 § 2 καὶ 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας». Ἀπ. πολ. ΑΠ. 25 τοῦ 47.

(1) Πρβ. τὴν λ. Δῆμος § 10. Ἀπ. ΑΠ. 205 τοῦ 55. Ζαχ. § 115. Εὐρ. Ῥολλ. λ. mandat ἀρ. 332.

Ταυτότης τῆς διαφορᾶς (1).

§ 112. Ὡς τρίτον προσὸν τῆς τελεσιδικίας ἀπαιτεῖ ὁ νόμος τὴν ταυτότητα τῆς διαφορᾶς (ὅρα § 6)· ὑπάρχει δὲ οὐ μόνον ὅταν τὸ δικαίωμά ἐστι τὸ αὐτὸ, ἀλλὰ καὶ τὰ γεγονότα, ἐξ ὧν τοῦτο πηγάζει, καὶ τὸ ἀντικείμενον, εἰς ὃ ἀναφέρεται (2). Ἀδιάφορος δὲ εἶναι ἡ ὀνομασία τῆς ἀγωγῆς, δι' ἧς ἡ διαφορὰ εἰσάγεται (Καλλ. γ. § 555) ἢ ὁ τύπος, καθ' ὃν τὸ δικαστήριον ἀποφαίνεται· διότι, καὶ ἄλλως ὀνομασθείσης τῆς ἀγωγῆς, ἁρμόζει ἡ τελεσιδικία καὶ τὰ παρεμπιπτόντως ἢ προκριματικῶς λυθέντα ζητήματα γίνονται τελεσίδικα.

Ὁ νόμιμος λόγος περιλαμβάνει δύο τινὰ, τὴν πραγματικὴν βάσιν, ἐξ ἧς ἐπήγασε τὸ δικαίωμα, καὶ τὸ εἶδος τοῦ δικαιώματος, οἷον ἰδιοκτησίαν, ἐκ κληρονομίας, ἢ ἀγορᾶς κλ.

Ἅμα ὑπάρχει διαφορὰ κατ' αὐτὴν (τὴν ἀγωγὴν), ἐφαρμόζονται οἱ περὶ συῤῥοῆς ἀγωγῶν κανόνες, τοὺς ὁποίους δὲν πρέπει νὰ συγχύσωμεν μὲ τὸ δεδικασμένον (3). Εἴδαμεν ὅτι ὑπαρχούσης συῤῥοῆς, δηλ. συμπτώσεως διαφόρου εἴδους ἀγωγῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον (οἷον περὶ ἑταιρίας καὶ διαιρέσεως κοινοῦ), διὰ τῆς ἀποτυχίας ἢ ἐπιτυχίας τινὸς ἐξ αὐτῶν δὲν ἐκβάλλεται ὁ κινῶν τὴν ἑτέραν, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐκτελέσεως (οὐχ' ἡ ἐπιλογὴ, ἀλλ' ἡ καταβολή)· καὶ πάλιν μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν, ἂν ὑπερτερῇ ἡ ἑτέρα κατὰ τὸ

---

(1) Τεμ. 7 § 1 Πανδ. (44, 2). νόμ. 11 Βασ. (51, 2). «Τότε ἀντιτίθεται ἡ παραγραφὴ, ὅτε τὸ αὐτὸ σῶμα ἐστὶν, ἡ αὐτὴ ποσότης, τὸ αὐτὸ δίκαιον, ἡ αὐτὴ αἰτία τῆς κινήσεως καὶ ἡ αὐτὴ τῶν προσώπων αἵρεσις». Διὰ τοῦτο «ὁ κινήσας τὴν περὶ παραγγελίας (νομῆς) ἀγωγὴν καὶ ἡττηθεὶς, οὐ κωλύεται κινῆσαι τὴν τὰ ἴδια ἐκδικοῦσαν ἀγωγὴν» καὶ «ὁ περὶ τῆς ὁδοῦ (iter) κινήσας, δύναται κινεῖν ὕστερον περὶ τῆς πλατείας (actus)»· τέλος «ὁ κινήσας τὴν τὰ ἴδια ἐκδικοῦσαν ἀγωγὴν καὶ ἡττηθεὶς, οὐκ ἐκβάλλεται τῇ περὶ τῶν κεκριμένων παραγραφῇ κινῶν ὕστερον τὴν περὶ χρέους παραγγελίαν (προσωπικὴν ἀγωγήν)». Νόμος 12, 10, 28 Βασ. (51, 2). Ἡ ἔνστασις τοῦ δεδικασμένου δὲν χωρεῖ εἰς τὰ παραδείγματα ταῦτα διότι δὲν ὑπάρχει ταυτότης τῆς διαφορᾶς. Sav. l. c. σ. 420. Οἰκ. σ. 260 ἐπ. Πρβ. σημ. 6, 7 τῆς σ. 128 καὶ σ. 51. Ἡ Νομολογίας § 144 ἐπ. ὡς πρὸς τὴν αἰτίαν.

(2) Τεμ. 12 (44, 2). Π.

(3) Τόμ. Α. § 270. Καλλ.

ποσὸν, ἐπὶ τῷ περιττῷ σώζεται (1). Τινὲς ῥήσεις λοιπὸν λέγουσαι, ὅτι ἡ μία κινουμένη ἀναιρεῖ τὴν ἑτέραν, ἐξηγοῦνται, ὑποθέτουσαι ἤδη ἐκτελεσθεῖσαν τὴν πρώτην κινηθεῖσαν (2). Ὑπάρχουν ὅμως τινὲς ἀγωγαὶ εἰς τοιαύτην σχέσιν, ὥστε ἀμοιβαίως προδικάζονται (3). Καλλ. γ. § 555.

§ 113.

Ἔνθα ὑπάρχει ταυτότης διαφορᾶς, λαμβάνει πάντοτε ἐφαρμογὴν ἡ τελεσιδικία. Διὰ τοῦτο

Α΄) Ὁ αἰτήσας ὅλον τι καὶ ἀποβληθεὶς, ἀντικρούεται διὰ τῆς τελεσιδικίας, αἰτῶν ὕστερον μέρος τοῦ ὅλου. νόμ. 7 Βασ. (51, 2). νόμ. 7 πρ. νόμ. 21 § 1, 2 Πανδ. (44, 2). Savigny σελ. 448.— νόμ. 113 (50, 17). Βασιλ. (2, 3) 113. Καλλ. § 553 (4). Φέρε δ' ἴδωμεν τὰ πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς ταύτης ἐν τῇ νομολογίᾳ ὑπάρχοντα. Εὕρηνται οὖν εἰς αὐτὴν, καθ' ὅσον μοὶ εἶναι γνωστὸν, ταῦτα·

α΄) Ἡ μείωσις τῆς πρότερον δικασθείσης ποσότητος δὲν καθιστᾷ μὴ δεδικασμένην τὴν ἀπαίτησιν αὐτὴν, καθότι τὸ μέρος ἐμπεριέχεται (5) εἰς τὸ ὅλον, κατὰ τὸν νόμον 113 (50, 17) καὶ βιβλίον 44, τίτλος 2 τῶν Πανδεκτῶν. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 113 τοῦ 47, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 812 ἐδάφ. 2 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὅταν τὸ δικαστήριον προσέβαλεν, ἢ ἐξήγησεν ἐσφαλμένως πράγματα κτλ. δὲν ὑπάρχει μὲν λόγος πρὸς ἀναίρεσιν, ἀλλὰ τὸ

(1) Τόμ. Α. § 267. Καλλ. Π.6. δὲ ἀπ. ΑΠ. 210 τοῦ 58.

(2) L. 18 § 1 commod. (13, 6). Βασ. XIII 1, 18. L. 48 § 1 pro soc. (19, 2) Βασ. XII 1, 38. Σχ. Στεφάνου L. 1. § 21. tut. (27, 3) Βασιλ. XXXVIII. 3, 1. L. 4 § 5 quod cum eo (14, 5) Βασ. XVIII. 3, 4. Σαβινὺ Σύστ. VI. § 296. Ὅρα Σχόλ. Ανων. ἐν Βασ. XIII 1, 18. εἰ δὲ τῆς μιᾶς κινηθείσης πλέον εὑρεθῇ, κινεῖ τὴν ἑτέραν.

(3) Τόμ. Α΄. § 272 καὶ ἑπόμ. καὶ τὸ νέον Σχόλ. τῶν Βασ. LX. 6, 4. ἐπὶ L. 4 § 3. de nox. (9, 4).

(4) Ὅρα κατ. (§ 131 ἑπ.) ἀπόφ. Ἐφετῶν Ἀθηνῶν 16181.

(5) Ἀγωγὴ παρεμπίπτουσα, δι' ἧς αὐξάνεται ἡ περὶ τοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον δι' ἄλλης ἀγωγῆς ἀποπερατωθείσης εζητήθη, συγχωρεῖται; ἴδε τὴν 13981 τοῦ 1856 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν

πρωτοδικῶν, καὶ ὁμολογήσας ἢ ἀποδεχθεὶς, ἐπ' ὀνόματι τῶν ἐντολέων του ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν ὡς βάσιμον, ἤγουν διὰ τὴν ἀποζημίωσιν μόνον πήχεων 24 ἀνὰ δραχμὰς 24 τὸν πῆχυν κατὰ μίαν προϋπάρχουσαν σχετικὴν ἐκτίμησιν πραγματογνωμόνων, προσήνεγκε τὸ ποσὸν τοῦτο, τὸ ὁποῖον δεχθεῖσα ἡ ἐνάγουσα παρητήθη τῆς περαιτέρω ἀγωγῆς, ἐφ' ὃ καὶ ἐξεδόθη ἡ σύμφωνος μὲ τὴν ἀποδοχὴν ὁριστικὴ ἀπόφασις· ἐκ δὲ τῆς τοιαύτης αὐθορμήτου ἐνεργείας καὶ ἑκουσίας ἀποδοχῆς τοῦ εἰρημένου πληρεξουσίου προκύπτει ἀναγκαίως καὶ σαφῶς ἡ συναίνεσις αὐτοῦ ἐξ ὀνόματος τῶν ἐντολέων του εἰς τὴν προηγουμένην ἀπόφασιν, καθότον δι' αὐτῆς εἶχε κηρυχθῆ ὡς ὑπάρχουσα ἡ πρὸς ἀποζημίωσιν ἐνοχὴ τοῦ ἐναγομένου. Μετὰ δὲ τοιαύτην διὰ συναινέσεως ἀποδοχὴν, ἡ ἔφεσις κατὰ τῆς εἰρημένης διατάξεως τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως ὑπὸ τῶν τοῦ ἐναγομένου κληρονόμων Τζαβέλλα, ὡς ὀρθῶς ἐνίσταται ἡ ἐφεσίβλητος, εἶναι ἀπαράδεκτος, τῆς διατάξεως ταύτης μενούσης ἀπροσβλήτου, δυνάμει τῶν συνδυασμένων ἄρθρων 749 2 καὶ 750 τῆς πολιτικῆς δικονομίας· καθὼς ἐπίσης ἀπαράδεκτος εἶναι ἡ ἔφεσις κατὰ τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης ἐπὶ τῆς ἀποδοχῆς ἐν μέρει τῆς ἀγωγῆς, δυνάμει τῶν ἄρθρων 485 καὶ 549 τῆς αὐτῆς δικονομίας.

»Ἐπειδὴ οἱ ἐκκαλοῦντες προσβάλλουσιν ὡς ἄκυρον τὴν γενομένην διὰ συναινέσεως ἀποδοχὴν ταύτην τῆς τε προηγουμένης ἀποφάσεως καὶ τῆς ἀγωγῆς ἐν μέρει, λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ δίκη ἀφορᾷ ἀνηλίκους, ἀλλ' ἡ ἔνστασις τῆς ἀκυρότητος εἶναι ἀνυπόστατος, διότι ὁ δικηγόρος, ὁ συναινέσας καὶ ἀποδεχθεὶς, ἔπραξε κατ' ἐντολὴν οὐχὶ τῶν ἀνηλίκων αὐτῶν (ὁπόταν βεβαίως ἡ πρᾶξις ἦτο προσβλητέα ὡς ἄκυρος δυνάμει τῶν συνδυασμένων ἄρθρων 486, 1 καὶ 74 τῆς πολιτικῆς διοκονομίας μὴ δυναμένων τῶν ἀνηλίκων ἄνευ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου νὰ ἐνεργῶσιν ἐπὶ δικαστηρίου οὔτε αὐτοπροσώπως, οὔτε διὰ πληρεξουσίου παρ' αὐτῶν διωρισμένου· καὶ ἑπομένως οὐδὲ νὰ συναινῶσιν ἰδίως εἰς δίκην, ἀλλ' ἔπραξε κατ' ἐντολὴν τῶν κηδεμόνων αὐτῶν· κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 74 καὶ τὰ ἄρθρα 486 1 καὶ 487 1 περὶ καταργήσεως καὶ ἀποπερατώσεως τῶν δικῶν διὰ συναινέσεως καὶ ἀποχῆς, τὰ ὁποῖα, παραπέμποντα ῥητῶς εἰς τὸ μνησθὲν ἄρθρον 74, σαφῶς δηλοῦσι διὰ τούτου ὅτι ἀπαγορεύουσι τὰ μέσα ταῦτα μόνον εἰς τοὺς μὴ ἔχοντας δικαίωμα τοῦ ὑπερασπίζειν τὰ δίκαιά των ὑπὸ ἐπιμέλειαν διατελοῦντας ἄνευ τῆς *συναινέσεως τῶν ἐπιτρόπων καὶ κηδεμόνων*, συνάγεται ὅτι οἱ ἐπίτροποι καὶ κηδεμόνες δύνανται, ἀπ' ἐναντίας αὐτοὶ, ὡς νόμιμοι ἀντιπρόσωποι τῶν ἐπιτροπευομένων νὰ κάμωσιν

ἐγκύρως χρῆσιν τῶν εἰρημένων δικονομικῶν μέσων, ὅταν, ὡς ἐκ τοῦ ὑπὸ δίκην ἀντικειμένου, δὲν ἦναι κατὰ τὸν πολιτικὸν νόμον περιωρισμένη ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἡ ἐξουσία αὐτῶν· τοιοῦτος δὲ περιορισμὸς ὑπάρχει ἐπὶ ἀπαλλοτριώσεως ἀκινήτων, ἐν τῇ ὁποίᾳ περιπτώσει ἠδύνατο ἴσως τὸ ἄκυρον τῆς περιλαμβανούσης τὴν ἀπαλλοτρίωσιν πράξεως τῶν κηδεμόνων νὰ προταθῇ καὶ νὰ γίνῃ δεκτὴ διαρκούσης τῆς δίκης), οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ χρηματικῶν ἀπαιτήσεων, τὰς ὁποίας καὶ ἐξωδίκως ἠδύναντο οἱ κηδεμόνες, ἐντὸς τῆς ἐξουσίας των, νὰ ἱκανοποιήσωσιν εἰς τοὺς πιστωτὰς τῶν ἀνηλίκων ἐκ τῆς περιουσίας τούτων· καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου μόνον περὶ προσωπικῆς ἀγωγῆς, ἤγουν χρηματικῆς ἀπαιτήσεως, ἡ δίκη ἀφορᾷ· ἐκτὸς δὲ τοῦ ὅτι συνάγεται ἀνενδοιάστως ἀπὸ τὰς εἰρημένας τῆς δικονομίας διατάξεις ὅτι τῶν κηδεμόνων ἡ (ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω ἐξουσίας των) δικαστικὴ ἐνέργεια εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τοὺς κηδεμονευομένους ἀνήλικας ἀπέναντι τῶν ἀντιδίκων αὐτῶν δυναμένους νὰ ἔχωσι προσωπικὴν κατὰ τῶν κηδεμόνων αὐτῶν ἀναγωγὴν, ἐὰν παρὰ τούτων ὑπαιτίως ἐζημιώθησαν ἐκ τῆς διεξαγωγῆς τῆς δίκης, προκύπτει προσέτι καὶ ἀπὸ τὴν τοῦ ἄρθρου 813 1 διάταξιν, παραδεχομένην ῥητῶς ὡς ἰσχυρὰν τὴν τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου ἐντελῆ ἢ ἐν μέρει συναίνεσιν ἢ παραίτησιν, καὶ τὰς τῶν ἄρθρων 480 καὶ 755 διατάξεις περὶ ἀνατροπῆς δίκης καὶ ἀπαραδέκτου ἐφέσεως, ἕνεκα παρελεύσεως προθεσμίας, καθόσον τὰ ἄρθρα ταῦτα, προκειμένου ἐκεῖσε λόγου περὶ προθεσμιῶν, περὶ ὧν ἠδύνατο νὰ προκύψῃ ὁ ἐνδοιασμὸς ὅτι, κατὰ τὴν γενικὴν ἀρχὴν τοῦ δικαίου, αἱ προθεσμίαι δὲν τρέχουσι κατὰ τῶν ἀνηλίκων κτλ. ὁ νόμος ὁρίζει ῥητῶς ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τῆς παρελεύσεως τῶν προθεσμιῶν συμβάσης τυχὸν ἐκ πράξεως τῶν ἀντιπροσώπων, ὑποχρεοῦσι καὶ τοὺς ἀνηλίκους ἔχοντας δικαίωμα ἀναγωγῆς μόνον κατὰ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν· ἡ δὲ περίπτωσις αὕτη τῆς, διὰ παρελεύσεως τῆς προθεσμίας, τελεσιδικίας ἐξομοιοῦται κατὰ τὸ ἄρθρον 750 μὲ τὴν διὰ συναινέσεως ἀνατροπῆς, παραιτήσεως, τελεσιδικίαν, ὅθεν δὲν ὑπάρχει λόγος ἵνα ὑποθέσῃ τις ὅτι ἐξαιρετικῶς δῆθεν μόνον εἰς ἐκεῖνον τὸν τρόπον τῆς τελεσιδικίας ἠθέλησεν ὁ νόμος νὰ κηρύξῃ, ὡς ἐκήρυξε ῥητῶς, ὑποχρεωτικὴν τὴν τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου πρᾶξιν, εἰς τοὺς λοιποὺς δὲ τρόπους οὐχί· διότι δι' ἐκείνου τοῦ τρόπου ὁ ἀντιπρόσωπος δύναται, ὅταν θέλῃ, νὰ φέρῃ τὰς αὐτὰς συνεπείας, ὡς καὶ διὰ τούτων. Προσέτι συνάγεται τοῦτο καὶ ἀπὸ τὰς συνδυασμένας περὶ ὁρκοδοσίας δοτέας ὑπὸ τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων, ἀντὶ τῶν μὴ δυναμένων νὰ ὁρκισθῶσιν ἀνηλίκων, διατάξεις τῶν ἄρθρων 356 1, 361, 363 καὶ 357, ἰδίως δὲ

πρωτοδικῶν, καὶ ὁμολογήσας ἢ ἀποδεχθεὶς, ἐπ' ὀνόματι τῶν ἐντολέων του ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν ὡς βάσιμον, ἤγουν διὰ τὴν ἀποζημίωσιν μόνον πήχεων 24 ἀνὰ δραχμὰς 24 τὸν πῆχυν κατὰ μίαν προϋπάρχουσαν σχετικὴν ἐκτίμησιν πραγματογνωμόνων, προσήνεγκε τὸ ποσὸν τοῦτο, τὸ ὁποῖον δεχθεῖσα ἡ ἐνάγουσα παρῃτήθη τῆς περαιτέρω ἀγωγῆς, ἐφ' ὃ καὶ ἐξεδόθη ἡ σύμφωνος μὲ τὴν ἀποδοχὴν ὁριστικὴ ἀπόφασις· ἐκ δὲ τῆς τοιαύτης αὐθορμήτου ἐνεργείας καὶ ἑκουσίας ἀποδοχῆς τοῦ εἰρημένου πληρεξουσίου προκύπτει ἀναγκαίως καὶ σαφῶς ἡ συναίνεσις αὐτοῦ ἐξ ὀνόματος τῶν ἐντολέων του εἰς τὴν προηγουμένην ἀπόφασιν, καθότον δι' αὐτῆς εἶχε κηρυχθῆ ὡς ὑπάρχουσα ἡ πρὸς ἀποζημίωσιν ἐνοχὴ τοῦ ἐναγομένου. Μετὰ δὲ τοιαύτην διὰ συναινέσεως ἀποδοχὴν, ἡ ἔφεσις κατὰ τῆς εἰρημένης διατάξεως τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως ὑπὸ τῶν τοῦ ἐναγομένου κληρονόμων Τζαβέλλα, ὡ, ὀρθῶς ἐνίσταται ἡ ἐφεσίβλητος, εἶναι ἀπαράδεκτος, τῆς διατάξεως ταύτης μενούσης ἀπροσβλήτου, δυνάμει τῶν συνδυασμένων ἄρθρων 749 2 καὶ 750 τῆς πολιτικῆς δικονομίας· καθὼς ἐπίσης ἀπαράδεκτος εἶναι ἡ ἔφεσις κατὰ τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης ἐπὶ τῆς ἀποδοχῆς ἐν μέρει τῆς ἀγωγῆς, δυνάμει τῶν ἄρθρων 485 καὶ 549 τῆς αὐτῆς δικονομίας.

»Ἐπειδὴ οἱ ἐκκαλοῦντες προσβάλλουσιν ὡς ἄκυρον τὴν γενομένην διὰ συναινέσεως ἀποδοχὴν ταύτην τῆς τε προηγουμένης ἀποφάσεως καὶ τῆς ἀγωγῆς ἐν μέρει, λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ δίκη ἀφορᾷ ἀνηλίκους, ἀλλ' ἡ ἔνστασις τῆς ἀκυρότητος εἶναι ἀνυπόστατος, διότι ὁ δικηγόρος, ὁ συναινέσας καὶ ἀποδεχθεὶς, ἔπραξε κατ' ἐντολὴν οὐχὶ τῶν ἀνηλίκων αὐτῶν (ὁπόταν βεβαίως ἡ πρᾶξις ἦτο προσβλητέα ὡς ἄκυρος δυνάμει τῶν συνδυασμένων ἄρθρων 486, 1 καὶ 74 τῆς πολιτικῆς δικονομίας μὴ δυναμένων τῶν ἀνηλίκων ἄνευ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου νὰ ἐνεργῶσιν ἐπὶ δικαστηρίου οὔτε αὐτοπροσώπως, οὔτε διὰ πληρεξουσίου παρ' αὐτῶν διωρισμένου· καὶ ἑπομένως οὐδὲ νὰ συναινῶσιν ἰδίως εἰς δίκην, ἀλλ' ἔπραξε κατ' ἐντολὴν τῶν κηδεμόνων αὐτῶν· κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 74 καὶ τὰ ἄρθρα 486 1 καὶ 487 1 περὶ καταργήσεως καὶ ἀποπερατώσεως τῶν δικῶν διὰ συναινέσεως καὶ ἀποχῆς, τὰ ὁποῖα, παραπέμποντα ῥητῶς εἰς τὸ μνησθὲν ἄρθρον 74, σαφῶς δηλοῦσι διὰ τούτου ὅτι ἀπαγορεύουσι τὰ μέσα ταῦτα μόνον εἰς τοὺς μὴ ἔχοντας δικαίωμα τοῦ ὑπερασπίζειν τὰ δίκαιά των ὑπὸ ἐπιμέλειαν διατελοῦντας ἄνευ τῆς *συναινέσεως τῶν ἐπιτρόπων καὶ κηδεμόνων*, *συνάγεται* ὅτι οἱ ἐπίτροποι καὶ κηδεμόνες δύνανται, ἀπ' ἐναντίας αὐτοί, ὡς νόμιμοι ἀντιπρόσωποι τῶν ἐπιτροπευομένων νὰ κάμωσιν

ἐγκύρως χρῆσιν τῶν εἰρημένων δικονομικῶν μέσων, ὅταν, ὡς ἐκ τοῦ ὑπὸ δίκην ἀντικειμένου, δὲν ἦναι κατὰ τὸν πολιτικὸν νόμον περιωρισμένη ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἡ ἐξουσία αὐτῶν· τοιοῦτος δὲ περιορισμὸς ὑπάρχει ἐπὶ ἀπαλλοτριώσεως ἀκινήτων, ἐν τῇ ὁποίᾳ περιπτώσει ἠδύνατο ἴσως τὸ ἄκυρον τῆς περιλαμβανούσης τὴν ἀπαλλοτρίωσιν πράξεως τῶν κηδεμόνων νὰ προταθῇ καὶ νὰ γίνῃ δεκτὴ διαρκούσης τῆς δίκης), οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ χρηματικῶν ἀπαιτήσεων, τὰς ὁποίας καὶ ἐξωδίκως ἠδύναντο οἱ κηδεμόνες, ἐντὸς τῆς ἐξουσίας των, νὰ ἱκανοποιήσωσιν εἰς τοὺς πιστωτὰς τῶν ἀνηλίκων ἐκ τῆς περιουσίας τούτων· καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου μόνον περὶ προσωπικῆς ἀγωγῆς, ἤγουν χρηματικῆς ἀπαιτήσεως, ἡ δίκη ἀφορᾷ· ἐκτὸς δὲ τοῦ ὅτι συνάγεται ἀνενδοιάστως ἀπὸ τὰς εἰρημένας τῆς δικονομίας διατάξεις ὅτι τῶν κηδεμόνων ἡ (ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω ἐξουσίας των) δικαστικὴ ἐνέργεια εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τοὺς κηδεμονευομένους ἀνήλικας ἀπέναντι τῶν ἀντιδίκων αὐτῶν δυναμένους νὰ ἔχωσι προσωπικὴν κατὰ τῶν κηδεμόνων αὐτῶν ἀναγωγὴν, ἐὰν παρὰ τούτων ὑπαιτίως ἐζημιώθησαν ἐκ τῆς διεξαγωγῆς τῆς δίκης, προκύπτει προσέτι καὶ ἀπὸ τὴν τοῦ ἄρθρου 813 1 διάταξιν, παραδεχομένην ῥητῶς ὡς ἰσχυρὰν τὴν τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου ἐντελῆ ἢ ἐν μέρει συναίνεσιν ἢ παραίτησιν, καὶ τὰς τῶν ἄρθρων 480 καὶ 755 διατάξεις περὶ ἀνατροπῆς δίκης καὶ ἀπαραδέκτου ἐφέσεως, ἕνεκα παρελεύσεως προθεσμίας, καθόσον τὰ ἄρθρα ταῦτα, προκειμένου ἐκεῖσε λόγου περὶ προθεσμιῶν, περὶ ὧν ἠδύνατο νὰ προκύψῃ ὁ ἐνδοιασμὸς ὅτι, κατὰ τὴν γενικὴν ἀρχὴν τοῦ δικαίου, αἱ προθεσμίαι δὲν τρέχουσι κατὰ τῶν ἀνηλίκων κτλ. ὁ νόμος ὁρίζει ῥητῶς ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τῆς παρελεύσεως τῶν προθεσμιῶν συμβάσης τυχὸν ἐκ πράξεως τῶν ἀντιπροσώπων, ὑποχρεοῦσι καὶ τοὺς ἀνηλίκους ἔχοντας δικαίωμα ἀναγωγῆς μόνον κατὰ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν· ἡ δὲ περίπτωσις αὕτη τῆς, διὰ παρελεύσεως τῆς προθεσμίας, τελεσιδικίας ἐξομοιοῦται κατὰ τὸ ἄρθρον 750 μὲ τὴν διὰ συναινέσεως ἀνατροπῆς, παραιτήσεως, τελεσιδικίαν, ὅθεν δὲν ὑπάρχει λόγος ἵνα ὑποθέσῃ τις ὅτι ἐξαιρετικῶς δῆθεν μόνον εἰς ἐκεῖνον τὸν τρόπον τῆς τελεσιδικίας ἠθέλησεν ὁ νόμος νὰ κηρύξῃ, ὡς ἐκήρυξε ῥητῶς, ὑποχρεωτικὴν τὴν τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου πρᾶξιν, εἰς τοὺς λοιποὺς δὲ τρόπους οὐχί· διότι δι' ἐκείνου τοῦ τρόπου ὁ ἀντιπρόσωπος δύναται, ὅταν θέλῃ, νὰ φέρῃ τὰς αὐτὰς συνεπείας, ὡς καὶ διὰ τούτων. Προσέτι συνάγεται τοῦτο καὶ ἀπὸ τὰς συνδυασμένας περὶ ὁρκοδοσίας δοτέας ὑπὸ τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων, ἀντὶ τῶν μὴ δυναμένων νὰ ὁρκισθῶσιν ἀνηλίκων, διατάξεις τῶν ἄρθρων 356 1, 361, 363 καὶ 357, ἰδίως δὲ

πρωτοδικῶν, καὶ ὁμολογήσας ἡ ἀποδεχθεὶς, ἐπ' ὀνόματι τῶν ἐντολέων του ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν ὡς βάσιμον, ἔχουν διὰ τὴν ἀποζημίωσιν μόνον πήχεων 24 ἀνὰ δραχμὰς 24 τὸν πῆχυν κατὰ μίαν προϋπάρχουσαν σχετικὴν ἐκτίμησιν πραγματογνωμόνων, προσήνεγκε τὸ ποσὸν τοῦτο, τὸ ὁποῖον δεχθεῖσα ἡ ἐνάγουσα παρῃτήθη τῆς περαιτέρω ἀγωγῆς, ἐφ' ὃ καὶ ἐξεδόθη ἡ σύμφωνος μὲ τὴν ἀποδοχὴν ὁριστικὴ ἀπόφασις· ἐκ δὲ τῆς τοιαύτης αὐθορμήτου ἐνεργείας καὶ ἑκουσίας ἀποδοχῆς τοῦ εἰρημένου πληρεξουσίου προκύπτει ἀναγκαίως καὶ σαφῶς ἡ συναίνεσις αὐτοῦ ἐξ ὀνόματος τῶν ἐντολέων του εἰς τὴν προηγουμένην ἀπόφασιν, καθόσον δι' αὐτῆς εἶχε κηρυχθῇ ὡς ὑπάρχουσα ἡ πρὸς ἀποζημίωσιν ἐνοχὴ τοῦ ἐναγομένου. Μετὰ δὲ τοιαύτην διὰ συναινέσεως ἀποδοχὴν, ἡ ἔφεσις κατὰ τῆς εἰρημένης διατάξεως τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως ὑπὸ τῶν τοῦ ἐναγομένου κληρονομων Τζαβέλλα, ὡ. ὀρθῶς ἐνίσταται ἡ ἐφεσίβλητος, εἶναι ἀπαράδεκτος, τῆς διατάξεως ταύτης μενούσης ἀπροσβλήτου, δυνάμει τῶν συνδυασμένων ἄρθρων 749 2 καὶ 750 τῆς πολιτικῆς δικονομίας· καθὼς ἐπίσης ἀπαράδεκτος εἶναι ἡ ἔφεσις κατὰ τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης ἐπὶ τῆς ἀποδοχῆς ἐν μέρει τῆς ἀγωγῆς, δυνάμει τῶν ἄρθρων 485 καὶ 549 τῆς αὐτῆς δικονομίας.

»Ἐπειδὴ οἱ ἐκκαλοῦντες προσβάλλουσιν ὡς ἄκυρον τὴν γενομένην διὰ συναινέσεως ἀποδοχὴν ταύτην τῆς τε προηγουμένης ἀποφάσεως καὶ τῆς ἀγωγῆς ἐν μέρει, λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ δίκη ἀφορᾷ ἀνηλίκους, ἀλλ' ἡ ἔνστασις τῆς ἀκυρότητος εἶναι ἀνυπόστατος, διότι ὁ δικηγόρος, ὁ συναινέσας καὶ ἀποδεχθεὶς, ἔπραξε κατ' ἐντολὴν οὐχὶ τῶν ἀνηλίκων αὐτῶν (ὁπόταν βεβαίως ἡ πρᾶξις ἦτο προσβλητέα ὡς ἄκυρος δυνάμει τῶν συνδυασμένων ἄρθρων 486, 1 καὶ 74 τῆς πολιτικῆς δικονομίας μὴ δυναμένων τῶν ἀνηλίκων ἄνευ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου νὰ ἐνεργῶσιν ἐπὶ δικαστηρίου οὔτε αὐτοπροσώπως, οὔτε διὰ πληρεξουσίου παρ' αὐτῶν διωρισμένου· καὶ ἑπομένως οὐδὲ νὰ συναινῶσιν ἰδίως εἰς δίκην, ἀλλ' ἔπραξε κατ' ἐντολὴν τῶν κηδεμόνων αὐτῶν· κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 74 καὶ τὰ ἄρθρα 486 1 καὶ 487 1 περὶ καταργήσεως καὶ ἀποπερατώσεως τῶν δικῶν διὰ συναινέσεως καὶ ἀποχῆς, τὰ ὁποῖα, παραπέμποντα ῥητῶς εἰς τὸ μνησθὲν ἄρθρον 74, σαφῶς δηλοῦσι διὰ τούτου ὅτι ἀπαγορεύουσι τὰ μέσα ταῦτα μόνον εἰς τοὺς μὴ ἔχοντας δικαίωμα τοῦ ὑπερασπίζειν τὰ δίκαιά των ὑπὸ ἐπιμέλειαν διατελοῦντας ἄνευ τῆς *συναινέσεως τῶν ἐπιτρόπων καὶ κηδεμόνων*, συνάγεται ὅτι οἱ ἐπίτροποι καὶ κηδεμόνες δύνανται, ἀπ' ἐναντίας αὐτοὶ, ὡς νόμιμοι ἀντιπρόσωποι τῶν ἐπιτροπευομένων νὰ κάμωσιν

ἐγκύρως χρῆσιν τῶν εἰρημένων δικονομικῶν μέσων, ὅταν, ὡς ἐκ τοῦ ὑπὸ δίκην ἀντικειμένου, δὲν ἦναι κατὰ τὸν πολιτικὸν νόμον περιωρισμένη ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἡ ἐξουσία αὐτῶν· τοιοῦτος δὲ περιορισμὸς ὑπάρχει ἐπὶ ἀπαλλοτριώσεως ἀκινήτων, ἐν τῇ ὁποίᾳ περιπτώσει ἠδύνατο ἴσως τὸ ἄκυρον τῆς περιλαμβανούσης τὴν ἀπαλλοτρίωσιν πράξεως τῶν κηδεμόνων νὰ προταθῇ καὶ νὰ γίνῃ δεκτὴ διαρκούσης τῆς δίκης), οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ χρηματικῶν ἀπαιτήσεων, τὰς ὁποίας καὶ ἐξωδίκως ἠδύναντο οἱ κηδεμόνες, ἐντὸς τῆς ἐξουσίας των, νὰ ἱκανοποιήσωσιν εἰς τοὺς πιστωτὰς τῶν ἀνηλίκων ἐκ τῆς περιουσίας τούτων· καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου μόνον περὶ προσωπικῆς ἀγωγῆς, ἤγουν χρηματικῆς ἀπαιτήσεως, ἡ δίκη ἀφορᾷ· ἐκτὸς δὲ τοῦ ὅτι συνάγεται ἀνενδοιάστως ἀπὸ τὰς εἰρημένας τῆς δικονομίας διατάξεις ὅτι τῶν κηδεμόνων ἡ (ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω ἐξουσίας των) δικαστικὴ ἐνέργεια εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τοὺς κηδεμονευομένους ἀνήλικας ἀπέναντι τῶν ἀντιδίκων αὐτῶν δυναμένους νὰ ἔχωσι προσωπικὴν κατὰ τῶν κηδεμόνων αὐτῶν ἀναγωγὴν, ἐὰν παρὰ τούτων ὑπαιτίως ἐζημιώθησαν ἐκ τῆς διεξαγωγῆς τῆς δίκης, προκύπτει προσέτι καὶ ἀπὸ τὴν τοῦ ἄρθρου 813 1 διάταξιν, παραδεχομένην ῥητῶς ὡς ἰσχυρὰν τὴν τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου ἐντελῆ ἢ ἐν μέρει συναίνεσιν ἢ παραίτησιν, καὶ τὰς τῶν ἄρθρων 480 καὶ 755 διατάξεις περὶ ἀνατροπῆς δίκης καὶ ἀπαραδέκτου ἐφέσεως, ἕνεκα παρελεύσεως προθεσμίας, καθόσον τὰ ἄρθρα ταῦτα, προκειμένου ἐκεῖσε λόγου περὶ προθεσμιῶν, περὶ ὧν ἠδύνατο νὰ προκύψῃ ὁ ἐνδοιασμὸς ὅτι, κατὰ τὴν γενικὴν ἀρχὴν τοῦ δικαίου, αἱ προθεσμίαι δὲν τρέχουσι κατὰ τῶν ἀνηλίκων κτλ. ὁ νόμος ὁρίζει ῥητῶς ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τῆς παρελεύσεως τῶν προθεσμιῶν συμβάσης τυχὸν ἐκ πράξεως τῶν ἀντιπροσώπων, ὑποχρεοῦσι καὶ τοὺς ἀνηλίκους ἔχοντας δικαίωμα ἀναγωγῆς μόνον κατὰ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν· ἡ δὲ περίπτωσις αὕτη τῆς, διὰ παρελεύσεως τῆς προθεσμίας, τελεσιδικίας ἐξομοιοῦται κατὰ τὸ ἄρθρον 750 μὲ τὴν διὰ συναινέσεως ἀνατροπῆς, παραιτήσεως, τελεσιδικίαν, ὅθεν δὲν ὑπάρχει λόγος ἵνα ὑποθέσῃ τις ὅτι ἐξαιρετικῶς δῆθεν μόνον εἰς ἐκεῖνον τὸν τρόπον τῆς τελεσιδικίας ἠθέλησεν ὁ νόμος νὰ κηρύξῃ, ὡς ἐκήρυξε ῥητῶς, ὑποχρεωτικὴν τὴν τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου πρᾶξιν, εἰς τοὺς λοιποὺς δὲ τρόπους οὐχί· διότι δι' ἐκείνου τοῦ τρόπου ὁ ἀντιπρόσωπος δύναται, ὅταν θέλῃ, νὰ φέρῃ τὰς αὐτὰς συνεπείας, ὡς καὶ διὰ τούτων. Προσέτι συνάγεται τοῦτο καὶ ἀπὸ τὰς συνδυασμένας περὶ ὁρκοδοσίας δοτέας ὑπὸ τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων, ἀντὶ τῶν μὴ δυναμένων νὰ ὁρκισθῶσιν ἀνηλίκων, διατάξεις τῶν ἄρθρων 356 1, 361, 363 καὶ 357, ἰδίως δὲ

ἀπὸ τὴν τελευταίαν, ὁρίζουσαν ὅτι ἡ ὁρκοδοσία ἀντιπροσώπου· ἥτις δὲν εἶναι εἰμὴ ὁμολογία ὑπὸ τὸ κῦρος τοῦ ὅρκου, ἐπιτρέπεται καὶ φέρει ἐντελῆ ἀπόδειξιν ὡς ἡ τοῦ ἐνήλικος διαδίκου. Τελευταῖον δὲ συνάγεται τοῦτο καὶ ἐκ τῆς ἰσχύος, τὴν ὁποίαν ἡ πολιτικὴ δικονομία ἀποδίδει εἰς τὴν τελεσιδικίαν, καὶ ἀπέναντι τῶν ἀνηλίκων, διότι, ὡς συνάγεται ἀπὸ τὰ ἄρθρα 785 4 καὶ ἑπόμ. αὕτη ἐνομοθέτησε τὴν ἀποκατάστασιν κατὰ τῶν τελεσιδίκων ἀποφάσεων, ὁρίσασα αὐτὴν εἰς τὴν ἐπανάληψιν τῆς διαδικασίας μόνον κατὰ τὰς ἐν αὐτοῖς τοῖς ἄρθροις διαγεγραμμένας περιπτώσεις, διατυπώσεις καὶ προθεσμίας· καθόσον δὲ ἰδίως ἀφορᾷ τοὺς ἀνήλικας, δὲν ἐπιτρέπει αὐτὴν, ὅταν οὗτοι ὑπερασπίσθησαν διὰ νομίμων ἀντιπροσώπων, καὶ κατὰ τῶν πράξεων τῶν ἀντιπροσώπων τούτων, ἀλλὰ μόνον, ὅταν οἱ ἀνήλικες, κατὰ παράβασιν τῶν προνοουμένων διατυπώσεων, ἐδικάσθησαν τυχὸν ἄνευ ἀντιπροσώπου, ἢ χωρὶς νὰ ἔχωσι τὴν προσήκοντα, καὶ τότε δὲ δὲν ἐπιτρέπει ἡ δικονομία εἰς αὐτοὺς, πρὸς οὐδετέρωσιν τῆς τελεσιδικίας, εἰμὴ μόνον τὰ ἐντὸς τριῶν μηνῶν, ἀφ' ἧς ἐπιδοθῇ αὐτοῖς ἡ ἀπόφασις ἐπαναλήψεως δίκης· δυνάμει δε τοῦ ἄρθρου 1100, τὸ ὁποῖον ἀκυροῖ ὅλα τὰ εἰς τὴν δικονομίαν ἀντιβαίνοντα προνομοθετημένα, κατηργήθη ἡ εἰς ἀκέραιον ἀποκατάστασις, τὴν ὁποίαν οἱ ἀνήλικες εἶχον δυνάμει τοῦ αὐτοκρατορικοῦ Βυζαντινοῦ δικαίου κατὰ τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων ἐπὶ τετραετίαν ἀπὸ τῆς ἐνηλικιότητος αὐτῶν, καὶ ὅταν ὑπερασπίσθησαν παρὰ νομίμων ἀντιπροσώπων, ἐζημιώθησαν δὲ ἐκ τῶν κατὰ τὴν δικην πράξεων τῶν ἀντιπροσώπων τούτων.

»Ἐπειδὴ ἡ προκειμένη κατὰ τὴν πρωτόδικον διεξαγωγὴν τῆς δίκης πρᾶξις τοῦ πληρεξουσίου τῶν ἐκκαλούντων δὲν ἔχει τὸν χαρακτῆρα τοῦ συμβιβασμοῦ, ὡς ἐσφαλμένως διατείνονται οἱ ἐκκαλοῦντες, ἀλλὰ καθαρᾶς ὁμολογίας καὶ ἀποδοχῆς ἐν μέρει τῆς ἀγωγῆς, ὅπερ ἐνυπάρχει, ἐπὶ χρηματικῆς ἀπαιτήσεως, εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ κηδεμόνος, ὡς ἐνυπάρχει ἐξωδίκως καὶ ἡ πληρωμὴ χρέους· συνᾴδει δὲ καὶ μὲ τὴν περὶ ὁμολογίας διάταξιν τοῦ πολιτικοῦ νόμου. Βασιλ. ΙΧ. 5 νόμ. ς'. ἐδάφ. 4. «Ὅπου δὲ ἄνηβος » εἴη, αὐθεντίαν ἐπιτρόπου ζητοῦμενο, καὶ νόμ. 6 § 5 Πανδεκτῶν 47, 2».

§ 98. Οἱ κληρονόμοι ἔχουν δικαίωμα ν' ἀνακόψωσιν ὡς τρίτοι ἀπόφασιν καταδικάζουσαν τὸν κηδεμόνα τῆς, ὡς σχολαζούσης θεωρηθείσης, περιουσίας, ἐφ' ἧς ἔχουν ἀξιώσεις; Ναί. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 240 τοῦ 53, ἣν ὅρα κατ. § 219.

§ 99. Τίνι τρόπῳ οἱ ἀνήλικες δύνανται νὰ προσβάλωσιν ἀπὸ

φασιν, εἰς ἣν δὲν ἀντεπροσωπεύθησαν νομίμως; Ἴδε τὴν 8551 ἀπ. ἐφετῶν Ἀθηνῶν.

§ 100. Πρβ. τὴν 259 τοῦ τοῦ 1851 πολιτικὴν ἀπόφασιν ΑΠ. ἧς ἀπόσπασμα ἐν Εὐρ. 9 σελ. 88.

§ 101. Ὅταν ἀποδεικνύηται ὅτι ἀπόφασίς τις, ἐκδοθεῖσα μεταξὺ κηδεμόνος καὶ δανειστοῦ τινὸς τῆς κηδεμονευομένης περιουσίας, ἐξεδόθη κατὰ συμπαιγνίαν, πᾶς τρίτος δανειστὴς δύναται ν' ἀνακόψῃ τὴν ἀπόφασιν. Κώδ. (8, 14) 5. τεμ. 1 Πανδ. (40, 16). Ἀπ. ἐφετῶν Ἀθηνῶν 7715 τοῦ 1850.

Νομολογία. Ταυτοτης προσώπων. Τρίτοι. Ἐρημοδικία (1).

§ 102. Ἀπόφασις, παραβλάπτουσα τὰ συμφέροντα τρίτου τινός, δὲν φέρει χαρακτῆρα τελεσιδικίας κατ' αὐτοῦ, ἂν δὲν παρέστη αὐτοπροσώπως ἢ διὰ πληρεξουσίου· ὥστε ἁπλῆ ἡ γνῶσις τῆς ἐκκρεμοδικίας τῆς μεταξὺ ἄλλων δίκης, δὲν ἀρκεῖ, ἀκυρωθείσης ὑπὸ τῆς δικον. τῆς σχετικῆς διατάξεως τοῦ Κώδηκος.—Ἡ 13609 ἀπ. τοῦ 56 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ. φέρει·

«Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, διὰ νὰ ὑπάρχῃ τελεσιδικία, ἀπαιτεῖται, μεταξὺ τῶν ἄλλων, ὥστε τὸ αὐτὸ δίκαιον νὰ ἐδικάσθη ἤδη μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων, κατὰ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα· ταυτιζομένων δὲ μὲ τοὺς κυρίους τῶν γενικῶν καὶ μερικῶν διαδόχων αὐτῶν, ἡ τελεσιδικία ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τούτους· ἀφ' ἑτέρου ὅμως, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 89 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, πᾶς τρίτος, ὅστις, κατὰ τὴν μεταξὺ ἄλλων διαδίκων ἐκκρεμῆ ἢ ἤδη ἀποφασισμένην δίκην, ἔχει ἔνδικον συμφέρον, δύναται, ἂν καὶ δὲν προσεκλήθη ἐπὶ τούτῳ, νὰ παρεμβῇ εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ἐκκρεμοῦς ἔτι ὑποθέσεως, ἢ, ἂν δὲν προτιμᾷ τοῦτο, ν' ἀνακόψῃ τὴν ἤδη ἀπαγγελθεῖσαν ἀπόφασιν, καὶ, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 235 τῆς αὐτῆς δικονομίας, πᾶς ὅστις δὲν συνήργησεν ἢ δὲν προσεκλήθη ἢ δὲν προσελήφθη εἰς δικαστικὴν ἢ ἐξώδικον πρᾶξιν φέρουσαν βλάβην εἰς τὰ νόμιμα συμφέροντά του, δύναται νὰ κάμῃ ἀνακοπὴν, ἂν

---

(1) Πρβ. Δαλλ. λ. chose jugée ἀριθ. 17, 24, 52 ἑπόμ. Πρβ. τὴν ἐν τῷ Εὑρετηρίῳ λέξιν Ἐρημοδικία. Καλλ. ε. σ. 2, 93, 332 καὶ ἀνωτ. § 87, 91, 96.

δὲν προτιμᾷ νὰ ὑπερασπισθῇ προτείνων τὴν ἔνστασιν ὅτι τὰ μεταξὺ ἄλλων δικασθέντα κτλ. (ἄρθρον 238 τῆς πολιτικῆς δικονομίας)· διὰ νὰ θεωρηθῇ δέ τις, ὅτι συνήργησεν εἰς δικαστικήν τινα πρᾶξιν, πρέπει νὰ παρέστη ἢ αὐτοπροσώπως ἢ διὰ πληρεξουσίου· τούτου δὲ ὁ διορισμός, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 93 τῆς ἰδίας δικονομίας, δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἄλλως ἢ ῥητῶς (ἐγγράφως, καὶ προφορικῶς μόνον ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ)· μία μόνον ἐξαίρεσις γίνεται τοῦ κανόνος τούτου εἰς τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 602 τῆς αὐτῆς δικονομίας προβλεπομένην περίπτωσιν, καθ' ἣν, ὅταν ὁ ὁμόδικος, προσκληθεὶς παρὰ τοῦ ὁμοδίκου, δὲν ἐμφανισθῇ, ὁ νόμος τεκμαίρεται, ὅτι ὁ μὴ ἐμφανισθεὶς ἀνέθεσε τὴν διεξαγωγὴν τῆς δίκης εἰς τὸν προσκαλέσαντα αὐτὸν ὁμόδικόν του. Ἐκτὸς ὅμως τῆς περιπτώσεως ταύτης, διὰ νὰ ὑποχρεωθῇ τις διὰ τῶν δικαστικῶν πράξεων ἄλλου, πρέπει νὰ παρέσχεν εἰς τοῦτον ῥητὴν καὶ ἔγγραφον μάλιστα πληρεξουσιότητα, ἄλλως δὲν ὑποχρεοῦται· ὥστε τὸ περιστατικὸν ὅτι ὁ τρίτος εἶχε δῆθεν γνῶσιν τῆς μεταξὺ ἄλλων διεξαχθείσης δίκης, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ κατ' αὐτοῦ προτεινομένη ἀπόφασις, εἶναι ἄνευ σημασίας, διότι, κατὰ τὰς ἐκτεθείσας ἀρχὰς τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἡ διὰ τὴν ἐπὶ δικαστηρίου παράστασιν πληρεξουσιότης, ἐκτὸς τῆς ἐκτεθείσης ἐξαιρέσεως, δὲν δύναται νὰ δοθῇ ἄλλως ἢ ῥητῶς καὶ δι' ἐγγράφου, καὶ ἑπομένως πώποτε τεκμαίρεται, καὶ κατὰ τοῦτο αἱ διατάξεις αὗται τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καταργήσασαι διὰ τὴν ἐπὶ δικαστηρίου παράστασιν τὴν σιωπηρὰν πληρεξουσιότητα, κατήργησαν τὴν διάταξιν τοῦ νόμου 63 de re judicata (12, 2) καθ' ἣν ἡ τελεσιδικία ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ ἐκείνου ἀκόμη, ὅστις, ἔχων συμφέρον πρὸς ἐπιδίωξιν ἢ ὑπεράσπισιν δικαιώματός τινος, ἀφίνει ἐν γνώσει τρίτον τινα νὰ ἐπιδιώξῃ ἢ νὰ ὑπερασπίσῃ δικαστικῶς τὸ δικαίωμα αὐτοῦ, θεωρούμενος ὡς δικασθεὶς διὰ πληρεξουσίου καὶ ὑποκείμενος εἰς τὴν τελεσιδικίαν τῆς ἐκδοθείσης κατὰ τοῦ τρίτου ἀποφάσεως· ἄρα ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ κατὰ τοῦ Βαφιαδάκη προτεινομένη ἔνστασις τῆς τελεσιδικίας, παραγομένη ἐκ τῆς ἀποφάσεως, τῆς ἐκδοθείσης ἐπὶ τῆς περὶ χωρισμοῦ κτημάτων μεταξὺ τῶν συζύγων Κακόνη δίκης, δὲν στηρίζεται εἰς τὸν νόμον, διότι ὁ Βαφιαδάκης δὲν συνήργησεν οὔτε αὐτοπροσώπως, οὔτε διὰ πληρεξουσίου, οὐδὲ προσεκλήθη εἰς τὴν δίκην ἐκείνην, καὶ ἑπομένως, δυνάμενος ν' ἀνακόψῃ, δύναται καὶ νὰ προτείνῃ τὴν ἔνστασιν, ὅτι τὰ μεταξὺ ἄλλων δικασθέντα κτλ.»

Νομολογία. Ταυτότης προσώπων, ἀλλ' ὑπ' ἄλλην ἰδιότητα (1).

Ἀνωτέρω (§ 27) εἶπον ὀλίγα περὶ τούτου. Ἰδοὺ δὲ τί εὕρηται ἐν τῇ νομολογίᾳ.

§ 103. Πρὸς ἀπαρτισμὸν τῆς τελεσιδικίας ἀπαιτεῖται οὐ μόνον ἡ συνδρομὴ τῶν ἰδίων προσώπων, ἀλλὰ καὶ ἡ ταυτότης τοῦ δικαίου (274 πολιτ.). — Ὥστε ὅ,τι ἀπεφασίσθη εἰς δίκην, εἰς ἣν παρέστη τὶς ὡς κληρονόμος τοῦ πατρός του, δὲν ἰσχύει εἰς τὴν περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου δίκην, εἰς ἣν παρίσταται ὡς κληρονόμος ἄλλου προσώπου. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 39 τοῦ 56, κυροῦσα τὴν 10363 ἐφ. Ἀθ., ἥτις (10363) φέρει οὕτως·

«Ἐπειδὴ ἡ ῥηθεῖσα ἀνακοπή, γενομένη ἐμπροθέσμως καὶ προσηκόντως, ἐπιφέρει νέαν τῆς ὑποθέσεως συζήτησιν.

»Ἐπειδὴ ἂν καί, κατὰ τὸν ἰσχυρισμὸν τῶν ἀνακοπτουσῶν, ἡ ἀγωγὴ τοῦ Π. Λαχανᾶ, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 8647 ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἀφορᾷ τὸ ἥμισυ ἐκ τῶν διὰ τῆς προκειμένης ἀγωγῆς διεκδικουμένων κτημάτων, πάλιν, διὰ νὰ ὑπάρξῃ τελεσιδικία, ἀπαιτεῖται οὐ μόνον ἡ συνδρομὴ τῶν ἰδίων προσώπων, ἀλλὰ καὶ ἡ ταυτότης τοῦ αὐτοῦ δικαίου ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος παραγομένη (ἄρθρον 271 τῆς πολιτικῆς δικονομίας)· περίπτωσις, ἥτις ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ὑπάρχει, διότι ἐκ τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως προκύπτει, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν παρέστη τότε ὡς κληρονόμος τοῦ πατρός του Π. Λαχανᾶ καὶ ὡς ἐκ τοῦ γεγονότος τῆς κληρονομήσεως τούτου παράγων τὸ δίκαιόν του, ἐνῷ ἐπὶ τῆς προκειμένης δίκης παρίσταται ὡς κληρονόμος τοῦ εἰρημένου Π. Βουτυρᾶ, παράγων τὸ δίκαιόν του ἐκ τῆς κληρονομήσεως τούτου· ὥστε, μὴ ὑπαρχόντος τοῦ ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας δικαίου, αἱ ἀνακόπτουσαι ἐσφαλμένως εἰς τὴν δίκην ταύτην ἐπικαλοῦνται τελεσιδικίαν καὶ ὡς πρὸς τὸ ἥμισυ καὶ ὡς πρὸς τὸ ἄλλο τῶν διεκδικουμένων κτημάτων, καὶ τὸ ἐν Μεσολογγίῳ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν ἐσφαλμένως οὐχ ἧττον παρεδέχθη ταύτην διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του.

»Ἐπειδὴ ὁ Π. Λαχανᾶς διὰ τῆς προκειμένης ἀγωγῆς του ἰσχυρίζεται ὅτι ὁ πατήρ του ἀπεβίωσε πρὸ τοῦ Πάνου Βουτυρᾶ· καὶ

(1) Πρβ. Δαλλ. λ. chose jugée ἀρ. 257, 281 ἐπ.

ἑπομένως δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν περιουσίαν τούτου ὡς ἄμεσος πλησιέστερος κληρονόμος του, τὸν δὲ ἰσχυρισμὸν τοῦτον ἀποκρούουν αἱ ἀνακόπτουσαι ἰσχυριζόμεναι, ὅτι ὁ ἀντίδικός των διὰ τῆς προγενεστέρας ἀγωγῆς του ὡμολόγησε δικαστικῶς ὅτι ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἔζῃ καθ' ὃν χρόνον ὁ Π. Βουτυρᾶς ἀπεβίωσε, καὶ ἑπομένως δὲν ἤνοιξεν ὑπὲρ αὐτοῦ κληρονομικὸν δικαίωμα, τουτέστι δεν ἐπήχθη εἰς αὐτὸν ἡ τοῦ Βουτυρᾶ κληρονομία.

»Ἐπειδὴ διὰ τῆς προγενεστέρας ταύτης, ἤτοι τῆς ἀπὸ 22 Νοεμβρίου 1849 ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὡς ἀνωτέρω ἐῤῥέθη ὑπ' ἀρ. 8647 ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὁ Π. Λαγανᾶς ἀπήτησε τὸ ἥμισυ τῶν ἐπιδίκων κτημάτων ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ κληρονόμου πατρός του Πέτρου Λαγανᾶ ῥητῶς ἀναφέρων ὅτι οὗτος ἔζη ἐπὶ τοῦ θανάτου τοῦ Πάνου Βουτυρᾶ.

»Ἐπειδὴ ἡ διὰ τῆς ἀγωγῆς ταύτης γενομένη δικαστικὴ ὁμολογία τοῦ εἰρημένου, καθ' οὗ ἡ ἀνακοπή, ἀποτελεῖ,κατὰ τὸ ἄρθρον 264 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἐντελῆ ἀπόδειξιν τοῦ γεγονότος τῆς ἀποβιώσεως τοῦ Πάνου Βουτυρᾶ πρὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Πέτρου Λαγανᾶ· ὁ δὲ λόγος αὐτοῦ ὅτι αἱ ἀνακόπτουσαι κατὰ τὴν προηγηθεῖσαν, ὡς εἴρηται, δίκην δὲν ἀπεδέχθησαν τὴν ὁμολογίαν του ταύτην, δὲν εἶναι βάσιμος, διότι, διὰ τῶν ἐνώπιον τῶν ἐν Μεσολογγίῳ πρωτοδικῶν προτάσεων τῶν ἀνακοπτουσῶν τῆς 18 Ἰουνίου 1850 καὶ διὰ τῆς ἀπὸ 5 Σεπτεμβρίου 1850 ἐφέσεως αὐτῶν κατὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 132 καὶ 386 ἀποφάσεων τοῦ αὐτοῦ πρωτοδικείου, ἰσχυρίζοντο, ὅτι κύριος τῶν διεκδικουμένων κτημάτων ἦτο ὁ πάππος τῶν παρ' αὐτῶν ἐπιτροπευομένων τέκνων, καὶ ὅτι ἐν ὑποθέσει ὅτι εἶχε συμμετοχὴν εἰς αὐτὴν ὁ Πάνος Βουτυρᾶς, οὗτος ἀνεχώρησε πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ ὡς εἴρηται πάππου τῶν τέκνων καὶ ἀπεβίωσεν εἰς Βόνιτζαν κατὰ τὸ 1810 καὶ οὐδεὶς ἐκ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν (ἐν οἷς καὶ ὁ πατὴρ τοῦ ἐνάγοντος) ἀνεμίχθη εἰς τὴν περιουσίαν ταύτην· ὥστε ἐκ τούτων δὲν ἐξάγεται ἡ ὑπὸ τῶν ἀνακοπτουσῶν μὴ ἀποδοχὴ τῆς ὡς εἴρηται ὁμολογίας τῆς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Βουτυρᾶ ἐπιζήσεως τοῦ πατρὸς τοῦ ἐνάγοντος· ἀπ' ἐναντίας ἐθεώρησεν αὐτοὺς ζῶντας μέν, μὴ ἀναμιχθέντας δὲ εἰς τὴν περιουσίαν, περὶ ἧς πρόκειται.

Ἐπειδὴ ἀποδεικνυομένου κατὰ τὰ ἐκτεθέντα ὅτι ὁ πατὴρ τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ ἔζη καθ' ὃν χρόνον ἀπεβίωσεν ὁ Πάνος Βουτυρᾶς, καὶ μὴ ὑπαρχούσης περιπτώσεώς τινος, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐξ ἐκείνων καθ' ἃς καὶ ἄνευ τῆς ἀποδοχῆς ἐκ μέρους τοῦ εἰρημένου πατρός, τοῦ ἀρχικοῦ κληρονόμου, ἠδύνατο νὰ μεταβιβασθῇ ἡ

κληρονομία τοῦ εἰρημένου Πάνου Βουτυρᾶ πρὸς τὸν Π. Λαχανᾶν, ἡ προκειμένη ἀγωγὴ τοῦ. .ἀποβαίνει ἀστήρικτος, ἡ δὲ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καθίσταται ἐπικυρωτέα, καί τοι δι' ἄλλους λόγους ἐκείνων, τοὺς ὁποίους παρεδέχθη τὸ πρωτοδικεῖον, καὶ ἀποῤῥιπτέα ἡ κατ' αὐτῆς ἔφεσις τοῦ Π. Λαχανᾶ».

§ 104. Ὅταν ἀπόφασίς τις ἐξεδόθη μὲν διὰ τὴν αὐτὴν ποσότητα, ὄχι δὲ κατὰ τοῦ αὐτοῦ διαδίκου, δὲν χωρεῖ τελεσιδικία. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 75 τοῦ 1848, (ἀναιροῦσα τὴν 274 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ πρωτοδικῶν) καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ ἐν Ναυπλίῳ πρωτοδικεῖον, διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 274 ἀπὸ 9 Αὐγούστου 1845 ἀποφάσεως, ἀποῤῥίψαν τὴν ἀπὸ 29 Ἰουνίου 1844 αἴτησιν καὶ ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος στηριζομένην εἰς τὸ ἀπὸ 22 Ἰουνίου 1843 χρεωστικὸν ὁμόλογον, φέρον τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐπὶ λόγῳ· 1) τοῦ δεδικασμένου διὰ ὑπ' ἀριθ. 325 ἀπὸ 9 Αὐγούστου 1844 ἀποφάσεως ἐκδοθείσης παρὰ τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου μεταξὺ τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἀναιρεσείοντος, καὶ 2) τοῦ εἰκονικοῦ τοῦ εἰρημένου ἀπὸ 22 Ἰουνίου 1843 ὁμολόγου, παρεβίασε προφανῶς τὴν ἀρχὴν καὶ ἔκαμε ψευδῆ ἑρμηνείαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἥτις ἀναφέρεται εἰς τὸν νόμον 2 καὶ 3 § 1 βιβλ. 44 τίτλ. 2 τῶν Πανδεκτῶν, καθ' ἣν τέλειον δικαιον δὲν ὑπάρχει, ὅταν ἡ ἀπόφασις δὲν ἐξεδόθη μεταξὺ τῶν αὐτῶν προσώπων, καίτοι ἐξεδόθη διὰ τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον, ἢ τὴν αὐτὴν ποσότητα. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ ὑπ' ἀριθ. 325 ἀπόφασις ἐξεδόθη μὲν διὰ τὴν αὐτὴν ποσότητα, ὄχι δὲ κατὰ τοῦ αὐτοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἀλλὰ κατὰ τοῦ Μιχ. Ἰω. Στεμνιτζιώτου, τρίτου προσώπου, ὅστις ἔδωκεν ἄλλο ὁμόλογον εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα· ὥστε δὲν ὑπάρχει ἓν ἐκ τῶν τριῶν περιστατικῶν, τῶν ὁποίων τὴν συνδρομὴν ἀπαιτεῖ τὸ εἰρημένον ἄρθρον 274, διὰ νὰ λάβῃ χώραν ἡ τελεσιδικία, καὶ νὰ ἦναι παραδεκτὴ ἡ ἔνστασις τοῦ δεδικασμένου».

§ 105. Τελεσιδικία δὲν ὑπάρχει, ὅταν ὁ ἄλλοτε δικασθεὶς περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἐδικάσθη ὑπὸ ἄλλην ἰδιότητα· οἷον ὅταν τὸ πρῶτον ἐδικάσθη δι' ἴδιον αὐτοῦ συμφερον, κατόπιν δὲ παρίσταται ὡς σύζυγος.

Ἐπειδὴ,διὰ νὰ ὑπάρξῃ τελεσιδικία,ἀπαιτεῖται,πρὸς τοῖς ἄλλοις, ταυτότης τῶν ἰδιοτήτων τῶν μερῶν, ὑπὸ τῶν ὁποίων ἢ κατὰ τῶν ὁποίων ἡ αἴτησις· ἄρθρον 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, συνδυασμένον μὲ τὸ τεμ. 12, 13, 14 πρ. Πανδεκτῶν (44, 2) καὶ Βασ. (51, 2) ιγ, καθ. 8 τότε ἀντιτίθεται ἡ παραγραφὴ (ἡ τοῦ δεδικα-

σμένου ἔνστασις), ὅτε τὸ αὐτὸ σῶμα ἐστιν, ἡ αὐτὴ ποσότης, τὸ αὐτὸ δίκαιον, ἡ αὐτὴ αἰτία τῆς κινήσεως καὶ ἡ αὐτὴ τῶν προσώπων αἵρεσις.

Ἐπειδὴ ναὶ μὲν ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10480 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου προκύπτει, ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς περὶ κατατάξεως δίκης, ἥτις ἀνεφύη ἄλλοτε μεταξὺ τῶν ἤδη δικαζομένων, ἦτον ὅτι ὁ Χαντζόπουλος δὲν ἔχει νὰ λάβῃ ἀπὸ τὸν Ἁγιομαυρίτην τόσον ποσὸν, ὅσον ἤδη ζητεῖ ἐκπηγάζον μάλιστα ἀπὸ αὐτὰ ἐκεῖνα τὰ συμβόλαια, τὰ ὁποῖα καὶ τότε ἐπεκαλεῖτο οὗτος πρὸς ὑποστήριξιν τῆς περὶ κατὰ κατατάξεως αἰτήσεώς του· τὴν ὁποίαν ἀπέκρουεν ὁ Δασκαλόπουλος, ὡς δανειστὴς τοῦ Ἁγιομαυρίτου, ἀλλ' ἤδη ναὶ μὲν ὁ Δασκαλόπουλος ζητεῖ τὴν ἐξάλειψιν τῆς ὑποθήκης, ἣν ἔχει ἐγγεγραμμένην ἐπὶ προικῴου αὐτοῦ κτήματος ὁ Χαντζόπουλος πρὸς ἐξασφάλισιν αὐτοῦ ἐκείνου τοῦ ποσοῦ, περὶ οὗ καὶ ἐν τῇ πρώτῃ ἐκείνῃ δίκῃ ἐπρόκειτο, πλὴν ὁ Δασκαλόπουλος παρίσταται ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ ὑπὸ ἄλλην αἵρεσιν, ἤτοι ὑπὸ ἄλλην ἰδιότητα· τὴν ἰδιότητα τοῦ διαχειριστοῦ τῆς προικῴας περιουσίας, καὶ δὲν προτείνει κἂν ὅτι αἱ δύο αὗται ἰδιότητες εἶχον συγχωνευθῆ εἰς τὸ πρόσωπόν του πρὸ τῆς πρώτης αἰτήσεως. Πρβ. Πανδ. 19, 1 τεμ. 10.

Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡ τοῦ δεδικασμένου ἔνστασις δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἔνθα μάλιστα πρόκειται περὶ ἐνυποθήκου δανειστοῦ. Ἄρα ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις εἶναι μεταρρυθμιστέα, καὶ τὸ δικαστήριον ὀφείλει νὰ προβῇ εἰς τὰ περαιτέρω. Απ. ἐφ. Αθ. 12079 τοῦ 54.

§ 106. Ἀποφάσεις ἐκδοθεῖσαι κατὰ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου δὲν ἔχουν ἐπιρροήν τινα εἰς δίκας τοῦ Ἁγίου Τάφου. Απ. πολ. ΑΠ. 368 τοῦ 55.

§ 107. Ὁ Α ἐνέτειλε τὸν Β νὰ τῷ προμηθεύσῃ ποσότητά τινα ἐλαίου, ὁ δὲ Β ἀνέθεσε τὸ βάρος τοῦτο εἰς τὸν Γ, ἀλλ' ἐπειδὴ οὗτος δὲν ἐξεπλήρωσεν ἀκριβῶς τὴν ὁποίαν ἀνεδέχθη ἐντολὴν, ὁ Β ὑπεχρεώθη διὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ν' ἀποζημιώσῃ τὸν Α. — Ὁ Β λοιπὸν, ἐπικαλούμενος τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἐζήτησεν ἀποζημίωσιν ἀπὸ τὸν Γ, καὶ ἐν τῇ δίκῃ ταύτῃ ἀνεφύη τὸ ζήτημα, ἂν ἡ ἀπόφασις ἐκείνη ἦτον ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν Γ. — Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἔλυσεν ἀποφατικῶς τὸ ζήτημα διὰ τῆς 10090 τοῦ 52 ἀποφάσεώς του.

§ 108. Ὅταν τις ἐδικάσθη ὡς ἐν ἰδίῳ ὀνόματι ἐνεργῶν, εἰς

ἄλλην δὲ δίκην παρίσταται ὡς ἐκδοχεύς, δὲν ὑπάρχει τελεσιδικία. Ἀπ. ἐφ. Ἀθ. 4081.

§ 109. Δὲν ὑπάρχει τελεσιδικία μεταξὺ δίκης ἀφορώσης κοινότητα τινα, καὶ δίκης ἀφορώσης ἄτομα (1). Ἀπόφασις 2616 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

§ 110. Περίπτωσιν, καθ' ἣν δὲν ὑπάρχει μεταβολὴ ὡς ἐκ τῆς ἰδιότητος, ἵνα μὴ χωρῇ τελεσιδικία, ὅρα εἰς τὴν πρώτην καὶ τρίτην σκέψιν τῆς 11921 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

§ 111. Ὁ Κ. ἐνήγαγε τὸ δημόσιον ἐπὶ ἀποβολῇ ἀπὸ τῆς νομῆς του.—Ἡ ἀγωγὴ ἐδικάσθη, καὶ ἐγένετο δεκτή.—Τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἀνέκοψε δικηγόρος τις, ἀλλ' ἡ ἀνακοπή του ἐθεωρήθη ἀπαράδεκτος, ὡς γενομένη παρ' ἀνθρώπου, μὴ λαβόντος τακτικὴν πληρεξουσιότητα.—Μετὰ ταῦτα τὸ δημόσιον ἐξεκάλεσε τὴν ἐρήμην ἐκείνην ἀπόφασιν, καί, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἀνεφύη τὸ ζήτημα, ἂν ἡ ἀπόφασις ἀποτελῇ τελεσιδικίαν κατὰ τοῦ δημοσίου.—Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ὡς τοιαύτην τὴν ἐθεώρησε διὰ τῆς 3062 τοῦ 1844 ἀποφήσεώς του, ἀλλ' ὁ Ἄρειος Πάγος τὴν ἀνήρεσε διὰ τῆς ἑπομένης σκέψεως.

«Ἐπειδὴ αἱ ἀποφάσεις δὲν ἔχουσι νόμιμον ἰσχὺν εἰμὴ μόνον ὡς πρὸς τοὺς διαδίκους, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐξεδόθησαν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ ὑπ' ἀριθ. 9962 καὶ ἀπὸ 22 Μαΐου 1844 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν ἐξεδόθη, ὡς καὶ ἡ ἰδία αὐτὴ παραδέχεται, μεταξὺ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Παναγ. Κενταύρου καὶ τοῦ δικηγόρου Ἐμμ. Κοκκίνου, ἀκυρώσασα δὲ τὴν ὑπὸ τοῦ τελευταίου γενομένην ἀνακοπὴν τῆς ἐρήμην προεκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 9761, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὗτος δὲν ἀντεπροσώπευε νομίμως τὸ δημόσιον, ἀπέσχε συνεπῶς τοῦ νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὰ δικαστικὰ ἔξοδα τὸ δημόσιον αὐτό, ὡς μὴ δικασθέν· ἐντεῦθεν ἄρα τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν δὲν ἠδύνατο ν' ἀντιτάξῃ τὴν εἰρημένην τῶν πρωτοδικῶν ἀπόφασιν κατὰ τοῦ δημοσίου, μὴ δικασθέντος, καὶ στηριζόμενον ἐπ' αὐτῆς ν' ἀποῤῥίψῃ τὴν ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας γενομένην ἔφεσιν τοῦ δημοσίου κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9761 ἀποφάσεως· πράξαν δὲ οὕτω, παρεβίασε τὴν ἀρχὴν τῆς ἰσχύος τοῦ δεδικασμένου καὶ ἰδίως τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τῶν ἄρθρων 238 § 2 καὶ 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας». Ἀπ. πολ. ΑΠ. 25 τοῦ 47.

---

(1) Πρβ. τὴν λ. Δῆμος § 10. Ἀπ. ΑΠ. 205 τοῦ 55. Ζαχ. § 115. Εὐρ. Ῥολλ. λ. mandat ἀρ. 332.

Ταυτότης τῆς διαφορᾶς (1).

§ 112. Ὡς τρίτον προσὸν τῆς τελεσιδικίας ἀπαιτεῖ ὁ νόμος τὴν ταυτότητα τῆς διαφορᾶς (ὅρα § 6)· ὑπάρχει δὲ οὐ μόνον ὅταν τὸ δικαίωμά ἐστι τὸ αὐτὸ, ἀλλὰ καὶ τὰ γεγονότα, ἐξ ὧν τοῦτο πηγάζει, καὶ τὸ ἀντικείμενον, εἰς ὃ ἀναφέρεται (2). Ἀδιάφορος δὲ εἶναι ἡ ὀνομασία τῆς ἀγωγῆς, δι' ἧς ἡ διαφορὰ εἰσάγεται (Καλλ. γ. § 555) ἢ ὁ τύπος, καθ' ὃν τὸ δικαστήριον ἀποφαίνεται· διότι, καὶ ἄλλως ὀνομασθείσης τῆς ἀγωγῆς, ἁρμόζει ἡ τελεσιδικία καὶ τὰ παρεμπιπτόντως ἢ προκριματικῶς λυθέντα ζητήματα γίνονται τελεσίδικα.

Ὁ νόμιμος λόγος περιλαμβάνει δύο τινὰ, τὴν πραγματικὴν βάσιν, ἐξ ἧς ἐπήγασε τὸ δικαίωμα, καὶ τὸ εἶδος τοῦ δικαιώματος, οἷον ἰδιοκτησίαν, ἐκ κληρονομίας, ἢ ἀγορᾶς κλ.

Ἅμα ὑπάρχει διαφορὰ κατ' αὐτὴν (τὴν ἀγωγὴν), ἐφαρμόζονται οἱ περὶ συῤῥοῆς ἀγωγῶν κανόνες, τοὺς ὁποίους δὲν πρέπει νὰ συγχύσωμεν μὲ τὸ δεδικασμένον (3). Εἴδαμεν ὅτι ὑπαρχούσης συῤῥοῆς, δηλ. συμπτώσεως διαφόρου εἴδους ἀγωγῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον (οἷον περὶ ἑταιρίας καὶ διαιρέσεως κοινοῦ), διὰ τῆς ἀποτυχίας ἢ ἐπιτυχίας τινὸς ἐξ αὐτῶν δὲν ἐκβάλλεται ὁ κινῶν τὴν ἑτέραν, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐκτελέσεως (οὐχ' ἡ ἐπιλογὴ, ἀλλ' ἡ καταβολή)· καὶ πάλιν μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν, ἂν ὑπερτερῇ ἡ ἑτέρα κατὰ τὸ

---

(1) Τεμ. 7 § 1 Πανδ. (44, 2). νόμ. 11 Βασ. (51, 2). «Τότε ἀντιτίθεται ἡ παραγραφὴ, ὅτε τὸ αὐτὸ σῶμα ἐστὶν, ἡ αὐτὴ ποσότης, τὸ αὐτὸ δίκαιον, ἡ αὐτὴ αἰτία τῆς κινήσεως καὶ ἡ αὐτὴ τῶν προσώπων αἵρεσις». Διὰ τοῦτο «ὁ κινήσας τὴν περὶ παραγγελίας (νομῆς) ἀγωγὴν καὶ ἡττηθεὶς, οὐ κωλύεται κινῆσαι τὴν τὰ ἴδια ἐκδικοῦσαν ἀγωγήν» καὶ «ὁ περὶ τῆς ὁδοῦ (iter) κινήσας, δύναται κινεῖν ὕστερον περὶ τῆς πλατείας (actus)»· «τέλος «ὁ κινήσας τὴν τὰ ἴδια ἐκδικοῦσαν ἀγωγὴν καὶ ἡττηθεὶς, οὐκ ἐκβάλλεται τῇ περὶ τῶν κεκριμένων παραγραφῇ κινῶν ὕστερον τὴν περὶ χρέους παραγγελίαν (προσωπικὴν ἀγωγήν)». Νόμος 12, 10, 28 Βασ. (51, 2). Ἡ ἔνστασις τοῦ δεδικασμένου δὲν χωρεῖ εἰς τὰ παραδείγματα ταῦτα διότι δὲν ὑπάρχει ταυτότης τῆς διαφορᾶς. Sav. I. c. σ. 420. Οἰκ. σ. 260 ἐπ. Πρβ. σημ. 6, 7 τῆς σ. 128 καὶ σ. 51. Ἡ Νομολογίας § 144 ἐπ. ὡς πρὸς τὴν αἰτίαν.

(2) Τεμ. 12 (44, 2). Π.

(3) Τόμ. Α. § 270. Καλλ.

ποσὸν, ἐπὶ τῷ περιττῷ σώζεται (1). Τινὲς ῥήσεις λοιπὸν λέγουσαι, ὅτι ἡ μία κινουμένη ἀναιρεῖ τὴν ἑτέραν, ἐξηγοῦνται, ὑποθέτουσαι ἤδη ἐκτελεσθεῖσαν τὴν πρώτην κινηθεῖσαν (2). Ὑπάρχουν ὅμως τινὲς ἀγωγαὶ εἰς τοιαύτην σχέσιν, ὥστε ἀμοιβαίως προδικάζονται (3). Καλλ. γ. § 555.

§ 113.

Ἔνθα ὑπάρχει ταυτότης διαφορᾶς, λαμβάνει πάντοτε ἐφαρμογὴν ἡ τελεσιδικία. Διὰ τοῦτο

Α') Ὁ αἰτήσας ὅλον τι καὶ ἀποβληθεὶς, ἀντικρούεται διὰ τῆς τελεσιδικίας, αἰτῶν ὕστερον μέρος τοῦ ὅλου. νόμ. 7 Βασ. (51, 2). νόμ. 7 πρ. νόμ. 21 § 1, 2 Πανδ. (44, 2). Savigny σελ. 448.— νόμ. 113 (50, 17). Βασιλ. (2, 3) 113. Καλλ. § 553 (4). Φέρε δ' ἴδωμεν τὰ πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς ταύτης ἐν τῇ νομολογίᾳ ὑπάρχοντα. Εὕρηνται οὖν εἰς αὐτὴν, καθ' ὅσον μοὶ εἶναι γνωστὸν, ταῦτα·

ά) Ἡ μείωσις τῆς πρότερον δικασθείσης ποσότητος δὲν καθιστᾷ μὴ δεδικασμένην τὴν ἀπαίτησιν αὐτὴν, καθότι τὸ μέρος ἐμπεριέχεται (5) εἰς τὸ ὅλον, κατὰ τὸν νόμον 113 (50, 17) καὶ βιβλίον 44, τίτλος 2 τῶν Πανδεκτῶν. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 113 τοῦ 47, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 812 ἐδάφ. 2 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὅταν τὸ δικαστήριον προσέβαλεν, ἢ ἐξήγησεν ἐσφαλμένως πράγματα κτλ. δὲν ὑπάρχει μὲν λόγος πρὸς ἀναίρεσιν, ἀλλὰ τὸ

---

(1) Τόμ. Α. § 267. Καλλ. Π. 6. δὲ ἀπ. ΑΠ. 210 τοῦ 58.

(2) L. 18 § 1 commod. (13, 6). Βασ. XIII. 1, 18. L. 48 § 1 pro soc. (19, 2) Βασ. XII. 1, 38. Σχ. Στεφάνου L. 1. § 21. tut. (27, 3) Βασιλ. XXXVIII. 3, 1. L. 4 § 5 quod cum eo (14, 5) Βασ. XVIII. 3, 4. Σαβινὺ Σύστ. VI. § 296. Ὅρα Σχόλ. Ἀνων. ἐν Βασ. XIII 1, 18. εἰ δὲ τῆς μιᾶς κινηθείσης πλέον εὑρεθῇ, κινεῖ τὴν ἑτέραν.

(3) Τόμ. Α'. § 272 καὶ ἑπόμ. καὶ τὸ νέον Σχόλ. τῶν Βασ. LX. 6, 4. ἐπὶ L. 4 § 3. de nox. (9, 4).

(4) Ὅρα κατ. (§ 131 ἐπ.) ἀπόφ. ἐφετῶν Ἀθηνῶν 16181.

(5) Ἀγωγὴ παρεμπίπτουσα, δι' ἧς αὐξάνεται ἡ περὶ τοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον δι' ἄλλης ἀγωγῆς ἀποπερατωθείσης ἐζητήθη, συγχωρεῖται; ἴδε τὴν 13981 τοῦ 1856 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν,

ἄρθρον τοῦτο ἐννοεῖ ὁσάκις τὸ δικαστήριον ἐκτιμῶν αὐτὰ, δίδει κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ τὴν ἐπιδεκτικὴν εἰς ταῦτα ἑρμηνείαν ἢ ἐξήγησιν, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν ἐκ τῶν ἐγγράφων προκύπτουν τὰ ἐναντία πραγματικὰ περιστατικὰ, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ κατώτερον δικαστήριον παρεδέχθη, ἢ τὰ παραδεχθέντα δὲν ἀπαρτίζουν τοὺς ὅρους τοῦ ἐφαρμοσθέντος νόμου· ἐπὶ δὲ τῆς τελεσιδικίας, ὡς ἐκ τοῦ δεδικασμένου, τὸ δικαστήριον, διὰ ν' ἀποφασίσῃ ἂν ὑπάρχῃ αὕτη ἢ μὴ, δὲν πρόκειται νὰ ἑρμηνεύσῃ ἢ ἐξηγήσῃ τὸ ἅπαξ δικασθὲν μὲ τὴν ἐκ νέου κινηθεῖσαν ἀγωγὴν, ἀλλ ἁπλῶς νὰ συμπαραλάβῃ τὰς δύο ἀγωγὰς καὶ τὴν ἐκδοθεῖσαν ἤδη ἀπόφασιν, καὶ μόνη ἡ συμπαραβολὴ αὐτῶν ἀρκεῖ διὰ νὰ ἴδῃ ἂν ὑπάρχουν τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὡρισμένα τελεσιδικίας προσόντα· ὥστε, μὴ προκειμένου περὶ ἐκτιμήσεως ἢ ἑρμηνείας πραγματικῶν γεγονότων, ὁ Ἄρειος Πάγος εἶναι ἁρμόδιος λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὰ μνησθέντα ἔγγραφα ν' ἀποφασίσῃ ἂν ὑπῆρξαν ἢ μὴ οἱ ὅροι τῆς τελεσιδικίας.

»Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὑπάρχει τελεσιδικία, ὅταν μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων, κατὰ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα, πρόκηται νὰ ζητηθῇ εἰς νέαν δίκην τὸ αὐτὸ δίκαιον, περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος· ὥστε πᾶσα μείωσις τῆς πρότερον ἤδη δικασθείσης ποσότητος δὲν καθιστᾷ μὴ δεδικασμένην τὴν ἀπαίτησιν αὐτὴν, καθ' ὅσον τὸ μέρος ἐμπεριέχεται εἰς τὸ ὅλον κατὰ τὸν νόμον 113, βιβλ. 50 τίτ. 17 καὶ βιβλ. 44, τίτλ. 2 τῶν Πανδεκτῶν. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ ἀναιρεσείων ἐζητήσατο διὰ τῆς ἀπὸ 3 Μαΐου 1841 ἀγωγῆς του τὴν διεκδίκησιν τῶν τριῶν περίπου στρεμμάτων τοῦ εἰς τὴν θέσιν τῆς πόλεως Ἀθηνῶν Σχιστὴν Πέτραν κειμένου ἀγροῦ, ἐπὶ τῇ βάσει ὅτι ὁ Ἰω. Ἀργυρόπουλος, ἀγοραστὴς κατὰ τὸ 1840 ὀκτὼ στρεμμάτων παρὰ τοῦ Κυρίου Ὀριγώνη καὶ ἑτέρων ὀκτὼ στρεμμάτων παρὰ τοῦ ἰδίου ἐνάγοντος, τουτέστι τῶν δεκαὲξ στρεμμάτων δι' ἀμφοτέρων τῶν ἀγοραπωλητηρίων, ἐπώλησε πρὸς τὸν ἀναιρεσίβλητον δεκαεννέα στρέμματα, καὶ ἑπομένως τρία στρέμματα, τὰ ὁποῖα, ὡς μὴ ἀγορασθέντα, δὲν εἶχεν εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν του· αὕτη δὲ ἡ ἀγωγὴ καὶ αἴτησις ἀπεῤῥίφθη ὁριστικῶς διὰ τῆς ὑπ' ὑπ' ἀριθ. 8490 τοῦ ἐνταῦθα πρωτοδικείου τῆς 16 Ἰουλίου 1843 ἀποφάσεως, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2857 ἀπὸ 15 Ἀπριλίου 1844 τοῦ ἐνταῦθα ἐφετείου ἀποφάσεως. Διὰ δὲ τῆς νέας ἀγωγῆς τῆς 13 Δεκεμβρίου 1844 αὐτὸς ὁ ἐνάγων καὶ ἀναιρεσείων ὑπ' αὐτὴν τὴν ἰδιότητα, ἐζήτησε τὴν ῥύθμισιν τῶν ἰδίων στρεμμάτων τοῦ εἰρημένου ἀγροῦ παρὰ τοῦ ἰδίου ἐναγομένου ἢ ἀναιρεσιβλήτου, ἀγορασθέντος ἀπὸ τὸν Ἰωάννην Ἀργυρόπουλον

καὶ κατὰ τὰ σύνορα, τὰ ὁποῖα ἀναφέρουν τὰ συμβολαιογραφικὰ ἔγγραφα τῆς ἀγοροπωλησίας μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ἰωάννου Ἀργυροπούλου καὶ τοῦ τελευταίου μετὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, διὰ νὰ περιορισθῇ οὗτος εἰς μόνον τὰ ὁποῖα ἠγόρασε στρέμματα, κείμενα ἐντὸς αὐτῶν τῶν ὁρίων, καὶ νὰ ἀφήσῃ ἐλεύθερα εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα τὰ ὁποῖα παρανόμως συμπεριέλαβεν εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν του. Ἐξ αὐτῆς δὲ τῆς ἁπλῆς συμπαραβολῆς καὶ τῆς διασαφήσεως, τὴν ὁποίαν ὁ ἤδη ἀναιρεσείων ἔκαμεν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ὅτι ζητεῖ ἓν στρέμμα ἀγροῦ ἐκ τῶν ὁποίων πρότερον ἐζήτησεν, ὡς περὶ τούτου τὸ αὐτὸ ἐφετεῖον βεβαιοῖ εἰς τὴν δευτέραν σκέψιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἀποδεικνύεται ἀποχρώντως, ὅτι ἡ ἀγωγὴ περὶ ῥυθμίσεως τῶν ὁρίων ἔχει τὸν αὐτὸν σκοπόν, τοῦ νὰ στερήσῃ τὸν ἀναιρεσίβλητον ἐκ τῶν στρεμμάτων ἢ μέρους αὐτῶν, τὰ ὁποῖα διακατεῖχε πρὸ αὐτῶν τῶν ὑπ' ἀριθ. 8490 καὶ 2857 ἀποφάσεων, (καθ' ὅσον δὲν ἐπρόκειτο περὶ συγχύσεως τῶν ὁροσήμων, ἀλλὰ περὶ ἰδιοποιήσεως αὐτῶν τῶν στρεμμάτων)· καὶ ἐπομένως δι' αὐτῆς τῆς νέας ἀγωγῆς καὶ δίκης πρόκειται περὶ τοῦ αὐτοῦ δικαίου, τῆς διεκδικήσεως, περὶ τοῦ ὁποίου ἀπεφασίσθη ὁριστικῶς μεταξὺ ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων δι' αὐτῶν τῶν δύο ἀποφάσεων· ὥστε τὸ ἐφετεῖον, τὸ ὁποῖον ἐπεκύρωσε διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 3787 ἀποφάσεως τὴν τοῦ πρωτοδικείου ὑπ' ἀριθ. 12578 ἀπόφασιν, τῆς ὁποίας παρεδέχθη καὶ τοὺς λόγους, ὄχι μόνον δὲν παρεβίασε τοὺς περὶ τεδεσιδικίας νόμους καὶ κανόνας τοῦ δικαίου, ἀλλὰ συνεμορφώθη ὀρθῶς μὲ αὐτοὺς καὶ μάλιστα μὲ τὸ ἄρθρον 274 τῆς πολ. δικον. καὶ ἐπομένως ὁ λόγος οὗτος δὲν εἶναι βάσιμος».

ϛ') Ὅταν ζητῆται ἀποζημίωσις διὰ τὸ αὐτὸ οἰκόπεδον, ἢ διὰ μέρος αὐτοῦ, ἡ δίκη ἀφορᾷ ἀντικείμενον, ὅπερ ἤδη ἐδικάσθη· **pars in totum est.** τεμ. 7 Πανδεκτῶν **de exc. rei jud.**— Ἡ ἐν τῇ νέᾳ δὲ ἀγωγῇ ἀξίωσις, ὅτι τὸ μνησθὲν οἰκόπεδον εἶναι μεγαλητέρας ἐκτάσεως τῆς ἄλλοτε παρεδεχθείσης, δὲν μεταβάλλει τὸ ἀντικείμενον τῆς δίκης, ὁ δὲ νέος χαρακτηρισμὸς τῆς ἰδιότητος ἢ τῆς ἐκτάσεως τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου δὲν ἀποτελεῖ ἀλλοίωσιν τῆς ταυτότητός του, ὃ μένει πάντοτε τὸ αὐτό· τοῦτο ἐφαρμόζεται καὶ ὅταν εἰς τὴν νέαν ἀγωγὴν λαμβάνῃ μέρος καὶ πρόσωπον, ἀντιπροσωπευθὲν εἰς τὴν πρώτην. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 16181 τοῦ 1858, φέρουσα· (ἡ 60 τοῦ 1860 ἀπ. ΑΠ. τὴν ἀναιρεῖ).

«Ἐπειδὴ διὰ τῆς ἄλλοτε εἰσαχθείσης ἀγωγῆς του τῆς 22 Φεβρουαρίου 1846, ὁ Φίλιππος Κατζάνδρῆς δὲν ἐζήτησεν ἀποζημίωσιν τεσσάρων χιλιάδων πήχεων, ἐκ τοῦ καταληφθέντος ὑπὸ τῆς

πλατείας τῶν Ἀνακτόρων καὶ τῆς παρακειμένης ὁδοῦ οἰκοπέδου, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀγοράσει ἀπὸ τὸν Β. Βοτζάρην, ὡς οἱ ἐνάγοντες διὰ τῆς νέας ἀγωγῆς ἐξέθετουσιν ἐν τῇ ὁποίᾳ παριστάνει ἡ νέα ἀγωγή, ἥτις ἤδη εἰσάγεται περὶ ἀποζημιώσεως ἄλλων πηχῶν 4136 τοῦ αὐτοῦ οἰκοπέδου, ἤθελεν ἀληθῶς περιέχει νέον ἀντικείμενον μὴ ὑποβληθὲν εἰς τὴν πρώτην δίκην, ἀλλ' ἐζήτησε τὴν ἀποζημίωσίν του δι' ὅλον τὸ καταληφθὲν ὡς ἀνωτέρω οἰκόπεδόν του, ὁριζόμενον κατὰ τὰ σημειωθέντα ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκείνῃ ὅρια, ἐκτάσεως 4 χιλ. πηχῶν, καὶ ἀξίζον κατὰ τὴν ἀξίαν του ἀνὰ δραχμὰς 12 ἕκαστος πῆχυς, ὡς βεβαιοῖ τοῦτο τὸ περιεχόμενον ἐκείνης τῆς ἀγωγῆς του (ὅρα ἀποφάσεις τῶν πρωτοδικῶν ὑπ' ἀριθ. 14598, 21609 καὶ λοιπάς)· τουτέστιν ἐζήτησε, μὲ ἄλλας λέξεις, ἀποζημίωσιν δραχμῶν 4800 διὰ τὴν ἀξίαν τοῦ ὅλου οἰκοπέδου του, (totum corpus) ἀναλογιζομένην ἐπὶ τῆς ἐκτάσεως, ἣν αὐτὸς ὡμολόγει ὅτι εἶχε τὸ οἰκόπεδόν του, καὶ τοιουτοτρόπως τῷ ἐπεδικάσθη ἡ ἀγωγή του, ἐλαττωθέντος μόνον τοῦ ὅρου τῆς ἀξίας, διότι τὸ δικαστήριον, ἀμφισβητηθείσης παρὰ τοῦ δήμου τῆς ἐκτάσεως, ἐξήγαγεν ἔκ τινων συμπερασμάτων, ὅτι ἡ ἔκτασις τεσσάρων χιλιάδων πηχῶν, ἣν ἀποδίδει ὁ ἐνάγων, ἐνυπῆρχεν ἀληθῶς εἰς τὸ οἰκόπεδόν του, καθόσον μάλιστα, κατὰ τὰ συμπεράσματα ταῦτα, ἐφαίνετο καὶ μεγαλήτερον, ἀλλὰ τὸ δικαστήριον ἐξ οἰκείας σκέψεως ἐξεφράσθη, ὅτι μόνον ἐφ' ὅσον ὁ ἐνάγων παρεδέχθη αὐτὴν εἰς τὴν ἀγωγήν του, ἔπρεπε καὶ νὰ ἐπιδικάσῃ τὴν ἀξίαν (ὅρα σχετικὴν αἰτιολογίαν τῆς ὑπ' ἀριθ. 22519 ἀποφάσεως). Ζητοῦντες δὲ οἱ συνιδιοκτῆται ἐνάγοντες ἤδη διὰ τῆς προκειμένης νέας ἀγωγῆς των ἀποζημίωσιν διὰ το αὐτὸ οἰκόπεδον καὶ διὰ μέρος τοῦ αὐτοῦ οἰκοπέδου, ὑποβάλλουν προφανῶς εἰς νέαν δίκην τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον, ὅπερ ἤδη ἐδικάσθη (pars in totum est τεμ. 7 Πανδ. de excp. rei jud, καὶ ἡ ἐν τῇ νέᾳ ἀγωγῇ ἀξίωσις, ὅτι τὸ μνησθὲν οἰκόπεδον, διὰ τὸ ὅλον τοῦ ὁποίου ἐζητήθη τότε ἀποζημίωσις, εἶναι ἐκτάσεως πραγματικῶς μεταλητέρας τῆς τῶν πηχῶν 4000, ἣν ὁ Φ. Κατζηνδρῆς εἶχεν ὁμολογήσει καὶ ὑποστηρίξει εἰς τὴν πρώτην δίκην, ἤγουν εἶναι πηχῶν 8036 (διότι τοιαύτην εἶχεν ἐπιδείξει τότε ἐκ τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων) δὲν μεταβάλλει τὸ ἀντικείμενον τῆς δίκης, ἀλλὰ περιέχει ἁπλῶς τὸν ἰσχυρισμόν, ὅτι εἰς αὐτὸ ἀντικείμενον εἶχεν ἀποδοθῆ παρὰ τοῦ ἐνάγοντος ἰδιότης μικροτέρας ἐκτάσεως ἐκείνης, τὴν ὁποίαν νῦν διατείνεται ὅτι ἔχει· ὁ νέος χαρακτηρισμὸς ὅμως τῆς ἰδιότητος ἢ τῆς ἐκτάσεως τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου δὲν ἀποτελεῖ ἀλλοίωσιν τῆς ταυτότητος τοῦ ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον μένει πάντοτε τὸ αὐτό, ἔνθα τὸ οἰκόπεδον τὸ καταληφθὲν ὑπὸ τῆς

πλατείας καὶ τῆς ὁδοῦ, διὰ τὸ ὁποῖον ὅλον ἐζητήθη ἅπαξ καὶ ἐπεδικάσθη ἀποζημίωσις ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἰδίας τοῦ ἐνάγοντος ὁμολογίας, καὶ ἀξιώσεως ὅτι τὸ ὅλον ἀπετελεῖτο πραγματικῶς ἐκ πήχεων 4000· ὁμολογίας καὶ αξιώσεως, περὶ τοῦ βασίμου τῆς ὁποίας τὸ δικαστήριον ἐπείσθη τότε ἐναντίον τῆς τότε ἀμφισβητήσεως τοῦ ἐναγομένου δήμου.

»Ἐπειδὴ ὁ Ἰω. Τουρναβίτης, ὅστις συνενάγει μετὰ τοῦ Φ. Κατζανδρῆ, εἰς τὴν προκειμένην νέαν ἀγωγὴν παραδέχεται, κατὰ τὸ σαφὲς περιεχόμενον αὐτῆς, ὅτι ἡ πρώτη ἀγωγὴ τοῦ 1846, ἣν εἶχεν ἐγείρει μόνος ὁ Φ. Κατζανδρῆς, ἀφορᾷ καὶ τὸ συμφέρον αὐτοῦ, διότι ἡ ὑπ' τοῦ Φ. Κατζανδρῆ γενομένη τοῦ ἐπιδίκου οἰκοπέδου ἀγορὰ παρὰ τοῦ Α. Βοτζάρη, κατὰ τὸ φαινόμενον ἐπ' ὀνόματί του μόνῳ συνομολογηθεῖσα, ἐγένετο ὅμως συντροφικὸν μετ' αὐτοῦ· ὅθεν διὰ τοῦτο ἡ ἀγωγὴ ἐκείνη κατὰ τὸ φαινόμενον εἶχε κινηθῆ ὑπὸ μόνου τοῦ Φ. Κατζανδρῆ· ὅθεν παραδέχεται, ὅτι εἰς τὴν δίκην ἐκείνην ἀντεπροσωπεύθη καὶ αὐτὸς ὑπὸ τοῦ Φ. Κατζανδρῆ, καὶ ἑπομένως καὶ εἰς ἐκείνην, ὡς καὶ εἰς τὴν προκειμένην, οἱ αὐτοὶ ὑπάρχουν διάδικοι, ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα τῶν κυρίων τοῦ ἐπιδίκου οἰκοπέδου.

»Ἐπειδὴ ἡ δίκη ἐκείνη προήρχετο ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, ἤγουν τῆς καταλήψεως τοῦ εἰρημένου οἰκοπέδου ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν πλατεῖαν τῶν Ἀνακτόρων καὶ τῆς παρακειμένης ὁδοῦ, καὶ ἀφώρα τὸ αὐτὸ δίκαιον, ἤγουν τὴν ἐνοχὴν τῆς ἀποζημιώσεως δι' ἀφαίρεσιν ἰδιωτικῆς περιουσίας λόγῳ δημοσίας ἀνάγκης».

γ') Ὅταν διεξεδίκησέ τις ὡς κύριος ναόν τινα μετὰ τῶν τριῶν οἰκίσκων του, ἡ δὲ ἀγωγὴ ἐξεδικάσθη τελεσιδίκως, δὲν δύναται πλέον νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν περὶ τοῦ γηπέδου τοῦ ναοῦ, διότι τοῦτο περιελαμβάνετο, ὡς μέρος, εἰς τὴν πρώτην ἀγωγήν. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 17847 τοῦ 1860.

§ 113²

Β') Ὁ *αἰτήσας μέρος* τοῦ ὅλου καὶ ἡττηθεὶς, ἐὰν ὕστερον αἰτήσῃ τὸ ὅλον, ἀποκρούεται διὰ τῆς τελεσιδικίας μόνον κατὰ τὸ αἰτηθὲν μέρος· ἐκτὸς ἂν συνέχωνται ἀμφότερα (1). Ὅρα κατωτέρω § 131 ἑπόμενα.

---

(1) Νόμ. 24 Βασιλ. (51, 2). νόμος 26 Πανδέκτων (44, 2). Sav. σ. 450. Καλλ. γ.' σ. 539 ἑπ.

Δύναται νὰ κινηθῇ (ἐρωτᾷ ὁ Καλλιγᾶς) μεταγενεστέρως δίκη περὶ τοῦ ὅλου, ἀφοῦ ἀπέτυχε περὶ τοῦ μέρους; Τινὲς θέλουν, ὅτι ἀντιτάσσεται ἀπολύτως τὸ δεδικασμένον (1), ἄλλοι ὅτι δὲν ἀντιτάσσεται (2). Ἀμφότεραι αἱ γνῶμαι δὲν φαίνονται ὀρθαί, διότι περὶ τοῦ δικασθέντος μέρους δὲν ὑπάρχει λόγος, ὥστε νὰ μὴ ἰσχύῃ τὸ δεδικασμένον, διατὶ ὅμως νὰ ἰσχύῃ περὶ τοῦ λοιποῦ;—Εἶναι πολὺ πιθανόν, ὅτι εἶναι τρόντι ἰδιοκτήτης τούτου τοῦ μέρους τῆς γῆς ὅστις δὲν εἶναι τοῦ παρακειμένου. Διαφέρει ὅμως, ὅταν ἐδικάσθη ἡ αἰτία, ἥτις εἶναι κοινὴ εἰς ἀμφοτέρας τὰς ἀγωγάς, διότι τότε οὐδὲν νέον προτείνει (3). Ὅταν γίνῃ λόγος περὶ προδικαστικῶν ἀποφάσεων θέλομεν ἐξηγήσει τὴν αἰτίαν. Ὅθεν ὁ διατεινόμενος, ὅτι εἶναι ἐλεύθερος ἀπὸ τὴν δουλείαν τοῦ ὑψοῦν ἐπὶ δέκα πόδας, δὲν δύναται ἀποτυχὼν νὰ κινήσῃ νέαν ὡς ἔχων δίκαιον ἐπὶ εἴκοσι πόδας, διότι οἱ εἴκοσι προϋποθέτουν τοὺς δέκα (4)· ὅστις ὅμως ἀπέτυχε περὶ δουλείας ὁδοῦ, δὲν ἐκβάλλεται διατεινόμενος κτηνηλασίαν, διότι εἶναι ἄλλο εἶδος (5).

Ὁ ἀποτυχὼν περὶ ἐπικαρπίας, δύναται μετὰ ταῦτα νὰ κινήσῃ περὶ κυριότητος, διότι ἴσως ἠγνόει τὸ ἐπ' αὐτῆς δικαίωμά του (6). Ὁ ἐπιτυχὼν κατὰ τὴν ἐπικαρπίαν, δὲν ἐκβάλλεται περὶ χρήσεως, διότι εἶναι ἄλλο εἶδος· ὁ ἀποτυχὼν ὅμως κατ' αὐτήν, ἐκβάλλεται ζητῶν τὴν ἐπικαρπίαν (7). Καλλ. γ. σ. 539 ἐπ. Πρβ. σελ. 54 καὶ ὑποσ. τῆς σελ. 122. Τὴν νομολογίαν ὅρα κατ. § 144³ ἐπ.

§ 113³

Γ') Ὁ ἀπαιτήσας μόνον τὸ κεφάλαιον, δύναται νὰ ζητήσῃ κατόπιν τοὺς τόκους; κατ. § 143.

(1) Faber in Cod. Lib. VII. T. 19 def. 5. Duranton XIII. § 464.

(2) Toullier X. § 153, 155, 156.

(3) Savigny Syst. VI. § 299. L. 3, 7. § 4. 5 de exc. r. j. (44, 2). Βασ. LI. 2 § 3, 7. Τοῦτο διαφεύγει τὸν Duranton αὐτ. Ὅρα Marcadé Revue de legisl. III. (1848) p. 315 καὶ ἑπόμ. Τὰ ὀρθότερα ὅμως ἐν Dalloz ch. jug. 111, 114.

(4) L. 26 pr, de exc. r. j. (44. 2). Β. LI. 2, 24.

(5) L. 11 § 6 αὐτ. Dalloz ch. jug. 115.

(6) Toullier X. 153. Duranton XIII. 466. Dalloz ch. jug. 116. Οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν L. 14 § 1 de exc. rei j. (42, 2). Βασ. LI. 2, 11.

(7) Duranton XIII. 467. Dalloz ch. jug. 117.

§ 113⁴

Δ') Ὁ ζητήσας μόνον τοὺς τόκους, δύναται νὰ ζητήσῃ κατόπιν τὸ κεφάλαιον; ἀνωτέρω § 28. κατ. § 129.

Ε') Ὁ μέρος ἐπικαρπίας αἰτήσας καὶ ἡττηθεὶς, δύναται νὰ αἰτήσῃ ἀκολούθως ἕτερον μέρος, προσαυξηθὲν αὐτῷ ὕστερον (1).

§ 113⁵

Ϛ') Ὁ ἐπὶ τῇ βάσει ῥητοῦ τίτλου διεκδικήσας πρᾶγμά τι καὶ ἡττηθεὶς, δύναται νὰ διεκδικήσῃ πάλιν τὸ αὐτὸ πρᾶγμα, ἐπικαλούμενος ἕτερον τίτλον. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 182 τοῦ 1853 (2), ἢ ἴδε κατ. σ. 131.

Ἐκφωνηθείσης εἰδικῶς τῆς αἰτίας παρὰ τοῦ διεκδικοῦντος, δὲν ἀποκλείεται πλέον ἡ χρῆσις τῆς αὐτῆς ἀγωγῆς ἐξ ἄλλης αἰτίας. Ὑπάρχουν ἱκανὰ διδόμενα ὅτι ὁ τύπος τῆς διεκδικήσεως (petitoria formula) διὰ προγεγραμμένων λέξεων (praescriptio) ἐδήλου τὴν πληριάζουσαν αἰτίαν τῆς ἀγωγῆς, ἢ περιελάμβανεν ὅλας ἀορίστως. Καθ' ὑπόθεσιν αἱ λέξεις ea res agitur de fundo mancipato, usucapto κτλ. (3), προσδιώριζον τὴν πραγματικὴν βάσιν τῆς διεκδικήσεως, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ κτήματος ἀποκτηθέντος διὰ mancipatio, ἢ διὰ χρησιδεσποτίας. Ἐξ ἐναντίας ἀορίστως πᾶσα αἰτία περιελαμβάνετο διὰ τῶν λέξεων ea res agatur de eadem re alio modo (4).

Ἰδοὺ λοιπὸν διατί ὁ αὐτὸς νομοδιδάσκαλος, ἐνῷ δὲν ἐπιτρέπει, ἀποτυχούσης τῆς διεκδικήσεως πράγματος ὡς ἀπὸ κληρονομίας, ἀμέσως ἐπιφέρει *εἰ μὲν τοι καινὴν αἰτίαν ἐκτίθησιν οὐκ ἐκβάλλεται*, διότι διὰ τῶν τελευταίων λέξεων ὑποθέτει, ὅτι εἰδικῶς ἐξεφωνήθη ἡ αἰτία (causa adjecta) (5).

(1) Νόμ. 12 Βασ. (51, 2). νόμ. 14 § 1 Π. (44, 2).

(2) Διαφωνία. Πρβ. Savigny σελ. 453. Bayer σελ. 451 τῆς 8 ἐκδ. Aubry et Reau γ. 568 σημ. 8.

(3) Gajus IV. § 131 ἀναφέρει τοῦτο περὶ προσωπικῆς ἀγωγῆς, ἀλλὰ μᾶς χρησιμεύει διὰ νὰ εἰκάσωμεν περὶ τῆς πραγματικῆς.

(4) Cicero ad fam XIII. 27. de finibus V. 29. Savigny Syst. VI. σελ. 525.

(5) L. 11 § 1, 2. de exc. r. j. (44, 2) Βασιλ. LI. 2, 18. Ἀπροσδιόριστον αἰτίαν ὑποθέτει αὐτόθ. § 5. Ἀνάλογον τούτου ὅρα L. 48 § 7. de aed, ed (21, 1). Βασ. XIX. 10, 43. Καὶ ὁ περὶ ἑνὸς πάθους κινῶν καλῶς προλέγει, καὶ περὶ ἑτέρου μετὰ ταῦτα φαινομένου κινεῖν.

Νομολογία.—Ἰδοὺ καὶ παραδείγματά τινα τὴν ἀρχὴν ταύτην ἀφορῶντα καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν νομολογίαν εὑρισκόμενα.

α) Κατὰ τὸ τεμ. 14 § 2 (44, 2) Π. ὅταν τὶς διεκδικῶν τὴν κυριότητα πράγματός τινος χωρὶς νὰ ἐξηγήσῃ τὸν νόμιμον λόγον, ἐφ' οὗ στηρίζει τὴν κυριότητά του, ἀποτύχῃ, δὲν δύναται μετέπειτα (1) νὰ διεκδικήσῃ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα, στηριζόμενος εἰς εἰδικόν τινα λόγον. Ὅταν λοιπὸν γυνή τις διεξεδίκησε κτῆμά τι λόγῳ ἀγορᾶς χωρὶς νὰ ἐξηγήσῃ ἂν ἡ ἀγορὰ ἐγένετο διὰ προικώων ἢ ἐξωπροίκων χρημάτων, δὲν δύναται νὰ τὸ διεκδικήσῃ καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ λόγου τῆς ἀγορᾶς στηριζομένη καὶ προσθέτουσα ὅτι ἡ ἀγορὰ ἐγένετο δι' ἐξωπροίκων χρημάτων. Ἀπόφασις πολ. ΑΠ. 56 τοῦ 50. Πρβ. κατ. § 114.

β') Γυνή τις ἀνέκοψε, δι' ἀνακοπῆς συνεχομένης μετ' ἀγωγῆς διεκδικήσεως, κατάσχεσίν τινα ἐνεργηθεῖσαν εἰς κτῆμά της διὰ χρέος ἄλλου· ἐπρότεινε δὲ, ὅτι τὸ κτῆμα ἀνῆκεν εἰς αὐτὴν ἐκ κληροδοσίας.—Μὴ ἀποδείξασα τὸν ἰσχυρισμόν της αὐτὸν ἔκαμε νέαν ἀνακοπὴν, προτείνασα ὅτι τὸ κτῆμα περιῆλθεν αὐτῇ ἐξ ἀνταλλαγῆς.—Ἀνεφύη λοιπὸν τὸ ζήτημα, ἂν ὑπάρχῃ δεδικασμένη ἡ αἴτησίς της.

Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἔλυσεν ἀποφατικῶς τὸ ζήτημα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 8795 τοῦ 1851 ἀποφάσεώς του, φερούσης·

«Ἐπειδὴ ἐκ τῆς συμπαραβολῆς τῆς ἀπὸ 9 Αὐγούστου π. ε. ἀνακοπῆς τῆς ἐκκαλούσης καὶ τῆς περὶ ἧς ἤδη πρόκειται δὲν προκύπτει ἡ προταθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου καὶ παραδεχθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 680 ἐκκληθείσης ἀποφάσεως τῶν ἐνταῦθα πρωτοδικῶν τελεσιδικία, διότι ἡ ἐκκαλοῦσα διὰ τῆς πρώτης ἀνακοπῆς της διεξεδίκει τὴν ἐπίδικον οἰκίαν ὡς περιελθοῦσαν εἰς αὐτὴν ἐκ κληροδοσίας τοῦ συζύγου της· ἤδη δὲ διεκδικεῖ αὐτὴν δυνάμει ἄλλης αἰτίας, ἤτοι ἀνταλλαγῆς· μὴ βάσιμος ἑπομένως ἀποβαίνει ἡ ὡς εἴρηται τῆς τελεσιδικίας ἔνστασις. Εἶναι δ' ἀδιάφορον ἂν ἡ αἰτία αὕτη ὑπῆρχεν, ὅτε ἐγένετο ἡ ἀπὸ 9 Αὐγούστου π. ε. ἀνακοπὴ, διότι ἐὰν δυνάμει τῆς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένης αἰτίας δὲ διεξεδίκησε τὴν οἰκίαν, δὲν ἕπεται, ὅτι δὲν δύναται νὰ διεκδικήσῃ αὐτὴν δυνάμει τῆς ἤδη προτεινομένης, οὐδ' ἐξάγεται διὰ τῆς ὡς εἴρηται ἀπὸ 9 Αὐγούστου ἀνακοπῆς, ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα διεξεδίκει τὴν οἰκίαν ὡς

---

(1). Ὅρα § 114 κατ.

ἀνήκουσαν εἰς αὐτὴν λόγῳ κυριότητος, χωρὶς νὰ ἐκθέσῃ ὡρισμένην αἰτίαν, ὥστε νὰ ἔχῃ ὑπόστασιν ἡ προταθεῖσα ὡς εἴρηται ἔνστασις τῆς τελεσιδικίας. Νόμος 13 καὶ 14 Π. de exc rei jud καὶ Νόμος 159 Πανδ. de r. j.

»Ἐπειδὴ, ἀφοῦ, ὡς εἴρηται, ἡ ἐκκαλοῦσα διεκδικεῖ τὴν ἀνωτέρω οἰκίαν ὡς προελθοῦσαν εἰς αὐτὴν δι' ἀνταλλαγῆς, ἂν καὶ ἰσχυρίσθη διὰ τῆς πρώτης ἀνακοπῆς κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν μαρτύρων καὶ τὴν δευτέραν τῆς ἀνακοπῆς αὐτῆς συζήτησιν, ὅτι ἡ οἰκία ἀνήκει εἰς αὐτὴν ἐκ κληροδοσίας τοῦ συζύγου της, ὁ ἰσχυρισμός της ὅμως οὗτος μὴ στηριχθεὶς καὶ μὴ παραδεχθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου δὲν δύναται νὰ προσδώσῃ εἰς τοῦτον δικαίωμα, οὐδὲ νὰ βλάψῃ τὴν ἐκκαλοῦσαν· ἀστήρικτος ἑπομένως ἀποβαίνει ὁ λόγος τοῦ αὐτοῦ ἐφεσιβλήτου, ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα ὁμολογήσασα, ὅτι ἡ οἰκία ἀνῆκεν εἰς αὐτὴν ἐκ κληροδοσίας, δὲν δύναται νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν ὁμολογίαν της».

γ') Ἀγωγὴ, δι' ἧς ζητεῖται κτῆμά τι λόγῳ κληρονομίας, συγχωρεῖται, καὶ ἂν προηγήθη ἑτέρα, δι' ἧς ἐζητεῖτο ὡς προικῶον. Απ. ἐφετῶν Αθ. 9171 τοῦ 52.

δ') Ὑπάρχει τελεσιδικία, ὅταν ἐδικάσθη ἅπαξ τὸ περὶ κυριότητος ζήτημα ἐπὶ τῇ βάσει τίτλου ἄλλου παρὰ τὸν, διὰ νεωτέρας ἀγωγῆς, προτεινόμενον; Ὄχι. Κατὰ τὸ ἄρθρον 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, διὰ νὰ ὑπάρξῃ τελεσιδικία, ἀπαιτεῖται, πρὸς τοῖς ἄλλοις, νὰ ἐπιδιώκηται ἐν τῇ νέᾳ δίκῃ τὸ αὐτὸ δίκαιον ἐκ τοῦ αὐτοῦ γεγονότος, ἤτοι τῆς αὐτῆς ἱστορικῆς αἰτίας, ἐπὶ δὲ τῶν πραγματικῶν περὶ κυριότητος ἀγωγῶν ἐκ τοῦ αὐτοῦ τίτλου τῆς κυριότητος· διότι, κατὰ ἄρθρον 533 § 3 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, εἰσαγομένης τῆς διεκδικητικῆς ἀγωγῆς, δὲν δικάζεται ἡ κυριότης ἀπολύτως, ἀλλ' ἐξ ὡρισμένου ἀποκτήσεως τίτλου (1). Απόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 182 τοῦ 1853, κυροῦσα τὴν 677 τοῦ 1852 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

ε) Ὅταν ὁ Α ἐκίνησεν ἀγωγὴν διατεινόμενος ὅτι οἰκία τις ἀνήκει αὐτῷ ἐκ κληρονομίας τοῦ πατρός του, ἀλλὰ δι' ἀποφάσεως τελεσιδίκου ἀπεφασίσθη ὅτι ἡ οἰκία ἀνήκει τῷ Β, δύναται κατόπιν νὰ τὴν διεκδικήσῃ ἐκ νέου, στηριζόμενος εἰς ἄλλον τίτλον, οἷον εἰς κληρονομίαν μητρικήν; Ὄχι. Ἡ 5 καὶ 6 σκέψις τῆς 18030 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρουσιν (2).

(1) Ὅρα ἀνωτ. § 113, 5 ἐν ἀρχῇ.
(2) Πρβ. δὲ Καλλ. γ. § 558 καὶ ἰδ. ζ. τῆς κατωτ. σ. 133.

Νομολογία.—Ἰδοὺ καὶ παραδείγματά τινα τὴν ἀρχὴν ταύτην ἀφορῶντα καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν νομολογίαν εὑρισκόμενα.

α) Κατὰ τὸ τεμ. 14 § 2 (44, 2) Π. ὅταν τὶς διεκδικῶν τὴν κυριότητα πράγματός τινος χωρὶς νὰ ἐξηγήσῃ τὸν νόμιμον λόγον, ἐφ' οὗ στηρίζει τὴν κυριότητά του, ἀποτύχῃ, δὲν δύναται μετέπειτα (1) νὰ διεκδικήσῃ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα, στηριζόμενος εἰς εἰδικόν τινα λόγον. Ὅταν λοιπὸν γυνή τις διεξεδίκησε κτῆμά τι λόγῳ ἀγορᾶς χωρὶς νὰ ἐξηγήσῃ ἂν ἡ ἀγορὰ ἐγένετο διὰ προικώων ἢ ἐξωπροίκων χρημάτων, δὲν δύναται νὰ τὸ διεκδικήσῃ καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ λόγου τῆς ἀγορᾶς στηριζομένη καὶ προσθέτουσα ὅτι ἡ ἀγορὰ ἐγένετο δι' ἐξωπροίκων χρημάτων. Ἀπόφασις πολ. ΑΠ. 56 τοῦ 50. Πρβ. κατ. § 114.

β') Γυνή τις ἀνέκοψε, δι' ἀνακοπῆς συνεχομένης μετ' ἀγωγῆς διεκδικήσεως, κατάσχεσίν τινα ἐνεργηθεῖσαν εἰς κτῆμά της διὰ χρέος ἄλλου· ἐπρότεινε δέ, ὅτι τὸ κτῆμα ἀνῆκεν εἰς αὐτὴν ἐκ κληροδοσίας.—Μὴ ἀποδείξασα τὸν ἰσχυρισμόν της αὐτὸν ἔκαμε νέαν ἀνακοπήν, προτείνασα ὅτι τὸ κτῆμα περιῆλθεν αὐτῇ ἐξ ἀνταλλαγῆς.—Ἀνεφύη λοιπὸν τὸ ζήτημα, ἂν ὑπάρχῃ δεδικασμένη ἡ αἴτησίς της.

Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἔλυσεν ἀποφατικῶς τὸ ζήτημα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 8795 τοῦ 1851 ἀποφάσεώς του, φερούσης·

«Ἐπειδὴ ἐκ τῆς συμπαραβολῆς τῆς ἀπὸ 9 Αὐγούστου π. ε. ἀνακοπῆς τῆς ἐκκαλούσης καὶ τῆς περὶ ἧς ἤδη πρόκειται δὲν προκύπτει ἡ προταθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου καὶ παραδεχθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 680 ἐκκληθείσης ἀποφάσεως τῶν ἐνταῦθα πρωτοδικῶν τελεσιδικία, διότι ἡ ἐκκαλοῦσα διὰ τῆς πρώτης ἀνακοπῆς της διεξεδίκει τὴν ἐπίδικον οἰκίαν ὡς περιελθοῦσαν εἰς αὐτὴν ἐκ κληροδοσίας τοῦ συζύγου της· ἤδη δὲ διεκδικεῖ αὐτὴν δυνάμει ἄλλης αἰτίας, ἤτοι ἀνταλλαγῆς· μὴ βάσιμος ἑπομένως ἀποβαίνει ἡ ὡς εἴρηται τῆς τελεσιδικίας ἔνστασις. Εἶναι δ' ἀδιάφορον ἂν ἡ αἰτία αὕτη ὑπῆρχεν, ὅτε ἐγένετο ἡ ἀπὸ 9 Αὐγούστου π. ε. ἀνακοπή, διότι ἐὰν δυνάμει τῆς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένης αἰτίας δὲ διεξεδίκησε τὴν οἰκίαν, δὲν ἕπεται, ὅτι δὲν δύναται νὰ διεκδικήσῃ αὐτὴν δυνάμει τῆς ἤδη προτεινομένης, οὐδ' ἐξάγεται διὰ τῆς ὡς εἴρηται ἀπὸ 9 Αὐγούστου ἀνακοπῆς, ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα διεξεδίκει τὴν οἰκίαν ὡς

---

(1). Ὅρα § 114 κατ.

ἀνήκουσαν εἰς αὐτὴν λόγῳ κυριότητος, χωρὶς νὰ ἐκθέσῃ ὡρισμένην αἰτίαν, ὥστε νὰ ἔχῃ ὑπόστασιν ἡ προταθεῖσα ὡς εἴρηται ἔνστασις τῆς τελεσιδικίας. Νόμος 13 καὶ 14 Π. de exc rei jud καὶ Νόμος 159 Πανδ. de r. j.

»Ἐπειδή, ἀφοῦ, ὡς εἴρηται, ἡ ἐκκαλοῦσα διεκδικεῖ τὴν ἀνωτέρω οἰκίαν ὡς προελθοῦσαν εἰς αὐτὴν δι' ἀνταλλαγῆς, ἂν καὶ ἰσχυρίσθη διὰ τῆς πρώτης ἀνακοπῆς κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν μαρτύρων καὶ τὴν δευτέραν τῆς ἀνακοπῆς αὐτῆς συζήτησιν, ὅτι ἡ οἰκία ἀνήκει εἰς αὐτὴν ἐκ κληροδοσίας τοῦ συζύγου της, ὁ ἰσχυρισμός της ὅμως οὗτος μὴ στηριχθεὶς καὶ μὴ παραδεχθεὶς ὑπὸ του ἐφεσιβλήτου δὲν δύναται νὰ προσδώσῃ εἰς τοῦτον δικαίωμα, οὐδὲ νὰ βλάψῃ τὴν ἐκκαλοῦσαν· ἀστήρικτος ἑπομένως ἀποβαίνει ὁ λόγος τοῦ αὐτοῦ ἐφεσιβλήτου, ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα ὁμολογήσασα, ὅτι ἡ οἰκία ἀνῆκεν εἰς αὐτὴν ἐκ κληροδοσίας, δὲν δύναται νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν ὁμολογίαν της».

γ') Ἀγωγή, δι' ἧς ζητεῖται κτῆμά τι λόγῳ κληρονομίας, συγχωρεῖται, καὶ ἂν προηγήθη ἑτέρα, δι' ἧς ἐζητεῖτο ὡς προικῶον. Ἀπ. ἐφετῶν Ἀθ. 9171 τοῦ 52.

δ') Ὑπάρχει τελεσιδικία, ὅταν ἐδικάσθη ἅπαξ τὸ περὶ κυριότητος ζήτημα ἐπὶ τῇ βάσει τίτλου ἄλλου παρὰ τὸν, διὰ νεωτέρας ἀγωγῆς, προτεινόμενον; Ὄχι. Κατὰ τὸ ἄρθρον 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, διὰ νὰ ὑπάρξῃ τελεσιδικία, ἀπαιτεῖται, πρὸς τοῖς ἄλλοις, νὰ ἐπιδιώκηται ἐν τῇ νέᾳ δίκῃ τὸ αὐτὸ δίκαιον ἐκ τοῦ αὐτοῦ γεγονότος, ἤτοι τῆς αὐτῆς ἱστορικῆς αἰτίας, ἐπὶ δὲ τῶν πραγματικῶν περὶ κυριότητος ἀγωγῶν ἐκ τοῦ αὐτοῦ τίτλου τῆς κυριότητος· διότι, κατὰ ἄρθρον 533 § 3 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, εἰσαγομένης τῆς διεκδικητικῆς ἀγωγῆς, δὲν δικάζεται ἡ κυριότης ἀπολύτως, ἀλλ' ἐξ ὡρισμένου ἀποκτήσεως τίτλου (1). Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 182 τοῦ 1853, κυροῦσα τὴν 677 τοῦ 1852 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

ε) Ὅταν ὁ Α ἐκίνησεν ἀγωγὴν διατεινόμενος ὅτι οἰκία τις ἀνήκει αὐτῷ ἐκ κληρονομίας τοῦ πατρός του, ἀλλὰ δι' ἀποφάσεως τελεσιδίκου ἀπεφασίσθη ὅτι ἡ οἰκία ἀνήκει τῷ Β, δύναται κατόπιν νὰ τὴν διεκδικήσῃ ἐκ νέου, στηριζόμενος εἰς ἄλλον τίτλον, οἷον εἰς κληρονομίαν μητρικήν; Ὄχι. Ἡ 5 καὶ 6 σκέψις τῆς 18030 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρουσιν (2).

---

(1) Ὅρα ἀνωτ. § 113, 5 ἐν ἀρχῇ.
(2) Πρβ. δὲ Καλλ. γ. § 558 καὶ ἐδ. ζ. τῆς κατωτ. σ. 133.

«Ἐπειδὴ αἱ οἰκίαι, περὶ ὧν πρόκειται, ἐκποιηθεῖσαι ἀναγκαστικῶς παρὰ τῆς Ἑλένης χήρας Ἰωάννου ἕνεκα χρέους τοῦ ἐφεσιβλήτου Ἰωάννου Ῥέππα, κατεκυρώθησαν εἰς τὸν Θ. Χατζῆ, οὗτος δὲ τὰς ἐπώλησεν εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα Γ. Ῥωσσέτον· ἑπομένως ὁ ἐκκαλῶν, καθὸ ειδικὸς διάδοχος τοῦ ὀφειλέτου Ἰωάννου Ῥέππα καὶ τῆς Ἑλένης Λέκκα, ἀντιπροσωπεύει αὐτοὺς καθ' ὁλοκληρίαν ὡς πρὸς τὰ ἐπὶ τῶν ἐπιδίκων οἰκιῶν δικαιώματά των.

»Ἐπειδή, ἀφοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1116 ὁριστικῆς καὶ τελεσιδίκου ἀποφάσεως ἀπεφασίσθη μεταξὺ τοῦ ἤδη ἐφεσιβλήτου Κωνσταντίνου Ῥέππα ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Ἑλένης Λέκκα καὶ Ἰωάννου Ῥέππα ἀφ' ἑτέρου, ὅτι αἱ ἐπίδικοι οἰκίαι ἀνήκουσιν εἰς τὸν ἐφεσίβλητον Ἰωάννην Ῥέππαν, καὶ διετάχθη ἡ πρόοδος τοῦ πλειστηριασμοῦ, ἀπορριφθείσης ὡς μὴ βασίμου τῆς ἀπὸ 8 Ὀκτωβρίου 1858 ἀνακοπῆς τοῦ Κωνσταντίνου Ῥέππα (δι' ἧς διεκδικεῖ τὰς ῥηθείσας οἰκίας κατὰ τὸ ἥμισυ ὡς περιελθούσας αὐτῷ ἐκ πατρικῆς κληρονομίας), οὗτος δὲν δύναται ἤδη, ἀποκρούων τὴν ἀπὸ 17 Σεπτεμβρίου 1859 ἀγωγὴν τοῦ ἐκκαλοῦντος, νὰ ἰσχυρισθῇ ὠφελίμως, ὅτι αἱ οἰκίαι, περὶ ὧν πρόκειται, ἀνήκουσιν εἰς αὐτὸν κατὰ τὸ ἥμισυ ἐκ μητρικῆς κληρονομίας, διότι κατὰ τὴν προκειμένην δίκην, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προμνησθεῖσα ἀπόφασις ὑπ' ἀριθ. 1116, ὢν κληρονόμος τοῦ τε πατρός του καὶ τῆς μητρός του ὤφειλεν, ὡς προεξετέθη, νὰ ἐξασκήσῃ ἅπαντα τὰ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν κληρονομιῶν συγχωνευθέντα δικαιώματα εἰς τὸ πρόσωπόν του καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ διαχωρίσῃ αὐτά, διότι ἄλλως ὁ πολλῶν προσώπων κληρονόμος ἤθελεν ἐπάπειρον βασανίζει τὸν ἀντίδικόν του διεκδικῶν τὸ αὐτὸ πρᾶγμα ὑπὸ διαφόρους ἰδιότητας, ἀποκτηθείσας ἤδη· τούτων δ' οὕτως ἐχόντων, οὐκ ὀρθῶς τὸ δικάσαν δικαστήριον διὰ τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεώς του ἀπέρριψεν ὡς μὴ βάσιμον τὴν τοῦ δεδικασμένου ἔνστασιν τοῦ Γεωργίου Ῥωσσέτου. Νόμος 10 Πανδ. (19, 1)· ἴδε Toullier tom. 10 § 214 καὶ 215.»

ς') Δεδικασμένον δὲν ὑπάρχει ὁσάκις ἡ ἐκδικασθεῖσα πρώτη μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων καὶ περὶ τοῦ ἰδίου κτήματος ἀγωγὴ ἐστηρίζετο εἰς κληρονομικὸν δικαίωμα, ἡ δὲ δευτέρα εἰς ἄλλην αἰτίαν. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 108 τοῦ 49 φέρουσα·

«Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, τελεσιδικία ὑπάρχει τότε μόνον, ὅταν περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων, κατὰ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα, πρόκειται νὰ ζητηθῇ τὸ αὐτὸ δίκαιον εἰς νέαν δίκην, ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ ἀναιρεσίβλητος, εἰς ἐκείνην

μὲν τὴν δίκην, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3704 ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου, ἐπικυροῦσα τὴν ὑπ' ἀριθμὸν 12318 ἀπόφασιν τοῦ ἐνταῦθα πρωτοδικείου, διεξεδίκει τὰ περὶ ὧν ἡ δίκη κτήματα, δι' ἀγωγῆς βασιζομένης εἰς τὸ κληρονομικὸν αὐτῆς δικαίωμα, ἀντικρούσασα κατ' αὐτὴν τὸν περὶ ἀγορᾶς αὐτῶν τίτλον τοῦ ἀναιρεσείοντος διὰ λόγους ἀκυρότητος αὐτοῦ καὶ διὰ μὴ καταβολὴν τοῦ τιμήματος, αἵτινες ἀπεῤῥίφθησαν διὰ τῶν εἰρημένων ἀποφάσεων· εἰς δὲ τὴν προκειμένην δίκην, καθ' ἣν διεξεδίκει ὁ ἀναιρεσείων τὰ αὐτὰ κτήματα, περιελθόντα εἰς τὴν κατοχὴν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, στηριζόμενος εἰς τὰς μνησθείσας τελεσιδίκους ἀποφάσεις ὑπ' ἀριθ. 3704 καὶ 12318, δι' ὧν, ὡς εἴρηται, εἶχεν ἀναγνωρισθῇ ὡς ἔγκυρος ὁ τίτλος τῆς ἀγορᾶς του, ἡ ἀναιρεσίβλητος ἐπρότεινεν, ὅτι τὰ κτήματα ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς αὐτήν, δυνάμει τῆς ἀπὸ 5 Όκτωβρίου 1855 ἐπισήμου πωλήσεως πρὸς αὐτὴν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος γενομένης, μετὰ τὴν πρὸς τοῦτον παρ' αὐτῆς. Τουτέστιν ἀντέκρουσε τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος στηριχθεῖσαν εἰς ἄλλην αἰτίαν, παρὰ τὴν ἐφ' ἧς ἐδίκασαν αἱ μνησθεῖσαι ὑπ' ἀριθ. 3704 καὶ 12318 ἀποφάσεις, καὶ τὴν ὁποίαν δὲν ἦτο ὑπόχρεως παρ' οὐδενὸς νόμου νὰ προτείνῃ τότε, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἀναιρεσείων· ἑπομένως τὸ ἐφετεῖον ἀποφασίσαν διὰ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεών του, ὅτι δι' ἄλλην αἰτίαν ἐδικάσθησαν αἱ μνησθεῖσαι ὑπ' ἀριθ. 3704 καὶ 12318 καὶ οὐχὶ διὰ τὴν ἤδη προτεινομένην, καὶ ὅτι ὡς ἐκ τούτου δὲν ὑπάρχει δεδικασμένον ἐπὶ ταύτης, συνεμορφώθη ἀκριβῶς μὲ τὸ μνησθὲν ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καὶ δὲν ἡρμήνευσεν, οὔτε ἐφήρμοσεν ἐσφαλμένως τοὺς νόμους 4 καὶ 5 τοῦ Κώδικος περὶ δεδικασμένου».

ζ') Ὑπάρχει τελεσιδικία ὅταν ἐπ' ἄλλου νομίμου λόγου στηρίζῃ τις τὴν ἀξίωσίν του καὶ οὐχὶ ἐπὶ τοῦ δικασθέντος καὶ ἀποῤῥιφθέντος; οὐχί· οἷον ὅταν διεξεδίκησέ τις πρᾶγμα ὡς πατρικόν του, δύναται, ἀποῤῥιφθείσης τῆς ἀγωγῆς ταύτης, νὰ τὸ διεκδικήσῃ ὡς μητρικὸν κατὰ τὸ ἥμισυ. (274 πολ.). νόμος 11 § 2 Πανδεκτῶν. (44, 2). Ὁ νόμος 10 τῶν Πανδ. (19, 1), δικονομικὸς ὤν, ἠκύρωται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 535 τῆς πολιτικῆς δικονομίας. Ἀπόφασις πολ. ΑΠ. 232 τοῦ 60. Πρβ. τὸ ἀν. ἐδ. έ.

η) Ἀποτυχούσης τῆς περὶ δουλείας ἀγωγῆς στηριζομένης εἰς διάταξιν τοῦ νόμου, συγχωρεῖται δευτέρα ἐρειδομένη ἐπὶ τρόπου κτητικοῦ δουλείας. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 156 τοῦ 1857 φέρουσα·

«Ἐπειδή, κατὰ τὸν ἀπὸ 2 Ἰουνίου 1835 περὶ διακρίσεως κτη-

μάτων, καὶ τοὺς περὶ δουλειῶν κειμένους νόμους, ἡ ἐπί τινος ἀκινήτου δουλεία θεωρεῖται ὡς κτῆσις ἀκίνητος, παράρτημα οὖσα τοῦ κυρίου ἢ δουλευμένου ἀκινήτου ἐπ' ἄλλου, ἀλλοτρίου, ὁμοίου, δουλεύοντος· ὅθεν ἀποκτᾶται καὶ αὕτη καθ' οὓς νομίμους τρόπους γίνεται καὶ ἡ ἀπόκτησις τῶν ἀκινήτων αὐτῶν, δυνάμει δὲ τοῦ νόμου χορηγεῖται τοιαύτη, ὅταν ἄνευ αὐτῆς δὲν ἦναι δυνατὸν νὰ γίνῃ χρῆσις τοῦ κυρίου κτήματος· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ζητεῖται δουλεία μὴ κεκτημένη, ἀλλὰ δυνάμει τοῦ νόμου.

»Ἐπειδὴ ἂν πρότερον ἐζητήθη δουλεία δυνάμει τρόπου τινὸς κτητικοῦ, καὶ ἀπεῤῥίφθη ἡ περὶ τούτου ἀγωγή, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅτι ὑπάρχει δεδικασμένον, διότι ἡ προκειμένη ἀγωγὴ γίνεται ἐξ ἄλλης αἰτίας, τῆς ἀνάγκης καὶ τοῦ νόμου. (Νόμος 10 § 2 καὶ 4, καὶ νόμος 11 Βασ. 51, 2 καὶ ἄρθρον 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας)· ὅθεν ἡ περὶ τούτου ἔνστασις τῆς ἐναγομένης δὲν εἶναι βάσιμος.»

θ') Τελεσιδικία δὲν ὑπάρχει, ὅταν τὸ αὐτὸ πρᾶγμα διὰ τῆς πρώτης ἀγωγῆς χαρακτηρισθῇ ὡς προικῷον, διὰ δὲ τῆς δευτέρας ὡς ἰδιόκτητον. Ἀπ. ἐφ. Ἀθ. 5442, ἣν ἀν. § 173.

Ι') Μεταξὺ τῆς διεκδικητικῆς ἀγωγῆς, δι' ἧς προσβάλλει ὁ Α κατάσχεσίν τινα ἀκινήτου διατεινόμενος ὅτι τὸ κατασχεθὲν ἀνήκει εἰς αὐτὸν ἐξ ἰδιοκτησίας καὶ ὄχι εἰς τὸν ὀφειλέτην, καὶ τῆς ἀνακοπῆς, δι' ἧς ὁ αὐτὸς Α ἰσχυρίζεται ὅτι εἶναι κληροδόχος τοῦ κατασχεθέντος κτήματος, δὲν ὑπάρχει ταυτότης. Ἄρα ἡ τελεσιδικία ἡ τυχὸν ὑπάρχουσα ὡς πρὸς ἐκεῖνο δὲν ἐπηρεάζει τοῦτο. Ἀπ. ἐφ. Ἀθηνῶν 17166 τον 59, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ αἱ ἀποφάσεις, τὰς ὁποίας ἐπικαλεῖται ὁ ἐφεσίβλητος ὑπ' ἀριθ. 463 τοῦ πρωτοδικείου Λαμίας καὶ 13505 τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἐξεδόθησαν ἐπὶ τῆς κατὰ τὸ 1851 παρὰ τῆς νῦν ἐκκαλούσης Εὐγενείας Γάτζου γενομένης ἀνακοπῆς κατὰ τῆς κατασχέσεως τῆς οἰκίας, περὶ ἧς πρόκειται, συνεχομένης μετὰ διεκδικητικῆς ἀγωγῆς, ἀπευθυνομένης κατά τε τοῦ ἐπισπεύδοντος δανειστοῦ καὶ τοῦ ὀφειλέτου συζύγου τῆς ἐναγούσης, καὶ στηριζομένης εἰς δικαίωμα ἰδιοκτησίας ἐπὶ τῆς οἰκίας ἴδιον αὐτῆς παραγόμενον ἐκ τίτλου ἀντιθέτου καὶ ἀποκλειστικοῦ τῆς κυριότητος τοῦ συζύγου αὐτῆς, τουτέστι, λόγῳ τοῦ ὅτι ἐξ ἰδίων της δαπανῶν ἐκτίσθη ἡ εἰρημένη οἰκία, ὁ δὲ κατὰ τὴν δίκην ἐκείνην παρὰ τῆς ἀνακοπτούσης προταθεὶς ἰσχυρισμὸς περὶ τῆς εἰκονικότητος τοῦ ἐκτελουμένου συμβολαίου ἀπεῤῥίφθη διὰ τῶν αὐτῶν ἀποφάσεων κυρίως ὡς ἀπαράδεκτος, καθόσον ὁ ἐπ' αὐτοῦ στηριζόμενος

λόγος τῆς ἀκυρώσεως τῆς κατασχέσεως παρήγετο ἐκ δικαιώματος τρίτου, ἤτοι τοῦ ὀφειλέτου καὶ κατὰ τὴν δίκην ἐκείνην ἀντιδίκου τῆς ἐναγούσης· εἶναι ἑπομένως ἀβάσιμος ἡ παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου προτεινομένη ἔνστασις τελεσιδικίας δυνάμει τοῦ ἄρθρου 274 τῆς πολιτικῆς διδονομίας, καθότι κατὰ τὴν προκειμένην δίκην ζητεῖται ἡ ἀκύρωσις τοῦ δανειστικοῦ συμβολαίου, οὐχὶ πλέον ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἰδίου δικαιώματος τῆς ἐναγούσης, ἀλλ' ἐκ δικαιώματος ἰδιοκτησίας τοῦ συζύγου αὐτῆς μεταβιβασθέντος παρ' αὐτοῦ εἰς αὐτήν· ὅθεν πρόκειται ἤδη νὰ ζητηθῇ νέον δίκαιον ἐξ ἄλλου πράγματος, ἤγουν γεγονότος, καὶ ἡ μὲν ἔνστασις τῆς εἰκονικότητος τοῦ συμβολαίου δὲν ἐξεδικάσθη ἀποῤῥιφθεῖσα κυρίως ὡς ἀπαράδεκτος κατὰ τὴν δίκην ἐπὶ τῆς ἀνακοπῆς τῆς ἐκτελέσεως, δὲν ὑπάρχει δὲ ὁ αὐτὸς λόγος τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἐνστάσεως καὶ κατὰ τὴν προκειμένην δίκην.

ια) ὅταν δὲ ἀγωγῆς του ἐζήτησέ τις, λόγῳ κυριότητος, κτῆμά τι, καὶ ἡ ἀγωγή του ἐξεδικάσθη, δὲν δύναται νὰ ὑποβάλῃ, διὰ νέας ἀγωγῆς, τὸ αὐτὸ ζήτημα ὡς δεδικασμένον. τεμ. 3, 7 §, 1 Π. (44, 4). Άπ. ἐφ. Άθ. 8576 τοῦ 51.

§ 114.

Ἐπὶ τῶν πραγματικῶν ἀγωγῶν πρὸ πάντων ἀπαντῶμεν τὸ ἀξίωμα, ὅτι ὁ ἐκδικῶν πρᾶγμα, καὶ μὴ τὴν αἰτίαν ἐκφωνῶν, ἐξ ἧς ἐστιν αὐτοῦ τὸ πρᾶγμα, πάσας τὰς αἰτίας περιλαμβάνει (1). Ἡ μὴ ἐκφώνησις τῆς αἰτίας (non expressa causa) ὅμως ὑπάρχει, ὅταν διατείνηταί τις ἁπλῶς ὅτι εἶναι ἰδιοκτήτης, χωρὶς νὰ ὁρίζῃ πότε καὶ πῶς ἀπέκτησε, καὶ τότε περιλαμβάνονται ὅλαι αἱ αἰτίαι. Διὰ τοῦτο λέγει ὁ Παῦλος ὅτι γραφεὶς κληρονόμος ἐπὶ ἑνὸς ἕκτου, ὡς συγγενὴς ἐξ ἀδιαθέτου ἐκίνησε περὶ τοῦ ἡμίσεως τῆς κληρονομίας, προσβάλλων τὴν διαθήκην ὡς ἄκυρον καὶ ἀπέτυχε. Κατόπιν ὡς ἐκ διαθήκης κληρονόμος κινῶν κατὰ τοῦ αὐτοῦ διὰ τὸ ἕκτον, ἐκβάλλεται διὰ τοῦ δεδικασμένου (2), ὡς συμπεριληφθεισῶν καὶ τῶν δύο αἰτιῶν. Δὲν πρέπει νὰ μᾶς ταράξῃ τὸ ὑπὸ τοῦ Οὐλτιανοῦ λεγόμενον, ὅτι ἡ προσβαλοῦσα διαθήκην ὡς ἄκυρον πρὶν ἀνοιχθῇ, ἐκβάλλεται διὰ τοῦ δεδικασμένου ἂν μετὰ

(1) L. 14 § 2 de exc. r. j. (44, 2). B. LI. 2, 12. ὅρα ἀπ. ΑΠ. 56 τοῦ 50 ἐν σ. 130 ἀν.

(2) L. 30, αὐτ.

ταῦτα κινήσῃ ἐκ νέου περὶ τῆς αὐτῆς διαθήκης γενομένης γνωστῆς καὶ τρόντι ἀκύρου, ἀλλ' ἀποκαθίσταται (1), διότι τὸ τεμάχιον ἀνήκει εἰς ἐποχὴν ὅτε ἐπετρέπετο ἰδιαιτέρα τῶν γυναικῶν ἀποκατάστασις (2). Καλλ. γ. § 558.

§ 115.

Καὶ ἀόριστος (3) ὅμως ἂν ἦτον ἡ διεκδίκησις, δὲν ἀπαγορεύεται ἡ ἐπανάληψις αὐτῆς, ὅταν στηρίζηται εἰς μεταγενεστέραν τῆς πρώτης ἀγωγῆς αἰτίαν (causa superveniens) (4). Ὡς ἐκ τούτου, ἀποῤῥιφθείσης διεκδικήσεως δι' ἔλλειψιν κατοχῆς τοῦ ἐναγομένου, ἐπαναλαμβάνεται ἂν κατόπιν περιέλθῃ εἰς αὐτὸν ἡ κατοχή (5). Τὴν αὐτὴν ἔχει βάσιν ἡ λύσις, ὅτι ὁ μὴ ὢν κληρονόμος, ἐὰν ὡς κληρονόμος ἐναγάγῃ, δύναται ὕστερον, γενόμενος κληρονόμος, ἐνάγειν (6). Τοῦτ' αὐτὸ ἰσχύει ἄλλως καὶ ἐπὶ προσωπικῶν ἀγωγῶν, ὅτι ἀποῤῥιφθεισῶν καθ' ὃ μὴ ἐξιούσης ἔτι τῆς αἱρέσεως, ἐπαναλαμβάνονται μετὰ τὴν ἔκβασιν αὐτῆς (7).

Διὰ νὰ ὑπάρξῃ τοιαύτη μεταγενεστέρα αἰτία συμβουλεύει ὁ Οὐλπιανὸς τὸν κληρονόμον ἐκείνου, ὅστις ἀπὸ τὸν αὐτὸν πωλητὴν ἠγόρασε τὸ αὐτὸ πρᾶγμα ὡς καὶ αὐτός, ἀφοῦ κινήσῃ τὴν ἰδίαν ἀγωγήν, νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν κληρονομίαν, διὰ νὰ μὴ συγχωνευθῶσιν ἀμφότεραι, ἐνῷ ἄλλως ἡ αὐτὴ ἀγωγὴ περιλαμβάνει ἀμφοτέρας τὰς αἰτίας (8). Καλ. αὐτ.

§ 116.

Ὅστις ἀπέτυχε κατὰ τὴν περὶ νομῆς δίκην, δὲν ἐκβάλλεται διεκδικῶν τὴν κυριότητα, διότι ὑπάρχει ἄλλου εἴδους δικαίω-

---

(1) L. 16 pr. de exc. r. j. (44, 2). Τὰ Β. LI. 2, 10, ἀντὶ τῆς ἀποκαταστάσεως δὲν παραδέχονται τὸ δεδικασμένον, ὅπερ δὲν συνᾴδει πλέον μὲ τὰς λοιπὰς λύσεις.

(2) Ἀπ. ΑΠ. 56 τοῦ 50, ἣν ἀν. σ. 130.

(3) Ὅρα κατ. § 123—128.

(4) L. 11 § 4, 5. de exc. r. j. (44, 2). Β. LI, 2, 10.

(5) L. 17, 18, 9. pr. αὐτ.

(6) L. 25, pr. αὐτ. Dalloz ch. jug. 215.

(7) L. 2, αὐτ. L. 43 § 9 de aed. ed (21, 1). Β. XIX. 10, 38. L. 13 § 5 de pig. (20, 1). Β. XXV. 2, 13.

(8) L. 10 de act. emt. (19, 1). Β. XIX. 8, 10.

μα (1). Καὶ πάλιν ὁ ἡττηθεὶς περὶ κυριότητος δὲν κωλύεται ν' ἀπαιτήσῃ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα ὡς ἐκ προσωπικῆς ἐνοχῆς χρεωστούμενον (2), ἢ ἡ ἀγωγὴ περὶ δόλου δὲν προδικάζει τὴν περὶ τοῦ Ἀκουϊλίου νόμου διὰ τὴν αὐτὴν βλάβην, διότι ἡ μὲν στηρίζεται εἰς τὸν δόλον, ἡ δὲ εἰς πταῖσμα (3). Καλλ. § 554.

§ 117.

Διότι ὅμως μετήλλαξαν θέσιν οἱ διάδικοι δὲν ἐξασθενεῖται ἡ ἰσχὺς τοῦ δεδικασμένου, ὅταν ἐπανέρχηται μεταξὺ τῶν αὐτῶν περὶ τοῦ αὐτοῦ ἡ αὐτὴ αἰτία. Ὅταν ὁ περὶ κυριότητος ἐναχθεὶς καὶ ἡττηθεὶς μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ πράγματος γίνεται ἐνάγων, ἐκβάλλεται διὰ τοῦ δεδικασμένου, διότι ἤδη ἐκρίθη ὅτι δὲν εἶναι ἰδιοκτήτης (4). Τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ κληρονομίας (5), ἢ ἐπὶ ὑποθήκης καθόσον πρόκειται περὶ προτεραιότητος (6).

Θετέον ὅτι ὁ περὶ κυριότητος ἐναγαγὼν ἀπέτυχεν, λαβὼν ὅμως κατόπιν κατοχὴν καὶ ἕνεκα τούτου ἐναχθεὶς ἀπὸ τὸν πρώην ἐναγόμενον, δὲν δύναται ν' ἀντιτάξῃ εἰς αὐτὸν κυριότητα, διότι τοῦτο ἤδη ἐδικάσθη (7).

---

(1) L. 14 § 3 de exc. r. j. (44, 2). Βασιλ. LI. 2, 12. Τόμ. Β'. § 84—88. Καλλ.

(2) L. 31 αὐτ. Β. LI. 2, 28.

(3) Νομολογία. α') Ἡ ἐπὶ τῆς προκλήσεως ἀπόφασις ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν ὡς πρὸς τὴν περὶ κατοχῆς; Ὅρα ἀπόφ. ἐφετῶν Ἀθηνῶν 9139 κατ. § 134.

β') Δὲν ὑπάρχει τελεσιδικία, ὅταν ἡ μία δίκη περιεστρέφετο εἰς τὴν κατοχήν, ἡ δὲ εἰς τὴν κυριότητα. Ἀπόφασις πολιτικὴ ΑΠ. 93 τοῦ 45 κατ. § 155.

γ') Αἱ ἐκδιδόμεναι εἰς τὰς περὶ διακατοχῆς δίκας ἀποφάσεις δὲν δεσμεύουν τὰ δικαστήρια δικάζοντα περὶ κανονισμοῦ ὁρίων τοῦ αὐτοῦ κτήματος. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 5215 κατ. § 156.

δ') Ἡ περὶ ἐνοικίων δίκη ἔχει ἐπιρροὴν εἰς τὸ περὶ κυριότητος; κατ. § 158, 159.

(4) L. 30 § 1 de exc. r. j. (44, 2). Β. LI. 2, 27. L. 40 § 2 de proc. (3, 3) Β. VIII. 2, 40.

(5) L. 15 de exc. r. j. (44, 2) Β. LI. 2, 13.

(6) L. 19 αὐτ. Β. LI. 3, 17.

(7) L. 24 αὐτ. Β. LI. 2, 27.

Ὡσαύτως, ἀποῤῥιφθέντος τοῦ συμψηφισμοῦ, διότι ἡ συμψηφιστέα ἀπαίτησις κηρύττεται ἀνύπαρκτος, δὲν δύναται νὰ κινηθῇ περὶ τῆς αὐτῆς ἀπαιτήσεως ἀνεξάρτητος ἀγωγή, διότι ἐναντιοῦται τὸ δεδικασμένον (1). Δὲν ἐναντιοῦται ὅμως τὸ δεδικασμένον, ἐὰν ἀπεῤῥίφθη ὁ συμψηφισμὸς ἁπλῶς, διότι ἡ ἀπαίτησις ἐκρίθη μὴ ἐκκαθαρισμένη (2). Ἐπὶ τοῦ ἑξῆς παραδείγματος φαίνεται ὁ Παῦλος ἀντιλέγων πρὸς ταῦτα. Ὅταν ὁ πωλητὴς πράγματος ἀποκτᾷ κατόπιν τὴν κυριότητα αὐτοῦ καὶ τὸ διεκδικῇ κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ του, ἀποκρούεται διὰ τῆς περὶ πωλήσεως ἐνστάσεως, ἐκτὸς ἂν ὁ ἀγοραστὴς προτιμᾷ νὰ μὴ κάμῃ χρῆσιν τῆς ἐνστάσεως, διὰ νὰ κινήσῃ τὴν ἰδιαιτέραν ἀγωγὴν ἐκ τῆς πωλήσεως (3). Ἀλλὰ προσθέτει ὅτι καὶ ἐὰν γίνῃ χρῆσις τῆς ἐνστάσεως, ἐπιτρέπεται μετὰ ταῦτα ἡ ἀγωγὴ (4). Δὲν λέγει ὅμως ὁ Νομοδιδάσκαλος, ὅτι ἀπεῤῥίφθη ἡ ἔνστασις, ὥστε ὑποθέτει ὅτι δὲν ἐδικάσθη καί τοι προταθεῖσα (5).

---

(1) L. 8 § 2 de neg. gest. (3, 5). Βασ. XVII. 1, 8. L. 7 § de comp. (16, 2). Βασ. XXIV. 10, 7. L. 1 § 4 de contr. tut. (27, 4). Βασ. XXXVIII. 4, 1.

(2) Αὐτόθι.

(3) L. 17 de evict. (21, 2). Β. XIX. 11 § 16, 17.

(4) L. 18 αὐτ. Σαβινὺ Σύστ. VI. § 297.

(5) Ἀποῤῥιφθείσης τῆς περὶ συμψηφισμοῦ προτάσεως διὰ τὸ ἀνύπαρκτον τῆς ἀνταπαιτήσεως, ἐπέρχεται τελεσιδικία. Ἀπόφασις ἐφ. Αθ. 18534, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ πρῶτον μέρος τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως ταύτης φέρει τάδε «ἀποῤῥίπτει τὴν ἀπαίτησιν τῆς Ἀνίτσας περὶ τῶν κινητῶν ἢ τῆς ἀξίας αὐτῶν»· ἡ διάταξις δὲ αὕτη περιέχει ὁριστικὸν ὁρισμὸν, μὴ δυνάμενον νὰ ἀνακληθῇ ὑπὸ τοῦ ἐκδόντος τὴν ἀπόφασιν δικαστηρίου, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἀπόφασις εἶναι κατὰ τοῦτο ὁριστική· καὶ ἂν δὲ ὑποτεθῇ ὅτι πρόκειται περὶ συμψηφισμοῦ, ὡς ἡ ἐκκαλοῦσα διατείνεται, ἀποῤῥιφθέντος ὅμως τούτου διὰ τὸ ἀνύπαρκτον τῆς ἀνταπαιτήσεως, γεννᾶται ἐντεῦθεν τελεσιδικία. τεμ. 7 § 1 Πανδ. (16, 2). διάτ. 7 Βασιλ. (24, 20). τεμ. 8 § 2 Πανδ .(3, 5). τεμ. 1 § 4 Πανδ. (24, 7).

»Ἐπειδὴ, ὁριστικῆς οὔσης τῆς ἀποφάσεως κατὰ τὸ μέρος αὐτὸ, καὶ ἐπιδοθείσης πρὸ μηνῶν, ὡς δὲν ἀμφισβητεῖται, ἡ κατ' αὐτῆς ἔφεσις, ἡ τὴν 12 Ὀκτωβρίου 1860 γενομένη, εἶναι ἐκπρόθεσμος.»

§ 118.

Η νόμιμος αἰτία ἀναλυομένη περιέχει δύο στοιχεῖα, πρῶτον τὴν ἐφαρμοστέαν σχετικὴν διάταξιν τοῦ νόμου, καὶ δεύτερον τὸ γεγονός, ἐφ' οὗ ἐφαρμόζεται. Καθ' ὑπόθεσιν ἐδλάδη πρᾶγμά μου εὑρισκόμενον εἰς χεῖρας τρίτου. Ἂν ζητήσω ἀποζημίωσιν ἐκ τοῦ συναλλάγματος τῆς παρακαταθήκης, δύναται ν' ἀποῤῥιφθῇ ἡ ἀγω-

---

(1) Ἀνάλογά τινα παραδείγματα εὕρηνται ἐν τῇ νομολογίᾳ ταῦτα·

Ὑπαρχουσῶν δύο ἀνακοπῶν κατὰ τῆς αὐτῆς ἐπιταγῆς καὶ διὰ μὲν τῆς μιᾶς ὁ ἀνακόπτων ἰσχυρίζεται, ὅτι ἐξώφλησε τὴν ἀπαίτησιν πληρώσας εἰς τὸν παραγγελθέντα κλητῆρα, διὰ δὲ τῆς ἑτέρας, ὅτι ἐπλήρωσεν ἀπευθείας τὸν δανειστήν του, ὑπάρχει τελεσιδικία, διότι δὲν διαφέρει ἡ βάσις τῶν δύο ἀνακοπῶν, ἀλλ' ὁ τρόπος τῆς πληρωμῆς (α).

Ἐν ἄλλοις ῥήμασιν. «Ὅταν τὶς ἀνέκοψε τὴν κατάσχεσιν προτείνας ὅτι ἐξώφλησε τὸ χρέος διὰ τοῦ κλητῆρος Α, ἡ δὲ ἀνακοπή του ἀπεῤῥίφθη, δὲν δύναται νὰ προτείνῃ, διὰ νέας ἀνακοπῆς, ὅτι ἐπλήρωσε τὸ χρέος ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸν δανειστὴν, καθότι ἡ βάσις τῆς ἀνακοπῆς περὶ τῆς πληρωμῆς δὲν παραλλάσσει, ἀλλ' ὁ τρόπος τῆς πληρωμῆς· ἄλλως τε, ὁ λόγος αὐτὸς ἦτον ἀπαράδεκτος μὴ προταθεὶς κατὰ τὴν πρώτην ἀνακοπὴν (160 πολ.), μὴ ἰσχυρισθέντος τοῦ διαδίκου ὅτι μετὰ τὴν πρώτην ἀνακοπὴν ἐξώφλησεν. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 214 τοῦ 1857. Πρβ. καὶ τὴν 204 τοῦ 1857.

Ἀπόφασις ἀφορῶσα δαπάνας, ἃς ὁ ἐνάγων κατέβαλε δῆθεν εἰς βελτίωσιν τοῦ μισθωθέντος κτήματος καὶ ἀποζημίωσιν δι' ἐλαιόδενδρα μετὰ τῆς γῆς των, δὲν ἀποτελεῖ τελεσιδικίαν ὡς πρὸς τὴν ἀγωγὴν, δι' ἧς ζητεῖ ν' ἀπαλλαχθῇ τοῦ μισθώματος, διότι ἐκ θεομηνίας οὐδὲν ἐσύλλεξε κατὰ τὰ ἔτη τῆς μισθώσεως. Ἀπόφασις ἐφ. Ἀθ. 19098 τοῦ 61.

Ὑπάρχει τελεσιδικία, ὅταν ἀγωγή τις περὶ ἀκυρώσεως ἀνταλλαγῆς ἐξεδικάσθη λόγῳ ἐλλείψεως συναινέσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἐν

(α) Ὅρα τὴν λέξιν Κατάσχεσις.

γή μου, διότι ἡ παρακαταθήκη δὲν ἀποδεικνύεται, ἐν τούτοις δὲν ἀποκρούομαι ἐνάγων διὰ τοῦ Ἀκουϊλίου νόμου, ἢ λόγου ἄλλου συναλλάγματος, οἷον χρήσεως, ἐντολῆς κτλ. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ πολιτικὴ δικονομία, ἄρθρον 274, ἰδιαιτέρως μνημονεύει ὡς στοιχεῖον τοῦ δεδικασμένου, νὰ προέρχηται ἡ δίκη ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος.

Περὶ τῶν προσωπικῶν ἀγωγῶν οὐδόλως φιλονεικεῖται ὁ κανὼν, ὅτι αἱ διαφέρουσαι κατὰ τὴν ἱστορικὴν βάσιν ἀγωγαὶ δὲν ἀνταναιροῦνται (1). Αὐτὴν τὴν ἱστορικὴν βάσιν ὀνομάζουν πλησιάζουσαν αἰτίαν τῆς ἀγωγῆς (causa proxima actionis) (2). Ὅθεν τὸ

δὲ τῇ νέᾳ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἀγωγῇ ζητεῖται ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀνταλλαγῆς λόγῳ ἀνηλικιότητος, ὑπεξουσιότητος καὶ βίας; Ἡ πρώτη σκέψις τῆς 7541 ἀποφ. ἐφ. Ἀθ. φέρει·

«Ἐπειδὴ τὸ πρωτοδικεῖον ὀρθῶς διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἀπέῤῥιψε λόγῳ τελεσιδικίας ὡς ἀπαράδεκτον τὴν προκειμένην ἀγωγὴν ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς ζητεῖται ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀνταλλαγῆς ἕνεκα δῆθεν τῆς ὑπεξουσιότητος τῆς ἐναγούσης, καὶ τῆς εἰς αὐτὴν παρὰ τοῦ πατρὸς ἐπενεχθείσης βίας πρὸς συνομολόγησιν τῆς αὐτῆς ἀνταλλαγῆς, διότι εἰς τὴν προηγουμένην μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων κατὰ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα δίκην, τὴν ὁποίαν ἀναφέρει ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, εἶχεν ὡσαύτως προταθῆ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἡ ἀκυρότης τῆς αὐτῆς ἀνταλλαγῆς διὰ τὴν ἔλλειψιν νομίμου καὶ ἰσχυρᾶς συναινέσεως τῆς ἐναγούσης λόγῳ δῆθεν ἀνηλικιότητος, τουτέστι καὶ τότε, ὡς καὶ τώρα, ζητεῖται περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, τὸ αὐτὸ δίκαιον, ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος ἢ τῆς αὐτῆς αἰτίας, τῆς ἐλλείψεως, δηλαδὴ, τῆς νομίμου καὶ ἰσχυρᾶς συναινέσεως· τὸ δὲ τῆς ἀνηλικιότητος, τῆς ὑπεξουσιότητος καὶ τῆς βίας, δὲν εἶναι εἰμὴ ἐπιχειρήματα πρὸς ὑποστήριξιν τῆς αὐτῆς νομίμου αἰτίας. Ὅθεν συντρέχουσιν ὅλα τὰ προσόντα τῆς τελεσιδικίας».

(1) L. 14 § 2 de exc. r. j. (44, 2). Βασιλ. LI. 2. 12. Ἐὰν ἐκ πολλῶν αἰτιῶν χρεωστῆς μοι πρᾶγμα, κινῶν ἐκ μιᾶς οὐκ ἀναιρῶ τὰς ἄλλας.

(2) L. 27 pr. αὐτ. Βασιλ. LI. 2, 25. Ὁ Marcadé Revue de légis. III. (1848), p. 325. ἐξ ἐναντίας ὀνομάζει πλησιάζουσαν αἰτίαν (cause immédiate) τὴν νομικὴν βάσιν, ἔμμεσον δὲ πᾶν ὅ,τι συντείνει πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῆς· ὅθεν συμπεραίνει ὅτι ὁ ζητήσας τὴν ἀνατροπὴν πράξεως ἕνεκα πλάνης δὲν δύναται, ἀποτυ-

αὐτὸ πρᾶγμα δύναταί τις νὰ ζητήσῃ ἐκ συμφωνίας, καὶ ἀποτυγχάνων κατὰ τὴν ἀπόδειξιν τῆς συμφωνίας, δὲν ἐκβάλλεται ἀπαιτῶν αὐτὸ ὡς κληροδοτηθέν (1).

Ὁ Οὐλπιανὸς ἀναφέρει τὸ ἑξῆς παράδειγμα. Ὑπόθες ὅτι ἀνέθεσέ τις εἰς δοῦλον διπλῆν παραγγελίαν νὰ δανείζηται καὶ νὰ ἐμπορεύηται ἔλαια, ὁ δὲ δοῦλος ἐδανείσθη χρήματα. Ἂν ὁ δανειστὴς κινήσῃ κατὰ τοῦ προστήσαντος τὴν ἀγωγὴν ἐπὶ λόγῳ ὅτι διὰ χρημάτων του ἠγοράσθησαν ἔλαια, ἐρωτᾶται ἂν δύναται, ἀποτυχὼν ν' ἀποδείξῃ τὴν ἀγορὰν τῶν ἐλαίων, νὰ κινήσῃ ἁπλῶς τὴν ἐκ τοῦ δανείου ἀγωγήν, διὰ τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐντολὴν ὁ δοῦλος. Κατὰ τὸ ἀρχαιότερον δίκαιον κατηναλίσκοντο ἀμοιβαίως αἱ ἀγωγαὶ αὗται, κατὰ τὸ νεώτερον ὅμως δὲν ἐφαρμόζεται ἡ τελεσιδικία (2). Καλλ. γ. § 558.

§ 119.

Αἰτιολογίαι.—Τελεσίδικοι γίνονται καὶ αἱ αἰτιολογίαι τῆς ἀποφάσεως, ἀλλὰ μόνον καθ' ὅσον περιέχουσιν ἐν ἑαυταῖς στοιχεῖα τοῦ κρινομένου δικαιώματος. Σημειώσας ἀνωτέρω τὴν νομολογίαν (3), ὠφέλιμον θεωρῶ νὰ σημειώσω ὅτι ὁ Κύριος Καλλ. λέγει τὰ ἑξῆς·

«Φιλονεικεῖται ἂν αἱ αἰτιολογίαι ἀποφάσεως ἀπολαμβάνουν ἰσχὺν δεδικασμένου. Εἶναι φανερὸν ὅτι διὰ τὸ δεδικασμένον ἀπαιτεῖται ἀπόφασις, ἐνῷ αἱ αἰτιολογίαι εἶναι μόνον μέρος αὐτῆς, περιέχον τὰς σκέψεις τοῦ δικαστοῦ, ἐξ ὧν ἐπορίσθη τὸ συμπέρασμα τῆς ἀποφάσεως. Εἶναι μάλιστα γενικῶς παραδεδεγμένον ὅτι ἁπλῶς κατὰ τῶν σκέψεων ἀποφάσεως δὲν συγχωροῦνται ἔνδικα

χώρ, νὰ ζητήσῃ αὐτὴν ἕνεκα δόλου, διότι πλησιάζουσα αἰτία ἦτον ἡ ἀνατροπή, ἡ δὲ χρῆσις ἄλλου μέσου δὲν δύναται νὰ καταστήσῃ αὐτὴν ἀνάδικον, ἀλλὰ τοῦτο ἀντίκειται εἰς τὸ ἄρθρον 274. τῆς πολιτικῆς δικονομίας, τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος. Ὅρα Dalloz ch. j. 198 καὶ ἐπ.

(1) L. 18 de O. et A. (44, 7). Βασ. LII. 1. 17. Gajus IV. 55. L. 93 § 1 de leg. (32). Βασ. XLIV. 3, 88. L. 28 § 13, 14. de lib. leg. (34, 3). Βασιλ. XLIV 16, 27. Duranton XIII. 470.

(2) L. 13 pr. de inst. act. (14, 3). Β. XVIII. 1, 13.

(3) Παρ6. Οἰκ. § 109 σημ. 13 ἐν τέλει. Savigny σελ. 350. Aubry et Reau γ. 355 σελ. 11, οἵτινες ἐν μέρει διαφωνοῦσιν.

μέσα, διότι δι' αὐτῶν δηλοῦται ὁ σχηματισμὸς τῆς πεποιθήσεως τοῦ δικαστοῦ, δὲν προσβάλλονται δὲ ἰδιωτικὰ δικαιώματα, περὶ ὧν μόνον τὸ διατακτικὸν περιέχει (1).

Πρὸς διάλυσιν τῆς φιλονεικίας ἐπρότεινάν τὴν διαστολὴν μεταξὺ οὐσιωδῶν καὶ μὴ οὐσιωδῶν αἰτιολογιῶν, ἐξ ὧν αἱ πρῶται, ὡς ἀπαραίτητοι συνθῆκαι τῆς ἀποφάσεως, συνεπάγουν τὸ δεδικασμένον (2). Ἐν τούτοις ὅλα τὰ μνημονευόμενα παραδείγματα ἀποκνύουν μόνον ὅτι ἡ αἰτιολογία λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν πρὸς ἐξακρίβωσιν ἂν ὑπάρχῃ ἡ αὐτὴ νόμιμος αἰτία (3). Διὰ τοῦτο ἐρωτᾶται ἐπὶ τίνι λόγῳ ἀπερρίφθη ὁ συμψηφισμὸς (§ 117 ἀν.). Ὅταν ἀποῤῥίπτηται ἡ διεκδίκησις, διότι ὁ ἐνάγων δὲν ἀποδεικνύει τὴν κυριότητά του, εἶναι πρόδηλον, ὅτι κατὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην οὐδόλως ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν τὸ τοῦ εναγομένου δικαίωμα, ἑπομένως περὶ αὐτοῦ δὲν ὑπάρχει δεδικασμένον (4). Τοῦτο ὑπάρχει, ὅταν ὁ ἐνάγων ἀποδεικνύῃ τὴν κυριότητά του. Μάλιστα ἐκ τῶν νεωστὶ εὑρεθέντων σχολίων τοῦ Στεφάνου ἐν τῷ χειρογράφῳ τοῦ ἁγίου Τάφου μανθάνομεν, ὅτι, ἀποδεικνύοντος τοῦ ἐνάγοντος τὸ δικαίωμά του, προηγεῖτο ἀπόφασις ἡ διαλαλιὰ τοῦ δικαστοῦ διακηρύττουσα αὐτὸ (pronunciatio), κατόπιν δὲ ἐπήρχετο ἡ περὶ ἀποδόσεως ἐπιταγή (5). Οὕτω καὶ παρ' ἡμῖν τὸ διατακτικὸν σύγκειται

(1) Πολ. δικ. ἄρθρον 776, 809. Bayer Vortr. p. 189 καὶ ἑπ. Carré Proc. 1616, III. Dalloz ch. j. 21.

(2) Σαβινὺ Σύστ. Στ'. § 291.

(3) Linde Arch. f. c Pr. XXXIII. p. 315, καὶ ἑπ. Dalloz ch. jug. 21 καὶ ἑπ.

(4) Τοῦτο ἀποφαίνεται ὁ Γάϊος περὶ κληρονομίας L. 15 de exc. r. j. (44, 2) Βασ. LI. 2, 13. Εἰ δὲ ψηφισθῇ, μὴ εἶναι τὴν κληρονομίαν ἐμήν, οὐδὲν περὶ τῶν σῶν κέκριται δικαίων, δύναται γὰρ μήτε ἐμὴ εἶναι, μήτε σή.

(5) Τοῦτο ἐγίνετο ἐπὶ δικῶν περὶ ἐλευθερίας. L. 8 § 1 de in jus (2, 4) VII. 8, 8 περὶ δουλειῶν L. 35 de A. E (19, 1) περὶ κληρονομίας L. 15 de exc. r. j. (44, 2) Βασιλ. LI. 2, 13 περὶ διαταράξεως κατοχῆς L. 35 de acq. (41, 2) Βασ. L. 2, 35. καὶ περὶ κυριότητος L. 40 § 2 de proc. (3, 3) Βασ. VIII. 2, 40. L. 31 de pign. (20, 1) Βασιλ. XV 2, 31. L. 6 § 2 de conf. (42, 2) Βασ. IX 4, 6. Ἐκδ. Ζαχαρίου Βασιλικῶν XV. 1 § 13, 17, 18, 27, 71, σελ. 9, 12, 14, 18, 33. Zeitschr. f. gesch. XIV. σελ. 95.

ἀπὸ δύο κεφάλαια, τὸ περὶ καθιερώσεως τοῦ δικαιώματος καὶ τὸ περὶ ἀποδόσεως τοῦ πράγματος.

«Ἀλλ' ὅταν ἀπεῤῥίφθη ἡ διεκδίκησις, διότι ὁ ἐναγόμενος ἀπέδειξε τὴν κυριότητά του, ὁ ἐνάγων δὲν καταδικάζεται (§ 541), διότι δὲν πρόκειται περὶ ἀποδόσεως πράγματος, τὸ ὁποῖον ἤδη ὁ ἐναγόμενος κατέχει. Ὑπόθες ὅμως, ὅτι κατόπιν ὁ πρὶν ἐναγόμενος, ἀπολέσας τὴν κατοχὴν, γίνεται κατὰ τοῦ πρὶν ἐνάγοντος ἐνάγων. Δύναται τότε νὰ προτείνῃ ὡς πρὸς τὴν κυριότητά του τὸ δεδικασμένον δυνάμει τῆς προηγηθείσης ἀποφάσεως (1); Δὲν δυνάμεθα νὰ καταφύγωμεν εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ὅρκου εὑρισκομένην λύσιν, ὅτι ὀμόσας ὁ ἐναγόμενος τὸν ἐπαχθέντα ὅρκον, ὅτι εἶναι αὐτὸς κύριος, ἔχει καὶ διεκδίκησιν (2), διότι ὁ ὅρκος εἶναι εἶδος συμβιβασμοῦ καὶ διαφέρει ἡ ἀπόφασις, ἥτις δὲν κηρύττει ἐν τῷ διατακτικῷ κύριον τὸν ἐναγόμενον, ἀλλ' ἀποῤῥίπτει τὴν διεκδικητικὴν ἀγωγὴν, λόγῳ ὅμως τῆς κυριότητος τοῦ ἐναγομένου, ὡς διὰ τῶν σκέψεως δηλοῦται.

Οὐχ ἧττον ἐν τούτοις ὑπάχουν οἱ ὅροι τοῦ δεδικασμένου, διότι πρόκειται περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, ἐκ τῆς αὐτῆς νομίμου αἰτίας, μεταξὺ τῶν αὐτῶν προσώπων, κατὰ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα, ἀλλὰ κατ' ἐνηλλαγμένην θέσιν (§ 556), τοῦτο δ' ἐξάγεται ἐκ τοῦ διασκεπτικοῦ, τὸ ὁποῖον ἑπομένως χρησιμεύει πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν στοιχείων τοῦ δεδικασμένου, οὐχὶ δὲ αὐτὸ καὶ μόνον ὡς ἀποτελοῦν τὸ δεδικασμένον (3)» Καλλ. γ. 559.

§ 119ª Ἀπόφασις, ἥτις ἐν τῷ σκεπτικῷ μόνον (οὐχὶ καὶ ἐν τῷ διατακτικῷ) θεωρεῖ ἀνυπόστατον ἀνταγωγικήν τινα ἀπαίτησιν,

---

(1) Ὁ Σαβινὺ Σύστ. Στ'. § 290 διατείνεται, ὅτι ἐνταῦθα τὸ δεδικασμένον ὑποστηρίζεται μόνον, ὅταν παραδεχθῶμεν αὐτὸ καὶ ὑπὲρ τῶν αἰτιολογιῶν.

(2) L. 11 pr. de jurej (12, 2) Βασιλ. XXII. 5, 11. Εἰ μέντοι ὤμοσεν ὁ νομεὺς, ἴδιον εἶναι τὸ πρᾶγμα, ἔχει κατὰ τοῦ ἐνάγοντος ὕστερον νεμομένου ἀγωγήν.

(3) Περὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος καὶ ὁ Σαβινὺ Σύστ. Στ'. § 297. h. δίδει τὴν αὐτὴν λύσιν, ὅτι ἁπλῶς ὑπάρχει ἐναλλαγὴ θέσεως. Ἀλλὰ μᾶλλον φαίνεται δεχόμενος τὸ δεδικασμένον τῶν αἰτιολογιῶν διὰ νὰ ἐφαρμόσῃ αὐτὸ ὅπου δὲν εἶναι ἔθος νὰ ἐκδίδωνται αἱ αἰτιολογίαι τῶν ἀποφάσεων § 292.

ἀποτελεῖ δεδικασμένον. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 32 τοῦ 1854, κυροῦσα τὴν 388 τοῦ 1053 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

§ 119[3] Τὸ διατακτικὸν, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ τῆς ἀποφάσεως σκέψις, ἀποτελεῖ δεδικασμένον· ὥστε ἂν ἐν παρόδῳ εἰς τὸ σκεπτικὸν διαλαμβάνῃ ἡ ἀπόφασις, ὅτι ὁ κληρονόμος κατεῖχε δι' ἑαυτὸν καὶ τοὺς συγκληρονόμους του, τὸ δεδικασμένον ὅμως δὲν ἐκτείνεται, εἰμὴ μόνον μεταξὺ τῶν δικασθέντων προσώπων. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθ. 15431 τοῦ 58, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ἡ ἀγωγὴ τῆς Ἑλένης Μπαλάνου νῦν Ν. Γεωργούλα κατὰ τοῦ Λαζαρῆ, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 717 ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν δὲν ἀπέβλεπε παντάπασι τὴν Μαρίαν Σταϊκοπούλου, κληρονομουμένην ὑπὸ τῶν ἐκκαλούντων, ἀλλ' ἀπευθύνετο ἐκ μέρους μόνης τῆς Ἑλένης κατὰ τῶν συζύγων Λαζαρῆ, καὶ ἐστηρίζετο εἰς τὸν λόγον ὅτι ἡ Ἑλένη Μπαλάνου κατεῖχε τὸ προκείμενον κτῆμα Χαϊδάρι· ὅθεν τὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἐπρόκειτο νὰ λυθῇ καὶ ἔλυσε τὸ ἐφετεῖον, ἦτον ἂν ὅλον ἢ μέρος τοῦ κτήματος κατείχετο ἀπὸ τὴν Ἑλένην Μπαλάνου καὶ πρέπῃ νὰ ἐγκατασταθῇ ἢ ὄχι εἰς τὴν διακατοχὴν αὐτὴ ἢ ὁ Ἀγγελόπουλος, πρὸς τὸν ὁποῖον τὸ εἶχε παραχωρήσει ὡς προῖκα καὶ πρὸς τὸν ὁποῖον ἐζητεῖτο νὰ γίνῃ ἡ ἐγκατάστασις. Ὅθεν αὐτὸ καὶ μόνον τὸ ζήτημα ἔλυσε τὸ ἐν Ναυπλίῳ ἐφετεῖον καταφατικῶς καθόσον ἀφορᾷ τὰ δύο τρίτα τοῦ κτήματος· εἶναι δὲ ἀδιάφορον ἂν ἐν παρόδῳ παρενείρῃ εἰς τὰς αἰτιολογίας τῆς ἀποφάσεώς του, ὅτι ἡ Ἑλένη Μπαλάνου διακατέχει οὐ μόνον δι' ἑαυτὴν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς ἀδελφάς της, τὴν τε Μαρίαν Σταϊκοπούλου καὶ Σαδὲν, διότι αἱ αἰτιολογίαι δὲν ἀποτελοῦσι τὸ δεδικασμένον, ἀλλὰ τὸ διατακτικὸν, καὶ διότι οὔτε κἂν προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως ἢ ἄλλως, ὅτι ὑπῆρξε τοιαύτη ὁμολογία ἐκ μέρους τῆς Ἑλένης Μπαλάνου, ἥτις μάλιστα, κατὰ τὴν ἀπόφασιν ἐκείνην, ἰσχυρίζετο, ὅτι αὐτὴ ἰδίῳ ὀνόματι κατεῖχε.

»Ἐπειδὴ, ἐκτὸς τούτων, ἡ διανομὴ μεταξὺ τῶν τριῶν ἀδελφῶν Ἑλένης, Μαρίας καὶ Σαδὲ ἐγένετο πολλοὺς χρόνους πρὶν ἐπιδικασθῇ ἡ κατοχὴ εἰς τὴν Ἑλένην Μπαλάνου ἢ τὸν Ἀγγελόπουλον, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1666 ἔτους 1848 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν. Ὅθεν ἔκτοτε ἡ κυριότης τοῦ Χαϊδαρίου εἶχε μεταβιβασθῇ εἰς τὸν Σαδὲ, ὥστε δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ἡ Ἑλένη Μπαλάνου ἔκαμε τὴν δίκην ἐκείνην μεταξὺ τοῦ Λαζαρῆ κατ' ἐντολὴν τῆς Μαρίας Σταϊκοπούλου, οὔτε ἰσχυρίσθησαν κἂν τοῦτο οἱ ἐκκαλοῦντες· ἀπεναντίας ἡ βάσις τῆς ἀγωγῆς των εἶναι

ὅτι εἶναι κύριοι κατὰ τὸ ἓν τρίτον ὡς συγκληρονόμοι μετὰ τῆς Ἑλένης Μπαλάνου καὶ τοῦ Σαδὲ, καὶ ὅτι ἡ Ἑλένη Μπαλάνου ἤρξατο τὴν διακατοχὴν ἐν ὀνόματι καὶ τῶν λοιπῶν συγκληρονόμων· βάσις, ἥτις καταπίπτει ἀφ' ἧς ὁμολογουμένως ἐγένετο δικαστικὴ διανομὴ καὶ ἔλαχεν ὁλόκληρον τὸ κτῆμα εἰς τὸν Σαδὲ, ὥστε διὰ τῆς διανομῆς ἀπώλεσαν τήν τε διακατοχὴν καὶ συγκυριότητα οἱ δύο ἄλλοι· ἂν δὲ ἡ Ἑλένη Μπαλάνου καὶ ὁ δικαιοδόχος αὐτῆς Ἀγγελόπουλος κατέχωσιν ὁπωσδήποτε, ἔστω καὶ ἀδίκως, τὸ κτῆμα Χαϊδάριον, δὲν δικαιοῦνται οἱ κληρονόμοι τῆς Μαρίας Σταϊκοπούλου νὰ διεκδικήσωσι μέρος αὐτοῦ, ἀφοῦ νόμιμον λόγον κυριότητος δὲν προτείνουσιν, ὁ δὲ προτεινόμενος ἀνατρέπεται ἐκ τῆς γενομένης διανομῆς».

§ 119¹ Δεδικασμένον ἀποτελεῖ ἡ ἀπόφασις, ἡ μόνον διὰ τοῦ σκεπτικοῦ θεωροῦσα ἀνυποστάτους τοὺς ἰσχυρισμοὺς τινὸς τῶν διαδίκων, ἀφοῦ δὲν ἐγένετο κατ' αὐτῆς χρῆσις ἐνδίκου τινὸς μέσου, τακτικοῦ ἢ ἐκτάκτου. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 82 τοῦ 1854·

ΣΗΜ. Τῶν ἀποφάσεων τούτων γίνεται μνεία ἐκτενεστέρα ἀνωτέρω § 20² ἕως 20⁴

§ 120. Διὰ τοῦ αἰτιολογικοῦ τῆς ἀποφάσεως ἑρμηνεύεται τὸ διατακτικόν της. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 120 τοῦ 58 ἀν. § 82.

§ 121. Περὶ τῶν παρεμπιπτόντων καὶ προδικαστικῶν ζητημάτων ὅρα κατ. § 129 ἐπ.

Νομολογία. Ὑπάρχει τελεσιδικία ὅταν ἡ ἀπόφασις στηρίζηται εἰς παρατυπίαν τινὰ, εἰς ἀοριστίαν ἢ τὸ ἀκαθάριστον (1);

§ 123. Δὲν ὑπάρχει τελεσιδικία, ὅταν ἀγωγή τις ἀπεῤῥίφθη διὰ παράβασιν τύπων. Ἡ 13014 τοῦ 1855 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει·

«Ἐπειδὴ ἂν καὶ περὶ τοῦ ἰδίου ἀντικειμένου ἐγένετο ἀγωγὴ παρὰ τῶν αὐτῶν ἐναγουσῶν καὶ ἤδη ἐκκαλουσῶν κατὰ τῆς αὐτῆς ἐναγομένης καὶ ἤδη ἐφεσιβλήτου, καὶ ἐξεδόθη ἐπ' αὐτῆς ἡ ὑπ' ἀριθ. 5516 ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου εἰς προγενεστέραν τῆς παρούσης δίκης, διὰ τῆς ἀποφάσεως ὅμως αὐτῆς δὲν ἀπεῤῥί-

(1) Ὅρα ἀνωτέρω § 115.

φθη οὔτε ὡς ἀπαράδεκτος, οὐδὲ ὡς ἀνυπόστατος ἡ ἀγωγὴ ἐκείνη, ἀλλ' ἁπλῶς ἐκηρύχθη ἄκυρος διὰ παραβάσεις δικαστικῶν τύπων ἑπομένως κινηθείσης νέας ἐγκύρου ἀγωγῆς, δὲν δύναται κατὰ ταύτης νὰ ἀντιταχθῇ ἡ τελεσιδικία, διότι δὲν πρόκειται νὰ δικασθῇ ἐκ δευτέρου το αὐτὸ ζήτημα, ἀφοῦ οὐδέποτε ἐδικάσθη.

§ 124. Αἴτησις, τὴν ὁποίαν τὸ δικαστήριον ἀπέῤῥιψεν ὡς περιττὴν κατὰ τὴν τότε ἐποχὴν, δύναται νὰ εἰσαχθῇ ἐκ νέου ἀργότερα· ἡ ἀπόφασις δὲν ἀποτελεῖ τελεσιδικίαν ὡς πρὸς τοῦτο. Ἀπόφ. 371 τοῦ 1852 τῶν ἐν Ν. ἐφ. (Νομικ. σ. 5615).

§ 125. Ἡ ἀπόῤῥιψις τῆς ἀγωγῆς ὡς ἀπαραδέκτου δὲν καθιστᾷ τὸ δι' αὐτῆς ζητούμενον ἀντικείμενον τελεσιδίκως δεδικασμένον (1). Ἀπ. πολ. ΑΠ. 205 τοῦ 47, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ἐὰν καὶ εἰς τὴν γ'. σκέψιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 3807 ἀπὸ 2 Ἀπριλίου 1846 ἀποφάσεως τοῦ ἐνταῦθα ἐφετείου ἀναφέρηται, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος ἀπέκτησε τὸ δικαίωμα τῆς δουλείας ὡς πρὸς τὰ βρόχινα νερὰ τῆς οἰκίας της, τὰ ὁποῖα τρέχουν εἰς τὸν τόπον τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἡ σκέψις ὅμως αὕτη δὲν ἀφορᾷ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀνταγωγικῆς αἰτήσεως τοῦ τελευταίου, περὶ ἧς γίνεται λόγος εἰς τὸ ἀπὸ ἀπὸ 29 Αὐγούστου 1845 ἀπολογητήριον, ἡ ὁποία ἐξεναντίας, ῥητῶς θεωρηθεῖσα ὡς ἐκπροθέσμως γενομένη, ἀπεῤῥίφθη μόνον ὡς ἀπαράδεκτος, καὶ οὐχὶ ὁριστικῶς, διὰ τῆς τοῦ ἐνταῦθα πρωτοδικείου ὑπ' ἀριθ. 13410 ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου, τὸ ὁποῖον παραδέχεται ὡς πρὸς τὸ ἀπαράδεκτον τῆς ἀνταγωγῆς ὡς ἐκπροθέσμου τὰς σκέψεις τῆς πρωτοδικου ἀποφάσεως, ἀλλ' ἀφορᾷ μόνον τὴν παρὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου προταθεῖσαν ἀξίωσιν να ὑποχρεωθῇ ὁ ἀναιρεσείων νὰ κατεδαφίσῃ τὸν ἐπὶ τοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου παρ' αὐτοῦ κτισθέντα τοῖχον. Καὶ τῳόντι, τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς μνησθείσης ὑπ' ἀριθμὸν 3807 ἀποφάσεώς του ἐπεκύρωσε μὲν τὰς ὑπ' ἀριθμὸν 13837 καὶ 13410 ἀποφάσεις τοῦ πρωτοδικείου, καὶ ὑποχρεοῖ τὸν ἀναιρεσείοντα εἰς τὴν κατεδάφισιν τοῦ εἰρημένου τοίχου, ἀλλ' ὅμως δὲν ἀποφαίνεται ποσῶς εἰς τὸ διατακτικὸν μέρος τῆς ἀποφάσεώς του ὡς πρὸς τὴν διαληφθεῖσαν δουλείαν, τὴν ἀξιουμένην παρὰ τοῦ Κ.

(1) Ἡ τοῦ ἰσχυρισμοῦ, ὅτι διακατέχει τις ἐν ὀνόματι τῶν τέκνων, ἀποῤῥιψις ὡς ἀπαραδέκτου καθὸ βραδέως προταθέντος, δὲν ἀποτελεῖ δεδικασμένον περὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ τῆς κατοχῆς ζητήματος. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 296 τοῦ 59.

Παπαγγέλου· ὥστε μὴ ὑπάρχοντος ὁριστικῶς δεδικασμένου τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαληφθείσης ἀνταγωγικῆς αἰτήσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἠδύνατο οὗτος νὰ κινήσῃ τὴν ὁποίαν ἐκίνησε κατὰ τὴν 31 Μαΐου 1846 ἀγωγὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, καὶ δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ ἀγωγὴ αὕτη εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ὡς δεδικασμένη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 3807 ἀποφάσεως, καθότι τὸ δεδικασμένον ὑπάρχει ὅταν ῥητῶς καὶ ὁριστικῶς ἐδικάσθη διὰ τοῦ διατακτικοῦ μέρους τῆς ἀποφάσεως τὸ ὑπὸ δίκην ἀντικείμενον, κατὰ τὰ ἄρθρα 274 καὶ 776 τῆς πολιτικῆς δικονομίας· τὸ δὲ ἐνταῦθα ἐφετεῖον ἐπικυρῶσαν τὴν ὑπ' ἀρ.θ. 14780 ἀπὸ 6 Ἰουνίου 1846 τοῦ ἐνταῦθα πρωτοδικείου ἀπόφασιν, διὰ τῆς ὁποίας ἀποῤῥίπτεται ἡ τῆς 30 Μαΐου 1846 ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσείοντος, λόγῳ δεδικασμένου, προκύπτοντος μόνον ἐκ τῆς διαληφθείσης γ'. σκέψεως τῆς τοῦ ἐνταῦθα ἐφετείου ὑπ' ἀριθ. 3807 ἀποφάσεως, παρεξήγησε καὶ κακῶς ἐφήρμοσε τὰ εἰρημένα ἄρθρα τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἅτινα διαλαμβάνουν οὐσιώδεις τῆς διαδικασίας τύπους· ὥστε εἶναι ἀναιρετέα ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 3955 ἀπὸ 19 Ἰουλίου 1846 ἀπόφασις κατὰ τὰ ἄρθρα 20 καὶ 807 ἀριθμὸν 5 τῆς πολιτικῆς δικονομίας».

§ 126. Ὅταν ἀγωγή τις ἀπεῤῥίφθη ὡς μὴ κινηθεῖσα καθ' ὅλων τῶν συνιδιοκτητῶν τοῦ πλοίου, διὰ ναυτοδάνειον τοῦ ὁποίου πρόκειται, δύναται νὰ κινηθῇ ἐκ νέου, συμμορφουμένου τοῦ ἐνάγοντος μὲ τὴν ἀπόφασιν. Ἀπ. πολ. ΑΠ 78 τοῦ 52.

§ 127. Ὅρα ἀνωτέρω § 115.

Ὅταν τὸ δικαστήριον ἀποῤῥίψῃ πρότασίν τινα περὶ συμψηφισμοῦ ὡς ἀκαθάριστον, ὁ προτείνας αὐτὴν δύναται νὰ τὴν ἐπιδιώξῃ δι' ἀγωγῆς, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ κάμῃ τὴν αὐτὴν περὶ συμψηφισμοῦ πρότασιν, ὅταν δικάζηται μὲν ὁ ἐκδοχεὺς τοῦ καθ' οὗ τὸ πρῶτον ἐγένετο ἡ πρότασις, ὑπάρχει δὲ τελεσιδικία. Ἀπ. ἐφετῶν Ἀθην. 18291 τοῦ 1860, φέρουσα·

«Ἐπειδή, διὰ τοῦ διατακτικοῦ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως, ἀπεῤῥίφθη ἡ αἴτησις τοῦ δημοσίου περὶ τοῦ νὰ διατάξῃ τὸ δικαστήριον τὸ νὰ συμψηφισθῇ ἡ προκειμένη ἀπαίτησις τοῦ Δημητρίου Αἰνιᾶνος ἀπέναντι τῶν ἀπαιτήσεων, τὰς ὁποίας κατὰ τὴν δίκην ἐκείνην εἶχεν ἀντιτάξει πρὸς συμψηφισμὸν τὸ δημόσιον· ὅθεν, ἂν καὶ δὲν ὑπάρχουν ἄλλως ἐκ τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως ὁριστικῶς καὶ τελεσιδίκως ἀπεῤῥιμέναι ὡς ἀνυπόστατοι δῆθεν αἱ ἀπαιτήσεις αὗται τοῦ δημοσίου, αἱ ἀντιταχθεῖσαι τότε πρὸς συμψηφισμόν, καθόσον, συνεπείᾳ τοῦ αἰτιολογικοῦ συνδυασμοῦ μὲ τὸ διατακτικὸν τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως, τὸ δικαστήριον δὲν ἐτέθη τότε παρὰ τοῦ

δημοσίου εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμήσῃ τὸ βάσιμον ἢ μὴ τῶν εἰρημένων ἀπαιτήσεων του κατ' οὐσίαν, διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν ὑπεβλήθησαν εἰς τὸ δικαστήριον τότε παρὰ τοῦ δημοσίου, ὡς εἶχε διαταχθῆ, τὰ πρωτότυπα δικαιόγραφα τῶν ἀπαιτήσεών του, ἀλλ' ἁπλᾶ ἀντίγραφα, μὴ παρέχοντα νόμιμον ἀπόδειξιν, καὶ διὰ τοῦτο, δυνάμει τῶν ῥητῶν διατάξεων τῶν νόμων 7 § 1 Πανδ. (16, 2) ν. 8 § 2 Πανδ. (3, 5) καὶ ν. 1 § 4 Πανδ. (27, 4) αἱ αἰτήσεις αὗται, ὑφιστάμεναι ἀδίκαστοι κατὰ τὴν οὐσίαν αὐτῶν, δύνανται νὰ ἐπιδιωχθῶσι παρὰ τοῦ δημοσίου ἢ καὶ διὰ τῆς εἰς τὸ δημόσιον ἁρμοζούσης ἀναγκαστικῆς διοικητικῆς διαδικασίας, χωρὶς τὸ δικαίωμά του τοῦτο νὰ οὐδετεροῦται ποσῶς ἐκ τῆς προμνησθείσης ἀποφάσεως· οὐχ ἧττον ὅμως εἶναι ἀναντίῤῥητον, ἀφ' ἑτέρου, ὅτι, διὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως, ὑπάρχει τελεσιδίκως ἀποφασισμένον μεταξὺ ὅλων τῶν τριῶν διαδίκων, ἐκχωρητοῦ, ὀφειλέτου καὶ ἐκδοχέως, ὅτι δὲν ἔχειναν δεκταὶ αἱ τότε παρὰ τοῦ δημοσίου ἀντιταχθεῖσαι ἀπαιτήσεις εἰς τὸ νὰ ὑποστηρίξωσιν ἔνστασιν συμψηφίσεως τῆς τότε ἐπιδιωκομένης περὶ ἀποζημιώσεως ἀπαιτήσεως τοῦ Δημητρίου Αἰνιᾶνος, ἐν ᾗ συμπεριλαμβάνεται ἡ προκειμένη κατὰ μέρος ἐκχωρηθεῖσα τῷ Ἀρ. Μπαλάνῳ, καθόσον, ἀποῤῥιφθείσης τῆς ἐνστάσεως τοῦ συμψηφισμοῦ, ἐφ' ὅσον ἐστηρίζετο εἰς τὰς εἰρημένας ἀπαιτήσεις, ἔμεινεν ὁριστικῶς διατεταγμένη ἡ εἰς τὸν Αἰνιᾶνα πλήρωμὴ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐπιδικασθείσης περὶ ἀποζημιώσεως ἀπαιτήσεως ἐκ δραχμῶν 26·00, μετὰ τοῦ τόκου ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου 1851, ἄνευ τῆς ἐπικληθείσης συμψηφίσεως· ὅθεν ἕπεται ὅτι, λόγῳ τῆς περὶ μὴ συμψηφισμοῦ τελεσιδικίας, τὸ δημόσιον δὲν δύναται πλέον ν' ἀποβάλῃ τὴν παρὰ τοῦ Ἀρ. Μπαλάνου ἐπιδιωκομένην πληρωμὴν μέρους τῆς εἰρημένης τῷ ἐκχωρητῇ αὐτοῦ ἐπιδικασθείσης ἀπαιτήσεως, διὰ τῆς δὶς ἐπαναλαμβανομένης ἐνστάσεως τοῦ πρὸς τὰς αὐτὰς ἀπαιτήσεις τοῦ δημοσίου συμψηφισμοῦ». Πρβ. Καλλ. γ. σελ. 569. Οἰκ. § 109 σημ. 13.

§ 128. Τὸ δικαστήριον, ὅπερ ἀπέῤῥιψεν ἐνστάσεις τινάς, δύναται νὰ κρίνῃ καὶ αὖθις περὶ αὐτῶν, προτάσεως γενομένης. (180 πολ.) Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 73 τοῦ 1858, ἀναιροῦσα τὴν 11724 ἐφ. Ἀθ.—Ὅρα τὴν λ. Πρότασις.

§ 128α Ὁ προσβάλλων ἔγγραφόν τι ὡς ἄκυρον καὶ ἀποτυχὼν ἀποκρούεται προσβάλλων πάλιν τὸ αὐτὸ ἔγγραφον ὡς ἄκυρον, ἂν καὶ προτείνῃ νέον λόγον ἀκυρότητος. Aubry 3, 366 σημ. 70 (1).

---

(1) Πρβ. δὲ τὴν λέξιν Πλαστογραφία σελ. 300 § 23 ἑπόμ. Οἰκ. § 186 σημ. 4.

Εἰς τὰς ἀκυρότητας ὅμως τῶν συμβάσεων δὲν ἐφαρμόζεται πάντοτε τὸ αὐτό. αὐτόθι.

§ 128[3] Ἡ διὰ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἕνεκα τυπικῶν παραλείψεων, ἀκύρωσις συμβολαιογραφικῆς τινὸς πράξεως δὲν ἀποτελεῖ δεδικασμένον εἰς δίκην κακοδικίου κατὰ τοῦ συντάξαντος τὴν ὡς ἄκυρον κηρυχθεῖσαν πρᾶξιν συμβολαιογράφου. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 135 τοῦ 1855.

Νομολογία. Ὑπάρχει τελεσιδικία ἐπὶ τῶν παρεμπιπτόντως δικαζομένων ζητημάτων (1).

§ 129. Παρεμπίπτοντα. Ἐν ταῖς δίκαις (2) πολλάκις ἀναφύονται διάφορα ζητήματα, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν κυρίαν δίκην ἔχοντα, ἅτινα ἢ ἐξετάζονται ὡς τοιαῦτα ἐν τῇ δίκῃ ἢ ἐξετάσθησαν ἤδη εἰς ἑτέραν δίκην ὡς κύρια ζητήματα. Γεννᾶται λοιπὸν ἡ ἐρώτησις ἂν ἡ ἀπόφασις ἡ ἀπορηναμένη περὶ αὐτῶν ἀποτελῇ δεδικασμένον καὶ ὡς πρὸς αὐτά. Ἡ ἀπάντησις εἶναι συνήθως καταφατική. Ἐπειδὴ α) προταθέντος συμψηφισμοῦ καὶ ἀποῤῥιφθέντος διὰ τὸ ἀνύπαρκτον τῆς ἀνταπαιτήσεως, γεννᾶται ἐντεῦθεν τελεσιδικία. Νόμ. 7 § 1 Πανδ. (16, 2). Νόμ. 7 Βασ. (24, 10).

---

(1) Ὅρα ἀνωτέρω § 121.

(2) Ὅρα κατωτέρω § 129[2] ἑπόμ. Καθαρὰ παραδείγματα εὑρίσκομεν ἐντὸς τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δικαίου τὰ ἑξῆς·

Ὅστις ἀπέτυχε κατὰ τὴν διεκδικητικὴν ἀγωγὴν προτείνων, ὅτι εἶναι κληρονόμος τοῦ ἰδιοκτήτου, τὸ ὁποῖον δὲν ἀπέδειξεν, ἐκβάλλεται κατόπιν μεταχειριζόμενος τὴν περὶ κληρονομίας ἀγωγήν, διότι τὸ ζήτημα αὐτῆς ἐπροδικάσθη· καὶ τ' ἀνάπαλιν, ὁ ἀποτυχὼν ὡς κληρονόμος, δὲν διεκδικεῖ πλέον, μὴ ἔχων ἄλλον τίτλον. Τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ προσωπικῶν ἀγωγῶν, ὅταν ὁ κινήσας τὴν περὶ χρέους ἀγωγὴν ὡς κληρονόμος ἀποτυγχάνῃ, ἐκβάλλεται κινῶν περὶ κληρονομίας ἀναζήτησιν· καὶ τ' ἀνάπαλιν.

Τὸ αὐτὸ ζήτημα ὑπάρχει ἐπὶ τῆς διεκδικήσεως τοῦ ἡμίσεως πράγματος, μεθ' ἣν ὁ ἀποτυχὼν ἐκβάλλεται κινῶν τὴν περὶ διαιρέσεως κοινοῦ, ἢ μετὰ τὴν περὶ ἀναζητήσεως κληρονομίας, ὅταν κινῇ τὴν περὶ διανομῆς κλήρου, ἀδιαφόρως ἂν ἐδικάσθη ὅτι δὲν εἶναι κληρονόμος, ἢ ὅτι τὸ πρᾶγμα δὲν ἀνήκει εἰς τὴν κληρονομίαν. Καλλ. γ'. § 560. Εὑρετ. 4 § 147 καὶ τ. ε. σελ. 11 § 9. Πρβ. κατ. § 130[2]

Ν. 8 § 2 Π. (3, 5). Νόμ. 1 § 4 Π. (27, 4). ἀν. σ. 138. 6') ὁ αἰτήσας τόκους δανείου τινὸς καὶ ἡττηθείς, διότι ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἀνύπαρκτον τὸ δάνειον, ἐκβάλλεται τῇ τῶν κεκριμένων ἐνστάσει αἰτῶν ὕστερον τὸ κεφάλαιον αὐτό, ἢ τόκους ἄλλου χρόνου. Arnold Erörter σελ. 268. Savigny l. c. 451. Vanger I 321 (6 ἐκδ.) Aubry et Rau III 364. ἀνωτ. § 113³ ἐπ. Πρβ. Οἰκ. σημ. 13 § 110.

§ 129² Ἐπὶ τῶν ἐμπορικῶν δικῶν μόνην διάταξιν ἀπαντῶμεν ἐν τῇ πολιτικῇ δικονομίᾳ τὸ ἄρθρ. 730, καθ' ἥν, ἀμφισβητουμένης τῆς γνησιότητος ἐγγράφου, ἡ περὶ τούτου ἔρευνα παραπέμπεται εἰς τὸ πολιτικὸν δικαστήριον, τοῦ ὁποίου ἐπομένως ἡ ἀπόφασις δεσμεύει μετὰ ταῦτα τοὺς ἐμποροδίκας, ἄρθρον 460, 461 (1). Σημειωτέον δέ, ὅτι, ὁσάκις ἐγκαλεῖται ὡρισμένος ἄνθρωπος ὡς πλαστογράφος, τὸ περὶ τούτου δικάζεται παρὰ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου (ἄρθρον 451). Εὑρ. 12 σ. 297, 305.

Οὐχ ἧττον ὅμως εἶναι ἀναντίρρητον, ὅτι ὡς ἐκ τῆς ἰδιότητος τοῦ ἀντικειμένου ἐνίοτε ἐπὶ ἐμπορικῶν δικῶν παρεμπίπτουν προδικαστικὰ ζητήματα, οὐδόλως ἀναγόμενα εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ἐμποροδικῶν (ἄρθρον 25 τῆς πολιτικῆς δικονομίας), καὶ ἐπομένως περὶ αὐτῶν προηγουμένως εἶναι ἀνάγκη ν' ἀποφαιθοῦν τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, τῶν ὁποίων ἡ ἀπόφασις δεσμεύει τοὺς ἐμποροδίκας. Καθ' ὑπόθεσιν, ὁ ὡς κληρονόμος τοῦ ὀφειλέτου ἐμπορικῆς ὑποχρεώσεως ἐναγόμενος δύναται νὰ διαμφισβητήσῃ τὴν ἰδιότητα ταύτην. Τὸ ἐμπορικὸν δικαστήριον θέλει παραπέμψει τότε εἰς τὸ πολιτικὸν τὸ περὶ κληρονομίας ζήτημα (1). Ἂν τὸ πολιτικὸν δικαστήριον κηρύξῃ τὸν ἐναγόμενον, ὅτι δὲν εἶναι κληρονόμος, πίπτει καὶ ἡ ἐνώπιον τῶν ἐμπορικῶν ἀγωγή· ἂν ὅμως κηρύξῃ αὐτὸν κληρονόμον, ἐπ' αὐτῇ τῇ βάσει θέλει προχωρήσει ἡ ἐνώπιον τῶν ἐμποροδικῶν δίκη (2). Καλλ. γ. § 561.

§ 129³ Τὸ προδικαστικὸν ζήτημα ἂν τὸ συνάλλαγμα τῆς μισθώσεως ἐλύθη ἢ μὴ ἔχει ἐπιρροὴν εἰς τὴν περὶ μισθώματος δίκην. (274 πολ). Ἀπ. πολ. ΑΠ. 123 τοῦ 1853, κυροῦσα τὴν 15483 ἐφετῶν Ἀθηνῶν.

§ 130. Αἱ ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων ἀποτελοῦν δεδικασμένον ὡς πρὸς τὰ προδικαστικὰ ζητήματα τὰ παρ' αὐτῶν ἐξετασθέντα καὶ

(1) Ἀπ. ΑΠ. 28 (1842). Εὑρ. Η'. σελ. 83.
(2) Εὑρ. Δ'. § 142.
(3) Duranton XIII. 485. Γαλλ. πολ. δικ. ἄρθρον 426.

λυθέντα, ὁσάκις ἡ ὁριστικὴ ἀπόφασις ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ προδικαστικοῦ ζητήματος, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν τὸ λυθὲν πρότερον προδικαστικὸν ζήτημα οὐδεμίαν ἔσχεν ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ὁριστικὴν λύσιν τῆς διαφορᾶς.

Ἐν ἄλλαις λέξεσιν. «Αἱ ἀποφάσεις ἀποτελοῦσι μὲν δεδικασμένον ζήτημα καὶ ὡς πρὸς τὰ προδικαστικὰ ζητήματα τὰ παρ' αὐτῶν λυθέντα, ἀλλὰ τοῦτο λαμβάνει χώραν μόνον (Νόμος 16 καὶ 18 Πανδεκτῶν (44, 1) ὁσάκις ἡ ὁριστικὴ ἀπόφασις ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ προδικαστικοῦ ζοτήματος, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν τὸ λυθὲν πρότερον προδικαστικὸν ζήτημα οὐδεμίαν ἔσχεν ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ὁριστικὴν λύσιν τῆς διαφορᾶς, διότι τότε ὁ ἀποτυχὼν ὡς πρὸς αὐτὸ, κερδίσας ὅμως εἰς τὴν οὐσίαν, οὔτε συμφέρον ἔχει, οὔτε δύναται νὰ ὑποβάλῃ τὸ προδικαστικὸν ζήτημα εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ὅλων τῆς δικαιοδοσίας βαθμῶν, ἐν ᾧ τελεσιδικία ἐπέρχεται ὁσάκις ἡ διαφορὰ διέλθει δι' ὅλων τῶν βαθμῶν τῆς δικαιοδοσίας. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 115 τοῦ 59 (ἀναιροῦσα τὴν 16104 ἐφ. Αθ.) καὶ φέρουσα.

«Ἐπειδὴ αἱ ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων ἀποτελοῦσι μὲν δεδικασμένον καὶ ὡς τὰ προδικαστικὰ ζητήματα, τὰ παρ' αὐτῶν ἐξετασθέντα καὶ λυθέντα· ἀλλ' ὡς ἐκ τῶν νόμων 16 καὶ 18 Π. (44, 1) συνάγεται, τοῦτο λαμβάνει χώραν βεβαίως ὁσάκις ἡ ὁριστικὴ τοῦ δικαστηρίου ἀπόφασις ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ προδικαστικοῦ ζητήματος, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν τὸ λυθὲν πρότερον προδικαστικὸν ζήτημα οὐδεμίαν ἔσχεν ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ὁριστικὴν λύσιν τῆς διαφορᾶς· διότι τότε ὁ ἀποτυχὼν ὡς πρὸς αὐτὸ διάδικος, κερδίσας ὅμως τὴν οὐσίαν τῆς διαφορᾶς, οὔτε συμφέρον ἔχει, οὔτε δύναται νὰ ὑποβάλῃ τὸ προδικαστικὸν ζήτημα εἰς τὴν ἐξέτασιν ὅλων τῶν τῆς δικαιοδοσίας βαθμῶν· ἐνῷ τελεσιδικία ἐπέρχεται (πολ. δικ. 274, 758) ὁσάκις ἡ διαφορὰ διέλθῃ ἢ ἠδύνατο νὰ διέλθῃ πάντας τοὺς βαθμοὺς τῆς δικαιοδοσίας.

»Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ ὑπ' ἀριθ. 11008 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἀπεφήνατο μὲν ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος εἶναι κληρονόμος ἐκ διαθήκης τοῦ συζύγου της καὶ ὡς τοιαύτη ἠδύνατο νὰ κινήσῃ τὴν ἐν τῇ ἀποφάσει αὐτῇ ἀναφερομένην ἀγωγὴν περὶ ἀποδόσεως ἡμίσεως πλοίου ὡς κληρονομικοῦ· ἀλλ' ἡ ἀγωγή της αὕτη ἀπεῤῥίφθη κατόπιν διὰ τῆς 41 ἀποφάσ. τῶν ἐν Λαμίᾳ πρωτοδικῶν ἐπὶ λόγῳ ὅτι δὲν ἀπέδειξε τὴν ἐπὶ τοῦ πλοίου συμμετοχὴν τοῦ συζύγου της· ἑπομένως ἡ λύσις τοῦ περὶ κληρονομικῆς αὐτῆς ἰδιότητος προδικαστικοῦ ζητήματος οὐδεμίαν ἔσχεν ἐπιῤῥοὴν

εἰς τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασιν· ὅθεν ἡ περὶ αὐτοῦ ἀποφηναμένη ἀπόφασις κακῶς ἐθεωρήθη ὑπὸ τῆς προσβαλομένης ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου ὡς ἀποτελοῦσα δεδικασμένον».

Νομολογία. Ταυτότης τῆς διαφορᾶς ὡς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου.

§ 130² Ὑπαρχούσης ἐν ἀμφοτέραις ταῖς δίκαις τῆς αὐτῆς διαφορᾶς, ἀδιάφορον εἶναι ὅτι ἐγένετο χρῆσις ἄλλου εἴδους ἀγωγῆς. Νόμ. 7 § 4 Πανδ. (44, 2). Ὅθεν (1).

α) Ὁ κινήσας τὴν περὶ κληρονομίας ἀγωγὴν καὶ ἀποτυχὼν, ἐκβάλλεται τῇ τοῦ δεδικασμένου ἐνστάσει διεκδικῶν ὕστερον λόγῳ κληρονομικῷ πράγματα τῆς κληρονομίας. Νόμος 3 Βασ. (51, 2).

β΄) Ὁ διὰ τῆς διεκδικητικῆς ἀγωγῆς ἀποτυχὼν ἀποκρούεται διὰ τῆς τοῦ δεδικασμένου ἐνστάσεως κινῶν ὕστερον τὴν περὶ διανομῆς. Νόμος 8 Βασ. (51, 2). Πρβ. κατωτ. § 129 ἐπ.

γ΄) Ὁ τὴν διεκδικητικὴν κινήσας καὶ ἡττηθεὶς, ἐὰν ὕστερον ἐναχθεὶς διὰ τῆς Παυλιανῆς ἀντιτάξῃ τὴν κυριότητα αὐτοῦ, πολεμεῖται διὰ τῆς τοῦ δεδικασμένου ἐνστάσεως. Νόμ. 24 Πανδεκτῶν (44, 2). Πρβ. ἀνωτ. § 129 ἐπ.

§ 131. Ὅρα ἀνωτέρω § 113 μετὰ τὸ Α.

§ 132. Ὡσαύτως § 113, β.

§ 113. Ὡσαύτως § 113, γ.

§ 134. Πρβ. ἀνωτέρω § 116.

Η ἀπόφασις, τὴν ὁποίαν ἐξέδωκε τὸ δικαστήριον ἐπὶ τῇ προκλήσει τινὸς, ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν ὡς πρὸς τὴν περὶ κατοχῆς ἀγωγὴν, τὴν ὁποίαν ἀργότερα ὁ αὐτὸς διάδικος κινεῖ; Η ἀπόφασις 9139 τοῦ 1352 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει·

«Ἐπειδὴ ἡ ἀπόφασις αὕτη ἡ ἐκδοθεῖσα συνεπείᾳ ἀφ' ἑνὸς μὲν προκλήσεως εἰς ἐξάσκησιν ἀγωγῆς ἡ περὶ κυριότητος τοῦ χωρίου Καμποτάδων, τουτέστι τῶν γαιῶν, βοσκῶν ἢ λειβαδείων, δένδρων, δασῶν, ὀρέων, ῥεόντων ὑδάτων, ἀγρῶν, οἰκιῶν, πλατειῶν καὶ λοιπῶν, ὅσα ἀποτελοῦν μέρος τοῦ χωρίου Καμποτάδων, περὶ δικαιώματος δουλείας ἐπὶ τοῦ ὅλου ἢ μερῶν τούτου· ἀφ' ἑτέρου δι' ὁμολογίας τοῦ δημοσίου ὡς πρὸς τὴν ἀγωγὴν, δι' ἧς προεκλήθη, καὶ δι' ἀντικείμενα εἰς ἃ περιστρέφεται ἡ πρόκλησις, δὲν ἀποδεικνύει εἰμὴ τὴν ἀπόσβεσιν τῆς ἀγωγῆς περὶ κυριότητος ἢ δουλείας,

---

(1) Πρβ. ἀνωτ. § 129 ἐπ.

τῆς ὁποίας ἐκαυχᾶτο δῆθεν τὸ δημόσιον ὅτι εἶχεν ὡς πρὸς τοὺς ἀγροὺς, λειβάδεια, ὄρη καὶ λοιπὰ, ὅσα ἀποτελοῦν μέρος τοῦ χωρίου Κομποτάδων· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου πρόκειται περὶ διακατοχῆς ἀγρῶν, οἵτινες, κατὰ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ δημοσίου, καὶ ἂν ὑποτεθῇ, ὅτι περιλαμβάνονται ἐντὸς τῶν γενικῶν ὁρίων τοῦ χωρίου Κομποτάδων, δὲν ἀποτελοῦσι μέρος αὐτοῦ, περὶ δὲ τοῦ ἀντικειμένου τούτου δὲν φέρει ἀπόδειξίν τινα ἡ διαληφθεῖσα ἀπόφασις, εἴτε ἀποτελοῦν, εἴτε δὲν ἀποτελοῦν, οἱ ἐπίδικοι ἀγροὶ μέρος τοῦ χωρίου Κομποτάδων, εἰ μὲν ἀποτελοῦν μέρος, α) διότι τὸ περὶ διακατοχῆς ζήτημα δὲν ὑπῆρξεν ἀντικείμενον τῆς ἐπὶ τῇ προκλήσει δίκης, β') διότι ἡ ἀναγνώρισις τοῦ δικαιώματος τῆς κυριότητος δὲν συνεπάγεται ἀναγκαίως καὶ τὴν τοῦ δικαιώματος τῆς διακατοχῆς, ὡς δυναμένων τῶν δικαιωμάτων τούτων ν' ἀνήκωσιν εἰς διάφορα πρόσωπα, καὶ γ') διότι ἡ παρὰ τοῦ δημοσίου ἄνευ ἐνστάσεως ἀποδοχὴ τῆς προκλήσεως τοῦ Κωνστ., Τσακανίκα ἀπεστέρησε μὲν τὸ δημόσιον τοῦ τῆς ἐνστάσεως κατὰ τῆς προσκλήσεως δικαιώματος καὶ καθιστᾷ αὐτὸ κακῆς πίστεως διακάτοχον, ἀλλὰ δὲν προσδίδει καὶ εἰς τὸν Τσακανίκαν, ἐὰν δὲν κατεῖχε πρὸ τῆς προκλήσεώς του ἢ δὲν κατέλαβε μετ' αὐτὴν σώματι τοὺς ἐπιδίκους ἀγροὺς τὸ τῆς διακατοχῆς δίκαιον, οἷον ἀπαιτεῖται πρὸς ἐξάσκησιν τῶν περὶ τὴν κατοχὴν ἀγωγῶν, καθόσον πρὸς κατάρτισιν τοῦ τοιούτου δικαίου ἀπαιτεῖται οὐ μόνον ἡ διάνοια, ἀλλὰ καὶ ἡ σωματικὴ κατάληψις τοῦ πράγματος. Εἰ δὲ δὲν ἀποτελεῖ μέρος διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ ἀντικείμενον τῆς προκειμένης δίκης εἶναι πάντῃ ξένον τοῦ ἀντικειμένου, ὅπερ μνημονεύει ἡ ἄνω μνημονευθεῖσα ἀπόφασις. Ἄρα ἀναγκαία εἶναι ἡ διεξαγωγὴ τῆς διὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως διαταχθείσης ἀποδείξεως ὡς πρὸς τὴν διακατοχήν.

§ 135. Περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ ἀντικειμένου διαλαμβάνει ἡ 128 τοῦ 1855 πολιτικὴ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀπόφασις, καθ' ἣν ὅταν προτείνηται τὸ δεδικασμένον ὡς πρὸς τὴν κυριότητα τῶν διεκδικουμένων γαιῶν (τὴν ταυτότητα δηλαδὴ τοῦ ἀντικειμένου), πρέπει νὰ ἐξετάζωνται αἱ ἐκδοθεῖσαι ἀποφάσεις καὶ τὰ πωλητήρια, οὐχὶ δὲ μεταγενέστερα τῆς ἀποφάσεως ἔγγραφα, οἷον ἡ ὑπὸ τοῦ προτείναντος τὴν τελεσιδικίαν ἐνεργηθεῖσα ἔκθεσις ἐγκαταστάσεως, οὖσα μάλιστα ἔγγραφον μονομερὲς τοῦ ἰδίου. Ἰδοὺ πῶς ἐκφράζεται ἡ ἀπόφασις αὕτη (1).

(1) Ἀναιρεῖται, δι' αὐτῆς, ἡ 332 ἀπόφασις τοῦ 1854 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

«Ἐπειδή, κατὰ τὸ 274 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας, τότε μόνον ὑπάρχει τελεσιδικία, ὅταν τὸ μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων εἰς νέαν δίκην ζητούμενον δίκαιον στρέφηται ἀκριβῶς περὶ τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον. Ὅθεν ἐπὶ τῆς προκειμένης μεταξὺ Ἡγουμένου τῆς μονῆς Καλολειβαδίου καὶ τοῦ Ἰωάννου Παπαῤῥηγοπούλου δίκης, προτείναντος μὲν τοῦ τελευταίου κατ' ἔνστασιν τὸ δεδικασμένον, ἤτοι ὅτι ἡ ἀξιουμένη παρὰ τοῦ πρώτου κυριότης ἐπὶ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ χωρίου Ὠρωποῦ καὶ Μαρκοπούλου κειμένων γαιῶν, αἵτινες ἀνῆκον πρότερον εἰς τὸν δικαιοκάροχον ἐκείνου Ὀθωμανὸν Μεχμὲτ Μπέην, δικασθεῖσα ἤδη ὑπὸ τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς, ἀπεῤῥίφθη διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 57 καὶ 91 ἀποφάσεων αὐτῆς, ἀμφισβητήσαντος δὲ τοῦ Ἡγουμένου τὴν ταυτότητα τῶν ἐν ταῖς ἀποφάσεσι τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς διαλαμβανομένων γαιῶν, τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ὤφειλε, πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ προταθέντος δεδικασμένου, νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν αὐτὰς τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς τὰς ἀποφάσεις καὶ τὰ ταπία ἢ τὰ ἔγγραφα τῆς πωλήσεως τῶν ἐπιδίκων γαιῶν, ὅθεν μόνον ἐδύνατο νὰ ἐξαχθῇ ἡ ταυτότης τοῦ ἀντικειμένου, ἐὰν αὕτη ἀληθῶς ὑφίστατο, οὐχὶ δέ, ὡς ἔπραξε, νὰ στηριχθῇ ἐν μέρει μὲν εἰς τὴν δι' ἐπιμελείας τοῦ ἐνισταμένου γενομένην ἔκθεσιν ἐγκαταστάσεως, ἥτις, καθὸ ἔγγραφον μεταγενέστερον καὶ προσέτι ἔργον μονομερὲς τοῦ ἰδίου, δὲν ἐδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ ὡς στοιχεῖον πεποιθήσεως ἢ ὡς τίτλος παράγων δικαίωμα, ἐν μέρει δὲ εἰς τὴν ἐπίτης μεταγενεστέραν τοῦ ἀναιρεσείοντος Ἡγουμένου ἀγωγήν, ἥτις εἶχε σκοπὸν ν' ἀνατρέψῃ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, καὶ τέλος εἰς τὴν ὁμολογίαν τοῦ πληρεξουσίου αὐτοῦ τούτου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου περὶ τῆς δῆθεν ταυτότητος τῶν ἐν τοῖς ταπίοις διαλαμβανομένων γαιῶν. Δικάσαν δὲ οὕτω, παρεβίασε προφανῶς τὰς περὶ τελεσιδικίας οὐσιώδεις τῆς πολ. δικ. διατάξεις.

§ 136. Ὅρα ἀνωτ. § 113[5] ια.

§ 137. Ὅρα ἀνωτ. § 117.

§ 138. Τελεσιδικία ὑπάρχει, ὅταν ἀμφισβητούμενόν τι ἀντικείμενον ἐδικάσθη δι' ἄλλης ἀποφάσεως μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων· ἀδιάφορον δέ, ἂν ἦτον ἄλλη ἡ κυρία αἴτησις, ἐφ' ἧς ἀνεφύη καὶ ἐλύθη τὸ ζήτημα ἐκεῖνο.—Ὅθεν, ὅταν ἀπεφασίσθη ὅτι κατασχεθέντα τινὰ πράγματα ἀνῆκον, κατὰ τὸ τρίτον, εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα καὶ ὅτι ὑπῆρχον, κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς κατασχέσεως, ὅλα τὰ ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς κατασχέσεως ἀναφερόμενα εἴδη, δὲν συγχωρεῖται πλέον ἡ ἐξέτασις ἂν ὑπῆρχον ὅλα ἢ τινὰ μόνον. Ἀπόφασις πολιτι-

κῆ Ἀρείου Πάγου 236 τοῦ 1858, ἀναιροῦσα τὴν 15572 καὶ 16002 ἐφ. Ἀθ. καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ διὰ μὲν τῆς ὑπ' ἀριθ. 14327 ἀποφάσεως τῶν ἐνταῦθα ἐφετῶν διετάχθη ὁ πλειστηριασμὸς πάντων τῶν διὰ τῆς ἀπὸ 30 Αὐγούστου 1856 ἐκθέσεως κατασχεθέντων πραγμάτων ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν ἔγινε παρὰ τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἔνστασις τις ὅτι τὰ πράγματα ταῦτα ἀνῆκον κατὰ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ τὸ τρίτον εἰς αὐτόν· διὰ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14538 τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου, ἰσχυρισθέντων τῶν ἀναιρεσιβλήτων, ὅτι ἡ κατάσχεσις περιέλαβε διάφορα πράγματα ἀνύπαρκτα, τὸ αὐτὸ δικαστήριον ἐθεώρησεν ὡς δεδικασμένον διὰ τῆς πρώτης ἀποφάσεως τὸ ἀντικείμενον τοῦτο· ἐντεῦθεν δὲ συνάγεται ὅτι διὰ τελεσιδίκων ἀποφάσεων, μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων ἐκδιθεισῶν, ἐξητάσθη καὶ ἀπεφασίσθη ὅτι πάντα τὰ κατασχεθέντα πράγματα ἦσαν κοινὰ καὶ ὑπῆρχον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς κατασχέσεως· ἀδιάφορον δὲ εἶναι ἂν ἦτον ἄλλη ἡ κυρία αἴτησις, ἐφ' ἧς ἀνεφύησαν καὶ ἐλύθησαν τὰ εἰρημένα ζητήματα, διότι καὶ ταῦτα, ἀφοῦ ὁριστικῶς ἀποφασισθῇ ἡ διαφορά, καθίσταται τελεσίδικος, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 180 καὶ 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας· ὥστε ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρεβίασε τὰς περὶ τελεσιδικίας οὐσιώδεις διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καθόσον παρεδέχθη νὰ ἀποδειχθῇ δι' ὅρκου τὸ ἐναντίον τοῦ περιεχομένου τελεσιδίκων ἀποφάσεων, ἤτοι ν' ὁρκισθῇ ὁ ἀναιρεσείων ὅτι ἐκτὸς τῶν παραδοθέντων εἰς τὸν ὑπερθεματιστὴν πραγμάτων εἶχεν ἡ ἑταιρία των καὶ τὰ παρ' αὐτοῦ ζητούμενα καὶ μὴ παραδοθέντα». Ὅρα ἀν. § 2.

§ 139. Ἐπικυρωθείσης τῆς εἰς χεῖρας τρίτου κατασχέσεως καὶ διαταχθέντος τούτου ν' ἀποδώσῃ τὸ παρ' αὐτῷ κατασχεθὲν, ἐπιτρέπεται ἡ παρ' ἄλλου κατάσχεσις τοῦ αὐτοῦ ποσοῦ; Ἴδε τὰ ἐν λέξει Κατάσχεσις παρὰ τρίτῳ, ἔνθα καὶ ἡ 346 τοῦ 1855 ἀπόφασις ΑΠ.

§ 140. Ἀνταγωγικὴ περὶ ἐπισχέσεως αἴτησις, ἐξασκηθεῖσα ἄλλοτε κατὰ τοῦ δικαιοπαρόχου τοῦ ἤδη ἐναγομένου, δὲν δύναται νὰ ἐπαναληφθῇ, ἂν ὁ ἐνάγων παρῃτήθη πάσης ἀπαιτήσεως ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ ἡ ἐπίσχεσις, κηρύξας οὕτω κατηργημένην τὴν περὶ ἐκείνου ἀπόφασιν. Ἄλλως τε ἡ ἀνταγωγικὴ αἴτησις πρέπει νὰ περιλαμβάνηται εἰς τὸ ἀπολογητήριον (543 πολιτ. δικον.) Ἀπόφασις 9175 τοῦ 1852 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 141. Τελεσιδικία ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος. Ἡ ἀπόφασις 9282 τοῦ 1852 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει·

«Ἐπειδὴ, διὰ νὰ ὑπάρχῃ τελεσιδικία, ἀπαιτεῖται κατὰ τὸ ἄρθρον 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, πρὸς τοῖς ἄλλοις, τὸ νὰ πρόκηται περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, νὰ ζητηθῇ τὸ αὐτὸ δίκαιον εἰς νέαν δίκην.

»Ἐπειδὴ ἐπὶ τῆς πρώτης δικασθείσης ἀγωγῆς τοῦ Κωνσταντίνου Βολονάκη, ὡς συνδίκου τῆς πτωχεύσεως τῆς ἐν Γαλαζίῳ ἑταιρίας Θεοδωρίδη Παλαιολόγου καὶ συντροφ. ἐζητεῖτο παρὰ τοῦ ἐναγομένου Α. Βουτζηνᾶ τὸ χρηματικὸν δραχμῶν 843951 ὡς ὀφειλόμενον παρὰ τῆς ἐν Σύρῳ ποτὲ ἑταιρίας Βολονάκη, Βουτζηνᾶ καὶ συντροφίας πρὸς τὴν ἐν Γαλαζίῳ πρώην ἑταιρίαν Θεοδωρίδου Παλαιολόγου καὶ συντροφίας ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως, τὴν ὁποίαν ἡ πρώτη ἀνέλαβε τοῦ νὰ χορηγήσῃ εἰς τὴν δευτέραν κεφάλαιον καταστατικὸν ἐκ δραχμῶν 12015 46/00, καὶ ἐκ τῆς καθυστερήσεως τῆς ἐκπληρώσεως τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης ἐπὶ δραχμῶν 8437. 81. Ἐπὶ δὲ τῆς προκειμένης ἀγωγῆς ζητεῖται ὑπὸ τοῦ Κωνσταντίνου Βολονάκη, κατὰ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα, παρὰ τοῦ ἐναγομένου καὶ χρέος ὀφειλόμενον παρὰ τῆς πρώτης ὡσαύτως ἑταιρίας πρὸς τὴν δευτέραν ἐκ τοῦ ὅτι ἡ πρώτη παρήγγειλε πρὸς τὴν δευτέραν νὰ τῷ στείλῃ εἰς Σύρον ἐμπορεύματα διὰ λογαριασμόν της, καὶ ἡ δευτέρα ἔστειλε τοιαῦτα ἀξίας δραχμῶν 8437, ἡ δὲ ἀξία αὕτη καθυστερεῖται. Ἐπὶ τῆς πρώτης λοιπὸν ἀγωγῆς, τὸ αὐτὸ χρηματικὸν ποσὸν ἐζητεῖτο ὡς ἐξ ἄλλου πράγματος, ἤγουν ἐξ ἐνοχῆς ἐπὶ ἄλλου γεγονότος ἐστηριγμένης, παρ' ἐκείνου, παρ' οὗ ζητεῖται ἐπὶ τῆς προκειμένης, ἥτις προτείνει ἐνοχὴν στηριζομένην εἰς ὅλως ἄλλο γεγονός· καὶ ἐπὶ τῆς πρώτης ἐπρόκειτο νὰ ζητηθῇ ἄλλο δίκαιον παρὰ τὸ ζητούμενον ἐπὶ τῆς δευτέρας, τουτέστι κατὰ μὲν τὴν πρώτην ἐζητεῖτο ἡ ἐκπλήρωσις μιᾶς ὑποσχέσεως τῆς ἑταιρίας Σύρου, μὴ ἐκτελεσθείσης· κατὰ δὲ τὴν δευτέραν, ἡ ἀπόδοσις ἀξίας ἀνηκούσης εἰς τὴν ἐνάγουσαν ἑταιρίαν Γαλαζίου κατακρατουμένης ὑπὸ τῆς ἐν Σύρῳ. Ὅθεν ἐλλείπουσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου δύο οὐσιώδη στοιχεῖα πρὸς ἀπαρτισμὸν τῆς ἀντιταχθείσης τελεσιδικίας, τουτέστιν ἡ μὴ ταυτότης τοῦ δικαίου, καὶ ἡ μὴ ταυτότης τοῦ πράγματος, ἐξ οὗ τοῦτο παράγεται, καὶ μὴ ὀρθῶς παρεδέχθη τὴν ἔνστασιν ταύτην τὸ ἐμποροδικεῖον διὰ τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως».

§ 142. Ὅταν ὁ μὲν ἐναγόμενος ζητήσῃ νὰ καταδικασθῇ ὁ ἐνάγων, ἐν περιπτώσει παραδοχῆς τῆς ἀγωγῆς του, νὰ πληρώσῃ πρὸς τὸν παρ' αὐτοῦ τοῦ ἐναγομένου προσεπικληθέντα εἰς τὴν δίκην τὰ ἔξοδα τῆς καλλιεργείας καὶ φυτουργίας τῆς σταφιδαμπέλου, ὅσα ἐξοδεύθησαν καὶ θέλουν ἐξοδευθῇ, τὸ δὲ δικαστήριον καταδι-

κάσει τὸν ἐνάγοντα νὰ πληρώσῃ τὰ ἐπωφελῆ ἔξοδα τῆς φυτεύσεως, ὅσα ὁ ἐναγόμενος κατέβαλε μέχρι τῆς ἀγωγῆς, ἕπεται ἀναγκαίως, ὅτι ἀπεῤῥίφθη ἡ αἴτησις αὐτοῦ καὶ ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως, καὶ ὑπάρχει τελεσιδικία ὡς τὸ μέρος αὐτὸ τῆς αἰτήσεως.

§ 142[2] Δὲν ὑπάρχει ὅμως τελεσιδικία, ἂν διὰ νέας ἀγωγῆς ζητήσῃ τὰ καταβληθέντα ἔξοδα πρὸς συντήρησιν τῆς σταφιδαμπέλου ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως μέχρι τῆς παραδόσεως τοῦ κτήματος εἰς τὸν διεκδικήσαντα αὐτό. Ἀπόφ. ἐφετ. Ναυπλίας 59 τοῦ 45 ἐν Νομ. σ. 4117.

Περιπτώσεις, καθ' ἃς ὡς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης δὲν ὑπάρχει τελεσιδικία.

§ 142[3] α) Δὲν ὑπάρχει τελεσιδικία ὅταν ἡ μία δίκη περιστρέφηται εἰς τὴν κατοχήν, ἡ δὲ εἰς τὴν κυριότητα. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείας Πάγου 93 τοῦ 1845, φέρουσα·

«Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, τελεσιδικία ὑπάρχει ὅταν περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων, κατὰ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα, πρόκηται νὰ ζητηθῇ τὸ αὐτὸ δίκαιον εἰς νέαν δίκην· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ δίκη, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 105 ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, εἶχεν ἀντικείμενον τὴν διατάραξιν κατοχῆς τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος γαιῶν, τὸ δὲ ἀντικείμενον τῆς δίκης, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τῶν αὐτῶν ἐφετῶν, εἶναι περὶ κυριότητος καὶ διεκδικήσεως τῶν γαιῶν τούτων· ὅθεν καὶ ὁ περὶ παραβιάσεως τῆς τελεσιδικίας λόγος τῶν αναιρεσειόντων εἶναι ἀνυπόστατος».

§ 142[4] β') Ὅρα τὴν ἀρχὴν τοῦ νόμου ἀνωτέρω § 16. Αἱ ἐκδιδόμεναι εἰς τὰς περὶ διακατοχῆς δίκας ἀποφάσεις δὲν δεσμεύουν τὰ δικαστήρια ἐκδικάζοντα τὰς περὶ κανονισμοῦ ὁρίων τοῦ αὐτοῦ κτήματος δίκας. Ἀπόφασις 5245 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφ. (ἐν Νομικ. σελ. 4989).

§ 142[5] γ') Τὸ δημόσιον ἐνήγαγε τὸν Σ, διατεινόμενον δ' ὅτι κτήματά τινα μετέβησαν εἰς τὴν κυριότητά του δικαιώματι τῆς ἐν πολέμῳ καταλήψεως, διεξεδίκησεν αὐτά.—Ἡ ἀγωγὴ ἐπεδικάσθη μόνον κατὰ τὸ ἥμισυ τῶν κτημάτων, ὡς πρὸς τὸ ἄλλο δὲ ἥμισυ ἀπεῤῥίφθη, ἀλλ' ἡ ἐπιδικάσασα τὸ ἥμισυ ἀπόφασις ἀνῃρέθη.—Ὡς πρὸς τὸ ἐπιδικασθὲν λοιπὸν αὐτὸ ἥμισυ δὲν ἀποτελεῖ δεδικα-

σμένον ἡ πρώτη ἀπόφασις, ἡ ἀποῤῥίψασα ὡς πρὸς τὸ ἕτερον ἡμισυ τὴν ἀγωγὴν τοῦ δημοσίου, διότι δὲν πρόκειται περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος. (274 πολ.) Βασ. (51, 2). 11. Ἀπόφ. πολιτικὴ ΑΠ. 212 τοῦ 1856, κυροῦσα τὴν 12493 καὶ 13508 ἀπόφασιν ἐφετῶν Ἀθηνῶν.

§ 142[6] δ') Ὅταν ἡ μὲν μικτὴ ἐπιτροπὴ ἐδίκασε περὶ τῆς κυριότητος οἰκίας τινὸς, τὸ δὲ εἰρηνοδικεῖον περὶ τῶν ἐνοικίων τῆς μερίδος τὰς οἰκίας, ἥτις (μερὶς) ἀναλογεῖ εἰς τὴν ἐνάγουσαν, δὲν προσβάλλεται τὸ δεδικασμένον. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 2 τοῦ 1843.

§ 142[7] ε) Ὅταν ἀπεῤῥίφθη ἡ περὶ ἐνοικίων ἀγωγὴ, δὲν θεωρεῖται δικασθεῖσα διὰ τοῦτο καὶ ἡ περὶ ἀποζημιώσεως ἕνεκα τῆς ἀποχωρήσεως ἀπὸ τοῦ μισθωθέντος. Απόφασις ἐφετῶν Αθηνῶν 11541 φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ἡ περὶ τελεσιδικίας ἔνστασις, τὴν ὁποίαν ἡ ἐναγομένη ἐπικαλεῖται στηριζομένη ἰδίως εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 78 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν, δὲν εἶναι βάσιμος, διότι ἐν μὲν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ πρόκειται περὶ ἐνοικίων, τὰ ὁποῖα ὁ Δημήτριος Σάββας ἐζήτει ἐπικαλούμενος τὴν περὶ τῆς εἰς τὴν ἐναγομένην ἐκμισθώσεως τῆς οἰκίας του συμφωνίαν, ἤδη δὲ πρόκειται περὶ ἀπαιτήσεως ἀποζημιώσεως ἕνεκα τῆς ἀπὸ τοῦ συναλλάγματος ἐκείνου μονομεροῦς ἀποχωρήσεως τῆς ἐναγομένης· ὥστε ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν πρόκειται περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος (274 πολ. δικον.)· ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ἄλλη εἶναι ἡ ἱστορικὴ βάσις, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐστηρίζετο ἡ περὶ τῶν ἐνοικίων ἀγωγὴ, καὶ ἄλλη εἶναι ἡ ἱστορικὴ βάσις, ἐφ' ἧς ἐρείδεται ἡ προκειμένη ἀγωγή· ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει δὲν ὑπάρχει τελεσιδικία, διότι δὲν πρόκειται περὶ τοῦ αὐτοῦ δικαίου ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος. τεμ. 21 § 3 Πανδεκ. (44, 2) Βασ. (51, 2) ιθ. ἐδ. 3.

§ 142[8] ς') Ὅταν διὰ τῆς νεωτέρας ἀγωγῆς ζητῆται ἄλλο παρ' ἐκεῖνο, περὶ οὗ διελάμβανεν ἡ πρώτη ἀγωγὴ, δὲν χωρεῖ τελεσιδικία. Απόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 12 τοῦ 1847, ἀναιροῦσα τὴν 3829 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ οἱ νῦν ἀναιρεσείοντες διὰ μὲν τῆς ἀπὸ 2 Ἀπριλίου 1843 ἀγωγῆς των τῆς ἐνδιαλαμβανομένης εἰς τὴν ἀπὸ 15 Ἰουλίου 1843 ὑπ' ἀριθ. 126 ἀπόφασιν τῶν ἐν Μεσολογγίῳ πρωτοδικῶν κατὰ τῶν νῦν ἀναιρεσιβλήτων ἐζήτησαν 1) νὰ καταδικασθῶσιν οὗτοι νὰ κατεδαφίσουν τὸν παρ' αὐτῶν νεοκτισθέντα μύλον,

τὸν ἀντικρὺ τοῦ ἰδικοῦ των λεγομένου ὁ μῦλος τοῦ μόσχου, κειμένου εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Μεσολογγίου, καὶ ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τούτων νὰ διαταχθῇ ἡ κατεδάφισίς του δι' ἐξόδων τῶν ἐναγομένων, 2) νὰ καταδικασθοῦν νὰ τοῖς ἀποδώσωσι συγχρόνως λόγῳ ἀποζημιώσεως, δραχ. 300 διὰ τὸ 1843 ἔτος ὡς καὶ διὰ τὰ ἑπόμενα μέχρι τοῦ τέλους τῆς ἀγωγῆς των καὶ 3) νὰ καταδικασθοῦν εἰς τὰ ἔξοδα, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οἱ ἐναγόμενοι λαμβάνουν τὸ ὕδωρ ἀπὸ τὴν αὐτὴν πηγὴν τοῦ ῥεύματος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου αὐτοὶ οἱ ἐνάγοντες ἔχουν πρὸ χρόνων κεκτημένον δικαίωμα δουλείας διὰ νὰ ἀλέθῃ ὁ ἰδικός των μῦλος, τὸ δὲ πρωτοδικεῖον, σκεφθὲν διὰ τῆς μνησθείσης ὑπ' ἀριθ. 126 ἀποφάσεώς του ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὸ προτεινόμενον παρὰ τῶν ἐναγόντων δικαίωμα τῆς χρήσεως τοῦ ὕδατος, οὗτοι ἔπρεπεν εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον νὰ ἐνάξωσι τοὺς ἀντιδίκους των, καὶ ὅτι ὁ ἀγρὸς, ἐφ' οὗ οἱ ἐναγόμενοι ἀνήγειρον τὸν μῦλον, εἶναι ὁμολογουμένως ἰδιοκτησία των, ἀπέῤῥιψε τὴν ἀγωγήν· διὰ δὲ τῆς δευτέρας τῆς 16 Μαρτίου 1845 ἐζήτησαν οἱ ἐνάγοντες νὰ καταδικασθοῦν οἱ ἐναγόμενοι νὰ καταστρέψουν ὅλας τὰς καινοτομίας, δι' ὧν λαμβάνουσι τὸ ὕδωρ ἐκ τῆς διώρυγος τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ σημειουμένης καὶ τὸ διευθύνουσιν εἰς τὸν νεοκτισθέντα μῦλόν των, νὰ παύσουν τοῦ ν' ἁρπάζωσιν ὕδωρ εἰς τῆς διώρυγος ταύτης ἄνωθι τοῦ μύλου των, διὰ τὸ τέλος τοῦ νὰ ἐγκατασταθοῦν εἰς τὰ κεκτημένα δίκαιά των, ἀφ' ὧν τοὺς διετάραξαν καὶ ἀπέβαλον, καὶ νὰ διαταχθῇ ἡ κατεδάφισις τῶν εἰρημένων καινοτομιῶν δι' ἐξόδων τῶν ἀντιδίκων των ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως· 2) νὰ καταδικασθοῦν νὰ τοῖς πληρώσουν δραχ. 300 κατ' ἔτος ἀπὸ τὸ 1843 μέχρι τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως γ) ν' ἀπαγγελθῇ κατ' αὐτῶν προσωπικὴ κράτησις πρὸς ἐκτέλεσιν ταύτης καὶ 4) νὰ καταδικασθοῦν εἰς τὰ δικαστικὰ κτλ. ἔξοδα, ἐπὶ λόγῳ ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ὕδωρ ἀνήκει εἰς αὐτοὺς δικαιώματι δουλείας, καὶ οἱ ἐναγόμενοι ἄνευ δικαιώματος λαμβάνουν ἐξ αὐτοῦ διὰ τὸν ἰδικόν των μῦλον· ἐκ δὲ τῶν ἐκτεθέντων γίνεται φανερὸν, ὅτι ἡ μὲν βάσις τῆς πρώτης, καθὼς καὶ τῆς δευτέρας ἀγωγῆς, εἶναι τὸ προτεινόμενον δουλείας δικαίωμα ἐπὶ τοῦ ὕδατος, δι' ὃ παραπονοῦνται οἱ ἐνάγοντες, ὅτι οἱ ἐναγόμενοι λαμβάνουν μέρος διὰ τὸν ἰδικόν των μῦλον, αἱ δὲ διὰ τῶν ἀγωγῶν τούτων αἰτήσεις εἶναι ἐν μέρει διάφοροι, ἀλλ' ἡ διαληφθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 126 ἀπόφασις οὐδὲν ἀποφασίζει ἐπὶ τοῦ ἀμφισβητουμένου δικαιώματος τῆς χρήσεως τοῦ ὕδατος, ὥστε ἀφ' οὗ τὸ δικαίωμα τοῦτο, ὅπερ εἶναι ἡ βάσις τῶν αἰτήσεων ἀμφοτέρων τῶν ἀγωγῶν, καὶ αἱ διὰ τῆς προκειμένης ἀγωγῆς αἰτήσεις τῶν

ἐναγόμενοι εἶναι διάφοροι ἀπὸ τὴν ὁποίαν κατὰ πρῶτον ἐχαρίσθη· διότι πότε μὲν ἐζήτησαν τὴν κατεδάφισιν τῆς οἰκοδομῆς τοῦ μύλου, ἤδη δὲ τὴν κατεδάφισιν ὅλων τῶν καινοτομιῶν καὶ νὰ παύσουν οἱ ἐναγόμενοι νὰ ἁρπάζωσι τὸ περὶ οὗ λόγος ὕδωρ διὰ νὰ ἐγκατασταθῶσιν οἱ ἐνάγοντες εἰς τὰ ἐπ' αὐτοῦ κεκτημένα δικαιώματά των· προφανῶς δὲν πρόκειται εἰς τὴν δίκην ταύτην οὔτε τὸ αὐτὸ δίκαιον νὰ δικασθῇ, οὔτε τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον· τὸ δὲ ἐφετεῖον, κατὰ παράβασιν τοῦ 274 ἄρθρου τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἐθεώρησεν ὡς δεδικασμένην διὰ τῆς εἰρημένης ὑπ' ἀρ. 126 ἀποφάσεως τὴν προκειμένην ἀγωγήν, ἡ δὲ παράβασις τῆς διατάξεως ταύτης καθὸ οὐσιώδους δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν κατὰ τὰ ἄρθρα 204 καὶ 807 § 5 τῆς πολ. δικ.»

§ 142⁹ ζ) Δεδικασμένον δὲν ὑπάρχει ὅταν τὸ ἀντικείμενον ἑκατέρων τῶν δικῶν εἶναι διάφορον.

Ἐν ἄλλοις ῥήμασι. Τὸ διαφέρον θεωρεῖται ὡς ταυτὸν τῇ ἀξίᾳ τοῦ πράγματος· ἑπομένως, ἀποτυχούσης τῆς περὶ ἀποτίσεως αὐτοῦ ἀγωγῆς, ἀποβαίνει ἀπαράδεκτος ἡ περὶ τοῦ διαφέροντος ἑτέρα ἀγωγὴ αὐτοῦ, συνεπείᾳ τῆς ἐνστάσεως τοῦ δεδικασμένου; οὐχί, κατὰ τὴν 155 τοῦ 59 ἀπ. ΑΠ.

§ 142ιο η) Δὲν ὑπάρχει δεδικασμένον ὅταν ἡ μὲν τῶν δικῶν ἔχῃ ἀντικείμενον τὴν χρῆσιν καὶ κατοχὴν ὕδατος, ὅπερ μετωχέτευσαν εἰς τὸν νεοκτισθέντα μύλον οἱ δικαιοπάροχοί τινος τῶν διαδίκων, ἡ δ' ἑτέρα ἀφορᾷ ἀποζημίωσιν ὀφειλομένην ἕνεκα ἀνεγέρσεως μύλου ἀπέναντι τῆς γενομένης συμφωνίας. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 131 τοῦ 1854, κυροῦσα τὴν 9451 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 142ιι θ') Ὅταν ἡ ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις ἀφορᾷ τὸ κῦρος ἢ μὴ δωρητηρίου τινός, ἤγουν ἁπλῶς τὸ κῦρος τοῦ συναλλάγματος τῆς πρός τινα δωρεᾶς, οὐχὶ δὲ τὸ ζήτημα τῆς κυριότητος τῶν δωρηθέντων, ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν ἀποκλείει τὴν περὶ κυριότητος τῶν δωρηθέντων ἀγωγήν. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 18044 τοῦ 60, ἧς ἡ πρώτη σκέψις φέρει·

«Ἐπειδὴ διὰ τῆς μεταξὺ τῆς δικαιοπαρόχου ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων Σοφίας χήρας Ἰω. Λαγάνη καὶ τοῦ Θεοδώρου Καντζιλιέρη δίκης ἐδικάσθη καὶ ἀπεφασίσθη μόνον τὸ κῦρος ἢ μὴ τοῦ πρὸς τοῦτον δωρητηρίου, ἤγουν ἁπλῶς τοῦ συναλλάγματος τῆς δωρεᾶς, οὐχὶ δὲ τὸ ζήτημα τῆς κυριότητος τῶν δωρηθέντων, διότι τοῦτο τὸ μόνον ἀντικείμενον, ἤγουν τὴν ἀκύρωσιν τοῦ συναλλάγματος,

εἶχεν ἡ ἀγωγὴ τῆς εἰρημένης δωρητοῦ καὶ αὐτοῦ, οὐχὶ δὲ τὴν διεκδίκησιν ἢ τὴν ἀπαίτησιν ἀποδόσεως τῶν δωρηθέντων κτημάτων ὡς δῆθεν παραδοθέντων εἰς τὸν δωροδόχον, καθὰ οὗτος ἐσφαλμένως διατείνεται, καὶ καθ' ἃ βεβαιοῖ τὸ περιεχόμενον τῆς παρ' αὐτοῦ ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου ὑπ' ἀριθ. 8713 καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 517 ἀποφάσεως τῶν πρωτοδικῶν. Ὅθεν δεδικασμένη ὑπάρχει μόνον ἡ προσωπικὴ ἐνοχὴ τῆς δωρητοῦ πρὸς τὸν πρῶτον δωροδόχον Θ. Κατζιλιέρην, τὴν ὁποίαν δὲν θεωρεῖται ὑπόχρεως νὰ ἐκπληρώσῃ πρὸς αὐτὸν ὁ νῦν ἀντίδικός του, διότι ὁ ἐκκαλῶν οὔτε πρωτοδίκως, οὔτε ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ἐχαρακτήρισεν αὐτὴν ὡς κληρονόμον τοῦ δωρητοῦ καὶ διάδοχον ἐκ τούτου τῶν προσωπικῶν ἐνοχῶν ταύτης».

§ 142[12] ί) Δὲν ὑπάρχει δεδικασμένον, ὅταν ἡ μὲν τῶν δικῶν ἀντικείμενον εἶχε διεκδίκησιν τῶν κατασχεθέντων ἀντικειμένων· ἡ δέ, ἔριδας περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ὑπὸ τοῦ καταδιωκομένου ὀφειλέτου ἐγειρομένας. Ἀπόφασις 10071 τοῦ 1852 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 142[13] ιά) Ἡ περὶ τῆς νομῆς τοῦ ἐπιδίκου κτήματος διεξαχθεῖσα ἀπόδειξις, δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὴν περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιφανείας, καθότι καὶ ὁ νομίμως κεκτημένος τοιοῦτον δικαίωμα δύναται, ἀπολέσας τὴν νομήν, νὰ ἐκτραπῇ εἰς διατάραξιν τῆς παρὰ τῷ ἀντιδίκῳ του εὑρισκομένης νομῆς· κατὰ μείζονα δὲ λόγον, ἡ περὶ τῆς ἀγωγῆς ἐκείνης τῆς νομῆς τελεσίδικος ἀπόφασις δὲν δύναται ν' ἀποτελέσῃ δεδικασμένον ὡς πρὸς τὸ περὶ ἐπιφανείας ζήτημα, ἐὰν διὰ παραδόσεως ἀπεκτήθη τὸ δικαίωμα αὐτό. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 246 τοῦ 54, κυροῦσα τὴν 484 τοῦ 52 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ν. ἐφ.

§ 142[14] ιβ') Ὅταν ἡ μία τῶν ἀγωγῶν ἀφορᾷ τὴν ἀξίαν οἰκοπέδου τινός, ἡ δὲ ἑτέρα τὸ ἀφαιρεθὲν ἐκ τοῦ ἑταιρικοῦ ταμείου ποσόν, ὅπερ δὲν ἐχρησίμευσε πρὸς πλήρωμὴν τῆς ἀξίας ἐκείνης, δεδικασμένον δὲν ὑπάρχει. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 289 τοῦ 1856.

§ 142[15] ιγ') Δεδικασμένον δὲν ὑπάρχει, ὅταν δὲν πρόκηται περὶ τῶν αὐτῶν προσώπων ἢ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου. Ἀπόφ. πολιτικὴ ΑΠ. 23 τοῦ 1849, φέρουσα· (Πρβ. ἀν. § 58 ἐπ.)

«Ἐπειδὴ ἐνώπιον τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς, ὅπου ἡ Φανιὼ Μαυρομμάτη ἐζητήσατο νὰ κηρυχθῇ κυρία τοῦ τετάρτου τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος κτημάτων, καὶ ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων ἐπὶ

τῆς προκειμένης δίκης, ὅπου αὕτη ἐζητήσατο τὴν διανομὴν αὐτῶν τῶν κτημάτων διὰ νὰ λάβῃ τὸ τέταρτον, ἐδικάσθη μόνον ὁ Ἀλέξανδρος Λοζὲ ἐν ἰδίῳ ὀνόματι, ὡς δηλοῦται ἐκ τῆς δικογραφίας καὶ τῆς ἀπὸ 17 Φεβρουαρίου 1840 ἀποφάσεως τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς. Ἐπὶ δὲ τῆς δίκης περὶ ἐγκαταστάσεως τῆς Φανιῶς εἰς αὐτὰ τὰ κτήματα, καθ' ἧς ἐγένετο ἀνακοπὴ ὑπὸ τοῦ Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου καὶ ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐξεδόθησαν ἡ ὑπ' ἀριθ. 1995 καὶ ἀπὸ 20 Αὐγούστου 1851 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν καὶ ἡ ἀπὸ 2 Ἀπριλίου 1842 ὑπ' ἀριθ. 11 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, δὲν ἐδικάσθη ὁ Ἀλέξανδρος Λοζὲς, ἀλλ' ἡ εταιρία ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν τῶν ἀνωτέρω Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου, ὡς δηλοῦται ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποφάσεων· ἄρα δὲν ὑπάρχει δεδικασμένον, καθόσον δὲν πρόκειται οὔτε περὶ τῶν αὐτῶν προσώπων, οὔτε περὶ τοῦ ἰδίου ἀντικειμένου, καὶ ἑπομένως ἐδύνατο τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν νὰ διατάξῃ ἀποδείξεις περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ προσώπου τοῦ Ἀλεξάνδρου Λουζὲ χωρὶς παραβιάσεώς τινος τοῦ ἄρθρου 273 § 3 τῆς πολιτικῆς δικονομίας· ὥστε καθίστανται ἀνίσχυροι οἱ προταθέντες λόγοι πρὸς ἀναίρεσιν τῆς προσβληθείσης ὑπ' ἀριθμὸν 4531 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν».

§ 142[16] ιδ') Ὅταν ἡ ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις ἀπέρριψεν ὅτι αἱ γαῖαι, ἃς ὁ ἐνάγων ὑπεδείκνυεν ὡς ἀνακαλυφθείσας, δὲν ἀνεκαλύφθησαν παρ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἦσαν ἤδη γνωσταὶ καὶ σημειωμέναι ἐν τῷ ἐνοικιαστηρίῳ, οὐχὶ ὅμως καὶ ὅτι παρεδόθησαν αὐτῷ, διὰ νέας δὲ ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων διατείνεται ὅτι αἱ γαῖαι δὲν τῷ παρεδόθησαν ἐγκαίρως, καίτοι συμπεριλαμβανόμεναι εἰς τὸ ἐνοικιαστήριον, ἕπεται ὅτι ἡ δευτέρα ἀγωγὴ στηρίζεται εἰς διάφορον τῆς πρώτης γεγονός· ὥστε τελεσιδικία δὲν ὑφίσταται. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 129 τοῦ 1861, κυροῦσα τὴν 388 τοῦ 1859 ἀπόφασιν ἐφετῶν Ναυπ.

Νομολογία. — Ταυτότης τῆς διαφορᾶς ὡς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου. — Τόκοι (1).

§ 143. Περὶ τούτου θέλω ὁμιλήσει ἐν λέξει Τόκοι. Ὅρα δὲ ἀνωτέρω § 28, ἀπόφασιν Ἀρείου Πάγου 152 τοῦ 52, 4 τοῦ 1859 καὶ ἀπόφασιν ἐφετῶν Ἀθηνῶν 14987.

(1) Πρβ. Δαλλ. λ. chose jugée ἀριθ. 122 ἐπ.

Νομολογία.—Ταυτότης τῆς διαφορᾶς ὡς ἐκ τῆς αἰτίας (τοῦ λόγου) (1).

§ 143² Ἴδομεν ἀνωτέρω (σελ. 122) ὅτι, τότε ἀντιτίθεται ἡ παραγραφή, ὅτε τὸ αὐτὸ σῶμά ἐστιν, ἡ αὐτὴ ποσότης, τὸ αὐτὸ δίκαιον, ἡ αὐτὴ αἰτία τῆς κινήσεως καὶ ἡ αὐτὴ τῶν προσώπων αἵρεσις· ὅτι (ὡς πρὸς τὴν αὐτὴν αἰτίαν τῆς κινήσεως) εἶναι ἀδιάφορος ἡ ὀνομασία τῆς ἀγωγῆς, δι' ἧς ἡ διαφορὰ εἰσάγεται, ἢ ὁ τύπος καθ' ὃν τὸ δικαστήριον ἀποφαίνεται (2)· καὶ τὰ παρεμπιπτόντως ἢ προκριματικῶς λυθέντα ζητήματα γίνονται τελεσίδικα (3). ὅτι ὁ νόμιμος λόγος περιλαμβάνει δύο τινά, τὴν πραγματικὴν βάσιν, ἐξ ἧς ἐπήγασε τὸ δικαίωμα, καὶ τὸ εἶδος τοῦ δικαιώματος (4) καὶ ὅτι, ὅταν ἐδικάσθη ἡ αἰτία, ἥτις εἶναι κοινὴ εἰς ἀμφοτέρας τὰς ἀγωγάς, τότε ὑπάρχει τελεσιδικία (5).

§ 143³ Φέρε ἴδωμεν τὰ ἐν τῇ νομολογίᾳ.

§ 144. Ὅρα ἀνωτέρω § 113⁵

§ 144² Ὅρα § 112 καὶ 113² ἔνθα πολλὰ σχετικὰ ζητήματα.

§ 144³ Ὅταν εἰς νεωτέραν δίκην προτείνηται ἡ εἰκονικότης τῶν ἐγγράφων, ἐφ' ὧν ἐστηρίχθη ἡ προεκδοθεῖσα ἀπόφασις, τὸ δεδικασμένον χωρεῖ; Ὁμολογῶ, ὅτι αἱ ἀποφάσεις, τὰς ὁποίας ἀνωτέρω

---

(1) Ὅρα ἀνωτέρω § 112 ἔνθα καὶ παραδείγματά τινα τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δικαίου, ἐν οἷς ταυτότης διαφορᾶς δὲν ὑπάρχει. Ὅρα καὶ κατ. § 154 ἐπ.

(2) Ἀνωτέρω § 112.

(3) Αὐτόθι.

(4) Αὐτόθι.

(5) Ἀνωτέρω σελ. 128.

Ὅθεν ὁ διατεινόμενος, ὅτι εἶναι ἐλεύθερος ἀπὸ τὴν δουλείαν τοῦ ὕψους ἐπὶ δέκα πόδας, δὲν δύναται, ἀποτυχών, νὰ κινήσῃ νέαν ὡς ἔχων δίκαιον ἐπὶ εἴκοσι πόδας, διότι οἱ εἴκοσι προϋποθέτουν τοὺς δέκα· ὅστις ὅμως ἀπέτυχε περὶ δουλείας ὁδοῦ, δὲν ἐκβάλλεται διατεινόμενος κτηνηλασίαν, διότι εἶναι ἄλλο εἶδος.

Ὁ ἀποτυχὼν περὶ ἐπικαρπίας, δύναται μετὰ ταῦτα νὰ κινήσῃ περὶ κυριότητος, διότι ἴσως ἠγνόει τὸ ἐπ' αὐτῆς δικαίωμά του. Ὁ ἐπιτυχὼν κατὰ τὴν ἐπικαρπίαν, δὲν ἐκβάλλεται περὶ χρήσεως, διότι εἶναι ἄλλο εἶδος· ὁ ἀποτυχὼν ὅμως κατ' αὐτήν, ἐκβάλλεται ζητῶν τὴν ἐπικαρπίαν. Ὅρα ἀνωτέρω § 113² ἐν τέλει τὰς παραπομπάς.

(§ 56, 75, 85, 87) ἐδημοσίευσα, δὲν φωτίζουσιν ἀρκούντως τὸν ἀναγνώστην· ἀλλά, φρονῶ, ὅτι τὸ ζήτημα πρέπει νὰ λυθῇ μᾶλλον καταφατικῶς.

§ 144[4] ὅρα ἀ ωτέρω § 113[5]

§ 145. Ὅταν τὶς ὡς ἐνάγων προσέβαλε σύμβασίν τινα περὶ δανείου, καὶ ἀπεῤῥίφθη ἡ ἀγωγή, δὲν δύναται διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους νὰ προσβάλῃ, ὡς ἐναγόμενος, τὴν σύμβασιν αὐτὴν ταύτην. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 523 τοῦ 1852, κυροῦσα τὴν 9094 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ ἀνεκκλήτως δικάσαν δικαστήριον ἀποφηνάμενον ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα δὲν δύναται νὰ προσβάλῃ ἤδη ὡς ἐναγομένη τὴν περὶ τοῦ ἐπιδίκου δανείου σύμβασιν διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους, δι' οὓς ἐν προηγουμένῃ δίκῃ εἶχε προσβάλει αὐτὴν ὡς ἐνάγουσα, ἤτοι ὅτι ἡ σύμβασις καλύπτει ἄκυρον ἀναδοχὴν καὶ ὅτι δὲν ἐμετρήθησαν τὰ χρήματα, οὐδένα νόμον παρεβίασε, διότι ἡ κατὰ τὴν πρώτην ἐκείνην δίκην ἐκδοθεῖσα τελεσίδικος ἀπόφασις ἀποτελεῖ, ὡς πρὸς τοὺς ἀνωτέρω λόγους τῆς προσβολῆς τῆς προκειμένης συμβάσεως, δεδικασμένον μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων· εἶναι δ' ἀδιάφορον ἐὰν ἡ τότε ἐνάγουσα παρίσταται σήμερον περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, κατὰ τῶν αὐτῶν ἀντιδίκων, ὡς ἐναγομένη· ἄρθρον 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας. Βασ. (51, 2) 17 καὶ 22· οὐδὲ ἀπέκρουσε τὸ δικαστήριον τοὺς νέους κατὰ τῆς αὐτῆς συμβάσεως προταθέντας ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης λόγους, τοὺς ὁποίους ἐδίκασε κατ' οὐσίαν, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς 3, 4, 5, 6 καὶ 7 σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως».

§ 146. Ὅταν τὶς εἰς νέαν δίκην, τῆς ὁποίας τὸ ἀντικείμενον προεδικάσθη, ἀναφέρῃ νέον ἐπιχείρημα, θεωρεῖται δεδικασμένον καὶ τοῦτο; Ναί, ἂν κατὰ πρώτην δίκην ἠδύνατο νὰ προταθῇ. (Ὅρα § 150 ἐπ.)

Ἡ 15873 τοῦ 1858 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει·

«Ἐπειδὴ τὸ ζήτημα, ὅπερ ἐλύθη μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων, οἵτινες καὶ σήμερον παρίστανται, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13548 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου ἦτον ἂν ὁ Π. Γιουρδῆς ὤφειλε νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν Γ. Σκουζὲν, συνεπείᾳ τοῦ ἀπὸ 15 Μαρτίου 1852 συμβιβασμοῦ γενομένου μεταξὺ τοῦ Γιουρδῆ καὶ τῶν δανειστῶν του, ὧν εἶναι καὶ ὁ Γ. Σκουζὲς ὑπογεγραμμένος ἐν αὐτῷ, τὸ ὅλον τοῦ χρέους ἤτοι δραχ. 30984.50/000, ὅπερ ὤφειλεν ἐν καιρῷ τῆς πτωχεύσεως τοῦ Π. Γιουρδῆ, ἢ μόνον 20 τοῖς 0/0 ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τούτου δηλ. δραχ. 6196, συνεπείᾳ τῆς ἀφέσεως τοῦ ὑπολοίπου τῆς γενομένης εἰς τὸν Γιουρδῆν διὰ τοῦ συμβιβασμοῦ τούτου

τὸ δὲ δικαστήριον τοῦτο ἀπεφάνισε διὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεώς του ὅτι μόνον εἴκοσι τοῖς 0/0 ἤτοι δραχ. 6196 καὶ 97/000 δικαιοῦται νὰ λάβῃ ὁ Σκουζὲς καὶ ὄχι τὸ ὅλον· ζητῶν δὲ ἤδη ὁ αὐτὸς Σκουζὲς παρὰ τοῦ Γιουρδῆ τὸ μετὰ τὰς 6196 δραχ. ὑπόλοιπον τῶν δραχ. 30984 καὶ 80/000 ἐπαναφέρει πρὸς συζήτησιν τὸ αὐτὸ δίκαιον περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἢ ἐκ τῶν αὐτῶν γεγονότων. Ὅθεν ἡ ἔνστασις τῆς τελεσιδικίας ἡ παρὰ τοῦ Γιουρδῆ προτεινομένη εἶναι βάσιμος. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ὁ Σκουζὲς κατὰ τὴν δίκην ἐκείνην δὲν ἐπρότεινε τὸ ἐπιχείρημα, ὅπερ προτείνει σήμερον, ὅτι δηλ. ὁ Γιουρδῆς δὲν ἐπλήρωσεν ἐντὸς τῶν ταχθεισῶν ὑπὸ τοῦ συμβιβασμοῦ προθεσμιῶν τὸ χρέος του τῶν δρ. 6196, καὶ ὅτι ἑπομένως δυνάμει τοῦ αὐτοῦ συμβιβασμοῦ καθὸ ὑπερήμερος ὀφείλει νὰ πληρώσῃ τὸ ὅλον, ἀλλ᾽ὅμως ἡ ὑπερημερία, καθόσον ἀφορᾷ τὸ ποσὸν τοῦτο, εἶχε λάβει χώραν πολὺ πρὸ τῆς δίκης ἐκείνης, ἤτοι τὴν 1 Δεκεμβρίου 1852 διὰ τὸ τρίτον τοῦ ποσοῦ τούτου τῶν 6196 δραχ.—τὴν 1 Ἰανουαρίου 1853 διὰ τὸ ἕτερον τρίτον καὶ τὴν 1 Δεκεμβρίου 1853 διὰ τὸ ἄλλο τρίτον, ἡ δὲ ἀνταγωγὴ τοῦ Σκουζὲ περὶ τοῦ ὅλου τῶν δραχ. 30984 ἐπεδόθη εἰς τὸν Γιουρδῆν τὴν 12 Αὐγούστου 1855, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ὥστε ἠδύνατο ὁ Σκουζὲς νὰ προτείνῃ τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο· οὐδὲ δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι τὸ χρέος ἦτο ἀνεκκαθάριστον, διότι δυνάμει τοῦ συμβιβασμοῦ ἦτο ἐκκαθαρισμένον· μὴ προτείνας δὲ αὐτὸ τὸ ἐπιχείρημα ὁ Σκουζές, δὲν δύναται νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ ζήτημα ὑπὸ ἄλλο σχῆμα, διότι καὶ τότε ἐπρόκειτο ἂν δυνάμει τοῦ συμβιβασμοῦ δικαιοῦται νὰ λάβῃ τὸ ὅλον ἢ τὸ πέμπτον τοῦ χρέους δυνάμει τοῦ αὐτοῦ συμβιβασμοῦ, καὶ σήμερον τὸ αὐτὸ ζήτημα φέρει πρὸς συζήτησιν, καὶ μόνον ἐπικαλεῖται τώρα ἰδίως ῥήτραν τινὰ τοῦ συμβιβασμοῦ, ἥτις ὅμως συμπαραλαμβάνεται· ἀφοῦ ὅμως τὸ δικαστήριον ἐδίκασεν ὅτι δυνάμει τοῦ συμβιβασμοῦ ὁ Γιουρδῆς ὀφείλει μόνον δραχ. 6196 καὶ ὄχι τὸ ὅλον τοῦ χρέους, εἰς τὸ δεδικασμένον αὐτὸ περιλαμβάνεται καὶ ἡ εἰρημένη ῥήτρα, ὡς ἀποτελοῦσα μέρος τοῦ συμβιβασμοῦ αὐτοῦ· ἄλλως τε ὁ Γιουρδῆς ἐζήτησε νὰ ἐπιδικασθῶσιν αὐτῷ ὡς ἀποτελέσματα τῆς ὑπερημερίας οἱ τόκοι καὶ τῷ ἐπεδικάσθησαν· ὥστε σήμερον δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ ἐναντίον τοῦ δεδικασμένου ἄλλα ἀποτελέσματα τῆς ὑπερημερίας, ἤτοι τὴν πληρωμὴν τοῦ ὅλου, καὶ τόσον ὀλιγώτερον, ὅσον διὰ τοῦ συμβιβασμοῦ δὲν ἐδίδετο τὸ δικαίωμα εἰς τὸν Σκουζὲν διὰ τὴν ὑπερημερίαν ν᾽ ἀπαιτήσῃ ἀμφότερα, ἤτοι τοὺς τόκους καὶ τὸ ὅλον τοῦ χρέους.

Ἐπειδὴ προσέτι ἡ ὑπερημερία ἅπαξ λαβοῦσα χώραν ἐξακολου-

θεῖ καὶ δὲν δύναται νὰ παύσῃ τὸ ἀποτέλεσμά της διὰ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως, ἥτις ἀνεγνώρισεν αὐτὴν καὶ ἀρχίσῃ νέα. Ὅθεν ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ Σκουζὲ ὅτι διὰ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ὑπ' ἀρ. 13548 ἤρξατο νέα ὑπερημερία, δυνάμει τῆς ὁποίας ὁ Γιουρδῆς ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ τὸ ὅλον τοῦ χρέους, δὲν εἶναι βάσιμος· ἀπεναντίας ἡ ὑπερημερία εἶναι ἡ αὐτὴ ἡ λαβοῦσα χώραν κατὰ τὴν λῆξιν τῶν προθεσμιῶν, 1 Δεκεμβρίου 1852, 1 Ἰανουαρίου 1853 καὶ 1 Δεκεμβρίου 1853, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς ἐξακολουθεῖ τὸ αὐτὸ, ὅπερ ὁ Σκουζὲς ἐζήτησε καὶ τῷ ἐπεδικάσθη, ἤτοι ἡ πληρωμὴ τόκων».

§ 146² Ὅταν διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως ἀπερρίφθη ἡ ἀνακοπὴ ἢ ἡ ἔνστασις, ἣν ὁ ὀφειλέτης ἔκαμε κατὰ τοῦ κατασχόντος τὸ κτῆμά του, ἀγωγὴ περὶ ἀκυρώσεως τῆς κατασχέσεως καὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ δὲν χωρεῖ πλέον, ὅταν ἡ ἀγωγὴ βάσιν ἔχῃ τὸν αὐτὸν λόγον, ἐφ' οὗ ἐστηρίχθη ἡ ἀνακοπὴ ἢ ἡ ἔνστασις.—Ὁ λόγος δὲ ὅτι αὕτη δὲν περιεστρέφετο καὶ εἰς τὴν ἐκ τοῦ ἀχρεωστήτου παραγομένην ἀκυρότητα, εἰς ἣν κυρίως στηρίζεται ἡ ἀγωγή, ἐξελεγχόμενος ὄχι ἀληθὴς ἐκ τῆς τελεσιδίκου ἐκείνης ἀποφάσεως, ἀποτέλεσμα δὲν φέρει. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 19224 τοῦ 1861.

§ 147. Ὅρα ἀνωτέρω § 113⁵ β.

§ 148. Ὅρα ἀνωτέρω § 118 ἀπόφασιν ἐφετῶν Ἀθηνῶν 7541.

§ 149. Ὅρα ἀνωτέρω § 118.

§ 150. Ὁ Α ἐνήγαγε τὸ δημόσιον, ζητῶν μισθούς· προτείναντος δὲ τοῦ ἐναγομένου ὅτι εἰς τὸν ἐνάγοντα ἐκοινοποιήθη ἡ παῦσις τοῦ διορισμοῦ του, καὶ ὅτι μετὰ τοῦτο δὲν τῷ ὀφείλεται μισθὸς, τὸ δικαστήριον ὑπεχρέωσε τὸ δημόσιον ν' ἀποδείξῃ πότε ἐγένετο ἡ κοινοποίησις τοῦ τῆς παύσεως διατάγματος, ἀλλὰ, μὴ προσαχθείσης ἀποδείξεώς τινος, τὸ δικαστήριον κατεδίκασε τὸ δημόσιον νὰ πληρώσῃ μισθοὺς καὶ δι' ἐποχὴν μεταγενεστέραν τῆς κοινοποιήσεως τῆς παύσεως. Κατόπιν ὅμως τὸ δημόσιον προσήγαγε τὴν κοινοποίησιν τῆς παύσεως, καὶ ἐζήτησε νὰ θεραπευθῇ τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ τὸ δικαστήριον ἐθεώρησε τὸ ζήτημα ὡς δεδικασμένον, καὶ μόνον ὡς πρὸς ἐποχὰς μεταγενεστέρας τῆς ἀποφάσεως δύναται τὸ περιστατικὸν αὐτὸ νὰ ἔχῃ ἐπιῤῥοήν. Ἐσκέφθη δ' οὕτω διὰ τῆς 11772. (Πρβ. § 146, 151 ἐπ.)

«Ἐπειδὴ τὰ ζητήματα α) τῆς εἰς τὸν ἐφεσίβλητον Α. Μωραϊτίνην πληρωμῆς τῶν μισθῶν του μέχρι τοῦ περὶ ἀποδοχῆς τῆς παραιτήσεώς του Βασιλ. διατάγματος τῆς 14 Ἰουνίου 1850 ὡς

ἵστατο τὸ δημόσιον ἢ καὶ ἐφεξῆς, ὡς ἀπήτει κατὰ πρῶτον καὶ κύριον λόγον ὁ Μωραϊτίνης διὰ τῆς ἀγωγῆς καὶ τῶν προτάσεών του (ἐπιβοηθητικῶς μόνον περιορίσας αὐτοὺς μέχρι τοῦ διατάγματος) καὶ β') τῆς γενομένης ἢ μὴ μέχρι τῆς συζητήσεως κοινοποιήσεως τοῦ εἰρημένου διατάγματος εἰς τὸν Μωραϊτίνην ὑπεβλήθησαν, συνεζητήθησαν καὶ ἐλύθησαν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 10360 καὶ 10571 ἀποφάσεων τοῦ δικαστηρίου τούτου κατά τε τὰς αἰτιολογίας καὶ τὸ διατακτικὸν αὐτῶν, δι' ὧν ἐθεωρήθη ὡς μὴ ἀποδειχθεῖσα διὰ τῶν παρὰ τοῦ δημοσίου ἐπικληθέντων μέσων ἡ κοινοποίησις ἕως τότε τοῦ εἰρημένου διατάγματος, καὶ διετάχθη κατὰ συνέπειαν ἡ πληρωμὴ τῶν μισθῶν πρὸς τὸν Μωραΐτην καὶ ἐφεξῆς ἢ ἐπέκεινα κατὰ τὴν ἀγωγήν του καὶ τὰς κυρίας προτάσεις του. Ἑπομένως ἡ νῦν ἀπαίτησις τοῦ δημοσίου περὶ τοῦ νὰ περιορισθῇ ἡ πληρωμὴ τῶν μισθῶν μέχρι τῆς εἰκοστῆς δευτέρας Ἰουνίου 1850, λόγῳ τοῦ ὅτι ἐγένετο τότε ἡ κοινοποίησις τοῦ διατάγματος, ἤγουν πρὸ τῆς συζητήσεως, καθ' ἣν ἐξεδόθησαν αἱ προειρημέναι ἀποφάσεις, καθὸ ἐπαναφέρουσα τὴν μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων κατὰ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα συζήτησιν τοῦ αὐτοῦ δικαίου, περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, ἤγουν τῆς κοινοποιήσεως τοῦ διατάγματος, προσβάλλει ἀπ' εὐθείας τὴν τελεσιδικίαν τὴν ὡρισμένην παρὰ τοῦ ἄρθρου 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, οὐδὲ εἶναι δεκτὴ ἡ κατὰ τῆς εἰρημένης τελεσιδικίας ἀνταπόδειξις, τὴν ὁποίαν προσάγει τὸ δημόσιον διὰ τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀπὸ 22 Ἰουνίου 1850 ἡμερησίας διαταγῆς, ἐν ᾗ διαλαμβάνεται τὸ προμνησθὲν διάταγμα, εἰς τὴν ὁποίαν ἤδη διατείνεται ὡς ἀποτελοῦσαν τὸ νόμιμον πρὸς κοινοποίησιν τῶν στρατιωτικῶν ὁποιωνδήποτε διατάξεων μέσον, ἀφοῦ παρέλιπε νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ ἀποδεικτικοῦ τούτου μέσου κατὰ τὴν προγεγονεῖαν συζήτησιν, καὶ ἀφοῦ τὸ ἔγγραφον τοῦτο δὲν διατείνεται ὅτι εἶχεν ἐπισχεθῇ παρὰ τοῦ ἀντιδίκου, ὁπότε ἤθελεν ἐπιτρέπεσθαι τὸ μέσον τῆς ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας συμφώνως μὲ τὰς ῥητὰς καὶ ἀναμφισβητήτους ἀρχάς, τὰς καθιερωμένας ἀπὸ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 373 (3) καὶ 785 (6) τῆς πολιτικῆς δικονομίας (ὡς ἐκ περισσοῦ §. 27 Πανδ. 44, 2, διάτ. 4 Κ. 7, 52. Voet ad pand. de exept. Pothier obligat. de la chose jugée n° 39. Merlin rep. § succ secti I. § 2 artic 3. Toullier t. 10. n° 127. Duranton t. 13 n°. 473 arrêt. Besançon 1811. juill. 1811. Cass 11. Mars 1835. Cass 16. Mars 1842)· ὅθεν πρέπει κατὰ ταῦτα, ἐὰν τὸ δημόσιον δὲν ἔκαμε ἐγκαίρως χρῆσιν τοῦ μέσου τὸ ὁποῖον ἤδη κατὰ πρῶτον ἀντιτάττει, νὰ ὑποφέρῃ τὴν παῦσιν τῆς δεδικασμένης ἐξακολουθήσεως τῆς μισθο-

δοσίας ἐφ' ὅσον τὸ γεγονὸς τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι νόμιμον εἰς τὸ νὰ παραγάγῃ τὸ τοιοῦτον ἀποτέλεσμα».

Νομολογία· ὅταν ἀνεγνωρίσθη ἡ ὕπαρξις τῆς ὀφειλῆς, δύναται πλέον νὰ προταθῇ ἡ ἐξόφλησις αὐτῆς (1);

§ 151. Ποῖον εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἐξοφλητηρίου ἐγγράφου, τὸ ὁποῖον ἀνευρέθη μετὰ τὴν ἀπόφασιν, τὴν καταδικάζουσαν τινὰ νὰ πληρώσῃ τὸ ποσόν, περὶ οὗ τὸ ἐξοφλητήριον ἐκεῖνο διαλαμβάνει (2); ὅρα Εὑρετήριον 8 σελ. 288 (3). Περὶ τοῦ ζητήματος τούτου εὑρίσκετε ἀξιόλογον διατριβὴν (4) εἰς τὴν revue crit. τοῦ 1852 σελ. 258 ἑπόμ. Κατὰ τὸ Ἀκυρωτικόν, ἂν κατὰ τὴν συζήτησιν, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας ἐξεδόθη ἡ καταδικάζουσα τὸν ὀφειλέτην νὰ πληρώσῃ ὁλόκληρον τὸ χρέος ἀπόφασις, δὲν ἐγένετο λόγος περὶ τῆς μερικῆς πρὸ τῆς ἀποφάσεως πληρωμῆς, ὁ ὀφειλέτης ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀντιτάξῃ τὴν πληρωμὴν ταύτην, καὶ ἂν ἀπεδέχθη τὴν ἀπόφασιν πληρώσας τὰ ἔξοδα. Ἀπόφασις τῆς 22 Ἰουλίου 1818.—Ἴδε καὶ ἄλλας ἀποφάσεις εἰς τὸν Dalloz, nouvelle édit. λ. chose jugée ἀρ. 376 ἑπ.

Νεωτέρα ἀπόφασις τοῦ Ἀκυρωτικοῦ, τῆς 29 Ἰουλίου 1851 (j. p. 51, 2, 489) ἀποφαίνεται, ἐν τούτοις, ὅτι ὅταν κατεδικάσθη τὶς νὰ πληρώσῃ ποσόν τι, ἡ ἰσχὺς τοῦ δεδικασμένου κωλύει τὸν ὀφειλέτην ν' ἀντιτάξῃ, ἵνα ἀποφύγῃ τὴν πληρωμήν, τὸ ἐξοφλητήριον, ὅπερ ἀνεῦρε τυχὸν μετὰ τὴν ἀπόφασιν.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὴν ἀρχήν, ἥτις χρησιμεύει ὡς βάσις τῆς προμνημονευθείσης νομολογίας· διότι ἀναχωρεῖ ἀπὸ τὸ διδόμενον, ὅτι πρέπει ν' ἀνατρέξῃ τὶς εἰς τὴν πρώτην ἀπόφασιν καὶ νὰ ἴδῃ τί ἀκριβῶς ἀπεφασίσθη. Si le jugement s'était borné à constater l'existence d'une dette et à donner au creancier un moyen d'en obtenir le payement, il ne pourait pas douter que la decouverte d'une quittance établissant la libèration du débiteur ne dût avoir pour effet de permettre à

(1) Πρβ. Δαλλ. λέξιν chose jugée ἀριθ. 376 ἑπόμ. Πρβ. κατωτέρω § 179.

(2) Ἴδε Dalloz 52, 1, 217.

(3) Devill καὶ Carette 51, 1, 577. ὅρα τοὺς ἐπ. § §.

(4) Ἴδε τὴν ἐν τῷ Εὑρετ. λέξ. Λογοδοσία σελ. 333 ἑπόμ. ἐνθα σπουδαία περὶ τούτου διατριβή.

celui ci d'opposer l'exception de payment, même en présence et sur l'exécution du jugement qui l'vait condamné à payer.

Ἀνάπτυξιν ἐκτενεστέραν βλέπε εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος διατριβήν. ὅρα δὲ § 146, 150.

§ 152. Δὲν δύναται ὁ ἐναγόμενος, ἀφοῦ κατεδικάσθη, νὰ κινήσῃ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἀγωγὴν περὶ ἀχρεωστήτου, στηριζομένην ἐπὶ γεγονότων, τὰ ὁποῖα ἐδύνατο ν' ἀντιτάξῃ εἰς τὴν πρὸ ταύτης δίκην (1). Ἀπόφασις ἐφ. Ν. 225 τοῦ 1848 ἐν Νομ. σ. 4806, ἣν ἐν λ. Ἀχρεώστητον § 8. Ὅρα ἀν. § 146, 150 ἐπ.

§ 153. Ὁ Α ἐνήγαγε τὸν Β ζητήσας, λόγῳ ὑπηρεσίας, ποσόν τι, ἀλλ' εἰς τὴν ἀγωγήν του εἶπεν ὅτι, ἀπέναντι τῶν ὑπηρετικῶν μισθῶν του ἔλαβε τάλληρα 153.—Ἐπῆλθεν ἀπόφασις καταδικάζουσα τὸν ἐναγόμενον νὰ πληρώσῃ δραχ. 1000.—Γενομένης κατασχέσεως, ὁ καταδικασθεὶς εἶπεν ὅτι τὰ τάλληρα ταῦτα ἔπρεπε νὰ ἐκπεσθῶσι. Ζητεῖται λοιπὸν ἂν ὡς πρὸς τὸ ποσὸν αὐτὸ ὑπάρχῃ δεδικασμένον. Τὸ δικαστήριον ἐσκέφθη οὕτως. (Ἀπόφασις 8509 τοῦ 51 τῶν ἐν 'Αθ. ἐφ.)

«Διὰ τὰς ἐν τῷ πρωτοδίκῳ ἀποφάσει σχετικὰς σκέψεις τὰς ὁποίας τὸ δικαστήριον δέχεται ὡς ὀρθάς, καὶ προσέτι·

»Ἐπειδὴ προκύπτει μὲν ἐκ τῶν προσαχθεισῶν ἀποφάσεων, ὅτι ὁ Πολαριαλὸς ὡμολόγησε κατὰ τὴν διαδικασίαν, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας αὗται ἐξεδόθησαν, ὅτι ἔλαβεν ἀπέναντι τοῦ ὁποίου ἐζήτει ποσοῦ τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος τάλληρα, ἀλλὰ τὸ δικαστήριον δὲν δύναται ἤδη νὰ διατάξῃ τὴν ἔκπτωσιν αὐτῶν ἀπὸ τὸ ἐπιδικασθὲν τῷ Πολ. ποσόν, διότι τοῦτο ἐπεδικάσθη διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἥτις ἐξεδόθη ἀκουσθέντων ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων, καὶ ὁμολογήσαντος τοῦ Πολ. ὅτι ἀπέναντι τῶν ὑπηρετικῶν μισθῶν του (τοὺς ὁποίους ἀνεβίβαζεν εἰς ποσὸν πολὺ ἀνώτερον τοῦ ἐπιδικασθέντος αὐτῷ) ἔλαβε τὰ εἰρημένα τάλληρα· ὥστε ὁ Σκαραμαγκᾶς ὤφειλεν, ἂν ἐνόμιζεν ὅτι ἡ ἀπόφασις ἔτρεπε νὰ κάμῃ ῥητὴν μνείαν περὶ τῆς ἐκπτώσεως τῶν ταλλήρων, νὰ προσβάλῃ αὐτὴν διὰ τῆς τακτικῆς ὁδοῦ ὡς ἀναιτιολόγητον, ἢ ὡς ἀντιβαίνουσαν εἰς τὸν § 1 τοῦ τοῦ ἄρθρου 785 τῆς πολ. δικ.»

§ 154. Ἀπόφασις παραδεχομένη πληρωμὴν χρέους προγενεστέρου τῆς ἀποφάσεως προσβάλλει τὸ δεδικασμένον. 274 πολιτικῆς

(5) Ὅρα τὴν προηγ. καὶ ἐπ. §

δοσίας ἐφ' ὅσον τὸ γεγονὸς τοῦτο ἤθελεν εἶσθ... τὰς παραγάγῃ τὸ τοιοῦτον ἀποτέλεσμα». ...μπλίω.

Νομολογία· ὅταν ἀνεγνωρίσθη ... λεσιδικία *δύναται πλέον νὰ προταθῇ* ... νου, ὡς ἐκ ... κατὰ τὴν αὐ-

§ 151. Ποῖον εἶναι τὸ ἀπ... εἰς νέαν δίκην· φου, τὸ ὁποῖον ἀνευρέθη μετ... χθεὶς παρὰ τοῦ τινὰ νὰ πληρώσῃ τὸ πο... ωτοδικῶν ἐπὶ ἐπι-λαμβάνει (2); ὅρα Εὐ... ἐξ εἰσπράξεως φόρου-ματος τούτου εὑρίσ... τος ἐπὶ γαιῶν Κρητικῶν crit. τοῦ 1852 σε..., καὶ πληρωθέντος ὅθεν παρ' τὴν συζήτησιν, ...ν ἔνστασιν ὅτι περὶ τῆς αὐτῆς ὀφειλέτην νὰ ...διοικητικὸν δικαστήριον Ναυπλίας κατὰ λόγος περὶ ...γασις αὐτοῦ, δι' ἧς ὁ ἀναιρεσίβλητος, δικασθεὶς ἔχει τὸ ...θη εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ζητηθέντος παρὰ τοῦ δέχθη ... κατέστη τελεσίδικος, μολαταῦτα τὸ εἰρημένον 18... τῶν πρωτοδικῶν, ἐνῷ ἀναγνωρίζει τὴν ἀρχὴν τοῦ δε-... δικαστηρίου ὅμως τὰ γεγονότα, ἤτοι παραδεχόμενον ... τοῦ ἀχρεωστήτου ἐπὶ τῷ ἰσχυρισμῷ τοῦ ἐνάγοντος ...δικός ταῦ ἐπληρώθη παρ' αὐτοῦ πρὶν ἢ τὸ διοικητικὸν ...ριον δικάσῃ, καὶ ἑπομένως θεωροῦν αὐτὰ τὰ πληρωθέντα χρήματα ὡς ἀχρεώστητα πλέον, ἀφοῦ ἡ διοικητικὴ ἀπό-... ἐπεδίκασεν ἤδη τὰ ὀφειλόμενα εἰς τὸν ἐναγόμενον, καταδι-... τὸν ἀναιρεσείοντα εἰς τὴν ἀπόδοσιν ἐκείνων καὶ οὕτω πραγ-ματικῶς ἀνατρέπει οὐδὲν ἧττον αὐτὸ τὸ δεδικασμένον, καθότι παραδέχεται πληρωμὴν χρέους προγενεστέρου τῆς ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ δικ. καὶ μὴ ἀναγνωριζομένην δι' αὐτῆς, κατὰ προφανῆ τῆς οὐσιώδους διατάξεως τοῦ εἰρημένου ἄρθρου τῆς δικον. παρά-βασιν, ἥτις καθιστᾷ ἀναιρετέαν τὴν ὑπ' ἀρ. θ. 210 ἀπόφασίν του, ἔνθα ἡ τοιαύτη παράβασις περιέχεται, συναναιρετέας δ' ἐξ ἀνάγκης καὶ τὰς μετ' αὐτὴν ἐπελθούσας περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως».

---

(1) Ὅρα τοὺς δύο προηγουμ. § §.

...ογία. *Περιπτώσεις, καθ' ἃς δὲν ὑπάρχει τελεσιδικία ὡς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης.*

...ω § 131 ἐπ. 142[2] 142[14] ἐκτεθέντα.

...ώσεις, καθ' ἃς δὲν ὑπάρχει ταυτότης ὡς ἐκ τῆς ...ν ὁ μὲν Α ἐζήτησεν ἀποζημίωσιν δι' ἀγρούς, ...ήν του, τῷ ἐδόθησαν ὡς προὶξ, καὶ τὸ δι... ...γωγὴν, δύναται νὰ κινήσῃ νέαν ἐπὶ λόγῳ ... ἀποζημιώσεως ἀγωγή; Ἴδε τὴν 5442

...τέρω § 113[5] ή.

...λεγει τελεσιδικία ὅταν ἀγωγή τις περὶ ἀκυρώσεως ...ης ἐξεδικάσθη λόγῳ ἐλλείψεως συναινέσεως τοῦ ἐνάγον... ἐν δὲ τῇ νέᾳ περὶ τοῦ ἀντικειμένου ἀγωγῇ ζητεῖται ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀνταλλαγῆς λόγῳ ἀνηλικότητος, ὑπεξουσιότητος καὶ βίας; Ὅρα ἀπόφασιν ἐφ. Αθ. 7541 τοῦ 50, σκέψιν 1.

§ 157. Η 4 σκέψις τῆς 108 τοῦ 1849 πολιτικῆς ἀποφάσεως Ἀρείου Πάγου φέρει· (Πρβ. ἀν. 113[5]).

«Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, τελεσιδικία ὑπάρχει τότε μόνον, ὅταν περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων, κατὰ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα, πρόκηται νὰ ζητηθῇ τὸ αὐτὸ δίκαιον εἰς νέαν δίκην. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ ἀναιρεσίβλητος εἰς ἐκείνην μὲν τὴν δίκην, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3704 ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου, ἐπικυροῦσα τὴν ὑπ' ἀριθ. 12318 ἀπόφασιν τοῦ ἐνταῦθα πρωτοδικείου, διεξεδίκει τὰ περὶ ὧν ἡ δίκη κτήματα, δι' ἀγωγῆς βασιζομένης εἰς τὸ κληρονομικὸν αὐτῆς δικαίωμα, ἀντικρούσασα κατ' αὐτὴν τὸν περὶ ἀγορᾶς αὐτῶν τίτλον τοῦ ἀναιρεσείοντος διὰ λόγους ἀκυρότητος αὐτοῦ καὶ διὰ μὴ καταβολὴν τοῦ τιμήματος, οἵτινες ἀπεῤῥίφθησαν διὰ τῶν εἰρημένων ἀποφάσεων· εἰς δὲ τὴν προκειμένην δίκην, καθ' ἣν διεξεδίκει ὁ ἀναιρεσείων τὰ αὐτὰ κτήματα, περιελθόντα εἰς τὴν κατοχὴν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, στηριζόμενος εἰς τὰς μνησθείσας τελεσιδίκους ἀποφάσεις ὑπ' ἀριθμὸν 3704 καὶ 12318, δι' ὧν, ὡς εἴρηται, εἶχεν ἀναγνωρισθῇ ὡς ἔγκυρος ὁ τίτλος τῆς ἀγορᾶς του, ἡ ἀναιρεσίβλητος ἐπρότεινεν, ὅτι τὰ κτήματα ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς αὐτὴν, δυνάμει τῆς ἀπὸ 5 Οκτω-

---

(1) Πρβ. ἀνωτέρω § 131 ἐπόμ. 142[1] 142[14] 143[2] ἐπ.

δοσίας ἐφ' ὅσον τὸ γεγονὸς τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι νόμιμον εἰς τὸ νὰ παραγάγῃ τὸ τοιοῦτον ἀποτέλεσμα.

Νομολογία· ὅταν ἀνεγνωρίσθη ἡ ὕπαρξις τῆς ὀφειλῆς, δύναται πλέον νὰ προταθῇ ἡ ἐξόφλησις αὐτῆς (1);

§ 151. Ποῖον εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἐξοφλητηρίου ἐγγράφου, τὸ ὁποῖον ἀνευρέθη μετὰ τὴν ἀπόφασιν, τὴν καταδικάζουσάν τινὰ νὰ πληρώσῃ τὸ ποσὸν, περὶ οὗ τὸ ἐξοφλητήριον ἐκεῖνο διαλαμβάνει (2); ὅρα Εὑρετήριον 8 σελ. 288 (3). Περὶ τοῦ ζητήματος τούτου εὑρίσκετε ἀξιόλογον διατριβὴν (4) εἰς τὴν revue crit. τοῦ 1852 σελ. 258 ἑπόμ. Κατὰ τὸ Ἀκυρωτικὸν, ἂν κατὰ τὴν συζήτησιν, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας ἐξεδόθη ἡ καταδικάζουσα τὸν ὀφειλέτην νὰ πληρώσῃ ὁλόκληρον τὸ χρέος ἀπόφασις, δὲν ἐγένετο λόγος περὶ τῆς μερικῆς πρὸ τῆς ἀποφάσεως πληρωμῆς, ὁ ὀφειλέτης ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀντιτάξῃ τὴν πληρωμὴν ταύτην, καὶ ἂν ἀπεδέχθη τὴν ἀπόφασιν πληρώσας τὰ ἔξοδα. Ἀπόφασις τῆς 22 Ἰουλίου 1818.—Ἴδε καὶ ἄλλας ἀποφάσεις εἰς τὸν Dalloz, nouvelle édit. λ. chose jugée ἀρ. 376 ἑπ.

Νεωτέρα ἀπόφασις τοῦ Ἀκυρωτικοῦ, τῆς 29 Ἰουλίου 1851 (j. p. 51, 2, 489) ἀποφαίνεται, ἐν τούτοις, ὅτι ὅταν κατεδικάσθη τὶς νὰ πληρώσῃ ποσόν τι, ἡ ἰσχὺς τοῦ δεδικασμένου κωλύει τὸν ὀφειλέτην ν' ἀντιτάξῃ, ἵνα ἀποφύγῃ τὴν πληρωμὴν, τὸ ἐξοφλητήριον, ὅπερ ἀνεῦρε τυχὸν μετὰ τὴν ἀπόφασιν.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὴν ἀρχὴν, ἥτις χρησιμεύει ὡς βάσις τῆς προμνημονευθείσης νομολογίας· διότι ἀναχωρεῖ ἀπὸ τὸ διδόμενον, ὅτι πρέπει ν' ἀνατρέξῃ τὶς εἰς τὴν πρώτην ἀπόφασιν καὶ νὰ ἴδῃ τί ἀκριβῶς ἀπεφασίσθη. Si le jugement s'était borné à constater l'existence d'une dette et à donner au creancier un moyeu d'en obtenir le payement, il ne pourait pas douter que la decouverte d'une quittance établissant la libèration du débiteur ne dût avoir pour effet de permettre à

(1) Πρβ. Δαλλ. λέξιν chose jugée ἀριθ. 376 ἑπόμ. Πρβ. κατωτέρω § 179.

(2) Ἴδε Dalloz 52, 1, 217.

(3) Devill καὶ Carette 51, 1, 577. Ὅρα τοὺς ἑπ. §§.

(4) Ἴδε τὴν ἐν τῷ Εὑρετ. λέξ. Λογοδοσία σελ. 333 ἑπόμ. ἔνθα σπουδαία περὶ τούτου διατριβή.

celui ci d'opposer l'exception de payment, même en présence et sur l'exécution du jugement qui l'vait condamné à payer.

Ἀνάπτυξιν ἐκτενεστέραν βλέπε εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος διατριβήν. Ὅρα δὲ § 146, 150.

§ 152. Δὲν δύναται ὁ ἐναγόμενος, ἀφοῦ κατεδικάσθη, νὰ κινήσῃ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἀγωγὴν περὶ ἀχρεωστήτου, στηριζομένην ἐπὶ γεγονότων, τὰ ὁποῖα ἐδύνατο ν' ἀντιτάξῃ εἰς τὴν πρὸ ταύτης δικην (1). Ἀπόφασις ἐφ. Ν. 225 τοῦ 1848 ἐν Νομ. σ. 4806, ἣν ἐν λ. Ἀχρεώστητον § 8. Ὅρα ἀν. § 146, 150 ἐπ.

§ 153. Ὁ Α ἐνήγαγε τὸν Β ζητήσας, λόγῳ ὑπηρεσίας, ποσόν τι, ἀλλ' εἰς τὴν ἀγωγήν του εἶπεν ὅτι, ἀπέναντι τῶν ὑπηρετικῶν μισθῶν του ἔλαβε τάλληρα 153.—Ἐπῆλθεν ἀπόφασις καταδικάζουσα τὸν ἐναγόμενον νὰ πληρώσῃ δραχ. 1000.—Γενομένης κατασχέσεως, ὁ καταδικασθεὶς εἶπεν ὅτι τὰ τάλληρα ταῦτα ἔπρεπε νὰ ἐκπεσθῶσι. Ζητεῖται λοιπὸν ἂν ὡς πρὸς τὸ ποσὸν αὐτὸ ὑπάρχῃ δεδικασμένον. Τὸ δικαστήριον ἐσκέφθη οὕτως. (Ἀπόφασις 8509 τοῦ 51 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.)

«Διὰ τὰς ἐν τῷ πρωτοδίκῳ ἀποφάσει σχετικὰς σκέψεις τὰς ὁποίας τὸ δικαστήριον δέχεται ὡς ὀρθάς, καὶ προσέτι·

»Ἐπειδὴ προκύπτει μὲν ἐκ τῶν προσαχθεισῶν ἀποφάσεων, ὅτι ὁ Πολαριαλὸς ὡμολόγησε κατὰ τὴν διαδικασίαν, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας αὗται ἐξεδόθησαν, ὅτι ἔλαβεν ἀπέναντι τοῦ ὁποίου ἐζήτει ποσοῦ τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος τάλληρα, ἀλλὰ τὸ δικαστήριον δὲν δύναται ἤδη νὰ διατάξῃ τὴν ἔκπτωσιν αὐτῶν ἀπὸ τὸ ἐπιδικασθὲν τῷ Πολ. ποσόν, διότι τοῦτο ἐπεδικάσθη διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἥτις ἐξεδόθη ἀκουσθέντων ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων, καὶ ὁμολογήσαντος τοῦ Πολ. ὅτι ἀπέναντι τῶν ὑπηρετικῶν μισθῶν του (τοὺς ὁποίους ἀνεβίβαζεν εἰς ποσὸν πολὺ ἀνώτερον τοῦ ἐπιδικασθέντος αὐτῷ) ἔλαβε τὰ εἰρημένα τάλληρα· ὥστε ὁ Σκαραμαγκᾶς ὤφειλεν, ἂν ἐνόμιζεν ὅτι ἡ ἀπόφασις ἔτρεπε νὰ κάμῃ ῥητὴν μνείαν περὶ τῆς ἐκπτώσεως τῶν ταλλήρων, νὰ προσβάλῃ αὐτὴν διὰ τῆς τακτικῆς ὁδοῦ ὡς ἀναιτιολόγητον, ἢ ὡς ἀντιβαίνουσαν εἰς τὸν § 1 τοῦ τοῦ ἄρθρου 785 τῆς πολ. δικ.»

§ 154. Ἀπόφασις παραδεχομένη πληρωμὴν χρέους προγενεστέστου τῆς ἀποφάσεως προσβάλλει τὸ δεδικασμένον. 274 πολιτικῆς

(5) Ὅρα τὴν προηγ. καὶ ἐπ. §.

δικονομίας (1) Ἀπόφασις πολ. ΑΠ. 181 τοῦ 52, ἀναιροῦσα τὰς 219 τοῦ 47, 225 καὶ 599 τοῦ 48 ἀποφάσεις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 274 ἄρθρον τῆς πολ. δικονομίας, τελεσιδικία ἢ δεδικασμένον ὑπάρχει ὅταν περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων, κατὰ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα πρόκηται νὰ ζητηθῇ τὸ αὐτὸ δίκαιον εἰς νέαν δίκην· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, μολονότι, ὁ ἀναιρεσείων ἐναχθεὶς παρὰ τοῦ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐνώπιον τῶν ἐν Ναυπλίῳ πρωτοδικῶν ἐπὶ ἐπιστροφῇ ποσοῦ τινὸς χρημάτων προερχομένου ἐξ εἰσπράξεως φόρου ἐπικαρπίας γενομένης κατὰ τὸ 1837 ἔτος ἐπὶ γαιῶν Κρητικῶν ἀπηλλαγμένων τοῦ τοιούτου φόρου, καὶ πληρωθέντος δῆθεν παρ' αὐτοῦ ἐκ δευτέρου, ἀντέταξε τὴν ἔνστασιν ὅτι περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως ἐδίκασεν ἤδη τὸ διοικητικὸν δικαστήριον Ναυπλίας κατὰ τὸ 1839 καὶ ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ, δι' ἧς ὁ ἀναιρεσίβλητος, δικασθεὶς ἐρήμην, κατεδικάσθη εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ζητηθέντος παρὰ τοῦ ἀντιδίκου ποσοῦ, κατέστη τελεσίδικος, μολαταῦτα τὸ εἰρημένον δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν, ἐνῷ ἀναγνωρίζει τὴν ἀρχὴν τοῦ δεδικασμένου, διαστρέφον ὅμως τὰ γεγονότα, ἤτοι παραδεχόμενον τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀχρεωστήτου ἐπὶ τῷ ἰσχυρισμῷ τοῦ ἐνάγοντος ὅτι ὁ ἀντίδικός του ἐπληρώθη παρ' αὐτοῦ πρὶν ἢ τὸ διοικητικὸν δικαστήριον δικάσῃ, καὶ ἑπομένως θεωροῦν αὐτὰ τὰ πληρωθέντα πρότερον χρήματα ὡς ἀχρεώστητα πλέον, ἀφοῦ ἡ διοικητικὴ ἀπόφασις ἐπεδίκασεν ἤδη τὰ ὀφειλόμενα εἰς τὸν ἐναγόμενον, καταδικάζει τὸν ἀναιρεσείοντα εἰς τὴν ἀπόδοσιν ἐκείνων καὶ οὕτω πραγματικῶς ἀνατρέπει οὐδὲν ἧττον αὐτὸ τὸ δεδικασμένον, καθότι παραδέχεται πληρωμὴν χρέους προγενεστέρου τῆς ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ δικ. καὶ μὴ ἀναγνωριζομένην δι' αὐτῆς, κατὰ προφανῆ τῆς οὐσιώδους διατάξεως τοῦ εἰρημένου ἄρθρου τῆς δικον. παραβίασιν, ἥτις καθιστᾷ ἀναιρετέαν τὴν ὑπ' ἀρ. 219 ἀπόφασίν του, ἔνθα ἡ τοιαύτη παραβίασις περιέχεται, συναναιρετέας δ' ἐξ ἀνάγκης καὶ τὰς μετ' αὐτὴν ἐπελθούσας περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως».

---

(1) Ὅρα τοὺς δύο προηγουμ. § §.

Νομολογία. Περιπτώσεις, καθ' ἃς δὲν ὑπάρχει τελεσιδικία ὡς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης.

Ὅρα τ' ἀνωτέρω § 131 ἐπ. 142² 142¹⁴ ἐκτεθέντα.

§ 154. *Περιπτώσεις, καθ' ἃς δὲν ὑπάρχει ταυτότης ὡς ἐκ τῆς αἰτίας* (1).—ά) Ὅταν ὁ μὲν Α ἐζήτησεν ἀποζημίωσιν δι' ἀγρούς, οἵτινες, κατὰ τὴν ἀγωγήν του, τῷ ἐδόθησαν ὡς προίξ, καὶ τὸ δικαστήριον ἀπέῤῥιψε τὴν ἀγωγήν, δύναται νὰ κινήσῃ νέαν ἐπὶ λόγῳ ὅτι τῷ παρεχωρήθη ἡ περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγή; Ἴδε τὴν 5442 τοῦ 49 ἀπ. ἐφ. Αθ.

§ 155. Ὅρα ἀνωτέρω § 113⁵ ή.

§ 156. Ὑπάρχει τελεσιδικία ὅταν ἀγωγή τις περὶ ἀκυρώσεως ἀνταλλαγῆς ἐξεδικάσθη λόγῳ ἐλλείψεως συναινέσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἐν δὲ τῇ νέᾳ περὶ τοῦ ἀντικειμένου ἀγωγῇ ζητεῖται ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀνταλλαγῆς λόγῳ ἀνηλικότητος, ὑπεξουσιότητος καὶ βίας; Ὅρα ἀπόφασιν ἐφ. Αθ. 7541 τοῦ 50, σκέψιν 1.

§ 157. Ἡ 4 σκέψις τῆς 108 τοῦ 1849 πολιτικῆς ἀποφάσεως Ἀρείου Πάγου φέρει· (Πρβ. ἀν. 113⁵).

«Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, τελεσιδικία ὑπάρχει τότε μόνον, ὅταν περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων, κατὰ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα, πρόκηται νὰ ζητηθῇ τὸ αὐτὸ δίκαιον εἰς νέαν δίκην. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ ἀναιρεσίβλητος εἰς ἐκείνην μὲν τὴν δίκην, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3704 ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου, ἐπικυροῦσα τὴν ὑπ' ἀριθ. 12318 ἀπόφασιν τοῦ ἐνταῦθα πρωτοδικείου, διεξεδίκει τὰ περὶ ὧν ἡ δίκη κτήματα, δι' ἀγωγῆς βασιζομένης εἰς τὸ κληρονομικὸν αὐτῆς δικαίωμα, ἀντικρούσασα κατ' αὐτὴν τὸν περὶ ἀγορᾶς αὐτῶν τίτλον τοῦ ἀναιρεσείοντος διὰ λόγους ἀκυρότητος αὐτοῦ καὶ διὰ μὴ καταβολὴν τοῦ τιμήματος, οἵτινες ἀπεῤῥίφθησαν διὰ τῶν εἰρημένων ἀποφάσεων· εἰς δὲ τὴν προκειμένην δίκην, καθ' ἣν διεξεδίκει ὁ ἀναιρεσείων τὰ αὐτὰ κτήματα, περιελθόντα εἰς τὴν κατοχὴν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, στηριζόμενος εἰς τὰς μνησθείσας τελεσιδίκους ἀποφάσεις ὑπ' ἀριθμὸν 3704 καὶ 12318, δι' ὧν, ὡς εἴρηται, εἶχεν ἀναγνωρισθῇ ὡς ἔγκυρος ὁ τίτλος τῆς ἀγορᾶς του, ἡ ἀναιρεσίβλητος ἐπρότεινεν, ὅτι τὰ κτήματα ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς αὐτήν, δυνάμει τῆς ἀπὸ 5 Ὀκτω-

(1) Πρβ. ἀνωτέρω § 131 ἐπόμ. 142³ 142¹⁴ 143² ἐπ.

εναγόμενων εἶναι διάφοροι ἀπὸ τὴν ὁποίαν κατὰ πρῶτον ἐδικάσθη· διότι πότε μὲν ἐζήτησαν τὴν κατεδάφισιν τῆς οἰκοδομῆς τοῦ μύλου, ἤδη δὲ τὴν κατεδάφισιν ὅλων τῶν καινοτομιῶν καὶ νὰ παύσουν οἱ ἐναγόμενοι νὰ ἁρπάζωσι τὸ περὶ οὗ λόγος ὕδωρ διὰ νὰ ἐγκατασταθῶσιν οἱ ἐνάγοντες εἰς τὰ ἐπ' αὐτοῦ κεκτημένα δικαιώματά των· προφανῶς δὲν πρόκειται εἰς τὴν δίκην ταύτην οὔτε τὸ αὐτὸ δίκαιον νὰ δικασθῇ, οὔτε τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον· τὸ δὲ ἐφετεῖον, κατὰ παράβασιν τοῦ 274 ἄρθρου τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἐθεώρησεν ὡς δεδικασμένην διὰ τῆς εἰρημένης ὑπ' ἀρ. 126 ἀποφάσεως τὴν προκειμένην ἀγωγήν, ἡ δὲ παράβασις τῆς διατάξεως ταύτης καθὸ οὐσιώδους δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν κατὰ τὰ ἄρθρα 204 καὶ 807 § 5 τῆς πολ. δικ.»

§ 142θ ζ) Δεδικασμένον δὲν ὑπάρχει ὅταν τὸ ἀντικείμενον ἑκατέρων τῶν δικῶν εἶναι διάφορον.

Ἐν ἄλλοις ῥήμασι. Τὸ διαφέρον θεωρεῖται ὡς ταυτὸν τῇ ἀξίᾳ τοῦ πράγματος· ἑπομένως, ἀποτυχούσης τῆς περὶ ἀποτίσεως αὐτοῦ ἀγωγῆς, ἀποβαίνει ἀπαράδεκτος ἡ περὶ τοῦ διαφέροντος ἑτέρα ἀγωγὴ αὐτοῦ, συνεπείᾳ τῆς ἐνστάσεως τοῦ δεδικασμένου; οὐχί, κατὰ τὴν 155 τοῦ 59 ἀπ. ΑΠ.

§ 142ι η) Δὲν ὑπάρχει δεδικασμένον ὅταν ἡ μὲν τῶν δικῶν ἔχῃ ἀντικείμενον τὴν χρῆσιν καὶ κατοχὴν ὕδατος, ὅπερ μετωχέτευσαν εἰς τὸν νεοκτισθέντα μύλον οἱ δικαιοπάροχοί τινος τῶν διαδίκων, ἡ δ' ἑτέρα ἀφορᾷ ἀποζημίωσιν ὀφειλομένην ἕνεκα ἀνεγέρσεως μύλου ἀπέναντι τῆς γενομένης συμφωνίας. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 131 τοῦ 1854, κυροῦσα τὴν 9451 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 142ια θ') Ὅταν ἡ ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις ἀφορᾷ τὸ κῦρος ἢ μὴ δωρητηρίου τινός, ἤγουν ἁπλῶς τὸ κῦρος τοῦ συναλλάγματος τῆς πρός τινα δωρεᾶς, οὐχὶ δὲ τὸ ζήτημα τῆς κυριότητος τῶν δωρηθέντων, ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν ἀποκλείει τὴν περὶ κυριότητος τῶν δωρηθέντων ἀγωγήν. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 18044 τοῦ 60, ἧς ἡ πρώτη σκέψις φέρει·

«Ἐπειδὴ διὰ τῆς μεταξὺ τῆς δικαιοπαρόχου ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων Σοφίας χήρας Ἰω. Λαγάνη καὶ τοῦ Θεοδώρου Καντζιλιέρη δίκης ἐδικάσθη καὶ ἀπεφασίσθη μόνον τὸ κῦρος ἢ μὴ τοῦ πρὸς τοῦτον δωρητηρίου, ἤγουν ἁπλῶς τοῦ συναλλάγματος τῆς δωρεᾶς, οὐχὶ δὲ τὸ ζήτημα τῆς κυριότητος τῶν δωρηθέντων, διότι τοῦτο τὸ μόνον ἀντικείμενον, ἤγουν τὴν ἀκύρωσιν τοῦ συναλλάγματος,

εἶχεν ἡ ἀγωγὴ τῆς εἰρημένης δωρητοῦ καὶ αὐτοῦ, οὐχὶ δὲ τὴν διεκδίκησιν ἢ τὴν ἀπαίτησιν ἀποδόσεως τῶν δωρηθέντων κτημάτων ὡς δῆθεν παραδοθέντων εἰς τὸν δωροδόχον, καθὰ οὗτος ἐσφαλμένως διατείνεται, καὶ καθ' ἃ βεβαιοῖ τὸ περιεχόμενον τῆς παρ' αὐτοῦ ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου ὑπ' ἀριθ. 8713 καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 517 ἀποφάσεως τῶν πρωτοδικῶν. Ὅθεν δεδικασμένη ὑπάρχει μόνον ἡ προσωπικὴ ἐνοχὴ τῆς δωρητοῦ πρὸς τὸν πρῶτον δωροδόχον Θ. Κατζιλιέρην, τὴν ὁποίαν δὲν θεωρεῖται ὑπόχρεως νὰ ἐκπληρώσῃ πρὸς αὐτὸν ἡ νῦν ἀντίδικός του, διότι ὁ ἐκκαλῶν οὔτε πρωτοδίκως, οὔτε ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ἐχαρακτήρισεν αὐτὴν ὡς κληρονόμον τοῦ δωρητοῦ καὶ διάδοχον ἐκ τούτου τῶν προσωπικῶν ἐνοχῶν ταύτης».

§ 142[12] ι) Δὲν ὑπάρχει δεδικασμένον, ὅταν ἡ μὲν τῶν δικῶν ἀντικείμενον εἶχε διεκδίκησιν τῶν κατασχεθέντων ἀντικειμένων· ἡ δὲ, ἔριδας περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ὑπὸ τοῦ καταδιωκομένου ὀφειλέτου ἐγειρομένας. Ἀπόφασις 10071 τοῦ 1852 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 142[13] ιά) Ἡ περὶ τῆς νομῆς τοῦ ἐπιδίκου κτήματος διεξαχθεῖσα ἀπόδειξις, δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὴν περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιφανείας, καθότι καὶ ὁ νομίμως κεκτημένος τοιοῦτον δικαίωμα δύναται, ἀπολέσας τὴν νομὴν, νὰ ἐκτραπῇ εἰς διατάραξιν τῆς παρὰ τῷ ἀντιδίκῳ του εὑρισκομένης νομῆς· κατὰ μείζονα δὲ λόγον, ἡ περὶ τῆς ἀγωγῆς ἐκείνης τῆς νομῆς τελεσίδικος ἀπόφασις δὲν δύναται ν' ἀποτελέσῃ δεδικασμένον ὡς πρὸς τὸ περὶ ἐπιφανείας ζήτημα, ἐὰν διὰ παραδόσεως ἀπεκτήθη τὸ δικαίωμα αὐτό. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 246 τοῦ 54, κυροῦσα τὴν 484 τοῦ 52 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ν. ἐφ.

§ 142[14] ιβ') Ὅταν ἡ μία τῶν ἀγωγῶν ἀφορᾷ τὴν ἀξίαν οἰκοπέδου τινὸς, ἡ δὲ ἑτέρα τὸ ἀφαιρεθὲν ἐκ τοῦ ἑταιρικοῦ ταμείου ποσὸν, ὅπερ δὲν ἐχρησίμευσε πρὸς πληρωμὴν τῆς ἀξίας ἐκείνης, δεδικασμένον δὲν ὑπάρχει. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 289 τοῦ 1856.

§ 142[15] ιγ') Δεδικασμένον δὲν ὑπάρχει, ὅταν δὲν πρόκηται περὶ τῶν αὐτῶν προσώπων ἢ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου. Ἀπόφ. πολιτικὴ ΑΠ. 23 τοῦ 1849, φέρουσα· (Πρβ. ἀν. § 58 ἐπ.)

«Ἐπειδὴ ἐνώπιον τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς, ὅπου ἡ Φανιὼ Μαυρομμάτη ἐξητήσατο νὰ κηρυχθῇ κυρία τοῦ τετάρτου τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος κτημάτων, καὶ ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων ἐπὶ

ἐναγόμενων· εἶναι διάφοροι ἀπὸ τὴν ὁποίαν κατὰ πρῶτον ἐχημάτη, διότι πότε μὲν ἐζήτησαν τὴν κατεδάφισιν τῆς οἰκοδομῆς τοῦ μύλου, ἤδη δὲ τὴν κατεδάφισιν ὅλων τῶν καινοτομιῶν καὶ νὰ παύσουν οἱ ἐναγόμενοι νὰ ἁρπάζωσι τὸ περὶ οὗ λόγος ὕδωρ διὰ νὰ ἐγκατασταθῶσιν οἱ ἐνάγοντες εἰς τὰ ἐπ' αὐτοῦ κεκτημένα δικαιώματά των, προφανῶς δὲν πρόκειται εἰς τὴν δίκην ταύτην οὔτε τὸ αὐτὸ δίκαιον νὰ δικασθῇ, οὔτε τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον· τὸ δὲ ἐφετεῖον, κατὰ παράβασιν τοῦ 274 ἄρθρου τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἐθεώρησεν ὡς δεδικασμένην διὰ τῆς εἰρημένης ὑπ' ἀρ. 126 ἀποφάσεως τὴν προκειμένην ἀγωγήν, ἡ δὲ παράβασις τῆς διατάξεως ταύτης καθὸ οὐσιώδους δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν κατὰ τὰ ἄρθρα 204 καὶ 807 § 5 τῆς πολ. δικ.»

§ 142⁹ ζ) Δεδικασμένον δὲν ὑπάρχει ὅταν το ἀντικείμενον ἑκατέρων τῶν δικῶν εἶναι διάφορον.

Ἐν ἄλλοις ῥήμασι. Τὸ διαφέρον θεωρεῖται ὡς ταυτὸν τῇ ἀξίᾳ τοῦ πράγματος· ἑπομένως, ἀποτυχούσης τῆς περὶ ἀποτίσεως αὐτοῦ ἀγωγῆς, ἀποβαίνει ἀπαράδεκτος ἡ περὶ τοῦ διαφέροντος ἑτέρα ἀγωγὴ αὐτοῦ, συνεπείᾳ τῆς ἐνστάσεως τοῦ δεδικασμένου; οὐχί, κατὰ τὴν 155 τοῦ 59 ἀπ. ΑΠ.

§ 142ιο η) Δὲν ὑπάρχει δεδικασμένον ὅταν ἡ μὲν τῶν δικῶν ἔχῃ ἀντικείμενον τὴν χρῆσιν καὶ κατοχὴν ὕδατος, ὅπερ μετωχέτευσαν εἰς τὸν νεοκτισθέντα μύλον οἱ δικαιοπάροχοί τινος τῶν διαδίκων, ἡ δ' ἑτέρα ἀφορᾷ ἀποζημίωσιν ὀφειλομένην ἕνεκα ἀνεγέρσεως μύλου ἀπέναντι τῆς γενομένης συμφωνίας. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 131 τοῦ 1854, κυροῦσα τὴν 9451 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 142ια θ') Ὅταν ἡ ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις ἀφορᾷ τὸ κῦρος ἢ μὴ δωρητηρίου τινός, ἤγουν ἁπλῶς τὸ κῦρος τοῦ συναλλάγματος τῆς πρός τινα δωρεᾶς, οὐχὶ δὲ τὸ ζήτημα τῆς κυριότητος τῶν δωρηθέντων, ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν ἀποκλείει τὴν περὶ κυριότητος τῶν δωρηθέντων ἀγωγήν. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 18044 τοῦ 60, ἧς ἡ πρώτη σκέψις φέρει·

«Ἐπειδὴ διὰ τῆς μεταξὺ τῆς δικαιοπαρόχου ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων Σοφίας χήρας Ἰω. Λαγάνη καὶ τοῦ Θεοδώρου Καντζιλιέρη δίκης ἐδικάσθη καὶ ἀπεφασίσθη μόνον τὸ κῦρος ἢ μὴ τοῦ πρὸς τοῦτον δωρητηρίου, ἤγουν ἁπλῶς τοῦ συναλλάγματος τῆς δωρεᾶς, οὐχὶ δὲ τὸ ζήτημα τῆς κυριότητος τῶν δωρηθέντων, διότι τοιοῦτον μόνον ἀντικείμενον, ἤγουν τὴν ἀκύρωσιν τοῦ συναλλάγματος,

εἶχεν ἡ ἀγωγὴ τῆς εἰρημένης δωρητοῦ καὶ αὐτοῦ, οὐχὶ δὲ τὴν διεκδίκησιν ἢ τὴν ἀπαίτησιν ἀποδόσεως τῶν δωρηθέντων κτημάτων ὡς δῆθεν παραδοθέντων εἰς τὸν δωροδόχον, καθὰ οὗτος ἐσφαλμένως διατείνεται, καὶ καθ' ἃ βεβαιοῖ τὸ περιεχόμενον τῆς παρ' αὐτοῦ ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου ὑπ' ἀριθ. 8713 καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 517 ἀποφάσεως τῶν πρωτοδικῶν. Ὅθεν δεδικασμένη ὑπάρχει μόνον ἡ προσωπικὴ ἐνοχὴ τῆς δωρητοῦ πρὸς τὸν πρῶτον δωροδόχον Θ. Κατζιλιέρην, τὴν ὁποίαν δὲν θεωρεῖται ὑπόχρεως νὰ ἐκπληρώσῃ πρὸς αὐτὸν ἡ νῦν ἀντίδικός του, διότι ὁ ἐκκαλῶν οὔτε πρωτοδίκως, οὔτε ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ἐχαρακτήρισεν αὐτὴν ὡς κληρονόμον τοῦ δωρητοῦ καὶ διάδοχον ἐκ τούτου τῶν προσωπικῶν ἐνοχῶν ταύτης».

§ 142[12] ι') Δὲν ὑπάρχει δεδικασμένον, ὅταν ἡ μὲν τῶν δικῶν ἀντικείμενον εἶχε διεκδίκησιν τῶν κατασχεθέντων ἀντικειμένων· ἡ δὲ, ἔριδας περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ὑπὸ τοῦ καταδιωκομένου ὀφειλέτου ἐγειρομένας. Ἀπόφασις 10071 τοῦ 1852 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 142[13] ια') Ἡ περὶ τῆς νομῆς τοῦ ἐπιδίκου κτήματος διεξαχθεῖσα ἀπόδειξις, δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὴν περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιφανείας, καθότι καὶ ὁ νομίμως κεκτημένος τοιοῦτον δικαίωμα δύναται, ἀπολέσας τὴν νομήν, νὰ ἐκτραπῇ εἰς διατάραξιν τῆς παρὰ τῷ ἀντιδίκῳ του εὑρισκομένης νομῆς· κατὰ μείζονα δὲ λόγον, ἡ περὶ τῆς ἀγωγῆς ἐκείνης τῆς νομῆς τελεσίδικος ἀπόφασις δὲν δύναται ν' ἀποτελέσῃ δεδικασμένον ὡς πρὸς τὸ περὶ ἐπιφανείας ζήτημα, ἐὰν διὰ παραδόσεως ἀπεκτήθη τὸ δικαίωμα αὐτό. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 246 τοῦ 54, κυροῦσα τὴν 484 τοῦ 52 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ν. ἐφ.

§ 142[14] ιβ') Ὅταν ἡ μία τῶν ἀγωγῶν ἀφορᾷ τὴν ἀξίαν οἰκοπέδου τινός, ἡ δὲ ἑτέρα τὸ ἀφαιρεθὲν ἐκ τοῦ ἑταιρικοῦ ταμείου ποσόν, ὅπερ δὲν ἐχρησίμευσε πρὸς πληρωμὴν τῆς ἀξίας ἐκείνης, δεδικασμένον δὲν ὑπάρχει. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 289 τοῦ 1856.

§ 142[15] ιγ') Δεδικασμένον δὲν ὑπάρχει, ὅταν δὲν πρόκηται περὶ τῶν αὐτῶν προσωπων ἢ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου. Ἀπόφ. πολιτικὴ ΑΠ. 23 τοῦ 1849, φέρουσα· (Πρβ. ἀν. § 58 ἐπ.)

«Ἐπειδὴ ἐνώπιον τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς, ὅπου ἡ Φανιὼ Μαυρομμάτη ἐξητήσατο νὰ κηρυχθῇ κυρία τοῦ τετάρτου τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος κτημάτων, καὶ ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων ἐπὶ

ἐναγόμενων εἶναι διάφοροι ἀπὸ τὴν ὁποίαν κατὰ πρῶτον ἐκρίθη· διότι πότε μὲν ἐζήτησαν τὴν κατεδάφισιν τῆς οἰκοδομῆς τοῦ μύλου, ἤδη δὲ τὴν κατεδάφισιν ὅλων τῶν καινοτομιῶν καὶ νὰ παύσουν οἱ ἐναγόμενοι νὰ ἁρπάζωσι τὸ περὶ οὗ λόγος ὕδωρ διὰ νὰ ἐγκατασταθῶσιν οἱ ἐνάγοντες εἰς τὰ ἐπ' αὐτοῦ κεκτημένα δικαιώματά των· προφανῶς δὲν πρόκειται εἰς τὴν δίκην ταύτην οὔτε τὸ αὐτὸ δίκαιον νὰ δικασθῇ οὔτε τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον· τὸ δὲ ἐφετεῖον, κατὰ παράβασιν τοῦ 274 ἄρθρου τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἐθεώρησεν ὡς δεδικασμένην διὰ τῆς εἰρημένης ὑπ' ἀρ. 126 ἀποφάσεως τὴν προκειμένην ἀγωγήν, ἡ δὲ παράβασις τῆς διατάξεως ταύτης καθὸ οὐσιώδους δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν κατὰ τὰ ἄρθρα 204 καὶ 807 § 5 τῆς πολ. δικ.»

§ 142^{9} ζ) Δεδικασμένον δὲν ὑπάρχει ὅταν το ἀντικείμενον ἑκατέρων τῶν δικῶν εἶναι διάφορον.

Ἐν ἄλλοις ῥήμασι. Τὸ διαφέρον θεωρεῖται ὡς ταυτὸν τῇ ἀξίᾳ τοῦ πράγματος· ἑπομένως, ἀποτυχούσης τῆς περὶ ἀποτίσεως αὐτοῦ ἀγωγῆς, ἀποβαίνει ἀπαράδεκτος ἡ περὶ τοῦ διαφέροντος ἑτέρα ἀγωγὴ αὐτοῦ, συνεπείᾳ τῆς ἐνστάσεως τοῦ δεδικασμένου; οὐχί, κατὰ τὴν 155 τοῦ 59 ἀπ. ΑΠ.

§ 142^{10} η) Δὲν ὑπάρχει δεδικασμένον ὅταν ἡ μὲν τῶν δικῶν ἔχῃ ἀντικείμενον τὴν χρῆσιν καὶ κατοχὴν ὕδατος, ὅπερ μετώχέτευσαν εἰς τὸν νεοκτισθέντα μύλον οἱ δικαιοπάροχοί τινος τῶν διαδίκων, ἡ δ' ἑτέρα ἀφορᾷ ἀποζημίωσιν ὀφειλομένην ἕνεκα ἀνεγέρσεως μύλου ἀπέναντι τῆς γενομένης συμφωνίας. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 131 τοῦ 1854, κυροῦσα τὴν 9451 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 142^{11} θ') Ὅταν ἡ ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις ἀφορᾷ τὸ κῦρος ἢ μὴ δωρητηρίου τινός, ἤγουν ἁπλῶς τὸ κῦρος τοῦ συναλλάγματος τῆς πρός τινα δωρεᾶς, οὐχὶ δὲ τὸ ζήτημα τῆς κυριότητος τῶν δωρηθέντων, ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν ἀποκλείει τὴν περὶ κυριότητος τῶν δωρηθέντων ἀγωγήν. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 18044 τοῦ 60, ἧς ἡ πρώτη σκέψις φέρει·

«Ἐπειδὴ διὰ τῆς μεταξὺ τῆς δικαιοπαρόχου ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων Σοφίας χήρας Ἰω. Λαγάνη καὶ τοῦ Θεοδώρου Καντζιλιέρη δίκης ἐδικάσθη καὶ ἀπεφασίσθη μόνον τὸ κῦρος ἢ μὴ τοῦ πρὸς τοῦτον δωρητηρίου, ἤγουν ἁπλῶς τοῦ συναλλάγματος τῆς δωρεᾶς, οὐχὶ δὲ τὸ ζήτημα τῆς κυριότητος τῶν δωρηθέντων, διότι τοῦτον μόνον ἀντικείμενον, ἤγουν τὴν ἀκύρωσιν τοῦ συναλλάγματος,

εἶχεν ἡ ἀγωγὴ τῆς εἰρημένης δωρητοῦ καὶ αὐτοῦ, οὐχὶ δὲ τὴν διεκδίκησιν ἢ τὴν ἀπαίτησιν ἀποδόσεως τῶν δωρηθέντων κτημάτων ὡς δῆθεν παραδοθέντων εἰς τὸν δωροδόχον, καθὰ οὗτος ἐσφαλμένως διατείνεται, καὶ καθ' ἃ βεβαιοῖ τὸ περιεχόμενον τῆς παρ' αὐτοῦ ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου ὑπ' ἀριθ. 8713 καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 517 ἀποφάσεως τῶν πρωτοδικῶν. Ὅθεν δεδικασμένη ὑπάρχει μόνον ἡ προσωπικὴ ἐνοχὴ τῆς δωρητοῦ πρὸς τὸν πρῶτον δωροδόχον Θ. Κατζιλιέρην, τὴν ὁποίαν δὲν θεωρεῖται ὑπόχρεως νὰ ἐκπληρώσῃ πρὸς αὐτὸν ἡ νῦν ἀντίδικός του, διότι ὁ ἐκκαλῶν οὔτε πρωτοδίκως, οὔτε ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ἐχαρακτήρισεν αὐτὴν ὡς κληρονόμον τοῦ δωρητοῦ καὶ διάδοχον ἐκ τούτου τῶν προσωπικῶν ἐνοχῶν ταύτης».

§ 142[12] ι) Δὲν ὑπάρχει δεδικασμένον, ὅταν ἡ μὲν τῶν δικῶν ἀντικείμενον εἶχε διεκδίκησιν τῶν κατασχεθέντων ἀντικειμένων· ἡ δέ, ἔριδας περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ὑπὸ τοῦ καταδιωκομένου ὀφειλέτου ἐγειρομένας. Ἀπόφασις 10071 τοῦ 1852 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 142[13] ιά) Ἡ περὶ τῆς νομῆς τοῦ ἐπιδίκου κτήματος διεξαχθεῖσα ἀπόδειξις, δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὴν περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιφανείας, καθότι καὶ ὁ νομίμως κεκτημένος τοιοῦτον δικαίωμα δύναται, ἀπολέσας τὴν νομήν, νὰ ἐκτραπῇ εἰς διατάραξιν τῆς παρὰ τῷ ἀντιδίκῳ του εὑρισκομένης νομῆς· κατὰ μείζονα δὲ λόγον, ἡ περὶ τῆς ἀγωγῆς ἐκείνης τῆς νομῆς τελεσίδικος ἀπόφασις δὲν δύναται ν' ἀποτελέσῃ δεδικασμένον ὡς πρὸς τὸ περὶ ἐπιφανείας ζήτημα, ἐὰν διὰ παραδόσεως ἀπεκτήθη τὸ δικαίωμα αὐτό. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 246 τοῦ 54, κυροῦσα τὴν 484 τοῦ 52 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ν. ἐφ.

§ 142[14] ιβ') Ὅταν ἡ μία τῶν ἀγωγῶν ἀφορᾷ τὴν ἀξίαν οἰκοπέδου τινός, ἡ δὲ ἑτέρα τὸ ἀφαιρεθὲν ἐκ τοῦ ἑταιρικοῦ ταμείου ποσόν, ὅπερ δὲν ἐχρησίμευσε πρὸς πληρωμὴν τῆς ἀξίας ἐκείνης, δεδικασμένον δὲν ὑπάρχει. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 289 τοῦ 1856.

§ 142[15] ιγ') Δεδικασμένον δὲν ὑπάρχει, ὅταν δὲν πρόκηται περὶ τῶν αὐτῶν προσωπων ἢ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου. Ἀπόφ. πολιτικὴ ΑΠ. 23 τοῦ 1849, φέρουσα· (Πρβ. ἀν. § 58 ἐπ.)

«Ἐπειδὴ ἐνώπιον τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς, ὅπου ἡ Φανιὼ Μαυρομμάτη ἐζητήσατο νὰ κηρυχθῇ κυρία τοῦ τετάρτου τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος κτημάτων, καὶ ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων ἐπὶ

τῆς προκειμένης δίκης, ὅπου αὕτη ἐξητήσατο τὴν διανομὴν αὐτῶν τῶν κτημάτων διὰ νὰ λάβῃ τὸ τέταρτον, ἐδικάσθη μόνον ὁ Ἀλέξανδρος Λοζὲ ἐν ἰδίῳ ὀνόματι, ὡς δηλοῦται ἐκ τῆς δικογραφίας καὶ τῆς ἀπὸ 17 Φεβρουαρίου 1840 ἀποφάσεως τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς. Ἐπὶ δὲ τῆς δίκης περὶ ἐγκαταστάσεως τῆς Φανιῶς εἰς αὐτὰ τὰ κτήματα, καθ' ἣς ἐγένετο ἀνακοπὴ ὑπὸ τοῦ Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου καὶ ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐξεδόθησαν ἡ ὑπ' ἀριθ. 1995 καὶ ἀπὸ 20 Αὐγούστου 1851 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν καὶ ἡ ἀπὸ 2 Ἀπριλίου 1842 ὑπ' ἀριθ. 11 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, δὲν ἐδικάσθη ὁ Ἀλέξανδρος Λοζὲς, ἀλλ' ἡ ἑταιρία ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν τῶν ἀνωτέρω Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου, ὡς δηλοῦται ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποφάσεων· ἄρα δὲν ὑπάρχει δεδικασμένον, καθόσον δὲν πρόκειται οὔτε περὶ τῶν αὐτῶν προσώπων, οὔτε περὶ τοῦ ἰδίου ἀντικειμένου, καὶ ἑπομένως ἐδύνατο τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν νὰ διατάξῃ ἀποδείξεις περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ προσώπου τοῦ Ἀλεξάνδρου Λουζὲ χωρὶς παραβιάσεώς τινος τοῦ ἄρθρου 273 § 3 τῆς πολιτικῆς δικονομίας· ὥστε καθίστανται ἀνίσχυροι οἱ προταθέντες λόγοι πρὸς ἀναίρεσιν τῆς προσβληθείσης ὑπ' ἀριθμὸν 4531 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν».

§ 142[16] ιδ') Ὅταν ἡ ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις ἀπέρριψεν ὅτι αἱ γαῖαι, ἃς ὁ ἐνάγων ὑπεδείκνυεν ὡς ἀνακαλυφθείσας, δὲν ἀνεκαλύφθησαν παρ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἦσαν ἤδη γνωσταὶ καὶ σημειωμέναι ἐν τῷ ἐνοικιαστηρίῳ, οὐχὶ ὅμως καὶ ὅτι παρεδόθησαν αὐτῷ, διὰ νέας δὲ ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων διατείνεται ὅτι αἱ γαῖαι δὲν τῷ παρεδόθησαν ἐγκαίρως, καίτοι συμπεριλαμβανόμεναι εἰς τὸ ἐνοικιαστήριον, ἕπεται ὅτι ἡ δευτέρα ἀγωγὴ στηρίζεται εἰς διάφορον τῆς πρώτης γεγονός· ὥστε τελεσιδικία δὲν ὑφίσταται. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 129 τοῦ 1861, κυροῦσα τὴν 388 τοῦ 1859 ἀπόφασιν ἐφετῶν Ναυπ.

Νομολογία. — Ταυτότης τῆς διαφορᾶς ὡς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου. — Τόκοι (1).

§ 143. Περὶ τούτου θέλω ὁμιλήσει ἐν λέξει Τόκοι. Ὅρα δὲ ἀνωτέρω § 28, ἀπόφασιν Ἀρείου Πάγου 152 τοῦ 52, 4 τοῦ 1859 καὶ ἀπόφασιν ἐφετῶν Ἀθηνῶν 14987.

---

(1) Πρβ. Δαλλ. λ. chose jugée ἀριθ. 122 ἐπ.

Νομολογία.—Ταυτότης τῆς διαφορᾶς ὡς ἐκ τῆς αἰτίας (τοῦ λόγου) (1).

§ 143[2] Ἴδομεν ἀνωτέρω (σελ. 122) ὅτι, τότε ἀντιτίθεται ἡ παραγραφή, ὅτε τὸ αὐτὸ σῶμά ἐστιν, ἡ αὐτὴ ποσότης, τὸ αὐτὸ δίκαιον, ἡ αὐτὴ αἰτία τῆς κινήσεως καὶ ἡ αὐτὴ τῶν προσώπων αἵρεσις· ὅτι (ὡς πρὸς τὴν αὐτὴν αἰτίαν τῆς κινήσεως) εἶναι ἀδιάφορος ἡ ὀνομασία τῆς ἀγωγῆς, δι' ἧς ἡ διαφορὰ εἰσάγεται, ἢ ὁ τύπος καθ' ὃν τὸ δικαστήριον ἀποφαίνεται (2)· καὶ τὰ παρεμπιπτόντως ἢ προκριματικῶς λυθέντα ζητήματα γίνονται τελεσίδικα (3). Ὅτι ὁ νόμιμος λόγος περιλαμβάνει δύο τινά, τὴν πραγματικὴν βάσιν, ἐξ ἧς ἐπήγαγε τὸ δικαίωμα, καὶ τὸ εἶδος τοῦ δικαιώματος (4) καὶ ὅτι, ὅταν ἐδικάσθη ἡ αἰτία, ἥτις εἶναι κοινὴ εἰς ἀμφοτέρας τὰς ἀγωγάς, τότε ὑπάρχει τελεσιδικία (5).

§ 143[3] Φέρε ἴδωμεν τὰ ἐν τῇ νομολογίᾳ.

§ 144. Ὅρα ἀνωτέρω § 113[5]

§ 144[2] Ὅρα § 112 καὶ 113[2] ἔνθα πολλὰ σχετικὰ ζητήματα.

§ 144[3] Ὅταν εἰς νεωτέραν δίκην προτείνηται ἡ εἰκονικότης τῶν ἐγγράφων, ἐφ' ὧν ἐστηρίχθη ἡ προεκδοθεῖσα ἀπόφασις, τὸ δεδικασμένον χωρεῖ; Ὁμολογῶ, ὅτι αἱ ἀποφάσεις, τὰς ὁποίας ἀνωτέρω

---

(1) Ὅρα ἀνωτέρω § 112 ἔνθα καὶ παραδείγματά τινα τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δικαίου, ἐν οἷς ταυτότης διαφορᾶς δεν ὑπάρχει. Ὅρα καὶ κατ. § 154 ἑπ.

(2) Ἀνωτέρω § 112.

(3) Αὐτόθι.

(4) Αὐτόθι.

(5) Ἀνωτέρω σελ. 128.

Ὅθεν ὁ διατεινόμενος, ὅτι εἶναι ἐλεύθερος ἀπὸ τὴν δουλείαν τοῦ ὕψους ἐπὶ δέκα πόδας, δὲν δύναται, ἀποτυχών, νὰ κινήσῃ νέαν ὡς ἔχων δίκαιον ἐπὶ εἴκοσι πόδας, διότι οἱ εἴκοσι προϋποθέτουν τοὺς δέκα· ὅστις ὅμως ἀπέτυχε περὶ δουλείας ὁδοῦ, δὲν ἐκβάλλεται διατεινόμενος κτηνηλασίαν, διότι εἶναι ἄλλο εἶδος.

Ὁ ἀποτυχὼν περὶ ἐπικαρπίας, δύναται μετὰ ταῦτα νὰ κινήσῃ περὶ κυριότητος, διότι ἴσως ἠγνόει τὸ ἐπ' αὐτῆς δικαίωμά του. Ὁ ἐπιτυχὼν κατὰ τὴν ἐπικαρπίαν, δὲν ἐκβάλλεται περὶ χρήσεως, διότι εἶναι ἄλλο εἶδος· ὁ ἀποτυχὼν ὅμως κατ' αὐτήν, ἐκβάλλεται ζητῶν τὴν ἐπικαρπίαν. Ὅρα ἀνωτέρω § 113[2] ἐν τέλει τὰς παραπομπάς.

(§ 56, 75, 85, 87) ἐδημοσίευσα, δὲν φωτίζουσιν ἀρκούντως τὸν ἀναγνώστην· ἀλλά, φρονῶ, ὅτι τὸ ζήτημα πρέπει νὰ λυθῇ μᾶλλον καταφατικῶς.

§ 144[4] ὅρα ἀνωτέρω § 113[5]

§ 145. Ὅταν τὶς ὡς ἐνάγων προσέβαλε σύμβασίν τινα περὶ δανείου, καὶ ἀπεῤῥίφθη ἡ ἀγωγή, δὲν δύναται διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους νὰ προσβάλῃ, ὡς ἐναγόμενος, τὴν σύμβασιν αὐτὴν ταύτην. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 523 τοῦ 1852, κυροῦσα τὴν 9094 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ ἀνεκκλήτως δικάσαν δικαστήριον ἀποφηνάμενον ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα δὲν δύναται νὰ προσβάλῃ ἤδη ὡς ἐναγομένη τὴν περὶ τοῦ ἐπιδίκου δανείου σύμβασιν διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους, δι' οὓς ἐν προηγουμένῃ δίκῃ εἶχε προσβάλει αὐτὴν ὡς ἐνάγουσα, ἤτοι ὅτι ἡ σύμβασις καλύπτει ἄκυρον ἀναδοχὴν καὶ ὅτι δὲν ἐμετρήθησαν τὰ χρήματα, οὐδένα νόμον παρεβίασε, διότι ἡ κατὰ τὴν πρώτην ἐκείνην δίκην ἐκδοθεῖσα τελεσίδικος ἀπόφασις ἀποτελεῖ, ὡς πρὸς τοὺς ἀνωτέρω λόγους τῆς προσβολῆς τῆς προκειμένης συμβάσεως, δεδικασμένον μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων· εἶναι δ' ἀδιάφορον· ἐὰν ἡ τότε ἐνάγουσα παρίσταται σήμερον περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, κατὰ τῶν αὐτῶν ἀντιδίκων, ὡς ἐναγομένη· ἄρθρον 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας. Βασ. (51, 2) 17 καὶ 22· οὐδὲ ἀπέκρουσε τὸ δικαστήριον τοὺς νέους κατὰ τῆς αὐτῆς συμβάσεως προταθέντας ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης λόγους, τοὺς ὁποίους ἐδίκασε κατ' οὐσίαν, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς 3, 4, 5, 6 καὶ 7 σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως».

§ 146. Ὅταν τὶς εἰς νέαν δίκην, τῆς ὁποίας τὸ ἀντικείμενον προεδικάσθη, ἀναφέρῃ νέον ἐπιχείρημα, θεωρεῖται δεδικασμένον καὶ τοῦτο; Ναί, ἂν κατὰ πρώτην δίκην ἠδύνατο νὰ προταθῇ. (ὅρα § 150 ἐπ.)

Ἡ 15873 τοῦ 1858 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει·

«Ἐπειδὴ τὸ ζήτημα, ὅπερ ἐλύθη μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων, οἵτινες καὶ σήμερον παρίστανται, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13548 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου ἦτον ἂν ὁ Π. Γιουρδῆς ὤφειλε νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν Γ. Σκουζὲν, συνεπείᾳ τοῦ ἀπὸ 15 Μαρτίου 1852 συμβιβασμοῦ γενομένου μεταξὺ τοῦ Γιουρδῆ καὶ τῶν δανειστῶν του, ὡς εἶναι καὶ ὁ Γ. Σκουζὲς ὑπογεγραμμένος ἐν αὐτῷ, τὸ ὅλον τοῦ χρέους ἤτοι δραχ. 30984.50/000, ὅπερ ὤφειλεν ἐν καιρῷ τῆς πτωχεύσεως τοῦ Π. Γιουρδῆ, ἢ μόνον 20 τοῖς 0/0 ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τούτου δηλ. δραχ. 6196, συνεπείᾳ τῆς ἀφέσεως τοῦ ὑπολοίπου τῆς γενομένης εἰς τὸν Γιουρδῆν διὰ τοῦ συμβιβασμοῦ τούτου

τὸ δὲ δικαστήριον τοῦτο ἀπεφάνισε διὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεώς του ὅτι μόνον εἴκοσι τοῖς 0/0 ἤτοι δραχ. 6196 καὶ 97/000 δικαιοῦται νὰ λάβῃ ὁ Σκουζὲς καὶ ὄχι τὸ ὅλον· ζητῶν δὲ ἤδη ὁ αὐτὸς Σκουζὲς παρὰ τοῦ Γιουρδῆ τὸ μετὰ τὰς 6196 δραχ. ὑπόλοιπον τῶν δραχ. 30984 καὶ 80/000 ἐπαναφέρει πρὸς συζήτησιν τὸ αὐτὸ δίκαιον περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἢ ἐκ τῶν αὐτῶν γεγονότων. Ὅθεν ἡ ἔνστασις τῆς τελεσιδικίας ἡ παρὰ τοῦ Γιουρδῆ προτεινομένη εἶναι βάσιμος. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ὁ Σκουζὲς κατὰ τὴν δίκην ἐκείνην δὲν ἐπρότεινε τὸ ἐπιχείρημα, ὅπερ προτείνει σήμερον, ὅτι δηλ. ὁ Γιουρδῆς δὲν ἐπλήρωσεν ἐντὸς τῶν ταχθεισῶν ὑπὸ τοῦ συμβιβασμοῦ προθεσμιῶν τὸ χρέος του τῶν δρ. 6196, καὶ ὅτι ἑπομένως δυνάμει τοῦ αὐτοῦ συμβιβασμοῦ καθὸ ὑπερήμερος ὀφείλει νὰ πληρώσῃ τὸ ὅλον, ἀλλ' ὅμως ἡ ὑπερημερία, καθόσον ἀφορᾷ τὸ ποσὸν τοῦτο, εἶχε λάβει χώραν πολὺ πρὸ τῆς δίκης ἐκείνης, ἤτοι τὴν 1 Δεκεμβρίου 1852 διὰ τὸ τρίτον τοῦ ποσοῦ τούτου τῶν 6196 δραχ.—τὴν 1 Ἰανουαρίου 1853 διὰ τὸ ἕτερον τρίτον καὶ τνὴ 1 Δεκεμβρίου 1853 διὰ τὸ ἄλλο τρίτον, ἡ δὲ ἀνταγωγὴ τοῦ Σκουζὲ περὶ τοῦ ὅλου τῶν δραχ. 30984 ἐπεδόθη εἰς τὸν Γιουρδῆν τὴν 12 Αὐγούστου 1855, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ὥστε ἠδύνατο ὁ Σκουζὲς νὰ προτείνῃ τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο· οὐδὲ δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι τὸ χρέος ἦτο ἀνεκκαθάριστον, διότι δυνάμει τοῦ συμβιβασμοῦ ἦτο ἐκκαθαρισμένον· μὴ προτείνας δὲ αὐτὸ τὸ ἐπιχείρημα ὁ Σκουζές, δὲν δύναται νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ ζήτημα ὑπὸ ἄλλο σχῆμα, διότι καὶ τότε ἐπρόκειτο ἂν δυνάμει τοῦ συμβιβασμοῦ δικαιοῦται νὰ λάβῃ τὸ ὅλον ἢ τὸ πέμπτον τοῦ χρέους δυνάμει τοῦ αὐτοῦ συμβιβασμοῦ, καὶ σήμερον τὸ αὐτὸ ζήτημα φέρει πρὸς συζήτησιν, καὶ μόνον ἐπικαλεῖται τώρα ἰδίως ῥήτραν τινα τοῦ συμβιβασμοῦ, ἥτις ὅμως συμπαραλαμβάνεται· ἀφοῦ ὅμως τὸ δικαστήριον ἐδίκασεν ὅτι δυνάμει τοῦ συμβιβασμοῦ ὁ Γιουρδῆς ὀφείλει μόνον δραχ. 6196 καὶ ὄχι τὸ ὅλον τοῦ χρέους, εἰς τὸ δεδικασμένον αὐτὸ περιλαμβάνεται καὶ ἡ εἰρημένη ῥήτρα, ὡς ἀποτελοῦσα μέρος τοῦ συμβιβασμοῦ αὐτοῦ· ἄλλως τε ὁ Γιουρδῆς ἐζήτησε νὰ ἐπιδικασθῶσιν αὐτῷ ὡς ἀποτελέσματα τῆς ὑπερημερίας οἱ τόκοι καὶ τῷ ἐπεδικάσθησαν· ὥστε σήμερον δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ ἐναντίον τοῦ δεδικασμένου ἄλλα ἀποτελέσματα τῆς ὑπερημερίας, ἤτοι τὴν πληρωμὴν τοῦ ὅλου, καὶ τόσον ὀλιγώτερον, ὅσον διὰ τοῦ συμβιβασμοῦ δὲν ἐδίδετο τὸ δικαίωμα εἰς τὸν Σκουζὲν διὰ τὴν ὑπερημερίαν ν' ἀπαιτήσῃ ἀμφότερα, ἤτοι τοὺς τόκους καὶ τὸ ὅλον τοῦ χρέους.

Ἐπειδὴ προσέτι ἡ ὑπερημερία ἅπαξ λαβοῦσα χώραν ἐξακολου-

θεῖ καὶ δὲν δύναται νὰ παύσῃ τὸ ἀποτέλεσμά της διὰ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως, ἥτις ἀνεγνώρισεν αὐτὴν καὶ ἀρχίσῃ νέα. Ὅθεν ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ Σκουζὲ ὅτι διὰ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ὑπ' ἀρ. 13548 ἤρξατο νέα ὑπερημερία, δυνάμει τῆς ὁποίας ὁ Γιουρδῆς ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ τὸ ὅλον τοῦ χρέους, δὲν εἶναι βάσιμος· ἀπεναντίας ἡ ὑπερημερία εἶναι ἡ αὐτὴ ἡ λαβοῦσα χώραν κατὰ τὴν λῆξιν τῶν προθεσμιῶν, 1 Δεκεμβρίου 1852, 1 Ἰανουαρίου 1853 καὶ 1 Δεκεμβρίου 1853, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς ἐξακολουθεῖ τὸ αὐτό, ὅπερ ὁ Σκουζὲς ἐζήτησε καὶ τῷ ἐπεδικάσθη, ἤτοι ἡ πληρωμὴ τόκων».

§ 146² Ὅταν διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως ἀπεῤῥίφθη ἡ ἀνακοπὴ ἢ ἡ ἔνστασις, ἣν ὁ ὀφειλέτης ἔκαμε κατὰ τοῦ κατασχόντος τὸ κτῆμά του, ἀγωγὴ περὶ ἀκυρώσεως τῆς κατασχέσεως καὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ δὲν χωρεῖ πλέον, ὅταν ἡ ἀγωγὴ βάσιν ἔχῃ τὸν αὐτὸν λόγον, ἐφ' οὗ ἐστηρίχθη ἡ ἀνακοπὴ ἢ ἡ ἔνστασις.—Ὁ λόγος δὲ ὅτι αὕτη δὲν περιεστρέφετο καὶ εἰς τὴν ἐκ τοῦ ἀχρεωστήτου παραγομένην ἀκυρότητα, εἰς ἣν κυρίως στηρίζεται ἡ ἀγωγή, ἐξελεγχόμενος ὄχι ἀληθὴς ἐκ τῆς τελεσιδίκου ἐκείνης ἀποφάσεως, ἀποτέλεσμα δὲν φέρει. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 19224 τοῦ 1861.

§ 147. Ὅρα ἀνωτέρω § 113⁵ β.

§ 148. Ὅρα ἀνωτέρω § 118 ἀπόφασιν ἐφετῶν Ἀθηνῶν 7511.

§ 149. Ὅρα ἀνωτέρω § 118.

§ 150. Ὁ Α ἐνήγαγε τὸ δημόσιον, ζητῶν μισθούς· προτείναντος δὲ τοῦ ἐναγομένου ὅτι εἰς τὸν ἐνάγοντα ἐκοινοποιήθη ἡ παῦσις τοῦ διορισμοῦ του, καὶ ὅτι μετὰ τοῦτο δὲν τῷ ὀφείλεται μισθός, τὸ δικαστήριον ὑπεχρέωσε τὸ δημόσιον ν' ἀποδείξῃ πότε ἐγένετο ἡ κοινοποίησις τοῦ τῆς παύσεως διατάγματος, ἀλλά, μὴ προσαχθείσης ἀποδείξεώς τινος, τὸ δικαστήριον κατεδίκασε τὸ δημόσιον νὰ πληρώσῃ μισθοὺς καὶ δι' ἐποχὴν μεταγενεστέραν τῆς κοινοποιήσεως τῆς παύσεως. Κατόπιν ὅμως τὸ δημόσιον προσήγαγε τὴν κοινοποίησιν τῆς παύσεως, καὶ ἐζήτησε νὰ θεραπευθῇ τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ τὸ δικαστήριον ἐθεώρησε τὸ ζήτημα ὡς δεδικασμένον, καὶ μόνον ὡς πρὸς ἐποχὰς μεταγενεστέρας τῆς ἀποφάσεως δύναται τὸ περιστατικὸν αὐτὸ νὰ ἔχῃ ἐπιῤῥοήν. Ἐσκέφθη δ' οὕτω διὰ τῆς 11772. (Πρβ. § 146, 151 ἐπ.)

«Ἐπειδὴ τὰ ζητήματα α) τῆς εἰς τὸν ἐφεσίβλητον Α. Μωραϊτίνην πληρωμῆς τῶν μισθῶν του μέχρι τοῦ περὶ ἀποδοχῆς τῆς παραιτήσεώς του Βασιλ. διατάγματος τῆς 14 Ἰουνίου 1850 ὡς

ἵστατο τὸ δημόσιον ἢ καὶ ἐφεξῆς, ὡς ἀπήτει κατὰ πρῶτον καὶ κύριον λόγον ὁ Μωραϊτίνης διὰ τῆς ἀγωγῆς καὶ τῶν προτάσεών του (ἐπιβοηθητικῶς μόνον περιορίσας αὐτοὺς μέχρι τοῦ διατάγματος) καὶ β') τῆς γενομένης ἢ μὴ μέχρι τῆς συζητήσεως κοινοποιήσεως τοῦ εἰρημένου διατάγματος εἰς τὸν Μωραϊτίνην ὑπεβλήθησαν, συνεζητήθησαν καὶ ἐλύθησαν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 10360 καὶ 10571 ἀποφάσεων τοῦ δικαστηρίου τούτου κατά τε τὰς αἰτιολογίας καὶ τὸ διατακτικὸν αὐτῶν, δι' ὧν ἐθεωρήθη ὡς μὴ ἀποδειχθεῖσα διὰ τῶν παρὰ τοῦ δημοσίου ἐπικληθέντων μέσων ἡ κοινοποίησις ἕως τότε τοῦ εἰρημένου διατάγματος, καὶ διετάχθη κατὰ συνέπειαν ἡ πληρωμὴ τῶν μισθῶν πρὸς τὸν Μωραΐτην καὶ ἐφεξῆς ἢ ἐπέκεινα κατὰ τὴν ἀγωγήν του καὶ τὰς κυρίας προτάσεις του. Ἑπομένως ἡ νῦν ἀπαίτησις τοῦ δημοσίου περὶ τοῦ νὰ περιορισθῇ ἡ πληρωμὴ τῶν μισθῶν μέχρι τῆς εἰκοστῆς δευτέρας Ἰουνίου 1850, λόγῳ τοῦ ὅτι ἐγένετο τότε ἡ κοινοποίησις τοῦ διατάγματος, ἤγουν πρὸ τῆς συζητήσεως, καθ' ἣν ἐξεδόθησαν αἱ προειρημέναι ἀποφάσεις, καθὸ ἐπαναφέρουσα τὴν μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων κατὰ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα συζήτησιν τοῦ αὐτοῦ δικαίου, περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, ἤγουν τῆς κοινοποιήσεως τοῦ διατάγματός, προσβάλλει ἀπ' εὐθείας τὴν τελεσιδικίαν τὴν ὡρισμένην παρὰ τοῦ ἄρθρου 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, οὐδὲ εἶναι δεκτὴ ἡ κατὰ τῆς εἰρημένης τελεσιδικίας ἀνταπόδειξις, τὴν ὁποίαν προσάγει τὸ δημόσιον διὰ τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀπὸ 22 Ἰουνίου 1850 ἡμερησίας διαταγῆς, ἐν ᾗ διαλαμβάνεται τὸ προμνησθὲν διάταγμα, εἰς τὴν ὁποίαν ἤδη διατείνεται ὡς ἀποτελοῦσαν τὸ νόμιμον πρὸς κοινοποίησιν τῶν στρατιωτικῶν ὁποιωνδήποτε διατάξεων μέσον, ἀφοῦ παρέλιπε νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ ἀποδεικτικοῦ τούτου μέσου κατὰ τὴν προγεγονεῖαν συζήτησιν, καὶ ἀφοῦ τὸ ἔγγραφον τοῦτο δὲν διατείνεται ὅτι εἶχεν ἐπισχεθῇ παρὰ τοῦ ἀντιδίκου, ὁπότε ἤθελεν ἐπιτρέπεσθαι τὸ μέτον τῆς ἐπανελήψεως τῆς διαδικασίας συμφώνως μὲ τὰς ῥητὰς καὶ ἀναμφισβητήτους ἀρχάς, τὰς καθιερωμένας ἀπὸ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 373 (3) καὶ 785 (6) τῆς πολιτικῆς δικονομίας (ὡς ἐκ περισσοῦ §. 27 Πανδ. 44, 2, διάτ. 4 K. 7, 52. Voet ad pand. de exept. Pothier obligat. de la chose jugée n° 39. Merlin rep. § succ secti I. § 2 artic 3. Toullier t. 10. n° 127. Duranton t. 13 n°. 473 arrêt. Besançon 1811. juill. 1811. Cass 11. Mars 1835. Cass 16. Mars 1842)· ὅθεν πρέπει κατὰ ταῦτα, ἐὰν τὸ δημόσιον δὲν ἔκαμε ἐγκαίρως χρῆσιν τοῦ μέσου τὸ ὁποῖον ἤδη κατὰ πρῶτον ἀντιτάττει, νὰ ἐπιφέρῃ τὴν παῦσιν τῆς δεδικασμένης ἐξακολουθήσεως τῆς μισθο-

δοσίας ἐφ' ὅσον τὸ γεγονὸς τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι νόμιμον εἰς τὸ νὰ παραγάγῃ τὸ τοιοῦτον ἀποτέλεσμα».

Νομολογία· ὅταν ἀνεγνωρίσθῃ ἡ ὕπαρξις τῆς ὀφειλῆς, δύναται πλέον νὰ προταθῇ ἡ ἐξόφλησις αὐτῆς (1);

§ 151. Ποῖον εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἐξοφλητηρίου ἐγγράφου, τὸ ὁποῖον ἀνευρέθη μετὰ τὴν ἀπόφασιν, τὴν καταδικάζουσαν τινὰ νὰ πληρώσῃ τὸ ποσόν, περὶ οὗ τὸ ἐξοφλητήριον ἐκεῖνο διαλαμβάνει (2); ὅρα Εὑρετήριον 8 σελ. 288 (3). Περὶ τοῦ ζητήματος τούτου εὑρίσκετε ἀξιόλογον διατριβὴν (4) εἰς τὴν revue crit. τοῦ 1852 σελ. 258 ἑπόμ. Κατὰ τὸ Ἀκυρωτικόν, ἂν κατὰ τὴν συζήτησιν, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας ἐξεδόθη ἡ καταδικάζουσα τὸν ὀφειλέτην νὰ πληρώσῃ ὁλόκληρον τὸ χρέος ἀπόφασις, δὲν ἐγένετο λόγος περὶ τῆς μερικῆς πρὸ τῆς ἀποφάσεως πληρωμῆς, ὁ ὀφειλέτης ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀντιτάξῃ τὴν πληρωμὴν ταύτην, καὶ ἂν ἀπεδέχθη τὴν ἀπόφασιν πληρώσας τὰ ἔξοδα. Ἀπόφασις τῆς 22 Ἰουλίου 1818.—Ἴδε καὶ ἄλλας ἀποφάσεις εἰς τὸν Dalloz, nouvelle édit. λ. chose jugée ἀρ. 376 ἐπ.

Νεωτέρα ἀπόφασις τοῦ Ἀκυρωτικοῦ, τῆς 29 Ἰουλίου 1851 (j. p. 51, 2, 489) ἀποφαίνεται, ἐν τούτοις, ὅτι ὅταν κατεδικάσθῃ τὶς νὰ πληρώσῃ ποσόν τι, ἡ ἰσχὺς τοῦ δεδικασμένου κωλύει τὸν ὀφειλέτην ν' ἀντιτάξῃ, ἵνα ἀποφύγῃ τὴν πληρωμήν, τὸ ἐξοφλητήριον, ὅπερ ἀνεῦρε τυχὸν μετὰ τὴν ἀπόφασιν.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὴν ἀρχήν, ἥτις χρησιμεύει ὡς βάσις τῆς προμνημονευθείσης νομολογίας· διότι ἀναχωρεῖ ἀπὸ τὸ διδόμενον, ὅτι πρέπει ν' ἀνατρέξῃ τὶς εἰς τὴν πρώτην ἀπόφασιν καὶ νὰ ἴδῃ τί ἀκριβῶς ἀπεφασίσθη. Si le jugement s'était borné à constater l'existence d'une dette et à donner au creancier un moyen d'en obtenir le payement, il ne pourait pas douter que la decouverte d'une quittance établissant la libèration du débiteur ne dût avoir pour effet de permettre à

(1) Πρβ. Δαλλ. λέξιν chose jugée ἀριθ. 376 ἑπόμ. Πρβ. κατωτέρω § 179.

(2) Ἴδε Dalloz 52, 1, 217.

(3) Devill καὶ Carette 51, 1, 577. ὅρα τοὺς ἐπ. §§.

(4) Ἴδε τὴν ἐν τῷ Εὑρετ. λέξ. Λογοδοσία σελ. 333 ἑπόμ. ἔνθα σπουδαία περὶ τούτου διατριβή.

celui ci d'opposer l'exception de payment, même en présence et sur l'exécution du jugement qui l'vait condamné à payer.

Ἀνάπτυξιν ἐκτενεστέραν βλέπε εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος διατριβήν. Ὅρα δὲ § 146, 150.

§ 152. Δὲν δύναται ὁ ἐναγόμενος, ἀφοῦ κατεδικάσθη, νὰ κινήσῃ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἀγωγὴν περὶ ἀχρεωστήτου, στηριζομένην ἐπὶ γεγονότων, τὰ ὁποῖα ἐδύνατο ν' ἀντιτάξῃ εἰς τὴν πρὸ ταύτης δίκην (1). Ἀπόφασις ἐφ. Ν. 225 τοῦ 1848 ἐν Νομ. σ. 4806, ἣν ἐν λ. Ἀχρεώστητον § 8. Ὅρα ἀν. § 146, 150 ἐπ.

§ 153. Ὁ Α ἐνήγαγε τὸν Β ζητήσας, λόγῳ ὑπηρεσίας, ποσόν τι, ἀλλ' εἰς τὴν ἀγωγήν του εἶπεν ὅτι, ἀπέναντι τῶν ὑπηρετικῶν μισθῶν του ἔλαβε τάλληρα 153.—Ἐπῆλθεν ἀπόφασις καταδικάζουσα τὸν ἐναγόμενον νὰ πληρώσῃ δραχ. 1000.—Γενομένης κατασχέσεως, ὁ καταδικασθεὶς εἶπεν ὅτι τὰ τάλληρα ταῦτα ἔπρεπε νὰ ἐκπεσθῶσι. Ζητεῖται λοιπὸν ἂν ὡς πρὸς τὸ ποσὸν αὐτὸ ὑπάρχῃ δεδικασμένον. Τὸ δικαστήριον ἐσκέφθη οὕτως. (Ἀπόφασις 8509 τοῦ 51 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.)

«Διὰ τὰς ἐν τῷ πρωτοδίκῳ ἀποφάσει σχετικὰς σκέψεις τὰς ὁποίας τὸ δικαστήριον δέχεται ὡς ὀρθάς, καὶ προσέτι·

»Ἐπειδὴ προκύπτει μὲν ἐκ τῶν προσαχθεισῶν ἀποφάσεων, ὅτι ὁ Πολαριαλὸς ὡμολόγησε κατὰ τὴν διαδικασίαν, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας αὗται ἐξεδόθησαν, ὅτι ἔλαβεν ἀπέναντι τοῦ ὁποίου ἐζήτει ποσοῦ τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος τάλληρα, ἀλλὰ τὸ δικαστήριον δὲν δύναται ἤδη νὰ διατάξῃ τὴν ἔκπτωσιν αὐτῶν ἀπὸ τὸ ἐπιδικασθὲν τῷ Πολ. ποσόν, διότι τοῦτο ἐπεδικάσθη διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἥτις ἐξεδόθη ἀκουσθέντων ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων, καὶ ὁμολογήσαντος τοῦ Πολ. ὅτι ἀπέναντι τῶν ὑπηρετικῶν μισθῶν του (τοὺς ὁποίους ἀνεβίβαζεν εἰς ποσὸν πολὺ ἀνώτερον τοῦ ἐπιδικασθέντος αὐτῷ) ἔλαβε τὰ εἰρημένα τάλληρα· ὥστε ὁ Σκαραμαγκᾶς ὤφειλεν, ἂν ἐνόμιζεν ὅτι ἡ ἀπόφασις ἔτρεπε νὰ κάμῃ ῥητὴν μνείαν περὶ τῆς ἐκπτώσεως τῶν ταλλήρων, νὰ προσβάλῃ αὐτὴν διὰ τῆς τακτικῆς ὁδοῦ ὡς ἀναιτιολόγητον, ἢ ὡς ἀντιβαίνουσαν εἰς τὸν § 1 τοῦ τοῦ ἄρθρου 785 τῆς πολ. δικ.».

§ 154. Ἀπόφασις παραδεχομένη πληρωμὴν χρέους προγενεστέρου τῆς ἀποφάσεως προσβάλλει τὸ δεδικασμένον. 274 πολιτικῆς

(5) Ὅρα τὴν προηγ. καὶ ἐπ. §.

δοσίας ἐφ' ὅσον τὸ γεγονὸς τοῦτο ἤθελεν εἰσ… τῆς παραγάγῃ τὸ τοιοῦτον ἀποτέλεσμα. … αυπλίω.

Νομολογία· ὅταν ἀνεγνωρίσθη … τελεσιδικία δύναται πλέον νὰ προταθῇ … μένου, ὡς ἐκ κατὰ τὴν αὐ-

§ 151. Ποῖον εἶναι τὸ ἀ… εἰς νέαν δίκην· φου, τὸ ὁποῖον ἀνευρέθη μ… αχθεὶς παρὰ τοῦ τινὰ νὰ πληρώσῃ τὸ π… ωτοδικῶν ἐπὶ ἐπιλαμβάνει (2); Ὅρα F… εξ εἰσπράξεως φόρου ματος τούτου εὑρί… τος ἐπὶ γαιῶν Κρητικῶν crit. τοῦ 1852 …, καὶ πληρωθέντος δῆθεν παρ' τὴν συζήτησιν … τὴν ἔνστασιν ὅτι περὶ τῆς αὐτῆς ὀφειλέτην … τὸ διοικητικὸν δικαστήριον Ναυπλίας κατὰ λόγος πε… φασις αὐτοῦ, δι' ἧς ὁ ἀναιρεσίβλητος, δικασθεὶς ἔχει τ… δικάσθη εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ζητηθέντος παρὰ τοῦ δέγ… σοῦ κατέστη τελεσίδικος, μολαταῦτα τὸ εἰρημένον … τῶν πρωτοδικῶν, ἐνῷ ἀναγνωρίζει τὴν ἀρχὴν τοῦ δε… διαστρέφον ὅμως τὰ γεγονότα, ἤτοι παραδεχόμενον … τοῦ ἀχρεωστήτου ἐπὶ τῷ ἰσχυρισμῷ τοῦ ἐνάγοντος … ὁ ἀντίδικός του ἐπληρώθη παρ' αὐτοῦ πρὶν ἢ τὸ διοικητικὸν δικαστήριον δικάσῃ, καὶ ἑπομένως θεωροῦν αὐτὰ τὰ πληρωθέντα χρήματα ὡς ἀχρεώστητα πλέον, ἀφοῦ ἡ διοικητικὴ ἀπόφασις ἐπεδίκασεν ἤδη τὰ ὀφειλόμενα εἰς τὸν ἐναγόμενον, καταδικάζει τὸν ἀναιρεσείοντα εἰς τὴν ἀπόδοσιν ἐκείνων καὶ οὕτω πραγματικῶς ἀνατρέπει οὐδὲν ἧττον αὐτὸ τὸ δεδικασμένον, καθότι παραδέχεται πληρωμὴν χρέους προγενεστέρου τῆς ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ δικ. καὶ μὴ ἀναγνωριζομένην δι' αὐτῆς, κατὰ προφανῆ τῆς οὐσιώδους διατάξεως τοῦ εἰρημένου ἄρθρου τῆς δικον. παράβασιν, ἥτις καθιστᾷ ἀναιρετέαν τὴν ὑπ' ἀρ. 219 ἀπόφασίν του, ἔνθα ἡ τοιαύτη παράβασις περιέχεται, συναναιρετέας δ' ἐξ ἀνάγκης καὶ τὰς μετ' αὐτὴν ἐπελθούσας περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως».

---

(1) Ὅρα τοὺς δύο προηγουμ. § §.

λογία. Περιπτώσεις, καθ' ἃς δὲν ὑπάρχει τελεσιδικία ὡς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης.

-έρω § 131 ἐπ. 142² 142¹⁴ ἐκτεθέντα.
πτώσεις, καθ' ἃς δὲν ὑπάρχει ταυτότης ὡς ἐκ τῆς
-αν ὁ μὲν Α ἐζήτησεν ἀποζημίωσιν δι' ἀγρούς,
-ωγήν του, τῷ ἐδόθησαν ὡς προίξ, καὶ τὸ δι-
ἀγωγὴν, δύναται νὰ κινήσῃ νέαν ἐπὶ λόγῳ
-ερὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγή; Ἴδε τὴν 5442

-ερω § 113⁵ ή.
-άρχει τελεσιδικία ὅταν ἀγωγή τις περὶ ἀκυρώσεως -αγῆς ἐξεδικάσθη λόγῳ ἐλλείψεως συναινέσεως τοῦ ἐνάγον-τος, ἐν δὲ τῇ νέᾳ περὶ τοῦ ἀντικειμένου ἀγωγῇ ζητεῖται ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀνταλλαγῆς λόγῳ ἀνηλικότητος, ὑπεξουσιότητος καὶ βίας; Ὅρα ἀπόφασιν ἐφ. Ἀθ. 7541 τοῦ 50, σκέψιν 1.

§ 157. Ἡ 4 σκέψις τῆς 108 τοῦ 1849 πολιτικῆς ἀποφάσεως Ἀρείου Πάγου φέρει· (Πρβ. ἀν. 113⁵).

«Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, τελεσιδικία ὑπάρχει τότε μόνον, ὅταν περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων, κατὰ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα, πρόκηται νὰ ζητηθῇ τὸ αὐτὸ δίκαιον εἰς νέαν δίκην. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ ἀναιρεσίβλητος εἰς ἐκείνην μὲν τὴν δίκην, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3704 ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου, ἐπικυροῦσα τὴν ὑπ' ἀριθ. 12318 ἀπόφασιν τοῦ ἐνταῦθα πρωτοδικείου, διεξεδίκει τὰ περὶ ὧν ἡ δίκη κτήματα, δι' ἀγωγῆς βασιζομένης εἰς τὸ κληρονομικὸν αὐτῆς δικαίωμα, ἀντικρούσασα κατ' αὐτὴν τὸν περὶ ἀγορᾶς αὐτῶν τίτλον τοῦ ἀναιρεσείοντος διὰ λόγους ἀκυρότητος αὐτοῦ καὶ διὰ μὴ καταβολὴν τοῦ τιμήματος, οἵτινες ἀπερρίφθησαν διὰ τῶν εἰρημένων ἀποφάσεων· εἰς δὲ τὴν προκειμένην δίκην, καθ' ἣν διεξεδίκει ὁ ἀναιρεσείων τὰ αὐτὰ κτήματα, περιελθόντα εἰς τὴν κατοχὴν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, στηριζόμενος εἰς τὰς μνησθείσας τελεσιδίκους ἀποφάσεις ὑπ' ἀριθμὸν 3704 καὶ 12318, δι' ὧν, ὡς εἴρηται, εἶχεν ἀναγνωρισθῇ ὡς ἔγκυρος ὁ τίτλος τῆς ἀγορᾶς του, ἡ ἀναιρεσίβλητος ἐπρότεινεν, ὅτι τὰ κτήματα ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς αὐτὴν, δυνάμει τῆς ἀπὸ 5 Ὀκτω-

(1) Πρβ. ἀνωτέρω § 131 ἐπόμ. 112¹ 142¹⁴ 143² ἐπ.

[stamp]

δοσίας ἐφ' ὅσον τὸ γεγονὸς τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι νόμιμον εἰς τὸ νὰ παραγάγῃ τὸ τοιοῦτον ἀποτέλεσμα».

Νομολογία· ὅταν ἀνεγνωρίσθη ἡ ὕπαρξις τῆς ὀφειλῆς, δύναται πλέον νὰ προταθῇ ἡ ἐξόφλησις αὐτῆς (1);

§ 151. Ποῖον εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἐξοφλητηρίου ἐγγράφου, τὸ ὁποῖον ἀνευρέθη μετὰ τὴν ἀπόφασιν, τὴν καταδικάζουσαν τινὰ νὰ πληρώσῃ τὸ ποσὸν, περὶ οὗ τὸ ἐξοφλητήριον ἐκεῖνο διαλαμβάνει (2); ὅρα Εὑρετήριον 8 σελ. 288 (3). Περὶ τοῦ ζητήματος τούτου εὑρίσκετε ἀξιόλογον διατριβὴν (4) εἰς τὴν revue crit. τοῦ 1852 σελ. 258 ἑπόμ. Κατὰ τὸ Ἀκυρωτικὸν, ἂν κατὰ τὴν συζήτησιν, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας ἐξεδόθη ἡ καταδικάζουσα τὸν ὀφειλέτην νὰ πληρώσῃ ὁλόκληρον τὸ χρέος ἀπόφασις, δὲν ἐγένετο λόγος περὶ τῆς μερικῆς πρὸ τῆς ἀποφάσεως πληρωμῆς, ὁ ὀφειλέτης ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀντιτάξῃ τὴν πληρωμὴν ταύτην, καὶ ἂν ἀπεδέχθη τὴν ἀπόφασιν πληρώσας τὰ ἔξοδα. Ἀπόφασις τῆς 22 Ἰουλίου 1818.—Ἴδε καὶ ἄλλας ἀποφάσεις εἰς τὸν Dalloz, nouvelle édit. λ. chose jugée ἀρ. 376 ἐπ.

Νεωτέρα ἀπόφασις τοῦ Ἀκυρωτικοῦ, τῆς 29 Ἰουλίου 1851 (j. p. 51, 2, 489) ἀποφαίνεται, ἐν τούτοις, ὅτι ὅταν κατεδικάσθη τὶς νὰ πληρώσῃ ποσόν τι, ἡ ἰσχὺς τοῦ δεδικασμένου κωλύει τὸν ὀφειλέτην ν' ἀντιτάξῃ, ἵνα ἀποφύγῃ τὴν πληρωμὴν, τὸ ἐξοφλητήριον, ὅπερ ἀνεῦρε τυχὸν μετὰ τὴν ἀπόφασιν.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὴν ἀρχὴν, ἥτις χρησιμεύει ὡς βάσις τῆς προμνημονευθείσης νομολογίας· διότι ἀναχωρεῖ ἀπὸ τὸ διδόμενον, ὅτι πρέπει ν' ἀνατρέξῃ τὶς εἰς τὴν πρώτην ἀπόφασιν καὶ νὰ ἴδῃ τί ἀκριβῶς ἀπεφασίσθη. Si le jugement s'était borné à constater l'existence d'une dette et à donner au creancier un moyen d'en obtenir le payement, il ne pourait pas douter que la decouverte d'une quittance établissant la libèration du débiteur ne dût avoir pour effet de permettre à

(1) Πρβ. Δαλλ. λέξιν chose jugée ἀριθ. 376 ἑπόμ. Πρβ. κατωτέρω § 179.

(2) Ἴδε Dalloz 52, 1, 217.

(3) Devill καὶ Carette 51, 1, 577. ὅρα τοὺς ἐπ. §§.

(4) Ἴδε τὴν ἐν τῷ Εὑρετ. λέξ. Λογοδοσία σελ. 333 ἑπόμ. ἔνθα σπουδαία περὶ τούτου διατριβή.

celui ci d'opposer l'exception de payment, même en présence et sur l'exécution du jugement qui l'vait condamné à payer.

Ἀνάπτυξιν ἐκτενεστέραν βλέπε εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος διατριβήν. ὅρα δὲ § 146, 150.

§ 152. Δὲν δύναται ὁ ἐναγόμενος, ἀφοῦ κατεδικάσθη, νὰ κινήσῃ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἀγωγὴν περὶ ἀχρεωστήτου, στηριζομένην ἐπὶ γεγονότων, τὰ ὁποῖα ἐδύνατο ν' ἀντιτάξῃ εἰς τὴν πρὸ ταύτης δίκην (1). Ἀπόφασις ἐφ. Ν. 225 τοῦ 1848 ἐν Νομ. σ. 4806, ἣν ἐν λ. Ἀχρεώστητον § 8. Ὅρα ἀν. § 146, 150 ἐπ.

§ 153. Ὁ Α ἐνήγαγε τὸν Β ζητήσας, λόγῳ ὑπηρεσίας, ποσόν τι, ἀλλ' εἰς τὴν ἀγωγήν του εἶπεν ὅτι, ἀπέναντι τῶν ὑπηρετικῶν μισθῶν του ἔλαβε τάλληρα 153.—Ἐπῆλθεν ἀπόφασις καταδικάζουσα τὸν ἐναγόμενον νὰ πληρώσῃ δραχ. 1000.—Γενομένης κατασχέσεως, ὁ καταδικασθεὶς εἶπεν ὅτι τὰ τάλληρα ταῦτα ἔπρεπε νὰ ἐκπεσθῶσι. Ζητεῖται λοιπὸν ἂν ὡς πρὸς τὸ ποσὸν αὐτὸ ὑπάρχῃ δεδικασμένον. Τὸ δικαστήριον ἐσκέφθη οὕτως. (Ἀπόφασις 8509 τοῦ 51 τῶν ἐν 'Αθ. ἐφ.)

«Διὰ τὰς ἐν τῷ πρωτοδίκῳ ἀποφάσει σχετικὰς σκέψεις τὰς ὁποίας τὸ δικαστήριον δέχεται ὡς ὀρθάς, καὶ προσέτι·

»Ἐπειδὴ προκύπτει μὲν ἐκ τῶν προσαχθεισῶν ἀποφάσεων, ὅτι ὁ Πολαριαλὸς ὡμολόγησε κατὰ τὴν διαδικασίαν, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας αὗται ἐξεδόθησαν, ὅτι ἔλαβεν ἀπέναντι τοῦ ὁποίου ἐζήτει ποσοῦ τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος τάλληρα, ἀλλὰ τὸ δικαστήριον δὲν δύναται ἤδη νὰ διατάξῃ τὴν ἔκπτωσιν αὐτῶν ἀπὸ τὸ ἐπιδικασθὲν τῷ Πολ. ποσόν, διότι τοῦτο ἐπεδικάσθη διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἥτις ἐξεδόθη ἀκουσθέντων ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων, καὶ ὁμολογήσαντος τοῦ Πολ. ὅτι ἀπέναντι τῶν ὑπηρετικῶν μισθῶν του (τοὺς ὁποίους ἀνεβίβαζεν εἰς ποσὸν πολὺ ἀνώτερον τοῦ ἐπιδικασθέντος αὐτῷ) ἔλαβε τὰ εἰρημένα τάλληρα· ὥστε ὁ Σκαραμαγκᾶς ὤφειλεν, ἂν ἐνόμιζεν ὅτι ἡ ἀπόφασις ἔτρεπε νὰ κάμῃ ῥητὴν μνείαν περὶ τῆς ἐκπτώσεως τῶν ταλλήρων, νὰ προσβάλῃ αὐτὴν διὰ τῆς τακτικῆς ὁδοῦ ὡς ἀναιτιολόγητον, ἢ ὡς ἀντιβαίνουσαν εἰς τὸν § 1 τοῦ τοῦ ἄρθρου 785 τῆς πολ. δικ.»

§ 154. Ἀπόφασις παραδεχομένη πληρωμὴν χρέους προγενεστέρου τῆς ἀποφάσεως προσβάλλει τὸ δεδικασμένον. 274 πολιτικῆς

---

(5) Ὅρα τὴν προηγ. καὶ ἐπ. §.

δικονομίας (1) Ἀπόφασις πολ. ΑΠ. 181 τοῦ 52, ἀναιροῦσα τὰς 219 τοῦ 47, 225 καὶ 599 τοῦ 48 ἀποφάσεις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 274 ἄρθρον τῆς πολ. δικονομίας, τελεσιδικία ἢ δεδικασμένον ὑπάρχει ὅταν περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων, κατὰ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα πρόκηται νὰ ζητηθῇ τὸ αὐτὸ δίκαιον εἰς νέαν δίκην· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, μολονότι, ὁ ἀναιρεσείων ἐναχθεὶς παρὰ τοῦ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐνώπιον τῶν ἐν Ναυπλίῳ πρωτοδικῶν ἐπὶ ἐπιστροφῇ ποσοῦ τινὸς χρημάτων προερχομένου ἐξ εἰσπράξεως φόρου ἐπικαρπίας γενομένης κατὰ τὸ 1837 ἔτος ἐπὶ γαιῶν Κρητικῶν ἀπηλλαγμένων τοῦ τοιούτου φόρου, καὶ πληρωθέντος ὅθεν παρ' αὐτοῦ ἐκ δευτέρου, ἀντέταξε τὴν ἔνστασιν ὅτι περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως ἐδίκασεν ἤδη τὸ διοικητικὸν δικαστήριον Ναυπλίας κατὰ τὸ 1839 καὶ ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ, δι' ἧς ὁ ἀναιρεσίβλητος, δικασθεὶς ἐρήμην, κατεδικάσθη εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ζητηθέντος παρὰ τοῦ ἀντιδίκου ποσοῦ, κατέστη τελεσίδικος, μολαταῦτα τὸ εἰρημένον δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν, ἐνῷ ἀναγνωρίζει τὴν ἀρχὴν τοῦ δεδικασμένου, διαστρέφον ὅμως τὰ γεγονότα, ἤτοι παραδεχόμενον τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀχρεωστήτου ἐπὶ τῷ ἰσχυρισμῷ τοῦ ἐνάγοντος ὅτι ὁ ἀντίδικός του ἐπληρώθη παρ' αὐτοῦ πρὶν ἢ τὸ διοικητικὸν δικαστήριον δικάσῃ, καὶ ἑπομένως θεωροῦν αὐτὰ τὰ πληρωθέντα πρότερον χρήματα ὡς ἀχρεώστητα πλέον, ἀφοῦ ἡ διοικητικὴ ἀπόφασις ἐπεδίκασεν ἤδη τὰ ὀφειλόμενα εἰς τὸν ἐναγόμενον, καταδικάζει τὸν ἀναιρεσείοντα εἰς τὴν ἀπόδοσιν ἐκείνων καὶ οὕτω πραγματικῶς ἀνατρέπει οὐδὲν ἧττον αὐτὸ τὸ δεδικασμένον, καθότι παραδέχεται πληρωμὴν χρέους προγενεστέρου τῆς ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ δικ. καὶ μὴ ἀναγνωριζομένην δι' αὐτῆς, κατὰ προφανῆ τῆς οὐσιώδους διατάξεως τοῦ εἰρημένου ἄρθρου τῆς δικον. παραβίασιν, ἥτις καθιστᾷ ἀναιρετέαν τὴν ὑπ' ἀρ. 219 ἀπόφασίν του, ἔνθα ἡ τοιαύτη παραβίασις περιέχεται, συναναιρετέας δ' ἐξ ἀνάγκης καὶ τὰς μετ' αὐτὴν ἐπελθούσας περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως».

(1) Ὅρα τοὺς δύο προηγουμ. § §.

Νομολογία. Περιπτώσεις, καθ' ἃς δὲν ὑπάρχει τελεσιδικία ὡς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης.

Ὅρα τ' ἀνωτέρω § 131 ἐπ. 142² 142¹⁴ ἐκτεθέντα.

§ 154. *Περιπτώσεις, καθ' ἃς δὲν ὑπάρχει ταυτότης ὡς ἐκ τῆς αἰτίας* (1).—ά) Ὅταν ὁ μὲν Α ἐζήτησεν ἀποζημίωσιν δι' ἀγρούς, οἵτινες, κατὰ τὴν ἀγωγήν του, τῷ ἐδόθησαν ὡς προὶξ, καὶ τὸ δικαστήριον ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν, δύναται νὰ κινήσῃ νέαν ἐπὶ λόγῳ ὅτι τῷ παρεχωρήθη ἡ περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγή· Ἴδε τὴν 5442 τοῦ 49 άπ. ἐφ. Αθ.

§ 155. Ὅρα ἀνωτέρω § 113⁵ ή.

§ 156. Ὑπάρχει τελεσιδικία ὅταν ἀγωγή τις περὶ ἀκυρώσεως ἀνταλλαγῆς ἐξεδικάσθη λόγῳ ἐλλείψεως συναινέσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἐν δὲ τῇ νέᾳ περὶ τοῦ ἀντικειμένου ἀγωγῇ ζητεῖται ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀνταλλαγῆς λόγῳ ἀνηλικότητος, ὑπεξουσιότητος καὶ βίας; Ὅρα ἀπόφασιν ἐφ. Αθ. 7541 τοῦ 50, σκέψιν 1.

§ 157. Ἡ 4 σκέψις τῆς 108 τοῦ 1849 πολιτικῆς ἀποφάσεως Ἀρείου Πάγου φέρει· (Πρβ. ἀν. 113⁵).

«Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, τελεσιδικία ὑπάρχει τότε μόνον, ὅταν περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων, κατὰ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα, πρόκηται νὰ ζητηθῇ τὸ αὐτὸ δίκαιον εἰς νέαν δίκην. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ ἀναιρεσίβλητος εἰς ἐκείνην μὲν τὴν δίκην, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3704 ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου, ἐπικυροῦσα τὴν ὑπ' ἀριθ. 12318 ἀπόφασιν τοῦ ἐνταῦθα πρωτοδικείου, διεξεδίκει τὰ περὶ ὧν ἡ δίκη κτήματα, δι' ἀγωγῆς βασιζομένης εἰς τὸ κληρονομικὸν αὐτῆς δικαίωμα, ἀντικρούσασα κατ' αὐτὴν τὸν περὶ ἀγορᾶς αὐτῶν τίτλον τοῦ ἀναιρεσείοντος διὰ λόγους ἀκυρότητος αὐτοῦ καὶ διὰ μὴ καταβολὴν τοῦ τιμήματος, οἵτινες ἀπερρίφθησαν διὰ τῶν εἰρημένων ἀποφάσεων· εἰς δὲ τὴν προκειμένην δίκην, καθ' ἣν διεξεδίκει ὁ ἀναιρεσείων τὰ αὐτὰ κτήματα, περιελθόντα εἰς τὴν κατοχὴν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, στηριζόμενος εἰς τὰς μνησθείσας τελεσιδίκους ἀποφάσεις ὑπ' ἀριθμὸν 3704 καὶ 12318, δι' ὧν, ὡς εἴρηται, εἶχεν ἀναγνωρισθῇ ὡς ἔγκυρος ὁ τίτλος τῆς ἀγορᾶς του, ἡ ἀναιρεσίβλητος ἐπρότεινεν, ὅτι τὰ κτήματα ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς αὐτὴν, δυνάμει τῆς ἀπὸ 5 Ὀκτω-

(1) Πρβ. ἀνωτέρω § 131 ἐπόμ. 142¹ 142¹⁴ 143² ἐπ.

βρίου 1844 ἐπισήμου πωλήσεως πρὸς αὐτὴν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος γενομένης, μετὰ τὴν πρὸς τοῦτον παρ' αὐτῆς. Τουτέστιν ἀντέκρουσε τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος στηριχθεῖσαν εἰς ἄλλην αἰτίαν, παρὰ τὴν ἐφ' ἧς ἐδίκασαν αἱ μνησθεῖσαι ὑπ' ἀριθ. 3704 καὶ 12318 ἀποφάσεις, καὶ τὴν ὁποίαν δὲν ἦτον ὑπόχρεως παρ' οὐδενὸς νόμου νὰ προτείνῃ τότε, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἀναιρεσείων· ἑπομένως τὸ ἐφετεῖον, ἀποφασίσαν διὰ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεών του, ὅτι δι' ἄλλην αἰτίαν ἐδίκασαν αἱ μνησθεῖσαι ὑπ' ἀρ. 3704 καὶ 12318 καὶ οὐχὶ διὰ τὴν ἤδη προτεινομένην, καὶ ὅτι ὡς ἐκ τούτου δὲν ὑπάρχει δι' αὐτῶν δεδικασμένον ἐπὶ ταύτης, συνεμορφώθη ἀκριβῶς μὲ τὸ μνησθὲν ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καὶ δὲν ἡρμήνευσεν, οὔτ' ἐφήρμοσεν ἐσφαλμένως τοὺς νόμους 4 καὶ 5 τοῦ Κώδηκος περὶ δεδικασμένου».

Νομολογία. Περιπτώσεις τινὲς καθ' ἃς δὲν ὑπάρχει δεδικασμένον. Διάφορα, παραλειφθέντα ἀνωτέρω.

§ 179. Ἐὰν ἀπόφασίς τις ἐξετελέσθη εἴτε ἑκουσίως, εἴτε ἀναγκαστικῶς, ἡ αἴτησις τοῦ καταδικασθέντος τοῦ νὰ ἐπιστραφῶσιν εἰς αὐτὸν τὰ ποσά, τὰ ὁποῖα πρὶν τῆς ἀποφάσεως εἶχε πληρώσει εἰς τὸν πληρεξούσιον τοῦ ὀφειλέτου του, καὶ τὰ ὁποῖα ἐβιάσθη νὰ πληρώσῃ καὶ δεύτερον, δὲν προσβάλλει τὴν ἰσχὺν τοῦ δεδικασμένου· διότι διὰ τῆς ἀπαιτήσεως αὐτῆς δὲν διϊσχυρίζεται ὅτι ἡ ἀπόφασις εἶναι ἄδικος, ἀλλ' ὅτι τὸ διὰ τῆς ἀποφάσεως ἐπιδικασθὲν εἶχεν ἤδη πληρωθῆ πρὸ τῆς ἀποφάσεως, ὅθεν ὁ δανειστὴς δὲν δύναται ἤδη νὰ κρατήσῃ ὅτι τὸ εἶχεν πληρωθῆ ἅπαξ. Ἀπόφ. 2592 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετ. Πρβ. ἀνωτ. § 151 ἐπ.

§ 180. Ὅταν τὸ δικαστήριον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν αἴτησίν τινα ὡς μὴ περιεχομένην ἐν τῇ ἀγωγῇ (οἷον ὅταν ἐν τῷ ἀκρ. ζητήσῃ πλείω ἢ ὅσα διὰ τῆς ἀγωγῆς ἐζήτησεν), ὁ διάδικος δὲν κωλύεται νὰ κινήσῃ νέαν. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 60 τοῦ 1860, ἀναιρ. τὴν 16181 ἀπ. ἐφ. Ἀθ. καὶ φέρουσα· (Πρβ. ἀν. § 113[2]).

«Ἐπειδὴ διὰ τῆς ἀπὸ 20 Φεβρουαρίου 1816 ἀγωγῆς κατὰ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων ὁ Φίλιππος Κατζανδρῆς, ἐκθέτων ὅτι παρὰ τῆς πλατείας τῶν Ἀνακτόρων καὶ τῆς πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ Λιμνίου ὁδοῦ κατελήφθη τὸ οἰκόπεδόν του, οὗ τινος τὰ ὅρια περιγράφει, ἐζήτησε νὰ καταδικασθῇ ὁ δῆμος νὰ τῷ πληρώσῃ τὸ ἀντίτιμον τεσσάρων χιλιάδων πήχεων πρὸς δώδεκα δραχμὰς ἕκαστον πῆχυν, κατὰ δὲ τὴν περὶ ἀποδείξεως διαδικασίαν ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς

ἐκείνης ἀνακαλύψας ὁ Κατζανδρῆς, ὅτι τὸ ὑπὸ τῆς πλατείας καὶ τῆς ὁδοῦ καταληφθὲν οἰκόπεδόν του, ἦτο πολὺ ἀνώτερον τῶν τεσσάρων χιλιάδων πήχεων, ἐζήτησε νὰ καταδικασθῇ ὁ δῆμος καὶ εἰς τὸ ἀντίτιμον τοῦ περιπλέον αὐτοῦ ποσοῦ, ἀλλ' ἡ αἴτησίς του αὕτη δὲν ἐγένετο δεκτή, ὡς μὴ περιεχομένη ἐν τῇ ἀγωγῇ, (ὅρα τὸ ἱστορικὸν τῆς ἀπὸ 29 Ἀπριλίου 1849 ὑπ' ἀριθ. 5603 ἀποφάσεως τοῦ ἐν Ἀθήναις ἐφετείου καὶ τὴν 2 ἐν τέλει αἰτιολογίαν τῆς ἀπὸ 13 Μαΐου 1850 ὑπ' ἀριθ. 22510 ἀποφάσεως τοῦ ἐν Ἀθήναις πρωτοδικείου)· ἐντεῦθεν δὲ καθίσταται πρόδηλον, ὅτι ἡ διὰ τὸ περιπλέον αὐτὸ ποσὸν ἀπαίτησις, περὶ ἧς ἡ προκειμένη ἀγωγή, δὲν ἐδικάσθη διὰ τῆς ἐκδικάσεως τῆς πρώτης ἀπὸ 12 Φεβρουαρίου 1846 ἀγωγῆς, τὸ δ' ἐφετεῖον κατὰ παραμόρφωσιν τοῦ πράγματος καὶ κατὰ παραβίασιν τῶν περὶ τελεσιδικίας διατάξεων παρεδέχθη τὴν τῆς τελεσιδικίας ἔνστασιν τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων κατὰ τῆς παρούσης ἀγωγῆς, αἱ δὲ παραβιασθεῖσαι διατάξεις τῶν ἄρθρων 170 καὶ 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας εἰσὶν οὐσιώδεις».

§ 181. Ὁ Α ἰσχυρίσθη διὰ τῆς ἀνταγωγῆς του ὅτι ἐδαπάνησεν ὑπὲρ τοῦ ἀποθανόντος δραχ. 1170, καὶ ὅτι εἰσέπραξεν ἐκ τῆς περιουσίας του δραχ. 402, καὶ ἐζήτησε διὰ τὸ περιπλέον τῶν δαπανῶν του δραχ. 768, ἀλλὰ τὸ δικαστήριον ἀπεφάσισεν ὅτι δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ τὸ ποσὸν αὐτό. Ζητεῖται λοιπὸν ἂν δύναται μεταγενεστέρως ὁ Α νὰ συμψηφίσῃ τὸ ποσὸν τῶν δρ. 402 μὲ ἀνάλογον ποσὸν ἐκ τῶν εἰσπραχθεισῶν 1170; ναί, διότι δὲν ὑπάρχει ἐνταῦθα δεδικασμένον. Ἀπόφασις 5374 τῆς 23 Ἰανουαρίου 1859 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφ.

§ 182. Δεδικασμένον ἐπί τινος κεφαλαίου τῆς ἀποφάσεως δὲν ὑπάρχει, διὰ τὸ ὁποῖον ἀνῃρέθη αὕτη καὶ παρεπέμφθη ἡ ἐκ νέου συζήτησις αὐτοῦ τοῦ κεφαλαίου εἰς ἄλλο δικαστήριον. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 256 τοῦ 49. Πρβ. § 188 ἑπ.

§ 183. Δὲν ὑπάρχει παραβίασις τοῦ δεδικασμένου, ὅταν διὰ μιᾶς ἀποφάσεως ἐθεώρησε τὸ δικαστήριον τὸν ἐναγόμενον ὑπεύθυνον πρὸς ἀποζημίωσιν, ἂν ἀποδειχθῇ ἡ ζημία, δι' ἄλλης δὲ μεταγενεστέρας ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν ὑπέστη ζημίαν. Ἀπόφασις πολιτικὴ ΑΠ. 63 τοῦ 59.

§ 184. Ὅταν ἡ διαιτ. ἀπόφασις ἐπιφυλάττῃ εἴς τινα τὸ δικαίωμα ν' ἀποζημιωθῇ, ἂν ἀποδείξῃ νομίμως, ὅτι ἐζημιώθη ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου του, δὲν ἕπεται ὅτι ἀπέκτησε τελεσιδίκως δικαίω-

μα ἀποζημιώσεως, καὶ ἂν ζημία δὲν ἀποδειχθῇ. Ἀπόφασις πολ. ΑΠ. 15 τοῦ 44.

§ 185. Ἀπολεσθέντος τοῦ πρωτοτύπου ἀποφάσεώς τινος πρὶν ἢ περιαφθῇ εἰς τὸ ἀντίγραφον αὐτῆς ὁ τῆς ἐκτελέσεως τύπος, ὀρθῶς κινεῖται κυρία ἀγωγὴ περὶ τῆς αὐτῆς ἀπαιτήσεως χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ τελεσιδικία ὡς ἐκ τούτου. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 127 τοῦ 56.

§ 186. Ὅταν ὁ Α ἐζήτησε τὴν ἀπόῤῥιψιν τῆς ἀπὸ 28 Ἰανουαρίου ἐφέσεως τοῦ ἀντιδίκου ὡς ἐκπροθέσμου, καὶ τὸ δικαστήριον παρεδέχθη τὴν ἔφεσίν του, ὑπάρχει τελεσιδικία ἂν ὁ ἐφεσείων προτείνῃ τὴν ἐκδίκασιν ἄλλης ἐφέσεως κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως; ὄχι, διότι διὰ τῆς ἀποῤῥίψεως ὡς ἀπαραδέκτου ἐφέσεώς τινος, λαμβάνει κατὰ τὸ ἄρθρον 781 τῆς πολ. δικονομίας τὸ κῦρός της ἡ ἐκκληθεῖσα ἀπόφασις, ἀλλ' ἂν τὸ κῦρος αὐτῆς ὑπάρχῃ οὐδετερωμένον δυνάμει ἄλλης ἐγκύρου ἐφέσεως, ἥτις κατὰ τὸ ἄρθρον 760 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἔχει αὐτοδικαίως τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀναστολῆς καὶ μεταβιβάσεως τῆς ὑποθέσεως, ἕπεται ὅτι ἡ ἀπόφασις δὲν ἀπέκτησε τελεσιδικίαν. Ἀπόφασις 6217 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφ.

§ 187. Τὸ ἐφετεῖον, μεταῤῥυθμίσαν δι' ἀποφάσεώς του ἐκκληθεῖσάν τινα τοῦ πρωτοδικείου ἀπόφασιν καὶ παραπέμψαν τὴν περαιτέρω συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ αὐτὸ πρωτοδικεῖον, δὲν κωλύεται ἐκ τῆς τοιαύτης αὐτοῦ ἀποφάσεως νὰ ἐπιληφθῇ αὖθις τῆς ὑποθέσεως δι' ἐφέσεως, διότι οὐδεμία ἐντεῦθεν τελεσιδικία προκύπτει Ἀπ. πολ. ΑΠ. 24 τοῦ 1855. Πρβ. τοὺς ἑπ. §§

§ 188. Τὸ δικαστήριον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου παραπέμπεται ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπόθεσις πρὸς νέαν συζήτησιν, δὲν δύναται νὰ δικάσῃ εἰμὴ μόνον ὡς πρὸς τὰ ἀναιρεθέντα μέρη. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 248 τοῦ 56. Πρβ. § 182, 187, 189·

§ 189. Ὅταν δικαστήριόν τι ἐφετῶν καταδικάσῃ τινὰ εἰς τὰ ἀναγκαῖα δαπανήματα, οὗτος δὲ ζητήσῃ ἀναίρεσιν, καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος ἀποῤῥίψῃ τὸν ὡς πρὸς ταῦτα λόγον ἀναιρέσεως, παραπέμψῃ δὲ τὴν ὑπόθεσιν ἐνώπιον ἄλλων ἐφετῶν πρὸς νέαν συζήτησιν, οἱ ἐφέται οὗτοι ὀφείλουσι νὰ περιορισθῶσιν εἰς τὰ λοιπὰ τῆς ὑποθέσεως ζητήματα, θεωροῦντες δεδικασμένον τὸ περὶ δαπανημάτων. Ἀπ. 8624 τοῦ 51 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ. Ὅρα τὸν προηγ. §

§ 191. Ὁ Σ. κατέσχε κτῆμά τι· τὴν κατάσχεσιν ἀνέκοψεν ἡ Δ ὡς κυρία τοῦ ἡμίσεως. Ἀπόῤῥιψις· αἴτησις ἐπαναλήψεως ἐκ μέρους

της, τὸ δὲ ἐφετεῖον καταργῆσαν τὴν 414 ἀπόφασίν του διὰ τῆς 463 διέταξε νέαν συζήτησιν, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας ἠκύρωσε τὴν κατάσχεσιν. Αἴτησις ἀναιρέσεως ἐκ μέρους τοῦ Σ.

Ὁ δὲ Ἄρειος Πάγος ἀνήρεσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 463 ἀπόφασιν, ἵνα ἔχῃ τὸ κῦρός της ἡ 414, καθ' ἧς ἐζήτησεν ἀναίρεσιν ἡ Δ.—Ἐπροπροτάθη τὸ δεδικασμένον, καὶ ἐπὶ τῆς προτάσεως ταύτης ὁ ΑΠ. ἐσκέφθη οὕτως διὰ τῆς 66 τοῦ 45.

«Ἐπειδὴ μεταξὺ τῆς προκειμένης αἰτήσεως τῆς Δεσποινοῦς Ζωγράφου καὶ ἐκείνης τῶν ἀντιδίκων της τῆς ἐκδικασθείσης ἤδη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 463 ἀποφάσεως τῶν ἐνταῦθα ἐφετῶν, δὲν συντρέχουσιν ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς τελεσιδικίας, διότι εἰς τὴν προπροκειμένην δίκην καὶ τὸ ἀντικείμενον εἶναι ἄλλο, καὶ οἱ διάδικοι παρίστανται ὑπὸ ἄλλην ἰδιότητα· καὶ, ἂν καὶ ἀδιάφορον, οὔτε εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα προτείνει εἰς τὴν ἤδη γενομένην αἴτησίν της οὓς ἐπρότεινε λόγους καὶ εἰς τὴν αἴτησιν τοῦ ἀντιδίκου της κατὰ τῆς μνησθείσης ὑπ' ἀριθ. 463 ἀποφάσεως».

§ 192. Πότε δὲν ὑπάρχει ταυτότης δικῶν ὡς ἐκ τῆς αἰτίας τῆς αἰτήσεως; ἡ 2 σκέψις τῆς 9201 τοῦ 1852 ἀπ. ἐφ. Ἀθ. φέρει·

«Ἐπειδὴ ἐπίσης ὡς ὀρθὴν παραδέχεται τὸ δικαστήριον τοῦτο καὶ τὴν ἑτέραν ἐν αὐτῇ τῇ ἀποφάσει περιλαμβανομένην αἰτιολογίαν, ἐφ' ἧς βασίζεται ἡ σχετικὴ τῆς ἰδίας ἀποφάσεως διάταξις, ἡ ἀποῤῥίψασα τὴν περὶ τοῦ δεδικασμένου ἔνστασιν τοῦ αὐτοῦ ἐκκαλοῦντος· εἶναι δὲ πρόδηλος ἡ μὴ ταυτότης τῆς παρούσης δίκης μὲ τὴν ἄλλοτε δικασθεῖσαν, καθόσον τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον δὲν ζητεῖται εἰς ἀμφοτέρας ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, διότι ὁ ἐφεσίβλητος Παΐκος Ἀντωνόπουλος διὰ μὲν τῆς δικασθείσης ἤδη ὁριστικῶς πρώτης ἀγωγῆς του ἐζήτει ἀντιμισθίαν λόγῳ τοῦ ὅτι ἐχρημάτισεν ὑπηρέτης, ἤγουν ταμίας καὶ γραμματεὺς τοῦ ἐκκαλοῦντος· διὰ δὲ τῆς προκειμένης ζητεῖ ἀντιμισθίαν οὐχὶ ἐκ τῶν εἰρημένων ἰδιοτήτων, ἀλλὰ διὰ διαφόρους πράξεις καὶ ἐργασίας ἁπλῶς, τὰς ὁποίας εἰς αὐτὸν ἐχορήγησε, καὶ καθόσον, ὁπωσδήποτε καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, εἰς τὴν πρώτην δίκην ἐπιβοηθητικῶς ὑποβληθείσης ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου προτάσεως τοῦ νὰ ἐπιδικασθῇ ἡ ἀγωγὴ αὐτοῦ διὰ τὸν λόγον, ὅτι τὸ πρὸς ἀντιμισθίαν δικαίωμά του στηριζόμενον ἐπὶ τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ βάσει ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς καταθέσεως τῶν μαρτύρων, τὸ ἐν Ναυπλίῳ ἐφετεῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 636 ἀποφάσεώς του, (ἐπικυρωθείσης ἀπὸ τὴν ὑπ' ἀριθ. 238 τοῦ Ἀρείου Πάγου) δὲν παρεδέχθη τὴν τοιαύτην πρότασιν, θεωρῆσαν αὐτὴν ὡς νέαν αἴτησιν μεταβάλλουσαν τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς.

ἄρα καὶ ἀπὸ τῆς σαφοῦς σκέψεως τῶν εἰρημένων ἀποφάσεων, εἰς ἃς ὁ ἐκκαλῶν ὑποστηρίζει τὴν περὶ τοῦ δεδικασμένου ἔνστασίν του, τὸ ἐναντίον ἐξάγεται· ὅτι δηλαδὴ ἡ προκειμένη ἀπαίτησις ἐπὶ τῆς βάσεως εἰς ἣν ἤδη στηρίζεται, δὲν ἐσυζητήθη τότε κατ' οὐσίαν, καὶ οὕτω δὲν ἐδικάσθη».

§ 193. Ἀγωγή, τείνουσα νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς νέαν δίκην τὸ τελεσιδίκως δικασθὲν εἶναι ἀπαράδεκτος. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 10536 τοῦ 53, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ αἱ αἰτιολογίαι τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως, δι' ὧν ἀπεῤῥίφθη ἡ προκειμένη ἀγωγὴ ὡς ἀπαράδεκτος, εἶναι ὀρθαὶ καὶ νόμιμοι, καθόσον ὁ ἐνάγων στηρίζων τὴν περὶ ἀχρεωστήτου ἀγωγήν του οὐχὶ εἰς τὸ ὅτι ἐπλήρωσε δῆθεν ἤδη εἰς τὸ ἐναγόμενον τὰς δραχμὰς 1620 εἰς ἃς κατεδικάσθη ἀπέναντι τοῦ ἤδη ἐναγομένου, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1967 τελεσιδίκου ἀποφάσεως, καὶ εἰς τὸ ὅτι ὡς ἐκ τούτου δὲν ὀφείλει νὰ τὰς πληρώσῃ δίς, ἀλλ' εἰς τὸ ὅτι πληρώσας ἐν δέοντι κατὰ τὸ προσαγόμενον διπλότυπον δραχ. 45 εἰς τὸν ἐναγόμενον λογῳ τοῦ ὀφειλομένου φόρου ἐκ τοῦ σίτου του ποσῶς δὲν ὤφειλεν εἰς τὸν ἀντίδικόν του τὸ εἰς ὃ κατεδικάσθη εἰρημένον ποσόν, τὸ ὁποῖον ἐκεῖνος διὰ τῆς ἀγωγῆς του δολίως εἶχε ζητήσει κατ' αὐτοῦ, ἐπὶ τῇ βάσει ὅτι μεταχειρισθεὶς οὗτος ἀπάτην ἀπέκρυψε τὸ ὅλον τῶν παραχθέντων ἐξ εθνικῆς καὶ ἰδιοκτήτου γῆς καρπῶν τῶν ἐκ σίτου, ὀρυζίου καὶ ῥεβυνθίων, καὶ οὕτως ἐζημίωσεν αὐτόν, ἐνοικιαστὴν ὄντα, κατὰ δραχμὰς 1620 ἐπὶ τῆς ἀποδόσεως τοῦ φόρου, ζητεῖ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς προκειμένης ἀγωγῆς του νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς συζήτησιν, πρὸς ἐκδίκασιν τοῦ ἐναντίου, τὸ ἤδη τελεσιδίκως ἀποφασισθὲν ζήτημα τῆς δολίας ταύτης ἀποκρύψεως τῶν παρ' αὐτοῦ παραχθέντων καρπῶν καὶ τῆς ἐκ τούτου προκυψάσης εἰς τὸν ἀντίδικόν του ζημίας ταύτης, συνισταμένης εἰς δραχμὰς 1620.—Ἡ ἀγωγὴ λοιπὸν αὕτη στηριζομένη εἰς λόγον προφανῶς προσβάλλοντα τὸ δεδικασμένον, εἶναι ἀπαράδεκτος, κατὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκκληθείσῃ ἀποφάσει μνημονευομένους νόμους».

§ 194. Ἡ ὁμολογία εἶναι ὑποχρεωτικὴ καὶ εἰς ἄλλην δίκην; Ἴδε τὴν λέξιν Ὁμολογία.

§ 195. Περὶ παραβιάσεως τοῦ δεδικασμένου ἴδε τὴν 2 σκέψιν τῆς 408 τοῦ 1852 ἀποφάσεως τοῦ ΑΠ.

Νομολογία. *Ὁ Ἄρειος Πάγος ἐξετάζει, ἂν παρεβιάσθησαν αἱ περὶ τελεσιδικίας ἀρχαί;*

§ 196. Παρατηρητέον κατὰ πρῶτον, ὅτι ἡ παραβίασις τῶν περὶ τελεσιδικίας ἀρχῶν ἐπιφέρει ἀναίρεσιν (1). Ἀπόφασις πολιτικὴ ΑΠ. 30 τοῦ 47.

§ 197. Ὁ Ἄρειος Πάγος ἔχει δικαίωμα νὰ ἐξετάσῃ ἂν ὀρθῶς, ἢ μή, τὸ δικαστήριον ἐφήρμοσε τὰς περὶ τελεσιδικίας ἀρχάς. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 12 τοῦ 1847. Τ' αὐτὰ καὶ ἡ 104 τοῦ 1847, ἣν ὅρα εἰς Εὐρ. σ. 4 σ. 367 § 321. Ἡ 12 φέρει·

«Ἐπειδὴ ἡ ἔνστασις τῆς τελεσιδικίας ὡς ἐκ τοῦ δεδικασμένου δὲν δίδει ἀφορμὴν εἰς ἐκτίμησιν πραγματικῶν γεγονότων, ὡρισμένων ὄντων ὑπὸ τοῦ νόμου τῶν περὶ τελεσιδικίας προσόντων, ἀλλ' ἁπλῶς εἰς παρατήρησιν ἐὰν ἡ ἐκκρεμὴς δίκη, καθ' ἣν προτείνεται ἡ ἔνστασις, εἶναι ἡ αὐτὴ μὲ τὴν προηγουμένως δικασθεῖσαν καὶ συντρέχουν οἱ ὅροι τοῦ 274 ἄρθρου τῆς πολιτικῆς δικονομίας· ὅθεν δὲν εἶναι ἐκτὸς τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς οἱ ἀναιρεσίβλητοι ἰσχυρίζονται, νὰ ἐξετάσῃ ἐὰν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὀρθῶς ἢ μὴ τὸ ἐφετεῖον παρεδέχθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του τὴν ἔνστασιν τῆς τελεσιδικίας».

§ 198. Ὁ Ἄρειος Πάγος δύναται νὰ ἐξετάσῃ ἂν δύο ἀγωγαὶ περιέχουν ἀντικείμενα τελεσιδίκως δεδικασμένα. Ἀπόφασις πολ. ΑΠ. 113 τοῦ 47, φέρουσα·

«Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 812 ἐδάφιον 2 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὅταν τὸ δικαστήριον προσέβαλεν, ἢ ἐξήγησεν ἐσφαλμένως πράγματα κτλ. δὲν ὑπάρχει μὲν λόγος πρὸς ἀναίρεσιν, ἀλλὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐννοεῖ ὁσάκις τὸ δικαστήριον, ἐκτιμῶν αὐτά, δίδει κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ τὴν ἐπιδεκτικὴν εἰς ταῦτα ἑρμηνείαν ἢ ἐξήγησιν, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν ἐκ τῶν ἐγγράφων προκύπτουν τὰ ἐναντία πραγματικὰ περιστατικά, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ κατώτερον δικαστήριον παρεδέχθη, ἢ τὰ παραδεχθέντα δὲν ἀπαρτίζουν τοὺς ὅρους

---

(1) Ἀπόφασις θεωρήσασα ὡς ἀποτελοῦσαν δεδικασμένον ἀπόφασιν μὴ ἐξετάσασαν τὸ κῦρος ἢ μὴ τῆς ἐπιταγῆς, εἶναι ἀναιρετέα· ἄρα δὲν εἶναι ἀπαράδεκτος ἡ περὶ ἀκυρότητος τῆς ἐπιταγῆς ἔνστασις. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 106 τοῦ 59.

τοῦ ἐφαρμοσθέντος νόμου· ἐπὶ δὲ τῆς τελεσιδικίας, ὡς ἐκ τοῦ δεδικασμένου, τὸ δικαστήριον, διὰ ν' ἀποφασίσῃ ἂν ὑπάρχῃ αὕτη ἢ μή, δὲν πρόκειται νὰ ἑρμηνεύσῃ ἢ ἐξηγήσῃ τὸ ἅπαξ δικασθὲν μὲ τὴν ἐκ νέου κινηθεῖσαν ἀγωγήν, ἀλλ' ἁπλῶς νὰ συμπαραβάλῃ τὰς δύο ἀγωγὰς καὶ τὴν ἐκδοθεῖσαν ἤδη ἀπόφασιν, καὶ μόνη ἡ συμπαραβολὴ αὐτῶν ἀρκεῖ διὰ νὰ ἴδῃ ἂν ὑπάρχουν τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὡρισμένα τελεσιδικίας προσόντα· ὥστε μὴ προκειμένου περὶ ἐκτιμήσεως ἢ ἑρμηνείας πραγματικῶν γεγονότων, ὁ Ἄρειος Πάγος εἶναι ἁρμόδιος, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὰ μνησθέντα ἔγγραφα, ν' ἀποφασίσῃ ἂν ὑπῆρξαν ἢ μὴ οἱ ὅροι τῆς τετεσιδικίας».

§ 199. Ὁ Ἄρειος Πάγος δύναται νὰ παρατηρήσῃ ἂν ἡ ἔνστασις τῆς τελεσιδικίας ἦναι βάσιμος· ὑποθέσατε ὅτι ὁ Α ἐνήγαγε τὸν Β παραπονούμενος ὅτι οὗτος ἀνήγειρε μῦλον ἄνω τοῦ ἰδικοῦ του λαμβάνων τὸ ὕδωρ, ἐφ' οὗ ὁ ἐνάγων ἔχει κεκτημένον ἀποκλειστικῶς δικαίωμα δουλείας, καὶ ἐζήτησε διὰ τοῦτο τὴν κατεδάφισιν τοῦ μύλου, τὸ δὲ δικαστήριον ἀπέρριψε τὴν περὶ κατεδαφίσεως τοῦ μύλου ἀγωγήν· ζητεῖται ἂν τὸ δικαστήριον ἀπεφάσισε περὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ ὕδατος προταθέντος δικαιώματος; ὄχι, ἡ ἔνστασις τῆς τελεσιδίας δὲν εἶναι βάσιμος, ἂν μάλιστα διὰ τῆς δευτέρας ἀγωγῆς ζητῆται ἡ καταστροφὴ τῶν καινοτομιῶν, ἕνεκα τῶν ὁποίων ἀφαιρεῖται τὸ ὕδωρ, καὶ ἡ παῦσις τῆς ἀφαιρέσεως ταύτης (274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας). Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 172 τῆς 22 Σεπτεμβρίου 1848.

Νομολογία. Τὸ δεδικασμένον ἀποτελεῖ τίτλον;

Περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ὡμίλησα ἐν λέξει Παραγραφή (1). Προσθέτω δὲ ἐνταῦθα τὰ ἑξῆς·

§ 200. Τὸ δεδικασμένον ἀποτελεῖ τίτλον τοιοῦτον, ὁποῖος ὁ τῆς ἀγοραπωλησίας καὶ ἄλλων συναλλαγμάτων. Ἐκτελεσθεὶς δὲ κατὰ τοῦ ἐναγομένου διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ νικήσαντος, ἥτις τὴν αὐτὴν ἔχει ἰσχὺν τῆς ἑκουσίας παραδόσεως, δύναται, ὡς καὶ πᾶς ἄλλος τίτλος, νὰ στηρίξῃ ἀγωγὴν κατὰ παντὸς μὴ ἔχον-

(1) Πρβ. τὴν λέξιν Παραγραφὴ § 166. Καρρὲ ζ. 1725. Καλλ. τ. 1 § 326. Ἀπόφασιν ἐφετῶν Ἀθηνῶν 17876 ἐν Νομ. Μελ. σ. 744, καθ' ἣν αἱ δικαστικαὶ ἀποφάσεις, αἱ ἐπιδικάζουσαι τὴν κυριότητα συνιστῶσι νόμιμον τίτλον πρὸς χρησιδεσποτείαν.

τὸς ὑπὲρ ἑαυτοῦ τίτλον νόμιμον. Νόμ. 14 § 1 (11, 7). Νόμ. 6 (6, 2). Νόμ. 11 (41, 2). Νόμ. 1 Κώδικ. (8, 23). Ἔχοντος λοιπὸν τοῦ ὀφειλέτου τίτλον δεδικασμένου, ἐκτελεσθέντος ἤδη δι' ἐγκαταστάσεως, ὁ ἐνάγων δανειστὴς δύναται ἐξ ὀνόματος αὐτοῦ νὰ διεκδικήσῃ τὸ κτῆμα καὶ ἀπαιτήσῃ τὴν παραχώρησιν αὐτοῦ πρὸς ἐκποίησιν καὶ παρὰ τῶν συνδιακατόχων του ὡς μὴ ἀντιταττόντων ἐπίσης τίτλον ἰσχυρόν. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 17627 τοῦ 1859.

§ 201. Ἡ ἀπόφασις τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς, διὰ τῆς ὁποίας ἀνεγνωρίσθη τις ὡς κληρονόμος τοῦ τετάρτου τῆς πατρικῆς περιουσίας, εἶναι τίτλος ἰσχυρὸς πρὸς διεκδίκησιν τῆς περιουσίας ταύτης κατεχομένης παρὰ τρίτου. Ἀπόφασις 4912 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 202. Ἀπόφασίς τις ἐπιδικάζουσα εἴς τινα ἀγρόν τινα δύναται ν' ἀντιταχθῇ κατὰ παντὸς τοῦ μὴ ἔχοντος τίτλον ἰσχυρότερον ν' ἀντιτάξῃ. Ἀπόφασις 3130 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἣν ἐν τῇ λέξει Ἀπόδειξις σελ. 163.

§ 203. Συνεπείᾳ διανομῆς (1) παραγράφει τις; Ἴδε τὴν λέξιν Παραγραφὴ, ἔνθα ἡ 1038 τοῦ 1858 ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας. (Νομικὴ σελ. 6374).

Νομολογία· πότε πρέπει νὰ προτείνηται τὸ δεδικασμένον (2);

§ 204. Ἡ τοῦ δεδικασμένου ἔνστασις δύναται νὰ προταθῇ κατὰ πρῶτον ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου (3).

Τὴν περὶ τοῦ δεδικασμένου ἔνστασιν δύναταί τις καὶ κατ' ἔφεσιν νὰ προτείνῃ ὡς ὑπεράσπισιν κατὰ τῆς ἀγωγῆς. (747 πολιτ. δικον.) Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 32 τοῦ 1854, κυροῦσα τὴν 388 τοῦ 1853 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Ὄχι ὅμως (4)

---

(1) Πρβ. τὴν λ. Παραγραφὴ § 164[3] ἑπ.

(2) Πρβ. τὴν λ. Πρότασις § 249. 490 καὶ 526. Δαλλ. chose jugée ἀρ. 9, 331 ἑπ.

(3) Κατὰ τὴν 203 τοῦ 1851 ἀπόφασιν πολιτικὴν Ἀρείου Πάγου, τὸ δεδικασμένον, προτεινόμενον κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν, εἶναι ἀπαράδεκτον.

(4) Τὴν τοῦ δεδικασμένου ἔνστασιν οὐδεὶς νόμος κατατάσσει

εἰς δευτέραν τῶν ἐφετῶν συνεδρίασιν. Ἡ τῆς τελεσιδικίας ἀνατρεπτικὴ ἔνστασις, ὡς ἐκ τοῦ ἄρθρου 751 τῆς πολιτικῆς δικονομίας προκύπτει, δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνων, αἵτινες δύνανται κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος νὰ προβληθῶσι, διότι οὐδεὶς νόμος διατάττει τοῦτο κατ' ἐξαίρεσιν, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρον

μεταξὺ τῶν ἐνστάσεων τῆς δημοσίας τάξεως, οὐδὲ συγχωρεῖ τὴν κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν πρότασιν αὐτῆς.

Ἐν ἄλλαις λέξεσι: Τὸ ἐφετεῖον, μὴ λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὴν περὶ δεδικασμένου πρότασιν ὡς μὴ προταθεῖσαν κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν, δὲν παρηνόμησεν. Ἀπ. πολιτ. ΑΠ. 65 τοῦ 58, ἀφορῶσα ἀπ. πρωτοδικείου.

Contra. Ἡ τοῦ δεδικασμένου ἔνστασις προτείνεται κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης; Ναί, τοῦτο δὲ ἐφαρμόζεται καὶ ὅταν κατ' ἐπανάληψιν ἐκκαλῆται ἡ αὐτὴ ἀπόφασις. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 696 τοῦ 60, φέρουσα (α).

«Ἐπειδὴ ὁ μὲν Θ. Μ. προτείνει ἤδη τὸ ἀπαράδεκτον τῆς ἐφέσεως, ἐφ' ὅσον ἀπευθύνεται κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 2315 (1857) ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἐγένετο προγενεστέρα ἔφεσις, ἥτις καὶ ἀπερρίφθη ἀπὸ τὴν ὑπ' ἀριθ. 15710 (1858) ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ὁ δὲ Γ. Κ. ἀντιπροτείνει τὸ ἀπαράδεκτον τῆς ἐνστάσεως ταύτης, ὡς προτεινομένην βραδέως καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν.

»Ἐπειδὴ ναὶ μέν, κατὰ τὸ ἄρθρον 160 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὅλαι αἱ ἐνστάσεις, ἀναβλητικαί τε καὶ ἀνατρεπτικαί, γίνονται ἐπὶ ποινῇ ἀποκλείσεως κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν, ἐκτὸς ἐκείνων, αἵτινες δύνανται νὰ γίνωσιν ἐξ ἐπαγγέλματος, ἤ, τῇ ῥητῇ τοῦ νόμου διατάξει, κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, ἀλλ' ἡ τῆς τελεσιδικίας ἔνστασις, καὶ τοιαύτη εἶναι ἡ κατὰ τοῦ παραδεκτοῦ τῆς προκειμένης ἐφέσεως προτεινομένη, καταλέγεται ῥητῶς ὑπὸ τοῦ νόμου μεταξὺ τῶν κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης προτεινομένων. Νόμ. 2 Κώδ. βιβλ. 7 τίτλ. 50 καὶ Νόμ. 9 Πανδ. βιβλ. 44 τίτλ. 2. μολονότι ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ἡ ἀρχὴ αὕτη δὲν ἔχει ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐφαρμογήν· διότι ἐκ τοῦ ἄρθρου

(α) Πρβ. § 1266 de l'action publ. τοῦ Hélie.

160 τῆς πολιτικῆς δικονομίας. Τοιαύτην λοιπὸν ἔνστασιν, γενομένην εἰς δευτέραν συνεδρίασιν παρεδέχθη τὸ ἐν Ἀθήναις πρωτοδικεῖον, ἀλλὰ τὸ ἐφετεῖον τὴν ἐκήρυξεν ἀπαράδεκτον παραπέμψαν εἰς τὸ πρωτοδικεῖον τὴν δίκην, ἵνα δικασθῇ κατ'οὐσίαν (1). Ἀπόφ. ἐφ. Ἀθ. 14920 τοῦ 57.

§ 205· ὁ περὶ παραδιάσεως τῆς τελεσιδικίας λόγος δὲν δύναται νὰ προταθῇ κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 109 τοῦ 50 κυροῦσα τὴν 3547 ἐφετῶν Ἀθηνῶν.

ā 206. Προτείνεται σκοπίμως κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν, ὅτι ἡ πλήρωμὴ παλαιοῦ χρέους τοῦ δημοσίου ἀντιβαίνει εἰς τὸ διάταγμα τῆς 1 Μαρτίου τοῦ 1853; Ἴδε ἀπόφ. ΑΠ. 224 τοῦ 52 ἐν λέξει Χρέη παλαιά.

206² Ἀντένστασις κατὰ τῆς ἐνστάσεως τῆς τελεσιδικίας δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, ὅταν δὲν ἐπροτάθη κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν. (160 πολ. δικον.). Ἀπόφασις πολ. ΑΠ. 386 τοῦ 52 κυροῦσα τὰς 767 καὶ 965 τοῦ 51 ἐφ. Ν..

---

751 τῆς πολιτικῆς δικονομίας συνάγεται, ὅτι ἡ λόγῳ τελεσιδικίας δυναμένη ν' ἀντιταχθῇ κατὰ τῆς ἐφέσεως ἔνστασις δὲν εἶναι δημοσίας τάξεως, ἀφοῦ δὲν δύναται νὰ αἰτηθῇ ἀκυρότης, ἤτοι νὰ ζητηθῇ ἀναίρεσις ἀποφάσεως ἐκδοθείσης ἐπὶ τῇ ἐφέσει τελεσιδίκου ἀποφάσεως, καὶ κατὰ συνέπειαν καλύπτεται, μὴ προταθεῖσα ἐγκαίρως, ἀλλὰ ἤθελεν εἶσθαι ἀντιφατικόν, ἐξ ἑνὸς μὲν νὰ χαρακτηρίζηται ἡ τοιαύτη ἔνστασις, ὡς ἀφορῶσα τὴν δημοσίαν τάξιν, ἐξ ἄλλου δὲ νὰ μὴ δύνηται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς λόγος πρὸς ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως· παρεκτὸς δὲ τούτων, ἡ τοιαύτη ἔνστασις δὲν εἶναι κυρίως ἔνστασις τελεσιδικίας κατὰ τῆς ἀγωγῆς, καὶ τῶν δι' αὐτῆς ἐπιδιωκομένων δικαιωμάτων, ὅπως ἐννοεῖ τὸ ἄρθρον 563 § 2 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἀλλὰ κατὰ τῆς ἐπαναληπτικῆς χρήσεως τοῦ αὐτοῦ ἐνδίκου μέσου ἀπαράλλακτα, ὅπως τὸ ἄρθρον 507 § 2 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἀπαγορεύει τὴν ἐκ δευτέρου χρῆσιν τοῦ αὐτοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἀνακοπῆς, χωρὶς διὰ τοῦτο ν' ἀφορᾷ τὴν δημοσίαν τάξιν ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη· διότι ἡ ἀποστέρησις, καὶ οὐχὶ ἡ ἐπαναληπτικὴ χρῆσις τῶν ἐνδίκων μέσων, ἀφορᾷ τὸ δημόσιον συμφέρον. Πρβ. Νομ. Μέλ. σ. 853.

(1) Πρβ. δὲ τὴν 4365 ἀπ. ἐφ Ἀθηνῶν.

Νομολογία. Ἡ τελεσιδικία ἐξετάζεται ἄνευ προτάσεως τῶν διαδίκων (1);

§ 207. Καὶ ἂν ὑπάρχῃ εἰς τὸν φάκελλον τῆς δικογραφίας ἀπόφασις ἀφορῶσα τὴν διάλυσιν τῆς περὶ ἧς πρόκειται ν' ἀποφασισθῇ διαφορᾶς, τὸ δικαστήριον, μὴ γενομένης ὑπὸ τοῦ ἔχοντος συμφέρον περὶ τελεσιδικίας ἐνστάσεως, δὲν δύναται νὰ θεωρήσῃ τὴν διαφορὰν ταύτην ὡς ἀποφασισθεῖσαν ἤδη διὰ τῆς εἰρημένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 101 τοῦ 38. Νομ. σελ. 838.

§ 208. Ἡ τῆς τελεσιδικίας ἔνστασις δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἐξ ἐπαγγέλματος προτεινομένων (751 πολ.)· ἄρα δὲν δύναται νὰ τὴν προτείνῃ ὁ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ εἰσαγγελεύς. Ἀπόφασις πολιτικὴ 39 τοῦ 58 (2).

---

(1) Ὅρα τοὺς § 204—206. Δαλλ. chose jugée ἀρ, 331 ἑπ.

(2) Κατὰ τὸ ἄρθρον 755 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, τὸ ἀπαράδεκτον τῆς ἐφέσεως διὰ τῆς παρελεύσεως τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας, ἀποφαίνεται τὸ δικαστήριον καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 64 τοῦ 56.

Ἡ τῆς τελεσιδικίας ἔνστασις ἀναπληροῦται ἐξ ἐπαγγέλματος μόνον ὁσάκις ἡ τελεσιδικία προέκυψεν ἐκ τῆς παρελεύσεως τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας (750, 751, 755 πολ.). Ἀπ. πολ. ΑΠ. 31 τοῦ 1857, ἀναιροῦσα τὴν 888 τοῦ 1853 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν γενικὴν διάταξιν τοῦ 155 ἄρθρου τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὁ δικαστὴς ὀφείλει νὰ πράττῃ εἰς πολιτικὰς ὑποθέσεις οὐχὶ αὐτεπαγγέλτως, ἀλλὰ κατ' αἴτησιν τῶν διαδίκων, ἐκτὸς μόνον ὅπου ῥητὸς νόμος εἰς τοῦτο τὸν ἐπιτρέπει· ἡ δὲ τῆς τελεσιδικίας ἔνστασις ἀναπληροῦται ἐξ ἐπαγγέλματος μόνον ὁσάκις ἡ τελεσιδικία προέκυψεν ἐκ τῆς παρελεύσεως τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας (ἄρθρον 750, 751 καὶ 755 τῆς πολιτικῆς δικονομίας)· ὅθεν, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἀποῤῥίψαν ὡς ἀπαράδεκτον, καίτοι μηδεμιᾶς ὑπὸ τῶν ἀναιρεσιβλήτων προταθείσης ἐνστάσεως, τὴν κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ ἐν Τριπόλει πρωτοδικείου γενομένην ὑπὸ τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἔφεσιν, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ἡ τούτων αἴτησις ἀφορῶσα ποσὸν ἔλαττον τῶν 500 δραχμῶν ἐδικάσθη ἤδη, δυνάμει τοῦ 1 § τοῦ 530 ἄρ.

Κατὰ τὸ 751 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας, τελεσιδικία δὲν ὑπάρχει αὐτοδικαίως, ἐκτὸς τῆς ἐν τῷ ἄρθ. 755 ἀναφερομένης περιπτώσεως. Ὅθεν ἂν αὕτη δὲν ἐπροβλήθη, δὲν δύναται νὰ ἀπαγγελθῇ ἀκυρότης ἀποφάσεως ἐκδοθείσης ἐπὶ τῇ ἐφέσει τελεσιδίκου ἀποφάσεως. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 38 τοῦ 42.

§ 209. Ἡ ἔνστασις τῆς τελεσιδικίας, οὖσα τῆς δημοσίας τάξεως, δύναται νὰ προβληθῇ καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος· ἑπομένως ὅταν ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ δικαστοῦ εἰσαχθῇ ἡ αὐτὴ δίκη καὶ παρὰ τῶν ἰδίων διαδίκων, περὶ τῶν ὁποίων ὁριστικῶς ἤδη ἀπεφάσισε, δύναται καὶ ὀφείλει οὗτος ν' ἀπέχῃ διότι ἐξηντλήθη ἡ δικαιοδοσία αὐτοῦ. Ἀπ. ἐφ. Ν. τῆς 11 Φεβρουαρίου 1841 ἐν Νομ. σ. 2350.

§ 210. Ἡ τῆς τελεσιδικίας ἔνστασις δὲν ἀναπληροῦται ἐξ ἐπαγγέλματος διὰ τὸν λόγον, ὅτι ἡ αἴτησις ἐδικάσθη ἀνεκκλήτως. Ἀπόφασις πολιτικὴ ΑΠ. 31 τοῦ 1857. — Ὅρα ὅμως ὅσα ἔγραψα εἰς Νομ. Μέλ. σελ. 855 ἐπ.

Νομολογία. Προσθῆκαι τινές

§ 211. Ἰσχύει συμβιβασμὸς κατὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως γενόμενος; Ἴδε τὴν λέξιν Συμβιβασμὸς ἐν σ. 256 § 26 καὶ τὴν λέξιν Συνυποσχετικὸν § 20 σημ 4.

§ 212. Ὁσάκις ἀπόφασις λάβῃ τὴν ἰσχὺν δεδικασμένου πράγματος, ἄλλη ὑστερωτέρα ἐπελθοῦσα ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως καὶ μεταξὺ τῶν αὐτῶν μερῶν ἔχει κῦρος; ὄχι. Ἀπόφασις πολιτικὴ ΑΠ. 248 τοῦ 1839, ἣν ἴδε ἐν λ. Ἀπόφασις.

§ 213. Δεδικασμένον ἀντικείμενον δύναται νὰ παραχωρηθῇ. Ἀπόφασις 1389 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἣν ἴδε ἐν λέξει Παραχώρησις. Ὅρα § 217.

θρου τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἀνεκκλήτως, ἀπεφάσισε κατὰ προφανῆ παράβασιν τῶν εἰρημένων οὐσιωδῶν τῆς πολιτικῆς δικονομίας διατάξεων.

»Ἐπειδὴ τελεσιδικία δὲν ὑπάρχει αὐτοδικαίως, τὸ ἐφετεῖον, μὴ προταθείσης τοιαύτης, δὲν δύναται νὰ ἐξαφανίσῃ τὰς ἐκκληθείσας ἀποφάσεις λόγῳ ἀναρμοδιότητος· συνάμα δὲ καὶ τὰς μὴ ἐκκληθείσας τελεσιδίκους ἀποφάσεις, αἵτινες ἠδύναντο νὰ δεσμεύσωσι τοὺς ἐφέτας, ἂν ἐπροτείνετο ἔνστασις περὶ τελεσιδικίας. Ἀπόφασις πολ. ΑΠ. 38 τοῦ 42, ἣν ἐν Εὐρ. τόμ. 5 σ. 5.»

§ 214. Ἴδε ἀπόφασιν πολιτικὴν Ἀρείου Πάγου 43 τοῦ 1855, 41 τοῦ 1847 καὶ τὴν λέξιν Συναίνεσις.

§ 215. Συγχωρεῖται ἀναψηλάφησις; Ὅρα τὴν ἐν σελ. 216 τοῦ 1861 τῆς δικαστικῆς ἐφημ. ἀπόφασιν ἐφετῶν Ναυπλίας (ἐν λέξει Ἀναψηλάφησις).

§ 216. Ὁ ἀνήλικος κλητευθεὶς προσωπικῶς καὶ δικασθεὶς ἐρήμην δύναται νὰ ζητήσῃ ἀναψηλάφησιν, τελεσιδίκου καταστάσης τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως; Ναί. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 307 τοῦ 1861, ἣν ἴδε εἰς ἐφημερίδα δικαστικὴν σελ. 216 ἐπ.

§ 217. Δεδικασμένου ἐκχώρησις. Ὅρα Εὑρετ. λ. Παραχώρησις σελ. 184 ἐπ. καὶ ἀν. § 213.

§ 218. Ὁ Δαλλ. (chose jugée) ἐξετάζει καὶ τὰ ἑξῆς ἀντικείμενα. ά) Ἀποτελέσματα τῆς τελεσιδικίας εἰς ἀντικείμενα τῆς δημοσίας τάξεως (1). — Παραίτησις. Διατάξεις ἐξ ἐπαγγέλματος. Παρακολουθήματα (§ 315 ἐπ.)

β) Περιπτώσεις, καθ' ἃς ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ ἑρμηνευθῇ ἡ ἀπόφασις. Ἀσάφειαι. Ἀμφιβολίαι § 342 ἐπ.

γ') Ἀποτελέσματα τῆς τελεσιδικίας ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ ἀπόφασις μετεῤῥυθμίσθη. Διατάξεις ἀνατρεπτικαὶ (comminatoires) § 359 ἐπ.

§ 219. Ἀνωτέρω § 98 ἀνέφερα τὴν 240 τοῦ 1853 πολιτικὴν ἀπόφασιν Ἀρείου Πάγου, ἣν ἐκ παραδρομῆς δὲν κατεχώρησα ἐκεῖ· αὕτη φέρει οὕτως·

«Ἐπειδή, καταδικασθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38 ἀποφάσεως τῶν ἐν Λαμίᾳ πρωτοδικῶν τοῦ Ἀνδρέου Φαρδῆ, ὡς κηδεμόνος τῆς σχολαζούσης δῆθεν κληρονομίας τοῦ Μητροπολίτου Φθιώτιδος Ἰακὼβ, εἰς πληρωμὴν 417 δραχμῶν πρὸς τὴν ἀναιρεσίβλητον, οἱ κληρονόμοι τοῦ αὐτοῦ Μητροπολίτου, ἂν καὶ οὐδόλως ἐβλάπτοντο ἀμέσως ἐκ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως, ὡς μὴ ἀντιπροσωπευθέντες καθ' ἣν δίκην ἐξεδόθη αὕτη, εἶχον ὅμως δικαίωμα ν' ἀνακόψωσιν αὐτὴν ὡς τρίτοι, καθὸ ἔχοντες συμφέρον ν' ἀνατραπῇ ἡ ὑποχρέωσις αὕτη τοῦ, ὡς ἀντιπροσώπου τῆς σχολαζούσης δῆθεν κληρονομίας, καταδικασθέντος, καὶ διότι οὗτος, δυνάμει τῆς ἀποφάσεως ταύτης, δύναται πάντοτε νὰ ἐναγάγῃ τοὺς ἀληθεῖς κληρονόμους καὶ νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτῶν ὅσα τυχὸν πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως κατέβαλεν· οἱ δὲ κληρονόμοι ἐπείσθησαν, ὅτι συμφέρει

---

(1) Ὅρα ἀπόφασιν πολιτικὴν Ἀρείου Πάγου 313 τοῦ 57 περὶ τῆς πρὸς συμβιβασμὸν ἀποπείρας. Πρβ. Εὑρ. σ. 321 ἐπ.

μᾶλλον εἰς αὐτοὺς ἀπὸ τοῦδε νὰ ἐκκαθαρίσωσι ταύτην τὴν ὑπόθεσιν, παρὰ νὰ περιμένωσι τὴν ἀγωγὴν καὶ ν' ἀμφισβητῶσι τότε τὴν ὕπαρξιν τῆς πρὸς ἀπόδοσιν τῶν καταβληθέντων ὑπὸ τοῦ Φαρδῆ ὑποχρεώσεως· ὅθεν τὸ τῆς οὐσίας δικαστήριον, ἀποῤῥίψαν τὴν τρίτου ἀνακοπὴν τῶν ἀναιρεσειόντων, ἤτοι παραδεχόμενον τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα γεγονότα, παρεβίασε τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἄρθρων 89, 238 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, οἵτινες εἰσὶν οὐσιώδεις, καθὸ ἀσφαλίζοντες τὰ δικαιώματα τρίτων, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ περιέλθωσιν εἰς κίνδυνον ἐκ τῆς μεταξὺ ἄλλων ἐκδιδομένης ἀποφάσεως, καὶ ἑπομένως ἡ παραβίασις αὐτῶν φέρει ἀναίρεσιν κατὰ τὸ ἄρθρον 807 5 τῆς πολ. δικ.».

§ 220. Ἡ τελεσιδικία κινδυνεύει ἐκ τῆς μεταγραφῆς; ὅρα Θέμ. τόμ. 8 σελ. 308 § 42.

Πίναξ λεκτικὸς

Τῶν ἐν τῇ λέξει Τελεσιδικία (σελ. 19—185).

Ἅγιος Τάφος § 106.
Ἀγορὰ σελ. 130 ἰδ. α΄. Ἀγοράσται σελ. 54 ὑποχρεοῦνται ἐκ τῆς κατὰ τῶν πωλητῶν ἀποφάσεως; § 22 ἐπ.
Αἰτιολογίαι ἀποφάσεων § 119 ἑπόμ. 20² ἐπ.
Αἰτία σελ. 54 ἐκφωνηθεῖσα· αἰτία μὴ ἐκφωνηθεῖσα § 113⁵ 114—118 ἑπόμ. ἀόριστος § 115.
Αἰτία περιέχει δύο στοιχεῖα § 118.
Ἀκαθάριστον § 123 ἐπ.
Ἀκυρότης § 123. 129.
Ἀλληλέγγυοι ὀφειλέται § 26, δ.
Ἀλλοδαπαὶ ἀποφ. § 6² 8, 9.
Ἀνακοπὴ § 16—19 ἑπόμ. ὅρα σύζυγος.
Ἀναίρεσις § 142⁵ 196 ἐπ.
Ἀνανέωσις § 4.
Ἀναψηλάφησις § 215 ἐπ.
Ἀνήλικες· ὅρα ὁμολογία καὶ § 97—101, 216.
Ἀνταλλαγὴ σελ. 130 ἰδ. β. καὶ σελ. 139.
Ἀνταπόδειξις· ὅρα ἀπόδειξις.
Ἀοριστία § 123 ἑπόμ. ἀόριστος αἰτία· ὅρα αἰτία.
Ἀποκαταστατος ἀγωγὴ § 123 ἐπ.
Ἀπόδειξις § 55, ἀνταπόδειξις κατὰ τοῦ δεδικασμένου χωρεῖ; § 2 ἐπ.
Ἀποφάσεως διατακτικὸν καὶ σκεπτικὸν § 20² ἐπ. αἰτιολογίαι § 119 ἐπ. ὅρα τίτλος.
Ἀποφάσεις ὁριστικαί, τελεσίδικοι ποῖαι; § 16 ἐπ.
Ἀποφάσεις παράγουσι τελεσιδικίαν § 6² ἐπ. ἡμεδαπῶν δικ. 7, ἐπὶ ἑκουσίας δικαιοδοσίας 7, λογιστικαὶ 7. Ἀλλοδαπῶν δικ. 8,

.9. Συμβιβαστῶν § 10. Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἐκποιήσεως τῶν ὀθωμανικῶν κτημάτων § 11. Ἀφορῶσαι ἀταξίαν εἰς τὸ ἐκροατήριον 13 Διαιτητικαὶ 15. Παρεμπίπτουσαι 15.
Ἄρειος Πάγος ἐξετάζει τὰ τῆς τελεσιδικίας; § 196 ἐπ.
Ἁρμοδιότης ἐμποροδικ. § 129²
Ἁρμοδιότης σελ. 88 ἐν ὑποσημ. καὶ § 6² 9· αἱ περὶ ἁρμοδιότητος ἀποφάσεις ἀποτελοῦσι τελεσιδικίαν; § 15²
Ἀσάφειαι § 218, β.
Αὐτεπαγγέλτως ἐξετάζεται ἡ τελεσιδικία; § 207 ἐπ.
Γνησιότης τέκνων § 26, α.
Γνωμοδότησις συμβιβαστῶν § 10.
Γνῶσις ὅτι γίνεται δίκη § 22, 26, β.
Δάνειον § 129.
Δανεισταὶ καὶ ὀφειλέται § 80 ἐπ. 83 ἐπ.
Δανεισταὶ χειρογραφικοὶ ὑποχρεοῦνται ἐκ τῶν κατὰ τῶν ὀφειλετῶν ἀποφάσεων § 20⁷ 21 ἐπ.
Δαπάναι § 142.
Δῆμοι σελ. 84 ὑποσ. 1 § 109.
Δημοσία τάξις § 218, β. ὅρα προτάσεις.
Διάδικοι ποῖοι; σελ. 36 ἐν ὑπ.
Διάδοχοι § 29 ἑπόμ. Τὸ ὡς πρὸς τὸν διάδοχον δεδικασμένον ὠφελεῖ ἢ βλάπτει τὸν δικαιοπάροχον; § 44.
Διάδοχοι γενικοί, εἰδικοί, ὑποχρεοῦνται; § 20⁶ ἐπ. 22 ἐπ.
Διαρκούσης τῆς δίκης § 21, 43³ ἑπόμ. Ἀφοῦ τὸ δικαίωμα μετέλθῃ εἰς τὸν διάδοχον; § 22. Κατὰ τοῦ δικαιοπαρόχου ἐνεργεῖ τὸ δεδικασμένον; § 23, 26, β.
Διαθήκη § 26, γ. 70 ἑπόμ. 94, 114· ὅρα κληρονομία.
Διαιτητικαὶ ἀποφ. § 6² 15.
Διανομὴ § 129 ἐν ὑποσ.
Διαφέρον § 142⁹
Διαταχ. ἀπ. § 20² ἐπ. 119 ἐπ.
Διεκδίκησις § 113⁵
Διοικητικαὶ ἀποφ. § 6²
Δόλος § 116.
Δόλος σελ. 52 ἰδ. ς. § 27.
Δουλεία σελ. 55 ἰδ. ς. σελ 133 ἐν τέλ. σελ. 142 σημ. 5.
Δωρεὰ § 142¹¹
Ἔγγραφα ἄκυρα § 123 ἑπόμενα 128² ἐπ. Γνησιότης § 129²
Ἐγγυηταὶ § 51⁴ 55³
Ἐγγυηταὶ ὑποχρεοῦνται ἐκ τῶν κατὰ τοῦ πρωτοφειλέτου ἀποφάσεων; σελ. 49 ἐπ. Τ' ἀνάπαλιν; σελ. 50 ἐπ.
Ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον § 106.
Ἱκανικότης σελ. 81 § 75, 85.
Ἐξουσίας δικαιοδοσίας ἀποφάσεις § 7.
Ἐκχώρησις § 31, 47—49² 108 213, 217.
Ἐλευθερία. σελ. 142 σημ. 5.
Ἐμποροδικεῖον § 129²
Ἐμφυτευτὴς σελ. 53 ἐν ἀρχῇ.
Ἔνδικα τακτικὰ μέσα § 16–19 ἑπόμ.
Ἐνοίκια· ὅρα μίσθωσις.
Ἐνστάσεις σελ. 88 ἐν ὑποσ. καὶ § 3, 204 ἐπ.
Ἐπίδικα σελ. 66.

Ἐπικαρπία § 113⁴ καὶ σ. 54.
Ἐπίτροποι κάμνουν ὁμολογίαν σ. 112 ἐπ.
Ἐπιτροποκηδεμόνες § 95²
Ἐπιτροπῆς περὶ τῶν ὀθωμανικῶν κτημάτων ἀποφάνσεις § 11.
Ἐπιφανειοῦχος σελ. 53 ἐν ἀρχῇ.
Ἐρημοδικία σελ. 53, ζ. σελ. 115 ἐν ὑποσ. καὶ § 91, 102 ἐπόμ. Ἀποφάσεις ἐρήμην § 102 ἐπ.
Ἑταιρία § 58—64.
Ἔφεσις § 16—19 ἐπ. 204 ἐπ. καὶ σελ. 51 σημ. 4 καὶ σελ. 53, ζ.
Θόρυβος εἰς τὸ ἀκροατήριον § 13.
Ἰδιότητος ταυτότης § 27²
Ἰδιότης ἄλλη § 27, 103 ἐπ.
Κανονισμὸς ἁρμοδ. § 15² ὁρίων § 142⁴
Κατάστασις πολιτικὴ § 26, α.
Κατάσχεσις § 90, 93, 95, 138.
Κατάταξις § 6²
Κεφάλαιον § 113³ 113⁴ 129.
Κληροδοσία σελ. 130, ἐδ. 6.
Κληροδόχος 26, γ.
Κληρονομία § 20³ 20⁷ 26, γ. 70–79, 94, 103, 113⁵ 129 σελ. 131 ἑπόμ. ἐδ. γ, ε, ς, ζ καὶ § 114 σελ. 142 σημ. 4 σελ. 54.
Κοινότης § 109.
Κράτησις προσωπικὴ § 57.
Κυριότης. § 116, 117, 142³ σελ. 142 σημ. 5.
Λεῖαι § 20⁵
Λογιστικαὶ ἀποφάσεις σελ. 26 ὑποσ.
Λόγος νόμιμος· ὅρα αἰτία.
Μέρους αἴτησις § 113²
Μίσθωσις § 129³ 142⁵ ἐπ.
Ναυτικὸν δάνειον § 92²
Νομὴ § 116, 117, 134, 142³ ἐπ. νομὴ ὕδατος § 142¹⁰ σελ. 142 σημ. 5 σελ. 124 ὑπ.
Ὁδὸς σελ. 124 ὑποσ.
Ὅλου αἴτησις § 113.
Ὁμόδικοι 49² 50 ἐπ. σ. 53, ζ.
Ὁμολογία § 49, 97 ὑπὸ ἐπιτροποκηδεμόνων συγχωρεῖται; σελ. 112 ἑπόμ· ἀνάκλησις σ. 131.
Ὅρια § 2, 6.
Ὁριστικαὶ ποῖαι; σελ. 31 ἐν ὑπ. § 16 ἐπ.
Ὅρκος σελ. 45, 46, 49 ἐν τέλ.
Ὅρκος κατὰ τοῦ δεδικασμένου σελ. 22 ἐν ὑπ.
Ὀφειλέται· ὅρα Διάδοχος· ἀλληλέγγυοι ὀφειλέται. Καταδικασθέντος ἑνὸς τῶν ὀφειλετῶν; σελ. 48.
Παλαιὸν χρέος § 206.
Παραγραφὴ § 200 ἐπ.
Παραίτησις ἀπὸ ἐνδίκου μέσου ὑπὸ ἐπιτροποκηδεμόνων σελ. 112 ἐπ.
Παρατυπία § 123 ἐπ.
Παρεμπίπτοντα σελ. 88 ἐν ὑποσ. § 129 ἐπ.
Παραπομπὴ § 6²
Παρέμβασις σελ. 38 ἐπόμ. 52 ἐν τέλ.
Παρεμπίπτουσαι ἀποφάσεις § 15 ἐπ.
Πατὴρ, ἡ κατ' αὐτοῦ ἀπόφασις ὑποχρεοῖ τὰ τέκνα; § 30.
Πατὴρ ἐπικαλεῖται τὴν ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ τελεσιδικίαν; § 22.
Πειθαρχικαὶ ἀποφ. § 6²

Πληρωμὴ χρέους σελ. 139.
Πίναξ κατατάξεως § 95.
Πλειστηριασμός· ὅρα κατάσχεσις
Πληρεξουσιότης § 36.
Πράκτορες § 56 ἑπ.
Προδικαστικαὶ ἀποφ. § 6²
Προὶξ § 64² 69² σελ. 38 σημ. 3, 130 ἐδ. α. σελ. 130 ἐδ. γ. σελ. 131.
Πρόκλησις § 134.
Πρότασις § 204 ἑπ,
Πτώχευσις σελ. 27 ὑποσημ. § 56.
Σκέψεις ἀπ. § 20² ἑπ. 119 ἑπ.
Σύζυγοι § 64² 69² 105.
Συμβιβαστῶν γνωμοδότησις § 10.
Συμπαιγνία § 27.
Συμψηφισμὸς § 117, 127, 129.
Συνείνεσις επιτροποκηδεμόνος σ. 112 ἑπ.
Σύνδικοι § 56 ἑπ. καὶ σελ. 27 ὑποσημ.
Συνιδιοκτῆται σελ. 52 ἐδ. ς.
Συῤῥοὴ ἀγωγῶν § 112.
Σχολάζουσα περιουσία § 95²—97, 98 ἑπ.
Ταυτότης διαφορᾶς § 112 ἑπ.
Ταυτότης ἰδιότητος § 27²
Ταυτότης προσώπων έ 20⁶ ἑπ.
Τεκμήρια § 2.
Τέκνα· ὅρα πατήρ· γνησιότης.
Τελεσίδικοι ἀποφάσεις ποῖαι; § 16 ἑπ.
Τίτλος § 200 ἑπ. ὁ αὐτὸς ἢ ἕτερος § 113⁵ ἑπ.
Τόκος § 28, 113²113³129 146.
Τρίτοι § 25, 102 ἑπ.
Ὕδωρ § 142¹⁰ ὅρα Νομή.
Ὑπερημερία § 146.
Ὑποθηκικοὶ δανεισταὶ § 80 ἑπ.
Ὑποθήκην ἔχοντες δανεισταὶ σ. 38 ἑπ.
Χωρισμὸς ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης § 64² ἑπ.

Πολιτικαὶ ἀποφάσεις Ἀρείου Πάγου περιεχόμεναι ἐν τῇ λέξει Τελεσιδικία (σελ. 19—185).

Ἀπ. 248	τοῦ 39	§ 212.	Ἀπ. 130	τοῦ 47	§ 96.
» 28	» 42	σ. 150.	» 197	» 47	§ 15.
» 38	» 42	σ. 183.	» 205	» 47	§ 125.
» 72	» 43	§ 142⁶	» 13	» 48	σ. 37 ὑποσ.
» 93	» 45	§ 142³	» 75	» 48	§ 104.
» 17	» 44	§ 15 ὑποσ.	» 172	» 48	§ 199.
» 30	» 46	§ 15 ὑποσ.	» 108	» 49	σ. 132.
» 81	» 46	§ 60.	» 140	» 49	§ 84.
» 88	» 46	§ 15²	» 56	» 50	σ. 130.
» 12	» 47	§ 142⁸ 197.	» 109	» 50	§ 205.
» 41	» 47	§ 214.	» 35	» 51	§ 83.
» 104	» 47	§ 197.	» 136	» 51	σ. 23.
» 113	» 47	§ 198 καὶ σ. 123.	» 165	» 51	σ. 65 ὑπ. 1.
			» 201	» 51	σ. 41.
» 113	» 47	§ 198 » σ. 123.	» 20	» 51	σ. 1.9 ἐν ὑπ.

Ἀπ.
218 τοῦ 51 § 24, 43^{3} κ.σ. 66.
224 » 51 § 63
259 » 51 § 94, 100.
78 » 52 § 126.
138 » 52 § 2, α.
224 » 52 § 206.
386 » 52 § 206^{2}
395 » 52 σ. 1.49, 52 κ. § 52
474 » 52 § 17.
537 » 52 § 24, 43^{3} κ.σ. 67.
538 » 52 σ. 60, 61.
616 » 52 § 51^{3}
66 » 53 § 15 ὑποσ.
123 » 53 (ποιν.) σ. 88 ἐν ὑπ.
123 » 53 § 129^{3}
132 » 53 σ. 70.
182 » 53 σ. 131.
183 » 53 σ. 23.
240 » 53 § 98, 219.
32 » 54 § 20^{2} 20^{4} 204, 119.
131 » 54 § 142^{9}
43 » 55 § 214.
103 » 55 σ. 68 ἐπ.
128 » 55 § 135.
135 » 55 § 128^{1}
205 » 55 σ. 121 ἐν ὑποσ.
211 » 55 σ. 39 ὑποσ.
218 » 55 σ. 40 ὑπ. 67 ἐπ.
346 » 55 § 139.
359 » 55 § 50.
368 » 55 § 106.
39 » 56 § 103.
64 » 56 σ. 182.
175 » 56 § 86.
206 » 56 § 18.
212 » 56 § 142.
220 » 56 § 31.
220 » 56 σ. 59,

Ἀπ.
235 τοῦ 56 § 51.
31 » 57 σ. 182, καὶ § 200.
74 » 57 § 17.
80 » 57 § 17.
118 » 57 § 74.
214 » 57 σ. 139.
315 » 57 § 72.
39 » 58 § 182, 208.
65 » 58 σ. 180.
73 » 58 § 128.
109 » 58 (ποιν). § 13.
120 » 58 § 69, 80, κ. σημ. 3 καὶ § 82 καὶ 119^{2}
153 » 58 σ. 108 σημ. 2.
179 » 58 § 19.
209 » 58 σ. 106.
236 » 58 σ. 22 ἐν ὑποσημ. καὶ § 138.
2 » 59 § 71.
3 » 59 § 30, 75.
8 » 59 § 49^{2}
89 » 59 § 89.
106 » 59 σ. 177 ἐν ὑποσημ.
115 » 59 § 130.
155 » 59 § 142^{8}
179 » 59 § 15 ὑποσημ.
248 » 59 § 15 ὑποσημ.
272 » 59 § 27 σ. 65.
296 » 59 σ. 146.
60 » 60 σ. 125.
136 » 60 σ. 41.
175 » 60 § 20.
232 » 60 σ. 133.
272 » 60 § 85.
11 » 61 σ. 57 σημ. 8.
39 » 61 σ. 57 σημ. 8.
97 » 61 σ. 66 ὑποσ. 1.
117 » 61 σ. 66 ὑποσ. 1.

Ἀποφάσεις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν περιεχόμεναι ἐν τῇ λέξει Τελεσιδικία (σελ. 19—185).

Ἀπ.		
1389	§	213.
3062	§	111.
3130	§	202.
3547	§	206.
3829	§	142^{8}
4081	§	103.
4298	σ.	61.
4365	§	34 καὶ σ. 181.
4912	§	201.
4919	§	69 ὑποσ.
5176	σ.	66.
5245	§	142^{4}
5416	§	55^{3}
5442	σ.	134.
5500	§	61.
5588	§	64.
6116	§	51, 55^{3}
6539	§	83.
7228	§	41.
7541	σ.	150.
7715	§	101.
7911	§	62.
8085	§	58 σημ.
8576	σ.	135.
8551	§	99.
7622	σ.	22 ὑποσ.
8795	σ.	130.
8984	§	49^{3}
9044	§	53.
9091	§	54.
9139	§	134.
9171	σ.	131.
9175	§	140.
9254	§	142^{9}
9282	§	141.
9403	§	49^{3} 51^{2}

Ἀπ.		
9467	§	77.
9753	§	57.
9987	σ.	71.
10090	§	107.
10140	§	55.
10363	§	79, 103.
11505	§	11.
11541	§	142^{7}
11724	§	128.
11777	§	65.
11870	§	15 ὑποσ.
11921	§	110.
11996	§	68.
12079	§	105.
12493	§	142^{5}
13014	§	123.
13408	§	50.
13508	§	142^{5}
13515	§	88.
13609	§	102.
13947	§	66.
13981	σ.	123 ἐν ὑποσ.
14152	§	43.
14270	§	44.
14908	§	15 ὑποσ.
14920	§	204.
15284	§	90.
15286	§	87.
15294	σ.	106.
15431	§	20^{3}
15483	§	129^{3}
15525	σ.	102.
15572	§	138.
15584	§	71.
15735	σ.	41 ὑποσ.
15856	§	97.

Ἀπ.	
15856	σ. 112 ἑπ.
15881	§ 69.
15918	§ 71.
16002	§ 138.
16118	§ 47, 49^{2}
16141	§ 95.
16181	σ. 125.
16188	§ 78.
16250	§ 89.
16404	§ 130.
16633	§ 30.
16669	§ 67.
15748	σ. 105,
16853	§ 35.
17166	σ. 34.
17587	σ. 65 ὑποσ. 1.
17407	σ. 69 καὶ § 200.
17691	§ 73.
17847	σ. 127.
17876	σ. 178 ὑποσ.
18030	σ. 132.
18044	§ 142^{1o}
18291	§ 48, 127.
18321	§ 9.
18534	σ. 138.
18778	σ. 27 ὑποσ. 3.
19098	σ. 139.

Ἀποφάσεις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, περιεχόμεναι ἐν τῇ λέξει Τελεσιδικία (σελ. 19—185).

Ἀπ.		
101	τοῦ 38	§ 207.
131	» 38	§ 11.
219	» 38	§ 12.
67	» 42	§ 76.
177	» 42	§ 10.
59	» 45	§ 142 ἑπ.
167	» 45	§ 15 ὑποσ.
274	» 45	§ 104.
112	» 46	§ 60.
229	(426) τοῦ 49	§ 84.
271	» 51	σ. 28 ὑποσ.
710	» 51	§ 63.
371	» 52	§ 124.
496	» 52	§ 92^{2}
616	» 52	§ 42.
677	» 52	σ. 131.
70	» 52	§ 15.
388	» 53	§ 20^{2}
388	» 53	§ 204.
888	» 53	σ. 182.
332	» 54	σ. 153.
525	» 54	σ. 68, 69.
156	» 57	σ. 133.
911	» 57	§ 93.
558	» 57	§ 56.
979	» 57	σ. 95 σημ. 2.
1038	» 58	§ 203.
292	» 59	§ 15 ὑποσ.
979	» 59	§ 85 καὶ σ. 65.
696	» 60	σ. 180.
307	» 61	§ 216.

ΤΕΛΕΣΙΔΙΚΙΑ (ποιν. δίκαι).

Βιβλιογραφία. Magin, Traité de l'action publique etc. ἀριθ. 1413 ἐπ. Brackenhœft Erört ς. 155. Dalloz chose jugée ἀριθ. 531, 534. Boncenne Theorie de la procéd. civile Δ. 43. Aubry et Rau Γ'. 369. Marcadé Ε. 193. Zimmermenn in der Zeitschr. von Liude Neue Folge ΙΑ'. 55. ΙΒ'. 217. Shäffer ἐν τῷ Archiv für civ. Pr. τ. 37. σ. 1. Φέδερ σ. 305 ἐπ. Faustin Helie γ. σελ. 774. Chauv. εἰς Carré ζήτ. 943. καὶ ζήμ. 2405 τῆς περὶ ποινικοῦ δικαίου ἐφημερίδος. Σόλων σελ. 257, 281, 313. Νομ. Μελ. σελ. 877, 987, 1005, 1016. Οἰκ. § 92.

§ 1.

Προκειμένου λόγου περὶ τῆς σχέσεως τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων πρὸς τὰ ποινικά, γεννῶνται τρία ζητήματα.

Πρῶτον ζήτημα. Ἐὰν τύχωσιν ἐκκρεμεῖς παρὰ ποινικῷ καὶ πολιτικῷ δικαστηρίῳ δίκαι συναφεῖς, τὸ ἀποτέλεσμα τὸ ἐντεῦθεν ὁρίζεται ἐκ τοῦ εἴδους τῆς συναφείας, ἤγουν εἰ μὲν ἀμφότεραι αἱ δίκαι στηρίζονται ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀθεμίτου πράξεως καὶ σκοποῦσιν ἡ μὲν τὴν τιμώρησιν τοῦ ἀδικήσαντος, ἡ δὲ τὴν ἀνόρθωσιν τῆς γενομένης ἰδιωτικῆς ζημίας, ἡ πολιτικὴ διαφορὰ ἀναστέλλεται μέχρι τῆς ἐκδικάσεως τῆς ποινικῆς (1). Ἐὰν ὅμως ἡ πολιτικὴ διαφορὰ ἀποτελῇ ἁπλῶς προδικαστικὸν ζήτημα τῆς ποινικῆς δίκης, ἀναστέλλεται τότε ἡ πρόοδος τῆς δευτέρας μεχρισοῦ δικασθῇ τὸ προδικαστικὸν ζήτημα παρὰ τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου (2).

---

(1) Ἀμφότερα τὰ ἄρθρα ταῦτα προϋποτιθέασι συγχρόνως ἐκκρεμεῖς παρ' ἀμφοτέροις τοῖς δικαστηρίοις τὰς συναφεῖς δίκας. Ὥστε τὸ πολιτικὸν δικαστήριον ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐνώπιον αὐτοῦ ὑπαρχούσης ἐκκρεμοῦς πολιτικῆς ἀγωγῆς μόνον ἀφοῦ πληροφορηθῇ ὅτι εἰσήχθη καὶ ὑπάρχει ἐκκρεμὴς παρὰ τῷ ποινικῷ δικαστηρίῳ ἡ ποινικὴ ἀγωγὴ (action publique). Ὅτι ἐνδέχεται νὰ εἰσαχθῇ ἡ ποινικὴ ἀγωγή, δὲν εἶναι λόγος ἀναβολῆς τῆς πολιτικῆς. Mangin ἀρ. 163. Οἰκ. αὐτ.

(2) Πολ. 11. «Μόνον ὁσάκις ἡ πολιτικὴ δίκη περιέχει προδικαστικὸν ζήτημα διὰ τὴν ποινικήν, ἀποφαίνονται κατ' ἐξαίρεσιν πρῶτον τὰ πολιτικὰ δικαστήρια περὶ τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς.

Δεύτερον ζήτημα. Εάν επί πολιτικής δίκης αναφυώσι ζητήματα ποινικόν φέροντα χαρακτήρα, παραπέμπονται τότε μόνον εις τό ποινικόν δικαστήριον πρός εκδίκασιν, αναστελλομένης τής πολιτικής διαφοράς, όταν τά ζητήματα ταύτα απαρτίζωσι προδικαστικόν ζήτημα τής πολιτικής δίκης (1).

Τρίτον ζήτημα. Τίνα επιῤῥοήν έχει ή ποινική απόφασις πρός τήν πολιτικήν δίκην; (2).

Εάν τό ποινικόν δικαστήριον λύση (καταφατικώς ή αποφατικώς) ζήτημά τι ποινικόν, τό όποίον φέρει χαρακτήρα προδικαστικού ζητήματος διά τήν πολιτικήν δίκην, δέν είναι αμφιβολία, κατά τήν ημετέραν δικονομίαν, ότι τού ποινικού δικαστηρίου ή απόφασις έχει ισχύν δεδικασμένου έν τή πολιτική δίκη (3).

Φέδερ 324.—Όθεν υπαρχούσης π. χ. εκκρεμούς παρά ποινικῷ μέν δικαστηρίῳ κατηγορίας περί υπεξαιρέσεως παρακαταθήκης, περί διγαμίας, περί δολίας χειροκοπίας διά πλαστάς ζημίας, παρά πολιτικῷ δέ δικαστηρίῳ δίκης περί υπάρξεως τής παρακαταθήκης, περί κύρους τού πρώτου γάμου τού κατηγορουμένου, περί αληθείας τών ζημιών τού πτωχεύσαντος, τό ποινικόν δικαστήριον οφείλει ν' αναβάλη τήν εκδίκασιν τής κατηγορίας μέχρισού δικάση τό πολιτικόν δικαστήριον.

Εάν τοιαύτα ζητήματα γεννηθώσι παρεμπιπτόντως ενώπιον ποινικού δικαστηρίου καί δέν ήναι εκκρεμή παρά πολιτικῷ δικαστηρίῳ; Τότε εξετάζει καί ταύτα τό ποινικόν δικαστήριον κατά τήν γνώμην τούλάχιστον τών πλειοτέρων ποινικολόγων. Εξαιρέσεις υπάρχουσι παρ' ημίν αί έν τοίς άρθροις 333, 359 καί 360 τού ποινικού νόμου. Φέδερ 330. Περί τής γαλλικής νομοθεσίας πρβ. Mangin άρ. 167 επ. Οίκ. § 92.

(1) Πολ. 455. Φέδερ 313. Plank 243, 521. Πρβ. Οίκ. § 92.

(2) Άρθρ. 10—12 πολ. δικ. 6—12 ποιν δικ.

(3) Πολ. 12. Όθεν τό παρά τού ποινικού δικαστηρίου κηρυχθέν πλαστόν έγγραφον, δέν δύναται νά χρησιμεύση πλέον εις τό πολιτικόν δικαστήριον, διότι είναι τελεσιδίκως δεδικασμένη ή πλαστότης.

Καί τό αντίστροφον δύναται νά υπάρξη, καθόσον πολιτική δίκη δύναται νά ήναι προδικαστική τής ποινικής, π. χ. περί πολιτικής καταστάσεως, αλλά περί τούτου δέν ανήκει ενταύθα, ώς καί περί τής τελεσιδικίας τών πολιτικών αποφάσεων πρός τήν ποινικήν δίκην. Πρβ. Καλλ. γ. σ. 549 σημ. 191.

§ 2.

Τὸ αὐτὸ κρατεῖ καὶ ὅταν τὸ λυθὲν ποινικὸν ζήτημα δὲν φέρῃ τὸν χαρακτῆρα τοῦτον; ἤγουν, ἡ καταδικαστικὴ ἢ ἀθωωτικὴ ἀπόφασις τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου τίνα ἐπιῤῥοὴν ἔχει ἐπὶ τῆς ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀδικήματος πηγαζούσης ἰδιωτικῆς ἀγωγῆς; Τὸ ζήτημα τοῦτο ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς σπουδαίας συζητήσεις.

Ἐν τῷ Ρωμαϊκῷ δικαίῳ σαφεῖς περὶ τούτου πηγαὶ δὲν ὑπάρχουσιν· ἐκ τοῦ τεμ. δὲ 54 Πανδ. (5, 1) καὶ Βασ. (7, 5) 53 καὶ τῆς ἐν αὐτῷ ἀπαντωμένης ἐξομοιώσεως τοῦ ὅρκου μὲ τὴν ἀπόφασιν (1) συνήγαγόν τινες καταφατικὴν λύσιν τοῦ ζητήματος (2). Ἀλλ' οὐδὲ τὴν ἀποφατικὴν λύσιν ἀποδεικνύουσι τὰ ὑπὸ τοῦ Τουλλιέρου μνημονευόμενα χωρία (τεμ. 47 Πανδ. 5, 3. διάτ. 14 Κώδ. 3, 28) (3).

Ἐν Γαλλίᾳ, οἱ συγγραφεῖς, προεξάρχοντος ἔνθεν μὲν τοῦ Μερλίνου καὶ ἔνθεν τοῦ Τουλλιέρου, ἀντίθετον ὑποστηρίζουσι λύσιν (4), φαίνεται ὅμως ἐπικρατήσασα ἡ γνώμη τοῦ Μερλίνου· κατ' ἣν ἡ ποινικὴ ἀπόφασις ἀποτελεῖ δεδικασμένον ἐν τῇ πολιτικῇ δίκῃ ὅταν παραδέχηται· ά) γενομένην τὴν πρᾶξιν καὶ καταδικάζῃ τὸν κατηγορούμενον· β') μὴ γενομένην τὴν πρᾶξιν ἢ μὴ ἐκτελεσθεῖσαν ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου καὶ ἀπολύει αὐτὸν διὰ τοῦτο. Δὲν ἀποτελεῖ ὅμως δεδικασμένον, ἀποφαινομένη ἁπλῶς ὅτι ὁ κατηγορούμενος δὲν εἶναι ἔνοχος.

§ 3.

Ἐκθέσας τ' ἀνωτέρω, ὠφέλιμον θεωρῶ νὰ προσθέσω ἐνταῦθα τὰς ἀρχάς, ὅσας παραδέχονται ἐν Γαλλίᾳ οἱ τὴν τελεσιδικίαν πρεσβεύοντες. Κάμνουσι δὲ τὰς διακρίσεις ταύτας.

---

(1) Τεμ. 13 § 2 καὶ τεμ. 28 § 6, 7 Πανδ. (12, 2).
(2) Savigny Σύστ. ΣΤ'. 452. Σόλων σ. 259.
(3) Σόλων, αὐτόθι.
(4) Ὁ Τουλλιέρος πραγματεύεται τὸ ζήτημα ἐν τόμ. 8 ἀριθ. 31 καὶ τόμ. 10 ἀριθ. 210, καὶ ὁ Μερλῖνος ἐν ταῖς Questions λ. faux § 6. Τοῦ Τουλλιέρου τὴν γνώμην ἀκολουθοῦσιν ὁ Rauter Droit criminel ἀριθ. 666, ὁ Chauveau sur Carré. ζήτ. 934, ὁ Faustin Hélie Instr. Criminelle τόμ. 3 καὶ ὁ Armand Dalloz (Dalloz ἀριθ. 531) ὅστις ἐπιφέρει ὡς ἀναπόφευκτον πρόῤῥησιν que tôt ou tard, le systeme défandu par Toullier doit prévaloir dans la pratique, comme il avait prévalu dans l'ancien droit.

α) Η ποιν. απόφασις διαλαμβάνει ότι ή πράξις εγένετο και ότι ο κατηγορούμενος είνα ένοχος;

Εν τη περιπτώσει ταύτη ή απόφασις έχει επιρροήν και εις την περί αποζημιώσεως πολιτικήν δίκην· όθεν κηρυχθείς π. χ. ένοχος φόνου, δεν δύναται, εναγόμενος ενώπιον του πολιτικού δικαστηρίου προς αποζημίωσιν, να διαμφισβητήση την ύπαρξιν της πράξεως ταύτης (1).

Και διά τί ή ποινική απόφασις χρησιμεύει ως βάσις εις την περί αποζημιώσεως αγωγήν; Διότι το παρ' αυτής λυόμενον ζήτημα είναι προδικαστικόν εις την περί αποζημιώσεως αγωγήν, οί δε βλαφθέντες έλαβον μέρος εις την ποινικήν δίκην, αντιπροσωπευθέντες υπό του δημοσίου κατηγόρου· όταν τις κατεδικάσθη, κανείς δεν δύναται να ομιλήση περί της αθωότητός του· αί ποινικαί πράξεις δεν αφορώσιν ολίγων ατόμων συμφέροντα, αλλ' είναι μνημεία υψωμένα εις τους κόλπους της κοινωνίας, τα όποία έλκουσιν όλων τα βλέμματα, δένουσαι, ούτως ειπείν, τας κρίσεις των· είναι μνημεία, επί των οποίων χαράττεται μία κοινή αλήθεια. Αν το πολιτικόν δικαστήριον ήδύνατο να αναθεωρήση το αυτό ζήτημα, συνεχώς ήθέλαμεν βλέπει φρικώδη σκάνδαλα.

β') Η ποινική απόφασις διαλαμβάνει ότι ή πράξις δεν έλαβε χώραν, και ότι ο κατηγορούμενος δεν την ενήργησεν;

Και εις την προκειμένην περίπτωσιν δεν επιτρέπεται εις τον πολιτικώς ενάγοντα να ισχυρισθή ενώπιον του πολιτικού δικαστηρίου, ότι ή ποινική απόφασις (ή αποφαινομένη ότι ωρισμένον αδίκημα δεν έλαβε χώραν, ή, αν έλαβε χώραν, δεν είναι ένοχος αυτού ο εναγόμενος) δεν δύναται να ληφθή υπ' όψιν· ή ποινική απόφασις λοιπόν θεωρείται ως τίτλος αδιαφιλονείκητος υπέρ του αθωωθέντος (2).

Η εκ μέρους του εισαγγελέως ενεργουμένη καταδίωξις γίνεται με κίνδυνον όλων των ενδιαφερομένων, και όταν ούτοι δεν παρέστησαν ως πολιτικώς ενάγοντες, ή απόφασις, την οποίαν ή εισαγγελία προκαλεί, είναι απρόσβλητος, ως προκύπτει εκ του άρθρου 85 της γαλλ. ποινικής δικονομίας, προδικάζουσα το ζήτημα το περί ενοχής ή μη ενοχής.

---

(1) Dalloz τόμ. 6 σελ. 236. Mangin αριθ. 423.

(2) Merlin rép. non bis in idem 4. 15. Απόφ. ακυρ. της 17 Μαΐου 1813. Dalloz τόμ. 2 σελ. 638. Mangin αρ. 424. 525.

γ') Η ποιν. απόφασις αποφαίνεται απλώς, ότι το γεγονός δέν είναι βέβαιον, ή ότι ο κατηγορούμενος δέν είναι ένοχος;

Μεταξύ της αποφάνσεως, ήτις φέρει, ότι το γεγονός δέν είναι αληθές, και της αποφάνσεως, ότι το γεγονός δέν είναι βέβαιον (ήτοι αποδεδειγμένον), υπάρχει μεγίστη διαφορά· καθότι ή τελευταία δέν αποκλείει την ύπαρξιν του γεγονότος, αποφασίζουσα, ότι αι προσαχθείσαι αποδείξεις δέν είναι απογρώσαι (1).

Η απόφασις «όχι ο κατηγορούμενος δέν είναι ένοχος» αφορά μάλλον την μή συνενοχήν του κατηγορουμένου εις αδίκημά τι ή την μή ύπαρξιν του γεγονότος, το δέ ηθικόν στοιχείον περιέχεται συνήθως εις το τιθέμενον τοις ενόρκοις ζήτημα, και ή ετυμηγορία αυτών «όχι ο κατηγορούμενος δέν είναι ένοχος» δέν εξηγεί, άν ήναι αποτέλεσμα της μή υπάρξεως απογρωσών αποδείξεων, ή της μή υπάρξεως του ηθικού στοιχείου του αδικήματος.

Το ποινικόν δικαστήριον οφείλει, όταν υπάρχη αμφιβολία, να αθωώνη τον κατηγορούμενον, αλλ' εις το πολιτικόν δίκαιον ισχύουσιν άλλοι κανόνες· αι αποφάσεις των ποινικών δικαστηρίων δέν έχουν επιρροήν επί των πολιτικών αγωγών, είμή, όταν αποφαίνωνται ρητώς περί του γεγονότος, το οποίον χρησιμεύει ώς βάσις τούτων. Δέν δύνανται μέν τα πολιτικά δικαστήρια να εκδίδωσιν αποφάσεις, αντιβαινούσας εις τα παρά των ποινικών αποφασισθέντα, δύνανται όμως να έμβωσιν εις αναζήτησιν περί της αληθείας γεγονότος τινός, όταν το ποινικόν δικαστήριον δέν απεφάνθη θετικώς περί αυτού, και να εφαρμόζωσι τας νομίμους συνεπείας· ή Γαλλική νομολογία καθιέρωσε πληρέστατα την αρχήν ταύτην. Όρα παραδείγματα εις Εύρ. 3 σ. 215 επ. Mangin άρ. 427.

§ 3[a]

Έν περιπτώσει αθωώσεως, είναι δύσκολον να ορίσωμεν ακριβώς τους διέποντας το θέμα τούτο κανόνας. Επί του προκειμένου, το περί ιδιωτικών απαιτήσεων του πολιτικώς ενάγοντος δικαίωμα κρέμαται, μέχρι τινός, από την ετυμηγορίαν των ενόρκων· αρχή όμως μεγάλη και ενταύθα είναι, ότι οφείλεται επανόρθωσις· την αρχήν δέ ταύτην δικαιολογούσιν αφ' ενός μέν ή παρατήρησις, ότι το δεδικασμένον παρά της ποινικής δικαιοσύνης δέν δεσμεύει τα πολιτικά δικαστήρια, και αφ' ετέρου ο λόγος, ότι ή πολιτική αγωγή εκπηγάζει πολλάκις από οιονεί αδίκημα, το οποίον ενδέχεται να δίδη αφορμήν εις αποζημίωσιν. Ομολογητέον όμως, ότι ή ετυ-

(1) Όρα Εύρ. τόμ. 3 άρ. 115.

·μηγορία τῶν ἐνόρκων δεσμεύει ἐνίοτε τὸ πολιτικὸν δικαστήριον ὡς πρὸς τὴν ἐκτίμησιν τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς· εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ὁ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ νὰ ἐκθέτωσιν οἱ ἔνορκοι τοὺς λόγους τῆς πεποιθήσεώς των, ἀλλὰ συμβαίνει νὰ προκύπτῃ ἐκ ταύτης, ὅτι ἀφορᾷ ὁτὲ μὲν τὴν ἠθικότητα τοῦ γεγονότος, ὁτὲ δὲ τὴν ὕπαρξιν αὐτοῦ τοῦ γεγονότος· περιπτώσεις καθ' ἃς δὲν ἰσχύουσιν οἱ αὐτοὶ κανόνες. Ὅρα λεπτομερέστερα ἐν Εὐρ. 2 σ. 219 ἐπ. Πρβ. κατ. § 4.

§ 4.

Ἐν Ἑλλάδι ἀνεκινήθη πρὸ μικροῦ τὸ ζήτημα αὐτό· καὶ ὁ μὲν Οἰκονομίδης (1) φρονεῖ, ὅτι αἱ ἀρχαὶ τῆς τελεσιδικίας, ἃς ἐκύρωσε τὸ ἄρθρον 274 τῆς πολιτικῆς δικ., οὐδόλως χρησιμεύουσι πρὸς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης, ἣν οἱ περὶ τὸν Μερλῖνον διδάσκουσι, διότι δὲν ὑπάρχει ἐν ταῖς δύο δίκαις ταυτότης οὔτε προσώπων οὔτε διαφορᾶς· ἐξαίρεσιν εἰσάγει παρ' ἡμῖν ὁ ἐγχώριος νόμος (πολ. 10—12. Ποιν. 12) μόνον ὡς πρὸς τὰ προδικαστικὰ ζητήματα, περὶ ἃ ὅ,τι ἀποφασίσῃ τὸ ποινικὸν δικαστήριον ὀφείλει ν' ἀκολουθήσῃ τὸ ποινικόν.

Ὁ δὲ Καλλιγᾶς (2) μάχεται κατὰ τῆς γνώμης ταύτης, ὑποστηρίζων, ὅτι, κατὰ τὴν ἡμετέραν νομοθεσίαν, ὀρθοτέρα εἶναι ἡ τὸ δεδικασμένον παραδεχομένη δόξα.

Ἡ *ἐγχώριος νομολογία* κυμαίνεται μεταξὺ τῆς μιᾶς καὶ τῆς ἄλλης γνώμης· ὑπὲρ τοῦ δεδικασμένου συνηγορεῖ ἡ ἀρχαιοτέρα νομολογία· ἰδίως αἱ 76 τοῦ 1851 καὶ 354 τοῦ 1852 πολιτικαὶ ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ἡ ἐκτεταμένη 13686 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν (3). Κατὰ τοῦ δεδικασμένου μάχονται ἡ 133 καὶ 266 τοῦ 1859 πολιτικὴ (κατ. σ. 210) ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου, ἐξ ὧν ἡ 133 φέρει ταῦτα (4).

---

(1) Πολ. δικ. § 92. Σόλ. σελ. 257, 281, 313. Νομικῆς Μελίσσης σελ. 957.

(2) Σύστ. Ρωμαϊκοῦ δικαίου γ. § 562 ἐπ. Νομ. Μέλ. σ. 877. 1005.

(3) Αὕτη διὰ τῆς 234 τοῦ 57 πολ. ἀπ. ΑΠ. ἀνῃρέθη· εὕρηται δὲ (ἡ 13686) ἐν Εὐρ. ιγ. σ. 107.

(4) Δὲν εἶναι λοιπὸν σταθερὰ ἡ ἡμετέρα νομολογία. Πρβ. σ. 232 σημ. 1.

Διὰ τινων ἀποφάσεων παρεδέχθησαν τὰ δικαστήρια, ὅτι αἱ ποινικαὶ ἀποφάσεις ἀποτελοῦσι δεδικασμένον. Τοιαῦται ἰδίως εἰσί·

«Ἐπειδὴ τὸ 12 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὁρίζον ὅτι, ἀποφασισθέντος ἅπαξ τοῦ προδικαστικοῦ ζητήματος, δὲν δύναται πλέον τὸ ἄλλο δικαστήριον, εἴτε πολιτικὸν, εἴτε ποινικὸν νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν ἐξέτασιν τοῦ αὐτοῦ ζητήματος, ἐννοεῖ, ὡς προδικαστικὸν ζήτημα, γεγονὸς ἀνεξάρτητον καὶ χωριστὸν τῆς κυρίας δίκης, ἔχον εἰς αὐτὴν ἐπιῤῥοὴν, ὡς εἶναι τὸ ζήτημα τῆς πλαστογραφίας, ὅπερ δὲν δύναται ν' ἀνακριθῇ ὑπὸ τοῦ πολιτικοῦ δικα-

---

α) Ἡ 354 τοῦ 52 πολ. ἀπ. ΑΠ. φέρουσα. (Πρβ. κατ. σ. 224 ἑπόμ.)

«Ἐπειδὴ τὸ ἐν Ἀθήναις δικαστήριον τῶν πλημμελειοδικῶν διὰ τῆς ἀπὸ 7 Νοεμβρίου 1850 ὑπ' ἀριθ. 6698 ἀποφάσεώς του ἐκήρυξεν ἀθῶον τὸν Μιλτιάδην Δ. Καρμπολᾶ ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1848 μετετύπωσε τὰ στοιχειώδη μαθήματα τῆς Γεωγραφίας ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ συγγραφέως Ἰω. Κοκκώνη καὶ ὅτι ἐπολλαπλασίασε τὸ σύγγραμμα τοῦτο, θέσας αὐτὸ εἰς κυκλοφορίαν διὰ τοῦ τύπου, ἐπὶ λόγῳ ὅτι δὲν μετετύπωσεν αὐτὴν τὴν Γεωγραφίαν, καὶ ὅτι ἑπομένως δὲν ἔπραξε πρᾶξιν παράνομον, ὁ δὲ ἀναιρεσείων Κοκκώνης διὰ τῆς ἀγωγῆς ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν ἐξῃτήσατο νὰ καταδικασθῇ ὁ Καρμπολᾶς εἰς ἀποζημίωσιν διότι μετετύπωσε τὴν εἰρημένην Γεωγραφίαν αὐτοῦ, ἄνευ τῆς συναινέσεώς του, ὅθεν τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, παραδεχθὲν ὅτι τὸ προκείμενον ζήτημα εἶναι δεδικασμένον διὰ τῆς προμνημονευθείσης ἀποφάσεως τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, ἀπεφάσισε νομίμως· διότι δι' ὃν λόγον ἐκηρύχθη ἀθῶος ὁ Καρπολᾶς, διὰ τὸν αὐτὸν ἐξῃτήσατο ὁ Κοκκώνης ἀποζημίωσιν, ὡς βεβαιοῖ τὸ ἐφετεῖον, καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἀποφασισθέντος ἅπαξ τοῦ προκαταρκτικοῦ ζητήματος παρὰ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου, δὲν δύναται πλέον ἄλλο δικαστήριον, εἴτε ποινικὸν, εἴτε πολιτικὸν νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν συζήτησιν τοῦ αὐτοῦ ζητήματος. Τὸ δὲ ἄρθρον 12 τῆς ποινικῆς δικονομίας, τὸ ὁποῖον ὁ ἀναιρεσείων ἐπικαλεῖται ὡς δῆθεν παραβιασθὲν, δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι ἡ διάταξις αὕτη ἀφορᾷ τὴν περίστασιν ὅταν ὁ κατηγορούμενος κηρυχθῇ ἀθῶος καὶ τὸ γεγονὸς, ἕνεκα τοῦ ὁποίου ἐκατηγορήθη ἐνώπιον τοῦ ποιν. δικαστηρίου, δὲν ἀπεφασίσθη, καὶ ἄλλας παρομοίας περιστάσεις.

»Ἐπειδὴ ἀφοῦ τὸ δικάσαν ἐφετεῖον ἐθεώρησεν ὡς δεδικασμένον τὸ κύριον ζήτημα, δὲν ὤφειλε πλέον νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος διὰ τῆς μετατυπώσεως τῆς Γεωγραφίας του παρεμπόδισε τὴν ἐλευθέραν χρῆσιν τοῦ

στηρίου, ὅταν ἀποφασισθῇ ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ καὶ τὸ περὶ ἀκύρου γάμου τινος, ὅπερ δὲν δύναται ν' ἀνακριθῇ ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ 359 ἄρθρου τοῦ ποινικοῦ νόμου, διαν ἀποφασισθῇ ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου πολιτικοῦ δικαστηρίου· ἀλλ' ὅταν τὸ γεγονὸς ἦναι ἡ βάσις τῆς κυρίας ἀπαιτήσεω, οἷον κλοπή, φόνος, τραῦμα κτλ. καὶ ἂν τὸ ποινικὸν δικαστήριον δι' οἱονδήποτε λόγον ἀθωώσῃ τὸν κατηγορηθέντα ἐπὶ τοιαύτῃ πράξει, ὁ παθὼν δύναται, κατὰ τὸ 12 ἄρθρον τῆς ποινικῆς δικονομίας, νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἰδιωτικὴν ἀπαίτησίν του εἰς τὸ πολιτικὸν δικαστήριον, κα-

---

βιβλίου του, καθότι ὁ ἰσχυρισμὸς αὐτὸς ἦτο παρεπόμενον τοῦ κυρίου ζητήματος».

ϐ') 13686 ἀπ. τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἣν ὅρα εἰς Εὑρ. 13 σ. 107 (ἀνῃρέθη διὰ τῆς 234 τοῦ 1857 πολιτικῆς ἀποφάσεως Ἀρείου Πάγου).

γ') Ἡ 364 τοῦ 40 πολ. ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου, καθ' ἣν (α), ὅταν τὸ πλημμελειοδικεῖον ἐκήρυξε γυναῖκά τινα ὡς μοιχαλίδα, ἡ ἀπόφασις ἀποτελεῖ δεδικασμένον ὡς πρὸς τὴν πρᾶξιν. Οὕτω καὶ ἡ ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 5024, ἣν ἴδε εἰς Εὑρετ. 8 σελ. 74.

δ') Ἡ 76 τοῦ 1851 πολιτικὴ ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου, ἧς τὸ ζήτημα ἔχει οὕτως (ϐ).

Ὁ Ν καὶ Ι κατηγορήθησαν ὅτι ἐφόνευσαν τὸν Α. Τὸ ὁρκωτικὸν δικαστήριον ἐκήρυξε τὸν μὲν Ν ἔνοχον, διὰ δὲ τὸν Ι ἡ ἐτυμηγορία ἔφερεν οὕτως: «Ὄχι· δεν εἶναι ἔνοχος, ὅτι ἐκ συστάσεως καὶ » ἐσκεμμένως ἐξετέλεσε μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του ἀνθρωποκτονίαν » κατὰ τοῦ Α, καὶ ὅτι ἐν γνώσει καὶ ἐκ προθέσεως ὑπεστήριξεν » ἀμέσως διὰ τῆς συνδρομῆς του τὴν πρᾶξιν τοῦ Ν.» — Μετὰ ταῦτα οἱ κληρονόμοι τοῦ φονευθέντος ἐνήγαγον τὸν ἀθωωθέντα, ζητοῦντες ἀποζημίωσιν· αὐτὸς ἐπρότεινε τὸ δεδικασμένον, ἀλλὰ τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἀπέρριψε τὴν πρότασιν ταύτην (ἀπόφασις 950 τοῦ 1850). Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐζητήθη ἀναίρεσις, ἀλλὰ ὁ Ἄρειος Πάγος ἐκύρωσε τὴν νομολογίαν τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἀποφανθεὶς τὰ ἑξῆς·

Ὅτι δηλ. ἡ μὴ ἐνοχὴ δύναται νὰ γίνῃ δεκτὴ ὑπὸ τῶν ἐνόρκων, εἴτε διὰ τὸ ἀνεπαρκὲς τῶν ἀποδείξεων, εἴτε διότι δὲν ὑπῆρχεν ἐγ-

---

(α) Ὅρα αὐτὴν εἰς Εὑρ. 3 σ. 211.
(ϐ) Ὅρα τὴν σκέψιν εἰς Εὑρ. 8 σ. 78.

διότι ἡ διάταξις τούτου τοῦ ἄρθρου εἶναι σαφὴς καὶ ῥητή, λέγουσα ὅτι οὔτε ἡ ἀθωωτική, οὔτε ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις ἐμποδίζει τὸν παθόντα νὰ ἐπιδιώξῃ τὰς ἰδιωτικὰς ἀπαιτήσεις του εἰς τὸ πολιτικὸν δικαστήριον. Ὅθεν καὶ ἂν τὸ συμβούλιον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν διὰ τοῦ ἀπὸ 22 Μαρτίου 1848 ὑπ' ἀριθ. 82 βουλεύματός του ἀπεφήνατο ὅτι δὲν πρέπει νὰ γενῇ κατηγορία κατὰ τῶν ἐπὶ τραύματι κατηγορηθέντων, λόγῳ ὅτι εἰς κατάστασιν νο-

---

κληματικὸς σκοπός, εἴτε διότι δὲν συντρέχουν τὰ τῆς ἐγκληματικότητος στοιχεῖα.

Ὅτι ἐκ τῆς ἐτυμηγορίας δὲν ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ Ι δὲν ἐξετέλεσε τὴν ἀνθρωποκτονίαν, ἢ δὲν συνεμέθεξε· καὶ

Ὅτι εἶναι ἀδιάφορον ἂν εἰς τὴν ποινικὴν καταδίωξιν παρέστησαν καὶ οἱ κληρονόμοι τοῦ φονευθέντος· εἰς τοὺς ὁποίους ἑπομένως ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόδειξις, ὅτι ὁ ἐναγόμενος Ι συνετέλεσεν εἰς τὸν φόνον.

ε') Η 50 τοῦ 45 πολιτικὴ ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου, καθ' ἣν (α), ὁσάκις τὸν ποινικὸν δικαστήριον ἀπήγγειλεν ἀθωωτικὴν ἀπόφασιν, διότι δὲν ὑπῆρξεν ἡ πρᾶξις, ἢ διότι ὁ κατηγορούμενος δὲν εἶναι ὁ πράξας, δὲν δύναται πλέον νὰ εἰσαχθῇ πολιτικὴ ἀγωγὴ ἐκ τῆς αὐτῆς πράξεως πηγάζουσα, ἐκτὸς ἂν ἡ ἀθώωσις ἀπηγγέλθη, εἴτε διότι δὲν ἀπεδείχθη ἀρκούντως ἡ πρᾶξις, εἴτε διότι δὲν ὑπάρχουν τὰ στοιχεῖα τῆς ἐγκληματικότητος, εἴτε διότι δὲν ἠδύνατο νὰ καταλογισθῇ ποινὴ ἕνεκα νομίμων λόγων. — Ὥστε, ὅταν τὸ πλημμελειοδικεῖον ἠθώωσέ τινα ἐπὶ τραύματι κατηγορούμενον ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν ἐπήνεγκε τραῦμα, οὔτε ὁ δῆθεν παθὼν ὑπέστη ἀνικανότητα ἢ νόσον, ἀγωγὴ περὶ ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ ἀθωωθέντος δὲν χωρεῖ.

ς') Η 245 τοῦ 1849 πολιτικὴ ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου, καθ' ἣν (β), ὅταν ὁ ἐπὶ λῃστείᾳ κατηγορηθεὶς ἐκηρύχθη ἀθῷος, δύναται νὰ γίνῃ ἐνώπιον τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου ἀγωγὴ περὶ τῶν πολιτικῶν ἀπαιτήσεων τῶν ἐκ τῆς πράξεως ἐκείνης πηγαζουσῶν, δὲν παραβιάζεται δὲ τὸ δεδικασμένον, διότι ἡ ἐτυμηγορία ἀποφανθεῖσα τὴν μὴ ἐνοχὴν τοῦ κατηγορηθέντος, δὲν περιέχει καὶ τὸν

(α) Ὅρα αὐτὴν ἐν Εὐρ. 2 σ. 240.
(β) Ὅρα αὐτὴν εἰς Εὑρετ. 8 σελ. 80. Κυροῦται δι' αὐτῆς ἡ 5145 τοῦ 48 απ. ἐφ. Ἀθ.

μίμου ἀμύνης εὑρεθέντες ἐξετέλεσαν τὴν πρᾶξιν ταύτην· καὶ ἂν ὑπερέβησαν τὸ μέτρον τῆς ἀμύνης, προῆλθεν ἀπὸ τὸν ὑπερβολικὸν φόβον κλ., ὁ παθὼν ὅμως δὲ κωλύεται, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, νὰ ἐπι-

---

λόγον, ἐφ' οὗ ἐστηρίχθη· ὅθεν τὸ πολιτικὸν δικαστήριον δύναται νὰ διατάξῃ ἀποδείξεις περὶ τῶν γεγονότων (α).

ζ') Ἡ 240 τοῦ 1838 πολιτικὴ ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου, καθ' ἣν (β), ὁ ὑπὸ τῶν ἐνόρκων κηρυχθεὶς ἀθῶος τῆς ἐπὶ κλοπῇ κατ' αὐτοῦ κατηγορίας δὲν ἀπαλλάσσεται καὶ πάσης πρὸς τὸν παθόντα πολιτικῆς εὐθύνης, ἥτις ὡς ἐκ τῆς πράξεώς του ἠδύνατο νὰ προκύψῃ.

η') Ἡ 2431 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, καθ' ἣν (γ), ὅταν πλοίαρχός τις, κατηγορηθεὶς ἐνώπιον Κακουργειοδικείου ἐπὶ ὑπεξαιρέσει, ἐκηρύχθη ἀθῶος, ὁ παθὼν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιδιώξῃ τὰς ἰδιωτικὰς ἀπαιτήσεις του ἐνώπιον τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου· μηδόλως ἐμποδιζόμενος ἐκ τῆς ἀθωωτικῆς ἀποφάσεως.

θ') Ἡ 8388 τοῦ 1851 ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν, ἧς τὸ θέμα ἔχει οὕτως·

«Ὁ Α κατεμηνύθη ὅτι μετετύπωσεν ἀλλότριον σύγγραμμα, ἀλλὰ τὸ πλημμελειοδικεῖον ἀπεφήνατο ὅτι ὁ καταμηνυθεὶς δὲν ἐξετέλεσε παρανομίαν τινά. Μετὰ ταῦτα ὁ καταμηνυτὴς ἐζήτησεν ἀποζημιώσεις, ἐναγαγὼν ἐκεῖνον εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, ἀλλὰ ταῦτα ἀπέρριψαν τὴν ἀγωγήν, ἐπὶ λόγῳ ὅτι δὲν δύνανται νὰ ὑποβάλλωσιν ἐκ νέου εἰς ἐξέτασιν τὸ ζήτημα». ὅρα σ. 198.

ι') Ἡ 950 τοῦ 1850 ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (δ), ἧς τὸ θέμα φέρει οὕτως·

«Ἡ ἀθωωτικὴ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων ἀποκλείει τὴν πολιτικὴν ἀγωγήν; Ὄχι, διότι ἡ ἀθωωτικὴ ἐτυμηγορία δὲν λύει ἁπλῶς καὶ καθαρῶς τὸ ζήτημα ἐὰν ἔλαβε χώραν ἡ πρᾶξις καὶ ποῖος τὴν ἐξετέλεσεν, ὥστε νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀποφασισθὲν τὸ προκαταρκτικὸν τῆς ὑπάρξεως τῆς πράξεως ζήτημα, ἀλλ' ἀποφαίνεται ὅτι ὁ κατηγορούμενος δὲν εἶναι ἔνοχος, καὶ ὡς αἰτία τῆς ἀποφάσεως ταύ-

---

(α) Πρβ. Εὐρ. σ. 218 ἐπ.
(β) Ὅρα αὐτὴν εἰς Εὐρ. 2 σ. 239.
(γ) Ὅρα αὐτὴν εἰς Εὐρ. 2 σ. 236.
(δ) Ὅρα αὐτὴν εἰς Νομικὴν σ. 336 ἑ.

διώξη τὴν περὶ ἀποζημιώσεως ἀπαίτησίν του, τὴν ἔχουσαν ὡς βάσιν τὸ αὐτὸ γεγονὸς τῶν τραυμάτων.»

Ἡ 266 τοῦ 1859 πολιτικὴ ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου φέρει οὕτως·

«Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 224 τοῦ 1854 ἔτους ἀποφάσεως τοῦ ἐν Ἀθήναις πλημμελειοδικείου, δι' ἧς κατεδικάσθη ὁ Ἀρ. Γιαλίστρας, ὡς ἐξ ἀμελείας ἔνοχος ἀνθρωποκτονίας τῆς Ἑλένης, θυγατῆς δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ μόνον ἡ μὴ τέλεσις τῆς πράξεως ἐκ μέρους αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ ἔλλειψις τῶν ἀπαιτουμένων στοιχείων τῆς ἐγκληματικότητος.»

ια') Ἡ ἀθώωσις τοῦ ἑνὸς συστασιώτου δὲν καθιστᾷ ἀνεύθυνον τὸν ἕτερον συστασιώτην, οὐδὲ παραβιάζει τὸ δεδικασμένον. Ἀπ. ποιν. ΑΠ. 129 τοῦ 53.

ιβ') Ἡ 184 τοῦ 1854 ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου (κυροῦσα κατὰ τοῦτο τὰς 11812 καὶ 11404 ἀποφάσεις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετ.), καθ' ἣν ἡ τῶν ἰδιωτικῶν ἀπαιτήσεων ἐπιδίωξις ἐνώπιον τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου ἐπιτρέπεται ἀδιαφόρως, εἴτε ἀθωωτική, εἴτε καταδικαστικὴ ἤθελεν εἶσθαι ἡ προηγηθεῖσα ποινικὴ ἀπόφασις, καθὸ μὴ ὑπαρχούσης ὡς ἐκ τούτου τελεσιδικίας τινός. Ἡ ἀπόφασις φέρει οὕτως·

«Ἐπειδή, καί τοι ἀποφηναμένου τοῦ ἐν Σύρῳ κακουργιοδικείου διὰ τῆς ἀπὸ 19 Μαΐου π. ε. ἐτυμηγορίας του μὴ ἔνοχον τὸν ἐπὶ ἀνθρωποκτονίᾳ κατηγορηθέντα Κωνσταντῖνον Τσάκον, νῦν ἀναιρεσείοντα, τὸ δικαστήριον τῶν ἐνταῦθα ἐφετῶν, προσκαλούμενον νὰ δικάσῃ περὶ πολιτικῶν ἀποζημιώσεων κατ' αἴτησιν τοῦ πολιτικῶς ἐνάγοντος Μ. Σούτου, μὴ παρασταθέντος ὡς τοιούτου ἐν τῇ ποινικῇ δίκῃ, ἐδύνατο, ἐναντίον τῆς γενομένης ἐνστάσεως τῆς τελεσιδικίας, νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ὑποθέσεως, ἀφοῦ, κατὰ τὴν ῥητὴν τοῦ 12 ἄρθρου τῆς ποινικῆς δικονομίας διάταξιν, ἡ τῶν ἰδιωτικῶν ἀπαιτήσεων ἐπιδίωξις ἐνώπιον τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου ἐπιτρέπεται ἀδιαφόρως, εἴτε ἀθωωτική, εἴτε καταδικαστικὴ ἤθελεν εἶσθαι ἡ προηγηθεῖσα ποινικὴ ἀπόφασις.

»Ἐπειδὴ ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων, ἣν καὶ ὁ ἀναιρεσείων ἐπεκαλέσθη πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς πολιτικῆς αἰτήσεως τοῦ ἀντιδίκου του, ὀρθῶς δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ ἐφετείου, καθότι, ἀποφαινομένη αὕτη ἁπλῶς τὴν μὴ ἐνοχὴν τοῦ κατηγορουμένου, δὲν

πρὸς τοῦ Αθ. Ιωάννου, δὲν δύναται νὰ παραχθῇ τὸ δεδικασμένον τῆς βάσεως τῆς περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγῆς τοῦ τελευταίου, τῆς στηριζομένης εἰς τὴν αὐτὴν αἰτίαν, διότι οὔτε αὐτὸς ὁ Αθ. Ιωάν-

---

ἔλυε τὸ προκαταρκτικὸν ζήτημα, ἤτοι τὸ γεγονὸς, ἐξ οὗ ὁ ἀναιρεσίβλητος παρῆγε τὴν περὶ ἀποζημιώσεως ἀπαίτησίν του· διὸ ἔπρεπε τοῦτο νὰ ὑποβληθῇ, ὡς καὶ ὑπεβλήθη, εἰς νέαν ἐξέτασιν.

»Ἐπειδὴ τὸ αὐτὸ δικαστήριον, μετὰ τὰς περὶ τοῦ ποινικοῦ ζητήματος διεξαχθείσας ἀποδείξεις, ἐντὸς τῆς δικαιοδοσίας του ἐξετίμησεν ἂν ὁ ἀναιρεσίβλητος ὑπέστη ζημίαν ἐκ τῆς στερήσεως τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ του, ὡς μόνου στηρίγματος τῶν γηρατείων του· ἐν αὐτῇ δὲ ταύτῃ τῇ ἐκτιμήσει, ἂν καὶ συνεπτυγμένως, καὶ τὴν περὶ ἀποζημιώσεως αἴτησιν τοῦ ἰδίου.

»Ἐπειδὴ, ἀφοῦ ὁ ἀναιρεσείων ὡμολόγησεν ἐφεσίμως τὴν πραχθεῖσαν ἀνθρωποκτονίαν, καὶ ἐζήτησε ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἀμυνόμενος ἔπραξε ταύτην, ἀλλὰ δὲν τὸ ἀπέδειξεν, ὅλοι οἱ ἰσχυρισμοὶ αὐτοῦ οἱ στρεφόμενοι περὶ τὴν διαίρεσιν δῆθεν τῆς ἐνώπιον τῶν κακουργιοδικῶν ὁμολογίας του, καὶ τὰς ἀποδείξεις τὰς ἀφορώσας τὴν πολιτικὴν ἀγωγὴν κτλ. καθίστανται ἀνυπόστατοι καὶ μάταιοι».

ιγ') Ἡ 28 τοῦ 1859 πολιτικὴ ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου, καθ' ἣν ἡ τῶν πλημμελειοδικῶν ἀπόφασις, ἡ μὴ θεωρήσασά τινα ὡς πτωχεύσαντα καὶ ἀπαλλάξασα αὐτὸν τῆς ἐπὶ ἁπλῇ χρεοκοπίᾳ κατηγορίας, δὲν ἀποτελεῖ δεδικασμένον ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων (12 πολ.), ὅταν μάλιστα ἡ κηρύξασα αὐτὸν πτωχεύσαντα ἐμπορικὴ ἀπόφασις ἦναι προγενεστέρα τῆς τοῦ πλημμελειοδικείου. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 28 τοῦ 59.

ιδ') Ἡ 1779 τοῦ 1840 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, καθ' ἣν, κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἀποφασισθέντος ἅπαξ τοῦ προκαταρκτικοῦ ζητήματος παρὰ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου, δὲν δύναται πλέον τὸ ἄλλο δικαστήριον, εἴτε πολιτικὸν, εἴτε ποινικὸν, νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν ἀνάκρισιν τοῦ αὐτοῦ ζητήματος· ὅθεν, ὅταν τὸ πλημμελειοδικεῖον καταδικάσῃ τινὰ, ὅτι παροξυνθεὶς διὰ χαλεπῶν ὀνειδισμῶν ἐτραυμάτισέ τινα νοσήσαντα καὶ καταστα-θέντα ἀνίκανον ὑπὲρ τὰς τριάκοντα ἡμέρας, εἶναι πλέον ἀπαράδεκτος ὁ διϊσχυρισμὸς, ὅτι τὸ τραῦμα ἔγινεν εἰς κατάστασιν νομίμου ἀμύνης, καὶ ὅτι ἡ ἀνικανότης διήρκεσεν ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας· τίποτε ὅμως δὲν ἐμποδίζει νὰ ἀποδειχθῇ, ὅτι διὰ τὴν θεραπείαν

νου ἦτο πολιτικῶς ἐνάγων εἰς τὴν ποινικὴν δίκην, οὔτε ὁ Α. Γιαλίστρας ὡς ἐναγόμενος, τουτέστι δὲν ἦσαν κατ' ἐκείνην τὴν δίκην ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ὑπὸ τὴν ὁποίαν παρίστανται· ἄρα δύναται ἤδη

τοῦ τραύματος ἐπεσκέφθη ἀπὸ τὸν ἰατρὸν τέσσαρας μῆνας, καθότι ἡ θεραπεία ἠδύνατο νὰ ἐπεκταθῇ περισσότερον τῆς ἐκ τῆς πληγῆς ἀνικανότητος· ὁ δὲ νόμος 7 τῶν Βασ. βιβλ. 60 τίτλ. δ'. ἐπιτρέπει ἀποζημίωσιν.

ιδ') Ἡ 47 τοῦ 1847 ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, καθ' ἣν, αἱ ποινικαὶ ἀποφάσεις ἀποτελοῦν ἀπόδειξιν ἀναντίῤῥητον περὶ τῆς πράξεως, τῆς ὁποίας ὁ κατηγορούμενος ἐκηρύχθη ἔνοχος.

ιε') Ἡ 1118 τοῦ 1860 ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, περιέχουσα καὶ μειονοψηφίαν, καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ὁ πρᾶξιν ἀπηγορευμένην ἀπὸ τὸν ποινικὸν νόμον πράττων, ὡς παραβάτης αὐτοῦ, κατηγορούμενος μὲν, τιμωρεῖται διὰ ποινῆς ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου ἐπιβαλλομένης, ἐναγόμενος δὲ, καταδικάζεται καὶ εἰς ἱκανοποίησιν τοῦ ἀδικηθέντος ἐνάγοντος, ἢ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, ἢ ὑπὸ τοῦ πολιτικοῦ ἀποφασιζομένην· ὅθεν ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας, τῆς ἀξιοποίνου πράξεως, προσβαλλούσης τήν τε πολιτείαν καὶ τὸ ἄτομον, γεννῶνται δύω ἀγωγαὶ, ἡ ποινικὴ καὶ ἡ πολιτικὴ, δικαζόμεναι ἀπὸ διάφορα δικαστήρια, δικάζοντα κατὰ διάφορον διαδικασίαν, καὶ διάφορον τέλος ἐπιδιώκοντα ἕκαστον· οὕτω· τὸ μὲν ποινικὸν δικαστήριον, καλούμενον διὰ τῆς κατηγορίας, προεξετάζει κατὰ τὴν ποινικὴν δικονομίαν εἰ ὁ κατηγορούμενος ἔπραξε τὴν ἀποδιδομένην αὐτῷ ἀξιόποινον πρᾶξιν, ἵνα ὑποστῇ τὴν ποινήν· τὸ δὲ πολιτικὸν, καλούμενον δι' ἀγωγῆς περὶ ἱκανοποιήσεως ἢ ἀποζημιώσεως, προεξετάζει κατὰ τὴν πολιτικὴν δικονομίαν εἰ ἐπράχθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου κατὰ τοῦ ἐνάγοντος τὸ ἐπιζήμιον ἀδίκημα, ὅπερ ἐστὶν ἡ βάσις τῆς ἀγωγῆς, ἵνα καταδικασθῇ εἰς ἀποζημίωσιν.

»Ἐπειδὴ, κειμένων νόμων, ἐν μὲν τῇ ποινικῇ δικονομίᾳ τοῦ ἄρθρου 12· ὁρίζοντος «ἡ καταδικαστικὴ ἢ ἀθωωτικὴ ἀπόφασις » τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου δὲν ἐμποδίζει τὴν ἐπιδίωξιν τῶν ἰδιω» τικῶν ἀπαιτήσεων ἐνώπιον τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου»· ἐν δὲ τῇ πολιτικῇ δικονομίᾳ τοῦ ἄρθρου 12 ὁρίζοντος· «ἀποφασισθέντος » ἅπαξ τοῦ προδικαστικοῦ ζητήματος παρὰ τοῦ ἁρμοδίου δικα» στηρίου, δὲν δύναται πλέον τὸ ἄλλο δικαστήριον, εἴτε πολιτικὸν, » εἴτε ποινικὸν, νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν ἐξέτασιν τοῦ αὐτοῦ ζητήματος».

νὰ ἐξετασθῇ ἐὰν ἡ βάσις τῆς ἀγωγῆς ἦναι ἀληθής, ἤγουν ἐὰν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ Ἀρ. Γιαλίστρα συνέβη ἡ ῥηθεῖσα ἀνθρωποκτονία, καθόσον τὸ γεγονὸς τοῦτο δὲν εἶναι ἀνεξάρτητον χωριστὸν τῆς

Τὸ ποινικὸν δικαστήριον, πρότερον κληθὲν διὰ κατηγορίας καὶ ἐξετάσαν· εἰ ἔπραξεν ὁ κατηγορούμενος τὴν προσαπτομένην αὐτῷ ἀξιόποινον πρᾶξιν ἀπεφήνατο· Ναί, ἢ οὔ· καὶ κατεδίκασεν ἢ ἠθώωσεν αὐτόν· ὕστερον δὲ κληθὲν δι' αγωγῆς κατ' αὐτοῦ καὶ τὸ πολ. δικαστήριον, ἐξετάζον· εἰ ἔπραξεν οὗτος τὸ ἀδίκημα· καὶ εὑρὸν προεξητασμένον ἀπὸ τὸ ποινικὸν δικαστήριον τὸ περὶ τούτου ζήτημα, καὶ προαποφασισμένον· ἢ ὅτι ἔπραξε τὴν πρᾶξιν καὶ ἐτιμωρήθη, ἢ ὅτι δὲν ἔπραξεν αὐτὴν καὶ ἠθωώθη. Οὕτως. Ἐὰν μὲν ἐκλάβῃ τὰς ῥηθείσας διατάξεις ἐπίσης γενικὰς καὶ ἴσης ἐκτάσεως, καὶ θεωρήσῃ τὸ ἐν τῇ ποινικῇ διαδικασίᾳ ζήτημα· εἰ ἔπραξεν ὁ κατηγορούμενος τὴν ἀποδοθεῖσαν αὐτῷ ἀξιόποινον πρᾶξιν· ὡς προδικαστικὸν τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς. καὶ ταυτιζόμενον μὲ τὴν ἐν τῇ πολιτικῇ ἀγωγῇ πρότασιν· εἰ ἐπράχθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου κατὰ τοῦ ἐνάγοντος τὸ ἐπιζήμιον ἀδίκημα· ἥτις ἐστὶν ἡ βάσις τῆς ἀγωγῆς, καὶ ἀκολουθήσαν τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 12 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὡς γενικήν, παραδεχθῇ ὡς βέβαιον ἄνευ περαιτέρω ἐρεύνης, ὅτι ὁ ἐναγόμενος ἔπραξεν, ἢ ὄχι, τὸ ἀδίκημα, καὶ ἑπομένως παραδεχθῇ ἢ ἀποῤῥίψῃ ἄνευ περαιτέρω ἐξετάσεως τὴν πολιτικὴν ἀγωγήν, ὑπολαβὸν ὡς ἐμπόδιον τὴν ποινικὴν ἀπόφασιν, παραβιάζει τὸν νόμον, 12 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὁρίζοντα γενικῶς, ὅτι ποινικὴ ἀπόφασις δὲν ἐμποδίζει κτλ. καὶ τοὺς περὶ ἀποδείξεως γενικοὺς κανόνας τῆς πολιτικῆς δικονομίας. Ἐὰν δέ, ἀκολουθήσαν τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 12 τῆς ποινικῆς δικονομίας ὡς γενικήν, καὶ παραδεχθὲν ὡς μὴ βέβαιον τὸ διαληφθὲν ζήτημα, ἐπιχειρήσῃ τὴν ἐκ νέου ἐξέτασιν αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὰς ἐνώπιον αὐτοῦ διεξαχθείσας ἀποδείξεις, πεισθὲν δικανικῶς ἀποφασίσῃ ἐναντία τῆς ποινικῆς ἀποφάσεως· ὑπολαβόν, ὅτι δὲν ἐμποδίζετο ὑπ' αὐτῆς· ἤτοι ὅτι δὲν ἦτον ἀποφασισμένον δι' αὐτῆς, παραβιάζει καὶ οὕτω τὸν νόμον, ἄρθρον 12 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὁρίζοντα, δὲν δύναται πλέον τὸ ἄλλο δικαστήριον, να ἐπιχειρήσῃ τὴν ἐκ νέου ἐξέτασιν τοῦ αὐτοῦ ζητήματος.

Ἐπειδὴ οἱ ἀνωτέρω ἐπὶ τῇ ῥηθείσῃ ὑποθέσει στηριχθέντες συλλογισμοί, πρόδηλον, ὅτι καὶ οὕτως, καὶ ἐκείνως, ἀπάγουσιν εἰς ἄτοπον ἀντινομίαν· ἐνῷ οἱ διαληφθέντες νόμοι, σύγχρονοι ὄντες, κατὰ πρόληψιν ὑποτίθενται σύμφωνοι, μὴ μαχόμενοι πρὸς ἀλλή-

ξιν, κατὰ μείζονα δὲ λόγον δὲν δύναται νὰ παραχθῇ ὑπὲρ αὐτοῦ δεδικασμένον, ἐὰν τυχὸν διὰ τὴν αὐτὴν πρᾶξιν ἠθωώθη ὑπὸ τοῦ πταισματοδικείου ὁ ὡς συνένοχος τοῦ Γιαλίστρα συγκατηγορηθεὶς Γ. Βρανᾶς».

τῆς πολιτικῆς δικονομίας περὶ τῆς τῶν ἐμπειροτεχνῶν γνωμοδοτήσεως· τοιοῦτον δέ τι ἐστὶ καὶ τὸ ἐν τῷ ἄρθρῳ 730 τῆς αὐτῆς δικονομίας. Τούτων δὲ οὕτως ἑρμηνευομένων, συνάγεται, ὅτι τὸ ἐν τῇ ποινικῇ ζήτημα, εἰ ἔπραξεν ὁ κατηγορούμενος τὴν αὐτῷ ἀποδιδομένην ἀξιόποινον πρᾶξιν, δὲν εἶναι προδικαστικὸν καὶ τῆς πολιτικῆς δίκης ζήτημα, οὐδὲ τὸ αὐτὸ μὲ τὴν πρότασιν, εἰ ἐπράχθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου κατὰ τοῦ ἐνάγοντος ἡ ἐπιζήμιος ἀδικία, οὐδὲ προδεδικασμένη ὑπάρχει διὰ τῆς ποινικῆς ἀποφάσεως ἡ πολιτικὴ ἀγωγή. Ἀλλ' αἱ ποινικαὶ ἀποφάσεις, οἱαιδήποτε καὶ ἂν ὦσιν, ἀποτελοῦσι μὲν ὑπὲρ καὶ κατὰ τοῦ δεδικασμένου ἀπόδειξιν περὶ ὅλων, ὅσα συμβάντα ἐνώπιον τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου περιέχονται ἐν αὐταῖς, ἀλλ' ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους, ὅσοι δὲν ἦσαν διάδικοι, οὐδ' ἀντεπροσωπεύθησαν ἰδίως ἐνώπιον αὐτοῦ, ἡ ποιν. ἀπόφασις δὲν ἀποδεικνύει, εἰ μὴ μόνον τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς· ἤτοι ὅτι ὁ κατηγορηθεὶς ἐδικάσθη καὶ κατεδικάσθη ἢ ἠθωώθη· καὶ χρησιμεύει μὲν ὥσπερ τις τίτλος εἰς ἀπόδειξιν (ἄρθρα 538, 400 250 καὶ ἑπόμ. τῆς πολιτικῆς δικονομίας)· δὲν ἔχει δὲ καὶ ὑποχρεωτικήν, εἰμὴ ἠθικήν τινα ἐπιῤῥοήν, οὐδὲ ἀποτελεῖ τὴν τῶν ἐναντίων ἀπόδειξιν, καὶ ἡ πολιτικὴ δίκη ὑπόκειται κατὰ τ' ἄλλα εἰς τοὺς περὶ ἀποδείξεως κανόνας τῆς αὐτῆς δικονομίας). Οὕτω δὲ τὸ ἄρθρον 12 τῆς ὁηθείσης πολιτικῆς δικονομίας εὑρίσκεται ἀφορῶν ζητήματα προδικαστικά, ἄλλα παρὰ τὴν τῆς ἀγωγῆς πρότασιν· καὶ μόνον τοιαῦτα, οἷα τὰ ἄνω ἐκτεθέντα· καὶ ἡ περὶ αὐτῶν ἀπόφασις τοῦ ἄλλου δικαστηρίου εἶναι ὑποχρεωτική, καί τοι δὲ προδικαστικὴ δὲν ἀνακαλεῖται, ἐν ᾧ αἱ ἄλλαι προδικαστικαὶ μέχρι τῆς ὁριστικῆς δύνανται ν' ἀνακληθῶσιν. Τοιαύτης δ' ἑρμηνείας ἀποδιδομένης αὐτῷ, εὑρίσκεται ἐν συμφωνίᾳ μὲν μετὰ τοῦ ἄρθρου 12 τῆς ποινικῆς δικονομίας καὶ συμβιβαζόμενον μὲ αὐτό· καὶ ἀμφότερα δυνάμενα νὰ συνυπάρχωσι καὶ συνισχύωσιν ἀμάχως· ὥστε ἐκείνου μὲν ἡ δύναμις εἶναι περιωρισμένη ὡς μερικὴ καὶ ὡς ἐξαίρεσίς τις· γενικὴ δὲ καὶ ἐπικρατεστέρα ἡ τοῦ ἄρθρου 12 τῆς ποιν. δικον., ὡς εἴρηται.

Ἐπειδή, κατὰ τὰ εἰρημένα, τὸ περὶ πλαστογραφίας ζήτημα εἶναι ἐξ ἐκείνων τῶν εἰδικῶν προδικαστικῶν τῆς πολιτικῆς δίκης

§ 5.

Ἰδοὺ, διὰ βραχέων, οἱ κυριώτεροι λόγοι, ἐφ' ὧν ἐρείδεται ἡ τὴν τελεσιδικίαν στηρίζουσα γνώμη, εἰς τοὺς ὁποίους ἀντιπαραθέτω, πρὸς ὁδηγίαν τοῦ ἀναγνώστου, τὰς ἀντιπαρατηρήσεις τῆς ἑτεροδοξίας.

ζητημάτων, καὶ, ἐὰν ἐγένετο ποινικὴ δίκη, καὶ ἀπεφασίσθη τὸ ἔγγραφον πλαστὸν ἢ γνήσιον, ἡ ἀπὸ τὸ ποινικὸν δικαστήριον λύσις αὐτοῦ εἶναι ὑποχρεωτικὴ καὶ διὰ τὸ πολιτικὸν δικαστήριον.

Ἂν καὶ δύναταί τις διστάζων νὰ εἴπῃ, ὅτι ἡ ποινικὴ ἀπόφασις, ἀποφασίζουσα περὶ τῆς πράξεως καὶ τοῦ τε πράξαντος καὶ καθ' οὗ ἐπράχθη, ἀποφασίζει περὶ ζητήματος τὸ ὁποῖον εἶναι προδικαστικὸν τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς ἀναγκαίως, καὶ ἀποτελεῖ δεδικασμένον ὡς πρὸς τοῦτο ὑπὲρ καὶ κατὰ τῶν ἐν τῇ πολιτικῇ δίκῃ διαδίκων, ὑποχρεωτικὸν πρὸς ἀμφοτέρους.

Ἐπειδὴ ὅμως τὸ περὶ πλαστογραφίας, κατ' ἀμφοτέρας τὰς ἀνωτέρω γνώμας, ἐστὶν ἐκ τῶν προδικαστικῶν ἐκείνων, περὶ οὗ καὶ ῥητοὶ νόμοι κάμνουν ἐξαίρεσιν, καὶ ἑπομένως ὑπάγεται ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἄρθρου 12 τῆς πολιτικῆς δικονομίας· ἐὰν ἡ ποινικὴ ἀπόφασις λύῃ τὸ ζήτημα, ὅτι τὸ ἔγγραφον εἶναι ὄχι πλαστὸν, ἀλλὰ γνήσιον, ἡ ἀντένστασις τοῦ δεδικασμένου εἶναι βάσιμος, καὶ ἡ περὶ πλαστότητος ἔνστασις ἀποῤῥιπτέα.

Ἐπειδὴ τῆς ποινικῆς δίκης κατ' ἔγκλησιν τοῦ Κ. γενομένης, ἡ μὲν ἀπὸ 15 Νοεμβρίου 1844 ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων καὶ ἡ ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν ὑπ' ἀριθ. 45 ἀπόφ. τοῦ Κ. προέδρου τῶν ἐν Τριπόλει συνέδρων, ἀποφαίνονται, ὅτι «ὁ Μ. Χ. Σ. δὲν εἶναι » ἔνοχος, ὅτι, συννενοηθεὶς μετ' ἄλλου τινος ἀγνώστου, ἐπαρουσιά» σθη ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Πύργου Ν. Γ. ὡς ἀγοραστὴς » τοῦ ἐν Ἀγολινίτζῃ ἐργαστηριοτόπου τοῦ Ν. Κ. καὶ, ἀπατήσας » τὸν εἰρημένον συμβολαιογράφον, κατώρθωσε νὰ συνταχθῇ τὸ ἀπὸ » 11 Σεπτεμβρίου 1843 ὑπ' ἀριθ. 3533 συμβόλαιον, ἐπὶ τοῦ » πρωτοτύπου τοῦ ὁποίου ὁ ἄγνωστος, μετὰ τοῦ ὁποίου συνεννοή» θη, ὑπέγραψεν ὡς Ν. Κ. μιμηθεὶς τὴν ὑπογραφὴν τοῦ τελευ» ταίου τούτου· ἔκαμε δὲ χρῆσιν ὁ εἰρημένος Μ. Χ. Σ. ἄνευ τῆς » συναινέσεως, θελήσεως καὶ συμμετοχῆς τοῦ Ν. Κ. δι' οὗ οὗτος » μὲν βλάπτεται, διότι στερεῖται τῆς ἰδιοκτησίας του κατ' αὐτὸν, » ἐκεῖνος δὲ ὠφελεῖται». Ἡ δὲ ὑπ' ἀριθ. 430 ἔτος 1853 ἀπόφ. τῶν ἐν Καλάμαις πρωτοδικῶν διέταξε ν' ἀποδειχθῇ καὶ διεξήχθη

Α΄) Ὁ ἡμέτερος νόμος, κατὰ τὴν ὑπὲρ τῆς τελεσιδικίας γνώμην, πλῆρες διέγραψε σύστημα περὶ τῆς σχέσεως τῶν ποινικῶν δικῶν πρὸς τὰς πολιτικάς· διότι ἐν τῇ πολιτικῇ δικονομίᾳ (ἄρ-

---

ἐνώπιον αὐτοῦ ἀπόδειξις, ὅτι τὸ ῥηθὲν συμβόλαιον συνταχθὲν ἐνώπιον τοῦ ῥηθέντος συμβολαιογράφου, ψευδῶς ἐκθέτει, ὅτι ἔλαβε χώραν σύμβασις τοιαύτη τότε, ἀλλ' ἐξετέθη ψευδῶς αὐτὸ, ἀπατηθέντος τοῦ συμβολαιογράφου, ἐκλαβόντος ἄλλον τινα ὡς τὸν Ν. Κ. Ὅθεν, ἐν ᾧ διὰ τῆς τοῦ ἁρμοδίου ποινικοῦ δικαστηρίου ἀποφάσεως ἀπεφασίσθη, ὅτι ὁ Μ. Σ. δὲν συνεννοήθη μετ' ἄλλου τινος αγνώστου, οὐδὲ ἐπαρουσιάσθη μετὰ τοιούτου ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Γ. ὡς ἀγοραστὴς τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ἐργαστηριοτόπου, οὐδ' ἀπατήσας αὐτὸν κατώρθωσε νὰ συνταχθῇ τὸ περὶ τῆς προκειμένης ἀγορασίας συμβόλαιον, καὶ ὅτι ὁ ἄγνωστος ἄλλος κατὰ συνεννόησιν μετὰ τοῦ Μ. Σ. ὑπέγραψε ἀντὶ τοῦ Κ. μιμηθεὶς τὴν ὑπογραφὴν αὐτοῦ, καὶ ἔκαμε χρῆσιν αὐτοῦ ὁ Μ. Σ. ἄνευ τῆς συναινέσεως, θελήσεως καὶ συμμετοχῆς τοῦ Κ. δι' ὧν ἀποκλείεται ἡ μετ' ἄλλου συνεννόησις καὶ ῥαδιουργία τοῦ Μ. Σ. ἡ ἐξαπάτησις τοῦ συμβολαιογράφου, καὶ ἡ μὴ συναίνεσις, θέλησις καὶ συμμετοχὴ τοῦ Κ. εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ῥηθέντος ἐγγράφου, καὶ ἐν ᾧ, κατὰ μὲν τὴν φύσιν τῆς προτάσεως, τὸ ῥηθὲν συμβόλαιον, εἰς ὃ συνέπραξε καὶ συνυπέγραψεν ὁ Σ. δὲν ἐδύνατο νὰ γένῃ ἄνευ αὐτοῦ, οὗτος δ' ἐστὶν ἀθῶος τῶν εἰρημένων, προσάψεων κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, ἥτις ἐστὶν ἀλήθεια δικαστική· εἰς μάτην ἡ ἐπανάληψις τῶν αὐτῶν προτάσεων καὶ τῶν αὐτῶν ἰσχυρισμῶν, καὶ εἰς μάτην αἱ διεξαχθεῖσαι νέαι ἀποδείξεις, περὶ τῆς μὴ γνησιότητος τῆς ὑπογραφῆς, καὶ λοιπαὶ, οἱαιδήποτε καὶ ἂν ὦσιν. Ὅθεν ματαίως διετάχθησαν, μὴ συγχωροῦντος τοῦ νόμου.

Ἐπειδὴ, δεκτῆς καὶ βασίμου οὔσης τῆς περὶ τοῦ δεδικασμένου ἀντενστάσεως, ἀποῤῥιπτέα καθίσταται ἡ περὶ πλαστότητος ἔνστασις.

ις΄) Ἡ ἀπόφασις ὅτι αὐτοδίκως τις ἐθέρισεν ἀγρόν τινα ἐμφαίνει ὅτι ὁ παθὼν τὸν ἐνέμετο; Εὐρ. 5 σ. 222.

ιζ΄) Ὅταν τὸ δικαστικὸν συμβούλιον ἀπεφήνατο ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ κατηγορίας κατά τινος συμβολαιογράφου ἐπὶ πλαστογραφίᾳ διαθήκης, διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν πρᾶξιν δόλια προαίρεσις, τὸ πολιτικὸν δικαστήριον ἐπιλαμβάνεται ἐκ νέου

θρον 10) καθιεροῦται ἡ ἀρχή, ὅτι συνήθως ἡ πολιτικὴ διαδικασία ἀναβάλλεται μέχρι τέλους τῆς ποινικῆς· ὅπερ ἐπεξηγεῖται σαφέστερον διὰ τοῦ 589 ἄρθρου αὐτῆς, ὅτι ἐν περιπτώσει ὑποψίας

παρεμπιπτόντως τοῦ ζητήματος, ἂν ὑπῆρξε πλαστογραφία, διότι δὲν εἶναι δεδικασμένον τὸ περὶ τούτου ζήτημα. ἄρθρ. 12 πολ. δικονομίας. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 11922 τοῦ 1854 τμ. α.

ιή) Ὅταν τὸ ποιν. δικαστήριον ἀπεφάνθη, ὅτι μοιχεία δὲν ἔλαβε χώραν, τὸ πολιτικὸν δικαστήριον δὲν δύναται πλέον νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος συνεπείᾳ τῆς περὶ διαζεύξεως ἀγωγῆς. Βλ. τὴν 364 πολ. τοῦ 1840 ἀπόφ. τοῦ ΑΠ. εἰς τὰς ἐν τῷ Εὐρ. λέξεις Ἀπόφασις ποινική.

ιθ΄) Ἀποφασισθέντος ἅπαξ τοῦ προδικαστικοῦ ζητήματος ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, εἰς ὃ ὑπάγεται, τὸ πολιτικὸν δύναται νὰ διατάξῃ ἐκ νέου τὴν ἀπόδειξιν τοῦ αὐτοῦ ζητήματος; Ὄχι. Ἀπόφασις 2829 τῆς 10 Μαρτίου 1844 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

Ὡς πρὸς τὸν λόγον ἀναιρέσεως, ὅτι ἡ ποινικὴ ἀπόφασις δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀπόδειξις εἰς τὴν πολιτικὴν δίκην, ὁ Ἄρειος Πάγος ἀπεφήνατο, ὅτι ὅταν ἡ περὶ διαζεύξεως αἴτησις καὶ αἱ παρεπόμεναι αἰτήσεις ἐστηρίζοντο εἰς τὴν ὕπαρξιν τῆς μοιχείας, αὕτη θεωρουμένη ὡς προκαταρκτικὸν ζήτημα τῆς δίκης, καὶ δικασθεῖσα ἅπαξ ἀπὸ τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον, δὲν δύναται νὰ ἀνακριθῇ ἐκ νέου ἀπὸ τὸ ἐπιληφθὲν τῆς διαζεύξεως δικαστήριον. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ 364 τοῦ 40 ἐν Εὐρ. λ. Ἀπόφασις ποινική.

κ΄) Κατὰ τὸ ἄρθ. 12 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἀποφασισθέντος ἅπαξ τοῦ προκαταρκτικοῦ ζητήματος παρὰ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου, δὲν δύναται πλέον τὸ ἄλλο δικαστήριον, εἴτε πολιτικόν, εἴτε ποινικόν, νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν ἀνάκρισιν τοῦ αὐτοῦ ζητήματος· ὅθεν ὅταν τὸ πλημμελειοδικεῖον κατεδίκασέ τινα, ὅτι παροξυνθεὶς διὰ χαλεπῶν ὀνειδισμῶν ἐτραυμάτισε τινὰ νοσήσαντα καὶ κατασταθέντα ἀνίκανον ὑπὲρ τὰς 30 ἡμέρας, οὐχὶ δὲ καὶ ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας, εἶναι ἀπαράδεκτος πλέον ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι τὸ τραῦμα ἐγένετο εἰς κατάστασιν νομίμου ἀμύνης, καὶ ὅτι ἡ ἀνικανότης διήρκεσεν ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας· τίποτε ὅμως δὲν ἐμποδίζει νὰ ἀποδειχθῇ ὅτι διὰ τὴν θεραπείαν τοῦ τραύματος ἐπεσκέφθη ἀπὸ τὸν ἰατρὸν τέσσαρας μῆνας, καθότι ἡ θεραπεία ἠδύνατο νὰ ἐπεκταθῇ περισσότερον τῆς ἐκ τῆς πληγῆς ἀνικανότητος· ὁ νόμος δὲ 7

κολασίμου πράξεως, ὁ εἰσαγγελεὺς ζητεῖ τὴν ἀναστολὴν τῆς πολιτικῆς διαδικασίας, καὶ ἐπικυροῦται διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τῆς ποινικῆς δικονομίας.

τῶν Βασιλ. βιβλ. 60 τίτλ. δ. ἐπιτρέπει ἀποζημίωσιν. Ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν 1779 τῆς 13 Δεκεμβρίου 1840. Ὅρα § 11 ἐπ. 20 ἐπ.

—Ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἕτεραι ἀποφάσεις (σελ. 208 ἑπόμ.) μὴ δεχόμεναι τὸ δεδικασμένον. Τοιαῦται δὲ εἰσὶν ἡ 133 (ἀν. σελ. 197) καὶ ἡ 266 τοῦ 59 πολ. ἀπόφασ. ΑΠ. καθ' ἣν ἐκ τῆς ἀθωωτικῆς ἢ καταδικαστικῆς ποινικῆς ἀποφάσεως δὲν δύναται νὰ παραχθῇ τὸ δεδικασμένον τῆς βάσεως τῆς περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγῆς τῆς στηριζομένης εἰς τὴν αὐτὴν αἰτίαν.

Ἐν ἄλλοις ῥήμασιν. Ἀποφανθέντος τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου περὶ τῆς ἐνοχῆς τοῦ κατηγορουμένου εἰς κολάσιμόν τινα πρᾶξιν, ἐπιτρέπεται εἰς τοῦτον, ὅταν εναχθῇ πολιτικῶς, ν' ἀποδείξῃ τὴν ἔλλειψιν τῆς ὑπαιτιότητος αὐτοῦ εἰς τὴν πρᾶξιν, δι' ἣν κατεδικάσθη. Ἡ ἀπόφασις αὐτὴ φέρει οὕτως·

«Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 224 τοῦ 1854 ἔτους ἀποφάσεως τοῦ ἐν Ἀθήναις πλημμελειοδικείου, δι' ἧς κατεδικάσθη ὁ Ἀρ. Γιαλίστρας, ὡς ἐξ ἀμελείας ἔνοχος ἀνθρωποκτονίας τῆς Ἑλένης, θυγατρὸς τοῦ Ἀθ. Ἰωάννου, δὲν δύναται νὰ παραχθῇ τὸ δεδικασμένον τῆς βάσεως τῆς περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγῆς τοῦ τελευταίου τῆς στηριζομένης εἰς τὴν αὐτὴν αἰτίαν, διότι οὔτε αὐτὸς ὁ Ἀθ. Ἰωάννου ἦτο πολιτικῶς ἐνάγων εἰς τὴν ποινικὴν δίκην, οὔτε ὁ Α. Γιαλίστρας ὡς εναγόμενος, τουτέστι δὲν ἦσαν κατ' ἐκείνην τὴν δίκην ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ὑπὸ τὴν ὁποίαν παρίστανται· ἄρα δύναται ἤδη νὰ ἐξετασθῇ ἐὰν ἡ βάσις τῆς ἀγωγῆς ἦναι ἀληθής, ἤγουν ἐὰν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ Β. Γιαλίστρα συνέβη ἡ ῥηθεῖσα ἀνθρωποκτονία, καθόσον τὸ γεγονὸς τοῦτο δὲν εἶναι ἀνεξάρτητον καὶ χωριστὸν τῆς κυρίας δίκης, διὰ νὰ θεωρηθῇ ὡς προδικαστικὸν καὶ ἐπομένως ἀμετακλήτως δικασθὲν ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου.

»Ἐπειδὴ δι' οὓς λόγους δὲν δύναται, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, ἐκ τῆς καταδικαστικῆς ποινικῆς ἀποφάσεως νὰ παραχθῇ κατὰ τοῦ Α. Γιαλίστρα δεδικασμένον, διὰ τοὺς αὐτοὺς δὲν δύναται νὰ παραχθῇ ὑπὲρ αὐτοῦ δεδικασμένον, ἐὰν αὐτὸς ἠθωοῦτο διὰ τὴν αὐτὴν πρᾶξιν, κατὰ μείζονα δὲ λόγον δὲν δύναται νὰ παραχθῇ ὑπὲρ αὐτοῦ δεδικασμένον, ἐὰν τυχὸν διὰ τὴν αὐτὴν πρᾶξιν ἠθωώθη ὑπὸ τοῦ πταισματοδικείου ὁ ὡς συνένοχος τοῦ Γιαλίστρα συγκατηγορηθεὶς Γ. Βρανᾶς»,

Τὸ σπουδαῖον τῆς ἀναβολῆς ἀποτέλεσμα καὶ ἡ σχέσις τοῦ ποινικοῦ πρὸς τὸ πολιτικὸν δικαστήριον διαγράφεται (κατὰ τὴν ὑπὲρ τῆς τελεσιδικίας γνώμην) ἐν τῷ ἄρθρῳ 12 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καθ' ὃ, ἀποφασισθέντος ἅπαξ τοῦ προδικαστικοῦ ζητήματος παρὰ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου, δὲν δύναται πλέον τὸ ἄλλο δικαστήριον, εἴτε πολιτικὸν, εἴτε ποινικὸν, νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν ἐξέτασιν τοῦ αὐτοῦ ζητήματος (1).

Κατὰ τὴν γνώμην λοιπὸν ταύτην, τὸ μὲν 10 ἄρθρον προσδιορίζει τὴν τάξιν καὶ σειρὰν τῆς διαδικασίας, ἤγουν θέλει νὰ προηγῆται ἡ ποινικὴ δίκη καὶ ν' ἀκολουθῇ ἔπειτα ἡ πολιτική· τούτου δὲ οὕτω κατορθουμένου, ἔρχεται τότε τὸ 12 ἄρθρον καὶ κανονίζει τὴν ἐπιῤῥοὴν καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μιᾶς δίκης ἐπὶ τῆς ἑτέρας, τουτέστιν ἀπαγορεύει τῷ πολιτικῷ δικαστηρίῳ, τῷ κατόπιν ἀποφαινομένῳ, νὰ ἐξετάσῃ καὶ αὐτὸ τὸ ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ ἀποφασισθὲν ἤδη ζήτημα, οἱονδήποτ' ἂν ᾖ.

Τὸ πόρισμα αὐτὸ (ἀπαντᾷ ἡ κατὰ τῆς τελεσιδικίας γνώμη) δὲν εἶναι ὀρθὸν, διότι

α) Τὸ προνόμιον τῶν ποινικῶν δικῶν τοῦ νὰ δικάζωνται πρὸ τῶν πολιτικῶν, ὁσάκις ἔχουσιν ἀμφότεραι κοινὴν τὴν βάσιν, δύναται νὰ ἔχῃ δικαιολόγημα νομοθετικὸν τὸ ἀνεπηρέαστον τῆς κρίσεως τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου. Ἐκ τοῦ ὅτι λοιπὸν δικάζει πρότερον τὸ ποινικὸν δικαστήριον τὸ ἀδίκημα, δὲν ἕπεται ὅτι ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ φέρει προδικαστικὸν χαρακτῆρα ἐν τῇ πολιτικῇ δίκῃ.

---

(1) Εἰς τὴν γνώμην ὅτι ὑπὲρ τῆς πλατυτέρας ἐννοίας φαίνεται συνηγοροῦν τὸ 10 ἄρθρον, ἐν οἷς λέγει ασυνήθως ἡ πολιτικὴ διαδικασία ἀναβάλλεται μέχρι τέλους τῆς πολιτικῆς καὶ τὸ 589, ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 8 τῆς ποινικῆς δικονομίας, ὁ Οἰκονομίδης ἀντιτάσσει ταῦτα· ἢ ὁ νομοθέτης ἠθέλησε ν' ἀπονείμῃ τὴν πρωτολογίαν τρόπον τινα εἰς τὸ ποινικὸν δικαστήριον, ἵνα διατελῇ ὂν ἁγνὸν καὶ ἀκήρατον, περὶ τὴν κατάρτισιν τῆς ἑαυτοῦ κρίσεως· ὅπερ οὐ μικρὸν ἐστι κέρδος διὰ τὴν ποινικὴν δικαιοσύνην· ἢ ὥρισε τ' ἀνωτέρω, ἵνα ἡ ἀπόφασις τοῦ πρότερον δικάζοντος ποινικοῦ δικαστηρίου χρησιμεύῃ κατόπιν ὡς δεδικασμένον περὶ τῆς πράξεως τῆς ἀξιοποίνου παρὰ τῷ πολιτικῷ. Ὥστε τὸ ἐκ τῶν ἄρθρων αὐτῶν ἐπιχείρημα οὐκ ἔστιν ὅλως βέβαιον καὶ ἀσφαλὲς, διότι ἀδύνατον ν' ἀποδειχθῇ μέχρις ἐναργείας, ὅτι μόνον χάριν τοῦ δεδικασμένου διέταξεν ὁ νομοθέτης τὰ διατεταγμένα ἐκεῖνα.

δεσμεύοντα τὸν πολιτικὸν δικαστήν. Σκοπὸς δὲ τοῦ ἄρθρου 10, ὁρίζοντος ἀσυνήθως ἡ πολιτικὴ διαδικασία ἀναβάλλεται μέχρι τοῦ τέλους τῆς ποινικῆς» εἶναι βεβαίως ὁ καὶ τῆς ῥωμαϊκῆς νομοθεσίας· ὑποθέτει δηλ. ὁ νομοθέτης ὅτι, μετὰ τὴν ἀκριβῆ καὶ πλήρη ἀνάκρισιν τοῦ ἀδικήματος ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, σπανιώτατα θέλει συμβῆ τὸ νὰ ἐκδώσῃ ἀλλοίαν ἀπόφασιν ὁ πολιτικὸς δικαστής· ὥστε ἐπιτυγχάνεται τοιουτοτρόπως διπλῆ ὠφέλεια, τό τε ὁμοιόμορφον τῶν ἀποφάσεως τοῦ ποινικοῦ καὶ πολιτικοῦ δικαστηρίου καὶ ἡ τήρησις τῶν τῆς τελεσιδικίας ἀρχῶν (1).

ϐ') Προδικαστικὸν ζήτημα (2) ἔν τινι δίκῃ λέγεται τὸ *χωριστὸν* καὶ *ἐξ ἰδιαιτέρων στοιχείων* (νομικοῦ καὶ πραγματικοῦ) *συνιστάμενον ζήτημα, οὗτινος ἡ λύσις ἐπιῤῥοὴν ἔχει εἰς τὴν τῆς κυρίας ὑποθέσεως* (ἀγωγῆς ἢ ἐνστάσεως) *διάγνωσιν* (3)· ὅθεν

---

(1) Σόλ. σελ. 286, 314, 316. Τοῦτ' αὐτὸ δὲ καὶ ἡ ῥωμαϊκὴ νομοθεσία ἐσκόπει διὰ τοῦ νόμου 4 Κώδ. (3, 8). αὐτ.

(2) Σόλων σελ. 285.

(3) Ὁ νομοθέτης (λέγει ὁ Οἰκονομίδης ἐν σελ. 969 Νομικῆς Μελίσσης) εἰπών: ἀποφασισθέντος ἅπαξ τοῦ προκαταρκτικοῦ ζητήματος παρὰ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, ὑποτίθησι βεβαίως ὅτι ὑπάρχουσι καὶ ζητήματα μὴ προκαταρκτικὰ ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου δικαζόμενα· διότι ἂν ἤθελε νὰ καταστήσῃ προκαταρκτικὸν καὶ δευτέρας ἐξετάσεως ὑπὸ τοῦ πολιτιτοῦ δικαστοῦ ἀνεπίδεκτον πᾶν ὅ,τι τὸ ποινικὸν δικαστήριον δικάζῃ, ἦτο περιττὴ ὅλως ἡ προσθήκη τοῦ ὅρου, προκαταρκτικοῦ ζητήματος· ἤρκει τότε νὰ εἴπῃ· «ἀποφασίσαντος ἅπαξ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου περὶ τῆς κολασίμου πράξεως, δὲν δύναται πλέον τὸ πολιτικὸν δικαστήριον νὰ ἐξετάσῃ αὐτὴν πάλιν». Εἰπὼν δὲ προκαταρκτικοῦ ζητήματος, ἐξῄρεσεν ἀναγκαίως τὰ μὴ προκαταρκτικὰ καὶ προσέτι παραδέχεται ὅτι ὑπάρχουσι καὶ μὴ προκαταρκτικά. Ταῦτα δὲ ποῖα τινὰ δύνανται νὰ ἦναι ἄλλα;

Δύναταί ποτε μετὰ πιθανότητος νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι ὁ νομοθέτης ἐν μὲν τῷ 11 ἄρθρῳ τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἐχρήσατο τῷ ὅρῳ προδικαστικὸν ζήτημα ἐν ᾗ ὁ σχολιαστὴς ἐξήγησεν αὐτὸ σημασίᾳ, ἐν δὲ τῷ ἀμέσως ἑπομένῳ ἄρθρῳ ἐν ἄλλῃ, καὶ μάλιστα ἐξ ἠμιserved; διότι, κατὰ τὴν ἐναντίαν γνώμην, ὁ ὅρος τοῦ 12 ἄρθρου ἐπὶ ἐπὶ μὲν τῶν πολιτικῶν ἀποφάσεων σημαίνει τὸ καθ' ἑαυτὸ προδικαστικὸν μορμολύκειον· ἐπὶ δὲ τῶν ποινικῶν, δηλοῖ καὶ τοῦτο, ἀλλὰ προσέτι καὶ τὰ γεγονότα τὰ ἀποτελοῦντα τὴν κοινὴν βάσιν

ἕπεται ὅτι τὰ πραγματικὰ στοιχεῖα τῆς βάσεως ἀγωγῆς τινὸς ἢ ἐνστάσεως οὐδέποτε δύνανται νὰ ὀνομασθῶσι προδικαστικὰ ζητήματα τῆς ἀγωγῆς ἢ τῆς ἐνστάσεως ταύτης· τὴν ἔννοιαν δὲ ταύτην ἀποδίδει καὶ ἡ ἡμετέρα πολιτικὴ δικονομία εἰς τὸν ὅρον προδικαστικὸν ζήτημα, διότι τὸ ἄρθρον 287 φέρει «ἐὰν αἱ παρεμπίπτουσαι ὑποθέσεις ἔχωσιν ἀντικείμενον προδικαστικὰ ζητήματα π. χ. ἀποδείξεις, ἀκυρότητας, ἐξαιρέσεις, διακοπὰς τῆς διαδικασίας κλ. πρέπει, ἐὰν μὲν ἡ κυρία ὑπόθεσις ἦναι ὥριμος, νὰ ἐκδικάζωνται συγχρόνως μετ' αὐτῆς· ἄλλως δὲ κλ.». Λοιπὸν ἄλλα στοιχεια πραγματικὰ καὶ νομικὰ ἔχει ἡ βάσις τῆς κυρίας ὑποθέσεως, καὶ ἄλλα ἡ τοῦ προδικαστικοῦ ζητήματος, ὡς καὶ ἐκ τῶν ἄρθρων 180 καὶ 185 ἐξάγεται, καθ' ἃ προδικαστικαὶ ἀποφάσεις ἄλλαι βεβαίως δὲν εἶναι εἰμὴ αἱ προδικαστικὰ ζητήματα λύουσαι. Τὸ ἐρώτημα, ἂν ἐπράχθη κλοπή, ἂν ἐγένετο τραυματισμός, ἐστὶ ζήτημα ἀποτελοῦν πραγματικὸν στοιχεῖον τῆς βάσεως τῆς τε δημοσίας ἀγωγῆς, πρὸς τιμώρησιν τοῦ κλέπτου ἢ τοῦ τραυματίσαντος, καὶ τῆς ἰδιωτικῆς ἀγωγῆς, πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ παθόντος. Ἀλλὰ τὰ στοιχεῖα τῆς βάσεως ἀγωγῆς τινος οὐδέποτε εἰσὶ προδικαστικὸν ζήτημα τῆς ἀγωγῆς ταύτης, ὡς μὴ ἀποτελοῦντα αὐτοτελὲς καὶ πλῆρες ζήτημα κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν (1).

Κατὰ τοῦ ἐπιχειρήματος αὐτοῦ ἐπιτίθεται ὁ ὑπέρμαχος τῆς τελεσιδικίας Καλλιγᾶς.

Ἶσος ἐνυαλίῳ, κορυθάϊκι πτολεμιστῇ,
Σείων·······μελίην κατὰ δεξιὸν ὦμον·
Δεινήν.

Εἰς τὸ ἐπιχείρημα, λέγω, αὐτὸ, ἀπαντᾷ ὁ ὑπέρμαχος τῆς τελεσιδικίας, ὅτι, ἂν παραδεχθῇ τὶς τὸν ὁρισμὸν αὐτὸν τοῦ προ-

---

τῆς τε ποινικῆς καὶ τῆς πολιτικῆς δίκης· ἤγουν ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ ἡ αὐτὴ λέξις κεῖται δύο σημασίας ἔχουσα.»

Εἰς τὸ τελευταῖον ὁ Καλλιγᾶς ἀπαντᾷ ταῦτα. «Διότι ἐν τούτοις ὁ νομοθέτης ἐν ἄρθρῳ 11 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὀνομάζει τὸ ζήτημα προδικαστικὸν, ἐν δὲ τῷ ἑπομένῳ μεταχειρίζεται γερμανικώτερον ὅρον (Vorfrage), ἐξελληνισθέντα διὰ τῆς λέξεως προκαταρκτικὸν, ἕπεται δῆθεν ὅτι ὁμιλεῖ περὶ ἄλλου πράγματος, ἢ ὅτι τοῦτο εἶναι τὸ ἥμισυ ἐκείνου; Η ἀλληλουχία τῶν διατάξεων δὲν ἐμφαίνει, ὅτι περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος ὁ λόγος ἐν ἀμφοτέραις;

(1) Σόλων σ. 285.

δικαστικοῦ ζητήματος. ἀποβαίνει ἀπαράδεκτος τοιαύτη σχέσις τῆς ποινικῆς δίκης πρὸς τὴν πολιτικήν. Ὅταν ἀπαιτῆται οὐ μόνον αὐτοτέλεια νομικοῦ στοιχείου (τῆς νομικῆς εὐθύνης κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν πολιτικὴν), ἀλλὰ συνάμα καὶ αὐτοτέλεια πραγματικοῦ στοιχείου, τότε ἡ ταυτότης αὐτῶν, ὅτι ὑπῆρξε κλοπή, ὕβρις κτλ. ἀντὶ νὰ βοηθῇ πρὸς ὕπαρξιν προδικαστικοῦ ζητήματος, μάχεται μάλιστα. Κατὰ τὸν ὁρισμὸν τοῦ Οἰκονομίδου ζητεῖται σχέσις ἐπιρροῆς τῆς λύσεως τοῦ προδικαστικοῦ ζητήματος πρὸς τὴν διάγνωσιν τῆς κυρίας ὑποθέσεως (ἀγωγῆς ἢ ἐνστάσεως). Ἀλλὰ πῶς, (ἐρωτᾷ ὁ ἀντίπαλος), ὅταν διαφέρῃ τὸ πραγματικὸν στοιχεῖον, ἐν ᾧ διαφέρει καὶ τὸ νομικόν, ὑφίσταται σχέσις καὶ ἐπιρροὴ καὶ προδικαστικὸν ζήτημα, ὅταν δὲ ὑπάρχῃ ταυτότης πραγματικοῦ στοιχείου κόπτεται ὁ δεσμὸς καὶ ἡ πρὸς ἄλληλα ἐπίδρασις; Παραδεχόμενοι (προσθέτει ὁ Καλλιγᾶς), ὅτι διὰ τῆς ταυτότητος τοῦ πραγματικοῦ στοιχείου μάλιστα ὑπάρχει σχέσις προδικαστικοῦ ζητήματος συνομολογοῦμεν ὅτι ὁ Ἕλλην νομοθέτης ἔδωκε ζωὴν καὶ ὕπαρξιν εἰς τὴν μεταξὺ ποινικῆς καὶ πολιτικῆς δίκης σχέσιν προδικαστικοῦ ζητήματος, ἐν ᾧ ὁ ἀγὼν περὶ ἀποδείξεως τοῦ ἐναντίου.

Τί εἶναι (ἐξακολουθεῖ ὁ Καλλιγᾶς) εἴτε ἡ πολιτικὴ εἴτε ἡ ποινικὴ δίκη, ἀναλυόμεναι; Εἶναι συλλογισμὸς συγκείμενος ἐκ μείζονος καὶ ἐλάσσονος προτάσεως καὶ ἐκ συμπεράσματος. Ἡ μὲν μείζων πρότασις περιέχει ἀοριστικῶς τὸ λῆμμα, ἤτοι τὴν ἔκθεσιν τοῦ νομικοῦ κανόνος, λ. χ. ἐπὶ μὲν ποινικῆς δίκης, ὅτι ὁ κλέπτης τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως, ἐπὶ δὲ πολιτικῆς, ὅτι ὁ κλέπτης ἀποζημιοῖ τὸν κλαπέντα. Κατὰ τὴν ἐλάσσονα πρότασιν γίνεται ειδικῶς ἡ κατάφασις τοῦ ἐν τῷ λήμματι πραγματικοῦ γεγονότος, ἤτοι ὅτι ὁ Γάϊος ἔκλεψε τὸν Σεμπρώνιον. Ἐπὶ τούτοις ἐπέρχεται τὸ συμπέρασμα, ἐπὶ μὲν τῆς ποινικῆς δίκης, ὅτι ὁ Γάϊος καταδικάζεται εἰς φυλάκισιν, ἐπὶ δὲ τῆς πολιτικῆς, ὅτι καταδικάζεται εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ Σεμπρωνίου.

Κατ' ἀμφοτέρας τὰς δίκας (λέγει ὁ Καλλ.), ἡ ἐλάσσων πρότασις εἶναι κοινή, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ ἐστήριξεν ὁ Ἕλλην νομοθέτης τὴν διάταξιν, ὅτι ἀποφασισθέντος ἅπαξ τοῦ προκαταταρκτικοῦ δηλ. τοῦ κοινοῦ ζητήματος, παρὰ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου (τοῦ ποιν.), δὲν ἐπιτρέπεται νὰ γίνῃ πάλιν ἀνάδικον δι' ἄλλου δικαστηρίου (τοῦ πολιτ.) τὸ αὐτὸ ζήτημα. Ἄνευ τοιαύτης κοινωνίας βάσεως πραγματικῆς, διότι ἡ νομικὴ συσχετίζεται διὰ τῶν πραγμάτων, τὸ προδικαστικὸν ζήτημα οὐδέποτε ἔχει ὑπόστασιν.

Ἐξακολουθεῖ ὁ Καλλιγᾶς.

«Καὶ τοιαύτη μὲν ἡ δίκη κατὰ τὰ ἁπλούστερα αὐτῆς στοιχεῖα,

ἀλλ' ἐνίοτε γίνεται πολυσύνθετος, ὥστε ἀντὶ συλλογισμοῦ ὑπάρχει σωρείτης. Τοιαύτη πρότασις τοῦ σωρείτου εἶναι ἀποδείξεις, ἀκυρότητες, ἐξαιρέσεις κτλ. ὅσα κατὰ τὸ ἄρθρον 227 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἀποκαλοῦνται προδικαστικά, ἢ παρεμπίπτοντα ζητήματα. Τοιοῦτον εἶναι καὶ τὸ τῆς πλαστογραφίας ζήτημα, δικαζόμενον ποτὲ μὲν προδικαστικῶς παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ποινικοῦ δικαστηρίου, ποτὲ δὲ ,παρεμπιπτόντως, παρὰ τοῦ αὐτοῦ πολιτικοῦ (ἄρθρ. 455 καὶ 456 τῆς πολιτικῆς δικονομίας). Τὸ νὰ παραδεχθῇ τις τὸ προδικαστικὸν ζήτημα ἐπὶ μόνου σωρείτου, συγκειμένου ἐκ τεσσάρων, ἢ πολλῶν προτάσεων, νὰ μὴ παραδεχθῇ δ' αὐτὸ ἐπὶ ἁπλοῦ συλλογισμοῦ, συγκειμένου ἐκ τριῶν, εἶναι κατ' ἁπλῆν ὄρεξεν, sic volo, sic jubeo.

»Δὲν στηρίζεται τάχα ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς καὶ ἡ παραπομπὴ ἐμποροδικῶν εἰς τὸ ἁρμόδιον πολιτικὸν δικαστήριον τῆς ἐκδικάσεως ζητήματος παρεμπίπτοντος, μὴ ἀνήκοντος ὅμως εἰς τοὺς ἐμποροδίκας (πολ. δικ. ἄρθρ. 729, 730);

»Καὶ ἐν τῷ πολιτικῷ δικαίῳ, τί ἄλλο εἶναι ἡ θεωρία τῆς συρροῆς ἀγωγῶν, εἰμὴ ἡ κοινὴ πραγματικὴ βάσις, ὥστε ὁ ἱκανοποιηθεὶς διὰ τῆς περὶ ἑταιρίας ἀγωγῆς δὲν εἶναι δεκτὸς πλέον περὶ διαιρέσεως κοινοῦ;

Ἢ τάχα ἐπὶ τῶν προδικαστικῶν ζητημάτων ἀποδείξεως, ἀκυρότητος, ἐξαιρέσεως, δὲν ὑπάρχει κοινὴ βάσις, τὸ πραγματικὸν στοιχεῖον, τὸ ὁποῖον, ὡς πρότασιν τοῦ σωρείτου, δὲν δύναται νὰ παρεκκλίνῃ ὁ δικαστὴς, διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ἔσχατον συμπέρασμα (1);

---

(1) Νομ. Μελ. σελ. 882—884. — Εἰς ταῦτα ἀνταπαντᾷ ὁ Οἰκονομίδης (αὐτ. σελ. 962). ; πόθεν ἐξάγεται ὅτι αἱ λέξεις τοῦ ἄρθρου 12 προκαταρκτικὸν ζήτημα σημαίνει κοινὸν ζήτημα; ἢ μήπως ὁ νομοθέτης ἠδίκησε τὸν ὀρθὸν λόγον θελήσας τελεσιδικίαν ἐπὶ μόνου σωρείτου, συγκειμένην ἐκ τεσσάρων ἢ πλειόνων προτάσεων; ὁ δὲ Καλλιγᾶς (σελ. 1010 Νομ. Μελ.) ἀπαντᾷ ταῦτα. «Ἅμα καὶ τὸ πραγματικὸν καὶ τὸ νομικὸν στοιχεῖον τοῦ προδικαστικοῦ ζητήματος δὲν ἔχει τι κοινὸν πρὸς τὴν κυρίαν δίκην, πῶς δύναται νὰ ἦναι προδικαστικὸν αὐτῆς, ἢ ποία ἄλλη σχέσις δύναται νὰ ὑπάρχῃ μεταξὺ αὐτῶν, πλὴν τῆς ῥάβδου ἐν γωνίᾳ;

»Τοῦτο ἐπεξηγῶν εἶπον, (λέγει) ὅτι τὸ προδικαστικὸν ζήτημα

Β') Ὑπὲρ τῆς τελεσιδικίας ἐπικαλεῖται ἡ ὑποστηρίζουσα αὐτὴν γνώμη τὸ ἄρθρον 456 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, λέγουσα ὅτι, κατ' αὐτό, τὰ πολιτικὰ δικαστήρια δικάζουσιν ἁρμοδίως τὰ τῆς πλαστογραφίας, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ πρόσωπον δυνάμενον νὰ τιμωρηθῇ δι' αὐτήν.

Ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη (κατὰ τὴν ἀποκρούουσαν τὴν τελεσιδικίαν γνώμην) περιέχει ἐξαιρετικὴν διάταξιν, ἧς ἕνεκα ἡ ἐπὶ τῇ βάσει πλαστογραφίας πολιτικὴ ἀγωγὴ περὶ ἀποζημιώσεως ἀποτελεῖ ἀληθῶς παρακολούθημα τῆς ποινικῆς δίκης· διότι, ἐνῷ ἐπὶ τῶν ἐξ ἄλλων ἀδικημάτων παραγομένων πολιτικῶν ἀπαιτήσεων ἀφίνει ἐλεύθερον ὁ νόμος τὸν παθόντα νὰ εἰσαγάγῃ τὴν περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγὴν αὐτοῦ ὅταν ποτὲ θελήσῃ καὶ εἰς ὅποιον δικαστήριον, τὸ πολιτικὸν ἢ ποινικόν, θελήσῃ, προτιμᾷ δὲ μάλιστα τὴν εἰσαγωγὴν αὐτῆς εἰς τὸ πολιτικὸν δικαστήριον (ποιν. 7), ἐπὶ τῆς πλαστογραφίας περιορίζει τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ ταύτην, ἐπειδὴ συγχωρεῖ νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὸ πολιτικὸν δικαστήριον ἡ περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγὴ μόνον μετὰ τὴν παραγραφὴν τοῦ τῆς πλαστογραφίας ἐγκλήματος ἢ τὸν θάνατον τοῦ πλαστογράφου· οὗ ἕνεκα ἐπιτρέπει αὐτῷ κατ' ἐξαίρεσιν (ποιν. 7) τὴν παραίτησιν αὐτῆς εἰς τὸ πολιτικὸν δικαστήριον εἰσαχθείσης (1).

Τὴν ἀντίκρουσιν ταύτην πολεμεῖ ἡ ὑπὲρ τῆς τελεσιδικίας γνώ-

εἶναι τὸ κοινόν, καὶ ἐρωτῶμαι ἤδη πῶς τολμῶ νὰ μεταχειρισθῶ ἄλλην ἀντὶ ἄλλης λέξιν.

»Μὲ φαίνεται, ὅτι τὸ ἐμὸν τόλμημα μικρὸν καὶ ἐλάχιστον καὶ ἴσως δεν εἶναι τόλμημα. Δὲν ὁμολογεῖται, ὅτι προδικαστικὸν ζήτημα εἶναι τὸ ἔχον ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν τῆς κυρίας ὑποθέσεως διάγνωσιν (Σόλων σ. 285);

»Λοιπὸν ἐρωτῶ, πῶς δύναται νὰ ἔχῃ τοιαύτην συνέπειαν, ὅταν οὐδὲν ὑπάρχῃ κοινὸν μεταξὺ αὐτῶν; Ἂν ὅμως ἔχῃ τι κοινόν, πάλιν ἐρωτῶ, τί τὸ κοινόν, τὸ νομικόν, ἢ τὸ πραγματικὸν στοιχεῖον;

»Ἀλλ' ὁ μνησθεὶς ὁρισμὸς ἀπαντᾷ οὐδέτερον. Τότε ὅμως οὐδὲ προδικαστικὸν ζήτημα ὑφίσταται, οὔτε συνέπειαν ἔχει, οὔτε ἡ λύσις τῆς κυρίας ὑποθέσεως ἤρτηται ἐξ αὐτοῦ, πλὴν ἂν ὑπάρχῃ καὶ τρίτον τι στοιχεῖον, ἄγνωστον μέχρι τοῦδε, τὸ ὁποῖον εὐχαρίστως ἤθελον μάθει καὶ κατόπιν συζητήσεως, διότι ἡ περὶ τούτου ἄγνοιά μου πλέον δὲν κρύπτεται».

(1) Σόλ. σ. 317.

μη, λέγουσα αδιατί κατὰ τὸ ἄρθρον 456 τῆς πολ. δικον. τότε μόνον ἐπιτρέπεται κυρία ἀγωγὴ ἐνώπιον πολιτικοῦ δικαστηρίου πρὸς ἀποζημίωσιν ἕνεκα πλαστογραφίας, ὅτε ὁ κακουργήσας ἀπέθανεν, ἢ ἡ κατηγορία παρεγράφη, ἐνῷ ἐπὶ πάσης ἄλλης ἀξιοποίνου πράξεως ἀπονέμεται ἐκλογικὸν δικαίωμα πολιτικοῦ ἢ ποινικοῦ δικαστηρίου (ποιν. δικ. ἀρ. 6, 7); Μήπως καὶ ἐνταῦθα ὁ Ἕλλην νομοθέτης, κυριάρχης ἑνὸς ἑκατομμυρίου καὶ ὀλίγων χιλιάδων, ἠδίκησε τὸν ὀρθὸν λόγον σκεφθείς, ὅτι μετὰ τὸν θάνατον τοῦ αὐτουργοῦ, ἢ τὴν παραγραφὴν τῆς κατηγορίας, ὅτε δὲν εἶναι πλέον ἁρμόδιον τὸ ποινικὸν δικαστήριον, δὲν δύναταί τις ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε νὰ εἰσάξῃ ἀγωγὴν κυρίαν ἐνώπιον πολιτικοῦ δικαστηρίου πρὸς καταστροφὴν ἐγγράφου πλαστοῦ, ἀλλ' ἐν περιπτώσει μόνον, ὅτε ὑπέστη βλάβην ἀποζημιώσιμον παρὰ τοῦ κακουργήσαντος, ἢ τῶν κληρονόμων αυτοῦ; Μήπως τοιουτοτρόπως πληροῦται χάσμα τῆς νομοθεσίας, ὅτι ἡ μὲν ἐπανάληψις τῆς διαδικασίας ἐπιτρέπεται, ὅτε ἡ ἀπόφασις ἐστηρίχθη ἐπὶ πλαστοῦ ἐγγράφου (ἀρ. 785 5), ἀλλ' ἐν τούτοις οὐδὲν μέσον ὑπάρχει πρὸς ἐξέλεγξιν τῆς πλαστογραφίας μετὰ θάνατον τοῦ πλαστογράφου, ἢ μετὰ τὴν παραγραφὴν τῆς κατηγορίας, διότι ἐκλείσθη ἡ ποινικὴ ὁδός, ἐνῷ οὐδὲ ἡ πολιτικὴ ὑπάρχει ἠνεῳγμένη, ἀποπερατωθείσης τῆς κυρίας δίκης, ἧς ἠδύνατο νὰ γίνῃ παρεμπίπτον τὸ τῆς πλαστογραφίας ζήτημα; Ἀπεναντίας διὰ τῆς περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγῆς δὲν ἐπανορθοῦται τώρα ἡ βλάβη, ἐναγομένων διὰ κυρίας ἀγωγῆς, εἴτε τοῦ πλαστογράφου, μετὰ τὴν παραγραφήν, εἴτε τῶν κληρονόμων αὐτοῦ, ἤδη θανόντος;

«Ταῦτα ἐν τούτοις ἐν παρόδῳ καὶ παρεμπιπτόντως, ἄνευ ἀξιώσεως ὅτι ἀπαρτίζουν τὸ δὴ λεγόμενον προδικαστικὸν ζήτημα, δι' ὃ ἀπαιτοῦνται τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα, καὶ σῶμα καὶ ψυχή (1)!!

Γ') Ἴσως ἐπὶ σκοπῷ (φέρει ἡ τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἀπόφασις, τὴν ὁποίαν κατεχώρισα εἰς τὸ Εὑρετ. 13 σελ. 187) μετεχειρίσθη ἄλλην λέξιν ἐν τῷ ἄρθρῳ 11 ὁ νομοθέτης, προδικαστικὸν ζήτημα, περιλαμβάνουσαν πᾶν ζήτημα, προηγούμενον ἁπλῶς ἑτέρου, ὁποῖον εἶναι τὸ ζήτημα, ἂν ἐπράχθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἡ ποινικὴ πρᾶξις, ἐξ ἧς παράγεται ἡ τῆς ἀποζημιώσεως ἀξίωσις, τὸ ὁποῖον ζήτημα ἀπαιτεῖται νὰ τεθῇ προηγουμένως, ἤγουν προκαταρκτικῶς, ὅπως ἔπειτα λυθῇ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ τὸ ἀφορῶν τὸ δικαίωμα τῆς ἀποζημιώσεως νομικὸν ζήτημα.

(1) Νομ. Μελ. σ. 884 ἐπ.

Ἀλλὰ καὶ τὴν σκέψιν ταύτην ἀποκρούει ὁ Οἰκονομίδης· ὁ ὅρος προκαταρκτικὸν ζήτημα ἔχει, λέγει, βεβαίως πλατυτέραν ἔννοιαν τοῦ ὅρου προδικαστικὸν ζήτημα ὡς περιλαμβάνον πᾶν παρεμπίπτον ζήτημα, ὅπερ ἀπαιτεῖται νὰ ἐξετασθῇ καὶ λυθῇ πρὸ τῆς κυρίας ὑποθέσεως, ἑπομένως καὶ τὰ προδικαστικὰ ζητήματα εἰσὶ προκαταρκτικά, ὡς λυόμενα καὶ αὐτὰ πρότερον (ὅρα Σόλ. σημ. 25). Ἀλλὰ καὶ τὰ προκαταρκτικὰ ζητήματα εἰσὶν ὡσαύτως σύνθετα ἐκ πραγματικοῦ καὶ νομικοῦ στοιχείου· π. χ. ἂν ὁ ἐνάγων ἦναι ἀλλοδαπὸς καὶ ὀφείλει νὰ δώσῃ ἐγγύησιν· τὸ ἐρώτημα δέ, ἂν ἐπράχθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἡ ποινικὴ πρᾶξις, δὲν δύναται οὐδὲ προκαταρκτικὸν νὰ ὀνομασθῇ ζήτημα, ἀλλ' εἶναι ἁπλοῦν στοιχεῖον τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς· διότι ἂν τὸ ἐρώτημα αὐτό, ἀποφασισθὲν ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου ὡς ζήτημα προκαταρκτικόν, δεσμεύῃ ἔπειτα τὸν πολιτικὸν δικαστήν, πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ἀναγκαίως δυνάμει τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 12 καὶ τὸ ἀντίστροφον, δηλαδὴ ἂν τὸ πολιτικὸν δικαστήριον ἀποφασίσῃ πρότερον περὶ τοῦ τραυματισμοῦ, ἔλυσε προκαταρκτικὸν ζήτημα, ἑπομένως ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ δεσμεύει, ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο, τὸ ποινικὸν δικαστήριον, ὅπερ οὐδεὶς ποτε ἰσχυρίσθη. Ἐξ ἀνάγκης λοιπὸν συνάγεται ὅτι προκαταρκτικὰ ζητήματα ἐννοεῖ τὸ 12 ἄρθρον τὰ καθαυτὸ προδικαστικά, ὡς καὶ τὸ 11 ἄρθρον (1).

Ἅπαντα τὰ θέματα ταῦτα (κατὰ τὴν ὑπὲρ τῆς τελεσιδικίας δόξαν) ἐρείδονται ἐπὶ τῆς γενικῆς ἀρχῆς, ὅτι ἡ ποινικὴ δίκη, ὡς σημαντικωτέρα καὶ ἀφορῶσα τὴν κοινωνίαν ὅλην καὶ τὴν δημοσίαν τάξιν, πρέπει νὰ προηγηθῇ καὶ προηγεῖται δι' ἓν πραγματικὸν καὶ νομικὸν ἀποτέλεσμα, τὸ τοῦ 12 ἄρθρου.

§ 6.

Ἰδού, διὰ βραχέων, καὶ ἕτεροι λόγοι, ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ τὴν τελεσιδικίαν ἀποκρούουσα δόξα. Ἀντιπαραθέτομεν δὲ καὶ ἐνταῦθα τὰ ἐπιχειρήματα, δι' ὧν οἱ ἀντιδοξοῦντες ἀποκρούουσι τοὺς λόγους αὐτούς. Οὕτω δὲ ὁ ἀναγνώστης δύναται εὐχερέστερον νὰ κρίνῃ.

Τὴν γνώμην λοιπὸν τῶν ὑπὲρ τῆς τελεσιδικίας κεκηρυγμένων πολεμοῦσιν οἱ ἀντίπαλοι λέγοντες, πρὸς τοῖς ἄλλοις (2),

---

(1) Σόλ. σ. 317, 318. 286.
(2) Νομ. Μελ. σ. 960, 961.

Α') ὅτι εἰς τὴν γνώμην των ἀντίκειται τὸ ἄρθρον 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας· καθ' ὃ τελεσιδικία ὑπάρχει τότε μόνον, ὅταν περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων, κατὰ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα, ζητεῖται τὸ αὐτὸ δίκαιον ἐν νέᾳ δίκῃ. Πᾶς δὲ περιορισμὸς τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ὡς ἐξαίρεσις, πρέπει νὰ ἦναι σαφὴς, ἀνενδοίαστος.

Ω! (ἀπαντᾷ ὁ Καλλιγᾶς ἐν σελ. 881 τῆς Νομ. Μελ.)· ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 274 δὲν χρησιμεύει πρὸς διάγνωσιν τῆς σχέσεως μεταξὺ ποινικῆς καὶ πολιτικῆς δίκης. Ναὶ μὲν οἱ Γάλλοι, διὰ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος ἄρθρου 1351 τοῦ ἀστυκοῦ των κώδηκος, προσπαθοῦσι νὰ λύσωσι τὸ προκείμενον ζήτημα, ἀλλὰ παρ' ἡμῖν εὕρηνται τὰ ἄρθρα 10—12 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, 8 καὶ 12 τῆς ποινικῆς, ἅτινα προνοοῦσιν εἰδικῶς περὶ αὐτοῦ (1).

Τὸ ἄρθρον λοιπὸν 12 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἀποτελεῖ (προσθέτει ὁ Καλλιγᾶς) ἐξαίρεσιν τὴν ὁποίαν οὐδὲν ἐκώλυε τὸν νομοθέτην νὰ παραδεχθῇ, ἔχοντα μάλιστα ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ Τουλιέρος (X § 245) διαμφισβητεῖ τὴν γνώμην τοῦ Μερλίνου (rep. non bis) τοῦ Μαγγίνου (§ 423), τοῦ Καριότου (jurisp. 360), τοῦ Λεζελιέρου (§ 2484) καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀκυρωτικοῦ (17 μαρτίου 1813) παραδεχομένων ἀποφθεγματικῶς ὅτι le criminel emporte le ci-

---

(1) Διὰ τὴν τελεσιδικίαν πέντε ἀπαιτοῦνται ταυτότητες, ἐξ ὧν μόλις δυνάμεθα νὰ δείξωμεν μίαν ἐπὶ τῆς σχέσεως ταύτης.

Ἀπαιτεῖται τοὐτέστι α) ταυτότης ἀντικειμένου, ἀλλὰ τῆς μὲν ποινικῆς δίκης σκοπὸς ἡ τιμωρία, τῆς δὲ πολιτικῆς ἡ ἀποζημίωσις. β') Ταυτότης αἰτίας (ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος), καὶ τοιαύτην δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν, λόγου χάριν, κλοπήν, ἀνθρωποκτονίαν, ὕβριν κτλ. γ') Ταυτότης διαδίκων, ἀλλ' ἐπὶ τῆς ποινικῆς δίκης παρίσταται ὁ εἰσαγγελεὺς ὑπὲρ τοῦ δημοσίου συμφέροντος, ἐνῷ ἐπὶ τῆς πολιτικῆς ὁ παθὼν ὑπὲρ τοῦ ἰδίου. δ') Ταυτότης ἰδιότητος· ἀλλ' ἀφοῦ λείπει ἡ ταυτότης διαδικων, πολὺ μᾶλλον δὲν ὑπάρχει ἡ τῆς ἰδιότητος. ε') Ἐπὶ τέλους ἀπαιτεῖται ταυτότης τοῦ δικαίου, ἐνῷ ἐπὶ μὲν τῆς ποινικῆς δίκης πρόκειται περὶ ποινικῆς δικαιοσύνης καὶ καταλογισμοῦ, ἐπὶ δὲ τῆς πολιτικῆς δίκης περὶ τοῦ πολιτικοῦ δικαίου καὶ τῶν δεσποσῶν τὰ ἰδιωτικὰ συμφέροντα ἀρχῶν.

Μία ταυτότης ἐκ τῶν πέντε μακρὰν ἀπέχει τοῦ νὰ ἐκπληροῖ τὸν ὁρισμὸν τῆς τελεσιδικίας, καταρρεούσης πανταχόθεν. (Νομ. Μελ. σελ. 880).

vil, καὶ ἀγνοοῦντα τὴν γνώμην τῶν νεωτέρων Φαυστίνου, Ηλία, Ραουτέρου καὶ Σιωδὲ, ὥστε νὰ προτιμήσῃ τὴν ὀρθοτέραν κατ' αὐτοὺς γνώμην (1).

Β') Δεχόμενοι (λέγει ὁ Οἰκονομίδης σελ. 286 Σόλ.) τελεσιδικίαν ἐκ τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου δεσμεύομεν τὸ πολιτικὸν δικαστήριον πρὸς ἐκδίκασιν πολιτικῶν ἀποζημιώσεων, ὥστε ἡ περὶ αὐτῶν δίκη ἤθελεν εἶσθαι ἁπλοῦς ἀστεϊσμός· πρὸς τί ἡ κυριαρχικὴ ἐξουσία τῶν δικαστῶν περὶ ἐκτιμήσεως τῶν γεγονότων, ὅταν οὐδὲν ἄλλο δύνανται νὰ πράξωσι, πλὴν νὰ κύψωσι τὸν αὐχένα εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου;

Ἀλλὰ (ἀπαντᾷ ὁ Καλλιγᾶς ἐν σελ. 886 Νομ. Μελ.) μήπως εἰς τὸ περὶ προκλήσεως δὲν ὑπάρχει διάταξις, καθ' ἣν μετὰ τὸ τριακονθήμερον ἀπὸ τῆς προκλήσεως, μὴ γενομένης ἐνστάσεως καὶ ἀγωγῆς, ἐπιτρέπεται δίκη ἐπὶ τῷ ἁπλῷ σκοπῷ ὅμως τοῦ νὰ κηρύξῃ τὸ δικαστήριον παραγεγραμμένην πᾶσαν ἀγωγήν; πρὸς τί καὶ ἐνταῦθα ὁ τερετισμὸς τῆς δίκης καὶ πλοῖα καὶ δίκτυα, ὅταν οὐδεμία ἐπιτρέπεται ᾠδή;—Ἐν τῇ τελεσιδικίᾳ ὅμως τῆς ποινικῆς ἀποφάσεως, καὶ κατὰ τὴν πολιτικὴν δίκην δὲν εἶναι μεγάλη ἡ ἀστειότης τοῦ νομοθέτου, ἀφίνοντος ἔτι στάδιον εὐρὺ εἰς τὸν δικαστὴν, τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἕνεκα ἀξιοποίνου πράξεως ἀποζημιώσεως. Μήπως κατὰ τὴν ἐκτίμησιν ταύτην δὲν δύναται ὁ δικαστὴς νὰ σταθμίσῃ τὸ βάρος τῆς ἀξιοποίνου πράξεως, καὶ κατὰ τὸ μέγεθος αὐτῆς νὰ κανονίσῃ καὶ τὸ μέγεθος τῆς ἀποζημιώσεως; Δὲν κάθηται λοιπὸν ξύλον ἐπὶ ξύλου, ὡς ὁ δικάζων τὴν, ὡς εἴρηται, ἑρμηνευθεῖσαν πρόκλησιν, καὶ ὡς κύμβαλον ἀλαλάζον.

«Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἄλλη ἔποψις ὑψηλοτέρα τοῦ πράγματος, ἡ τῶν φιλοσοφούντων. Τί τὸ ἐπιεικέστερον καὶ ὀρθότερον καὶ λογικώτερον, ἡ τελεσιδικία τῆς ποινικῆς ἀποφάσεως κατὰ τὴν πολιτικὴν περὶ ἀποζημιώσεως δίκην, ἢ ἡ μὴ τελεσιδικία; Καὶ ἡμεῖς νομίζομεν, ὅτι τοῦτο ἀποτελεῖ ἄξιον θέμα ἀκαδημαϊκοῦ βραβείου. Οὐδεμίαν ἔχοντες ἀξίωσιν νὰ κερδίσωμεν αὐτὸ, φοβούμενοι μάλιστα τοὺς ἡττηθέντας ἀνταγωνιστὰς, ἐκκαλοῦντας συνήθως τὴν ψῆφον τῶν δικασάντων ἐνώπιον τοῦ κοινοῦ καὶ ἀνηλεῶς διασυρόντων καὶ μαστυγούντων τὸν στεφανωθέντα, διότι ἔργον ἀνδρείας λογίζεται ἡ μὴ ὁμολογία τῆς ἥττης, περιοριζόμεθα εἰς ἐλαχίστας σκέψεις.

---

(1) Νομ. Μελ. σ. 881, 1008 ἐπ.

»Μετὰ τὴν καταδίκην τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, πρὸς ὑποστήριξιν τῆς πολιτικῆς ἀποζημιώσεως ἐνώπιον τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου, πρὸ πάντων ζητεῖται ἡ ἀπόδειξις τοῦ πραχθέντος ἀδικήματος.

»Δὲν εἶναι τῷ ὄντι ἀστεῖον, ἂν ἐπιτρέπηται ἀστειότης περὶ τῶν παθημάτων τοῦ ἀδικηθέντος, προσάγοντος τὴν ποινικὴν ἀπόφασιν, νὰ ὑποβάλληται οὗτος εἰς τὴν ἀνάγκην μακρᾶς περὶ τὴν ἀπόδειξιν διαδικασίας, ἐξετάσεως τῶν ὅλων δικασθέντων μαρτύρων καὶ τῆς λοιπῆς ἀναψηλαφήσεως, πρὸς βεβαίωσιν τίνος; ὅτι ἐπράχθη ἀδίκημα; Δὲν εἶναι σοφώτερος καὶ περιποιητικώτερος πρὸς τὸν ἀδικηθέντα ὁ νομοθέτης, απαλλάττων αὐτὸν τοιούτου δεινοῦ καὶ ὅλως περιττοῦ ἀγῶνος μετὰ τοῦ ἔχοντος ἔτι μέτωπον ν' ἀρνηθῇ τ' ἀποδεδειγμένα καὶ νὰ ἐξαντλήσῃ ὅλας τὰς δικονομικὰς στρεψοδικίας πρὸς τοῦτο, ἐνῷ τοιαύτη ἀπρεπὴς πάλη αἴρεται ῥιζηδὸν διὰ τοῦ φαινομένου γριφώδους προδικαστικοῦ ζητήματος, κατ' ἐξαίρεσιν τοῦ περὶ τελεσιδικίας ὁρισμοῦ, ὥστε ἡ ἁπλῆ προσαγωγὴ τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως ἀποτελεῖ τεκμήριον νόμιμον (juris et de jure) πρὸς ἀναπλήρωσιν πάσης ἄλλης ἀποδείξεως;

»Καὶ μήπως, ἂν τυχὸν τὸ ποινικὸν δικαστήριον ἠδίκησεν, ἐπὶ καταδίκης πρᾶγμα λίαν σπάνιον, δὲν δύναται πάντοτε ὁ πολιτικὸς δικαστής, διορῶν τὴν ἀλήθειαν διὰ τῆς ἐξυδερκείας αὐτοῦ, νὰ μετριάσῃ τὴν ἀποζημίωσιν μέχρις ἐκμηδενίσεως, ὃ καὶ μόνον δύναται, διότι ἂν ὑπῆρξεν ἀδίκημα, δὲν εἶναι τῆς ἁρμοδιότητος αὐτοῦ, οὔτε εἶναι αὐτὸς ὁ ἐπανορθωτὴς τῆς ἀδικίας, ἀλλ' ἡ βασιλικὴ χάρις (1);

Ὦ! (ἀνταπαντᾷ ὁ Οἰκονομίδης ἐν σελ. 965 τῆς Νομ. Μελ.) Τὸ ἐπιχείρημα αὐτὸ εἶναι φοβερὸν καὶ μόλις δύναται ν' ἀντιτάξῃ τὶς τὸ ἔκνοον τοῦτο ἀνάθημα, ὅτι ἐπὶ τῆς προκλήσεως οὐχ' οἱ δικασταὶ κάθηνται κύμβαλα ἀλαλάζοντα, ἀλλ' ὁ ἄπρακτον καταλιπὼν τὸ τριακονθήμερον διάστημα, ὅστις μὴ προτείνας ἐγκαίρως τὰς ἑαυτοῦ ἐνστάσεις ἔδυσεν ἑαυτῷ τὸ στόμα, ὡς συμβαίνει καὶ ἐπὶ τοῦ μετὰ τὴν νενομοθετημένην προθεσμίαν χρωμένου ἐνδίκῳ τινὶ μέσῳ.

Παρακατιὼν δὲ (σελ. 770) ὁ Οἰκονομίδης προσθέτει καὶ ταῦτα. «Τί τὸ ὀρθότερον καὶ λογικώτερον καὶ ἐπιεικέστερον, ἡ τελεσιδικία τῆς ποινικῆς ἀποφάσεως ἐν τῇ περὶ ἀποζημιώσεως πολι-

(1) Πρβ. καὶ σ. 1012 Νομ. Μελ.

τικῇ δίκῃ, ἢ τὸ ἐναντίον; Τὸ μὲν ποινικὸν δικαστήριον ἐστηρίχθη, ἴσως κατὰ τὸ ἥμισυ, ἐπὶ τῆς μαρτυρίας τοῦ ἀδικηθέντος καὶ κατεδίκασεν, ἐνῷ οἱ λόγοι αὐτοῦ καὶ ἰσχυρισμοὶ οὐδὲ μικρᾶς εἰσὶ παρὰ τῷ πολιτικῷ δικαστῇ βαρύτητος. Οἱ ὅρκοι καὶ αἱ ὁμολογίαι τοῦ κατηγορουμένου ὀλίγον ἀκούονται ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, τὸ δὲ πολιτικὸν ἔχει τὰς ἀποδείξεις ταύτας ἀσφαλεστάτην ἄγκυραν τῆς κρίσεως αὐτοῦ. Τί λογικώτερον καὶ δικαιότερον καὶ ἐπιεικέστερον ἢ τὸ εἰπεῖν τὸ παθόντα τῷ ἀθωωθέντι κατηγορουμένῳ, ὁρκίσθητι ὅτι οὐκ ἔπραξας τὴν κλοπήν; Καὶ μὰ τὰ κάρδαμα ἠδύνατο φιλοσοφικός τις νοῦς νὰ διαμορφώσῃ ταῦτα εἰς ἀξιόλογον θέμα ἀκαδημαϊκοῦ βραβείου, ὅπερ ἴσως γαργαλίσῃ τὸν συνάδελφον, ἵνα καταβῇ εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον τὸν χρυσίτην, καὶ ἂν ἡττηθῇ, ἐκκαλεῖ τὴν ψῆφον τῶν δικασάντων εἰς τὸ ἀνώτατον δικαστήριον τῆς ἐν γένει τελεσιδικίας.

«Καὶ τῷ ὄντι δὲν εἶναι ἀστεῖον, ἂν ἐπιτρέπηται ἀστειότης περὶ τῶν παθημάτων τοῦ ἀδικηθέντος, νὰ μὴ δύνηται οὗτος νὰ προτείνῃ εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου ἀθωωθέντα· ὅμοσόν μοι ὅτι οὐκ ἔκλεψας τὰ πράγματα, ὧν τὴν ἀπόδοσιν ἀπαιτῶ, καὶ οὗτος μὲν νὰ παραδέχηται καὶ νὰ ὁμολογῇ τὴν κλοπήν· ἀλλ' ἡ ποινικὴ ἀπόφασις νὰ λέγῃ τῷ πολιτικῷ δικαστῇ· μή μου ἅπτου.

Γ΄) Τὴν ἀπόκρουσιν τῆς τελεσιδικίας δικαιολογεῖ (κατὰ τὴν κατὰ τῆς τελεσιδικίας γνώμην) καὶ τὸ ἄρθρον 12 τῆς ποινικῆς δικονομίας, καθ' ὃ ἡ ἀθωωτικὴ ἢ καταδικαστικὴ ἀπόφασις δὲν ἐμποδίζει τὴν ἐπιδίωξιν τῶν ἰδιωτικῶν ἀπαιτήσεων ἐνώπιον τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου. Τὸ ἄρθρον τοῦτο, δίδον εἰς τὸν ἀδικηθέντα τὸ δικαίωμα νὰ κινήσῃ τὴν περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγὴν αὐτοῦ, καὶ μετὰ τὴν οἱανδήποτε ἐκδίκασιν τῆς ποινικῆς δίκης, ὁρίζει σπουδαῖόν τι καὶ οὐχὶ τὸ ἀστεῖσμα τοῦ ν' ἀκούωσιν οἱ διάδικοι ἐμφανιζόμενοι εἰς τὸ πολιτικὸν δικαστήριον ὅτι ἐδικάσθη ἤδη ἡ ἀγωγή, ὡσανεὶ ἔλεγεν ὁ νομοθέτης· συγχωρεῖται μὲν ἡ εἰσαγωγὴ τῆς πολιτικῆς δίκης, ἀλλ' ἀποκρούεται ὑπὸ τῆς ἐνστάσεως τοῦ δεδικασμένου, ἡ ἔχει αὐτὴν προάσπισμα ἀήττητον. Ἀπίθανος δὲ ὅλως φαίνεται, ἀπέναντι τῶν ἄρθρων 6—8 τῆς αὐτῆς δικονομίας, ἡ ὑπόθεσις, καθ' ἣν τὸ ἄρθρον 12 ἐννοεῖ τοῦτο, ὅτι ἡ ἐκδίκασις τῆς ποινικῆς δίκης δὲν εἶναι λόγος ἀπαραδέκτου τῆς ἰδιωτικῆς ἀγωγῆς ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων.

Ἀλλ' οἱ τὸ Μερλίνειον πρεσβεύοντες δόγμα ἀνακόλουθοι αὐτοῦ εἰσὶν ὑπερασπισταί· διότι ἀρνοῦνται τὴν τιμὴν τῆς γενικῆς ἀληθείας εἴς τινας τῶν ἀθωωτικῶν ἀποφάσεων. Δὲν ἔχουσι δύναμιν

[illegible] λέγουσιν, καὶ ἀποφάσεις [illegible] ἀπλῶς μὲν ἀποδεχθεῖσαν, τὴν πρᾶξιν ἢ [illegible] ἔνοχον [illegible] μενον. Καὶ διατί ὁ περιορισμὸς οὗτος; Δὲν εἶναι καὶ αὐταὶ [illegible] [illegible] τοῖς πόλεσι τῆς κοινωνίας συνέχονται καὶ [illegible] πάντα τὰ βήματα καὶ [illegible] τὰς διανοίας; Ναὶ ἀναμφιβόλως, ἀλλ' αἱ τοιαῦται ἀποφάσεις ἀφίνουσιν ἀμφίβολον τὴν ὕπαρξιν τῆς πράξεως ἢ τὴν μετοχὴν τοῦ κατηγορουμένου εἰς αὐτὴν (Mangin ἀρ. 407. Dalloz chose jugée ἀρ. 556). [illegible] [illegible] τὴν ἐξέτασιν καὶ ἔρευναν τῆς ἐσωτερικῆς βαρύτητος [illegible] λοιπὸν καθ' ὑμᾶς, ἀπόφασις τελεσίδικος, [illegible] [illegible] ὁ [illegible] ἀποδεικνύει [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ἀμφίβολον [illegible] τοῦ [illegible], ἢ μᾶλλον βασιλικὴν τὴν ἀνυπαρξίαν αὐτοῦ [illegible] postrem judicatam non de hoc quaeritur, an sit verum, sed an sit judicatum. Νόμ. 1 § 4 Πανδ. (48, 30) καὶ μόνον [illegible] λογικῶν [illegible] συγχωρεῖται τοῦ κατόχου [illegible] [illegible] (1).

Καὶ [illegible] ὁ Καλλιγᾶς σελ. 870 Νομ. Μελ.) τὸ ἄρθρον 12 τῆς ποινικῆς δικονομίας δὲν συμφωνεῖ πληρέστατα πρὸς τὸ ἄρθρον τῆς πολιτικῆς, διότι τοῦτο ἀπαγορεύει τὴν ἐκ νέου ἐξέτασιν τοῦ αὐτοῦ ζητήματος, ἐκεῖνο δὲ συγχωρεῖ μετὰ τὴν ἀθώωσιν τὴν ἐξέτασιν τῆς πολιτικῆς εὐθύνης τοῦ ἀθωωθέντος· ἐνδέχεται μάλιστα νὰ [illegible] [illegible] ἀγωγή. Κατὰ τὸ λοιπὸν ὅμως μέρος, περὶ πολιτικῆς ἀγωγῆς μετὰ τὴν καταδικαστικὴν ἀπόφασιν, δὲν ὑπάρχει [illegible], διότι [illegible] μάλιστα σαφῶς πρὸς τὴν ποινικὴν καταδίκην [illegible] [illegible] καὶ πολιτικὴ ἀποζημίωσις· ἂν δ' ὁ νομοθέτης εἶναι κατὰ τι ἀνακόλουθος, δὲν ἕπεται ὅτι [illegible] νὰ [illegible] δικαίαν θεωρίαν ἀντὶ τῆς διατάξεως, ἥτις λέγεται τὸ κράτος τοῦ ὑπὸ τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου [illegible] (2).

Τὴν γνώμην ταύτην πολεμεῖ ὁ τὴν τελεσιδικίαν [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] πεποιθώς
Πύτε κίρκος ὀρέσφιν, ἐλαφρότατος πετεηνῶν,
Ῥηϊδίως οἴμησε μετὰ τρήρωνα πέλειαν.

(1) [illegible] 969 Νομ. Μελ. Η [illegible] σ. 100 [illegible]
(2) Πρβ. καὶ σ. 887 Νομ. Μελ. περὶ τὸ τέλος.

Στῆθι, λέγει, εἰς ἰδὲ ὑπὲρ τῆς τελεσιδικίας μαχόμενον. Αἱ ἀθωωτικαὶ ἀποφάσεις κατὰ τὴν γνώμην σου, ἀποτελοῦσι δεδικασμένον, τὸ δὲ ἐκ τῆς ἀξιοποίνου πράξεως πηγάζον δικαίωμα τῆς πολ. ἀποζημιώσεως διττὴν ἔχει βάσιν, εἴτε ἀδίκημα, ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ νόμου τιμωρούμενον, εἴτε ἀμέλειαν μὴ τιμωρουμένην. Η πρώτη μὲν βάσις, ἤτοι τὸ ἀδίκημα, ἐδικάσθη ὑπὸ τῆς ποινικῆς ἀποφάσεως καὶ δὲν δύναται νὰ μεταχειρισθῇ αὐτὸ ὁ ἀδικηθεὶς πρὸς θεμελίωσιν τῆς ἀγωγῆς αὐτοῦ· ἀλλὰ τὴν ἀμέλειαν δύναται, καθὸ μὴ δικασθεῖσαν, καὶ κατὰ τοῦτο προφανῶς ἐννοεῖ τὸ 12 ἄρθρον τῆς ποινικῆς δικονομίας μὴ ἐμποδιζομένην τὴν ἐπιδίωξιν τῶν ἰδιωτικῶν ἀπαιτήσεων ἐνώπιον τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου. Ἀλλὰ τί γίνεται, ἠρώτησεν, ὅταν τὸ ἀδίκημα προαπαιτῇ αναγκαίως ἵνα γεννήσῃ εἴτε ποινικὴν εἴτε πολιτικὴν ἀγωγήν, δόλον, ἢ ὅταν ὁ νόμος ἀρκῆται καὶ εἰς τὴν ἀμέλειαν μόνην, ἡ δὲ ἀθωωτικὴ ἀπόφασις τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου ἀρνεῖται τὴν ὕπαρξιν αὐτῶν; Ποῖον ἐστὶ τότε τὸ διφυὲς τῆς πολιτικῆς ἀποζημιώσεως; Παρέσχε μέντοι ὁ νομοθέτης τῷ ἀδικηθέντι δύο στηρίγματα καὶ βάσεις, πλὴν ἂν ὁ δικαστὴς ὁ πολιτικός, ἀνασκαλεύσας πρὸς ἀνόρυξιν τῆς ἑτέρας βάσεως τῆς ἀμελοῦς ἢ κἂν σκινδαλματίου τινὸς ἀμελείας, καὶ ἄνθρακας ἀντὶ ἀμελείας εὕρῃ, ἀποῤῥίπτει τὴν ἀγωγὴν ὡς ἀβάσιμον, ὡς πράττει συνήθως εἰς τα δύο τρίτα τῶν ἐνιαυσίως εἰσαγομένων δικῶν. Τί ἁπλούστερον τούτου καὶ λογικώτερον, καὶ ὑπὸ πολλῶν ἐν ἁπλότητι σοβαρᾷ ἀνωμολογούμενον; Ἀλλὰ τότε ἀντιτάττω, ἡ ἀγωγὴ αὕτη ἡ ἀβάσιμος, ἄνευ βάσεως ἐστὶ καὶ ἐκ τοῦ ἀδικήματος τοῦ ποινικῶς κολαζομένου δὲν παράγονται πάντοτε δύο βάσεις διὰ τὴν πολιτικὴν ἀγωγήν. Ἔπειτα, καὶ ἂν παρήγοντο, τὸ 12 ἄρθρον τῆς ποινικῆς δικονομίας οὐδέποτε δύναται νὰ ἐννοηθῇ λαλοῦν περὶ ἄλλης βάσεως ἢ τῆς τοῦ ἀδικήματος, ἢ ἐμποδίζον ἄλλα τοῦ ἀδικηθέντος ἔνδικα βοηθήματα.

Η γνώμη σου, Καλλιγᾶ, (ἐπιφωνεῖ ὁ Οἰκονομίδης ἐν σελ. 287 Σόλωνος) ὅτι διπλῆ εἶναι ἡ βάσις τῆς πολιτικῆς ἀποζημιώσεως, πρῶτον ἀδίκημα καὶ δεύτερον βλάβη καὶ ἄνευ κακῆς προθέσεως, ἀλλ' ἐξ ἀπερισκεψίας, καὶ ὅτι ὅταν ἐκκλίπῃ ἡ μία βάσις διὰ τῆς ἀθωώσεως, δὲν συνεκκλίπῃ καὶ ἡ ἑτέρα, εἶναι γνώμη ἐσφαλμένη. Ὅταν τὸ ποινικὸν ἀδίκημα (πλημμέλημα ἢ πταῖσμα) ἔχῃ ὡς βάσιν τὴν ἀμέλειαν τοῦ κατηγορουμένου (ποιν. νόμ. 38. 39) ἢ ὅταν εἰς τὸ ἀδίκημα χρειάζηται ἀναγκαίως δόλος πρὸς θεμελίωσιν καὶ τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς, τίνες εἰσὶ τότε αἱ δύο βάσεις τῆς πολιτικῆς ἀποζημιώσεως; Τοῦ κλέπτου ἀθωωθέντος π. χ. ποίαν βάσιν θὰ εὕρῃ ὁ παθὼν ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων διὰ τὴν ἀγωγὴν

αὐτοῦ πρὸς ἀνάληψιν τῶν κλαπέντων; Πρέπει νὰ ἦναί τις πολὺ ἁπλοῦς διὰ νὰ ἀπαντήσῃ, ὅτι ὁ παθὼν ἔχει δευτέραν βάσιν, τὴν κυριότητά του (ἐφ. Ἀθ. 13686 σχ. 9). Ἔπειτα, κατὰ τὸ ἄρθρον αὐτὸ, οὐδὲ ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις ἐμποδίζει τὴν ἐπιδίωξιν τῆς πολιτικῆς ἐνώπιον τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου. Ἂν λοιπὸν ὁ νομοθέτης ὁ ἐγχώριος ἔδωκε δύναμιν τελεσιδικίας εἰς τὰς καταδικαστικὰς ἀποφάσεις τῶν ποινικῶν δικαστηρίων, ποίαν σημασίαν δύναται νὰ ἔχῃ τότε ἡ διάταξίς του περὶ αὐτῶν ἐν τῷ 12 ἄρθρῳ; ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὅτι ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις δὲν ἐμποδίζει τὴν ἐπιδίωξιν κτλ. ὤφειλε νὰ εἴπῃ μᾶλλον ὅτι αὕτη τῷ εἶναι στήριγμα ἀκλόνητον.

Εἰς τ' ἀνωτέρω ἀπαντᾷ ὁ Καλλιγᾶς (σελ. 888 τῆς Νομ. Μελ.) ταῦτα. «Σπεύδομεν ἐν τούτοις νὰ διορθώσωμεν ἴδιον ἡμῶν λάθος. Ἐν τῇ ἁπλότητι καὶ ἀσθενείᾳ ἡμῶν εἴπομεν, ὅτι διττὴ ἡ βάσις τῆς πολιτικῆς ἀποζημιώσεως, εἴτε ἀδίκημα ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ νόμου τιμωρούμενον, εἴτε ἀμέλεια μὴ τιμωρουμένη. Ἐὰν οὕτως ἔχῃ, ἐλέγομεν, μετὰ τὴν ἀθωωτικὴν ἀπόφασιν τοῦ ποιν. δικαστοῦ ὑπολείπεται ἡ ἐξέτασις τοῦ πολ. ἂν χωρῇ ἀποζημίωσις ἐπὶ τῇ βάσει ἀτιμωρήτου ἀμελείας. Διὰ τῆς παρατηρήσεως ταύτης ἐνομίζαμεν ἄρδην αἱρομένην τὴν κατὰ τὸ φαινόμενον ἀντίφασιν. Ὁποία ἡδονή! καὶ πόσον ἐφήμερος! ὡς ὅλα τὰ ἀνθρώπινα, τὰ πάντα ματαιότης! Τὸ κυριώτερον ἐλάνθανεν ἡμᾶς, ὅτι πάντοτε, εἰσαγομένης ἀγωγῆς, πρέπει νὰ ἐπέλθῃ καὶ ἀποτέλεσμα καταδίκης. Ἐπὶ ὑποθέσει λοιπὸν ὅτι ὁ πολιτικὸς δικαστὴς, μὴ δυνάμενος νὰ δικάσῃ ἐπὶ τῇ βάσει ἀξιοποίνου πράξεως, δὲν εὑρίσκει ἀμέλειαν, τί μέλλει νὰ πράξῃ; Καὶ ἡμεῖς καὶ ἄλλοι ἐν τῇ ἁπλότητι αὐτῶν, λέγομεν, ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ δικαστὴς ἀποῤῥίπτει τὴν ἀγωγὴν, ὡς συμβαίνει συνήθως εἰς τὰ δύο τρίτα τῶν εἰσαγομένων ἀγωγῶν ἢ καὶ πλείονας, κατὰ τὸν ἐτήσιον πίνακα, καθὸ ἀβασίμους. Δι' ἡμᾶς βέβαια, οἵτινες δεχόμεθα προδικαστικὸν ζήτημα, καίτοι ἀσώματον, δὲν φαίνεται τοιοῦτόν τι κακόηχον καὶ αὐτόχρημα χασμῳδία, ἀλλ' εἰς τὸν ἀπαιτοῦντα, ὁσάκις δικάζει ὁ πολιτικὸς δικαστὴς, πάντοτε νὰ ὑπάρχῃ βάσις καὶ θεμέλιον καὶ πάντοτε καταδίκη, εἶναι τωόντι σόλοικον τὸ περὶ διττῆς φύσεως τῆς ἀγωγῆς, ἧς οὐδεμία βεβαιοῦται.

»Καὶ δὲν ἀρκεῖ τοῦτο, ἀξιόποινος πρᾶξις, διότι ἐνίοτε καὶ αὐτὴ ἡ ἀμέλεια εἶναι, καὶ ἀπαρτίζει τὸ ἀθωωθὲν ἀδίκημα παρὰ τοῦ ποινικοῦ δικαστοῦ. Θέλομεν καὶ τότε, ἐν τῇ ἀμηχανίᾳ ἡμῶν, προσφέρει ὁλοκαύτωμα ὅλας τὰς τοιαύτας περιστάσεις, προτιμῶντες τὴν θυσίαν τῶν μονοφυσιτικῶν ἀγωγῶν, ἀντὶ τῆς θυσίας τῆς

τρωθείσης ἡμῶν γνώμης; Ἢ ἠθέλομεν προβῆ σοφιζόμενοι καὶ διαστέλλοντες βαθμοὺς ἀμελείας, ἀξιοποίνου τουτέστι καὶ μὴ ἀξιοποίνου, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ πάντοτε τὸ διφυὲς τῆς ἀγωγῆς, χάριν τοῦ πολιτικοῦ δικαστοῦ, δυναμένου νὰ εὕρῃ βάσιμον τὴν μὴ ἀξιόποινον ἀμέλειαν μετὰ τὴν ἀθώωσιν τῆς ἀξιοποίνου καὶ συνεπάγουσα πολιτικὴν εὐθύνην ἀποζημιώσεως.

»Εἰς μάτην καὶ αὐτὸ τὸ σόφισμα, διότι ὑπάρχουν καὶ ἄλλου εἴδους μονοφυσιτικαὶ ἀγωγαί, αἱ στηριζόμεναι εἰς μόνον τὸν δόλον. Οὕτω καθ' ὑπόθεσιν ἐπὶ κλοπῆς· μετὰ τὴν ἀθώωσιν, δύναται τάχα νὰ εἰσαχθῇ πολιτικὴ ἀγωγὴ ἐπὶ τῇ βάσει ἀμελείας; Τὸ ἐφετεῖον Ἀθηνῶν ἔφθασε ν' ἀπαντήσῃ τρόντι (δι' ἀποφάσεως 13689), ὅτι ἐπιτρέπεται ἡ ἀγωγὴ τῆς κυριότητος! «Sancta simplicitas! Ἴσως ἐνόμισεν, ὅτι ὁ κλέπτης ἐναγόμενος ἀντέταξε τὸ δεδικασμένον τῆς ἀθωώσεώς του, ὡς ἐπιχείρημα ὅτι εἶναι κύριος τοῦ δῆθεν κλοπιμαίου, ἢ ὅτι δὲν χρεωστεῖ τὴν ἀπόδοσιν αὐτοῦ ὡς νόμιμος κάτοχος, ὅτε ἐπέτρεπεν εἰς τὸν ἐνάγοντα τὴν ἀπάντησιν, ὅτι ἡ ἀθωωτικὴ ἀπόφασις μόνης τῆς ποινῆς τὸν ἀπήλλαξεν, οὐδαμῶς δὲ προδικάζει τὸ πολιτικὸν ζήτημα τῆς κυριότητος ἢ τῆς κατοχῆς (1).

»Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ μόνον εἰς ἐκεῖνον, ὅστις νομίζει ὅτι δὲν πρέπει εἰς πᾶσαν περίστασιν καὶ ἐξάπαντος νὰ ἦναι ἐφικτὴ μετὰ τὴν ἀθώωσιν ἡ πολιτικὴ ἀγωγή, ἐπιτρέπονται τοιαῦται σκέψεις.

»Ἅμα ἐν ἄρθρῳ 12 τῆς ποινικῆς δικονομίας ἀναγινώσκομεν ὅτι ἡ ἀθωωτικὴ ἀπόφασις δὲν ἐμποδίζει τὴν ἐπιδίωξιν τῶν ἰδιωτικῶν ἀπαιτήσεων, τάχα ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ δύνανται νὰ παρέλθουν, οὐδέποτε ὅμως ἐπιτρέπεται μετὰ τὴν ἀθώωσιν τὸ ἀνέγκλητον ἰδιωτικῶν ἀπαιτήσεων; Εἶναι αὗται νόμισμα πραγματικόν, καὶ ὁ νομοθέτης ἄλλα μὲν ὑπόσχεται, ἄλλα δὲ δίδει; (2).

Δ') Ἂν ἡ καταδικαστικὴ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου ἀπόφασις (λέγει ὁ Οἰκονομίδης ἐν Σόλ. σελ. 286) ἀποτελῇ προδικαστικὸν ζήτημα ἐν τῇ πολιτικῇ δίκῃ καὶ δεσμεύει τὸν πολιτικὸν δικαστήν, πρέπει νὰ ἰσχύῃ τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὴν ἐναντίαν ὑπόθεσιν· ἤγουν ἂν ἀπεφανθῇ πρότερον καὶ τὸ πολιτικὸν δικαστήριον περὶ τῆς πράξεως, ἐπειδὴ ἔλυσε τοιουτοτρόπως προδικαστικὸν ζήτημα, ὀφείλει ν' ἀκολουθήσῃ τὴν λύσιν αὐτοῦ τὸ ποινικὸν δικαστήριον, διότι τὸ

(1) Ὅρα Εὐρ. τ. 13 σ. 196.

(2) Πρβ. τὴν εἰς ταῦτα ἀνταπάντησιν τοῦ Οἰκονομίδου ἐν σελ. 966 τῆς Θέμ. Μελ.

ἄρθρον 12 λέγει γενικῶς, εἴτε τὸ πολιτικὸν, εἴτε τὸ ποινικὸν δικαστήριον. Ἐκ τοῦ ὅτι λοιπὸν δικάζει πρότερον τὸ ποινικὸν δικαστήριον τὸ ἀδίκημα, δὲν ἕπεται ὅτι ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ φέρει προδικαστικὸν χαρακτῆρα ἐν τῇ πολιτικῇ δίκῃ, δεσμεύοντα τὸν πολιτικὸν δικαστήν.

Ξιφίρης ἐπικαλεῖται κατὰ τοῦ ἐπιχειρήματος αὐτοῦ ὁ μικρὸς τὸ δέμας ἀνταγωνιστὴς (1). Ἡ ὅτε, ἐρωτᾷ, ὁ πολιτικὸς δικαστὴς δύναται ν' ἀποφανθῇ ἁρμοδίως ὅτι ὑπῆρξεν ἀδίκημα, ἐφ' ᾧ παραβιάζει τὸ ἄρθρον 589 τῆς πολιτικῆς δικονομίας μὴ παραπέμπων τὴν κολάσιμον πρᾶξιν εἰς τὸν ποινικὸν δικαστὴν (2); Ἂν δὲ τοῦτο οὕτως ἔχη, ἡ καθ' ὑπέρβασιν καθηκόντων ἀπόφασις πῶς δύναται νὰ δεσμεύσῃ τὸν ποινικὸν δικαστήν; Ἢ μήπως καὶ ὁ πολιτικὸς δικαστὴς δὲν προδικάζει ἐστὶν ὅτε, δυνάμει τοῦ ἄρθρου τῆς πολιτικῆς δικονομίας;

Ε) Διατί ἐν ἄρθρῳ 12 τῆς πολιτικῆς δικονομίας αἱ λέξεις, ὅτι ἡ καταδικαστικὴ ἢ ἀθωωτικὴ ἀπόφασις δὲν ἐμποδίζει τὴν ἐπι-

---

(1) Νομ. Μελ. σ. 890.

(2) Ἂν ὁ εἰσαγγελεὺς (ἀνταπαντᾷ ὁ Οἰκονομίδης ἐν σελ. 868 Νομ. Μελ) δὲν ζητήσῃ τὴν ἀναστολὴν, οὐδόλως δύναται τὸ πολιτικὸν δικαστήριον νὰ διατάξῃ αὐτὴν αὐτεπαγγέλτως· καὶ ἂν δικάσῃ, οὐδεμίαν πράττει ὑπέρβασιν· ὥστε συμβαίνει νὰ δικάσωσι πρότερον τὰ πολιτικὰ δικαστήρια περὶ τῆς κολασίμου πράξεως, καὶ μάλιστα τὰ εἰρηνοδικεῖα, παρ' οἷς δὲν παρακάθηται εἰσαγγελεὺς, καὶ ἔπειτα τὰ ποινικά. Διὰ τοῦτο, ὅστις δέχεται τελεσιδικίαν ἐκ τῆς ἀποφάσεως ἐν τῷ θέματι τοῦ 11 ἄρθρου, ἀναγκαίως πρέπει νὰ δεχθῇ αὐτὴν καὶ ἐπὶ τῶν γεγονότων, τῶν ἀπαρτιζόντων στοιχεῖον τῆς ποινικῆς ἀγωγῆς.

Ὡς ἐκ τοῦ ἄρθρου 12 (ἀνταπαντᾷ ὁ Καλλιγᾶς ἐν σελ. 1073 τῆς Νομ. Μελ.) τῆς πολιτικῆς δικονομίας δὲν ἐπιτρέπεται τοιαύτη ἀπορία, καθόσον ἀμετάτρεπτον τηρεῖται ὅ,τι ἀπεφασίσθη ἅπαξ παρὰ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου. Ἄρα ὅ,τι ἀποφασίζει δικαστήριον μὴ ἁρμόδιον λόγῳ ὕλης, δὲν δεσμεύει τὸ ἁρμόδιον, καὶ ἂν τὸ πολιτικὸν δικαστήριον ἄριστα ἠτιολόγησε παραδεχόμενον ὅτι ὑπῆρξεν, ἢ δὲν ὑπῆρξεν ἀδίκημα, οὐδὲν ἔπραξε, μέχρις οὗ δικάσῃ περὶ τούτου καὶ ὅστις εἶναι μόνος ἁρμόδιος.

Μήπως τάχα τὸ πολιτικὸν δικαστήριον γίνεται ἁρμόδιον διὰ τοῦ ὕπνου τοῦ εἰσαγγελέως;

δίωξιν τῶν ἰδιωτικῶν ἀπαιτήσεων; Τοῦτο μεθερμηνευόμενον δηλοῖ (κατὰ τοὺς ἀποκρούοντας (1) τὴν τελεσιδικίαν), ὅτι ὁ ἐκ κολασίμου πράξεως ζημιωθεὶς δύναται, εἴτε καταδικασθῇ, εἴτε ἀθωωθῇ ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου ὁ ἐργάτης αὐτῆς, νὰ κινήσῃ εἰς τὸ πολιτικὸν δικαστήριον τὴν περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγὴν αὐτοῦ, οὐδόλως ἐμποδιζόμενος ὑπὸ τῆς ποινικῆς ἀποφάσεως. Ἐὰν λοιπὸν ὁ νομοθέτης ἤθελε ν' ἀποδώσῃ τῇ ποινικῇ ἀποφάσει δύναμιν δεδικασμένου διὰ τῶν ἄρθρων 10 καὶ 12 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἠδύνατό ποτε νὰ εἴπῃ τὰ ἐν τῷ 12 ἄρθρῳ τῆς ποινικῆς δικονομίας ὁριζόμενα; Δύναταί ποτε νὰ ὑποτεθῇ εὐλόγως ὅτι ὁ νομοθέτης λέγει τῷ ἀδικηθέντι· ἔδωκά σοι ὅπλον ἰσχυρότατον κατὰ τοῦ ἐργάτου τῆς ἀδικίας, τὴν καταδικαστικὴν ἀπόφασιν τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου· ἀλλὰ τὸ ὅπλον τοῦτο δὲν σ' ἐμποδίζει νὰ πολεμήσῃς αὐτόν· καὶ πάλιν· ἔδωκα τῷ ἐχθρῷ σου ἀσπίδα ἀπρόσβλητον, τὴν ἀθωωτικὴν ἀπόφασιν· ἀλλὰ τοῦτο δὲν σὲ ἐμποδίζει νὰ προσβάλῃς αὐτόν. Τὴν τοιαύτην δὲ τοῦ νόμου ἑρμηνείαν ὠνόμασε νομοθετικὸν ἀστεϊσμόν. Ἀλλὰ τὸ Σύστημα ἐν τῇ βαθύτητι τῆς ἐμβριθείας αὐτοῦ δὲν εὑρίσκει μεγάλην τοῦ νομοθέτου τὴν ἀστειότητα, ὡς ἀφήσαντος ἔτι στάδιον εὐρὺ εἰς τὸν δικαστὴν τὸν πολιτικὸν κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀποζημιώσεως.

Τ'ἀνωτέρω ἀποκρούει ἡ ἀντίθετος γνώμη (2), λέγουσα ὅτι, ἄν, χάριν συντομίας ὁ νομοθέτης μετεχειρίσθη ἀπὸ κοινοῦ τὴν λέξιν δὲν ἐμποδίζει, ἕπεται ὅτι ἡ ἀκυρολεξία αὕτη εἶναι τοιαύτη ὥστε νὰ καταφάγῃ τὸ ἄρθρον 12 τῆς πολιτικῆς δικονομίας; Μάλιστα τὸ γερμανικὸν κείμενον ἀκριβέστερον φέρει, ὅτι ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις δὲν ἀποκλείει τὴν ἐπιδίωξιν τῶν πολιτικῶν ἀποζημιώσεων, κατὰ τὴν ἔννοιαν, ὅτι διὰ τῆς ποινῆς δὲν ἐξαλείφονται αἱ λοιπαὶ συνέπειαι τοῦ ἀδικήματος. Περὶ τοιούτων ἐνδεχομένων κωλυμάτων, εἴτε ὡς πρὸς τὴν πολιτικὴν δίκην, εἴτε ὡς πρὸς τὴν ποινικήν, πραγματεύεται ὁ νομοθέτης ἀπὸ τοῦ ἄρθρου 6—12 τῆς ποινικῆς δικονομίας. Ὑπάρχει λοιπὸν πληρεστάτη κυριολεξία (3).

(1) Νομ. Μέλ. σ. 964.

(2) Νομ. Μέλ. σ. 1011.

(3) Ὁ νόμος (λέγει ὁ Καλλιγᾶς ἐν σελ. 1012 Νομ. Μελ.) δὲν ἀποδέχεται μὲν τὴν αὐτὴν συνέπειαν τῆς ἀθωωτικῆς ἀποφάσεως, μεθ' ἣν ἐπιτρέπει τὴν ἐπιδίωξιν τῶν πολιτικῶν ἀπαιτήσεων. Μήπως τοῦτο τὸ φαινόμενον, δὲν ἐπρέσβευσαν ὅλοι ὅσοι ἐδίδαξαν περὶ

ϛ') Ἂν ἐσκόπει ὁ νομοθέτης τῆς Ἑλλάδος (λέγει ὁ Οἰκονομίδης ἐν Νομ. Μελ. σελ. 967) νὰ καταστήσῃ τὴν ποινικὴν δίκην προδικαστικὴν τῇ πολιτικῇ, ἤθελεν ἀπαγορεύσει γενικῶς τὴν προτέραν ἐκδίκασιν τῆς περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγῆς ὑπὸ τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου, ὥστε τοῦτο νὰ δικάζῃ πάντοτε δεύτερον. Ὅπερ ὅμως ἐπὶ πλαστογραφίας μόνον διέταξε. Δύναται λοιπὸν μετὰ πιθανότητος νὰ ὀνομασθῇ προδικαστικὴ ἡ ποινική, ἐνῷ ἐστὶ πολλάκις μεταδικαστική, ὡς δικαζομένη μετὰ τὴν πολιτικήν; τοῦθ' ὅπερ ἐπὶ πλαστογραφίας συμβαίνει.

Ἡ ὑποστηρίζουσα τὴν τελεσιδικίαν ἀντίθετος δόξα ἀποκρούει τὸ τεκμήριον αὐτό, λέγουσα (1). «Κατ' ἐμὴν γνώμην ἡ ἀπαγόρευσις εἶναι γενικωτάτη καὶ ἀπόλυτος. Ἅμα προτείνεται παρὰ τοῦ εἰσαγγελέως ὅτι γίνεται καταδίωξις λόγῳ κολασίμου πράξεως, διὰ τῶν ἀριθ. 10 τῆς πολιτικῆς δικονομίας καὶ 8 τῆς ποινικῆς, δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν πολιτικὸν δικαστὴν νὰ προβῇ.

Ὅταν ὅμως δὲν ὑπάρχῃ τοιαύτη πρότασις καὶ ἑπομένως ποινικὴ καταδίωξις, πῶς δύναται ν' ἀποφανθῇ, ὅτι ὑπάρχει ἀδίκημα, τὸ πολιτικὸν δικαστήριον, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἁρμόδιον περὶ τούτου, καὶ ν' ἀναστείλῃ τὴν πρόοδον τῆς δίκης;

Ἂν ὁ μὲν πολιτικὸς δικαστὴς ἀρνῆται νὰ δικάσῃ, πρὶν τιμωρηθῇ τὸ κατ' αὐτὸν ἀδίκημα, ὁ δὲ ποινικὸς δὲν εὑρίσκει ὕλην κἂν νὰ ἐπιληφθῇ ἀνακρίσεως, τί μέλλει γενέσθαι διὰ τὰ περαιτέρω τῆς δίκης;

Ἰδοὺ ἴσως διατί δὲν ἐπετράπη ἡ αὐτεπάγγελτος τοῦ πολιτικοῦ

τῶν συνεπειῶν τῆς καταδ. ἀποφ; Δὲν εἶναι μᾶλλον τοῦτο τεκμήριον, ὅτι ὁ ἡμέτερος νομοθέτης αὐτοὺς ἠκολούθησεν ἐν πᾶσι; Πρὸς τί ὅμως νὰ ἐκφράσῃ τὸ περιττὸν τοῦτο ὁ νομοθέτης, ὅταν μάλιστα ἦναι ἐνδεχόμενον, ὅτι καὶ ἡ πολιτικὴ ἀγωγὴ στερεῖται βάσεως; Ἡ περιττολογία ἤθελεν ὑπάρχει τῷ ὄντι ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἐναντίου δόγματος, ὅτι οὐδέποτε ἡ ποινικὴ ἀπόφασις ἔχει συνέπειαν ὡς πρὸς τὴν πολιτικὴν δίκην. Ὑπὸ τὸ κράτος ὅμως τοῦ ἄρθρον 12 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἡ τοιαύτη ἐπεξήγησις γίνεται ἀπαραίτητος, ὥστε νὰ μὴ ἀποσβεσθῇ ἡ ἀποζημίωσις, ἥτις στηρίζεται ἐπὶ ἄλλης βάσεως ἢ τοῦ τιμωρουμένου ἀδικήματος, κηρυχθέντος ἀνυπάρκτου διὰ τῆς ἀθωώσεως!

(1) Νομ. Μελ. σ. 1013 καὶ 855.

δικαστηρίου ἀναστολή, ἀλλὰ καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχεν αὐτὸς ὁ λόγος, [illegible] τεκμήριον [illegible] νὰ μεταβάλλωμεν τὴν [illegible] τοῦ ἄρθρου 12 τῆς πολ. δικ. [illegible]

§ 7.

Ἐκθέσας τὰς ἀνωτ. σκέψεις τῶν εἰρημένων ἐμβριθῶν νομομαθῶν, μεταβαίνω εἰς τὰς συνεπείας τῆς γνώμης, ἥτις ὑποστηρίζει τὴν τελεσιδικίαν ἐπιβαίνων λοιπὸν εἰς τὸ ἀκάτιον, μετὰ τὸ ὁποῖον περιπλέει τὴν παραλίαν ὁ πρόμαχος αὐτῆς, εὔχαρις θεωρῶ ἐπ' αὐτοῦ τοὺς κλάδους ἐλαίας, μὲ τοὺς ὁποίους προσέρχεται ὁ κατ' αὐτῆς ἀντιστρατευόμενος, οὐδὲ διστάζω νὰ εἴπω, ὅτι ἡ [illegible] τοῦ Δαλλ. (1) δὲν θέλει ἐπαληθεύσει ἐν Ἑλλάδι τοὐλάχιστον, ἧς ἡ νομοθεσία φαίνεται κατὰ τοῦτο πραγματικωτέρα. Ὅθεν

§ 8. Ὅταν τὸ ποινικὸν δικαστήριον ἐπιλαμβάνηται τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς, παραδεχόμενον ἢ ἀπορρίπτον αὐτὴν, γεννᾶται τελεσιδικία (2).

§ 9. Τὸ ποινικὸν δικαστήριον ἐπιλαμβάνεται τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς μόνον ὅταν καταδικάζῃ (3). Ὅταν ὅμως τὸ ποινικὸν δικαστήριον κηρύττῃ ἀθῶον τὸν κατηγορούμενον, ἐπιτρέπεται διὰ τὴν αὐτὴν πρᾶξιν πολιτικὴ ἀπαίτησις; Διακριτέον·

α) Ὅταν τὸ ποινικὸν δικαστήριον ἀποφαίνηται ὅτι ἡ πρᾶξις δὲν ὑπῆρξε, πολιτικὴ ἀπαίτησις δὲν χωρεῖ οὔτε ἐνώπιον τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου· τὸ περὶ τῆς πράξεως ζήτημα θεωρεῖται ὁριστικῶς δεδικασμένον (4), ἡ δὲ πολιτικὴ ἀπαίτησις δὲν ἔχει αὐτοτελῆ ὕπαρξιν, ἐξαρτωμένη ἀπὸ τῆς πράξεως τῆς ὑπάρξεως (5).

β) Ὅταν ἡ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου ἀπόφασις εἶναι ἀθωωτική, ἢ ἀποφαίνηται ὅτι τὸ γεγονὸς δὲν ἀπεδείχθη.

(1) Δ. chose jugée ἀρ. 531, 567. Ὁ ΑΠ. πρὸ μικροῦ καθιέρωσε τὴν ὑπὲρ τῆς τελεσιδικίας γνώμην. Ὅρα ἀπ. πολ. 814 τοῦ 61.

(2) Toullier 8 ἀρ. 30.—10 ἀρ. 240. Merlin quest. λ. faux. Mangin 413. Faustin inst. γ. § 202. Καλλ. γ. § 563.

(3) Ποιν. δικ. 85. 447—452. πολ. ἀπόφ. ΑΠ. 215 τοῦ 49. Εὐρ. λ. Πολιτικὴ ἀγωγὴ § 28 ἐπ. 31. Ἄλλως οἱ Γάλλοι ὡς πρὸς τοὺς συνέδρους μόνον. Mangin ἀρ. 429. 435.

(4) Merlin rép. λέξ. non bis in idem ἀριθ. 15. Mangin ἀριθ. 424 ἑπόμ.

(5) Πρβ. ἀπ. ΑΠ. 861 (τοῦ 40) 50 (τοῦ 45). Εὐρ. 2 σ. 240 καὶ Δαλλ. chose jugée 451. Καλλ. γ. § 564.

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δὲν ἀποκλείεται ἡ πολιτικὴ ἀπαίτησις, διότι, ἐὰν δὲν ἐλήφθη χωριστὸν ἀδίκημα, ἐνδέχεται νὰ ἐμεσολάβησαν ἀπερισκεψίαι, ἢ δὲν πολιτικὴ ἀπαίτησις ἔχει καὶ τὴν βάσιν ταύτην ἄρα, ὅταν λείψῃ ἡ μία βάσις, τὸ ἀδίκημα, δὲν καταργεῖται συνάμα καὶ ἡ ἑτέρα· αὕτη εἶναι ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου 12 τῆς ποιν. δικον. (1).

§ 10. Πέραν ὅμως τοῦ ἀποφασισθέντος δὲν ἐκτείνεται ἡ ποινικὴ ἀπόφασις· ὅθεν ἐὰν κατ' οὐσίαν ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις ἔχῃ σχετικὴν ἔννοιαν, δὲν προκύπτουσι συνέπειαι πέραν αὐτῆς· οἷον, ὅταν τὸ ποινικὸν δικαστήριον ἀπολύσῃ τινά, ἕνεκα ἀλλοιώσεως τῶν φρενῶν του, δὲν ἕπεται ἐκ τούτου ὅτι ἐσχηματίσθη τελεσιδικία ὡς πρὸς τὴν κατάστασιν τῶν φρενῶν του· ἡ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου ἀπόφασις ἀποδεικνύει ἑπομένως μόνον ὅτι σχετικῶς πρὸς τὴν ἀξιόποινον πρᾶξιν ὑπῆρχεν ἀλλοίωσις τῶν φρενῶν. Mangin 436, Καλλ. γ. § 269. Πρβλ. τὰ ἐν σ. 198 ἐπ. ἐκτεθέντα.

Εἰς τὴν νομολογίαν εὕρηνται ταῦτα·

§ 11. α) Ἡ περὶ ὑφαιρέσεως ποινικὴ ἀπόφασις δὲν ἀποτελεῖ δεδικασμένον ὡς πρὸς τὸ ὑφαιρεθὲν ποσόν, ὅταν μάλιστα ὁ ἐνάγων δὲν περιορίζῃ τὴν αἴτησίν του εἰς τὸν ἐλάχιστον ὅρον τοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον τὸ ποινικὸν δικαστήριον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν διὰ νὰ ἐπιβάλῃ τὴν προσήκουσαν ποινήν, καὶ ἀφοῦ εἰς τὸ πολιτικὸν δικαστήριον δὲν ὑπεβλήθη πολιτικὴ ἀγωγή. Ἀπόφασις ἐφετῶν 17964 τοῦ 1860.

§ 12. β) Παραβιάζεται ὁ κανὼν τῆς τελεσιδικίας, ὅταν τὸ πολιτικὸν δικαστήριον διατάζῃ νὰ ἐξακριβωθῇ ἂν ὁ αἰκισθεὶς ἐνόσησε πλειότερον τῶν τριῶν μηνῶν, ἐν ᾧ ἀπεφήνατο ὅτι ἡ ὡς ἐκ τῆς αἰκίας ἀνικανότης διήρκεσεν ἔλαττον τῶν τριάκοντα ἡμερῶν; Ὅρα ἀπ. ἐφ. Αθ. 1779 εἰς Εὐρ. 13 σ. 68.

§ 13. γ) Κατὰ τὴν 133 τοῦ 59 πολ. ἀπ. ΑΠ. (κυροῦσαν τὴν 826 τοῦ 50 καὶ 521 τοῦ 51 ἀπ. ἐφ. Ναυπλ.) οἱ ἀθωωθέντες ἐπὶ λόγῳ ὅτι ἐξετέλεσαν πρᾶξίν τινα εἰς κατάστασιν ἀμύνης δύνανται νὰ εἰσαχθῶσι πρὸς ἀποζημίωσιν ἐνώπιον τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 133 τοῦ 1859, ἣν ἐμνημονεύσαμεν ἀνωτέρω § 4.

---

(1) Mangin ἀρ. 427 passim. Dalloz chose jugée 556. 569. Καλλ. γ. § 565. Εὐρετ. 2 σελ. 236. 239. Εὐρετ. 8 σελ. 76. Ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου 245 (τοῦ 1849) 50 (τοῦ 1845) 240 (τοῦ 1838) 70 (τοῦ 1851).

13[a] δ') Ὁ Κ. κατηγορήθη ἐνώπιον τοῦ κακουργιοδικείου ἐπὶ ἀνθρωποκτονίᾳ κατὰ τοῦ Π.—Οἱ δὲ ἔνορκοι ἀπεφάνθησαν ὅτι ὁ Κ. ἐξετέλεσε τὴς ἀνθρωποκτονίαν εἰς κατάστασιν νομίμου ἀμύνης(1),καθ'

(1) Ἡ ἄμυνα ἀποκλείει πᾶσαν ἰδέαν ἀδικήματος ἢ παραπτώματος, ἐκτὸς pro ratione excessum. Merlin, rep. respons. civile. Carnot 358. instt. crim.—arrêt cass. 19 Δεκεμβρίου 1817.

Τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων (λέγει ὁ Mangin) δὲν δύναται νὰ μεταβάλῃ εἰς ἔλλειψιν ἐπιδεκτικὴν ἀποζημιώσεως ἓν γεγονὸς, τὸ ὁποῖον, κατὰ τὴν ἐτυμηγορίαν τῶν ἐνόρκων καὶ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, εἶναι νόμιμος πρᾶξις. Οἱ ἔνορκοι ἐκήρυξαν τινὰ ἔνοχον τραυμάτων, προσθέσαντες, ὅτι ὁ κατηγορούμενος ἐξετέλεσε τὴν πρᾶξιν ταύτην εἰς κατάστασιν νομίμου ἀμύνης· ἐπομένως ἠθωώθη, ἀλλὰ κατεδικάσθη ν' ἀποζημιώσῃ τὸν παθόντα· ἡ ἀπόφασις ὅμως αὕτη ἀνῃρέθη ἀπὸ τὸ ἀκυρ. τῆς Γαλλίας δικαστήριον,«Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν γενικὴν ἀρχὴν, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ παράπτωμά τι (faute), διὰ νὰ χορηγηθῶσιν ἀποζημιώσεις, ὁ δὲ νόμος δὲν θεωρεῖ ἁμαρτάνοντα τὸν πράττοντα ὅ,τι ἔχει δικαίωμα νὰ πράξῃ, ἐκτὸς ἂν τὸ πράξῃ πρὸς βλάβην ἄλλου τινὸς καὶ ὄχι πρὸς ἴδιον αὐτοῦ ὄφελος.—Ἐπειδὴ ἡ ἄμυνα εἶναι τοῦ φυσικοῦ δικαίου καὶ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 328 ἀποκλείει πᾶσαν ἰδέαν ἀδικήματος· ἐπιτρεπομένη δὲ παρὰ τοῦ θετικοῦ νόμου, ἀποκλείει πᾶν εἶδος παραπτώματος· ἐπομένως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ προκύψῃ ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως ὑπὲρ ἐκείνου, ὅστις τὴν ἐπροκάλεσεν» (α).

Ἐκ τῶν ἐκτεθέντων προκύπτει, ὅτι ἂν τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων, ἀποκρυνόμενον ἀπὸ τὸν τύπον, καθ' ὃν πρέπει νὰ τίθενται τὰ ζητήματα εἰς τοὺς ἐνόρκους, προκαλέσῃ τούτους νὰ ἐκφρασθῶσι πρῶτον περὶ τοῦ ὑλικοῦ τῆς πράξεως στοιχείου, καὶ δεύτερον περὶ τοῦ ἠθικοῦ, τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων, ἐξετάζον τὴν περὶ ἀποζημιώσεως αἴτησιν, δὲν δύναται πλέον νὰ ἐξετάσῃ τὴν ὑλικὴν ὕπαρξιν τοῦ γεγονότος αὐτοῦ, ὄντος δεσμευμένου ἀπὸ τὴν ἀφορῶσαν αὐτὸ ἐτυμηγορίαν τῶν ἐνόρκων. Πρβ. τὸν Morin ἐν λ. défense légitime ἐν τέλει.

—Τὸ βούλευμα,δι' οὗ ἀποφαίνεται τὸ συμβούλιον ὅτι δὲν πρέπει

(α) Ἀπόφ. τῆς 19 Δεκεμβ. 1817. Dalloz 21, 30. Sir. 18, 170. Jousse τόμ. 1 σελ. 128. Merlin rep. réparation civ. Carnot instr. crim art. 358. arrêt cass. τῆς 19 Δεκεμβρίου 1817.

ὑπέρβασιν ὅμως τῶν νομίμων ὁρίων αὐτῆς, ἀλλ' ὅτι ἡ ὑπέρβασις προῆλθεν ἀπὸ ὑπερβολικὸν φόβον.

Μετὰ ταῦτα ἐκινήθη κατὰ τοῦ Κ. ἀγωγὴ πολιτικὴ περὶ ἀποζη-

νὰ γίνῃ κατηγορία κατὰ τοῦ δεῖνος ὡς ἐνεργήσαντος ἐν καταστάσει ἀμύνης, δὲν προδικάζει τὸ περὶ πολιτικῆς ἀγωγῆς ζήτημα ὡς ἀνεξάρτητον. Ἀπόφασις πολιτικὴ ΑΠ. 234 τοῦ 57 (ἀναιροῦσα τὴν 13686 ἐφ. Ἀθ.) καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδή, κατὰ τὴν ὁριστικὴν καὶ σαφῆ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 12 τῆς ποινικῆς δικονομίας, ἀθωωτικὴ ἢ καταδικαστικὴ ἀπόφασις δὲν ἐμποδίζει τὴν ἐπιδίωξιν τῶν ἰδιωτικῶν ἀπαιτήσεων, καὶ κατὰ τὴν ἐπίσης σαφῆ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 346 τῆς αὐτῆς δικονομίας, ὅταν ἡ πρᾶξις, δι' ἣν κατηγορήθη τις ἀπεδείχθη μέν, δὲν εἶναι δὲ κολάσιμος, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν περίστασιν ἀπολύεται ὁ κατηγορούμενος, καί, γενομένης αἰτήσεως, ἀποφασίζονται τὰ περὶ ἐξόδων καὶ πολιτικῶν ἀπαιτήσεων κατὰ τοὺς περὶ τούτων ὁρισμοὺς τοῦ νόμου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, αἰτήσαντος τοῦ ἀναιρεσείοντος διὰ πολιτικῆς ἀγωγῆς παρὰ τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἀποζημίωσιν ἕνεκεν ὅσων ὑπέστη ἐπιζημίων συνεπειῶν ὡς ἐκ τοῦ ἐπενεχθέντος αὐτῷ ὑπὸ τῶν τελευταίων χρονίου τραύματος, οὐκ ὀρθῶς καὶ κατὰ προφανῆ παραβίασιν τῶν τε εἰρημένων δικονομικῶν διατάξεων καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ δεδικασμένου ἀπέῤῥιψε διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 13686 π. ε. ἀποφάσεώς του ὡς ἀνυπόστατον τὴν εἰρημένην τοῦ ἀναιρεσείοντος αἴτησιν, στηριχθὲν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 82|332 τοῦ 1848 ἔτους βούλευμα τοῦ συμβουλίου τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν· καθότι τὸ βούλευμα τοῦτο, ἀποφηνάμενον ὅτι δὲν πρέπει νὰ γενῇ κατηγορία κατὰ τῶν ἀναιρεσιβλήτων ὡς εὑρεθέντων, καθ' ὃν χρόνον ἐπήνεγκον τὸ τραῦμα εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα, ἐν καταστάσει νομίμου καὶ πλήρους ἀμύνης, φέρει μέν, δυνάμει τῶν ἄρθρων 251 § 1 καὶ 252 τῆς ποινικῆς δικονομίας, χαρακτῆρα τελεσιδίκου καὶ ἀμετακλήτου ἀθωωτικῆς ἀποφάσεως, δὲν προδικάζει ὅμως καὶ τὸ περὶ πολιτικῆς ἀπαιτήσεως ζήτημα, ὃν πάντῃ ἀνεξάρτητον ἀπὸ τῆς ποινικῆς πράξεως, ὡς μὴ ὑπαρχούσης ταὐτότητος περὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς πολιτικῆς καὶ ποινικῆς δίκης, καὶ ἑπομένως μὴ δυναμένης τῆς ποινικῆς ἀποφάσεως νὰ ἔχῃ ὡς πρὸς τὴν πολιτικὴν ἀπαίτησιν τὴν ἰσχὺν τοῦ δεδικασμένου».

— Ἐάν, κατὰ τὴν ἐτυμηγορίαν τῶν ἐνόρκων, ὁ ἐπὶ ἀνθρωποκτονίᾳ

μιώσεως καὶ ἱκανοποιήσεως· ἀνεφύη λοιπὸν τὸ ζήτημα, ἂν, μετὰ τὴν ἐτυμηγορίαν ἐκείνην τῶν ἐνόρκων, ὀφείληται ἀποζημίωσις καὶ ἱκανοποίησις.

Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἔλυσε καταφατικῶς τὸ ζήτημα διὰ τῆς 332 τοῦ 1851 ἀποφάσεως ἣν ὅρα εἰς Εὑρετ. τόμ. 8 σελ. 77.

§ 14. ε) Ἡ ἔνστασις τοῦ δεδικασμένου πράγματος τότε μόνον δύναται νὰ λάβῃ χώραν, ὅταν αἴτησίς τις, περὶ ἧς ἀπεφασίσθη ἤδη ὁριστικῶς μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων, ὑποβάλλεται ἐκ νέου εἰς τὸ δικαστήριον· ἑπομένως ὅταν τὸ δικαστήριον ἀποῤῥίψῃ τὴν πρότασιν τοῦ κατηγορουμένου περὶ ἀποδείξεως τῆς ἀληθείας τῶν ὑπ' αὐτοῦ γραφομένων, δύναται μετὰ ταῦτα νὰ προτείνῃ τὴν ἀπόδειξιν ὅτι εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ κατηγορουμένου δὲν ἦτο ἐν κακῇ πίστει, οὔτε εἶχε δολίαν προαίρεσιν προσβολῆς κατὰ τῆς κυβερνήσεως. Ἀπ. ποιν. ΑΠ. 8 τοῦ 41.

§ 14ª Ἡ περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου ἀπόφασις λόγῳ ἐλλείψεως ἐγκλήσεως δὲν ἀπολύει τὸν κατηγορούμενον· ἑπομένως ὁ ἀπολυθεὶς διὰ βουλεύματος δύναται νὰ καταδιωχθῇ, ἂν γίνῃ τακτικὴ μεταγενεστέρα ἔγκλησις. Ἀπ. ποιν. ΑΠ. 20 τοῦ 43.

§ 15. Ὡς πρὸς τὴν πλαστογραφίαν γεννᾶται ἰδιαίτερον ζήτημα· αὕτη δικάζεται ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, ὅταν ἀποδίδηται εἰς ῥητὸν πρόσωπον· ἄλλως παρεμπιπτόντως ὑπὸ τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου· ὑπόθες, ὅτι τὸ ποινικὸν δικαστήριον ἠθώωσε τὸν κατηγορούμενον χωρὶς ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς γνησιότητος τοῦ ἐγγράφου, ἢ ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν ἀπεδείχθη ἡ πλαστογραφία (1).

κατηγορηθεὶς εὑρέθη εἰς κατάστασιν ἀμύνης, συγχωρεῖται εἰς τὴν περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγὴν τὸ ζήτημα, ὅτι ἐγένετο ὑπέρβασις τῶν ὅρων τῆς ἀμύνης. Ἴδε τὴν τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν 219 τοῦ 1855 ἀπόφασιν, ἥτις περιέχει καὶ γνώμην μειονοψηφίας, ἐν Νομ. σελ. 6029.

(1) Τὸ ἄρθρον 456 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἀφορᾷ τὰς ἐν αὐτῷ ἰδιαιτέρας περιπτώσεις, καθ' ἃς δύναται, μὴ ὑπαρχούσης ἐκκρεμοῦς πολιτικῆς ἀγωγῆς, νὰ εἰσαχθῇ ὡς κυρία ἡ περὶ πλαστογραφίας. Δὲν εἶναι δὲ ὀρθὴ ἡ γνώμη, ὅτι ἡ περὶ πλαστογραφίας παρεμπίπτουσα ἀγωγὴ εἶναι ἀπαράδεκτος, διὰ τὸν λόγον, ὅτι μετὰ τὴν ἔκδοσιν βουλεύματός τινος πρέπει νὰ εἰσαχθῇ κυρία περὶ πλαστογραφίας ἀγωγή. Ἀπόφασις πολ. ΑΠ. 8 τοῦ 1853.

Τινὲς φρονοῦσιν ὅτι ἐπὶ δημοσίων ἐγγράφων δὲν ἐπιτρέπεται πλέον παρεμπίπτουσα περὶ πλαστογραφίας δίκη (1), ἀλλ' ἡ γνώμη αὕτη εἶναι ἀβάσιμος (2)· διότι, ὅταν τὸ ποινικὸν δικαστήριον δὲν ἀπεφάνθη ἀπ' εὐθείας, ἂν τὸ ἔγγραφον ἦναι πλαστὸν ἢ γνήσιον, δὲν ἐδικάσθη τὸ ἔγγραφον, ἀλλὰ τὸ πρόσωπον, ἡ δὲ παρεμπίπτου-

(1) Merlin rép. non bis in idem ἀρ. 16 chose jugée ἀρ. 15.

(2) Ἀποφανθέντος τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνῃ κατηγορία ἐπὶ πλαστογραφίᾳ κατὰ τοῦ δεῖνος, δὲν θεωρεῖται ἐκ τούτου δεδικασμένον καὶ τὸ πολιτικὸν ζήτημα, ἂν τὸ ἔγγραφον ἦναι πλαστογραφημένον ἢ μή. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 299 τοῦ 1852 φέρουσα·

«Ἐπειδή, διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ 459 τοῦ 1849 βουλεύματος τῶν ἐν Πάτραις πλημμελειοδικῶν, ἀπεφασίσθη, ὅτι δὲν πρέπει νὰ γενῇ κατηγορία κατὰ τοῦ Παναγιώτου Μοθωνιοῦ, τουτέστιν ἡ ποινικὴ δίκη περιεστράφη μόνον εἰς τὸ ζήτημα τῆς ὑπαιτιότητος τοῦ κατηγορηθέντος, καὶ κατὰ τοῦτο ὑπάρχει τελεσιδικία· ἀλλ' ἐκ τούτου δὲν ἕπεται ὅτι ὑπάρχει ἐπίσης δεδικασμένον καὶ τὸ πολιτικὸν ζήτημα ἂν τὸ ἔγγραφον εἶναι πλαστογραφημένον, καθότι τὰ δύο ζητήματα ταῦτα διαφέρουσιν οὐσιωδῶς ἀπ' ἀλλήλων, καὶ δὲν εἶναι ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα, διὰ νὰ ὑπάρχῃ δεδικασμένον, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρον 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καὶ καθότι τὸ ποινικὸν συμβούλιον δὲν ἐστάθμισε τὰ περὶ ἐγγράφου, ἀλλὰ τὰ περὶ τῆς κατηγορίας κατὰ τοῦ προσώπου· ἑπομένως τὸ ἐφετεῖον Ἀθηνῶν παραδεχθὲν ὅτι διὰ τοῦ βουλεύματος τούτου ὑπάρχει δεδικασμένον τὸ πολιτικὸν τῆς πλαστογραφίας ζήτημα καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀπορρίψαν ὡς απαράδεκτον τὴν περὶ πλαστογραφίας παρεμπίπτουσαν ἀγωγὴν τοῦ Ν. Μοθωνιοῦ, παρεβίασε τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τοῦ ἄρθρου 274 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἡ δὲ παραβίασις αὕτη ἐπιφέρει κατὰ τὸ ἄρθρον 201 καὶ 807 § 5 τῆς ἰδίας δικονομίας ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως».

— Τὰ πολιτικὰ δικαστήρια δὲν ἐμποδίζονται, ἀθωωτικῆς οὔσης τῆς ἀποφάσεως, νὰ ἀποφασίσωσι περὶ τῆς ἰσχύος τῶν ἐγγράφων, ἐφ' ὧν ἐβασίζετο ἡ περὶ πλαστογραφίας ποινικὴ δίκη. Ἀπ. 117 τοῦ τοῦ 46 τῶν ἐν Ν. ἐφ. (Νομ. σ. 4665).

— Ὅταν τὸ κατὰ συνέπειαν ἐγκλήσεως ἐπὶ πλαστογραφίᾳ ἐκδοθὲν βούλευμα φέρῃ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ πρὸς κατηγορίαν, τὸ ἔγγραφον δύναται νὰ προσβληθῇ διὰ παρεμπιπτούσης περὶ πλα-

σα ἀγωγὴ ἀφορᾷ τὸ ἔγγραφον. Dalloz chose jugée 559. Mangin 428. Εὑρ. 8 σ. 79. Καλλ. § 567.

Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον λέγομεν, ὅτι καὶ ἂν κηρυχθῇ τὸ δημόσιον ἢ ἰδιωτικὸν ἔγγραφον γνήσιον, πᾶν ἄλλο μέσον πρὸς ἀκύρωσίν του συγχωρεῖται, οἷον ὁ δόλος, ἡ εἰκονικότης κτλ. Mangin 437. Dalloz chose jugée 558. Καλλ. γ. § 567.

§ 16. Αἱ αὐταὶ ἀρχαὶ ἐφαρμόζονται ὅταν ἡ πολιτικὴ ἀγωγὴ εἰσάγηται εἰς τὸ πολιτικὸν δικαστήριον μετὰ τὴν ποινικὴν δίκην.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν μὴ παράστασιν τῶν αὐτῶν προσώπων ἐνώπιον ἀμφοτέρων τῶν δικαστηρίων, εἴδομεν ἤδη, ὅτι δὲν ἐπιφέρει ἔλλειψιν εἰς τὰ προσόντα τῆς τελεσιδικίας, διότι ὁ παθὼν καὶ βλαπτόμενος ἀντιπροσωπεύεται διὰ τῆς εἰσαγγελίας.

Τὸ νέον ἐνταῦθα εἶναι λοιπὸν ἡ ἔλλειψις τοῦ ἐξωτερικοῦ δεσμοῦ τῆς διαδικασίας, ἀλλ' ὁ ἐξωτερικὸς οὗτος δεσμὸς δὲν ἀποκαθιστᾷ κυρίως τὴν προδικαστικὴν σχέσιν. Ἡ σχέσις αὕτη ὑπάρχει κατ' οὐσίαν, καθόσον τὰ ζητήματα ἐξαρτῶνται ἀλλήλων. Ὅταν τὸ ἔγγραφον ἐκηρύχθη προηγουμένως πλαστόν, πῶς δύναται νὰ γίνῃ αὐτοῦ χρῆσις κατὰ τὴν πολιτικὴν δίκην, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αὕτη δὲν διεκόπη διὰ τῆς ποινικῆς; Διατί ὁ νόμος διέταξε νὰ διακόπτηται ἡ πολιτικὴ δίκη μεχρισοῦ ἀποφανθῇ τὸ ποινικὸν δικαστήριον;—διότι κατ' οὐσίαν ἡ μία δίκη προδικάζει τὴν ἄλλην καὶ ὑπάρχει μεταξύ των ἀναγκαῖος δεσμός. Ἡ διακοπὴ τῆς πολιτικῆς δίκης εἶναι ἀποτέλεσμα ἄλλης ἀρχῆς, ἐχούσης βάσιν τὸν λογικὸν σύνδεσμον τῶν δύο ζητημάτων, ἅτινα ἀποτελοῦν μέρος ἑνὸς συλλογισμοῦ, τὴν μείζονα καὶ ἐλάσσονα πρότασιν. Ὅταν ἑπομένως ὁ ἐξωτερικὸς δεσμὸς τῆς διαδικασίας εἶναι ἀποτέλεσμα καὶ ὄχι αἰτία, εἶναι ἀναντίῤῥητον ὅτι καὶ ἄνευ τοῦ δεσμοῦ τούτου ἡ αἰτία δύναται νὰ ἐνεργήσῃ, ἅμα τὸ ποινικὸν ζήτημα κατ' οὐσίαν προδι-

---

στογραφίας ἀγωγῆς. Ὅρα τὴν νομολογίαν ἐν Εὑρετηρ. τόμ. 5 σελ. 377 (λέξ. Βουλεύματα).

— Τὸ πολιτικὸν δικαστήριον δὲν δύναται νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἀνακρίσεως ζητήματος, ἐφ' οὗ οἱ ἔνορκοι ἀπεφάνθησαν. Ἄρα, ὅταν οἱ ἔνορκοι ἀπεφήναντο ὅτι ἔγγραφόν τι δὲν εἶναι πλαστογραφημένον, τὰ πολιτικὰ δικαστήρια ὀφείλουν νὰ παραδεχθῶσι τὸ γεγονὸς αὐτὸ ὡς ἀληθές. Ἀπόφασις 94 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σ. 4826).

κάζει τὸ πολιτικόν. Μετὰ τὴν καταδίκην τοῦ κατηγορουμένου δύναται ὁ παθὼν νὰ ζητήσῃ τὰς ἀποζημιώσεις του ἐνώπιον τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου καὶ δὲν ἔχει ἀνάγκην νέας ἀποδείξεως. Τὸ ἄρθρον 12 τῆς πολιτικῆς δικονομίας εἶναι γενικόν, διὰ τοῦτο δὲν μεταχειρίζεται τὴν ἔκφρασιν τοῦ προδικαστικοῦ ζητήματος, ἀλλὰ τοῦ προκαταρκτικοῦ. Προσέτι ὁσάκις ἔγγραφον κηρύτεται ὡς πλαστὸν, ὁ νόμος διατάσσει τὴν ἐξαφάνισιν ἢ δήμευσίν του (1), εἶναι ἄρα φυσικῶς ἀδύνατον νὰ γίνῃ μεταγενεστέρα αὐτοῦ χρῆσις.

Ἐπὶ τέλους εἶναι ἀδιάφορον ἂν τὸ κατηγορηθὲν πρόσωπον δὲν παρίσταται εἰς τὴν πολιτικὴν δίκην, ἅμα ὑπάρχει ἡ σχέσις προκαταρκτικοῦ ζητήματος. Ὅταν π. χ. ὁ συμβολαιογράφος κατεδικάσθη ὡς πλαστογράφος, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ κινηθῇ κατ' αὐτοῦ πολιτικὴ δίκη διὰ νὰ ἰσχύσῃ ἡ τελεσιδικία ὡς πρὸς τὸ ἔγγραφον. Τὸ ἔγγραφον εἶναι πλαστὸν ὡς πρὸς πάντας, οἵτινες τὸ ἐπικαλοῦνται· ἀντιστρόφως πρέπει νὰ εἴπωμεν τὸ αὐτὸ, ὅταν, δικαζομένου τοῦ συμβολαιογράφου ποινικῶς, τὸ ἔγγραφον κηρύττηται γνήσιον (2).

---

(1) Πολ. δικονομ. ἄρθρον 460 ποινικ. νόμου ἄρθρον 260. Ὁ F. Hélie § 202 λαμβάνει ἐπιχείρημα κατὰ τοῦ Mangin 426, ὅτι κατὰ τὸν γαλλικὸν ποιν. κώδηκα, ἄρθρ. 463, δὲν διατάσσεται ἡ ἐξαφάνισις, ὅπως κατὰ τὴν γαλλικὴν πολιτικὴν δικονομίαν· ἄρθρον 241 ἐπὶ πολ. δίκης.

(2) Ὁ Merlin ἐκφράσας τὴν ἐναντίαν γνώμην εἰς τὴν τρίτην ἔκδοσιν τῶν quést. v. faux § 6, τὴν ἀνεκάλεσεν εἰς τὴν τετάρτην· Mangin 426, Dalloz chose jugée 552 καὶ ἑπόμ. ὅστις ὅμως ἐν 554 κηρύττεται ἐναντίος χωρὶς νὰ ἐπεμβαίνῃ εἰς τὴν συζήτησιν.

Δύναται νὰ ἐπιτραπῇ ἡ ἀπόδειξις τῆς πλαστότητος εγγράφου, ..ροῦ προηγήθῃ ποιν. δίκη, καθ' ἣν τὸ ἔγγραφον ἐθεωρήθη γνήσιον; ..χι, κατὰ τὴν τελευταίαν σκέψιν τῆς 17053 ἀποφάσεως τῶν ἐν ..θ. ἐφ. φερούσης·

«Ἐπειδὴ τὸ συμβούλιον τῶν ἐν Χαλκίδι πλημμελειοδικῶν, εἰς ..ὸ ὁποῖον ἁρμοδίως ὑπεβλήθη τὸ ζήτημα περὶ τῆς πλαστογρα..ίας τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ἐπιδοτηρίου ὡς πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἐκ..κειμένα γεγονότα, διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 55 τῆς 15 Μαρτίου 1858 ..βουλεύματός του ἀποφαίνεται, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ πρὸς κατη..γορίαν κατὰ τοῦ κλητῆρος Π. Φράγκου ἐπὶ πλαστογραφίᾳ, διότι ..τῆς γενομένης ἐπὶ τούτῳ ποινικῆς ἀνακρίσεως ἐβεβαιώθη τὸ

§ 17. Τὸ περὶ πλαστογραφίας ζήτημα δύναται νὰ ἀνακύψῃ ἐνώπιον τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου, ὅταν τὸ ἁρμόδιον ποινικὸν συμβούλιον ἀπεφήνατο, οὐχὶ ὅτι δὲν ἔλαβον χώραν τὰ γεγονότα, ἕνεκα τῶν ὁποίων προσβάλλεται ὡς πλαστὸν συμβόλαιόν τι (ἡ πλαστὴ πρᾶξις τῆς πλαστογραφίας), ἀλλ' ὅτι δὲν ὑπῆρξε δόλος προαιρέσεως ἐκ μέρους τοῦ συμβολαιογράφου (12 πολ. δικον. καὶ 12 ποινικ. δικον.). — Τὸ ἄρθρον 456 ἐδάφ. 1 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἐννοεῖ, ὡς προκύπτει καὶ ἐκ τῶν πρὸ αὐτοῦ ἄρθρων, ὅτι ἡ κυρία περὶ πλαστογραφίας δίκη διεξάγεται ποινικῶς, ὁσάκις ὑπάρχῃ ὑπεύθυνος ἄνθρωπος, ζῶν ἔτι, ὅστις ἐγκαλεῖται ἐπὶ πλαστογραφίᾳ· εἰς τὴν περίπτωσιν δέ, καθ' ἣν ἡ ποινικὴ δίκη διεξήχθη καὶ κατ' αὐτὴν δὲν ἀπεφάσθη ἡ ὕπαρξις ἢ μὴ πράξεως τῆς πλαστογραφίας, τὸ μνησθὲν ἄρθρον 456 δὲν ἔχει ἐφαρμογήν τινα. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 225 τοῦ 1851, κυροῦσα τὴν 5465 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἣν ἴδε εἰς Εὑρετ. καὶ Νομ. σ. 5137.

§ 18. Ἔλθωμεν ἤδη εἰς τὰ βουλεύματα. — Τέσσαρά τινα ἀποφαίνονται τὰ συμβούλια (251 ποιν. δικ.), ἀλλ' ἡμεῖς δὲν ἔχομεν εἰμὴ νὰ ἐξετάσωμεν τὰ τῆς τελεσιδικίας ἀποτελέσματα, ὅσα πα-

[illegible]

γεγονὸς ὅτι ὁ κλητὴρ ἐτοιχοκόλλησε τὴν ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ μνημονευομένην ἀπόφασιν προσκαλέσας προηγουμένως ἵνα παρευρεθῶσιν εἰς τὴν τοιχοκόλλησιν τοὺς γείτονας τοῦ διαδίκου, ἐκ δὲ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 455—460 συνδυαζομένων μὲ τὸ ἄρθρον 12 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, προκύπτει ὅτι, εἰσαγομένης ποινικῆς δίκης ἐπὶ πλαστογραφίᾳ, ἡ ἀπόφασις τοῦ ἁρμοδίου ποινικοῦ δικαστηρίου, δι' ἧς βεβαιοῦται τὸ γεγονὸς τοῦ πλαστοῦ ἢ τοῦ γνησίου τοῦ ἐγγράφου, ἀποτελεῖ δεδικασμένον κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου διαδικασίαν, εἰς ἣν τὸ αὐτὸ ἔγγραφον προσάγεται, κατὰ τὸν ὁρισμὸν τοῦ ἄρθρου 12 τῆς πολιτικῆς δικονομίας· εἶναι ἑπομένως ἀπαράδεκτος ἡ αἴτησις τοῦ αὐτοῦ Γ. Νοταρᾶ τοῦ νὰ τῷ ἐπιτραπῇ ν' ἀποδείξῃ πολιτικῶς τὸ πλαστὸν τοῦ αὐτοῦ ἐπιδοτηρίου ὡς πρὸς τὴν τοιχοκόλλησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 14 ἀποφάσεως εἰς τὴν πρὸς τοὺς γείτονας γενομένην πρόσκλησιν, τοῦ νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν τοιχοκόλλησιν.

— Ὅταν δικόγραφόν τι προσβληθῇ ὡς πλαστὸν καὶ ἀπορριφθῇ ἡ ποινικὴ κατηγορία, ὁ ἀποτυχὼν διάδικος δὲν δύναται νὰ τὸ προσβάλῃ πάλιν διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους. Ἀπόφ. Ἀρ. Π. 49 τοῦ 1849 ἐν Νομ. σ. 2724.

ράγονται ἐκ τῶν βουλευμάτων, δι' ὧν ἀποφαίνονται τὰ συμβούλια ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ πρὸς κατηγορίαν, ἢ ὅτι παύει ἡ περαιτέρω καταδίωξις (1).

Διὰ τρεῖς αἰτίας τὸ συμβούλιον ἀποφαίνεται ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ πρὸς κατηγορίαν (ποιν. δικονομ. ἄρθρον 252), ἢ διότι δὲν ἀνακαλύπτει ὑποψίαν τινα ἐπιβαρύνουσαν τὸν ὑποβληθέντα εἰς ἀνάκρισιν, ἢ διότι ἡ ἀποδιδομένη εἰς αὐτὸν πρᾶξις δὲν προβλέπεται ἀπὸ τὸν ποινικὸν νόμον, ἢ διότι παραδέχεται λόγους ἐξαλείφοντας

---

(1) Τὸ τῆς παραπομπῆς βούλευμα δὲν ἀποτελεῖ δεδικασμένον. Ἀπ. ποιν. ΑΠ. 31 τοῦ 54.

— Πλημμελειοδικεῖον μὴ παραδεχθὲν τὸν ὑπὸ τοῦ συμβουλίου τῶν πλημμελειοδικῶν χαρακτηρισμὸν πράξεώς τινος, ἀλλὰ δοὺν ἄλλον εἰς τὴν κατηγορίαν χαρακτῆρα δὲν παραβιάζει τὸ δεδικασμένον. Ἀπ. ποιν. ΑΠ. 51 τοῦ 59.

Ἐν ἄλλοις ῥήμασι: Τὰ τῆς παραπομπῆς βουλεύματα δὲν ἀποτελοῦσι δεδικασμένον· κατὰ συνέπειαν, παραπεμφθέντος τινὸς ἐπὶ ἀπάτῃ, δύναται τὸ πλημμελειοδικεῖον νὰ δώσῃ ἄλλον χαρακτῆρα εἰς τὴν πρᾶξιν, οἷον τὸν τῆς δωροδοκίας (ἡ αὐτὴ ἀπόφασις).

Σημειωτέον ὅτι δὲν ἐπροτάθη ὅτι μεταβάλλεται τὸ ἀντικείμενον τῆς κατηγορίας.

—Τὰ βουλεύματα δι' ὧν διατάττεται ἡ εἰς τὸ ἀκροατήριον παραπομπὴ ὑποθέσεώς τινος, δεν ἀποτελοῦσι τελεσιδικίαν δεδικασμένου. Ἀπ. ποιν, ΑΠ. 73 τοῦ 47, ἣν ἐν λ. Ἐκλογαί.

—Ὁ ἀθωωθεὶς καταδιώκεται εἰς τὸ πλημμελειοδικεῖον διὰ τὴν αὐτὴν πρᾶξιν, ἄλλως χαρακτηρισθεῖσαν; Πρβ. Morin λ. question au jury ἀρ. 13. Πρβ. τὴν λέξιν chose jugée τοῦ Morin ἀριθ. 26. Πρβ. σ. 245 ἐπ. κατ.

—Τὰ βουλεύματα λαμβάνουν τὴν ἰσχὺν τοῦ δεδικασμένου πράγματος· καὶ τὰ δικαστήρια τῶν κακουργειοδικῶν δὲν δύνανται ν' ἀρνηθῶσι τὴν ἐνέργειαν τῆς δικαιοδοσίας των χωρὶς νὰ παραβιάσωσι τὴν ἀρχὴν τοῦ δεδικασμένου πράγματος καὶ τοὺς κανόνας τῆς ἰδίας αὐτῶν ἁρμοδιότητος· ἑπομένως ὀφείλουν νὰ δικαζωσιν ὅλας τὰς πράξεις τὰς παραπεμφθείσας διὰ βουλευμάτων εἰς αὐτά. Ἀπ. ποιν. ΑΠ. ϡοδ'. τοῦ 40.

—Βούλευμα, παραπέμπον τινα ἐνώπιον τῶν κακουργιοδικῶν ἐπὶ ἀπαγωγῇ προς σκοπὸν γάμου, ἀποκλείει τὴν περὶ βίας ἀπόδειξιν εἰς τὴν περὶ ἀκυρότητος τοῦ γάμου πολιτικὴν ἀγωγήν; ὄχι. Ἀπ. 451 τοῦ 49 τῶν ἐν Ναυπ. ἐφ. (Νομ. σ. 5140).

τὸ ἀξιόποινον, οἷον παραγραφὴν, ἀμνηστείαν κτλ. Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην περίστασιν ποσῶς δὲν προδικάζεται ἡ πολιτικὴ ἀπαίτησις, διότι ἂν τὸ ἀξιόποινον ἐξαλείφηται, δὲν ἐξαλείφεται ὅμως τὸ δικαίωμα τῆς ἀποζημιώσεως, οὔτε διὰ τῆς παραγραφῆς π. χ. διότι ἄλλη εἶναι ἡ παραγραφὴ τοῦ ἀξιοποίνου, καὶ ἄλλη ἡ τῆς πολιτικῆς ἀπαιτήσεως (ποιν. δικον. ἄρθρον 10), οὔτε διὰ τῆς ἀμνηστείας κτλ. (1).

Οσάκις ἡ πρᾶξις δὲν προβλέπεται ἀπὸ τὸν ποινικὸν νόμον, εἶναι ὡσαύτως φανερὸν ὅτι ἡ πολιτικὴ ἀπαίτησις δὲν προδικάζεται, διότι καὶ ἡ μὴ ποινικῶς τιμωρουμένη πρᾶξις φέρει ὑποχρέωσιν ἀποζημιώσεως, ἅμα ὑπάρχῃ ὑπαίτιος βλάβη (2).

§ 19. Τὸ βούλευμα ὅμως, δι' οὗ ἀποφαίνεται τὸ συμβούλιον ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ πρὸς κατηγορίαν διὰ παντελῆ ἔλλειψιν ἐνδείξεων, δὲν φέρει χαρακτῆρα τελεσιδικίας (3)· ἀναφαινομένων δὲ νέων ἐνδείξεων, ἡ ἀνάκρισις δύναται νὰ ἐπιληφθῇ ἐκ νέου τῆς πράξεως (4). Τοῦτο δὲ ἰσχύει κατὰ τὴν γαλλικὴν ποινικὴν δικονομίαν, 246 (5)· κατὰ τὴν ἡμετέραν ὅμως ὑπάρχει ἡ διαφορὰ, ὅτι ἡ τοιαύτη διάταξις ἀφορᾷ τὰ βουλεύματα, δι' ὧν παύεται ἡ περαιτέρω καταδίωξις (ἄρθρον 253)· ἐντεῦθεν δὲ προκύπτει, ὅτι, ἀποφασισθέντος ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ πρὸς κατηγορίαν, ὑπάρχει ὁριστικὸν καὶ τελεσίδικον βούλευμα, ὥστε δὲν ἐπιτρέπεται πλέον περαιτέρω ἐξέτασις (6).

§ 20. Τὸ βούλευμα, δι' οὗ τὸ δικαστικὸν συμβούλιον ἀποφαίνεται ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ πρὸς κατηγορίαν, δὲν προδικάζει τὴν πολιτικὴν ἀγωγὴν, διότι ἐνώπιον τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου δύ-

---

(1) Dalloz ch. jug. 593. ὡς πρὸς τὴν ἄμυναν· ἀν. σ. 235.

(2) Mangin 441. Dalloz chose jugée 583. Ἀπόφασις ΑΠ. 50 (1845).

(3) Πρβ. Κύρ. 2 σ. 222 ἀριθ 120.

(4) Πρβ. δοκίμιον περὶ ἀνακρ. ὑπὸ Βικέλα, α. σελ. 125, ὅστις μνημονεύει καὶ τὴν ἀπὸ 11 Ἰουλίου 1840 ἀπόφασιν ΑΠ. δεχθέντος τελεσιδικίαν ἀπόλυτον.

(5) Δαλλ. ch. jug. 590.

(6) Ὅτι δὲ διὰ τῶν παυόντων προσωρινῶς τὴν ἀνάκρισιν βουλευμάτων, δὲν ἐμποδίζεται ἡ πολιτικὴ ἀγωγὴ, ὅρα Ἐρετ. 2 σελ. 223.

νανται νὰ προσαχθῶσι νέαι ἐνδείξεις, ἢ αἱ ὑπάρχουσαι εἰσὶν ἀποχρῶσαι ὡς πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν (1).

Εἶναι ἀδιάφορον ἂν ἐνώπιον τοῦ συμβουλίου παρέστη ὁ παθὼν ὡς πολιτικὸς ἐνάγων, διότι τὸ συμβούλιον δὲν ἐπιλαμβάνεται τῆς ἀγωγῆς ταύτης (2). Ἐνώπιον τοῦ συμβουλίου δὲν ὑποστηρίζει ὁ πολιτικῶς ἐνάγων, οὔτε συζητεῖ τὴν ἀγωγήν του, ἀλλὰ ζητεῖ ἁπλῶς τὴν παραπομπὴν εἰς τὰ ποινικὰ δικαστήρια· πῶς ἐπομένως τοιαύτη αἴτησις περὶ ἁρμοδιότητος δύναται νὰ προδικάσῃ τὴν πολιτικὴν ἀγωγήν (3).

§ 20ª ά) Νομολ.—ὅταν τὸ προκαταρκτικὸν ζήτημα ἀποφασισθῇ δι' ἀποφάσεως ἢ βουλεύματος τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, τὸ πολιτικὸν δικαστήριον δὲν δύναται, κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τῆς ἰδίας δικονομίας, νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν συζήτησιν τοῦ αὐτοῦ ζητήματος· ὥστε ὅταν ἐξεδόθη βούλευμα ἀποφαινόμενον ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ κατηγορίας κατὰ τοῦ . ὅτι ἐπλαστογράφησε συμβόλαιόν τι σημειώσας ψευδῶς ὅτι ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου, τὸ πολιτικὸν δικαστήριον δὲν δύναται νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 194 τοῦ 49.

§ 20³ Νομ. β') ὅταν τὸ δικαστικὸν συμβούλιον ἀπέφηνεν ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ πρὸς κατηγορίαν κατά τινος κλητῆρος ἐπὶ

---

(1) Mangin 438. Dalloz ch. jug. 584.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἀποφασισθέντος ἅπαξ τοῦ προκαταρκτικοῦ ζητήματος παρὰ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, τὸ πολιτικὸν δικαστήριον δὲν δύναται νὰ κρίνῃ ἐκ νέου περὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος, ἡ δὲ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται εἰς ἐκεῖνα τὰ ζητήματα μόνον, τὰ ὁποῖα ἀπεφασίσθησαν ῥητῶς παρὰ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου· ἡ προσωρινὴ δὲ παῦσις τῆς ἀνακρίσεως δὲν φέρει τοιοῦτον χαρακτῆρα. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 406 τοῦ 1841.

—Ἂν τὸ συμβούλιον ἀπεφήνατο ὅτι ὑπάρχει μήνυσις, τὸ δὲ βούλευμα αὐτὸ κατέστη ἀμετάκλητον, συγχωρεῖται πλέον ἡ ἐξέτασις τοῦ ζητήματος αὐτοῦ; ὄχι, κατὰ τὴν ποιν. τοῦ ΑΠ. 82 τοῦ 51, ἣν ἴδε ἐν λ. Συμβούλια δικαστικὰ § 3.

(2) Ὁ Merlin quéstion. v. Réparat. civ. § 3 ἐπανῆλθεν ἀπὸ τὴν ἐναντίαν γνώμην. Dalloz ch. jug. 538, 592.

(3) Mangin 440.

πλαστογραφίᾳ ἐπιδοτηρίου τινός, τοῦτο δὲν δύναται νὰ προσβληθῇ ὡς πλαστὸν ἐνώπιον τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου (1). Ἀπ. ἐφ. Ἀθ. 17053 τοῦ 59.

§ 20[4] Ὅταν τὸ δικαστικὸν συμβούλιον ἔπαυσε προσωρινῶς τὴν ἐπὶ πλαστογραφίᾳ ἀνάκρισιν, ποῦ φέρονται αἱ νέαι ἐνδείξεις; ὅρα ἀπόφασιν πολιτικὴν Ἀρείου Πάγου 13 τοῦ 1843 ἐν λέξει Πλαστογραφία. Ἴδε τὴν λέξιν Βουλεύματα.

§ 21.

Ἡ ἀθωωθεῖσα ἀπὸ τῆς ἐπὶ παιδοκτονίᾳ κατηγορίας δύναται νὰ καταδιωχθῇ ἐκ νέου διὰ φόνον ἐξ ἀμελείας; ὅρα Εὐρ. 8 σελ. 79 § 39 ἑπόμ. καὶ σελ. 395.

§ 22.

Ὁ εἰσαχθεὶς ἅπαξ εἰς δίκην ἐπὶ ψευδορκίᾳ διότι εἰς πολιτικὴν δίκην ὡρκίσθη ψευδῶς ὡς ἐφεξῆς: ὁρκίζομαι ὅτι εἰς τὴν μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τοῦ Α. διαφορὰν περὶ τοῦ ἐνδυματός μου ἐσυμβιβάσθημεν μόνον νὰ τὸ διορθώσω καὶ ὅτι δὲν συνεβιβάσθην νὰ πληρώσω δραχ. 38 δικαστικὰ ἔξοδα: καὶ ἀπολυθείς, δὲν δύναται νὰ κατηγορηθῇ ἐκ νέου ἐπὶ ψευδορκίᾳ διὰ τὸ πρῶτον μέρος τοῦ ὅρκου, διότι τοῦτο δὲν ἔχει αὐθύπαρκτον σημασίαν καὶ ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν δίκην, ἀλλὰ συντείνει μόνον πρὸς ἑρμηνείαν τοῦ δευτέρου, προσδιορίζον τὴν ὑπόθεσιν, περὶ τῆς ὁποίας ἔγεινεν ὁ συμβιβασμός. Ἀπόφασις ποινικὴ Ἀρείου Πάγου 47 τοῦ 1842.

§ 22.

Ἴδε εἰς τὴν revne de legislation κτλ. (Voloyscki κ.τ.λ.), ἐν μηνὶ Μαΐῳ καὶ σελ. 160 ἑπόμ. ἀξιόλογον διατριβὴν περὶ τοῦ πότε συγχωρεῖται ἡ ἐκ νέου καταδίωξις διὰ τὴν αὐτὴν πρᾶξιν τοῦ ἀθωωθέντος.

§ 23.

Δικασθείς τις καὶ καταδικασθεὶς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐπί τινι ἐγκλήματι, ἀλλ' ἐρήμην, δὲν δύναται, συλληφθεὶς καὶ δικαζόμενος

---

(1) Ὅταν τὸ ποινικὸν δικαστήριον ἀπεφήνατο, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ κατηγορίας ἐπὶ πλαστογραφίᾳ, τὸ ζήτημα τοῦτο ἐξετάζεται πλέον παρεμπιπτόντως ἐνώπιον τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου; Ἴδε ἀπ. 11922 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἐγκλήματι, νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸ δεδικασμένον. Ἀπόφασις ποιν. ΑΠ. 14 τοῦ 55 φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ αὐτὸ δικαστήριον δὲν ἐστήριξε τὴν ἀπόφασίν του εἰς μόνα τὰ γεγονότα τῆς τε διατριβῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὑπὸ τὴν ἑλληνικὴν προστασίαν καὶ τῆς ἐλεύσεώς του εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκ Λιβόρνου ὡς Ἕλληνος μὲ διαβατήριον ἑλληνικόν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἐνώπιον τοῦ ἀνακριτοῦ ὁμολογίαν αὐτοῦ, ὅτι ἐνεγράφη δημότης εἰς τὸν δῆμον Πειραιῶς καὶ ὅτι ἔδωκε καὶ τὸν ὅρκον τοῦ Ἕλληνος· ἐξ ὅλων δὲ τῶν προεκτεθέντων γιγονότων, τὰ ὁποῖα ἐξετίμησεν ἐντὸς τοῦ δικαιώματός του, παρεδέχθη, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἦτο Ἕλλην καθ' ὃν χρόνον ἐξετέλεσε τὴν δι' ἣν κατεδικάσθη ἀξιόποινον πρᾶξιν· ἐκ δὲ τῆς ὁρκοδοσίας αὐτοῦ ὑποτίθεται ἰδίως ὅτι ἐξεπλήρωσεν οὗτος ὅλα τὰ πρὸς ἀπόκτησιν τῆς ἑλληνικῆς ἰθαγενείας παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα, τουτέστι καὶ ὅτι διέτριψε τριετίαν ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος, διότι, κατὰ τὸν περὶ ἰθαγενείας νόμον, δὲν ἠδύνατο νὰ ὁρκισθῇ εἰμὴ μετὰ τὴν τριετῆ διατριβήν του· ἡ δὲ ὁμολογία αὐτοῦ, ὡς συμφωνοῦσα μετὰ τοῦ ἄλλου περιστατικοῦ, ἀποτελεῖ κατὰ τὸν νόμον (ἄρθρον 111 τῆς ποινικῆς δικονομίας) πλήρη ἀπόδειξιν· ὅθεν νομίμως τὸ δικαστήριον ἀπέρριψε καὶ τὴν περὶ ἀναρμοδιότητος ἔνστασιν.

»Ἐπειδὴ ἀφοῦ τὸ δικάσαν δικαστήριον ἐθεώρησεν ὡς Ἕλληνα τὸν ἀναιρεσείοντα, δὲν ὤφειλε πλέον νὰ ἐξετάσῃ περὶ τοῦ Τοσίτζα ἂν καὶ αὐτὸς ἦναι Ἕλλην, καθότι ὁ νόμος (ἄρθρον 3 τῆς ποινικῆς δικονομίας) ὑποβάλλει εἰς δίκην τοὺς Ἕλληνας ἐν τῇ ἡμεδαπῇ καὶ διὰ τὰς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ πραχθείσας ἀξιοποίνους πράξεις, ἀδιαφόρως ἂν αὗται ἐπράχθησαν καθ Ἕλληνος ἢ κατ' ἀλλοδαποῦ.

»Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσείων τότε μόνον ἠδύνατο νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸ δεδικασμένον, ἤτοι τὴν ἀρχὴν τοῦ μὴ δὶς ἐπὶ τὸ αὐτό, ἐὰν ἡ καταδικάσασα αὐτὸν ἀπόφασις τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου τῆς Λούκας ὑπῆρχε τελεσίδικος, ἀλλ' ὁμολογουμένως ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐξεδόθη ἐρήμην τοῦ ἀναιρεσείοντος, καὶ ἑπομένως δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἰσχὺν τελεσιδικίας, οὐδ' ἀπέδειξεν ὅτι ἰσχυρίσθη ὁ ἀναιρεσείων καὶ κατὰ ποίους τύπους καθίστανται ἐν Λούκᾳ τελεσίδικοι αἱ ἐρήμην ἀποφάσεις· ὅθεν νομίμως τὸ διαληφθὲν δικαστήριον ἀπέρριψε καὶ τὴν περὶ δεδικασμένου ἔνστασιν». Ὅρα τὸν ἑπ. § 24, 61.

§ 24.

Δύναται νὰ δικασθῇ τις ἐκ νέου ὑπὸ ἑλληνικοῦ δικαστηρίου

ἀφοῦ ἐδικάσθη ἤδη ὑπὸ τοῦ ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου τοῦ τόπου, ἔνθα διέπραξε τὸ κακούργημα καὶ κατεδικάσθη; (Ὅρα τὸν προηγούμενον §).

Ὁ ἀξιότιμος Παπαῤῥηγόπουλος, ὡς εἰσαγγελεὺς παρ' ἐφέταις, ἀπεφάνθη οὕτως·

«Πέμπων ὑμῖν τὴν ποινικὴν δικογραφίαν τὴν ὁρῶσαν τὴν κατὰ τοῦ Β. Περπούτη ἐπὶ φόνῳ ἐκ προμελέτης κατηγορίαν, ἵνα ὑποστηρίξητε αὐτὴν ἐνώπιον τῶν αὐτόθι κακουργιοδικῶν, σπεύδω νὰ ἑλκύσω τὴν προσοχήν σας εἰς τὸ σπουδαῖον ζήτημα, ὅπερ ἡ ὑπεράσπισις βεβαίως θέλει ὑποβάλλει εἰς τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων, τουτέστιν, ἐὰν ὁ κατηγορούμενος οὗτος δύναται νὰ δικασθῇ ἐκ νέου ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν δικαστηρίων, ἀφοῦ ἐδικάσθη ἤδη ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τῆς Βλαχίας, ἔνθα διέπραξε τὸ κακούργημα καὶ κατεδικάσθη εἰς τὴν ὑπὸ τῶν Βλαχικῶν νόμων τεταγμένην ποινήν, μεταβληθεῖσαν διὰ βασιλικῆς χάριτος εἰς ἰσόβια δεσμά.

»Ὑπὲρ τῆς ἀποφατικῆς τοῦ ζητήματος τούτου λύσεως ἐδύνατό τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ἡ ἡμετέρα νομοθεσία, δίδουσα εἰς τὰς ἑλληνικὰς ἀρχὰς τὸ δικαίωμα τοῦ δικάζειν καὶ τιμωρεῖν τὰς ὑπὸ τῶν ἀλλοδαπῶν ἐν Ἑλλάδι πραττομένας ἀξιοποίνους πράξεις, ἀναγνωρίζει ἀναμφιβόλως τὴν αὐτὴν ἐξουσίαν καὶ εἰς τὰς ἀλλοδαπὰς χριστιανικὰς ἀρχὰς, ὡς πρὸς τὰ ἐντὸς τῆς οἰκείας αὐτῶν χώρας ὑπὸ Ἑλλήνων (ἀλλ', ὡς πρὸς τὰς χώρας ἐκείνας, ἀλλοδαπῶν) πραττομένας ἀξιοποίνους πράξεις, διότι, ἄνευ τῆς καὶ ἐπὶ τῶν ἀλλοδαπῶν ἐνασκήσεως τοιαύτης δικαιοδοσίας, ἡ ἐν πάσῃ πολιτείᾳ τῆς ἐννόμου τάξεως τήρησις καὶ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας ἡ προστασία ἤθελον ἀποβῇ ἀδύνατοι· τούτου δὲ τεθέντος, ἡ ἑλληνικὴ νομοθεσία, ἂν καὶ ὁρίζῃ διὰ τοῦ 3 ἄρθρου τῆς ποινικῆς δικονομίας, ὅτι Ἕλληνες ὑποβάλλονται εἰς δίκην ἐν τῇ ἡμεδαπῇ καὶ τιμωροῦνται κατὰ τοὺς ἐγχωρίους νόμους διὰ τὰς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ πραχθείσας ἀξιοποίνους πράξεις, ὡσανεὶ ἤθελον διαπράξει αὐτὰ ἐντὸς τοῦ Κράτους, οὐδένα τιθεμένη περιορισμὸν τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ τῶν ἡμεδαπῶν ἀρχῶν, οὐδὲν ἧττον ἀναγνωρίζουσα, ὡς εἴρηται, σιωπηρῶς, ἀλλ' οὐδὲν ἧττον σαφῶς, κατὰ τὸ παράδειγμα ὅλων τῶν πεπολιτισμένων ἐθνῶν, τὴν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀθεμιτουργούντων ἀλλοδαπῶν δικαιοδοσίαν τῶν ποινικῶν δικαστηρίων τῆς χώρας, ἐν ᾗ ἐπράχθη ἡ ἀξιόποινος πρᾶξις, δὲν δύναται νὰ θεωρήσῃ ἄκυρον καὶ μὴ οὖσαν τὴν ὑπὸ τῶν ἀλλοδαπῶν δικαστηρίων ἐκδοθεῖσαν τακτικὴν ἀπόφασιν· κατὰ δὲ τὸ ἐν τῷ 84 ἄρθρῳ τῆς ἡμετέρας ποινικῆς δικονομίας ὡρισμένον δόγμα τοῦ αμὴ δὶς ἐπὶ τὸ αὐτὸ» δὲν

συγχωρεῖται μετὰ τὴν τελεσιδικίαν περὶ τῆς ἐνοχῆς ἢ τῆς ἀθωότητος ἀπόφασιν νὰ δικασθῇ ἐκ νέου ὁ κατηγορηθεὶς διὰ τὴν αὐτὴν πρᾶξιν. Τοιαύτην λοιπὸν ἠθέλαμεν δώσει ἀδιστάκτως εἰς τὸ προμνησθὲν ζήτημα, ἂν ἐν τῷ προκειμένῳ θέματι τῆς ὑπὸ τοῦ ἡμεδαποῦ κατ' ἀλλοδαποῦ ἐκτελέσεως τοῦ κακουργήματος ἴσχυε παρ' ἡμῖν ὁ γαλλικὸς νόμος, ὅστις ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ Γάλλου κατὰ Γάλλου ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διαπραχθέντος κακουργήματος ὁρίζει ῥητῶς, ὅτι ὁ Γάλλος δύναται νὰ καταδιωχθῇ ἐν Γαλλίᾳ ἐπί τισι ὅροις, ἐν οἷς καὶ ὁ ἑξῆς, ἂν δὲν κατεδιώχθη καὶ δὲν κατεδικάσθη ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐπὶ τῇ εἰς αὐτὸν ἀποδιδομένῃ πράξει· ὥστε, κατὰ τὸν νόμον τοῦτον, μόνη ἡ ἐκδίκασις τῆς κατὰ τοῦ Γάλλου κατηγορίας ὑπὸ τῶν ἀλλοδαπῶν δικαστηρίων ἀσφαλίζει αὐτὸν κατὰ πάσης νέας καταδιώξεως, οὐδόλως ἀπαιτουμένης καὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς κατ' αὐτοῦ ἐκδοθείσης καταδικαστικῆς ἀποφάσεως. Faustin–Helie τόμ. 2 σελ. 619—622. Ὑπὲρ τῆς λύσεως ταύτης ἐδύνατό τις νὰ ἀναφέρῃ καὶ τὴν δόξαν τὴν ἐν τῷ περὶ ποινικοῦ δικαίου συγγράμματι τοῦ Feuerbach ἐκτεθειμένην (§ 61 σημ. 3), καθ' ἣν ὁ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ κακουργήσας ἡμεδαπὸς ὑπόκειται εἰς δύο διαφόρων πολιτειῶν τὴν ποινικὴν ἐξουσίαν, εἰς τὴν τῆς πατρίδος του, ὡς ἀδιάσπαστον αὐτῆς μέλος, καὶ τὴν τῆς ἀλλοδαπῆς, ἕνεκα τῆς διὰ τὴν ἐπιδημίαν ὀφειλομένης εἰς αὐτὴν ὑποταγῆς· τὸ δὲ περὶ προτιμήσεως τῆς ἑτέρας τῶν δύο τούτων ἐπίσης ἁρμοδίων δικαιοδοσιῶν κανονίζεται μόνον ὡς ἐκ τοῦ τόπου τῆς μετὰ τὴν πρᾶξιν διατριβῆς τοῦ πράξαντος (deprehensio) καὶ ὡς ἐκ τῆς προτερήσεως (proeventio)· ἄρα οἱαδήποτε ἐκ τῶν ἐξουσιῶν τούτων, ἐπιληφθεῖσα νομίμως τῆς ἐκδικάσεως, καὶ ἐκδοῦσα τὴν τελεσίδικον ἀπόφασίν της, ἀποκλείει πᾶσαν τῆς ἑτέρας ἐπέμβασιν.

»Ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀποφατικῆς τοῦ αὐτοῦ ζητήματος λύσεως μάχονται, ἂν δεν ἀπατῶμαι, οἱ ἑξῆς ἰσχυρότεροι λόγοι. Τῳόντι ἡ ἡμεδαπὴ ἐξουσία ἀναγνωρίζει καὶ σέβεται τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἀλλοδαπῶν ἀρχῶν τὴν ἐνασκουμένην ἐντὸς τῶν ὑπὸ τῶν νομοθεσιῶν τῶν πεπολιτισμένων ἐθνῶν διαγεγραμμένων ὅρων, ἀλλ' ἐπὶ τῇ αἱρέσει (sub conditione) ὅτι καὶ αὐταὶ αἱ ἀλλοδαπαὶ ἀρχαὶ θέλουσι σεβασθῇ τὴν ἰδίαν αὐτῶν δικαιοδοσίαν ἐκτελοῦσαι τὰς ὑπ' αὐτῶν τελεσιδίκως καταγνωσθείσας ποινάς, διότι ἡ μόνη ἀπόδειξις ὅτι ἡ ποινικὴ ἀπόφασις δὲν εἶναι κενὸς τύπος, ἀλλὰ σκοπὸν ἔχει τὴν διὰ τῆς ποινῆς ἐπανόρθωσιν τῆς πραχθείσης ἀδικίας εἶναι ἡ ἐκτέλεσις αὐτῆς ὑπὸ τῶν ἀρχῶν, αἵτινες ἔχουν τὸ χρέος νὰ ἐνεργῶσιν αὐτήν. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἡ δικαστικὴ ἀρχὴ τῆς Βλαχίας ἐδίκασε καὶ κατεδίκασε τὸν κατηγορούμενον, ἀντὶ ὅμως νὰ

ἐκτελέση τὴν ποινὴν παρέδωκεν αὐτὸν εἰς τὴν ἑλληνικὴν προξενικὴν ἀρχὴν, ἵνα ἐπιμεληθῇ αὕτη τῆς ἐκτελέσεως, ἀλλ' ἐπειδὴ οὐδεὶς νόμος διεθνοῦς δικαίου ὑποχρεοῖ τοὺς ἑλληνικοὺς πράκτορας νὰ ἦναι ἐκτελεσταὶ ἀλλοδαπῶν ποινικῶν ἀποφάσεων, ἡ δὲ ὑπὸ ἀλλοδαποῦ δικαστοῦ ἐπιβληθεῖσα ποινὴ δὲν δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ ἐν Ἑλλάδι, τηροῦντες τὸ γράμμα τοῦ δόγματος non bis in idem ἠθέλαμεν φθάσει εἰς τὸ θλιβερὸν καὶ εἰς πᾶσαν ἔννομον τάξιν ὀλέθριον συμπέρασμα, ὅτι ὁ ἐπὶ κακουργήματι κατηγορούμενος ἡμεδαπὸς ὁ παραδοθεὶς δια τῶν ἡμετέρων προξένων εἰς τὰς ἑλληνικὰς ἀρχὰς ἤθελε μείνει ἐντελῶς ἀτιμώρητος, ἐνῷ οὐ μόνον κατηγορεῖται ὅτι παρεβίασε τοὺς ποινικοὺς τῆς πατρίδος του νόμους, (διότι καὶ τὸ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ πραχθὲν κακούργημα λογίζεται πραχθὲν κατὰ παραβίασιν τῶν ἑλληνικῶν ποινικῶν νόμων), ἀλλὰ καὶ ἐκηρύχθη ἔνοχος τῆς παραβάσεως ὑπὸ ἁρμοδίου δικαστηρίου, ὅστις ἁπλῶς κατηγορεῖται διαπράξας κακούργημα ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καὶ εὑρίσκεται ὁπωσδήποτε ἐνδημῶν ἐν Ἑλλάδι, μὴ ἔχων ὅμως κατ' αὐτοῦ τὸ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ποινικῆς ἀποφάσεως ὄχι βέβαια νόμιμον, ἀλλὰ οὐχὶ ἀνάξιον λογου διὰ τὴν κοινωνίαν τεκμήριον τῆς ἐνοχῆς, ὅπερ μάχεται κατ' αὐτοῦ ἐν τῷ προκειμένῳ θέματι· ὅθεν λογικώτερον καὶ μᾶλλον συνᾷδον τῇ ὀφειλομένῃ εἰς τὴν ἔννομον τάξιν προςασια εἶναι νὰ ἑρμηνεύσωμεν τὴν πρᾶξιν ἐκείνην τῆς ἀλλοδαπῆς ἀρχῆς τῆς παραδούσης τὸν Ἕλληνα καταδικον εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἐξουσίαν ὡς δηλοῦσαν, ὅτι τὴν μὲν ἐκδίκασιν ἐπεχείρησεν ἵνα ἱκανοποιηθῇ κατὰ τύπον ἡ προσβληθεῖσα δικαιοσύνη, παρέδωκε δὲ εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἀρχὴν τὸν κακουργήσαντα, ἵνα φροντίσῃ αὕτη νὰ τιμωρηθῇ οὗτος ὑπο τοὺς αὐτοὺς ὅρους, ὑφ' οὓς τιμωροῦνται πράττοντες ἐν Ἑλλάδι τοιαῦτα κακουργήματα οἱ Ἕλληνες. Ὑπὲρ τῆς λύσεως ταύτης ἀναφέρω καὶ τὴν δόξαν ἑνὸς τῶν ἐπισημοτέρων νομοδιδασκάλων τῆς Γερμανίας, τοῦ Κυρίου Werner, λέγοντος ἐπὶ λέξεως τὰ ἑξῆς ἐν τῇ περὶ ποιν. δικ. συγγραφῇ αὐτοῦ § 120. «Ἂν ἡ τῆς ἀλλοδαπῆς καταδικαστικὴ ἀπόφασις δεν ἐξετελέσθη, δὲν ἐκτελεῖται ἐν τῇ ἡμεδαπῇ, ἀλλὰ γίνεται νέα τῆς ὑποθέσεως ἀνάκρισις καὶ ἐκδίδεται ἀπόφασις καὶ ἐκτελεῖται αὕτη. Βουλεύματα παραπομπῆς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐκδοθέντα οὐδεμίαν ἔχουσιν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἰσχύν.»

§ 24.

Ἐκθέσαντες τ' ἀνωτέρω, θεωροῦμεν καλὸν νὰ παραπέμψωμεν τὸν ἀναγνώστην εἰς τὸ τοῦ Héllie ἄριστον σύγγραμμα de l'action publique et civile, ἐν ᾧ ὁμιλεῖ ἐν ἐκτάσει περὶ τελεσιδικίας. Δὲν

εἶναι ἔργον ἡμῶν νὰ μεταφέρωμεν ἐνταῦθα ὅ,τι αὐτὸς ἐκθέτει, ὅθεν περιοριζόμεθα νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι συζητεῖ καὶ ἀναπτύσσει τὰ ἑπόμενα ζητήματα (ἀριθ. 25—63)· ζητήματα, ὧν ἁπλῆν νύξιν δίδομεν ἐνταῦθα, ὁ δὲ ἀριθμὸς ὁ ἐν τῷ τέλει ἑκάστου ἐδαφίου, ἀντιστοιχῶν εἰς τοὺς §. § τοῦ εἰρημένου συγγράμματος ὁδηγεῖ τὸν ἀναγνώστην εἰς τὴν περαιτέρω ἔρευναν.

§ 25. Ῥωμαϊκὸν δίκαιον.—Κείμενα καθιεροῦντα τὴν ἀρχὴν τῆς περὶ τοῦ δεδικασμένου ἐνστάσεως. ἀρ. 1252.

Περιορισμοὶ τοὺς ὁποίους παρεδέχετο ἡ ἀρχὴ αὕτη. Κείμενα καθιεροῦντα αὐτούς. ἀρ. 1255.

Ἡ ἀρχὴ δὲν εἶναι ἐφαρμοστέα ὅταν ἐκ τῆς αὐτῆς πράξεως πλείω συνάμα ἀδικήματα. ἀρ. 1256.

§ 26. Γαλλικὸν ἀρχαιότερον δίκαιον.—Κείμενα, ἐπὶ τῶν ὁποίων εἶχε τὴν βάσιν της ἡ τοῦ δεδικασμένου ἔνστασις κατὰ τὸ δίκαιον αὐτό. ἀριθ. 1258.

Ἐξαιρέσεις τινὲς εἰς τὴν ἀρχὴν ταύτην. ἀρ. 1259.

§ 27. Γαλλικὸν νεώτερον δίκαιον.—Διπλῆ βάσις, ἐφ' ἧς στηρίζεται, κατ' αὐτό, ἡ τοῦ δεδικασμένου ἔνστασις. ἀρ. 1262.

§ 28. Κείμενα καθιεροῦντα τὴν ἀρχὴν αὐτήν. ἀριθ. 1263, 1264.

§ 28. Ἐκ τῶν ἐν τοῖς ἄθρ. αὐτοῖς μνημονευομένων διατάξεων ἕπεται, ὅτι πᾶσα ὁριστικὴ ἀπόφασις ἀπείργει περαιτέρω καταδίωξιν. ἀρ. 1265—καὶ ὅτι ἡ τοῦ δεδικασμένου ἔνστασις δύναται νὰ προταθῇ εἰς πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν· ἀπαγγέλλεται δὲ αὐτεπαγγέλτως καὶ ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ. ἀρ. 1266.

§ 29. Ἡ τοῦ δεδικασμένου ἔνστασις ἀποτελεῖ ζήτημα προδικαστικὸν εἰς πᾶσαν περαιτέρω καταδιώξεως πρᾶξιν. ἀρ. 1267.

Περὶ τῶν ἀναγκαίων στοιχείων τῆς τελεσιδικίας.

§ 30. Πρῶτος ὅρος: Πρέπει νὰ ὑπάρχῃ δικαστικὴ ἀπόφασις· ἡ πρᾶξις λοιπὸν πρέπει, πρῶτον, νὰ ἔχῃ χαρακτῆρα ἀποφάσεως. Παραδείγματα πράξεων μὴ φερουσῶν τοιοῦτον χαρακτῆρα. ἀριθ. 1268.

§ 31. Ἡ ἀπόφασις (décision) πρέπει, δεύτερον, νὰ ᾖ ἐπιδεκτικὴ ἐκτελέσεως· εἰς ποίας περιστάσεις δὲν εἶναι; ἀρ. 1269.

§ 32. Ἡ ἀπόφασις πρέπει, τρίτον, ν' ἀποφαίνηται ἐπὶ τῆς βάσεως αὐτῆς τῆς καταδιώξεως. ἀρ. 1270.

§ 33. Ἡ ἀπόφασις, τέλος, πρέπει νὰ ἐκπηγάζῃ παρ' ἀρχῆς, νομίμως ὡρισταμένης (légalement instituée)· ἐν τούτοις τὸ δεδικασμένον δύναται νὰ παραχθῇ ἐξ ἀποφάσεως δικαστηρίου κακῶς

τὸ ἄρθρον 441 εἶναι ἔκτακτον ἀναιρέσεως μέτον, ὃ πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ οὐ μόνον ὑπὲρ τοῦ νόμου, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῆς δικαιοσύνης, ἐν περιπτώσει ἀμελείας τῶν μερῶν. ἀριθ. 1329. Ἐφαρμογὴ τοῦ κανόνος αὐτοῦ, καὶ ὅρια αὐτοῦ. Ἡ ἀναίρεσις δὲν δύναται νὰ βλάψῃ τὰ μέρη, ἀλλὰ δύναται νὰ τὰ ὠφελήσῃ (leur servir). Οὐδέποτε δὲ δύναται ν' ἀφαιρέσῃ κεκτημένα δικαιώματα.

§ 59. Τὸ συμπέρασμα δὲ τοῦ Hellie ἐν § 1331 ἔχει οὕτως, «De ces observations, qu'il nous paraît inutile de prolonger il résulte que, dans les termes posés en dernier lieu par la jurisprudence la haute attribution instituèe par l'article 441 porte, à la veritè, atteinte à la ch. jug. mais qui cette atteinte, limitée aux droits, que l'Intérêt public puise dans le jugement, ne touche dans aucun cas ni les droits ni les intérêts des parties ; que cette voie extraordinaire de cassation n'a été établie que dans l'interêt de l'ordre lésé par la chose jugée elle—même et que les effets de cette cassation, circonscrits aux besoins de la justice, ne peuvent d'atteindre les personnes toutes le fois que les jugements cassés leurs ont acquis des drois ; enfin que ces personnes, néanmoins, si elles ne peuvent éprouver aucun préjudice de cette mesure, peuvent, s'il y a lieu, en profiter puisque l'intérêt general et l'intérêt particulier peuvent se réunir pour en réclamer dans ce cas l'application. Définie et restreinte dans ces termes, cette disposition, si elle heurte encore extérieurement le principe de la chose jugée, semble au fond bien près de se concilier avec ce principe, car elle ne compromet aucun do ses effets utiles, elle ne froisse aucun des intérêts qui y sont attachés ; elle ne fait qui donner le moyen d'arrêter, dans certains cas graves, les conséquences excessives qu'il peut produire» (1).

§ 60. Ἀποτελέσμα τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀποφάσεων.

---

(1) Ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα: Dupin, réquis. τῆς 25 Μαρτίου 1836 καὶ 19 Ἀπριλίου 1839. Carnot, inst. crim. εἰς τὰ ἄρθρα 441 καὶ 422. Merlin, quést. λ. ministère public. § 10.

Contra. Bourguignon εἰς τὸ ἄρθρον 461 τῆς ποινικῆς δικονομίας. Legrav. τ. 2 σελ. 464 (10, 48 ἐκδ. Βελγ. τοῦ 1832 ; 2, 309 ἐκδ. τοῦ 2839). Mangin ἀριθ. 377 ἑτ. Favard rép. λέξ. cassation. Lesellyer ἀρ. 2349.

§ 61. Ὁ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δικασθεὶς δὲν δύναται νὰ καταδιωχθῇ διὰ τὴν αὐτὴν πρᾶξιν. ἀρ. 1332. ὅρα ἀνωτ. § 23. 24. (1).

§ 62. Ἀλλ' ἡ ἀπόφασις πρέπει νὰ κατέστη τελεσίδικος. ἀριθ. 1333.

§ 63. Ἀπαιτεῖται, ὥστε ἡ ἀπόφασις νὰ ἦναι εἰς ἁρμονίαν μὲ τὴν ἐγχώριον νομοθεσίαν; ἀρίθ. 1334.

§ 63. Ἀποτελέσματα τοῦ ἐν τῇ πολιτικῇ δίκῃ δεδικασμένου ὡς πρὸς τὴν δημοσίαν ἀγωγήν. ἀρ. 1335 ἐπ.

Πίναξ λεκτικὸς

Τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ περιεχομένων (σελ. 192—253).

Ἀλλοδαποί· ἀλλοδαπὴ § 23 ἐπ.
Ἄμυνα σ. 284.
Βούλευμα σ. 241 ἐπ.
Δὶς ἐπὶ τῷ αὐτῷ σ. 241 245 ἐπόμ.
Μήνυσις § 14² καὶ σελ. 243 ἐν ὑποσ.
Μοιχεία σ. 211 ἐπ.
Πλαστογραφία § 15 ἐπόμ. 20² ἐπόμ.
Πλαστογραφία σελ. 209. 217, 218.
Προδικαστικὸν ζήτημα σελ. 214 ἐπ. 217, 219.
Προκαταρκτικὸν ζήτημα σ. 214 ἐπ. 217, 219.
Πρόκλησις πρὸς ἀγωγὴν σ. 222.
Συῤῥοὴ ἀγωγῶν σ. 217.
Τελεσιδικία § 1 ἐπ. 14 ἐπ.
Τραύματα σ. 211 ἐπ.
Φόνος § 21.
Ψευδορκία § 22.

Πολιτικαὶ ἀποφάσεις Ἀρείου Πάγου περιεχόμεναι εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον (σελ. 192—253).

Ἀπ.
240 τοῦ 38 σ. 201 καὶ 233 ἐν ὑποσ.
364 » 40 σ. 199. 211, 232 ἐν ὑποσ.
406 » 41 σ. 243.

Ἀπ.
13 τοῦ 43 § 20⁴
50 » 45 σ. 233. 242.
50 » 45 σ. 200, 232 ἐν ὑποσ.
194 » 49 σ. 243.

---

(1) Τί ἡ ἡμετέρα νομολογία; Ἄλλοτε· ὅρα δὲ ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 16 τοῦ 54. κύρ. 1 σ. 139. Ἀπ. ποιν. 73 τοῦ 52.

Απ.
245 τοῦ 49 σ. 200, 232, 233.
76 » 51 σ. 199, 233 ἐν ὑπ. καὶ § 4.
299 » 52 σ. 237.
354 » 52 § 4.
8 » 53 σ. 230.

Απ.
184 τοῦ 54 σ. 202.
235 » 57 σ. 235.
28 » 59 σ. 203.
133 » 59 § 4, 13.
266 » 59 § 4, καὶ σ. 202 212.

Ποινικαὶ ἀποφάσεις περιεχόμεναι εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον (σελ. 192—253).

Απ.
47 τοῦ 42 § 22.
ϙοδ', » 40 σ. 241.
8 » 41 § 14.
20 » 43 § 14[a]
73 » 47 σ. 241.

Απ.
51 τοῦ 49 σ. 241.
82 » 51 σ. 243.
129 » 53 σ. 202.
31 » 54 σ. 241.
14 » 55 σ. 245.

Ἀποφάσεις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, περιεχόμεναι εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον (σελ. 192—253).

Απ.
1779 σ. 203, 211 ἐπ. καὶ § 12.
2139 » 240.
2431 » 201.
2829 » 211 ἐπ.
5145 » 200.
8388 » 201.

Απ.
11404 σ. 202.
11812 » 202.
11922 » 244.
13686 § 4 καὶ σ. 235.
17964 » 11.
17053 σ. 239, 243.

Ἀποφάσεις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, περιεχόμεναι εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον (σελ. 192—253).

Απ.
451 τοῦ 49 σ. 241.
650 » 50 » 201.

Απ.
1118 τοῦ 60 σ. 204.

ΤΕΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑ.

Ἴδε τὴν λέξιν Ἀτέλεια καὶ Εὑρετ. τόμ. 9. σελ. 136 ἐν τέλει. Ἴδε καὶ τὴν λέξιν Μίσθωσις.

Προσεπικαλεῖται τὸ δημόσιον εἰς δίκην μεταξὺ ἰδιωτῶν περὶ τελῶν; Ἴδε τὴν 956 τοῦ 1851 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἐν λ. Ἁρμοδ. διοικ.

Συγχωρεῖται ἀνακοπὴ εἰς τοὺς παρὰ τῶν προέδρων κηρυχθέντας ἐκτελεστοὺς καταλόγους ἐξόδων παρὰ τῶν δικηγόρων γενομένων. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 11 τοῦ 46, ἣν Εὑρ. τ. 4 § 286[a]

ΤΕΛΩΝΕΙΟΝ.

Τὰ περὶ τούτου ἐκτεθήσονται ἐν λέξει Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν. Πρβ. δὲ τὰς λέξεις Δημόσιον. Σταφιδοκαρπός.

ΤΕΡΑΣ.

Εἶναι φόνου ἀντικείμενον. Φαϋέρβαχ § 207. Ἐπὶ ἀμβλώσει § 393 σημ. 2 αὐτ.

ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗ.

Ὅρα τὰ ἐν σελ. 608—609 τοῦ τελευταίου τόμου τοῦ Συντάγματος τῶν ἱερῶν κανόνων ὑπὸ Ῥάλλη καὶ Ποτλῆ.

ΤΕΣΣΑΡΕΣΚΑΙΔΕΚΑΤΙΤΑΙ ἢ τετραδῖται.

Ὅρα τὸν Ἔλεγχον τοῦ Συντάγματος τῶν ἱερῶν κανόνων ὑπὸ Ῥάλλη ἐν τῇ λ. ταύτῃ.

ΤΕΤΡΑΓΑΜΙΑ.

Οὐ δεκτή. τόμ. 4 τῆς σελ. 244 τοῦ Συντάγματος τῶν κανόνων ὑπὸ Ῥάλλη καὶ Ποτλῆ.

ΤΕΧΝΙΤΗΣ.

Ὅρα § 82 τῆς περὶ ἐμπορικοῦ δικαίου πραγματείας ὑπὸ Ῥάλλη. Κατὰ τί διαφέρει τοῦ ἐμπόρου; αὐτόθι. Πότε θεωρεῖται ἔμπορος; αὐτόθι. Ὅρα Εὑρετ. τ. 5 σ. 1 ἐπ.

ΤΗΛΕΒΟΛΟΝ.

Ὅρα Ῥάλλη ἐμπ. δ. τόμ. 2 σελ. 165 ἀποτελεῖ μέρος τοῦ ἐφοπλίσματος τοῦ πλοίου. αὐτόθι. Περιλαμβάνεται συνήθως ὑπὸ τὴν λέξιν πλοῖον. αὐτόθι.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΟΣ.

Ὅρα σελ. 279, 305, 327 τῆς τοῦ 1859 ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

ΤΙΜΗΜΑ.

§ 1. Ὅρα τὰς λέξεις Πώλησις καὶ Φαλαγγιτικὰ γραμμάτια.

§ 2. Τίς θεωρεῖται κύριος τοῦ ἐκπλειστηριάσματος κα τῶν παρ1 ρακολουθημάτων του προ τῆς διανομῆς ; Ἴδε ἀπόφασιν ΑΠ. 485 τολ 52 εν λ. Κατάσχεσις ἀναγκαστική.

§ 3. Δύνασαι ν' αρνηθῇς τὴν πληρωμὴν τοῦ τιμήματος τοῦ παραδοθέντος σοι κτήματος, ὅταν τὸ παραχωρητήριον δὲν ἐξεδόθη; Ἴδε τὴν 888 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἐν λέξει Φθαρτὰ κτήματα.

§ 4. Εἰς τὴν περὶ ἐμπ. δ. πραγματείαν τοῦ Κυρίου Ῥάλλη εὕρηνται παρατηρήσεις περὶ τῶν ἑξῆς·

§ 5. Τίμημα πρέπει νὰ συνίσταται εἰς χρήματα. 318. — Νὰ ἦναι βέβαιον. 319. — Δύναται δὲ νὰ ὁρισθῇ ὑπὸ τρίτου. αὐτ. — Σπουδαῖον. 320.—Δίκαιον. 331.—Συναίνεσις ὡς πρὸς αὐτό. 326. —Ἐλαφρά τις περὶ τὴν ὡς πρὸς τὸ τίμημα συνεννόησιν ἔλλειψις δὲν ἀκυρόνει τὴν συνομολογηθεῖσαν ἀγοραπωλησίαν. 326. — Ἐμποδίζει ὅμως τὴν τελειοποίησιν τοῦ συναλλάγματος. αὐτ.—Μείωσις αὐτοῦ. 365.—Τί ἀποδίδεται; 371.—Πῶς ἐνεργεῖται ἡ ἀγωγή; αὐτ.—Πότε; αὐτ.—Πῶς ἐκλείπει; 372.

ΣΗΜ. Οἱ ἀριθμοὶ σημαίνουσι τὰς σελ. τοῦ 1 τόμου.

ΤΗΝΟΣ.

Ὅρα τὰς λέξεις Προθεσμία ἀποστάσεως. Ἔθιμον, ἔνθα ἡ 2327 ἀπ. ἐφ. Ἀθ.

ΤΙΜΗ.

Ὁ βαθμὸς τοῦ ἱερατικοῦ. ὅρα τ. 3 σελ. 136 τοῦ Συντάγματος τῶν ἱερῶν κανόνων ὑπὸ Ῥάλλη. Διατηρεῖται καὶ μετὰ τὴν ἱερουργίαν αὐτ. τόμ. 2 σελ. 313.

ΤΙΜΗΤΙΚΩΝ σημείων ἐκποίησις.

ὅρα Φάϋέρβαχ § 173 σχ. γ.

ΤΙΜΟΘΕΟΥ Ἀλεξανδρείας κανονικαὶ ἀποκρίσεις.

ὅρα τόμ. 4 σ. 331 τοῦ Συντάγματος τῶν κανόνων ὑπὸ Ῥάλλη καὶ Ποτλῆ.

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΝ.

Ὅρα § 453 τῆς περὶ ἐμπορικοῦ δικαίου πραγματείας τοῦ Κυρίου Ῥάλλη.

ΤΙΣ ΑΠΟΔΕΙΚΝΥΕΙ.

ΣΗΜ. Παραλείπω ἐνταῦθα, χάριν οἰκονομίας τόπου καὶ χρόνου, τὰ περὶ τούτου καταχωριθέντα ἐν Σόλωνι. Προσθέτω δὲ τὰ ἑξῆς

§ 221.

Γνῶσις τῆς ἐντολῆς.—Τρίτος.—Εἰς τίνα ἐπιπίπτει τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως, ὅτι οἱ τρίτοι δὲν εἶχον πλήρη γνῶσιν τοῦ περιεχομένου τῆς ἐντολῆς, δυνάμει τῆς ὁποίας συναλλάττονται μὲ τὸν Α (π. χ.) ὡς ἐντολοδόχον τοῦ Β;

Ὁ Delvincur (τόμ. 8 σελ. 319) φρονεῖ, ὅτι τὸ βάρος αὐτὸ ἐπίκειται τοῖς τρίτοις· ἀλλὰ φαίνεται δύσκολον νὰ θέση τις γενικὸν κανόνα. Τὴν γνώμην του ταύτην ἀκολουθεῖ καὶ ὁ Villargues, mandat nº 121. Ἴδε Troplong, mandat, commentaire des commentaires nº 572 δίς. Ζαχ. § 415. Πεϐ. § 223 στίχ. 13 ἐπ.

§ 222.

Ἐντολέως χρήματα.—Ὅταν ἐνάγηται ὁ ἐντολοδόχος διὰ πρᾶξιν τῆς ἐντολῆς, καὶ ὁ ἐνάγων διατείνεται ὅτι εἰς χεῖράς του εὑρίσκονται τὰ χρήματα, τίς ἀποδεικνύει; Ἴδε ἀπ. 9919 τοῦ 1852 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

Ἐντολή.— Χρῆσις χρημάτων τοῦ ἐντολέως. — Εἰς τὸν ἐντολέα ἐπίκειται ἐν γένει ἡ ἀπόδειξις, ὅτι ὁ ἐντολοδόχος ἔκαμε χρῆσιν τῶν χρημάτων αὐτοῦ πρὸς ἴδιον ὄφελος (1). Δὲν ἀρκεῖ δὲ νὰ εἴπῃ ὁ ἐντολεύς, ὅτι τὰ χρήματα αὐτοῦ ἐτέθησαν ἐν τῷ κιβωτίῳ τοῦ παραγγελιοδόχου του (commissionnaire), καὶ ἑπομένως εἰς τὸ ἐμπόριόν του· ὅτι εἰς τὸ ἐμπόριον τὰ χρήματα δὲν μένουσι νεκρὰ κλ.—ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ προσέτι, ὅτι ὁ παραγγελιοδόχος δὲν τὰ εἶχεν εἰς τὴν διάθεσιν αὐτοῦ (τοῦ ἐντολέως)· χωρὶς τούτου ὁ ἐντολοδόχος θεωρεῖται ὅτι ἐτήρησε τοὺς κανόνας τῆς καλῆς πίστεως.

Δύναται ὅμως νὰ γίνῃ ἡ ἀντίρρησις, ὅτι ὁ παραγγελιοδόχος, ὁ συνεπείᾳ ἐντολῆς χρήματα τοῦ ἐντολέως λαβών, δύναται νὰ τὰ μεταχειρισθῇ ὅταν δὲν ἦναι κεκλεισμένα, εὑρισκόμενος οὕτως εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀτάκτων θεματοφυλάκων· ὅταν λοιπὸν εἶχε τὸ δικαίωμα τῆς χρήσεως, πῶς νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι δὲν τὰ μετεχειρίσθη; Ἀλλ' ἀπαντῶμεν ὅτι τὸ δικαίωμα αὐτὸ δὲν ἐκφραίνει καὶ ὅτι πραγματικῶς ἐγένετο χρῆσις τῶν χρημάτων, ἐκτὸς δὲ τούτου, ὅταν εἶχεν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐντολέως ἕτοιμα ἄλλα χρήματα, δὲν δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι ἔκαμε χρῆσιν αὐτῶν ὑπὲρ αὐτοῦ ὁ παραγγελιοδόχος. Ἴδε Τροπ. mandat. ἀρ. 504.

(1) Delamarre et Lep. τ. 2 σελ. 463. Rennes 16 Ἰανουαρίου 1816. Πεϐ. Δουραντ. ἀρ. 246.

§ 223.

Προχρονολόγησις ἐγγράφου τοῦ ἐντολοδόχου.—Ὅταν ὁ ἐντολεὺς διατείνηται, ὅτι ὁ ἐντολοδόχος ἐπροχρονολόγησεν ἔγγραφόν τινα πρᾶξιν, ἥτις, καίτοι γενομένη μετὰ τὴν παῦσιν τῆς ἐντολῆς, φέρει ἀρχαιοτέραν χρονολογίαν, τίς ἀποδεικνύει; Ὁ ἐντολεὺς, ὅστις ἀποδίδει δόλον τῷ ἐντολοδόχῳ· ἐνταῦθα δὲν θεωρεῖται ὡς τρίτος. Ἀπόφασις τῆς 22 Ἰανουαρίου 1827 (Sir. 27, 2, 65) τοῦ ἐφετείου τοῦ Bordeaux.—Ἀπόφασις τῆς 9 Ἰανουαρίου 1834 (Sir. 34, 2, 239) τοῦ ἐφ. Παρισ. καὶ ἀπ. τοῦ Ἀκυρ. τῆς 19 Νοεμβρίου 1831. Tropl. mantat, ἀρ. 763.

§ 224.

Ἐντολῆς ὅρια.—Τίνι ἐπίκειται τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως, ὅτι ὁ ἐντολοδόχος ἐνήργησεν ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς ἐξουσίας του; εἰς τὸν τρίτον, ὅστις ἐνάγει τὸν ἐντολέα. Ὁ τρίτος λοιπὸν ἔχει συμφέρον, όταν δὲν γινώσκῃ τὸν ἐντολοδόχον, νὰ ζητήσῃ τὸ πληρεξούσιον· τοῦτο ὅμως δὲν εἶναι ἀπαραίτητον, δυνάμενον νὰ ἐξαχθῇ καὶ ἐξ ἄλλων περιστάσεων· ὅθεν τὸ πρόσωπον, ὅπερ εὑρίσκεται εἴς τινα ἀπιθήκην, θεωρεῖται ὡς ἔχον ἐντολὴν δι' ὅλας τὰς ὑποθέσεις, ὅσαι ἐν αὐτῇ, τοὐλάχιστον, λαμβάνουν χώραν. Ἡ ἔκτασις λοιπὸν τῶν ὁρίων τῆς ἐξουσίας τοῦ ἐμπορικοῦ ἐντολοδόχου εἶναι ζήτημα ἐκτιμήσεως, ἂν δὲ ἐν τῷ πληρεξουσίῳ περιέχωνται καί τινες ἐξαιρέσεις, ταύτας ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ ὁ ἐντολοδόχος. Molitor, obl. § 744. Πρβ. § 221.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς παρεχώρησε πρός τινα, πρὸς κάρπωσιν, κτήματά τινα. Μετὰ ταῦτα τὸ δημόσιον προσέβαλε τὴν πρᾶξιν ταύτην ὡς παρ' ἐντολὴν γενομένην. Ζητεῖται λοιπὸν τίς ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὴν ὑπέρβασιν ταύτην; Ἴδε τὴν ὑπ' ἀριθμὸν 8519 τοῦ 51 ἀπ. τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

Τίς ἀποδεικνύει τὴν μὴ ὕπαρξιν τῆς ἐντολῆς, ἥτις εἰς δικηγόρον ἐδόθη; Ὁ προσβάλλων τὸν συμβιβασμὸν, ὃν ὁ δικηγόρος συνωμολόγησεν, ἢ ὁ ἀντίδικος ἐκείνου; Ἴδε ἀπόφ. πολ. Αθ. 291 τοῦ 1852, ἥτις ὅμως δὲν λύει τὸ ζήτημα.

§ 226.

Ἀγορὰ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὀθωμανικοῦ νόμου. — Χοτσέτιον.— Προσάγοντός τινος ἔγγραφα πρὸς ὑποστήριξιν τῆς περὶ κυριότητος ἀγωγῆς του, καὶ ἀμφισβητοῦντος τοῦ ἀντιδίκου αὐτοῦ τὸ

κῦρός των διὰ τοῦ ἰσχυρισμοῦ, ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκδόσεώς των αἱ περὶ ἀκινήτων κτημάτων ἀγοραὶ ἀπεδεικνύοντο μόνον διὰ χοτσετίων, εἰς ἐκεῖνον ἀπέκειτο τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως, ὅτι τὰ παρ' αὐτοῦ προσαγόμενα ἔγγραφα ἦσαν συντεταγμένα κατὰ τοὺς ἐν τῷ χρόνῳ τῆς ἐκδόσεώς των νομίμους τύπους. 244, 248, 386 πολ. δικ. (1). Ἀπ. πολ. ΑΠ. 174 τοῦ 48.

§ 226.

Ἀναργυρίας ἔνστασις.—Εἰς τὸ προκείμενον θέμα ἔπρεπε νὰ ὁμιλήσω περὶ τῆς exceptio non numeratae pecuniae,, ἀλλ' ἐπειδὴ σήμερον δὲν ἰσχύουν οἱ περὶ αὐτῆς ὁρισμοὶ τοῦ ῥωμαϊκοῦ δικαίου, περιορίζομαι νὰ παραπέμψω εἰς Εὐρ. τ. 1 σ. 241 ἐπ. τ. 2 σ. 71 ἐν τέλ. Καλλ. γ. σ. 148 § 596. Παπ. § 374 καὶ Οἰκον. § 179. Μαχ. § 415. Δὲν τὴν ἐτήρησε τὸ Γαλλικὸν δίκαιον.—Τουλλ. 8 § 19. Bonnier § 36.

§ 227.

Καλὴ πίστις· ὑπαιτιότης κτλ. (2).— Ἐπὶ τῆς χρησικτησίας ἡ ἀπόδειξις τοῦ τίτλου περιέχει ἐν ἑαυτῇ καὶ τὴν τῆς καλῆς πίστεως· ἐὰν ὁ εναγόμενος ἰσχυρισθῇ, ὅτι. καὶ τοῦ τίτλου ὑπάρχοντος, ἦτον ἐν κακῇ πίστει ὁ ἐνάγων, ἀποδεικνύει αὐτὸς τοῦτο. arg. Νόμ. 33 § 1 Π. (41, 3).

Ἐὰν ἰσχυρισμός τις ἐπὶ δικαστηρίου στηρίζηται εἰς τὴν ὑπαιτιότητα (δόλον ἢ ῥαθυμίαν) τοῦ διαδίκου, εἰ μὲν ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος χρησιμεύει ὡς βάσις τῆς ἀγωγῆς, ἀποδεικνύεται ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος· εἰ δὲ ἀποτελεῖ ἔνστασιν, ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου· π. χ. ἐὰν ζητῶ ἀποζημίωσιν διὰ βλάβην προξενηθεῖσαν εἰς τὸν ἀγρόν μου παρὰ τοῦ ἐναγομένου, οὗτος δε ἀντιτάσσῃ ὅτι ἐνήργησε τὴν πρᾶξιν νομίζων ἴδιον τὸν ἀγρὸν, ἐμοὶ ἐπίκειται τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως τοῦ δόλου τοῦ εναγομένου. Ἐὰν ὅμως ὁ ἐναγόμενος, ὑπόχρεος ἐκ συναλλάγματος ἢ ἄλλως εἰς παροχήν τινα, ἐκτελῇ αὐτὴν ἐντελῶς ἰσχυριζόμενος ὅτι τυχηρῶς μετεβλήθησαν τὰ πράγματα, αὐτὸς ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τοῦτο καὶ οὐχὶ ἐγώ, ὅτι ἡ μεταβολὴ προῆλθεν ἐκ δόλου ἢ ῥαθυμίας αὐτοῦ, διότι ἐγώ, ἀποδείξας τὴν

---

(1) Πρβ. ἀνωτέρω § 203 ἀπ. 285 τοῦ 49 ἀπ. ΑΠ. καὶ ἀπ. 239 τοῦ 1838.

(2) Πρβ. § 101, 117.

ὕπαρξιν τοῦ συναλλάγματος, ἀπέδειξα συγχρόνως καὶ ὅτι πρέπ[illegible] ἡ παράδοσις τοῦ πράγματος νὰ γείνῃ κατ' αὐτό· ὥστε ὁ ἰσχυρ[illegible] σμὸς τοῦ ἐναγομένου εἶναι ἔνστασις. τεμ. 11 Πανδ, (18, 6) τε[illegible] 9 § 4 Π. (19, 2).—διάτ. 5 Κώδ. (4, 24). Πρβ. Οἰκον. § 14 σημ. 11 γ.

Ἡ καλὴ πίστις (καὶ εἰς τὴν νομὴν) ὑποτίθεται· ὁ δὲ τὸ ἐναν[illegible] τίον ἰσχυριζόμενος χρεωστεῖ νὰ τὸ ἀποδείξῃ. Ἀπ. ΑΠ. 102 τ[illegible] 48, ἣν ἴδε ἐν Εὐρ. τ. 6.σ. 310.

Οἱ σύνδικοι προτείνοντες τὴν κακὴν πίστιν καὶ τὸν δόλον τινὸ[illegible] ὑποχρεοῦνται (αὐτοὶ) εἰς ἀπόδειξιν τῶν ἰσχυρισμῶν των. Ἀπόφα[illegible] σις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 10207 τοῦ 1853 τμ. α.

§ 228.

Ἀποκατάστασις (1).—Ὁ λέγων ἑαυτὸν ἀφήλικα, ὀφείλει τοῦτ[illegible] ἀποδεῖξαι. Βασιλ. (22, 1) μγ'. οὐ γὰρ (κατὰ τὸ σχ.) ὁ διάδικο[illegible] αὐτὸς (adversarius) δείκνυσιν ὅτι μείζων ὢν συνήλλαξεν, ἐπεὶ κατ[illegible] τοῦ νέου εὑρίσκετο ἂν περιτρεπόμενον τὸ ὑπὲρ ἑαυτοῦ εἰσενεχθὲν προνόμιον· ἐν δὲ τῷ εἰπεῖν τὸν ἀφήλικα, ὅτι ἥττων ὢν συνήλλαξε καὶ δεῖξαι τοῦτο, οὐκέτι ὁ διάδικος αὐτοῦ εὑρίσκεταί τι λέγειν περὶ τῆς ἡλικίας· οὗτος ὅμως (ὁ ἀντίδικος τοῦ ἥττονος) ὀφείλει δεῖξαι ὡς παρῆλθεν ὁ τῆς ἀποκαταστάσεως χρόνος. Κώδ. (5, κα). διάτ. δ.— Βασιλικ. (ι, δ) νδ.

§ 229.

Ἐγγύησις. — Ἱκανοποίησις δανειστῶν· — Ἐὰν ὁ ἐγγυητὴς ἀποδείξῃ, ὅτι ὁ δανειστὴς ἐξ ἰδίου σφάλματος δὲν ἱκανοποιηθῃ ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου, ἀπαλλάττεται τῆς ἐγγυήσεως. τεμ. 41 πρ. Π. (46, 1). 41 Βασ. (21, 1). 95 § 11 Π. (46, 3)—95 Βασιλ. (25, 5), Μακελδ. § 438 σημ. α.

§ 230.

Ὅτι πολῖται Ἕλληνες οἱ ἐν τοῖς διαμαρτυρικοῖς προσλαμβανόμενοι (2) — Διαμαρτυρικόν τι διελάμβανεν, ὅτι οἱ προσληφθέντες μάρτυρες εἶναι πολῖται Ἕλληνες· ἀλλ' ὁ καθ' οὗ ἡ διαμαρτυρία διημφισβήτησε τοῦτο, καὶ ἀνεφύη τὸ ζήτημα, ἂν τὸ διαμαρτυρι-

---

(1) Πρβ· ἀν § 120.
(2) Πρβ. § 162, ὅπου ὀρθοτέρα, νομίζω, γνώμη.

ριχὸν ἀπετέλει ἀπόδειξιν ὡς πρὸς τὴν ἰδιότητα ἐκείνην ἐνόσῳ δὲν προσβάλλεται ὡς πλαστογραφημένον. Τὸ ἐμποροδικεῖον Ἀθηνῶν ἀπεφήνατο ὅτι ἀπετέλει το αὐτὴν απόδειξιν, ἀλλ' οἱ ἐν Ἀθήναις ἐφέται μετεῤῥύθμισαν τὴν ἀπόφασιν, ἀποφανθέντες ὅτι τὰ δημόσια ἔγγραφα παρέχουν πλήρη πίστιν περὶ τοῦ περιεχομένου αὐτῶν, καθόσον τὸ περιεχόμενον τοῦτο ἀποβλέπει γεγονότα συμβάντα ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου, καὶ τὰ ὁποῖα οὗτος ἀντελήφθη ἰδίαις αἰσθήσεσιν, ὅπερ δὲν ἐφαρμόζεται ἐν τῇ εἰρημένῃ περιπτώσει. Ἀπ. 4888 τῶν ἐν Ἀθ. ἐρ. ἣν ἐν Εὐρ. τ. 5 σ. 110.

§ 231.

Νομή.—Τὸ παράγγελμα πρὸς διατήρησιν τῆς νομῆς προαπαιτεῖ

α) Νομικὴν διακατοχὴν παρὰ τῷ ἐνάγοντι· ἀδιάφορος δ' ἐστὶν ἡ ἐποχὴ τῆς ἐνάρξεως τῆς διαταράξεως τῆς κατοχῆς ταύτης, ἀρκεῖ μόνον νὰ ὑπάρχῃ κατὰ τὸν χρόνον τῆς διαταράξεως. τεμ. 1 § 4 (43, 17) Πανδ.

β) Πρᾶξίν τινα διαταράξεως ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου, ἤτοι διατάραξιν τῆς νομῆς τὴν ἐξάσκησιν ἐπηρεάζουσαν (1).

Διὰ τοῦ πρὸς ἀνάκτησιν τῆς νομῆς παραγγέλματος αἰτεῖται ἡ ἀνάκτησις τῆς βιαίως ἀπολεσθείσης νομῆς ἀκινήτου.

Ἡ ἀποβολὴ γίνεται διὰ σωματικῆς βίας ἢ διὰ φόβου ἐμποιηθέντος τῷ ἐναγομένῳ. Ἐν τῷ δευτέρῳ θέματι ἀπαιτεῖται κατάληψις τοῦ κτήματος ἐκ μέρους τοῦ τὸν φόβον ἐμποιήσαντος.—Ἄλλοτε ὁ ΑΠ. (ἀπόφ. 43 τοῦ 1841 ἐν Εὐρ. λ. Νομὴ § 73) εἶπεν, ὅτι ἀρκεῖ πρὸς χρῆσιν τοῦ παραγγέλματος τούτου ἁπλῆ ἀπόχρωσις διαταράξεως τῆς νομῆς (2), ἀλλὰ διὰ νωτέρων ἀποφάσεων (Πρβ. τὴν 194 τοῦ 1850) καθιέρωσεν ὁ ΑΠ. ὅτι ἡ βίᾳ ἀπώλεια τῆς νομῆς ἢ ἡ ἀπ' αὐτῆς ἀποβολὴ προϋποτίθησιν ἢ τὴν διὰ σωματικῆς βίας ἀφαίρεσιν ἢ τὴν ἕνεκα εὐλόγου καὶ σπουδαίου φόβου τοιαύτης βίας παραίτησιν τῆς νομῆς.—Τὸ παράγγελμα τοῦτο κινεῖται παρὰ τοῦ διανοίᾳ κυρίου νεμομένου καὶ ἀπὸ τῆς διακατοχῆς βιαίως ἀποβληθέντος κατὰ τοῦ ἀποβαλόντος ἢ ἐντειλαμένου τὴν ἀποβολήν, οὐχὶ καὶ κατὰ τοῦ ειδικοῦ διαδόχου.

---

(1) Πρβ. ὅμως Οἰκ. § 203 σημ. 4.

(2) Τὸ αὐτὸ οἱ ἐν Ἀθήναις ἐφέται διὰ τῶν ἀποφάσεων 7021, 8394, 11545.—Οἱ ἐν Ναυπλίῳ ἐφέται δι' ἀποφάσεως 764 τοῦ 50 ἐν Εὐρ. λ. Νομὴ § 79.

ὕπαρξιν τοῦ συναλλάγματος, ἀπέδειξα συγχρόνως καὶ ὅτι πρέπει ἡ παράδοσις τοῦ πράγματος νὰ γείνῃ κατ' αὐτό· ὥστε ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου εἶναι ἔνστασις. τεμ. 11 Πανδ. (18, 6) τεμ. 9 § 4 Π. (19, 2).—διάτ. 5 Κώδ. (4, 24). Πρβ. Οἰκον. § 14 σημ. 11 γ.

Ἡ καλὴ πίστις (καὶ εἰς τὴν νομὴν) ὑποτίθεται· ὁ δὲ τὸ ἐναντίον ἰσχυριζόμενος χρεωστεῖ νὰ τὸ ἀποδείξῃ. Απ. ΑΠ. 102 τοῦ 48, ἣν ἴδε ἐν Εὐρ. τ. 6.σ. 310.

Οἱ σύνδικοι προτείνοντες τὴν κακὴν πίστιν καὶ τὸν δόλον τινὸς ὑποχρεοῦνται (αὐτοὶ) εἰς ἀπόδειξιν τῶν ἰσχυρισμῶν των. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 10207 τοῦ 1853 τμ. α.

§ 228.

Ἀποκατάστασις (1).—Ὁ λέγων ἑαυτὸν ἀφήλικα, ὀφείλει τοῦτο ἀποδεῖξαι. Βασιλ. (22, 1) μγ'. οὐ γὰρ (κατὰ τὸ σχ.) ὁ διάδικος αὐτὸς (adversarius) δείκνυσιν ὅτι μείζων ὢν συνήλλαξεν, ἐπεὶ κατὰ τοῦ νέου εὑρίσκετο ἂν περιτρεπόμενον τὸ ὑπὲρ ἑαυτοῦ εἰσενεχθὲν προνόμιον· ἐν δὲ τῷ εἰπεῖν τὸν ἀφήλικα, ὅτι ἥττων ὢν συνήλλαξε καὶ δεῖξαι τοῦτο, οὐκέτι ὁ διάδικος αὐτοῦ εὑρίσκεταί τι λέγειν περὶ τῆς ἡλικίας· οὗτος ὅμως (ὁ ἀντίδικος τοῦ ἥττονος) ὀφείλει δεῖξαι ὡς παρῆλθεν ὁ τῆς ἀποκαταστάσεως χρόνος. Κώδ. (5, κα). διάτ. δ.—Βασιλικ. (ι, δ) νδ.

§ 229.

Ἐγγύησις. — Ἱκανοποίησις δανειστῶν· — Ἐὰν ὁ ἐγγυητὴς ἀποδείξῃ, ὅτι ὁ δανειστὴς ἐξ ἰδίου σφάλματος δὲν ἱκανοποιήθη ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου, ἀπαλλάττεται τῆς ἐγγυήσεως. τεμ. 41 πρ. Π. (46, 1). 41 Βασ. (21, 1). 95 § 11 Π. (46, 3)—95 Βασιλ. (25, 5), Μακελδ. § 438 σημ. α.

§ 230.

Ὅτι πολῖται Ἕλληνες οἱ ἐν τοῖς διαμαρτυρικοῖς προσλαμβανόμενοι (2) — Διαμαρτυρικόν τι διελάμβανεν, ὅτι οἱ προσληφθέντες μάρτυρες εἶναι πολῖται Ἕλληνες· ἀλλ' ὁ καθ' οὗ ἡ διαμαρτυρία διημφισβήτησε τοῦτο, καὶ ἀνεφύη τὸ ζήτημα, ἂν τὸ διαμαρτυρι-

---

(1) Πρβ· ἀν § 120.
(2) Πρβ. § 162, ὅπου ὀρθοτέρα, νομίζω, γνώμη.

ρικὸν ἀπετέλει ἀπόδειξιν ὡς πρὸς τὴν ἰδιότητα ἐκείνην ἐνόσῳ δὲν προσβάλλεται ὡς πλαστογραφημένον. Τὸ ἐμποροδικεῖον Ἀθηνῶν ἀπεφήνατο ὅτι ἀπετέλει το αὐτὴν ἀπόδειξιν, ἀλλ' οἱ ἐν Ἀθήναις ἐφέται μετεῤῥύθμισαν τὴν ἀπόφασιν, ἀποφανθέντες ὅτι τὰ δημόσια ἔγγραφα παρέχουν πλήρη πίστιν περὶ τοῦ περιεχομένου αὐτῶν, καθόσον τὸ περιεχόμενον τοῦτο ἀποβλέπει γεγονότα συμβάντα ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου, καὶ τὰ ὁποῖα οὗτος ἀντελήφθη ἰδίαις αἰσθήσεσιν, ὅπερ δὲν ἐφαρμόζεται ἐν τῇ εἰρημένῃ περιπτώσει. Ἀπ. 4888 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ. ἣν ἐν Εὐρ. τ. 5 σ. 110.

§ 231.

Νομή.—Τὸ παράγγελμα πρὸς διατήρησιν τῆς νομῆς προαπαιτεῖ

α) Νομικὴν διακατοχὴν παρὰ τῷ ἐνάγοντι· ἀδιάφορος δ' ἐστὶν ἡ ἐποχὴ τῆς ἐνάρξεως τῆς διαταράξεως τῆς κατοχῆς ταύτης, ἀρκεῖ μόνον νὰ ὑπάρχῃ κατὰ τὸν χρόνον τῆς διαταράξεως. τεμ. 1 § 4 (43, 17) Πανδ.

β) Πρᾶξίν τινα διαταράξεως ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου, ἤτοι διατάραξιν τῆς νομῆς τὴν ἐξάσκησιν ἐπηρεάζουσαν (1).

Διὰ τοῦ πρὸς ἀνάκτησιν τῆς νομῆς παραγγέλματος αἰτεῖται ἡ ἀνάκτησις τῆς βιαίως ἀπολεσθείσης νομῆς ἀκινήτου.

Ἡ ἀποβολὴ γίνεται διὰ σωματικῆς βίας ἢ διὰ φόβου ἐμποιηθέντος τῷ ἐναγομένῳ. Ἐν τῷ δευτέρῳ θέματι ἀπαιτεῖται κατάληψις τοῦ κτήματος ἐκ μέρους τοῦ τὸν φόβον ἐμποιήσαντος.—Ἄλλοτε ὁ ΑΠ. (ἀπόφ. 43 τοῦ 1841 ἐν Εὐρ. λ. Νομὴ § 73) εἶπεν, ὅτι ἀρκεῖ πρὸς χρῆσιν τοῦ παραγγέλματος τούτου ἁπλῆ ἀπόχρωσις διαταράξεως τῆς νομῆς (2), ἀλλὰ διὰ νεωτέρων ἀποφάσεων (Πρβ. τὴν 194 τοῦ 1850) καθιέρωσεν ὁ ΑΠ. ὅτι ἡ βίᾳ ἀπώλεια τῆς νομῆς ἢ ἡ ἀπ' αὐτῆς ἀποβολὴ προϋποτίθησιν ἢ τὴν διὰ σωματικῆς βίας ἀφαίρεσιν ἢ τὴν ἕνεκα εὐλόγου καὶ σπουδαίου φόβου τοιαύτης βίας παραίτησιν τῆς νομῆς.—Τὸ παράγγελμα τοῦτο κινεῖται παρὰ τοῦ διανοίᾳ κυρίου νεμομένου καὶ ἀπὸ τῆς διακατοχῆς βιαίως ἀποβληθέντος κατὰ τοῦ ἀποβαλόντος ἢ ἐντειλαμένου τὴν ἀποβολήν, οὐχὶ καὶ κατὰ τοῦ εἰδικοῦ διαδόχου.

---

(1) Πρβ. ὅμως Οἰκ. § 203 σημ. 4.

(2) Τὸ αὐτὸ οἱ ἐν Ἀθήναις ἐφεται διὰ τῶν ἀποφάσεων 7021, 8394, 11545.—Οἱ ἐν Ναυπλίῳ ἐφέται δι' ἀποφάσεως 764 τοῦ 50 ἐν Εὐρ. λ. Νομὴ § 79.

Ταῦτα ἀρκοῦσιν εἰς τὸν σκοπόν μας· ἔλθωμεν ἤδη εἰς τὸ περὶ ἀποδείξεως (1).

α) Τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς του ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ (2) ὁ ἐνάγων ἤτοι ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἐνέμετο (3) κατὰ τὸν χρόνον τῆς

---

(1) Πρβ. λ. Νομὴ § 103—110 ἐπ.

(2) Ἡ νομή, εἶναι κατὰ τὴν πιθανωτέραν περὶ τούτου θεωρίαν, κατὰ πρόληψιν ἰδιοκτησία (dominium praesumptum)· δηλαδὴ ὁ νομοθέτης κάμνει τὴν πρόληψιν ὅτι ὁ νεμόμενος δύναται νὰ ἦναι ἰδιοκτήτης καὶ διὰ τοῦτο τὴν προστατεύει χωρὶς νὰ τὸν καθυποβάλῃ εἰς τὴν ἀνάγκην ν' ἀποδείξῃ τὸν τίτλον του. Κατὰ τὸ Ρωμαϊκὸν δίκαιον εἶναι ἀδικαιολόγητος ἡ θεωρία αὕτη, διότι καὶ αὐτὸς ὁ κλέπτης κατέχει· ἀλλὰ καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ Ρωμαϊκοῦ δικαίου ἂς ἐξετάσωμεν τὴν πρόληψιν. Πῶς δύναται νὰ ὑπάρξῃ πρόληψις ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἐνάγοντος, τὴν ὁποίαν δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἐναγόμενον νὰ καταστρέψῃ;

Ἐνόσῳ εἶμαι κάτοχος καὶ ἐναγόμενος, ἰσχύει βεβαίως ὁ κανὼν ὅτι «ἀεὶ ὁ ἐνάγων βαρεῖται τῇ ἀποδείξει (α)», ὅστις ἐπὶ τῆς κατοχῆς μεθερμηνεύεται, ἐν ἴσῃ αἰτίᾳ κρείσσων ἐστὶν ὁ νεμόμενος. Καλ. βιβλ. 6. § 24 κατλ.

(3) Ὅταν ὁ ἐναγόμενος ἀρνῆται ὅτι ὁ ἐνάγων κατεῖχε κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἐκίνησε τὴν ἀγωγήν, τὸ δικαστήριον ὀφείλει νὰ ἐπιβάλῃ τὴν ἀπόδειξιν, ἂν καὶ ἀποδεικνύηται ὅτι κατεῖχεν ὅτε ἐξεδικάσθη ἡ ἀγωγή, διότι τὸ τεκμήριον τοῦτο δὲν εἶναι νόμιμον, ἀλλὰ δικαστικόν. (Σαβ. περὶ νομῆς, ἐκδ. 6 σελ. 462—464. Πολ. δικον. 276). Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 15185 τοῦ 1857, ἧς ἡ δευτέρα σκέψις φέρει·

«Ἐπειδὴ ἡ ἐκ τῶν ὑπ' ἀριθ 1979 τοῦ πρωτοδικείου καὶ 13615 τοῦ δικαστηρίου τούτου ἀποφάσεων ἀποδεικνυομένη διὰ τὴν ἐκροήν, καθ' ἣν ἡ δι' αὐτῶν ἐκδικαζομένη ἀγωγὴ ἐκινήθη, κατοχὴ τοῦ ἐφεσιβλήτου Ἀναργύρου Πετράκη οὐκ ὀρθῶς ἐλήφθη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐνταῦθα πρωτοδικῶν ἐν ταῖς ἐκκαλουμέναις αὐτοῦ ἀποφάσεσιν ὡς νόμιμον τεκμήριον, ἀπαλλάττον (κατὰ τὸ ἄρθρον 245 § 2 καὶ 248 ἐδάφ. 2 τῆς πολιτικῆς δικονομίας) τῆς ἀποδείξεως τὸν ἀντίδικόν του ἐνάγοντα διὰ τῆς κατὰ τὸν αὐτὸν χρό-

---

(α) Τεμ. 21 (22, 3).—Βασιλ. (12, 1) 21—τεμ. 154 (50, 17)—Βασ. (2, 3) 154.—Ἀρμ. (Α. 6) § 56.

νον διαταράξεως ἢ ἀποβολῆς, καὶ ὅτι ἐγένετο πρᾶξις διαταράξεως, ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου. — Ἐπὶ νομῆς δὲν ἀρκεῖ ἡ ἀπόδειξις ὅτι ἔσχε ποτὲ ὁ ἐνάγων τὴν νομὴν, ἀλλ' ἀπαιτεῖται ἡ κατὰ τὴν ἀμφισβητουμένην ἐποχὴν ὕπαρξις αὐτῆς. Δύναται ὅμως τὸ δικαστήριον, διὰ κοινοῦ τεκμηρίου (praesumptio hominis), νὰ συμπεράνῃ ἐκ τῆς προϋπαρξάσης νομῆς τὴν κατὰ τὸν ἀμφισβητούμενον χρόνον ὕπαρξιν αὐτῆς. Οἰκ. § **141** σημ. 5 Καλλ. 6. § **83, 56** Πρβ. τὴν ὧδε ἀπ. **15185**.

Τὰ παραγγέλματα δίδονται μόνον εἰς ἐκεῖνον, ὅστις ἐξακολουθεῖ νὰ ἔχῃ τὴν νομὴν μέχρι τοῦδε, ἢ τὴν εἶχε καθ' ἣν στιγμὴν ἐξεβλήθη (1)· ἡ ἀπόδειξις ἑπομένως πρέπει νὰ φέρῃ εἰς φῶς ἢ διαρκοῦσαν νομὴν μέχρι τοῦδε, ἢ μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς ἀποβολῆς. Ψευδῆ ἀναλογίαν μὲ τὴν περὶ κυριότητος δίκην ἐσχημάτισαν ὅσοι ἐνόμισαν, ὅτι ἀρκεῖ ὁ ἐνάγων ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἅπαξ ἔλαβε νομὴν

κατοχὴν, καὶ εἰς τὸν ἐναγόμενον τὴν πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἐναντίου ὑποχρέωσιν μεταβιβάζον, καθόσον οὐδαμοῦ ὑπάρχει νενομισμένον τοῦτο ὡς τεκμήριον τοῦ νόμου (praesumtio juris), οὐδὲ δύναται τὴν περὶ κυριότητος καὶ τῶν ἐκ ταύτης ἀγωγῶν ῥητὴν τοῦ νόμου διάταξιν, ὅτι ἡ τῆς ἀποκτήσεως αὐτῆς ἀπόδειξις ἀρκεῖ ὡς νόμιμον τεκμήριον περὶ τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς καὶ διὰ τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον, νὰ ἐπεκτείνῃ τις εὐλόγως καὶ ἐπὶ τῆς κατοχῆς καὶ τὰς περὶ κατοχῆς ἀγωγὰς, καθόσον ἡ φύσις τῆς κατοχῆς διάφορός ἐστι, συνισταμένης εἰς συνεχῆ καὶ αἰσθητὸν τρόπον τινὰ τοῦ κατόχου πρὸς τὸ κατεχόμενον πρᾶγμα σχέσιν, ἥτις ἀπὸ τῆς ἰδιοκτησίας ἐλλείπει· οὕτω δὲ, ἂν καὶ βεβαίως ἰσχυρότατον ἀποτελῇ τεκμήριον καὶ ἐπὶ τῆς κατοχῆς ἡ ἀπόδειξις περὶ τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς εἰς προγενέστερον χρόνον καὶ διὰ τὸν μετὰ ταῦτα, τὸ τεκμήριον ὅμως τοῦτο δὲν εἶναι νόμιμον, ἀλλὰ δικαστικὸν, ὡς τοιοῦτον δὲ οὐδόλως ἀπαλλάσσει τῆς πρὸς ἀπόδειξιν ὑποχρεώσεως, καὶ μόνον κατὰ τὴν ἐκτίμησιν αὐτῆς λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν (Savigny περὶ νομῆς, ἔκδ. Ϛ'. σελ. **261—264**. πολιτικῆς δικονομίας ἄρθρ. **276**). Ὅρα τὴν παρ. σελ. ἐν ἀρχῇ.

(1) Εἰς τὴν Γαλλίαν τὸ περὶ ἀποδείξεως εἶναι συγκεχυμένον, διότι ἀπαιτεῖται ἐνιαύσιος νομή. Διὰ τοῦτο πολλάκις τὸ περὶ τίτλων ζήτημα (ἕνεκα τῆς accessio possessionis, σχεδὸν ζήτημα κυριότητος) εἶναι ἁπλῶς προδικαστικὸν, μὲ ἐπιφύλαξιν νὰ ἐπανέλθωσι πάλιν, ἀφοῦ ἀποφασισθῇ ἡ νομή. Belime § **448** ἑπ.

καὶ ὅτι ὑποτίθεται ὑπάρχουσα μέχρι τῆς ἀποβολῆς, ἢ μέχρι τῆς σήμερον. Ἡ νομὴ εἶναι πραγματικὴ κατάστασις, ἥτις κατὰ πᾶσαν στιγμὴν δύναται νὰ διακοπῇ διὰ συμβεβηκότος· ἐπομένως δὲν ἐπιτρέπει προλήψεις. Ἡ ἰδιοκτησία δὲν δύναται νὰ παύσῃ εἰμὴ διὰ νομίμων αἰτιῶν, καὶ διαρκεῖ ἕως οὗ αὗται λάβωσι χώραν (1). Διὰ τοῦτο εἶναι ἐσφαλμένον τὸ ἀξίωμα olim possessor, hodie possessor (2). Καλλ. § 79 τ. 2.

β') Εἰς τὴν περὶ διαταράξεως νομῆς δίκην λοιπὸν ἀμφότεροι εἶναι ἐνάγοντες καὶ εναγόμενοι (3), ἀλλὰ πρῶτος ἀκούεται ὅστις προηγήθη κινήσας τὴν ἀγωγήν· αὐτὸς λοιπὸν πρῶτος θέλει ἀποδείξει, ὅτι νέμεται διανοίᾳ κυρίου μέχρι τῆς ὥρας ταύτης· θετέον ὅτι ὁ ἀντίδικός του ὁμολογεῖ τοῦτο, ἀλλ' ἰσχυρίζεται ὅτι νέμεται ἄλλο μέρος τοῦ αὐτοῦ πράγματος. Ἡ ὁμολογία του εἶναι ἀδιαίρετος, ἐπομένως ὁ ἐνάγων ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ ὅλον τὸ θέμα τῆς αγωγῆς του, τουτέστιν ὅτι ἐνέμετο πρὸ τῆς διαταράξεως τὸ ὅλον· ὁ εναγόμενος ἀνταποδεικνύει. Καλλ. § 83 τοῦ β. βιβλ.

γ') Ἐὰν ὁ εναγόμενος προτείνῃ ὅτι συγκατέχει μετὰ τοῦ ἐνάγοντος, ἀρνεῖται αὐτῷ τὴν ἀποκλειστικὴν νομήν· ἄρα ὀφείλει ὁ ενάγων ν' ἀποδείξῃ αὐτήν. Sav. σ. 485.

---

(1) Καὶ ὁ Μαλεβὶλ ἀποῤῥίπτει τὸ ἀπόφθεγμα olim possessor, hodie possessor..—Διαφέρει ἡ πρόληψις ὅτι θεωρεῖται εἰς τὸ μεταξὺ νομεὺς ὅστις ἀποδείξῃ κατὰ τὴν ἀρχὴν καὶ κατὰ τὸ τέλος ὡρισμένου διαστήματος νομήν. c. c. 2234. Τὰ δύο ἄκρα γίνονται συνεχῆ ἕως οὗ ἀποδειχθῇ τὸ ἐναντίον. Probatis extremis, praesumitur media.

(2) Ὅταν ὁ ἐνάγων διατείνηται ὅτι ἀπεβλήθη βίᾳ τῆς νομῆς κτήματος τινός, ὀφείλει, κατὰ τὴν διάταξιν 8 § 4 Κώδ. (7, 39) καὶ τὸ ἐδάφ. 9 Βασιλ. (50, 14) ν' ἀποδείξῃ τὸν ἰσχυρισμόν του, ὡς προσέτι καὶ τὸ γεγονός, δι' οὗ περιῆλθεν εἰς αὐτὸν μόνον τὸ κτῆμα, ἀφοῦ ὁμολογεῖ ὅτι δὲν εἶναι μόνος αὐτὸς κατιὼν ἐκείνου, εἰς ὃν ἀνῆκεν. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 228 τοῦ 55 (α).

(3) Διὰ τὸ διπλοφυὲς τοῦ παραγγέλματος ἐπίκειται ἡ ἀπόδειξις τῆς νομῆς ἀμφοτέροις τοῖς διαδίκοις. Οἰκ. 203 σημ. 5.

(α) Ὡς πρὸς τὰ μέσα τῆς ἀποδείξεως, ὅρα τὴν δευτέραν σημείωσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης.

δ') Ἐνστάσεις κατὰ τῆς πρὸς διατήρησιν τῆς νομῆς ἀγωγῆς δύνανται ν' ἀντιταχθῶσιν ἡ τῆς ἐνιαυσίου παραγραφῆς, (τρεχούσης ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς διαταράξεως, ἤγουν καὶ ἡ ἡμέρα αὕτη ψηφίζεται εἰς τὸ ἔτος· ἄλλως οἱ Γάλλοι καὶ ὁ Καλλ. 6. ἀρ. 64. Πρ6. Οἰκ. § 203 σημ. 5) ἢ ὅτι ὁ ἐνάγων διακατέχει βίᾳ, λάθρᾳ ἢ παρακλήσει. Ν. 1. Πρ. § 5. Π. h. t.

Ἡ ὑπεράσπισις αὕτη τοῦ ἐναγουμένου, ἀπολοῦσα ἔνστασιν κατὰ τῆς ἀγωγῆς (ἐκτὸς τοῦ λάθρα) ἀποδεικτέα ἐστὶ παρ' αὐτοῦ. Ἐὰν λοιπὸν τὸ δικαστήριον πεισθῇ περὶ τῆς ὑπάρξεως τινὸς τῶν ἐλαττωμάτων τούτων, ἀποῤῥίπτει τὴν ἀγωγήν· μάλιστα δὲ κατὰ τὸ 631 ὀφείλει καὶ νὰ ἐπιδικάσῃ τὴν διακατοχὴν τῷ ἐναγομένῳ. (Οἰκ. § 203 σημ. 6)· ἀλλ' ἡ βία, τὸ κρύφιον καὶ ἡ παράκλησις ἀπαιτεῖται, ὡς εἶναι γνωστὸν, νὰ ἔλαβον χώραν πρὸς τὸν ἐναγόμενον, οὐχὶ πρὸς τρίτον. Ν. 1 § 10, Π. h. t.

ε') Εἰς τὸ πρὸς ἀνάκτησιν τῆς νομῆς παράγγελμα ὁ ἐναγόμενος ἔχει τὴν ἔνστασιν ἐνιαυσίας παραγραφῆς, δὲν δύναται ὅμως ν' ἀποκρούσῃ τὴν ἀγωγὴν προτείνων ὅτι vi, clam ἢ precario ἐνέμετο ὁ ἐνάγων· ἀντιδοξεῖ ὁ Καλλιγᾶς 6, 79, συγχωρῶν τὴν ἔνστασιν τῆς λαθραίας καὶ τὴν τῆς παρακλητικῆς νομῆς. Πρ6. Οἰκον. § 201 σημ. 10.

— Παρὰ τοῖς Γάλλοις εὕρηται καὶ τὸ ἑξῆς ζήτημα.

«Ὅταν ἐνάγηταί τις πρὸς ἀποζημίωσιν, διότι διετάραξε, δι' οἱασδήποτε πράξεως, τὴν κατοχήν τινος, αὐτὸς δὲ προτείνει τὴν ἔνστασιν feci sed, jure feci, εἴς τινα ἐπίκειται τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως;

Ἃς ἐξετάσωμεν ὑποθέσεις τινάς.

Ἡ διατάραξις δὲν συνοδεύεται μὲ βιαίαν τινα πρᾶξιν ἀποβολῆς· ὁ Ἰωάννης ἐποίμανε τὸ ποιμνιόν του εἰς τὸ λειβάδιον τοῦ Πέτρου, καὶ διατείνεται ὅτι εἶναι ἰδιοκτησία του.—Ὁ Πέτρος, ἐνάγων ἐπὶ κατοχῇ, ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὴν ἐπὶ ἓν ἔτος (πόσον χρόνον πρότερον ἐνέμετο ἀδιάφορον κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον. Ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου 190 τοῦ 1850) νομήν του.

Ἀλλ' ὑποθέσατε ὅτι ἡ πρᾶξις, ἀπ' ἐναντίας, ἦτο βιαία, ὅτι συνωδεύετο μὲ αὐτοδικίαν· ὁ δὲ κατηγορούμενος δὲν τὴν ἀρνεῖται, ἀλλὰ προτείνει ὅτι τὴν ἐνήργησε δικαιωματικῶς· ἐνταῦθα αὐτὸς ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὴν ἐπὶ ἓν ἔτος (κατὰ τὸ Γαλλικὸν δίκαιον) κατοχήν του. Διὰ τί; διότι ὁμολογεῖ ὅτι διετάραξε βιαίως τὴν ὑφεστῶσαν ἥσυχον νομὴν τοῦ ἐνάγοντος.

Πόθεν προέρχεται ἡ διαφορὰ αὕτη τῶν δύο περιπτώσεων; ἐκ τοῦ ὅτι ὁ ἐναγόμενος ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει ἀρνεῖται τὴν διατάραξιν, διατεινόμενος ὅτι αὐτὸς εἶχε τὴν κάρπωσιν· ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ, ὁ ἐναγόμενος ὁμολογεῖ ὅτι διετάραξε καὶ ὄχι ὅτι εἶχε τὴν κάρπωσιν.

Ὁ Chauveau, εἰς τὸ ζήτημα 107 tert. τοῦ περὶ τῆς πολιτικῆς δικονομίας συγγράμματος τοῦ Carré, ἀναπτύσσων τὸ προκείμενον ζήτημα, προσθέτει ἐν τέλει τὰ ἑξῆς·

«Λέγομεν, ἀνακεφαλαιοῦντες, ὅτι ἡ περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγὴ ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν ἢ ποινικῶν δικαστηρίων δὲν ἐπιφέρει τροποποίησιν τινά, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀποδείξεις, εἰς τὴν θέσιν τῶν διαδίκων· εκτὸς ἂν πρόκηται περὶ βιαίας τινὸς πράξεως κατοχῆς, ἥτις, ἐκ φύσεώς της, γεννῶσα τὴν περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγὴν, δὲν δύναται νὰ τροποποιηθῇ δι' ἐνστάσεώς τινος, εἰμὴ ὅταν αὕτη δύναται νὰ ἐξαλείψῃ τὸ ἀδίκημα, δηλαδὴ, ὅταν ἀποδεικνύηται ἡ ἰδιοκτησία ἢ ἡ ἐνιαυσία κατοχὴ (κατὰ τὸ Γ. δ.)».

§ 232.

Νομή.—Προσωρινὰ μέτρα.—Ὁ Κ ἐπροκάλεσε παρὰ τοῦ εἰρηνοδικείου Α μέτρα προσωρινὰ τὴν διακατοχὴν ἀφορῶντα κατὰ τοῦ Β, ὅστις Β εκίνησε ἀγωγὴν ἵνα παύσωσι τα κατ' αὐτοῦ προσωρινὰ μέτρα, ὥστε νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν οἰκοδομήν του. Ζητεῖται λοιπὸν ὁποῖος ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὴν ἐπὶ τοῦ διαφιλονεικουμένου γηπέδου, κατοχήν; Ἀπεφασίσθη ὅτι ὁ Β βαρεῖται τῇ περὶ κατοχῆς ἀποδείξει. Ἀπ. ἐφ. Ἀθηνῶν 8091 τοῦ 51.

§ 233.

Ὅταν ὁ Α κινῇ πρόκλησιν, ἀπαιτῶν νὰ κινήσῃ τὸ δημόσιον κεῖται τὸ βάρος ν' ἀποδείξῃ ὅτι δὲν κατέχει· ὥστε ἂν τὸ δηἀγωγὴν, τοῦτο δὲ προτείνει ὅτι ὁ Α δὲν κατέχει, εἰς τὸν Α ἐπίμόσιον δὲν ἀποδείξῃ τὴν ἔνστασίν του, ἡ πρόκλησις οὐχ ἧττον εἶναι ἀβάσιμος 77 πολ. Ἀπόφασις πολ. ΑΠ. 3 τοῦ 1855, ἀναιροῦσα τὴν 12084 ἐφετῶν Ἀθηνῶν.

§ 234.

Ζωή.—Θάνατος.—Ὡς πρὸς τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον τοῦ ἀνθρώπου ἀναφερομεν τὸν κανόνα, ὅτι οὔτε ἡ ζωή, οὔτε ὁ θάνατος ὑποτίθεται. Πρέπει ἐπομένως ν' ἀποδεικνύηται ὅτι ὁ δεῖνα ζῇ, καὶ, τούτου ἅπαξ ἀποδειχθέντος, θεωρεῖται ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ὡς

ζῶν μεχρισοῦ ἀποδειχθῇ ἡ ἀποβίωσίς του. (1). Ἴδε Μακελδέϋ § 141.

§ 235. Ἔθιμον τροποποιοῦν τὸν νόμον.—Ὅταν διάδικός τις ἰσχυρίζηται ὅτι ἐθιμόν τι ἐτροποποίησε τὸν νόμον, ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τοῦτο· ἡ ἔνστασις αὕτη εἶναι, κατὰ τοῦ Bayer, ἀνατρεπτική, καὶ τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεώς της ἐπιπίπτει εἰς τὸν προτείνοντα αὐτήν. Πρβ. Θέμ. 1 σ. 13 ἐπ. ἔνθα ἀνάπτυξις.

§ 236. Προσωπικὴ κράτησις. Προκαταβολὴ χρηματική.—Ἂν ἡ περὶ ἀπολύσεως ἀναφορὰ (1022 πολ. δικον.) ἐγένετο τὴν αὐτὴν ἡμέραν, καθ' ἣν καὶ ἡ καταβολὴ τῶν πρὸς διατροφήν, τί ποιητέον, ὅταν ἡ ὥρα δὲν βεβαιοῦται; Ἐπειδὴ αἱ ἀναφοραὶ δὲν χρονολογοῦνται εἰμὴ ἀπὸ τῆς διατάξεως τοῦ προέδρου, ἡ χρονολογία ταύτης ἀναπληροῖ ἐκείνην, ἐκτὸς ἂν ὁ πρόεδρος ἐσημείωσε τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν τῆς παρουσιάσεώς της. Εἰς τὸν ὀφειλέτην δὲ ἀπόκειται ν' ἀποδείξῃ, ἂν ἡ ἀναφορά του εἶναι προγενεστέρα τῆς καταβολῆς ἐκείνης. Ἴδε Καρρ. pr. c. ζητ. 2746. Ἄλλοι (2) ἔχουν ἄλλην γνώμην, ἀλλ' ἂν ὑπάρχῃ ἀμφιβολία, τὸ ζήτημα λύεται ὑπὲρ τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας (3).

§ 237. Ἐγγύησις ὑπὲρ ἀπηγορευμένου, μαινομένου ἢ ἀσώτου.—Ὁ μαινόμενος ὑποχρεοῦται, τοὐλάχιστον φυσικῶς, διὰ τὰς πράξεις, ὅσας ἐνήργησεν εἰς τὰ φωτεινὰ διαλλείμματα, ἀλλὰ εἰς τὸν πιστωτὴν ἀπόκειται ν' ἀποδείξῃ ὅτι τὸ συνάλλαγμα ἐγένετο ἐν καιρῷ, καθ' ὃν ἐκεῖνος εὑρίσκετο εἰς τοιαύτην κατάστασιν· ἐγγύησις δὲ ἐν γνώσει δοθεῖσα θεωρεῖται ἔγκυρος, καὶ ἂν ὁ πιστωτὴς δὲν ἀποδείξῃ ὅτι ὁ μαινόμενος συνηλλάξατο εὑρισκόμενος εἰς φωτεινὰ διαλείμματα ἐχεφροσύνης.

—Ταῦτα καὶ ὡς πρὸς τὸν ἄσωτον καὶ τὸν ἀπηγορευμένον. Πρβ. Molitor § 1129. Κατὰ πόσον δὲ ὁ νεώτερος περὶ ἀνηλίκων κ.τ.λ. νόμος τοῦ 1861 ἐτροποποίησε τ' ἀνωτέρω, δὲν ἀνήκει ἐνταῦθα νὰ ὁμιλήσωμεν.

§ 238. Ἐπίδοσις πρὸς στρατιωτικόν (4)—.Ὁ Α ἐνήχθη ὑπὸ τοῦ

---

(1) Τί περὶ ἀφάντων; Ἴδε Μακελδ. § 141.

(2) Favard τόμ. 1 σελ. 679. Ἀπόφασις τῶν ἐφετῶν Toulouse τῆς 15 Μαρτίου 1828.—Souquêt des temps legaux.—Ἴδε καὶ ζήτ. 1447. Καρ. pa. c.

(3) Τί δὲ ὁ Troplong; Ὅρα ζ. 599 ἐπ.

(4) Πρβ. § 159 τοῦ προκειμένου θέματος.

Β,—ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ ἐπεδόθη εἰς τὴν οἰκίαν του· ἐπρότεινε λοιπὸν ὅτι ἡ ἐπίδοσις εἶναι ἄκυρος, διότι, στρατιώτου ὄντος αὐτοῦ, ἡ ἐπίδοσις ἔπρεπε νὰ γίνῃ διὰ τοῦ φρουράρχου.—Ὁ ἐνάγων ἀντέτεινε λέγων ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐπιδόσεως ἦτον ἐν ἀδείᾳ ὁ ἐναγόμενος. Ζητεῖται λοιπὸν τίς ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὸ τελευταῖον τοῦτο περιστατικόν. Οἱ ἐφέται ἐθεώρησαν ὑπόχρεων πρὸς τοῦτο τὸν ἐνάγοντα. Ἀπ. 8129 τοῦ 51 τῶν ἐν Ἀθ ἐφετῶν.

§ 238. Ἐπίδοσις διὰ τοιχοκολλήσεως. — Ὅταν ὁ ἐφεσίβλητος ἰσχυρίζεται ὅτι ἡ τοιχοκόλλησις τῆς ἐφέσεως δὲν ἐγένετο εἰς τὴν οἰκίαν του, αὐτὸς ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὸν ἰσχυρισμὸν αὐτὸν, διότι ὑπὲρ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀποτελεῖ νόμιμον τεκμήριον ἡ τοῦ κλητῆρος ἔκθεσις. Ἀπόφασις 7864 του 1831 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐρ.

§ 239. Ἐπίδοσις (1).—Τίς ἀποδεικνύει ὅτι ἐγένετο ἐπίδοσις διχογράφου τινός; Ὁ ἐντείλας τὴν ἐπίδοσιν διάδικος, εἰς ὃν παραδίδεται καὶ τὸ ἐπιδοτήριον. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 169 τοῦ 60, (σκέψις 4).

§ 240. Πρακτικὰ περιέχοντα ὅρον τινά.—Ὅταν ὁ τὸ δημόσιον ἐνάγων διατείνηται ὅτι τὰ πρακτικὰ δημοπρασίας τινὸς περιέχουσιν οὐσιώδη τινὰ ῥήτραν, καὶ ὅτι ἐκεῖνα δὲν ὑπάρχουσιν εἰς χεῖράς του, εἰς αὐτὸν ἐπίκειται τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως. Ἀπ. ἐφετῶν Ἀθηνῶν 7514 τοῦ 50, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ, ἀρνηθέντος τοῦ δημοσίου τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἐνάγοντος, οὗτος ἦτο τὸ πρόσωπον εἰς τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ ἐπιβληθῇ ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἀποδείξεως, καθόσον αὕτη συνετέλει εἰς ὑποστήριξιν τῆς ἀγωγῆς του· καὶ ἐν ὑποθέσει λοιπὸν ὅτι οὗτος δὲν εἶχεν ἀντίγραφον ἐπικυρωμένον τῶν πρακτικῶν τῆς δημοπρασίας, τὰ δὲ πρωτότυπα ὑπάρχουσιν ἐν τοῖς δημοσίοις ἀρχείοις καὶ ἴσως παρὰ τῷ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῷ, μόνον ἐπὶ τῆς αἰτήσεως αὐτοῦ πρὸς τὰς κατεχούσας τὰ πρακτικὰ δημοσίας ἀρχὰς ὁποιασδήποτε, περὶ ἐπιδείξεως τῶν εἰρημένων πρακτικῶν, καὶ ἐπὶ τῇ ἀρνήσει τούτων ἠδύναντο αἱ ἀρχαὶ αὗται νὰ ὑποχρεωθῶσιν ὡς κάτοχοι τῶν ἐγγράφων νὰ τὰς ἐπιδείξωσιν, οὐδέποτε ὅμως ὡς ὑπόχρεον δῆθεν εἰς ἐπίδειξιν νὰ ὑποχρεωθῇ ἀμέσως εἰς τὴν προσαγωγὴν τὸ δημόσιον διὰ τῆς περὶ ἀποδείξεως παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως· διὸ ὀρθῶς ἐπεβλήθη παρὰ τοῦ πρωτοδικείου ἡ ὑπο-

(1) Περὶ τούτου ὅρα καὶ ἕτερα σχετικὰ ἀνωτέρω.

χρέωσις τῆς ἀποδείξεως εἰς τὸν ἐνάγοντα αὐτὸν ὀφείλοντα νὰ προσαγάγῃ τὰ ἔγγραφα, ἢ νὰ ἐπιμεληθῇ, ἂν δὲν τὰ κατέχῃ, τὰ νόμιμα περὶ τῆς παρ' ἄλλου κατόχου, ἔστω καὶ τοῦ ἀντιδίκου, ἐπιδείξεως αὐτῶν».

§ 241. Ἀπάτη.—Ὅταν ὁμολογήσῃ τις ὅτι ἐπιστολή τις ἐγγράφη παρ' ἄλλου κατὰ διαταγήν του, αὐτὸς ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ ὅτι ὁ γράψας ἐν ὀνόματί του τὴν διαληφθεῖσαν ἐπιστολὴν, μεταχειρισθεὶς δόλον, δὲν ἐξέθεσεν ἐν αὐτῇ ὅ,τι καὶ ὅπως τὸν παρήγγειλε νὰ γράψῃ. Ἀπ. 8118 τοῦ 51 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

§ 242. Ἰδιότης ὀφειλέτου.—Ὁ ἰσχυριζόμενος ὅτι ὁ παρ' αὐτοῦ ἐναγόμενος ὑπέγραψεν ὁμόλογόν τι ὑπὸ ἰδιότητά τινα, ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τοῦτο. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 6702 τοῦ 1850, φέρουσα.'

«Ἐπειδὴ ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζεται καὶ ὤφειλε πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀγωγῆς νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς ἀπόδειξιν, ὅτι πραγματικῶς εἶχον τὴν ἰδιότητα, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ὑπέγραψαν τὸ τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς ἀποτελοῦν ἔγγραφον οἱ ἐκδόντες αὐτό· ἰδιότητα, τὴν ὁποίαν ὁ ἐναγόμενος ἀρνεῖται· ὅθεν εἰς τὸν ἐνάγοντα ἔπρεπε νὰ ἐπιβληθῇ ἡ τοῦ δευτέρου τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως θέματος ἀπόδειξις, καὶ οὐχὶ, ὡς ἐπεβλήθη, εἰς τὸν ἐναγόμενον· ὥστε κατὰ τοῦτο δεῖται μεταῤῥυθμίσεως ἡ ἀπόφασις τῶν πρωτοδικῶν.

»Ἐπειδὴ ἀπαιτεῖται πρὸς τούτοις νὰ ἐπιβληθῇ εἰς τὸν ἐνάγοντα καὶ ἡ ἀπόδειξις τοῦ ἀμφισβητουμένου καὶ εἰς τὴν νομιμοποίησιν τῆς ἐναντίον τοῦ δήμου Μεγάρων κινηθείσης ἀγωγῆς τοῦ ἐναγομένου ἰσχυρισμοῦ του, ὅτι ἡ κατὰ τὸ 1832 κοινότης Μεγάρων περιελάμβανε τὴν αὐτὴν τοῦ νῦν δήμου Μεγάρων ὁλομέλειαν, χωρὶς δηλαδὴ νὰ ὑπάρχῃ διαφορά τις ὡς πρὸς τὰ συστατικὰ τῆς τότε κοινότητος καὶ τοῦ νῦν δήμου· συγχωρεῖται δὲ τὸ μέσον τῶν μαρτύρων, διότι ὡς πρὸς τὸ ἔτος 1832, εἰς τὸ ὁποῖον κυρίως ἀνάγεται ἡ ἀπόδειξις, δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ὁ ἐνάγων ἔγγραφον ἀπόδειξιν».

§ 243. Κατασχεθέντα.—Ὅταν τρίτος τις διαφιλονεικῇ τὴν κυριότητα κατασχεθέντων πραγμάτων, ἰσχυριζόμενος ὅτι τῷ ἀνήκουσιν, ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὴν ἐπ' αὐτῶν κατοχήν του. Ἀπ. 5472 τῆς 3 Μαρτίου 1849 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

§ 244. Κατάσχεσις.—Κυριότης.— Ὅταν ὁ Α ἀνακόπτῃ κατάσχεσιν ἀκινήτου ἰσχυριζόμενος ὅτι τὸ κτῆμα ἀνήκει, αὐτῷ κατέχοντι αὐτὸ καὶ οὐχὶ τῷ ὀφειλέτῃ, διὰ χρέος τοῦ ὁποίου ἐγένετο ἡ κατάσχεσις, ὁ κατασχὼν, ὅστις δὲν ἀμφισβητεῖ τὴν κατοχὴν, ὀφεί-

λει ν' ἀποδείξῃ τὴν κυριότητα τοῦ ὀφειλέτου. Ἀπόφασις πολιτικὴ ΑΠ. 11 τοῦ 59.

§ 245. Δημοσίευσις κατασχέσεως.—Κατὰ τὸ ἄρθρον 970 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἡ διὰ δημοσίου φύλλου κοινοποίησις τοῦ πλειστηριασμοῦ ἀποδεικνύεται παρὰ τοῦ ἐπισπεύδοντος δανειστοῦ, διὰ τῆς προσαγωγῆς ἑνὸς ἀντιτύπου τοῦ φύλλου τούτου. Ἡ ἀπόδειξις δὲ τοῦ περαιτέρου ἰσχυρισμοῦ, ὅτι τὸ δημόσιον φύλλον δὲν διεδόθη, ἐπίκειται εἰς τὸν ἀνακόπτοντα τὸν πλειστηριασμὸν, ὅστις προτείνει τὸν ἰσχυρισμὸν αὐτὸν καὶ ἐξ αὐτοῦ συνεπείας ἐπωφελεῖς συνάγει (248 πολ. δικον.). Ἀπ. πολ. ΑΠ. 142 τοῦ 53, κυροῦσα τὴν 10310 καὶ 10506 ἀπ. τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

§ 246. Ἐνστάσεις.—Προσθῆκαι εἰς τὸν ὅρκον (1). —Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐπιβάλληται τῷ ἐνάγοντι ἡ τῶν ἐνστάσεων τοῦ ἐναγομένου ἀπόδειξις, οὔτε νὰ μεταβάλλεται τὸ θέμα τοῦ ἐπαγομένου, ὅρκου, προστιθεμένων εἰς αὐτὸ γεγονότων, ἅτινα δὲν ἤθελε νὰ περιλάβῃ ὁ τὸν ὅρκον ἐπαγαγών. Ἀπόφασις πολιτικὴ ΑΠ. 77 τοῦ 58, φέρουσα.

«Ἐπειδὴ ὁ ἀαιρεσείων ἐπήγαγεν εἰς τοὺς ἀετιδίκους του ὅρκον, ὅτι δὲν παρεχώρησαν εἰς αὐτὸν μετοχὴν τοῦ ἐνοικίου τῶν ἐθνικῶν βαλανιδίων τοῦ δήμου Φελλίας τοῦ ἔτους 1849, καὶ ὅτι τὸ ἐνοίκιον τοῦτο δὲν ἐπέφερε καθαρὸν κέρδος ἑξήκοντα τοῖς ἑκατὸν, μὴ ἀρνηθέντων δὲ αὐτῶν τὴν συμμετοχὴν, ἀλλὰ προτεινάντων ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ζητηθεὶς νὰ προκαταβάλῃ τ' ἀναγκαῖα ἔξοδα, καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ αὐτοὺς ὡς πρὸς τὴν μετοχήν του, ἀπεποιήθη τοῦτο, τὸ δικάσαν πρωτοδικεῖον ἐθεώρησε τὸ θέμα τοῦ ἐπαχθέντος ὅρκου ἀλυσιτελὲς, ὡς μὴ λύον τὸ ἀμφισβητούμενον ζήτημα, καὶ ἐτροποποίησεν αὐτὸ ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἐπαγαγόντος τὸν ὅρκον, καθ' ὃν τρόπον διϊσχυρίσθησαν οἱ ἀντίδικοι, τουτέστιν εἰς τὸ γεγονὸς περὶ οὗ εἶχεν ἐπαχθῇ ὁ ὅρκος, ὅτι παρεχώρησαν τὸ ἀναιρεσείοντι μετοχὴν εἰς τὴν περὶ οὗ ὁ λόγος ἐνοικίασιν, προσέθηκε τὸ ἕτερον, οὗ τινος ἡ ἀπόδειξις ἐπέκειτο τῷ ἐνάγοντι, ὅτι οὗτος δὲν κατέβαλε τ' ἀναγκαῖα ἔξοδα, οὔτε ν' ἀσφαλίσῃ ἠθέλησε τοὺς συνεταίρους του, ἕνεκα αὐτῶν· οὕτω δὲ ἀποφασίσαν τὸ ῥηθὲν πρωτοδικεῖον παρεβίασε τάς τε περὶ ἀποδείξεως ἐν γένει καὶ τὰς περὶ ὅρκου οὐσιώδεις διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καθ' ἃς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐπιβάλληται τῷ ἐνάγοντι ἡ τῶν ἐνστάσεων τοῦ

(1) Πρβ. τὴν λ. Ὅρκος.

ἐναγομένου ἀπόδειξις, οὔτε νὰ μεταβάλληται τὸ θέμα τοῦ ἐπαγομένου ὅρκου, προστιθεμένων εἰς αὐτὸ γεγονότων, τὰ ὁποῖα δὲν ἐβουλεύετο νὰ περιλάβῃ ὁ ἐπαγαγὼν αὐτόν· ἡ δὲ ἀπόφασίς του εἶναι κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 5 συνδυασμένον μὲ τὸ ἄρθρον 170 τῆς π. λ. δικ. ἀναιρετέα».

§ 247. Ἐνστάσεις ἐναγομένου. — Ὅταν ὁ ἐνάγων ἀποδείξῃ ὅτι ἔδωκε τῷ ἐναγομένῳ πραγματείας τινάς, οὗτος δὲ ἀξιοῖ ὅτι ἔδωκεν, ἀπέναντι αὐτῶν, βούτυρον εἰς τὸν ἐνάγοντα, καὶ ὅτι ἔκαμε δαπάνην τινα πρὸς προμήθειαν τοῦ βουτύρου, αὐτὸς ὁ ἐναγόμενος ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὰς ἀξιώσεις του αὐτάς. Ἀπόφ. πολ. Αἰ). 275 τοῦ 55, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ἀφοῦ τὸ δικάσαν ἀνεκκλήτως πρωτοδικεῖον ἐθεώρησεν ὡς ἀποδειγμένην τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, ἤτοι τὰ ὅσα ποσὰ ἀνέφεραν οἱ ἐνάγοντες διὰ τῆς ἀγωγῆς των ὅτι ἔδωκαν εἰς τὸν ἐναγόμενον εἰς πραγματείας, πλὴν μόνον τοῦ ποσοῦ τῶν δρ. 340 καὶ 44/00, περὶ οὗ ἤδη δὲν πρόκειται· καὶ ἀφοῦ οὗτος ἰσχυρίσθη ὅτι, ἀπέναντι τῶν ὅσων ἔλαβεν, ἔδωκεν εἰς τοὺς ἐνάγοντας βούτυρον καὶ ἐδαπάνησε διὰ τὴν πρόβλεψιν καὶ ἀποστολὴν αὐτοῦ τοῦ βουτύρου, οἱ δὲ ἐνάγοντες ἠμφισβήτουν ταῦτα ἐν μέρει, τὸ εἰρημένον δικαστήριον νομίμως ἐπέβαλε τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως εἰς τὸν ἐναγόμενον, καθότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 248 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, αὐτὸς ὤφειλε ν' ἀποδείξῃ τοὺς ἰσχυρισμούς του καὶ οὐχὶ οἱ ἀρνούμενοι αὐτοὺς ἐνάγοντες· περὶ δὲ τῆς ἀποδείξεως τῆς ἀγωγῆς τὸ διαληφθὲν δικαστήριον, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀπολογίας τοῦ ἐναγομένου, περὶ τῆς διαιρέσεως δῆθεν τῆς ὁποίας ἤδη οὗτος παραπονεῖται, ἐστηρίχθη καὶ ἐπὶ τῆς ἐν τῷ καταστίχῳ τῶν ἐναγόντων ὑπαρχούσης καὶ μὴ ἀμφισβητηθείσης ὑπογραφῆς τοῦ αὐτοῦ ἐναγομένου.

»Ἐπειδὴ, διὰ τῶν προτάσεών του τῆς 3 Μαρτίου καὶ 3 Ἰουνίου 1853, ἰσχυρίσατο ὁ ἐναγόμενος ἁπλῶς καὶ ἐν παρόδῳ ὅτι ἔλαβε τὰς πραγματείας παρὰ τῶν ἐναγόντων διὰ νὰ προβλέψῃ ἐκ τοῦ τιμήματος αὐτοῦ βούτυρον, καὶ λάβῃ τὴν συνειθιζομένην ἀντιμισθίαν προμηθείας, ἤτοι ἀνὰ 20 λεπτὰ ἐφ' ἑκάστης ὀκάδος, χωρὶς νὰ προτείνῃ ῥητῶς ὅτι ἔκαμε συμφωνίαν περὶ προμηθείας καὶ χωρὶς νὰ ὁρίσῃ τὸ ἔθιμον, ὅπερ ἤδη κατὰ πρῶτον ἰσχυρίζεται, καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπόδειξιν αὐτοῦ, τὸ δικάσαν ἐμποροδικεῖον δὲν ὤφειλε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἰσχυρισμοὺς μὴ προταθέντας, ἢ νὰ διατάξῃ περὶ τούτων ἀποδείξεις· ἀλλὰ μὴ ὑπαρχούσης συμφωνίας τινὸς περὶ προμηθείας, ὀρθῶς ἐφήρμοσε τὰς περὶ προμηθείας ἀρχὰς τοῦ

ἐμπορικοῦ δικαίου, ὥρισαν τὴν προμήθειαν εἰς ἓν καὶ ἥμισυ ἐπὶ τοῖς ἑκατόν».

§ 248. Διαθήκη ἀμφισβητουμένη. — Κληροδόχοι.—Κληρονόμοι.—Ὁ διὰ διαθήκης γενικὸς κληροδόχος (légataire universel), μολονότι παραπεμφθεὶς εἰς τὴν κατοχὴν διὰ πράξεως τοῦ προέδρου, εἶναι ὑπόχρεως ν' ἀποδείξῃ τὴν γνησιότητα τῆς γραφῆς καὶ ὑπογραφῆς τῆς διαθήκης, ἂν οἱ ἐξ αἵματος κληρονόμοι τὴν ἀρνῶνται ἢ ἀποφαίνωνται ὅτι δὲν τὴν ἀναγνωρίζουσι. (gaen τῆς 17 Ἰαν. 1853.—Pal. τ. 1 τοῦ 53 σ. 15 ἑπ.)

Τὴν γνώμην ταύτην πρεσβεύουσιν ὁ Μερλῖνος (rep. λ. testament τμ. 2 § 4 ἀρ. 3 καὶ 4), ὁ Duvergier καὶ πολλὰ ἐφετεῖα· προσέτι δὲ ὁ Marcadé, (τόμ. 4 σελ. 102.– rev. crit. τόμ. 1 σ. 277 καὶ τόμ. 2 σελ. 331 καὶ 707). Ἀλλὰ τὸ ἀκυρωτικὸν (ἀπόφ. τῆς 28 Δεκεμβρίου 1824—τῆς 10 Αὐγούστου 1825—τῆς 23 Ἰανουαρίου 1850—καὶ 21 Ἰουλίου 1852) ἀποδοκιμάζει τὴν γνώμην ταύτην, ὡς καὶ ὁ Τουλλ. ἀρ. 503.

Ἂν ἡ γνώμη τῶν εἰς Gaen ἐφετῶν ὑπερισχύσῃ, δὲν πρέπει νὰ περιορισθῇ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς εἰς τὸ νὰ ἦναι ὑπόχρεως ὁ γενικὸς κληροδόχος ν' ἀποδείξῃ τὴν γραφήν· πρεπει εἰς ολας τὰς περιπτώσεις, οὐ μόνον κατὰ τύπον, ἀλλὰ καὶ κατ' οὐσίαν, νὰ θεωρηθῇ ὁ γενικὸς κληροδόχος ὡς ἐνάγων, ὁ δὲ ἐπίδοξος κληρονόμος συγγενὴς ὡς ἐναγόμενος.

Τι λέγει ὁ Marcadé; Ἀκούσωμεν. est-ce à l hériticr d'dtablir l'invalid té du testament? est-ce au légataire universel d'en prouver la validité? c'est au légataire universel à faire preuve de la validité; car de même que le plus proche parent ne devient proprictaire et posséssenr légal, d aprés l'art. 274, que sous la condition de sa parenté avec le défunt; de même que le légataire universel n attend ce résultat, d'aprés l'art. 1006 que sous la condition d'un testament valable· · · · ·· · · · · ·de même le légataire n'a la saisine de l'art. 1006, que s'il est vraiment légataire universel, c'est à dire si le testament qui l'appelle est valable. Donc, c'est à lui d'en prouver la validité contre le parent qui, en prouvant qu'il est le plus proche successible, doit jouir du bénéfice de la seisine de l art 724, et n'être que défendeur, quoique demandeur en la forme.

Τὸ ζήτημα, κατὰ τὸν Delisle (revue crit. de legisl. τοῦ 1853 σελ. 369 ἑπ.) πρέπει νὰ τεθῇ οὕτως· αὁ συγγενὴς δύναται νὰ λε-

χθῇ συγγενῆ, ἂν ἡ διαθήκη δὲν ἀκυρωθῇ; Ἐνόσῳ ἡ διαθήκη ὑφίσταται, ὁ συγγενὴς δὲν ἔχει δικαίωμά τι εἰς τὴν κληρονομίαν, διότι τὸ γενικὸν κληροδότημα εἶναι ἐγκατάστασις (institution) κληρονόμου.

Ἐκτενεστέραν τῆς γνώμης τοῦ Dislisle ἀνάπτυξιν ἴδε εἰς τὴν revue crit. αὐτόθι (1).

§ 249. **Διαθήκης παρατυπίαι καὶ ἐκτέλεσις.** — Τίς ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἐν ἀγνοίᾳ τῶν παρατυπιῶν διαθήκης τινὸς ἐξετελέσθη αὐτή;

Η Π ἀφῆκε διαθήκην, δι' ἧς ἐνκατέστησε κληρονόμον τὸν σύζυγόν της Κ, ἀφῆκε δὲ καὶ κληροδότημά τι εἰς τὴν μητέρα της, ἥτις, λαβοῦσα τοῦτο, ἐκίνησε μετὰ ταῦτα ἀγωγὴν περὶ ἀκυρώσεως τῆς διαθήκης κατὰ τοῦ συζύγου Κ, ὅστις ἐπρότεινε τὸ ἀπαράδεκτον τῆς ἀγωγῆς διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ ἐνάγουσα ἐξετέλεσεν ἐν γνώσει τὴν διαθήκην. Ὅθεν, ἀναφυέντος τοῦ εἰρημένου ζητήματος, ὁ Ἄρειος Πάγος ἐξέδοτο (2) τὴν 6 τοῦ 51 πολιτικὴν ἀπόφ. τοῦ ΑΠ. φέρουσαν·

«Ἐπειδὴ ἡ ἀπόφασις αὕτη παραδέχεται ἐν τῇ πέμπτῃ αὐτῆς σκέψει, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἐπήγαγεν εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον ὅρκον περὶ τοῦ εἰς αὐτὸν ἐπιβληθέντος διὰ τῆς προηγουμένης ὑπ' ἀριθ. 465 ἀποφάσεως θέματος ἀποδείξεως, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ἤθελε θεωρηθῇ τοῦτο ἀποδεδειγμένον διὰ τῶν μαρτύρων, τῶν ἐξετασθέντων πρὸς ἀπόδειξιν αὐτοῦ· ὥστε ἀποδεικνύεται ἐξ αὐτῆς τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ἐπήχθη τοιοῦτος ὅρκος κατὰ τὴν μετὰ τὴν προσαγωγὴν τῆς εἰρημένης ἀποδείξεως γενομένην τελευταίαν συζήτησιν, τὸ δὲ θέμα τῆς ἀποδείξεως εἶχεν ὡς ἑξῆς· «ὅτι ἡ Εὐγενία Θαμβίσκου ἐν γνώσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 13919 καὶ ἀπὸ 18 Ἰανουρίου 1841 διαθήκης τῆς θυγατρός της Πουλχερίας, συζύγου τοῦ ἀναιρεσείοντος, γενομένης ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογρά-

---

(1) Πρβ. revue de leg. et de jusisp. σελ. 947 ἑπόμ. τοῦ 53 καὶ τόμ. 1 αὐτῆς σελ. 277 καὶ σελ. 330 τῆς τοῦ 52.

(2) Celui qui repousse une action ou une exception de nullité, en se fondant sur l'execution donnée par l'autre partie, est obligé d'établir, non seulement le fait même de cette exécution, mais encore qu'elle a eu lieu en connaissance de cause, et dans l'intention de couvrir le vice de l'acte.—Ζαχ. § 749 σημ. 18. contra, Bonnier ἀρ. 555—557.

φου Ἀθηνῶν Κ. Κοκκίδου, ἔλαβε τὸ πρῶτον ἔτος μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τῆς ῥηθείσης θυγατρός της τὸ εἰσόδημα τῶν διὰ τῆς διαθήκης αὐτῆς καταλειπομένων εἰς αὐτὴν 15 αἰγιδίων κτλ.». Ἐπειδὴ ἡ ἀναιρεσείων, προτείνας τὸ ἀπαράδεκτον τῆς προκειμένης ἀγωγῆς διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος ἐνγνώσει τῆς ἀκυρότητος ταύτης ἀπεδέχθη καὶ ἐξετέλεσεν αὐτὴν, ὤφειλε ν' ἀποδείξῃ τὸν ἰσχυρισμόν του τοῦτον, ἀλλὰ πρὸς ἀπόδειξιν αὐτοῦ ἀπῃτεῖτο μόνον νὰ ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος ἐν γνώσει τῆς διαθήκης, ἐξετέλεσεν αὐτὴν, διότι ὁ γινώσκων νομικήν τινα πρᾶξιν ὑποτίθεται, ὅτι, ἐὰν αὕτη εἶναι ἄκυρος κατὰ διάταξιν τοῦ νόμου, γινώσκει καὶ τὸ ἄκυρον αὐτῆς, τεκμαιρομένης καὶ τῆς γνώσεως τοῦ νόμου. Βασιλικῶν (2, 4) 2, 21. Ἀρμενοπούλου (1, 1), 39· ὥστε ὁ ἀναιρεσείων δὲν ἦτον ὑπόχρεως ν' ἀποδείξῃ τὴν ἐν γνώσει τῶν ἀκυροτήτων τῆς διαθήκης ἀποδοχὴν αὐτῆς, ἀλλ' εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον, ἐὰν ἰσχυρίζετο ὅτι ἀγνοοῦσα τὸν νόμον δὲν ἔλαβε γνῶσιν τῶν ἀκυροτήτων τῆς διαθήκης, ἐπέκειτο τὸ χρέος ν' ἀποδείξῃ τὴν ἄγνοιαν ἢ τὴν πλάνην ταύτην καθ' ἣν περίπτωσιν ἤθελε θεωρηθῇ αὕτη συγγνωστὴ καὶ ἑπομένως δυναμένη ν' ἀποτρέψῃ ἀπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου τὰ ἐπιζήμια τῆς ἐκτεθείσης ἀποδοχῆς καὶ ἐκτελέσεως τῆς διαθήκης ἀποτελέσματα· ὥστε ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις προσέθεσε, καὶ μάλιστα ἄνευ τινὸς αἰτιολογίας, εἰς τὸ θέμα τοῦ ἐκτεθέντος ὅρκου, ὅτι ἡ Εὐγενία Θαλβίσκου ἐν γνώσει τῶν τύπων τῆς διαθήκης, ἤτοι τῶν περὶ διατυπώσεων τῶν διαθηκῶν ὁρισμῶν τοῦ νόμου δὲν ἀπεδέχθη καὶ ἐξετέλεσεν αὐτὴν, ἐνῷ, ἄνευ τῆς προσθήκης ταύτης, ἴσως ἡ ἀναιρεσίβλητος δὲν ἤθελε δώσει τὸν ὅρκον καὶ ἡ δίκη ἤθελε λάβει ἐντελῶς ἄλλην ἔκβασιν· τοῦτο δὲ πρᾶξαν τὸ δικαστήριον ἐπέβαλεν εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα τὴν ἀπόδειξιν ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος ἐγίνωσκε τὸν νόμον, οὕτω δὲ παρεβίασε τὰς περὶ ἀποδείξεως διατάξεις τῶν ἄρθρων 214, 248, 272 καὶ 275 τῆς πολιτικῆς δικονομίας αἵτινες εἶναι οὐσιώδεις, διότι ἐκ τῆς ἀκριβοῦς τηρήσεως αὐτῶν ἐξαρτᾶται ἡ ὀρθὴ ἐκτίμησις τῶν δικαιωμάτων τῶν διαδίκων, καὶ ἑπομένως εἶναι ἀναιρετέα κατὰ τὸ ἄρθρον 805 5, τῆς πολ. δικ.»

§ 249². Διαθήκη. — Κληροδόχος. — Κατὰ τὸν κανόνα ὅτι ὁ ἐνάγων ὀφείλει ν' ἀποδεικνύῃ τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς του, ὁ κληροδόχος ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὸ κῦρος (validité) τῆς διαθήκης· ἀλλὰ, ἵνα ὑποστηρίξῃ τὸ κῦρος αὐτὸ, ὀφείλει μόνον ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἡ διαθήκη εἶναι ἔγκυρος κατὰ τοὺς ἐξωτερικοὺς αὐτῆς τύπους (dans sa forme externe), καὶ ὅτι ὁ διαθέτης καὶ ὁ κληρονόμος εἶχον τὴν ἱκανότητα καθ' ἣν στιγμὴν ὁ νόμος τὴν ἀπαιτεῖ· ἡ παράλειψις

ἀναγκαίου κληρονόμου δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀκύρωσιν τῆς διαθήκης ὡς πρὸς τὰ δικαιώματα τοῦ κληροδόχου, κατὰ τὴν νεαρὰν 115. — Περιττὸν δὲ εἶναι νὰ σημειώσωμεν ἐνταῦθα ὅτι ὁ μεταξὺ τοῦ ἐκ διαθήκης κληρονόμου καὶ τοῦ ἐξ ἀδιαθέτου γενόμενος συμβιβασμὸς δὲν ἐπιφέρει πρόκριμά τι ὡς πρὸς τοὺς κληροδόχους (1). Τεμ. 3 Πανδ. (2, 15).—Διάτ. γ. Βασ. (11, 2).—Μολιτόρ. § 1068.

§ 250. Διαθῆκαι.—Νέος περὶ διαθηκῶν νόμος.—Ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι διαθήκη τὶς συνετάχθη ὑπὸ τὸ κράτος νομοθεσίας τινὸς, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπῆλθον ἀργότερα μεταβολαὶ, τίς ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἡ διαθήκη ἐκείνη συνετάχθη τῷ ὄντι ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀρχαιοτέρας νομοθεσίας; Κατὰ τὸν Delisle (interpr. jud. τόμ. 1 σελ. 285), ἐν ἐλλείψει ῥητῶν νόμων, εἰς τοὺς κληροδόχους πρέπει νὰ ἐπιβάλληται ἡ διὰ μαρτύρων, ἐνδείξεων κτλ. ἀπόδειξις, ὅτι τὸ ὑπ' αὐτῶν παρουσιαζόμενον ἔγγραφον συνετάχθη ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ παλαιοῦ νόμου· καθότι εἰς τὸν παρουσιάζοντα ἔγγραφόν τι ἀπόκειται νὰ δικαιολογήσῃ τὸ ἔγκυρον αὐτοῦ· καὶ, ἑπομένως, ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἡ διαθήκη συνετάχθη εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν ἦτον ἔγκυρος ὡς πρὸς τὰς διατυπώσεις· ἐποχὴν, ἥτις δὲν ἀποδεικνύεται ἀρκούντως ἀπὸ τὴν ἐν διαθήκῃ δήλωσιν, καθότι μήτε ὁ νόμος, μήτε ὁ ὀρθὸς λόγος ἀπονέμουσιν εἰς τὴν δήλωσιν ταύτην ἀποδεικτικήν τινα ἰσχύν.

Καὶ τῷ ὄντι, προσθέτει ὁ ἴδιος συγγραφεὺς, σχετικῶς πρὸς τοὺς κληροδόχους, τοὺς ζητοῦντάς τι δυνάμει διαθήκης, ὁ § non solum, 4 inst. de legatis, 2, 20, θέτει τὴν ἀρχήν: Semper necessitas probandi incumbit ei qui agit (2).

§ 251. Μέμψις διαθήκης.—Κληρονόμος αἰσχρὸν πρόσωπον.—Ἡ μέμψις, ὡς εἶναι γνωστὸν, κινεῖται κατὰ τοῦ ἐν τῇ διαθήκῃ ἐγκατασταθέντος κληρονόμου. Ἂν κινηθῇ ὑπὸ κατιόντων ἢ ἀνιόντων, χωρεῖ κατὰ παντὸς κληρονόμου, καὶ ἐὰν ὁ ἐνάγων ἀρνῆται τὴν ἀλήθειαν τοῦ ἀναφερομένου τῆς ἀποκληρώσεως λόγου, ὀφείλει αὐ-

---

(1) Ὅρα τὴν λ. Τελεσιδικία.

(2) Ὁ Merlin, quest. de droit, v° testament § 8 καὶ rep. v° testament sect. 2 § 4 art. 4, παραδέχεται ὡς ἀρχὴν, ὅτι ἡ τροπολογία τῆς ἰδιογράφου διαθήκης θεωρεῖται ὡς βεβαία, ἐκτὸς τῆς τοῦ δόλου ἐνστάσεως, τὴν ὁποίαν ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ ὁ προτείνων αὐτήν. Ὁ Delisle ἀποκρούει τὴν γνώμην ταύτην.

τὸς νὰ τὴν ἀποδείξῃ (1). Ἂν κινηθῇ παρ' ἀδελφῶν, κινεῖται κατὰ τοῦ ἐγκατασταθέντος κληρονόμου, ὅστις εἶναι αἰσχρὸν πρόσωπον, καὶ ἐνταῦθα ὁ ἐνάγων ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὸ αἰσχρὸν τοῦ ἐναγομένου, καὶ ὅτι ἄνευ λόγου ἐπροτιμήθη αὐτοῦ. Τεμ. 5 καὶ 24 Π. (5, 2)—(5, 24 Βασ. ἀν.)—διάτ. 29 Κώδ. (3, 28). 56 Βασιλ. (39, 1). Πρβ. Μακ § 663..

§ 252. Κληρονομία ἐξ ἀδιαθέτου.—Συγγένεια.—Διαθήκη.—Εἰς τὴν hereditatis petitio τίς ἀποδεικνύει; Τίς ἀποδεικνύει ὅτι ὑπάρχει διαθήκη;

Διὰ τὴν hereditatis petitio ἑνὸς κληρονόμου ἐξ ἀδιαθέτου ἀρκεῖ ἡ ἀπόδειξις τῆς συγγενείας, ὅταν ὁ ἐναγόμενος δὲν ἦναι ἐπίσης συγγενής, καθ' ἣν περίπτωσιν οὗτος πρέπει ν' ἀποδείξῃ ὅτι εἶναι πλησιέστερος συγγενής·—ἡ ἀπόδειξις ὅτι ὁ ἀποθανὼν ἀπεβίωσεν ἀδιάθετος, δὲν ἐπίκειται τῷ ἐνάγοντι, ἐπειδὴ ἡ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομία ἀπαιτεῖ τὴν ἀπόδειξιν μόνον τῆς συγγενείας, ἡ δὲ διαθήκη δὲν εἶναι εἰμὴ κώλυμα πρὸς τὴν κληρονομίαν του· τὴν ἀπόδειξιν δὲ τῆς testamentifactio, ἥτις εἶναι γεγονός, πρέπει νὰ φέρῃ ὁ θέλων ἐπ' αὐτῆς νὰ στηρίξῃ τὴν ἀγωγήν του. Θέμ. τόμ. 1 σελ. 8 ἑπόμενα. Πρβ. ἀπ. ΑΠ. 104 τοῦ 60.

§ 253. Ὅτι μόνος κληρονόμος (2).—Τίς ἀποδεικνύει, ὅτι εἶναι μόνος κληρονόμος καὶ ὅτι ἄλλοι συγγενεῖς δὲν ἔζων, ὅταν ὁ κληρονομούμενος ἐτελεύτησεν; Ἡ 16053 τοῦ 1858 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, φέρει· (ὅρα ἀν. § 188 καὶ κατ. § 279).

«Ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὸ θέμα τοῦ ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι, ἐκτὸς τοῦ ἐνάγοντος, συγγενεῖς συγκληρονομοῦντες μετὰ τούτου ἐπίσης τὸν ἀποβιώσαντα ἀρχιερέα Γρηγόριον, βεβαιοῦται μὲν ὑπὸ τῶν εἰρημένων μαρτύρων, ὅτι ἀληθῶς ἔσχεν ὁ ἀρχιερεὺς αὐτὸς καὶ ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφὰς καὶ ἀνεψιούς, καὶ ὅτι ἐπίσης, καθόσον ἀφορᾷ τὰ περὶ ἐθίμου θέματα, ὅτι αἱ ἀδελφαὶ τοῦ τελευτήσαντος καὶ τὰ τέκνα τῶν ἀποθανόντων ἀδελφῶν του καλοῦνται εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅπερ συνᾴδει πληρέστατα πρὸς τὰς περὶ διαδοχῆς διατάξεις τοῦ νόμου, ἐνεργεῖται οὐχὶ δυνάμει ἐθίμου, ἀλλὰ δυνάμει τοῦ νόμου· ἀλλὰ δὲν ἐξάγεται ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν αὐτῶν μαρτύρων καὶ τίνες ἐκ τῶν διαληφθέντων

(1) Ν. 115 κ. 3 § 14 εἰς τὸ τέλ.
(2) Πρβ. § 188 τοῦ προκειμένου ἄρθρου.

πλαγίων συγγενῶν του ἦσαν ζῶντες, ὅταν ὁ ἀρχιερεὺς Γρηγόριος ἀπεβίωσεν, ὅπερ ἀναγκαῖον ὡς ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου πρὸς τὸ προκείμενον ζήτημα τοῦ κατὰ πόσον ἐπομένως ἐπιδικαστέα αὐτῷ ἡ ἀγωγή του· καὶ ἐπομένως εἰς τὸν ἐνάγοντα αὐτόν, πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀγωγῆς του, ἐπίκειται τὸ καθῆκον τῆς περὶ τούτου ἀποδείξεως, καθὼς ἐπίσης καὶ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ περὶ τοῦ ὅτι αὐτὸς μόνος ἐστὶ κληρονόμος τοῦ πατρός του, ὡς δικαιοπάροχος τοῦ ὁποίου ἐνεργεῖ κατὰ τὴν προκειμένην δίκην. Ὁ δὲ ἐναγόμενος δύναται, ἂν θέλῃ, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ κάμῃ τὴν περὶ τοὐναντίου ἀπόδειξιν». Ὅρα τὸν ἐπ. §

§ 254. Κληρονόμος.—Ὅταν ὁ ἐναγόμενος διατείνηται, ὅτι ἐκτὸς τῶν ἐναγόντων κληρονόμων ὑπάρχει καὶ ἡ μήτηρ, ἔχουσα δικαίωμα κληρονομίας μετὰ τῶν υἱῶν της (ἐναγόντων), τίς ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὸν ἰσχυρισμὸν αὐτόν; Ὁ ἐναγόμενος, διότι ἡ μήτηρ πρέπει νὰ ἦναι καὶ ἄπροικος καὶ ἄπορος. Ἀπ. 8069 τοῦ 51 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.—Πρβ. τὸν προηγούμενον § καὶ τὸν § 125 τοῦ προκειμένου ἄρθρου.

§ 255. Ὑπεισέλευσις τῆς κληρονομίας.— Ὁ ἐνάγων τινὰ ὡ κληρονόμον ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὴν ὑπεισέλευσιν τῆς κληρονομίας. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 225 τοῦ 1854. Οἶκον § 141 στχ. 17.

§256. Κληροδότημα. Ἂν τὸ ἴδιον ποσὸν ἐκληροδοτήθη δὶς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ διαθέτου, διακριτέον ἂν τοῦτο ἐγένετο διὰ δύο διακεκριμένων πράξεων, οἷον διὰ διαθήκης καὶ διὰ κωδικέλλου, ἢ δι' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἐγγράφου. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν τὸ τεκμήριον εἶναι ὅτι ὁ διαθέτης ἠθέλησε νὰ διπλασιάσῃ τὸ κληροδότημα, ὁ δὲ βεβαρυμένος μὲ αὐτὸ κληρονόμος ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὸ ἐναντίον· εἰς δὲ τὴν δευτέραν, τὸ τεκμήριον εἶναι ὅτι ὁ διαθέτης δὲν ἔκαμε εἰμὴ νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἔκφρασιν τῆς θελήσεώς του. Ὅθεν εἰς τὸν κληροδόχον ἀπόκειται ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἐσκόπει τοὐναντίον, νὰ διπλασιάσῃ δηλαδὴ τὸ ποσόν. Sed si non corpus sit legatum, sed quantitas eadem in eodem testamento saepius, divus Pius rescripsit, tunc saepius praestandam summam, si evidentissimis probationibus ostendatur, testatorem multiplicare legatum voluisse idemque et in fideicommissis constituit; ejusque rei ratio evidens est, quod eadem res saepius praestari non potest, eadem summ volente testatore multiplicari potest τεμ. 34 § 3 Πανδεκτῶν (30),—Βασιλικῶν (XLIV, 1.) 14.—Πρβ. Molitor § 1082.

§ 257. Αὐτεξουσιότης (1).—Ὁ υἱός, λέγων ἑαυτὸν αὐτεξούσιον, δεικνύει καὶ ὁ ἀναφωνῶν εἰς ἐλευθερίαν. Βασ. (22, 1) 8. Πανδ.— (22, 3) τεμ. 8.

Τὸ σχ. τῶν Βασ. φέρει· α · · · · · · Ὁ ἀπὸ νομῆς γὰρ ὑπεξουσιότητος ἀναβοήσας εἰς αὐτεξουσιότητα, ἄκτωρ εἶναι δοκεῖ · · · · · · καὶ πολλὴ διαφορὰ τοῦ παρόντος καὶ τοῦ εἰρημένου πρὸς τῷ τέλει τοῦ ε. διγ. ἐκεῖ μὲν γὰρ ὁμολογεῖ γεγενῆσθαι ἑαυτὸν ἐμαγκίπατον· ἐνταῦθα δὲ ἀρνεῖται παντελῶς, καὶ λέγει μηδὲ ἐμανγκίπατον αὐτὸν γενέσθαι τὴν ἀρχήν· θεμάτισον δε τὸν υἱὸν καὶ ἐν νομῇ ὄντα τῆς ὑπεξουσιότητος, ὡς αὐτὸ δηλοῖ τὸ ῥητόν.

Ζήτει βιβλ. κη. τίτλ. η. κεφ. λδ, ὅ φησιν· ἐὰν λέγω τὴν διαζευχθεῖσαν ὑπεξουσίαν μου εἶναι, καὶ ἀρνεῖται, οὐ δύναμαι κινεῖν περὶ τῆς προικός, εἰμὴ ἀποδείξω αὐτὴν ὑπεξουσίαν μου εἶναι, καὶ συναινέσαι μοι.

§ 258. Ἡλικία.—Ὁ διατεινόμενος ὅτι ὁ ἀντίδικός του εἶναι ἀνήλιξ, ὀφείλει νὰ τὸ ἀποδείξῃ. τεμ. 2 Πανδεκτῶν de prob — Ἀρμεν. (α, β). § 6. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας ἐν Εὑρετ. τόμ. 2 σελ. 106 § 152.—Πρβ. ἀνωτέρω § 115, 133, 175, καὶ τὸν προηγ. καὶ ἐπ. §·

§ 259.—Εἰς τὸν εναγόμενον ἐπίκειται τὸ βάρος ν' ἀποδείξῃ ὅτι ὁ ἐνάγων εἶναι ἀνήλικος· τοῦτο μέν, ἐπειδὴ ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι εἶναι ἀνήλικος δὲν ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, τοῦτο δὲ ἐπειδὴ ἕκαστος ὑποτίθεται ὡς ἔχων τὴν πρὸς τὸ παρίστασθαι ἐπὶ δικαστηρίου ἱκανότητα. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 18871 τοῦ 1861. Ὅρα τοὺς προηγ. §§

§ 260. Ἡλικία.—Ὁ πατήρ, ὁ ἐνάγων τινὰ ὡς πληρεξούσιος τῆς ἐγγάμου κόρης του, ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ, ὅταν τοῦτο ἀμφισβητῆται, ὅτι αὕτη κατέστη ἐνήλικος. Ἀπ. ἐφ. Ἀθ. 18257 τοῦ 60. Ὅρα τοὺς προηγ. §§

§ 261. Δωρεά.—Ὅταν τὶς δωρῆται σημαντικὸν μέρος τῆς περιουσίας του, ἄνευ τῆς ἐπιφυλάξεως τῆς πληρωμῆς τῶν δανείων, εἶναι ἐν δόλῳ· ὁ γὰρ κατάχρεως πάντα τὰ οἰκεῖα ἐκποιῶν, προλήψει περιγράφων ἐστιν. (Β. IX, 8, 17). Ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ, ἄνευ περαιτέρω ἀποδείξεως, καὶ χωρὶς ν' ἀπαιτῆται δόλος ἐκ μέρους

---

(1) Πρβ. ἀνωτέρω § 115, 133, 175 καὶ τὸν ἐπ. §.

τοῦ δωρολήπτου, στηρίζεται ἡ Παυλιανὴ ἀγωγή. Καλλ. βιβλίον γ. § 127.

§ 262. Θεματοφύλαξ.—Δανειστής.—Εἰς τὸν διατεινόμενον ὅτι κατεῖχεν ἄλλῳ τινὶ τίτλῳ καὶ ὅτι κατέχει ἤδη ὡς θεματοφύλαξ, ἐπίκειται τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως. Ὁ Duvergier, ἀρ. 385, λέγει· «ἡ ὑποκατάστασις ἑνὸς εἰς ἄλλο συνάλλαγμα ἐνδιαφέρει πολλάκις »οὐχ ὀλίγον τὸν κάτοχον· ἡ εὐθύνη του ὡς θεματοφύλακος εἶναι »ἐλάσσων τῆς εὐθύνης, εἰς ἣν ὑπόκειται ὡς δανειστής. Αὐτὸς »λοιπὸν ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ ὅτι τὸ δάνειον μετεβλήθη εἰς παρα»καταθήκην.—Τοῦτο ἰδίως ἔχει σημασίαν, λέγει ὁ Delvincour »(τόμ. 8 σελ. 388), ἂν πρόκηται περὶ ἀντικαταστατῶν πραγμά»μάτων, οἷον περὶ νομισμάτων. Διαρκοῦντος τοῦ δανείου, ὁ κίνδυ»νος ὁρᾷ τὸν χρήστην (emprenteur). Μεταβληθέντος ὅμως τοῦ δα»νείου εἰς παρακαταθήκην, ὁ κίνδυνος μεταβαίνει εἰς τὸν παρακα»ταθέτην (déposant ».

§ 263. Ἀγοραπωλησία.—Πληρωμὴ τιμήματος.—Ἐπὶ ἀγορᾶς ὡρισμένων πραγμάτων, ὁ ἀγοραστὴς δὲν ὑποχρεοῦται, ἐκτὸς ἐναντίας συνομολογήσεως, νὰ πληρώσῃ τὸ συμφωνηθὲν τίμημα εἰμὴ κατὰ τὴν παράδοσιν τοῦ πράγματος. Ἰσχυριζομένου δὲ τοῦ πωλητοῦ, ὅτι κατὰ τὴν γενομένην μεταξὺ τοῦ ἀγοραστοῦ συμφωνίαν, οὗτος ὤφειλε νὰ πληρόνῃ τὴν τιμὴν ἑκάστου οἰνοδοχείου (περὶ οἰνοδοχείων ἐπρόκειτο) καὶ τότε νὰ τὸ παραλαμβάνῃ, τοῦ δὲ ἀγοραστοῦ ἀρνουμένου τὴν τοιαύτην ὑποχρέωσιν, εἰς τὸν ἐνάγοντα, ἐπικαλούμενον ἰδιαιτέραν συμφωνίαν, ἐπίκειται τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως ταύτης. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 207 τοῦ 53.

§ 264. Ἀγορὰ ἄνευ χοτσετίου.—Κατὰ τὰς γενικὰς περὶ ἀποδείξεως ἀρχάς, ὁ ἐνάγων ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὴν νομιμότητα τῆς ἀγωγῆς του καὶ τὸν ἰσχυρισμόν, εἰς ὃν τὴν στηρίζει (νόμ. 2 καὶ 21 Πανδεκ. de prob.—ἄρθρον 77 καὶ 28 πολιτικῆς δικονομίας)· ἑπομένως ὁ ἀγοραστὴς ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἡ ἀγορά του γενομένη ὑπὸ τὸ κράτος τῶν τουρκικῶν νόμων ἔχει νόμιμον κῦρος ἀπέναντι τρίτων, καί τοι γενομένη δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου, καὶ ὅτι δὲν ἀπῃτεῖτο χοτσέτιον. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 285 τοῦ 1849.

§ 265. Κυριότης.—Παράδοσις.—Ἔγγραφα. — Ὁ προσάγων τὸ ἔγγραφον ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ ὅτι συνετάχθη κατὰ τοὺς τύπους τοὺς ἰσχύοντας κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκδόσεώς του· οἷον ὅτι τὰ πωλητήρια ἔγγραφα εἶναι μεταβιβαστικὰ δικαιώματος καὶ ἐχορή-

γουν εἰς τὸν ἀγοραστὴν τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ τὴν παράδοσιν τοῦ πωληθέντος πράγματος. Ἀπόφασις 8135 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

§ 266. Ἔγγραφα ξένων ἀρχῶν. —Τίς ἀποδεικνύει τὸ κῦρος καὶ τὴν ἰσχὺν τῶν ἐγγράφων ξένων ἀρχῶν; Ὁ ἐπικαλούμενος αὐτά, κατὰ τὴν 213 τοῦ 1849 ἀπόφασιν πολιτικὴν Ἀρείου Πάγου, φέρουσαν·

«Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον Ναυπλίας διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του παραδέχεται ὅτι ἡ παρὰ τοῦ Μαρκάκη ἐξ Ὀθωμανοῦ κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1830 γενομένη ἀγορὰ τοῦ ἐν Πειραιεῖ γηπέδου εἶναι, κατὰ τὸ ἰσχύον ἐν Ἑλλάδι δίκαιον, νόμιμος, διότι ἡ Ἀττικὴ ὑπῆρχε τότε ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ἑλληνικῶν νόμων, ἀφοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 3 Φεβρουαρίου 1830 πρωτοκόλλου τῶν τριῶν προστατίδων δυνάμεων ἡ μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Ὀθωμανῶν εἰρήνη ἔμελλε ν' ἀποκατασταθῇ ἀφ' ἧς στιγμῆς αἱ κυβερνήσεις τῶν δύο διαμαχομένων ἐθνῶν ἤθελον λάβει γνῶσιν τοῦ αὐτοῦ πρωτοκόλλου, δι' οὗ προσδιωρίσθησαν τὰ ὅρια τῆς ἑλληνικῆς ἐπικρατείας καὶ συμπεριελήφθη ἐν αὐτῇ καὶ ἡ Ἀττική, αἱ δὲ κυβερνήσεις ἔλαβον γνῶσιν τοῦ εἰρημένου πρωτοκόλλου κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας· ἐπὶ δὲ τῇ βάσει ταύτῃ δικάζον καὶ ἐφαρμόζον τοὺς πολιτικοὺς τῆς Ἑλλάδος νόμους, παραδέχεται, ὡς ἐῤῥέθη, ὡς ἰσχυρὰν καὶ νόμιμον τὴν ἀγορὰν τοῦ Μαρκάκη.

»Ἐπειδή, κατὰ τὰς περὶ ἰσχύος τῶν νόμων ἀρχὰς τοῦ δικαίου, αἱ μεταξὺ δύο κυβερνήσεων συνθῆκαι δὲν λαμβάνουσι διὰ τοὺς ὑπηκόους των ὑποχρεωτικὴν ἰσχὺν καὶ δύναμιν εἰμὴ ἀφ' ἧς στιγμῆς αἱ συνθῆκαι γνωστοποιηθῶσιν εἰς αὐτούς· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, οὔτε παραδέχεται τὸ ἐφετεῖον, οὔτε ὑπάρχει βεβαίωσις, ὅτι καθ' ἣν στιγμὴν ἔλαβε χώραν ἡ τοῦ Μαρκάκη ἀγοραπωλησία, τὸ εἰρημένον πρωτόκολλον εἶχε γνωστοποιηθῇ εἰς τοὺς κατοίκους τῆς Ἀττικῆς, οὐδὲ βεβαιοῦται ὅτι τὸ πρωτόκολλον τοῦτο ἐξετελέσθη καὶ πότε, οὐδὲ ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἡ Ἀττικὴ μετέβη πραγματικῶς ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως, ἢ ὅτι κατέστησαν ὑποχρεωτικοὶ διὰ τοὺς κατοίκους τῆς ἐπαρχίας ταύτης οἱ ἑλληνικοὶ νόμοι δυνάμει τοὐλάχιστον προκηρύξεως τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως· ἄρα τὸ ἐφετεῖον ἐφαρμόζον ἐπὶ τῆς προκειμένης τοῦ Μαρκάκη ἀγοραπωλησίας τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους, ἐπὶ τῇ βάσει μόνον τῆς ὑπάρξεως τοῦ πρωτοκόλλου, προσέβαλε προφανῶς τὴν εἰρημένην ἀρχὴν τοῦ δικαίου καὶ ἡρμήνευσεν ἐσφαλμένως αὐτὸ τοῦτο τὸ πρωτόκολλον, ἐκλαβὸν τὴν σύστασιν ὡς ἐκτέ-

λεσιν αὐτοῦ, ταῦτα δὲ πάντα ἐναντίον τῆς ἰδίας προκηρύξεως τοῦ Βασιλέως τῆς 10 Φεβρουαρίου 1833». Ὅρα τὴν λ. Συνθῆκαι.

§ 267. Ὁ παρουσιάζων ἔγγραφόν τι, ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ ὅτι συνετάχθη κατὰ τοὺς ἰσχύοντας τύπους.—Ὑπαρχούσης ἀμφισβητήσεως ἐὰν ὁ τύπος ἐγγράφου τινὸς ἦτον εἰς τὴν ἐποχὴν καὶ τὸν τόπον τῆς ἐκδόσεως του ὁ ἰσχύων νόμιμος τύπος, πρέπει ν' ἀποδειχθῇ παρὰ τοῦ ἐμφανίζοντος τὸ ἔγγραφον. (386 πολ.) Ἀπ. πολ. ΑΠ. 211 τοῦ 50.

§ 268. Ὅταν ἡ ἐνάγουσα προτείνῃ ἔθιμόν τι περὶ κοινοκτημοσύνης, καὶ ἡ ἐναγομένη συνομολογεῖ μὲν αὐτὸ, ἀλλ' ὑπὸ ὅρους, τὸ δικαστήριον πρέπει νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν ἐνάγοντα νὰ τὸ ἀποδείξῃ. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 128 τοῦ 1860, ἀναιροῦσα τὰς ἀπ. 16997 καὶ 17954 ἐφ. Ἀθηνῶν (1), καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 248 τῆς πολιτικῆς δικονομίας πᾶς διάδικος, εἴτε ἐνάγων, εἴτε ἐναγόμενος, ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ ἐκεῖνα τὰ γεγονότα, τὰ ὁποῖα προτείνει καὶ θεωροῦνται ἀναγκαῖα πρὸς ὑποστήριξιν τῆς αὐτοτελοῦς αἰτήσεως ἢ ἀνταιτήσεώς του, καθόσον ταῦτα ἀμφιβάλλονται· κατὰ δὲ τὸ 77 ἄρθρον τῆς αὐτῆς δικονομίας, ὁ ἐνάγων ὑποχρεοῦται εἰς ἀπόδειξιν τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς του, ἀδιαφόρως ἂν ὁ ἐναγόμενος δὲν δύναται ν' ἀποδείξῃ τὰς κατ' αὐτῆς ἐνστάσεις του, καὶ τότε μόνον ὁ ἐνάγων ἀπαλλάσσεται τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης, ὅταν ἡ βάσις τῆς αἰτήσεώς του ἄνευ περιορισμοῦ ὁμολογεῖται παρὰ τοῦ ἐναγομένου (ἄρθρον 245 ἀριθ. 1 τῆς πολιτικῆς δικονομίας)· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16997 τοῦ 1859 προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου Ἀθηνῶν βεβαιοῦται, ὅτι ἡ Κάνδια Γρυμάλδη διὰ τῆς ἀγωγῆς της ἰσχυρίσθη ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ γάμου της ἴσχυεν ἐν Σύρῳ ἔθιμον περὶ συζυγικῆς κοινοκτημοσύνης, ὡς σιωπηρὰ συνέπεια τοῦ γάμου, ὅτι ὁ ἐναγόμενος Κουκούλας ἠρνήθη τὴν ὕπαρξιν ἐθίμου κοινοκτημοσύνης ἰσχύοντος καὶ μετὰ τὴν ἤδη ἐπικρατοῦσαν νέαν νομοθεσίαν, ὡμολόγησεν ὅμως ὅτι ἄλλοτε ἐπεκράτει τὸ ἔθιμον τοῦτο, οὐχὶ ἀπολύτως καὶ γενικῶς πρὸς ὅλους, ἀλλ' ὑπὸ ὅρους τινὰς, καὶ εἰδικῶς πρὸς μόνους τοὺς ἐν τῇ ἄνω Σύρῳ τοῦ δυτικοῦ δόγματος αὐτόχθονας· ἄρα, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐφετείου βεβαιωθέντα, ὁ ἐναγόμενος δὲν ὡμολόγησεν ἄνευ περιορισμοῦ τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς τῆς ἐναγούσης, ἀλλ' ἀπέκρουσεν αὐτήν· ἐν τοιαύτῃ

(1) Ὅρα ἀνωτ. § 182.

δὲ περιπτώσει κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, τὸ δικαστήριον ὤφειλε νὰ ὑποχρεώσῃ τὴν ἐνάγουσαν εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἀγωγῆς της, τὸν δὲ ἐναγόμενον εἰς ἀπόδειξιν τῶν περιορισμῶν, ὅπερ καὶ τὸ ἐφετεῖον αὐτὸ ἀνεγνώριζεν ἀναγκαῖον, ὅμως δὲν τὸ διέταξε (σκέψις 2 τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως), ἀλλ' ἐπηρκέσθη νὰ ἐξαγάγῃ, χωρὶς προηγουμένως νὰ διατάξῃ ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἐθίμου (πολ. δικον. ἄρθρον 306), τὴν ὕπαρξιν τούτου ἐκ τῶν μὴ ἀποδειχθέντων παρὰ τοῦ ἐναγομένου περιορισμῶν· ἐπομένως παρεβίασε τὰς ειρημένας περὶ ἀποδείξεως οὐσιώδεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας διατάξεις, θεωρῆσαν βάσιμον τὴν ἀμφισβητουμένην τῆς ἐναγούσης ἀγωγὴν, λόγῳ ὅτι, ἐκ τῆς ἐπιβληθείσης περὶ τῶν περιορισμῶν ἀποδείξεως εἰς τὸν ἐναγόμενον, ἐξήγετο ἡ ὕπαρξις τοῦ ἐθίμου».

§ 269. Ἔνστασις.—Ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι πρὸ τῆς πωλήσεως ζώων εἶχον καταβληθῆ ταῦτα παρὰ τοῦ · · · · · · · καὶ δὲν ἠδύναντο ν' πωληθῶσι, πρέπει ν' ἀποδεικνύηται ὑπὸ τοῦ ποιοῦντος τὴν πρότασιν ταύτην ὡς ἀποτελοῦσαν ἔνστασιν ἀκυρωτικὴν τῆς πωλήσεως κατὰ τὰ ἄρθρα 552 καὶ 248 τῆς πολιτικῆς δικονομίας. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 53 τοῦ 1857, ἀναιροῦσα τὰς 240, 957, 1085 τοῦ 56 ἐφ. Ναυπλίας, καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ, τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀντιποιουμένου ὡς ἴδια τὰ κατασχεθέντα πρόβατα, καὶ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀνακοπῆς αὐτοῦ προσάγοντος πωλητήριον εἰς ἀπόδειξιν, ὅτι ἠγόρασε τὰ πρόβατα ταῦτα παρὰ τοῦ ὀφειλέτου Πιτουρᾶ, ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι πρὸ τῆς πωλήσεως εἶχον κατασχεθῆ τὰ πρόβατα παρὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου Σ. Συλαϊδοπούλου καὶ δὲν ἠδύναντο νὰ πωληθῶσιν ἐγκύρως, ἔπρεπε ν' ἀποδειχθῇ παρὰ τοῦ Σ. Συλαϊδοπούλου ὡς ἀποτελῶν ἔνστασιν ἀκυρωτικὴν τῆς πωλήσεως. Ὅθεν τὸ ἐφετεῖον, ὑποχρεῶσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 240 ἀποφάσεώς του, τὸν ἀναιρεσείοντα Θεοδωρόπουλον ν' ἀποδείξῃ αὐτὸς ὅτι τὰ παρ'. αὐτοῦ ἀγορασθέντα πράγματα δὲν ἦσαν ἐκ τῶν κατασχεθέντων, παρεβίασε τὰς περὶ ἀποδείξεως οὐσιώδεις διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καὶ ἰδίως τὰ ἄρθρα 552 καὶ 248· ἄρα εἶναι ἀναιρετέα ἡ ἀπόφασις αὕτη καὶ αἱ ὑπ' αὐτῆς ἐξαρτώμεναι ὑπ' ἀριθ. 957 καὶ 1085.»

§ 270. Ὅτι ἐγένετο χρῆσις ἐνδίκου τινὸς μέσου.—Ὅτι ἀνεκόπη ἢ ἐφεσιβλήθη ἡ ἀπόφασις, ἀποδεικνύεται ὑπὸ τοῦ ἐπικαλουμένου τὸ ἔνδικον αὐτὸ μέσον. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 89 τοῦ 57, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 218 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, πᾶς

διάδικος ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ ἐκεῖνα τὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦνται ἀναγκαίως πρὸς ὑποστήριξιν τῆς αὐτοτελοῦς αἰτήσεως ἢ ἀνταιτήσεώς του· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ δικάσαν ἐφετεῖον, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13908 ὁριστικῆς ἀποφάσεώς του, βεβαιοῖ, ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 948 ἐρήμην ἀποφάσεως τῶν ἐν Πάτραις πρωτοδικῶν, δυνάμει τῆς ὁποίας τὸ δημόσιον, καθὸ δανειστὴς τοῦ Τζαβάρα, ἐνήργησε τὴν προκειμένην κατάσχεσιν κατὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος ὀφειλέτου τοῦ Τζαβάρα, καὶ ὅτι ἡ εἰρημένη ὑπ' ἀριθ. 948 ἀπόφασις ἡ ἀνατρέπουσα τὸν τίτλον τοῦ δημοσίου, ἐκοινοποιήθη πρὸς τὸν Τζαβάραν τὴν 30 Ἰουνίου 1855· οὕτω δὲ ἐχούσης τῆς ὑποθέσεως, τὸ ἐφετεῖον ἐσφαλμένως καὶ ἐπὶ παραβάσει τῆς ἀνωτέρω περὶ ἀποδείξεως οὐσιώδους διατάξεως τοῦ νόμου, ἐθεώρησε τὸν ἀναιρεσείοντα ὑπόχρεων εἰς ἀπόδειξιν τοῦ ὅτι δὲν ἐγένετο ἐκ μέρους τοῦ Τζαβάρα ανακοπὴ ἢ ἔφεσις κατὰ τῆς τελευταίας ἀποφάσεως· διότι ὁ ἀναιρεσείων δὲν ἦτον ὑπόχρεως ν' ἀποδείξῃ εἰμὴ ὅτι ὑπάρχει ὑπὲρ αὐτοῦ ἀπόφασις, καὶ ὅτι αὕτη ἐκοινοποιήθη πρὸς τὸν ἀντίδικόν του· ἂν δὲ ἡ ἀπόφασις αὕτη ἀνεκόπη ἢ ἐφεσιβλήθη, ὤφειλε νὰ τὸ ἀποδείξῃ τὸ δημόσιον, ὡς ὑποκατασταθὲν εἰς τὰ τοῦ Τζαβάρα δικαιώματα· οὐδὲ δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ ἡ προσβαλλομένη αὕτη ὁριστικὴ ἀπόφασις ἐκ τῆς σκέψεως τοῦ ἐφετείου, ὅτι ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσείοντὸς προώρως ἐκινήθη, διότι αὕτη ἀφορᾷ μίαν καὶ μόνην ἀπαίτησιν, τὴν τῆς ἀποζημιώσεως· ἑπομένως ἂν ἐκινήθη προώρως, ἔπρεπε νὰ θεωρηθῇ ὡς τυπικῶς ἀπαράδεκτος καθ' ὁλοκληρίαν, ἀλλὰ τὸ ἐφετεῖον παραδέχεται, ὅτι ἡ προκειμένη ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσείοντος οὐδόλως στηρίζεται εἰς νόμιμον λόγον, καὶ ἀποῤῥίπτει αὐτὴν καὶ ὡς μὴ βάσιμον καὶ ὡς ἀπαράδεκτον· ὅθεν κατὰ τὰ ἐκτεθέντα ἡ ἀπόφασις αὕτη εἶναι δυνάμει τῶν ἄρθρων 807 § 5 καὶ 201 τῆς πολ. δικ. ἀναιρετέα».

ΣΗΜ. Ἀναιρ. ἡ 13908 ἐφ. Ἀθ.

§ 271. Ἀναστολὴ παραγραφῆς. — Ἀνηλικότης.— Ὅταν ὁ εναγόμενος προτείνῃ τριακονταετῆ παραγραφὴν, ἡ δὲ ἐνάγουσα, κατ' ἀντένστασιν, ἀξιοῖ ὅτι αὕτη ἀνεσπάλη, ὄντος τοῦ τέκνου της (ὡς κληρονόμος τοῦ ὁποίου ἐνάγει) ἐπί τινα ἔτη ἀνηλίκου, εἰς αὐτὴν ἐπίκειται τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως ταύτης. Ἀπόφασις ἐφ. Ἀθηνῶν 17990 τοῦ 60.

§ 272. Πτώχευσις.—Ὁ Α ἐνήγαγε τὸν Β νὰ πληρώσῃ ἐμπορικόν τι χρέος του· ὁ εναγόμενος ἀντέταξεν ὅτι περιέπεσεν εἰς πτώχευσιν, ἀλλ' ὁ ἐνάγων ἀντεπρότεινεν ὅτι ἀπεπερατώθη, ἢ ἄλλοτε λαβοῦσα χώραν πτώχευσις, ὅπερ ὁ ἐναγόμενος ἠρνήθη. Ζητεῖται τίς

πρέπει ν' ἀποδείξῃ τὴν ἀποπεράτωσιν ταύτην; ὁ ἐνάγων, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 18338 ἀπ. τῶν ἐν 'Αθ. ἐφετῶν.

§ 273. Κυριότης.—Ὁ ἐνάγων ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ ἂν ἦναι κύριος τοῦ διεκδικουμένου οἰκοπέδου. 'Απόφασις πολιτικὴ 'Αρείου Πάγου 109 τοῦ 50.

§ 274. Χωρισμὸς κτημάτων. — Ἡ σύζυγος, ἥτις διατείνεται ὅτι κατὰ τὸν χωρισμὸν τῶν κτημάτων της ἐτηρήθησαν αἱ περὶ αὐτοῦ διατάξεις τοῦ νόμου, ὀφείλει τὴν ἀπόδειξιν, ἥτις πρέπει νὰ γίνηται ἐγγράφως, καθότι αἱ περὶ χωρισμοῦ κτημάτων διατάξεις τῆς πολ. δικον. δὲν ἐπιτρέπουσι νὰ γίνωσιν αἱ τοιχοκολλήσεις καὶ δημοσιεύσεις εἰμὴ διὰ τῶν ἁρμοδίων ὑπαλλήλων βεβαιούντων τὴν ἐνέργειάν των δι' ἐκθέσεων. 'Απόφασις πολιτικὴ 'Αρείου Πάγου 137 τοῦ 1850.

§ 275. 'Αποκατάστασις εἰς ἀκέραιον. — Εἰς τὸν ζητοῦντα τὴν εἰς ἀκέραιον ἀποκατάστασιν, ἐπὶ λόγῳ ὅτι ὁ ἀντίδικός του ἠπάτησε τὸν ἐπίτροπον, ἀνήκει ἡ ἀπόδειξις τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου. 'Απ. πολ. ΑΠ. 248 τοῦ 51.

§ 276. Ποσότης τιμήματος.—Ὅταν ὁ ἐνάγων ἀπαιτῇ τὸ τίμημα ξύλων, ἃ ἐπώλησε τῷ ἐναγομένῳ, καὶ τὴν ἀγωγήν του στηρίζῃ εἰς ἔγγραφον ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, ὅστις ἀξιοῖ, ὅτι τὸ τίμημα ἦτο μικρότερον παρὰ τὸ ἐν τῷ ἐγγράφῳ μνημονευόμενον, οὗτος (ὁ ἐναγόμενος) ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τοῦτο. Ἀπ. ἐφ. Ἀθ. 18548 τοῦ 60.

§ 277. Ἀπόστασις. — Ὁ προτείνων ὅτι πρέπει νὰ ὑπολογισθῇ προθεσμία ἀποστάσεως, ἀποδεικνύει πόση εἶναι. (552 § 1 πολ.). Ἀπ. πολ. ΑΠ.291 τοῦ 59.

§ 278. Κληρονομία.—Ὁ τὴν περὶ κληρονομίας ἀγωγὴν κινῶν ἀρκεῖ ν' ἀποδείξῃ ὅτι τὰ πράγματα, ἅπερ ζητεῖ, εὑρίσκονται εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ κληρονόμου, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀνάγκην ν' ἀποδείξῃ καὶ τὴν κυριότητα αὐτοῦ ἐπὶ τούτων (νόμ. 19 πρ. Πανδ. (5, 3). Τοῦτο δὲ ὡς ἁπλοῦν γεγονὸς ἀποδεικνύεται καὶ διὰ μαρτύρων. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 17 τοῦ 1853, κυροῦσα τὴν 542 τοῦ 52 ἀπ. τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ.

§ 279. Κληρονομία.—Προίκισις.—Ὅταν κατὰ τῆς περὶ παραδόσεως πωληθέντος κτήματος ἀγωγῆς προτείνηται ὅτι ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι συγκληρονόμοι τοῦ ἐναγομένου, οὗτος ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὴν ὕπαρξιν αὐτῶν, ὁ δὲ ἐνάγων ἀποδεικνύει ὅτι οἱ τυχὸν ὑπάρχοντες, προικισθέντες δῆθεν, δὲν ἔχουσι κληρονομικὰ δικαιώ-

ματα καὶ ὑποχρεώσεις. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 18237 τοῦ 1860. Πρβ. ἀν. § 253.

§ 280. Συνεισφορὰ προικός.—Οἱ προτείνοντες ὅτι ἡ ἐνάγουσα συγκληρονόμος ἔλαβε προῖκα, ἧς τὴν συνεισφορὰν ζητοῦσι προκειμένου νὰ λάβῃ ἡ ἐνάγουσα τὴν κληρονομικὴν μερίδα της, πρέπει ν' ἀποδείξωσιν ὅτι ἔλαβε προῖκα. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 18469 τοῦ 1860.

§ 281. Κληρονομία.—Προίκισις.—Ἡ σύζυγος, ἡ προτείνουσα ὅτι ὡς ἄπορος καὶ ἄπροικος δικαιοῦται νὰ λάβῃ μερίδα ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ ἀποβιώσαντος συζύγου της, ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ ὅτι εἶναι ἄπορος καὶ ἄπροικος· οὐδ' ἐξάγεται ὑπὲρ τοῦ ἰσχυρισμοῦ της τεκμήριον ἐκ τοῦ ὅτι δὲν ὑπάρχει προικοσύμφωνον, ἐν ᾧ ὁ γάμος της ἐγένετο πρὸ τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου. Ἀπ. ἐφ. Ἀθ. 18188 τοῦ 60 (5 σκέψις).

§ 282. Κληρονομία.—Ὅταν τὸ δημόσιον ἰσχυρίζηται, ὅτι Ἕλλην τις ἀπέθανεν ἄνευ νομίμων κληρονόμων, καὶ διὰ τοῦτο κατέστη κληρονόμος του· αὐτὸ ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὸν ἰσχυρισμόν του αὐτὸν (248 κτλ.), ἐπειδὴ οὗτος ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς του, κατὰ τὸ 16 ἄρθρον τοῦ περὶ διακρ. κτημάτων νόμου· οὐδεὶς δὲ νόμος ἀπαλλάττει τὸν διάδικον τοῦ βάρους τῆς ἀποδείξεως ἀρνητικῶν πραγμάτων. Ἀπόφασις πολιτικὴ ΑΠ. 19 τοῦ 59, κυροῦσα τὴν 15370 ἐφ. Ἀθ.

§ 283. Ἔγγραφον μὴ γεγραμμένον εἰς χαρτόσημον.—Ὁ διατεινόμενος ὅτι τὸ ἐφετήριον τῷ ἐκοινοποιήθη εἰς ἁπλοῦν χάρτην, ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τοῦτο, προσάγων τὸ ἐφετήριον. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 266 τοῦ 59, κυρ. τὴν 610 τοῦ 58 ἐφ. Ναυπλ.

§ 284. Μίσθωσις.—Ὅταν ὁ ἐνάγων διατείνηται, ὅτι ἐμίσθωσε τὸν οἶκόν του κατὰ μῆνα· ὁ δὲ ἐναγόμενος ἀντιτάσσει, ὅτι ἡ μίσθωσις ἐγένετο δι' ἓν ἔτος, ὁ ἐνάγων ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὸν ἰσχυρισμόν του, διότι ἡ πρότασις τοῦ ἐναγομένου δὲν εἶναι εἰμὴ ἀντίκρουσις τῆς ἀγωγῆς. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 181. τοῦ 59, κυροῦσα τὴν 15776 καὶ 16839 ἀπ. ἐφ. Ἀθ. ὅρα § 185.

§ 285. Εὐθύνη τοῦ ὑπερτιθεμένου ὀφειλέτου (1).—Γνωσταὶ εἰσὶν αἱ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δικαίου διατάξεις περὶ τῆς εὐθύνης, ἣν συνεπά-

---

(1) Πρβ. Molitor, 1 § 332. Τουλλ. 7, 468. Duranton 10, 4 51 ἐπ.

γεται ἡ ὑπέρθεσις τοῦ ὀφειλέτου.— Διακρίνουσι δὲ ἐνταῦθα, 1) ἂν τὸ γεγονὸς, τὸ καταστῆσαν ἀδύνατον τὴν παροχὴν καθόλου ἢ ἐν μέρει, ἤθελε συμβῇ ὡς πρὸς τὸ ὀφειλόμενον πρᾶγμα, καὶ ἂν ἐξετέλει ἐγκαίρως ὁ ὀφειλέτης τὴν ἐνοχήν· ἢ 2) ἂν δὲν ἤθελε συμβῇ.

Ἐν τῷ τελευταίῳ θέματι ὑποχρεοῦται ὁ ὀφειλέτης νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἐνοχὴν, ὡσανεὶ αὕτη ἠδύνατο νὰ ἐκτελεσθῇ κατὰ τὸ ἀρχικὸν αὐτῆς ἀντικείμενον. —Ἐν τῷ πρώτῳ θέματι φαίνεται ἐπικρατήσασα ἐν τῷ Ἰουστινιανείῳ δικαίῳ ἡ λύσις ὅτι ὁ ὀφειλέτης εὐθύνεται καὶ ἐνταῦθα, ἂν, παρεχομένου ἐγκαίρως τοῦ ὀφειλομένου πράγματος, ἦτο δυνατὸν εἰς τὸν δικαιοῦχον νὰ τὸ ἐκποιήσῃ καὶ ν' ἀποφύγῃ τὴν ἐκ τῆς τυχηρᾶς βλάβης ζημίαν. Τὸ δυνατὸν ὅμως τοῦτο τῆς ἐκποιήσεως εἰκάζεται (1) ἐπὶ τῶν πραγμάτων, ἅτινα ἔχουσιν ὡρισμένην ἐν ταῖς συναλλαγματικαῖς ἀξίαν. Ὅθεν ὁ ὀφειλέτης, ἵνα ἀποσείσῃ τὴν τῆς ἀποζημιώσεως εὐθύνην, ἀνάγκη ν' ἀποδείξῃ ὅτι ὁ δικαιοῦχος, ἂν ἐλάμβανεν ἐγκαίρως τὸ πρᾶγμα, δὲν ἤθελε τὸ ἐκποιήσῃ, τοὐτέστιν ὅτι ἡ ἐκποίησις πρὸ τῆς τυχαίας βλάβης ἦτον ἀδύνατος (2). Ἐὰν ὅμως τὸ δοτέον πρᾶγμα δὲν ἔχῃ κατὰ τὰ ἐν ταῖς συναλλαγαῖς εἰθισμένα, ὡρισμένην ἀξίαν καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ πώλησις αὐτοῦ ἤθελε φέρει τὰ στοιχεῖα τυχηρᾶς συμβάσεως, ἡ περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγὴ εἶναι τότε μόνον δεκτὴ, ὅταν ὁ δικαιοῦχος ἀποδείξῃ ὅτι ὑπῆρχεν εὐκαιρία νὰ ἐκποιήσῃ, ἐπὶ ὡρισμένῳ τιμήματι, τὸ πρᾶγμα καὶ ἤθελεν ὠφεληθῆ, ἂν δὲν ἀνέβαλεν ὁ ὀφειλέτης ἀδίκως τὴν ἐκτέλεσιν (3).

Ἐπὶ τῆς ἐξ ἀδικήματος ὑπερθέσεως (ἰδίως τοῦ κλέπτου ἢ τοῦ ἅρπαγος) δέχονται τὴν αὐτὴν λύσιν ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο

---

(1) Ἤδη ἐρχόμεθα εἰς τὸ θέμα ἡμῶν.

(2) Πρβ. Παπ. 3 σ. 211 σημ. 9.—Σαβ. 6 § 274. — Καλλ. 3 § 483.—Vang. 3 § 588. — (30) 47 § 6.—Βασιλ. (44, 1) 45. (4, 2) 14 § 11.—Βασ. (10, 2) 14. (6, 1) 15 § 3.—Βασ. (15, 1) 15 § δ.—(5, 3) 40 πρ.—Βασιλ. (42, 1) 40. Τὸν λόγον τῆς λύσεως τοῦ ζητήματος ὅρα εἰς Παπ. αὐτ.

(3) Π. χ. ὅταν πρόκηται περὶ τῆς τοῦ ἐκ τύχης καταστραφέντος πράγματος ἐπικαρπίας, ἢ περὶ δικαιώματος μεταχλητοῦ ἐπὶ τοῦ καταστραφέντος πράγματος, οὔσης πάντως ἀβεβαίας τῆς διαρκείας, ἐξ ἧς ἐξαρτᾶται ἡ ἀξία αὐτοῦ. (7, 1) 36 § 2 Βασ. (18, 1) 36.

περὶ τῆς εὐθύνης τοῦ ὑπερτιθεμένου διὰ τὸ ἐκ τύχης μετὰ τὴν ὑπέρθεσιν ἀδύνατον τῆς ἐκπληρώσεως τῆς ἐνοχῆς (1).

§ 286. Ἐντολή.—Ὁ ἐντολοδόχος ἐνέχεται διὰ τὸ πταῖσμα καὶ διὰ πᾶσαν ὀλιγωρίαν καὶ κατ' αὐτὴν τὴν φύλαξιν. Βασιλ. (2, 3) 23.—Βασιλ. (Liv, 1) 73, 75, 83. Πρβ. Καλλ. 3 σ. 514 ἔνθα καὶ περὶ τοῦ διοικητοῦ ἀλλοτρίων ὑποθέσεων.

§ 287. Ἐπιμέλεια ἐντολοδόχων.—Εἰς τίνα ἐπίκειται τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως ὅτι δὲν κατεβλήθη ἡ δέουσα ἐπιμέλεια πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς; Ἴδε τὴν 2 σκέψιν τῆς 269 τοῦ 1858 πολ. ἀπ. τοῦ ΑΠ. Ὅρα κατ. § 289 ἐπ.

§ 288. Ἐντολή. —Ἀνωτέρα βία. — Εἰς τὸν ἐντολοδόχον ἐπίκειται ἡ ἀπόδειξις τῆς ἀνωτέρας βίας (2). Διὰ νὰ φθάσῃ δὲ εἰς τὴν ἀπόδειξιν ταύτην, πρέπει, (ἂν τὸ γεγονὸς ἦναι ἐξ ἐκείνων εἰς τὰ ὁποῖα τὸ σφάλμα ἀναμιγνύεται συνεχῶς, παραδ. χάριν κλοπή, ἐμπρησμὸς κτλ.) ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἦτο ἐπιμελὴς (3), διότι τὸ ἀτύχημα δὲν ἀποδίδεται ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εἰς τὴν ἀνωτέραν βίαν εἰμὴ ὅταν ὁ ἐντολοδόχος δὲν περιέπεσεν εἰς σφάλμα τι, καὶ ἔκαμε, διὰ νὰ τὸ ἐμποδίσῃ, ὅ,τι ἐπιμελὴς πατὴρ οἰκογενείας ἤθελε πράξει. Troplong mandat. ἀρ. 372.

§ 289. Ἀμέλεια παραγγελιοδόχου. — Πᾶς παραγγελιοδόχος (οἷος θεωρεῖται ὁ ἐπὶ μισθῷ ἀναδεχόμενος μεταφορὰν πραγματειῶν, ἄρα καὶ ἡ ἀτμοπλοϊκὴ ἑταιρία) εἶναι ὑπεύθυνος διὰ πᾶσαν ἔλλειψιν· ἡ ἀπόδειξις δὲ τῆς ἀμελείας περὶ τὴν μετακόμισιν τῶν πραγματειῶν ἐπίκειται εἰς τὸν προτείναντα αὐτήν. Ἀπόφ. ΑΠ. 132 πολ. τοῦ 1818, ἣν ἐν Εὑρετ. τόμ. 6 σελ. 745.—Πρβ. ἀνωτέρω § 187 καὶ 287..

§ 290. Μίσθωσις.—Ἐπιμέλεια.—Ὁ μισθωτὴς ἐνέχεται διὰ τὰς ὑπὸ τῶν ξένων γενομένας ζημίας, ἐὰν αὗται ἐπροξενήθησαν ἐξ αἰτίας του διὰ τῆς παραδοχῆς αὐτῶν ἐν τῷ μισθωθέντι πράγματι· ὡσαύτως καὶ ἂν ἡ ζημία ἔγινεν ἀπὸ ἔχθραν κατ' αὐτοῦ.

---

(1) (4, 2) 14 § 11.—Βασιλ. (10, 2) 14.—Καλλ. 3 § 483. Παπ. 3 σ. 212 ἐν ἀρχ.

(2) Casaregis disc. 119, ἀριθ. 20 καὶ 57.—disc. 23 ἀρ. 9.

(3) Delamarre et Lepoitevin κατὰ τῆς γνώμης τοῦ Προυδῶνος (τόμ. 11 ἀριθ. 75 καὶ 221.) —arrêt d'aix τῆς 28 Φεβρουαρίου τοῦ 1840.

Τὸ ζήτημα, ἂν πρέπῃ ν' ἀποδείξῃ ὁ ἐκμισθωτὴς ὅτι ἡ συμβᾶσα εἰς τὸ πρᾶγμα ζημία συνέβη ἐξ αἰτίας τοῦ μισθωτοῦ, ἢ ὁ μισθωτὴς ὅτι αὕτη δὲν ἔγινεν ἐξ αἰτίας του, λύεται κατὰ τὴν φύσιν τῆς ζημίας καὶ τῆς ἐπὶ ταύτης στηριζομένης πιθανότητος ὅτι ὁ μισθωτὴς, ὢν προσηκόντως ἐπιμελὴς, ἠδύνατο ν' ἀποφύγῃ αὐτὴν ἢ ὄχι. Κατὰ νομικάς τινας διατάξεις, ὁ μὲν μισθωτὴς πρέπει ν' ἀποδείξῃ τὴν ἀθωότητά του, ἐὰν τὸ πρᾶγμα ἀφαιρεθῇ (1), ὁ δὲ ἐκμισθωτὴς ὅτι εἶναι ὑπαίτιος ὁ μισθωτὴς ἕνεκα τῆς διὰ βίας προξενηθείσης ὑπὸ τρίτων ζημίας εἰς τὸ πρᾶγμα· πάντοτε ὅμως ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις τοῦ συναλλάγματος, ὥστε ὁ μισθωτὴς νὰ δώσῃ λόγον εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν περὶ τῆς χρήσεως τοῦ πράγματος πῶς ἔλαβεν ὕπαρξιν ἡ ζημία, καθ' ὅσον τοῦτο εἶναι εἰς αὐτὸν γνωστὸν, καθὼς καὶ τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα μετεχειρίσθη διὰ νὰ τὴν ἀποφύγῃ. Θέμ. τ. 4 σ. 390.

§ 291. Μίσθωσις ἔργου.—Ἐργολαβία.—Ἐπὶ ἐργολαβίας (ἐκμισθώσεως ἔργου, conductio operis), ὁ ἐργολάβος, ἵνα ἀποσείσῃ τὴν εὐθύνην του, τί ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ; Ὅρα Molitor τόμ. 1 § 285. Παπ. 3 σελ. 99 ἐπ.

§ 292. Φύλαξις. — Ὁ φυλακὴν (custodia) ὀφείλων ἐνέχεται κατὰ τὸ μέτρον τῆς τοῦ ἐπιμελοῦς οἰκογενειάρχου συνήθους ἐπιμελείας εἰς ἐπιτήρησιν, ἀποτρέπουσαν πᾶσαν καταστροφὴν ἢ βλάβην τοῦ πράγματος· ἄλλως ὅμως ἔχει τὸ πρᾶγμα ὅταν τὶς, ὢν ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως εἰς φύλαξιν ὑπόχρεως, ἀναλάβῃ δι' ἰδίας συνομολογήσεως τὴν τῆς φυλάξεως ὑποχρέωσιν. Ἐκ τοιαύτης συμφωνίας ἐνέχεται ὁ φύλαξ καὶ διὰ τὴν ὡς πρὸς αὐτὸν πάντως ἀναίτιον (ἐκ τύχης) ἀπόδρασιν, κλοπὴν, ἢ ὑπὸ τρίτου καταστροφὴν ἢ βλάβην τοῦ πράγματος (2). Εἰς (3, 23) § 3.

§ 293. Πώλησις ἐπὶ σταθμίσει ἢ ἀριθμήσει.—Ἀμέλεια (3).—Ὅταν τὸ δημόσιον ἐπώλησε σταφιδοκαρπὸν ἐπὶ σταθμίσει, καὶ τὸ τίμημα μείνῃ ἀπροσδιόριστον μέχρι τῆς σταθμίσεως, ὁ πωλητὴς φέρει τὸν κίνδυνον τῆς ἀπωλείας ἢ χειροτερεύσεως αὐτοῦ, καὶ εἶναι ὑπόχρεως πρὸς φύλαξιν αὐτοῦ. τεμ. 35 § 5 Πανδ. (18, 1). —τεμ. 5 Πανδεκ. (18, 6).—τεμ. 1 § 1 Πανδεκ. (αὐτ.) διάτ. 2

---

(1) Τεμ. 9 § 4.—Τεμ. 60 § 2 Π. (19, 2).—Ν. 9 Βασ.

(2) Παπ. τόμ. 3 σελ. 275 ἑπόμ.—Καλλ. τόμ. 3 § 508 ἔνθα ἴδε ἀνάπτυξιν.

(3) Πρβ. δὲ Καλλ. 3 § 516.

Κώδ. de peric.—'Αποδιδομένης λοιπὸν εἰς τὸν συνομολογήσαντα πώλησιν ἐπὶ σταθμίσει ἀμελείας πρὸς τὴν φύλαξιν, ἐξ ἧς προῆλθε νόθευσις τοῦ πράγματος, ὀφείλει ὁ πωλητὴς ν' ἀποδείξῃ (ἄρθρον 298 πολιτικῆς δικονομίας —τεμ. 11 Πανδεκ. (18, 6).—τεμ. 9 § 4 Π. locati) ὅτι κατέβαλε πᾶσαν ἐπιμέλειαν περὶ τὴν φύλαξιν τοῦ πωληθέντος πράγματος, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ γενομένη νόθευσις εἰμὴ τυχηρά. (Νόμ. 2 § 1 Πανδ. (18, 6). Άπ. 5046 τοῦ 1850 τῶν ἐν Άθ. ἐφ. ἣν ὅρα ἐν Εὐρ. τόμ. 7 σελ. 196. Πρβ. τὴν λ. Πώλησις § 617.

§ 294. Καταλογιστὸν πταῖσμα: — Εὐθύνη ἐπιτρόπων κτλ.— Περὶ τῆς ἀποδείξεως τοῦ ἐν τῇ ἐνοχικῇ σχέσει καταλογιστοῦ πταίσματος ποῖαι ἀρχαὶ ἰσχύουσιν; Ὁ Άσσε φρονεῖ ὅτι μεταξὺ τοῦ καθ' ἑαυτὸ μεγάλου καὶ τοῦ ἐν τοῖς ἰδίοις πράγμασι μὴ εἰθισμένου πταίσματος, ὅπερ ἐξομοιοῦται τῷ μεγάλῳ (καὶ ἂν ἀποτελῇ παράλειψιν τῆς ἐπιμελεστάστου ἀνδρὸς ἐπιμελείας καὶ περισκέψεως), ὑπάρχει ὡς πρὸς τὴν ἀπόδειξιν ἡ ἑξῆς διαφορά· ὅτι ἐπὶ τοῦ ἀπολύτως μεγάλου πταίσματος οὐδὲν τεκμήριον ἰσχύει κατὰ τοῦ ἐναγομένου, ἀλλ' ἀνάγκη τὸ προτεινόμενον κατ' αὐτοῦ πταῖσμα ν' ἀποδειχθῇ ὑπὸ τοῦ προτείνοντος (π. χ. κατὰ τοῦ θεματοφύλακος)· ἐπὶ δὲ τοῦ σχετικῶς μεγάλου πταίσματος (τῆς culpa in concreto, ἥτις καθ' ἑαυτὴν δύναται νὰ ἦναι μικρὸν πταῖσμα) ἀρκεῖ ν' ἀποδείξῃ ὁ ἐνάγων τὸ πταῖσμα ἐν γένει, ἤτοι τὴν παράλειψιν τῆς τοῦ ἐπιμελοῦς ἀνδρὸς συνήθους ἐπιμελείας, ἡ δὲ ἀπόδειξις αὕτη καθίστησι τὸν ἐναγόμενον ὑπεύθυνον, ἐὰν δὲν ἀποδείξῃ αὐτός, ὅτι ἐν τοῖς ἰδίοις συνήθως καταβάλλει ἥττονα τῆς τοῦ ἐπιμελοῦς ἀνδρὸς ἐπιμέλειαν καὶ ἑπομένως ὅτι διεξήγαγε τὴν ἀλλοτρίαν ὑπόθεσιν μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπιμελείας, ἣν συνήθως ἐν τοῖς ἰδίοις πράγμασι τίθεται· ὅπερ ἐςὶν ὁ νόμος τεκμαίρεται τὴν culpa in concreto ἅμα ἀποδειχθῇ ἡ in abstracto cupla τοῦ ἐναγομένου. Ὁ Παπαρ. (3 σελ. 293) ὑποστηρίζει διὰ μακρῶν τὴν γνώμην ταύτην, φέρων ὡς παράδειγμα τὸ πταῖσμα ἐπιτρόπου ἢ κηδεμόνος, καὶ λέγων ὅτι, ὡς πρὸς τὴν σχετικὴν ῥαθυμίαν τοῦ ἐπιτρόπου, δικαιολογεῖται τὸ ἐκ τῆς cupla in abstacto συναγόμενον τεκμήριον τῆς cupla in concreto μέχρις ἐναντίας ὑπὸ τῶν ἐπιτρόπων προσακτέας ἀποδείξεως (1)· ὁ ὀρφανὸς λοιπὸν ἀποδείξας ὅτι

(1) Οὕτως ὁ Rudorff 3 σελ. 72· ὁ νόμος οὐδὲν ὁρίζει περὶ τοῦ τρόπου τῆς σχετικῆς ταύτης ῥαθυμίας.

ὁ ἐπίτροπος παρέλιπε τὴν τῶν ἐπιμελῶν ἀνθρώπων συνήθη ἐν τοῖς ἰδίοις αὐτῶν ἐπιμέλειαν, ἀποδεικνύει συνάμα ὅτι ὁ ἐπίτροπος παρέλιπε καὶ τὴν ἐν ἰδίοις αὐτοῦ πράγμασι συνήθως τιθεμένην ἐπιμέλειαν· ἀπόκειται δὲ εἰς τοῦτον, ἵνα ἀπαλλαγῇ τῆς ἐντεῦθεν παραγομένης εὐθύνης, ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἐν τοῖς ἰδίοις καταβάλλει συνήθως ἐλλάσσονα τῆς τοῦ ἐπιμελοῦς ἀνθρώπου ἐπιμέλειαν, καὶ ὅτι ἐπομένως δὲν ὑπέπεσεν εἰς σχετικὸν πταῖσμα. Διὰ τί δὲ νὰ μὴ δεχθῶμεν τὸ τεκμήριον καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν, ἀφοῦ ἔῤῥωται ὡς πρὸς τὸ ἀνωτέρω σπουδαῖον θέμα τοῦ σχετικοῦ πταίσματος; Προκειμένης τῆς ἀπαλλαγῆς τοῦ ἐναγομένου ἀπὸ τῆς κοινῶς ἐπικειμένης εὐθύνης, πολλῷ φυσικώτερον εἶναι ν' ἀποδεικνύῃ τὸν τῆς ἀπαλλαγῆς λόγον ὁ ἐπικαλούμενος αὐτόν, ἢ τὴν ἔλλειψιν αὐτοῦ ὁ ἀποκρούων τὸν τοιοῦτον λόγον (1).

§ 295. Ῥαθυμία, δόλος ἐπιτροποκηδεμόνων (2).—Γνωστόν, ὅτι ὑπὲρ τοῦ κηδεμονευομένου χωρεῖ ἡ εὐθεῖα περὶ διαχειρίσεως ἀλλοτρίων πραγμάτων ἀγωγή. Νόμ. 4 Βασιλ. (38, 3)· δίδεται δὲ εἰς τὸν ἀνήλικα καὶ εἰς τοὺς κληρονόμους του κατὰ τοῦ κηδεμόνος καὶ τῶν κληρονόμων αὐτοῦ (3), ἵνα δώσωσι λόγον τῆς διαχειρίσεως, ἀποδώσωσι τὸ ὑπόλοιπον, ἀποζημιοῦντες τὸν ὀρφανὸν διὰ τὴν ζημίαν, ἣν τυχὸν ὑπέστη ἐκ τῆς κακῆς διαχειρίσεως τῆς κηδεμονίας.—Ὡς πρὸς τοῦτο ὀφείλει ὁ κηδεμών, κατὰ τὴν ὀρθοτέραν γνώμην, ἐπιμέλειαν τοιαύτην, ὁποίαν πρέπει τὶς νὰ καταβάλῃ διὰ τὰς ἑαυτοῦ ὑποθέσεις, δηλαδὴ δύναται ν' ἀπαλλαχθῇ τῆς ἀποζημιώσεως ἐὰν ἀποδείξῃ ὅτι, ἂν καὶ ἐν γένει ὑπάρχῃ μικρὰ ῥαθυμία (cupla levis), ἔπραξεν ὅμως ὅ,τι τῷ ἦτο δυνατόν, καὶ ὅτι δὲν ἤθελε κάλλιον φερθῇ ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, ἐὰν ἐπρόκειτο

---

(1) Ὁ Κύριος Καλλιγᾶς (τόμ. 3 § 521) διαφωνεῖ στηριζόμενος κυρίως εἰς τοῦτο, ὅτι ἡ cupla in concreto μαρτυρεῖ δόλον, ὁ δὲ δόλος δὲν εἰκάζεται. Κατὰ τὸν Καλλιγᾶν, ὅστις στηρίζει ἀγωγὴν ἐπὶ τῇ βάσει πταίσματος, ὀφείλει νὰ φέρῃ τὴν ἀπόδειξιν, ἐκ τοῦ πταίσματος αὐτοῦ ἐξάγεται καὶ ὁ χαρακτήρ του, ἂν ἦναι ἐλαφρὸν ἢ ἀσύγγνωστον. Ὅταν ἦναι ὅμως ἐλαφρόν, ἵνα ᾖ καταλογιστέον, ὅτε δὲν ὀφείλεται πᾶσα ἀμέλεια, ἀνήκει εἰς τὸν ἐνάγοντα ν' ἀποδείξῃ ὅτι δὲν εἶναι σύνηθες εἰς τὸν πταίσαντα τὸ παράπτωμα, ἀλλ' ὠλιγώρησεν ὡς περὶ ἀλλοτρίων.

(2) Πρβ. Παπ. 3 σ. 288 καὶ τὸν προηγούμενον §

(3) Διάτ. 17 Κώδ. (2, 19).

περὶ τῆς ἰδίας αὐτοῦ περιουσίας (1)· ἐκτὸς δὲ τούτου ἐνέχεται ἀπολύτως διὰ πᾶσαν προξενηθεῖσαν τῷ ἀνήβῳ ζημίαν ἕνεκα δόλου καὶ μεγάλης ῥαθυμίας. Νόμ. 20 § 1 Πανδ. (34, 3).—Νομ. 20 Βασιλ. (45, 16).—διάτ. 23 Κώδ. (5, 37).—διάτ. 7 Κώδ. (5, 51)· ἀλλὰ περὶ τούτου δὲν πρόκειται ἐνταῦθα, ὥστε περιττὴ πᾶσα ἀνάπτυξις (2).

§ 296. Ἀπώλεια ἐνεχύρου παρὰ τῷ δανειστῇ. — Ὅρα Ἀρμενοπ. σελ. 394 § 22 τῆς νεωτάτης ἐκδόσεως. Πρβ. Καλλ. καὶ Παπαρ. εἰς τόμ. 3, ἔνθα περὶ πταίσματος.

§ 297. Ὁ δεσπότης προστησάμενος τὸν οἰκέτην, κατέχεται, δανειζομένου αὐτοῦ. αὐτ. σελ. 416 ἐν τέλ.

§ 298. Χιωθέντος τοῦ γραμματείου; αὐτ. σελ. 406 § 59.

§ 299. Ἀνταλλαγὴ προικώου, διαρκοῦντος τοῦ γάμου, συγχωρεῖται· ἀπαγορεύεται δὲ ὅταν ἡ ἀνταλλαγὴ ἀποβαίνῃ πρὸς βλάβην τῆς συζύγου (3), τοῦτο δὲ ἀποδεικνύει ὁ ζητῶν τὴν ἀκύρωσιν λόγῳ βλάβης. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 3 τοῦ 61, φέρουσα (4)·

«Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἀπὸ 5 Νοεμβρίου 1852 ἐγγράφων πρὸς τὸ ἐν Ἀθήναις ἐφετεῖον προτάσεων τοῦ ἀναιρεσείοντος δὲν προκύπτει παντάπασιν ὅτι οὗτος ἐπρότεινεν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου τὸ ἀπαράδεκτον τῆς ἀγωγῆς, λόγῳ ὅτι ἡ Τράπεζα ἀνεγνώρισεν ὡς κύριον τῆς οἰκίας αὐτόν· ἄρα εἶναι ἀπαράδεκτος αὐτὸς ὁ λόγος, ὡς κατὰ πρῶτον ἤδη προταθείς· αἱ δὲ ἀπὸ 3 Ὀκτωβρίου 1851 ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου προτάσεις του δὲν δύνανται νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν, διότι δὲν δικάζεται ἤδη ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις ἀλλ' ἡ τοῦ ἐφετείου».

---

(1) Π. ν. 33, πρ. (26, 2).—νομ. 32 Βασιλ. (37, 7). Τοιαύτην ἐπιμέλειαν οἱ ἐπίτροποι καὶ κουράτορες χρεωστοῦσιν, οἵαν ἐπιμελὴς οἰκοδεσπότης ἐν τοῖς ἰδίοις καλῇ πίστει ποιεῖται. τεμ. 1 πρ. Πανδ. (27, 3). Νεαρ. 72 κ. 8. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ περιορισθῇ ὁ νόμ. 7 Κώδ. 5, 51). Πρβ. Θέμ. τ. 5, 248.

(2) Οἱ ἐπίτροποι καὶ κηδεμόνες εὐθύνονται διὰ δόλον καὶ πταῖσμα, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐλαφρὸν μόνον, καθόσον δεικνύουσιν εἰς τὰς ὑποθέσεις τῶν ὑπὸ τὴν ἐπιμέλειάν των ὀλιγωρίαν μὴ συνήθη εἰς τὰ ἴδια. Βασ. (38, 3) 1. Βασ. (37, 7) 56. Τινὲς ῥήσεις φαίνονται καταλογίζουσαι εἰς αὐτοὺς πᾶν πταῖσμα, ἀλλ' εἶναι ἀόριστοι. Πρβ. Καλλ. 3 § 515.

(3) Τεμ. 26, 27 Πανδ. (23, 3).

(4) Κυρ. αἱ 17563 καὶ 17882 ἀπ. ἐφ. Ἀθ.

§ 300. Ἐπὶ λειῶν; Τὸ χρέος τῆς ἀποδείξεως ἐπιβάλλεται τῷ ληϊσθέντι. Τοῦτο καθιερώθη καίτοι ἀντικείμενον εἰς τὸν κανόνα, ὅτι ὁ ἐνάγων βαρεῖται τῇ ἀποδείξει. Πρβ. Ἐφφτερ § 173. Σχριπόλου τὰ νόμιμα § 310. Μάλιστα δὲ πᾶν ἄλλο μέσον κηρύσσεται ἀπαράδεκτον (1).

§ 301. Ὁ ἐπὶ κατοχῇ ἐνάγων ἀποδεικνύει τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς του, ὅτι ὁ ἐναγόμενος κατεῖχε τὸ κτῆμα. Ἀπ. πολιτικὴ ΑΠ. 195 τοῦ 61.

§ 302. Παραγραφή. — Ὅταν ὁ ἐναγόμενος προτείνῃ τὴν τῆς παραγραφῆς ἔνστασιν, τὸ δικαστήριον ὀφείλει νὰ διατάξῃ ἀπόδειξιν περὶ τούτου, καὶ ἂν ἐπετράπη τῷ ἐνάγοντι ν' ἀποδείξῃ ὅτι πρὸ ἀμνημονεύτων ἐτῶν κατέχει τὸ διεκδικούμενον κτῆμα, διότι ὁ ἐναγόμενος δύναται νὰ παραλείψῃ τὴν ἀνταπόδειξιν, δὲν στερεῖται ὅμως τοῦ δικαιώματος ν' ἀποδείξῃ τὰς ἐνστάσεις του. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 89 τοῦ 61, φέρουσα (2).

«Ἐπειδὴ κατὰ τὸ περὶ διαθηκῶν ψήφισμα ὁ συμβολαιογράφος δέχεται τὴν τελευταίαν θέλησιν τοῦ διαθέτου παρόντων τριῶν μαρτύρων ἢ τεσσάρων, ἐὰν ὁ διαθέτης δὲν εἰξεύρει νὰ γράφῃ (ἄρθ. 3)· χρεωστεῖ δὲ νὰ προσέχῃ εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς θελήσεως τοῦ διαθέτου, γράφων τοὺς ἰδίους λόγους του χωρὶς νὰ μεταβάλλῃ τὰς ἐννοίας του (ἄρθρον 13)· ἐντεῦθεν δὲ καὶ ἐκ τοῦ 18 ἄρθρου τοῦ αὐτοῦ ψηφίσματος, καθ' ὃ δὲν συγχωρεῖται νὰ παρευρεθῇ ἐν ᾧ τόπῳ συντάσσεται ἡ διαθήκη ἄλλος εἰμὴ ὁ συμβολαιογράφος καὶ οἱ μάρτυρες συνάγεται ἀναμφίβολον ὅτι ὅτε συμβολαιογράφος καὶ οἱ μάρτυρες ἀναγκαῖον εἶναι νὰ ἐννοῶσι τὸν διαθέτην καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἀμέσως ν' ἀντιλαμβάνωνται τὴν δήλωσιν τῆς τελευταίας θελήσεώς του, διότι εἰς τὴν ἄμεσον τῶν διττῶν αὐτῶν προσώπων σύμπραξιν ὑπάρχουσιν αἱ ἐγγυήσεις τοῦ νόμου θέλοντος νὰ κατατίθηται εἰς ἀμφοτέρους ἀπ' εὐθείας ἡ τελευταία θέλησις· αἱ ἐγγυήσεις δὲ αὗται καταστρέφονται διὰ τῆς προσλήψεως διερμηνέως· ὅθεν τὸ ἐφετεῖον συνεμορφώθη μὲ τὸν νόμον διατάξαν ἀπόδειξιν, ἂν ὁ συμβολαιογράφος καὶ οἱ μάρτυρες ἐγίνωσκον τοῦ διαθέτου τὴν γλῶσσαν· διότι ὁ νόμος 21 Βασιλ. (35, 1) ἀφορᾷ βεβαίως τὰς μυστικὰς διαθήκας. Ἐπὶ δὲ τῶν προφορικῶν ἀγράφων ἀπαιτεῖται

(1) Πρβ. σημ. 2 τῆς σελ. 524 Σχριπόλου, τὰ τῶν ἐθνῶν νόμιμα § 310.
(2) Ἀναιρ. ἡ 60 τοῦ 59 ἀπ. ἐφ. Ναυπ.

καὶ κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον (Ν. 16 Βασιλ. 35 2) νὰ ἐννοῶσιν οἱ μάρτυρες τὰ ὑπὸ τοῦ διαθέτου λεγόμενα».

§ 303. Ὅταν ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζηται ὅτι ἔδωκε πρὸς ἐπιδιόρθωσιν εἰς τὸν ἐναγόμενον βραχιόλια ἔχοντα βάρος 45 δραμίων, ὁ δὲν ἐναγόμενος δὲν ἀρνεῖται ὅτι τὰ ἔλαβεν, ἀλλ' ἀρνεῖται ὅτι εἶχον τοιοῦτον βάρος, ὁ ἐνάγων ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὸν ἰσχυρισμόν του τοῦτον, ὡς ἀποτελοῦντα τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς του, καὶ δι' ἐγγράφων, ὅταν ἡ ἀξία ὑπερβαίνῃ τὸ ποσὸν τῶν 50 δραχμῶν. Ἀλ. πολ. ΑΠ. 47 τοῦ 59, ἐπικ. πρωτ. ἀπ.

§ 304. Τὰ κληροδοτήματα, ὡς εἶναι γνωστόν, ἀνατρέπονται δι' ἀνακλήσεως, καὶ κατὰ τοῦτο διαφέρουν τῶν ζωῇ δωρεῶν· μάλιστα, ἡ ἀνάκλησις δύναται νὰ ἐξαχθῇ καὶ ἐκ πράξεων ἐμφαινουσῶν τοιαύτην ἀνάκλησιν, ἄρα χωρὶς νὰ ἦναι ῥητή. τεμ. 16 (34, 4) Βασιλ. (44, 17) 15. Σημειωτέον ὅμως ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς ἀνακλήσεως δὲν εἰκάζεται ὡς ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τοῦ κληροδοτήματος (1)· ὥστε πρέπει ν' ἀποδειχθῇ ὑπὸ τοῦ πρὸς τοῦτο βαρουμένου. Βατ. (54, 3) 11. Βασιλ. (54, 2) 22. εἰς. § 12 (2, 20).— Τὸ αὐτὸ ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ ἀπαιτήσεως εἰσπραττομένης.

§ 305. Παράδοσις.—Κατοχή.—Ἡ δευτέρα σκέψις τῆς 44 τοῦ 50 πολ. ἀπ. ΑΠ. φέρει ταῦτα·

«Ἐπειδὴ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον θεωρῆσαν ὅτι οἱ Γεώργιος Μοῦτζος καὶ Μῆτρος Τζηκούρας καὶ λοιποὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 16 Αὐγούστου 1843 ἐγγράφου των, ἐπιγραφομένου ἀνακοπὴ γενομένης κατασχέσεως, ὡμολόγησαν ὅτι ἐγένετο ἡ παράδοσις τῶν ἐπιδίκων γαιῶν εἰς τὴν ἀντίδικον αὐτῶν, ἐπιβάλλει εἰς τούτους τὸ χρέος νὰ ἀποδείξωσιν ὅτι κατὰ τὴν γενομένην δευτέραν καταμέτρησιν τὸν Ἰούλιον τοῦ 1843 τοῦ εἰς τὴν θέσιν ἁγία Κυριακὴ τεμαχίου, περὶ οὗ ἡ δίκη, μετεβλήθησαν τὰ ὅρια τῶν παραλειφθέντων δυτικῶς περίπου στρεμμάτων 18 ὡς κακῆς ποιότητος καὶ προσελήφθησαν πρὸς ἀνατολὰς ποιότητος καλλίστης, ἀλλ' ἐκ τοῦ μνησθέντος ἐγγράφου ἀνακοπῆς ἀποδεικνύεται ὅτι οἱ εἰρημένοι Γ. Μποῦτζος, Τζηκούρας κλπ. ἐκθέτοντες ὅτι εἰς τὴν δευτέραν, ὡς εἴρηται, καταμέτρησιν παρελείφθησαν αἱ παραχωρηθεῖσαι ἀπ' ἀρχῆς εἰς τὴν ἀντίδικον γαῖαι καὶ

---

(1) Ἐξαίρεσιν ἴδε ἐν τεμ. 25 (34, 4).—Βασιλ. (51, 17) 24. Καλλ. ε § 313.

προσελήφθησαν αἱ ἐπίδικοι ἰσχυρίζονται, ὅτι ἡ ἀντίδικός των ποτὲ δὲν ἔλαβε τὴν κατοχὴν τούτων· ὥστε τὸ ἐφετεῖον, ἐναντίον τοῦ περιεχομένου τοῦ ἐγγράφου, παραδεχθὲν ὡς ὁμολογηθεῖσαν τὴν παράδοσιν τῶν ἐπιδίκων γαιῶν εἰς τὴν Γεωργ. Μαμμάκη, καὶ ἑπομένως ὡς κάτοχον αὐτῶν, καὶ ὑποχρεῶσαν τοὺς ἀντιδίκους ταύτης ν' ἀποδείξωσιν, ἐνῷ αὕτη ὤφειλεν ὡς ἐνάγουσα, ἀρνουμένων τῶν ἀντιδίκων της τὴν κατοχήν της, ν' ἀποδείξῃ, παρεβίασε τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 170, 264 καὶ 248 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, αἵτινες εἶναι οὐσιώδεις, ὡς κανονίζουσαι τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τῶν διαδίκων· ἡ δὲ παραβίασις αὕτη δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν κατὰ τὰ 201 καὶ 507 § 5 τῆς πολιτικῆς δικονομίας· ἀναιρετέας δὲ οὔσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 300 ἀποφάσεως, συναναιρετέαι εἶναι καὶ αἱ μετ' αὐτὴν ἐκδοθεῖσαι ὑπ' ἀριθ. 365 καὶ 473 ἀποφάσεις, ὡς συνέπειαι τῆς πρώτης καὶ συνδεόμεναι μετ' αὐτῆς».

§ 306. Πώλησις.—Ὅταν ὁ μὲν ἐνάγων διατείνηται ὅτι ὁ ἐναγόμενος ἐπώλησε καὶ μετεβίβασεν εἰς ἄλλου νομὴν ἅμαξάν τινα, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἐνάγεται οὗτος, ἐπὶ ἀποζημιώσει· ὁ δ' ἐναγόμενος ἀντιτάττει τὴν εἰς τὰς πράξεις ταύτας συναίνεσιν τοῦ ἀντιδίκου του, τὸ δικαστήριον ὀφείλει νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν τελευταῖον πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ του. Ἀπ. πολ. ΑΜ 273 τοῦ 50, ἀναιρ. πρωτόδικον ἀπόφασιν καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ἂν καὶ εἰς τὸ θέμα τοῦ ἐπαχθέντος ὅρκου εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον προσετέθη ὑπὸ τοῦ ἀνεκκλήτως δικάσαντος δικαστηρίου τὸ γεγονὸς ὅτι ασπουδαίως ἐπώλησεν οὗτος τὴν περὶ ἧς ἡ δίκη ἅμαξαν εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα», ἐνῷ περὶ τοῦ γεγονότος τούτου δὲν ἐπήχθη ὁ ὅρκος, τὸ αὐτὸ ὅμως δικαστήριον ἐν τῇ ὑπ' ἀρ. 23238 μετὰ τὴν δόσιν τοῦ ὅρκου τούτου ἐκδοθείσῃ ἀποφάσει του, οὐδόλως λαμβάνει τὴν προσθήκην ταύτην ὑπ' ὄψιν, διότι δὲν παραδέχεται ὅτι διὰ τοῦ ὅρκου ἀπεδείχθη ἡ εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου γενομένη πώλησις τῆς ἐπιδίκου ἁμάξης· ὅθεν ὁ ἀναιρεσείων οὐδὲν συμφέρον ἔχει νὰ παραπονεθῇ ἕνεκα τῆς ματαίας ἀποβάσης ἐκείνης προσθήκης εἰς τὸ θέμα τοῦ ὅρκου. Ὡς πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 23288 ἀπόφασιν. Ἐπειδὴ τὸ ἀνεκκλήτως δικάσαν δικαστήριον παραδέχεται διὰ τῆς δευτέρας σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ὁ ἐναγόμενος ἠρνήθη, ὅτι μετέβαλε τὴν ἐπίδικον ἅμαξαν εἰς χάρον, ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἐνάγοντος, ἐκ δὲ τῶν ἀπὸ 18 Ἰουλίου 1850 ἐγγράφων προτάσεων τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐνώπιον τοῦ ἀνεκκλήτως δικάσαντος δικαστηρίου ἀποδεικνύεται ὅτι οὗτος ἠρνήθη καὶ ὅτι ἐπώλησε καὶ μετεβίβασε εἰς ἄλ-

λου νομὴν τὴν αὐτὴν ἅμαξαν, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἠνήχθη ἐπὶ ἀποζημιώσει, τὰ δὲ γεγονότα ταῦτα ἀποτελοῦσι τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀντιδίκου, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ἐν τῇ δικογραφίᾳ συνημμένου ἐγγράφου αὐτῆς καὶ μόνον ἐὰν ἀποδεικνύωνται ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος, ὁ δὲ ἐναγόμενος ἀντέταττε, πρὸς ἀνατροπὴν τῆς ἀγωγῆς, τὴν εἰς τὰς πράξεις ταύτας συναίνεσιν τοῦ ἀντιδίκου του, ὤφειλε ν' ἀποδείξῃ τὸ γεγονὸς τοῦτο τῆς συναινέσεως· ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐπιβαλοῦσα εἰς τὸν νῦν ἀναιρεσείοντα το χρέος ν' ἀποδείξῃ ὅτι μετέβαλε, συναινέσει τοῦ ἐνάγοντος, τὴν προκειμένην ἅμαξαν εἰς χάρον, πρὶν ἡ οὗτος ἀποδείξῃ τὸ γεγονὸς τοῦτο τῆς διὰ τῆς εἰρημένης μεταβολῆς καὶ καταστροφῆς τῆς ἁμάξης, παρεβίασε τὰς περὶ ἀποδείξεως διατάξεις τῶν ἄρθρων 77, 248, 345 καὶ 551 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, οἱ ὁρισμοὶ τῶν ὁποίων εἶναι οὐσιώδεις ὡς ῥυθμίζοντες εἰς τίνα πρέπει νὰ ἐπιβάλλωνται αἱ ἀποδείξεις, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἐξαρτᾶται ἡ ἐπιδίκασις ἢ ἡ ἀπόρριψις τῆς ἀγωγῆς· ἑπομένως ἡ ἀπόφασις εἶναι ἀναιρετέα κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 5 πολ. δικ.»

§ 307. Όταν ὁ ἐνάγων περιορίζῃ τὴν ἐκ τῆς ἐντολῆς ἀπορρέουσαν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐναγομένου πρὸς ἀπόδοσιν τοῦ ἐκ τῆς πωλήσεως σταφιδοκαρποῦ εἰσπραχθέντος εἰς τὸ ποσόν, ὅπερ ἤθελε προκύψει ἐκ τῆς πρὸς τὸ δημόσιον σταλείσης ἐκκαθαρίσεως τοῦ αὐτοῦ, σταφιδοκαρποῦ, στηρίξας τὴν πρότασιν ταύτην εἰς τὴν περὶ τούτου συμφωνίαν, εἰς αὐτὸν (τὸν ἐνάγοντα) ἐπίκειται τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως. Απ. πολ. ΑΠ. 217 τοῦ 59, κυρ. τὴν 1101 τοῦ 56 ἀπ. τῶν ἐν Ν. ἐφ. καὶ φέρουσα.

«Επειδὴ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 1101 προκύπτει ὅτι ὁ ἀναιρεσείων οἴκοθεν περιώρισε τὴν ἐκ τῆς ἐντολῆς ἀπορρέουσαν ὑποχρέωσιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου πρὸς ἀπόδοσιν τοῦ ἐκ τῆς πωλήσεως τοῦ σταφιδοκαρποῦ του εἰσπραχθέντος εἰς τὸ ποσόν, ὅπερ ἤθελε προκύψει ἐκ τῆς πρὸς τὸ δημόσιον σταλείσης ἐκκαθαρίσεως τοῦ αὐτοῦ σταφιδοκαρποῦ· στηρίξαντος δὲ τὴν πρότασίν του ταύτην εἰς τὴν περὶ τούτου συμφωνίαν, ἥτις ἔλαβε χώραν δῆθεν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, τὸ ἐφετεῖον ἐπέβαλεν εἰς αὐτὸν τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ του, ἀμφισβητοῦντος τοῦ ἀντιδίκου τὴν ὕπαρξιν τοῦ γεγονότος τούτου, σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρον 248 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καὶ οὐδὲ ὤφειλε νὰ διατάξῃ ἀπόδειξιν ὅτι ὁ ἐπίδικος σταφιδοκαρπὸς ἐπωλήθη εἰς ἀνωτέραν τιμὴν τῆς ἐνδιαλαμβανομένης εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν, καθόσον, καθὰ ἐξάγεται ἐκ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων

δὲν ἐγένετο κἂν αἴτησις περὶ ἀποδόσεως τῆς πραγματικῆς τιμῆς, καθ' ἣν ἐπωλήθη ὁ σταφιδοκαρπός, ὥστε νὰ χρειασθῇ τοιαύτη ἀπόδειξις» (1).

§ 308.

Ἐμπρησμός.—Ὑπάρχει μέχρις ἐναντίας ἀποδείξεως νόμιμον τεκμήριον, ὅτι ὁ ἐμπρησμὸς τῆς οἰκίας προῆλθεν ἐκ σφάλματος τοῦ ἐνοίκου, ὑποχρεουμένου οὕτω ν' ἀποδείξῃ τὸ τυχαῖον τοῦ ἐμπρησμοῦ ἵνα ἀπαλλαγῇ τῆς πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρεώσεως;

Τὸ τεκμήριον τοῦτο χωρεῖ καὶ ὅταν ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ κατοικῶσι διάφοροι ἐνοικιασταὶ μὴ συνδεόμενοι διὰ κοινῆς τινὸς συμφωνίας;

Τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι δυσχερὲς καὶ ἔδωκεν οὐκ ὀλίγας ἐρίδων ἀφορμὰς εἴς τε τὴν νομολογίαν καὶ τοὺς συγγραφεῖς· θέλομεν λοιπὸν διὰ βραχέων ἐκθέσει τὰ περὶ τούτου (2).

Κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον, ὁ μισθωτὴς εὐθύνεται ἐν περιπτώσει ἐμπρησμοῦ καὶ ἕνεκεν ἐλαφροῦ πταίσματος. Τίς ὅμως ὀφείλει νὰ φέρῃ τὴν ἀπόδειξιν; ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ ὁ ἐκμισθωτὴς τὸ πταῖσμα τῶν μισθωτῶν, ἢ οὗτος τὸ τυχαῖον;

Συγγραφεῖς τινὲς ἐπρέσβευον ὅτι ὁ ἐκμισθωτής, ἰσχυριζόμενος ὅτι ὁ ἐμπρησμὸς εἶναι ἀποτέλεσμα παραπτώματος τοῦ μισθωτοῦ, ὀφείλει νὰ τὸ ἀποδείξῃ (3). Ἄλλοι πρεσβεύουσιν ὅτι ὁ μισθω-

---

(1) Ὁ λόγος τῆς ἀναιρέσεως εἶχεν οὕτως·

«Τὸ ἐφετεῖον δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπιβάλῃ εἰς αὐτὸν τὴν ἀπόδειξιν συμφωνίας, οἵαν ἐνδιαλαμβάνει ἡ ὑπ' ἀριθ. 1101 ἀπόφασις, καθότι ἐκ τῆς σχέσεως τῆς ἐντολῆς ἀποῤῥέει ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἀντιδίκου ν' ἀποδώσῃ εἰς αὐτὸν ὅ,τι ἐκ τῆς πωλήσεως τοῦ σταφιδοκαρποῦ εἰσέπραξε· ἄλλως τε καὶ ἄνευ συμφωνίας ὁ ἀντίδικος ἦτον ὑπόχρεως εἰς τὴν ἀποζημίωσιν, καθ' ἣν περίπτωσιν ἤθελεν ἀποδείξει ὅτι ὁ σταφιδοκαρπὸς ἐπωλήθη εἰς ἀνωτέραν τιμήν, καὶ ὅτι ὁ λογαριασμὸς ἦτον ψευδής».

(2) Πρβ. Εὑρετ. Ῥολλ. λέξ. Bail ἀριθ. 637 ἑπόμ.—Ἡμέτερον λ. Πυρκαϊά.

(3) Οὗτοι εἰσὶν ὁ Perezius ad cod. de leg. ἀριθ. 28. ὁ Voet ad leg. aquil. ἀριθ. 20. ὁ Menochius de pres. βιβλ. 1, 9 59 κλ. στηρίζονται δὲ εἰς τὸ τεμ. 51 Πανδ. (17, 2).

— Ὁ Καλλιγᾶς (γ. § 288 σημ. 86 ἐπ.) λέγει ἐπὶ γράμματος ταῦτα·

«Τινὲς φρονοῦν ὅτι ἐκραγείσης πυρκαϊᾶς ἐντὸς οἰκίας, ἐπίκειται

τῆς ὀφείλει ν'ἀποδείξῃ ὅτι ὁ ἐμπρησμὸς προῆλθεν (1) οὐχὶ ἐκ σφάλματός του, ἀλλὰ τυχαίως ἢ ἐξ ἀνωτέρας δυνάμεως, ἐπικαλούμενοι τὸ τεμ. 3 § 1 Πανδ. (1, 15).

Καὶ ἡ ἐγχώριος νομολογία εἶναι διῃρημένη ὡς πρὸς τὸ προκείμενον ζήτημα. Τὸ ἐν Ἀθήναις ἐφετεῖον διὰ τῆς 3111 τοῦ 1844 ἀποφάσεώς του (Εὑρετήρ. λέξει Ἐμπρησμὸς § 5) παρεδέχθη (2) ὅτι

εἰς τὸν ἔνοικον ν'ἀποδείξῃ ὅτι ἄνευ πταίσματος αὐτοῦ ἢ τῶν ὑπηρετῶν του ἐξεῤῥάγη, διὰ ν'. ἀπαλλαχθῇ, ἐπικαλούμενος τὸν Παῦλον λέγοντα, ὅτι αἱ πυρκαϊαὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ προέρχονται ἀπὸ τὸ πταῖσμα τῶν ἐνοίκων (α)· ἀλλ' ἡ ῥῆσις αὕτη, ἀφορῶσα τὰ καθήκοντα τῶν νυκτοφυλάκων τιμωρούντων τοὺς ἀμελεῖς, οὐδὲν ἔχει κοινὸν μὲ τὸ προκείμενον, διότι δὲν λέγει περὶ εὐθύνης τοῦ μισθωτοῦ διὰ πᾶν πταῖσμα τῶν ὑπηρετῶν του, ἢ τῶν ἐξ αὐτοῦ ἐξηρτωμένων· πρέπει λοιπὸν ν' ἀποδειχθῇ ὅτι δὲν μετεχειρίσθη τὴν προσήκουσαν προσοχὴν, ἢ ἐν γένει μετεχειρίζετο ἀμελεῖς ἀνθρώπους» (β).

Μὲ τὴν γνώμην τοῦ Καλλιγᾶ συμφωνεῖ καὶ ὁ Παπαῤῥηγόπουλος (ἐνοχικὸν δικ. 2 σελ. 72 σημ. 89) λέγων, ἐν συμπεράσματι, ὅτι εἶναι ἀνάγκη ν' ἀποδειχθῇ ἡ ἀμέλεια τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὴν ἐκλογὴν, ἢ κατὰ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ὑπ' αὐτῶν.

Περιττὸν εἶναι νὰ ἐκθέσωμεν ἐνταῦθα ὅτι ὁ μεταχειριζόμενος τὸ πρᾶγμα παρὰ τὸν ὑπὸ τῆς συμβάσεως ὁρισθέντα τρόπον ἐνέχεται καὶ ἕνεκα τῶν τυχηρῶν, οἷον ἐὰν συμφωνηθῇ μὴ ἔχειν πῦρ (ἐν τῷ κτιρίῳ) καὶ σχῇ, ἐνέχεται, εἰ κατὰ τύχην ἐμπρησμὸς γένηται ἢ μὴ σχεῖν ἐν τῷ οἴκῳ χόρτον καὶ σχῇ (γ), ἐν ᾧ ἐὰν συγχωρηθῇ πῦρ ἔχειν ἀβλαβὲς τὸν μισθωτὴν, οὗτος δὲν ἐνέχεται διὰ τὸν τυχαῖον ἐμπρησμόν. 9 § 3 Βασιλ. 9 § 4 (αὐτ.) Πρβ. Παπαῤ. 2 σελ. 71 σημ. 84 ἑπόμ.

(1) Μερλ. repert. λέξ. incendie ἀρ. 9.—Vinnius select quaest. Τοιαύτη ἦτο καὶ ἡ νομολογία τῶν ἀνωτέρων γαλλικῶν δικαστηρίων, τὴν ὑποστηρίζει δὲ καὶ ὁ Troplong, louage, ἀρ. 363 ἑπόμ.

(2) Τὴν αὐτὴν ἀρχὴν καθιέρωσαν οἱ αὐτοὶ ἐφέται διὰ τῆς 11317, ἀλλ' αἱ ἀποφάσεις ἀνῃρέθησαν. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 86, 64 τοῦ 54, 99 τοῦ 56.

(α) Τεμ. 3 § 1 (1, 15)—Βασ. (VI, 5) 3.—Tropl. louage, 363.
(β) Hasse, culpa σ. 413 τεμ. 11 (18, 6).
(γ) Βασ. (20, 1) 9, 11 καὶ 12.—Ἀρμ. (3, 8) 13, 16, 17.

ὁ ἔνοικος ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἄνευ πταίσματος αὐτοῦ καὶ τῶν ὑπηρετῶν του (1) ἐξεῤῥάγη τὸ πῦρ ἔσωθεν τῆς οἰκίας· ἐπικαλεῖται δὲ τὸ τεμ. 11 Πανδεκτῶν (18, 6).—Διὰ τῆς 12307 τοῦ 1854 (Εὑρετ. λ. Πυρκαϊὰ § 12) τὸ ἐν Ἀθήναις ἐφετεῖον δὲν δέχεται τὸ τεκμήριον, ἀποφηνάμενον ὅτι ὁ μισθωτὴς δὲν ἐνέχεται εἰς ἀποζημίωσιν, ὅταν ὁ ἐκμισθωτὴς δὲν ἀποδείξῃ ὅτι ἐξ ἀμελείας τοῦ μισθωτοῦ προῆλθεν ἡ πυρκαϊά· στηρίζεται εἰς τὸ τεμ. 19 Πανδεκτ. (13, 6) καὶ 41 (19, 2).

Τὸ ἐν Ναυπλίῳ ἐφετεῖον (ἀπ. 1166 τοῦ 1855 κυρωθεῖσα διὰ τῆς 306 τοῦ 1856 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου.—Εὑρετ. λέξ. Πυρκαϊὰ § 8) δὲν παραδέχεται τὸ τεκμήριον, μολονότι (2) ἐκ τῆς

---

(1) Οἱ ἐφέται παρέβλεψαν ὅτι τὸ ὁποῖον ἐπικαλοῦνται τεμάχιον ῥητῶς ἀποφαίνεται ὅτι ἡ τῶν ὑπηρετῶν ἀμέλεια δὲν ἐπιβαρύνει ἀπολύτως τὸν κύριον. — Ὁ ἔνοικος δὲν ἐνέχεται διὰ τὴν ὑπὸ τῶν ἰδίων ὑπηρετῶν, ἢ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ξενιζομένων ἢ τῶν ὑπεξουσίων προερχομένην βλάβην, ἐκτὸς ἐὰν κατὰ τὴν ἐκλογὴν ἢ τὴν ἐπιτήρησιν αὐτῶν δύναται νὰ τῷ ἀποδοθῇ ἀμέλεια (9, 2) 27 § 9.—Βασ. (60, 3) 27.—Ἀρμεν. (3, 8) 39.—(19, 2) 11 πρ. 30 § 4, 41.—Βασ. (20, 1) 11, 10, 41.—(18, 6) 11 Π.—Βασ. (19, 6) 5.

Ὁ Οἰκονομίδης (§ 148 σημ. 7), ἀναχωρῶν ἀπὸ τῆς ἰδέας, ὅτι τότε μόνον καθιεροῖ ὁ νόμος τεκμήριον ἁπλοῦν, ὅταν ὁρίζῃ ὅτι γεγονότα τινὰ πρέπει νὰ ἐκλαμβάνωνται ὡς ἀληθῆ μέχρις ἐναντίας ἀποδείξεως,καὶ οὐχὶ ὅταν ἀναφέρῃ τὸ συνήθως συμβαῖνον, δὲν παραδέχεται τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος τεκμήριον, καίτοι μὴ ὑποστηρίζων τὴν κατάργησιν τοῦ τεμ. 3 § 1 Πανδ. (1, 15) etquia plerumque incendia cupla fiunt inhabitantium. Ν. 31 § 21 Π. (21, 1) (α).

(2) Ὁ ἐνάγων ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὸν δόλον ἢ τὴν ἀμέλειαν τοῦ ἀντιδίκου, ἐξ ὧν προέκυψεν, ὁ ἐμπρησμός· δὲν ἀρκεῖ δὲ τὸ τεκμήριον ὅτι τὸ πῦρ ἐξεῤῥάγη ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ ἐναγομένου. (248, 245 § 2 καὶ 275 πολ. δικ.). Ναὶ μὲν, ὅταν ὁ ἐναγόμενος ὀφείλῃ, δυνάμει νομικῆς τινος διατάξεως ἢ συναλλάγματος, ἀπέναντι ὡρισμένων προσώπων, ἐπιμέλειαν καὶ φύλαξιν πράγματός τινος, τότε τὸ νόμιμον τεκμήριον φέρεται κατ' αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἀποδεικνύει, ὡς

(α) Ἐν τῇ Δικαστικῇ ἐφημ. σ. 15 εὕρηται ἐπίκρισις τίς.

πρώτης σκέψεως αὐτῆς δύναταί τις εἰκάσαι, ὅτι ἐθάρρυνεν εἰς τὴν παραδεχθεῖσαν γνώμην ἡ εἰδικὴ περίστασις, ὅτι ἡ ἐμπρησθεῖσα οἰκία ᾠκεῖτο ὑπὸ πολλῶν, μὴ ἐνοικιασάντων ἑνωτικῶς, ὁπότε καὶ οἱ παραδεχόμενοι τὸ τεκμήριον ἀρνοῦνται ὅτι ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης, διότι τότε, μὴ ὑπαρχούσης μεταξὺ αὐτῶν ἀλληλεγγύης, ἡ πιθανότης, ἐφ' ἧς τὸ τεκμήριον βασίζεται, μετατρέπεται εἰς πραγματικὴν ἀμφιβολίαν. Pothier, louage 4.

Contra. Ἐκ τῶν νόμων 11 Π. (18, 6) καὶ τοῦ νόμου 3 § 1 Π. (1, 15) ἐξάγεται ὅτι ὁ νόμος τεκμαίρεται ὑπαίτιον συμβάντος ἐμπρησμοῦ οἰκίας τινος τὸν ἔνοικον· καὶ κατὰ τὴν πρώτην διάταξιν τῶν Βασιλικῶν (20, 1). ὁ μισθωτὴς τὴν ἀμέλειαν τῶν ἰδίων καὶ τῶν ξένων ἐπιγινώσκει ἰδίῳ ὀνόματι· ἄρα τὸ τεκμήριον ὑπάρχει, ὅταν δὲν ἀποδειχθῇ τὸ ἐναντίον. Ἀπ. ἐφετ. Ναυπλ. 620 τοῦ 1859 ἐν Νομ. σελ. 6422.

Ὁ Ἄρειος Πάγος (ἀπόφασις 64 τοῦ 1854, ἀναιροῦσα τὴν 11318 ἐφετῶν Ἀθηνῶν) δὲν παραδέχεται τὸ τεκμήριον. (Εὑρετ. λέξ. Πυρκαϊὰ § 6)· ὥστε ὁ ἐνάγων κατὰ τὸν Ἄρειον Πάγον ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τοὺς ἰσχυρισμούς του (1).

ἐνιστάμενος, ὅτι κατέβαλεν ἐπιμέλειαν, οἵαν καὶ εἰς τὰ ἑαυτοῦ πράγματα, ἀλλ' ὅταν ἡ ἀγωγὴ στηρίζηται ἁπλῶς μόνον εἰς τὸν δόλον ἢ τὴν ἀμέλειαν τοῦ ἐναγομένου, ὁ ἐνάγων ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ ταῦτα, βάσιν ὄντα τῆς ἀγωγῆς του. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας ἐν Νομ. σελ. 6013.

(1) Ὁ Ἄρειος Πάγος (ἀπ. 99 τοῦ 1856 καὶ 9 τοῦ 53) παρεδέχθη, ὅτι τὸ δημόσιον (ὅπερ ἀπ' εὐθείας ἐμίσθωσε. Πρβ. ἀπόφ. ΑΠ. 78 τοῦ 1856) ἐνέχεται εἰς ἀποζημίωσιν ἂν καὶ ἡ πυρπόλησις τῆς οἰκίας προῆλθεν ἐξ ἁμαρτήματος τῶν ἀνθρώπων, εἰς οὓς ἐπέτρεψε νὰ κατοικῶσιν ἐν τῇ οἰκίᾳ, καθότι ἀπροσέκτους καὶ ἀκηδεῖς ἀνθρώπους εἰσαγαγὸν ἀμέλειαν ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν ἥμαρτεν. τεμ. 30 § 2 Πανδεκ. (19, 2), καὶ τοῦτο διότι (ὡς ἀπεδείχθη) ὁ ἐμπρησμὸς προῆλθεν ἐξ ἀμελείας τῶν ἐνοικούντων στρατιωτικῶν. Πρβ. τὴν 134 τοῦ 61 πολ. ἀπ. ΑΠ.

Καὶ εἰς ἄλλην περίπτωσιν ὁ Ἄρειος Πάγος (ἀπόφ. 78 τοῦ 56, κυροῦσα τὴν 908 τοῦ 54 καὶ 857 τοῦ 55 ἐφ. Ν.) ἀπεφήνεν ὅτι ἡ κυρία τῆς πυρποληθείσης οἰκίας (ἥτις κυρία ἠμέλησε νὰ λάβῃ μέτρα ὅταν ἔμαθεν ὅτι ἄνθρακες ἀνημμένοι ἔπεσαν ἐξ ἀμελείας τοῦ ὑπηρέτου της, καὶ οὕτω διεδόθη τὸ πῦρ καὶ εἰς τὴν γειτονικὴν οἰκίαν) ὀφείλει ν' ἀποζημιώσῃ τὸν γείτονα.

Τὸ ζήτημα, περὶ οὗ λόγος, ἀνεφύη καὶ αὖθις, τὸ δὲ ἐν Ναυπλίῳ ἐφετεῖον (ἀπόφασις 301 τοῦ 1860 ἐν τῇ ἐφημερίδι τῶν Δικαστηρίων σελ. 16 ἑπόμεν.) καὶ τὸ ἐν Ἀθήναις ἐφετεῖον (ἀπόφασις 18116 τοῦ 1860) παρεδέχθησαν ὅτι ὁ ἔνοικος ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὸ τυχαῖον τοῦ ἐμπρησμοῦ.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὸν Π. Παπαῤῥηγόπουλον νὰ ἐξετάσῃ ἐμβριθέστερον τὸ ζήτημα· ἔγραψε δὲ ταῦτα (1)·

«Τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι πρακτικῶς πολλοῦ λόγου ἄξιον· διότι, ἐπιῤῥίπτοντες τῷ ἐνάγοντι τὴν ἀπόδειξιν τοῦ πταίσματος τῶν ἐνοίκων, ἐξ ὧν προῆλθεν ὁ ἐμπρησμός, παραλύομεν καὶ ματαιοῦμεν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, τὴν ὑπεράσπισιν τῆς ἰδιοκτησίας του (διότι συνήθως ὁ κύριος εἶναι ὁ ἐκμισθωτής) κατὰ τῶν προσβολῶν αὐτῆς, καὶ προστατεύομεν, οὕτως εἰπεῖν, τὴν ἀδικαιολόγητον τοῦ ἐνοίκου ἀπροσεξίαν, ἐξ ἧς οὐδεμίαν θέλει ἐπισπάσει καθ' ἑαυτοῦ εὐθύνην, μὴ δυναμένου τοῦ κυρίου νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὰ ἄδυτα τοῦ κατ' οἶκον βίου τοῦ μισθωτοῦ, ν' ἀντιληφθῇ τῆς ἀλληλουχίας τῶν κατὰ τὸν βίον τοῦτον συμβαινόντων, καὶ ν' ἀποδείξῃ ἐξ αὐτῶν τὸ πταῖσμα τοῦ ἐνοίκου. Ἀλλ' ὁ λόγος οὗτος δὲν εἶναι ἀποχρῶν, ἵνα ἐπιφέρῃ τὴν ὑπὲρ τοῦ ἐκμισθωτοῦ λύσιν τοῦ ζητήματος· διότι ὁ τὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ θετικοῦ νόμου ἐπιτετραμμένος, ἀνάγκη πρὸ πάντων νὰ ἐπιζητῇ τὴν ἀληθῆ τῶν ὁρισμῶν αὐτοῦ ἔννοιαν· ἀνευρῶν δ' αὐτήν, νὰ μὴ διστάζῃ οὔτε στιγμὴν περὶ τὴν ἐφαρμογήν, καὶ ἐάν, κατὰ τὴν κρίσιν του, ἡ διάταξις δὲ ὑπερασπίζῃ προσηκόντως τὴν δικαίαν ἐλευθερίαν· ἐν ἄλλαις λέξεσι καὶ ἐὰν κρίνῃ αὐτὴν νομοθετικῶς πλημμελῆ ἢ ἀπρόσφορον.

»Ἄξιον παρατηρήσεως εἶναι, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο, ὅπερ ἐνησχόλει πολὺ τοὺς ἀρχαιοτέρους νομομαθεῖς (2) δὲν συζητεῖται ὑπὸ τῶν νεωτέρων μετὰ τοῦ αὐτοῦ ζήλου. Ματαίως λ. χ. θέλομεν ἀναζητήσει τὴν λύσιν αὐτοῦ ἐν ταῖς συγγραφαῖς τοῦ Τιβὼ, τοῦ Γοέσχεν, τοῦ Βούχνερ, τοῦ Οὐνενίγγ—Ἴγγεν—γάϊμ καὶ ἄλλων. Ἐκ τῶν τῆς παρούσης ἑκατονταετηρίδος Γερμανῶν νομομαθῶν τρεῖς μόνον

---

(1) Πρβ. Troplong louage ἀριθ. 368. Περὶ τούτου ἄλλοτε.

(2) Τὸν Οὐΐννιον sel. quaest. lib. 1. cap. 33. Οὐέγε tr. de loc. cond. cap. 7 n° 62. καὶ ἑπόμ. Οὐέρνχερ part, 4 obs. 214. n. 137 καὶ ἑπόμ. Πρβ. Τρολὼν louage § 363. Ὑπάρχει περὶ τοῦ ζητήματος καὶ μονογραφία τοῦ Κουϊστόρπ, ἧς ὅμως τὸν τίτλον γνωρίζω ἐκ τοῦ Γλούκ.

γνωρίζω ἐνασχοληθέντας εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο, τὸν Α. Λ. Οὐέβερ (1), τὸν Γλυούκ (2) καὶ τὸν Ἄσσε (3)· καὶ οἱ τέσσαρες δὲ λύουσιν αὐτὸ κατὰ τοῦ ἐκμισθωτοῦ. Η αὐτὴ δὲ λύσις ἀπαντᾶται καὶ εἰς ἀμφοτέρας τὰς περὶ τοῦ Ρωμαϊκοῦ νόμου ἡμεδαπὰς συγγραφὰς, τήν τε τοῦ Π. Καλλιγᾶ καὶ ἐμοῦ (4).

»Ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἠγέρθη πρό τινων ἡμερῶν ἔν τινι δίκῃ τὸ αὐτὸ ζήτημα· κατὰ δὲ τὴν περὶ τῆς ὑποθέσεως γνωμοδότησίν μου ἐξέφερα τὴν αὐτὴν περὶ τοῦ ζητήματος δόξαν, ἣν εἶχον ἀσπασθῆ καὶ ἐν τῇ παρατεθείσῃ συγγραφῇ· τὸ ἐφετεῖον ὅμως παρεδέχθη τὴν ἐναντίαν γνώμην, ἀποφηνάμενον τὸν ἐναγόμενον ἔνοικον ὑπόχρεων ν' ἀποδείξῃ τὸ τυχαῖον τῆς πυρκαϊᾶς. Ἡ ἀπόφασις αὕτη ὑπ' ἀριθ. 18116 τῆς 14 Μαΐου 1860 εἶναι διὰ τοσοῦτον ἰσχυρᾶς αἰτιολογίας ὠχυρωμένη, ὥστε ἔπεισέ με περὶ τῆς ὀρθότητος τῆς δόξης, ἣν παραδέχεται. Ἐνῷ δὲ ἐμελέτων νὰ ἐκφράσω δημοσίᾳ τὴν περὶ τούτου πεποίθησίν μου, περιῆλθεν εἰς χεῖράς μου τὸ ὑπ' ἀριθ. 2 φύλλον τῆς ἐν Ναυπλίῳ ἐφημερίδος τῶν Δικαστηρίων, καὶ ἡ ἐν αὐτῷ ἀναφερομένη ὑπ' ἀρ. 301 τοῦ ἔτους 1860 ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἡ ὁμοδοξοῦσα τῇ τῶν ἐνταῦθα ἐφετῶν ἀποφάσει. Αἱ ἀποφάσεις αὗται, ἡ προσεκτικωτέρα ἀνάγνωσις τῶν ὑπὸ τοῦ Τρολὼν περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐκτεθειμένων, ἡ συντονωτέρα προσοχὴ εἰς δύο χωρία τοῦ Ρωμαϊκοῦ καὶ τοῦ Βυζαντινοῦ δικαίου οὐδεμίαν καταλείπουσιν ἀμφιβολίαν, ὅτι ἡ δόξα, ἣν ὑπεράσπισα μέχρι τοῦδε, εἶναι πάντως ἡμαρτημένη· μόνη δὲ ὀρθὴ ἡ ἐναντία, ἣν ἠσπάσθησαν διὰ τῶν εἰρημένων ἀποφάσεων ἀμφότερα τὰ ἐφετεῖα. Η δόξα αὕτη στηρίζεται τῷόντι, α') εἰς γενικοὺς περὶ ἀποδείξεως κανόνας, καὶ β') εἰς σαφῆ κείμενα τοῦ νόμου.

---

(1) Ἐν ταῖς σημειώσεσιν αὐτοῦ, ἃς προσέθηκε ταῖς τοῦ Χεέπφνερ ἑρμηνείαις εἰς τὰς εἰσηγήσεις § 889. Περίεργον δὲ εἶναι, ὅτι ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς (ὁ Οὐέβερ) ἐν τῇ κατὰ ἓν ἔτος (1804) νεωτέρᾳ αὐτοῦ συγγραφῇ ἀσπάζεται τὴν ἐναντίαν (ὀρθὴν δόξαν). Weber die Verbindlichkeit sur Beweistnehrung (Οὐέβερ περὶ τῆς πρὸς ἀπόδειξιν ὑποχρεώσεως) XI. ἀρ. 20—26·

(2) Ἑρμηνεῖαι εἰς τὸν Πανδέκτην τόμ. Α σ. 398—400.

(3) Culpa σ. 412—413.

(4) Σύστημα τοῦ Ρωμαϊκοῦ δικαίου Γ'. § 288. Ενοχικοῦ δικαίου Β', σ. 72—73.

»Αλλὰ πρὶν ἢ ἐπιχειρήσω τὴν ἀπόδειξιν ταύτην, δὲν εἶναι ἴσως περιττὸν νὰ ἐξηγήσω τὸν λόγον, δι' ὃν ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον ἐπεκράτησε παρὰ πολλοῖς ἡ ἐσφαλμένη δόξα, καὶ εὐπροσώπως ἀπεκρούσθη ἡ ὀρθή· ἡ ἐξήγησις αὕτη θέλει χρησιμεύσει εἰς πλείονα ἐμπέδωσιν τῆς ὀρθῆς δόξης καὶ τῆς ἀναμφισβητήτου ἀληθείας, ὅτι ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ πολλάκις δὲν ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ τις πάντοτε δίκαιον ἵνα ἐπιτύχῃ τὴν ἀναγνώρισιν αὐτοῦ, ἀλλ' ἀνάγκη πρὸς τοῦτο καὶ νὰ ὑπερασπίσῃ αὐτὸ προσηκόντως.

»Α) Οἱ πλεῖστοι τῶν ὑπερασπιστῶν τῆς ὀρθῆς δόξης στηρίζουσιν αὐτὴν εἰς τὸ τεκμήριον τοῦ πταίσματος τοῦ ἐνοίκου, παρ' ᾧ ἐξεῤῥάγη τὸ καταστρέψαν τὴν οἰκίαν πῦρ· ἐπειδὴ δε, λέγουσιν, ὁ ἔνοικος ἔχει καθ' ἑαυτοῦ τὸ τεκμήριον τοῦτο, ἀνάγκη αὐτὸς νὰ φέρῃ τὴν ἀπόδειξιν, ὅτι ὁ ἐμπρησμὸς προῆλθεν ἐκ τύχης, πρὸς ἀνατροπὴν τοῦ τεκμηρίου ἐκείνου, καὶ κατ' αὐτοῦ παραγομένης εἰς ἀποζημίωσιν ὑποχρεώσεώς του. Πόθεν συνάγεται τὸ τεκμήριον τοῦτο; Οἱ ὑπερασπισταὶ αυτοῦ εὑρίσκουσιν αὐτὸ ἐν τῷ Π. (1, 15) 3 § 1 ἔχοντι ὡς ἑξῆς·

»Ἐπειδὴ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἱ ἐμπρησμοὶ ῥᾳθυμίᾳ τῶν οἰκούντων γίνονται, ἢ ῥοπαλίζει (ὁ νυκτέπαρχος) τοὺς ἀμελῶς ἐσχηκότας τὸ πῦρ, ἢ αὐστηρὰς ἀπευθύνει κατ' αὐτῶν ἀπειλὰς, παραλείπων τὸν ῥοπαλισμὸν (1). Διότι ὁ νομοδιδάσκαλος, πρὸς αἰτιολόγησιν τῆς ἀστυνομικῆς ταύτης διατάξεως, ἐπιφέρει τὴν κρίσιν, ὅτι οἱ ἐμπρησμοὶ τῶν οἰκιῶν συνήθως γίνονται ἀμελείᾳ τῶν οἰκούντων· εἶναι λογικὸν νὰ δημιουργήσωμεν ἐν τῷ ἀστυκῷ δικαίῳ νόμιμον τεκμήριον τῆς ἀμελείας παντὸς οἰκοῦντος, καὶ νὰ πιστεύωμεν τῷ ἐνάγοντι ἰσχυριζομένῳ, ὅτι ἐξ ἀμελείας τοῦ ἐνοίκου ἐγένετο ἡ πυρκαϊὰ, ἐνῷ ὁ ἐναγόμενος ἀρνεῖται τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου τὴν ἀλήθειαν (2);

---

(1) Τὸ plerumque incendia culpa fiunt inhabitantium, τὸ παραγαγὸν τὸ τεκμήριον, δὲν ὑπάρχει εἰς τὰ Βασιλικὰ (ΣΤ'. 5) 2, ἅπερ μετέτρεψαν τὴν ἔκφρασιν ταύτην, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ νόμου εἰς τὸ «Εἰ δὲ ἀμελείᾳ τῶν ἐνοικούντων ἐμπρησμὸς »γένηται».

(2) Πρβ. περὶ τοῦ ἐσφαλμένου τοῦ τεκμηρίου τούτου Β. Τ. Οἰκονομίδου Ἐγχ. τῆς πολιτικῆς δικονομίας § 148 σημ. 7. Μεταξὺ τῶν πολυπληθῶν ὑπερασπιστῶν τοῦ τεκμηρίου εἶναι καὶ ὁ περιώνυμος Donellos· ὅρα τὸ ἐν τῇ ἐφημερίδι τῶν Δικαστηρίων δημοσιευθὲν χωρίον αὐτοῦ ἀρ. 3 σ. 1.

»Ἀλλὰ τὸ ἀνυπόστατον τοῦ τεκμηρίου τούτου ἀποδεικνύεται κυρίως ἐκ τῶν ἑξῆς. Ὑποτεθείσθω, ὅτι τριόροφος οἰκία κατοικεῖται ὑπὸ τριῶν οἰκογενειῶν· ἐν δὲ τῷ τρίτῳ πατώματι ἐξερράγη πῦρ, καὶ κατέκαυσεν ἅπασαν τὴν ἑτέραν· οἱ κάτοι τῶν δύο ἑτέρων πατωμάτων ἐνάγουσι τὸν τοῦ τρίτου ἐπὶ ἀποζημιώσει διὰ τὴν καταστροφὴν τῆς κινητῆς αὐτῶν περιουσίας. Δύνανται νὰ εἴπωσιν· ἐπειδὴ ὁ ἐμπρησμὸς συνήθως ἀμελείᾳ τοῦ ἐνοικοῦντος γίνεται, ἔχομεν τὸ τεκμήριον τῆς ἀμελείας κατὰ τοῦ ἐναγομένου, ὅθεν ἂν δὲν ἀποδείξῃ οὗτος τὸ τυχαῖον τοῦ ἐμπρησμοῦ, ἀνάγκη νὰ καταδικασθῇ; Οὐδεὶς τῶν νομομαθῶν ἰσχυρίσθη τοῦτο· οἱ ἐνάγοντες ἐν τῷ προκειμένῳ θέματι ὀφείλουσιν ν' ἀποδείξωσιν, ὅτι ὁ ἐμπρησμὸς προῆλθεν ἐκ πταίσματος τοῦ ἐνοίκου τοῦ τρίτου πατώματος· καὶ μόνον, ἐὰν ἐπιτύχῃ ἡ ἀπόδειξις, θέλει ἐπιτύχῃ καὶ ἡ καταδίκη αὐτοῦ (1).

Ἄλλο θέμα. Ὁ Πέτρος θέλει νὰ διεκδικήσῃ κατὰ τοῦ Παύλου τὴν οἰκίαν Α καὶ ἐνῷ παρασκευάζεται εἰς τὴν δίκην, ἡ οἰκία αὕτη, κατοικουμένη ὑπὸ τοῦ Παύλου, γίνεται παρανάλωμα τοῦ πυρός· οὗτος δὲ, καθὸ κακῆς πίστεως νομεὺς, εὐθύνεται διὰ τὴν ἐξ ἀμελείας πρὸ τῆς κατάρξεως τῆς δίκης καταστροφὴν τοῦ πράγματος· θέλει ὁ ἐνάγων ἐπικαλεσθῇ τὸ τεκμήριον ὅτι ἀμελείᾳ τῶν ἐνοίκων οἱ ἐμπρησμοὶ γίνονται» καὶ ὄντος ἀναμφιβόλου τοῦ ἐμπρησμοῦ, θέλει ἐπιῤῥίψει εἰς τὸν ἐναγόμενον τὴν ἀπόδειξιν, ὅτι ἐκ τύχης ἐνεπρήσθη ἡ οἰκία; Ἂν ἦτον ἀληθὲς τὸ τεκμήριον, βεβαίως. Καὶ ὅμως ἀναμφίβολον εἶναι, ὅτι ἐν τῷ θέματι τούτῳ ὁ ἐνάγων ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὸν ἐκ πταίσματος τοῦ ἐναγομένου ἐμπρησμὸν, καθὸ ἀποτελοῦσα τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς (2). Ἀρκοῦσι, νομίζω, ταῦτα πρὸς ἀπόδειξιν, ὅτι τὸ ἐν λόγῳ τεκμήριον εἶναι ἀνυπόστατον, ἂν καὶ οἱ πλεῖστοι νομομαθεῖς δὲν δύνανται νὰ ἀποσπασθῶσιν αὐτοῦ, θεωροῦντες καὶ αὐτὸ τὸ ἄρθρον 1733 τοῦ γαλλικοῦ Κώδηκος ὡς καθιεροῦν ἐπὶ τῆς πυρκαϊᾶς τεκμήριον τοῦ πταίσματος τοῦ ἐνοίκου (3)· ἐνῷ, ὡς θέλομεν ἴδει μετ' ὀλίγον, τὸ ἄρθρον τοῦτο οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν κοινῶν, τῶν κοινοτάτων περὶ ἀποδείξεων ἀρχῶν εἰς τὸ προκείμενον θέμα (4).

---

(1) Τρολὼν louage § 367, 368, 369.
(2) Weber die verbindlichkeit. Zur Beweisjue hung hkeit (Οὐέβερ περὶ τῆς πρὸς ἀπόδειξιν ὑποχρεώσεως.
(3) Καὶ ὁ κριτικώτατος Τρολὼν δὲν ἀπέφυγε τὴν πλάνην ταύτην.
(4) Ὁ Δουβεργιὲρ Louage τόμ. 1 ἀρ.θ. 408, 411 καὶ ἑπόμ.

Β΄) Πολλοὶ στηρίζουσιν ὡς ὀρθὴν ταύτην τὴν δόξαν εἰς ἕτερον λόγον, τὸν ἑξῆς· «Ὁ ἔνοικος, λέγουσι, μὴ ἀποδίδων τὸ ἐκμισθωθὲν αὐτῷ πρᾶγμα, καὶ ἰσχυριζόμενος, ὅτι ἀπωλέσθη, ὀφείλει, »ἵνα ἀπαλλαγῇ τῆς πρὸς ἀπόδειξιν ὑποχρεώσεως, ν' ἀποδείξῃ οὐ »μόνον τὴν ἀπώλειαν, ἀλλὰ καὶ ὅτι αὕτη προῆλθεν οὐχὶ ἐκ σφάλ»ματός του· διότι κατὰ τὸν νόμον 5 § 15 βιβλ. 13 τίτλ. 16 »καὶ νόμον 23 βιβλ. 50 τίλτ. 17 ὑπόχρεως ὢν νὰ καταβάλῃ πρὸς »φύλαξιν καὶ διατήρησιν τοῦ πράγματος τὴν πρόνοιαν ἐπιμελοῦς »ἀνθρώπου, ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἐξεπλήρωσε τὴν ὑποχρέωσίν »του ταύτην ἀποδεικνύων τὸ τυχαῖον τῆς ἀπωλείας, διότι κατὰ »κανόνα casum fortuitum allegans, ille probare tenetur». Ὅθεν ἡ ὑποχρέωσις αὕτη τοῦ ἐνοίκου συνάγεται ἐκ τούτου, ὅτι ὀφείλει νὰ καταβάλῃ πᾶσαν πρὸς φύλαξιν καὶ διατήρησιν τοῦ μισθωθέντος πράγματος ἐπιμέλειαν, καὶ ὅτι ὁ προτείνων ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὰ τυχηρά, ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ αὐτά.

Ἀλλὰ δὲν εἶναι δύσκολον ν' ἀποδειχθῇ, ὅτι οἱ λόγοι οὗτοι δὲν πρέπει νὰ ἐπιῤῥίψωσιν εἰς τὸν ἐναγόμενον τὴν ἀπόδειξιν τῶν τυχηρῶν. Ὑποτεθείσθω, ὅτι ὁ Πέτρος ἐπώλησε τῷ Παύλῳ τὸν ἵππον Α. ὅτι, λαβὼν τὸ τίμημα, πρόκειται νὰ παραδώσῃ τὸ πωληθὲν τὴν ἐπιοῦσαν· τὴν δὲ προτεραίαν τῆς παραδόσεως καὶ μετὰ τὴν κατάρτισιν τῆς ἀγοραπωλησίας χρησάμενος ἀπροσέκτως τῷ ἵππῳ, ἔβλαψεν αὐτόν· καὶ ὅτι ὁ ἀγοραστής, παρατηρήσας μετά τινα χρόνον ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τὴν βλάβην, καὶ πληροφορηθεὶς περὶ τοῦ αἰτίου αὐτῆς, κινεῖ τὴν τῆς ἀγοράσεως ἀγωγὴν ἐπὶ ἀποζημιώσει. Πῶς θέλει ῥυθμισθῇ τὸ τῆς ἀποδείξεως θέμα; ὁ ἐνάγων λέγει· μετὰ τὴν κατάρτισιν τῆς συμβάσεως ὀφείλει πᾶσαν περὶ τὴν φύλαξιν τοῦ πράγματος ἐπιμέλειαν· παραβὰς αὐτήν, ἔβλαψας αὐτό· πλήρωσε τὴν ἀποζημίωσιν· ὁ δὲ ἐναγόμενος προτείνει, ὅτι ἐκ τύχης συνέβη ἡ βλάβη· οὐδεμία ἀμφιβολία, ὅτι ὁ ἐνάγων ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὴν ἐκ πταίσματος βλάβην τοῦ πωληθέντος ἵππου· ὁ δ' ἐναγόμενος πωλητής, εἰς οὐδεμίαν ὑποχρεούμενος ἀπόδειξιν τῆς τυχαίας βλάβης, δύναται κατ' ἀνταπόδειξιν μόνον τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς, ὅπερ ἐστὶ πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ἀποδείξεως αὐτῆς, νὰ προσαγάγῃ τὴν τῆς τυχαίας βλάβης ἀπόδειξιν· ὅθεν ἰδοὺ θέμα, καθ' ὃ ὁ ἐναγόμενος, καί τοι ὑποχρεούμενος, καθ' ὃν χρόνον συνέβη

προέβη τοσοῦτον, ὥστε παραδεχόμενος ὅτι τὸ ἄρθρον 1738 καθιεροῖ ἐξαιρετικὸν κανόνα, ἐφαρμόζει εἰς αὐτὸν τὸ odia restringenda!

ἡ βλάβη, εἰς πᾶσαν ἐπιμέλειαν πρὸς φύλαξιν, καί τοι ἀναφέρων πρὸς ἀπολογίαν του τὴν τυχαίαν βλάβην, δὲν ὑπόκειται εἰς ἀπόδειξιν αὐτῆς. Ἐντεῦθεν δύναταί τις εὐλόγως νὰ συμπεράνῃ, ὅτι οὔτε ὁ δεύτερος λόγος ὑποστηρίζει τὴν ὀρθὴν λύσιν τοῦ προκειμένου ζητήματος· τί παράδοξον λοιπόν, ἐὰν οἱ ἀντιδοξοῦντες εἰς οὓς μέχρι τινος ἐτασσόμην καὶ ἐγώ, πειθόμενοι περὶ τοῦ ἀνυποστάτου τῶν λόγων, εἰς οὓς ἐστήριζον τὴν ὁποίαν νῦν θεωρῶ ὡς μόνην ὀρθὴν δόξαν, οἱ ὑπερασπισταὶ αὐτῆς ἐνισχύθησαν εἰς τὴν πλάνην, ὅτι ἡ δόξα αὕτη εἶναι ἀποῤῥιπτέα (1).

Δὲν συνετέλεσε δὲ ὀλίγον εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἡμαρτημένης δόξης καὶ ἡ ἀδεξιότης τῶν ἐναγόντων, τῶν ἐπιδιωκόντων τὴν ἀποζημίωσίν των διὰ τὸν ἐμπρησμὸν τῆς ἐκμισθωθείσης οἰκίας των· διότι, μὴ ἀρκούμενοι νὰ θέσωσιν ὡς βάσιν τῆς ἀγωγῆς αὐτῶν τὴν ἐκ τῆς ἐκμισθώσεως παραγομένην ὑποχρέωσιν τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ τῇ ἀποδόσει τοῦ πράγματος, προστιθέασι καὶ τὸ ἕτερον γεγονὸς (ὅπερ ἀποτελεῖ κυρίως τὴν ἀντίκρουσιν τῆς ἐνστάσεως τοῦ ἐναγομένου, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ὑποχρέωσίς του ἀνηρέθη ἐκ τῆς τυχαίας τοῦ πράγματος καταστροφῆς), ὅτι ἐκ πταίσματος τοῦ ἐναγομένου ἐκαύθη ἡ οἰκία. Φυσικωτάτη εἶναι ἐν τοιούτῳ θέματι ἡ κρίσις τοῦ δικαστοῦ, ὅτι, ἀφοῦ ὁ ἐνάγων στηρίζει τὴν ἀγωγήν του εἰς τὴν ἐκ πταίσματος τοῦ ἐναγομένου προξενηθεῖσαν ζημίαν, ἀνάγκη ν' ἀποδείξῃ καὶ τὸ πταῖσμα αὐτοῦ. Τινὲς νομοδιδάσκαλοι (2) ἀποφαίνονται μάλιστα ῥητῶς, ὅτι τῷ ἐνάγοντι ἐπίκειται ἡ ἀπόδειξις τῆς ἐκ πταίσματος τοῦ ἐναγομένου πυρπολήσεως τῆς οἰκίας, ἐὰν ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος ἀναφέρηται ἐν τῇ ἀγωγῇ, ὡς γεγονὸς ἀποτελοῦν τὴν βάσιν αὐτῆς· ἀλλ' ἡ δόξα αὕτη εὐλόγως ἀποδοκιμάζεται ὑπὸ τοῦ Οὐέβερ (3), οὐδὲ χρήζει μακρᾶς ἀναπτύξεως ἡ ἀπόκρουσις αὐτῆς, συναγομένη ἐκ τοῦ ἀναμφισβητήτου δόγματος, ὅτι κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν ἀποδεικτέων γεγονότων ὁ δικαστὴς δὲν πρέπει ν' ἀποβλέπῃ εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος προτεινόμενα ἐν τῇ ἀγωγῇ γεγονότα, ἀλλ' εἰς τοῦτο καὶ μόνον, τίνα ἐξ αὐτῶν ἀποτελοῦσι τὴν ἱστορικὴν βάσιν τοῦ προτεινομένου δικαιώματος· ἐὰν

(1) Ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 301 τοῦ 1860 ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν στηρίζεται εἰς μόνους τοὺς δύο τούτους λόγους.

(2) Δ. χ. Λαΐζερ meditat. ad. Pandectas sp. 176 med. 5 καὶ 6 Ε. Γ. Σχμιτ. Commentar. μέρ. 4 § 960.

(3) Weber die Verbindlichkeit sur Beweisfuehrung (Οὐέβερ περὶ τῆς πρὸς ἀπόδειξιν ὑποχρεώσεως). VI, § 24.

λ. χ. ἐνάγων τις ἐπὶ ἀποδόσει δανείου, προτείνῃ ἐν τῇ ἀγωγῇ τὸ ἀνυπόστατον τῆς τοῦ συμψηφισμοῦ ἐνστάσεως τοῦ ἀντιδίκου του, διότι ἄκυρος εἶναι ἡ προτεινομένη πρὸς συμψηφισμὸν ἀπαίτησις, ἥτις συνετός, καὶ τὸ καθῆκον αὐτοῦ εἰδὼς δικαστής, θέλει ἐπιβάλλει τῷ ἐνάγοντι τὴν ἀπόδειξιν, α') τῆς κατὰ τοῦ ἐναγομένου ὀφειλῆς, καὶ β') τοῦ ἀκύρου τῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου προτεινομένης πρὸς συμψηφισμὸν ἀνταπαιτήσεως, πρὶν ἢ προηγουμένως ἀποδείξῃ ὁ ἐναγόμενος τὴν ἀνταπαίτησιν ταύτην;

Διὰ τοῦτο ἀνέφερον τὸ ἀνωτέρω γεγονός, οὐχὶ ἵνα δικαιολογήσω τὴν ἐναντίαν δόξαν, ἀλλ' ἵνα ἐξηγήσω, πῶς αὕτη παρήχθη καὶ διετηρήθη ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον.

Ἔρχομαι νῦν εἰς τὴν ἀπόδειξιν τῆς ὀρθῆς λύσεως τοῦ ζητήματος· ἡ ἀπόδειξις αὕτη συνάγεται, ὡς προεῖπον Α') ἐκ τῶν κοινῶν περὶ ἀποδείξεως κανόνων.

Θεμελιώδης καὶ πάγκοινος εἶναι ὁ κανών, ὅτι ἕκαστος τῶν διαδίκων ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὰ προτεινόμενα ὑπ' αὐτοῦ γεγονότα, ἐξ ὧν παράγεται ἡ αὐτοτελὴς αἴτησις ἢ ἀνταίτησις αὐτοῦ, καθόσον ταῦτα ἀμφιβάλλονται, ὅταν ἐκδίδηται ἡ τῆς ἀποδείξεως ἀπόφασις· ἰδίως ὁ μὲν ἐνάγων πάντα τὰ πρὸς γέννησιν τοῦ δικαιώματος, ὁ δ' ἐναγόμενος πάντα τὰ πρὸς ἀνατροπὴν αὐτοῦ προτεινόμενα γεγονότα· διότι ἐπ' αὐτῶν στηρίζει (ὁ ἐναγόμενος) τὴν αἴτησιν νὰ κηρυχθῇ ἀνατετραμμένον τὸ δικαίωμα τοῦ ἐνάγοντος.

Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ δόγματος τούτου ὁ ἐνάγων τὸν (πρώην) ἔνοικον τῆς ἐμπρησθείσης οἰκίας του Πέτρον ἐπὶ ἀποζημιώσει τί πρέπει ν' ἀποδείξῃ; ὁ μισθωσάμενος ὀφείλει μετὰ τὴν λύσιν τῆς μισθώσεως ν' ἀποδώσῃ τὸ ἐνοικιασθὲν πρᾶγμα τῷ ἐκμισθώσαντι. Ἐπειδὴ δὲ διὰ διὰ τοῦ ἐμπρησμοῦ ἐλύθη ἡ μίσθωσις (διότι, ἀντὶ οἰκίας, ὑπάρχει μόνον τὸ γήπεδον μετὰ τοῦ μὴ πυρποληθέντος ὕλικοῦ), ὁ ἐκμισθωτὴς ἐνάγει αὐτὸν ἐπὶ ἀποδόσει τοῦ πράγματος. Ἡ καταστροφὴ αὐτοῦ καθ' ἑαυτὴν δὲν ἀναιρεῖ τὴν ὑποχρέωσιν ἐπὶ ἀποδόσει τοῦ πράγματος, ἀλλὰ μετατρέπει αὐτὴν εἰς ὑποχρέωσιν ἐπὶ ἀποδόσει τῆς ἀξίας (1)· ἄρα ὁ ἐνάγων ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ, α')

---

(1) Βασ. (κϛ' 5), 107 ἡ ἐπερώτησις τὸ δὲ κατ' αὐτὴν ἰσχύον δῆλον ὅτι ἰσχύει καὶ ἐπὶ πάσης ἐνοχῆς) λύεται φυσικῶς μὲν διὰ καταβολῆς, ἢ ὅτε φθαρῇ τὸ ὁμολογηθὲν χωρὶς ῥαθυμίας τοῦ ἐπερωτηθέντος Πανδ. (13, 6) 3 § 1 Βασιλ. (13, 1) 3. Εἰ καὶ ἀπο-

τὴν μίσθωσιν καὶ β΄) τὴν καταστροφήν· οὐδὲν ἄλλο, διότι, οὐχὶ ὅτε φθαρῇ, ἀλλ' ὅτε χωρὶς ῥαθυμίας τοῦ ὀφειλέτου φθαρῇ τὸ ὀφειλόμενον, ἀπαλλάσσεται τῆς ἐπὶ ἀποδόσει ἐνοχῆς· ὁ ἐναγόμενος, ὁ ἀποκρούων τὴν ἀγωγὴν, καὶ ἰσχυριζόμενος ὅτι ἐλύθη ἡ ἐξ ἐνοχῆς ὑποχρέωσίς του, ἀνάγκη ν' ἀποδείξῃ, κατὰ τὸν παρατεθέντα νόμον, ὅτι τὸ πρᾶγμα ἐφθάρη χωρὶς ῥαθυμίας αὐτοῦ (ὅτι ἐνεπρήσθη τυχαίως)· τῆς ἐνστάσεως. ταύτης ἀνάγκη νὰ φέρῃ τὴν ἀπόδειξιν, ὅπερ ἐστὶν, ἀνάγκη ν' ἀποδείξῃ τὸ τυχαῖον τοῦ ἐμπρησμοῦ (1).

Β΄) Ἐκ σαφῶν χωρίων τοῦ νόμου.

Ἐπὶ τῆς ἐνεχυριάσεως, ὁ ἐνεχυροῦχος ὀφείλει ν' ἀποδώσῃ το ἐνέχυρον, καταβληθέντος τοῦ χρέους, δι' ὃ ἐδόθη τὸ ἐνέχυρον, ὅπως ὁ μισθωτὴς ὀφείλει ν' ἀποδώσῃ τὸ ἐκμισθωθὲν, λήξαντος τοῦ τῆς μισθώσεως χρόνου· ἢ ἄλλως, λυθείσης τῆς ἐξ αὐτῆς ἐνοχῆς· ἀλλ' ἐὰν τὸ ἐνέχυρον ἀπωλέσθη, πρέπει ν' ἀποδείξῃ ὁ δοὺς τὸ ἐνέχυρον τὴν ἐκ πταίσματος καταστροφὴν πρὸς τὴν καταδίκην εἰς ἀποζημίωσιν, ἢ ὁ λαβὼν αὐτὸ, τὴν ἐκ τύχης, πρὸς ἀπαλλαγήν του; Ὁ Κῶδηξ, ὁ πρόχειρος νόμος, ἡ Ἐπαναγωγὴ, τὰ Βασιλικὰ καὶ ὁ Ἀρμενόπουλος περιέχουσι τὴν ἐξῆς λύσιν· Κ. (4, 24) 5. Βασιλ. (25, 1) 47 Προχ. νόμος τίτλ. 16 κεφ. Ε. Ἐπαναγ. τίτλ. 28 κ. ς΄. Ἀρμεν. (Γ. 5) 22.

Ἐὰν ὁ δανειστὴς μὴ παρ' ἰδίαν αἰτίαν ἀπωλέσῃ τὸ ἐνέχυρον, οὐκ ἐγκαλεῖται· χρὴ δὲ αὐτὸν ἀποδεῖξαι, ὅτι ἀπώλεσεν.

Ὅτι ὁ δανειστὴς εἶναι ἐν τῷ θέματι τούτῳ ὁ ἐναγόμενος, καὶ καθὸ τοιοῦτος ἐπρότεινε, πρὸς ἀπαλλαγήν του, τὴν τυχαίαν καὶ παρ' αὐτοῦ ἀποδεικτέαν ἀπώλειαν, συνάγεται ἀδιστάκτως ἐκ τοῦ Λατινικοῦ πρωτοτύπου τῆς διατάξεως Si ········ non probat manifestis rationibus se perdidisse ········ condemnari debet. ἧττον σαφῶς λύει τὸ ζήτημα τὸ ἐξῆς χωρίον Πανδ. (19, 2) 9 § 4 Βασ, (Κ. 1) 9 Ἀρμεν. (Γ. 8) 14.

δοθῇ τὸ χρησθὲν γενόμενον χεῖρον οὔτε ἀποδοθῆναι λέγεται, εἰ μὴ καὶ τὸ διαφέρον δοθῇ.

Σχολ. Κυρίλλου. Τὸ χεῖρον ἀποδοθὲν εἰ μὴ μετὰ τοῦ διαφέροντος δοθῇ, δοκεῖ μὴ ἀποδοθῆναι.

Στεφάνου. Τοῦτο νόησον ἐπὶ τῶν β. φ. ἀγωγῶν.

(1) Πρβ. Μόμμσεν. Eie Unmoeglichkeit der Leistung in ihrem Einfluss auf oblig. Verhaeltnisse 1853 A. § 20 σελ. 227 καὶ ἑπόμ.

Ὁ μισθωσάμενος ἀγέλην οὐκ ἐνέχεται, ἐὰν δειχθῇ (ἀποδειχθῇ), ὅτι χωρὶς ἀπάτης αὐτοῦ λῃσταὶ αὐτὴν ἀφείλοντο· (τὸ σχόλιον τῶν Βασιλικῶν ἐξηγεῖ τὸ «χωρὶς ἀπάτης» οὐ κατὰ δόλον, οὐδὲ κατὰ ῥαθυμίαν τοῦ μισθωσαμένου, καὶ μετ' ὀλίγον προσθέτει, ὅτι ἡ ὑπὸ τῶν λῃστῶν ἀπώλεια ἐναριθμεῖται τοῖς τυχηροῖς). Ὅθεν ἀνάγκη ν' ἀποδειχθῇ ἡ τυχηρὰ ἀπώλεια· ὑπὸ τίνος; δῆλον ὑπὸ τοῦ προτείναντος· ἄρα ἡ ἀπαλλαγὴ τοῦ μισθωμένου ἀπὸ τῆς καταβολῆς τοῦ μισθώματος ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῆς ἀποδείξεως τῆς τυχαίας τοῦ μισθωθέντος καταστροφῆς. Καὶ ὅμως τὸ χωρίον τοῦτο δύναται νὰ θεωρηθῇ ἧττον σαφὲς ἢ τὸ προηγούμενον, διότι ἐξακολουθεῖ λέγον· «ἀναλαμβάνει δὲ καὶ τοὺς μισθοὺς, οὓς ὑπὲρ τοῦ λειπομένου χρόνου δέδωκε»· ὅθεν ἴσως ἠδύνατό τις νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι ἐνταῦθα πρόκειται περὶ τῆς ἀγωγῆς τοῦ μισθωσαμένου ἐπὶ ἀναλήψει τοῦ ὑπὲρ τοῦ λειπομένου χρόνου μισθοῦ. ὅθεν ὁ μισθωσάμενος, καθὸ ἐνάγων, πρέπει νὰ φέρῃ τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ἀχρεωστήτου τῆς καταβληθείσης ποσότητος, ἀλλὰ τὸ λατινικὸν πρωτότυπον ἀποκρούει τὴν παρατήρησιν ταύτην, καθότι ἐν τῷ πρώτῳ μέρει τοῦ χωρίου πρὸ τοῦ «ἀναλαμβάνει κτλ.» τίθησιν ὡς κανόνα, ὅτι ὁ μισθωσάμενος, ἐὰν ἀποδειχθῇ ἡ τυχαία τοῦ μισθωθέντος ἀπώλεια, δὲν ἀναγκάζεται νὰ φέρῃ τὰ τυχηρὰ ἐπὶ τῆς ἐκ τῆς μισθώσεως ἀγωγῆς· μετὰ δὲ τὸν γενικὸν τοῦτον κανόνα ἀναφέρει «καὶ ἂν (atque) κατέβαλες τὸ ἀχρεώστητον μίσθωμα, ἀναζητεῖς αὐτό».

Ἀνάγκη προσέτι ν' ἀναφέρω ὀλίγα τινα περὶ δύο χωρίων, τὰ ὁποῖα παρατίθενται ὡς ἀναφερόμενα εἰς τὸ προκείμενον θέμα, ἐνῷ, ἀκριβῶς ἑρμηνευόμενα, οὐδόλως συνέχονται μετ' αὐτοῦ· ἐννοῶ τὸ (18, 6) 11 Βασ. (ιθ'. 6) 5 καὶ τὸ (19, 2) 31 § 4. Βασιλικῶν. (Κ'. 1) 30.

Τὸ τεμάχιον 11 (1) πραγματεύεται περὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος. Τί ὁρίζει τὸ δίκαιον, ἐὰν καυθῇ πραθεὶς οἶκος, μὴ δυναμένου τοῦ ἐμπρησμοῦ νὰ συμβῇ χωρὶς πταίσματος. Ὁ Ἀλφῆνος Οὐάρος ἀπαντᾷ ὡς ἑξῆς· ἐπειδὴ ἡ πυρκαϊὰ δύναται νὰ συμβῇ καὶ χωρὶς πταίσματος τοῦ οἰκογενειάρχου, οὗτος δὲν λογίζεται πταίσας, οὐδ' ἐὰν αὕτη συμβῇ ἐξ ἀμελείας τῶν δούλων αὐτοῦ· ὅθεν, ἐὰν ὁ πράτης καταβάλῃ εἰς τὴν φύλαξιν τοῦ οἴκου τὴν ἐπιμέλειαν, ἣν ὀφείλουν νὰ καταβάλωσιν οἱ συνετοὶ καὶ ἐπιμελεῖς ἄνθρωποι, κατ' οὐδὲν ὁρᾷ αὐτὸν τὸ εἰς τὴν οἰκίαν συμβὰν (ἡ πυρκαϊά).

---

(1) Ὁ Τρολὼν παρατίθησιν αὐτὸ ὑπὲρ τῆς ὀρθῆς δόξης· louage § 363.

Τὸ χωρίον τοῦτο οὐδὲν ἀναφέρει περὶ τοῦ ζητήματος, πῶς θέλει ὁρισθῇ ἡ ἀπόδειξις ἐπὶ τῆς κατὰ τοῦ πράτου ἀγωγῆς τοῦ ἀγοραστοῦ περὶ ἀποζημιώσεως διὰ τὸν ἐμπρησμὸν τῆς πωληθείσης καὶ μήπω παραδοθείσης οἰκίας· ὅθεν κατ' οὐδὲν ὁρᾷ τὸ ἡμέτερον θέμα. Ἐὰν παρατίθηται ὑπὲρ τῆς ὀρθῆς δόξης διὰ τὰ ἐν ἀρχῇ αὐτοῦ ἀναφερόμενα, ὅτι ἡ πυρκαϊὰ δὲν δύναται νὰ συμβῇ ἄνευ ῥαθυμίας τοῦ κατοικοῦντος, τὸ τεκμήριον τοῦτο (ὅπερ ἄλλως ἀπεδείχθη ἤδη ἀνωτέρω ὅτι κατ' οὐδὲν συντελεῖ εἰς τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος) ἀνατρέπει ἀμέσως ὁ αὐτὸς νομοδιδάσκαλος λέγων, ὅτι ἡ πυρκαϊὰ sine patrisfamilias culpa fieri potest· ἐκ τούτου ἴσως ἐξηγεῖται, διατὶ καὶ ὁ Ἄσσε παρατίθησι τὸ αὐτὸ χωρίον ὑπὲρ τοῦ ἐναντίου τεκμηρίου, καθὸ ὁ οἰκογενειάρχης ὑποτίθεται καταβαλὼν τὴν συνήθη τῶν ἐπιμελῶν ἀνθρώπων ἐπιμέλειαν (2).

Τὸ δὲ τεμάχιον 30 § 4 περιέχει τὸ ἑξῆς θέμα· ὁ μισθωσάμενος παρέλαβεν οἰκίαν ἐπὶ συμφωνίᾳ ν' ἀποδώσῃ αὐτὴν ἀδιάφθορον ἄνευ βίας καὶ παλαιότητος, ἐξαιρουμένης δηλονότι τῆς φθορᾶς τῆς συμβησομένης ἐξ ἀνωτέρας βίας, ἢ τῆς τοῦ κτιρίου παλαιότητος· τὴν οἰκίαν ταύτην ἐνέπρησε δοῦλός τις τοῦ μισθωσαμένου οὐχὶ ἐκ τύχης. τὸ συμβὰν τοῦτο (eam vim) δὲν φαίνεται ἐξαιρεθὲν τῆς εὐθύνης, οὔτε ὑποτίθεται συνομολογηθὲν, ὅτι δὲν ἐνέχεται ὁ μισθωσάμενος ἐάν τις τῶν οἰκείων καύσῃ τὴν οἰκίαν· διότι ἀμφότεροι οἱ συμβαλλόμενοι ἠννόουν νὰ ἐξαιρέσωσι τὴν τῶν ἐξωτικῶν βίαν (ἣν ἤθελον ἐπιφέρει ἄλλοι παρὰ τοὺς οἰκείους). Τὸ χωρίον τοῦτο ἐπίσης οὔτε λέξιν ἀναφέρει περὶ τοῦ ζητήματός μας· διότι, ἐάν τις τῶν δούλων τοῦ μισθωσαμένου καύσῃ τὴν οἰκίαν οὐχὶ ἐκ τύχης, οὐδεμία ἀμφιβολία, ὅτι ἐνέχεται ὁ μισθωσάμενος· ἀλλὰ τὸ ζήτημα ἡμῶν εἶναι, πῶς θέλει ῥυθμισθῇ ἡ ἀπόδειξις πρὸς φωτισμὸν τοῦ δικαστοῦ· περὶ δὲ τούτου σιωπᾷ ἐντελῶς τὸ χωρίον.

Τὸ συμπέρασμα τοῦ δοκιμίου τούτου εἶναι, ὅτι ἡ ὀρθὴ τοῦ ζητήματος λύσις συνάγεται τοσοῦτον ἀσφαλῶς ἐκ τῶν προπκρατεθέντων λόγων καὶ ὁρισμῶν, ὥστε δύσκολον εἶναι ν' ἀμφιβάλῃ τις εὐλόγως περὶ τῆς ἀληθείας αὐτῆς· ἐλπίζω δὲ, ὅτι εἰς τὴν λύσιν ταύτην θέλουσιν ἐμμείνει ἀμφότερα τὰ ἐφετεῖα ἡμῶν.»

— Μετὰ τὴν ἀνωτέρω διατριβὴν ἐξεδόθη ἑτέρα τις διατριβὴ, ἔχουσα οὕτως·

Μεγάλως ἐπασχολεῖ τὰ δικαστήρια καὶ τοὺς νομομαθεῖς τὸ ζήτημα 1) ἐὰν ὁ μισθωτὴς πυρποληθείσης οἰκίας ἦναι ὑπεύθυνος ἀπέ-

---

(1) Von der culpa (περὶ τῆς ἀμελείας). σ. 412 καὶ 413.

ναντι τοῦ ἐκμισθωτοῦ, ἐὰν δὲν ἀποδείξῃ, ὅτι ἡ πυρπόλησις προῆλθεν ἐκ τύχης καὶ 2) εἰς ποῖον ἐπίκειται τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως, εἰς τὸν ἐνάγοντα δηλονότι, ὅτι ἐξ ἁμαρτήματος τοῦ μισθωτοῦ προῆλθεν ὁ ἐμπρησμός; Ἢ εἰς τὸν εναγόμενον ν' ἀποδειξῃ, ὅτι προῆλθεν ἐκ τύχης.

Τὸ ἐφετεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18116 ἀποφάσεώς του, ἀπεφάνθη τὸν μισθωτὴν ὑπόχρεων ν' ἀποδείξῃ τὸ τυχαῖον τοῦ ἐμπρησμοῦ.—Τὸ ἐφετεῖον Ναυπλίου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 301 (1860) ἀποφάσεώς του στηριζόμενον εἰς τοὺς νόμους 5 § 15. (13, 6)—23 (50, 17). Πανδεκτῶν ἀπεφάνθη, ὅτι ὁ μισθωτὴς μὴ ἀποδίδων τὰ πρᾶγμα, ὅπως τὸ παρέλαβεν, ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ οὐ μόνον τὴν ἀπώλειαν, ἀλλὰ καὶ ὅτι αὕτη δὲν προῆλθεν ἐκ σφάλματός του.—Ἀπεναντίας ὁ Κύριος Καλλιγᾶς καὶ ὁ Κύριος Οἰκονομίδης ἐκφράζονται κατὰ τοῦ ἐκμισθωτοῦ, μὴ παραδεχόμενοι τὸ τεκμήριον, ὡς καὶ ὁ Κύριος Παπαῤῥηγόπουλος εἰς τὸ σύγγραμμά του περὶ ἐνοχικοῦ δικαίου· πλὴν τελευταῖον ἐδημοσίευσεν εἰς τὸν ἀριθ. 5 τῆς ἐφημερίδος τῶν Δικαστηρίων ἓν δοκίμιον, διὰ τοῦ ὁποίου παραιτεῖται τῆς προτέρας γνώμης του, συντασσόμενος τοῖς ἐφετείοις, πλὴν οὐχὶ διὰ τῶν λόγων, ἐφ' ὧν στηρίζονται ταῦτα. Κατ' αὐτὸν δὲν ὑπάρχει τεκμήριον, ἐπιβαρύνον τὸν μισθωτὴν, οὐχ ἧττον ὅμως ὀφείλει νὰ παραδώσῃ τὸ παρ' αὐτοῦ μισθωθὲν εἰς ἣν τὸ ἔλαβε κατάστασιν.

Τὸ καθ' ἡμᾶς φρονοῦμεν, ὅτι τὰ ἐφετεῖα, ἐπηρεαζόμενα μᾶλλον ἐκ τῆς ἀμηχανίας, εἰς ἣν ἤθελε περιπέσειν ὁ ἰδιοκτήτης, κινδυνεύων νὰ στερηθῇ τοῦ πράγματός του, ἢ ἐκ τῆς ἀδικίας, ἣν ἤθελεν ὑποστῇ ὁ μισθωσάμενος, ὑποβαλλόμενος εἰς ἓν τεκμήριον, ὅπερ καθὸ τοιοῦτον οὐδεμίαν ἐμπνέει ἑδραίαν πεποίθησιν, ἐν ᾧ ἡ ἀμφιβολία ἑρμηνεύεται πάντοτε ὑπὲρ τοῦ ἐναγομένου, περιπίπτουν εἰς ἀπάτην· καὶ ὁ Κ. Παπαῤῥηγόπουλος, στηριζόμενος ἐπὶ τῶν ὁποίων παραθέτει νόμων, ἀπομακρύνεται προφανῶς τοῦ πνεύματος αὐτῶν.

Ὡς πρὸς τὸ τεκμήριον, ὅπερ ἐπικαλοῦνται τὰ ἐφετεῖα πρὸς ὑποστήριξιν τῆς νομολογίας των, ὁ Κύριος Παπαῤῥηγόπουλος διὰ τῶν ἐμβριθῶν σκέψεών του καὶ τοῦ κύρους τῶν συγγραφέων, οὓς παραθέτει, ἀποχρώντως ἀπέδειξεν, ὅτι τὸ τοιοῦτον τεκμήριον εἶναι ἀνυπόστατον, ὡς μὴ στηριζόμενον εἰς νόμον ῥητὸν, ὥστε ἀλυσιτελὴς ἀποβαίνει πᾶσα περὶ τούτου συζήτησις, καὶ μόνον ὡς ἐκ περισσοῦ ἠδύνατό τις νὰ προσθέσῃ τὸν νόμον 11 Πανδεκτῶν 19, 2, κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ ἐκμισθωτὴς πρέπει ν' ἀποδείξῃ, ὅτι ὁ μισθωτὴς ἔπραξε σφάλμα, εἰσαγαγὼν εἰς τὴν ἐμπρησθεῖσαν οἰκίαν

πρόσωπα, προξενήσαντα τὴν ζημίαν, καὶ νὰ συμπεράνῃ ἐξ ἐπιχειρήματος. ὅτι, ὁσάκις ἀποδίδεται σφάλμα εἰς τὴν μισθωτὴν, τοῦτο πρέπει νὰ ἀποδειχθῇ παρὰ τοῦ ἐκμισθωτοῦ. Ἐρευνῶντες δὲ τὸ ζήτημα ὑπὸ τὴν ἔποψιν, καθ' ἣν ὁ Κ. Παπαῤῥηγόπουλος τὸ ἠρεύνησεν, ἂς μᾶς ἐπιτρέψῃ νὰ ἐκφράσωμεν τὴν ἐναντίαν γνώμην.

Ἐὰν ἦναι ἀναμφισβήτητον, ὅτι ἕκαστος τῶν διαδίκων ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὰ προτεινόμενα παρ' αὐτοῦ γεγονότα, εἶναι ἐπίσης ἀναμφισβήτητον, ὅτι ἡ ἀπόδειξις ἐπιβάλλεται πάντοτε εἰς τὸν ἐνάγοντα καὶ οὐχὶ εἰς τὸν ἐναγόμενον, καὶ κατὰ μείζονα λόγον προκειμένου περὶ τῆς ἀθωότητος αὐτοῦ· πᾶς ἄνθρωπος τεκμαίρεται καλὸς καὶ ἐπιμελής, μέχρις ὅτου ἀποδειχθῇ τὸ ἐναντίον.

Προκειμένου περὶ ἐμπρησμοῦ οἰκίας, ὁ μισθωσάμενος, λέγει ὁ Κ. Παπαῤῥηγόπουλος, μετὰ τὴν λύσιν τῆς μισθώσεως ὀφείλει ν' ἀποδώσῃ τὴν μισθωθεῖσαν οἰκίαν τῷ ἐκμισθώσαντι, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἐνάγεται παρὰ τοῦ ἐκμισθωτοῦ. Ἐὰν ὁ ἐνάγων περιορισθῇ εἰς τὴν ἀγωγήν του νὰ ζητήσῃ ἁπλῶς καὶ καθαρῶς τὴν ἐπιστροφὴν τῆς οἰκίας, ὁ ἐναγόμενος θέλει τῷ ἀπαντήσει, ὅτι ἡ οἰκία του ἐνεπρήσθη· ἢ, ἂν ἀμφιβάλῃ, ἂς ἔλθῃ νὰ ἴδῃ τὰ ἐρείπια αὐτῆς· πλὴν ὁ Κύριος Παπαῤῥηγόπουλος ἰσχυρίζεται, ὅτι ἡ καταστροφὴ τοῦ πράγματος καθ' ἑαυτὴν δὲν ἀναιρεῖ τὴν ὑποχρέωσιν.

Ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος ἤθελεν εἶσθαι ὀρθὸς, ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ πράγματος, τοῦ ὁποίου ἡ καταστροφὴ δὲν ἦτον ἀναμφισβήτητος· τότε βεβαίως ὁ ἐναγόμενος ὤφειλε ν' ἀποδείξῃ τὴν καταστροφὴν, διὰ τὸν λόγον, ὅτι δύναται, καί τοι ἀφανὴς, νὰ ὑπάρχῃ· ἀλλ' ὁ Κύριος Παπαῤῥηγόπουλος δὲν περιορίζεται νὰ θέσῃ εἰς βάρος τοῦ ἐναγομένου τὴν ἀπόδειξιν τῆς καταστροφῆς, ἀλλὰ τῷ ἐπιβάλλει τὴν ὑποχρέωσιν ν' ἀποδείξῃ προσέτι, ὅτι τὸ πρᾶγμα δὲν ἀπωλέσθη ἐκ ῥαθυμίας του, διότι τότε μόνον ἀπαλλάττεται ἐκ τῆς ἐπὶ ἀποδόσει ἐνοχῆς του. Ἐν ἄλλαις λέξεσι, ν' ἀποδείξῃ, ὅτι δὲν ἡμάρτησε, καὶ ὅτι ἐξεπλήρωσε τὸ χρέος του. Ἀλλ' ὁ ἰσχυρισμὸς δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὴν προεκτεθεῖσαν ἀρχὴν, ὅτι ἕκαστος τεκμαίρεται καλὸς καὶ ἐπιμελὴς, μέχρις ὅτου ἀποδειχθῇ τὸ ἐναντίον; (ὅρα ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν ταύτην Βοέτιον ad Legem Aquiliam ἀριθ. 20). Ἐκτὸς δὲ τούτου, προκειμένου περὶ φθορᾶς, ἐκ τῆς ὁποίας ὁ μισθωσάμενος ὄχι μόνον δὲν ὠφελεῖται, ἀλλὰ καὶ εἰς ζημίαν δύναται νὰ ὑποβληθῇ ὡς ἐπὶ ἐμπρησμῷ οἰκίας, εἰς ἣν ἔχει ὅλην τὴν ἑαυτοῦ κινητὴν περιουσίαν, δύναται νὰ ὑποτεθῇ ῥάθυμος ὁ μισθωσάμενος; Ὁ Κύριος Παπαῤῥηγόπουλος διὰ νὰ καταστήσῃ ἐναργεστέραν τὴν ὀρθότητα τῆς γνώμης του προβαίνει καὶ εἰς παραδείγματα, στηριζόμενα ἐπὶ σαφῶν χωρίων τοῦ νόμου.

Ἐπὶ τῆς ἐνεχυριάσεως, ὁ ἐνεχειριοῦχος, λέγει, ὀφείλει ν' ἀποδώσῃ τὸ ἐνέχειρον, ἤ, ἐὰν τὸ ἐνέχειρον ἀπωλέσθη, πρέπει ν' ἀποδείξῃ ὁ δοὺς τὸ ἐνέχειρον τὴν ἐκ πταίσματος καταστροφὴν πρὸς καταδίκην εἰς ἀποζημίωσιν, ἢ ὁ λαβὼν αὐτὸ τὴν ἐκ τύχης πρὸς ἀπαλλαγήν του; καὶ ἐνταῦθα προσθέτει τὸ ἑξῆς τεμάχιον.

Ἐὰν ὁ δανειστὴς μὴ παρ' ἰδίαν αἰτίαν ἀπωλέσῃ τὸ ἐνέχυρον οὐκ ἐγκαλεῖται. «Χρὴ δὲ αὐτὸν ἀποδεῖξαι, ὅτι ἀπώλεσεν». Ἀλλ' ἆρά γε ὁ νόμος οὗτος πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ ἀνεξαιρέτως εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις; ἡ θέσις τοῦ ἐνεχυρειούχου δανειστοῦ εἶναι ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τοῦ ἰδιοκτήτου μιᾶς ἐμπρησθείσης οἰκίας, εἰς ἣν κατοικεῖ; Πολλοῦ γε καὶ δεῖ.

Ἐὰν λόγου χάριν συμπέσῃ νὰ καῇ μία οἰκία, ἐντὸς τῆς ὁποίας κατοικεῖ ὁ ἰδιοκτήτης, τὸ δὲ πῦρ, ἐξαπλωθὲν, ἐνέπρησε καὶ ἄλλας γειτονικὰς οἰκίας, οἱ κύριοι τῶν ὁποίων ἐνάγουν τὸν ἰδιοκτήτην πρὸς ἀποζημίωσιν, πρέπει νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἰδιοκτήτης ν' ἀποδείξῃ, ὅτι δὲν ἐραθύμησεν εἰς τὴν προφύλαξιν τῆς οἰκίας του; Ὄχι βεβαίως, διότι ὁ ἰδιοκτήτης οὐδὲν ὄφελος προσδοκᾷ ἐκ τοῦ ἐμπρησμοῦ· ἀπεναντίας βλάβην σημαντικὴν, ὅπερ πείθει πάντα ἄνθρωπον, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ῥαθυμήσῃ. Μήπως ὁ αὐτὸς λόγος δὲν συνηγορεῖ καὶ ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ; δυνάμεθα νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι αὐτὸς δὲν κατέβαλε πᾶσαν ἐπιμέλειαν περὶ τὴν φύλαξιν τῆς οἰκίας, ἀφοῦ ὁ ἐμπρησμὸς, ἐκτὸς τῶν πραγμάτων του, καὶ τὴν ζωὴν αὐτοῦ καὶ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας του ἠδύνατο νὰ ἐκθέσῃ εἰς κίνδυνον; δὲν δυνάμεθα λοιπὸν νὰ γενικεύσωμεν τὸ ἀνωτέρω κείμενον, ὅπερ ἀφορᾷ εἰδικήν τινα περίπτωσιν, καὶ εἰς τὸ εἶδός του ἀντίκειται πρὸς τὰ αἴτια τῆς συμβάσης ἀπωλείας. Καὶ τῷόντι ἐπὶ τοῦ ἐνεχύρου ὁ πιστωτὴς δὲν εἶναι ἀξιόπιστος προτείνων ἁπλῶς καὶ καθαρῶς ὅτι ἀπώλεσε τὸ ἐνέχυρον, καὶ πρέπει νὰ καταδικασθῇ εἰς ἀποζημίωσιν, ἐὰν ἀποδείξῃ ἐναργῶς, ὅτι ἀπώλεσε τὸ ἐνέχυρον. Ἐὰν ἰσχυρισθῇ, ὅτι κλέπται, εἰσελθόντες εἰς τὴν οἰκίαν του, τὸ ἀφήρεσαν, ἐννοεῖται ὅτι, ἐπειδὴ καὶ ἠδύνατο νὰ διευκολύνῃ τὴν κλοπὴν ταύτην καὶ ὠφεληθῇ, συνεννοούμενος μετὰ τῶν κλεπτῶν, ὀφείλει νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι εἶχε λάβει ὅλας τὰς προφυλάξεις διὰ νὰ μὴν εἰσέλθωσιν οἱ κλέπται.

Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν ταυτότης περιπτώσεων. Ἐταῦθα ὑπάρχουσι συμφέροντα ὅλως ἀντίθετα ἐκείνων τῆς περιπτώσεως τοῦ ἐμπρησμοῦ.

Ὁ Κύριος Παπαῤῥηγόπουλος ἐπικαλεῖται καὶ ἄλλο παράδειγμα· «ὁ μισθωσάμενος ἀγέλην, λέγει, οὐκ ἐνέχεται, ἂν ἀποδειχθῇ, ὅτι

χωρὶς ἀπάτης αὐτοῦ λησταὶ ἀφείλοντο· τὸ δὲ χωρὶς ἀπάτης ἑρμηνεύει οὐ κατὰ δόλον, οὐδὲ κατὰ ῥαθυμίαν τοῦ μισθωσαμένου. ὅθεν, ἐξακολουθεῖ, ἀνάγκη ν' ἀποδειχθῇ ἡ τυχηρὰ ἀπώλεια ὑπὸ τοῦ προτείναντος αὐτήν. Ὀρθώτατα, διότι καὶ ἐνταῦθα ὁ μισθωσάμενος δὲν εἶχε τίποτε ν' ἀπωλέσῃ ἐκ τῆς ἁρπαγῆς τῆς ἀγέλης, καὶ διὰ τοῦτο ὑποτίθεται, ὅτι δὲν κατέβαλε τὴν ἀπαιτουμένην ἐπιμέλειαν. Καὶ οὐχὶ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὸ συμφέρον του ἠδύνατο νὰ εὕρῃ ἐξ ἁρπαγῆς τῆς ἀγέλης. Πιθανώτατα συννενοηθεὶς μετὰ τῶν λῃστῶν, διευκόλυνε τὴν διάρπαγὴν ἐπὶ ἀμοιβῇ.

Ἄρα καὶ ἐνταῦθα ὑπάρχουν ἀντίθετα συμφέροντα· φρονῶ λοιπόν, ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀποφανθῶμεν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ βάρους τῆς ἀποδείξεως, ὡς ὁ Κ. Παπαῤῥηγόπουλος ἀποφαίνεται, μὲ τρόπον γενικόν· καθότι· ἐὰν δυνάμει τοῦ κανόνος eadem ratio, idem jus, πρέπει νὰ ἀποφαινώμεθα ἐξ ἴσου, ὁσάκις εἰς δύο διακεκριμμένας περιπτώσεις, ταὐτὰ αἴτια συντρέχουν· ἐπίσης πρέπει ν' ἀποφαινώμεθα διαφοροτρόπως, ὅταν διάφορα εἰσὶ καὶ τὰ αἴτια, καὶ μάλιστα ὅταν πρόκηται νὰ μεταβάλωμεν καὶ τὴν τάξιν τῆς ἐπικρατούσης διαδικασίας.

Περαίνοντες τὸν λόγον μας, φρονοῦμεν, ὅτι τεκμήριον δὲν ὑπάρχει περὶ τοῦ ἐκ σφάλματος τοῦ ἐνοίκου συμβάντος ἐμπρησμοῦ, καὶ ὅτι τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως πίπτει εἰς τὸν ἐνάγοντα (1).

§ 309.

Συμβάσεις.—Τροπολογίαι αὐτῆς.—Ὁ Α ἐνήγαγε τὸν Β ζητῶν μισθοὺς ὑπηρετικούς· ὁ ἐνάγων ὡμολόγησε μὲν τὴν ἀρχικὴν περὶ μισθώσεως συμφωνίαν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀντιδίκου του, διϊσχυρίσθη δὲ ὅτι ἐπῆλθε κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος νέα τις συμφωνία, τροπολογοῦσα τὴν τοῦ πρώτου.—Τὸ δικαστήριον ἐπέβαλεν εἰς τὸν ἐναγόμενον τὴν ὑποχρέωσιν ν' ἀποδείξῃ τὴν νέαν ταύτην συμφωνίαν, διότι εἰκάζεται κατὰ νόμον ὅτι ἐξακολουθεῖ ἡ πρώτη μέχρις οὗ ἀποδειχθῇ ἡ νέα συμφωνία. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 28 τοῦ 1847, ἣν ἐν Εὑρετ. τόμ. 4 σελ. 401.

§ 310.

Τί ἐπὶ τῆς ἐνστάσεως exceptio non adimpleti contractus; Ἡ ἔνστασις αὕτη στηρίζεται εἰς τὸ γεγονός, ὅτι ὁ ἐναγόμενος ἔχει

(1) Ἐφ. Δικαστηρίων σ. 205. Διατριβὴ τοῦ Κ. Γουλεμῆ.

κατὰ τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τοῦ αὐτοῦ συμβολαίου πηγάζουσαν ἀπαίτησιν· ἀλλ' ἡ ἀπόδειξις τοῦ γεγονότος τούτου θέλει εἶσθαι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον περιττὴ, διότι προκύπτει ἐξ αὐτῆς τῆς ἀγωγῆς, τῆς στηριζομένης εἰς ἀμφοτεροβαρῆ σύμβασιν καὶ ἑπομένως συνομολογούσης, ὅτι ἐξ αὐτῆς παρήχθη καὶ ὑπὲρ τοῦ ἐναγομένου ἀπαίτησις. Ἡ περαιτέρω δὲ ἀπόδειξις, ὅτι ἡ ἀπαίτησις αὕτη δὲν ἀνῃρέθη διὰ καταβολῆς ἢ ἄλλως, εἶναι περιττὴ, διότι ὁ ἀποδεικνύων γεγονὸς, ἐξ οὗ κατὰ τὸν νόμον παράγεται ὑπὲρ αὐτοῦ δικαίωμα, οὐδόλως ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ καὶ ὅτι δὲν συνέβη ἕτερον γεγονὸς ἀναιροῦν τὸ δικαίωμά του· τοιαῦτα γεγονότα, ἀποτελοῦντα ἀνατρεπτικὰς ἐνστάσεις κατὰ τῆς περὶ τοῦ κεκτημένου ἐκείνου δικαιώματος ἀγωγῆς, πρέπει νὰ προταθῶσι καὶ ν' ἀποδειχθῶσιν ὑπὸ τοῦ καθ' οὗ προτείνεται τὸ δικαίωμα· ὅθεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἅμα προτείναντος καὶ ἀποδείξαντος τοῦ ἐναγομένου ὅτι παρήχθη ἐκ τῆς ἀμφοτεροβαροῦς συμβάσεως τοιοῦτον ὑπὲρ αὐτοῦ δικαίωμα, εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀπόκειται ν' ἀποδείξῃ κατ' ἀντένστασιν ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐναγομένου ἀνῃρέθη, καὶ οὕτω ν' ἀποκρούσῃ τὴν ἔνστασιν. Ὁ ἁπλοῦς οὗτος συλλογισμὸς λύει τὸ σπουδαῖον ζήτημα ἐὰν ἡ ἀντίῤῥησις αὕτη εἶναι ἔνστασις, ἢ ἀρνητικὴ ἀπάντησις εἰς τὴν ἀγωγήν (1)· ὅπερ παρέσχε πολλὰ πράγματα εἰς τοὺς ἀρχαιοτέρους νομοδιδασκάλους. Ὅτι ἡ ἀντίῤῥησις αὕτη ἀποτελεῖ ἀληθῆ ἔνστασιν ἀποφαίνεται ῥητῶς ὁ νόμος (2).

Ἓν μόνον χωρίον (3) παρέχει ἀμφιβολίας λέγον, ὅτι ὑπὲρ τοῦ ἀγοραστοῦ, τοῦ μὴ προσενεγκόντος ὁλόκληρον τὸ τίμημα, nondum est ex empto actio, ὅπερ δύναται νὰ ἔχῃ καὶ τὴν ἔννοιαν ὅτι δὲν τίκτεται ἡ τῆς ἀγορασίας ἀγωγή, ἀλλὰ κατὰ τὸν τρόπον τοῦ λέγειν τῶν Ῥωμαίων νομομαθῶν ἡ ἔκφρασις αὕτη ἔχει καὶ τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἡ τῆς ἀγορασίας ἀγωγὴ ὑπάρχει μὲν, ἀλλὰ δὲν φέρει εἰς τὸ ζητούμενον ἀποτέλεσμα (ἀποκρούεται ἐπὶ τοῦ παρόντος ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου)· τὴν δὲ τελευταίαν ταύτην ἔννοιαν ἀποδεικνύουσιν ἐναργῶς ἕτερον χωρίον καὶ ἡ τελευταία περίοδος τοῦ πρὸ μικροῦ παραταθέντος (4).

---

(1) Ἄρθρον 515—548. ἄρθρον 551 καὶ ἑπόμ. τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

(2) Ὅρα σημ. 8, τ. α. Παπ. σ. 94.

(3) (19, 1) 13 § 8.

(4) (21, 1) 57. (19, 1) 12 § 8 ἐν τέλ.

Πίναξ Λεκτικὸς

Τῶν ἐν τῇ λέξει τίς ἀποδεικνύει;

Ἄγνοια πράγματος § 103.
Ἄγνοια νόμου 103, 249.
Ἀγοραπωλησία § 178, 225, 276, 306, 264, 291, 292.
Ἀγωγὴ Πουβλικιανὴ § 108.
Ἀγωγὴ Σερβιανὴ § 102.
Ἀγωγιάτης § 157.
Ἄδειαι ἀπουσίας § 159.
Ἀκυρότης § 213.
Ἀλλοδαπὸς § 118, 147, 159. Πρβ. τὴν λέξιν Ἔγγραφα.
Ἀμέλεια § 187. ὅρα ἐπιμέλεια.
Ἀνάκλησις κληροδοτήματος § 304
Ἀναργυρίας ἔνστασις § 226.
Ἀναστασιανὸς νόμος § 160.
Ἀνηλικότης. ὅρα ἡλικία.
Ἀνταλλαγὴ προικώου § 299.
Ἀπαγόρευσις § 130, 131, 237.
Ἀπάτη § 213, 241.
Ἀποκατάστασις § 120, 215, 228, 275.
Ἀπόστασις § 277.
Ἀπόφασις ἀνέκκλητος § 201.
Ἀπώλεια δικαιώματος § 199 ἐπ.
Ἁρμοδιότης § 112.
Ἀσφάλεια 218.
Ἄσωτος § 237.
Αὐτεξουσιότης § 257 ὅρα ἡλικία.
Ἀχρεώστητον § 104.
Βία § 213.
Βλάβη ὑπέρμετρος § 129.
Γάμος § 179
Γραμματείου χίωσις § 298 ὅρα ὁμόλογα· ἔγγραφα.
Γυνή· ὅρα σύζυγος, προίξ.
Γήπεδα § 171.
Δάνεια ναυτικὰ § 128, 205, 207, 219.
Δάνειον § 199, 229, 262 ὅρα ἠθικὰ πρόσωπα.
Δημοπρασία § 184.
Δημοσίευσις κατασχέσεως § 174, 202, 245.
Διαθήκη § 248 παρατυπίαι § 249.
Διαθῆκαι § 249³, 250, 252, (μέμψις) 251.
Διανομὴ ἐπικοίνου § 166.
Διατροφὴ § 148, 236.
Διαχείρησις § 135, 294, 295.
Διεκδίκησις § 107, 173.
Διοίκησις ἀλλοτρίων § 135, 294, 295.
Δόλος § 295.
Δωρεὰ § 144, 189, 192, 261.
Ἔγγραφα (προσαγωγὴ πρωτοτύπων) § 205.
Ἔγγραφα § 203, 265–267, 283
Ἔγγραφα δηλοῦντα ἢ μὴ τὴν αἰτίαν § 105.
Ἐγγράφου προχρονολόγησις § 223. ἀγορὰ ἐπὶ Τουρκίας § 225.
Ἐγγύησις § 147, 229, 237.
Ἔγκρισις § 217.
Ἔθιμον § 235, 268.
Εἰκονικότης § 213.
Ἔκθεσις περὶ θαλασσίου δυστυχήματος § 110.
Ἐμπορικὴ ἰδιότης § 127, 134, ἔμπορος 216.
Ἐμπρησμὸς § 308.
Ἐνάγων § 116, 124 127, 141, 142, 153—155 ἐπ. 303.
Ἐναγόμενος § 136, 137, 138, 140—142, 152—155 ἐπ.
Ἔνδικα μέσα § 270.

κατὰ τοῦ ἐνάγοντος ἐκ το
τησιν· ἀλλ' ἡ ἀπόδειξις τ
τὸ πλεῖστον περιττή, διό
στηριζομένης εἰς ἀμφοτε
γούσης, ὅτι ἐξ αὐτῆς π
σις. Ἡ περαιτέρω δὲ ἀπ
διὰ καταβολῆς ἢ ἄλλω
νές, ἐξ οὗ κατὰ τὸν ν
δόλως ὀφείλει ν' ἀπο
ροῦν τὸ δικαίωμά το
πτικὰς ἐνστάσεις κ
ματος ἀγωγῆς, πρέπ
καθ' οὗ προτείνεται
προτείναντος καὶ ἀ
τῆς ἀμφοτεροβαρο
τὸν ἐνάγοντα ἀπό
καίωμα τοῦ ἐναγο
στασιν. Ὁ ἁπλοῦς
ἐὰν ἡ ἀντίῤῥησις
τὴν ἀγωγήν (1)·
τέρους νομοδιδασ
ἔνστασιν ἀποφαίν

Ἐν μόνον χωρ
ἀγοραστοῦ, τοῦ μ
est ex emto actio
τίκτεται ἡ τῇ, ἀ
γειν τῶν Ρωμαίω
νοιαν, ὅτι ἡ τῆς
εἰς τὸ ζητούμενον
τοῦ ἐναγομένου)·
ἐναργῶς ἕτερον χ
παραταθέντος (4).

---

(1) Ἄρθρον 515
δικονομίας.

(2) Ὅρα σημ. 8,

(3) (19, 1) 13

(4) (21, 1) 57.

§ 231, 232 ἐπ.
…3, 271, 302.
…08, 183, 209,

§ 200, 262.
…13.
§ 160.

…ή § 192.
, 213.
§ 191, 217.
…36, 92, 113, 116

§ 110.
…ότης 111.
§ 151.
…1, 109, 139. 194,
…0—281.
…ναλλαγή § 299.
…λή διατροφῆς § 236.
…ένος § 297.
294—296.
§ 272.
ὅρα ἀγοραπωλησία.
Ὅρα τὴν λ. ἐπιμέλεια.

Στρατιωτικὸς § 159, 238.
Συγκυριότης § 124, 169.
Σύζυγοι § 181, 210. 211. 212
Συναλλαγματικαὶ § 149 ἑπόμ. 220.
Σύνδικοι § 163.
Συνθῆκαι § 260·
Τεκμήριον § 309.
Τελεσιδικία § 156.
Τυχηρὰ § 308.
Ὕδατος χρῆσις § 204.
Ὑδραῖοι § 171.
Ὑπαιτιότης § 227.
Ὑπέρθεσις ὀφειλέτου § 285.
Ὑποθήκη § 177.
Φύλαξις § 292.
Χαρτόσημον § 283.
Χρέος § 132, 180. ὅρα τὴν λ. Δάνειον.
Χρημάτια § 158.
Χρησιδεσποτεία § 217, 227.
Χρονολογία § 149 ἐπ.
Χρονολογία συναλλαγματικῶν § 220.
Χωρισμὸς κτημάτων 274.

ΠΙΝΑΞ

Τῶν ἐν τῇ λέξει Τίς ἀποδεικνύει ἀποφάσεων.

Α΄.) Ἀρείου Πάγου.

οῦ 38 § 165
» 40 » 203
» 41 » 231
» 47 » 163
» 47 » 151
» 47 » 164
…37

Ἀπ.
80 τοῦ 48 § 120
102 » 48 » 227
106 » 48 » 168
123 » 48 » 159
132 » 48 » 289
174 » 48 » 225
178 » 48 σ. 33 καὶ § 159
197 » 48 » 14
201 » 48 » 38
33 » 49 ς 208

Ἐνεχύρου ἀπώλεια § 161, 199, 102, 296.
Ἔνστασις § 141, 142, 156, 196, 199, 201, 246, 247, 268, 269.
Ἐντολὴ § 136, 307, 286, — 289 (γνῶσις αὐτῆς) 221. Χρήματα ἐντολέως § 222. Προχρονολόγησις ἐγγράφου § 223 ὅρια ἐντολῆς § 224.
Ἐπίδοσις § 159, 191, 238, 239.
Ἐπιμέλεια § 294, 295 ὅρα τὴν λέξ. ἐντολὴ καὶ ἐπιμέλεια.
Ἐπιτροποκηδεμόνων παραιτουμένων ἡλικία § 100, 294, 295.
Ἐργολαβία § 167, 219 καὶ σελ. 52.
Ζωὴ § 214, 234.
Ἠθικὰ πρόσωπα (δάνεια) § 121.
Ἡλικία § 115, 133, 175, 257, 260, 271.
Ἡλικία ἐπιτροποκηδεμόνων παραιτουμένων § 110.
Ἡλικία μάρτυρος § 186.
Ἡμεδαπὸς § 118.
Θάνατος § 214, 234.
Ἰδιότητες § 163—165, 242.
Κακὴ πίστις § 227.
Κακὴ πίστις § 117.
Καλὴ ἢ κακὴ πίστις κατόχου § 101.
Καρποὶ § 101.
Καταλογιστὸν πταῖσμα § 294.
Κατάσχεσις § 119, 174, 177, 180, 196² ἐπ. 202.
Κατάσχεσις § 243 (κυριότης) § 243 ἐπ. (Δημοσίευσις) § 245.
Κάτοχοι καλῆς ἢ κακῆς πίστεως § 101, 117.
Κληροδόχος § 193, 248, 249² 256, 304.
Κληρονομία (ἀνάμιξις) § 122.
Κληρονομία § 123.
Κληρονόμος (ὅτι εἷς) § 125, 188
Κληρονομία· (παραίτησις) § 114.
Κληρονομία § 252, 253, 254, 279 — 282 (ὑπεισέλευσις) 255
Κοινοκτημοσύνη § 268.
Κράτησις προσωπικὴ § 236.
Κρῆτες § 123.
Κυριότης § 273 ὅρα τὴν λέξιν διεκδίκησις. Κατάσχεσις.
Λεῖαι § 300.
Μανία § 237.
Μάρτυρες ἐν τοῖς συμβολαίοις ὅτι Ἕλληνες § 162 ἐν διαμαρτ. § 230.
Μάρτυρες γείτονες σ. 33.
Μεσοτοιχία § 170.
Μισθὸς § 197.
Μίσθωσις § 185, 116, 126, 208, 284, 290, 291, 102.
Μονὴ § 178, 195 ὅρα τὴν λέξ. ἠθικὰ πρόσωπα.
Μουκιάνειον δόγμα § 210, 211
Νομὴ § 231, 232 ἑπόμ. 301. 305.
Νόμος ἀλλοδαπὸς § 203, 161, 163.
Νόμος § 146.
Ὁμολογία § 197.
Ὁμόλογον ξεσχισμένον § 113. ὅρα ἔγγραφα.
Ὀπισθογράφησις § 190.
Ὅρκος § 168, 176.
Ὅρκος § 246.
Ὅρος § 143, 206, 240, 268.
Παραγγελιοδόχοι § 187 ὅρα τὴν λ. ἐντολή.

Παραγγέλματα § 231, 232 έπ.
Παραγραφὴ § 183, 271, 302.
Παράδοσις § 108, 183, 209, 265, 305.
Παρακαταθήκη § 200, 262.
Παράκλησις σ. 13.
Παραχώρησις § 160.
Πατὴρ § 158.
Παυλιανὴ ἀγωγὴ § 192.
Πλάνη § 106, 213.
Πληρεξούσιος § 191, 217.
Πληρωμὴ §186, 92, 113, 116 137.
Πλοίαρχος § 110.
Πλοίου ἀνικανότης 111.
Πρόβλεψις § 151.
Προὶξ § 121, 109, 139. 194, 198, 279 —281.
Προικῴου ἀνταλλαγὴ § 299.
Προκαταβολὴ διατροφῆς § 236.
Προστησάμενος § 297.
Πταῖσμα § 294—296.
Πτώχευσις § 272.
Πώλησις ὅρα ἀγοραπωλησία.
Ῥᾳθυμία. Ὅρα τὴν λ. ἐπιμέλεια.
Στρατιωτικὸς § 159, 238.
Συγκυριότης § 124, 169.
Σύζυγοι § 181, 210. 211. 212
Συναλλαγματικαὶ § 149 ἑπόμ. 220.
Σύνδικοι § 163.
Συνθῆκαι § 260·
Τεκμήριον § 309.
Τελεσιδικία § 156.
Τυχηρὰ § 308.
Ὕδατος χρῆσις § 204.
Ὑδραῖοι § 171.
Ὑπαιτιότης § 227.
Ὑπέρθεσις ὀφειλέτου § 285.
Ὑποθήκη § 177.
Φύλαξις § 292.
Χαρτόσημον § 283.
Χρέος § 132, 180. ὅρα τὴν λ. Δάνειον.
Χρημάτια § 158.
Χρησιδεσποτεία § 217, 227.
Χρονολογία § 149 ἐπ.
Χρονολογία συναλλαγματικῶν § 220.
Χωρισμὸς κτημάτων 274.

ΠΙΝΑΞ

Τῶν ἐν τῇ λέξει Τίς ἀποδεικνύει ἀποφάσεων.

Α'.) Ἀρείου Πάγου.

Ἀπ.				Ἀπ.			
219	τοῦ 38	§	165	80	τοῦ 48	§	120
378	» 40	»	203	102	» 48	»	227
43	» 41	»	231	106	» 48	»	168
6	» 47	»	163	123	» 48	»	159
32	» 47	»	151	132	» 48	»	289
90	» 47	»	164	174	» 48	»	225
125	» 47	»	187	178	» 48	σ.	33 καὶ § 159
127	» 47	»	184	197	» 48	»	14
33	» 48	§	210	201	» 48	»	33
57	» 48	§	107	33	» 49	§	208

Ἀπ.			
95	τοῦ 49	§	205
117	» 49	»	211
213	» 49	»	203, 266
218	» 49	»	207
242	» 49	»	179
255	» 49	»	197
285	» 49	σ.	259 ὑποσ. καὶ § 264, 203
287	» 49	»	211
44	» 50	»	305
109	» 50	»	273
137	» 50	»	274
190	» 50	σ.	265
194	» 50	§	231
211	» 50	»	267
216	» 50	»	159
273	» 50	»	306
6	» 51	»	249
117	» 51	»	204
120	» 51	σ	14
135	» 51	§	196
248	» 51	»	275
263	» 52	»	211, 212
291	» 52	»	224
421	» 52	σ.	50
449	» 52	§	143
456	» 52	σ	50
9	» 53	»	308
17	» 53	»	278
142	» 53	»	245
191	» 53	»	201, 159
207	» 53	»	263
252	» 53	»	139
295	» 53	»	156
300	» 53	»	153
316	» 53	»	114
44	» 54	»	159
54	» 54	»	117
64	» 54	»	308

Ἀπ.			
83	τοῦ 54	§	13
86	» 54	»	308
106	» 54	»	116
119	» 54	»	119
121	» 54	»	191 καὶ σ. 33
134	» 54	σ	33
225	» 54	§	122, 255
3	» 55	»	233
24	» 55	»	137
90	» 55	»	167
146	» 55	»	155, 199.
182	» 55	»	210
200	» 55	»	118
226	» 55	σ	33
228	» 55	»	264
256	» 55	§	154, 199
264	» 55	»	209
275	» 55	»	247
280	» 55	»	166
289	» 55	»	159
354	» 55	»	13
369	» 55	»	211
78	» 56	»	308
99	» 56	»	308
213	» 56	σ	33
306	» 56	§	308
53	» 57	»	269
89	» 57	»	270
111	» 57	σ	13 ὑπ.
235	» 57	»	62
335	» 57	»	52
43	» 58	§	107 καὶ σ. 1[illegible]
60	» 58	»	146
77	» 58	»	246
134	» 58	»	135
152	» 58	»	138
206	» 58	»	123
269	» 58	»	287
275	» 58	»	136

Ἀπ.				
11	τοῦ 59	σ	270
19	» 59	§	282
47	» 59	»	303
181	» 59	»	284
217	» 59	»	307
266	» 59	»	283
291	» 59	»	277

Ἀπ.			
486	τοῦ 59	§	190
128	» 60	»	268
169	» 60	σ	268
3	» 61	§	299
89	» 61	»	302
105	» 61	»	301

Β'.) ἐφετῶν Ἀθηνῶν.

Ἀπ.		
682	σ	14
2707	§	107 ἐν τέλ.
3111	»	308
3462	»	203
3744	»	168
4443	σ	51
5462	§	213
4512	σ	14
4758	§	169
4777	»	206
4888	»	230
4927	»	211
5046	»	293
5049	»	203
5072	»	211
5281	»	121
5472	σ	269
6702	»	269
6790	§	107
6790	»	109
7021	σ	267
7227	»	32
7514	»	268
7864	σ	268
8069	§	245
8091	»	232
8118	σ	269
8129	»	268
8135	§	265
8143	»	195

Ἀπ.		
8268	σ	51
8345	§	210
8394	σ	261
8653	§	213
8735	»	183
8784	»	188
8865	»	172
9346	»	146
9666	»	177
9674	»	173
9743	»	212
9858	»	188
9886	»	175
9919	»	222
9939	»	178
10013	»	174
10047	»	185
10207	»	227
10224	»	109
10310	»	245
10375	»	195
10442	»	194
10460	»	198
10460	»	139
10506	»	245
10717	»	119
10764	»	154
10795	»	156
10816	σ	51
10841	§	159

Ἀπ.		
11041	σ	32
11095	§	170
11130	»	162
11200	»	213
11217	»	171
11304	»	202
11317	»	308
11318	»	308
11357	»	154
11384	»	176
11410	»	179
11419	»	181
11453	»	199
11453	»	154
11479	»	112
11545	σ	261
11645	»	14
11782	§	167
11892	»	154
12031	σ	36 ἐν ἀρχ.
12084	§	233
12172	»	161
12307	»	308
12174	»	154
12557	»	166
12992	»	211
12425	»	118
12571	»	118
13056	σ	62
13466	§	191
13908	»	270
14515	»	144
14667	»	140

Ἀπ.		
14672	σ	62
15007	§	110
15185	σ	262, 263
15199	§	211
15370	»	282
15776	»	284
16053	»	253
16053	»	125
16283	»	217
16288	»	159
16228	»	133
16299	»	127
16299	»	134
16470	»	124
16776	»	126
16839	»	284
16843	»	147
16997	»	268
16995	»	189
16997	»	182
17601	»	133
17214	σ	61 ἐν ὑποσημ.
17990	§	271
17954	»	268
18116	»	308
18183	»	281
18237	»	279
18257	»	260
18338	»	272
18469	»	280
18548	»	276
18871	»	289

Γ'.) Ἐφετῶν Ναυπλίας.

Ἀπ.				
21	τοῦ	42	§	192
97	»	45	»	163
84	»	47	σ	51
583	»	50	§	143

Ἀπ.				
748	τοῦ	50	§	143
962	»	51	σ	50
542	»	52	§	278
580	»	52	σ	52

ΤΙΤΛΟΙ ΗΓΕΜΟΝΙΚΟΙ.

Ὅρα τὸν § 55 ἐπ. τῆς μεταφράσεως Ἐφφτέρου.

ΤΙΤΛΟΙ.

ΣΗΜ. Ὅλα τὰ ἐν τῇ λέξει ταύτῃ περιεχόμενα ἠδύναντο νὰ παραλειφθῶσιν ἐνταῦθα, ἐπειδὴ ἀνήκουσιν εἰς ἄλλο μέρος. Τὰ σημειῶ ὅμως καὶ ἐνταῦθα διὰ βραχέων, καθότι ἐνδέχεται νὰ εὐκολύνῃ ἡ σημείωσις αὕτη τὰς ἐρεύνας τοῦ ἀναγνώστου.

§ 1. Ποῖοι οἱ πρὸς παραγραφὴν τίτλοι; Ὅρα τὸν § 161 ἑπόμ. τῆς λέξεως παραγραφή (1).

§ 2. Ἡ ἀφαίρεσις τῆς ἰδιοκτησίας δυνάμει τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως ἀποτελεῖ τίτλον παραγραφῆς (2); Ἴδε τὴν 195 τοῦ 1850, πολ. ἀπ. ΑΠ.

§ 3. Τίτλος μεταβιβάζων εἰς τινα κτῆμα, δύναται γ' ἀντιταχθῇ κατὰ παντός, ὅστις τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς μεταβιβάσεως ἀμφισβητεῖ καὶ ὅστις ὅμως δὲν προσβάλλει τὴν σπουδαιότητα τοῦ τίτλου; Ὅρα τὴν λέξιν Τελεσιδικία § 89 τῆς σ. 99.

§ 4. Ἔγγραφα ὀθωμανικὰ πωλητήρια πότε χρησιμεύουσιν ὡς τίτλοι; Ἴδε τὴν 3 σκέψιν τῆς πολ. τοῦ ΑΠ. ἀποφ. 10 τοῦ 1850 ἐν λ. Ὑπομνήματα.

§ 5. Κατὰ τὸ 412 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἡ ὑπάρχουσα ἀκυρότης ἐπὶ ἰδιωτικῶν ἐγγράφων δὲν δύναται νὰ προβληθῇ παρ' ἐκείνου, ὅστις καθ' ἑαυτὸν ἐξεπλήρωσε, μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐγγράφου, τὴν ἐν αὐτῷ περιεχομένην συμφωνίαν (3). Ἀπόφ. 67 τῆς 30 Νοεμβρίου 1835 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

---

(1) Ἀποφάσεις ἐπιδικάζουσαι κυριότητα ἀποτελοῦσι νόμιμον τίτλον πρὸς χρησιδεσποτείαν; Ἴδε ἀπόφασιν 11158 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἐν Εὑρετ. λέξ. Παραγραφὴ § 166. Ἀπόφασιν Ἀρείου Πάγου 10 τοῦ 1856. Ἀπ. τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφ. 17876 ἐν Θεμ. Μελισ. 741.—Πρβ. παρατηρήσεις εἰς Εὑρετ. λ. Παραγραφὴ § 166. ἑπόμ. Καλλ. 1 § 326. Carré ζ. 1725.

— Ἀκυρότητες τοῦ πρὸς παραγραφὴν τίτλου. Ὅρα Εὑρετ. λέξ. Παραγραφὴ § 158—160.

(2) Ἴδε τὰς λ. Παραγραφὴ καὶ Χρησιδεσποτεία.

(3) Ὅρα τὴν λ. Ὑπομνήματα.

Ἐπὶ τῆς ἐνεχυριάσεως, ὁ ἐνεχειριοῦχος, λέγει, ὀφείλει ν' ἀποδώσῃ τὸ ἐνέχειρον, ἤ, ἐὰν τὸ ἐνέχειρον ἀπωλέσθη, πρέπει ν' ἀποδείξῃ ὁ δοὺς τὸ ἐνέχειρον τὴν ἐκ πταίσματος καταστροφὴν πρὸς καταδίκην εἰς ἀποζημίωσιν, ἢ ὁ λαβὼν αὐτὸ τὴν ἐκ τύχης πρὸς ἀπαλλαγήν του; καὶ ἐνταῦθα προσθέτει τὸ ἑξῆς τεμάχιον.

Ἐὰν ὁ δανειστὴς μὴ παρ' ἰδίαν αἰτίαν ἀπωλέσῃ τὸ ἐνέχυρον οὐκ ἐγκαλεῖται. «Χρὴ δὲ αὐτὸν ἀποδεῖξαι, ὅτι ἀπώλεσεν». Ἀλλ' ἆρά γε ὁ νόμος οὗτος πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ ἀνεξαιρέτως εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις; ἡ θέσις τοῦ ἐνεχυρειούχου δανειστοῦ εἶναι ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τοῦ ἰδιοκτήτου μιᾶς ἐμπρησθείσης οἰκίας, εἰς ἣν κατοικεῖ; Πολλοῦ γε καὶ δεῖ.

Ἐὰν λόγου χάριν συμπέσῃ νὰ καῇ μία οἰκία, ἐντὸς τῆς ὁποίας κατοικεῖ ὁ ἰδιοκτήτης, τὸ δὲ πῦρ, ἐξαπλωθὲν, ἐνέπρησε καὶ ἄλλας γειτονικὰς οἰκίας, οἱ κύριοι τῶν ὁποίων ἐνάγουν τὸν ἰδιοκτήτην πρὸς ἀποζημίωσιν, πρέπει νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἰδιοκτήτης ν' ἀποδείξῃ, ὅτι δὲν ἐραθύμησεν εἰς τὴν προφύλαξιν τῆς οἰκίας του; Ὄχι βεβαίως, διότι ὁ ἰδιοκτήτης οὐδὲν ὄφελος προσδοκᾷ ἐκ τοῦ ἐμπρησμοῦ· ἀπεναντίας βλάβην σημαντικὴν, ὅπερ πείθει πάντα ἄνθρωπον, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ῥαθυμήσῃ. Μήπως ὁ αὐτὸς λόγος δὲν συνηγορεῖ καὶ ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ; δυνάμεθα νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι αὐτὸς δὲν κατέβαλε πᾶσαν ἐπιμέλειαν περὶ τὴν φύλαξιν τῆς οἰκίας, ἀφοῦ ὁ ἐμπρησμὸς, ἐκτὸς τῶν πραγμάτων του, καὶ τὴν ζωὴν αὐτοῦ καὶ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας του ἠδύνατο νὰ ἐκθέσῃ εἰς κίνδυνον; δὲν δυνάμεθα λοιπὸν νὰ γενικεύσωμεν τὸ ἀνωτέρω κείμενον, ὅπερ ἀφορᾷ εἰδικήν τινα περίπτωσιν, καὶ εἰς τὸ εἶδός του ἀντίκειται πρὸς τὰ αἴτια τῆς συμβάσης ἀπωλείας. Καὶ τῳόντι ἐπὶ τοῦ ἐνεχύρου ὁ πιστωτὴς δὲν εἶναι ἀξιόπιστος προτείνων ἁπλῶς καὶ καθαρῶς ὅτι ἀπώλεσε τὸ ἐνέχυρον, καὶ πρέπει νὰ καταδικασθῇ εἰς ἀποζημίωσιν, ἐὰν ἀποδείξῃ ἐναργῶς, ὅτι ἀπώλεσε τὸ ἐνέχυρον. Ἐὰν ἰσχυρισθῇ, ὅτι κλέπται, εἰσελθόντες εἰς τὴν οἰκίαν του, τὸ ἀφήρεσαν, ἐννοεῖται ὅτι, ἐπειδὴ καὶ ἠδύνατο νὰ διευκολύνῃ τὴν κλοπὴν ταύτην καὶ ὠφεληθῇ, συνεννοούμενος μετὰ τῶν κλεπτῶν, ὀφείλει νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι εἶχε λάβει ὅλας τὰς προφυλάξεις διὰ νὰ μὴν εἰσέλθωσιν οἱ κλέπται.

Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν ταυτότης περιπτώσεων. Ἐνταῦθα ὑπάρχουσι συμφέροντα ὅλως ἀντίθετα ἐκείνων τῆς περιπτώσεως τοῦ ἐμπρησμοῦ.

Ὁ Κύριος Παπαῤῥηγόπουλος ἐπικαλεῖται καὶ ἄλλο παράδειγμα· ὁ μισθωσάμενος ἀγέλην, λέγει, οὐκ ἐνέχεται, ἂν ἀποδειχθῇ, ὅτι

χωρὶς ἀπάτης αὐτοῦ λησταὶ ἀφείλοντο· τὸ δὲ χωρὶς ἀπάτης ἑρμηνεύει οὐ κατὰ δόλον, οὐδὲ κατὰ ῥαθυμίαν τοῦ μισθωσαμένου. Ὅθεν, ἐξακολουθεῖ, ἀνάγκη ν' ἀποδειχθῇ ἡ τυχηρὰ ἀπώλεια ὑπὸ τοῦ προτείναντος αὐτήν. Ὀρθώτατα, διότι καὶ ἐνταῦθα ὁ μισθωσάμενος δὲν εἶχε τίποτε ν' ἀπωλέσῃ ἐκ τῆς ἁρπαγῆς τῆς ἀγέλης, καὶ διὰ τοῦτο ὑποτίθεται, ὅτι δὲν κατέβαλε τὴν ἀπαιτουμένην ἐπιμέλειαν. Καὶ οὐχὶ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὸ συμφέρον του ἠδύνατο νὰ εὕρῃ ἐξ ἁρπαγῆς τῆς ἀγέλης. Πιθανώτατα συννενοηθεὶς μετὰ τῶν λῃστῶν, διευκόλυνε τὴν διάρπαγὴν ἐπὶ ἀμοιβῇ.

Ἄρα καὶ ἐνταῦθα ὑπάρχουν ἀντίθετα συμφέροντα· φρονῶ λοιπόν, ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀποφανθῶμεν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ βάρους τῆς ἀποδείξεως, ὡς ὁ Κ. Παπαῤῥηγόπουλος ἀποφαίνεται, μὲ τρόπον γενικόν· καθότι· ἐὰν δυνάμει τοῦ κανόνος eadem ratio, idem jus, πρέπει νὰ ἀποφαινώμεθα ἐξ ἴσου, ὁσάκις εἰς δύο διακεκριμμένας περιπτώσεις, ταὐτὰ αἴτια συντρέχουν· ἐπίσης πρέπει ν' ἀποφαινώμεθα διαφοροτρόπως, ὅταν διάφορα εἰσὶ καὶ τὰ αἴτια, καὶ μάλιστα ὅταν πρόκηται νὰ μεταβάλωμεν καὶ τὴν τάξιν τῆς ἐπικρατούσης διαδικασίας.

Περαίνοντες τὸν λόγον μας, φρονοῦμεν, ὅτι τεκμήριον δὲν ὑπάρχει περὶ τοῦ ἐκ σφάλματος τοῦ ἐνοίκου συμβάντος ἐμπρησμοῦ, καὶ ὅτι τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως πίπτει εἰς τὸν ἐνάγοντα (1).

§ 309.

Συμβάσεις.—Τροπολογίαι αὐτῆς.—Ὁ Α ἐνήγαγε τὸν Β ζητῶν μισθοὺς ὑπηρετικούς· ὁ ἐνάγων ὡμολόγησε μὲν τὴν ἀρχικὴν περὶ μισθώσεως συμφωνίαν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀντιδίκου του, διϊσχυρίσθη δὲ ὅτι ἐπῆλθε κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος νέα τὶς συμφωνία, τροπολογοῦσα τὴν τοῦ πρώτου.=Τὸ δικαστήριον ἐπέβαλεν εἰς τὸν ἐναγόμενον τὴν ὑποχρέωσιν ν' ἀποδείξῃ τὴν νέαν ταύτην συμφωνίαν, διότι εἰκάζεται κατὰ νόμον ὅτι ἐξακολουθεῖ ἡ πρώτη μέχρις οὗ ἀποδειχθῇ ἡ νέα συμφωνία. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 28 τοῦ 1847, ἣν ἐν Εὑρετ. τόμ. 4 σελ. 401.

§ 310.

Τί ἐπὶ τῆς ἐνστάσεως exceptio non adimpleti contractus; Ἡ ἔνστασις αὕτη στηρίζεται εἰς τὸ γεγονός, ὅτι ὁ ἐναγόμενος ἔχει

(1) Ἐφ. Δικαστηρίων σ. 205. Διατριβὴ τοῦ Κ. Γουλεμῆ.

Ἐπὶ τῆς ἐνεχυριάσεως, ὁ ἐνεχειριοῦχος, λέγει, ὀφείλει ν' ἀποδώσῃ τὸ ἐνέχειρον, ἤ, ἐὰν τὸ ἐνέχειρον ἀπωλέσθῃ, πρέπει ν' ἀποδείξῃ ὁ δοὺς τὸ ἐνέχειρον τὴν ἐκ πταίσματος καταστροφὴν πρὸς καταδίκην εἰς ἀποζημίωσιν, ἢ ὁ λαβὼν αὐτὸ τὴν ἐκ τύχης πρὸς ἀπαλλαγήν του; καὶ ἐνταῦθα προσθέτει τὸ ἑξῆς τεμάχιον.

Ἐὰν ὁ δανειστὴς μὴ παρ' ἰδίαν αἰτίαν ἀπωλέσῃ τὸ ἐνέχυρον οὐκ ἐγκαλεῖται. «Χρὴ δὲ αὐτὸν ἀποδεῖξαι, ὅτι ἀπώλεσεν». Ἀλλ' ἄρά γε ὁ νόμος οὗτος πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ ἀνεξαιρέτως εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις; ἡ θέσις τοῦ ἐνεχυρειούχου δανειστοῦ εἶναι ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τοῦ ἰδιοκτήτου μιᾶς ἐμπρησθείσης οἰκίας, εἰς ἣν κατοικεῖ; Πολλοῦ γε καὶ δεῖ.

Ἐὰν λόγου χάριν συμπέσῃ νὰ καῇ μία οἰκία, ἐντὸς τῆς ὁποίας κατοικεῖ ὁ ἰδιοκτήτης, τὸ δὲ πῦρ, ἐξαπλωθὲν, ἐνέπρησε καὶ ἄλλας γειτονικὰς οἰκίας, οἱ κύριοι τῶν ὁποίων ἐνάγουν τὸν ἰδιοκτήτην πρὸς ἀποζημίωσιν, πρέπει νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἰδιοκτήτης ν' ἀποδείξῃ, ὅτι δὲν ἐραθύμησεν εἰς τὴν προφύλαξιν τῆς οἰκίας του; Ὄχι βεβαίως, διότι ὁ ἰδιοκτήτης οὐδὲν ὄφελος προσδοκᾷ ἐκ τοῦ ἐμπρησμοῦ· ἀπεναντίας βλάβην σημαντικὴν, ὅπερ πείθει πάντα ἄνθρωπον, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ῥαθυμήσῃ. Μήπως ὁ αὐτὸς λόγος δὲν συνηγορεῖ καὶ ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ; δυνάμεθα νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι αὐτὸς δὲν κατέβαλε πᾶσαν ἐπιμέλειαν περὶ τὴν φύλαξιν τῆς οἰκίας, ἀφοῦ ὁ ἐμπρησμὸς, ἐκτὸς τῶν πραγμάτων του, καὶ τὴν ζωὴν αὐτοῦ καὶ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας του ἠδύνατο νὰ ἐκθέσῃ εἰς κίνδυνον; δὲν δυνάμεθα λοιπὸν νὰ γενικεύσωμεν τὸ ἀνωτέρω κείμενον, ὅπερ ἀφορᾷ εἰδικήν τινα περίπτωσιν, καὶ εἰς τὸ εἶδός του ἀντίκειται πρὸς τὰ αἴτια τῆς συμβάσης ἀπωλείας. Καὶ τῷόντι ἐπὶ τοῦ ἐνεχύρου ὁ πιστωτὴς δὲν εἶναι ἀξιόπιστος προτείνων ἁπλῶς καὶ καθαρῶς ὅτι ἀπώλεσε τὸ ἐνέχυρον, καὶ πρέπει νὰ καταδικασθῇ εἰς ἀποζημίωσιν, ἐὰν ἀποδείξῃ ἐναργῶς, ὅτι ἀπώλεσε τὸ ἐνέχυρον. Ἐὰν ἰσχυρισθῇ, ὅτι κλέπται, εἰσελθόντες εἰς τὴν οἰκίαν του, τὸ ἀφήρεσαν, ἐννοεῖται ὅτι, ἐπειδὴ καὶ ἠδύνατο νὰ διευκολύνῃ τὴν κλοπὴν ταύτην καὶ ὠφεληθῇ, συνεννοούμενος μετὰ τῶν κλεπτῶν, ὀφείλει νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι εἶχε λάβει ὅλας τὰς προφυλάξεις διὰ νὰ μὴν εἰσέλθωσιν οἱ κλέπται.

Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν ταυτότης περιπτώσεων. Ἐνταῦθα ὑπάρχουσι συμφέροντα ὅλως ἀντίθετα ἐκείνων τῆς περιπτώσεως τοῦ ἐμπρησμοῦ.

Ὁ Κύριος Παπαῤῥηγόπουλος ἐπικαλεῖται καὶ ἄλλο παράδειγμα· «ὁ μισθωσάμενος ἀγέλην, λέγει, οὐκ ἐνέχεται, ἂν ἀποδειχθῇ, ὅτι

χωρὶς ἀπάτης αὐτοῦ λησταὶ ἀφείλοντο· τὸ δὲ χωρὶς ἀπάτης ἑρμηνεύει οὐ κατὰ δόλον, οὐδὲ κατὰ ῥαθυμίαν τοῦ μισθωσαμένου. Ὅθεν, ἐξακολουθεῖ, ἀνάγκη ν' ἀποδειχθῇ ἡ τυχηρὰ ἀπώλεια ὑπὸ τοῦ προτείναντος αὐτήν. Ὀρθώτατα, διότι καὶ ἐνταῦθα ὁ μισθωσάμενος δὲν εἶχε τίποτε ν' ἀπωλέσῃ ἐκ τῆς ἁρπαγῆς τῆς ἀγέλης, καὶ διὰ τοῦτο ὑποτίθεται, ὅτι δὲν κατέβαλε τὴν ἀπαιτουμένην ἐπιμέλειαν. Καὶ οὐχὶ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὸ συμφέρον του ἠδύνατο νὰ εὕρῃ ἐξ ἁρπαγῆς τῆς ἀγέλης. Πιθανώτατα συννενοηθεὶς μετὰ τῶν λῃστῶν, διευκόλυνε τὴν διαρπαγὴν ἐπὶ ἀμοιβῇ.

Ἄρα καὶ ἐνταῦθα ὑπάρχουν ἀντίθετα συμφέροντα· φρονῶ λοιπόν, ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀποφανθῶμεν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ βάρους τῆς ἀποδείξεως, ὡς ὁ Κ. Παπαῤῥηγόπουλος ἀποφαίνεται, μὲ τρόπον γενικόν· καθότι· ἐὰν δυνάμει τοῦ κανόνος eadem ratio, idem jus, πρέπει νὰ ἀποφαινώμεθα ἐξ ἴσου, ὁσάκις εἰς δύο διακεκριμμένας περιπτώσεις, ταὐτὰ αἴτια συντρέχουν· ἐπίσης πρέπει ν' ἀποφαινώμεθα διαφορoτρόπως, ὅταν διάφορα εἰσὶ καὶ τὰ αἴτια, καὶ μάλιστα ὅταν πρόκηται νὰ μεταβάλωμεν καὶ τὴν τάξιν τῆς ἐπικρατούσης διαδικασίας.

Περαίνοντες τὸν λόγον μας, φρονοῦμεν, ὅτι τεκμήριον δὲν ὑπάρχει περὶ τοῦ ἐκ σφάλματος τοῦ ἐνοίκου συμβάντος ἐμπρησμοῦ, καὶ ὅτι τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως πίπτει εἰς τὸν ἐνάγοντα (1).

§ 309.

Συμβάσεις.—Τροπολογίαι αὐτῆς.—Ὁ Α ἐνήγαγε τὸν Β ζητῶν μισθοὺς ὑπηρετικούς· ὁ ἐνάγων ὡμολόγησε μὲν τὴν ἀρχικὴν περὶ μισθώσεως συμφωνίαν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀντιδίκου του, διϊσχυρίσθη δὲ ὅτι ἐπῆλθε κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος νέα τὶς συμφωνία, τροπολογοῦσα τὴν τοῦ πρώτου.==Τὸ δικαστήριον ἐπέβαλεν εἰς τὸν ἐναγόμενον τὴν ὑποχρέωσιν ν' ἀποδείξῃ τὴν νέαν ταύτην συμφωνίαν, διότι εἰκάζεται κατὰ νόμον ὅτι ἐξακολουθεῖ ἡ πρώτη μέχρις οὗ ἀποδειχθῇ ἡ νέα συμφωνία. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 28 τοῦ 1847, ἣν ἐν Εὑρετ. τόμ. 4 σελ. 401.

§ 310.

Τί ἐπὶ τῆς ἐνστάσεως exceptio non adimpleti contractus; Ἡ ἔνστασις αὕτη στηρίζεται εἰς τὸ γεγονός, ὅτι ὁ ἐναγόμενος ἔχει

(1) Ἐφ. Δικαστηρίων σ. 205. Διατριβὴ τοῦ Κ. Γουλεμῆ.

Ἐπὶ τῆς ἐνεχυριάσεως, ὁ ἐνεχειριοῦχος, λέγει, ὀφείλει ν' ἀποδώσῃ τὸ ἐνέχειρον, ἤ, ἐὰν τὸ ἐνέχειρον ἀπωλέσθη, πρέπει ν' ἀποδείξῃ ὁ δοὺς τὸ ἐνέχειρον τὴν ἐκ πταίσματος καταστροφὴν πρὸς καταδίκην εἰς ἀποζημίωσιν, ἢ ὁ λαβὼν αὐτὸ τὴν ἐκ τύχης πρὸς ἀπαλλαγήν του; καὶ ἐνταῦθα προσθέτει τὸ ἑξῆς τεμάχιον.

Ἐὰν ὁ δανειστὴς μὴ παρ' ἰδίαν αἰτίαν ἀπωλέσῃ τὸ ἐνέχυρον οὐκ ἐγκαλεῖται. «Χρὴ δὲ αὐτὸν ἀποδεῖξαι, ὅτι ἀπώλεσεν». Ἀλλ' ἆρά γε ὁ νόμος οὗτος πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ ἀνεξαιρέτως εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις; ἡ θέσις τοῦ ἐνεχυρειούχου δανειστοῦ εἶναί ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τοῦ ἰδιοκτήτου μιᾶς ἐμπρησθείσης οἰκίας, εἰς ἣν κατοικεῖ; Πολλοῦ γε καὶ δεῖ.

Ἐὰν λόγου χάριν συμπέσῃ νὰ καῇ μία οἰκία, ἐντὸς τῆς ὁποίας κατοικεῖ ὁ ἰδιοκτήτης, τὸ δὲ πῦρ, ἐξαπλωθὲν, ἐνέπρησε καὶ ἄλλας γειτονικὰς οἰκίας, οἱ κύριοι τῶν ὁποίων ἐνάγουν τὸν ἰδιοκτήτην πρὸς ἀποζημίωσιν, πρέπει νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἰδιοκτήτης ν' ἀποδείξῃ, ὅτι δὲν ἐραθύμησεν εἰς τὴν προφύλαξιν τῆς οἰκίας του; Ὄχι βεβαίως, διότι ὁ ἰδιοκτήτης οὐδὲν ὄφελος προσδοκᾷ ἐκ τοῦ ἐμπρησμοῦ· ἀπεναντίας βλάβην σημαντικὴν, ὅπερ πείθει πάντα ἄνθρωπον, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ῥαθυμήσῃ. Μήπως ὁ αὐτὸς λόγος δὲν συνηγορεῖ καὶ ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ; δυνάμεθα νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι αὐτὸς δὲν κατέβαλε πᾶσαν ἐπιμέλειαν περὶ τὴν φύλαξιν τῆς οἰκίας, ἀφοῦ ὁ ἐμπρησμὸς, ἐκτὸς τῶν πραγμάτων του, καὶ τὴν ζωὴν αὐτοῦ καὶ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας του ἠδύνατο νὰ ἐκθέσῃ εἰς κίνδυνον; δὲν δυνάμεθα λοιπὸν νὰ γενικεύσωμεν τὸ ἀνωτέρω κείμενον, ὅπερ ἀφορᾷ εἰδικήν τινα περίπτωσιν, καὶ εἰς τὸ εἶδός του ἀντίκειται πρὸς τὰ αἴτια τῆς συμβάσης ἀπωλείας. Καὶ τῳόντι ἐπὶ τοῦ ἐνεχύρου ὁ πιστωτὴς δὲν εἶναι ἀξιόπιστος προτείνων ἁπλῶς καὶ καθαρῶς ὅτι ἀπώλετε τὸ ἐνέχυρον, καὶ πρέπει νὰ καταδικασθῇ εἰς ἀποζημίωσιν, ἐὰν ἀποδείξῃ ἐναργῶς, ὅτι ἀπώλεσε τὸ ἐνέχυρον. Ἐὰν ἰσχυρισθῇ, ὅτι κλέπται, εἰσελθόντες εἰς τὴν οἰκίαν του, τὸ ἀφήρεσαν, ἐννοεῖται ὅτι, ἐπειδὴ καὶ ἠδύνατο νὰ διευκολύνῃ τὴν κλοπὴν ταύτην καὶ ὠφεληθῇ, συνεννοούμενος μετὰ τῶν κλεπτῶν, ὀφείλει νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι εἶχε λάβει ὅλας τὰς προφυλάξεις διὰ νὰ μὴν εἰσέλθωσιν οἱ κλέπται.

Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν ταυτότης περιπτώσεων. Ἐνταῦθα ὑπάρχουσι συμφέροντα ὅλως ἀντίθετα ἐκείνων τῆς περιπτώσεως τοῦ ἐμπρησμοῦ.

Ὁ Κύριος Παπαῤῥηγόπουλος ἐπικαλεῖται καὶ ἄλλο παράδειγμα· «ὁ μισθωσάμενος ἀγέλην, λέγει, οὐκ ἐνέχεται, ἂν ἀποδειχθῇ, ὅτι

χωρὶς ἀπάτης αὐτοῦ λησταὶ ἀφείλοντο· τὸ δὲ χωρὶς ἀπάτης ἑρμηνεύει οὐ κατὰ δόλον, οὐδὲ κατὰ ῥαθυμίαν τοῦ μισθωσαμένου. ὅθεν, ἐξακολουθεῖ, ἀνάγκη ν' ἀποδειχθῇ ἡ τυχηρὰ ἀπώλεια ὑπὸ τοῦ προτείναντος αὐτήν. Ὀρθώτατα, διότι καὶ ἐνταῦθα ὁ μισθωσάμενος δὲν εἶχε τίποτε ν' ἀπωλέσῃ ἐκ τῆς ἁρπαγῆς τῆς ἀγέλης, καὶ διὰ τοῦτο ὑποτίθεται, ὅτι δὲν κατέβαλε τὴν ἀπαιτουμένην ἐπιμέλειαν. Καὶ οὐχὶ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τὸ συμφέρον του ἠδύνατο νὰ εὕρῃ ἐξ ἁρπαγῆς τῆς ἀγέλης. Πιθανώτατα συννενοηθεὶς μετὰ τῶν λῃστῶν, διευκόλυνε τὴν διαρπαγὴν ἐπὶ ἀμοιβῇ.

Ἄρα καὶ ἐνταῦθα ὑπάρχουν ἀντίθετα συμφέροντα· φρονῶ λοιπὸν, ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀποφανθῶμεν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ βάρους τῆς ἀποδείξεως, ὡς ὁ Κ. Παπαῤῥηγόπουλος ἀποφαίνεται, μὲ τρόπον γενικόν· καθότι· ἐὰν δυνάμει τοῦ κανόνος eadem ratio, idem jus, πρέπει νὰ ἀποφαινώμεθα ἐξ ἴσου, ὁσάκις εἰς δύο διακεκριμμένας περιπτώσεις, ταὐτὰ αἴτια συντρέχουν· ἐπίσης πρέπει ν' ἀποφαινώμεθα διαφοροτρόπως, ὅταν διάφορα εἰσὶ καὶ τὰ αἴτια, καὶ μάλιστα ὅταν πρόκηται νὰ μεταβάλωμεν καὶ τὴν τάξιν τῆς ἐπικρατούσης διαδικασίας.

Περαίνοντες τὸν λόγον μας, φρονοῦμεν, ὅτι τεκμήριον δὲν ὑπάρχει περὶ τοῦ ἐκ σφάλματος τοῦ ἐνοίκου συμβάντος ἐμπρησμοῦ, καὶ ὅτι τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως πίπτει εἰς τὸν ἐνάγοντα (1).

§ 309.

Συμβάσεις.—Τροπολογίαι αὐτῆς.—Ὁ Α ἐνήγαγε τὸν Β ζητῶν μισθοὺς ὑπηρετικούς· ὁ ἐνάγων ὡμολόγησε μὲν τὴν ἀρχικὴν περὶ μισθώσεως συμφωνίαν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀντιδίκου του, διϊσχυρίσθη δὲ ὅτι ἐπῆλθε κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος νέα τὶς συμφωνία, τροπολογοῦσα τὴν τοῦ πρώτου.=Τὸ δικαστήριον ἐπέβαλεν εἰς τὸν ἐναγόμενον τὴν ὑποχρέωσιν ν' ἀποδείξῃ τὴν νέαν ταύτην συμφωνίαν, διότι εἰκάζεται κατὰ νόμον ὅτι ἐξακολουθεῖ ἡ πρώτη μέχρις οὗ ἀποδειχθῇ ἡ νέα συμφωνία. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 28 τοῦ 1847, ἣν ἐν Εὑρετ. τόμ. 4 σελ. 401.

§ 310.

Τί ἐπὶ τῆς ἐνστάσεως exceptio non adimpleti contractus; Ἡ ἔνστασις αὕτη στηρίζεται εἰς τὸ γεγονὸς, ὅτι ὁ ἐναγόμενος ἔχει

(1) Ἐφ. Δικαστηρίων σ. 205. Διατριβὴ τοῦ Κ. Γουλεμῆ.

κατὰ τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τοῦ αὐτοῦ συμβολαίου πηγάζουσαν ἀπαίτησιν· ἀλλ' ἡ ἀπόδειξις τοῦ γεγονότος τούτου θέλει εἶσθαι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον περιττή, διότι προκύπτει ἐξ αὐτῆς τῆς ἀγωγῆς, τῆς στηριζομένης εἰς ἀμφοτεροβαρῆ σύμβασιν καὶ ἑπομένως συνομολογούσης, ὅτι ἐξ αὐτῆς παρήχθη καὶ ὑπὲρ τοῦ ἐναγομένου ἀπαίτησις. Ἡ περαιτέρω δὲ ἀπόδειξις, ὅτι ἡ ἀπαίτησις αὕτη δὲν ἀντρέθη διὰ καταβολῆς ἢ ἄλλως, εἶναι περιττή, διότι ὁ ἀποδεικνύων γεγονός, ἐξ οὗ κατὰ τὸν νόμον παράγεται ὑπὲρ αὐτοῦ δικαίωμα, οὐδόλως ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ καὶ ὅτι δὲν συνέβη ἕτερον γεγονὸς ἀναιροῦν τὸ δικαίωμά του· τοιαῦτα γεγονότα, ἀποτελοῦντα ἀνατρεπτικὰς ἐνστάσεις κατὰ τῆς περὶ τοῦ κεκτημένου ἐκείνου δικαιώματος ἀγωγῆς, πρέπει νὰ προταθῶσι καὶ ν' ἀποδειχθῶσιν ὑπὸ τοῦ καθ' οὗ προτείνεται τὸ δικαίωμα· ὅθεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἅμα προτείναντος καὶ ἀποδείξαντος τοῦ ἐναγομένου ὅτι παρήχθη ἐκ τῆς ἀμφοτεροβαροῦς συμβάσεως τοιοῦτον ὑπὲρ αὐτοῦ δικαίωμα, εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀπόκειται ν' ἀποδείξῃ κατ' ἀντένστασιν ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐναγομένου ἀνῃρέθη, καὶ οὕτω ν' ἀποκρούσῃ τὴν ἔνστασιν. Ὁ ἁπλοῦς οὗτος συλλογισμὸς λύει τὸ σπουδαῖον ζήτημα ἐὰν ἡ ἀντίρρησις αὕτη εἶναι ἔνστασις, ἢ ἀρνητικὴ ἀπάντησις εἰς τὴν ἀγωγήν (1)· ὅπερ παρέσχε πολλὰ πράγματα εἰς τοὺς ἀρχαιοτέρους νομοδιδασκάλους· ὅτι ἡ ἀντίρρησις αὕτη ἀποτελεῖ ἀληθῆ ἔνστασιν ἀποφαίνεται ῥητῶς ὁ νόμος (2).

Ἓν μόνον χωρίον (3) παρέχει ἀμφιβολίας λέγον, ὅτι ὑπὲρ τοῦ ἀγοραστοῦ, τοῦ μὴ προσενεγκόντος ὁλόκληρον τὸ τίμημα, noneum est ex emto actio, ὅπερ δύναται νὰ ἔχῃ καὶ τὴν ἔννοιαν ὅτι δὲν τίκτεται ἡ τῆς ἀγορασίας ἀγωγή, ἀλλὰ κατὰ τὸν τρόπον τοῦ λέγειν τῶν Ῥωμαίων νομομαθῶν ἡ ἔκφρασις αὕτη ἔχει καὶ τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἡ τῆς ἀγορασίας ἀγωγὴ ὑπάρχει μέν, ἀλλὰ δὲν φέρει εἰς τὸ ζητούμενον ἀποτέλεσμα (ἀποκρούεται ἐπὶ τοῦ παρόντος ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου)· τὴν δὲ τελευταίαν ταύτην ἔννοιαν ἀποδεικνύουσιν ἐναργῶς ἕτερον χωρίον καὶ ἡ τελευταία περίοδος τοῦ πρὸ μικροῦ παραταθέντος (4).

(1) Ἄρθρον 515—518. ἄρθρον 551 καὶ ἑπόμ. τῆς πολιτικῆς δικονομίας.
(2) Ὅρα σημ. 8, τ. α. Παπ. σ. 94.
(3) (19, 1) 13 § 8.
(4) (21, 1) 57. (19, 1) 12 § 8 ἐν τέλ.

Πίναξ λεκτικὸς

Τῶν ἐν τῇ λέξει τίς ἀποδεικνύει;

Ἄγνοια πράγματος § 103.
Ἄγνοια νόμου 103, 249.
Ἀγοραπωλησία § 178, 225, 276, 306, 264, 291, 292.
Ἀγωγὴ Πουβλικιανὴ § 108.
Ἀγωγὴ Σερβιανὴ § 102.
Ἀγωγιάτης § 157.
Ἄδειαι ἀπουσίας § 159.
Ἀκυρότης § 213.
Ἀλλοδαπὸς § 118, 147, 159. Πρβ. τὴν λέξιν Ἔγγραφα.
Ἀμέλεια § 187. ὅρα ἐπιμέλεια.
Ἀνάκλησις κληροδοτήματος § 304
Ἀναργυρίας ἔνστασις § 226.
Ἀναστασιανὸς νόμος § 160.
Ἀνηλικότης. ὅρα ἡλικία.
Ἀνταλλαγὴ προικῴου § 299.
Ἀπαγόρευσις § 130, 131, 237.
Ἀπάτη § 213, 241.
Ἀποκατάστασις § 120, 215, 228, 275.
Ἀπόστασις § 277.
Ἀπόφασις ἀνέκκλητος § 201.
Ἀπώλεια δικαιώματος § 199 ἐπ.
Ἁρμοδιότης § 112.
Ἀσφάλεια 218.
Ἄσωτος § 237.
Αὐτεξουσιότης § 257 ὅρα ἡλικία.
Ἀχρεώστητον § 104.
Βία § 213.
Βλάβη ὑπέρμετρος § 129.
Γάμος § 179
Γραμματείου χίωσις § 298 ὅρα ὁμόλογα· ἔγγραφα.
Γυνή· ὅρα σύζυγος, προίξ.
Γήπεδα § 171.
Δάνεια ναυτικὰ § 128, 205, 207, 219.
Δάνειον § 199, 229, 262 ὅρα ἠθικὰ πρόσωπα.
Δημοπρασία § 184.
Δημοσίευσις κατασχέσεως § 174, 202, 245.
Διαθήκη § 248 παρατυπίαι § 249.
Διαθῆκαι § 249[3], 250, 252, (μέμψις) 251.
Διανομὴ ἐπικοίνου § 166.
Διατροφὴ § 148, 236.
Διαχείρησις § 135, 294, 295.
Διεκδίκησις § 107, 173.
Διοίκησις ἀλλοτρίων § 135, 294, 295.
Δόλος § 295.
Δωρεὰ § 144, 189, 192, 261.
Ἔγγραφα (προσαγωγὴ πρωτοτύπων) § 205.
Ἔγγραφα § 203, 265-267, 283
Ἔγγραφα δηλοῦντα ἢ μὴ τὴν αἰτίαν § 105.
Ἐγγράφου προχρονολόγησις § 223.
ἀγορὰ ἐπὶ Τουρκίας § 225.
Ἐγγύησις § 147, 229, 237.
Ἔγκρισις § 217.
Ἔθιμον § 235, 268.
Εἰκονικότης § 213.
Ἔκθεσις περὶ θαλασσίου δυστυχήματος § 110.
Ἐμπορικὴ ἰδιότης § 127, 134, ἔμπορος 216.
Ἐμπρησμὸς § 308.
Ἐνάγων § 116, 124 127, 141, 142, 153—155 ἐπ. 303.
Ἐναγόμενος § 136, 137, 138, 140—142, 152—155 ἐπ.
Ἐνδ κα μέσα § 270.

Ἐνεχύρου ἀπώλεια § 161, 199, 102, 296.
Ἔνστασις § 141, 142, 156, 196, 199, 201, 246, 247. 268, 269.
Ἐντολή § 136, 307, 286,— 289 (γνῶσις αὐτῆς) 221. Χρήματα ἐντολέως § 222. Προχρονολόγησις ἐγγράφου § 223 ὅρια ἐντολῆς § 224.
Ἐπίδοσις § 159, 191, 238, 239.
Ἐπιμέλεια § 294, 295 ὅρα τὴν λέξ. ἐντολή καὶ ἐπιμέλεια.
Ἐπιτροποκηδεμόνων παραιτουμένων ἡλικία § 100, 294, 295.
Ἐργολαβία § 167, 219 καὶ σελ. 52.
Ζωή § 214, 234.
Ἠθικὰ πρόσωπα (δάνεια) § 121.
Ἡλικία § 115, 133, 175, 257, 260, 271.
Ἡλικία ἐπιτροποκηδεμόνων παραιτουμένων § 110.
Ἡλικία μάρτυρος § 186.
Ἡμεδαπός § 118.
Θάνατος § 214, 234.
Ἰδιότητες § 163—165, 242.
Κακὴ πίστις § 227.
Κακὴ πίστις § 117.
Καλὴ ἢ κακὴ πίστις κατόχου § 101.
Καρποὶ § 101.
Καταλογιστὸν πταῖσμα § 294.
Κατάσχεσις § 119, 174, 177, 180, 196² ἐπ. 202.
Κατάσχεσις § 243 (κυριότης) § 243 ἐπ. (Δημοσίευσις) § 245.
Κάτοχοι καλῆς ἢ κακῆς πίστεως § 101, 117.
Κληροδόχος § 193, 248, 249, 256, 304.
Κληρονομία (ἀνάμιξις) § 122.
Κληρονομία § 123.
Κληρονόμος (ὅτι εἶς) § 125, 188
Κληρονομία (παραίτησις) § 114.
Κληρονομία § 252, 253, 254, 279—282 (ὑπεισέλευσις) 255
Κοινοκτημοσύνη § 268.
Κράτησις προσωπικὴ § 236.
Κρῆτες § 123.
Κυριότης § 273 ὅρα τὴν λέξιν διεκδίκησις. Κατάσχεσις.
Λεῖαι § 300.
Μανία § 237.
Μάρτυρες ἐν τοῖς συμβολαίοις ὅτι Ἕλληνες § 162 ἐν διαμαρτ. § 230.
Μάρτυρες γείτονες σ. 33.
Μεσοτοιχία § 170.
Μισθός § 197.
Μίσθωσις § 185, 116, 126, 208, 284, 290, 291, 102.
Μονή § 178, 195 ὅρα τὴν λέξ. ἠθικὰ πρόσωπα.
Μουκιάνειον δόγμα § 210, 211
Νομή § 231, 232 ἑπόμ. 301. 305.
Νόμος ἀλλοδαπὸς § 203, 161, 163.
Νόμος § 146.
Ὁμολογία § 197.
Ὁμόλογον ξεσχισμένον § 113. ὅρα ἔγγραφα.
Ὀπισθογράφησις § 190.
Ὅρκος § 168, 176.
Ὅρκος § 246.
Ὅρος § 143, 206, 240, 268.
Παραγγελιοδόχοι § 187 ὅρα τὴν λ. ἐντολή.

Παραγγέλματα § 231, 232 έπ.
Παραγραφή § 183, 271, 302.
Παράδοσις § 108, 183, 209, 265, 305.
Παρακαταθήκη § 200, 262.
Παράκλησις σ. 13.
Παραχώρησις § 160.
Πατήρ § 158.
Παυλιανή άγωγή § 192.
Πλάνη § 106, 213.
Πληρεξούσιος § 191, 217.
Πληρωμή §186, 92, 113, 116 137.
Πλοίαρχος § 110.
Πλοίου άνικανότης 111.
Πρόβλεψις § 151.
Προίξ § 121, 109, 139. 194, 198, 279—281.
Προικώου άνταλλαγή § 299.
Προκαταβολή διατροφής § 236.
Προστησάμενος § 297.
Παίσμα § 294—296.
Πτώχευσις § 272.
Πώλησις ὅρα άγοραπωλησία.
Ῥαθυμία. ὅρα τήν λ. έπιμέλεια.
Στρατιωτικός § 159, 238.
Συγκυριότης § 124, 169.
Σύζυγοι § 181, 210. 211. 212
Συναλλαγματικαί § 149 έπόμ. 220.
Σύνδικοι § 163.
Συνθῆκαι § 260·
Τεκμήριον § 309.
Τελεσιδικία § 156.
Τυχηρά § 308.
Ὕδατος χρῆσις § 204.
Ὑδραῖοι § 171.
Ὑπαιτιότης § 227.
Ὑπέρθεσις όφειλέτου § 285.
Ὑποθήκη § 177.
Φύλαξις § 292.
Χαρτόσημον § 283.
Χρέος § 132, 180. ὅρα τήν λ. Δάνειον.
Χρημάτια § 158.
Χρησιδεσποτεία § 217, 227.
Χρονολογία § 149 έπ.
Χρονολογία συναλλαγματικῶν § 220.
Χωρισμός κτημάτων 274.

ΠΙΝΑΞ

Τῶν έν τῇ λέξει Τίς άποδεικνύει άποφάσεων.

Α΄.) Ἀρείου Πάγου.

Ἀπ.				Ἀπ.			
219	τοῦ 38	§	165	80	τοῦ 48	§	120
378	» 40	»	203	102	» 48	»	227
43	» 41	»	231	106	» 48	»	168
6	» 47	»	163	123	» 48	»	159
32	» 47	»	151	132	» 48	»	289
90	» 47	»	164	174	» 48	»	225
125	» 47	»	187	178	» 48	σ.	33 καί § 159
127	» 47	»	184	197	» 48	»	14
33	» 48	§	210	201	» 48	»	33
57	» 48	§	107	33	» 49	§	208

Ἀπ.
95 τοῦ 49 § 205
117 » 49 » 211
213 » 49 » 203, 266
218 » 49 » 207
242 » 49 » 179
255 » 49 » 197
285 » 49 σ. 259 ὑποσ. καὶ § 264, 203
287 » 49 » 211
44 » 50 » 305
109 » 50 » 273
137 » 50 » 274
190 » 50 σ. 265
194 » 50 § 231
211 » 50 » 267
216 » 50 » 159
273 » 50 » 306
6 » 51 » 249
117 » 51 » 204
120 » 51 σ 14
135 » 51 § 196
248 » 51 » 275
263 » 52 » 211, 212
291 » 52 » 224
421 » 52 σ. 50
449 » 52 § 143
456 » 52 σ 50
9 » 53 » 308
17 » 53 » 278
142 » 53 » 245
191 » 53 » 201, 159
207 » 53 » 263
252 » 53 » 139
295 » 53 » 156
300 » 53 » 153
316 » 53 » 114
44 » 54 » 159
54 » 54 » 117
64 » 54 » 308

Ἀπ.
83 τοῦ 54 § 13
86 » 54 » 308
106 » 54 » 116
119 » 54 » 119
121 » 54 » 191 καὶ σ. 33
134 » 54 σ 33
225 » 54 § 122, 255
3 » 55 » 233
24 » 55 » 137
90 » 55 » 167
146 » 55 » 155, 199.
182 » 55 » 210
200 » 55 » 118
226 » 55 σ 33
228 » 55 » 264
256 » 55 § 154, 199
264 » 55 » 209
275 » 55 » 247
280 » 55 » 166
289 » 55 » 159
354 » 55 » 13
369 » 55 » 211
78 » 56 » 308
99 » 56 » 308
213 » 56 σ 33
306 » 56 § 308
53 » 57 » 269
89 » 57 » 270
111 » 57 σ 13 ὑπ.
235 » 57 » 62
335 » 57 » 52
43 » 58 § 107 καὶ σ. 12
60 » 58 » 146
77 » 58 » 246
134 » 58 » 135
152 » 58 » 138
206 » 58 » 123
269 » 58 » 287
275 » 58 » 136

Ἀπ.				
11	τοῦ 59	σ	270	
19	» 59	§	282	
47	» 59	»	303	
181	» 59	»	284	
217	» 59	»	307	
266	» 59	»	283	
291	» 59	»	277	

Ἀπ.				
486	τοῦ 59	§	190	
128	» 60	»	268	
169	» 60	σ	268	
3	» 61	§	299	
89	» 61	»	302	
105	» 61	»	301	

Β'.) ἐφετῶν Ἀθηνῶν.

Ἀπ.		
682	σ	14
2707	§	107 ἐν τέλ.
3111	»	308
3462	»	203
3744	»	168
4443	σ	51
5462	§	213
4512	σ	14
4758	§	169
4777	»	206
4888	»	230
4927	»	211
5046	»	293
5049	»	203
5072	»	211
5281	»	121
5472	σ	269
6702	»	269
6790	§	107
6790	»	109
7021	σ	267
7227	»	32
7514	»	268
7864	σ	268
8069	§	245
8091	»	232
8118	σ	269
8129	»	268
8135	§	265
8143	»	195

Ἀπ.		
8268	σ	51
8345	§	210
8394	σ	261
8653	§	213
8735	»	183
8784	»	188
8865	»	172
9346	»	146
9666	»	177
9674	»	173
9743	»	212
9858	»	188
9886	»	175
9919	»	222
9939	»	178
10013	»	174
10047	»	185
10207	»	227
10224	»	109
10310	»	245
10375	»	195
10442	»	194
10460	»	198
10460	»	139
10506	»	245
10717	»	119
10764	»	154
10795	»	156
10816	σ	51
10841	§	159

Ἀπ.		
11041	σ	32
11095	§	170
11130	»	162
11200	»	213
11217	»	171
11304	»	202
11317	»	308
11318	»	308
11357	»	154
11384	»	176
11410	»	179
11419	»	181
11453	»	199
11453	»	154
11479	»	112
11545	σ	261
11645	»	14
11782	§	167
11892	»	154
12031	σ	36 ἐν ἀρχ.
12084	§	233
12172	»	161
12307	»	308
12174	»	154
12557	»	166
12992	»	211
12425	»	118
12571	»	118
13056	σ	62
13466	§	191
13908	»	270
14515	»	144
14667	»	140

Ἀπ.		
14672	σ	62
15007	§	110
15185	σ	262, 263
15199	§	211
15370	»	282
15776	»	284
16053	»	253
16053	»	125
16283	»	217
16288	»	159
16228	»	133
16299	»	127
16299	»	134
16470	»	124
16776	»	126
16839	»	284
16843	»	147
16997	»	268
16995	»	189
16997	»	182
17601	»	133
17214	σ	61 ἐν ὑποσημ.
17990	§	271
17954	»	268
18116	»	308
18183	»	281
18237	»	279
18257	»	260
18338	»	272
18469	»	280
18548	»	276
18871	»	289

Γ'.) Ἐφετῶν Ναυπλίας.

Ἀπ.				
21	τοῦ	42	§	192
97	»	45	»	163
84	»	47	σ	51
583	»	50	§	143

Ἀπ.				
748	τοῦ	50	§	143
962	»	51	σ	50
542	»	52	§	278
580	»	52	σ	52

ΤΙΤΛΟΙ ΗΓΕΜΟΝΙΚΟΙ.

Ὅρα τὸν § 55 ἐπ. τῆς μεταφράσεως Ἐρφτέρου.

ΤΙΤΛΟΙ.

ΣΗΜ. Ὅλα τὰ ἐν τῇ λέξει ταύτῃ περιεχόμενα ἠδύναντο νὰ παραλειφθῶσιν ἐνταῦθα, ἐπειδὴ ἀνήκουσιν εἰς ἄλλο μέρος. Τὰ σημειῶ ὅμως καὶ ἐνταῦθα διὰ βραχέων, καθότι ἐνδέχεται νὰ εὐκολύνῃ ἡ σημείωσις αὕτη τὰς ἐρεύνας τοῦ ἀναγνώστου.

§ 1. Ποῖοι οἱ πρὸς παραγραφὴν τίτλοι; ὅρα τὸν § 161 ἐπόμ. τῆς λέξεως παραγραφὴ (1).

§ 2. Ἡ ἀφαίρεσις τῆς ἰδιοκτησίας δυνάμει τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως ἀποτελεῖ τίτλον παραγραφῆς (2); ἴδε τὴν 195 τοῦ 1850 πολ. ἀπ. ΑΠ.

§ 3. Τίτλος μεταβιβάζων εἴς τινα κτῆμα, δύναται γ' ἀντισταχθῇ κατὰ παντὸς, ὅστις τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς μεταβιβάσεως ἀμφισβητεῖ καὶ ὅστις ὅμως δὲν προσβάλλει τὴν σπουδαιότητα τοῦ τίτλου; ὅρα τὴν λέξιν Τελεσιδικία § 89 τῆς σ. 99.

§ 4. Ἔγγραφα ὀθωμανικὰ πωλητήρια πότε χρησιμεύουσιν ὡς τίτλοι; ἴδε τὴν 3 σκέψιν τῆς πολ. τοῦ ΑΠ. ἀποφ. 10 τοῦ 1850 ἐν λ. Ὑπομνήματα.

§ 5. Κατὰ τὸ 412 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἡ ὑπάρχουσα ἀκυρότης ἐπὶ ἰδιωτικῶν ἐγγράφων δὲν δύναται νὰ προβληθῇ παρ' ἐκείνου, ὅστις καθ' ἑαυτὸν ἐξεπλήρωσε, μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐγγράφου, τὴν ἐν αὐτῷ περιεχομένην συμφωνίαν (3). Ἀπόφ. 67 τῆς 30 Νοεμβρίου 1835 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

---

(1) Ἀποφάσεις ἐπιδικάζουσαι κυριότητα ἀποτελοῦσι νόμιμον τίτλον πρὸς χρησιδεσποτείαν; ἴδε ἀπόφασιν 11158 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἐν Εὑρετ. λέξ. Παραγραφὴ § 166. Ἀπόφασιν Ἀρείου Πάγου 10 τοῦ 1856. Ἀπ. τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφ. 17876 ἐν Θεμ. Μελισσ. 741.—Πρβ. παρατηρήσεις εἰς Εὑρετ. λ. Παραγραφὴ § 166. Ἑρμ. Καλλ. 1 § 326. Carré ζ. 1725.

— Ἀκυρότητες τοῦ πρὸς παραγραφὴν τίτλου. Ὅρα Εὑρετ. λέξ. Παραγραφὴ § 158—160.

(2) Ἴδε τὰς λ. Παραγραφὴ καὶ Χρησιμότης.

(3) Ὅρα τὴν λ. Ὑπομνήματα.

§ 6. Κατὰ τοὺς νόμους 3 καὶ 7 Πανδ. (6, 2), ἐκεῖνος εἰς ὃν ἐπιδικάζεται κτῆμά τι διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, δύναται νὰ κινήσῃ τὴν Πουβλικιανὴν ἀγωγὴν, καὶ ἔχει νόμιμον αἰτίαν πρὸς χρησικτησίαν, ἀφοῦ γίνῃ ἡ παράδοσις τοῦ κτήματος πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 10 τοῦ 1856. Ἀπ. ἐφ. Ἀθ. 13111.

§ 7. Ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 759 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὁριζομένη ἀκυρότης ἡ κατὰ τῆς ἀπ. προταθεῖσα, ὅταν δὲν ἀφορᾷ τὴν διαδικασίαν (202 πολ.), ἀλλὰ τὸν τίτλον, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν καὶ κατὰ πρῶτον προτεινομένη ἐνώπιον τῶν ἐφ. (747 πολ.). Τοιαύτη πρότασις εἶναι ἡ φέρουσα, ὅτι ἔγγραφόν τι τοῦ εἰρηνοδικείου, κατὰ τὰ ἄρθρα 491, 499 καὶ 501 τῆς πολιτικῆς δικονομίας χαρακτηρίζεται ὡς ἀπόφασις, ἐν ᾧ δὲν ἐδημοσιεύθη ἐπὶ ἀκροατηρίου. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 139 τοῦ 58, κυρ. τὴν 14688 ἐφετ. Ἀθ. Ἴδε τὰς σημ. ἐν Εὐρ. τ. 3 σ. 110 καὶ 127 (1).

§ 8. Ἔννοια τοῦ νόμου τῆς 30 Ἀπριλίου 1835 περὶ ἀνανεώσεως τῶν τίτλων. Ἴδε τὴν 128 τοῦ 1851 ἀπόφασιν ΑΠ. ἐν λ. Πώλησις.—Πρβ. καὶ τὴν λ. Δάση.

§ 9. Τὸ διάταγμα, δι' οὗ ἀφέθη προσωρινῶς εἰς τὸν Κ. ἡ κατοχὴ οἰκίας τινὸς, ἄχρις οὗ ἐκδοθῇ ὁ περὶ νεοφωτίστων νόμος, μένει ἄνευ ἰσχύος μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ νόμου ἐκείνου, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἔλαβεν ὁ Κ. ὅ,τι οὗτος τῷ ἐχορήγει. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 38 τοῦ 56, ἀναιρ. τὴν 750 τοῦ 55 ἐφ. Ν.

§ 10. Ἂν ἐζητήθη τι λόγῳ κληρονομίας, δύναται νὰ ζητηθῇ κατόπιν λόγῳ προικός; Ὅταν τὴν λ. Τελεσιδικία ἐπὶ πολ. δικῶν, ἔνθα καὶ 9171 ἀπ. τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

§ 11. Τὸ κῦρος τοῦ πρὸς κτῆσιν κυριότητος τίτλου κρίνεται κατὰ τὸν ἐπὶ τῆς, δυνάμει τοῦ τίτλου τούτου, γενομένης παραδόσεως ἰσχύοντα νόμον. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 195 τοῦ 1855.

§ 12. Ἔγκρισις τίτλου ἀκύρου περὶ πωλήσεως ὀρφανικοῦ κτήματος. Ἴδε τὴν ἀπόφασιν 16258 καὶ 16566 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 13. Ὁ κάτοχος, ἐναγόμενος, δύναται νὰ προτείνῃ (2) τὴν

(1) Πρβ. τὴν ἐν Νομ. Μελ. σ. 875 διατριβήν.
(2) Πρβ. τὴν λ. Πρότασις § 4, σ. 351 ἐπ.

ἀκυρότητα τοῦ τίτλου τοῦ ἐνάγοντος (1). Καὶ [illegible] 353 τοῦ 60 πολ. ἀπ. [illegible]

§ 14. Τὸ δημόσιον μὴ ὂν διάδοχον τῶν προσωπικῶν δικαιωμάτων τῶν ὀθωμανῶν, δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ προσβάλλῃ τὰς παραχωρήσεις τῆς ὀθωμανικῆς ἀρχῆς. Ἡ παραχώρησις δ' αὐτὴ ἀποτελεῖ τίτλον ὑπὲρ τοῦ κατέχοντος. Ἴδε τὴν 14468 τοῦ 1856 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις [illegible]

§ 15. Οἱ δανεισταὶ δικαιοῦνται νὰ προτείνωσιν ἀκυρότητας συμβολαίου τοῦ ὀφειλέτου των, παραχωρήσαντος περιουσίαν του; Ἴδε ἀπ. ἐφ. Ἀθ. 13084 (2).

§ 16. Οἱ ἐναγόμενοι πρὸς ἀπόδοσιν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα νέμονται, δικαιοῦνται, ἂν ἀρνηθῶσι τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα τοῦ ἐνάγοντος, τούτου δὲ μὴ ἀποδειχθέντος, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐρευνηθῇ ἡ γνησιότης τοῦ τίτλου, δυνάμει τοῦ ὁποίου κατέχουσιν. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 45 τοῦ 1857, κυροῦσα τὴν 13182 ἐφ. Ἀθ. (3). Πρβ. ἀπ. ΑΠ. 104 τοῦ 60 ἐν λ. Τρίτος.

Ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀνεφύη καὶ τὸ ἑξῆς. Πρόσωπόν τι ὡρίσθη ὡς ἐκτελεστὴς τῆς διαθήκης τοῦ Α, ὅστις ἀφῆκε καὶ τέκνον. Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγου καιροῦ, ὁ ἐκτελεστὴς αὐτὸς παρῃτήθη τοῦ βάρους αὐτοῦ, τὸ δὲ τέκνον, ἐνηλικιωθέν, ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ τὴν περιουσίαν τοῦ πατρός του, ἀλλ' ὁ πρώην ἐκτελεστὴς ἐπρότεινεν ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν εἶχε δικαίωμα νὰ λάβῃ ὅλην τὴν περιουσίαν, καί τοι μὴ ζητουμένην παρ' ἄλλου. Ὁ Ἄρειος Πάγος δὲν [illegible] πρότασιν ταύτην. Ἀπόφασις πολιτικὴ ΑΠ. 275 τοῦ 61 [illegible]

§ 17. Ὁ ἐναγόμενος δύναται νὰ προσβάλῃ (4) τοὺς τίτλους τῆς [illegible] τοῦ ἐνάγοντος, ὅστις ζητεῖ νὰ [illegible] παρὰ [illegible] Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 192 τοῦ 57, [illegible] 648 τοῦ 56 ἐφ. [illegible] (5).

§ 18. Τίς δύναται νὰ προτείνῃ τὴν ἀκυρότητα τῶν τίτλων τοῦ [illegible]

---

(1) Πρβ. τὴν λέξιν Τρίτος, ἔνθα πλειότερα ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ.

(2) Ἴδε τὴν 2 σημ. τοῦ ἀν. § 13.

(3) Ὅρα σημ. 1 καὶ 2 τοῦ ἀν. § 13.

(4) Ὅρα τὴν σημ. 1 καὶ 2 τοῦ ἀν. § 13.

(5) Πρβ. τὰς λ. Τρίτος, Πρότασις.

Συλλόγου ; Ἰδε ἀπόφασιν 10116 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἐν λέξει Πρότασις (1).

ΤΟΙΧΟΚΟΛΛΗΣΙΣ.

Ἔννοια τοῦ ἄρθρου 461 τῆς ποινικῆς δικονομίας. Ἴδε τὴν 36 τοῦ 1840 ποινικὴν Ἀρείου Πάγου ἀπόφασιν ἐν λέξει Κατηγορία. Πρβ. τὴν λέξιν Συνέδρων δικαστήριον.

ΤΟΙΧΟΚΟΛΛΗΣΙΣ ἐπὶ πολ. δικῶν.

ὅρα τὴν λέξιν Ἐπίδοσις καὶ Νομ. Μελ. σελ. 463 ἐπ. Πρβ. ἀπ. ΑΠ. 115 τοῦ 54 ἐν λ. Ἐπίδοσις.

ΤΟΙΧΟΚΟΛΛΗΤΟΝ γραμμάτιον.

ὅρα τὴν λ. Κατάσχεσις § 171, σ. 112 ἐπ. ὅρα τὴν λ. Ὑποθήκη. Πρβ. ὅσα ἔγραψα ἐν Νομ. Μελ. σ. 460 ἐπ.

ΤΟΙΧΟΣ.

ὅρα τὴν λέξιν Σχέδια πόλεων καὶ τὴν λέξιν Χάραξις ὁδῶν.

ΤΟΚΕΤΟΣ.

ὅρα Φάϋερβαχ § 237—238 α. σχ. 1. —Πρβ. τὰς ἐν τῷ Εὑρ. λ. Παιδοκτονία. Φόνος.

ΤΟΚΟΓΛΥΦΙΑ.

§ 1. Ἡ τοκογλυφία τιμωρεῖται ; Ὁ τιμωρῶν τὴν τοκογλυφίαν νόμος προϋποθέτει ἀπαγορευτικὸν τοῦ τόκου πολιτικὸν νόμον, καὶ τοιοῦτος ἐν Ἑλλάδι δὲν ὑπάρχει, Ἀπ. πολ. Ἀρείου Πάγου 145 τοῦ 1846, φέρουσα·

«Ἐπειδή, ἐὰν ὑπῆρχε πολιτικὸς νόμος προσδιορίζων τὸ ποσὸν τοῦ τόκου, ὄχι μόνον ὁ καταπλεονεκτῶν ἄλλου τινος εἰς πιστωτικὰς ὑποθέσεις διά τινος συμφωνίας θεωρουμένης ἀπὸ τοὺς πολιτικοὺς νόμους ὡς αἰσχροκερδοῦς ἤθελε καταδιώκεσθαι καὶ τιμωρεῖσθαι κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 434 τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἐὰν τῷ ὄντι ἀπήλαυσεν εἰσέτι κέρδος τι ἐκ τῆς τοκο-

---

(1) ὅρα τὴν σημ. 2 καὶ 3 τοῦ ἀν. § 13.

γλυφίας κτλ. ἀλλά, κατὰ τὸ ἄρθρον 52 § 2 τοῦ ἰδίου νόμου, καὶ ὅστις ἐν γνώσει καὶ ἐκ προθέσεως ὑποστηρίζει ἀμέσως τὴν πρᾶξιν ταύτην τῆς τοκογλυφίας διὰ τῆς συνδρομῆς του· ἐπομένως τὸ συμβούλιον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ψευδῶς ἡρμήνευσε τὸν νόμον, σκεφθὲν ὅτι ἡ προσαπτομένη εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον πρᾶξις δὲν ὑπάγεται εἰς τοὺς ὅρους τῆς τοκογλυφίας, ὡς μὴ ἀπολαύσαντος τούτου κέρδος τι ἢ μὴ δυναμένου ν' ἀπολαύσῃ τοιοῦτον ἐκ τῆς τοκογλυφίας, διότι, ἂν δὲν ἀπήλαυσε κέρδος τι ἢ δὲν ἠδύνατο ν' ἀπολαύσῃ ὡς ἀνηκόντων τῶν παρ' αὐτοῦ δανεισθέντων εἰς τὸν Κατζιώτην χρημάτων εἰς ἄλλον τρίτον, ὑπεστήριξεν ὅμως τὴν πρᾶξιν, κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 56 § 2 συνδυασμένου μὲ τὸ ἄρθρον 434 τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἐν γνώσει καὶ ἐκ προθέσεως ἀμέσως διὰ τῆς συνδρομῆς του, δοὺς ὁ ἴδιος ἀναιρεσίβλητος τὰ χρήματα καὶ λαβὼν ἐπ' ὀνόματί του τὸ χρεωστικὸν ἔγγραφον, ὥσπερ διαλαμβάνει τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα.

»Ἐπειδὴ ὅμως τὸ εἰρημένον ἄρθρον τὸ τιμωροῦν τὴν τοκογλυφίαν ὑποθέτει προϋπάρχοντα πολιτικὸν νόμον, ὅστις νὰ κανονίζῃ τὸ ποσὸν τοῦ τόκου καὶ νὰ θεωρῇ τὸ πλέον τοῦ κανονισμοῦ ποσοῦ ὡς αἰσχροκέρδειαν ἢ πλεονεξίαν τιμωρουμένην παρὰ τοῦ νόμου, τοιοῦτος δὲ πολιτικὸς νόμος δὲν ὑπάρχει, καθόσον ἡ διάταξις 24 τίτλου 7 βιβλίου Γ'. τῆς ἑξαβίβλου τοῦ Ἀρμενοπούλου ἔπεσε πρὸ πολλοῦ εἰς ἀχρηστείαν· ἐπομένως ἡ ἀποδιδομένη εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον πρᾶξις τῆς τοκογλυφίας δὲν δύναται νὰ καταδιωχθῇ ποινικῶς· ὥστε τὸ συμβούλιον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἂν εἰς τὸ σκεπτικὸν τοῦ προσβαλλομένου βουλεύματος ἡρμήνευσεν ἐσφαλμένως τὸν νόμον, ὡς προείρηται, ὀρθῶς ὅμως ἀπεφήνατο εἰς τὸ διατακτικὸν αὐτοῦ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ πρὸς κατηγορίαν».

§ 1. Ἡ τοκογλυφία ἀποδεικνύεται διὰ μαρτύρων; Ὅρα Εὑρετ. λέξ. Μάρτυρες σελ. 29 ἑπόμ. Οἶκον, § 156 σημ. 5. Ἀπόφασις πολ. ΑΠ. 247 τοῦ 52.

ΤΟΚΟΙ.

ΣΗΜ. Ἐπειδὴ δὲν ἠδυνήθην νὰ ἑτοιμάσω τὴν περὶ τόκων συλλογήν μου, θέλω καταχωρήσει αὐτὴν ἐν τῇ λέξει Ὑπερημερία. Βλ. οὖν τὴν λέξιν ταύτην.

ΤΟΜΟΣ.

Τόμος ἑνώσεως, ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου κατὰ τῆς τετραγαμίας. Α. 280. Ε. 3 ς'. 159. Περὶ δὲ τῶν ἐν αὐτῷ, ἐν οἷς ἐδε-

6αιώθη τὸ ἐν Νικαίᾳ σύμβολον. Β. 179.—Σισιννίου θέματα κεκωλυμένου γάμου. Ε. 11. 395. — τόμος περὶ μοναστηρίων. Β. 614.—ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου καὶ Ἀλεξίου Πατριάρχου περὶ τοῦ ἀναθεματίζεσθαι τοὺς ἀποστασίαν κινοῦντας κατὰ βασιλέως. Γ. 97.—τόμος συνοδικὸς περὶ τοῦ αὐτοκεφάλου τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐκκλησίας, Ε. 117.—τόμος περὶ συνδικέλλων Γρηγορίου Ε. 167.

ΣΗΜ. Τὰ ἀλφαδητικὰ στοιχεῖα δηλοῦσι τοὺς τόμους τοῦ ὑπὸ Ῥάλλη καὶ Ποτλῆ ἐκδοθέντος συντάγματος τῶν ἱερῶν Κανόνων· οἱ ἀριθμητικοί, τὰς σελίδας τῶν τόμων αὐτῶν.

ΤΟΝΟΣ.

Ὅρα Ῥάλλ. ἐμπ. δ. π. 2 σελ. 173. Πῶς βεβαιοῦται ἡ χωρητικότης τοῦ πλοίου; αὐτ. σελ. 172. Ναύλωσις κατὰ τόνον, αὐτ. σ. 282. ὅρα τὴν λέξιν Ναύλωσις.

ΤΟΠΟΣ τῆς πράξεως.

§ 1. Ὁ τόπος πρέπει νὰ σημειοῦται ἐν ταῖς ἐκθέσεσιν; Ἴδε π. 1955 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν καὶ Οἰκον. § 103 [illegible] τὴν λ. Ἔκθεσις.

§ 2. Ὁ τόπος, ἔνθα ἐγένετο ἡ κολάσιμος πρᾶξις, πρέπει νὰ σημειοῦται ἐν τῷ διατακτικῷ τῶν βουλευμάτων καὶ ποινικῶν ἀποφάσεων; Ἴδε Εὐρετ. τόμ. 3 σελ. 214 § 28' (1).

§ 3. Τί δὲ ὡς πρὸς τὰ ζητήματα καὶ τὰς ἐτυμηγορίας; ὅρα τοὺς § § 475 ἑπόμ. 721 ἑπόμ. τῆς λέξεως Συνέδρων δικαστήριον.

ΤΟΠΟΣ συνδεριάσεων.

Περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 250 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ ὅρα § 806 τῆς λ. Συνέδρων δικαστήριον.

ΤΟΠΟΣ τῆς παροχῆς ἐπὶ συμβολαίων.

Ὅρα Παπ. § 346 καὶ τόμ. 3 σ. 216.

Ἐν τῷ § 346 ἀναπτύσσει τὰ ἑπόμενα·

«Ἐπί τινων παροχῶν ἡ ἐν ὡρισμένῳ τόπῳ ἐκτέλεσις εἶναι οὐσιῶδες αὐτῶν στοιχεῖον, ὅθεν μόνον αὐτόθι δύναται νὰ ἐκτελεσθῶσι. Τίνες εἰσὶν αὗται;

(1) Πρβ. τὴν λ. Χρόνος.

Ἄλλαι δὲ ἐκτελοῦνται ἀκριβῶς κατὰ πάντα τόπον.

Ὁποῖον τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐν ὡρισμένῳ τόπῳ τελέσεως τοῦ συμβολαίου ἢ τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ τῆς ἐκτελέσεως τόπου;

Α) Ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ δανειστοῦ τοῦ νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἐκτέλεσιν.

ά) Κατὰ τὸν Ῥωμαϊκὸν νόμον.

Ἀγωγὴ περὶ τοῦ ἐν δήλῳ τόπῳ δίδοσθαι χρὴ τὸ εἴτι δήπουθεν (actio de eo quod certo loco).

β΄) Κατὰ τὸ νῦν ἰσχύον δίκαιον,

Ἐπὶ τῶν πολιτικῶν·

Ἐπὶ τῶν ἐμπορικῶν ὑποθέσεων.

Ἐν τίνι τόπῳ λαμβάνει ὕπαρξιν ἡ μεταξὺ ἀπόντων δι᾽ ἐπιστολῶν ἢ δι᾽ ἀγγέλου συναπτομένη σύμβασις;

Β΄) Ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ ὀφειλέτου τοῦ νὰ προσφέρῃ τὸ ὀφειλόμενον.

Ἂν δὲν ὡρίσθη ὁ τόπος τῆς ἐκτελέσεως, κατὰ τίνα τόπον ἐπιδιώκει τὸ ὀφειλόμενον ὁ δανειστής, ἢ προσφέρει αὐτὸ σκοπίμως ὁ ὀφειλέτης;

ΤΟΠΟΣ ΔΗΜΟΣΙΟΣ.

Ποῖος θεωρεῖται ὡς ἐν δημοσίῳ τόπῳ λῃστεύσας; Ὅρα τὴν λ. λῃστεία, ἔνθα καὶ ἡ 40 τοῦ 57 π.ιν. ἀπ. ΑΠ.

ΤΟΥΒΛΑ.

Τὰ τοῦβλα εἶναι προϊὸν βιομηχανίας καὶ οὐχὶ τῆς γῆς, καὶ ἑπομένως ἡ πώλησις αὐτῶν, παραγομένων ἐπὶ σκοπῷ μεταπωλήσεως ἐπὶ κέρδει, εἶναι πρᾶξις ἐμπορική· ὥστε ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ὅτι τὰ τοῦβλα, τὰ ὁποῖα ἐπώλησεν ὁ · · καὶ ὑπεσχέθη νὰ παραδώσῃ εἰς τὸν Ἰω. Σέῤῥον, ἐπρόκειτο νὰ κατασκευάσῃ ἐκ γῆς, ἐξαχθησομένης ἐκ κτήματός τος, καὶ ἀληθὴς ἂν ὑποτεθῇ, εἶναι ἄνευ σημασίας, διότι τοῦ χώματος λαμβάνοντος ἀξίαν ὡς ἐκ τῆς ἐπεξεργασίας καὶ τοῦ μετασχηματισμοῦ αὐτοῦ εἰς τοῦβλα, ἡ ἐπεξεργασία εἶναι τὸ κύριον καὶ οὐσιῶδες μέρος τούτων, ὅθεν καὶ ἐξ αὐτῆς πρέπει νὰ λάβωσι τὸν χαρακτηρισμὸν αὐτόν, ὡς προϊόντων βιομηχανίας, καὶ οὐχὶ ἐκ τῆς ὕλης, καὶ ἑπομένως ὀρθῶς διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐκηρύχθη ἡ πρᾶξις ἐμπορική. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθ. 15628 τοῦ 58.

ΤΟΥΡΚΙΑ.

§ 1. Ὅρα τὴν λ. Συνθῆκαι καὶ διάτ. τῆς 4 Φεβρουαρίου 1831 (σ. 69, 70 ἐφ. Κυβ. τοῦ 34).

§ 2. Ὅρα τὴν λ. Μικτὴ ἐπιτροπὴ ἐν τῷ Εὐρ. τούτῳ.

§ 3. Ἐν λέξει Χοτσέτια θέλω καταχωρήσει πολλὰ περὶ ὀθωμανικοῦ δικαίου.

§ 4. Ἔννοια τῆς περὶ λῃστείας συνθήκης τοῦ 56. Ὅρα ἀπ. ποιν. ΑΠ. 99 τοῦ 59 ἐν λ. Συνθῆκαι.

ΤΟΥΦΕΚΙΣΜΟΣ.

Τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς θανατικῆς ποινῆς. Ὅρα σελ. 69 τοῦ 46 ἐφημ. τῆς Κ. Πρβ. τὴν λ. Ποιναί.

ΤΡΑΠΕΖΑ ἐπὶ Κυβερνήτου.

§ 1. Ὅρα τὰ πρακτικὰ (σελ. 678) τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐθνοσυνελεύσεως.

§ 2. Περὶ τῶν ὑποθηκῶν, αἳ ἐνεγράφησαν δυνάμει τοῦ ἀπὸ 3 Φεβρουαρίου 1830 ψηφίσματος, ἴδε ἀπόφασιν πολιτικὴν ΑΠ. 97 τοῦ 54 ἐν λ. Χρέη παλαιά.

§ 3. Ἡ περὶ χρέους τῆς ἐπὶ Κυβερνήτου Τραπέζης ἀγωγὴ ὑπάγεται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια· Ὅρα ἐν λ. Χρέη παλαιὰ τὴν 34 τοῦ 51 πολ. ἀπ. ΑΠ.

ΤΡΑΠΕΖΑΙ.

§ 1. Περὶ δημοσίων τραπεζῶν. Ὅρα Ῥάλλ. ἐμπ. δίκαιον τόμ. α΄ § 57.

§ 2. Τράπεζαι ἐγγύου ἢ παρακαταθέσεως. αὐτ. § 58.

§ 3. Τράπεζαι κυκλοφορίας. αὐτ. § 59.

§ 4. Τράπεζαι προεξοφλητικαὶ αὐτ. § 60.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΘΝΙΚΗ.

Νομοθεσία.

§ 1. Σύστασις ἐθνικῆς Τραπέζης — Προνόμιον τριακονταετὲς — Εὑρίσκεται ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Κυβερνήσεως.— Ἐκδίδει ἀποκλειστικῶς γραμμάτια, καὶ ἀπαγορεύεται εἰς πάντα ἄλλον τὸ δικαίωμα τοῦτο.—Προνόμιον μερίδων— Εἰς ποίους χορηγοῦνται—

Κεφάλαιον—Υποχρεώσεις τῆς Τραπέζης—Δικαίωμα τῆς Κυβερνήσεως—Σκοπὸς τῆς συστάσεως—Τόκος—Υπέρβασις τόκου—Ποσὸν γραμματίων καὶ κυκλοφορία — Ἀξία αὐτῶν — Συναλλαγὴ γραμματίων — Ταμεῖα τοῦ κράτους — Νόθευσις γραμματίων καὶ ποιναὶ — Υποθήκη—Ἐνέχυρον — Ἕδρα τῆς Τραπέζης—Ἔγκρισις κανονισμοῦ—Ἐπιτήρησις τῆς κυβερνήσεως —Ἐπίτροπος τῆς ἐπικρατείας παρὰ τῇ Τραπέζῃ—Καθήκοντα αὐτοῦ—Συμφωνίαι Τραπέζης μετὰ τοῦ δημοσίου—Υποχρεώσεις τῆς Τραπέζης κατὰ τὴν διάλυσιν αὐτῆς — Προειδοποιήσεις ἐν περιπτώσει μὴ ἀνανεώσεως τοῦ προνομίου. Δ. 25 Ιαν. 1836. σ. 5. 7. ἐφ Κυβ. τοῦ 86.

§ 2. Σύστασις ἐθνικῆς Τραπέζης ἐν τῇ πρωτευούσῃ — Δύναται νὰ ἔχῃ καταστήματα καὶ εἰς ἄλλα μέρη τοῦ κράτους—Ἐργασίαι αὐτῆς—Διάρκεια αὐτῆς ἔτη εἴκοσι πέντε—Ἀκύρωσις προηγουμένων νόμων. Ν. 30 Μαρτίου 1841. 59. 66. — Τροποποίησις τῶν ἄρθρων 4, 9, 11, 15, 17, 19, 20, 29 τοῦ καταστατικοῦ τούτου—Τὸ εἰς τοὺς μετόχους ὀφειλόμενον μέρισμα δὲν ὑπόκειται εἰς κατάσχεσιν. Δ. 19 Αὐγ. 1841. 107.

§ 3. Ἐξασφάλισις τῶν ὑποθηκικῶν δικαιωμάτων τῆς Τραπέζης ὡς πρὸς τὰ δάνεια αὐτῆς—Ὁ ὑποθηκεύων ἀλλότριον κτῆμα τιμωρεῖται—Ὁ νόμος οὗτος ἰσχύει μέχρις οὗ λάβουν κῦρος τὰ κτηματολόγια. Ν. 30 Μαρτίου 1841. 63. 71.—Αἱ κατὰ τὸ καταστατικὸν τῆς Τραπέζης ἐνεργούμεναι κατασχέσεις τῶν εἰς ὑποθήκην προσφερομένων κτημάτων ἐπιτρέπεται νὰ γίνωνται ἀμισθί—Μετὰ τὴν πραγματοποίησιν ὅμως τοῦ δανείου θέλουν πληρώνεσθαι —Πῶς πρέπει νὰ ἦναι αἱ αἰτήσεις καὶ ποῦ διευθύνονται. Διευθ. ὑπουργ. 29 Αὐγ. 1841. 113.

§ 4. Ἔγκρισις τοῦ κανονισμοῦ τῆς Τραπέζης—Κεφάλαια αὐτῆς καὶ ἐτήσιον μέρισμα τῶν μετόχων—Γεν. συνεδρίασις τοῦ συμβουλίου—Μερικαὶ συνεδριάσεις—Προεξόφλησις —Γραμμάτια Τραπέζης. 8 Ἀπριλίου 1841. 67. — Ἔγκρισις τροπολογιῶν ἐπὶ τῶν ἄρθρων 9, 10, 11, 12, 17 § 5, 22 τοῦ κανονισμοῦ τούτου καὶ ἄρθρον πρόσθετον εἰς τὸ κεφ. 2 τμῆμα 1 περὶ τῆς ἐνεργείας τῆς περὶ δανείου αἰτήσεως. Δ. 19 Αὐγούστου 1841. 128.—Τροπολογίαι τοῦ αὐτοῦ κανονισμοῦ. Δ. 10 Ιαν. 1842. 5.

§ 5. Σύστασις ἐπιτροπῆς διὰ τὰς προπαρασκευαστικὰς ἐργασίας τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης—Καθήκοντα αὐτῆς. Δ. 8 Ἀπριλίου 1841. 73. Δ. 17 Αὐγ. 1841. 108.

§ 6. Πρόκλησις τῶν μετόχων τῆς Τραπέζης ὅπως καταθέσωσι

τὰ κεφάλαιά των καὶ πρὸ τριῶν μηνῶν διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἔναρξις τῶν ἐργασιῶν της. Δ. 18 Νοεμβρίου 1841. 143.

§ 7. Πρᾶξις τῶν μετόχων τῆς Τραπέζης περὶ κανονισμοῦ τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης—Γενικαὶ διατάξεις ἀφορῶσαι τὴν διεύθυνσιν—Εἰδικαὶ διατάξεις ἀφορῶσαι τὰς χρηματικὰς ἐργασίας τῆς Τραπέζης—Περὶ προεξοφλήσεως—Τραπεζικαὶ ἐργασίαι—Περὶ δανείου ἐπὶ ὑποθήκῃ—Περὶ δανείου ἐπὶ ἐνεχύρῳ—Ὑποκαταστήματα Τραπέζης—Κῶδηξ Τραπέζης. 31 Δεκεμβρίου 1842. 6.—Προσθήκη εἰς τὸν ἐσωτερικὸν κανονισμὸν περὶ προτιμήσεως μετόχων εἰς τὰς τὰς συνελεύσεις καὶ συγκροτήσεις γραφείου. 1842. 12.

§ 8. Παραχωρεῖται ἡ ἄδεια εἰς τὴν ἐθνικὴν Τράπεζαν νὰ δέχηται εἰς ὑποθήκην τὰς εἰς τοὺς Κρῆτας παραχωρηθείσας γαίας ἀλλ' ὑπὸ ὅρους. Δ. 8 Φεβρουαρίου 1843. 16.

§ 9. Νέος νόμος περὶ τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης. Ν. 7 Ἰουλίου 1843 /130. 131.—Καταστατικὸν—Διοργανισμὸς καὶ διάρκεια—Κεφάλαια καὶ μέτοχοι—Μέρισμα καὶ ἀποθεματικὰ κεφάλαια—Διοίκησις τῆς Τραπέζης—Συμβούλιον—Διευθυντὴς—Βασ. ἐπίτροπος—Ταμεῖον—Ὑποκαταστήματα—Ἀνταποκριταὶ—Ὁρκ' δοσία. 22 Ἰουνίου 1843. 131.—Τροποποίησις τοῦ § 5 ἄρθρου 27. Δ. 8 Ὀκτωβρίου 1848. 160.—Τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 59 περὶ διαρκείας τῆς ἐκλογῆς τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης ἐπὶ 7 ἔτη. Δ. 7 Μαρτίου 1845. 32.— Ἔγκρισις τῆς πράξεως τῆς συνελεύσεως τοῦ νὰ διορισθῇ ἐξαιρετικῶς διὰ βίου ὁ νῦν διευθυντὴς αὐτῆς. καὶ νὰ ὀνομασθῇ διοικητής. Δ. 17 Φεβρουαρίου 1849. 40. —Τροποποίησις τῶν ἄρθρων 35 καὶ 33 καὶ αὔξησις κεφαλαίων. Δ. 24 Δεκεμβρίου 1847. 7. —Τροπολογία τοῦ 71 ἄρθρου ὡς πρὸς τὴν ἀναπλήρωσιν τοῦ διευθυντοῦ ἐν περιπτώσει κωλύματος ὑπὸ ἐπιτροπῆς. Δ. 6 Δεκεμβρίου 1847. 1848. 118. — Διορισμὸς τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης. δηλ. διευθ. Τραπέζης. 25 Φεβρουαρ. 1848. 33. — Τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 76.—Τὰ γραμμάτια θέλουν φέρει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ διευθυντοῦ, διὰ σφραγιστῆρος ἐκτυπουμένην. Δ. 22 Φεβρ. 1852. 54.

Τροποποίησις τῶν διατάξεων τοῦ ἀπὸ 7 Ἰουλ. 1843 νόμου περὶ τῶν χορηγουμένων δανείων ἐπὶ ὑποθήκῃ καὶ περὶ ἐνεχυριάσεως τῶν μετοχῶν τοῦ δημοσίου. Ν. 25 Ὀκτ. 1853. 485.

§ 10. Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν ἐθνικὴν Τράπεζαν νὰ ἐμβαίνῃ εἰς ληψοδοτικὰς ἀμοιβαίας σχέσεις δι' ἀνοικτοῦ λογαριασμοῦ μετὰ τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀνταποκριτῶν της. Διάταγμα 2 Σεπτεμβρίου 1846. 93.

§ 11. Ἡ ἐθνικὴ Τράπεζα ἀπαλλάσσεται ἐπὶ πέντε μῆνας τῆς πρὸς ἐξαργύρωσιν τῶν γραμματίων αὐτῆς ὑποχρεώσεως—Διατάξεις πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν κατόχων. Ν. 4 Ἀπριλίου 1848. 43—Παράτασις τῆς προθεσμίας ταύτης — Ἡ ὑπερτίμησις τῶν 2 τοῖς 0/0 τοῦ ἄρθρου 2 παύει.—Τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 3 καὶ διατάξεις τινὲς περιοριστικαὶ εἰς κυκλοφορίαν τραπεζικῶν γραμματίων. Ν. 31 Αὐγούστου 1848. 100.

Ἀνάληψις τῆς περὶ ἐξαργυρώσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης. 16 Δεκεμβρίου 1848. 178.

§ 12. Ἀποζημίωσις τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης διὰ τὰ ἀφαιρεθέντα ὑπὸ τῶν στασιαστῶν χρήματα ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις ὑποκαταστήματος—Χορηγεῖται πρὸς τοῦτο συμπληρωτικὴ πίστωσις. Ν. 12 Μαΐου 1848. 71.

§ 13. Ἐπιτρέπεται ἡ λῃψοδοσία μετὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης ἐπὶ ἀνοικτῷ λογαριασμῷ μέχρι τῆς ποσότητος δραχ. 500,000. Ν. 17 Αὐγούστου 1848. 105.

Ἐκτελεστὴς τοῦ ἀπὸ 15 Ἀπριλίου 1850 νόμου περὶ εἰδικῆς πιστώσεως (βλ. προϋπολογισμὸς)—Διαπραγμάτευσις δανείου δι' ἀνοίκτου λογαριασμοῦ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Διάταγμα 12 Ἰουνίου 1850. 65.

Βλέπε Δάνειον. — Δημόσιον χρέος. — Ἐνέχυρον. — Ἑταιρία. — Προϋπολογισμός.

§ 14. Νόμος περὶ Τραπέζης φκς'. τῆς 11 Ἀπριλίου 1859 (σ. 109 ἐπόμ. ἐφ. Κυβερν. τοῦ ἔτους αὐτοῦ)· ἐν αὐτῷ γίνεται λόγος περὶ τῶν μέσων τῆς Τραπέζης· περὶ τῶν ἀναγκαστικῶν τῆς Τραπέζης μέσων κατὰ τῶν ὀφειλετῶν αὐτῆς· περὶ μετεγγυήσεως· περὶ ἀναγκαστικῆς ἐκποιήσεως.

§ 15. Γνωστὸν εἶναι ὅτι ἡ Κυβέρνησις εἰσήγαγεν ἤδη εἰς τὰς Βουλὰς νέον περὶ τῆς ἀνανεώσεως τοῦ προνομίου τῆς Τραπέζης νομοσχέδιον, τὴν περὶ τοῦ ὁποίου ἔκθεσιν βλέπε εἰς τὸ ἀπὸ 29 Ὀκτωβρίου 1861 φύλλον τῆς Γενικῆς ἐφημερίδος.

Νομολογία.

§ 16. Ὁ Παπαρρηγόπουλος ἐν § 359—364 τῆς περὶ ἐνοχῶν πραγματείας του ἐξετάζει ἐν ἐκτάσει τὰ ἑξῆς·

Τί ἐστι γραμμάτιον πληρωτέον τῷ κομιστῇ ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει;

Δὲν ἰσχύει κατὰ τὸν Ρωμαϊκὸν καὶ τὸν Βυζαντινὸν νόμον. Ὁποία ἀνάγκη παρήγαγε τὸ ζήτημα περὶ τοῦ κύρους τῶν τοιούτων γραμματίων;

Διαφορὰ μεταξὺ κυριότητος καὶ ἐνοχικοῦ δικαιώματος, ὡς πρὸς τὸν τρόπον τοῦ συναλλάττεσθαι περὶ αὐτῶν καὶ ἰδίως τοῦ μεταβιβάζειν αὐτὰ εἰς ἄλλους.

Ἡ κυριότης ἐκποιεῖται, ἡ δ' ἐνοχικὴ ἀπαίτησις οὐχί. Ὁ θέλων νὰ ἀποκτήσῃ τοιαύτην ἀπαίτησιν, ἣν κέκτηται νῦν ἄλλος, δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο, ἢ δι' ἀνακαινισμοῦ, τῇ συμπράξει τοῦ τε προτέρου δανειστοῦ καὶ τοῦ ὀφειλέτου (ὅπερ συνήθως εἶναι δυσχερές), ἢ δι' ἐκχωρήσεως, δι' ἧς δὲν ἀποκτᾷ ἰδίαν ἀπαίτησιν, ἀλλὰ μόνον τὴν ἐξουσίαν νὰ ἐπιδιώξῃ τὸ τοῦ προτέρου δανειστοῦ δικαίωμα ἀπαιτήσεως.

Ὁποῖα τὰ ἀποτελέσματα τοῦ τρόπου τούτου τοῦ συναλλάττεσθαι περὶ ἐνοχικῶν ἀπαιτήσεων;

Δὲν συμβιβάζονται μὲ τὰς ἀνάγκας τῆς ἡμετέρας ἐποχῆς.

Ὁ τύπος τῶν ἐμπορικῶν εἰς διαταγὴν πιστωτικῶν ἐγγράφων θεραπεύει τὴν ἀνωτέρω ἀνάγκην τῆς ἐμπορικῆς καὶ βιομηχανικῆς τάξεως, ἥτις κυρίως συνάπτει τὰ συμβόλαια, περὶ ὧν ἐκδίδονται τὰ τοιαῦτα πιστωτικὰ ἔγγραφα.

Ἔγγραφα πληρωτέα τῷ κομιστῇ ἐκδιδόμενα ὑπὸ τῆς πολιτείας ἢ ὑπὸ ἄλλων νομικῶν προσώπων, ἐπιτηρούσης αὐτῆς.

Αἱ ἀνώνυμοι μετοχαὶ τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ τῷ κομιστῇ πληρωτέα γραμμάτια αὐτῆς.

Σπουδαῖα ζητήματα ἀναφυόμενα ἐπὶ τῶν τοιούτων ἐγγράφων.

Ἔχουσι κῦρος τὰ τοιαῦτα ἔγγραφα ἄνευ εἰδικοῦ νόμου, ἐπιτρέποντος τὴν ἔκδοσιν καὶ ῥυθμίζοντος τὰς σχέσεις τῶν κομιστῶν μετὰ τοῦ ἐκδότου; Ὄχι· καὶ διὰ τίνα λόγον;

Τίνες ἰδίως οἱ κίνδυνοι, οἱ προκύπτοντες ἐκ τῆς ἀνεπιτηρήτου ἐκδόσεως τοιούτων γραμματίων;

Ἐπὶ τῶν πληρωτέων εἰς τὸν κομιστὴν ἐγγράφων ὁποίαν πρὸς τὸ ἔγγραφον σχέσις παράγει τὴν ἰδιότητα τοῦ δανειστοῦ;

Ἀπαιτεῖται ἑκάστοτε ἡ τῆς κυριότητος τοῦ ἐγγράφου ἀπόδειξις; οὐχί· καὶ διατί;

Ἀρκεῖ ἡ ἁπλῆ κατοχὴ αὐτοῦ; οὐχί, καὶ διατί;

Ὁποῖον τὸ συμφέρον τοῦ δανειστοῦ καὶ τοῦ ὀφειλέτου ἐπὶ τῶν γραμματίων ταύτων;

Τὰ συμφέροντα ταῦτα συμβιβάζονται, καθιερουμένης τῆς ἀρχῆς ὅτι ἀληθὴς μὲν δικαιοῦχος ἐπὶ τῶν προκειμένων γραμματίων εἶναι ὁ κύριος αὐτῶν, ἀλλ' ἡ νομὴ ἀποτελεῖ πάντοτε τεκμήριον τῆς κυριότητος, ἐνόσῳ ὁ ἀπολέσας ἀκουσίως τὴν νομὴν δὲν εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου τὸν ὀφειλέτην καὶ δὲν προκαλέσῃ δικαστικὴν ἔρευναν περὶ τῆς ἰδίας κυριότητος ἐπὶ τοῦ ἀπολεσθέντος γραμματίου.

Πρακτικὰ ζητήματα ἀναφυόμενα ἐπὶ τῶν εἰς τὸν κομιστὴν πληρωτέων γραμματίων.

Κατὰ τίνα τρόπον μεταβιβάζεται καὶ διεκδικεῖται ἡ κυριότης αὐτῶν;

Ἡ μεταβίβασις καὶ ἡ διεκδίκησις γίνονται ὡς καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν τῆς κυριότητος ἀντικειμένων. Ἐπικρατοῦσα ἐναντία γνώμη ὡς πρὸς τὴν διεκδίκησιν. Ἀντίκρουσις αὐτῆς

§ 17. Ὁ κύριος κλαπέντος, ἢ ἄλλως παραπεσόντος, ἢ ἐν πυρκαϊᾷ ἢ ναυαγίῳ καταστραφέντος γραμματίου, πληρωτέου εἰς τὸν κομιστὴν, εὑρίσκεται εἰς ἄλλην θέσιν παρὰ τὸν κύριον χαρτονομισμάτων, τὸν παθόντα ὅμοιον ἀτύχημα· τὸ νόμισμα φέρει τὴν ἀξίαν ἐν ἑαυτῷ ὡς καὶ πᾶν ἄλλο ἀντικείμενον τῆς κυριότητος· ὅταν δὲ χαρτονόμισμα ἀπόλλυται, λ. χ. ἐν θαλάσσῃ, ἡ ἀπώλεια εἶναι ἐπίσης ἀνεπανόρθωτος ὡς ἡ τῶν μεταλλικῶν νομισμάτων. Δὲν ἔχει ὅμως οὕτω τὸ πρᾶγμα ἐπὶ τῶν εἰς τὸν κομιστὴν πληρωτέων γραμματίων, ἅτινα οὐδεμίαν ἔχουσι καθ' ἑαυτὰ ἀξίαν, ἀλλ' εἶναι ἁπλᾶ ἐνοχικῶν ἀπαιτήσεων ἀποδεικτικὰ ἔγγραφα (§ § 359, 361 Παπ.), ἀπὸ τῆς ὑλικῆς ὑπάρξεως τῶν ὁποίων εἶναι ἐντελῶς ἀνεξάρτητος ἡ διάρκεια τῆς ἐνοχῆς.

Τὰ ἔγγραφα ταῦτα ἐκδίδονται τῷ ὄντι μετὰ τῆς γενικῆς ἐπιφυλάξεως τοῦ ὀφειλέτου τοῦ νὰ μὴν ἔχῃ ἄλλην ὑποχρέωσιν ἢ τὴν τῆς πληρωμῆς εἰς τὸν κομιστὴν τοῦ ἐγγράφου, ἀπαλλαττόμενος διὰ τῆς πληρωμῆς πάσης πρὸς οἱονδήποτε ὑποχρεώσεως. Ἐκ τῆς ἐπιφυλάξεως ταύτης ἐφαρμοζομένης καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν αὐστηρότητα, ἠδύνατο ἴσως νὰ συναχθῇ τὸ συμπέρασμα, ὅτι εἶναι ἐντελῶς ἀδιάφορον εἰς τὸν ὀφειλέτην ἐὰν πληρόνῃ τὸ γραμμάτιον εἰς τὸν κύριον ἢ τὸν κλέπτην αὐτοῦ καὶ ὅτι, ἐν περιπτώσει ἀπωλείας τοῦ ἐγγράφου, οὔσης ἀδυνάτου τῆς προσαγωγῆς αὐτοῦ, ὁ ὀφειλέτης οὐδαμῶς ὑποχρεούμενος νὰ πληρώσῃ εἰς οἱονδήποτε τὴν ἐν αὐτῷ σημειουμένην ποσότητα, καταλογίζει αὐτὴν εἰς τὰ κέρδη τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἀκριβέστερον ὅμως θεωροῦντες τὸ πρᾶγμα πειθόμεθα, ὅτι τοιαύτη λογικὴ αὐστηρότης δὲν ἐφαρμόζεται ἐνταῦθα, οὔτε ἀποτελεῖ τὴν λογικὴν σημασίαν τῆς ἐπιφυλάξεως ἐκείνης, ἀλλ' ὅτι ὁ ὀφειλέτης εἶναι πρόθυμος νὰ προστατεύσῃ τὸν δανειστὴν κατὰ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ ἀτυχήματος, καθ' ὅσον εἶναι τοῦτο δυνατὸν, ἄνευ ἰδίας βλάβης. Τὴν διαγωγὴν ταύτην τοῦ ὀφειλέτου ὑπαγορεύει ἡ ἔλλειψις ῥητῆς, κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν τοιούτων ἐγγράφων, συνομολογήσεως τοῦ τυχαίου ἐκείνου κέρδους καὶ τὸ γενικὸν συμφέρον τῆς δικαιοσύνης, ὅπερ ὑποτίθεται πάντοτε ἰσχύον παρὰ τῇ

δημοσία ἀρχῇ ἢ τῷ δημοσίῳ καταστήματι, ἅτινα ἐκδίδουσι τοιαῦτα γραμμάτια, ἐκτὸς δὲ τούτων καὶ ἡ πίστις τῶν προκειμένων γραμματίων· ἡ δὲ ἀληθὴς ἔννοια τῆς μνημονευθείσης ἐπιφυλάξεως εἶναι, ὅτι ὁ ὀφειλέτης οὐδέποτε θέλει πληρώσει δὶς τὴν ἐκ τῷ γραμματίῳ περιεχομένην ποσότητα.

Ἀλλ' ὁποία εἶναι ἡ διαδικασία τῆς ἀκυρώσεως τῶν τοιούτων ἐγγράφων, ἐν περιπτώσει ἀπωλείας ἢ καταστροφῆς; Ὁ ἡμέτερος νόμος οὐδὲν ὁρίζει περὶ τῆς εἰδικῆς ταύτης περιπτώσεως· ἐν τῷ ἐμπορικῷ ὅμως νόμῳ (1) ὑπάρχουσιν ὁρισμοί, ρυθμίζοντες τὸν τρόπον καθ' ὃν ὁ κομιστὴς παραπεσούσης ἀποδεδειγμένης συναλλαγματικῆς ἐπιδιώκει τὴν πληρωμὴν αὐτῆς, ἀσφαλίζων τὸν πληρωτὴν κατὰ τοῦ κινδύνου τῆς δευτέρας πληρωμῆς ἐὰν προσαχθῇ αὕτη βραδύτερον· ὡς πρὸς δὲ τὸ ζήτημα τοῦτο κατ' οὐδὲν διαφέρουσι τῶν συναλλαγματικῶν τὰ προκείμενα χρεώγραφα. Ὁ κύριος αὐτῶν ἀναγγέλλων εἰς τὸ κατάστημα, τὸ ἐκδὸν τὰ ἔγγραφα, τὴν ἀπώλειαν, ἢ τὴν κλοπὴν, ἢ τὴν καταστροφὴν, ὀφείλει πρὸ πάντων νὰ βεβαιώσῃ τὰ γεγονότα ταῦτα καὶ τὴν ταυτότητα τῶν ἐγγράφων, ἅμα δὲ καὶ τὴν ἐπ' αὐτῶν κυριότητά του. Ἐὰν προσαχθῶσι τὰ δικόγραφα περὶ τοῦ μερίσματος ἀνωνύμου μετοχῆς (coupons), ἢ τὰ γραμμάτια τὰ τῷ κομιστῇ πληρωτέα, εἶναι δὲ ἀναμφισβήτητον, ὅτι αὐτὰ ταῦτα εἶχον ἀπολεσθῆ ὑπὸ τοῦ δικαιούχου, ἡ Τράπεζα ἀναβάλλει τὴν πληρωμὴν καὶ εἰδοποιεῖ τὸν δικαιοῦχον· αὐτοῦ δὲ ἔργον εἶναι νὰ προκαλέσῃ δίκην περὶ τῆς κυριότητος τῶν ἐγγράφων, ἐκ τῆς ἐκβάσεως τῆς ὁποίας θέλει προκύψει εἰς τίνα γενήσεται ἡ πληρωμή· ἐὰν δὲ τὰ εἰρημένα ἔγγραφα δὲν προσαχθῶσιν ἐντὸς βραχείας προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἀγγελίας τοῦ ἰδιοκτήτου, οὗτος δύναται, ἀποδεικνύων δικαστικῶς τὰ ἀνωτέρω, νὰ λάβῃ τὸ ἀντίτιμον ὑπὸ τοῦ ἐκδόντος αὐτὰ καταστήματος, δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἐπιβαλλούσης εἰς τὸν λήπτην ἀποχρῶσαν ἐγγύησιν ὅτι, ἐὰν τυχὸν βραδύτερον ἀναφανῇ ἕτερος κομίζων τὰ γραμμάτια, ἀνατραπῇ δὲ ἡ ὑπὸ τοῦ πληρωθέντος αὐτὰ προσαχθεῖσα ἀπόδειξις τῆς κυριότητος αὐτοῦ, οὗτος θέλει ἀποδώσει τὸ ληφθὲν ποσόν (2). Παπ. αὐτ.

---

(1) Ἄρθρον 151—155 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου Γ. Α. Ῥάλλη Ἑρμηνεία τόμ. 2 σ. 92 ἐπ.

(2) Τὴν εἰς τὰς ἀνωνύμους μετοχὰς ἑταιρίας (actions au porteur) ἐφαρμογὴν τῶν ὁρισμῶν τῶν ἄρθρων 151—155 τοῦ ἐμπο-

§ 18. Παρατηρητέον ὅμως, ὅτι ἐπὶ τῶν τῷ κομιστῇ πληρωτέων τραπεζικῶν γραμματίων ἡ ἐφαρμογὴ τῆς προεκτεθείσης ἀρχῆς εἶναι ἀδύνατος, καθὸ ὑποθέτουσα, ὅτι ὁ ταμίας τῆς Τραπέζης ἐξελέγχει τὴν ταυτότητα ἑκάστου προσαγομένου εἰς πληρωμὴν ἢ ἐξαργύρωσιν τοῦ γραμματίου, συμπαραβάλλων τὰ διακριτικὰ αὐτοῦ στοιχεῖα πρὸς τὰ τῶν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον πολυπληθῶν γραμματίων, ὧν ἀνηγγέλθη ἡ καταστροφὴ ἢ ἡ ἀθέμιτος ἀφαίρεσις· ἡ ἐξέλεγξις αὕτη ἤθελε παρεμβάλει τοσαῦτα προσκόμματα εἰς τὴν ἐξαργύρωσιν ἢ τὴν ἀντὶ πληρωμῆς παραδοχὴν τοιούτων γραμματίων, ὥστε ἡ κυκλοφορία αὐτῶν ἤθελεν ἀποβῆ ἀδύνατος, ματαιουμένου ἐντελῶς τοῦ δικαιώματος τῆς Τραπέζης τοῦ ἐκδίδειν τοιαῦτα γραμμάτια, ἀφ' οὗ ἐξαρτᾶται ἡ ὕπαρξις αὐτῆς.

Καὶ ἂν ὅμως πρὸς στιγμὴν ὑποτεθῇ δυνατὴ τοιαύτη ἐξέλεγξις χωρὶς τοῦ εἰρημένου ἀποτελέσματος, ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἀνωτέρω αρχῶν εἰς τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια, γνωστὴ γενομένη εἰς τὸ κοινὸν, ἤθελε παρεμβάλει ἕτερον ἀνυπέρβλητον πρόσκομμα εἰς τὴν κατὰ τὰς πληρωμὰς ἀποδοχὴν αὐτῶν ἀντὶ μετρητῶν, τὸ ἑξῆς· ὁ ἀποδεχόμενος αὐτὰ οὐδόλως ἤθελε περιέχει τὴν βεβαίαν προσδοκίαν, ὅτι, ἅμα προσαγαγὼν αὐτὰ εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Τραπέζης, θέλει λάβει τὸ εἰς μεταλλικὰ νομίσματα ἀντίτιμον, διότι, τίς ἐγγυᾶται αὐτῷ ὅτι ταῦτα δὲν ἀφῃρέθησαν ἀθεμίτως ἀπὸ τοῦ κυρίου αὐτῶν, ἀναγγείλαντος τὴν ἀφαίρεσιν εἰς τὴν Τράπεζαν καὶ προσηκόντως ὁρίσαντος τὴν ταυτότητα αὐτῶν, καὶ ὅτι ἑπομένως, προσάγων αὐτὰ εἰς ἐξαργύρωσιν, δὲν θέλει λάβει ἀντὶ μεταλλικῶν νομισμάτων τὴν εἴδησιν, ὅτι πρόκειται νὰ ὑποστῇ δικαστικὸν ἀγῶνα περὶ τῆς κυριότητος τῶν γραμματίων; Ἐκ τούτων συμπεραίνομεν, ὅτι αἱ ἀνωτέρω ἀρχαὶ περὶ ἀπωλείας τῶν εἰς τὸν κομιστὴν πληρωτέων γραμματίων καὶ τῆς ἀκυρώσεως αὐτῶν ἐφαρμόζονται μὲν διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους εἰς τὰς ἀνωνύμους μετοχὰς, εἰς τὰ περὶ μερισμάτων ἀνώνυμα χρεώγραφα (coopons) καὶ ἐν γένει εἰς πάντα τὰ τῷ κομιστῇ πληρωτέα ἔγγραφα, εἰσὶν ὅμως ἀνεφάρμοστοι εἰς τὰ τῷ κομιστῇ πληρωτέα τραπεζικὰ γραμμάτια, τὰ ὁποῖα τραπεζικὸν κατάστημα (ὡς ἡ ἐθνικὴ τῆς Ἑλλάδος Τράπεζα) δικαιοῦται, δυνάμει νόμου, νὰ θέτῃ εἰς κυκλοφορίαν, ὑποχρεούμενον

ρικοῦ νόμου καθιεροῖ καὶ ἡ νεωτέρα γαλλικὴ νομολογία Arrêt de la Cour de Cassation du 15 Novembre 1841. Répertoire Général de Dalloz νέα ἔκδοσις, effets de commerce N° 925.

νὰ ἐξαργυρώνῃ αὐτὰ ἅμα προσαχθέντα εἰς τὸ ταμεῖον αὐτῆς. Παπ. § 864.

§ 19. Πυρποληθέντων χρηματικῶν γραμματίων τῆς Τραπέζης, ἐνέχεται αὕτη εἰς τὴν πληρωμήν των; ναί. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 17207, φέρουσα·

«Παραδεχόμενον τὰς αἰτιολογίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 2659 πρωδικαστικῆς καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 65 ὁριστικῆς ἀποφάσεως τῶν ἐνταῦθα ἐμποροδικῶν, ὡς στηριζόμενα, καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀποτίσεως τῶν πυρποληθέντων δέκα γραμματίων τῆς Τραπέζης, εἰς τὴν φύσιν αὐτὴν τῶν γραμματίων τούτων, εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 390 τῆς πολιτικῆς δικονομίας καὶ εἰς τὴν ὀρθὴν ἐκτίμησιν τῶν διαταχθεισῶν ἀποδείξεων· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐνοχὴν τοῦ τόκου καὶ τῶν δικαστικῶν ἐξόδων, εἰς τὴν ὡς ἀναγκαίαν συνέπειαν τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς, καὶ τῆς ἧττης τῆς ἐναγομένης Τραπέζης καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 156, 1 καὶ 10 τῆς αὐτῆς δικονομίας.

»Ἐπειδὴ κατὰ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1858 δὲν ἦσαν εἰς κυκλοφορίαν τὰ ἔπειτα ἀνακαλυφθέντα ὡς πρόσφατα πλαστὰ τραπεζικὰ γραμμάτια, καὶ διὰ τοῦτο οὔτε ἀντετάχθη τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο εἰς τὴν ἀγωγήν, ὅταν αὕτη εἰσήχθη.

»Ἐπειδὴ οὐδεὶς κίνδυνος ὑπάρχει κατὰ τὴν προκειμένην περίπτωσιν περὶ τοῦ ὅτι τὰ περὶ ὧν ἡ ἀγωγὴ γραμμάτια δύνανται νὰ ἐμφανισθῶσι ποτὲ καὶ ν' ἀναγκασθῇ ἡ Τράπεζα νὰ τὰ πληρώσῃ δὶς εἰς ἄλλον κομιστήν».

Ἰδοὺ αἱ σκέψεις τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως τῶν πρωτοδικῶν ὑπ' ἀριθ. 2659.

«Ἐπειδὴ καὶ τὰ αὐτὰ τὰ εἰς τὸν κομιστὴν γραμμάτια εἶναι τίτλος ἀποκτήσεως, ἑπομένως ἂν καὶ ὡς ἐκ τῆς φύσεως καὶ τοῦ σκοποῦ των (ὅτι πληρόνονται εἰς τὸν κομιστὴν) ἡ ἀπώλεια αὐτῶν δὲν ὑποχρεοῖ τὴν Τράπεζαν νὰ πληρώσῃ τὴν ἀξίαν των εἰς τὸν ἀπολέσαντα, ἡ κατ' ἀντικείμενον ὅμως καταστροφή, ἢ ἡ ἐξαφάνισις τῶν γραμματίων δὲν δικαιολογεῖ τὴν ἄρνησιν τῆς Τραπέζης νὰ πληρώσῃ τὴν ἀξίαν τίτλου ἐξαφανισθέντος καὶ κατὰ συνέπειαν ἀδυνάτου νὰ παρουσιασθῇ εἰς αὐτὴν ὑπὸ τρίτου· τοιαύτη ἄρνησις τῆς Τραπέζης ἤθελεν εἶσθαι πρᾶξις εὐκαιρίας διὰ νὰ ὠφεληθῇ ἐκ δυστυχήματος τοῦ κομιστοῦ μὲ τὴν ζημίαν τούτου, ὅπερ οὔτε ἐκ τοῦ γενικοῦ δικαίου, οὔτε ἐξ εἰδικοῦ νόμου ἐξάγεται ὑπὲρ τῆς Τραπέζης· ὅθεν ἀβάσιμος εἶναι ὁ τῆς ἐναγομένης Τραπέζης λόγος ὅτι,

ἀφ' οὗ κατεστράφησαν τὰ γραμμάτια δὲν ὑποχρεοῦνται πλέον εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς ἀξίας των.

»Ἐπειδὴ ἡ ἐνάγουσα παρουσιάζει μὲν λείψανά τινα τραπ. γραμματίων διασωθέντα ὑπὸ τοῦ πυρὸς, ἀλλὰ, διὰ νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ Τράπεζα εἰς πληρωμὴν αὐτῶν, πρέπει ἡ ἐνάγουσα ν' ἀποδείξῃ ὅτι τῷ ὄντι τὰ τραπεζικὰ ἦτον ἀκέραια τῆς ἀξίας 100 δραχμῶν ἕκαστον, ὡς ἰσχυρίζεται· διότι τότε ἀφοῦ ἐξηφανίσθησαν δέκα ἀριθμοὶ γραμματίων τραπεζικῶν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐμφανισθῶσι πλέον εἰς τὴν Τράπεζαν οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι παρ' ἄλλου.

»Ἐπειδὴ πρὸς τοῦτο, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων, πρέπει νὰ ἐπιτραπῇ καὶ τὸ μέσον τῶν μαρτύρων.

»Ἐπειδὴ, ὡσαύτως συντελεστικὸν εἶναι ν' ἀποδειχθῇ διὰ πραγματογνωμόνων συμπαραβαλλόντων τὰ λείψανα τῶν γραμματίων πρὸς τὰ στελέχη αὐτῶν, ὅτι τὰ γραμμάτια ἀνήκουσιν εἰς τὴν τάξιν τῶν ἑκατονταδράχμων καὶ ἐφαρμόζονται εἰς τὰ ἀντίστοιχα στελέχη».

§ 20. Ἡ ἐθνικὴ Τράπεζα δὲν ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ τὰ ἡμίση τῶν γραμματίων αὐτῆς εἰς τὸν ἐμφανίζοντα αὐτά· ἄρα καὶ πᾶσα ἀπόδειξις τῆς ἀπωλείας τῶν ἑτέρων ἡμίσεων ἀποβαίνει ἄσκοπος. Απόφασις πολιτικὴ ΑΠ. 1 τοῦ 1857 αναιρ. τὰς 13619 καὶ 14298 ἐφ. Αθ. (1), καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ς'. ἐδάφ. τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ ἀπὸ 7/19 Ἰουλίου

---

(1) Ἡ 14298 απ. τῶν ἐν Αθ. ἐφ. φέρει οὕτως·

«Ἐπειδὴ τὰ περὶ ὧν ἡ δίκη γραμμάτια τῆς Τραπέζης προφανῶς ἔπαυσαν τοῦ νὰ ἦναι εἰς κυκλοφορίαν, διότι τὰ ἡμίση αὐτῶν παρεδόθησαν εἰς τὴν Τράπεζαν, ὥστε τὰ ἕτερα ἐλλείποντα ἡμίση ἀναγκαίως εἶναι ἀνεπίδεκτα κυκλοφορίας. Ὅθεν πᾶς κίνδυνος ἐκ τῆς ἐνδεχομένης κυκλοφορίας προδήλως ἀδύνατος εἶναι· καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἰδιότητος ταύτης περιστάσεως ἐξετασθείσης τῆς ὑποθέσεως παρὰ τοῦ δικαστηρίου τούτου διὰ τῆς προηγουμένης ἀποφάσεώς του, ἐθεωρήθη ὑποχρεωμένη ἡ Τράπεζα εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἀντιτίμου τῶν γραμματίων τούτων, ἐὰν ἡ ἐνάγουσα ἀποδείξῃ τὰ ἐπιβληθέντα αὐτῇ θέματα.

»Ἐπειδὴ τὰ θέματα ταῦτα ἀπεδείχθησαν ἐντελῶς διὰ τῶν ὑπὸ τῆς ἐναγούσης προσαχθέντων μαρτύρων, διότι οὗτοι ἐξ ἰδίας γνώσεως καὶ συμπράξεως μετὰ τοῦ ποτὲ Ἰω. Τσιμπουρακο-

1843 νόμου, ἡ ἐθνικὴ Τράπεζα, ὑπόχρεως οὖσα νὰ πληρώνῃ τὰ γραμμάτια αὐτῆς εἰς τὴν ἐμφάνισίν των, δὲν ὑποχρεοῦται νὰ πληρώνῃ καὶ τὰ ἡμίση τούτων ὡς ἀκέραια, ὅταν τὰ λοιπὰ ἡμίση ἀπώλεσεν ὁ κύριος καὶ ὁ κάτοχος αὐτῶν, καθότι ἄλλως ἤθελεν

πούλου ὡς πρὸς τὸ προκείμενον γεγονὸς βεβαιοῦσιν ὅτι οὗτος ἦτο κάτοχος τῶν περὶ ὧν ἡ δίκη γραμματίων, ἀποκτήσας αὐτὰ συνεπείᾳ πωλήσεως ἐν Ἄργει τινῶν ἀκινήτων κτημάτων, καί τινων αὐτῶν διεύθυνε κατὰ τὴν 23 Ἰουνίου 1851 ἐντὸς ἐπιστολῆς του τὸ πρὸς ἀριστερὰν ἥμισυ ἑκάστου αὐτῶν διὰ τοῦ ἐπιστάτου τοῦ ταχυδρομείου Ἄργους εἰς παραλαβὴν τοῦ ἐν Ἀθήναις ὑπαλλήλου τοῦ ταχυδρομείου, τοῦ Παναγῆ Θεοδώρου, διὰ νὰ παραδοθῶσιν εἴς τινα δανειστήν του, ἀλλὰ ταῦτα ἀπωλέσθησαν σὺν τῇ ἐπιστολῇ.

» Ἐπειδή, τούτων οὕτως ἐχόντων, δυνάμει τῶν λόγων τῶν περιεχομένων εἰς τὴν προεκδοθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου τούτου ὑπ' ἀριθ. 13619, ἡ Τράπεζα ὑπόκειται μετὰ τὴν δικαστικὴν ταύτην ἀπόδειξιν τῆς νομίμου κατοχῆς τοῦ δικαιοπαρόχου τῶν παρὰ τῆς ἐκκαλούσης ἐπιτροπευομένων νὰ πληρώσῃ εἰς ταύτας τὸ ἀντίτιμον καὶ τοῦ ἑτέρου ἡμίσεως τῶν γραμματίων, τῶν ὁποίων ἤδη οἰκειοθελῶς ἐπλήρωσε τὸ ἕτερον ἥμισυ.

» Ἐπειδὴ περὶ τῆς γνησιότητος τῶν ἐπιδίκων γραμματίων, πᾶσα ἀμφισβήτησις τῆς Τραπέζης καθίσταται ἀπαράδεκτος, διότι οὐχὶ μόνον δὲν προσεβλήθη πρωτοδίκως ἡ γνησιότης των, ἀλλ' ἀπεναντίας ἀνεγνωρίσθη αὕτη πραγματικῶς ὑπὸ τῆς Τραπέζης παραδεχθείσης τὰ προσαχθέντα ἡμίση καὶ πληρωσάσης τὸ ἀντίτιμον αὐτῆς.

» Ἐπειδὴ ἂν καὶ νόμος εἰδικὸς ἐπὶ τῆς προκειμένης περιπτώσεως δὲν ὑπάρχει διατάττων νὰ δώσῃ ὁ ἐνάγων ἐγγύησιν εἰς τὸν ὀφειλέτην τῶν καταστραφέντων γραμματίων, τὴν Τράπεζαν, μολαταῦτα κατ' ἀναλογίαν τῶν ἄρθρ. 152 καὶ 155 τοῦ ἐμπ. νόμου πρέπει, προσφερθείσης καὶ οἴκοθεν μάλιστα τῆς ἐναγούσης καὶ ἐκκαλούσης, κατὰ τὴν ἀγωγὴν καὶ τὰς προηγουμένας προτάσεις της, νὰ δώσῃ ἐγγύησιν, νὰ παρέξῃ αὐτὴν ἰσχύουσαν ἐπὶ τριετίαν ἀπὸ τῆς δόσεώς της.

» Ἐπειδή, καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἀπαίτησιν τῶν τόκων ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς, αὕτη εἶναι μὲν ἀνυπόστατος ἐν μέρει, δυνάμει τῶν νόμων 24 Πανδ. 22, 1, καὶ 68 Πανδ. 50 17, διότι ἡ ἐθνικὴ Τράπεζα

ὑποχρεοῦσθαι πάλιν νὰ πληρώσῃ αὐτὰ ὡς ἀκέραια καθ' οἱονδήποτε χρόνον καὶ παρ' οἱουδήποτε τῇ ἐμφανισθῶσιν, ὡς μὴ ὀφείλουσα κατὰ τὸν νόμον νὰ ἐξετάζῃ, ἐὰν ὁ κομιστὴς τούτων ἦναι ἀληθὴς κύριος· ὥστε πρόδηλον εἶναι, ὅτι ἡ Τράπεζα ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ τὰ γραμμάτια αὐτῆς, ὅταν ἦναι ἀκέραια, ἢ ὅταν ἀποδεδειγμένως ἐξηφανίσθησαν, διότι καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ Τράπεζα ἀπαλλάττεται πάσης ἄλλης ἀπαιτήσεως, ἐξαλειφθέντος τοῦ τίτλου, ἐξ οὗ πηγάζει ἡ ἐνοχή της· ἂν δὲ ἡ Τράπεζα, χάριν εὐκολίας τῶν πολιτῶν, πληρώνῃ ἤδη κατὰ τὸ ἥμισυ τὰ ἐμφανιζόμενα ἡμίση γραμμάτιά της, ἐκ τούτου οὔτε δικαίωμα, οὔτε ὑποχρέωσις πηγάζει νὰ πληρώσωσι παρ' αὐτῆς καὶ τὰ λοιπὰ παραπεσόντα ἡμίση, διότι, κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο, πάλιν ἤθελε πληρώνει αὐτὰ εἰς τὸν ἐμφανίζοντα, μὴ οὖσα, κατὰ τὸ καταστατικὸν αὐτῆς καὶ τὸν ἐπικρατοῦντα αὐτὸ νόμον, ὑπόχρεως νὰ ἐρευνᾷ καὶ νὰ προκαλῇ δίκας διὰ νὰ πληροφορῆται ἂν ἄλλος ἦναι κύριος τῶν ἐμφανιζομένων γραμματίων της, οὔτε μόνον ὑπόχρεως νὰ πληρώνῃ τὰ εἰς αὐτὴν ἐμφανιζόμενα, αἱ δὲ διατάξεις τοῦ ἐμπ. νόμου περὶ ἀπωλείας συναλλαγματικῶν καὶ εἰς διαταγὴν γραμματίων οὐδεμίαν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν ἀνωνύμων γραμματίων τῆς Τραπέζης, καθότι αἱ ἐκ τούτων πηγάζουσαι διὰ τὴν Τράπεζαν ὑπο-

---

δὲν ἠδύνατο ἄνευ δικαστικῆς ἐρεύνης τῆς νομίμου κατοχῆς τοῦ ἐνάγοντος, καὶ ἑπομένως ἄνευ δικαστικοῦ ἀγῶνος νὰ θεωρηθῇ ὑπεύθυνος εἰς πληρωμὴν τῶν προκειμένων γραμματίων, ἀφοῦ ταῦτα, πληρωτέα ὄντα εἰς τὴν ἐμφάνισιν, δὲν ἐπαρουσιάζοντο εἰς αὐτὴν ἀκέραια, καὶ ἑπομένως ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀγωγῆς δὲν κατέστησεν αὐτὴν ὑπερήμερον καὶ ἐκ τούτου ὑπόχρεων ἔκτοτε εἰς πληρωμὴν των· ἀλλὰ τόκον βεβαίως χρεωστεῖ ἡ Τράπεζα ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς, μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 13607 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἥτις διέταξε τὴν ἀπαιτουμένην περὶ τῆς νομιμότητος τῆς κατοχῆς ἀπόδειξιν, διότι τὴν εἰρημένην πρωτοδίκον ἀπόφασιν ἀδίκως ἀπορρίψασαν ὡς ἀπαράδεκτον ἐν γένει τὴν ἀγωγὴν, ἀντὶ νὰ διατάξῃ τὴν ὀφειλομένην ὡς ἀνωτέρω ἀπόδειξιν, ὑπεστήριξεν ἡ Τράπεζα ἐναντίαν τῆς ὀρθῆς ἐφέσεως τῆς ἀντιδίκου, καὶ οὕτως ἔδωκε χώραν εἰς ἀναβολὴν, επενεγκοῦσαν ζημίαν εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν· καὶ ἐκτὸς τούτου ὀφείλει διὰ τῶν τόκων τοῦ διαστήματος τούτου ν' ἀποζημιώσῃ τὴν ἐκκαλοῦσαν. Τὸ δὲ εἰρημένον διάστημα συνίσταται ἀπὸ τῆς 26 Ἰανουαρίου 1855 μέχρι τῆς 25 Ἰανουαρίου 1856, τουτέστιν εἰς ἓν ἔτος.

χρεώσεις κανονίζονται ὑπὸ τοῦ διὰ τοῦ νόμου ἐπικυρωθέντος καταστατικοῦ αὐτῆς· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ ἐναντίον σκεφθὲν τὸ ἐφετεῖον, ὅτι ἡ ἀπώλεια τῶν ἡμίσεων γραμματίων καὶ ἡ πληρωμὴ τῶν ἐμφανισθέντων ἡμίσεων ἐξομοιοῦται μὲ τὴν περίπτωσιν τῆς παντελοῦς ἐξαλείψεως τῶν γραμματίων καὶ διατάξαν ἀποδείξεις περί τε τῆς ἀπωλείας καὶ τῆς κυριότητος τῶν παραπεσόντων ἡμίσεων γραμματίων καὶ συνεπείᾳ τῶν ἀποδείξεων τούτων θεωρήσαν τὴν Τράπεζαν ὑπόχρεων εἰς τὴν πληρωμὴν καὶ τῶν παραπεσόντων ἡμίσεων, ἐνῷ οὔτε κατὰ τὸν νόμον, οὔτε κατὰ τὴν συνήθειαν αὐτῆς ὑποχρεοῦται εἰς τὴν πληρωμὴν μὴ ἐμφανιζομένων ἡμίσεων γράμματίων, ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε καὶ ψευδῶς ἡρμήνευσε τὸν διαληφθέντα νόμον κατὰ τὸ καταστατικὸν τῆς Τραπέζης.»

§ 21. Εἰς τὰς τῆς Τραπέζης δίκας ἀπαιτεῖται συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα; Ὅρα ἀπόφασιν πολιτικὴν Ἀρείου Πάγου 3 τοῦ 1860 ἐν λ. Συναπτικαὶ δίκαι.

§ 22. Ἡ κατὰ διευθυντοῦ ὑποκαταστήματος τῆς ἑλληνικῆς Τραπέζης ἀγωγὴ γενομένη κατ' αὐτοῦ ἐν ἰδίῳ ὀνόματι εἶναι ἀπαράδεκτος. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 407 τοῦ 1850 ἐν δικαίῳ σελ. 106.

§ 23. Τὸ κατάστημα τῆς ἑλληνικῆς Τραπέζης θεωρεῖται ὡς ἔχον διαφόρους κατοικίας, ἔνθα ἔχει ὑποκαταστήματα. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 407 τοῦ 59 ἐν ἐφ. δικαίου σ. 166.

§ 24. Ὁ ἀναστασιανὸς νόμος ἀργεῖ ἐπὶ τῶν εἰς τὸν κομιστὴν πληρωτέων τραπεζικῶν γραμματίων καὶ τῶν χαρτονομισμάτων. Ὅρα Παπαῤ. γ. σελ. 69.—Πρβ. τὴν λέξιν Ἀναστασιανὸς νόμος καὶ παραχώρησις ἀπαιτήσεων.

§ 25. Τὸ ἄρθρον 30 τοῦ καταστατικοῦ τῆς αὐτῆς Τραπέζης ἐννοεῖ τοὺς δυναμένους νὰ ἐγγυηθῶσιν ὑπὲρ ἄλλου, καὶ δὲν κατέστησεν ἀχρήστους τοὺς ὑπὲρ τῶν γυναικῶν διὰ τὰς παρ' αὐτῶν διδομένας ἐγγυήσεις νόμους. Ἀπόφασις πολ. Α.Π. 256 τοῦ 49 (1) φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 30 τοῦ καταστατικοῦ τῆς ῥηθείσης Τραπέζης, τὸ ὁποῖον ἐνεκρίθη διὰ τοῦ ἀπὸ 12/24 Ἰουλίου 1843 Β. διατάγματος διαλαμβάνον ὅτι, οἱ ὀφειλέται τῆς Τραπέζης καὶ οἱ ἐγγυηταὶ διατελοῦν ὑπόχρεοι εἰς αὐτὴν δι' ὁλόκληρον τὸ ὀφειλ-

---

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Βελλιάνειον δόγμα — Ἐγγύησις.

μένον ποσὸν ὁποιασδήποτε φύσεως καὶ ἂν ἤθελον εἶσθαι αἱ ἐγγυήσεις, ἐννοεῖ τοὺς δυναμένους κατὰ νόμον νὰ ἐγγυηθῶσιν ὑπὲρ ἄλλου, δὲν ἐννόησε δὲ οὔτε ἠδύνατο νὰ καταστήσῃ ἀχρήστους τοὺς ὑπὲρ τῶν γυναικῶν διὰ τὰς παρ' αὐτῶν διδομένας ἐγγυήσεις νόμους, οἱ ὁποῖοι μόνον δι' ἄλλου εἰδικοῦ νόμου ἠδύναντο νὰ καταργηθῶσιν· ὅθεν ὁ διευθυντὴς τῆς Τραπέζης δὲν δικαιοῦται δυνάμει τοῦ μνησθέντος ἄρθρου τοῦ καταστατικοῦ νὰ θεωρῇ ἀλληλεγγύως ὑπόχρεον τὴν ἀντίδικον αὐτοῦ διὰ τὸ περὶ οὗ πρόκειται δάνειον τῆς Τραπέζης».

§ 26. Τὰ τῆς ἐπιταγῆς ἔγγραφα δὲν ἐπιστρέφονται ὑπὸ τῆς Τραπέζης μετὰ τὴν πληρωμὴν εἰς τὸν ὀφειλέτην. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπ. 407 τοῦ 59 ἐν δικαίῳ σ. 106.

§ 27. Ὑπόκειται εἰς κατάσχεσιν τὸ ἐπὶ ἀνοικτῷ λογαριασμῷ ὑποσχεθὲν ὑπὸ τῆς Τραπέζης δάνειον (1); ὅρα ἀπόφασιν ἐφετῶν Ἀθηνῶν 13079.

§ 28. Αἱ μετοχαὶ τῆς Τραπέζης δύνανται νὰ κατασχεθῶσι καὶ πλειστηριασθῶσι, τὸ μέρισμα ὅμως αὐτῶν πλειστηριάζεται. Ἀπ. ἐφ. Ναυπ. 88 τοῦ 46, ἣν ἐν Θέμ. τ. 8 σελ. 249.

§ 29. Τὰ κληροδοτήματα ; ὅρα Roger § 245, 349 ἐπ. 356 ἐπ. τῆς ἐκδ. τοῦ 60. Πρβ. τὴν λ. Κατάσχεσις.

§ 30. Τὰ παρὰ πολίτου ἔθνους τινὸς πρὸς πολίτην τοῦ ἑτέρου ὀφειλόμενα καὶ τὰ εἰς ἰδιωτικὰς Τραπέζας κατατεθειμένα ὑπόκεινται εἰς κατάσχεσιν; Σαριπόλου περὶ διεθνοῦς δικαίου σελ. 309.

§ 31. Περὶ δὲ τῶν παρακαταθηκῶν; αὐτόθι σελ. 358,

§ 32. Πρβ τὴν 103 τοῦ 49 πολιτικὴν ἀπόφασιν Ἀρείου Πάγου καὶ τὴν λ. Ἐγγύησις.

§ 33. Ἴδε τὴν ἀπ. 8989 ἐφ. Ἀθηνῶν.

§ 34. Τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια εἰσὶν ἀντικείμενον κιβδηλείας; Φαῦστβαχ § 177. Τραπεζικῶν γραμματίων παραποίησις. ὅρα ἀπόφασιν ποινικὴν Ἀρείου Πάγου 19 τοῦ 1859.

§ 35. Ἡ παραποίησις τραπεζικῶν γραμματίων ἢ ἡ διάδοσις πλαστῶν τιμωρεῖται ὡς κακούργημα δυνάμει τοῦ ἄρθρου 248 καὶ 258 τοῦ ποινικοῦ νόμου. Ἀπόφασις ποινικὴ Ἀρείου Πάγου 125 τοῦ 1859, φέρουσα

(1) Πρβ. τὴν λέξιν Συναλλαγματικαί.

«Επειδὴ ἀληθῶς, κατὰ τὰ 3 καὶ 8 ἄρθρα τοῦ ἀπὸ 7|19 Ἰουλίου 1843 νόμου τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ τὰ 19, 20 καὶ 22 ἄρθρα τοῦ ἀπὸ 30 Μαρτίου (11 Ἀπριλίου) 1841 νόμου περὶ συστάσεως τῆς αὐτῆς Τραπέζης, τὰ παρ' αὐτῆς ἐκδιδόμενα γραμμάτια δὲν ἐξομοιοῦνται μὲ κυκλοφοροῦντα νομίσματα, οὐδὲ ὑπόκεινται εἰς βεβιασμένην συναλλαγήν· γενομένης δὲ παραποιήσεως εἰς αὐτὰ ἢ διαδόσεως πλαστῶν, ἐφαρμόζονται αἱ περὶ κακουργημάτων διατάξεις τῶν 248 καὶ 258 τοῦ ποινικοῦ νόμου· ἀλλὰ τὸ πλημμελειοδικεῖον δια τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του κηρύξαν τὸν ἀναιρεσείοντα ἔνοχον, ὅτι ἐν γνώσει ἔθεσεν εἰς κυκλοφορίαν παραποιημένα τραπεζικὰ γραμμάτια, ἐπέβαλε κατ' αὐτοῦ ἐπανορθωτικὴν ποινικήν, ὁριζομένην ἀπὸ το 246 ἄρθρον τοῦ ποινικοῦ νόμου, διὰ τὴν ἐν γνώσει γενομένην διάδοσιν κιβδήλων νομισμάτων, καὶ οὕτως ἐβελτίωσε τὴν θέσιν τοῦ ἀ αιρεσείοντος, ἐπιβληθείσης δὲ ποινῆς μικροτέρος τῆς εἰς τὴν πρᾶξίν του ἐπιβαλλομένης, τὸ δικαστήριον τοῦτο δὲν δύναται ὡς χειροτερεῦον τὴν θεσιν αὐτοῦ νὰ ἐφαρμόση τὰ παραβιασθέντα ἄρθρα, ἀλλὰ καὶ οὗτος δὲν ἔχει συμφέρον, οὐδὲ δικαίωμα νὰ ζητήση, ὡς πρὸς τὸ μέρος αὐτὸ, κατὰ τῆς ἀποφάσεως του ἀναιρεσιν, ἡ δὲ γενομένη ἀποβαίνει ἀπαράδεκτος».

ΤΡΑΠΕΖΙΤΗΣ.

Ὅρα τὰς λέξεις Τράπεζα.—Ἁρμοδιότης ἐμπορική.—Χρεωκοπία.

ΤΡΑΥΜΑΤΑ (Αἰκίαι) (1).

§ 1. Ἡ ἁπλῆ σύγκρουσις δὲν προβλέπεται ἀπὸ νόμου τινός. Ἀπόφασις ποινικὴ τοῦ ΑΠ. σχ. τῇ 17 Μαΐου 1898 (σελ. 105 τοῦ τρίτου τόμου τῆς νομολογίας).

---

(1) Ὅρα ἀπόφασιν ποινικὴν Ἀρείου Πάγου 37 τοῦ 45.—Ὅρα τὰς λ. Λῃστεία καὶ Συνέδρων δικ.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ἐτέθησαν πολλὰ ζητήματα σχέσιν ἔχοντα μὲ τὰ τραύματα ἔχοντα.—Πρβ. δὲ καὶ τὴν λέξιν Ὕβρις καὶ ἐπίθεσις κατὰ προσώπων.

Αἱ αἰκίαι καταδιώκονται ἄνευ ἐγκλήσεως (1); *Εἰς τὴν νομολογίαν εὕρηνται ταῦτα.*

§ 2. Τὸ 317 ἄρθρον τοῦ ποινικοῦ νόμου ἀπαλλάττει τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ γίνηται ἔγκλησις, ὅταν ἡ αἰκία ἔχῃ ἐπακόλουθον τὴν διατάραξιν τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ εὐταξίας, ἢ ὅταν οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ βλαφθέντος ἐγειναν ἤδη ἔνοχοι τῆς σωματικῆς βλάβης, καὶ ὁ βλαφθεὶς δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ ἀναφερθῇ μόνος εἰς τὴν ἀρχήν· ὁ λόγος δὲ, ὅτι ἡ πρᾶξις ἐγένετο ἐπ' αὐτοφόρῳ, δὲν εἶναι ἰσχυρὸς, ὥστε νὰ μὴ ἀπαιτῆται ἔγκλησις. Ἀπόφασις ποινικὴ Ἀρείου Πάγου υξς'. τῆς 8 Αὐγούστου 1840 (σελ. 494 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ 40). Πρβ. τὴν λέξιν Μήνυσις.

§ 3. Ὁ λόγος, ὅτι, παρουσιασθέντος τοῦ παθόντος ὡς πολιτικῶς ἐνάγοντος εἰς τὴν δίκην, ὑπάρχει διὰ τοῦτο ἰδιωτικὴ ἔγκλησις, εἶναι ἀνυπόστατος, καθότι μόνη ἡ παρουσία αὐτοῦ δὲν ἀναπληροῖ τὴν ῥητὴν τοῦ νόμου θέλησιν, τὸ νὰ προηγῆται ἔγκλησις εἰς τὰς παρὰ τοῦ νόμου προβλεπομένας περιπτώσεις. (αὐτόθι). Πρβ. τὴν λ. Μάρτυρες ἐπὶ ποιν. δικῶν.

§ 4. Ἡ πρᾶξις, τὴν ὁποίαν προβλέπει τὸ ἄρθρον 688 § 1 τοῦ ποινικοῦ νόμου μὴ συνοδευομένη ἀπὸ ἄλλην ἐπιβαρυντικὴν περίστασιν, ἤτοι ὁσάκις δὲν εἶναι συνδεδεμένη μὲ διατάραξιν τῆς κοινῆς εὐταξίας καὶ ἡσυχίας, καταδιώκεται μόνον κατ' αἴτησιν τοῦ βλαφθέντος ἢ τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων του, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 317 τοῦ ποινικοῦ νόμου· ἡ δὲ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ἄρθρου τούτου διάταξις, φέρουσα, ὅτι αἱ ἀπρομελετήτως καὶ ἐξ ἀμελείας προερχόμεναι σωματικαὶ βλάβαι, καθόσον δὲν ἔχουν ἐπακόλουθον τὴν διατάραξιν τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ εὐταξίας, τιμωροῦνται μόνον κατ' αἴτησιν τοῦ βλαφθέντος, δὲν ἔχει σχέσιν πρὸς τὰς παρὰ τοῦ 688 ἄρθρου προβλεπομένας περιπτωσεις, ἀλλ' ἀφορᾷ αἰκίας,

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Μήνυσις. Κατὰ τὴν 11 τοῦ 1845 ποινικὴν ἀπόφασιν Ἀρείου Πάγου, ἔγκλησις δὲν ἀπαιτεῖται, ὅταν τὸ τραῦμα ἐπιφέρῃ θάνατον.

Ὁ σύζυγος δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ καταμηνύσῃ τραῦμα κατὰ τῆς συζύγου. (317 ποιν. νόμου). Ἀπόφ. ποιν. Ἀρείου Πάγου 123 τοῦ 1857, (α).

(α) Ὅρα τὴν λέξιν μήνυσις.

φερούσας χαρακτῆρα πλημμελήματος κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 307—310 τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμένα, οὐδ' ἠδύνατο ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου νὰ ἦναι τὸ νὰ ἐξομοιώσῃ ὡς πρὸς τοῦτο τὰ πταίσματα μὲ τὰ πλημμελήματα. Ἀπόφ. ποιν. ΑΠ. ιϛ'. τῆς 26 Ἀπριλίου 1841 (σελ. 146 τῆς σειρᾶς τῶν αποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ).

§ 5. Εἰς τὸ ἐκ προμελέτης τραῦμα δὲν ἀπαιτοῦνται καὶ τὰ δύο στοιχεῖα τῆς ἐγκληματικότητος, τῆς τε σκέψεως καὶ τῆς προμελέτης (1). Ἀπόφασις ποινικὴ τοῦ Ἀρείου Πάγου 15 τοῦ 1846, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Τριπόλει πλημμελειοδικῶν, κηρύξαν διὰ τῆς ἀπὸ 19 Δεκεμβρίου 1845 ὑπ' ἀριθ. 513 ἀποφάσεώς του ἔνοχον τὸν Νικόλαον Σκανδάλην ἢ Πιυλόπουλον ὅτι κατὰ τὴν 14 Ὀκτωβρίου 1845 ἐντὸς τοῦ χωρίου Καστρίου ἐσκεμμένως ἀπεφάσισε καὶ ἐξετέλεσε κατὰ τοῦ Δημητρίου Καλούτζου τραῦμα διὰ ξιφιδίου, ἐξ οὗ ὁ τραυματισθεὶς ὑπέστη νόσον καὶ ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν πλέον τῶν τριάκοντα ἡμερῶν οὐχὶ δὲ καὶ τῶν τριῶν μηνῶν, καὶ καταδικάσαν αὐτὸν εἰς δύο ἐτῶν φυλάκισιν), ἐφήρμοσεν ὀρθῶς τὸν νόμον (ἄρθρον 307 § 3 τοῦ ποινικοῦ νόμου), καθότι δὲν ἀπαιτοῦνται καὶ τὰ δύο στοιχεῖα τῆς ἐγκληματικότητος· τὸ ἐκ προμελέτης καὶ ἐσκεμμένως, ὡς ἰσχυρίσθη ὁ πληρεξούσιος τοῦ ἀναιρεσείοντος, εἰμὴ μόνον τὸ ἓν ἐξ αὐτῶν, διὰ νὰ χαρακτηρισθῇ ἡ πρᾶξις ὡς ἐγκληματική· τουτέστιν ἢ ἡ προμελέτη ἢ ἡ σκέψις, καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔλαβε χώραν εἰς τὴν πρᾶξιν τὸ δεύτερον· ἂν δὲ ἐκ τῆς συζητήσεως καὶ ἐκ τῶν μαρτύρων ἐξήχθησαν ἄλλα γεγονότα παρὰ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἀναφέρει τὸ δικαστήριον εἰς τὴν ἀπόφασίν του, τοῦτο, ὡς πραγματικὸν, διαφεύγει τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ὀφείλοντος νὰ ἐκλαμβάνῃ τὰ πράγματα ὅπως ἐμπεριέχονται εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ κατωτέρου δικαστηρίου καὶ νὰ ἐξετάζῃ μόνον ἂν ἐγένετο παράβασις ἢ μὴ οὐσιαστικοῦ νόμου ἢ τύπου οὐσιώδους, χωρὶς νὰ ἐπεμβαίνῃ εἰς ἔρευναν τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἐξ ὧν ἐμόρφωσε τὸ δικάσαν δικαστήριον τὴν πεποίθησίν του ὑπὲρ ἢ κατὰ τοῦ κατηγορουμένου· ὥστε οἱ τρεῖς λόγοι περὶ τῆς κακῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου καὶ περὶ τῆς παρεξηγήσεως τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν καθίστανται ἀνυπόστατοι.

---

(1) Ἡ σύστασις δὲ προϋποθέτει τὰ στοιχεῖα ταῦτα· ὅρα τὴν λ. Ὑπαιτιότης.

»Ἐπειδή, καθόσον ἀφορᾷ τὸν τέταρτον λόγον ὅτι δι' ἄλλην πρᾶξιν ἐκατηγορήθη καὶ δι' ἄλλην ἐδικάσθη, ὁ λόγος οὗτος εἶναι ψευδής, καθόσον, ὡς δηλοῦται ἐκ τοῦ ἐγκλητηρίου καὶ ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ὁ ἀναιρεσείων ἐκατηγορήθη ὅτι ἐσκεμμένως ἀπεφάσισε καὶ ἐξετέλεσε τὸ κατὰ τοῦ Δημητρίου Καλούτζη, περὶ οὗ ὁ λόγος, τραῦμα καὶ δι' αὐτὴν τὴν πρᾶξιν μὲ τὰ αὐτὰ περιστατικὰ ἐδικάσθη καὶ κατεδικάσθη.

§ 6. Ἡ πρᾶξις τοῦ θέλοντος νὰ κρατήσῃ τὰ παρ' αὐτοῦ κατεχόμενα ζῶα τοῦ παθόντος διὰ ν' ἀποζημιωθῇ ἐξ αὐτῶν ἕνεκα τῆς βλάβης, ἣν ταῦτα ἐπροξένησαν εἰς τὸ κτῆμά του, καὶ ἐπιτεθέντος κατ' αὐτοῦ καὶ τραυματίσαντος αὐτὸν περιέχει ὅλα τὰ στοιχεῖα τοῦ ἄνευ προμελέτης τραυματισμοῦ καὶ οὐχὶ τοῦ ἐξ ἀμελείας. Ἀπ. ποιν. ΑΠ. 60 τοῦ 59.

§ 7. Μόνη ἡ ἐκτέλεσις τοῦ τραυματισμοῦ εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς δὲν τιμωρεῖται ἂν δὲν συνοδεύηται μὲ τὴν ἀπόφασιν τοῦ τραυματισμοῦ. Ἀπόφασις ποινικὴ τοῦ Ἀρείου Πάγου 1 τοῦ 1847, φέρουσα·

»Ἐπειδὴ ὡσαύτως ἀνυπόστατος εἶναι ὁ λόγος τῆς ἐσφαλμένης δῆθεν ἐφαρμογῆς τῶν ἄρθρων 311 καὶ 312 τοῦ ποινικοῦ νόμου ἕνεκα τοῦ ὅτι ταῦτα ἐφαρμόζονται μόνον ἐπὶ συμπλοκῶν, ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου συμπλοκὴ δῆθεν δὲν ἔλαβε χώραν ὡς τῶν πυροβολισμῶν μακρόθεν ῥιφθέντων, καθόσον ἡ λέξις συμπλοκή, τὴν ὁποίαν περιέχουσι τὰ εἰρημένα ἄρθρα, ἐννοεῖ εἰς τὴν γενικήν της σημασίαν πᾶσαν φιλονεικίαν ἢ ἔριδα, καὶ τοιαύτη ἔλαβε χώραν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὡς βεβαιοῖ ἡ ἀπόφασις τῶν πλημμελειοδικῶν.

»Ἐπειδὴ ἐσφαλμένως ἐφηρμόσθη εἰς τὴν πρᾶξιν, τῆς ὁποίας ἐκηρύχθη ἔνοχος ὁ ἀναιρεσείων, τὸ ἄρθρον 308 τοῦ ποινικοῦ νόμου, διότι τοῦτο κατὰ τὸν ῥητὸν ὁρισμόν του δὲν καταγινώσκει τῆς ἐν αὐτῷ ποινῆς ὁσάκις εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς ἁπλῶς ἐξετελέσθη τις τραυματισμός, ἀλλ' ὅταν συγχρόνως, ἐν τοιαύτῃ ψυχικῇ καταστάσει, καὶ ἀπεφασίσθη τοῦ τραυματισμοῦ ἡ ἐκτέλεσις, καὶ ἑπομένως ὁ δικαστὴς δὲν δύναται νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ διαληφθὲν ἄρθρον παρ' ὅσον ἡ περὶ ἐνοχῆς ἀπόφασις ῥητῶς ἐκφράζῃ, ὅτι ὁ συμβὰς τραυματισμὸς ἐγένετο κατὰ συνέπειαν ἀποφάσεως ἢ τοὐλάχιστον περιέχει τοιαῦτα περιστατικά, ἐξ ὧν ἀναγκαίως προκύπτει ὁ σκοπὸς τοῦ τραυματισμοῦ· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ περὶ ἐνοχῆς ἀπόφασις δὲν διαλαμβάνει ποσῶς, ὅτι ὁ Ἠλίας Κωστόπουλος ἀπεφάσισεν εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς τοὺς ἐκτελεσθέντας τραυ-

μυστισμούς, οὔτε ἐκφράζει κἂν ὅτι διεύθυνε τὸν πυροβολισμὸν του κατὰ τῶν ἔξωθεν τοῦ ἐργαστηρίου τοῦ Κώστα Κωστοπούλου ἱσταμένων ἀνθρώπων, ὅπερ ῥητῶς περιέχει τὸ περὶ παραπομπῆς βούλευμα, καὶ ἐπομένως ἡ κατηγορία, τουτέστι περίστασιν ἐξ ἧς ἀναγκαίως νὰ συμπεράνῃ τις τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ βλάψῃ τὰ καθ' ὧν ἐπυροβόλησε πρόσωπα, ἀλλ' ἡ διαληφθεῖσα ἀπόφασις κηρύττει τὸν ἀναιρεσείοντα ἔνοχον ἁπλῶς ὅτι εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς ἐπυροβόλησε μετ' ἄλλων δύο μὴ διακριθέντων, ἐκ δὲ τῶν πυροβολισμῶν συνέβη τραυματισμὸς δύο ἀνθρώπων· ὅθεν ἡ προσβληθεῖσα ἀπόφασις καθίσταται ἀναιρετέα διὰ τὴν ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ εἰρημένου ἄρθρου 308 τοῦ ποιν. νόμου».

§ 8. Ἡ ἔλλειψις τῶν λέξεων ἀπεφασίσθη καὶ ἐξετελέσθη τὸ τραῦμα, δὲν ἐπιφέρει ἀναίρεσιν, ὅταν ἀναπληρωθῶσι μὲ ἄλλας ἰσοδυνάμους λέξεις (1). Ἀπόφασις ποινικὴ Ἀρείου Πάγου 111 τοῦ 1846, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ὅταν ἡ διαληφθεῖσα ἀπόφασις ἀναφέρῃ ῥητῶς ὅτι ἀπρομελετήτως καὶ εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς ἐτραυμάτισαν οἱ

---

(1) Αἱ αἰτιολογίαι, οὖσαι ἀσύμφωνοι μὲ τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως καὶ βεβαιοῦσαι πράγματα, τὰ ὁποῖα τὸ διατακτικὸν ἀρνεῖται, ἢ περιέχουσαι ἄρνησιν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα τὸ διατακτικὸν ἀναγνωρίζει ὡς ὑπάρχοντα, καθιστῶσι τὴν ἀπόφασιν ἄμορφον. Ἀπόφασις ποινικὴ Ἀρείου Πάγου ρμή τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1837, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἄρθρα 92 καὶ 397 τῆς ποινικῆς δικονομίας, οἱ πλημμελειοδίκαι ὀφείλουν νὰ ἐκθέτωσιν εἰς τὰς περὶ ἐνοχῆς ἀποφάσεις τοὺς λόγους τῆς πεποιθήσεώς των, καὶ ὁ νόμος θεωρεῖ ὡς τύπον οὐσιώδη τὰς αἰτιολογίας, δι' ὧν ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ δικαστὴς ἀπεφάσισεν ἐν πλήρει γνώσει τοῦ πράγματος καὶ κατὰ συνείδησιν· ἐκ τούτου δὲ γίνεται φανερὸν ὅτι αἰτιολογίαι, αἱ ὁποῖαι, ἀσύμφωνοι οὖσαι μὲ τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως μέρος καὶ βεβαιοῦσαι πράγματα, τὰ ὁποῖα ἀρνεῖται τὸ διατακτικὸν, ἢ περιέχουσαι ἄρνησιν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα τὸ διατακτικὸν ἀναγνωρίζει ὡς ὑπάρχοντα, δὲν ἐκπληροῦσι τὸν σκοπὸν, τὸν ὁποῖον προέθετο ὁ νομοθέτης πρὸς ἀποφυγὴν τῆς αὐθαιρεσίας, ἀλλὰ καθιστῶσι τὴν ἀπόφασιν ἄμορφον καὶ μὴ δυναμένην νὰ φέρῃ χαρακτῆρα δικαστικῆς πράξεως. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐκ τοῦ πραγματικοῦ

ἀναιρεσείοντες τὸν Δημήτριον Φράγκον, καὶ δὲν ἐξάγεται, οὔτε ἠμφισβητήθη, ὅτι ἄλλο ἐσκόπουν νὰ πράξουν οἱ ἀναιρεσείοντες καὶ ἄλλο τὸ συμβὰν ἀποτέλεσμα, μὴ δυνάμενον ν' ἀποδοθῇ εἰς τὸν σκοπὸν αὐτῶν, οὔτε ὡς παραγωγὸν τῆς πράξεώς των, ἐξηγεῖται ἀποχρώντως ὅτι ἀπεφασίσθη καὶ ἐξετελέσθη ὁ τραυματισμὸς ἐκ μέρους τῶν ἀναιρεσειόντων· καὶ τῷ ὄντι ἡ λέξις «ἀπρομελετήτως» συνδυασμένη μὲ τὰς λέξεις «εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς» ἀποδεικνύει ὅτι μόνον εἰς αὐτὴν τὴν στιγμήν, καθ' ἣν ἔλαβε χώραν ὁ βρασμὸς τῆς ψυχικῆς ὁρμῆς καὶ ὄχι πρὸ αὐτῆς τῆς στιγμῆς, ἀπεφάσισαν οἱ ἀναιρεσείοντες νὰ τραυματίσουν τὸν Δημήτριον Φράγκον καὶ ἡ λέξις «ἐτραυμάτισαν» περιέχει ἀφεύκτως τὴν πρᾶξιν τῆς ἐκτελέσεως, τὴν ὁποίαν ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρον 307 τοῦ ποινικοῦ νόμου, καὶ εἰρημένως, καὶ ἂν καὶ ἦτον ὀρθώτερον νὰ μεταχειρισθῇ τὸ εἰρημένον πλημμελειοδικεῖον τὰς αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου λέξεις «ἀπεφασίσθη καὶ ἐξετελέσθη», ἡ ἔλλειψις ὅμως αὐτῶν τῶν λέξεων, ὅταν ἀναπληρόνηται ἀποχρώντως ἀπὸ τὰς διαληφθείσας ἰσοδυνάμους λέξεις, δὲν δύναται νὰ ἦναι νόμιμος λόγος ἀναιρέσεως».

§ 9. Τὰ ἄρθρα 311 καὶ 312 τοῦ ποινικοῦ νόμου ἐφαρμόζονται ὄχι μόνον εἰς τὰς συμπλοκάς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς φιλονεικίας καὶ ἔριδας. Ἀπ. ποιν. ΑΠ. 1 τοῦ 47.

§ 10. Ὡς ἔνοχος τραύματος ἐξ ἀμελείας τιμωρεῖται καὶ ἐκεῖνος, ὅστις, ἂν καὶ δὲν ἐπροξένησεν ἀπ' εὐθείας τὰ τραύματα, ἔδωκεν ὅμως αἰτίαν εἰς τὸ νὰ τραυματισθῇ ἄλλος τις. Ἀπ. ποιν. ΑΠ. 2 τοῦ 48, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν ἐνταῦθα πλημμελειοδικῶν, σταθ-

καὶ αἰτιολογικοῦ μέρους τῆς περὶ ἐνοχῆς ἀποφάσεως τῶν ἐν Καλάμαις πλημμελειοδικῶν ἐξάγεται φανερῶς, ὅτι τὸ δικαστήριον ἐθεώρησεν ὡς ἀποδεδειγμένους τραυματισμοὺς καὶ αἰκίας, ἐπενεχθέντας μὲ παράνομον σκοπὸν καὶ εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς, εἰς δὲ τὸ διατακτικὸν κηρύττει τοὺς κατηγορουμένους ἐνόχους αἰκιῶν καὶ τραυμάτων θανατηφόρων ἀπρομελετήτων, ἀλλ' ἀφαιρεῖ ἀπὸ αὐτὰ τὸν βρασμὸν τῆς ψυχικῆς ὁρμῆς, ἤγουν τὸ οὐσιωδέστερον στοιχεῖον τοῦ ἐγκλήματος, περὶ οὗ ὁ λόγος· ὥστε ἡ διαληφθεῖσα ἀπόφασις περιέχει τὰς ἄνω ῥηθείσας οὐσιώδεις ἐλλείψεις.

»Ἐπειδή, ἀναιρεθείσης τῆς περὶ ἐνοχῆς ἀποφάσεως, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῆς δευτέρας περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου ἀποφάσεως, αὕτη δὲν δύναται νὰ ἔχῃ νόμιμον ὕπαρξιν».

μόνην, ἐντὸς τῆς ἁρμοδιότητός του, τὰς καταθέσεις τῶν διαφόρων ἐνώπιον αὐτοῦ ἐξετασθέντων μαρτύρων, εὗρε τὸν ἀναιρεσείοντα αἴτιον τῆς βλάβης, τὴν ὁποίαν ὑπέφερεν ὁ Γεώργιος Ἰωάννου ἐκ τῶν τραυμάτων, τὰ ὁποῖα ὑπέστη εἰς τὴν σκάφην εἰς τὴν ὁποίαν τὸν ἐνέβαλεν ὁ ἀναιρεσείων· ὥστε, ἂν καὶ τὰ εἰρημένα τραύματα δὲν ἐπροξένησεν ὁ ἀναιρεσείων κατ' εὐθεῖαν, εἶναι ὅμως βέβαιον, ὅτι κατὰ τὸν νόμον θεωρεῖται, ὅτι ἔβλαψεν ἐκεῖνος, ὅστις ἔδωκεν αἰτίαν εἰς τὸ νὰ βλαφθῇ τις ἄλλως πως· ὅθεν τὸ πλημμελειοδικεῖον δὲν παρεξήγησεν, ἀλλὰ ὀρθῶς ἐφήρμασε τὸ ἄρθρον 310 τοῦ ποιν. νόμου».

§ 11. Ἡ πρὸς ἐργασίαν ἀνικανότης δύναται ν' ἀποδειχθῇ καὶ διὰ μαρτύρων, θεωρηθείσης ἀκύρου τῆς ἰατρικῆς ἐκθέσεως. Ἀπόφασις ποιν. Ἀρείου Πάγου 45 τοῦ 51 (1). Contra δὲ ἡ 109 τοῦ 47 ποιν. τοῦ ΑΠ. ἀπόφασις φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ 307 ἄρθρον § 2 τοῦ ποινικοῦ νόμου ὁρίζον «μὲ εἱρκτὴν τιμωρεῖται ἐὰν ὁ αἰκισθεὶς ἀχρωστηριάσθη κτλ. ἢ κατὰ τὴν ὁμολογίαν τῶν πραγματογνωμόνων κατέστη ἄχρηστος εἰς τὰ ἔργα τοῦ ἐπαγγέλματός του ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας», ἀπαιτεῖ ῥητῶς καὶ εἰδικῶς τὴν βεβαίωσιν τῆς ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν διὰ μόνης τῆς γνωμοδοτήσεως πραγματογνωμόνων· ἐπεὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ συμβούλιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 1578 βουλεύματι αὐτοῦ ἀρκούμενον, ἀντὶ πάσης γνωμοδοτήσεως πραγματογνωμόνων, εἰς μόνας τινῶν μαρτύρων καταθέσεις, καὶ ταύτας μάλιστα ληφθείσας μετὰ παρέλευσιν τεσσάρων ὅλων ἐτῶν ἀφ' ὅ,του ἡ τῆς αἰκίσεως κατηγορουμένη πρᾶξις ἔλαβε χώραν, ἀποδέχεται ὅτι ὁ αἰκισθεὶς Θωμᾶς Τσιμλῆς κατέστη ἀνίκανος εἰς τὰ ἔργα τοῦ ἐπαγγέλματός του πλέον τῶν τριῶν μηνῶν, καὶ κατὰ συνέπειαν παραπέμπει τοὺς αἰτιῶντας διὰ νὰ δικασθῶσιν ἐπὶ κακουργήματι· τοιουτοτρόπως δὲ παρερμηνεύει προφανῶς τὴν εἰρημένην τοῦ νόμου διάταξιν, ὥστε ἐπειδὴ ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος πρᾶξις ὑψοῦται εἰς βαθμὸν κακουργήματος, ἐφ

(1) Τὰ ἄρθρα 310 καὶ 307 τοῦ ποινικοῦ νόμου δὲν ἀπαιτοῦσι τὸ νὰ προκύπτῃ ἀπαραιτήτως βεβαιότης τοῦ ὅτι ἡ πληγὴ ἐπέφερε τὸν θάνατον ἀπὸ ἰατρικὴν ἔκθεσιν, ἀλλὰ τὴν βεβαιότητα ταύτην ἀναθέτουσιν εἰς τὴν δικαστικὴν κρίσιν, χωρὶς νὰ διακρίνωσι τὰ στοιχεῖα, δι' ὧν σχηματίζεται ἡ πεποίθησις. Ἀπόφασις ποινικὴ ΑΠ 154 τοῦ 46.

κυρίως, ἐλλείποντος τοῦ οὐσιώδους στοιχείου τῆς διὰ πραγματογνωμόνων βεβαιώσεώς της, δὲν φέρει τὸν χαρακτῆρα αὐτοῦ.

»Ἐπειδή, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, τὸ βούλευμα τῶν ἐνταῦθα ἐφετῶν ἑρμήνευσαν ψευδῶς καὶ ἐφηρμόσαν κακῶς τὸν προμνημονευθέντα ποινικὸν νόμον, εἶναι ἀναιρετέον δυνάμει τοῦ 3 § τοῦ 263 ἄρθρου τῆς ποινικῆς δικονομίας, ἡ δὲ ἐφαρμοστέα ποινικὴ διάταξις εἶναι ἡ τοῦ ἄρθρου 307 § 3 τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἀφοῦ ἐκ τοῦ προσβαλλομένου βουλεύματος βεβαιοῦται ὅτι ὑπάρχουσιν ἀποχρῶσαι ἐνδείξεις διὰ νὰ στηριχθῇ κατὰ τῶν ἀναιρεσειόντων κατηγορία ἐπὶ αἰκίαις, αἵτινες ἐπέφερον νόσον, ὑπερβαίνουσαν μὲν τὰς 30 ἡμέρας, τῆς ὁποίας ὅμως ἡ ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας παράτασις δὲν ἀποδεικνύεται δι' ἐκθέσεως πραγματογνωμόνων».

§ 12. Ὁ προξενήσας σωματικὴν βλάβην, ἐκ τῆς ὁποίας προῆλθε μόνον ἐν μέρει στέρησις ἑνὸς τῶν μελῶν, δὲν τιμωρεῖται ὡς κακουργήσας, ἀλλ' ὡς πλημμελήσας. Ἀπόφασις ποινικὴ Ἀρείου Πάγου 23 τοῦ 48, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ πρῶτον ἐδάφιον τοῦ 307 ἄρθρου τοῦ ποινικοῦ νόμου ὁρίζον, ὅτι ὁ προξενήσας σωματικὴν βλάβην (τραῦμα) τιμωρεῖται μὲ δεσμὰ πρόσκαιρα, ἐὰν ὁ βλαφθεὶς κατέστη διὰ τῆς αἰκίας παντάπασιν ἄχρηστος εἰς τὸ ὁποῖον μετέρχεται ἐπάγγελμα ἢ ἐστερήθη τῆς γλώσσης, τῆς ἀκοῆς, τοῦ ἑτέρου ἢ ἀμφοτέρων τῶν ὀφθαλμῶν, τοῦ ἑτέρου ἢ ἀμφοτέρων τῶν βραχιόνων, χειρῶν ἢ ποδῶν, ἢ τῆς χρήσεως αὐτῶν κτλ. διὰ τοῦ τελευταίου τούτου ὅρου «ἢ τῆς χρήσεως αὐτῶν», ἐννοεῖ, ὡς γίνεται δῆλον καὶ ἐκ τοῦ πρώτου μέρους τοῦ μνησθέντος ἐδαφίου, τὴν παντελῆ στέρησιν τῆς χρήσεως, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν μερικήν, ὥστε εἰς ταύτην ὄχι τὸ ἐδάφιον τοῦτο, ἀλλὰ τὸ ἑπόμενον 2 ἐδάφιον τοῦ διαληφθέντος 307 ἄρθρου δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ, ὅταν ὁ αἰκισθεὶς παρεμορφώθη, ἢ, κατὰ τὴν ὁμολογίαν τῶν πραγματογνωμόνων, κατέστη ἄχρηστος εἰς τὰ ἔργα τοῦ ἐπαγγέλματός του ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας καὶ δὲν τοῦ προκειμένου, ὡς παραδέχεται τὸ ἐν Σπάρτῃ πλημμελειοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, καὶ ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ἀπὸ 21 Ἰουλίου ε. ε. ἐκθέσεως τοῦ πραγματογνώμονος ἰατροῦ Λακωνίας Ν. Φωτεινοῦ, ἐφ' ἧς στηρίζεται καὶ ἡ ἀπόφασις, ἡ Μαρούλα Γιαννίτζα, σύζυγος τοῦ Παππᾶ Γεωργίου Οἰκονόμου, αἰκισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Π. Μανδραπηλάκου δι' ὅπλου εἰς τὸ δεξιὸν ἀντιβράχιον, ἐστερήθη ἐν μέρει διὰ παντὸς τὴν χρῆσιν τῆς δεξιᾶς της, μὴ δυναμένη νὰ συστέλλῃ ἐντελῶς τοὺς δακτύλους τῆς χειρὸς αὐτῆς, μένοντας διὰ τοῦτο εἰς ἡμικάμψιν μόνον, ἐν

χρεώσεις κανονίζονται ὑπὸ τοῦ διὰ τοῦ νόμου ἐπικυρωθέντος καταστατικοῦ αὐτῆς· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ ἐναντίον σκεφθὲν τὸ ἐφετεῖον, ὅτι ἡ ἀπώλεια τῶν ἡμίσεων γραμματίων καὶ ἡ πληρωμὴ τῶν ἐμφανισθέντων ἡμίσεων ἐξομοιοῦται μὲ τὴν περίπτωσιν τῆς παντελοῦς ἐξαλείψεως τῶν γραμματίων καὶ διατάξαν ἀποδείξεις περί τε τῆς ἀπωλείας καὶ τῆς κυριότητος τῶν παραπεσόντων ἡμίσεων γραμματίων καὶ συνεπείᾳ τῶν ἀποδείξεων τούτων θεωρήσαν τὴν Τράπεζαν ὑπόχρεων εἰς τὴν πληρωμὴν καὶ τῶν παραπεσόντων ἡμίσεων, ἐνῷ οὔτε κατὰ τὸν νόμον, οὔτε κατὰ τὴν συνήθειαν αὐτῆς ὑποχρεοῦται εἰς τὴν πληρωμὴν μὴ ἐμφανιζομένων ἡμίσεων γραμματίων, ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε καὶ ψευδῶς ἡρμήνευσε τὸν διαληφθέντα νόμον κατὰ τὸ καταστατικὸν τῆς Τραπέζης.»

§ 21. Εἰς τὰς τῆς Τραπέζης δίκας ἀπαιτεῖται συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα; Ὅρα ἀπόφασιν πολιτικὴν Ἀρείου Πάγου 3 τοῦ 1860 ἐν λ. Συνοπτικαὶ δίκαι.

§ 22. Ἡ κατὰ διευθυντοῦ ὑποκαταστήματός τῆς ἑλληνικῆς Τραπέζης ἀγωγὴ γενομένη κατ' αὐτοῦ ἐν ἰδίῳ ὀνόματι εἶναι ἀπαράδεκτος. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 407 τοῦ 1859 ἐν Δικαίῳ σελ. 106.

§ 23. Τὸ κατάστημα τῆς ἑλληνικῆς Τραπέζης θεωρεῖται ὡς ἔχον διαφόρους κατοικίας, ἔνθα ἔχει ὑποκαταστήματα. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 407 τοῦ 59 ἐν ἐφ. δικαίου σ. 106.

§ 24. Ὁ ἀναστασιανὸς νόμος ἀργεῖ ἐπὶ τῶν εἰς τὸν κομιστὴν πληρωτέων τραπεζικῶν γραμματίων καὶ τῶν χαρτονομισμάτων. Ὅρα Παπαρ. γ. σελ. 69.—Πρβ. τὴν λέξιν Ἀναστασιανὸς νόμος καὶ παραχώρησις ἀπαιτήσεων.

§ 25. Τὸ ἄρθρον 30 τοῦ καταστατικοῦ τῆς αὐτῆς Τραπέζης ἐννοεῖ τοὺς δυναμένους νὰ ἐγγυηθῶσιν ὑπὲρ ἄλλου, καὶ δὲν κατέστησεν ἀχρήστους τοὺς ὑπὲρ τῶν γυναικῶν διὰ τὰς παρ' αὐτῶν διδομένας ἐγγυήσεις νόμους. Ἀπόφασις πολ. Α.Π. 256 τοῦ 49 (1) φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 30 τοῦ καταστατικοῦ τῆς ῥηθείσης Τραπέζης, τὸ ὁποῖον ἐνεκρίθη διὰ τοῦ ἀπὸ 12/24 Ἰουλίου 1843 Βασ. διατάγματος διαλαμβάνον ὅτι, οἱ ὀφειλέται τῆς Τραπέζης καὶ οἱ ἐγγυηταὶ διατελοῦν ὑπόχρεοι εἰς αὐτὴν δι' ὁλόκληρον τὸ ὀφείλ-

---

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Βελλιάνειον δόγμα,—Ἐγγύησις.

μένον ποσὸν ὁποιασδήποτε φύσεως καὶ ἂν ἤθελον εἶσθαι αἱ ἐγγυήσεις, ἐννοεῖ τοὺς δυναμένους κατὰ νόμον νὰ ἐγγυηθῶσιν ὑπὲρ ἄλλου, δὲν ἐννόησε δὲ οὔτε ἠδύνατο νὰ καταστήσῃ ἀχρήστους τοὺς ὑπὲρ τῶν γυναικῶν διὰ τὰς παρ' αὐτῶν διδομένας ἐγγυήσεις νόμους, οἱ ὁποῖοι μόνον δι' ἄλλου εἰδικοῦ νόμου ἠδύναντο νὰ καταργηθῶσιν· ὅθεν ὁ διευθυντὴς τῆς Τραπέζης δὲν δικαιοῦται δυνάμει τοῦ μνησθέντος ἄρθρου τοῦ καταστατικοῦ νὰ θεωρῇ ἀλληλεγγύως ὑπόχρεον τὴν ἀντίδικον αὐτοῦ διὰ τὸ περὶ οὗ πρόκειται δάνειον τῆς Τραπέζης».

§ 26. Τὰ τῆς ἐπιταγῆς ἔγγραφα δὲν ἐπιστρέφονται ὑπὸ τῆς Τραπέζης μετὰ τὴν πληρωμὴν εἰς τὸν ὀφειλέτην. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπ. 407 τοῦ 59 ἐν δικαίῳ σ. 106.

§ 27. Ὑπόκειται εἰς κατάσχεσιν τὸ ἐπὶ ἀνοικτῷ λογαριασμῷ ὑποσχεθὲν ὑπὸ τῆς Τραπέζης δάνειον (1); ὅρα ἀπόφασιν ἐφετῶν Ἀθηνῶν 13079.

§ 28. Αἱ μετοχαὶ τῆς Τραπέζης δύνανται νὰ κατασχεθῶσι καὶ πλειστηριασθῶσι, τὸ μέρισμα ὅμως αὐτῶν πλειστηριάζεται. Ἀπ. ἐφ. Ναυπ. 88 τοῦ 46, ἐν ἐν Εὐρ. τ. 8 σελ. 249.

§ 29. Τὰ κληροδοτήματα ; ὅρα Roger § 245, 349 ἐπ. 356 ἐπ. τῆς ἐκδ. τοῦ 60. Πρβ. τὴν λ. Κατάσχεσις.

§ 30. Τὰ παρὰ πολίτου ἔθνους τινὸς πρὸς πολίτην τοῦ ἑτέρου ὀφειλόμενα καὶ τὰ εἰς ἰδιωτικὰς Τραπέζας κατατιθέμενα ὑπόκεινται εἰς κατάσχεσιν; Σαριπόλου περὶ διεθνοῦς δικαίου σελ. 309.

§ 31. Περὶ δὲ τῶν παρακαταθηκῶν; αὐτόθι σελ. 358,

§ 32. Πρβ τὴν 103 τοῦ 49 πολιτικὴν ἀπόφασιν Ἀρείου Πάγου καὶ τὴν λ. Ἐγγύησις.

§ 33. Ἴδε τὴν ἀπ. 8989 ἐφ. Ἀθηνῶν.

§ 34. Τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια εἰσὶν ἀντικείμενα κιβδηλείας; ὅρα Φαῦστιν Ἐλὶ § 177. Τραπεζικῶν γραμματίων παραποίησις. Ὅρα ἀπόφασιν ποινικὴν Ἀρείου Πάγου 19 τοῦ 1859.

§ 35. Ἡ παραποίησις τραπεζικῶν γραμματίων ἢ ἡ διάδοσις πλαστῶν τιμωρεῖται ὡς κακούργημα δυνάμει τοῦ ἄρθρου 248 καὶ 258 τοῦ ποινικοῦ νόμου. Ἀπόφασις ποινικὴ Ἀρείου Πάγου 125 τοῦ 1859, φέρουσαν

---

(1) Πρβ. τὴν λέξιν Συναλλαγματικαί.

χρεώσεις κανονίζονται ὑπὸ τοῦ διὰ τοῦ νόμου ἐπικυρωθέντος καταστατικοῦ αὐτῆς· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ ἐναντίον σκεφθὲν τὸ ἐφετεῖον, ὅτι ἡ ἀπώλεια τῶν ἡμίσεων γραμματίων καὶ ἡ πληρωμὴ τῶν ἐμφανισθέντων ἡμίσεων ἐξομοιοῦται μὲ τὴν περίπτωσιν τῆς παντελοῦς ἐξαλείψεως τῶν γραμματίων καὶ διατάξαν ἀποδείξεις περί τε τῆς ἀπωλείας καὶ τῆς κυριότητος τῶν παραπεσόντων ἡμίσεων γραμματίων καὶ συνεπείᾳ τῶν ἀποδείξεων τούτων θεωρήσαν τὴν Τράπεζαν ὑπόχρεων εἰς τὴν πληρωμὴν καὶ τῶν παραπεσόντων ἡμίσεων, ἐνῷ οὔτε κατὰ τὸν νόμον, οὔτε κατὰ τὴν συνήθειαν αὐτῆς ὑποχρεοῦται εἰς τὴν πληρωμὴν μὴ ἐμφανιζομένων ἡμίσεων γραμματίων, ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε καὶ ψευδῶς ἡρμήνευσε τὸν διαληφθέντα νόμον κατὰ τὸ καταστατικὸν τῆς Τραπέζης.»

§ 21. Εἰς τὰς τῆς Τραπέζης δίκας ἀπαιτεῖται συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα; Ὅρα ἀπόφασιν πολιτικὴν Ἀρείου Πάγου 3 τοῦ 1860 ἐν λ. Συνοπτικαὶ δίκαι.

§ 22. Ἡ κατὰ διευθυντοῦ ὑποκαταστήματος τῆς ἑλληνικῆς Τραπέζης ἀγωγὴ γενομένη κατ' αὐτοῦ ἐν ἰδίῳ ὀνόματι εἶναι ἀπαράδεκτος. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 407 τοῦ 1859 ἐν Δικαίῳ σελ. 106.

§ 23. Τὸ κατάστημα τῆς ἑλληνικῆς Τραπέζης θεωρεῖται ὡς ἔχον διαφόρους κατοικίας, ἔνθα ἔχει ὑποκαταστήματα. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 407 τοῦ 59 ἐν ἐφ. Δικαίου σ. 106.

§ 24. Ὁ ἀναστασιανὸς νόμος ἀργεῖ ἐπὶ τῶν εἰς τὸν κομιστὴν πληρωτέων τραπεζικῶν γραμματίων καὶ τῶν χαρτονομισμάτων. Ὅρα Παπαρ. γ. σελ. 69.—Πρβ. τὴν λέξιν Ἀναστασιανὸς νόμος καὶ παραχώρησις ἀπαιτήσεων.

§ 25. Τὸ ἄρθρον 30 τοῦ καταστατικοῦ τῆς αὐτῆς Τραπέζης ἐννοεῖ τοὺς δυναμένους νὰ ἐγγυηθῶσιν ὑπὲρ ἄλλου, καὶ δὲν κατέστησεν ἀχρήστους τοὺς ὑπὲρ τῶν γυναικῶν διὰ τὰς παρ' αὐτῶν διδομένας ἐγγυήσεις νόμους. Ἀπόφασις πολ. ΔΠ. 256 τοῦ 49 (1) φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 30 τοῦ καταστατικοῦ τῆς ῥηθείσης Τραπέζης, τὸ ὁποῖον ἐνεκρίθη διὰ τοῦ ἀπὸ 12/24 Ἰουλίου 1843 Β. διατάγματος διαλαμβάνον ὅτι, οἱ ὀφειλέται τῆς Τραπέζης καὶ οἱ ἐγγυηταὶ διατελοῦν ὑπόχρεοι εἰς αὐτὴν δι' ὁλόκληρον τὸ ὀφειλ-

---

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Βελλιάνειον δόγμα — Ἐγγύησις.

μένον ποσὸν ὁποιασδήποτε φύσεως καὶ ἂν ἤθελον εἶσθαι αἱ ἐγγυήσεις, ἐννοεῖ τοὺς δυναμένους κατὰ νόμον νὰ ἐγγυηθῶσιν ὑπὲρ ἄλλου, δὲν ἐννόησε δὲ οὔτε ἠδύνατο νὰ καταστήσῃ ἀχρήστους τοὺς ὑπὲρ τῶν γυναικῶν διὰ τὰς παρ' αὐτῶν διδομένας ἐγγυήσεις νόμους, οἱ ὁποῖοι μόνον δι' ἄλλου εἰδικοῦ νόμου ἠδύναντο νὰ καταργηθῶσιν· ὅθεν ὁ διευθυντὴς τῆς Τραπέζης δὲν δικαιοῦται δυνάμει τοῦ μνησθέντος ἄρθρου τοῦ καταστατικοῦ νὰ θεωρῇ ἀλληλεγγύως ὑπόχρεον τὴν ἀντίδικον αὐτοῦ διὰ τὸ περὶ οὗ πρόκειται δάνειον τῆς Τραπέζης».

§ 26. Τὰ τῆς ἐπιταγῆς ἔγγραφα δὲν ἐπιστρέφονται ὑπὸ τῆς Τραπέζης μετὰ τὴν πληρωμὴν εἰς τὸν ὀφειλέτην. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπ. 407 τοῦ 59 ἐν δικαίῳ σ. 106.

§ 27. Ὑπόκειται εἰς κατάσχεσιν τὸ ἐπὶ ἀνοικτῷ λογαριασμῷ ὑποσχεθὲν ὑπὸ τῆς Τραπέζης δάνειον (1); ὅρα ἀπόφασιν ἐφετῶν Ἀθηνῶν 13079.

§ 28. Αἱ μετοχαὶ τῆς Τραπέζης δύνανται νὰ κατασχεθῶσι καὶ πλειστηριασθῶσι, τὸ μέρισμα ὅμως αὐτῶν πλειστηριάζεται. Ἀπ. ἐφ. Ναυπ. 88 τοῦ 46, ἴδ. ἐν Θέμ. τ. 8 σελ. 249.

§ 29. Τὰ κληροδοτήματα; ὅρα Roger § 245, 349 ἑπ. 356 ἑπ. τῆς ἐκδ. τοῦ 60. Πρβ. τὴν λ. Κατάσχεσις.

§ 30. Τὰ παρὰ πολίτου ἔθνους τινὸς πρὸς πολίτην τοῦ ἑτέρου ὀφειλόμενα καὶ τὰ εἰς ἰδιωτικὰς Τραπέζας κατατεθειμένα ὑπόκεινται εἰς κατάσχεσιν; Σαριπόλου περὶ διεθνοῦς δικαίου σελ. 309.

§ 31. Περὶ δὲ τῶν παρακαταθηκῶν; αὐτόθι σελ. 358,

§ 32. Πρβ τὴν 103 τοῦ 49 πολιτικὴν ἀπόφασιν Ἀρείου Πάγου καὶ τὴν λ. Ἐγγύησις.

§ 33. Ἴδε τὴν ἀπ. 8989 ἐφ. Ἀθηνῶν.

§ 34. Τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια εἰσὶν ἀντικείμενον κιβδηλείας; Φαϋστὲρβαχ § 177. Τραπεζικῶν γραμματίων παραποίησις. ὅρα ἀπόφασιν ποινικὴν Ἀρείου Πάγου 19 τοῦ 1859.

§ 35. Ἡ παραποίησις τραπεζικῶν γραμματίων ἢ ἡ διάδοσις πλαστῶν τιμωρεῖται ὡς κακούργημα δυνάμει τοῦ ἄρθρου 248 καὶ 258 τοῦ ποινικοῦ νόμου. Ἀπόφασις ποινικὴ Ἀρείου Πάγου 125 τοῦ 1859, φέρουσαν

(1) Πρβ. τὴν λέξιν Συναλλαγματικαί.

χρεώσεις κανονίζονται ὑπὸ τοῦ διὰ τοῦ νόμου ἐπικυρωθέντος καταστατικοῦ αὐτῆς· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ ἐναντίον σκεφθὲν τὸ ἐφετεῖον, ὅτι ἡ ἀπώλεια τῶν ἡμίσεων γραμματίων καὶ ἡ πληρωμὴ τῶν ἐμφανισθέντων ἡμίσεων ἐξομοιοῦται μὲ τὴν περίπτωσιν τῆς παντελοῦς ἐξαλείψεως τῶν γραμματίων καὶ διατάξαν ἀποδείξεις περί τε τῆς ἀπωλείας καὶ τῆς κυριότητος τῶν παραπεσόντων ἡμίσεων γραμματίων καὶ συνεπείᾳ τῶν ἀποδείξεων τούτων εὑροῦσαν τὴν Τράπεζαν ὑπόχρεων εἰς τὴν πληρωμὴν καὶ τῶν παραπεσόντων ἡμίσεων, ἐνῷ οὔτε κατὰ τὸν νόμον, οὔτε κατὰ τὴν συνήθειαν αὐτῆς ὑποχρεοῦται εἰς τὴν πληρωμὴν μὴ ἐμφανιζομένων ἡμίσεων γραμματίων, ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε καὶ ψευδῶς ἡρμήνευσε τὸν διαληφθέντα νόμον κατὰ τὸ καταστατικὸν τῆς Τραπέζης.»

§ 21. Εἰς τὰς τῆς Τραπέζης δίκας ἀπαιτεῖται συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα; Ὅρα ἀπόφασιν πολιτικὴν Ἀρείου Πάγου 3 τοῦ 1860 ἐν λ. Συνοπτικαὶ δίκαι.

§ 22. Ἡ κατὰ διευθυντοῦ ὑποκαταστήματός τῆς ἑλληνικῆς Τραπέζης ἀγωγὴ γενομένη κατ' αὐτοῦ ἐν ἰδίῳ ὀνόματι εἶναι ἀπαράδεκτος. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 407 τοῦ 1859 ἐν Δικαίῳ σελ. 106.

§ 23. Τὸ κατάστημα τῆς ἑλληνικῆς Τραπέζης θεωρεῖται ὡς ἔχον διαφόρους κατοικίας, ἔνθα ἔχει ὑποκαταστήματα. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 407 τοῦ 59 ἐν ἐφ. Δικαίου σ. 106.

§ 24. Ὁ ἀναστασιανὸς νόμος ἀργεῖ ἐπὶ τῶν εἰς τὸν κομιστὴν πληρωτέων τραπεζικῶν γραμματίων καὶ τῶν χαρτονομισμάτων. Ὅρα Παπαρ. γ. σελ. 69.—Πρβ. τὴν λέξιν Ἀναστασιανὸς νόμος καὶ παραχώρησις ἀπαιτήσεων.

§ 25. Τὸ ἄρθρον 30 τοῦ καταστατικοῦ τῆς αὐτῆς Τραπέζης ἐννοεῖ τοὺς δυναμένους νὰ ἐγγυηθῶσιν ὑπὲρ ἄλλου, καὶ δὲν κατέστησεν ἀχρήστους τοὺς ὑπὲρ τῶν γυναικῶν διὰ τὰς παρ' αὐτῶν διδομένας ἐγγυήσεις νόμους. Ἀπόφασις πολ. ΑΠ. 256 τοῦ 49 (1) φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 30 τοῦ καταστατικοῦ τῆς ῥηθείσης Τραπέζης, τὸ ὁποῖον ἐνεκρίθη διὰ τοῦ ἀπὸ 12/24 Ἰουλίου 1843 Βασ. διατάγματος διαλαμβάνον ὅτι, οἱ ὀφειλέται τῆς Τραπέζης καὶ οἱ ἐγγυηταὶ διατελοῦν ὑπόχρεοι εἰς αὐτὴν δι' ὁλόκληρον τὸ ὀφειλ-

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Βελλιάνειον δόγμα — Ἐγγύησις.

μενον ποσὸν ὁποιασδήποτε φύσεως καὶ ἂν ἤθελον εἶσθαι αἱ ἐγγυήσεις, ἐννοεῖ τοὺς δυναμένους κατὰ νόμον νὰ ἐγγυηθῶσιν ὑπὲρ ἄλλου, δὲν ἐννόησε δὲ οὔτε ἠδύνατο νὰ καταστήσῃ ἀχρήστους τοὺς ὑπὲρ τῶν γυναικῶν διὰ τὰς παρ' αὐτῶν διδομένας ἐγγυήσεις νόμους, οἱ ὁποῖοι μόνον δι' ἄλλου εἰδικοῦ νόμου ἠδύναντο νὰ καταργηθῶσιν· ὅθεν ὁ διευθυντὴς τῆς Τραπέζης δὲν δικαιοῦται δυνάμει τοῦ μνησθέντος ἄρθρου τοῦ καταστατικοῦ νὰ θεωρῇ ἀλληλεγγύως ὑπόχρεον τὴν ἀντίδικον αὐτοῦ διὰ τὸ περὶ οὗ πρόκειται δάνειον τῆς Τραπέζης».

§ 26. Τὰ τῆς ἐπιταγῆς ἔγγραφα δὲν ἐπιστρέφονται ὑπὸ τῆς Τραπέζης μετὰ τὴν πληρωμὴν εἰς τὸν ὀφειλέτην. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπ. 407 τοῦ 59 ἐν δικαίῳ σ. 106.

§ 27. Ὑπόκειται εἰς κατάσχεσιν τὸ ἐπὶ ἀνοικτῷ λογαριασμῷ ὑποσχεθὲν ὑπὸ τῆς Τραπέζης δάνειον (1); ὅρα ἀπόφασιν ἐφετῶν Ἀθηνῶν 13079.

§ 28. Αἱ μετοχαὶ τῆς Τραπέζης δύνανται νὰ κατασχεθῶσι καὶ πλειστηριασθῶσι, τὸ μέρισμα ὅμως αὐτῶν πλειστηριάζεται. Ἀπ. ἐφ. Ναυπ. 88 τοῦ 46, ἣν ἐν Βύρ. τ. 8 σελ. 249.

§ 29. Τὰ κληροδοτήματα; ὅρα Roger § 245, 349 ἐπ. 356 ἐπ. τῆς ἐκδ. τοῦ 60. Πρβ. τὴν λ. Κατάσχεσις.

§ 30. Τὰ παρὰ πολίτου ἔθνους τινὸς πρὸς πολίτην τοῦ ἑτέρου ὀφειλόμενα καὶ τὰ εἰς ἰδιωτικὰς Τραπέζας κατατεθειμένα ὑπόκεινται εἰς κατάσχεσιν; Σαριπόλου περὶ διεθνοῦς δικαίου σελ. 309.

§ 31. Περὶ δὲ τῶν παρακαταθηκῶν; αὐτόθι σελ. 358,

§ 32. Πρβ τὴν 103 τοῦ 49 πολιτικὴν ἀπόφασιν Ἀρείου Πάγου καὶ τὴν λ. Ἐγγύησις.

§ 33. Ἴδε τὴν ἀπ. 8989 ἐφ. Ἀθηνῶν.

§ 34. Τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια εἰσὶν ἀντικείμενα κιβδηλείας; Φάϊερβαχ § 177. Τραπεζικῶν γραμματίων παραποίησις. Ὅρα ἀπόφασιν ποινικὴν Ἀρείου Πάγου 19 τοῦ 1859.

§ 35. Ἡ παραποίησις τραπεζικῶν γραμματίων ἢ ἡ διάδοσις πλαστῶν τιμωρεῖται ὡς κακούργημα δυνάμει τοῦ ἄρθρου 248 καὶ 258 τοῦ ποινικοῦ νόμου. Ἀπόφασις ποινικὴ Ἀρείου Πάγου 125 τοῦ 1859, φέρουσα

(1) Πρβ. τὴν λέξιν Συναλλαγματικαί.

«Ἐπειδὴ ἀληθῶς, κατὰ τὰ 3 καὶ 8 ἄρθρα τοῦ ἀπὸ 7|19 Ἰουλίου 1843 νόμου τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ τὰ 19, 20 καὶ 22 ἄρθρα τοῦ ἀπὸ 30 Μαρτίου (11 Ἀπριλίου) 1841 νόμου περὶ συστάσεως τῆς αὐτῆς Τραπέζης, τὰ παρ' αὐτῆς ἐκδιδόμενα γραμμάτια δὲν ἐξομοιοῦνται μὲ κυκλοφοροῦντα νομίσματα, οὐδὲ ὑπόκεινται εἰς βεβιασμένην συναλλαγήν· γενομένης δὲ παραποιήσεως εἰς αὐτὰ ἢ διαδόσεως πλαστῶν, ἐφαρμόζονται αἱ περὶ κακουργημάτων διατάξεις τῶν 218 καὶ 258 τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἀλλὰ τὸ πλημμελειοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του κηρύξαν τὸν ἀναιρεσείοντα ἔνοχον, ὅτι ἐν γνώσει ἔθεσεν εἰς κυκλοφορίαν παραποιημένα τραπεζικὰ γραμμάτια, ἐπέβαλε κατ' αὐτοῦ ἐπανορθωτικὴν ποινικὴν, ὁριζομένην ἀπὸ το 246 ἄρθρον τοῦ ποινικοῦ νόμου, διὰ τὴν ἐν γνώσει γενομένην διάδοσιν κιβδήλων νομισμάτων, καὶ οὕτως ἐβελτίωσε τὴν θέσιν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἐπιβληθείσης δὲ ποινῆς μικροτέρας τῆς εἰς τὴν πρᾶξίν του ἐπιβαλλομένης, τὸ δικαστήριον τοῦτο δὲν δύναται ὡς χειροτερεῦον τὴν θεσιν αὐτοῦ νὰ ἐφαρμόσῃ τὰ παραβιασθέντα ἄρθρα, ἀλλὰ καὶ οὗτος δὲν ἔχει συμφέρον, οὐδὲ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ, ὡς πρὸς τὸ μέρος αὐτὸ, κατὰ τῆς ἀποφάσεως του ἀναίρεσιν, ἡ δὲ γενομένη ἀποβαίνει ἀπαράδεκτος».

ΤΡΑΠΕΖΙΤΗΣ.

ὅρα τὰς λέξεις Τράπεζα.—Ἁρμοδιότης ἐμπορική.—Χρεωκοπία.

ΤΡΑΥΜΑΤΑ (Αἰκίαι) (1).

§ 1. Ἡ ἁπλῆ σύγκρουσις δὲν προβλέπεται ἀπὸ νόμου τινά. Ἀπόφασις ποινικὴ τοῦ ΑΠ. σχ. τῆ 17 Μαΐου 1898 (σελ. 105 τοῦ τρίτου τόμου τῆς νομολογίας).

---

(1) Ὅρα ἀπόφασιν ποινικὴν Ἀρείου Πάγου 37 τοῦ 45. —Ὅρα τὰς λ. Ληστεία καὶ Συνέδρων δικ.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ἐτέθησαν πολλὰ ζητήματα σχέσιν τινὰ μὲ τὰ τραύματα ἔχοντα.—Πρβ. δὲ καὶ τὴν λέξιν Ὕβρις καὶ Ἐπίθεσις κατὰ προσώπων.

Αἱ αἰκίαι καταδιώκονται ἄνευ ἐγκλήσεως (1); *Εἰς τὴν νομολογίαν εὕρηνται ταῦτα.*

§ 2. Τὸ 317 ἄρθρον τοῦ ποινικοῦ νόμου ἀπαλλάττει τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ γίνηται ἔγκλησις, ὅταν ἡ αἰκία ἔχῃ ἐπακόλουθον τὴν διατάραξιν τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ εὐταξίας, ἢ ὅταν οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ βλαφθέντος ἐγειναν ἤδη ἔνοχοι τῆς σωματικῆς βλάβης, καὶ ὁ βλαφθεὶς δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ ἀναφερθῇ μόνος εἰς τὴν ἀρχήν· ὁ λόγος δὲ, ὅτι ἡ πρᾶξις ἐγένετο ἐπ' αὐτοφόρῳ, δὲν εἶναι ἰσχυρὸς, ὥστε νὰ μὴ ἀπαιτῆται ἔγκλησις. Ἀπόφασις ποινικὴ Ἀρείου Πάγου υξϛ'. τῆς 8 Αὐγούστου 1840 (σελ. 494 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ 40). Πρβ. τὴν λέξιν Μήνυσις.

§ 3. Ὁ λόγος, ὅτι, παρουσιασθέντος τοῦ παθόντος ὡς πολιτικῶς ἐνάγοντος εἰς τὴν δίκην, ὑπάρχει διὰ τοῦτο ἰδιωτικὴ ἔγκλησις, εἶναι ἀνυπόστατος, καθότι μόνη ἡ παρουσία αὐτοῦ δὲν ἀναπληροῖ τὴν ῥητὴν τοῦ νόμου θέλησιν, τὸ νὰ προηγῆται ἔγκλησις εἰς τὰς παρὰ τοῦ νόμου προβλεπομένας περιπτώσεις. (αὐτόθι). Πρβ. τὴν λ. Μάρτυρες ἐπὶ ποιν. δικῶν.

§ 4. Ἡ πρᾶξις, τὴν ὁποίαν προβλέπει τὸ ἄρθρον 688 § 1 τοῦ ποινικοῦ νόμου μὴ συνοδευομένη ἀπὸ ἄλλην ἐπιβαρυντικὴν περίστασιν, ἤτοι ὁσάκις δὲν εἶναι συνδεδεμένη μὲ διατάραξιν τῆς κοινῆς εὐταξίας καὶ ἡσυχίας, καταδιώκεται μόνον κατ' αἴτησιν τοῦ βλαφθέντος ἢ τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων του, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 317 τοῦ ποινικοῦ νόμου· ἡ δὲ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ἄρθρου τούτου διάταξις, φέρουσα, ὅτι αἱ ἀπρομελετήτως καὶ ἐξ ἀμελείας προερχόμεναι σωματικαὶ βλάβαι, καθόσον δὲν ἔχουν ἐπακόλουθον τὴν διατάραξιν τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ εὐταξίας, τιμωροῦνται μόνον κατ' αἴτησιν τοῦ βλαφθέντος, δὲν ἔχει σχέσιν πρὸς τὰς παρὰ τοῦ 688 ἄρθρου προβλεπομένας περιπτώσεις, ἀλλ' ἀφορᾷ αἰκίας,

(1) ὅρα τὴν λέξιν Μήνυσις. Κατὰ τὴν 11 τοῦ 1845 ποινικὴν ἀπόφασιν Ἀρείου Πάγου, ἔγκλησις δὲν ἀπαιτεῖται, ὅταν τὸ τραῦμα ἐπιφέρῃ θάνατον.

Ὁ σύζυγος δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ καταμηνύσῃ τραῦμα κατὰ τῆς συζύγου. (317 ποιν. νόμου). Ἀπόφ. ποιν. Ἀρείου Πάγου 123 τοῦ 1857, (α).

(α) Ὅρα τὴν λέξιν μήνυσις.

φερούσας χαρακτῆρα πλημμελήματος κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 307—310 τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμένα, οὐδ' ἠδύνατο ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου νὰ ἦναι τὸ νὰ ἐξομοιώσῃ ὡς πρὸς τοῦτο τὰ πταίσματα μὲ τὰ πλημμελήματα. Ἀπόφ. ποιν. ΑΠ. ιϛ΄. τῆς 26 Ἀπριλίου 1841 (σελ. 146 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ).

§ 5. Εἰς τὸ ἐκ προμελέτης τραῦμα δὲν ἀπαιτοῦνται καὶ τὰ δύο στοιχεῖα τῆς ἐγκληματικότητος, τῆς τε σκέψεως καὶ τῆς προμελέτης (1). Ἀπόφασις ποινικὴ τοῦ Ἀρείου Πάγου 15 τοῦ 1846, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Τριπόλει πλημμελειοδικῶν, κηρύξαν διὰ τῆς ἀπὸ 19 δεκεμβρίου 1845 ὑπ' ἀριθ. 513 ἀποφάσεώς του ἔνοχον τὸν Νικόλαον Σκανδάλην ἢ Παυλόπουλον ὅτι κατὰ τὴν 14 Ὀκτωβρίου 1845 ἐντὸς τοῦ χωρίου Καστρίου ἐσκεμμένως ἀπεφάσισε καὶ ἐξετέλεσε κατὰ τοῦ Δημητρίου Καλούτζου τραῦμα διὰ ξιφιδίου, ἐξ οὗ ὁ τραυματισθεὶς ὑπέστη νόσον καὶ ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν πλέον τῶν τριάκοντα ἡμερῶν οὐχὶ δὲ καὶ τῶν τριῶν μηνῶν, καὶ καταδικάσαν αὐτὸν εἰς δύο ἐτῶν φυλάκισιν), ἐφήρμοσεν ὀρθῶς τον νόμον (ἄρθρον 307 § 3 τοῦ ποινικοῦ νόμου), καθότι δὲν ἀπαιτοῦνται καὶ τὰ δύο στοιχεῖα τῆς ἐγκληματικότητος, τὸ ἐκ προμελέτης καὶ ἐσκεμμένως, ὡς ἰσχυρίσατο ὁ πληρεξούσιος τοῦ ἐναιρεσείοντος, εἰμὴ μόνον τὸ ἓν ἐξ αὐτῶν, διὰ νὰ χαρακτηρισθῇ ἡ πρᾶξις ὡς ἐγκληματικὴ· τουτέστιν ἢ ἡ προμελέτη ἢ ἡ σκέψις, καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔλαβε χώραν εἰς τὴν πρᾶξιν τὸ δεύτερον· ἂν δὲ ἐκ τῆς συζητήσεως καὶ ἐκ τῶν μαρτύρων ἐξήχθησαν ἄλλα γεγονότα παρὰ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἀναφέρει τὸ δικαστήριον εἰς τὴν ἀπόφασίν του, τοῦτο, ὡς πραγματικόν, διαφεύγει τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ὀφείλοντος νὰ ἐκλαμβάνῃ τὰ πράγματα ὅπως ἐμπεριέχονται εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ κατωτέρου δικαστηρίου καὶ νὰ ἐξετάζῃ μόνον ἂν ἐγένετο παράβασις ἢ μὴ οὐσιαστικοῦ νόμου ἢ τύπου οὐσιώδους, χωρὶς νὰ ἐπεμβαίνῃ εἰς ἔρευναν τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἐξ ὧν ἐμόρφωσε τὸ δικάσαν δικαστήριον τὴν πεποίθησίν του ὑπὲρ ἢ κατὰ τοῦ κατηγορουμένου· ὥστε οἱ τρεῖς λόγοι περὶ τῆς κακῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου καὶ περὶ τῆς παρεξηγήσεως τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν καθίστανται ἀνυπόστατοι.

---

(1) Ἡ σύστασις δὲ προϋποθέτει τὰ στοιχεῖα ταῦτα. Ὅρα τὴν λ. Ὑπαιτιότης.

»Ἐπειδή, καθόσον ἀφορᾷ τὸν τέταρτον λόγον ὅτι δι' ἄλλην πρᾶξιν ἐκατηγορήθη καὶ δι' ἄλλην ἐδικάσθη, ὁ λόγος οὗτος εἶναι ψευδής, καθόσον, ὡς δηλοῦται ἐκ τοῦ ἐγκλητηρίου καὶ ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ὁ ἀναιρεσείων ἐκατηγορήθη ὅτι ἐσκεμμένως ἀπεφάσισε καὶ ἐξετέλεσε τὸ κατὰ τοῦ Δημητρίου Καλούτζη, περὶ οὗ ὁ λόγος, τραῦμα καὶ δι' αὐτὴν τὴν πρᾶξιν μὲ τὰ αὐτὰ περιστατικὰ ἐδικάσθη καὶ κατεδικάσθη».

§ 6. Ἡ πρᾶξις τοῦ θέλοντος νὰ κρατήσῃ τὰ παρ' αὐτοῦ κατεχόμενα ζῶα τοῦ παθόντος διὰ ν' ἀποζημιωθῇ ἐξ αὐτῶν ἕνεκα τῆς βλάβης, ἣν ταῦτα ἐπροξένησαν εἰς τὸ κτῆμά του, καὶ ἐπιτεθέντος κατ' αὐτοῦ καὶ τραυματίσαντος αὐτὸν περιέχει ὅλα τὰ στοιχεῖα τοῦ ἐκ προμελέτης τραυματισμοῦ καὶ οὐχὶ τοῦ ἐξ ἀμελείας. Ἀπ. ποιν. Α.Π. 60 τοῦ 59.

§ 7. Μόνη ἡ ἐκτέλεσις τοῦ τραυματισμοῦ εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς δὲν τιμωρεῖται ἂν δὲν συνοδεύηται μὲ τὴν ἀπόφασιν τοῦ τραυματισμοῦ. Ἀπόφασις ποινικὴ τοῦ Ἀρείου Πάγου 1 τοῦ 1847, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ὡσαύτως ἀνυπόστατος εἶναι ὁ λόγος τῆς ἐσφαλμένης δῆθεν ἐφαρμογῆς τῶν ἄρθρων 311 καὶ 312 τοῦ ποινικοῦ νόμου ἕνεκα τοῦ ὅτι ταῦτα ἐφαρμόζονται μόνον ἐπὶ συμπλοκῶν, ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου συμπλοκὴ δῆθεν δὲν ἔλαβε χώραν ὡς τῶν προσθετικῶν μακρόθεν ῥιφθέντων, καθόσον ἡ λέξις συμπλοκή, τὴν ὁποίαν περιέχουσι τὰ εἰρημένα ἄρθρα, ἐννοεῖ εἰς τὴν γενικήν της σημασίαν πᾶσαν φιλονεικίαν ἢ ἔριδα, καὶ τοιαύτη ἔλαβε χώραν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὡς βεβαιοῖ ἡ ἀπόφασις τῶν πλημμελειοδικῶν.

»Ἐπειδὴ ἐσφαλμένως ἐφηρμόσθη εἰς τὴν πρᾶξιν, τῆς ὁποίας ἐκηρύχθη ἔνοχος ὁ ἀναιρεσείων, τὸ ἄρθρον 308 τοῦ ποινικοῦ νόμου, διότι τοῦτο κατὰ τὸν ῥητὸν ὁρισμόν του δὲν καταγινώσκει τὰς ἐν αὐτῷ ποινὰς ὁσάκις εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς ἁπλῶς ἐξετελέσθη τις τραυματισμός, ἀλλ' ὅταν συγχρόνως, ἐν τοιαύτῃ ψυχικῇ καταστάσει, καὶ ἀπεφασίσθη τοῦ τραυματισμοῦ ἡ ἐκτέλεσις, καὶ ἑπομένως ὁ δικαστὴς δὲν δύναται νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ διαληφθὲν ἄρθρον παρ' ὅταν ἡ περὶ ἐνοχῆς ἀπόφασις ῥητῶς ἐκφράζῃ, ὅτι ὁ συμβὰς τραυματισμὸς ἐγένετο κατὰ συνέπειαν ἀποφάσεως ἢ τοὐλάχιστον περιέχει τοιαῦτα περιστατικά, ἐξ ὧν ἀναγκαίως προκύπτει ὁ σκοπὸς τοῦ τραυματισμοῦ· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ περὶ ἐνοχῆς ἀπόφασις δὲν διαλαμβάνει ποσῶς ὅτι ὁ Ἠλίας Κωστόπουλος ἀπεφάσισεν εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς τοὺς ἐκτελεσθέντας τραυ-

ματισμοὺς, οὔτε ἐκφράζει κἂν ὅτι διεύθυνε τὸν πυροβολισμόν του κατὰ τῶν ἔξωθεν τοῦ ἐργαστηρίου τοῦ Κώστα Κωστοπούλου ἱσταμένων ἀνθρώπων, ὅπερ ῥητῶς περιέχει τὸ περὶ παραπομπῆς βούλευμα, καὶ ἑπομένως ἡ κατηγορία, τουτέστι περίστασιν ἐξ ἧς ἀναγκαίως νὰ συμπεράνῃ τις τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ βλάψῃ τὰ καθ' ὧν ἐπυροβόλησε πρόσωπα, ἀλλ' ἡ διαληφθεῖσα ἀπόφασις κηρύττει τὸν ἀναιρεσείοντα ἔνοχον ἁπλῶς ὅτι εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς ἐπυροβόλησε μετ' ἄλλων δύο μὴ διακριθέντων, ἐκ δὲ τῶν πυροβολισμῶν συνέβη τραυματισμὸς δύο ἀνθρώπων· ὅθεν ἡ προσβληθεῖσα ἀπόφασις καθίσταται ἀναιρετέα διὰ τὴν ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ εἰρημένου ἄρθρου 308 τοῦ ποιν. νόμου».

§ 8. Ἡ ἔλλειψις τῶν λέξεων ἀπεφασίσθη καὶ ἐξετελέσθη τὸ τραῦμα, δὲν ἐπιφέρει ἀναίρεσιν, ὅταν ἀναπληρωθῶσι μὲ ἄλλας ἰσοδυνάμους λέξεις (1). Ἀπόφασις ποινικὴ Ἀρείου Πάγου 111 τοῦ 1846, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ὅταν ἡ διαληφθεῖσα ἀπόφασις ἀναφέρῃ ῥητῶς ὅτι ἀπρομελετήτως καὶ εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς ἐτραυμάτισαν οἱ

---

(1) Αἱ αἰτιολογίαι, οὖσαι ἀσύμφωνοι μὲ τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως καὶ βεβαιοῦσαι πράγματα, τὰ ὁποῖα τὸ διατακτικὸν ἀρνεῖται, ἢ περιέχουσαι ἄρνησιν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα τὸ διατακτικὸν ἀναγνωρίζει ὡς ὑπάρχοντα, καθιστῶσι τὴν ἀπόφασιν ἄμορφον. Ἀπόφασις ποινικὴ Ἀρείου Πάγου ρμή τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1837, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἄρθρα 92 καὶ 397 τῆς ποινικῆς δικονομίας, οἱ πλημμελειοδίκαι ὀφείλουν νὰ ἐκθέτωσιν εἰς τὰς περὶ ἐνοχῆς ἀποφάσεις τοὺς λόγους τῆς πεποιθήσεώς των, καὶ ὁ νόμος θεωρεῖ ὡς τύπον οὐσιώδη τὰς αἰτιολογίας, δι' ὧν ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ δικαστὴς ἀπεφάσισεν ἐν πλήρει γνώσει τοῦ πράγματος καὶ κατὰ συνείδησιν· ἐκ τούτου δὲ γίνεται φανερὸν ὅτι αἰτιολογίαι, αἱ ὁποῖαι, ἀσύμφωνοι οὖσαι μὲ τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως μέρος καὶ βεβαιοῦσαι πράγματα, τὰ ὁποῖα ἀρνεῖται τὸ διατακτικὸν, ἢ περιέχουσαι ἄρνησιν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα τὸ διατακτικὸν ἀναγνωρίζει ὡς ὑπάρχοντα, δὲν ἐκπληροῦσι τὸν σκοπὸν, τὸν ὁποῖον προέθετο ὁ νομοθέτης πρὸς ἀποφυγὴν τῆς αὐθαιρεσίας, ἀλλὰ καθιστῶσι τὴν ἀπόφασιν ἄμορφον καὶ μὴ δυναμένην νὰ φέρῃ χαρακτῆρα δικαστικῆς πράξεως. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐκ τοῦ πραγματικοῦ

ἀναιρεσείοντες τὸν Δημήτριον Φράγκον, καὶ δὲν ἐξάγεται, οὔτε ἠμφισβητήθη, ὅτι ἄλλο ἐσκόπουν νὰ πράξουν οἱ ἀναιρεσείοντες καὶ ἄλλο τὸ συμβὰν ἀποτέλεσμα, μὴ δυνάμενον ν' ἀποδοθῇ εἰς τὸν σκοπὸν αὐτῶν, οὔτε ὡς παραγωγὸν τῆς πράξεώς των, ἐξηγεῖται ἀποχρώντως ὅτι ἀπεφασίσθη καὶ ἐξετελέσθη ὁ τραυματισμὸς ἐκ μέρους τῶν ἀναιρεσειόντων· καὶ τῷ ὄντι ἡ λέξις «ἀπρομελετήτως» συνδυασμένη μὲ τὰς λέξεις «εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς» ἀποδεικνύει ὅτι μόνον εἰς αὐτὴν τὴν στιγμήν, καθ' ἣν ἔλαβε χώραν ὁ βρασμὸς τῆς ψυχικῆς ὁρμῆς καὶ ὄχι πρὸ αὐτῆς τῆς στιγμῆς, ἀπεφάσισαν οἱ ἀναιρεσείοντες νὰ τραυματίσουν τὸν Δημήτριον Φράγκον καὶ ἡ λέξις «ετραυμάτισαν» περιέχει ἀφεύκτως τὴν πρᾶξιν τῆς ἐκτελέσεως, τὴν ὁποίαν ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρον 307 τοῦ ποινικοῦ νόμου, καὶ ἑπομένως, καὶ ἂν καὶ ἦτον ὀρθώτερον νὰ μεταχειρισθῇ τὸ εἰρημένον πλημμελειοδικεῖον τὰς αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου λέξεις «ἀπεφασίσθη καὶ ἐξετελέσθη», ἡ ἔλλειψις ὅμως αὐτῶν τῶν λέξεων, ὅταν ἀναπληρόνηται ἀποχρώντως ἀπὸ τὰς διαληφθείσας ἰσοδυνάμους λέξεις, δὲν δύναται νὰ ἦναι νόμιμος λόγος ἀναιρέσεως».

§ 9. Τὰ ἄρθρα 311 καὶ 312 τοῦ ποινικοῦ νόμου ἐφαρμόζονται ὄχι μόνον εἰς τὰς συμπλοκάς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς φιλονεικίας καὶ ἔριδας. Απ. ποιν. ΑΠ. 1 τοῦ 47.

§ 10. Ὡς ἔνοχος τραύματος ἐξ ἀμελείας τιμωρεῖται καὶ ἐκεῖνος, ὅστις, ἂν καὶ δὲν ἐπροξένησεν ἀπ' εὐθείας τὰ τραύματα, ἔδωκεν ὅμως αἰτίαν εἰς τὸ νὰ τραυματισθῇ ἄλλος τις. Απ. ποιν. ΑΠ. 2 τοῦ 48, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν ἐνταῦθα πλημμελειοδικῶν, σταθ-

καὶ αἰτιολογικοῦ μέρους τῆς περὶ ἐνοχῆς ἀποφάσεως τῶν ἐν Καλάμαις πλημμελειοδικῶν ἐξάγεται φανερῶς, ὅτι τὸ δικαστήριον ἐθεώρησεν ὡς ἀποδεδειγμένους τραυματισμοὺς καὶ αἰκίας, ἐπενεχθέντας μὲ παράνομον σκοπὸν καὶ εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς, εἰς δὲ τὸ διατακτικὸν κηρύττει τοὺς κατηγορουμένους ἐνόχους αἰκιῶν καὶ τραυμάτων θανατηφόρων ἀπρομελετήτων, ἀλλ' ἀφαιρεῖ ἀπὸ αὐτὰ τὸν βρασμὸν τῆς ψυχικῆς ὁρμῆς, ἤγουν τὸ οὐσιωδέστερον στοιχεῖον τοῦ ἐγκλήματος, περὶ οὗ ὁ λόγος· ὥστε ἡ διαληφθεῖσα ἀπόφασις περιέχει τὰς ἄνω ῥηθείσας οὐσιώδεις ἐλλείψεις.

Ἐπειδή, ἀναιρεθείσης τῆς περὶ ἐνοχῆς ἀποφάσεως, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῆς δευτέρας περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου ἀποφάσεως, αὕτη δὲν δύναται νὰ ἔχῃ νόμιμον ὕπαρξιν».

μητιτμούς, ούτε εκφράζει κάν ότι διεύθυνε τον πυροβολισμόν του κατά των έξωθεν του εργαστηρίου του Κώστα Κωστοπούλου ίσταμένων ανθρώπων, όπερ ρητώς περιέχει το περί παραπομπής βούλευμα, και επομένως η κατηγορία, τουτέστι περίστασιν εξ ής αναγκαίως να συμπεράνη τις τον σκοπόν του να βλάψη τα καθ' ών επυροβόλησε πρόσωπα, αλλ' η διαληφθείσα απόφασις κηρύττει τον αναιρεσείοντα ένοχον απλώς ότι εις βρασμόν ψυχικής ορμής επυροβόλησε μετ' άλλων δύο μη διακριθέντων, εκ δε των πυροβολισμών συνέβη τραυματισμός δύο ανθρώπων· όθεν η προσβληθείσα απόφασις καθίσταται αναιρετέα διά την εσφαλμένην εφαρμογήν του ειρημένου άρθρου 308 του ποιν. νόμου.

§ 8. Η έλλειψις των λέξεων απεφασίσθη και εξετελέσθη το τραύμα, δεν επιφέρει αναίρεσιν, όταν αναπληρωθώσι με άλλας ισοδυνάμους λέξεις (1). Απόφασις ποινική Αρείου Πάγου 111 του 1846, φέρουσα·

«Επειδή όταν η διαληφθείσα απόφασις αναφέρη ρητώς ότι απρομελετήτως και εις βρασμόν ψυχικής ορμής ετραυμάτισαν οι

---

(1) Αι αιτιολογίαι, ούσαι ασύμφωνοι με το διατακτικόν της αποφάσεως και βεβαιούσαι πράγματα, τα οποία το διατακτικόν αρνείται, ή περιέχουσαι άρνησιν πραγμάτων, τα οποία το διατακτικόν αναγνωρίζει ως υπάρχοντα, καθιστώσι την απόφασιν άμορφον. Απόφασις ποινική Αρείου Πάγου ρμή της 3 Σεπτεμβρίου 1837, φέρουσα·

«Επειδή, κατά τα άρθρα 92 και 397 της ποινικής δικονομίας, οι πλημμελειοδίκαι οφείλουν να εκθέτωσιν εις τας περί ενοχής αποφάσεις τους λόγους της πεποιθήσεώς των, και ο νόμος θεωρεί ως τύπον ουσιώδη τας αιτιολογίας, δι' ών αποδεικνύεται ότι ο δικαστής απεφάσισεν εν πλήρει γνώσει του πράγματος και κατά συνείδησιν· εκ τούτου δε γίνεται φανερόν ότι αιτιολογίαι, αι οποίαι, ασύμφωνοι ούσαι με το διατακτικόν της αποφάσεως μέρος και βεβαιούσαι πράγματα, τα οποία αρνείται το διατακτικόν, ή περιέχουσαι άρνησιν πραγμάτων, τα οποία το διατακτικόν αναγνωρίζει ως υπάρχοντα, δεν εκπληρούσι τον σκοπόν, τον οποίον προέθετο ο νομοθέτης προς αποφυγήν της αυθαιρεσίας, αλλά καθιστώσι την απόφασιν άμορφον και μη δυναμένην να φέρη χαρακτήρα δικαστικής πράξεως. Επί δε του προκειμένου, εκ του πραγματικού

ΤΡΑΥΜΑΤΑ

...ἀναιρεσείοντες τὴν Α[illegible] ... φιοδηπήθη, ὅτι ἄλλο ἀπαιτεῖται [illegible] ἄλλο τὸ συμβὰν ἀποτέλεσμα [illegible] σκοπὸν αὐτῶν, οὔτε ὡς παρεγνώρισε [illegible] ἀποχρώντως διὰ [illegible] μέρους τῶν ἀναιρεσειόντων [illegible] καὶ ἐξ [illegible] συνδυασμένη μὲ τὰς λέξεις [illegible] κινδύνευε ὅτι μόνον εἰς αὐτὴν τὴν στιγμὴν [illegible] βρασμὸς τῆς ψυχικῆς ὁρμῆς [illegible] φάσεως οἱ ἀναιρεσείοντες νὰ [illegible] καὶ ἡ λέξις «τραυματίσαντα» [illegible] ἐκτελέσεως, τὴν ὁποίαν ἀπαιτεῖ [illegible] μου, καὶ εἰρημένως, καὶ ἂν καὶ [illegible] εἰρημένον πλημμελειοδικεῖον [illegible] φασίσθη καὶ ἐξετελέσθη, ἡ ἔλλειψις [illegible] ἀναπληρόνηται ἀποχρώντως [illegible] λέξεις, δὲν δύναται νὰ εἶναι [illegible]

§ 9. Τὰ ἄρθρα 311 καὶ 312 [illegible] χονται δὲ μόνον εἰς τὰς [illegible] καὶ ἔριδας. Ἀπ. ποιν. ΑΠ. 1 [illegible]

§ 10. Ὡς ἔνοχος τραύματος [illegible] νος, ὅστις, ἂν καὶ δὲν [illegible] ὅμως αἰτία εἰς τὸ νὰ [illegible] τοῦ 48, φέρουσα·

« Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον [illegible]

καὶ αἰτιολογικοῦ μέρους [illegible] λόφραις πλημμελει[illegible] διαδέχονται [illegible] δὲ τὸ διατακτικὸν [illegible] καὶ τραυμάτων [illegible] τὸν βρασμὸν [illegible] ἀναιρέσεως [illegible]

« Ἐπειδὴ [illegible] τελεῖ [illegible] σεως; [illegible]

μίσει, ἐντὸς τῆς ἁρμοδιότητός του, τὰς καταθέσεις τῶν διαφόρων ἐνώπιον αὐτοῦ ἐξετασθέντων μαρτύρων, εὗρε τὸν ἀναιρεσείοντα αἴτιον τῆς βλάβης, τὴν ὁποίαν ὑπέφερεν ὁ Γεώργιος Ἰωάννου ἐκ τῶν τραυμάτων, τὰ ὁποῖα ὑπέστη εἰς τὴν σκάφην εἰς τὴν ὁποίαν τὸν ἐνέβαλεν ὁ ἀναιρεσείων· ὥστε, ἂν καὶ τὰ εἰρημένα τραύματα δὲν ἐπροξένησεν ὁ ἀναιρεσείων κατ' εὐθεῖαν, εἶναι ὅμως βέβαιον, ὅτι κατὰ τὸν νόμον θεωρεῖται, ὅτι ἔβλαψεν ἐκεῖνος, ὅστις ἔδωκεν αἰτίαν εἰς τὸ νὰ βλαφθῇ τις ἄλλως πως· ὅθεν τὸ πλημμελειοδικεῖον δὲν παρεξήγησεν, ἀλλὰ ὀρθῶς ἐφήρμασε τὸ ἄρθρον 310 τοῦ ποιν. νόμου.

§ 11. Ἡ πρὸς ἐργασίαν ἀνικανότης δύναται ν' ἀποδειχθῇ καὶ διὰ μαρτύρων, θεωρηθείσης ἀκύρου τῆς ἰατρικῆς ἐκθέσεως. Ἀπόφασις ποιν. Ἀρείου Πάγου 45 τοῦ 51 (1). Contra δὲ ἡ 109 τοῦ 47 ποιν. τοῦ ΑΠ. ἀπόφασις φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ 307 ἄρθρον § 2 τοῦ ποινικοῦ νόμου ὁρίζον «μὲ εἱρκτὴν τιμωρεῖται ἐὰν ὁ αἰκισθεὶς ἠκρωτηριάσθη κτλ. ἢ κατὰ τὴν ὁμολογίαν τῶν πραγματογνωμόνων κατέστη ἄχρηστος εἰς τὰ ἔργα τοῦ ἐπαγγέλματός του ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας», ἀπαιτεῖ ῥητῶς καὶ εἰδικῶς τὴν βεβαίωσιν τῆς ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν διὰ μόνης τῆς γνωμοδοτήσεως πραγματογνωμόνων· ἐπεὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ συμβούλιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 1578 βουλεύματι αὑτοῦ ἀρκούμενον, ἀντὶ πάσης γνωμοδοτήσεως πραγματογνωμόνων, εἰς μόνας τινῶν μαρτύρων καταθέσεις, καὶ ταύτας μάλιστα ληφθείσας μετὰ παρέλευσιν τεσσάρων ὅλων ἐτῶν ἀφ' ὅ,του ἡ τῆς αἰκίσεως κατηγορουμένη πρᾶξις ἔλαβε χώραν, ἀποδέχεται ὅτι ὁ αἰκισθεὶς Θωμᾶς Τσιμλῆς κατέστη ἀνίκανος εἰς τὰ ἔργα τοῦ ἐπαγγέλματός του πλέον τῶν τριῶν μηνῶν, καὶ κατὰ συνέπειαν παραπέμπει τοὺς αἰτιάσαντας διὰ νὰ δικασθῶσιν ἐπὶ κακουργήματι· τοιουτοτρόπως δὲ παραγνωρίζει προφανῶς τὴν εἰρημένην τοῦ νόμου διάταξιν, ὥστε ἐπειδὴ ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος πρᾶξις ὑψοῦται εἰς βαθμὸν κακουργήματος, ὑφ

(1) Τὰ ἄρθρα 310 καὶ 307 τοῦ ποινικοῦ νόμου δὲν ἀπαιτοῦσι τὸ νὰ προκύπτῃ ἀπαραιτήτως βεβαίωσις τοῦ ὅτι ἡ πληγὴ ἐπέφερε τὸν θάνατον ἀπὸ ἰατρικὴν ἔκθεσιν, ἀλλὰ τὴν βεβαιότητα ταύτην ἀνατίθενται εἰς τὴν δικαστικὴν κρίσιν, χωρὶς νὰ διακρίνωσι τὰ στοιχεῖα, δι' ὧν σχηματίζεται ἡ πεποίθησις. Ἀπόφασις ποινικὴ ΑΠ 154 τοῦ 46.

κυρίως, ἐλλείποντος τοῦ οὐσιώδους στοιχείου τῆς διὰ πραγματογνωμόνων βεβαιώσεώς της, δὲν φέρει τὸν χαρακτῆρα αὐτοῦ.

»Ἐπειδή, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, τὸ βούλευμα τῶν ἐνταῦθα ἐφετῶν ἡρμήνευσαν ψευδῶς καὶ ἐφήρμοσαν κακῶς τὸν προμνημονευθέντα ποινικὸν νόμον, εἶναι ἀναιρετέον δυνάμει τοῦ 3 § τοῦ 263 ἄρθρου τῆς ποινικῆς δικονομίας, ἡ δὲ ἐφαρμοστέα ποινικὴ διάταξις εἶναι ἡ τοῦ ἄρθρου 307 § 3 τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἀφοῦ ἐκ τοῦ προσβαλλομένου βουλεύματος βεβαιοῦται ὅτι ὑπάρχουσιν ἀποχρῶσαι ἐνδείξεις διὰ νὰ στηριχθῇ κατὰ τῶν ἀναιρεσειόντων κατηγορία ἐπὶ αἰκίαις, αἵτινες ἐπέφερον νόσον, ὑπερβαίνουσαν μὲν τὰς 30 ἡμέρας, τῆς ὁποίας ὅμως ἡ ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας παράτασις δὲν ἀποδεικνύεται δι' ἐκθέσεως πραγματογνωμόνων».

§ 12. Ὁ προξενήσας σωματικὴν βλάβην, ἐκ τῆς ὁποίας προῆλθε μόνον ἐν μέρει στέρησις ἑνὸς τῶν μελῶν, δὲν τιμωρεῖται ὡς κακουργήσας, ἀλλ' ὡς πλημμελήσας. Ἀπόφασις ποινικὴ Ἀρείου Πάγου 23 τοῦ 48, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ πρῶτον ἐδάφιον τοῦ 307 ἄρθρου τοῦ ποινικοῦ νόμου ὁρίζον, ὅτι ὁ προξενήσας σωματικὴν βλάβην (τραῦμα) τιμωρεῖται μὲ δεσμὰ πρόσκαιρα, ἐὰν ὁ βλαφθεὶς κατέστη διὰ τῆς αἰκίας παντάπασιν ἄχρηστος εἰς τὸ ὁποῖον μετέρχεται ἐπάγγελμα ἢ ἐστερήθη τῆς γλώσσης, τῆς ἀκοῆς, τοῦ ἑτέρου ἢ ἀμφοτέρων τῶν ὀφθαλμῶν, τοῦ ἑτέρου ἢ ἀμφοτέρων τῶν βραχιόνων, χειρῶν ἢ ποδῶν, ἢ τῆς χρήσεως αὐτῶν κτλ. διὰ τοῦ τελευταίου τούτου ὅρου «ἢ τῆς χρήσεως αὐτῶν», ἐννοεῖ, ὡς γίνεται δῆλον καὶ ἐκ τοῦ πρώτου μέρους τοῦ μνησθέντος ἐδαφίου, τὴν παντελῆ στέρησιν τῆς χρήσεως, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν μερικήν, ὥστε εἰς ταύτην ὄχι τὸ ἐδάφιον τοῦτο, ἀλλὰ τὸ ἑπόμενον 2 ἐδάφιον τοῦ διαληφθέντος 307 ἄρθρου δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ, ὅταν ὁ αἰκισθεὶς παρεμποδισθῇ ἤ, κατὰ τὴν ὁμολογίαν τῶν πραγματογνωμόνων, κατέστη ἄχρηστος εἰς τὰ ἔργα τοῦ ἐπαγγέλματός του ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας· ἐπειδὴ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς παραδέχεται τὸ ἐν Σπάρτῃ πλημμελειοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, καὶ ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ἀπὸ 21 Ἰουλίου ε. ε. ἐκθέσεως τοῦ πραγματογνώμονος ἰατροῦ Λακωνίας Ν. Φωτεινοῦ, ἐφ' ἧς στηρίζεται καὶ ἡ ἀπόφασις, ἡ Μαρούλα Γιαννίτζα, σύζυγος τοῦ Παππᾶ Γεωργίου Οἰκονόμου, αἰκισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Π. Μανδραπηλάκου δι' ὅπλου εἰς τὸ δεξιὸν ἀντιβράχιον, ἐστερήθη ἐν μέρει διὰ παντὸς τὴν χρῆσιν τῆς δεξιᾶς της, μὴ δυναμένη νὰ συστέλλῃ ἐντελῶς τοὺς δακτύλους τῆς χειρὸς αὐτῆς μένοντας διὰ τοῦτο εἰς ἡμικάμψιν μόνον, ἐν,

ἄλλαις δὲ λέξεσιν παρεμορφώθη ἡ φυσικὴ κατάστασις τῆς χειρὸς ἐκ τοῦ γενομένου τραύματος· τούτου δὲ ἐπενεχθέντος, ὡς ἡ ἀπόφασις παραδέχεται, εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς, ἕπεται ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 308 § 2 καὶ 307 § 2 τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἡ πρᾶξις τοῦ εἰρημένου Μανδραμπελάκου ἔχει χαρακτῆρα πλημμελήματος, καὶ ὄχι ὀρθῶς τὸ διαληφθὲν πλημμελειοδικεῖον ἐκηρύχθη ἀναρμόδιον παραπέμψαν εἰς τὸ κακουργιοδικεῖον τὸν κατηγορούμενον διὰ τὴν ὡς εἴρηται πρᾶξιν».

§ 13. Ἀκρωτηριασμός. Ἴδε ἀπόφασιν ποινικὴν Ἀρείου Πάγου 19 τοῦ 56 ἐν λ. Ληστεία.

§ 14. Ἡ ἐτυμηγορία ὅτι ἡ παθοῦσα δὲν ἐπληγώθη καιρίως, ἀλλ' ὅτι ᾐκίσθη ἁπλῶς ἄνευ σωματικῆς βλάβης, δὲν ἀντιφάσκει. Ἀπ. ποιν. ΑΠ. 37 τοῦ 57.

§ 15. Ὅταν οἱ ἔνορκοι βεβαιῶσιν ὅτι ὁ . . . ἀπρομελετήτως ἀπεφάσισε καὶ ἐπροξένησεν ὄχι ἐπίτηδες τραῦμα, ἡ ἐτυμηγορία εἶναι ἀντιφατική, διότι, ἂν ἀπεφάσισε, τὸ τραῦμα ἐγένετο ἐπίτηδες· ἂν δὲ δὲν ἐγένετο ἐπίτηδες, τότε δὲν ἀπεφασίσθη αὐτό. Ἀπ. ποιν. ΑΠ. 148 τοῦ 59.

§ 16. Ἐτυμηγορία φέρουσα ἀφ' ἑνὸς ὅτι ὁ . . . ἀπρομελετήτως καὶ εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς ἀπεφάσισε νὰ φονεύσῃ τὸν . . καὶ ἐπεχείρησεν ἐξωτερικὴν πρᾶξιν κτλ., ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς ἀπεφάσισε καὶ ἐτραυμάτισεν . . . » εἶναι ἀντιφατική, καὶ δίδει ἀφορμὴν εἰς ἀναίρεσιν. Ἀπ. ποιν. Ἀρείου Πάγου 93, 102 τοῦ 1857, ἃς ἴδε ἐν λέξει Συνέδρων Δικαστήριον § 776.

§ 17. Ὅταν οἱ ἔνορκοι κηρύττωσί τινα ἔνοχον ἀναιρέσεως, ἀλλὰ παραδέχονται συγχρόνως τὸν τραυματισμόν, ἐπιβάλλεται ποινή; ὄχι, διότι ὁ τραυματισμὸς εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀναιρέσεως. Ἀπόφασις ποινικὴ Ἀρείου Πάγου 17 τοῦ 1851, ἣν ἴδε ἐν λέξει Φόνος.

§ 18. Ὁ πυροβολήσας μὲ σκοπὸν φόνου δὲν δύναται, ἐνταῦθα, νὰ θεωρηθῇ ὅτι καὶ μὲ σκοπὸν τραυματισμοῦ ἐπυροβόλησεν. Ἀπόφασις ποινικὴ Ἀρείου Πάγου 35 τοῦ 1846, ἣν ἴδε ἐν λέξει Φόνος. Ἴδε αὐτόθι καὶ τὴν 67 τοῦ 1846 ποινικὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

§ 19. Ὅταν οἱ ἔνορκοι ἀπεφήναντο, ὅτι ὁ . . . . . . ᾔκισεν ἀπρομελετήτως τὸν . . . . ἐκ δὲ τῶν αἰκιῶν ἡ παθοῦσα ἀπέβαλε βιαίως

τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων δὲν σφάλλει χαρακτηρίζον τὸ γεγονὸς τῆς βιαίας ἀποβολῆς ὡς ἄμβλωσιν. Ἀπόφασις ποινικὴ Ἀρείου Πάγου 119 τοῦ 1856.

§ 20. Πῶς πρέπει νὰ τίθηται τὸ ζήτημα ὅταν κατηγορῶνται πλείονες ὡς φονεύσαντες ἢ τραυματίσαντες ἄλλον; Ὅρα τὴν 11 τοῦ 1861 ποινικὴν ἀπόφασιν Ἀρείου Πάγου ἐν λ. Φόνος (1).

§ 21. Πῶς τίθεται τὸ περὶ αἰκιῶν ζήτημα εἰς τοὺς ἐνόρκους; Ἀπόφ. ποιν. ΑΠ. 31 τοῦ 44, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρέσεως λόγος, ὅτι τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων, θέσαν εἰς τοὺς ἐνόρκους ἀδιαίρετον τὸ ζήτημα, ἐὰν ὁ θάνατος προῆλθεν ἐκ τῆς παρὰ τοῦ κατηγορηθέντος, νῦν ἀναιρεσείοντος, ἐπενεχθείσης αἰκίας κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ παθόντος, περιώρισεν οὕτω τὴν ἐλευθέραν ἔκφρασιν τῆς πεποιθήσεώς των, εἶναι πάντῃ ἀνίσχυρος, πρῶτον μὲν διότι τὸ τεθὲν ζήτημα ἐστηρίζετο ἀπαραλλάκτως εἰς τὴν ἐν τῷ ἐπιλόγῳ τοῦ ἐγκλητηρίου ἐγγράφου πρότασιν, καὶ τὸ δικαστήριον ἑπομένως συνεμορφώθη ὡς πρὸς τὴν θέσιν αὐτοῦ μὲ τὴν ῥητὴν διάταξιν τοῦ 429 ἄρθρου τῆς ποινικῆς δικονομίας· δεύτερον δὲ, διότι, καὶ ὅπως ἐτέθη συνθέτως τὸ ζήτημα, ἀποφανθέντων ἅπαξ τῶν ἐνόρκων καταφατικῶς, φέρει ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα ὡς ἂν ἐτίθετο ἀναλελυμένως, τουτέστιν ἂν ὁ ἐπενεγκὼν τὴν αἰκίαν ἦτον αὐτὸς ὁ ἀναιρεσείων, καὶ ἐὰν ἐκ τῆς αὐτῆς αἰκίας προῆλθεν ὁ θάνατος τοῦ παθόντος· ὅθεν δὲν προέκυψεν ἐντεῦθεν οὐδεὶς περιορισμὸς ὡς πρὸς τὴν ἔκφρασιν τῆς πεποιθήσεως τῶν ἐνόρκων».

§ 22. **Αἰκίαι κατὰ δημοδιδασκάλων.**—Εἰς αἰκίας ἐπενεχθείσας κατὰ δημοδιδασκάλου, καθ' ὃν χρόνον οὗτος δὲν ἐνεργεῖ τὰ καθήκοντά του, ἐφαρμόζεται τὸ 207 ἄρθρον τοῦ ποινικοῦ νόμου καὶ οὐχὶ τὸ 21 ἢ 23 τοῦ περὶ ἐξυβρίσεως νόμου.

Ἐν ἄλλοις ῥήμασιν. «Ὡς ἐπίθεσις ἄδικος κατὰ προσώπου θεωρεῖται ἡ κατὰ δημοδιδασκάλου αἰκία. Ἀπόφασις ποινικὴ ΑΠ. 60 τοῦ 59, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ, χαρακτηρισθείσης, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τῆς πράξεως, εἰς ἣν κατεδικάσθη ὁ ἀναιρεσείβλητος, ὡς αἰκίας ἐπιχειρηθείσης κατὰ τοῦ Γ. Π. Ἀνδριτζᾶ δημοδιδασκάλου ἕνεκα

---

(1) Πρβ. τὴν λ. Συνέδρων δικ. § 470, 747 καὶ 863.

τῆς ἐκ τοῦ σχολείου ἀποβολῆς παιδός τινος, συγγενοῦς τοῦ ἀναιρεσείοντος, οὔτε τὸ 21, οὔτε τὸ 23 ἄρθρον τοῦ περὶ ἐξυβρίσεως ἐν γένει νόμου ἐφαρμόζονται εἰς αὐτήν, καθότι τὸ μὲν τιμωρεῖ τὰς δι' ὀνειδιστικῶν λέξεων, κινημάτων ἢ ἀπειλῶν ὕβρεις καὶ τοὺς διὰ συμβολικῶν παραστάσεων χλευασμούς· τὸ δὲ τὴν περίστασιν καθ' ἣν αἰκισθῶσιν οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι, ἢ ἀρχαί, ἐν ᾧ ἐκπληροῦσι τὰ καθήκοντά των· ἡ πρᾶξις δὲ ἡ προκειμένη τιμωρεῖται ἀπὸ τὸ ἄρθρον 207 τοῦ ποινικοῦ νόμου, τὸ ἀποβλέπον τὴν ἄδικον κατά τινος προσώπου ἐπίθεσιν τὴν μὴ παρέχουσαν ἄλλην ἀξιόποινον πρᾶξιν· ἄρα ἡ ἀπόφασις τῶν ἐν Σπάρτῃ πλημμελειοδικῶν εἶναι κατὰ τὸν § 11 τοῦ ἄρθρου 307 τῆς ποινικῆς δικονομίας ἀναιρετέα ἕνεκεν ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς τοῦ ποινικοῦ νόμου».

§ 23. Ἡ πρώτη σκέψις τῆς ὑπ' ἀριθ. 59 τοῦ 1850 ποινικῆς Ἀρείου Πάγου ἀποφάσεως ἔχει οὕτως·

«Ἐπειδὴ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κηρύττει ἔνοχον τὸν ἀναιρεσίβλητον ὅτι τὴν νύκτα τῆς 18—19 Δεκεμβρίου τ. ε. ἀπροβουλεύτως εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς ἀπεφάσισε καὶ ἐτραυμάτισε κατὰ τὴν δεξιὰν χεῖρα διὰ μαχαίρας τὸν Γεώργιον Μπάτην Καρπαθιώτην ἐν Σύρῳ ὑποπεσόντα ἐκ τούτου εἰς νόσον καὶ πρὸς ἐργασίαν ἀδικανότητα διαρκέσασαν πλέον τοῦ ἑνός, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν τριῶν μηνῶν, καὶ ὅτι οἱ τρεῖς δάκτυλοι τῆς τραυματισθείσης χειρὸς τοῦ παθόντος κατέστησαν ἄχρηστοι» διὰ δὲ τῆς πράξεως ταύτης τοῦ ἀναιρεσιβλήτου παρεβιάσθη οὐχὶ ὁ ἐφαρμοσθεὶς ὅρος τῶν συνδυασμένων ἄρθρων 308 § 3 καὶ 307 § 3 τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἀλλ' ὁ δεύτερος παράγραφος τῶν αὐτῶν ἄρθρων, ἐν ᾧ τοῦ ὁποίου ῥητῶς ἀναφέρεται πρὸς ἐφαρμογὴν τόσῳ ἡ ἀποβολὴ τῆς χρήσεως ἄλλου τινὸς τῶν μελῶν τοῦ βλαφθέντος» ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου παραδέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὅτι οἱ τρεῖς δάκτυλοι τῆς δεξιᾶς χειρὸς τοῦ τραυματισθέντος κατέστησαν ἄχρηστοι· ἄρα ἡ ἀπόφασις αὕτη εἶναι ἀναιρετέα δι' ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ ποινικοῦ νόμου, τὸν ὁποῖον ὁ ΑΠ. ὀφείλει νὰ ἐφαρμόσῃ ὀρθῶς, κατὰ τὸ ἄρθρον 500 τῆς ποινικῆς δικον.»

»Ἐπειδὴ ἡ πρᾶξις, ἧς ἐκηρύχθη, ὡς εἴρηται, ἔνοχος ὁ ἀναιρεσίβλητος προνοεῖται καὶ τιμωρεῖται ὑπὸ τῶν συνδυασμένων ἄρθρων 308 § 2 καὶ 307 § 2 τοῦ ποιν. νόμου».

Μεταβολὴ κατηγορί...

§ 24. Συγχωρεῖται, ὥστε τὸ δικαστήριον νὰ μεταβάλῃ τὸ τῆς κατηγορίας ἀντικείμενον;

Ἐν τῇ ἐν Εὑρετηρίῳ λέξει Συνέδρων Δικαστήριον (§ 515 ἑπόμ. 615—665) ἐσημείωσα πλεῖστα ζητήματα ἀναγόμενα εἰς τὸ ἐρώτημα αὐτό· περιττὸν λοιπὸν εἶναι νὰ ἐπαναλάβω ὅσα ἐκεῖ ἐσημείωσα· ὥστε προσθέτω μόνον τὰ ἑξῆς, περὶ ὧν δὲν ἐγένετο λόγος ἐκεῖ.

§ 25. Ὅταν κατηγορῆταί τις ἐπὶ ἀνθρωποκτονίᾳ, δύναται νὰ καταδικασθῇ ἐπὶ τραύματι· ἄρα τίθεται ζήτημα καὶ περὶ τούτου. Ἴδε τὴν λέξιν Συνέδρων Δικαστήριον, ἰδίως τὴν ἐν σελ. 405 λέξ. Τραῦμα.

§ 26. Δὲν ὑπάρχει μεταβολὴ κατηγορίας διὰ τοῦτο καὶ μόνον, ὅτι τὸ πλημμελειοδικεῖον δὲν παρεδέχθη ὅτι ἡ πρᾶξις περιέχει τὸ στοιχεῖον τῆς διὰ χαλεπῶν ὀνειδισμῶν καὶ ὕβρεων ἐρεθίσεως τοῦ αὐτουργοῦ τῶν αἰκιῶν. Ἀπόφ. ποιν. Ἀρείου Πάγου 104 τοῦ 1853 (1).

---

(1) Ἡ 61 τοῦ 46 ποιν. ΑΠ. ἀπ. φέρει·

«Ἐπειδὴ ἂν καὶ ὁ Ἠλίας Κουλουριάνος καὶ ὁ Μιχαὴλ Κουλουριάνος παρεπέμφθησαν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 120 βουλεύματος τῶν ἐν Καλάμαις πλημμελειοδικῶν διὰ νὰ δικασθῶσιν ἀμφότεροι διὰ τραύματα προξενηθέντα κατὰ τοῦ Γεωργίου Γεωργουλᾶ, ἤτοι ὅτι ὁ μὲν πρῶτος ἐτραυμάτισεν αὐτὸν εἰς τὸν μηρὸν, ὁ δὲ δεύτερος εἰς τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐκλητεύθησαν διὰ νὰ δικασθῶσι διὰ τὰς πράξεις ταύτας, κηρυχθέντες ἔνοχοι καὶ καταδικασθέντες ἀμφότεροι ἐπὶ τραύματι, τουτέστιν ὁ μὲν Ἠλίας Κουλουριάνος, ὅτι ἐτραυμάτισε τὸν εἰρημένον Γεώργιον Γεωργουλᾶ εἰς τὴν κεφαλὴν, ὁ δὲ Μιχαὴλ Κουλουριανὸς, ὅτι τὸν ἐτραυμάτισεν εἰς τὸν μηρὸν, δὲν ἕπεται ἐκ τούτου, ὅτι οἱ καταδικασθέντες δὲν ὑπερασπίσθησαν διὰ τὴν πρᾶξιν, δι' ἣν κατεδικάσθησαν, ὥστε ἡ κυρία πρᾶξις τῆς κατηγορίας δὲν μετεβλήθη ποσῶς, ἠλλοιώθη δὲ μόνον τὸ βάρος τῆς ἐνοχῆς ἑκάστου τῶν κατηγορουμένων, ἀλλὰ γενομένου κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως λόγου εἰς ποῖον μέρος ἕκαστος αὐτῶν ἐτραυμάτισε τὸν παθόντα, ἠδύναντο νὰ ὑπερασπισθῶσιν εἰς τοῦτο καὶ ὑποτίθεται, ὅτι ὑπερασπίσθησαν, ὥστε διὰ τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, μὴ γενομένης οὐδεμιᾶς μεταβολῆς ὡς πρὸς τὸ εἶδος τῆς κατηγορουμένης πράξεως, δὲν ὑπάρχει καὶ λόγος ἀναιρέσεως».

φερούσας χαρακτῆρα πλημμελήματος κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 307—310 τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμένα, οὐδ' ἠδύνατο ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου νὰ ἦναι τὸ νὰ ἐξομοιώσῃ ὡς πρὸς τοῦτο τὰ πταίσματα μὲ τὰ πλημμελήματα. Ἀπόφ. ποιν. ΑΠ. ις'. τῆς 26 Ἀπριλίου 1841 (σελ. 146 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ).

§ 5. Εἰς τὸ ἐκ προμελέτης τραῦμα δὲν ἀπαιτοῦνται καὶ τὰ δύο στοιχεῖα τῆς ἐγκληματικότητος, τῆς τε σκέψεως καὶ τῆς προμελέτης (1). Ἀπόφασις ποινικὴ τοῦ Ἀρείου Πάγου 15 τοῦ 1846, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Τριπόλει πλημμελειοδικῶν, κηρύξαν διὰ τῆς ἀπὸ 19 δεκεμβρίου 1845 ὑπ' ἀριθ. 513 ἀποφάσεώς του ἔνοχον τὸν Νικόλαον Σκανδάλην ἢ Παυλόπουλον ὅτι κατὰ τὴν 14 Ὀκτωβρίου 1845 ἐντὸς τοῦ χωρίου Καστρίου ἐσκεμμένως ἀπεφάσισε καὶ ἐξετέλεσε κατὰ τοῦ Δημητρίου Καλούτζου τραῦμα διὰ ξιριδίου, ἐξ οὗ ὁ τραυματισθεὶς ὑπέστη νόσον καὶ ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν πλέον τῶν τριάκοντα ἡμερῶν οὐχὶ δὲ καὶ τῶν τριῶν μηνῶν, καὶ καταδικάσαν αὐτὸν εἰς δύο ἐτῶν φυλάκισιν), ἐφήρμοσεν ὀρθῶς τὸν νόμον (ἄρθρον 307 § 3 τοῦ ποινικοῦ νόμου), καθότι δὲν ἀπαιτοῦνται καὶ τὰ δύο στοιχεῖα τῆς ἐγκληματικότητος, τὸ ἐκ προμελέτης καὶ ἐσκεμμένως, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ πληρεξούσιος τοῦ ἀναιρεσείοντος, εἰμὴ μόνον τὸ ἓν ἐξ αὐτῶν, διὰ νὰ χαρακτηρισθῇ ἡ πρᾶξις ὡς ἐγκληματική· τουτέστιν ἢ ἡ προμελέτη ἢ ἡ σκέψις, καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔλαβε χώραν εἰς τὴν πρᾶξιν τὸ δεύτερον· ἂν δὲ ἐκ τῆς συζητήσεως καὶ ἐκ τῶν μαρτύρων ἐξήχθησαν ἄλλα γεγονότα παρὰ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἀναφέρει τὸ δικαστήριον εἰς τὴν ἀπόφασίν του, τοῦτο, ὡς πραγματικόν, διαφεύγει τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ὀφείλοντος νὰ ἐκλαμβάνῃ τὰ πράγματα ὅπως ἐμπεριέχονται εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ κατωτέρου δικαστηρίου καὶ νὰ ἐξετάζῃ μόνον ἂν ἐγένετο παράβασις ἢ μὴ οὐσιαστικοῦ νόμου ἢ τύπου οὐσιώδους, χωρὶς νὰ ἐπεμβαίνῃ εἰς ἔρευναν τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἐξ ὧν ἐμόρφωσε τὸ δικάσαν δικαστήριον τὴν πεποίθησίν του ὑπὲρ ἢ κατὰ τοῦ κατηγορουμένου· ὥστε οἱ τρεῖς λόγοι περὶ τῆς κακῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου καὶ περὶ τῆς παρεξηγήσεως τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν καθίστανται ἀνυπόστατοι.

---

(1) Ἡ σύστασις δὲ προϋποθέτει τὰ στοιχεῖα ταῦτα.—Ὅρα τὴν λ. Ὑπαιτιότης.

»Ἐπειδή, καθόσον ἀφορᾷ τὸν τέταρτον λόγον ὅτι δι' ἄλλην πρᾶξιν ἐκατηγορήθη καὶ δι' ἄλλην ἐδικάσθη, ὁ λόγος οὗτος εἶναι ψευδής, καθόσον, ὡς δηλοῦται ἐκ τοῦ ἐγκλητηρίου καὶ ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ὁ ἀναιρεσείων ἐκατηγορήθη ὅτι ἐσκεμμένως ἀπεφάσισε καὶ ἐξετέλεσε τὸ κατὰ τοῦ Δημητρίου Καλούτζη, περὶ οὗ ὁ λόγος, τραῦμα καὶ δι' αὐτὴν τὴν πρᾶξιν μὲ τὰ αὐτὰ περιστατικὰ ἐδικάσθη καὶ κατεδικάσθη».

§ 6. Ἡ πρᾶξις τοῦ θέλοντος νὰ κρατήσῃ τὰ παρ' αὐτοῦ κατεχόμενα ζῶα τοῦ παθόντος διὰ ν' ἀποζημιωθῇ ἐξ αὐτῶν ἕνεκα τῆς βλάβης, ἣν ταῦτα ἐπροξένησαν εἰς τὸ κτῆμά του, καὶ ἐπιτεθέντος κατ' αὐτοῦ καὶ τραυματίσαντος αὐτὸν περιέχει ὅλα τὰ στοιχεῖα τοῦ ἄνευ προμελέτης τραυματισμοῦ καὶ οὐχὶ τοῦ ἐξ ἀμελείας. Ἀπ. ποιν. Α. Π. 60 τοῦ 59.

§ 7. Μόνη ἡ ἐκτέλεσις τοῦ τραυματισμοῦ εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς δὲν τιμωρεῖται ἂν δὲν συνοδεύηται μὲ τὴν ἀπόφασιν τοῦ τραυματισμοῦ. Ἀπόφασις ποινικὴ τοῦ Ἀρείου Πάγου 1 τοῦ 1847, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ὡσαύτως ἀνυπόστατος εἶναι ὁ λόγος τῆς ἐσφαλμένης δῆθεν ἐφαρμογῆς τῶν ἄρθρων 311 καὶ 312 τοῦ ποινικοῦ νόμου ἕνεκα τοῦ ὅτι ταῦτα ἐφαρμόζονται μόνον ἐπὶ συμπλοκῶν, ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου συμπλοκὴ δῆθεν δὲν ἔλαβε χώραν ἐκ τῶν πυροβολισμῶν μακρόθεν ῥιφθέντων, καθόσον ἡ λέξις συμπλοκή, τὴν ὁποίαν περιέχουσι τὰ εἰρημένα ἄρθρα, ἐννοεῖ εἰς τὴν γενικήν της σημασίαν πᾶσαν φιλονεικίαν ἢ ἔριδα, καὶ τοιαύτη ἔλαβε χώραν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὡς βεβαιοῖ ἡ ἀπόφασις τῶν πλημμελειοδικῶν.

»Ἐπειδὴ ἐσφαλμένως ἐφηρμόσθη εἰς τὴν πρᾶξιν, τῆς ὁποίας ἐκηρύχθη ἔνοχος ὁ ἀναιρεσείων, τὸ ἄρθρον 308 τοῦ ποινικοῦ νόμου, διότι τοῦτο κατὰ τὸν ῥητὸν ὁρισμόν του δὲν καταγινώσκει τὰς ἐν αὐτῷ ποινὰς ὁσάκις εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς ἁπλῶς ἐξετελέσθη τις τραυματισμός, ἀλλ' ὅταν συγχρόνως, ἐν τοιαύτῃ ψυχικῇ καταστάσει, καὶ ἀπεφασίσθη τοῦ τραυματισμοῦ ἡ ἐκτέλεσις, καὶ ἑπομένως ὁ δικαστὴς δὲν δύναται νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ διαληφθὲν ἄρθρον παρ' ὅσον ἡ περὶ ἐνοχῆς ἀπόφασις ῥητῶς ἐκφράζῃ, ὅτι ὁ συμβὰς τραυματισμὸς ἐγένετο κατὰ συνέπειαν ἀποφάσεως ἢ τοὐλάχιστον περιέχει τοιαῦτα περιστατικά, ἐξ ὧν ἀναγκαίως προκύπτει ὁ σκοπὸς τοῦ τραυματισμοῦ· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ περὶ ἐνοχῆς ἀπόφασις δὲν διαλαμβάνει ποσῶς ὅτι ὁ [illegible] Κωστόπουλος ἀπεφάσισεν εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς τοὺς ἐκτελεσθέντας τραυ-

φερούσας χαρακτῆρα πλημμελήματος κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 307—310 τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμένα, οὐδ' ἠδύνατο ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου νὰ ἦναι τὸ νὰ ἐξομοιώσῃ ὡς πρὸς τοῦτο τὰ πταίσματα μὲ τὰ πλημμελήματα. Ἀπόφ. ποιν. ΑΠ. ις'. της 26 Ἀπριλίου 1841 (σελ. 146 τῆς σειρᾶς τῶν αποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ).

§ 5. Εἰς τὸ ἐκ προμελέτης τραῦμα δὲν ἀπαιτοῦνται καὶ τὰ δύο στοιχεῖα τῆς ἐγκληματικότητος, τῆς τε σκέψεως καὶ τῆς προμελέτης (1). Ἀπόφασις ποινικὴ τοῦ Ἀρείου Πάγου 15 τοῦ 1846, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Τριπόλει πλημμελειοδικῶν, κηρύξαν διὰ τῆς ἀπὸ 19 Δεκεμβρίου 1845 ὑπ' ἀριθ. 513 ἀποφάσεώς του ἔνοχον τὸν Νικόλαον Σκανδάλην ἢ Παυλόπουλον ὅτι κατὰ τὴν 14 Ὀκτωβρίου 1845 ἐντὸς τοῦ χωρίου Καστρίου ἐσκεμμένως ἀπεφάσισε καὶ ἐξετέλεσε κατὰ τοῦ Δημητρίου Καλούτζου τραῦμα διὰ ξιφιδίου, ἐξ οὗ ὁ τραυματισθεὶς ὑπέστη νόσον καὶ ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν πλέον τῶν τριάκοντα ἡμερῶν οὐχὶ δὲ καὶ τῶν τριῶν μηνῶν, καὶ καταδικάσαν αὐτὸν εἰς δύο ἐτῶν φυλάκισιν), ἐφήρμασιν ὀρθῶς τον νόμον (ἄρθρον 307 § 3 τοῦ ποινικοῦ νόμου), καθότι δὲν ἀπαιτοῦνται καὶ τὰ δύο στοιχεῖα τῆς ἐγκληματικότητος, τὸ ἐκ προμελέτης καὶ ἐσκεμμένως, ὡς ἰσχυρίσθη ὁ πληρεξούσιος τοῦ ἐναγομένου, εἰμὴ μόνον τὸ ἓν ἐξ αὐτῶν, διὰ νὰ χαρακτηρισθῇ ἡ πρᾶξις ὡς ἐγκληματικὴ· τοὐτέστιν ἢ ἡ προμελέτη ἢ ἡ σκέψις, καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔλαβε χώραν εἰς τὴν πρᾶξιν τὸ δεύτερον· ἂν δὲ ἐκ τῆς συζητήσεως καὶ ἐκ τῶν μαρτύρων ἐξήχθησαν ἄλλα γεγονότα παρὰ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἀναφέρει τὸ δικαστήριον εἰς τὴν ἀπόφασίν του, τοῦτο, ὡς πραγματικόν, διαφεύγει τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ὀφείλοντος νὰ ἐκλαμβάνῃ τὰ πράγματα ὅπως ἐμπεριέχονται εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ κατωτέρου δικαστηρίου καὶ νὰ ἐξετάζῃ μόνον ἂν ἐγένετο παράβασις ἢ μὴ ουσιαστικοῦ νόμου ἢ τύπου ουσιώδους, χωρὶς νὰ ἐπεμβαίνῃ εἰς ἔρευναν τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἐξ ὧν ἐμόρφωσε τὸ δικάσαν δικαστήριον τὴν πεποίθησίν του ὑπὲρ ἢ κατὰ τοῦ κατηγορουμένου· ὥστε οἱ τρεῖς λόγοι περὶ τῆς κακῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου καὶ περὶ τῆς παρεξηγήσεως τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν καθίστανται ἀνυπόστατοι.

(1) Ἡ σύστασις δὲ προϋποθέτει τὰ στοιχεῖα ταῦτα. Ὅρα τὴν λ. Ὑπαιτιότης.

»Ἐπειδὴ, καθόσον ἀφορᾷ τὸν τέταρτον λόγον ὅτι δι' ἄλλην πρᾶξιν ἐκατηγορήθη καὶ δι' ἄλλην ἐδικάσθη, ὁ λόγος οὗτος εἶναι ψευδὴς, καθόσον, ὡς δηλοῦται ἐκ τοῦ ἐγκλητηρίου καὶ ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ὁ ἀναιρεσείων ἐκατηγορήθη ὅτι ἐσκεμμένως ἀπεφάσισε καὶ ἐξετέλεσε τὸ κατὰ τοῦ Δημητρίου Καλούτζη, περὶ οὗ ὁ λόγος, τραῦμα καὶ δι' αὐτὴν τὴν πρᾶξιν μὲ τὰ αὐτὰ περιστατικὰ ἐδικάσθη καὶ κατεδικάσθη».

§ 6. Ἡ πρᾶξις τοῦ θέλοντος νὰ κρατήσῃ τὰ παρ' αὐτοῦ κατεχόμενα ζῶα τοῦ παθόντος διὰ ν' ἀποζημιωθῇ ἐξ αὐτῶν ἕνεκα τῆς βλάβης, ἣν ταῦτα ἐπροξένησαν εἰς τὸ κτῆμά του, καὶ ἐπιτεθέντος κατ' αὐτοῦ καὶ τραυματίσαντος αὐτὸν περιέχει ὅλα τὰ στοιχεῖα τοῦ ἄνευ προμελέτης τραυματισμοῦ καὶ οὐχὶ τοῦ ἐξ ἀμελείας. Ἀπ. τοῦ Α. Π. 60 τοῦ 59.

§ 7. Μόνη ἡ ἐκτέλεσις τοῦ τραυματισμοῦ εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς δὲν τιμωρεῖται ἂν δὲν συνοδεύηται μὲ τὴν ἀπόφασιν τοῦ τραυματισμοῦ. Ἀπόφασις ποινικὴ τοῦ Ἀρείου Πάγου 1 τοῦ 1847, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ὡσαύτως ἀνυπόστατος εἶναι ὁ λόγος τῆς ἐσφαλμένης δῆθεν ἐφαρμογῆς τῶν ἄρθρων 311 καὶ 312 τοῦ ποινικοῦ νόμου ἕνεκα τοῦ ὅτι ταῦτα ἐφαρμόζονται μόνον ἐπὶ συμπλοκῶν, ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου συμπλοκὴ δῆθεν δὲν ἔλαβε χώραν ὡς τῶν πυροβολισμῶν μακρόθεν ριφθέντων, καθόσον ἡ λέξις συμπλοκὴ, τὴν ὁποίαν περιέχουσι τὰ εἰρημένα ἄρθρα, ἐννοεῖ εἰς τὴν γενικήν της σημασίαν πᾶσαν φιλονεικίαν ἢ ἔριδα, καὶ τοιαύτη ἔλαβε χώραν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὡς βεβαιοῖ ἡ ἀπόφασις τῶν πλημμελειοδικῶν.

»Ἐπειδὴ ἐσφαλμένως ἐφηρμόσθη εἰς τὴν πρᾶξιν, τῆς ὁποίας ἐκηρύχθη ἔνοχος ὁ ἀναιρεσείων, τὸ ἄρθρον 308 τοῦ ποινικοῦ νόμου, διότι τοῦτο κατὰ τὸν ῥητὸν ὁρισμόν του δὲν καταγινώσκει τὰς ἐν αὐτῷ ποινὰς ὁσάκις εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς ἁπλῶς ἐξετελέσθη τις τραυματισμὸς, ἀλλ' ὅταν συγχρόνως, ἐν τοιαύτῃ ψυχικῇ καταστάσει, καὶ ἀπεφασίσθη τοῦ τραυματισμοῦ ἡ ἐκτέλεσις, καὶ ἑπομένως ὁ δικαστὴς δὲν δύναται νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ διαληφθὲν ἄρθρον παρ' ὅταν ἡ περὶ ἐνοχῆς ἀπόφασις ῥητῶς ἐκφράζῃ, ὅτι ὁ συμβὰς τραυματισμὸς ἐγένετο κατὰ συνέπειαν ἀποφάσεως ἢ τοὐλάχιστον περιέχει τοιαῦτα περιστατικὰ, ἐξ ὧν ἀναγκαίως προκύπτει ὁ σκοπὸς τοῦ τραυματισμοῦ· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ περὶ ἐνοχῆς ἀπόφασις δὲν διαλαμβάνει ποσῶς ὅτι ὁ Ἠλίας Κωστόπουλος ἀπεφάσισεν εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς τοὺς ἐκτελεσθέντας τραυ-

φερούσας χαρακτῆρα πλημμελήματος κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 307 —310 τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμένα, οὐδ' ἠδύνατο ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου νὰ ἦναι πὸ νὰ ἐξομοιώσῃ ὡς πρὸς τοῦτο τὰ πταίσματα μὲ τὰ πλημμελήματα. Ἀπόφ. ποιν. ΑΠ. ιϛ'. της 26 Ἀπριλίου 1841 (σελ. 146 τῆς σειρᾶς τῶν αποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ).

§ 5. Εἰς τὸ ἐκ προμελέτης τραῦμα δὲν ἀπαιτοῦνται καὶ τὰ δύο στοιχεῖα τῆς ἐγκληματικότητος, τῆς τε σκέψεως καὶ τῆς προμελέτης (1). Ἀπόφασις ποινικὴ τοῦ Ἀρείου Πάγου 15 τοῦ 1846, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Τριπόλει πλημμελειοδικῶν, κηρύξαν διὰ τῆς ἀπὸ 19 δεκεμβρίου 1845 ὑπ' ἀριθ. 513 ἀποφάσεώς του ἔνοχον τὸν Νικόλαον Σκανδάλην ἢ Πιυλόπουλον ὅτι κατὰ τὴν 14 Ὀκτωβρίου 1845 ἐντὸς τοῦ χωρίου Καστρίου ἐσκεμμένως ἀπεφάσισε καὶ ἐξετέλεσε κατὰ τοῦ Δημητρίου Καλούτζου τραῦμα διὰ ξιφιδίου, ἐξ οὗ ὁ τραυματισθεὶς ὑπέστη νόσον καὶ ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν πλέον τῶν τριάκοντα ἡμερῶν οὐχὶ δὲ καὶ τῶν τριῶν μηνῶν, καὶ καταδικάσαν αὐτὸν εἰς δύο ἐτῶν φυλάκισιν), ἐφήρμοσεν ὀρθῶς τὸν νόμον (ἄρθρον 307 § 3 τοῦ ποινικοῦ νόμου), καθότι δὲν ἀπαιτοῦνται καὶ τὰ δύο στοιχεῖα τῆς ἐγκληματικότητος, τὸ ἐκ προμελέτης καὶ ἐσκεμμένως, ὡς ἰσχυρίσθη ὁ πληρεξούσιος τοῦ ἀναιρεσείοντος, εἰμὴ μόνον τὸ ἓν ἐξ αὐτῶν, διὰ νὰ χαρακτηρισθῇ ἡ πρᾶξις ὡς ἐγκληματική· τοὐτέστιν ἢ ἡ προμελέτη ἢ ἡ σκέψις, καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔλαβε χώραν εἰς τὴν πρᾶξιν τὸ δεύτερον· ἂν δὲ ἐκ τῆς συζητήσεως καὶ ἐκ τῶν μαρτύρων ἐξήχθησαν ἄλλα γεγονότα παρὰ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἀναφέρει τὸ δικαστήριον εἰς τὴν ἀπόφασίν του, τοῦτο, ὡς πραγματικόν, διαφεύγει τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ὀφείλοντος νὰ ἐκλαμβάνῃ τὰ πράγματα ὅπως ἐμπεριέχονται εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ κατωτέρου δικαστηρίου καὶ νὰ ἐξετάζῃ μόνον ἂν ἐγένετο παράβασις ἢ μὴ οὐσιαστικοῦ νόμου ἢ τύπου οὐσιώδους, χωρὶς νὰ ἐπεμβαίνῃ εἰς ἔρευναν τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἐξ ὧν ἐμόρφωσε τὸ δικάσαν δικαστήριον τὴν πεποίθησίν του ὑπὲρ ἢ κατὰ τοῦ κατηγορουμένου· ὥστε οἱ τρεῖς λόγοι περὶ τῆς κακῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου καὶ περὶ τῆς παρεξηγήσεως τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν καθίστανται ἀνυπόστατοι.

---

(1) Ἡ σύστασις δὲ προϋποθέτει τὰ στοιχεῖα ταῦτα. Ὅρα τὴν λ. Ὑπαιτιότης.

»Ἐπειδὴ, καθόσον ἀφορᾷ τὸν τέταρτον λόγον ὅτι δι' ἄλλην πρᾶξιν ἐκατηγορήθη καὶ δι' ἄλλην ἐδικάσθη, ὁ λόγος οὗτος εἶναι ψευδής, καθόσον, ὡς δηλοῦται ἐκ τοῦ ἐγκλητηρίου καὶ ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ὁ ἀναιρεσείων ἐκατηγορήθη ὅτι ἐσκεμμένως ἀπεφάσισε καὶ ἐξετέλεσε τὸ κατὰ τοῦ Δημητρίου Καλούτζη, περὶ οὗ ὁ λόγος, τραῦμα καὶ δι' αὐτὴν τὴν πρᾶξιν μὲ τὰ αὐτὰ περιστατικὰ ἐδικάσθη καὶ κατεδικάσθη».

§ 6. Ἡ πρᾶξις τοῦ θέλοντος νὰ κρατήσῃ τὰ παρ' αὐτοῦ κατεχόμενα ζῶα τοῦ παθόντος διὰ ν' ἀποζημιωθῇ ἐξ αὐτῶν ἕνεκα τῆς βλάβης, ἣν ταῦτα ἐπροξένησαν εἰς τὸ κτῆμά του, καὶ ἐπιτεθέντος κατ' αὐτοῦ καὶ τραυματίσαντος αὐτὸν περιέχει ὅλα τὰ στοιχεῖα τοῦ ἄνευ προμελέτης τραυματισμοῦ καὶ οὐχὶ τοῦ ἐξ ἀμελείας. Ἀπ. ποιν. Ἀρ. 60 τοῦ 59.

§ 7. Μόνη ἡ ἐκτέλεσις τοῦ τραυματισμοῦ εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς δὲν τιμωρεῖται ἂν δὲν συνοδεύηται μὲ τὴν ἀπόφασιν τοῦ τραυματισμοῦ. Ἀπόφασις ποινικὴ τοῦ Ἀρείου Πάγου 1 τοῦ 1847, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ὡσαύτως ἀνυπόστατος εἶναι ὁ λόγος τῆς ἐσφαλμένης δῆθεν ἐφαρμογῆς τῶν ἄρθρων 311 καὶ 312 τοῦ ποινικοῦ νόμου ἕνεκα τοῦ ὅτι ταῦτα ἐφαρμόζονται μόνον ἐπὶ συμπλοκῶν, ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου συμπλοκὴ δῆθεν δὲν ἔλαβε χώραν ὡς τῶν πυροβολισμῶν μακρόθεν ριφθέντων, καθόσον ἡ λέξις συμπλοκή, τὴν ὁποίαν περιέχουσι τὰ εἰρημένα ἄρθρα, ἐννοεῖ εἰς τὴν γενικήν της σημασίαν πᾶσαν φιλονεικίαν ἢ ἔριδα, καὶ τοιαύτη ἔλαβε χώραν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὡς βεβαιοῖ ἡ ἀπόφασις τῶν πλημμελειοδικῶν.

»Ἐπειδὴ ἐσφαλμένως ἐφηρμόσθη εἰς τὴν πρᾶξιν, τῆς ὁποίας ἐκηρύχθη ἔνοχος ὁ ἀναιρεσείων, τὸ ἄρθρον 308 τοῦ ποινικοῦ νόμου, διότι τοῦτο κατὰ τὸν ῥητὸν ὁρισμόν του δὲν καταγινώσκει τὰς ἐν αὐτῷ ποινὰς ὁσάκις εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς ἁπλῶς ἐξετελέσθη τις τραυματισμός, ἀλλ' ὅταν συγχρόνως, ἐν τοιαύτῃ ψυχικῇ καταστάσει, καὶ ἀπεφασίσθη τοῦ τραυματισμοῦ ἡ ἐκτέλεσις, καὶ ἑπομένως ὁ δικαστὴς δὲν δύναται νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ διαληφθὲν ἄρθρον παρ' ὅταν ἡ περὶ ἐνοχῆς ἀπόφασις ῥητῶς ἐκφράζῃ, ὅτι ὁ συμβὰς τραυματισμὸς ἐγένετο κατὰ συνέπειαν ἀποφάσεως ἢ τοὐλάχιστον περιέχει τοιαῦτα περιστατικά, ἐξ ὧν ἀναγκαίως προκύπτει ὁ σκοπὸς τοῦ τραυματισμοῦ· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ περὶ ἐνοχῆς ἀπόφασις δὲν διαλαμβάνει ποσῶς ὅτι ὁ Ἰωάννης Κωστόπουλος ἀπεφάσισεν εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς τοὺς ἐκτελεσθέντας τραυ-

μηνυτισμούς, οὔτε ἐκφράζει κἂν ὅτι διεύθυνε τὸν πυροβολισμόν του κατὰ τῶν ἔξωθεν τοῦ ἐργαστηρίου τοῦ Κώστα Κωστοπούλου ἱσταμένων ἀνθρώπων, ὅπερ ῥητῶς περιέχει τὸ περὶ παραπομπῆς βούλευμα, καὶ ἑπομένως ἡ κατηγορία, τουτέστι περίστασιν ἐξ ἧς ἀναγκαίως νὰ συμπεράνῃ τις τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ βλάψῃ τὰ καθ' ὧν ἐπυροβόλησε πρόσωπα, ἀλλ' ἡ διαληφθεῖσα ἀπόφασις κηρύττει τὸν ἀναιρεσείοντα ἔνοχον ἁπλῶς ὅτι εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς ἐπυροβόλησε μετ' ἄλλων δύο μὴ διακριθέντων, ἐκ δὲ τῶν πυροβολισμῶν συνέβη τραυματισμὸς δύο ἀνθρώπων· ὅθεν ἡ προσβληθεῖσα ἀπόφασις καθίσταται ἀναιρετέα διὰ τὴν ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ εἰρημένου ἄρθρου 308 τοῦ ποιν. νόμου».

§ 8. Ἡ ἔλλειψις τῶν λέξεων ἀπεφασίσθη καὶ ἐξετελέσθη τὸ τραῦμα, δὲν ἐπιφέρει ἀναίρεσιν, ὅταν ἀναπληρωθῶσι μὲ ἄλλας ἰσοδυνάμους λέξεις (1). Ἀπόφασις ποινικὴ Ἀρείου Πάγου 111 τοῦ 1846, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ὅταν ἡ διαληφθεῖσα ἀπόφασις ἀναφέρῃ ῥητῶς ὅτι ἀπρομελετήτως καὶ εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς ἐτραυμάτισαν οἱ

---

(1) Αἱ αἰτιολογίαι, οὖσαι ἀσύμφωνοι μὲ τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως καὶ βεβαιοῦσαι πράγματα, τὰ ὁποῖα τὸ διατακτικὸν ἀρνεῖται, ἢ περιέχουσαι ἄρνησιν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα τὸ διατακτικὸν ἀναγνωρίζει ὡς ὑπάρχοντα, καθιστῶσι τὴν ἀπόφασιν ἄμορφον. Ἀπόφασις ποινικὴ Ἀρείου Πάγου ρμϛ'. τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1837, φέρουσα·

«Ἐπειδή, κατὰ τὰ ἄρθρα 92 καὶ 397 τῆς ποινικῆς δικονομίας, οἱ πλημμελειοδίκαι ὀφείλουν νὰ ἐκθέτωσιν εἰς τὰς περὶ ἐνοχῆς ἀποφάσεις τοὺς λόγους τῆς πεποιθήσεώς των, καὶ ὁ νόμος θεωρεῖ ὡς τύπον οὐσιώδη τὰς αἰτιολογίας, δι' ὧν ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ δικαστὴς ἀπεφάσισεν ἐν πλήρει γνώσει τοῦ πράγματος καὶ κατὰ συνείδησιν· ἐκ τούτου δὲ γίνεται φανερὸν ὅτι αἰτιολογίαι, αἱ ὁποῖαι, ἀσύμφωνοι οὖσαι μὲ τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως μέρος καὶ βεβαιοῦσαι πράγματα, τὰ ὁποῖα ἀρνεῖται τὸ διατακτικόν, ἢ περιέχουσαι ἄρνησιν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα τὸ διατακτικὸν ἀναγνωρίζει ὡς ὑπάρχοντα, δὲν ἐκπληροῦσι τὸν σκοπόν, τὸν ὁποῖον προέθετο ὁ νομοθέτης πρὸς ἀποφυγὴν τῆς αὐθαιρεσίας, ἀλλὰ καθιστῶσι τὴν ἀπόφασιν ἄμορφον καὶ μὴ δυναμένην νὰ φέρῃ χαρακτῆρα δικαστικῆς πράξεως. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐκ τοῦ πραγματικοῦ

ἀναιρεσείοντες τὸν Δημήτριον Φρέγκον, καὶ δὲν ἐξάγεται, οὔτε ἠμφισβητήθη, ὅτι ἄλλο ἐσκόπουν νὰ πράξουν οἱ ἀναιρεσείοντες καὶ ἄλλο τὸ συμβὰν ἀποτέλεσμα, μὴ δυνάμενον ν' ἀποδοθῇ εἰς τὸν σκοπὸν αὐτῶν, οὔτε ὡς παραγωγὸν τῆς πράξεώς των, ἐξηγεῖται ἀποχρώντως ὅτι ἀπεφασίσθη καὶ ἐξετελέσθη ὁ τραυματισμὸς ἐκ μέρους τῶν ἀναιρεσειόντων· καὶ τῷ ὄντι ἡ λέξις «ἀπρομελετήτως» συνδυασμένη μὲ τὰς λέξεις «εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς» ἀποδεικνύει ὅτι μόνον εἰς αὐτὴν τὴν στιγμήν, καθ' ἣν ἔλαβε χώραν ὁ βρασμὸς τῆς ψυχικῆς ὁρμῆς καὶ ὄχι πρὸ αὐτῆς τῆς στιγμῆς, ἀπεφάσισαν οἱ ἀναιρεσείοντες νὰ τραυματίσουν τὸν Δημήτριον Φρέγκον· καὶ ἡ λέξις «ἐτραυμάτισαν» περιέχει ἀφεύκτως τὴν πρᾶξιν τῆς ἐκτελέσεως, τὴν ὁποίαν ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρον 307 τοῦ ποινικοῦ νόμου, καὶ ἐπομένως, καὶ ἂν καὶ ἦτον ὀρθώτερον νὰ μεταχειρισθῇ τὸ εἰρημένον πλημμελειοδικεῖον τὰς αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου λέξεις «ἀπεφασίσθη καὶ ἐξετελέσθη», ἡ ἔλλειψις ὅμως αὐτῶν τῶν λέξεων, ὅταν ἀναπληρόνηται ἀποχρώντως ἀπὸ τὰς διαληφθείσας ἰσοδυνάμους λέξεις, δὲν δύναται νὰ ἦναι νόμιμος λόγος ἀναιρέσεως».

§ 9. Τὰ ἄρθρα 311 καὶ 312 τοῦ ποινικοῦ νόμου ἐφαρμόζονται ὄχι μόνον εἰς τὰς συμπλοκάς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς φιλονεικίας καὶ ἔριδας. Ἀπ. ποιν. ΑΠ. 1 τοῦ 47.

§ 10. Ὡς ἔνοχος τραύματος ἐξ ἀμελείας τιμωρεῖται καὶ ἐκεῖνος, ὅστις, ἂν καὶ δὲν ἐπροξένησεν ἀπ' εὐθείας τὰ τραύματα, ἔδωκεν ὅμως αἰτίαν εἰς τὸ νὰ τραυματισθῇ ἄλλος τις. Ἀπ. ποιν. ΑΠ. 2 τοῦ 48, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν ἐνταῦθα πλημμελειοδικῶν, σταθ-

καὶ αἰτιολογικοῦ μέρους τῆς περὶ ἐνοχῆς ἀποφάσεως τῶν ἐν Καλάμαις πλημμελειοδικῶν ἐξάγεται φανερῶς, ὅτι τὸ δικαστήριον ἐθεώρησεν ὡς ἀποδεδειγμένους τραυματισμοὺς καὶ αἰκίας, ἐπενεχθέντας μὲ παράνομον σκοπὸν καὶ εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς, εἰς δὲ τὸ διατακτικὸν κηρύττει τοὺς κατηγορουμένους ἐνόχους αἰκιῶν καὶ τραυμάτων θανατηφόρων ἀπρομελετήτων, ἀλλ' ἀφαιρεῖ ἀπὸ αὐτὰ τὸν βρασμὸν τῆς ψυχικῆς ὁρμῆς, ἤγουν τὸ οὐσιωδέστερον συστατικὸν τοῦ ἐγκλήματος, περὶ οὗ ὁ λόγος· ὥστε ἡ διαληφθεῖσα ἀπόφασις περιέχει τὰς ἄνω ῥηθείσας οὐσιώδεις ἐλλείψεις.

«Ἐπειδή, ἀναιρεθείσης τῆς περὶ ἐνοχῆς ἀποφάσεως, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῆς δευτέρας περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου ἀποφάσεως, αὕτη δὲν δύναται νὰ ἔχῃ νόμιμον ὕπαρξιν».

μίσεν, έντὸς τῆς ἁρμοδιότητός του, τὰς καταθέσεις τῶν διαφόρων ἐνώπιον αὐτοῦ ἐξετασθέντων μαρτύρων, εὗρε τὸν ἀναιρεσείοντα αἴτιον τῆς βλάβης, τὴν ὁποίαν ὑπέφερεν ὁ Γεώργιος Ἰωάννου ἐκ τῶν τραυμάτων, τὰ ὁποῖα ὑπέστη εἰς τὴν σκάφην εἰς τὴν ὁποίαν τὸν ἐνέβαλεν ὁ ἀναιρεσείων· ὥστε, ἂν καὶ τὰ εἰρημένα τραύματα δὲν ἐπροξένησεν ὁ ἀναιρεσείων κατ' εὐθεῖαν, εἶναι ὅμως βέβαιον, ὅτι κατὰ τὸν νόμον θεωρεῖται, ὅτε ἐβλάφθη ἐκεῖνος, ὅστις ἔδωκεν αἰτίαν εἰς τὸ νὰ βλαφθῇ τις ἄλλως πως· ὅθεν τὸ πλημμελειοδικεῖον δὲν παρεξήγησεν, ἀλλὰ ὀρθῶς ἐφήρμασε τὸ ἄρθρον 310 τοῦ ποιν. νόμου».

§ 11. Ἡ πρὸς ἐργασίαν ἀνικανότης δύναται ν' ἀποδειχθῇ καὶ διὰ μαρτύρων, θεωρηθείσης ἀκύρου τῆς ἰατρικῆς ἐκθέσεως. Ἀπόφασις ποιν. Ἀρείου Πάγου 45 τοῦ 51 (1). Contra δὲ ἡ 109 τοῦ 47 ποιν. τοῦ ΑΠ. ἀπόφασις φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ 307 ἄρθρον § 2 τοῦ ποινικοῦ νόμου ὁρίζον ὅτι μὲ εἱρκτὴν τιμωρεῖται ἐὰν ὁ αἰκισθεὶς ἠκρωτηριάσθη κτλ. ἢ κατὰ τὴν ὁμολογίαν τῶν πραγματογνωμόνων κατέστη ἄχρηστος εἰς τὰ ἔργα τοῦ ἐπαγγέλματός του ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας, ἀπαιτεῖ ῥητῶς καὶ εἰδικῶς τὴν βεβαίωσιν τῆς ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν διὰ μόνης τῆς γνωμοδοτήσεως πραγματογνωμόνων· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ συμβούλιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 1578 βουλεύματι αὐτοῦ ἀρκεσθὲν, ἀντὶ πάσης γνωμοδοτήσεως πραγματογνωμόνων, εἰς μόνας τινῶν μαρτύρων καταθέσεις, καὶ ταύτας μάλιστα ληφθείσας μετὰ παρέλευσιν τεσσάρων ὅλων ἐτῶν ἀφ' ὅ,του ἡ τῆς αἰκίσεως κατηγορουμένη πρᾶξις ἔλαβε χώραν, ἀποδέχεται ὅτι ὁ αἰκισθεὶς Θωμᾶς Τσιμλῆς κατέστη ἀνίκανος εἰς τὰ ἔργα τοῦ ἐπαγγέλματός του πλέον τῶν τριῶν μηνῶν, καὶ κατὰ συνέπειαν παραπέμπει τοὺς αἰτιάσαντας διὰ νὰ δικασθῶσιν ἐπὶ κακουργήματι· τοιουτοτρόπως δὲ παραβιάζει προφανῶς τὴν εἰρημένην τοῦ νόμου διάταξιν, ὥστε ἐνταῦθα ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος πρᾶξις ὑψοῦται εἰς βαθμὸν κακουργήματος, ὑφ

---

(1) Τὰ ἄρθρα 310 καὶ 307 τοῦ ποινικοῦ νόμου δὲν ἀπαιτοῦσι τὸ νὰ προκύπτῃ ἀπαραιτήτως βεβαιότης τοῦ ὅτι ἡ πληγὴ ἐπέφερε τὸν θάνατον ἀπὸ ἰατρικὴν ἔκθεσιν, ἀλλὰ τὴν βεβαιότητα ταύτην ἀνατίθενται εἰς τὴν δικαστικὴν κρίσιν, χωρὶς νὰ διακρίνωσι τὰ στοιχεῖα, δι' ὧν σχηματίζεται ἡ πεποίθησις. Ἀπόφασις ποινικὴ ΑΠ 154 τοῦ 46.

κυρίως, ἐλλείποντος τοῦ οἰκείου στοιχείου τῆς διὰ πραγματογνωμόνων βεβαιώσεώς της, δὲν φέρει τὸν χαρακτῆρα αὐτοῦ.

»Ἐπειδή, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, τὸ βούλευμα τῶν ἐνταῦθα ἐφετῶν ἑρμήνευσαν ψευδῶς καὶ ἐφηρμόσαν κακῶς τὸν προμνημονευθέντα ποινικὸν νόμον, εἶναι ἀναιρετέον δυνάμει τοῦ 3 § τοῦ 263 ἄρθρου τῆς ποινικῆς δικονομίας, ἡ δὲ ἐφαρμοστέα ποινικὴ διάταξις εἶναι ἡ τοῦ ἄρθρου 307 § 3 τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἀφοῦ ἐκ τοῦ προσβαλλομένου βουλεύματος βεβαιοῦται ὅτι ὑπάρχουσιν ἀποχρῶσαι ἐνδείξεις διὰ νὰ στηριχθῇ κατὰ τῶν ἀναιρεσειόντων κατηγορία ἐπὶ αἰκίαις, αἵτινες ἐπέφερον νόσον, ὑπερβαίνουσαν μὲν τὰς 30 ἡμέρας, τῆς ὁποίας ὅμως ἡ ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας παράτασις δὲν ἀποδεικνύεται δι' ἐκθέσεως πραγματογνωμόνων».

§ 12. Ὁ προξενήσας σωματικὴν βλάβην, ἐκ τῆς ὁποίας προῆλθε μόνον ἐν μέρει στέρησις ἑνὸς τῶν μελῶν, δὲν τιμωρεῖται ὡς κακουργήσας, ἀλλ' ὡς πλημμελήσας. Ἀπόφασις ποινικὴ Ἀρείου Πάγου 23 τοῦ 48, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ πρῶτον ἐδάφιον τοῦ 307 ἄρθρου τοῦ ποινικοῦ νόμου ὁρίζον, ὅτι ὁ προξενήσας σωματικὴν βλάβην (τραῦμα) τιμωρεῖται μὲ δεσμὰ πρόσκαιρα, ἐὰν ὁ βλαφθεὶς κατέστη διὰ τῆς αἰκίας παντάπασιν ἄχρηστος εἰς τὸ ὁποῖον μετέρχεται ἐπάγγελμα ἢ ἐστερήθη τῆς γλώσσης, τῆς ἀκοῆς, τοῦ ἑτέρου ἢ ἀμφοτέρων τῶν ὀφθαλμῶν, τοῦ ἑτέρου ἢ ἀμφοτέρων τῶν βραχιόνων, χειρῶν ἢ ποδῶν, ἢ τῆς χρήσεως αὐτῶν κτλ. διὰ τοῦ τελευταίου τούτου ὅρου «ἢ τῆς χρήσεως αὐτῶν», ἐννοεῖ, ὡς γίνεται δῆλον καὶ ἐκ τοῦ πρώτου μέρους τοῦ μνησθέντος ἐδαφίου, τὴν παντελῆ στέρησιν τῆς χρήσεως, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν μερικήν, ὥστε εἰς ταύτην ὄχι τὸ ἐδάφιον τοῦτο, ἀλλὰ τὸ ἑπόμενον 2 ἐδάφιον τοῦ διαληφθέντος 307 ἄρθρου δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ, ὅταν ὁ αἰκισθεὶς παρεμποδίσθη, ἢ, κατὰ τὴν ὁμολογίαν τῶν πραγματογνωμόνων, κατέστη ἄχρηστος εἰς τὰ ἔργα τοῦ ἐπαγγέλματός του ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς παραδέχεται τὸ ἐν Σπάρτῃ πλημμελειοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, καὶ ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ἀπὸ 21 Ἰουλίου ε. ε. ἐκθέσεως τοῦ πραγματογνώμονος ἰατροῦ Δαμωνίας Ν. Φωτεινοῦ, ἐφ' ἧς στηρίζεται καὶ ἡ ἀπόφασις, ἡ Μαρούλα Γιαννίτζα, σύζυγος τοῦ Παππᾶ Γεωργίου Οἰκονόμου, αἰκισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Π. Μανδραπηλάκου δι' ὅπλου εἰς τὸ δεξιὸν ἀντιβράχιον, ἐστερήθη ἐν μέρει διὰ παντὸς τὴν χρῆσιν τῆς δεξιᾶς της, μὴ δυναμένη νὰ συστέλλῃ ἐντελῶς τοὺς δακτύλους τῆς χειρὸς αὐτῆς μείναντας διὰ τοῦτο εἰς ἡμικάμψιν μόνον, ἐν

ἄλλαις δὲ λέξεσιν παρεμορφώθη ἡ φυσικὴ κατάστασις τῆς χειρὸς ἐκ τοῦ γενομένου τραύματος· τούτου δὲ ἐπενεχθέντος, ὡς ἡ ἀπόφασις παραδέχεται, εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς, ἕπεται ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 308 § 2 καὶ 307 § 2 τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἡ πρᾶξις τοῦ εἰρημένου Μανδραμπελάκου ἔχει χαρακτῆρα πλημμελήματος, καὶ ὄχι ὀρθῶς τὸ διαληφθὲν πλημμελειοδικεῖον ἐκηρύχθη ἀναρμόδιον παραπέμψαν εἰς τὸ κακουργιοδικεῖον τὸν κατηγορούμενον διὰ τὴν ὡς εἴρηται πρᾶξιν».

§ 13. Ἀκρωτηριασμός. Ἴδε ἀπόφασιν ποινικὴν Ἀρείου Πάγου 19 τοῦ 56 ἐν λ. Ληστεία.

§ 14. Ἡ ἐτυμηγορία ὅτι ἡ παθοῦσα δὲν ἐπληγώθη καιρίως, ἀλλ' ὅτι ἠκίσθη ἁπλῶς ἄνευ σωματικῆς βλάβης, δὲν ἀντιφάσκει. Ἀπ. ποιν. ΑΠ. 37 τοῦ 57.

§ 15. Ὅταν οἱ ἔνορκοι βεβαιῶσιν ὅτι ὁ . . . ἀπρομελετήτως ἀπεφάσισε καὶ ἐπροξένησεν ὄχι ἐπίτηδες τραῦμα, ἡ ἐτυμηγορία εἶναι ἀντιφατική, διότι, ἂν ἀπεφάσισε, τὸ τραῦμα ἐγένετο ἐπίτηδες· ἂν δὲ δὲν ἐγένετο ἐπίτηδες, τότε δὲν ἀπεφάσισεν αὐτό. Ἀπ. ποιν. ΑΠ. 148 τοῦ 59.

§ 16. Ἐτυμηγορία φέρουσα ἀφ' ἑνὸς ὅτι ὁ . . . ἀπρομελετήτως καὶ εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς ἀπεφάσισε νὰ φονεύσῃ τὸν . . καὶ ἐπεχείρησεν ἐξωτερικὴν πρᾶξιν κτλ., ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς ἀπεφάσισε καὶ ἐτραυμάτισεν . . . ν εἶναι ἀντιφατική, καὶ δίδει ἀφορμὴν εἰς ἀναίρεσιν. Ἀπ. ποιν. Ἀρείου Πάγου 93, 102 τοῦ 1857, ἃς ἴδε ἐν λέξει Συνέδρων Δικαστήριον § 776.

§ 17. Ὅταν οἱ ἔνορκοι κηρύττωσί τινα ἔνοχον ἀναιρέσεως, ἀλλὰ παραδέχονται συγχρόνως τὸν τραυματισμόν, ἐπιβάλλεται ποινή; ὄχι, διότι ὁ τραυματισμὸς εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀναιρέσεως. Ἀπόφασις ποινικὴ Ἀρείου Πάγου 17 τοῦ 1851, ἣν ἴδε ἐν λέξει Φόνος.

§ 18. Ὁ πυροβολήσας μὲ σκοπὸν φόνου δὲν δύναται, ἐντεῦθεν, νὰ θεωρηθῇ ὅτι καὶ μὲ σκοπὸν τραυματισμοῦ ἐπυροβόλησεν. Ἀπόφασις ποινικὴ Ἀρείου Πάγου 35 τοῦ 1846, ἣν ἴδε ἐν λέξει Φόνος. Ἴδε αὐτόθι καὶ τὴν 67 τοῦ 1846 ποινικὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

§ 19. Ὅταν οἱ ἔνορκοι ἀπεφήναντο, ὅτι ὁ . . . . . . ἤκισεν ἀπρομελετήτως τὸν . . . . ἐκ δὲ τῶν αἰκιῶν ἡ παθοῦσα ἀπέβαλε βιαίως

τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων δὲν σφάλλει χαρακτηρίζον τὸ γεγονὸς τῆς βιαίας ἀποβολῆς ὡς ἄμβλωσιν. Ἀπόφασις ποινικὴ Ἀρείου Πάγου 119 τοῦ 1856.

§ 20. Πῶς πρέπει νὰ τίθηται τὸ ζήτημα ὅταν κατηγορῶνται πλείονες ὡς φονεύσαντες ἢ τραυματίσαντες ἄλλον; Ὅρα τὴν 11 τοῦ 1861 ποινικὴν ἀπόφασιν Ἀρείου Πάγου ἐν λ. Φόνος (1).

§ 21. Πῶς τίθεται τὸ περὶ αἰκιῶν ζήτημα εἰς τοὺς ἐνόρκους; Ἀπόφ. ποιν. ΑΠ. 31 τοῦ 44, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρέσεως λόγος, ὅτι τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων, θέσαν εἰς τοὺς ἐνόρκους ἀδιαίρετον τὸ ζήτημα, ἐὰν ὁ θάνατος προῆλθεν ἐκ τῆς παρὰ τοῦ κατηγορηθέντος, νῦν ἀναιρεσείοντος, ἐπενεχθείσης αἰκίας κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ παθόντος, περιώρισεν οὕτω τὴν ἐλευθέραν ἔκφρασιν τῆς πεποιθήσεώς των, εἶναι πάντη ἀνίσχυρος, πρῶτον μὲν διότι τὸ τεθὲν ζήτημα ἐστηρίζετο ἀπαραλλάκτως εἰς τὴν ἐν τῷ ἐπιλόγῳ τοῦ ἐγκλητηρίου ἐγγράφου πρότασιν, καὶ τὸ δικαστήριον ἑπομένως συνεμορφώθη ὡς πρὸς τὴν θέσιν αὐτοῦ μὲ τὴν ῥητὴν διάταξιν τοῦ 429 ἄρθρου τῆς ποινικῆς δικονομίας· δεύτερον δὲ, διότι, καὶ ὅπως ἐτέθη συνθέτως τὸ ζήτημα, ἀποφανθέντων ἅπαξ τῶν ἐνόρκων καταφατικῶς, φέρει ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα ὡς ἂν ἐτίθετο ἀνελελυμένως, τουτέστιν ἂν ὁ ἐπενεγκὼν τὴν αἰκίαν ἦτον αὐτὸς ὁ ἀναιρεσείων, καὶ ἐὰν ἐκ τῆς αὐτῆς αἰκίας προῆλθεν ὁ θάνατος τοῦ παθόντος· ὅθεν δὲν προέκυψεν ἐντεῦθεν οὐδεὶς περιορισμὸς ὡς πρὸς τὴν ἔκφρασιν τῆς πεποιθήσεως τῶν ἐνόρκων».

§ 22. Αἰκίαι κατὰ δημοδιδασκάλων.—Εἰς αἰκίας ἐπενεχθείσας κατὰ δημοδιδασκάλου, καθ' ὃν χρόνον οὗτος δὲν ἐνεργεῖ τὰ καθήκοντά του, ἐφαρμόζεται τὸ 207 ἄρθρον τοῦ ποινικοῦ νόμου καὶ οὐχὶ τὸ 21 ἢ 23 τοῦ περὶ ἐξυβρίσεως νόμου.

Ἐν ἄλλοις ῥήμασιν. «Ὡς ἐπίθεσις ἄδικος κατὰ προσώπου θεωρεῖται ἡ κατὰ δημοδιδασκάλου αἰκία. Ἀπόφασις ποινικὴ ΑΠ. 60 τοῦ 59, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ, χαρακτηρισθείσης, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τῆς πράξεως, εἰς ἣν κατεδικάσθη ὁ ἀναιρεσείβλητος, ὡς αἰκίας ἐπιχειρηθείσης κατὰ τοῦ Γ. Π. Ἀνδριτζὰ δημοδιδασκάλου ἕνεκα

---

(1) Πρβ. τὴν λ. Συνέδρων δικ. § 470, 747 καὶ 863.

τῆς ἐκ τοῦ σχολείου ἀποβολῆς παιδός τινος, συγγενοῦς τοῦ ἀναιρεσείοντος, οὔτε τὸ 21, οὔτε τὸ 23 ἄρθρον τοῦ περὶ ἐξυβρίσεως ἐν γένει νόμου ἐφαρμόζονται εἰς αὐτήν, καθότι τὸ μὲν τιμωρεῖ τὰς δι' ὀνειδιστικῶν λέξεων, κινημάτων ἢ ἀπειλῶν ὕβρεις καὶ τοὺς διὰ συμβολικῶν παραστάσεων χλευασμούς· τὸ δὲ τὴν περίστασιν καθ' ἣν αἰκισθῶσιν οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι, ἢ ἀρχαί, ἐν ᾧ ἐκτελοῦν τὰ καθήκοντά των· ἡ πρᾶξις δὲ ἡ προκειμένη τιμωρεῖται ἀπὸ τὸ ἄρθρον 207 τοῦ ποινικοῦ νόμου, τὸ ἀποβλέπον τὴν ἄδικον κατά τινος προσώπου ἐπίθεσιν τὴν μὴ παρέχουσαν ἄλλην ἀξιόποινον πρᾶξιν· ἄρα ἡ ἀπόφασις τῶν ἐν Σπάρτῃ πλημμελειοδικῶν εἶναι κατὰ τὸν § 11 τοῦ ἄρθρου 307 τῆς ποινικῆς δικονομίας ἀναιρετέα ἕνεκεν ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς τοῦ ποινικοῦ νόμου».

§ 23. Ἡ πρώτη σκέψις τῆς ὑπ' ἀριθ. 59 τοῦ 1850 ποινικῆς Ἀρείου Πάγου ἀποφάσεως ἔχει οὕτως·

«Ἐπειδὴ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κηρύττει ἔνοχον τὸν ἀναιρεσίβλητον ὅτι τὴν νύκτα τῆς 18—19 Δεκεμβρίου π. ε. ἀπρομελετήτως εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς ἀπεφάσισε καὶ ἐτραυμάτισε κατὰ τὴν δεξιὰν χεῖρα διὰ μαχαίρας τὸν Γεώργιον Νικήτην Καρπαθιώτην ἐν Σύρῳ ὑποπεσόντα ἐκ τούτου εἰς νόσον καὶ πρὸς ἐργασίαν ἀδικανότητα διαρκέσασαν πλέον τοῦ ἑνός, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν τριῶν μηνῶν, καὶ ὅτι οἱ τρεῖς δάκτυλοι τῆς τραυματισθείσης χειρὸς τοῦ παθόντος κατέστησαν ἄχρηστοι» διὰ δὲ τῆς πράξεως ταύτης τοῦ ἀναιρεσιβλήτου παρεβιάσθη οὐχὶ ὁ ἐφαρμοσθεὶς ὅρος τῶν συνδυασμένων ἄρθρων 308 § 3 καὶ 307 § 3 τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἀλλ' ὁ δεύτερος παράγραφος τῶν αὐτῶν ἄρθρων, ἐν τῷ τοῦ ὁποίου ῥητῶς ἀναφέρεται πρὸς ἐφαρμογήν του, ἡ ἀποβολὴ τῆς χρήσεως ἄλλου τινὸς τῶν μελῶν τοῦ βλαφθέντος» ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου παραδέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις «ὅτι οἱ τρεῖς δάκτυλοι τῆς δεξιᾶς χειρὸς τοῦ τραυματισθέντος κατέστησαν ἄχρηστοι»· ἄρα ἡ ἀπόφασις αὕτη εἶναι ἀναιρετέα δι' ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ ποινικοῦ νόμου, τὸν ὁποῖον ὁ ΑΠ. ὀφείλει νὰ ἐφαρμόσῃ ὀρθῶς, κατὰ τὸ ἄρθρον 500 τῆς ποινικῆς δικον.»

»Ἐπειδὴ ἡ πρᾶξις, ἧς ἐκηρύχθη, ὡς εἴρηται, ἔνοχος ὁ ἀναιρεσίβλητος προνοεῖται καὶ τιμωρεῖται ὑπὸ τῶν συνδυασμένων ἄρθρων 308 § 2 καὶ 307 § 2 τοῦ ποιν. νόμου».

Μεταβολὴ κατηγορί..

§ 24. Συγχωρεῖται, ὥστε τὸ δικαστήριον νὰ μεταβάλῃ τὸ τῆς κατηγορίας ἀντικείμενον;

Ἐν τῇ ἐν Εὑρετηρίῳ λέξει Συνέδρων Δικαστήριον (§ 515 ἑπόμ. 615—665) ἐσημείωσα πλεῖστα ζητήματα ἀναγόμενα εἰς τὸ ἐρώτημα αὐτό· περιττὸν λοιπὸν εἶναι νὰ ἐπαναλάβω ὅσα ἐκεῖ ἐσημείωσα· ὥστε προσθέτω μόνον τὰ ἑξῆς, περὶ ὧν δὲν ἐγένετο λόγος ἐκεῖ.

§ 25. Ὅταν κατηγορῆταί τις ἐπὶ ἀνθρωποκτονίᾳ, δύναται νὰ καταδικασθῇ ἐπὶ τραύματι· ἄρα τίθεται ζήτημα καὶ περὶ τούτου. Ἴδε τὴν λέξιν Συνέδρων Δικαστήριον, ἰδίως τὴν ἐν σελ. 405 λέξ. Τραῦμα.

§ 26. Δὲν ὑπάρχει μεταβολὴ κατηγορίας διὰ τοῦτο καὶ μόνον, ὅτι τὸ πλημμελειοδικεῖον δὲν παρεδέχθη ὅτι ἡ πρᾶξις περιέχει τὸ στοιχεῖον τῆς διὰ χαλεπῶν ὀνειδισμῶν καὶ ὕβρεων ἐρεθίσεως τοῦ αὐτουργοῦ τῶν αἰκιῶν. Ἀπόφ. ποιν. Ἀρείου Πάγου 104 τοῦ 1853 (1).

---

(1) Ἡ 61 τοῦ 46 ποιν. ΑΠ. ἀπ. φέρει·

«Ἐπειδὴ ἂν καὶ ὁ Ἠλίας Κουλουριάνος καὶ ὁ Μιχαὴλ Κουλουριάνος παρεπέμφθησαν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 120 βουλεύματος τῶν ἐν Καλάμαις πλημμελειοδικῶν διὰ νὰ δικασθῶσιν ἀμφότεροι διὰ τραύματα προξενηθέντα κατὰ τοῦ Γεωργίου Γεωργουλᾶ, ἤτοι ὅτι ὁ μὲν πρῶτος ἐτραυμάτισεν αὐτὸν εἰς τὸν μηρὸν, ὁ δὲ δεύτερος εἰς τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐκλητεύθησαν διὰ νὰ δικασθῶσι διὰ τὰς πράξεις ταύτας, κηρυχθέντες ἔνοχοι καὶ καταδικασθέντες ἀμφότεροι ἐπὶ τραύματι, τουτέστιν ὁ μὲν Ἠλίας Κουλουριάνος, ὅτι ἐτραυμάτισε τὸν εἰρημένον Γεώργιον Γεωργουλᾶ εἰς τὴν κεφαλὴν, ὁ δὲ Μιχαὴλ Κουλουριανὸς, ὅτι τὸν ἐτραυμάτισεν εἰς τὸν μηρὸν, δὲν ἕπεται ἐκ τούτου, ὅτι οἱ καταδικασθέντες δὲν ὑπερασπίσθησαν διὰ τὴν πρᾶξιν, δι' ἣν κατεδικάσθησαν, ὥστε ἡ κυρία πρᾶξις τῆς κατηγορίας δὲν μετεβλήθη ποσῶς, ἠλλοιώθη δὲ μόνον τὸ βάρος τῆς ἐνοχῆς ἑκάστου τῶν κατηγορουμένων, ἀλλὰ γενομένου κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως λόγου εἰς ποῖον μέρος ἕκαστος αὐτῶν ἐτραυμάτισε τὸν παθόντα, ἠδύναντο νὰ ὑπερασπισθῶσιν εἰς τοῦτο καὶ ὑποτίθεται, ὅτι ὑπερασπίσθησαν, ὥστε διὰ τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, μὴ γενομένης οὐδεμιᾶς μεταβολῆς ὡς πρὸς τὸ εἶδος τῆς κατηγορουμένης πράξεως, δὲν ὑπάρχει καὶ λόγος ἀναιρέσεως».

§ 27. Ὁ ἐπὶ αἰκίας κατηγορηθεὶς δύναται νὰ κηρυχθῇ ἔνοχος ὡς συναίτιος τραυμάτων ἐκ προμελέτης; ὄχι, κατὰ τὴν 34 τοῦ 1858 ποιν. ἀπόφασιν τοῦ ΑΠ. ἔχουσαν οὕτως (1).

«Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσείων Κωνσταντῖνος Τσαμαλῆς ἐκατηγορήθη ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος πλημμελειοδικείου ὡς αὐτουργὸς αἰκιῶν ἐπενεχθεισῶν ἀπρομελετήτως εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς κατὰ τῶν Ἀντ. καὶ Μιχ. Μιχαλοπούλου, τὸ δὲ εἰρημένον δικαστήριον ἐκήρυξεν αὐτὸν ἔνοχον ὡς συναίτιον τραυμάτων ἐπενεχθέντων ἐκ προμελέτης, ἤτοι ὅτι ἐκ προθέσεως παρεκίνησε τοὺς δύο ἄλλους συγκατηγορηθέντας αὐτουργοὺς εἰς ἐκτέλεσιν τῶν τραυμάτων, παραγγείλας αὐτοὺς πρὸς τοῦτο, καὶ ἐφήρμοσε τὴν παρὰ τοῦ ἄρθρου 56 § 3 συνδυασμένου μὲ τὸ ἄρθρον 307 § 4 ὁριζομένην ποινήν, ἐνῷ διὰ τοιαύτην πρᾶξιν συναιτιότητος οὔτε κατηγορία, οὔτε συζήτησις ἐγένετο, ὥστε νὰ ὑπερασπισθῇ ἑαυτὸν ὁ ἀναιρεσείων ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ πλημμελειοδικείου· ὅθεν καθίσταται ἀναιρετέα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὡς παραβιάσασα τὸ δικαίωμα τῆς ὑπερασπίσεως».

§ 28. Οἱ ἔνορκοι δὲν δύνανται ν' ἀποφανθῶσιν ὅτι τὸ τραῦμα δὲν ἐγένετο ἀπρομελετήτως εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς, ὅταν ζήτημα τοιοῦτον δὲν ἐτέθη, ἀλλ' ἐτέθη ζήτημα ἁπλῶς ὅτι ἐγένετο ἐκ προμελέτης (429-431, 436-440 ποιν. δικ.)· εἶναι δὲ τόσον μᾶλλον ἀναιρετέα ἡ εἰς τοιαύτην ἐτυμηγορίαν στηριζομένη ἀπόφασις, καθόσον ἡ ἐτυμηγορία, μὴ λύσασα σαφῶς τὸ τῆς προμελέτης ζήτημα, δὲν ἐξήντλησε τὴν κατηγορίαν. Ἀπ. ποιν. ΑΠ. 148 τοῦ 1859 (2).

§ 29. Ἡ ἐτυμηγορία εἶναι ἀντιφατική, ὅταν διαλαμβάνῃ ὅτι ὁ καταδικασθεὶς ἀπρομελετήτως ἀπεφάσισε καὶ ἐπροξένησεν ὄχι ἐπίτηδες τραῦμα· διότι ἂν ἀπεφάσισε, τὸ τραῦμα ἐγένετο ἐπίτηδες· ἂν δὲ δὲν ἐγένετο ἐπίτηδες, τότε δὲν ἀπεφάσισεν αὐτό·— ὥστε εἶναι ὡς ἔχει ἀσυμβίβαστον. Ἀπ. ποιν. ΑΠ. 148 τοῦ 59, ἣν ἐν λ. Συνέδρων Δικαστήριον § 783² (3).

---

(1) Πρβ. § 515—528 ἑπόμ. 616 ἑπόμ. τῆς λέξεως Συνέδρων Δικαστήριον.

(2) Πρβ. τὰ ἐν τοῖς § 704—711 τῆς λέξεως Συνέδρων Δικαστήριον.

(3) Παραδείγματα ἀντιφατικῶν ἢ μὴ ἀντιφατικῶν ἐτυμηγοριῶν ὅρα ἐν λέξει Συνέδρων Δικαστήριον § 759—784 ἑπ.

§ 30. Εσχάτως ανεφύη ενώπιον του Αρείου Πάγου και το εξής ζήτημα· εγένετο κατά τινος κατηγορία επί ύβρει· δικασθείς ερήμην κατεδικάσθη επί επιθέσει κατά προσώπου· ανακόψας όμως την απόφασιν δεν είπέ τι ως προς την μεταβολήν της κατηγορίας· κατόπιν, ζητήσας αναίρεσιν, επρότεινε τον λόγον αυτόν, αλλ' ο Άρειος Πάγος τον απέρριψε. Απόφασις ποινική του Αρείου Πάγου 84 του 1861.

§ 31. Ο κατηγορούμενος επί απρομελετήτω τραύματι τιμωρουμένω από το 4 εδάφιον του 308 άρθρου του ποινικού νόμου δύναται να καταδικασθή επί τραύματι δυνάμει του 2 εδαφίου του 308 άρθρου. Απόφασις ποινική Αρείου 119 του 59.

Πληγώσεις γινόμεναι κατά προσώπου άλλου παρ' εκείνο, καθ' ου εσκοπεύοντο.

§ 32. Η περίστασις, ότι, σκοπών τις να πληγώση τον Α. επλήγωσε τον Β. δεν δύναται να μεταβάλλη τον χαρακτήρα της πράξεως, καθότι προτιθέμενος εκείνος να τραυματίση εξετέλεσε τον σκοπόν του, και είναι αδιάφορον ποίον πρόσωπον ετραυματίσθη. Βούλευμα του 1841 των εν Ναυπλίω εφετών (σελ. 3214 της Νομικής).

ΣΗΜ. Ο Chauveau (cod. pénal. τόμ. γ· 165) συζητεί και το εξής θέμα: La volonté de tuer est-elle suffisante pour constituer le meurtre lorsque la personne homicidée n'est pas celle a qui l'agent voulait donner la mort? Παρακατιών (αυτόθι σελ. 218) παρεδέχθη την νομολογίαν του ακυρωτικού, όπερ απεφήνατο, ότι το είδος της αποτυχίας ταύτης δεν έχει συνεπείας (arrêt. cass. 8 sept. 1826—31 Janvier 1835, 31 Juin 1835). Η απόφασις δε αύτη είναι σύμφωνος με την γνώμην του Iulius Clarus (de homicidiis n° 31) και του Pérézius (in lib. 9 tit. 16 cod. αριθ. 46 ad leg. corn. de sicariis).— Ο Chauveau (αυτόθι) αναπτύσσει εν εκτάσει το θέμα τούτο. Παραπέμπομεν δε εις αυτόν, μη δυνάμενοι να μεταγράψωμεν ενταύθα τας παρατηρήσεις του. Γερμανοί τινές νομοδιδάσκαλοι, εν οις και ο Mttlermayer, είναι εναντίας γνώμης.

Αικίαι πραττόμεναι παρ' ανακριτικών υπαλλήλων.

§ 33. Διά του 472 άρθρου του ποινικού νόμου τιμωρούνται αι παρ' ανακριτικών ή αστυνομικών υπαλλήλων επενεχθείσαι εις κα-

τηγορουμένους αἰκίαι, ἐὰν δι' αὐτῶν ἐκβιάζηται ἀθῶος εἰς τὸ νὰ ὁμολογήσῃ τί. Ἐκ τῆς διατάξεως δὲ ταύτης γίνεται δῆλον, ὅτι ἡ πρᾶξις αὕτη δὲν θεωρεῖται τελεία εἰμὴ ὅταν διὰ τῶν ἐπενεχθεισῶν εἴς τινα ἀθῶον κατηγορούμενον αἰκιῶν ἐβιάσθη οὗτος νὰ ὁμολογήσῃ τι καθ' ἑαυτοῦ· ἑπομένως ὁ νόμος ἀπαιτεῖ ὡς ὡρισμένον ἀποτέλεσμα τὴν ὁμολογίαν τοῦ κατηγορουμένου ἀθώου, διότι αὕτη ἰδίως ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ὀλεθρίας συνεπείας διὰ τὸν βιασθέντα· κατὰ δὲ τὰ ἄρθρα 46 καὶ 48 τοῦ ποινικοῦ νόμου, μὴ συμβάντος τοῦ ἀποτελέσματος, ἡ παράβασις δὲν θεωρεῖται ὡς τελεία, ἀλλ' ὡς ἁπλῆ ἀπόπειρα. Ἀπόφ. ποινικὴ ΑΠ. υί. τῆς 1 Δεκεμβρίου 1839 (σελ. 220 τοῦ 4 τόμου τῆς νομολογίας).

§ 34. Οἱ ἁπλοῖ χωροφύλακες, κατὰ τὸ ἄρθρον 17 τῆς ποινικῆς δικονομίας, δὲν συγκαταλέγονται μεταξὺ τῶν ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων· ἑπομένως δὲν ἐφαρμόζεται εἰς αὐτοὺς τὸ ἄρθρον 472 τοῦ ποινικοῦ νόμου. Ἀπόφ. ποιν. ΑΠ 54 τῆς 7 Ἰουλίου 1842 (σελ. 124 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ ἔτους αὐτοῦ).

§ 35. Ἡ 43 τοῦ 1844 ποινικὴ ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔχει οὕτως.

«Ἐπειδή, κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τῆς νομοθεσίας, πᾶς κατηγορούμενος νομίζεται ἀθῶος πρὶν κηρυχθῇ ἔνοχος, καὶ καταδικασθῇ ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου, ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ κατηγορούμενος ἐπὶ κλοπῇ ἱεροδιάκονος Παφνούτιος δὲν εἶχε κηρυχθῆ ἔνοχος παρ' οὐδενὸς δικαστηρίου· καθ' ὃν καιρὸν ᾐκίσθη, παρὰ τοῦ ἐνεργοῦντος καθήκοντα ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου ἀστυνόμου Αἰγίου Γεωργίου Βαρβία, ὡς βεβαιοῦται ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 538 τῆς 21 Ὀκτωβρίου 1842 βούλευμα τοῦ συμβουλίου τῶν ἐν Πάτραις πλημμελειοδικῶν, καὶ κατὰ τὴν νομικὴν πρόληψιν ἦτον ἀθῶος· ἑπομένως τὸ συμβούλιον τῶν ἐν Πάτραις πλημμελειοδικῶν, μὴ ἐφαρμόσαν κατὰ τοῦ ῥηθέντος ἀστυνόμου Γεωργίου Βαρβία τὸ 472 ἄρθρον τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἐπὶ λόγῳ ὅτι ὁ ἱεροδιάκονος Παφνούτιος δὲν ἦτον ἀθῶος, καθ' ὃν καιρὸν ᾐκίσθη ὑπὸ τοῦ Γεωργίου Βαρβία, ἡρμήνευσεν ἐσφαλμένως τὸ ἄρθρον 472 τοῦ ποινικοῦ νόμου, καὶ διὰ τοῦτο τὸ ῥηθὲν ὑπ' ἀριθμὸν 538 βούλευμά του εἶναι ἀναιρετέον».

§ 36. Ἡ πρώτη σκέψις τῆς 54 τοῦ 1842 ποινικῆς ἀποφάσεως ΑΠ. φέρει·

«Ἐπειδὴ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀναφέρει λεπτομερῶς καταθέσεις τινὰς τῶν μαρτύρων, τῶν παθουσῶν καὶ αὐτῶν τῶν κα-

τηγορουμένων, ἐξ ὧν ἀποδεικνύεται ὅτι ὅλοι οἱ κατηγορούμενοι «ὡς ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι ἐνεργοῦντες ἐπροσπάθησαν διὰ δαρμῶν, »κρεμάσεων, αἰκιῶν καὶ καυσιμάτων νὰ βιάσωσι τὴν Ἄνναν καὶ »Κυριακοῦλαν Φανέκαιναν νὰ ὁμολογήσωσιν ἑαυτὰς ἐνόχους τῆς »κλοπῆς», περὶ ἧς ἡ αὐτὴ ἀπόφασις διέλαβεν ἀνωτέρω, ἀναφέρουσα τὸ τελεσίδικον βούλευμα τοῦ συμβουλίου τῶν ἐν Καλάμαις πλημμελειοδικῶν, δι' οὗ τὸ ῥηθὲν συμβούλιον ἀπεφάνθη ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ πρὸς κατηγορίαν τῆς Ἄννης καὶ τῆς Κυριακούλας Φενέκαινας ἐπὶ κλοπῇ εἰς βαθμὸν πλημμελήματος συμβάσῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Γ. Τσουκαλᾶ· ἑπομένως οἱ ἀναιρέσεως λόγοι, ὅτι ψευδῶς ἐφηρμόσθη τὸ 472 ἄρθρον τοῦ ποινικοῦ νόμου, διότι δὲν ἀπεδείχθη ἀποχρώντως, ὅτι οἱ κατηγορούμενοι ἔπραξαν τὰς ῥηθείσας αἰκίας ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ ἐκβιάσωσι τὰς παθούσας, ἀθώας οὔσας, νὰ ὁμολογήσωσιν ἑαυτὰς ἐνόχους, ὅτι ἡ ἀπόφασις δὲν εἶναι αἰτιολογημένη, καθὸ μὴ ἀναφέρουσα τοὺς λόγους τῆς πεποιθήσεως τοῦ δικαστηρίου, περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ σκοποῦ τούτου, καὶ περὶ τοῦ ὅτι ἔπραξαν τὴν ῥηθεῖσαν πρᾶξιν προκειμένου πλημμελήματος, ἀποδιδομένου εἰς τὴν Φενέκαιναν καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς, ἢ καθὸ μὴ ἀναφέρουσα τὰ παρὰ τῶν μαρτύρων ἐκτεθέντα περιστατικά, εἶναι ἀνυπόστατοι».

Αἰκίαι κατὰ δημοσίων ὑπαλλήλων.

§ 37. Ἂν εἰς τὰ ἄρθρα 307 § 3 καὶ 4 καὶ 609 τοῦ ποινικοῦ νόμου, κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ δευτέρου τῶν ἄρθρων τούτων παρὰ τοῦ ἀπὸ 26 Ἰουνίου 1836 νόμου γενομένην τροπολογίαν, ὁσάκις εἰς αὐτὰ ἀναφέρονται αἰκίαι, προστίθεται ῥητῶς, ὅτι διὰ νὰ ἐφαρμοσθῶσιν αἱ εἰς αὐτὰ ὡρισμέναι ποιναί, πρέπει νὰ προκύψῃ νόσος ἢ πρὸς ἐργασίαν ἀνικανότης, δὲν ἕπεται ὅμως ἐκ τούτου, ὅτι καὶ τὸ 24 ἄρθρον τοῦ περὶ ἐξυβρίσεων νόμου, τὸ ὁποῖον προνοεῖ ἰδίως περὶ αἰκιῶν γενομένων κατὰ δημοσίων ὑπηρετῶν, ἀπαιτεῖ νόσον ἢ ἀνικανότητα, καθότι ἡ λέξις αὕτη κατὰ τὴν συνήθη αὐτῆς σημασίαν περιλαμβάνει καὶ τὸν ἁπλοῦν ῥαπισμόν. Ἀπόφασις ποινικὴ τοῦ Ἀρείου Πάγου 8 τῆς 24 φεβρουαρίου 1842 (σελ. 13 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ ἔτους αὐτοῦ). Βλ. ἐξύβρισις.

ΤΡΕΒΕΛΛΙΑΝΟΝ δόγμα.

Ἴδε σελ. 89 τῆς μεταφράσεως ἱστορίας Γίββωνος· Μακελδέϋ. § 733.

ΤΡΙΓΑΜΙΑ.

Α. 280.— οὐ γάμος λέγεται ἀλλὰ πολυγαμία. Δ. 102, 203, 242, 427, 438, 480, ϛ'. 158.—ὅτι ἐπιτρέπεται τῷ μὴ ὑπερβάντι τὸ μ'. ἔτος, ἢ μὴ ἔχοντι τέκνα. Ε. 7, 116. ϛ'. 159.

ΣΗΜ. Οἱ ἀλφαβητικοὶ ἀριθμοὶ δηλοῦσι τοὺς τόμους τοῦ περὶ τῶν κανόνων συγγράμματος (ὑπὸ Ῥάλλη καὶ Ποτλῆ), οἱ δὲ ἀραβικοὶ τὰς σελίδας.

ΤΡΙΓΕΝΕΙΑ.

§ 1. Τί ἐστι τριγένεια; Θέμ. τόμ. 7 σελ. 337.

§ 2. Κωλύει τὸν γάμον μέχρι ποίου βαθμοῦ; αὐτ. σελ. 327 καὶ Παπ. περὶ οἰκογενικοῦ δικαίου ἐν § 194 Πρβ. ὅμως τόμ. πέμπτον σελ. 775, 366 τῆς συλλογῆς τῶν κανόνων ὑπὸ Ῥάλλη καὶ Ποτλῆ.

§ 3. Πρβ. τόμ. ἕκτον σελ. 133 τοῦ αὐτοῦ συγγράμματος.

ΤΡΙΔΕΥΤΟΥ ΣΥΝΟΔΟΣ.

Ἐγένετο τὸ 1545 ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ ἀπὸ τὸν Πάπαν Παῦλον τὸν Γ', ἐκ προσταγῆς τοῦ αὐτοκράκτορος Καρόλου τοῦ Ε. Ἀφορμὴ τῆς συναθροίσεως ἔγινεν ἡ τοῦ Λουθήρου αἵρεσις. (Σημειώσεις εἰς τὴν ἐπιστολὴν τῶν 3 ἐπισκόπων) (1).

ΤΡΙΚΥΜΙΑ.

Ὅρα Ῥάλλη ἐμπορικὸν δίκαιον τόμ. 2 σελ. 369. Αἱ ἐξ αὐτῆς ζημίαι βαρύνουσαι τὸν ἀσφαλιστήν. αὐτ. (ὅρα τὴν λ. Ἀβαρία).

ΤΡΙΜΟΙΡΙΑ.

§ 1. Πρβ. τὴν λέξιν Ἔθιμον καὶ Σύνοδος ἱερὰ τῆς Ἑλλάδος.

§ 2. Πρβ. Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 394.

§ 3. Ἔθιμον περὶ τριμοιρίας ἐν Λακεδαίμονι. Ἴδε ἐν λέξει κληρονομία τὴν 453 τοῦ 1851 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ν. ἐφετῶν.

§ 4. Ἐν Ναυπλίῳ; ὅρα τὴν λέξιν Ἀρμενόπουλος σ. 433 § 57.

---

(1) Ὅρα τὴν λ. Σύνοδος.

§ 5. Δὲν ἀπεδείχθη ἡ ὕπαρξις τῆς ἐν Νησίῳ ἰσχύος τοῦ περὶ τριμοιρίας κανόνος, ἡ δὲ περὶ τούτου διάταξις τοῦ Ἀρμενοπούλου οὐκ ἔῤῥωται. Ἀπόφασις 5146 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν (1), κυρωθεῖσα διὰ τῆς 253 τοῦ 1849 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, φερούσης·

«Ἐπειδὴ διὰ νὰ ὑπάρχῃ νομίμως καθιερωμένον ἔθιμόν τι πρέπει ἀναγκαίως νὰ συντρέξῃ ἡ σιωπηλὴ καὶ ἐλευθέρα εἰς τοῦτο συναίνεσις τῶν πολιτῶν, νὰ καθιερωθῇ δὲ δι' ὡρισμένων πολυχρονίων καὶ ἀδιακόπων πράξεων, εἰς δὲ τὸν δικαστὴν τῆς οὐσίας ἀνήκει κυριαρχικῶς ἡ στάθμισις τῶν ἀποδείξεων περὶ τῆς ὑπάρξεως, ἢ μή, τοῦ ἐθίμου, καὶ περὶ τῆς ἐλευθέρας περὶ τούτου παραδοχῆς τῶν πολιτῶν, καὶ τότε μόνον δύναται ὁ Ἄρειος Πάγος νὰ ἐπεμβῇ εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τῆς νομιμότητος τῆς περὶ ἐθίμου ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, ὅταν τοῦτο, παραδεχόμενον τὴν ὕπαρξιν τῶν πραγματικῶν στοιχείων τῶν ἀπαρτιζόντων τὴν νομιμότητα τοῦ ἐθίμου, ἤθελεν ἀρνηθῆ τὴν ὕπαρξιν τούτου, ἐσφαλμένως ἤθελεν ἐφαρμόσῃ ἢ ἤθελε παραβιάσει αὐτὸ (ἄρθρον 809 τῆς πολιτικῆς δικονομίας). Ἐνταῦθα δὲ τὸ δικάσαν ἐφετεῖον σταθμίσαν τὰ εἰς αὐτὸ καθυποβληθέντα περιστατικά, ἐπείσθη ὅτι ὄχι μόνον δὲν ὑπῆρξεν ἐν Νησίῳ καὶ εἰς τὰ πέριξ αὐτοῦ παραδεδεγμένον καὶ καθιερωμένον τὸ περὶ τριμοιρίας ἔθιμον, ἀλλὰ καὶ ὅτι πώποτε δὲν ἐφηρμόσθη τοῦτο ἐκ προθέσεως παρὰ τῶν πολιτῶν, ἐξεναντίας οἱ ἔχοντες τοιαύτης φύσεως ὑποθέσεις, οἱ μὲν συνεβιβάζοντο αναμεταξύ των, οὐχὶ ὁμοιομόρφως, ἀλλὰ κατ' ἀρέσκειαν, πρὸς ἀποφυγὴν κριτολογιῶν, ἢ ἀπὸ φόβον ἐπιτιμίου, οἱ δὲ παρέδιδον ὁλόκληρον τὴν προῖκα τῆς ἀποβιωσάσης συζύγου εἰς τοὺς γονεῖς καὶ συγγενεῖς αὐτῆς· ἑπομένως τὸ ἐφετεῖον μὴ παραδεχόμενον τὴν ὕπαρξιν τοῦ παρὰ τῶν αναιρεσειόντων προτεινομένου ἐθίμου, δὲν ἐδύνατο νὰ τὸ ἐφαρμόσῃ, καὶ κατὰ συνέπειαν εἶναι ἀστήρικτοι οἱ λόγοι, ὅτι τὸ δικαστήριον, ἀρνούμενον τὴν ὕπαρξιν τοῦ ἐθίμου, ὑπερέβη τὰ καθήκοντά του καὶ παρεβίασεν αὐτό.

»Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἀπὸ 23 Φεβρουαρίου 1835 Βασιλικὸν διάταγμα, μόνον οἱ πολιτικοὶ νόμοι τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων οἱ ἐμπεριεχόμενοι εἰς τὴν Ἑξάβιβλον τοῦ Ἀρμενοπούλου ἰσχύουσιν, ἑπομένως ἡ Νεαρὰ τοῦ Κυροῦ Ἀθανασίου, καθὸ διάταξις πατριαρχικὴ καὶ οὐχὶ αὐτοκρατορικοῦ νόμου, οὐδεμίαν ἔχει ἰσχύν, καὶ κατὰ συνέπειαν ὀρθῶς τὸ ἐφετεῖον δὲν ἐφήρμοσεν αὐτήν».

(1) Εὑρετ. τόμ. 6 σελ. 446.

§ 6. Ἐν Νομικῇ σελ. 5797 περιέχεται μακρά τις περὶ τριμοιρίας διατριβή· ἐξ ἧς ἀντιγράφω ἐνταῦθα τὰ ἑξῆς·

«Τοῦτο (τὸ περὶ τριμοιρίας ἔθιμον) οὐδόλως πλέον ἐστηρίζετο εἰς τὴν Νεαρὰν τοῦ Πατριάρχου Ἀθανασίου, ὡς ἐπιγράφεται ἐν τῇ Ἑξαβίβλῳ τοῦ Ἀρμενοπούλου, ἀλλὰ μόνον εἰς τὴν παράδοσιν, τροπολογηθὲν κατὰ τὰ μερίδια καὶ διασωθὲν μέχρις ἡμῶν, καὶ εἰς τὴν συνήθειαν· διότι κατὰ ταύτην οὔτε ἐδαπανᾶτο, οὔτε δαπανᾶται τὸ τρίτον μέρος τῆς περιουσίας εἰς ψυχικά, εἰμὴ μόνον τῶν νενομισμένων, ἀπὸ κοινοῦ γινομένων καὶ καταβαλλομένων, τὸ λοιπὸν τῆς περιουσίας, ἄνευ τινὸς προσοχῆς ἢ ἀναλογίας πρὸς τὰ ψυχικά, ἐμερίζετο καὶ μερίζεται ἐξίσου εἰς τοὺς ἐξ ἑκατέρου συγγενεῖς.

»Ὡς ἀπόδειξιν τῶν εἰρημένων φέρω συνοδικά τινα ἔγγραφα τῆς Μεγάλης ἐκκλησίας, τὰ ὁποῖα οἱ ἀρχιερεῖς εἶχον ὡς ὁδηγόν, καὶ τῶν ὁποίων ἔκρινα ἀναγκαίαν ἐπὶ τούτῳ τὴν δημοσίευσιν, ἐξ ὧν καταφαίνεται ἥ τε συνήθεια τῆς λύσεως τῶν κληρονομικῶν διαφορῶν, ἃς ἀφορᾷ, κατὰ τὸ σύστημα τῆς Τριμοιρίας, καὶ ἡ πολυχρονιότης καὶ τὸ ἀδιάκοπον τῆς συνηθείας ταύτης.

»Ἡ ῥηθεῖσα Νεαρὰ περιεχομένη εἰς τὴν Ἑξάβιβλον τοῦ Ἀρμενοπούλου διῃρημένη εἰς τοὺς § 9 καὶ 95 βιβλ. ε. τίτλος ή. (Κείμ. Ἑλλ. ἐκδ. 1835) ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ εἰρημένου Πατριάρχου Ἀθανασίου, (Πατριαρχεύσαντος δὶς κατὰ τὸ 1290 καὶ 1302) καὶ τῆς ὑπ' αὐτὸν Συνόδου, κατὰ διαταγὴν τοῦ αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ Β' Παλαιολόγου, τοῦ Γηραιοῦ· ὡς ἔξεστιν ἰδεῖν ἐν τῷ συνοδικῷ, (τυπωθέντι ἐν Ὀξωνίᾳ τῷ 1672 σελ. 156)· ὅθεν ἡ διαταγὴ τοῦ αὐτοκράτορος, καὶ ἡ καταχώρησις τῆς Νεαρᾶς εἰς τὴν Ἑξάβιβλον ὑπὸ τοῦ Ἀρμενοπούλου μετὰ 40 ἕως 80 ἔτη ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς, ἐμφαίνει, ἢ ὅτι ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος, ὡς δ' οὖσα καὶ ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας ἐδημοσιεύθη δι' αὐτῆς, ἢ κἂν ὅτι, προταθεῖσα ὑπὸ τοῦ πατριάρχου καὶ ὑπὸ τῆς ὑπ' αὐτὸν συνόδου, ἐπεκυρώθη ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος, καὶ κατέστη νόμος αὐτοκρατορικὸς ἰσχύων τότε, καὶ διὰ τοῦτο ὡς νόμον κατεχώρησεν αὐτὴν ὁ Ἀρμενόπουλος εἰς τὴν Ἑξάβιβλόν του. Ἀλλ' ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ περὶ αυτῆς, ἀπόδειξιν ἔχομεν ἐκ τῶν εἰρημένων ἐγγράφων, ὅτι ἡ ἐκκλησία ἐπὶ τουρκοκρατείας ἐλάμβανεν αὐτὴν ὡς ὁδηγόν, καὶ ἐφήρμοζεν, οὕτως εἰπεῖν, αὐτήν, καὶ οὕτως ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια τῆς λύσεως τῶν ῥηθεισῶν κληρονομικῶν διαφορῶν, κατὰ τὴν ἔννοιαν αὐτῆς καὶ ὑπὸ τὴν ῥηθεῖσαν τροπολογίαν, καὶ διετηρήθη μέχρις ἡμῶν δυνάμει τῆς παραδόσεως· ἀδιάφορον δὲ ἂν ἡ ἐκκλησία εἶχε καὶ αὕτη συμφέρον, οἷον ἐστὶν ἡ προστασία τῶν δικαιωμάτων τῶν

ἐκκλησιῶν, τῶν εὐαγῶν καταστημάτων, τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν ἱερέων, διὰ τὴν σχέσιν αὐτῶν μετὰ τοῦ μεριδίου τῶν ψυχικῶν, ἀρκεῖ, ὅτι ἐφήρμοζε τὸ σύστημα τοῦτο κατὰ συνήθειαν, καθ' ἣν εἶχεν ἐξουσίαν, καὶ ἰσχυρῶς, καὶ ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ ἦτον ἀδιάλειπτος.

»Ὅτι δὲ ἡ συνήθεια αὕτη ἐπεκράτησε μέχρις ἡμῶν, ἐβεβαιώθη καὶ διὰ πολλῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων· ἂν δὲ καί τινες, ἀποφαινόμεναι τὸ εἰρημένον ἔθιμον ὡς ἀποδεικνυόμενον, ἀνῃρέθησαν, ὡς λ. χ. ἡ ὑπ' ἀριθ. 131 ἔτους 1848 ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (1) διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 162 ἰδίου ἔτους ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, τοῦτο οὐδόλως ἀνατρέπει τὰ γεγονότα, ἀποδεικνυόμενα ἄλλως, οὐδ' ἀναιρεῖ τὴν ἀνάγκην τῆς ἐρεύνης, δι' ἧς πλουτισθήσεται ἀναμφιβόλως ἡ περὶ ἐθίμων Συλλογή».

ΤΡΙΠΟΛΙΣ.

§ 1. Τριπόλεως σχέδιον. Ὅρα ἀπόφασιν ἐφετῶν Ἀθηνῶν ἐκδοθεῖσαν περὶ τὰ τέλη Σεπτεμβρίου 1860 μεταξὺ Δημοσίου καὶ Πετίνη. Ὅρα καὶ τὴν λέξιν Σχέδια.

§ 2. Πρβ. ἀπόφασιν ἐφ. Ἀθ. 6187.

ΤΡΟΜΟΣ.

Ἀποκλείει τὸν καταλογισμόν; ὅρα Φάϋερβαχ § 90.

Πρβ. τὴν λέξιν Συνέδρων Δικαστήριον § 530 ἑπ.

ΤΡΕΧΟΥΜΕΝΟΣ λογαριασμός.

§ 1. Χωρεῖ κατάσχεσις; ὅρα τὴν λέξιν Συντηρητικὴ Κατάσχεσις καὶ κατ. σ. 395.

§ 2. 143 τοῦ 1857 πολιτικὴ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀπόφασις φέρει·

«Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον οὐχὶ ἀναποδείκτως, ἀλλὰ σταθμίσαν τήν τε ἀπὸ 5 Αὐγούστου 1847 ἐπιστολὴν τοῦ Λεβίδου πρὸς τὸν Λ. Ῥάλλην καὶ τὴν ἀπὸ 7 Μαΐου 1848 τοῦ [illegible]

(1) Ἐκ τῶν πλειόνων αἰτιολογιῶν αὐτῆς δύο μόναι αἰτιο[illegible] κατεχωρήθησαν εἰς τὴν Νομικήν, παραλειφθεισῶν τῶν ἀφ[illegible]ωσῶν τὰς ἀποδείξεις τοῦ ἐθίμου.

8) Διὰ ποίας ἀπαιτήσεις συγχωρεῖται κατάσχεσις παρὰ τρίτῳ; § 38 ἐπ.
9) Ἀγωγὴ περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως. § 39 ἐπ.
10) Ἡ ἐπικύρωσις τῆς κατασχέσεως παρέχει προνόμιον τι; § 60 ἑπόμ.
11) Διαδικασία ὡς πρὸς τὸν τρίτον.—Ἀποτελέσματα τῆς κατασχέσεως ὡς πρὸς αὐτόν. § 62 ἐπ.
12) Ἁρμοδιότης. § 70 ἐπ.
13) Δήλωσις. § 85 ἐπ.
14) Ἀποτελέσματα μὴ δηλώσεως. § 95 ἐπ.
15) Ἀνακοπὴ κατὰ τῆς δηλώσεως. § 101 ἐπ.
16) Συζήτησις τῆς ἀνακοπῆς § 109[2]
17) Ἀνακοπὴ κατὰ τῶν ἐρήμην ἀποφάσεων τῶν ἐκδιδομένων συνεπείᾳ τῆς κατὰ τῆς δηλώσεως ἀνακοπῆς συγχωρεῖται; § 110 ἐπ.
18) Προθεσμία πρὸς ἔφεσιν ὡς πρὸς τὰς ἀποφάσεις τὰς ἐκδιδομένας συνεπείᾳ τῆς κατὰ τῆς δηλώσεως ἀνακοπῆς. § 111 ἑπόμ.

Συγχωρεῖται ἀνακοπὴ κατὰ τῶν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων; § 111[2] ἐπ.
Τίνες ἀνακόπτουσι τὴν ἐρήμην ἀπόφασιν; § 111[4]
Ἀνακοπὴ κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς ἐκδοθείσης ἐν τῇ δίκῃ περὶ τῆς ἐπικυρώσεως τῆς κατασχέσεως; § 111[6]
Προθεσμία πρὸς ἔφεσιν. § 111[7]

19) Τίνες ἔχουσι τὸ πρὸς ἔφεσιν δικαίωμα; § 112.
20) Ἐφέσιμοι ἀποφάσεις. § 112[2]
21) Προσωπικὴ κράτησις. § 113.
22) Ποίας ἐνστάσεις δύνανται νὰ προτείνωσιν οἱ τρίτοι; § 115 ἑπόμ· Ἐνστάσεις δανειστῶν. § 116.
23) Ἀνανέωσις τῆς παρὰ τῷ δημοσίῳ κατασχέσεως. § 117.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Χαρακτὴρ καὶ ἀντικείμενον τῆς παρὰ τρίτῳ κατασχέσεως.

§ 1. Ἡ κατάσχεσις αὕτη φέρει χαρακτῆρα συντηρητικῆς κατασχέσεως, ὡς ἀπείργουσα τὴν διάθεσιν τῆς παρὰ τρίτῳ περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου, καὶ ἀναγκαστικῆς, ἐπειδὴ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς εἶναι νὰ λάβῃ ὁ κατασχὼν, μετ' ἀπόφασιν, τὰ χρήματα ἢ τὸ ἀντίτιμον τῆς πωλήσεως τοῦ κατασχεθέντος. Ὁ Roger τόμ. 1 § 2, καὶ

ὁ Chauveau τομ. 4 σελ. 536 (1) ἀποδίδουσιν εἰς αὐτὴν μᾶλλον ἀναγκαστικῆς κατασχέσεως χαρακτῆρα, ἀλλὰ τὸ εὐλογώτερον εἶναι ὅτι, οὖσα ἐξ ὑπαρχῆς συντηρητική, ἀποβαίνει διὰ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς ἀναγκαστική. Πρβ. Δαλλ. ἀριθ. 7 ἑπόμ. καὶ Οἰκον. § 288 σημ. 5. Πρβ. ἀπόφ. ἐφ. Ἀθ. 18590 τοῦ 60.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ποῖος ἐνεργεῖ κατάσχεσιν παρὰ τρίτῳ (2);

§ 1α Ὁ πρῶτος ὅρος τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος κατασχέσεως εἶναι η τοῦ δανειστοῦ ἰδιότης εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἐνεργοῦντος αὐτήν.

§ 2. Ὁ ὑποθηκικὸς δανειστὴς δύναται νὰ ἐνεργήσῃ τοιαύτην;

---

(1) Πρβ. ζήτ. 1928α (Κατὰ τί διαφέρει ἀπὸ τῆς ἀναγκαστικῆς κατασχέσεως).

(2) Ποῖοι προκαλοῦσι συντηρητικὴν κατάσχεσιν; ὅρα τὴν λέξ. Συντηρητικὴ Κατάσχεσις § 3—4α (Ἀλλοδαποί. Δανεισταί. Δανεισταὶ ἑταιρίας).

Διὰ νὰ ἐνεργηθῇ κατάσχεσις παρὰ τρίτῳ ἀπαιτεῖται (λέγει ὁ Roger, εἰς τοὺς κατωτέρω σημειουμένους § §) ὥστε ἡ ἀπαίτησις νὰ ἦναι

Βεβαία. (certaine).

Πότε δὲ τοιαύτη ἐστί; § 54.

Κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς κατασχέσεως. § 5.

Παραδείγματα· ἐπὶ τρεχουμένων λογαριασμῶν καὶ ἀδιαιρέτου. § 57—61.

Τί, ἂν τινὲς τῶν ἀπαιτήσεων μόνον εἰσὶν ἐκκαθαρισμέναι; § 62, 63.

Ἐκκληθεῖσα ἀπόφασις ἀποτελεῖ βεβαίαν τὴν ἀπαίτησιν; ἄν, μετὰ τὴν κατάσχεσιν, ἐπικυρωθῇ; § 64.

Τί, ἂν ἡ κατάσχεσις γίνῃ πρὸ τῆς εφέσεως; § 67.

Ἂν ἡ ἀπόφασις ἐξεδόθη κατ' ἐρήμην; § 76—81 ἑπ.

Ἂν κατὰ τῆς ἀποφάσεως ἐζητήθη ἀναίρεσις; § 83, 84.

Δυνάμει διαιτητικῆς, ἢ ἀλλοδαπῆς ἀποφάσεως; § 87, 88-90.

Διαφορὰ μεταξὺ τῶν ἀλλοδαπῶν ἀποφάσεων ἀπὸ τῶν ἀλλοδαπῶν ἐγγράφων. § 91.

Κατάσχεσις δυνάμει ἀποφάσεων ἢ ἐγγράφων, ἅτινα δὲν περιέχουσιν ἐνοχὴν ἢ καταδίκην, δὲν συγχωρεῖται. § 92.

Ὑποθηκικὸς δανειστὴς (1), μὴ θέλων νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἐκποίησιν τοῦ ἀκινήτου, δύναται νὰ ἐνεργήσῃ κατάσχεσιν παρὰ τῷ ὀφειλέτῃ τοῦ ὀφειλέτου αὐτοῦ; Π. Χ. ὁ Πέτρος δανείζεται παρὰ τοῦ Παύλου δρ. 1000 καὶ τῷ ὑποθηκεύει τὸν οἶκόν του· πρόδηλον ἐνταῦθα, ὅτι ὁ δανειστὴς ἔχει τὸ jus in re καὶ τὸ jus ad rem, ἤτοι δύναται νὰ κατάσχῃ τὸ κτῆμα, καὶ νὰ ἐνεργήσῃ κατάσχεσιν παρὰ τοῖς ὀφειλέταις τοῦ Πέτρου.—Ἂν ὅμως οὗτος ἐκποιήσῃ τὸ ὑποθηκευμένον κτῆμα τῷ Νικολάῳ, οὗτος δὲν εὐθύνεται ἀμέσως πρὸς πρὸς τὸν δανειστὴν Παῦλον, ἀλλὰ τὸ κτῆμα ὑπόκειται εἰς τὴν καταδίωξιν τούτου. Ἂν λοιπὸν ὁ Παῦλος θέλῃ νὰ πληρωθῇ, ὁ δὲ Νικόλαος εἶναι π. χ. ἀφερέγγυος, δύναται νὰ πωλήσῃ τὸ κτῆμα, ὄχι ὅμως νὰ ἐνεργήσῃ καὶ κατάσχεσιν παρὰ τοῖς ὀφειλέταις τοῦ Νικολάου· ἄρα οὔτε τὰ ἐνοίκια δὲν δύναται νὰ κατάσχῃ παρὰ τοῖς

Τί ἂν διαλαμβάνωσιν ἐνοχὴν ὑπὸ ὅρον; § 95—99.

Ἀπαιτήσεις ἐκκαθαρισμέναι. (liquites).

Δὲν συγχωρεῖται κατάσχεσις, ὅταν ἡ ἀπαίτησις δὲν ἦναι ἐκκαθαρισμένη ἢ ἐκτιμημένη ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ. Διατί; § 100.

Πότε ἐκκαθαρισμένη ἐστί; § 101 ἐπ.

Ὁ ὀφείλων ποσὸν ἐκκαθαρισμένον δύναται νὰ κατάσχῃ εἰς χεῖράς του δι' ἀκαθάριστον ποσὸν ὀφειλόμενον αὐτῷ; § 113—116.

Ἀπαιτητή.

Ὅταν τὸ χρέος ἦναι ληξιπρόθεσμον, συγχωρεῖται κατάσχεσις. § 117.

Ἂν δὲ ὁ ὀφειλέτης περιπέσῃ εἰς μειονοκτημοσύνην, ἢ ἐλαττώσῃ τὰς ἀσφαλείας; § 117² 121.

Ὁ ὑπὸ προθεσμίαν πωλητής; § 118.

Τί, ἂν ὁ ὀφειλέτης ἐπέτρεψε τῷ δανειστῇ νὰ κατάσχῃ πρὸ τῆς προθεσμίας; § 118²

Ἂν ἡ προθεσμία ἐτέθη ὑπὲρ τοῦ δανειστοῦ; § 119.

Ἀπαίτησις προσωπικὴ κατὰ τοῦ ὀφειλέτου· ὁ ὀφειλέτης πρέπει νὰ ἦναι προσωπικῶς ὑπόχρεως. § 122.

Παράδειγμα ὡς πρὸς τοὺς τρίτους κατόχους ἀκινήτου. § 123 ἑπόμ.

Ὁ ἐκμισθωτὴς κύριος παρὰ τῷ ὑπεκμισθωτῇ; § 124²

Τί δὲ ὡς πρὸς τὸν ἐγγυητήν; § 125.

Κατάσχεσις παρὰ τῷ ὀφειλέτῃ τοῦ ὀφειλέτου. § 126.

Ἡ ὑποκατάστασις εἶναι ἀναγκαία; § 127.

(1) Ὅρα κατ. § 15.

μισθωταῖς πρὸς βλάβην τοῦ ἀγοραστοῦ, εἰς ὃν δὲν ἐγένετο πρόσκλησις τίς. Paris 25 Δεκεμβρίου 1808. (Ἴδε ἀνάπτυξιν εἰς Δαλλ. λ. saisie arrêt ἀριθ. 12. Roger ἀριθ. 123). Μετὰ τὴν πρόσκλησιν, οἱ καρποὶ τοῦ κτήματος ὑπόκεινται εἰς κατάσχεσιν, ἀλλὰ τοιαύτη, καὶ μετὰ τὴν πρόσκλησιν, δὲν συγχωρεῖται παρ' ὀφειλέτη τινὶ τοῦ ἀγοραστοῦ Νικολάου. Δαλλ. αὐτ.

§ 3. Δύναται νὰ ἐνεργήσῃ κατάσχεσιν παρὰ τρίτῳ ἀνίκανον πρόσωπον, ἀλλὰ πρέπει νὰ τακτοποιηθῇ ἡ διαδικασία ἐν τῷ χρόνῳ τῆς περὶ κύρους ἀγωγῆς. Roger ἀριθ. 379. Magnin, des dut. τ. 1 σ. 603. Ὁ Chauv. ζ. 1923 τρίς, διακρίνει τὰ ἠθικὰ ἀπὸ τῶν φυσικῶν προσώπων, ἀρνούμενος εἰς ταῦτα τὸ δικαίωμα ἐκεῖνο. Πρβ. Δαλλ. ἀριθ. 15, ὅστις ἀποδοκιμάζει τὴν γνώμην ταύτην.

§ 4. Ἀλλοδαπὸς δύναται νὰ ἐνεργήσῃ κατάσχεσιν παρὰ τρίτῳ ἐν Ἑλλάδι, δυνάμει ἀδείας τοῦ ἐν αὐτῇ ἁρμοδίου δικαστοῦ, κατὰ ἀλλοδαποῦ ἢ ἡμεδαποῦ ὀφειλέτου. (Δαλλ. λ· droits civ. ἀρ. 335 καὶ saicié arrêt. ἀριθ. 19) (1)· ἀλλὰ δύναται νὰ τὸ κάμῃ ἄνευ ἀδείας κατὰ τοῦ εν τῇ ἡμεδαπῇ διαμένοντος ἀλλοδαποῦ; ἴδε Δαλλ. droits civ. ἀρ. 331 ἐπ.

§ 5. Ὁ ἐνεργήσας κατάσχεσιν παρὰ τρίτῳ τινὶ δὲν ἀποκλείεται νὰ κατάσχῃ ἀναγκαστικῶς τὴν περιουσίαν τοῦ ὀφειλέτου, διότι τὸ ἓν μέτρον δὲν ἀποκλείει τὸ ἄλλο. Ἀπόφασις 9825 τοῦ 1852 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Κατὰ τίνος καὶ εἰς χεῖρας τίνος ἐνεργεῖται ἡ παρὰ τρίτῳ κατάσχεσις (2);

§ 6. Ἐν γένει πᾶς δανειστὴς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐνεργήσῃ κατὰ τοῦ ὀφειλέτου του κατάσχεσιν εἰς χεῖρας τοῦ ὀφειλέτου αὐτοῦ.

---

(1) Πρβ. ἀπόφασιν πολιτικὴν Ἀρείου Πάγου 109 τοῦ 47, ἣν ἐν Εὑρετ. τόμ. 4. σελ 262.—ἀπόφασιν πολιτικὴν Ἀρείου Πάγου 10 τοῦ 61. Πρβ. κατ. § 7 ἐπ. κυρ. τὴν 18477 ἐφ. Ἀθ.

(2) Πρβ. τὴν λέξιν Συντηρητικὴ Κατάσχεσις § 5, 6. Τί ὡς πρὸς τὴν ἀναγκαστικήν; Νομ. Μέλ. σελ. 186 ἐπ. ἐπὶ προικώων ἀκινήτων; Πρβ. ἀπ. πολ. ΑΠ. 167 τοῦ 51.

Συγχωρεῖται κατάσχεσις εἰς χεῖρας τρίτου ὀφειλέτου δήμου τινος καταδικασθέντος ἕνεκα φθορᾶς φυτειῶν κτλ; Περὶ τούτου ἀπεφάσισεν ὁ ΑΠ. διὰ τῆς ἀποφάσεως 182 τοῦ 1849, ἣν ἐν τῇ λέξει Δῆμος.

§ 6[2] Ἐν τούτοις τὸ δικαίωμα τοῦτο παρουσιάζει δυσχερείας εἴς τινας περιστάσεις· οἷον, ὅταν πρόκηται περὶ κληρονομίας ἐξ ἀπογραφῆς, ὁ δανειστὴς δύναται νὰ ἐνεργήσῃ κατάσχεσιν ἐπ' αὐτῆς, μολονότι ὁ νόμος, πρὸς διατήρησιν τῶν ὑπαρχόντων δικαιωμάτων, λαμβάνει ἰδίαν τινὰ πρόνοιαν. Δαλλ. λέξ. succession ἀρ. 819 ἑπόμ.

§ 6[3] Ὁ δανειστὴς τῆς κληρονομίας δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ κατάσχεσιν παρὰ τρίτῳ ἐπὶ προσωπικῶν ἀπαιτήσεων τοῦ ἐξ ἀπογραφῆς κληρονόμου, ὅστις δὲν ἐνέχεται ultra vires. Roger ἀριθ. 181. Δαλλ. λέξ. succession ἀριθ. 756 ἑπόμ. Πρβ. Carré ζήτ. 1924, β.

§ 6[4] Ὁ ἐξ ἀπογραφῆς κληρονόμος, διατηρῶν τὰ δικαιώματά του κατὰ τῆς κληρονομίας, δύναται (κατὰ τὸν Bioche ἀρ. 23) νὰ ἐνεργήσῃ κατάσχεσιν παρὰ τοῖς ὀφείλουσι τῇ κληρονομίᾳ· ὁ Roger ἀριθ. 182 ἑπόμ. θεωρεῖ περιττὴν τὴν διαδικασίαν ταύτην. Ἀλλὰ ἂν ἄλλοι δανεισταὶ τοῦ ἀποθανόντος ἔχωσι κατάσχεσιν, ὁ ἐξ ἀπογραφῆς κληρονόμος, πρὸς ἀπόληψιν τῶν δικαιωμάτων του, πρέπει νὰ κάμῃ κατάσχεσιν, ὥστε νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν διανομήν Δαλλ. λ. sairie arêt ἀρ. 23.

§ 7. Οἱ ἔχοντες λαμβάνειν ἀπὸ τοῦ δημοσίου δὲν δύνανται ἐν γένει νὰ ἐνεργήσωσιν ἀναγκαστικὴν ἐκτέλεσιν, ἰδίως κατάσχεσιν, διότι ὑποτίθεται ὅτι τὸ δημόσιον δὲν θέλει δυστροπήσει εἰς τὸ νὰ ἐκτελέσῃ ἑκουσίως ἀποφάσεις τελεσιδίκους ἢ ἄλλα δικαιόγραφα ἐκτελεστά· προσέτι δὲν εἶναι ἀναποφεύκτως ἀναγκαῖον, ἵνα οἱ πόροι τοῦ δημοσίου δαπανῶνται κατὰ τὸν προορισμὸν αὐτῶν καὶ μὴ συνταράττωνται διὰ κατασχέσεων. Roger § 253-263. Carré ζ. 1923. Foucart, 2, 41 ἀρ. 742. Ζαχ. 2, 383 σημ. 46. Δαλ. saisie arrêt ἀριθ. 24. Ῥουσ. σ. 73 ἐν ἀρχ. Οἰκ. § 280 σημ. 1. Ἀπ. ΑΠ 352 τοῦ 40 ἐν Εὐρ. τ. 3 § 197 (1).

§ 8. Ἡ ἀνωτέρω ὅμως ἀρχὴ δὲν κωλύει νὰ κατασχεθῶσι παρὰ τῷ δημοσίῳ ὅσα πρὸς τρίτον ὀφείλει αὐτό. Δαλλ. ἀριθ. 26. Πρβ. Carré ζήτ. 1923 ἐν τέλ. Ὡσαύτως ὅταν τὸ δημόσιον καταδικασθῇ εἰς τὴν ἀπόδοσιν ὡρισμένου κινητοῦ ἢ ἀκινήτου, δὲν ὑπάρχει λόγος ν' ἀποποιηθῇ τις καὶ τότε τὴν ἀναγκαστικὴν κατ' αὐτοῦ ἐκτέλε-

---

(1) Ταῦτα ὅμως δὲν ἐφαρμόζονται ὡς πρὸς ὅσα τὸ δημόσιον πρὸς ἰδιώτας ὀφείλει. Roger § 263—316. Πρβ. § 8.

σιν (Οἰκον. § 280), ἀλλ' ἡ περὶ τούτου ἐξέτασις ἀνήκει εἰς ἄλλο μέρος.

§ 8² Οἱ δανεισταὶ ξένων Κυβερνήσεων; ὅρα Roger § 261ª

§ 8³ Ξένου Κράτους ἡ περιουσία δύναται νὰ κατασχεθῇ ἐν Ἑλλάδι; Οἱ δανεισταὶ ἀλλοδαπῆς Κυβερνήσεως δύνανται νὰ κατάσχωσι τὰ εἰς τὸ ταμεῖον ἄλλης χρήματα αὐτῆς; Carré ζ. 1923, β. (Πρβ. ἐν λέξει Συνθῆκαι § 145, 163—165 καὶ τὴν σ. 92).

§ 9. Τί δὲ ὡς πρὸς τοὺς δήμους; ἴδε ὅσα ἐξέθεσα ἐν Νομικῇ Μελίσσῃ σελ. 234 ἐπόμ. Πρβ. Δαλλ. ἀριθ. 27. Carré ζήτ. 1924. Ῥογὲρ § 257.

§ 10. Τί ὡς πρὸς τοὺς δανειστὰς τῶν νοσοκομείων; ὅρα Δαλλ. ἀριθ. 28. Ῥογὲρ § 259.—Οἱ ἐν Ἀθήναις ἐφέται (ἀπόφ. 16969) ἀπεφήναντο, ὅτι ὁ ἀπὸ 24 Ἰανουαρίου 1852 περὶ χρεῶν τῶν δήμων νόμος ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὰ λοιπὰ φιλανθρωπικὰ καταστήματα· ἄρα καὶ εἰς τὰ νοσοκομεῖα.

§ 11. Τί ὡς πρὸς τοὺς δανειστὰς τῶν πτωχευσάντων;

Πτωχεύσαντος (1) τοῦ ὀφειλέτου, οἱ δανεισταὶ δὲν δύνανται νὰ ἐνεργήσωσι κατάσχεσιν παρὰ τοῖς ὀφειλέταις αὐτοῦ, ἐπειδὴ ὑποτίθεται ὅτι ἀπώλεσε τὴν περιουσίαν του. Τοῦτο ἐν γένει ὀρθόν ἐστιν, ἀλλ' ἐφαρμόζεται καὶ ὡς πρὸς τοὺς δανειστὰς τοὺς ἔχοντας προνόμιόν τι ἢ πραγματικὸν δικαίωμα ἐπί τινος πράγματος; ὅρα Δαλ. faillite ἀρ. 233 ἐπ. ὁ ἀνεγνωρισμένος δανειστὴς πτωχεύσαντός τινος δύναται νὰ ἐνεργήσῃ κατάσχεσιν (saisie arrêt) παρὰ τοῖς συνδίκοις; αὐτ. ἀριθ. 559—4ον. Ὅρα Δαλλ. λ. saisie arrêt ἀριθ. 34 ἐπόμ.

§ 11² Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς πτωχεύσεως, ὁ δανειστής, ἐν ἀνεπαρκείᾳ τῆς ἐνεργητικῆς περιουσίας, δύναται νὰ κατάσχῃ ὅσα τρίτος τὶς ὀφείλει τῷ πτωχεύσαντι· αὐτ. ἀρ. 908.

§ 11³ Οἱ σύνδικοι δύνανται νὰ ἐνεργήσωσι κατάσχεσιν παρὰ τοῖς ὀφειλέταις τοῦ πτωχεύσαντος; Πρβ. τὸν ἐπ. § αὐτ. ἀρ. 490 (2).

§ 12. Δὲν ἐπιτρέπεται κατάσχεσις εἰς χεῖρας προσώπων, ἐχόντων τὸ τῆς ἑτεροδικίας δικαίωμα, δι' ὅσα τυχὸν ὀφείλουσιν ἄλλῳ

---

(1) Πρβ. Carré ζήτ. 1924, γ. Ὁ ἔχων ἐκτελεστὸν τίτλον δανειστὴς δύναται, μετὰ τὴν πτώχευσιν καὶ μέχρι τῆς ἑνώσεως τῶν δανειστῶν, νὰ ἐνεργήσῃ ἀναγκαστικὴν κατάσχεσιν ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ πτωχεύσαντος. ὅρα ἀπ. ἐφ. Ἀθ. 7999.

(2) Τί ὡς πρὸς τὰ droits de l'administration des domaines; αὐτ. ἀρ. 233—2ον.

τινί. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 10408 τοῦ 1853 (2 τμῆμα), ἐξ αἱ σκέψεις 1 καὶ 2 φέρουσιν·

«Ἐπειδὴ ἐπὶ συντηρητικῆς παρὰ τρίτῳ τινὶ κατασχέσεως, ὁσάκις ἡ κυρία ἀπαίτησις καὶ ἡ κατάσχεσις κηρύττονται ὡς κῦρος ἔχουσαι, διατάττεται ἀναγκαίως ἐν τῇ αὐτῇ ἀποφάσει καὶ ὁ παρ' ᾧ ἐγένετο ἡ κατάσχεσις τρίτος ν' ἀποδώσῃ τὸ κατασχεθὲν ποσὸν πρὸς τὸν κατασχόντα πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης (ἄρθρον 935 πολ. δικ.).

»Ἐπειδὴ τοιαύτη διαταγὴ παρὰ τῶν ἡμεδαπῶν δικαστηρίων κατ' ἀλλοδαπῶν ἀπολαυόντων τοῦ δικαιώματος τῆς ἑτεροδικίας, ὡς ἐκ τοῦ ὃν φέρουσιν, ἐκτὸς τοῦ Κράτους, χαρακτῆρος τοῦ πρέσβεως ξένης δυνάμεως, δὲν δύναται νὰ γίνῃ οὐδὲ νὰ ἐκτελεσθῇ παρ' αὐτῶν ἡ διατάττουσα τὴν ἀπόδοσιν τοῦ κατασχεθέντος ποσοῦ ἀπόφασις τῶν ἡμεδαπῶν δικαστηρίων, ὡς ἐξαιρουμένων τῶν τοιούτων προσώπων τῆς γενικῆς δικαιοδοσίας (ἄρθρον 26 πολιτικῆς δικονομίας)· ὥστε ὀρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον ἠκύρωσε τὴν εἰς χεῖρας τοῦ παρὰ τῇ ἑλληνικῇ Κυβερνήσει πρέσβεως τῆς Ῥωσσίας ἐνεργηθεῖσαν ὑπὸ τῶν συνδίκων τῆς πτωχεύσεως τοῦ Ν. Φωκκᾶ κατάσχεσιν ἐπὶ τοῦ 1|4 τοῦ μισθοῦ τοῦ ἐφεσιβλήτου Βλασσοπούλου ὡς ὑπαλλήλου τοῦ ἐν Σύρῳ ῥωσσικοῦ προξενείου, καὶ ἑπομένως ἀπορριπτέα καθίσταται ἡ ἔφεσίς του ὡς πρὸς τοῦτο» (1).

§ 13. Εἰς τὰς ἰδίας αὐτοῦ χεῖρας δύναταί τις νὰ ἐνεργήσῃ κατάσχεσιν; ἀμφισβητεῖται τὸ ζήτημα. Καρῥ. ζ. 1925. Δαλλ. ἀρ. 43. Ὀρθοτέρα φαίνεται ἡ γνώμη ἡ καταφατικῶς λύουσα αὐτὸ (Οἰκον. § 287 σημ. 1), ταύτην δὲ καὶ τὰ ἑλληνικὰ δικαστήρια ἀκολουθοῦσι (2). Πρβ. Ῥουσ. σελ. 71, ὁμιλοῦντα διὰ μακρῶν περὶ τοῦ ζητήματος τούτου (3).

---

(1) Οὔτε προσωπικὴ κράτησις, ἢ ἄλλο συντηρητικὸν ἢ ἀναγκαστικὸν μέτρον ἐπιτρέπεται κατὰ τῶν ἐχόντων δικαίωμα ἑτεροδικίας, κἂν ὑπέγραψαν συναλλαγματικὰς διὰ τὰς καθ' ἡμέραν ἀνάγκας αὐτῶν. — Ἐπίσης ἀκατάσχετα εἰσι τὰ κινητὰ καὶ ἔπιπλα αὐτῶν, ἔστω καὶ δι' ἀπαίτησιν μισθώματος. Πρβ. Σαριπ. τὰ τῶν ἐθνῶν νόμιμα σ. 263 ἐπ. τ. 1. Πρβ. τὴν λ. Ἑτεροδικία.

(2) Εὑρ. λ. Συντηρητικὴ κατάσχεσις § 4.

(3) Μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς παραχωρήσεως τῶν ἀπαιτήσεων, ἃς ὁ Α ἔχει κατὰ τοῦ Β, δύναται ὁ Α νὰ ἐνεργήσῃ κατάσχεσιν εἰς χεῖράς του; ὅρα τὴν λέξιν Συντηρητικὴ Κατάσχεσις § 4 μετὰ τῶν ὑποσημειώσεων.

§ 14. Ὁ μεσεγγυοφύλαξ, ὅστις ἐκράτει ἑαυτὸν διεκδότην τοῦ παρακαταθέτου, δύναται νὰ κατάσχῃ παρ' ἑαυτῷ τὴν παρακαταθήκην; Παρὰ τοῖς Γάλλοις λύεται ἀποφατικῶς, Δαλλ. ἀρ. 16. Πρβ. Παπ. ἐν. δ. 408 σημ. 10 ἐπ.

§ 15. Δύναταί τις νὰ ἐνεργήσῃ κατάσχεσιν παρά τινι κατὰ τοῦ ὀφειλέτου τοῦ ὀφειλέτου του; Ὅτι ὁ Α, δανειστὴς τοῦ Β, δύναται νὰ ἐνεργήσῃ κατάσχεσιν παρὰ τῷ Γ, ὀφειλέτῃ τοῦ Β, εἶναι ἀναντίρρητον. Τὸ ζήτημα εἶναι, ἂν δύναται ὁ Α νὰ ἐνεργήσῃ κατάσχεσιν παρὰ τῷ Δ, ὀφειλέτῃ τοῦ Γ. Τὸ ζήτημα ἀμφισβητεῖται, ὁ δὲ Rousé σ. 72 λύει διὰ μακρῶν ἀποφατικῶς αὐτὸ λέγων, ὅτι δὲν δύναταί τις νὰ καταδιώξῃ τὸν ὀφειλέτην τοῦ ὀφειλέτου του ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ δανειστοῦ τοῦ ὀφειλέτου ἐκείνου, ἄνευ δηλαδὴ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἰδίου τοῦ ὀφειλέτου· ἄρα ἀπαιτεῖται ῥητὴ παραχώρησις τοῦ πρὸς κατάσχεσιν δικαιώματος. —Πρβ. Δαλλ. λέξ. saisie arrêt ἀριθ. 12 καὶ ἀνωτ. § 2. — Εἰς χεῖρας τετάρτου συγχωρεῖται κατάσχεσις; οὐχί. Καρ. Σητ. 1929 δίς· ἴδε Δαλλ. saisie arrêt ἀριθ. 48. Οἰκ. § 287 σημ. α.

§ 16. Δὲν ἰσχύει ἡ παρὰ τρίτῳ τινὶ γενομένη κατάσχεσις χρημάτων, ὅταν δὲν διακατέχῃ αὐτὰ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς κατασχέσεως. Ἀπόφασις 615 τοῦ 1852 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἐν Θέμ. σελ. 5643.

§ 17. Ἐνεργηθείσης κατασχέσεως παρά τῷ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείῳ, τίς ἀντιπροσωπεύει τὸ δημόσιον; ἀπόφασις 9807 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

§ 18. Οἱ διοικηταὶ τῶν στρατιωτικῶν σωμάτων, παρ' οἷς, ὡς τρίτοις, ἐνεργεῖται κατάσχεσίς τις, ἀντιπροσωπεύουσι τὸ δημόσιον, παριστάμενοι εἰς τὸ δικαστήριον; Κύρ. 8 σελ. 271.

§ 19. Ἡ παρὰ τῷ συνδίκῳ κατάσχεσις, ἣν ἡ σύζυγος τοῦ πτωχεύσαντος ἐνεργεῖ, θεωρεῖται ὡς παρὰ τρίτῳ γενομένη, ὥστε ν' ἀπαιτῆται δήλωσις; Ὄχι. Ἴδε 2757 ἀπόφ. τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ. ἐν Εὐρ. λ. Προὶξ σελ. 458. Ὅρα κατ. § 20ª σημ. 3.

§ 19ª Ὁ δανειστὴς κληρονόμου τινὸς δύναται νὰ ἐνεργήσῃ κατάσχεσιν παρὰ τρίτῳ (saisie arrêt) ἐπὶ τῆς ἀδιαιρέτου μερίδος του; Τὸ ζήτημα ἐλύθη ἀποφατικῶς διά τινων ἀποφάσεων γαλλικῶν δικαστηρίων, ἀλλ' ὁ Roger σελ. 104 καὶ ὁ Chauveau (ζήτ. 1924, 6) ἀποκρούουσιν αὐτάς, συμφωνεῖ δὲ μετ' αὐτῶν καὶ ὁ Δαλλ. λέξ. saisie arrêt ἀρ. 47. Ὅρα κατ. § 34—37.

§ 20. Ἐξεταστέον ἤδη τί εἶναι τρίτος. — Τρίτος ἐστὶν ὁ [illegible]

ὀφειλέτου ὡς πρὸς τὴν κατασχετέαν περιουσίαν ἐπέχων ἀπέναντι τοῦ προσώπου, καθ' οὗ ἡ ἐκτέλεσις ἐνεργεῖται (1). Ὅθεν τρίτος δὲν εἶναι ὁ ἐπίτροπος ἢ κηδεμὼν τοῦ ὀφειλέτου, ὁ ταμίας, ὁ εἰσπράκτωρ, ὁ ἐπιστάτης ἢ ὑπηρέτης αὐτοῦ. Δαλλ. saisie arrêt ἀρ. 34 ἐπ, Roger ἀρ. 17. Καρ. ζ. 1928[2] Οἰκ· § 287 σημ. 1. Ἀπ. ἐφ. Ναυπλ. 145 τοῦ 1855 (νομ. σ. 6025). Ἀπ. ἐφ. Ἀθ. 3139 ἐν Εὐρ. 5 σ. 620 (2). Πρβ. Ρουσ. σ. 70. καὶ ἀν. § 19.

Ὁ Roger ἐξετάζει (§ 17 ἐπ.) ἐνταῦθα τὰ ἑξῆς·

«Ὁ ταμίας ἢ ἐπιστάτης (préposé) δὲν θεωροῦνται ὡς τρίτοι ἀπέναντι τοῦ κυρίου. Τί δέ, ἂν κατοικῶσιν εἰς διάφορα καταλύματα; Πρόσωπα τρίτα ὡς πρὸς τὸν ὀφειλέτην. Ἐντολοδόχος, παραγγελιοδόχος, κλητὴρ κλ. Ὁ διευθυντὴς ἑταιρίας τινὸς δὲν εἶναι ὁ préposé ἑκάστου συνεταίρου.

Περὶ τῶν παρὰ τρίτῳ κατασχέσεων, τῶν ἐνεργουμένων εἰς συνεταῖρον τινά.—Τρόπος τῆς καταδιώξεως.

Τί περὶ τῶν κατ' ἀνήλικος ἢ ἀπηγορευμένου κατασχέσεων εἰς χεῖρας τοῦ ἐπιμελητοῦ αὐτοῦ; Παυσάσης τῆς ἐπιτροπείας;

Κατὰ κατασχέσεως εἰς χεῖρας τοῦ συνδίκου;

Περὶ τοῦ μισθώματος ἀκινήτου κατασχεθέντος.»

§ 20ᵇ Τὰ πρόσωπα λοιπὸν ταῦτα, ὁ ἐπίτροπος, ὁ κηδεμὼν κλ. δὲν θεωροῦνται ὡς τρίτοι· ἑπομένως οἱ δανεισταὶ τοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ ἐπιτρόπου διατελοῦντος δὲν δύνανται νὰ ἐνεργήσωσι κατάσχεσιν (saisie arrêt) εἰς χεῖρας ἐκείνων ἐπὶ πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην κατέχουσιν (3).

---

(1) Ἐκεῖνος ὁ κάτοχος, οὗ τὸ ἄτομον σχετικῶς πρὸς τὸ κατεχόμενον πρᾶγμα συγχωνεύεται, οὕτως εἰπεῖν, μὲ τὸ ἄτομον τοῦ ὀφειλέτου, δὲν θεωρεῖται τρίτος· ὡς τρίτος θεωρεῖται ἐκεῖνος, οὗ τὸ ἄτομον σχετικῶς πρὸς τὸ κατεχόμενον πρᾶγμα ἔχει νομικὸν χαρακτῆρα αὐτοτελῆ. Ρ. σ. 70.

(2) Ὥστε δήλωσιν δὲν εἶναι οὗτοι ὑπόχρεοι νὰ κάμωσιν. Ἡ αὐτὴ 3139 ἀπ. καὶ ἀπ. 156 τοῦ 55 ἐφ. Ναυπ. (νομ. σ. 6025).

(3) Τί δὲ ὡς πρὸς τοὺς συζύγους; Δαλλ. saisie arrêt ἀριθ. 38 –41. Ὁ ἐπίτροπος, μετὰ τὴν παῦσιν τῆς ἐπιτροπείας, ὁ ταμίας, ὁ ἐπιστάτης κτλ. (commis ou préposés), ὧν ἡ διαχείρισις ἔλαβε πέρας, καθίστανται τρίτοι ἀπέναντι τοῦ προσώπου, οὗ τὰς ὑποθέσεις διώκησαν. Ἀπὸ τοῦδε δέ, ἂν κατέχωσι πράγματα αὐτοῦ,

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Δυνάμει ποίων έγγράφων ένεργεῖται κατάσχεσις παρὰ τρίτῳ; Τίνι δὲ τρόπῳ (1);

§ 21. Ἡ παρὰ τρίτῳ κατάσχεσις γίνεται δυνάμει δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου, ἀλλὰ καὶ ἄνευ ἐγγράφου δι' ἀδείας τοῦ ἁρμοδίου (2) προέδρου τῶν πρωτοδικῶν, ὅςτις ὁρίζει τότε καὶ τὸ κατασχετέον ποσόν. Ἀδείας δὲ τοῦ προέδρου ἀνάγκη ἐστὶ καὶ ὅταν ὑπάρχῃ μὲν ἔγγραφον, περιέχῃ ὅμως μὴ βεβαίαν ἀπαίτησιν (3). Πολ. δικον. 921, 922 Ρ. σελ. 68 Οἶκον. § 288 σημ. 4. Roger ἀριθ. 101.

Δύναται νὰ ἐνεργηθῇ κατάσχεσις παρὰ τρίτῳ ἄνευ ἀδείας τοῦ προέδρου, ἐὰν ὁ κατασχὼν ἔχῃ εἰς χεῖράς του ἔγγραφον, περιέχον ἐν αὐτῷ εὔλογον πρὸς ἀμφισβήτησιν τῆς ἀπαιτήσεως ἀφορμήν; ὄχι (4). Ἀπόφασις 912 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἐν Νομ. σελ. 5368.

θεωροῦνται ὡς τρίτοι, παρ' οἷς συγχωρεῖται κατάσχεσις εἰς χεῖρας τρίτου. Roger ἀρ. 35. Δαλλ. αὐτ. 41.

Διὰ κατασχέσεως παρὰ τρίτῳ ἐνεργεῖται ἡ δι' ἐγγυήσεως πληρωμὴ τῶν προστίμων, ἃ καθ' ὑπαλλήλων καταγινώσκονται; ζήτ. 1928, δ. Carré pr.

(1) Ἴδε λ. saisie arrêt ἀριθ. 78 ἐπ. Ρουσ. σ. 67, 74. Roger ἀριθ. 130. — Περὶ τῆς πρὸς κατάσχεσιν ἀδείας ὅρα § 7—9 τῆς λ. Συντηρητικὴ Κατάσχεσις.

(2) Ἁρμόδιος εἶναι ὁ τῆς κατοικίας τοῦ ὀφειλέτου ἢ τοῦ τρίτου, ὄχι ὁ τοῦ δανειστοῦ. Ρουσ. σ. 69.

(3) Μέσον προσφυγῆς κατὰ τῆς πράξεως τοῦ προέδρου δὲν ὑπάρχει. Ρουσ. σ. 69. Ρογ. ἀριθ. 153. κατ. σ. 375 σημ. η. Ὁ πρόεδρος δύναται, ἐὰν τὸ κρίνῃ ἀναγκαῖον, νὰ δώσῃ καὶ ὑπὸ ὅρον τὴν ἄδειαν, ὑπὸ ὅρον ἐγγυήσεως.

(4) Ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἡ κατάσχεσις ἐγένετο δυνάμει ἐπιστολῶν, ἐξ ὧν ἐδηλοῦτο ὅτι ὁ καθ' οὗ ἡ κατάσχεσις ἔλαβεν ὡς κλητὴρ ποσόν τι, ἀλλ' ὅτι τὸ ἐδαπάνησεν εἰς ἐκτέλεσιν ἀπαιτήσεως τοῦ κατασχόντος.

— Κατὰ τὰ ἄρθρα 921 καὶ 922 τῆς πολιτ. δικονομίας, πρὸς

§ 22. Δύναται νὰ ζητηθῇ ἡ ἄδεια τοῦ εἰρηνοδίκου, ἐὰν πρόκηται περὶ ποσοῦ μὴ ὑπερβαίνοντος τὰς 300 δραχμάς; ὄχι, ὡς προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 1035, ὅπου κατ' ἐξαίρεσιν καὶ μόνον εἰς λίαν κατεπειγούσας περιστάσεις δίδεται ἡ ἄδεια αὕτη εἰς τὸν εἰρηνοδίκην. Β. ς. 69 ἐν τέλ. Πρβ. Εὑρετ. 18 σελ. 234 ἐπόμ. καὶ 235.

§ 23. Κατάσχεσις δύναται νὰ ἐνεργηθῇ καὶ ἐπὶ τῇ βάσει πρωτοδίκου ἀποφάσεως, διότι καὶ αὕτη δημόσιον ἔγγραφον ἐστὶ καὶ

κατάσχεσιν κινητῶν εἰς χεῖρας τρίτου ἀπαιτεῖται μὲν ἄδεια τοῦ ἁρμοδίου προέδρου, ἀλλὰ τότε μόνον, ὅταν ὁ δανειστὴς δὲν ἔχῃ δικαιόγραφόν τι, ἢ ὅταν εἰς τοῦτο δὲν ἦναι ἐκκαθαρισμένη καὶ εἰσπρακτέα ποσότης. Ἄρα, ὑπάρχοντος δημοσίου ἐγγράφου βεβαιοῦντος τὸ χρέος, ἐπιτρέπεται κατάσχεσις ἄνευ ἀδείας τοῦ προέδρου (923 πολιτικῆς δικονομίας) (α). Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 329 τοῦ 45 (νομ. ἐ. 4238).

—Ὑπαρχόντων δημοσίων ἢ ἰδιωτικῶν ἐγγράφων, δύναται νὰ γενῇ συντηρητικὴ κατάσχεσις εἰς χεῖρας τρίτου καὶ ἄνευ πρὸς τοῦτο ἀδείας τοῦ προέδρου, ἥτις, κατὰ τὰ ἄρθρα 1028, 921, 922 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἀπαιτεῖται μόνον ἐν ἐλλείψει δικαιογράφου, ἢ ὅταν ἡ ἀπαίτησις δὲν ἦναι ἐκκαθαρισμένη· ὥστε, δυνάμει τελεσιδίκων ἀποφάσεων καὶ ἐγγράφου, δι' οὗ ὁ καθ' οὗ ἡ κατάσχεσις ὁμολογεῖ ὅτι ἔλαβε χρήματα τῆς ἀντιδίκου του, συγχωρεῖται κατάσχεσις εἰς χεῖρας τρίτου. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 82 τοῦ 1849.

— Ἡ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μηκέτι κοινοποιηθείσης ὁριστικῆς κατ' ἀντιμωλίαν ἀποφάσεως ἐνεργηθεῖσα κατάσχεσις εἰς χεῖρας τρίτου εἶναι νόμιμος. Πρβ. τὸν ὧδε § 23 καὶ Ἐφ. 8 σ. 257·

ὁ Roger § 128 ἐπόμ. τῆς ἐκδ. τοῦ 1860 ἐξετάζει, διὰ μακρῶν, ταῦτα·

α) Ἂν ὁ ὀφειλέτης, ἀμφισβητῇ τὴν γνησιότητα τοῦ ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου; § 131.

β') Ἂν ἀμφισβητῇ τὸ δημόσιον ἢ τὸ προσβάλῃ ὡς πλαστόν; § 132.

(α) Κατάσχεσις παρὰ τρίτῳ δύναται νὰ ἐνεργηθῇ δυνάμει ἀποφάσεως ἐκκληθείσης; Κεφ. ζ. 1928. κατ. § 33.

χρησιμεύσει ὡς βάσις πρὸς προσημείωσιν ὑποθήκης (1). Μετὰ τὴν ἔκκλησιν ὅμως τῆς ἀποφάσεως ταύτης δὲν συγχωρεῖται κατάσχεσις εἰμὴ ἐὰν ἡ ἀγωγὴ στηρίζεται εἰς ἔγγραφον (Καρ. ζήτ. 1928, Δαλλ. ἀριθ. 94. Οἰκον. § 288) ἢ ἐὰν ἦναι προσωρινῶς ἐκτελεστὴ ἡ ἀπόφασις (πρβ. Ρουσ, σ. 68).

§ 24. Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος κατάσχεσις ἐνεργεῖται οὕτως (2).

Ὁ δανειστὴς συντάσσει καὶ διὰ κλητῆρος κοινοποιεῖ τῷ τρίτῳ (3) δικόγραφον, κατασχετήριον καλούμενον, ὅπερ, ἐκτὸς τῶν προσόντων παντὸς δικογράφου, πρέπει ν' ἀναφέρῃ τὸ ὄνομα καὶ τὴν χρονολογίαν τοῦ ἐγγράφου ἢ τῆς ἀδείας τοῦ προέδρου, δυνάμει τῶν ὁποίων ἐνεργεῖ τὴν κατάσχεσιν, δηλαδὴ δὲν εἶναι ἀναγ-

---

γ') Τὸ ἔγγραφον πρέπει νὰ περιέχῃ ἐνοχήν τινα. § 133. Ἐσωτερικὰ πρόσωπα τοῦ ἐγγράφου. § 134.

δ') Πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ τῷ ὀφειλέτῃ πρὸ τῆς κατασχέσεως § 135. Τοῖς κληρονόμοις; § 136 (πρβ. κατ. § 30 ἐπ.)

ε) Ποία πρέπει εἶναι ἐπιταγή; § 138 ἐπ.

Ἄδεια τοῦ δικαστοῦ.

ς') Ἐν ἐλλείψει ἐγγράφου ἀπαιτεῖται ἄδεια τοῦ δικαστοῦ. § 140.

ζ') Εἶναι ἁρμόδιος πρὸς τοῦτο ὁ πρόεδρος τοῦ πρωτοδικείου; § 141.

η) Προσφυγὴ χωρεῖ κατὰ τῆς πράξεως, δι' ἧς δὲν δίδεται ἢ δίδεται ἡ ἄδεια; § 146, 149[a] ἀν. σ. 373 σημ. 3.

θ) Ἐγγύησις. § 153—157.

ι) Διατυπώσεις τῆς ἀδείας. § 158 ἐπ.

(1) Ἀπόφασις, ἐπιδικάζουσα εἴς τινα ποσόν τι, παράγει εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα νὰ λάβῃ, δυνάμει αὐτῆς, ἀσφαλιστικὰ μέτρα (761 ἐδάφ. 2. Πολ. δικ.), διότι εἶναι δημόσιον ἔγγραφον (1028, 1029 καὶ 929 πολ. δικ.)· ἀπ. πολ. ΑΠ. 247 τοῦ 53.

(2) Πρβ. Roger § 376 ἐπ. τῆς τοῦ 60 ἐκδ.

Ἡ πρὸς ἐκτέλεσιν ἐκτελεστοῦ τίτλου παρὰ τρίτῳ κατάσχεσις ἰσχύει γενομένη διὰ κλητοτικῆς ἐκθέσεως ὁμοῦ, κατὰ τὴν 379 τοῦ 1861 ἀπόφασιν ἐφετῶν Ναυπλίας (σελ. 199 ἐφημερίδος δικαστηρίων). Οἰκον. § 288 σημ. 5.

(3) Ὅταν παρὰ δημοσίῳ ὑπαλλήλῳ ἴδε κατωτέρω § 63 καὶ Roger § 412 ἐπ.

καῖον νὰ περιέχῃ πλῆρες ἀντίγραφον τῶν τίτλων τούτων, ἀλλὰ μνείαν ἁπλῶς αὐτῶν. Καῤ. ζήτ. 1938. Δαλλ. ἀριθ. 204. Οἰκον. § 288 σημ. 6.—Ἔτι τὴν κατασχετέαν ποσότητα (1) καὶ διορισμὸν ἀντικλήτου τοῦ ἐνεργοῦντος τὴν κατάσχεσιν (ἂν ὑπάρχῃ (2) ἀνάγκη), ἐὰν δὲν κατοικῇ αὐτόθι ὁ ἐνεργῶν τὴν κατάσχεσιν. Ῥουσόπ. σελ. 75.

Γνωστοποιεῖται δὲ ὁ τοῦ ἀντικλήτου διορισμός. Πληρεξουσίου δὲ δικηγόρου διορισμὸς δὲν ἀρκεῖ. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 178 τοῦ 1860, ἀναιροῦσα τὴν 18264 ἀπόφασιν ἐφετῶν Ἀθ. καὶ φέρουσα (3)·

«Ἐπειδὴ καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου (ἄρθρον 200 καὶ 204) καὶ κατὰ τὰς τῆς πολ. δικονομίας (ἄρθρον 863), εἰς τὰς ἀναγκαστικὰς κατασχέσεις, ὁσάκις ὁ δανειστὴς δὲν κατοικεῖ εἰς τὴν καθέδραν τοῦ δικαστηρίου, ὅπου ἐνεργεῖται ἡ ἐκτέλεσις, ὀφείλει νὰ διορίσῃ ἀντίκλητον καὶ νὰ γνωστοποιήσῃ τοῦτο εἰς τὸν ἀντίδικόν του, ἡ δὲ ὑποχρέωσις αὕτη ἔχει ἰδίως εἰς τὰς ἀναγκαστικὰς ἐκτελέσεις,καὶ μάλιστα ὅταν πρόκηται περὶ ἐμπορικῆς ὑποθέσεως,σπουδαῖον χαρακτῆρα, καὶ εἶναι οὐσιώδης, καθότι ὁ ὀφειλέτης δύναται προκαταβάλλων τὸ χρέος του εἰς τὸν ἀντίκλητον ν' ἀπαλλαγῇ τῶν σπουδαίων συνεπειῶν εἰς ἃς δύναται νὰ ὑποκύψῃ ἡ ἐμπορική του πίστις καὶ κατάστασις, ὡς ἐκ τῆς διατηρήσεως τῶν κατ' αὐτοῦ ἐνεργηθέντων ἀναγκαστικῶν μέτρων, ὅπερ δὲν δύναται νὰ πράξῃ μὴ ὑπάρχοντος ἐν τῷ τόπῳ τῆς καταδιώξεως προσώπου, εἰς ὃ νὰ καταβάλῃ τὸ χρέος του. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ τῶν λοιπῶν τῆς δικογραφίας ἐγγράφων ἀποδεικνύεται,ὅτι ὁ ἐνεργήσας τὴν προκειμένην

---

(1) Ἄλλοτε αἱ κατασχέσεις εἰς χεῖρας τρίτου ἐγίνοντο διὰ κλητῆρος, ὡς ἀναγκαστικαί, ἀλλ' ἡ νομολογία ἐκείνη ἀπεδοκιμάσθη. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 323 τοῦ 1855, κυροῦσα τὴν 393 τοῦ 1854 ἀπόφασιν ἐφετῶν Ναυπλίας ἐν νομ. σελ. 5918. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 529 τοῦ 1850 ἐν νομ. σελ. 5342. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 132 τοῦ 1852, ἀναιροῦσα τὴν 965 ἐφετῶν Ναυπλίας. Πρβ. κατ. § 25.

(2) Ἄλλως εἶναι ἄκυρος ἡ κατάσχεσις. Καῤῥ. ζ. 1826[2] Καλλ. ἀρ. 208—211. Οἰκ. 288 σημ. 7.

(3) Πρβ. δὲ ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 368 τοῦ Νοεμβρίου 1861, ὅτι ἡ ἰδιότης τοῦ πληρεξουσίου συνεπάγεται τὴν τοῦ ἀντικλήτου.

ἀναγκαστικὴν ἐκτέλεσιν Ἐμμ. Γιουρδῆς, ἐπὶ τοῦ πλοίου τοῦ ὀφειλέτου του, εἶναι κάτοικος Ὕδρας, καὶ οὐδὲ ἡ ἀπόφασις βεβαιοῖ ὅτι διώρισεν ἐνταῦθα, ὅπου ἐνηργήθη ἡ ἐκτέλεσις, ἀντίκλητον, οὐδὲ κἂν τὸ διατείνεται ὁ ἀναιρεσίβλητος· ἐξεναντίας δὲν ἀντικρούει τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι οὐδέποτε τῷ ἐγνωστοποιήθη παρὰ τοῦ δανειστοῦ του διορισμὸς ἀντικλήτου τινός· ἄρα παραδεχομένου τοῦ ἐφετείου ὅτι ὁ διορισμὸς δικηγόρου πληρεξουσίου τοῦ δανειστοῦ, καὶ οὗτος ἄνευ γνωστοποιήσεως, ἤρκει, παρεβίασε τὰς εἰρημένας διατάξεις τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, καὶ τὰς ἀνωτέρω οὐσιώδεις διατ. τῆς πολιτικῆς δικ.»

§ 24² Τὸ κατασχετήριον πρέπει νὰ μνημονεύῃ τὸ δικαστήριον, τὸ ὁποῖον θέλει δικάσει περὶ τοῦ κύρους τῆς κατασχέσεως; Ἴδε τὴν 145 τοῦ 53 ἀπ. τοῦ ΑΠ.

§ 25. Ὁ τρίτος, παρ' ᾧ ἐνεργεῖται κατάσχεσίς τις, ἔχει συμφέρον ἀνεξάρτητον ἐκείνου τοῦ ὀφειλέτου νὰ ἐξετάσῃ τὸ κῦρος τῆς δεσμευούσης αὐτὸν πράξεως, ἡ δὲ ἔλλειψις τῆς δηλώσεως δὲν ἀποκλείει τὸν ἀνακόπτοντα τοῦ δικαιώματος νὰ προσβάλῃ τὴν κατάσχεσιν, καθόσον διὰ τῆς δηλώσεως κανονίζονται τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐγκαίρου κατασχέσεως· ὥστε ἡ ἔλλειψις ἀντιῤῥήσεως ὡς πρὸς τὰ ἀποτελέσματα δὲν καθιστᾷ ἀπαράδεκτον τὴν ὡς πρὸς τὴν αἰτίαν ἀντίῤῥησιν· ἄρα ὁ τρίτος δύναται νὰ προτείνῃ, ὅτι ἡ κατάσχεσις δὲν ἐνηργήθη διὰ κατασχετηρίου (1), ἀλλὰ δι' ἐκθέσεως τοῦ κλητῆρος. Ἀπ. 7210 τοῦ 50 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

§ 26. Ὁ τρίτος, παρ' ᾧ ἐνεργεῖται κατάσχεσίς τις, ἔχει συμφέρον νὰ ἐξετάσῃ τὸ βάσιμον τοῦ τίτλου, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἐνεργεῖται ἡ κατάσχεσις αὕτη, ὡς καὶ τὸ περὶ ὑπάρξεως τοῦ χρέους, καθ' ὅσον δὲν ὑπάρχει τελεσιδικία κατὰ τοῦ ὀφειλέτου. Πρβ. ἀπ. ἐφ. Ἀθ. 10526.

§ 27. Τὴν ἀκυρότητα τῆς ἐνεργηθείσης κατασχέσεως δύναται νὰ προτείνῃ οὐ μόνον ὁ τρίτος, ἀλλὰ καὶ ὁ ὀφειλέτης αὐτός, καθόσον ἀμφότεροι ἔχουν συμφέρον πρὸς ἀκύρωσιν. Ῥουσ. σελ. 76. Πρβ. Roger § 382 ἐπ.

Ἐν τῇ δίκῃ ταύτῃ δύναται νὰ προτείνῃ ὁ ὀφειλέτης ὅσας ἀκυρωτικὰς κατὰ τῆς κατασχέσεως ἔχει ἐνστάσεις, ἀλλὰ καὶ δι' ανα-

---

(1) Ὅτι δὲ διὰ κατασχετηρίου, ὅρα ἀπ. 5517 ἐφ. Ἀθηνῶν. Ὅρα ἀνωτ. § 24.

κοπῆς κατὰ τῆς κατασχέσεως δύναται νὰ πράξῃ τὸ αὐτὸ οὐ μόνον αὐτός, ἀλλὰ κα. ὁ τρίτος. Carré ζήτ. 1919[a] Ἀπόφασις ΑΠ. 217 τοῦ 53, ρίκ. § 289 σημ. 4.

§ 28. Ὁ Α ἐνήργησεν ἀναγκαστικὴν κατάσχεσιν κατὰ τοῦ Β, ὅστις, ἀνακόψας αὐτήν, ἐπρότεινεν ὅτι ὁ Α δὲν ἠδύνατο νὰ ἐνεργήσῃ κατάσχεσιν, ἐπειδὴ αὐτὸς ὁ Β εἶχε προλάβει νὰ κατάσχῃ εἰς χεῖράς του τὸ ποσόν, δι' ὃ ἐνήργησε κατάσχεσιν ὁ Α.—Ὁ Α ἀντέτεινε λέγων, ὅτι ὁ Β δὲν εἶχε τίτλον, ἵνα ενεργήσῃ κατάσχεσιν εἰς χεῖράς του. Ἀνεφύη λοιπὸν τὸ ζήτημα, ἂν παρεμπιπτόντως ἠδύνατο νὰ εξετασθῇ τὸ ζήτημα τοῦτο; Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν (ἀπόφασις 11304 τοῦ 1853) ἔλυσε καταφατικῶς τὸ ζήτημα, καὶ οὕτως ἐκήρυξεν ἄκυρον τὴν εἰς χεῖρας τοῦ Β γενομένην παρὰ τοῦ ἰδίου κατάσχεσιν διὰ τὸν λόγον, ὅτι δὲν ἐστηρίζετο εἰς ἔγγραφον, ἢ εἰς ἄδειαν τοῦ προέδρου (921, 922, 1928 πολ. δικ.).

§ 29. Ἡ ἀνατροπὴ τῆς περὶ τοῦ κύρους τῆς κατασχέσεως διαδικασίας δὲν συνεπιφέρει καὶ τὴν ἀνατροπὴν τῆς πράξεως τοῦ προέδρου, δυνάμει τῆς ὁποίας ἐνηργήθη ἡ κατάσχεσις αὕτη. Επομένως δύναται νὰ ἐνεργηθῇ, ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῆς, νέα κατάσχεσις (1). Γαλλ. νομολ. (νομικ. 961).

§ 29[a] Ἕτερα ζητήματα περὶ τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς κατάσχεσιν ἐγγράφων, ὅρα ἐν λέξει Συντηρητικὴ Κατάσχεσις § 7-9 μετὰ τῶν ὑποσημ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Προεπίδοσις τοῦ ἐγγράφου ἀπαιτεῖται (2);

§ 30 Ὁ ἔχων ἐκτελεστὸν τίτλον, δυνάμει τοῦ ὁποίου πρόκειται νὰ ἐνεργήσῃ κατάσχεσίν τινα παρὰ τρίτῳ, εἶναι ὑπόχρεως νὰ κοινοποιήσῃ πρότερον τὸ ἔγγραφον ἐκεῖνο εἰς τὸν ὀφειλέτην; (3). Οἱ

(1) Πρβ. ἀπ. ἐφ. Ἀθ. 11012.

(2) Πρβ. Εὐνομ. τόμ. 8 σελ. 257 § 31. Ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται ἡ κοινοποίησις τῆς ἀδείας τοῦ προέδρου. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 5235.—Πρβ. § 11 τῆς λέξεως Συντηρητικὴ Κατάσχεσις καὶ τὴν σημ. δ. τοῦ § 21.

(3) Δὲν ἀπαιτεῖται πρὸς ἔναρξιν τοῦ εἴδους τούτου τῆς ἐκτελέσεως προεπίδοσις τινὸς ἐγγράφου πρὸς τὸν ὀφειλέτην. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 247 τοῦ 1851, ἀναιροῦσα τὴν 102 τοῦ 1851 ἀπόφασιν ἐφετῶν Ναυπλίας. Δαλλ. ἀριθ. 217. Ρομσ. σελ. 68. Ὁ κ. ν. § 288 σημ. 5.

ἐν Ναυπλίῳ ἐφέται διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 103 τοῦ 1851 ἀποφάσεώς των ἔλυσαν καταφατικῶς τὸ ζήτημα τοῦτο, ἀλλ' ὁ Ἄρειος Πάγος ἀνήρεσε τὴν ἀπόφασίν των διὰ τῆς 401 τοῦ 1852· μὲ τὴν ἀπόφασιν δὲ τούτου ἐσυμφώνησαν καὶ οἱ ἐν Ἀθήναις ἐφέται. (Ἀπόφασις τῆς 14 Μαρτίου 1851 μεταξὺ Μ. Ἰατροῦ καὶ Στεφανάκιδων, καὶ 10491 τοῦ 53).

§ 31. Καμμία ὅμως διάταξις τοῦ νόμου δὲν ἀπαγορεύει ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, τὴν εἰς τὸν τρίτον συνεπίδοσιν τοῦ κατασχετηρίου καὶ τῆς περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως ἀγωγῆς. Ἀπόφασις 11488 τοῦ 1853 Τρ. Β.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ϛ'.

Ἐπὶ ποίων ἀντικειμένων ἐνεργεῖται κατάσχεσις παρὰ τρίτῳ;

§ 32—37. Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἔγραψα τὰ εἰκότα ἐν λ. Συντηρητικὴ Κατάσχεσις § 13—32· 33—51, ἔνθα παραπέμπω τὸν ἀναγνώστην (1).

---

(1) Παρέλιπον ἐκεῖ τὰ ἑξῆς·

α') Τὸ μὴ κατασχετέον μέρος τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων δύναται νὰ κατασχεθῇ πρὸς πληρωμὴν διατροφῆς ὀφειλομένης τῇ ἑαυτοῦ συζύγῳ ἢ τοῖς τέκνοις; Ὅρα τὴν λύσιν τοῦ σπουδαίου τούτου ζητήματος εἰς Εὕρετ. τόμ. 8 σελ. 249.

β') Πότε γίνεται κατάσχεσις ἐπὶ τοῦ ὀφειλομένου δυνάμει συναλλαγματικῆς ἢ γραμματίου; Μόνον ὅταν συγχωρῆται ἀντίστασις εἰς τὴν πληρωμήν, τουτέστιν ὅταν ὁ κομιστὴς μὲν πτωχεύσῃ, δὲν προτείνηται δὲ περίπτωσίς τις τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 149 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου περιπτώσεων. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 244 τοῦ 60. Πρβ. Εὑρ. τ. 18 σ. 246 ἐδ. ε.

γ') Συγχωρεῖται κατάσχεσις τῶν χρημάτων, ἅτινα εἰσὶ παρακατατεθειμένα εἰς ἐγχώριον τράπεζαν παρ' ἀλλοδαποῦ; Ὅρα τὴν λ. Τράπεζα.

δ') Δύναται νὰ κατασχεθῇ εἰς χεῖρας τρίτου καὶ δάνειον ἔντοκον μὴ ληξιπρόθεσμον. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 101 τοῦ 48, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 1037, 927 καὶ 889 τῆς πολιτικῆς δικονομίας συνδυαζομένων, δύναται

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Διὰ ποίας ἀπαιτήσεις συγχωρεῖται κατάσχεσις παρὰ τρίτῳ (1);

§ 38. Ἀπαραίτητον εἶναι ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ νὰ ἦναι βεβαία (ὄχι ἀναμφισβήτητος) ἡ ἀπαίτησις τοῦ δανειστοῦ, μὴ ἐξηρτημένη δηλαδὴ ἀπό τινος ὅρου (Ῥουσ. σελ. 67—68). Δι' ἀπαι-

---

νὰ κατασχεθῇ εἰς χεῖρας τρίτου καὶ δάνειον ἔντοκον μὴ ληξιπρόθεσμον· εἰς δὲ τοιαύτην περίστασιν, ὁ τρίτος δὲν ἀπαλλάττεται τῆς πληρωμῆς τοῦ τόκου ἕνεκα τῆς κατασχέσεως, ὁ δὲ κατασχὼν τότε μόνον ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν, ἐὰν τὰ κατασχεθέντα ἦσαν ληξιπρόθεσμα, ἕτοιμα πρὸς πληρωμὴν, καὶ ἐτέθησαν ἀποδεδειγμένως εἰς ἀργίαν. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, οὐδεμία ἀπόδειξις προσήχθη οὔτε ἐκ μέρους τοῦ Χριστοφίλη, οὔτε ἐκ μέρους τῶν Μαμάκιδων, ὅτι αἱ δραχ. 700 ἤθελον πληρωθῇ ἀπὸ τὸν Π. Χριστοφίλην εἰς τοὺς Μαμάκιδας ὅτε ἐγένετο ἡ κατάσχεσις ἐκ μέρους τῆς Γεωργούλας, καὶ ὅτι ἕνεκα ταύτης καὶ μόνης ἐμποδίσθη διὰ πολὺν ἢ ὀλίγον χρόνον, καὶ αἱ κατασχεθεῖσαι δρ. ἔμειναν εἰς ἀργίαν· ἄλλως, κατὰ τὸν μὴ ἀντικρουσθέντα ἰσχυρισμὸν τῆς ἐκκαλούσης, ὁ Π. Χριστοφίλης κατεδικάσθη νὰ πληρώσῃ εἰς τοὺς Μαμάκιδας τὰ εἰς χεῖράς του χρήματα τοῦ Σ. Μαμάκη ἐντόκως· ὅθεν εἶναι ἄδικον νὰ λάβωσι τόκον διπλοῦν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου· ἑπομένως ἡ ἀπόφασις τῶν πρωτοδικῶν δὲν εἶναι ὀρθὴ κατὰ τοῦτο, καὶ ἡ ἔφεσις εἶναι βάσιμος». Πρβ. τὴν λ. Ὑπεύθυνος.

(1) Πρβ. Δαλλ. λ. saisie arrêt ἀριθ. 49.—Διὰ τὸ ὑπὸ προθεσμίαν ὀφειλόμενον; Εὑρετ. σελ. 241, 242.—Ὅρα τὴν προηγουμένην ἀπόφασιν.

— Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 1036, 922 καὶ 955 τῆς πολιτικῆς δικονομίας προκύπτει, ὅτι συντηρητικὴ κατάσχεσις, ὅταν ἀποβλέπῃ ὄχι διεκδίκησιν, ἀλλ' ἐξασφάλισιν ἀπαιτήσεως, δὲν ἐπιτρέπεται, ἂν ἡ ἀπαίτησις δὲν ἐξεκαθαρίσθη εἰς χρήματα. Ἀπόφ. 7955 τοῦ 51 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

— Δύναται νὰ γίνῃ κατάσχεσις συντηρητικὴ ἐπὶ ἀκαθαρίστου ποσοῦ, ὅπερ δύναται νὰ ἐκκαθαρισθῇ μετὰ τὴν κατάσχεσιν μεταξὺ τοῦ κατασχόντος καὶ τοῦ παρ' ᾧ κατεσχέθησαν τρίτου. Ἀπόφασις

τήσεις (2) ὑπὸ αἵρεσιν ἢ προθεσμίαν δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ κατάσχεσις, διότι αὕτη ἀναγκαῖον ἐπακόλουθον ἔχει τὴν ἀγωγήν, ἥτις ἐν ταῖς ὑπὸ αἵρεσιν ἢ προθεσμίαν ἀπαιτήσεσιν ἀπαράδεκτος ἐστὶ (πολ. δικον. 1026. Καῤῥ. ζήτ. 1926. Δαλλ. ἀριθ. 72). Οἱ γερμανοὶ συγγραφεῖς, ὡς παρατηρεῖ ὁ Οἰκον. § 288 σημ. 4, ἄλλως ἀποφαίνονται. Ὁ Οἰκονομίδης συμμερίζεται, ὡς φαίνεται, τὴν πρώτην γνώμην, προσθέτει ὅμως ὅτι, ὅταν ἡ προθεσμία λήγῃ πρὸ τῆς ἀπαιτουμένης πρὸς κίνησιν τῆς ἀγωγῆς προθεσμίας, ἡ κατάσχεσις εἶναι ἰσχυρά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Π'.

Ἀγωγὴ περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως (3).

§ 39. **Ὁ δανειστὴς ὀφείλει νὰ κινήσῃ τὴν περὶ κύρους τῆς ἀπαιτήσεως καὶ τῆς κατασχέσεως ἀγωγὴν (4) ἐντὸς 8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κατασχέσεως.**

πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 109 τοῦ 1847, ἣν ἐν Εὑρετηρ. τόμ. 5 σελ. 262 (α).

(2) Πρβ. λ. Κατάσχεσις ἀρ. 21 ἐπ.

(3) Οἰκ. § 289. Roger § 462—476.

(4) Ἐκ τοῦ ἄρθρου 1042 τῆς πολιτικῆς δικονομίας τοῦ συνδυαζομένου μὲ τὰ ἄρθρα 925 καὶ 923 ἐξάγεται, ὅτι ἀφοῦ ἐνεργηθῇ ἡ κατάσχεσις εἰς τὰ κατασχεθέντα ἀντικείμενα καὶ παραδοθῶσιν εἰς τὸν μεσεγγυοῦχον, ἀπαιτεῖται, ἐντὸς 8 ἡμερῶν, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς κατασχέσεως, νὰ κοινοποιῆται αὕτη εἰς τὸν ὀφειλέτην, κοινοποιουμένης ἐνταυτῷ κυρίας ἀγωγῆς, ἐὰν αὕτη δὲν ὑπάρχῃ ἐκκρεμὴς ἤδη· δὲν ὑπάρχει δὲ νόμιμος περίπτωσις πρὸς ἐπέκτασιν τῆς προθεσμίας ταύτης ὅταν ὁ τόπος τῆς κατασχέσεως καὶ τῶν κατοικιῶν τῶν διαδίκων ἦναι ὁ αὐτός. Ἀπ. 4658 τοῦ 48 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ. Ὅρα κατ. § 41.

Ὑπάρχει ὑφαίρεσις κατασχεθέντος, ἐὰν ἐντὸς τῆς ὑπὸ τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὁριζομένης ὀκταημέρου προθεσμίας δὲν ἐγένετο ἡ περὶ τοῦ κύρους τῆς κατασχέσεως ἀπαιτουμένη ἀγωγή; Ὄχι,

---

(α) Ἡ ἀπόφασις εἶναι ἀξία περιεργείας.

§ 40. Τὰ περὶ τῆς ἐμπροθέσμου κινήσεως τῆς ἀγωγῆς διατηρῶνται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς κατασχέσεως (1). Η ἀκυρότης αὕτη ἐπέρχεται ἅμα ἡ προθεσμία παρέλθῃ, ὥστε ἡ μετὰ ταύτην κινηθεῖσα ἀγωγὴ εἶναι ἄνευ ἀποτελέσματος. Κὸρβ. ζήτ. 1946· ἡ δὲ μεταβίβασις ἢ καταβολὴ τοῦ χρέους μετὰ τὴν προθεσμίαν

κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθμὸν 41 τοῦ 1848 ποινικὴν ἀπόφασιν τοῦ 'Αρείου Πάγου. Πρβ. ὅμως τὴν λ.. ὑφαίρεσις καὶ Εὐρ · 18 σ. 257 ἐπ.

Γενομένης συντηρητικῆς κατασχέσεως εἰς χεῖρας τρίτου, ἡ ἀγωγὴ, ἡ περὶ τοῦ κύρους τῆς κατασχέσεως (ὅταν ἡ κυρία ἀγωγὴ δὲν ἦτον ἤδη ἐκκρεμὴς), δὲν πρέπει νὰ περιέχῃ αἰτήσεις ἀπαιτούσας ἀπόφασιν προδικάζουσαν ἔνστασιν ἢ ἀγωγὴν, τὴν ὁποίαν ὁ ἐναγόμενος δύναται τυχὸν νὰ προτείνῃ. 'Απόφ. ἐφ. Ν. 239 τοῦ 45, ἣν ὅρα ἐν Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 219 ἐν τέλει.

(1) Οὕτως οἱ ἐν Ναυπλίῳ ἐφέται διὰ τῆς 176 τοῦ 1845 (νομ. σ. 4168) 167 τοῦ 41 ἣν ἴδε εἰς Εὐρ. τ. 8 σ. 258 ἑπόμ. Κατ' αὐτοὺς, ἁπλῆ κλῆσις δὲν ἀναπληροῖ τὴν ἀγωγὴν, οὔτε θεωρεῖται ἐκπληρωθεῖσα ἡ τοῦ νόμου διάταξις, ὅταν ἡ ἀγωγὴ κοινοποιηθῇ εἰς τὸν τρίτον μόνον. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 74 τοῦ 1837 (Εὐρ. τ. 8 σ. 262).

—Ὀφείλει ὁ κατασχὼν εἰς χεῖρας τρίτου πράγματα ἢ χρήματα ἀνήκοντα εἰς τὸν ὀφειλέτην αὐτοῦ, νὰ κλητεύσῃ, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, τὸν τρίτον ἐντὸς 8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κατασχέσεως περὶ τοῦ κύρους αὐτῆς; Ὄχι. 'Απόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 74 τοῦ 1837. (νομ. σελ. 636). Ὅρα αὐτὴν εἰς Εὐρ. τ. 8 σ. 262.

—Ὅταν περὶ τῆς σφραγίσεως δὲν συνταχθῇ ἔκθεσις ἢ δὲν κοινοποιηθῇ εἰς τὸν ὀφειλέτην ἐντὸς 8 ἡμερῶν ἡ περὶ κύρους ἀγωγὴ, ἡ σφράγισις αὕτη θεωρεῖται αὐτοδικαίως ἄκυρος, ἡ δ' ἔνστασις αὕτη δύναται νὰ προταθῇ κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν. 'Απόφ. ἐφ. Ν. 141 τοῦ 1837 (νομ. σ. 966).

—Η διάταξις τοῦ ἄρθρου 925 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἀφορῶσα τὴν κλήτευσιν εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον ἐντὸς 8 ἡμερῶν, δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὰς πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς δικονομίας λαβούσας χώραν μεσεγγυήσεις. 'Απόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 146 τοῦ 1836 (νομ. σελ. 3460).

— Εἰς τὰς μεσεγγυήσεις τὰς ἐνεργηθείσας ὑπὸ τὸ κράτος τῆς πολιτικῆς διαδικασίας, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 925

ταύτην γενόμεναι ἰσχυραί εἰσιν, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐξαναγκασθῇ εἰς ἀπότισιν (1) αὐτῶν δύναται ὁ τρίτος. (Καρῥ. ζ. 1949. Δαλλ. ἀρ. 255. 313. Οἰκ. § 289 σημ. 2).

τῆς νέας δικονομίας; Ὄχι. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 47 τοῦ 37 ἐν Εὐρ. 8 σ. 261. Πρβ. κατ. § 62 ἐπ.

— Ἡ παράλειψις τῆς ἐγκαίρου γνωστοποιήσεως ἢ μὴ κλητεύσεως περὶ τοῦ κύρους τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως ἐπιφέρει αὐτοδικαίως τὴν ἀκύρωσιν καὶ μηδένισιν τῆς γενομένης κατασχέσεως; Ὄχι, κατὰ τὸ 69 τοῦ 1840 βούλευμα τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, 8 ὅρα εἰς Εὐρ. τ. 8. Πρβ. Roger § 481.

Ναί, κατὰ ἄλλας ἀποφάσεις μνημονευομένας εἰς τὸ προκείμενον ἄρθρον. Ἂν ἐντὸς 8 ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ἡ κατάσχεσις ἐνηργήθη, δὲν ἐγνωστοποιήθη εἰς τὸν τρίτον ἡ περὶ κύρους ἀγωγή, μένει αὐτοδικαίως ἄκυρος καὶ ἄνευ νομίμων συνεπειῶν. (1042, 910, 925, 927 πολ.)· ὅθεν δικαίωμα ἀποζημιώσεως δὲν χορηγεῖ, ἐπειδὴ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει κώλυμά τι δὲν φέρει. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 17522 τοῦ 59. Πρβ. Roger § 483.

(1) Ἡ 16070 τοῦ 1858 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἥτις ἐπεκυρώθη καὶ ὑπὸ τοῦ ΑΠ. (α) φέρει·

«Ἐπειδὴ ἠδύνατο μέν τις εἰπεῖν, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν δὲν ὀφείλει νὰ πληρώσῃ χρέος τοῦ Ζήση Μαργαρίτου πρὸς τὸν Ἀναστάσιον Καραμῖχον, ἂν οὗτος δὲν ἔχῃ ἢ δὲν προκαλέσῃ ἀπόφασιν κατ' ἐκείνου· τοιοῦτον δὲ εἶναι καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ ἄρθρου 925 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καθ' ὃ ὁ κατασχὼν κλητεύει τὸν ὀφειλέτην, διὰ νὰ λάβῃ κῦρος ἡ ἐν τῷ κατασχετηρίῳ κυρία ἀπαίτησις, ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως, ἂν καὶ ἐκ τοῦ ἱστορικοῦ τῆς ἀποφάσεως ἐξάγεται ὅτι τοιαύτη κλῆσις ἔλαβε χώραν, πλὴν δὲν ἐξεδόθη ἀπόφασις περὶ τούτου· ὥστε ἔπρεπεν ἤδη νὰ ἐπισπευσθῇ τοῦτο.

»Ἐπειδὴ ὅμως τὸ διατακτικὸν τῆς ὑπ' ἀριθ. 8222 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν φέρει ὅτι ἀναγνωρίζεται ὁ Ἀργύρης Μαργαρίτης ὀφειλέτης (καὶ βεβαίως πρὸς τὸν Καραμῖχον) μόνον δραχμῶν 608, αἳ ὁποῖαι κατεσχέθησαν· τούτου δ' οὕτως ἔχοντος, ὁ Καραμῖχος ἔχει τίτλον κατὰ τοῦ Ἀρ-

---

(α) Ὅρα Οἰκ. § 289 σημ. 4.

§ 41. Η προθεσμία τῶν 8 ἡμερῶν ἐπεκτείνεται, ἐὰν ὁ τρίτος ἔχῃ ἄλλην κατοικίαν τῆς τοῦ δανειστοῦ (1). Ὅρα ἀν. σ. 381 σημ. Ἐὰν δὲ ἡ ἀνάγκη τῆς τοιαύτης παρεκτάσεως (2) ἐξάγηται ἐκ τῆς εἰς τὰ ἄρθρα 195, 196 παραπομπῆς τοῦ ἄρθρου 925, τοῦτο ἀναφέρει προσέτι ἑτέραν τινὰ παρέκτασιν ἀνάλογον τῆς ἀποστάσεως τῆς κατοικίας τοῦ τρίτου, ἀπὸ τῆς κατοικίας τοῦ δανειστοῦ· λοιπὸν 1) ἀπόστασις ἑωσοῦ λάβῃ ὁ δανειστὴς τὸ ἐπιδοτήριον τῆς κατασχέσεως· 2) ἀπόστασις ἑωσοῦ ἐπιδώσῃ τὴν ἀγωγήν του· 3) διορία 8 ἡμερῶν διὰ τὴν ἰδίαν του ἐνέργειαν. Ρουσ. σ. 77.

Η διορία τῶν 8 ἡμερῶν λογίζεται ἀπὸ τῆς ἐπιούσης, κατὰ τὸ ἄρθρον 193 πολ. δικ. Πρβ. Roger § 456.

§ 41[a] Ἐπὶ κατοικίας τοῦ τρίτου ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ; Οἰκον. § 289 σημ. 1. ὅρα καὶ κατ. § 62 ὑποσ.

§ 42. Ἔχει κῦρος κατάσχεσις συντηρητικὴ παρὰ τρίτῳ ἐνεργηθεῖσα ἐκκρεμοῦς οὔσης τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως, ἐὰν δὲν κινηθῇ ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀγωγὴ παρεμπίπτουσα περὶ τοῦ κύρους τῆς κατασχέσεως; Η πλειονοψηφία τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἔλυσεν ἀποφατικῶς τὸ ζήτημα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 539 τοῦ 1852 ἀποφάσεως (ἐν νομ. σελ. 5629) (3).

γύρη Μαργαρίτη, καὶ δυνάμει αὐτοῦ δύναται νὰ τὸν καταδιώξῃ ἀπαιτῶν τὸ ποσὸν αὐτό.

»Ἐπειδὴ ἑπομένως πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ προκειμένη ἀγωγὴ καὶ νὰ διαταχθῶσιν οἱ τρίτοι, παρ' οἷς ἐγένετο κατάσχεσις, νὰ πληρώσωσι τὸ ποσόν.

»Ἐπειδὴ τὴν σκέψιν ταύτην δὲν παρακρούει ἡ τοῦ ἐκκαλοῦντος παρατήρησις, ὅτι δὲν ἔχει ὁ Καραμῖχος ἀπόφασιν ὑποχρεοῦσαν αὐτὸν (τὸν ἐκκαλοῦντα) νὰ δώσῃ τὰ χρήματα, διότι ναὶ μὲν τοῦτο ἀποτελεῖ ἀταξίαν εἰς τὴν διαδικασίαν, ἀλλ' ὄχι τοιαύτην, ὥστε νὰ ἐπιφέρῃ ἀκυρότητα, καὶ ἀδιάφορον εἶναι τί ἔπραξε τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1641 ἀποφάσεώς του».

(1) Κατὰ τὴν γαλλικὴν δικονομίαν (ἄρθρον 563) δίδοται διπλῆ παρέκτασις ὅταν καὶ ὁ ὀφειλέτης ἔχει διάφορον τῆς τοῦ δανειστοῦ κατοικίαν, ὅπερ κατὰ παραδρομὴν παρέλειψεν ὁ ἐγχώριος νομοθέτης. Ἐπὶ δὲ τῆς κατοικίας τοῦ τρίτου ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐφαρμόζεται τὸ ἄρθρον 541. Carré ζήτ. 1947. Roger ἀριθ. 460. Dalloz ἄρ. 243.

(2) Εὔρ. 8 σ. 258.

(3) Ἐπὶ κατασχέσεως εἰς χεῖρας τρίτου, καί, ἄν, κατὰ τὴν

§ 43. Διὰ τῆς ἀγωγῆς αὐτῆς γνωστοποιεῖ τῷ ὀφειλέτῃ καὶ τὴν γενομένην κατάσχεσιν (925) πολ. Ἂν ὅμως ἡ γνωστοποίησις αὕτη γίνῃ καὶ χωριστά, δὲν εἶναι ἄκυρος. Καρ. ζ. 1945 ἑξ.

§ 44. Εἶναι ἀπαραίτητον νὰ δειχθῇ ἡ ἀγωγὴ πλήρη τοῦ κατασχετηρίου ἀντίγραφον; Ὄχι. Καρβ. ζητ. 1045 τετρ. Βαλλ. ἐφημ. 247. Οἰκον. § 289 σημ. 5. Τὸ ἄρθρον 925 τῆς πολιτικῆς δικονομίας δὲν διατάττει νὰ κοινοποιῆται τὸ κατασχετήριον πρὸς τὸν ὀφειλέτην, ἀλλ' ἀρκεῖ ἡ περὶ τῆς κατασχέσεως γνωστοποίησις, εἶπον οἱ ἐν Ἀθήναις ἐφέται (ἀπ. 17169), ἐπιεικέστερον δικάζοντες.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 925 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὁ δανειστὴς πρέπει νὰ κοινοποιῇ τὴν κατάσχεσιν εἰς τὸν ὀφειλέτην, ἡ δὲ κοινοποίησις τοῦ ἐπιδοτηρίου, ἐξ οὗ ἀποδεικνύεται ἡ τῆς κατασχέσεως ἐπίδοσις πρὸς τὸν τρίτον, δὲν ἀναπληροῖ ἐκείνην. Ἀπ. ἐφετ. Ἀθηνῶν 15175 τοῦ 57.

§ 45. Τὸ δημόσιον, ἐνεργοῦν κατάσχεσιν παρὰ τρίτῳ, δυνάμει τοῦ περὶ καθυστερούντων διατάξεων, δὲν ὀφείλει νὰ ἐνάγῃ ἀγωγὴν περὶ κύρους κατασχέσεως, ὡς εἰς ἄλλας περιπτώσεις διατάσσει τὸ ἄρθρον 925 τῆς πολιτικῆς δικονομίας — ἀρκεῖ νὰ γνωστοποιήσῃ τὴν κατάσχεσιν εἰς τὸν τρίτον (ἄρθ. 5 τοῦ περὶ καθυστερούντων νόμου). Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 14229 τοῦ 1836. — Πρβ. τὴν λ. Χρέη καθυστεροῦντα.

§ 46. Κατὰ τὸ ἄρθρον 925 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἡ παρέλευσις τῆς προθεσμίας ἐπιφέρει τὴν ἀκυρότητα τῆς κατασχέσεως, οὐχὶ δὲ καὶ τῆς ἀγωγῆς, ὡς πρὸς τὴν ἐν αὐτῇ κυρίαν ἀπαίτησιν, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ὁποίας ἐνηργήθη ἡ κατάσχεσις. Ἀπ. 5736 τῆς 2 Ἰουνίου 1849 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

ὁποίαν ἐνηργήθη ἐποχήν, ἡ κυρία ἀγωγὴ ἦτον ἐκκρεμής, ἀπαιτεῖται μολοντοῦτο ἰδιαιτέρα περὶ τοῦ κύρους ἀγωγὴ ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κατασχέσεως. Ἡ παράλειψις δ' αὐτῆ ἐπιφέρει τὴν ἀκύρωσιν τῆς κατασχέσεως, καὶ ὁ μὲν ὀφειλέτης δύναται, χωρὶς δικαστικῆς ἐπιταγῆς, νὰ διαθέσῃ τὰ κατασχεθέντα, ὁ δὲ τρίτος παύει τῆς ὑποχρεώσεως τῆς διατηρήσεως αὐτῶν. Ἀπ. ἐφετ. Ν. 307 τοῦ 45 (νομ. σ. 4233).

Contra οἱ ἐν Ἀθήναις ἐφέται. Ἡ περὶ κύρους κατασχέσεως ἀγωγὴ δύναται νὰ ἐπιδοθῇ καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν, ὅταν ἡ κυρία δίκη ἦναι ἤδη ἐκκρεμής. Ἀπόφασις 5304 τοῦ 1849.

§ 47. Ἐν τῇ δίκῃ ταύτῃ δύναται νὰ προτείνῃ ὁ ὀφειλέτης ἕνας ἀκυρωτικὰς κατὰ τῆς κατασχέσεως ἔχει ἐνστάσεις, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀνακοπτῆς κατὰ τῆς κατασχέσεως δύναται νὰ πράξῃ τὸ αὐτὸ οὐ μόνον αὐτός, ἀλλὰ καὶ ὁ τρίτος. Καρρ. ζήτ. 1939· Οἰκον. § 289 σημ. 4. Ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου 217 τοῦ 1853, καθ' ἣν, οὐδεὶς νόμος ὑποχρεοῖ τὸν ἐναγόμενον νὰ προτείνῃ τὰς περὶ ἀκυρότητος ἐνστάσεις του μόνον κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς περὶ κύρους κατασχέσεως ἀγωγῆς· μάλιστα τὸ 227 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας παραχωρεῖ τὸ δικαίωμα νὰ τὰς προτείνῃ ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης διαδικασίας, καὶ ἑπομένως δὲν ἀποκλείεται νὰ τὸ πράξῃ πρὸ τῆς συζητήσεως τῆς περὶ κύρους κατασχέσεως ἀγωγῆς.

§ 48. Ἡ ἀκυρότης τῆς κατασχέσεως (1) δύναται νὰ προταθῇ κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν; Ὄχι, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 12 ἀπόφασιν τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἣν ὅρα ἐν λέξει Πρότασις § 146 (2).

§ 49. Αἱ τῆς κατασχέσεως ἀκυρότητες, καλυφθεῖσαι ἅπαξ, δὲν δύνανται πλέον νὰ προταθῶσι· θεωροῦνται δὲ κεκαλυμμέναι, ὅταν

---

(1) Πρβ. ἀπόφασιν Ἀρείου Πάγου 110 τοῦ 1848, σελίδα πρώτην, καὶ 227 τοῦ 1848, καθ' ἃς καλύπτονται αἱ τυπικαὶ ἀκυρότητες τῆς κατασχέσεως, μὴ προταθεῖσαι.

Ἡ περὶ ἀκυρότητος τῆς συντηρητικῆς κατασχέσεως ἔνστασις δὲν δύναται ν' ἀναβάλῃ τὴν ἐπὶ τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως συζήτησιν, μήτε δύναται τὸ δικαστήριον νὰ προαποφασίσῃ ἐπὶ τῆς ἐνστάσεως ταύτης πρὸ τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως. Ἀπ. ἐφετῶν Ναυπλίας 161 τοῦ 40 (νομ. σ. 4680).

(2) Αἱ κατὰ τῆς συντηρητικῆς κατασχέσεως ἀκυρωτικαὶ ἐνστάσεις δὲν δύνανται νὰ προταθῶσι κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν. Ἀπ. ἐφ. Ναυπ. 208 τοῦ 46 (νομ. σ. 4694).

Contra κατὰ τὴν 141 τοῦ 1837 ἀπόφασιν ἐφετῶν Ναυπλίας (Κύρ. 2 σελ. 264), ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἔνστασις προτείνεται κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν. — Ὅρα τὴν λ. Πρότασις.

— Δὲν ἀκυροῦται ἡ τοῦ πλειστηριασμοῦ ἔκθεσις, ὅταν δὲν περιγράφῃ ἡ τῆς κατακυρώσεως ἔκθεσις τὰς βελτιώσεις, ὅσαι ἐγένοντο εἰς τὸ κτῆμα μετὰ τὴν συντηρητικὴν κατάσχεσιν. — Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 81 τοῦ 1860. — Ὅρα τὰ περὶ ἀναγκαστικῆς κατασχέσεως.

ἐζητήθη τὸ κῦρος τῆς κατασχέσεως, καὶ ὁ καθ' οὗ ἡ κατάσχεσις δὲν ἀντέτεινεν. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 1432 τοῦ 1856 φέρουσα·

« Ἐπειδὴ καὶ μὲν ἓν ἐκ τῶν ἐνδίκων μέσων πρὸς ἀκύρωσιν τῶν θεωρουμένων ὡς παρατύπως γενομένων κατασχέσεων εἶναι τὸ τῆς ἀνακοπῆς αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου πρωτοδικείου, ἀλλ' ἡ χρῆσις τοῦ μέσου τούτου δὲν εἶναι παραδεκτή, εἰ μὴ ἐνόσῳ ὁ ἀνακόπτων ἔχει ἀκέραιον τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ προτείνῃ τὴν παρ' αὐτοῦ ἀξιουμένην ἀκυρότητα, οὐχὶ δὲ καὶ ἀφοῦ τὸ δικαίωμα τοῦτο ἐξέλιπε, τῆς ἀκυρότητος νομίμως καλυφθείσης. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, πολὺ πρὶν ἢ ἡ ἐκκαλοῦσα εἰσάξῃ εἰς τὰ ἐνταῦθα πρωτοδικεῖον τὴν περὶ ἧς ἡ δίκη ἀνακοπήν της τῆς 14 Νοεμβρίου 1853, ὁ Βαφιαδάκης εἶχεν ὑποβάλῃ εἰς τὸ αὐτὸ πρωτοδικεῖον τὴν ἀπὸ 12 Ἰουλίου 1851 ἀγωγήν του περὶ τοῦ νὰ ἐπικυρωθῇ ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος κατάσχεσίς του, καὶ γενομένης ἐπ' αὐτῆς συζητήσεως κατ' ἀντιμωλίαν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς εἰρημένης ἐκκαλούσης Αἰκατερίνης Α. Σταθοπούλου, ἡ ἐναγομένη αὕτη, ἐὰν ἔκρινεν ἄκυρον τὴν κατάσχεσιν, λόγῳ παρατυπίας, ὤφειλε, δυνάμει τῶν ἄρθρων 583 καὶ 202 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, νὰ μεταχειρισθῇ τὸ μέσον τῆς ἐνστάσεως διὰ νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκυρότητα τῆς κατασχέσεως, ἀνεξαρτήτως ἀπὸ τὴν αἴτησιν τῆς ἀκυρώσεως αὐτῆς, ὡς συνεπείας τῆς ζητηθείσης ἀποῤῥίψεως τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως τοῦ ἐνάγοντος, πρὸς ἀσφάλειαν τῆς ὁποίας οὗτος εἶχεν ἐνεργήσει τὴν κατάσχεσιν· τούτου δὲ τοῦ μέσου τῆς ἐνστάσεως μὴ μεταχειρισθέντος τότε ὑπὸ τῆς ἐναγομένης εἰς τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν, ὡς ἀπῃτεῖτο, αἱ τυπικαὶ ἀκυρότητες ἐκαλύφθησαν ἔκτοτε, ἀπολεσθέντος πλέον τοῦ δικαιώματος τῆς προτάσεως αὐτῶν, δυνάμει τῶν ῥητῶν διατάξεων τῶν προμνησθέντων ἄρθρων· ὅθεν ἀπαράδεκτος καθίστατο ἡ μετὰ δύο ἔτη πρότασις αὐτῆς περὶ ἀκυρότητος τῆς εἰρημένης κατασχέσεως διὰ τυπικὰς ἐλλείψεις, ἡ εἰσαχθεῖσα διὰ τῆς ἀπὸ 14 Νοεμβ. 1853 ἀνακοπῆς της εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, ὡς ὀρθῶς ἀπεφήνατο ἡ νῦν ἐκκαλουμένη ἀπόφασις· ἡ δὲ κατὰ τῆς ἀνακοπῆς ταύτης πρότασις τοῦ ἐναγομένου πρωτοδίκως, δὲν συνίστατο εἰς ἔνστασιν ἀναβλητικὴν ἐκκρεμοδικίας, ὡς διατείνεται ἡ ἐκκαλοῦσα, ἀλλ' εἰς αἴτησιν ἀποῤῥίψεως αὐτῆς, ὡς ἀπαραδέκτου· ὅτι δὲ κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1853, ὅτε ἡ ἐκκαλοῦσα καὶ ἐναγομένη ὤφειλεν, ὡς προείρηται, ἐπὶ ποινῇ ἀποκλεισμοῦ νὰ προτείνῃ πᾶσαν περὶ τυπικῶν παραβιάσεων ἀκυρότητα κατὰ τῆς κατασχέσεως, τῆς ὁποίας ὁ ἀντίδικος αὐτῆς ἐνάγων ἐζήτει τὸ κῦρος, δὲν ὑπέβαλεν αὐτὴ τὴν ἔνστασιν τοιαύτης φύσεως ἀκυρότητος

των προδήλως ἀποδεικνύεται ἔκ τε τῆς ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἐπισυνημμένης ὑπ' ἀριθ. 71 ἀποφάσεως τῶν ἐνταῦθα πρωτοδικῶν, ἐκδοθείσης συνεπείᾳ τῆς κατὰ τὴν εἰρημένην συνεδρίασιν γενομένης κατ' ἀντιμωλίαν συζητήσεως, ὅπου φαίνεται ὅτι ἡ ἐναγομένη ἐζήτησε τὴν ἀκύρωσιν τῆς κατασχέσεως ὡς συνέπειαν τῆς αἰτηθείσης ἀποῤῥίψεως τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως, καὶ ἐκ τῶν πρὸς τὸ ἐφετεῖον προτάσεων τῆς ἐκκαλούσης τῆς 8 Ἰανουαρίου 1854, τῶν ὑποβληθεισῶν τότε κατ' ἔφεσιν ἄλλης μεταγενεστέρας, τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 1711 ἀποφάσεως τῶν πρωτοδικῶν, ἐκδοθείσης ὑπὸ τῶν αὐτῶν πρωτοδικῶν ἀποφάσεως, ἤγουν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1103 τῆς 11 Ἰουνίου 1853, διότι δι' αὐτῶν ῥητῶς ἐκφράζεται ἡ αὐτὴ διάδικος, ὅτι εἰς τὴν δίκην εἶχε ζητήσει τὴν ἀκύρωσιν τῆς κατασχέσεως μόνον διὰ λόγους τῆς οὐσίας, ἤγουν κατὰ τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως, τὰς δὲ ἀκυρότητας διὰ τυπικὰς ἐλλείψεις εἶχεν εἰσάξει εἰς τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἀνακοπῆς τῆς 14 Νοεμβρίου 1853, ἄρα οὐχὶ δι' ἐνστάσεως ἐν τῇ προμνησθείσῃ δίκῃ, ὡς ὤφειλεν».

§ 50. Ἡ ἀγωγὴ εἰσάγεται καὶ δικάζεται συνοπτικῶς ἀπ. ΑΠ. 105 τοῦ 50, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἄρθρα 532, 1027 καὶ 1042 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμὸν δὲν ἀπαιτεῖται ἐπὶ συνοπτικῶν καὶ κατεπειγουσῶν ὑποθέσεων, τοιαῦται δὲ ῥητῶς καθίστανται καὶ ὅσαι, μὴ οὖσαι φύσεως συνοπτικῆς, εἰσαχθῶσι μετὰ προηγηθεῖσαν συντηρητικὴν κατάσχεσιν. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ ἀγωγὴ τῶν ἀναιρεσιβλήτων, καίτοι ὑπαγομένη καθ' ἑαυτὴν ὡς συνήθης εἰς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ, ἀλλ' εἰσαχθεῖσα μετὰ προηγηθεῖσαν συντηρητικὴν κατάσχεσιν, κατέστη, δυνάμει τῶν μνησθέντων ἄρθρων, κατεπείγουσα, καὶ ὡς τοιαύτη ἦτον ἀπηλλαγμένη τῆς πρὸς συμβιβασμὸν ἀποπείρας· ἂν δὲ κατ' ἔφεσιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 284 ἠκυρώθησαν αἱ γενόμεναι κατασχέσεις, δὲν ἕπεται ἐκ τούτου, κατὰ τὴν σκέψιν τοῦ ἐφετείου, ὅτι καὶ ἀφῃρέθη ὁ συνοπτικὸς χαρακτὴρ τῆς δίκης, ἀφοῦ ἅπαξ εἰσήχθη νομίμως ὡς τοιαύτη· ἑπομένως κἄν τε τὸ ἐφετεῖον ἐσφαλμένως σκέπτεται, δὲν εἶναι ἀναιρετέα ἕνεκα τούτου ἡ ἀπόφασίς του, ὀρθοῦ ὄντος τοῦ διατακτικοῦ της» (1).

(1) Πρβ. τὴν λέξιν Συντηρητικαὶ δικαὶ καὶ συμβιβασμοῦ ἀπόπειρα.

§ 51. Ἡ μεσεγγύησις, ἣν τὸ δημόσιον ἐνεργεῖ κατὰ τῶν ὀφειλετῶν του, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ κοινοποιῆται εἰς τούτους, μὴ δυναμένους πλέον νὰ διαθέσωσι τὸ μεσεγγυηθέν. Ἴδε ἀπ. ΑΠ. 407 τοῦ 1852 ἐν λ. Χρέη Καθυστεροῦντα.

§ 52. Ἀπὸ τῆς γνωστοποιήσεως ταύτης (τῆς ἀγωγῆς) στερεῖται ὁ ὀφειλέτης τῆς ἐξουσίας τοῦ διαθέσαι τὰ κατασχεθέντα. Πολ. δικ. 926. Δαλλ. ἀριθ. 407 (1).

§ 52[2] Ἐπὶ μελλόντων (π. χ. ἐπὶ ἐνοικίων δὲν ἐπεκτείνεται ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη. Δαλλ. ἀρ. 408 (2).

§ 52[3] Ἐὰν ἡ κατασχεθεῖσα ποσότης ἦναι μικροτέρα τῆς ὀφειλομένης, δύναται ὁ τρίτος νὰ πληρώσῃ τὸ ὑπόλοιπον ἢ ὁ ὀφειλέτης νὰ τὸ ἐκχωρήσῃ. Ὅρα Οἰκ. § 289 σημ. 6 ἐν ἀρχ. Πρβ. Carré ζήτ. 1952 ἑπ.

§ 52[4] Ἕκαστος δανειστὴς γινώσκει, ἂν καὶ πόσαι ἄλλαι κατασχέσεις ἐνηργήθησαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ποσοῦ· ἑπομένως πρέπει νὰ ὑποβάλῃ αἴτησιν εἰς τὸ δικαστήριον τοῦ νὰ διατάξῃ τὴν διανομὴν τῶν χρημάτων μεταξὺ τῶν πολλῶν δανειστῶν. Οἰκονομ. § 289 σημ. 8 ἐν τέλ.

§ 52[5] Τί ὅταν ἐγένετο ἐκχώρησις καὶ κατάσχεσις τὴν αὐτὴν ἡμέραν; (3). Ἡ κατὰ χρόνον προγενεστέρα προτιμᾶται (ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου 253 τοῦ 1854), ἐκτὸς ἂν ἡ κατάσχεσις διὰ τῆς περὶ κόρους ἀποφάσεως, ἐπενεγκοῦσα τῆς ἀπαιτήσεως μεταβίβασιν, κοινοποιηθῇ πρότερον εἰς τὸν ὀφειλέτην. Ἀπ. ΑΠ. 185 τοῦ 1858. Πρβ. Οἰκον. § 289 σημ. 6 ἐν τέλει (4).

---

(1) Πρβ. νομ. μελ. σελ. 118. Κατωτ. § 66 ἑπ. Πρβ. τὴν λέξ. Συντηρητικὴ Κατάσχεσις § 70 ἑπ.

(2) Πρβ. Εὑρ. 8 σελ. 283. Πρβ. Carré ζήτ. 1951. Roger § 448. ἑπόμ. 303 ἑπόμ. καὶ τὸν § 66 τῆς ἐν τῷ Εὑρετηρ. λέξεως Κατάσχεσις, κατωτέρω δὲ § 66 περὶ μελλόντων ἐνοικίων.

(3) Πρβ. Roger § 654.

(4) Εἰς Γάλλον συγγραφέα εὕρηνται ταῦτα·

« Ἡ παρὰ τρίτῳ τινὶ κατάσχεσις ἐμποδίζει τὸν ὀφειλέτην νὰ διαθέσῃ τὸ κατασχεθὲν ὑπὲρ ἄλλου· διότι οὕτως ἤθελεν ἀφαιρέσει τὸ μέσον τῆς ἐξασφαλίσεως, ἥτις σκοπεῖται διὰ τῆς κατασχέσεως. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κωλύματος αὐτοῦ ἐκτείνεται οὐ μόνον εἰς τὰς μετὰ τὴν κατάσχεσιν παραχωρήσεις, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἀρχαιοτέρας μέν, μετὰ τὴν κατάσχεσιν ὅμως κοινοποιηθείσας, διότι,

— Ἐνταῦθα δέον κρίνω νὰ μεταφέρω ἐκ τῆς νομικῆς μελέτης τὴν ἑξῆς διατριβὴν τοῦ Κυρίου Οἰκονομίδου (1).

«Τῆς αὐτῆς ἀπαιτήσεως ἐκχωρηθείσης καὶ ἔπειτα κατασχεθείσης ἢ ἐκ δύο ἀλληλεπαλλήλων ἐκχωρήσεων, ὁποτέρα προτιμᾶται;

»Τοῦ ζητήματος τούτου δὲν εὑρίσκεται εἰδικὴ ἐξέτασις καὶ λύσις ἐν ταῖς πηγαῖς τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δικαίου, οἱ δὲ συγγραφεῖς ἐκ γενικῶν ἀρχῶν αὐτοῦ ὁδηγούμενοι, ἐξετάζοντες τὸ ζήτημα διαφόρως, λύουσιν αὐτό. Κατὰ τοὺς μὲν προτιμᾶται ὅστις ἐκ τῶν ἐκδοχέων γνωστοποιήσῃ πρότερος τὴν ἐκχώρησιν.

κατὰ τὸ ἄρθρον 1690 τοῦ πολ. γ. κ., ἡ μεταβίβασις πιστώσεώς τινος δὲν ἔχει ἀποτελέσματα ὡς πρὸς τοὺς τρίτους, τρίτοι δὲ εἶναι καὶ οἱ κατασχόντες δανεισταί, εἰμὴ ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ὀφειλέτην κοινοποιήσεως, ἢ ἀπὸ τῆς ἐπισήμως ἐκφρασθείσης ἀποδοχῆς τούτου. Thom. τόμ. 2 σελ. 63. Βοατάρδ. τόμ. 3 σελ. 370. — cass. 19 Ἰαν. 1820.

Τί δὲ γίνεται, ἂν ἡ κατάσχεσις καὶ ἡ παραχώρησις ἐκοινοποιήθησαν κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν; Τὸ ἄρθρον 2147 τοῦ γαλλικοῦ κώδ. φέρον· ....

....δὲν ἔχει ἐφαρμογήν τινα ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Ἂν λοιπὸν ἡ ὥρα, εἴτε τῆς παραχωρήσεως, εἴτε τῆς κατασχέσεως, βεβαιοῦται ἐκ τῶν ἐγγράφων, προτιμᾶται ἡ πρᾶξις, ἥτις πρότερον ἐκοινοποιήθη. (Ἴδε καὶ ζήτ. 1447 Καρρὲ ὡς πρὸς τὴν ἀνατροπήν).

»Πᾶν μέσον, οἷον καὶ μάρτυρες, συγχωρεῖται πρὸς ἀπόδειξιν τῆς προτεραιότητος ταύτης, ὡς τὸ ἐφετεῖον Grenoble, τὴν 30 Δεκεμβρίου 1838, ἀπεφήνατο.»

Ἂν δὲ ὑπάρχῃ ἀμφιβολία, φρονῶ, (ὡς καὶ τὸ ἐν Παρισίοις ἐφετεῖον ἐν τῇ ἀπὸ 28 Ἀπριλίου 1822 ἀποφάσει του, καὶ ὁ Roger ἀριθ. 213) ὅτι πρέπει νὰ θεωρήσωμεν ἀμφοτέρας ταύτας τὰς πράξεις ὡς συγχρόνως κοινοποιηθείσας, καὶ ἑπομένως ὅτι ἡ διανομὴ γίνεται διὰ τῆς συνδρομῆς (contribution) τοῦ τε κατασχόντος καὶ ἐκδοχέως.

Ὁ Pigeau, comm. τόμ. 2 σελ. 153, φρονεῖ ὅτι καθῆκον τοῦ ἐκδοχέως εἶναι ν' ἀποδείξῃ ὅτι πρῶτος ἔκαμε τὴν κοινοποίησιν, ἄλλως δὲ προτιμᾶται ὁ κατασχών, ἀλλ' ὁ Chev. (ζήτ. 1951[2]) δὲν ἐγκρίνει τὴν γνώμην του. — Πλὴν ὅρα κατ. σελ. 397.

(1) Πρβ. κατωτ. § 70[2]

»Dispiciendum (1) arbitror, λέγει ὁ Schöll, utrum cessio facta sit re integra, h. e. antequam intervenerit unum ex tribus a Gordiano propositis in l. 3 C. de novat. et tum cessionarii praeoccupantis conditionem meliorem esse existimo. Nam re integra, cum actio directa, eademque efficax, apud cedentem remanserit, nihil prohibet, quominus ejus exercitium rursus alteri mandare possit. Hoc vero casu potior erit, qui vel prior debitori denunciavit, vel cum eo litem contestatus est, vel partem debiti accepit. Nec refert, quod in priorem cessionarium actio utilis translata sit; ea enim inefficax est, antequam unum ex istis tribus, quae a Gordiano recensentur in l. 3 C. de novat. intercesserit. Sin re non integra (h. e. postquam cessionarius unum ex istis tribus adimpleverit) secunda cessio sit facta, priorem cessionarium praeferendum existimo. Est enim haec secunda cessio inutilis et nullius momenti, ideo, quod eo tempore sit facta, quo cedens ipse actionem, cessionario invito, movere non potuit. Ἤγουν, κατὰ τὴν γνώμην τούτου, ἂν ἡ δευτέρα ἐκχώρησις γίνῃ πρὶν ἢ ὁ πρῶτος ἐκδοχεὺς φθάσῃ καταλάβῃ τὴν ἀπαίτησιν παρὰ τῷ ὀφειλέτῃ, εἴτε γνωστοποιῶν τὴν ἐκχώρησιν, εἴτε κινῶν ἀγωγήν, εἴτε λαμβάνων μέρος τοῦ χρέους, προτιμητέος τότε ἐστὶ ὁ πρότερος γνωστοποιήσας τῷ ὀφειλέτῃ τὴν ἐκχώρησιν. Τὴν αὐτὴν γνώμην ἀποφαίνεται καὶ ὁ Musset ἐν τῇ τοῦ Linde Zeitschrift (Neue Folge τόμ. 12 σελ. 339), συμφώνως τῇ ὑπ' αὐτοῦ ἀναφερομένῃ ἀποφάσει τοῦ ἀνωτάτου δικαστηρίου ἐν Wiesbaden. Πειρᾶται δὲ ν' ἀποδείξῃ ὅτι τῆς ἐκχωρήσεως ἀναγκαῖον προσὸν ἐστὶ καὶ ἡ γνωστοποίησις αὐτῆς πρὸς τὸν ὀφειλέτην· διότι, λέγει, ἐκχωροῦντα μὲν ὁ νόμος ν' ἀπαλλάξῃ τις δανειστὴν ἄλλον, οὐχὶ ὅμως καὶ ἀγνοοῦντα ὑπομένειν ὁ γνωστοποιήσας πρότερος εἶναι ὁ νέος δανειστὴς αὐτοῦ.

»Ἡ ἐναντία δὲ δόξα ἰσχυρίζεται ὅτι ὁ πρότερος ἐκδοχεὺς προτιμᾶται, ἐὰν γνωστοποιήσῃ τῷ ὀφειλέτῃ τὴν ἐκχώρησιν πρὶν ἢ ὁ νεώτερος ἐκδοχεὺς φθάσῃ λάβῃ τὸ χρέος ἢ συνομολογήσῃ μετ' αὐτοῦ ἀπαλλακτικὴν ἢ ἄλλην τινὰ αὐτοῦ ἀποτελέσματος σύμβασιν.

Ὑπὲρ τῆς γνώμης ταύτης ἐκτὸς τῶν ἀρχαιοτέρων νομικῶν,

Lauterbach Colleg. Pand. lib III, tit. 4 § 8.

Voetius Comment. ad Pand. lib. III. tit 4 § 17.

Werner Comment. ad Dig. ... de. h. v. n. 4. § 15, κτ.

---

(1) De actionum cessione κεφ. ιϛ'. § 8.

[illegible] Mühlenbruch (Cession § 48) καὶ ὁ Sintenis (prakt.) [illegible] (Civilr. III, 801) [illegible] ὁ ἐκχωρητὴς, λέγει, [illegible] ὑποφορήσῃ τῷ ὀφειλέτῃ τὴν τοῦ ἐκχωρήσαντος χρέους καταβολὴν [illegible] μόνον λαμβάνων τὸ ὀφειλόμενον ἢ [illegible] ὀφειλέτου ἀφέσεως δύναται νὰ προβληθῇ [illegible] γνωστοποιήσεως ἀπο-[illegible] τὴν προτίμησιν τοῦ ἐκδοχέως ταύτην ἀποδεικνύει [illegible] ὁ νόμος 55 Πανδεκτῶν, de pignor. (3. 8) καὶ εὐκολύνει τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος ποῖα τῶν κατὰ διαφόρους χρόνους γενομένων [illegible] ἐκχωρήσεων προτιμᾶται; ὁ δεύτερος ἐκδοχεὺς, [illegible] βεβαίως [illegible] δικαιώματα [illegible] ὁ ἐκχωρητὴς [illegible], μόνον δὲ [illegible], [illegible] καὶ αὐτὸς [illegible] ἐκδοχέως ἤγουν εἴτε λαμβάνων re integra (τουτέστι [illegible] ὑπὸ τοῦ πρώτου γενομένης γνωστοποιήσεως τῆς ἐκχωρήσεως τῷ ὀφειλέτῃ), εἴτε καὶ συνομολογῶν μετὰ τοῦ ὀφειλέτου [illegible] de non petendo. Ταῦτα ὁ Mühlenbruch. Ὁ δὲ Vangerow (§ 194) λέγει περὶ τῆς γνώμης αὐτοῦ, ὅτι ἐντελῶς ἐστὶ [illegible] πρὸς τὰς γενικὰς ἀρχάς. Τὴν αὐτὴν γνώμην ὑπερασπίζονται ὁ τε Wächter Erört. 274 καὶ ὁ Schäffer ἐν τῷ Archiv für pract. Rechtswissenschaft I, 149. Φαίνεται δέ μοι καὶ [illegible] Ῥωμαϊκὸν δίκαιον, διότι ἀναμφισβήτητον ὑπάρχει, [illegible] ἐκχωρήσεως τετελεσμένης ἐστὶ καὶ ὁ ἐκδοχεὺς τῆς ἐπαιτήσεως [illegible] ἐκχωρήσεως δικαιώματα, ἅμα [illegible] περὶ ἐκχωρήσεως σύμβασις, εἴτε πώλησις εἶναι αὕτη, εἴτε δωρεὰ, εἴτε ἄλλη τις μεταβιβαστικὴ πρᾶξις. Τὰ δικαιώματα δὲ [illegible] δὲν εἶναι βεβαίως κυριότης τῆς ἐκχωρηθείσης ἀπαιτήσεως, ἤγουν ὁ ἐκδοχεὺς δὲν διαδέχεται εἰς τὴν ἐνοχὴν τὸν ἐκχωρητὴν, [illegible] τοῦ ὀφειλέτου αὐτὸς δανειστής, καὶ ὁ ἐκχωρητὴς νὰ παύσῃ πλέον τοῦ νὰ ἦναι τοιοῦτος· ἀλλὰ καὶ μετὰ [illegible] ἐκχωρητὴς. ὁ δὲ ἐκδοχεὺς ἀπο-[illegible] τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτῇ παρὰ τοῦ ὀφειλέτου καὶ λάβῃ δι' ἑαυτὸν τὸ χρέος, εἴτε δικαστικῶς, εἴτε ἐξωδίκως· δύναται λοιπὸν ν' ἀπαιτήσῃ τὴν καταβολὴν τοῦ χρέους καὶ τὴν ἐξόφλησιν τῆς ἐνοχῆς (f). Ἀλλ' ὁ ὀφειλέτης ἀγνοεῖ τὴν μεταβολὴν ταύτην

(f) Ὡς λόγος τοῦ τοιούτου περιορισμοῦ ἀναφέρεται ἡ προσβολὴ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ὀφειλέτου ἐκ τῆς ἄκοντος αὐτοῦ ἀλλαγῆς τοῦ δανειστοῦ, διότι ὁ νέος δανειστὴς ἐνδέχεται νὰ ἦναι τραχύς τις καὶ ἀφιλάνθρωπος.

τῶν πραγμάτων, μὴ λαβὼν μέρος εἰς τὴν ἐκχώρησιν καὶ ἐνδεχόμενον ἐν ἀγαθῷ τῷ συνειδότι νὰ καταβάλῃ τὴν ὀφειλὴν τῷ ἐκχωρητῇ. Πρέπει νὰ βλαφθῇ ἐντεῦθεν καὶ νὰ πληρώσῃ καὶ πάλιν εἰς τὸν κατόπιν ἐμφανιζόμενον ἐκδοχέα; Ὄχι βεβαίως. Ὁ ὀφειλέτης, πρὶν ἢ μάθῃ κατὰ τὸν προσήκοντα τρόπον τὴν γενομένην ἐκχώρησιν, δύναται ἐγκύρως νὰ καταβάλῃ τὸ χρέος εἰς τὸν δανειστὴν ἢ νὰ συνομολογήσῃ μετ' αὐτοῦ οἱανδήποτε ἀπαλλακτικὴν σύμβασιν. Νόμ. 3 Κ. de deleg. (8, 42).

Si delegatio non est interposita debitoris tui, ac propterea actiones apud te remanserunt, quamvis creditori tuo adversus eum solutionis causa mandaveras actiones, tamen antequam lis contestetur, vel aliquid ex debito accipiat, vel debitori tuo denuntiaverit, exigere a debitore tuo debitum quantitatem non vetaris, et eo modo tui creditoris exactionem contra eum inhibere.

Ἄρα πρὶν κινήσῃ ἀγωγὴν ὁ ἐκδοχεὺς ἢ λάβῃ μέρος τοῦ χρέους, ἢ γνωστοποιήσῃ τὴν ἐκχώρησιν τῷ ὀφειλέτῃ, οὗτος νομίμως καταβάλλει τῷ ἐκχωρητῇ.

Ἡ γνώμη τῶν διατεινομένων ὅτι πλήρης γίνεται ἡ ἐκχώρησις διὰ τῆς γνωστοποιήσεως αὐτῆς εἰς τὸν ὀφειλέτην, οὐδεμίαν ὑποστήριξιν νομικὴν ὑπὲρ τῆς γνώμης αὐτῶν ἔχουσιν. Ἡ γνωστοποίησις (denuntiatio) εἰδοποίησις ἐστὶ τοῦ γενομένου, πῶς δύναται ν' ἀποτελέσῃ καὶ μέρος αὐτοῦ, ἐὰν μὴ ῥητῶς ἀπαιτήσῃ αὐτὸ ὁ νόμος; ἔπειτα ὁ ἐκδοχεὺς ἔχει τὴν ἐκ τῆς ἐκχωρηθείσης ἀπαιτήσεως ἀγωγὴν καὶ πρὸ τῆς γνωστοποιήσεως· πῶς λοιπὸν σχέσις νομικὴ, μήπω κατηρτισμένη, παράγει ἀποτελέσματα νομικά; Ἀναμφίβολον λοιπὸν κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον, ὅτι ἡ ἐκχώρησις πλήρης καὶ τελεία ἐστὶ καὶ πρὸ τῆς γνωστοποιήσεως· ὅτι δὲ ἡ γνωστοποίησις χρησιμεύει ἁπλῶς εἰς τὸ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸν ἐκδοχέα ἐναντίον ἐνδεχομένης πληρωμῆς τοῦ χρέους εἰς τὸν ἐκχωρητὴν, γενομένης ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου δι' ἄγνοιαν τῆς ὑπαρχούσης ἐκχωρήσεως.

Ἕπεται ἐκ τῶν ῥηθέντων ὅτι μετὰ τὴν ἐκχώρησιν τὰ πράγματα ἔχουσιν οὕτω·

α) Ὁ ἐγχωρητὴς μένει δανειστής· ὡς τοιοῦτος δύναται νὰ κινήσῃ τὴν ἐκχωρηθεῖσαν ἀγωγήν, νὰ λάβῃ τὸ χρέος καταβαλλόμενον, νὰ συμβιβασθῇ μετὰ τοῦ ὀφειλέτου καὶ πᾶσαν ἄλλην να συνομολογήσῃ ἀπαλλακτικὴν σύμβασιν· ἀλλὰ καὶ νὰ ἐκχωρήσῃ καὶ δεύτερον τὴν αὐτὴν ἀπαίτησιν.

6) Τὰ αὐτὰ ταῦτα δικαιώματα ἔχει καὶ ὁ ἐκδοχεύς· ἀλλ' ἔχει οὗτος προσέτι καὶ τοῦτο, νὰ γνωστοποιήσῃ τὴν ἐκχώρησιν τῷ ὀφειλέτῃ, ἢ νὰ προκατάρξῃ τὴν δίκην μετ' αὐτοῦ, ἢ νὰ λάβῃ μέρος τοῦ χρέους, καὶ νὰ στερήσῃ διὰ τῶν πράξεων τούτων τὸν δανειστὴν παντὸς δικαιώματος ἐπὶ τῆς ἐκχωρηθείσης ἀπαιτήσεως· ἐνῷ τὰ δικαιώματα ταῦτα δὲν ἔχει μετὰ τῶν αὐτῶν ἀποτελεσμάτων ὁ ἐκχωρητής· διότι

antequam lis contestetur, vel aliquid ex debito accipiat, vel debitori denunciaverit cessionarius, exigere a debitore cessam debitam quantitatem non vetatur creditor·

λοιπὸν νὰ εἰσπράξῃ τὰ ὀφειλόμενα πρὸ τῆς προκατάρξεως, τῆς μερικῆς ἐξοφλήσεως καὶ τῆς γνωστοποιήσεως δὲν ἐμποδίζεται ὁ δανειστής· πρβ. καὶ νόμ. 4 K. quae res pign. (8, 17) . . . .
nisi ei, cui debuit, solvit, nondum certior a te de obligatione tua factus· πᾶσαν δὲ ἄλλην πρᾶξιν δὲν δύναται νὰ ἐπιχειρήσῃ μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἀποτελέσματος. Ἤγουν ἐὰν κινήσῃ ἁπλῶς ἀγωγὴν καὶ παρεμβῇ εἰς τὴν δίκην, ἐκκρεμῆ ἔτι οὖσαν, ὁ ἐκδοχεύς, νικᾷ οὗτος ἐκεῖνον· ὅπερ καὶ ἐκ τοῦ 55 νόμου Πανδεκτῶν (3, 3) ἐξάγεται, καθ' ὃν

procuratore in rem suam dato, praeferendus non est dominus procuratoris in litem movendam, vel pecuniam suscipiendam.

Ἡ διάταξις δηλαδὴ αὕτη, ἐπὶ τῆς ἰσχυούσης δικονομίας ἐφαρμοζομένη, δὲν ἐκφράζει βεβαίως ἄλλο εἰμὴ ὅτι, κινησάντων ἀγωγὴν τοῦ τε ἐκχωρητοῦ καὶ τοῦ ἐκδοχέως, προτιμᾶται ἡ ἀγωγὴ τοῦ δευτέρου. Ὁμοίως ἐὰν ὁ ἐκχωρητὴς φθὰς λάβῃ μέρος τοῦ χρέους, δὲν ἀποκτᾷ διὰ τούτου καὶ μόνου τὸ δικαίωμα νὰ λάβῃ καὶ τὸ ἐπίλοιπον· ἀλλὰ χρεωστεῖ ὁ ὀφειλέτης εἰδοποιηθεὶς κλ. ὑπὸ τοῦ ἐκδοχέως νὰ καταβάλῃ αὐτὸ εἰς αὐτόν· τέλος δὲν δύναται ὁ ἐκχωρητὴς νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν ὀφειλέτην τὸ νὰ μὴ πληρώσῃ τὸ χρέος εἰς τὸν ἐκδοχέα. Ταῦτα τὰ πορίσματα ἐξάγονται ἀναμφίλεκτα ἐκ τῆς ὀρθῆς ἑρμηνείας τοῦ 3 νόμ. K. (8, 42).

Ἐπὶ τέλους παρατηρητέον ὅτι τὴν ἐκχώρησιν, καίτοι ἐντολὴν οὖσαν, δὲν ἔχει δικαίωμα ν' ἀνακαλέσῃ ὁ ἐκχωρητής· διότι ὁ ἐκδοχεὺς habet suo nomine utilem actionem, (εἰτ. l. 55. l. 4 Κώδ. 8, 17. l. 2 Κώδ. 4, 10. Vangerow Γ'. 114), ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ ἐντολέως οὐδόλως ἐπηρεαζομένην (νόμ. 1K. 4, 10), ὁ δὲ νόμ. 65 Βασ. (44, 1) καθ' ὃν

ὁ ἐνειλημμένος τινὶ κινῆσαι ἀγωγὴν δύναται πρὸ προκατάρξεως τῆς δίκης τὴν ἐντολὴν ἀνακαλέσασθαι, καὶ δι' ἑαυτοῦ τὴν χρεώστην μεθοδεῦσαι,

ἀναφέρονται εἰς τοὺς καινοὺς procuratores in litem, ὡς ἐκ τῆς πηγῆς ἐξ ἧς ἐλήφθη (νόμ. 3 Κώδ. 4 35) ἀποδεικνύεται.

Ἐξεταστέον ἤδη τὴν σχέσιν τῶν πολλῶν ἐκδοχέων. Πρὸ τῆς γνωστοποιήσεως τῆς ἐκχωρήσεως δύναται, ὡς εἴρηται, ὁ δανειστὴς νὰ ἐκχωρήσῃ καὶ δεύτερον τὴν αὐτὴν ἀπαίτησιν. Τότε δὲ ἀμφότεροι ἔχουσι πρὸς τὸν ὀφειλέτην τὰ αὐτὰ δικαιώματα, καθὸ ἰσχυρῶν οὐσῶν ἐξίσου ἀμφοτέρων τῶν ἐκχωρήσεων· ὥστε ἕκαστος αὐτῶν δύναται νὰ λάβῃ τὸ χρέος καταβαλλόμενον, νὰ συμβιβασθῇ μετὰ τοῦ ὀφειλέτου καὶ πᾶσαν ἄλλην νὰ συνομολογήσῃ μετ' αὐτοῦ ἀπαλλακτικὴν σύμβασιν· ἀλλὰ καὶ νὰ παρεμβῇ εἰς τὴν δίκην τοῦ ἐκχωρητοῦ κατὰ τοῦ ὀφειλέτου καὶ νὰ νικήσῃ αὐτόν· τέλος νὰ γνωστοποιήσῃ τὸν ὀφειλέτην περὶ τῆς γενομένης αὐτῷ ἐκχωρήσεως ἢ νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν κατ' αὐτοῦ πρὸς εἴσπραξιν τοῦ χρέους.

Τὰς πράξεις ταύτας τῆς καταβολῆς, τοῦ συμβιβασμοῦ ἢ ἄλλης ἀπαλλακτικῆς συμβάσεως δὲν ἔχει δικαίωμα βεβαίως νὰ προσβάλῃ ὁ ἕτερος ἐκδοχεὺς, καὶ ἀρχαιότερος ἂν ἦναι, ἐὰν πρὸ τῆς γνωστοποιήσεως τῆς ἰδικῆς του ἐκχωρήσεως ἐγένοντο, διότι ὁ ὀφειλέτης ὑπεχρεοῦτο νὰ θεωρήσῃ αὐτὰς, ἕνεκα τῆς ἐκχωρήσεως, ὡς ἀπὸ τοῦ ἁρμοδίου προσώπου ἐκπορευομένας καὶ πλήρη διὰ τοῦτο νομικὰ ἀποτελέσματα ἐχούσας. Ἀλλ' ἡ ἁπλῆ γνωστοποίησις, ἢ ἡ ἁπλῆ παρέμβασις, ἡ ἁπλῆ κίνησις τῆς ἀγωγῆς δὲν μεταβάλλουσι τὴν σχέσιν τῶν πραγμάτων καὶ δύνανται νὰ γίνωσιν ἀντικείμενον ἔριδος μεταξὺ τῶν ἐνδοχέων π. γ. εἰς τὴν δίκην, ἣν ἐγείρει ὁ ἐκχωρητὴς κατὰ τοῦ ὀφειλέτου μετὰ τὴν ἐκχώρησιν, παρεμβαίνουσιν ἀμφότεροι οἱ ἐκδοχεῖς καὶ μάχονται πρὸς ἀλλήλους περὶ πρωτείων· ἢ εἰς τὴν ἀγωγὴν, ἣν ἐκίνησεν ὁ ἕτερος αὐτῶν, παρεμβαίνει καὶ ὁ ἄλλος καὶ τῷ ἀμφισβητεῖ τὰ πρωτεῖα. Τίς αὐτῶν ἐστὶ κρείττων; Ἴσως ἠδύνατο νὰ εἴπῃ τις, ὁ πρότερος τὸν δικαστικὸν ἀγῶνα κατάρξας, ὡς προλαβὼν, προηγεῖται, κατὰ τὴν ἀρχήν· in pari causa occupantis melior conditio· ἀλλ' οὐδέτερος αὐτῶν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐνταῦθα προλαβὼν καὶ προτιμώμενος, διότι occupans est non qui prior agit, sed qui prior ad sententiam pervenit (1)· ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ ἕτερον δόγμα· in pari causa qui

---

(1) Νομ. 14 πρ. Π. (9, 4). νόμ. 11 Βχτ. (60, 5).

prior tempore potior jure, τοσούτῳ μᾶλλον ὅσῳ κατ' οὐσίαν δικαιώματα εἰς τὸν δεύτερον ἐκχωρητὴν δὲν μετέβησαν ἐκ τῆς ἐκχωρήσεως, ἀλλὰ μόνον ἡ ἐξουσία τοῦ νὰ ἐμφανισθῇ τυπικῶς ὡς δανειστής, καθότι εὐλόγως ἰσχύει καὶ ἐνταῦθα ὁ κανὼν neminem plus juris ad alium transferre posse quam ipse habet (νόμ. 54 Π. de reg. jur). Τὰ αὐτὰ κρατοῦν καὶ ἐπὶ τῆς ἁπλῆς γνωστοποιήσεως, ἥτις κατὰ νόμον δὲν ἔχει ἀποτέλεσμα ἄλλο εἰμὴ νὰ ἐμποδίσῃ εἰς τὸν ἐκχωρητὴν καταβολὴν τοῦ χρέους, οὐχὶ δὲ καὶ προτίμησιν τινὰ εἰς τὸν γνωστοποιοῦντα νὰ παράσχῃ μόνη.

Ὥστε ὡς πρὸς τὸν ὀφειλέτην ἰσοδυνάμους ἀμφότεροι οἱ ἐκδοχεῖς τίτλους νομιμοποιήσεως προσάγουσι καὶ προτιμητέος αὐτῶν ἐστιν ὁ πρὸς τῷ τύπῳ καὶ τὴν οὐσίαν τοῦ δικαίου ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἔχων. Καὶ βεβαίως ὁ πρότερος ἐκδοχεὺς ἔχει καὶ τὴν οὐσίαν τοῦ δικαίου· ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ὅλως ἐξήρτητο νὰ γνωστοποιήσῃ τὴν ἐκχώρησιν ὅταν ἤθελε καὶ νὰ ὑποχρεώσῃ δι' αὐτῆς τὸν ὀφειλέτην εἰς τὸ νὰ θεωρῇ τοῦ λοιποῦ αὐτὸν κύριον καὶ μόνον δανειστήν, αἴρων τοιουτοτρόπως πᾶσαν σχέσιν αὐτοῦ πρὸς τὸν ἐκχωρητήν· ἐξ οὗ ἀναγκαίως ἕπεται, ὅτι πάντα τὰ δικαιώματα τῆς ἀπαιτήσεως ἐκτήσατο αὐτὸς καὶ μάλιστα ἅμα τῇ ἐκχωρήσει, τὸ δὲ ἀνωτέρω ῥηθὲν, ὅτι ὁ ἐκχωρητὴς μένει δανειστὴς καὶ μετὰ τὴν ἐκχώρησιν, κατὰ τύπον μόνον εἶναι ὀρθὸν, τοῦ ἐκδοχέως ἀπὸ τῆς ἐκχωρήσεως αὐτῆς κτωμένου δικαίωμα αὐτοτελὲς ἐπὶ τῆς ἀπαιτήσεως καὶ ἀνεξάρτητον, ὅπερ ἡ δεδικαιολογημένη μόνον τοῦ ὀφειλέτου ἄγνοια τροποποιεῖ πως, καὶ ἡ γνωστοποίησις ὑπ' αὐτοῦ τῆς ἐκχωρήσεως καθίστησι καθ' ὅλας τὰς ἀναφορὰς ἐνεργόν.

Συμφώνως τῇ γνώμῃ ταύτῃ ἀπεφήνατο καὶ ὁ ἡμέτερος Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς ἀποφ. 160 τοῦ 1860.

Τοῦ προκειμένου ζητήματος ἥψαντο παρέργως καὶ οἱ ἡμέτεροι Καλλιγᾶς (Γ'. 418) καὶ Παπαῤῥηγόπουλος (Ἐνοχικ. δίκ. Γ'. 51 σημ. 14). ἀλλ' οὐκ ἐξελέξατο τὴν ἀγαθὴν μερίδα. Στριφνὴ δέ πως φαίνεταί μοι ἡ αἰτιολογία τῆς γνώμης αὐτῶν· ἐπειδὴ, λέγει ὁ πρῶτος, εἶναι φανερὸν ὅτι ὁ ἐκδοχεὺς δὲν ἀποκτᾷ δικαίωμα ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἀπαιτήσεως, ἀλλὰ μόνον τὴν ἐξ αὐτῆς ἀγωγὴν (διότι τοιαύτη ἡ φύσις τῶν προσωπικῶν ἀπαιτήσεων), διὰ τοῦτο, παραχωρηθείσης εἰς διαφόρους τῆς αὐτῆς ἀπαιτήσεως, θέλει προτιμηθῆ ἐκεῖνος ὅστις πρῶτος γνωστοποιήσῃ τῷ

(1) Νόμ. 4 Κώδ. (8, 48).

ὀφειλέτῃ τὴν ἐκχώρησιν». Πῶς τὸ ἐπειδὴ τοῦτο δικαιολογεῖ τὸ συμπέρασμα, εἰπάτωσαν οἱ περὶ τὸν Κάντιον σοφοί. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι οἱ Γάλλοι συγγραφεῖς εισὶν ὑπὲρ τῆς γνώμης αὐτῶν πάντες· **ἀλλὰ τὸν γαλλικὸν νόμον ἑρμηνεύοντες, καθ' ὃν (ἄρθρ. 1690).**

le cessionnaire n'est saisi à l'égard des tiers que par la signification du transport faite au débiteur,

δὲν ἠδύναντο κατ' ἀνάγκην ἄλλην νὰ ἐξενέγκωσι γνώμην· διότι, (κατὰ τὸν γαλλικὸν νόμον, ἡ ἐκχώρησις λογίζεται πλήρης ἀπέναντι τῶν τρίτων διὰ τῆς γνωστοποιήσεως αὐτῆς εἰς τὸν ὀφειλέτην. Ἂν ὁ νεωτερισμὸς οὗτος τοῦ γαλλικοῦ δικαίου πρέπει νὰ θεωρηθῇ διόρθωσις ἢ κατὰ τὸν **Duranton (XVI—498) une règle surannée** que le Code aurait dû supprimer, δὲν εἶναι τοῦ παρόντος τόπου νὰ ἐξετασθῇ». Ὅρα ἀνωτ. σελ. 390 ὑποσ.

§ 54. Τὸ κῦρος τῆς συντηρητικῆς παρὰ τρίτῳ κατασχέσεως κινητῶν ἐξήρτηται, κατὰ τὸ ἄρθρον 925 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἐκ μόνης τῆς ἐντὸς ὀκταημέρου προθεσμίας, ἀπὸ τῆς κατασχέσεως, κλητεύσεως τοῦ ὀφειλέτου πρὸς κύρωσιν τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως· συνέπεια δὲ τῆς παραδοχῆς τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως εἶναι καὶ ἡ ἐν τῇ αὐτῇ ἀποφάσει διάταξις (ἄρθρον 945 καὶ 1043) τοῦ νὰ δώσῃ εἰς τὸν κατασχόντα τὸ κατασχεθὲν ποσόν· ἄρα ὄχι ὀρθῶς τὸ δικαστήριον, παραδεχθὲν τὴν περὶ τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως αἴτησιν, ἀπέσχε νὰ κυρώσῃ τὴν κατάσχεσιν καὶ νὰ διατάξῃ τὸν τρίτον νὰ δώσῃ τὸ κατασχεθὲν ποσὸν, ἐπὶ τῷ λόγῳ δῆθεν ὅτι δὲν παρῆλθεν ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν γνωστοποιήσεως (ἄρθρον 927 πολιτικῆς δικον.) τῆς ἐμφανίσεως τῆς περὶ κύρους ἀγωγῆς ἡ ὀκταήμερος προθεσμία, ἡ εἰς τὸν τρίτον χορηγουμένη, ἵνα δηλώσῃ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς κατασχέσεως· 1) διότι ὁ νόμος δὲν διατάσσει τοιοῦτό τι· 2) διότι οἱ τρίτοι, κατὰ τὴν προκειμένην δίκην, δὲν θεωροῦνται διάδικοι· 3) διότι, ἂν εἶχον σκοπὸν νὰ κάμωσι δήλωσιν, δὲν βλάπτονται ἐκ τῆς κυρώσεως τῆς κατασχέσεως, καθόσον ἡ ἀπόφασις ὡς πρὸς αὐτοὺς δὲν δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ εἰμὴ ἀφοῦ παραδοθῇ κατὰ τὸ ἄρθρον 934 τῆς πολιτικῆς δικονομίας εἰς αὐτοὺς, δυναμένους διὰ τῆς εμπροθέσμου δηλώσεως καὶ ἀνακοπῆς νὰ οὐδετερώσωσι τὴν ἀφορῶσαν αὐτοὺς διάταξιν. Ἀπόφασις 8994 τοῦ 51 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετ. τμῆμα ά.

§ 55. Τὸ νόμιμον τῆς συντηρητικῆς κατασχέσεως ἐξήρτηται ἐκ τοῦ νομίμου τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ὁποίας ἐνεργεῖται. Ὅθεν, ἀποῤῥιφθείσης τῆς κυρίας αἰτήσεως, ἀκυροῦται καὶ ἡ κατάσχεσις. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 285 τοῦ 53.

§ 56. Ἡ παρὰ τρίτῳ ἐνεργηθεῖσα κατάσχεσις λύει τὴν ὑποθήκην; Ἴδε τὴν ὑπ' ἀριθ. 374 τοῦ 1853 ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπ. ἐφετ. ἐν νομ. σελ. 5784.

§ 57. Αἱ ἀποφάσεις δι' ὧν τρίτος τις παρ' ᾧ ἐνεργήθη κατάσχεσις, διατάττεται ν' ἀποδώσῃ τῷ κατασχόντι τὸ κατασχεθὲν ποσόν, δὲν ἀποτελοῦν ἀνανέωσιν, ὥστε ὁ κατασχεθεὶς νὰ μὴ ἔχῃ τὸ δικαίωμα ἵνα καταδιώξῃ τὸν ὀφειλέτην. Roger § 367. ἀπόφ. 9880 τοῦ 52 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ. Πρβ. κατ. § 60 ὑποσ.

§ 58. Ὁ Α ἐνήργησε κατάσχεσιν παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ναυτικῶν ὡς παρὰ τρίτῳ, καὶ κατόπιν ἐκίνησε τὴν περὶ κύρους κατασχέσεως ἀγωγήν, τὸ δὲ δικαστήριον παρεδέχθη αὐτήν, ὑποχρεῶσαν τὸν τρίτον αὐτὸν νὰ πληρώσῃ τὸ κατασχεθὲν εἰς χεῖράς του ποσόν. —Μὴ ἐνδίδοντος δὲ τοῦ ὑπουργείου αὐτοῦ, ἐκινήθη ἀγωγὴ κατὰ τοῦ δημοσίου, ὥστε αὐτὸ νὰ πληρώσῃ τὸ ποσὸν ἐκεῖνο. Τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, παρακολουθοῦν τὴν γνώμην τοῦ Ἀρείου Πάγου (ἀπόφ. τοῦ 1851) παρεδέχθη τὴν ἀγωγήν. Ἀπόφασις 9412 τοῦ 52 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

§ 59. Τὰ ἄρθρα 923, 924 καὶ 927 τῆς πολιτικῆς δικονομίας δὲν εἰσάγουσιν ἰδιαίτερον τρόπον τῆς ἐπιδόσεως τῶν δικογράφων. Ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου τοῦ 1852 μεταξὺ Ιατροῦ καὶ Βοστιτ. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 10491 τοῦ 53.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Ἀποτελέσματα τῆς ἐπικυρώσεως τῆς κατασχέσεως — Ἡ ἐπικύρωσις αὐτῆς παρέχει προνόμιόν τι; (1).

§ 59α Ἐὰν τὸ δικαστήριον ἐπικυρώσῃ τὴν κυρίαν ἀπαίτησιν (2) καὶ τὴν κατάσχεσιν.

α) Ἐπὶ χρηματικῶν μὲν κατασχέσεων ὑπόχρεοι τὸν τρίτον νὰ πληρώσῃ τὰ κατασχεθέντα εἰς τὸν κατασχόντα δανειστὴν κατὰ τὸ ἐν τῇ ἀποφάσει ὁριζόμενον ποσόν, ἢ, ἂν ἐπέβαλον κατάσχεσιν πολλοὶ δανεισταί, νὰ διανείμῃ αὐτὰ μεταξὺ αὐτῶν.

---

(1) Οἰκ. § 289 σημ. 8. Ρουσ. σ. 85. Carré ζ. 1951, 6.

(2) Ἐπικύρωσις τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως εἶναι ἀναγκαία, ὅταν αὕτη στηρίζηται ἐπὶ δημοσίου ἐγγράφου; Οἰκον. § 219 σημ. 4, ἣν ἄνωτ. § Πρβ. τὴν ὧδε ἀπ. 16070.

θ') Ἐπὶ κατασχέσεως δὲ ἄλλων κινητῶν, διατάσσει τὸν πλειστηριασμὸν αὐτῶν καὶ τὴν ἀπότισιν τοῦ ἐκπλειστηριάσματος εἰς τοὺς ἐνεργήσαντας κατάσχεσιν δανειστάς. (ἄρθρον 988 τῆς πολιτικῆς δικονομίας).

§ 60. Ὁ τρίτος (1) δὲν δύναται ν' ἀπαλλαχθῇ εἰμὴ πληρόνων τῷ δανειστῇ, οὗ τινος ἡ κατάσχεσις ἐπεκυρώθη, καὶ ὅστις δύναται νὰ καταδιώξῃ ἐκεῖνον, ὡς τὸν ὀφειλέτην αὐτόν.

Ἡ κατάσχεσις ὅμως, ἣν ἐνήργησε χειρόγραφικὸς δανειστὴς παρὰ τρίτῳ ἀγοράσαντι κτῆμά τι παρὰ τοῦ ὀφειλέτου, καὶ ἡ ἐπικυροῦσα τὴν κατάσχεσιν ἀπόφασις, δὲν ἐπιφέρουσι κώλυμα ἵνα ἀπαλλαχθῇ ὁ τρίτος πληρόνων τὸν ὑποθηκικὸν δανειστήν, ὅστις, βραδύτερον, τὸν προσεκάλεσε νὰ πληρώσῃ ἢ νὰ παραιτήσῃ τὸ κτῆμα (2).

§ 60² Πρόδηλόν ἐστιν ὅτι τὸ τοῦ κατασχόντος δικαίωμα τοῦ νὰ καταδιώξῃ τὸν τρίτον δὲν δύναται νὰ ἐξασκηθῇ εἰμὴ μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἀποφάσεως καὶ ἀφοῦ ὁ δικαστικὸς γραμματεὺς βεβαιώσῃ ὅτι οὔτε ἀνακοπή, οὔτε ἔφεσις ὑπάρχει, ἢ ὅτι ἡ ὑπάρχουσα ἐξεδικάσθη. 869 πολ. (548 γαλλ.) Πρβ. κατ. § 60³

§ 60³ Ἀλλ' ὁ τρίτος ὀφείλει νὰ προσμείνῃ τὴν ἐκπνευσιν τῆς πρὸς ἀνακοπὴν ἢ ἔφεσιν προθεσμίας, ἵνα παραδώσῃ ὅ,τι χρεωστεῖ; ἢ ἀρκεῖ ἡ προσαγωγὴ τῶν ἐγγράφων, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 869 διαλαμβάνει, ὥστε ν' ἀπαλλαχθῇ διὰ τῆς πληρωμῆς, καὶ ἂν βραδύτερον γίνῃ ἀνακοπὴ ἢ ἔφεσις ἡ δὲ ἀπόφασις μεταρρυθμισθῇ;

Τὸ ζήτημα τοῦτο διαμφισβητεῖται ὁ Roger, ἐν τῇ πρώτῃ ἐκ-

---

(1) Ἡ εἰς χεῖρας τρίτου κατάσχεσις καὶ ἡ ἐπικύρωσις αὐτῆς δὲν καταργεῖ τὴν ἀπαίτησιν τοῦ ἐνεργήσαντος αὐτήν, οὐδ' ἀνανέωσιν ἐπάγεται. (Πρβ. κατωτέρ. § 60⁸). Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 246 τοῦ 1859, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ ἡ κατάσχεσις εἰς χεῖρας τρίτου καὶ ἡ ἐπικύρωσις αὐτῆς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου δὲν καταργεῖ τὴν ἀπαίτησιν τοῦ ἐνεργήσαντος τὴν κατάσχεσιν δανειστοῦ, οὐδὲ ἀνανέωσιν ἐπάγεται, ἀλλὰ προσπορίζει ἁπλῶς τῷ δανειστῇ νέον ἀντικείμενον ἐκτελέσεως κατὰ τὰ συνδυαζόμενα ἄρθρα 878 καὶ 935 § 2 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὡς ὀρθῶς ἀπεφήνατο τὸ ἐφετεῖον». Ὅρα ἀν. § 57.

(2) Bourges 16 Νοεμβρίου 1821. Reg. 10 déc. 1851. Πρβ. Dalloz λ. saisie arrêt ἀρ. 267. καὶ ἀν. §

δόσει τοῦ περὶ κατασχέσεως ποινήματος αὐτοῦ, ἀπαιτεῖ καταφατικῶς (1)· δηλαδή, ὅτι ἀρκεῖ ἡ προσαγωγὴ τῶν ἐγγράφων, περὶ ὧν ὁ λόγος, ὁ νεώτερος δὲ ἐκδότης τοῦ ποιήματος αὐτοῦ καὶ ἡ νεωτέρα γαλλικὴ νομολογία, ὡς καὶ ἡ πλειονοψηφία τῶν συγγραφέων (2), τὴν ἐναντίαν ὑποστηρίζουσιν ἀρχήν, ὡς προφυλάττουσαν τὸν τρίτον πάσης τυχαίας περιπτώσεως, δυναμένης νὰ ἐπιφέρῃ ὡς ἀποτέλεσμα τοῦ νὰ πληρώσῃ δίς.

§ 60. Τὰ ἀνωτέρω (§ 60) εἰρημένα ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰς προσωρινῶς ἐκτελεστὰς ἀποφάσεις· δηλαδὴ ἡ ἀπόφασις ἡ διατάττουσα τὸν τρίτον νὰ πληρώσῃ, εἶναι ἐκτελεστὴ ὑπὲρ ἢ κατ' αὐτοῦ πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας, καὶ ἐὰν ἡ προσωρινῶς ἐκτελεσθῇ. Ὅρα Röger σελ. 621 [illegible] καὶ ἀναφέρω. Κατὰ τῶν τρίτων δὲν ἐκτελοῦνται μὴ τελεσίδικοι ἀποφάσεις καὶ ἐὰν ὦσι προσωρινῶς ἐκτελεσταί. [illegible] ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου 78 τοῦ 1858, [illegible] τῆς 1668 ἀπόφασιν [illegible] καὶ φέρουσα.

»Ἐπειδὴ ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ ἐν Τεργέστῃ αὐστριακοῦ Λόυδ δὲν ἦτο διάδικος κατὰ τὴν προκειμένην δίκην ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου δὲν καλεῖται δὲ ὡς ἀναιρεσίβλητος ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου ὅθεν κατὰ τὸ 814 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας εὔλογος ἡ αἴτησις τοῦ νὰ τεθῇ ἐκτὸς τῆς δίκης.

»Ἐπειδὴ κατὰ τὸν νόμον (ἄρθρον 185 τῆς πολιτικῆς δικονομίας) αἱ ὁριστικαὶ ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων μόνον ἀφοῦ γίνωσι τελεσίδικοι δύναται νὰ ἐκτελεσθῶσιν ἀναγκαστικῶς· αἱ δὲ περὶ προσωρινῆς αὐτῶν ἐκτελέσεως διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας (ἄρθρον 186, 733), μὴ ἐπαναλαμβανόμεναι ἐν τῷ 869 ἄρθρῳ αὐτῆς, πρέπει ὡς ἐξαιρετικαὶ νὰ περιορισθῶσιν εἰς τοὺς κυρίους διαδίκους καὶ οὐχὶ τοὺς τρίτους, ὡς πρὸς τοὺς ὁποίους τὸ ἄρθρον 869

(1) Οὕτω Pigeau τόμ. 2 σελ. 427. comm. τόμ. 2 σελ. 143. Berriat τόμ. 2 σελ. 509 σημ. 11. Demiau σελ. 377. Carré ζ. 1906. Boncenne τόμ. 3 σ. 143.

(2) Persil, reg. hyp. ἄρθρον 2157 ἀρ. 11. Delvincourt τόμ. 3 σημ. 183. Grenier hyp. τόμ. 2 σελ. 468 ἀριθ. 526. Troplong priv. et hyp. τόμ. 3 ἀριθ. 730. Chauveau ζήτ. 1906, κτλ. ἐπὶ πρὸς τὰς ἐρήμην ἀποφάσεις. Ὅρα Boger § 622 τῆς νέας ἐκδόσ. ὃν δὲν θεωρῶ ἐφαρμοστέον παρ' ἡμῖν.)

ἄρθρον ὁρίζει, «ὅτι τρίτοι μὴ ὄντες διάδικοι κατὰ τὴν ὑπόθεσιν, καὶ ἰδίως μεσεγγυοῦχοι, ἢ ἄλλοι, παρ' οἷς κατεσχέθησαν χρήματα, ὑποθηκοφύλακες καὶ λοιποί, ὅταν ὑποχρεῶνται δι' ἀποφάσεως νὰ πράξωσί τι, ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ παρ' αὐτῶν καὶ κατ' αὐτῶν, εἰμὴ ἀφοῦ κοινοποιηθῇ αὐτοῖς προσηκόντως καὶ βεβαιωθῇ, προσέτι, κατὰ τὰ ἄρθρα 599—601, πρῶτον ὅτι οὔτε ἀνακοπή, οὔτε ἔφεσις ὑπάρχει, ἢ ὅτι ὑπάρχουσα ἐξεδικάσθη· καὶ δεύτερον ὅτι ἡ ἀπόφασις ἐπεδόθη προσηκόντως πρὸς τὸν καταδικασθέντα διάδικον καὶ πότε· τὰ δὲ 599—601 ἄρθρα τῆς πολιτικῆς δικονομίας συνᾴδουσι μὲ τοὺς εἰρημένους ὁρισμοὺς τοῦ νόμου, ὡς διατάττοντα καὶ ταῦτα ὅτι οὐδεμία ἀπόφασις δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ κατὰ τρίτου, ἂν δὲν ἐπισυναφθῇ ἐν αὐτῇ ἀποδεικτικὸν τοῦ ἁρμοδίου δικαστικοῦ γραμματέως διαλαμβάνον ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀνακοπὴ ἢ ἔφεσις, ἢ ὅτι αὗται ἐξεδικάσθησαν· ὅθεν τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, παραδεχθὲν ὅτι τὸ δημόσιον ἐπλήρωσεν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ Λοὺδ τὴν παρὰ τῷ ταμίᾳ Ναυπλίου κατατεθεῖσαν καὶ κατασχεθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου χρηματικὴν ποσότητα, κατὰ συνέπειαν ἀποφάσεως τοῦ ἐμποροδικείου προσωρινῶς μὲν ἐκτελεστῆς, ἐρήμην δὲ ἐκδοθείσης, χωρὶς νὰ ὑπάρξωσιν αἱ παρὰ τοῦ 869 ἄρθρου διατασσόμεναι ἀποδείξεις, ἀπεφάσισε νομίμως καταδικάσαν τὸ ἀναιρεσεῖον δημόσιον νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον τὸ ποσὸν τῶν 3,911 δραχμῶν μετὰ τοῦ τόκου» (1).

---

(1) Ἀποφάσεις διατάττουσαι τρίτους, οἷον μεσεγγυούχους, ὑποθηκοφύλακας, νὰ πράξωσί τι ὡς τοιοῦτοι, ἐκτελοῦνται παρ' αὐτῶν ἀφοῦ κοινοποιηθῶσιν αὐτοῖς καὶ βεβαιωθῇ πρὸς τούτοις, ὅτι κατέστησαν τελεσίδικοι (869, 600, 601 πολιτ.).—Ἡ αὐτὴ διατύπωσις ἀπαιτεῖται νὰ τηρῆται καὶ ὡς πρὸς τοὺς ληξιάρχους (674 πολ.) καὶ τοὺς κρατοῦντας τὰ τῶν μεταγραφῶν βιβλία (νομ. μεταγρ. ἄρθρον 3)· ἡ βεβαίωσις ὅτι ἡ ἀπόφασις κατέστη τελεσίδικος ἀπαιτεῖται ἐπὶ ἐμπορικῶν ἢ προσωρινῶς ἐκτελεστῶν ἀποφάσεων, ὑπαρχούσης ἀνακοπῆς ἢ ἐφέσεως; ὄχι, κατὰ Οἰκον. § 280 σημ. 9 καὶ Καρρὲ ζήτ. 1906 bis· ναί, κατὰ τὴν ἐν νομ. μελ. σελ. 209 ὑπ' ἀριθ. 16634 ἀπόφασιν ἐφετῶν Ἀθηνῶν. (Ἴδε καὶ σύμφωνον μὲ ταύτην γαλλικὴν νομολογίαν εἰς Δαλλ. λέξ. jugement ἀριθ. 532, 533) κυρωθεῖσαν διὰ τῆς ἀνωτ 78 τοῦ 59 ἀπ. ΑΠ.

Ἡ βεβαίωσις αὕτη, ἥτις δὲν ἀπαιτεῖται ἐπὶ ἀποφάσεων δευτέρου βαθμοῦ ἢ ἀποδεδεγμένων (Οἰκονομ. αὐτόθ. Δαλλ. ἀριθ. 534, 522)

§ 60[5] Ὁ τρίτος δὲν δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ νὰ πληρώσῃ τοῖς δανεισταῖς τοῦ ὀφειλέτου πρὸ τῆς προθεσμίας, ἣν ἔχει ὡς πρὸς τοῦτον (1) ἐκτὸς ἂν ἐκηρύχθη ὀφειλέτης ἁπλῶς καὶ καθαρῶς (2).

§ 60[6] Περὶ τῶν δικαστικῶν δαπανῶν. Roger § 625.

§ 60[7] Ὅσα ὁ τρίτος ὀφείλει τῷ δανειστῇ, ὀφείλει νὰ τὰ δώσῃ τῷ κατασχόντι καθ' ὃν τρόπον ἦτον ὑπόχρεως νὰ τὰ δώσῃ εἰς τὸν δανειστήν. Οἱ κατασχόντες ἔχουσι κατὰ τοῦ τρίτου ὅσα καὶ ὁ δανειστὴς κατ' αὐτοῦ μέσα· ὥστε, ἂν ὁ δανειστὴς δύναται νὰ ἐνεργήσῃ προσωπικὴν κράτησιν κατὰ τοῦ ὀφειλέτου, δύνανται νὰ ἐνεργήσωσιν αὐτὴν κατὰ τούτου καὶ οἱ κατασχόντες. Pigeau τόμ. 1 σελ 694. Roger § 628 (3), καὶ § 113 ἐπ. τοῦ παρόντος ἄρθρου.

§ 60[8] Ἐκ τοῦ ὅτι δὲ ὁ τρίτος καθίσταται ὀφειλέτης τοῦ κατασχόντος, δὲν ἕπεται ὅτι ὁ ὀφειλέτης παύει τοῦ νὰ ἦναι ὀφειλέτης· ἡ περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως ἀγωγὴ προσδίδει τῷ κατασχόντι δύο ὀφειλέτας ἀνθ' ἑνός. Δὲν γίνεται λοιπὸν ἀνανέωσις τοῦ χρέους τοῦ ὀφειλέτου πρὸς τὸν κατασχόντα δανειστήν. (ὅρα ἀνωτέρω § 60 ἐν ὑποσημ.) Τοῦτο δ' ἀποδεικνύει, ἐναντίον τῆς νομολογίας, ὅτι ἡ περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως ἀγωγὴ δὲν ἀποτελεῖ ἀληθῆ ἐκχώρησιν (transport), ἀπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην ὁμιλεῖ ὁ Pigeau (4).

γίνεται διὰ τῆς κοινοποιήσεως ταῦτα μὲν πιστοποιητικοῦ τοῦ γραμματέως, ὅτι δὲν ἐγένετο ἀνακοπὴ ἢ ἔφεσις, ἢ ὅτι γενομένη ἀπερρίφθη, τοῦτο δὲ ἀντιγράφου τοῦ ἀποδεικνύοντος τὴν εἰς τὸν καταδικασθέντα ἐπίδοσιν τῆς ἀποφάσεως ἐπικυρωθὲν ἢ καὶ μὴ τυχὸν τοῦ ἐνεργήσαντος τὴν ἐπίδοσιν κλητῆρος. Πρβ. Carré ζήτ. 691. Ρομα. σελ. 272, 31.

Περὶ τῶν προσωρινῶς ἐκτελεστῶν ἀποφάσεων, ὅρα ἀνωτέρω σελ 271.

Ὡς πρὸς τὰς παρεμπιπτούσας, ἔστω καὶ τῶν εἰρηνοδικείων; Σόλωνος σελ. 539, ἀπ. Α.Π. 370 τοῦ 61.

(1) Π. 6. Bioche, λ. saisie arrêt ἀρ. 132. 158.

(2) Agen, 17 juin 1831. Πρβ. Dalloz λέξιν saisie arrêt ἀριθ. 373.

(3) Οἱ κατασχόντες τὰ ἐνοίκια δύνανται νὰ θέσωσι μισθωτάς; ὄχι. Lyon, 14 Ἰουλίου 1832.

(4) Πρβ. Bourges 27 juin 1820. — Nimes, 24 avril 1828. — Toulouse 22 janv. 1829. — Dalloz rép. λέξ. saisie arrêt ἀρ. 453. — Chauveau ζ. 1972 τῆρ. κατ. § 60[11]—62.

§ 600 Ὅθεν, ὁ ὀφειλέτης μένει κύριος τῆς κατασχεθείσης ποσότητος μέχρι τῆς διανομῆς αὐτῆς. Ἂν δὲ πρὸ ταύτης ἀπολεσθῇ, αὐτὸς εἶναι πρὸς τοὺς κατασχόντας ὀφειλέτης (1) τοῦ κατασχεθέντος ποσοῦ (ἄρθ. 1802) ἐκτὸς ἐὰν εὑρίσκετο εἰς τὴν θέσιν, εἰς ἣν ὁ ὀφειλέτης, καθ' οὗ γίνεται διανομὴ συνεπείᾳ ἀναγκαστικῆς κατασχέσεως. Roger § 630. Πρβ. Ηάπετος 2 σ. 238.

Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, μένει κύριος τῆς κατασχεθείσης ποσότητος πρὸς τὸν τρίτον, παρ' ᾧ ἡ κατάσχεσις, τοὐλάχιστον ἂν οὗτος δὲν τὰ παρακατέθεσεν. αὐτ. § 631.

§ 601 Ὁ χρόνος τῆς κατασχέσεως δὲν παρέχει προτίμησιν εἰς τὸν δανειστὴν ἀπέναντι τῶν μεταγενεστέρων κατασχέσεων, ἂν μὴ ὑπάρχῃ ἄλλος εἰδικὸς λόγος προτιμήσεως. 987 πολιτ. Καρ. ζήτ. 1951 δὶς § 1. Οἰκον. § 289 σημ. 8. Καλλ. Ε. § 569.

Ἡ ἐπικύρωσις τῆς κατασχέσεως προσδίδει προνόμιόν τι;

§ 602 Κατὰ τὸν χρόνον τῆς διανομῆς τῶν χρημάτων ἀναφύεται ζήτημά τι περιμάχητον μεταξὺ τῶν νομοδιφῶν καὶ ταλαντευόμενον ἐν τῇ νομολογίᾳ. Τὸ ζήτημα, δηλαδὴ ἂν ἡ ἐπικυροῦσα τὴν πρώτην παρὰ τρίτῳ κατάσχεσιν καὶ ἡ διατάττουσα αὐτὸν νὰ παραδώσῃ τὰ κατασχεθέντα τῷ κατασχόντι ἀπόφασις προσδίδει εἰς τοῦτον τὸ δικαίωμα νὰ πληρωθῇ κατὰ προτίμησιν, καὶ ἀποκλειομένων ὅλων τῶν ἄλλων δανειστῶν, οἵτινες μετὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην κατέσχον τὸ ἤδη κατασχεθὲν ποσόν. — Ἐν ἄλλοις ῥήμασιν, ὅταν ἐξεδόθη ἀπόφασις ἐπικυροῦσα τὴν κατάσχεσιν καὶ ὑποχρεοῦσα τὸν τρίτον νὰ παραδώσῃ τὸ κατασχεθὲν εἰς τὸν κατασχόντα αὐτό, ἄλλοι δανεισταὶ δύνανται νὰ κατάσχωσι τὸ αὐτὸ ποσόν, ὥστε νὰ γίνῃ διανομή, ἐνόσῳ ἡ πληρωμὴ δὲν ἐγένετο;

Γαλ. νομολ. — Κατὰ τὴν νεωτέραν νομ. καὶ πλειονοψηφίαν τῶν συγγραφέων, ὁ κατασχών, ὅστις πρῶτος ἔτυχεν ἀποφάσεως κυρούσης τὴν κατάσχεσιν, πρέπει νὰ πληρωθῇ πρὸ τῶν ἄλλων, οἵτινες ἐνήργησαν κατάσχεσιν μετὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, διότι, λέγουσι, τοιαύτη ἀπόφασις ἀποτελεῖ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐκχώρησιν (transport) τῶν κατασχεθεισῶν ποσοτήτων.

Ὁ F Roger (traité de la saisie) ἀποκρούει, διὰ μακρῶν, τὴν

(1) Πρβ. cass. 19 Ἰουλίου 1836.

δόξαν ταύτην (1). Μὲ τὴν γνώμην του δὲ συνᾴδει ἡ ἀπὸ 8 Ἰουνίου 1826 ἀπόφασις τῶν ἐν Παρισίοις ἐφετῶν (2) καὶ ἡ ἀπὸ 25 Μαρτίου 1834 ἀπόφασις τοῦ ἐν Seine πρωτοδικείου, τὸ ὁποῖον ἀπαντᾷ εἰς τὰς ἀντιθέτους σκέψεις τῆς ἀπὸ 28 Φεβρουαρίου 1822 απο-

(1) § 643 ἐπόμ. τῆς ἐκδ. τοῦ 1860.

(2) «Ἂν οἱ τρίτοι, παρ' οἷς ἡ κατάσχεσις, δώσωσι τῷ κατασχόντι ὅ,τι παρ' αὐτοῖς κατεσχέθη, παύουσι νὰ ἦναι, ὡς πρὸς τὰ δοθὲν αὐτῷ ποσὸν, ὀφειλέται τοῦ ὀφειλέτου των (saisi), ὅστις δὲν δύναται ν' ἀπαιτήσῃ εἰμὴ τὸ ὑπολειπόμενον.

»Πρόδηλον δ' εἶναι ὅτι ὁ παρ' ᾧ ἡ κατάσχεσις τρίτος ἀπαλλάττεται τοῦ χρέους καθ' ὅσον ἀπαλλάσσει τὸν ὀφειλέτην του (saisi) διὰ τῆς πρὸς τὸν κατασχόντα πληρωμῆς τοῦ κατασχεθέντος, ἡ δ' ἀπαλλαγὴ αὕτη χωρεῖ, μέχρις τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ, συνεπείᾳ τῆς κυρώσεως τὴν κατάσχεσιν ἀποφάσεως.

»Δὲν ἀπαλλάσσει ὅμως εἰμὴ ἑαυτὸν ὅταν, μὴ ὀφείλων, ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ ὡς μὴ ποιήσας ἐμπρόθεσμον δήλωσιν ὅτι δὲν χρεωστεῖ. Ἡ πληρωμὴ αὕτη τὸν ὑποκαθιστᾷ εἰς τὰ δικαιώματα, ὅσα οἱ δανεισταὶ ἔχουσι κατὰ τοῦ ὀφειλέτου (saisi), ὅστις ἀναγκαίως καθίσταται ὀφειλέτης του ὡς πρὸς τὸ ποσὸν, τὸ ὁποῖον δι' αὐτὸν ἐπλήρωσεν» (α).

Ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀνεφύη τὸ ζήτημα, ἂν ὁ δανειστὴς ὁ λαβὼν παρὰ τοῦ τρίτου, παρ' ᾧ κατέσχε ποσὸν ὀφειλόμενον πρὸς τὸν ὀφειλέτην του, ὀφείλῃ νὰ τὸ ἀποδώσῃ ἵνα μερισθῇ μεταξὺ τῶν κατασχόντων διαφόρων δανειστῶν· ἐλύθη δὲ ἀποφατικῶς, ἐπειδὴ μόνον ὁ τρίτος, ὁ παρὰ τὸν νόμον πληρώσας, εὐθύνεται νὰ καταβάλῃ καὶ αὖθις τὸ ποσόν. Ἰδοὺ πῶς φέρει ἡ 326 τοῦ 1861 πολ. ἀπ. Ἀρ. Π. (κυροῦσα τὴν 15521 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν) (β).

«Ἐπειδὴ, ὡς σαφῶς προκύπτει ἀπὸ τὸ ἄρθρον 1039 καὶ ἀπὸ τὰ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενα ἕτερα ἄρθρα τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὁ νόμος ἔλαβε πρόνοιαν νὰ διατάξῃ εἰδικῶς τὰς συνεπείας τῆς παραβιάσεως τῆς κατασχέσεως, ὅταν αὕτη ἡ παράβιασις γίνεται παρὰ τοῦ ὀφειλέτου αὐτοῦ διὰ διαθέσεως τῶν κατασχεθέντων κινητῶν καὶ

(α) Πρβ. Roger § 633, 634, ἀλλ' ἴδε καὶ τὴν ἀπὸ 8 Μαρτίου 1826 ἀπόφασιν Metz (Sir. 29, 2, 271).

(β) Πρβ. Roger § 427—429 ἐπ.

φάσεως τοῦ Ἀκυρωτικοῦ (1).—Ἀλλ' ὅμως πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι ἡ νεωτέρα νομολογία ἀποχρούει τὴν ἀνωτέρω γνώμην. De nombreux arrêts, notamment da la cour de casestion; out dé-

---

ἀκινήτων, ἢ, ὅταν γίνηται παρὰ τρίτου τινὸς διὰ διαθέσεως τῶν ἐν χερσὶν αὐτοῦ κατασχεθέντων χρημάτων τοῦ ὀφειλέτου, καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει κηρύττει τὴν διάθεσιν τοῦ ὀφειλέτου ἄκυρον καὶ μὴ οὖσαν κατὰ τὰ ἄρθρα 890, 926, 963 καὶ 964· ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει, κηρύττει μόνον ὑπεύθυνον πρὸς ἀποζημίωσιν τὸν τρίτον, παρ' ᾧ ἐγένετο ἡ τῶν χρημάτων κατάσχεσις (κατὰ τὰ ἄρθρα 889, 927, 961, 962).

»Ἐπειδὴ ἀφοῦ λοιπὸν ληφθείσης εἰδικῶς ὑπ' ὄψιν τῆς παραβιάσεως τοῦ τρίτου, ὡς διαταχθεισῶν εἰδικῶς τῶν συνεπειῶν αὐτῆς, περιωρίσθη ὑπὸ τοῦ νόμου τὸ διαταχθὲν ἀποτέλεσμα εἰς μόνην τὴν παρὰ τοῦ τρίτου ἀπόδοσιν τῆς ζημίας πρὸς ἐκεῖνον εἰς ὃν προξενήθη αὕτη, χωρὶς νὰ διαταχθῇ τὸ ἄκυρον καὶ μὴ ὂν τῆς παρὰ τοῦ τρίτου διαθέσεως τῶν χρημάτων, ἕπεται ὅτι ἡ πληρωμὴ ἣν οὗτος ἔκαμε τῶν κατασχεθέντων παρ' αὐτῷ χρημάτων εἰς ἄλλον δανειστὴν τοῦ ὀφειλέτου παρὰ τὸν κατασχόντα, μὴ οὖσα ἄκυρος, δὲν χορηγεῖ εἰς τὸν κατασχόντα δανειστὴν τὸ δικαίωμα νὰ διεκδικήσῃ κατὰ τοῦ πληρωθέντος δανειστοῦ τὰ εἰς τοῦτον δοθέντα χρήματα ὑπὸ τοῦ φύλακος, ἀλλὰ μόνον δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ παραβάτου φύλακος, ἤγουν τοῦ τρίτου μεσεγγυούχου, ἐκτὸς ἂν ἄλλως ὁ πληρωθεὶς ἕτερος δανειστὴς μετεχειρίσθη δόλον, ὁπότε ὁ ζημιωθεὶς κατασχετὴς ἠδύνατο ν' ἀπατείνῃ κατὰ τούτου τὴν τοῦ δόλου ἀγωγήν.

»Ἐπειδή, κατὰ συνέπειαν, οὗτος μόνον ὁ Δ. Πόρος, παρὰ τῷ ἐγένετο ἡ κατάσχεσις τοῦ ἀναιρεσείοντος Βλάχου ὡς τρίτου, εὐθύνεται πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ Βλάχου, καθ' ὃ πληρώσας εἰς τὸν Χαρ. Δημητριάδην, ἀναιρεσίβλητον, ὅλα τὰ κατασχεθέντα χρήματα, ἐνῷ προηγεῖτο ἡ κατάσχεσις τοῦ αὐτοῦ Βλάχου, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀρ. 13730 ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου Ἀθηνῶν καθὰ βεβαιοῦται ἐκ τοῦ ἐν τῇ δικογραφίᾳ κατασχετηρίου τῆς 17 Νοεμβρίου 1855, καὶ οὐχὶ ὁ λαβὼν ὅλα τὰ χρήματα προκατασχὼν Δημητριάδης, καθότι μεταξὺ τούτου καὶ τοῦ Βλάχου δὲν ὑπάρχει νομικός τις δεσμός, οὔτε ἄλλως ἐπροτάθη δολία τις συνεννόησις αὐτοῦ τοῦ Δημητριάδου μετὰ τοῦ Πόρου, ἀλλὰ μάλιστα, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις βεβαιοῖ ὅτι εἰς τὸν Δημητριάδην δὲν εἶχε γνωστοποιηθῆ κἂν ἡ προη-

cidé que le jugement qui déclare valable une saisie arrêt, et ordonne que le tiers saisi vider sa ses mains en celles du saisissant, opère, au profit de ce dernier, saisine ou tranport de la somme arrêtée de telle sorte que cette somme ne peut plus être saisi à son préjudice par d'autres créanciers. (Roger § 645, ὅπου παρατίθεται καὶ ἡ ἀπὸ 31 Ἰανουαρίου 1842 ἀπόφασις τοῦ Ἀκυρωτικοῦ, ἡ τὴν γνώμην ταύτην καθιεροῦσα).

§ 60¹² Πλεῖσται ὅσαι ἄλλαι ἀποφάσεις συνᾴδουσι μὲ ταύτην (2). Ὅθεν ἀπεφασίσθη, ὅτι ἀπόφασις ἐπικυροῦσα τὴν παρὰ τοῖς ὀφειλέταις τῶν ἐξ ἀπογραφῆς κληρονόμων ἐνεργηθεῖσαν κατάσχεσιν, καὶ διατάττουσα αὐτοὺς νὰ πληρώσωσι τῷ κατασχόντι, ἐκχωρεῖ δριστικῶς εἰς τοῦτον τὰ κατασχεθέντα ποσά, τὰ ἀποτελέσματα δὲ ταῦτα δὲν μηδενίζονται διὰ μεταγενεστέρων κατασχέσεων καὶ ἂν αὗται γίνωσι πρὸ τῆς ἐκκαθαρίσεως τοῦ λογαριασμοῦ τοῦ κληρονόμου καὶ τῆς πληρωμῆς τοῦ ὑπολοίπου τοῦ λογαριασμοῦ αὐτοῦ (3).

§ 60¹³. Κατὰ τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀκυρωτικοῦ, ἡ κυροῦσα τὴν κατάσχεσιν ἀπόφασις προσδίδει τῷ κατασχόντι δικαίωμα κυριό-

---

γουμένη κατάσχεσις, ὡς ὁ νόμος ἀπαιτεῖ· ἄρα νομίμως τὸ εἰρημένον ἐφετεῖον ἀπεφάσισεν ἀποῤῥίψαν τὴν κατὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Χ Δημητριάδου αἴτησιν τοῦ ἀναιρεσείοντος Βλάχου εἰς τὸν συμβολαιογράφον πρὸς διανομὴν αὐτῶν, καὶ ἑπομένως ὅλοι οἱ λόγοι ἀναιρέσεως, καθὸ ὑπαγόμενοι εἰς τὴν εὐθύνην τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, καθίστανται ἀνυπόστατοι, ἀφοῦ, ὡς προεῤῥέθη, ἡ πρὸς ἀποζημίωσιν εὐθύνη ἐπίκειται εἰς μόνον τὸν Πόρον, ὡς τρίτον, καὶ ἀφοῦ τὸ δικαστήριον, ἀποῤῥίψαν τὴν εἰρημένην αἴτησιν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἀποκρούει συνεπτυγμένως, ὅλους τοὺς κατὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Δημητριάδου ἰσχυρισμοὺς αὐτοῦ.

(1) Ἀκυρ. 34, 3, 149. Πρβ. Paris 17 mars καὶ 24 juin 1836 καὶ ἄλλας ἐν § 644 τῆς νέας ἐκδ. τοῦ Roger.

(2) Ἴδε μνείαν αὐτῶν εἰς Roger § 646. Οὕτω Proudhon de l'usuf. τόμ. 4 ἀριθ. 2270. Rauter σελ. 326. Carré art 575. Boitard ἔκδοσ. 6 τόμ. 2 ἀριθ. 834. Pigeau τόμ. 2 σελ. 171. Dalloz rép. λ. saissie arrêt ἀρ. 145.

(3) Τί ὅταν ὁ ὀφειλέτης ἔχει ὑποθηκικὰ δικαιώματα περὶ ὑποθηκεύσεως ἐν γένει; Ὅρα Roger § 647.

πτώσεως (opère saisie) καὶ ἐὰν τὸ κατασχεθὲν ποσὸν δὲν ἦναι μήτε ἐκκαθαρισμένον, μήτε ἀπαιτητὸν ἢ ἂν ἐξαρτᾶται ἐκ τύχης τινὸς περιπτώσεως (1). Τὸ ἐν Bourges ἐφετεῖον ἔλαβε προσέτι τὴν ἐναντίαν γνώμην (2) ὑποστηριζομένην καὶ ὑπὸ τοῦ Dalloz (rep. λ. saisie-arrêt ἀριθ. 48).

§ 60[14] Τ' ἀνωτέρω ὅμως δὲν ἐφαρμόζονται ὡς τὰ πράγματα, ὅσα εἰσέτι δὲν εἶναι γεγενημένα καὶ δὲν ἀνήκουσιν εἰσέτι τῷ ὀφειλέτῃ, ἢ δὲν ἀνήκουσι εἰμὴ κατ' ἐλπίδας, οἷον οἱ μέλλοντες μισθοί, τὰ μέλλοντα ἐνοίκια, ἅτινα εἰσὶ τὸ κατὰ τὸν χρόνον ἀντάλλαγμα τῶν δανειστῶν τοῦ ὀφειλέτου, ἀντίθετον τῶν ἐκπεφρασμένων (ὡς ὀφειλομένων) ἐνοικίων (3). Ὅρα κατω § 62.

§ 60[15] Κατὰ τὴν νομολογίαν, οἱ δανεισταί, ὧν ἡ κατάσχεσις εἶναι μεταγενεστέρα τῆς ἀποφάσεως, δὲν δύνανται νὰ τὴν προσβάλωσι διὰ τριτανακοπῆς (4).

§ 60[16] Προσθέτομεν, ὅτι τὴν ὑπὸ τοῦ Roger πρεσβευομένην (ἀνωτ. § 60[11]) γνώμην δὲν ἐγκατέλιπεν ὁλοτελῶς ἡ νομολογία· ἀπόφασις τῶν ἐν Colmar ἐφετῶν τῆς 10 Αὐγούστου 1858 συγκεφαλαιόνει διὰ μακρῶν τοὺς ὑπὲρ αὐτῆς λόγους (5).

§ 60[17] Κατὰ τὴν νομολογίαν τὴν καθιεροῦσαν ἐναντίαν ταύτης γνώμην, ἡ κυροῦσα τὴν κατάσχεσιν ἀπόφασις πρέπει, ἵνα ἐπιφέρῃ τὰ εἰρημένα ἀποτελέσματα (§ 60[14]), νὰ ἦναι κοινοποιημένη τῷ τρίτῳ ὀφειλέτῃ (6) καὶ τῷ ὀφειλέτῃ αὐτῷ (7), δυνάμει τοῦ ἄρθρου 1690 c. c.

§ 60[18] Ἀπαιτεῖται δὲ νὰ καταστῇ καὶ τελεσίδικος ἡ κυροῦσα τὴν κατάσχεσιν ἀπόφασις, ἵνα ἐπιφέρῃ τὰ εἰρημένα ἀποτελέσματα. Ὅρα Roger § 656—658 ἐπ.

---

(1) Cass 31 Ἰανουαρίου 1842. 28 Φεβρουαρίου 1822. Rouen 28 Νοεμβρίου 1825.

(2) Οὕτω καὶ ὁ Thomine, comm. τ. 2 ἀριθ. 633. Carré ζήτ. 1972.

(3) Paris, 19 Δεκεμβρίου 1854. Ὅρα ἀνωτ. § 52[a].

(4) Req. 28 Φεβρουαρίου 1822. 15 Ἀπριλίου 1856. Roger § 651.

(5) Ὅρα αὐτὴν ἐν Roger § 652 τῆς νέας ἐκδ.

(6) Πρβ. Roger § 653. Ἂν ἡ κατάσχεσις ἐγένετο καθ' ἣν ἡμέραν καὶ ἡ κοινοποίησις ἀνωτ. § 52. Roger § 654.

(7) Ἂν ὁ ὀφειλέτης προσεπικαλέσθη αὐτ. § 655.

§ 60[ιθ]. Τὸ Ἀκυρωτικὸν ἀπεφήνατο προσέτι ὅτι ἡ κυροῦσα τὴν κατάσχεσιν ἀπόφασις δὲν παρέχει τῷ κατασχόντι τὴν ἀποκλειστικὴν κυριότητα τῶν κατασχεθέντων, ἂν ὑπάρχωσι κατασχέσεις ἀρχαιότεραι τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν κατέστη τελεσίδικος (1). Τοῦτο δὲ χωρεῖ καὶ ὅταν, συνεπείᾳ πτωχεύσεως τοῦ ὀφειλέτου ἐπελθούσης βραδύτερον, ἤρθησαν κατ' αἴτησιν τῶν συνδίκων κατασχέσεις ἄλλαι παρὰ τὴν κυρωθεῖσαν. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἄρσεως ταύτης δὲν εἶναι εἰμὴ νὰ μεταβιβάσῃ εἰς τὴν ὑπὸ τῶν συνδίκων ἀντιπροσωπευομένην ὁμάδα τὰ δικαιώματα τῶν κατασχόντων δανειστῶν (2).

§ 60[κ]. Ἀλλ' ἡ ἐπικυροῦσα τὴν κατάσχεσιν ἀπόφασις δὲν ἔχει ἀναδρομικὰ ἀποτελέσματα μέχρι τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἀνεγράφη. Roger § 661. Ὁ δανειστής, ὅστις δὲν ἔχει ἔγγραφον βεβαίαν χρονολογίαν φέρον, δύναται νὰ συντρέξῃ μετ' ἄλλου δανειστοῦ, οὗ τινος ἡ κατάσχεσις ἐπεκυρώθη. Roger § 661. 662. Οἱαδήποτε δὲ καὶ ἂν ᾖ ἡ ὡς πρὸς τὸ κύριον ζήτημα (§ 60[ιζ]) γνώμη τῶν νομοδιφῶν, ἂν ἡ κατάσχεσις δὲν ἀφορᾷ χρήματα, ἀλλ' ἄλλο πρᾶγμα, πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἡ ἐπικυροῦσα τὴν κατάσχεσιν ἀπόφασις δὲν μεταβιβάζει τῷ κατασχόντι τὴν κυριότητα αὐτοῦ, ἀλλὰ προσδίδει ἁπλῶς τὸ δικαίωμα νὰ τὸ πωλήσῃ ἵνα διανεμηθῇ τὸ τίμημα (3).

§ 60[κα]. Αἱ ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαι δυσχέρειαι ἐκλείπουσιν ὅταν ὁ κατασχὼν φθάσῃ ἔλαβε τὰ κατασχεθέντα· καθότι οὕτω καθίσταται ἀναντιρρήτως κύριος (4).

§ 61. Ἑλλ. νομολ.—Ἐκθέσαντες διὰ βραχέων τὰ ὑπὸ τῶν Γάλλων διδασκόμενα ὡς πρὸς τὸ ζήτημα, περὶ οὗ διαλαμβάνει ὁ § 60[ιζ], ἴδωμεν τί διδάσκει ἡ ἡμετέρα νομολογία καὶ τί οἱ ἡμέτεροι νομοδιφαὶ παραδέχονται.

Καὶ ἡ ἡμετέρα νομολογία δὲν φαίνεται σταθερά.

Διὰ τῶν ἀποφάσεων 9033, 5861 καὶ 11261 (σκέψις 7—15) οἱ ἐν Ἀθήναις ἐφέται ἔλυσαν καταφατικῶς τὸ ζήτημα, τὴν δ' ἀπόφασιν αὐτῶν ἐπεκύρωσε καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς 225 τοῦ 1849 ἀποφάσεώς του (Εὑρετ. 8 λέξ. Κατάσχεσις § 50) ἀποφανθείς, ὅτι ἡ κατάσχεσις αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν δὲν χορηγεῖ προνόμιον

(1) Cass. 5 Αὐγούστου 1856.
(2) Ἡ αὐτὴ ἀπόφασις.
(3) Πρβ. Carré ζήτ. 1959. Roger § 662.
(4) Paris 1 Ἰουνίου 1807. Roger § 661.

εἰς τὸν πρῶτον κατασχόντα· ἑπομένως ἄν τις τῶν συνιδιοκτητῶν ἐπρόλαβε νὰ κατάσχῃ τὸ ὅλον ποσόν, ὁ συνιδιοκτήτης του δύναται νὰ κάμῃ κατάσχεσιν καὶ νὰ ἔχῃ ἀπαίτησιν ἐπὶ τοῦ ἀναλογοῦντος αὐτῷ μέρους καὶ τοῦ συνυπαχθέντος εἰς τὴν προγεγονυῖαν καὶ ἐπικυρωθεῖσαν ἤδη κατάσχεσιν τοῦ συνιδιοκτήτου του. Τοιαύτη γνώμη εὕρηται καὶ εἰς τὸν Dall. v° saisie-arrêt ἀρ. 445. καὶ 446.

Εἰς ἄλλην τινὰ περίπτωσιν τὸ ἐν Ἀθήναις ἐφετεῖον (ἀπόφασις 1724) ἄλλως τὸ ζήτημα ἔλυσε. Τὸ ἱστορικὸν τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἔχει οὕτως·

«Ὁ Δ, ἔχων λαμβάνειν ποσόν τι παρὰ τοῦ Τ, ἐνήργησε κατάσχεσιν παρὰ τῷ Ζ ὀφειλέτῃ τοῦ Τ, καὶ ἐκίνησε τὴν δέουσαν ἀγωγήν, ζητήσας καὶ τὸ κῦρος τῆς κατασχέσεως· ἡ ἀγωγή του ἐγένετο δεκτὴ καὶ ἡ κατάσχεσις τοῦ Δ ἐκυρώθη δι' ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου· βραδύτερον, γενομένης ἐφέσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ὁ Β, ἄλλος δανειστὴς τοῦ αὐτοῦ ὀφειλέτου Τ, ἐνήργησε κατάσχεσιν παρὰ τῷ Ζ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐκείνου ποσοῦ, ὅπερ εἶχεν ἤδη κατάσχει ὁ Δ, οὗτινος ἡ κατάσχεσις εἶχε κηρυχθῆ κῦρος ἔχουσα διὰ πρωτοδίκου ἀποφάσεως, οὔσης ἐκκρεμοῦς ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν καθ' ὃν χρόνον ὁ Β ἐνήργησε τὴν δευτέραν κατάσχεσιν, ἀλλ' ἐπικυρωθείσης βραδύτερον. Ἀνεφύη λοιπὸν τὸ ζήτημα, ἂν ἡ δευτέρα αὕτη κατάσχεσις δύναται νὰ ἔχῃ συνεπείας, τὸ δὲ ἐφετεῖον ἔλυσεν ἀποφατικῶς τὸ ζήτημα, σκεφθὲν 1) ὅτι ἡ ἐπικύρωσις τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἀνατρέχει μέχρι τῆς δημοσιεύσεώς της, ὅτε ὁ Β δὲν εἶχεν εἰσέτι ἐνεργήσει τὴν κατάσχεσίν του· ὥστε ὁ τρίτος, παρ' ᾧ ἐνένετο ἡ δευτέρα κατάσχεσις, δηλώσας τὴν ἐνέργειαν τῆς πρώτης, δὲν ὀφείλει τι πρὸς τὸν Β, ὡς καταδικασθεὶς ἤδη ἀμετακλήτως ὡς ὀφειλέτης πρὸς τὸν Δ, τὸν κατὰ πρῶτον κατασχόντα· 2) ὅτι ἡ καταδίκη αὕτη ἐξομοιοῦται τῇ πληρωμῇ τοῦ κατασχεθέντος ποσοῦ, ὥστε ὁ τρίτος δὲν δύναται νὰ πληρώσῃ ὅ,τι κατεδικάσθη νὰ πληρώσῃ τῷ Δ, πρὶν ἢ ἀποδειχθῇ εἴτε τὸ ἀνύπαρκτον τῆς ἀπαιτήσεως τούτου, ἢ ἡ ἐξόφλησις ταύτης». Ἰδοὺ πῶς σκέπτεται τὸ ἐφετεῖον· (1)

«Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 248 ἀποφάσεως δῆλον γίνεται, ὅτι ὁ τρίτος Ζ συνεδικάσθη δι' αὐτῆς ὡς διάδικος ἐρήμην καὶ ὑπεχρεώ-

(1) Πρβ. τὴν ὑπ' ἀριθ. 371 τοῦ 1853 ἀπόφασιν ἐφετῶν Ναυπλίας ἐν νομ. σ. 578 καὶ ἀνωτ. § 60.

θη νὰ πληρώσῃ τὸ κατασχεθὲν ποσὸν εἰς τὸν κατασχόντα Δ. Ἐπει δὲ ὡς διάδικος κατὰ τὴν δίκην ἐκείνην παρίστατο, ὁ ἐξάγεται οὐ μόνον ἐκ τοῦ ὅτι τὸ δικαστήριον ῥητῶς ἀποφαίνεται ὅτι ἐκρίματι δικάζει αὐτὸν, καὶ συνεκδικαζόμενος τοῦ Π (τοῦ ὀφειλέτου) ἀποκαλεῖται ἐν τῇ αὐτῇ ἀποφάσει, ἀλλὰ προσέτι καὶ ἐκ τοῦ ὅτι δὲν ἀνέκοψε τὴν εἰρημένην ἀπόφασιν ἕως πρὸ ἑνὸς μέρους τὴν δίκην, ἀλλὰ παρελθούσης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας ἀπὸ τῆς γενομένης πρὸς αὐτὸν κοινοποιήσεως τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως, ἐξεκάλεσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 248 ἀπόφασιν ταύτην, θεωρήσας ἑαυτὸν διάδικον καὶ τῆς ἐκδικάσεως τῆς ἐφέσεως του ἐπελήφθη τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, καὶ τοι μὴ ἐκκληθείσης ὑπ' ἄλλου τινὸς τῶν διαδίκων, καὶ ἐδίκασεν ἐπ' αὐτῆς κατ' οὐσίαν (ὅρα ἀπόφασιν ἐφετῶν Ἀθ. 1340)· καταδικασθέντος δὲ τοῦ Ζ διὰ τῆς προειρημένης πρωτοδίκου ἀποφάσεως ὡς διαδίκου καὶ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐπικυρωθείσης ὑπὸ των ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῶν 5220 δραχμῶν, τοῦ ἀπόρου μέρος ἀποτελεῖ τὸ κατασχεθὲν ὑπὸ τοῦ Β, ἡ κατάσχεσις αὕτη ἐκ μέρους τοῦ ἐφεσιβλήτου τούτου εἶναι ἄκυρος διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους (ὅρα σ. 1) ἡ ἐπικύρωσις αὕτη ἀνατρέχει μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 248 πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ὥστε ἔκτοτε θεωρούμενος ὁ καταδικασθεὶς ἀμετακλήτως ὀφειλέτης τοῦ ὑπὲρ οὗ ἡ ἀπόφασις Δ ἀπαλλάττεται πάσης ὑποχρεώσεως πρὸς τοὺς μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ἐπικυρωθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως αὐτὸ τὸ ποσὸν κατασχόντας τῶν ὁποίων τὸ κῦρος τῶν κατασχέσεων ἐξηρτᾶτο ἐκ τῆς ἀκυρώσεως ταύτης, ὅπως καὶ τὸ κῦρος τῆς ἀναγγελίας τῶν δανειστῶν ἐκείνων, οἵτινες μετὰ τὸ πέρας τοῦ πίνακος τῆς κατατάξεως ἀναγγέλλουσιν ἑαυτοὺς, ἐκ τῆς ἀκυρώσεως τοῦ πίνακος ἐξαρτᾶται· ὅθεν ἡ κατάσχεσις τοῦ Β, γενομένη μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 248 ἀποφάσεως καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας, ὡς τοῦτο ἐξάγεται ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἔφεσις τοῦ Ζ χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς 19 Ἰουλίου 1835, δὲν δύναται, κατὰ τὰ προειρημένα, νὰ καταστήσῃ συμμέτοχον τοῦ κατασχεθέντος ποσοῦ τὸν κατασχόντα τοῦτον· ἂν δὲ δύναται νὰ ὑποβάλῃ εἰς ὑποχρέωσίν τινα τὸν παρ' ᾧ ἐγένετο τρίτον πρὸς τὸν Β, ἀφοῦ ὁμολογουμένως ἐν καιρῷ ἐδήλωσε τὴν προϋπάρχουσαν κατάσχεσιν τοῦ Δ, ὡς τοῦτο ἀποδεικνύεται προσέτι καὶ ἐκ τῆς προτασσομένης δηλώσεως ὑπ' ἀριθ. 89, καθ' ἣν ἀφοῦ ὁ Ζ, ἐν ὀνόματι τοῦ ὁποίου ἐδήλωσεν ὁ συμβολαιογράφος, κατεδικάσθη πρὸ τῆς κατασχέσεως τοῦ Β εἰς πληρωμὴν τοῦ αὐτοῦ ποσοῦ καὶ πρὸς τὸν Δ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 238 ἀποφάσεως, ἐπικυρωθείσης ἤδη καὶ ὑπὸ τῶν ἐφετῶν καὶ τελεσιδίκου καταστάσης ὡς πρὸ ὀλίγου 2911

διότι ἡ κατάσχεσις αὕτη ἐξομοιοῦται τῇ πληρωμῇ τοῦ κατασχεθέντος ποσοῦ καὶ ὁ τρίτος θεωρούμενος ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ὡς καὶ κατὰ τὰς παρατηρήσεις, περὶ ὧν κατωτέρω ῥηθήσεται, ὡς διαχειριστὴς ὑποθέσεως τοῦ Γ διὰ τὴν ἀνάγκην δικαστικῆς ἀποφάσεως ἀναδοχῆς χρέους αὐτοῦ, δὲν δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν δανειστὴν τούτου, ἐξ οὗ παρήγετο ὁ Β τὴν κατὰ τοῦ Ζ ἀπαίτησιν αὐτοῦ, ποσόν τι ὑπὲρ τοῦ Γ αὐτοῦ ἐπωφελῶς καὶ ἀσφαλῶς ἀναδέχθη νὰ πληρώσῃ πρὸς τὸν δανειστὴν αὐτοῦ Δ, πρὶν ἢ ἀποδειχθῇ εἴτε τὸ ἀνύπαρκτον τῆς ἀπαιτήσεως τούτου, ἢ ἡ ἐξόφλησις αὐτῆς ἐκ μέρους τοῦ ὀφειλέτου Γ, ἢ ἄλλως ἀπαλλαγῇ ὁ Ζ τῆς πρὸς τὸν Δ τελεσιδίκου ὑποχρεώσεώς του, ὁ δὲ Β οὔτε τὴν ὕπαρξιν τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ Δ κατὰ τοῦ Γ ἠμφισβήτει, οὔτε ἐξόφλησιν ἢ ἀπαλλαγήν τινα αὐτῆς προτείνει, καὶ τὸ ὑπαρκτὸν τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ δανειστοῦ Δ ἐντελῶς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 495 τελεσιδίκου ἀποφάσεως.»

Τὸ ζήτημα αὐτὸ ἐπαρουσιάσθη πάλιν εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον, ὅστις διὰ τῶν 131 τοῦ 1857 (1) καὶ 346 τοῦ 1855 πολιτικῶν ἀποφάσεών του ἀπεφήνατο ὅτι, ἐπικυρωθείσης τῆς εἰς χεῖρας τρίτου κατασχέσεως, οὐδεὶς πλέον δύναται νὰ ἐπιβάλῃ κατασχέσεις· αὐτὴν δὲ ταύτην τὴν ἀρχὴν καθιέρωσε καὶ διὰ τῆς 139 τοῦ 1857 ἀποφάσεως ὁ Ἄρειος Πάγος, ἐπικυρώσας τὴν ἀνωτέρω 14724 ἀπόφασιν ἐφετῶν Ἀθηνῶν. — Ἰδοὺ δὲ εἰδικώτερον τὸ θέμα, ἐφ' οὗ ἐξεφράσθη διὰ τῆς 346. Ὁ Β δι' ἀνακοπῆς του ἐξέθεσεν ὅτι τὸ κεντρικὸν ταμεῖον κατέσχεν εἰς χεῖρας τοῦ Η δραχμὰς 3,000 τὰς ἀνηκούσας εἰς τοὺς ὀφειλέτας τοῦ δημοσίου Α καὶ Γ. ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο εἶχε κατασχεθῆ προηγουμένως ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἀνακόπτοντος, καὶ ὅτι ἡ κατάσχεσίς του εἶχεν ἐπικυρωθῆ διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως τῶν ἐφετῶν πολὺ πρὸ τῆς κατασχέσεως τοῦ δημοσίου. Εἰς τὴν δίκην λοιπὸν ταύτην τὸ ἐν Ἀθήναις ἐφετεῖον διέταξεν (ἀπόφασις 13010 τοῦ 1855) τὴν σύμμετρον μεταξὺ τῶν δικαιούχων διανομὴν τοῦ ἐπιδίκου ποσοῦ, ἀλλ' ὁ Ἄρειος Πάγος ἀνήρεσεν (ἀπόφασις 346 τοῦ 1855) τὴν ἀπόφασιν ταύτην, σκεφθεὶς

---

(1) «Εἰς τὴν διανομὴν τῶν κατασχεθέντων χρημάτων μέρος δύνανται νὰ λάβωσι μόνον ἐκεῖνοι οἱ δανεισταί, οἱ μέχρι τῆς τελεσιδίκου τῆς κυρούσης τὴν κατάσχεσιν ἀποφάσεως ἐπιβάλλοντες κατάσχεσιν ἐπὶ τῶν αὐτῶν χρημάτων (935 § 1 πολιτ.). Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 131 τοῦ 1857, ἀναιροῦσα τὴν 11261 ἀφ. Ἀθ. [illegible]

ὅτι ἐκ τοῦ ἄρθρου 935 τῆς πολιτικῆς δικονομίας προκύπτει, ὅτι μόνον οἱ ἐνεργήσαντες τὴν κατάσχεσιν δανεισταὶ δύνανται νὰ λάβωσι τὰ κατασχεθέντα, πᾶς δὲ ἄλλος, ὅστις ἐνήργησε τοιαύτην, ἀφοῦ κατάστῃ τελεσίδικος ἡ μεταξὺ τοῦ τρίτου, τοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ κατασχόντος ἐκδοθεῖσα καὶ ἐπικυρώσασα τὴν κατάσχεσιν ἀπόφασις, δὲν ἔχει τὸ τοιοῦτον δικαίωμα, καθότι διὰ τῆς τελεσιδίκου ταύτης ἀποφάσεως ἡ πρὸς τὸν ὀφειλέτην τοὺς κατασχόντας ὀφειλὴ τοῦ τρίτου μετετέθη εἰς τοὺς κατασχόντας, ὑπὲρ ὧν ἐξεδόθη ἡ τελεσίδικος ἀπόφασις, ὥστε ὁ ἐνεργήσας ἄλλην κατάσχεσιν ἐπὶ τῶν αὐτῶν χρημάτων μετὰ τὴν τελεσιδικίαν τῆς ἀποφάσεως ἕτερος δανειστὴς δὲν δύναται νὰ λάβῃ ἐκ τῶν χρημάτων τούτων, ὡς μὴ ὀφειλομένων πλέον εἰς τὸν ὀφειλέτην του, τὸν καὶ ἀρχικὸν ὀφειλέτην τοῦ κατασχόντος, ἀλλ' εἰς τὸν κατασχόντα.

Κατὰ τὸν Οἰκονομίδην (§ 289 σημ. 8), ἡ ὁριστικὴ ἀπόφασις ἡ ἐπικυροῦσα τὴν κατάσχεσιν καὶ διατάττουσα τὸν τρίτον νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν κατασχόντα τὰ χρήματα ἀσφαλίζει αὐτὸν ἀπέναντι τῶν μεταγενεστέρων τῆς ἀποφάσεως κατασχέσεων. Δὲν ἀπαιτεῖται λοιπὸν νὰ προβῇ ἡ κατάληψις μέχρι τῆς λήψεως τῶν χρημάτων. Τεῦχ. 14 Πανδ. (9, 4). Τεῦχ. 10 Πανδ. (15, 1). Καρ. ζήτ. 1971 δίς, 1972 δὶς καὶ οἱ Γερμανοὶ συγγραφεῖς, εἰς οὓς παραπέμπει.

Ὁ δὲ Ῥαλλόπουλος (σελ. 84) λέγει ὅτι ὡς ἐκ τοῦ ὅτι διατάττεται ρητῶς ὁ τρίτος νὰ ἀποδώσῃ τὰ κατασχεθέντα χρήματα εἰς τὸν δανειστὴν ἢ νὰ τὰ διανείμῃ μεταξὺ τῶν δανειστῶν δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης λαμβάνει δικαστικῶς χώραν παραχώρησις τῶν χρημάτων τούτου ἐκ μέρους τοῦ ὀφειλέτου πρὸς τὸν δανειστὴν ἢ τοὺς δανειστάς, καὶ ὅτι μεταγενέστεραι τῆς τοιαύτης ἀποφάσεως (τελεσιδίκου ἤδη καταστάσης) ἄλλαι κατασχέσεις παρὰ τῷ τρίτῳ δι' ἀπαιτήσεις κατὰ τοῦ ὀφειλέτου δὲν δύνανται νὰ ἐνεργηθῶσι, διότι τὰ χρήματα δὲν κατέχονται πλέον ὑπὸ τοῦ τρίτου ὡς χρήματα τοῦ ὀφειλέτου, ἀλλ' ὡς χρήματα παραχωρηθέντα ἤδη εἰς τὸν δανειστὴν ἢ εἰς τοὺς δανειστὰς αὐτοῦ. Κατὰ τὴν γνώμην ταύτην, ὁ τρίτος, παρ' ᾧ ἐνεργεῖται ἡ κατάσχεσις, ἐν ᾧ εἶναι ἤδη κοινοποιημένη αὐτῷ ἡ περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως ἀπόφασις, ὀφείλει εἰς τὴν πρὸς τὸν νέον κατασχόντα δήλωσίν του νὰ ἐκθέσῃ ὅτι δὲν εὑρίσκονται πλέον παρ' αὐτῷ χρήματα τοῦ ὀφειλέτου, διότι δυνάμει τῆς ἀποφάσεως θεωρεῖ αὐτὰ ὡς ἀνήκοντα εἰς τοὺς προγενεστέρως κατασχόντας. Δὲν δύναται δὲ τοῦτο νὰ θεωρηθῇ ὡς προνόμιον τῶν προγενεστέρως κατασχόντων· διὰ νὰ ἦναι προνόμιον, ἔπρεπε τὰ χρήματα νὰ θεωρῶνται ὡς

χρήματα τοῦ ὀφειλέτου, ἐνῷ, ὡς εἴρηται, θεωροῦνται πλέον ὡς χρήματα τῶν ἄλλων δανειστῶν.

Σημειωτέον ἐνταῦθα καὶ τὸ ἑξῆς ζήτημα· ἂν ἡ ἐν χερσὶ τρίτου κατάσχεσις προτιμᾶται τῆς ἐκχωρήσεως;

Ὁ Α ὤφειλε τῷ Β χρηματικόν τι ποσὸν μεταβιβασθὲν διὰ παραχωρήσεως ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ Β εἰς τὸν Γ, ὅστις ἐκίνησεν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ὀφειλέτου Α, παρ' ᾧ ἐπέβαλε καὶ δημόσιον ἐνέργησε μεσεγγύησιν διὰ χρέος τοῦ ἐκχωρήσαντος Β. Εἰς τὴν δίκην ταύτην ἀνεφύη τὸ ζήτημα ἐκεῖνο, ὁ δὲ Ἄρειος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 253 τοῦ 1854 ἀποφάσεώς του ἀπεφήνατο, ὅτι ἡ γνωστοποίησις τῆς ἐκχωρήσεως πρὸς τὴν ὀφειλέτην μόνον ἀποτέλεσμα ἔχει ὅτι δὲν δύναται πλέον ὁ ὀφειλέτης νὰ καταβάλῃ ἐγκύρως τὸ χρέος εἰς τὸν ἐκχωρητήν· ἐπομένως ἡ ἐν χερσὶ τρίτου κατάσχεσις δὲν προτιμᾶται ἄλλων ἐκχωρήσεων τῆς αὐτῆς ἀπαιτήσεως, ἐὰν δὲν ἦναι προγενεστέρα αὐτῶν· ἡ κατάσχεσις δὲ εἶναι προγενεστέρα, ἂν καὶ γενομένη τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ἂν βεβαιοῦται ἐκ τῆς ἐκθέσεως ὅτι προηγήθη ὡς πρὸς τὴν ὥραν. Ὅρα ἀν. σ. 390 ἑπ.

§ 62. Τὰ νομικὰ ἀποτελέσματα, ἅτινα τὸ σύστημα αὐτὸ προσδέδει εἰς τὴν κυροῦσαν τὴν κατάσχεσιν ἀπόφασιν, ἐκτείνεται καὶ ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν ἡ κατάσχεσις ἀφορᾷ πίστωσιν ὑπὸ ὅρον, οἷον ἐνοίκια, μισθούς; Ὄχι, λέγει διὰ μακρῶν ὁ [illegible] λέξ. Saisie arrêt § 448. Ναί, εἶπεν ὁ Ἄρειος Πάγος (ἀπόφασις 312 τοῦ 61) σκεφθεὶς οὕτως (1)·

«Ἐπειδὴ κατὰ τὸν νόμον (Πανδ. νόμος 34 § 1 (18, 1) νόμος 7, 11, 17 (18, 4) Κώδ. 3 (8, 54) ἐπιτρέπεται ἡ ἐκουσίως ἐκχώρησις ἐνεστώσης ἢ μελλούσης, ἢ ὑποκειμένης εἰς αἵρεσιν ἀπαιτήσεως, ἢ ἀορίστου κατὰ τὸ μέγεθος, ἢ ὡρισμένου μὲν δικαιώματος, μὴ εἰσέτι ὅμως ἀπαιτητοῦ, ἡ δὲ ἐκχώρησις αὕτη ἰσοδυναμεῖ μὲ ἐκχώρησιν βεβαίας ἀπαιτήσεως, καὶ δι' αὐτῆς ὁ ἐκδοχεὺς καθίσταται κύριος τῆς ἐκχωρηθείσης ἀπαιτήσεως ὑπὸ αὐτὴν ταύτην τὴν αἵρεσιν, καθότι ἀντικαθίσταται εἰς τὰ τοῦ ὀφειλέτου δικαιώματα, τὰ δὲ ἀποτελέσματα ταῦτα τῆς ἐκουσίας ἐκχωρήσεως λαμβάνουσιν ἐπίσης χώραν ἐπὶ ἀναγκαστικῆς, στηριζομένης εἰς δικαστικὴν τελεσίδικον ἀπόφασιν ἐπικυρώσασαν τὴν παρὰ τρίτῳ τινὶ

(1) Ἐπικυροῦται δι' αὐτῆς ἡ τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἀπόφασις [illegible]. Ὅρα ἀν. § 60.

γενομένην κατάσχεσιν καὶ διατάττουσαν τοῦτον ν' ἀναγνωρίσῃ τὸν κατασχόντα δανειστὴν ὡς κύριον τοῦ [illegible], ἢ μὴ εἰσέτι ἀπαιτητοῦ δικαιώματος. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὑπάρχει βεβαιωμένον ἐκ τῆς προσαγομένης ἀποφάσεως [illegible] ἀναιρεσιβλήτος ἐν ταῖς ἐκθέσεσί του [illegible] αὐτοῦ ἐκθέτει ἄνευ ἀντιρρήσεως τῆς ἀντιδίκου Τραπέζης, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐνήργησε παρὰ τῷ φρουράρχῳ κατάσχεσιν ἐπὶ τοῦ τετάρτου τοῦ μισθοῦ τοῦ ὀφειλέτου αὐτοῦ Π. Νοταρᾶ ὅτι τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 876 ἀποφάσεώς του, καταστάσης τελεσιδίκου καὶ κοινοποιηθείσης πρός τε τὸν ὀφειλέτην καὶ τὸν τρίτον ἤτοι τὸν φρούραρχον, ἐπεκύρωσε τὴν κατάσχεσιν· καὶ ὅτι μεθ' ὅλα ταῦτα ἡ Τράπεζα ἐνήργησεν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τετάρτου, ὡς δανείστρια τοῦ αὐτοῦ Π. Νοταρᾶ, κατάσχεσιν· οὕτω δὲ ἐχούσης τῆς ὑποθέσεως, ὀρθῶς τὸ ἐφετεῖον κατὰ τὰ ἄνω ἐκτεθέντα ἠκύρωσε τὴν παρὰ τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης γενομένην συντηρητικὴν κατάσχεσιν τοῦ αὐτοῦ τετάρτου τῆς μισθοδοσίας τοῦ Π. Νοταρᾶ ἐφ' ὅσον τοῦτο ἀναγκαιοῖ εἰς τὴν ὁλοσχερῆ ἀπότισιν τοῦ πρὸς τὸν ἀναιρεσίβλητον [illegible] αὐτῇ, ὅτι ἡ κύρωσις κατασχέσεως μὴ ἐμπροθέσμου ἀπαιτήσεως δὲν παραχωρεῖ ἀποκλειστικὸν προνόμιον [illegible] ὅτι ὁ κατασχεὺς δὲν θεωρεῖται κύριος δικαιώματος μὴ ἀπαιτηθέντος εἰς τὸν ἐκχωροῦντα, τέλος, ὅτι ὁ μισθὸς τῆς ὑπηρεσίας ἀποτελεῖ ὑπὸ ὅρον ἀπαίτησιν, ὅταν ἐξακολουθῆται ἡ ὑπηρεσία μέχρι τοῦ χρόνου, ἐν ᾧ δίδοται ὁ μισθός, ὥστε πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου τούτου δὲν ὑπάρχει κεκτημένον δικαίωμα, δὲν εἶναι βάσιμοι· διότι, ὡς προελέχθη, ὁ νόμος ἐπιτρέπων τὴν ἐκχώρησιν δὲν διακρίνει ὡς πρὸς τὰ νόμιμα αὐτῆς ἀποτελέσματα μεταξὺ ἐκχωρήσεως παρουσῶν ἢ μελλουσῶν ἀπαιτήσεων, καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 935 § 1 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἐπὶ κατασχέσεων χρημάτων εἰς χεῖρας τρίτου, ἡ ἐπικυρώσασα τὴν κατάσχεσιν ἀπόφασις ὀφείλει νὰ διατάττῃ τὸν τρίτον νὰ δώσῃ τὰ χρήματα εἰς τὸν πρωτοδανειστήν, ἢ, ἐὰν πλείονες δανεισταὶ ἐπέβαλον πρὸ αὐτῆς κατάσχεσιν, νὰ διανεμηθῶσι μεταξὺ τούτων, ὅπερ δεικνύει ἀδιστάκτως, ὅτι μόνον ἐκεῖνοι οἱ δανεισταὶ ἔχουσι δικαίωμα ἐπὶ τοῦ κατασχεθέντος ἀντικειμένου, ὅσοι μέχρι τῆς τελεσιδικίας τῆς κυρούσης τὴν κατάσχεσιν ἀποφάσεως ἐπέβαλον κατάσχεσιν, [illegible] οἱ μεταγενέστεροι οὐδὲν ἐπὶ τούτου δικαίωμα ἔχουσιν, καθότι ὁ ὀφειλέτης των ἔπαυσεν [illegible] ἐπὶ τοῦ κατασχεθέντος ποσοῦ δικαιώματα, καὶ ὁ ὑπὲρ οὗ ἐπεκυρώθη ἡ κατάσχεσις ἀπέκτησε διὰ τῆς τελεσιδικίας, κατὰ τὴν σαφῆ τοῦ νόμου τούτου ἔννοιαν, ἀποκλειστικὸν δικαίωμα ἰδιοκτησίας μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως τῆς ἀπαι-

τήσεως· τέλος δι' ὧν ἀντιπροσωπεύει ὁ πελάτης διὰ τοῦ δικαστικοῦ του ἀποκτᾷ ἀναμφισβήτητον δικαίωμα μισθοδοσίας τοῦ βαθμοῦ του καὶ τῆς ὑπηρεσίας του, ὅπερ δύναται νὰ παραχωρηθῇ ὑπ' αὐτοῦ καθ' ἓν τέταρτον (πολιτ. δικον. ἄρθρον 920 § 4) καὶ νὰ κατασχεθῇ ἄνευ διακρίσεως ἂν τοῦτο εἶναι δεδουλευμένος, ἢ μή, ὁ μισθὸς, μόνον δὲ ἡ ἀπόδοσις τοῦ ποσοῦ εἶναι ἀθέμιτος ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας του τέλους, ὅθεν ἀλόγως τόσον ἰδύναται νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ τρίτου ὅσον δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ ὁ ὀφειλέτης του, εἰς τὴν θέσιν τοῦ ὁποίου διὰ τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκχωρήσεως ἀντικατέστη.

Τοιαύτη εἶναι ἡ ποικιλία τῶν γνωμῶν, αἱ ὁποῖαι καὶ ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἐν Ἑλλάδι ἀνεφύησαν ὡς πρὸς τὸ προκείμενον ζήτημα. ὁ χρόνος, ὁ σοφώτερος αὐτὸς διδάσκαλος θέλει μᾶς ὁδηγήσει ποίαν γνώμην πρέπει νὰ προτιμήσωμεν. Εὐκταῖον δ' εἶναι νὰ μελετηθῇ τὸ ζήτημα τοῦτο ὑφ' ὅλας αὐτοῦ τὰς ἐπόψεις καὶ συνεπείας, ὥστε νὰ γίνῃ παραδεκτὴ ἡ λογικωτέρα ἑρμηνεία τοῦ νόμου.

Τὸ καθ' ἡμᾶς δεχόμεθα τὴν γνώμην τοῦ Κυρίου Οἰκονομίδου, καθ' ἣν

ὁ χρόνος τῆς κατασχέσεως δὲν παρέχει προτίμησιν εἰς τὸν δανειστὴν ἀπέναντι τῶν μεταγενεστέρων κατασχέσεων, ἀφοῦ ὑπάρχῃ ἄλλος εἰδικὸς λόγος προτιμήσεως (Carré ζήτ. 1951 bis § 1). μόνον δὲ ἡ ὁριστικὴ ἀπόφασις ἡ ἐπικυροῦσα τὴν κατάσχεσιν καὶ διατάττουσα τὸν τρίτον νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν κατασχόντα δανειστὴν τὰ χρήματα, ἀσφαλίζει αὐτὸν ἀπέναντι τῶν μεταγενεστέρων τῆς ἀποφάσεως κατασχέσεων· διότι in pari causa melior est occupantis conditio· παραλαβὼν δ' ἐστιν ἐνταῦθα non qui prior agit, sed qui prior ad sententiam pervenit· ἄρα δὲν ἀπαιτεῖται νὰ προβῇ ἡ κατάληψις μέχρι τῆς λήψεως τῶν χρημάτων. Ν. 11 πρ. Π. (9, 4) Ν. 10 Π. (15, 1). ΑΠ. 346 τοῦ 1855, 131 τοῦ 1857. Carré ζήτ. 1971 bis, 1972 ter. Hilgard Annalen II. 161. Plank Mergh. s. 167. Seuffert Blätter Δ. 49. ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ ἐναντίαι γνῶμαι Dalloz ἀρ. 445, 446. τὰ ὑπὸ προθεσμίαν χρέη· Dalloz ἀρ. 448, 449. Carré ζ. 1972.

Ἕκαστος δανειστὴς γινώσκει ἐκ τῆς δηλώσεως, ἂν καὶ πόσαι ἄλλαι κατασχέσεις ἐνηργήθησαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ποσοῦ· ἐπομένως πρέπει νὰ ὑποβάλῃ αἴτησιν εἰς τὸ δικαστήριον, τοῦ νὰ διατάξῃ τὴν διανομὴν τῶν χρημάτων μεταξὺ τῶν πολλῶν δανειστῶν. Carré ζ. 1980.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.

Διαδικασία ὡς πρὸς τὸν τρίτον.— Ἀποτελέσματα τῆς κατασχέσεως ὡς πρὸς αὐτὸν (1).

§ 62² Ὁ τρίτος, παρ' ᾧ ἐγένετο κατάσχεσις, δὲν προσκαλεῖται νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν περὶ κύρους τῆς κρίσεως ἀπαιτουμένης συζήτησιν, διότι δὲν ἔχει συμφέρον, ἐκτὸς ἂν γίνῃ νὰ ἀπαντήσῃ κατὰ τῆς δηλώσεώς του· ἄλλως τε ὁ τρίτος δὲν δύναται νὰ παρουσιασθῇ ἐπὶ ἀκροατηρίου πρὸς διαφιλονείκησιν τῆς κατασχέσεως. Ὅρα τὴν ἀπόφ. ἐν Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 617 § 2.

§ 62³ Τότε μόνον ὁ τρίτος, εἰς χεῖρας τοῦ ὁποίου γίνεται ἡ κατάσχεσις, εἶναι διάδικος, ὅταν ἡ δήλωσίς του διαφιλονεικηθῇ. Ἀπόφασις 195 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (Νομ. σελ. 4175).

§ 62⁴ Ὁ τρίτος, παρ' ᾧ γίνεται ἡ κατάσχεσις, δὲν εἶναι διάδικος εἰς τὴν περὶ τοῦ κύρους αὐτῆς δίκην μεταξὺ τοῦ κατασχόντος καὶ τοῦ ὀφειλέτου· ἑπομένως ἡ ἀγωγὴ τοῦ ὀφειλέτου κατὰ τοῦ τρίτου περὶ τοῦ κατασχεθέντος πράγματος ἀποτελεῖ δίκην ὅλως διακεκριμένην καὶ μηδεμίαν συνάφειαν ἔχουσαν μὲ τὴν

---

(1) Πρβ. Οἰκ. § 290.

Διὰ τῆς εἰς χεῖρας τρίτου κατασχέσεως δύνανται νὰ ἀφαιρεθῶσι τὰ κατασχεθέντα ἀπὸ τοῦ κατόχου αὐτῶν; Οὐχί. Ἐὰν δὲ ἀφαιρεθῶσιν, ὁ κάτοχος δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν διατήρησιν τῆς διακατοχῆς χωρὶς νὰ κινήσῃ διεκδικητικὴν ἀγωγήν. Ὅρα ἀπ. ἐφ. Ναυπ. 99 τοῦ 46 καὶ 245 τοῦ 40 ἐν Εὐρ. τόμ. 8 σελ. 274—274.

Εἰς τὸν Ρογέριον εὑρίσκετε παρατηρήσεις περὶ τῶν ἑπομένων.

α') Ἡ γνωστοποίησις διακόπτει τὴν παραγραφὴν κατὰ τοῦ ὀφειλέτου; Carré ζήτ. 1951, 6. Roger § 473.

β') Καὶ ἂν ἡ ἐκπρόθεσμος ἡ κοινοποίησις; § 474 ἐπ.

γ') Η κοινοποίησις δίδει ἀφορμὴν εἰς παράπονα νομιμοποιοῦντα ἀγωγήν; § 476.

δ') Ἡ κατάσχεσις εἶναι ἄκυρος, ὅταν ἡ περὶ κύρους κατασχέσεως ἀγωγὴ γίνῃ ἐκπροθέσμως.—ἔγκυρον πληρωμῶν. § 481 (ὅρα ἐν σελ. 382 ἐπ. καὶ κατ. § 65 ἐπ.)

ε') Πῶς ὁ τρίτος δύναται νὰ μάθῃ ἂν πρέπῃ νὰ πληρώσῃ τὸν ὀφειλέτην; § 483.

δίκην τὴν παρακολουθοῦσαν, κατὰ τὸ ἄρθρον 925 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, τὴν κατάσχεσιν· ἄρα ἡ περὶ ἐξοφλήσεως τοῦ ὁμολόγου ἀγωγή, οὖσα ἄλλη παρὰ τὴν, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 925, κινουμένην, δὲν στηρίζει τὴν περὶ ἐκκρεμοδικίας ἔνστασιν (21 τῆς πολ. δικον.) Ἀπόφασις 329 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (νομικ. σελ. 4238).

§ 62[5]. Ἡ κατάσχεσις μόνη οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν ἐπιβάλλει τῷ τρίτῳ, πρὶν ἡ γνωστοποιηθῇ αὐτῷ ἐμπροθέσμως ἡ κινηθεῖσα περὶ τοῦ κύρους τῆς κατασχέσεως ἀγωγή (πολ. δικ. 927). Ἡ δὲ προθεσμία πρὸς γνωστοποίησιν ὅτι ἐκινήθη ἡ περὶ κύρους ἀγωγὴ εἶναι ὀκταήμερος, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς κατασχέσεως (πρβ. ὅμως Οἰκ. § 290 σημ. 1). Παρεκτείνεται δὲ ἡ προθεσμία αὕτη λόγῳ ἀποστάσεως. Ῥουσ. σελ. 77, 79 (1).

§ 63. Ἐπὶ κατασχέσεων παρά τινι ταμίᾳ, ὡς τρίτῳ, πρέπει νὰ κοινοποιῆται ἡ κατάσχεσις, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, εἰς τὸ δημόσιον· ἄρθρον 86 τοῦ περὶ λογιστικοῦ νόμου. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 15571. ὅρα κατ. § 117.

§ 64. Ἡ παραμέλησις τῆς ἐν § 62[5] εἰρημένης προθεσμίας φέρει ἀποτελέσματα τοῦ νὰ ἦναι ἰσχυρὰ ἡ μετὰ ταῦτα γενομένη πληρωμή. Δαλλ. ἀριθ. 312. Οἰκ. § 290 σημ. 1 ἐν τέλ. καὶ κατωτ. § 67.

§ 65. Ἡ παραμέλησις τῆς ὀκταημέρου προθεσμίας διὰ τὴν εἰς τὸν τρίτον κοινοποίησιν δὲν ἐπιφέρει ἀκυρότητα τῆς κατασχέσεως, ἀναβάλλουσα μόνον τὴν ἔναρξιν τῆς ὁριστικῆς εὐθύνης. Ζητεῖται ἐνταῦθα ἀπέναντι τίνος εἶναι ὁ τρίτος ὑπεύθυνος· ἀπέναντι τοῦ πρώτου ἐνεργήσαντος τὴν κατάσχεσιν ἢ καὶ ἀπέναντι τῶν ἐνεργησάντων ὕστερον κατασχέσεις ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἀντικειμένων; Ἡ ἀπαγόρευσις τῆς διαθέσεως τῶν κατασχεθέντων δὲν εἶναι ἀπόλυτος, ἀλλὰ σχετικὴ πρὸς τοὺς δανειστάς, οἵτινες εἶχον ἤδη τὸν τρίτον ὑπεύθυνον ἐνώπιόν των, ὅταν οὗτος παρὰ τὸν νόμον διέθεσε τὰ κατασχεθέντα (ἴδε ἀνάπτυξιν εἰν Ῥουσ. σελ. 79 ἐπ.) (2).

§ 66. Ἡ γνωστοποίησις αὕτη (3) ἔχει τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα·

---

(1) Καθαρὰ ἡ ὀκταήμερος προθεσμία; Roger § 456 ἀν. § 40, 41 ἑπόμ.
Ἂν ὁ ὀφειλέτης καὶ ὁ τρίτος διαμένωσιν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ; Roger § 460, ἀν. § 41, 41[2]

(2) Πρβ. Roger § 481 καὶ ἀν. σ. 382 ἐπ.

(3) Ἡ γνωστοποίησις διὰ δικαστικοῦ ... γινομένη, καλὸν μὲν εἶναι

α) Στερεῖ τὸν τρίτον τοῦ δικαιώματος νὰ καταβάλῃ εἰς χεῖρας τοῦ ... ἢ τὸ συμφωνηθὲν, καὶ καθιστᾷ αὐτὸν ... ὑποκείμενον ἕνεκα τούτου εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 889, 900 § 5 τῆς πολ. δικ. (Φιλάδ. § 70) (1).

καὶ νὰ περιέχῃ ἀντίγραφον τῆς περὶ κύρους αἰτήσεως ... ἀναπορεύκτως ἀναγκαῖον. Καρρὲ ζήτ. 1946, δίς. Δαλλὸζ ... 340, 911. Θιλ. § 290 σημ. 2.

(1) Πρβ. Roger § 128—146. Πρβ. καὶ ... § 68 ... πρὸς τὴν προληπτικὴν κράτησιν ... κατ. § 113 ἐπ.

Ἡ Α κατέσχε παρὰ τῷ Β ὡς τρίτῳ τὰ ἐνοίκια οἰκίας τινὸς, ὡς ἀνηκούσης τῷ Γ. μετὰ ταῦτα ἡ οἰκία μετεβιβάσθη εἰς ἄλλο πρόσωπον. Ζητεῖται λοιπὸν, ἂν ὁ τρίτος ὀφείλῃ τῷ κατασχόντι καὶ τὰ ἐνοίκια τὰ μετὰ τὴν μεταβίβασιν ταύτην. Ὁ Ἄρειος Πάγος ἐξεφράσθη οὕτως·

«Ἐπειδὴ καὶ μὲν, κατὰ τὸ ἄρθρον 928 καὶ ἑπόμενα τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὁ τρίτος, παρ' ᾧ ἐγένετο ἡ κατάσχεσις, ἐὰν δὲν κάμῃ τὴν δήλωσίν του κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων τούτων, θεωρεῖται ὀφειλέτης τῆς ὅλης ποσότητος, δι' ἣν ἐγένετο παρ' αὐτῷ κατάσχεσις· ἀλλ' ὁσάκις ἡ κατάσχεσις εἶναι ἐπὶ μελλόντων ἐνοικίων κτήματός τινος τοῦ κυρίως ὀφειλέτου πρὸς τὸν κατασχόντα, ἡ ὑποχρέωσις τοῦ τρίτου, παρ' ᾧ ἐγένετο ἡ κατάσχεσις, ἐξακολουθεῖ, καὶ ὑφίσταται ἐνόσῳ ἔχει τὸ κτῆμα ἐπ' ὀνόματι τοῦ ὀφειλέτου· ἄλλως, ἐὰν οὗτος πωλήσῃ τὸ κτῆμα εἰς ἄλλον, εἰς τοῦτον, ἤτοι εἰς τὸν ἀγοραστὴν τοῦ κτήματος δυνάμενον καὶ νὰ τὸν ἀποβάλῃ ἐξ αὐτοῦ, δυνάμει τοῦ νόμου, ὀφείλει τὰ ἐνοίκια, ἐὰν μισθώσῃ ἀπ' αὐτοῦ τὸ κτῆμα, οὐχὶ δὲ εἰς τὸν πρῶτον κύριον, καὶ ἂν δὲν κάμῃ δήλωσιν, κατὰ τὰ μνησθέντα ἄρθρα τῆς πολιτικῆς δικονομίας· καθότι ἡ ἔλλειψις τῆς δηλώσεως δὲν καθιστᾷ τὸν τρίτον ὑπόχρεων διὰ τὰ κατασχεθέντα μέλλοντα ἐνοίκια ὁσάκις παύῃ νὰ ἦναι ἰδιοκτήτης τοῦ παραγωγικοῦ τῶν ἐνοικίων κτήματος ὁ κυρίως ὀφειλέτης, ἀλλ' ὑποχρεοῦται καθόσον ὑφίσταται ἡ ὑπάρχουσα κατάστασις κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς κατασχέσεως».

Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 98 τοῦ 1850, κυροῦσα τὰς 1951, 5056 καὶ 6751 ἀποφάσεις τῶν Ἀθηνῶν. Πρβ. ἀπόφ. λ. Παραχώρησις.

— Εἰς τὸν Roger εὑρίσκομεν τὰ ἑξῆς·

α) Ὁ τρίτος δὲν δύναται νὰ πληρώσῃ εἰς βλάβην τοῦ κατασχόντος. § 429 ἐπ. 427, 439 ἑπόμ. Πρβ. Carré ζήτ. 1951 ἐξ.

νὰ [illegible] αὐτὸν πρὸς δήλωσιν (1). Ἐπιβάλλεται αὐτῷ τὸ χρέος τοῦ ἀναγγέλλειν δι' ἐπιδόσεως [illegible] εἰς τὸν δανειστὴν πᾶσαν νεωτέραν κατάσχεσιν (2) τοῦ αὐτοῦ χρέους. (παλ. [illegible] 938). Ἡ παράλειψις τῆς εἰδοποιήσεως ταύτης καθίστησιν αὐτὸν ὑπεύθυνον εἰς ἀποζημίωσιν. Οἰκον. § 290 σημ. 11. Παρὰ τοῖς Γάλλοις ἀμφίβολον. Καρ. ζήτ. 1970 [illegible] ἀριθ. 355. Ὅταν ὁ τρίτος, πρὸς ὃν [illegible] κατάσχεσιν ὁ Α, [illegible] ὁ Β, ὅστις δεύτερος ἐνήργησε κατάσχεσιν ἐπὶ τοῦ ἰδίου ποσοῦ, [illegible] εἰς ἀποζημίωσιν [illegible] τὸ δημόσιον, [illegible] ζημίαν, παρ' ᾧ ἐγένετο ἡ κατάσχεσις, δὲν [illegible] τὴν εἰδοποίησιν. Απ. ἐφ. Αθ. [illegible] 1077 [illegible] τοῦ 53 [illegible]

β) Ἄλλως, τὸν ἀποζημιοῖ. § 428 (ὅρα τὴν [illegible] ἀπόφασιν ΑΠ. 327 τοῦ 61).

γ) Ἂν ὁ τρίτος θέλει ν' ἀπαλλαχθῇ ὑπαρχούσης τῆς κατασχέσεως; Παρακατάθεσις. § 430—432) ὅρα κατ. § 73.

δ) Ἡ ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου ἄφεσις τοῦ χρέους τοῦ τρίτου ἀπαλλάσσει τοῦτον;

ε) Ἂν δὲ ὁ τρίτος πτωχεύσῃ; § 435. Carré ζήτ. 1983.

ς) Ἐκχώρησις μετὰ τὴν κατάσχεσιν. § 437 ἑπόμ. Ὅρα ἀνωτ. σελ. 390 ἐπ.

ζ) Ἡ κατάσχεσις κωλύει τὸν συμψηφισμόν; § 443—446. Πρβ. Carré ζ. 1951, 6.

η) Κατάσχεσις κατὰ τοῦ ἰδιοκτήτου εἰς χεῖρας τοῦ μισθωτοῦ κωλύει τὴν διάρρηξιν τῆς μισθώσεως; § 448. ὅρα ἀν. σ. 418.

θ) Ἀποτελέσματα τῆς κατασχέσεως εἰς χεῖρας τοῦ μισθωτοῦ ὅταν ἀκίνητον κατασχεθῇ. § 449 ἐπ.

ι) Ἀποτελέσματα κατασχετηρίου ὡς πρὸς τὴν παραγραφὴν καὶ τοὺς τόκους. § 451 ἑπόμ. (ὅρα κατ. § 75 τὴν 263 τοῦ 1859 πολ. ἀπόφασιν ΑΠ.)

(1) Ὅρα κατωτ. τὰ περὶ δηλώσεως.

(2) [illegible] τὸν μεσεγγυοῦχον ὡς καθαρὸν ὀφειλέτην, ὅταν ὑπάρχῃ ἤδη κατασχέσεως, δὲν [illegible] πρῶτον [illegible] δεύτερον κατασχόντα ἐντὸς τῆς προθεσμίας, καὶ κατὰ τοὺς διὰ τοῦ ἄρθρου 928 τῆς πολιτικῆς δικονομίας προσδιωρισμένους τύπους· τοῦτο δὲ ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὸ [illegible] ταμίαν. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 113 τοῦ 47.

«Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ δημοσίου προσαχθείσης ὑπ' ἀριθ. 9507 τῆς 24 Φεβρουαρίου 1844 ἀποφάσεως τοῦ ἐν Ἀθήναις δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν, ἐκδοθείσης ὁριστικῶς μεταξὺ τοῦ ὁριστικοῦ συνδίκου τῆς πτωχεύσεως τοῦ Μεγαλοπούλου καὶ Κουροπούλου καὶ τοῦ Ἰωάννου Ἀποστολοπούλου, ἀποδεικνύεται, ὅτι ἡ κατὰ τῆς πτωχεύσεως ταύτης τοῦ Ἰωάννου Ἀποστολοπούλου ἀπαίτησις, προερχομένη ἐκ μισθῶν ὑπηρετικῶν καὶ ἀναβιβαζομένη εἰς δραχμὰς 2527, ἅς περ καὶ κατέσχε τὴν 28 Νοεμβρίου 1843 παρὰ τῷ κεντρικῷ ταμείῳ, περιωρίσθη διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης εἰς δραχμὰς 900 καὶ ἐπεκυρώθη ἡ παρὰ τῷ κεντρικῷ ταμείῳ κατάσχεσις τοῦ Ἀποστολοπούλου διὰ τὴν εἰς αὐτὸν ὀφειλομένην ἀντιμισθίαν, θεωρηθεῖσαν προνομιοῦχον κατὰ μόνον τὸ ποσὸν τοῦτο τῶν 900 δραχμῶν, ἀκυρωθείσης τῆς αὐτῆς κατασχέσεως διὰ τὸ περιπλέον.

»Ἐπειδή, ἀφοῦ διὰ τῆς προσημειωθείσης ἀποφάσεως ἀνεγνωρίσθη ὡς προνομιοῦχος διὰ τὸ ποσὸν τῶν 900 δραχμῶν ἡ ἀπαίτησις τοῦ εἰρημένου Ἀποστολοπούλου ἐπὶ τῶν εἰς χεῖρας τοῦ κεντρικοῦ ταμείου, ὡς τρίτου, εὑρισκομένων τότε δραχμῶν 14407, ἀνηκουσῶν εἰς τὴν εἰρημένην πτώχευσιν τοῦ Μεγαλοπούλου καὶ Κουροπούλου, ὁ τρίτος οὗτος, ὅστις οὐδὲ τὴν δήλωσιν περὶ τῆς παρ' αὐτῷ γενομένης ὑπὸ τοῦ εἰρημένου Ἀποστολοπούλου εἶχε κάμει, ὤφειλε τοὐλάχιστον, ὅτε διὰ τῆς πρὸς αὐτὸν κοινοποιήσεως τῆς δηλωθείσης ὑπ' ἀριθ. 9507 ἀποφάσεως τῆς 24 Φεβρουαρίου 1844, γενομένης τὴν 21 Ἀπριλίου 1844, προσεκλήθη, ν' ἀποδώσῃ ἔκτοτε εἰς τὸν εἰρημένον Ἀποστολόπουλον τὸ ποσὸν τῶν 900 δραχμῶν, ἐκ τῶν εἰς χεῖράς του εὑρισκομένων 14407 τῆς εἰρημένης πτωχεύσεως· ἀλλ' ἐκτὸς τούτων καὶ ἂν ὁ εἰρημένος τρίτος δὲν ἦτον ὑπεύθυνος εἰμὴ μόνον διὰ τὰς προξενηθείσας εἰς τὸν Ἀποστολόπουλον ζημίας, ὡς πρωτοδανειστὴν τοῦτον παρὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Λέοντος Μεσηνέζη ἐνεργηθείσης παρὰ τῷ κεντρικῷ ταμείῳ νέας (ἤτοι τὴν 4 Δεκεμβρίου 1846) κατασχέσεως ἐπὶ τῶν εἰρημένων 14407 δραχμῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὴν εἰρημένην πτώχευσιν (τὰς ὁποίας ἄλλως τε παρεκράτησεν ἐπὶ τρία ἔτη, καὶ δυνάμει τῆς ἀπὸ 17 Νοεμβρίου 1858 ὑπ' ἀριθ. 19386 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν ἀπέδωκε πρὸς ἄλλους διαφόρους δανειστὰς τῆς πτωχεύσεως καὶ τοῦ ἐνεργήσαντος τὴν νέαν κατάσχεσιν Μεσηνέζη) πάλιν ἡ ὑπὸ τοῦ τρίτου ὀφειλομένη πρὸς τὸν εἰρημένον Ἀποστολόπουλον ἀποζημίωσις, θεωρουμένη ἤδη ὡς τοιαύτη, πρέπει ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει, καὶ ὅπως ἡ ὑπόθεσις ἔχει, νὰ τῷ ἐπιδικασθῇ καθ' ὅλον τὸ ποσὸν τῶν 900 δραχμῶν; ὑποχρεουμένου

τοῦ δημοσίου εἰς τὴν ἀπόδοσίν των· διότι καὶ ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν κατὰ συνέπειαν τῆς ὑπ' ἀριθ. 10037 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου ἐξετασθέντων μαρτύρων Στέφου Γεώργουλα καὶ Βασιλείου Κρασᾶ, εἰπόντων τοῦ μὲν Στέφου Γεωργούλα, ὅτι δὲν γνωρίζει ἄν, ὅταν ὁ Λέων Μεσηνέζης κατέσχε τὰ παρὰ τῷ κεντρικῷ ταμίᾳ εὑρισκόμενα χρήματα, ἀνήκοντα εἰς τὴν πτώχευσιν Μιχαλοπούλου καὶ Κουροπούλου, ἡ πτώχευσις αὕτη εἶχεν ἄλλα χρήματα εἴτε παρὰ τῷ κεντρικῷ ταμίᾳ εἴτε παρ' ἄλλῳ, γνωρίζει ὅμως ὅτι διάφοροι ὤφειλον εἰς τὴν ῥηθεῖσαν πτώχευσιν διάφορα ποσά, ἀλλὰ τὰ ὀνόματα τῶν ὀφειλετῶν καὶ τὸ ποσὸν τῆς ὀφειλῆς δὲν ἐξεύρει, ἕνεκα τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου, ὑποθέτει δὲ ὅτι ταῦτα ἦσαν περὶ τὰς 2000 ἢ 3000 δραχμάς· τοῦ δὲ Βασιλείου Κρασσᾶ, ὅτι δὲν ἐξεύρει ἂν κατὰ τὴν 4 Δεκεμβρίου 1846 ἡ πτώχευσις τοῦ Μιχαλοπούλου καὶ Κουροπούλου, ἐκτὸς τῶν παρὰ τῷ κεντρικῷ ταμείῳ κατασχεθέντων ὑπὸ τοῦ Μεσηνέζη χρημάτων, εἶχε καὶ ἄλλα χρήματα παρὰ τῷ αὐτῷ ταμείῳ ἢ παρ' ἄλλοις βερεσέδια· καθόσον δ' ἐνθυμεῖται, εἶχε δέκα ἕως δεκαπέντε χιλιάδας δραχμῶν, τοῦτο δὲ τὸ γνωρίζει ὡς δανειστὴς καὶ ἔχων συμφέρον, ἀποδεικνύεται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι, ὅτε κατὰ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1846 ὁ Λέων Μεσηνέζης κατέσχε παρὰ τῷ κεντρικῷ ταμείῳ τὸ ἀνωτέρω ποσὸν τῶν χρημάτων, ἀνηκόντων εἰς τὴν πτώχευσιν τοῦ Μιχαλοπούλου καὶ Κουροπούλου, ἡ πτώχευσις αὕτη εἶχε καὶ ἄλλα χρήματα καὶ περιουσίαν πολὺ περισσοτέραν ἢ ἀνωτέρας ἀξίας τῶν ὑπὸ τοῦ Ἀποστολοπούλου κατεσχεμένων καὶ εἰς μόνον 900 δραχμὰς, ὡς ὀφειλομένας αὐτῷ, περιορισθεισῶν, ὥστε ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οὔτε ἠδύνατο ἐγκαίρως κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον νὰ ἐνεργήσῃ κατάσχεσιν ἐπὶ τῶν ὑπολειπομένων εἰσέτι χρημάτων ἢ τῆς περιουσίας τῆς πτωχεύσεως, καὶ νὰ πληρωθῇ ἔκτοτε ἐκ τούτων τὸ προνομιακῶς ὀφειλόμενον αὐτῷ ποσὸν τῶν 900 δραχμῶν» (1).

§ 67. Ἀπὸ τίνος δ' ἐποχῆς ἀποχρεοῦται ὁ θεματοφύλαξ, εἰς χεῖρας τοῦ ὁποίου ἐγένετο κατάσχεσις, νὰ ἀπαιτηθῇ τὴν ἀπόδοσιν τῶν κατασχεθέντων, φυλάττων αὐτὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 919 τῆς πολιτικῆς δικονομίας;

Ἡ ἀπαγόρευσις τῆς ὑπὸ τοῦ τρίτου (θεματοφύλακος) ἀποδόσεως καὶ ἐν γένει τῆς διαθέσεως τῶν πραγμάτων ἄρχεται ἀπὸ

(1) Ὅρα τὴν ὑπὸ ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 326 τοῦ 61.

τῆς προσηκόντως γενομένης κατασχέσεως, τὸ δὲ ἄρθρον 929 ἐκφράζει μόνον τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἡ τοῦ 919 ἀπαγόρευσις καὶ ἡ ἐκ τῆς παραβάσεως αὐτῆς ἀκυρότης τῆς ἀποδόσεως, ἢ διαθέσεως, εἰσὶ μόνον ἀναιρετικαὶ (sub conditione), ἀποβαίνουσι δὲ ὁριστικαὶ μόνον ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως ἀγωγῆς, ὥστε καὶ ἐὰν ἀποδοθῶσιν, ἢ ἐν γένει διατεθῶσι τὰ κατασχεθέντα πρότερον, παραλειφθῇ δὲ ἡ ἐμπρόθεσμος κοινοποίησις τῆς ἀγωγῆς, ἡ ἀπόδοσις, ἢ ἡ διάθεσις ἀποβαίνει ἔγκυρος.—Τοῦτο φρονεῖ ὁ Παπ. (§ 406 σημ. 22—24) (1) καὶ ὁ Καλλ. (γ. § 174) φρονῶν, ὅτι κατὰ τοῦτο ὑπάρχει χάσμα ἐν τῇ πολιτικῇ ἡμῶν δικονομίᾳ. Τὴν αὐτὴν γνώμην ἐξέφρασε καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 231 τοῦ 1850 ἀποφάσεώς του (ἣν ἴδε ἐν Εὐρ. τόμ. 8 σελ. 280) καὶ οἱ ἐν Ἀθήναις ἐφέται. (ἀπόφασις 2873 τοῦ 1844 ἐν Εὐρετ. τόμ. 8 σελ. 281) (2).

(1) Ἴδε Ρούσ. σελ. 78.

(2) Ἡ ὑποχρέωσις τοῦ τρίτου περὶ τῆς φυλάξεως τῶν κατασχεθέντων ἀρχίζει ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κατασχέσεως, ὡς τοῦτο γίνεται σαφέστερον ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 963 καὶ 959 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καὶ ὄχι ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς γνωστοποιήσεως τῆς περὶ κύρους τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως καὶ τῆς κατασχέσεως ἀγωγῆς διότι, ἂν τοῦτο ἦτον, ὁ σκοπὸς τῆς κατασχέσεως ἤθελε ματαιωθῇ, δυναμένου τοῦ ὀφειλέτου νὰ εὑρίσκῃ μέσα, συνεννοούμενος μετὰ τοῦ τρίτου κατὰ τὸ διάστημα τῶν 8 ἡμερῶν, νὰ ματαιώσῃ τὴν κατάσχεσιν· τὸ δὲ 927 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας σκοπὸν ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ εἰς τὸν κατασχόντα καὶ εἰς τὸν τρίτον, ὅτι ἂν ἐντὸς 8 ἡμερῶν δὲν κοινοποιηθῇ ἡ περὶ κύρους ἀγωγή, ὁ τρίτος δὲν εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν περαιτέρω φύλαξιν τῶν κατασχεθέντων (α). Ἀπόφασις 2873 τοῦ ἔτους 1844 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

Μετὰ τὴν κατάσχεσιν λοιπὸν ἀλλὰ πρὸ τῆς γνωστοποιήσεως δύναται νὰ πληρώσῃ ὁ τρίτος· ὄχι τοιαύτη ἑρμηνεία ἤθελε καταστήσει ἄνευ σημασίας τὰς περὶ κατασχέσεως διατάξεις τοῦ νόμου· διότι πάντοτε μετὰ τὴν κατάσχεσιν εὔκολον ἦτο νὰ συνεννοῆται ὁ τρίτος μετὰ τοῦ ὀφειλέτου καὶ νὰ καταβάλλῃ τὸ ὄφλημα. Καθ ζήτ. 1948. Δαλλ. ἀριθ. 306. Καλλ. γ. σελ. 182. Οἰκον. § 290

(α) Ὅρα Εὐρ. 8 § 56 δίς.

§ 68. Ὁ τρίτος, εἰς χεῖρας τοῦ ὁποίου ἐγένετο κατάσχεσις παρὰ δανειστοῦ τοῦ ὀφειλέτου του, δύναται μέχρι τῆς πρὸς αὐτὸν κοινοποιήσεως τῆς περὶ κυρώσεως τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως ἀγωγῆς νὰ συμψηφίσῃ τὰ παρ' αὐτοῦ ὀφειλόμενα ἀπέναντι τῶν ὅσων εἶχε νὰ λαμβάνῃ παρὰ τοῦ καθ' οὗ ἡ κατάσχεσις (927 πολιτικῆς δικον.). Ἀλλὰ διὰ νὰ λάβῃ χώραν ὁ συμψηφισμὸς αὐτός, πρέπει νὰ ἦναι ἐκκαθαρισμένον καὶ ληξιπρόθεσμον τὸ συμψηφιστέον ποσόν. (Ὅρα τὴν λ. Συμψηφισμός). Ἀπ. ἐφ. Ν. 133 τοῦ 54 (νομ. σ. 5892).

§ 69. Ἡ παρὰ τρίτῳ κατάσχεσις σταφιδοκάρπου ἐμποδίζει τὸν τρίτον νὰ τὸν διαθέσῃ καὶ ἂν ὡς παραγγελιοδόχος ἔλαβεν αὐτόν.

Ἑταιρία τις κατέσχεν εἰς χεῖρας τοῦ Γ σταφιδόκαρπον ἀνήκοντα εἰς τὸν ὀφειλέτην Σ. Ὁ τρίτος ἐδήλωσεν ὅτι ἔλαβε σταφιδόκαρπον, ἀλλ' ἔδωκε χρηματικόν τι ποσὸν καὶ ὑπὸ τὴν συμφωνίαν νὰ στείλῃ αὐτὸν δι' ἐξόδων του εἰς τὴν Εὐρώπην πρὸς πώλησιν, καὶ προσέτι ὅτι ὁ σταφιδόκαρπος οὗτος ἦτο φορτωμένος πρὸς ἀποστολὴν πρὸ τῆς κατασχέσεως. Κατὰ τῆς δηλώσεως ἡ ἑταιρία ἔκαμεν ἀνακοπήν, τὸ δὲ ἐν Ναυπλίῳ ἐφετεῖον ἐξέδωκε τὴν ὑπ' ἀριθ. 3 τοῦ 1855 ἀπόφασιν, δι' ἧς ἐθεώρησε βάσιμον τὴν δήλωσιν, ἰσχυρὰν δὲ τὴν κατάσχεσιν μόνον ὡς πρὸς τὸ τυχὸν περισσεῦον ἐκ τῆς μετὰ τὴν εἰς τὴν Εὐρώπην ἀποστολὴν καὶ πώλησιν ἐκκαθαρίσεως, καὶ ἀφοῦ ἐκπεσθῇ τῆς ἐκκαθαρίσεως ταύτης ἡ ἐπὶ τοῦ καρποῦ προκαταβολὴ τοῦ Γ. Ἡ ἑταιρία ἐζήτησεν ἀναίρεσιν διὰ τὸν λόγον ὅτι καὶ ἂν ὁ Γ. ὡς παραγγελιοδόχος τοῦ ὀφειλέτου της, εἶχε δώσει πρὸς τοῦτον προκαταβολὴν διὰ τὸν παραδοθέντα ὑπ' αὐτοῦ πρὸς ἐκεῖνον ἐπίδικον σταφιδόκαρπον πρὸς πώλησιν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διὰ λογαριασμὸν τοῦ ὀφειλέτου, καὶ εἶχε διὰ τὴν προκαταβολὴν ταύτην προνόμιον ἐπὶ τοῦ σταφιδοκάρπου, πάλιν δὲν ἠδύνατο, γενομένης κατασχέσεως, νὰ διαθέσῃ ἐλευθέρως τὸν κατασχεθέντα σταφιδόκαρπον. — Ὁ Ἀρ. Π. ἐδέχθη τὴν ἀναίρεσιν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 201 τοῦ 1855 ἀποφάσεώς του, σκεφθεὶς ὅτι, ἂν καὶ πρὶν ἡ γίνῃ κατάσχεσις, ὁ τρίτος, ὁ Γ, εἶχε δώσει προκαταβολὴν εἰς τὸν ὀφειλέτην τῆς ἑταιρίας ἐπὶ συμφωνίᾳ ν' ἀποστείλῃ αὐτὸν ἰδίοις ἐξόδοις εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν πρὸς πώλησιν, καὶ μετ' αὐτὴν νὰ καταλογίσῃ τὸ ἐκκαθαρισθησόμενον ἀντίτιμον εἰς τὸ χρέος τοῦ ὀφειλέτου Σ, τὸ δὲ περισσεῦον νὰ δώσῃ εἰς τοῦτον, ὅμως ὁ καρπὸς κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κατασχέσεως ἦτον εἰς χεῖρας τοῦ τρίτου, ὥστε ὁ ὀφειλέτης δὲν ἔπαυσε νὰ ἦναι ἰδιοκτήτης τοῦ καρποῦ,

---

σημ. 3, 4. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου ὑπ' ἀριθμὸν 234 τοῦ 1850.

καθότι ὁ Γ ὤφειλε μετὰ τὴν ἐκποίησιν νὰ δώσῃ λόγον· ἄρα δὲ δὲν ἦτον ἁπλοῦς παραγγελιοδόχος τοῦ Σ, καὶ καθὸ τοιοῦτος εἶχε μέν, δυνάμει τῶν ἄρθρων 93—75 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, προνόμιον ἐπὶ τῆς τιμῆς τοῦ σταφιδοκαρποῦ διὰ τὴν προκαταβολήν του κτλ., ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο μετὰ τὴν κατάσχεσιν νὰ διαθέσῃ ἢ συμψηφίσῃ αὐτόν.

§ 70. Ὁ συμψηφισμὸς δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἀπέναντι μεταγενεστέρων τῆς κατασχέσεως ἀπαιτήσεων, οὐχὶ καὶ προγενεστέρων. Δαλλ. ἀριθ. 350. Οἰκονομ. § 290 σημ. 4. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 195 τοῦ 53 καὶ 132 τοῦ 58.

Εἶναι δὲ ἀδιάφορον, ἐὰν ἡ ἀνταπαίτησις ἐπήγασεν ἐκ γεγονότος ἀνεξαρτήτου τῆς θελήσεως τοῦ τρίτου. Τὸ περιστατικὸν τοῦτο ἀποτέλεσμα δύναται νὰ ἔχῃ μόνον τὴν συνδρομὴν καὶ αὐτοῦ εἰς τὴν διανομὴν τῶν κατασχεθέντων. Οἰκονόμ. § 290 σημ. 4. Ροτ. ἀριθ. 844 ἑπόμ.

Τὸ ἄρθρον 927 τῆς πολιτικῆς δικονομίας δὲν ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι δὲν δύναται ὁ τρίτος νὰ προτείνῃ μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς κατασχέσεως τὴν πρὸ ταύτης γενομένην πληρωμὴν ἢ τὸν χωρήσαντα συμψηφισμόν, ἀλλὰ μόνον ὅτι δὲν δύναται μετὰ τὴν κατάσχεσιν νὰ ἐπιχειρήσῃ πληρωμὴν ἢ συμψηφισμόν, ἤτοι νὰ προτείνῃ εἰς συμψηφισμὸν ἀνταπαίτησιν μετὰ τὴν κατάσχεσιν προσαχθεῖσαν. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου ὑπ' ἀριθ. 132 τοῦ 1858, σύμφωνος μὲ τὴν 15659 ἐφ. Ἀθ. καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδή, κατὰ τὸν παρ' ἡμῖν ἰσχύοντα νόμον, ὁ ὀφειλέτης, παρ' ᾧ ὑπάρχουσιν οἱ ὅροι τοῦ συμψηφισμοῦ ὡς πρὸς τὴν κατ' αὐτοῦ ἐπιδιωκομένην ἀπαίτησιν, ἐὰν θέλῃ ν' ἀναιρέσῃ αὐτήν, ὀφείλει νὰ προτείνῃ τὴν ἔνστασιν τοῦ συμψηφισμοῦ. Π. (16, 2) 2, 5, 10 § 2 Π. (27, 4) 1 § 4. Κ. (4, 31) 6, 7, 8 καὶ 10 Β. (38, 4) 1 Βασ. (24, 10) 2, 5, 10, (30—32, 34)· ἡ δὲ παραδοχὴ τῆς προτάσεως ταύτης ἐπιφέρει τὸ ἀποτέλεσμα, ὅτι αἱ ἀμοιβαῖαι ἀπαιτήσεις ἀναιροῦνται ἰδίῳ δικαίῳ (ipso jure), καθόσον εἶναι ἴσαι ἀφ' ἧς στιγμῆς κατὰ πρῶτον συνηντήθησαν· ὅθεν ὁ συμψηφισμὸς δὲν χωρεῖ, ἂν δὲν προταθῇ· προταθεὶς ὅμως καὶ δεκτὸς γενόμενος ἀνατρέχει εἰς τὴν πρὸ μικροῦ εἰρημένην ἐποχήν· ἀλλὰ κατὰ τοῦτο ὁ συμψηφισμὸς κατ' οὐσίαν διαφέρει ἐν τῷ νῦν ἰσχύοντι δικαίῳ τῆς καταβολῆς, ἧς μίμησιν ἔχει ἡ τοῦ ἀντελλόγου (συμψηφισμοῦ) δύναμις Β. (24, 10) 28, διότι καὶ ἡ καταβολὴ δὲν ἀναιρεῖ τὴν ὀφειλήν, εἰμὴ ἐὰν προταθῇ ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου καὶ γένῃ

δεκτὴ ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ, ἀλλά ποτε τὸ τῆς ἀναιρέσεως ἀποτέλεσμα ἄρχεται ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐγένετο ἡ καταβολή· ὅθεν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 927 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καθ' ἣν ὁ παρ' ᾧ ἐγένετο ἡ κατάσχεσις τρίτος δὲν δύναται, ἀφ' ἧς ἡμέρας κοινοποιηθῇ εἰς αὐτὸν ἡ ἐμφάνισις τῆς περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως ἀγωγῆς, νὰ δώσῃ (καταβάλῃ) τὰ κατασχεθέντα ἢ νὰ τὰ συμψηφίσῃ, δὲν ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι δὲν δύναται οὗτος νὰ προτείνῃ μετὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὴν πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς κατασχέσεως γενομένην πληρωμὴν ἢ τὸν πρὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης χωρήσαντα συμψηφισμόν, ἀλλὰ μόνον, ὅτι δὲν δύναται μετὰ τὴν κατάσχεσιν νὰ ἐπιχειρήσῃ πληρωμὴν ἢ συμψηφισμόν, ὅπερ ἐστὶ νὰ προτείνῃ εἰς συμψηφισμὸν ἀνταπαίτησιν μετὰ τὴν κατάσχεσιν παραχθεῖσαν· διότι τότε πᾶσα κατάσχεσις ἤθελε ματαιοῦσθαι διὰ τῶν μετ' αὐτὴν μεταξὺ τρίτου καὶ τοῦ ὀφειλέτου τοῦ κατασχόντος συνεννοήσεων. Ὅτι δὲ τοιαύτη εἶναι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ παρατεθέντος ἄρθρου 927 συνδυασμένου μετὰ τοῦ 919 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, συνάγεται καὶ ἐκ τῶν ἑξῆς·

α') Διὰ τῆς κατασχέσεως, μέχρις οὗ παρέλθῃ ἡ τοῦ ἄρθρου 928 προθεσμία, χωρὶς ὁ τρίτος νὰ κάμῃ διόλου δήλωσιν ἢ νὰ κάμῃ αὐτὴν ἐγκύρως, οὐδὲν ἄλλο συμβαίνει ἢ ἀναγκαστικὴ εἰς τὸν κατασχόντα ἐκχώρησις τῆς τοῦ ὀφειλέτου ἀπαιτήσεως κατὰ τοῦ τρίτου, μόνον δ' ἀφοῦ παρέλθῃ ἡ ἀνωτέρω προθεσμία χωρὶς προσηκούσης δηλώσεως μετετρέπετο ἡ τῆς ἀναγκαστικῆς ταύτης ἐκχωρήσεως σχέσις εἰς ἀντίδοσιν (delegatio), καθ' ἣν ὁ τρίτος ἀναδέχεται νέαν πρὸς τὸν κατασχόντα ὀφειλήν, μηδόλως δικαιούμενος νὰ προτείνῃ κατ' αὐτοῦ οἱανδήποτε ἔνστασιν, ἣν τυχὸν εἶχε κατὰ τοῦ ἰδίου δανειστοῦ, τοῦ καὶ ὀφειλέτου, τοῦ κατασχόντος. Ὅθεν μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως ἀγωγῆς, ὁ τρίτος, καθὸ ἐκχωρηθεὶς ὀφειλέτης, δύναται ἐντὸς τῆς προθεσμίας τῆς δηλώσεως νὰ προτείνῃ κατὰ τοῦ κατασχόντος, δυνάμει τοῦ ἰσχύοντος ἀστικοῦ νόμου, πᾶσαν ἔνστασιν κεκτημένην πρὸ τῆς κατασχέσεως (ἥτις ἀποτελεῖ τὴν πρᾶξιν τῆς τε ἐκχωρήσεως καὶ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῆς εἰς τὸν ὀφειλέτην)· τοιαύτη δὲ εἶναι ἡ ἔνστασις οὐ μόνον τῆς πρὸ τῆς κατασχέσεως γενομένης πληρωμῆς, ἀλλὰ καὶ τοῦ συμψηφισμοῦ, οὗτινος οἱ ὅροι προϋπῆρχον τῆς κατασχέσεως· ἄλλως ὁ κατασχὼν δανειστής, ὅστις ἐνεργεῖ τὸ τοῦ ἰδίου ὀφειλέτου δικαίωμα, ἤθελεν ἐνασκεῖ αὐτὸ καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν τοῦτο οὐδόλως ὑπῆρχε παρὰ τῷ ὀφειλέτῃ (τῷ ἐκχωρητῇ), ἀντικειμένης αὐτῷ ἀνατρεπτικῆς ἐνστάσεως τοῦ ὀφειλέτου· δὲν ἀποδεικνύεται δὲ ὅτι τὸ ἄρθρον 927 τῆς πολιτικῆς δικονομίας

ἀνέτρεψε τὸ ἀμφισβητούμενον [illegible] δόγμα τοῦ [illegible] δικαίου.

β') Ἐὰν ἡ [illegible] (ἄρθρ. 922) ἤτοι ὁ τρίτος δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ μετὰ τὴν κατάσχεσιν τὸν συμψηφισμὸν [illegible] χωρήσαντος [illegible] τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ ὀφειλέτου τοῦ κατασχόντος, ἤθελε καθιερωθῆ [illegible] ἀδικία [illegible] ὀφειλέτου [illegible] ὅτι ὀφείλεται [illegible] τοῦ κατασχόντος (ὅπερ συμβαίνει πολλάκις ὅταν [illegible] καθολικοῦ δικαιοδόχου τοῦ τρίτου), μανθάνει τοῦτο κατὰ πρῶτον διὰ τῆς κατασχέσεως, καὶ διὰ τοῦτο τότε ἐπικαλεῖται τὴν ἰδίαν ἀπαίτησιν πρὸς ἀναίρεσιν τῆς κατ' αὐτοῦ ἀνταπαιτήσεως τοῦ ὀφειλέτου τοῦ κατασχόντος· καὶ τὸ ἀνάπαλιν, ἐὰν γινώσκῃ μὲν τὴν ἰδίαν ὀφειλὴν πρὸς τοῦτον, ἀγνοεῖ ὅμως ἐν τῷ πρὸ μικροῦ ἐκτεθέντι θέματι τὴν ἰδίαν κατ' αὐτοῦ ἀνταπαίτησιν, ἣν μανθάνει τυχαίως μετὰ τὴν κατάσχεσιν, ἀλλ' ἐντὸς τῆς προθεσμίας τῆς δηλώσεως, καὶ τότε ἀντιτάσσει κατὰ τῆς ἀπαιτήσεως τὴν ὁποίαν ἐξασκεῖ ὁ κατασχών.

§ 70. Ὁ κατασχὼν ἀπαίτησιν, προεκκεχωρημένην εἰς ἄλλον ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου, προτιμᾶται τοῦ ἐκδόχεως; Ὄχι. Ἐν ἄλλοις ῥήμασιν, ὁ Α (1), ἔχων λαμβάνειν παρὰ τοῦ Β, κατέσχε χρηματικόν τι ποσόν, ὡς ἀνῆκον εἰς τὸν ὀφειλέτην τοῦ αὐτοῦ, παρὰ τῷ Γ [illegible] ἐκίνησε δὲ ἀγωγὴν περὶ κύρους κατασχέσεως κτλ. — Εἰς τὴν δίκην ταύτην παρενέβη ὁ Δ ἀξιῶν ὅτι τὸ ποσὸν ἐκεῖνο εἶχεν ἤδη μεταβιβασθῆ εἰς αὐτόν. — Εἰς τὴν δίκην λοιπὸν ταύτην [illegible] ὁ ἐκδοχεὺς προτιμᾶται τοῦ κατασχόντος [illegible] τῆς 160 τοῦ 60 πολιτικῆς [illegible] ἀποφάσεως, ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως τῶν ἐν [illegible] (§ 52) διατριβήν.

§ 71. Ὁ ἐνεργῶν εἰς χεῖρας τρίτου κατάσχεσιν, δύναται ἐν τῇ περὶ κύρους τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως καὶ τῆς κατασχέσεως ἀγωγῇ νὰ ὑποβάλῃ αἰτήσεις καὶ κατὰ τοῦ τρίτου τούτου (ἄρθρον 925, 869 πολ. [illegible]) [illegible] ἀκριβείας [illegible] ἀποφέρουσι [illegible]

(1) Πρβλ. Ἐφ. [illegible] Συμψηφισμός § 421—414 ἐπ.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρείου Πάγου ὑπ' ἀριθ. 81 τοῦ 1858· Ἀπόφασις τῶν ... ὑπ' ἀριθ. 15813 ἐφ. Ἀθ.

§ 72. Κατὰ τὰ ἄρθρα 1039, 919, 920 καὶ 938 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὅταν ἐνεργηθῇ κατάσχεσις εἰς χεῖρας τρίτου, οὗτος ὀφείλει, καθὸ θεματοφύλαξ, νὰ φυλάττῃ τὸ κατασχεθὲν ἀντικείμενον, μέχρις οὗ ἀποφασισθῇ εἰς τίνα πρέπει νὰ ἀποδώσῃ αὐτό, καὶ δὲν ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν, ἂν δὲν τῷ κοινοποιηθῇ ἀπόφασις. Ἀπόφασις πολιτ. Ἀρείου Πάγου ὑπ' ἀριθ. 125 τοῦ 1857, καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 13823 (σκέψις 10 καὶ 11) ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 73. Ὁ τρίτος, εἰς χεῖρας τοῦ ὁποίου ἐνεργεῖται κατάσχεσις, ὀφείλει νὰ φυλάττῃ τὰ κατασχεθέντα μέχρις οὗ τὸ δικαστήριον ἀποφασίσῃ νὰ πληρώσῃ, καὶ τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης ἀπαλλάσσεται καταθέτων τὰ χρήματα εἰς τὸ δικαστήριον· ἡ δὲ κατάθεσις εἰς τὸν τραπεζίτην ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ κατασχόντος δὲν εἶναι νόμιμος. (ἄρθρον 919 πολ. δικ. Ν. 9 Πανδ. (8, 43). Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. ὑπ' ἀριθ. 268 τοῦ 57 (1).

§ 74. Ἡ κατάσχεσις, τὴν ὁποίαν ἐνεργεῖ τις παρὰ τρίτῳ διὰ χρέος τοῦ Β, κωλύει τὸν τρίτον νὰ πληρώσῃ τὸ ποσόν, ὅταν αὐτὸ μετεβιβάσθη ἤδη εἰς τὸν Γ; Ἴδε τὴν 2 σκέψιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 6708 ἀπ. τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ. Πρβ. § 70.

§ 75. Ἐὰν τὸ χρέος ἦτον ἔντοκον, ἡ κατάσχεσις καταπαύει τοὺς τόκους (2). Ὄχι δ' ἀλλ. ἀριθ. 341. Οἰκον. § 290 σημ. 5. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου 2 τοῦ 1858, καθ' ἣν ὁ τρίτος, παρ' ᾧ ἐνεργεῖται κατάσχεσις χρηματικῆς ἀπαιτήσεως, γίνεται μόνον θεματοφύλαξ τοῦ κατασχεθέντος ποσοῦ τῆς κατασχέσεως (ἄρθρον 889 καὶ 929 πολ. δικον.), δὲν ἀπαλλάττεται ὅμως διὰ τοῦτο τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ πληρώνειν τόκους, ἐὰν ἡ κατασχεθεῖσα ἀπαίτησις ἦτον ἔντοκος, διότι καὶ αἱ λεγόμεναι ἀνώμαλοι παρακαταθῆκαι, ἤτοι αἱ ἀντικαταστατῶν πραγμάτων, δύνανται νὰ συμφω-

---

(1) Ὁ τρίτος δὲ δύναται νὰ παρακαταθέσῃ τὸ δηλωθὲν ποσὸν εἰς τὸ ... ἢ εἰς Συμβολαιογράφον, διότι εὐθύνεται περὶ τῆς φυλάξεως κατὰ τὸ 927. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 205 τοῦ 59 [illegible] 91. Πρβ. τὰς λέξεις Παρακαταθῆκαι καὶ Συμβολαιογράφοι.—Πρβ. δὲ Roger § 430—432.

(2) Πρβ. τὴν ὑπ' ἀριθ. 13823 ἀπόφασιν τῶν Ἀθ. ἐφ.

λογηθῶσι τοκοφόροι, (τμ. 26 § 1 Πανδ.) (16, 3), ὅτε ἡ κατάσχεσις μεταβάλλει ἁπλῶς τὴν ἀπαίτησιν εἰς ἔντοκον παρακαταθήκην. Διὰ τοῦτο δὲν ἐπιδικάζονται ἀποζημιώσεις εἰς τὸν κύριον τῶν κατασχεθέντων χρημάτων (1).

§ 75. Ἐνεργηθείσης κατασχέσεως παρὰ τρίτῳ, [illegible] καθίσταται οὗτος ὑπερήμερος· [illegible] Ἀρείου Πάγου 66 τοῦ 1851 καὶ ἀπόφασιν ἐφετῶν Ἀθηνῶν 13860 (2).

§ 76. Ὅταν ἐνεργηθῇ κατάσχεσις εἰς χεῖρας τρίτου, ἡ περὶ τοῦ κύρους αὐτῆς αἴτησις δὲν δύναται νὰ ἐκδικασθῇ ὁριστικῶς πρὸ τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀναβληθῇ μέχρι τῆς τελεσιδικίας τῆς πρὸς τοῦτο ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως· χωρὶς εἶναι ἀδιάφορον ἐὰν ὑπάρχῃ ἀπόφασις πρωτοδικῶς ἐκτελεστή, ἥτις ἀποφαίνεται ὀφειλέτην τὸν κυρίως ἐναγόμενον καὶ διατάττει τὸν τρίτον νὰ δώσῃ εἰς τὸν ἐνάγοντα τὰ κατασχεθέντα, διότι ὁ τρίτος δὲν ὑποχρεοῦται εἰμὴ εἰς ἀποφ. μὴ ὑποκειμένας εἰς ἀνακοπὴν καὶ εἰς ἔφεσιν (ἄρθρον 869 § 1 τῆς πολιτικῆς δικονομίας). Ἀπόφασις ὑπ' ἀριθ. 4723 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν (Θέμ. ζ΄ σ. 521). Ὅρα ἀγ. σελ. 401.

§ 77. Ὁ Α ἐνήργησε κατάσχεσιν παρὰ τῷ Β, ὀφειλέτῃ τοῦ Γ, ὅστις εἶχε κινήσει ἤδη ἀγωγὴν κατὰ τοῦ Β. Ζητεῖται ἂν εἰς τὸ κῦρος ἐκείνης δύναται νὰ προβῇ τὸ δικαστήριον, οὔσης ἐκκρεμοῦς τῆς κυρίας δίκης; Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14903 τοῦ 1857 ἀποφάσεώς του ἔλυσεν ἀποφατικῶς τὸ ζήτημα.

---

(1) Ἡ παρὰ τρίτῳ κατάσχεσις ἐμποδίζει μόνον τὴν ἀπότισιν τῆς κατασχεθείσης ποσότητος εἰς τὸν δανειστήν, οὐδόλως δὲ μεταβάλλει τὰς συνεπείας αὐτῆς, καὶ ἂν ἦναι τοκοφόρος, μένει καὶ μετὰ τὴν κατάσχεσιν τοιαύτη. Ἀπόφασις πολιτικοῦ Ἀρείου 203 τοῦ 1859, λύουσα τὴν 15874 ἐφετῶν Ἀθηνῶν. — Πρβ. καὶ τὴν 216 τοῦ 59 πολ. ἀπ. Α.Π.

(2) Ὁ τρίτος, παρ' ᾧ ἐγένετο ἡ κατάσχεσις, δὲν καθίσταται ὑπερήμερος, ἐκτὸς ἐὰν πρὸ αὐτῆς κατέστη τοιοῦτος. Ἀπόφασις πολιτική Α.Π. 181 τοῦ 56.

Ὁ παρ' ᾧ ἐνεργεῖται κατάσχεσις τρίτος θεωρεῖται ὡς θεματοφύλαξ, καὶ οὐχὶ ὡς [illegible] γενομένη [illegible] τῆς ἀποφάσεως οὐδὲν ἐπιφέρει ἀποτέλεσμα καὶ δὲν [illegible] ὑπερήμερον. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν ὑπ' ἀριθμὸν 7219 τοῦ 1850.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Ἁρμοδιότης (1).

§ 78. Ὁ δανειστής, κατὰ τὰ ἐν τῇ § 39 ἀνωτέρω εἰρημένα, εὐθὺς ὡς ἀρχίσῃ νομίμου ἀπὸ τῆς κατασχέσεως προθεσμίας ὀφείλει, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος αὐτῆς, νὰ κινήσῃ τὴν περὶ κυρώσεως τῆς ἀπαιτήσεως (2) καὶ τῆς κατασχέσεως ἀγωγήν.

§ 79. Ἀλλ' εἰς ποῖον δικαστήριον εἰσάγεται ἡ περὶ κυρώσεως τῆς κατασχέσεως ἀγωγή; Ἰδοὺ τί ἔχομεν νὰ εἴπωμεν ὡς πρὸς τοῦτο. Ἡ ἀγωγὴ αὕτη εἰσάγεται εἰς τὸ δικαστήριον τῆς κατοικίας τοῦ ὀφειλέτου (3). Ἐξαίρεσις δὲ ὡς πρὸς τὸν κανόνα τοῦτον ὑπάρχει.

---

(1) Οἰκονόμ. § 289 σημ. 3. Ρουσσόπουλ. 77. Δαλλόζ λέξις saisie-arrêt ἀριθ. 275. Κώδιξ πολιτικῆς δικονομίας (Ἐφημ. τ. Νόμ. σελ. 197 § 45).

(2) Ὅταν δὲν ἐδικάσθη τὸ περὶ τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως ζήτημα. Ἐπικύρωσις τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως δὲν εἶναι ἀναγκαία, ὅταν αὕτη στηρίζηται ἐπὶ δημοσίου ἐγγράφου, δυναμένου νὰ ἐκτελεσθῇ ἀναγκαστικῶς· ὥστε ἔπρεπε ὁ νόμος νὰ ἐξαιρέσῃ τὴν περίπτωσιν ταύτην καὶ νὰ ὁρίσῃ ὅτι ἐπ' αὐτῆς μόνον ἡ ἐπικύρωσις τῆς κατασχέσεως πρέπει νὰ αἰτῆται. Carré ζήτ. 1945 καὶ ἀριθ. 260. Οἰκον. § 289 σημ. 4.

(3) α) Ὁ Μ ἔχων λαμβάνειν παρὰ τοῦ Σ κατέσχε τὴν ἐν Σύρῳ οἰκίαν του καὶ ἐζήτησεν ἐνώπιον τοῦ αὐτόθι πρωτοδικείου τὴν καταδίκην του πρὸς πληρωμὴν ὅσων ὀφείλει. — Ὁ ἐναγόμενος ἐπρότεινεν ἔνστασιν λέγων ὅτι εἶναι κάτοικος Καρύστου, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἁρμόδιον τὸ ἐν Σύρῳ πρωτοδικεῖον. — Τὸ ἐν Ἀθήναις ἐφετεῖον (ἀποφάσεις 2826 καὶ 3181) δὲν ἐθεώρησε βάσιμον τὴν ἔνστασιν, ἀλλ' ὁ Ἄρειος Πάγος ἀνήρεσε καὶ παρέπεμψε τὴν ὑπόθεσιν ἐνώπιον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, οἵτινες (ἀπόφασις 904 τοῦ 1851) ἐθεώρησαν βάσιμον τὴν ἔνστασιν. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐζητήθη ἀναίρεσις διὰ τὸν λόγον ὅτι κακῶς ἡρμηνεύθη τὸ ἄρθρον 19 § 5, ἀλλ' ὁ Ἄρειος Πάγος (ἀπόφασις πολιτικὴ 120 τοῦ 1851) ἀπέρριψε τὴν αἴτησιν, σκεφθεὶς ὅτι ἡ ἀγωγὴ ὑπάγεται εἰς τὸ δικαστήριον τῆς κατοικίας τοῦ ἐναγομένου, εἰς δὲ τὴν περὶ ἀναρμοδιότητος πρόθεσιν περιέχεται καὶ ἡ πρὸς παραπομπὴν τῆς δίκης εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον.

Ὅταν ὁ ἐναγόμενος εἶναι [illegible] ἢ [illegible], ὁ εἰρηνοδίκης δι-καιοῦται καὶ εἰς τὰς κατασχέσεις [illegible] (1) ἢ [illegible] ἢ [illegible] ἐκκρεμὰς (2).

[illegible] ὑπῆρχε [illegible] κατάσχεσις [illegible] δικαίωμα

---

6) Ἡ 158 τοῦ 1848 πολιτικὴ ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου φέρει·

«Ἐπειδή, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 127 τῆς 15 Μαρτίου 1846 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ πρωτοδικῶν, ὁ Σπυρίδων Θαλασσινός, κάτοικος Ναυπλίας, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς κατὰ τοῦ Ζαχαρία Νικολοπούλου, κατοίκου Βοτίνης, ἀπαιτήσεώς του, ἐνήργησε διὰ τοῦ προέδρου τῶν αὐτῶν πρωτοδικῶν συντηρητικὴν κατάσχεσιν ἐπὶ διαφόρων τοῦ ὀφειλέτου του πραγμάτων· κατὰ δὲ τὰ ἄρθρα 1042 καὶ 19 § 5 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἡ περὶ τῆς ἐπικυρώσεως δίκη, διὰ τῆς ὁποίας διετάχθη ἡ συντηρητικὴ κατάσχεσις, ὑπάγεται εἰς τὴν συνήθη τοῦ ἐναγομένου δικαιοδοσίαν· [illegible] ὡς ὁμολογοῦσι καὶ οἱ διάδικοι, καὶ ὡς παραδέχεται τὸ δικάσαν πρωτοδικεῖον, ὁ ἐναγόμενος εἶναι κάτοικος Βοτίνης, τουτέστιν ὑπάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ εἰρηνοδικείου Νυμφασίας, ἄρα τὸ δικάσαν πρωτοδικεῖον θεωρῆσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 127 ἀποφάσεώς του ἁρμόδιον τὸ εἰρηνοδικεῖον Ναυπλίας ἐπὶ τῆς προκειμένης διαφορᾶς, καὶ [illegible] γενομένης ἐνστάσεως παρὰ τοῦ ἐναγομένου περὶ τῆς ἀναρμοδιότητος τοῦ εἰρηνοδικείου τούτου, παρεβίασε τὰς εἰρημένας διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας· καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ ὑπ' ἀριθ. 127 ἀπόφασίς του, καὶ ἡ ἐπ' αὐτῆς στηριζομένη οὐσιαστικὴ ὑπ' ἀριθ. 290, αἵτινες ἀμφότεραι, δυνάμει τῶν ἄρθρων 201 καὶ 807 § 5 τῆς ἰδίας δικονομίας, ἀναιρετέαι.»

7) Πρβ. Roger § 491 ἐπὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ 1860. Ὅταν οἱ ἐναγόμενοι εἶναι δύο, αὐτ. § 492. Ἐν περιπτώσει [illegible], αὐτ. § 493. Ἐπὶ κατασχέσεως [illegible] αὐτ. § 544.

8) Αἰτήσεις ἀφορῶσαι τὸ κῦρος συντηρητικῆς κατασχέσεως, ἐνεργηθείσης ἕνεκα δανείου ἐκ συναλλαγματικῶν, καὶ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ δανείου αὐτοῦ, ὑπάγεται εἰς τὴν συνήθη δικαιοδοσίαν τοῦ ἐναγομένου (1042 καὶ 19 ἄρθρον 2 πολιτικῆς δικονομίας). Ἀπόφασις

---

(1) Οἰκον. § 289 σημ. 3. Carré ζήτ. 1953 τερ.

(2) Carré ζήτ. 1953 τρίς. Οἰκ. § 289 σημ. 3.

να [illegible] περὶ κυρίου [illegible] κατασχέσεως ἀγωγὴ ἐχώρησεν εἰς ἀόριστον [illegible], καὶ [illegible] ἀπόφασις κατέστη τελεσίδικος ὡς πρὸς [illegible] ἡ [illegible] κατάσχεσις παράγει συνεπείας κατ' αὐτοῦ [illegible] καὶ ἐκ τῆς ἀτάκτου παράγεται ἄλλη ὑπὲρ αὐτοῦ συνέπεια, ὅτι ἀπαλλάσσεται τῶν συνεπειῶν τῆς κατασχέσεως. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν τῆς 19 Φεβρουαρίου 1860 [illegible] 181 καὶ [illegible]

[illegible] 345 τοῦ 1839, [illegible] 294 (Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 327).

ε) Ὅταν ἐνεργῆται κατάσχεσις εἰς χεῖρας [illegible] Ἀθήνας, διὰ χρέος [illegible] κατοικοῦντος ἐν Μεσολογγίῳ, ἡ περὶ κύρους ἀγωγὴ πρέπει νὰ κινῆται ἐνώπιον τοῦ ἐν Μεσολογγίῳ πρωτοδικείου κατὰ τὸ ἄρθ. 19 τῆς πολιτικῆς [illegible] ἡ αἰρεσις δὲ τῆς [illegible] δικαιοδοσίας [illegible] ὑπάρχει, ὅταν κατὰ τὴν κατάσχεσιν [illegible] [illegible] διαφορὰ [illegible] καθ' οὗ αὕτη γίνεται [illegible] προβάλλῃ [illegible] ἐνεργηθεῖσαν [illegible] (19 § 4 πολ. [illegible]). Ἀπόφασις πολιτικῆς Ἀρείου Πάγου 40 τοῦ 60, ἀναιροῦσα πρωτόδικον ἀπόφασιν [illegible]

ς) Προκειμένου λόγου [illegible] περὶ [illegible] ἡ ἀγωγὴ [illegible] διακριτικῶς, [illegible] περιφέρειαν τοῦ [illegible] Ἀπ. 485 [illegible] τόμ. 4 σελ. 251.

ζ) Συντηρητικὰ μέτρα τῆς προσωπικῆς κρατήσεως καὶ κατασχέσεως δύνανται νὰ ληφθῶσι καὶ εἰς τὴν περιφέρειαν ἄλλου δικαστηρίου [illegible] ἐκ τοῦ [illegible] (ἄρθρον 19 § [illegible] καὶ 5 τῆς [illegible] δικονομίας) [illegible] καὶ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 627 [illegible] αὐτῶν διὰ τῆς ἐγγυοδοσίας δύναται νὰ γίνῃ καὶ ἐκτὸς τῆς συνήθους δικαιοδοσίας. Ἀπόφασις 677 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἂν ὅρα ἐν Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 253.

η) Εἰς τὴν [illegible] κύρους [illegible] ἐνεργηθείσης εἰς χεῖρας τρίτου, ἀγωγήν, ἀνάγεται καὶ ἡ ἐξέτασις τῶν λόγων τῆς περὶ τοῦ κύρους τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 29 τοῦ 1845 [illegible] 409 [illegible] τόμ. 4 σελ. 320.

§ 784 Δωσιδικία ἀλλοδαπῶν (1).—Ἀναπτύσσοντες τὴν πρώτην ἐξαίρεσιν, περὶ ἧς ἐγένετο λόγος ἐν τῷ § 782. προσθέτομεν (πρβ. Τουλλ. ἀριθ. 163. Δαλλ. λέξ. droits civils § 331;) τὰ ἑξῆς·

α') Διὰ τῆς συντηρητικῶς ἐνεργηθείσης κατασχέσεως ἢ προσωποκρατήσεως δὲν καθίσταται ἁρμόδιον καὶ ὡς πρὸς τὴν κυρίαν ἀπαίτησιν τὸ δικαστήριον τοῦ τόπου, ἔνθα αἱ πράξεις αὗται ἐνηργήθησαν (πολ. 914 1042) εἰμὴ ἂν ὁ ἐναγόμενος ἦναι φυγὰς καὶ ἄνευ μονίμου κατοικίας ἢ ἀλλοδαπός. Οἰκ. § 51.

Χάριν ἀναπτύξεως, προσθέτομεν ὅτι τὰ ἡμέτερα δικαστήρια, κατὰ γενικὸν κανόνα, δὲν εἶναι ἁρμόδια μεταξὺ ἀλλοδαπῶν, ὅταν τουτέστιν οὐδέτερος τῶν διαδίκων ἦναι ἡμεδαπός· (διὰ τί; Καλλ. τόμ. 1 ἐκδ. 2 § 126)· πρὸς τούτοις, ἐπὶ πλείστων ζητημάτων ὁ ἡμεδαπὸς δικαστὴς δὲν εἶναι ὁ ἁρμόδιος καὶ φυσικὸς τοῦ ἀλλοδαποῦ, οἷον ἐπὶ πολιτικῶν καταστάσεων, περὶ κύρους ἢ διαλύσεως γάμου, κτλ. αὐτ. καὶ Φέλιξ 126 ἐπ. καὶ 182).

Ὁ γενικὸς ὅμως ἐκεῖνος κανὼν ὑπόκειται εἰς ἐξαιρέσεις τινάς, περὶ ὧν διαλαμβάνει τὸ ἄρθρον 27 τῆς πολιτικῆς δικονομίας. Προσέτι δὲ τὰ ἡμέτερα δικαστήρια εἶναι ἁρμόδια μεταξὺ ἀλλοδαπῶν, ὅταν διετάχθη συντηρητικὸν μέτρον προσωπικῆς κρατήσεως ἢ κατασχέσεως (ἄρθρον 19 § 5, 6 πολ.) Τινὲς (Φελ. σ. 431) φρονοῦν ὅτι δὲν εἶναι τοιαύτη ἡ ἔννοια τοῦ νόμου, διότι ἀλλοδαπὸς δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ κατ' ἀλλοδαποῦ συντηρητικὰ μέτρα, ἀλλ' ἂν τοιαῦτα ἐνηργήθησαν τῇ αἰτήσει ἀλλοδαποῦ κατ' ἀλλοδαποῦ, δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἄρσιν αὐτῶν, καὶ ἐπι τούτου μόνον εἶναι ἁρμόδια τὰ ἑλληνικὰ δικαστήρια· ἄλλοι (Καλ. τόμ. 1 § 126 α. ἐκδ. 2) ἀποδοκιμάζουσι τὴν γνώμην ταύτην, φρονοῦσιν ὅτι ὅταν γίνηται χρῆσις συντηρητικῶν μέτρων κατ' ἀλλοδαπῶν τὸ αὐτὸ δικαστήριον ἀποφαίνεται καὶ περὶ τῆς κυρίας δίκης, ἀφοῦ μάλιστα καὶ οἱ Γάλλοι, καίτοι μὴ ὑπαρχούσης τοιαύτης ῥητῆς διατάξεως, ἠσπάσθησαν τὴν τελευταίαν γνώμην. Δεμολ. 261 § 4. Λεγὰτ σ. 384 ἀνασκευάζοντες τὸν Ρογέρ. 521. Πρβ. Δαλλ. λέξ. comp. com. § 523. — Ἡ ἑλληνικὴ νομολογία φαίνεται τὴν γνώμην ταύτην καθιεροῦσα (2).

---

(1) Πρβ. Πρωϊνὸν Κήρυκα φύλλον 400 § 368 καὶ Roger § 520—524 τῆς ἐκδ. τοῦ 60.

(2) Ἡ ἀλλοδαπή, ἔχουσα ἀξιώσεις κατὰ τῶν ἀλλοδαπῶν κληρονόμων τοῦ Καποδίστρια, ἐνήργησε κατάσχεσιν παρὰ τῷ ἐπὶ τῶν

β΄) Ἐπειδὴ δὲ ἐγένετο λόγος περὶ ἑτεροδικίας ἀλλοδαπῶν, λεκτέον, πρὸς συμπλήρωσιν, καὶ ταῦτα·

Ἀλλοδαπὸς μὴ ἀπολαμβάνων τῆς ἑτεροδικίας, δύναται νὰ εναχθῇ παρ' Ἕλληνος ἐνώπιον παντὸς ἑλληνικοῦ δικαστηρίου, τοῦ μὴ ὄντος λόγῳ ὕλης ἀναρμοδίου.

α) Ἐπὶ πάσης ὑποχρεώσεως παραχθείσης ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, ὡς καὶ ἐπὶ πάσης πραγματικῆς ὑποχρεώσεως περὶ κινητοῦ ἢ ἀκινήτου, κειμένου ἐν Ἑλλάδι, εἴτε διαμένει ἐν Ἑλλάδι, εἴτε οὔ (πολ. δικ. 28. Φέδερ σ. 433 ἐπ. Οἰκ. Ι σ. 130 ἐπ. ἀλλ' ὁ Κ. Οἰκονομίδης ἐκτείνει τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ἑλλην. δικαστηρίων καὶ ἐπὶ κινητῶν καὶ ἀκινήτων ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος κειμένων).

β) Ἐπὶ πάσης προσωπικῆς ἢ πραγματικῆς ἀπαιτήσεως, ὅταν ὁ ἐνάγων ἐπέβαλε συντηρητικῶς τὴν κράτησιν τοῦ εναγομένου ἢ κατάσχεσιν περιουσίας αὐτοῦ ἐν Ἑλλάδι (πολ. δικ. 19 § 4 καὶ 5).

Ἀλλοδαπός, μὴ ἀπολαύων τῆς ἑτεροδικίας, δύναται νὰ εναχθῇ παρ' ἀλλοδαποῦ, ἐνώπιον τῶν κατὰ τὰ κατωτέρω σημειού-

---

Οἰκονομικῶν ὑπουργείῳ ἐπὶ τῶν εἰς αὐτὰ ὀφειλομένων καὶ ἐζήτησαν ν' ἀναγνωρισθῇ συγκληρονόμος τῶν ἐναγομένων — νὰ ἐπιδικασθῇ τὸ πέμπτον τῆς περιουσίας τοῦ Καποδιστρίου καὶ νὰ κυρωθῇ ἡ κατάσχεσις. Οἱ ἐναγόμενοι ἐπρότειναν ὅτι, περὶ δίκης μεταξὺ ἀλλοδαπῶν, ἦσαν ἀναρμόδια τὰ ἑλληνικὰ δικαστήρια, ἀλλ' ἡ ἔνστασις ἀπερρίφθη διὰ τῆς 3822 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν. — αἴτησις ἀναιρέσεως, ἣν ὁ Ἄρειος Πάγος ἀπέρριψε, διὰ τῆς 109 τοῦ 1847 (εὑρετ. τόμ. 4 σελ. 262 ἐπ.), σκεφθείς, ὅτι ἕνεκα τῆς γενομένης κατασχέσεως ἐπὶ πραγμάτων ἀλλοδαπῶν εὑρισκομένων ἐν τῇ ἡμεδαπῇ παρὰ τρίτῳ ἡμεδαπῷ, εἶναι ἁρμόδια τὰ ἑλληνικὰ δικαστήρια καὶ διὰ τοὺς ἀλλοδαπούς· καὶ δὲν γίνεται ἐξαίρεσίς τις ἂν τὸ κατασχετήριον πρέπῃ νὰ ἦναι ἐκκαθαρισμένον· ἑπομένως ἡ κατάσχεσις δύναται νὰ γίνῃ ἐπὶ πραγμάτων μὴ ἐκκαθαρισμένων, ἃ δύνανται νὰ ἐκκαθαρισθῶσι μετὰ τὴν κατάσχεσιν μεταξὺ τοῦ κατασχόντος καὶ τοῦ παρ' ᾧ κατεσχέθησαν τρίτου (πρβ. Φέλιξ § 163)· ἄρα ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὰ ἑλληνικὰ δικαστήρια εἶναι ἁρμόδια πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ἀπαιτήσεως. (17 § 5 πολ.)

— Αἱ περὶ προικὸς δίκαι δὲν ὑπάγονται εἰς τὰ ἐμποροδικεῖα· κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 19 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, τὸ δικαστήριον, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ἐξετελέσθη ἡ πρὸς ἐξασφάλισιν ἀπαιτήσεώς τινος ἐπιχειρισθεῖσα κατάσχεσις, εἶναι ἁρμόδιον νὰ ἀποφασίζῃ περὶ αὐτῆς ταύτης τῆς ἀπαιτήσεως, ὅταν ἡ κατάσχε-

μένα [illegible] ἁρμοδιότητος [illegible] κατὰ τὰς ἑξῆς περιπτώσεις.

α) Ὅταν καὶ καθόσον συνθῆκαι τοῦ κράτους ἐπιτρέπωσι τοῦτο (πολιτικῆς δικονομίας 27, [illegible] συνθήκη μετὰ τῆς Ἀγγλίας τοῦ 1837).

β) Ὅταν ῥητῶς ἢ σιωπηρῶς ὑπέβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὰ ἑλληνικὰ δικαστήρια (πολιτικῆς δικονομίας αὐτ.) καθ' ἣν περίπτωσιν ταῦτα δὲν δύνανται νὰ κηρυχθῶσιν ἀφ' ἑαυτῶν ἀναρμόδια.

γ) Ἐπὶ ἐμπορικοῦ συναλλάγματος, τελεσθέντος ἢ μέλλοντος νὰ [illegible] ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐὰν ὁ ἐναγόμενος δὲν διαμένῃ ἐν Ἑλλάδι [illegible] παντὸς δὲ ἐμπορικοῦ συναλλάγματος, ἐὰν ὁ ἐναγόμενος διαμένῃ ἐν Ἑλλάδι (πολιτικῆς δικονομίας 27, 22 § 7 καὶ 19 § 1 Πφόλερ σελ. 428 [illegible] καὶ Οἰκονομίδης I σ. 133, ὅστις [illegible] θεωρεῖ ἀναγκαῖον ἐπὶ πασῶν τῶν ἐμπορικῶν ὑποθέσεων νὰ κατοικῇ ἢ διαμένῃ ὁ ἐναγόμενος ἐν Ἑλλάδι).

δ) Ἐπὶ διαφορῶν περὶ διαχειρίσεως ξένων ὑποθέσεων κατὰ παραγγελίαν ἑλληνικοῦ δικαστηρίου, εἴτε διαμένει ὁ ἐναγόμενος ἐν Ἑλλάδι, εἴτε οὔ (αὐτ. 19 § 2).

ε) Ἐπὶ ἀνταγωγῶν τοῦ ἐναγομένου ἀλλοδαποῦ, εἴτε διαμένει ὁ ἐνάγων ἐν Ἑλλάδι, εἴτε οὔ (αὐτ. 19 § 3).

ϛ) Ἐπὶ ἀγωγῶν πραγματικῶν, μικτῶν, ἢ περὶ κατοχῆς, ἀφορωσῶν ἀκίνητα ἐν Ἑλλάδι κείμενα, εἴτε διαμένει ὁ ἐνάγων ἐν Ἑλλάδι, εἴτε οὔ (αὐτ. 20 καὶ 22 § 5).

[illegible] διετάχθη καὶ ἀλλοδαποῦ τοῦ ὑπόχου τὰ πράγματα κατεσχέθησαν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ, ἡ δὲ διάταξις αὕτη δὲν ἀναιρεῖ τὴν γενικὴν ἀρχὴν τῶν ἄρθρων 19 καὶ 718 τῆς πολιτικῆς δικονομίας καὶ τὸν περὶ ἁρμοδιότητος τῶν ἐμποροδικείων νόμον. Ἀπόφασις πολιτικοῦ Ἀρείου Πάγου 125, ἐν τῇ λέξει Ἁρμοδιότης [illegible] ἐν γένει § 253 [illegible] Ἀ[illegible]

Οὕτως ἐδίκασε καὶ τὸ ἐν Ἀθήναις ἐφετεῖον διὰ τῆς 1847 ἀποφάσεως, ἣν ἐπεκύρωσεν ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς 10 τοῦ 1861. Κατ' αὐτὰς λοιπὸν τὰς ἀποφάσεις, ὁ ἀλλοδαπὸς ἔχει ἐν Ἑλλάδι τὸ δικαίωμα νὰ ἐνεργήσῃ συντηρητικὴν κατάσχεσιν κατ' ἀλλοδαποῦ, τὸ δὲ δικαστήριον, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ἡ κατάσχεσις ἐνεργεῖται, δικάζει καὶ περὶ τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως.

Ἀλλοδαποὶ δύνανται νὰ ἐναχθῶσι παρ' ἀλλοδαποῦ ἐνώπιον τῶν ἑλληνικῶν δικαστηρίων καὶ κατὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐνεχύθη κατάσχεσις ἐπὶ πραγμάτων ἐντὸς τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους εὑρισκομένων. Ἀπ. ἐφ. Ἀθ. 8401 τοῦ 61.

ζ) Ἐπὶ διαχειρίσεως ἢ παρακαταθέσεως γενομένης ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος, εἴτε διαμένει ὁ ἐναγόμενος ἐν Ἑλλάδι, εἴτε οὔ (αὐτόθι 22 § 3).

η) Ἐπὶ δικῶν ἐκ συναλλάγματος προερχομένων, ὅταν ῥητῶς συνεφωνήθη ὑπὸ τῶν διαδίκων, ὅτι τὸ συνάλλαγμα πρέπει νὰ ἐκτελεσθῇ ἐν Ἑλλάδι, εἴτε διαμένει ὁ ἐναγόμενος ἐν Ἑλλάδι, εἴτε οὔ (αὐτ. 22 § 4).

θ) Ἐπὶ δικῶν ἐξ ἀδικήματος πραχθέντος ἐν Ἑλλάδι, εἴτε διαμένει ὁ ἐναγόμενος ἐν Ἑλλάδι, εἴτε οὔ (αὐτ. 22 § 6).

ι) Τέλος ἐπὶ πάσης προσωπικῆς ἢ πραγματικῆς ἀγωγῆς, ὅταν ὁ ἐνάγων ἐπέτυχε συντηρητικῶς κατάσχεσιν τοῦ ἐναγομένου [illegible] περιουσίας αὐτοῦ ἐν Ἑλλάδι (αὐτόθι 19 § 4 καὶ 5. Οἰκονομ. [illegible] αὐτ. 133. Καλλιγᾶ σελ. 238. Ἀρείου Πάγου 109 τοῦ 47, 10 τοῦ 61. Dem. 261 διαφωνεῖ [illegible] σελ. 430 ἑπόμ.) — Τῶν κανόνων τούτων περὶ ἁρμοδιότητος τῶν ἑλληνικῶν δικαστηρίων ποιοῦσι μεγάλην ἐξαίρεσιν αἱ συνθῆκαι τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Σουηδίας (1837), Βορ. Ἀμερικῆς (1837), Πρωσσίας (1839), Βελγίου (1840), Ὀλδεμβούργου (1842), Ῥωσσίας (1850), Σαρδηνίας (1851) καὶ Τοσκάνης (1855), καθ' ἃς ὁρίζεται ὅτι αἱ μεταξὺ πλοιάρχων καὶ ναυτῶν διενέξεις θέλουσι δικάζεσθαι ὑπὸ τῶν ἰδίων προξένων (τῆς μετὰ τῆς [illegible] συνθήκης περιλαμβανούσης μάλιστα εἰς τὴν ἁρμοδιότητα ταύτην καὶ τοὺς ὁμοεθνεῖς ἐπιβάτας). Τὸ αὐτὸ δὲ ὁρίζεται καὶ ἐν τῇ μετὰ τῆς Τοσκάνης συνθήκῃ (1856), ἀλλὰ καθ' ὅσον δὲν ἐνέχεται εἰς τὴν διένεξιν Ἕλλην ὑπήκοος. Ἡ δὲ ἐξαίρεσις αὕτη ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ ἐκείνων τῶν πολιτειῶν, ὅσαι καθιέρωσαν διὰ συνθηκῶν μετὰ τῆς Ἑλλάδος τὴν ἀρχήν, ὅτι οἱ ἀμοιβαῖοι πρόξενοι θέλουσιν ἀπολαύει ἴσων προνομίων μὲ τοὺς τοῦ ἔθνους τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου. Πρὸς τούτοις ἐξαίρεσιν ποιεῖ καὶ ἡ μετὰ τῆς Αὐστρίας σύμβασις τοῦ 1856, καθ' ἣν αἱ κατὰ τῆς περιουσίας Αὐστριακοῦ ἀποβιώσαντος ἐν Ἑλλάδι ἀπαιτήσεις περὶ κληρονομικῶν δικαιωμάτων καὶ δικαιοδοσιῶν ἐκ κληρονομιῶν εὑρισκομένων ἐν Ἑλλάδι δικάζονται ἐν Αὐστρίᾳ· ὅτι δὲ καὶ ἡ συνομολογηθεῖσα συνθήκη μετὰ τῆς Ῥωσσίας, καθ' ἣν (ἄρθρον 13) αἱ διεγερθησόμεναι διενέξεις μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Ῥώσσων ἀφορῶσαι [illegible] κληρονομίαν τινὰ θέλουσι λυθῆ καὶ ἀποφασισθῆ ὁριστικῶς κατὰ τοὺς νόμους καὶ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τοῦ τόπου, ἔνθα ἡ κληρονομία μένει σχολάζουσα, ἢ [illegible] ἔνθα εἶναι ἐγκειμένη (1).

(1) Ἑφετέρου μετάφρασις σελ. 134 [illegible]

§ 79².

Αρμοδιότης εμποροδικείου. — Εάν ή κυρία άπαίτησις ήναι εμπορικής φύσεως ή μεταξύ εμπόρων, εις ποίον δικαστήριον εισάγεται τό περί κύρους του συντηρητικού μέτρου; (1).

Κατά τόν Κ. Οίκονόμ. (§ 289. σημ. 3), ορθότερον είναι νά εισάγηται ή κυρία άπαίτησις εις τό εμποροδικείον, ή δέ κατάσχεσις εις τό πολιτικόν δικαστήριον. Καρρ. ζήτ. 1953. Δαλλ. άρ. 276. Τήν γνώμην ταύτην επρέσβευσε καί ό μακαρίτης Φωσόπουλος (σελ. 77)· ή δέ γνώμη αύτη αιτιολογείται εκ τού ότι τό δικαστήριον, ό άποφαίνεται κύρος έχουσαν τήν κατάσχεσιν, διατάττει τόν πλειστηριασμόν τών κατασχεθέντων ή τήν άπόδοσιν ή διανομήν τών κατασχεθέντων χρημάτων, άντικείμενα άναγόμενα εις τήν εκτέλεσιν, καί διά τούτο άποκλειόμενα τής άρμοδιότητος τών εμποροδικείων·

(1) Ό Δ ενήγαγεν εις τό εμποροδικείον τόν Π πρός εξόφλησιν ναυτοδανείου τινός, καί ενήργησε συντηρητικήν κατάσχεσιν· εις τήν δίκην παρενέβη καί ό Χ, τό δέ εμποροδικείον άφ' ενός μέν άνεγνώρισεν ώς έχοντα προνόμιον τόν Χ επί τών κατασχεθέντων, άφ' ετέρου δέ παρεδέχθη τήν περί τού ναυτοδανείου άγωγήν. Ό Δ εξεκάλεσε τήν άπόφασιν εις τό εφετείον, όπερ μετερρύθμισε τήν εκκληθείσαν άπόφασιν, καθόσον άπεφάνισε περί τού κύρους τών συντηρητικών κατασχέσεων καί τών εξ αυτής άναφυέντων ζητημάτων, εκηρυξεν άναρμόδιον τό εμποροδικείον ώς πρός αυτά καί εξηφάνισε τήν άφορώσαν όλα ταύτα διαδικασίαν, παραπέμψας εις τό πολιτικόν δικαστήριον. Αίτησις άναιρέσεως, άλλ' ό Άρειος Πάγος τήν άπέρριψε, διότι ό Δ κατέσχε χρήματα καί σαπώνια ώς άνήκοντα εις τόν Π, ό δέ Χ εζήτησε νά δοθώσιν εις αυτόν τά μέν ώς εις προνομιούχον δανειστήν, τά δέ σαπώνια ώς ιδιοκτησία του· παραπεμφθέντων δέ τών περί τού προνομίου καί τής ιδιοκτησίας ζητημάτων εις τό πολιτικόν δικαστήριον, ορθώς παρεπέμφθη εις αυτό καί τό περί κύρους τής κατασχέσεως. Άποφ. πολ. ΑΠ. 206 τού 47, ήν Εύρ. τ. 4 σ. 418 έν τέλ.

— Εις τήν Γαλλίαν άμφισβητείται τό ζήτημα. Οί μέν υποστηρίζουσιν, ότι ή περί κύρους κατασχέσεως άγωγή υπάγεται, εν τή περιπτώσει ταύτη, εις τό εμποροδικείον (σελ. 493 τής τού 1860 εκδόσεως τού Roger), οί δέ τήν εναντίαν δέχονται άρχήν. αύτ. σελ. 498. Carré et Chauveau ζήτ. 1953. Παρδ. τόμ. 5 σ. 27. Dalloz rép. λ. saisie arrêt άριθ. 276 επ. καί comp. comm. άριθ. 393 επ. καί jugement άριθ. 550. Contra, Vincens τόμ. 1 σελ, 168. Ό Roger συγκεφαλαιοί τούς υπέρ καί κατά λόγους.

ἄρθρον 718, 872 πολιτικῆς δικονομίας)· μία μόνη ἐξαίρεσις ὑπάρχει κατὰ τὴν ἀνωτέρω γνώμην, ἡ τοῦ ἄρθρου 732. (1).

Εἰς τὴν ἐναντίαν γνώμην φαίνεται κλίνουσα ἡ νομολογία, θεωροῦσα τὸ περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως ὡς παρεπόμενον τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως (2). Κατὰ τὴν νομολ. λοιπόν, τὸ περὶ κύρους τῆς κα-

(1) Τὴν γνώμην ταύτην παρεδέχθη ἄλλοτε καὶ τὸ ἐφετεῖον Ἀθ. διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5598 τοῦ 49 ἀποφάσεώς του.

(2) Εἰς ποῖον δικαστήριον (α) ὑπάγεται τὸ περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως ζήτημα, ὅταν αὕτη ἐνηργήθη δι' ἀπαίτησιν ἐμπορικῆς φύσεως;

Τὸ ζήτημα αὐτὸ ἔδωκεν ἀφορμὴν καὶ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν Γαλλίᾳ (Καρρὲ ζήτ. 1953.—Δαλλ. λ. comp. civile ἄρθρον 482) εἰς πολυειδεῖς συζητήσεις. Φαίνεται δὲ ὑπερισχύσασα ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν Γαλλίᾳ ἡ γνώμη, ὅτι τὸ κῦρος τῆς κατασχέσεως πρέπει νὰ ζητῆται ἐνώπιον τοῦ ἐμποροδικείου, ὅταν ἦναι ἐκκρεμὴς ἡ κυρία δίκη ἐνώπιόν του ἐκτὸς ἂν ἀναφυῶσιν ἀντιδικίαι ἢ προταθῶσιν ἀκυρότητες.—Ἰδοὺ περιπτώσεις τινὲς, εἰς τὰς ὁποίας ἐξεφράσθη ἡ νομολογία.

α) Ὁ Κ. ἐνήργησε παρὰ τῷ Θ. συντηρητικὴν κατάσχεσιν ἐπὶ περιουσίας τοῦ Ξ. πρὸς ἐξασφάλισιν χρέους τούτου, πηγάζοντος ἐκ συναλλαγματικῶν, καὶ ἐκίνησε τὴν περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως ἀγωγὴν ἐνώπιον τοῦ ἐμποροδικείου Σύρου, ὅ ἐπεδίκασε τὴν κυρίαν ἀπαίτησιν, ἐκηρύχθη δὲ ἀναρμόδιον ὡς πρὸς τὸ περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως. Ὁ ΑΠ., κανονίζων τὴν ἁρμοδιότητα, ἀπεφήνεν (ἀπόφ. πολιτικὴ ΑΠ. 345 τοῦ 1840) ὅτι ἁρμόδιον ἦτο τὸ ἐμποροδικεῖον, ἐπειδὴ ἡ δίκη δὲν περιστρέφεται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν, ἀλλ' ἀφορᾷ τὸ κῦρος τῆς συντηρητικῆς κατασχέσεως ἐνεργηθείσης ἕνεκα δανείου ἐκ συναλλαγματικῶν, καὶ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ δανείου τούτου, κατὰ δὲ τὰ ἄρθρα 1042 καὶ 12 ἀριθ. 5 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἡ περὶ ἀπαιτήσεως δίκη, ἕνεκα τῆς ὁποίας διετάχθη συντηρητικὴ κατάσχεσις, ὑπάγεται εἰς τὴν συνήθη δικαιοδοσίαν τοῦ ἐναγομένου (Κύρετ. τ. 4, § 294).

β) Ὁ Γ. κατέσχε συντηρητικῶς σταφιδοκαρπὸν τοῦ Π. καὶ ἐζήτησεν ἐνώπιον τοῦ ἐμποροδικείου διὰ παρεμπιπτούσης ἀγωγῆς τὸ κῦρος τῆς κατασχέσεως εἰς τὴν δίκην παρενέβη καὶ ὁ Π. διεκδικῶν ὡς ἴδιον τὸ κατασχεθέν· τὴν αἴτησιν ἐκείνην παρεδέχθη τὸ ἐν Ναυπλίῳ ἐφετεῖον διὰ τῆς 144 τοῦ 1840 ἀποφάσεώς του, καὶ

(α) Πρβ. τὴν 16337 ἀπόφασιν ἐφετῶν Ἀθηνῶν.—Τὴν γαλλικὴν νομολογίαν ὅρα εἰς Δαλλ. compét com. ἀρ. 393 ἐπ.

τάσχεσις εἰσάγεται εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον, ὅταν ἡ κυρία δίκη μετέωρος ἔτι οὖσα ἦ συγχρόνως εἰσαγομένη, ἦναι φύσεως ἐμπορικῆς. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου ὑπ' ἀριθ. 140 τοῦ 1851, 208 τοῦ 1850.

— Τὰ συναφῆ ζητήματα δικάζονται ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ δικαστη- [illegible]

ζητηθείσης ἀναιρέσεως, ὁ Ἄρειος Πάγος τὴν ἐπεκύρωσε (ἀπόφασις 211 τοῦ 1849) σκεφθείς, ὅτι διὰ τῆς περὶ κύρους κατασχέσεως ἀγωγῆς τοῦ Γ, τὸ ζήτημα, ὅπερ ὑπεβλήθη εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον καὶ κατόπιν εἰς τὸ ἐφετεῖον, ἦτον ἂν ὁ Π ἠγόρασε τὸν σταφιδόκαρπον πρὸ τῆς κατασχέσεως, τὸ δὲ ζήτημα τοῦτο τῆς ἀγοραπωλησίας γεννηθὲν μεταξὺ ἐμπόρων ὑπήγετο εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ἐμποροδικείου· ἑπομένως ὀρθῶς (1032 πολ.) τὸ ἐμποροδικεῖον, εἰς ὃ ἦτον ἐκκρεμὴς ἡ κυρία δίκη, ἐπελήφθη τῆς ἐκδικάσεως τῆς παρεμπιπτούσης ἀγωγῆς.

γ) Ὁ Β ἐκίνησεν ἀγωγὴν καὶ συνεπείᾳ ταύτης ἐδικαιώθη νὰ λάβῃ ποσόν τι ὡρισμένον καὶ προσέτι πράγματά τινα· πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως ἐνήργησε συντηρητικὴν κατάσχεσιν καὶ ἐζήτησε, δι' ἀγωγῆς του εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, τὴν ἀξίαν τῶν πραγμάτων καὶ τὸ κῦρος τῆς κατασχέσεως, ἀλλὰ τοῦτο ἐκηρύχθη ἀναρμόδιον, τὴν δὲ ἀπόφασίν του ἐδέχθησαν καὶ οἱ ἐν Ἀθήναις ἐφέται (ἀποφ. 6218). Ζητηθείσης ἀναιρέσεως, ὁ Ἄρειος Πάγος τὴν ἀπέρριψεν (ἀπ. πολ. 208 τοῦ 1850 ἐν Εὑρετ. τόμ. 8 σελ. 267) σκεφθείς, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 1042 ἐὰν ἡ κυρία ἀπαίτησις ἦτον ἐκκρεμὴς εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς κατασχέσεως, ἐξακολουθεῖται αὕτη παρὰ τῷ ἐπιλαβομένῳ αὐτῆς δικαστηρίῳ· ἐκ τούτου δὲ καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρ. 1043 τῆς αὐτῆς δικονομίας γίνεται δῆλον ὅτι καὶ ἐνώπιον τοῦ ἐμποροδικείου ἐὰν ὑφίσταται ἡ κυρία δίκη, τοῦτο εἶναι ἁρμόδιον νὰ δικάσῃ καὶ περὶ τοῦ κύρους τῆς κατασχέσεως, ἐὰν κατ' αὐτὴν δὲν ἀναφυῶσιν ἐνστάσεις διαφεύγουσαι τὴν ἁρμοδιότητά του — ὅταν λοιπὸν τὰ ἐπιδικασθέντα ἀπὸ τὸ ἐμποροδικεῖον ἦναι εἰσέτι ἀπροσδιόριστα, ἡ περὶ τούτου δίκη δὲν εἶναι ἀποπερατωμένη, ὅθεν καὶ ἡ περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως ἀγωγὴ ὑπάγεται, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον.

δ) Ὁ Δ ἐνήγαγεν ἐνώπιον τοῦ ἐμποροδικείου τὸν Π πρὸς πληρωμὴν ναυτοδανείου, καὶ πρὸς ἐξασφάλισίν του ἐνήργησε συντηρητικὴν κατάσχεσιν· ὡς ἐκ ταύτης παρενέβη εἰς τὴν δίκην καὶ ὁ Β. — Τὸ ἐν Ἀθήναις ἐφετεῖον (ἀπόφασις 2882 τοῦ 1844) παρέπεμψεν ἐνώπιον

ρίσῃ ἄρα ὅταν ἡ κυρία δίκη εἶναι ἐκκρεμὴς εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον, εἰς αὐτὸ πρέπει νὰ εἰσαχθῇ καὶ τὸ περὶ ἄρσεως τῆς συντηρητικῆς κατασχέσεως. Ἄρθ. 1042 πολ. δικ. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου

τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου τὰ ἐκ τῆς κατασχέσεως ἀναφυέντα ζητήματα (α). Αἴτησις ἀναιρέσεως, ἣν ὁ Ἄρειος Πάγος ἀπέρριψεν (ἀπ. πολιτ. 206 τοῦ 47. Εὐρ. τόμ. 8 σελ. 267) σκεφθεὶς ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ παρεμβὰς ἐζήτησε τὰ κατασχεθέντα χρήματα ὡς προνομιοῦχος δανειστής, τὰ δὲ λοιπὰ κατασχεθέντα ὡς ἰδιοκτησίαν του· ὅθεν, ἀπορριφθείσης τῆς ἀγωγῆς περὶ τῶν ναυτοδανείων καὶ παρεμπεμφθέντων τῶν δύο ζητημάτων (τοῦ προνομίου καὶ τῆς ἰδιοκτησίας) εἰς τὸ πολιτικὸν δικαστήριον πρὸς ἐκδίκασιν, ὀρθῶς παρεμπέμφθη εἰς αὐτὸ καὶ τὸ περὶ κύρους τῆς συντηρητικῆς κατασχέσεως, ὡς ζήτημα παρεπόμενον.

ε) Ὁ Π ἐνήγαγεν εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον τὸν Α ζητῶν νὰ πληρώσῃ χρέος τι καὶ νὰ κηρυχθῇ ὡς κῦρος ἔχουσα ἡ ἐνεργηθεῖσα συντηρητικὴ κατάσχεσις. Τὸ ἐν Ἀθήναις ἐφετεῖον (ἀπόφασις 5595 τοῦ 1849) ἀπεφάνθη τὸ ἐμποροδικεῖον ἀναρμόδιον ἐπὶ τῆς περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως αἰτήσεως· ἐζητήθη ἀναίρεσις, ὁ δὲ Ἄρειος Πάγος (ἀπόφασις πολιτικὴ 140 τοῦ 1851) ἀνῄρεσε, σκεφθεὶς ὅτι κατὰ τὰ ἄρθρα 1042 καὶ 1043 § 3 τῆς πολιτικῆς δικονομίας τὸ ἁρμόδιον πρὸς ἐκδίκασιν τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως δικαστήριον εἶναι ἁρμόδιον νὰ δικάσῃ καὶ περὶ τοῦ κύρους τῆς συντηρητικῆς κατασχέσεως, ἥτις ἐνηργήθη πρὸς ἀσφάλειαν τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως καὶ τὸ νόμιμον τῆς ὁποίας ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ νομίμου τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως· ὅτι ἐξαίρεσις ὡς πρὸς τὰ ἐμποροδικεῖα δὲν ὑπάρχει εἰμὴ ὁσάκις δὲν πρόκειται ἁπλῶς περὶ τοῦ κύρους τῆς συντηρητικῆς κατασχέσεως, ἀλλὰ περὶ ἀκυρότητος αὐτῆς, ἀντιδικιῶν κλ. ἀφορωσῶν τὴν κατάσχεσιν. (ἄρθρον 1041, 871, 874 πολιτικῆς δικονομίας. Ὅρα κτλ. § 79[4]

ς) Μὲ τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου (ἐδ. α΄ τ. γ) συμφωνεῖ ἡ τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν — ἀπόφασις 2571 τοῦ 1843 ἐν Κυρεστ. τόμ. 1 σελ. 325, — ἀπόφασις 3494 τοῦ 1845 ἐν Κυρεστ. τόμ. 4 σελ. 326. — ἀπόφασις 2677 (Κυρ. τόμ. 5 σελ. 51).

Εἰς δέ τινας περιπτώσεις, ἐν ᾗ ἐκρατάθη ὅτι ἡ συντηρητικὴ κα-

---

(α) Ὁ παρεμβὰς Β ἠξίου προνόμιόν τι ἐπὶ τῶν κατασχεθέντων,

Πάγου 23 τοῦ 1852, ἀναιροῦσα τὴν 614 τοῦ 1851 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον, παρ' ᾧ εἶναι ἐκκρεμὴς ἡ κυρία δίκη, δύναται νὰ δικάσῃ τὸ περὶ ἄρσεως τῆς ἐνεργηθείσης πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς κυρίας δίκης συντηρητικῆς κατασχέσεως, καθὸ ζητήματος συναφοῦς καὶ παρεμπίπτοντος (ἄρθρον 21 καὶ 1042 τῆς πολιτικῆς δικονομίας). Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ ἐφετεῖον βεβαιοῖ ἐν τῇ προσβαλλομένῃ αὐτοῦ ἀποφάσει ὅτι ἡ μὲν κυρία δίκη εἶναι ἐκκρεμὴς εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον Ναυπλίου, ἡ δὲ περὶ ἄρσεως τῆς κατασχέσεως εἰσήχθη εἰς τὸ πρωτοδικεῖον τῆς αὐτῆς πόλεως, ὥστε δὲν ἐφαρμόζεται ἐνταῦθα ὁ τῆς συναφείας λόγος, διότι κατ' αὐτὸ τὰ συναφῆ ζητήματα δικάζονται ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου, οὐχὶ δὲ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τῆς αὐτῆς πόλεως· ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις εἶναι ἀναιρετέα, καθὸ παραβιάσασα τὰς περὶ ἁρμοδιότητος οὐσιώδεις διατάξεις. Πρβ. κατωτ. § 81.»

— Ὅτι ἡ κυρία ἀπαίτησις ὑπάγεται εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον ἐὰν ἦναι φύσεως ἐμπορικῆς, ὅρα ἀπόφασιν πολιτικὴν Ἀρείου Πάγου 33 τοῦ 47 ἐν Θέμ. τόμ. 4 σελ. 331 ἐπ. (1).

τασχέσεις ἔπρεπε νὰ γίνῃ κατὰ τοὺς τύπους τοῦ ἐμπορικοῦ κώδηκος, τὸ ἐν Ἀθήναις ἐφετεῖον ἀπεφήνατο (ἀπόφασις 4479 τοῦ 1847 ἐν Εὑρετ. τόμ. 4 σελ. 328), ὅτι τὸ ἐμποροδικεῖον δὲν ἠδύνατο νὰ δικάσῃ περὶ τῆς ἀντιδικίας ταύτης.—Ὡσαύτως μὲ τὰς ἀποφάσεις 951 τοῦ 1838 (Εὑρετ. τόμ. 1 σελ. 397) καὶ 2595 τοῦ 1839 ἁρμόδιον νὰ διατάξῃ τὴν ἄρσιν τῆς κατασχέσεως ἐθεώρησαν οἱ αὐτοὶ ἐφέται τὸ πρωτοδικεῖον.

ζ) Ὅταν ζητῆται ἡ ἀκύρωσις συντηρητικῆς τινος κατασχέσεως, τὸ ἐμποροδικεῖον ὀφείλει νὰ παραπέμψῃ τὴν ὑπόθεσιν ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν δικαιοδοσίαν ἐπὶ τῶν ἀφορώντων τὸ κῦρος τῆς κατασχέσεως ἀντιδικιῶν. Ἀπόφ. 9200 τοῦ 1852 ἐφ. Ἀθ. ὅρα ἐπ. § 79.

η) Οἱ ἐν Ναυπλίῳ ἐφέται φρονοῦσιν ὅτι τὸ περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως ζήτημα ὑπάγεται εἰς τὸ πολιτικὸν δικαστήριον, καὶ ἂν ἡ κυρία δίκη ὑπάγηται εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον· στηρίζονται δὲ εἰς τὸ ἄρθρον 873 τῆς πολιτικῆς δικονομίας. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλ. 171 τοῦ 1837 ἐν Εὑρετ. τόμ. 4 σελ. 321 ἐπόμ. ἀπόφ. ἐφετῶν Ναυπλ. 288 τοῦ 1839 ἐν Εὑρ. τ. 4 σ. 323.

(1) Contra ἀποφάσεις τινὲς τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἃς ἴδε εἰς Εὑρ. τόμ. 8 σελ. 265 ἐν ὑποσ.

§ 79.

Ἂν δὲ προκύψωσιν ἔριδες περὶ ἀκυρότητος τοῦ συντηρητικοῦ μέτρου δικάζει καὶ περὶ αὐτῶν τὸ ἐμποροδικεῖον; (1).

Επαρατεστέρα φαίνεται ἡ γνώμη, καθ' ἣν, ὅταν προταθῶσι ἐνώπιον περὶ ἀκυρώσεως τῆς κατασχέσεως ἐνστάσεις, ἡ ἐκδίκασις αὐτῶν παραπέμπεται εἰς τὸ πολιτικὸν δικαστήριον. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου, 208 τοῦ 1850 ἐν Εὑρετ. τόμ. 8 σελ. 577.

---

(1) Νομολ. — 1) Ὅταν ζητηθῇ ἡ ἀκύρωσις συντηρητικῆς τινος κατασχέσεως, τὸ ἐμποροδικεῖον ὀφείλει νὰ παραπέμψῃ τὴν ὑπόθεσιν ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου, τὸ ὁποῖον ἔχει ἰδιάζουσαν δικαιοδοσίαν ἐπὶ τῶν ἀφορώντων τὸ κῦρος τῶν κατασχέσεων ἀντιδικιῶν. Ἀπ. 9200 τοῦ 52 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

2) Εἶναι λοιπὸν ἀναρμόδιον τὸ ἐμποροδικεῖον νὰ κρίνῃ α) ἐπὶ τῶν δισταγμῶν τῶν κατὰ τῆς προσωπικῆς κρατήσεως ἀναφυομένων· β) ἐὰν ἡ κατάσχεσις ἔπρεπε νὰ ἐνεργηθῇ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἢ τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 4479 ἐν Εὑρ. τόμ. 4 σ. 328 — ἢ γ) ἂν ἦναι ἄκυρος, ὅπερ ἀντικείμενον δικονομικόν ἐστιν. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 780 τοῦ 1860 ἐν ἐφημερ. τῶν Δικαστηρίων σελ. 104.

ΣΗΜ. Ὅτι κατὰ τὴν 654 τοῦ 52 ἀπ. ἐφ. Ναυπλ. τὸ ἐμποροδικεῖον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ἐκκρεμὴς ἡ κυρία ἀπαίτησις καὶ ἡ περὶ κύρους κατασχέσεως ἀγωγή, εἶναι τὸ ἁρμόδιον ν' ἀποφανθῇ καὶ ἐπὶ τῶν ἐνστάσεων τῶν ἀφορωσῶν τὴν ἀταξίαν τῆς διαδικασίας ἢ τῆς δηλώσεως τοῦ τρίτου διότι ταῦτα εἶναι ζητήματα παρεμπίπτοντα. Ἀπόφασις ὑπ' ἀριθ. 654 τοῦ 1852 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἐν νομ. φ. 5664.

3) Ὅταν ἡ ἔνστασις περὶ ἀκυρώσεως τῆς παρὰ τρίτῳ ἐνεργηθείσης συντηρητικῆς κατασχέσεως βάσιν ἔχῃ οὐχὶ τὸ ἀνυπόστατον τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως, ἀλλὰ τὴν ἔλλειψιν ἀδείας τοῦ ἁρμοδίου προέδρου, ἀποτελεῖ ἔνστασιν περὶ τὴν κατάσχεσιν, ἥτις διαφεύγει τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ἐμποροδικείου (1041, 871 πολ.)· τοῦτο καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν (25 πολ.) Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 16337 τοῦ 58 ἐν νομ. σελ. μελ. 113.

4) Εἰς ποῖον δικαστήριον φέρεται τὸ παράπονον ὅτι ἡ κατάσχεσις πλοίου εἶναι παράτυπος; Ἴδε τὴν λέξιν Κατάσχεσις πλοίου.

266. ἀνωτ. σελ. 439 στιχ. α. Πρβλ. ἐφ. Δικαστηρίων σ. 101 καὶ Roger traité de la saisie arrêt σελ. 491 ἐπ. τῆς ἐκδ. τοῦ 60.

§ 79ª

Η δὲ διεκδίκησις ἐμπορικῶν ἀντικειμένων (1), ὅταν μεσολαβῇ κατάσχεσις, εἰς ποῖον δικαστήριον ὑπάγεται; Εἰς τὰ ἐμποροδικεῖα, κατὰ τὰ αἰτιώτερον ἐν λέξει πράξεις ἐμπορικαὶ (τόμ. 13 σελ. 164—166 νομικ. σελ. 6086. Αὐγ. § 41 καὶ Εὐρετ. λέξει Κατάσχεσις σελ. 279 ἐπ.) ἐκτεθέντα (2).

§ 79β

Αρμοδιότης ἐφετῶν.—Αν ἡ κυρία δίκη ἦναι ἐκκρεμὴς εἰς τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, ποῦ εἰσάγεται τὸ περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως; (3).

Ὅταν τις ἐνήργησε κατάσχεσιν, ἐνῷ ἡ κυρία δίκη ἦτον ἐκκρεμὴς παρὰ τοῖς ἐφέταις, δύναται νὰ κινήσῃ τὴν περὶ κύρους κατασχέσεως ἀγωγήν του ἢ ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν, ἢ ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν, διότι ὁ νόμος (ἄρθρον 228, 234 πολιτικῆς δικονομίας)

(1) Πλοίων, ἀπ. ἐφ. Αθ. 6086.

(2) Σύμφωνος μὲ τὰ ἐκεῖ ἐκτεθέντα καὶ ἡ 18605 ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν.

(3) Carré ζήτ. 1953 τρίς.—Εὑρετ. 8 σελ. 267 ἐπ.

Κατὰ τὸν νόμον (17, 919, 935 καὶ 1052 τῆς πολιτικῆς δικονομίας), ἡ περὶ τῆς κατασχέσεως ἀγωγὴ εἰσάγεται εἰς τὸ δικαστήριον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου εἶναι ἤδη ἐκκρεμὴς ἡ κυρία δίκη, καὶ ἐκδικάζεται ὑπὸ τοῦ ἐπιλαβομένου αὐτῆς δικαστηρίου· ἐπομένως, ἐνεργηθείσης τῆς κατασχέσεως, ἐνῷ ἡ δίκη ἦτον ἐκκρεμὴς ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν, ἡ περὶ ἐπικυρώσεως τῆς συντηρητικῆς κατασχέσεως ἀγωγὴ πρέπει νὰ δικασθῇ ἀπὸ τὸ δικαστήριον αὐτὸ (α). Ἀπόφασις 4410 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἣν ἐν Εὑρετ. τόμ. 4 σελ. 316, λέξει Αρμοδιότης.

Ἴδε τὴν τετάρτην σκέψιν τῆς 18590 τοῦ 1860 ἀποφάσεως ἐφετῶν Ἀθηνῶν·

(α) Κατὰ τὸ ἐν Ἀθήναις πρωτοδικεῖον (ἀπόφασις 19986), ἡ ἀγωγὴ δύναται νὰ εἰσαχθῇ καὶ εἰς τὸ πρωτοδικεῖον. Τὴν νομολογίαν ταύτην καθιέρωσεν ἤδη καὶ τὰ ἐφετεῖον Ἀθηνῶν.

ἐπιτρέπει, ἀλλὰ δὲν ἐπιβάλλει, ἐπὶ ποινῇ μάλιστα ἀπαραδέκτου, τὸ νὰ εἰσάγωνται τὰ παρεμπίπτοντα ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, ὅπου ὑπάρχει ἐκκρεμὴς ἡ κυρία διαφορά. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν ὑπ' ἀριθ. 9443 τοῦ 52.

Ἡ περὶ κύρους (1) συντηρητικῆς κατασχέσεως ἀγωγὴ ὡς παρεμπίπτουσα μὲν δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ὑπόστασιν, ἐκδικασθείσης τῆς κυρίας δίκης, κυρία δὲ δὲν δύναται νὰ εἰσαχθῇ παρ' ἐφέταις. Ἀπόφ. ΑΠ. ὑπ' ἀρ. 54 τοῦ 1857.

§ 797

Ἁρμοδιότης Ἀρείου Πάγου.—Τὸ περὶ κύρους κατασχέσεως εἰσάγεται ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου;

Ἡ περὶ κύρους κατασχέσεως ἀγωγὴ εἰσάγεται ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου τῆς οὐσίας δικαστηρίου καὶ ὄχι ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅστις ἔχει ὡρισμένας μόνον περιπτώσεις δικάζει ἐπὶ τῆς οὐσίας. Ἀπόφ. ΑΠ. ὑπ' ἀριθ. 103 τοῦ 59.

Ὅταν τις ἐνήργησε κατάσχεσιν παρὰ τρίτῳ καὶ ἐζήτησε τὸ κῦρος αὐτῆς διὰ παρεμπιπτούσης ἀγωγῆς κινηθείσης ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τὸν λόγον, ὅτι ἡ κυρία δίκη εἶναι ἐκκρεμὴς εἰς αὐτόν, εἰς τὸ δικαστήριον τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀπόκειται νὰ κρίνῃ ἂν ὀρθῶς ἐκινήθη ἐνώπιόν του ἡ παρεμπίπτουσα αὕτη ἀγωγή. Ὅθεν τὰ κατώτερα δικαστήρια, ἐνώπιον τῶν ὁποίων προτείνεται τοῦτο, δὲν πρέπει νὰ ἐξετάζωσι τὸ ζήτημα αὐτό, καθότι τὰ δικαστήρια ἀποφαίνονται περὶ τῆς ἁρμοδιότητος αὐτῶν. Ἀπόφασις

---

(1) Ἡ περὶ τοῦ κύρους τῆς κατασχέσεως ἀγωγὴ δὲν εἰσάγεται παρεμπιπτόντως ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, ὅπου ὑπάρχει ἐκκρεμὴς τυχὸν ἡ κυρία δίκη, ὅταν αὕτη ἐσυζητήθη ἤδη, ἀλλ', ἡ ἀπόφασις δὲν ἐξεδόθη εἰσέτι· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐκείνη εἰσάγεται εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὁποίου ὑπάγεται ὁ καθ' οὗ ἡ κατάσχεσις. Ἀπόφασις 313 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφ. ἣν ὅ.α ἐν Εὐρ. τ. 4 σ. 316 ἐπ.

— Ἐὰν ἡ κυρία ὑπόθεσις ἦναι ἐκκρεμὴς εἰς τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, ἐκεῖ εἰσάγεται καὶ ἡ περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως ἀγωγή (ἄρθρον 21 καὶ 1013 τῆς πολιτικῆς δικονομίας). Ἀπόφ. 5426 τοῦ 49 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 102 τοῦ 1857, ἐπικυροῦσα τὴν 48 τοῦ 1857 ἀπόφασιν ἐφετῶν Ναυπλίας.

§ 79[8]

Ἐπειδὴ ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ δικαστηρίου, εἰς ὃ εἰσάγεται τὸ περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως ἀγωγῆς, ἀναγκαῖον θεωρῶ νὰ προσθέσω καὶ τὰ ἑξῆς, ἅτινα ἔχουσι σχέσιν τινὰ μὲ τὸ ζήτημα αὐτό· οὕτω δ' ὁ ἀναγνώστης δύναται προχείρως νὰ συνδυάσῃ τὰ περὶ τούτου.

§ 80.

Δωσιδικία τῆς κατασχέσεως καὶ προσωπικῆς κρατήσεως (1).

Ὅταν δὲ ἡ κατάσχεσις ἢ ἡ προσωπικὴ κράτησις γίνωνται αὐτοὶ

---

(1) Ἰδοὺ τί, μεταξὺ πολλῶν, εὕρηνται ἐν τῇ νομολογίᾳ·

α) Διένεξις περὶ κατασχέσεως ἐνεργηθείσης παρὰ τῷ κεντρικῷ ταμίᾳ ὑπάγεται εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις δικαστήρια (19 § 4 πολιτ). Ἀποφ. πολ. ΑΠ. 38 τοῦ 37 ἐν Εὐρ. τ. 4 σ. 261.

β) Ὁ Β ἐνήργησε συντηρητικὴν κατάσχεσιν ἐπὶ ξυλείας κειμένης ἐν Σπέτσαις· τὴν κατάσχεσιν δ' ἀνέκλψεν ἐνώπιον τῶν ἐν Ναυπλίῳ πρωτοδικῶν ὁ διεκδικῶν τὴν ξυλείαν ὡς ἰδικήν του. Γενομένης δὲ δεκτῆς τῆς ἀγωγῆς, ὁ Β ἐζήτησεν ἀναίρεσιν, διότι, κατοικοῦντος τοῦ Β ἐν Ἀθήναις, τὰ ἐν Ἀθήναις δικαστήρια ἦσαν ἁρμόδια.—Ἀλλ' ὁ Ἄρειος Πάγος (ἀπόφασις 63 τοῦ 1848) ἀπέρριψε τὴν κατὰ τῆς 279 τοῦ 1847 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν αἴτησιν ἀναιρέσεως, σκεφθεὶς ὅτι τὸ κατασχεθὲν εὑρίσκετο εἰς τὴν περιφέρειαν τῶν ἐν Ναυπλίῳ δικαστηρίων, ὅπου εἶχον καὶ τὴν κατοικίαν των οἱ ὀφειλέται τοῦ Β, οἵτινες θεωροῦνται ὡς ἐνεχόμενοι εἰς τὴν περὶ κατασχέσεως δίκην.

γ) Ἡ περὶ ἀκυρώσεως τοῦ πλειστηριασμοῦ ἀγωγὴ ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ πρωτοδικείου, ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ ὁποίου ἐνηργήθη ἡ κατάσχεσις. (19 § 4 πολιτ.).—Ἀπόφ. ἐφετῶν Ἀθηνῶν 7119 ἐν Εὐρ. τ. 12 σ. 345.

δ) Διαφοραὶ προκύπτουσαι κατὰ τὴν κατάσχεσιν τοῦ πράγματος ἢ τὴν ἐκτέλεσιν προσωπικῆς κρατήσεως ἀποφασίζονται παρὰ τοῦ δικαστηρίου, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου εὑρίσκεται τὸ κατα-

καθ' ἑαυτὰς διαφορῶν ἀφορμή; ποῖον δικαστήριον τὰς δικάζει; (1) [Παρατηρητέον ὅτι τὰς δικάζει τὸ δικαστήριον, ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ ὁποίου ἐνηργήθησαν αἱ πράξεις, ἐξ ὧν, ὡς τὸ πρᾶγμα

σχὲν πρᾶγμα, ἢ ἐξετελέσθη ἢ πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ προσωπικὴ κράτησις. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 83 τοῦ 1849, φέρουσα·

«Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 919, 925, 1027, 1028, 1041 καὶ 1034 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, διαφοραὶ προκύπτουσαι κατὰ τὴν κατάσχεσιν πράγματός τινος, ἢ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν προσωπικῆς κρατήσεως ἀποφασίζονται παρὰ τοῦ δικαστηρίου, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν περιφέρειαν εὑρίσκεται τὸ κατασχεθὲν πρᾶγμα, ἢ ἐξετελέσθη ἢ πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ προσωπικὴ κράτησις· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, γενομένης συντηρητικῆς κατασχέσεως ἐνταῦθα ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐπὶ δραχμῶν 700, εἰς χεῖρας τοῦ Βερβοπούλου, ὀφειλέτου τῶν ἀναιρεσειόντων, οὗτοι ἔχοντες λόγους ἀκυρότητος κατὰ τῆς κατασχέσεως ταύτης, νομίμως καὶ σύμφωνα μὲ τὰς ῥητὰς διατάξεις τῶν μνησθέντων ἄρθρων εἰσήγαγον αὐτοὺς εἰς τὸ ἐνταῦθα πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἀνακοπῆς των, ἧς τὸ μόνον ἁρμόδιον νὰ δικάσῃ ἐπ' αὐτῶν, συνισταμένων 1) εἰς τὸ ὅτι ἡ κατάσχεσις ἐγένετο ἄνευ ἀδείας τοῦ προέδρου μὴ οὔσων ἐκκαθαρισμένων τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου· 2) εἰς τὸ ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἦτο ὑπὲρ τὸ δέον ἐξησφαλισμένος διὰ τῆς ἐπὶ τῆς οἰκίας των ὑπαρχούσης κατασχέσεώς του· 3) εἰς τὸ ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος δὲν ἐπέδωκε τὴν περὶ κύρους ἀγωγὴν ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας κτλ. ἑπομένως τὸ ἐφετεῖον, ἀπορρίψαν τὴν ἔφεσιν τῶν ἀναιρεσειόντων κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19776 κ. κ. ἀποφάσεως τοῦ ἐνταῦθα πρωτοδικείου, τῶν παρὰ τὰς μνησθείσας ῥητὰς διατάξεις κηρυχθέντων ἀναρμοδίων νὰ δικάσωσι τὰς κατὰ τῆς μνησθείσης κατασχέσεως ἀντιδικίας, παρεβίασεν ἐπίσης τὰς διατάξεις αὐτάς.»

ε) Αἱ κατὰ τὴν προσωπικὴν κράτησιν ἀναφυεῖσαι ἀντιδικίαι ὑπάγονται εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ἐξετελέσθη ἡ προσωπικὴ κράτησις; Ἀπεφασίσθη ὅτι ὁ εἰς τὸ ἄρθρον 1094 τῆς πολιτικῆς δικονομίας στηριζόμενος ἀκυρώσεως λόγος ὑπάγεται εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου κρα-

(1) Πρβ. Οἰκονομ. § 51. φέδ. § 81. Καλλ. τόμ. 1 ἐκδ. 2 § 126. Πρβ. ἀπ. ΑΠ 41. τοῦ 60.

φορώτερον πρὸς τοῦτο (1). Τῆς εἰδικῆς δὲ ταύτης ἁρμοδιότητος κυρία ὑπόθεσις εἶναι τὸ κατὰ τύπον παράνομον ἢ κατὰ σκοπὸν ματαιωμένον τῆς κατασχέσεως ἢ προσωπικῆς κρατήσεως (2), ἔτι δὲ ἐπὶ κατασχέσεων καὶ παρεπόμεναί τινες αἰτίαι (3).

~~[illegible]~~

... τεῖται ὁ συλληφθείς. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 414 τοῦ 1854 ἐν νομικ. σ. 5924.

ε) Τὸ ἄρθρον 17 ἐδάφ. 2 τῆς πολιτικῆς δικονομίας προνοεῖ περὶ περιπτώσεως, καθ' ἣν τὸ δημόσιον ἐνάγεται, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν αὐτὸ ἐνεργεῖ ἀναγκαστικὰ μέτρα εἰς τὴν περιφέρειαν ἄλλου δικαστηρίου, [illegible] λαμβάνονται τῶν τοιούτων μέτρων [illegible], τὸ δημόσιον εἶναι ἐνάγον· ἄρα ἡ ἀνακοπὴ ὑπάγεται εἰς τὸ δικαστήριον, εἰς τοῦ τὴν περιφέρειαν λαμβάνονται τὰ μέτρα. Ἀπόφασις 1003 τοῦ 50 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (νομ. σελ. 5518).

ζ) Τὸ πρωτοδικεῖον, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ἐνεργεῖται ἡ κατάσχεσις, εἶναι ἁρμόδιον πρὸς ἐκδίκασιν τῶν κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν συντηρητικῶν τούτων μέτρων ἐγειρομένων ἀντιδικιῶν, καὶ ἂν ἡ περὶ κύρους τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως καὶ τῆς κατασχέσεως δίκη ἦναι ἐκκρεμὴς ἐνώπιον ἄλλου δικαστηρίου, ἢ καὶ αὐτῶν τῶν ἐφετῶν. (19 § 4, 628, 761 πολ. δικον.). Ἀπόφ. 172 τοῦ 46 τῶν ἐν Ναυπ. ἐφ. (νομικ. σ. 4684).

η) Ἡ κατὰ κατασχέσεως, ἐνεργηθείσης δυνάμει ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν (π. χ.) ἐπὶ κτημάτων κειμένων ἐν Λαμίᾳ, ἀνακοπὴ τρίτου ὑπάγεται εἰς τὸ τῆς Λαμίας δικαστήριον. Ἀπόφ. ἐφ. Ἀθ. 1810 τοῦ 41 ἐν Θέμ. τ. 4 σ. 253.

(1) Πολ. 19 § 4, 5. γαλλ. δικον. 567. La demande en validité, et la demande en main levée, formée par la partie saisie, seront portées devant le tribunal du domicile de la partie saisie. Carré Procédure 1952 ter. 1953. ter.

(2) Πρβ. πολιτ. 871, 872, 910, 985, 1017, 1041, 1048 γαλλικῆς δικονομίας, 606, 608, 727, 794, 802, 805. Ἐὰν π. χ. ἡ κατάσχεσις ἢ ἡ προσωπικὴ κατάσχεσις προβάλληται ὡς ἄκυρος ἢ διότι ἐξωφλήθη τὸ χρέος.

(3) Πολ. 911, 918, 950, 985, 991 γαλλ. δικ. 758.

§ 81.

Ἁρμοδιότης ἐμποροδικείων εἰς τὰ περὶ ἄρσεως τοῦ συντηρητικοῦ μέτρου (1).

— Ἡ αἴτησις περὶ ἄρσεως κατασχέσεως συντηρητικῆς φέρεται εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον, ὅταν ἡ κυρία δίκη, ὡς καὶ ἡ περὶ κύρους τῆς

(1) Πρβ. ἀν. σ. 440 καὶ Rog. § 515 ἐπ. τῆς ἐκδ. τοῦ 60. Ὅταν τὸ περὶ κύρους κατασχέσεως ζήτημα εἶναι [illegible] ἐμπορικῶν δικαστηρίων, εἰς [illegible] καὶ τὸ ζήτημα περὶ ἄρσεως αὐτῆς. 21 πολιτικῆς δικονομίας. Ἀπόφ. 1020 τοῦ 1855 [illegible] Νικολόπουλος καὶ Γιαννακόπουλος. [illegible] διαφορᾶς [illegible] τοῦ δικαστηρίου [illegible] εἰς [illegible] δικαστηρίου [illegible] περὶ ἄρσεως [illegible] κατασχέσεως αἰτήσεως εἰς ποῖον δικαστήριον ὑπάγεται; Ἱστορικόν. Ὁ Ν. καταδικασθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐμποροδικείου νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν Γ. ποσόν τι, ἀλλ', ἀντὶ νὰ πληρώσῃ, ἐκίνησεν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ Γ. ζητῶν ἕτερον ποσόν. Ἡ ἀγωγὴ δ' αὐτοῦ παρεπέμφθη ἀπὸ τὸ ἐμποροδικεῖον εἰς διαιτητάς· τότε ὁ Ν. ἐπέβαλε δυνάμει πράξεως τοῦ προέδρου τῶν ἐν Καλάμαις πρωτοδικῶν κατάσχεσιν εἰς χεῖράς του, ἐπὶ τοῦ ποσοῦ, ὅπερ ἐζήτει ὁ Γ. Ἀνεφύησαν λοιπὸν δύο ζητήματα, ἤτοι 1) ποῦ ὑπάγεται τὸ περὶ κατασχέσεως 2) ποῦ ὑπάγεται τὸ περὶ ἄρσεως αὐτῆς.

Κατὰ τὴν 614 τοῦ 1851 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (Θέμις. σελ. 5464) ἡ εἰρημένη κατάσχεσις γενομένη μετὰ τὴν ἀγωγὴν ὑπάγεται (ὡς παρεμπῖπτον ζήτημα) εἰς τὸ ἐν Ναυπλίῳ ἐμποροδικεῖον, οἵτινες ἐπελήφθησαν αὐτῆς, τὸ δὲ περὶ ἄρσεως αὐτῆς εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν πρωτοδικῶν Ναυπλίας, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 1042 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὅπερ [illegible] συντηρητικῆς κατασχέσεως καὶ τῶν εἰς αὐτὴν φερομένων παρεμπιπτόντων ζητημάτων, ἀποφασίζει τὸ δικαστήριον [illegible] τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ἐκκρεμὴς ἡ κυρία δίκη· τὸ περὶ ἄρσεως κατασχέσεως [illegible] σεως, δὲν εἶναι εἰμὴ παρεμπῖπτον ζήτημα ἀναφυόμενον μετὰ τὴν συντηρητικὴν κατάσχεσιν κατὰ τὰ ἄρθρα 229, 1041, 627 καὶ 21 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἀλλ' ὁσάκις ἡ κυρία δίκη ὑπάρχει ἐκκρεμὴς ἐνώπιον τῶν ἐμποροδικῶν ἢ ἄλλων δικαστῶν, τὸ περὶ ἄρσεως τῆς κατασχέσεως μέτρον φέρεται ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου τοῦ τόπου, ἔνθα ἐδρεύει τὸ δικαστήριον, ὅπερ ἐπελήφθη τῆς κυρίας διαφορᾶς κατὰ τὰ ἄρθρα 627, 1041 καὶ 1042 τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

[illegible] ... Οἱ ἐν Ναυπλίῳ ἐφέται (ἀπόφασις 614 τοῦ 1852) [illegible] ὅτι τὸ ζήτημα αὐτὸ [illegible] τὸ [illegible], ἀλλ' ὁ Ἄρειος Πάγος ἀνέτρεψε [illegible] τῆς 23 τοῦ 1852 πολιτικῆς ἀποφάσεως [illegible].

Ἡ περὶ [illegible] αἴτησις, καὶ τὸ [illegible] ἐγγυήσεως ζήτημα [illegible] κοινῇ καὶ ἀκροατηρίου συνεδριάσει, (1044, 840, 229, 230 πολιτικῆς δικονομίας) [illegible] δυνατόν. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίου 340 τοῦ 1843 [illegible] σελ. 5782.

— Κατὰ τὸ ἄρθ. 620, [illegible] ἄρθρα 1041 καὶ 1027 τῆς πολιτικῆς δικονομίας [illegible] τῶν [illegible] τὸν τρόπον, καθ' ὃν καὶ ἡ περὶ [illegible] Κ [illegible] βλάβην αὐτοῦ [illegible] παρὰ τοῦ προέδρου [illegible] καὶ ὁ Μ [illegible] ζητήσει τὴν [illegible] συνεμορφώθη κατὰ πάντα [illegible] μετα [illegible] ματα ἢ παρὰ τοῦ προέδρου παρα [illegible] τησιν εἰς τὸ ἀκροατήριον ὅλου τοῦ δικαστηρίου [illegible] αὕτη ἐπιτρέπεται ῥητῶς ἀπὸ τὸ ἄρθρον 635. Ἀπ. [illegible] 188 τοῦ 37 ἣν ἐν Εὐρ. τόμ. 8 σ. 245.

§ 82 — 84.

[illegible] ; Τὸ ζήτημα τοῦτο [illegible] εἰς τὸ περὶ ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως. Ὅρα δὲ ὅσα ἐγράψαμεν [illegible] σελ. 832 ἑπ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ΄.

Δήλωσις (1).

§ 85. Ὁ τρίτος ὀφείλει νὰ δηλώσῃ τί ἔχει εἰς χεῖρας του, πρέπει δὲ νὰ κάμῃ τὴν δήλωσίν του ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν, ἀφ' ἧς

(1) Πρβ. Οἰκ. § 290. Ρούσ. σ. 80 ἑπ. Δάλ. λ. saisie arrêt ἀρ. 234 ἑπ. Ἐὰν ὁ τρίτος ἀρνῆται ὅτι τὸ κατασχεθὲν ἀνήκει τῷ ὀφειλέτῃ, [illegible] ἀποδεικνύει, Εὐρετ. τ. 2 σελ. 70 καὶ τ. 6 σ. 231. Πρβ. ἀπ. ἐφετ. Ἀθ. 2707 καὶ 4512, ὡς καὶ τὴν ὑποσ. τοῦ § 66 ἀνωτέρω.

ὁ δανειστὴς γνωστοποιήσῃ εἰς τὸν τρίτον ὅτι ἐνήγαγε περὶ κύρους ἀγωγήν. Ῥουσ. σελ. 80.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 1485 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει·

«Ἐπειδὴ ὁ τρίτος δὲν εἶναι ὑπόχρεως νὰ κάμῃ δήλωσιν τοῦ ποσοῦ τῆς ἐνεργηθείσης παρ' αὐτῷ κατασχέσεως εἰμὴ ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς γνωστοποιήσεως τῆς περὶ κύρους κατασχέσεως ἀγωγῆς (ἄρθρον 928 πολιτικῆς δικονομίας), πῶς γνωστοποίησις δὲ πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἡ ἐπίδοσις αὐτὴ τῆς ἀγωγῆς, δι' ἧς ζητεῖται τὸ κῦρος τῆς κατασχέσεως.

»Ἐπειδὴ τοιαύτην γνωστοποίησιν δὲν ἐπικαλεῖται ἡ ἐκκαλοῦσα, ἑπομένως δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὀφειλέτης τοῦ κατασχεθέντος ποσοῦ ὁ ἐφεσίβλητος διὰ τοῦτο μόνον, ὅτι δὲν ἔκαμε δήλωσίν τινα μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τοῦ κατασχετηρίου, καίτοι περιέχοντος τὴν φράσιν «γνωστοποιῶ εἰς τὸν ἴδιον, ὅτι θὰ κοινοποιήσω ἐμπροθέσμως τὴν περὶ κύρους κατασχέσεως ἀγωγήν μου», φράσιν μὴ ἐμφαίνουσαν κἂν ὅτι ἐγένετο ἡ κοινοποίησις τῆς περὶ κύρους κατασχέσεως ἀγωγῆς, καὶ ὅτι ἦτον ἤδη κοινοποιημένη ὅτε ἐνηργήθη ἡ κατάσχεσις, τὸ δὲ ἄρθρον 928 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὁρίζει, ὅτι ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς γνωστοποιήσεως τῆς ἀγωγῆς ὀφείλει ὁ τρίτος νὰ δηλώσῃ κτλ.»

§ 85ª Ὑπάγονται καὶ οἱ οἰκ. ὑπάλληλοι εἰς τὰς περὶ δηλώσεων κατὰ γινομένων παρ' αὐτοῖς κατασχέσεων ὑποχρεώσεις τῆς πολ. δικονομίας; Ναί. ἡ 700 τοῦ 1857 ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας (νομ. σ. 6263) φέρει·

«Ἐπὶ κατασχέσεως κινητῶν παρὰ τρίτῳ κατὰ τὰ ἄρθρα 919 καὶ 921 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, μετὰ τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 927 γνωστοποίησιν εἰς τὸν τρίτον περὶ τῆς ἐμφανίσεως τῆς περὶ κύρους ἀγωγῆς, δὲν δύναται πλέον οὗτος νὰ συμψηφίσῃ τὰ κατασχεθέντα, ἀλλ' εἶναι ὑπεύθυνος περὶ τῆς προσηκούσης φυλάξεως, ὅστις δήποτε καὶ ἂν ᾖ· ὀφείλει δὲ ὁ τρίτος, κατὰ τὸ ἄρθρον 928, ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ῥηθείσης γνωστοποιήσεως τῆς περὶ τῆς ἀγωγῆς ἐμφανίσεως, νὰ δώσῃ τὴν δήλωσίν του· ἡ δὲ προθεσμία αὕτη παραχωρεῖται αὐτῷ οὐχὶ διὰ νὰ κάμῃ τότε τυχὸν τὸν συμψηφισμόν, ἀλλὰ διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἐξετάσῃ τυχὸν τὰ βιβλία του, ἢ ἐξακριβώσῃ τὴν ἐν τῇ ἐποχῇ τῆς γνωστοποιήσεως κατάστασιν τῶν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ὀφειλέτου σχέσεών του, καὶ εὕρῃ τὰς ἐπισυναπτέας ἀποδείξεις, καὶ τέλος διὰ νὰ δυνηθῇ ἵνα ὑποχρεωθῇ εὐσυνειδήτως τὴν ἔνορκον τῆς δηλώσεώς του ἐνίσχυσιν κατὰ τὰ ἄρθρα 929 καὶ 930 τῆς αὐτῆς δικονομίας, αἱ δὲ ἀρχαὶ

αὗται, ὡς ἀρχαὶ δικαίου, ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ἢ ἄλλων διοικητικῶν ἀρχῶν.

§ 86. Ἡ ἐπέκτασις τῆς εἰρημένου προθεσμίας λαμβάνει ἐνταῦθα χώραν; ὄχι διότι ἐπὶ μὲν ἐγγράφου δηλώσεως δύναται αὕτη νὰ κοινοποιηθῆ εἰς τὸν ἀντέκκλητον τοῦ δανειστοῦ (ἄρθρον 923 πολιτ.), ἐπὶ δὲ προφορικῆς δηλώσεως ἀνάγκη ἐπεκτάσεως δὲν ὑπάρχει, ἀφοῦ ἡ δήλωσις γίνεται εἰς τὸν τόπον τῆς κατοικίας τοῦ τρίτου. Φουσκ. σελ. 81 ἐνίσχ. Ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 516 ἀποφάσεώς του τοῦ 1852, ἀναιρέσας τὴν ὑπ' ἀριθ. 21 τοῦ 1850 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἀπεφήνατο καταφατικῶς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου. Τὸ ἱστορικὸν τῆς ἀποφάσεως ταύτης εἶχεν ὧδε. — Ἀρομά τινα κατοικοῦντα εἰς Γύθειον κατέσχον παρὰ τῷ Μ, τρίτῳ κατοικοῦντι εἰς Ναύπλιον, χρηματικόν τι ποσὸν τοῦ ὀφειλέτου των Β, καὶ ἐκίνησαν τὴν περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως ἀγωγήν· ὁ τρίτος δὲ ἔκαμε δήλωσιν, καὶ γενομένης ἀνακοπῆς κατ' αὐτῆς, ἀνεφύη τὸ εἰρημένον ζήτημα, ὁ δὲ Ἄρειος Πάγος ἀπεφήνατο ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐπεκταθῆ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, λόγῳ ἀποστάσεως, ἡ προθεσμία· διότι, γενομένης τῆς κατασχέσεως ἐκτὸς τῆς ἕδρας τοῦ παρ' ᾧ πρόκειται νὰ συζητηθῆ ἡ περὶ κύρους ἀγωγὴ πρωτοδικείου, ἢ τῆς κατοικίας τοῦ εἰρηνοδικείου τοῦ τρίτου, οὗτος, εἰς ἓν τούτων ὀφείλων νὰ δώσῃ τὴν δήλωσίν του, πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν ἐπέκτασιν τῆς προθεσμίας ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς κατασχέσεως μέχρι τῆς ἕδρας τοῦ πρωτοδικείου ἢ τοῦ εἰρηνοδικείου, ὅπου καλεῖται πρὸς δήλωσιν, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 195 καὶ 196 τῆς πολιτικῆς δικονομίας (1).

Ἐν τῇ νομικ. (σελ. 5089) εὕρηται ἐπίκρισίς τις κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης.

§ 87. Ἐὰν γίνωσι πολλαὶ κατασχέσεις, πολλὰς καὶ δηλώσεις ὀφείλει ὁ τρίτος· ἀλλ' αἱ νεώτεραι δύνανται νὰ ἦναι ἁπλαῖ παραπομπαὶ εἰς τὴν πρώτην. Καρ. Ζάτ. 1969. Οἰκον. § 290 σημ. 6.

(1) Προκειμένου περὶ κοινοποιήσεως κατασχετηρίου πρὸς τρίτον καὶ περὶ δηλώσεως, τὴν ὁποίαν οὗτος δύναται νὰ κάμῃ, προστίθεται καὶ ἡ προθεσμία τῆς ἀποστάσεως τοῦ τόπου, ὅπου ὁ τρίτος ἤθελεν εὑρεθῆ προσωρινῶς διαμένων, μέχρι τῆς ἕδρας τοῦ δικαστηρίου τῆς κατοικίας του, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου καλούμενος ὀφείλει νὰ κάμῃ τὴν δήλωσίν του· ἄρθρα 928—931 πολ. δικον. Ἀπ. 1148 τοῦ 53 τῶν ἐν Α. ἐφ.

§ 88. Ἡ δήλωσις γίνεται (1) εἴτε προφορικῶς παρὰ τῷ ἁρμοδίῳ δικαστικῷ γραμματεῖ ἢ τῷ εἰρηνοδίκῃ, (ὄχι τῷ γραφείῳ τοῦ εἰρηνοδικείου Ρουσ. σελ. 80), εἴτε διὰ δικογράφου κοινοποιουμένου εἰς τὸν δανειστήν. Πρβλ. τὴν 26 τοῦ 53 ἀπόφ. ΑΠ. Ἁρμόδιος δὲ εἶναι ὁ γραμματεὺς τοῦ δικαστηρίου, εἰς ὃ εἰσήχθη ἡ περὶ κύρους ἀγωγή, τοῦ εἰρηνοδικείου δηλαδή, τοῦ πρωτοδικείου ἢ τοῦ ἐφετείου· κατὰ παραδρομὴν δὲ τὸ ἄρθρον 928 ἀναφέρει τὸν γραμματέα (2) τῶν πρωτοδικῶν μόνον. (Καρρ. ζ. 1962 διέξ. Δαλλ. ἀριθ. 925. Οἰκ. § 290 σημ. 7).

Εἰρηνοδίκης δὲ ἁρμόδιος εἶναι ὁ τῆς κατοικίας τοῦ τρίτου (3), καὶ εἰς τὸ γραφεῖόν του ὀφείλει ὁ δανειστὴς νὰ διευθύνῃ ἵνα πληροφορηθῇ περὶ τῆς δηλώσεως (ἄλλως οἱ Γάλλοι. Καρρ. ζ. 1962 τετ.) Οἰκον. αὐτ.

§ 88α Ὁ τρίτος, ὁ μὴ ὢν κατὰ τὸν χρόνον τῆς κατασχέσεως ὁριστικὸς καὶ ἀμετάκλητος ὀφειλέτης, ὀφείλει νὰ τὸ δηλώσῃ. Ἄλλως, θεωρεῖται ὀφειλέτης. (Πρβ. κατ. § 95 ὑπόμ.) Ἀπ. πολ. ΑΠ. 229 τοῦ 59, φέρουσα·

«Ἐπειδή, ὡς ἐσκέφθη καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος καὶ διὰ τῆς 138 ἀποφάσεώς του, ὁ ἐφεσίβλητος ἐνήργησε τὴν εἰς χεῖρας τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὡς τρίτου, κατάσχεσιν ἄνευ τινὸς αἱρέσεως, ἀλλ' ἁπλῶς καὶ καθαρῶς θεωρήσας αὐτὸν ὀφειλέτην πρὸς τὸν Στάμον Ι. Βάλβην τῆς κατασχεθείσης ποσότητος. Ἐπομένως ἂν ὁ ἐκκαλῶν δὲν ἦτο κατὰ τὸν χρόνον τῆς κατασχέσεως ὁριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως ὀφειλέτης τοῦ Βάλβη τῶν εἰς χεῖρας του κατασχεθέντων χρημάτων, καθὸ μὴ οὔσης τότε τελεσιδίκου τῆς ὑπ' ἀρ. 3 τοῦ 1846 ἀποφάσεως τῶν ἐν Μεσολογγίῳ πρωτοδικῶν, τῆς διαταξάσης αὐτὸν

---

(1) Εὐρ. τ. 8ον σ. 281 § 59.

(2) Ἡ δήλωσις κατὰ τῆς κατασχέσεως δὲν ἰσχύει γενομένη ἐνώπιον τοῦ γραμματέως εἰρηνοδίκου (ἄρθρον 928—931 πολιτ. δικον.) Ἀπ. ἐφ. Ἀθ. 15959 τοῦ 58.

Ἡ τοῦ τρίτου δήλωσις πρέπει νὰ γίνηται εἰς τὸν εἰρηνοδίκην καὶ ὄχι εἰς τὸν γραμματέα αὐτοῦ (928 πολ.). Ἀπόφασις πολ. Ἀρείου Πάγου 112 τοῦ 1860, κυροῦσα κατὰ τοῦτο τὴν 1271 τοῦ 1859 ἀπόφασιν ἐφετῶν Ναυπλίας, οἵτινες καὶ διὰ τῆς 254 τοῦ 1859 (Ἐφημ. Δικαστ. σελ. 44,82) ἀποφάσεως ταῦτα ἀπεφήναντο, προσθέσαντες, ὅτι ἡ ἀκυρότης αὕτη δύναται νὰ προταθῇ καὶ ἄνευ ἀνακοπῆς.

(3) Πρβ. τὴν ὑπ' ἀρ. 516 τοῦ 53 ἀπ. ΑΠ.

νὰ πληρώση εἰς τὸν Βάλβην τὸ πρὸς τὸν Μεγαπάνον χρέος του, ἠδύνατο καὶ ὤφειλε νὰ δηλώση τὸ περιστατικὸν τοῦτο κατὰ τῆς κατασχέσεως τοῦ Γάγκου, προτείνων ὅτι ἔχει μόνον ὀφειλὴν τὸ πρὸς τὸν Μεγαπάνον χρέος του νὰ πληρώση εἰς τὸν Βάλβην, ὅταν ἤθελε τελεσιδίκως ἐκδικασθῇ ἡ μεταξὺ αὐτῶν δίκη καὶ [illegible] ἀπόφ. ἤθελεν εἶσθαι ἐκτελεστὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 860 τῆς πολιτικῆς δικονομίας. ἀλλ' οὐδεμίαν κατὰ τῆς κατασχέσεως τοῦ Βάλβη, τῆς ἐπικυρωθείσης ὑπὸ τῆς 312 τελεσιδίκου ἀποφάσεως τῶν ἐν Μεσολογγίῳ πρωτοδικῶν, δήλωσιν ἔκαμεν ἢ ἄλλην προσβολὴν ματαιοῦσαν τὰς νομίμους αὐτῆς συνεπείας· διὰ τοῦτο ὑπέκυψεν εἰς τὰ ἐκ τῆς ἀπραξίας του νόμιμα ἀποτελέσματα τοῦ 931 ἄρθρου τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἤγουν τοῦ νὰ θεωρῆται ὀφειλέτης τῆς εἰς χεῖράς του κατασχεθείσης ποσότητος καὶ ἂν πραγματικῶς δὲν ἦναι τοιοῦτος. Οὐδόλως δὲ ὠφελεῖ αὐτόν, οὐδὲ δύναται ν' ἀνατρέψη τὰς συνεπείας τοῦ ἄρθρου 931 ὁ ἰσχυρισμός αὐτοῦ, ὅτι ἀρχικῶς δὲν ἦτο ὀφειλέτης τοῦ Βάλβη, ἀλλὰ τοῦ Μεγαπάνου, καὶ ὅτι ἐξηφανίσθη ἡ ἀπόφασις ἡ διατάττουσα αὐτὸν νὰ πληρώση τῷ Βάλβῃ τὸ χρέος του πρὸς τὸν Μεγαπάνον, διότι ἡ διαδικασία τῆς δηλώσεως ὑπῆρχεν ἡ μόνη πρὸς τοιούτους ἰσχυρισμοὺς ὁδός, ἥτις ὡς εἴρηται, ἐκλείσθη πλέον· ἄρα καὶ αἱ ἀποδείξεις, ἃς ἐπικαλεῖται, ἀπαράδεκτοι εἰσίν.

§ 89. Ἐὰν ὁ τρίτος κάμῃ τὴν δήλωσίν του ἐγγράφως, συντάσσει αὐτὴν συμφώνως μὲ τὰ ἄρθρα 136, 137, 929 καὶ 930 τῆς πολιτικῆς δικονομίας καὶ [illegible] τὴν κατάσχεσιν [illegible] ἐκδόσεως γενικῆς διατάξεως.

— Η δήλωσις τοῦ τρίτου δὲν ἰσχύει, ὅταν γίνηται παρὰ τὸ ἄρθρ. τῆς περὶ κατασχέσεως ἐκθέσεως τοῦ κλητῆρος. Ἀπ. πολ. Ἀρ. 86 τοῦ 48 ἐν Εὐρ. τ. 5 σ. 619.

§ 90. Η δήλωσις περιέχει σημείωσιν τοῦ χρέους (1) καὶ τῶν ἐπὶ αὐτοῦ ἐπιβαλλομένων τυχὸν ἄλλων κατασχέσεων, ἔτι δὲ ἐπαγγελίαν τῆς ἐνόρκου βεβαιώσεως τῶν λεγομένων.

§ 91. Ἐπισυνάπτονται ἐν τῇ δηλώσει τὰ ἀποδεικτικὰ ἔγγραφα (2)

---

(1) Ὅρα ἀνάπτυξιν εἰς Οἰκ. § 290 σημ. 8 καὶ Ῥουσ. σ. 81.

(2) Μετὰ ταῦτα ἀπαράδεκτα · Καρρ. ζήτ. 1968 πέμ. Δαλλ. ἀρ. 334—336. Οἰκ. § 290 σημ. 9. Ἄλλως ἡ ἑλληνικὴ νομολογία, ἠπιωτέραν βαδίζουσα ἀρχήν. Εὐρ. 4, 281.

Τὸ ἄρθρον 980 τῆς πολιτικῆς δικονομίας δὲν ὁρίζει, ὅτι ἡ πα-

καὶ περιγράφονται μετ' ἀνεξόδου ἐκτιμήσεως τὰ κατασχεμένα κινητά. (1)

§ 92. Ποίαν ἰσχὺν ἔχουν κατὰ τοῦ ἐνεργήσαντος τὴν κατάσχεσιν αἱ ἰδιωτικαὶ ἀποδείξεις τοῦ ὀφειλέτου, ἃς παρουσιάζει ὁ τρίτος περὶ [illegible] (2) Περὶ τούτου [illegible] εἰς ἴδιον ἄρθρον.

§ 93. Οὐδὲν ἔχει [illegible] τῆς κατασχέσεως διὰ [illegible] κίνησιν τῆς ἀγωγῆς, ὁ τρίτος παρ' ᾧ ἐγένετο ἡ κατάσχεσις δὲν εἶναι ὑπόχρεως νὰ κάμῃ δήλωσιν, [illegible] χρήματα [illegible] τοῦ. Ἀποφ. πολ. Απ. 283 τοῦ 50, φέρουσα

«Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον ἐπείσθη ἐκ τῶν εἰς αὐτὸ ὑποβληθέντων ἐγγράφων, ὅτι ἡ περὶ κύρους τῆς προκειμένης κατασχέσεως ἀγωγὴ ἐκινήθη ὑπὸ τῆς ἀναιρεσούσης πολλοὺς μῆνας μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ὑπὸ τῶν ἄρθρων 925 καὶ 926 τῆς πολ. δικονομίας ὡρισμένης προθεσμίας, ὅθεν αὕτης ἀκύρου τῆς κατασχέσεως ἕνεκα τῆς [illegible]

[illegible] παράλειψις τῆς εἰς τὴν δήλωσιν συνάψεως τῶν ἐγγράφων τῶν ἀποδεικνυόντων τὴν ἀλήθειαν τῆς δηλώσεως, συνεπάγεται τὸ ἄκυρον καὶ ἀπαράδεκτον αὐτῆς· καθότι ἡ σύναψις αὐτῆς δὲν ἀποτελεῖ τὸν τύπον τῆς δηλώσεως, οὗτινος ἡ παράβασις συνεπάγεται τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο.» Ἀπόφασις [illegible] 132 [illegible] 58, [illegible] 1528 [illegible] 136.

Ἡ δήλωσις δὲν εἶναι ἄκυρος διὰ τοῦτο καὶ μόνον, ὅτι δὲν συνήφθησαν τὰ ἀποδεικτικὰ ἔγγραφα [illegible] τοῦ τρίτου παρ' ᾧ ἐγένετο ἡ κατάσχεσις, διότι ἡ ἐπισύναψις αὕτη διατάττεται διὰ νὰ προλαμβάνηται τοιουτοτρόπως πᾶσα δολιότης καὶ συνεννόησις μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ τρίτου, ὅπερ δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν, ὅταν ἡ δήλωσις στηρίζηται εἰς ἐπίσημον ἔγγραφον. Ἀποφ. 1098 τοῦ 46 τῶν ἐν Αθ. Εφ.

(1) Πρβ. δὲ Οἰκον. § 290 σημ. 9. Πρβ. Roger § 566 καὶ 606—609.

(2) Ποῖα μέσα ἀποδείξεως ἐπιτρέπονται εἰς τὸν τρίτον, παρ' ᾧ ἐγένετο ἡ κατάσχεσις; Περὶ τούτου θέλω ὁμιλήσει εἰς τὴν λέξιν Τρίτος. Ὅρα δὲ Εὑρετ. τόμ. 5 σελ. 576 § 17. Ρουσ. σελ. 82.— Οἰκ. τόμ. 2 σελ. 228, 230. [illegible] 2 τοῦ 1860 ([illegible] 1087. Απ. Απ. 111 τοῦ 52—60 τοῦ 57. Απ. Εφ. Αθην. 9377, 11071, 13711, 17222, 17264, 13844, ἀναλ. διὰ τῆς 60 τοῦ 57.

παραλείψεως ταύτης κατὰ τὴν ῥητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 925 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, τὸ ἀνεκκλήτως δικάσαν δικαστήριον οὐδένα νόμον παρέβιασεν ἀποφηνάμενον, ὅτι ὁ δημαρχικὸς πάρεδρος Σπετζῶν δὲν ἦτο ὑπόχρεως νὰ δηλώσῃ κατὰ τὰ ἄρθρα 928 καὶ ἑπόμενα τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἐὰν ἔχῃ εἰς χεῖράς του τὰ κατασχεθέντα.

§ 94. Ἡ πρὸς δήλωσιν ὑποχρέωσις τοῦ τρίτου καὶ αἱ ἐκ τῆς παραμελήσεως αὐτῆς συνέπειαι τοῦ 931 ἄρθρου προϋποθέτουσιν ἔγκυρον κατάσχεσιν, διότι ἄκυρος πρᾶξις δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἀποτελέσματα· ἄρα πρέπει νὰ ἐξετάζηται τὸ ἔγκυρον (1) τῆς κατασχέσεως. Ἀπ. παλ. ΑΠ. 191 τοῦ 58, ἀναιρ. ἀπόφασίν τινα τῶν ἐν Λαμίᾳ πρωτοδικῶν.

§ 94[a] Οὔσης ἀκύρου τῆς δηλώσεως τοῦ τρίτου, παρ' ᾧ ἐγένετο κατάσχεσις, δὲν δύναται αὐτεπαγγέλτως τὸ δικαστήριον νὰ τὴν κηρύξῃ ἄκυρον. Ὅρα τὴν νομ. ἐν Κόρ. τόμ. 5 σ. 617 § 1. Ἀπόφ. 2 τοῦ 48 τῶν ἐν Ν. πρωτ. (νομικ. σ. 4654).

§ 94[b] Τίνες δὲν ὀφείλουσι νὰ κάμωσι δήλωσιν ὡς μὴ θεωρούμενοι ὡς τρίτοι; ὅρα ἄνωτ. § 19 ἑπόμ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ΄.

Ἀποτελέσματα μὴ δηλώσεως.

§ 95. Ἡ παράλειψις τῆς δηλώσεως ἔχει ἐπιβλαβεῖς συνεπείας, καθότι, ἐὰν δὲν δηλώσῃ ποσῶς ὁ τρίτος, εἴτε δὲν δηλώσῃ προσηκόντως, καθίσταται ὀφειλέτης τῆς ποσότητος, δι' ἣν ἡ κατάσχεσις ἐγένετο, καὶ δὲν δύναται πλέον ν' ἀμφισβητήσῃ τὴν ὕπαρξιν τοῦ χρέους (2). Ἴδε ἀπόφασιν Ἀρείου 138 τοῦ 1859 καὶ Οἰκονόμ. § 148 σημ. 8 (3). ἀν. § 88[a] 93 ἐπ.

---

(1) Πρβλ. τὴν ὑπ' ἀριθ. 8909 ἀπ. ἐφ. Ἀθ.

(2) Ὁ γαλλ. νόμος εἶναι ὀλιγώτερον αὐστηρὸς κατὰ τοῦτο. Καρρὲ ζ. 1970. Δαλλ. ἀρ. 358 ἐπ.

(3) Ὅταν ὁ τρίτος, παρ' ᾧ ἐγένετο κατάσχεσις, δὲν ἔκαμε δήλωσιν, ὑποκύπτει εἰς τὰς συνεπείας τοῦ ἄρθρου 931 τῆς πολιτικῆς δικονομίας. Ἀδιάφορος δὲ εἶναι ἡ αἰτία, ἐξ ἧς ἐπηγάσεν ἡ πρὸς τὸν ὀφειλέτην ὀφειλὴ τοῦ τρίτου, οἷον ἂν οὗτος ἦναι μεσέγγυος τοῦ ὀφειλέτου καὶ ὅτι τότε μόνον θέλει πληρώσει, ὅταν θεω-

§ 906. Διὰ τοῦ ἄρθρου 931 [illegible] καθιερῶσαι [illegible] τεκμήριον, τροποποιοῦν ἁπλῶς τὰς περὶ τοῦ βάρους τῆς ἀποδείξεως ἀρχὰς, ἀλλὰ [illegible] καθ' εὐθεῖαν ὑπόχρεως ὁ τρίτος εἰς τὴν [illegible]

[illegible]

ρηθῇ ὁριστικὸς ὀφειλέτης τοῦ ὀφειλέτου. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρ. 138 τοῦ 59, ἀναιροῦσα τὴν 961 τοῦ 57 ἐφ. Ναυπλίας.

Ἡ 113 τοῦ 1849 πολιτικὴ ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου φέρει πρὸς τοῖς ἄλλοις.

«Ἐπειδὴ, καίτοι ὑποχρεωθεὶς, δι' ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὁ κεντρικὸς ταμίας ν' ἀποδείξῃ, ὅτι ἔκαμεν ἐγκαίρως τὴν δήλωσίν του περὶ τῆς εἰς χεῖρας του ὑπαρχούσης προηγουμένης τῆς τοῦ Α κατασχέσεως τοῦ Μ, οὐδεμίαν ἐπαρουσίασε περὶ τούτου ἀπόδειξιν· ἐξ ἐναντίας ὁ πληρεξούσιος τοῦ κεντρικοῦ ταμείου ἐβεβαίωσεν ἐπὶ ἀκροατηρίου, ὅτι τοιαύτη δήλωσις δὲν ἐγένετο· ἑπομένως, κατὰ τὰς ῥητὰς τῶν ἄρθρων 928 καὶ 931 τῆς πολιτικῆς δικονομίας διατάξεις, πρέπει τὸ κεντρικὸν ταμεῖον τοῦ Κράτους νὰ θεωρηθῇ ὡς ὀφειλέτης πρὸς τὸν Α τῆς εἰρημένης τῶν 900 δραχμῶν ποσότητος, ἐπειδὴ, ἂν ὁ Μ κατὰ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1846 παρητήθη τῆς πρώτης κατασχέσεως καὶ ἐνήργησε δευτέραν, τοῦτο δὲν καταστρέφει τὰ παρὰ τοῦ Α ἀποκτηθέντα ἤδη δικαιώματα, καθότι ὁ νόμος (ἄρθρον 931 τῆς πολιτικῆς δικονομίας) θεωρεῖ τὸν μεσεγγυοῦχον ὡς καθαρὸν ὀφειλέτην, ὅταν, ὑπαρχούσης ἤδη κατασχέσεως, δὲν ἐδήλωσε τοῦτο εἰς τὸν κατασχόντα, ἐντὸς τῆς προθεσμίας καὶ κατὰ τοὺς τύπους τοὺς διὰ τοῦ ἄρθρου 928 τῆς πολιτικῆς δικονομίας προσδιωρισμένους. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, παρῆλθον ἀπὸ τῆς κατασχέσεως τοῦ Α μέχρι τῆς δευτέρας τοῦ Μ τρία ἔτη, χωρὶς νὰ δηλώσῃ ὁ κεντρικὸς ταμίας πρὸς τὸν Α, ὅτι ὑπάρχει ἡ πρώτη κατάσχεσις, καὶ χωρὶς νὰ ἐπιφέρῃ ἄλλην ἀντίρρησιν, παρ' ὅτι δὲν ἠδύνατο ὁ Α ν' ἀπαιτήσῃ τὴν ἀπόδοσιν εἰμὴ 900 δραχμῶν, ὡς τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 10690 τῆς 14 Δεκεμβρίου 1844 ἀποφάσεως τῶν ἰδίων πρωτοδικῶν· ἄρα ὁ κεντρικὸς ταμίας, ὡς ἐξετέθη ἀνωτέρω, εἶναι ὑπόχρεως, δυνάμει τοῦ νόμου, εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς εἰρημένης ποσότητος, ἂν καὶ δὲν ὑπῆρξε διάδικος εἰς τὴν μεταξὺ τοῦ συνδίκου καὶ Α δίκην, καθότι διὰ τῆς σιωπῆς του ὁ κεντρικὸς ταμίας ὑπεβλήθη αὐτοθελήτως εἰς τὰς συνεπείας τοῦ νόμου (ἄρθρον 931 τῆς πολιτικῆς δικονομίας).» Ὅρα δὲ Εὕρεσ. τ. 5 σ. 620 § 4, 5.

[illegible] εἴτε χρεωστεῖ, εἴτε μή, αὐτὴν εἰς τὸν ὀφειλέτην· [illegible] [illegible] jure et de jure [illegible] ἄρθρου 273, [illegible] ὡς [illegible] ἄρθρων 608 καὶ 605 [illegible] διότι [illegible] καὶ [illegible] [illegible] ἄρθρων 928 καὶ 930 [illegible] Ἀρείου Πάγου 54 τοῦ 1853, [illegible] 104 τοῦ 1851 [illegible]. Ταυτό [illegible] ὑπ' ἀριθ. 1049 [illegible]

§ 97. Ἂν ἐνεργηθῇ κατάσχεσις παρά τινι ὡς τρίτῳ ὁ Α, καὶ κατ' αὐτοῦ δὲν γίνῃ δήλωσις, ὠφελεῖται ὁ Β, ὅστις ἐνεργεῖ δευτέραν κατάσχεσιν, καθ' ἣν γίνεται δήλωσις; ὄχι, διότι ἡ κατάσχεσις ἐκείνη ἀφορᾷ πρᾶξιν μεταξὺ ἄλλων. Ἀπόφασις 9377 τοῦ 1852 ἐφ. Ἀθ.

§ 98. Ὁ τρίτος, παρ' ᾧ ἐγένετο ἡ κατάσχεσις, ἔχει δικαίωμα [illegible] (1), καὶ ἂν [illegible] νὰ κάμῃ δήλωσιν ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ κατασχόντος ζητούμενον ποσὸν δὲν ὀφείλεται αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου, ὡς πληρωθέντος μετὰ τὴν κατάσχεσιν, [illegible] συμβιβασθέντος τούτου, [illegible] μετὰ τοῦ κατασχόντος, διότι οὗτος δὲν δύναται νὰ πληρωθῇ [illegible] ἄρθρον 934, 552 § 3 τῆς πολιτικῆς δικονομίας. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 114 τοῦ 1853, ἀναιρέσασα τὴν ὑπ' ἀριθ. 1062 τοῦ 1851 ἀπόφασιν τῶν Ἀθηνῶν πρωτοδικῶν (2).

---

(1) [illegible] ὑπ' ἀριθ. 138 τοῦ 59 ἐφ. Ἀθ.

(2) 138 τοῦ 59 [illegible] ἐφ. Ἀθ. [illegible]

« Ἐπειδὴ [illegible] ἐκ [illegible] προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὁ [illegible] ἐνέχυρα [illegible] εἰς χεῖρας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου [illegible], κατάσχεσιν ἄνευ τινὸς αἰτήσεως, ἀλλ' [illegible] καὶ καθαρῶς [illegible] σας αὐτὸν ὀφειλέτην τοῦ [illegible] κατὰ τῆς κατασχέσεως δὲ ταύτης, ἐπικυρωθείσης ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 342 τελεσιδίκου ἀποφάσεως τῶν ἐν Μεσολογγίῳ πρωτοδικῶν, οὐδεμίαν δήλωσιν ἔκαμεν ὁ ἀναιρεσίβλητος ἢ ἄλλην προσβολὴν ματαιοῦσαν τὰ [illegible] αὐτῆς συνεπείας. [illegible] ὑπέκυψεν εἰς τὰ ἐκ τῆς ἀπραξίας του ἐπιζήμια ἀποτελέσματα τοῦ ἄρθρου 931 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἤγουν νὰ θεωρηθῇ ὀφειλέτης τῆς εἰς χεῖράς του κατασχεθεί-

§ 99. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 1233 ἐκ τοῦ 1854 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθή- [illegible] χρεώστει, εἴτε μή, αὐτὴν εἰς τὸν ὀφειλέτην [illegible] κατὰ τὸ ἄρθρον 934 [illegible] κατὰ τὸν αὐτὸν [illegible] τόσον καὶ χρέους [illegible] ὀφειλέτης τοῦ [illegible] καὶ ὑπὲρ [illegible] ἐν περιπτώσει ἐπικυρώσεως τῆς κατασχέσεως, πρὸς ἀπόδοσιν τοῦ παρ' αὐτῷ κατασχεθέντος ποσοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ ἀπέναντι τοῦ δευτέρου, ἐν περιπτώσει ἐκ μέρους ἐπιχειρήσεως τῆς παρὰ τρίτῳ ἐνεργηθείσης κατασχέσεως, πρὸς ἀπόδοσιν τοῦ ὑπολοίπου μέρους τοῦ κατασχεθέντος ποσοῦ, ὡς μὴ προηγηθείσης οὐδεμιᾶς εὐθὺς παραδικασίας, οὐδ' ἀντιδικίας μεταξὺ τοῦ τρίτου καὶ τοῦ ὀφειλέτου ὑπαρχούσης· πρὸς ἀπόληψιν δὲ τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ, ἂν τοῦτο πραγματικῶς ὀφείλεται ἀπὸ τὸν τρίτον, ὁ ὀφειλέτης χρεωστεῖ νὰ κινήσῃ ἰδίαν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ τρίτου· ὅθεν, ἐπὶ τοῦ κρινομένου, ὀρθῶς διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀντέκκλησις τοῦ [illegible] κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 80 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν, καὶ [illegible] δι' αὐτῆς ἡ διάταξις τῆς ἀποφάσεως ταύτης, δι' ἧς, ἐπικυρωθείσης ἐν μέρει τῆς εἰς χεῖρας τοῦ ταμείου [illegible] ὡς τρίτου, ἐκ μέρους τοῦ Βλάχου ἐνεργηθείσης κατασχέσεως ἐπὶ χιλίων δραχμῶν, ὡς ἀνηκουσῶν τῷ ὀφειλέτῃ αὐτοῦ Καρανοπούλῳ, διετάχθη ὁ ταμίας ν' ἀποδώσῃ τὸ ὑπόλοιπον μέρος

σης ποσότητος [illegible] δὲν [illegible] τοιοῦτος· ἕνεκα δὲ τούτου, ἀδιάφορος ἦτον [illegible] πρὸς τὸν Σ. [illegible] ὁ [illegible] καὶ ἡ ἀπόδειξις αὐτῆς· ὅθεν [illegible] ἀπόδειξιν [illegible] τὴν οὐσιώδη [illegible] μνημονευθέντος ἄρθρου. [illegible] ἀμφότερα τὰ [illegible] ἐδίκασαν, ἑπόμενα [illegible] τῆς ὑποθέσεως. [illegible] ἄρθρα 833, 839, 210 καὶ 211 τῆς [illegible] ὑπ' ἀριθ. 961 τοῦ 1887 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν, καὶ [illegible] τὴν ὑπόθεσιν πρὸς [illegible]

του κατασχεθέντος ποσοῦ εἰς τὸν καθ' οὗ ἡ κατάσχεσις ὀφειλέτην Καρανόπουλον· ἄρα ἡ ἄφεσις τούτου κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως δὲν εἶναι βάσιμος.

§ 100. Ἐνάγεται τὸ δημόσιον, μὴ ποιήσαντός δήλωσιν τοῦ οἰκονομικοῦ ὑπαλλήλου, παρ' ᾧ ἐγένετο ἡ κατάσχεσις; ἐξεταστέον βραδύτερον ἐν ἰδίῳ ἄρθρῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Ἀνακοπὴ κατὰ τῆς δηλώσεως (1).

§ 101. Τὴν γενομένην δήλωσιν δύναται ν' ἀνακόψῃ ὁ δικαστής ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου, ὅπερ δικάζει κατὰ τὴν συνοπτικὴν διαδικασίαν (2).

§ 102. Ἡ ἀνακοπὴ εἰσάγεται εἰς τὸ δικαστήριον, εἰς ὃ ὁ τρίτος, ὁ ὢν ἐνταῦθα ἐναγόμενος, ὑπάγεται, εἴτε περὶ τὸν τύπον τῆς δηλώσεως, εἴτε περὶ τὴν ρύσιν αὐτῆς στρέφεται ἡ ἀμφισβήτησις. Καρρ. ζήτ. 1959. Δαλλ. ἀριθ. 385. Οἰκον. § 290 σημ. 12. Ρρυσ. σελ. 83. Παρ6. Roger § 597 ἑπόμ. ἀπόφ. πολιτ. ΑΠ. 85 τοῦ 48 καὶ 219 τοῦ 38, ἣν εἰς Εὑρετ. τ. 8 σ. 286. (3).

---

(1) Παρβ. Οἰκ. § 290.

(2) Παρ6. § 62 καὶ 63 τῆς λ. Κατάσχεσις καὶ κατωτ. (§ 108) τὴν ὑπ' ἀριθ. 65 τοῦ 56 ἀπ. ΑΠ.

(3) Ἐπὶ τῆς διαδικασίας τῆς ἀφορώσης κατάσχεσιν πραγμάτων, εὑρισκομένων εἰς χεῖρας τρίτου τινός, ἂν ἡ παρὰ τούτου γενομένη δήλωσις φιλονεικηθῇ, τότε ἡ περὶ τῆς δηλώσεως ταύτης ἀπόφασις γίνεται ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 19 ἁρμοδίου δικαστηρίου. Τὸ δικαστήριον δὲ, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ἐξετελέσθη ἡ κατάσχεσις, εἶναι τότε μόνον ἁρμόδιον νὰ ἀποφασίσῃ περὶ τῆς ἀπαιτήσεως αὐτῆς, ὅταν ἡ κατάσχεσις διετάχθη κατὰ φυγάδος ὀφειλέτου, μὴ ἔχοντος μόνιμον κατοικίαν, ἢ κατ' ἀλλοδαποῦ· ἡ περὶ τῆς δηλώσεως λοιπὸν δίκη ὑπάγεται εἰς τὴν συνήθη δικαιοδοσίαν τοῦ δηλώσαντος ὡς ἐναγομένου, δηλαδὴ εἰς τὸ τῆς κατοικίας τοῦ ἐναγομένου καὶ τῆς φύσεως τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς ἁρμόδιον πολιτικὸν ἢ ἐμπορικὸν δικαστήριον. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 219 τοῦ 1838, ἣν ἐν λέξει Ἁρμοδιότης Πολιτική ἐν γένει § 291, ἤτοι ἐν Εὑρ. τ. 4.

§ 102. Ὁ Ἄρειος Πάγος [illegible] ἐφετῶν [illegible] κατὰ τῆς δηλώσεως [illegible] ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ἐφετῶν, ὅταν ἡ κυρία δίκη ἦναι αὐτόθι ἐκκρεμής.

Ἐκ τῶν ἄρθρων 932 καὶ 29 τῆς πολιτικῆς δικονομίας συνάγεται ὅτι ὁ τρίτος, εἰς χεῖρας τοῦ ὁποίου ἐγένετο ἡ κατάσχεσις, δὲν εἶναι διάδικος εἰς τὴν κυρίαν δίκην· ἐπομένως ἡ κατὰ τῆς δηλώσεως διαφιλονείκησις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀκολουθοῦσα τὴν τύχην τῆς κυρίας δίκης, οὔτε πρέπει νὰ χάσῃ ὁ ἀνακόπτων τὴν δήλωσιν τὸν πρῶτον βαθμὸν τῆς δικαιοδοσίας· τὴν ἀρχὴν ταύτην δὲν δύναται νὰ μεταβάλῃ ἡ περίπτωσις ὅτι κατὰ τὴν ἀνακοπὴν τὴν κατὰ τῆς δηλώσεως, καταδικάζεται ὁ δηλώσας νὰ πληρώσῃ αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ ποσὸν, ὅπερ ἀφορᾷ ἡ κυρία [illegible] τὸ κῦρος τῆς κατασχέσεως [illegible]. Ἀπόφασις 851 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ. ἐν νομ. σ. 5268.

§ 103. Ἡ ἀνακοπὴ κατὰ τῆς δηλώσεως δὲν περιορίζεται εἰς προθεσμίαν τινά. Roger § 590. Καρρὲ 1973 [illegible] 391. [illegible] § 290 [illegible] 12. Ῥουσ. σ. 81 (1).

§ 104. Τίνι τρόπῳ γίνεται ἡ κατὰ τῆς δηλώσεως ἀνακοπή; Ἐν τῇ νομολογίᾳ εὕρηνται ταῦτα·

α) Ἐν γένει, ἡ δήλωσις τοῦ τρίτου δὲν δύναται νὰ προσβληθῇ δι' ἐνστάσεως ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ εἰς τὴν περὶ τοῦ κύρους τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως συζήτησιν, ἀλλὰ μόνον δι' ἀνακοπῆς. Ἀπόφ. πολ. ΑΠ. 85 τοῦ 48, ἡ εἰς Κὸρ. τ. 5 σ. 649 (2).

---

(1) Τὸ ἄρθρον λοιπὸν 932 τῆς πολιτικῆς δικονομίας δὲν προσδιορίζει προθεσμίαν πρὸς ἀμφισβήτησιν τῆς παρὰ τρίτου γενομένης δηλώσεως. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 181 τοῦ 1860, κυροῦσα τὴν 325 τοῦ 60 ἀπ. ἐφ. Ναυπλίας.

(2) Μόνον δι' ἀνακοπῆς δύνανται νὰ γίνωσιν ἀντιρρήσεις κατὰ τῶν δηλώσεων. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 96 τοῦ 50.

Ἂν ἡ γενομένη δήλωσις διαφιλονεικηθῇ, ἡ διαφιλονείκησις γίνεται ἐν εἴδει ἀνακοπῆς (α) καὶ διεξάγεται, ὡς ἐπὶ συνοπτικῶν δικῶν, συζήτησις καὶ ἀπόφασις ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς κατοι-

---

(α) Μόνον δι' ἀνακοπῆς δύνανται νὰ γίνωσιν ἀντιρρήσεις κατὰ τῆς δηλώσεως. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 96 τοῦ 50.

[illegible] πρὸς τὸ ἀποφασισθῇ ἡ πρότασις, ὅτι ἡ δήλωσις εἶναι ἄκυρος, ὡς γενομένη ἐνώπιον [illegible] γραμματέως μὴ ἔχοντος πρὸς τοῦτο ἁρμοδιότητα, εἶναι ἀπαράδεκτος, διότι πρέπει νὰ γένῃ δι' ἀνακοπῆς ἢ διὰ [illegible]. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ἀθηνῶν 1298 τοῦ 53 τμ. 2.

6) Ὁσάκις ἡ δήλωσις τοῦ τρίτου προσβάλλεται κατὰ τὸν ἐξωτερικὸν τύπον, ἡ προσβολὴ δύναται νὰ γίνῃ καὶ ἐν τῷ [illegible]. Ναί, ὅθεν δύναται νὰ προσβληθῇ διὰ τῶν προτάσεων μόνον ἡ δήλωσις τοῦ τρίτου [illegible] κατάσχεσις, κατὰ τὴν 203 τοῦ 60 πολ. [illegible] ΑΠ. [illegible]

Ἐπειδὴ εἰς τὰς ἀνακοπὰς κατὰ τῶν δηλώσεων ἐφαρμόζονται αἱ γενικαὶ περὶ ἀνακοπῶν ἀρχαί, καθ' ἃς ὁσάκις ἡ ἀνακοπὴ γίγνεται παρεμπιπτόντως, ἀκολουθοῦνται αἱ περὶ τοιούτων [illegible] διατάξεις (πολ 236), δυνάμει τῶν ὁποίων παραδεκταί εἰσι καὶ αἱ διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεων γινόμεναι παρεμπίπτουσαι ἀγωγαί. Ὅθεν, ἀφοῦ αἱ κατὰ τῆς δηλώσεως τοῦ δημοσίου ἀντιρρήσεις τοῦ Κ. Βισκέλλα, αἱ παρεμπιπτόντως εἰς τὴν περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως δίκην γενόμεναι, ἦσαν κατ' οὐσίαν ἀνακοπὴ κατὰ τῆς δηλώσεως, ὀρθῶς ἐθεώρησεν αὐτὰς τὸ ἐφετεῖον ὡς δυναμένας καὶ διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεων νὰ γίνωσιν (1).

[illegible] κίας τοῦ τρίτου· ἀδιάφορον δ' εἶναι, ἂν κυρία δίκη ἦναι ἐκκρεμὴς εἰς ἄλλο δικαστήριον (1042, 932, 13 τῆς πολιτικῆς δικονομίας). Ἀπόφασις 3148 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ὅλης ἐν Θέμιδι τόμ. 4 σ. 318.

(1) Ἐπικρίνεται ἡ ἀπόφασις αὕτη·

1) Διότι τὸ ἄρθρον 932 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ῥητῶς διατάσσει, τὴν δι' ἀνακοπῆς ἀμφισβήτησιν τῆς δηλώσεως, καὶ τὴν μετὰ ταύτην εἰσαγωγὴν συνοπτικῆς δίκης· ἄρα ἀπαιτεῖται ἀνακοπή, κοινοποιουμένη τῷ τρίτῳ, διότι ἄλλως ἔναρξις καὶ ἐκδίκασις δίκης δὲν ὑφίσταται.

2) Διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 927 τῆς πολιτικῆς δικονομίας γνωστοποιεῖται ἁπλῶς τῷ τρίτῳ ἡ ἐμφάνισις τῆς ἐπισπεύδοντος [illegible] κύρους ἀγωγῆς· ἄρα ὁ τρίτος δὲν εἶναι διάδικος ἐν τῇ δίκῃ περὶ κύρους [illegible] διὰ τῶν προτάσεων μόνον θέλει θεωρηθῇ [illegible] τοῦ, μὴ ὄντος παρόντος μηδ' ὀφείλοντος νὰ ἦναι, ἀδύνατον· διότι ὁ μὴ ὢν διάδικος δὲν δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ [illegible] ἀλλ

2) Ἐκ τῆς δηλώσεως [illegible] παρέχεσις,
ἀμφισβητήσεις [illegible] καὶ δὲ
ἐνστάσεως; Ναί, κατὰ τὴν 925 τοῦ 1860 ἀπόφασιν ἐφετείου
Ναυπλίας (Θέμ. Δικαστ. σ. 24) [illegible] 181 τοῦ 1860
Ἀρείου Πάγου.

Ἡ ἀξία τῆς δηλώσεως τοῦ τρίτου δύναται νὰ προσβληθῇ δι' ἐνστάσεως; Ναί, καθότι τὸ ἄρθρον 926 τῆς πολιτικῆς δικονομίας δὲν ἀποκλείει [illegible] δι' ἐνστάσεως [illegible] ἀμφισβήτησιν [illegible] κήσεως κατὰ τὴν περὶ τοῦ κύρους τῆς κατασχέσεως [illegible] δίκην. Ἀπόφασις 2 τοῦ 1858 τῶν [illegible] βλέπε καὶ τὴν σελ. 347 [illegible] [illegible]

Τὸ ἄρθρον 932 τῆς πολιτικῆς δικονομίας [illegible] (πολ. 236), [illegible]

Ἴσως εἴπει τις ἡ διὰ τῶν προτάσεων ἀμφισβήτησις τῆς δηλώσεως γένηται, ὅταν οἴκοθεν παρουσιασθῇ ὁ τρίτος· ἀλλ' ἡ ἐξαίρεσις αὕτη, μὴ διατασσομένη ὑπὸ τοῦ νόμου, εἶναι ἀπαράδεκτος· ἄλλως τε ἀντιφατική· διότι, ἀφοῦ ἐρήμην ὁ τρίτος δὲν δύναται νὰ δικασθῇ ἐν τῇ δίκῃ περὶ τῆς ἐπικυρώσεως τῆς κατασχέσεως, δὲν δύναται ἐπίσης νὰ ἀμφισβητηθῇ ἡ δήλωσις διὰ μόνων τῶν προτάσεων, ἀφοῦ τυχαίως ἐμφανιζόμενος ἀποκρούει ταύτας ὡς ἀπαραδέκτους.

3) Διότι ἡ προσφυγὴ [illegible] ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 236 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὅπερ ἐπικαλεῖται ὁ Ἄρειος Πάγος, [illegible] δὲν δύναται νὰ γίνῃ διὰ τῶν προτάσεων, ὅπως ῥητῶς διατάττει τὸ ἄρθρον 237 τῆς ἰδίας δικονομίας.

4) Διότι καὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 236, ἡ ἀμφισβήτησις τῆς δηλώσεως δύναται νὰ γίνῃ δι' ἀνακοπῆς παρεμπιπτούσης συζητηθησομένης ἐν τῇ αὐτῇ δίκῃ περὶ τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως καὶ περὶ τοῦ κύρους τῆς κατασχέσεως, ὡς ὑπαρχούσης συναφείας μεταξὺ τῆς δηλώσεως καὶ τῆς κυρίας δίκης, ὡς ἐκ τοῦ τοῦ κατασχεθέντος πράγματος, τοῦ ἀνήκοντος κατὰ τὸν ἐνάγοντα εἰς τὸν ὀφειλέτην καὶ οὐχὶ εἰς τὸν κατέχοντα τρίτον, καὶ τότε ἀποφαίνεται τὸ δικαστήριον [illegible] ἢ μὴ τὴν ἕνωσιν ταύτην κατὰ τὸ ἄρθρον 537 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, [illegible] καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 236 δύναται νὰ προταθῶσι διὰ τῶν προτάσεων αἰτήσεις, αἵτινες [illegible] νὰ εἰσαχθῶσιν. (Ἐφημερὶς Δικαστηρίων σ. 163 ἐπ.)

κοινῆ ἀπροόπτως, ἐπειδὴ τὸ διαδικάσιμον πρὸς συζήτησιν τῶν κατὰ τῆς δηλώσεως ἀντιρρήσεων, ἀλλ' ὁρίζει ὅτι ἡ κατὰ τῆς δηλώσεως διαφιλονείκησις γίνεται ἐν εἴδει ἀνακοπῆς, καὶ τοιαύτη πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἡ κατὰ τῆς δηλώσεως προταθεῖσα κατ' ἔφεσιν ἀντιρρησις ἐν τῇ μεταξὺ τῶν διαδίκων διαγραφῇ, ἐκ τούτου ἐδίκασεν ἐκ νέου τὴν δήλωσιν, ὁ δὲ τὴν ἀντίρρησιν, τὸ δικαστήριον λοιπὸν ὂν ἁρμόδιον νὰ δικάσῃ τὴν οὐσίαν, ἦτο καὶ ἁρμόδιον νὰ δικάσῃ ἐπὶ τῆς ἀνακοπῆς καὶ πᾶς ἀπαιτοῦμαι ἐνστάσεως ὡς συναφοῦς μὲ αὐτήν. Ἀπόφασις πολιτικοῦ Ἀρείου Πάγου 181 τοῦ 1860, κυροῦσα τὴν 325 τοῦ 1860 Ἐφετῶν Ναυπλίου.

§ 105. Κατὰ τὸ ἄρθρον 496 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, οἱ διάδικοι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐμφανίζωνται ἑκουσίως καὶ χωρὶς κλήσεως ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου πρὸς συζήτησιν τῆς ὑποθέσεώς των· ὅθεν αἱ ἀντιλογίαι τοῦ κατασχόντος κατὰ τῆς δηλώσεως τοῦ τρίτου, παρ' ᾧ ἡ κατάσχεσις, ὑποβάλλονται καὶ χωρὶς τῆς ὑπὸ τὸν τύπον τῆς ἀνακοπῆς κλητεύσεως αὐτοῦ, ὅταν μάλιστα δὲν ἐγένετο ἀντίρρησις περὶ τούτου ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου. Ἀρ. πολ. Α.Π. 65 τοῦ 58, φέρουσα.

Ἐπειδὴ οὐδεμίαν ἀντίρρησιν ἐπρότεινεν ὁ ἀναιρεσείων ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου τοῦ νὰ συζητηθῶσιν αἱ κατὰ τῆς δηλώσεως αὐτοῦ, ὡς τρίτου, ἀντιλογίαι τοῦ κατασχόντος ἀναιρεσιβλήτου καὶ χωρὶς τῆς ὑπὸ τὸν τύπον τῆς ἀνακοπῆς προκαλουμένης κλητεύσεως αὐτοῦ ἐμφανισθεὶς κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συνεδρίασιν τοῦ εἰρηνοδίκου καὶ συζητήσας τὰς ἀντιρρήσεις ἐκείνας· κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 496 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, οἱ διάδικοι ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἐμφανίζωνται ἑκουσίως καὶ χωρὶς κλήσεως ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου πρὸς συζήτησιν τῆς ὑποθέσεώς των, ὅθεν τὸ τῆς οὐσίας δικαστήριον οὐδένα νόμον παρεβίασεν, ἀπορρίψαν τὴν ἔνστασιν τοῦ ἀπαραδέκτου τῶν ἀντιλογιῶν τοῦ κατασχόντος, τὴν γενομένην ὑπὸ τοῦ τρίτου, παρ' ᾧ κατεσχέθη, τὸ ἐπίδικον ποσὸν κατὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίασιν τοῦ εἰρηνοδίκου, ἀφοῦ οὗτος εἶχε διατάξει ἀποδείξεις ἐπὶ τῶν ἀντιρρήσεων κατὰ τῆς δηλώσεως, ὧν συνεζητεῖτο κατὰ τὴν συνεδρίασιν ταύτην ἀμφισβητικῶς καὶ ἀντιπροσθῇ ὅτι αἱ ἀντιλογίαι, τὰς ὁποίας περιέχει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις περὶ τῆς ἀπορρίψεως τῆς προτάσεως ταύτης, δὲν εἶναι ἐντελῶς ὀρθαί, οὔτε ἦτο ἀνάγκη νὰ ἐπικαλεσθῇ ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου ὁ ἀναιρεσίβλητος τὸ ἄρθρον 496 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἀφοῦ συζητουμένων τῶν ἀντιλογιῶν κατὰ τῆς δηλώσεως, οὐδεμίαν πρότασιν ὑπέβαλε περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου αὐτῶν διὰ τὴν μὴ κοινοποίησιν ἐγγράφου ἀνακοπῆς».

§ 106. Καμμία διάταξις δὲν ὑποχρεοῖ τὸν ἐνεργοῦντα κατάσχεσιν παρὰ τρίτῳ τινὶ νὰ κοινοποιῇ τὴν κατὰ τῆς δηλώσεως ἀνακοπήν του καὶ πρὸς τὸν ὀφειλέτην (925—935 πολ.) Ἀπ. ἐφ. Ἀθ. 16320 τοῦ 58.

§ 107. Ὁ δανειστής, ὁ εἰς χεῖρας τρίτου κατάσχεσιν ἐνεργήσας, δύναται νὰ προτείνῃ κατὰ τῆς δηλώσεως τοῦ ὅ,τι ὁ κύριος ὀφειλέτης δύναται νὰ προτείνῃ κατ' αὐτῆς, ἄρα ὅτι ὁ τρίτος ὤφειλε νὰ καταβάλῃ μεγαλητέραν ἐπιμέλειαν καὶ ὅτι εἰς τὸν περὶ διαχειρίσεως λογαριασμὸν ἐχρέωσε τὸν ὀφειλέτην μὲ ὑπέρογκα δαπανήματα. (1025 πολ.) Ἀπόφ. πολ. Ἀθ. 182 τοῦ 57 ἀναίρ. τὴν 904 τοῦ 55 τῶν ἐν Ν. ἐφ.

§ 108. Κατὰ τὴν ἀνακοπὴν τὴν κατὰ τῆς δηλώσεως γενομένην συνεπείᾳ κατασχέσεως δύναται νὰ γίνῃ ἡ ἐκκαθάρισις τῆς ἀπαιτήσεως. Ἀπ. ἐφ. Ἀθ. 9375 τοῦ 52 φέρουσα·

«Ἐπειδή, κατὰ τὸν νόμον, διὰ τῆς παρὰ τρίτῳ κατασχέσεως ἐπὶ χρημάτων ἢ ἄλλων κινητῶν πραγμάτων, ὁ ἐνεργῶν αὐτὴν ὑπεισέρχεται εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ καθ' οὗ ἡ κατάσχεσις· τὰ δὲ δικαιώματα δύναται νὰ ἐξασκήσῃ κατὰ τὴν ἐπὶ τῆς δηλώσεως δίκην, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἀπαιτεῖται κατὰ τὸν νόμον νὰ λαμβάνῃ μέρος ὁ κατασχόμενος.

»Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ ἐκκαλῶν διὰ τῆς παρὰ τῷ δημοσίῳ κατασχέσεως καὶ τῆς περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως ταύτης ἀγωγῆς ὑπεισῆλθεν εἰς τὰ κατὰ τοῦ δημοσίου δικαιώματα τοῦ ὀφειλέτου τοῦ Ἰωάννου Στράτου, τῶν ὁποίων ἡ ἐκκαθάρισις δύναται, κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει, νὰ γίνῃ ἐν τῇ περὶ τῆς δηλώσεως δίκῃ.

»Ἐπειδή, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἐσφαλμένως ἀπεφάσισε τὸ πρωτοδικεῖον ἀποῤῥίψαν τὴν κατὰ τῆς δηλώσεως τοῦ δημοσίου ἀνακοπὴν τοῦ Κασ άνια ὡς ἀπαράδεκτον.

»Ἐπειδή, μεταῤῥυθμιζομένης τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἡ περαιτέρω συζήτησις τῆς ὑποθέσεως ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ δικαστηρίου τούτου.»

§ 109. Ὁ ἀνακόπτων δήλωσιν τρίτου δὲν εἶναι ὑπόχρεως νὰ κοινοποιήσῃ τὴν ἀνακοπήν του καὶ εἰς τοὺς δανειστὰς τοῦ δηλώσαντος. Ἀπ. ἐφ. Ν. 2 τοῦ 59 ἐν τῷ Δικαίῳ σ. 9.

Συζήτησις τῆς κατὰ δηλώσεως ἀνακοπῆς.

§. 109ª. Ἡ κατὰ τῆς δηλώσεως ἀνακοπὴ δύναται νὰ συζητηθῇ συνάμα μὲ τὴν κατὰ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως, δι' ἧς καταδικάζεται εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν κατασχεθέντων ὁ τρίτος (1), ἀνακοπήν, ἐπειδὴ εἶναι συναφεῖς. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 112 τοῦ 1860, κυροῦσα κατὰ τοῦτο τὴν 1271 τοῦ 1859 ἀπόφασιν ἐφετῶν Ναυπλίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

Ἀνακοπὴ κατὰ τῶν ἐρήμην ἀποφάσεων. Προθεσμία.

§ 110. Συγχωρεῖται ἀνακοπὴ κατ' ἀποφάσεων ἐκδοθεισῶν ἐπὶ ἀνακοπῆς κατὰ δηλώσεως; Ναί. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 16224 τοῦ 1858 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ. φέρει (2).

«Ἐπειδὴ ὁ πρῶτος τῆς ἐφέσεως λόγος δὲν εἶναι βάσιμος, διότι ὁ νομοθέτης διὰ τοῦ ἄρθρου 932 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἀποφηνάμενος, ὅτι ἐπὶ ἀνακοπῶν κατὰ δηλώσεων ἐφαρμόζονται αἱ περὶ τῆς διαδικασίας συνοπτικῶν δικῶν διατάξεις, καθ' ἃς ἀνακοπὴ κατ' ἐρήμην ἀποφάσεως ἐπιτρέπεται κατὰ κανόνα, οὐδεμίαν ἐξαίρεσιν ποιεῖται τοῦ κανόνος τούτου ῥητῶς, ἡ διὰ παραπομπῆς εἰς τὸ ἄρθρον 871, ὅπως ἐν τῷ ἄρθρῳ 910 παραπέμπει· ἐξαίρεσις δὲ τοῦ κανόνος δὲν λαμβάνει χώραν, εἰμὴ ὅπου ὁ Ν. ῥητῶς ἐξαίρεσιν καθιεροῖ. Ἐκ δὲ τούτου, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 871 ἐφαρμόζεται ἐπὶ ἐρίδων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν, ἥτις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀρξαμένη κατὰ τοῦ ὀφειλέτου, πρὶν ἢ ἐκδικασθῇ ἡ κατὰ τῆς

(1) Ὅρα τοὺς ἐπ. §§

(2) Πρβ. § 93 τῆς λέξεως κατάσχεσις ἐν Εὑρετ. ἔνθα καταφατικὴ ὡσαύτως λύσις.

Ἀνακοπὴ κατὰ τῶν ἐρήμην ἀποφάσεων, αἱ ὁποῖαι ἐκδίδονται ἐπὶ τῶν περὶ κύρους κατασχέσεων ἀγωγῶν, χωρεῖ; Ναί, κατὰ τὴν 18590 τοῦ 60 ἀπ. ἐφ. Ἀθ. (σχ. 3)

Ἐπιτρέπεται ἀνακοπὴ κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς ἐκδοθείσης ἐν τῇ δίκῃ περὶ τῆς ἐπικυρώσεως τῆς παρὰ τρίτῳ κατασχέσεως; Ναί, κατὰ τὴν 370 τοῦ 61 ἀπ. ἐφ. Ν. (ἐφ. Δικαστ. σ. 199 ἔτ. 3), διότι τὸ ἄρθρον 871 δὲν ἐφαρμόζεται ἐνταῦθα.

δηλώσεως ἀνακοπή, καὶ δικαστικῶς τὸ χρέος τοῦ τρίτου, ὅπερ τὸ ἀντικείμενον τῆς [illegible], [illegible].

§ 110² Ὁ τρίτος ἀνακόπτει τὴν κατ' αὐτοῦ ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν [illegible]

ὑπὸ τοῦ νόμου δὲν ἔχει· ὁ δὲ βλαπτόμενος ἀπὸ [illegible] ξεις, ἔχει κατ' αὐτῶν δικαίωμα ἀνακοπῆς. (235 πολ. δικ.) ἀπ. πολ. ΑΠ. 229 τοῦ 60 (1).

§ 110³ Ἐντὸς δὲ πόσης προθεσμίας; ὁ τρίτος, παρ' ᾧ ἐγένετο κατάσχεσις, δύναται ν' ἀνακόψῃ τὴν ἐρήμην αὐτοῦ ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ὀκταημέρου προθεσμίας (869, 927—935 πολ. δ.) Ἀπόφασις πολιτικῆς Ἀρείου Πάγου 188 τοῦ 61, κυροῦσα τὴν 17976 ἀπόφ. εφ. Ἀθ. καὶ φέρουσα·

«Ἐπειδὴ εἰς τὴν πρὸς ἀνακοπὴν ὀκταήμερον προθεσμίαν, περὶ ἧς διαλαμβάνει τὸ ἄρθ. 18 Σεπτεμβρίου 1830 [illegible] ὑπόκειται μόνον ὁ διάδικος, κατὰ τοῦ ἐκδοθεῖσα ἡ δι' ἀνακοπῆς προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὄχι δὲ καὶ ὁ τρίτος, ὅστις δὲν συνήργησεν εἰς αὐτὴν ἢ δὲν προσεκλήθη ἢ δὲν προσῆλθεν εἰς τὴν δίκην διὰ νὰ ὑπερασπισθῇ [illegible] τὰ ἀποτελέσματα τῆς [illegible], διότι οὔτε [illegible] διὰ τῆς ἀποφάσεως [illegible] ποτὲ τὰ [illegible] καὶ βλάπτουσιν ὁ τρίτος ν' ἀνακόψῃ τὴν ἀπόφασιν, κατὰ τὰ 235 καὶ ἑπόμενα ἄρθρα τῆς πολιτικῆς δικονομίας, δὲν περιορίζεται ἐκ τῆς προθεσμίας τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν· τοῦτο δὲ εἶναι καὶ ἔκδηλον, [illegible] γίνεται κατάσχεσις ἐπὶ χρημάτων ἄλλου [illegible] τοῦ κατασχόντος [illegible], ὡς γίνεται πρόδηλον ἐκ τῶν 869 καὶ 927—935 ἄρθρων τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καὶ ἑπομένως τὸ ἐφετεῖον δὲν ἔσφαλε παραδεχθὲν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι τὸ δημόσιον, ὡς ἀντιπροσωπεῦον τὴν ταμιακὴν ἐπιτροπήν, παρ' ᾗ κατέσχεν ὁ ἀναιρεσείων χρήματα

(1) Ὁ παρ' ᾧ ἡ κατάσχεσις τρίτος, καί τοι μὴ ὢν κύριος διάδικος, ἔχει δικαίωμα ν' ἀνακόψῃ, ἐὰν ἔχῃ ἔννομον συμφέρον, τὴν μεταξὺ τῶν διαδίκων ἀπόφασιν (235, 89 πολ. δικον.). Τοιοῦτο συμφέρον ἔχουσιν, ὅταν ἐγένοντο καὶ ἄλλαι κατασχέσεις ἢ κατεδικάσθη εἰς πᾶσαν ποσὸν ἀνώτερον τοῦ ἐν τῇ δηλώσει. [illegible] ἐφετῶν Ναυπλίας 295 τοῦ 59 ἐν Δικαίῳ σ. 91.

του ὀφειλέτου του Δε[illegible] ἀνακόψῃ τὴν ἐρήμην αὐτοῦ ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς [illegible] μένου προθεσμίας, καὶ ἡ ἐκ τοῦ ἐναντίου ἐπιχειρήματος προταθεῖσα περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἀνακοπῆς ἔνστασις τοῦ ἀναιρεσείοντος νομίμως ἀπερρίφθη.

Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσείων διὰ τῶν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου γενομένων προτάσεών του τῆς 21 Μαρτίου 1860 ἰσχυρίσθη μόνον, ὅτι ἡ ταμιακὴ ἐπιτροπὴ προσεκλήθη νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν δίκην διὰ τῆς ἐκδοθείσης ἀποφάσεως περὶ κύρους κατασχέσεως, τὸ δὲ Ἐφετεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ καὶ ἀρκούντως ἀπήντησε διὰ τῆς σκέψεως, ὅτι ὁ τρίτος παρ' ᾧ γίνεται κατάσχεσίς τις, δὲν θεωρεῖται διάδικος εἰς τὴν περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως δίκην· διότι κατὰ τὸ 927 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας γνωστοποιεῖται ἁπλῶς εἰς αὐτὸν, ὅτι ἐκινήθη ἡ περὶ κύρους ἀγωγὴ ἐν ἄλλοις, ἀποκρούει τὸν ἰσχυρισμὸν, παραδεχόμενον διὰ τῆς σκέψεως ταύτης, ὅτι ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀγωγῆς ἐγένετο πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν οὐχὶ μὲ σκοπὸν νὰ λάβῃ μέρος ἐνεργητικὸν εἰς τὴν δίκην, ὡς ἐφ [illegible] συμπεραίνει, ἀλλὰ νὰ εἰδοποιηθῇ περὶ αὐτῆς συμφώνως μὲ τὴν διάταξιν τοῦ διαληφθέντος ἄρθρου· οὕτω δὲ ὀρθῶς ἀπέρριψε τὸν ἰσχυρισμὸν αὐτὸν, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο ἡ γνωστοποίησις τῆς ἀγωγῆς ἀπαιτεῖται καὶ γίνεται πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ τρίτος νὰ φυλάττῃ τὰ κατασχεθέντα ὑπὸ εὐθύνην του μέχρις ὅτου διὰ τῆς ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως προσδιορισθῶσι τὰ δικαιώματα τῶν διαδίκων, οὐχὶ δὲ πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ λάβῃ καὶ αὐτὸς μέρος ὡς διάδικος εἰς τὴν περὶ κατασχέσεως δίκην· ὅτι ἄρα ἀληθὲς δὲν εἶναι ὅτι παρέλειψε νὰ σκεφθῇ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἰσχυρισμοῦ, [illegible] οὐ νομίμως ἀπέρριψε τοῦτον».

§ 110[4] Συγχωρεῖται ἀνακοπὴ κατὰ τῶν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων; Ὅρα ὅσα ἐξέθεσα ἐν Νομικῇ Μελίσσῃ σελ. 398 ἐπ. (1)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙϚ'.

Ἔφεσις. — Προθεσμία αὐτῆς (2).

§ 111. Ἀπόφασις ἐκδοθεῖσα ἐπὶ ἀνακοπῆς κατὰ κατασχέσεως τρίτου, παρ' ᾧ ἐγένετο κατάσχεσις, ἐντὸς πόσης προθεσμίας πρέπει νὰ ἐκκληθῇ;

(1) Ὅρα τὴν ἐπ. § μετὰ τῆς ὑποσημ.

(2) Πρβ. § 61—65 ἐπ. τῆς λέξεως Συντηρητικὴ κατάσχεσις καὶ 5ª τῆς σ. 378 ἐφ. 18.

Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθμὸν 1027 τοῦ 1853 (1) ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (Θέμ. τόμ. Α. σελ. 5871), ἡ ἔφεσις δύναται νὰ γίνῃ ἐντὸς τῆς νομίμου τριακονθημέρου προθεσμίας.

Καὶ δι' ἄλλης δὲ ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 254 τοῦ 1853 (Θέμιδ. σελ. 5862) οἱ ἐν Ναυπλίῳ ἐφέται ἀπεφάνθησαν ὅτι αἱ ἀπόφ. ἐκδοθεῖσαι ἐπὶ ἀνακοπῆς κατὰ δηλώσεως δύνανται νὰ ἐκκληθῶσι μετὰ παρέλευσιν δέκα ἡμερῶν, διὰ τὸν λόγον ὅτι αἱ περὶ τούτου δίκαι δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 871 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, θεωρούμεναι ὡς ἀληθεῖς δίκαι. Καρρο. 791. Καὶ κατὰ τοὺς ἐν Ἀθήναις ἐφέτας (ἴδε ὑπ' ἀριθ. 4169, 4705, 9152 τοῦ 1852 καὶ 11342 τοῦ 1853), ἡ πρὸς ἔφεσιν ἀποφάσεων ἐκδοθεισῶν ἐπὶ ἀνακοπῆς κατὰ δηλώσεως προθεσμία εἶναι τριακονθήμερος.

ΣΗΜ. Τὴν ὡς ἄνω μνημονευομένην 4705 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἴδε καὶ εἰς Βύζ. τόμ. 8 σ. 285.

§ 111. Ὅταν τις ἐμπόδισεν ἐξωδίκως κτῆμα ἄλλου, ὅστις ἀνακόπτων τὴν πρᾶξιν ταύτην προκαλεῖ ἀπόφασιν, ἡ κατ' αὐτῆς ἔφεσις δύναται νὰ γίνῃ ἐντὸς 30 ἡμερῶν, μὴ ἐφαρμοζομένου ἐνταῦθα τοῦ ἄρθρου 871 τῆς πολιτικῆς δικονομίας. Ἀπόφ. ἐφετῶν Ἀθ. 18217 τοῦ 60.

§ 111. Ποία ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία κατὰ τῶν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων; Ὅρα ὅσα ἐξέθεσα ἐν τόμ. Γ. σελ. 411, ἔτι δὲ ἀπόφασιν πλημμελ. Ἀρείου Πάγου 90 τοῦ 1861 καὶ ἀπόφασιν ἐφετῶν Ἀθηνῶν 18304 (2).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

Τίνες ἔχουσι τὸ πρὸς ἔφεσιν δικαίωμα;

§ 112. Ὁ τρίτος, παρ' ᾧ ἐγένετο κατάσχεσίς τις, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κάμῃ ἔφεσιν. Ἴδε ἀπόφασιν ἐφετῶν Ἀθηνῶν 9152, ἧς ἡ τετάρτη σκέψις φέρει·

«Ἐπειδή, ἂν καὶ εἰς τὴν περὶ κύρους τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως δίκην, καθ' ἣν ἐκδίδεται ἡ κηρύττουσα ὡς κῦρος ἔχουσαν τὴν κυ-

(1) Ἡ ἀπόφασις αὕτη περιέχει ἐκτεταμένας σκέψεις.

(2) Πρβ. § 60—65 ἑπόμ. τῆς λέξεως Συντηρητικὴ Κατάσχεσις καὶ § 5 τῆς σελ. 378 Εὐρ. τ. 18.

μίαν ἀπαίτησιν καὶ τὴν κατάσχεσιν ἀπόφασιν καὶ διατάσσεται ὁ τρίτος εἰς τὴν παράδοσιν τῶν παρ' αὐτῷ κατασχεθέντων ἀντικειμένων, ὁ τρίτος οὗτος δὲν εἶναι κύριος διάδοχος, μόλις ταῦτα ὁ εἰρημένος Δημόδιος εἰσπράττων ... καὶ διότι ὁ τρίτος ἐκλήθη εἰς τὴν πρωτόδικον δίκην διὰ τῆς πρὸς αὐτὸν κοινοποιήσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ ἀκολούθως καὶ τῆς ἐπ' αὐτῆς ἐκδοθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως, δι' ἧς διετάχθη νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν Α. Μπιρμπίλην δραχμὰς 500 καὶ προσέτι δραχμὰς 30 κατὰ μῆνα ἀπὸ τὸ ἐνοίκιον τῆς οἰκίας τοῦ ἐναγομένου Γεωργιτζοπούλου μέχρις ἀποπληρωμῆς τοῦ ἀνωτέρω μνησθέντος ποσοῦ κατὰ τὴν πρωτόδικον ταύτην ἀπόφασιν, καὶ προσέτι ἔχει καὶ τὸ δικαίωμα τῆς τρίτου ἀνακοπῆς, εἰς ὃ περιλαμβάνεται καὶ τὸ συμφέρον, ὡς ἀναφερομένης καὶ εἰς αὐτὸν τῆς ἐκδοθείσης ἀποφάσεως, δύναται κατ' αὐτῆς νὰ κάμῃ ἔφεσιν (ἄρθρον 740 καὶ 741 τῆς πολιτικῆς δικονομίας) διὰ νὰ ὑπερασπισθῇ, καθόσον ἡ ἀπόφασις ἀναφέρεται εἰς αὐτὸν ὡς δικασθέντα. Ὅθεν ἡ ἐπὶ τοῖς ἀνωτέρω λόγοις στηριζομένη περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἐφέσεως ἔνστασις τοῦ Α. Μπιρμπίλη εἶναι χωρὶς βάσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΙΙ'.

Ἐφέσιμοι ἀποφάσεις.

§ 112[2] Αἱ ἀπὸ τῶν κατασχέσεων γενόμεναι δίκαι εἰσὶ συνήθως, ἡ περὶ κύρους τῆς κατασχέσεως· ἡ ἀνακοπὴ κατὰ τῆς δηλώσεως τοῦ τρίτου· ἡ περὶ ἀκυρώσεως τῆς κατασχέσεως ἀνακοπὴ τοῦ ὀφειλέτου καὶ ἡ διεκδικητικὴ ἀνακοπὴ τοῦ τρίτου. Ἐν τῇ πρώτῃ καὶ τρίτῃ (1) ὁρίζει τοὺς βαθμοὺς ἡ ἀπαίτησις, ὑπὲρ ἧς ἡ κατάσχεσις ἐγένετο· ἐν τῇ δευτέρᾳ, ἡ κατασχεθεῖσα ποσότης καὶ ἐν τῇ τρίτῃ τὰ κατασχεθέντα πράγματα. Dalloz ἀριθ. 291, 305, 311, 318, 324. Benech σελ. 156, 166, 167, 263. Frémin I. 528 ἀριθ. 505 Carré ζήτ. 1980 bis. σύμ. 4. 79. Πάδ. Roger § 591 καὶ § 612 τῆς τοῦ 1860 ἐκδόσεως. Οἰκ.

Αναίρεσις.

§ 112[3] Ἂν καί, κατὰ τὸ τρίτον ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1838 νόμου, ἀπαγορεύηται τὸ ἔνδικον τῆς ἀναιρέσεως μετὰν εναν-

---

(1) Ὡς πρὸς τὰς κατασχέσεις τῶν ἀκινήτων ὑπάρχει διαφωνία παρὰ τοῖς Γάλλοις. Δαλλ. ἀρ. 326, 329.

τίον τῶν ἀποφάσεων τῶν ἐκδιδομένων εἰς τὰς περὶ ἀποζημιώσεως ἕνεκα φθορᾶς φυτειῶν κτλ. κατὰ τῶν δήμων δίκας, ἡ ἀπαγόρευσις ὅμως αὕτη, ἀφορῶσα κυρίως τὰς ἐπιδικαζούσας ἢ ἀπορριπτούσας τὴν αἰτουμένην ἀποζημίωσιν ἀποφάσεις, δὲν δύναται νὰ ἐπεκταθῇ καὶ εἰς ἀποφάσεις ἐχούσας ἄλλο ἀντικείμενον, οἷον τὸ κῦρος τῆς κατασχέσεως τῆς ἐνεργηθείσης εἰς χεῖρας τρίτου, πρὸς ἐκτέλεσιν ἐκείνης. Ἀπ. πολ. ΑΠ. 182 τοῦ 1849.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ΄.

Προσωπικὴ κράτησις πρὸς ἐκτέλεσιν συγχωρεῖται (1)

§ 113. Κατὰ δημοσίων ὑπαλλήλων ἀρνουμένων τὴν παράδοσιν τῶν παρ' αὐτοῖς κατασχεθέντων διατάσσεται ἡ κράτησις; Κατὰ τὴν 132 τοῦ 1858 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἐπιβάλλεται προσωπικὴ κράτησις κατὰ τοῦ εἰσπράκτορος, εἰς χεῖρας τοῦ ὁποίου ἐγένετο κατάσχεσις, ἐπειδὴ ἐξομοιοῦται οὗτος μὲ θεματοφύλακα. Ἄλλως ὅμως ἀποφαίνεται ἡ 380 τοῦ 52 ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου φέρουσα οὕτως (2).

«Ἐπειδὴ ἡ κατάσχεσις ἐνηργήθη εἰς χεῖρας τοῦ ταμίου Κορινθίας ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ δημοσίου, ἡ δὲ ἐπικυρώσασα τὴν κατάσχεσιν αὐτὴν τοῦ πρωτοδικείου Ναυπλίας ὑπ' ἀριθ. 1048 ὑπὸ ταύτην τὴν ἰδιότητα ὑπεχρέωσεν αὐτὸν νὰ πληρώσῃ τὰ κατασχεθέντα χρήματα, ὅπερ ἐστὶν ὑπεχρέωσε τὸ δημόσιον αὐτό· ἐπομένως ἡ αἴτησις τοῦ Γεωργίου Κίτσα τοῦ ν' ἀπαγγελθῇ προσωπικὴ κράτησις κατὰ τοῦ ταμία Κορινθίας πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 1048, δὲν ἀφορᾷ τὸν ταμίαν αὐτὸν ὡς ἰδιώτην, ἀλλ' ὡς ἀντιπρόσωπον τοῦ δημοσίου, ὅπως τὸν ἐδίκασεν ἡ ἀπόφασις, τῆς ἡ ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις ἐζητεῖτο.

»Ἐπειδὴ κατὰ τοῦ δημοσίου δὲν δύναται νὰ γένῃ χρῆσις ἀναγκαστικῶν μέτρων, οὔτε τοῦ τῆς κατασχέσεως, οὔτε τοῦ τῆς προ-

---

(1) Ὅρα ἀνωτ. § 66 καὶ τὴν λέξιν Κράτησις προσωπική. Δικαιονομ. 46. τομ. σελ. 5580;

(2) Ὁ Κύριος Οἰκονομίδης (§ 300 σημ. 6) φρονεῖ ὅτι κατὰ τοῦ δημοσίου ταμίου, οὗ εἰς χεῖρας ἐνεργεῖται κατάσχεσις, ὑπόκειται, ὡς δικαστικὸς θεματοφύλαξ, εἰς προσωπικὴν κράτησιν κατὰ τὸ ἄρθρον 927 ἐδ. 2.

σωπικῆς κρατήσεως· διότι ἀφ' ἑνὸς ὑποτίθεται, ὅτι τὸ δημόσιον δὲν θέλει ἀρνηθῆ τὴν ἐξόφλησιν τελεσιδίκων ἀποφάσεων, ἀφ' ἑτέρου δὲ [illegible] εἰς θεραπείαν [illegible] ἀφ' οὗ δὲν δύνανται ν' ἀποσπ[illegible] [illegible] προσωπικῆς κρατήσεως, ὁ χ[illegible] προσκόμισιν [illegible] προσκαλοῦντα καὶ [illegible] ὅθεν τὸ ἐφ[illegible] [illegible] κατὰ τοῦ ταμείου. Κ[illegible] [illegible] τοῦ δικαίου.

ΣΗΜ. Ἡ ἀποφ. αὕτη δὲν λύει τὸ ζήτημα τὸ ἀναφυόμενον ἐκ τοῦ ἄρθρου 927 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὡς στηριζομένη εἰς ἄλλας ἀρχάς. Ὅρα ἀνωτ. § 7, 8. Τὰ ἑπόμενα διαλευκαίνουσι τὸ ζήτημα.

§ 114. Μὲ τὸ ἀνωτέρω ζήτημα συνέχεται [illegible] ὁ τρίτος, παρ' ᾧ τὸ δημόσιον ἐνεργεῖ κατάσχεσιν [illegible] λει εἰς τὸν τοῦ δημοσίου ὀφειλέτην [illegible] προσω-πικῆς κρατήσεως; οὐχί, κατὰ τὴν 1002 τοῦ 56 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ν. ἐφ. (θεμισ. ς. 6209). (1)

Τὸ ζήτημα τοῦτο ἀνεφύη καὶ αὖθις ἐνώπιον τῶν [illegible] ἐφε-τῶν, ἀλλ' ὑπὸ γενικωτέραν ἔποψιν, ἤτοι ἐὰν ἡ παρὰ τρίτῳ κατά-σχεσις [illegible] προσωπικὴν κράτησιν κατ' αὐτοῦ καὶ ὅταν ὁ δανειστὴς [illegible] δὲν εἶχε δικαίωμα νὰ προκαλέσῃ κατὰ τοῦ τρί-του τὸ δικαίωμα [illegible] τὸ ἔλυσαν καταφατικῶς διὰ τῆς 1271 τοῦ 1853 ἀποφάσεως αὐτῶν (2) ἀποφατικῶς δὲ διὰ τῆς 575 τοῦ 1860, ἥτις ἐπεκυρώθη διὰ τῆς 61 τοῦ 61 ΑΠ.

Τὴν ἀποφατικὴν γνώμην ἠσπάσθη καὶ ὁ ἡμέτερος Ἄρειος Πά-γος διὰ τῆς 112 τοῦ 1860 ἀποφάσεως, ὡς καὶ διὰ τῆς 6 τοῦ 1862, ἥτις, ὑπὸ σπουδαιοτέραν ἔποψιν τὸ ζήτημα ἐξετάζουσα, φέρει [illegible] (3)

(1) Ἡ ἀπόφασις περιέχει καὶ γνώμην μειονοψηφίας.

(2) Ἀνῃρέθη διὰ τῆς 112 τοῦ 60.

(3) Εἰς Roger § 628 τῆς ἐκδόσεως τοῦ 1860 [illegible] τὴν αὐτὴν γνώμην, ὅτι, δηλαδή, προσωπικὴ κράτησις καταγινώσκεται κατὰ τοῦ τρίτου, ὅταν τὸ χρέος του συνεπάγηται αὐτήν. Ἐν πα-ρόδῳ προσθέτω, ὅτι ἐπὶ ἑκουσίας παρακαταθήκης προσωπικὴ κρά-τησις ἀπαγγέλλεται κατὰ τοῦ θεματοφύλακος, ἐὰν λάβῃ χώραν κατάχρησις, δηλαδὴ παράβασις τῶν ὁρίων τῆς συμβάσεως· ἐπί[illegible]

Ἐπὶ τοῦ πρώτου λόγου.

Ἐπειδὴ αἱ ἁπλαῖ ἀπαιτήσεις [illegible] μου προσωπικὴν κράτησιν κατὰ τῶν [illegible] ὁ δανειστὴς δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προκαλέσῃ [illegible] κατὰ τοῦ ἐξ ἁπλῆς ἀπαιτήσεως [illegible] τοῦ δανειστοῦ ἔχει τοιοῦτον δικαίωμα, καὶ ἂν ἐνεργήσῃ κατάσχεσιν εἰς χεῖρας τοῦ ὀφειλέτου [illegible] ποδίζει μὲν τὸν τρίτον νὰ δώσῃ [illegible] συμψηφίσῃ, καὶ ὑποχρεοῖ αὐτὸν εἰς τὸ νὰ φυλάττῃ αὐτὸ ἀσφαλῶς κατὰ τὸ ἄρθρον 927 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καθιστῶσα αὐτὸν ὑπεύθυνον ὡς θεματοφύλακα κατὰ τὸ ἄρθρον 999 § 5 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἡ προσωπικὴ ὅμως κράτησις, ἥτις δυνάμει τοῦ εἰρημένου ἄρθρου ἐπιβάλλεται αὐτῷ, χωρεῖ μόνον ὅταν κατασχεθῶσι [illegible] ἀντικατάστατα, ἢ ἀντικατα- [illegible] τῆς [illegible] περιουσίας, [illegible] κατασχεθὲν ποσὸν καὶ ὑποκείμενος ὁ τρίτος, ἐὰν ἤθελεν ἀρνηθῇ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς, εἰς προσωπικὴν κράτησιν κατὰ τὸ [illegible] ἄρθρον 999 § 5, ὡς ἐν γένει πάντες οἱ θεματοφύλακες. Τοιοῦτό τι ὅμως δὲν ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅθεν [illegible] Ναυπλίῳ ἐφετεῖον παρεδέχθη ὅτι προσωπικὴ κράτησις δὲν ἐπιβάλλεται κατὰ τῶν τρίτων, [illegible] ἐνεργεῖται κατάσχεσις [illegible] χρέος των, καὶ ὀρθῶς ἑπομένως δὲν ἀπήγγειλε προσωπικὴν κράτησιν κατὰ τοῦ [illegible] σείων ἐνήργησε κατάσχεσιν ὡς ὀφειλέτου Ν. Τσιτσίκου, ὀφειλέτου τοῦ ἀναιρεσείοντος.

Ὡς πρὸς τὸν δεύτερον λόγον.

Ἐπειδὴ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι προσωπικὴ κράτησις ἐπιβάλλεται κατὰ τοῦ τρίτου, εἰς χεῖρας τοῦ ὁποίου ἐνεργεῖται κατάσχεσις, ὅταν ὁ ἄμεσος δανειστὴς αὐτοῦ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ προκαλέσῃ κατ' αὐτοῦ τὸ μέτρον τῆς προσωπικῆς κρατήσεως, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ ἀναιρεσείων δὲν ἐπρότεινεν ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν (ὡς ἐκ τῶν ἐνώπιον αὐτῶν ἐγγράφων προτάσεων αὐτοῦ προκύπτει) ὅτι οἱ ἀναιρεσίβλητοι, παρ' οἷς ἐνήργησε κατάσχεσιν ὁ ἀναιρεσείων,

[illegible]

ἀναγκαίας δὲ ἡ δικαστικῆς, ἐὰν ἁπλῶς ὁ θεματοφύλαξ ἀρνηθῇ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ πράγματος. Δαλλ. contrainte par corps, ἀριθ. 18[illegible] Dépot ἀριθ. 230. Οἰκον. § 300 σημ. 6.

υπέκειντο εἰς προσωπικὴν κράτησιν ἀπέναντι τοῦ προσώπου των Ν. Ταίτσικα πρὸς πληρωμὴν τοῦ εἰς χεῖρας του κατασχεθέντος ποσοῦ, δι' ἀμφ. τῆς ὑπ' ἀριθ. 995 τοῦ 1850 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν· ὥστε ὁ λόγος οὗτος, κατὰ πρῶτον ἤδη ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου προτεινόμενος, ἀπαράδεκτος ἐστίν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ.

Ποίας ἐνστάσεις δύνανται νὰ προτείνωσιν οἱ τρίτοι, παρ' οἷς ἐγένετο κατάσχεσις; (1).

§ 115. Περὶ τοῦ ζητήματος τούτου εὕρηνται τινα ἀνωτέρω (2), ἀλλὰ προστεθέτω καὶ τὰ ἑξῆς

α) Ἐπειδὴ ἐπὶ προκειμένης κατασχέσεως διοικητικῆς δὲν ἀπαιτεῖται ἡ τήρησις τῶν περὶ κατασχέσεως διατάξεων τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καθόσον οἱ νόμοι οἱ περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου παρέχουσιν εἰς τὸν δημόσιον ταμίαν ἢ εἰσπράκτορα τὴν ἐξουσίαν τῆς παρὰ τρίτῳ κατασχέσεως πραγμάτων τοῦ ὀφειλέτου· ἂν δὲ ὡς πρὸς τὴν καταδίωξιν τούτου δὲν ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις τῶν περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων νόμων, ἐκ τούτου ἕπεται, ὅτι ὁ τρίτος, ὡς ἐπὶ τρίτου προκειμένου ὁ ἐκκαλῶν, δὲν ἀπαιτεῖ νὰ προτείνῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὰς εἰς τὸν ὀφειλέτην αὐτὸν ἁρμοζούσας ἐνστάσεις, ἐλλείψει τῆς ἀρχῆς τοῦ δικαίου, καθ' ἣν δὲν ἐπιτρέπεται ἡ χρῆσις ἐνστάσεων πηγαζουσῶν ἐκ δικαιώματος τρίτου. Ἀπόφασις ἐφετῶν Ναυπλίας 708 τοῦ 59 ἐν νομικ. σελ. 6439.

β) Εἰς χεῖρας τρίτου ἐγένετο κατάσχεσις· ἀνεφύη δὲ κατὰ τὴν δίκην τὸ ζήτημα, ἂν οὗτος ἔχῃ δικαίωμα νὰ προτείνῃ ὅτι ὁ δανειστὴς (ἐνεργῶν ὡς ἐκδοχεὺς ἄλλου δανειστοῦ) ἔδωκεν ὀλιγώτερα ἀφ' ὅσα χρεωστεῖ, ἤτοι ἂν ἔχῃ δικαίωμα νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸν ἀναστασιανὸν νόμον. Τὸ ζήτημα ἐλύθη ἀποφατικῶς διὰ τῆς 17407 ἀποφ. τῶν ἐν Αθ. ἐφ. τμ. ε.

---

(1) Ὅρα Δαλλ. λεξ. saisie arrêt ἀριθ. 278, 317 καὶ Roger § 382 ἐπ. τῆς ἐκδ. τοῦ 60.

(2) Π. χ. § 25 (ὅτι ἡ κατάσχεσις δὲν ἐνηργήθη διὰ κατασχετηρίου)—§ 27 (ὅτι ἡ κατάσχεσις ἄκυρος)—§ 98 (ὅτι δὲν ὀφείλεταί τι τῷ κατασχόντι).

γ) Ὁ τρίτος, εἰς χεῖρας τοῦ ὁποίου ἐνηργήθη ἡ κατάσχεσις, δύναται ν' ἀμφισβητήσῃ τὴν ὕπαρξιν τοῦ χρέους τοῦ ὀφειλέτου πρὸς τὸν κατασχόντα; Ὄχι. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 138 τοῦ 1859.

δ) Ὁ ἀνακόπτων κατάσχεσίν τινα δύναται νὰ προτείνῃ τὴν εἰκονικότητα τοῦ ἐκτελουμένου δανείου, λόγῳ ἁπλῶς τοῦ ὅτι εἶναι κύριος τῆς κατασχεθέντος; Ὄχι, κατὰ τὴν 59 τῆς 16 Μαρτίου τοῦ 59 ἀπόφασιν ΑΠ. ἐχούσης οὕτω·

«Ἐπειδὴ ἡ ἀναιρεσείουσα οὐχὶ ὡς ὀφειλέτις τοῦ ἐπισπεύδοντος τὴν ἐκτέλεσιν δανειστοῦ, ἀλλ' ὡς τρίτον πρόσωπον δικαίωμα κυριότητος ἐπὶ τοῦ κατασχεθέντος πράγματος ἀντιποιούμενον, ἀνέκοψε τὴν κατάσχεσιν· ἑπομένως οὐδὲν συμφέρον εἶχε νὰ προτείνῃ τὴν εἰκονικότητα τοῦ ἐκτελουμένου δανείου, διότι ἀφοῦ δὲν ἀπέδειξε τὴν κυριότητά της, καὶ εἰκονικὸν ἂν ἦτο τὸ δάνειον, ἡ ανακοπὴ αὐτῆς ὤφειλε ν' ἀποῤῥιφθῇ· ἕνεκα δὲ τούτου οὐδὲ τὰς ἀποδείξεις, τὰς πρὸς ἀπόδειξιν τῆς εἰκονικότητος προταθείσας, εἶχεν ἀνάγκην νὰ ἐξετάσῃ».

§ 116. Ἐνστάσεις τοῦ δανειστοῦ κατὰ τῶν τρίτων. — Ὁ κατασχὼν κτῆμά τι ὡς κτῆμα τοῦ ὀφειλέτου του δύναται ν' ἀποκρούσῃ ὡς εἰκονικὸν τὸν τίτλον παντὸς τρίτου διεκδικοῦντος ὡς ἴδιον τὸ κτῆμα. Ἡ τοιαύτη δὲ τοῦ δανειστοῦ προσβολὴ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ στηρίζηται εἰς δόλον τοῦ ὀφειλέτου πρὸς βλάβην τῶν δανειστῶν, οὔτε εἰς τὸ γεγονός, ὅτι καθ' ὃν χρόνον ἐγένετο τὸ ὡς εἰκονικὸν προσβαλλόμενον συμβόλαιον ὑπῆρχεν ἤδη δανειστὴς ὁ ἐπὶ εἰκονικότητι προσβάλλων αὐτό· εἰς αὐτὸν δὲ ἐπιτρέπεται, ὡς τρίτον, καὶ ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις, ἐπειδὴ δὲν ὑποχρεοῦται νὰ παρασταθῇ ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ ἰδίου ὀφειλέτου. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 275 τοῦ 1857, κυροῦσα τὴν 1216 τοῦ 1856 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'.

Ἀνανέωσις κατασχέσεως (1).

§ 117. Ὁ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ τοῦ κράτους νόμος (σελ. 525 ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως τοῦ 1852) ὁρίζει (ἄρθρον 87, 69)

(1) Ὅρα ἀνωτέρω § 63.

ὅτι ἡ [illegible] κατάσχεσις [illegible] τὴν παρέλευσιν δὲ τῆς [illegible] αὐτῆς διαγράφεται ἂν δὲν [illegible] ἀνακαλῆται, [illegible], ἂν ἡ διάταξις αὕτη [illegible] ζηται καὶ εἰς [illegible] κατασχέσεις. Ἀπεφάσισε [illegible] 19501 τοῦ 1861 [illegible]) ὅτι μέχρι τῆς [illegible] σεως τοῦ [illegible] γηθεῖσαι κατασχέσεις [illegible]

ΣΗΜ. [illegible] τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐζητήθη ἀναίρεσις, ἀλλὰ μένει [illegible] μέχρι τοῦδε.

§ 118. Ὁ ἰσχυρισμός, ὅτι ἡ παρὰ ταμίᾳ γενομένη κατάσχεσις [illegible] ἐκοινοποιήθη καὶ εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργόν, [illegible] ἄρθρα 86 καὶ 87 τοῦ περὶ λογιστικοῦ νόμου, εἶναι [illegible] ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου. (811 παλ.) Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 203 τοῦ ἔτους 1860.

Πίναξ λεξικός

Τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ τῆς σελ. 303—471.

Ἀγωγή. Δι' αὐτῆς γνωστοποιεῖται ἡ κατάσχεσις συγχρόνως § 43. Ἡ ἀγωγὴ περιέχει καὶ [illegible] 44. Τὸ [illegible] πρὸς τὰ καθυστερούμενα [illegible] κατάσχεσιν [illegible] ἀγωγὴν § 45, 51. ἡ παραμέλησις τῆς προθεσμίας ἐπιφέρει [illegible] 46, 54.

Ἀγωγὴ § 58 περὶ [illegible] 59, 60. Περὶ [illegible] σχέσεως § 39 [illegible]

Ἀγωγὴ [illegible]. Γνωστοποίησις τῆς ἀγωγῆς πρὸς τὸν τρίτον [illegible] τελέσματα § 66 [illegible]

Ἄδεια προέδρου 21 ἐπ. [illegible] δίκου 22, προέδρου [illegible] κῶν σελ. 374, ἀνατροπὴ § 29.

Ἀδιαίρετοι σελ. 365 [illegible]

Ἀδικήματα σ. 435.

Αἱρέσεις § 38.

Ἀκροατήριον § 37 καὶ σελ. 441. Πρότασις αὐτῶν § 47 ἐπ.

Ἀλλοδαποὶ ἐνεργοῦσι κατάσχεσιν § 4.

Ἀλλοδαπῶν [illegible] § 78, 79 ἐπόμ.

Ἀλλοδαπὴ [illegible] τρίτου § 41.

Ἀλλοδαποὶ [illegible] ἑτεροδικία.

Ἀναδρομικὸν ἀποτέλεσμ. § 60.

Ἀναίρεσις σ. 365 ἐπ.

Ἀναίρεσις § 112.

Ἀνακοπὴ § 60 ἐπ.

Ἀνακοπὴ τρίτου § 60 [15]

Ἀνακοπὴ κατὰ τῶν [illegible] ἀποφάσεων § 110 ἐπ.

Ἀνακοπὴ [illegible] 101 ἐπ.

Ἀνανέωσις [illegible] § 117 ἑπόμ.
Ἀνάκρισις § 57 60.
Ἀνατροπή § 29.
Ἀνταρ[illegible] 131.
Ἀντι[illegible] περὶ τῶν ἐκτε-
λεσιν ποῦ ὑπάγονται; § 82.
Ἀνέκκλητος ὁ πληρεξούσιος; 24.
Ἀπαιτήσεις βέβαιαι—ὑπὸ ὅρον σ.
365 ὑποσ.
Ἀπαλλοτρίωσις § 67 ἐπ.
Ἀποζημίωσις. Ὅσα ὑπεύθυνος.
Ἀπώλεια 109.
Ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμὸν §
50.
Ἀπόστασις § 40, 41, 86.
Ἀπόφασις ἐκτελεστὴ § 60² ἐπ.
Ἀπόφασις. Δυνάμει ποίων ἐκτε-
γεῖται κατάσχεσις σελ. 365 ἐν
ὑποσ. καὶ § 23.
Ἀρείου Πάγου ἁρμοδιότης § 79³.
Ἁρμοδιότης προέδρου [illegible]
§ 21 ἐν [illegible]
Ἁρμοδιότης § 78 ἐπ.
Ἁρμοδιότης ἐμποροδικείου § 79³
ἐπ[illegible] [illegible]
§ 81.
Ἁρμοδιότης [illegible] § 79
Ἁρμοδιότης Ἀρείου Πάγου § 79³
Ἁρμοδιότης [illegible]
ἐκτέλεσιν § 82.
Ἁρμο[illegible]
εἰσάγεται [illegible]
σεως ἀνακοπὴ § 102 ἐπ.
Ἄρσις κατασχέσεως σελ. 430
447 ἐπ.
Βεβαία [illegible] σελ. 365
ἐν ὑποσ.
Γνω[illegible] ἀγωγῆς [illegible]
λέσματα § 66 ἐπ.
Γ[illegible] (δηλώσεις) § 88 ἐπ.
Δ[illegible] § 79.
[illegible]
[illegible] 10 [illegible]
[illegible] 11 ἐπ.
[illegible] 2.
Δαπάναι δικαστικαὶ § 60
Δήλωσις § 66 ἐπ. [illegible]
85 [illegible] 86 [illegible]
οἱ. ὑπάλληλοι; 85² Πῶς καὶ
ποῦ γίνεται ἡ δήλωσις. § 88,
89. Τί περιέχει 90. ἀποδει-
κτικά 91 ἐπ. Ἀπαιτεῖται πάν-
τοτε δήλωσις; 88² 93 94 ἐπ.
Τίνες δὲν πδιοῦσι δήλωσιν; 94³
Δήλωσις. Ἀποτελέσματα μὴ δη-
λώσεως. § 95 ἑπόμ. Ἀνακοπὴ
κατ' αὐτῆς. § 101 ἐπ.
Δῆμοι 9.
Δημόσιον (Προσωπικὴ κράτησις)
§ 113 ἐπ.
Δημόσιον (Δήλωσις) § 85²
Δημόσιον § 45, 51, 69 [illegible]
[illegible] 18. Κατάσχεσις
[illegible] 79³.
[illegible] § 52 [illegible]
60, 60¹ [illegible]
[illegible]
μένων § 79⁵
Διοίκησις [illegible]
[illegible]
προσωπικῆς κρατήσεως § 80
[illegible] § 75 ἐπ.
[illegible] § 78 79 ἐπ.
[illegible]γραφα, δυνάμει τῶν ὁποίων
ἐνεργεῖται κατάσχεσις 21 ἐπ.
Ἐπίδοσις 30 ἐπ.
[illegible] ἀπαιτήσεις [illegible]
πρὸς κατάσχεσιν σελ. 365 ἐν
ὑποσ.

Ἐγγύησις σ. 375 ἐν ὑποσ.
Ἐγγυηταὶ σ. 366 ἐν ὑποσ.
Ἐδρῃνοδίκαις § 88 ἐπ. 108 ἄδεια κατασχ. 22.
Ἐκκαθαριζόμεναι ἀπαιτήσεις σ. Ὅρα Βέβαιαι.
Ἐκτέλεσις. Ὅρα ἀνειδικεία.
Ἐκτελεστὴ ἀπόφασις § 60[4] καὶ ἡ ἐν αὐτῷ ...
Ἐκτέλεσις ἀποφ. ὑπὸ τοῦ τρίτου ὅρα τὴν λ. Τρίτος.
Ἐλχώθησις § 52 ἐπ. 60[8], 60[11] —62.
Ἐμπορικὰ συναλλάγματα σελ. 434.
Ἐμποροδικείου ἁρμοδιότης § 79[2] ἐπ. Διεκδίκησις. § 79[5] ἄρσις κατασχ. § 81.
Ἐνοίκια μελλοντα § 60[14], 62 καὶ σελ. 418.
Ἐνοίκια § 52[2]
Ἐνστάσεις ἀκυρότητος § 47 ἐπ. ὅρα πρότασις.
Ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον § 17.
Ἐπίδοσις § 59.
Ἐπίδοσις τοῦ ἐγγράφου, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἡ κατάσχεσις § 30 ἐπόμ.
Ἐπικύρωσις κατασχέσεως § 59[2] ἐπόμ.
Ἐπιστάται, τρίτοι 20[1] ἐπ.
Ἐπίτροπος τρίτου 20[1] ἐπ.
Ἐρημοδικία § 110 ἐπ.
Ἔριδες ὅρα ἀντιδικία.
Ἑταιρία § 69.
Ἑτεροδικία § 12.
Εὐθύνη τρίτου σ. 404 ἐπ.
Ἐφετῶν ἁρμοδιότης § 79[6]
Ἔφεσις § 60[3] ἐπ.
Ἔφεσις.—Κατ᾽ ἐφέσιν αἱ ἀκυρότητες § 47 ἐπόμενα.
Ἔφεσις. Μετ᾽ αὐτὴν κατάσχεσις; σελ. 365 ἐν ὑποσ.
Ἔφεσις § 111 ἐπόμ. Προθεσμία § 111 ἐπόμ. Τίνες ἐκκαλοῦσι; § 112. Ἐφέσιμοι ἀποφάσεις § 112[2].
Θεματοφύλακες § 113 ἐπ.
Ἱκανότης πρὸς ἐνέργειαν κατασχέσεως § 3.
Καρποὶ σ. 2.
Κατάσχεσις. Τὸ περὶ κύρους ὑπάγεται εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον; § 79[2]. Τὰ περὶ ἄρσεως αὐτῆς. σελ. 439 ἐπ. ἀντιδικία. σ. 441 ἐπόμ. Κατασχέσεως διαρρηξία § 80.
Κατάσχεσις· παρακατάθεσις, ἐκχώρησις, μίσθωσις, πληρωμή, τόκοι σ. 419.
Κατάσχεσις· ὁ τρίτος εἶναι ὑπεύθυνος πρὸς τοὺς μετὰ τὴν πληρωμὴν κατασχόντας § 65. Δήλωσις νέων κατασχέσεων 66. Ἀπὸ πότε ἰσχύει ἡ ἀπαγόρευσις τῆς ἀπαλλοτριώσεως 67 ἐπόμ. Κατάσχεσις καὶ ἐκχώρησις § 70[2] παρακατάθεσις § 72, 73.
Κατασχέσεως ἀνανέωσις § 117 ἐπόμ.
Κατασχεθέντα ἀφαιροῦνται; σελ. 415
Κατάσχεσις ἐπὶ ποίων ἀντικειμένων § 32—37.
Κατάσχεσις· — ὁ τρίτος εὐθύνεται πληρώνων σελ. 404 ἐπ.
Κατάσχεσις παρέχει προτίμησιν; § 60[10] Η ἐπικύρωσις αὐτῆς προσδίδει προνόμιον; § 60[11]—62.

Κατασχετήριον κοινοποιείται; § 14. Κατασχέσεως επικύρωσις § 59² επ.
Κατασχέσεως αποτελέσματα § 52³ επόμ. Μέλλοντα § 52³ περιπλέον 52³ εάν εγένετο κατάσχεσις την αυτήν ημέραν; § 52³ επόμ.
Κατάσχεσις. Δια ποίας απαιτήσεις; § 38 επόμ. εκκαθάρισις σ. 381 εν υποσ.
Κατάσχεσις παρά τρίτω πώς ενεργείται; § 24 επ. Κατασχετήριον τι περιέχει; 24 επ. 24.
Κατάσχεσις εις τας ιδίας χείρας § 13 κατά του οφειλέτου του οφειλέτου 15.
Κατάσχεσις παρά τρίτω είναι αναγκαστική ή συντηρητική; § 1. Τίνες ενεργούσιν αυτήν; § 1² επόμ. Δανεισταί ενυπόθηκοι § 2 ανίκανοι; § 3 αλλοδαποί; § 4 Η παρά τρίτω κατάσχεσις αποκλείει την αναγκαστικήν; 5. Παρά τίνι (Κληρονόμος, Δημόσιον). § 6—8.
Κατάσχεσις παρά τρίτω ίνα ενεργηθή, απαιτείται να ή η απαίτησις βεβαία. — Απαιτητή σελ. 365, 366.
Κατοχή 16.
Κληρονόμοι § 60¹²
Κληρονόμων κατάσχεσις 19⁴
Κληρονόμος εξ απογραφής 6²—6⁴
Κράτησις προσωπική σελ. 435 αντιδικία σελ. 441, 445. Δωσιδικία § 80.
Κυβερνήτης αλλοδαπής δανείζεται.
Κράτησις προσωπική σελ. 370 εν υποσ.
Νόμαρχοι, Δήμαρχοι σ. 365 εν υποσ. και 487
Λογιστικοί υπάλληλοι § 63 και 117 επόμ.
Μέλλοντα § 52³ 60¹⁴—62 κατά-σ. 180
Μεσεγγυούχος § 60
Μεσεγγύησις § 51.
Μίσθωσις σ. 419.
Μίσθωσις. Μέλλοντα ενοίκια σ. 418.
Μισθοί μέλλοντες § 60¹⁴—62.
Μισθός σ. 379.
Μισθωταί (κατάσχεσις παρ' αυτοίς) 2.
Μισθωταί σ. 365 εν υποσ.
Νοσοκομεία § 10
Οικονομικοί υπάλληλοι κάμνουσι δήλωσιν § 85²
Όροι § 62
Όρος σ. 366
Οφειλέται § 15.
Παραγγελιοδόχοι § 69
Παραγραφή σ. 419
Παρακατάθεσις σ. 419
Παρακατάθεσις κατασχεθέντος § 72 επ.
Παρακαταθήκη § 14.
Παραχωρήσεις μετά την κατάσχεσιν σ. 419
Παραχώρησις § 70²
Παραχώρησις μετά την κατάσχεσιν; σ. 370 εν υποσ.
Πληρεξούσιος δικαστικός § 24.
Πληρωμή σ. 404
Πληρωμή § 52³
Πληρωμή υπό του τρίτου πότε; θέλει την λυτρώσει.

Προέδρου άδεια πρός κατάσχε-σιν § 21 επ. Προέδρου έφεσις σ. 374 έν ύπ. ανατροπή αδείας 29.
Προθεσμία πρός ανακοπήν από-φάσεως § 110³ πρός έφεσιν § 111 έπ.
Προθεσμία πρός [illegible] § 85, 86.
Προθεσμία [illegible] κατά [illegible] λώσεως. § 109.
Προθεσμία (εγκοπή κατά της ερήμην αποφάσεως) § 110 [illegible]
Προθεσμία γνωστοποιήσεως πρός τόν τρίτον § 62⁵ — 65 έπ.
Προθεσμία ίνα γίνη ή γνωστο-ποίησις πρός τόν τρίτον § 62 — 65 έπ.
Προθεσμία § 60⁵
Προθεσμία [illegible] Παρα-μέλησις § 40 έπ.
Προθεσμία υπό [illegible] σ. 380
Προθεσμία πρός κίνησιν της [illegible] αποδοσεως § 40, 41 κ. 46
Προίξ σ. 433.
Προθεσμία (υπό προθεσμίαν [illegible] παιτήσεις) σ. 366
Προνόμιον § 69.
Προνόμιον παρέχει ή εξάλειψις της κατασχέσεως § 60¹² 62.
Προτωπική κράτησις § 90⁷ 110
επόμ.
Πρότασις § 98, 100, 115 επ.
Προτίμησις 60¹⁰ επ.
Πτώχευσις σ. 419.
Πτώχευσις § 60¹⁰
Πτωχεύσαντες § 11
Στρατός.—Κατασχέσεις § 18
Συζύγου κατάσχεσις § 19, 20, επόμ.
Συμβιβασμός § 65 — 69, 70, καί σ. 419.
Συναλλαγματικαί(κατάσχεσις) σ. 437.
Συναφή (ύποθήκη) σ. 439.
Σύνδικος § 11 — 11³ θεωρείται τρίτος; 19, 20 έπ.
Συνθήκαι σ. 434, 435.
Συνοπτική δίκη § 50.
Σφράγισις σ. 382.
Ταμίαι τρίτοι; 20⁷ έπ.
Τίτλος § 27.
Τόκοι σ. 419.
Τόκος § 75 έπ.
Τόκος.— έντοκον δάνειον σ. 379 έν ύπος.
Τράπεζα σ. 379 έν ύπος.
Τρεχούμενος λογαριασμός σ. 365 έν ύποσ. καί 437.
Τρίτος ανακόπτει απόφασιν § 110² Προθεσμία § 110³.
Τρίτος τί προτείνει; § 98, 106.
Τρίτος. Όρα κατάσχεσις.
Τρίτος. Πότε δέχεται το κατασχεθέν; § 60⁴ έπ. Διαδικασία πρός αυτόν 62² έπ.
Τρίτος διατάσσεται νά πληρώση § 54 επικυρώσεις κατασχέσεως § 59² έπ. Πλήρωμή 60. Πότε πληρόνει; 60² έπ.
Τρίτος εξετάζει τό κύρος; § 25 τόν τίτλον; 26. Προτείνει ακυρότητας; 27.
Τρίτος τίς; § 19, 20 20².
Τρίτος αλλήλοι. όσα οίκονομικοί
Τρίτος αλλήλοι.
Τρίτος υπεύθυνος § 65, 66.
Τρίτος υπηρέται τρίτοι; 20¹ έπ.
Υπερημερία § 75 έπ.
Υποθηκοφύλακες § 60

Ὑποθήκη § 56.
Ὑποθηκικοὶ τίτλοι § 2.
Ψυχὰς § 78.
Χρέη καθυστερούμενα § 95, 51.

Ἀποφάσεις πολιτικαὶ Ἀρείου Πάγου περιεχόμεναι εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον.

Ἀπ.
47 τοῦ 37 § 382
135 » 37 » 433
219 » 38 § 102
345 » 39 » 430
345 » 40 » 437
352 » 40 § 7
329 » 45 » 62
33 » 47 σ. 440
109 » 47 » 433 καὶ § 4 καὶ 38 ἐν ὑποσ.
113 » 47 » 419
63 » 48 » 444
85 » 48 § 89, 102, 104
110 » 48 § 386
153 » 48 » 430
206 » 48 » 436
211 » 49 » 438
222 » 48 » 486
227 » 48 » 386
82 » 49 » 374
83 » 49 » 444
113 » 49 » 455
182 » 49 § 6
225 » 49 » 61
98 » 50 σ. 418
105 » 50 § 50
208 » 50 σ. 438, 441
231 » 50 § 67
283 » 50 » 93
66 » 51 » 75
140 » 51 σ. 438, 439
120 » 51 » 420
167 » 51 § 6

Ἀπ.
23 τοῦ 52 § 440, 448
132 » 52 » 375
351 » 52 » 453
389 » 52 § 418
404 » 52 » 30
407 » 52 » 3
516 » 52 » 86
26 » 53 » 88
54 » 53 » 96
114 » 53 » 99
145 » 53 » 24
195 » 53 » 70
217 » 53 » 376 καὶ § 47
285 » 53 » 58
510 » 53 » 451
247 » 54 » 378
254 » 54 § 92 καὶ
413
201 » 55 » 69
146 » 55 σ. 441
165 » 56 § 104
181 » 56 » 428
512 » 56 » 433
60 » 57 » 453
102 » 57 » 444
103 » 57 § 78
125 » 57 » 72
131 » 57 σ. 414
182 » 57 § 106
268 » 57 » 73
275 » 57 » 73
180 » 58 § 71
182 » 58 » 70 κ. σ. 435

Ἀπ.
185 τοῦ 58 § 52^5
192 » 58 » 94
59 » 59 σ 473
78 » 59 § 60^4 καὶ σελὶς 401
138 » 59 σ 456, 473 καὶ § 95
229 » 59 » 88^2
246 » 59 σ 399 καὶ σ. 428
263 » 59 » 428
8 » 60 » 486
40 » 60 » 431
41 » 60 » 445
81 » 60 » 386
112 » 60 » 109^2 καὶ σελὶς 451, 470
160 » 60 § 70^2 καὶ σελὶς 396.

Ἀπ.
178 τοῦ 60 » 24
181 » 60 σ 459, 462
203 » 60 » 460 καὶ § [illegible]
212 » 60 » 484
229 » 60 § 110^2
244 » 60 σ 379
10 » 61 § 4 καὶ σελὶς 433
90 » 61 » 111
186 » 61 σ 484
188 » 61 § 110
231 » 61 σ 483
252 » 61 » 484
312 » 61 » 62
326 » 61 σ 404
368 » 61 » 376
6 » 62 » 470

Ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου περιεχόμεναι εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον τῆς σ. 363—414.

Ἀπόφ. 41 τοῦ 48 § 39 ἐν ὑποσ.
» 115 τοῦ 58 σ. 484

Ἀποφάσεις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, περιεχόμεναι εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον τῆς σ. 363—414.

Ἀπ.
951 σ 440
1810 » 446
2571 » 439
2595 » 440
2677 » 439
2707 » 448
2757 § 19
2826 σ 429
2873 § 67
2882 σ 438
3139 § 20
3148 σ 460

Ἀπ.
3181 σ 429
3485 » 431
3494 » 439
3822 » 433
4098 » 453
4169 » 467
4416 » 442
4479 » 440
4479 » 441
4512 » 448
4658 § 39
4705 σ 467

Ἀπ.		
4723	§	76
5155	σ	486
5235	»	378
5304	»	385
5426	»	443
5595	»	439
5598	»	436
5736	§	46
5861	»	61
6086	σ	442
6248	»	438
7119	»	444
7210	»	428
7210	§	25
7955	»	38
7999	σ	369 ἐν ὑποσ.
8461	»	434
8994	§	54
9033	»	61
9152	σ	467
9200	»	440
9307	§	17
9375	»	107
9377	»	97
9412	»	58
9443	σ	443
9825	§	5
9830	§	57
10226	σ	447
11488	§	31
10408	»	12
10491	»	59
10526	»	26
10770	»	66, γ.
11042	σ	377
11261	§	61
11298	σ	460
11304	§	28
11366	σ	486

Ἀπ.		
11488	σ	86 ἐν ὑποσ.
11724	»	409
12331	§	99
13010	σ	411
13823	§	72
13860	§	75[2]
14229	»	45
14320	»	49
14855	»	85
14903	»	77
14903	»	77
15175	»	44
15280	σ	453
15521	»	404
15571	§	63
15571	»	63
15659	»	70
15813	»	71
15871	σ	428
15959	»	451
16070	»	383
16224	§	110
16320	»	105
16337	σ	441
16337	»	437
16634	»	401
16969	§	10
17169	»	44
17407	σ	472
17522	»	383
18217	§	111[2]
18264	»	24
18477	σ	433
18477	§	4
18590	σ	464
18590	»	442
18590	§	1
19501	§	117
18803	σ	413

Ἀποφάσεις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, περιεχόμεναι εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον τῆς σελ. 363—174.

Ἀπ.			
146	τοῦ 36	σ	382
74	» 37	»	382
141	» 37	»	383, 386
171	» 37	»	440
188	» 37	»	448
288	» 39	σ	440
310	» 43	»	448
12	» 45	§	48
23	» 45	σ	431
239	» 45	§	39
307	» 45	σ	385
313	» 45	»	443
329	» 45	»	373 καὶ § 62[4]
181	» 46	»	386
182	» 46	»	446
208	» 46	»	386
144	» 47	»	437
279	» 47	»	444
101	» 48	»	379
851	» 49	§	102[2]
912	» 50	»	21
1033	» 50	σ	416
104	» 51	§	96
304	» 51	σ	429
614	» 51	»	410 καὶ 447
1062	» 54	§	98
539	» 53	»	42

Ἀπ.			
615	τοῦ 52	§	16
654	» 52	σ	441
145	» 53	§	20
364	» 53	§	56 καὶ σελὶς 409
951	» 53	»	467
1027	» 53	»	467
1271	» 53	»	470
133	» 54	§	68
416	» 54	σ	445
3	» 55	§	69
904	» 55	»	106
1002	» 56	σ	470
1216	» 56	§	116
48	» 57	σ	444
700	» 57	§	85
2	» 58	σ	461
2	» 59	§	109
152	» 58	»	183
295	» 59	σ	427, 465
508	» 59	§	115
1271	» 59	»	109[2] καὶ σελὶς 451
325	» 60	σ	349, 461
575	» 60	»	470
780	» 60	»	441
370	» 61	σ	464

Βουλεύματα τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, περιεχόμενα εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον τῆς σ. 363—474.

Βούλευμα 69 τοῦ 1840 σελ. 383.

ΠΡΟΣΘΗΚΑΙ.

Εἰς τὸ ἐν σελ. 8 καὶ ἑπόμ. ἄρθρον πρόσθες τὰ ἑξῆς·

Τεκμήρια. — Ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως. — Τὰ δικαστικὰ τεκμήρια δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως, κατὰ τὴν 231 τοῦ 61 ἀπόφ. Ἀρείου Πάγου, ἀναιροῦσαν τὴν 1054 τοῦ 1858 καὶ 503 τοῦ 1859 ἀπόφασιν ἐφετῶν Ναυπλίας· καὶ τὰς 18311 καὶ 18767 ἐφ. Ἀθ. καὶ φέρουσαν·

«Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 115 π. ε. ἀποφάσεως αὐτοῦ ἀνήρεσε μὲν τὴν ὑπ' ἀριθ. 1024 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς πρὸ αὐτῆς ἐκδοθείσας ὑπ' ἀριθ. 1054 καὶ 503 προδικαστικάς, σκεφθεὶς ὅτι αὗται ἠδύναντο, ἐὰν ἦσαν μὴ ὀρθαί, ν' ἀνακληθῶσιν ὑπὸ τῶν ἐφετῶν· ὅθεν ἡ περὶ ἀπαραδέκτου ἔνστασις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου δὲν εἶναι βάσιμος.

»Ἐπειδὴ ἀληθὲς κατὰ τὸ ἄρθρον 276 τῆς πολιτικῆς δικονομίας τὰ δικαστικὰ τεκμήρια συγχωροῦνται μόνον καθ' ὅσον ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις εἶναι δεκτή· δὲν ἕπεται ὅμως ἐκ τούτου, ἐὰν ὑπάρχωσι τοιαῦτα τεκμήρια ἐκ διαφόρων ἐγγράφων καὶ ὁμολογιῶν ἐγγράφως ἐκτεθειμένων προκύπτοντα, ὅτι δὲν δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 805 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως ὑπάρχει, ὅταν τὸ ἔγγραφον συντεταγμένον κατ' ἀποδεικτικὸν τύπον, καθιστᾷ ἁπλῶς πιθανὸν τὸ προτεινόμενον· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ ἀναιρεσείων διὰ τῶν προτάσεων αὐτοῦ τῆς 25 Νοεμβρίου 1858 καὶ τῆς 30 Μαΐου 1859 ἐνώπιον ἀμφοτέρων τῶν ἐφετείων προέτεινε διάφορα γεγονότα, προκύπτοντα ἔκ τε τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 572 συμβολαίου καὶ τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ καὶ ταῖς προτάσεσι τοῦ ἀντιδίκου του περιεχομένων [illegible] ὁμολογιῶν, ὡς τεκμήρια καθιστῶντα πιθανὴν τὴν περὶ τῆς εἰκονικότητος τοῦ πωλητηρίου πρότασιν αὐτοῦ καὶ δυνάμενα διὰ ταῦτα νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως, ὅπως τῷ ἐπιτραπῇ ἡ ἐμμάρτυρος τῆς εἰκονικότητος ἀπόδειξις· τὰ δὲ ἀνωτέρω δικαστήρια μὴ ἐπιτρέψαντα τὴν τοιαύτην ἀπόδειξιν, οὐδόλως ἠτιολόγησαν καὶ τὴν μὴ παραδοχὴν τῶν τεκμηρίων τούτων ὡς συνιστώντων ἀρχὴν ἐγγράφου ἀποδείξεως, ἀρκεσθέντα τὸ μὲν Ναυπλίας εἰς τὴν ἁπλῆν αἰτιολογίαν ὅτι τὰ δικαστικὰ τεκμήρια δὲν ἦσαν δεκτὰ ὅπου δὲν ἐπι-

τρέπεται ἡ ἐμμάρτυρος ἀπόδειξις. Τὸ δὲ Ἀθηνῶν ἀναφερθὲν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 18211 ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου Ναυπλίας ὑπ' ἀριθ. 1054 ἀποφάσεως ἐχόντων, αἱ ἀποφάσεις αὗται ὡς καὶ αἱ νεώτεραι ὑπ' ἀριθ. 503 καὶ 18467, εἰσὶ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 807 § 3 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἀναιρετέαι.

Διὰ ταῦτα ἰδὲ καὶ τὰ ἄρθρα 823, 830, 210 καὶ 219 τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

§ 2.

Τέκνα. — Ὅρα τὰς λέξεις Ἀποκατάστασις. Ἡλικιότης. Πατήρ. Κηδεμονία.

Ἐν λέξει Υἱότης θέλω σημειώσει πολλὰ σχετικὰ ζητήματα.

Ὅρα τὴν λέξιν τέκνα εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ περὶ τῶν ἱερῶν κανόνων συγγράμματος ὑπὸ Ῥάλλη καὶ Ποτλῆ.

§ 3.

Τέκτονες. — Ὅρα τὰς λέξεις Σχέδια πόλεων. Ἁρμοδιότης ἐμποροδικ. § 30. 48, 78. Μίσθωσις ὑπηρεσίας. Οἰκοδομαί. Ἀπόφασις πολ. ΑΠ. 16 τοῦ 17.

Τέκτονες τιμωροῦνται οἰκοδομοῦντες ἄνευ ἀδείας; Ἰδὲ ἀπόφασιν ποιν. Ἀρείου Πάγου 113 τοῦ 1858.

α) Εἰς τὸν § 15 τῆς σελ. 31 πρόσθες·

Τελεσιδικία. — Ἐκ τῶν παρεμπιπτουσῶν ἀποφάσεων δύναται νὰ παραχθῇ δεδικασμένον, ὅθεν ὑπόκειται εἰς ἀνάκλησιν μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς ὁριστικῆς καὶ τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἀδιάφορον δὲ ἂν διέταξαν τὴν ἀπόδειξιν τῆς προθεσμίας. Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 186 τοῦ 1861.

β) Εἰς τὸ τμῆμα τὸ ἐν σελ. 25—32 πρόσθες ταῦτα·

Τελεσιδικία. — Ἀναρμοδιότης εἰρηνοδίκου. Ὅταν ὁ εἰρηνοδίκης ἐδίκασε παρὰ τὸν νόμον περὶ κυριότητος ἀκινήτου κτήματος, ἀλλ' ἡ ἀπόφασίς του κατέστη τελεσίδικος, πᾶς λόγος περὶ τῆς ἀναρμοδιότητος ταύτης καλύπτεται πλέον. Ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου 252 τοῦ 61. Ὅρα Ἀκυρ. § 44.

γ) Εἰς τὸ τμῆμα τὸ ἐν σελ. 57 ἐπισυνάψατε·

Τελεσιδικία. — Ὁμολογία συγκυρίου. — Ἡ ὁμολογία, τὴν ἀπόφασ

[illegible] 401 [illegible] 212 [illegible] 1860, [illegible] 1880 [illegible]
ἐφετῶν καὶ φέρουσα·

[illegible] του παρεδέχθη καὶ ἀνεγνώρισε τὸν Ἀθανάσιον Σῖνον [illegible] δίκου κτήματος μετὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος Νικολάου Ἀναστασίου, στηριχθὲν εἰς τὴν δήλωσιν, ἣν περὶ τούτου ἔκαμεν ὁ Ἰωάννης Σῖνος, ὅτε [illegible] 29 Ἀπριλίου 1853 καὶ ὑπ' ἀριθ. 7639 συμβολαίου ἐπώλει τὸ ἥμισυ αὐτοῦ εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα, δηλώσας, δηλαδὴ ὅτι ἔχει εἰς [illegible] καὶ κυριότητα τοῦ μόνον τὸ ἥμισυ ἐξ [illegible] τοῦ πωλουμένου οἰκοπέδου, τοῦ ἑτέρου ἡμίσεως ἀνήκοντος εἰς τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἀθανάσιον Σῖνον· ἀλλ' ἡ δήλωσις αὕτη τοῦ πωλητοῦ Ἰωάννου Σίνου ἡ γενομένη οὐχὶ ὡς πρὸς τὸ ἥμισυ οἰκόπεδον, τὸ πωλούμενον, κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ ἀγοραστὴς Ν. Ἀναστασίου εἶναι διάδοχος τοῦ πωλητοῦ, ἀλλ' ὡς πρὸς τὸ ἕτερον ἥμισυ, τὸ μὴ πωλούμενον, δὲν ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ δυνάμει τῶν ἄρθρων 268 καὶ 401 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, διότι οὔτε ἐξήγησις περὶ τῶν συμβαλλομένων εἶναι [illegible] τῶν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων αὐτῶν, οὔτε ὁμολογία τοῦ πωλητοῦ περὶ τῶν σχέσεών του ἐπὶ τοῦ μεταβιβαζομένου δικαιώματος, ἀλλὰ ξένη ὅλως πρὸς τὴν ἀγοραπωλησίαν δήλωσις, ἣν οὐδὲ φαίνεται κἂν ἀναγνωρίσας ὁ ἀναιρεσείων· ἄρα τὸ ἐφετεῖον παρεβίασε τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τῶν ἄνω παρατεθέντων νόμων.

[illegible] 838, 839, 210 καὶ 219 [illegible]
[illegible] 94 — 114 [illegible] τὰ ἑξῆς [illegible]
[illegible] κατὰ τοῦ ὀφειλέτου αὐτοῦ ἐκδοθεῖσαν τελεσίδικον ἀπόφασιν, τὴν ὁποίαν ἄλλος δανειστὴς [illegible]
[illegible] ἀλλ' ἡ [illegible] ὅλας [illegible]
[illegible]
[illegible] δικαιωμάτων;
Διὰ νὰ γίνωμεν δὲ [illegible] ἔχοντες καί τινας [illegible] ζήτημα αὐτὸ [illegible]

— Ὁ Α καταδικάσθη εἰς διατροφὴν φυσικῶν τέκνων του, καὶ ἡ ἀπόφασις, ἣν ταῦτα, διὰ τῆς μητρὸς αὐτῶν προεκάλεσαν, κατέστη τελεσίδικος. Μετὰ ταῦτα δανεισταί τινες τοῦ καταδικασθέντος προσέβαλον τὴν ἀπόφασιν διὰ τῆς ἐνστάσεως, ὅτι τὰ μεταξὺ ἄλλων δικασθέντα δὲν βλάπτουσιν αὐτούς. Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν (ἀπόφασις 5155) ἐδέχθη τὴν ἔνστασιν ταύτην, καὶ ἐπανέφερε τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ διατροφῆς ζητήματος. Ζητηθείσης ἀναιρέσεως, ὁ Ἄρειος Πάγος καθιέρωσε τὴν ἀρχὴν (ἀπόφασις πολιτικὴ 222 τοῦ 1848) ὅτι δικαίωμα, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει ὁ ὀφειλέτης, οὔτε ὁ δανειστὴς αὐτοῦ δύναται νὰ ἐνεργήσῃ (ἄρθρον 1025 πολιτικῆς δικονομίας).—Ὅτι, καθὼς ὁ ὀφειλέτης δὲν δύναται νὰ προσβάλῃ τὸ κατ' αὐτοῦ δεδικασμένον, οὕτω καὶ ὁ δανειστὴς αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ μὴ τὸ ἀναγνωρίσῃ, καθότι τὸ μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου δεδικασμένον θεωρεῖται ὡς δεδικασμένον μεταξὺ τοῦ δανειστοῦ, ἐκτὸς ἐὰν οὗτος προτείνῃ ὅτι εἰς τὴν ἀπόφασιν ἔλαβε χώραν δόλος.

— Ὁ Α ἐξέδωκε γραμμάτιον, δι' οὗ ὡμολόγησεν ὅτι χρεωστεῖ χρηματικόν τι ποσὸν τῷ Β, ὅστις ἐπροκάλεσε καὶ ἀπόφασιν, ἀναγνωρίζουσαν κατὰ τοῦ Α τὴν ὕπαρξιν τοῦ χρέους αὐτοῦ. Μετὰ ταῦτα ὁ Γ, δανειστὴς τοῦ Α, προσέβαλε, παρεμπιπτόντως, ὡς εἰκονικὸν τὸ γραμμάτιον, ὡς εἰκονικῶς γενομένην τὴν δίκην, καὶ ἐν γένει ὅτι ἡ ἀπόφασις ἐπροκαλέσθη κατὰ τὸ φαινόμενον μὲν ἐν ὀνόματι τοῦ Β, ἐν πράγματι δὲ ὑπὲρ τοῦ Α, σκοπεύοντος οὕτω ν' ἀποκρύψῃ τὴν περιουσίαν του πρὸς περιγραφὴν τῶν δικαιωμάτων τῶν δανειστῶν του, εἰς τῶν ὁποίων καὶ ὁ Γ, καί τοι πολὺ μεταγενέστερος τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἡ ἀπόφασις ἐξεδόθη. Εἰς τὴν νέαν λοιπὸν δίκην τὴν μεταξὺ Β καὶ Γ ἀνεφύη τὸ ζήτημα, 1) ἂν ὁ Γ δύναται νὰ προσβάλῃ παρεμπιπτόντως ὡς εἰκονικὴν τὴν ἐν ὀνόματι τοῦ Β ἐπιδίκασιν τοῦ ποσοῦ, περὶ οὗ διελάμβανε τὸ ὁμόλογον· καὶ 2) ἂν εἰς τὸν Γ, ἀντιπροσωπεύοντα ἐνταῦθα τὸν Α, ἐπιτρέπεται ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις; Τὸ ἐν Ἀθήναις ἐφετεῖον (ἀπόφασις 11360 τοῦ Νοεμβρίου 1853) ἔλυσε καταφατικῶς τὸ πρῶτον ζήτημα, σκεφθὲν ὅτι δὲν ὑπάρχει πραγματική, ἀλλ' εἰκονικὴ ἐκ συνεννοήσεως τελεσιδικία· ὡς πρὸς τὸ δεύτερον ζήτημα, ἴδε Πανελληνίου § 20.

— Τὸ ζήτημα ἀνεφάνη καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀνωτάτου τῆς Γαλλίας δικαστηρίου, τὸ ὁποῖον ἀπεφήνατο, ὅτι οἱ δανεισταὶ θεωροῦνται, ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως τοῦ δόλου, ὡς ἀντιπροσωπευθέντες ὑπὸ τῶν ὀφειλετῶν αὐτῶν· δὲν ἔχουσι λοιπὸν οἱ δανεισταὶ

(καὶ αὐτοὶ οἱ ἐνυπόθηκοι) τὸ δικαίωμα τῆς τριακονταετοῦς κατ' ἀποφάσεως, ἥτις ἐξεδόθη μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου τούτου καὶ ἄλλου τινὸς ἀποφάσεως, ἥτις ἐκηρύττει ἄκυρον τὸν τίτλον, διὰ μέσου τοῦ ὁποίου ὁ ὀφειλέτης κατέσχε τὸ ὑποθηκευθὲν κτῆμα. Cass. 8 Ιουλίου 1832. Led. λ. chose jugée n. 388. Πρβλ. δὲ ἀν. §

§ 5.

Τέρας, — μὴν εἶναι φόνου ἀντικείμενον § 207 Φαϋερβάχ. ἐπὶ ἀκροάσει, αὐτόθι § 393 σημ. δευτέρα.

§ 6.

Εἰς τὴν σελ. 363 πρόσθες τὰ ἑξῆς.

Τρεχούμενος λογαριασμός.—Ἀφοῦ σταλῇ ὁ τρεχούμενος λογαριασμός, πρέπει νὰ ἐξβασθῶσι τὰ ὀφειλόμενα, μάλιστα κατὰ τὴν ἐμπορικὴν συνήθειαν. (Παρδεσ. ἀριθ. 375 ἐν τέλει). Ἀπόφασις πολιτικὴ Ἀρείου Πάγου 8 τοῦ 1860.

§ 7.

Ἰδοὺ καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἣν ἐμνημόνευσα ἐν σελ. 232, περὶ τῆς ἐπιρροῆς τῶν ποινικῶν ἀποφάσεων ἐπὶ τῶν πολιτικῶν δικῶν.

«Ἐπειδὴ ὁ νομοθέτης καθιέρωσεν ἐν τῷ 12 ἄρθρῳ τῆς πολιτικῆς δικονομίας τὴν ἀρχήν, ὅτι ἀποφασισθέντος ἅπαξ τοῦ προκαταρκτικοῦ ἢ προδικαστικοῦ ζητήματος παρὰ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου, δὲν δύναται πλέον τὸ ἄλλο δικαστήριον, εἴτε πολιτικὸν εἴτε ποινικόν, νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν συζήτησιν τοῦ αὐτοῦ ζητήματος· ἐκ τῆς ἀρχῆς δὲ ταύτης γίνεται φανερόν, ὅτι ἐναγομένου τινὸς ἐνώπιον τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου περὶ ἀποζημιώσεως προερχομένης ἐξ ἀθεμίτου πράξεως, ἕνεκα τῆς ὁποίας κατεδικάσθη οὗτος εἰς ποινήν, δὲν δύναται τὸ πολιτικὸν τοῦτο δικαστήριον νὰ ἐπιληφθῇ ἐκ νέου τῆς ἐξετάσεως τοῦ αὐτοῦ ζητήματος, ἤτοι τοῦ πραγματικοῦ γεγονότος, ἂν ἐπράχθη ἡ ἀξιόποινος πρᾶξις καὶ ἂν ἐξετελέσθη ὑπὸ τοῦ καταδικασθέντος, ἀλλὰ χρεωστεῖ νὰ τὸ θεωρήσῃ ὡς δεδικασμένον λαμβάνον αὐτὸ ὡς βάσιν τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς· ὅτι δ' ὀφείλει ἵνα τὸ θεωρήσῃ τοιοῦτον ἐξάγεται καὶ ἐκ τῶν ἄρθρων 10, 588 καὶ 455 τῆς πολιτικῆς δικονομίας καὶ 8 τῆς ποινικῆς καθ' ἃ συντίθενται (συμπίπτουσι) ἐκτὸς τῆς ἐξαιρετικῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ἡ πολιτικὴ δίκη αὐτὴ περιέχει προδικαστικὰ ζητήματα τῆς ποινικῆς δια-

δικαστείας ἄρθρον 11 τῆς πολιτικῆς δικονομίας), ἡ πολιτικὴ δίκη ἀναβάλλεται μέχρι τέλους τῆς ποιν., τὸ μὲν διὰ νὰ μὴν ἐκδώσωσι τὸ πολιτικὸν καὶ ποινικὸν δικαστήριον ἀντιφασκούσας ἀποφάσεις, ὅπερ ἤθελε συμβῆ, ἐὰν τὸ πολιτικὸν ἐπεδίκαζε τὰς ἰδιωτικὰς ἀποφάσεις· ἐνῷ τὸ ποινικὸν ἤθελεν ἀποφανθῆ ὅτι δὲν ὑπῆρξεν ἡ ἀξιόποινος πρᾶξις, ἢ ὅτι δὲν τὴν ἐξετέλεσεν ὁ κατηγορούμενος· τὸ δὲ, διότι ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ ἔχῃ ἐπιῤῥοὴν ἡ ποινικὴ ἀπόφασις ὡς πρὸς τὴν ὕπαρξιν ἢ μὴ τῆς κολασίμου πράξεως ἐν τῇ περὶ ἀποζημιώσει πολιτικῇ δίκῃ· προκύπτει δὲ καὶ ἐκ τῶν ἄρθρων 85, 346, 394, 399 καὶ 452 τῆς ποινικῆς δικονομίας, καθ' ἃ τὸ ποινικὸν δικαστήριον ἀποφασίζει ἐν ταὐτῷ καὶ περὶ τῶν ἰδιωτικῶν ἀπαιτήσεων τοῦ πολιτικοῦ ἐνάγοντος ἢ τοῦ παθόντος· ἂν δὲ αὗται αἱ ἰδιωτικαὶ ἀπαιτήσεις δὲν ἐξεκαθαρίσθησαν, ἀλλὰ χρήζουσι καλλιτέρας διευκρινήσεως, τότε παραπέμπει τὴν περὶ τούτου περαιτέρω συζήτησιν εἰς τὸ ἁρμόδιον πολιτικὸν δικαστήριον· ὥστε τὸ ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου ἀποφασισθὲν ἀμετακλήτως πραγματικὸν ζήτημα, τουτέστιν ἂν ὁ καταδικασθεὶς ἐξετέλεσε τὴν ἀξιόποινον πρᾶξιν ἢ μὴ, μένει ἄθικτον καὶ ἀνεξέταστον ὑπὸ τοῦ πολιτικοῦ, ὀφείλοντος μόνον τούτου ν' ἐκκαθαρίσῃ καὶ ἀποφασίσῃ τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ τοῦ προδεδικασμένου ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου πραγματικοῦ γεγονότος· ἂν δὲ ὁ νομοθέτης εἶχε τὸν ἀντίθετον σκοπὸν, δὲν ἤθελε περιορίσει τὴν ἐνώπιον τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου παραπομπὴν πρὸς μόνην τὴν ἐξέτασιν καὶ μείζονα διευκρίνησιν τῶν ἰδιωτικῶν ἀπαιτήσεων, ἀλλὰ ἤθελεν ἐκφρασθῆ δι' ἄλλων ὅρων, ὥστε νὰ δεικνύηται σαφῶς ὅτι παραπέμπεται ἐν γένει ὅλη ἡ ὑπόθεσις, ἤγουν καὶ ἡ ἔρευνα ἂν ἐξετελέσθη ἡ ἀθέμιτος πρᾶξις, οὐδὲ ἀντιβαίνει ἡ ἀρχὴ αὕτη, ἣν καθιεροῖ ἡ νομοθεσία, εἰς τὰς γενικὰς ἀρχὰς τῆς τελεσιδικίας, διότι κατ' αὐτὴν τὴν νομοθεσίαν τὰς κολασίμους πράξεις καταδιώκει ὅλη ἡ κοινωνία, ἐν ᾗ καὶ ὁ ἀδικηθεὶς πολιτικῶς ἐνάγων ἀντιπροσωπεύεται ὑπὸ τοῦ δημοσίου κατηγόρου ἢ εἰσαγγελέως, ὥστε ἐν τῇ ποινικῇ δίκῃ παρίσταται νομίμως ἀντιπροσωπευόμενος καὶ ὁ πολιτικῶς ἐνάγων ὡς διάδικος, ἂν καὶ προσωπικῶς δὲν ἐμφανίζεται εἰς αὐτήν.

Ἐπειδὴ τὸ 82 ἄρθρον τῆς ποινικῆς δικονομίας, καθ' ὃ ἀθωωτικὴ ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις δὲν κωλύει τὴν ἐπιδίωξιν τῶν ἰδιωτικῶν ἀπαιτήσεων ἐνώπιον τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου, δὲν ἀντίκειται ποσῶς καθόσον ἀφορᾷ τὰς καταδικαστικὰς ἀποφάσεις εἰς τὴν προεκτεθεῖσαν ἀρχὴν τοῦ 12 ἄρθρου τῆς πολιτικῆς δικονομίας, διότι μετὰ τὴν καταδικαστικὴν ἀπόφασιν, δι' ἧς ἀπεφασί-

σθῇ τὸ προδικαστικὸν ζήτημα ὁριστικῶς καὶ τελεσιδίκως ἤτοι ὅτι ὁ κατηγορούμενος ἔπραξε τὴν κολάσιμον πρᾶξιν, καὶ κατεδικάσθη εἰς ποινήν, δὲν ἐναπολείπεται εἰμὴ νὰ θεωρήσῃ τὸ πολιτικὸν δικαστήριον αὐτὸ τὸ γεγονὸς ὡς δεδικασμένον καὶ ὡς βάσιν τῆς ἰδιωτικῆς ἀπαιτήσεως, καὶ ἐπιδικάσῃ σύμφωνα πρὸς τὴν ποινικὴν καταδίωξιν τὰς ἰδιωτικὰς ἀποζημιώσεις τοῦ παθόντος ἐνάγοντος.

Ἐπειδὴ δὲν εἶναι ἀσυμβίβαστον τὸ εἰρημένον ἄρθρον τῆς ποινικῆς δικονομίας μὲ τὸ τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καὶ ὡς πρὸς τὰς ἀθωωτικὰς ἀποφάσεις, διότι ἂν ὁ νομοθέτης δι᾽ αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου ἀφίνῃ τὸ στάδιον νὰ ἐξετάζῃ μετὰ τὴν ἀθωωτικὴν ἀπόφασιν τὸ πολιτικὸν δικαστήριον τὴν πολιτικὴν εὐθύνην τοῦ ἀθωωθέντος, ἐνῷ τὸ 12 ἄρθρον τῆς πολιτικῆς δικονομίας δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἐκ νέου ἐξέτασιν τοῦ αὐτοῦ ζητήματος περὶ τοῦ πραγματικοῦ γεγονότος ἤτοι τῆς ἐκτελέσεως ἢ μὴ τῆς πράξεως παρὰ τοῦ κατηγορουμένου, ὅπερ τυχὸν προεδίκασε τὸ ποινικὸν δικαστήριον, δὲν ἐννοεῖ ὅμως νὰ δώσῃ δι᾽ αὐτῆς τῆς ποινικῆς δικονομίας εἰς τὸ πολιτικὸν δικαστήριον τὸ δικαίωμα ν᾽ ἐπιδικάζῃ ἀπολύτως τὰς ἰδιωτικὰς ἀπαιτήσεις τοῦ πολιτικῶς ἐνάγοντος, καὶ ἄνευ τῆς ἐρεύνης ἂν προεδικάσθη ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ τὸ εἰρημένον πραγματικὸν γεγονὸς, ἀλλ᾽ ἐννοεῖ νὰ ἐξετάζῃ προηγουμένως τὸ πολιτικὸν δικαστήριον, ἂν προεδικάσθη ἢ οὐ ἀπὸ τὸ ποινικὸν αὐτὸ τὸ γεγονὸς, ὅπερ χρησιμεύει ὡς βάσις τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς, ὡς τοῦτο πράττεται καὶ ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, ὅταν μετὰ ἀθωωτικὴν ἀπόφασιν τοῦ πρόκειται νὰ δικάσῃ ἐπὶ τῶν πολιτικῶν ἀπαιτήσεων κατὰ τοῦ ἀθωωθέντος κατηγορουμένου, καθὰ σαφῶς ὁρίζει τὸ ἄρθρον 346 ἐδάφιον δεύτερον τῆς ποινικῆς δικονομίας, λαμβάνων ὑπ᾽ ὄψιν ἰδίως τὴν περίστασιν καθ᾽ ἣν ἀπεδείχθη μὲν ἡ πρᾶξις, δὲν εἶναι δὲ κολάσιμος ὁπόταν ἡ πρᾶξις δύναται ν᾽ ἀποτελέσῃ ὅμως οἱονεὶ ἀδίκημα· καὶ εἰς μὲν τὴν πρώτην περίστασιν, καθ᾽ ἣν δηλαδὴ τὸ ποινικὸν δικαστήριον προεδίκασε τὸ ζήτημα, κηρῦξαν μὴ ἔνοχον τὸν ἀθωωθέντα διὰ τῆς συγχρόνου βεβαιώσεως ἐν τῇ ἀθωωτικῇ ἀποφάσει, ὅτι δὲν ἐπράχθη τὸ ἔγκλημα, ἢ ὅτι αὐτὸς δὲν τὸ ἔπραξε, χρεωστεῖ τὸ πολιτικὸν δικαστήριον κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τῆς πολιτικῆς δικονομίας ν᾽ ἀπέχῃ πάσης περαιτέρω ἐρεύνης ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος ὡς δεδικασμένου ἀμετακλήτως ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, καὶ ἑπομένως ν᾽ ἀποῤῥίψῃ τὴν πολιτικὴν ἀγωγὴν ὡς μὴ στηριζομένην ἐπὶ ἀποδεδειγμένης βάσεως· εἰς δὲ τὴν δευτέραν, καθ᾽ ἣν τὸ ποινικὸν δικαστήριον δὲν προεδίκασε τὸ ζήζήτημα τῆς πράξεως, κηρῦξαν δηλαδὴ ἁπλῶς τὸν κατηγορούμενον

μὴ ἔνοχον, χωρὶς ὅμως ῥητῶς νὰ βεβαιώσῃ καὶ ὅτι ἡ πρᾶξις δὲν ἐξετελέσθη ἢ δὲν ἐξετέλεσεν αὐτὴν ὁ κατηγορούμενος, τότε ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ τὸ καθῆκον τὸ πολιτικὸν δικαστήριον νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ ζητήματος τούτου καὶ νὰ ἐξετάσῃ ἂν ὁ ἐναγόμενος ἐξετέλεσεν ἢ οὒ τὴν ἀθέμιτον πρᾶξιν, ἐκ τῆς ὁποίας ὁ ἐνάγων παράγει τὸ δικαίωμα τῆς ἀγωγῆς του, διότι δὲν ὑπάρχει δεδικασμένον ἐπὶ τὸ ζήτημα τοῦ πραγματικοῦ γεγονότος, καὶ ἑπομένως νὰ ἐπιδικάσῃ ἢ ἀπορρίψῃ τὴν ἀγωγήν, καθ' ἣν πεποίθησιν ἤθελε μορφώσει ἐκ τῶν ἀποδείξεων περὶ τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τῆς κολασίμου πράξεως καὶ περὶ τοῦ αὐτουργοῦ αὐτῆς· οὔσης λοιπὸν τοιαύτης τῆς ἐννοίας τοῦ 12 ἄρθρου τῆς ποινικῆς δικονομίας, συμβιβάζεται πληρέστατα ἡ φαινομένη ἀντίφασις μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ 12 ἄρθρου τῆς πολιτικῆς δικονομίας· ἄλλως ἤθελε συμβαίνει τὸ ἄτοπον νὰ ἀντιφάσκωσι μετ' ἀλλήλων αἱ ἐκδιδόμεναι περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἀποφάσεις τῶν ποινικῶν καὶ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, καὶ τὸ σκάνδαλον ν' ἀποφασίζωσι τὰ δεύτερα τὸ ἐναντίον παρ' ὅ,τι ὁριστικῶς καὶ τελεσιδίκως ἀπεφάσισαν τὰ πρῶτα.

»Ἐπειδὴ, ἐν ἄλλαις λέξεσι, τὸ εἰρημένον ἄρθρον 12 τῆς ποινικῆς δικονομίας δὲν ἔχει σκοπὸν νὰ καθιερώσῃ τὴν μὴ τελεσιδικίαν τῶν ποινικῶν ἀποφάσεων ὡς πρὸς τὸ προδικαστικὸν ζήτημα ἐπὶ τῆς πολιτικῆς δίκης, διότι οὐδὲν περὶ τελεσιδικίας λαλεῖ, ἀλλ' ἔχει σκοπὸν πρόδηλον (ἀφοῦ διὰ τοῦ προηγουμένου ἄρθ. 6 ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἡ περίπτωσις τῆς εἰς τὸ ποινικὸν δικαστήριον εἰσαγωγῆς τῆς πολιτικῆς δίκης, καὶ ὡρίσθησαν τὰ νόμιμα ἐπὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης, καὶ ἀφοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 8 ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἡ ἄλλη περίπτωσις τῆς εἰσαγωγῆς τῆς πολιτικῆς δίκης εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια πρὸ τοῦ ἀρχίσῃ ἢ ἐνῷ γίνεται ἡ ποινικὴ διαδικασία καὶ ὡρίσθησαν τὰ νόμιμα ἐπὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης) νὰ καθιερώσῃ τὴν νόμιμον ἀρχήν, καὶ ἐπὶ τῆς τελευταίας περιπτώσεως, καθ' ἣν δηλαδὴ ἀπεπερατώθη διὰ ποινικῆς ἀποφάσεως ἡ ποινικὴ δίκη χωρὶς νὰ εἰσαχθῇ ποσῶς καὶ οὐδαμοῦ πολιτικὴ ἀπαίτησις, καὶ ὁρίζει ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ ποιν. ἀπ. δὲν ἀποκλείει ἢ δὲν ἐμποδίζει, κατὰ τὴν γερμανικὴν φράσιν, τὴν ἐπιδίωξιν ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων τῶν ἰδιωτικῶν ἀπαιτήσεων, τουτέστιν ὅτι γίνεται αὕτη ἄνευ βλάβης τῶν τυχὸν ἰδιωτικῶν ἀπαιτήσεων δυναμένων, ἐὰν ἔχωσιν ὑπόστασιν, νὰ εἰσαχθῶσι πάντοτε εἰς τὸ πολιτικὸν δικαστήριον κατὰ τὸ ἄρθρον 346 καὶ εἰς τὰ ποινικὰ δικαστήρια, ἀρχὴν τὴν ὁποίαν ὁμοίως ἔκρινεν εὔλογον νὰ διακηρύξῃ ῥητῶς καὶ ἡ γαλλικὴ νομοθεσία ἐν τῷ 10 ἄρθρῳ τοῦ ποινικοῦ γαλλικοῦ κώδικος αὐτῆς.

»Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καθ' ἃ βεβαιοῖ τὸ τῆς οὐσίας δικαστήριον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, καταδικασθέντος τοῦ Π. Μανωλοπούλου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14 (1852) ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ Συνέδρων εἰς τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου ἕνεκα ἀνθρωποκτονίας πραχθείσης παρ' αὐτοῦ κατὰ τοῦ Γ. Βοχαΐτου, νομίμως τὸ δικαστήριον ἐθεώρησε τὴν εἰρημένην ἀπόφασιν τῶν Συνέδρων ὡς ἀποτελοῦσαν ἐντελῆ ἀπόδειξιν τῆς πραγματικῆς βάσεως τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς, ἤτοι τοῦ γεγονότος τῆς πραχθείσης παρὰ τοῦ Μανωλοπούλου ἀνθρωποκτονίας· ἂν δὲ τὸ ἀνωτέρω ἐφετεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν, ἐκ περισσοῦ, ὡς ἀπόδειξιν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς μνημονευθείσης καταδικαστικῆς ἀποφάσεως χωρὶς νὰ βεβαιοῖ τὰ γεγονότα, ἐξ ὧν ὑπορίσθη τὴν ἐκτέλεσιν ταύτην, ἐνῷ δὲν ἐξετελέσθη δῆθεν ἡ θανατικὴ ποινή, ἀλλ' ἐδόθη βασιλικὴ χάρις κατὰ τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς ἀναιρεσειούσης μεταβάλλουσα τὴν θανατικὴν ποινὴν εἰς δεσμά, τοῦτο δὲν ἔχει σημασίαν τινὰ οὔτε δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν, καθόσον μόνον ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις, εἰς ἣν κυρίως ἐστήριξε τὸ ἐφετεῖον τὴν ἀπόφασίν του, ἤρκει πρὸς ἀπόδειξιν τῆς πραγματικῆς βάσεως τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς τῆς ἀναιρεσιβλήτου.

»Ἐπειδὴ ἀποδειχθείσης τῆς πραγματικῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς, καθ' ἃ βεβαιοῖ τὸ ἐφετεῖον, ἐκ τῆς καταδικαστικῆς ποινικῆς ἀποφάσεως, νομίμως αὐτὸ δὲν ἐπέτρεψε τὴν ἐναντίαν ἀπόδειξιν, καθότι κατὰ τὸ ἄρθρον 273 § 3 τῆς πολιτικῆς δικονομίας δὲν συγχωρεῖται ἡ ἀνταπόδειξις ἐπὶ τελεσιδίκων ἀποφάσεων, ὁποία ἐστὶ καὶ ἡ ἀνωτέρω κατὰ τοῦ Μανωλοπούλου καταδικαστικὴ ἀπόφασις.

Διὰ ταῦτα

ἰδὸν καὶ τὰ ἄρθρα 830 καὶ 210 τῆς πολ. δικονομίας κτλ.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΙΘ΄. ΤΟΜΟΥ.